

49624/C

O. xx h.

• 17/m

Ex: Bleyss Wyck del & fecit

LUGDUNI BATAVORUM Apud SAMUELEM LUCHTMANS. } 1741.
 AMSTELODAMI Apud J: WETSTENIUM et G: SMITH. }

AUCTORES
MYTHOGRAPHI
LATINI.

CAJUS JULIUS HYGINUS,
FAB. PLANCIAD. FULGENTIUS,
LACTANTIUS PLACIDUS,
ALBRICUS PHILOSOPHUS

CUM INTEGRIS COMMENTARIIS
JACOBI MICYLLI, JOANNIS SCHEFFERI,
ET THOMAE MUNCKERI,

QUIBUS AD CEDUNT
THOMAE WOPKENSII
EMENDATIONES AC CONJECTURAE.

CURANTE

AUGUSTINO VAN STAVEREN,

Qui & suas animadversiones adjecit.

Apud { LUGD. BAT. } SAMUELEM LUCHTMANS, }
      { AMSTELAED. } J. WETSTENIUM ET G. SMITH. } 1742.

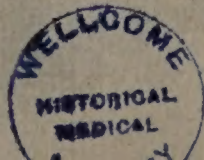
AUGUST 11 1891

JACOB MICHAEL JOHANNIS SHEETZ
ET THOMAS MUNCKE
THOMAS WOLFE
RENDATIONS NO CONJECTURAS

AUGUSTINO VAN STAVELIN
C U R A N T E

GEORGE BAT. SAMUEL L. LUCHTMAAN
J. WESTSTENIUM ET G. SMITH

NOBILISSIMIS, AMPLISSIMIS,
GRAVISSIMIS
VIRIS
URBIS LEIDAE
CONSULIBUS

JOANNI VAN DEN BERG, J. C. PRAESIDI.
VARIIS PRO PATRIA LEGATIONIBUS SUMMA CUM
LAUDE PERFUNCTO. RHENOLANDIAE PRAETORI,
ET SUPREMO EJUSDEM AGGERUM PRAEFECTO.

ABRAHAMO VAN HOGENHOUCK, J. C.
RHENOLANDIAE PRAEFECTURAE ADSESSORI, ET
AERARII ACADEMICI PRAEFECTO.

JOANNI VAN TEYLINGEN, J. C.

JOANNI VANDER MARCK, J. C.

NEC NON

NOBILISSIMIS ET SPECTATISSIMIS

VIRIS

PETRO MARCUS, J. C.
EJUSDEM CIVITATIS SYNDICO.

ET

DAVIDI VAN ROYEN, J. C.
AMPLISSIMIS CONSULIBUS, UT ET INLUSTRISSIMIS ACADE-
MIAE LUGDUNO BATAVAE CURATORIBUS AB ACTIS.

S. P. D.

AUGUSTINUS VAN STAVEREN,

bfero Vobis, Viri Amplissimi, antiquissimorum Grae-
corum fabulas, a Latinis scriptoribus in unum corpus
conlectas, Vestra quidem, ut vereor, adtentione, qui
gravioribus districti estis negotiis, indignas. Quis enim sperare au-

D E D I C A T I O.

fit, Viros, qui tot annos ita vivunt, ut a nullius civium eos umquam tempore, aut commodo, aut otium abstraxerit, aut voluptas avocaverit, aut somnus retardaverit, a se impetraturos esse, ut poëtarum fabulis evolvendis vacarent, praesertim difficillimis his temporibus, quibus nullum ad ipsam animi corporisque requiem publicae salutis invigilantibus spatium conceditur. Est autem his diebus in eo quam maxime elaborandum, ut non modo externorum hostium telis, quae in aliarum gentium capita intendi, & jam intorqueri videntur, Bataviam forte nostram brevi petitorum conatus a Reip. pernicie avertantur, sed & illa, quae domi, partim quorundam hominum mercaturis faciendis avide & inhoneste rem quaerentium fraudibus, partim plebeiae sellulariorum faecis, fortunas suas abligurientis, aliorumque opulentiam iniquo animo semper intuentis, & hinc procaci libertate, quam sibi, nescio quibus privilegiis, ad detrahendum de negotiatoribus altius eminentibus, quorum tamen opera victum parare solet, datam esse finxit, plurima miscens, & vix concedenda concupiscentis amentia, perculsa, atque prostrata jacent, excitentur. Unde nimiae temeritatis nequaquam sum absolvendus, Viri amplissimi, qui Vos in maximi momenti ponderisque rebus occupatos interpellare, & id, quod a vobis postulare civem publica privatis commodis praeferebat dedecet, petere sustineam. Est tamen, Viri Nobilissimi, quo me purgem, & culpa, quae fortasse Vobis, quam mihi, levior videtur, quodammodo liberem. Magnam enim ad has fabulas, meis aliorumque animadversionibus inlustratas, vestris nominibus dedicandas, mihi addidit fiduciam propensa illa vestra in bonarum artium, & liberalium studiorum, quibus animos vestros a prima adolescentia excoluistis, cultores voluntas, & ipsa, qua non leviter tincti, sed penitus inbuti estis, cum patriae, tum antiquissimarum utriusque gentis historiarum peritia, quarum primam cogni-

tio-

D E D I C A T I O.

tionem e reconditis abditisque fabularum fontibus hauriendam esse didicistis. Putavi itaque, has blando ac benigno vultu a vobis exceptum iri, qui, licet nullum temporis spatium ad eas vel oculo fugitivo inspiciendas sumere possitis, nec ullam horam ad animos vestros gravissimis de patriae salute curis sollicitudinibusque defatigatos hoc modo relaxandos reficiendosque vacuam habeatis, literarum tamen studia inter bellorum minas, variasque calamitates civitatem adfligentes, a vestris civibus praesentem rerum statum, & ipsam magistratum, quorum aetas & reip. administratio in miserrima haec tempora inciderunt, sortem deplorantibus nequaquam neglegi, gavisi, vehementerque fueritis laetati.

Denique, ut prosperos, ac communem patriae, omniumque civium salutem reddituros exitus de prudentissimo vestro consilio, quo cuncta, quae dilapsa jam fluxerunt, praeclarissime constituere conamini, deque praesenti vestro, nec umquam in rebus arduis perturbato animo sibi pollicentur omnes boni, ita omnia fausta de favore, quo hos fabularum conlectores mea cura nova luce donatos complectemini, & patrocinio, quo eos a male feriatorum injuria tutos praestabitis, sperare me jusserunt, & ad confidendum quasi aliquod mihi signum substulerunt innumerabilia illa merita, quibus me onerare non desistitis.

Ut autem alia, quae in me contulistis, beneficia tacitus praeteream, Vos estis, Viri Amplissimi, qui, quando illustres Gymnasii Groningensis Curatores de studiis meis tam benigne sentiebant, ut me ad scholas pro Rectore gubernandas evocarent, eamque honorifice oblatam mihi provinciam, non adeo repudiabam, sed solo Leidensis civitatis, in qua primam lucem adspicere, liberalibus artibus ad sapientiam concipiendam inbui & praeparari, jucundoque, quod deinceps scholastico munere Vestra sub tutela ac praesidio temperavi, otio mihi frui, & cujus clavum meis etiam majoribus non sine gloria

D E D I C A T I O.

ria tenere contigit, amore ac reverentia modeste declinabam, hoc meum consilium insigni monumento argenteo, & per virum de hac eadem civitate praeclare meritum, qui amplissimo Vestro ordini a secretis est, aeternitati dicato condecorastis. Idem estis, qui cum nobilissimis vestris decessoribus, nondum in beneficiis dandis defatigati, anno præterito Conrectoris munus mihi tale quidquam nec speranti, nec merenti detulistis, meaeque curae magnificum illud aedificium ad liberalem generosorum adolescentulorum educationem publice exstructum demandastis: quorum beneficiorum memoriam, anima dum spirabo mea, gratissima mente colam: quibus hunc cumulum inponere mihi non denegabitis, ut domesticos meos labores ac lucubrationes, gratissimi animi testificandi causa, illustrissimis vestris nominibus inscriptas, & ita vestro praesidio patrocinioque munitas non modo in publicum, eruditorumque ora prodire patiamini, sed & levidense hoc munusculum serenno ac placido vultu intueamini, eaque, qua Vobis obfero, mente adcipiatis. Huic votorum meorum summae si satisfactum deprehendero, omnia me consecutum putabo. Interea illustrissima Vestra nomina, & cum in totam Remp. tum hanc urbem promerita, quorum famam licet jamdudum variis rebus cum fortiter & excellenter, tum moderate ac sapienter gestis, ab interitu vindicatam, haec ipsa etiam tempora, quae animos vestros nunc maxime sollicitos tenent, vehementerque angunt, ac premunt, ad seram posteritatem transmittent, ingenua simplicitate colere, praestriictis oculis subspicere, ac venerari, ut & a Deo T. O. M. subpliciter precari non desistam, ut Vos hujus civitatis patres bono publico multos per annos esse superstites, Vestraque Reip. saluberrima consilia fortunare semper velit.

Dabam Lugd. Bat.
Tertio decimo Kalendas Septembris
A. MDCCXLI.

LECTURO

S. P. D.

AUGUSTINUS VAN STAVEREN.

Iandem aliquando nova luce donati in conspectum tuum prodeunt, amice Lector, Mythographi latini, de quibus olim tam praeclare meritis est Thomas Munckerus, Gymnasii Delphensis moderator, ut ad innumerabilia ejus in hos auctores merita vix ullus umquam ab alio quopiam cumulus adcedere posse videatur. Cunctas enim ingenii vires, & immensas profundae eruditionis copias, quas utriusque linguae scriptoribus nocturna diurnaue manu versandis conlegerat, in illos conferre non dedignatus, doctissimis adnotationibus effecit, ut scriptores isti, qui antea in tenebris jacebant, & propter horridum stylum vix cognitu videbantur digni, hodie tam a doctis, quam indoctis summa cum voluptate, & maximo cum fructu evolvantur. Non modo ipsa scriptorum verba a librariorum depravatione liberavit, quae mala manus adsuerat, proscribendo, & quae ab ipsis auctoribus profecta videbantur, pristinae dignitati restituendo, sed obscurissimis, quas continent, rebus tantum adfudit lucis, ut densam, quae occultatae ac circumfusae erant, caliginem penitus discusserit. Licet autem inter omnes, qui hos clarissimi Munckeri commentarios pervolverunt, satis superque constet, quid debeant huic praestantissimo viro antiquissimarum fabularum consarcinatores; quam tamen illos emendandi atque illustrandi rationem suscepit, atque ingressus fuerit, paucis ignarum lectorem docere lubet. In primis consuluit istos scriptores, a quibus ea, quae literis mandarunt Mythographi, mutuati esse videbantur, unde non modo fabulis, quas commemorabant, inter se conlatis, sed & singulis, quibus usi sunt, verbis adcurate ad artificum stateram expensis, innumera loca manum medicam desiderantia felicissime sanavit, & ita sordidum istud Augiae stabulum Herculis instar, si non solus, saltem paucissimis sibi adscitis sociis, purgavit: Hujus enim gloriae in societatem sese obferre vix possunt codices manu exarati: quippe nullos, quibus Hygini fabulae descriptae sunt, reperire quavis data opera potuit. Paucissimos vero, qui Astronomicon poëticum & Fulgentii Mythologicon contine-

**

tinebant, inspiciendi occasionem nactus est, e quibus acutissimo judicio & ipso rerum pondere magis, quam aberrante saepius librariorum manu fretus scriptoribus sua vindicavit, ac reddidit. Nonnullas etiam conjecturas cum eruditorum istud aetatis coryphaeis Nicolao Heinsio, & Jacobo Perizonio communicavit, quorum prudentissima responsa animadversionibus suis inseruit, ne graculi instar pennis, quae pavonibus illis, licet non invitis, deciderant, sese exornare velle videretur. Quae antea Jacobus Micyllus, & Johannes Schefferus, item Caspar Barthius, aliique eruditi diversis locis commentati erant, ad examen revocavit, a quorum sententia modeste saepius discessit, nullum enim, quem aut ipse, aut hi suspectum habebant, locum reliquit intactum. Haec quum ita sint, miraberis forsitan, amice Lector, si hos scriptores indefessis Cl. Munckeri laboribus egregie inlustratos, & a frigidis male feriatorum emendationibus satis superque defensos, meis notis, ut inutili quadam veste, circumtegere, ac velare substinuerim. Dicam, quod res est. Instructissimam illam fabularum, quo titulo notas suas haud inmerito insignire voluit Munckerus, bibliothecam velut nova, forte quidem superflua, & ad ostentationem potius, quam veros usus adcommodata supellectile exornare mihi visum fuit. Quod institutum, ab hujus saeculi moribus non abhorrens, si & ego secutus fuero, neminem spero fore, qui maligne interpretetur. Quae vero nova haec instrumenta sint, quibus istam bibliothecam auxerim, aut verius oneraverim, quam brevissime potero, explicabo. Antequam ipsis Auctoribus manus admoveam, immisi me in vastum illud historiae mythicae pelagus, cujus saevitia diu licet multumque jactatus, in optatum tamen portum pervenire non potui. Nunc enim velut tempestate quadam in Minois regnum delatus esse videbar, & Daedali labyrintho inclusus, nec ullam reperire posse Ariadnen, quae inextricabiles exitus me docere posset: nunc iterum in ea litora ejectus, ad quae habitabant Cimmerii, quibus solem esse negantibus fere adsensus fuisssem: tandemque in eas regiones remeare, quae mihi repraesentabant memoriam Aegypti a Sesostri ejus nominis secundo gubernatae, qui in tota, quam inhabitabat, urbe nullas faeminas uno viro contentas, praeter hortulani uxorem, invenire potuit. Omnia enim in re mythica, obscura, mutila, corrupta, adulterata, ac spuria esse deprehendi. Neque hujus calamitatis, quae rem mythicam, in cujus, veritati historicae facem, licet nubilam, praeficientis conservatione totius Reip. literariae salus continetur, ita adflixit, ut brevi peritura esse videatur, originem ullo modo tolli posse comperi. Primo, quia ipsi poetae ac vetustissimi Mythographi res ab heroibus gestas variis modis depinxerunt, istos auctores secuti, quos nobis temporis injuria invidit.

Quot.

Quot enim periere scriptores, qui famosam illam expeditionem Argonauticam memoriae prodiderunt, de quibus non nisi nuda nomina, & lacera quaedam fragmenta ad nos pervenerunt, quos, ut de Varrone taceam, recenset Scholiastes Apollonii Rhodii I. Argon. 1063, 1065, 1290. ut Hesiodus in Ceycis nuptiis, Dionysius Mitylenaeus, Demaratus, Euphoriion, Euanthes, Deilochus, Herodorus, Posidippus, Pherocydes, Ephorus, Anticlides, & alii, e quibus Dionysius ille hanc materiam ex professo inlustravit, caeteri rebus, quas scripto consignatas ad posteritatem transmittere & aeternitati consecrare conati sunt, Argonautarum fata intexuerunt. Si Dionysius nobis superesset, nostris oculis ac mentibus posset exponere, quanto opere ipsi poëtae a se invicem de his Argonautis dissenserint, quippe qui anteriorum Mythologorum ac poëtarum, res a Baccho, Amazonibus, Argonautis, & Graecis ad Ilium gestas commemorantium, loca diligentissime conlegerit, unde secum discordantes facile conciliarentur, ut patet e Diodoro Siculo Lib. III. pag. 185. & 200. Nec melius sese habent res Thebanae, quarum pleraque monumenta, licet literarum ope ab interitu vindicare voluerint antiqui, hodie frustra quaeruntur. Quis bonae menti litans non deplorat fatum Lysimachi Alexandrini, qui, si non pluribus, saltem tredecim libris Historiam Thebanorum complexus est, ut notat Scholiastes Sophoclis in OEdipo Colon. vs. 90. nec non Arizeli, hodie etiam deperditi, cujus auctoritatem magni fecisse videtur Lysimachus, teste eodem Scholiaste. Quis non deflet interitum operum ab Androtione conscriptorum, quantum enim lucis ex iis, si superessent, mutuaretur historia Thebana! idque patet e Scholiaste Homeri ad Odyss. A. vs. 270. Utinam Ibycum videre nobis contingeret, melius certe atque felicius litem de laboribus ab Hercule Thebano exantlatis ortam dirimere atque componere possemus, quippe qui adcuratius de cingulo, cuidam Amazoni ab Hercule detracto, scripsisse videtur, ut conjici potest e Scholiaste Apollonii Rhodii II. Arg. 780. Utinam Aristhenem illum Socraticum praesentem intueri nobis liceret, qui certiora de Jovis & Alcmenae filio nos doceret, ut liquet ex Eratosthene cap. 40. Catasterism. Neque liberorum, quos idem heros e Megara suscepit, exitus nos lateret, si Stesichori Himeraei, & Panyasis carmina hodie exstarent, ut adparet e Pausania Lib. IX. cap. 11. pag. 731. e quibus prior Actaeonis quoque fata versibus mandavit, ut docet idem Pausanias, cap. 2. ejusdem libri pag. 714. Plura de Amphione in medium proferri possent, si Myronis Byzantii carmina heroica nostris hodie manibus tererentur. Vide Pausan. Lib. IX. cap. 5. pag. 721. De Orchomeniis alia, quae nos hodie fugiunt, in comper-

to haberemus, si integra esset historia, res ab hoc populo gestas continens, quam Callippus Corinthius scripsit (v. Pausan. Lib. IX. cap. 29. pag. 765.) e cujus doctissimo opere, quo pretio Hegesinoi & Chersiae Orchomenii poemata habenda essent, disceremus. Quid de Trojae excidio dicemus, cujus memoria scriptorum defectu plane velut tumulo quodam obruta est. Hodie enim uno Homero contenti esse jubemur, cum plures ante hunc Graecorum vatum patrem ejus urbis facta vivis coloribus depinxerint: sed quosnam ex iis fuerit secutus, hisce temporibus dijudicari nequit, nimia vetustate certum de rebus iudicium tollente, nec ullo istorum scriptorum amplius superstite, unde nonnulli crediderunt, fabulam esse in Homeri cerebro confictam, a qua opinione ego abhorreo. Troja mihi videtur fuisse, & quidem a Graecis diruta, nec defuisse puto sapientes viros, qui Apollinis ac Musarum sacris operati hanc victoriam a Graecis reportatam versibus mandarunt, Homeri aetate nondum deperditis. Ridebis forte, Lector Benevole, si adjecero, non memoria hominum conservatos, sed literarum ope ab interitu eos fuisse vindicatos, & ita in Homeri, qui ducentis annis a Troicis temporibus absuit, vel ut Chronici marmoris Arundeliani auctor statuit, trecentis & duobus annis (consule J. Palmerium in Obs. Misc. Vol. X. Tom. III. pag. 337. & Salmas. Exerc. Plin. pag. 608.) manus pervenisse. Quamquam enim Philostratus & Fl. Josephus contra Apionem nec literarum heroicis temporibus usum, nec ullum antiquiorem Homero scriptorem agnoscunt, literas tamen Pelasgicas novisse Linum, Orpheum, & Pronapidem, doctissimum & elegantissimum illum Homeri praeceptorem, docet Diodorus Siculus Lib. III. pag. 201. cujus scriptoris auctoritas saltem hac in re mihi tanti est, quanti Androtionis, qui apud Aelianum Lib. VIII. V. H. 6. Orpheum in literis plane rudem facit, ut, quantum detrahat Thracum laudibus, tantum Atheniensium famae adferat, nec non ipsius Fl. Josephi, qui Judaeus Graecorum antiquitatem deprimere conatus est, alioqui scriptor haud incertus, ut silentio praeteream Philostratum, qui Zoili instar Homerum lacerare studuit. Hoc concedere libenter volo, antiquissima illa cantica, licet scripto consignata, non eodem modo, quo posterioribus temporibus, in unum corpus fuisse conlecta, & idcirco tanto facilius perdi potuisse; quod patet ex ipsis Homeri carminibus, quibus posteritas caruisset, nisi a Lycurgo ex Jonia, ubi apud Creophyli posteros servabantur, in Graeciam delata, deinceps a Pisistrato ejusque sociis vatis ingenium subspicientibus data opera fuissent disposita. Cum Pausania

Lib.

Lib. VII. cap. 26. pag. 594. confer, quos laudant interpretes ad AEliani Lib. XIII. V. H. cap. 14. Habuerit itaque, quibus rerum ad Ilium gestarum cognitionem debuerit Homerus, quos memoriae mandandos fortasse ei tradiderit Pronapides, ut carminis materiam discipuli ingenio praeberet. Plurimum autem profecisse dicitur Homerus per Daphnen Tiresiae vatis Thebani filiam, teste Diodoro Siculo Lib. IV. pag. 269. item Helenam Musaei Attici filiam, patris, qui primus Trojanum bellum cecinit (vid. AElia. Lib. XIV. V. H. cap. 21.) vestigia aequis passibus prementem, de qua Ptolemaeus Hephaestionis apud Photium pag. 482. nec non Daretem Phrygium, de cuius Iliade idem Ptolemaeus p. 474. item Demodocum Corcyraeum, de quo Plutarchus de Musica Tom. II. pag. 1132. Ptolemaeus Hephaestionis apud Photium pag. 490. Pausanias Lib. I. cap. 2. pag. 6. & Lib. III. cap. 18. pag. 255. per Phemium Ithacensem, de quo Plut. l. l. & Philostratus Heroic. c. 2. §. 20. ut alios omittam, quos dabunt Jac. Nic. Loensis Lib. II. Epiphyll. cap. 1. & Cl. Kubnius ad AElia. V. H. Lib. XI. cap. 2. Idem fatum, quod subiere, qui ante Homerum de bello Trojano cecinerunt, obpressit eos, qui post Homerum eidem materiae detexendae operam dederunt, quorum si nobis hodie esset copia, in Graecorum merita exspatiandi campus pateret nobis spatiosior. Inter quos fulgent Herodicus, de quo Heraclides in allegoriis Homericis pag. 424. Hellanicus, Idomeneus, de quibus Schol. Apoll. Rhodii 1, 916. Stesichorus, de quo Pausanias Lib. X. cap. 26. pag. 862. Lescheus Pyrrhaeus AEschyleni filius, de quo Paus. Lib. X. cap. 25. pag. 860, 861. cap. 26. pag. 862, 863, 864. nec non carminum Cypriorum auctor antiquissimus, de quo tanta lis est, ut neque Herodotus Lib. II. cap. 117. Homeri quidem esse negans, neque Pausanias, a quo scripta sint, definire audeant. quem Scholiastes Homeri Iliad. A. vs. 5. Stasimum vocat, ubi pro Stasimus legendum est Stasinus. Vide Procli Chrestomathiam apud Photium p. 982, 983. Hujus Scholiastae, nec non Tzetzae illa carmina Stasino adscribentis sententiam amplexus est Jac. Nic. Loensis Lib. II. Epiphyll. cap. 4. de quibus Cypriis carminibus & auctore Stasino pluribus disputavit Th. Ryckius in dissert. de primis Italiae populis cap. 10. pag. 446, 447, 448. quae legitur post Lucae Holstenii notas in Stephanum Byzantinum. De aliis scriptoribus, quibus haec carmina tribuuntur, J. Perizonius ad AElia. Lib. IX. V. H. cap. 15. Prima tantae in historia Mythica confusionis origine detecta, ad alteram transeamus caussam, quae se mox ipsa aperiet, si quaedam de ipsis Homeri fabulis praemiserimus. Homerus omnem de

diis, & universi hujus natura disciplinam fabularum artificiosissime fictarum involucris, & loquendi modis a vulgari sermone longe abeuntibus occultare didicit, ut credo, ab Aegyptiis symbolica doctrina superbientibus. Varias enim inter regiones, quas peragravit ac lustravit Homerus, teste Pausania Lib. 1. cap. 2. pag. 6. fuit etiam Aegyptus, in quam post Orpheum profectus esse dicitur a Diodoro Siculo Lib. 1. pag. 63. licet praeter eos nemo Graecorum hanc regionem, antequam a Ptolemaeo Philadelpho regeretur, intrare fuerit ausus propter causas, quas idem Diodorus prodit l. 1. & pag. 34. Quae statuo, firmantur Protei fabula, de quo Homerus Odyss. Δ. 455. canit

Οὐ δ' ὁ γέρον δολίης ἐπελήθετο τέχνης,
 Ἀλλ' ἦτοι ὥρῳπτα λέαν γένετ' ἠϋγένειον,
 Αὐτὰρ ἔπειτα δρεάκων, καὶ πάρδαλις, ἠδὲ μέγας σὺς
 Γίνετο δ' ὕγρον ὕδαρ, καὶ δένδρεον ὕψιπέτηλον.

Quam fabulam ita explicat Diodorus Siculus Lib. 1. pag. 56. Τέτις δὲ ὡς ἀδεδομένη τῇ τε πινυμάτων ἔχειν ἐμπειρίαν, καὶ τῇ μορφῇ μεταβάλλειν, ὅτε μὲν εἰς ζώων τύπῃς, ὅτε δὲ εἰς δένδρων, ἢ πῦρ, ἥτις τῇ ἄλλων ὁμολογούμενα συμβαίνει, καὶ τῆς ἱερῆς λέγειν περὶ αὐτῆς. Ἐκ μὲν γὰρ τῆς αἰσχρολόγων συμβιώσεως, ἣν ἐποιεῖτο συνεχῶς, ἐμπειρίαν ἐσχηκέναι τῇ βασιλέα τῇ τοιούτων. Ἐκ δὲ τῆς νομίμῃς τῆς ὡς ἀδεδομένης τοῖς Ἕλλησιν. ἐν ἧς γὰρ εἶναι τοῖς κατ' Αἴγυπτον δυνάταις περὶ τῆς κεφαλῇ λεόντων καὶ ταύρων καὶ δρεακόντων ὡστομάς, σημεῖα τῆς δρεάκης. καὶ ποτὲ μὲν δένδρεα, ποτὲ δὲ πῦρ, ἔτι δ' ὅτε καὶ θυμιαμάτων θύωδων ἔχειν ἐπὶ τῇ κεφαλῇ οὐκ ὀλίγα. καὶ ἀφ' τούτων ἅμα μὲν αὐτὰς εἰς θύωρέπειαν κοσμεῖν, ἅμα δὲ τῆς ἄλλης εἰς κατὰ πληξὶν ἀγειν καὶ δεισιδαίμονα ἀφ' ἑσθίν. Et huic praeiiverat Orpheus, qui de inferis, Charonte, Cerbero &c. fabulam e mortuorum sepeliendorum ritu Aegyptiis usitato callide contextam in Graeciam induxit. consule eundem Diodorum Siculum Lib. 1. pag. 82, 83, item 86, 87. qui & p. 88. plures fabulas ab Homero ex Aegypto in Graeciam translatas profert. quibus fabulis satis per se intricatis & obscuris velut novum quoddam velum obduxerunt insequentes poëtae, alia adfingendo, quae nec Orpheo, nec Homero in mentem venerant, ut docet expressis verbis Pausanias Lib. III. cap. 25. pag. 275. ubi de Cerbero agit. Has fabulas ad historicam veritatem revocare conati sunt inter alios Palaephatus, & superius memoratus Androtion, ut erudite docet Perizonius ad Aelianum Lib. VIII. cap. 6. item Heraclides Ponticus, nec non Plutarchus, Strabo, & Pausanias, sed figmentis antiquissimis uterque aliquando addictiores, ut de Pausania patet e Lib.

e Lib. VIII. cap. 2. pag. 600, 601. Strabone e Libro I. pag. 35, & seqq. cum Is. Casauboni notis. licet egregie ibidem de fabulis, mea quidem sententia, differat. a quibus etiam, quanto opere ipsi Graeci in iis explicandis dissenserint, doceberis. cujus dissidii causam hanc esse detexi, quia etiam fabularum explanatores decipiuntur saepe a variis populis, de eodem heroe diversa narrantibus, uti de Baccho, Jovis femori insuto Indi haec memorant apud Diodor. Siculum Lib. II. pag. 123. ὀνομάζεσθαι δὲ τὸ ὀρεῖνός τ' τόπον τῶτον μῆρὸν, καθ' ὃν ὁ Διόνυσος ἐξέστησε τὰς δυνάμεις ἐκ τῆ νόου, ἀφ' ἧ δὴ καὶ τὰς Ἑλλήνας πρὸς τῇ θεῇ τὰς τὰς ἀδελφικῶν τοῖς μεταγενέσις τεύαθαι τὸ Διόνυσον ἐκ μὲν. cum ipsi Graeci aliis longe modis hanc fabulam expositam dederint, ut docet idem Diod. Siculus Lib. III. pag. 195, 196. Denique, heroum nomina, ac res gestae, item ipsa temporis ratio admodum turbata atque confusa in causa sunt, cur verum a falso secerni nequeat. Varios Hercules, varios Linos, aliosque plures ejusdem nominis, consilii, ac gloriae participes a Graecis numerari, ostendi in Hygino ac Fulgentio. Eadem de propriis urbium nominibus alibi observavi, quae repetere mihi religio est, ne in legentis peccem commoda. Unum tamen de ipsa Troja addam exemplum, quo nomine plura loca fuerunt insignita, imo in Aegypto urbs ejus nominis condita fuit, ut docet Stephanus Byzantinus, qui sibi consentientem habet Diod. Siculum Lib. I. pag. 52. Omnes has difficultates, & historiae Mythicae tenebras viderunt ipsi ex antiquis historicis, quare, qui ad veram historiam conscribendam animum adpulerunt, omissis, quae ab heroibus gesta esse fingeantur, exordium sumserunt ab Heraclidarum reditu, ut Ephorus Cumaeus, Callisthenes & Theopompus, teste Diodoro Siculo Lib. IV. in initio. Nec minus, quam historias ipsas, deorum imagines confusas esse, in Albrico Philosopho, deprehendi: Jovis enim simulacrum, quod ab aliis & quidem plurimis in throno sedens exprimitur, in urbe Babylone a Semiramide in Beli templo positum conspicitur stans & velut pedibus incedens; nec non Junonis, cui in dextram a plerisque datur sceptrum, fulget ibidem sinistra sceptrum gemmatum, dextra vero serpentis caput adprebensum tenens, teste Diodoro Siculo Lib. II. pag. 98. qui etiam de Rheae in aureo throno sedentis, duobus leonibus ad genua positis, juxta quos duo serpentes erant conlocati, simulacro agit. Licet dubitem, an hae tres statuae a Semiramide his diis dicatae sint, quoniam nulla ab Herodoto, hoc templum describente Lib. I. cap. 181, 182, 183, & 184. earum mentio fit. Imo qui aperte docet, nullam in hoc templo exstitisse imaginem, praeter unam in inferiori ejusdem templi sacello sedentem Jovi consecratam. Ita ut hae & aliae statu. plurimum mihi negotii exhibuerint. Difficultates tamen, quibus

bus plena est Mythologia, quodam modo superare conatus sum diligenter observando auctorum de iisdem fabulis disputantium dissidia, & quidem eorum, quos levi digito tetigerat Cl. Munckerus, e quibus ipsa deperditorum scriptorum fragmenta in meos usus converti, unde non exiguum fructum percepisse saltem mihi videor; quia hoc facto multas lectiones & conjecturas a Munckero propositas majori auctoritate firmavi. Diodori vero Siculi res Creticas (v. Lib. v. p. 346.) describentis exemplum secutus, maxime eorum sententiae adhaesi, qui mihi prae caeteris probati esse videbantur. Reclusi etiam doctorum, qui & ante & post Munckerum floruerunt, & Hygino inlustrando operam dederunt, scrinia, in quibus ingentes thesauros repperi, quibus Munckerianam bibliothecam locupletavi. Tanaquilli Fabri in Apollodorum notulas perlustrans didiceram, promissos olim Meziriaci in Ovidianas Epistolas Heroid. commentarios editum iri, in quos anxie inquirens, audiui antea in Gallia primam lucem adspexisse, deinde in nostra Batavia recusos esse, quorum mihi copia facta deprehendi, multa Hygini loca eodem modo, quo Munckerus aut conrexerat, aut emaculanda conjecerat, jamdudum ab hoc doctissimo viro fuisse emendata, quod suo loco monere non omisi, non ut defuncti Munckeri manes laederem, quem sine dubio hi commentarii latuerint, sed ut huic viro de felici conjectandi successu gratularer. Eodem consilio Paulli Leopardi emendationum libros viginti a capite ad calcem perlegi, & nonnullas Munckeri emendationes ab hoc etiam viro occupatas comperi. Majori etiam cum cura Jacobi Nic. Loensis Epiphyllidum libros decem tanto opere a magno Broukhusio in notis ad Tibullum commendatos evolvi, quem & salutiferam Mythicae historiae opem adtulisse ipsum non fugit Munckerum. Adhaec recondita eruditione refertis Celeberrimi P. Burmanni, quo praeceptore semper gloriabor, animadversionibus in Ovidii Metamorphoses, nec non Valerii Flacci Argonautica plurimum me debere, singulae fere notarum mearum paginae indicabunt. Haec sunt subsidia, amice Lector, quae mihi intra domesticos parietes comparavi, sed quae foris mihi adlatis praesidiis muniavi. Eximia amplissimorum hujus civitatis consulum benignitate aperti mihi sunt Bibliothecae publicae loculi, in quibus ingens codicum manu exaratorum adservatur thesaurus. Ex his tres, qui mihi usui esse poterant, delegi, & cum Munckeri editione contuli. Primus exstat inter Vossianos in Octava forma in Membran. N. 269. secundus num. 314. tertius num. 290. in Quart. Deinde Celeberrimus vir Tib. Hemsterhusius, cujus clarissimo lumine Academia Lugduno-Batava nunc inlustratur, humanissime, quem possidebat, codicem membranaceum utendum mihi praebuit, e quo ante aliquot annos adfecta quaedam Hygini loca

in integrum restituerat Cl. Wesselingius Lib. II. Observ. cap. 23. nec non clarissimus Jac. Phil. Dorvillius mecum communicavit manu scriptum librum itidem membranaceum: quibus viris pro insigni hoc beneficio maximas ago gratias, & habebo immortales. Hi codices non nisi Hygini Astronomicon poeticum continent. Munckeri in Hyginum commentariis praetexui etiam marginales notas Jacobi Micylli, quas excerpfi ex editione, quae prodiit Basileae A. 1535. Joannis Hervagii typis expressa, & in meos usus concessa a doctissimo, mihiq; conjunctissimo viro Adolpho Haganaco Jcto. Nec non Joannis Schefferi adnotationes ex editione A. 1674. Subtexui vero elegantissimas Thomae Wopkensii observationes, quas mihi nec opinanti Harlinga misit vir ille integerrimus ac doctissimus. Ne jam expectes, amice Lector, me de Hygini aetate ac stylo aliquid esse acturum, de quibus Schefferus ac Munckerus erudite satis disputarunt. Illud unum addam, hunc fabularum consarcinatore non modo non cum antiquo illo Hygino confundendum, sed nec antiqui illius Grammatici epitomatore esse adpellandum, ut eum post alios temere vocat Berkelius ad Antoninum Liberalem cap. 2. In alia omnia nos ire jubet utriusque stylus adeo diversus, ut vix credam, hunc scriptorem antiqui illius grammatici opera umquam vidisse, sed pro certo habeam, antiqui illius grammatici nomen his fabulis ab alio quopiam fuisse praefixum, id quod saepius hoc scriptore antiquioribus auctoribus usu venit. Quomodo Onomacriti carmina olim Musaei nomine fulserunt, teste Pausania Lib. I. cap. 22. in fine, & plura hujus fraudis ab antiquis Criticis detecta exempla profert Phil. Jac. Maussacus in dissertatione de Arte Critica pag. 397. & seqq. quae legitur post Harpocratonis Lexicon. Unde vero hic fabularum consarcinator Hygini nomine fuerit exornatus, conjicere in facili est, quia ille Grammaticus non modo de Virgilio, urbibus sive Antiquitatibus Italicis, sed & de Familiis Trojanis, Diis penatibus, ac deorum proprietatibus scripserat. de quo Hygino post Servium ad v. AEn. 389. & ad VII. AEn. 412. consulendi Delrius ad Senecam in Hercule Furente vs. 337. & Broukbusius ad Suetonii cap. 20. de Inlustr. Grammaticis. Si umquam hic Auctor antiqui istius Grammatici opera inspexerit, ac scrinia compilaverit, non tamen, ut Justinus Trogi Pompei, ejus sermonem imitatus est. Concisa dictio quidem respondere videtur, ut patet e fragmento, quod servavit nobis A. Gellius Lib. XVI. cap. 6. Quae bidens est hostia, oportet, habeat dentes octo, sed ex his duo caeteris altiores, per quos adpareat, ex minore aetate in majorem transcendisse. Videri etiam posset vetustae casuum terminationis studiosus, duo pro duos utens. Servius enim dicit ad Ecl. 5. vs. 68. Virgilii eadem hac terminatione usi Vetuste

***

dixit;

bus plena est Mythologia, quodam modo superare conatus sum diligenter observando auctorum de iisdem fabulis disputantium dissidia, & quidem eorum, quos levi digito tetigerat Cl. Munckerus, e quibus ipsa depeditorum scriptorum fragmenta in meos usus converti, unde non exiguum fructum percepisse saltim mihi videor; quia hoc facto multas lectiones & conjecturas a Munckero propositas majori auctoritate firmavi. Diodori vero Siculi res Creticas (v. Lib. v. p. 346.) describentis exemplum secutus, maxime eorum sententiae adhaesi, qui mihi prae caeteris probati esse videbantur. Reclusi etiam doctorum, qui & ante & post Munckerum floruerunt, & Hygino inlustrando operam dederunt, scrinia, in quibus ingentes thesauros repperi, quibus Munckerianam bibliothecam locupletavi. Tanaquilli Fabri in Apollodorum notulas perlustrans didiceram, promissos olim Meziriaci in Ovidianas Epistolas Heroid. commentarios editum iri, in quos anxie inquirens, audiavi antea in Gallia primam lucem adspexisse, deinde in nostra Batavia recusos esse, quorum mihi copia facta deprehendi, multa Hygini loca eodem modo, quo Munckerus aut conrexerat, aut emaculanda conjecerat, jamdudum ab hoc doctissimo viro fuisse emendata, quod suo loco monere non omisi, non ut defuncti Munckeri manes laederem, quem sine dubio hi commentarii latuerint, sed ut huic viro de felici conjectandi successu gratularer. Eodem consilio Paulli Leopardi emendationum libros viginti a capite ad calcem perlegi, & nonnullas Munckeri emendationes ab hoc etiam viro occupatas comperi. Majori etiam cum cura Jacobi Nic. Loensis Epiphyllidum libros decem tanto opere a magno Broukbusio in notis ad Tibullum commendatos evolvi, quem & salutiferam Mythicae historiae opem adtulisse ipsum non fugit Munckerum. Adhaec recondita eruditione refertis Celeberrimi P. Burmanni, quo praeceptore semper gloriabor, animadversionibus in Ovidii Metamorphoses, nec non Valerii Flacci Argonautica plurimum me debere, singulae fere notarum mearum paginae indicabunt. Haec sunt subsidia, amice Lector, quae mihi intra domesticos parietes comparavi, sed quae foris mihi adlatis praesidiis muniavi. Eximia amplissimorum hujus civitatis consulum benignitate aperti mihi sunt Bibliothecae publicae loculi, in quibus ingens codicum manu exaratorum adservatur thesaurus. Ex his tres, qui mihi usui esse poterant, delegi, & cum Munckeri editione contuli. Primus exstat inter Vossianos in Octava forma in Membran. N. 269. secundus num. 314. tertius num. 290. in Quart. Deinde Celeberrimus vir Tib. Hemsterbusius, cujus clarissimo lumine Academia Lugduno-Batava nunc inlustratur, humanissime, quem possidebat, codicem membranaceum utendum mihi praebuit, e quo ante aliquot annos adfecta quaedam Hygini loca

in integrum restituerat Cl. Wesselingius Lib. II. Observ. cap. 23. nec non clarissimus Jac. Phil. Dorvillius mecum communicavit manu scriptum librum itidem membranaceum: quibus viris pro insigni hoc beneficio maximas ago gratias, & habebo immortales. Hi codices non nisi Hygini Astronomicon poeticum continent. Munckeri in Hyginum commentariis praetexui etiam marginales notas Jacobi Micylli, quas excerpsti ex editione, quae prodiit Basileae A. 1535. Joannis Hervagii typis expressa, & in meos usus concessa a doctissimo, mihiq; conjunctissimo viro Adolpho Haganaco Jcto. Nec non Joannis Schefferi adnotationes ex editione A. 1674. Subtexui vero elegantissimas Thomae Wopkensii observationes, quas mihi nec opinanti Harlinga misit vir ille integerrimus ac doctissimus. Ne jam expectes, amice Lector, me de Hygini aetate ac stylo aliquid esse acturum, de quibus Schefferus ac Munckerus erudite satis disputarunt. Illud unum addam, hunc fabularum consarcinatore non modo non cum antiquo illo Hygino confundendum, sed nec antiqui illius Grammatici epitomatore esse adpellandum, ut eum post alios temere vocat Berkelius ad Antoninum Liberalem cap. 2. In alia omnia nos ire jubet utriusque stylus adeo diversus, ut vix credam, hunc scriptorem antiqui illius grammatici opera umquam vidisse, sed pro certo habeam, antiqui illius grammatici nomen his fabulis ab alio quopiam fuisse praefixum, id quod saepius hoc scriptore antiquioribus auctoribus usu venit. Quomodo Onomacriti carmina olim Musaei nomine fulserunt, teste Pausania Lib. I. cap. 22. in fine, & plura hujus fraudis ab antiquis Criticis detecta exempla profert Phil. Jac. Maussacus in dissertatione de Arte Critica pag. 397. & seqq. quae legitur post Harpocratonis Lexicon. Unde vero hic fabularum consarcinator Hygini nomine fuerit exornatus, conjicere in facili est, quia ille Grammaticus non modo de Virgilio, urbibus sive Antiquitatibus Italicis, sed & de Familiis Trojanis, Diis penatibus, ac deorum proprietatibus scripserat. de quo Hygino post Servium ad V. AEn. 389. & ad VII. AEn. 412. consulendi Delrius ad Senecam in Hercule Furente vs. 337. & Broukbusius ad Suetonii cap. 20. de Inlustr. Grammaticis. Si umquam hic Auctor antiqui istius Grammatici opera inspexerit, ac scrinia compilaverit, non tamen, ut Justinus Trogi Pompei, ejus sermonem imitatus est. Concisa dictio quidem respondere videtur, ut patet e fragmento, quod servavit nobis A. Gellius Lib. XVI. cap. 6. Quae bidens est hostia, oportet, habeat dentes octo, sed ex his duo caeteris altiores, per quos adpareat, ex minore aetate in majorem transcendisse. Videri etiam posset vetustae casuum terminationis studiosus, duo pro duos utens. Servius enim dicit ad Ecl. 5. vs. 68. Virgilii eadem hac terminatione usi Vetuste

***

dixit,

dixit, ut ambo. NAM SAEPE SENEX SPE CARMINIS AMBO
 LUSERAT. Nam hodie significantius duos & ambos dicimus. *Augusti*
 tamen aetate ita fuisse locutos liquet tam ex Hygino, quam Virgilio, quam
 Accusativi terminationem restituit Caesari ac Livio ex optimis codicibus
 Criticorum princeps J. Fr. Gronovius ad Liv. XXXV. cap. 21. quem post-
 ea etiam secutus est Celeb. Oudendorpius ad ipsum Caesarem Lib. VII.
 B. G. cap. 33. Attamen in caeteris toto coelo distare credo: non enim
 antiquus ille Grammaticus, qui Augusti aetate floruit, tam absurdis con-
 structionibus usus, nec, qui utriusque linguae erat peritissimus, tam bar-
 bare Graecas voces & integras loquendi formulas interpretatus fuerit, aut,
 quas Latine vertere non poterat, in Latium invexerit. A quibus erroribus
 baud immunis est noster Auctor, ut cuiusvis notum, unde nonnulli baud absurde
 putarunt, fabulas, quae hodie sub Hygini nomine circumferuntur, Graece pri-
 mum conscriptas, deinde ab homine in Literis graecis plane rudi in Latinum
 sermonem fuisse translatas. Consule Eruditissimi Valckenarii dissertationem
 de Fragmento Dositheano in Obs. Miscell. Vol. X. Tom. I. pag. 118. Grae-
 cismis potuisse uti antiquum illum Grammaticum, baud negavero, qui,
 Cornelium Alexandrum Graecum Grammaticum omni studio atque ani-
 mi contentione imitatus, sine dubio Graecos scriptores, e quorum fontibus suae
 eruditionis rivulos derivavit, quotidie tractaverit; qui graecismi saepe in
 ipsis Ciceronis scriptis quidem reperiuntur, sed Romana toga, tam eleganter
 induti, ut in ipsa Urbe nati esse videantur. Integra Graeca vocabula
 in antiqui illius Grammatici libris exstare potuisse objecerit mihi forte
 quispiam, memor eorum, quae notat Plutarchus, qui sub imperatore Traja-
 no floruit, in Numa pag. 64. ἑκάλεν δὲ καὶ τὰς παλαιωτέρας φλαμίνας, ἀπὸ
 τῆς παλαιῆς πίλων, ὅς ἐστι τὰς κεφαλὰς φορεῖν πιλαμύνας τινὰς ὄντας,
 ὅς ἱστορεῖται, ὅτι ἑλλήνων ὀνομάτων τότε μᾶλλον, ἢ νῦν τοῖς Λατίνοις ἀνακεκραμύων
 sed haec de vocabulis sacros ritus exprimentibus intelligenda sunt, quae
 mutare erat nefas. Et quidem de conjectura haecenus. De Fulgentio,
 Lactantio, & Albrico Philosopho Munckeri prolegomenis ne unum ver-
 bum adjicio, ne actum agere videar. In meis ad Albricum adnotationibus,
 quas aliquanto prolixiores esse fateor, me id egisse Lector videbit; ut, quid
 de statuariis & pictoribus, qui imagines deorum varie expresserunt, statuen-
 dum esset, ostenderem. Vale Lector, & meis conatibus fave.

Dabam Lugduni in Batavia

Kalendis Septembris

A. 1741.

J U D I C I A
D E
H Y G I N I S C R I P T I S.
D E
F A B U L I S.

Jacobus Micyllus in Epistola Nuncupatoria.

Est hic auctor, ut quidem non ita purus atque elegans, adeo ut in quibusdam parum etiam Lat-
nus videri queat, ita vetus tamen, & a reliquis Hygini scriptis, quae quidem ad nos perve-
nere, non omnino absimilis aut abhorrens, praecipue autem utilis iis, qui in humanioribus hisce
studiis multum ac diligenter versantur. Ex hoc enim non pauca, quae tum apud Ovi-
tium, tum apud alios plerumque Poëtas minime haëtenus, aut certe perperam intellecta sunt, intelligi &
explicari tandem posse videntur, multaque hic plana jam atque expedita reperi-
as, quae dudum magnos atque eruditos quoque viros varie ac misere torserunt.

*Scioppius in Judicio de Stylo Historico, ubi de Argentea
Scriptorum aetate.*

Et Augustales Liberti, Phaëdrus & Hyginus, etsi in hunc posteriorem, quemadmodum & in
Asconium Pedianum, posterioribus saeculis nonnulla minus Latina irrepsisse palam est.

Scaliger ad Euseb. Chronic. p. m. 10.

Verum est, Deorum generationes & archaeologias in hac parte recensitas fuisse, & Hyginum
mythologum singulas historias τ μυθολογίας conscripsisse. Et paulo post. Non invitus conce-
dam, Hyginum hunc mythologon ex Graeco conversum fuisse.

*Idem ibidem ad num. CCXI. post adductum Scholion
ad Statii lib. IV.*

Sed haec omnia collegit ex Hygino. Nam & de Junone, & de regno Hyginus ita. Et sane
Scholia illa in Thebaïdem Statianam majorem partem sunt centones ex Servio, Hygini Mytholo-
gicis, & Astronomico ejusdem Arateo.

Barthius lib. V. Adversar. c. 2.

Est similis sibi hic scriptor, licet minime unius auctoris liber sit, sed Epitoma ex Hygino &
aliis contracta.

Idem lib. VI. c. 22.

In uno tamen eorum (codicum) Hygini fabularum partem inveni, ut captum videas, Aviani
aut Avieni nomine praescripto.

Idem lib. VIII. c. 6.

Quae phrasîs stylique facies in Hygini fabulis, & multa in ea notanda sunt ab usu Latinitatis ho-
diernae remota, quae tamen Barbariae damnare non possis, multa ob elegantiam commendanda.

Et lib. X. c. 12.

Hygini nomine prostantem librum ego Rhapsodiam ex omnibus hinc inde Mythologorum libris
concinnatam esse arbitrer. Nam apud Fulgentium integrae periodi sunt, quae hic exstant. Nisi ta-
men ille Hyginum potius exscripsit.

Ejusdem libri c. 20.

In fine perveterum membranarum, quae in nostram potestatem pervenerunt, ita scriptum calamo: *Explicit feliciter Avianus de Fabulis Poëtarum & Hesiodi.* Cum vero & in aliis docti Hygini titulum invenerint, quis non dabit suspicioni locum, ex Hygino & aliis Avianum haec excerpta constipasse?

Et lib. XXIII. cap. 11.

Non inelegans scriptor est Lactantius ille, sive Lutacius, qui argumentis Ovidianos Metamorphoseon libros enarravit. Stilus vero simillimus earum fabularum, quae vulgo Hygino adscribuntur; sed utique in compendium a nescio quo redactae sunt; & fortassis ab eodem hoc scriptore, qui Epitomas concinnare consueverat.

Reinesius lib. III. variar. Lect. p. 372.

Sunt in isto fasciculo (Hygino) nonnulla, quae vix infima Latinitate subsistant. *Et paulo post:* Sunt in istum fabularem librum veterum dramatum argumenta, quae interpretes Poëtarum Grammatici tradiderant, constipata, eo plane modo, quo periochas in Homeri Iliada & Odysseam dedit Ausonius, fabularum Menandri Hypotheses; Homerus, Gellius Grammaticus, & Metamorphoseos Ovidianae epitomen Lactantius Placidus. Id vero in Pseudo-Hygino ostendemus.

Idem lib. III. c. 8.

Judicium in Grammatico, qui fabularum capitum ducentorum septuaginta septem constipavit, & praefixo Hygini nomine aetatem mentitus est & auctoritatem, merito requiramus multis de causis.

DE

P O E T I C O A S T R O N .

Antonius Riccobonus in Fragmentis Historicorum.

Julius Hyginus scripsit ad M. Fabium Quintilianum, cui familiarissimus fuit, de mundi & sphaerae ratione utile fane Astronomicum. Praeterea de signis coelestibus opus, in quatuor libros distinctum.

Modius epist. 9. Novantiquarum Lect.

Nota magis nulli domus est sua, quam Hygino coelum.

Scaliger ad Manilium, p. 34.

Ita omnes veteres, praeter Hyginum, qui τὸ καὶ τοῦ Canopum vocatum scribit. Et idem scribit Capella ab Hygino mutuatus. *Idem p. 372.* Hyginus enim, qui ex Eratosthene & antiquioribus Astronomicon suum concinnavit, vocat eam Sagittarii coronam.

Idem in Notis ad Eusebium num. CCCXL.

At Hyginus in asterismo Ophiuchi eum Triopae filium facit, cujus verba huic historiae illustrandae pernecessaria apponam.

Scioppius in Infamia Famiani p. 17.

Hygini est in Astronomico, Herculem inopia armorum defessum se ingeniculasse, multis jam vulneribus acceptis. Id autem, ut alia Hygini multa, plebejum sapit. *Idem ibidem p. 49.* Hyginus quoque plebejus bonae aetatis scriptor, observantia pro custodia dixit.

Barthius lib. XXII. advers. c. 22.

Hyginus, seu ejus potius Epitoma lib. II. Astronomici, c. 43.

Palmerius in Exercitationibus ad Laërt.

Nec in eo fidem adhibeo Hygino, qui Astronomicorum II. c. 3. haec ait: *Ἐπεὶ, ὅτε post: quae verba, tot errores, &c.*

J U D I C I A

NONNULLA DE

F U L G E N T I O

ET EJUS

S C R I P T I S.

Modius Novantiq. Lect. Epist. LXI.

Nunc volui hæc ad te mittere, specimen eorum, quæ ex tuo veteri membranaceo codice in Mythologiarum libris iis emendavi, qui hætenus pro Fulgentii Episcopi Carthaginensis, si-ve ejus, cujus multa pietate & eruditione scripta ecclesiastica multa in manibus habentur, non recte circumlati cusque passim sunt; cum constet ex eodem illo tuo antiquo libro, tribusque aliis vénérandæ æque antiquitatis codicibus, quibus olim Lovanii a Gemblacensibus, & nuper Coloniae a Metropolitanae ecclesiæ Bibliothecæ præfectis, & abbate Sigebergensi usus sum; cum, inquam, ex his omnibus constet, neque divi Fulgentii ejus, cujus scripta hodieque leguntur, quique Ruspensi Ecclesiæ præfuit, & multa ab Arianis passus fidei causâ, eam sedem Asiatico exilio mutare coactus fuit, neque Carthaginensis aut omnino alterius ullius episcopi has Mythologias esse, sed nescio cujus Fabii Planciadis Fulgentii Clarissimatus dignitate ornati, qui tamen iisdem fere cum Fulgentio Ruspensi Episcopo temporibus, & in eadem Africa vixerit, ut tum plenius a me differe-tur, cum hujus auctoris opuscula universa, ex parte nunquam hætenus cusa, ex amplissima tua bi-bliotheca cum publico communicabo.

Vossius Instit. Orat. Lib. IV. p. 198.

Barbare egit capse de re Fulgentius, non quidem fulgentissimus ille Episcopus Carthaginensis, cui in antiquioribus editionibus tribuitur, ac a Florido quoque Sabino adscribitur; sed Grammati-cus, qui & Fabius Planciades; cujus de Continentia Virgiliana libellum habemus, & alterum de antiquarum aliquot vocum interpretatione.

Jos. Scaliger Com. in Ed. de Ob. Maec.

Quod signifer Jovis sit Ganymedes, docet doctissimus Mythologus Fulgentius Lib. I.

Idem Auson. Lect. Lib. II. cap. 29.

Superiores autem Ausonii esse non credam propter stili diversitatem: in quibus postremis animad-vertendum Saturnum dictum Pollucis prolem: quod explicatur a Fulgentio doctissimo Mythologo ita de Saturno loquente: *Pollucis*, inquit, *filius*, sive a pollendo, sive a pollucibilibitate, quam nos bu-manitatem dicimus &c.

Turnebus Adversar. Lib. XVI. cap. 2.

Textivilitium hic Festus lib. 18. nullius esse significationis scribit, ut apud Graecos nullius est *οκισ-δαψος* & *παλιν*: sed auctor non contemnendus Fulgentius *Textivilitium* videtur legisse, cum libro de vocibus antiquis ita scribat: *Textivilitium dici voluerunt fila putrida, quæ de telis cadunt.*

At Brodaeus Annot. in Q. Calabrum pag. 238. Fulgentii Mythologia quid ineptius?

Et Barth. Comm. ad Stat. Tom. II. p. 728.

Semeles ineptissimum etymon est apud Fulgentium Lib. II. Mythol. & tamen doctissimi viri eum Mythologum doctissimi nomine commendant, qui totus nihil nisi mera est nugacitas.

* * * 3

Tom.

Haec Fulgentius, quem scriptorem legendo miseratione temporum afficimur: tanta enim jam ruditas a Graeca literatura erat, ut sibi arrogantiae summae homo omnia scribere licere crederet, modo vel auctores Graecos vel voces ejusdem linguae per caputque pedesque attrahere posset in medium, & inde suum negotium curare.

I. Baptista Pius in Epist. dedicat. ad Antonium Mariam Bentivolaeum.

Expiscati commodum ex penario literatorio, cujus tu fuisti condus, Mythologicon Placiadem, fratrem, ut fertur, Cassiodori, hunc chalcitypis officinatoribus tradendum curavimus, nuncupatim tibi dicantes sine provocatione electo judici aureum librum; quid librum? thesaurum potius: quem Sidonius libro III. eruditissimum, & ob ingenii merita quaestorium vocat, tanquam quaesturam rejectam episcopatum Africae sumserit.

*Pierius Valerianus Hieroglyph. Lib. XLVIII. p. 353.
Ed. Basil.*

Hinc Fulgentius ex auctoritate Theopompi in Cypriaco Carmine, & ex Hellanico *ὁ τῆς Ἰουνοῦ φιλολογία*, Junonem ait ab Jove vincam catenis aureis, & incudibus ferreis degravatam; quamvis prave quidam depravatam legunt, sed longe faedius interpretantur, dum exponunt devirginatam: & quod magis rideas (animadverte hominis phrasin & impudentiam) depudicatam, imminutam, incudibus veluti stragulis & lecto geniali praepositis, ob nimii tendoris & libidinis impatientiam. Sic ille stolidus insanit, & enormia longe magis sibi confingit super angelis. Nec tamen praeterit me, alicubi legi angelos quosdam depravari & compedibus coerceri: sed ibi depravari non significat depudicari, ut stupor iste putat, sed gratia lumineque Dei privari. Homeri autem carmina, unde haec a Theopompo & Hellanico desumpta sunt, habentur Iliad. O. vers. 18. *Ἥ δ' ἐμὲ μύθη ἔειπε* &c.

Hadrianus Junius Animadvers. Lib. V. cap. 7.

Non satis explicata primo occurso videbatur ratio, cur Venerem concha vestam uterque poeta dicat, praesertim nullis adjuto commentariis: itaque in altiore cogitationem incubui, ut causam dicti exquirerem rimando, quod aperuit commodum Placiades, qui auctoritate Jubae Maurusii in Physiologis scribit, concham marinam toto corpore simul *καὶ ἀπὸ τοῦ ὅλως* aperto, in coitu misceri, atque inde esse, quod Venus pingatur concha vehi.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΛΑΤΙΝΩΝ
ΜΥΘΟΓΡΑΦΩΝ

ΥΠ'

ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΥ ΣΤΑΒΕΡΕΝΟΥ

ΕΚΔΟΘΕΝΤΩΝ.

Οστις δαιδαλέως θέλεις Μησέων ἀνὰ κήπῃς

Σπρωφᾶσθαι, μή μοι, καὶ πῖ λιλαιόμεσθαι,

Τῶν ἱερῶν ἀλσέων πόλ' ἀμείβεο ἔρκεα, μύθων

Εἴ σοι ἄγνωστος ἦ οἴμην ἐλικτὸς ἔτι.

Τοῖς γὰρ ἐκοσμήθη καλὰ τέμπεα Πιερίδασιν

Πανταχόθεν· καὶ σφιν ἥμις ὑμνοθέτης,

Ὅς μὴ τοῖς ποικίλῃ ἀοιδάϊς. ᾧ δὲ Κόρινθος

Κύκνον παιδεῦσαι Λόιον λέγεται.

Τῷ γὰρ κεν, αἴ κ' ἀνύτειν σε πορείαν θυμὸς ἀνάγῃ

Οὐκ ἀλαῖην, φανεράς δ' ἀτραπιτεὺς πείειν,

Τήνδε βίβλον μὲν χερσὶν ἔχων, μάλα εἴσιθι πρὸ φρενῶν

Ἐρκεα Πιερίδων· ὅς σ' ἔτ' ἐρυχκέω.

Ὡς δὲ μίτῳ πίσιμῳ, τὸν γ' οἱ πόρε δι' Ἀετιάδην,

Καμπύλον Λιγείδης ἐς Δαδύεινον ἔδωκε

Εκ δ' ἐτέλεσεν ἄθλον πελὺπονόν τ' ἰόντα,
 Ρηϊδίως, ἐπεὶ οἱ ἔκετ' ἄδην ὁδὸς,
 Ὡς καὶ σὺ πρῶτοις ταύτῃ πίσυνος κυνοσβεῖ,
 Τῷ σοι νῦν ἀγανὸν Σταβερένοιο μῦθος
 Πολλὰ μάλ' ἢ τὸ πάροιθε Φαινοτέρῳ ἀνέφηκε,
 Δεῖξιν τ' ὁδοῖς, καὶ ῥύσιν ἀμπλακίης.
 Πὰρ δέ σοι ἀνδρὶ μῦθοι μεγάλη χεῖρ. ἔ γάρ οἱ
 Εἶσω σε περὶ πῶτον ἦτορ ἀπλωὲς ἔχειν,
 Ὡς γ' Ἐλικωνιάδων τελετῶν ὀπιμαίεα· αὐτῆς
 Εὐαδὲ γὰρ Μῆσσης ἦτορ εἰνὲς αἶ.
 Τῷ ῥα πρῶτοςτος ἀφ' οὗ νῦν ὁμαλοῖο κελεύθε
 Εκπέσοι εὐγνωμον τῷ γόματος τόδ' ἔπος.
 Χαίρετε, Περσίδες, δούσαί μοι ἴδριν ὁδηγόν.
 Χαίρετε καὶ τινύη, Μυσόδοθ' ἡγεμονεῦ.

ΓΕΡΑΡΔΟΣ ΙΑΚΩΒΟΣ Ο ΣΟΥΪΝΑΕΝΙΟΣ.

JOANNIS SCHEFFERI P R A E F A T I O. LECTORI BENEVOLO

S. D.

Hygini, quem hic damus, non eodem tempore omnia in lucem sunt prolata. Illud quod de Astris agit & Syderibus, videtur publicatum primum ab Aldo, anno saeculi millesimi quadingentesimi nonagesimo & sexto. Neque multo post recusum est Venetiis per *Joannem Baptistam Sessam*, titulo *Mundi & Sphaerae declarationis*. Quo laudatum etiam à Volaterrano reperitur. At vero alterum, quod exponit priscas Fabulas de Diis, primum lucem vidit saeculi millesimi quingentesimi anno trigésimo & quinto in Germania, studio *Jacobi Micylli*, qui id primum est adeptus per *Joannem Weyer*, Frisingensis Ecclesiae Canonicum, ex bibliotheca, ut videtur, Frisingensi, & id publicavit opera Hergavii Basileae, adjuncto simul altero opere, & à se, ut fatetur ipse, non uno loco emendato. Ad quod exemplum prodierunt mox editiones aliae, una Basileae A. 1549. alia Parisiis A. 1578. atque rursus alia in Galliis Lugduni A. 1608. Nec in libro Fabularum magnopere mutatum quidpiam, nisi quod ex nescio quo Manuscripto suo *Barthius* tentarit loca aliquam multa emendare in suis Adversariorum libris, quae nuper editores in Batavia textui, ut vocant, subjunxere. At in libro de Astris repurgando singularem creditur conlocasse operam *Guilielmus Morelius* anno saeculi superioris quinquagesimo & nono, conlatis manuscriptis pluribus, praesertim vetustioribus & melioribus duobus, uno Salignacei, altero alterius nescio cujus, qui eam suam operam una cum Arati Phaenomenis anno dicto Parisiis publicavit. Secutus id exemplum est, qui Astronomica veterum, interque ea *Hygini* quoque scriptum, sive *Scaliger* is fuerit, quod non pauci censent, sive alius quicumque in Batavia ex Sanctandreana officina anno 1589. edi fecit. Quanquam si dicendum, quod res est, utraque

†

haec

haec editio ut habet non profecto plane nulla, quae merentur laudem, ita saepe saepius recedat ab editionibus vetustioribus absque causa ulla atque ratione. Observamus enim ex conlatione diligenti, codices, quos secutus est *Morelius*, non fuisse tam praestantes, quam putabat ipse, credereque alios volebat, sed refertos passim glossis sciolorum, quas intrudere in locum verarum genuinarumque *Hygini* lectionum, qui locutiones ejus fatis adsequi non poterant. Quod ex eo patet, quoniam quae vetusta sunt, conveniunt cum illis, quae in Fabulis leguntur; quae vero inmutata, plane alia sunt, & ab eis longissime recedunt, sicuti à nobis in non paucis demonstratum est. Quum itaque Fabularum liber hactenus à nemine debita sit examinatus cura, ille vero, qui de Astris agit, per studium emendationis in non paucis depravatus, facturos nos speravimus pretium operae, si quae in utrumque habebamus observata, proferremus in lucem. Debeamus equidem, fateor, haud suscepisse hoc negotium, sine necessario manuscriptorum codicum subsidio. Verum quia illos codices in his remotissimis constituti terris sperare difficulter poteramus, nemo vertet nobis vitio, confido, si vel conjecturas nostras, secuti similes scriptores, locosve apud ipsum nostrum, proferre haud dubitaverimus, respiciendo ad continuo adflictam nostram valetudinem, quae coepta quoquo modo jubet nos absolvere: per hoc, si nil aliud, illud saltem effecturi, ut ingeniosiores, & à priscis libris & codicibus instructiores, suam ad auctorem hunc conferre operam ne longius graventur. Meretur quippe, cum propter argumentum sic a nemine expositum sermone Latino, (nam Fulgentii quidem paulo aliud est institutum) tum propter ipsam scribendi rationem, quae in nostro plane singularis. Ipse namque solus est propemodum ex antiquis, ex quo licet intelligere aperte, quis sit stylus verè humilis & plebejus. Quod cum viri quidam docti non adtenderint, plurima in eo reprehenderunt, quae sunt styli hujus propria & peculiariora. Ostendimus abunde in *Indice*, hoc praecipue à nobis confecto fine. Possemusque pluribus ostendere, si hoc esset agendum. Occurrunt enim passim exempla, quale illud, quod legitur c. 28. ubi ait: *Hic cum Dianam voluisset comprimere, quae cum non posset resistere Apollo misit, pro eaque non posset, & quod c. 40. alii dicunt, Theseus reduxit, pro Theseum reduxisse.* Item c. 46. *Neptunus exposulavit, ut Neptuno immolaretur*, pro, *ut sibi immolaretur*, & c. 106. *Filii corpus auro repensum adcepit, quem sepulturae tradidit*: pro, *quod sepulturae tradidit.* debebat enim referri ad corpus, quod ipse refert ad filium. &

P R A E F A T I O.

c. 125. *Superiorem partem muliebrem, inferiorem piscis habebat*, pro, *superiorem partem mulieris*, hoc enim sequenti respondisset. & c. 127. *postquam cognovit, qui esset, redierunt*, pro *redii*, propter antecedens, *cognovit*. & c. 146. *cujus timore exagitata, coëgit eam, ut se praecipitaret*, pro, *timore exagitatam coëgit, ut*. Ita c. 152. *cui cum flagraret, montem super eum imposuit*, ubi plane otiosum est illud *super eum*. Aliaeque non pauca hujus generis, quae scientes praeterimus, ne ex praefatione libellum conficiamus, cum praesertim à quolibet, mediocriter adtento, possint deprehendi. Quae omnia non tam vitiosa sunt, quam huic sermonis generi propria & pecularia, licet alibi rarissime occurrant. Caeterum quod meam curam adtinet, de ea breviter sic habe. Primum edidisse me, quod vocant, *textum* ad exemplar publicatum Lugduni, Anno 1608. Licet enim sint, qui in Fabulis praeferant editionem Commelinianam, quam secuta est recentissime Lugduni Batavorum publicata à *Gaesbeckiis*, in Astronomicis Morelianam; tamen cum non pauca inmutata sint utroque in opusculo absque causa, quod in Notis demonstravimus non semel, editiones vetustiores denuo producendae videbantur. Ita tamen, ut adjiceremus *Notas*, quibus quae corrupta singulis in capitibus occurrebant non pauca, sanare atque explicare studuimus; nec omnino infelicem curam hanc fuisse nostram, etiamsi ex ingenio tantum nostro, sine Manuscriptorum librorum subsidio sit profecta, sperare audemus. Poteramus addere & nomina eorum, qui easdem prodidere fabulas, non apud Graecos solum, quales sunt *Apollodorus*, *Diodorus Siculus*, *Pausanias*, *Antigonus*, *Scholiastes Arati* atque *Apollonii*, verum etiam Latinos, quales *Servius*, *Donatus*, *Commentator Germanici*, & id genus. Verum cum haec non sint usque adeo repertu difficilia, praeterea & Natalis Comes pleraque in Mythologias suas jam congesse-rit, sumptibus non necessariis typographi onerare promptitudinem nefas esse duximus. *Indicem* tamen addere novum plane sustinuimus locutionum & verborum, quae occurrunt apud nostrum, alibi haud ita obvia, vel in vulgus nota. Quo in indice simul non pauca, quae ad locutiones spectant, explicavimus ac firmavimus, ut & ipse vicem prolixiorum annotationum possit explere. Sed nec veteres & vulgatos Indices absque cura recudi fecimus, verum ubique & explavimus plurima, & meliori ordine proposuimus. Unum forte nobis quispiam objiciet, quod in Astronomicorum Poëticis imagines adponere neglexerimus, quae in prioribus editionibus cernuntur. Verum excusabit facile, qui cogitare volet, esse eas non modo non antiquas

SCHEFFERI ET MUNCKERI

multum, quod ex habitu vestimentisque certissime colligitur, sed & in stellarum singularum situ indicando plerumque vitiosissimas. Etiam illud neminem debet offendere, quod cum *Hygini* omnia, quae exstant, dare polliciti simus, ea tamen negligamus, quae illius apud *Plinium*, *Servium*, *Macrobius* occurrunt. Sunt enim non nostri, sed alterius *Hygini*, quod in Dissertatione de *Hygino* planum fecisse speramus. Idem etiam est statuendum de Gromaticis; nam & ipsa alium habent auctorem. Ut proinde ipsa quoque hic adponi minime debuerint. De *Cl. Munckeri* curis, quas adjicere typographo est visum, nihil habeo, quod memorem, quoniam à me numquam sunt inspectae. Sunt tamen non pauca, quae me jubent credere, fecisse operam minime inutilem in iis publicandis. Ad postremum quisquis es, qui haec leges, si quid à me est commissum, hominem me esse cogita, eumque si cum magnis illis conferas ingeniis, admodum minutum, quae tamen ipsa hic & illic humana esse, quotidie cum deprehendantur, quanto magis mihi parata debet esse venia. Vale studiisque nostris fave.

THOMAE MUNCKERI PRAEFATIO. LECTORI BENEVOLO

S. D.

Septennium jam est, ex quo in *Hygini* fabulas, quas juventuti id temporis praelegebam, nescio quid notularum & animadversionum emisi, quae adjectae visuntur ad calcem editionis *Schefferianae*. Verum nimisquam festinatae eae curae quod nemini minus, quam mihi, placerent, coepi ad incudem revocare id, quod minus exactum haecenus videbatur. Evolvi ergo quicquid antiquitatis *Mythicae* exstare noveram, *Scholiastas* praesertim cum *Latinorum*, tum *Graecorum*

rum poetarum, ex quibus ista Mythologiae, quae Hygini nomen praeferunt, meo quidem iudicio, magnam partem aut compilatae sunt, aut conversae. Quo successu id fecerim, quantumque inde non tantum mendorum ex Hygino sustulerim, sed & lucis omni historiae fabulari terneraverim, judicabunt illi, quibus livor oculos non fascinavit. Conscius certè mihi sum etsi jucundi quidem, attamen permagni laboris, quem in commentariis hisce conscribendis exantlavi, quos fabularum si adpellavero bibliothecam, haud valdè ambitiosè fecero. Quamobrem indices etiam sic satis copiosos, in quibus quicquid notatu in illis occurreret, congererem, conficere in animo habebam. Verum cum per valetudinem, quae per ipsum biennium nimis adversa mihi fuit, laborem suscipere tam taediosum neutiquam potuerim, alterius uti operâ coactus sum, qui expectationi tuae ut satisfecerit multum vereor, certè meae non satisfecit. Scriptum fabularum Hygini codicem in his oris non audiavi ullum esse, nisi penes Cl. Berkelium, sed mutilum eum, ut ajunt, iis omnibus capitibus, quae & in vulgatis desiderantur; adhuc infimae etiam vetustatis, utpote circa ea scriptum tempora, quibus inventa ars typographica. Si credere famae licet, emendaverat jam olim easdem fabulas ex Vett. libris, & Hamburgum, ut ibi publicarentur, miserat Joannes Pricaeus. Verum curis illis viri doctissimi quid factum sit, aut unde libros istos antiquos nactus ille fuerit, ignorare me fateor juxta cum ignarissimis omnium. Fuere etiam, qui persuadere mihi voluerint Mucium de Berettis, Nobilem Placentinum, manuscriptum Hyginiani Mythologici habere librum; immo ipsum scripsisse id ad nescio quem in Batavis typographum. Vix crediderim, cum ad me quoque Mucius ille non semel cum de notis meis in Hyginum, tum de opere suo, quod de Origine Deorum & Heroum à se inscribi ait, literas dederit, nec tamen unquam ullius scripti codicis vel minimam fecerit mentionem; immo rogatus, ut istiusmodi librum alicunde mihi erueret, rescripserit: dum ego è contra Hygini scripta reperire conabor, si in hac Italia nostrâ reperire ea fortuna mihi concesserit. Sed quamvis nullo uti mihi licuit MS. abusum me tamen operam non spero, dum Servium, Lactantium Placidum, Anonymum Germanici Interpretem, aliosque id genus scriptores cum Hygino contendere, & vel illos ex Hygino, vel Hyginum ex illis, emaculare studui. Quoties, & ubi Fabulae istae excusae sint, scire haud multum refert. Sufficit si scias primitus Basileae unâ cum aliis nonnullis scriptis Mythologicis anno MDIOXXXV. publicatas esse à Jacobo Micyllo, qui eas nactus videtur ex bibliothecâ Frisingensi. Eam editionem sequuti sunt passim per Europam typographi,

etiam ipse Commelinus, quem gratis audaciae in novandis nonnullis absque necessitate accusat Cl. Schefferus. Nihil ille vir sibi juris sumsit, nisi in pauculis iisque perquam manifestis operarum erroribus corrigendis. Sed & de hoc, & de aliis non paucis longè, opinor, aliter judicaturus fuisset ὁ μακαρίτης Schefferus, si ei plus otii nato δωτέας dare Φεοτίδας licuisset.

In Astronomico Hygini recensendo usus sum excerptis quinque codicum MSS. quorum quatuor Ianus Vlitius, unum nescio quis vir eruditus, cum editis contulerat, quem ideo literâ A. vel Anonymi vocabulo designavimus. Ea excerpta quam non contemnenda fuerint, quantumque eorum nomine debeamus Illustri Viro Nicolao Heinsio, ex cuius instructissimâ bibliothecâ ad me pervenere, judicabis ipse, mi lector. Exemplarium autem illorum, quibuscum Astronomicum commissum erat à Vlitio, tria Petaviana fuere, Regiae bibliothecae apud Parisios quartum. Inter editiones, quas consului, praecipuae sunt, Veneta anni M CCC LXXXII. & quam Coloniae Agrippinae anno M D XXXV. emisit Soter, ex optimis codicibus emendasse se illud scriptum praefatus. Nec mentitus profecto est. Longè enim à tergo relinquit, quidquid editorum ante eum idem publicavit. Eam ergo editionem tantum non κατὰ πρόδα secutum deprehendi Morellium anno M D LIX. Sanctandream autem anno M D LXXXIX. expressam ex Morellianâ. Adhuc hic illic non pauca ita video cum à Sotere, tum à Morellio repraesentari, ut ea in Novantiquis restitutum it Modius. Quid dicemus? Neutram ex illis editionibus vidit Modius, an visas à se dissimulavit? Illud affirmabit, qui candorem hominis noverit. Interim gaudeo me deprehendisse, unde orta sit illa tam felix saepe, quam audax, tot locorum castigatio, quam in Sanctandreamâ concoquere non potest Cl. Schefferus. Nam ab Aldo, quem etiam anno M CCC XCVII. idem Astronomicon suis typis descripsisse ajunt, profectam eam non fit mihi verisimile, cum numquam ejus operam in Hygino audiverim celebrari. Omnino à Morellio est: nam in officinâ Sanctandreamâ religiosè secutas esse operas textum Morellianum vel inde liquido adparet, quod recudere denuo mendas manifestas typographicas, quam inmutare quidquam, maluerunt. Exempli gratiâ facere non possum, quin unum alterum de isto genere proferam. Legitur sub finem Lib. I. Efficit: media finem temperatum, pro efficit mediam finem &c. Lib. II. cap. 15. Vacuum omni adligationi futurum, pro omni adligatione, Cap. 28. Neque longè jam abesset, despiciens jam ad terram, pro despiciens ad terram. Cap. 34. Et de insulâ ejectus. Existimatur autem

P R A E F A T I O.

tem Lemnum, pro ejectus existimatur Lemnum &c. *Lib. III. cap. 9.* In quadrato quae fella deformatur, in angulis, pro in quadrato, quo fella deformatur, una, in angulis &c. *Cap. II.* Inclinator caput versus, pro inclinatur ad caput versus. *At in nullâ editione, nisi in Morellianâ & Sanctandreamâ cum haec sphalmata, tum & alia nonnulla bis non dissimilia, deprehendes, ita ut Sanctandreamam, id quod dicebam modo, ex Morellianâ expressam, ad hoc errare illos, qui vel à Scaligero eam, vel alio aliquo ex doctis, recensitam velint, existimare debeamus. Venetam illam modo laudatam intra triennium, anno videlicet M cccc lxxxv. eadem in urbe repetiit idem ille, qui & priorem dederat, homo Germanus, Erhardus Ratholt: nec quidquam in eâ mutatum, ut nec in Parisiensi, quam Lud. Vives anno M d xxxvi. procuravit, quanquam lucem jam anno M d xxxv. vidisset Basileae Hergaviana à Micyllo recensita, & nonnullis annotatiunculis in margine adjectis exornata. Micyllum secutus deinde, pauculis tantum, & quae nullius ferme momenti essent, novatis, anno M d lxxviii. Jacobus Parantius, qui una cum Hygini fabularum libro, aliisque Mythographis, adjunctâ etiam Micylli praefatione, Lutetiae Parisiorum Astronomicon hoc edidit: id quod & Lugduni anno M d c. viii. Joannes de Gabiano fecit, eadem illa, quae Parisiensis ille Parantius dederat, recudens. Atque hujus editionis exemplum sequi in suo Hygino maluit Cl. Schefferus, quod ei Morellius & Commelinus temerè multa novasse viderentur. De Commelino antea vidimus. Quod ad Morellium adtinet; ivisse eum per vestigia Soteris dixi modo. Nec tamen temerè, quam viro clarissimo visum est, multa à Morellio inmutata esse liquit mihi iv. Codicum MSS. excerpta, quae margini editionis Parantii illita erant, cum Morellianâ editione contendenti; adeo ut consilium, quo initio aliquam ex vetustioribus editionibus revocare statueram, abjecerim, cum perquam multa cum texto, quod Morellius dederat, convenire deprehenderem. Hoc textum ergo Morellianum, sive Soterianum est, heic tibi, ut caeteris multo castigatius, denuo exhibendum duximus. Nos nihil, vel parum admodum nobis permisimus: certè nihil, nisi te ante admonito, immutavimus. Sed haec haftenus. Unum illud doleo, quod tunc demum, cum jam praelo se subduxisset Hyginus meus, pervenerint in manus meas humanissimi doctissimique viri, Evaldi Rulaei, veteres membranae, quae Poëtici Astronomici librum tertium & quartum, nec non partem majorem secundi continebant. Nam etsi manu eae valde properante scriptae sunt, ex optimo tamen codice descriptas vel inde liquet, quod cum praecipuas lectiones Morellianorum & Vlitianorum codicum plerun-*

que

que confirmant, tum & loca nonnulla vel desperata haftenus feliciter sanitati restituant, vel malè adfecta reddant meliora; tanquam cap. 15. Lib. II. quod in illis primum est, caeteris injuriâ temporum, ut videtur, deperditis, pro istis, Ejus filium patre fore laude clariorem, membranae venustius, patriâ fore laude &c. Pro istis, ut & draconem, de quo ante diximus, interfectum diceret, membranae eadem, ut aquilam, de quâ ante diximus, interfectam diceret. Optimè mercurules, nisi quod pro diceret cum Rulao malim daret. Pro istis, Quâ demissa, homines instituerunt &c. eadem membranae quo dimisso: quod omnino melius, & confirmatur ab uno de codicibus Vli-tianis. Quod si tam diu superesse me voluerit Dei benignitas, ut de-nuo, auctioribusque notis instructum proferam illud Astronomicon, ex-hibebo tibi quidquid praeterea boni in illis inveni. Ut Nicolai Heinsii tam notum ubique sit nomen, quam ipsorum humanitatis studiorum, nec quisquam, qui quidem literas sciat, id ignoret, merita Illustris illius Viri in literas praeclarissima effecere. Verum quantopere in eo cum multifariâ illâ exactissimâque doctrinâ incomparabilis quaedam certet comitas, credere vix quisquam potest, nisi expertus. Is ergo Heinsius non solum Excerpta illa jam supra laudata benignè obtulit, verum etiam variis nos libris, quos datâ occasione laudari audies, nec non consilio, sicubi haereremus, insigniter adjuvit: id quod tanto addidit mihi gratius, quanto indignior aliorum scurrulis petulantia est, qui sese mirificè sperant rem gessisse, ubi rabidi canis instar exsertâ lin-guâ aliorum deriserint conatus. Quantum autem praeter Heinsium Hygini hanc editionem ornaverit optimus doctissimusque Jacobus Peri-zonius noster, commentarii mei te docebunt, quibus exquisitas quasdam observationes ab eo nobis subpeditatas videbis insertas. Principem fa-bularum editionem diu quaesitam nactus sum tandem ex bibliotheca pa-trui mei Philippi Munckeri, Gymnasii, quod apud Harlemenses est, moderatoris prudentissimi; cui quantum adolescentia nostra, nimis cito paternâ curâ orbata, debeat, nec haec capit charta, nec ille ambi-tiosè vult cantari. Obtulit etiam nobis pro caetero studio suo ornandi bonas literas librum fratris sui Alexandri Cl. Jacobus Tollius; in quo quidquid annotatum inveni, quod luce non indignum, nec à me vel aliis erat occupatum, optimâ tibi fide repraesentatur. Quod ad Icones adtinet, quas Astronomici libri III. insertas vides, eae ad illas in-formatae sunt, quas è MS. codice Susiano olim edidit Hugo Grotius. Quod discrepare illas interdum ab Hygini descriptione objicies forsan mihi, id inficias nullus eo. Sed nec tu inficiaberis, quae vulgo cum

P R A E F A T I O.

eo edantur, non ex antiquo aliquo codice, sed ingenio editorum depromptas. Ne dicam jam, tam variè in MSS. Hygini libris stellarum fieri enumerationem, ut nihil certi, etiamsi maxime velis, de iconibus statuere possis: id quod & Soterem, credo, movit cur ipse eas non tam ex Hyginianâ expressum iverit, quam Ptolemaicâ διαγραφῇ. Atque haec sunt, mi lector, quae scire te volebam, antequam ad Hygini nostri lectionem adcederes. De Fulgentio, Lactantio Placido, & Albrico vide, si tanti putes, quae diximus in praefatione tomo alteri praefixâ.

JOANNIS SCHEFFERI
ARGENTORATENSIS

DE

H Y G I N I

Scriptoris Fabularum aetate atque Stylo

D I S S E R T A T I O.

e Hygino, cujus fabulas habemus, non eandem viro-
rum eruditorum esse video sententiam. Sunt, qui
putant eum ipsum, cujus inter Grammaticos antiquos
mentionem facit Suetonius, inque tempora Augusti
aetatem incidere ostendit. Quos inter post alios est
Schoppius, ut adparet ex libello ejus, quem *Judi-
cium de Stylo Historico* inscribit. Item Vossius, qui
propterea, cum non pauca de Hygino illo in libris *de Historicis La-
tinis* protulisset, subjicit, illius superesse nihil, praeter librum fabula-
rum, & poëticâ Astronomicâ libellos. Alii ne Hygini quidem ar-
bitrantur, sed non neminis alterius, qui Hyginum in compendium
contraxerit, cujusque nomen Avianus sit, quod in calce codicis an-
ticipui,

DE AETATE ATQUE STYLO HYGINI

tiqui, qui libellum Fabularum, sub Hygini nomine publicari solitum complectebatur, Barthius sese ait reperisse. At vero Reinesius pro centone habet confarcinato a pluribus, iisque rudibus & indoctis, qui contineat multa, quae vix infima Latinitate substant, & frigidos monachismos imperiti litteratoris sapiant. In tanta judiciorum diversitate quid sequendum videatur, explicari breviter, nec inutile fortassis fuerit, nec prorsus injucundum. Primum autem omnium hoc mihi dari cupio, non diversos, sed eundem esse, qui Poëticōn Astronomicōn, & fabularum libros scripserit, auctorem. Ac vix potest dubitari in hac tanta styli & sermonis, qui est utriusque operis, similitudine. Habet certe scriptum utrumque tam multa, nemini paene usurpata, & quasi singularia, qualia sunt ellipses, pleonasmus, Graecismi, composita pro simplicibus, simplicia pro compositis, locutiones, verba denique alias vix occurrentia, & id genus, annotata nobis pluribus in Indice. Ut difficile non sit, ex tot indicibus cognoscere auctorem. Fuitque hoc ipsum & Micylli, qui primus fabulas in lucem dedit, iudicium. Nam *quod ad dictionem adtinet*, inquit in praefatione sua, *videas illum cum caeteris Hygini scriptis omnino similem ac parem esse, interdum etiam ipsas loquendi formulas, velut inde repetitas, prae se ferre.* Jam si utriusque scriptor operis est idem, cur de fabulis deterius, aut aliter, quam libris Astronomicōn Poëticōn sentire debeamus, haud profecto video. Nemo autem fuit hactenus, qui eos libros esse dixerit alterius, quam Hygini. Publicati primo sunt Coloniae Ubiorum, ut existimo, ante annos centum quadraginta circiter; post Basileae semel, iterum, tertium; tum per Gallias aliquoties, neque fuit quisquam, qui negaret, esse Hygini. Hoc nomine laudarunt viri docti saepiuscule suis in operibus, quos hic omnes nihil adtinet enumerare. Vir doctissimus, & in hoc genere, si quis alius, exercitatus, Josephus Scaliger, cum Arato, & nonnullis aliis, hoc titulo per Commelinum publicavit. Quare sequitur, quod nequidem de libello fabularum aliqua possit esse dubitatio. Adducunt tamen rationes, quas propterea considerabimus paulisper, ut adpareat, an fidem aliquam & adfensum mereantur. Prima & praecipua est Barthii, quando ait, sese aliud huic operi subscriptum in antiquis schedis, quam quod hactenus prae se tulerunt, invenisse nomen. Nobis equidem indubium vocare fidem viri eruditissimi, propositum non est, quanquam sint non pauci, atque illi in auctoritate magna inter litteratos constituti, qui vidisse ipsum veteres membranas schedasque rejiculas existiment interdum, quas revera numquam viderit. Illud tantum scire vel-

DISSERTATIO SCHEFFERI.

vellem, cur, si membranae ipsius nomen Aviani habuerunt subscriptum, major fides adhibenda illis sit, quam codicibus aliorum. Edidit Micyllus sub Hygini nomine, sicut ipse reperit in suis. Non debet hac in parte Barthio deterior Micyllus videri. Adde, quod libelli hujus argumentum sit, quale à se scriptum ipse testis est Hyginus. Quod jam & Micyllus observavit, atque ideo sic hac de re differuit in praefatione sua ad Ottonem Truchses: *Cum superiori anno genealogias Deorum, perinde, ut à Bocatio ante annos aliquot collectae fuerant, hortatu amici nostri Johannis Hervagii relegissem, atque idem nuper alium quendam vetustum ac manu scriptum codicem, in quo per capita EADEM RES, atque idem argumentum ab Hygino (sic enim inscriptus liber is erat) tractabatur, visendum dedisset, &c. & post aliqua multa: Adcedit, quod in Astronomicorum opere ipse Hyginus genealogiarum à se scriptarum meminit.* Dicit, librum fabularem comprehendere genealogias Deorum; Hyginum porro testari, composuisse olim sese genealogias. Itaque se facile induci, ut Hygini esse credat librum hunc, quemadmodum inscriptio ipsius testetur. Sed hic diceret non nemo; nihil est, quo magis tua possit sententia everti. Laudat enim ipse genealogiarum librum primum, cum fabularum liber non sit, nisi unicus. Verba Hygini exstant lib. II. ubi agit de Perseo, *de quo in primo libro Genealogiarum scripsimus.* Non potest primus liber dici, nisi respectu aliorum, vel saltem unius alterius. Ita minimum duos libros Genealogiarum scripserit Hyginus; at vero fabulae uno volumine comprehenduntur. Verum non est usque adeo difficilis responsio. Primum enim, quis probabit, eum, librum omni tempore fuisse solitarium, & non habuisse alium, adsociatum sibi? Ultima profecto esse mutila, nemo non intelligit. At cum ipsis potest periisse totus liber secundus, sicut aliis addidisse scriptoribus videmus. Deinde potuit hunc ipsum auctor divisisse in duos, qui deinde coaluerunt in unum, oscitantia librariorum. Et en conjecturae hujus rationes. Praemittitur in fronte libri ante omnes fabulas Deorum Dearumque series, ut ex se mutuo sunt nati ab ipso rerum exordio. De qua parte dubitare potest nemo, quin referri debeat ad genealogias. Subjicitur deinde aliqua per fabulas expositio, qua intelligatur, quomodo sit natus quisque, qua occasione alter venerit in alterius conjugium & consociationem, & sic procrearit liberos, qui simplicibus vocabulis enumerati sunt in serie praemissa. Hoc enim propositum est nostri, per universum libellum fabularum. At vero nominantur plurimi in dicta serie, quorum nulla mentio fit in fabulis,

DE AETATE ATQUE STYLO HYGINI

lis, multi memorantur in fabulis, quorum nomina in serie seu genealogia non occurrunt. Itaque non sine ratione suspicamur, mutilum ad nos non exigua sui parte pervenisse hoc opusculum, desiderarique non in fine modo, sed & medio, & ipso capite initioque non profecto pauca. De initio suspicionem praebet, quod sit admodum abruptum, sicut nunc se habet, contraque consuetudinem paene omnium librorum, cum praesertim ipse initio Astronomicū sit usus dedicatione, praeterea seorsum quodam oculi exordio instruxerit. De medio quod nominantur, quorum nulla mentio est in serie praemissa. Verisimile namque sit, amissam esse aliam seriem seu genealogiam, quam secundo praeposuerat libello, sicuti in primo fecit. Ut proinde nihil certi solidive hinc adversus nostrum adsertum possit dici. Suspiciatur nihilominus Micyllus ipse, hunc, quem publicavit, fabularum libellum esse potius *Genealogiarum fragmentum, aut epitomen, à studioso aliquo ex illius libris excerptam, & abbreviatam*. Barthius quoque passim *compendium & breviarium* Hygini adpellat. Verum fateor, me nihil tale, qua nimirum inbecillitate iudicii laboro, posse intelligere. Compendium videlicet seu breviarium existimo debere esse operis prolixioris, plurimaque omittere, quae in isto continentur. At nil tale video in his Hygini fabulis. Non, inquam, intelligo, quid desiderari debeat in ipsis. Quidquid hic profertur, integrum est. Quaelibet fabula sic exponitur, ut in ea nihil possit amplius requiri. Nec est copiosior earum expositio in Poëticis Astronomicis, quae nemo unquam pro compendio majoris operis, epitomave habuit. Sed nec Graeci Latinive, unde sua noster desumfit, copiosius exposuere. Capiat, qui volet, scriptorem veterem eorum, qui Hygino laudantur, Ovidium, exempli gratia, Ciceronem, Homerum; nil in eis amplius inveniet. Unde ergo debuit haurire, quae in corpore integro, quod ipsi credunt, comparebant? Et qui quae-so debuit aut potuit aliter, qui libellis duobus admodum, aut certe paucissimis, quidquid est historiae fabulosae apud veteres, Graecos pariter ac Latinos, comprehendere suscepit. Agnoscit ipse Barthius; itaque hanc *brevitatem tali argumento unice testatur convenire*; quae sunt ipsa ejus verba. Frustra igitur in opere, cuius virtus summa est in brevitate, copiam & amplitudinem desideramus: frustra brevitatem ejus pro compendio habemus. Denique majori ratione Avianum illum, quem in suis reperit membranis Barthius (si modo reperit) nomen scribae suspicamur aut librarii, quam abbreviatoris. Quando accidisse potuit Hygino, quod Cornelio Nepoti, pro quo

nomen

nomen AEmilii Probi, à quo fuerat descriptus, sic invaluit, ut & viris doctis breviarium Nepotis haberetur, qui Nepos ipse tamen erat. Atque ista quidem pleraque pertinent ad Barthium praecipue: ad Reinesium vero haecenus, quatenus confusus illis Schedis Barthianis ad judicandum animosius de Hygino, quam fortasse debuerat, est indutus. Causae profecto rationesve, quae ab ipso proferuntur, nihilo sunt ponderosiores. Equidem agnoscitur ipsius diligentia in ostendendo eo, quod compareant in hoc opusculo argumenta veterum dramatum, eo plane modo, quo periochas in Homeri Odyssaeam & Iliada dedit Aufonius, & id genus alia alii composuere. Sed num inde sequitur, Hyginum non esse Hyginum, verum potius epitomen ipsius? Et quid quaeso continent argumenta ista, nisi fabulas veteres de Deorum heroumve casibus, id est, quid aliud, quam id ipsum, de quo scribere Hyginus proposuerat? Cur ergo si quae talia invenit apud Graecos, non transferret in usus suos? Illud potius ostendendum erat, esse haec confarcinata ex scriptoribus Latinis, iisque aliis & aliis, & in hunc libellum conjecta, ut constaret, Pseudo-Hyginum nos habere. At hoc nemo fecerit iudicii & frontis alicujus, ita omnia sibi sunt similia per integrum opusculum, ut non ovum ovo magis. Quare nobis quidem loco argumenti esse nequit, quo credamus, vero nos destitui Hygino, quod hic breviter occurrant, quae dramatibus integris Pacuvius, Ennius, Naevius, Livius, & ex Graecis alii dedere; Quod hic canum nomina, qualia leguntur apud Ovidium, sint enumerata, & id genus. Cum praesertim ipse non dissimilet, se aliunde sua sumsisse, atque alicubi Ovidium ipse ultro compellet. Nam quod titulos capitum & inscriptiones adtinet, de iis dubium non est exiguum, an omnes sint Hygini. Quamquam & si essent, nihil inde pro Reinesio consequeretur. Potuit nimirum & Hyginus breviter complecti argumentum Dramatis sive a Graeco, sive a Latino Poëta conscripti, sicut fecerunt, qui periochas scripsere, atque in usus suos, & libelli hujus adorationem adhibere. Argumentum vero fabulae de Actaeone, quod iisdem paene verbis legitur apud Ovidium lib. III. fab. 4. quibus apud Hyginum, magis est, ut auctorem illorum argumentorum, quisquis sit, credamus desumsisse ab Hygino (si modo alter ab altero desumfit, & non casu quodam inciderint in eadem paene verba) quam Hyginum ab auctore illo. Cujus rei rationem damus istam, quod locutionem, *Ex adsidua venatione fatigata*, quae ob sermonis plenitudinem ex adjecta praepositione styli Hyginiani faciem praecipue repraesentabat, profert in *adsiduo venationis labo-*

DE AETATE ATQUE STYLO HYGINI

re defatigata, inmutatam, qui fortassis illam alteram habuit suspectam. Licet eo inclinem magis, ut accidisse casu credam, quod alter usus sit vocabulis & formulis alterius. Cur enim alia argumenta non perinde inter se conveniunt? cur hoc unum magis sibi censuit sequendum Hyginus, vel quisquis ejus, ex opinione Reinesii praefert nomen, quam quodcunque aliud? Sed tamen aliqua, pergit, quae trivialem sapiunt doctrinam, in his fabulis. Primum dico, nullam nostrum hic doctrinam magnopere promittere, sed narrationem fabularum, quales potuit adcipere ab aliis. Deinde quae de Scylla refert in piscem cirin transmutata, sunt ea sane, qualia non temere alibi reperias. Sed an ideo in his doctrina trivialis? Credo trivialem magis esse eam, quae sententiam sequitur communem. Haec cum a communi recedat, aliam oportet esse. Nam ut ipsum avem credamus suo ex ingenio mutasse in piscem, causa nulla est idonea. Habuit sine dubio ut in caeteris, ita hic, quos sequeretur. Adde, quod *κνείς* sit piscis apud Athenaeum, idemque Phavorino dicatur *κνείς*: quod is sit adonis, qui subinde solet exspatiari in littus, interque eundum redeundumque multas patiatur insidias ab avibus littoralibus: quod denique haliaeton avis sit, qui littora & maria frequentet, unde nomen etiam adcepit. Potuerunt enim ista omnia non difficulter effecisse, ut quis piscem crederet, quam alii dixerunt avem. Quam deinde sententiam ut raram minimeque trivialem amplexus esse noster potuit. Nam ut cirin piscem ab indocto homine, & inperito credamus nominatum, obstat vel hoc unicum, quod notitia illius minime sit vulgaris. Quod figmentum adtinet de Cura, hominem formante, num sit monachismus frigidus, cogitandum aliis relinquimus. Sunt in ipso Phaedro aliqua, quae nisi ejus esse constaret, audaculus aliquis simili ornare posset elogio. Certe ipsa oratio, qua ea fabula exponitur, non magis monachismum sapit, quam quaecumque per libellum integrum. Jam quod hic nonnulla proponantur de septem Sapientibus, de insulis maximis, & ejusmodi, non tam aliena forte sunt ab hoc argumento, ut Reinesio videntur. Certe de his ipsis parum aliter, ac de caeteris, ad historiam fabulosam pertinentibus, veteres tradidere. Ideo de his similibusque egit quoque ab initio Bibliothecae suae, ubi eam est complexus omnem, Diodorus. Sed & initia nonnullorum pertinent ad Deos, fabulasque, quae sunt proditae de ipsis. Cur itaque tam sit ineptus noster, quod earum fecerit in hoc libello mentionem? Venio ad adulationem ultimam, orationem scilicet, in qua ipse alique dicunt esse multa inepta, & Latinitati verae repugnantia. Mi-
cyl-

DISSERTATIO SCHEFFERI

cyllus: *Est hic auctor non ita purus atque elegans, adeo, ut in quibusdam parum etiam Latinus videri queat. Reinesius: Sunt in isto fasciculo nonnulla, quae vix infima Latinitate subsistant. Mihi, quod virorum eruditissimorum pace volo dictum, longe aliter videtur. Equidem negare nolo, hic occurrere, quorum exempla difficulter ex probatis aliis scriptoribus ostendas. Pleraque tamen esse, quae vel rationibus idoneis, & similitudinibus formularum optimarum, vel auctoritate ipsa, licet minime in vulgus forsan nota, nitantur, certum habeo, & in Indice clarissime ostendo. Deinde hoc observo, esse praesens opusculum a manibus fordidis hic illic inquinatum, ac ne sic quidem ad nos perlatum, ut in manuscripto ipso comparebat. Fatetur, ut de posteriore primo loco dicam, Micyllus ipse, *librum suum externis & Longobardicis notis scriptum fuisse, itaque se a principio ceu filium quoddam secutum exemplum* nescio cuius, *qui prior illum Latine describendum coeperat.* Quis vero novit, qua is, quem secutum sese ait, fide sit in hoc negotio versatus, quam bene adsecutus singula? Deinde *verba ipsa, inquit, sic pleraque inter se impedita ac perturbata erant, ut alia nobis dividenda, alia aliis abolenda: quorundam principium cum fine praecedentium, & rursum praecedentium quorundam finis cum principio sequentis jungendus esset. Item multa vetustate oblitterata, expuncta, atque corrosa fuere; quorum alia, aestimationem & conjecturas secuti restituimus; alia, ubi certum aliquid, quod sequi possemus, non erat, prorsus intacta reliquimus.* Habemus igitur ipsius Micylli confessione, non ut erat in manuscripto ejus, sed ut ipse conjecturis suis reformaverat restitueratque, Hyginum. Quae quam sint felices dextraeve, vel ex iis licet aestimare, quas in margine adposuit. Sed & jam ante Micillum fuerunt, qui longe pejus ipsum exceperere. Cujus rei testimonium habemus evidens clarissimumque non in tot lacunis modo, quae ubique comparent, sed & capitibus male confutis, aut divulsis. Quomodo exempli gratia capiti CLXVIII, in quo agitur de Danao, caput subditur de Amydone, cum dubium possit esse nullum, quin Hyginus ipse subsequens subjecerit, quod agit de filiabus Danaï, & ipsarum cæde. ita namque ipsa series narrationis exigebat. Ita caput, cuius lemma, *Typhon*, comprehendit nunc & Phaëtonis fabulam, de qua nil in lemmate, quod jam & Micyllus observavit. Simile quid factum capite praecedenti, ubi filii Medusæ memorantur, de quibus tamen nihil est in capitis inscriptione. Item caput CLXIV, quod agit de Athenis, si lemma respicias, simul Orphei fabulam, atque Myrrhae*

com-

DE AETATE ATQUE STYLO HYGINI

complectitur. Atque quoniam, haec ipsa ad eundem modum sese habent in indiculo fabularum, qui a fronte operis conlocatur, ne ipsum quidem, nisi ab inperito quopiam vel oscitante factum, non Hygino, fors absque causa credideris. Quo & illud pertinet, quod nonnulli tituli fabellis ipsis sunt inserti, quorum nulla mentio in indice. Quomodo in capite CLXXIII. inter alia sic habetur, *quae civitates auxilium miserint*: id quod esse titulum novi capitis, nemo sane est, qui non intelligat. Ut fortassis ex his titulis indiceque tam multa contra Hyginum sibi sumere Cl. Reinesius haud debuerit. Denique ipsae fabulae occurrunt alicubi male otioseque repetitae, stulteque interpolatae, ut exemplo fabulae sexagesimae octavae, atque septuagesimae primae constat, & a nobis demonstratum est in notis. Quare cum non habeamus integra, quae ad nos pervenere, injuriam Hygino facimus, si ex his contra ipsum pronuntiare sustinemus. Atque hoc jam est, quod agnovit quoque Gaspar Schoppius, quando sic de hoc opusculo in de stylo Historico: *Nonnulla in Hyginum hunc, quemadmodum in Asconium Paedianum posterioribus saeculis minus latina inrepere*. Pergat aliquis, tu ergo ea es sententia, quasi etiamnum superstitem Hyginum habeamus, non epitomen solummodo ipsius, ab Aviano scriptam, ut putabat Barthius, non Pseudo-Hyginum, ut Reinesius volebat. Cui respondeo, si qua fides titulis librorum ac inscriptionibus habenda, me aliter non posse. Eccur enim Hygini magis esse negem, quod Hygini esse dicitur in titulo, quam Phaedri, quam Cornelii Nepotis, vel alterius scriptoris, quod dicitur ipsorum? Deinde tam hic fabularum liber similis est Astronomicōn Poëticōn quod jam alibi ostendi, ut nil possit magis. At hos citra controversiam Hygini dicunt esse, non Aviani, vel epitomatoris alicujus alterius. Sed est alia quaestio, si quis de Hygino illo loquatur, quem describit Suetonius, & fuisse dicit libertum Augusti. Hic sane haererem, facileque in diversum irem. Equidem in titulo sicut eum exhibent vulgati, nihil legitur, quod alio quem trahat. In utroque opusculo C. JULIUS HYGINUS dicitur perinde, sicut apud Suetonium, quin imo expresse additur, etiam in codicibus antiquis librorum saltem Poëticōn Astronomicōn, & testatur Vossius in de Idolol. II. c. 28. *Augusti libertus*. Quo intuitu & Gyraldus in Histor. Deor. Synt. V. p. 177. *Hyginus, qui Augusti libertus fuit, multos reliquit libros à se scriptos, quorum plerique desiderantur. Inter eos, qui habentur, est fabularum liber*. Item Turnebus libro XVI. Adver. Cap. I. *Sed quae offusa est caligo sensui, discussa est ab Hygino, Augusti liberto lib. II.*

DISSERTATIO SCHEFFERI.

De Sig. coelest. Et Andr. Schottus lib. II. Observ. Hum. c. 19. *Adicio, alios pereruditos exstitisse libertos, scriptis etiam claros, Augusti quidem Hyginum, &c.* Et Schoppius de Stylo Historico. *Auream argentea excipit aetas postremis Augusti annis, & sub Imperatoribus Tiberio, Caligula, Claudio, & Nerone, &c. Ejus aetatis sunt Ovidius, Manilius, Cornelius Celsus, & Augustales liberti, fabularum alter versu, alter soluta oratione scriptores; Phaedrus & Hyginus.* Putavit Phaedro aequalem Hyginum, & saeculi Augustaei vergentis scriptorem. Mihi secus videtur, ut qui metuum, quod de Augusti liberti habet adjectum nomen ejus in titulo, esse primum scioli cujusdam, qui Hyginum Augusti libertum apud Suetonium invenerat. Quod ut clarius ostendam, primum volo diligenter observari, quod, quae testimonia Ciceronis & Ovidii ab ipso adducuntur, proferantur tanquam non vivorum, sed eorum, qui jam pridem obiere. At vero libertus Augustalis Ovidii fuit aequalis, & *familiarissime cum ipso vixit*, ut Suetonius est testis. Quod sine dubio noster verbo unico indicaturus erat, si Hyginus ille fuisset. Deinde cum diversa opera commemorantur à liberto Augustali scripta, nemo est ex omni numero veterum, qui vel fabularum, vel Poëticôn Astronomicôn uno tantum verbo faciat mentionem, non Gellius, non Macrobius, ac ne Servius quidem, aut Sarisberienfis, ut vix dubium possit esse, quin ignotus eis fuerit Hyginus noster. Huc adcedit vel praecipue, quod, cum Plinius Hyginum, libertum Augustalem, laudet libris bene multis, ibi tamen nullam ejus faciat mentionem, ubi si cum nostro fuisset idem, maxime debuerat. Libro enim septimo, ubi agitur de iis, quae quis invenisset in vita, item de litteris antiquis, de quo utroque noster, & capitibus peculiaribus, nullam Hygini facit mentionem inter scriptores, unde, quae sunt ejus libri, desumserit, qui tamen libris praecedentibus, ubi situs regionum describuntur, ejus sese usum monumentis testatur. Nempe scripserat libertus Augustalis opus aliquod de urbibus, quod Plinio adjumento esse poterat. Macrobius: *Hernicum quidem hominem Pelasgum, ducem Hernicis fuisse, Julius Hyginus in libro secundo urbium non paucis verbis exponit.* Putant viri docti, per hos libros urbium intelligi opus, quod scripsit idem de urbibus Italiae, ac Gellio aliisque memoratur. Mihi aliter est visum vel propterea, quia quae a Plinio libro quarto, quinto, & sequentibus, ad librum usque septimum commemorantur, nil commune habent cum Italia, in quibus tamen omnibus Hygini opera testatur sese usum. Vix autem potest aliud Hygini opus ei profuisse, cum caetera illius plane sint diversa.

† † †

Igitur

DE AETATE ATQUE STYLO HYGINI

Igitur existimo, diversos esse libros, *de urbibus*, & *de urbibus Italiae*, hunc illorum partem tantum cenſeo fuiſſe, atque adeo exemplo Graecorum multorum ſcripſiſſe de urbibus non unius tantum gentis, verum omnium, quorum poterat notitiam habere. Ad eundem modum nominat Hyginum Plinius libro decimo, undecimo, ſequentibusque uſque ad vigelimum ſecundum, ſine dubio propter ova, gallinas, apes, vites, arbores, & id genus, de quibus egerat pluribus in libris, quos de agricultura ſcripſiſſe Charifiſius teſtatur. Conſtat ergo, Plinium non habuiſſe fabulas, aut libros *Aſtronicōn Poëticon*. Qui cum non ita diu ante ſcripti fuerint, ſi auctorem habuere Hyginum, Auguſti libertum, fieri vix poteſt, ut praeterierint Plinianam diligentiam, undique colligentem omnia, cum praefertim caetera ipſius viderit opera conſulueritque. Quare mea ſententia eſt certum, iſtos libros aetate Plinii necdum fuiſſe conſcriptos, atque adeo non poſſe Hyginum auctorem ipſorum eſſe eundem cum Hygino altero, liberto Auguſti, qui de urbibus, itemque agricultura libros edidit in lucem. Huc adcedit, quod libertus Auguſtalis fuerit Grammaticus, eoque nomine laudatus ſit Suetonio, & in numerum Grammaticorum relatus. At vero noſter Mathematicus potius, quod de ſe ipſe in praefatione libris *Poëticon Aſtronicōn* praefixa docet, ac ex toto conſtat illo opere, ac ne *Historiae* quidem longius fortaſſe deditus, quam fabulae ad cognoscendum aſtrorum titulos neceſſariae poſtulabant, & occasione illarum ſciri de caetera *historia fabuloſa* dabatur. Atque haec eſt mea de Hygino fabulatore ſententia etiam Manuſcriptis conveniens: in quibus ſine additis, ſimpliciter HYGINUS nominatur, ut in Notis amplius oſtendam. De cujus porro aetate, ſi quis volet ſcire, ei fateor à me haud poſſe ſatis fieri. Si M. Fabius, ad quem eſt praefatio librorum *Aſtronicōn*, Quintilianus eſſet, quod Volaterranus quidem ac Populierius exiſtimarunt, res expeditu foret facilis. At vero non eſſe ipſum, non tam temporis oſtendit intervallum, quod volebat Voſſius, cum Hyginus fabulator, non ſit C. Julius Hyginus, libertus Auguſtalis, ut jam ſatis demonſtravimus, quam quod ſtudio commendetur non orationis eloquentiaeque, quo tamen unice Quintilianus cenſebatur ſuo tempore, verum artis Grammaticae, verſuumque, ac *historiarum*. Ita namque incipit praefatio: *Etſi te ſtudio Grammaticae artis inductum, non ſolum verſuum moderatione, quam pueri perviderunt, ſed historiarum quoque varietate, qua ſcientia rerum perſpicitur, praeflare video, &c.* Hic Hyginus nullam facit mentionem Eloquentiae inter laudes Fabii, quod feciſſet nunquam, ſi de illo egiſſet, quem Quintilianum nuncupamus. Cum ergo alius ſit Fabius, cujus alibi,

alibi, quod sciam nulla mentio, difficile est definire, qua Hyginus noster vixerit aetate. Post Ovidium scripsisse manifestum est. Plinio quoque fuisse incognitum, constat ex superioribus. Nec tamen multo his inferior videtur, cum recentiorum nullum hisce in libris nominet scriptorem. Adde, quod utatur verbis formulisque doctioribus, quam ut saeculis conveniant recentioribus. Potest forsitan & hoc argumento esse, quod aetate sua dicat superfuisse adhuc oleam Minervae, apud Athenienses. Verba ejus Fab. 64. *Primum in ea terra oleam sevit, quae adhuc dicitur stare.* Quamquam enim mentionem ejus faciat & Pausanias, qui floruit sub Antonino Philosopho, tamquam suo quoque tempore superstitis, vix tamen diu post videtur exstitisse, propter invalescentem ibi religionem Christianam, & mutationes alias, quas subire urbs compulsa fuit. Floruit igitur Hyginus noster Antoninorum circiter aetate, quantum licet conjecturis adsequi, verum ita floruit, ut in censum magnorum ingeniorum venisse minime videatur. Itaque à nullo veterum scriptorum, quotquot nobis quidem cogniti, ejus isthaec opera laudantur. Quo fortasse faciebat, quod in prima essent scripta aetate. Quod testatur ipse in praefatione librorum Astronomicarum, quando eos ait se composuisse, *ne nihil in adolescentia diceretur laborasse.* Quibus in libris cum & Genealogiarum à se scriptarum mentionem faciat, quas putamus esse, quae nunc fabulae dicuntur, eas esse scriptas ipsi adhuc in minori constituto aetate, manifestum est. Potest & hoc adcessisse, quod sermone uteretur minus composito, & ad gustum saeculi parato. Unde quoque Schoppius *plebejum* eum vocat. Ut in libello de Stylo Historico: *Hujus notae vox est quadriga, pro curru quatuor equis juncto, apud plebejum scriptorem Hyginum.* Item in opusculo, cujus titulus, Infamia Famiani. *Hygini est, Herculem inopia armorum defessum se ingeniculasse multis jam vulneribus adceptis: id autem, ut alia Hygini multa multa, plebejum sapit.* Et paulo post: *Hyginus quoque plebejus bonae aetatis scriptor observantiam pro custodia dixit.* Item in Catalogo Auctorum linguae Latinae, quem inseruit suis Consultationibus. *In Mythologicis familiam ducit C. Julius Hyginus Augusti libertus, qui saepius plebejam loquendi consuetudinem amplecti videtur.* Manet interim judicio quidem nostro fabularum auctor Hyginus, licet alius, quam libertus Augustalis; manet saeculi, si non optimi, non profecto pessimi scriptor, adeoque non Rhapsodus, non sordibus claustralibus inquinatus, ut in eo docta quoque non pauca, & singularia, & alibi non occurrentia legantur; denique in hoc argumento historiae fabulosae unicus, qui Latine quidem scripserit, unde desiderii alicujus possit satisfieri.

THOMAE MUNCKERI DISSERTATIO

DE

*Auctore, stylo, & aetate Mythologiae, quae C. JULII
HYGINI Augusti Liberti nomen praefert.*

*abularum hic scriptor, qui ab aliquo jam tempore non
parum exercitum me habuit, C. Julii Hygini Augusti
Liberti sibi arrogat nomen: an merito, nec ne, fidenter
pronunciare, post tot & tam diversa doctorum homi-
num de eo judicia; non est meum; certè liquido jurare
haud possum. Est ubi blanditur, & nescio quid anti-
quitatis lectori pollicetur; est contra, ubi adeo sui, & melioris aevi
diligentiae est dissimilis, ut paene ad barbarorum subsellia detrudendus
videatur. Cur ita judicem facile intelliget, qui paucula ista, quae ex
multis inter legendum ex ἀναμνηστικῇ in eo observavi, sine praeju-
dicio mecum examinabit. Sed ante, quam in rem veniamus praesen-
tem, patere ut praemittam, mi lector, non unum in veterum laudari
scriptis Hyginum: id quod & Cl. Scriverii pridem animum advertit,
cujus commentatiunculam de Hyginis haud contemnendam ex libro, quem
nunc nobilis & eruditi viri Gulielmi Goessii bibliotheca possidet, à me
descriptam tecum communicabo. CAJUS JULIUS HYGINUS AUGUSTI LI-
BERTUS. Huic duo nomina propria sunt à patrono Cajo Julio Caesa-
re Octaviano Augusto. Tertium valde variat in MSS. utique in iis
occurrit Hyginus, Higinus, Iginus, Hygenus, & Yginus, quomodo bis
terve apud Servium scribitur. De Hygini scriptis vide Indicem Gel-
lii: de hoc Cajo Julio Augusti Liberto Suetonium de claris Gramma-
ticis. Iginus nomen aliquoties in veterum monumentis occurrit. L. Igi-
nus Plinta, Q. Iginus Merops, & Q. Iginus Stevinus. Ex illis omni-
bus placet mihi Hygenus seu Higinus; undecunque tamen sit nescio.*

Hoc

Hoc scio etiam in vett. monumentis legi, & maximè in Veronensium marmoribus. Scripsit hic, ut opinor, de origine & situ urbium Italicarum, sive de urbibus Italicis; quo titulo citantur à Servio Virgiliano interprete, & Macrobio. Commentaria & ejus esse censeo ad *AEneida*, quorum Gellius & Servius meminerunt. Ejus & esse *Mythologicon* potest, & utile illud *Astronomicon Poëticon* de mundi & sphaerae enarratione ad M. quendam Fabium; quem esse *Quintilianum*, quod vult *Raphaël Volaterranus*, persuadere mihi nondum potui. De diis Penatibus & proprietate deorum laudat libros *Macrobius*. Praeterea *Hyginum* scripsisse de signis coelestibus opus in IV. libros distinctum tradunt urbana commentaria. *Charisius* de *Agriculturâ* citat, & in *Cinnae propemptico*. Non omittenda heic insignis allucinatio viri caetera doctissimi *Raphaëlis Volaterrani*, qui libellos *Gromaticos*, sive de limitibus constituendis, adscribit huic *Cajo Julio Hygino*; cum alium omnino esse constet ex ipso illo *Hygino*, qui sic inquit: Nuper ecce quidam evocatus *Augusti*, vir militaris disciplinae, professionis quoque nostrae capacissimus, quum in *Pannoniâ* agros veteranis ex voluntate & liberalitate imperatoris *Traiani Augusti* adsignaret. Insignis, inquam, allucinatio. Ex hoc loco vir ille conjecturam facere potuit, non sub *C. Julio Caesare Octaviano Augusto*, verum sub *Traiano* vixisse, qui annis post natum Christum plus centum imperare coepit. At *Julius Higinus* annis jam multis ante Christum natum illustris erat, ut *Chronica Eusebii* testantur. Haec *SCRIVERIUS*. Operis *Julii Hygini de Agriculturâ* non unus *Charisius*, sed & *Columella* *Lib. I. cap. I.* meminit: de *Arte militari Sarisberiensis*, sed ex *Gellio*, ad cujus indicem, si plura desideres, cum *Scrivério* te remitto. Scripsisse praeter illa, quae à *Gellio* laudantur, *Hyginum de Familiis Trojanis* docet nos *Servius ad AEn. v. vers. 389*. Sanè, inquit, sciendum hunc secundum *Iginum*, qui de *Familiis Trojanis* scripsit, unum *Trojanorum* fuisse, de quo *Virgilius* notat historiam. *Iginus* scribitur apud eundem ad *AEn. VII. vers. 47*. Sed quia temporum ratio non procedit, illud adcipiendum est *Iginii*, qui ait *Latinos* plures fuisse. *Iginus* pro *Hyginus* reperitur quoque apud *Phocam in Arte*. Sed *Hyginus* rectius putem. *Inscriptio urnae apud Rhodium in Scribonium Largum pag. 76*. HYGINO I. TESTAMENTO FIERI JUSSIT. Incertum ex quo opere depromptum sit, quod in *Glossatorio Philoxeni* invenit: *Paleta, σφειδόνη δακτυλίσ, ὡς Ὑγίνου ἐν τῷ*. *Leg. Pala. Cicero III. Offic. Gyges* cum palam ejus annuli ad palmam converterat. *Gregor. Naz.*

DE HYGINI AETATE ET STYLO

Θέλεις τὰ Γόγεω σοι
 Τῆ Λυδίας γενέσθαι,
 Καὶ δακτύλῳ τυραννεῖν,
 Τῷ σφενδόνῳ ἐλίσσων
 Κρύπτεσαι, εἰ κρύπτοιο ἔσ.

Quod putat Scriverius opus illud de signis coelestibus in IV. libros distinctum aliud esse ab Astronomico, in eo vereor ne fallatur. Quis enim nescit in Astronomico, quod in quatuor libros antiquissimae editiones tribuunt, signa coelestia tantum non utramque paginam facere? Innuit idem Hygini scriptum etiam Sarisberiensis; cum scribit Polycrat. Lib. II. cap. 18. Eorum, qui scientiam profitentur astrorum, alii opinionis errore prolabantur ad fabulas, in quo deprehenditur & Hyginus. Isidorus vero in libro de Naturâ rerum tota interdum capita ex Hygini Astronomico transscribit. Sed de eo dicetur inferius. Caeterum rectè Scriverius censet, scriptorem illum rei agrariae alium ab eo esse Hygino, cujus Eusebii meminere Chronica: quos itidem, ut Volaterranus, perperam confundit Dial. XVIII. Giraldus. Interim pariter & Giraldus & Scriverius errant, quod hunc Mythographum existimant fuisse libertum illum Octaviani Augusti à Suetonio & Eusebio laudatum: in quo etiam errore cum Scioppius in Dissertatione de Stylo Historico, tum Vossius in libris de Historicis Latinis versantur. Errorem voco illam quantumlibet doctorum hominum sententiam, cum nihil minus, quam Augustaeum aevum sapiat stylus ejus, qui fabellas istas consarcinavit. Ut donem ei, quod, quasi sui oblitus, bis interdum idem narret, & ἀσύντατα non semel loquatur, quanquam homini politico, quem Illustribus Grammaticis annumeret Tranquillus, parum conveniat; concoquere tamen non possum illam tam aperte soloecam, si-ve ἀνακόλuthon dicam, orationem: tanquam fab. 174. Illa timens puerum in terram deponere, apium altissimum erat ad fontem, in quo puerum deposuit. Fab. 164. Quam pater gladio feriens, Adonis exinde natus est. Fab. 45. Procne cognita sorore, & Terei impium facinus, pari consilio machinari coeperunt regi talem gratiam referre. Astron. II. 40. Demiphonta permotum ferunt misisse ad Oraculum Apollinis, remedium quaerens vastitatis. Nec stribliginis notam effugunt loca illa, in quibus copula & diversos modos conjungit, ut fab. 27. Cum productus esset, ut mendacium morte puniretur, & illa aliter esse vidit. Fab. 165. Minerva & Venus cum eam irriderent, quod & caesia erat, & buccam inflaret. Plura vide annotata à nobis ad fab. 148. Nec sana utique, ubi qui pro is vel & is usurpatur, de qui-

quibus egimus ad fab. 4. § 21. ubi habes, Qui cum casus suos exposuissent Iasoni, se, cum ad avum Athamanta festinarent ire, naufragio facto ibi esse ejectos, quos Iason receptos auxilio juit. *Nihilo meliora haec talia: Fab. 55. Exporrectus jacere dicitur, & serpens ei adpositus est. Fab. 84. Dicitur aquam recedere. Item poma ei super caput pendent. Fab. 3. Dicitur venisse iussitque §c. ad quae verba pluscula id genus congeffi. Jam de illis quid dicemus, ex quibus haec sunt? Fab. 19. Ab Jove est excoecatus, & adposuit ei Harpyias. Sc. Jupiter. Fab. 56. Apud Busiridem Neptuni filium cum esset sterilitas, ex Graecia augures convocavit. Sc. Busiris. aliaque complura, quae ad Fab. 8. constipavi. Certè Augustaei saeculi non est rectam orationem immiscere obliquae, ut fab. 185. Cui respondit se in compressione nocturna nescio cui eduxisse §c. Nec navigium dicere pro navigatione, ut prolixè ostendit vir summus Job. Fredericus Gronovius Observat. in Eccles. Script. cap. 25. Facit id tamen Hyginus Astron. 11. 25. Neque navigio quenkum usum esse, sed agris colendis vitam agere consuevisse. Vel crucifigere pro agere in crucem, quod invenitur fab. 194. Plura proferre exempla nihil, opinor, adtinet. Istiusmodi crebra est stribligo apud τὰς ὁ, qui soloecismos non erubescunt. I Reg. cap. XIX. 19. Καὶ ἀπηγγέλη Σαῦλ, λέγοντες, ἰδὲ Δαβὶδ ἐν ναυὰθ ἐν ῥαμᾶ. Crederes de rudi § indoctâ plebe aliquem fuisse Hyginum. Idiotae, quorum sermo soloecus saepe § barbarus, in antiquis tumulis: Se vivus fecit sibi. Se vivos fecerunt §c. Inspice indicem magni operis inscriptionum Gruteri, § faecis hujus ingentem ibi invenies modum. Idiotâ erat Trimalchio, idiotae etiam ejus focienni, quos propterea deridiculi gratiâ barbarè loquentes in festivo illo convivio introduxit Petronius, quemadmodum primus rectissime observavit incomparabilis ille Nic. Heinsius. Non debebant ergo docti homines mutare illa pag. 36. Edit. Blav. Quibus prae mala sua cornua nascuntur. pag. 40. Scimus te prae literas fatuum esse. Sed quod studio peccat Petronius, id ignorantiae vitium est in vetere interprete Cosmographiae à Godofredo edit. pag. 19. Tamen viros sapientes prae omnem mundum Aegyptus habundat. Cl. Schefferus in Hygino, quis stylus verè humilis sit § plebejus, adparere contendit. Qui, qualeso, magis, quam in Servio, Lactatio sive Lactantio, Scholiaste Germanici, § id genus aliis scriptoribus? Humilem novi stylum Terentii, Nepotidis, Phaedri; verum quam longè ab Hygino absunt illi, tam longè Hyginus ab optimo aevo. Tamen ita loquebatur plebs Antoninorum aetate, circa quam vixisse Hyginum hunc credit vir clarissimus. Verum*

DE HYGINI AETATE ET STYLO

rum plebs rudis & literarum expers, quae ita soloecissabat, non iis de rebus, quae ad haec humanitatis pertinent studia, scribebat libros. Plebeitatem vocat, quae mihi stribligo est. Sed cur plebeitatem illam exemplis illorum, qui circa Antoninorum vixere tempora, non adserit? Fieri hoc potuisse dicet forsitan aliquis, si aliorum plebeiorum, qui isto scribillabant aevo, opuscula ad nos pervenissent. Divinare hoc, non probare est. Migratur lex metrica fab. 221.

Milesiusque Thales sponfori damna minatur.
Plures esse malos Bias autumat ille Prieneus.

Quemadmodum per συνζήσεις & συτολὰς excusari ista possint non ignoro. Sed an is scriptor hic est, vel versificator iste, unde gnomas illas ἐμμέτρους adducit, qui tam artificiosè peccasse videri debeat? Tamen auctores habet poëtas vel optimos, vel non contemnendos. Nam, ut de posteriori aliquid dicam, quoniam in primis τὸ ας in Bias corripitur mirum videri possit; ita ultimam syllabam in potestas corripuit Prud. Cath. vi. vers. 6. Vis ac potestas una. Salmasius, notante Nob. Heinsio, Ausonii addiderat locum:

Majestas uniusmodi
Sociata Sancto Spiritu.

At tu Bias, ut monosyllabum, legi malis, quemadmodum frui in horridâ illâ inscriptione, quam Comi in Insubriâ repertam ajunt:

Cum frui debueram aetate, horrida fata negarunt.

Et in ista:

Digna quidem frui perpetua de luce benigna.

Suo in hac:

Anchialus dulcis cum suo homine Spurio.

Ita dedit Fabricius. Sed Gruterus, cum suave homine. Sic dissyllaba sunt in aliis tumulis diebus, Laelia, trissyllaba luctuosus, factionis. Hoc synizeseon genus non animadversum fecit, ut corruptè bodie legatur
tur

tur Catal. Pith. Lib. III. Labbaei Thes. Epitaph. part. I. 168.

Exercere tuo quondam data munera sumptu
Plaudentis populi gaudia per cuneos.

Lege exercuere per quatuor syllabas, ut trisyllabum est connubio apud Virgil. AEn. 1. 77. quanquam Servius ibi annotat: Nu brevem posuit, cum naturaliter longa sit. Verum synaeresin agnoscit in ista voce etiam Scholiastes Statii ad illa Theb. 11. vers. 340. Connubiisve super moveor, viduaque juventa. Prorsus barbara sunt Fab. 14. Gubernator navis Argo. Fab. 224. Arcas Jovis & Callisto filius. Nam quod apud Prudent. Lib. 1. contr. Symm. vers. 117. legitur, In transitis jactatae efferbuit Argo: id libenter cum Illustri Heinsio mutem in Argus. Vide tamen quae annotavimus ad locum Hygini posteriorem. Sed haec talia non optimaе notae facile illis redimi dicas, quae, ceu gemmulae quaedam, passim huic operi interspersa visuntur. Offendunt tamen valde me ista, & Hebraicum nescio quid, etsi forsan nihil minus, quam Hebraice, noverit hic scriptor, olere videntur. Fab. 126. Cui cum ulularet (ita corrigit Barthius) Ulysses ei os compressit. Fab. 152. Cui cum flagraret, montem Aetnam super eum imposuit. Sic phrasēs Hebraicas Graecis verbis suo more exprimunt οἱ β. Ps. 146. vers. 5. Μακάριος ὁ θεὸς Ἰακώβ βοηθὸς αὐτοῦ. Jos. cap. 2. vers. 10. Οὐς ἐξωλοθεύσατε αὐτούς. Quod autem Heraldus ad Arnob. Lib. IV. in quo, Quod quam ratione istud dicatur; & post paullo, Quae tamen haec ipsa, quae laeva adpellamus; hellenismum resipere hujusmodi pleonasmos censet, me iudice, error est, non iudicium. Probatum it sententiam suam ex digesti Lucae cap. 3. Ὅν ὑμεῖς παρεδῶκατε καὶ ἡγήσασθε αὐτόν. Quasi vero quidquid Graecè exararint sacri illi scriptores, hellenismus esset. Sed dabitur de his alibi differendi locus commodior. Interim consule Gatakerum in Diatribe de Stylo novi Instrumenti, & Salmasium in Hellenisticā; quaeque nos ad loca illa, quae Hebraissare videntur, annotavimus. Ad genuinum ἑλληνισμὸν majori jure referas ista Fab. 92. Ut deducas eas in Ida monte. Fab. 186. Cum in venatione exirent. multaque id genus alia. Homer. A. vers. 593. Κάππεσον ἐν Δήμῳ. Ammonius in vitā Aristotelis pag. 13. Ἐπαίεχεται ἐν Μακεδονίᾳ. Verum, ut verum animi mei sensum tibi fatear, non adeo mihi necesse videtur ad hellenismum heic confugere, cum Latini non minus crebro, quam Graeci, hac circa communes praepositiones usi fuerint licentiā. Vide Serv. ad Virgilii illa Lib. 1. AEn. Rapuit-

† † † †

que

DE HYGINI AETATE ET STYLO

que in fomite flammam. *Et inter recentiores Heraldum ad Arnob. Lib. 1. qui hoc amplius inferioris illud aevi scriptoribus, quam vetustioribus, esse familiarius observat: in quo*

Et sapit, & mecum facit, & Jove judicat aequo.

Nollem tamen, ut nuper factum, tanquam minus Latinum, in Petronio damnatum: Vetui hodie in hoc diverforio quenquam mortalium admitteri. Multo minus illud, Benè mane surrexi. Benè adverbium αὖξιν-τικὸν est, ut pulchrè & probè. Phaedrus, Pulchrè intelligo. Plautus, Appotum probè. Confer Laurenb. Antiquar. in BENÈ. Loquantur sanè ita hodie Gallo-Franci. Quid tum postea? Aliud ἰδιότης, ut ita loquar, aliud ἰδιωτισμός. Atque haec ὡς ἐν παρόδῳ. Nunc ad Hyginum revertamur. Quod Amazona pro Amazon, Briseida pro Briseis, Chryseida pro Chryseis, Ortyga, pro Ortyx, aega pro aex vel αἶξ, Sphingga pro Sphinx usurpat, forsitan non magnam reprehensionem, cum, ut ad Flor. Lib. IV. cap. II. annotat Salmasius, etiam veterum quidam nominandi casu dixerint Leucada, Elida, Chalcida, Tritonida. Referenda buc & illa à me observata, tanquam Salamina apud Hieron. Epist. pag. 475. & 592. ed. Canis. & Justin. Lib. XLIV. quae Ptolemaeo est Σαλαμίς. Lampada pro lampas apud Fulgent. Lib. I. Mythol. Et Gorgona pro Gorgon. - Perseum, inquit, ferunt Medusae Gorgonae interfectorem. Ita etiam Hyginus Astron. II. Gorgonam somno sopitam interfecit. quanquam ortum hoc ex Graeco Γοργώνη videri potest, quo usa interdum sequior aetas. Hebdomada est apud Cic. Lib. XVI. epist. 9. pro hebdomas. Narbona apud Vibium Sequestrum, Eutropium & Ammianum ex Gr. Νάρεων. Calcedona pro Chalcedon apud Leon. Epist. Decret. XLVII. Troezena pro Troezen apud Lactant. Lib. XV. Argum. Ovid. Met. fab. 14. Crotona apud Justin. pro Croton XX. 4. Qua analogia tolerari possit Icona pro Icon in Caesario Lib. VIIII. Mir. cap. 76. quamvis inter barbara numeret Vossius. Sanè Sphingga pro Sphinx reperitur etiam apud Sidonium Lib. V. epist. 7. August. C. D. XVIII. cap. 13. Striga pro Strix in Capit. Caroli Magni & Gloss. Phil. ubi legas, Striga, γυνή Φαγμακίς. Tomica pro tomex & alia nonnulla in veterum scriptis observata apud Rutgers. Var. Lect. Lib. III. cap. 9. Persida pro Persis apud Isidor. Orig. Lib. XIV. cap. 3. & XVI. 13. Etiam apud Frontin. Lib. II. cap. 3. MSS. 4. Reg. & 3. Hill. habere Persidam observavit Clarissimus Tennulius noster à recto Persida. quod frustra refugerunt editores. Thebaida a-

pud

pud Marcellin. Lib. xxii. Ptolemaida apud Vet. Interpret. Actor. xxi.
7. pro Thebais & Ptolemais. Chlamyda pro Chlamys est apud Apul.
Met. Lib. x. pag. 233. ed. Pric. Lacedaemona apud Dictyn Cretenf.
Lib. i. pag. 6. & 12. Nereida pro Nereis apud eundem Lib. vi. pag.
147. Aulida pag. 20. Lib. i. Syringa pro Syrinx apud Serv. ad Ecl.
ii. vers. 31. & Lactant. Argum. Lib. i. fab. 12. Metam. ubi plura
hoc genus invenies à me annotata, Sirena pro Siren apud Hieron. epist.
pag. 225. ed. Canis. Eleufina pro Eleufin p. 132. & Dictyn Cretenf.
Lib. vi. p. 145. Cratera apud nostrum Astron. ii. 40. & Tritonida
eiusdem Libri cap. 12. Adde his, quae congeffit Grotius ad Capellam
pag. 302. Festus: Cassilam antiqui pro Casside ponebant. Puto legen-
dum Cassidam. quo usus Virgil. AEn. xi. 775. Propert. Lib. iii. El.
9. Agnoscit etiam Charis. Lib. i. adducens loca illa Virgilii & Pro-
pertii. Erravit ergo Servius, cum accusativum pro nominativo posi-
tum censebat. In fragmento Veteris Grammatici, quod publicavit
Barth. Advers. Lib. xxxvii. 13. Cassidem dicimus nos ab eo, quod
est haec cassis, sed multi cassidam dicunt. Propert. Aurea . . . . quam
nudavit cassida frontem. Et Virgilius: Aurea vati cassida. Locum Pro-
pertii corruptum ita restitue, Aurea cui postquam &c. In plerisque
Davidis Hymnorum argumentis apud Apollinarium legas Δαβίδ & ἀντι
τῷ Δαβίδ. Daniëlus apud Prudent. iv. Hymn. Cathem. vers. 70. Ca-
ninefati apud Vellej. Lib. ii. cap. 105. Feramus ergo etiam in nostro
cap. 150. & 167. Titani pro Titanes. Sic Scholiast. German. Capri-
corno: Ad Titanorum bellum cum Jove esse profectum. Immo &
Plautus eo usus est, ut & Ennius apud Lactant. Firm. Lib. i. cap.
14. At prorsus alienum est ab usu adsiduorum & locupletum scripto-
rum exulari pro pelli in exilium cap. 26. licet & Fulgentius ita lo-
quatur Prolog. Lib. i. Myth. Alexandriae conciliabula exulata posse-
deram. Et Dictys Lib. v. pag. 124. Antimachum ex omni Phrygiâ
exulandum. Remediari pro sanari cap. 101. Nec suspitione caret aesti-
mare pro existimare quod cap. 27. 29. 88. 106. 191. legitur. Victo-
ris epitomatores cap. 8. scribentem AEstimantem ex animo eum longâ
oratione imperialis molestiae magnitudinem declinare, nihil moror. Mul-
to minus Alcuinum: Sem, ut aestimant, Asiam, Cham Africam, Ja-
phet Europam fortitus est. Vel Valerianum in de Bono Disciplinae
pag. 13. ex. Gold. Nemo illum homicidii crimen evasisse aestimet &c.
Vel Celsum in Rhetor. Nos primum aestinamus actorem quasi mem-
bra quaedam facere debere. Vel Solinum cap. 28. AEstimant enim
quidam finis istos à Gaditano freto nasci. Vel Marcellinum Lib. xvi.
Asylum mundi totius adesse aestimabat. Lib. xvii. Accidit autem, ut

DE HYGINI AETATE ET STYLO

opiniones aestimant &c. *Vel Ambros. Hexaëm. Lib. III. cap. 7.* Beatus populis aestimatus. *Vel Junil. Comment. in Genes. pag. 42.* Neque huic sententiae contrarium debet illud aestimari. *Loquitur tamen sic & Phaedrus optimae notae scriptor Lib. III. cap. 5.* Ridiculè magis hoc dictum, quam verè, aestimo. *Sed dubitat Schefferus, an non scripserit Hyginus extimo pro existimo. quo usum Bapt. Mantuanum video Ecl. III. Extimo nil duos hominum curare labores. Et Capellam Lib. II. pag. 25. ed. Grot. Prudens Samius extimavit. Sed membranae Leid. Biblioth. aestimavit. quod praeferam, cum frequenter admodum aestimo pro existimo apud eum occurrat. Macrobi. Lib. I. Sat. 6. Admoneor non ludicrae (ut extimo) quaestionis. Cap. 7. Mellis & fructuum repertorem Saturnum extimantes. Et post paulo, ut nonnulli extimant. Cap. 11. Illa origo verior extimatur. Omitto prudens complura alia loca, in quibus vetustissimae ejus scriptores editiones, & inter illas etiam illa, quae MS. instar est, & Venetiis prodiit anno 1482. extimo disertim repraesentant. At id an rectè mutaverint in aestimo editores posteriores ipsi viderint. Ego scire non possum, cum nullum Macrobi codicem MS. inspexerim. Possit per compendium scripturae corruptum videri ex existimo. Simili certè errore depravatam est illud in vet. versione Concilii Ephesini pag. 57. ed. Contii: Dicentes vero, erat quando non erat, & quia de non existentibus factus est &c. pro existentibus. Hoc scio aestimo pro existimo usurpatum jam olim ab Attio in Hellenibus apud Festum in PROBRO. Qui, nisi probrum, alia omnia indelicata aestimant. Et à Sallust. I. Histor. Ne aut ipsi, nefanda quae aestimatis, ea parum credendo de aliis, circumveniamini. Nec non à Munatio apud Ascon. in orat. pro Milone: Apud quaestorem aestimare futurum &c. Paulus Festi compiler: Prox bona vox, ut extimo, quasi proba vox. Ita MS. Leid. non existimo, ut editum. Gloss. Philox. Inextimabilis, ἀνεκταῖς. Contra existimo pro aestimo Livium, Ciceronem, & Trogum usos ostendit Vir Celeberrimus I. F. Gronovius ad Liv. Lib. XXXIV. cap. 2. Addas illis licet Terentium Phorm. A. I. vers. 11. Haud existimans, quanto labore partum. Ibi Donatus: Pro aestimans. Sallustius. Si, Quirites, parum existimatis. Salvianus in Praefat. ad Salonium. Omnia enim admodum dicta tanti existimantur, quantus est ipse, qui dixit. Caeterum ridiculum illud dictum apud Phaedrum, Quale caput est, talis praestatur sapor, nondum vidi, qui rectè interpretaretur. Existimo jocantem lanium hoc dicere: Qualis species est cujusque rei, talis & sapor. Quali sit forma simius, vides ipse: meliorem esse ejus saporem*

cave

cave praestaturum me tibi credas. Simile est illud, quod de ipsomet AEsopo dixit quidam e Xanthi convivis: *Όλα ἢ μοῦσῳ, τοιάδε καὶ ἢ ψυχῇ.* Sed nos ad Hyginum revertimur. Non quantivis porro illa pretii? Cap. 125. Ad pristinam figuram restituere. Et, hospitio liberè accipere. Cap. 61. Quadrigam sedere. Cap. 18. Extra venatum exire. Cap. 92. Praestare praeter alios. Cap. 107. Abjurgata ab Agamemnone pro abjudicata. Sed duo illa postrema, licet nullo, quod sciam, auctore dicta sint, habent tamen nescio quid veneris. Nec venire ad Italiam, quod cap. 260. legitur, exemplis caret. Ita inter alios etiam Servius ad AEn. I. 574. In hoc autem monte dicitur etiam Anchises sepultus, licet secundum Catonem ad Italiam venerit. Totidem plane verbis Hyginus noster, ut utervis ex altero sua descripsisse non heic tantum, sed & cap. 164. 177. 258. & 259. videatur. Quod quo minus mirere, confer cap. 130. & 194. cum Scholiaste Germanici in Cane & Orione, & utramque inde totam tantum non ad verbum mutuatum dicas hunc scriptorem, ut & ex parte cap. 197. ex eodem in Piscibus, nisi potius furti reum Scholiasten istum, vel utrumque ex eodem libro, qui jam interciderit, furatum ivisse ista, statuere velis: de quorum quidem alterutro tanto minus tibi repugnare, quod hominem illum meum ἐπ' αὐτοφώρῳ deprehendi in notis ad cap. 183. At enim Germanici ipsius nomine laudat eum Lactantius. Dederim hoc tibi libentissimè; sed ita, ut vicissim mihi concedas, scriptum aliquod Germanici exstare potuisse, unde verba illa, quae adducit Lactantius, sublegerit homo meus manibus suis piperatis. Quod si tamen Germanici esse eam enarrationem, quam hodie habemus, propter Lactantii auctoritatem pertinaciter defendere quis voluerit, fatendum ei erit, miserabiliter eam esse deformatam, ita ut vix vola vel vestigium eorum, quae dederat Germanicus, appareat amplius. Christianum se esse & barbarum ostendit istis verbis, ubi de Lunâ agit: Jam vero quia de ejus cursu vel ordine sub brevitate diximus, restat, ut quid de eâ gentiles senserint edicamus. In Eridano: A quibusdam vero Nilus, qui & Gion, existimatur. Quod ex Genes. cap. 2. hausisse videtur. Certè barbarum est sub brevitate pro breviter. Cassianus, Gregorius, Victor, & id genus alii scriptores ita loquuntur, non Latini. Victoris est in de Persecut. Vand. Lib. III. Sub festinatione viro dimittuntur. Marcialis epist. ad Burdigal. Sub omni celeritate tanquam oriens sol &c. Et post paullo, Pertransibunt sub omni celeritate. Gregorii Dial. Lib. I. Patri Equitio sub celeritate nunciatum est. Et post paullo: Ut ipsum ad se sub celeritate perducerent. Ejusdem est sub festinatione pro festinan-

DE HYGINI AETATE ET STYLO

stinanter, sub asperitate pro asperè, & alia talia non pauca in iisdem dialogis. Germanicum nemo dixerit parum novisse Graecè. At hic commentator per saepe παρεμνησθῆναι, velut in Argo: In singulis temonibus quinque. ἐν ἑκάστοις πηδαλίοις. h. e. gubernaculis. In Arctis: Quam Sidones aspicientes continuo navigant. Quasi εὐθὺς, vel εὐθύτατα Arati idem esset, quod εὐθύς. Calpurnio ergo Basso, non Germanico, commentarium istum Delrio, Vectio Basso adscribit P. Valerianus, Fulgentio Planciadae Barth. Advers. Lib. XLVII. cap. 18. quod & ambitio utriusque scriptoris & stylus sit similis. De stylo pernego. Ambitionem fateor parem videri, quod & hic aequè ac Fulgentius tot Graecos scriptores Latine loquentes introducat. Sed hoc inde arbitrator ortum, quod ista enarratio ex Graecis scholiis traducta sit magna ex parte in Latinam linguam. Laudat Isidorum in Naturalibus fab. Hydrae; quem Hispalensem à primo putabam Isidorum esse, cujus liber exstat de Naturâ rerum, in quo crebro Hygini Astronomicon laudatur, immo compilatur, ut in notis meis ad illud scriptum demonstro; verum, quod inde adducit, apud Hispalensem illum nondum inveni. Caput Mythologiae 181. quin ex Lactantio Placido, qui Ovidii Metamorphoseon concinnavit argumenta, depromptum sit, negari haud potest. Certè ex Fulgentio hausta sunt, quae cap. 164. leguntur. Adeo ut non frustra Barthius Adversar. V. 2. & Reines. Var. Lect. Lib. III. has fabulas ab aliquo literione non ex uno Hygino, sed & aliis in unum fasciculum collectas, censuerint. Locutio porro ista simultatem constituere adeo ei placet, ut tantum non in eâ faciat delicias. Vide cap. 22. 84. & 185. Sed qui veterum ita loquatur inveni haec tenus neminem. Nuptiarum conditionem in re simili appellat interpret vitae Apollon. Tyrri à Marco Velsero editus: Rex, inquit, ut audivit, quae audire nolebat, respiciens ad juvenem, ait, nosti nuptiarum conditionem? Cujus aures non radat illud cap. 257. Exclamat à longe? Barbarorum haec lingua est. Albricus de imaginibus deorum cap. 4. A longe vero Python serpens maximus. Vetus interpret Psalm. 137. vers. 7. Alta à longe cognoscit. Et 138. vers. 2. Intellexisti cogitationes meas de longe. Scio Graecos dicere ἀπὸ μακρόθεν. Latine ergo dicas à coelitus? Atqui hoc eorum lingua est ἀπὸ ὑψαιόθεν. Apollinarius Metaphrasi Psalm. 148. Μέλψατέ μοι κῦδος ἀπὸ ὑψαιόθεν βασιλῆος. Ita Alcimus Avitus Lib. II. ex tunc pro ex illo tempore, quia Graeci ἐκ τότε:

Ex tunc paulatim retro sublapsa referri.

Et

DISSERTATIO MUNCKERI

Et Fortunatus:

Sumpsit ab ipso ex tunc Adam patre terra dolorem.

Eugesippus de distantis locorum Terrae Sanctae: Ex tunc usque ad tempus Theodosii Imperatoris. Augustin. Soliloq. Ex tunc confitear tibi in aeternum. Sed ἐκ τότε apud Graecos etiam Attici damnarunt, ut docet Phrynichus, pro quo ὑπὸ τότε legas apud Matth. cap. xvi. vers. 21. Ex hoc nunc interpres vetus Psalm. 112. vers. 2. quod Graecè est ὑπὸ τῆ νῦν. quod Luc. cap. v. vers. 10. vertitur, ex hoc jam. De peregrè Interpres Cosmographiae à Godofredo editae pag. 35. quod Graecè est ὑπὸ ξένῃς. Amodo pro ἀπ' ἀγτι, vel ἀπαγτι, de quo Schol. Aristoph. ad Plut. Act. 1. sc. 3. Hieron. vitâ Hilarionis: Amodo videre desiderans, quos horrebat audire. Cyprian. Sermone de Nativ. Christ. Ipſi gloria & imperium modo & usque in sempiternum. Adde quae annotavi ad Hygini modo adductum locum, & Fulgent. Lib. 111. cap. 6. Mythol. nec non ad Libellum de Prisco Sermone. Ποιητικώτερα etiam videri possint illa Euandrus, Periandrus, Maeandrus. Charis. Lib. 1. Omnia, quae apud Graecos per γε, aut per τγε, aut per δε, aut per κγε efferuntur, haec omnia, amissâ Graecâ extremitate, & per ER elata, ut secundae declinationis declinantur, ut ἀγεῖς, ager, agri, Ἀντίπατρος, Antipater, tri. Μένανδρος. Menander, dri. Τεύχεος, Teucer, cri. Quanquam Virgilius extulit Teucrus, Euandrus. Imitatur id ψευδώνυμος ille Cres Dictys Lib. 1. Thesandrus Polynicis. Censorinus in de die Natal. Cassandrus. Schol. German. Leone. Periandrus Rhodius. Immo & Varronis est de R. R. Lib. 1. Aristandrus. Justini Lib. vi. Pisandrus. Vellej. Lib. 1. Menandrus. Testem laudat Ovidium cap. 184. Et cap. 80. verbis istis, ideoque dicitur alternâ morte redemptus, alludit ad versum Virgilii AEn. vi. Si fratrem Pollux alternâ morte redemit. Quod quam conveniens sit utriusque aequali, judicent Critici. Ego, si ὁμόψηχον aliquem invenirem, libenter hoc opusculum non Augusti Liberto, sed terrigenae alicui Aviano, qui tempore propemodum jam emorientis rei Romanae undique illud ex veteribus utriusque linguae scholiastis & mythologis consarcinaverit, adscribendum censerem, cum ob dictionem ipsam, quae non plebeitatem tantum, quâ unâ videri possit assumptum referre patronum Hyginus iste, sed peregrinitatem nonnunquam & barbariem sapit; tum quod clarè in Barthii membranis visatur: Explicit feliciter Avianus de fabulis poëtarum & Hesiodi. Haec scripseram, cum illa inveni
apud

DE HYGINI AETATE ET STYLO

apud Thomam Gale virum doctissimum *Dissertatione de Scriptoribus Mythologicis cap. 5.* Ut autem Apollodorus Anaximenem Lampface-
num habuit, quem sequeretur, ita & Diodorus & Hyginus (cujus
Genealogiae epitomen tantum habemus, quam Grammaticus quidam
penes V. D. Isaacum Vossium ait se fecisse Maximo & Apro Coss.)
utrumque videntur expressisse.

Ut credamus ergo bonam partem harum fabularum ex Hygino esse
desumptam, negari tamen haud potest, cum non pauca illis esse alicun-
de assuta, tum nonnulla ab homine Graece non valde docto in Lati-
num sermonem versa; ut liquet ex iis, quae annotavimus ad *Mythol.*
cap. 3. 14. & 31. & Astron. cap. 2. Lib. II. Et tu jam oscitas for-
san, mi lector, & me taedet quoque diutius his immorari. Sustine,
oro te, adhuc paulisper: paucis te absolvam. Si librum hunc fabula-
rum & poëticon Astronomicum ejusdem esse volumus parentis foetum, id
quod praeter Volaterranum etiam Scaliger, Schefferus, alique existi-
marunt, tenemus impostorem, tanquam soricem suo se prodentem indi-
cio. *Lib. IV.* ubi de planetis agit, hi Prudentii versus ex *Lib. I.* con-
tra Symmachum leguntur:

Est qui conspicuis superos quaesivit in astris,
Aufus habere deum solem, cui tramite recto
Conditio imposita est vigilem tolerare laborem.

Sequuntur paulo inferius etiam isti ex eodem libro:

Denique cum Luna est, sublustri splendet amictu:
Cum succincta jacet calamos, Latonia virgo est:
Cum subnixa sedet folio, Plutonia conjux.

*Quid dicemus? Alterutrum profecto, aut è margine in textum irre-
psisse eos versiculos, aut Prudentii aevo inferiorem esse Hyginum fa-
tearis necesse est.*

*Sed, ut verum tibi fatear, prius verius esse puto, cum nec in Ve-
neta editione 1482. quam principem esse censemus, nec in MSS. 2.
Vlitianis compareant. Procul dubio nec in suis eos invenit Morellius,
cum & ipse omiserit. Testatur tamen Barthius ad Stat. Tom. II.
pag. 1079. codicem chartaceum sibi esse ante ducentos annos scriptum,
in quo utrumque locum tueantur illi versus, quorum postremum ex
Manil. Astron. Lib. IV. adducit Vlitius ad Nemes. pag. 342. verum
memo-*

DISSERTATIO MUNCKERI.

memoriâ lapsus, ut apparet. Etiam in Scholiis in Germanici Aratea, sed perquam appositè, iidem versus adducuntur de Lunâ: Diana autem Luna dicta est, quasi Duana, eo quod die ac nocte appareat ipsa, & Luna eo quod luceat &c. Vide ibi reliqua, quae exscribere operae non est. Animadverti etiam τὸν πᾶν Gronovium plumbei plura, quam aurei saeculi, vestigia in hoc deprehendisse scripto, cum haec notaret ad Virgilii vitam: Facelinam putò reliquisse auctorem, etsi Fascelitis dicatur à Servio in prooemio ad Bucolica, & ad AEn. II. ut & Hygino fab. 116. quorum utervis, quod ibi habet, ex altero descripsit, & juvari uterque ex altero potest. Dubitat, ut vides, utrum Hyginus an Servius censendus sit antiquior. Quid? quod & Vossius, re, ut videtur, postea accuratius pensitata, mutavit sententiam illam suam, qua Augustaeo aëvo vixisse illum prius censuerat, ita scribens in libro de Scient. Mathem. pag. 170. Augusti etiam Libertus fuisse creditur C. Julius Hyginus, cujus habemus Astronomicum poëticum, sive historiam siderum: item de sideribus fabulas. Sed cum meminerit imperatorum, possit videri sub Antoninis vixisse; quae suspicio Barthii est Lib. II. Adversar. cap. 20. &c. Circa Antoninorum tempora Schef-ferus quoque vixisse eum autumabat. Barthius sibi non constat. Ad Stat. Tom. III. pag. 1493. Pausaniâ, qui sub Antonino vixit, antiquiorem facit. Verum Hyginum istum Tertulliani aëvo inferiorem fuisse liquet ex illis verbis: Ubi sacrificii consuetudo adolescentum verberibus servabatur, qui vocabantur Bomonicae, qui aris superpositi contendebant, qui plura posset verbera sustinere. Loqui eum vides de illâ flagellatione tanquam re jam desitâ, quae tamen Tertulliani aëvo adhuc in usu erat. Audi eum Lib. ad Martyr. cap. 4. Nam quae hodie apud Lacedaemonios solennitas maxima est διαμαρτίῳ, id est, flagellatio, non latet. At si consideres, quae habet cap. 71. & 68. non tantum parentationem ad busta Eteoclis & Polynicis etiamnum fieri solitam, sed & oleam illam à Minervâ olim Athenis satam, stetit adhuc credendum videtur. Sed isti sequioris aëvi scriptores integras periodos saepe ex aliis ita suis inferciunt narrationibus, ut non tam ipsi loquantur, quam illi, unde sua sublegerunt. Vossius certè in Comment. de vit. Sermon. Lib. III. cap. 12. in Barthii sententiam, quod epitome sit ab Aviano vel Ammiano ex Hygini opere confecta, discedit. Caeterum incomparabilis ille Nicolaus Heinsius, de Hygino quid ei videretur, à me consultus, ea respondit, quibus, quod sententiam meam mirificè adstruant, concludere non male posse videor hanc dissertatiunculam. Apud Hyginum, inquit, offerri non pauca parum

† † † † †

Lati-

DE HYGINI AETATE ET STYLO ETC.

Latina & faeces fequioris aevi redolentia satis est manifestum : tum frequenter illum in narratione fabularum dissentire à semetipso, ac variare. Unde convinci possit interpolatus non ab una manu, Scholiaſtas poëtarum ac Mythologos praefertim Graecos compilante. Sic in pervetustis Puteanae bibliothecae membranis cum Arateorum Germanici Scholiaſten inveniffem Latinum, ab edito ſatis diverſum, jamque deſcribendum hunc mihi propoſuiſſem, deprehendi paullo poſt eſſe Graecum Arati Scholiaſten Latinitate donatum. Certè ſi ita ſcripſit, ut nunc circumfertur nobis, Hyginus ille, quicunque is tandem eſt, vix ad Theodoſii junioris tempora aſſurgit. Sed cum & Servius & reliqui poëtarum Latinorum commentatores adeo mutili ac interpolati ad nos pervenerint, ut vix umbram ſuimet ipſorum circumferant, potuit id ipſum fati Hyginus quoque ſubiſſe. *Haſtenus Heinfius: cujus nos ſententiae lubentes meritoque ſubſcribimus. Atque haec exercitii cauſſa dicta ſunto. Tu interim, lector benevole, contentus eſto hoc Catone. Plura his & meliora tibi dabit, qui ab ingenio & doctrinâ, quibus nos aeſtively nimis viaticati ſumus, copioſius inſtructus eſt. Caeterum loca illa, quae hic obiter tetigimus, accuratiùs à nobis in ipſis animadverſionibus ad Hyginum examinabuntur.*

THOMAE MUNCKERI
PRAEFATIO
FULGENTIO PRAEFIXA.
LECTORI BENEVOLO

S. D.

THOMAS MUNCKERUS.

Ad Fulgentium accuratius, quam factum adhuc est, recensendum adhibuimus MSS. duos codices membranceos Leidenfis Bibliothecae: quorum alter, sic satis antiquus, Mythologicon & Continentiam Virgilianam una cum duobus prioribus libris Martiani Capellae de Nuptiis Philologiae complectebatur: in altero, vetustatis item non contemnendae, descriptus erat libellus de Prisco Sermone, ut & Excerpta Pauli ex Festo, Glossae in I. & II. librum Georgicorum Virgilii, nonnullaque alia ad rem grammaticam pertinentia. Per hos ergo codices si quid boni forte obtigisse Planciadae nostro judicaveris, gratias eo velim nomine agas Friderico Spanhemio & Theodoro Ryckio, Professoribus in Batavo nostro Athenaeo longè celeberrimis, quorum beneficio eorum ad tempus usuram minimè, ut reor, inutilem inpetravi. Mythologici editiones praeter Commelinianam anni MD LXXXIX. à nobis consultae variae; quas inter visae praecipuae sunt cum Augustana cum Jacobi Locheri commentariis anni MD XXI. tum tres Basileenses; quarum prima Hervagiana, à Micyllo anno MD XXXV. annotatiunculis nonnullis hic illic instructa: secunda ex officinâ Henrici Petri anno MD XXXVI. prodiit: tertia à filio ejus Sebastiano anno MD LXXXVII. emissâ est, & curâ Henrici Justi Fulgentii Episcopi operibus conjuncta. Parisinam, quam anno MD LXXVIII. protulit Johannes Parant, & Lugdunensem, an-

AD FULGENTIUM PLACIADAM

no CIO IDC VIII. in officina Johannis de Gabiano excusam, ex Miccyllianâ, quae varios Mythographos in unum velut fasciculum conjunxit, fideliter expressas deprehendi, si paucula, & quae in censum vix veniant, excipias. Antiquissima, immo princeps omnium, quam Baptistae Pii commentariis illustratam anno CIO cccc LXXXVII. Mediolanenses nobis dederunt. Eam diu multumque quaesitam tandem aliquando ex Bibliothecâ nobis Daventriensi suppeditavit doctissimus ille Consul & Professor Gisbertus Cuperus. Verum pro thesauro carbones, quod ajunt, reperi; adeo exigui visa momenti sunt, quae ad illum scriptorem congererat vir ille alioquin eruditus. Interim religio nobis fuit non dare tibi textum Commelini, cum perquam fidenter ille nitori se pristino restituisse Fulgentium gloriatur. In libello de Prisco Sermone sequuti sumus Mercerum, qui illud scriptum cum Nonio Marcello anno CIO IDC XIV. recensuit, & notis perquam elegantibus illustravit. Sed quam licenter Hadrianus Junius, cujus ipse vestigiis insistit, in eo refingendo grassatus sit, docebunt te nostrae animadversiones. Caeterum ne fucum nobis faciat in isto libello Fulgentius, non de nihilo verearis. Nam cum ejus aetate magnâ sui parte non à Gothis tantum, sed ab ipsis Christianis praepostero religionis zelo spoliatae essent bibliothecae, licere sibi arbitratum dicas, ut auctoritatem advocet complurium scriptorum, qui nunquam videntur exstitisse, certè aliis incompti sunt. Quia tamen nihil sperni debet, in quo vel minimum antiquitatis relucet, & chartae non multum poscebat hoc opusculum, ut nec alterum illud de Virgilianâ Continentiâ, Mythologico utrumque subjungendum censui, ne quid eorum, quae Placiadae hujus supersunt, à te desideraretur. Virgilianae Continentiae rariores inveniuntur editiones: ego certè praeter Commelinianam non aliam vidi, quam quae Servio Danielis anno CIO IDC XXXVI. praemissa est, & ab homine literato cum MSS. 2. collata, unde excerptae lectionum varietates marginem occuparunt. Quâ autem aetate Placiades noster floruerit, affirmare pro certo non possum. Modius Novantiquarum Lectionum epist. LXI. aequalem fuisse, vel certè supparem Ruspensi Episcopo, & vixisse in Africâ, arbitratur. Afrum fuisse quam manifestè arguat stylus, multis heic demonstrare possem, si opus foret; sed hoc facimus alibi. Accedit huc, quod Presbyter ille Catus, cui inscribit suas mythologias, Carthagenensis fuerit, ut volunt vett. editiones: id quod & à membranis Leidensibus confirmatur. Nec displiceat forte admodum, quod aequalem faciat fulgentissimo

mo

MUNCKERI PRAEFATIO.

mo illi Fulgentio, qui in Numidiâ episcopum gessit, cum ex praefatione Lib. I. appareat, gravem & ejus tempore orthodoxorum fuisse persecutionem, quae alterum illum vel in primis nobilitavit. Adverterunt me statim, ut primum in manus sumsi hunc scriptorem, verba illa pag. 2. *Quia nunquam est malum immortale mortalibus, tandem domini regis felicitas adventantis velut solis crepusculum mundo, tenebris debiscentibus, pavores absterfit.* Quis ille dominus, sive dominus, ut membranae habent, rex est? Glossa interlinearis codicis Leidensis Zenonem intelligendum monet: in quo etsi errat, apparet inde tamen, circa quae scriptorem hunc tempora vixisse existimatum olim sit. Locherus rectius, meo quidem judicio, Hildericum innuicenset, qui in Africâ ecclesias orthodoxas restituit, & episcopos ab ejus patre Thrasamundo in exilium actos revocavit. Sed turbat paululum, quod paullo ante dixit, *Sopitis in favillâ silentii raucisonis jurgiorum classicis, quibus me Galagetici quassaverant impetus.* Salmasius in orâ codicis sui emendaverat *Gallogetici*. *Gallogetae* essent turba miscellanea ex Gallis & Getis conflata. Sed an ita vocari possent Vandali? Deinde, an ita loqueretur sub rege Vandalo? Illud, inquam, turbat me, & item alterum istud, quod libellum de Virgilianâ Continentiâ, ut & de Prisco Sermone ad Chalcidium scripsit. Quod si Chalcidius ille is est, qui Timaeum Platonis interpretatus est, ut videtur existimasse Gesnerus in Bibliothecâ, & affirmare non dubitat Godofredus, cum titulum libelli de Prisco Sermone ita conceptum ediderit, *Fulgentii libellus de Prisco Sermone ad Chalcidium Grammaticum, Platonis Timaei Ecphrasten*; vixerit tempore Constantini Magni, ut ex illis non vanè admodum colligas, quae Adversar. Lib. XLVIII. cap. 8. congeffit Barthius. Sed ego inclinaverim magis in priorem sententiam, in quâ Modius & Locherus conspirant, nisi quod hic episcopum illum fuisse senserit. Nec longè ab eâ, quod ad aetatem attinet, discedit Glossator ille modo laudatus, siquidem Zeno annis non admodum multis praecessit Justinianum, sub quo Hildericus regnum obtinere coepit in Africâ. Nam Fulgentius ille Ruspensis *claruit*, ut ait Isidor. Illustr. cap. 27. *sub Thrasamundo rege Wandalorum, Anastasio Imperatore regnante.* Isidorum secutus est Trithemius cum de eodem Ruspensi episcopo ait: *Claruit temporibus Thrasamundi regis Wandalorum Catholicas ecclesias persequentis sub Anastasio Imperatore, anno domini quingentesimo.* Videtur Glossator respexisse id, quod in de Persecut. Vand. Lib. I. extremo narrat Vi-

ctor, intercedente Zenone, Carthagini Orthodoxis referatam esse ecclesiam suam, & episcopum redditum. Verba ejus adscribam: *Post haec Geisericus Ecclesiam Carthaginis claudi praecepit, dissipatis atque dispersis per diversa exiliorum loca, quia episcopus non fuerat, presbyteris & ministris: quae vix reſerata, Zenone principe supplicante per patritium Severum, & sic universi ab exilio redierunt.* Ridiculare ergo est, quod in praefatione scribit Baptista: *Tempore Galeni floruit Imperatoris: episcopatum iniiit sub Athanasio. Anastasio scribere voluit forte.* In Catalogo scriptorum Fulgentii nullius Mythologici meminit Isidorus, quod alioquin ille, amator tantus saecularis doctrinae, non reticuiſſet, si ullum ab eo relictum eſſet. Caeterum ut aetas hujus scriptoris, ita & ipsum nomen controversum est. Lundorpius in Homologumenis de Petronio auctorem Mythologiarum appellat Furium Publium Fulgentium; Continentiae Virgilianae, Flavium Calpurnium Fluentium; Libelli de Priſco Sermone, Fabium Fulgentium Placiaden. Sed fallitur multum vir doctus. Nec diversorum scriptorum sunt foetus opuscula ista, nec auctor eorum Furii vel Flavii habuit nomen. Difertim enim vett. membranae *Fabium Placiaden Fulgentium* vocant cum Mythologiarum, tum & Continentiae Virgilianae scriptorem. Fabium fuisse dictum liquet ex ipsiusmet verbis, quibus unam de Musis se alloquentem introducit in Praefat. Lib. I. *Eia, inquit, Fabi, Anacreonticis &c.* Nec rectè *Placiaden* pro *Placiaden* videntur facere editi antiquitus, cum *Placiades* habeatur in libris manu exaratis; id quod Vossio in de Vitt. Sermon. Lib. I. cap. 16. videtur factum à *Plancius*. Scribit tamen Rivetus Critici Lib. IV. vidisse se istas Mythologias in bibliothecâ Gemblacensis monasterii sub nomine cujusdam *Placiadis Fulgentii*. Atque ita edidit quoque Baptista Pius. Sed fugisse videtur oculos eorum lineola super A literam ducta. Addit Rivetus Mythologias Carthaginensi episcopo adscribi à nonnullis. Intellexerunt, opinor, illi episcopum eum, ad quem libros de Divinis Officiis scribit Isidorus. Haec scripseram, cum, ecce, literae ab illustri viro Nicolao Heinsio docent me scriptoris hujus duo exemplaria pervetusta reperiri in armariis Vaticanis, quorum alterum hanc praeferat inscriptionem, *Fabius Placius de Fulgentio moralis expositio Virgilianae Continentiae*. Adhaec in Mediceis exſtare perantiquum codicem, literis exaratum Longobardicis, illique adnexum Servio, cujus beneficio conservata sint nobis erudita in Maronem scholia sub nomine Junii Philargyrii. Atque ista sunt,

MUNCKERI PRAEFATIO.

sunt, lector benevole, quae de Fulgentio nostro dicere nunc habui: quibus si quis certiora me docuerit, gratias ei meminero multo gratissimas. Nec de auctore Argumentorum Metamorphoseon Nasonis quicquam habeo, quod certum ac indubitatum esse affirmare ausim; immo nec Illustris Heinsius habet, cujus haec verba sunt in litteris eâ de re ad me datis: „Scriptor ille, inquit, cujuscunque nominis, qui argumenta Metamorphoseon Nasonianarum concinnavit, visus mihi semper est vixisse post belli Gothici tempora: quo factum est, ut bibliothecae pleraeque libris spoliarentur, atque ingens penuria suboriretur auctorum veterum. Certè sublata jam tum videntur, si quae in Metamorphoses hasce exstiterant, ut exstitisse non dubito, commentaria. Secutus enim est mendas, quae jam tunc exemplaribus hujus poematis inoleverant; ut Lib. VII. vers. 760. ubi *Lajades* pro *Najades* scribendum monui, cum argumenti auctor prava illic lectione sit deceptus. Libro eodem vers. 466. idem confirmat veterem in Nasone scripturam, *quamque impia prodidit Arne*, & docet bello Minoio id gestum, cujus si quis exstaret scriptor, rem expeditam haberemus; nunc omnia in obscuro sunt. Curis secundis multa huc congesti, ac pertendi in Nasone corrigendum:

— *Quamque impia prodidit Arne*

*Siphnon; at accepto, quod avara poposcerat, auro,
Mutata est in avem.*

„ Nam scripti vetustiores, *Sitbon* & *accepto*. Siphni quoque nomen in argumento restituendum. Haec Heinsius, ut & ista, sed in aliâ epistolâ: Ipsarum Metamorphoseon cum inter codices numero propemodum infinitos, quos oculis usurpare mihi in pulvere veterum bibliothecarum contigit, nullum viderim exemplar hoc S. Marci libro praestabilius, de argumentis, quae in plerisque membranis recentioris notae aut omittuntur, aut foedè exhibentur interpolata, facile per te judicabis. De auctore horum cum nec Florentinus ille codex, nec alii à me inspecti libri quicquam prae se ferant, non habeo quod dicam. Nec satis compertum est, unde fiat, quod ad Lactantium libellus is referatur. Oblatus mihi est, cum agerem apud Etruscos, in bibliothecâ magni Ducis Laurentianâ codex chartaceus hujus scripti parum vetustus, & seorsim
„ fine

AD FULGENTIUM PLACIADUM

3, sine Nafoniano opere exaratus, qui *Donati breviationem fabularum Ovidii* libellum hunc nuncupabat &c. “. Codex ille Florentinus, cujus vir magnus meminit, is S. Marci fuit apud Dominicanos Florentiae, ante annos, ipso iudice, octingentos scriptus, in quo liber xv. desiderabatur. In eodem cum & argumenta Metamorphoseôn containerentur, conferre ea cum editione Raenerianâ operae pretium duxit, quod praeter illum, & alterum Neapolitanum, aetatem annorum circiter quadringentorum habentem, haud ullum alium alicujus invenerit vetustatis, in quo exstarent. Ea ergo codicis illius antiquissimi excerpta cum proximè cum editione Venetâ anni MDCCCXXXVI. convenire deprehenderem, caussa non erat, cur non protinus prae omnibus aliis sequendam eam mihi, & sicubi aberratum esset, ex MS. emendandam proponerem. Si nihil aliud, hoc certè à me effectum spero, ne in posterum Raeneriani Centones, ex Regii saepe commentariis malè consuti, pro Lactantianis legantur. Non otiosè lectum à me est, quod praefatur Raenerius, *Vetere se exemplari adjutum correxisse innumeros locos, multaque, quae deerant, adjecisse.* Adjecit fanè ille multa, sed audace mehercules exemplo, vel de suo, vel ex Regii commentariis: id quod primus haud vanè odoratus, nec dicere veritus est Victor Gifelinus, in quem eo nomine immerito ita invehitur Barthius *Adversar. Lib. VIII. cap. 17. Nec vero Joannis Raenerii in hoc auctore diligentia tam est vituperabilis, quam censet Victor Gifelinus in Epistolâ ad Georgium Fabricium, nec Regii ille notas intrusit, sed Regius hunc potius exscripsit, ut ex MSS. libris & stilo Lutacii persimili sibi clarum est. Itaque melius de Lutacio judicandum, quam ut phrasin ejus à Regii nequeas discernere, quae adeo res diversae sunt, ut nigra sunt dissimilia fulvis, ut plumbo argentum.* Quod si tam dissimilis Regii & Lactantii est stylus, mirari subit, quod non animadverterit Barthius argumentum fab. 2. Lib. v. quod ipse *Adversar. Lib. x. cap. 8.* illustrat, ut si à Lactantio esset profectum, ad verbum è Regianis Commentariis esse descriptum. Sed Regius, inquit, hunc potius exscripsit. Quem, oro te, exscripsit? Lactantiumne Raenerii? Atqui Raenerius longè Regio aetate inferior fuit. Quod si Regium dicas Lactantium, ut in MSS. eum invenerit, exscriptum inseruisse notis suis, jam ratio tibi reddenda erit, primum cur nunquam eorum MSS. unde tantum supplementorum accesserit Lactantio, mentionem fecerit Regius? deinde, cur nihil simile vel in codicibus Germanicis Gifelinus,

MUNCKERI PRAEFATIO.

nus, vel in Italicis invenerit Heinſius? Sed actum ne agam, remittam te neceſſe eſt ad animadverſiones noſtras, quibus vindicare Laetantium, & ſibi reſtituere anniſi ſumus; quod fieri à nobis, quin aliquoties reprehenderemus Raenerium, nequaquam potuiſſe, facile conjectas. Emendare jam ante ſaeculum haec argumenta ex neſcio quibus libris Walterianis aggreſſus erat Giſelinus: verum quod in illis ea quibuſdam locis mutila eſſent, adeoque magnam partem evariarent ab Hervagii, Birckmannorum, & Raenerii editionibus, ut non ab uno, ſed pluribus facta viderentur, coepit diffidere probitati librorum ſuorum, & ad libri quarti initium ſubſtitit. Nos ivimus ulterius, & ad librum uſque xv. qui in MS. deſiderabatur, Laetantii contextum, ſive τὸ κεφάλαιον, ut Graeci magiſtri loquuntur, ex editione Venetâ, & codice illo Florentino jam aliquoties laudato, tantum non in integrum reſtitutum, bonâ tibi fide exhibemus. Liber autem quintus decimus an fide ſeu auctoritate Raenerii tueri poſſit, viderit is, cui fortuna ejus aliquod MS. obtulerit exemplar. Laetantium Placidum hunc eundem eſſe arbitratur Raenerius, cujus in Statium habeamus Commentaria; immo, ut mihi videtur, etiam argumenta Tragoediarum Senecae; quanquam Donato opusculum hoc inſcribant Colonienſes editores, ut & chartaceus ille codex, quem in Florentinâ inſpectum bibliothecâ ab Ill. Heinſio audiſti modo. At Barthio non eſt Grammaticus, neque fabularum Ovidii argumenta concinnavit, ſed totum Metamorphoſeon opus luculento ſtylo redegit in compendium. Cauſſam nullus video; quin omnia ſuadere mihi contrarium videntur. Sed quod dictionem adeo ſtylo ejus ſimilem cenſet, qui eas fabulas, quae ſub Hygini nomine exſtant, conſarcinavit, ut utrumque ſcriptum propemodum ejuſdem parentis videatur foetus, in eo perlibenter ei adſentior.

Quod ad Albrici, ſive is Alfricus eſt, qui Anglus fuiſſe, & annis abhinc ſexcentis vel ſeptingentis floruiſſe videtur, Commentariolum de Imaginibus Deorum integrum exſtare in Voſſianâ Bibliothecâ ex Cl. Tollii notis in Palaephatum didiceram, ſperaveram fore, ut meâ operâ non amplius mutilus is ſcriptor in hominum manibus verſaretur. Verum illuſtris Voſſius eâ de re appellatus, ſe vel donaſſe Tollio, cum is Palaephatum ederet, vel certè commodaſſe Albricum iſtum, reſpondit, nec poſt illa, cum diem ſuum obiſſet Tollius, reſciſſe quid eo libro factum ſit. At haeredes Tollii negant in ſupellectile ejus librariâ ullum à ſe Albricum inventum. Οἷχεται ἀγ' ἐν αἰσέτι, καὶ ἠφάνισεν αὐτὸν εἰς ὑποτίαν.

†† †† ††

Jam

AD FULGENTIUM PLANCIADEM

Jam manum tollebam de tabulâ, cum in mentem mihi venit à Cl. Revio in Historiâ Daventriæ præfationem in Fulgentii Mythologias longè aliam, atque hæcenus nos habuimus, ex MS. Vet. à Jacobo Fabro depromptam, afferri. Verum supposititium omnino scriptum illud esse, nec Planciadis nostri, tametsi abunde vel sola dictio ostendat, ut repræsentarem id heic tibi, qualecunque sit, satius dixi, quam prætermisisse quicquam, quo scriptor hic vel illustrari vel ornari possit, jure merito arguerer. Audi ergo Revium Historiæ modo laudatæ pag. 141. Autographum, inquit, Jacobi Fabri Daventriensis, qui præfationem hanc in fabulas Fulgentii Placiadis reperit, est in Bibliothecâ Daventriensi. Sic autem habet: *Subeuntem præfationem in subjectum librum ipsius Fulgentii inveni Lovanii in bibliothecâ squalenti, proh dolor, apud Augustinenses in foro piscario, in libro squalido ob incuriam possidentium. FULGENTIUS: Multa viri veteres cum scribendo gloriam sibi quaerere viderentur planâ, posteris oratione detexerunt, multa typo, ne vulgata vilescerent, competenti involverunt. Multa velut mystica, etsi jucunditatis tantum gratia, acute tamen consinxerunt. Horum primis, utpote planiciem sectatis, itemque ultimis, ut qui involucris nihil adumbraverunt enodationis minus egentibus, medii, figurarum quæ tradunt cuniculis tegentes, sine interpretationis adminiculo, ad intelligentiam non perveniunt. De his ergo tractatum, non præsumptionis meæ ostentaria (forte: ostentatoria) commentitiave adinventione, sed authenticarum commodiore traditionum aggregatione, publicæ utilitatis studio suscepi; fortasse non otiosum. Neque enim vel omnibus tot grandia, in quibus omnem Philosophiæ haurirent dulcedinem, contingere volumina, vel hæc adeptis sæpe non parum, sæpe nequicquam tanta in rerum multiplicitate, unam rem quamlibet quaerendo, placet laborare. Nec quidem hæc omnia, vel pœne omnia figmentorum explicem genera, sed quæ hic facili conjunctione præsto habentur paucula, aliqui difficiliore indagatione invenirentur, vel incassum nonnunquam quaererentur dispersa. Ex hoc ergo fonticulo cyathum quem ad Ausidum, ut tantundem haurires, deferebas, aliquanto, quod mihi videtur, commodius adimplens, si quid quod gustum offendat, nihil enim in humanis actionibus perfectum est, senseris, id vel ad interiora transmissum ex se sapiat, vel si adhuc quoque insipidum perstiterit, congrui amica medicaminis infusione dulcescat, vel si condimentis dulcorari nequiverit, ne magis amarescat, penitus evomatur. Neque enim parum cognosse, sed in parum*
cogni-

MUNCKERI PRAEFATIO.

cognito perseveranter & obnixe perstare, juxta Tullium crimen voces. Quid autem sequens opus velit, à divisione fabulae reor inchoandum.

Fabularum, quarum nomen (ut ait Macrobius) indicat falsi professionem, aliae delectationis tantum, aliae etiam utilitatis causa conscriptae sunt. Eas vero, quae tantum delectant, Philosophi repudiantes, alteram fabularum speciem hoc modo subdividunt: Inventarum autem utilitatis causa fabularum, in quibusdam & materia ficta est, & per mendacia ipse relationis ordo contexitur, ut in fabulis AEsopi elegantia fictionis illustribus: at in aliis materiae etiam veritas subest, sed haec ipsa veritas per quaedam composita & ficta profertur. Et haec jam vocatur fabulosa narratio, non fabula. Ut mysticae Hesiodi & Orphei de Deorum progenie ortuve traditiones. Ex hac ergo secunda divisione, quam diximus, prior species, quae concepta de falso per falsum narratur, à Philosophiae libris prorsus aliena est. Sequens in aliam rursus discretionem scinditur. Nam cum veritas argumento subest & sola sit narratio fabulosa, non unus reperitur modus fragmenta rerum referendi.

Aut enim connectio narrationis per turpia & indigna numinibus ac monstro similia componuntur, ut Dii adulteri, ut Saturnus pudenda Coeli patris abscindens, & ipse rursus à filio, regno potito, in vincula conjectus; quod genus totum philosophi nescire malunt; aut sacrarum rerum notio sub pio & competenti figmento honestaque relatione enunciat. Et hoc est solum figmenti genus, quod cautio de divinis rebus Philosophantis admittit. Nos vero non minus poëticis quam & Philosophicis subservientes disciplinis, utrasque fabularum species, quas posuimus postremas, quantum se ad praesens facultas dederit, juxta patrum vestigia prosequemur. Nec te moveat, quod ab admirandi beati Augustini traditione, quam in libro de Civitate Dei promit, in aliquibus videar dissentire: ego neque illum in scribendo prae manu habui, neque Catholicae fidei traditores in hoc opusculo imitari aggressus sum. Ille quidem altiora, & fortassis veriora proponit, sed haec mediocres apud antiquos viri tradiderunt. Ut autem ad promissa veniamus, de ortu idolatriae tractatum inchoemus, de cujus scaturigine omnia pene fragmenta manaverunt.

AD FULGENTIUM PLANCIADEM &c.

Explicatio notarum, quibus in Commentariis Fulgentianis usi sumus.

M. Edit. Basil. anni 1535.

H. Bas. anni 1536.

I. Bas. anni 1537.

A. Augustana anni 1521.

L. Lugdunensis anni 1608.

P. Parisina anni 1578.

B. Mediolanensis anni 1487.

MS. vel Cod. Leid. membranæ vett. Bibliothecæ Leidensis.

C. JULII HYGINI,

AUGUSTI LIBERTI,

FABULARUM LIBER.

x CALIGINE, CHAOS.

5 Ex Chao & Caligine, Nox, Dies, Erebus, Aether.

Ex Nocte & Erebo 6 Fatum, Senectus, Mors, 7 Lethum,

8 Continentia, Somnus, Somnia, 9 id est, Lysimeles, Epiphron, 10 Dumiles, 11 Porphyryon, Epaphus, Discordia, Miseria, Petulan-

i C. JULII HYGINI] Sic editi communiter. Sed illud C. *Julii* codices Manuscriptos non existimo agnoscere. Certe Astronomicā librorum auctor Hyginus simpliciter, non C. *Julius Hyginus* in ipsis reperitur, quod jam observavit & Morelius. Sed & Jacobus. Micyllus Hyginum nuda praescriptum huic opusculo, non C. *Julium Hyginum*, ait. Idem argumentum, inquit in Praefatione, ab Hygino (sic enim inscriptus liber is erat) tractabatur. Inscriptum dicit fuisse Hyginum, non, C. Julium Hyginum. Ut proinde illud C. *Julii* non careat dubio, adjectumque à sciolo videatur. SCHEFFERUS:

2 AUGUSTI LIBERTI] Hoc vero falsum est. Non fuit hic Hyginus libertus Augusti. non certe ejus, qui post Julium Caesarem Imperio Romano praefuit, sicut satis ostensum est a nobis in peculiari dissertatione de Hygino nostro. Itaque & hoc pro adjectamento habemus cujusdam, qui Suetonii Grammaticos se legisse, hoc pacto voluit testari. Vide quae notavi ad initium Poët. Astron. SCHEFF.

3 FABULARUM LIBER] Etiam de hoc dubito, an recte sese habeat. Laudat ipse Hyginus libros Genealogiarum, a se scriptos, in secundo poëticiā Astronomicā, ubi agit de Perseo, qui non alii fuisse videntur, quam hi fabularum, id quod & Micyllus censuit. Ita titulus non *fabularum* fuerit, sed *Genealogiarum*, neque *liber*, verum *liber primus*. Adde, quae de hac re nobis dicta sunt in memorata dissertatione. SCHEFF.

4 EX CALIGINE, CHAOS] Admodum abrupta mihi haec videntur. Saltem ista primum ita nata dicere debuerat, non sic statim ab initio uti

genere Ellyptico. Itaque vix dubito, quin desint aliqua, quibus Caliginem esse primam rerum omnium, nec ante ipsam extitisse quidquam ostenderat. Sed & praefationem quandam suspicor praemisisse saltem ex libris Poëticiā Astronomicā, in quibus occurrit. Consuetumque hoc fuisse nostro, non levi indicio demonstratur. SCHEFF.

5 EX CHAO ET CALIGINE] Aliter *Χαοκαλογεῖ* Hesiod. O. 124. cui ex Chao Erebus & Nox: ex Nocte autem Aether & dies nascuntur. Aliter etiam Varro, secundum quem Nox non soror, sed filia est Erebi. Quā de re videndus Victorius Var. Lect. lib. III. cap. 4. Festus in *Erebum*. Caliginem *εἰδωλοποιεῖ* heic Hyginus, ut in Aspide *Ἀχλὺς* Hesiodus, Heraclid. Alleg. Hom. p. 143. ed. Gesn. *Πεὶν ἢ ἀφ' ἀχλὺς τὰ νῦν βλεπόμενα, νῦν δὲ τὸ σύμπαν, ὃ δὴ χάθ' ποιητῶν ὀνομάζεσσι παῖδες.* MUNCK. Dies tamen physice Solis filius vocatur a Pindaro Olymp. II. v. 59. ubi Scholiastes haec adnotat. *παῖδα δὲ ἡλίου τὴν ἡμέραν. ὥστε ὁ ἡλίου τὴν ἡμέραν γυνὴ ἀνατέλλαν.* Praeterea de Erebo & Nocte consule etiam Theonem ad Arati Phaenomena pag. 47. Ed. Morell. & Columnnam ad Ennii fragmenta pag. 121.

6 FATUM] Debent ista omnia litteris majusculis a capite pingi, quia nomina sunt propria, & veluti quarundam personarum, a quibus postea editi sunt Dii. SCHEFF. Cum & hoc, & quae deinde subjunguntur, earum sint rerum vocabula, quae inter *εἰδωλα* reposuerunt olim *οἱ ἔχοντες*, majusculis a capite literis pingenda omnia cum Cl. Scheffero duxi. MUNCK.

7 LETHUM, CONTINENTIA] Quid inter mortem, somnum, & id genus faciat Continentia, non

tulantia, Nemesis, Euphrosyne, Amicitia, Misericordia, Styx, Parcae tres, id est, ¹ Clotho, Lachesis, Atropos: Hesperides, ² AEgle, ³ Hesperie, ⁴ AERICA.

⁵ Ex Aethere & Die, Terra, Coelum, Mare.

Ex

non intelligo. Sed nec mors & lethum differunt; mallem, *Mors*, *Lēthe*, *Incontinentia*. Ac de Lethe quidem, id est fluvio infernali, parum dubito. At vero de incontinentia haud asfero. Certe haecenus inter prima rerum principia non est mihi observata. SCHEFF. Hinc lucem verbis illis Virgilii *Aen.* vi. vs. 278. *Tum consanguineus Lethi Sopor*, fœnerat Turneb. Adv. lib. xxviii. 43. Celeberrimus Schefferus mallet, *Lethe*, propter illud praecedens *Mors*. Et sane non de nihilo dubitat. Videntur tamen mihi, dum intentius cogito, Hyginiana ista, *Fatum*, *Mors*, *Lethum*, exprimere velle illa Hesiodica, *Μόρτος*, *Κῆρ*, *Θάνατος*. Mythol. illam, quā somnus lethi frater dicitur, eleganter allusit Demophilus in Sent. Pyth. *Ἀγροῦντος ἔσο κατὰ νῆν, συζήτης δὲ τῆ ἀληθείας θανάτου ὁ δὲ τῶν ὕπνου*. Interpres, morti affinis est. verte, *mortis consanguineus*. MUNCK. *Νυκτὸς μελαίνης καταΐδουσα* physice vocatur *ὕπνος* etiam ab Euripide *Cyclop.* vs. 597. De Somno Mortis fratre Plut. consol. ad Apoll. p. 107. Cl. Scheff. ad Aelian. lib. II. V. H. cap. 35. & Homerus ipsam mortem *ὕπνον* vocavit. ut ad Sophocl. *Ajac.* vs. 843.

Πομπαιὸν Ἐγμῶν Χθόνιον δῖμ' ἐκοιμίσαι.

docet Scholiastes vetus *Ἰαυμασῶς καὶ ἡλιαῖος κοιμίσαι* εἶπεν ὡς ἐπὶ ὕπνον ἢ θάνατον. καὶ Ὀμηρὸς *κοιμίσαι* χαλκεον ὕπνον. & *ἔωνεν τὸ καταναεῖν* dixit Euripides in *Hippolyto*, quem locum Aristophanem in *Ran.* vs. 1526. partim imitatum esse docet Scholiastes. (De isto Euripidis loco consule Menag. ad Diogenis Laërtii lib. ix. segm. 73.) & ita *ᾠδὴν* pro mori Meurf. ad Lycophron. vs. 430. sic Latinis somnus pro morte. vide Ampliff. Cuper. in add. ad Apotheof. Homer. p. 178. & Munck. ad fab. 254. Cur vero TERRA vocetur mater somniorum, docet Schol. Eurip. *Hecub.* vs. 68.

8 CONTINENTIA] Puto legendum, *Contentio*. Ista *παρ' ἐμοίγε κελίη* est *Ἑκκς* Hesiodi, vel *Νεῖκος* Empedoclis, de quo præter alios Clemens *Paræn.* pag. 42. Ed. Morell. MUNCK.

9 ID EST, LYSIMILES] Scribe, *Item Lysimeles*. Agitur hic enim de aliis ex Nocte Ereboque creatis. SCHEFF. Cl. Schefferus emendat, *item Lysimeles*. Sive glossatoris hæc, sive Hygini sint, mihi docere nos velle videtur, quæ somniorum sint vocabula. Ita mox habes:

Parcae tres, id est, Clotho, Lachesis, Atropos. Et paulo inferius, *Furiae tres, id est, Alecto, Megæra, Tisiphone*. Cap. 24. *Peliades, id est, Alcestis, Pelopia, &c.* 178. *Quinque superfuerunt, id est, Chthonius, Udaeus, &c.* 276. *Insulae sunt novem, id est, Andros, Micos, &c.* Protenus istas voculas, id est, expellerem, nisi illis ad eundem modum etiam usum Fulgentium animadvertissem. velut lib. I. *Equis condigna sic posuerunt nomina, id est, Erythreus, Aetæon, Lampos, Philogeus*, lib. II. *Filiis solis amore succendit, id est, Pasiphaen, Medeam, &c.* Servius eo sensu *τὸ ut* usurpat ad *Ecl.* vi. 52. *Sobolem ejus inhonestis amoribus subjecit, ut Circeen, Medeam, Pasiphaen*. Nasoni lib. XI. *Met. Fab.* 10. *Somnia dicuntur Icelos, Phobetor, Morpheus, Phantasos*. Pro *Dumiles*, quod mihi valde suspectum, vide, an restitui Hygino possit, *Bumeles* vel *Epimeles*. MUNCK.

10 DUMILES] Hoc sine dubio corruptum. An scribendum, *Amelii*? SCHEFF.

11 PORPHYRION, EPAPHUS] Ovidius *Morphea*, *Icelon*, & *Phantasum* appellat. MICYLLUS.

1 CLOTHO] Non insulsa est horum nominum *ἔτυμολογία*, quam ad Eurip. *Orest.* vs. 130. dat Scholiastes, sed haustam, ut postea deprehendi, ex auctore libri de Mundo. Invenies eandem apud Diacon. in Hesiod. *Aspidem* pag. 208. Edit. Heinsianae, & anonym. in *Θεογ.* pag. 249. Adde Phornutum c. 13. Tzetz. in Lycophr. pag. 27. MUNCK. De his Plut. de Fato pag. 568. & de Gen. Socr. p. 591.

2 AEGLA, HESPERIE, AERICA] Hesiodus & alii, *Hesperusam* & *Aretusam* appellant. Non tamen dixerim continuo, haec vitiose scripta esse nomina, cum innumera sint hujus generis apud nostrum, quae sine dubio is reperit in iis, quos secutus est, nobis vero perierunt. SCHEFF.

3 HESPERIE, AERICA] Hæc *Hespertusa* & *Aretusa* ab aliis dicuntur. MICYLL.

4 AERICA] Ut nihil certius, quam corruptum hoc esse vocabulum, ita, quemadmodum restitui debeat, incertum. Vide tamen, an fuerit *Erythia* vel *Aestia*: nisi mavis, *Vesta*, ut digammos sit adjecta, quemadmodum Servius loquitur ad *Aen.* I. 296. Apollodorus l. II. *Ἑωρείδες, Αἰγλή, Ἐρυθία, Ἑσία, Ἀρεθῶσα*. Apollonio l. IV. vs. 1427. sunt *Αἰγλή, Ἑωτέρη, Ἐρυθρίς*.

Lat

Ex Aëthere & Terra, Dolor, Dolus, Ira, Luctus, Mendacium, Jusjurandum, Ultio, Intemperantia, Altercatio, Oblivio, ⁶ Socordia, Timor, ⁷ Superbia, ⁸ Ingestum, Pugna, Oceanus, Themis, Tartarus, Pontus, & Titanes, Briareus, ⁹ Gyges, Steropes, ¹⁰ Atlas, Hyperion, & ¹¹ Ptolus, Saturnus, Ops, ¹² Moneta, Dione, ¹ Fu-

Lactant. ad 11. Stat. Theb. vs. 285. *Aegle*, *Hesperie*, *Aretbusa*. Fulgentio Virgil. Continentia: *Aegle*, *Hesperie*, *Medusa*, *Aretbusa*. Sequitur Hesiodum heic Hyginus O. vs. 215. Alii Hesperii vel Atlantis filias faciunt Hesperidas. vide Serv. ad Aen. iv. 484. MUNCK.

5 EX AETHERE ET D.] Ex aethere Deos i. e. sidera nata esse docuere Graeci & Aegyptii Theologi. vid. Olear. ad Philostrati lib. iii. cap. 34. de Apoll. Tyan.

6 SOCORDIA, METUS] Plut. in Amatorio pag. 763. ὅθεν ἐδὲ αἰσίου πονηρίας Ἑλιδας, & Λιτας, & Δαιμόν, ἐδὲ φόβον ἐβέβη. Deos enim paucas Ἀρεῶ ἀμολογείν.

7 SUPERBIA, INGESTUM, PUGNA] Quid hic est *ingestum*? An legendum, *superbia in gestu*? Non existimo, cum haec sint velut nomina propria. Et per se ponuntur caetera, sine ulla adpositione. Suspicio fuisse primum, *superbia*, *vis*, *bellum*, *pugna*, &c. deinde *vis* & *bellum* coaluisse in unum, ita factum *vibellum* & *imbellum*, & *inbestum*, & denique *ingestum*. Quanquam cum *vis* paulo post dicatur proles Pallantis & Styges, haeream & ab alio expectem emendationem certiore. SCHEFF.

8 INGESTUM] Egestas. MICYLL. Nobilissimus Heinſius legit, *Incestum*. Cl. Schefferus, *Vis*, *Bellum*. Heinſianam conjecturam praefero; quam & margini libri olim fui, quem nunc possidet vir Amplif. Wil. Goefius, illeverat Jos. Scaliger. Ortum arbitror vitium ex corrupta pronuntiatione, qua seducti librarii veterum scriptorum loca non pauca corruerunt. Servius ad Georg. l. i. v. 194. *Amurca per C scribitur, & per G pronuntiatur, C. Gajus, Cn. Gneus*. Quint. l. i. 7. Quid quae scribuntur aliter, quam enuntiantur? Nam & Gajus C littera notatur, quae inversa J. mulierem declarat. Hinc est ergo, quod *Lygurgus* in vetustis Petronii & Macrobi editionibus; *Pyragnon* apud Servium, *Progne* apud nostrum Hyginum; *Curgulio* legitur apud veterem Horat. Commentatorem. Talia sunt, *Satirigon* pag. 171. *Verruga* 180. *Carruga* 181. not. Tyr. & Senecae. *Tegmessa* pro *Tecmessa*. Dict. lib. ii. Lexicon Cyrill. Ἐλαίς τρυγία, *amurga*. Adde not. ad Cap. 45. MUNCK.

9 GYGES] Scribendum, *Gyes*, Graecis enim est Γύης. Vide Apollodorum, statim ab initio. SCHEFF. Gyges Hesiodus O. 149. Palaephatus cap. 20. Schol. Apollon. ad lib. i. Argon. Ae-

schyli ad Prometh. vs. 351. Servius ad Aen. x. v. 565. Etymol. magni Auctor in τελευταίης. Schol. Nicandri pag. 42. Sen. Herc. Oet. 177. Apollodoro autem lib. i. est Γύης. fors fuit an librarii vitio, quanquam Horatianam lectionem, lib. ii. Od. 17. *Centimanus Gyas*, illo Apollodori loco defensum eat Muret. Var. lect. vi. 12. Confer omnino, quae ad lib. ii. Amor. El. i. & lib. iv. Trist. El. 7. notavit nobilissimus Heinſius. MUNCK. Ad Horatii locum Bentlejus consulendus, ut monuit Celeb. P. Burm. ad Ovidii loc. *Briareus* & *Aegeon* idem est. V. Salmaf. Exerc. Plin. p. 125. non vero *Gyges*, licet Phavorinus & Scholiastes Apollonii Rhodii lib. i. Argon. vs. 1165. pro iisdem eos habeant. Consule Celeb. J. Perizonium ad Aelianum lib. v. V. H. cap. 3. De *Briareo* vide Servium ad vi. Aen. vs. 287.

10 ATLAS] Atqui Atlas inferius ex Japeto & Clymene dicitur natus. An *Arges* fuit? Cyclops enim ille & Steropis socius. Non dixerim. Nam Atlantem Titanorum ducem facit c. 150. ut & Lactantius ad Stat. Thebaïd. lib. ii. v. 4. MUNCK. Audi Servium ad Virg. IV. Aen. 247. *Atlas Aetheris & Diei filius, cui poenae gratia coelum impositum dicitur, quod, ut quidam volunt, cum Titanibus steterit*. Ex aethere & Clymene natus dicitur a Theone ad Arati Phaenomena pag. 30. Ed. Morell. Tres Atlantes fuisse docet Servius ad viii. Aen. 134.

11 PTOLUS] Polus. MICYLL. Suspico, scribendum *Pbolus*. SCHEFF. Et si idem videtur, non est tamen, qui mox, ut & cap. 140. *Polus* audit. Hesiodi Theogoniam si sequare, *Coelus* rescribendum dicas. Sed ille inferius ponitur inter Gigantes. At etiam apud Apollodorum lib. i. inter natos ex Coelo & Tellure bis comparet. Verum priore loco, ubi Centimaños recenset, pro Κοῖον cenſeo reponas Κότλον ex Hesiod. O. Κότλον τε Βελάρεως τε Γύης δ', ὑπερήφανα τέκνα. *Pbolus*, qui propius ad Hygini scripturam accedit, Centauris accensetur à Mythologis. Ne alios nunc memorem, nostrum vide Astron. ii. 38. Superest ergo, ut *Cottus* & heic scribatur. MUNCK.

12 MONETA] Illa est *Mnemosyne* Hesiodo & Apollodoro. Vidit id Turnebus, cum scriberet Advers. l. xxviii. 3. *Moneta Hygino est, quae Mnemosyne à Graecis vocatur*. Confirmant id Glossaria Steph. *Moneta*, Μνημοσύνη. *Muneta*, μνημοσύνη. Μνήμη appellatur Anthol. lib. i. sect.

Furiae tres, id est, Alecto, Megaera, Tisiphone.

Ex Terra & Tartaro, ² Gigantes, Enceladus, ³ Coemse, ⁴ Lentesmophilus, Astraeus, Pelorus, ⁵ Pallas, ⁶ Emphitus, ⁷ Phorcus, ⁸ Jenios, Agrus,

Test. VIII. 1. Memoria Arnob. lib. III. Alia Dea Moneta est, cuius meminit Schol. Juvenal. ad Sat. XI. v. III. Arnobii, quem adduxi locum ex lib. III. pag. 121. Ed. Leid. Jovis caeteri praedicant ex Memoria uxore vel mente. corruptum esse censet nobiliss. Heins. legitque, vel Mneme. Vide quae idem huc facientia notavit ad lib. v. Met. v. 268. Isidor. lib. I. Orig. c. 14. Inde à Poëtis Jovis & Minervae esse eas filias constitutum est. Nimirum Minervam quidam memoriam esse dixerunt. Arnob. pag. 118. lib. III. Unde ipsum nomen Minerva, quasi quaedam Meminerva, formatum est. Quod si ita est, nulla est ergo Mentis filia, nulla Victoriae, nulla Jovis enata de cerebro. An & heic reponendum Mnemes filia? Sane Minervae puerorum memoriam forte hac de causa attribuerunt. vide August. C. D. c. 3. lib. VII. Sed verius puto Metis filia, de qua paulo inferius. MUNCK. Certe Moneta eadem est, quae Mnemosyne, nam auctor infra dicet matrem esse Musarum Monetam, quae a Pindaro O. Isthm. VI. vs. 110. ab Antonino Liberali cap. IX. Metam. a Phaedro lib. III. prol. Schol. Apoll. Rh. I. III. Arg. vs. 3. & Plutarcho de Liberis Educandis pag. 9. Mnemosyne dicitur. vide etiam Stanlei ad Aeschylum Prom. Vincto vs. 460. Junonem Monetam a Romanis cultam vel pueri norunt, de qua, praeter Schol. Juvenalis, Schol. Lucani l. I. v. 380. dicit Junonem a Romanis Monetam esse dictam, quod eos dormientes per anserem (vide Plut. in Quaest. Rom. pag. 287. Tom. 2.) de adventu Gallorum, ne Capitolium introirent, monuit; quamquam alii aliam reddant, huius rei rationem, in eo tamen consentientes, quod a monendo nomen habet. Sed haec non sunt huius loci.

1 FURIAE] Secundum Aeschylum Nox est Furiarum mater, ut ad Aen. III. 212. notavit Serv. Ab Aeschilo rursus abeunt Epimenides & Ister apud Sophocl. Schol. Oedip. Colon. v. 41. Tzetzes ad Lycophron. pag. 72. καὶ τὴν Ἥσιδον, καὶ λαμπρὰς ἐν τῇ σαγόνων τῇ αἵματι τῇ αἰδοίᾳ & Κρόνῳ ἐγγόνῳ. vide Hesiod. Theog. vs. 183. Erravit ergo Crispinus, sive alius est, qui Theogoniam in tabulas redegit, quando inter natos ex Coelo & Terrâ Furias, Gigantas & Melias ponit; quos omnes Terra ex guttis sanguinis genitalium Coeli produxit καὶ τὴν Ἥσιδον. MUNCK. Ipse Sophocles l. I. & vs. 105. σκότῃ κόρας, σκότῃ παῖδας vocat. De hisce sic Apollodorus lib. I. pag. m. 5. καὶ Κρόνῳ ἀποτεμὼν τὰ αἰδοῖα

τῶν πατρῶς (Οὐρανῶ) εἰς τὴν θάλασσαν ἀφίκοιτο. ἐν τῇ θαλάσσει δὲ ῥέοντι αἵματι Ἑρμύνης ἐγγόνῳ, Ἀλεκτῶν, Τισιφώνῃ, Μεγαίρῃ. De his Furiis Laetant. ad Statii I. Theb. v. 477. Ex aethere & Terra praeterea natos dicunt Cyclopes, Harpen, Steropen, Bronten, ut idem Apollodorus lib. I. p. m. 3. quos etiam respicit Proclus Chrestomathia apud Photium pag. 981.

2. GIGANTES] Hi alii sunt à Titanibus. Nam Terra irata, quod in Tartarum conjecisset Titanas Jupiter, Gigantes produxit. Ita docet Scholiast. Apollon. ad lib. II. 40. Hinc ergo Γίγαντες Graecis, & Terrigenae Latinis. Gloss. Isid. Terrigenae, Gigantes. Servius ad Aen. VI. 580. Titanas contra Saturnum genuit: Gigantes postea contra Jovem. Ifacius in Lycophron. à Terra productos ait Titanibus iratâ. vide pag. 16. Sed monstra illa ut συγγῆναι sunt, ita confundi saepe animadvertas. Procopius Gazaeus ad lib. II. Reg. cap. 5. τὰς γίγαντας καὶ τίτῆνας ἀνέμαζον· ἐς ῥαφάειν ἔβγαλόν φασιν. Isidor. lib. XV. cap. 1. Hanc construxisse perhibentur Titanes, id est, gigantes. Justin. XLIV. 4. In quibus Titanas bellum adversus Deos gessisse proditur. Imo Hesiodus ipse Theog. v. 207. Gigantas cognomento Titanas vocatos à Coelo ait. MUNCK.

3 COEMSE] Coeus. MICYLL. Haec prodigia sunt vocabulorum, neque quisquam emendabit, nisi bono codice adjutus. Possit videri Coëne, Helenius, Ophius, legendum. Item Stenius, Agrius, pro jenios agros; pro Alemane, Alcyoneus, pro Erylus, Erytus; pro Absesus, Asius. Caetera ne tento quidem SCHEFF. Micyllus, Coeus. Et ita legendum esse velle videtur. Virgil. Aen. IV. v. 179. Extremam, ut perhibent, Coeo Enceladoque sororem Progeniit. MUNCK. Coeum etiam inter gigantas recenset Servius ad I. Georg. vs. 279.

4 LENTESMOPHIUS] Cl. Schefferus conjicit: Helenius, Ophius. Nisi Ophius idem est, qui Ophion, maliim Ophion. Apud Apoll. enim lib. I. v. 503. Titanum quidam Ophion celebratur, cuius & Homeri Scholiastes meminit ad Iliad. O. 479. & Claud. R. P. III. 348. MUNCK. De hoc Ophione consule Tzetzen & Pötter. ad Lycophron. 1192. qui dicunt eum ante Saturnum regnasse. An igitur ad Gigantas referri possit, videntum, quos Terra irata, propter Titanas jam a Jove in tartara dejectos, progenisse fingitur, ut notum est ex Schol. Apoll. Rhodii II. 40. & aliis, quibus tamen paulo ante, quam Luna adparere coepit, Hercules jam bellum fecisse memo-

ratus.

Agrus, ⁹ Alemone, Ephialtes, ¹⁰ Eurytus, Effra, Corydon, ¹¹ Pheomis, Theodamas, ¹² Otus, Typhon, ¹³ Poliboetes, Meniphiaraus, Abseus, ¹⁴ Colophomus, Iapetus.

Ex Ponto & Mari piscium genera, Oceanitides, ¹⁵ Hestyaea, ¹ Me-

ratur ab Eudoxo, & Aristone Chio *ὡς τὰς κλισίας*, ut recte legit Rutgerf. iv. Var. Lect. 18. & Dionysio Chalcidensi apud Schol. eundem ad lib. iv. vs. 264. Nihil vero certi statui potest.

5 PALLAS] Agnoscit illum inter gigantes. Claud. Gigant. 95. Etymol. auctor in *Παλλὰς*. *Emphytum*, qui mox sequitur, non invenio apud alios. *Hippolytus* est apud Apollodorum. MUNCK. De Pallante gigante etiam Tzetz. ad Lycophron. vs. 355. item Apollodor. lib. i. pag. 21. Edit. Salmur. A. 1661.

6 EMPHITUS] *Ophion* fortassis. de quo Orph. apud Apollonium lib. i. MICYLL.

7 PHORCUS] Hic Ponti & Terrae est filius aliis. Forte *Pbrutus* reponendum, quem inter gigantes numerat Hesiod. Schol. ad *Θεογ.* pag. 248. ed. Heins. MUNCK.

8 JENIOS ARGUS] Repono, donec alter melius divinet, *Clytius*, *Agrius*. hi enim apud Apollodor. inter Gigantes recensentur. Tum *Agrius* fane perquam aptum viro feroci nomen. cap. 175. *Agrius Parthaonis filius*. Nec aliam ob causam, quam ob ferocitatem, cani datur. cap. 181. MUNCK.

9 ALEMONE] Volui antehac *Alemon*, deleto *πῦρ* E. quod ex sequenti voce adhaesisse mihi videbatur. Sed cum inter Gigantum vocabula necdum illud nomen repérerim, adsentior non invitus Cl. Scheffero reponenti, *Alcyoneus*; nisi mavis, *Alcon*. Uterque enim Gigas fuit. MUNCK.

10 ERYLUS] *Eriolas*. MICYLL. Lego, *Eurytus* ex Apollodoro, & mox *Echion* pro *Effra*. De *Corydone* dubito. *Γεγύων* est Apollodoro. sed & ille mihi suspectus. MUNCKE-RUS. *Coeus* etiam, ut supra vidimus, gigas fuisse dicitur, qui a Tzetze ad Lycophron. v. 1175. *Ὀύγγυς παῖς* nuncupatur, & a Schol. Homeri Iliad. A. vs. 9. unus e Titanibus perhibetur. *Briareus*, quem Noster supra dixit esse filium Aetheris & Terrae, etiam unus e gigantibus fuisse perhibetur. ut docet Perizonius ad Aelian. lib. v. V. H. cap. 3. *Typhoeum* etiam inter Gigantes recenset Serv. ad Virg. I. Georg. vs. 279. imo plures alii Gigantum numero habentur, quia *Gigantes* a poëtis vocabantur antiqui mortales, aut qui in deos furere, & impie se gerere sunt ausi: vide ill. Spanh. ad Call. H. Cer. vs. 35. vel qui (ut de Typhone Noster loquitur cap. 152.) ingenti magnitudine, specieque sunt portentosa.

consule Schol. Apoll. Rhod. lib. i. Arg. 761. & ad lib. ii. vs. 38. denique etiam bellicosi & audaces e Gigantibus orti feruntur. Tzetz. ad Lycophron. vs. 1357. A Latinis Graecos imitatis homines obscurissimi, ignobiles, & ignoti vocantur *terrae filii*, & *Gigantes*. vide Serv. ad lib. i. Georg. vs. 8. & Graevium ad Cic. lib. vii. ad Fam. Ep. 9. & sic *Erytus*, sive *Eurytus* etiam gigas dici potuit, quamvis Cl. Bentlejus ad Horat. l. ii. O. 19. v. 25. pro *Eurytus* h. l. & apud Apollodorum legit *Rhoetus*. Sed de vocis hujus terminatione dissentiunt viri docti. Ab aliis enim *Rhoecus* gigas, qui cum fratribus Jovi bellum intulit, fuisse dicitur. consule, Lector, Cell. V. V. Schefferum ac Perizonium ad Aelianum l. xiii. V. H. cap. i. n. 35. nec non P. Burmannum ad Val. Flaccum lib. i. Argon. v. 140. Attamen in Bentlei sententia est Cl. Oudendorpius ad Lucanum lib. vi. v. 390. de Rhoeto rege Marthubiorum Serv. ad X. Aen. v. 388. Confuderunt forsan librarii *Rhoetum* cum *Rhoeco* artifice isto Samio, sive primo aerario fabro, qui templum extruxit omnium templorum tum temporis maximum, ut narrat Herodotus lib. iii. cap. 60. & ex eo Eustathius ad Dionysium Perieget. vs. 533. & de quo Pausan. lib. viii. cap. 14. aut cum *Rhoeco* quodam Cnidio, de quo videnda sunt Scholia Theocriti, Idyll. iii. vs. 13. Quidquid sit; facilius *Rhoetus* quam *Rhoecus* ex *Eryto* confici potest. vide & Heins. ad Virgiliu. II. Georg. vs. 455. consule de *Euryto* Cel. Burm. Catal. Argon.

11 PHEOMIS] *Memphis*, *Apis* fortasse. MICYLL.

12 OTHUS] Scribe sine aspiratione, *Otus*. cap. 28. Oton & Ephialten Aloei & Iphimedes facit filios. Sequitur heic Eratosthenem, qui & ipse inter Terrigenas memoravit olim Otoni & Ephialten. Quod autem ab Aloei uxore essent educati, inde fictum Aloei esse liberos. vide Schol. in Apollon. lib. i. 482. MUNCK.

13 POLIBOETES] Lego *Polybotes* ex Apollod. (lib. i. p. m. 21.) *Menephiaraus*, *Asius*, pro *Menephiarus*, *Abseus*. MUNCK.

14 COLOPHEMUS] Mallem, *Polyphemus*, vel *Colyphemus*. Alia gigantum nomina, si desideres, invenies apud Hesiod. Schol. in Theog. pag. 248. Edit. Heinsianae, & Claud. in Gigantom. MUNCK.

15 HESTYAEA] Corruptum hoc vocabulum arbitror. *Petraea* ex Hesiod. *Θ.* v. 157. vel *Idothea* ex cap. 182. libenter rescripserim. MUNCK.

¹ Melie, Ianthé, ² Admeto, ³ Siluo, ⁴ Pasithoe, ⁵ Polyxo, Eurynome, ⁶ Euagoreis; Rhodope, ⁷ Lyriscitia. ⁸ Teschinoeno, Clitemneste, ⁹ Picus, Menippe, Argia. Ejusdem feminis flumina, Strymon, Nilus, Euphrates, Tanais, Indus, Cephissus, ¹⁰ Ismarus, ¹¹ Axenus, Ache-
lous,

¹ MELIAE] Non melius se ista habent. Ex sequentibus hic *Melie* scribendum. Mox pro *Admeto*; *Admete*, item pro *Pasiphe*, *Pasithoe*, & pro *Erynome*, *Euagoreus*; *Eurynome*, *Evagore*, pro *Lyriscitia*, *Lysianissa*, pro *Clytemneste*, *Picus*; *Clitemnestra*, *Dione*, Hesiodum & Apollodorum sequendo, fortassis substituendum. Reliqua desperata sunt. SCHEFF. Meliae arborum Nymphae sunt, de quibus Tzetzes ad Hesiod. p. 48. & Call. interpretes ad Hymn. ¹. & ⁴. Scribas heic *Melie*. Nomen id muliebre, quod occurrit etiam infra c. 17. Nec movet me, quod *Melie* Apollodoro Nereis accensetur. Haec enim cognatorum numinum vocabula confundit non semel in his Indiculis Noster. Auctor Etymol. in *Ἀπρία*. Τὸ ὅδ' παλαῖον ἐκαλεῖτο Αἰγιάλεα ἀπὸ Αἰγιάλειας ἧς ἱνάχεσθαι ἐν Ἀργεὶ ποταμῷ, καὶ Μελεῖνης δ' ἀνεκασθαι. lego *Μελίης*. *Μελία* vocatur à Tzetzé & Scholiast. Euripidis. MUNCK. Fuit nomen proprium diversarum Nympharum. Pherecydes apud Scholiast. Apoll. Rhod. lib. iii. Argon. vs. 1185. ait, *Meliam* esse filiam Agenoris, Neptuni filii & Damnus filiae Beli. Pherecydes idem in Schol. Euripidis in Phoeniss. vs. 162. *Meliam* inter Niobes filias recenset. Alia dicitur Oceani filia & Ismeni soror, materque Teneri. v. Tzetz. & Potter, ad Lycophron. vs. 1211. Spanh. ad Call. H. Del. 80. sed vide & ad fab. 17.

² SILVO] Zeuxo, ni fallor, ex Gr. Ζεῦξω. MUNCK.

³ ADMETO] Gr. Ἀδμήτην. An ergo *Admete* scribendum? dubito. Inferius *Xantho* habes ex Graeco Ξάνθῳ. MUNCK.

⁴ PASIPHE] *Pasithoe* est in Oceanitidum Catalogo apud Hesiodum. atque ita heic rescriptum. MUNCK.

⁵ POLYXO] Malis forte *Pluto* vel *Calypso* ex Hesiod. Θ. 359. Cave tamen quicquam temere mutes. Vide nostrum cap. 182. MUNCK.

⁶ EUAGOREIS] Scribo ex Hesiodo & Apollodoro *Euagore*, quanquam inter Nereidas eam, ut & *Menippen*, uterque numerat. MUNCK.

⁷ LYRISCITIA] Cl. Schefferus, *Lysianassa*. Non improbo. invenitur enim inter Nereidas apud Hesiodum & Apollodorum. Suspiciatus tamen sum aliquando *Liriopen* & *Crisien* in unam istam vocem coaluisse. MUNCK.

⁸ TESCHINOENO] Lego *Tyche*, *Phoen*. Et mox pro *Clitemneste*, *Clytie*, *Menestho*. ex Graec. Κλυτή, Μενεσθώ.

Μενεσθώ. utraque est apud Hesiodum. MUNCK.

⁹ PICUS] Suspicio ab Hygini manu esse, *Perseis*, ex Hesiod. Θ. ubi Περσηίς. MUNCK.

¹⁰ ISMARUS] Ismenus. MICYLL. Probo *Ismenus*, quod Micyllus subministrat. Nam *Isinarus* mons est. At nostri sermo de fluminibus. SCHEFF. Merito probat Micylli conjecturam, *Ismenus*, Cl. Schefferus. non enim Ismarus fluvius, sed mons, urbs, & palus eo nomine. MUNCK. *Ismenus* est fluvius Thebarum Boeoticarum v. Sophocl. Antig. vs. 1135. in hunc fluvium fons & rivulus Dirce inlabitur. v. Eurip. Phoeniss. vs. 834. & Perizon. ad Aelian. l. xii. V. H. c. 57. Ab hoc fluvio dictum *Ismenian* Apollinis oraculum, & Ismenii Apollinis templum. V. Schol. Apoll. Rh. i. Arg. vs. 537. Schol. Soph. OEd. Tyr. vs. 20. & Spanh. ad Call. H. Del. vs. 77. in cujus Apollinis templum Boeotii τὴν δαφνηφόρειον inferebant, ut refert Procli Chrestomathia apud Photium Bibl. pag. 989. & de cujus sacerdotibus δαφνηφόροις etiam Pausanias in Boeoticis five lib. ix. cap. 10. agit. in hoc templo aureum tripodem Apollini dicasse dicitur Rex Croesus ab Herodoto lib. i. cap. 92. Unde vero hic fluvius nomen habeat, dissentiant scriptores. Apollodorus tradit hunc fluvium ab *Ismeno* Asopi & Metopae filio esse denominatum. Plutarchus refert, hunc fluvium, antea Κάδμος πόδα dictum, postea demum ab *Ismeno* Amphionis & Niobes filio hoc nomen accepisse. vide Cl. Burm. ad Ovid. III. Metam. 169. Pausanias l. i. juxta fin. capitis, dicit, famam esse, hunc fluvium, qui ante *Ladon* vocabatur, nomen hoc accepisse ab *Ismeno* Apollinis & Meliae filio. Quid? Si nomen habet ab *Ismeno* Oceani filio, & fratre Meliae, de quo Tzetz. ad Lycophr. vs. 1211. & hoc convenit huic lectioni; nam hic igitur iste fluvius ab Hygino fingitur filius Ponti & maris, quamvis de hisce nihil certi statui possit, nam Pausanias fratrem Meliae alio nomine adpellat.

¹¹ AXENUS] Lego *Axi*us. Axenum flumen hactenus non observavi. SCHEFF. Cl. Schefferus, *Axi*us. quod amplector. Facit ejus mentionem Anton. Liberalis c. 8. Eustath. p. 272. Homerus Iliad. Φ. 141. & 157. ubi Schol. Πολυμνὸς Παιονίας. Sed cum heic non nisi nobilissimi fluvii recensentur, *Axi*us autem ignobilis sit, Pontum Euxinum denotari censet Nob. Heinsius. Rationem reddit in suis

Ious, Simois, Inachus, Alpheus, Thermodoon, Scamandrus, Tigris,
 12 Maeandrus, Orontes.

Ex Ponto & Terra 13 Thaumās, 14 Tuscivēsus, Cepheus.

Ex Nereo & Doride Nereides quinquaginta, Glaucē;
 15 Thalia, 61 Cymodoce, 17 Nesaea, Spio, Thoe, 18 Cymothoe
 1 Actaea,

fuis ad me literis, ex quibus, quae huc faciunt, excerpta tecum, lector, communicabo. Sic ergo ille: Hygini, cum non longe ab initio operis *Axenium* recenset inter fluvios, locum vacare mendā alias, puto, subindicavi: designari enim hoc nomine pontum Euxinum, qui "Αξενῶ. & licentia Poëtica "Αξενῶ olim perhibebatur, uti testantur cum alii ex antiquis, tam Naso in Ponticis: *Frigida me cobibent Euxini littora ponti: Dictus ab antiquis Axenus ille fuit.* Uti inde liqueat Hyginum hoc, ut multa alia, hausisse ē Graecorum Commentariis. Hyginum dico, vel quicumque sub hoc nomine auctor Mythologiae delitescit. At quis locus, inquis, Euxino inter tot flumina? Fluvii nomen cum sese latius extendat apud Poëtas Graecos, quam Latinos, eorum auctoritati id datum ab Hygino crediderim: praesertim cum Euxini aquam marinā dulciorem esse, ac proinde gelu facilem in modum concrefcere veteres observent, compluribus septentrionis fluvii in eum sese exonerantibus. Magis mirum utique, quod Hesiodus in *Θεογονίᾳ* dixit *ἄπειραν ποταμῶν*, & de Aegaeo mari Apollonius. l. iv. *Αἰγαίῃς ἰθάμασεν ἐργασάμενος ποταμοῖο*. MUNCK. Procul omni dubio *Euxinus* olim a Graecis fuit dictus *Axenus*. vide Cl. Wesseling. l. i. Obs. cap. 22. & Schol. Apoll. Rhod. lib. ii. vs. 250. sive gr. "Αξενῶ, "Αξενῶ. sed, an recte inter fluvios e Ponto ortos numeretur, dubito, qui ipse a Graecis Poëtis per excellentiam, *pontus* & *mater ponti* dicitur, ut docet Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 135. & 147. & per periphrasin ab Herodoto l. ii. c. 33. *θάλασσα ἡ πόντος Εὐξῖνος*. Neque *Axius* tam ignobilis fuit fluvius. Audi Euripid. Bacch. vs. 568. *Τὸν τ' ἀνυρόαν Διαδᾶς ΑΞΙΩΝ Εἰλιόσμερος τε Μαινάδας Ἀξείη, Λυδίανδε, τ' τὰς Ὀδαιμονίας Βροβῆς ὁδοδότην, πατέρα τε, τ' ἔκλυον Ὀϊπύων χώραν ἰδᾶσι Καλλιόοισι λιπαίνειν*. imo avus dicitur fuisse Asteropaei. vide Philostratum Heroic. cap. 19. §. 8.

12 MEANDRUS] *Maeandrus* scribendum. Servat suo more Graecam terminationem. *Μαίανδρος* enim Graece dicitur. MUNCK.

13 THOUMAS] Pro *Thoumas*, *Thaumas* legendum. Deinde abesse aliqua videntur. Cepheum sane ex Ponto & Terra natum scio neminem. Sed & *Tuscivēsus* depravatū, pro quo quid restituam, ignoro. SCHEFF. Lege *Thaumas* ex Hesiod. & Apollodoro. MUNCK.

14 TUSCIVERSUS CEPHEUS] Ex conjecturā emendare ista, quae aliena partim, partim monstrosa sunt, si liceat, legerim, *Ceto*, *Nereus*, *Phorcus*. Alius est Phorcus, cuius inter Gigantes est facta mentio. Ita, ut emendavi, tantum non scribendum clamant Hesiod. *Θ.* 233. & seqq. Apollod. lib. i. pag. 5. Edit. Commel. Schol. Aeschyli ad Prometh. vs. 792. Tres enim illos, quos restitui Hygino, praeter Thaumantem, ex Ponto & Terra genitos tradunt. MUNCK.

15 Thalia] *Thalia* est Apollod. p. 5. Nihil tamen mutaverim. Tzetzes ad Heliod. de *Θαλείᾳ* p. 39. *Ἀὐτὴ ἡ δὲ Ὀρχία καὶ Χάρις καὶ ἡ Νηρηΐς*. MUNCK.

16 CYMODOCE] Ex Apollodoro suspicor divinum *Cimo*, *Doto*, scribendum. Item mox pro *Cymothoëa*, *Cymothoë*; pro *Melite*, *Melie*; pro *Iraea*, *Isaea*; pro *Amphithoë*, *Amphitrite*; pro *Dynomene*, *Dynamene*; pro *Nimertis*, *Neomerii*; pro *Clymene*, *Eutimene*; nam sequitur post, *Clymene*. pro *Janira*, *Deianira*; pro *Panopaea*, *Panope*; pro *Janassa*, *Lysianassa*. Quanquam, quod superius quoque monui, mira sit varietas in his nominibus, nosterque longe, alios secutus scriptores esse potuit, quam quos nunc habemus. SCHEFF. Homero est *Κυμοδόκη*. nec quicquam mutandum MUNCK.

17 NESAEA] Maro Georg. iv. 338. & Aen. v. 826. *Nesaeae*, *Spioque*, *Thaliaque*, *Cymodoceque*. MUNCK. De *Nesaea* vide etiam Tzetzen ad Lycophron. vs. 399.

18 CYMOTHOEA] Lego, *Cymothoë* ex Græco *Κυμοθόη*. Virg. Aen. i. v. 148. *Cymothoë simul & Triton*. Claud. Epith. Honor. v. 166. *Cingula Cymothoë*, &c. Propert. II. 20. *Candida Nesaeae, caerulea Cymothoë*. Non ignoro tamen, quomodo vulgatum defendi possit. Didici enim de Servio Latinos in Græcis, quæ in ἡ desinunt, illud ἡ plerunque vertere in ΙΑ. addere debuisset, vel ΕΑ. Talia sunt *Hippodamia* pro *Hippodame*, & *Penelopea* pro *Penelope*. Unde hoc autem? nempe inde, quod Græci id genus vocabula sine discrimine in ἡ vel ΙΑ terminant, ut *Περσεφόνη*, *Περσεφόνηϊα*. *Πηνελόπη*, *Πηνελόπεια*. *Εὐρώπη*, *Εὐρώπεια* apud Mosch. Eid. ii. Sed enim cum in cæteris nominibus id non frequenter Hygino, quamobrem heic admitti debeat, non video. Adde notas ad cap. 28. Observo praeterea, cum quinquaginta ex Nereo & Dori-

¹ Actaea, Limnoria, ² Melite, Iadera, Amphithoe, Agave, ³ Doro, ⁴ Proto, Pherusa, ⁵ Dynamene, Dexamene, Amphinome, ⁶ Callianassa, Doris, ⁷ Panope, Galatea, ⁸ Nimertis, Apseudes, ⁹ Clymene, ¹⁰ Ianira, ¹¹ Panopea, ¹² Ianassa, ¹³ Maera, Orithyia, ¹⁴ Amatheia, ¹⁵ Drymo, Xantho, Ligea, Phyllodoce, ¹⁶ Cydippe, Ly-

de natas dicat, hoc indiculo quadraginta novem tantum recenferi. Quamobrem suspicor, quod eadem essent proxime præcedentis vocis syllabae, *Thoen* omisisse librarium. Repono ergo, *Cymothoe*, *Thoe*. Numeratur utraque inter Nereidas ab Homero. *Ἰλιάδ.* Σ. In numero Nereidum designando forte sequitur Euripidem in *Iphig.* in *Aul.* 1056. cui itidem sunt *πυλίκοντα κόρα Νηρήϊοι*. Propertio lib. III. El. 6. & aliis nonnullis sunt centum. MUNCK. Hæc deae Aegyptiis erant incognitae, sed a Pelasgis in Graeciam delatae, ut censet Herodotus lib. II. cap. 50.

¹ ACTEA, LYMNOREA] Scrib. *Actaea*, *Limnorea* ex Graec. *Ἀκτεία*, *Λιμνώρεα*. Apud Apollodor. hæc, illa apud Hesiodum est. MUNCK.

² MELITE, JAERA, AMPHITÖE] Homero *Μελίτη*, *Ἰαίρα*, *Ἀμφιθόη* sunt II. Σ. Ergo nihil mutandum. *Melites* meminit quoque Virgil. *Aen.* v. 825. MUNCK. *Melites* Naiadis meminit Apollonius Rhodius l. IV. Arg. vs. 545. & 1149. Ad quae loca Vetus Scholiastes filiam esse docet maris Aegaei, & nupsisse Herculi, unde Hyllus natus v. & Schol. Soph. *Trachin.* vs. 54. Hæc potest referri ad Nereidas in genere. i. e. maris nymphas a Nereo i. e. mari dictas, ut docet Tzetz. ad Lycoph. v. 164.

³ DORO] Virg. IX. 102. *Nereia Doro*. Ubi male quidam *Clotho*. Claud. *Epithal. Honor.* 169. *Vellitque Coralia Doro*. *Δωρὰ* est Hesiodo, Homero, & Apollodoro. MUNCK.

⁴ PROTHO] Lege *Proto* sine aspiratione ex Graec. *Πρωτὴ*, Homeri, Hesiodi, Apollodori. Pariter peccatum in *Galathea* & aliis. MUNCK.

⁵ DYNAMENE] Lege *Dynamene* ex Homer. Hesiod. & Apollodoro. MUNCK.

⁶ CALLIANASSA] Nihil muta. *Καλλιάνασσα* est Homero *Ἰλιάδ.* Σ. MUNCK.

⁷ POENOPE] Refingas, *Panope*, ex Homero, Hesiodo, Apollodoro & Val. Flacco. MUNCK. V. Serv. ad Virg. I. Georg. v. 437. Virginem fuisse solam de Nereidibus docet ad lib. v. *Aen.* vs. 240.

⁸ NIMERTIS] Ita scribit more sui saeculi, pro *Nemertes* ex Gr. *Νημερτής*. Solebant ᾤ Græcum exprimere in multis per ᾤ Latinum. Vide notas ad cap. 31. MUNCK.

⁹ CLYMENE] Celeberrimus Graevius ad Hesiodi Theog. 245. recte, *Eulimene*. Sequitur enim inferius *Clymene*. MUNCK.

¹⁰ IANIRA] *Ἰάνειρα* inter Oceaninas est Hesiodo Θ. Homerus autem *Iliad.* Σ. cum nostro Nereisin eam annumerat. MUNCK.

¹¹ PANOPEA] Cl. Schefferus, *Panope*. Sed *Panopea* eadem, quae *Panope*, ut *Penelopea*, quae *Penelope*. *Panope* autem cum jam præcesserit, quaerendum aliud. Puto cum Cl. Graevio ad Hesiodi Theog. vs. 256. scripsisse, *Pontoporia*. Nereis enim illa in Apollodori indiculo. MUNCK.

¹² IANASSA] *Ἰάνασσα* Homero est. nihil ergo mutandum. MUNCK. Verum rectius Cl. Schefferus *Lyfianassa* legit, quae inter Nereidas recensetur ab Hesiodo Theogon. vs. 258. ad quem locum Celeb. Graevius pro ea mendose in Hygino legi *Alamissa* notat, quod nomen in Hygino nusquam repperi.

¹³ MERA, ORITHYA] Scribe *Maera*, *Orithyia*, *Μαίρα* & *Ὀριθύα* Homero sunt. MUNCK. Plures hujus nominis foeminae fuere. Vide Micyll. & Burm. ad Ovid. l. VII. Met. vs. 362. *Orithyiam* esse dictionem quadrifyllabam docet Pierius etiam ad Virg. IV. Georg. vs. 463.

¹⁴ AEMATHEA] Scribe *Amatheia*. *Ἀμάθεια* enim Homero est. MUNCK.

¹⁵ DRIMO, XANTHO, PHYLLODOCE] Virg. Georg. IV. 336. *Drymoque*, *Xanthoque*, *Ligeaque*, *Phyllodoceque*. MUNCK.

¹⁶ CYDIPPE, LYCORIAS] Virg. *Cydippe* & *flava Lycorias*. MUNCK.

¹⁷ CLEIO, BERÖE] Virgilius Oceanitidas facit. *Clioque Beroë* soror Oceanitides ambae. MUNCK.

¹⁸ ASIA, DEIOPEA] Vide Turneb. Adv. lib. 28. cap. 143. MUNCK.

¹⁹ EURYDICE] Doctissimus Graevius emendat, *Eunice*. ad Hesiodi Theog. 247. Et sane ea est Nereis, non Eurydice, Hesiodo & Apollodoro. MUNCK.

²⁰ TETOA] *Ceto* fortasse, sic enim Hesiodus habet. Ex *Iliados* Σ. & Virgilii quinto nomina, ex Hesiodo autem numerum transtulit. *Panopaeam* vero & *Clymenen* repetit, numerum explendi gratia. Nam apud Hesiodum quinquaginta, sed tamen aliis nominibus recensentur. MICYLL. *Phorco* & *Ceto* scribendum ex Apollodoro

Lycorias, ¹⁷ Cleio, Beroe, Ephyre, Opis, ¹⁸ Asia, Deiopea, Arcthusa, Clymene, Crenis, ¹⁹ Eurydice, Leucothoe.

Ex Phorco & ²⁰ Ceto, Phorcides, ²¹ Pamphede, Enyo, Chersis. Pro hac ultima ²² Dino alii ponunt.

²³ Ex Gorgone & Ceto, ²⁴ Stheno, Euryale, Medusa.

²⁵ Ex Polo & Phoebe: Latona, Asterie, ²⁶ Aphirape, Perfes, Pallas.

Ex

doro & Hesiodo. Ex quo Apollodoro malim innox *Pempredo*, *Enyo*, *Chersis*. Ista vero, *pro hac ultima*, cum sequentibus habeo pro glossemate. SCHEFF. Mycillus: *Ceto fortasse*. Sic enim *Hesiodus habet*. Atque ita res est. Vide O. v. 270. Ex Phorco & Ceto cum *φορκυάδας* illas *Γεργίας*, tum Gorgonas natas vult non ille tantum, sed & Apollodorus lib. II. ἐπὶ Φόρκος γίνε) θυγατέρας, Ἐντὼ καὶ Περφορῆδῶ καὶ Δεινῶ. ἦσαν ὃ αὐτὸ Κήτες καὶ Φόρκος Γοργόνων ἀδελφὰ γυναικῶν ἐκ Ἥστως. Leg. ὠκυγίνε) cum Fabro. MUNCK.

²¹ PAMPHEDÉ] *Memphale*. MICYLL. *Pepbre-do* & *Enyo* eas appellat Hesiodus. Atque ita rescriberem apud Apollodorum, nisi Ἐντὼ & Περφορῆδῶ eas quoque Apolloniano Scholiastae ad lib. IV. 1515. appellari observassem. Zenobio sunt Ἐντὼ, Μερφῆδῆ, καὶ Δεινῶ. Unde *Memphede* scripsisse Hyginum suspicor. MUNCK.

²² DINO ALII PONUNT] Zenobius & Apollodorus, ut jam vidimus. Quibus adde Aeschyl. Schol. ad Prometh. 792. Καὶ αἱ μὲν Φορκίδες ἦσαν τέττις, ἡ Ἐντὼ, ἡ Περφιδῶ, (scrib. Περφορῆδῶ) καὶ ἡ Δεινῶ. Totus hic locus, ut ei cum Hesiodi Θεογονίᾳ conveniret, posset ita constitui: Ex Phorco & Ceto *Memphede*, *Enyo*, *Graeae*: & *Gorgones Stheno*, *Euryale*, *Medusa*. Pro *Chersis* reposui *Graeae*. Duas enim *Graeas* tantum narrat Hesiodus Περφορῆδῶ & Ἐντὼ. Deinde pro ex *Gorgone* legi, & *Gorgones*. Illa vero & *Ceto* male ex praecedentibus huc translata videri possunt à librario. Denique ista *pro hac ultima*, &c. pro glossemate habet Schefferus. Sed nihil est mutandum. Gorgonem enim *Medusae* patrem etiam cap. 151. facere hunc scriptorem videas. MUNCK. *Pepbre-do*, *Ennyo*, *Perfo* apud Heraclitum de Incredib. legi docet Cl. Burm. ad Ovid. l. IV. Met. 773. putans ex hoc Heraclito Nostrium esse emendandum, vel e Nostro Heraclitum. Sane a Tzetze ad Lycophron. vs. 838. docemur *Graeas* Phorci filias esse Gorgonum sorores dictas *Pepbre-do* & *Enyo*; (ubi pro Περφορῆδῶ ex Hesiodo & Heraclito Περφορῆδῶ legendum) & quia Tzetzes Hesiodum imitatus duas tantum memorat, legendum hic statuo Ex Phorco & Ceto, *Pepbre-do*, *Enyo*, *Graeae*. Hae non tantum unius luminis, sed & dentis usum fuere partitae, ut praeter loca a Cl. Burm. ad l. I. citata etiam do-

cet Schol. Apoll. Rh. IV. Arg. vs. 1515. qui tamē tres *Graeas* enumerat Περφορῆδῶ, καὶ Ἐντὼ καὶ Ἰαίνῶ, lege Δεινῶ. Phorcus Deus marinus est, ut docet Servius ad Virg. V. Aen. vs. 240, unde Phorci domus pro mari dicitur. Tzet. ad Lycophr. vs. 376. itaque hic recte Hyginus post *Nereidas* ponit *Phorcidas*. Praeterea & *Gorgones* cum Cl. Munckero amplector; erant enim *Graeae* Gorgonum sorores, ut docet etiam Tzet. ad Lycophron. vs. 846. & *Gorgones* Phorci genus vocantur a Pind. O. Pyth. XII. vs. 24.

²³ EX GORGONE ET CETO] Haec tota pagina in vet. exemplari ita vetustate oblitterata & corrupta erat, ut praeter vestigia literarum, prope modum nihil deprehendi certo possit. MICYLL.

²⁴ STHENNO] Veteres habent, *Stenyo* SCHEFF. Corruptius German. Scholiast. Perseo. *Stenio*. *Stheno* scribe ex Hesiodo, Apollodoro, Palaephato, Fulgent. lib. I. 26. Servio ad AEn. VI. 289. Schol. Pindari ad Pyth. Od. 12. qui & Σθενῶσαν appellatam eandem ibidem tradit. Στενῶ est Zenobio Cent. I. 41. Ἀδενῶ Schol. Aeschyl. ad Prometh. v. 792. Apud Tzetzen praeterea Chil. v. 22. Μορμολύκεια & Μορμόνας dictas istas Gorgonas invenies. Etymol. Magn. Sylb. Γοργεῖα, τὰ τεχνικὰ ὠκυσαπεία. ἔνιοι μορμολύκεια. MUNCK. De Gorgonibus vide etiam Servium ad Virgil. II. Aen. vs. 616. ubi tres *Stheno*, *Euryale* & *Medusa* vocantur. item a Tzetze ad Lycophron. vs. 17. Cyclops μορμολύκεια fuisse Graecis pueris docet Ill. Spanh. ad Callim. H. Dian. v. 67.

²⁵ EX POLO] Mallem *Pholo*. Certe illum ipsum puto hic signari, qui paulo ante nominatur *Pro-lus*. Quanquam *Phoebae* maritus, ex quo *Latona* & *Asterie*, Apollodoro *Coeus* sit, non *Pholus*. SCHEFF. *Polum* appellat, qui *Coeus* est Apollodoro, Hesiodo, Diodoro, Scholiastae Homérico, Etymologicographo, aliisque. Unde & Κοινής audit *Latona* Callimacho Hymn. IV. 150. Sed Κοινής rectius scribas cum viris doctis. Schol. Κοίς καὶ φεβὸς θυγάτηρ Ἀητῶ. Vix ergo me sustineo, quin etiam Hygino reddam, Ex *Coeo* & *Phoebe*. Apollodorum audiamus lib. I. Ex *Coeo* & *Phoebe* *Asterie* & *Latona*: ex *Crio* & *Euryboea* *Ponti* filii nati sunt *Astraeus*, *Pallas*, *Perfes*. Eadem Hesiodus habet O. 239. nisi quod pro Εὐρυβοίᾳ nobis Εὐρυβίᾳ exhibet. Videtur ergo non tantum vitiosus, sed etiam man-

- 1 Ex Japeto & Clymene, Atlas, Epimetheus, Prometheus.
 2 Ex Hyperione & Aethra, Sol, Luna, Aurora.
 3 Ex Saturno & Ope, Vesta, Ceres, Juno, Jupiter, Pluto, Neptunus.
 4 Ex Astraeo & Aurora, Zephyrus, Boreas, Notus, Favonius.

Ex

cus heic Hyginus, & ita supplendus ac corrigendus: *Ex Coeo & Phoebe Latona, Asterie: ex Crio & Eurybie Astraeus, Perses, Pallas.* Atqui Astraeus jam inter Gigantes fuit. Quid tum postea? Etiam *Pallas.* quod tamen vocabulum heic iterum vides poni. *Atlas* est inter Titanes & natos ex Japeto & Clymene. Corruptus Diaconus in hac fabula in Hesiodi Θεογ. pag. 266. Edit. Heinf. ἡ Φοῖβη τῆς Βίᾱ συναλθῆσα τῷ Ἀητῶ τέλει. Lege τῆς Κοίᾱ. Hypot. Pyth. Pind. Ἀητῶ ἡ Κοίᾱ & Οὐρανῶς, καὶ Γῆς, καὶ Φοῖβης τῆς Κερῆς. MUNCK. Latonam Coei filiam fuisse docet etiam aperte Athenacus lib. x. cap. 21. pag. 455. item Schol. Apollon. Rh. II. Arg. 712. eam vocantis κοιορῆειαν. quod jam notatum vidi ab Ill. Spanh. ad Call. H. Del. 150. *Asteriae* plures fuerunt. Fuit enim etiam hoc nomine dicta Teucris & Eunes Cypri filiae filia. vide Tzetz. ad Lycophron vs. 450. de aliis vide Cl. Burm. ad Ovid. VI. Met. v. 108. Ceterum Hyginum hic corruptum sine Mstorum ope sanari non posse statuo.

7 APHIRAPE] Hoc vero corruptum est, sed & deesse quaedam videntur. SCHEFF.

1 EX JAPETO ET CLYMENE] Proclus in Hesiod. p. 23. ὁ ὅς Περιμυθὸς ὡς παῖς Ἰαπέτῳ καὶ Ἀσώπῃ, ἢ Κλυμένης, ἢ Θέμιδος. Vide ibi plura. Secundum Tzetzen in Lycophr. p. 189. ex Japeto & Asia, quod & alii voluere. MUNCK. *Atlas* Japeti filius dicitur a Servio ad Virg. I. Aen. 745. Japeti & Clymenes Oceani filiae filius nuncupatur etiam a Schol. Aeschyli Prom. Vinc. vs. 347. De Promethei matre etiam varia traduntur. Alii Asiae, Alii Themidis seu Terrae filium faciunt. Vide Stanley ad Aeschyl. Prom. Vinc. vs. 209. Sed Noster & Servius ad Virgil. Ecl. VI. vs. 42. recte cum plerisque Hesiodum sequuntur, qui e Japeto & Clymene progenitum adseruit. consule Potter. ad Lycophron. vs. 1283. De patre consentiunt auctores praeter Theonem Arati Scholiasten, qui e coelo & Clymene natum refert. pag. 30. Ed. Morell. (ut Potterus monet l. l.) Ἰαπέτῳ παῖς. vocatur etiam ab Apoll. Rhod. III. Arg. vs. 864. ubi pro αὐτὸς, αὐτῶς non male legendum conjicit Cl. Burm. ad Val. Flacc. VII. Arg. 368. Ad Apoll. l. l. docet etiam Schol. unum fuisse e Titanibus, ita & Eurip. Ione 455. qui tamen se Jovi junxit contra

Titanas & Saturnum. v. J. Perizonius ad Aelian. I. XII. V. H. cap. 25. n. ult.

2 EX HYPERIONE ET AETHRA] Hesiod. Θ. 371. Schol. Hom. ad Iliad. Θ. 480. Schol. Pind. ad Isth. Od. v. pag. 352. Apollodorus. Lib. I. *Ex Hyperione & Thid.* Atque ita forte heic scribendum. Confirmatur ea conjectura ab Etymol. magni Auctore: Θεία, inquit, σημαίνει τὴν μητέρα Σελήνης καὶ Ἡλίου. Vocabulum illud nonnulli ἀπὸ τῆς θείας, alii ἀπὸ τῆς θεῖης derivant, ut annotat Pindarites interpres. MUNCK. Plane cum Muncero hic *Thid* legendum existimo. Hesiodum enim Noster sequitur, ut saepius videmus. Audi & ita Schol. Apoll. Rhod. lib. IV. v. 54. ἡλιὸς καὶ σελήνη ὑπερίονος τῆς τιτᾶνος, καὶ θείας εἰσὶ παῖδες, ὡς ἡσιόδῳ φησὶ. θεία δὲ ἡλίον τέκε λαμπρόν τε σελήνην, qui locus aliter hodie in textu legitur & melius, sed certum est, hos Criticos saepius extempore Poëtarum versus citasse. Sic Schol. Euripidis Phoeniss. vs. 180. etiam probaturus lunam Solis juxta Mythologos esse sororem, hunc Hesiodi versum ita ad partes vocat: θείαν ἡλιόν τε μέγαν λαμπρόν τε σελήνην. a quo Scholiaste docemur, Euripidem, Aeschylum & alios Lunam Solis filiam physice adpellasse. vide ibi plura, nec non Theon. ad Aratum pag. 50. Ed. Morell. De Solis matre nunc *Thid*, nunc *Aethra*, nunc vero *Euryphaëssa* dicta, & de hoc *Hyperime*, ejus patre latius disputavit post Festum in h. v. Cl. Burm. ad Ovid. lib. VI. Met. VI. 192.

3 EX SATURNO ET OPE, VESTA, CERES, JUNO, JUPITER.] Hinc canit Pind. O. Nem. XI. VI. 1.

Πᾶς Ῥέας, ἄγε προταυῖα λέλογχας, Ἑστία,
 Ζηνὸς ὑψίστου κασιγνήτα καὶ ὁμοθρόνη Ἥρα.

Verum Vesta, Ceres, Juno & Minerva pro iisdem deabus fuere habitae. De Vesta & Cerere videndi Ill. Spanh. ad Call. H. Cer. VI. 109. & Doctiff. D'Arnaudius de Diis Paredris cap. 22. imo Proserpina, Cybele, Rhea (quae etiam Ops dicitur. V. Broukh. ad Tibull. I. I. El. IV. VI. 62) Tellus, Isis & Diana sive Luna, ut docuere Lactant. ad Statii IV. Thebaid. 457. Tzetzes ad Lycophron. VI. 710. Virique eruditionis fama illustrissimi, Th. Stanley ad Aeschylum Prom. Vinc. VI. 210. G. Cuperus in Harpocrate

Ex Atlante & Pleione, ⁵ Maja, ⁶ Calypso, Alcyone, Merope, Electra, Celaeno.

⁷ Ex Pallante gigante & Styge, Scylla, Vis, Invidia, Potestas, ⁸ Victoria, Fontes, Lacus.

Ex Neptuno & ⁹ Amphitrione, Triton.

Ex

crate p. 110, 124, 125. & in Addendis ad Apotheos. Homer. p. 199. Steph. Le Moyne de Melanophoris pag. 260. & P. Burm. ad Ovid. l. ix. Met. vf. 687. Spanh. ad Call. Hymn. in Jov. vf. 129. nec non ipsa Juno, quae etiam pro Terra ponitur. V. Serv. ad Virg. ii. Georg. vf. 326. & eadem quae Venus nuncupatur Spanh. ad Call. H. Pall. 21. Serv. ad x. AEn. 83. & ad viii. AEn. 84. Minervam & Cererem eandem esse docemur, utramque pro Pacis Dea cultam legentes: Spanh. ad Call. H. Pall. 74. & Broukh. ad Tibull. i. xi. 67. & rursus eodem honore culta Diana, eademque habita. Haec enim discordias abigere creditur. V. Bentlei ad Horat. i. O. 21. vf. 13. ἀπὸ πείρας. Quidquid sit per Opem Terra intelligenda est, quae non tantum Jovis, Vestae, Cereris, & Junonis, sed omnium deorum dearumque, ut & hominum mater dicitur a Pindaro O. Nem. vi. vf. 1. & ibi Schol.

4 EX ASTRAEO ET AURORA] Apollod. lib. i. Ἦες δὲ καὶ Ἄστραος ἀνέμοι καὶ ἄστρον. Etiam virgo *Astraea*, teste Arato Phaenomenis. Servius ad I. AEn. 136. *Ascracus* (Leg. *Astraeus*) unus de Titanibus, qui contra Deos arma sumpserunt, cum Aurorā concubuit: unde nati sunt venti secundum Hesiodum. MUNCK. De *Astraeo* Micyll. & Burm. ad Ovid. xiv. Met. vf. 545. inprimis Theon. ad Arati Phaenomena pag. 15. Ed. Morell. & de his ventis Lactant. ad Statii II. Theb. 4.

5 MAJA] Ab aliis Atlantis & Steropes filia dicitur. vide Serv. ad viii. AEn. vf. 330. qui ad vf. 138. unam de Pleiadibus esse docet.

6 CALYPSO] Haec inter Pleiades non comparet apud Diodor. lib. iii. nec apud Nostrum cap. 191. Sed ejus loco *Tuygeten* & *Steropen* habes. Erat tamen Atlantis filia. Vide Tib. Panegyri. Messall. Nostrum cap. 125. & 243. Inter Oceaninas eam numerat Hesiodus ©. 359. Apollodorus lib. i. aliique. MUNCK.

7 EX PALLANTE GIGANTE] In vetusto exemplari legebatur ex *Pallante gigante*, *Scylla*, *Stygia vis*, quae verba ex Hesiodo nos transposuimus. MICYLL. Ex *Pallante* & *Styge*. Notat ad hunc locum Micyllus: In vetusto exemplari legebatur, ex *Pallante Gigante*, *Scylla*, *Stygia vis*. quae verba nos ex Hesiodo transposuimus. Haec ille. Scripsit: nimirum auctor: Ex *Pallante* &

Styga Vis, *Invidia*, *Potestas*, &c. Talia sunt *Syringa*, *Sirena*, *Striga*, & alia, de quibus in dissertatione nostra egimus. Deinde *Scyllam* ut non ex *Pallante*, sed librariorum supinitate natam, expellendam hinc censeo. Auctor ipse ex *Typhone* & *Echidnā* natam eam dicit; ne dicam jam nec ab Hesiodo, nec ab Apollodoro inter *Ἰνυήματα* *Pallantis* agnosci. *Potestas* est Hygino, quae illis Κράτος. Robur eorum interpretes reddunt. minus recte, ut arbitror. MUNCK.

8 VICTORIA] Vid. Vid. Serv. ad AEn. vi. pag. 423. Edit. Genev. MUNCK. Adde Lact. ad Statii iii. Achill. vs. 84.

9 AMPHITRIONE] Repono cum Micyllo, *Amphitrite*, donec me aliquis *Amphitriten* etiam *Amphitritonen* dici doceat. Tzetzes in Lycophron. pag. 144. Τεΐταν κυβίως ἡδὲ Ποσειδῶν καὶ Ἀμφιτεΐτης κατὰ Κόλπον. Soror ea Tethys fuit, vel Tethys ipsa, ut alii volunt. Acesander Neptuni & Celaenus cum facit filium apud Tzetzen. Serv. ad AEn. i. 148. Triton fimitis Deus Marinas, Neptuni & Salaciae (scrib. Salaciae) filius Deae marinae ab aqua salia dictae. De Tritone praeterea consulendus Phornutus cap. 22. Gloss. Philox. *Salmacia*, ἀμφιτεΐτη. Leg. *Salacia*. Varro iv. L. L. *Salacia* Neptuni ab salo. Corrupta & illa in eodem Glossario: *Salmacidum*. ἀλμυρόν. Leg. *Salinacidum*. quod dictum ut *Dulcacidum*. *Dulcacidum*, δούλιον. Leg. δούλιον cum Vulcanio. Sammonicus: *Dulcacidum* laticemque cumini semine junges. Γλυκύπικρον transfertur in Cyrilli lexico. Corrigenda ergo & illa: *Salinacia aqua ἀλμυρόν ὕδωρ*. Lege, *Salinacida*. Neque enim amplius se mihi probat, quod antehac conieceram, *Salinacea*; quamvis sciam, ut à vinum, vinaceus, à salum salacius, à rosa rosaceus, ita à salina salinaceus, vel salinacius posse deduci. Nam in talibus licentia derivationis est, ut loquitur Servius ad AEn. i. 181. Notavit idem Grammaticus ad Georg. i. 31. quam Tethyn vocent alii, à Cicerone in Timaeo appellari Salaciam. Ni fallor, haec verba respexit: *Oceanum* *Salaciamque* coeli terraeque conceptu generatos editosque memoremus. Adhaec ad vf. 724. AEn. i. Venerem meretricum *Salaciam* dictam veteribus. Gloss. Isid. Venilia, unda quae ad littus venit. *Salactia*, quae ad mare redit. Quae ex Varrone habet,

Ex Dione & Jove, Venus.

¹ Ex Jove & Junone, Mars.

Ex Saturno & Philyra, Chiron, Dolops.

² Ex Jovis capite, Minerva.

Ex Junone ³ sine patre, Vulcanus.

⁴ Ex Jove & Eurynome, Gratiae.

Ex Jove rursus & Junone, ⁵ Juventus, Libertas.

Ex

bet, cuius verba laudat Augustinus C. D. vii. 22. Confer Festum in *Salacia*, qui à salo ciendo dictam eam divam autumat. MUNCK. Tzetz. ad Lycophron. vf. 886. Ἀμφιτεΐτης καὶ Ποσειδῶνος ὁν παῖς εἰς ἐμὲ καὶ τὰς λοιπὰς. Vid. Meziriac. ad Ovid. vii. Epist. p. 180. De Tritonis forma consule Tzetz. l. i. & vf. 892. Schol. Apoll. Rh. iv. Arg. vf. 1613, 1619. qui ad vf. 269. ejusd. libri refert, hoc nomine Nilum fuisse insignitum, ut & Tzetzes ad Lycophron. vf. 119. Tritonem pro deo a nonnullis populis fuisse cultum docet Ampl. Cuperus in Monumentis Antiquis pag. 241. & in Addendis juxta finem.

¹ Ex JOVE ET JUNONE MARS] Quidam matrem ejus *Enyo* faciunt. Vide Phornutum cap. 21. Schol. Hom. Iliad. E. MUNCK.

² Ex JOVIS CAPIT] Hinc cognominata *Coryfasia* Minerva, teste Arnobio lib. iv. Vide Phornut. cap. 20. Nisi potius à matre *Coryphe* illud cognomentum traxisse dicendum est, de qua Cicero iii. Nat. Deor. & Clemens Protrept. Quare ex Jovis capite orta fingatur, non male explicat Eustath. ad Hom. Iliad. pag. 93. Alii ex *Metide* & Jove natam volebant. qua de re idem pag. 63. Edit. Bas. Apud Euseb. Praep. Eu. lib. ix. pag. 38. ex Jove & Themide nascitur. Ipsum adi. Vide & praeter Hesiodum Scholiast. Hom. ad Il. A. v. 195. MUNCK. Chrysippus Philosophus, Jovem non ex se, sed deglutita prius Metide, & ex ea veluti praegnantem factum, postea e capite, i. e. per sermonem seu ex ore, Minervam peperisse contendit, & Symbolice Minervam dici e Jovis vertice procreatam, quum os etiam pars sit capitis. Ut e Galeno refert Ill. Spanhem. ad Call. H. Pall. vf. 135. Vide & Phornutum cap. 20. qui etiam de Metide deglutita agit. Accolae paludis Tritonidis jactant, Minervam e Neptuno & palude Tritonide progenitam, sed postea a Jove adoptatam esse. Quod ex Herodoto docet Eust. ad Dionys. Perieg. vf. 267. Sane *Τειρωχίνα* appellatur a Graecis; sed quia prope hanc Africae paludem, vel Boeotiae fluvium & urbem Tritonem fertur nata, ut docent Schol. Apoll. Rh. iv.

Arg. vf. 1311. Schol. Pind. O. Pyth. iv. vf. 36. Schol. Aristoph. Equit. vf. 1186. Lactant ad Statii ii. Theb. 722. Serv. ad Virg. ii. AEn. vf. 171. Sine matre vero prognata passim ab antiquis perhibetur, unde & ἀμήτωρ. Consule Ill. Spanh. ad Call. H. Pall. 134. & Cl. Wesseling. Lib. ii. Obs. cap. 10. Cetera de Minerva e Jovis cerebro nata sunt notissima, quamvis inter ipsos Mythographos haud satis constiterit, Vulcanusne, an vero alius quis Jovis verticem fregerit. ut Juvenis lector videre poterit in Scholiis Pindari ad Olymp. vii. vf. 66. Antiquos vero per Minervam nil nisi ipsam sapientiam indicasse declarat Schol. Apoll. Rh. i. Arg. 763. p. 78. indeque e Jovis cerebro, sapientiae sede, generatam finxisse, ac pro artium inventricis coluisse, praeter alios recte nos docuit Servius ad Virg. Ecl. ii. vf. 61. & ad ii. AEn. vf. 615. & Lactant. ad Statii lib. ii. Thebaid. vf. 715. de qua re pluribus ad cap. 14. agemus. Unde ἐργάνη etiam dicitur & a Thespesiensibus colitur. V. Spanh. ad Call. H. Pall. vf. 60. & quae dixi ad Nepot. Them. cap. 6. & ideo omnes fabri artiumque cultores a poetis Palladis i. e. sapientiae ministri vocantur. v. Graev. Lect. Hesiod. cap. xi. & Munck. ad c. 92. h. l. Eust. ad Dionys. Perieg. vf. 340. Palladique sacra facere dicuntur. Spanh. ad Call. H. Jov. vf. 76. nec alia de causa Medicinae inventrix pronuntiatur; de quo honore ei a gentilibus habito Spanh. ad H. Pallad. vf. 98. Plures etiam fuere Minervae. Vide Tzetzen ad Lycophron. vf. iii. & Ampelium. cap. ix.

³ SINE PATRE] Ita Hesiod. Lucianus οὐδὲ Περὶ τῆς Ἥρας ἀδυσιν ἄνδρ. τὸ πρὸς τὸν ἄνδρα ὁμιλίας ὑπὸνέμιον αὐτῶν παῖδα γυνῆσιν τῆς Ἥρας. Alii ex Jove & Junone editum eum tradidere, ut Phornut. cap. 19. Homerus: Ἥρην δ' Ἥφαιστον κλυθὲν ἐν φιλότῃ μιγάσας Γένετο. MUNCK. Haec non Homerus, sed Hesiodus Theogon. vf. 927. de Vulcano cecinit; sed pro ἐν φιλότῃ legunt ex Schol. Apollonii Rhodii & φιλότῃ, ut Vulcanum. e Junone sola natum cecinisse Hesiodum probent. Vid. Cl. Graev. Lect. Hesiod. cap. 25. hinc ἀπάτωρ dictus. Vid. Celeb. P. Wesseling Lib. ii. Obs. cap. 10, pag. 180, 181. & hinc Pindarus.

Ex Jove & Themide, Horae.

Ex Jove & Cerere, Proserpina.

⁶ Ex Jove & Moneta, Musae.

Ex Jove & Luna, Pandion.

Ex Venere & Marte, Harmonia & ⁷ Formido.

⁸ Ex Acheloo ⁹ & Melpomene, Sirenes, ¹⁰ Telxiepia, ¹¹ Molpe, Pifinoe.

Ex

rus Vulcanum *ἄνδρ' ἡρώων ἐκ τῆς Ἥρας* esse natum dixit. Vide Plutarch. Tom. II. pag. 751. Sed consule tamen Ill. Spanh. ad Callim. H. Pall. v. 134. Cur vero e Junone fingatur progenitus Vulcanus, docet Servius ad VIII. AEn. v. 454.

4. EX JOVE ET EURYNOME] Ita Apollodorus quoque lib. I. & Hesiod. Theog. Sed alii Veneris & Liberi esse filias, alii ex Jove quidem natas, sed matrem earum *Eurydomenen* vel *Eury-medusam* tradunt, ut Phornutus cap. xv. *Ἐὶ χαιεῖται*. Nec desunt, qui Jovis & *Eunomia*e filias faciant, ut Orpheus in Hymnis. Catalectorum, quae Pithaeus edidit, lib. IV. legitur vulgo epigrammate de Charitibus: *Jupiter est genitor: peperit de semine Coeli Hemonia, & Veneris turba ministra fuit.* Corrigo, *Eunomia*; nisi inavis *Harmonia*. Lactantius ad II. Stat. Theb. v. 286. *Nomina Gratiarum sunt tria, Pasithea, Aglaie, Euphrosyne, Jovis & Harmiones filiae. Coronidem earum matrem appellat Nonnus Dionys. lib. VIII. Pro Pasithea Pitbonem exhibet Proclus ad Hesiod. pag. 30. Alii Thalam.* MUNCK. Servius ad Virg. I. AEn. vs. 724. dicit, non immerito Veneris & Liberi filias censerī, quoniam per horum fere numina *Gratiae* conciliantur: Quidam Junonem earum matrem statuunt, sed incertum, an ex Jove. Vid. Cl. Burm. ad Ovid. III. Met. 269. *Thalam* ipsam, quae a nonnullis Gratiarum mater dicitur, unam e tribus Gratiis (quamvis de earum numero & nominibus inter Mythographos parum conveniat. v. Ampl. Cuper. Apotheos. Homer. p. 27.) fuisse docet Schol. Aristoph. Nub. v. 771. quae tamen una ex novem Musis totius agriculturae inventrix fuisse perhibetur a Schol. Apoll. Rh. I. III. Argon. v. I.

6 JUVENTUS] Privigna Jovis est apud Ovid. IX. Met. vers. 417. Vide Natal. lib. II. 5. Volui antehac *Juventas*. Augustinus C. D. lib. IV. II. *Dea Juventas, quae post praetextam excipiat juvenilis aetatis exordia.* Et lib. VI. cap. I. *Et multi colentes Juventatem Deam minime in illa aetate viguerunt.* Agraetius in Glossis: *Juventus ipsa hominis aetas. Juventas Dea Ἥβη.* Adde, quae ad Flor. lib. I. cap. 7. notavit Freinshemius.

Nunc nihil necesse puto. Vide quae ad Antonin. Liberalem. cap. 41. scripsimus. Servius ad AEn. I. v. 594. *Juventus est multitudo Juvenum: Juventas Dea, sicut Libertas: Juventa vero aetas. Sed haec a Poëtis confunduntur plerumque.* Praeferunt eam confusionem etiam vett. Glossae, in quibus legas: *Νέότης, Adolescentia, Juventas, Juventus. Γῆρας, Senectus, Senectus, Senectas, Senium.* Et Servius ipse ad AEn. v. 134 *Hebo Graece est Juventus, filia Junonis.* Festus: *Juventutis sacra pro Juvenibus sunt instituta.* Plinius lib. XXXV. cap. 10. *Supra aediculam Juventutis.* Quanquam *Juventutis* ibi Plinio restituit Gronovius. Ejus soror *Ἐλεῖθυα*, de qua Pind. Nem. Od. 7. Sed cum Diana confundunt eam nonnulli. Vide Horat. Carm. Saec. & ibi Schol. Lactant. Argum. lib. IX. Met. Ovid. Euseb. Praep. Euangel. pag. 52. Edit. Steph. MUNCK. De *Ἐλεῖθυα* egit Ill. Spanh. ad Call. H. Jov. vs. 12.

6 EX JOVE ET MONETA] De duplici Musarum genesi consulendus Apollon. Schol. ad v. I. lib. III. Phornut. cap. 14. Diodorus initio lib. IV. Livius Odyss. *Nam diva Moneta filia docuit.* h. e. Musa. Vide Scal. ad Fest. in *Corniscarum.* Euseb. Praep. lib. I. pag. 35. MUNCK. De Musarum parentibus disputat Lil. Greg. Gyraldus in syn- tagmate de Musis.

7 FORMIDO] Schol. AEschyl. ad *Ἐπλ.* v. 46. *Φόβος καὶ Δαίμων δειροπρόντης Ἀρεως.* Adde Hesiod. Aspid. v. 188. O. 934. Est nempe *Formido* Hygino, quod *Δαίμων* Hesiodo, & Schol. Homer. ad Iliad. Δ. 440. MUNCK.

8 EX ACHELOO ET MELPOM.] Commentarius in Odyssaeam μ. *Telxiepiam, Agloapbemen, Pifneen, & Lygiam* vocat, quatuorque eas facit. MICYLL.

9 ET MELPOMENE] Apollodorus Steropen, Parthaonis filiam facit earum matrem. v. lib. I. SCHEFF.

10 TELES, RAIDNE] pro his omnibus scribendum cenfeo *Telxiope, Molpe, Pifione.* ita namque alii appellant. SCHEFF.

11 MOLPHETES, TIONE] Repono, *Molpe, Pifione.* Et pro *Teles, Raidne, Telxiepia*; nisi inavis *Telxiope*, quod Cl. Scheffero venit in men-

Ex Jove & Clymene, Mnemosyne.

Ex Jove & Maja, Mercurius.

Ex Jove & Latona, Apollo & Diana.

¹ Ex [*Demogorgone*] & terra, Python, ² draco divinus.

³ Ex Thaumante & [*Electra*] Iris, Harpyiae, Celaeno, Ocypete, Podarge.

Ex Sole & Perfa, Circe, Pasiphae, Aëta, Perseus.

Ex

tem. Controversa Sirenum origo, controversa etiam nomina. Servius ad AEn. v. vers. 864. & Lactantius in argumentis lib. v. Metam. Ovidianarum Calliopes Musae & Acheloi fuisse filias scribunt. Apollodorus autem lib. i. pag. 8. cum nostro Acheloi & Melpomenes; at pag. 25. quosdam ex Sterope eas natas velle. Schol. Hom. ad Odyss. M. 39. Καὶ μὲν τὰς Ἀχελώας καὶ Στερόπης τὴν παρθένον αἱ Σειρήνες, καὶ οὐκ ἓν (Apollonium certe libr. iv. 895.) Ἀχελώας καὶ Τερψιχόρης μίαν τὴν Μουσῶν. Ὀνόμαζα αὐτῶν Ἀγλαοφύμη, Θελξίεπεια, Πισινόη, καὶ Λίγεια. Alia nomina ex aliis tibi dabit Natalis lib. vii. Myth. cap. i. Tzetzae Chil. i. 14. & vi. 15. Isacio ad Lycophr. pag. 116. Scholiastae Apolloniano (lib. iv. vs. 892.) sunt, Θελξίόπη ἢ Θελξινόη, Μολών, Ἀγλαόφωμος. MUNCK. Sirenas Telluris filias vocat Euripides in Helena vs. 168. A multis Musarum filias dici refert Servius ad Virg. lib. i. Aen. vs. 12. sed de harum parentibus consule Cl. Burm. ad Ovid. Lib. v. Met. 551. Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 358. dicit secundum Homerum duas tantum esse Sirenas, & absque nomine; sed secundum alios poetas tres esse *Parthenopen*, *Ligeiam* & *Leucosiam*. Acheloi & Terpsichorae, sive Musarum filiae eadem de causa nuncupantur, scilicet ob suavam cantum v. Tzetz. ad Lycophr. vs. 671, qua Linus Apollinis filius dicitur, ut videbimus fab. 161. qua Hymenaeus, Jalemus & Orpheus, licet hi revera Apollinis & Calliopes filii nuncupentur ab Asclepiade apud Schol. Pindari O. Pyth. iv. vs. 313. qui pluribus de hac phrasi egit. & qua Palaemonius e Vulcani genere dicitur, quod erat altero pede claudus, ab Apollonio Rhodio Lib. i. Arg. vs. 204. licet hoc argumentum explodat Hoelzlinus istius auctoris interpres. Omnes reges vocabantur Jovis filii aut posterii, Vide Theon. ad Arati Phaenomena pag. 23. id quod notum ex Hesiodo in D. G. vs. 94.

Ἐκ τῶν Μουσῶν καὶ ἐκ τῶν Ἀπόλλωνος
Ἄνδρες αἰοῖδοι ἔασιν ἐπὶ χθονὶ καὶ πιδαιεσθῆναι.
Ἐκ δὲ Διὸς βασιλῆες. —

A Vulcano Achilles arma finguntur fabricata, quippe artificiosissime facta. Philostrat. cap. xix. Heroicon. §. 4. in fine. Sic *Martis Alumnae* vocantur aves pugnacissimae Stymphalides V. Munck. ad fab. 30. & bellicosissimi Sauromatae, item Amazones. ita Martis vocantur genus, V. Eustath. ad Dionys. Perieg. vs. 654. & Graev. Lect. Hesiod. cap. 20. e Neptuno orti, & a Neptuno amari dicuntur rei nauticae periti, viri fortes & audaces, aut peregrini, quorum parentes ignorantur. vid. Tzetz. ad Lycophron. vs. 156. Schol. Pindari in sec. Hypothesi Isthmiorum, & Serv. ad iii. AEn. 241. τέκνα σοφίας, vocantur fideles Eu. Lucae 7, 35. Revera meretrices fuisse cum Servio, quem Cl. Burm. ad Ovidii l. i. citavit, censuit Plutarchus, ut docet Tzetzes ad Lycophron. vs. 654. p. m. 74. Item Heraclitus de Incredilib. c. 14.

7 Ex [*Demogorgone*] ET TERRA] Pingunt hoc loco asteriscum, quasi desit aliquid. Ego abundare puto conjunctionem, quia Python ex Terra sola dicitur natus, sicut apud Ovidium videmus. SCHEFF. Quis esset Demogorgon ille, quem heic, ubi asteriscum posuerat Micyllus, Comeliniana, & quae eam secutae sunt, editiones, repraesentant, diu quaesiveram, cum tandem haec mihi suggessit Statii Scholiastes ad iv. Theb. v. 519. *Dicit Deum Demogorgona summum, cuius nomen scire non licet.* Sed quis praeter Hyginum ex summo illo Deo ortum Pythonem dixit? Terrae filium dicit cap. 140. Pythonem, nec patrem nominat. Etiam Ovidio ex sola terra nascitur i. Met. Quocirca Cl. Scheffero τὸ ἔξ videtur delendum. Ego ἰπέχω. Heraclides Alleg. Hom. pag. 75. *Draco tellus est, utpote indigena ἔξ e terra natus.* MUNCK. *Incognita Serpens* vocatur ab Ovidio l. i. Met. 439. ubi pluribus de Pythonem egit Cl. Burmannus.

2 DRACO DIVINUS] H. e. Μαντικός. Hesych. Πύθων, δαίμωνιον μαντικόν. Gloss. Philox. Divinum, δεινόν, καὶ μάντιν. MUNCK.

3 EX THAUMANTE ET] *Electra* fortassis addendum, sic enim Hesiodus habet. MICYLL. Deest, *Electra*, ut ex Hesiodo & Apollodora sci.

Ex AEeta ⁶ & Clytia, Medea.

Ex Sole & Clymene, Phaethon & ⁷ Phaetontides, ⁸ Merope, Helie, AEtherie, Dioxippe.

Ex Typhone & ⁹ Echidna, Gorgon, Cerberus, ¹⁰ Draco, qui pellem auream arietis Colchis servabat: Scylla, quae superiorem partem foeminae, inferiorem canis habuit, quam Hercules interemit: Chimaera, ¹¹ Sphinx, quae fuit in Boeotia: Hydra serpens, quae novem capita habuit,

scimus. Idem & Micyllo visum. SCHEFF. Ita ex conjectura Micylli suppleverunt. Convenit hoc cum illis, quae Hesiodus habet *Θ.* 265. & Apollod. lib. 1. Alii Ponti & Terrae fuisse filias volunt. Vide Servium ad AEn. 111. 241. Jovis canes cur ab Apollonio dicantur, egregie explicat Heinsius ad Hesiod. interpretes pag. 89. MUNCK. Haec etiam ex Hesiodo adnotat Serv. ad Virgil. 111. AEn. 212. & Tzetzes ad Lycophron. vs. 167. late de hisce disputans dicit filias esse Thaumantis & Electrae, Oceani filiae, Iridis sorores. De *Iride* Schol. Apoll. Rh. 11. 286. & Serv. ad Virg. v. AEn. vs. 606. & ad ix. AEn. vs. 2. & vs. 5, 16. Lact. ad Statii Lib. 11 Achill. 28 & pro Dea etiam fuisse habitam docet Ill. Spanh. ad Call. H. Del. vs. 226.

4 PODARCE] Repono *Podarge*. vide quae notamus ad cap. 14. MUNCK. Pro *Podarce* Tzetzes *Αἴλλο*.

5 PERSA] *Perseis* est Hesiodo. Ciceron. 111. Nat. Deor. & nostro cap. 156. ad quod diximus, cur tamen nihil sit heic mutandum. Sed in Schol. recent. ad Olymp. Od. 13. *Antiope* appellatur AEetae mater. Quod habet ex Chio Eumeli. Vide Schol. Lycophr. pag. 35. Edit. Steph. MUNCK. De Matre AEetae videndus Cel. Burm. ad Val. Flacc. l. vii. Argon. vs. 238.

6 ET CLYTIA] scribe *Idyia*. Sic enim vocatur infra fab. 25. Neque aliud apud Hesiodum caeterosque ejus nomen. SCHEFF. Rescribas *Idyia* ex Hesiod. *Θ.* 960. Cicer. 111. Nat. Deor. Atque ita ab Hygino ipso appellatur c. 25. ut jam Cl. Schefferus observavit, & nobiliss. Heinsius Not. in Ovid. Heroid. xvii. MUNCK. Consule etiam Tzet. ad Lycophron. vs. 174, 1028.

7 PHAETONTIDES] An *Phaethontides*, ut aliis appellantur? Non opus videtur. Sic *Φαετόντιδες* sunt Heraclito & Eratostheni, quae Hesiodo *Φαετόντιδες*; *Thaumantis* Statio 11. Achill. v. 23. quae aliis *Thaumantias*; *Heliconides* Festo, quae Graecis *Heliconiades*. *Atlantis* Calypso Tibullo, quae non paucis *Atlantias*, ut notavi nuper ad Anton. Liberal. pag. 336. Adjungamus his *Phasis* *Phasias* pariter indifferenter poetis usurpata. Tzetzae quinque sunt *Phaethontides*, *AEgle*,

Lampetie, *Phaethusa*, *Hemithea*, *Dioxippe*. Ovid. lib. 11. Met. tres tantum. Noster cap. 154. septem numerat; Scholiastes Germ. Eridano octo. Verba ejus adscribam: *Sorores quoque Phaetontis in arbores populos versae sunt, lacrymaeque earum in electrum durare (lege durari) dicuntur, Helia-desque appellatae, ipsas autem nomina habuisse: Merope, Helie, AEgle, AEgiale, Petre, Phoebe, Charie, Dioxippe.* Lege, *Dioxippe*, quomodo recte exhibet Sanctandr. Editio. In Hygino hoc loco *Merope*, pro *Merore*, *AEtherie* pro *Etherie* reponendum ex cap. 154. Nam quod ibi legitur, *Phoebea, Etherie*, peccatum est librario-rum: tu scribe *Phoebe, AEtherie*. Corruptum prius vocabulum etiam Heracl. *Ἡλιάδων* cap. 36. *Φόβη, Λαμπετώ, Αἴγλη*. Scribe *Φοίβη*, ut recte Noster habet cap. 156. Lactantius Arg. lib. 11. Met. Ovid. *Sorores Phaetontis, Phaethusa, Lampetio, & Phoebe*, quam quidam *Lampetisam* appellant. Caeterum *Λαμπετώ* eadem est, quae *Λαμπετή*, quam cum *Phaethusa* ex Neaera suscepisse Solem canit Homer. Odyss. M. Meminit quoque ejus Hesychius: *Λαμπετή, Ἡλίας κόρη*. Adde quae ad Fulg. lib. 1. c. 15. notavi. MUNCK.

8 MERORE] Ex fab. 154. scribendum *Merope*, ubi nominantur caetera, quae hic forsitan exciderunt. SCHEFF.

9 ECHIDNA] Filia haec Phorcynis erat, ut vult Pherecydes ad Apollon. lib. 11. 1752. quod firmatur ab Hesiodo *Θ.* 205. MUNCK. De hac Typhonis uxore etiam Tzet. ad Lycophron. vs. 1353.

10 DRACO, QUI PELLEM, &c.] Eum natum Typhonis ex sanie esse, quae de vulnere ejus, cum à Jove esset fulminatus, manavit, Apollonianus Scholiastes tradit ad lib. 11. 1214. Nicandri Glossographus hoc amplius omnia *δράκοντα* ex Typhonis sanguine orta tradit. *Dracones dicti sunt ἀπὸ τοῦ δράκοντος, quod est videre. Clarissimam enim dicuntur habere oculorum aciem. Quae ex causa eos thesauris incubantes custodire causa finxerunt antiqui.* Festus. Adde Macrobr. Sat. 1. cap. 20. MUNCK.

11 SPHINX] Alii ex Chimaera & Typhone na-

tant

buit, quam Hercules interemit: & draco Hesperidum.
 Ex Neptuno & Medusa, Chrysaor, & equus Pegasus.
 Ex Chrysaore & Callirhoe, Geryon trimembris.

F A.

sam eam tradidere, ut Diaconus in Hesiod. pag. 261. Edit. Heins. Hesiodus ipse v. 326. Θ. ex Ortho & Chimaera ortam refert. De Chimaera vide nostrum cap. 57. MUNCK.

1 DRACO HESPERIDUM] De eo Ovid. consulendus lib. iv. Met. 646. Probus ad Virgil. i. Georg. 205. Ladonem eum nominat Apollonius lib. iv. vers. 1396. Ad quem versum non perdidit operam, si inspexeris, quae Scholiastes annotavit. Hesiod. Θεογ. 333. ex Phorco & Ceto natum hunc vult. MUNCK. Hunc Draconem sive serpentem ex arbore pendentem Lector ad oculum videre potest in nummo, quem profert Ill. Spanh. ad Call. H. Cer. p. 670. sed quid de hoc dracone Palaephatus de Incredib. senserit, indicat Cl. Burm. ad Ovid. iv. Met. 646. Adde Heraclitum de Incredibilibus cap. 20.

2 GERYON TRIMEMBRIS] H. e. tricorpor. Loquitur sic etiam cap. 30. Et Serv. AEn. vii. 662. Geryones Rex fuit Hispaniae, qui ideo trimembris fingitur, &c. Gloss. Philox. Bimembris, δίμελοι, δίμορφοι, δίσωμοι. Triformis est Senec. Agam. 841. Τετράρηνον alii, ut Hesiod. Θεογ. 287. Alii tergeminum appellant. Lucret. lib. 5. Quidve tripectora tergemini vis Geryonai. Symm. Lib. i. Epist. i. Eruta Geryonis de Lare tergemini. Hesiod. Θ. 287. Χρυσάωρ δ' ἔτεκε Τετράρηνον Γηρυονῆα. Justinus lib. xliv. cap. 4. Geryonem non triplicis naturae, &c. Alia notione bimembris Pelias dicitur Chiron Sidonio Carm. 23. quod semifer scilicet esset, ut bimembres pro centauris apud Ovid. xv. Met. fab. 9. Et nubigenae bimembres apud Claudian. i. Ruf. 331. quemadmodum ex MSS. restituit Nobiliss. Heinsius. Fabulam suo more explicat Apostolius verbis Palaephati. Cent. xix. 64. Hesiod. Theog. eandem Geneal. tradit. Quid ergo sibi vult Diaconus in suis allegoriis? Ἡ Καλλιρόη ἢ ἡ Ψ' Ωκεανὸς θυγάτηρ χρυσάωρ Πηγάσῃ μιγείσα Γηρυόνη γένει. Chrysaor idem est qui Pegasus? Nec praetereundem, quod Geryon Latine dicatur, qui Graecis est Γηρυόνης. Seneca Hercule Furent. v. 487. Nec und' Geryon victus manu. Quem locum opportune nobis subiecit Nobilissimus Heinsius. Sic Bellerophon cap. 57. & apud Fulgent. lib. iii. cap. i. qui Graecis est Βελλεροφόντης. Quanquam

Βελλεροφῶν τετρασύλλαβον agnoscit etiam Eustath. ad Iliad. π. 488. Edit. Bas. & Γηρύων Schol. Hesiod. pag. 310. Imo & Eustath. in Dionys. pag. 81. λέγει, inquit, καὶ Γηρυῶν, καὶ Γηρυόνης, καὶ Γηρυονίδης. De Callirhoe fabulam non protritam habes apud Servium ad AEn. iv. vs. 250. Albricus quoque cum Hygino: de quo scribitur, quod ipse Geryon habebat, &c. Et Festus Avienus Ora maritima pag. 436. Ed. Pith. Geryona quondam nuncupatum accepimus. Atque haec dicta mihi sunt ad Hygini Genealogiam, sive potius Epitomen ejus. Nam, referente Thoma Gale, viro doctissimo Dissertat. de scriptoribus Mythologicis cap. v. Epitomen istam a se factam ait Grammaticus quidam in Isacii Vossii Bibliotheca Maximo & Apro Coss. nisi potius totum ille hoc mythicum opusculum eo vocabulo designavit: id quod verius puto. MUNCK. Schol. Aristophanis Acharn. vs. 1082. ὁ γὰρ γηρυόνης, ὁ ἐμνήσθη, τετράφαλος ὢν, καὶ πολλὰ ἀγῶνα παρέχετο Ἡρακλεῖ. Vid. & ad Equit. v. 1414.

Ad C A P. I.

3 ATHAMAS AEOLI FILIUS] De Athamante, ejusque parentibus Apollodorus lib. i. pag. m. 27. Schol. Apoll. Rhod. i. Arg. 143. ad II. 1166. ad III. 359, & 1239. Lutat. ad Statii iv. Theb. 571. Schol. Aristoph. Nub. 256. Praeter hunc & alius fuit Athamas Phanosyrae e Paeone natae & Minyae filius, cujus fratres fuerunt Orchomenus ac Dioclythondas. Schol. Apoll. Rhod. lib. i. vs. 230. Prior hic Athamas in Thessalia regnasse dicitur a Nostro cap. iv. qui ab Apollodoro pag. 39. Θωασιῶν βασιλεύς, imo Thebanorum rex dicitur a Tzetze ad Lycophron. vs. 22. & rursus ab aliis Rex Orchomeniorum. Vid. Serv. ad V. AEn. 241. quod ultimum certo certius est juxta Hellanicum apud Schol. Apoll. Rhod. i. Arg. v. 763. & ad III. Arg. vs. 265, qui ad lib. II. vs. 1090. Phrixi filios, quorum, avus fuit Athamas, Orchomenum, ut paterna regna haereditatis jure obtinerent, petiisse docet. Denique in Phthia a Palaephato de Incredibilib. cap. 31. si MSS. Codd. ibi habenda sit fides, imperium habuisse fertur Athamas. Quae

epi-

FABULA PRIMA,
THEMISTO.

³ **A**THAMAS Aeoli filius, habuit ex ⁴ Nebula uxore filium Phrixum,
& filiam Hellen: & ⁵ ex Themisto Hypseï filia, filios duos,
Sphin-

opinionis varietas inde orta est, quia variae fuere urbes *Orchomeni* a diversis heroibus hoc nomine insignibus conditae. Fuit *Orchomenus* in Arcadia, ab Orchomeno Arcadis patre condita, ut testatur Duris apud Schol. Apoll. Rhod. iv. 264. & ex eo Cl. Salmas. de L. Hellenist. pag. 305. Eadem ex hoc scriptore affirmat Schol. Aristophan. Nub. vs. 397. qui *Orchomenum* Arcadiae fluvium vocat. Sed h. l. pro ποταμόν, πόλιν legendum docet Rutgersius lib. iv. V. Lect. cap. 18. Praeterea fuit *Orchomenus* in Boeotia, Thebanis contermina, cui & Thebani tributum persolvere debuerunt juxta Apollodor. lib. iv. pag. 105. & Strabonem lib. ix. pag. 635. & ibi Casaubon. Haec a Minya Neptuni & Chrysogones, (sive, ut Tzetzes ad Lycophron. vs. 874. & Schol. Pindari Olymp. Od. xiv. 5. Neptuni & Callirrhoe ex Oceano natae) filio condita, unde & *Orchomenus* *Minyeius* dicitur, quae Chrysogone Almi filia fuisse perhibetur. Consule Schol. Apoll. Rhodii lib. 111. 1093. & plura de hac Orchomeno dabit Munckerus ad Antonini Liberalis Metamorph. fab. 26. Haec autem urbs nomen habere dicitur ab Orchomeno Jovis & Hesiones e Danao natae filio. vid. Schol. Apoll. Rhod. lib. 1. vs. 230. in hac Boeotiae urbe regnavit Athamas, unde & Thebanis imperasse memoratur. qua ex urbe ob causam, de qua mox agemus, pulsus *Athamantida* deinde a nomine suo dictam oraculo monitus condidit. vid. Apollodor. lib. 1. pag. 41. Sed de quo loco consulendi Strabo lib. xiv. pag. 939. & Pausanias, quem ibi Casaubonus citat. Tandem ad Nostrum Hyginum descendamus, qui eum in Thessalia regnasse ideo dicit, quia confundit Orchomenum Boeotiae, cum Orchomeno Thessaliae. Nec mirum; nam Aëolus Athamantis pater in Thessalia regnavit juxta Apollodorum lib. 1. p. m. 27. in qua & Orchomenus urbs olim fuit sita. Consule Schol. Apollon. Rhodii lib. 11. vs. 1192. Palaephathi verba etiam illustrantem. οἱ μὲν τὴν Φθίαν Ὀρχομενῶν, πάλιν φασὶν εἰρηῶν. Φθίαν πόλιν Ὀρχομενῶν. παρόσον οἱ Ὀρχομενῶν ἀποικοῖ εἰσι Θεσσαλῶν. Διὶ αὖ) ἢ καὶ Ὀρχομενῶν μνημονεύειν ἔμελλοις Μακεδονίας, καὶ Θεσσαλίας. ἔστι δὲ Ὀρχομενῶν, καὶ ἑρμῆς, καὶ πόλιν Θεσσαλίας, καὶ Βοιωτίας, καὶ Ἀρκα-

δίας, καὶ Πόντου. Ergo si omnes Orchomenii Thessalorum coloni fuerint, Orchomenii in Boeotia habitantes quin ex Orchomeno Thessaliae oriundi sint, nullus dubitaverit sanus. Nam & aliae multae urbes in Boeotia reperiuntur, quae Thessalis originem debent, & ab urbibus in Thessalia sitis nomen adeptae sunt. Unde fit, ut haec Thessaliae, & Boeotiae loca synonyma non tantum ab Hygino, sed & aliis saepe scriptoribus confundantur. Consule Cl. Salmas. de L. Hellenist. pag. 305, 361, 362, 363.

⁴ NEBULA] Νεφέλη nomen est proprium, quod minus rectè *Nebula* Latine efferre videntur Hyginus, & Germanici Scholiastes. Quod notatum quoque Barthio video ad Stat. pag. 1607. Tom. III. Secutus illos Lactantius ad Stat. 1. Achill. v. 65. Cui illa *Nephele* *Nubes* est. Ut & Nostro Astron. 11. 21. Est tamen non indoctus auctor, Arnobium dico, quo tueri se possint. *Mnemosynen* enim ille Musarum matrem *Memoriam* lib. 11. appellat. Cui accedit Augustin. de Ordin. cap. 14. & Capella, cui *Eris* *Discordia* est lib. 1. Nupt. Philol. Imo nec illis tantum, sed & aliis haec talia frequentantur. Hinc ergo Phryxus *Nubigena* Columell. lib. x. MUNCK. Alii alio nomine adpellant *Phrixæ* & *Helles* matrem. V. Columnam ad Ennii Athamanta pag. 263.

⁵ EX THEMISTO FILIOS DUOS] Herodotus autem apud Scholiastem Apollonii ad lib. 11. vers. 1147. ait: ἐξ Ἀθάμαντος καὶ Θερμυσίδος γένεσθαι πάντας Σχοινία, Ἐρύθειον, Λόκωνα, Ποῖον. νεωτάτους δὲ, Φεῖζον καὶ Ἑλληνα. Apollodor. lib. 1. καὶ γήμας Θερμυσίδος τὴν Ὑψίαν, ἐγγύνησε Λόκωνα, Ἐρυθρόν, Σχοινία, Ποῖον. Nisi tu mavis, Lector, corrigam ex Herodoto Apollodorum, & rescribam apud eum, Ἐρύθειον & Ποῖον. Sed retrahit nos Pausanias in Boeoticis: Εἶνα δὲ Ἀθάμαντος καὶ Θερμυσίδος πάντα τὰ Πτωόν. Quam putem omnium certissimam esse scripturam. vel certe πτωόν ex Nonni Dionysiac. extremo lib. ix. Ubi dicuntur Σχοινεύς, Λόκων, Πορφύρειον, Πτωόν. Τίτωνα eum appellat Tzetzes in Lycophronem pag. 7. Verba ejus adscribam: Ἐκεῖ δὲ γήμας Θερμυσίδος τὴν Ὑψίαν, γένεσθαι Λόκωνα, Ἐρυθρον, Σχοινία, Τίτωνα. Lege Σχοινία pro Σχοινία. & Ἐρύθειον, pro Ἐρυθρον. MUNCK.

¹ Sphincium & Orchomenum. Et ex Ino Cadmi filia, filios duos, Learchum ² & Melicertem. Themisto, quod se Ino conjugio privasset, filios ejus interficere voluit. Itaque in regia latuit clam, & ³ occasione nacta, cum putaret se inimicae natos interfecisse, suos imprudens occidit, à nutrice decepta, quod eis vestem perperam injecerat. Themisto cognita re, ipsa se interfecit.

II. Ino.

INO Cadmi & Harmoniae filia, cum Phrixum & Hellen ex Nebula natos interficere voluisset, iniit consilium cum totius generis matronis, ⁴ & conjuravit, ⁵ ut fruges, in sementem quas darent, torrerent, ne nascerentur: ⁶ ita ut, cum sterilitas & penuria frugum esset, civitas tota par-

¹ SPHINCIIUM] Mallem *Plinthium*, quomodo infra fab. 239. vocatur. SCHEFF. Infra cap. 239. *Plinthium* appellat. Utrum rectius sit, nondum habeo dicere. Et forte neutrum rectum, & *Schoeneus* in locum *Sphincii* substituendus. MUNCK.

² ET MELICERTEM] Etiam filiam Euricliam, ut vult Zenobius Cent. iv. 38. qui Themistonem ignorat, ut Nephelen Herodorus. Quam mire in hac fabula varient veteres, discere potes ex Scholiaste Pindari ad Pyth. Od. iv. Ταύτην ὁ μὲν Πίνδαρος Δημόδικόν φησιν, Ἰππίας δὲ Γοργώπιν. Σοφοκλῆς δὲ ἐν Ἀδάμαντι, Νεφέλῳ, Φερεκύδης δὲ Θερμίσῳ. Nota praeterea, Learchum & Melicerten eundem esse quibusdam. Tzetzes in Lycoph. Εἴτα γήμας Ἰνώ, χλονῆ Κλέαρχον, τὸ δὲ τίσι Λέαρχον, καὶ Μελικέρτην. pro Λέαρχον malim Λέαρχον, quemadmodum aliis appellatur. MUNCK. Confule Celeb. P. Burm. ad Ovidii iv. Met. vs. 515. Hunc Learchum a patre Athamante furibundo sagitta occisum esse docent Schol. Eurip. Phoeniss. vs. 4. Apollodorus lib. i. p. 41. & lib. iii. p. 171. Lactant. ad Statii i. Theb. 13, 230. & ad vii. Theb. 421. & Column. ad Ennii Athamanta pag. 263. cur e Boeotia Athamas ejectus esse creditur.

³ OCCASIONE NACTA] *inventa*. MICYLL. Ita etiam cap. 8. 28. 120. & 140. loquitur, ut nihil opus sit *inventa* Micylli. MUNCK. Confule Passerat. ad Propert. i. 2, 5. Cort. ad Sallust. B. Cat. c. 7. §. 3. & Davis. ad J. Caesar. l. 7. B. G. c. 61. Sic *pollicitus* passivè. v. Davis. & Oud. ad J. Caesar. l. 2. B. Civ. c. 21. & ipsum Muncker. ad fab. 100. & 198.

Ad C A P. II.

⁴ ET CONJURAVIT] Scilicet cum totius gene-

ris matronis, quod hic repetendum est. Cicero in de Aruspicum Resp. *Hi quibuscum conjurasti*. Quae hoc loco notat Barthius, ad rem nihil faciunt. Fabulam habes apud Apollod. p. m. 13. lib. i. SCHEFF.

⁵ UT FRUGES TORRERENT] Ita etiam narrat Tzetzes ad Lycophr. pag. 7. Schol. Stat. i. Achill. 65. Apollod. lib. i. Zenobius loco cap. i. adducto. Scholiastes Homeri ad Iliad. H. v. 86. Aliter Apostolius ex Sophocle Cent. xiii. 46. MUNCK.

⁶ ITA UT] pro, ut ita, trajecte. Amat enim noster istiusmodi trajectiones, quod statim ab initio notandum, ne quis habeat pro vitio. SCHEFF.

⁷ ITA REFERRET] puto, illud *ita* male divelli à sequentibus, locumque sic scribendum ac distinguendum esse; ut *falsum responsum, ita referret, si Phrixum &c.* quo cohaereant, *ita fore finem, si immolasset*. Nam *ita referre* dicitur otiose. At vero illud *ita* optimi scriptores cum sequenti *si* conjungunt. Cicero de Offic. I. *Id ita justum est, si est voluntarium*. Trajectiones amare nostrum, modo dixi. Ita statim post: *Inus Athamanti consilium, pro Inus consilium Athamanti*. SCHEFF. H. e. iis verbis, quae mox subjiciuntur. Sic habes cap. 69. *Atque ita interrogavit. 171. Cui fata ita cecinerunt. 125. Quos illa conditione ita differt*. Albricus cap. 20. *Cui sic respondet, nil in hoc ei posse praestare*. Schol. Stat. Thebaid. i. v. 1. *Cui ita locuta est*. Adde notas ad cap. 69. MUNCK.

⁸ PHRIXUS ULTRO] Multi juvenes generosi similibus sacerdotum aliorumque fraudibus olim decipi se passi sunt. De nostro idem testatur Pherecydes apud Schol. Pindari Od. Pyth. iv. vs. 288. Sic in urbe Elide Molpis juvenis nobilis apud Tzetzen ad Lycophron vs. 159. Simile quid de Ezechthei filiabus narratur, vid. Celeb. P. Burm. in Ca.

partim fame, partim morbo interiret. De ea re Delphos mittit Athamas satellitem: cui Ino praecepit, ut falsum responsum ⁷ ita referret: Si Phrixum inmolasset Jovi, pestilentiae fore finem. Quod cum Athamas se facturum abnuisset, ⁸ Phrixus ultro ac libens pollicetur, se unum civitatem aerumna liberaturum. Itaque cum ad aram cum infulis esset adductus, & pater Jovem comprecari vellet, satelles misericordia adolescentis, ⁹ Inus Athamanti consilium patefecit. Rex facinore cognito, uxorem suam ¹⁰ Ino, & filium ejus Melicerten Phrixo ¹¹ dedit necandos. Quos cum ad supplicium duceret, Liber pater ¹² ei caliginem iniecit, & Ino suam nutricem eripuit. Athamas, postea ab Jove infania objecta, Learchum filium interfecit. At ¹³ Ino cum Melicerte filio suo in mare se praecipitavit. Quam Liber ¹⁴ Leucotheam voluit appellari: nos matrem Matutam dici-

Catal. Argon. v. *Phalerus*. item de Coroebo Lactant. ad Statii II. Theb. 221. De Anchuro Midiae f. Plut. Parall. p. 306. Plura exempla omitto. Consule de his sacerdotum fraudibus Plut. de Fortun. Rom. pag. 314. Celebb. V. V. J. Perizon. ad Aelian. XII. V. H. 28. & P. Burm. ad Petronii Satyric. cap. 6.

9 INUS CONSILIUM PATEFECIT] Eustath. ad Iliad. pag. 242. narrat, ancillam Ἀλὸν μωύσαι πλὴν Ἰνὰ φρύγειν τὰ ἀνέμματα, hoc est, prodidisse. Mentio hujus fabulae, quod fugit hactenus viros doctissimos, fit quoque Astron. II. 20. ubi de Ariete ait: *Habere tempus anni, quo frumentum seritur. Ideo quod ortum severit ante, quae maxime fugae fuit causa.* Sanctandr. quod hortum severit. At legendum. Quod id Ino tostum severit. Duxit me ad eam conjecturam, cum ipsa fabula, tum editio Veneta anni 1485. & 7. ortum quod severit. MUNCK.

10 INUS] Infr. cap. 186. *Perfidia Theanus.* Gloss. Steph. Gorgus, Γοργόν. Virgil. AEn. x. 199. *Fatidicae Mantus, & Tusci filius amnis.* Ad quem verbum Servius Danielis: *Mantus vero Graece declinavit; nam si Latine vellet, Mantonis diceret, ut ait Plautus* Jonis. Charisius lib. 1. *Quae ideo quidam Graece declinare maluerunt, hujus Didus, Sapphus, Inus. Sed melius esset secundum Latinam consuetudinem hujus Sapphonis & Didonis dicere. Nam & Paccuvius sic declinat: Filios sibi procreasse per eandem Calypsonem autumant.* Capella lib. III. pag. 72. *Ea vero, quae primam sui positionem integram servant, ut Io, Ino, Graeco more declinantur, ut faciant in genitivo, Ius, Inus, Priap.* Carm. LXVII. *Penelopes primam Didus fac prima sequatur.* Ita legit Nobiliss. Heinsius, non, *Didonis prima sequatur.* MUNCK.

11 DEDIDIT NECANDOS] Donatus ad Terent. Andr. 1. 2. *Dare est quod repetas; dedere est ad*

perpetuum. *Damus amicis: dedimus tantum hostibus.* Horat. III. od. 27. *Si quis infamem mihi nunc juvencum dedat iratae.* Hyginus tamen infr. cap. 8. *Dircae uxori Lyci data erat in cruciatum.* Salust. in Cat. 45. *velut hostibus se praetoribus dedit.* MUNCK. *An dare aliquem letho pro occidere non est ad perpetuum?* de qua phrasi Cl. Burm. ad Phaedr. l. I. fab. 22. *Dedit & dedit* saepius in MSS. confusa vidimus ad Nepot. Themistocl. c. 1. *totum se dedit* Reip. ut h. l. legit Cl. Oudendorp. ad J. Caesar. l. III. B. G. c. 22. Si varii codices hic ad manus essent, eadem confusio forsan deprehenderetur.

12 EI CALIGINEM INIECIT] Caligo est ἀσφαλμία. Moschopulus in Hesiod. Έργ. A. Ένδυσαμένη ἀσφαλμίαν, *tecta caligine.* Poëta dixerat, Ἥρα ἰοσαμένη. minus expresse interpretes, *aëre induta.* Oī ó Gen. XIX. II. Τῆς ὅ ἀνδρας ἐπάταξαν ἐν ἀσφαλμίᾳ ἀπὸ μικρῆς ἕως μεγάλης. Ἀποτύφλωσις dicitur Zachar. XII. 4. Gloss. vett. *Caligo, σύγχυσις ὁράσεως.* Noster c. 24. *Caliginem eis objecit, & ex venenis multa miracula fecit.* 98. *Diana virginem miserata est & caliginem eis objecit.* MUNCK.

13 INO CUM MEL. NUTR.] De loco, e quo se praecipitavit Ino, & de pinu, ad quam postea Melicertae corpus repertum est, a maris flutibus ejectum, consule Plutarch. lib. v. Sympos. quæst. 3. pag. 675. & 677. & Lactant. ad Statii II. Theb. 380, 383. & ad IV. Theb. 58. item Celeb. P. Burm. ad Ovidii IV. Met. 524.

14 LEUCOTHEAM] Male infr. cap. 125. & 224. *Leucothoam* eam fecerunt librarii, ut demonstravimus ad Anton. cap. 15. Idem vitium occupavit Servium ad I. Georg. 437. *Ino & Melicerta filius, postquam sunt in numina commutati, Graece Palaemon & Leucothoe sunt appellati: Latine Portunus & Mater Matuta.* Et Lactantium quoque lib. I. cap. 21. *Ino, postquam se praecipita-*

dicimus: Melicerten autem Deum Palaemonem, ¹ quem nos Portunum dicimus. Huic quinto quoque anno ² ludi gymnici fiunt, qui appellantur ἰσμία.

III. Phrixus.

PHRIXUS & Helle, ³ infania à Libero objecta, cum in fylva errarent, Ne-

pitavit, *Leucothoa*, *Materque Matuta*, & *Melicertes* filius ejus *Palaemon*, atque *Portunus*. Ovid. vi. Fast. 545. *Leucothoe Grajis*, *Matuta* vocabere nostris. Nec aliter Cicero i. Tusc. & ii. Nat. Deor. Consentunt vett. Gloss. Steph. five Philoxeni: *Mater Matuta*, Ἀδικοδεία. *Portunus*, Δαίμων θαλάσσιος. Nempe qui portubus praeest, ut ait Serv. ad AEn. v. 241. Quo loco recte non *Leucothoam*, sed *Leucotheam* ejus matrem appellat, ut & Cyprianus Tract. iv. Stat. ix. Theb. 402. Augustin. C. D. lib. xviii. 14. Dictam illam divam etiam *Albuneam* docent me laudatae modo Glossae. *Albunea*, Ἀδικοδεία. Glossarium Cyrilli: Ἀδικοδεία, *Albunea*, *Mater Matuta*. Gloss. Isid. *Albuna*, *Mater Matuta*. Malim *Albunea*. Βόνη est Graecis. Vide Schol. Lycophr. pag. 23. Adde, quae habet Festus in *Mane*, & *Matrem Matutam*. Festa ejus Deae dicta Matralia, ut docet Lactant. lib. i. cap. 6. qui & Tiburtem Sibyllam *Albuneam* dictam autumat. Nonnulli *Leucotheae* nomine auroram appellant. Capella lib. ii. *An Leucothea succenderet facem humenque purpureum*. Caeterum quod Inoni heic Hyginus, id *Thaliae* tribuit Diodorus lib. v. Unde dicta sit *Leucothea*, invenies apud Hom. Schol. Odyss. E. 334. Nonn. Dionys. lib. x. MUNCK. Consule de hujus vocis scriptura Celeb. P. Burm. ad Ovidii iv. Met. vs. 196. & 541. De Inone cum Nerei filiabus semper in mari vivente Schol. agit Pindari Olymp. Od. ii. 51. & pro maris dea cultam docet, quem laudat Vir Graece doctus in Eruditissima ista Vanno Critica cap. 10. pag. 463. Si plura de Inone ac Melicerte scire desideras, Lector, adi Plutarch. Quaest. Rom. Tom. ii. p. 267. (qui quam hic *Nebulam* vocat Hyginus, *Aetolam* ancillam nomine *Antipheram* fuisse docet.) Lactant. ad Statii iv. Theb. vs. 85. Celeb. Burm. ad Ovidii iv. Met. 524. Schol. Pindari Od. Pyth. iii. vs. 173. Melicertem ab Inone lebeti inpositum esse nonnullis dici adfirmat. i. e. navigio, qui *lebes* ab antiquis adpellabatur. vid. Junius lib. ii. Animadv. cap. 3. quamquam Apollodorus lib. iii. p. 171. πικρὰ ῥέον λέοντα vocat. Alia de hac *Leucothea*, & ejus festis Plutarch. de Frat. Am. T. ii. p. 492.

¹ QUEM NOS PORTUNUM, &c.] Portuni nomen non Palaemoni tantum, sed & Neptuno

esse tributum ad Capell. lib. i. observat Grotius. Caeterum hunc Melicertem à matre etiam *Ino* fuisse dictum notat Horat. vetus Scholiastes, in Art. Poët. In quo tamen falli eum libens credo Illustri Heinsio. Virg. i. Georg. 437. *Ino Melicertae*. Servius recte: *Ino Patronymicum est à matre Ino: Melicerta proprium numinis*. De eo numine in Gloss. MSS. i. Georg. *Unam clavem tenens pingi solet*. Notandum heic, quod observat Lactant. lib. i. cap. 21. *Solent mortuis consecratis nomina immutari*. vide ibi seqq. MUNCK. Dii fingeantur alia lingua loqui, quam mortales. vid. Schol. Homeri Iliad. A. vs. 493. hinc in Deorum numerum relatis alia dabantur nomina. vid. Antonin. Liberal. cap. 30. Munck. ad Hygini fab. 251. & ad Lactant. explicat Fab. xiv. 18. Lactant. ad Statii ii. Theb. 383. aliosque.

² LUDI GYMNICI] Vide infr. cap. 273. MUNCK.

Ad CAP. III.

³ INSANIA OBJECTA] Sic infr. cap. 166. *Illae à Minerva insania objecta in mare se praecipitarunt*. 184. *Per insaniam à Libero objectam*. Astron. ii. 13. *Insania à Minerva injecta*. Hoc est, quod Ovidius dicit. i. Met. 725. *Oculis Erinnyon obiectare*. MUNCK.

⁴ JUSSIT] Non est mihi dubium, quin scripserit: *jussisse*, & *Colchos*. Vitium est natum ex omissione e unius propter aliud, quod sequebatur. SCHEFF. Schefferus, vir celeberrimi nominis, emendat *Jussisse*. Et sane ita postulare politior Syntaxis. Est tamen, cur dubitare possis, an non & hoc caeteris, quae, ut lenissime dicam, ἀνακόλυθα sunt apud hunc scriptorem, sit annumerandum. Cap. 55. *Exporrectus jacere dicitur*. Et *Serpens ei appositus est*, &c. 84. *Dicitur aquam recedere*. Item *poma ei super caput pendent*. 14. *Lynceus sub terra latentia quaeque vidisse dicitur*, neque ulla caligine inbibebatur. Imo Lactantius ad Stat. ii. Theb. 281. qui hanc fabulam ex Hygino transcripsit, tantum non vetat quicquam mutari: *Phrixus & Helle* (scrib. *Helle*) *insania à Libero objecta, cum in sylva errarent, Nebula mater eorum venisse dicitur, & arietem*

Nebula mater eo dicitur venisse, & arietem inauratum adduxisse Neptuni & Theophanes filium, eumque natos suos adscendere & iussit, & Colchos ad regem Aetam Solis filium transire, ibique arietem Marti immolare. ⁵ Ita dicitur esse factum. ⁶ Quo cum adscendissent, & aries eos

aureo vellere insignitum exhibuisse, in quo praeditos filios ascendere iussit. MUNCK. Haud dissimili modo Phaedr. 11, 8, 26. quem convocata iubet occidi familia, praedamque tollit. ut legit ibi Celeb. P. Burm. Verborum modos saepe variant Auctores. Vid. Cl. Oudendorp. ad J. Caesar. 11. B. G. 10. v. 11. VII. 13. 1. B. Civ. 61.

⁵ ITA DICITUR ESSE FACTUM] Non sine causa videntur mihi hic asteriscum posuisse, non quod aliquid deesse, sed quod locum non omni ex parte sincerum esse putem. Quem enim sensum, quem usum hoc loco habent frigida & insulsa illa: Ita dicitur esse factum. Quid liberis praeceperit mater, utique in proxime superioribus abunde exponitur. Quam studiose vero illi ejus auctoritatem obtemperaverint, in sequentibus declaratur. Coniunctis igitur omnibus, & unam tantum additam litterulam, sensum iis restituo, ni valde fallor, commodissimum: Ita dicitur esse factum, quod, cum adscendissent & ar. e. i. p. d. Helle de ariete decidit: Sensus est. Ea re, hac de causa, hoc pacto dicitur esse factum, quod Helle decidit de ariete, cum in eum ascendissent ipsa & Phrixus ex praecepto matris. Dixissent forsan alii, ut decideret; sed alterum aequale probum est, licet minus frequentatum, & utrumque nominativi loco ponitur. Sic fere Virgil. xi. AEn. vs. 177. Quod vitam moror invisam Pallante perempto, Dextera causa tua est. hoc est, per dexteram tuam fit, quod vitam moror, seu ut vitam morer. Terent. Hecyra. v. 1. 1. Non hoc de nibilo est, quod Laches nunc me conventam esse expetit. Phorm. v. 8. 9. Non pol. temere est, quod tu tam times. Plaut. Mercat. 111 5. 10. Id illi vitium maximum est, quod nimis tardus est. Ita vero tam frequenter causam notat, ut inde itaque pro conjunctione causali habeatur Liv. I. c. 22. Satis sciebat Albanum negaturum. Ita pie bellum indici posse. Cap. 26. Provoco, inquit. Ita dein provocatione certatum est. Phaed. fab. 30. Ita pertinet furor illorum ad nos. Jacobus Perizonius. Mihi haec verba glossam respicere, & è margine in textum irrepsisse videbantur. Innuere voluit glossator ille, ita factum esse etiam ab aliis dici. MUNCK.

⁶ QUO CUM ASCENDERUNT] Addunt asteriscum, quasi desit quidpiam. Nempe non intellexerunt illud quo: cui propterea imposuerunt accentum,

quasi adverbium esset. At vero ita positum est cum Ellipsi praepositionis, pro in quo. Porro ascendere in equo, pro ascendere in equum. Quomodo & Petronius in fragmento: In solio, quod Trimalchioni parabatur, descendimus. Ubi vide, quae a nobis sunt notata. Noster simili modo & in subsequentibus, adde Indicem. SCHEFF. H. e. in quem arietem. Astron. 11. 40. mare, quo ille projectus est. Et post paulo: dolium esse, quo Mars ab Oto & Epibalte sit conjectus. Non agnosco heic ellipsin; certe necesse haud arbitrator ad eam confugere. Adverbia locorum pro relativis pronominebus ponere solemne est optimis scriptoribus. Virg. Ecl. 1. 21. Quo saepe solemus Pastores ovium teneros depellere foetus. Ad quem locum Servius: Quo, id est, ad quam; nam adverbium posuit pro nomine, ut, Genus unde Latinum, id est à quo. Sic apud nostrum cap. 53. Haec mobilis fuit, quo postea Latona ab aquilone vento delata est. cap. 112. Hectori donavit baltheum, unde est tractus. Vide ibi notata à nobis. Nec aliter inde usurpatum Curtio VIII. 9. Terra lini ferax, inde plerisque sunt vestes. Plaut. Amphitr. 1. 273. Cadus erat vini; inde implevi birneam. Ubi pro in quo apud Servium ad Georg. 1. 166. Nonnulli Liberum patrem, apud Graecos λιμνητιν dici adferunt; vallis autem apud eos λιμνός dicitur, ubi de mare positus esse dicitur. Hunc locum eo libentius adduxi, quam ullum alium, quo eum maculis aliquot in transitu purgarem. Repono ergo vallis pro vallis, λίμνην pro λιμνός, & pro λιμνητιν denique λιμνίτης. Consule Hesychium in λιμνίτης. & Schol. Callim. ad Hymn. Jov. 48. λίμνη ἐν χρυσίῳ. ad cuius lucem facit illud Charisii apud Scott. Obs. 1. cap. 14. Cunae λίμνην. Leg. λίμνην. Schol. Arat. pag. 37. Ed. Lond. λίμνην ὃ τὸ κενὸν φησί. Nisi jam dudum clamas, ohe jam satis est; adde & ista cap. 199. Quo Scylla cum descendisset, h. e. in quam aquam. cap. 219. Foveam iussit fieri, & multos carbones eo ingeri. Ovid. vii. Met. 781. Tollor eo h. e. in eum collis apicem. Gloss. Philox. Extar, οὐκ, ubi exta coquantur. Schol. Juvenal. ad Sat. viii. 84. Habeas licet tripodas aeneas, ubi Heroes lavabantur. Laetantius in hac fabula habet: Qui cum ex praecepto matris ascendissent, Ut non male forte reponas: Qui cum, &c. MUNCK. Virg. v. AEn. vs. 489. Quo tendant ferrum pro in quam ubi vide Servium.

eos in pelagus detulisset, Helle de ariete decidit, ex quo Hellepontum pelagus est adpellatum. Phrixum autem Colchos detulit. Ibi matris

1 IN PELAGUS] Tzetzes in Lycophr. pag. 7. per aërem ab eo vestos memorat. Et Augustinus C. D. XVIII. 13. Quod vestri ariete volaverint. MUNCK.

2 HELLESPONTUM PELAGUS EST APPELLATUM] Apollod. lib. 1. Ὀλλισθεν εἰς βοθρὸν ἢ Ἑλλή. Κρηεῖ δ' αὐτῆς αὐτῆς, ἀπ' ἐκείνης Ἑλλήσποντον ἐκλήθη. Scholiaft. German. Ariete: Quod Pelagus ab Helles nomine Hellepontus vocatur. Eadem habes apud Æschyl. Schol. ad Pers. v. 70. Quis non inde Hellepontus scribendum, esse censeret? Vel Helleponticum, ut est apud Solinum cap. 36. vel Hellepontium, ut apud Tzetzen in Lycophronem. Sed locum illum cap. 3. In Hellepontum mare se praecipitavit: illum locum, inquam, dum considero, incipio dubitare, an non Hellepontum mare, ut mare Euxinum cap. 21. dixerit; idque eo magis, quod & Servium ita loqui observaverim ad Georg. III. 152. Transiit, inquit, per mare angustum, quod Bosphorum appellatum est, nunc Hellepontum appellatur. Et Lactant. ad 1. Stat. Achill. 28. Unde mare Hellepontum nominatum est. Nec dissimile illud Catulli carm. 114. Usque ad Hyperboreos, & mare ad Oceanum. vel Ampelii cap. 1. Aqua ex qua mare Oceanum. cap. 7. Mare, quo cingimur, universum vocatur Oceanum. Schol. Juv. ad Sat. 1. 160. Insula Britanniae in Oceano mari. Nimirum alterum substantivum adjectivi naturam induit: quā de re egit Vossius in de Construct. cap. 2. Et nobiliss. Heins. ad Epithal. Honor. vers. 88. ubi littus Oceanum, Oceanum pelagus, Oceanus fluctus, Oceanae aquae, & alia id genus dixisse veteres nos docet. Stant praeter Servium & Lactantium ab Hygino etiam Gloss. MSS. in lib. 1. Georg. Virgil. Helle in fretum decidit, quod Hellepontum dicitur. Si diversa esse contendas mare Oceanum & mare Euxinum, dicam substantive sumptum & neutraliter prolatum τὸ Hellepontum, ut Peloponnesum cap. 84. Catachysnum cap. 153. Macaronesium apud Isidor. Orig. XIV. 6. Lecythum apud eundem lib. XX. cap. 7. Ita enim ibi legendum, non Lichitum. Pentateuchum lib. VI. cap. 1. Tbesaurum in Fragmento Petron. Baptisnum apud Cyprianum & Rufinum. Calathum apud Festum in MS. Leid. in Talassionem. Bosphorum apud Propertium III. 9. Et modo Pompei Bosphora capta manu. MUNCK. Sic ὁ Αἴμω & τὸ Αἴμων dicitur. vide Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 428. qui ad vs. 414. τὸ ὄρεος τὸ ἐρύμασθον dixit, qui ab aliis ὁ ἐρύμασθω adpellatur, ἢ ὕεω & τὸ ὕεον. vide Eund. ad vs. 378. Et sic nomina adpellativa generis masculini Jonum more neutraliter efferun-

tur. Audi Schol. Apoll. Rhod. I. III. Argon. vs. 137. Ἰωνικῶς ὃ τὰ κύκλα ἀντὶ τὰς κύκλους, ὡς λύχνα καὶ δῖφρα. & III. Spanhem. ad Callim. H. Dian. vs. 135. Sic πέπλος & πέπλον. vide Eund. ad Pall. vs. 70. & ὁ ποτὶς & τὸ ποτόν. Tzetz. ad Lycophron. vs. 725. δάκρυον, δάκρυον &c. vide Munck. ad Antonin. Liberal. cap. 41. Metam. Quid obstat, quo minus ὁ αἰθλὸς & τὸ αἰθλον, idem significet, ut videbimus ad cap. 30. Sic χάρα, χῶρος, ὦν, ὄν &c. poetis usitata. Vide Theon. ad Arati Phaenomena pag. 8.

3 MATRIS PRAECEPTIS AR.] Phrixus hunc arietem MERCURII praeceptis dicitur immolasse ab Apoll. Rhod. I. IV. vs. 120. (qui a Jove etiam missus erat, adnuntiatum, Phrixum ut Aëtas reciperet, eique filiam daret uxorem V. Schol. Apoll. Rh. III. 587.) Sed I. II. vs. 1150. canit.

Τὸν (κελὸν) μὲν ἔπειτ' ἔρρεξεν εἰς Ἰσθημοσύνην
Φυξίᾳ ἐκ πάντων κρονίδη δει.

Ubi v. Scholiaftes ait. τὸ κελὸν, φησὶν (Apollonius), ἔθυσεν ταῖς ἐαυτοῦ ἰσθημαῖς, τῷ ἔσι κατασυμβάλλω αὐτῷ τὸ κελὸν. Sed quid obstat, quo minus τὸ εἰς ad Mercurium paullo ante nominatum referri possit? Nonne Graeci solutae orationis auctores saepius αὐτῷ pro εἰαυτῷ (v. Th. Wopkens I. II. Lect. Tull. c. 10.) & contra poetæ σφί pro αὐτὸν & αὐτοὺς posuere. vide ipsum Schol. Apoll. Rh. III. 689. Stolberg. ad Sophocl. Ajac. pag. 118. & Spanh. ad Callim. Del. vs. 233. Praeterea lis est inter Mythographos, cui Deo Phrixus hunc arietem immolaverit. Schol. Pin-dari O. Pyth. IV. vs. 429. ait: Φυξίᾳ δὲ τὸ δέρας ἀνιέρωσεν. ἔνιοι δὲ φασὶν ὑπὸ τῷ Φεῖξ ἀνατεθῆναι τῷ Ἀρ. τὸ τὸ χρυσομάλα κελὸν δέρον. Cum Apostolico, quem hic Cl. Munckerus ad partes vocat, facit Schol. Aristophanis Nub. vs. 256. a Tzetze & Apollodoro stat ipse Apollonius Rh. utroque loco supra citato; verum ejus Scholiaftes. II. vs. 655. adnotat, quod ajunt Mythographi σφαιγιασθῆναι τὸ κελὸν τῷ λαφυσίᾳ Διὸς καὶ (ὅτι) μέγας τὸ νῦν νόμος ἵνα τὸ Φεῖξ ἀπογόνων εἰσιέναι εἰς τὸ πρυτανεῖον, καὶ δύναι τῷ εἰρηδύῳ Διὶ. Qui Jupiter Laphystius dicitur arietem hunc submisisse, quo Phrixus & Helle vestri aufugerent, quando Athamas eos huic Jovi immolare vellet; ut docet Pausanias I. IX. c. 34. Haec si ita sint, Phrixus sacrificans certe meminerit Jovis. Laphystii ob memoratum beneficium: juxta alios vero Jovis Φυξίς, quod salvus & incolumis Colchos adpellens instantem necem effugerit. Non adeo itaque, quod Jupiter Φεῖς inprimis a

Thef.

tris praeceptis ⁴ arietem ⁵ immolavit, ⁶ pellemque ejus inauratam ⁷ in templo Martis ⁸ posuit. Quam fervante dracone Jason AEsonis & Alcime-

Theffalis propter homines e Deucalionis diluvio in Theffalia servatos colebatur, ut censet Scholiastes Apollon. Rhod. II. 1151. sed quod semper habebatur & dicebatur ὁ βοηθὸν τοῖς θυγατέρι, ut ipse Schol. ad l. IV. vs. 699. docuit, id quod Phrixus suo ipsius exemplo jam expertus erat. Praeterea Deucalion olim ex arca five cymba, qua novem dies noctesque per mare navigaverat, egressus in montem Parnasum huic Jovi θυξίω sacra fecisse perhibetur. v. Scholia brevia Homeri Il. A. vs. 10. juxta quosdam Athenis huic Jovi θυξίω foteria solvit Deucalion. vid. Salmast. de L. Hellen. pag. 326. Quidquid sit, hoc titulo, ut & pluribus id genus aliis, semper & ubique, prout res & tempora postulabant, Jovem fuisse adoratum docemur a Tzetzis ad Lycophron. vs. 288. & Schol. Aristoph. Ran. vs. 768. & ad Equit. v. 498. Denique de *Ariete* ejusque pelle inaurata dissentiunt viri docti. Vulgo creditur *Aries* fuisse animal humana voce locutum, (v. Schol. Aristoph. Nub. 256. Schol. Apoll. Rh. l. I. vs. 286. II. 1150. Tzetz. ad Lycophr. vs. 22.) Dionysius Mitylenaeus ait fuisse hominem, Phrixi paedagogum, nomine Κελόν. v. Schol. Apoll. Rh. l. I. vs. 177. qui, postquam Inus consilium resciverat, persuasit Phrixi, ut, se comite, salutem fuga peteret (Vide Eund. ad l. II. vs. 1147. & iterum ad l. IV. vs. 119.) Tzetzis ad Lycophr. d. l. pro certo adfirmat, hunc Κελόν fuisse amicum Phrixi & Helles, qui insidiis eorum novercae detectis, una cum iisdem mare ingressus est navigio quodam. Palaephatus de Incredibilibus cap. 31. putat, eum fuisse ἐπιτεργων τῶ χρημάτων five pecuniarum quaestorem Phrixi. Nonnulli etiam juxta Schol. Apoll. Rh. l. I. 256. dixerunt, Phrixum conscendisse navigium pro insigni arietem in prora habens, & idem Schol. ad l. I. vs. 763. adnotat, antiquos per Phrixi historiam indicare voluisse salutem insperatam. Plura de Ariete dedit H. Junius lib. v. Animadv. cap. 12. De pelle arietis inaurata, quia jam nimius fui, consulat Lector Schol. Apoll. Rh. II. 1147. Schol. Aristoph. l. l. & cum Euripidis Scholiaste, quem citat Munckerus, confer Eund. ad l. IV. Arg. vs. 177. & ab his omnibus dissentientem Eustathium ad Dionys. Perieg. vs. 689. adde Columnam ad Ennii Frag. ex Medea p. 200.

4 **ARIETEM**] Chrysomallum nempe, qui corrupte *Chrysovellus* dicitur à Germanici Scholiaste. Genitum autem, inquit, hunc arietem dicunt ex Neptuno & Theophane Altidis (Hyg. cap. 188. Bissaltidis) filia: quam cum adamasset, in insulam

Chrinissam traduxit, inque Jovem (leg. ovem) convertit, cum quā in arietem mutatus concubuit; ex qua aries *Chrysovellus* natus. Nisi satis placet *Chrysomallus* Junii Animadv. lib. v. 12. legerim *Chrysovellus*. Villos enim pro lanitio & velleribus recte ponas Virgilio auctore Georg. III. 383. Ovid. Epist. Medae: *Aureus ille aries villo spectabilis aureo*. Gloss. Philoxeni, *Bibilles*, δῖμαλλοι. leg. *bivilles* cum Vulcanio. Corruptum etiam, quod subjungit Glossographus: *Bicirres*, δῖμαλλοι, δῖκαργοι. Explicat Vulcanius, qui sectos villos habent. quod minus capio, quid sibi velit. Puto legendum, *Bicirres*. Cirrus enim καργοὶν notat. Confer annotat. ad cap. 188. MUNCK.

5 **IMMOLAVIT**] Cui autem? τῷ Ἀρῇ, ἢ τῷ Ἑρμῇ, ait Apostolius Cent. XIII. 46. Tzetz. in Lycophr. 22. & Apollod. lib. I. Δὲ θυξίω. Lact. ad Stat. Achill. l. 65. Phrixus ad Colchos delatus, arietem, quō vestus erat, mactavit. Et ejus vellus Marti consecrant (leg. consecravit) quod draco custodiebat informis. Leg. insomnis Confer. Schol. Arati pag. 112. Ed. Valderii. MUNCK.

6 **PELLEM INAURATAM**] Euripides Med. vers. 5. πάχρυσον δέρας appellat. vide ibi Scholia. MUNCK.

7 **IN TEMPLO MARTIS**] Tzetzis & Apollon. II. 406. in luco Martis. Consule ad eum locum Scholiast. & ad Pyth. Pind. Od. IV. Tzetzis verba sunt in Lycophr. pag. 36. Ἐν Ἀρεῷ ἅλσῃ τῷτο ἀπεκρέμασεν. MUNCK. Serv. ad Virg. I. Georg. vs. 219. (e codice Cl. Burmanni) & ad II. Georg. 140. Vellus aureum, quod dicaverat Marti Phrixus. Lactantius ad Statii II. Theb. 28. & ad v. Theb. 473. cum Nostro Hygino ait in templo Martis.

8 **POSUIT**] H. e. ἀνέραςσε, ἀνέθηκε. Ovid. Heroid. Ep. I. Ponitur ad patrios barbara praeda Deos. Sulpitius Severus Histor. Sacr. lib. I. Gladium postea in templum posuit. Nepos Pausan. cap. I. Quod ex praeda tripodem aureum Delphis posuisset. Schol. Horat. lib. II. Sat. 5 Veteribus ista consuetudo fuit, ut rerum primitiae Diis Laribus ponerentur. Frequens vox est in vett. Inscript. Catal. Pithoei lib. IV. Accipe, quae pietas ponit tibi dona merenti, Item: Haec tibi, diva Venus, deponit munera Sulla. Noster Astron. II. 20. Arietis interfecti pellem in templo fixisse. Diodorus lib. IV. pag. 250. Ἀναθεῖναι τὸ δέρας εἰς τὸ Ἑ Ἀρεῷ ἱερὸν. Quod Sulpicius dicit: ita expressit Josephus: Τὸ ρομφαίον ἀνέθηκε τῷ θεῷ, Imo & simplex τιθῆναι ita usurpabant Graeci. Euripides Phoeniss. vers. 569. Θήκας πυράσας, τὰς δὲ Πολυαίχης θεῶν Ἀατίδας ἔθηκε. MUNCK.

cimedes filius dicitur petisse. Phrixum autem Aëta libens recepit; filiamque ¹ Chalciopen dedit ei uxorem. Quae postea liberos ex eo ² procreavit. Sed veritus est Aëta, ne se regno ejicerent, quod ei responsum fuit ex prodigiis, ³ Ab advena Aëoli filio mortem caveret. Itaque Phrixum interfecit. At filii ejus, Argus, Phrontis, Melas, ⁴ Cytiforus, in ratem conscenderunt, ut ad avum Athamantem transfirent. Hos Jason, cum pellem peteret, naufragos ⁵ ex insula Dia fustulit, & ad ⁶ Chalciopen ma-

¹ CHALCIOPEN] Ita enim fere omnes sororem Medae nominant. MICYLL. Scribe *Calciopen*, ut habetur infra Fab. 14. & 21. SCHEFF. *Chalciopen* reposui ex cap. 14. & 21. Apollon. lib. 11. & Tzetze. MUNCK. Recte reposuit Cl. Munckerus *Chalciopen*. Confule Ill. Spanh. ad Callim. H. Del. 161. Audi tamen Schol. Apoll. Rh. II. vs. 1153. Φερικύδης ἐν ἐκλῶ 'ΕΥΗΝΙΑΝ αὐτῇ (Chalciopen) φησὶ καλεῖσθαι. ἐπ' αὐτῇ Χαλκίῳπῃ καὶ Οφείσῃ.

² PROCREAVIT] Sic infra cap. 25. *Medea cum ex Jafone filios procreasset*. 109. *Quem ex Polymnestore procreaverat*. 186. *A conjuge Theano petebat, ut sibi liberos procrearet*. Astron. 11. 8. *Ovum procreavit*. Virg. AEn. x. 705. *Cisseis regina Parin creat*. XII. 271. *Quos fida crearat &c.* Capella lib. 1. *Ut neque de ullâ commixtione progenita, neque ipsa procreare quicquam, Arithmeticâ teste, monstretur*. Ita habet MS. Biblioth. Leid. quo ad tempus usus sum, non procreari. Ad eundem modum de sexu sequiore generare usurparunt. Festus: *Praegnans quasi occupata in generando*. Servius AEn. VIII. 51. *Alii de eâ sue dicunt, habuisse eam Trojanos, & ubi primum generasset, ibi certam spem sedis concepisse*. Et suum γυνᾶν Graeci. Judic. cap. XI. vers. 1. Ἐγέννησε τῷ Γαλαὰδ τὴν Ἰεφθᾶ. Imo & τεκνοποιεῖν. Gen. XI. Καὶ ἡ Σάρρα εἶπα, καὶ ὅλη ἐτεκνοποίησεν. MUNCK. Sic τεκνοποιεῖν de muliere usus est Soph. Electr. vs. 591. & hinc παιδοποιός uxor vocatur ab Eurip. Androm. vs. 4. & τεκνοποιός γυναῖκα dixit Aelianus l. XIII. V. H. c. 6. De verbo creare de matribus parientibus adhiberi solito egit Cl. Burm. ad Phaedr. l. II. fab. 6.

³ AB ADVENA AËOLI FILIO MORTEM CAVERET] Acriter me primo aspectu torfit hic locus. Peripicuum erat, simul & de Phryxō capi posse oraculum, & tamen eo significari Jasonem, cum is fab. 245. memoretur inter illos, qui soceros suos occiderint (licet Justinus alique & ipse Hyginus aliter tradant) & Aëtae fab. 22. responsum fuisse dicatur, tamdiu eum regnum habiturum, quamdiu ea pellis, quam Phryxus consecraverat, in fano Martis esset. Quae & Servius tradit ad 11. Georg. v. 140. Sed tamen non Aëoli erat filius

Jason, verum Aësonis, quod nomen propter Phryxum, ut ad quem nihil pertinet, substituere non licebat. Expediit tandem me Tzetz. ad Lycóphr. pag. 35. ubi simile responsum Peliae datum refert. ὃ (Peliae) χρησμὸς ἦν ὑπὸ τινὶ ἔξ Αἰόλης θανεῖν, ὃν εἰς καὶ Ἰάσων. Et, ὡς γὰρ πάντες ἀνὴρ τὸς Αἰολίδας ὁ Πελλίας, ἔμελλε ἢ καὶ Ἰάσωνα ὡς Αἰολίδην ἀνελεῖν. Hinc deprehendisse me puto & Hygini errorem, & unde in hanc fabulam venerit Aëoli filius. Scilicet ex Graeco haec in Latinum vertit, & cum illic similiter invenisset Αἰολίδην, vel τινὰ ἔξ Αἰόλης, male & parum confidate transtulit advenam Aëoli filium, cum debuisset advenam ex Aëoli posteris, vel progenie, ut fab. 27. *Persi responsum fuit ab Aëtae progenie mortem cavere*, ubi intelligitur Aëtae ex filia nepos. Ita nec Phryxus, nec Jason Aëoli erat filius, sed uterque tamen Αἰολίδης. Ille Athamantis filius, Aëoli nepos, hic vero Aësonis filius Crethei nepos, Aëoli pronepos. Nec est, ut quis dicat, Hyginum volentem & scientem filium posuisse pro nepote vel pronepote. Quam enim inepta & incerta haec foret scribendi ratio? Quis non nostrum tantum, sed & ipsius aequalium, nisi ex aliis auctoribus rem planius cognitam haberet, ex illis verbis non certo existimaret, & Phryxum, & eum ipsum, qui oraculo designabatur, vere esse Aëoli filium? Nec ullum veterum ita locutum esse credo, ut unum hominem dixerit filium illius, cujus erat nepos vel pronepos. Aliud longe est, quando aliquid legatur alicui & filiis ejus; quâ locutione Jctus & nepotes accipi, & omnes, qui ex nobis descendunt, contineri vult Dig. de verb. sign. l. 229. §. 1. & 3. licet ipse Justinianus Infit. qui test. tut. dari possunt: §. 5. aperte doceat. *Cacterum si filios dixerit, non continebuntur nepotes, aliter enim filii, aliter nepotes appellantur*. Negligentiam quoque suam, ne de ea dubitemus, Hyginus certissimo argumento in eo prodit, quod fab. 273. ait Cloanthum accepisse praemium talentum argenti, & auratam chlamydem, cum tamen ex Virg. lib. v. ex quo solo haec habere potuit, talentum argenti datum esse claficis militibus, qui certamen navale certaverant, cla-

matrem reportavit: cuius beneficio ⁷ ad sororem Medeam est commendatus.

IV. Ino Euripidis.

ATHAMAS in Thessalia rex ⁸ cum Inonem uxorem, ⁹ ex qua duos filios, ¹⁰ perisse putaret, duxit ¹¹ Nymphae filiam Themistonem uxorem: ¹² ex ea
ge-

clarissime pateat. Alia vero dona dedit Aeneas ipsis ductoribus, & Cloantho chlamydem auratam. Tum Eurytionem galeam muneri accepisse dicit, cum tamen Virgilius munus non expresserit, sed e galea sortes duxisse eos scribat, quam Hyginus male ad munus transtulit. Perizonius. Cautius ergo Schol. Stat. lib. 11. Theb. 281. *Ut ab advend AEoli progenie mortem caveret Phryxum interfecit. At filii ejus ratem ascenderunt, ut ad avum Athamantem transfrent: quos naufragos Aeson excepit. leg. Jason. MUNCK.*

4 CYLINDRUS] Cytorus alii. MICYLL. Alii aliter. Sed ita habes infra quoque in fabulis praedictis, ut nil mutandum videatur. SCHEFF. *Cylindrum* quoque cap. 14. & 21. eum appellat. Vide, an reponi debeat Cytorus ex Apollodor. lib. 1. & Strabon. lib. xii. vel certe Cytiforus. Nam Cytiforus idem est, qui Cytorus, Apollon. lib. 11. & Melae lib. 1. cap. 19. *A Cytiforo Phryxi filio positus Cytoros.* quam lectionem frustra olim sollicitabam. Majori forte jure Κυσίωρον Herodoti lib. vii. in Κυσίωρον, quomodo scriptum in vitâ Apollonii, transformes. Tzetzes in Lycophr. p. 7. Chalciope filios nominat Ἀργον, Μελίαν, Κάτιν, Φρόνιν, Σῶρον, καὶ Ἐκλιν. MUNCK. Schol. Apoll. Rh. II vs. 1125. Ἀκασίλαος ὃ καὶ Ἡσιόδῳ ἐν ταῖς μεγάλης ἡοῖας φασιν εἶναι Ἰοφώσῃς τῷ Αἰήτῃ. καὶ ἔτῳ μὲν φησὶν αὐτὰς τέσσαρας, Ἀργον, Φρόνιν, Μέλαν, ΚΥΤΙΣΩΡΟΝ. Ἐπιμνήδης ὃ καὶ πέμπτον ὠλοσθέντι Πρέσβαν. Verum ultimus five quartus hic Presbon dicitur fuisse filius Minyae & Clytodorae à Scholiaste ipso ad l. 1. vs. 230. & Cl. Burin. in Catal. Arg. in Erginus. Quidquid sit pro Cylindrius, Cytiforus hic legendum est. vide ad fab. 14. male etiam Melae locum citavit Salmas. Exerc. Plin. p. 624.

5 EX INSULA DIA] Sic infr. quoque habes cap. 14. 20. 21. Apollon. 11. 1033. Ἀρηιάδα νῆσον. Scholiastes Ἀρηῖαν νῆσον vocitat ad vers 1092. MUNCK. Sine dubio scribendum est *Aretiade* hic apud Nostrom. Consule Catalogum Argonautarum a Cl. Burmanno confectum in voce *Argus Phryxi*, qui Valerii Flacci editioni praefixus est.

6 CALLIOPE] *Chalciope*. MICYLL.

7 AD SOROREM MEDEAM COMMENDATUS EST] H. e. forori Medae, apud sororem. Vide Cl. Schefferum Indice Hyginiano, & Celeberrimum Gronovium, lib. 111. Observ. cap. 23. Ubi multa hoc genus locutionum exempla invenies. Usus eâ loquendi formulâ etiam Servius ad AEn. 11. 477. (Scyria pubes) a Scyro insulâ unâ de Cycladibus, in quâ fuit Lycomedes pater Deidamiae, quam Achilles, commendatus ibi à matre Thetide vitavit, unde Pyrrbus natus est. Noster cap. 45. *Philomelam mandat ad Lynceum Regem.* Vide Nobiliss. Heins. ad Raptum Proserpinae Claud. lib. 111. 214. qui *mandare pro amandare*, Ciceronem quoque usum observat. Adde, quae notamus ad cap. 72. MUNCK.

Ad C A P. IV.

8 CUM INONEM UXOREM, EX QUA DUOS FILIOS PERISSE PUTARET.] Barthius legebat *ex qua duos filios peperit*, p. p. At cum illud *parere*, de mare insolens sit Nostro aliisque, melius Munckerus *suscepit* injiciendum cogitabat. Potuit tamen etiam excidisse *procreavit*. Sic amat enim Hyginus. Fab. ix. *ex qua procreavit liberos septem totidemque filias.* vide Fab. LXVII. & alibi. WOPKENS.

9 EX QUA DUOS FILIOS] Supple *susceperat*, vel simile quid. MUNCK.

10 PERISSE PUTARET] libri quidam habent *peperisse*, ex quo recte Barthius, *Ex qua duos filios peperit*, *perisse* putaret. SCHEFF.

11 NYMPHAE FILIAM] sine dubio hic abest nomen ejus Nymphae. SCHEFF. An scribendum? *Hypse filiam*. Ita sane Hyginus ipse vult cap. 157. 239. & Apollod. lib. 1. pag. 33. alique. MUNCK. *Hypse* filia vocatur etiam a Tzetze ad Lycophron. vs. 22.

12 EX EA] An *ex ea*? Non putem, cum solemne sit huic scriptori omittere copulativam particulam. Inspice, ut hoc credas, cap. 24. 27. 29. 30. 35. 38. 61. 66. 92. 101. 127. 130. 148. 176. 178. 197. &c. Nec Scheffero id non visum,

geminos filios procreavit. Postea rescit Inonem in Parnaso esse, quae bacchationis causa eo pervenisse. Misit, qui eam adducerent. Quam adductam celavit. Rescit Themisto eam inventam esse, sed, quae esset, nesciebat. Coepit velle filios ejus necare. Rei consciam, quam captivam esse credebat, ipsam Inonem sumpsit & ei dixit, ut filios suos candidis vestimentis operiret, Inonis filios nigris. Ino suos candidis, Themistonis pullis obposuit. Tunc Themisto decepta, suos filios occidit. Id ubi rescit, ipsa se necavit. Athamas autem in venatione per insaniam

sum, ut liquet ex ejus notis ad cap. 91. MUNCK.

1 INONEM IN PARNASSO ESSE] non sollicitari debuit a Barthio hic locus, & pro Inonem substitui Junonem. Putavit enim Athamas Junonem mortuam, quae vivebat tamen in Parnasso. Itaque mox scribit inventam. SCHEFF.

2 QUAE BACCHATIONIS] atque. MICYLL. Micyllus putat, atque. Videntur verba trajecta, scribendumque, bacchationisque causa. SCHEFF. Cl. Schefferus trajectè: bacchationisque. Micyllus: atque bacchationis. Forte verius est, Quam bacchationis; ut illud quam posuerit pro eamque. Geminum prorsus & germanum est illud 11. Astron. cap. 1. Quam Dianae venanti, ut eam interficeret, demonstrasse. Item: Ad Dianam se applicuisse, à qua non mediocriter esse dilectam. Apud Festum in Roma: Eumque habuisse conjugem Romam, à quo, ut Italia sit potitus, urbem condiderit, quam Romam appellavisse. Pro à quo puto legendum à qua h. e. ex cujus nomine. Anton. Liberal. cap. 8. Ἐκ ταύτης καὶ Λοκροὶ πόλιν ἐν Ἰταλίᾳ Σόδαριν ἔκτισαν. Just. lib. xxx. cap. ult. Ex nomine ducis gentes Rhaetorum condiderunt. Scholiastes German. Fabulà Arctorum: Cynosuram dicit Jovis fuisse nutricem, unam ex Idaeis Nymphis, à qua in Cretae oppido Histoe Nicosstratus constituit portus, &c. At Hyginus in eadem narratione lib. 11. Astron. cap. 2. Ex cujus nomine. Vetus interpres Cosmographiae à Godofredo editae p. 35. Opus qualecunque nomine suo facit. In Graeco est, Ἔργον ὁποῖον τε ἐν ὀνόματι αὐτοῦ ἐργάσει. Justinus modo laudatus lib. xxiii. cap. 1. Urbem ex nomine uxoris Lavinia condidit. Festus Pauli in Indiges: In cujus nomine etiam templum construxit. Et apud Servium ad Ecl. vi. 42. Ignem de coelo subripuisse ferunt, & ideo a Jove religatum ad Caucasum, & volucris obiectum, quem postea ab Jove ipso resolutum, quod eum monuisset Themide abstinere. Nec non Fulg. lib. 1. cap. 4. Filium genuisse, quem velut enormis substantiae successorem ineffabili, ultra quam paternitas exigebat, affectu erga filium deditum. Sic quae habes pro eaque cap. 28.

Hi cum Dianam comprimere voluissent, quae cum non potuisset viribus eorum resistere, Apollo inter eos cervum misit. Cap. 29. Sensit Amphitryon numen aliquod pro se fuisse, ex qua die cum ea non concubuit. Cap. 91. In quiete vidit, se facem ardentem parere, ex qua serpentes plurimos exisse. Nepos Themist. cap. 7. Nam illorum urbem, ut propugnaculum, oppositum esse barbaris, apud quam jam bis classem regiam fecisse naufragium. Leid. Ed. Classis regia fecisset. temere, ut puto. Sed pro oppositum legendum oppositam, & locum, ut a me factum, interpungendum censeo. Adde notas ad cap. 21. Nec contemnenda Barthii conjectura est: Quae Bacchationis causa eo pervenisset. Sic fane Astron. 11. 24. Septem stellas ostendit, quas esse crimen fingeret. Ino hanc genuinam esse lectionem persuasissimum habeo. Nec aliter emendaverat in ora codicis sui Nob. Heinsius. MUNCK.

3 COEPIT VELLE] H. e. voluit. Inf. cap. 122. Regnum Mycenis obtinere coepit. pro quo dicit cap. 67. Regnum occupavit. Hellenismum respicit, quo praeter alios perquam crebro utuntur Petronius & Nolter Hyginus. Lucas Act. 1. vers. 1. Περὶ πάντων, ἃν ἡμεῖς Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν: de omnibus, quae Jesus fecit & docuit. Vide Gatakerum Cinn. lib. 1. cap. 3. qui originem ejus locutionis ex Hebraismo arcessit. Genes. 1. vs. 3. Ἀπὸ πάντων τὰ ἔργα αὐτοῦ, ἃν ἡμεῖς ὁ θεὸς ποιῶμεν. MUNCK. Adde Erhard. ad Petron. Satyric. cap. 6.

4 PULLIS] Quis sit pullus color non malè explicat Alciatus Parergon lib. 11. cap. 1. MUNCK.

5 OPPOSUIT.] Themistoni videlicet necandos, id est, objecit, quanquam vero similis appositus videatur. SCHEFF. Scio, quomodo hoc verbum explicet Cl. Schefferus. Malebam tamen, operuit, vel cooperuit, περιέβαλε, quod & in margine libri sui notaverat Tollius. Sed retrahit me Horatii Scholiastes in Art. Poët. p. 626. ed. Cruq. Eaque nubes in speciem Junonis opposita est. Caeterum filii illi, quos imprudens occidit, Ποσειδῶν & Πλούτων fuisse dicuntur Nonno ix. Dion.

niam Learchum majorem filium suum interfecit. At Ino cum minore filio Melicerte in mare se dejecit, & dea est facta.

V. Athamas.

SEMELE, quod cum Jove concubuerat, ob id Juno ⁶ toto generi ejus fuit infesta. Itaque Athamas, AEoli filius, per insaniam in venatione filium suum interfecit sagittis.

VI. Cadmus.

CADMUS Agenoris & ⁷ Argiopes filius, ira Martis, quod ⁸ draconem fon-

Dion. Addo, *ὡς ἐν παρόδῳ* opposuit restituendum esse Festo in *Plutei* pro *apposuit*, ex MS. Leid. Bibl. MUNCK.

Ad C A P. V.

⁶ TOTO GENERI] Archaismus est, de quo Giphanius indice Lucretiano, & Scioppius Susp. Lect. i. epist. i. Meursius ad Caton. R. R. Poene putidos esse videas in id genus archaismis affectandis quosdam sequioris aevi scriptores. Fulgentius Virgil. Continentiā: *Est Erystheus alio fortiori*. Item: *Nullo omnia vera nosse contingit*. Titinnius Barbato: *Namque uni collegii sumus*. Plura congestimus ad Fulgentium in Contin. Virgil. MUNCK. Inspice, si tanti tibi videntur, Lector, quae a me ad Nepot. Eum. c. i. & a Cl. Oudendorpio ad J. Caesar. l. v. B. G. c. 27. & ad l. vii. c. 66. congesta sunt.

Ad C A P. VI.

⁷ AGRISOPES] *Argyopes*. Ita a Pherecyde dicitur. MICYLL. Infra fabula 178. & sequenti *Agriope* vocatur. SCHEFF. Micyllus in margine suae editionis curavit appingi, *Argyopes*. Ita a Pherecyde appellatur. Hoc debet Natali lib. viii. Myth. cap. 23. *Cadmus Pherecydes* lib. iv. *Histor. ex Agenore & Argyope Nili fluvio natum esse tradidit*. Noster cap. 178. & 179. *Agriopen* appellat. Ubi vitiose *Argyropamargo* habet. Nempe Pherecydes *Ἀργιόπη* scripserat, non *Ἀργυόπη*. Repone ergo *Ἀργιόπη* cum Cl. Scheffero, nisi mavis *Antiope* ex Scholiaste Euripidis ad Phoeniss. vers. 5. *Λιβύης ἢ Ἐπάφης καὶ Ποσειδῶνος Ἀγάνωρ καὶ Βῆλ*. *Ἀγάνωρ* ἢ *Ἀντιόπης* ἢ *Βῆλ* *Κάδμου*. Sed *Argiope* rectum est. Habet hoc Natalis ex Schol. Apollon. ad lib. iii. 1183. *Φερικύδης ὅς ἐν δὲ ἑτῶ φησὶν Ἀγάνωρ ὃς ὁ Ποσειδῶν γαμῶν Δαμνὸν τῆς Βῆλ*. *ἢ ὃ γένος* *Φοίνης καὶ Ἰσάης, ὡς ἔχει Ἀργυρόπης καὶ Μελίης, ὡς ἔχει Δαμνίης. ἔπειτα ἐνέχει Ἀγάνωρ Ἀργιό-*

πῶ τῶ Νείλῳ ὃ ποταμῶς. ὃ ὃ γένος *Κάδμου*. *Agriopen* tamen, ut Noster bis, Lactantius quoque appellat ad ii. Thebaid. 289. ut nec illud *Agriope* temere forsan sit damnandum; quo nomine & Orphei uxorem Mimmernus vocat. MUNCK. Cadmus per Epaphum originem a Jove ducit. Lactant. ad Statium i. Thebaid. vs. 224. de Cadmi stemmate idem ad iii. Theb. 286.

⁸ DRACONEM] De illo vide, si tanti putes, quae ad Anton. Liber. cap. 2. notavi. Martis & Furiae Tilphosae eum facit filium Schol. Sophocl. ad Antig. vers. 130. MUNCK. Consule de Dracone hoc Eurip. Schol. ad Phoeniss. vs. 7, 661. Tzetz. ad Lycophron. v. 1206. Passim vero custodes, toparchae crudeles, callide observantes vigilantesque vocabantur olim *Dracones*. (Graecis *Δράκων* *δρά* ὃ *δέκειν* i. e. *videre* dicitur, quia animal hoc acerrime videt, vigilatque vid. Schol. Aristoph. Pluto. 733. Philostrat. lib. iii. de Apoll. Tyan. cap. 8. & Munck. ad praef. in fin.) *Draco Hesperidum* ab Agroeta pastor agrestis fuisse dicitur, quia inmitis erat. Vid. Schol. Apoll. Rhod. iv. 1396. Cur Neoptolemus Draco sit appellatus, docet Tzetzes ad Lycophron. 185. Potter. ad v. 327. & de Draconibus aerarii custodibus Meursius ad Eund. v. 1311. Cur vero Cadmus & Harmonia in Dracones fingantur conversi, dicitur haec esse causa, quia post hanc caedem sese in speluncam abdiderunt; nam primi homines in antris habitaverunt. Vid. Perizon. Orig. Babylon. cap. 3. pag. 35. Stanley ad Aeschyl. Prom. Vinc. vs. 449. Burm. ad Ovid. vi. Met. 423. Imo inde antiquitus deorum habitacula fuisse antra commentum sunt, & vetustissimi populi, ante exstructa templa, antra Diis consecrarunt, & in iis rem divinam fecerunt. Hinc *ἄντρα* per *τὰς ἐσώτρων τόπων* ὃ *ναὶ* explicat Tzetzes ad Lycophron. vs. 208. & *δρά* ὃ *ἀντρέιν*, *subplicare* derivant. Vid. G. Cuper. Apothecof. Homeric. pag. 31. (quamquam Tzetzes ad Lycoph. v. 77. ab *ἀντιτρέϊν* originem habere confirmat) & *μυχῶς* de locis sacris sive antris a Poë-

fontis Castalii custodem occiderat, ¹ fuorum prole interemta, cum ² Harmonia Veneris & Martis filia uxore sua ³ in Illyriae regionibus, in dracones ⁴ sunt conversi.

VII. *Antiopa.*

ANTIOPA ⁵ Nyctei filia, ab ⁶ Epapho per dolum est stuprata. Itaque a Lyco viro suo ejecta est. Hanc viduam Jupiter compressit. At Lycus Dircen in matrimonium duxit, cui suspicio incidit, virum suum clam cum Antiopa concubuisse. Itaque imperavit famulis, ut eam in tenebris vinctam clauderent. Cui postquam partus instabat, effugit ex vinculis Jovis voluntate in montem Citheronem. Cumque partus premeret, & quae-

tis dici docet Ill. Spanh. ad Callim. H. Del. vs. 161. Adde Lactant. ad Statii 1. Theb. 720. *Persae in spelaeis coli Solem primi invenisse dicuntur.* Alii alio modo hanc fabulam explicant. ut Eustathius ad Dionys. Perieg. vs. 391. & S. Bochartus Geogr. Sacr. lib. 1. cap. 19. cujus viri explicationem probat Olearius ad Philostrati Senioris lib. 1. Icon. cap. 18.

1. SUORUM PROLE] H. e. ἡ οἰκείαν, vel eorum δοξαίικως. de quo vide Meurs. Crit. 1. 4. Douf. Plautin. Explic. pag. 72. Lactant. Arg. IV. Met. 15. *Evenissentque multa filiabus ac nepotibus infortunia.* Si quid mutari velis, non male rescripseris, sua omni prole. MUNCK. Non fuisse puto, cur doctissimus Munckerus tentaret sua omni p. i. Alterum enim μακροχρονίαν prae se fert usitatissimam, pro suis, vel sua prole. Treb. Pollio in D. Claudio. c. 1. *neque enim fas erat, eum tacere principem, qui tantam generis sui prolem habet.* WOPKENS.

2. HARMONIA VENERIS] Schol. Euripid. ad Phoeniss. 7. Ἐνιοὶ δ' ἀντὶ Ἀρμονίας Ἠλέκτραι γῆραι αὐτὸν φασί. Schol. Apollon. ad lib. 1. 916. Harmoniam Elestrae filiam facit, eamque duxisse Cadmum, & a matre ejus Thebanam portam Elestridem denominatam. Sed praeter Hesiodum O. 975. Lactantium lib. 1. 17. etiam Noster Geneal. Harmoniam Venere editam tradit. Scholiast. Horatii in Art. Poët. *Cadmus & Hermione (Scrib. Harmonie) in angues conversi sunt. Nam Hermione filia Martis & Veneris dicitur fuisse. Dicuntur autem in angues conversi propter occisum draconem, qui erat Marti consecratus.* Hephaestion tamen in leones transformatos eos narrat lib. 1. Vid. Phot. pag. 473. MUNCK. Harmoniam Martis & Veneris fuisse filiam docent Pausanias lib. IX. cap. 5. Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 391. Schol. Pindari O. Pyth. III. 153, 164. Lact. ad Statii 1. Theb. 288, 680. & ad 11. Th. 267. Plutarca, eaque egregia de Harmonia habet Celeb. P.

Burm. ad Ovid. III. Met. 133. Cur Musae Athenis Harmoniam genuisse fingantur ab Euripide, docet caussam Scholiastes ad Medeam vs. 834.

3. IN ILLYRIAE REGIONIBUS] Earum enim Rex fuit. Vide Apollod. lib. III. MUNCK.

4. CONVERSI SUNT] Poëticam magis, quam pedestrem orationem sapit. cap. 79. *Theseus cum Pirithoo rapuerunt.* & cap. 127. *Quem postquam cognovit, qui esset, jussu Minervae cum Telemacho & Penelope in patriam redierunt.* Lactantius ad Stat. Thebaid. III. 290. *Cadmus fugiens infortunia Thebarum, existimans se cum loco etiam fortunam mutare, cum Harmonie conjuge conversi sunt in dracones.* Capella lib. 1. *Cum virtute Mercurius constiterunt.* Et lib. III. *Cum sponso Delius annuebant.* Sallust. Jug. 100. *Bocchus cum peditibus pedestrem Romanorum aciem invadunt.* MUNCK. Non poëticam haec magis sapiunt, quam solutam orationem. Quadrigarius apud A. Gell. 1. 9. N. A. c. 1. *Sagittarius cum funditore utrimque summo studio spargunt fortissime.* Consule tu Lector Cel. Burm. ad Ovid. lib. 1. Met. vs. 320. & Cort. ad Sallust. B. Cat. c. 43. n. 1. & videbis optimum quemque solutae orationis auctorem ita locutum esse.

Ad C A P. VII.

5. NYCTEI FILIA] Sic & Apollodorus lib. III. pag. 144. & Propert. lib. III. eleg. 13. *Asopi filiam facit.* Apollon. lib. 1. 735. Ubi Scholiastes: Δύω Ἀντιόπαι ἐχθρόν. ἡ μὲν Νυκτίως, ἡ δ' Ἀσπιπῆ, ἧς καὶ Διὸς Ἀμφίων καὶ Ζῆθος, οἱ καὶ Θήβας ἐτείχισαν. Apollon. sequutus est Tzetzes in Lycophr. pag. 77. Ita famam non semper verniciam tulisse, notavit quoque in Corinthiacis Pausanias, MUNCK. Consule Cl. Burm. ad Ovid.

quaereret, ubi pareret, dolor eam in ipso bivio coegit partum edere. ⁷ Quos pastores pro suis educarunt, & adpellarunt ⁸ Zeton, ἀπὸ τῆς ζήτην τόπον. Alterum autem Amphionem, ὅτι ἐν διόδῳ, ἢ ὅτι ἀμφὶ ἐδὸν αὐτὸν ἔτεκεν, id est, quoniam in bivio eum edidit. Qui postquam matrem agnoverunt, ⁹ Dircen ad taurum indomitum deligatam vita privarunt. Ex cuius corpore in monte Citherone fons est natus, ¹⁰ qui Dircaeus est appellatus, beneficio Liberi, quod ejus ¹¹ bacha fuerat.

VIII. ¹² Eadem Euripidis, quam scribit Ennius.

NYCTEI regis in Boeotia fuit filia Antiopa. Ejus ¹³ formae bonitate Jupiter adductus, gravidam fecit. Quam pater cum punire vellet, propter

Ovid. VI. Met. 110. item Schol. Apoll. Rh. lib. IV. vs. 1090. Lactant. ad Statii VII. Theb. vs. 189. & IX. 420.

⁶ EPAPHO] *Epopoe*, ut in Corinth. Paus. MICYLL. Suspicatur *Epopoeus* legendum ex Pausania Micyllus. Neque aliter Apollodoro nuncupatur. Tamen *Epaphus* est & in sequenti capite. SCHEFF. *Epopoe* ex Pausania Micyllus. Nec aliter eum appellat Apollodorus lib. III. vel Schol. Apollon. ad lib. IV. 1090. Non nuperum hoc esse vitium patet ex Lactantio in Stat. IV. Theb. vers. 570. qui, ut alias multas, ita etiam hanc fabulam ex Hygino transcripsit. *Antiopa*, inquit, *Nyctaei* (scrib. *Nyctei*) regis filia ab *Epapho* per dolum stuprata est, &c. Ἐπαφῶς Σικυά. ¹⁰ est Hephacst. lib. I. MUNCK. De hoc *Epopoe* Sicyoniorum rege, Antiopes raptore Cl. Burm. ad Ovid. II. Met. 592.

⁷ QUOS PASTORES PRO SUIS] Videtur deesse peperitque gemellos, aut simile MICYLL. Putat Micyllus deesse, peperitque gemellos: mihi non videtur. Solent quippe talia inveniri etiam apud Scriptores optimos, dum ad rem, quam ad verba magis attendunt. Noster infra quoque fab. 149. *Ex eo conceptu nata est Armonia, cui Minerva & Vulcanus vestem sceleribus tinctam muneri dederunt, ob quam rem progenies eorum scelerata extitit.* De unica Armonia praecessit, & tamen sequitur eorum, quia simul maritum ejus in animo habuerat. Ita fab. 194. *Navem Corinthum delatam tempestate, in qua Arion vestatus fuerat. Quos cum perducere ad se imperasset.* dicit quos, & nautas respicit, quos habuit in animo, non navem, de qua scripsit. Simili modo fab. 120. *Quorum fuit institutum, cum praecedat de finibus Tauricis.* SCHEFF.

⁸ ZETON ἀπὸ τῆς ζήτην] Haec cum sequentibus adjecta sunt ab intempestivo aliquo interprete. Alibi profecto nihil legas simile apud Nostrum. SCHEFF. Interpretationes has ab intempestivo aliquo interprete adjectas censet Cl. Schefferus;

Certe haec absurda mihi videntur. Neque enim Ζῆτος Graece, sed Ζῆθος scribitur, unde *Zethus* apud Horat. lib. I. epist. 18. vers. 42. Male *Zetus* scribitur apud Servium ad Eclog. II. 24. Ita ludit more suo Fulgentius lib. II. Mythol. *Teresiam in modum temporis posuerunt, quasi θερος αἰών, id est, aestiva perennitas.* Placuit tamen ista allusio veteribus. Vide Etymol. Magnum in Ζῆθος. MUNCK.

⁹ DIRCE AD TAURUM] Vide Schol. Euripidis ad Phoeniss. pag. 280. Edit. Steph. & Apollon. loco modo adducto. MUNCK.

¹⁰ QUI DIRCEUS] Scribe, *Dircaeus*, ut apud Horat. est & Virgil. ex Graec. Διρκῆος. Schol. Euripid. ad Phoeniss. 102. καὶ ὁ τόπος, ἐνθα εἰσέρη, Διρκῆ καλεῖ, καὶ ὁ ποταμός, & ad vs. 650. Διρκῆ ὁ ποταμός Θήβης, ὁμώνυμος τῇ πηγῇ. MUNCK. *Fons & Fluvius Thebarum* etiam dicitur Dirce a Scholiaste Sophocl. Antig. vs. 105. Sed consule, Lector, III. Spanh. ad Call. H. Del. vs. 76. inprimis Lactant. ad Statii III. Theb. 205. & ad I. Achill. vs. 12.

¹¹ BACCHA FUERIT] *Comeliniana, fuerat, sine causa.* SCHEFF.

Ad C A P. VIII.

¹² EADEM EURIPIDIS, QUAM SCRIBIT ENNIUS] In hoc titulo pro *Euripidis Eucemeri* legendum censet Barthius. Verum nihil immutandum docet Rheinesius lib. III. Var. Lect. pag. 374. cum Euripidis Ἀντιόπη citetur Stobaeo atque Ciceroni. SCHEFF. Laudat eam in *Eὐδυμῶνα*. Hesych. MUNCK. Plura de hujus Antiopae fabula narrat Lactant. ad Statii II. Achill. vs. 66.

¹³ FORMAE BONITATE] H. e. praestantia. Phaedrus lib. IV. 8. *Tanta bonitas est aquae. Dignitatem* Noster appellat cap. 106. & 78. MUNCK. Hinc corporis, animi bona & mala de pulchritudine

pter stuprum ¹ minitans, periculum Antiopa effugit. Casu in eodem loco, quo illa pervenerat, ² Epaphus Sicyonius ³ stabat. Is mulierem ⁴ advectam domo matrimonio suo junxit. Id Nycteus aegre ferens, cum moreretur, Lyco fratri suo per obtestationem mandat, cui tum regnum relinquebat, ne inpune Antiopa ferret. Hujus post mortem Lycus Sicyonem venit. ⁵ Interfecto Epapho, Antiopam vinctam ⁶ abduxit in ⁷ Citheronem: ⁸ parit geminos, ⁹ & reliquit. Quos pastor educavit, Zetum & Amphionem nominavit. Antiopa Dircae uxori Lyci data erat in cruciatum. Ea occasione nacta fugae se mandavit. Devenit ad filios suos. Ex quibus Zetus existimans fugitivam, ¹⁰ non recepit. In eundem

lo-

& deformitate corporis ac mentis occurrunt, & bona forma pro forma praestanti. Consule Celeb. Burm. ad Phaedr. III. 8, 15. Sic ἀγαθός Graecis. Theocrit. Idyll. XXIII. 2.

Τὸν μορφὴν ἀγαθὴν, τὸ δὲ πρὸς τὸν ἐκ τῶν ὁμοίων.

1 MINITANS PERICULUM] Barthius volebat, vitans, & mox aufugit. Ego malle omnibus retentis tantum comma scribere post minitans, ut sensus sit, patrem minatum ei poenas; has deinde minas effecisse, ut caveret sibi, atque sic periculum evaderet. Vide Apollodorum lib. III. quo cum convenit haec expositio. SCHEFF. Barthius vitans conjecit. Tollius, instans. Ego antehac imminens. Nunc verum mihi videtur, quod divinat Cl. Schefferus, post τὸ minitans, ponendum esse incisum. Scribe ergo, & distingue etiam post τὸ vellet: Cum pater punire vellet, propter stuprum minitans, periculum effugit. cap. 10. In aquilam commutatus mortem effugit. Apollodorus certe, quod Vir Clarissimus vidit, id firmat, ita scribens: ἡ δὲ ὡς ἔκλυε ἐξήλε, τὸ παρὸς ἀπειροδύνη, εἰς Σικυῶνα ἀποδιδράσκει. Sed illustri Heinssio minitans periculum videtur dictum, ut minantia fata apud Silium. Et sic nihil medicinae flagitat hic locus, nisi ut incisum post τὸ periculum tollatur. MUNCK.

2 EPAPHUS] Epopeus. MICYLL.

3 STABAT] H. e. commorabatur, diversabatur, inanebat, dum domo aberat. Hinc stabulum & statio pro taberna & diversorio apud Veteres. Et stabularius πᾶδοχος, sive caupo apud Junilium & Cyprianum lib. III. epist. 13. Stabulariae mulieres apud August. C. D. XVIII. 18. copae. Praeivit nobis ad hanc explicationem Barthius. Ita τᾶμνος accipitur interdum Graecis. Vide Jerem. cap. x. 5. Hesych. Σταβμοί, ἱππύλεις. Gloss. vet. Stabulum, πᾶδοχος. Cyrill. Σταβμοί, καὶ τᾶμνος, Statio. Tertull. Sodom. Hospitioquo vocat longe stabulare parantes. Confer, quae ad Suet.

Neron. cap. 37. notavit Torrentius. MUNCK. Ita Statio recte praefert τᾶ ratio apud Phaedrum l. I. fab. 30. Cl. Burm. & in pl. stationes pro tabernis, porticibus, basilicis, in quibus & recitationes fiebant, & otiosi ad confabulandum conveniebant, sumi docet idem ad Ovid. l. III. Trist. El. I. vs. 79. Hinc, etiam stare de meretricibus ante lupanaria quaestus gratia commorantibus. Vide Wouweren. ad Petron. Satyric. cap. 6.

4 ADVECTAM DOMO, MATRIMONIO] Emenda, advectum domum. littera ultima est extrita propter similem subsequentem. Domum autem antiquae, pro domum, sicut saepe apud Nostrum. SCHEFF. H. e. domum. Demo dixisse dandi casu Catonem & Horatium notavit Vossius, quem figurate nonnunquam poni pro accusativo volunt. Infr. cap. XIV. Delatum stultibus Lilybae servavit. nisi placet ablativum esse per defectum praepositionis subaudiendae istiusmodi locis positum. Vide notata ad cap. xv. quo multa id genus congesimus. Cl. Schefferus emendat, domum. δρχαίως. MUNCK.

5 INTERFECTO EPAPHO] Ante haec verba ponendam curavi τελεῖαν εἰσπύειν, postulante omnino id sententia. MUNCK.

6 ADDUXIT IN CYTHERONEM] Putant locum esse mutilum. Ego sic restituo: Antiopam vinctam abduxit. Ea in Cyttherone parit geminos, & reliquit. Clara sunt omnia. SCHEFF. Adducere pro abducere habes etiam cap. 64. 84. 121. 122. 173. & apud Ovid. I. Met. 677. in quibusdam editt. Justin. libr. XVIII. 1. Utrumque certo respectu tolerari posse existimat Berneggerus. Sed ille, ut video, solus relinquitur. Corrigo ergo cum Cl. Scheffero, abduxit. MUNCK. Plura exempla dabit Cl. Arntzenius ad A. Victor. de Vir. III. cap. 21. n. 3.

7 CITHERONEM] Putet aliquis scribendum esse Cithaeronem & hec & in praecedentibus; Sed Citheron pro Cithaeron effert etiam Ausonius Grypho

locum Dirce per bacchationem Liberi¹¹ illuc delata est. Ibi Antiopam repertam ad mortem extrahebat. Sed ab educatore pastore adolescentes certiores facti, eam esse matrem suam, celeriter consecuti matrem, eripuerunt. Dirce ad taurum crinibus religatam necant. Lycum cum occidere vellent, vetuit eos Mercurius, & simul iussit Lycum concedere regnum Amphioni.

IX. Niobe.

¹² AMPHION & Zetus Jovis & Antiopes Nyctei filii, jussu Apollinis Thebas muro circumcinxerunt usque ad ¹³ Semelae bustum, Lajumque Lab-

pho Ternario, quasi in Graeco esset *κισσῶν* non *κισσῶν*: quod & Lactantius sibi permisit. lib. 1. 22. Qui (mons) cum citbarae cantu personaret, Citheron appellatus est. Servius ad AEn. iv. 469. Comperit eum in Citherone monte esse. Observavit Festus rusticorum esse non pronuntiare diphthongos. MUNCK.

8 PARIT GEMINOS] Cl. Schefferus ita distinguit: *vinctam* abduxit. In Citherone ea parit geminos. Fateor minimam istam mutationem multum lucis attulisse. Potest tamen concisa oratio videri, qua *τὸ Antiopa* ex praecedentibus subaudiendum relinquatur. Similiter ex praecedentibus subaudiendum relinquatur cap. 53. JUPITER. A quo (Jove) in avem ortygiam commutata est, quam nos coturnicem dicimus, eamque in mare abjecit. cap. 19. Ab Jove est excoecatus, & apposuit ei Harpyas. cap. 56. BUSIRIS. Apud Busiridem Neptuni filium cum esset sterilitas, ex Graecis augures convocavit. cap. 72. FILIUS. Quae cum filium procreasset, & ad puberem aetatem pervenisset. cap. 77. LEDA. Jupiter Ledam compressit, & ex eo peperit Pollucem & Helenam. 105. PRIAMUS. In qua scriptum fuit; Palamedi a Priamo missa; tantumque ei auri pollicetur, &c. cap. 106. AGAMEMNON. Achilles cum Agamemnone redit in gratiam, Briseidamque ei reddidit. cap. 126. MNESTERES. Quem cum Eumaeus ad Mnesteras perduxisset, & cum ancillis discumberent, ait ad illos. cap. 178. CADMUS. A Cadmo lapide est interfectus; dentesque ejus, Minerva monstrante, sparsit & aravit. cap. 198. PATER. Illa se in mare praecipitavit, ne persequeretur. cap. 30. IS. Vestigia ejus afflabat, & malorum cruciatu moriebatur. Tale est & illud Scholiaetae German. Orione: Cum putarent Arionem obiisse, & de monumento prodisset. sc. Arion. Neque non istud Lactant. ad 11. Stat. Thebaid. vers. 4. Quos Juno causa Epaphi ex Jove nati contra Jovem excitavit arma sustollere. Unde isti poenas dederunt adjuvantibus Diis, & Atlantii coeli sonus imposuit, scil. Jupiter.

Fulgent. lib. 11. cap. 15. Jupiter cum Semele concubuit, de qua natus est Liber pater, ad quam cum fulmine veniens, crepuit. scil. Semele. Et lib. 1. cap. 27. Admetus Apollinem atque Herculem petiit, & ei ad currum leonem & aprum junxerunt. Ita habet MS. Leid. & Basil. Edit. vetus, non qui ei. Loqui sic nonnunquam etiam Graecos animadverti. Parthen. Erot. cap. 15. Δι' ὃν αἴσαν μάλιστα καὶ θύμιον ὡς Ἀρτέμιδι, καὶ αὐτὴν δ' ὅσοι βαλάνειν ἐποίησεν. nempe Ἀρτεμίδας. Haec statim sub initium heic constipare volui, ut, cum toties ista orationis forma in hoc scripto deprehendatur, examinet lector, librariisne ea, an auctori ipsi sint tribuenda. Confer notas ad cap. 54. MUNCK.

9 ET RELIQUIT] Malim, *relinquit*, propter *τὸ parit*, quod praecessit. MUNCK. Sed vide, quae a me ad Nepot. Dione cap. 8. & ad J. Caesar. l. v. B. G. c. 11. p. 222. a Cl. Oudendorpio notata sunt.

10 NON RECEPIT] Vetus, *recipit*, quod magis probo. Porro post haec verba suspicor deesse aliqua, quibus ostendebatur, quomodo etiam contra Zeti voluntatem ibi substitit. SCHEFF. Vetus *recipit*, inquit vir doctus, quod magis probo. Atqui Micylli editio, quae prima est, *recepit* exhibet: nec, cur valde improbem, video. MUNCK.

11 ILLUC] Quia praecedat, in eundem locum, deletam vellem hanc voculam. MUNCK.

Ad C A P. IX.

12 AMPHION ET ZETHUS] De horum nece Apollodor. lib. 111. pag. 181.

13 SEMEDUSTUM] In aedificatum fortasse. MICYLL. Barthio assentior, qui hic legit *Semeles bustum*. Semeles sepulchri meminit & Pausanias lib. 1x. quod fuerit in urbe Thebanorum. SCHEFF.

Labdaci regis filium in exilium ejecerunt. ¹ Ipsi ibi regnum obtinere coeperunt. Amphion in conjugium Niobam Tantali & ² Diones filiam accepit. Ex qua procreavit ³ liberos septem totidemque filias. Quem partum Niobe Latonae anteposuit, superbiorque locuta est in Apollinem & Dianam: quod illa ⁴ cincta viri cultu esset, & ⁵ Apollo vestem deorsum, atque crinitus; ⁶ & se numero filiorum Latonam superare. Ob id Apollo filios ejus in sylva venantes, sagittis interfecit in monte Sipyllo.

SCHEFF. Turnebus, *Semelae bustum*, Advers. lib. xxviii. 43. Quod & Barthio ac Cl. Cupero Observ. lib. iii. cap. 17. venit in mentem. Atque ita emendaverat quoque olim in Libro suo Salmasius. MUNCK. Neque aliter legi potest. Auctor noster recte addit *usque ad Semelae bustum*, quia locus is sacer erat, eademque, qua loca alia fulmine tacta, custodiebatur religione. Consule Celeb. P. Burm. in Diss. de Jove Fulgerat. cap. 7.

¹ IPSI IBI REGNUM] *Tò ibi* abest à *vetustioribus*. SCHEFF. *Tò ibi* non agnoscere vetustiores ait vir Cl. Sed vetustissima Micylli omnino agnoscit. Nec causam video, cur aliae expulerint. MUNCK.

² DIONEI] Scribe *Diones*. Ex Fab. 83. & aliis. SCHEFF. Scribe *Diones*. Vide infr. cap. 82. & 83. Longe aliter de Niobe fabulatur Parthenius Erot. cap. 33. Diones vocabulum restituendum etiam Lactantio in Stat. Theb. lib. iv. vs. 576. *Niobe*, inquit, *filia Tantali & Peniopes*. Lege, *Diones*. MUNCK. Consule Cl. Burm. ad Ovid. vi. Met. vs. 146. & de *Dione* ejus matre una ex Hyadibus ad vs. 174.

³ LIBEROS SEPTEM] H. e. septem filios. Veteres *τὸ liber* singulari numero pro filio posuisse probat aliquot exemplis Vossius Analog. lib. i. cap. 42. & Schottus ad Victoris Caesar. cap. 26. quibus nos praeter hoc Hygini illud quoque Solini addimus cap. 8. *Tres liberos in Italia procreavit, Tiburtum, Coram, Catillum*. Plinius lib. i. ep. 10. *Liberi tres, duo mares, quos diligentissime instituit*. Si enim singulari numero careret hoc nomen, non *tres*, sed *ternos* vel *trinos* dixissent. Vide Varron. L. L. ix. pag. 136. Quintil. decl. 11. *Liberi ac parentis non alius mihi videtur affectus*, &c. MUNCK.

⁴ CINCTA VIRI CULTU] H. e. Altè cincta, ut viri solent. Petit a Jove & impetrat apud Calim. Hym. iii. *ἡς γόνυ μέχρη χιτῶνα ζώνουδ' ἀγνώειν*. Ovid. x. Met. *Nuda genu vestem ritu succincta Dianae*. Ad illum virilem cultum respexit Petronius: *Et praecincti certe altius eramus*. Minutius Felix: *Diana interim est altè cincta venatrix*. Imo & *bis cincta*. Aufon. epigr. 38. Claud. P. R. 11. vers. 33. *Crispatur gemino vestis Gor-*

tynia cinctu, Poplite fusa tenuis. *Succincta* est Ovid. iii. Art. A. 143. & Amor. ii. El. 2. *Incincta* Heroid. iv. 87. *Alte cincti imprimis venatores, alte etiam viatores*. Horat. lib. i. Sat. v. 5. *Hoc iter ignavi divissimus, altius, ac nos, Praecinctis unum est*. Corrige ex hoc loco Servium ad AEn. i. 214. *Accinctos autem industrios dicimus, ut Horatius: Altius ac nos praecincti sumus*. Lege, inquam, *Praecinctis unum est*. MUNCK. Consule Ill. Spanh. ad Call. H. Dian. vs. 11.

⁵ APOLLO VESTEM DEORSUM] Videtur deesse *haberet*. aut simile verbum. MICYLL. Scilicet *cinctus*, quod debet repeti ex praecedentibus. Neque haec lacuna est, quod Barthius quoque vidit. Adi indicem. SCHEFF. Supplet Micyllus, *haberet*. Sed tu repete potius cum Scheffero *τὸ cinctus* ex praecedentibus, id quod jam antea Barthius quoque monuerat. Pingit habitum Citharoedicum. Tib. iii. 4. *Ima videbatur talis illudere palla*. Pariter de eodem Apolline Ovid. xi. Met. 166. *Verrit humum Tyrio saturatà murice palla*. MUNCK. De Apollinis vestitu praeter Broukh. ad Tibull. iii. iv. 35. videndus Ill. Spanh. ad Call. H. Apoll. vs. 32. p. 63, 64. *Crinitus & intonsus* dicebatur passim a Poëtis, ob comam ejus semper intonsam ac prolixam. Consule Apollon. Rhod. ii. Arg. vs. 710. & confer vs. 679. videndi Lambinus ad Horat. l. i. Od. 21. vs. 2. & Broukh. ad Tibull. l. i. vs. 27. Sed haec satis nota sunt; illud unum addo, causam hinc adparere, cur δ *Δαφνηφόρος*, ut refert Proclus in Chrestomathia apud Photium Biblioth. p. 989. fuerit ΤΑ'Σ ΜΕ'Ν ΚΟ'ΜΑΣ ΚΑΤΕΙΜΕ'ΝΑΣ, χρυσὸν ὃ σέφανον φέρον, καὶ ΛΑΜΠΡΑΝ' Ε'ΣΘΗΤΑ ΠΟΔΗΡΗ' Ε'ΣΤΟΛΙΣΜΕΝΟΣ. De luctu Niobes Plutarch. de Consolati ad Apoll. pag. 116. De fabula ita Sophocles Electra vs. 150. canit

Ἰὼ παντράμων
Νιόβα, σὲ δ' ἔγωγε νέμω θεόν,
Ἄτ' ἐν τάφῳ πετρώει
Αἰ' Αἰ' δακρύεις.

10 Et Diana filias in regia sagittis interemit, praeter Chloridem. At genetrix liberis orba, flendo lapidea facta esse dicitur 7 in monte Sipylo. 8 Ejusque hodie 9 lacrymae manare dicuntur. Amphion autem cum templum Apollinis expugnare vellet, ab Apolline sagittis est interfectus.

X. Chloris.

10 CHLORIS Niobes & Amphionis filia, quae ex septem superaverat. Hanc

Ubi v. Schol. *ὁ τάφῳ πετρώει, τῇ τῆς ἀπολλωνοει-*
σα. & Triclinius ad h. l. & Bifetus ad Aristoph.
Ran. vs. 943. proferunt hoc Agathiae Schola-
stici in Nioben Epigramma:

Ὁ τύμβος ἔτι ἔνδον ὅκ' ἔχει νέκυν,
Ὁ νεκρὸς ἔτι ὅκ' ἔχει τάφον.
Ἄλλ' αὐτὸς αὐτῷ νεκρὸς εἶσι καὶ τάφος.

A Jove in saxum mutata credi docet Triclin.
ad Soph. Antig. vs. 836. a Diana Nioben inter-
fectam docet Lactant. ad Statii i. Theb. vs. 711.
Fabulam vero explicat Palaephatus cap. 9.

6 ET SE NUMERO] Mallet, *at se numero*,
quia hoc est efficacius. SCHEFF. Cl. Scheffe-
rus, *at se*, quod hoc sit efficacius. Sed & pro
at ita saepe in hoc scripto positum deprehendo,
ut vix quicquam mutare audeam. Inspice cap.
21. 26. 31. 67. 82. 122. 125. 154. &c. Etiam
Graeci *καὶ* pro *et* non raro ponunt, ut observat
Pfochen. Diatrib. de styl. nov. Instrum. Tm.
58. Ne dicam jam *καὶ* & non incommode expli-
cari heic posse per *etiam* vel *insuper*. MUNCK.

7 IN MONTE SIPYLO] Propert. lib. ii. 16.
Nec tantum Niobe bis sex ad busta superba Sollicito
lacrymas depluit à Sipylo. MUNCK. Vide Lactant.
ad Statii vi. Theb. vs. 124. Sophocli. Antig. vs.
834. 835. 836.

Ἦκυσα δὲ λυγροτάταν ὀλέκῃ
τὰν Φρυγίαν ξέναν
ταυτάλα, ΣΙΠΥΛΩ ΠΡΟΣ' ἈΚΡΩ.

Ad quae verba Veteres Critici, ut & ad sequen-
tia, sunt consulendi. Cur autem Apollo filios,
Diana vero filias interfecisse fingantur, lectorem
docebit Ampliff. Cuperus in Harpocrate pag.
43. quamquam Plutarch. T. ii. p. 170. tam fi-
lios, quam filias, interfectos a Diana indicat. &
quid sit *Apollinis ac Dianae tellis interfici*, Cl. Burm. in
Jove Fulguratore cap. 15. p. 335. Adde Servium
ad Ecl. v. vs. 66. & Philostrat. Heroic. cap.
10. §. 4. ibique Olear.

8 EJUSQUE HODIE] Mallet, si addicerent
MSS. *Ejus bodieque.* Ovid, vi. Met. 310. *Liquit-*

tur, & lacrymas etiam nunc marmora manant.
MUNCK.

9 LACHRYMAM MANERE] Tollius ad Aufonium
Epit. 27. emendat, *manare*, quod probō. Ipsum
vide. SCHEFF. Praeferam *manare*. quod Cl.
Tollio esse visum ex Cl. Schefferi notis didici.
Sen. Agam. 378. *& adhuc lacrymas Mœsta aeter-*
num marmora manant. Etiam *fluere* active compe-
ri usurpatum. Isidor. Orig. xvii. 8. *Cujus vir-*
gulae inter caniculae ortum catervatim lacrymas
fluunt. Catal. Pith. lib. i. *Effluas dulcem saporem*
comparandum nectari. Quem versiculum frustra
emendare nituntur. *Effluere* est producere heic
& gignere, ut *emanare*. Incertus auctor de Or-
thograph. in Corpore vett. Grammat. *Emanat*
fons sive terra aquam, id est, gignit ac producit.
Contrarium est *influere*. Cyprian. lib. ii. ep. 2.
Quod in mentes nostras indulgentiae coelestis allapsu
clementer dominus influxit. Minucius Felix Octa-
vio: *Mare influxerit liquor.* Leo Papa de confli-
ctu Vit. & Virt. *Nunquid fons de eodem foramine*
emanat dulcem & amarum aquam? Apollod. lib.
iii. *καὶ καὶ δάκρυα νέκρω καὶ μετ' ἡμέραν & λίθ.*
Adde quae annotat Schol. Homeri ad Iliad. Ω.
602. Perquam elegantes sunt hi versiculi Calli-
machi Hymno Apollinis: *καὶ καὶ ὁ δακρυόεις ἀνα-*
βάλλει ἄλγιστα πέτρῳ ὅστις ἐνὶ φρυγίῃ διερχὸς λίθῳ
ἐστίν. *Μάρμαρον ἀντὶ γυναικὸς διζυρόντι χαλκῆς.*
Haud absimile est, quod de columnâ salis, in
quam Lothi uxor conversa est, memorat Ter-
tullianus: *Dicitur & vivens alio jam corpore sexus*
Munificos solito dispungere tempore menses. Un-
de orta sit fabula, indagat Eustath. ad Dionys.
pag. 18. MUNCK.

Ad C A P. X.

10 CHLORIS IN URBE SETI AMPHIONIS] Ho-
merus tamen non hujus, sed alterius Amphio-
nis, qui fuit Jasii, filiam videtur facere Odyss.
A. MICYLL. Quenam haec urbs Seti? sine
dubio scribendum, *Chloris, Niobes & Amphionis*
filia. Ex prima Syllaba *Ni* in voce *Niobes* fece-
runt in, ultimam litteram S adjecerunt conjun-
ctioni, remanebat *obe*, unde doctus scilicet ali-
quis

Hanc habuit in conjugem ¹ Neleus Hippocoontis filius. ² Ex qua procreavit liberos masculos duodecim. Hercules cum Pylum expugnaret, Neleum interfecit, & filios ejus decem. undecimus autem ³ Periclymenus, beneficio ⁴ Neptuni avi in aquilae effigiem commutatus, mortem effugit. Nam duodecimus Nestor ⁵ in Ilio erat, qui tria secula vixisse dici-

quis formavit urbe. SCHEFF. Barthius ad Statium, in urbe Zethi, hoc est, Thebis. Salmasius in margine libri olim sui, quem pro benignitate suâ utendum nobis dedit Cl. Blancardus, appinxerat, Niobes & Amphionis. quod omnino probandum. & ut video, probat mecum Schefferus, idem conjiciens. Sed Schol. Homeri ad Odyss. A. vers 280. longe aliter *Ἰσμελογεῖ*, matremque Chloridis *Περσεφόνην* appellat. ipsum adi. Nihil tamen movere debet hoc lectorem. Corrige ita vult Hyginus ipse cap. 14. *Periclymenus Nelei & Chloridis Amphionis & Niobes Amphionis filiae filius*. MUNCK. Plures fuere Chlorides. Vide Burm. in Catal. Argon. in voce *Mopsus*.

¹ NELEUS HIPPOCOONTIS] Scholiastae Homeri loco modo laudato cum aliis non paucis est Ποσειδῶν & Τυρῆς παῖς. MUNCK. Plures ejusdem nominis fuere. Sic Neleum Codri filium Mileti conditorem, cum hoc Neleo Nestoris patre confundi a Strabone docet Cel. Perizonius ad Aelian. viii. V. H. c. 5. Neptunus a multis in fluvium *Enipeum*, quo nomine inde a Milesiis fuit cultus, mutatus dicitur e Tyro Salmonei filia, hunc Neleum & Pelian suscepisse. Consule Tzetz. & Potter. ad Lycophron. vs. 722. Passerat. ad Propert. 1, 13. 21. & Cl. Burm. ad Ovid. vi. Met. vs. 117. Verum ab aliis *Cretheus* pater Nelei fuisse creditur. Vide Munck. ad fab. 157. Imo Pausanias lib. ix. cap. 36. juxta finem ait: Νηλεὺς ΚΡΗΘΕΨ βασιλεὺς Πύλου (quam condidisse dicitur ab Apollodoro lib. 1. pag. m. 45. unde *Neleia Pylus* Statio Theb. iv. 125.) γυναῖκα ἔχεν ἐξ Ὀρχομένης Χλωῆν (ita enim legendum) Ἀμφιόνος & Ἰλασίης. & pro Ἰλασίης legendum ibi esse Ἰασίης docet Simfonijs Chron. Cathol. A. M. 2661. *Cretheus* juxta Schol. Pindari O. Pyth. iv. vs. 190. esset magnus avunculus *Nelei*, frater quippe *Salmonei*, cujus filia Tyro V. Tzetz. ad Lycophr. vs. 175. Sed jam supra confusionis causam notavi. Rectius itaque *Neleus* Neptuni filius dicitur. Inspice etiam Catalogum Argonautarum a Cl. Burmanno confectum in hac voce, & in *Periclymenus*; adde notam sequentem.

² Ex qua, &c.] Idem Scholiastes ex Chloride tres tantum procreasse eum tradit, reliquos vero ex diversis matrimoniis. Calculum illi dat Apollonianus Scholiastes ad lib. 1. 156. Νηλεὺς

ἔχει πᾶδας ἐν τῇ Χλωρίδι Νέτορα, Περικλύμενον, Χρόμιον. Ἐκ δὲ Διφύραν γυναικῶν ταύτων, Ἀσίειον, &c. Habes ibi & caeterorum nomina. MUNCK.

³ PERICLYMENES] Infra c. 14. est *Periclymenus*, quod videtur rectius, quia & Apollodoro ita scribitur. SCHEFF. Micyll. Editio exhibet, *Periclymenis*, scribe, *Periclymenus*, Apollon. 1. 156. Περικλύμενος Νηλεΐου. Interfectum eum ad illum locum narrat Scholiastes, ut & Apollodorus lib. 1. pag. 36. ac Tzetzes Chil. 1. 45. Nonnus Dionys. μγ. Ovid. xii. Met. fab. 6. MUNCK.

⁴ NEPTUNI AVI] Atqui modo Hippocoontis esse filium Neleum dixit. In tam brevi narratione diversas miscere opiniones, vix veniam mereri videtur. Caeterum *σωσεμάχων τῶν Νηλεΐ τρεῖς θεοὶ, Ποσειδῶν, Ἥρα, Αἰδανός*. Vide Schol. Hom. Iliad. A. 689. MUNCK. Hygini locus an corruptus sit, nescio, sed Neptunum recte *Periclymeni* avum vocari, qui a multis pater Nelei fuisse creditur, docet Celeb. P. Burm. in Catal. Argonaut. in *Periclymenus*. Si audacior essem, *apis in effigiem* substituerem, τοῖς ἀνι & aquilae ejectis; Nam Apollodorus lib. 1. pag. m. 45. docet Περικλύμενον δὲ Ποσειδῶν δίδωσι μεταβάλλειν τὰς μορφάς, καὶ μαχόμενον, ὅτε Ἡρακλῆς ἐξέπυρβη Πύλον, γινόμενον δὲ μὲν λέων, ὅτε δὲ ὄφις, ὅτε δὲ ΜΕΛΙΣΣΑ.

⁵ IN ILIO ERAT] Barthius commentario ad Stat. emendat, in exilio erat. Convenire hoc aliquatenus videtur cum verbis Apollodori: Ἐπειδὴ ὡρᾷ Γερηῖοις ἐπέφευθ. & Scholiast. Homeri. ad Iliad. A. 691. Τὸν Νέτορα φησι ἀεληφθῆναι τῇ Νηλεὺς παίδων. ἥτοι νέος ὑπάρχων ἔξω ἐπέφευθ ὡρᾷ τοῖς Γερηῖοις, &c. Si hoc tamen minus placeret forte, examinandum offert lectori, *Gerenii*. Sed me judice, durum alterum, alterum nimis a vulgatâ scripturâ remotum. Scribo: In Pylō non erat. Ita infr. habes cap. 254. *Anchises* item in Ilio, &c. 273. fecit in Ilio. Confer notata ad cap. 243. Interpres Concil. Ephesin. pag. 76. Edit. Contii: Synodus congregata in Epbeso. Nec aliter Plaut. Bacch. Act. 11. sc. 3. Adde, quae Vossius habet construct. pag. 167. MUNCK. De Fabula consule Schol. Homeri Iliad. A. vs. 250. Huic vero Scholiastae & Hygino addatur Philostratus cap. 111. Heroic. §. 1. qui Nestorem Neleo patri, & fratribus Geryonis

dicitur beneficio Apollinis. Nam quos annos ⁶ Chloris & fratrum, ⁸ Apollo eripuerat, Nestori concessit.

XI. ⁹ Niobidae.

¹⁰ THERA, Tantalus; Ismenus, ¹¹ Eupinytus, Phaedimus, Sipulus, ¹² Chiade, Chloris, ¹³ Astykratia, ¹⁴ Siboe, ¹⁵ Sictothius, ¹ Cleo-

nīs boves Herculi auferentibus noluisse adesse, licet posset, & ideo Herculem, iustitiae mercedem Nestori dedisse Messenen inter alia refert. Vide ibi cetera.

⁶ CHLORIS] Scribo *Chlorids*. Nihil mutarem, nisi haberetur infr. cap. 14. *Ampyci & Chloridis filius*. Legimus enim in vett. inscript. *Isis pro Isidis, Isi pro Isidi*. In Veneris Pervig. *Facta Cypris de cruore deque Amoris osculis*. Sic & *Adone* pro *Adonide* dixit Lactant. lib. 1. 17. & Arnobius lib. 4. *Ansisse Proserpinam in Adonem*, nisi ista sunt a recto *Adon*. quo utitur Capella lib. 11. Sidonius carm. 2. *Quicquid laudatum est Scythicis Anacharsis in oris*, *ἀνὰ τὴν Ἀναχάρσιδος*. Talia sunt ista apud Nostrum cap. 97. *Alcestis Peliae filiae filius*. 157. *Busiris filia*. 189. *Munera Procri dat*. Charisius lib. 1. *Non est necesse consuetudinem ratione reformare, praesertim cum adsit auctoritas. Nam & Varro de vitā suā, non tantum bujus Serapis declinavit, sed & Isis, quod paulo est durius, &c.* Quamobrem nollem hanc declinandi rationem tantopere improbasset *πολύτῳ* ille Vossius. MUNCK.

⁷ CHLORIS ET FRATRUM] Utique nullos Chloridi eripuerat annos Apollo, qui filios Niobes occidit, non filias, quas Diana interemit, & has quidem praeter Chloridem, fab. 9. quae sola ex septem superavit, hac ead. fab. Delenda omnino copula, legendumque Chloridis fratrum. Ceterum Nestorem Gerenii fuisse, capta Pylo, docet & Pausan. Lacon. extr. *ὡς ταύτῃ τῇ πόλει (γενηθεία) Νέστωρ οἱ μὲν παραφύλαξ λέγεται, οἱ δὲ ἐς τὸ τοῦ Ἰλίου πύλον τὸ χωρίον, ἡνίκά πύλον ἡλίοιο ἐπὶ ἡγεκλῆος*. Similiter Scholiast. Homeri. Il. B. v. 33. E. v. 392. & A. v. 691. Unde & ab Homero saepissime vocatur *γενηθεία ἰσπόμενος Νέστωρ*. Jac. Perizonius. MUNCK.

⁸ APOLLO ERIPUERAT] Barthius vult, *corripuerat*, quod exponit, *breviores fecerat*. Sed repugnat sequens *concessit*, cui recte opponitur *eripuerat*, non *corripuerat*. Itaque nil muto. Est trajectio non inusitata nostro, ut jam monui. Ordo iste: *Annos Chloris & fratrum concessit Nestori, quos eripuerat*, nempe Chloridi & fratri. Vid. Fab. 14. Pro Chloris lego Chloridis, ut est fab. 14. Vitium peperit compendium scribendi. SCHEFF.

Ad C A P. XI.

⁹ Niobidae] Diversas auctorum opiniones de numero liberorum Niobes congersere Bernartius ad Stat. Theb. III. 198. Clarissimus Cuperus Observat. III. 17. Natalis lib. VI. 13. & jam olim Scholiastes Euripidis ad Phoeniss. vs. 162. Aelian. Var. Hist. XII. cap. 36. Eustath. ad Il. Ω. pag. 1506. Ed. Bas. Cum Hygino facit Schol. Juv. ad Sat. VI. vers 174. & Lafus apud Aelianum. MUNCK. Plutarchus de Superstit. Tom. II. pag. 170. nec non scholia nuper edita in Sophocl. Electr. vs. 152. sex modo filios & totidem filias enumerant. Ipse Sophocles quatuordecim habuisse testatur. Vide Lactant. ad Statii VI. Theb. vs. 123. & ad VII. Theb. 250. 353.

¹⁰ LERTA] Scribo *Tbera* ex Apollodor. lib. III. pag. 145. & ipsomet Hygino, qui non *Lertam*, sed *Tberam* agnoscit cap. 69. Sed Stat. Schol. ad lib. III. Theb. 191. *Neeram* appellat. unde *Neaera* faciendum. *Νεαργα* enim est in MSS. 2. Apollod. MUNCK. *Neaera* una Nereidum Medae mater a Sophocle dicitur. v. Schol. Apoll. Rh. III. Arg. 242.

¹¹ EUPINUS] Tzetzi est *Eupnitus*, quod rectius videtur. Sed & caetera non parum corrupta, nam scribendum *Astycratea*, *Damafichon*, *Etbodaea*, *Agenor*, pro *Astygratia*, *Sictotbius*, *Eudoxa*, *Archenor*. SCHEFF. Apollodoro est *Minytus*. Malim utrobique scribi, *Eupinytus* ex Tzetze, quod & Lactantius ad Stat. III. Theb. suadet, apud quem minus corrupte *Epinites* appellatur. MUNCK.

¹² CHIADÉ] *Κιάδα* est Hellanico apud Euripid. Scholiasten ad Phoeniss. vers. 162. *Astyoche* Apollodoro & Tzetzae. sed heic *Chias* videtur rescribendum ex cap. 69. MUNCK.

¹³ ASTYGRATIA] *Astycratia* scribe ex Apollodoro. quod jam praeter Schefferum etiam doctissimo Cupero venisse in mentem video. Ad do Hellanicum quoque, & ipsum Hyginum ita velle cap. 69. Nec non Lactantium ad Statium, qui *Asticratiam* vocat. MUNCK.

¹⁴ SIBÖE] *Phthiam* pro hac exhibet Apollodorus. Hyg. cap. 60. *Astynamen*. Lactantius, *Phegam*. MUNCK.

¹⁵ SICTOTHIVS] *Damafichon* emendat Celeberrimus

1 Cleodoxa, 2 Archenor, 3 Ogygia. Hi sunt filii & filiae Niobae uxoris Amphionis.

XII. Pelias.

PELIAE 4 Crethei & Tyrus filio 5 responsum erat, ut Neptuno sacrum faceret. Et si quis 6 monocrepis, id est, uno pede calceatus supervenisset, tum mortem ejus adpropinquare. Is cum annua sacra faceret Neptuno, Jason Aesonis filius, fratris Peliae, cupidus sacra faciendi, dum 7 flumen Euehenum transfret, calceamentum reliquit: quod, ut celeriter ad sacra veniret, neglexit. Id Pelias inspiciens, memor fortium praecepti,

timus Schefferus. Et sane hic apud Ovidium, Apollodorum, & Tzetzen est, nullus *Sistotbius*. *Xenarchus* est Lactantio. MUNCK.

1 EUDOKA] *Cleodoxa* est Apollodoro. Tzetzae & Hygino cap. 69. *Cleodoxe* Lactantio. quod idem est. Non dubitabo ergo & heic reponere *Cleodoxa*. MUNCK.

2 ARCHENOR] *Alphenor* est Ovidio. Cl. Schefferus corrigit ex Apollodoro *Agenor*. Ego nihil mutaverim. nam *Archenorem* inter Niobes filios numerat etiam Hellanicus. *Archemorus* est Lactantio. MUNCK.

3 OGYGIA] *Egyge* est Tzetze. Ὀγῦα Hellanico, Ὀρύγα Apollodoro. Malim Ὀρύγεια, & Ὀρύγη in Tzetze, heic *Ogygia*, praesertim cum cap. 69. *Ogygia* dicatur. Poene innumeris locis y & i confundi, & negligi aspirationes diphthongosque notavi. Corruptus heic quoque Lactantius, qui *Ogimen* nominat. MUNCK.

Ad C A P. XII.

4 CRETHEI] Scribendum *Crethei*. Graece Κρηθός dicitur. Κρηθός autem Minois filius natus maximus fuit, & regni successor, de quo Mercerus ad Diest. Cretens. lib. i. Noster cap. 157. *Crethea* facit Neptuni filium. Scilicet Neleum & Pelian à Neptuno virginem compressam enixam Tyronem, quae postea nupserat Cretheo. Vide Diodor. lib. iv. Genealogiam accurate tradit Pindari Schol. ad Pyth. Od. iv. pag. 204. Edit. Francof. Perperam Κρηθός dicitur in Schol. Lycophr. p. 35. MUNCK. Hic *Cretheus* cujus fuerit filius, haud incertum est. Plerique enim Mythographi referunt *Crethea* fuisse filium Aeoli, Athamantis fratrem. v. Cl. Burm. ad Val. Flacc. l. 1. Arg. vs. 286. & Schol. Apoll. Rh. 1. Arg. vs. 143. Hic aliorum etiam Heroum fertur fuisse pater. An fuerit Nelei & Peliae pater ad cap. 10. examinatum est. Verum etiam pater

Pheretis dicitur, a quo *Pberae* dicuntur conditae. V. Scholl. Apoll. Rh. 1. Arg. vs. 49. & Tzetz. ad Lycophron. vs. 175, 1178. Aesonis pater, unde Jason, cujus itaque avus fuit. V. Meurs. ad Lycophron. vs. 872. Schol. ad l. 11. Apoll. Rh. vs. 1166. ubi Jason ipse loquitur

Κρηθός γάρ ῥ' Ἀθάνας τε κασιγνήτι γενέσθαι,
Κρηθὸν δὲ ἑμὸς ἐγὼ.

Adde Schol. ad l. 111. vs. 352. & hinc Hellanicus jam dixit, teste eodem Scholiaste ad vs. 335. Jasonem ἀπὸ Αἰόλου τὸν Κρηθὸν καλέειν, quia nempe Cretheus Jasonis avus, erat filius Aeoli.

5 RESPONSUM ERAT, UT NEPTUNO SACRUM FACERET. ET SI QUIS, &c.] Ex sequentibus apparet non extraordinaria eum jussu oraculi fecisse Neptuno sacra, sed annua. Unde puto conjuncte legendum, licet de eo cum quoquam nolim contendere: Resp. erat, ubi Neptuno sacrum faceret, si quis, &c. Hoc sensu: mortem ejus appropinquare, si quis uno pede calceatus intervenisset; cum primum ipse Neptuno sacra faceret. Perizonius. Probam hanc ejus esse emendationem videre licet ex Lact. ad 111. Theb. 516. MUNCK.

6 MONOCREPIS, ID EST UNO PEDE CALCIA-TUS] Mihi videntur istae Graecanicarum vel alias non sic satis usitatarum vocum explicationes multis in locis a glossa esse. Vide not. ad cap. 92. Fabula haec est apud Apollodor. lib. 1. pag. 41. Apollon. initio lib. 1. Zenob. iv. 92. aliosque Scholiastes Pind. ad Od. iv. Pyth. p. 198. Τὸν μονοκρήπιδα, Τὸν μονοσάνδαλον. Κρητὶς ᾧ τὸ Βῆμα, καὶ εἶρη ὡρᾷ τὴν βάσιν. Parthen. cap. 8. ἐν ταῖς κρηπίδι τὴν παῖδων in calceis servorum. Μονοπέδιλον est Isacio. Caeterum calciatus & calciamentum deterius aevum arguunt, ut calcius & calciamentum, in notis Tyronis pag. 161. calciaris apud Juvenal. Schol. Vet. ad Sat. v. vers. 20. Qui

cepti, iussit eum pellem arietis, quam Phryxus Marti sacrauerat, inauratam, Colchis ab rege Aëta hosce petere. Qui convocatis Graeciae ducibus, Colchos est profectus.

XIII. *Juno.*

JUNO cum ad flumen Euhenum in anum se convertisset, ⁸ & staret, ad hominum mentes tentandas, ut se flumen Euhenum transferrent, & id nemo vellet, Jason Aësonis & ⁹ Alcimedes filius eam transtulit. Ea autem irata Peliae, quod sibi sacrum intermiserat facere, effecit, ut Jason unam crepidam in limo relinqueret.

XIV.

Quibus adde Festum Pauli in Balatrones. MUNCK. Pro eo dixit altero pede nudo Servius ad Virg. Ecl. iv. vs. 34.

7 FLUMEN EUHENUM] Apollonius *Anaurum* vocat eum fluvium. MICYLL. Ita fluvium quoque illum appellat Hygini compilator Lactantius ad v. Theb. Stat. vers. 345. ubi tamen MS. habere *Anaurum* testatur Tiliobroga, ut fortasse ita quoque apud Hyginum sit scribendum. Certe Zenobio, Pherecydi, Apollodoro, Apollonio I. 9. est *Anaurus*. Annotat. Scholias: "Αναυρον λέγει τὸ χειμάρρον, οἱ δὲ ἐξ ὑετῶν συνιστάμενοι ποταμοὶ ὕψω καλεῖν". Cujus sententiam amplectitur Hoelzelinus, ut & Lampertus ad Valer. Flacci lib. i. vers. 84. ubi *Enipeus* appellatur; non etiam Bifetus, quem manu suâ ad hunc Apollonii locum notasse deprehendo, quae tecum communicabo. Malim, inquit, hoc loco *Αναυρον* pro nomine proprio accipi. Est enim in Thessaliâ fluvius, sic dictus, quod neque auram neque nebulam emittat. Philostratus, de eadem re loquens: λέγει δὲ, inquit, ὡς τὸ *Αναυρον* Ἀλφειονίδι αὐτῷ τὸ ποταμὸν, συνεῖδη κρητὶς τῶ ῥόματι. Hujus fluvii meminit Hesiodus sub finem Clypei bis verbis: Τὲ δὲ τὰφοι καὶ σὴν αἰδὲς ποίησιν *Αναυρον* Ὀμβρῶν χειμῆρα πλῆθον. Et Lucanus lib. vi. Quique nec bumentes nebulis, nec rore madentem Aera, nec tenues ventos aspirat *Anaurus*. Haec Bifetus. Ad Hesiodi locum annotat Tzetzes; *Αναυρον* ποταμὸς Θεσσαλίας. Καλεῖται δὲ καὶ ἀναύρας τὸς χειμάρρους. Ποταμὸν quoque appellat Isacius ad Lycophr. pag. 35. Scholias ad Callim. Hymn. Dian. vs. 101. Vibius Sequester: *Anaurus* Thessaliae ita denominatus, quia ex se neque auram neque nebulas emittat. Ad e, quae Palmer. Exercitat. pag. 815. observat. Initio *Lycormas* dictus est ille Fluvius, ut Lactant. Argum. fab. 11. lib. ix. Met. Ovid. observat, & Schol. Homer. ad Iliad. i. vers. 453. Caeterum *Eubenus* scribit pro *Euenus*, ut *Phrabetes* Tacitus lib. ii. Annal. cap. i.

& Just. lib. xli. qui Graecis *Φεράτης*. Agnoscis Aëolicum digamma ut in *peribodos* apud Festum. MUNCK. *Enipeum*, vel *Anaurum* hic reponendum censet Meziriac. ad Ovid. Tom. ii. pag. 26. Consule Celeb. Burm. ad Val. Flacc. l. i. Arg. 83.

Ad C A P. XIII.

8 ET STARET] Puto hoc corruptum. Quid enim, *staret* & *transferret*? sine dubio fuit primum, & *oraret*. SCHEFF. Cl. Schefferus, & *oraret*. Quod non parum firmant illa cap. 22. *Anum se simulavit*, & *rogavit*, ac se *transferret*. Servius hac de re ad Ecl. iv. 34. *Pelias cum accepisset responsum ab Apolline, fore, ut ab eo regno privaretur & vita, qui altero pede nudo ei occurrisset, forte vidit Jasonem nudo pede venisse, qui dum Junonem transformatam in anus speciem, credens mortalem, per vadum fluminis transferret, alteram ex caligis in limo amiserat. Igitur Pelias, metuens ex responsis facta (lege fata) iussit eum Colchos proficisci, &c.* Nobil. Heinsius minori mutatione: & *instaret*. Corippus lib. i. *Duram rem petitis frustra in stans amici*. MUNCK.

9 ALCIMEDES] Ita etiam cum Apollon. Ovid. Epist. vi. Heroid. 105. Diodoro lib. iv. *Amphinome est*. Tzetzes ad Lycophr. pag. 142. Edit. Steph. ὃν εἰς Ἰάσονα ὡς πάρος Αἰσονὸς ὑπάρχον, καὶ Πολυμήδης τὸ Αὐτολύκον, ἢ κατὰ τινὰς Ἀργεῖας, ἢ Σικάρφης: Polymeden matrem etiam appellat Apollodorus lib. i. Forte ergo corruptus Apollonii Scholias ad lib. vers. 45. Ἰσον δὲ ὅτι Φεραικῆς μὲ συμφωνεῖ Ἀπολλωνίῳ λέγοντι Ἀλκιμέδων μητέρα εἶναι Ἰάσονα, τὴν Φυλάκην θυγατέρα. Ἡρόδοτος δὲ Πολυμήδην φησὶν εἶναι τὴν Ἰάσονα μητέρα, θυγατέρα δὲ Αὐτολύκον. Vide ibi plura, & quae infra hac de re notamus. MUNCK. Consule catalogum Argonautarum a Cl. Burmanno confectum in voce *Jason*.

XIV. *Argonautae convocati.*

1 JASON AEsONIS filius & Alcimedes Clymeni 2 filiae, & Thessalorum dux. Orpheus 3 Oeagri & Calliopes Musae filius, 4 Thrax, urbe Flevia, quae est in Olympo monte, ad flumen Enipeum, 5 Martis citharista. 6 Asterion Pyremi filius, matre Antigona Pheretis filia, ex 7 Urbe Pel-

Ad C A P. XIV.

1 JASON AEsONIS] Haec adnotat Athenaeus lib. XIII. cap. 4. pag. 572. Ἰσὸρῶσι ὁ πρῶτον Ἰάσονα τὸν Αἰσῶν συναναγαγόντα τὰς Ἀργοναυτὰς ἐταγρεῖα Διὶ δῶσαν καὶ τῷ ἱερῷ ἐταγρεῖα ἀποταγορεῖται.

2 FILIAE ET THESSALORUM] Dele illud &, natum ex litera finali praecedentis, & initiali frequentis vocis. SCHEFF. Pro Clymeni hic Clymenes reponit Meziriac. ad Ovid. Tom. II. pag. 17.

3 OEAGRI ET CALLIOPE] Sequitur Apollon. lib. 1. 23. & Conon, cap. 45. & Prop. lib. II. el. 23. Herodorus, ut notat ibi Scholiastes, Apollinis & Calliopes, alii Oeagri & Polymniae faciunt filium. Fuerunt etiam, qui matrem ejus Menippen appellarent. Vide Tzetzen. Chil. I. II. Oeagrius citharista est Capellae lib. I. Οἰαγείδης Nicandri 2ng. MUNCK. Revera pater ejus fuit Oeagrus. Consule Tzetz. ad Lycophron. vs. 831. & Cl. Burm. in Catalogo Argonautarum.

4 THRAX, URBE FLEVIA] Pimplaea fortassis, sic enim Apollonius. MICYLL. Sine dubio hoc vitiosum. Micyllus putabat Pymplea, & fane hanc ejus patriam alii memorant. Sed nimis ab ita lectione veteri. Mallem quidvis aliud, quod minime nunc occurrit, nisi vis Pieria. SCHEFF. Micyllus, Pymplea fortassis. Sic enim Apoll. Nempe lib. I. 25. natum eum dicit prope speculam Pimplae. Intellexit ergo montem. Strabo lib. VII. vicum facit. Ἐχὶ ἡ πόλις, inquit, τὸ Δίον Κώμην πλησίον Πιμπλῆων, ὅθεν ὁ Ὀρφεὺς διήτει. Tzetz. ad Lycophr. pag. 53. est πόλις καὶ κρήνη, καὶ ὄρος Μακεδονίας. Cl. Schefferus mallet Pieria. Id firmat Apollonius ejusdem libri v. 34. ubi de Orpheo dicit, Διὶ καὶ Πιερῇ Βιγανίδι Κοιρανίοντα. Tertullian. Apolog. Orpheus Pieriae, Musaeus Athenis, Melampus Argis, Trophonius Boeotiae initiationibus homines obligaverunt. In Pieria collocat eum etiam Conon narrat. I. Capell. lib. 6. in Spartio promontorio Thraciae vixisse eum tradit. Sperchium appellat Solinus cap. xv. Maxim. Tyrius Differt. XXI. Ἐχὺν ὁ ἐν Ὀρφεῖ ἐν τῇ παλαιᾷ ὄρῃ. Παχάρον τὸ δὲ δῶρον appellat Aelian. Anim. III. 21. De loco Solini consule Salmas. pag. 159.

MUNCK. Tzetzes ad Lycophron. vs. 410. ait λείβηθρα, πόλις Μακεδονίας (Suidas in v. Ὀρφεὺς, λείβηθρα hanc Thraciae urbem vocat) ὅθεν ὡς ὈΡΦΕΥΣ, ὃς φησι,

Νῦν δ' ἄγε μοι κέρη Λειβηθείας ἔννεπε Μῆσα.

Sed ad vs. 275. dixerat, Orpheum cecinisse

Νῦν δ' ἄγε μοι κέρη Πιμπληΐας ἔννεπε Μῆσα.

Quod tamen eodem redit. Pimplaea, Libethra, & Pieria sunt loca Thraciae, in quibus fedem Musarum antiquissimam collocarunt Graeci, & Tzetzes addit, haec veteres finxisse, quia primus & pater poetarum fuit. Sic de loco, quo caput Orphei sepultum est, haud melius inter antiquos convenit, quamvis plerique in insulam Lesbium delatum adfirment. vide ad lib. II. Astron. cap. 7.

5 MARTIS CITHARISTA] Profus hoc ineptum. Lege, arte Citharista. SCHEFF. Cl. Schefferus emendat, arte citharista. malim, acris vel magnus citharista, Prius praefero. Illud in ex voce proxima adhaesit. Nob. Heinsio rectius videtur, artis citharisticae. MUNCK. Haec verba multum negotii eruditibus exhibuerunt. Cl. Schefferi emendatio vehementer mihi adridet, ita enim Apulejus III. Florid. arte tibicen dixit. Sed levissima mutatione legendum puto mantis, citharista, sive mantis & citharista. Hygini fabulae maximam partem ex Graecorum & Latinorum Poetarum Scholiastis Munckero videntur compilatae. Si haec tam vera, quam quidem verosimilia sunt, non dubium est, quin Auctor respexerit verba Scholiastae Apollonii Rhodii II. Arg. 686. τὸ Ὀρφεὺς φασὶ καὶ ΜΑΝΤΙΝ εἶναι, & Scholiastae Euripidis in Alcest. 967. πρῶτον Ὀρφεὺς μυστήρια θεῶν ἀπαδίδωκεν, ὅθεν καὶ θρησκευτὰς (lege θρησκεία) τὸ μυστήριον καλεῖ, ἀπὸ τῆς ὁμοίας Ὀρφέως. καὶ ἄλλως καὶ ΠΟΙΗΤΗΣ καὶ ΜΑΝΤΙΣ ὡς ὁ Ὀρφεὺς. Orpheum Orgia primum instituisse docet etiam Servius ad vi. AEn. 645 Virgilii Orpheia Threicium sacerdotem vocantis. & Ὀρφεοτελεσθῶν olim dicti sunt sacrorum arcanorum mystae. vid. Spanh. ad Aristophan. Ran. vs. 1061. Plura de Orpheo Theologo dabit J. Perizonius ad Aelianum lib. VIII. V. H. cap. 6. Ad.

Pellene. Alii ajunt Prisci filium, ⁸ urbe Piresia, quae est in radicibus
⁹ Phyllei montis, qui est in Thessalia. ¹⁰ Quo loco duo flumina,
 Apidanus & Enipeus, separatim projecta, in unum conveniunt. Po-
 lyphemus, Elati filius, matre Hippea Antippi filia, Thessalus, ex ur-
 be Larissa, ¹¹ pedibus tardus. Iphiclus ¹² Phylaci filius ¹³ matre
 Clymene Minyae filia, ex Thessalia, avunculus Jasonis. Ad-
 metus

Adposite ergo junxit Hyginus *mantis* & *citha-
 rista*. egregie cithara doctum fuisse Orpheum in-
 de liquet, quod Jason cum sociis de itinere
 Chironem vatem consulentes, responsum retu-
 lerint, nautas nunquam Sirenum littora supera-
 turos esse, nisi si comitem sibi adsciscerent Or-
 pheum, ut eorum aures citharae, qua polle-
 bat, cantu mulceret. Herodorum consule apud
 Schoi. Apoll. Rhod. lib. i. Arg. vs. 23, 31.
 Hic officium tam egregie praestitit (v. Tzetz.
 ad Lycophron. 175.) ut neminem praeter Bu-
 ten, & hunc tamen a Venere e fluctibus ser-
 vatum, e fociis Sirenum dulcedine amife-
 rint, teste Hygino. Objecerit mihi quispiam
 τὸ *Mantis* Graecum esse vocabulum, ne-
 que umquam civitate Latina donatum. Re-
 spondeo, in Cicerone legi, & Hyginum ipsum
 dixisse fab. 190. *Tbestor mantis* ubi Munckerum
 consule, qui ad fab. 81. docuit, uti vocabulis
 Graecanicis solenne esse Hygino, & ad lib. ii.
 Astr. P. cap. i. recte *Aepolorum* i. e. *caprario-
 rum*, pro *Aetolorum* restituit. Adde Berkel.
 ad Anton. Liberal. cap. 8. Imo purioris La-
 tinitatis scriptoribus Graecas admiscere voces,
 quarum propria significatio non bene Latina
 Lingua exprimi potest, familiare est. quare apud
 C. Nepotem in Pausania cap. 111. ingeniosissi-
 mam Eruditissimi Oudendorpii conjecturam pro
cum scytala, legentis *cum talea* in notis ad J. Cae-
 sar. lib. v. B. G. cap. 12. pag. 225. admittere
 vix ausim.

6 ASTERION PYREMI FILIUS] *Cometae* alii ut
 Apoll. & Orph. MICYLL. Apollonio, Vale-
 rio Flacco, & Apollodoro est *Cometae* filius.
 MUNCK. Hunc locum sine dubio corruptum
 censet Cl. Burm. in c. l. & legendum conjecit
Pyreti.

7 URBE PELINE] Scribo, *Pellene*. Confundit
 duos *Asteriones*. *Cometae* filius erat ex urbe Pi-
 resia, teste Apollon. i. 37. Alter Hyperasii,
 quem corrupte *Priscum* appellare Hyginum exi-
 stimo. ex urbe Pellene, quemadmodum nos
 docet idem Apollon. i. 178. MUNCK. Opti-
 me emendat Munckerus *Pellene*. De hac urbe
 Herodotus lib. i. cap. 145. consulendus, inter
 alia referens, Πιπλὴν μὲν τε πρώτην πρὸς Σικυώνῃ.
 Hinc junguntur a Pindaro O. Nem. x. 80. Σι-
 κυωνίδος δὲ Ἀργυροβίτης σὺν οἰκητοῖς Φιάλας ἐπί-

σαν, Ἐν δὲ Πιπλάνῃς ἱπποδάμοι Νῶτον μαλακῶς
 κρήνας. Adde Periz. ad Aelian. lib. vi. V. H.
 cap. i. sed inprimis Celeb. P. Burm. in Cat. v.
Amphion, qui validissimis argumentis *Asterium*,
 quem Hyginus cum *Asterione* confundit, ex hac
 urbe *Pellene* oriundum esse ostendit.

8 URBE PIRESIA] Mallem *Pyraeo*, ex Strabo-
 ne. SCHEFF.

9 PHYLLEI MONTIS] Scribo *Phyllei*. Non
 enim Φυλλῶν Graece, sed Φυλλεῖον dicitur. Schol.
 Apollon. i. 37. Τὸ δὲ Φυλλεῖον, ὅρος Μακεδονίας.
 ἢ δὲ Πιρυσία χώρα ἢ πόλις, ἧς ἐγγὺς ἐστὶ τὸ Φυλλεῖον.
 MUNCK. Consule Ill. Heinf. ad Ovid. Epist.
 xiii. Heroid. vs. 35. & Micyll. ad xii. Met.
 vs. 479.

10 QUO LOCO DUO FLUMINA, &c.] Hoc sic
 expressit Apollonius: Ἐνθα μὲν Ἀπιδανὸς τε μέγας
 καὶ διὸ Ἐνπιδὸς Ἀμφω συμφόρον, διόπεσθεν εἰς
 ἐν ἰόντες. Valerius lib. i. 357. *Segnior Apidani vi-
 res ubi sentit Enipeus*. MUNCK.

11 PEDIBUS TARDUS] Quia jam senior erat
 scilicet. Apollon. Τότε αὖ βαρύνεσκέ οἱ ἤδη γῆα.
 MUNCK.

12 PHYLACI] Corruptum hoc nomen apud
 Apollodor. lib. i. pag. 37. ubi Φυλάκῃ βίας legas
 pro Φυλάκῃ. Φυλάκῃ esse scribendum cum Pala-
 tinus codex monet tum jubent illa, quae infe-
 rius paulo insequuntur pag. 38. Θαυμάσας δὲ
 Φύλακῃ. Tide Tzetz. Chil. i. 42. Schol. Theo-
 crit. ad Eid. ii. 43. Hinc *Phylaceia confux* Lao-
 damia Ovid. v. Trist. 14. MUNCK. Vid. Pau-
 san. x. 29. pag. 870. ubi Iphicli pater Cepha-
 lus Deionis filius vocatur, pro *Phylacus*.

13 MATRE PERICLYMENE] *Clymene*. MICYLL.
 In vetusto Exemplari ait Micyllus fuisse *Clymene*,
 verum suspicari se, quod sit subdititium pro *Minya*.
 Omissa suspicione scribere debuerat, *matre vero*
Clymene. Scholiastes Apollonii. lib. i. v. 45. Ἴφι-
 κλῆς υἱὸς δὲ Φυλάκῃ καὶ Κλυμένης, τῆς Μινύας. SCHEFF.
 Micyllus ex conjectura, non ex vetusto exemplari,
Clymene. Διόχως. Schol. Apollon. ad i. 45. Ἴφι-
 κλῆς υἱὸς δὲ Φυλάκῃ καὶ Κλυμένης τῆς Μινύας. nec
 aliter Hom. Odyss. A. 325. In errorem induxis-
 se videtur librarium illud *Periclymene*, quod mox
 sequitur; quanquam nec illud est sine mendae
 suspicione. Nam Scholiastes Euripidis ad *Alcest*.
 vers. 17. *Clymenen* etiam illam appellat, non
Periclymenen. MUNCK. Vide Cl. Burm. in *Jason*.
 1 PR-

metus Pheretis filius, matre ¹ Periclymene, ² Minyae filia, ex Thessalia, monte ³ Chalcodonio, unde oppidum & flumen nomen traxit. Hujus Apollinem pecus pavisse ferunt. ⁴ Eurytus & Echion, Mercurii & ⁵ Antianirae Meneti ⁶ filiae filius, ex urbe Alope, quae nunc vocatur ⁷ Ephesus. Quidam auctores Thessalos putant. ⁸ Aethalides Mercurii & Eupolemiae Myrmidonis filiae filius. ⁹ Hic fuit Larissaeus, ¹⁰ * Urbe Gyrtone, quae est in Thessalia. ¹¹ Hic ostendit nullo modo Centauros ferro se posse vul-

¹ PERICLYMENE MINOIS FILIA] Ita quidem vetustum exemplar habet, sed arbitror subdititium pro *Minyae* esse, & a prox. repetitum. MICYLL.

² MINOIS] Suspiciatus Micyllus subdititium esse pro *Minyae*. nec de nihilo. MUNCK.

³ CALCODONIO] Scribe *Chalcodonio*, ex Apollon. 1. 50. τὸ χαλκωδόνιον ὅρθη ὑπεράνω Φερῶν. MUNCK.

⁴ EURYTUS] Ita & infr. cap. 160. sed corrupte *Echo* pro *Echion*. *Eurytum* appellat quoque Pindarus Pyth. Od. iv. *Erytus* est Apollon. lib. 1. 52. MUNCK.

⁵ ANTREATAE MERETI] *Laotboos* vult Micyllus. Sed scribendum, *Antianirae Meneti filiae*. Sic enim habet Apollonius lib. 1. vs. 56. SCHEFF. Optime ex Apollon. 1. 56. restituit Cl. Schefferus, *Antianirae Meneti*. MUNCK. Hanc lectionem probat Burm. in Catal.

⁶ FILIAE FILIUS] Vel scribe, *filiae filii* *Ἐμείας* enim *ἡῖς*, Apollonio sunt; vel ἀπὸ κοινῆς repete illud *filius*. Vellejus 11. 8. Porcio Marcioque *Cof. deducta Colonia* &c. nisi illud *Cof.* explicandum est consulis cum Scalig. in vett. inscript. Gruteri indice. Sed *Coff.* habent castigationes editt. MUNCK.

⁷ EHESUS] Scribendum est *Ephesus*. Adi Plinium lib. v. cap. 29. SCHEFF. Schefferus ex Plin. v. 29. *Ephesus*. Ἐφεσὺς profecto. MUNCK. Cl. Burm. in *Echion*, haec verba, quae nunc vocatur *Ephesus* pro glossmate habet quia verosimilius est, hos venisse ex *Alope Thessalica*.

⁸ ETHALIDES] Scribendum *Aethalides*. Graece enim Ἀἰθαλίδης, qui dicitur fuisse κήρυξ τῶν θεῶν ἑταίρων ἑταίρημερος, ὥς μίαν μὲν ὑπὸ τῷ ἁδῶν, μίαν δὲ ὑπὸ τῷ ἡμέραν ἀγείν. ut Schol. Apoll. Rh. 1. Arg. vs. 649. plura dabit Cl. Burm. in v. *Aethalides*.

⁹ HIC FUIT LARISSAEUS, URBE GYRTONE] Non *Ethalides*, sed *Coronus*, cujus nomen hic excidit. Apollonius: Ἦλυθε δὲ ἀφ' ἡμετέρῃς πελοποννησιακῆς Κόρωνος. SCHEFF. Post haec verba ponendam curavi τελευτῶν σίσυφον. MUNCK.

¹⁰ * URBE GYRTONE] Hunc locum asterisco notavi. Recte enim vidit Celeberrimus Schefferus excidisse hinc *Coroni* nomen, quem praeter

Apollon. 1. 57. etiam Apollodorus l. 1. inter Argonautas numerat: Κερνέας, inquit, Κόρωνος. scribe ergo: *Coronus Caenei filius*, urbe Gyrtone. Adde, quae notamus infra ad illa: *Caeneus alter Coronis filius*. MUNCK. De hoc *Corono* & *Caeneo* Burm. in Catal.

¹¹ HIC OSTENDIT] Nempe *Caeneus* pater *Coroni*, cujus praecesserat mentio, ut vides ex supplemento meo. Totam hanc periodum, usque ad illa, *Caeneus Elati*, glossatoris esse credo, & ex Apollonio huc translata. Vide ipsum lib. 1. v. 59. Et confer, quae notamus inferius ad illa, *Hic concessa* &c. MUNCK.

¹² IN CUNEUM ADACTIS] id est, *Cuneatis*, inquit Barthius. Sed quinam trunci cuneati arborum, aut quo fine tandem cuneati? *Caeneus* est integris truncis arborum, in eum congestis oppressus, uti docet Apollonius. Nam de *Caeneo* hic sermo, cujus nomen male ad sequentia rejectum est. Ovidius lib. xii. Met. Fab. 514.

*Obrutus immani cumulo, sub pondere Caeneus
Aestuatur arboreo &c.*

Itaque hic totus locus sic legendus, post *Thessalia*, *Caeneus*, *Elati filius*, *Magnesius*. Hic ostendit, nullo m. C. f. s. p. v. sed truncis arborum in cumulum adjectis. Hunc nonnulli &c. SCHEFF. Cl. Schefferus in cumulum adjectis. Mihi videtur, truncis arborum in eum congestis, vel si mavis, congestis. Laetantius Argum. Met. Ovid. xii. Congestis in eum arborum truncis spiritum reddere coactus est. Hoc est, quod dicit Ovidius: *Obrutus immani cumulo sub pondere Caeneus Aestuatur arboreo* &c. Apollonius. Θειόμυθος σιβαρήσιν καταβάντων ἐλάτῃσιν. Schol. Homer. ad Iliad. A. 264. Βάλλοντες δ' αὐτὸν δρυσί τε καὶ ἐλάταις ἤρυσαν εἰς γῆν. Similiter Servius ad AEn. vi. Crebris ictibus fissum paulatim fixum in terra esse notat *Caeneum*; quod quia fieri non potuisset, nisi arbores vel fustes fuissent acuti, vulgatam lectionem non sollicitandam censet Ampl. Cuperus. Sed horride dicitur adigere in cuneum. mallet, in cuneum adactis. Haec scripseram, cum legi apud Propert. 111. el. 21. In faciem prorae pinus adacta novae, Quae verba unice ejus sententiam confir-

vulnerare, sed truncis arborum ¹² in cuneum adactis. ¹³ Caeneus Elati filius, Magnesius. hunc nonnulli foeminam fuisse dicunt. Cui petenti, Neptunum ¹⁴ propter connubium ¹⁵ optatum dedisse, ut in juvenilem speciem conversus, nullo ictu interfici posset. ¹⁶ quod est nunquam factum nec fieri potest, ut quisquam mortalis non posset ferro necari, aut ex muliere in virum converti. Mopsus Ampyci & Chloridis filius. Hic ¹⁷ augurio doctus ab Apolline, ex Oechalia, vel ut quidam putant, ¹⁸ Titarensis. ¹⁹ Eurydamas Iri

firmant. MUNCK. *Adactis* in *adjectis* non est quod mutes. de verbo *adigere* Cl. Oudendorpius ad J. Caesar l. iv. B. G. c. 23. Ego vero nihil frustra tento.

13 CAENEUS ELATI] *Laotboes*. Sic enim Orpheus. Videntur haec corrupte legi, & ad frequentem potius *Caeneum* referri debere. Sic enim Apollon. ex quo huc multa ad verbum etiam translata reperias. Κηρέα ἢ ζῶν περ' ἐτι κλείουσιν αἰοῖδοι Κενταύρου ὀλέαδ', ὅτε σφ' εἰς οἶκον ἄπαν' ἄλλων' Ἠλίας ἀρετῶν, οἳ δ' ἔμπαλιν ὀρμηθέντες, οὔτε μιν ἐκλῖναι παρτέρω δένον, ἔτε δαΐδα. Ἀλλ' ἄρρεκες, ἀκάρωσι δ' ἐλύσεθ' νεοῖσι γάμης Θεινόρου σῖδα-ρῆς καταΐδαν ἐλάτῃς, & de eodem in commentario fere eadem verba sequuntur, quae hic de Neptuno & munere ejus citantur, quanquam Apollon. non ipsum Caenea, sed Caenei filium *Coronum* cum Argonautis profectum dicit. MICYLL.

14 PROPTER CONNUBIUM OPTATUM] Quid? ergo inter ipsum & Neptunum fuit connubium? At hoc nemo prodidit. Lego itaque, *concupitum*. SCHEFF. H. e. concubitum. Prudent. i. contra Symm. *Mortalis inire connubium*. h. e. cum mortali foemina concumbere. Lactantius ad Stat. i. 69. CONNUBIUM. *Concupitus matris*. Argum. lib. ii. Met. fab. i. *Agnitusque est ab eo connubii indicio*. Ita γάμος pro μῆξις apud Aristaeum lib. i. epist. 21. Hinc nubere etiam ad pecora transfertur, quibus nihil nuptiarum, nisi coitus, notum, ut observasse video ad illum Aristaeum locum etiam Mercerum. Apulejus de Asino suo lib. vii. p. 197. Edit. Elmenhorst. *Invitat ad nuptias*. Pithaei Cat. lib. iv. *Haec sunt ambigenae, quae nuptu dispare constant*. h. e. coitu dispare. *Conjugium* appellat Virgil. iii. Georg. 374. *Et saepe sine ulla conjugii gravidæ*. Lactantius Argum. Ovid. Met. iv. cap. 19. *Conjugium Neptuni effugere non potuit*. Adde, quae notavi ad Anton. Liberal. cap. i. Nisi in mendo cubat Scholiastes Juvenalis ad Sat. iii. vers. 17. *Cum quæ Numæ et concubium et colloquium se habere simulavit*, unicâ litterâ mutata scribere possit, cui ista explicatio mea non aridet, *connubium*. MUNCK. Sic de Apibus Prudentius H. iii.

Cathem. vs. 75.

*Haec opifex apis aëreo
Rore liquat, tenuique thymo
Nexilis infcia CONNUBII.*

Ut autem nubere, nuptias facere, *connubium*, *conjugium* de concubitu Latini usurparunt, sic Graeci γάμον, γαμῆν & γαμῆνδ' adhibuerunt. Consule Ill. Spanh. ad Call. H. Del. vs. 240. Kuster. ad Aristoph. Plut. vs. 1082. & Perizon. ad Aelian. l. x. V. H. cap. 2.

15 OPTATUM DEDISSE] H. e. quod petierat. Τῆτο ἢ ἤτησε, καὶ ἀπερωσίαν. ita Schol. Apollonii, unde haec translata sunt. Adde Phleg. Tral- lianum cap. 5. Servium ad AEn. vi. 448. cap. 47. *Optavit à Neptune patre filio suo exitum*. MUNCK.

16 QUOD EST NUNQUAM FACTUM] Stulti hominis hic pannus est. SCHEFF. Glossmata, mihi crede. Singulis ferme paginis, si Palae- phati more istiusmodi uti animadversionibus voluisset, ad eum modum censorem egisset. MUNCK. Fabulam Caenei latius refert Lactantius ad Statii ii. Achill. vs. 67. & Schol. Homeri Iliad. A. vs. 264.

17 AUGURIO DOCTUS] *Doctus* cum sexto casu construi vel ab optimis scriptoribus, docet Cl. Cortius ad Sallust. B. Catil. c. 25. n. 2.

18 LYPARENSIS] *Titarensius*. Sic enim Apollon. MICYLL. Imo *Titarensis*, si audimus Apollonium, & ejus Scholiasten. SCHEFF. Imo *Titarensis*, Hygine. Τίταρῆσις est Apollonio. quod observatum video etiam Micyllo. Addo, idem firmari ab Hesiodo Aspidis vers. 181. Confer Tzetzen ad Lycophr. pag. 143. Edit. Steph. MUNCK. Consule Cl. Burm. Catal. in Mopsus.

19 EURYDAMAS] Plures fuere *Eurydamantes*. Praeter recensitos a Cl. Burmanno in Catal. existit postea etiam quidam Eurydamas Cyrenaeus pugil, qui excussos sibi ab adversario dentes deglutivit, ut refert Aelianus l. x. V. H. c. 19. Plures etiam in historia fabulosa fuerunt *Eurytiones*. Vid. P. Leopard. lib. iii. Emend. cap. 5.

Iri & Demonassae filius. ¹ Alii ajunt Ctimeni filium, ² qui juxta lacum Xynium ³ Dolopeidem urbem inhabitabat. ⁴ Theseus AEGei & AETHrae Pitthei filiae filius, à Troezenē: alii ajunt ab Athenis. Pirithous Ixionis filius, frater Centaurorum, Thessalus. Menoetius Aëtōris filius, ⁵ Opontius. ⁶ Eribotes Teleontis filius. ⁷ Ameleon. Eurytion, Iri & Demonassae filius. ⁸ Ixition ab oppido Cerintho. ⁹ Oileus Leodaci & Agrianomes Perseonis filiae filius, ex urbe Naricea. ¹⁰ Alii ajunt ex Euboea. ¹¹ Clytiūs, & Iphitus, Euryti & ¹² Antiopes Pylonis ¹³ filiae

¹ ALII AJUNT] Inter illos est Apollon. lib. I. 67. MUNCK.

² QUIA JUXTA] Quid? an ideo filius Climenis? Apage ac scribe, qui juxta. SCHEFF. Rectè qui Cl. Schefferus. MUNCK.

³ DOLOPEIDEM URBEM] Apud Apoll. *Dolopeis* gentile est, proprium autem *Etimene*. MICYLL. Mallem, *Dolopiadem urbem*. Stephanus in *Κτηρίνη*. Καὶ Ἀδωνίας τὰς Εὐβοίας, καὶ Κτηρίων Δολοπιάδα. Nam urbs, quam hic intelligit, est Ctimene. SCHEFF. Ctimenen videlicet. *Κτηρίων Δολοπιάδα* appellat Apollonius. Scholiastes annotat: *Κτηρίνη πόλις Θεσσαλίας. Δολοπιάδα δὲ τὴν Θεσσαλίαν εἶπε*. MUNCK.

⁴ THESEUS] Thesea & Perithoum non fuisse expeditionis hujus socios vult Apollon. lib. I. 101. Vide ibi Scholiasten. MUNCK. Plut. in ejus vita p. m. 13. in fin. *ἑτεροὶ δὲ* (scil. ab Herodoro dissentientes scriptores) καὶ μὲν Ἰάσονος ἐν Κόλχοις ἤσαν, καὶ Μελεάγρου συνελεῖν, τὸ κάπρον: καὶ αὖτε τὸ παρρημίαν εἶναι τὴν, ὅτι ἀνδρῶν Θεσείων. Sed vide Cl. Burm. Catal.

⁵ AMPONITUS] *Canthus*, ut Apollon. MICYLL. Vox nihili. Scribe locum totum: *Menoetius, Aëtōris filius, Opontius*. Sic habent Apollonius, Stephanus, & alii. SCHEFF. Scribe, ut corrigit Schefferus: *Menoetius Aëtōris filius, Opontius*. Schol. Pindari ad Olymp. IX. Αἰγὼνα γὰρ μὲν τὸ τεκεῖν τὴν Αἰακὸν, ἦλθεν ἐς Θεσσαλίαν, καὶ ἐγαμήθη Ἀκτορί. ἐξ ἧς ἔχει Μενότιον, ὃς ἐπαύκησε τὴν Ὀπώντα ἀναστάς ἀπὸ Θεσσαλίας. Schol. Hom. ad Iliad. II. 14. Μενότιος ἀποικίνας εἰς Ὀπώντα, Πάτροκλον ἐτέκνωσε. Fuit autem *Opus* urbs Locridis. Confer, quae ad Iliad. Σ. 10. idem notavit. MUNCK. Sine dubio *Opontius* scribendum. Sic Apoll. Rhod. I. 1. Arg. vs. 69.

Καὶ μὲν Ἀκτορὶ ἦν Μενότιον ἐξ Ὀπώντος ὤλεσεν.

Ubi de hac urbe agit Scholiastes, ut & ad lib. IV. vs. 1780. sed secum ipse dissidens. Priori enim loco, ab *Ojonte Elei* filio urbem dictam adfirmat, posteriori vero hunc heros Jo-

vis & Protogeniae, filium facit. Aliam denominationis rationem reddit Schol. Homeri Iliad. B. vs. 531. Sed haec ὡς ἐν παρόδῳ. Ab Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 426. haec urbs patria Patrocli vocatur, qui filius fuit Menoetii ex Sthenele teste Apollonii Scholiaste, ubi *Μενότιος δὲ καὶ δὲ Στενέλης Πάτροκλος* legendum. Vide Munck. ad fab. 97. Itaque non dubitavi in nostro Auctore, Apollonium, ejusque Scholiasten in hac historia semper imitato *Opontius*, pro *Amponitus* reponere. Plura de *Menoetio* Cl. Burm. in Catal.

⁶ ERIBOTES] Non male. Sic enim & Apollonio vocatur. Quia tamen in sequentibus vocatur *Euribates*, puto & hic ita scribendum. Nam hoc ei nomen tribuit Herodorus in Argonauticis, quod ex Scholiaste Apollonii cognoscimus. SCHEFF. Sub finem ejus capitis *Euribatem* appellat. *Eribotes* est etiam Apollonio. Sed Herodorus, ut notat Scholiastes, in Argonauticis *Euribaten* nominat, & facit eum Teleontis filium. MUNCK.

⁷ AMELEON] Hoc mihi valde suspectum. An scribendum *Amilius*? SCHEFF. Quid hoc vocis sit ignoro, nisi corruptum esse certum habeo. Cl. Schefferus tentat, *Amilius*. MUNCK.

⁸ IXITION AB OPPIDO CERINTHO] Etiam hoc suspicor mendosum esse. Apud Apollonium certe ab hoc oppido est *Canthus*, qui occurrit & in seq. SCHEFF. Hunc nemo, quod sciam, inter Argonautas numeravit. *Canthus* erat ex hoc oppido oriundus, ut jam Cl. Schefferus & Micyllus notarunt. An scripsit igitur? *Canthus Ceriontis filius ab oppido Cerintho*. Sane *Ceriontis* filium dicit inferius *Canthum*. Sed Apollon. I. 77. *Canethi* est filius. MUNCK. Vide Burm. in Catal.

⁹ OILEUS LEODACI] Editor nuperrimus *Fragm. Stephani* ex Eustathio emendat, *Odoedoci*. Vide ejus notas pag. 60. MUNCK. Vide Burm. in Catal.

¹⁰ ALII AJUNT EX EUBOEAE] Apollon. non hunc, sed *Canthum* ex Euboea venisse ait. Videtur ergo transposita clausula haec esse a librario. MICYLL.

11 CLY-

liae filius, ¹⁴ reges Oechaliae. ¹⁵ Hic concessa ab Apolline sagittarum scientia, cum auctore muneris contendisse dicitur. Hujus filius Clytius ab Aëta interfectus est. Peleus & ¹⁶ Telamon Aëaci & Endeidos Chironis filiae filii, ab Aëgina insula. Qui ¹⁷ ob caedem Phoci fratris, relictis sedibus suis, diversas petierunt domos: Peleus Phthiam, Telamon Salaminam, quam Apollonius Rhodius ¹⁸ Atthida vocat. Butes Teleontis & Zeuxippes ¹⁹ Eridani fluminis filiae filius, ab Athenis. Phaleros ²⁰ Alconis filius, ab Athenis. Tiphys ²¹ Phorbantis & Hymanes filius, Boeo-

11 CLYTIVS] *Euritus*. vide Apollon. lib. 1. Flaccus non *Clytium*, sed *Iphicum* in Colchis periisse tradit. MICYLL.

12 ANTIOPES PYLONIS] Haereo & hic, & *Pylaonis* paene arbitror scribendum. SCHEFF. *Pylaonis* mallet Cl. Schefferus. Haereo. Scio quidem Euryti uxorem *Antiope* etiam Apolloniano Scholiastae dici: sed Hesiodo est *Antioche* filia *Aubolidae*. Ἀντιόχη κρείσσει παλαῖον ἤϊο Αὐβολίδαο. Ita habet Ascræi senis fragmentum, quod apud Sophocl. Schol. ad Trachin. vers. 269. invenio. Alii inter Hesiodæα λείψανα ex Aëschyli interprete adducunt. MUNCK. Vide Burm. in Catal.

13 FILIAE FILIVS] *Filiae filii* scriberent potius alii. Erant enim Clytius & Iphitus ambo Euryti filii. Notavi jam superius. Et invenies mox denuo: *Castor & Pollux Jovis & Ledaë Thestii filiae filius*. MUNCK. Schol. Apoll. Rh. II. 117. Ο ὃ ΚΑΥΤΙΟΣ ἦος ἡ Εὐρύτου, ἀδελφὸς Ἰφίτου. Vide Cl. Burm. in Catal. De alio *Clytio*, filio Sami, fratre Telemachi, agit Schol. Pind. Olymp. Od. II. vs. 84.

14 REGES OECHALIAE] Οἰχαλίνης ἐπίεργι. Post haec verba inferenda illa alieno loco posita clausula, quae modo praecessit. alii ajunt ex *Euboea*. Videtur enim respexisse Apollonii, quem in hoc indiculo frequenter sequitur, Scholiasten: Οἰχαλίνῃ ὃ μὲν ἰατέρῃ ἐν Εὐβοίᾳ φασὶν εἶναι. MUNCK.

15 HIC CONCESSA &c.] Quis ergo? nempe Eurytus Clytii & Iphiti pater. Est haec lacinia affuta Hygino ex Apollon. lib. 1. 88. ut & altera illa, *bujus filius*, &c. MUNCK.

16 TELAMON, AEACI & PAEN. CEPTIONIS FILIA] *Endeidos*, *Chironis* alii. MICYLL. Vix ista integra esse credo. Arbitror emendandum, & *Endeidos Chironis filiae*. Sic Isaacius, & placebat etiam Micyllo. SCHEFF. Scribe *Endeidos Chironis* ex Apollodor. lib. III. pag. 185. Pind. Nem. Od. v. Schol. Homeri ad Iliad. O. Venit idem in mentem Micyllo & Scheffero. Corrigendus ergo Tzetzes ad Lycophr. Ἀἰακῶν ὃ καὶ Διήδορ παῖδες Τελαμωνίων καὶ Πηλεΐδης, καὶ Φῶκος ἐν

Φαερμάθης μῦθος ὃ Ἑρηνύων. scribe, Ἐνδηΐδος. & Ἑρμῆος μῦθος ὃ Νηρηΐδων. Ipsum vide vs. 175. Adde Anton. Liberal. cap. 38. MUNCK. Endeidos filiam facit etiam Plutarchus Parall. T. II. pag. 312.

17 OB CAEDEM PHOCI] Vide praeter Apollonium Anton. Liber. cap. 38. Apollod. lib. III. MUNCK. Confule Schol. Pind. O. Nem. v. vs. 26. Incautus in venatu Peleus Phocum occidisse dicitur a Lactantio ad Statii II. Thebaid. vs. 113. Verum Plutarchus in Parall. T. II. p. 311. ex Dorotheo, Telamonem fratrem Phocum exosum interemisse, docet. ubi plura. *Phocum* vero fratrem eorum non germanum fuisse, quippe ex Psamathe Nereidum una natum, idem Tzet. ad Lycophron. vs. 901. docet, & Schol. Pind. l. I. vs. 12, & 21. nec non Plutarch. l. I. & Cl. Burm. ad Ovid. VII. Met. vs. 685. & ad l. XI. Met. vs. 379. Ab hoc Phoco Phocida dictam referunt Lactantius ad Statii VII. Theb. vs. 344. & ad lib. XI. vs. 271. & Schol. Apollonii Rhodii lib. I. Argon. vs. 207. At ab Ornyti filio Phoco Phocida vocatam clare docet Schol. Euripidis in Oreste vs. 1096. p. 221. B. Tzetzes ad Lycophron. vs. 1073 aliam hujus nominis originem addit, sed is confundit Achaiae regionem *Phocida* cum Joniae civitate *Phocaea*, sive *Phoea*, ut patet ex Heraclito de Politis, quem debeo Ill. Spanhemio ad Callim. in Addend. pag. 756. quae loca, licet saepius confusa, tamen bene distinguenda sunt. Confule Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 437. & Schol. cum Cl. Dukeri nota ad Thucyd. lib. I. cap. 13. lin. 98.

18 ATTHIDA VOCAT] Ἀτθίδα νῆσον appellat lib. I. 93. MUNCK.

19 ERIDANI FLUMINIS FILIAE] Cl. Burm. in BUTES, *Apidani fluminis f.* legendum suspicatur.

20 ALCONTIS] Praeferrem, *Alconis*, ex Apollonio. SCHEFF. Scribe *Alconis*. Ἀλκων, ὀν, infleat Schol. Apollon. ad vers. 97. lib. I. MUNCK.

21 PHORBANTIS] *Agnii* filius est Apollodoro &

Boeotius. is fuit gubernator navis Argo. Argus¹ Polybi & Argiae filius: alii ajunt Danaï filium: hic fuit Argivus² pelle taurina lanugine adopertus. is fuit fabricator navis Argo. ³ Phliasus Liberi patris, & Ariadnes Minois filiae filius, ⁴ ex urbe Phliunte, quae est in Peloponneso. alii ajunt Thebanum. Hercules Jovis & Alcmenae Electryonis filiae filius, Thebanus. Hylas⁵ Theodomantis & ⁶ Menodices Nymphae, Orionis filiae filius, ephebus, ex Oechalia: alii ajunt

⁷ ex

& Apollonio. MUNCK. Si Phorbantis retineas, pro *Hymanes*, legendum esse *Hyrmines* docet Cl. Burm.

I ARGUS POLYBI FILIUS] Apoll. Arestoris filium facit. MICYLL. Phrixi filius est Apollod. lib. i. pag. 42. Danaï Nostro sub finem hujus capituli. Arestoris Apollon. i. 112. Schol. ejus ad vers. 4. Ὁ μὲν Ἀπολλώνιος καλεῖ μὲν τὴν Ἀργὰ ἀπὸ Ἀργυρῆ κατασκευάσαντι. Φερεκύδης δὲ ἀπὸ Ἀργυρῆ Φερίξ. Ταύτην δὲ φασὶ πρῶτον καὶ ἡρώδης μακρὰν. Ἄλλοι δὲ λέγουσι Δαναὸν, διακόμδρον ὑπὸ Αἰγύπτῳ, πρῶτον κατασκευάσαν, ὅθεν καὶ Δαναΐς ἐκλήθη. Adde Probum ad Eccl. v. Virg. vers. 34. Tzetzes in Lycophr. pag. 143. Ἀργὰ ἐκλήθη ἢ Ἰάσαντι γαῖς. ἢ ὅτι καὶ Ἀπολλώνιον αὐτὴν ἐναυπηγήσεν ὁ Ἑσὸρ υἱός. ἢ ὅτι ἐν Ἀργὶ ἐναυπηγήθη, ὡς φησὶν Ἡγήσανδρος ὁ Σαλαμίνιος. Illud Ἑσὸρ vel Ἀλέκτορ corruptum, pro alterutro reponendum, Ἀρεσείδης. Ἀρεσείδης enim est Apollonio. Phercydes autem apud Apollodor. lib. ii. quem alii Arestoris, Inachi facit filium. Forte ergo scripsit pro Danaï, Inachi filius Hyginus. MUNCK. Confule Cl. Burm. ad Ovid. l. i. Met. 624 & in Catal.

2 PELLE TAURINA LANUGINE ADOPERTUS] Barthius hic ita legit: *Pelle taurina lana linoque inopertus*, quae recedunt nimium, nec satis clara sunt. Mihi τὸ lanugine videtur a glossa esse hominis stulti, qui pellem per lanuginem putabat posse exponi. Nisi volumus lanuginem hic explicare pilos, sive villos. Ubi pelle taurina, cum lanugine legendum foret. Sane tali pelle usum docet Apollonius lib. i. vs. 324.

Δέρμα δ' ὃ μὲν ταύρῳ ποδηνεκὲς ἀμπεχέει ἄμοις Ἀργὸν Ἀρεσείδης λάχνη μέλαν.

SCHEFF. Etiam hoc translatum ex Apollon. lib. i. 324. Δέρμα δ' ὃ μὲν ταύρῳ ποδηνεκὲς ἀμπεχέει ἄμοις Ἀργὸν Ἀρεσείδης λάχνη μέλαν. Haec verba si consideres attente, legendum dicas: *pelle tauri nigra lanugine*. atque ita omnia clara sunt & aperta. Vult pelle taurina, quae nigram lanuginem haberet, coopertum fuisse Argum. Matth. de Joanne Baptista cap. 3. Εἶχε τὸ ἔνδυ-

μα αὐτῷ ἀπὸ τριχῶν καμήλης, hoc est, pelle cameli pilis hirsuta; cujusmodi gestamen erat prophetarum. Nam quod annotat Theophylactus: εἰς μετάνοιαν παρεκάλει καὶ ἀπὸ χήματῳ. πενθικλὺν ὃ εἶχε τὴν σολήν. id neutiquam probem. Alludit ad historiam Evangelicam Nazianzenus εἰς τοὺς: Τὸ δ' εἶδος ἡ καμήλων τεύχεα, νόμον δικαίων. Ἡ καὶ δέρος παλαιᾶς γυμνώσεως κάλυμμα. Sed distinguit, ut vides, pellem à veste è pilis camelinis ruditer textā. Vestis tamen Eliae, qui typum Baptistae gessit, μηλωτή, h. e. ovilla vel caprina pellis, appellatur Βασ. Δ. cap. xi. 8. & ipse ἀνὴρ θαύματος ejusdem libri cap. i. 8. Sic Zachar. cap. xiii. 4. δέρις τριχὴν prophetarum est vestis. Δέρις autem, docente Hesychio, inter alia significat παχὺ ὑφάσμα, ὃ εἰς περιέτασμα ἐκχρῶντο. Istiusmodi παχὺ ὑφάσμα videtur innuere Nazianzenus ille. Sed non valde necessaria erat ista distinctio. Setas pro ipsa pelle potuit posuisse Evangelista. Virg. Georg. iii. 383. Et pecudum fulvis velantur corpora setis. Sidonius de Elia cap. xvi. Thesbitem cum forte senem jam flammeus axis Tolleret, & scissam linquens pro munere pellem &c. Pellicum ependyten appellat Hieronymus in vitā Hilarionis; pellem caprinam Cassianus in de Hab. Monach cap. viii. meloten Gregor. dialog. lib. ii. 6. Quamobrem assentior viro reverendo, & amico nostro Petro Texelio, qui verba illa Matth. vii. 15. Περιέχετε ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασι προβάτων, de vestitu prophetico accipienda existimat. Nec absurdè idem Epist. ad Hebr. cap. xi. vs. 37. per μηλωτὰς & αἰγεία δέρματα non miseriam fidelium denotari suspicatur, sed professionem muneris eorum prophetici, & infidelium malignitatem. Tollit ergo incisum ante τὸ ὑπερέμεινοι, & vertendum censet cum vulgata: Circuierunt in melotis, in pellibus caprinis destituti &c. Dum hæc scribo, venit in mentem, quod legi nuper in coenae illa dispositione, quae Cypriano falso adscribitur, Joanni datam vestem trichinam. Quod nihili est verbum: corrige, trichinam, τριχίνην. Rhenones appellabant Latini veteres vestes istiusmodi pelliceas. Sallustius: Vestes de pellibus Rhenones appellantur. Isidorus lib. xix. cap.

7 ex Argis comitem Herculis. Nauplius Neptuni & 8 Amymomes Danaï filiae filius, Argivus. Idmon Apollinis & 9 Cyrenes Nymphae filius: quidam Abantis dicunt; Argivus. Hic augurio prudens, 10 quamvis praedicentibus avibus, mortem sibi denunciari intellexit, fatali tamen militiae non defuit. Castor & Pollux Jovis & Ledaë Thestii filiae filius Lacedaemonii: 11 alii Spartanos dicunt; uterque inberbis. His eodem quoque tempore stellae in capitibus ut viderentur, accidisse scribitur. 12

Lyn-

cap. 24. *Melotes*, quae etiam *pera* vocatur, pellis est caprina, à collo pendens. praecincta usque ad lumbos. Fiebat autem prius, ut quidam existimant, de pelliculis melonum, unde & *melotes* vocatae sunt.

Misereor boni patris. Admodum familiaris mos ille tegendi corpora pellibus antiquis fuit. Hinc *λεοντῆ* Herculis, *αἰγίς* Jovis: hinc *scutum* à *σκύτος*, quod ex corio, *galea* ex *γαλή*, quod ex pelle mustelae antiquitus fieret. Tegmen lupae Romulo Virgil. AEn. 1. 270. Homerus Agamemnoni leonis tribuit Iliad. K. 23. Pardi Menelao ejusdem libri vers. 29. Paridi Iliad. Γ. 17. Nimirum heroum, pastorum, & venatorum erat gestamen pellis. Vide Virg. AEn. 1. 327. v. 37. VII. 66. Immo mortalium primi & antiquissimi omnes solebant *δερμασφορεῖν*. Qua de re vide egregie differenter virum Illustr. Ezech. Spanhem. in de Numm. pag. 345. Festus. In pelle lanata nova nupta confidere solet, vel propter morem vetustum, quia antiquitus homines pelle erant induti &c. Idem alibi. Pellem habere Hercules fingitur, ut homines cultus antiqui admoneantur. Sanè *ἔνδυμα* ex pelle caprae Jovi ipsi dat ad Autolycum lib. 1. p. 75. Theophilus MUNCK. Meziriac. ad Ovidii Epist. VI. Heroid. pag. 72. legit pelle taurina cum lanugine.

3 PHLIASUS &c.] Aliis autem Phlias dicitur ex matre Chthonophyle. &c. MICYLL. Ab Apollonio Phlias appellatur. MUNCK.

4 EX PHLIUNTE] Schol. Apollon. 1. 115. Phlius istam urbem vocat, & dictam ita ait à Phliunte Bachi & Chthonophyles filio. Non facit Chthonophylen Phliantis, ut putavit Micyllus, sed Phliuntis matrem. Certum interim habeamus, non unam urbem fuisse in Peloponneso *Φλιύντι*. Forte illam intellexit Hyginus, de qua Schol. Pind. ad Nem. Od. VI. *Παράκει* ὅς ἐ πόλις ὁμῶνυμος, ἢ *πρότερον* Ἀργιδυραία καλεσμένη. MUNCK.

5 THEODOMANTIS] Ita & infr. Hyginus cap. 271. & alii, quos recensui ad cap. 26. Anton. Liberalis, qui Ceycis eum fuisse filium narrat ex Nicandri *ἱερογυμνῶν* δ', ut haecenus editum. perperam omnino. Scribendum *ῥ'*, auctore Scholiaste Apollonii ad lib. 1. 1236. *καὶ Νίκανδρος* *ὃν τῷ δδύτῳ* *τῷ ἱερογυμνῶν* (leg. *ἱερογυμνῶν*) *ὡς πᾶσιν* *φῆσι* *αὐτὸν* *ἀρκαγῆνα* *τῷ νυμφῶν*. Cum Hy-

gino facit quoque Probus ad Virg. Georg. III. 6. Hylas, inquit, Theiodamantis filius Dryopum regis. lege, Dryopum ex Apollon. 1. 1218. MUNCK. Consule Celeb. P. Burm. in Catal.

6 MENODICES NYMPHAE, ORCONIS FILIAE] Puto scribendum ex Tzetz. Chiliad. 1. 43. *Menodices Nymphae, Orionis &c.* Caeterum Theiodamantem Hellanicus Thiomeneten appellat apud Scholiast. Apollon. 1. 131. *Ἰλας Ἡρακλῆος ἐρώμενος, ὃς Θειοδάμαντος ὁ Τρύπος. ἔτα Μνασσίας. Ἐκάνικος ὁ Θειομένης ἀντὶ Θειοδάμαντος καλεῖ.* pro Τρύπος puto legendum Δρύπος. Vide eundem Schol. ad vers. 1218. MUNCK. & Burm. Catal.

7 EX ARGIS] Sanè Ἀργεῖον παῖδα nominat eum Theocritus Eidyll. XIII. 49. MUNCK.

8 AMYMONES] Ita rescripsi pro Amymomes ex cap. 169. Schol. Apollon. ad vers. 133. lib. 1. *Ἀπόγονος ὁ Ποσειδῶνος ὃς καὶ Ἀμυμώνης τῷ Δαναῷ.* MUNCK.

9 IDMON AP. & CYR.] Asteries Pherecydes habet. MICYLL. Asteriam appellat Pherecydes apud Apollon. Schol. ad vers. 139. lib. 1. MUNCK.

10 QUAMVIS PRAEDICENTIBUS AVIBUS] Valerius Flaccus de Idâ ista memorat lib. 1. vers. 360. Hinc quoque missus adest, quamvis arcentibus Idas Alitibus. MUNCK.

11 ALII SPARTANOS DICUNT] Infr. cap. 139. Qui Graecè Curetes sunt, alii Corybantes dicuntur, lege, dicunt. Sed ut illud tolerabile; ita hoc nimis putidum glossema videtur. Iidem enim Lacedaemonii, qui Spartani. MUNCK.

12 LYNCEUS ET IDAS APHAREI ET ARENAE BIBALI FILIAE FILII] Lege, Oebali. Nam is Arenes pater fuit, ut & Tyndarei, idem vitricus Apharei, & maritus Gorgophones. Pausan. Messen. non longe ab initio. Ἀφάρως πόλιν ὠκῆσεν Ἀργίῳ δὲ τῷ Οἰσάλα θυγατρὸς, αὐτῷ δὲ γυναικὸς, τῷ αὐτῆς &c. Tzetzes ad Lycophr. v. 512. pag. 80. Ἀφάρως καὶ Ἀρλῶνς τῷ Οἰσάλα, ἢ Ἀρῆς τῷ Αἰόλα Λυκαῶς ἐπὶ Ἰδας. Hic tamen in eo errat, quod Tyndareum non Oebali, sed Perieris filium ibidem facit. Rectius Hyginus fab. 78. Tyndareus Oebali filius, & Pausanias Lacon. init. Hinc Castor & Pollux Oebalidae vocantur Ovid. Fastor. VI. v. 705. ab avo haud dubie, licet Servius

Lynceus & Idas Apharei & Arenae ¹ Oebali filiae filii, ² Messenii ex Peloponneso. Ex his Lynceus sub terra quaeque latentia vidisse dicitur, neque ulla caligine inhibebatur. alii ajunt Lynceum ³ noctu nullum vidisse. Idem sub terra solitus cernere dictus est ideo, ⁴ quod aurifodinas norat. Is cum descendebat, & ⁵ aurum subito ostendebat, ita rumor sublatus, eum sub terra solitum videre. ⁶ Item Idas acer, ferox. Periclymenus ⁷ Nelei & Chloridis Amphionis & Niobes filiae filius: hic fuit Pylius. ⁸ Amphidamas & Cepheus ⁹ Alei & Cleobules

ad Virg. 4. Georg. vers. 125. *Oebalidas fratres* dici illos à patriâ Laconiâ, quae & Oebalia, censeat. Majori jure, & verius forsan id statui posset de Hyacintho Amyclae F. quem Ovid. x. Metam. in eadem fabula modo *Amycliden* v. 163. à patre, modo *Oebaliden* v. 197. à patriâ, ut equidem arbitror, appellat. Nam Pausan. Lacon. initio, ubi majores Hyacinthi recenset, nullum Oebalum inter eos nominat. Et forte idem passus est Hyginus, quod supr. ad fab. 3. de *AEoli filio* observavimus, cum hunc Hyacinthum fab. 271. *Oebali filium* dicit, ut, quod de patriâ intelligendum erat, de patre ejus acceperit, *Oebalidae* nomen, Quod tamen ut non sine magnâ dubitatione ponam, facit Servius, qui ad Virg. xi. AEn. v. 69. ait: *Sane Hyacinthus puer fuit Eurotae, vel, ut quidam volunt, Hybabili filius.* Manifeste hic quidem hallucinatur, nisi pluscula desint, doctissimus Grammaticus. Nam secundum Pausan. d. l. Eurotas pater fuit Spartes, quae Hyacinthi avia, sed tamen pro *Hybabili* ex Hygino videtur leg. *Oebali*. Atque ita habebimus locum, ubi Hyacinthus hic idem Oebali filius dicatur, nisi si statuere audeamus, ejusdem negligentiae adfinem hoc in loco esse Servium. Haec Perizonius. Quod Perieris faciat filium Tyndareum Tzetzes, in eo *ὁμόψηφον* habet Apollod. lib. i. p. 34. ed. Comm. Discrepantia scriptorum inde orta, quod Gorgophone, Periere mortuo, nupserit Oebalo. MUNCK.

¹ ARENA BIBALI FILIAE] De Arena matre docet nos Pherecydes apud Scholiastem Apollonii. Bibalum alibi nec dum observavi. SCHEFF. De illo Bibalo nihil hactenus comperi. Lego *Oebali* ex Pausan. lib. iv. Tzetzes in Lycophr. pag. 89. *Ἀφάρειας καὶ Ἀρλώνης τὸ Οἰβάλης, καὶ Ἀρῆνης τὸ Αἰόλης Λυγίσους καὶ Ἰδας, lege Λυγκάδας.* MUNCK.

² MESSENI] An ex Apollonio scribendum *Arenii*? nihil est necesse. Messenia enim regio Peloponnesi. Schol. Hom. ad Iliad. A. 722. *πόλις τὸ Πύλον* est *Ἀργὴν*. MUNCK.

³ NOCTU NULLUM VIDISSE] Probo, quod

putat Barthius, *noctu multum vidisse*. Nam & paulo post in fine capitis de Lynceo, *qui multum videbat*. SCHEFF. Barthius conjicit, *nocte illumi*, vel *novilunio*. vel, si forte caetera non satisfacerent, *nocte multum vidisse*. quod praefero. Invenies sub finem hujus capitis: *Lynceus Apharei filius, qui multum videbat*. MUNCK.

⁴ QUOD AURIFODINAS NORAT] Vide Palaeph. cap. 10. unde haec videntur hausta; quae pro glossematis ne habeam, nemo, opinor, intercedet. Tzetzes in Lycophr. pag. 95. *τὸ δὲ ὅτι αὐτὸς αὐγὰς παρὰ τὸ ἐφάσαν εἶναι Λυγίσους, ὅτι καὶ τὰ ἰσὶ γῆν ἔβλεπε, ἀλλὰ τὸ ἐφάσαν πολλὰ τὸ μεταλλάσσειν.* MUNCK. Adde Schol. Aristophan. Pluto vs. 210.

⁵ AURUM SUBITO] Quomodo? nec enim subito effoditur. Suspicio scripsisse, *et aurum subditum*, ut intelligatur latens & sub terra occultatum. SCHEFF.

⁶ ITEM IDAS ACER, FEROX] Describit Idam, ut puto, ante Lynceum fratrem ejus. Sane Apollonius etiam de eo, *ἰσχυρὸς Ἰδας*. Sed mihi nescio quomodo haec aliunde affuta videntur. Minimum illud *Item* alienum, ac delendum est. SCHEFF. Merito de glossa haec habet suspecta Schefferus. Ut multa alia hoc capite, ita & haec ex Apollonio huic catalogo nimis impudenter adsuta *Acer* est *σφοδρὸς, δριμύς*, ut exponunt Vett. Glossae. Convenit huic loco posterior explicatio. Servius ad AEn. viii. 614. *Proprie apud nos acer est, qui apud Graecos δεινὸς dicitur, nam fortem et vehementem δεινὸς, et asperum et amarum potest significare.* MUNCK.

⁷ NELEI] Ita scripsi pro *Nilei*. Apollon. *Πεελύμης Νηλεΐος*. Corruptius infr. *Mileus* pro *Neleus*. Passim in Graecorum per i Latinum expressum hoc scripto animadvertas, ut jam superius monui, & pluribus ostendam ad cap. 31. MUNCK.

⁸ AMPHIDAMUS] Lege, *Amphidamas* ex Apollonio. MUNCK.

⁹ EGEI] *Alei* habet Apoll. MICYLL. Lege, *Alei*. Apollon. i. 163. *ἡ δὲ δῶα Ἀλεΐ*. MUNCK.

les filii de Arcadia. Ancaeus Lycurgi filius: alii nepotem dicunt; Tegeates. ¹⁰ Augeas Solis & Naupidames Amphidamantis filiae filius. ¹¹ hic fuit Eleus. Asterion & ¹² Amphion Hyperasii filii, alii ajunt Hippasi, ex Pellene. ¹³ Euphemus Neptuni & Europes ¹⁴ Tityi filiae filius, Taenarius. ¹⁵ Hic super aquas sicco pede cucurrisse dicitur. Ancaeus alter Neptuni filius, matre ¹⁶ Alta Cathesti filia, ab Imbraso insula, quae Parthenia appellata est, ¹⁷ nunc autem Samos dicitur. Erginus Neptuni filius, ¹⁸ a Mileto: qui-

¹⁰ AUGEAS] Hic fuit ille, cujus bovia purgavit Hercules, ut observat Apollonii Scholiastes. MUNCK.

¹¹ HIC FUIT ELECTUS] Eleus. matrem autem alii Hyrminen vocant. MICYLL. Micyllus, hic fuit Eleus. Sic enim & Apollon. SCHEFF. Micyllus, Eleus. matrem alii Hyrminen vocant. Nil pote melius. Vide Apollon. i. 173. & ibid. Scholia. MUNCK.

¹² AMPHION YPETACLI] Hyperasii Apol. habet. MICYLL. Commeliniana Ypetach. legendum Hyperasii, ex eodem Apollonio, & ejus Scholiaste. SCHEFF. Scribe, Hyperasii ex Apollon. i. 176. deinde pro Hipasi scripserim Hippasi. Caeterum Asterion Apollonio est Asterius. Nihil tamen heic esse mutandum disces ex Scholiis. MUNCK.

¹³ EUPHEMUS N. ET E. T. F. F.] Apollonius autem Polyphemum vocat. MICYLL. Micyllus: Apollonius autem Polyphemum vocat. videlicet lib. i. 179. Sed vide, quid ad eum locum observet Hoelzlinus. Pindarus cum Hygino facit Pyth. Od. iv. Εὐφάμῳ ἐλθὼν, ὅς Ἰππάρχῃ, Ποσειδάωνι ἀναξ, τὸν ποτ' Εὐρώπῃ Τιτυῖ θυγάτηρ Τίτλι καφισῶ παρ' ὀχθαῖς. MUNCK. V. Cl. Burm. in Catal. Arg.

¹⁴ TITYI FILIAE] Comment. Apollonii Astypaleae Phoenicis filiae. Caeterum Apollonius non vocat Imbrasiam insulam proprio nomine, sed epitheto, ab Imbraso fluviō, qui postea Parthenius dictus est (ut Com. ibidem ait) eo quod juxta eum Juno, cum Virgo etiam esset, nutrita fuerit. Haec enim verba sunt: ὁ δ' Ἰμβρασίης ἴδος Ἦρης, παρθενίης ἀκαῖῃ. MICYLL.

¹⁵ HIC SUPER AQUAS &c.] Ex Apollon. lib. i. 182. Idem tradit apud Pindari Scholiasten Asclepiades pag. 194. Tzetzes i. 43. Isacius ad Lycophr. pag. 128. Edit. Bas. MUNCK. Eadem de Iphiclo Phylaci filio testantur. Consule Cl. Burm. in Catalogo Argonautarum in voce Iphiclus, etiam in Euphemus, hoc figmentum egregie explicantem.

¹⁶ ALTA CATISTI] Mihi non est dubium,

quin haec sint corrupta. Pausanias Astypaleam matrem ejus vocat. Noster infra cap. 157. Chionam, Aquilonis filiam. SCHEFF. Astypalea Phoenicis filia erat, si credimus Apolloniano Scholiastae ad lib. i. 868. Nobil. Heinf. in ora codicis sui, Althea Thestii. MUNCK. Vid. Cl. Burm. in Ancaeus alter.

¹⁷ NUNC AUTEM SAMOS DICITUR] Vide Scholiast. Apollon. ad lib. i. vers. 186. Lactant. lib. i. cap. 17. Ortel. Thesaur. in Samos. Etiam fluvius in Samo erat Imbrasmus, & Parthenius. Schol. Hesiod. in Theog. pag. 261. Ὁ δ' ἐν Σάμῳ Παρθένῳ καὶ Ἰμβρασίῳ καλεῖται. MUNCK. Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 355. de Samo ait. ἀνομάσθη δὲ ποτὲ καὶ Μελάμφυκος, καὶ Ἀνθεμῖς, καὶ Παρθενία, ἀπὸ πόλεως Παρθενίης. ubi pro Ἀνθεμῖς. lego Ἀνθεμῖσσα. Consule Ill. Spanh. ad Call. H. Del. vs. 48. 49. 50.

¹⁸ A MILETO] Dicta ita ista urbs à Mileto Apollinis filio, de quo inter alia & haec tradit Scholiastes Apollonii ad lib. i. 186. Τῆτον ἀνδραθέντα καὶ φθονέμενον ὑπὸ τῇ Μίανῃ ἀναχαρῆσαι εἰς τὴν Σάμον, ἀφ' ἧ καὶ τότε εἰς Μίλητον, καὶ ἀπὸ τῆς Σάμου μετέβαιε εἰς τὴν Καρίαν, ἐκτίθει πόλιν, ἀφ' ἧ καλεῖται. In Cariâ Miletum conditam etiam praeter Ptolemaeum Apollodorus tradit lib. iii. ad quem Faber: Miletum Cariae urbem facit, quae Jonica fuit: neque tamen peccat: nam quae scribit, multo ante migrationem Jonicam evenerunt. Ante puta quam Jones migrarent in Cariam, profecti Athenis. Nimirum duae fuerunt Cariae, ut opportune me monuit clarissimus Ryckius, vir bonus & fidelis amicus. Altera earum, sed quae heic non intelligitur, inter Joniam & Lyciam se extendit: altera Joniae est, & circa Miletum, quam Carēs quondam incoluerunt. Stephanus: Μίλητος πόλις ἐπιφανὴς ἐν Καρίᾳ τῇ Ἰωνῶν. Strabo lib. xiv. Ταύτης δὲ φησι Φερεκύδης Μίλητον μὲν, καὶ Ποῦντα, καὶ τὰ πρὸς Μυκάλλῳ καὶ Ἐφεσον Κάριες ἔχειν πρὸς τὴν. Anton. Liberal. qui & ipse in Cariâ Miletum cap. 30. collocat, ita conciliari poterit cum aliorum sententiis, qui in Joniâ eam urbem collocant. Conon apud Photium

1 quidam Periclymeni dicunt; Orchomenius. Meleager Oenei & Althaeae Thestii filiae filius: 2 quidam Martis putant; Calydonius. Laocoon 3 Parthaonis filius, Oenei frater, Calydonius. Iphiclus alter Thestii filius, matre Leucippe, Althaeae frater 4 ex eadem matre, Lacedaemonius. 5 Hic fuit Arcas 6 cursor, jaculator. 7 Iphitus Nauboli filius, Phocensis; alii Hippasi filium ex Peloponneso fuisse dicunt. 8 Zetes & Calais Aquilonis venti & Orithyiae 9 Erechthei filiae filii. Hi 10 capita pedesque pennatos habuisse feruntur, crinesque caeruleos, qui pervio aëre usi sunt. Hi aves Harpyias, tres Thaumantis & 11 Ozomenes filias, 12 Aël-

tium cap. 2. Ωἰκεν ὃ Μίλητον τ' Ἀσίαν, ἧ δ' ὕπερθε
 καὶ Ἰωνες οἱ ἀπὸ Ἀθηνῶν καὶ Νηλεὺς ὁρμηθέντες ὥκη-
 σαν. τότε δ' ἐνέμοντο Κῆρες, ἔθνη μέγα καμηδὸν
 οἰκόντες. Schol. Homer. ad Iliad. B. sub finem:
 τ' Κερίας παῖς Μίλητον, &c. ῥέων δ' ἡ Κερίας εἰς
 θάλασσαν πλησίον Μιλήτου. Miletus mater, ut ἐν πα-
 ρόδῳ hoc addam, *Acacallis* dicitur Pausan. &
 Anton. Liberali. *Acallis* perperam in Scholiis e-
 ditur Theocrit. ad Eid. VII. vers. 11. & *Hecale*
 apud Apollod. lib. III. Caeterum Erginum
 hunc inter Argonautas agnoscunt Pind. Schol.
 ad Olymp. IV. Apollon. lib. I. vers. 185. ut &
 Apollodorus lib. I. quem frustra corrigere in-
 tendit vir doctissimus, qui historiae poëticae
 scriptores edidit nuperrimè. MUNCK. Miletus
 urbs Joniae dicitur condita, sive coloniae in
 hanc urbem deductae, a Neleo Codri filio Athe-
 nienfi; non vero a Neleo, viro Pylio, Nesto-
 ris patre, ut ex Herodoto Eust. ad Dionys. Pe-
 riég. vs. 823. If. Casaub. ad Strabonis lib. 14.
 pag. 938. Neleo hunc honorem tribuit, adferens
 loca ex Herodoto, Pausania, & Aeliano, non
 de Neleo Pylio viro, quem Strabo male ita
 vocat, sed de Neleo Codri filio agentibus. Vi-
 de Menag. ad Diogenis Laertii lib. I. sect.
 23. Ab hoc Neleo sacrificium Neleium in Dia-
 nae honorem institutum apud Milesios nomen
 habet. Plutarch. de eo agit Tom. II. p. 254.
 ut doctis notum. De variis vero Neleis egimus
 ad cap. 10. Consule interea tu lector de hoc hu-
 jus urbis conditore Tzetz. ad Lycophron. vs.
 1378, 1379. Celeb. J. Perizon. ad Aelian. lib.
 VIII. V. H. cap. 5. Ill. Spanh. ad Call. H.
 Dian. vs. 227. ubi de Mileto, Sarpedone aliis-
 que Neleo antiquioribus Mileti conditoribus
 agit. nec non Meursium de Creta lib. I. cap.
 12. Hic etiam lectorem moneo in Corn. Nepo-
 tis Milt. cap. 3. vitio typosetorum *Histiæus*
Millesius, pro *Histiæus Milesius* expressum esse,
 quod σφάλμα oculos fugerat meos. De variis
 huius nominis insulis Eustath. ad Dionys. Pe-
 riég. l. I. De Mileto, quae dicitur in Calabria

esse sita, disputavit Celeb. P. Burm. ad Vir-
 giliu III. Georg. vs. 306.

I QUIDAM PERICLYMENE] An fuit, *Quidam*
vero Clymeni? Ita sane vult Schol. Apollon. lib.
 I. 185. & Pindari ad Olymp. IV. uterque enim
 patrem ejus Κλῦμων appellat. Sed potuit Noster
 alios sequutus fuisse auctores. Putarem, intelligi
 illum Periclymenum, qui fuit Neptuni filius ex
 Chloride Tiresiae filia. De quo Schol. Pind. ad
 Nem. Od. IX. pag. 315. Edit. Franc. Sed tem-
 pora non congruunt. MUNCK. Consule Cl.
 Burm. in Catal.

2 QUIDAM MARTIS PUTANT] In quibus est
 Euripides apud Plutarch. Parall. T. II. p. 312.
 Adde Celeb. P. Burm. Catalog.

3 PARTHAONIS] Cap. 129. 175. 239. *Par-
 thaon* dicitur. *Portheus* est Anton. Liberal.
 cap. 2. & Homero. MUNCK. V. Eumod. in
Meleagro.

4 EX EADEM MATRE] Schol. Apollon. ad lib.
 I. 201. Ἀλθαία καὶ Ἰφικλῶς ἀδελφοὶ ἐν Διὶ δαμνείας
 τ' Περικλῆες. Sulluli incisum ante ista verba.
Frater ex eadem matre est ἀδελφὸς ὁμομήτερος.
 MUNCK.

5 HIC FUIT ARCAS] Atqui jam praecesserat;
Lacedaemonius. Quomodo hic ergo *Arcas*? Scri-
 bo: *Hic fuit arte cursor ac jaculator*. Sicut supra,
arte citbarista. SCHEFF. Si Lacedaemonius,
 quomodo *Arcas*? Lego, *acris*, id est, *velox*,
 ὄξύς, Gloss. Philox. *Acre*, ὄξυ, δριμύ. ὄξύς ὁ τα-
 χύς. ὄξύτης, ὠκύτης Graecis interdum. *Acupedus*,
 teste Festo, dicitur, cui praecipuum in curren-
 do acumen pedum. Virg. Georg. III. *Calidum-
 que animis & cursibus acrem*. Serv. ad illa Virgi-
 lii. AEn. I. 224. *Acris Oronti; Fortis, alias ve-
 locis*. *Quidam acrem in unamquamque rem vegetum
 & nimium tradunt*. Nimirum acer est, qui Grae-
 cis δεινός dicitur, ut ad lib. VIII. idem Grammaticus
 observat. Ita varius acer a vetusto commenta-
 tore *vehemens* exponitur lib. I. Sat. 10. Horat.
 Micyllus conjicit *artificiosus*. Clarissim. Scheffe-
 rius, *arte cursor*. Fulgent. lib. III. Myth. c. 6.

Magni-

¹² Aëllorum, Acholoe, ¹³ Ocypeten, fugaverunt a Phineo Agenoris filio, eodem tempore, quo Jasoni comites ad Colchos proficiscebantur. Quae inhabitabant insulas Strophadas in Aëgaeo mari, quae Plotae appellantur. ¹⁴ Hae fuisse dicuntur capitibus gallinaceis, pennatae, ¹⁵ alasque & brachia humana, unguibus magnis, pedibusque gallinaceis, pectus album, feminaque humana. Hi autem Zetes & Calais ab Hercule telis occisi sunt: ¹⁶ quorum in tumulis superpositi lapides flatibus paternis moventur. Hi autem ex Thracia esse dicuntur. ¹⁷ Focus & Priapus Caenei filii ex Magnesia. ¹⁸ Eumedon Liberi patris & Ariadnes Minois filiae filius,

Magnificus jaculator. Atque ille idem est, qui *acris jaculator.* MUNCK.

6 CURSOR] Credo legendum *artificiosus*; aut simile quiddam. MICYLL.

7 IPHITUS NAUBOLI] Apollod. lib. I. 43. *Ἰφίτης Ναυβόλης*. Sed hoc vitiosum sine dubio. Lege, *Ἰφίτης*. Vide Apollon. I. 207. MUNCK. Vid. P. Leopard. lib. IV. Emend. cap. 6. & Celeb. P. Burm. in Catal.

8 ZETES] *Zetus* est Fulgentio. lib. III. *Zetus* Servio ad AEn. III. 209. Sidonio Carm. 5. & Philargyrio in IV. Georg. Virg. 463. Sequuti forte Palaephatus sunt, qui & ipse hunc *Zethum* appellat cap. 23. Non probo tamen, cum paret confusionem. Alius enim *Zetes*, alius *Zethus*. MUNCK.

9 ERICHTHEI] Scribe, *Erechthei*. *Ἐρεχθίδες*. Ita Apollonius, Simonides, Ovidius. Scholiast. autem Apollonii ex Cecrope natam eam tradit. Aliquoties in seqq. vitiose scriptum hoc nomen deprehendes, quod ortum existimo ex vocalium I & E cognatione. Donatus ad Phorm. I. I. *Propter cognationem E & I literarum non dubitaverunt antiqui HERE & HERI dicere, & MANE & MANI & VESPERE & VESPERI*. Adde Fabium lib. I. cap. 4. MUNCK. Eustath. ad Dionys. Perieg. vs. 423. etiam Erechthei filiam facit. V. Burm. in Cat. Arg. in Calais. Zetes & Calais Hismarii & Aquilonis filios facit Lactant. ad Statii v. Theb. 431. quem tamen vide ad XII. Theb. vs. 628. de Orithyiae raptu Schol. Apoll. Rhodii, qui eam etiam Erechthei filiam vocat, lib. I. vs. 212. & Olear. ad Philostrati lib. IV. cap. 21. in fin. de Apoll. Tyan. sunt videndi.

10 CAPITA PEDESQUE PENNATOS] Pedes pennatos illis tantum tribuit Apollon. I. 219. Unde haec partim desumpta videntur. Pindarus dorso eorum alas affingit; humeris Lactantius Argum. Ovid. lib. VI. Met. fab. 8. MUNCK. Consule Cl. Wesfelingium cap. IX. Probabilium.

11 OZOMENES] Electrae Hesiod. MICYLL.

Electram earum matrem alii faciunt. Vide not. ad Geneal. *Ozomenen* hanc nusquam hactenus inveni. Placet divinatio Doctiss. Jacobi Perizonii, *Oceanines*. Electra enim Oceani filia. *Ωκεανίνης* Oceani filiae Homero & Hesiodo, ut *Nerinae* Nerei. Virgil. Eccl. VII. 37. *Nerine Galathea*. Vide ib. Servium. MUNCK.

11 ALOPEN] *Aëllorum* hanc appellat Apollodorus pag. 47. Edit. Commel. Atque ita heic putem scribendum. Schol. Hom. ad Iliad. II. 150. *Ἀργεῖα δαίμονες ἀεπακύνθη, ὧν τὰ ὀνόματα Ἀελλῶ, Ὀκυπέτη, Ποδοργῇ*. Servius ad AEn. III. 209. *Aëllō, Ocypeten, & Celaeno* appellat. MUNCK. Harum nomina sic indicavit Tzetzes ad Lycophron. vs. 167.

13 OCYPETEN] *Celeno* Apoll. MICYLL.

14 HAE FUISSE DICUNTUR] Cl. Schefferus locum hunc ita constituit; *Hae fuisse dicuntur pennatae, alisque & unguibus magnis, pedibusque gallinaceis: brachia humana, pectus album, feminaque humana habuisse*. Ego sine MS. affirmare nihil ausim. MUNCK.

15 ALASQUE ET BRACHIA HUMANA] Supple, *habuisse*. Sed haec dura ellipsis, ut vix credam, integrum esse locum. Forte & trajecta quaedam, scribendumque, *pennatae, alisque & unguibus magnis pedibusque gallinaceis. Brachia humana, pectus album, feminaque humana habuisse*. SCHEFF.

16 QUORUM IN TUMULIS, &c.] Schol. Apoll. Rhod. I. I. vs. 1306. *τῶν δύο τάφους εἰς ἃν τήν τῇ νήσῳ καὶ εἴληται, ὧν πλὴν ἐτέραν πάντως συμβαίνει ὑπὸ ἀνέμου κινεῖσθαι & βορρῆς & πατρὸς αὐτῶν*, qui vs. 1300. & 1304 late disputavit de causa hujus caedis, sed modum, quo occisi sunt, tacuit; docens tamen, fuisse insulam Tenum Delo adjacentem, juxta quam Hercules Aquilonis filios occidit. Consule Celeb. P. Burm. in Calais.

17 FOCUS] *Phocus*. MICYLL.

18 EURIMEDON] Comeliniana, *Eumedon*. SCHEFF.

filius, a Phliunte. Palaemonius Lerni filius, ¹ Calydonius. Actor Hipp-
 filius ex Peloponneſo. ² Therſanon Solis & Leucothoes filius ex Andro.
³ Hippalcimos Pelopis & Hippodamiae Oenomai filiae filius ex Pelopon-
 neſo a Pilis. Aſclepius Apollinis & Coronidis filius. ⁴ * Atriacha Theſtii
 filia, Argivus. ⁵ Neleus Hippocoontis filius, Pylus. ⁶ Jolaus Iphicli fi-
 lius, Argivus. ⁷ Deucalion Minois & Paſiphaes Solis filiae filius, ex
 Cre-

¹ CALYDONIUS] Videtur ex Apollon. lib. i.
 vs. 202. reſcribendum Olenius. Palaemon hic eſt
 Apollodoro lib. i. pag. 43. Sed Palaemonius cum
 Hyg. Apollonio. MUNCK.

² THERSANON] Hunc non invenio alibi, du-
 bitoque recte ſcriptum. Sane infra c. 161. Phi-
 lammon Solis filius eſt, nec ex Leucothoë ſed Leu-
 conoë. SCHEFF. Philammona cap. 161. hunc di-
 ci, & matrem Leuconoën obſervat Cl. Schefferus.
 Sed ibi pro Leuconoë ex hoc loco, & Ovid. iv.
 Met. 208. repoſuerim, Leucothoë. MUNCK.

³ HIPPALCIMOS] Infra c. 94. Hippalcus dici-
 tur, apud Apollodorum Hippalmus, ex qua utra-
 que leſione factus eſt Hippalcimus. SCHEFF.
 Cap. 84. & 97 Hippalcus dicitur. Hippalmus eſt
 Apollodoro & Zenobio Cent. xviii. 7. Hip-
 palcimus Scholiaſtae Pindari ad Olymp. i. pag.
 15. Edit. Francof. Omnium optimum cenſeo
 Hippalcimos, vel Hippalcimus. Vide not. ad cap.
 97 MUNCK. Pro Apoſtolio in notis Muncke-
 rum male Zenobium citaffe vidit Cl. Burm. in
 Hippalcimus.

⁴ * ATRIACHA THESTII FILIA] Et haec ſunt
 corrupta, cum nomen viri, Patrisque abſint.
 SCHEFF. Alteriſco notavi locum. Abeſſe ob-
 ſervat Cl. Schefferus filii & patris nomen. Ve-
 rum eſt deſiderari ea in ſequentibus. Sed τὸ
 Atriacha corruptum, pertinetque ad praecedentia.
 Scribe, Coronidis filius à Trich. Vide quae
 notamus inferius ad illa cap. xcvi. Machaon Aſ-
 clepii & Coronidis filius à Trich. Cum aspiratione
 primitus à Tricha ſcriptum fuit. Inde Atriacha
 conflatum, & locus vitiatus. In ſequentibus la-
 cunam optime ſupplet doctiſſimus Perizonius hunc
 in modum: Amphiarus Oiclei filius matre Hyper-
 meſtra (vel ex Hypermeſtra) Argivus. Merentur
 adſcribi verba ejus, quibus rationem huius ſup-
 plementi reddit. Fuiſſe, inquit, Amphiarum
 inter Argonautas non modo ex Apollodoro lib. i.
 diſcimus, ſed & ex Statio lib. iii. Ubi Amphia-
 raus ipſe vers. 518. Prima cum pube virentem Se-
 mideos inter pinus me Theſſala reges Duceret, &c.
 Jam vero mater ejus Hypermeſtra Theſtii filia fuit.
 Interpres Statii ad i. Theb. vers. 42. Laurigeri)
 hoc eſt Amphiarai Lyncae & Hypermeſtrae filium
 dicit. Niſi leg. O ei vel Cynthii h. e. Apollinis

ex Hyg. fab. 70. erravit Scholiaſtes. Lyncei enim
 Aegypti filii non haec, ſed Hypermeſtra Danaï
 filia fuit uxor. Apollod. lib. i. pag. 24. Θεΐα
 δὲ ἐξήλοντο θυγατέρες μὲν Ἀλθαΐα, Ὑπερμήστρα.
 Diodorus Siculus lib. iv. Οἰκλῆος δὲ καὶ Ὑπερμή-
 στρας τὸ Θεοπίης (lege Θεΐης) ἱφιάστρα & Πολυβοῖα
 καὶ Ἀμφιάραος ἐγένοντο. Ex eodem loco, qui lon-
 gus eſt, patet Amphiarum hunc fuiſſe Argivum,
 quod & caeteri tradunt, ut mirer ab Hygino fab.
 70. eum Pylum vocari, cum tamen fab. 72. fi-
 lium ejus Alcmaeonem Argivum quoque dicat.
 Apollod. lib. i. pag. 27. Ἀμφιάραος Οἰκλῆος καὶ
 Ἀργεῖς. Similiter lib. iii. pag. 152. Servius ad
 AEn vi. Eriphylum) Haec Amphiarai Auguris Ar-
 givi uxor fuit. Horat. 3. Od. 16. Concidit Auguris
 Argivi domus. Cum igitur Argivus fuerit, ma-
 trem habuerit Theſtii filiam, & ab aliis inter Ar-
 gonautas numeretur, adeoque omnes huius de-
 ſcriptionis reliquiae in eum convenient, ne du-
 bitemus eum hoc loco ab Hygino memoratum
 eſſe. MUNCK. Conſule cl. Burm. in Catal.

⁵ NELEUS HIPPOCOONTIS] Ita reſcripſi pro
 Mileus ex cap. 10. MUNCK.

⁶ JOLAUS] De ejus ſtemmate Tzetzes ad Ly-
 cophron. vs. 839. Divinis Thebani coluerunt
 hunc heroa honoribus, unde Boeotus ab Aristo-
 phane in Acharn. vs. 867. Νῆ δ' Ἰόλαος jurans in-
 ducitur, ubi videnda Scholia. Soli Hygino ad-
 numeratum Argonautis obſervat cl. Burm. qui
 pluribus de hoc heroe egit. Vide nos ad cap. 30.

⁷ DEUCALION] Hic à Theſeo in praelio occi-
 ſus eſt. V. Plutarch. in Theſeo p. m. 8. D. An
 hic Colchicae expeditioni interfuerit, licet à
 Noſtro, & Valerio Flacco, memoratus, dubita-
 tur. conſule cl. Burm. qui nec hunc Philocteten
 inter Argonautas recensendum putat.

⁸ CAENEUS ALTER CORONIS FILIUS] An hoc
 ergo eſt, quod dicit Apollodorus lib. i. pag. 43.
 Καίνεος Κόρωνος? Interpres tranſtulit, non Ca-
 eneus Coronis, ſed Caenei Coronus. Quod ſane con-
 venit cum Homeri Catal. vers. 253. ubi Κόρωνος
 eſt Καίνεος, hoc eſt, Καίνεος παῖς, ut & apud
 Apollon. lib. i. 57. An vero ſcribendum? Atrac-
 is filius. Duplex fuiſſe Caeneus videtur, Elati
 alter, alter Atracis filius, duplex etiam fama de
 ſexus ejus mutatione. Quam Elatidae alii, Atrac-
 idae

Creta. Philoctetes Paeantis filius, a Meliboea. * Caeneus alter Coroni filius, 9 Coryna. Acastus Peliae & 10 Anaxibiae Biantis filiae filius, ex Jolco, duplici pallio coopertus. Hic voluntarius Argonautis accessit, sponte sua comes Jasonis. Hi autem omnes 11 Minyae sunt adpellati, vel quod plurimos eorum filiae Minyae pepererunt, vel quod 12 Jasonis mater Clymenes Minyae filiae filia erat. Sed neque Colchos omnes pervenerunt, ne-

cidae tribuit Liberalis cap. 17. Sententiam utramque videri possit miscere Ovidius lib. xii. Met. 189. *Elatein proles audit.* at vers. 209. *Atracides.* vel simpliciter, quod verius putem, dicendum controversum esse Caenei patris vocabulum. Sed haec acutiores, quam ego sum, excutiant accuratius alii. Scio, quid ad Ovidium scribant commentatores; sed non placet. Quod si mihi jus censendi dederis, dixerim Hyginum vel vitiose scriptum invenisse apud Graeculum aliquem *Καινώς Κόρωνος*, vel male vertisse illa, *Καινώς Κόρωνος*. Non esse sanè *ἀναμάχητος* hunc scriptorem liquido comperisse videor. Vide annotata superius ad cap. 3. & infr. ad cap. 31. nec non Astron. ii. cap. 2. MUNCK. Consule cl. Burm. ad Ovid. xii. Met. 189. & in Cat. Argon. in voce *Caeneus*.

9 CORYNA] hoc non intelligo. An legendum, *Gyrtona*? Vide Apollon. lib. i. v. 57. SCHEFF. *Coryna* est urbs Joniae Pomponio lib. i. cap. 7. Sed non videtur heic locum habere posse. *Gyrtona* conjicit Schefferus. Sane inde oriundus erat apud Apollon. i. 57. *Coronus Caenei filius*. Dedit forte: *Caeneus alter Coroni filius, Gyrtona*. quanquam sic abit à caeteris mythologis, qui scripserunt *Coronus Caenei filius, Gyrtona*. Atque ita scribere quoque Hyginus debuit, quem Graeca verba *Καινώς Κόρωνος* male vertisse censeo, atque inde finxisse nobis alterum *Caeneum*, quem nemo veterum novit. MUNCK.

10 ANAXIBIAE DYMANTIS] Infra fab. 51. est *Anaxobies Diamantis*. Sed utroque loco scribendum *Anaxibiae Biantis*. Ita namque habet Apollodorus. SCHEFF. Recte ex Apollodoro Cl. Schefferus: *Anaxibiae Biantis*. Atque ita scribendum esse docuit me etiam Tzetzes Ch. ii. 53. Tollenda eadem macula infr. cap. 51. MUNCK. De AEoli filio Acasto agit Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 476. sed *Peliae fil.* fuit, ad AEolum tamen genus referens. V. Burm. in Catal. Hic Acastus pediculari morbo periisse dicitur ab Helladio apud Photium pag. 1588. *Pelias* fuit rex Jolci. V. Schol. Eurip. Alcestid. vs. 253.

11 MINYAE SUNT APPELLATI] Vide quae commentati sumus hac de re ad Anton. Liberal. cap. 26. Schol. Pind. ad Pyth. od. iv. *Μινυῶν* & 7

Ἀργοναυτῶν φησιν, ὅτι οἱ πλείους αὐτῶν εἰς Μινύαν τὴν Πισιδῶν καὶ Τελχυνείας ἢ Αἰῶλς τὸ γένος ἀνήγον. Confer, quae Aristodemus apud eundem tradit ad Isth. od. i. Tzetzes ad Lycophr. *Μινυῶν, ἢ Ἀργοναυτῶν, ὅτι οἱ πλείους αὐτῶν, ἐξ Ὀρχομενῆς ἢ Μινυεῖς ἦσαν. δύο δὲ Ὀρχομενοὶ, ὃ, τε ἐν Βακίῳ (leg. Βοιωτίᾳ) ἔτος ὁ Μινυεὺς καὶ ὁ Πολύμαχος, ὃ ἐν Ἀρκαδίᾳ.* Lactant. ad lib. v. Thebaid. Stat. vers. 347. *Minyae. Thessali, à Minyā rege Thessalorum, à cuius nomine omnes Argonautae Minyae appellati sunt.* MUNCK. Parum sibi constat etiam Servius ad Virg. Ecl. iv. vs. 34. dicens, *Socii vero Jasonis Minyae appellati sunt, vel ab agro bujus nominis Colchorum; vel quod multi ex quadam Minya nati, Jasoni se conjunxerunt, vel quod Minya Jasoni materna avia fuerit.* Consule, Lector, Lactant. ad Statii iii. Theb. 516. & Meziriac. ad Ovidii Epistol. vi. Heroid. §. 7. pag. 56. & seqq. Quidquid sit, praestantissimi & nobilissimi fuere juvenes, unde faepe reges, i. e. principes juventutis fuere adpellati, hi Argonautae. consule celeb. Burm. ad Val. Flacc. v. Arg. vs. 497. Omnes semideos fuisse docet Philostratus senior, lib. ii. Iconum cap. 15. Vide & Heinf. ad Val. Flacc. pag. 4.

12 JASONIS MATER CLIMENI ET MINIAE FILIA ERAT] Alcimede Clymenes quae fuit, Minyae filia erat Apoll. MICYLL. At Appollonius Climenen non conjugem Miniae facit, verum filiam. Igitur existimo scripsisse nostrum, *Jasonis mater Climenis ex Minia, filiae filia erat.* SCHEFF. Scribo: *Climenes Minyae filiae filia erat.* Ita sane diferte tradit Apollon. Schol. lib. i. 230. Jason enim filius fuit Alcimedes, quae filia Clymenes Minyae filiae erat. Confirmat me in hac conjectura Cl. Schefferus, cui, ut non paucis aliis in locis, ita & heic idem venit in mentem. Non male etiam scripseris, *Clymenes Minyae filiae erat*, subaudito Graeco more τὸ filiae. ut cap. ix. *Amphion & Zetus Jovis & Antiopes Nyctei filii.* Vide notas ad cap. 81. Immo hanc verissimam dixeris conjecturam; adeo ut initio hujus capituli forte etiam sit scribendum, *Alcimedes Clymenes Minyae filiae.* Nam ut varient multum veteres, nemo tamen Alcimedae Clymenum patrem dedit. Confer Nob. Heinf. ad Heroid. Ovid. vi. 105. Vindicavimus eundem hellenismum non uno loco.

neque in patriam regressum habuerunt. Hylas enim ¹ in Moesia, a nymphis ² juxta Cion flumenque Ascanium raptus est; quem dum Hercules & Polyphemus requirunt, vento rapta navi ³ deserti sunt. Polyphemus ab Hercule quoque relictus, ⁴ condita in Moesia civitate, perit apud Chalybas. Tiphys autem morbo absumptus est, ⁵ in Mariandynis in Propontide, apud Lycum regem; pro quo navem rexit Colchos Ancaeus Neptuni filius. Idmon autem Apollinis filius ibi apud Lycum cum ⁶ stramentatum exisset, ab apro percussus ⁷ decidit. Ultor Idmonis fuit Idas Apharei filius, qui aprum occidit. Butes Teleontis filius quamvis cantibus & ⁸ cithara Orpheia vocabatur, victus tamen est dulcedine Sirenum,

Lactantio in Argumentis Fabb. Met. Nas. quo scriptore neminem reperias Hygino similiorem Vid. not. ad lib. vi. fab. 3. MUNCK. V. Burm. in *Fasone*, & Meziriac. ad Ovid. T. ii. p. 57.

1 IN MOESIA] scribe *Myfia*. Ita enim habent omnes. Etiam noster paulo post. Confer Strabonem lib. xii. SCHEFF. Cl. Schefferus emendat, in *Myfia*. Recte quidem, si respicias Apollon. Schol. i. 117. Propert. lib. i. el. 20. sed non admodum necessario. Confundunt enim utrumque nomen posterioris aevi tam Graeci, quam Latini scriptores, ut ad Dict. Cretenf. lib. xi. observavit pridem Josias Mercerus Eandem confusionem notavimus etiam nos quoque cap. 99. Videtur vicinitas soni τῆς γ & α eam peperisse. Scribit enim alicubi Victorinus Afer, si γ in Latium non fuisset receptum, pro *Hylas* dicendum fuisse *Helas*. Bene Servius ad Georg. i. 102. *Mæsiā* à *Myfia* distinguit: *Mæsiā* provincia est Thraciarum vicina Scythiae: *Myfia* vero civitas Phrygiae, haud longe à Troja. Idem tamen ad Ecl. vi. *Juxta Mæsiā* raptum hunc contigisse memorat. Atqui *Ascanius Myfiae fluvius est*, ut recte Vibius Sequester. Melius Philargyrius ad Georg. iii. 270. *Ascanius amnis est Myfiae, sed quia in Asia est*. Legendum putem, *sed quae in Asia est*. Innuit scilicet etiam *Myfiam* esse in Europa. quod & Eustathius in Dionysium docet pag. 46. & quos ibidem laudat auctores. Confer Breulium ad Orig. Isidor. lib. xiv. cap. 4. Facit huc inprimis quod idem Isidorus habet xvii. 9. *Venit saepe probabilior ex Myfia Asiae*. MUNCK. Duae fuere *Myfiae*, altera Europaea ad Istrum, altera Asiatica ad Hellespontum sita. Consule Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 322. 830. Schol. Apoll. Rhod. L. i. Arg. vs. 1115. &c. & e Galeno utramque *Myfiam* illustrantem Ez. Spanhem. ad Call. H. in Dian. vs. 117.

2 JUXTA CION ASCANIUMQUE AMNEM] Vide commentatores ad illud Propert. lib. i. 20. *Crudeis Minyis dixerit Ascanius*. Corruptus in hac fabula Servius ad Ecl. vi. Virg. *Apud fontem*

Calciarnis, cum aquatum isset, à Nymphis raptus est. Lego *Ascanii amnis*. Duae in unam voces coaluerunt, sicut factum etiam existimo ad illa Virg. AEn. vi. 67. *Animamque sepulcro condimus*. Rite ergo, inquit, *reddita legitima sepultura, reddit anima ad quietem sepulchri, quam Stoici bercifundi, id est, medium secuti, tamdiu durare dicunt, quamdiu durat & corpus*. Quid est, *bercifundi*? Lego, *Quam Stoici sepulcris condi, id est, medium secuti, tamdiu, &c.* De sententiâ Stoicorum consulendus Gatakerus ad Antoninum Philosoph. pag. 139. de Cio Schol. Theocriti ad Eiddyll. xiii. 30. Κιανοὶ οἱ τῶν Κίων οἰκῆντες, ἥτις τῶν καλεῖται Πρῆσα, ἀπὸ τῆς Ἀθηνῶν βασιλείας Πρῆσις. Κίον δὲ ἀπὸ Κίος τῆς Ὀλύμπου, ἀφ' ἧς τὸ ὄρος ὁ Ὀλυμπός. Malè *Chius* appellatur in Priscian. Periegesi: *Qua Chius egregia decurrens murmurat unda*. Fuit enim & fluvius eodem nomine. MUNCK. Consule de Cio Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 805. ubi etiam de proverbio ἵλαν καλεῖν agit. Hanc fabulam explicat Serv. ad i. AEn. 619. eodem modo, quo Onasus in primo Amazonidarum apud Schol. Apollonii Rhodii lib. i. Argon. vs. 1205. & Philostratus Heroic. cap. xix. §. 2. Varias variorum de Hylae raptu sententias profert Rutgerius lib. iii. V. L. cap. 8.

3 DESERTI SUNT] Varias variorum hac de re sententias corrasit Apollon. Schol. ad lib. i. 1290. MUNCK.

4 CONDITA CIVITATE] Schol. Apollon. ad lib. iv. 1470. Ἐκίσε πόλιν Κίον, τῶν ἑταρς ὀνομαδεῖσαν ἀπὸ τῆς παρχαρίου πόλεως. MUNCK.

5 IN MARIANDYNIS] Schol. Apollonianus: Ἀναίρεται δὲ Ἰδμων ἐν Μαριανδυνία ὑπὸ κάπρου. Scribendum ergo esset, *Mariandynis*. Sed solenne est huic scriptori vel librariis I cum Y permutare. MUNCK.

6 STRAMENTATUM] Cap. 18. habes, *Extra venatum*. cap. 248. *Extra metam*. putabam antehac ubique scribi, *Extra venatum*: quod vidi postea etiam placuisse Cl. Scheffero. *Exire* ergo posuit

num, & nataturus ad eas in mare se praecipitavit. Eum Venus delatum fluctibus ⁹ Lilybaeo servavit. Hi sunt, qui non pervenerunt Colchos. ¹⁰ In reversione autem perierunt. ¹¹ Euribates Teleontis filius, & ¹² Cantus Ceriontis filius interfecti sunt in Libya, a pastore Cephalione Nasamonis fratre, filio Tritonidis nympphae & Amphitemidis, ¹³ cujus fuste pecus depopulabantur. Mopsus autem ¹⁴ Ampyci filius ab serpentis morfu in Africa obiit. Is autem in itinere accesserat comes Argonautis, Ampycopatre occiso. Item accesserunt ex insula Dia Phrixi & Chalciopes ¹⁵ Medae sororis filii, Argus, Melas, ¹⁶ Phrontides ¹⁷ Cylindrus, ¹⁸ ut alii ajunt vocitatos, ¹⁹ Phronius, Demoleon, Autolycus, Phlogius. Quos Her-

posuit pro ire, ut cap. 120. *Nequis extra urbem exiret.* Nunc praeferam *stramentatum*, ut innuat eum ivisse collectum stramenta, in quibus cubare soliti veterum heroës. Vide Schol. Hom. Iliad. Δ. 383. Theocrit. Eidyll. XIII. vers. 34. Gloss. vett. *stramentum*, χορτοσπρωμα, σιβάδες. *stramenta*, χορτοσπρωξι σιβάδες. Certè de venatione apud Lycum instituta nihil haecenus comperi. Sequutus heic est Hyginus Apollon. lib. II. 817. qui itidem ab apro in Mysia occisum eum memorat. Flaccus lib. v. pestiferà lue extinctum refert. MUNCK. V. Burm. in Cat.

7 DECIDIT] H. e. cecidit. Claudianus praefat. in Ruff. *Phoebeo domitus Python cum decedit arcu.* Vetus interpret. Psalm. VII. 4. *Decidam merito ab inimicis meis.* MUNCK.

8 CITHARA ORPHEIA VOCABATUR] Addunt asteriscum, quasi desit quidpiam. Sed scribendum est, *Orphei avocabatur.* Nihil certius. Et vide Apollodorum. SCHEFF. Cl. Schefferus emendat, *Orphei avocabatur.* quod probo. MUNCK.

9 LILYBAEO] Al. ad *Lilybaeum.* MICYLL. Etiam hic deesse putant aliquid. Sed *Lilybaeo* dictum est cum praepositionis Ellypsi, pro in *Lilybaeo.* Ordo; *Venus eum servavit Lilybaeo, delatum fluctibus,* supple, in *Lilybaeum.* Ita enim solet noster. Vide quae notavi supra c. 10. Nisi malis credere, olim *Lilybaeom* scriptum fuisse, o litterae virgula imposita. Sed mihi alterum verosimilius videtur, Nostroque convenientius. SCHEFF. H. e. ad *Lilybaeum.* Virg. AEn. v. 451. *At clamor caelo.* MUNCK.

10 IN REVERSIONE AUTEM PERIERUNT] Scribo, *autem bi perierunt.* Euribates &c. SCHEFF. Schefferus mallet *bi perierunt.* ponenda praeterea erat post haec verba *τελεία σιγμή*, ut fieri curavi. MUNCK.

11 EURIBOTES] De Cantho legas apud Apollonium lib. IV. v. 1485. non de Euribote. Et nescio, an omnia hic sint integra. Sane Pastor quoque, Tritonidis & Amphitemidis filius, ipsi

non *Cephalion*, sed *Caphaurus.* SCHEFF.

12 CANTUS CERIONTIS] Canethi eum filium facit Apol. eumque cum Mopso in Lybiam delatum ibique periisse dicit. MICYLL. Apollon. lib. I. 78. est *Canthus Canethi filius.* MUNCK.

13 CUJUS FUSTE PECUS DEPOPULABANTUR.] Nil hic deest, quod putarunt. Voces trajectae sunt, quae sic debent ordinari: *Et Amphitemidis, fuste, cujus pecus depopulabantur.* Illud *fuste* referendum ad praecedens *interfecti* sunt. SCHEFF. Ego antehac conjectavi, *cujus furtis pecus &c.* Flor. lib. IV. cap. 4. *Lacerare furtis haereditatem.* Cl. Schefferus trajecta censet verba, legitque; *fuste cujus pecus &c.* Sed Apollon. lib. IV. 1489. lapidis jactu interfectum Canthum tradit. Nobiliss. Heins. pro *fuste* rescripserat *forte* in libro suo. Tollius. *fuse.* MUNCK.

14 AMYCI] Scribendum est *Ampyci*, ut supra. Vid. Voss. de Idol. in Adden. lib. I. p. 241. SCHEFF. Recte *Ampyci.* Cl. Schefferus. Ita enim est in praecedentibus, & cap. 128. Μόψος Ἀμπυκίδης Hesiodo Asp. vers. 181. ubi Schol. οἶα Ἀμπυκος υἱός. Est ergo rectus casus *Ampyx*, qui & apud Pausaniam occurrit. Sed in recto Ἀμπυκος legitur etiam apud Schol. Lycophr. pag. 127. quod videtur Jonismum respicere. Schol. Apollon. ad lib. I. 132. Ἰωνικῶς ὁ φύλακος, ἀπὸ φύλαξ, ὥστε καὶ τὸ μάστιγος. MUNCK.

15 MEDEAE] Ita rescripsi pro *Medae.* Vide cap. 21. MUNCK.

16 PHRONTIDES] Malim *Phrontis*, ut habetur cap. 3. & apud Apollod. lib. I. p. 32. Sed cap. 21. rursus *Phrontides* audit. Vide notas ad cap. 3. MUNCK.

17 CYLINDRUS] *Cyturus* alii. MICYLL. Micyllus suspicatur *Cyturus*, & sic vocatur Apollodoro. Verum nil mutandum; ita namque scribitur & in sequentibus. V. fab. 21. SCHEFF.

18 UT ALII AJUNT] Scribe, *At alii ajunt, vocitatos, &c.* SCHEFF. Cl. Schefferus, *at alii.* MUNCK.

19 PHRONIUS] Hic non comparet apud Apollon.

Hercules cum eduxisset habiturus comites, dum ¹ Amazonum balteum petit, reliquit terrore percussos ² a Dascylo qui regis Mansuaden * filia. Hi autem, cum exirent ad Colchos, Herculem ducem facere voluerunt. Ille abnuvit, ³ sed potius Jasonem fieri oportere, cuius opera exirent omnes. ⁴ Dux ergo Jason regnavit. Faber ⁵ Argus Danai filius, ⁶ cuius post mortem rexit navem Ancaeus ⁷ Neptuni filius. Proreta navigavit Lynceus Apharei filius, qui multum videbat. ⁸ Tutarchi autem fuerunt

Ion. lib. 11. 958. Sed tres tantum, *Autolycus*, *Phlogius*, *Deileon*. de quibus postremus forte in locum Demoleontis substituitur. MUNCK. Consule Vossium ad Val. Flacc. v. Arg. vers. 115. & cl. Burm. in *Cylindrus*.

I AMAZONUM BALTEUM] Malim *Amazonium* vel *Amazonis*. Desumpta haec ex Scholiaste Apollonii: Οὔτοι καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τῷ Ἡρακλέει ἐπὶ τῷ Ἀμαζονῶν ζωῆς κεχωρηκότες. MUNCK.

2 A DASCYLO QUI REGIS MANSUADEN * FILIA] *A Dascylo regis Mariandyni fil.* MICYLL. Non rejicio, quod habet Micyllus: *a Dascylo, regis Mariandyni filio*. Regis huius nomen legas etiam apud Strabonem. SCHEFF. Micyllus: *a Dascylo regis Mariandyni filio*. Ego hoc amplius censeo. *a Dascylo Lyci regis Mariandyni filio*. Dascyli erat filius is Lycus, & filium itidem Dascylum habebat. Vide Apollon. lib. 11. 805 & Schol. ad vers. 754. Περίλαον Lyci filium habes apud Nicandri Schol. pag. 65. Ὁ δὲ Περίλαος, inquit, υἱὸς Λύκου Βασιλέως Μαριανδυνῶν (leg. Μαριανδυνῶν) δὲ ἀπέθανεν ἐν Ἡρακλείᾳ τῇ Ποντικῇ. MUNCK. Vide & Schol. Apoll. Rh. 11. 726.

3 SED POTIUS JASONEM FIERI OPORTERE] Vir doctus supplet, oportere dixit. Ego subaudire malim. Novimus ista scriptorum etiam politissimorum σὺν ἀνεπιτήδεω compendia. Plinius Panegyrico. Cum abactus hostium exerceret, omniaque dextra laevaque attrita. H. e. attrita jacerent vel essent. Cic. ad Att. lib. x. cap. 4. Horum ego summorum imperatorum non modo res gestas non antepono meis; sed ne fortunam quidem ipsam, quā illi florentissima, nos, duriorē conflictari videmur. Subaudiendum extrinsecus, usi sunt, quasi scriptum esset, quā illi florentissimā usi sunt. Ut heic Hyginus, ita eodem prorsus modo Justinus lib. xxxi. cap. 1. Negantes eum aequo animo sub legibus vivere assuetum imperio; & immoderatā licentiā militari; semperque taedio quietis urbanae, novas belli causas circumspicere. Subaudi dicentes. Phaedrus lib. iv. 17. Non veto dimitti, sed cruciari fame. sc. jubeo. Vide ibi Fabrum. Ceterum fuisse tamen, qui Herculem Argonautarum ducem fecerint, discas ex Apollod. lib. 1. Diōd. lib. iv. Anton. Lib. cap. xxvi. MUNCK. Consule cl. Graevium Epist. 665. ad

Nic. Heinsium. Ad Phaedri locum plura huius ellipseos exempla dedit Cl. Burm. nec non Oudendorp. ad J. Caesar. l. vii. B. G. c. 77. quem loquendi modum a Graecis mutuati sunt. Sophocl. Electr. vs. 437. Ἀχ' ἢ προαΐσιν, ἢ βαθυσκαφεῖ κόνει κρύφον νιν. ubi sub προαΐσιν subintelligitur vel τὸ ῥίπον, vel τὸ δδς. Plura de hac ellipsi Scholiales ibi profert. Paullus Apostolus 1. Tim. iv. 3. Καλύπτονται γαρμῖν καὶ ἀπέχονται βρωμάτων. qui locus cuique notus Sophocl. Trach. vs. 570. - οὔτε πομπήμοις κώπαις ἐρέσων, ἔτε λαίφεσιν νέως. ubi aliud verbum quam ἐρέσων subintelligitur.

4 DUX ERGO JASON REGNAVIT] An potius navigavit? ut mox: Proreta navigavit Lynceus &c. WOPKENS.

5 ARGUS DANAI] Vide supr. *Argus Polybi.* MUNCK.

6 CUIUS POST MORTEM] Ante haec verba deesse quaedam docent tum illa, quae praecesserunt, tum quae habentur cap. 18. Puto scripsisse Hyginum: *Gubernator fuit Typhys, cuius post* &c. Tzetzes ad Lycophr pag. 143. Μετὰ δὲ Τάναρον αὐτῷ ἐκυβέρνα Ἀλκαῖος πρὸς Ἀργῶ. MUNCK.

7 NEPTUNI FILIUS PRORETA NAVIGAVIT] Pessime haec distinguuntur, nam post *filius* scribendum comma, cum non Ancaeus fuerit proreta. verum Lyncaeus. dixi pridem in libris de militia Navali. SCHEFF. Ita ex sententia Cl. Schefferi distinxī haec verba. Nam Lynceum, quod visu acerrimo esset praeditus, verisimile est Proretae obisse munus. Apud Pindarum tamen Pyth. od. iv. πρῶτος est Euphemus. MUNCK. Recte Schefferus distinxit. Philostratus lib. 11. Iconum, cap. 15. Λυγκεὺς δὲ ὁ Ἀφαιρεὺς, ἐπὶ λίταται τῇ πρῶτῃ. & cur haec provincia Lynceo demandata fuerit, latissime ibidem docet, qui paullo ante cum Nostro Hygino Typhyn navis gubernatorem statuit.

8 TUTARCHI] Scribendum est, *tutarchi*, vel *tycharchi*. Graecis enim τύχαρχοι, de quibus egi in eodem opere. SCHEFF. Refingendum *Tycharchi*. Τόλμαρχοι, qui praeest remigibus, qui sunt in lateribus navis. Ita correxeram, sed jam occupatus a magno Turnebo, cum vidi Cl. Schef-

runt Zetes & Calais Aquilonis filii, qui pennas & in capite & in pedibus habuerunt. Ad proram & remos federunt Peleus & Telamon.
 9 Ad pitulum federunt, Hercules & Idas. Caeteri 10 ordinem servaverunt. 11 Celeuma dixit Orpheus, 12 Oeagri filius. Post, 13 relicto eo ab Hercule, loco ejus sedit Peleus AEaci filius. Haec est navis Argo, quam Minerva in sideralem circulum retulit, ob hoc, 14 quod ab se esset aedificata. ac primum in pelagus deducta est haec navis,

Schefferum eruditi operis de Mil. navali lib. iv. cap. 7. legere *Tucarchi*. Ad ipsum. Vetusissimorum scriptorum fuit sane sine aspiratione scribere *Caron* pro *Charon*, & similia. Imitata est id non raro inferior aetas. Fulgent. praefat. lib. i. *Quo ferant Caronem citius sopitutum*. Schol. Juvenalis ad Sat. III. vers. 266. PORTHMEA. *Carinam*. lege, *Caronem* h. e. Charontem. MUNCK.

9 APUD PITULUM SEDERUNT] Barthius substituit, *ad placitum*. Frustra, nec est quidquam mutatum. quid sit, *ad pitulum sedere*, ostendo prolixè in curis secundis librorum de Militia Navali. SCHEFF. Quid *Pitylus* significet, explicat Turnebus *Advers.* lib. xxviii. cap. 43. Petavius ad Synesium pag. 32. Schol. Aeschyl. *Επρ.* vers. 862. *Κρόπος* interpretatur. Cl. Schefferi curas secundas de Mil. navali, in quibus istam selectionem explicare ait, nondum vidi. Barth. suspicatur, *ad placitum*. Doctiss. Pittenius emendat, *tutelam*, locumque hunc Hygini ita constituit, ut ad Antohin. Liberal. monet Cl. Berkeleyus: *Ad proram federunt Peleus & Telamon, ad tutelam Hercules & Idas. post relicto eo ab Hercule, loco ejus sedit Peleus AEaci filius. Caeteri ad remos ordinem servaverunt*. Transpositionem probò. Ab emendatione ejus parum abit conjectura Cl. Tolleii, *ad puppim*. Ego aliquando conieceram *portisculum*, quod sequeretur, *relicto eo*. & intelligerem, *portisculo*. Sed nunc minus placet. Schefferus: *relicto Ida*. Sed nullus dubito, quin verissima sit conjectura doctiss. Jacobi Perizonii, *relicto ab eis Hercule*. Schol. ad Stat. Theb. v. 453. *Quem dum Hercules quaerit, relictus ab Argonautis in Mysia est*. MUNCK. *Ad pitulum federant* nihil significat; *πίτυλος* enim dicebatur ille strepitus, quem edebant remiges remos impellentes. consule ill. Spanh. ad Aristoph. Rom. vs. 1105. hinc ad alia transfertur ut *πίτυλος δακρύων*, pro *δέρων*, *φορέα*, *πλευρώματα*. V. Schol. Eurip. Hippolyt. vs. 1465. & *πίτυλος σόφω* dixit in Alcest. vs. 798. itaque latet quid, quod licet probabili conjectura adsecutus videatur Pittenius, absque codicum auctoritate in textum recipere non ausim.

10 ORDINEM SERVAVERT] hoc est, federunt ad remos, communi more remigantium. Or-

do enim proprie remorum in navibus. est ex nauticis locutionibus, de qua re in praedictis curis. SCHEFF.

11. CELEUMA] Grotius ad Capell. lib. i. & Savaro ad Sidonium adducunt *celeusina*. Sed *celeusma* bene habet. Rutilius lib. i. *Dum resonat variis vile celeuma modis*. Apollin. Sidonius lib. ii. epist. 10. *Amnicum celeuma*. Atque ita habent quoque antiquae editiones Martialis lib. iii. 67. Nempe *κέλυμα* pro *κέλυσμα* dicunt etiam Graeci. Magno clamore id dicebatur. Unde Macarius eos, qui magno clamore inter precandum utuntur, comparat Celeustis. Hom. vi. *Οἱ γὰρ*, inquit, *κραυγαῖς κεχημένοι κελυσαῖς εὐίκασι*. Interpres imperitè: *Proretis similes sunt*. Alius *Proreta*, alius *Celeustes*. Huc faciunt illa in Actis S. Genovefae virginis cap. 7. *Pariterque omnes cum eo in modum celeumae concinentes magnificaverunt Deum, in coelum clamore sublato*. Ascon. in Divin. *Cani remigibus celeusina per symphoniacos solebat, & per assam vocem, id est, ore prolata, &*, ut in *Argo navi, per citharam*. MUNCK. Consule celeb. Burm. ad Val. Flacc. l. i. Argon. vs. 186. Ad terrestre praelium translata vox, quanto cum clamore celeusina dictum sit, monstrabit apud Euripid. in Supplic. vs. 700. *Καὶ παρηγγύων Κελευσῶν ἀδελοῖσι σὺν πολλῇ βοῇ θεῖν*.

12 OEAGRI FILIUS] Vide Philargyrium & Servium ad Virg. Georg. iv. 524. & quae notavi superius. MUNCK. De numero Argonautarum non convenit inter Antiquos. Vide P. Leopardum lib. ix. Emend. cap. 24.

13 RELICTO EO AB HERCULE] Quis illa eo? Emendo, *relicto. Ida ab H.* SCHEFF.

14 QUOD AB SE ESSET AEDIFICATA. AC PRIMUM] Distinctio est vitiosa, & sic constituenda; q. a. j. e. *aedificata, ac primum in pelagus deducta. Est haec navis in astris apparens &c.* SCHEFF. Non malè corrigit distinctionem Cl. Schefferus: *Quod ab se esset aedificata, ac primum in pelagus deducta. Est haec navis &c.* Caeterum pro *primum* mallet *prima*. Manil. lib. l. *In coelum subducta mari, quod prima cucurrit*. Ovid. viii. Met. 302. *Primaeque ratis molitor Jason*. Astron. ii. 37. *Hanc autem primam in mari fuisse complures dice-*
rant.

navis, in astris adparens a gubernaculo ¹ ad velum. Cujus speciem ac formam Cic. in Phaenomenis exponit his versibus:

*At canis ad caudam serpens ² praelabatur Argo,
³ Conversam prae se portans cum lumine puppim.
 Non aliae naves ut in alto ponere prorās
 Ante ⁴ solent, rostris Neptunia pratā secantes.
⁵ Sicut cum coeptant tutos ⁶ contingere portus,
 Obvertunt navem magno cum pondere nautae,*

⁷ Aver-

runt. Schol. German. Quaeque prima ab ea fabricata est &c. Eratosthenes καὶ ἑστει. cap. 35. Πρώτη τὸ πηλαγὸν διεῖλεν ἄβαν ὄν. Catull. Carm. 65. Illa rudem cursu prima imbuit Amphitriten. Schol. Arat. ed. Lond. Ὅτι πρώτη αὐτὴς ἐδείχθη παρ' αὐτῆς. Adde Phaedrum libr. IV. c. 6. Ovid. II. Amor. el. XI. vers. 1. Verius tamen est, quod apud Plin. VII. cap. 56. tradit Philostephanus, longā nave Jasonem primum navigasse. Pro vulgata lectione adducere possis illud Sulpicii Hist. Sacrae lib. I. cap. 2. A quo primum civitas condita est. MUNCK. Schol. Apoll. Rh. I. Arg. vs. 4. refert, ταύτῃ δὲ (ἄργῳ) φασὶ πρώτῃ ναὺν γενέσθαι μακράν. ἄλλοι δὲ λέγουσι Δαναὸν διακέρμενον ὑπὸ Αἰγυπία πρώτῃ κατεσκευάσθαι, ὅθεν καὶ Δαναὶς ἐκλήθη. De qua navi vide Munck. ad fab. 168. & Schol. Eurip. in Medea vs. 1. ideoque omnia ista loca Ovidii & Senecae, quae congeffit Ciofan. ad lib. VI. Met. vs. 721. de longa navi sive bellica intelligenda sunt. Consule S. Bochartum lib. II. Geogr. S. cap. 11. pag. 739. & cl. Burm. ad Val. Flacc. II. Argon. vs. 287. Nam Deucalion & Pyrrha navicula jam usi sunt. Lactant. ad Statii lib. III. Theb. 560. Imo IO jam fugisse dicitur ἐπιβάσθαι νεὺς φορείδες ab Anonymo de Incredilibus cap. 15. Ed. T. Gal. Vide etiam Lector, quid referat Plutarchus in Theseo, p. m. 8. C. Et plura si quis de hac navi scire desiderat, adeat Steweg. ad Veget. lib. IV. de R. M. cap. 33. Meziriac. ad Ovidii Epistol. VI. Heroid. pag. 80. 81. Columnam ad Ennii fragm. ex Medea pag. 199. Charax narrat, Argonautas non una navi Argo, sed pluribus navibus mare fuisse ingressos, apud Eustath. ad Dionys. Perieg. vs. 687.

¹ AB SE AEDIFICATA] Theo ad Arati Phaenomena pag. 41. Ed. Morell. Ἰσωνὶς δὲ ἡ ναὺς ἢ Ἰάσωνος, κατηγεγίδη δὲ αὐτὴ διὰ τὴν ἈΘΗΝΑΝ, ὅτι πρώτη ναὺς ἐδείχθη παρ' αὐτῆς. Apollodorus lib. I. pag. m. 53. καὶ κείνος (Ἄργος) ἈΘΗΝΑΣ ὑποδεμένης πεντηκόντορον ναὺν κατεσκευάσατο τὴν παρσαγορευθεῖσαν ἀπὸ τῆς κατασκευάσαντος, Ἀργά. Hinc ab Apollon. Rhod. lib. I. vs. 551. vocatur ἔργον Ἀθηναίης Ἰωνίδος. Vide Schol. ad lib. II. vs. 615. sic Mi-

nerva prima Danao navim biporam 50. remigum aedificasse dicitur. Munck. ad Hygin. fab. 168. & Apollodorus lib. II. p. 70. quae fabulae nil nisi has naves divina prudentia inventas esse indicant. Consule Eund. Schol. ad lib. I. vs. 763. similia innexere de equo Trojano Minervae, quae & Trojae vastatrix dicitur, opere. Vid. Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 815. & Cerda ad Virgil. II. AEn. 15. & hoc sensu de Diis Poetarum Graecorum fabulas cunctas jam multi ex antiquis fuerunt interpretati. Confer Plutarch. in Amatorio pag. 757. & Philostrat. Heroic. prooem. §. 3. Hercules dicitur a Ptolem. Hephaestione hanc navim fabricasse & a Jasonis filio Argo adpellasse. Sed haec reliquis scriptoribus non congruere docent Meziriacus ad Ovid. Epist. VI. Heroid. p. 75. & Celeb. P. Burm. in voce Hercules. Hanc post confectum iter Neptuno sacram fecisse dicitur Jason ab Apollodoro lib. I. pag. 69.

² AD VELUM] Eratosthenes: Οἱ δὲ οἰακίς εἰσι εἰς τὸ ἰσθμὸν τοῦ πηλαγίου. Etsi parum refert, praeferam tamen ad malum. Noster Astron. II. 37. Divisa est à puppi usque ad malum. Schol. German. Quam notatam in coelo figuravit, sed a gubernaculis usque ad malum. Pro notatam Bochartus mutatam reponit Hieroz. Part. II. Ego legerim, non totam. Forte est, ut ita habeat Sanctandreana editio, quae paucis hebdomadis possessa in piperatam manum incidit: Sed nihil mutare heic eam mihi affirmant, a quibus est inspecta. Hyginus Astron. II. 37. Hujus non tota effigies inter astra videtur. Scripseram haec, cum inveni cap. 12. lib. IV. Navis Argo sine totius veli. Nihil ergo mutandum. MUNCK.

³ PRAELABITUR] Quaedam Ciceronis editiones habent, prolabitur. MUNCK.

⁴ CONVERSAM PRAE SE] Consule summi viri Gron. Observ. lib. IV. cap. 26. MUNCK.

⁵ SOLENT ROSTRIS] Editiones vulgatae Ciceronis habent, rostro; sed nostrum magis convenit praecedenti naves. SCHEFF.

⁶ SICUT CUM &c.] Ante hunc versum inferendus est ille ex Cicrone: sed conversa retro coeli se per-

⁵ *Aversamque trabunt optata ad littora puppim:*
Sic conversa vetus super aethera ⁸ *labitur Argo.*
 ⁹ *Inde gubernaculum* ¹⁰ *tendens a puppe volante*
Clari posteriora canis vestigia ¹¹ *tangit.*

Haec navis habet stellas in puppe quatuor, ¹² in gubernaculo dextro quinque, in sinistro quatuor, confimiles inter se omnino tredecim.

XV. ¹⁴ Lemniadae.

¹⁵ IN insula Lemno mulieres Veneri sacra aliquot annos non fecerant, cujus

per loca portat. MUNCK.

7 CONTINGERE PORTUS] Vulgo edunt, *constringere*. Sed nostri lectionem esse veriore, & res, & codices antiqui docent, quos & Lambinus laudat. *Tangere, contingere portus* nauticum, non *constringere*. SCHEFF. Recte *contingere* Hyginus, non *constringere*, ut apud Ciceronem diu lectum fuit. Germanicus: *Optatam cupiens contingere terram*. MUNCK.

8 ADVERSAMQUE] Recte emendat *aversamque* Grotius. Germanicus: *Aversamque ratem votis damnatus ad oram Praeligat*. Theon in Aratum pag. 143. "Οπισθεν φέρε" ἢ ἀγῶν περὶ πύμνας ὁμοίως ταῖς καλεγομέναις ναῶν. MUNCK.

9 LABITUR ARGO] Vulgati; *vertitur Argo*. At *conversa vertitur* inepte dicitur, nisi fallor. Quare iterum hanc praefero lectionem. SCHEFF.

10 INDE GUBERNACULUM] Ante hunc versum omitti rursus duo illi, *Atque usque à prorà ad celsum sine lumine malum, A malo ad puppim cum lumine clara videtur*. MUNCK.

11 TENDENS A PUPPE VOLANTE] *Diverso lumine fulgens*. MICYLL. Vulgo pro his, *disperso lumine fulgens*, sed nescio, quomodo hic quoque lectio nostri magis accommodata rei videatur, cum praesertim illud *disperso lumine* sit obscurum. SCHEFF. In Cicerone est: *Disperso lumine fulgens*. MUNCK.

12 TANGIT] Al. *condit*. MICYLL. Vulgo *condit*. SCHEFF. In Cicerone est *condit*. Sed Hyginianam lectionem merito cum Grotio & Scheffero praeferas. MUNCK.

13 IN GUBERNACULO DEXTRO] Habuit igitur in puppi duo gubernacula. Petronius: *Nunc per puppim, per ipsa gubernacula dilabendum est*. Consule Schefferum Milit. Nav. lib. 11. cap. 5. Scallig ad Manilium pag. 368. Bochartum Hieroz. Part. 11. lib. iv. c. 2. ubi Poenorum naves duplici instructas fuisse gubernaculo ostendit. Hygin. Astron. lib. 111. *Haec habet in puppi ad singula gubernacula, ad primum stellas quinque, ad alterum quatuor: circum carinam quinque, & sub*

rejectionem quinque, ad malum quatuor. Si idem est Hyginus, sequutus heic est, ut saepe solet, diversos auctores. MUNCK. Consule, quos laudat Celeb. Burm. ad Petron. Satyr. c. 102. Haec gubernacula duo pariter in puppi erant, ut recte ex h. l. Munckerus & Cel. Perizonius ad Aelian. l. ix. V. H. cap. 40. animadvertunt, alterum a dextro, alterum a sinistro latere; non vero alterum in prora, alterum in puppi, ut putat Doctiss. Alberti ad Acta Apostol. XXVII. vs. 40. quod duntaxat, locum habebat in navibus biproris, vel ἀμφιπρόρμαις, quarum prora & puppis singulae habebant usum utriusque. vide Perizon. l. l. Illustrat hunc locum Euripides in Iphig. Taur. vs. 430. licet de hac navi non agens:

Συγκοῦνται καὶ πύμνας
 Εὐναίας πηδαλίων.

Ad C A P. XV.

14 LEMNIADAE] An *Lemniades*? non dixerim. Vide notata a nobis ad Fulgent. prol. lib. 1. cap. 2. lib. 111. & quae in dissertatione diximus, nec non infr. ad cap. 157. MUNCK.

15 IN INSULA LEMNO] Narrarunt praeter Hyginum hanc fabulam Schol. Apollon. ad lib. 1. 209. Homeri ad Iliad. H. 467. Euripidis ad Hecub. vers. 887. Statii ad v. Theb. 29. Antigon. Hist. Mir. 130. Apollod. lib. 1. Apostolius Cent. xi. 96. Valer. Flaccus lib. 11. 113. Verba Statiani interpretis ad lib. v. Th. 59. exscribi merentur, *Quia, inquit, adulterium Veneris in honorem Vulcani damnaverant, inde nulla Veneris sedes in Lemno est. Unde iratum numen odorem faeminis bircinum immisit, ob quam causam horruisse viri dicuntur uxores*. MUNCK. Consule Philostratum cap. xix. Heroicon. §. 14. & ibi Olear. Schol. Pindari O. Pyth. iv. vs. 88. adde Schol. Apoll. Rh. 1. Arg. vs. 615. 620. & seqq. Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 34. & Meziriac. ad Ovid. Tom. II. p. 40.

H

1 THRES-

cujus ira viri earum ¹ Thressas uxores duxerunt, & priores spreverunt. At Lemniades ejusdem Veneris impulsu conjuratae, genus virorum omne, quod ibi erat, interfecerunt, ² praeter Hypsipylen, quae patrem suum Thoantem clam in navem inposuit, quem tempestas in ³ insulam Tauricam ⁴ detulit. Interim Argonautae praenavigantes ⁵ Lemno accesserunt. Quos ut vidit Iphinoe, ⁶ custos portae, nuntiavit Hypsipylae reginae; cui ⁷ Polyxo aetate constituta dedit consilium ⁸ ut eos laribus hospitalibus obligaret, ⁹ hospitioque invitaret. Hypsipyle ex Jasone procreavit filios ¹⁰ Euneum & ¹¹ Deiphilum. Ibi cum plures dies retenti essent, ab Hercule objurgati discesserunt. Lemniades autem

1 THRESSAS UXORES] Ancillas αἰχμαλάντας è Thraciâ avectas. Horat. III. 9. *Me nunc Thressa regit Chloë*. Valerius: *Has agimus longi famulas tibi praemia belli*. MUNCK. Schol. Pind. O. Pyth. IV. vs. 449. ait, αἱ τῶν Λημνίων γυναῖκες ἀσπίδισασαι εἰς τὴν Ἀφροδίτην, διηνεκῶς ἔχον μνηστῆσαν τὴν Θεόν. μῖστος γὰρ αὐταῖς πρὸς τὰς ἀνδρας προσετίψατο. καὶ ἔτως ἐκείνοι πρὸς τὰς Θεῶνας πολεμῆντες, καὶ ἔπολεμους τὰς Αἰχμαλῶτιδας λαβόντες, παρεκοιμῶντο. ἐφ' ᾧ ζήλοτυπήσασα αἱ γυναῖκες, ἐψηφίσαντο ἐκ Θεῶνης τὰς ἀνδρας ὑποστρέψαντας ἀνελεῖν. ὅπερ καὶ πεποιήκασιν. De Thressis mulieribus vid. Heinf. & Burm. ad Ovid. XIX. Heroid. 100.

2 PRAETER HYPISPYLEN] Vide Schol. Apoll. Rh. I. vs. 620.

3 INSULAM TAURICAM] OEnoeam Apol. habet. MICYLL. OEnocam appellat Apollon. I. 623. Addit etiam Sicinum postea appellatam. Eustathius in Dionysium: (vs. 306.) *Tauri populi a tauro animali vocantur, eo quod Osiris ibi juncto bove terram araverit. apud quos est insula Taurica, quae & Maeotica, magna & celebris*. De ista insula loquitur heic Hyginus. MUNCK. Vide Meziriac. ad Ovid. Tom. II. p. 44 *Insulam vero hic pro peninsula poni discas ex Celeb. P. Wesselingio sive Holsteinio in ejus notis ad Antonini Itinerar. pag. 522*.

4 DETULIT] Proprie. sic fab. 14. *Eum Venus delatum fluctibus Lilybaeo servavit*. fab. 16. *Nocte tempestate orta, ad eandem insulam ignari delati sunt*. fab. 63. *Ea voluntate Jovis delata est in insulam Seripbum*. Virgil. v. AEn. vs. 57. - *Portus delati intramus amicos*. Cicero IV. Academ. Quaest. 3. *Ad quamcunque sunt disciplinam quasi tempestate delati, ad eam, tanquam ad saxum, adhaerescunt*. Livius I. XXIII. c. 10. *Navem Cyrenas detulit tempestas*.

5 LEMNO ACCESSERUNT] Figurate, , ajunt Technici, dativus pro accusativo. Infr. cap. 108. *Transfulerunt Tenedo*. Sulpic. Severus lib. I. *Rubo accessit*. & , *Aegypto advenerat*. Vict. Illustr.

77. *Truncus jactus Nilo*. Imo & Graecè Musaeus, ἔρριψε θαλάσση. Virg. AEn. I. 293. *Accipies coelo*. XII. 256, *Projecit fluvio*. 380. *Effudit solo*. Ecl. II. 30. *Compellere bibisco*. ubi Servius: *Sic dixit bibisco, ad bibiscum, ut, it clamor coelo, pro ad coelum*. Horat. I. 24. *Nigro compulerit gregi*. Phaedr. lib. IV. *Coelo receptus propter virtutem Hercules*. Auctor Orig. gentis Rom. *Creditum eum vivum absumptum coelo*. Lego, *adsumptum*. Contrarium vitium occupavit Cyprianum Tract. de Eleem. cap. 6. *Fecisset subcinericium panem, quo adsumpto moritura cum liberis esset*. Lege, *absumpto*. Sulpicius in hac historia lib. I. *Quo absumpto una cum filiis mortem exspectaret*. Peccatum pariter a librariis Astron. II. cap. 16. *Vivam arreptam ad inferos esse*. lege *abreptam*. Silius lib. xv. *Ire sorori*, pro ad sororem. Terent. And. I. I. si Nonio fides habenda, *Commigravit huic viciniae*. Obsequens prodig. cap. 43. *Ne unquam Romae reverteretur. nisi Romam ibi reponendum cum Scheffero*. Pseudo-Cyprianus in Revelatione capitis J. Baptistae: *Quemadmodum Hierosolymis iverit orationis gratia*. Et interpres Concilii Ephesini p. 160. Ed. Cont. *In iuge exilium Petrae deduci jubeat*. Sic ubi pro quo in modo laudato Tractatu Cyprianus: *Pergens illico, ubi jussus fuerat*. Haimo Homil. pag. 37. *Cum ibi Jacob venisset*. Gajus Digest. lib. I. Tit. II. parag. I. *Cum ibi veniremus*. Gregor. dial. lib. I. *Ubi vis ire?* Adde not. ad Lact. Argum. lib. XIV. fab. I. Sed in multis ablativum per subauditam praepositionem, quam saepe addi ad cap. 92. ostendo, pro dativo perperam acceptum credo. Hyginus cap. 9. *Regia recepit*. 125. *Casa recepit*. Hieron. ad Furiam: *In sinu Abrahae recipitur*. Fulg. I. 2. *In mari projecta sunt*. Quod tamen apud Dictyn legitur lib. v. *Reliquias aureae urnae conditas, vitiosum non puto, cum apud Prudentium similiter dictum reperiatur* Psych. vers. 105. *Condere vaginae gladium*. Et apud Florum lib. I. c. 13. *Partim in doliis defossa terrae recondunt*. Aufon. epigr. 94.

tem postquam scierunt, Hypsipylen patrem suum servasse, conatae sunt eam interficere. illa fugae se mandavit. Hanc praedones exceptam Thebas deportarunt, & ¹² regi Lyco in servitium vendiderunt. Lemniades autem quaecunque ex Argonautis conceperunt, eorum nomina filiis suis inposuerunt.

XVI. Cyzicus.

CYZICUS ¹³ Eufori filius rex ¹⁴ in insula Propontidis, Argonautas hospitio liberali excepit. Qui cum ab eo discessissent, totumque diem navi-

Zonae textum elegeton erat. Lactant. Argum. lib. iv. 5. *Quam ille cum terrae defodisset.* Apulei. iii. Met. *Tonstrinae residentem conspexit.* Festus: *Stipes fustis terrae defixus.* Vide, quae praeterea notamus ad cap. 108. MUNCK. *Venit medio, pro in medium venit.* Serv. ad Virg. iii. AEn. vs. 417. & ad vs. 678. *Caelo capita alta ferentis, pro in coelum.* ad v. AEn. 34. *Notae advertuntur arenae pro ad notam arenam.* Graeci profecto ita locuti fuerunt: Euripid. Iphig. in Taur. 158. *Αἶδα πέμψας, pro ad Plutonem mittens.* In Androm. vs. 620. *δώμασιν λαβεῖν pro in aedes recipere.* in Alcest. vs. 543. *χωρὶς ξενῶντες εἰσὶν ὁἷοι εἰσάγομεν, pro eis εἰς εἰσάγομεν.* & ut supra, *Αἶδα πέμψας, sic in Bacchis vers. 1045. εἰς ἡμῶν πομπῆς ἢ θεωρίας, pro eis θεωρίας.* Sophocl. Trachin. vs. 802. *χθονὶ πίπτων ἑαυτὸν.* Pind. Olymp. Od. vi. vs. 97. *Ἀλφειῶ μίσησιν καταβὰς pro descendens in Alpheum medium, & O. Isthm. vi. vs. 60. ὁ δ' ὀλλείνας ἔσαν ἡ χεῖρας, pro eis τ' ἔσαν.*

6 CUSTOS PORTAE] Urbis videlicet Myrinae. Apollon. i. 634. MUNCK.

7 POLYXO AETATE CONSTITUTA] Anus Hypsipyles nutrix. Apollon. i. 664. MUNCK.

8 UT EAS LARIBUS] Sine dubio scribendum eos, quia sermo est de Argonautis; quod facile apparet. SCHEFF. Ita reposui pro eas, postulante id sententia. MUNCK.

9 HOSPITIO INVITARET] H. e. in hospitium. Gregor. Dial. i. *Requirens hunc invitavit hospitio.* Dictys lib. iii. *Qui cum eo venerant, cibo invitantur.* Noster cap. 18. *Recepit hospitio.* 186. *Duxit conjugio.* MUNCK. Vide Schol. Apoll. Rh. vs. 773.

10 EUNAEUM] Scribe, *Euneum.* *Εὐνηος* est Homer. Iliad. H. 469. *Εὐνηος* Straboni lib. i. *Εὐνηος* Apollod. lib. i. & Apostolio Cent. xi. 98. Sed nullus dubito, quin corrigendus sit uterque, & legendum. *Εὐνηος* vel *Εὐνηος*, quod idem est. Vide Etym. Magnum in *Εὐνείδῃ*. Non malè Lactantius ad vi. Theb. 342, ita dictum censet *boni*

ominis causâ à patre navigaturo. MUNCK. Jasonis filium vocat Philostratus *ΕΥΝΕΩΝ* cap. iv. Heroic. §. 2. Vide Meziriac. ad Ovidij vi. Epist. Heroid. vs. 22.

11 DEIPHILUM] *Thoantem* Statius. MICYLL. Rectius scripseris, *Deipylum.* pro quo *Nebrophonon* Apollodorus, Statius *Thoantem* habet vi. Theb. 342. *Nomen avo gentile Thoas, atque omine dictus Euneos Argoo.* MUNCK. Vide ad cap. 120.

11 REGI LYCO] *Lycurgo* alii. MICYLL. Ple-rique alii *Lycurgum* vocant. SCHEFF. Ita hunc Regem appellat quoque cap. 74. & 273. Apollodoro lib. iii. pag. 152. est *Lycurgus.* Vide notas ad cap. 74. MUNCK.

Ad C A P. XVI.

13 EUSORI] Apoll. AEneï filium facit, Eufori autem ex filia nepotem. MICYLL. *Eufori* ex filia nepotem fuisse refert Apollon. i. 948. *Parthenius Cyzicum facit videtur Aivēs cap. 21. corrupte.* Lege, *Αἰνέος* ex Scholiis Apollon. ubi *Αἰνέος* audit, unde *Κύζικος* *Αἰνείδης* nescio cui poetæ; Apollinis filius est Cononi cap. 45. apud Photium: Apollon. Scholiastæ AEneus Apollinis & Stilbes filius. MUNCK.

14 IN INSULA PROPONTIDIS] Cyzico nempe. quae olim *Dolionis* dicta, & incolae ejus *Doliones*. Unde *Dolionum* rex dicitur Cyzicus Apollod. lib. i. pag. 44. Etiam urbs Cyzicus dicta est, teste Apollon. ii. 767. *Tò in* videtur ex seq. syllaba natum. malim, *insulae Propontidis*, ut habet cap. 18. MUNCK. *Dolionum* regem fuisse Cyzicum, docet Schol. Apoll. Rhod. l. i. vs. 936. ubi de insula hac latius agit, ut & ad vs. 940, 943, 948, 962. nec non ad vs. 1110. Hic struxerunt Argonautae aram Apollinis, quae secundum Socratem *ἐν ταῖς ἐπικλήσεσι* dicta est *Apollinis Cyziceni.* ut Schol. ad vers. 966.

navigassent, nocte tempestate orta, ad eandem insulam ignari delati sunt. Quos Cyzicus hostes Pelasgicos arbitrans esse, cum eis noctu in littore arma contulit, & ab Jasone est interfectus. Quod postero die cum prope littus adpropinquasset, & vidisset se regem interfecisse, sepulturae eum tradidit, atque filiis regnum tradidit.

XVII. *Amycus.*

AMYCUS Neptuni & Melies filius, Bebryciae rex. In hujus regna

1 HOSTES PELASGICOS] Macrones, qui Euboeorum, qui quondam Pelasgi dicti, erant coloni. Apollon. lib. 1. vers. 1024. Aliter haec narrat Conon. MUNCK. Vide Schol. Apoll. Rh. 1. 1037. varie hanc pugnam referri docentem, qui ad vs. 1040. adnotat ex Tarrhaeo, juxta quosdam Cyzicum a Dioscuris, juxta alios ab Jasone interfectum perhiberi. Praeterea Cyzicus ab Apollonio nuper uxorem duxisse, & sine liberis fuisse; verum ab Euphorione dicitur propediem matrimonium initurus fuisse. v. Schol. ad vs. 1063. & ibi caetera vide.

2 QUOD POSTERO DIE CUM] Hoc quod sic ellyptice ponitur scriptori nostro, pro ob quod saepissime. Vide indicem. SCHEFF. Trajectio est, *Quod cum postero die.* Sic cap. 79. *Quod Jovis eos cum vidisset.* Censui antehac illam particulam quod eleganter παρέλκειν, & ad fulciendam periodum adsumptam. Atque ita visum quoque video Scioppio Verif. lib. 1. cap. 3. quo multa id genus congeffit. quibus nos non pauca addere possemus. Horat. 1. od. 1. *Quod si me Lyricis vatibus inferes.* Epod. x. *Opima quod si praeda curvo littore Porrecta mergos juxerit.* Martial. lib. VIII. 30. *Quod nisi rapta foret nolenti poena.* Nepos Hannib. 1. *Quod nisi domi debilitatus esset.* Cicer. XIV. ep. 4. *Quod utinam minus vitae cupidus fuisset.* Vell. 1. 3. *Quod si quis à Thessalo Hercules eos appellatos Thessalos dicet.* Sallust. Jug. 14. *Quod utinam illum eadem simulantem videam.* Liv. XLI. 10. *Quod cum consulis imperio dicto audientes sese futuros dicerent.* Fulg. lib. 1. *Quod itaque si velut Deus Jupiter judicasset.* Curt. lib. ix. 3. *Quod si adhuc penetrare in Indiam certum est.* Confer Nostr. cap. 52. 63. 69. 103. 108. &c. Clarissimus Schefferus observat in id genus locutionibus ob intelligendum esse. Certe necessario subauditur in obtestationibus, qualis est illa Horatii lib. 1. epist. 17. *Quod te per Genium, dextramque Deosque penates Obsecro.* Imo & plerisque aliis in locis, ubi eo, quo dixi, modo quasi *πλεονασμῶς* ponitur. Confule Sciop. Susp. Lect. lib. 1. epist. 17. & Servium ad Aeneid. 1. 141. Adde quae notamus ad cap. 34. & 108. MUNCK,

3 SEPULTURAE EUM TRADIDIT, ATQUE FILIIS REGNUM TRADIDIT] Nil mutandum. solet quippe noster hoc plebejo genere uti; Sic fab. xcvi. *Fussit canere, & clamorem fieri jussit.* fab. LVII. *decidisse dicitur i. e. A. V. e. c. ejecisse dicitur.* fab. cxxii. *Helenae filiam abductam conjugem duxit. Py-lades autem Electram duxit.* SCHEFF. Inconcinniore ejusmodi repetitione similis vocis saepius utitur Hyginus, ut observavit jam Schefferus. Confer, quae nos & alibi, & nuper ad Novatian. de Trin. cap. VIII. Levi tamen brachio incommodum illud tolli hoc loco possit, si legas *sepulturae eum dedit.* ut Fab. LXXX. *corpusque fratris recuperatum sepulturae dedit.* WOPKENS.

Ad C A P. XVII.

4 Melies] Apollon. lib. 11. 4. Βιβυλῆς Μελίνι. Ubi vide Scholiasten, qui dubitat, utrum sit proprium. Βιβυλῆς accipit pro proprio Apollod. lib. 1. pag. 45. *Ἡς ἐπὶ ἀσπίδου Ἀμυκῶ Ποσειδῶν παῖς ἦν Βιβυλῆς.* Servius autem cum nostro facit ad AEn. v. vers. 373. *Amycus fuit Neptuni filius & Nymphae Melies, qui a Polluce victus est pythali certamine. Bebrycia autem ipsa est Bithynia.* Eadem invenies apud Lactant. in 111. Theb. Stat. vers. 353. Tzetzes ad Lycophr. pag. 193. *Βέβρυκες δὲ νῦν Μυσὸν, ἐν δὲ τῷ Μυσῶν ὄρει.* Caeterum ex Apollodoro unam vocem excidisse censet nobil. Heinsius ad Ovid. III. Amor. El. vi. scribitque, ut cum Apollonio & Hygino ei conveniat, *Ἡς Μελίνης Βιβυλῆς.* MUNCK. Hanc fabulam debet Hyginus Scholiastae Apollonii Rhodii l. 11. vs. 1, 2. qui rem latius explicat ad vs. 70, 74, 79, 96, 98, 756. De *Bebrycis*, vide Eustath. ad Dionys. Perieg. vs. 805. & Cl. Potter, ad Lycophron. vs. 516. & Apollodor. lib. 11. pag. 121. Ad fabulam adludit etiam Lucianus in Dialogis Fabulosis Dial. XIII.

5 CAESTIS] Atqui inferius habet *caestus* Declinationem in tam exigua narratione mutasse scriptorem cum non sit verisimile, lubens adsentior Cl. Scheffero reponenti ibi *caestas*. quam

gna qui venerat, caestis cogebat secum contendere, & devictos perdebant. Hic cum Argonautas provocasset ad caestus, Pollux cum eo contendit, & eum interfecit.

XVIII. *Lycus.*

⁸ Lycus rex insulae Propontidis, Argonautas ⁹ recepit hospitio, ¹⁰ in honorem, eo quod Amycum interfecerant, ¹¹ quod eum saepe inficiaretur. Ar-

quam quartae formae est Virgil. AEn. v. 69. ubi Servius videndus. Ita secundae inflexionis est lacus Catal. Pith. lib. iv. *Fundit at October vina Falerna lacis.* Legebam a primo labris, quod scirem in iisdem Catal. dixisse Hilasium: *Labra per autumnum vino spumantia fervent.* Nunc nihil muto. Gregor. Dialog. lib. ii. cap. 6. *Super ipsam laci ripam jacebat.* Isidorus lib. xiii. cap. 19. Orig. *In India omnibus lacis salubrior.* Vetus interpres Esai. cap. i. vers. 1. *Ad cavernam laci, de qua praecisti estis.* Praetulit alteram inflectionem Chrysol. Serm. 66. *Qui vini lacus, ne guttam daret, incluserit.* Sriverius in libro Nob. Senatoris Wil. Goessii *in caestis mutaverat in caestu.* Lector judicet, utra conjectura sit melior. MUNCK.

⁶ PROVOCASSET AD CAESTUS] Quomodo hic dicit caestus in quarta declinatione, quum supra usurparit caestis in secunda? Suspicio scripsisse, caestus, esseque hoc vocabulum de eo genere, quod & ad secundum, & ad quartum ordinem pertineat, ut fit in aliis. SCHEFF.

⁷ EUM INTERFECIT] Ergo inventor invento suo periit. nam caestus Amycus ille invenisse dicitur. Clemens Strom. lib. i. pag. 307. Edit. Morel. Ἀμυκὸς ὁ Βεβρυχίων βασιλεὺς ἰμάντας πυκνὰς πρῶτον ὄρε. MUNCK. Eodem modo, quo Virgilius v. AEn. 69. crudum dixit caestum, vocavit. Apollonius Rhodius ii. 52. ἰμάντας ὄρε, ἀλάεις. βοῆς fuisse ἰμάντας cecinit Theocritus Idyll. xxii. vs. 3. & 80. quod illustrat Virgilium & Apollonium. vid. Olear. ad Philostrat. ii. Icon. 19. & quos laudat Bulaeus ad Val. Flacc. iv. Argon. v. 250. & alios. Ab hac caede Pollux Ἀμυκοφόνος dictus est. Consule Cl. Burm. ad vs. 312. Brachio Amyci percusso necis causa fuit Pollux. Apollodor. lib. i. p. 57. Quid de ejus sepulcro referat Ptolemaeus Hephaestio lib. iii. Photius in Excerptis narrat p. 477. Ἀμύκῃ τῇ τὰ φῶς ῥοδόδαφνῃ ἔφθ, καὶ οἱ φάγοις αὐτῆς ἐπιθύμει πυκνὴν. καὶ Ἀνθιδωρὸς φάγει αὐτῆς δικαίους σφαίρας ἀνείλεθ, πλὴν τὰ Διοσκόρε & Θηραίμ ἐν τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ ἀγωνίᾳ ἡττήθη, ὥστε καὶ αὐτὸς ὁ Ἀμυκὸς λίγην ὕφ' ἐνός

τῶν Διοσκόρων καὶ παλαμῶν. qui lib. v. ap. Phot. p. 481. alios esse ait, qui cum Amyco non Pol- lucem, sed Jasonem pugnasse adfirmant.

Ad C A P. XVIII.

⁸ Lycus] De hoc Apollodor. lib. i. pag. 61. & Schol. Apoll. Rh. ii. vs. 754. ἈΨΚΟΝ φησὶ τότε Μαριανδύων βασιλεὺς, ὃς διὰ τὸ πρὸς τὰς Βεβρυχας, καὶ Ἀμυκὸν ἔχθος φιλοξένας τοὺς Ἀργοναύτας ὑπεδίατο. φασὶ ὃ αὐτὸν ὕψ' ἐνὶ Δασκύνῃ & Τανάλῃ καὶ Ἀνθεμοεισίας τῆς Λύκῃ & πόλιν, de quo fluvio egerat ad vs. 726. & latius aget ad l. iv. vs. 132. & Eust. ad Dionys. Perieg. 787.

⁹ HOSPITIO RECEPIT] Dictys lib. i. *Spartae in domum Menelai hospitio receptus?* Vide notas ad cap. 15. MUNCK. Pro eo Terentius *ad se recipere* dixit. v. Cl. Burm. ad Phaedr. l. iv. fab. 21. vs. 23.

¹⁰ IN HONOREM] Facile credo Barthio, hoc esse intrusum ab inepto quodam. SCHEFF. Hoc esset, *honoris gratia.* Glossema esse existimat Barthius: cui & Cl. Schefferus adsentitur, nisi quis existimet legendum, *hospitii in honorem*, quod rectius est. Recipere enim in hospitium & in honorem idem significant, ut observat Tomasi- nus in de Tess. Hosp. cap. 5. MUNCK.

¹¹ QUOD PER EUM SAEPE INFICIARETUR] Bar- thius ait, in libris vetustioribus legi *infestaretur*, unde facit, *quod per eum saepe infestaretur.* Puto, posse retineri lectionem librorum Barthianorum omni- bus caeteris servatis, sic ut *per eum* explicemus per se, & *infestaretur* passive dicamus positum. *Infestari* passive usurpatum eo minus dubito, quia *infestari* hac significatione habet Varro ii. R. R. c. 9. *Confestari* Laverius apud Priscianum. De eo pro se jam docuit Vossius de Construct. c. 6. SCHEFF. *Quod eum s. inf.* princeps editio habet, non per eum. Barthius notat in libris nescio quibus ve- tustis legi, *infestaretur.* Feceim inde *infestaretur.* quod idem est, quod *infestaret.* cap. 37. *Itineri infestabantur*, lege, *itineri.* Non insolens Nostro istiusmodi enallage, cap. 273. *Certati sunt cursu.*

Argonautae dum apud Lycum morantur, & extra venatum exissent, Idmon ab apro percussus interiit. In cuius dum diutius sepultura morantur, Tiphys Phorbantis filius moritur. Tunc Argonautae Ancaeo Neptuni filio navem Argo gubernandam dederunt.

XIX. *Phineus.*

³ PHINEUS Agenoris filius, ⁴ Thrax, ex ⁵ Cleopatra habuit ⁶ filios duos. Hi a patre ⁷ novercae ⁸ crimine excaecati sunt. Huic etiam Phi-

274. Gladio belligeratus est. Infestare est laedere, vexare, populari. Gloss. Steph. *Endofestabat.* ἔσενε. Volcan. ἔσινε, vel ἔσειε. Prius probō. Inde σίνις, fur, latro. Eadem Gloss. *Infestantes.* σινῆτες, δακνοῖτες. Lego, σίνοντες. Etiam apud Graecos passivae formae quae sunt, activè sumuntur Atticè, ut notat Hom. Scholiastes ad Iliad. β. vers. 99. MUNCK. Adde Schol. Apoll. Rh. i. vs. 267. sic πεφυλαγμένον per φυλάττων explicat idem ad iii. vs. 510. Sophocl. Oed. Col. vs. 235. προσορμήναι pro ὀρῶσαι ut Schol. & ad vs. 420. καταναιγῆσαι ὄρου pro κατ' ἀκμήναι ἑπαίρουσιν. Eurip. Phoeniss. vs. 1306. Δορὶ παλλόμεναι. Schol. explicat per τὸ ὄρου κατ' ἀκμήναι πάλλεσαι. Sophocl. Trachin. vs. 695. Ἐρωζόμεναι, pro ἔσασαι, ἐφύλαξα. & in Antigon. vs. 556. ὠφελόμεναι pro ὠφελῶσαι. Schol. Pindari O. Nem. viii. vs. 50. πολεμιζόμεναι, ἀντὶ τῶν πολεμῶντες ἐνεργητικῆς. Schol. Thucyd. i. i. c. 28. lin. 89. βιωζόμεναι pro βιάζόμεναι. Consule Tzetzen ad Lycophron. vs. 759. Quamquam haud negaverim, in quibusdam horum verborum significationem ineffe mediani, de quibus verbis mediis egit Kusterus ad Aristophanis Nubes. vs. 127. & 1341. item in dissertatiuncula. Verum huius litis dirimendae hic non est locus. Haec enim in juvenum gratiam duntaxat adduxi, ut scirent, unde Latini huiusmodi loquendi modos mutuati sint.

¹ IPHIS] Emenda *Tiphys* ex fab. 14. SCHEF. Ita rescripti pro *Ipbis* ex cap. 14. Apollod. lib. i. *Hic Idmon vates ab apro percussus interiit. Tiphys hic etiam moritur.* Adde Apollon. ii. 856. Tzetzen in Lycophr. pag. 128. MUNCK. Ante Munckerum ita jam h. l. restituerat Meziriac. ad Ovidii vi. Epist. Heroid. p. 62. Consule Tzetzen ad Lycophron. vs. 890. & Cl. Burm. in *Ancaeus alter.*

² ANCAEO] Ita etiam Apollon. ii. 896. Herodotus autem Ergino id tribuit in Scholiis. Quis sit ille Ἀζωρ, quem κυβερνήτην τῷ Ἀργεῖς facit Hesychius, nondum comperi. MUNCK. Hic locus etiam firmat sententiam Celeb. Drakenborchii ad Sil. Italic. l. vi. vs. 361. contra D.

Heinsium *Tiphyn* in expeditione Colchica navis gubernatorem fuisse monstrantis.

Ad C A P. XIX.

³ PHINEUS AGEN.] De huius parente lis est inter Mythographos. Consule Salmas. Exercit. Plin. pag. 402. & Apollodorum lib. i. pag. m. 57. & l. ii. p. 79. Schol. Euripidis Phoeniss. vs. 225. Schol. Apollon. Rhod. ii. 178. Interpr. ad Ovid. i. ex Ponto Ep. iv. v. 37.

⁴ THRAX] Schol. Apoll. Rhod. ii. 177. καὶ γὰρ ὁ Φινεύς (ὡς οἱ πλείστοι) ἐπὶ τῇ Σαλμυδησὶ λέγεταὶ ὠκηκέναι, ὅς ἐστι τῆς Θράκης. Vide Schol. Sophocl. Trachin. vs. 980. & Triclin. ad vs. 978. de *Salmydesso* consulendus item Noster Apollonii Scholiastes ad l. ii. vs. 347, 348, 349. Tzetzen ad Lycophron. vs. 1286. Regem Arcadiae Phineam vocat Laet. ad Statii viii. Theb. vs. 255.

⁵ CLEOPATRA] Ita eam quoque appellat Schol. Apollon. ad i. 211. & ii. 238. Hom. Odyss. M. 76. Diodorus lib. iv. pag. 247. Schol. Sophoclis ad Antigon. vers. 1095. Servius autem ad AEn. iii. 209. *Cleobulam.* quod mihi suspectum est. MUNCK.

⁶ FILIOS DUOS] *Orythum* & *Crambin* vocat Schol. Apollon. ad vers. 178. lib. ii. ex Sophocle. ad versum autem 140. *Partenium* & *Crambin.* Sophoclis Schol. eo, quem laudavi modo, loco *Plexippum* & *Pandionem*; additque a quibusdam *Gerymbam* & *Aspondum* eos nominari. MUNCK. Eadem haec observavit P. Leopardus lib. vii. Emendat. cap. 24. quem de hac fabula velim, Lector consulat.

⁷ NOVERCAE] *Idaeam* vocant Diodorus lib. iv. Sophoclis Scholiastes, nec non Apollonius ad ii. 140. Sed hic variat, & ad ejusdem libri vers. 178. *Diam* eam appellat. Schol. Homeri ad Odyss. M. 70. *Eurytiam.* Servius ad AEn. viii. 344. *Danaen.* Sunt etiam, qui *Idotheam* eam Cadmi foro-

Phineo Apollo augurium dicitur dedisse. Hic deorum consilia cum enunciaret, ⁹ ab Jove est excaecatus: ¹⁰ & adposuit ei Harpyias, quae ¹¹ Jovis canes esse dicuntur, quae escam ab ore ejus auferrent. Huc cum Argonautae devenissent, & eum iter ut demonstraret, roga-
rent, dixit, se demonstraturum, si eum poena liberarent. Tunc Zetes & Calais, ¹² Aquilonis venti & Orithyiae filii, qui pennas in capite & in pedibus habuisse dicuntur, Harpyias fugaverunt in insulas ¹³ Strophadas, & ¹⁴ Phineum poena liberarunt. Quibus monstra-
vit, quomodo Symplegadas ¹⁵ transirent, ut columbam mitterent: quae

fororem fuisse velint! ut Sophoclis annotat Scholiastes. Usque adeo nihil certi est in fabulis. MUNCK.

8 CRIMINE] Puto, *Criminatione* scribendum. stupri enim intentati eos accusaverat, non ipsa caecos fecerat. Vitio causam praebuit compendium scribendi. SCHEFF. H. e. criminatione. Criminata est autem se de stupro a privignis fuisse appellatam. Horat. lib. II. ep. 18. *Ut penitus notum, si tentent crimina, serves.* Pub. Syrus: *Difficilem oportet aurem habere ad crimina.* Gloss. vett. *Crimen, ἡ κλημα, αἰσχρολογία.* Cyrill. *Διαβολή*, obrectatio, *criminatione, crimen.* Adde quae Goldastus ad Dositheum notavit pag. 38. Arnob. initio lib. III. *Fam dudum quidem criminibus his omnibus responsum est.* h. e. accusationibus. Nepos Epam. cap. 7. *Criminibus adversariorum.* MUNCK. Consule Celeb. P. Burm. ad Ovid. I. Met. vers. 766. & quae notavi ad Nepotis locum.

9 AB JOVE &c.] Conveniunt cum Hyginianis, quae Apollonius tradit lib. II. 313. Serv. ad AEn. III. 209. Aliam causam affert apud Apollon. Scholiastes Hesiodus ad lib. II. vs. 181. A quo rursus abijt Ister apud eundem ad lib. ejusdem vers. 207. Adde Apollod. lib. I. pag. 46. MUNCK. Lactantius ad Statii VIII. Theb. 254. Phineum liberōs suos instinctu uxoris, quae eorum erat noverca, excoecasse, & ob hoc scelus Deos iratos ipsi Phineo oculos sustulisse &c. docet.

10 ET ADPOSUIT EI HARPYIAS] Sequi debuisset, & *apposita ei Harpyiae.* vel, *qui apposuit* &c. Sed vide quae notavimus ad cap. 8. MUNCK. Consule, quae dixi ad Nepot. Epam. cap. 10. & Cl. Oudendorp. ad J. Caesar. I. IV. B. Gall. c. 3. p. 174. Eurip. Supplic. vs. 499. *Θεὸς δέλοιτο, ὡς τε μὴ δέλοι.* Heraclid. vs. 703. *ἄλμα μὲν οὐκ ἔστιν ὁ χρόνος τὸ σὸν ἀλλ' ἡ βῆσι* scil. ἄλμα casu recto. Hanc fabulam respexit Lucianus in Timone §. 325. *οἱ δὲ, καθάπερ ὁ Φινεύς, ἀπὸ τῆς φάρμακῆς τὴν προφῆν ὑπὸ Ἀργυῶν ἀφαιεμένους.*

11 JOVIS CANES] Serv. ad AEn. III. 209.

Ut autem canes Jovis dicerentur, haec ratio est, quia ipsae furiae esse dicuntur. Tzetzes ad Lycoph. p. 34. *Ἐμὸν δόσαντο καὶ τὰς ἑφ' ὀνείας θυγατέρας Ἐργασίαν καὶ Ἀρπύριαν ὅθεν εἶναι, ἀφ' ἁρπάζοντα τὴν τροφήν ἀπὸ τῶν καλῶν ἑ γένετο.* MUNCK. Consule Celeb. P. Burm. ad Val. Flacc. IV. Arg. vs. 520. & eadem de causa ira Tonantis dicuntur. Vide Eumd. Vir. incomparabilem ad vs. 428.

12 AQUILONIS VENTI] Delectatur Noster istiusmodi appositionibus. Vide notas ad cap. 140. Serv. in hac fabula ad AEn. III. 209. *Quare irati Dii, vel ut quidam volunt, Aquilo veneno propter nepotum injuriam, eum coecavit.* Puto scribendum, *Aquilo ventus.* Fulgent. Myth. lib. III. *Aquilonis venti filii.* Nolter cap. 140. *Ventus aquilo.* Lemma est cap. 61. Lib. XII. Variarum Histor. Aelian. *Περὶ βορρᾶς ἀνέμου τιμῆς.* MUNCK.

13 STROPHADAS] Virg. AEn. III. 210. *Strophades Grajo stant nomine dictae.* Prius Plotae dicebantur. Vide Apollon. II. 207. & ibi Scholia. Servius: *Quorum conversio, strophe, nomen insulis dedit.* MUNCK. De Plotis consule Eustath. ad Dionys. Perieg. vs. 461.

14 PHINEUM P. L. &c.] Videtur & hic locus corruptus esse, tale enim consilium Phinei fuit, ut columbam emitterent, quae si salva per petras transisset, ipsi quoque sequerentur. Sin inter transvolandum periisset, retro fugerent, cederentque Deorum monitis. MICYLL.

15 TRANSIRENT, UT COLUMBAM MITTERENT] Totum hunc locum ita puto scribendum: *transirent, & columbam mitterent, quo petrae c. c. i. r. illi retro ne fugerent.* Barthius volebat: *illico transfugerent, pro illi retro refugerent.* At utique ea fuga non fuit, sed transnavigatio. Hoc autem vult: volatu columbae hoc monstrasse, quod Symplegadas transnavigari vel transiri possint; ideoque non debere fugere retro: Quid ergo? pergere, cum recessisse cognoverint. omnia, nisi fallor, clara. SCHEFF. Columbam Argonautarum ducem fuisse per Symplegadas docet. Schol. Apollonii Rhodii I. II. Ar-

quae petrae cum concurrissent, in recessu earum, illi retro refugerent. Argonautae beneficio Phinei Symplegadas transferunt.

XX. *Stymphalides.*

ARGONAUTAE cum ad insulam 3 Diam venissent, & 4 aves ex pennis suis eos conficerent pro sagittis, cum multitudini avium resistere

Argon. vs. 328. ὅτι ὃ ἐχρήσαντο περισσεῶν πλεῖν μέλλοιες, καὶ Ἀσκληπιάδης ἐν Τραγωδομένοις Φησὶν & ad vs. 564. ὅτι διὰ πελειάδας ἐπέειραν οἱ Ἀργοναῦται τὰς Συμπληγάδας, καὶ Ἀσκληπιάδης ἰστορεῖ ἐν δευτέρῳ Τραγωδομένων. Confule Apollodor. lib. 1. p. 61. Magnum Broukhusium ad Propertium lib. 11. Eleg. 20. vs. 39. nec non Inl. Spanhem. ad Callim. H. in Pallad. vs. 123. pag. 630. unde haec Graeci haurire potuerint, docentem. Item de columbis ἀσγελιαφόροις in genere, Kuhnium ad Aelianum lib. ix. V. H. cap. 2.

1 **QUAE PETRAE CUM CONCURRISSENT**] Cl. Schefferus locum hunc ita constituit: *transfurent, & columbam mitterent, quo, petrae cum concurrissent, in recessu illi retro ne fugerent.* Meo iudicio, qui stylo, quam Hyginus, paulo puriore uteretur, ita scripsisset: *quomodo Symplegadas transfurent: ut columbam mitterent, eae petrae cum concurrissent, & in recessu earum illico trafugerent.* Atque ita suadet partim Homer. Schol. ad Odyss. M. 70. ubi corrupte Φηνός dicitur hic Phineus. Ἐκέλευσεν ἀφῆναι παρῖναι κατὰ συμβολὴν τὴν πέτρην. Καὶ μὴ μεσολαβῆναι, μὴ πλεῖν. ἐὰν ὃ σωθῇ, τότε παρῖναι τὴν πλεῖν. οἱ δὲ ἀκασάντες ποιεῖσι. καὶ ἀφῆναι τὴν παρῖναι ἀφῆναι τὴν παρῖναι, προσβάλλουσι τῇ Ἀργῷ δυοῖν πληγάδες πέτρων συνελθῶσιν τὴν νεῶς συμμύουσιν, αὐτοὶ δὲ σώζον. Corrupta & transposita heic quaedam, quae ita restituo: *προσβάλλουσι τῇ Ἀργῷ πληγάδες πέτρων, καὶ συνελθῶσιν τὸ πλεῖν τῆς νεῶς συμμύουσιν.* Gloss. Steph. *Aplustra, πλεῖν πλοῖα.* & alio loco, *Aplustra, ἀσφαλῆν, & τὸ ἀκρον τὴν πῶρας.* Lege ἀφλασον cum Vulcanio. Sed falsum est fuisse ἀφλασον ἀκρον πῶρας. Schol. Apollon. ad lib. 1. 1089. Ἔστιν ἐν τῷ ἀφλασον σάνδιον κατὰ τὴν πῶραν. Tzetzes in Lycophr. pag. 57. Τὰ μὲν ἀφλασα πρυμνήσια, τὰ δὲ κόρυμβα παρῖναι. Schol. Juvenal. ad Sat. x. 136. *Aplustra tabulatum ad decorandum navis superficiem adpositum, alii dicunt rostra, navis ornamentum puppis, ἀφλασα.* Confer Apollod. lib. 1. Ut probare se ista aliquatenus possint, dictionem tamen Hygini si attendas, malis forte: *quomodo Symplegadas transfurent, & columbam mitterent. Quae petrae &c.* Atque ita, quae valebit idem quod eae, ut quos pro eos habes cap. 21. Vide ibi notas. MUNCK.

2 **ILLI RETRO FUGERENT**] Barthius ex schedis MSS. *illico trafugerent.* quod probandum existimo. *Fugere* est celeriter navigare. Serv. ad Georg. 1. 286. *Fugam de profectioe & cursu legimus, ut: simul arva fuga, simul aequora verunt.* Unde *velocem equum fugacem dicimus.* Horat. 111. Od. 2. *Spernit humum fugiente penia.* Vide praeterea Virg. Georg. iv. 19. AEn. v. 151. & 243. Nobil. Heinsum ad Ovid. Heroid. ep. 4. *Illico trafugere est παρῖναι τὴν πλεῖν.* Gloss. Cyrilli, *ἀφῆναι, ἀφῆναι, tramitto, transmitto.* *Trafugio* dictum, ut *traluceo* apud Fulgent. lib. 1. cap. 11. MUNCK. Confule Cl. Duker. ad Florum 11. vi. 46. & ad 111. v. 18. Sic Graecis φύγειν v. Obs. Miscel. Jan. Febr. & Mart. Ann. 1735. pag. 93. & hinc δὲ φύγειν κέλευθα per ἐκ δὲ πλοῖα διὰ τὰς ἐν μέσῳ κινδύνους explicat Scholiae Apollonii Rhodii l. 1. Arg. vs. 246.

Ad C A P. XX.

3 **DIAM**] Mirificus est in hac narratione de Stymphali avibus Hyginus. Insula, in qua degebant, non *Dia*, sed *Aretias* vocabatur, si credimus Apollonio & ejus Scholiae ad vers. 384. & 1092. lib. 11. Inferius cap. 30. in insula Martis ab Hercule sagittis interfectas memorat. Apollonii Scholiae, quem alias sequi non raro solet, longe aliter; non interfectas esse, sed crotalorum fonitu ex Stymphalo lacu in eam insulam fugatas, quicum facit Etym. magni auctor in voce *Στυμφαλίδες*. Apollodorus autem fugatas partim, partim interfectas refert lib. 11. p. 94. *Insula Martis est Aretias* Ἀρετίας ἡνὶ Σχολιαe Apolloniano. Verum ibi non Hercules, sed Argonautae congressi fuerunt cum his monstris. Plura de Stymphalidibus si desideres, adi Schol. Apollon. ad 11. lib. vers. 1055. MUNCK. Recte Ampliff. Cuperus in marmoribus antiquis p. 262. de hisce avibus agens, respondet, raro signenta convenire.

4 **AVES EX PENNIS SUIS EOS CONFICERENT**] Nil mutandum hoc loco. *Conficere quem ex pennis* plene dicitur, quod vulgo praepositione omissa, *conficere pennis.* Caeterum *Ex* praepositio hic valet *cum* & modum significat. Quomodo habere.

sistere non possent, ex Phinei monitu clypeos & hastas sumpserunt, exque more Curetum sonitu eas fugarunt.

XXI. *Phrixi filii.*

ARGONAUTAE cum per Cyaneas cautes, quae dicuntur
Sym.

habemus apud Plautum: ex tali nomine vocari, ex summis opibus niti. Barthiana expositio hic nihil valet. Noster infra Fab. 24. Ex venenis miracula fecit. adde indicem. SCHEFF. Lege configerent cum Nobil. Heinsio, hoc est, vulnerarent. Nepos Datam. cap. 9. Confixi ceciderunt. Curt. vii. 5. Sagittis configerent barbari. Noster cap. 24. Ex venenis multa miracula fecit. 30. Ex felle ejus sagittas tinxit. 88. Vestem ex cruore pecudum inquinavit. In tumulto militis Batavi lib. 111. Cat. Pith. Dum pendet in aëre telum. Et redit, ex alia fixi fregique sagitta. Schol. German. Aquila. Dicitur sagitta Apollinis fuisse, cum qua Cyclopes interfecit. Arnob. lib. 1. Sequentium se millia quinque saturavit e panibus. Diëtys lib. 1. Aliquid ex oratione profuturus. In Testam. Porcell. Volo mihi fieri monumentum ex litteris aureis scriptum. Auctor. Tract. de Sinā & Sion: De arundine caput quassabant. Apulej. de Herbis cap. 18. Circumscribes eam cum annulo aureo. Tertull. de Cor. Mil. cap. 12. Ex myrto ait milites redimi solere. Arnob. lib. 1. In incudibus Deos & ex malleis fabricare. Ad quem locum consule Heraldum & Salmasium ad Pallium Tertulliani pag. 115. Ad eundem modum συν instrumentis addunt nonnunquam Graeci. Theognis vers. 41. Καὶ γὰρ οὐδ' αὐλίσκοισι λιγυφρόνιοι νέοι ἄνδρες Αἴσαν. Vel cū. Diaconus ad Hesiodum: Ἐκαδάρελλον ὁ Ἀπόλλων ἐν χρυσῇ λυγρῇ. Ex idiotismo sequioris aevi id esse observat magnus Heinsius in notis ad Hesiodeos interpretes pag. 119. Nonnum tamen & Antoninum Liberalem ita loqui non dubitasse notavi ad hujus caput 18. Quibus addo Lucianum Protesilaio: Καδικόμδρον ἐν τῇ ῥάβδῳ. Bianorem Anthol. 1. Sect. 33. num. 15. Ἐν ποσὶ λάξ πατίοντα. Hesych. in Κῆσις. quem vide. Gloss. Steph. Anungia, λίπῳ, ἐν ᾧ τὰς ἄξονας χρίσι. Delet, me invito, τὸ ἐν Vulcanius. Immo Atticissimum respicere illam λίξιν idem ille modo laudatus Heinsius postea, & rectius, censuit not. ad Poët. Aristotel. p. 325. Imitatus est Graecos vulgatus interpretes Gen. XLVIII. 22. Quam tuli de manu Amorrbæi in gladio & arcu meo. Exod. iv. 17. Virgam quoque banc fume in manu tua, in qua facturus es signa. Si membranis vett. bibliothecae Leidensis accedimus, etiam Paulus in excerptis Festi: Caestus vocatur, & in quibus pugiles dimicant, & genus quoddam muliebris ornatus. Sed de eo ut non-

nihil, ita quin in voce Caudicaria ei sui saeculi vocabulum restitui debeat, nullus dubito: Caudicariae naves, ex tabulis grossioribus factae. Ita Cod. Leid. Adde not. ad Astron. 11. 4. MUNCK. Profecto hujusmodi loquendi modos Graecis, & inprimis Atticis debent Latini. Sic Sophocl. in Trachin. vs. 1149. Πρὶν ὥς χερσὶν σφ' ἐξ ἐμῆς θαλάσσης χερσός. Eurip. Hippol. vs. 1419.

Ἐγὼ γὰρ αὐτῆς ἄλλον ἐξ ἐμῆς χερσός

Τόξοις ἀφύκτοις τοῖσδε τιμωρήσομαι.

Aristoph. Ran. vs. 1173. - ὥς ὁ πατὴρ ἀπώλετο αὐτῆ, βιαίως ἐκ γυναικείας χερσός. Eurip. Med. vs. 335. Τάχ' ἐξ ὀπαδῶν χερσός ὠθήσῃ βία. & Substantivis modum indicantibus additur haec praepositio, ut Sophocl. Oed. Tyr. vs. 1227. ὀδυρσμον γὰρ ὥς περὶ ἄλλα Ἰαχέων ἐκ φομότων. in Philoctet. vs. 941. οὐ βίας ἄγει ἰ. e. βιαίως. Ut in Electr. vs. 281. ἐκ δόλες κατέκτανε. Sic cū dativis instrumenti. Soph. Electr. vs. 1144. Κούτ' ἐν φίλασι χερσὶν ἢ ταλαίῃ ἐγὼ Λατρεῖς ἐπόμνησα. vs. 1147. Ἀλλ' ἐν ξίφεσι χερσὶ κηδευθεὶς τάλας. in Oed. Tyr. vs. 831. Λέχη δὲ τῇ θαλίῃ ἐν χερσὶν ἐμῶν χερσίν. Oed. Colon. vs. 611. - Τὰ γὰρ ξυμφωνὰ διεξώμαζα, ἐν δουρὶ διασκεδῶσιν. in Antig. vs. 1074. Πιτρώδει κατὰφρακίλος ἐν δισμῷ. Sic Hom. Odyss. O. v. 232. Δισμῷ ἐν ἀργαλείῳ δίδετο. Herodot. L. 1. cap. 86. Κορσίον τε ἐν πίδασι διδεδυμένον. L. III. c. 23. ἐν πίδασι χρυσίῃσι διδεδυμένον. Aristoph. Equit. vs. 702. Ἐν τῷ ξύλῳ δῆσω σὺν hinc metaphoricè Aristot. Rhet. L. III. cap. 13. ὑπὸ τύχης ἐν πεντισυγγῇ νόσῳ διδεδυμένον. Sophocl. Trach. vs. 245. ὄρας ἐν ὄμμασιν. & vs. 759. ξυμφορὰν ἐν ὄμμασι Πατρὸς δεδορκώς. sic Apoll. Rh. 1. 814. ἐν ὀφθαλμοῖσι δαΐζομένην ὄρω. L. III. vs. 140. εἰ μιν ἐαῖς ἐν χερσὶ βάλοι. Eodemque modo sὺν saepe abundat Sophocl. Antig. vs. 43. Ἐὶ τὸν νεκρὸν ζῶν τῇδε κεφιεὶς χερσὶ. Pindar. O. Pyth. XII. vs. 37. σὺν ἔντεσι μιμήσασθ' ἐρικλάνηλα γ. & O. Pyth. XI. vs. 55. σὺν Ἄρει Πέφνεν τε μητιόρ. Vet. Schol. haec recte explicat per τῷ ξίφει ἀνείλε τὴν μολίβδα. Plura dabit Cl. Heinsiihusius ad Lucianum in Dialog. 10. Mortuorum.

Ad C A P. XXI.

5 PETRAS CYANEAS] Πέτρας Κυανείας Apollon. lib. II. 317. Schol. Κυανέων ἐκκαλῶντο ἀπὸ τοῦ χερσός.

• Symplegades, intrassent mare, quod dicitur Euxinum, & errarent, voluntate Junonis delati sunt ad insulam Diam. Ibi invenerunt naufragos nudos atque inopes Phrixi & Chalciopes filios, Argum, ² Phrontiden, Melam, Cylindrum. Qui cum casus suos exposuissent Jasoni, se, cum ad avum festinarent Athamanta ire, ³ naufragio facto ibi esse ⁴ ejectos, quos Jason receptos auxilio juvit: qui Jasonem Colchos perduxerunt per flumen Thermodoontem. Et cum jam non longe essent a Colchis, jussurunt navem in occulto conlocari, & venerunt ad matrem ⁵ Chalciopen Medeae sororem, indicantque Jasonis beneficia, & cur venisset. ⁶ Tunc Chalciope de Medea indicat, perducitque eam cum filiis suis ad Jasonem.

μκ. Ovid. i. Trist. ix. 34. *Transseat in stabiles*
srenua Cyaneas. Juvenal. Sat. xv. 19. *Concurren-*
tia saxa Cyanes ab insula Cyane appellat. Schol.
Theocrit. ad Eidyll. xiii. 22. Τιμοδείης δὲ
φησιν ἀπὸ τῆς ἱερᾶς ὡσεὶ σταδίου εἶναι νηϊδίων σκοπε-
λῶδες. καλεῖται ὅτι τὰς τέτατ' ἄκρας Κυανίας. Con-
fer, quae congestit ad Ovid. Met. lib. vii.
62. Nob. Heins. MUNCK. Consule de hisce
Eustath. ad Dionys. Perieg. vs. 144. docentem
has vocari Πλαγκτὰς πέτρας a Graecis, ut &
Schol. Apoll. Rhod. iv. Arg. vs. 786. Κυανίας
γενεπόρους πέτρας Euripides Iphig. Taur. vs. 889.
& vs. 1388. Εὐξείνιον πόρον Συμπληγάδων dixit. De
iisdem petris egerunt etiam Critici ad Sophocl.
Antig. vs. 978, 979.

Παροῦ δὲ Κυανέων πέτρων
Διδύμους ἀλός τ' ἀκταὶ Βοσπόρου.

Adde Lactantium ad Statii v. Thebaid. vs. 346.

1 SYMPLEGADES] Συμπληγάδες vel πληγάδες
dictae sunt ὡς τὸ συμπλήσσειν. Corruptè Sym-
pligiades appellat Serv. ad AEn. iii. 109. Schol.
Euripidis ad Med. vers. 2. Ὁ Σιμωνίδης σωθε-
μάδας φησὶν. Ἐραβοδείης ὅτι ἐν γεωγραφικαῖς φησὶ
τὴν πλεῖν γενόν. εἶναι μὲν σκολιόν, δι' ἧς φανταζέσθαι τὰς
πλείονας πλὴν ἀπὸ κλεισίου τῆς πέτρων. Confer Tze-
tzen in Lycophr. pag. 190. MUNCK. συνδρα-
μάσας πέτρας vocat. Schol. Apoll. Rhod. iii.
600.

2 PHRONTIDEN] Phrontides & supr. c. 14. appel-
latus est. Rectius Phrontis appellatur cap. 3. quod
Apollodorus & Apollonius comprobant. MUNCK.

3 NAUFRAGIO FACTO IBI ESSE EJECTOS.] Ver-
bum ejicere proprium in hac re verbum. Con-
sule Celeb. P. Burm. ad Ovid. Herod. Ep vii.
vs. 89. Hoc Graeci ἐκβάλλειν vocant. Vide
Doctiff. J. Alberti ad Glossas Nomicas pag. 263,
264, 265, 266. Lycophron. vs. 878. - Ἐκβάλλειν
σφύρας Ἐρημον εἰς Ἀτλαντὶ οἰκητήριον. qui hoc ver-

bo usus est etiam de fluviis, ut vs. 1009. Ὁ κί-
ναρ - φαῖτον ἐκβάλλειν ὕδωρ. & vs. 1240.
Λυγκεύς τε διερχόμενος ῥεῖθρον ἐκβάλλειν ποτῶν. Paul-
lo ante etiam intrassent mare non ineleganter di-
ctum. Consulendus Cl. Burm. ad Quintilian.
Declam. vi. 21. Et hoc dicendi genus non ni-
si a Graecis mutuati sunt Latini, ut Palaephato
de Incredilibus cap. 13. καὶ σκαφίδι ἱμβάσας εἰς
θάλασσαν. Luciano ii. Ver. Hist. p. iii. 763. εἰς
τὴν γαλακτῶδιν Ὠκεανὸν ἱμβάζοντες. & p. 747. μετ'
ὃ πολὺ δὲ εἰς πέλαγον ἱμβάζοντο. Sic διαβήδρα
εἰς Ἥλιδά per διαπλῦσιν recte explicat Schol.
Homeri Odyss. iv. vs. 635.

4 EJECTOS, quos] Illud quos ex praecedenti
vocabulo videtur natum, aut in hos, vel eos mu-
tandum. SCHEFF. Sequi omnino debuisset, eos,
ut emendatum it Cl. Schefferus. Verum si heic
quicquam mutes, necessario omnibus locis, ubi
qui pro is ponitur, eadem adhibenda esset me-
dicina; non enim heic tantum, sed etiam cap.
19, 28, 34, 79, 80, 91, 185. & Astron. ii. i.
aliisque locis illa permutatio facta est. Quid
quod vir Clarissimus ipse ad cap. 34. plebejum
id esse annotavit? Quamobrem parum abest,
quin eam loquendi rationem non a librario,
sed ab ipso esse Hygino persuasum habeam.
Utitur eā etiam auctor Glossarum MSS. in Virg.
i. Georg. Et postmodum cum filia ejus Erigone
mortem quaereret, quae cum reperisset corpus ejus,
pro ἧς ea. Adde not. ad cap. 4. ubi satis
multa id genus reperies. MUNCK.

5 CHALCIOPEN] Ita reposui pro Chalciopen.
Vide notas ad cap. 137. MUNCK.

6 TUNC CHALCIOPE DE MEDEA INDICAT]
Inepte legendum. Calciope idem Medeae indicat. litte-
ra ultima in idem ob similitudinem sequentis est ex-
trita. inde vitium loci. SCHEFF. Cl. Scheffe-
rus, idem Medeae indicat. quod probarem pro-
tinus. nisi magis arrideret Heinsianum, rem Me-
deae indicat. MUNCK. Tentant viri docti
tunc

nem. Quae cum eum vidisset, agnovit, quem in somnis adamaverat, Junonis impulsu, omniaque ei pollicetur, & perducunt eum ad templum.

XXII. *AEeta.*

8 *AEETAE* Solis filio 9 erat responsum, tam diu eum regnum habiturum, quamdiu ea pellis, quam Phrixus consecraverat, in fano Martis esset. Itaque *AEeta* Jasoni hanc 10 similitudinem constituit, si vellet pellem auratam auferre, tauros 11 aeripedes, qui flammam naribus spirabant,

tunc C. idem, vel t. C. rem *Medeae*. Et tale quid potius mens auctoris postulare videtur; quamvis alterum illi prorsus contrarium non putem. Iusta saltem (hoc nemo neget) Latinitas. Sallustius Catil. c. xxx. 6. *siquis indicavisset de conjuratione*. Noster Fab. LXVII. cui *Periboea de ejus suppositione palam facit*. WOPKENS.

7 ET PERDUCUNT] Ipsa nempe, cum sorore Calcyope. Forte tamen Noster scripsit, *perducit*. SCHEFF. Ipsa puta & soror Calcyope. nisi *perducit* praeferas, quod Cl. Scheffero visum. Infr. cap. 127. *Quem cum cognovit qui esset, jussu Minervae cum Telemacho & Penelope in patriam redierunt*. Diximus de ista syllepfi jam ad cap. 6. MUNCK.

Ad C A P. XXII.

8 *AEETAE SOLIS FILIO*] Ex *Perse* secundum Nostrum. *Perseidem* appellat Hesiodus. *AEtam* autem hunc regem vocavit Servius cum Philargyrio ad Georg. II. 140. & 142. Item ad illa *AEn.* II. 490. *Amplexaeque tenent postes atque oscula figunt*. Apollonii, inquit, locus, in quo inducitur *Medea* patrio * *AEtae* relinquens domum, ita facere. Lege, *patris AEtae*, & tolle alteriscum. Locus ille, quem tangit, legitur lib. IV. 26. Rutil. lib. I. *Crebra relinquendis infigimus oscula portis*. Caeterum τῷ *AEtae*, quod mirabar antehac, video etiam usum Ovid. VII. Met. 170. ut quidem vulgatae editiones repraesentant, *Diffinilemque animum subiit pater AEta relictus*. & Solinum cap. VIII. ubi *Oeta* multae editiones perperam habent. Sed ut Solino, Servio, & Philargyrio id donetur, in Ovidio tamen non ferendum censet Nob. Heinsius. Delet ergo auctoribus MSS. libris τὸ πατερ. Consule eum ad Heroid. epist. VI. Caeterum quod *AEta* pro *AEeta* dicerent posterioris aevi scriptores, ansam praebuit librariis corrumpendi

Avienum *Perieges.* pag. 424. ed. Pith. *Has post in terras pinu subiit Etine, Inseditque locos*. Lege, *subiit AEtine*, vel, *subit AEtine* h. e. *Medea*. MUNCK.

9 ERAT RESPONSUM] Ab Apolline nempe. Servium vide ad Georg. II. 140. MUNCK.

10 SIMILITUDINEM CONSTITUIT] *Simultas* iurium & contentio est Donato ad Phorm. act. II. sc. I. Sed id minus heic quadrat. Expressere Hyginum voluisse puto, quod in hac narratione dixit Apollon. Schol. ad I. III. Ἀλλὰς αὐτῷ προσέειπε μεγάλας. Utitur hac phrasi etiam Noster cap. 50. 67. 84. 185. Scioppius ad Sanct. Minervam lib. IV. *Videtur*, inquit, antiquitus significasse pactum, sive quod inter duos simul convenisset, quasi similitudo. Cl. Schefferus interpretatur legem sive conditionem ex similitudine profectam. In Gloss. MSS. Fausti, *dolus* exponitur, ut observat Barthius. Sed nec id heic quadrat. In Glossis Cyrilli invenio, *Δασμὸς, simultas*. *Δασμὸν* scimus inter alia designare stipendium & tributum. Innuere ergo videtur sive Cyrillus, sive alius glossographus est, per similitudinem laborem aliquem sive athlum, qualia duodecim Herculis stipendia sunt, quo quis peracto ferret propositum praemium. Vide quae praeterea notamus ad cap. 84. MUNCK.

11 *AERIPEDES*] Melius foret, *AEripedes*. Vide Heins. ad modo laudatae epistolae versum 32. Sed *aeripes cervus* legas etiam apud Aufon. Eid. XIX. Virgil. *AEn.* VI. 802. Verum eum per epynaloephen ita dictum pro *aeripedem* volunt Servius ad eum versum, & Diomedes lib. II. MUNCK. Schol. Apoll. Rhod. III. 594. αἶτ, ὅτι χρησμός ἦν Ἀλήτη δεδομῆς ὑπὸ τῷ αὐτῷ ἐγγόνων ἀπολείξ, καὶ Ἡρόδωρος ἐν τοῖς Ἀργοναύταις ἰσορεῖ, τέττε ἕνεκα καὶ τὴν Ζεῦξιν τῶν ταύρων λέγει αὐτὸν ἐπινοῆσαι. De hisce tauris consulendus idem ad vs. 230. 233. 409. & Apollodor. lib. I. p. 61. & 62.

bant, jungeret ¹ adamanteo jugo, & araret, ² dentesque draconis ex galea fereret: ex quibus gens armatorum statim ³ enascetur, & se mutuo interficeret. Juno autem Jasonem ob id semper voluit servatum, quod, cum ⁴ ad flumen venisset, volens hominum mentes tentare, ⁵ anum se simulavit, & rogavit, ut se ⁶ transferrent; cum caeteri, qui transferant, despexissent, ille transtulit eam. Itaque cum sciret, Jasonem sine Medae consilio imperata perficere non posse, petit a Venere, ut Medae amorem injiceret. Jason a Medea Veneris impulsu ⁷ amatus est. Ejus opera ab omni periculo liberatus est. Nam cum tauris arasset, & armati essent enati, Medae monitu lapidem inter eos abjecit: illi inter se pugnantes, ⁸ alius alium interfecerunt. ⁹ Dracone autem venenis sopito, pellem de fano sustulit, in patriamque cum Medea est profectus.

XXIII.

[¹ ADAMANTEO JUGO] Ita *tunicae adamantinae* apud Horat. i. od. 6. pro durissima & imperforabili. Adamantina sunt chalybea, & quae ex ferro durissimo conficiuntur. *Adamas* enim chalybs sive ferrum durissimum, ut notarunt Apollonii & Hesiodi Scholiastes non unus. Quibus & Theocriteus accedit ad Eid. B. 34. Hesych. *Ἀδάμας, γίνεσι σιδήρεα*. Unde *textus adamas* pro catenâ e solido ferro Senec. Herc. Fur. 808. Nam de adamantis lapidis duritie quod scripsit Plinius jam pridem explosit doctissimus Faber. Nugatur ergo etiam Servius ad illa Virg. AEn. vi. 552. *Solidoque adamante columnae*. Schol. AEschyl. ad Prom. vers. 9. Fulgent. Virg. Continentiâ, Tzetzes ad Hesiodum, & Isidorus Orig. xvi. 14. Priscianus sub finem Perieges. Schol. Horat. i. od. 6. Confer Celeberrimi Graevii Lectiones Hesiodeas pag. 95. Pari modo *abeneum* vocitabant quicquid firmissimum esset. Vide Horat. lib. i. Epist. i. vers. 60. & lib. iiii. od. 3. 65. Conjunxit utrumque Tertull. de Resurr. Carn. cap. 44. *Adamantinas mortis & aeneas feras inferorum*. Ovidius in hac fabula Met. vii. *Ecce adamantis Vulcanum naribus efflant*. Propert. lib. iiii. el. 9. *Colchis flagrantis adamantina sub juga tauros egit* &c. Adde Alardi Epiphyll. Philol. cap. 3. MUNCK. Eurip. Cyclop. vs. 592. *Πέτρες τὸ λήμμα, καὶ ἀδάμας ἐξορύτ*. Hesiod. Theogon. vs. 229.

Ἐυγενίητι Ἀδάμαντες ἐν φρεσὶ θυμὸν ἔχουσιν.

[² Ἀδαμαντίνος] de ferreis Promethei vinculis usurpari docebit Stanlei ad AEschyl. Prom. Vinct. vs. 6, 64. Vide Kuhn. & Perizon. ad AElia. i. vi. V. H. c. 12. n. 7. sic cuspis summa hastae Achillis adamantina dicitur fuisse a Philostrato cap. 19.

Heroic. §. 4. & *ἀδαμαντίνη ἄρπη* falx Saturni vocatur ab Apollodoro lib. i. pag. m. 5. Euripides ipse originem hujus vocis docet in Alceste: vs. 980. *Καὶ τὸν ἐν χαλύβοισι Δαμάζειν ἔβριε σὺ δαρον*.

[³ DRACONIS DENTES] Tzet. in Lycoph. pag. 26. *Σπείρει τὰς δράκοντες ὀδόντας, ἃς ἔχει αὐτὸς ὁ Αἰήτης, τὴν Ἀθηνᾶς δόσης αὐτῷ μίρον ἐκ τοῦ Θήβαις ἀπαρέλινον τῷ Κάδμῳ*. MUNCK.

[³ ENAScerentur] Non rejicio. sed quia sequitur, *interficeret*, propterea vix dubito, quin *enascetur* hic scribendum sit. SCHEFF. Aut *enascetur* heic legendum, aut mox *interficerent*, ut sit dictum, quemadmodum illud Apuleji: *Ingens hominum frequentia convenere*. Frequens haec figura Graecis. Judic. cap. ii. 4. *Ἐπῆγον ὁ λαὸς πρὸς φωνὴν αὐτῶν*. Cap. v. 10. *Καὶ πάντα ἡ χλιὴς προσείδθησαν πρὸς τὰς παλίστας αὐτῶν*. i. Reg. xxv. i. *Συνεθροίσθη πᾶς Ἰσραὴλ*. Matth. xxi. 8. *Ὁ δὲ πλεῖστος ὄχλος ἔσπρωσαν*. MUNCK. Apoll. Rhod. l. i. Argon. vs. 569. - *Εὐτ' ἂν ἴκωνται*.

Ἀνδρῶν ἡρώων θεῶν στόλος.

Schol. Vet. *ὡς περιλήπτικόν ὄνομα συντάσσεται ἐνταῦθα πρὸς πληθυντικὸν ῥῆμα τὸ ἴκοντο*. Pindarus O. Pyth. ii. vers. 85. - *Ἐκ δ' ἐγίνοντο στρατός*. ubi videnda sunt Scholia. Sic multitudo perditorum hominum latronumque convenerant in Jul. Caesare l. iiii. B. Gall. c. 17. ad quem locum Cl. Oudendorpium consule.

[⁴ AD FLUMEN VENISSET] Puto, hic abesse nomen fluminis, dicebatur autem Eubenus. Vide supra fab. 13. SCHEFF. Lege cum Nob. Heinio, *ad flumen Evenum venisset*. MUNCK.

[⁵ ANUM SE SIMULAVIT] Non necesse est quidem,

XXIII. *Absyrtus.*

AEETA ut rescit Medeam cum Jasone profugisse, nave comparata, misit ¹⁰ Absyrtum filium cum satellitibus armatis ad eam persequendam. Qui cum in Adriatico mari in Histria eam ¹¹ persecutus esset ad Alcinoium regem, & vellet armis contendere, Alcinoius se inter eos interposuit, ne bellarent: quem iudicem sumpserunt, qui eos in posterum distulit. Qui cum tristior esset, & interrogatus esset a conjugē Arete, quae causa esset tristitiae, dixit, se iudicem sumptum a duabus diversis civitatibus, inter Colchos & Argivos. Quem cum interrogaret Arete, quidnam esset iudicaturus, ¹² respondit Alcinoius: Si virgo fuerit Medea, parenti redditurum: sin autem ¹³ mulier, conjugī.

dem, poterat tamen abesse τὸ σε, & quidem eleganter. Ovid. vi. Met. 26. *Pallas animum simulat.* Flor. i. 7. *Ut simulanti transfugam hinc fides esset.* MUNCK. Consule Celeb. P. Burm. ad Ovid. iii. Met. vs. 275.

6 TRANSFERRET] Mallem ex cap. 13. transferrent, scil. homines. Curt. vii. 2. *Parmenioni Polydamanta venisse nunciaverunt.* Vide Vossium in de Construct. cap. 19. Practerea sublatā τελεία σίσμῃ, scribo: transferrent; cum caeteri &c. MUNCK.

7 AMATUS EST E. O. A. O. P. LIBERATUS EST] Ita mox seq. fab. qui cum tristior esset, & interrogatus esset. Et fab. 116. plurimae eorum fractae sunt, militesque plurimi e. d. t. occisi sunt, membraque eorum c. v. ad saxa illisa sunt. Vide, quae notavi supra, fab. 16. & in Astron. Poet. lib. iii. c. 6. SCHEFF. Melius foret, ejusque opera. Sed vide not. ad cap. 4. MUNCK.

8 ALIUS ALIUM INTERFECERUNT] Livius lib. iii. cap. 50. *Alius in aliam partem castrorum ad sedandos motus discurrent.* Consule Cl. V. V. Cor-tium ad Sallust. B. Catil. cap. 6. n. 2. Oudendorp. ad J. Caesar. l. ii. B. Gall. c. 26. Wesseling lib. xi. Observat. cap. 13. Lucas in Actis Apostol. cap. ii. comm. 12. ἄλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες.

9 DRACONE VENENIS SOPITO.] De hac historia etiam non convenit inter Mythographos veteres. Consule Schol. Apoll. Rhod. l. iv. Argonaut. vs. 87. & 156.

Ad C A P. XXIII.

10 ABSYRTUM FIL.] Schol. Apoll. Rh. iii. vs. 242. haec de eo refert. ἀστυρίστου δὲ φασί

τὸ Ἀψυρτὸν Μηδείας γενέσθαι Αἰήτην ἐκ Ἀστροδείης τῆς Ὀκείανδρος καὶ Τηθύος θυγατρὸς. Tzetzes ad Lycophron. vs. 174. ab eo dissentiens ait: ἐν Κόλχοις δὲ αὐτὸς, (Αἰήτης) γημῶς Εἰδυίαν τὴν Ὀκείανδρος θυγατέρα ἐν Κυταίᾳ πόλει Μήδειαν καὶ Ἀψυρτὸν γενέσθαι. ad vs. 1025. Εἰδυία, γυνὴ Αἰήτος θυγάτηρ Ὀκείανδρος, ἢ Αἰήτης καὶ Εἰδυίας Μήδεια καὶ Ἀψυρτὸς. Aurigam Aetiae fuisse Absyrtum adfirmat Philostratus junior Icon. xi.

11 PERSECUTUS ESSET AD ALCINOIUM REGEM] Comma est delendum, quoniam ad per Ellipsin est, usque ad. Nisi malis, persecutus esset, & ad Alcinoium. Fuit enim Phaeacum Rex Alcinoius, ut notum. habes ista pleraque apud Apollonium lib. iv. v. 913. & seq. SCHEFF. Incisum post τὸ esset, quod non de nihilo Cl. Schefferum offendeat, sustuli. MUNCK.

12 RESPONDIT PARENTI REDDITURUM] Ellipsis est accusativi reciproci, usitata etiam politissimis. Curt. vii. 5. *Operam navaturos pollicentur.* viii. 11. *Constituit daturum.* Ter. Eunuch. i. 2. *Venturum ad me constituit.* Andr. ii. 3. *Pollicitus sum suscepturum.* Tibull. i. 7. *Et simulat transire domum.* Apulejus: *Quam ego pollicitus sum curaturum.* MUNCK. Vide, quae ad C. Nepotem in Miltiade cap. i. & ad J. Caesar. l. ii. B. G. c. 31. a Cl. Oudendorpio notantur.

13 MULIER] Opponitur virgini. Apollodorus: *Ἐν μὲν ἤδη συνεληλύθει Ἰάσωνι.* Notum illud Ciceronis: *Cras mulier erit.* Et mulierem fieri pro virum pati apud Ulpianum. Arnobius lib. v. *Cum in Siciliae pratulis purpureos legeret nondum mulier flores, & adhuc virgo Proserpina.* Unde de virgine exire dicitur apud Tertull. quae mulier fit. Vide Salmas. ad Pall. 169. Sic γυνὴ παρθένα opponitur apud Graecos, vel κόρη. Vid. Laert.

jugi. Hoc cum audivit Arete a conjuge, mittit nuntium ad Jasonem; & is Medeam noctu in antro ¹ devirginavit. Postero autem die cum ad judicium venissent, & Medea mulier esset inventa, conjugi est tradita. Nihilominus, cum profecti essent, ² Absyrtus timens patris praecepta, persecutus est eos in insulam Minervae. Ibi cum sacrificaret Minervae Jason, & Absyrtus intervenisset, ³ ab Jasone est interfectus. ⁴ Cujus corpus Medea sepulturae dedit, atque inde profecti sunt. Colchi, qui cum Absyrto venerant, timentes Aëetam, illic remanserunt, oppidumque condiderunt, quod ab Absyrti nomine ⁵ Absorin adpellarunt. Haec autem insula posita est ⁶ in Histria ⁷ contra Polam, ⁸ juncta insulae Cantae.

XXIV.

in Democrit. p. 656. ed. Steph. Schol. Apollon. ad lib. iv. vers. 1. unde haec Hyginiana sumpta videntur: Ὁ δὲ (Ἀλκίνοος) ὑπερδέμενος τὴν κελσὶν εἰς τὴν αὐτοῖον, ἔφη παρθένοι μὲν ἔσαν τὰ πατρὶ ἀποτέλλεσθαι δεῖν. εἰ δὲ γυνὴ εἴη, ὡς δαδίδου τὰ ἀνδρὶ. Antiphanes Anthol. lib. i. Sect. XXI. 1. 7. Ἦν δὲ γυναῖκα Ἑλπίς ἰδεῖν αἴφνης ἔχομεν ἐδὲ νεκρῶν. Confer Theophyl. in Matth. cap. xi. Nimis argutatur Philargyr. ad Ecl. III. Ad secundum partum virgo dicitur, postmodum mulier. MUNCK. Sophocl. Trachin. vs. 151. ἔως τὴς ἀντὶ παρθένος γυνὴ Κλητῆ, λάβη τ' ἐν νύκτι φροντίδων μέγας. ab Antonin. Liberal. cap. 2. & cap. 7. Metamorph. γυνὴ pro uxore ponitur, imo Tzetzes ad Lycophron. vs. 356. ita distinguit: Πάρθενος μὲν γὰρ ἔστιν, ἢ μὴ γενομένη συνουσίας ἀνδρός. Νόμος δὲ ἢ νεωστὶ συζευχθεῖσα, μήπω δὲ τετοκυῖα. γυνὴ δὲ ἢ γονῆς δεκτικὴ, ἢ τέλεισα. Apud Latinos saepius mulier pro uxore ponitur. Consule Cortium ad Sallust. B. Catil. cap. 25. n. 2.

I DEVIRGINAVIT] Cap. 33. Cum Deianiram devirginasset. Petron. Devirginetur Pannychis nostra. Vetus interpres Siracid. xx. 3. Concupiscentia spadonis devirginabit juvenculam. Gloss. Cyrilli: Διαπαρθενεύτης, devirginator. Διαπαρθενύω, devirgino. Decalantico diceret Lucillius. Haimo Homil. p. 80. Qui devirginati erant non viderunt. Gloss. Isidori: Devirginat, corrumpit. Adde, quae in Lexico Scriboniano annotavit Rhodius. Malè divirginat editum in Philoxeni Glossario. Ad eundem modum devirare dixit Auctor Ovidii Vetulae, evirare Schol. Horat. ad Epod. XII. MUNCK. Ubi hae nuptiae fuerint peractae, non convenit inter veteres. Consule Schol. Apoll. Rh. l. iv. Arg. vs. 1141, 1153, & 1217.

2 ABSYRTUS] Hic Justino lib. XLII. 3. est Aëgialius. ubi tamen scribere malim, Aëgialeus. Αἰγιαλός enim appellatur a Diodoro lib. iv. pag. 148. Cicero III. nat. Quid hujus Absyrto fratri, qui est apud Pacuvium Aëgialeus? MUNCK.

3 AB JASONE EST INTERFECTUS] Consule Schol.

Apoll. Rhod. iv. Arg. vs. 412, 460, 466, 469. A Medea alii Absyrtum interfectum adfirmant. Consule Ovid. III. Trist. El. 9. vs. 25. Tzet. ad Lycophron. vs. 175. & 1318. Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 488. Errat Salvagnius ad Ovidii Ibin. 438, qui dicit Apollonium in iis esse, qui Absyrtum a Medea interfectum statuunt.

4 Cujus corpus M. s. D.] De hac re etiam dissentiunt. Confer Apoll. Rhod. iv. 181. & Schol. ad vs. 228. item Tzet. ad Lycophron. vs. 175.

5 ABSORIN] In fabula sequente 26. scribitur Absoridem. Pomponio Melae lib. II. cap. 7. est Apforos, quanquam ipse insulam faciat, quam discimus ex Nostro, ante illa tempora vocatam insulam Minervae, postea communi nomine cum urbe, a Colchis ibi extracta, dictam Abforim, vel Apforon. SCHEFF. Absyrtin malim ex Strabonis lib. VII. p. 367. Apollod. lib. I. pag. 53. Eustath. in Dionys. pag. 69. & Apollod. lib. I. pag. 53. qui addit de Absyrti nomine oppidum illud appellatum. Id si probes, scribendum etiam cap. 26. Absyrtidem pro Absoridem, & pro Absoritani cap. 26. Absyrtitani. Vide & Etym. mag. in Ἀψυρτί. Priscian. Periegesi: Absyrtidas aequor ad ortus circuit. Etiam fluvius Colchorum Absyrtus fuit. Vide Sequest. MUNCK. Schol. Apoll. Rhod. iv. vs. 482.

Κεῖαται ὅσα κείνα μετ' ἀνδράσιν ἀψυρτίῳ.

Vet. Schol. dicit Ἀψυρτίῳ. ἔθνη δὲ Ἀψυρτίς εἰρημίων. & ad vs. 508. οἱ Κόλχοι ἀφορμηθέντες τῆς Ἀεγούς ἐκ ἐπανήλθον, φοβέμενοι τὸν Αἰήτην. ἀλλ' οἱ μὲν αὐτῶν ὤκησαν ὅπερ ὁ Ἀψυρτίς ἐδόλοφονήθη, μετ' ἧς κληθέντων ἀπ' αὐτῶν Ἀψυρτίαν. οἱ δὲ ἐν Ἰλλυρίᾳ, ὅπου οἱ ἐγχέλυες, πρὶν τὰ κεραυνία ὄρη. Tzet. ad Lycophron. vs. 175. p. 24. A. τῶν δὲ διακόσων αὐτὰς Κόλχων οἱ μὲν ἐν ταῖς Κεραυνίαις ὄρεσι παρώκησαν, οἱ δὲ εἰς τὴν Ἰλλυρίδα, ἢ τὰς Ἀψυρτίδας νήσους. τινὲς δὲ εἰς Φαιακίαν.

6 IN HISTRIA] Histri soboles Colchorum sunt. Vide Justin. lib. XXXII. cap. 3. MUNCK.

5 CON-

XXIV. *Jason Peliades.*

JASON cum Peliae patrum sui jussu tot pericula adisset, cogitare coepit, quomodo eum sine suspicione interficeret. Hoc Medea se facturam pollicetur. Itaque ⁹ cum jam non longe ab Iolco essent, navem jussit in occulto conlocari, ¹⁰ & ipsa ad Peliae filias pro sacerdote Dianae venit: eis pollicetur, se patrem earum Pelian ex fene juvenem facturam. ¹¹ Idque Alcestis ¹² major filia negavit fieri posse. Medea quo facilius eam perduceret ad suam voluntatem, caliginem eis objecit, & ¹³ ex venenis multa miracula fecit, quae verisimilia esse viderentur, arietem-
que

7 CONTRA POLA] Scribe, *contra Polam*. Ultimam litteram vicinae sequentes per similitudinem absumserunt. Pola sane dicitur & Melae l. ii. c. 4. Fuit autem urbs a Colchis condita, quod & ipse, & cum ipso Strabo testantur. SCHEFF. Graecis est ἡ Πόλα. Polam ergo scribendum ex Strabonis lib. v. Mela lib. ii. 3. *Pola, quondam a Colchis, ut ferunt, habitata (in quantum res transeunt!) nunc Romana colonia*. Lycophroni ea urbs est Πόλα. Annotat Tzetzes: (ad vs. 1022.) Κολχιδὶ φωνῇ Πόλα καλεῖται. Τὸ δὲ Πόλα Κολχικῶς φυγάδας σημαίνει. MUNCK.

8 [JUNCTA INSULAE CANTAE] Hanc nescio an alibi reperiās. puto autem ita dictam alteram partem. est enim in medio divisa, & juncta tantum ponte, ut altera ejus pars venire potuerit hoc nomine, si recte sese habet. Vide notas Isaaci Vossii ad Melam. SCHEFF. *Curistae* reponere Cluverium lib. i. c. 21. Ital. Antiq. didici de Cl. Cupero. Illustris Heinsius sublato τῆς insulae, legit, *Juncta continenti*. ponte videlicet. Cantae enim nomen nusquam apud antiquos comparet. MUNCK.

Ad C A P. XXIV.

9 CUM JAM LONGE A COLCHIS ESSENT] Ratio, & sequentia docent, legendum esse, *cum jam non longe*. SCHEFF. Lege, *cum jam non longe ab Iolco essent*. Verba illa c. 21. *cum jam non longe à Colchis essent*, ansam praebuerunt huic loco corrumpendo. Ovid. vii. Met. 58. *Victor Iolciacos tetigit cum conjuge portus*. Diodorus lib. iv. pag. 253. *Noctu portum quendam non longè ab urbe ingressus*. MUNCK.

10 ET IPSA] Mallet, *At ipsa*. SCHEFF. Cl. Schefferus, *at ipsa*. non valde necesse esse puto. Vide notas ad cap. 8. MUNCK.

11 IDQUE ALCESTIS] Non satis cohaeret, scripsit sine dubio, *id quia Alcestis*. littera ultima in voce *quia* est deleta, propter similem sequentem.

SCHEFF. Cl. Schefferus, ut nexus orationis sit aptior, mallet, *id quia*. Mutanda est ergo distinctio, & scribendum: *Id quia Alcestis major filia negavit posse fieri, Medea, quo facilius eam perduceret ad suam voluntatem, caliginem &c.* MUNCK.

12 MAJOR] Comparativum pro superlativo posuit, ut Dares: *Quae in Graecia formosior videretur*. h. e. *formosissima*. Capella lib. i. Quippe Pronoe major est filiarum. lege, *Pronoeae* ex MS. Leid. Grotius ex suo libro restitui volebat, *Pronoea*. perperam. *Pronoeae* inde faciendum erat. Idem Capella lib. iv. *Bromius, qui facetior est Deorum*. Lib. viii. *Virgo siderea pulchriorque dotulium*. Chrysol. Sermon. xii. *Hoc Ioannem in natis mulierum fecit esse majorem*. Vet. interpret. Siracid. i. vers. 4. *Prior omnium*. Fulgentius lib. i. c. 26. *Tres filias locupletes dereliquit, quarum major Medusa*. Apulej. in de Dogm. Plat. *Omnium gignetium esse seniore*. Isidorus lib. xviii. *Resina terebinthina omnium praestantior*. Prudent. Hym. Cathem. xii. 185. *Prior Iudicum*. ad quem locum consule Nobil. Heinsii notas. Graecis id usitatus est, quam Latinis. Apollod. lib. ii. pag. 62. Ὑπερμήστραν μὲν ἐν πρεσβυτέρῳ ἐξείλε Λυσκεί. Gen. xliiii. v. 3. Ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος. Jobi cap. i. 13. Ἐν τῇ οἰκίᾳ δὲ ἀδελφοὶ αὐτῶν δὲ πρεσβύτεροι. Scholiast. Hom. ad Iliad. E. 392. Δίχα δὲ πρεσβύτεροι Νέσσορος. Confer Tzetz. ad Hesiod. p. 49. Edit. Heins. Voss. in de construct. pag. 15. Nec contemnendum, quod notat Eurip. Schol. ad Phoen. 1578. Ἐστὶ ὅτε τὰ συσκευασμένα ἐξ ἀνομοίων γίνε, ὡς τὸ πρεσβύτερα παίδων. ἐχ ὡς ἐ τ' ἄλλων παλαιῶν ὄντων. MUNCK.

13 EX VENENIS] H. e. τῆς φαρμάκων, arte magicā. Praeter carmina venenis fuisse usas istas sagas quis ignorat? *Pharmacus* & *veneficus* est magus, & *φαρμακεία*, *magia* Paulo ad Galat. cap. v. 20. *φαρμακοὶ* praestigiatōres Malach. cap. iii. 5. *φαρμακόμεθα*, *incantare*. Ps. lvi. vers. 5. *φαρμακίς* & *φαρμακώπεια* *saga*. *φάρμακα* *praestigiae* Mich. cap. v. 12. Immo voces istas
φάρ.

que vetulum ¹ in aënum coniecit, unde agnus pulcherrimus profluisset visus est: eodemque modo ² inde Peliades, id est, Alcestis, Pelopia, Medusa, ³ Isidoce, Hippothoe, Medae impulsu patrem suum occisum ⁴ in aëno coxerunt. Cum se deceptas esse viderent, a patria profugerunt. At Jason signo a Medea accepto, regia est potitus Acastoque Peliae filio fratri Peliadum, quod secum Colchos ierat, regnum paternum tradidit: ipse cum Medea Corinthum profectus est.

XXV.

φαρμακεία, φάρμακον, φάρμακον, nusquam in vet. vel novo instrumento aliter, quam magiae significatu reperias. Quamobrem miror, quid interpretes Belgas moverit, ut in epist. ad Galat. & Apocalypf. ix. 21. φαρμακείαν vertierint, *venijngevinge*. Unus est locus, quo forte tueri eos velis, quemque opportune nobis subiecit venerandus amicus noster Petrus Texelius. 11. Maccab. x. 13. Πέλιμαϊον Μάκρων ἐπ' αὐτοῦ φαρμακείας ἐπέθεν, ἐξέλιπε τὸ βίον. Sed enim is, ut maximè eorum versioni favere videatur, defendere eam tamen neutiquam potest. MUNCK.

1 IN AENEUM] *Abenum*. MICYLL. Veteres, *abenum*. Sed alterum rectius. SCHEFF. *Anaenum*? Equidem puto rectius: Ovid. in hac fabula vii. Met. 263. *Interea validum positum medicamen aëno fervet & exultat*. Noster cap. 125. *Cum coquerent in abeno*. Gloss. Philoxeni: *Aëna*, λέκη, leg. *aënum*. *Χάλκειον* Graecis est. 1. Eldr. 1. 12. *Ἐν χαλκείῳς ἐλέκησι*. Servius ad AEn. 1. vers. 217. *Sane aëna absolute dixit, sicut Graecè χάλκεια. ut, Costis undantis aëni, & aëna undantia flammis*. Idem tamen, pro dissyllabo habet, & per dissolutionem fieri trissyllabum putat ad AEn. 1. 361. SUADET. *Secundum naturam*, inquit, *duae sunt syllabae, sed multi trissyllabum putant: quod etiamsi inveniatur, dissolutio dicenda est. quomodo dicimus aena & aëna*. Pro dissyllabo habuisse etiam Isidorum patet ex ejus Glossis. *Enulum, caldarium*. Lego, *aenulum*. Sic in Fragm. Tragur. *Mei coci etiam vitulos aeno coctos facere solent*. Rectius inferius in eodem Fragm. *Trimalchio jussit, ut aëno coctus fieret*. Apicius lib. v. cap. 1. *Caponis aeno cocti jure conditis*. & viii. *Porcellum aeno coctum sic praepares*. Sane *aënum* legas quoque in not. Tyronis p. 164. MUNCK. Apollodor. lib. 1. pag. 69. eadem referens ait de Medea, *κρίν μελίττα καὶ κατίψατα ποίνεν αἶνα*.

2 UNDE PELIADES] Probo Barthii emendationem, *inde Peliades*. SCHEFF. Recepi in textum Barthii conjecturam. Male ediderunt hactenus,

unde. MUNCK.

3 ISIDOCE] *Pisidice* esse scribendum bene monet ad Palaeph. p. 244. Tollius. *Πεισιδικη* enim Graecis est. Vide Schol. Lycophr. pag. 35. Edit. Bas. Steph. pag. eadem. MUNCK.

4 IN AENO] Scribendum est *in aeno*. Ita namque & supra, *in aenum coniecit*. De aëno dixi in notis ad Petronii fragmentum. SCHEFF. Ita rescripti pro *aeneo*. Nescio tamen, an debuerim. Certe *aeneum* pro caldario occurrit quoque cum apud Gregor. Turon. tum legis Salicae Tit. iv. MUNCK.

Ad C A P. XXV.

5 IDYAE] In Graeco est diphthongus. Scribendum ergo, ut rectè edi curavit in Cicerone suo lib. iii. de nat. deor. Gruterus, *Idyiae*. Stultè ex *Idyia* *Ἰδία* facit Diaconus Theog. p. 308. Ed. Heinf. Apollod. *Θυγάτηρ Αἰήτα Ἡδία*. Pariter vitiosè scriptum apud Probum. ad iv. Georg. 463. *Orithya*, & similia alia non uno loco apud Servium. Caeterum, quam non de Medae matre convenerint veteres, discas ex Scholiast. Apollon. ad lib. iii. vers. 242. MUNCK. Patriam Medae discas ex eodem ad lib. ii. vs. 401.

6 MARCERUM ET FERETUM] *Mermerum & Pheretum* Pausan. in Corinth. vocat. MICYLL. Pro *Marcerum* infra fab. 239. habes *Macareum*. at fab. 26. *Macerum*. *Mermerus* est Pausaniae in Corinthiacis, & Apollodoro lib. 1. *Pheretum* quoque nominant, non *Pheretum*, aut ut Noster solet scribere, *Feretum*. Diodorus plane alia habet vocabula, sed hanc diversitatem excutere, nobis non est animus in hisce notis, quoniam sic in immensum crescent. SCHEFF. Cap. 239. *Macareum & Pheretum filios ex Jasone*. Scribere malim, *Mermerum & Pheretum vel Feretum*. F & PH confundi notius est, quam ut admoneri debeat. Apollod. lib. 1. *Τὴς τε παίδας, ἃς εἶχεν ἱὸν Μέρμερον καὶ Φέρητον ἀπὸ Ἰάσονος*. Et sic etiam

XXV. *Medea.*

MEDEA Aëtae & Idyiae filia cum ex Jasone jam filios ⁶ Mermerum & Feretum procreasset, summaque concordia viverent, objiciebatur ei, hominem ⁷ tam fortem, ac formosum, ⁸ nobilem, uxorem advenam, atque veneficam habere. Huic Creon ⁹ Menoecei filius rex Corinthius filiam suam ¹⁰ minorem Glaucen dedit uxorem. Medea cum vidit,

am Pausanias, ut advertit jam Micyllus. Ferri tamen etiam *Feretum* potest. Schol. Eurip. ad Med. vers. 117. λέγει ὁ παῖδας Μέρμερον καὶ Φερέτην. Scholiast. Horatii ad Ep. 111. & Art. Poet. *Medum* & *Mermerum* eos vocitat. Diodorus lib. IV. pag. 257. *Tbejjahum*, *Alcimenum* & *Tijandrum*. Tzetzes ad Lycophr. (vs. 175.) Μέρμερον ἔ Φερέτην. Scrib. Μέρμερον. Corruptius idem pag. 167. Μέμερον καὶ Φερέτην. MUNCK.

7 TAM FORTEM AC FORMOSUM, NOBILEM] Traiectas esse voces censet Cl. Schefferus, & scribendum; *Tam fortem*, *formosum*, *ac nobilem*. Mihi aliquando visum fuit τὸ *nobilem* a glossa esse, & primitus fuisse scriptum, *tam fortem ac famosum*. *Famosus* est nobilis, celebris. Corruptum idem vocabulum etiam cap. 92. ubi editum, *formosissimum inter mortales futurum*, pro, *famosissimum*. Cl. tamen Schefferi conjecturam non parum juvat, quod inter formosos Jason quoque celebratus fuit olim. Schol. Pind. ad Pyth. od. v. ὅτι ὁ εὐπρεπὴς ἦν ὁ Ἰάσων, δῆλον ἐκ τῆς, καὶ πῶς Ἦσαν κατὰ τινὰς αὐτῶ ἐπιμανῆσαι. Hinc ergo candidum *ducem* eum appellat Horatius Epod. 3. hoc est, pulchrum, ut exponit Scholiastes. Adde Ovid. VII. Met. vers. 27. MUNCK.

8 NOBILEM UXOREM] Antecedit, *objiciebatur ei*. At quae haec obiectio? scribendum *ignobilem*. Atqui Medea filia fuit regis non ignobilis ea tempestate, vel propter vellus aureum. Itaque malo credere, traiectas voces, & scribendum, *hominem tam fortem, formosum, ac nobilem, uxorem advenam* &c. SCHEFF.

9 MENOECI] *Menocei* scribendum. Vide notas ad cap. 76. MUNCK. Eurip. Phoeniss. vs. 698.

Χάρις σὺν, καὶ κόμιζε τὸν Μεναικίαν
Κρέοντι ἀδελφὸν μακρὸς Ἰοναίης ἐμῆς.

In Hercul. Furent. vs. 8.

—— ἐνθ' ἐξέρχεται
Κρέων Μεναικίαν παῖς.

Sophocl. in Antigone vs. 162.

Ἄλλ' ὅδε γὰρ δὴ βασιλεὺς χάρις
Κρέων ὁ Μεναικίαν, νεοχμὸς
Νεαρχίσι Θεῶν ἐπὶ συντυχίαις
Χάρις.

Ex hisce videmus, Hyginum Graecos auctores imitatum patris nomen addidisse, ad differentiam aliorum, qui etiam *Creontes* i. e. reges fuere dicti.

10 MINOREM GLAUCEN] *Creusam* sic enim & postea vocat. MICYLL. Putat Micyllus, scribendum *Creusam*, maxime cum sequatur, *Creusa munere accepto*. Et profecto *Creusa* est & Senecae Tragico in *Medea*. Ego tamen nihil muto. Nam *Glaucen* hanc Jasonis conjugem vocat quoque Diodorus lib. IV. & Apollodorus lib. I. Ac videtur hoc ipsius nomen fuisse proprium, alterum vero impositum ei a nomine paterno. SCHEFF. Scribendum *Glaucen*. Praeter Nemes. Cyneg. Auson. Epigr. 130. Schol. Horat. ad Epod. v. Lucian. περὶ ὀρχή. Tzetzen in Lycophr. vs. 175. Eurip. Schol. Hypoth. Med. ita eam etiam appellat Apollodorus lib. I. Alii *Creusam* faciunt. Schol. modo laudatus ad Med. vers. 19. Περὶ ὅτι τῆς Κρέοντος θυγατρὸς ἐκ ὁμοφρονήσεως τὴν Ἐπειδὴ οἱ συγγραφῆς. Κλειόδημον μὲν γὰρ Κρέοντος φασὶ καλεῖσθαι, γήμνασθαι δὲ Ζέθω, Ἀναξικρατὸς δὲ Γλαύκῳ. Facile ex ista discrepantia te expedies, si legas, quae erudite Exercitat. p. 370 scripsit Palmerius. MUNCK. Tzetzes ad Lycophron. vs. 1318. hanc *Glaucen* adpellavit, ubi etiam pro *Μέρμερος* in Editione Cl. Potteri jam *Μέρμερος* legitur. *Glaucen* vocat Athenaeus lib. XIII. cap. 1. p. 556 & pag. 560. cur vero illa etiam *Creusa* vocetur, ratio haec est, quia *Creusa* nomen est adpellativum, *regis filiam* notans, unde plures *Creusae* commemorantur, ut Erechthei filia, uxor Xuthi, mater Jonis & Achaei. Schol. Homeri Iliad. A. vs. 2. vel juxta Schol. Aristophanis Nub. vs. 1470. Apollinis uxor, Altera terrae filia, mater Hypseï.

K

V.

vidit, se erga Iasonem benemerentem tanta contumelia esse adfectam, ¹ coronam ² ex venenis fecit auream, eamque muneri iussit filios suos novercae dare. Creusa munere accepto, cum Iasone & Creonte conflagravit. Medea ubi regiam ardere vidit, natos suos ex Iasone Mermerum & Feretum ³ interfecit, & profugit Corintho.

XXVI. *Medea exul.*

MEDEA ⁴ Corintho exul, ⁵ Athenas ad AEGEUM ⁶ Pandionis filium

V. Schol. Pindari Θ. Pyth. ix. vs. 29. Mentio etiam fit *Creusae* Priami filiae, Remi, & Romuli vel juxta alios Ascanii matris. v. Tzetz. ad Lycophron. vs. 1226, & 1232. imo aliae fuerunt. Consule etiam Cl. Burm. ad Ovid. vii. Met. vs. 394. & Lactant. ad Statii v. Theb. 402. 455.

I CORONAM] Ovid. Ib. 606. *Ut nova Phasica comprehensa est nupta coronâ.* Pallam fuisse Horatius vult Epod. 5. Schol. *Sunt qui Medeam, non pallam, sed coronam Glaucæ dedisse volunt.* MUNCK. Apollodorus lib. i. p. m. 71. dicit fuisse *πέπλον μεμαρμένον φαρμάκῳ.*

2 EXUENS FECIT AUREAM.] Probo conjecturam Barthii, scribentis, *ex venenis*, ut sensus sit, coronam aliquam auream fecit venenatam; nam *ex venenis* idem est, ac, *cum venenis*, modumque ostendit, quo coronam illam auream fecerit talem, ut efficere sequentia posset. Ita praecedenti fab. *ex venenis fecit miracula.* Vide sup. fab. 20. SCHEFF. Barthius optime, *ex venenis.* Apollodorus lib. i. *τῇ γαρμμένη πέπλον μεμαρμένον φαρμάκῳ ἔπειψε.* Praeterea pro *fecit* malit quis *infecit.* Vide Sen. Med. Act. iii. 575. Naphthâ autem ad eam rem usa est. Plutarchus de Naphtha: *Τὸ φασιν εἶναι τὸ τῆ Μηδείας φάρμακον. ὃ τὸ τραγώδην εἶφανεν καὶ τὸ πέπλον ἔχρισε.* Hinc Suidas Naphtham *Μηδείας ἔλαιον* appellatam annotat. Videnda Sotionis *αὐτὸ ὑδάτων ὁδοζολογία*, & Schol. Nicandri pag. 80. ed. Colon. Nemesianus Cynegetico: *Colchidos iratae sacris imbuta venenis Munera non canimus.* Schol. Horat. ad Epod. iii. *Hæc illi dedit tunicam veneno infectam.* Cl. Schefferus retinet *τὸ fecit*, & explicat *coronam auream venenatam fecit.* Quod firmari possit optime ex cap. 73. *Monile aureum ex gemmis fecit.* & cap. 166. *Soleas aureas ex adamante fecit.* Nihil ergo mutemus. nisi tamen sic satis placet illustri Heinssii conjectura, *ex veneficiis.* ut innuat magicam fuisse coronam, quae non erat, quod videbatur. Lactantius sive Lactantius in Argumento Medæe

Senecae: *Pallam quandam veneno tinctam carminibusque consecratam dedit.* MUNCK. Consulendus est omnino Celeb. P. Burmannus ad Ovidii l. 2 me paullo ante citatum.

3 INTERFECIT] Liberat hoc crimine Medeam apud Euripidis Scholiasten Parmeniscus. Interfectos enim ejus filios a Corinthiis ait; sed quinque talentis ab illis corruptum Euripedem in Medeam transtulisse eam caedem. Adde quae in Variis suis tradit Aelianus lib. v. c. 21. MUNCK. Plerique tamen Euripidem secuti sunt. Imo Servius ad Virgilium Ecl. viii. vs. 47. rogare ausus est. *Quis enim ignorat, Medeam ab Iasone contemptam, suos filios interemisse.* Adde Meursium ad Lycophron. vs. 1318. Secuti etiam pictores ac Statuarii. Consule Jac. Nic. Loensem lib. iv. Epiphyll. cap. 16, 17. Ab Aeliano & Parmenisco stantes Auctores indicabunt Lectori Interpretes Aeliani, & Olearius ad Philostrati Heroica, cap. xix. 14. imo & alterius sceleris adfinis fuisse statuitur Medea, quippe quae, ut Hyginus hic etiam testatur, ipsi Iasoni necem intulisse dicitur a multis. v. Schol. Eurip. Med. vs. 1387. quamquam alii Iasonem vitam suam laqueo finisse adfirmant. Consule Jac. Nic. Loensem l. iv. Epiphyll. cap. 18.

Ad C A P. XXVI.

4 CORINTHO EXUL] Possis tollere incisum post *τὸ exul.* Amat enim istas verborum trajectiones Noster. Sed rectius dixeris *τὸ exul* cum ablativo eum junxisse, ut *extorris* apud Fulgentium lib. iii. cap. 6. *Domo extorris.* Sallust. Jug. 14. *Exul patriâ, domo.* Nepos Attic. cap. 20. *Exul tum bis terris.* Ambrosius Hymn. i. de Opere Creat. *Vitæ sit exul munere.* Horatius genitivum prae tulit lib. ii. od. 16. *Patriæ quis exul Se quoque fugit?* MUNCK. Cum Genitivo a probatis junguntur *exul*, *profugus*, *fugitivus*, ut docuere Cl.

lium devenit in hospitium, eique nupsit. Ex eo natus est Medus. Postea sacerdos Dianae Medeam exagitare coepit, regique negabat sacra caste facere posse, eo quod in ea civitate esset mulier ⁷ venefica & scelerata. Tunc iterum ⁸ exulatur. Medea autem ⁹ junctis draconibus ab Athenis Colchos redit: ¹⁰ quae in itinere Absoridem venit, ubi frater Absyrtus sepultus erat. Ibi Absoritani serpentium multitudini resistere non poterant. Medea autem ab eis rogata, lectas eas in tumultum fratris conjecit, quae adhuc ibi ¹¹ permanent. Si qua autem extra tumultum exit, debitum naturae persolvit.

XXVII.

Cl. VV. P. Burm. ad Ovid. vi. Met. vs. 189. & Duker. ad Florum l. III. cap. 1. n. 12. Hic tamen nihil mutandum. Consule Cl. Cortium ad l. l. Sallustii n. 11. De Historia vide Meurs. l. III. de Reg. Athen. cap. 4.

5 ATHENAS &c.] Tzetzes ad Lycophron. vs. 175. ἐφ' ἑρμῶν δρακόντων πτερόων εἰς Ἀθήνας ἀποδημεῖ καὶ συνοικήσασα Ἀργεῖ τῷ Πανδίωνος γενναῖον Μήδον.

6 PANDIONIS FIL.] Ab his Scyrii, ab illis Phemii dicitur filius Aëgeus, ut docet Tzetzes ad Lycophron. vs. 494. Rectius eum idem Tzetzes ad vs. 1324. facit Pandionis filium: id quod testatur etiam Herodotus lib. 1. cap. 173. Λύκος ὁ Πανδίωνος, ἐξαλαοδεῖς καὶ ἔτι ὑπὸ τῷ ἀδελφεῷ Ἀργεῖ. Si tamen Pallantidis fides habenda sit apud Plutarchum in Theseo pag. m. 5. Pandion natura non fuit Aëgeo pater, sed adoptavit eum.

7 VENEFICA ET SCLERATA. TUNC ITERUM EXULATUR] De noxiis Medae herbis, & quare venefica dicatur, omnia nota. Hinc enim jam cecinit Tibullus lib. 1. El. 2. vs. 61.

Sola tenere malas MEDEAE dicitur verbas.

& lib. 1. El. 4. vs. 55.

*Quidquid habet Circe, quidquid MEDEA veneni;
Quidquid & barbarum Thessala terra gerit.*

cum quo loco confer Schol. Aristophan. Nub. vs. 747. & videbis, cur Tibullus de Medae veneno, & simul de Thessalae terrae herbis fecerit mentionem. Sed ut ad Hyginum redeamus. Medeam non quidem ea de causa, de qua agit Noster Auctor, civitate expulerunt Athenienses, sed inprimis, quod Theseum Aëgei filium de medio tollere conata fuit venenis, quae pater Aëgeus ipse inscius ei bibenda dedisset. Consule Eustath. ad Dionys. Perieg. vs. 1017. & Plutarch.

in Theseo p. 5. ubi de scelerato hoc Medae consilio late agit.

8 EXULATUR] H. e. in exilium ejicitur. Fulgent. praefat. lib. 1. Myth. *Alexandriae conciliabula exulata possederam*: & lib. III. cap. 6. *Ne nostra opera aut propriis exularemus officiis* &c. Auctor. Pass. Cyprian. *Fecit eum in civitate Furabiliana exulari*. Mallem, civitatem Furabilianam Anastasius Exil. Martin. *In Cherfonam exulatur*: ac ibidem; *Ut sineretur in eadem custodia, quousque exularetur*. Chrysologus Sermon. 11. *Fames revocat, quem saturitas exularat*. Hinc *exulatitius*, φρυγας, in Gloss. Philoxeni. Ejusdem farinae est *exiliare*. Dositheus lib. III. *A quo exiliatus est?* Auctor Hermeneumatum Goldasto laudatus: *Ex-torris, exiliatus*. MUNCK.

9 JUNCTIS DRACONIBUS] Nam, ut venefica, potestatem in serpentes habebat, unde *Anguicia* dicta. Silius lib. VIII. *Aëtae prolem Anguiciam mala gramina primum Monstravisse ferunt*. Coelius tamen Anguiciam a Medea distinguit apud Solinum cap. 8. Adi ipsum. Gloss. Cyrilli: *Μήδεια, Anguicia*. MUNCK. Consule Cl. Drakenburg. ad Sillii loc. vs. 500.

10 QUAE IN ITINERE] Puto legendum, *quo in itinere*. SCHEFF. Latinius foret: *Quo in itinere*. nihil tamen muto. MUNCK.

11. PERMANENTES, SI QUA AUTEM] Distinctio prava. Corrige, *permanent*. Si *qua*. Veteres habuerunt, *si quae*. SCHEFF. Si ἀνακόλουτον qualitercunque evitare velis, scribendum: *permanent*. & si *qua* autem. Sed illud & negligentius sic positum dicas. An natum est ex ultima vocis praecedentis syllaba? Ita censere videtur Cl. Schefferus, cum legat, *permanent*. Si *qua* autem. MUNCK.

XXVII. *Medus.*

PERSI Solis filio, fratri AEetae, responsum fuit, ab AEetae pro-
genie¹ mortem cavere. ad quem Medus, dum matrem persequitur,
tempestate est delatus; quem satellites comprehensum ad regem Persen
perduxerunt. Medus AEgei & Medae filius, ut vidit, se in inimici po-
testatem venisse, Hippoten Creontis filium se esse mentitus est. Rex di-
ligentius quaerit, & in custodiam eum conjici jussit. Ubi sterilitas &
penuria frugum dicitur fuisse. Quo Medea in curru junctis draconibus
cum venisset, & regi se sacerdotem Dianae ementita esset, dixit,² ste-
rilitatem se expiare posse. Et cum a rege audisset, Hippoten Creontis
filium in custodia haberi, arbitrans, eum patris injuriam exsequi venisse,
³ ibique imprudens filium prodidit. Nam regi persuadet, eum Hippo-
ten

Ad C A P. XXVII.

I MORTEM CAVERE] Ita & infr. cap. 84. *Quod sibi responsum erat mortem cavere.* Cap. 166. *Instigavit Vulcanum Minervam petere in conjugium.* Servius ad Ecl. vi. 42. *Quod eum monuisset a Thetide abstinere.* Dictys lib. II. pag. 67. *Qui eum imperatorum verbis atque exercitus peterent, remittere iras, ac repetere solitam cum suis gratiam.* Hellenismum respicit. Apollod. lib. I. *Ἐδέσσωσιν ὁ Θεὸς τὸ μορσοάνδραλον φυλάξας.* Magis Latinae constructio-
ni conveniret, *caveret.* cap. 127. *Quod ei responsum erat a filio mortem ut caveret.* cap. 91. *Imperavit quicquid pareret, necaret.* MUNCK.

2 STERILITATEM EXPIARE] H. e. piatione numinum avertere. MUNCK.

3 IBIQUE IMPRUDENS] Aut hic deest aliquid, aut ibi imprudens scribendum. SCHEFF. Illud que heic prorsus otiosum. Postulat orationis nexus, quod Cl. Scheffero visum est, *ibi imprudens.* vel quod mihi in mentem venit, *ipsa imprudens;* nisi pro arbitrans scribere mavis, *arbitrata est,* & pro ibique, *itaque.* MUNCK.

4 UT MENDACIUM MORTE PUNIRETUR] Ita solet Noster per praepositionis Ellipsin, pro ob mendacium. quomodo supra Fab. 16. quod pro ob quod. Ita fab. 258. *Quae sol ne pollueretur, aufugit,* pro ob quae. SCHEFF. Sabaudi ejus. *Punire peccatum, maleficium,* & similia etiam Cicero & alii frequentarunt. Quamobrem ad ellipsin heic confugere non arbitror necesse. Quemadmodum puniri peccata, ita & illis ignosci dicitur. Vellejus II. 83. *Distitans illud probatum a Caesare,* cui illis ignoverat. Petronius: *Deos roga,* ut illi facto tuo ignorent. Plautus Amphitr.

I. 1. *Ut ignorent peccatum suum.* MUNCK.

5 ET ILLA ALITER ESSE VIDIT] Sequi debuisset, *vidisset.* Sed vide notas ad cap. 148. MUNCK.

6 POSSEDDIT EX SUO NOMINE] Mallem punctum scribere post *possedit.* SCHEFF. Vix audeo affirmare scribendum esse, *possedit.* & ex suo, cum tot locis particulam illam copulativam omit-
ti in hoc scripto videam. Vide notas ad cap. 4. MUNCK.

7 TERRAM MEDEA COGNOMINAVIT] Lego, *terram Mediam cognominavit.* Apollod. lib. I. *Τὴν ὑφ' ἐαυτὴν χώραν ὀνόμαζεν Μήδειαν ἐκάλει.* Medus hic Μήδεος est Hesiodo, ut Justino Medius, lib. XLII. cap. 3. *Medius,* inquit, *aemulus virtutis ejus in honorem matris Medeam urbem condidit, regnumque ex suo nomine Medorum constituit.* Scripserim, *Mediam urbem.* Cognominis enim regioni urbs illa fuit. Vid. notas ad cap. 276. Probus ad II. Georg. 126. *Pars Partiborum Media appellata est a Medo filio Medae & AEgei, ut existimat Varro, qui quatuor libros de Argonautis edidit.* Tzez. Chil. VI. 72. *Μήδειας χώρας Μήδων. ἢ ἦτα σὺν τῷ ἰώτα, ἀπὸ τῆς Μήδεος τοῦ παιδὸς Μηδείας χώρας κληθῆναι.* Calculum suum dat Diodorus lib. IV. pag. 259. Corrupte ergo Isacius in Lycophronem. *Τὴν ὑπὸ αὐτὸν Μήδειαν ἐκάλει.* Dubitandi non videtur locus. Nam quod promiscue in MSS. *Media* & *Medea* reperitur, id ad Colchida illam, non regionem, referam. Eustath. tamen in Dionys. p. 129. *Ὡς ἐν Μηδεία τάχα πλειονάζουσα.* MUNCK. Idem Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 1017. *Ἡ τῆς Μήδων χώρα ἔτα κληθεῖσα, κατὰ τὸν Γεώγραφον, ἢ ἀπὸ Μήδεος ἢ Μηδείας, ἢ τῆς λειψωμάτων δι' ἐξάλλα γίνεται. ἢ ἀπὸ αὐτῆς δι' τῆς*

ten non esse, sed Medum Aëgei filium, a matre missum ut regem interficeret: petitque, ut interficiendus sibi traderetur, aestimans, Hipoten esse. Itaque Medus cum productus esset, ⁴ ut mendacium morte puniretur, ⁵ & illa aliter esse vidit, quam putavit, dixit, se cum eo colloqui velle, atque ensẽm ei tradidit, iussitque avi sui injurias exsequi. Medus re audita, Persen interfecit, regnumque avitum ⁶ possedit, ex suo nomine ⁷ terram Mediam cognominavit.

XXVIII. Otos & Ephialtes.

⁸ OTOS & Ephialtes, ⁹ Aloeï & Iphimedes ¹⁰ Neptuni filiae filii, mira magnitudine dicuntur fuisse. Hi ¹¹ singuli ¹² singulis mensibus novem digitis crescebant. Itaque cum essent annorum novem, ¹³ in coelum ascendere sunt conati, ¹⁴ qui aditum sibi faciebant. ¹⁵ montem enim ¹⁶ Ossam super

τῆς Φυγιάδος Μηδείας, τῆς Αἰήτης θυγατρὸς, ἥτινι Διονύσιος ἐμάνυμον τὴν γῆν ταύτην φησί. Unde Media terra χώρα Μηδείας vocatur a Schol. Aristoph. Equit. vs. 603.

Ad C A P. XXVIII.

⁸ OTHOS] Scribe sine aspiratione. Otos & Ephialtes Aloeï & Iphimedes. Parthenius Erot. cap. 19. τῶν Ἀλωείας γυναῖκα Ἰφιμέδην. Cornarius; Iphimeden, Halotbei uxorem. Scribe sine aspiratione Aloeï. quanquam Ἀλωείας & Ἀλωάδας apud Pindari quoque Scholiasten legisse memini, ad Pyth. od. iv. vs. 158. Servio ad AEn. vi. 582. mater est Iphimedia, ut Apollodoro Ἰφιμέδεια. Hesychius; Ὠτὸς ὁ Ἐφιάλτης Ἀλωείας καὶ Ἰφιμέδειας υἱοί. Nempe ut Cassiope Cassiopea, Panope Panopea, Euryale Euryalia, Penelope Penelopea, Persephone, Persephonea, ita Iphimede Iphimedia. Adde quae notavimus in Genealog. ad vocem Cymothoea. Idem scripturae vitium est in Servio, & Statiano interprete ad lib. x. Theb. v. 844. Othos & Ephialtes Aloi filii. MUNCK.

⁹ ALOI ET HIPHIMEDES] Iphimediae. MICYLL. Rectius est, Aloeï & Iphimediae, uti constat ex Apollodoro. Aloeï filii etiam Pausaniae dicuntur. SCHEFF.

¹⁰ NEPTUNI FILIAE] Triopis filia fuit secundum Apollodorum lib. i. pag. 22. MUNCK.

¹¹ SINGULI SINGULIS] Veteres singuli non agnoscunt. & videtur rectius abesse. SCHEFF.

¹² SINGULIS MENSIBUS NOVEM DIGITIS] Apollodorus: Καὶ ὁμαυτὸν ἡύξανον πλάττει μὲν πη-

χυαῖον, μῆκος δὲ ὀργυαῖον. MUNCK. De horum offibus in Thessalia repertis Philostratus Heroicon cap. i. §. 4. καὶ ἡ Διὶ ἐν Θεσσαλίᾳ τὰ τῶν Ἀλωάδων, ὡς ἐννεόργυιοι ἀτέχνως ἐγένοντο, καὶ ὁποῖοι ἄδονται. Vide Homer. Odyss. A. vs. 311.

¹³ IN COELUM ADSCENDERE SUNT CONATI, QUI ADITUM SIBI ITA FACIEBANT: MONTEM ENIM OSSAM SUPER PELION POSUERUNT, &c.] Non emendandum, salvâ doctorum sententiâ, arbitror quo aditum &c. sed solummodo distinguendum: conati. Qui aditum &c. Aptius quidem sic connexa oratio fuisset. . conati. Aditum autem sibi &c. sed de usu isto relativi duriusculo saepius jam monuimus, postquam illum pluribus illustravimus exemplis ad Cicer. N. D. III. 59. Vide etiam quae ad Fab. cxxxiv. Neutiquam porro cum clariss. Munkero delenda conjunctio enim: quippe quae saepissime sic vocibus demonstrativis ita, ista &c. succedere solet. Boëtius Conf. V. 4. In quo illud maxime considerandum est: nam superior comprehendendi vis &c. D. Matth. I. 18. τοῦ δὲ Ἰ. Χ. ἡ γέννησις οὕτως ἦν. μνηστειθείσης ΓΑΡ τῆς μητρὸς &c. alias plura uberiore manu. WOPKENS.

¹⁴ QUI ADITUM] Nob. Heinsius' emendat, quo aditum. quod probo. MUNCK.

¹⁵ MONTEM ENIM] Illud enim videtur e litteris praecedentibus natum, certe otiosum heic est. MUNCK.

¹⁶ OSSAM SUPER PELION] Sic & Senec. Thyest. v. 812. Alii Pelion Ossae impositum dixerunt, quos inter Propertius lib. ii. el. i. Non ego Titanas canerem, non Ossam Olympo Impositum, ut coeli Pelion esset iter. Apollodorus lib. i. Olympo Ossam imposuerunt, Pelioque Ossae imposito, eum in

super Pelion posuerunt, unde etiam Pelion Ossa mons adpellatur, aliosque montes construebant: qui ab Apolline nacti, sunt interfecti. Alii autem auctores dicunt, Neptuni & Iphimedes filios fuisse atrotos. Hi cum Dianam comprimere voluissent, quae cum non posset viribus eorum resistere, Apollo inter eos cervam misit: quam illi, furore incensi, dum volunt jaculis interficere, alius alium interfecerunt. Qui ad inferos dicuntur hanc poenam pati: ad columnam, averfi alter ab altero, serpentibus sunt deligati. Est styx in-

modum coelum conscendere minabantur. Adde notas Nob. Heinf. ad 1. Met. Ovid. 155. MUNCK. Tzetzes ad Lycophron. vs. 697. Κύμη κ' Ὀσσα ὄρη Ἰταλίας μέγιστα, ὡς φησι Μητρώδωρ. κ' Ὀμνηρ φησι περὶ τῶν Ἀλωίδων παίδων Ὡτε κ' Ἐφιάλτε. (Odyss. A. vs. 315.)

Ὀσσαν ἐπ' Ὀλύμπῳ μέμικσαν θέμην, αὐτὰρ ἐπ' Ὀσση Πήλιον εἰνοσίφυλλον, ἣν ἔργον ἐμβάτος εἴη.

Verum Ossa hic non est mons Italiae, sed Thesfaliae, ut omnes Geographi testantur, ut & Scholiastes Homeri l. l. imo Schol. Apollonii Rhodii l. 1. Arg. vs. 598. adnotat: Ὀσσα ὄρη περὶ τῷ τέλει τῆς Θεσσαλίας, μεθ' ἃ διαδέχεται ἡ Μακεδονία. Quid de gigantum fabulis statuatur Apollonius Tyanensis, docet Philostratus lib. v. cap. 16.

1 UNDE ETIAM PELION OSSA MONS APPELLATUR] Pelius. MICYLL. Ista mihi glossam sapere videntur. SCHEFF. Pro glossemate haec habet Cl. Schefferus. Nec ego intercedo. MUNCK.

2 AB AP. NACTI] Avo fortasse legendum. MICYLL. Micyllus: Avo fortasse legendum. Minimè: παθητικῶς usurpat hoc participium, ut cap. 1. & 8. occasione nacta. MUNCK. Merito hic locus Micyllo suspectus fuit, locutio enim est Hygino, licet ad infimam Romanorum Scriptorum aetatem detrudatur, indigna. Aliud quid est occasione nacta. Sine dubio hic legendum Naxo. quae lectio, dubito, an cuidam alii ante me in mentem venerit. cui, si ita sit, inventionis palmam non invideo. Ad quam lectionem adstruendam mea tamen, non aliena proferam. Oti & Ephialtae habitaculum fuisse Naxum docuit Plutarchus περὶ φυγῆς Tom. 11. pag. 602. Οἱμαί σε τῆς Νάξου γεγονέναι δεατήν. -- κείνη μὲν ἐχώρει τὸν Ἐφιάλτην καὶ τὸν Ὡτον. imo ipse Pindarus Od. Pyth. iv. vs. 156. cum ejusdem Scholiaste in hac insula Otum & Ephialtem perisse testantur: & Pindari auctoritate adductus recte apud Apollodorum pro τὴν ἀμάρτην, ἐν τῇ Νάξῳ legit mox ipse Munckerus. Idem ex Pausania

docet Olearius ad Philostrati Heroic. cap. 1. §. 4. Hinc est, quod Sallustius apud Serv. ad 111. AEn. vs. 578. dicit Otum in Creta pugnavisse: & ipse Servius ad vs. 125. Bacchum, post devictos gigantes in Naxo triumphum egisse memorat. Denique Aglaosthenes, qui Naxica conscripsit, ut Hyginus lib. 11. cap. 16. docet, Titanas in insula Naxo a Jove bello laceffitos refert. De loco, ubi alii gigantes periire, videndi Schol. Pind. O. Nem. 1. vs. 100. Schol. Apollonii Rhodii lib. 111. 234. Lact. ad Stat. vi. Theb. 357. Tzetz. & Pott. ad Lycophr. vs. 115. & Olear. ad Philostr. l. l. De Naxo pro in Naxo nihil agam. Loquendi enim modus Nostro & aliis usitatus.

3 ALII NEPTUNI] Schol. Hom. ad Il. E. 385. Γόνυ μὲν ἦσαν Ποσειδῶν, καὶ ἐπὶ κλησιν δὲ Ἀλωίδας. Nec aliter γηεαλογεῖ Apollod. lib. 1. Hesiodus apud Schol. Apollon. ad lib. 1. 482. Servius ad AEn. iv. MUNCK. Servius ad Virg. 1. Georg. vs. 280. (de Oto & Ephialte) fuerunt filii Neptuni, & novem digitis singulis crescebant mensibus, quia freti altitudine coelum voluerunt evertere, sed confixi sunt sagittis Apollinis & Dianae.

4 ATROTOS] A Graeco ἀτρώτος, id est, invulnerabiles, vel, qui vulnerari nequeunt. Verum sequitur mox: cervam dum volunt jaculis interficere, alius alium interfecerunt. Qui ergo potuerunt esse invulnerabiles, qui interfecti sunt telis? Suspicio, Aloidos scribendum, quia hoc eorum fuit nomen. Apollodorus lib. 1. δύο ἐγγύησε παῖδας, Ὡτον & Ἐφιάλτην, τὰς Ἀλωίδας λεγομένους. SCHEFF. H. e. invulnerabiles. Quomodo ergo alter alterum jaculis interfecerunt? respondeo cum Palaephato: Ajax Telamonijs etiam invulnerabilis audit, licet sibi ipse ferro vitam ademerit. Vide cum cap. xii. & Schol. Hom. ad Iliad. 4. 821. Tzetzen ad Lycophr. p. 81. Ed. Steph. Si parum hoc videatur tibi, dicere possum, ab illis tantum, qui Neptuni eos faciant filios, invulnerabiles praedicari. MUNCK.

5 QUAE CUM NON POSSET] Qui paulo elegantius

inter columnam sedens, ad quam sunt deligati.

XXIX. *Alcumena.*

AMPHITRYON cum abesset ¹⁰ ad expugnandum Oechaliam, ¹¹ Alcumena, aestimans, Jovem conjugem suum esse, eum thalamis recepit. Qui cum in thalamos venisset, & ei referret, quae ¹² in Oechalia gessisset, ea credens conjugem esse, cum eo concubuit. qui tam
li-

gantius loquitur, scripsisset, *eaque non posset.* Nihil tamen muto. Vide notas ad cap. 4. Etiam τὸ cum negligentius heic repetitum, ut cap. 34. Hoc Hercules cum intervenisset, & Deianira cum fidem ejus implorasset. Confer annot. ad Lactant. Argum. lib. 1. fab. 12. MUNCK.

6 APOLLO INTER EOS] Dianae hoc tribuit Homeri Scholiastes. Scholiastes Pindari & Apollodorus hoc amplius, Dianam ipsam cervae figuram assumpsisse fabulantur. Apollodorus in hac narratione ut satis emendatus sit, vereor, Ἀνέλεν, inquit, τὰς Ἀλκείδας ἐν ἀμάξῃ δι' ἀπάτης. An scribendum ἐν τῇ Νάξῃ? Ibi enim interfecti sunt, teste Pindaro Pyth. Od. xv. Non tamen affirmo, cum utrumque possit esse verum. Venit eadem emendatio in mentem Thomae Gale viro doctiss. ut post illa didici ex ejus notis ad Apollodorum. MUNCK.

7 QUI AD INFEROS DICUNTUR HANC POENAM PATI] Senarium hunc versum esse notavit Barthius Advers. viii. 2. WOPKENS.

8 SERPENTIBUS SUNT DELIGATI] Post haec verba deesse quaedam censet Cl. Schefferus. Non accedo. Accipio dandi casu τὸ serpentibus, ut sit, εἰς βορρὴν ὀφίων, in pabulum serpentum. Infr. cap. 89. Si Trojanorum virgines ceto essent religatae. Ita censebam a primo. Postea mutavi sententiam ex Virg. Culice; Nam vincētus sedet immanis serpentibus Otos. Vide pag. 170. Serpentes ergo loco funium fuerunt. MUNCK. Omnes Gigantes pro pedibus serpentes habuisse finguntur. Consule Apollodor. lib. 1. p. m. 19. Lactant. ad Statii V. Theb. vs. 568. & Olear. ad Philostrati Heroica cap. 1. §. 3. Fabulam explicat Servius ad iii. AEn. 578. Sic de Erichthonio Vulcani & Terrae filio videbimus ad lib. 11. Astron. Poet. cap. 13.

9 EST STYX INTER COLUMNAM] Barthius haec ita putabat emendanda: *Est strix viscera columnam sedens.* Mihi altius videtur vulnus, & cujus medela vix, nisi ope probi codicis, invenietur, cum post delegati manifesto desint aliqua. SCHEFF. Barthius emendat: *Est strix viscera columnam sedens.* Τὸ styx non debebat mu-

tari. Nam est styx inter aves. Anton. Lib. cap. 21. Πολυρόνη μὲν ἐγγίετο ἐντὶ φθιγγαμύρῃ πυκνῆς. Hefych. Στύξ, κρήνη ἐν ᾗ δε, ἣ ὁ σκάψ τὸ ὄρεον. Vide num placere possit: *Est styx super columnam sedens.* Infr. cap. 57. Hanc super Pegasus sedens interfecit. *Est sedens* pro *sedet* hellenismum respicit. Cic. de Orat. *Est bis ipsis verbis loquens Socrates.* Claud. Mamertus lib. 1. *Est quaerens se.* Capitol. vitā Anton. Philos. cap. 20. *Erat emendans.* Ad quae verba consule Casaub. commentarium. Quaeres forte, quid illa avis super columnam sedens actura sit. Convicium, inquam, auribus eorum interim, dum ita miserabiliter vincti sedent, infausto clamore faciet. Haec scripseram, cum legendum sibi videri mihi indicat Nobiliss. Heins. *Est styx intestina columnam &c.* MUNCK. Sic solent loqui Attici. Eurip. Hecub. vs. 1179. Ἡ νῦν λέγων ἐστὶ τις. in Phoeniss. vs. 66. Ζῶνδ' ἐστὶ ἐν οἴκοις. Sophocl. Ajac. 1337. Ὁυ γὰρ κλύοντες ἐσθμὲ ἀγρίους λόγους. V. Inl. Spanh. ad Aristophan. Ran. vs. 36.

Ad C A P. XXIX.

10 AD EXPUGNANDUM OECHALIAM] AETOLIAM. MICYLL. Cum Telebois tum bellum gerebat Amphitryon. Consule Schol. Homeri Od. A. 265. Schol. Apollon. Rhod. 1. Arg. vs. 747. Schol. Pindari Od. Nem. x. vs. 25. Apollodor. lib. 11. pag. 99. & 101. & ad quod bellum respicitur apud Aethnaeum lib. xi. cap. 14. p. 498. cum Nostro facit Serv. ad viii. AEn. 103.

11 ALCMENA] Hujus mater Λυσινδία est Scholiastae Pindari Olymp. Od. vii. vs. 49. Λυσινδία Plutarcho in Theseo pag. m. 4. & Lactantio ad Statii vi. Theb. 6. qui hujus solum natale docet ad vii. Theb. 331. Tzetzi ad Lycophron. 932. de Amphitryone bellum Telebois faciente plura narranti, est Anaxo, ut & Apollodoro lib. 11. pag. 97. qui pag. 103. Amphitryonem e Tirefia, Jovem fuisse, qui cum Alcmena concubuerat, rescivisse refert.

12 IN OECHALIA] In AETOLIA. MICYLL.

libens cum ea concubuit, ¹ ut unum diem usurparet, ² duas noctes congeminaret, ita ut Alcumena tam longam noctem admiraretur. Postea cum nunciaretur ei, conjugem victorem adesse, ³ minime curavit, quod putabat, se conjugem suum vidisse. ⁴ Qui cum Amphitryon in regiam intrasset, & eam videret ⁵ negligentius securam, mirari coepit, & queri, quod se advenientem non excepisset: cui Alcumena respondit,

¹ UT UNUM DIEM USURPARET] Heic latet aliquid, quod tamen cujuscumque sit sine melioris codicis ope vix invenias. An scripsit? *Ut unum diem extirparet.* Nocturno ebrio stertente scilicet, nec surgente ad lucem apportandam. Senec. Hercul. Fur. 24. *In cujus ortus mundus impendit diem.* MUNCK.

² DUAS NOCTES CONGEMINARET] Tres noctes geminasse eum scribunt Apollod. lib. II. pag. 82. Servius ad AEn. VII. Euseb. Praep. lib. II. pag. 35. Lucian. Dial. Deor. & Homeri Schol. ad Iliad. Z. 323. *Τεσσαρες* inde dictus Hercules, & *Τεσσαλον* Pallad. lib. I. Anthol. Sect. 38. 9. Arnob. lib. IV. continuis novem noctibus pervigilasse eum facit. Ad quem locum consule Elmenhorst. & Schol. Hesiod. ad Θ. 56. Cum Hygino facit Ovid. lib. I. Amor. Eleg. 13. *Ipse Deum genitor, ne te tam saepe videret, Commisit noctes in sua vota duas.* Hieron. contra Vigilantium: *In Alcmenae adulterio duas noctes Jupiter copulavit.* Capella lib. II. pag. 39. *In Herculis exortu geminatae noctis obsequium.* Propert. lib. II. El. 18. *Jupiter Alcmenae geminas requieverat arctos.* Veriora sunt, quae hac de re narrat Pherecydes apud Homer. Schol. ad Od. A. 265. MUNCK. Cum Noctro facit Ovidius II. Trist. El. I. vs. 403. De trinoctio unam fecisse noctem referunt Servius ad VIII. AEn. 103. Lact. ad Statii VI. Theb. 288. & ad IX. Theb. 421. Tzetzes ad Lycophron. vs. 33. ubi & de Hercule *παισπέτρῃ* agit, de quo & S. Bochartus lib. V. cap. 12. de ceto Jonae.

³ MINIME CURAVIT, QUOD PUTABAT SE CONJUGEM SUUM VIDISSE. QUI CUM AMPHITRYON IN REGIAM INTRASSET, &c.] Schefferus *qui* hic accipit pro *quare*: Munkerus legendum putat *quo cum* &c. vel tollendum *Amphitryon*. Equidem cum pace virorum insignium, nil mutaverim, in qua voce *Amphitryon* talem aliquem pleonasmum agnoverim, de quo nos post alios Lactant. Tull. II. 6. Minima ceteroquin emendatione legi posset, *quum Amphitryon in* &c. WOPKENS. Non tamen ignara cum Jove rem habuisse Alcmena videtur, nam Herodorus Heraclaeota, Pherecydes, & Charon Lampfacenus apud Athenaeum lib. XI. cap. 7. pag. 474. 475. poculum Carchesium a Jove conditionis merce-

dem accepisse Alcmenam testantur.

⁴ QUI CUM AMPHYTRION] Illud *Amphytrion* ex glossa est, qua quis praecedens *qui* explicabat. SCHEFF. Aut scribendum, *quod cum* aut *τὸ Amphitryon*, quod e glossa marginali in textum irrepluisse videri potest, delendum. similis incuriae librorum exempla reperies cap. 119. & 257. *τὸ qui* heic sumere pro *quare*, quod in Indice Cl. Schefferus volebat, nimis durum videtur. MUNCK.

⁵ NEGLIGENTIUS SECURAM] Quid? an quae potest diligenter secura esse; scribe, *negligentius se curantem*. Respicit superius, *minime curavit*. SCHEFF. Barth. ad Stat. Tom. III. pag. 452. *Negligentius se curantem*. Premo utrumque pollicem. Vide Plaut. Amphitr. Act. III. 2. 48. Apollod. lib. I. 48. *Ὡς ἐξ ἐώρου φιλοφρονεμένης πρὸς αὐτὸν γυναῖκα.* Vidit eam emendationem quoque Cl. Schefferus. MUNCK.

⁶ EX QUA DIE] Barth. *Exque ea die.* Et sane ita vel scripsit, vel certe scribere debuit Mythol. hujus pater. Cur tamen nihil mutem, intelliges ex illis, quae ad cap. 4. & 21. scripsi. MUNCK. Alio modo rem narrat Schol. Pindari O. Nem. X. vs. 25. alio iterum Schol. Homeri Odyss. A. vs. 265. quos consule.

⁷ PEPERIT HERCULEM] Ex Jove nempe, ex Amphitryone autem Iphiclem. Schol. Pind. ad nem. X. *Ὡς καὶ Ἡρακλῆς μὲν ἐξ Ἀλκμείδης καὶ Διός. Ἰφικλῆς δὲ ἐξ Ἀμφιάρεως.* Corr. *Ἀμφιτρύωνος.* MUNCK. De Herculis parentibus non convenit inter Mythographos. Alii Jovis & Asteriae filium faciunt Herculem. vide Athenaeum lib. IX. cap. 11. pag. 392. Alii, ut Thebani, Jovis & Junonis gnatum esse persuadere cupiunt. Vide Ptol. Hephaestionem apud Photium pag. 477. Nocturno vulgarem sequitur opinionem, in qua fuerunt Hesiodus in Herculis scuto vs. 55. Tzetzes ad Lycophron. vs. 33. Pindarus O. Isthm. VII. 10. & Lactant. ad Statii lib. IV. Theb. vs. 147. Multi sunt, qui Amphitryonem revera Herculis fuisse patrem statuunt. Vide Herodotum lib. II. cap. 43. & 146. unde & *Alcides*, ab Amphitryonis patre Alcaeo, dictus creditur a Servio ad VI. AEn. vs. 392. vide & Eurip. Herc. Fur. vs. 3. Contra *αὐτόπαϊς Διός* vocatur a Sopho-

dit, jam pridem venisti, & mecum concubuisti, & mihi narraſti, quae in Oechalia geſſiſſes. Quae cum ſigna omnia diceret, ſenſit Amphitryon numen aliquod fuiſſe pro ſe, ⁶ ex qua die cum ea non concubuit. Quae ex Jove compreſſa, ⁷ peperit Herculem.

XXX. *Herculis* ⁸ *athla* XII. ⁹ *ab Eurystheo imperata.*

¹⁰ INFANS cum eſſet, dracones duos duabus manibus necavit, quos

phocle Trachin. vs. 1122. Denique uno partu editos Herculem & Iphiclem Pindarus; Theocritus vero Herculem una nocte Iphicle eſſe juniorem ſtatuit. v. Schol. Pindari Od. Nem. 1. vs. 55. Apollodorus lib. 11. p. 103. una nocte grandiore natu fuiſſe Herculem docet.

Ad C A P. XXX.

8 ATHLA] H. e. ἀθλῆς, ſtipendia ſive labores. Ampelius cap. 2. *Quod ſimilia athla ſint adepti.* ἄθλον idem eſſe quod ἀγώνισμα interdum Graecis etiam oſtendi ad Anton. Liberal. cap. XII. *Aerumnas* appellat Petron. Fragment. Tragur. MUNCK. τὸ ἄθλον proprie notare victoriae praemium docuere Schol. Thucydidis lib. 1. cap. 6. lin. 22. Schol. Theocriti Idyll. VIII. vs. 11. & Graevius ad Luciani Soloecismam pag. 43, 44. aliquando tamen & pro ipſo certamine ponitur. vid. Schol. Pind. Olymp. Od. 1. vs. 5. ἄθλοι vulgo tamen Herculis labores aerumnosi vocari ſolent a Graecis. Conſule Celeb. Perizon. ad Aelian. lib. 1. V. H. cap. 24. nec non Apoll. Rhod. 1. 1318. quomodo expeditionem argonauticam peticulosaſe plenum opus aleae ἄθλον ναυτιλίας πολυκλήδους vocat lib. 1. Arg. 15. Homerus Odysſ. A. vs. 18. πεφυγμένος ἦεν ἄθλων de Ulyſſe. Schol. explicat κακοπαθειῶν. Herodotus lib. 1. cap. 126. (ὁ Κύρος) πάντῃ τῶν σφί τὸν χῶρον προέειπε ἐξημερῶσαι ἐν ἡμέραις ἐπιτελεσάντων δὲ τῶν Περσέων τὸ προκείμενον ἄθλον. Sophocles in Philoct. vs. 510. in neutro genere dixit de calamitatibus, aerumnis ac miſeriis.

— πολλῶν δὲ ἔλε-

ξεν δυοῖσιν πόνων

ἄθλ' ὅσα μηδεὶς τῶν ἐμῶν τύχοι φίλων.

[de pluribus huiusmodi ſubſtantivis egi ad fab. III.] Hinc ἀεθλεύειν χρόνον, pro μετ' ἄθλῃ καὶ κακότητος διάγειν. Vid. Schol. & Stanlei ad Aechyl. Prom. Vinct. vs. 45. ſed ad rem. Hinc Hercules δωδεκάεθλος Nonno dictus, ut docet Heinſius ad Ovid. XV. Met. 39. ceteros, quos plurimos confecit, labores Hercules, πάρεργα vocant Graeci, quos imitatur Hyginus. Conſule

Eximium Drakenburgium ad Silium Italic. lib. 111. vs. 32. juxta quosdam athla duodecim ſunt in coelo ſigna. vid. Serv. ad iv. AEn. 395, & G. Cupe- rum in Harpocrate pag. 56.

9 EURYSTHEO] Hic regnavit Mycenis. Patrem habuit Perſei filium *Stbenelum*. Apollodor. lib. 11. pag. 97, 99. matrem *Aſtydamiam*. vid. Schol. Thucyd. lib. 1. cap. 9. Verum juxta Tzetzen *Archippen*, juxta Homeri Scholiaſten *Leucippen*. Conſule Celeb. P. Weſſeling. cap. VII. Probabil. pag. 65, 66. Hic Euristheus Junonis inſtinctu Herculi duodecim labores injunxerat, ut capitis periculum adiret. Conſule Eurip. Herc. Fur. vs. 1278. Euthath ad Dionys. Perieg. vs. 828. ipſum Apollon. Rhod. lib. 1. Arg. vs. 1317. Schol. Pind. Olymp. Od. 111. vs. 50. Apollodor. lib. 11. p. 107. & ſeqq. denique Lactant. ad Statii VI. Theb. 310. ubi pro *Perſa* legendum *Perſei*, & ad 1. Achill. vs. 189. Verum alii alia de hac fabula narrant. Diotimus in Heraclea apud Athenaeum lib. XIII. cap. 8. pag. 603. Eurystheum Herculis delicias fuiſſe, & ideo hos labores Eurystheo gratificandi cauſa ſubiſſe. E. Philoſtrato lib. VIII. Apoll. Tyan. cap. 7. §. 9. pag. 341. diſcimus Herculem Eurystheo non aliam ob cauſam hos XII. labores ſubiſſe, quam ut de genere humano bene mereretur: idque firmat Philoſtratus junior Icon. 12. docens praeter hos duodecim labores alia certamina illum ſponte ſuſcepſiſſe. unde dicitur *ευεργέτης*. vid. Perizon. ad Aelian. lib. V. V. H. cap. 3. & Serv. adde ad VIII. AEn. 275. Hujus vero Eurysthei filii fuiſſe dicuntur Alexander, Iphimedeon, Eurybius, Mentor, Perimedes, ab Athenienſibus Heraclidas defendentibus interfecti, juxta Apollodor. lib. 11. pag. 151. ſed ſecundum Anticlidem Perimedes, Eurybius, & Eurypilus tres ex Eurysthei filiis, ab ipſo Hercule jam interfecti ſunt, quia eorum pater ſacrificans Herculi poſt exantlatos labores re- verſo contemptiorem portionem dedit, in alios amicos, ad coenam vocatos, melioribus distribu- tis. Vide Athenaeum lib. IV. cap. 14. pag. 157, 158. Schol. Thucyd. 1. l. Eurystheum ab Heraclidis interfectum docet, ſed hoc honoris uni ex iſdem Hylló tribuit Apollodorus 1. l.

10 INFANS CUM ESSET] βρεφὺς ἔτι ὢν dicit Schol. Pindari O. Nem. 1. vs. 50. Octo menſes natum

quos ¹ Juno miserat, unde ² primigenius est dictus. ³ Leonem ⁴ Nemeaeum, quem ⁵ Luna nutrierat ⁶ in antro Amphrifo, ⁷ atrotum necavit. Cujus pellem ⁸ pro tegumento habuit. ⁹ Hydram Lernaean Typhonis filiam cum ¹⁰ capitibus novem ad fontem Lernaean interfecit.

Haec

tum fuisse docet Apollodorus lib. II. pag. 103. Hi dracones inter athla Herculis duodecim non numerandi, quia ab Eurytheo hoc non imperari Herculi potuit. Consule & Celeb. P. Burm. ad Val. Flacc. lib. I. vs. 34. Pherecydes apud Apollodorum l. l. & Schol. Pindari Od. Nem. I. vs. 65. ab ipso Amphitryone hos dracones in Herculis & Iphiclis, unius anni infantum, cunas inmissos esse docet, ut experiretur Amphitryon, uter Jovis esset filius. Cum Nostro facit Servius ad VIII. AEn. 288. & Euripides in Herc. Fur. 1265.

I JUNO MISERAT] Mallem *immiserat*, ut efficacius. SCHEFF. Mallet, quod efficacius sit, *immiserat* Cl. Schefferus. Si politior hic esset scriptor, probarem protinus. Frequens enim id verbum in tali re scriptoribus bonis. Ut alios omittam, vide Justin. lib. IX. 7. Sed Hygin. noster Astron. II. 15. *admittere* eo sensu usurpat; imo & simplex *mittere* cap. 145. Quod cum in Indice Vir Cl. ipse annotaverit, causa non erat, cur heic mutaret. Servius cum nostro ad AEn. VIII. 300. *Propter cuius necem Juno ei insaniam misit*. Expressit Graecisimam Hyginus. Aelian. Anim. XII. 5. Καὶ τούτοις ὑμνεύειν δράκοντες ἐπιμύηται ἢ Ἡρα αὐτῶν. MUNCK,

2 Primigenius] Herculis primigenii meminit vetus inscriptio apud Gruter. pag. 315. MUNCK.

3 LEONEM NEMAEUM] Duos leones suffocasse dicitur Hercules (de quibus Lactant. ad Statii I. Theb. vs. 485.) primum *Theumesium*, qui ab Apollodoro lib. II. p. 105. *Citbaeroneus* dicitur: secundum *Cleonaem* sive *Nemeaem*, qui leo *Cleonaus* vocatur a *Cleona* Graeciae civitate, juxta quam mons, sive sylva Nemea, sita erat, ut docet idem Lact. ad Statii I. Theb. vs. 355. & ad IV. Theb. vs. 160. hinc leonis *Cleonaei* pellem gestasse dicitur Hercules a Servio ad VIII. AEn. vs. 295. De Cleona praeterea Periz. ad Aelian. lib. IV. V. H. 5. §. 15. Hic leo occiderat filium Molorchi. Quid mirum igitur, si Hercules ad leonem hunc suffocandum profectus hospitio a Molorcho excipitur? consule Serv. ad III. Georgic. vs. 19. Lact. ad Statii IV. Theb. vs. 161. & Apollodor. lib. II. pag. 109. Quomodo vero hunc Leonem Nemeaem suffocaverit Hercules, docet Euripides in Hercule Fur. vs. 153. & e nummis inlustrat Exi-

mus Drakenburgius ad Silium Italic. lib. III. vs. 33. Tzetzes ad Lycophron. vs. 33. hunc Leonem antea fuisse *ἀτρεγέ* docet, adde Rutgerium III. V. L. cap. 16. pag. 297. Quid Anaxagoras de Luna, hujus leonis nutrice, adnotet, docet Schol. Apoll. Rhodii Lib. I. Arg. vs. 498. τῷ δὲ ΣΕΛΗΝΗΝ ὁ αὐτὸς Ἀναξαγόρας χάριαν πλατείαν ἀποφαίνει, ἐν ᾗ δοκεῖ ὁ Νεμῶν λίαν πεπτακίνα. Herculem hujus leonis pelle indutum primus depinxit Stesichorus Himeraeus, quem alii deinde poetae secuti sunt. Consule Athenaeum lib. XII. cap. I. pag. 512, 513. Tres vero leones ab Hercule fuisse occisos, *Heliconium*, *Lesbium* & *Nemeaem* dicit Schol. Theocriti Idyll. XIII. 6. *Nemeaeus* leo uno Herculem digito privavit, unde etiam novem digitis depingitur. vid. Ptolemaeus Hephaestio apud Photium pag. 474. alii alio modo amisisse digitum Herculem referunt ibid. Cum leone Heliconio una pugnasse dicitur Nireus ab eodem Hephaestione lib. II. ead. pag. Photii. Juxta Alexandrum Myndium draco e terra genitus pag. 475. ubi plura. Ptolemaeus Hephaestio lib. V. apud Photium pag. 483. Herculem non leonis Nemeaei pellem, sed cujusdam e Gigantum numero, in singulari certamine interempti, *Leonis* nomine, gestasse ait, & leonem istum Nemeaem fratrem Draconis aurea mala custodientis fuisse adfirmat, pro *in antro Amphrifo* legit *in antro Amphistomo* Berckel. ad Antonin. Liberal. pag. 233. ubi & de *atroton* agit.

4. NEMAEUM] Mallet aliquis, *Nemeum*, vel *Nemeaem*. Moles *Nemeaea* Ovid. IX. Met. 197. Sed *Nemeus* legitur etiam apud Hieronymum contra Vigilantium, ut & *Νεμῶν* apud Theocriti Scholiasten pag. 195. Edit. Commel. Stephanus tamen non agnoscit, nisi duo *ἔθνη*, *Νέμεν* & *Νεμῶν*. Schol. Hesiod. ad Theog. vers. 329. Ἐν τοῖς γονιμαῖς τοῖς τόποις κατὰ κησὶν ἡ Νεμῶν, ὃ ἐστὶν ὄνομα σπηλαίου ἢ μᾶλλον ἢ ὄρεος. MUNCK.

5 LUNA] Servius ad AEn. VIII. 295. *Nemea est sylva vicina Thebis, in qua Hercules interemit leonem, qui Luinae filius & invulnerabilis dictus est*. Pro *Luinae* scribendum censeo *Lunae*. Senec. Herc. Fur. 83. *Sublimis alias Luna concipiat feras*. Schol. Stat. lib. II. Poetae denique omnes asserunt leonem de his polis ortum, quem Hercules prostravit. Vide ibi reliqua, & quae de hac fabu-

Haec tantam vim veneni habuit, ut adflatu homines necaret: & si quis eam dormientem transierat, vestigia ejus adflabat, & " malorum cruciatu moriebatur. Hanc, Minerva monstrante, interfecit, & " exenteravit; exque ejus felle sagittas tinxit. Itaque quidquid postea sagittis

fabula habet Aelianus Anim. lib. xii. cap. 7. Etiam apud Plutarch. in libello de Fulm. p. 61. Luna leonem producit, sed alium atque hunc. MUNCK.

6 IN ANTRO AMPHRISO] Nullum in ista regione novi antrum *Amphrisum*. Ἀμφίσιμον ἀντήλαον appellat Apollod. lib. i. Ut solet Graecanica vocabula saepe usurpare Noster, forte *Amphrisoma* scripsit. Cui simile est ἄντρον διθύρακτον in Procli Chrestomathia. Scholiast. German. Leone, de hac spelunca: quam quidam *Amphriso* dicunt. Sed & istud corruptum procul dubio. Grotius notis ad Imagines Arateas emendat, *Amphryson*, additque, notum est tres plures locos eo nomine insignitos. Non persuadet. MUNCK.

7 AC TROPUM] *Apud Molochum* fortasse. MICYLL. *Aitoton* Recte. Veteres habuere ac tropum, ex quo Grotius ad Aratea ad Clitorium. Sed, ut dixi, nil mutandum. Apollodorus lib. ii. Εἰς τὴν Νερμείαν ἀφικόμενοι, καὶ τὴν Λιόνειαν μαρτύσαντες, ἐτόξευσεν πρῶτον, ὡς ἔμελλεν ἀπώγων ὄντα, ἀνατεινόμενος τὸ ῥόπαλον, ἰδίῳ. SCHEFF. H. e. invulnerabilem. Vide Apollod. lib. ii. Tzetz. Chil. vii. 101. Ταύτην κατελυμάνευε τις Λίων τῶν ἀπώγων. Micyllus edidit ac * tropum. unde Grotius facit ad Clitorium. Frustra. utitur isto Graecanico vocabulo etiam Noster cap. 28. Isacius in Lycophr. p. 81. Edit. Steph. Λίαν δὲ ἀπώγων σιδήρεον καὶ βωλῆς παύσιας. MUNCK.

8 PRO TEGUMENTO HABUIT] Capella de Herc. lib. i. Sed ejus rictus Cleonaeos limis funo cernebat. Corrigo sublimis ex MS. Leid. hoc est, modicè tortis & obliquis, ut rectè exponit Glossa interlinearis. Omittit Boeotium Leonem heic Hyginus, cujus occisi pelle etiam pro veste usus est. Vide Apollod. lib. ii. Stat. i. Thebaid. 485. MUNCK.

9 HYDRAM] Latini excetram vocant. Gloss. Cyrill. Ὑδρα, excetra. Servius ad AEn. vi. 287. Latine excetra dicitur, quod uno capite caeso, tria excrescebant. Ampelius cap. 2. Ad bydram Lernaean, quam nos excetram dicimus, interficiendam. Corrigendus ergo Isidor. lib. xi. cap. 3. Dicunt bydram serpentem esse cum novem capitibus, quae Latine scedra dicitur, quod uno caeso tria capita excrescebant. Tertull. de Pat. cap. 5. Excetra delictorum. MUNCK.

10 CAPITIBUS NOVEN] Tot capita ei etiam tribuit Alcaeus. Octo tantum Zenobius Cent.

vi. 26. Septem, nummi Graecorum, ut testatur Vir Amplif. Spanhemius in de Num. Praest. pag. 230. Diodorus lib. iv. centum. Simonides quinquaginta apud Schol. Hesiod. in Theog. pag. 257. Edit. Heinsianæ. Confer Nob. Nic. Heins. notas ad Ovid. Met. ix. vs. 71. MUNCK. ΜΥΡΙΟΚΡΑΝΟΝ πολύφρονον κύνα Λέρνας ὕδραν ἐξέπρωσε βελεσίτ' ἀμφέβαλε dixit Eurip. Hercule Furente vs. 419. ἐκατονκέφαλον vs. 1188. Adde eximium Drakenborch. ad Silium Italicum l. ii. vs. 158. De fonte ipso Lernaeo consule Schol. Pind. Olymp. vii. vs. 60. Schol. Eurip. Phoeniss. vs. 196. & inl. Spanh. ad Call. H. Pall. vs. 46. ac Munck. ad f. 169. Non possum non adpingere Herculem se adloquentem apud Sophocl. Trachin. vs. 1105.

ὦ χέρες, χέρες.
ὦ νῶτα, καὶ εἶν', ὦ φίλοι βορρῆες,
Ἵμεῖς κἀννὶ δὴ καθέσταθ', οἵποτε
Νερμείας ἔνοικον βυκόλων ἀλάστορα,
Λιόντ', ἄπλαστον θρέμμα καὶ ἀπώγωνον,
Βίῃ κατεργάσασθε, Λερναίαν δ' ὕδραν, &c.

Quem imitatus Ovidius ix. Met. 186. cecinit:

Vosne manus validi pressistis cornua tauri?

Fabulam de hisce monstris domitis ita explicat Servius ad Virgil. l. i. AEn. vs. 745. (Atlas) Herculem (stellarum cursus, vel circulatorum, vel siderum transitum naturasque) docuisse dicitur, unde & Hercules coelum ab Atlante susceptum sustinuisse narratur, propter coeli scientiam traditam. Constat enim Herculem fuisse Philosophum: & est ratio, cur omnia illa monstra viciisse dicatur. Schol. Apoll. Rh. i. Arg. vs. 865. Παρὰ τῶν φυσικοῦν ὁ Ἡρακλῆς σύνεσις καὶ ἀλκὴ λαμβάνεται. & de fonte Lernaeo fabulam explicat Lactantius ad Statii lib. i. Thebaid. vs. 384.

11. MALORUM CRUCIATU] Barthius vult, malo cum cruciatu. Probo. SCHEFF. Barth. legit, malo cum cruciatu. MUNCK.

12 EXENTERAVIT] Juxta alios igni perdomuit. Vide Lactant. ad Statii ii. Theb. vs. 377. hinc Eurip. Herc. Fur. 419. Λέρνας ὕδραν ἐξέπρωσε dixit. Dimidium hujus hydrae caput ex auro fuisse refert Alexander Myndius apud Photium pag. 475.

tis fixerat, mortem non effugiebat; unde postea & ipse periit. Aprum in Phrygia² Erymanthium occidit. ³ Cervum velocem in Arcadia cum cornibus aureis vivum in conspectum Eurysthei regis adduxit.

4. A.

1 UNDE POSTEA ET IPSE PERIIT] Felle nempe sive veneno hydrae hujus. Vide cap. 34. MUNCK.

2 ERIMACHUM] Alii aprum Erimantbeum a monte Arcadiae voc. MICYLL. Legendum, Erimantbeum, quod & Micyllus vidit. SCHEFF. Scrib. Erimanthium. Malè Erymantbeum Cl. Schefferus & Micyllus. Ἐρυμάνθιον enim Ἐρυμάνθιον Graecis Erymantbus autem non Phrygiae, sed Arcadiae erat mons. scribendum ergo praeterea esset Arcadia pro Phrygia. Ovid. ix. Heroid. 87. Ut Tegeaeus aper cupressifero Erymantho. Met. ix. 192. Arcadiae vastator aper. Senec. Hercul. Fur. 228. Solitumque densis Erymanthi jugis Arcadia quaerere nemora Maenaliū suem. Sed rem exactius dum pensiculo, videtur transpositio heic mihi facta, & τὸ Phrygiā ex Ceryniā corruptum, quod ad proximè sequens athlum, ut huc Arcadia, quod illic visitur, pertinet. Perperam Albricus cap. 20. in regione Calydoniae aprum hunc collocat. MUNCK. Eustath. ad Dionys. Perieg. vs. 414. ὅτι Ἀρκάδες ποιεῖ μέσῳ τῷ Πελοπόννησον κοίλῃν χθόνα νάυσιν ὑπὸ τὸ ὄρε τὸ Ἐρύμανθον, ἐν ᾧ κάπροι πολλαί. ὅθεν καὶ τὸ Ἐρυμάνθιον κάπρον, ὃν ἔκτανεν ὁ Ἡρακλῆς. est & fluvius Arcadiae ejusdem nominis. Vide Schol. Apoll. Rh. l. i. vs. 127. J. Perizon. ad Aelian. l. ii. V. H. cap. 33. qui λέοντες καὶ τίγρεις vocatur a Callim. H. in Jovem vs. 19. ubi consule inl. Spanh. Pro Phrygia itaque repone Arcadia. Aper hic pestis Erymanthia vocatur a Silio Italico l. iii. vs. 38. ubi vide Exim. Drakenborg. ὄρε Ἐρυμάνθιον a Soph. Trach. 1113.

3 CERVUM] Cervum appellat quoque Aufonius Eidyll. xix. AEripedis quarto tulit aurea cornua cervi. Cervam autem Claud. Praef. 11. R. P. Sen. Agam. vs. 832. cum Virgilio AEn. vi. 802. qui sequutus videri potest Graecos, qui de utroque sexu ἡ ἵππῳ, ἡ ἔλαφῳ, ἡ ἀρκίῳ dicere solent. Schol. Eurip. Phoen. vs. 3. Ἐβῶν δὲ τοῖς ποιηταῖς θηλυκῶς λέγειν τὰς ἵππους. Doricum id alii, alii Atticum volunt. Jonibus & Atticis vindicat Eustath. ad Hom. Iliad. A. p. 53. Edit. Basil. & pag. 1281. Τὸ δὲ πάλαισι, inquit, θηλυκῶς ὠνόμαζον καὶ Ἰωνας. Sed cum apud omne genus scriptores, tam qui soluto, quam qui ligato fermone usi sunt, talia deprehendantur, difficile esse non immerito censet certi aliquid statuere Gatakerus Cimm. lib. ii. cap. 8. Adde Swart. Anal. lib. i. cap. 2. Spanhemium in de Numm. Praestant. pag. 164. Comment. ad Valer. Flacc. lib. vi.

vers. 71. & quae nos annotavimus ad Anton. Liberal. cap. 21. Ubi ἡ ἀρκίῳ, pro urso. Difertim Aristoteles lib. iv. Hist. Anim. cap. ult. Κέρατα ἔλαφος θήλειαν σὺν ἔχῃ. Apollod. lib. ii. in hac narratione: Τρίτον ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὴν κερῶν ἔλαφον εἰς Μυκλήας ἔμπνην ἐνέγκειν. Lege. Κερῶν. Ὁ κερῶν, ἡ κερῶν, ut ὁ ἀπὸ σῆτος, ἡ ἀπὸ σῆτος. Esdr. cap. vi. 12. Sed Palat. Codex κερῶν habet. Unde κερῶν facendum. Nam & Servius ad locum Virgilii modo laudatum Cerinitim eam cervam à loco appellatam autumat. Vide Callim. Hymn. Dianae vers. 109. Κερῶν ἔλαφον appellat Heraclides Alleg. Hom. p. 329. ed. Gesn. perperam. Vide Salmas. in Solin. pag. 139. In Parthenio nemore eam collocat Ovid. ix. Met. 188. MUNCK. Adde Cel. Perizon. ad Aelian. l. xiii. V. H. cap. 6. n. 4. De cerva pro cervo consule in primis Cel. Burm. ad Val. Flacci loc. a Munckero citatum, & Exim. Drakenborch. ad Sil. Italicum lib. iii. vs. 39.

4 AVES STYMPHALIDES] Vide quae notavimus superius ad cap. 20. Servius ad AEn. viii. 300. Stympfalides aves, quae alumnae Martis fuisse dicuntur. Merito alumnae Martis vocat pugnantissimas illas aves, quarum unam galeatam exhibet nummus antiquus apud Spanhemium pag. 226. Isidorus lib. xii. 7. Stympthalidae aves à Stympthalidibus insulis appellatae, ubi plurimum abundant: adversus quas Hercules sagittis usus est. Stympthalides corrigit temere Breulius, dum non attendit ad aevum scriptoris, quo nihil frequentius fuit, quam Graecis vocabulis Latinam aptare terminationem. Sic Heroidae pro Heroides habes apud Fulgentium praefat. lib. i. Myth. ubi pluscula id genus à me annotata invenies. Etym. Magni Auctor pag. 567. vers. 12. Λισσῇ.] Λισσῇ ἐπικέλει] ἡσῶ. λισσὸν τὸ ὁμαλόν, ὡς τὸ λίαν ἴσον. Ἀμειβίας δὲ ἐπὶ τῷ ὑψηλῷ αὐτὸ λαμβάνει. αὐτὴ δὲ ἡ ἡσῶ ὄρεθας ἔχῃ τοξοῦσας τοῖς πτεροῖς ὡς βέλει, τὰς καλεσθῆναι Στυμφαλίδας, ἡ δὲ ἡσῶ καλεῖται Ἀρηα, ἐπειδὴ ἐν αὐτῇ εἰσὶν ἐπιφανέστατον ἱερὸν Ἀρηῶν. Sumfit haec Etymologicographus ex Apollon. lib. ii. vers. 384. & Scholiis ad eum locum. Scribe ergo pro ἐπικέλει, ἐπικέλει, pro Στυμφαλίδας, Στυμφαλίδας, & pro Ἀρηα, Ἀρηαί. De Stympthalidibus plura qui volet, adeat Bernartium ad Stat. Thebaid. lib. iv. vers. 299. MUNCK. Has aves Stympthalidas alii tympanis tantum ab Hercule abactas, non vero sagittis occisas, statuunt. Strabo vero lib. viii. pag. 569. utram-

† Aves Stymphalides in insula Martis, quae emissis pennis suis jaculabantur, sagittis interfecit. † Augiae regis † stercus bovine uno die purgavit, majorem partem † Jove adjutore, † flumine ammisso totum stercus

CUS

utrumque adfirmat, τὰς ἑνὶ τὰς ὑπὸ τῷ Ἡρακλῆϊ τοῦ δῶματι, καὶ τυμπάνοις ἐξελαβεῖσας, καὶ αὐτὰς καλῶσι Στυμφαλίδας. ubi consule Casaubon. & Lactant. ad Statii iv. Theb. 298. & Apollodor. lib. ii. p. 117.

5 AUGEI] Scribe, *Augeae* vel *Augiae*. Graecis enim *Αὐγείας* est. Pariter peccatum cap. 50. ubi Alcestin *Pelei* filiam appellat, cum fuerit *Peliae*. Nolo tegere ignorantiam meam. Ista cum scripsissem, docuit me Nob. Heinsius τὸ *Augei* in libris MSS. & nescio apud quem veterem Grammaticum, à se repertum. Repperi postea & ego in antiquis edd. Ausonii Eidyll. xix. Septima in *Augei* stabulis impensa laboris. MUNCK. Inspice Catal. Argonaut. Celeb. P. Burmanni, & *Augeum* dici posse negabis.

6 STERCUS BOVILE] Illud *stercus* male hic insertum ex sequentibus videtur, nisi putes scripsisse, *stercus e bovinio*. ego magis inclino in alterum. SCHEFF. Tò *stercus* ex sequentibus male huc translatum existimat Cl. Schefferus, quod non improbo. Servius ad AEn. viii. 300. *Ovilia Elidensum Regis repurgavit*. Legendum censeo, *bovinia*. Nam κόπρος βοῶν erat, quem egerat Hercules. Vide Schol. Homeri ad Catal. vers. 136. Si Varronem audiamus, etiam *bubilia*, non *bovinia*, scribendum esset. Certe *bovinia* exhibet princeps Mythologiae hujus editio. Nota literarum V & B permutatio. Sed *bovinia* non indignum Servio vocabulum, & reperitur quoque apud Phaedrum lib. ii. cap. 9. Sic caprile caprarum stabulum. Gloss. Cyr. Αἰγῶν, καὶ μάνδρα, caprile. Gloss. Philoxeni: *Bovilla*, βοῦσασια. Puto scribendum, *Βεσᾶσια*, (vel βοῦσᾶσια, ut est apud Callim. Schol. Hymn. iv. 102.) *bovinia*. Sic ἰπποσᾶσια dicuntur equilia apud Schol. Pind. ad Nem. Od. i. Gloss. idem, *Buistra*, *Βεσᾶσιον*. Puto *Bostar* rectius esse. Gloss. Isidori: *Bostar*, locus ubi stant boves. Si cui placeat τὸ *stercus* retinere, ille τὸ *bovinia* mutare in *bovili* debet, ut subaudiatur à. Festus: *Eodem modo in Fastis notatur dies, quo stercus purgatur ab aede Vestae*. nisi τὸ *bovinia* ad *stercus* referendum, ut sit τὸ βοειὸν κόπρον ἀνεκάθηρε. Ita loquitur Schol. Hom. Iliad. A. 697. Quid si τὸ *stercus* mutemus in *servus*? Quod si placuerit, Nob. Heinsii debebis ingenio. MUNCK. Schol. Apoll. Rhod. l. i. Argon. vs. 172. ait τέτυξ (Αὐγείας) τὸ βοσκημάτων ὃ Ἡρακλῆς πλὴν κόπρον ἐκάθηρεν. Sed Vid. Spanhem. ad Callim. Dian. 178. Mer-

cedem purgati stabuli statuerat *Augeas* πλὴν δὲ κατέλυε τὸ βοῶν, quam postea Herculi solvere noluit. Historiam latius explicabit Schol. Pindari Olymp. Od. x. vs. 30. & seqq. Adde Athenaeum lib. x. cap. i. p. 412. & Apollodor. lib. ii. p. 115. & ideo *Augeam* ipsum interemisse Hercules dicitur, ut docet Servius ad Virgil. lib. viii. AEn. vs. 300. & Ptol. Hephaestio lib. v. apud Photium pag. 486. ubi plura. Elidem peste, quae invaserat, regnum tenente *Augia*, liberasse Herculem dicit Apollonius Tyanensis apud Philostratum lib. viii. cap. 7. §. 9. pag. 341.

7 JOVE ADJUTORE] Corruptum hoc sine dubio. Videtur scripsisse *Jolao adjutore*. Habuit enim multorum laborum socios *Telamonem* & *Jolaum* Hercules, tanquam in domanda *Hydra* & aliis. Vide Schol. Nicandr. p. 45. MUNCK. *Minerva* Herculi in omnibus laboribus adfuit. Vid. Olear. ad Philostrat. pag. 341, 342. Si vero pro *Jove* hic *Jolao* reponas, non repugnabo. Hic enim *Herculis* currum rexisse, eique *Laomedonta* prosternenti, sive *Trojam* vastanti, adfuisse dicitur. Schol. Pind. Od. Nem. iii. vs. 61. & Od. Ithm. i. vs. 21, 23. & Celeb. P. Burm. in Catal. Argonaut. imo perpetuum ejus comitem ac socium fuisse *Jolaum* inde patet, quod, sicut *Eudoxus Cnidius* in primo de Terrae circuitu apud Athenaeum lib. ix. cap. ii. pag. 392. narrat, *Herculi*, in *Libyam* profecto, etiam adfuit; *Jolao* enim ibi dicitur Herculi, quem *Typhon* interfecerat, admota naribus coturnice vitam restituisse. (& hinc *Jolao* *Herculis* ὁ ὄρεσάτης, dictus & iisdem aris ac sacrificiis cultus fuit. Vide *Plutarch. T. ii. p. 492. de Frat. Am.*) Quid mirum? *Hercules* *Jolai* fuit patruus, ut *Palaephatus* de Incredibilibus cap. 46. ait. vid. *Apollodor. lib. ii. p. 107. & Plut. l. i. & nos ad cap. 14.* Alii *Herculis* amasium fuisse adfirmant. vid. *Plutarch. in Amatorio p. 761.* Verum *Herculi* hujus *Augeae* stabulum purgandi rationem monstrasse *Menedemum Eleensem*, *Buneae* filium, docet *Ptol. Hephaestio lib. v. apud Photium pag. 486.*

8. FLUMINE AMMISSO] immisso. MICYLL. Perperam majuscula litera à capite *Amnisso* in *Micyll.* & *Commel.* edit. scriptum visitur. *Micyllus* in margine notaverat, *immisso*. Servius: *Immisso Alfeo flumine*. *Diodorus lib. ii. Ἐπαγαγὼν τὸ Πηνειὸν καλὸν ποταμὸν.* Uterque verum dicit, nam utrumque immisit. Vide *Apollod. lib.*

cus abluit. ¹ Taurum, cum quo Pasiphaë concubuit, ex Creta insula Mycenae vivum adduxit. Diomedem regem Thraciae & equos quatuor ejus, qui carne humana vesciebantur, ² cum Abdero famulo interfecit. Equorum autem nomina, ³ Podargus, ⁴ Lampon, Xanthus, Dinus. ⁵ Hippolyten Amazonam, ⁶ Martis & Otrirae reginae

lib. II. pag. 91. Tzetzen in Lycophron. pag. 107. Retineri tamen *ammissio* potest pro *admissio*. Supr. cap. 29. *Tam longam noctem ammiraretur.* cap. 185. *Ammiratur aurum.* Servius ad AEn. III. 50. *Quae flumine admissio munitiorem redderet civitatem.* Noster Astron. II. 15. *Aquilam ei admisit* pro *immisit*. Caeterum ut *ammitto*, ita *am-moneo* in sermone Augustini de Cypriano. Fulg. epist. II. Origine G. R. Etiam Virgil. Ecl. VI. ut observat Pierius. Capella lib. II. *Deorum senatum jussit ammitti.* Ita habet MS. Bibliothecae Leidensis, non *admitti* ut ediderunt. Apicius lib. IV. cap. 5. *Folia malvarum ammiscibus.* Omitto prudens sexcenta alia. Caeterum quod *Am-misso* majusculâ literâ in primâ Mythologiae hujus editione visatur, non parum firmiter Nob. Heinssii conjecturam, *flumine Alfeo ammissio*. Imo quin scripserit ita Hyginus, nullus dubito: si scripsit tamen, nec à glossatore ista sunt, *flumine am-misso* totum *stercus* abluit. H. e. ἐκάθαρε τὸν κόπρον, ut loquitur Tzetz. in Lycophr. p. 107. MUNCK. Pro *Aminisso* forsan *Minyeio* legendum. Vide Pausaniam lib. V. cap. 1.

1 TAURUM, CUM QUO PASIPHAE] Censet Cl. Tollius ad Palaeph. pag. 159. Herculi tribui, quod est Thesei. non ego. Servius ad AEn. VIII. 294. *Cretensem taurum non mactavit: sed cum eum incolumem ad Eurysthenem produxisset, ille eum, licet flammis vomuisse dictus sit, inlectus pulchritudine, in Atticam regionem reliquit: cum Marathonem vastaret, à Theseo postea occisus est.* Eadem narrat Diodorus lib. IV. pag. 262. Adde Anonym. in Laudibus Herculis vers. 118. Lactantium ad V. Theb. 441. Senec. Agam. vers. 833. Lucianus περὶ ὀρχήστ. τὸν Πασιφάλην καὶ τὰς δύο ταύρας. Errat Theo in Aratum pag. 24. cum Cretensem & Marathonium diversos facit tauros. MUNCK.

2 CUM ABDERO FAMULO] De eo ita Ptol. Hephaestio lib. V. apud Photium pag. 483. Ἀβδηρῶν ὁ Ἡρακλῆος ἐράμηνος, ἀδελφὸς δὲ Πατρόκληος. Philostratus cap. III. Heroic. §. 1. λέγει) ὃ καὶ αἰλῶνα αὐτῷ (Nestoris) ὁ Ἡρακλῆς — ἀγαπήσαί τε αὐτὸν μάλιστα, ἢ τὸν Ὑλῶν τε καὶ Ἀβδηρῶν. cap. XIX. §. 2. προσφάτων ὃ ὄντων τῶν Ὑλῶν τε καὶ Ἀβδηρῶν θρήνων, ἐπειδὴ αὐτῶν ἐφῆεν ὄντες, ὃ μὲν ἐς πηλὸν ὤχετο ἀφανισθεὶς, τὸ δὲ αὐτῷ Διομήδεος πατρὶς ἐδάσαντο. Consule Olear. ad Philostrati

lib. II. Icon. cap. 25. nec non Edward. Simson. Chron. A. M. 2761. Plerique etiam Diomedis equas ab Hercule interfectas negant (in his ipse Euripides in Hercul. Fur. vs. 381.) domitas vero & abductas vivas adfirmant. Videndi Servius ad Virgil. I. AEn. 726. & ad VIII. AEn. 300. Lactant. ad Statii VI. Theb. 345, 485. & ad XII. Theb. 150. item Celeb. P. Burm. ad Ovid. IX. M. 196.

3 PODARIUS] Podargus vel Podarces. MICYLL. Sine dubio in MS. fuit Podarcus, pro Podargus. Inde postea Podarius est factum à minus oculato scriba. Nam Podargus rectum est. SCHEFF. Barthius ad Stat. Tom. III. 541. Podargus. quod procul dubio rectum est, ab ὀργὴς celer. unde & una de Harpyis dicta Πόδαργη. MUNCK.

4 LAMPON] Malleim, Lampos, ut cognominis fuerit uni de equis Solis. Vide notas ad cap. 183. MUNCK.

5 HIPPOLYTEN AMAZONAM] Videntur haec trajecta, nec satis emendata. Scribo ad hunc modum: Hippolitae Amazonis, Martis & Otrirae filiae reginae baltheum detraxit, tum Amazonam Antiopam captivam Theseo donavit. Notat Micyllus, pro Antiopa nominare alios Hippolitam. Sed de Antiopa firmant Diodorus Siculus, Pausanias, & alii. SCHEFF. Sic cap. 241. Antiopam Amazonam. Tertull. advers. Marcion. lib. I. cap. 1. Hamaxobio instabilior, Massageta inhumanior, Amazonia audacior. Quo loco si Amazona quis malit, ei non refragabor. Huc revocat ex seqq. Barthius ad Stat. Tom. III. pag. 1518. illud tum, legitque, Tum Hippolyten &c. subaudi ex praecedentibus, interfecit. Interfectam enim Hippolyten praeter Apollod. etiam Zenobius Cent. V. 33. & Tzetzes ad Lycophr. disertis verbis scribunt. Verba Tzetzae sunt: Καὶ Ἀπολλόδαμῳ μὲν καὶ λοιποῖς ἀναγρεθῆναι φασιν ὅφ' Ἡρακλῆος τὴν Ἱππολύτην. Ipse Tzetzes pag. 196. ed. Steph. dimissam Hippolyten ab Hercule vult, accepto pro redemptionis pretio à sorore ejus Melanippe balteo. MUNCK. Amazonas partim ab Hercule, partim ab Achille, partim ab ipso Baccho in insula Samo occisas memorant. Vid. Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 828. Serv. ad I. AEn. 494. Petit. de Amazon. cap. 43. item Plut. Tom. II. Quaest. Graec. pag. 303.

6 MARTIS ET OTRIRAE] Graecum nomen Ὀτρί-
ῳ

ginae filiam : 7 cui reginae Amazonis balteum detraxit, tum
 8 Antiopam captivam Theseo donavit. 9 Geryonem Chrysa-
 ris filium trimembrem uno telo interfecit. Draconem inmanem
 Typhonis filium, qui 10 mala aurea Hesperidum servare solitus
 erat, ad montem Atlantem interfecit, & Eurystheo regi mala adtu-
 lit.

Ὁτιήρη si respicias, Otrerae scribas oportet, ut
 rectè scriptum cap. 112. Vide notas ad cap. 31.
 Conjugem Martis facit Otreram inferius quoque
 cap. 112, 223, & 225. at Apollon. Scholiast. II.
 1033. filiam Martis. Ex Harmoniâ autem Nai-
 de & Marte Amazonas editas cum Apollonio
 apud eundem Pherecydes tradit ad ejusdem libri
 vers. 992. ut & Eustath. ad Iliad. γ. pag. 305.
 Justin. lib. II. 4. Ne successibus deesset auctoritas,
 genitas se Marte praedicabant. Homeri Scholiastae
 ad Iliad. I. vers. 189. Martis sunt & Veneris
 filiae. MUNCK. Amazonas Martis filias dici
 docent Euripides in Herc. Fur. 413. Eust. ad
 Dionys. Perieg. vs. 653. Philostratus cap. 19.
 Heroic. §. 19. Lactant. ad Statii v. Theb. 146.
 Meursius ad Lycophron. vs. 1332. pag. 101.
 item Petitus cap. XIX. de Amazonibus.

7 CUI REGINAE AMAZONIS BALTEUM DETRA-
 XIT] Barthius emendat: cui necatae Martium
 balteum. Quid si scribas; cui reginae Amazonum
 vel Amazoniae, ut declaret, qualis ista Ama-
 zona fuerit, regina nempe Amazonum reliqua-
 rum. Βασίλισσα Ἀμαζόνων in hac fabulâ etiam
 Zenobius appellat. MUNCK. Quod Muncke-
 rus conjicit Amazonum, in mentem idem vene-
 rat Vorstio ad Justin. II. 4. WOPKENS. Schol.
 Apoll. Rhod. II. Arg. vs. 780. πολλοὶ δὲ λόγοι περὶ
 τῆς ζωῆς εἰσὶν. τινες μὲν ἵππολύτης, ἄλλοι δὲ
 Διόλυτης. Ἰβυκὸς δὲ ἰδίως ἰσορῶν, Βεαρτίω θυγατρὸς
 φησὶν. Plutarch. Tom. II. pag. 301. in Quacst.
 Gr. Ἡρακλῆς ἵππολύτην ἀποκτείνας, καὶ μὲν τῇ
 ἄλλῃ ὅπλῳ αὐτῆς λαβὼν τὴν πέλεκυν, Ὀμφάλην δῶρον
 ἔδωκεν.

8 ANTIOPAM] Hippolyten alii. MICYLL. Fa-
 ciunt cum Hygino Diodorus lib. IV. & Tzetzes
 ad Lycophron. pag. 167. Edit. Bas. nec non
 Servius ad AEn. XI. 661. Haec (Hippolyte) A-
 mazonum fuit regina, cui victae Hercules balteum
 sustulit: hujus filia Antiopa, quam Theseus rapuit,
 unde Hippolytus. Diffensionem scriptorum in hi-
 storia ulterius exequitur Bernartius ad Stat. lib.
 XII. Theb. 543. Sane alii sororem ejus Hippo-
 lyten fuisse, eamque cessisse Theseo memorant,
 quos inter Justinus lib. II. c. 4. In his duae An-
 tiopae sorores captae sunt, Menalippe ab Hercule,
 Hippolyte à Theseo. Mallem isto loco legere Me-
 nalippe. Ita enim Apollon. lib. II. 968. & Poë-
 ta ille nescio quis apud Pindari Scholiasten ad

Nem. Od. III. pag. 274. Edit. Francof. Κτείνας
 ἀνδρολέττειραν ἀμώμητον Μελανίππῳ. Λύβρασιγνή-
 τῳ χρυσοζώνοιο ἀνάσσης. Laudat eosdem versus
 Tzetzes ad Lycophr. pag. 168. ubi tamen per-
 peram ediderunt ἀνδρολέττειραν pro ἀνδρολέττειραν.
 Quid quod & Diodoro lib. IV. ex quo falso Me-
 nalippe adducit Barthius, Μελανίππη dicatur? Qui-
 bus accedit Homer. Scholiastes ad Iliad. γ. vers.
 188. & Eustath. loco modo laudato, qui & ipsi
 Μελανίππῳ eam appellant. Ulterius haec exse-
 quimur ad cap. 186. MUNCK. Consule Plu-
 tarch. in Theseo pag. m. 8. & Meursium ad
 Lycophron. vs. 1329. item in Theseo cap. 20.

9 GERYONEM] De hac fabula videndi Conon
 narrat. III. apud Photium pag. 425. Herodotus
 lib. IV. cap. 8. Justinus XLIII. 1. Tzetzes ad
 Lycophron. vs. 652, 668, 697, 1232. Eustath.
 ad Dionys. Perieg. vs. 558. Philostratus cap.
 I. Heroic. §. 4. Olearius ad Eund. lib. V. de
 Apoll. Tyan. cap. 4. & 5. Juno Geryoni cum
 Hercule pugnanti adfuisse, & e certamine dex-
 tram mammam Herculis telo fauciam retulisse
 dicitur ab Hephaestione apud Photium pag. 475.
 De Geryonis cane, Cerberi fratre, Ortho, sive ut
 alii volunt, Orthro, (vid. Comm. ad Silium Ital.
 XIII. B. Punic. vs. 845.) ab Hercule occiso
 Serv. ad VII. AEn. 662. Schol. Pindari Od.
 Isthm. I. vs. 15. Schol. Apoll. Rhod. IV. Arg.
 1399. qui Atlantis eum canem ab aliis perhi-
 beri docet. Serv. ad VI. AEn. 289. tres in
 Hispania fuisse Geryones, quibus Hercules ar-
 menta abstulit, adnotavit. Noster Hyginus uno
 telo Geryonem interfecisse, memorat, sed Euri-
 pides Herc. Fur. vs. 423. de pluribus telis agit,
 & quidem iisdem, quibus hydram Lernaean
 confecit. Unde vero sagittandi artem doctus sit
 Hercules, dissentiant Mythographi. Scythicis sa-
 gittis usum Herculem fuisse, & sagittas mitten-
 di doctorem habuisse Teutarum Scytham, docet
 Schol. Theocriti Idyll. XIII. vs. 56. alii vero
 hanc artem didicisse ab Euryto Herculem me-
 morant. vide Apollodor. lib. II. pag. 103. &
 Celeb. P. Burm. Catal. Arg. in Eurytus. De aliis
 paedagogis ejus idem Schol. ad idem Idyll. vs.
 9. agit.

10 MALA HESPERIDUM] Vide Palaeph. cap. 19.
 μήλα illa Hesperidum oves fuisse autumat, in quo
 ἀμώμητον habet Agroetam lib. II. rerum Liby-
 carum

lit. Canem Cerberum Typhonis filium ab inferis regi in conspectum adduxit.

XXXI. *Parerga ejusdem.*

² ANTÆUM Terrae filium in Libya occidit. Hic cogebat hospites secum luctari, & delassatos interficiebat. hunc luctando necavit. Busiridem in AEgypto, qui hospites immolare solitus erat. Hujus legem cum

carum, cujus Scholiastes Apollonii meminit ad lib. iv. vers. 1396. quibus adde Diodorum lib. iv. pag. 232. Servium ad AEn. iv. 484. Alii μῆλα χρυσά interpretantur τὰ ἄστρα, & Herculem pro Sole accipiunt. Vide Schol. Hesiod. pag. 249. Ed. Heins. Facit ambiguitas vocis μῆλον, ut interdum in Graecorum interpretatione misere impingant homines docti. Moschus Epitaph. Bionis: Μάλων σὺν ἔρρύσσε καλὸν γλάγῳ, ἔ μέλι σίμβλων. Vertit Witfordus: Candida pomā rubor non tingit. Non vidit ellipsin praepositionis, ut in Megarā: Τὰ δ' οἱ θαλερά- τερα δάκρυα μῆλων Κόλπον ἐς ἡμερῶντα κατὰ βλεφάρων ἔχοντο. Quem locum non minus infelicitur vertit Eobanus Hessus: Sed simul undanti demisit lumine guttas Plus pomis viridi lectis de fronde recentes. Atqui μῆλα ibi malae non mala sunt. Vid. Isidor. Orig. xvi. 1. Parthen. de Affect. Amat. cap. vi. Δάκρυα δ' πολλὰ ἔχοντο τ' παρῶν. Homer. Iliad. B. 266. Θαλερὸν δ' οἱ ἔκπεσε δάκρυ. Schol. recte, θαλερὸν, θερμὸν, ἀκμαῖον, ἤγεν ἄδρον, πολὺ. Simile huic est illud Genes. xlvi. vs. 39. Ἐκλαυσε κλαυθμῶ πῖονι. quanquam Etymologico-graphus in θαλερός, θαλερὸν δάκρυ, inquit, τὸ ἀπαλόν. Plura de malis Hesperidum si desideres, consule Spanhemium in de Num. Praestant. pag. 295. Meurs. Lacon. i. 12. Pierii Valeriani Hierogl. p. 76. MUNCK. Adde Spanh. ad Callim. H. Cer. vs. 11. pag. 669, 670, 671. Burm. ad Ovid. iv. Met. 636. Frondes harum arborum aureas fuisse ait etiam Euripides Herc. Fur. vs. 396. Hanc fabulam tangunt Schol. Euripidis in Hippolyto vs. 742. Eratosthenes cap. iv. Cataster. Haec mala a duobus draconibus fuisse servata docet Philostratus lib. ii. Icon. cap. 17. pag. 837. Haec mala aurea per opes Phoenicum explicat Bochartus de Colon. Phoenic. lib. i. cap. 24. pag. 477. Quid Juba Mauritaniae rex de hisce malis in commentariis Libycis scripserit, docet Athenaeus lib. iii. cap. 7. pag. 83. de hortorum Hesperidum situ Salmast. Exerc. Plinian. in Solin. pag. 264, 265. De Atlante fabulam alio modo refert Apollodorus lib. ii. pag. 131. item Schol. Apoll. Rhod. iv. 1396.

1 CANEM CERBERUM] Plutarch. Quaest. Rom. Tom. ii. pag. 285. κυνὶ δ' πάντων μάλιστα τ' ζῴων ἐπολέμησε, καὶ ὅ ἐστι αὐτῷ αἰεὶ ποτὶ πρᾶγμα πα- ρέχε καὶ Κέρβερος. καὶ ἐπὶ πᾶσι, τ' Λικυμνίᾳ παῖδος οἶοντος ἀπὸ κυνὸς φονεύθειτο ἀπὸ τ' Ἰπποκοονιδῶν, ἀναγκασθεὶς μάχῃ συνάψαι, τ' τε ἄλλων φίλων πολλὰς ἀπέβαλε, καὶ τ' ἀδελφὸν Ἰφικλέα. Hinc, ut Varro notat, apud Eundem paullo ante, πρὸς Ἡ- ρακλεῖ γυνονμήνης θυσίας — ἐδὲ φάνε) κύων ἐνθ' ἔδεσθ' ὄλων.

Ad C A P. XXXI.

2 ANTÆUM TERRAE FIL.] Cum Hygino faciunt Statius vi. Theb. 890. & Philostratus ii. Icon. 21. adde Olearii notam. & Schol. Lucani lib. ii. vs. 164. Contra Neptuni filius vocatur Antaeus a Schol. Apoll. Rhodii iv. Arg. vs. 1396. Tzetze ad Lycophron. vs. 663. Apollod. lib. ii. pag. 129. De hac fabula praeter laudatos viros egere Schol. Pindari O. Isthm. iv. vs. 87, 92. Celeb. P. Burm. ad Ovid. Ep. ix. Heroid. vs. 97. & S. Bochartus Geogr. Sacr. lib. i. cap. 24. pag. 476. Ab hospitibus necandis abhorruit Hercules. vide Plutarch. Tom. ii. pag. 262. Quaest. Rom.

3 CYGNUM . . . OCCIDIT. QUO CUM MARS VENISSET] Sic loquitur Hyginus, quasi locum caedis Cygni disertius expressisset. Sic Fab. xxxii. Ophiten interficere voluit, & regnum occupare. Hercules eo intervenit, & Lycum interfecit. Fab. xci. Is . . habuit taurum in deliciis. Quo cum satellites . . venissent, &c. Fab. cxx. ipsa coepit signum Dianae avellere. Quo rex cum intervenisset, &c. Fab. clxxxix. itaque commutat eum &c. Quo cum Cephalus venisset, &c. Cum quibusdam illud quo, in his pro ex qua causa accipi non opus est. confer Fab. lxxix. c. & alibi. Libentius exposuerim, quo casu vel quem ad casum. WOPKENS.

4 MARTIS FILIUM] Ex Pelopiā scilicet. Vide Apollod. lib. ii. pag. 118. Schol. in Hypothese si Trachin. Sophoclis. MUNCK. Varii fuere Cycni.

cum audiit, passus est se cum infula ad aram adduci. Busiris autem cum vellet Deos inprecari, Hercules eum clava ac ministros sacrorum interfecit, ³ Cygnum ⁴ Martis filium armis superatum occidit: ⁵ quo cum Mars venisset, & armis propter filium contendere vellet cum eo, ⁶ Jovis inter eos fulmen misit, atque ita eos distraxit. ⁷ Cetum, cui Hesionem fuit adposita, Trojae occidit. ⁸ Laomedontem patrem ⁹ Hesionem, quod ¹⁰ eam non reddebat, sagittis interfecit. ¹¹ Aethonem aquilam, quae Prometheo cor exedebat, sagittis interfecit. Lycum Neptuni

Cycni. Hunc ita describit Euripides Herc. Fur. 391.

Κύκνος ὃ ξενόδακτυλον
Τόξοις ὤλεσεν, Ἀμφανάγας
Οἰκῆτορ' ἀμύνον.

Martis filium vocant Schol. Pindari Olymp. Od. II. vs. 147. & ad Od. Olymp. x. vs. 19. & Schol. Aristophan. Ran. vs. 994. Hic vero Cycnus confunditur saepe cum Cycno Neptuni filio, quem Achilles in bello Trojano occidit. De cujus matre inter Mythographos non convenit. Consule Meziriac. ad Ovidii Epist. III. Heroid. pag. 237. de quo Cycno Athenaeus lib. IX. cap. 11. pag. 393. Schol. Theocriti Idyll. XVI. 49. Consule de Cycno, quem Hercules occidit, Micillum & Burmannum ad Ovid. XII. Met. 72. & alterum cum altero confundi videbis.

⁵ QUO CUM MARS VENISSET] putant illud quo adverbium esse, ac significare *in quem locum*. mihi secus videtur, quia nil de loco aliquo praeceffit. puto magis ita poni cum ellipsi prae-positionis *ex*, ut integre sit, *ex quo*, id est, *ex qua re*, *ex qua causa*, quia scilicet interfecerat filium Martis, ideo Mars venit, ultionem & poenas sumpturus. ita Fab. 274. *Quo cum Arcopagitae confederissent*. Item in Poët. Aitron. II. cap. 21. *ut Jupiter ei satisfacere videretur, inter sydera constituisse* (dicitur) *Quo ejus prior pars apparet ut tauri*. SCHEFF. Recte Cl. Schefferus dictum id censet pro *ex quo*. Vide ejus notas, & quae nos observavimus ad cap. 34. In epitaphio Vitalis Mimi lib. III. Catal. Pithoei: *Quo vos tam tristi turbatus deprecor ore*. MUNCK.

⁶ JOVIS] Juppiter. MICYLL.

⁷ CETUM] Habes fabulam infr. cap. 89. MUNCK.

⁸ LAOMEDONTEM PATREM HESIONES, QUOD EAM NON REDDEBAT, SAGITTIS INTERFECIT] Tollius conjicit *quod mercedem non reddebat*. Posset itidem *quod fidem non reddebat*: quo phrasi Valerius Maximus aliique usi. Sed nil novandum. Sic rursus Fab. 89. *Quod & ipsum Laomedon*

fraudavit, neque Hesionem reddere voluit. Reddere autem pro ex debito vel promisso dare, usitatissimum est. WOPKENS. Hesionem fabulam depinxit Philostratus Junior Icon. XII. mox Tollius recte legendum conjecit pro *eam*, *mercedem*. Consule Serv. ad VIII. AEn. 157.

⁹ HESIONIS] Ἀἰὼν & Hesionem. Observo in hoc scripto frequenter τὸ ἄ, poni, ubi in Graeco est η. quod deterioris aevi signum est. In Genealogiâ habuimus *Nimertis* pro *Nemertes*. Cap. 14. *Nilei* pro *Nelei*. Cap. 30. *Otrira* pro *Otrera*, quod etiam cap. 223. invenies. & cap. 52 *Myrmices* pro *Myrmeces*. 184. *Meropis* pro *Meropes*. Talia sunt apud Capellam lib. VI. *Hermionis* pro *Hermiones*. & lib. I. *Imarmine* pro *Imarmene*, quomodo minus vitiose exaratum vidi in membranâ Bibliothecae Leidensis. Apud Sidonium Carm. 23. *Hippocrenis*. Apud Servium ad II. Georg. 389. *Erigonis*, & ad III. 274. *Leucatis*. ad II. AEn. 514. *Daphni* pro *Daphne*. Apud Schol. Germanici Arcto, *Helicis* pro *Helices*. Apud veterem Commentatorem ad Horat. Od. 33. lib. I. *Myrtalis* pro *Myrtales*. Apud Pontium Passione Cypriani *Cimiteria* pro *Coemiteria*, ejusdem sunt generis: ut & illa apud Prudentium *Joannis* & *Erimus* ex Graeco Ἰωάννης & Εἰρμός. Pfy-chom. vers. 371. quorum prius est etiam apud Hieronym. Epitaphio Paulae, aliosque. apud Gregor. Dialog. III. cap. 33. *Syncopin*. apud Probum ad III. Georg. 293. *Musifetes*. & in canonibus Ecclesiasticis *Paracitus* ex Graeco Παράκλητος. Vide, quae praeterea hac de re notavi ad cap. 223. & Salmaf. ad Pall. pag. 307. MUNCK.

¹⁰ EAM] Fort. *Mercedem*. Tollius. MUNCK.

¹¹ AETHONEM AQUILAM] Aëton fortasse legendum. MICYLL. Alterutrum horum est ex glossa. puto scripsisse *Aëton eam*, quae. SCHEFF. Micyllus, *aëton fortasse legendum*. Non improbo quidem; sed addiderim *id est*, & scripserim, *aeton*, *id est*, *aquilam*. quod à more Hyginiano non esse alienum, discas ex iis, quae ad cap. 126. dixi. *Aëton* autem dictum puta pro *aëton*, ut *Phaeton* pro *Phaëton* apud Publum Varro-

M

nem,

ptuni filium, quod Megaram Creontis filiam, uxorem ejus, & filios
 1 Therimachum & Ophiten occidere voluit, interfecit. Achelous flu-
 vius in omnes figuras se inmutabat. Hic cum Hercule 1 propter
 Deianirae conjugium cum pugnaret, in taurum se convertit, cui Her-
 cules cornu detraxit, quod cornu 3 Hesperidibus, 4 sive Nymphis,
 donavit: 5 Quod Deae pomis replerunt, & 6 cornu copiae adpel-
 larunt. 7 Neleum Hippocoontis filium cum decem filiis occidit,
 quoniam is eum 8 purgare sive lustrare 9 noluit, tunc cum Megaram
 Creon-

nem, observante Fabio lib. 1. cap. 5. Sed dixi
 jam superius ad cap. 12. istas Graecanicarum
 vocum explicationes magnam partem glossmata
 mihi videri. Certe τὸ ἀquilam etiam heic glosse-
 ma visum Cl. Scheffero, dum legit, αἶτον eam,
 quae. Caeterum aquilam eam Typhone & Echidnā
 natam credere nos vult Pherecydes apud Apol-
 lonii Scholiasten ad lib. 11. vers. 1252. Haec
 scripseram, cum καὶ τῆς ἰδέας in mentem mihi
 venit, Hyginum forsan, qui ex Graecorum mo-
 numentis procul dubio harum fabularum par-
 tem non minimam collegit, deceptum fuisse
 Graeco epitheto αἶθων, quo αἶθρ' ornant Poetae,
 ut Homer. Iliad. O. 685. putasse, inquam, pro-
 prium esse nomen, cum adjectivum esset τὸ αἶ-
 θων in Graeco scriptore, ubi hanc fabulam inveni-
 nit. Si injuriosum hoc existimas, & ab Hygini
 doctrinā alienum, puta Graecum eum epitheton
 retinuisse, ut cap. 30. Leonem atrotum dixit.
 MUNCK. Consule Eust. ad Dionys. Perieg.
 vs. 1153. Schol. Apoll. Rhod. iv. Arg. 1396.
 quidam non huic Thebano, sed alii Her-
 culi adscribunt hoc facinus. Vide Philostrat. lib.
 11. cap. 3. de Apoll. Tyan. ubi Olear. de hac
 fabula agit.

1 THERIMACHUM] Sic etiam cap. 32. & 72.
 Cap. autem 162. Theromachum appellat. Sed ex
 Apollodoro rescribendum Therimachus, vel The-
 riomachus ex Scholiast. Hom. ad Odyss. A. 269.
 qui pro Opbite Creontiadem nobis exhibet. Hodi-
 tes videri posset fuisse, nisi ille Diodoro lib. iv.
 non ex Megara, sed Dianirā ei natus diceretur.
 Oxeas est Statiano interpreti ad lib. x. Theb.
 vers. 896. Sed vide notas ad cap. 162. MUNCK.
 Legē Therimachum. vide, quos laudat Schol. Pin-
 dari Od. Isthm. iv. 104.

2 PROPTER DEIANIRAE CONJUGIUM] Fabulam
 accurate narrat Schol. Hom. ad Iliad. Φ. 194.
 MUNCK. Consule Soph. Trachin. 19. Lact.
 ad Statii 11. Theb. 160. ad iv. Theb. 109. &
 Philostrat. Junior. Icon. iv. pag. 868.

3 HESPERIDIBUS] Lactantius Argum. lib. ix.
 Met. Najades fluminis filiae id cornu, quod ereptum

capiti erat, omnibus copiis autumnalibus repleverunt.
 An ergo scribendum Naidibus? non dixerim,
 cum nimis hoc ab altera scriptura remotum sit.
 MUNCK.

4 SIVE NYMPHIS] Glossam ista respiciunt, ni-
 si putas diversas eum conjungere opiniones vo-
 luisse. MUNCK.

5 QUOD DEAE POMIS] quomodo hic Deae,
 quae paulo ante Nymphae? puto litteram d
 transumptam ex priori voce, ac propterea quod
 ex scribendum. SCHEFF. Cl. Schefferus, Quod
 ex pomis. Si quid putes mutandum, legerim,
 Quod eae pomis. MUNCK.

6 CORNUCOPIAE] Cornu Fortunae appellat Ho-
 rat. Schol. ad lib. 1. Od. 17. & Arnob. lib. vi.
 Lactant. ad Stat. Thebaid. lib. iv. 106. Hercu-
 les autem dicens, se etiam tauros domuisse, cornu
 illius fregit, quod descendente (Leg. descendens)
 Cerberum rapturus secum tulit. Illud Nymphae omni-
 bus bonis repleverunt, datumque est Copiae, quae
 est ministra Fortunae. Unde in Boëtio legitur: Co-
 pia pleno cornu. Ex his verbis contendit Tilio-
 broga aetate posteriorem esse Boëtio Statianum
 interpretem. De quo licet non valde contende-
 rim, puto tamen praesentem locum ad hoc
 evincendum non valde esse idoneum: imo cor-
 ruptum heic censeo Lactantium, & in Boëtii lo-
 cum Horatium substituendum. Quod autem pleno
 cornu dixit, cum in Horatio lib. 1. Od. 17. le-
 gatur benigno cornu, ἀμείστημα dicas μνημονικόν,
 qualia apud sequioris aevi scriptores non pau-
 ca invenias. Sed eo confugere nihil est necesse.
 Leguntur haec Carm. Saecul. vers. 59. Appa-
 retque beata pleno Copia cornu. Aliter de hoc
 cornu fabulatur Scholiastes Sophoclis in Hypo-
 thesi Trachiniarum. Adde quae de eodem con-
 gessit eximius Theologus Fred. Spanhemius
 Hist. Job. cap. xv. Albricus: Ei tandem cornu
 dextrum evulsit, quod & Copiae Deae divitiarum
 dedicavit. Schol. Hom. ad Iliad. Φ. 194. Φασὶ
 ὃ αὐτὸν τὸ Ἀχελῶν παρ' Ἀμαλθεία (leg. Ἀμαλ-
 θείας) λαβόντα δῶναι τῷ Ἡρακλεῖ, καὶ τὸ ἴδιον ἀπαλα-
 γῆν. Et Tzetzes in Lycophr. p. 14. Καὶ δὲς πά-
 λιν

Creontis filiam uxorem suam, & filios ¹⁰ Therimachum & Ophiten interfecerat. Eurytum, quod Jolen filiam ejus in conjugium petiit, ¹¹ & ille eum repudiavit, occidit. Centaurum Nessum, quod Deianiram violare voluit, occidit. Eurytionem centaurum, quod Deianiram ¹² Dexameni filiam, speratam suam uxorem, petiit, occidit.

XXXII.

λὼν τὸ αὐτὸ, ἔλαβε παρ' αὐτῶ τὸ δ' Ἀμαλθείας κίερας, τ' Ἀρμονίης θυγατρὸς. Ita illi cum Schol. Sophoclis, ut & Eustath. in Dionys. vs. 431. MUNCK. Hoc cornu gestamen erat Priapi. vide P. Leopard. lib. ix. Emendat. cap. 19.

7 NELEUM HIPPI FIL. CUM DEC. FIL.] Iis, quae ad fab. x. scripsi de hac fabula, adde Interpr. ad Aelian. iv. V. H. 5.

8 PURGARE SIVE LUSTRARE VOLUIT] Recte Barthius pro *voluit*, *noluit*, emendat. Sed & illa, *sive lustrare*, mihi glossatoris, non Hygini videntur. Certe brevitati caeterae non conveniunt. SCHEFF. Dele hoc. Non enim Hygini, sed glossatoris est. MUNCK.

9 NOLUIT] Ita scripsi pro *voluit*, postulante id fabulâ. Vid. vet. Scholiast. Pind. & Triclin. ad Olymp. ix. Tzetz. Chil. i. 36. Apollodorus lib. ii. Ἀπώσαμνος, inquit, αὐτὸν Νηλέως ἀφ' οὗ αὐτὸς Εὐρύτην φίλιον. Notatum id jam Micyllo, Barthio, & Scheffero. Aelian. Var. Histor. iv. 5. Νηλέως αὐτὸν ἐβελομήδης καθήρα. Imperite interpres: Cum Neleus hospitio eum recipere *nolisset*. MUNCK.

10 THERIMACHUM] Apollodoro est Therimachus, & Pindaro, nec aliter hic scribendum videtur. Ophites memoratur & in Fab. 162. sed aliis hic non est filius Megarae. Adde Fab. seq. SCHEFF.

11 ET ILLE EUM REPUDIAVIT] Perperam. scribendum, *illa eum*. Vide Fab. 35. ibique notat. SCHEFF. Sic mox cap. 35. *Ille eum repudiasset*. Cl. Schefferus legit, *illa eum*. Dubito, an sit necesse. Ut Herculem heic Eurytus, ita apud Antoninum Liberal. cap. 21. Nicocreon repudiat Arceophontem; & Pelias infra apud Nostr. cap. 50. & 51. procos. Schol. Euripidis ad Hippolyt. vers. 545. Ἐμοὶ μὲν ἐν φασιν ἀτιμασθέντα τὴν Ἡρακλῆα πατρὸς Εὐρύτου καὶ ἀδελφῶν αὐτῶ (ἐπ' ἰδὼσαν αὐτὰς τὴν κόρην) πορβήσαν τὴν Οἰχαλίαν. Etiam apud Diodorum lib. iv. ab Euryto repulsam patitur. Adde Schol. Hom. ad Odyss. φ. vs. 23. MUNCK. Consule Servium ad viii. AEn. 291. Schol. Sophoclis in Trachin. vs. 270. 358. & Cel.

Burm. in Cat. Arg. in Eurytus. Aliam Eurytum, Actoris filium, Cteati fratrem, non aperto Marte, sed per insidias una cum fratre occidisse dicitur Hercules. Vid. Periz. ad Aelian. lib. iv. V. H. cap. 5. item Schol. Pindari Olymp. Od. x. vs. 30. Sunt, qui referant hunc Eurytum, de quo hic Hyginus agit, cum filio ab Hercule occisos esse, quod ab Euboeensibus tributa exigent. Vide Scythicum Tejum apud Athenaeum lib. xi. cap. 2. pag. 461. Idem tamen Hercules Pyraechmen Euboeensium regem Thebanis bellum inferentem interfecit adolescens. Plut. Parall. Tom. ii. pag. 307.

12. DEXAMENI FILIAM] Oenei filia est Apollodoro lib. i. pag. 25. & Hygino ipsi cap. 36. Alios tamen velle ait eam ex Dionysio & Althaea natam. Puto tamen reperisse auctorem, quem heic sit secutus Hyginus. Is est Bacchylides apud Hom. Scholiast. ad Odyss. φ. 295. Βακχυλίδης δ' ἀφ' ὧν οἶε) τὴν Εὐρυλίαν· φησὶν γὰρ ἐπιξενωθέντα Δεξάμηνον ἐν Ἡλιδὶ ὑβριστικῶς ἐπιχειρήσαντα τῇ ἑξενοδοχῶντι θυγατρὶ. Καὶ ἀφ' οὗτο ἡμετέρας ἀναγρεθῆναι καλέως τοῖς οἰκοῖς ἐπιστάτην. Quid sibi vult heic illud Δεξάμηνον? Scribo, Δεξάμηνον. h. e. hospitio susceptum à Dexameno. Restituit idem vocabulum Palmerius Diodoro lib. iv. pag. 238. Ἀπεσπῆκε ἐπαυλῆθε πρὸς Δεξάμηνον, cum antea legeretur περὶ Δεξάμηνον. Ergo leviter emendandus Lactantius ad Stat. v. Thebaid. 263. qui Dexaminum hunc appellat. Dexameni cujusdam meminit quoque Etym. auctor in Βῆρα, vel Callimachus apud eum Hym. iv. 102. Βῆρα τὴν Δεξάμηνον Βοόσασιν οἰνεάδαο. Immo is ipse est, cujus filiae petiisse nuptias heic Hyginus, & Apollod. lib. ii. pag. 192. tradunt. Adde Heins. notas ad Ovid. Ibin vers. 406. MUNCK. Consule P. Leopard. lib. iii. Emendat. cap. 5. & Spanh. ad Callim. H. Del. pag. 406. Oenei filiam vocat Schol. Apollon. Rh. i. Arg. 1212. cui praeivit Sophocles ipse Trachin. vs. 409. Adde Philostrat. Junior. Icon. iv. De Eurytione P. Leopard. l. i. & Burm. in Eurytion.

XXXII. *Megara.*

HERCULES cum ad canem tricipitem esset missus ab Eurystheo rege, & Lycus Neptuni filius putasset eum periisse, Megaram Creontis filiam uxorem ejus, & filios Therimachum & Ophiten interficere voluit, & regnum occupare. Hercules ¹ eo intervenit, & Lycum interfecit: postea ab Junone infania objecta, Megaram & ² filios Therimachum & Ophiten interfecit. Postquam suae mentis compos est factus, ab Apolline petiit dari sibi responsum, quomodo scelus purgaret. Cui Apollo fortem quod reddere noluit, Hercules iratus de fano ejus ³ tripodem fustulit, quem postea Jovis jussu reddidit, ⁴ & nolentem for-

Ad C A P. XXXII.

¹ EO INTERVENIT] Cl. Schefferus explicat eo tempore. Ego verius putem, ex eo, ea de causa. cap. praeced. Quo cum Mars venisset. cap. 120. Quo Rex cum intervenisset. Vide praeterea Notas ad cap. 34. Gloss. Philox. Intervēnit, βοηθεί. Possis alioqui dicere eo esse dictum pro ea ὀρχαίκα, ut & quo pro ad quae. Vide Sciopp. Gramm. p. 44. MUNCK.

² FILIOS INTERFECIT] Non conveniunt in narratione hac Mythologi. Schol. Pind. ad Isthm. Od. IV. vs. 114. Περὶ τὸ ἐν Μεγάρῃς (Leg. Μεγάρῃς) Ἡρακλῆς παίδων Λυσίμαχος φησὶ τινὰς ἰσορεῖν, μὴ ὑπὸ Ἡρακλῆος, ἀλλὰ ὑπὸ τινῶν δολοφονηθῆναι ξένων. οἱ δὲ Λύκον τὴν βασιλέα φασὶν αὐτὸς φονεύσαι. Σωκράτης δὲ ὑπὸ Αὐγείῃς (Leg. Αὐγείῃς) φησὶν αὐτὸς δολοφονηθῆναι &c. MUNCK. Ab ipso Hercule hos liberos interfectos docet Plutarchus de Superstit. Tom. II. pag. 167. item Euripides in Hercule Fur. qui tres filios & uxorem interemisse Herculem furis agitatum refert vs. 978. & seqq. quem sequitur Philostratus lib. II. Icon. cap. 23. & praeter hos etiam amasum, Stichium Aetolum, vita privasse eodem tempore, adfirmat Ptol. Hephaestio lib. VII. apud Photium, pag. 490. In hac fabula emendandus Lactantius ad Statii IV. Theb. vs. 571. Hic est Lycus, qui Megaram filiam suam Herculi dedit uxorem, & ob hoc a Junone in furorem versus est, & filios Hercules ex Megara susceptos Oxea, & Leontiadem occidit. Lego Ophiten, & Creontiadem. Creontiadem vocat eum ipse Lactantius ad X. Theb. 885. qui Creontiares ab Aenea Argivo & Pherecyde lib. II. inter hos Herculis filios numeratur, ut docet Schol. Pindari O. Isthm. IV. vs. 104. Euripides telo prostravisse, Pherecydes vero in

ignem jecisse adfirmat. Quo remedio postea suae mentis factus sit compos Hercules, docet Ptolemaeus Hephaestio lib. II. apud Photium pag. 474. Herculem a Sicalo docet Menecrates in Pindari scholiis, caedis contagio fuisse lustratum.

³ TRIPODEM] Servius ad AEn. III. 360. Tripodes fuerunt mensae in templo Delphici Apollinis, quibus superpositae Phoebades vaticinabantur. Μανθάνειν τελεποδα vocat Pindari Scholiast. ad Olymp. IX. ποσειδώνικόν Hypoth. Pyth. Cortinam Virgil. AEn. III. 92. Ubi in vocis originem inquit Servius, ut & Varro L. L. VI. Gloss. Philox. Cortina, Δελφικὸς τρίπους Ἀπόλλωνος. quod convenit cum illis, quae Plinius habet lib. XXXIV. 3. Plura suppeditabunt de tripode Rhodiginus lib. VIII. 16. Savaro ad Sidon. lib. VII. ep. 9. Oecum. in cap. XVI. Aët. Bernartius ad Stat. I. Thebaid. 509. Lactantius notat ibi, Tripodem esse speciem lauri, tres habentem radices, Apollini consecratam propter triplicem vim divinationis. Nam & sol, inquit, praeterita videlicet & praesentia cernit, & futura visurus est. Hoc habet ex Fulgentii lib. I. cap. 16. His Tripum quoque Apollini adjiciunt, quod sol & praeterita noverit, & praesentia cernat, & futura visurus sit. Adde quae notamus ad illa Fulg. verba. Tripodem ē lauru fuisse ostendit Paschal. Coron. lib. VIII. cap. 13. MUNCK. De tripode egit inl. Spanh. ad Callim. H. Del. vs. 90. a pag. 383. ad pag. 393.

⁴ ET NOLENTEM] Ante haec verba videntur excidisse aliqua, nec enim illud nolentem ad Herculem referri debet sed Apollinem. Forte scribendum, At Apollinem nolentem, &c. Consule Apollodorum lib. II. qui habet omnia, & quo modo post illud Apollinis oraculum fuerit venditus a Mercurio, SCHEFF. Apollinem nem-

sortem dare iussit. ⁵ Hercules ob id à Mercurio Omphalae reginae in servitutem datus est.

XXXIII. Centauri.

HERCULES cum in hospitium ad Dexamenum regem venisset, ⁶ ejusque filiam Deianiram devirginasset, fidemque dedisset, se eam uxorem ducturum, post discessum ejus Eurytion Ixionis & Nubis filius, Centaurus, petit Deianiram uxorem: cujus pater vim timens, pollicitus est se daturum. Die constituto, venit cum fratribus ad nuptias. Hercules intervenit, & Centaurum interfecit, ⁷ suam speratam abduxit. Item aliis in nuptiis Perithous ⁸ Hippodamiam Adraști filiam cum uxorem duceret, vino pleni Centauri conati sunt rapere uxores ⁹ Lapithis. ¹⁰ Eos Cen-

pe, quam vocem hinc excidisse censet Cl. Schefferus. MUNCK. Alia de Hercule Apollinis tripodem tollente refert Plut. de his, qui sero a Numine pun. pag. 557.

⁵ HERCULES OB ID] Pherecydes apud Hom. Scholiast. ad Odyssaeae Φ. 23. quod Iphitum Euryti filium occidisset. Adde Tzetz. Ch. 1. 36. Diodor. lib. IV. pag. 236. Cicerone auctore lib. III. Nat. Deor. alius ab Alcmenae filio hic fuit Hercules, qui cum Apolline de tripode concertavit. MUNCK. In hac fabula dissentiant Veteres. Cum Pherecyde faciunt Plut. in Theseo pag. m. 3. & Apollodorus lib. II. pag. 135. Iphitum non ab Hercule occisum esse, sed in Euboeam effugisse e Scholiis Sophoclis Trachin. vs. 358. observavit Celeb. P. Burm. in Iphitus. Cum Hygino facit Servius ad VIII. AEn. 300. Hanc servitutem Herculi exprobrat Aesculapius apud Lucian. Dial. Fabul. 5. De Omphale vide Athenaeum lib. XII. cap. 3. Ephorus apud Schol. Apoll. Rhodii 1. Arg. 1290. dicit αὐτὸν ἐκ τῆς ἀπὸ τοῦ Ὀμφάλου τῆς Λυδῶν βασιλίσσης. Postea Herculem libertate donatum Omphalae nupsisse, & ex ea procreasse Agelaum, juxta Apollodorum, ut notat Celeb. P. Wesseling. ad Simfonii Chronic. A. M. 2774. sed secundum Lact. ad Statii VIII. Theb. vs. 507. Hyllum & Amphitryonem memorant.

Ad C A P. XXXIII.

⁶ EJUSQUE FILIAM] Alii Oenei filiam faciunt. Vide Apollodorum & Pausaniam, sed in his est summa discrepantia scriptorum. SCHEFF.

⁷ SUAM SPERATAM] H. e. speratam uxorem suam, ut plene loquitur cap. 31. τὴν μνησδωμένην. Non curat distinctiunculam Grammaticorum. Nonius cap. 3. Virgo, antequam petitur,

sperata dicitur, dehinc promissa, vel pacta, vel sponsa dici potest. Arnob. lib. IV. Habent speratas, habent pactas, habent interpositis stipulationibus sponsas? MUNCK.

⁸ HIPPODAMIAM ADRASTI FILIAM] Hippodamiam appellat Schol. Stat. 1. Theb. 106. & Atracis facit filiam. Vide Apollod. lib. II. MUNCK. Ἰπποδάμειαν τὴν βεβέδανocat Schol. Homeri Iliad. A. 263. vide Miseriac. ad Ovid. Ep. II. Heroid. pag. 156.

⁹ LAPITHIS] De Lapitharum pugna Serv. & Philargyr. ad Virg. II. Georg. vs. 455. ad VII. AEn. 304. Lact. ad Statii II. Theb. 563. ad VII. Theb. 205. & quos laudat Perizonius ad Aelian. lib. XI. V. H. cap. 2. Unde hi Lapithae dicti sint, docent Schol. Apoll. Rhodii 1. Arg. vs. 41. & Spanh. dissert. v. de praest. & usu Num. pag. 383.

¹⁰ EOS CENTAURI] Ante haec verba posuerim τελείαν σφραγίδα. Deinde legerim: Eo centauri multos interfecerunt; at ab ipsis interierunt, vel, & ab ipsis &c. ut plurimos ex utraque parte cecidisse innuat. Schol. Homer. ad Odyss. Φ. 295. Ὑπὸ μέθης ὃ οἱ Κένταυροι προαχθέντες ἔδαν πῶν ἀετῶν τὰς γυναῖκας ἐπεχείρησαν. αἱ δὲ ὄργισθέντες ἀνείλον τὰς Κενταύρους. Cl. Schefferus emendat: eos Centauri multos interfecerunt; interfecit ab ipso interierunt. per ipsum intelligi volens Herculem. Sed interire ab aliquo satis Latine dicitur. Lactant. ad Stat. IV. 785. Ne à Saturno interiret. & Argum. lib. XI. Met. fab. 9. Quod Phocus à se interisset. Plinius de M. Marcello: Perit ab Hannibale. Lucanus: Quis nollet ab isto ense mori? Sallust. Jug. 17. Nisi qui ferro aut à bestiis interiere. In fabularum Indice huic libello praefixo habes lemmate cap. 265. Qui à Neptuno perierunt. Cap. 266. Qui ab Apolline perierunt. Probare tamen possis, ab ipso, si cogites illud non

Centaury multos interfecerunt, ¹ ab ipsis interierunt.

XXXIV. *Nessus.*

NESSUS Ixionis & Nubis filius, Centaurus, rogatus ab Deianira, ut se flumen ² Euhenum transferret, ³ ⁴ quam sublatam, in flumine ipso violare voluit. ⁵ Hoc Hercules, ⁶ cum intervenisset, & Deianira cum fidem ejus inplorasset, Nessum sagittis confixit. Ille moriens cum sciret sagittas Hydrae Lernaeae felle ⁷ tinctas quantam vim haberent

jam tum statim, sed postea accidisse. Vide Horatii interpretem veterem ad lib. II. Od. 12. Sed intercedit Lactantius ad Stat. Theb. v. vers. 263. qui has fabulas Hygino sublegit. Caeterum, quam heic Hippodamiam vocat Hyginus, Deidamia est Plutarcho in Theseo, Ischomache Propert. lib. II. el. 2. Sed ab Hygino stat Ovid. XII. Met. vers. 210. MUNCK.

¹ AB IPSIS INTERIERUNT] Deesse quid volunt. Et certe nullus in his sensus. Forte scriptum fuit, eos Centaury multos interfecerunt; interfecti ab ipso interierunt, sic, ut illud ipso ad Herculem referatur. Repetitio ejusdem vocis otiosa visa est librario. SCHEFF. Ita refert Ptolem. Hephaestio lib. v. apud Photium pag. 483. οἱ Κένταυροι φόνοντες Ἡρακλέα 219. Τυρσηνίας λιμὸν διεφάρησαν δειχθέντες ὑπὸ Σειρήνων ἡδυφάγας. & lib. VI. pag. 487. Ἐν τῇ Ἀλεξάνδρου Λυκόφρων. vs. 670.

Ποία δ' ἀνδρῶν σείρα κενταυρογενῶν.
τὰς Σειρήνας κενταυρογενέας εἶπεν. Omnes Centauros praeter Chironem occidisse Hercules memoratur ab Antisthene Socratico apud Eratosthenem Cataster. cap. 40.

Ad C A P. XXXIV.

² EUHENUM] Vide Schol. Apollon. lib. I. 1211. Serv. ad AEn. VIII. 300. Perperam Νέσων & Εὐνον ediderunt in Lycophr. Scholiaste. MUNCK. Consule Sophocl. in Trachin. vs. 564. Pausan. lib. III. cap. 18. Apollodor. lib. II. pag. 145. Philostrat. Junior. Icon. XVI. Laet. ad Statii IV. Theb. 833. & ad XI. Theb. 225. De Nessu Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 426.

³ QUAM SUBLATAM] possit videri legendum, eam; verum est hoc genus inter locutiones plebeias numerandum. supra Fab. 28. Hi cum Deianiam comprimere voluissent, quae cum non posset viribus eorum resistere. pro, ea, cum non posset. SCHEFF.

⁴ QUAM SUBLATAM IN FLUMINE IPSO VIOLA-

RE VOLUIT. HOC HERCULES CUM INTERVENISSET. . . NESSUM SAGITTIS TRANSFIXIT.] Hoc intelligit Munckerus, propter hoc. Equidem malim legi: *huc Hercules cum intervenisset*, &c. ob ista quae notavi ad Fab. 31. Ceteroquin tale quid ἀνακόλυσθαι esse puto, quo a vocibus *id*, *quod*, *hoc* &c. ita inchoatur periodus, quasi secuturum verbum esset, cum illis construendum, quod tamen non sequitur. Et saepius sic incipi orationem, ut initii illius deinceps minus accurate ratio habeatur, vidimus ad Cicer. Divin. II. 41. Quod Carneadem Clitomachus scribit dicere solitum, nusquam se . . . vidisse E. ubi verba ista nusquam se &c. plane abundare faciunt relativum quod. Plura ejusmodi Hygini loca sunt; in quibus Munckerus ad hanc Fab. aliasque, cum Scheffero ad Fab. 16. statuit ellipsin praep. propter, quam mihi quidem non probat. WOPKENS.

⁵ HOC HERCULES] Pro ob hoc, sicut quod pro ob quod. vide sup. Fab. 16. SCHEFF. H. e. propter hoc. Cap. 188. Hoc Neptunus ut vidit in pecora commutatos consumi, procos in lupos convertit. Sic quod pro ob quod, de quo dictum ad cap. 16. Id pro ob id cap. 108. 103. & 144. ubi & nos istam ellipsin antehac in notulis nostris odorati fuimus. Nec male ex vel ab subaudias. Infr. cap. 191. Quo Midas petiit, ut &c. 274. Quo judices cum confedissent. Catull. Carm. 14. munere isto Odissente odio Vatiniano. Tertullianus III. contra Marc. Hac causa vos connubio privavit honesto. Nep. Themist. 8. Hoc crimine absens proditoris est damnatus. Quintil. declam. 318. Hoc legato patroni vestri necesse est utrumque vestrum diligentius vivere. Addit praepositionem Seneca lib. I. Clem. cap. 20. Duabus a causis punire princeps solet. Ad eundem modum suum τὰ usurpant Graeci pro propterea. Vide Apollon. I. 1025. II. 15. MUNCK. Adde Celeb. P. Burm. ad Ovid. v. Met. 651. & in Animadv. ad Thomae Wopkensii Adversaria Critica in Obs. Misc. Vol. VIII. Tom. III. pag. 362.

⁶ CUM INTERVENISSET ET DEIANIRA CUM FIDEM] Etiam haec repetitio ad plebeium genus per-

berent veneni ⁸ sanguinem suum exceptum Deianirae dedit, & id ⁹ philtum esse dixit. Si vellet, ne se conjunx sperneret, eo juberet vestem ejus perungi. Id Deianira credens, conditum diligenter servavit.

XXXV. Jole.

HERCULES cum Jolen Euryti filiam in conjugium petiisset, ¹⁰ ille eum repudiasset, ¹¹ Oechaliam expugnavit. Qui ¹² ut a virgine rogatur, pa-

pertinet, cujus exemplum est in prius citatis ex fab. 28. huic simillimum. SCHEFF.

7 TINCTAS, QUANTAM &c.] Locus vitiosus. Scribe, *tinctas, ac quantam*. Nam, cum sciret, *quantam vim haberent tinctas*, non procedit. SCHEFF. Cl. Schefferus emendat, *tinctas, ac quantam*. Micyllus continenter sine inciso & vocali unâ auctius edidit: cum sciret *sagittas Hydrae Lernaeae felle tinctas quantam vim haberent veneni*. Quod esse recte dictum similia ejus locutionis exempla declarant. Plaut. Poenul. v. 2. 106. *Patrem atque matrem viverent vellem tibi*. Varro R. R. lib. II. pag. 387. *Armentarium meum crebro ut aliquid legat curo*. Ter. Ad. v. 7. *Demipphonem si domini est visam*. Idem alibi: *Scin me in quibus sim gaudiis* &, *Observe filium quid agat*. Eadem ratione dictum illud cap. 129. *Fructumque ejus ex nomine hospitis Oenos ut vocaretur instituit*. Cyprian. Tractat. 1. *Cum conspexeris & audieris deos tuos quid sint*. Confer Popin. in de usu Antiq. Locut. pag. 94. Hellenismum esse recte observat Linacer lib. VI. p. m. 496. Joan. cap. IX. 29. *Τέτον σὸν οἶδαμρ πῶθεν ἐστίν*. Sed noli dubitare, quin genuinam Hygino restituat lectionem Inlustr. Heinsii emendatio, *tincta*, h. e. quaecunque tincta essent. MUNCK. De locutione vide, quae Cl. Oudendorp. ad Hirtium de B. Africano cap. 20. p. 866. & ego ad Nepot. Thrasymb. cap. IV. congeffi. De re Sophocl. Trachin. 583. & Ptol. Hephaestio lib. II. apud Photium pag. 474.

8 SANGUINEM SUUM] Diodorus lib. II. *Semen, quod ipse in terram effudisset, cum sanguine, qui ex vulnere spiculi manasset, miscere jussit*. Schol. Horat. ad Epod. 3. *suo sanguine tinctam lanam dedisse Deianirae ait, & ex ea jussisse confici tunicam*. Euseb. Praep. lib. II. pag. 36. *Παρεκελεύσατο ἐν λαῶσιν τὸ ἐξ αὐτῆς πεσόντα γόνον, καὶ τέτω αἰσχυρίζασαν ἔλαον, καὶ τὸ δῶδ' ἐπέκλειον ἀποσαζόμενον αἶμα, χρίσας τὸ χιτῶνα Ἡρακλῆος*. MUNCK. Adde Sophocl. Trach. 567. & 581.

9 PHILTUM] Ovid. II. Art. A. 105. *Pallentia philtura venenis*. Gloss. Cyrill. *φίλτρον, amatorium*. *Amoris venena* venuste appellat Horatii Scho-

liastes in Epod. 17. Ipse Poeta epod. 5. *Amoris poculum*. *Irritamen amoris* Ovid. IX. Met. vers. 133. *Φιλίαν ἐπισπῶμαι θυμῷ μόνον* Tzetz. in Lycophr. p. 14. *Amatorium poculum* Paul. Recept. Sent. lib. V. Tit. 23. *Absolute amatorium* Plin. lib. XXV. 3. & Quintil. Declam. XV. MUNCK. Vide Soph. Trachin. vs. 593, 1158. Antea dixerat vs. 584. *Φρενὸς κληστήριον*. *φίλτρον ἔρωτος* dixit Aelianus lib. I. V. H. cap. 30. ubi Perizon. Ptol. Hephaestio lib. VII. apud Photium pag. 493. de Pane pisce *ἐν τέτω λίθον εὐερίπια & ἀστερίπια, ὃν εἰς ἥλιον τεθέντα ἀνάπτειται, ποιεῖν ἢ καὶ αἰσχυρίζασθαι*. ad alia transfertur vox. Pindar. O. Pyth. III. vs. 113. *καὶ τί οἱ φίλτρον ἐν θυμῷ μελιγάρυες ὕμνοι Ἀμύτρεσσιν τίθεν, ἐκτῆρα τοῖς κύνεσσιν*.

Ad C A P. XXXV.

10 ILLE EUM REPUDIASSET] Scribendum *illa*, non enim Eurytus eum sprexit, sed Jole. Ideo mox sequitur, *illa animo pertinacior*, nempe ante quoque fuit pertinax. Hoc vitium & supra fab. 31. notavi. SCHEFF. Rursus omissa particula &, quae forte absorpta est a syllaba praecedente. Certe cap. 31. ubi eadem, quae *haec*, narrantur, addita est. MUNCK.

11 OECHALIAM EXP.] Eurytus Oechaliae rex fuit, unde *Εὐρύτης πόλις* vocatur a Sophocle Trachin. vs. 74. ubi de variis *Oechaliis* agit Schol. ut & Schol. Apoll. Rhod. I. 1. vs. 87. & Cl. Burm. in Catal. Argonaut. in *Eurytus*. Hanc in Euboea insula sitam esse docet etiam Servius ad Virgil. lib. VIII. AEn. vs. 291. cur vero variae Oechaliae fuerint, docet Salmas. de L. Hellen. p. 362. Schol. Sophocl. Trachin. vs. 358. *Ἡρακλῆς εἶλε τὴν Οἰχαλίαν καὶ τὰς ἡμέρας ἀπέκλεινεν*. De hac Oechaliae expugnatione etiam Plutarch. de Oracul. Def. T. II. p. 417. & Apollodor. lib. II. p. 147.

12 UT A VIRGINE ROGATUR] Scribendum est, *ut rogaretur*. sententia est, hoc ideo fecisse, ut

parentes ejus coram ea interficere velle coepit. Illa animo pertinacior; parentes suos ante se necari est perpessa. quos omnes cum interfecisset, Jolen captivam ad Deianiram praemisit.

XXXVI. *Deianira.*

DEIANIRA ² Oenei filia, Herculis uxor, cum vidit, Jolen virginem captivam eximiae formae esse adductam, verita est, ne se conjugio privaret. Itaque ³ memor Nessi praecepti, vestem tinctam centauri sanguine Herculi qui ferret nomine ⁴ Lichan famulum misit. inde paululum,

rogaretur ultro ab Jole ad ducendam ipsam in matrimonium, fineretque vivere parentes. Ali- ter haec memorat Apollodorus. Sed non dubi- to, quin haec sit sententia nostri, isque alios secutus fuerit auctores. SCHEFF. *Rogaretur* emendat Cl. Schefferus. Vide ejus notas. Nobil. Hein- sius conjicit, *objurgatur*. AEquae sane illa, ac pater, ut ex sequentibus patescit, spernebat Herculem. MUNCK. Jolen Hercule Oechalia- m expugnante, de moenibus se praecipitem dedisse, & incolumem in terram devenisse, ven- to vestem sinuante, docet Plut. in Parall. T. II. p. 308.

I QUOS OMNES] Ante haec deesse quaedam videntur, in quibus fratrum Joles facta fuerit mentio. Eurytum enim Hercules cum quinque filiis interemisse fertur. Vide Tzet. Chil. I. 36. Serv. ad AEn. VII. 291. MUNCK. Vide Athe- naeum lib. XIII. c. 1. p. 560.

Ad C A P. XXXVI.

2 OENEI FILIA] Et *Althaeae*. Anton. Libe- ral. cap. 2. Perperam *Aethesia* dicitur apud Schol. Stat. II. Theb. 165. MUNCK. Vide Lactant. de hac fabula ad Statii XI. Theb. vs. 225.

3 MEMOR NESSI PRAECEPTIS] Lege, *praece- pti*. nempe ejus, quod dederat ille *ἰπποκένταυρον* cap. 34. Supr. cap. 12. *Responsi memor*. Cap. 69. *Memor sortium suarum*. 174. *Memor Parcarum prae- cepti*. Astron. II. 1. *Jupiter memor peccati*. Cy- prianus de Bon. Pat. *Adam praecepti immemor*, & *datae legis transgressor*. Video *Nessei praecepti* correxisse etiam Nob. Heinsum in orâ libri sui. MUNCK.

4 LICHAN FAMULUM] Serv. ad AEn. VIII. 300. *Vestem tinctam Nessi sanguine Lichae servo ad eam* (leg. eum, *perferendam dedit*. Scholiast. Apol- lon, ad lib. I. 1211. paedagogum Hylli Hercu-

lis filii facit. MUNCK.

5 ET ID SOL ATTIGIT] Lego & distingo: *Inde paululum, quod in terram ceciderat, ut id sol attigit, ardere coepit*. Venit idem in mentem Cl. Scheffero. MUNCK.

6 ET QUI REVOCARET, EUM CUI VESTEM DE- DERAT] Distinctio prava, non enim misit eum, cui vestem dederat, verum misit, qui eum re- vocaret. itaque post eum comma collocandum. SCHEFF.

7 ROTATUM IN MARE] E Boeotiâ in mare Eu- boicum. Apollod. lib. II. Ovid. IX. Met. 218. *Corripit Alcides, & terque quaterque rotatum Mit- tit in Euboicas tormento fortius undas*. Sen. Her- cul. Fur. 105. *Et circa furens Bis ter rotatum mi- sit*. Quintil. Declam. XVII. *Rotatos per abrupta molis jactus explicuit*. Lege, *mollis*. MUNCK. Sophocles in Trachin. vs. 792.

Μάρψας ποδὸς νιν ἄεθρον ἢ λυγίζει)
Ῥιπτεῖ πρὸς ἀμφίκλυτον ἐκ πόντος πέτρην.
Κόρης δ' ἰδὼν μιν ἐκράνεν μένος
Κρατὸς διαπαρένθη ἄματ' ὁ δ' ὄμω.

Cur dixerit ibi de cerebro *ἰδὼν μιν* Sopho- cles, docebit Athenaeus lib. II. cap. 24. pag. 69.

8 PYRAM CONSTRUXISSE] Hanc ab Hercule ipso constructam, à Poeante succensam narrat Apollod. lib. II. Zenobius Cent. I. 33. Scho- liaft. Hypoth. Trachin. Sophoclis. Sed hoc cum Hygino Philoctetae tribuit Hom. Scholiastes ad Iliad. Z. Μηδενὸς θελήσαντος ἄλλε ὑφάρψαι ἐν τῇ οἴτῃ Ἡρακλῆος πυρρὴν ἐν τῇ τελευτῇ αὐτοῦ, ὑφῆψεν δ' Φιλοκτήτης. Quod firmant Tzetzes ad Lycophr. pag. 131. Diodorus lib. IV. pag. 243. Ovid. lib. IX. Met. 234. Servius ad AEn. III. 402. VIII. 300. Lactant. lib. I. cap. 9. Cicero Tuscul. II. Dictys lib. I. Poeantis Philocteta, qui comes Her- culis post discessum ejus à Diis sagittas industriae praemium accepit. Tzetzes ad Lycophr. p. 14. Ed. Steph.

lum, quod in terram deciderat, & ut id sol adtigit, ardere coepit. Quod cum Deianira vidit aliter esse, ac Nessus dixerat, intellexit: ⁶ & qui revocaret eum, cui vestem dederat, misit. Quam Hercules jam induerat, statimque flagrare coepit. Qui cum se in flumen coniecisset, ut ardorem extingueret, major flamma exhibat. Demere autem cum vellet, viscera sequebantur. Tunc Hercules Lichan, qui vestem adtulerat, ⁷ rotatum in mare jaculatus est; qui quo loco cecidit, petra nata est, quae Lichas adpellatur. Tunc dicitur Philoctetes Poeantis filius ⁸ pyram ⁹ in monte Oetaeo construxisse Herculi, ¹⁰ eumque accendisse mortalitatem. Ob id beneficium Philocteti Hercules ar-

cus

Steph. τὰ δὲ τόξα αὐτῷ Ἡρακλῆς πρὸς Φιλοκτῆτη κα-
 ἔλιμπάνει, ὡς δὲ πατὴρ Φιλοκτῆτη Ποσειδῶν τῇ
 τελευτῇ ὑπογγήσασθαι. Adde Brodaeum Miscell.
 cap. 5. lib. 1. Morfimo Trachinio triste id mi-
 nisterium dat Hephaestion. Illas sagittas apud
 Sybaritas in Apollinis Halii templo consecrasse
 eum narrat Aristoteles Admirand. pag. 882. E-
 dit. Casaub. Confer Just. lib. xx. 1. Juvenalis
 Schol. de hac fabulā ad Sat. xi. vers. 63. *Qui
 in Oeta monte se incendit, non tolerans ardorem
 vestis, quam in sanguine Nessi tinctam uxor sua
 causa pellicis Deianira porrexit vestiendam.* Scri-
 pserim: *uxor sua Deianira causa pellicis porrexit
 induendam.* MUNCK. Sophocles ipse in Tra-
 chin. vs. 1211, 1270, 1273. ait Hyllum ab Her-
 cule coactum fuisse pyram exstruere & accen-
 dere, & Hyllum, licet invitum, comitibus
 suis iussisse, ut tollerent corpus patris, & in
 pyram inponerent vs. 1280. quam pyram ipse
 Jupiter accendisse dicitur a Juliano, monente
 inl. Spanhemio ad Call. H. Dian. pag. 241.
 Cum Hygino facit Philostratus cap. 5. Heroic.
 §. 1. & Philostratus Junior Icon. 17. ubi plura
 de Philoctete. De locustis ex Herculis rogo
 enatis, & terram pestis instar vastantibus Ptole-
 maeus Hephaestio apud Photium pag. 474.

[⁹ IN MONTE OETAEO.] In cacumine montis
 Oetae, quae Φρυγία dicta. Schol. Callim. ad
 Hymn. 111. Φρυγία ὄρεος Τραχίνου, ἐνθ' ἐκάθη ὁ
 Ἡρακλῆς. Arrianus apud Eustath. in Dionys. vs.
 809. Φρυγία καὶ τις τόπος Εὐρωπαϊκῇ πρὸς τὴν
 Οἰτῶν τὸ δὲ Τραχίνου ὄρεος, ἔτι καλεῖται ὡς τὸ
 ἐκεῖ πεφύχθαι τὸ Ἡρακλῆα καυθέντα. MUNCK.
 Adde inl. Spanh. ad Callim. H. Dian. vs. 159.
 & Sophocl. Philoct. vs. 725.

Σπερχεῖς τε παρ' ὄχθας, ἵνα ὁ χάλκ-
 ασις ἀντὶ θεοῖς πλάθῃ πᾶσι
 Οἷα πυρὶ παμφανῆς, οἷ' τας ὑπὲρ ὄχθων.

[¹⁰ EUMQUE ASCENDISSE MORTALITATEM.] Et

exuisse fortasse aut simile quid deest. MICYLL.
 Comeliniana habet *accendisse*, quod sensum ha-
 bet nullum. Micyllus putat, deesse hic, &
exuisse. Barthius emendat, *escendisse*, ac *exscende-
 re*, exponit *superare*. Sed *exscendere* pro *superare*
 usurpato, probandum erat idonei scriptoris au-
 thoritate. Mallem ergo: *adscendisse immortalita-
 tem*, ut *ascendere immortalitatem* dictum sit pro,
scandere ad immortalitatem, eo plane modo, *sicut
 ascendere coelos*, & id genus. SCHEFF. Micyl-
 lus in margine notavit, & *exuisse*, vel *simile
 quid forsan deest*. Editio Leidensis exhibet *accen-
 disse*. Atque ita legendum monuerat in Erratis
 Commelinus. forsan non male: ut per mortali-
 tatem innuat, quod mortale erat, & à matre
 traxerat. Vide Ovid. ix. Met. 252. Infr. cap.
 102. *Cum humanum corpus est exustum & ad immor-
 talitatem traditum.* Cyprian. Tract. iv. *Hercules,
 ut hominem exuat, Oeteis ignibus concrematur.*
 Lucianus Hermotimo: Καὶ ὅς ἐκεῖν, ἀποδαλὼν
 ὁπόσον ἀνθρώπειον εἶχε ὡς δὲ τὸ μητὸς, καὶ καθαρόν
 τε καὶ ἀκέραιον φέρων τὸ θεῖον, ἀνέπαυτο εἰς τὰς θεάς
 διδοικηνθεῖς (leg. διδοικηνθείς) ὑπὸ τῆς πυρὸς. Atque
 ita post corporea membra factus est Deorum curialis,
 ut loquitur Capella lib. 1. Quid si in Hygino
 legas, *ascendisse immortalitatem*? hoc esset, *ascen-
 disse coelos ad immortalem vitam inter Deos agen-
 dam.* Confer Zenob. i. 33. Apollod. lib. ii. p. 120.
 Lactant. lib. i. cap. 18. *Hunc à rogo, quo se vivum
 combusserat, ascendisse in coelum putaverunt.* Nubes
 nempe cum tonitru sublatum eum in coelum ve-
 xit. Quibus non dissimile est, quod de Jesu nostri
 ἀναβάσει narrat B. Lucas Act. i. 9. Confirmat
 me in istā conjecturā Cl. Schefferus, qui & ipse
 idem divinarat. Cyprian. Tract. i. *Ad immorta-
 litatem sub ipsā morte transitur.* Ad eundem mo-
 dum *humanitatem* dixit eam vitam, quae inter
 homines agitur, Servius ad AEn. viii. 300. Vi-
 de heic vanitatem mythologorum: coelum
 ascendisse Herculem narrant; quem tamen Ho-
 merus conveniri apud inferos facit ab Ulyssē,

N

sicut

cus & sagittas donavit. Deianira autem ¹ ob factum Herculis ipsa se interfecit.

XXXVII. *Aethra*.

NEPTUNUS & AEgeus, Pandionis filius, in fano Minervae cum Aethra ² Pitthei filia una nocte concubuerunt. Neptunus quod ex ea natum esset, AEgeo concessit. Is autem postquam à Troezenae Athenas redibat, ³ ensen suum sub lapide posuit, & praecepit Aethrae, ut ⁴ tunc eum ad se mitteret, cum posset eum lapidem adlevare, & gladium pa-

tris

sicut caeteros, qui excefferant vita, ut Cícero observat lib. III. de Nat. Deor. Veram tamen lectionem, ut finem aliquando faciam, putem, *accendisse mortalitatem*. Ita Lactantius dixit Argum. lib. XIV. Met. *mortalitatem abluere*. MUNCK. Theocritus Idyll. XXIV. 81. de hac pyra *ἡ πάντε πυρὰ Τραχίνοι ἐξεί*. Tzetzes ad Lycophron. vs. 1327. dicit, Herculem immortalem esse factum, quia Juno ubera ei rogatu Palladis praeberat, alias causas profert ad vs. 1350. De Herculis immortalitate consulendi Servius ad Ecl. VIII. 30. Inl. Spanh. ad Callim. H. Dian. p. 240, 241. Circa Hecatombaeonem mensem, hic me praecipitante, mortalitatem exuisse Herculem adnotat e Petiti Comm. ad L. A. Celeb. P. Burm. ad Ovid. lib. IX. Met. vs. 105.

I OB FACTUM HERCULIS] Doctissimus Jacob. Perizonius legit: *ob fatum Herculis*: i. e. mortem, exitium. Sic fab. 141. *Quibus fatalis fuit Hercules*. h. e. causa exitii. Probo conjecturam. Nihil frequentius ista locutione cum apud alios quosvis scriptores, tum praesertim poetas. Ad eundem modum locum hunc emendaverat in libro suo Nob. Heinsius. Lactant. eâ de re in Argum. lib. IX. Met. *Deianira re audita ipsa se interfecit*. Suspendisse se narrat Apollod. lib. II. MUNCK. Suspendisse se Deianiram testatur etiam Schol. Hypoth. Trachin. Sophoclis. ipse vero Sophocles in eadem Tragoedia vs. 947. tradit, se ancipiti gladio interemisse:

Ὅρα μὲν αὐτὴν ἀμφιπλῆγι φασγάνῳ
Πλάσσειν ὅφ' ἦπαρ καὶ φρένας πεπλημνίσκω.

De Deianirae liberis ex Hercule v. Schol. Sophocl. Trachin. vs. 54.

Ad C A P. XXXVII.

² PITTHEI] Ita reposui pro *Pithei* ex cap. 79. Graecis est Πιτθεύς. *Pitheus* vitiose etiam Lactantio dicitur lib. VII. Met. Argument. ubi

hanc fabulam habes; ut & apud Apollod. lib. III. Etym. *Αἰθρα τὸ κοινόν. καὶ Ἀπικὸν αἰθρη. σημαίνει ὃ δύο κύριον ὄνομα Αἰθρη Πιτθεῖ θυγάτηρ*. Ovid. Heroid. X. 131. *Nec pater est AEgeus, nec tu Pittheidos Aethrae Filius*. MUNCK.

³ ENSEM SUUM] Et calceos, ut volunt Apollodorus, Lactantius, Plutarchus, Etymol. Auctor, Eustath. in Dionys. p. 129. & Callimachus apud Tzetzen in Lycophr. vs. 491. nec non Crates apud Hom. Schol. ad Iliad. A. 740. Lapidem, sub quo posuit, *πέτραν κολυραίαν* vocat Callim. MUNCK. De hoc ense consule, quos laudat Celeb. Burm. ad Ovid. lib. VII. Met. vs. 422.

⁴ TUNC EUM] Praecessit, quod ex se natum esset. Sententiam ergo magis, quam verba respexit. MUNCK. Familiaris Auctoribus modus iste loquendi, de eo, quod est in utero matris. Theocritus Idyll. XVIII. vs. 21:

Ἡ μέγα τοί κε τέκοιτ', εἰ μητίετ' ἵκλειν ὁμοῖον.

Consule tu, Lector, Observ. Miscell. Jul. Aug. & Sept. 1734. pag. 6. Lucianus in Timone §. 870. καὶ τὸ γυνήθεό μιν, ἄρρεν γ' ἔσται, Τίμωνα ἤδη καλῶ Herodotus lib. I. cap. 112. *τέτοκα ὃ θεός* dixit, quia partus iste editus nunquam lucem adspexit. eum per synthesein dixit.

⁵ INDICIUM COGNITIONIS] Insignia ingenuitatis appellat cap. 187. *γνωρίσματα* Graeci. Parthen. Erot. cap. I. *Περμελόμην τὴν ζώνην δίδωσι τῇ κόρῃ, κελδῶν ἡβίσαν* (leg. *ἡβήσαν*) τῷ πατρὶ φυλάττειν, ὅπως ἔχη γνῶρισμα, ὅπῃτ' ἀν' ἀφίκοιτο πρὸς τὸ πατέρα αὐτὴ εἰς Καῦνον. cap. 3. *συμβόλια* appellat. Pertinet huc historiola illa, quam in voce *Κελδί* narrat Etymologicographus. ubi notandum *Πρέτανον* ab eo appellari, qui *Βρετανὸς* est Parthenio cap. 30. MUNCK.

⁶ EOSQUE QUI ILLIC TUM ITINERI] Videtur nonnihil deesse. MICYLL. Micyllus etiam hunc

tris tollere: ibi fore indicium cognitionis filii. Itaque postea AEthra peperit Theseum. Qui cum ad puberem aetatem pervenisset, mater praecepta AEgei indicat ei, lapidemque ostendit, ut ensẽm tolleret, & jubet eum Athenas ad AEgeum proficisci, ⁶ eosque, qui illic tum ⁷ itinera infestabantur, omnes occidit.

XXXVIII. *Thesei labores.*

⁸ CORYNETEM ⁹ Neptuni filium armis occidit. ¹⁰ Pityocamp̃ten, qui ¹¹ iter gradientes cogebat, ut secum arborem pinum ad terram flecterent:

hunc locum habet pro hiulco. Mihi nil deesse quidquam, sed trajecta quaedam & corrupta videntur. Itaque sic ista scribo: Qui eos, qui illic tum itinera infestabant vi, omnes occidit. SCHEFF. Cl. Schefferus emendat: qui eos, qui illic &c. Micyllus quaedam deesse censet. MUNCK.

⁷ ITINERI INFESTABANTUR] Cl. Schefferus emendat: *Itinera infestabant vi.* Mihi persuasissimum est debere legi, *itinera infestabantur.* Vide Notas ad cap. 18. Lactantius: *Multos latrones Isthmum obsidentes interfecit.* MUNCK.

Ad C A P. XXXVIII.

⁸ CORYNETEM] Sic a clava, quam gestabat dictum, cum verum ejus nomen esset *Periphetes*. Apollodorus in fine operis. Pausan. in Attic. SCHEFF.

⁹ NEPTUNI FILIUM] Apollod. lib. III. pag. 206. & Hygino ipsi cap. 158. est Vulcani filius: quibuscum facit Ovid. lib. VII. Met. 438. *Clavigeram vidit Vulcani occumbere prolem.* Κορυήτης dictus est à κορυή, quam ῥόπαλον interpretatur Hom. Schol. ad Iliad. H. 141. Verum hominis nomen erat *Periphetes*. Lactant. Argum. Met. VII. Ovid. *Periphitum latronem Vulcani filium juxta Epidaurum.* Leg. *Periphetem.* Hesych. Περειφήτης, ὁ Κορυήτης. MUNCK. Plutarchus in Theseo pag. m. 4. B. Καὶ πρῶτον μὲν ἐν τῇ Ἐπιδαυρείᾳ Περειφήτην, ὅπλα χρώμενον ΚΟΡΥΝΗ, καὶ ἀφ' οὗ τῆτο ΚΟΡΥΝΗΤΗΝ ἐπικαλεῖσθαι, ἀπ' οὗ μὲν αὐτὸ καὶ καλύοντες ἐπεάγειν, συμβαλὼν ἀπέκλεινεν. Fuit & alius *Periphetes* Mygdoniae rex ab Oethone Neptuni & Ossae filio, rege Chersonesi Thraciae, interfectus. Conon Narrat. 10. apud Photium pag. 429. De hoc *Periphete* vel *Corynete* latius egit Meurfius in Theseo cap. 5. ad quem lectorem ablegamus, si in Thesei labores diligentius inquirere velit,

¹⁰ PITYOCAMP̃TES] Etiam hic sic dictus est, non vero nomine, sed quod inflecteret pinos arbores. Nomen enim verum *Sines* habuit. SCHEFF. Pityocamp̃tes is *Sinis* est. Schol. Pind. Hypoth. Isthmion Pindari: Ὁ ὃ Σίνις Ποσειδῶντος παῖς, ὃς δένδρα κάμπτων, εἴτα συνδισμῶν εἰς ταῦτα τὰς παλαιότητας, ἀθρόως ἀφιεῖς τὰ δένδρα ἕτα διέφθειρον. *Sinis* per duplex v scribitur apud Aristotelem, Euripidem & Xenophontem. Ovid. VII. Met. 441. *Occidit ille Sinis, magnis male viribus usus.* MUNCK. V. Meziriac. ad Ovid. II. Epist. Heroid. pag. 139.

¹¹ ITER GRADIENTES] Barthius emendandum putat, *iter tragredientes.* Atqui paulo post eodem modo noster. Neque *iter gradior*, deterius, & *iter ingredior*, quod usurpant optimi scriptores. Columella sane ad eundem modum habet *viam gradior* lib. VI. c. 37. *Uterque sexus viam recte graditur*, ambulat, iter facit, sicut & *iter graditur*. SCHEFF. H. e. viatores, *viantes* dicerent Apulejus & Prudentius. Παρομποροδρόμους τὴν ὁδὸν appellant οἱ ὅ. Thren. I. 12. Opportune Cl. Schefferus ita *viam gradi* dixisse Columellam observat. Propert. lib. I. El. 1. *Nec meminit notas, ut prius, ire vias.* & lib. III. El. 15. *Scironis medias sic licet ire vias.* Ita corrigit Nob. Heins. ad Ovid. Met. p. 392. Confer Sanct. lib. III. in verbis *Ambulo & Eo.* Heins. notas ad Ovid. I. Fast. 122. Cyprianus Tract. I. *Ambulavimus solitudines.* Apul. Met. 11. *Sed cum primam plateam vadimus.* Propert. lib. I. El. 8. *Destitit ire novas Cynthia nostra vias.* & lib. II. El. 10. *memento Hoc iter ad lapides cana venire meos.* Ita legere malim, quam *itere.* Willer. Paraphr. Cant. Salom. pag. 41. *Iter arctum progredientes.* Apulejus libr. de Philos. *Qui per haec profectus securo gradu virtutis viam graderetur.* Ita legit Stewechius, non *via.* Excerpta Festi MSS. *Profecturi viam Herculi aut Sanco sacrificabant.* Barthius corrigi vult, *ibi tragredientes.* Atqui *ed* sic potius

rent: ² quam qui cum eo prenderat, ille eam viribus missam faciebat, ³ ita ad terram ⁴ graviter elidebatur, & peribat; hunc interfecit. ⁵ Procrusten Neptuni filium: ad hunc hospes cum venisset, si longior erat, minori lecto proposito, reliquam corporis partem praecidebat: sin autem brevior statura erat, lecto longiori dato, incudibus subpositis extendebat eum, usque dum lecti longitudinem aequaret: hunc interfecit. Scironem, qui ad mare loco quodam praerupto sedebat, & qui iter ⁶ gradiebatur, cogebat eum sibi pedes lavare, & ita in mare praecipitabat: hunc Theseus pari leto in mare dejecit, ex quo ⁷ Scironis pe-

tius scripisset. Cap. 187. *Theseus cum ea iter faceret.* MUNCK. Sic natate freta pro per freta Virgil. lib. III. Georg. vs. 260. dixit. Vide Serv. ad 1. AEn. vs. 71. & III. AEn. vs. 191. qui recte docuit, figuram esse Graecam. *Vagari terras, ambulare maria.* V. Broukh. ad Propert. II. 21, 22. & *ire iter* defendit etiam Cl. Oudendorp. in Hirtio de B. Africano cap. 75. sic Sophocl. Ajac. vs. 886. *μολαῖν κέλευθον. βαρύνει ὁδὸν* Apoll. Rhod. lib. I. Arg. vs. 988. & *πολλὰς ὁδὸς ἐλθόντα* Sophocl. Oed. Tyr. vs. 67. Aelian. lib. III. V. H. cap. I. *καὶ τὴν ὁδὸν ἐκείνην ἔχον*.

1 QUAM QUI CUM EO] An scripsit, *quam quum quis cum eo?* Ita sane postulat sententia; vel *ubi quis cum eo.* MUNCK.

2 QUAM QUI CUM EO PRENDERAT, ILLE EAM VIRIBUS MISSAM FACIEBAT, ITA . . PERIBAT] Munckerus conjectat *quam quum quis* vel *quam ubi quis cum eo p.* Atque id quidem elegantior sermonis ratio postulat. Non desunt tamen exempla, in quibus *qui* pro *si quis* adhibetur. Commodianus Instruct. L. *vincere qui poterit aut latere, magna tropaea.* Cicero de Leg. II. 8. *Qui secus faxit, Deus ipse vindex erit.* & c. 9. *quique non paruerit, capitale esto.* de Fin. I. 16. *sic* cuius in mente consedit, hoc ipso quod adest, turbulenta non potest fieri. ubi vix ausim cum viris doctis, *sic si* cuius & c. WOPKENS.

3 ITA AD TERRAM] Et heic more suo omittit copulam &. Paulo aliter & verius haec narrat Diodorus lib. IV. pag. 262. MUNCK.

4 GRAVITER ELIDEBATUR] Mallet *illidebatur*, nam *elidi*, est frangi & comminui, non affligi. vid. inf. c. 116. SCHEFF. Mallet Cl. Schefferus *illidebatur*. Sed sic *allidebatur* potius dicendum esset. Seneca Tranquill. cap. 3. *Qui non alliserit virtutem, nec absconderit.* Lactant. lib. IV. cap. 21. *Diripi pueros, allidi parvulos.* Pf. CI. 11. *Elevans allisisti me.* Dubito tamen, an quicquam mutari debeat, cum & aliis pro *ad terram dari* & *affligi* poni an madvertam. Fulgent. ad Monimum pag. 21. Edit. Bas. *Praevenit elisum ut*

furgat: subsequitur elevatum ne cadat. Fulgent. Planciades Contin. Virg. *Exaltatus quis in superbiam duplum eliditur.* Myth. lib. II. 17. *Subito erectiones, subito elisiones sustineant.* Vetus interpres Ecclesiastici cap. I. vers. 39. *Et revelet Deus absconsa tua, & in medio synagogae elidat te.* Graeca exemplaria habent, *καταβαλεῖ σε.* & cap. VIII. vers. 13. *Ubi non est adjutorium, elidet te.* Ubi idem verbum occurrit in Graecis exemplaribus. Fulgent. Ruspenf. Epist. VI. *Profecto invenies & praecedentem gratiam, quod potest elisus surgere.* Auctor Coenae Cypriano adscriptae: *Ad terram elisit Daniel.* Chrysol. Serm. XV. *Ut levaret jacentes, elisos erigeret.* Ita & apud Tertull. de Resurr. Carn. cap. 34. *τὸν relevare*, cap. 47: *τὸν suscitare* opponitur *elidere*. Plura ad Fulgent. Pausanias Corinthiacis narrat eum victos a se curvatis ad terram diversarum pinorum ramis alligasse, ut, cum ad suam naturam rediissent arbores, discerperentur. Sed idem, quod aliis fecit, ipse à Theseo passus est. Unde *curvatas in sua fata trabes* merito dixit Propert. lib. III. 20. MUNCK.

5 PROCRUSTEN] Pausan. lib. I. *Πρὸς τέττα τὰς Κηφισῶν λεγὼν Πολυπήμονα τένομα, Περικρέτιον δὲ ἐπικλησιν, Θησδὲς ἀπέκλεινε.* Sed quae de Procruste heic narrat Hyginus, Sinidi tribuuntur ab Euripidis Schol. ad Hippol. vers. 977. *Ἦν, ἰν-quit, ὁ Σίνις ἔτε- ὑὸς Πήμονος, ὡς τὸ Ἰδμεὺς ξενοκτενῶν, ὁ καὶ Πιτυοκάμπτης.* Vide ibi caetera. MUNCK.

6 GRADIEBATUR, QUI COGEBAT] Haec foede sunt trajecta, scibendum enim, & *qui iter gradiebatur, eum cogebat sibi* & c. SCHEFF. Sustuli, quod inter has voces erat, comma. Atque ita hic locus perspicuus est, nec traiectione ullâ indiget. Ad verbum poene ex Diodoro haec esse translata notavit Barthius ad Stat. Tom. II. pag. 104. MUNCK. V. Meziriac. ad Ovidii II. Epist. Heroid. p. 141.

7 SCIRONIS PETRAE] *Infames Scirone petras* appellat Stat. I. Theb. 339. Ubi Schol. *Hic Sci-*

petrae sunt dictae. ⁸ Cercyonem Vulcani filium ⁹ armis occidit. Aprum, qui fuit ¹⁰ Cromyone, interfecit. Taurum, qui fuit ¹¹ Marathone, quem Hercules ¹² à Creta ad Eurystheum adduxerat, occidit. ¹³ Minotaurum oppido Gnosi occidit.

XXXIX. *Daedalus.*

DÆDALUS ¹⁴ Euphemi filius, qui ¹⁵ fabricam à Minerva dicitur accepisse, ¹⁶ Perdicem sororis suae filium propter artificii invidiam,

Sciron hospites suos vel transeuntes saxo residens co-gebat sibi pedes lavare, & eos ex improvise praecipitabat. Confer Ovid. vii. Met. 448. Schol. Euripid. ad Hippol. 980. Σκιρωνίδες πέτραι sunt Diodoro & Lucian. Tom. i. pag. 200. Edit. Bened. Corruptè petrae Scyrades ediderunt apud Lactant. ad iii. Theb. pro Scironides. quomodo & heic forsan restituendum, quanquam non valde est necesse. Schol. Nicandr. pag. 16. Ed. Col. Σκίρων ἢ ὄρεος μετὰ Μενάδων καὶ Κορίνθους κείμενον, ὅπερ τινὲς Σκιρωνίδα πέτραι καλεῖται. Lactant. in Argum. Ovid. Met. lib. vii. Scironides petrae sunt nominatae ab ejus nomine. Σκίρωνίδες legitur in ἀνέμων θεῶν, Aristotelis. perperam. Senec. Hippol. 1033. Et scelere petrae nobiles Scironides. vers. 1225. Scironia saxa appellat. MUNCK. V. Mezi-riac. ad l. l. p. 142. nec non Auderum Herculis amasium de Herculis rogo nuntiantem interfecit. Ptolemaeus Hephaestio apud Photium pag. 475. Centaurum Lamiae filium adulterum juxta quosdam a Theseo interfectum idem refert pag. 479.

⁸ CERCYONEM] Ovid. *Cercyonis letum vidit Cerealis Eleusin.* Vide nostrum cap. 187. Neptuni eum facit filium Gellius lib. xv. 21. MUNCK.

⁹ ARMIS OCCIDIT] Hoc est, ulnis, ut opinor. Ita sane historia docet, ex qua compressum ulnis brachiisque scimus periisse. Festus in *Armillas.* Antiqui bumeros cum brachiis armos vocabant. SCHEFF.

¹⁰ CROMYONE] Legendum est *Crommyone*, ex Diodoro, Strabone, ac plerisque aliis scriptoribus. SCHEFF. Ita & Lactant. Argum. lib. vii. Met. Ovid. Sed perperam. *Crommyone* Vir Cl. Κρομμύωνα scio appellari Diodoro lib. iv. & Plutarcho in Theseo. Minori tamen mutatione heic legas, *Cromyone.* Κρομμύων est Pausaniae pag. 86. Edit. Wechel. quod convenit cum Ovidiano versu, qui est lib. vii. Met. 436. Quodque suam securus arat *Cromyona* colonus. MUNCK. Plutarch. in Gryllo. T. ii. p. 987. Ἀλλὰ καὶ ΚΡΟΜΜΥΩΝΙΑΝ τινὰ ΣΥΝ ἀκούεις, ἢ πορφυρεὰ ποτὶ καὶ,

ἄλλου θύειον ἔσα, τῷ Θησέϊ παρέχε.

¹¹ MARATHONE] In qua civitate nutritus dicitur Theseus. Lact. ad Statii xii. Theb. vers. 194.

¹² A Creta] Pro ex Creta. Sic Flor. i. 24. *Allatas à Graecia leges decem principes lecti, jubente populo, conscripserant.* Just. xii. 14. *Se à Macedonia evocatum arbitrabatur.* MUNCK. De hujus tauri caede Lactant. ad Statii v. Theb. 430.

¹³ MINOTAURUM OPPIDO GNOSI] Illud oppido pro glossmate habeo. SCHEFF. Illud oppido pro glossmate habet Cl. Schefferus. non accedo. Cicero v. ad Atticum epist. 18. *In oppido Antiocbiae.* Vide Voss. de Construct. cap. 2. MUNCK. Consule Davis. & Cl. Oudendorp. ad Hirtium de B. Africano cap. 28. & 36. & ad cap. 87.

Ad C A P. XXXIX.

¹⁴ EUPHEMI] *Eupalami* alii. MICYLL. Micyllus suspicatur *Eupalami.* Verum alii hunc ejus faciunt parentem, quod ex Tzetze novimus. SCHEFF. Correxeram cum Micyllo *Eupalami*, quod ita Apollodorum lib. iii. pag. 205. Diodorum lib. iv. pag. 276. Serv. ad AEn. vi. 14. Lactant. Argum. lib. viii. Metam. imo Hyginum ipsum cap. 244. & 274. velle observassem, cum *Euphemum* ejus patrem etiam à Tzetze appellari docuit me Cl. Schefferus. Sed locum invenire haecenus non potui. Certe Chil. i. 19. & xi. 394. *Eupalamo* eum natum cum aliis scribit. Quaerant alii felicius. MUNCK.

¹⁵ FABRICAM] Cicero ii. de Nat. Deor. *Pi-ctura & fabrica, ceteraeque artes.* SCHEFF.

¹⁶ PERDICEM SORORIS SUAE FILIUM] Ita & infr. cap. 274. eum juvenem appellat: nec non cap. 244. ubi ista legas: *Daedalus Eupalami filius Perdicem sororis suae filium propter artificii invidiam.* Cl. Schefferus emendat: *Perdicis sororis.* filium enim *Attalum* vel *Accalum*, sororem *Per-*

diam, quod is primum ¹ ferram invenerat, ² summo tecto de-
jecit. Ob id scelus in exilium ab Athenis Cretam ad regem Mi-
noem abiit.

XL. Pasiphae.

³ PASIPHAE Solis filia, uxor Minois, sacra ⁴ deae Veneris per ali-
quot annos non fecerat. Ob id Venus amorem infandum illi objecit,
ut taurum, ⁵ quem ipsa amabat, alia amaret. ⁶ In hoc Daedalus exul
cum

dicem vocari observat. Sane sororem Daedali *Perdicem* appellat sub finem lib. III. Apollodorus, filium autem *Talum*. A quo longe alius est, qui corrupte *Taliris* dicitur à Juven. Schol. ad Sat. XIII. vers. 97. Hellanicus vero apud Eurip. Schol. ad Orest. 1650. *Tantalum*, Suidas Κάλων, ut & Lactantius loco modo adducto. qui patrem illum Perdicis fuisse vult; Tzetzes *Attalum* vocat. Ἀντίλε, inquit, πᾶσα Περδικῆς ἀδελφῆς καλῶμενον Ἀττάλον. nihil tamen mutandum. Nam Perdicem invenisse ferram cum Hygino cap. 274. scribit etiam Fulgent. lib. III. Myth. at matrem ejus non *Perdicem*, sed *Polycastem* facit. De Perdice, ferrae inventore, praeterea consentiunt Gloss. MSS. ad Virg. Georg. I. 143. & Servius itidem, cujus haec sunt verba: *Dicitur Perdix sororis Daedali filius circum ¹ & ferram invenisse.* Et ad AEn. v. 14. *Occiso Perdice sororis suae filio.* Adde his Ovid. lib. VIII. Met. 237. Sidon. lib. IV. epist. 3. & quae notavit Meurs. Athen. Att. lib. II. cap. II. MUNCK. Τάλως, verum Perdicis filii nomen fuit, quem ex arce Minervae Daedalus praecipitavit, ut docet Cl. Wesseling ad Ed. Simsonii Chron. Cathol. A. M. 2773. qui distinguendus ab alio Talo, de quo Apollodor. lib. I. pag. 67, 69. juxta quem idem etiam *Taurus* dicitur. Meursius in Creta lib. ult. cap. 14. quibus addi potest Celeb. P. Wesseling. ad Simsonii Chronic. p. 343.

¹ SERRAM] Et *circinum*. Hyg. 274. Lactantius & Servius iis, quos modo dixi, locis. MUNCK.

² SUMMO TECTO] Ex arce Minervae, ut est in Gloss. Virgilianis, & quod idem est, ἐν τῷ ἀκροπόλει. Ovid. *Daedalus invidit, sacraque ex arce Minervae Praecipitem misit.* MUNCK.

Ad C A P. XL.

³ PASIPHE] *Pasiphae*. MICYLL. Solis filiam esse docet praeter alios Tzetzes ad Ly-

cophron. vs. 174. de fabula vide Servium ad Virgil. AEn. VI. vs. 14. qui cum Plutarcho in Theseo pag. m. 6. & 8. & Palaephato de Incredilib. cap. 2. hunc *Taurum* hominem fuisse docet. Consule Lactant. ad Statii 1. Achill. vs. 192. qui aliam hujus irae causam fuisse docet.

⁴ DEAE VENERIS] An *Veneri*? Sed, ut heic, ita & infr. cap. 143. *Quod Junonis sacra primus fecit.* & cap. 260. *In quo Aeneas Veneris templum constituit.* Quemadmodum Avianus in fabulis AEsopiciis: *Continuo supplex Telluris construit aras.* Vellejus lib. II. 81. *Templumque Apollinis & circa porticus facturum promisit.* Lactant. Argum. lib. XII. Met. fab. 1. *Cum in Aulide Jovis sacra ministraret.* Ita MS. Julius Obsequens cap. 106. *Aruspices sacra Apollinis litanda, & de lege, quae ferebatur, supersedendum, pronunciarunt.* Cap. 108. *Cupressae simulacra Junonis Reginae posita.* Quanquam istis locis Apollini rescribendum censet ad eum scriptorem Schefferus. Cap. tamen 15. dixit Noster, *Veneri sacra per aliquot annos non fecerant.* 274. *Phoroneus Inacbi filius Junoni arma primus fecit.* Quomodo alterum utcumque tolerari possit, ostendi ad Liberal. cap. 6. Attamen insolens illud nimium forte. corrige ergo, *Veneri.* Hom. Odyss. II. 14. Πέγας ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ἀνέκλῃ. MUNCK.

⁵ QUEM IPSA AMABAT, ALIA AMARET] Barthius haec habet pro spuris & insitiis. Puto retineri posse, si legamus ita, *ut taurum, quem ipse mandarati, amaret.* Illud ipse de Minoë debet accipi. Minos enim ipsum acceptum a Neptuno jussit deduci ad armenta, ut Apollodorus docet lib. III. SCHEFF. Non de nihilo de glossa haec verba suspexit Barthius. Qui laciniam istam Hygino adfuit, respexisse videri potest illud Virgil. Ecl. VI. *Aut aliquam in magno sequitur grege.* Posses tamen retinere, si ita legas, *ut taurus, quem ipsa amabat, aliam amaret.* vel sublatâ tantum distinctione, *ut taurum quem.* sicut cap. 274. *Caper autem vitem quam praerose-*
rat

cum venisset, 7 petiit ab eo auxilium. Is ei 8 vaccam ligneam fecit, & verae vaccae corium induxit, in qua illa cum tauro concubuit. 9 ex quo compresso Minotaurum peperit, capite bubulo, parte inferiore humana. Tunc Daedalus 10 Minotauro Labyrinthum inextricabili exitu fecit, in quo est conclusus. Minos re cognita, Daedalum in custodiam conjecit. At Pasiphae eum vinculis liberavit. Itaque Daedalus pen- nas sibi & Icaro filio suo fecit, & adcommodavit, & inde avolarunt. Icarus altius volans, à sole cera calefacta, decidit in mare, quod ex eo 11 Icarium pelagus est adpellatum. Daedalus pervolavit ad regem Coca- lum

rat plenius fructum protulit. Ad Virgil. Servius: *Ac si diceret, babes aliquid spei, si quidem noveris amare, quem diligis.* Duplici ergo nomine infan- dus erat amor Pasiphaes; primo quod in tauro ureretur, deinde eo quidem tauro, apud quem potior erat vacca aliqua, quam ipsa. Unde Pro- pertius lib. III. El. 17. *Testis, Cretaci fastus quae passa juveni* &c. Cl. Schefferus nobiscum heic non facit, sed legit, *ut taurum, quem ipse man- datat ali, amaret.* Quod convenit cum illis, quae de eo tauro Tzetzes tradit Ch. I. 18. Lactant. ad Stat. v. Theb. 441. Quamobrem subscribo ejus conjecturae. MUNCK.

6 IN HOC D.] Fuerunt hoc loco in veteri exemplari erosa quaedam & alia superinducta, ut dubium non sit, quin verbis his mendum aliquod insit. MICYLL. Explicavi antehac, *in eo tempore*, ut cap. 46. vel *sub eodem tempore*, ut cap. 69. loquitur. & ita *en τέτω* Graeci dicunt. Vide notas ad cap. 33. Anton. Liberal. Clar. Schefferus copulat haec verba cum sequenti- bus, ut sit, *petiit in hoc auxilium ab eo.* i. e. in eam rem. quod nescio quomodo nunc magis, quam antehac, arridet. Tertull. Exhort. ad Cast. cap. 2. *In hoc probatur nostra in Deum mens.* Ho- rat. Epod. ult. *Ingrata misero vita ducenda est in hoc.* h. e. propter haec, ait Scholiast. Justin. lib. II. cap. 15. *Legatos eorum in hoc pignus Athenis retentos.* & lib. XXIV. 2. *In hoc mitteret arbitrum juris jurandi.* Ovid. x. Met. 408. *In hoc mea (po- ne timorem) Sedulitas erit apta tibi.* Lactant. Ar- gum. VI. Met. fab. I. *In hoc ad eam venit.* Phaedr. lib. v. I. *In hoc, ut aliis esset materiae satis.* Ju- stin. 38. cap. 3. *In quod tum missi Aquilius & Manlius Maltinus legati.* MUNCK.

7 PETIIT AB EA AUXILIUM] Scribendum est, *ab eo*, nam ad Daedalum refertur. Locus totus est sanus, nec desiderat ulteriorem medicinam, contra quam Micyllus putaverat. Ordo est, cum venisset Daedalus exul, petiit ab eo auxilium in hoc. Est autem *in hoc* idem, ac in hanc rem, & ad hoc negotium, ut possit re amata potiri.

Unde nec in Commeliniana post *exul* punctum erat collocandum. SCHEFF. *Ab eo reposui pro ab ea.* Apollod. lib. III. pag. 132. *Συμπεργόν λαμβάνει τὸ Δαίδαλον.* MUNCK.

8 VACCAM LIGNEAM] Eleganter Clemens Pa- raen. pag. 39. Editt. Morell. *Ἡδὲ βῆς ἡ Δαίδαλα, ἡ ἐκ ξύλου πεποιημένη, ταύτην εἶλεν ἄγγελος, καὶ κατήσκασε ἡ τέχνη πλανήσασα ἐρώσης ἐπιβύου γυναικός.* MUNCK.

9 EX QUO COMPRESSO] Scribe, *ex quo com- pressu.* Terentius in Adelphis. *Virgo ex eo com- pressu gravida facta est.* Et sic Noster ipse, infr. fab. 60. & 63. SCHEFF. Malim *compressu* ex cap. 60. & 63. Schol. German. Ophiucho: *Do- mum cum ipso fulminis ictu percussit.* & illic repo- nam *ictu*, ut factum jam video in Sanctandrea-na Edit. Est tamen nonnihil cur dubites, si legas, quae in Lucretiano Indice ad voces *concurso* & *culto* annotavit Giphanius. Sic *instructo* pro *in- structu* archaicam esse scripturam observat in Ca- tullo Scaliger. Festus in ENDOPLORATO. *Implorare namque est cum fletu rogare.* Ita Cod. Leid. non *fletu*. Etiam *jusso* pro *jussu* dixisse Si- fennam observat Nonius pag. 130. Edit. Mercer. MUNCK.

10 MINOTAURO] Cognomentum hoc erat: ve- rum ejus nomen fuit *Asterius*, ut docet nos Ap- pollod. sub initium lib. III. MUNCK. Idem testatur Tzetzes ad Lycophron. vs. 653. *καὶ Ἀστερίος, ὁ καὶ Μινώταυρος ἐν Κρήτῃ, βοὸς ἔχων πύσωπον, τὸ δὲ ἄλλο σῶμα ἀνδρός.* Vide Eumd. ad vs. 1301. Quem tamen *Asterium* cum alio *Asterio* Cretae rege alibi a Tzetze confundi do- cebit Joh. Meursius lib. III. de Creta cap. 2.

11 ICARIUM PELAGUS] Ita & Ovid. Hesychius p. 779. alique. Ab Icaro insulâ secundum quos- dam Icarium pelagus est dictum, Eustathio te- ste ad Periegeten p. 75. & Isidoro Orig. lib. XIV. cap. 6. qui Icarum ibi naufragio periisse addit, & de exitu hominis impositum nomen loco. Adde Eustath. in Iliad. p. 146. Ed. Bas. Lactant. Argum. Ovid. Met. VIII. 3. *Icaron insu-*

lum in insulam Siciliam. Alii dicunt, Theseus cum Minotaurum occidit, Daedalum Athenas in patriam suam reduxit.

XLI. *Minos.*

² MINOS Jovis & Europae filius cum Atheniensibus ³ belligeravit, cujus filius Androgeus ⁴ in pugna est occisus. Qui posteaquam Athenienses vicit, ⁵ vectigal Minois esse coeperunt. Instituit autem, ut
anno

insulam ab Icaro Daedali filio ibi à patre sepulto nomen adeptam autumat. Antea *Icethyusa* dicta est, teste Heraclide in Politiis. MUNCK. Cum Nostro faciunt Scholia Triclinii, & nuper edita Oxoniae ad Sophocl. Ajac. vs. 712. Dicit Apollodor. lib. II. pag. 137. insulam Dolochen ab Hercule *Icariam* dictam, ob Icarum ibi sepulturae traditum. Palaephatus de L. incredilib. cap. 13. dicit, Icarum naufragio facto pereuntem huic mari nomen dedisse, addens, per istas alas nil nisi navem intelligi, quod & adfirmat Servius & Cerda ad Virgil. lib. VI. AEn. vs. 14. & 19. Ab hoc *Icaro* distinguendus est alter *Icarus*, saepe etiam *Icarius* dictus, de quo vide Munckerum ad fab. 130. & Broukh. ad Propert. l. II. El. 24. vs. 29. nec non J. Meursium de Regib. Athen. lib. II. cap. 2.

¹ ALII DICUNT THESEUS] Ad plebejas locutiones haec refert Cl. Schefferus. Si quis tamen heic quod inferere maluerit, me non nolente hoc fecerit. Ita Astron. II. 24. Nonnulli dicunt, quod haec prima fuit Herculis concertatio. & cap. 31. De cetò dicitur, quod à Neptuno sit missus, ut Andromedam interficeret. Loquitur tamen cum Hygino auctor Gloss. MSS. in I. Georg. Virg. Alii dicunt, post mortem regis Latini quaesierunt eum in terrâ & in mari, & nusquam inventum est corpus ejus; quaesierunt eum in aëre, & suspendisse laqueo inventum est. Imo Noster ipse ad eundem modum lib. II. Astron. cap. 18. Alii dicunt: quo tempore &c. Cap. I. Sed alii dicunt: cum Calistonem &c. Nihil ergo mutandum. MUNCK.

Ad C A P. XLI.

² MINOS JOVIS ET EUR. F.] V. Lactant. ad Statii IV. Theb. vs. 531. & ad VII. vs. 187. & Schol. Eurip. Hippol. vs. 683. Sic etiam Conon narrat. 25. apud Photium p. 436. Μίνως υἱὸς Διὸς καὶ Εὐρώπης, ὁ βασιλεύων ΚΡΗΤΗΣ, e qua vero hunc An-

drogeum sustulerit, docet Apollod. III. p. 163.

³ BELLIGERAVIT] Satis usitatum verbum. Vide Oudendorp. ad Hirtium l. VIII. B. G. c. 55.

⁴ IN PUGNA EST OCCISUS] Aliiter cum aliis Schol. Hom. ad Iliad. Σ. Ἐτίλει ὃ τ' διασπών οἱ Ἀθληταὶ τῶτον ἐπὶ τῷ δεδολοφονήναι Ἀνδρόγεον τ' πάντα Μίνω ἀγανίζομενοι καὶ νικῶντα παρ' αὐτοῖς τὰ Παναθηναῖα. Eadem habet Servius ad AEn. VI. 14. Lactant. ad I. Achil. Stat. 192. MUNCK. Idem Servius ad VI. AEn. vs. 20. addit, alios memoriae prodidisse, Androgeum non insidiis occisum, sed conbustum esse a Marathonio tauro, qui flammam vomere dicebatur. Ast Servius ad I. Georgic. vs. 404. ut profert Celeb. P. Burmannus propter filii Androgei interitum, quem Athenienses & Megarienses circumventum dolo necaverunt. ubi plura. Adde Plutarch. in Theseo Tom. I. pag. m. 6. Ἀνδρόγεον ᾧ περὶ πλὴν Ἀπικλῶ ἀποθανεῖν δόξα δόξαλλ' ὅτε Μίνως πολλὰ καὶ πολέμων εἰργάζετο τῶν ἀνθρώπων, &c.

⁵ VECTIGAL MINOIS ESSE COEPERUNT] Barthius hic observat, vectigal esse alicujus, idem significare, ac esse vectigalem. Et sane quin, ut capital, ita quoque vectigal dicatur recte, dubium est nullum. Illud magis venit in quaestionem, an vectigal de pluribus queat dici, ut hic, Athenienses coeperunt esse vectigal. Ego non existimo, sed lego vectigales esse coeperunt, omisso illo Minois, quod per interpretationem puto intrusum: periisse autem ultimam syllabam ob similitudinem sequentis. SCHEFF. An vectigales? Caesar IV. B. C. Hos cum finibus expellere non potuissent, tamen vectigales sibi fecerunt. Justin. I. 7. Urbes Persarum tributariae. II. 3. Asiam vectigalem fecere. Curt. X. 2. Persarum tributarii. Sed quod heic vectigal fieri, id pari ratione εἰς φόρον γίνεσθαι dicunt Graeci interpretes Judic. cap. I. 28. & 29. Thren. I. 2. Certè nihil heic video, quod valde flagitet criticum ferum. In veteri decreto arbitrum finium regundorum pag. 202. Inscript. Grut. Is ager vectigal nei fiet Langatium. h. e. vectigalis. MUNCK.

⁶ SEPTENOS] Sequitur Virgil. qui AEn. VI.

anno unoquoque ⁶ septenos liberos suos Minotauro ad epulandum mitterent. Theseus postea quam à Troezene venerat, & audit, quanta calamitate civitas adficeretur, voluntarie se ad Minotaurum ⁷ pollicitus est ire. Quem pater cum mitteret, praedixit ei, ut, si victor revertetur, vela candida ⁸ in navem haberet. Qui autem ad Minotaurum mittebantur, velis atris navigabant.

XLI'

21. Tum pendere jussi Cecropidae jussi (miserum) septena quotannis Corpora natorum. Quidam septem pueros & septem puellas misisse eos quotannis tradiderunt. Vide Serv. & Lactant. Statii interpretem. Astron. II. 5. Cum Theseus Cretam ad Minos cum septem virginibus & sex pueris venisset. Caeterum Naso Met. lib. VIII. vers. 171. ut & Plutarchus in Theseo, nono quoque anno solum id tributum tradunt ab Atheniensibus. MUNCK. Consule Meursium de Regib. Athen. lib. III. cap. 2. Licet hic auctor addat, Minotauro ad epulandum, dicitur tamen Minos eos non interfecisse, sed pro servis habuisse, ut docet Plut. Quaest. Graec. Tom. II. pag. 299.

7. POLLICITUS EST IRE] Nihil hic mutandum. solet enim Noster infinitivo praesenti uti pro futuro. SCHEFF. Sic infr. cap. 92. Se in conjugium dare promisit. 129. Simulatque se sacra facere. 219. In conjugium dare pollicetur. Nove, inquit Barthius, utitur infinitivo. Quasi vero non ita crebro etiam alii scriptores loquantur. Plaut. Cistell. II. 2. 7. Promisi dare. Mostell. v. 2. Autumo me ire. Asin. II. 4. 36. Ajebat reddere. Ovid. III. Heroid. Quin etiam fama est, cum craftina fulserit Eos, Te dare nubiferis linea vela notis. Virg. AEn. I. 23. Progeniem sed enim Trojano à sanguine duci Audierat. Avianus fabulis AEsopis: Grande ratus pretium volucris de morte referre. Similia exempla, in quibus praesens passivum ponitur pro futuro, apud Nostrum habes cap. 66. 98. 257. Sic apud Cyprian. Tract. I. Hoc scias esse praedictum, in novissimis temporibus multiplicari mala. Fulgent. lib. I. cap. ult. Ergo mens praesumptionem sperans, sibi conjungi duas feras suo currui subjungat. MS. Leid. Biblioth. sibi conjugi. Perperam. Mutanda est distinctio, ut in Edit. Henrici Petri: Ergo mens praesumptionem sperans sibi conjungi, duas feras &c. conjungi est conjunctum iri. Ambrosius Hymnis: Per quem & nos resurgere Devota mente credimus. MUNCK. Consule Cl. Oudendorp. ad J. Caesaris lib. II. B. G. cap. 32.

8 IN NAVEM HABERET] In navi. MICYLL. Pro in nave. Ne hic quidem aliquid emendandum, quod Micyllus suspicabatur. Vide indicem, & quae dixi ad Fragn. Petronianum. SCHEFF. Pro in navi. Hellenismum censet esse Linacer lib. VI. pag. 498. Nimirum Graeci sic pro in interdum usurpant. Johan. cap. I. 18. Ὁ ὢν εἰς τὸ κόλπον Πατρὸς. Invenies alia id genus sexcentis locis apud alios. Creberrime ita Noster loquitur. Vide cap. 51. 82. 105. 122. &c. Nec refugerunt alii non infimi census apud Latinos. Curt. x. 2. Regni solum in Asiam habere. Quadrigarius apud Gellium XVII. 2. Nos in medium relinquemus. Justin. XLIII. 5. In Hispaniam tunc temporis bellum gerentem. nisi in Hispania ibi legendum est, vel in pro contra accipiendum. quod verum puto. Idem licere sibi quoque putarunt illi deterioris aetatis heroes. Dictys lib. II. Militem frequentem in arma habuere. Julius Obseq. cap. 20. Ut jacentibus in publicum cadaveribus qui funerarent defuerint. Complures, qui istam locutionem illustrarint, in Curtiano Indice congescit Freinshemius ad illa IN Ciliciam fore. Adi ipsum, & Popinam in de Antiq. Locut. lib. II. cap. 7. Laurenb. Antiq. voce IN. Festus: Labes, macula in vestimentum dicitur. Ita membranae Leid. cod. Item: Latine loqui à Latio dictum est, quae locutio adeo est versa, ut vix ulla pars ejus maneat in notitiam. ita & heic eadem membranae, non in notitia. Et in MUNIFICIOR. Quamvis munificens non sit in usum. Frustra ergo in navi corrigi heic vult Micyllus, neque non immerito Petron. eadem constructione utentem suggillat quidam. Certe tam valde, cui nigrum theta idem praefigit, Ciceronem habet auctorem lib. v. Fin. 31. Et si quidem hoc est in vitio dissolutionem naturae tam valde perhorrescere. Tam magnum, quod itidem vapulat, est apud Catull. carm. 87. Nulla in tam magno est corpore mica salis. Curt. lib. VI. 9. In quos tam magna contuleram. Suet. Tib. 33. Neque tam parvum quicquam, neque tam magnum publici privati-que negotii fuit. Schol. Juvenal. ad Sat. xv. 65.

XLII. *Theseus apud Minotaurum.*

THESEUS posteaquam Cretam venit, ab Ariadne Minois filia est adamatus, adeo ¹ ut fratrem proderet, & hospitem servaret: ea enim Theseo monstravit Labyrinthi exitum. Quo Theseus cum introisset, & Minotaurum interfecisset, Ariadnes monitu ² licium revolvendo foras est egressus, eamque, quod fidem illi dederat, in conjugio secum habiturus, avexit.

XLIII.

Non tam magna saxa jactant, qualia antiqui. Cicero pro Marcell. Quae quidem ego nisi tam magna esse fateor, ut &c. Sic tam grande apud Flor. II. 6. Cui tam grande de Africa nomen fata decreverant. Ditis, quod velut inauditum, & à nullo alio dictum notat, agnoscitur à Servio ad AEn. VII. 273. Dicimus, inquit, hic Dis & hic Ditis. & ad I. Georgic. 43. Februus autem est Ditis. Ad AEn. XI. 185. Ditis pater Soranus vocatur. Apulej. lib. VI. Metam. Charon ille, Ditis pater. Gloss. Steph. Ditis pater, ὁ Πλάτων. Diespiter, ὁ Χάρων. Vulcanus corrigit, Diespiter. malim, Dispiter. sequitur enim post paulo, Ditis, Χάρων. Dispiter dictum ut Marspiter in ambarvali sacrificio apud Catonem cap. 141. Not. Tyronis & Sen. 97. Ditis pater. Nihil est ergo observatio Capri: Dis pater, non Ditis. Agnoscit tamen τὸ Diespiter pro Plutone Isidor. Orig. lib. VIII. cap. 11. Pluton Graece, Latine Diespiter vel Ditis pater, quem alii Orcum vocant, quasi receptorem mortuum; unde orca nuncupatur vas, quod recipit aquas. Ipse & Graece Charon. Gloss. Nom. "Ορχων λίσσερς, Χάρωνος ἀπὲλδθερς. "Ορχες γὰρ ὁ Χάρων. Lactant. I. 14. Pluton Latine est Diespiter, alii Orcum dicunt. Sic glis, & hic gliris veteres dixisse observat Charisius lib. I. Nimis quoque festinavit ille, qui phrasin illam alabastris unguenti, non aliunde, quam è B. Luc. cap. VII. depromptam esse pronunciat, neque ejus exemplum apud profanos scriptores ullibi reperiri. Servius tamen, à quo Lucae euangelium esse lectum credere eum haud credo, eà utitur ad AEn. III. 279. Venerem mutata in navis (Leg. anus) formam gratis transvexit. quapropter donatus ab eo unguenti alabaastro, cum se indies inditum ungeret, faeminas in sui amorem traheret. Pro inditum ungeret, puto legendum, inlitum ungeret, vel inde inungeret. Prius praeferam, Capella lib. II. Ir-

rorati liquoris illinebat unguentum. quanquam codex Biblioth. Leid. habet, allinebat. Ovid. Medic. Fac. 97. Tempore sit parvo mollem licet illita vultum. Cic. II. Acad. Quibus alabastrum plenus unguenti putere videtur. Rogo, non idem alabastrum plenus unguenti, quod alabastrum unguenti? Horat. IV. Od. 12. Nardi parvus onyx. h. e. ampulla marmorea, ut recte exponit vetus interpres. Petron. in Fragmentis pridem editis: Affer nobis alabastrum Cosmianum. Theocrit. Eid. xv. 114. Συεῖω ὃ μύρω χρύσει ἀλάστρεα. Vide ibi Schol. MUNCK. De Alabaastro confule Schol. Aristoph. Acharn. vs. 1050. inl. Spanh. ad Call. H. Pall. vs. 13. & Celeb. P. Burm. ad Petron. Satyric. cap. 60. qui, quid sit unguenti alabastrum, etiam docet.

Ad C A P. XLII.

¹ UT FRATREM PRODERET] Minotaurum intelligit, qui ex eadem matre fuit natus. SCHEFF.

² LICIUM REVOLVENDO] H. e. ἀνελίσσων τὴν ἀγαθίδα, sive filum, quod januae affixerat, relegendum, ut loquitur Ovid. VIII. Met. 173. Nam labyrinthum fuerat ingressus τὴν δόρχην ἐξέψας τὴν ἐξόδον τὴν ἀγαθίδα. Globum filii vocat Schol. ad Stat. Theb. lib. XII. 676. Rectius glomum vocasset. Gloss. Philox. Glomera & glomus, ἀγαθίς. Plin. XXXVI. 14. Sine glomere lini exitum invenire nequeat. Confer Schol. Hom. ad Iliad. Σ. 590. & Odys. A. 320. Filum est Catullo; linum Propertio lib. II. El. 11. stamen eidem lib. IV. El. 4. MUNCK.

Ad C A P. XLIII.

³ INSULA DIA] Gloss. Steph. Dia, νῆος Διὸς ἵόντα.

XLIII. *Ariadne.*

THESEUS in 3 insula Dia tempestate retentus, cogitans, si Ariadnen in patriam portasset, sibi obprobrium futurum; itaque in insula Dia dormientem reliquit. quam Liber amans, inde sibi in conjugium abduxit. Theseus autem cum navigaret, oblitus est vela atra mutare: itaque AEGeus pater ejus, credens Theseum à Minotauro esse consumptum, in mare se praecipitavit; 4 ex quo AEGeum pelagus est dictum. Ariadnes autem sororem Phaedram Theseus duxit in conjugium.

XLIV.

κύσ. Hom. Schol. Odyss. A. 324. Δῖζ ἡστὸς πρὸς τῇ Κρήνῃ ἥτις Νάξος καλεῖται. ἱερὰ δὲ αὐτῇ Διονύσου. Diod. lib. IV. Τὴν τότε μὲν Δίαν, νῦν Νάξον πρῶτον ἀγορεύοντων. Primitus Στεφάνου fuit dicta, ut idem docet lib. V. pag. 324. MUNCK. Vide Lutat. ad Statii VII. Theb. 686. & Philostratum Seniores lib. I. cap. 15. de Iconibus. Schol. Theocriti Idyll. II. vs. 45. Θεοδὸς γὰρ ἀρπάσας Ἀριάδην τὴν Μινῶος καὶ ἀπάρας εἰς ΔΙΑΝ, τὴν νῦν καλεσμένην Νάξον, κατὰ Διονύσου βέλησιν ἀβήθην τινὲ χρησάμενος ἀπέλιπεν αὐτὴν καθύδρουσαν, πολλὰ δὲ καὶ ἑτέρα εἰσι ἡστοὶ ΔΙΑΙ καλεσόμεναι. ἥτις πρὸ τῆς Κρήτης, ἐν ἣ ὅσα εἰκὸς μόνῃ συμβῆναι τὰ πρὸς τὴν Ἀριάδην, ἢ μετενομασθεῖσα Νάξος. καὶ ἡ πρὸς Μήλον, καὶ ἡ πρὸς Ἀμοργόν, καὶ ἡ τῆς Κέως χερρόνησος, καὶ ἡ Πελοποννήσου. Proclus in Chrestomathia apud Photium pag. 989. de Oschophoriis a Theseo institutis agens haec adnotat: ἀρχαῖα φασὶ πρῶτον ἔργα. ἐπεὶ γὰρ ἐκείνη ὑποσας τὴν εἰς Κρήτην πλῆν, ἀπὸ Κρήτης τὴν πατρίδα τὴν κατὰ τὴν δασμὸν συμφορᾶς, χαλεπήναι ἀποδιδὼς Ἀθηναῖ καὶ Διονύσῳ, οἱ αὐτὰ κατὰ τὴν ἡστον τὴν ΔΙΑΝ ἐπεφάνησαν. Sed hi non agunt de tempestate, (qua in insulam Delum delatum esse Theseum ad Cretam navigantem docet Schol. Aristophan. Equit. vs. 725.) neque etiam Schol. Homeri Odyss. A. vs. 320. nec Schol. Apoll. Rhodii lib. III. Argon. vs. 996. imo nec Plutarchus in Theseo p. m. 8. hujus tempestatis, qua Theseus in hac insula retentus fuit, mentionem faciunt. Ceterum de Naxo Schol. Apoll. Rhod. lib. IV. Argon. vs. 426. Δίη. ἐν τῇ Νάξῳ. Καλλιμαχῶ. ἐν Δίῃ, τὸ γὰρ ἔστι παλαιότερον ὄνομα Νάξῳ. Forfan ita dicta a Naxo Apollinis & Acacallidis filio, de quo Alexander in libro primo Creticā apud Eund. Schol. ad vs. 1492. in qua sententia video etiam Meursium esse in Creta cap. 12. libri I. Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 525. dicit ἀλλὰ καὶ ἡ Νάξος, λεγομένη ἔτι, ἀπὸ ΝΑΞΟΥ, Καρῶν ἡγεμόνος. ἢ

ἀπὸ τὸ ΝΑΞΑΙ, ὃ ἐστὶ θυγάτηρ, ἀπὸ τὰς θυγατέρας ἔχου-
ρέας τινὰς ἐκεῖ γινόμενας. Ubi plura de Naxo videbis notata, verum secundam derivationem Eustathius descripsit ex Stephano, apud quem legendum esse, παρὰ τὸ Νάξω, ὃ φασὶ βύσας τινὲς, docet Salmasius in Exercitat. Plinian. ad Solinum cap. II. De cotibus Naxiis Schol. Pindari O. Isthm. VI. vs. 106. De Στεφάνου vero, quo nomine olim etiam Naxus insignita fuisse dicitur, Lector legat, quae notavit Schol. Apollonii Rhodii lib. IV. Argon. vs. 761. Ariadne postea a Glaucō dicitur fuisse amata in insula Dia. Consule Theolytum Methymnaeum, & Euanthem, parum in hac fabula dissentientes, apud Athenaeum libro VII. cap. 12. pag. 296.

4 EX QUO AEGEUM PELAGUS] Ita quoque Servius ad AEn. III. 74. Schol. Horat. ad lib. II. Od. 16. & Nicocrates apud Schol. Apollon. ad lib. I. 831. Οὐκ ἔστι, ait Scholiae, πολλὰ γὰρ ἀπὸ τῆς ἡστοῦς τῆς θαλάσσης παραπλεονῇ. Ipse ergo derivat à ἡστὸς αἰγῶν. Atque ita etiam Pind. Schol. ad Nem. Od. V. Et sane, cum non Αἰγῶν, sed Αἰγῶν mare hoc vocitent Graeci, libens eam praeferam etymologiam. Inter Latinos Capella lib. VI. & Solinus cap. 15. ab insula Antandro, quae caprae similitudinem praeferat, ita dictum censent. Capellae verba mendosa sunt: Cujus dexterior, inquit, Antandros exiguitas insularum. Denique à navigantibus caprae similitudine divulgatur, ab eaque AEGeum pelagus appellatur. Pro exiguitas puto legendum, exiguissima. Hinc nempe saxum verius, quam insula, Solino iudice, meruit cognominari. Alias originationes ex aliis si desideres, suppeditabunt tibi Deme- trius apud Schol. Apollon. ad lib. I. 1165. Bochartus Can. lib. I. 13. Torrentius ad Horat. II. Od. 16. Varro R. R. II. cap. I. Festus in AEGAEUM. Tzetzes in Lycophr. pag. 27. &

XLIV. *Cocalus.*

MINOS, quod Daedali opera multa sibi incommoda acciderant, in Siciliam est eum ¹ persequutus, petiitque à rege Cocalo, ut sibi redderetur. Cui cum Cocalus promississet, & Daedalus rescisset, ab regis filiabus auxilium petiit. ² illae Minoem occiderunt.

XLV. *Philomela.*

TEREUS Martis filius Thrax, cum Procnem Pandionis filiam ³ in conjugium haberet, Athenas ad Pandionem focerum venit rogatum, ut Philomelam alteram filiam sibi in conjugium daret: Procnem suum diem

72. Ed. Steph. Eustath. in Dionys. pag. 22. MUNCK. De omnibus feminis a Theseo raptis & ejus legitima conjuge Athenaeus lib. XIII. cap. 1. pag. 557. qui addit, Cercopem narrare, Theseum propter Aeglen fidem, quam Ariadnae jure jurando obstrinxerat, violasse. Quid Zenis de Thesei & Phaedrae matrimonio referat, idem docet cap. 8. pag. 601.

Ad C A P. XLIV.

¹ PERSEQUUTUS PETIIT] Conjunctio hic ex-cidit ante petiit. SCHEFF.

² ILLAE MINOEM OCCIDERUNT] Quae heic narrat Hyginus, invenies apud Pindar. Schol. ad Od. IV. Nemeon. Diodor. lib. IV. Schol. Hom. ad Iliad. B. 145. Meminit etiam Aristoteles Polit. lib. II. Τὸν βίον ἐτελεύτησεν ἐκείνῳ καμίκῳ. Strabo *πληθυντικῶς τὰς Καμίκας* appellat lib. VI. Vibius Sequester: *Camicos Siciliae*, ex quo urbs Camiceos. leg. *Camicos*. Adde Cononem cap. 25. apud Photium. Plutarchus submersum eum narrat in mari juxta Siciliam. MUNCK. Consule Meursium in Creta lib. III. cap. 3. pag. 133, 134. Modum, quo Minoi insidiatae sint, narrat Athenaeus lib. I. cap. 8. pag. 10. *Λέγουσιν καὶ αἱ Καμικάς θυγατέρες, ὡς νενομισμένον, τὸ ΜΙΝΩ παραγγυλόμενον εἰς Σικελίαν*. quem locum & Zenobii citat Eduard. Simfonius A. M. 277. De ipso rege Cocalo, & tempore, quo Siciliae regnum occupaverit, egit Justinus lib. IV. cap. 2. & quos ibi Bongarsius laudat.

Ad C A P. XLV.

³ IN CONJUGIUM HABERET] Justin. lib. VII. cap. 6. *In matrimonium habet*. MUNCK. De Fabula Laetant. ad Statii v. Theb. 120.

⁴ EI VENIAM DEDIT] H. e. concessit, quod petebat. Cicer. v. Att. epist. 21. *Dedit veniam homini impudenter petenti*. Terent. Andr. Act. v. 3. *Aequum postulat, da veniam*. Donatus, *concede, indulge*. Dictys lib. II. *Quod Ajax cognatione fretus impetraturus veniam facilius videbatur*. Apulejus v. Met. *Novae nuptae precibus veniam dedit*. Laetant. Argum. lib. XIV. Met. fab. 18. *Geminum petiit auxilium: datâ ergo venit &c. & lib. I. fab. 7. Veniam acceperunt per preces generandae prolis*. Nepos Dion. cap. 2. *Dedit ergo huic veniam*. MUNCK. Statius I. Thebaid. vs. 204.

—— Veniam donec pater ipse sedendi
Tranquilla jubet esse manu.

Laetant. ad h. 1. id est, donec Jupiter protensa manu hortaretur veniam sedendi, id est beneficium, ut VIRGIL. *orantes veniam*. Vide Cel. P. Burm. in Var. Lect. Servii ad Virg. I. AEn. 519.

⁵ QUOD PROGNE FUIT FAMILIARIS] Legendum, quod Progne fuit familiaris. Dicit, Laethusam misisse pellicem, id est Philomelam, ad Prognem, quia erat familiaris Progne, adeoque nolebat superinduci ei pellicem. SCHEFF. Scribendum *Procnæ* vel *Procnes*. Gr. enim Πέγνη dicitur. Servatur recta scriptura in not. Tyr. & Sen. p. 190. *Procne. Philomela*. Errorem ortum esse ex pravâ pronuntiatione ostendi in notis ad Genealog. Sic Sygambros vocat Horat. Scholiast. ad lib. IV. Od. 2. qui Sycambri erant. Agatur in

diem obisse dicit. Pandion ⁴ ei veniam dedit, Philomelamque & custodes cum ea misit: quos Tereus in mare jecit, Philomelamque in vitam in monte compressit. Postquam autem in Thraciam redit, Philomelam mandat ad Lynceum regem, cujus uxor Laethusa, quod ⁵ Procnae fuit familiaris, statim pellicem ad eam deduxit. Procne ⁶ cognita sorore, & Terei impium facinus, pari consilio machinari coeperunt regi ⁷ talem gratiam referre. Interim Tereo ostendebatur in prodigiis, Ity filio ejus mortem à propinqua manu adesse: quo responso audito, cum arbitraretur ⁸ Dryantem fratrem suum filio suo mortem machinari, fratrem Dryantem in fontem occidit. Procne autem filium Itym, ex se & Tereo natum, occidit, patrique ⁹ in epulis adposuit, & cum sorore profugit. Tereus, facinore cognito, fugientes cum insequeretur, deorum misericordia factum est, ut ¹⁰ Procne in hirundinem com-

in laudatis modo notis pro *Acatu*. 178. Contra C pro G non raro positum deprehendas. Gloss. Isid. *Cloaca*, *Burca*, *Lege*, *Burga*. Sic incestum pro *ingestum* perperam diu lectum apud Claud. Epith. Celerin. vers. 77. De quo consule Nob. Heinssii notas ad eum locum. MUNCK.

⁶ COGNITA SORORE ET TEREI IMPIIUM FACINUS] Locum suspectum habent. Et sane debuerat regulariter scripsisse, & *Terei impio facinore*. Verum dum attendit magis ad vim praecedentium verborum, quam verba ipsa, scripsit hoc modo. Nam *cognita sorore* idem est, ac *cum sororem cognovisset*, cui sequentia recte respondent. Est & hoc inter plebeja Scriptoris nostri numerandum. SCHEFF. Syntaxis postulare, & *Terei impio facinore*. sed Barth. ad Stat. Tom. III. pag. 84. emendat, ad *Terei impium facinus*. Scio ad pro contra usurpare Virg. AEn. II. 443. *Clypeosque ad tela sinistris Protecli obijciunt*. Et Nostrum cap. 91. *Gladium ad eum strinxit*. Mallem tamen ob. Sed ad & ob confundi à veteribus jam olim notavit Doufa Explic. Plautin. I. & II. Effet igitur ad *Terei impium facinus*, quod Graeci dicunt, δι' ἀπωμᾶν. Schol. Horat. ad lib. IV. Od. 12. *Pro stupro sororis Philomelae ad vindictam*. Livius lib. I. cap. 7. *Cum boves quaedam ad desiderium caeterarum mugissent*. h. e. ob desiderium. Chrysologus Serm. I. *Patris fatigatur ad vitam*. Non liberat tamen ab incommodo nexu orationem nec Barthiana illa emendatio, nec mea explicatio. MUNCK. Sine ope codicum vix quidquam recte mutatur. Consule Cl. Aytzen. ad Plinii Secundi Panegyri. cap. 52.

⁷ TALEM GRATIAM] Malim *parem gratiam*. Astron. II. 15. *Pro quo Jupiter facto mortalibus parem gratiam referens*. MUNCK.

⁸ DRYANTEM] Ita rescripsi pro *Driantem*. Δρύας enim Graecum est nomen, non Δείας. MUNCK.

⁹ IN EPULIS ADPOSUIT] Virg. IV. AEn. vs. 602. *patriisque epulandum adponere mensis*. Ubi Servius, *Quod fecit Procne, occiso Ity filio, propter stuprum sororis*.

¹⁰ PROCNE IN HIRUNDINEM] Ita fabulantur vulgo. Apollodorus autem lib. I. *Procne fit lusciniā, Philomela vero in hirundinem transformatur*. Cum Apollodoro facit Tzetzes Chil. VII. 142. & in Hesiod. p. 130. Gabrias fab. 43. & Eustath. ad Odysseam p. 710. ed. Bas. ubi dignissimus lectu est. Pentadius de veris adventu: *Fam Philomela gemit modulis Ityn impia mater*. Videretur respexisse locum Horat. lib. IV. Od. 11. *Nidum ponit Ityn flebiliter gemens Infelix avis*. Sed Flaccus ibi non lusciniā, sed hirundinem intelligi voluit. Prov. vetus est: *Una hirundo non facit ver*. Unde de hirundine auctor El. de Ob. Maec. *Verberat egelidos garrula vere lacus*. h. e. lacunaria, interprete Viro Illustri. Non accedo. Verberant stagna hirundines alis, ut alas madefaciant, cum pulverem colligunt ad nidos faciendos. Dicere non potes τὴν Philomela heic esse nomen κελίον, cum non ea, sed Procne fuerit mater. Calpurnius Ecl. v. *Vere novo cum jam tinire volucres Incipient, nidosque reversa lutabit hirundo*. Anthol. lib. I. Sect. 56. Num. 5. Ἡδὴ ὁ πλάσας τὴν ὑπὸ ὥρα γυνεὶ χελιδὼν οἰκίᾳ. Erravit ergo Pentadius, nec cepit mentem Horatii? non dixerim. AEquae enim bene de lusciniā, ac de hirundine accipi potest Horatii ille locus. Tam enim lusciniā, quam hirundo veris titulus. Sappho: Ἡρὸς ἀγγελὸς ἱμερόφαντος ἀνδρῶν. Senec. Agam. vers. 670. *Non quae verno nobile carmen Ramo cantas tristis aëdon, Ityn in varios modulata*

commutaretur, Philomela in lusciniam: Tereum autem accipitrem factum dicunt.

XLVI. *Erechtheus.*

ERECHTHEUS Pandionis filius habuit filias quatuor, quae inter se conjurarunt, si una earum mortem obisset, caeterae se interficerent. In eo tempore Eumolpus Neptuni filius Athenas venit obpugnaturus, quod patris sui terram Atticam fuisse diceret. Is victus cum exercitu, cum esset ab Atheniensibus interfectus, Neptunus, ne filii sui morte Erechtheus laetaretur, expostulavit, ut ejus filia Neptuno in-

sonos. Martial. lib. x. ep. 51. *Ridet ager, vestitur humus, vestitur & arbor: Ismarium pellex Attica plorat Ityn.* Etiam *gemere* recte dicitur. Varro lib. iv. l. l. *Luscinia*, quod *luctuose canere existimatur*, atque ex *Attica Procne in luctu facta avis*. Anthol. lib. i. cap. 20. Num. 16. *Ξεθαί ἀηδονίδες μινυέισμασιν ἀντικαίῃσι.* Hinc mulier lugens ejusdem operis lib. iii. *ἀηδών* eleganter appellatur. De Procne in lusciniam conversâ consentit etiam Apollodoro Aristophanis Scholiast. in Aves pag. 551. Servius praeterea ad Ecl. vi. (vs. 78.) etiam Ityn in *Fassam* narrat mutatum. *Fassa* autem Graecum est *φάσσα*, *palumbes*. Gloss. Steph. *Palumbis*, *φάσσα*. *Passa*, εἰδὲ ὀρνέας. Lege, *Phassa*. Gloss. Cyrill. *φάσσα*, *palumbus*, *palumbes*. Sed Lactant. Argum. lib. vi. Met. Ovid. Ityn in *phasianum* transformatum refert. *Φασιανοὶ* sunt Phasidis aves. Utervis certe ex altero est corrigendus. Anton. Liberal. in hac fabula & circumstantias & personas mutat. Vide eum cap. 11. MUNCK. Plerique Mythographi *Procnen* in *lusciniam*, *Philomelam* in *hirundinem* mutatam adferunt, ut Servius ad Eclog. vi. 71. ad iv. Georgic. 15. & Pier. ad vs. 509. Scholiastes Aristophanis in Avib. 212. Schol. Sophoclis in Electr. vs. 107. & id indicat Gorgiae Sophistae dictum apud Plutarch. Tom. ii. lib. viii. Symposiac. Quaest. 7. pag. 727. *Χελιδόνῃ ἐφείσσης ἐπ' αὐτὸν ἀποπαῦν, ἀναβλέψας πρὸς αὐτὴν, Οὐ καλὰ ταῦτα (εἶπεν) ὁ Φιλομήλα.* Ejusdem sententiae est Conon narrat. xxxi. apud Photium pag. 439. & hinc lusciniā *δακρυόσσα*, & *παυδολετώ* vocatur ab Euripide in Helena vs. 1116. & in Rheso vs. 549. & οἰκίρῃ Terei ἄλοχῃ ab Aeschilo. vid. Spanh. ad Callim. H. Pall. 94. ubi pluribus de lugubri ejus cantu agit, ut & ad Aristophanis Ranas vs. 695. Adde, quos laudat Celeb. P. Burm. ad Ovid. vi. Met. 669. *Luscinia* vero & *birundo* veris sunt nuntiae. De lusciniā Schol.

Soph. Electr. vs. 148. quae ineunte vere partum edere dicitur a Dionys. Periegete vs. 528. De hirundine Aristoph. Equit. 417. *ὦρε νεα χελιδών*, ubi Schol. Sed Spanh. ad Call. H. Cer. 124. legit *ὦρεθ' ἐπ' ὠρένα χελιδών*. Mire vero in hac fabula dissentiant veteres. Confer Helladium apud Photium pag. 1582. cum Scholiaste Homeri Odyss. T. vs. 523. & Scholiis Sophoclis in Electr. vs. 107. Oxoniensi editioni adjectis. Ab Homero, Helladio & Antonino Liberali, Pandarei filia Philomela vocatur. Sed vide Burm. ad vs. 677. Aves has *Δαυλίδας ὀρνέας* vocant. vide Plut. l. l. & Zenobium in notis ad Suidam ad partes vocatum. Tereus rex erat Daulidis. Strabo lib. vii. pag. 494. Fabula vero inde ficta est, quia utraque mulier Athenas fugientes moerore contabuerunt, & haec utraque avis lugubrem cantum edunt. vide Pausaniam lib. i. cap. 41.

1 ACCIPITREM] Ovidius, Pausanias, Horat. Scholiales, Tzetzes, Servius, Aelianus, Virgilius, & alii upupam faciunt. Etiam Philocles Tragicus fabulam hujus argumenti inscripsit *Τηροῦς ἢ Ἐποψ*. Nihil tamen mutandum. Demetrius *Ἱερακοσοφ*. de quodam genere accipitrum: *Κορυδοὶς δὲ εἰσιν ἔτοι, ἐξ χελιδόσι πολέμιοι. Καὶ ταύτη γε αὐτὰς συγγενὴς ἂν τις εἴπῃ Τερίως.* Lege, *Τηρίως*. Tereum enim accipitrem factum innuit. MUNCK.

Ad C A P. XLVI.

2 ERICHTHEUS] Ita supra, locisque aliis. Graecis tamen semper est *Ἐρεχθίδης*. SCHEFF. Scribe *Erechtheus*, & hoc & aliis locis, nisi forte confugere lubet ad illam omnibus notissimam vocalium I & E confusionem: quam tamen in propriis nominibus, praesertim Graecis, nequaquam admiserim. MUNCK.

inmolaretur. Itaque ⁴ Otionia filia cum esset inmolata, caeterae fide data se ipsae interfecerunt. Ipse Erechtheus ab Jove, Neptuni rogatu, fulmine est ictus.

XLVII. Hippolytus.

PHAEDRA Minois filia, Thesei uxor, ⁵ Hippolytum privignum suum adamavit. Quem cum non potuisset ad suam perducere voluntatem, tabellas scriptas ad suum virum misit, se ab Hippolyto compressam esse, seque ipsa suspendio necavit. ⁶ & Theseus re audita, ⁷ filium suum manibus excidere jussit, & optavit à Neptuno patre filio

³ EUMOLPUS N. F. &c.] Consule de eo Schol. Homeri Iliad. 2. vs. 491. Celeb. Burin. ad Ovid. lib. XI. Met. vs. 93.

⁴ OTIONIA] Hanc infra Colophoniam vocat. MICYLL. Atqui eadem infra fab. 238. est Colophoniam, quod & Micyllus observavit. Apollonius nec hanc, nec illam Erichthei facit filias, sed alias, aliis nominibus. Sed fuerunt istae ex Praxithea; potuit autem has ex aliis habuisse. Nisi pro Otionia existimamus Cbtboniam legendum, quae est Meursii sententia lib. II. Reg. Att. c. 13. SCHEFF. Cap. 238. Colophoniam appellat. Utrobique scribendum esse Cbtboniam docet nos Meursius Att. Lect. lib. VI. cap. 21. MUNCK. Alio modo rem narrat Plutarch. Parall. T. II. p. 310. qui de hoc bello & pag. 313. agit.

Ad C A P. XLVII.

⁵ HIPPOLYTUM PRIV.] Phaedram Hippolyti fuisse novercam constat, sed de matre ejus non convenit inter Mythographos. Schol. Aristophan. Ran. vs. 873. Hippolytum ex Theseo, & Hippolyte, una ex Amazonibus natum esse dicit. Verum Plut. in Theseo pag. 130. ex Antiope & Theseo procreatum adfirmat, τὸ δ' Ἀντιόπης ἀποθανόντος ἔφηκε Φαίδραν, ἔχων ὅτι Ἰππολύτου ἐξ Ἀντιόπης; nec non Tzetzes ad Lycophronem vs. 1329. item Serv. ad Virgil. lib. XI. AEn. vs. 661. ac Schol. Euripides in Hippolyto vs. 583. ὁ δ' Ἀμαζόνων Ἰππολύτος, Ἀντιόπης παῖς τὸ φίλος τὸς Ἰππεύς. qui sibi obloquitur in Hypothesi dramatis. V. Meurs. Theseus. cap. 21.

⁶ ET THESEUS] Illud & est natum ex syllaba ultima vocis praecedentis, ac ideo delendum. SCHEFF. Dele τὸ δ' natum est ex ultima vocis praecedentis syllaba. Monuit jam Cl. Schefferus. MUNCK.

⁷ FILIUM SUUM MANIBUS EXCIDERE JUSSIT] Excedere. MICYLL. Barthius: Puto scribendum, maribus, hoc est, testibus. Ridiculum profecto. Quid enim est, jussit filium excidere testibus, ut interim pro manibus vel maribus hoc substitua-mus. Saltem debuisset scripsisse excidere testes, vel mares. Sed & mares poni pro testibus, ha-tenus non observatum est. Ilego absque ulla dubitatione, filium suum moenibus excidere jussit, h. e. jussit eum abire in exilium. SCHEFF. Micyllus, Manibus excedere. Cl. Schefferus moe-nibus excedere. Quod omnino probandum. Hoc enim idem est, quod dicit Scholiastes Hypo-thef. Hippolyti Euripidis, ἐπὶ τῶν φόνων. Ovid. xv. Met. 504. Immeritumque pater projecit ab urbe Hostilique caput prece detestatur euntis. Berkelius suum MS. habere ait, laribus excedere. Sed Ovid. suadet, ut Schefferi conjecturam praeferamus. Frustra heic est Barthius. Ne de ἀνισορροία di-cam, cujus aures ferant, maribus excidere ali-quem, pro castrare? MUNCK. Cum Cl. Schef-fero moenibus excedere lego. Vide Eurip. Hippol. vs. 1045. & deinde exitium cum Micyllo. vide Schol. ad idem drama vs. 887. & 1349. quo-cum confer Plut. Parall. Tom. II. pag. 314. Theseus AEgeum patrem, non Neptunum, uti Eu-ripidis Scholiastes ait, invocavit, ut Hippolyto-phocam inmitteret, juxta Serv. ad VI. AEn. 445. sed ad VII. AEn. 761. Neptuni patris opem a Theseo inploratam refert. E Philostrato lib. VII. de Apoll. Tyan. cap. 42. ipsum Theseum Hippolyto violentas manus intulisse dices. Theseus ea de causa Ostracismo Athenis ejectus abiit in Scyrum ad regem Lycomedem, a quo interfectus est. Vide Philostrat. cum ejusdem in-terprete, cap. XIX. §. 3. Heroic. Troezenii Hippolytum ab equis, (quadrigas fuisse docet Euripides Hippol. 1212. cum ejus Scholiaste, quibus adde Nostrum fab. 250.) distractum ne-gant,

lio suo exitum. Itaque cum Hippolytus equis junctis veheretur, repente è mari taurus adparuit: cujus mugitu equi expavefacti, Hippolytum distraxerunt, vitaeque privarunt.

XLVIII. Reges Atheniensium.

¹ CECROPS Terrae filius, Cephalus ³ Deionis filius, ⁴ AEgeus Pandionis filius, ⁵ Pandion Erichthonii filius, Theseus AEgei filius, ⁶ Erichtho-

gant, sed inter sidera relatum, & *Aurigam* appellatum referunt. Vide Meurf. in Theseo cap. 21. & Meziriac. ad Ovid. iv. Ep. Heroid. pag. 383. De hac fabula quid referat Plutarchus, vide de Aud. Poët. T. II. pag. 27, 28.

¹ EXITUM] *Exitium*. MICYLL. Probo, quod Micyllus volebat, *exitium*. SCHEFF. Probo & ego Micylli conjecturam, *exitium*. MUNCK.

Ad C A P. XLVIII.

² CECROPS] Antiquissimus ille. Anton. Liberal. cap. vi. Πρώτος ἢ φανῆναι Κέκροπα τῷ γῆς. Adde Eustath. Hexaëm. pag. 2. MUNCK. De *Cecrope*, & *Attica Cecropia* dicta Athenaeus lib. XIII. cap. i. pag. 555. Schol. Apoll. Rh. i. Arg. 95. & 214. Tzetz. ad Lycophron. III. Eust. ad Dionys. Perieg. 391. Salmast. de L. Hell. pag. 322. ad p. 332. Meurf. de Reg. Ath. lib. i. cap. 6, 7. & in Eiusdem *Cecropia* cap. 3. Burm. ad Ovid. vi. M. 70.

³ DEIONES] *Deionei*. MICYLL. Recte hic quoque Micyllus putat *Deionei* scribendum. Apollodorus: Κέφαλος ὁ Διονείως. Et sic alti omnes. SCHEFF. Scribe, *Deionis*, ex cap. 189. 241. & 273. Anton. Liberal. cap. 41. Κέφαλος ὁ Διόνιος, qui à Tzetze & Apollodoro *Διονείως* dicitur. Vide notas Nob. Heinsii ad Met. Ovid. pag. 187. qui jam pridem ita restituendum esse Hygin. monuit. Nec male tamen Micyllus *Deionei*. MUNCK. Vid. Meurf. de Reg. Ath. II. 13. Interpr. ad Ovid. vii. M. 672.

⁴ AGOREUS PANDIONIS] Nullus est Agoreus Pandionis filius; Scribendum puto *AEgeus*. Is enim filius ejus, teste Apollodoro, Strabone, & aliis. SCHEFF. Recte *AEgeus* Cl. Schefferus. Ita Hyginus ipse vult cap. 37. & praeter Apollodorum ac Strabonem, quos Vir Cl. adducit, Euripidis Scholiastes ad Phoen. vers. 861. Ἐπε-

χέως μὲν τῷ Πανδίωνι, ὃ Αἰγῶς, ὃ Θησῶς. & in Hypothesi Medae: Ἀποδιδράσκει εἰς Ἀθήνας. καὶ καίτοι Αἰγῆ τῷ Πανδίωνι γαμεῖ. Calculum quoque dat Hieron. Chron. Eusebiano. & Tzetzes in Lycoph. pag. 194. Ὁ δὲ Αἰγῶς Πανδίωνος υἱὸς ὢν, ἀπὸ τῶν Φηνίων. MUNCK.

⁵ PANDION ERICHTHONII] Non superior Pandion, sed alius vetustior. SCHEFF. Ab illo arcem Atheniensem montem *Pandionium* dictum censet Schol. Stat. ad Theb. II. 720. *Pandionium*, inquit, montem dicit, à *Pandionio* filio *Erichthonii*. Corrige ex Hygino. Duo fuere Pandiones inter Atheniensium reges. Vide Catalogum apud Eusebium. MUNCK.

⁶ ERICHTHONIUS] Hic & *Erechtheus* dictus est Vulcani & Terrae filius. Vid. Plutarch. in x. Orat. Tom. II. pag. 843. & Schol. Homeri Iliad. B. 547.

⁷ DEDOPHON] *Demophon*. MICYLL. Scribendum, *Demophon*, ex Justino & aliis, quod & Micyllus vidit. SCHEFF. Lege, *Demophon* ex cap. 59. Just. II. 6. Tzetze Chil. i. 4. Ovid. II. Heroid. aliisque. Vidit id vitium quoque, & correxit Micyllus. MUNCK.

Ad C A P. XLIX.

⁸ GLAUCO MINOIS] A Polyido huic vita restituitur cap. 59. & 251. ut & apud Palaeph. cap. 37. Non convenit heic inter mythologos. Scholiast. Pindari ad Pyth. Od. 3. (vs 96.) λέγει ὁ Ἀσκληπιὸς χρυσῇ δέλεαθεὶς ἀναστήσας ἱππολύτην τεθνηκότα. οἱ δὲ Τυνδάρεων, ἔτεργον δὲ Καπανεία, οἱ δὲ Γλαῦκον &c. Video ex illis corrigere posse Plinium lib. XXIX. cap. i. Quoniam Tyndaridem revocasset ad vitam. Lego, Tyndareon cum Pintiano. Nam *Thefiden*, quod vett. habere annotant, probare non possum, cum poetarum sit pro Hippolyto. Lucian. Dial. de Saltat. Tom. I. pag. 933. Edit. Bened. τῷ Τυνδάρεω ἀνάστασιν, καὶ τῷ Διὶ ἐπὶ τέτῳ δαγλῷ. Non intellexit Be-

richthonius Vulcani filius, Erechtheus Pandionis filius, 7 Demophoon Thesei filius.

XLIX. *Æsculapius.*

ÆSCULAPIUS Apollinis filius ⁸ Glaucō Minois filio vitam reddidisse, sive Hippolyto, dicitur, quem Jupiter ob id ⁹ fulmine percussit. Apollo, quod Jovi nocere non potuit, eos, qui fulmina ¹⁰ fecerunt, id est, Cyclopes, interfecit. ¹¹ Quod ob factum Apollo

Benedictus cum verteret, *Tyndari instaurationem.* De Hippolyto auctor etiam Servius ad *Æn.* vi. 398. Lactant. lib. i. cap. 10. Plures adhuc opiniones recenset Schol. Euripid. ad *Alcest.* vs. i. Nec de causâ servitutis Apollinis conveniunt. Sunt qui ob interfectum Pythonem; alii, qui ob amorem serviisse velint. Aliam causam alterius servitutis habes apud Hom. Schol. ad *Iliad.* A. 400. Quod ita dissentiant heic auctores, inde ortum putem, quod plures suscitaverit *Æsculapius.* Ultimus eorum fuit Hippolytus, referente Eratosthene *Καλαίς*, cap. 6. MUNCK. Propter Hippolytum, rogatu Dianae ad auras superas revocatum, *Æsculapius* fulmine percussus dicitur a Lactantio ad Statii v. *Theb.* 433. vid. Meziriac. ad Ovidii iv. *Epist.* *Heroid.* p. 384. Fuit & alius Hippolytus Gigas Apollodoro lib. i. p. 21.

⁹ **FULMINE PERCUSSIT**] Vide Zenob. Cent. i. 18. Diodor. lib. iv. pag. 273. Sidon. Narbon. vers. 200. MUNCK. Vid. Olear. ad Philostrati *Heroica* cap. 10. §. i. Eurip. *Alcest.* vs. 126, 127. Lucian. in *Dialog.* *Fabulosis.* *Dialogo* v. *Διὸς* σὲ ὁ Ζεὺς ἱκεραύνωσεν, ἀ μὴ δέμεις, ποιεῖν.

¹⁰ **FECERUNT**] Mallem, *fecerant.* Schol. German. Sagittario: *Faculum autem ejus, ex quo dicunt omnes cygnos ab Apolline interfectos, qui Jovis fulmina fuerant, absconditum.* Lege, Cyclopes pro cygnos, & pro fuerant, fecerant. Prius vitium video jam correctum in Sanctandr. Edit. Idem in Aquilâ: *Sagitta autem, quam tenet in pedibus, dicitur Sagitta Apollinis fuisse, cum quâ Cyclopes interfecit, eo quod Jovis fulmina facerent, quod eo telo Æsculapius ejus filius à Jove esset interfectus.* Sed, ut heic, loquitur etiam Astron. 11. *Hac Apollo Cyclopes interfecit, qui fulmen Jovis fecerunt, quo Æsculapium interfectum complures dixere.* Et cap. 15. *Quaecunque ex Argonautis conceperunt eorum nomina filiis suis imposuerunt.* Cap. 14. *Qui ob caedem fratris Phoci, relictis sedibus suis, diversas petierunt domos. ἀντὶ τῆς* petierant, & conceperant. Caeterum Pherecydes apud Eu-

ripid. Schol. ad *Alcest.* vers. i. non Cyclopes, sed eorum filios interfectos memorat. MUNCK. Sic describuntur hi Cyclopes. Eurip. *Alcest.* eos vocat vs. 5. *τέκνας δὲ πυράς.* Schol. Apoll. Rhod. lib. i. Arg. vs. 730. *ΚΥΚΛΩΠΕΣ ἔσσι οἱ κατασκευάσαντες τῷ Διὶ τὸ κεραυνόν, καὶ Ἡσίοδος. Οὐ Ζεὺς βρογτῶν ἴδουσαν, τὸ δὲ ἄντε κεραυνόν.* Apollod. lib. i. pag. m. 7. *Κύκλωες τότε Διὶ μὲν διδόντες βρογτῶν, καὶ ἄστροπῶν, καὶ κεραυνόν.* Tres enumerat Virgil. viii. *Æn.* vs. 425. & ibi Serv. & de Pyramone Lactant. ad Statii ii. *Theb.* vs. 599. Haec fuit etiam causa, cur Apollo Cyclopes ipsos, non vero eorum filios, sagittis suis interficiens Jovem patrem tanto opere offenderit, ut Jupiter eum e coelo expulsum Admeto in servitutem dederit. Consule inl. Spanh. ad Callim. H. Dian. vs. 68. ubi de numero Cycloperum, & Serv. ad Virg. vi. *Æn.* 398. & ad vii. *Æn.* vs. 761.

¹¹ **QUOD OB FACTUM AP. &c.**] Multi sunt, qui Phoebum sponte Admeto serviisse, ipsius amore captum, tradant. cum Nostro tamen plerique faciunt. Consule Lactant. ad Statii v. *Theb.* 433. & ad vi. *Theb.* 374. Eurip. *Alcest.* vs. 6, 7. Servium ad vii. *Æn.* 761. item P. Leopard. ii. Emend. 9. Cel. Broukh. ad Tibull. l. ii. El. 3. vs. 11. Non possum non addere Schol. Apoll. Rhod. l. iv. Argon. vs. 611. *οἱ Κελεῖ ἐρήμισαν, τὸ ἥλεκτρον εἶναι μὴ τῇ ἡλιάδαν, ἀλλὰ δάκρυον εἶναι Ἀπόλλωνος, ἥνικα Ἀλφ. τὸ Ἀσκληπιῶ δάκρυον ἀνιαιθεὶς εἰς τὰς ὑπερδορὲς ἀφίκετο, Ἀλφ. πῶς τῶ πατρὸς ἐπὶ κρήνην. ἢ ὅτε ἐκελεύσθη θητῶν ἐπὶ τῷ φόνῳ τῶ Κυκλάπων.* De loco, ubi Phoebus Admeti pecus paverit, consule Apollodor. lib. i. p. 51. pluribus de hac servitute agentem, & Cl. P. Bunn. ad Ovid. ii. *Met.* vs. 679. & inde Nόμιον dictum docent Call. H. Apoll. vs. 47. & Servius ad Virg. *Ecl.* v. vs. 35. licet alias rationes proferat Schol. Apoll. Rh. ii. Arg. vs. 509. Consule inl. Spanh. H. l. ad vs. 48. Si tamen cum Servio, quem Spanh. ad vs. 47. citavit, Apollinem etiam a lege chordarum νόμιον dictum

lo datus est ¹ in servitutem Admeto regi Thessaliae.

L. *Admetus.*

ALCESTIM ² Peliae filiam cum complures in conjugium peterent, & Pelias cum multos eorum repudiaret, ³ simultatem his constituit, ei se daturum, qui feras bestias ad currum junxisset. ⁴ Is quam vellet aveheret. Itaque Admetus ⁵ ab Apolline petiit, ut se adjuvaret. Apollo cum ab eo esset liberaliter tractatus, cum in servitium fuit ei traditus, aprum & leonem ei junctos tradidit, quibus ille Alcestim ⁶ in conjugium avexit.

LI. *Alcestis.*

ALCESTIM Peliae & ⁷ Anaxibies Biantis filiae filiam complures proci

putes, consentientes habebis Scholiastem Pindarii O. Nem. v. vs. 45. & Proclum in Chrestomath. apud Photium pag. 985. ubi pro νόμις recte conjicitur legendum νόμις. Schol. Apoll. Rh. lib. iv. vs. 1218. refert Medeam templum quoque Apollinis νόμις, a νόμις lex ita dicti, posuisse, propter judicium Alcinoi justum ac legitimum. Sed ad rem. servitus tum temporis cadis poenā fuit. Apollodorus lib. iii. pag. 169. Κάδμος ὃ ἀνὸς ὦν ἐκλείπειν, αἰδίων ἐνιαυτὸν ἐθῆτάσσειν "Αἶψ, ὡς ὃ οὐρανὸς τότε ὀκτῶ ἔτη.

I IN SERVITUTEM] Integri anni, ut Zenobius. tradit. MUNCK.

Ad C A P. L.

² PELIAE] Ita reposui pro *Pelei* ex cap. seq. & 24. MUNCK. Πελίς παῖς Euripidi *Alcest.* vs. 38, 83.

³ SIMULTATEM] Pro certamine accipit, ut & infra. MICYLL.

⁴ IS QUAM VELLEAVEHERET] Fortasse legendum & iis, quo vellet, aveheretur. MICYLL. Locus non inutilis, sed depravatus est. debet enim ita scribi, sicut pridem in de Re Vehiculari lib. i. cap. 9. monui, qui feras bestias ad currum junxisset, iis, quum vellet, aveheret. Dat Pelias non modo filiam ei, sed & facultatem ejus avehendae, hac tamen lege, ut id faciat junctis ad currum feris bestiis. Quanquam hoc caput censeam formatum à sequenti, nec Hygini esse, sed alterius inepti, cum plane eadem dicantur, ac iisdem fere verbis, quod facturus Hyginus minime videtur fuisse, cum praefer-

tim sit amator brevitas. SCHEFF. Micyllus: Et iis, quo vellet, aveheretur. Schefferus: Qui feras bestias ad currum junxisset, iis, quum vellet, aveheret. Putem scripsisse Hyginum: Qui feras bestias ad currum junxisset, & iis, quum vellet, eam aveheret. vel, junxisset, iisque eam aveheret. Nam τὸ vellet ex sequenti aveheret per librarii oscitantiam videri potest natum. MUNCK.

⁵ AB APOLLINE PETIIT] Fulgent. Myth. lib. i. Admetus Apollinem atque Herculem petiit, qui ei ad currum leonem & aprum junxerunt. MUNCK.

⁶ IN CONJUGIO AVEXIT] Ita mox cap. 52. In praesidio daret. 92. Ut deducat eas in Ida monte. 186. Cum in venatione exirent. Fulgent. lib. i. cap. 27. Ipse illam in conjugio accepisset. Petron. Fragm. Trag. Fubemus in balneo sequi. Virg. AEn. i. vers. 180. Rapuitque in fomite flammam. Vide Servium ibi, qui adductis aliquot exemplis, antiquam hanc esse circa communes praepositiones licentiam observat. Adde Linacr. lib. vi. Emend. Struct. Ad eundem modum cū pro eis interdum Graeci scriptores cum alii non pauci, cum sacri praesertim. Vide Judic. cap. xi. 18. ix. 26. Esai. vii. 19. Johan. v. 4. Ps. i. i. Μακάριος ἄνθρωπος, ὃς σὺν ἐπορεύθῃ ἐν βελῇ ἀσεβῶν. quod vulgata transfert, & Fulgent. Myth. lib. ii. cap. i. Beatus vir, qui non abiit in consilio improborum. Ad quod Hymnographi dictum allusit Gregorius Nazianzenus in Gnomis: Ἰσασομήτορ' ὁδοῖο κακῶν, κακῶς εἰς βυθὸν ἔσπων. Ita lego istum versiculum, qui corruptus in Hoeschelii & Langii Edit. exhibetur Adde quae notamus ad cap. 92. MUNCK. Non tantum sacri scriptores, verum etiam Attici ita loqui amant,

proci petebant in conjugium. Pelias vitans eorum conditiones, repudiavit, & similitatem constituit ei se daturum, qui feras bestias ad currum junxisset, & Alcestim in conjugio avexisset. Itaque Admetus ab Apolline petiit, ut se adjuvaret. Apollo autem, quod ab eo in servitutem liberaliter esset acceptus, aprum & leonem ei junctos tradidit, quibus ille Alcestim avexit. ⁸ Ea illud ab Apolline accepit, ut pro se alius voluntarie moreretur. Pro quo quum neque pater, neque mater mori voluissent, uxor se Alcestis obtulit, & pro eo vicaria morte interiit, quam postea ⁹ Hercules ab inferis revocavit.

LII. *AEgina.*

JUPITER cum AEginam ¹⁰ Asopi filiam vellet comprimere, & Ju-
no-

πιστὴν ἐν φόβῳ dixit Euripides in Orest. vs. 1421. Sophocl. Ajac. vs. 638. — ἐν εἰρηνοισι πιστὴν Δέποι. Apoll. Rhod. l. i. Arg. vs. 1246. — ἐν σαθροῖσι νομῆς ἔλσαν. ubi v. Schol. ἐν ἡλίκῃ ἢ ἔν περθεσίς ἀντὶ τῆς Εἰς. ὁ γὰρ νῆς, οἱ γὰρ νομῆς εἰς τὰς σαθρὰς περθέλασαν. Lib. II. vs. 1038. — ἐν λαγῇ πεσεῖ ὄμω Δίς Ὀϊλῆς. iterum lib. I. vs. 506. — ἔπεσον δὲ ἐν κύμασιν ὠκεανοῖο. Pind. O. Isthm. VIII. vs. 14. Μῆτ' ἐν ὀρφανίᾳ πέσσωδ' Ἑρμῶν. O. Nem. v. vs. 76. Νίκας ἐν ἀγκύνοισι πινῶν. Sophocl. Electr. vs. 1504. — ἐν μύσσοις δρυκαστοῖς Πέπλωχ' ὁ τλήμων. in Antigone vs. 1346. Τάτ' ἐν χειρὶ γὰρ τάτ' ἐπὶ κρατὶ μοι Πέτρω δρυκόμεις εἰσήλαθ'. Confule etiam Perizon. ad AElian. lib. iv. V. H. cap. 18. De fabula Meziriac. ad Ovidii v. Epist. Heroid. p. 454.

Ad C A P. LI.

⁷ ANAXOBIES DIAMANTIS] Vide quae notavi supra fab. 14. SCHEFF. Vide notas ad cap. 14. ubi *Anaxibies Biantis* scribendum esse jam monitum à nobis. Atque ita video jam olim hunc locum emendasse etiam doct. Tollium ad Palaeph. pag. 244. Firmat eam conjecturam Tzetzes ad Lycophr. p. 35. Edit. Bas. & Steph. MUNCK.

⁸ EA ILLUD AB APOLLINE] Hic faciendum erat caput novum, cum titulo, *Admetus*, quod capiti seu fabulae praecedenti est inscriptum. Sed sunt hi tituli & hae divisiones non ab Hygino omnes, verum multae adjectae ab homine imperitissimo. SCHEFF.

⁹ HERCULES AB INFERIS REVOCAVIT] Fabulam ita narrat Tzetzes ad Lycophr. Παρκαθίσας (Hercules) ἐπὶ τῇ μνήματι, καὶ ἐξελεύσθη αὐτὸς ἀφ' αὐτῆς τῆς θυγατρὸς, ἐκράτησεν αὐτὸν σφόδρα, μέχρις ἂν τῇ γυναῖκα ἀπέδωκε. Sed *Erybaeam* illam, non *Alcestim* vocat. Credamus potius Plutarcho, cum ita graviter aegrotaret Alcestim, ut deposita jam & desperata esset, venisse Herculem, & medendi arte, quā excellebat, ei valetudinem pristinam reddidisse. MUNCK. Confule de hac fabula etiam Lactant. ad Statii vi. Theb. vs. 379. Philostrat. lib. iv. cap. 45. de Apoll. Tyan. Plutarch. in Amatorio pag. 761. Apollodor. lib. i. pag. m. 51. Lucian. Dialog. x. Mortuor. & Celeb. Perizon. ad AElian. xiv. V. H. cap. 45. Admeti & Alcestidis liberi fuerunt *Eumelus* & *Perimele*. Schol. Eurip. Alcest. vs. 264, 405. Hanc fabulam diversis modis explicat Palaephatus de Incredibilibus cap. 41.

Ad C A P. LII.

¹⁰ ASOPI FILIAM] Ovid. vi. Met. 113. *Aureus ut Danaen Asopida luserit ignis*. Vid. & Anton. Liberal. cap. 38. MUNCK. Asopi filia fuit, de qua ita Schol. Apoll. Rhod. l. i. Arg. vs. 117. Ἀσώπιδος ποταμὸς Θηβῶν, ἔχων τὰς πηγὰς ἐν δρυαυρῆα, ἐκκραυγῇ δὲ ὑπὸ Διὸς διώκων αὐτὸν. ἀφ' οὗ τὸ ἡρακλέους τῇ θυγατρὶ αὐτῆς Αἰγιναν, ὡς Καλλιμάχῳ φησὶν. vid. Lact. ad Statii vii. Theb. 315, 424, 731. Schol. Pind. Olymp. Od. ix. vs. 104. Αἰγίνα δὲ μήτηρ Αἰάντ' ἢ θυγάτηρ δὲ Ἀσώπιδος ἐν Θηβαῖς ποταμῷ, qui Scholiastes ad vs. 107. Plu-

nonem vereretur, detulit eam ¹ in insulam Delon, & gravidam fecit: unde natus est AEacus. Hoc Juno cum rescisset, serpente in aquam misit, quae eam venenavit: ex qua qui biberat, debitum naturae solvebat. ² ³ Quod cum amissis fociis AEacus ⁴ prae paucitate hominum morari non posset, formicas intuens, petiit ab Jove, ut homines ⁵ in praesidio sibi daret. Tunc Jupiter formicas in homines transfiguravit, qui ⁶ Myrmidones sunt appellati, quod

Plura de hac Aegina refert. Schol. Homeri Iliad. A. vs. 7. *ἀπὸ τῆς Αἰγίνης τῆς Ἀσωπῆς τῆς ποταμῆς Θηβῶν, Αἰακός.* Jupiter in aquilam versus Aeginam vitiasse dicitur & inde natus AEacus. Confule Celeb. P. Burm. in Catalog. Argonaut. in Peleus, & Athenaeum lib. XIII. cap. 2. pag. 566. & quia Jupiter AEaci pater erat, Herculem e Jove & Alcmena natum ejus fratrem appellat Pindarus O. Nem. VII. vs. 127. ubi videnda etiam de AEaco sunt Scholia. Hic AEacus olim *ἐκλήων ὀσιώτατος* fuit habitus. V. Plut. in Theseo p. 5. cetera de eo sunt notissima.

1 INSULAM DELON] Oenonem. MICYLL. Recte Micyllus emendat, Oenonem. Librarius inceptus scripserat, Oelonem, ita alius Delonem, & reliquis melior, Delon fecit. SCHEFF. Micyllus, Oenonen. Recte Oenone enim primitus dicta Aegina. Pindar. Isthm. Od. v. *Ἀλ' ἐν Οἰνάνῃ μεγαλήτορες.* Schol. *Τετίεον ἐν τῇ Αἰγίνῃ. ἔτα τὸ πρῶτον ἐκαλεῖτο, πάλιν δὲ Διὸς Αἰγίνα πλὴν Ἀσωπῆς τῆς Βοιωτικῆς ποταμῆς αὐτῶν ἐνεχθῆναι.* Idem interpres ad Nem. Od. 4. *Οἰνάνῃ πρῶτον ἐκαλεῖτο ἢ Αἰγίνα δὲ Οἰνάνης τινός. Οἰνάνης puta τῆς Βυδίωνος θυγατρὸς, κατὰ φησι Πυθαγόρου ἐν τῇ πρῶτῃ τῶν Αἰγινητῶν.* ut ait Schol. Lycophr. pag. 37. Immo ad Nem. Od. VIII. vs. 12. *ἀπὸ τῆς νῆος καὶ πλὴν ἡρώδης Οἰνάνῃ ὠνόμασεν.* Eadem est insula, quae Isthm. Od. ultimâ Οἰνοπία audit. Confer Steph. in Οἰνάνῃ. MUNCK. Confule Eustath. ad Dionys. Perieg. vs. 511. Eadem etiam Oenopia vocatur. V. Manut. ad Cic. l. iv. ad Fam. Ep. 5. & Celeb. P. Burm. ad Ovid. lib. VII. Met. vs. 472.

2 QUOD CUM] Ubi fortassis, vel quo loco. MICYLL. Praemittunt asteriscum, sine causa. Vide Indicem in Quod. SCHEFF. H. e. ob quod. Vide ad cap. 16. & 34. Sed post *τὸ morari* excidit particula *ibi*. Ita ego commentabar, cum me docuit Nobil. Heinsius legendum, *quo cum* i. e. ubi. MUNCK.

3 QUOD CUM AMISSIS SOCIIS, AEACUS PRAE PAUCITATE HOMINUM MORARI NON POSSET, &c.] Quod passim ita, ut hic, constructionem turbat apud Hyginum, ut multoties ab ejus intt. observatum diximus ad Fab. 34. Nec inusitata el-

ipsis est adverbii *illic*, quam haecce verba, ante *τὸ morari*, referunt. Justinus VII. 1. 8. *Edeffam . . occupavit, revocatusque . . regni (illic) sedem statuit.* ubi plura. Elegans tamen Heinsii emendatio est *Quo cum amissis* &c. id est ubi. Boëtius Conf. III. 10. *nunc demonstrandum reor, quoniam . . constituta sit.* Sic ille saepius. vide lib. IV. 1. lib. V. 1. & Carm. III. Prudentius Apoph. 118.

Semper adest quocunque loci.

Hegesippus 1. 24. *Quo loci Antipater praeclarum militiae documentum dedit.* Lampridius Hellog. c. 31. *eo idem quo mulieres accurabantur, & eadem hora, ubi nescio, an cum viro summo ingerendum sit loco.* Alio pro alio in loco, dixit quoque Boëtius Conf. III. 10. extremo. An vero sic quo pro ubi dicere amet Hyginus, dubito. WOPKENS.

4 PRAE PAUCITATE HOMINUM MORARI NON POSSET] Ita & Barthius. Veteres *mori*. Mihi altius videtur vulnus, & deesse nonnulla ante vocem *mori*. Certe quomodo paucitas faciat, ut quis nequeat morari, nondum bene video. SCHEFF. Ita Micylli editio princeps. Cl. Schefferus mallet *armari* vel *arare*. Mihi haec Hygini videtur esse sententia: Cum in istâ insulâ per solitudinem, quod agri jacerent deserti, & milite esset orbatus, morari, hoc est, habitare sive vivere non posset, nec regnum obtinere &c. Horat. II. Od. 3. *Sub dio morari.* Justin. XII. cap. 5. *Qui in radice Caucasî morabantur.* Tertull. de Anim. cap. 33. *Qui integre morati commendaverint judici vitam.* Lactant. lib. 1. cap. 10. *Fuisse autem Messenium, sed Epidauri moratum.* Phaedr. IV. 23. *Moror inter aras.* Pseudocypr. de Singul. Cleric. *Ne clerici cum foeminis commorentur.* Nofter cap. 190. *Ubi & Theonoe morabatur.* Geminum prorsus & germanum est illud cap. 153. *Hi propter solitudinem cum vivere non possent, petierunt ab Jove, ut aut homines daret, aut eos pari calamitate afficeret.* Tzetzes de AEaco Chil. VII. 133. *Ὁς αὐτῆς κατήγαγεν αὐτὴν ἐν τῇ νήσῳ μόνη.* Isacius ejus frater in Lycophr. pag. 37. *Διὸς*

quod graece formicae myrmices dicuntur. Insula autem Aeginae nomen possedit.

LIII. *Asterie.*

7 Jovis cum Asterien 8 Titanis filiam amaret, illa eum contempnit, à quo 9 in avem Ortygiam commutata est, quam nos coturnicem dicimus, 10 eamque in mare abjecit, & ex ea insula est enata, quae

Δία τὸ Ἀστερίον μόνον ἐν τῇ νήσῳ δυσχεράνοντα.
MUNCK.

5 IN PRAESIDIO SIBI DARET] Nil hic facit asteriscus Micylli, nam oratio est integra. Vide Indicem in vocabulo in. SCHEFF.

6 MYRMIDONES] Ovid. VII. Met. 655. Myrmidonasque voco, nec origine nomina fraudo. Idem, quod Ovidius, fabulatur Hom. Schol. ad Iliad. A. 180. Fabulam de formicis non male explicat Diogenes apud Pind. Scholiast. ad Nem. Od. 3. Variat in circumstantiis Servius ad AEn. IV. 402. Idem ad AEn. II. 7. Myrmidones, inquit, sunt Achillis socii, à rege Myrmidone dicti, Jovis & Eurymedontis filio. Haec corrupta sunt. Lego: A rege Myrmidone Jovis & Eurymedusae filio. Clemens Paraenes. pag. 25. Ἐπεὶ τὸ Δία μεμαθήκασι, ὁμοιωθέντα μύρμηκι τῇ Κλήτορι θυγατρὶ Εὐρυμεδῶντος μυγῶνα, καὶ Μυρμιδῶνα θρονῶσα. Eadem habes apud Arnob. lib. IV. ubi Clitor est, qui Clementi Κλήτωρ, quā de mutatione dictum jam superius ad cap. 31. Isidorus Etym. lib. IX. 2. Eratosthenes autem dicit dictos Myrmidones à Myrmidone duce Jovis & Eurymedusae filio. Meminit ejus Myrmidonis etiam Eustath. ad Iliad. A. pag. 85. Edit. Bas. MUNCK. Consule Cl. Burm. ad Ovidii l. I. Lactant. ad Statii VII. Theb. 310. & Eustath. ad Dionys. Perieg. vs. 511. Schol. Pind. O. Nem. VII. vs. 95. de Myrmidonibus latius egit, & Cl. Graevius in Add. ad Lect. Hesiod. pag. 139. Myrmidonum civitatem Thessaliam dictam fuisse docet. His imperarunt Achilles & Patroclus. v. Serv. ad XI. AEn. 403. Vide & Philostrat. cap. 10. Heroic. §. 5. & quos ibi laudat Olear.

Ad C A P. LIII.

7 JOVIS CUM ASTERIEN] Pro Juppiter ut in sequentibus. MICYLL. Quidam ipsam Latonam in coturnicem versam tradiderunt. Vide Servium ad AEn. III. 72. Schol. Hypoth. Pind. Pyth. Ἀπὸ τῆς Κόρης ὅς ἐστιν καὶ γῆς, καὶ Φοίβης ὅς ἐστιν Κόρης, ἢ ὁ Ζεὺς ἐμύγη, ὅς τινι σιναιδείῃ. MUNCK. Consule de Asterie Celeb. P. Burm. ad Ovid.

lib. VI. Met. vs. 108.

8 TITANIS FIL.] Hinc Nicander dixit apud Schol. Apoll. Rhod. l. I. Arg. vs. 419. οἱ δὲ ἐξ Ὀρτυγίης τιτάνιδος ὁρμηβίης.

9 IN AVEM ORTYGIAM] Ortygem. MICYLL. Mallem, ortygem, nam est ὄρτυξ Graece. SCHEFF. Ortygiam & Lactant. ad IV. Theb. Stat. vers. 796. Micyllus emendat Ortygem. Lege, Ortygam. Ita Striga, Gorgona, Sirena, Syringa in recto casu veteres dixerunt: de quibus egimus in dissertatione nostra. MUNCK.

10 EAMQUE IN MARE ABIECIT] Ea se. MICYLL. Haec non cohaerent cum superioribus, nec vel distinguuntur, vel scribuntur, ut oportet. Post dicimus, mea sententia ponendum punctum, deinde nova periodo sic scribendum: Eam quum in mare abiecisset, ex ea insula est enata. SCHEFF. Legit & distinguit Cl. Schefferus: dicimus. Eam cum in mare abiecisset, ex ea insula est enata. Micyllus: Ea se in mare abiecit. Mihi videtur tolerari posse vulgata lectio, non tam, quod Latina sit, quam quod Hyginiana. Supr. cap. 19. Ab Jove est excaecatus; & apposuit ei Harpyas. Si vitium est in Hyginiana ista dictione, sane vetus esse ostendit Hygini exscriptor Lactant. ad lib. IV. Stat. Theb. 796. Juppiter cum Asterien Titani filiam amaret, & illa eum contemneret, in avem Ortygiam conversa est, quam nos coturnicem dicimus, eamque in mare dejecit. Unde insula Ortygia dicta est. Postea ibi Latona enixa est Apollinem & Dianam, quibus natis insula Delos est nominata. Sed audiamus Barthium, producto hoc Lactantii loco: Scribe, inquit, ex MS. commentario: ea postquam se ipsam in mare dejecit, inde insula Ortygia est dicta. Servius ad AEn. III. 73. Cum vellet maria transfretare, quod coturnicum est, afflata à Jove, & in lapidem conversa, diu sub fluctibus latuit. Et haec, & quae deinde addit, transtulit in suum commentarium Schol. Stat. ad II. Achill. vers. 9. Unde discas in Servio pro terram naturalem legendum esse terram natalem. Confer notata ad cap. 8. A Tzetze in Lycophr. p. 71. semet ipsa dicitur convertisse in coturnicem & in mare desiliisse. MUNCK. Cum Tzetze facit Apollodorus lib. I.

quae ¹ Ortygia est adpellata. ² Haec mobilis fuit: quo postea Latona ab Aquilone vento delata est, jussu Jovis, tunc cum eam Python persequeretur. ³ ibique oleam tenens Latona peperit Apollinem & Dianam. Quae insula postea Delos est adpellata.

LIV. *Thetis.*

THETIDI Nereidi ⁴ fatum fuit, qui ex ea natus esset, fortior rem fore quam patrem. Hoc praeter Prometheum cum sciret nemo, & Jovis vellet cum ea concumbere, Prometheus Jovi pollicetur, se eum praemonitutum, si se vinculis liberasset. Itaque fide data, ⁵ monet Jovem, ne cum Thetide concumberet, ne, si fortior nasce-

pag. m. II. Τῶν δὲ Κοίης θυγατέρων Ἀστερία μὲν, ὁμοιωθεῖσα ὈΡΤΥΓΙ, ἘΑΥΤΗΝ εἰς θάλασσαν ἔριψε, φεύγουσα τὴν πρὸς Δία σωσίσαν. Micylli itaque emendatio mihi mire adridet.

I ORTYGIA EST APPELLATA] Servius ad AEn. III. 72. Post partum * vero Latonae, quod Dianam & Apollinem peperit, Ortygia dicta est, quae ante Delos nominabatur, & postea Delos, cum eam Apollo revinxisset Gyaro & Mycone altissimis montibus. Tollendus asteriscus, nihil enim deest: sed pro quod scribendum quo. Turbant tamen illa, quae ante Delos nominabatur. Delos enim appellata est, cum stabili terrâ revincta esset, ut & statim sequitur, & Hyginus noster infr. cap. 140. tradit. Hypoth. Pyth. Pind. Ἐν Δήλῳ τῇ πρῶτῃ Ὀρτυγία καλεῖται. Forte scripsit, quae ante Asteria nominabatur. Tria enim istius insulae fuerant nomina, Asteria, Ortygia, Delos. Schol. Apollon. ad lib. I. vers. 308. Δῆλον μὲν τὴν καλεῖσθαι νῆσον, ἵερὸν Ἀπόλλωνος, ἡ πρὸς Δῆλον, ὑστερον δὲ Ἀστερία, ἁπλῶς τὸ ἅγιον. Πάλιν δὲ Ὀρτυγία ἀπὸ τῆς ἀδελφῆς τῆς Δήλης. Ἀστερία est apud Hefychium. Sed de Ortygiae cognomento consulendus Nicander apud eundem Scholiast. ad lib. I. vers. 419. Pind. Nem. Od. I. Ortygiam Deli sororem appellat vers. 4. ubi mirifice se torquet vetus interpres. Confer Isidor. Orig. lib. XIV. cap. 6. Calim. Hym. IV. 37. Sed quid multa? Veram, opinor, scripturam nos docuit Barthius ad Stat. Tom. II. 1272. Quae antea Cynthos nominabatur. Vide Steph. in Δήλῳ. MUNCK. Consule Lactant. ad Statii lib. V. Theb. vs. 532. & Inl. Spanh. ad Call. H. Del. vs. 37, 38. Asteria etiam Miletus olim dicta fuit juxta Schol. Apoll. Rhod. I. I. vs. 186, item Rhodus. Vide H. Junium lib. III. Animadv. cap. 15. Ortygiam pro Delo dixit idem Apoll. Rhod. vs. 537.

ut ibid. Schol. & Eustath. ad Dionys. Perieg. vs. 525. De alia Ortygia videndus est Virgil. III. AEn. vs. 694. cum nota Servii.

2 HAEC MOBILIS FUIT] Consule Inl. Spanh. ad Call. H. Del. vs. 273. & Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 525.

3 IBIQUE OLEAM TENENS] Vide cap. 140. MUNCK.

Ad C A P. LIV.

4 FATUM FUIT] Vide Lactantium ad Statii I. Achill. vs. I. & ad vs. 92.

5 MONET JOVEM] A Themide monitum Jovem narrat Lactant. lib. I. cap. II. & Serv. Ecl. VI. 42. Sed ut heic, ita & Astron. II. 15. Proteo id tribuit Ovid. XI. Met. 7. Confer Tzetzen in Lycoph. p. 38. MUNCK. Consule Meziriac. ad Ovidii Epistol. III. Heroid. pag. 219.

6 PELEO AEACI FIL.] Praeter Celeb. P. Burm. in Catal. Argonaut. videnda sunt Scholia Pindari O. Pyth. III. vs. 160. & vs. 168. ubi haec addunt τὰ μὲν Πηλεΐ γαμῶν τὴν Θέτιν, ὁ Ποσειδῶν δὲ τὴν σαρκοσύνῳ ἐδωρήσατο ἱππεύς. Ἡφαιστὸς δὲ μάχαραν. adde Schol. ad O. Nem. III. vs. 97. Thetis autem Peleo nubere noluit, & ideo, quum Peleus eam fugientem persequeretur, se in varias formas mutavit. Vide Schol. Pindari O. Nem. III. vs. 60. & ad O. Nem. IV. vs. 101. Schol. Apoll. Rhod. lib. I. Argon. vs. 582. ΣΗΠΙΑΣ, ἀκρωτήριον ἐν Ἰωνίᾳ ἔτα καλεῖται, ἁπλῶς, τὰ τὴν Θέτιν ἀνταῖθα εἰς ΣΗΠΙΑΝ μεταβληθεῖσα διακρινόμενα ὑπὸ Πηλεΐ, quum vero invita Peleo succubuit, filios sex masculos igne combussit, septimo, Achille Pelei interventu fer-

nasceretur, Jovem de regno dejiceret, quemadmodum & ipse Saturno fecerat. Itaque datur Thetis in conjugium ⁶ Peleo Aëaci filio, & mittitur Hercules, ut aquilam interficiat, quae ejus cor exedebat: eaque interfecta, Prometheus ⁷ post triginta annos de monte Caucaso est solutus.

LV. ⁸ Tityus.

LATONA quod cum Jove concubuerat, Juno ⁹ Tityo Terrae ¹⁰ filio inmani magnitudine jusserat, ut Latonae vim adferret: ¹¹ qui cum conatus esset, ¹² à Jove fulmine est interfectus, qui novem jugeribus ad inferos exporrectus jacere dicitur. ¹³ & serpens ei adpositus est,

fervato. V. Ptol. Hephaestion. lib. vi. apud Photium pag. 487. Meurs. ad Lycophron. vs. 178. Alia ac diversa nobis refert Philostratus Heroic. cap. 19. § 1. quem velim Lector inspiciat. qui Pelei & Thetidis nuptias pro mero Poëtarum figmento habet lib. vi. cap. 40. de Apoll. Tyan. Imo sunt, qui Thetin hanc non Nerei, sed Chironis fuisse filiam dicant. Vide Schol. Apoll. Rhod. i. Arg. vs. 558.

⁷ P. TRIGINTA AN. DE M. C. E. S.] Vide tu, Lector, Schol. AEschyli Prom. Vinct. vs. 94.

Ad C A P. LV.

⁸ TITYUS] Ita reposui pro Tytius ex Gr. Τιτυός. Vid. de ejus origine Hom. Schol. ad Odyss. H. 324. quo loco corrupte ejus mater Ἑλλάς pro Ἑλλάς appellatur. Confer Apollon. interpretem ad lib. i. vers. 761. qui recte observat monstroso corpore homines terrae facere filios poëtas. MUNCK. Schol. Apoll. Rhod. l. i. vs. 182. de hoc Tityo haec scribit: Τιτυοῖο, ἔῃ ἑλλάρος παῖδος. ἔτι δ' ἐν αὐτῇ τετιμωμένη, ἀπὸ τοῦ ἐν πυθῶνι σιμωριῶν καὶ ἀρχαίων πλὴν Ἀητῶ. ὡς καὶ Ὀμηρῶς, ΤΙΤΥΟΝ ΓΑΙΗΣ ΥΙΟΝ. ὃ δ' Εὐφροῖων Ἀρτέμιδος φησὶν αὐτὸν ἦρθαι καὶ ἀπὸ τῆς τιμωρίας. Fabulam refert etiam Lutatius ad Statii xi. Theb. vers. 12.

⁹ TITYO JUSSERAT] Vide Voss. de Construct. cap. 36. qui hanc locutionem adductis exemplis illustrat: sed quod ibidem jubeo te, ut hoc facias, Latio exturbat, in eo non accedo ipsi. Hygin. cap. 196. Pan jussit eos, ut in feras bestias se converterent. Vide ibi notas Nostras. MUNCK.

¹⁰ FILIO IMMANI MAGNITUDE JUSSERAT] Graecismus est, vide Voßium, & Sanctium, qui hoc genus probant ex optimis scriptoribus;

SCHEFF. Schol. Hom. ad Odyss. A. 576. λέγει ἐν ὅτι ἔτι τοῦ τὸ σῶμα ἐνεία ἐκείθι πλέθρου, ὥς κατέχειν τόπον ἐνὸς ἡμίσεος σταδίου. Adde Virg. AEn. v. 596. Ovid. iv. Met. 457. MUNCK.

¹¹ QUI CUM CONATUS ESSET] Malim, Quod cum. MUNCK. Usitator est ejusmodi ellipsis pronominis id, quam ut Munckeri conjecturae, quod cum c. e. subscribere ausim. WOPKENS.

¹² A JOVE FULMINE] Pindarus Pyth. Od. iv. à Dianā sagittis confixum canit. Schol. ὅτι ἡ ἑλὴ ἀπὸ Ἀπόλλωνος καὶ Ἀρτέμιδος ἐτελεύτησε τοξόθεις, Φερεικῆς φησὶν. Schol. Hom. ἐτοξόθην ἑλὴ ἀπὸ Ἀπόλλωνος. MUNCK.

¹³ ET SERPENS APPOSITUS EST] Mallem appositus esse. SCHEFF. Cl. Schefferus emendat, appositus esse. Et sane ita postulare limatior syntaxis. Sed vide not. ad cap. 3. ubi parem habes anomaliam. Caeterum pro serpente vulturem nominant Virg. AEn. vi. Apollod. lib. i. Ovid. in Ib. vers. 182. Schol. Juven. ad Sat. xiii. 51. alique. Alii duo vultures ei apposuerunt, ut Lucilius Anthol. ix. τὸν Τιτυὸν καὶ ἑλὴ γῆς δύο γυῖες ἴδασιν. Et Propert. lib. ii. el. 16. Atque inter Tityi volucres mea poena vagetur. Idque Homero auctore Odyss. A. 577. Quem secutus & Seneca est Thyest. vers. 10. Visceribus atras pascit effossis aves. nec non Ovid. x. Met. 43. Nec volucres carpsere jecur. Cum Hygino faciunt Scholia recentiora Pindari ad Olymp. A. Τιτυὸς ἡ ὡς καὶ θεῶν μανέντες ὄφεις τὰ ἀσπλάγχνα ὑπὸ τοῦ χειρὸς κατεδίδουν ἀνακαυσιζόμενα αἰὲ καὶ τὸ Περγμηθίως ἦσαν. MUNCK. Plerique duos, unum nonnulli ei adposuerunt vulturem. Tibull. l. i. El. 3. vs. 75.

Porrectusque novem Tityus per jugera terrae
Adsiduas atro viscere pascit aves,

est, qui jecur ejus exesset, quod cum Luna recrescit.

LVI. *Busiris.*

IN AEGYPTO apud Busiridem Neptuni filium cum esset sterilitas, & Aegyptus annis novem siccitate exaruisset, ex Graecia ² augures convocavit. ³ Thasius Pigmalionis fratris filius Busiridi monstravit, inmolato hospite, venturos imbres, promissisque fidem ipse inmolatus exhibuit.

LVII.

Ad quos versus elegantiss. Broukhufius videntur, item Ciofan. ad Ovid. lib. iv. Met. vs. 456. Lutatius ad l. l. vs. 14. haec adnotat *secundum Homerum qui dicit, viscera Tityonis gemino vulture exedi, non uno, ut Virgil. dicit.* Lucian. Dialogo xvii. Mort. l. 5. οὗ τὸν Τύραννον, ὃν Ἐρμῆς, παρὰ τὸν Τιβύδην ἀπαγαγεῖς, ὑποτῶν γυναικῶν κτερίζω καὶ αὐτὸς τὸ ἦπαρ. Non possum non addere Apollodorum lib. i. pag. m. 13. de Apolline, κτερίζω τὸ μετ' αὐτοῦ καὶ ΤΙΤΥΟΝ. ὃς ὡς Διὸς υἱός, καὶ τὸ Ὀρχομήδην θυγατρὸς ἙΛΑΡΗΣ, ὡς Ζεὺς ἐπειδὴ συνῆλθε, δέσας Ἦραν, ὑπὸ γυναικὶ κρυψέ, καὶ τὸν κυφορηθέντα πᾶσα Τιβυδὸν ὑπερμεγέθη εἰς φῶς ἀνήγαγεν. ἐπὶ ἐρχόμενος εἰς Πύθωνα Λητὴν διωχέσας, πόδα καταχευεῖς, ἐπιπαῖ. ἢ τὸν πᾶσι παῖδας ἐπικαλεῖ, καὶ ΚΑΤΑΤΟΞΕΥΟΥΣΙΝ Αὐτόν. κολάζει τὸν καὶ μὴ θάνατον. ΓΥΝΕΣ δ' αὐτῷ τὴν καρδίαν ἐν αὐτῷ ἐδίδουν.

[QUI JECUR EJUS EXESSET] Schol. Stat. ad Theb. lib. i. 710. Ab Apolline victus est, & deductus ad Tartara, cujus jecur à vulture tunditur (Leg. tondetur) in aeternitatem supplicii pullulantibus fibris. Hoc ideo fingitur, quia jecur est libidinis sedes. Vid. Horat. lib. i. Od. 25. vers. 15. Serv. ad AEn. vi. 596. Vett. Schol. in Pers. Sat. i. vers. 26. & Horatii ad adductum locum. Heraclidem Alleg. Hom. p. 25. Achill. Tat. lib. vi. pag. 401. MUNCK.

Ad C A P. LVI.

² AUGURES CONVOCAVIT] Puta, sterilitas ista, hoc est, fecit, ut convocarentur. Quanquam magis credam, scripsisse Nostrum, *Convocati.* SCHEFF. *Busiris* puta, quem suo more ex praecedenti narratione lectori subaudiendum relinquit. Vid. not. ad cap. 8. Cl. Schefferus censet scripsisse Hyginum *convocati.* MUNCK.

³ THASIVS] *Thrasius.* MICYLL. Recte corri-

git Micyllus, *Thrasius.* Sic enim habet Apollodorus lib. ii. ubi rem enarrat. SCHEFF. *Thrasius*, quod volebat Micyllus, merito probat Schefferus. Vide Apollod. lib. ii. pag. 104. Edit. Comm. Ovid. i. Art. A. vers. 651. Probus ad ii. Georg. Virg. ἀπάνθρωπον illud sacrum Pygmalionem suasisse Busiridi tradit. Caeterum pro *fratris* legebat *Vatis* Nob. Heinsius. MUNCK. Philargyr. ad iii. Georgic. vs. 5. hunc vatem Pygmalionem Cyprium vocat & per octo annos Aegyptum sterilitate laborasse refert. De hac fabula consule Serv. ad viii. AEn. 300. Broukh. ad Tibull. l. i. El. 8. vs. 25. Hunc *Busirim* Neptuni & Anippes e Nilo natae filium vocat Plutarch. Parall. T. ii. pag. 315. qui plura de Busiride ex Agathone Samio refert. item Plut. in Theseo T. i. p. 5. & de Herodoti malig. T. ii. p. 857. Schol. Apoll. Rhodii lib. iv. vs. 1396. Laet. ad Statii xii. Theb. vs. 155.

Ad C A P. LVII.

⁴ STHENOBEOA] Ita scriptum hoc vocabulum etiam apud Juvenal. Sat. x. 327. Schol. Horat. ad lib. iii. Od. 7. & Statianum interpretem ad Theb. lib. iv. vers. 586. Sic *Cassiopeia* cum aliis, tum Hygin. Astron. ii. 10. quae Graecis Κασιόπεια. *Beronice* Justino lib. xxvi. 2. Schol. Juvenal. ad Sat. vi. vers. 157. quae illis Βερονίκη. Invenio tamen etiam Κασιόπεια. apud Lucian. Περὶ Ὀρχήσ. pag. 933. Edit. Bened. & Βερονίκη apud Theocrit. Eidyll. xvi. 107. quanquam Scalliger ad Manil. τὸ *Cassiopeia* damnat. Servio *Sthenoboea* est ad AEn. v. 118. ut Hesychio Σθενβοία in Κρείνουσι, & Apollod. lib. ii. p. 70. Luciano in Dea Syria. *Antiam* cum Homero appellant Fulgentius lib. iii. & Zenob. Cent. ii. 87. Tzetzes in Lycophr. p. 5. Ed. Steph.

LVII. 4 *Sthenoboea*.

BELLEROPHON, cum ad ⁵ Proetum regem exul in hospitium venisset, adamatus est ab uxore ejus Sthenoboea: qui cum concumbere cum ea noluisse, illa viro suo mentita est, se ab eo compellatam. At Proetus, re audita, conscripsit tabellas de ea re, & ⁶ mittit eum ad ⁷ Jobaten regem, patrem Sthenoboeae: quibus lectis, talem virum interficere noluit, sed ad Chimaeram eum interficiendum misit, quae ⁸ tripartito ore flammam spirare dicebatur. ⁹ Idem ¹⁰ prima leo, postrema draco,

⁵ *Αντεία, ἢ καὶ Στενέβοια.* scrib. *Σθενέβοια.* quomodo & apud Eustath. legitur ad Iliad. i. p. 488. Edit. Bas. Libidinosarum mulierum, quae scelereste criminatae sunt eos, à quibus spretae erant, octo congeffit exempla Muretus Var. Lect. lib. i. cap. 12. quibus ego non pauca possem addere, si opus esset. MUNCK.

⁵ PROETUM REGEM] De eo vide Lactant. ad Statii i. Thebaid. vs. 670. & ad iii. Thebaid. vs. 453.

⁶ MITTIT E. AD JOB.] Tzetzes ad Lycophron. vs. 17. addit causam *Προῖτῳ ὃ αὐτοχειρία τῶτον ἀνελεῖν σὺν ἠθέλησε, καὶ τὴν παλαῶν ἐβῆ ἐπικρατῆν, τὸ μὴ τοῦς συμφορῶντας Ἀλλήλοισι ποτὲ παρ' Ἀλλήλων ὀνησκεῖν, εἰ μήτε τῶν ἀκυσίως συμβῇ. Δὲ τῶν καὶ Προῖτῳ Βελλεροφόντι ἀνελεῖν σὺν ἠθέλησε.* Ob eandem fere causam Theseus Hippolytum interficere noluisse videtur, nempe quod erat Hippolytus *ἀνὴρ ἐμφύλιος*. Ixion dicitur furiis fuisse agitato, quod Socerum suum dolis, quos ipse ei struxerat, interemit, ejusque caedem nec Dii nec homines expiare voluisse perhibentur, ut refert Schol. Apoll. Rhod. lib. iii. Arg. vs. 62. qui, & Schol. Pindari O. Pyth. ii. vs. 55. addunt, Ixionem fuisse primum, qui *ἐμφύλιον ἄνδρα ἀπέκλεινεν*. i. e. virum ad finitatis vinculo junctum. sic *ἐμφύλιον αἶμα* de hac caede dixit Pind. O. Pyth. ii. vs. 57. quomodo & *ἐμφύλιον αἶμα* pro *ὁ πατὴρ φόνος* dixit Sophocl. OEd. Col. vs. 403. ubi v. Schol. sed, ut ad rem redeamus. Noster lib. 2. Poët. Astronom. cap. 18. dicit duntaxat Proetum ipsum subplicium sumere noluisse, quod eum dilexerat.

⁷ DIORATEN] *Jobaten*. MICYLI. Perperam, scribe *Jobatam*, quomodo eum vocat infra c. 243. & in Astron. ii. c. 10. Apollodoro lib. ii. est *Ἰοβάτης*, quem secutus Micyllus putabat *Jobaten* scribendum. Sed altero modo illud ἢ Graecum saepe vertunt Latini, ut, *μηχανή*, *machina*.

Φηγός, *fagus*. De qua re in de Permutatione litterarum. SCHEFF. Adhaesit D ex praecedenti vocula. Lege, ad *Jobatem* ex Servio, vel *Jobaten*, ex Apollodoro & Zenobio. Infr. cap. 143. *Sthenoboea Jobatis filia*. Ad formam tertiae inflexionis declinavit, ut *Alcidis*, *Thyestis*, *Orestis*, & alia id genus complura apud veteres gignendi casu; nisi *Jobati* ibi scribere mavis. Nam *Jobates* ille etiam *Ἰόβατος* dictus est Graecis. Vide Pindari Schol. recent. ad Olymp. Od. xiii. Corruptissime *Adjuvarces* dicitur Schol. Statii ad lib. iv. Theb. vers. 589. *Proetus ad Adjuvarcem socerum suum misit*. Tolle alterum ad & scribe, ad *Jobatem*. MS. habuit, *Adjuvatem*. Tiliobroga Fulgentium & Hyginum scribere ad Chimaeram annotat. Non vidit vitium. *Jobates* scriptum fuerat, ut apud Servium ad AEn. v. 118. pro *Jobates*. MUNCK. *Jobaten* scribendum esse docet Plutarchus, mox ad partes vocandus.

⁸ TRIPARTITO ORE] Quia triplex caput ei dederunt nonnulli. Vide Schol. Horat. lib. i. Od. 27. MUNCK. Adde Palaephatum de Incrediblebus cap. 29. *ὡς ὁ χίμαρας, ὡς φασι, ἐμπαθεῖν μὲν λέων, ἐπιθεῖν δὲ δράκων, μέσση δὲ χίμαρας. ἔνιοι δὲ δοκῶσι τοῦτο γυναικὶ θηλείῳ, τρεῖς ἔχον κεφαλὰς. ἀδυνάκτον δὲ λέοντα ὁμοίᾳ τετραγῇ χρῆσθαι.*

⁹ IDEM PRIMA LEO] Quid, *idem*? an Chimæra? Ineptè. scribendum meo judicio, *flammam spirare dicebatur identidem*. SCHEFF. Scribo, *item*. Occurrit idem vitium in Glossis Steph. *Idem, ὁ αὐτός. Idem, ὁμοίως.* scribe, *Item*. Infr. cap. 82. *Item poma ei super caput pendent: quae cum vult surmere, rami vento moti recedunt. Item saxum super caput ejus ingens pendet.* Cl. Schefferus legit & distinguit: *flammas spirare dicebatur identidem*. Sed forsan veravit Illustr. Heinsius, cum rescribendum censuit, *id est*. MUNCK.

¹⁰ PRIMA LEO] Expressus hic versiculus ex illo Hesiodi Theog. 323. vel Hom. Iliad. Z. 181.

co, media ipsa chimaera. Hanc super Pegasus sedens, interfecit: & decidisse dicitur in ¹ campos Aleios, unde etiam ² coxas eiecisse dicitur. At rex virtutes ejus laudans, ³ alteram filiam dedit ei in matrimonium. Sthenoboea re audita, ipsa se interfecit.

LVIII.

Πρόθε λέων, ὅπινεν ὃ δράκων, μέσση ὃ χίμαιρα.
H. e. capra. Sed Hygino affutus à glossatore aliquo videtur. Certe adducit eum tanquam notissimum Hieron. Epist. Select. lib. II. 13. Edit. Canis. Ut ex contrariis diversisque naturis unum monstrum novamque bestiam diceret esse compactam, juxta illud Poëticum: Prima leo, postrema draco, media ipsa chimaera. Nimirum Lucretii est lib. V. pag. 675. Ed. Lambin. In Catal. Pith. lib. IV. dicitur ore leo, tergoque caper, postremaque serpens. Corruptus in hac fabula Servius ad AEn. VI. 288. Chimaera Titonis & Cheldride filia, ore leo, postremis partibus draco, media capra secundum fabulas fuit. Scribe, Typhonis & Echidnae filia ex Hygini Geneal. Apollodoro, aliisque. Idem ad AEn. V. vers. 128. In medio habuisse caprae caput, atque inde efflasse ignem sciit. Hinc ergo Ovid. IX. Met. 648. Quoque Chimaera jugo mediis in partibus ignem, Pectus & ora leae, caudam serpentis habebat. Schol. Horat. ad lib. I. Od. 21. in Crago monte Lyciae collocat hoc monstrum. Quem refellere potes ex illo Ovidii loco. Habet tamen ille suos auctores. Vide Eustath. ad Dionys. pag. 112. Ed. Steph. MUNCK.

I CAMPOS ALIENOS] Lege c. Aleios. MICYLL. Aleios recte conjecit Micyllus pro alienos: quem secuti sunt, qui deinde has fabulas vulgarunt. Cic. III. Tuscul. Qui miser in campis moerens errabat Aleis. Ἀλίων πεδίων dicti illi campi ἀπὸ τῆς ἀλῆας, quod ibi erraverit Bellèrophon, ut vult Homeri Schol. ad Iliad. Z. 155. Tzetzes in Lycophr. p. 5. Καὶ δὴ παρὰ τὸ Ἀλίων κατενεχθέντες Βελεροφόντες, καὶ ἀετοπόροισιν τυφλῶ ἀπὸ τῆς πίωσις. Pro τυφλῶ an legendum χαλῶ? Non est necesse. Schol. recent. in Olymp. Pind. XIII. Φασὶ γὰρ ὡς βεληθεὶς ὡς ἐργὸν ἀναπίνκει σὺν τῷ Πηγάσῳ ἐξοισρωθέντες τῷ ἴππῳ παρὰ τῷ Διὶ, πίπῃ καὶ χαλῶ. καὶ δὲ τινες καὶ τυφλῶ καὶ ἐκπλαγῶ καὶ τὸ Ἀλίων χαλῶς. Ovid. in Ib. vers. 257. Quique ab equo praeceps in Aleia decidit arva. Aleius cespes est Avieno Perieg. Adde quae observavit Ampliff. Spanhemius in de Numm. praestant, pag. 230. & Incomp. Heinsius ad Ovid. Ib. vers. 257. Hesych. & Etymol. in Ἀλίων. MUNCK. Confule tu Schol. Homeri Iliad. VI. vs. 155. Eustath. ad Dionys. Perieg. vs. 867. & Schol. Pind. O. Isthm. VII. vs. 66. e quibus haec historia subplenda est. Fabula vero haec orta est ex historia, quam egregie inlustrat Plutarchus in De

Virtut. Mulier. Tom. II. pag. 247, 248. qui omnino consulendus, nam causam docebit, etiam inter alia egregia, cur equi Pegasi alati fabula ad velificationem referenda sit, ut optime monuit ex Palaephato & Lutatio ad Stat. Cel. Burm. ad Ovid. lib. IV. Met. vs. 784. & Tzetzes ad Lycophron. vs. 17. p. m. 4. Praeterea Juvenes sciant, oportet, Poëtas navibus etiam dedisse alas pro velis. Sic Homerus Odyss. A. vs. 124. ——— τὰτε πτερὰ νηυσὶ πέλον. Eurip. Helen. vs. 146.

Ὅπη νεὸς εἰλαμὶ ἄν ἐλεον πτερῶν.

Sic ἐπερωμῶν de navi Paridis, five Alexandri, velis armata intelligit Tzetzes ad Lycophron. vs. 85. Sic velorum pandimus alas dixit Virgil. III. AEn. vs. 520. ubi vide Serv. qui ad lib. VI. vs. 19. per remigium alarum vela navis intelligit. De Neptuno canit Virg. I. AEn. vs. 160.

———— Caeloque investus aperto
Flectit equos, curruque VOLANS dat lora secundo.

Ubi Servius. Non per coelum vestus, sed coelo jam sereno vestus per maria. quomodo etiam fere Bellerophontes Pegaso alato vestus dici potest volasse. Hoc autem verbum volare & de equitantibus & de navigantibus adhiberi solet. Livius lib. I. cap. 57. Omnes citatis equis ADVOLANT Romam. Sic de ipsorum equorum citissimo cursu Homerus Iliad. I. vs. 449.

Ἀργεῖοι δὲ ἐν ἀγῶνι καθήμφοι εἰσορῶντες
Ἴππες, τοὶ δὲ ΠΕΤΟΝΤΟ κονίοντες πεδίῳ.

& vs. 506. ——— Τὰ δὲ ἀπὸ δούλε ΠΕΤΕΨΘΗΝ. Odyss. O. vs. 192. ——— Τὰ δὲ ὅσα ἄκοντε πετιέδην. Pro navigare Virgil. I. III. AEn. vers. 124.

Linquimus Ortygiae portus, pelagoque volamus.

De ipsa navi usus Euripides in Medea vs. I.

Εἶθ' ὄφελ' Ἀργεῖς μὴ ΔΙΑΠΤΑΣΘΑΙ σκάφος
Κόλχων ἐς αἴαν, κυανίας Συμπληγάδας.

Πετομένη κόπη, i. e. volans remus, in Helena vs. 673. & sic fere omnia vocabula e re equestri de-

LVIII. Smyrna.

† SMYRNA † Cinyrae Assyriorum regis & † Cenchreidis filia, cujus
ma-

desumpta ad rem nauticam transtulerunt poëtae. ut *μάστιγι ἐλάυνει ἵππους* proprie Homer. Iliad. Θ. vs. 45. Iliad. Ψ. vs. 500, 536. Iliad. Ω. vs. 691. unde neutraliter pro equis vehi. V. inl. Spanh. ad Callim. H. Dian. vs. 141. ad naves jam transtulit ipse Homerus Odyss. N. vs. 169. Apollon. Rhod. l. 1. Arg. vs. 4. adde inl. Spanh. ad Aristoph. Nub. vs. 25. *ἰθύνει* contra, quod proprie de navium gubernatore, unde *ἰθύντης*, gubernator. v. Schol. Apollon. Rhod. lib. iv. vs. 1260. & inl. Spanh. ad Callim. H. Jov. vs. 83. pro *currum regere* dixit Apollon. Rhod. lib. 1. vs. 753. nec non Euripides in Phoenissis vs. 184. Plura hujusmodi exempla dabunt Freinshem. & Dukerus ad Florum lib. 11. cap. 2. §. 35. e quibus patet, per *Pegasum alatum* facile *navem velocem* intelligi, & sic omnes fabulas bene explicari posse, si modo Poëtarum allegorias habeamus perspectas. sic currus Pelopi a Neptuno datus, & alae, fuere navis, & vela. vide Tzetz. ad Lycophron. vs. 156. pag. 21. B. Sic de Perseo Lactant. ad Statii 1. Thebaid. vs. 544. *Volatu dicitur venisse ad interficiendum Gorgona, quod ideo fingitur, quia navigio venit* &c. Pluribus aliis allegoriis describunt naves Mythologi. Sic Hercules aeneo lebate, aut juxta alios phiala vectus, ad Erythiam Hispaniae insulam mare transgressus fuisse fertur. Vid. Athenaeus lib. xi. cap. 5. pag. 469, 470. Apollodor. l. 11. p. 125. H. Junius lib. 11. Animadv. cap. 3.

2 COXAS EJECISSE] Valde dubito, haec sana esse; Sensus facile patet, at *ejicere coxas*, pro *luxare* vel *frangere* num dicatur, ostendant nobis filii medicorum, quos nunc non est otium consulere. Mallem ego hoc loco legere, *Coxas elisisse*. SCHEFF. Lego, *elisisse*. quod video etiam Scheffero, viro Cl. placere. *Elidere* est frangere. Nemef. Ecl. 111. *Vix haec ediderat, decerpunt vitibus uvas, Et portant calatbis, celerique illidere planta Concava saxa super properant.* Legerim & ibi *elidere*. Vellejus lib. 11. cap. 4. *Ut quaedam elisarium faucium in cervice reperirentur notae.* Cyprian. Tract. 1. *Ne conversi elidant vos.* *Elidere* dixit, quod Matth. cap. vii. vers. 6. Graecus codex *ρῥοσειν*, Vulgata transtulit *dirumpere*. Si non haec, certè vera lectio est illustris Heinssii *fregisse* Not. ad Ovid. lb. vers. 257. Sed idem ille Heinssius postquam haec scripseram, à me forte salutatus, *ejicere* pro *luxare* alicubi à se lectum cum mihi narraret, consului veteres medi-

cos, si reperire possem. & reperi, ecce, apud Scribonium Largum Compos. 206. *Ad luxatum omne, & ejectum, & repositum, articulamentum benefacit.* Maneat ergo facta testà Hygino lectio vetus. *Extorquere* eo sensu invenias usurpatum in Fragn. Dalmat. Petron. & Sulpic. Sev. lib. 1. Histor. Sacr. *decutere* apud Jul. Obseq. *excudere* in lege Salicà. MUNCK.

3 ALTERAM FILIAM] Quacnam est illa altera filia? *Anticliam* appellat Pind. Schol. ad Olymp. XIII. Unde facile persuadeor scripsisse Hyginum *Anticliam filiam*, vel *alteram filiam Anticliam*. Nempe, ut alteram vocem omitteret librarius, similitudo literarum fecit. Supr. cap. 45. ut *Philomelam alteram filiam sibi in conjugium daret.* Quam *Anticliam* Pind. Schol. eam Hom. ad Iliad. Z. v. 153. *Casandram*, Apollodor. lib. 11. pag. 71. *Philonoën* facit, ut & Tzetzes in Lycophr. Scholiaft. Stat. ad lib. iv. Theb. vers. 589. *Virtutem ejus laudans alteram filiam Alchimenum ei dedit uxorem.* Legerim, *Anticliam*. MUNCK.

Ad C A P. LVIII.

4 SMYRNA] Haec Latinis *Myrrha* dicitur MICYLL. *Myrrha* est Ovidio, Servio, & aliis. In scriptura tamen nihil mutandum. Vide indicem Giphani in Lucretium, voce *Smyrna*, & adde, quae notamus infra cap. 275. SCHEFF. Ita & cap. 271. & 275. Sed cap. 251. *Zmyrna* dicitur. Cap. 164. *Myrrha*, ut & apud Serv. ad AEn. v. 26. Nempe *Σμύρνα* & *Μύρρα* dicunt etiam Graeci: quorum posterius Latini usu suum fecerunt. Glossarium editum à Barthio Advers. Lib. xxviii. 9. *Smirna vel mirrha Latinis dicitur.* Adde Servium ad Ecl. x. 18. Anton. Liberal. cap. 34. Athen. lib. xv. *Μύρρα ἧ ἡ Ζιμύρνα παρ' Αἰωλεῶσι.* Tzetzes in Lycophr. *Μύρρα ἡ Θεία δι' ἀνυγὰ τῆς ἐχλῆς. αὐτὴ ἐραδίσα τῆς πατρὸς, καὶ λάβρα μιγείσα αὐτῇ, καὶ ἐχλῆς (Leg. ἐχλῆς) χρομίνη, αἰδομένη τῆς πατρὸς, ἡνέχθη τοῖς θεοῖς εἰς ἑτέραν φύσιν μεταλλαγῆναι, ἥτοι μήτε μὴ ζώντων εἶναι, μήτε μὴ τεθεωμένων. Ὅθεν εἰς δένδρον αὐτῇ μετέβαλε, (Leg. μετέβαλεν) τὸ αὐτῆς λεγόμενον, μύρραν, ἥτοι σμύρναν αἰωλικῶς.* Sed *σμύρνα*, quamvis AEolicum sit, usurpat tamen Matth. cap. 2. vers. 11. Aliter haec paulo narrat Theocrit. Schol. ad Eid. 1. vers. 107. *Κούρη τῆς Ἀτίλ-*

mater Cenchreis superbius locuta, quod filiae suae formam Veneri anteposuerat. Venus matris poenas exsequens, Smyrnae infandum amorem objecit, adeo ut patrem suum amaret: quae ne suspendio se necaret, nutrix¹ intervenit, & patre nesciente, per nutricem cum eo concubuit, ex quo concepit: idque ne palam fieret, pudore stimulata, in sylvis se abdidit.² Cui Venus postea miserta est, & in speciem arboris eam commutavit,³ unde myrrha fluit, ex qua natus est Adonis, qui⁴ matris poenas à Venere est insequutus.

LIX.

Ἀπόλλωνος καὶ Σμύρνης θυγάτηρ Μοῖρα, ἥτις κατὰ μύθων Ἀφροδίτης ἡγάσθη ὁ πατήρ, ὅτι λύσασα τὰς τείχας, εἰδὲ Ἀφροδίτῃν ἔφη ἔχειν τοιαύτας &c. Sub finem fabulae lege ibi, ἐφ' οἷς ἀχθομένη, ἢ αἰχμωμένη, ἤνευ εἰς ὁμώνυμον φύλον μεταβαλῶσα. MUNCK. Vide Perizonium ad Aelian. lib. xii. V. H. cap. 31.

5 CINYRAE ASSYRIORUM REGIS] Alii Cypriorum regem faciunt. Assyriorum tamen rex est etiam Apollodoro lib. iii. SCHEFF. Apud Apollodor. Panyasis' *Tboantem* appellat. *Tbeiantem* Anton. Liberal. cap. 34. rectius. Atque ita scribendum Apollodor. Vide Eustath. ad Iliad. A. p. 759. Ed. Bas. De genealogiâ & regno huius *Cinyrae* dixi ad Antonin. nonnulla, quibus non dissimilia esse, quae lib. ii. Cypri suae habet Meursius, postmodum comperi. Ne quis tamen à me ejus scrinia compilata existimet, moneo heic lectorem, eodem protulisse anno opusculum illud Celeberrim. Graevium, quo meus prodiit Antoninus, tametsi novitatis gratiam aucupaturus Typographus annum MDCLXXVI. ei praefixerit. MUNCK. Consulendus Celeb. P. Burm. ad Ovid. lib. x. Met. vs. 298. Munckerum Meursii scrinia non compilasse pro certo habeo; sed Apollodori locum jam dudum ante eum ex Oppiano ita emendaverat P. Leopardus lib. xx. Emendat. cap. 22.

6 CENCHREIDIS] Ita & Lactant. Argum. lib. x. Met. fab. 9. Myrrha Cinyrae & Cenchreidis filia. Glossa Codicis Neapolitani *Cenchreidem* dictam vult Cinyrae uxorem, quod pater ejus fuerit *Cenchrus*. MUNCK. Consule Meziriac. ad Ovidii iv. Ep. Heroid. pag. 357, 358, 359, 360. & seqq.

1 INTERVENIT, ET PATRE NESCIENTE] non cohaerent ista. Suspicio, scripsisse nostrum, *nutrix intervenit. Ita patre nesciente.* Illud ita facile depravari potuit, propter litterarum proximae praecedentium similitudinem. SCHEFF. Cl. Schefferus scripsisse nostrum suspicatur, *intervenit. Ita patre nesciente* &c. Quomodo tamen, quod in textu est, delendi possit, ostendi ad cap. 8. MUNCK.

2 CUI VENUS MISERTA EST] Scio, genus hoc reperiri, & egit de eo Vossius in libro de Constructione cap. 39. Sed cum alibi noster aliter, paene suspicor, & hic scribendum esse, *cujus Venus*. SCHEFF. Vid. Mariang. de Fano Benedicti Auctar. Epist. 4. Servium ad AEn. i. v. 601. Edit. Fabric. Vossium Construct. cap. 39. Diomedes lib. i. *Moderor, misereor tibi*. Cyprian. Tract. i. *Nolite misereri senioribus atque juvenibus*. Corippus lib. i. *Supplicibus miserere tuis*. Qui & *miserari* cum dandi casu jungit cum aliis locis, tum lib. ii. *Sponte sua dominus servus miseratus egenis*. Augustin. Meditat. *Miserere nobis, miserere mihi peccatori*, & alia talia non pauca. Berkelius suum MS. exhibere *cujus* ait. Sed ego illud alterum Hygino puto esse non indignum. Vetus interpres Psalm. 59. vers. i. *Ira-tus es, & misertus es nobis*. Math. xvii. 15. *Miserere filio meo*. Siracidae xii. 3. *Misertus est poenitentibus*. & 13. *Quis miserebitur incantatori* &c. xxxvi. 14. *Miserere plebi tuae*. Et sic identidem ille. MUNCK.

3 UNDE MYRRHA FLUIT] Ovid. x. Met. vs. 500. *Est honor & lacrymis, stillataque cortice myrrha Nomen berile tenet. Lacrymas* vocat illum humorem, quem sudat arbor, Graecorum more. Tzetzes ad Hesiod. pag. 20. Edit. Heins. *Μέλα τε μίξας, καὶ τὸ μύκων δάκρυ*. Hinc *lacrymosum stipitem* ei adscribit Avienus Perieges. p. 421. Ed. Pith. *Prorumpit lacrymoso stipite myrrha, Myrrha furor quondam Memyreus*. Lege, *Cinyreus*. MUNCK. Gummi, electra, & omnia aromata ex arboribus defluentia, Graecis dicuntur *δάκρυα*. Vide D'Arnaudtium lib. i. Lect. Hesychian. cap. 17. Herodot. i. ii. cap. 96. τὰ ὅθι πλοῖα — ἐστὶ ἐκ τῆς ἀκάνθης πεποιημένα. τὸ δ' ΔΑΚΡΥΟΝ, κόμμι. 156. Hanc fabulam paullo aliter confictam videre est in Plutarchi Parallelis T. ii. p. 310, 311.

4 MATRIS POENAS A VENERE EST INSEQUITUS] Quia editus, cum jam mater a Venere mutata esset in arborem. Vide Ovid. & Indicem. SCHEFF. Transferam huc, quae de hoc loco ad Anton. Liberal. cap. 34. notavi. Explicat Cl. Schefferus: *Secutus est, post est natus, quam*

LIX. *Phyllis.*

DEMOPHOON Thesei filius in Thraciam ad ⁵ Phyllidem in hospitium dicitur venisse, & ab ea esse amatus. Qui cum in patriam vellet redire, fidem ei dedit, se ad eam rediturum. Qui die constituta cum non venisset, illa eo die dicitur novies ad littus cucurrisse, ⁶ quod ex eo ⁷ Enneados Graece adpellatur. Phyllis autem ob desiderium Demophoontis

puniretur mater. At in Indice voce EXEQUI producit ex hoc capite, *exequi poenas matris.* Prorsus ut ego ista interpretanda arbitratus sum in meis ad Hyginum notulis. Nec sententiam adhuc muto. Nam *insequi poenas* videtur dixisse, ut *persequi injurias* cap. 116. nisi si *exequi* rescribere malis. Sed nihil opus est. Sic Astron. II. cap. 4 *Nisi Icarii mortem persequuti, & eum forent uli.* Dares Phrygius: *Decreverunt injurias Trojanorum persequi.* quod defendere injurias initio libelli sui dixit. Lactant. Argum. XI. Met. 9. *Ne ultra persequeretur admissum.* Ita repone ex MS. Sallust. Catil. 9. *Accepta injuria, ignoscere, quam persequi, malebant.* & Jug. 14. *Tuasne injurias persequar.* Nolter cap. 140. *Matris poenas est executus.* Ad quem locum notavi: *Poenae matris sunt, quas Python matri debebat.* Paria in Indice Cl. Schefferus voce POENA. Sed cum *exequi* pro *ulcisci* ponatur, (vid. Gronov. ad Liv. lib. I. cap. 59.) rectius forte *poenas matris* dixeris illa mala, quibus mater à Pythone erat exagitata. Poena enim pro quovis malo nonnunquam ponitur. Lucan. lib. VIII. 195. *Mors ultima poena est.* Notanda haec locutio, *matris poenae à Venere.* Sic cap. 88. *Cupiens à fratre suo Thyeste injurias exequi.* Utramque phrasin indici Hyginiano vellem inferi. Sed quomodo, dices, ultus est poenas matris Adonis? Quod vivus sui amore, mortuus dolore, Deam torfit. Ovid. de Adonide lib. X. Met. 524. *Jam placet & Veneri, matrisque ulciscitur ignes.* Ita pridem commentabar. Nihil habeo, quod addam praeterea, nisi, dum intentius cogito, videri mihi illos ablativos à Venere, & à Matre etiam referri posse ad verba *insequi* & *exsequi.* Certe paulo superius in illis verbis: *matris poenas exequens.* & cap. 73. *Ut post suam mortem poenas à matre exqueretur.* *exequi* pro *exigere* posuit. Justin. XLII. cap. 1. *Diu captivitatis ultionem exequuti sunt.* Atque ita *poenae matris* erunt, quas Venus & Python matri debebant. Caeterum *insequi* pro *exequi* usurpavit etiam Iulianus lib. XXXVIII. cap. 6. *Non delicta regum illos, sed vires & majestatem insequi.* Confer notata ad

cap. 119. MUNCK. De Adonide Ptol. Hephaestio lib. V. apud Photium pag. 486.

Ad C A P. LIX.

⁵ PHYLLIDEM] Sithonis filiam. Vide Servium ad Ecl. V. vers. 10. ubi hanc fabulam habes. Tzetzes ad Lycophr. pag. 80. Edit. Bas. Steph. autem p. 87. Acamanti tribuit, quod alii Demophoonti. MUNCK.

⁶ QUOD EX EA] Non ex ea, ita enim Phyllidis dici debuit; sed quia novies cucurrit ad litus, Scribendum igitur, *ex eo.* SCHEFF. Ita reposui ex conjecturâ Cl. Schefferi, pro *ex ea.* MUNCK.

⁷ ENNEADOS] Assentior eruditissimo Meursio, qui legendum censet, *Enneadoi.* Graece namque est *έννέα όδοί.* Vide ipsum in de Reg. Atheniensium lib. III. c. 7. SCHEFF. *Έννέα όδοί* Meursius. Quod cur cum Cl. Scheffero non probem, causam non habeo. Adde Nobil. Heinsii notas ad lib. III. Amor. vers. 37. Etymol. Magn. in *Άμφίπολις.* Coluthus Helenae raptu *δρόμον έννέακλον* appellat; ad quem locum plura Brodaeus suppeditabit, quae hanc emendationem adstruant. Adstruit etiam, ut opportune me monuit Christophorus Sandius, Henricus Valesius. Ut Sandium ipsum audias, excerptam ex ejus literis, quae huc faciunt. Eodem modo, inquit, locum hunc restituit Henricus Valesius not. MSS. in Harpocrat. V. *Άμφίπολις.* Certe Harpocraton d. I. de Amphipoli scribit, quod *πρότερον έννέα όδοί έκαλειτο.* De ea Thucydides lib. IV. scribit, Agnonem *οίκισιν*, qui eo Athenienses deduxit, urbem, prius *έννέα όδός* dictam, vocasse Amphipolin. At idem Harpocraton V. *Έννέα όδοί. Αίχνης εν τή πεί τ' παρεπρεσβείας διάλογια. τόπον εν Θράκη πεί τή Άμφίπολι.* Vide Diodorum Siculum lib. II. p. 117. & quae ibi jam laudatus Valesius annotavit. MUNCK. Vid. Meziriac, ad Ovidii Epist. II. Heroid. pag. 197.

phoontis¹ spiritum emisit. Cui parentes cum sepulchrum constituis-
sent, arbores ibi sunt natae, quae certo tempore Phyllidis mortem
lugent, quo folia arescunt &² diffluunt. Cujus ex nomine folia
graece³ Phylla sunt adpellata.

LX. Sisyphus & Salmoneus.

¹ SISYPHUS & Salmoneus AEoli filii inter se inimici fuere. Sisy-
phus petiit ab Apolline, quomodo posset interficere inimicum, & id est,
fratrem. Cui responsum fuit, si ex compressu Tyronis Salmonei fratris
filiae procreasset⁶ liberos, fore ultores: quod cum Sisyphus fecisset, duo
sunt

¹ SPIRITUM EMISIT] *Ἐξέπνευσε, ἀφῆκε τὸ πνεῦμα*, ut loquitur Evangelista. Idem est *dimittere vitam & deponere animam* apud Nepot. in Annib. cap. 1. & 12. *Spiritum deponere* in veteri inscript. apud Gruterum. *Dimittere animam* apud Martial. 1. epigram. 79. MUNCK.

² DIFFLUUNT] *Malle, Defluunt. Defluere* est sensim decidere. Contrarium est *affluere*. Tertull. de Anim. cap. 51. *Vel affluit capillago, vel defluit*. Ita & *defluere capillus* dicitur apud Plinium. Sammonicus: *Defluit expulsus morbo latitante capillus*. *Κατάρρειν* eadem notione usurpant Graeci. Jer. cap. viii. 13. *Καὶ τὰ φύλλα κατάρρευον*. & *ἀπέρρειν* Psalm. 1. *τὸ φύλλον αὐτῆς οὐκ ἀπορρήσκει*. Vulg. interpres, *Folium ejus non defluet*. Et Esai. cap. i. vs. 30. *Cum fueritis velut quercus defluentibus foliis*. Loquitur ita quoque Theophylact. in Matth. cap. xv. Isidorus Orig. xvii. 6. *Flores nominati, quod cito defluant de arboribus, quasi fluores*. v. 35. *Unde & tunc folia arborum defluunt*. Non ignoro tamen nobiliss. Heinsium apud Prudent. observasse *dispuere* pro *despuere*, & *distruere* pro *destruere*. Quibus, si velis, possis vulgatam lectionem in Hygino defendere. Festus: *Amicinium utris pediculum, ex quo vinum diffunditur*. Lege, *defunditur* cum Leid. Cod. Item, *dirunciunt, depurgant*. idem Cod. *derunciunt*. MUNCK.

³ PHYLLO SUNT APPELLATA] Servius: *Unde etiam Phylla dicta sunt à Phyllide, quae antea Petala dicebantur*. Conversam Phyllidem in amygdalum fabulantur. Unde Phyllida bis dixit amygdalum Palladius Lib. xiv. MUNCK.

Ad C A P. LX.

⁴ SISYPHUS] Frater Athamantis vocatur a Tzetze ad Lycophron. vs. 107. quem Athamanta AEoli filium fuisse vidimus cap. i. vide Eumdem ad vs. 229. item Schol. Apollon. Rhod. l. iii. Arg. vers. 1093, 1239. Hic Sisyphus dicitur

fuisse rex Corinthi, versutissimus vir, ac nequissimus. Consule Schol. Sophocl. Ajac. vs. 190. Schol. Aristophan. Acharn. vs. 390. & Tzetzes ad Lycophron. vs. 980. & hinc domus Sisyphi apud Graecos valde despecta fuit. v. Broukh. ad Propert. lib. ii. El. 17. vs. 12. Horum patrem AEolum non fuisse Ventorum regem, sed quemdam apud Elidem dicit Servius ad vi. AEn. vs. 585. Ex AEolo Hellenis filio, in Thessalia rege, & Enarete, Deimachi filia, Sisyphum esse natum docet Apollodorus lib. i. p. 27, 41.

⁵ ID EST FRATREM] Hoc non Hygini est, sed glossatoris. SCHEFF. A glossa haec esse censet Cl. Schefferus. MUNCK.

⁶ LIBEROS, FORE ULTORES] *Malle, liberos, eos fore ultores*. Illud eos similitudo literarum praecedentium absumpsit, quod apud Nostrum saepe accidit. SCHEFF.

⁷ UT RESCIIT*] Deest heic, ut recte observat Cl. Schefferus, quid in Tyronem perpetrarit. MUNCK.

⁸ QUI NUNC D. S.] Videtur deesse aliquid. MICYLL. Satis liquet, deesse quidpiam de crudelitate ejus in Tyronem. SCHEFF.

⁹ PROPTER IMPIETATEM] Servius ad AEn. vi. 614. quod Deorum consilia publicavit. Homer. Schol. Iliad. A. 180. & Z. 153. quod Asopo, filiae ejus esse raptorem Jovem, indicaverit. Atque ita etiam Apollod. lib. i. pag. 33. & Schol. Horat. ad Od. 14. lib. ii. Quod crudeli latrocinio homines praegravans ingenti saxo necaret; Schol. Statii ad lib. ii. Theb. 380. Quod Plutonem deceperit; Schol. Pind. ad Olymp. Od. i. pag. 104. Edit. Francof. Si impietas & ea dicenda est, etiam vinxit Platonem, apud Eustath. in Il. Z. pag. 487. Ut multum varient in hac fabula veteres, constat tamen inter omnes illum istum longum laborem suum malarum artium retulisse mercedem. Nota est vetus illa paroemia, *Σίσυφος μηχανά*. Synesius Epistol. 121. *Σὲ Κύκλωπα μὲν ὄντα τῇ τόλμῃ, Σίσυφον ὃ τοῖς ἐλπίσμασι δίκῃ*

sunt filii nati : quos Tyro mater eorum , forte audita , necavit. At Sisyphus ⁷ ut rescit * , ⁸ qui nunc dicitur saxum , ⁹ propter impietatem , ¹⁰ adversus montem ad inferos cervicibus volvere , quod cum ad summum verticem perduxerit , rursus deorsum ¹¹ post se revolvatur.

LXI. *Salmoneus.*

SALMONEUS ¹² AEoli filius , Sisyphi frater , cum tonitrua & fulmina imitaretur Jovis , ¹³ sedens ¹⁴ quadrigam faces ardentes in populum mitteret , & cives , ob id à Jove fulmine est ictus.

LXII.

Δίκη μετῴλθε. MUNCK. Scholiastae Homericī sententiam firmat Tzetzes ad Lycophron. vs. 175. p. 24.

10 ADVERSUS MONTEM A. I. c. v.] Virgil. III. Georg. vs. 39. - non exsuperabile saxum. ubi Serv. Quod contra mentem Sisyphus volvit. & NON EXSUPERABILE dixit , non quod superari non potest , sed quod exsuperare non valet summum montis cacumen. Vid. Ciceron. I. Tuscul. qu. 5.

11 POST SE] pro, post eum. Vide indicem. SCHEFF. H. e. post eum. Corippus lib. I. Somnus se veniente fugit , pro eā. Fulgent. lib. III. 10. Ne se conversus aspiceret , pro eam. Noster Astron. II. 15. Sibi lapide & ferro digitum vincere iussit. Capitol. Pertin. cap. 3. Et seditiones quidem contra se compescunt. Vide ibi Salmas. Ita contra eum pro se posuisse eundem in vita Maximī & Balbini cap. 12. observat Casaubonus. Adde Heinii Apol. adversus Croium pag. 108. Erasmus in verbis Cypriano peculiaribus. Caeterum Sisyphi hoc saxum tantum fuisse ait Schol. Hom. ad II. A. 180. quantum fuerat illud , in quod se , ne ab Asopo deprehenderetur , transformaverat Jupiter. MUNCK.

Ad C A P. LXI.

12 AEOLI FILIUS] Apollodor. de AEolo lib. I. pag. 21. Edit. Comm. Καὶ γήρας Ἐναρέτιν τὴν Δημάχην , παῖδας μὲν ἐγγύνησεν ἑπτά , Κελιδέα , Σίσυφον &c. Lege , κρηδεά. Schol. Pind. ad Pyth. Od. 4. pag. 204. Edit. Francof. λέγει ὁ μήτηρ Κρηδεῖ & Σαλμωνεῖ Ἐνάρεα &c. scripserim , Ἐναρέτη ex Apollodoro. MUNCK. De hoc Salmoneo consule Apollodor. lib. I. p. 43. & Salmas. de L. Hell. pag. 307. & Joh. Ludov. de la Cerda ad Virgil. lib. VI. AEn. vs. 585. ad hanc fabulam adludit Lucianus in Timone §. 25.

13 SEDENS] & ascendens videtur legendum esse. MICYLL. Bene , ac sicut apud Livium est

insidere templum , apud Tacitum insidere aram. Liquetque prorsus ex hoc loco , etiam sedere activorum habere naturam. Vide Sanctium p. m. 187. Posset autem hic videri , scribendum , sedensque quadrigam. Sed occurrunt alia similia his apud Nostrom. SCHEFF. Deest ante haec verba & , quod huc revocandum videtur ex sequentibus. Nam τὸ cives interpretamentum τῷ populum esse suspicor , quanquam notavi jam superius ad cap. 4. illam copulam saepe à Nostro omitti. Vet. Epigram. quod Senecae tribuitur : In populum sic tu verba maligna jadis. Micyllus corrigi volebat , & ascendens quadrigam. Sed nihil est mutandum. Epitaphio Apollinaris Sidonii : Summi pontificis sedens cathedram. Ad quem versiculum consule Savaronem , si hujus locutionis exempla desideres : quibus nos haec addimus. Fulgent. lib. III. Qualem equum sedet , nisi Pegasus ? Lactant. ad Stat. Theb. IX. Tydei equus , quem Hippomedon sedebat. Gregor. Dial. lib. 7. Quia Constantius presbyter equum , quem sedere consueverat , vendidisset. Et lib. III. cap. 2. Equum , quem pro magna mansuetudine conjux ejus sedere consueverat. Apul. x. Miles. Quibus protinus dignitatis jure consueta loca residentibus. Spart. Adrian. cap. 22. Sederi equos in civitatibus non sivit. Vide ibi Casaub. MUNCK. Imitatio Graecorum Sophocl. Ajac. vs. 249.

Ἡ θοὸν εἰρεσίας
ζυγὸν ἐζόμενον
Πολλοπόρῳ καὶ μεθεῖναι.

ubi Triclin. μὴ λάβης εἰς τὸ ζυγὸν ἔξωθεν τὸ εἰς. ἀλλ' ἔτω λέγε ἐζόμενον ζυγόν. καθεῖνα γὰρ καθέδραν φασί. quomodo καθεῖνα εἶδεν dixit Eurip. Heraclid. vs. 55. in Helen. vs. 1114. Μουσεῖα , καὶ θάκας ἐνίσσαν ἀναβοάσω.

14 QUADRIGAM] Numerat hoc inter plebeias locutiones Schoppius in Infamia Famiani. Vide quae a nobis dicta sunt in de Re Vehiculari lib. II. c. 11. SCHEFF.

Ad

LXII. Ixion.

1 IXION Leontei filius conatus est, Junonem comprimere. Juno
2 Jovis jussu nubem subposuit. Quam Ixion 3 Junonis simulacrum
esse credidit. ex ea nati sunt 4 Centauri. At Mercurius, Jovis jussu,
Ixionem ad inferos in rota constrinxit, 5 quae ibi adhuc dicitur
verti.

LXIII.

Ad C A P. LXII.

1 IXION LEONTEI FILIUS } Phlegyae alii.
MICYLL. Valde dubito de integritate hujus le-
ctionis. Nam alii plerique filium faciunt *Antio-
nis*. SCHEFF. Non immerito de integritate hu-
jus lectionis dubitat Cl. Schefferus. Schol. Pind.
ad Pyth. Od. 11. ubi varias Ixionis genealogias
refert, Leontei nullius meminit. Τὸν ὃ Ἰξίωνα,
inquit, οἱ μὲν Ἀντίωνος ἡγελοῦσιν, ὡς Αἰσχύλῳ.
Φερεκύδης δὲ Πεισίωνος. ἔτι οἱ δὲ Ἀρεῶ. οἱ δὲ Φλεγύα.
Quicumque illi sunt, Phlegyae filium cum illis fa-
cit etiam Hom. Schol. ad Iliad. A. 268. Serv. ad
AEn. vi. 618. Lactant. ad Stat. lib. iv. 539.
MUNCK. Schol. Apollon. Rhod. lib. 11. vs. 62.
docet ab Euripide Phlegyae, a Pherecyde Aeto-
nis perhiberi filium. sed locum ipsum adferam.
τὸν Ἰξίωνα παρέλκον. ὅτι δοκεῖ ἐπικεχειρηκέναι τῇ Ἥρᾳ.
Φλεγύς δὲ υἱὸς Ἰξίων, ὡς καὶ Εὐριπίδης. Φλεγύς
καὶ δέσποτος Ἰξίων. Φερεκύδης δὲ, Αἰτῶνος.
Φησὶ δὲ, ὡς γαμήσας Δίῳ τὴν Ἥφιστον. (Dio-
dorus Siculus eum adpellat *Hesioneum*, alii *Deio-
neum*. v. Cl. Wesseling ad Ed. Simsonii Chron. A.
M. 2620.) θυγατέρα, πολλὰ ὑπέχετο δώσειν δῶρον.
(more Antiquis usitato. Consule Celeb. Peri-
zon. ad Aelian. lib. iv. V. H. cap. 1. & Potter.
ad Lycophron. vs. 549.) ἐλθόντῳ δὲ ἐπὶ ταῦτα
τῷ Ἥφιστῳ, βέρεθρον ποιήσας καὶ πυρακλιάσας, σκε-
πάζει αὐτὸ λεπίσιν ἑύλοισι καὶ κόνει λεπτῇ. ἐμπεσὼν
δὲ ὁ Ἥφιστος ἀπόλλυται. λύσας δὲ τῷ Ἰξίῳ ἐπέπεσε
διὰ τῆς, καὶ εἰδὼς αὐτὸν ἤθελεν ἀγνίσαι, ἕτε δὲ αὐτῶν,
ἕτε ἀνθρώπων. πρῶτον γὰρ ἐμφύλιον ἄνδρα ἀπέκλειεν.
ἐλεήσας δὲ αὐτὸν ὁ Ζεὺς ἀγνίζει, καὶ ἀγνιδεύς ἡράσθη
τῆς Ἥρας. ὁ δὲ Ζεὺς νεφέλην ὁμοιώσας Ἥρᾳ, ὥρα-
κοιμίζει αὐτῷ. καὶ ὑπερῶν ποιήσας ΤΕΤΡΑΚΝΗΜΟΝ
ΤΡΟΧΟΝ, καὶ δεσμεύσας αὐτὸν τιμωρεῖται.
Pind. O. Pyth. 2. vs. 73. vocat τετρακνήμωνι
δεσμῶν. ubi v. Scholia.

2 Jovis jussu] Assentior Barthio, qui legendum
ex antiquis schedis putat: *Junō Jovis jussu si-
mulacrum nubem supposuit, quam Ixion Junonem esse*

ratus, coit. Nisi malis caeteris servatis, q. Ixion
Junonem esse credidit. SCHEFF.

3 JUNONIS SIMULACRUM ESSE] In schedis MS.
haberi ait Barthius Advers. lib. vi. 22. *Junō Jovis
jussu simulacrum nubem supposuit, quam Ixion, Juno-
nem esse ratus, coit.* At lib. viii. 6. ex conjectura
emendat, *Quam Ixion ignarus esse simulacrum coit.*
Ego cogitaveram aliquando, *Quam Junonem, non
simulacrum esse credidit*; ut lectori subaudiendum
relinquat, atque ita coit. Schol. Hom. *Μιγυῖς τῇ
νεφέλῃ ὥσανει τῇ Ἥρᾳ, ἔχε παῖδα Κένταυρον. ἀφ' ἧς
τὸ Κένταυρον γένετο.* Plenius rem narrat idem Schol.
ad Od. Φ. 304. Fulgent. Lib. ii. cap. 17. *Illa nu-
bem ornavit in speciem suam, cum qua Ixion coiens,
centauros genuit.* Ut autem tantum flagitium au-
sus fuerit, ebrietas fecit. Ita jocatur Lucianus,
apud quem Jupiter: *Εὐγε, inquit, ὁ κατέργασεν
ἐπ' ἐμὲ αὐτὸν, καὶ μέχρι τῆς Ἥρας γάμων; τοσού-
τον ἐμεθύσθη ὁ νέκταρ.* Furori adsignat Pind.
Schol. ad Pyth. Od. 11. MUNCK.

4 CENTAURI] Serv. ad AEn. vii. 293. *Pin-
darus ipsum, cum equas pasceret, incestasse eas, in-
de Centauros natos dicit.* Adde Etym. magnum in
voce Κένταυρος. MUNCK. Centauros Ixionis
& Nubis filios esse docet Serv. ad vi. AEn.
286. & ad viii. 293. praeter Chironem Centaurum
Saturni filium, ut Tzetzes ad Lycophron. vs.
1200. Quamquam Suidas in primo Theſſalico-
rum Chironem Ixionis filium adpellat. Consule
Schol. Apoll. Rhod. Lib. 11. vs. 1235. ubi va-
rias de Chironis ortu videbis opiniones. Schol.
Pindari ad O. Pyth. 11. vs. 82. uti & Schol.
Homeri, a Munkero citatus, refert, Ixionem ex
Nephele habuisse filium Centaurum, qui equas
Theſſalas ad radices montis Pelei, (ad Oſſam &
Pelion Centauros suas habuisse fedes, docet
etiam Cl. Burm. ad Val. Flacc. l. iv. Arg. vs.
280. de Pelio Centaurorum sede etiam Philo-
strat. lib. 11. cap. 3. de Iconibus) incestavit, &
unde Centauri, duplici forma insignes, superiore
parte patrem, inferiore corporis parte matrem
referentes nati sunt. Quomodo vero de Centau-
ris

LXIII. Danae.

DANAE Acrisii & ⁶ Aganippes filia. Huic fuit fatum, ⁷ ut, quod peperisset, Acrisium interficeret. Quod timens Acrisius, eam in muro lapideo praeclusit. Jovis autem ⁸ in imbrem aureum conversus, cum Danae concubuit, ex quo compressu natus est Perseus. Quam pater ob stuprum, inclusam ⁹ in arca cum Perseo in mare dejecit. Ea voluntate Jovis delata est in insulam Seriphum, quam ¹⁰ piscator Dictys cum

ri fabula intelligenda sit, docebunt Palaephatus de Incredilibus cap. I. & Servius ad Virgil. III. Georg. vs. 115. Centauri statuam profert Callistratus stat. 12.

⁵ QUAE IBI] Lege quā cum Nob. Heinsio. MUNCK. χαλκείois δεσμοίς ad rotam religatum esse Ixionem dicit Apollonius Rhod. I. I. per tortos Ixionis angues haecne vincula intellexerit Virgilius lib. III. Georg. vs. 38. an vero pro angues, orbes restituendum sit, Lector dijudicet ex iis, quae in Observ. Miscell. Nov. & Dec. 1733. pag. 309. & seqq. disputavit Vir doctissimus. Addat. Tibullum I. I. Eleg. 3. vs. 73.

Illic Junonem tentare Ixionis ausi
Versantur CELERI noxia membra ROTA.

Ubi plurimos Auctores de Ixionis poena gravissima agentes ad partes vocat Broukh. qui consulendi sunt, & Schol. Eurip. Phoeniss. 1192. Schol. Soph. Philoct. 677. Ixionis rotam in siderum numerum relatum nonnulli docent, vid. Theon. ad Aratum p. 45. ad quod respicit forsan Philostratus lib. VI. cap. 40. de Apoll. Tyan. de Ixione loquens, ἄλλ' ἐκείνῳ μὲν τροχῷ ἐκασμένῳ δι' ἐρανὲ κάμπηλαι. vide & lib. VII. cap. 12. Hanc poenam tamen aliquando cessasse in inferno, ut animum reficeret Ixion, etiam finxerunt poëtae. v. Cerdam ad Virg. lib. IV. Georg. vs. 484.

Ad C A P. LXIII.

⁶ AGANIPPES] Eurydicen eam appellat Apollod. lib. II. pag. 68. Schol. Apollon. ad lib. IV. vs. 1090. & Tzetzes in Lycophr. pag. 135. MUNCK. Genus Danaes paternum recenset Schol. Euripidis Hecub. vs. 887. Fabulam refert etiam Servius ad VII. Aen. vs. 372. & Lactant. ad Statii VI. Theb. 286.

⁷ UT QUOD PEPERISSET ACRISIUM TOLLERET]

Ἀντὶ τῷ interfesturum esse. Sic Fulgent. lib. III. Promittens ei, ut eum participem regni efficeret. Adde Not. ad cap. 139. Lactant. ad Stat. lib. I. 255. Acrisius pater Danaes, qui oraculum accepit causam mortis sibi futuram, quia ex filia nasceretur. Lege qui pro quia. MUNCK.

⁸ IN IMBREM AUREUM CONVERSUS] Abbas Columbanus: Non Jovis auri fluxit in imbre: Sed quod adulter obtulit aurum, Aureus ille fingitur imber. Fulgent. lib. I. Danae imbre aurato corrupta est non phryia, sed pecunia. Lepide Donatus ad Terent. Eun. III. 5. Quod in gremium Danae Jupiter ut splendidus imber illabitur, nonne videtur meretrix dicere adolescentibus, illam partem auctore Jove inauratam fuisse? Lact. lib. I. cap. Danaen violaturus aureos nummos in sinus ejus effudit. Non. Dionys. Ἀλλὰ πατὴρ Περσὴν ὀλύμπῳ, ὁμῶς ἐρώτων χεύσει εἰς γάμον ἦλθε, ἃ ἔ φλογόεις ἀδακοίτης. Anthol. lib. VII. 198. Ἀρχεῖ σοι χεύσας ἤρεσε καὶ Δανάη. Hinc χεύσας Περσεύς Perseus non inficere dicitur Tzetz. in Lycophr. p. 135. Pindarus ἰδίως λέγει τὴν Δία ὕσας χεύσαν ἡνίκα τῇ Ἀλκμήῳ ἐμίγη. Schol. Pind. ad Isthm. Od. VII. Adde Isidor. Etym. VIII. cap. XI. Augustin. C. D. XVIII. 13. MUNCK. Vide Athenaeum lib. XIII. cap. 2. p. 566. Alii Proetum cum Danae concubuisse ferunt. vide Apollodor. lib. II. p. 89.

⁹ IN ARCA] Δάρνακα appellant Graeci. Scriptorum non male vertit Schottus Cent. I. 41. Zenob. ubi hanc fabulam narrat. Gloss. Cyrill. Δάρναξ, arca, riscus. Riscus autem est scrinium in Glossis Latinis. MUNCK. Adde Triclin. ad Sophocl. Antigon. vs. 956.

¹⁰ PISCATOR DICTYS] Conveniens quidem piscatori id nomen, sed praeter Apollod. lib. II. pag. 72. Tzetz. ad Lycophr. vs. 838. & Zenob. Cent. I. 41. etiam Hom. Scholiastes ad Iliad. ε. 319, Dictyn Polydectae regis fuisse fratrem refert. Σωίβη, inquit. τὴν παῖδα ἀνατρεφύσας ὡς Πόλυδάκη (Leg. Πολυδέκη) ἢ ὡς ἐνοί φασιν, ὑπὸ Δίῳ τῷ ἀδελφῷ Πολυδάκῃ. Lege & heic Πολυδέ-

R

κτβ.

cum invenisset, ¹ effracta, vidit mulierem cum infante, quos ad regem Polydectem perduxit, qui eam in conjugio habuit, & Perseum educavit in templo Minervae. Quod cum Acrisius rescisset, eos ad Polydectem morari, repetitum eos profectus est. ² Quod cum venisset, Polydectes pro eis deprecatus est. Perseus Acrisio avo suo fidem dedit, se eum numquam interfectorum. Qui cum tempestate retineretur, ³ Polydectes moritur. Cui cum funebres ludos facerent, Perseus disco misso, quem ventus distulit in caput Acrisii, ⁴ & eum interfecit. Ita, quod voluntate sua noluit, deorum ⁵ factum est. Sepulto autem eo, Argos profectus est, ⁶ regnaque avita possedit.

EXIV.

218. Πολυδάκης enim Pollux est. Polydectae nomen restituendum quoque Servio ad AEn. vi. 286. ubi corrupte Polydiotes appellatur. Suspicabar aliquando gignendi casu Dictyos scripsisse Hyginum. Effet ergo piscator Dictyos, ἀλιεύς τις Δίκτης. Ut illud non valde vero dissimile tunc visum fuit, ita nunc nullus dubito, quin piscator ille natus sit ex verbis Pherecydis apud Apollon. Schol. ad lib. iv. vers. 1090. Καὶ ἐξέλεγε αὐτὰς Δίκτης ὁ Πελοπόννησος, διὰ τὴν ἀλιείαν. Nihil ergo mutandum. Quanquam Germanici Scholiastes in Perseo, qui ita, ut Hyginus, inventam à piscatore Danaen, & oblatam regi Polydectae, scribit, Dictyos nomen non addit, ut nec Lactant. ad Stat. Th. lib. ii. vers. 220. MUNCK. Adde Celeb. P. Burm. ad Ovid. iii. Met. vs. 615. Paulo aliter refert haec Schol. Apoll. Rhod. l. iv. vs. 1515. Πελοπόννησος ἐν Σειρήνῃ τῇ μητρὶς Διὸς παρὰ Δίκτην καὶ ἡδύσαντα, ΠΟΛΥΔΕΚΤΗΣ ὁ ΔΙΚΤΥΟΣ ὁμομήτης ὁ ἀδελφὸς βασιλεὺς Σειρήνῃ τυχεύων, ἰδὼν τὴν Δανάην, ἡρώδην αὐτῆς, ἡπὸρρει ὃ συγκοιμηθῆναι. & Strabo libro x. p. 747. αὐτῇ (Δανάῃ) Πολυδάκης ὁ βασιλεὺς ἈΚΟΥΣΑΝ ἀγάγεας ἀνείλετο πρὸς γάμον, συμπροπτόντων αὐτῷ ἐκείνων (Σειρήνῃ) vide & Tzetz. ad Lycophron. l. i. De Dictye & Polydecte fratribus latius disputavit idem vir eximius ad Ovid. lib. v. M. vs. 242. Ceterum Dictyes plures fuere. fuit Neptuni & Agamedes filius, Nostro fab. 157. vocatur & Dictys Isidis alumnus, quae caepas captans in Nilum incidit, & periiit. Plut. in Iside & Osir. Tom. ii. pag. 353.

¹ EFFRACTA] Cl. Tollius, effracta ed. MUNCK.

² QUOD CUM VENISSET] Quo cum v. Sic enim, & supra positum erat. MICYLL. Micyllus; quo cum venisset. Sed nil est mutandum. Vid. sup. c. 16. SCHEFF. Tametsi secus videtur Cl. Scheffero, puto tamen rectius esse, quod Mi-

cyllus volebat, quo cum &c. Sic cap. 64. Eo cum venissent. & cap. 91. Quo cum satellites missi venissent. MUNCK.

³ POLYDECTES MORITUR] Hoc verius sane, quam quod in lapidem ex conspectu Gorgonei capitis eum conversum Apollodorus, Pherecydes, Zenobius, & Ovid. lib. v. Met. 249. fabulantur. quos tamen sequitur Noster cap. 64. MUNCK.

⁴ ET EUM INTERFECIT] Barthius putabat, scribendum, avum interfecit. Sec hoc longius videtur recedere, praeterea nulla emphasis hic necessaria, ut avum scribere debuerit. Mallem, in caput Acrisii, ita eum interfecit. Sane illud ita majori elegantia & emphasi hic legitur. SCHEFF. Cl. Schefferus, ita eum. Barth. ex MS. avum. quod firmatur quodammodo illis cap. 273. Percussit Acrisium avum suum. Constat etiam sententia, si tantum τὸ εἶ expellas. Lactant. ad Stat. Theb. i. vers. 255. objecto Gorgonis capite à Perseo, in saxum conversum scribit. percussum pedem Acrisii disco Tzetz. in Lycophr. p. 136. MUNCK. Cum Tzetze facit Schol. Apollonii Rhodii lib. iv. vs. 1091. ὁ δὲ δίσκου τετραχάλιδος ἐπὶ τῷ ΠΟΔῶν ἢ Ἀκρίσις τετρώσκει αὐτόν. καμὼν δὲ ἐν τῇ τῇ Ἀκρίσι, ἀποθήσκει αὐτὸς ἐν Λαέρει. καὶ αὐτὸν κατατίθει Πελοπόννησος καὶ οἱ Λαερτιάδαι πρὸς τὴν πόλιν. καὶ αὐτὸς ποιεῖσιν ἡρώων οἱ ἐπιχώριοι. Vide ibi cetera. nec non Apollodor. lib. ii. pag. 95. (ὁ Πελοπόννησος) τὸ δίσκον ἐπὶ τῇ Ἀκρίσι πόδα βαλὼν. &c.

⁵ FACTUM EST] Barth. ex MS. factum vidit. Nihil opus erat. Cap. 273. Quod sua voluntate noluit, in deorum factus est numero. scrib. id Deorum factum est numine. MUNCK.

⁶ REGNA AVITA] H. e. avi sui. Flor. i. 7. Regnum avitum rapere maluit. Justin. lib. xxiii. 3. Heleno filio Siciliae velut avitum, Alexandro autem Italiae regnum destinat. Corippus lib. ii. Regnum nobis concessit avitum. Justin. ii. 10. Materno

LXIV. *Andromeda.*

CASSIOPE filiae suae 7 Andromedae formam Nereidibus anteposuit. Ob id Neptunus 8 expostulavit, ut Andromeda 9 Cephei filia ceto objiceretur. Quae cum esset objecta, Perseus 10 Mercurii talaribus volans eo dicitur venisse, & eam 11 liberasse à periculo. 12 Quam cum abducere 13 vellet, Cepheus pater cum Agenore, 14 cujus sponsa fuit, Perseum clam interficere voluerunt. Ille cognita re, caput Gorgonis eis ostendit, omnesque ab humana specie sunt in-

terno se tamen jure 8 avito vincere. Auctor Orig. G. R. Qui avitas persequeretur injurias. Gloss. Steph. Avitus, παπῶν. Ovid. ix. Met. 709. Vota pater solvit, nomenque imponit avitum. MUNCK.

Ad C A P. LXIV.

7 ANDROMEDAE] Ita reposui pro *Andromadae*, quod perperam, ut mox *Andromada*, heic excusum fuerat. Pariter vitiose apud Hieron. Epitaph. Paulae, Edit. Canis. Praeligatae ad saxum *Andromades spectatricem*. Contrarium mendum foedavit Corippum lib. iv. Edit. Ruizianae. Mille secant in frustra trabes, tonat aethere pulsans Malleus. Leg. aethera. Eodem libro dicit: Agnoscunt dominum, pulsantque balatibus auras. MUNCK.

8 EXPOSTULAVIT] Supr. cap. 46. *Expostulavit*, ut filia ejus Neptuno immolaretur. Schol. German. Cassiopeiā: *Expostulatamque Andromeden 8 ceto propositam*. Cypr. Sermon. de Eleemos. *Hac nocte expostulatur anima tua à te*. Secundum Ovid. iv. Met. 670. & Apollod. lib. ii. pag. 75. ex responso Jovis Ammonis ceto objecta est. MUNCK.

9 CEPHEI FILIA] De Cepheo hoc videndi Tzetzes ad Lycophron. 834. & notae ad ii. Astronom. Poet. 9. De pluribus Cepheis Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 910. & Celeb. P. Burm. Catal. Argon. in hac voce. De tota hac fabula Theon. ad Arati Phaenomena pag. 23. Ed. Morell.

10 MERCURII TALARIBUS] Tzetz. ad Lycophr. πλερωτὰ ὑποδήματα Νυμφῶν appellat. Vett. Gloss. Talaria πέδιλα. Vide quae notamus ad Fulgent. lib. i. cap. 19. MUNCK. Schol. Apoll. Rhod. lib. iv. vs. 1515. καὶ ἀπελθὼν (Περσεύς) πρὸς τὰς Νύμφας σὺν Ἑρμῇ, αἰτῶν τε καὶ

λαβὼν ὑποδήματ' τὰ ὑπόπτερα πέδιλα. locum, unde avolavit Perseus, indicat Lactant. ad Statii iii. Theb. 461. 633.

II LIBERASSE A PERICULO] Tzetzes ad Lycophron. vs. 836. haec ait: Χρησμός ὃ ὁ Κηφεὺς πλὴν ἑαυτῆς θυγατέρα, πλὴν Ἀνδρομέδαν πρὸς βορρᾶν ἔδωκεν ἐκρίβλυναι τῷ κήτει, καὶ περὶ πόλιν Αἰθιοπίας, Ἰόππην, δεσμοῖς σιδηροῖς δεσμῶσιν αὐτὴν παρὰ τινὰς πέτρας. (unde Prop. i. 3, 4. *Libera jam duris cautibus Andromede*) Περσεὺς ὃ πρὸ τότε καρχητομήσας πλὴν Γοργόνα, πρὸς τὰς δὲ τὰς τόπας διήρχετο, καὶ πλὴν Ἀνδρομέδαν οἰκείρας δείκνυσι πλὴν κεφαλῇ τῇ Γοργόνῃ πρὸς κήτη, καὶ ἄρμα ἐλκύσας τὸ λοχόδρέπανον, ὃ μὲν 8 καὶ κήτης ἐποίησε λίθινον, ὃ δὲ ἀπέκοψε, καὶ πλὴν κόβην ῥυζάμενόν ἐγήμεν. E qua Perseus quatuor filios procreasse dicitur Alcaeum, Sthenelum, Mestorem, & Electryonem.

12 QUAM CUM ADDUCERE VELLE CEPHEUS PATER] Al. abducere. MICYLL. Recte vidit Micyllus abducere pro adducere legendum. Sed non vidit distinctionem pravam. Nec enim Cepheus abducere eam voluit, sed Perseus. Ideo post vellet, comma est scribendum, non *Cepheus*. SCHEFF. Abducere esse reponendum jam monuit Micyllus. Infr. cap. 89. *Ut secum eam in patriam abduceret*. Vid. Not. ad cap. 8. MUNCK.

13 VELLE, CEPHEUS PATER] Ita distinxī, sententiā id postulante. Monuit Cl. Schefferus. Nec mihi non visum fuit antehac, tametsi id genus ἐπανορθώσεις, quod editioni ipse praefuturus non essem, annotare plerunque neglexi. MUNCK.

14 CUJUS SPONSA FUIT] Ovid. v. Met. vers. 8. & Apollod. lib. ii. p. 76. Phinea ejus fuisse sponsum volunt. Conon cap. 40. duos habuisse eam procos Phinea & Phoenicem narrat. MUNCK. Cum Ovidio & Apollodoro facit etiam Tzetzes ad Lycophron. vs. 838. τὸ δὲ Κη-

¹ informati in saxum. Perseus cum Andromeda in patriam redit. ² Polydectes, sive Proetus, ut ³ vidit Perseum tantam virtutem habere, per-
timuit, eumque per dolum interficere voluit. Qua re cognita Perseus, caput
Gorgonis ei ostendit, ⁴ & is ab humana specie est ⁵ inmutatus in lapidem.

LXV. *Alcyone.*

⁶ CEYX Hesperii ⁷ sive Luciferi & Philonidis filius, cum in naufragio
periit-

φίως ἀδελφόν, ΦΙΝΕ΄Α, περιγενομένην Ἀνδρομέ-
δαν, καὶ αὐτὰς ἐπιβυλίου, ἀπελίδωκε, δείξας τὴν
Γοργόνα. Schol. Apoll. Rhod. lib. II. vs. 178.
docet, a quibusdam credi, Phineum πηρωβλίω, ὃν
ἐπιβύλιν Περσεὶ ubi de duobus Phineis agi-
tur. Confule de hac fabula & de ceto, quod
navigii genus fuisse creditur, Salmast. Exercit.
Plinian. pag. 402.

¹ INFORMATI IN SAXUM] Silius lib. XVII.
Effigiem informat Latiam. SCHEFF. *Informare*
est formare. Plin. Jun. lib. VII. epist. 9. *Et nunc*
informet Martem castamque Minervam, Nunc Ve-
nerem effingat, nunc Veneris puerum. Cic. Orat.
At ego in summo oratore fingendo talem informabo,
qualis fortasse nemo fuit. Arnobius lib. I. pag. 22.
Quis ipsum finxerit hominem, quis informatit. For-
te scripsit transformati. MUNCK.

² POLYDECTES SIVE PROETUS] Haec a glossa
sunt. Scribe, *Polydectes ut vidit.* SCHEFF. De
Polydecte & Proeto Ovid. lib. v. Met. fab. 2.
& 4. ne eundem putes esse, ut videntur haec
verba velle. Acrisius & Proetus Abantis filii &
fratres fuere. Quamobrem accedo Cl. Scheffe-
ro, illa sive Proetus à glossa esse censenti.
MUNCK. Adde Schol. Eurip. Oreste. vs. 966.
ad Hecub. vs. 880. ad Phoeniss. vs. 1116.

³ * VIDIT] Videtur deesse ubi vel postquam,
vel simile. MICYLL. Ne dubites scribere, ut
vidit. Supr. cap. 25. *Quos ut vidit Iphinoe.* Mi-
cyllus in margine: *videtur deesse ubi, vel post-*
quam. MUNCK. Vide Lector, num necesse sit,
ut haec vocula intrudatur, ex notis Celeb. P.
Burmanni ad Phaedr. lib. I. fab. 6. ubi poetas
optimos eam solere omittere doceberis.

⁴ ET IS AB HUMANA] Comeliniana, & eis,
sine causa. SCHEFF.

⁵ IMMUTATUS IN LAPIDEM] V. Eust. ad Dio-
nyf. Perieg. vs. 525. & Schol. Pindar. O. Nem.
x. vs. 7. Hinc Orestes apud Euripid. vs. 1522.
Μὴ πέτεσθαι γὰρ δέδοικας, ὥς εἰ ΠΟΡΤΟΝ' εἰσιδάν.
De hac fabula consule etiam Servium ad Virgil.
VI. AEn. vs. 289. & Celeb. P. Burm. ad Ovi-
dii I. IV. Met. vs. 773. Quid de Perseo dicant
Aegyptii, docebit Herodotus lib. II. cap. 91.

Ad C A P. LXV.

⁶ CEYX] Hanc fabulam paulo aliter narrat
Hegesander in proverbiiis è Suidà collectis à
Schotto Cent. II. 9. Aristophanis Scholiast. pag.
552. Hom. Schol. ad Il. I. 558. Sed vitiose ibi
Κώνξ appellatur. Quod vitium tam conspectum
miror tam pertinaciter in omnibus ejus, quas
quidem viderim, haesisse editionibus, ut &
apud Theocrit. Schol. ad Eid. VII. 57. & Tzetz.
in Lycophr. p. 69. Edit. Steph. MUNCK. De
ave hujus nominis Philostratus lib. II. Iconum
17. p. 838, 839.

⁷ SIVE LUCIFERI] Hesperus enim idem est,
qui Lucifer. Catull. c. 63. *Nocte latent fures,*
quos idem saepe revertens, Hespere, mutato com-
prendis nomine eosdem. Horat. II. Od. 9. *Nec tibi*
Vespero Surgente decedunt amores, Nec rapidum fu-
giente solem. Servius ad Georg. I. 250. *VES-*
PER. stella, quae & Venus & Lucifer dicitur.
Idem ad AEn. VIII. 590. *Venus in coelo unam*
habet stellam, quae oriens Luciferum, occidens Ve-
sperum facit. Adde Nostr. Astron. II. 42. Senec.
Hippol. vers. 750. Lactant. in Stat. VI. Theb.
vers. 239. Schol. Hom. Iliad. ♀. 226. Varro-
nem. III. R. R. p. 150. Festum in *Fubar.* Hinc
Nocturnum pro Lucifero ponere ausus est Plau-
tus Amph. I. I. Vide ibi Taubmanni Com-
mentarium. *Noctiferum* appellat Catull. carm.
63. ut & Calpurn. Ecl. v. vers. ult. MUNCK.
Hoc sidus, (quod in coelo pulcherrimum di-
citur, vide Schol. Apollon. Rhod. lib. II.
Argon. vs. 42. & inl. Spanh. ad Callim. H.
Del. vs. 303. & unde forsan a multis Atlan-
tis filius vocatur, ut docet Tzetzes ad Lyco-
phron. vs. 879.) describitur ita a Plinio lib. II.
cap. 8. *Infra solem ambit ingens sidus, adpella-*
tum Veneris, alterno meatu vagum, ipsique cogno-
minibus aemulum, Solis & Lunae. Praeveniens.
quippe, & ante matutinum exoriens, LUCIFERI
nomen accipit, ut sol alter, diem maturans: contra
ab occasu resurgens nuncupatur VESPER, ut pro-
rogans lucem, vicemque Lunae reddens. (quae
verba ab Ampliif. Cupero in Harpocrate pag.
125. aliisque citata hic adscribere libuit utpote ma-
xime Hyginum illustrantia) Adde inl. Spanh.

periisset, Alcyone AEoli & ⁸ AEgiales filia, uxor ejus, propter amorem ipsa se in mare praecipitavit: qui deorum misericordia ambo in aves sunt mutati, quae Alcyones dicuntur. Hae aves nidum, ova, pullos ⁹ in mari ¹⁰ septem diebus faciunt hyberno tempore. ¹¹ Mare his diebus tranquillum est, quos dies nautae ¹² Alcyonia adpellant.

LXVI.

ad Call. H. Cerer. vs. 7. & Servium ad 1. Georgic. 288. & ad VIII. AEn. 590. *Hesperum* jam & *Luciferum* idem sidus esse, primus docuit Pythagoras. Vide Menag. ad Diogen. Laert. lib. VIII. cap. 14. Ex hisce itaque, juvenes intelligent, cur Tibullus lib. I. El. 10. vs. 62. cecinerit *Dum rota LUCIFERI provocet orta diem*, & cur *Lucifer* a Latinis pro ipso die ponatur, ut docet inl. Heinf. ad Ovid. lib. III. Fast. vs. 772. praeterea cur *ἑσπερος* adjective τὸ δύκων sive occidentale notet apud Graecos, ut docent Schol. Sophocles in *Ajac.* vs. 816. & inl. Spanh. ad Callim. H. Del. vs. 174. imo cur non tantum *ἑσπερος* ἥελος sol occidens, juxta Schol. Apollon. Rhod. lib. III. Argon. vs. 1191. vocetur; verum etiam cur *ἑσπερος* θεός sit periphrasis Plutonis juxta Schol. Sophocles. Oed. Tyr. 187. quare etiam οἱ ἑσπεριοὶ Λοκροὶ καὶ Ὀζολοὶ, ἔχουσι τε ἐπὶ τῇ ΔΗΜΟΣΙΑ ΣΦΡΑΓΙΔΙ τὸ ἙΣΠΕΡΟΝ ἈΣΤΕΡΑ *ἑσπεραστέρων*, ut docent Strabo lib. IX. p. 638. & Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 426. idemque cur Hispania, Hesperia dicta. v. Serv. ad 1. AEn. vs. 530. De Lucifero consule etiam Lactant. ad Statii II. Theb. 139.

8 AEGIALES] Ita rescripsi pro *AEgyales*. I & Y, Æ & E, confunduntur in hoc scripto miserabiliter. Theocrit. hanc *Κανώβιου* appellat. MUNCK. Ab Apollodoro lib. I. p. 27. mater ejus fuisse dicitur Enarete Deimachi filia, qui Ceycem & Alcyonem ob nimiam superbiam extinctos addit.

9 IN MARI] In scopulis puta. Prop. lib. III. 5. *Ab miser Alcyonium scopulis affigat acutis*. MUNCK. Schol. Sophocles. Trachin. vs. 106. γράφει καὶ ἈΛΙΟΝ ὈΡΝΙΝ, ἣν πάλιν ἈΛΚΥΟΝΑ, ἢ τίτλην ὡς τὰς ὙΦΑΛΟΙΣ ΠΕΤΡΑΙΣ, εἰς τὴν ὥν ἀφανισμοῦ δακρύει. Ad maris scopulos maritum lugere haec avis dicitur ab Euripide Iphig. Taur. vs. 1090, 1091, 1092, 1093.

10 SEPTEM DIEBUS] Ita & Lactant. ad lib. IX. Theb. Stat. vers. 361. Gloss. MSS. ad lib. I. Georg. Ovid. XI. Met. 745. De numero dierum non convenit inter veteres. Consule Gefandrum loco modo adducto, Schol. Apollon. ad lib. I. vers. 1085. Schol. Aristoph. p. 552. Edit. Caldor. Schol. Hom. ad Iliad. I. 558.

Sarisberiens. Pol. lib. II. cap. 2. Plin. lib. X. cap. 32. Hesych. in Ἀλκυονίδης. Etym. in Ἀλκυών. MUNCK. Adde Tzetz. ad Lycophron. vs. 750. Obs. Miscell. Maji & Junii 1734. p. 445, 446. & Interpr. ad Ovidii l. l.

11 MARE HIS DIEBUS TRANQUILLUM EST] Est elegans hac de re Apollonidae epigr. Anthol. lib. I. Sect. 55. num. 10. ex quo facere non possum, quin in transcurso turpissimam eluam maculam. Ἀλλὰ καὶ ἡνίκα γαῖα καὶ ὠδίνεσσιν ἀπήμων Ἀλκυῖς, σὺν φέρεται δύναις Ἀριστομένει. Quando terram se jactat mare? Emenda mecum *μαῖα*, & sententia erit venustissima. Obstetricatur mare halcyonibus, quoniam, quo tempore illae pariunt, tranquillum est. Ad eundem modum ejusdem lib. 58. Sect. num. 1. Delon *μαῖα* Latonaem idem appellat Apollonides, ut *τιθώλει* Callim. Hymn. IV. 10. Et sane *μαῖα* non γαῖα curae ὠδίνες, utpote, *κνήματα* & *τοκέτι*, ut recte exponit Hesychius, qui corruptus tamen in hac voce: ὠδίνες, πόνη, ἀλγυδόνες. Leg. πόνοι. Male ergo interpres Callim. Hym. IV. 120. ὠδίνες ἀπηρεισαυτὸς λείαναι, dolores effuderunt leaenae. MUNCK.

12 ALCYONIA] Vid. Apostol. Cent. II. 51. Suidam apud Schottum Cent. II. 9. Aristophanis Schol. Ἀλκυονίδης, Lycophron. ac Theocrit. Scholiastae, & Lucianus Ἀλκυονίδας appellant. Varro L. L. V. p. 99. de Halcedine: *Haec bieme quod pullos dicitur tranquillo mari facere, eos dies Halcyonios appellant*. Sarisberiensis loco modo laudato: *Dicunturque dies Halcyonitae, quibus vix tenuis aura sentitur*. Dicas corrigendum esse *Halcyonides*. Plin. *Foetificant brumâ, qui dies Halcyonides vocantur*. Sed vera scriptura est *Halcyonidae*, ut *Heroidae* pro *Heroides*, *Stymphalidae* pro *Stymphalides*. De quibus egi ad Praefat. lib. I. Fulgent. Mythol. Respexit hanc fabulam Vet. Gloss. auctor, qui Philoxenus habetur. *Tranquilla*. Ἀλκυών. ἀρχαίως Γαλλίη. Confer Arist. lib. V. Anim. Hist. Plin. lib. X. 32. Ælian. Hist. Anim. lib. I. cap. 37. MUNCK.

LXVI. *Lajus.*

LAIUS¹ Labdaci filio ab Apolline² erat responsum de filii sui manu³ mortem ut caveret. Itaque⁴ Jocasta⁵ Menoecei filia uxor ejus, cum⁶ peperisset, jussit exponi. Hunc⁷ Periboea Polybi regis uxor, cum⁸ vestem ad mare lavaret, expositum sustulit, ⁹ Polybo sciente. ¹⁰ Quod orbi erant liberis, pro suo educaverunt; eumque, quod ¹¹ pedes transiectos haberet, Oedipum nominaverunt.

LXVII.

Ad C A P. LXVI.

¹ LABDACI] Sic reposui pro eo, quod haftenus editum est, *Labdacis*. Cap. 76. *Labdacus* Polydori. 85. *Laius* Labdaci filius. Certe Λάβδακον, non Λαβδάκην appellant Graeci. Eurip. Phoen. 808. Λαβδακίδης πολυμήχθους. Schol. τοῖς Θεβαίοις. Πόρον & Θεβαίων Λάβδακον. Facit hic *Labdacus*, ut *Landaces* mihi veniat in mentem, de qua quid faciant, nescire videntur interpretes Priap. 78. Nunc misella *Landace* Vix posse jurat ambulare prae fossis. Scaliger volebat *Labdace*. Legendum omnino *Landicae*. Gloss. à Stephano vulgatum eo capite, quo suis nominibus nominantur membra corporis humani: *Landica*, ἐχάραδι. Corrupte procul dubio. Nisi duo vocabula in unum coaluerunt, scribendum, ἐχάραδιον, vel ἐχάραδιον, quod ὑποκοριστικόν est ab ἐχάρα. ἐχάραξ autem φύσει γυναικῶν, ut notavit Hesychius, cujus verba adscribam: ἐχάραξ, πύρεξ ἐπὶ ἐδάφει ἀνδροκίᾳ, καὶ αἱ φύσεις γυναικῶν, ἐξώσρα τέτραγωνα. Distinguendum post τὸ ἐδάφει. deinde ex τέτραγωνα faciendum τέτραγωνα. Vult enim, ut mihi quidem videtur ἐχάραξ etiam dici *Maeniana quadrata*. Gloss. Steph. *Maenianum*, ἐξώσρα. Cyrill. ἐξώσης, *Maenianum*. Similia illa fuerint basi quadratae altaris, quae ἐχάραξ appellatur. Schol. Euripid. Phoeniss. 261. ἐχάραξ, ἡ ἐν τέτραγώνῳ ἀπὸ γλῶσσας βαμμένη, τὰς ἐχάραξ ἀνδρὶ ἀναβάσεως. Suppositivus ille Soranus epistolā ad Cleopatram: Cujus fons vel labra Graece περιγώματα vel pinnacula dicuntur. Infra vero, quod à superiore parte descendit in medio dicta est *landica*. Erit ergo prae fossis *landicae* idem, quod prae fossis inguinis, quas habes epigr. 48. Sed prae fossis non posse ambulare duriter nimis dicitur. Lege ergo cum Nob. Heinsio, prae ficis. de quibus Carm. 41. & 50. Cur autem ἐχάραξ ponatur pro natura muliebri, inde ortum videtur, quod ἐχάραξ medici vocare soleant κοῖλα ἔλκη ἐν τῷ σώματι, ut

est apud Etym. magni auctorem. MUNCK. De Labdaco Eurip. Phoeniss. 8. & de Laji stemmate Schol. ad vs. 298. & Spanh. ad Call. H. Pall. v. 126.

² ERAT RESPONSUM] Responsum illud habes subjectum argumento Phoeniss. Euripidis & apud Zenob. Cent. II. 68. MUNCK. De hoc responso Sophocl. Oed. Tyr. 800. Oed. Col. 961. Apollodor. lib. III. p. 183. Schol. Pind. Olymp. Od. II, 65. Schol. Aristoph. Ran. 1216. Schol. Eurip. Phoeniss. 1050, 1591.

³ MORTEM UT CAVERET] Membranae Barthii habent, praecaveret. SCHEFF.

⁴ JOCASTA] *Epicastia* est Hom. Odyss. A. 270. Sed *Jocastam* vocant Tragici, ut annotavit ibi Scholiastes, apud quem hanc fabulam, ut & sequentem habes. Laetant. ad Stat. III. Theb. 286. *Sineneam* appellat nescio quo auctore: Jovis, inquit, filius Eleus; Elei Belus; Beli & Libyae Agenor, Danaus & Aegisthus; Agenoris Cadmus; Cadmi Polydorus; Polydori Labdacus (Leg. Labdacus) Labdaci Laius; Laii Oedipus; Oedipi & Sineneae Antigone, Etheocles, Polynices. De illa Jocasta aenigma habet Diomed. lib. II. *Avia filiorum est, quae mater mariti*. MUNCK. De uxore Laji non convenit inter Mythographos. vid. Schol. Eurip. Phoen. 13.

⁵ MENYCI] Al. *Menoetii*. MICYLL. Ita & cap. sequent. Sed *Menoecei* scribendum. Graecis Μενόκεος dicitur. Mirifice variat scriptura in hoc libello. cap. 72. est *Menoetius*. 242. *Menicus*. 243. *Menoecus*. Male *Menoetius* ubique scribi jubet Micyllus. Juvenal. Sat. XIV. 240. *Dilexit Thebas, si Graecia vera, Menoeceus*. Stat. XII. Theb. 696. *Flentemque Menoecea cernit*. Laet. Firm. III. 12. *Voluntariae se morti obtulerunt, sicut Thebis Menoeceus*. MUNCK.

⁶ PEPERISSET, JUSSIT EXPONI] *Natum* aut simile quid videtur deesse. MICYLL. Addunt membranae Barthii, ut ait ipse; *puerum*. Verum nescio, quid illis membranis tribuendum sit, potest sane ex superioribus intelligi, ubi habetur

LXVII. Oedipus.

POSTQUAM Oedipus Laji & Jocastes filius ad puberem aetatem per-
venit, fortissimus praeter caeteros erat: eique per invidiam aequales ob-
iciebant, eum ¹² subditum esse Polybo, eo quod Polybus tam clemens
esset, ³ & ille impudens: quod Oedipus sensit non falso sibi objici. Ita-
que Delphos est profectus ¹⁴ sciscitatum de * in prodigiis osten-
debatur, mortem ei adesse de nati manu. Idem cum Delphos iret,
ob-

tur, de filii sui manibus, & sic illud cum peperisset expleri per vocem *filium*, ex superioribus repetitam. SCHEFF. Micylus *natum*, Barth. *puerum*, addi jubent. quod etsi probavi antehac, nunc tamen Cl. Scheffero accedo, qui illud subaudiendum censet. Expositus est autem in monte Cithaerone. Vid. Schol. ad Sophocl. Oedip. Tyrann. vers. 1096. MUNCK. Lege, quod peperisset, jussit exponi. In Cithaerone expositum esse docet etiam Eurip. Phoeniss. 810. quem ἀεὶ ὄρεσσι, vocat Soph. Oed. Tyr. 729.

7 PERIBOEA] Merope dicitur a Schol. Eurip. ad Phoeniss. vers. 1050. & Pisandro apud eundem sub finem fabulae. quibuscum facit Seneca Oedipo vers. 272. MUNCK. Cum Hygino facit Apollodor. lib. III. pag. 181. sed consule Schol. Sophocl. Oed. Tyr. 785. Plures etiam Polybi fuere. De Argi patre, Celeb. P. Burm. in *Argus*. De Glauci patre Mercurii filio & Euboeae marito Athenaeus lib. VII. cap. 12. p. 296.

8 VESTEM AD MARE LAVARET] Membranae dictae habent, cum per aestum. Suspicio, auctori earum incredibile visum, reginam lavare vestes. At habes similia infra fab. 125. Neque hic me movent illae membranae. SCHEFF.

9 POLYBO SCIENTE] Post haec verba τελείαν συνελών ponendam curavi. Caeterum Polybum illum non regem, sed pastorem nominat Diodor. lib. IV. Scilicet pastores fuisse antiquissimos regum. MUNCK. Pastores Corinthiorum regis Polybi, inventum infantem ad regis uxorem Periboeam contulisse tradit Apollodorus lib. III. pag. m. 181. Reges pastorum munere quidem saepe functos olim fuisse, regumque filios docet Spanh. ad Callim. H. Cerer. 87. unde etiam ποιμνίας pro regibus, ducibus, sumunt Graeci. vid. Hom. Odyss. O. 151. & alibi. Tzetz. ad Lycophron. 529. ποιμνίας λόχων dixit Eurip. Phoeniss. 1147. ubi Schol. & ποιμνίας ἔχων pro aurigis in Supplic. 674. Adde Reverend. Alberti ad Eu. Matthaei cap. 11. §. 6. Hic locus tamen mihi suspectus est.

10 QUOD ORBI] Videtur scripsisse, qui quod orbi. SCHEFF. Cl. Schefferus emendat, qui quod orbi. Ego ellipsin tantum esse putem copulae, de qua ad cap. 4. nobis dictum. MUNCK.

11 PEDES TRANSJECTOS] Ferro scilicet, hoc est, perforatos. Nam recens nati pedes ferro perforaverat pater, ut est notum. Quanquam Oedipus non a pedum foramine, sed οἰδῶν, id est intumescendo ita dictus fuerit, quia pedes habuit tumidos ex vulnere, cum repertus esset. SCHEFF. H. e. perforatos. Gloss. Cyrill. Δια-πεπαρμένους, trajectus, transfossus, transfixus. Vide Zenob. Cent. II. 68. Lactant. in Argum. Oedipi Senecae: In monte Cithaerone exposuit, plantis ignito ferro perforatis. Vide Poëtam ipsum vers. 812. Curt. IV. 6. Per talos spirantis lora trajecta sunt. MUNCK. Sophocl. Oed. Tyr. 728. καὶ νῦν (Oedipum) ἀέθρα κείνους (Lajus) ἐνζυζας ποδῶν ἔρριψεν. hinc ἀεὶ ὄρεσσι ποδῶν ἀκμὰς ἔχοντα vocat idem 1044. Transfixis cruribus Lact. ad Statii I. Theb. 61. οἰδῶν τὰ πόδε Aristoph. Ran. 1223.

Ad C A P. LXVII.

12 SUBDITUM ESSE] Gloss. Steph. Subditus, υποβολιμαῖος. Subditivus, υποβολιμαῖος, υπολογιμαῖος. Ter. Heaut. v. 111. vers. 11. Subditum se suspicatur. MUNCK. V. Duk. ad Flor. III. 16. πλασὸν πατεῖ vocat Sophocles Oed. Tyr. 790.

13 ET ILLE IMPUDENS] Mallet, at ille, cum majori oppositionis emphasi, quae hic elegans & necessaria. SCHEFF. Vereor quicquam mutare. Vid. Not. ad cap. 8. Cl. tamen Schefferus mavult, at ille. MUNCK.

14 SCISCITATUM DE IN PRODIGIIS] Deesse aliquid videtur. MICYLL. Locum habent pro mutilo Barthius & Micyllus. Ego primum puto, verba: in prodigiis ostendebatur, mortem ei adesse de nati manu, perperam hic esse inserta, orta ex praecedenti fabula, quum praesertim Barthius abesse testetur in suis membranis. Dein-

¹ obviam ei Oedipus venit, quem satellites cum viam regi dari juberent, neglexit. ² Rex equos inmisit, & rota pedem ejus obpressit. Oedipus iratus, inscius patrem suum de curru detraxit, & occidit. Lajo occiso, Creon ³ Menoecei filius regnum occupavit. Interim ⁴ Sphinx Typhonis in Boeotiam est missa; quae agros Thebanorum vexabat. Ea regi Creonti similitudinem constituit, si carmen, quod posuisset, aliquis interpretatus esset, se inde abire: si autem datum carmen non solvisset, eum se consumpturam dixit, neque aliter de finibus excessuram. Rex re audita, per Graeciam edixit, qui ⁵ Sphingae carmen solvisset, regnum se & ⁶ Jocastam sororem ei in conjugium ⁷ daturum. Promissi cum

Deinde locum totum sic constituo: *Est profectus sciscitatum de eodem. Cum Delphos iret, obviam ei Lajus venit, quem satellites cum viam regi dare juberent, neglexit.* Omnia sunt clara, nec quid deest in historia. Tò Oedipus natum ex glossa videtur, qua quis illud ei exposuerat. Ita cum & Oedipus, & Lajus nominaretur, librarius vocem Lajus, ut supervacuam, omisit. SCHEFF. Cl. Schefferus verba ista, in prodigiis ostendebatur, mortem ei adesse de nati manu, tanquam ex praecedenti capite male huc translata, inducit, idque eo libentius, quod à membranarum suis abesse ea testetur Barthius. Constituit ergo locum totum hunc in modum: *Est profectus sciscitatum de eodem. Cum Delphos iret, obviam ei Lajus venit, quem satellites cum viam regi dare juberent, neglexit.* At Lajus non obviam venit Oedipo Delphos tendenti, sed jam inde redeunti. Vide Zenob. Cent. II. 68. Apollod. III. pag. 147. Schol. AEschyl. Hypoth. τὸ ἐπὶ τῇ ὀψέας. Barthii membranarum, cum & ipse dominus parvi eas faciat, non aegre feret, si nec ego magnam habuero rationem. Existimo ergo locum hunc non uno laborare vitio, hoc est, cum corrupta quaedam esse, tum quaedam omissa. Si venia detur, ita legam: *Profectus est sciscitatum de origine sua. Lajus, cui in prodigiis ostendebatur, mortem ei adesse de nati manu, itidem cum Delphos iret, obviam ei Oedipus venit.* Atque ita historia exigit. Senec. Oedip. 276. Frondifera sanctae nemora Castaliae petens &c. Apollodor. lib. III. Ἀρικόμωρος εἰς Δελφὸς πρὸς ἰδίων ἐκωθάνετο γυναικῶν. Sciscitari est quod Graeci interpretes dicunt ἐρωτᾶν Ἀλφ. & Δελ. I. Reg. XXI. 10. ἐρωτᾶ Ἀλφ. & κυεῖα. ἐρωτᾶν οὐ τῷ Δελ. Jud. XX. 18. ἐκζητεῖν πρὸς Δεόν. Jes. VIII. 19. MUNCK. Confule Cerd. ad Virg. II. AEn. 114. Euripidis Scholiastes in hac re utitur verbo πυνθάνεσθαι, quod proprium est oracula sciscitantibus. V. Schol. Apollon. Rhod. IV. 532.

¹ OBVIAM ET OEDIPUS] Vid. Laet. ad Statii II. Theb. 64. & ad VII. Theb. 44. Schol. Pindari Olymp. Od. II. 65. Schol. Eurip. Phoeniss. 38, 39, 53, 813, 1050. & Pisandrum apud Eund. ad vs. 1748. Soph. Oed. Tyr. 743. Oed. Colön. 260, 312, 960.

² REX EQUOS] Naubolus Laji fuit auriga. Laet. ad Statii VII. Theb. vs. 355. & Phorbas ejus armiger. ad vs. 358.

³ MENYCI] Al. Menoetii. MICYLL.

⁴ SPHINX IN BOEOTIAM EST MISSA] Lycus in Thebaicis à Dionysio immisissam eam refert, ut notavit Hesiod. Schol. in Theog. p. 261. Ed. Heins. De illa ita Schol. in Phoeniss. vs. 45. Τὴν δὲ Σφίγχα οἱ μὲν ἔχουσιν ἀνθρώπων παρθένα, ἑὴν δὲ καὶ πόδας λέοντος, πτερὰ δὲ ὄρνιθος. Σωκράτης δὲ ἐλκεῖν αὐτὴν φησι χρησμολόγον δύσγνωστα μαντιομήνῳ. Τινες δὲ φασί, ὅτι μία τὴν σὺν αὐτῇ Κάδμω θυγατέρα μαντιοῶν, μετεβλήθη εἰς τὸ ζῶον σφίγχα. Simiae esse genus docet illustr. Spanhem. de numm. p. 211. & Vives ad Augustin. C. D. lib. XVI. c. 8. Idem jam veterum quidam suspicati sunt. Schol. Stat. I. Theb. 66. Alii dicunt, quod Sphinx simia villosa sit. leg. villosa sit. Confer Plin. lib. VIII. cap. 54. Schol. Hesiod. Ἡ δὲ Σφίγξ πρᾶγμα ἡλικῶς μὲν γυνὴ καὶ λευκὴ, καὶ εἰς πολλὰς σὺν αὐτῇ τὰς συναρπάζοντας. MUNCK. De Sphinge, ejusque oraculo multi multa. ne actum agam, consule Apollodor. lib. III. pag. 183. Athenaeum lib. VI. cap. 15. lib. X. cap. 22. Plut. in Gryllo pag. 988. Ceбетis tabulam lin. 45. Schol. Sophocl. Oed. Tyr. 399. Schol. Aristoph. Ran. 1320. Tzetz. & Interpr. ad Lycophron. vs. 7, & 1465. Schol. Eurip. Phoeniss. 813, 1026, 1748. Graev. Lect. Hesiod. cap. 24. Thebanorum signa sphingis vultu ornata fuisse docet Laet. ad Statii VII. Theb. 252.

⁵ SPHINGAE CARMEN] Al. Sphingis. MICYLL. AEnigma hoc cujusmodi fuerit praeter alios docebunt te Eurip. Scholiast. Zenobius, Aufon. Eid.

cum plures regni cupidine venissent, & à Sphinge essent consumpti, Oedipus Laji filius venit, & ⁸ carmen est interpretatus. Illa se praecipitavit. Oedipus regnum paternum, & Jocastam matrem inscius accepit uxorem, ex qua procreavit ⁹ Eteoclem, & Polynicem, Antigonom, & Ismenam. Interim Thebis sterilitas frugum & penuria incidit ob Oedipodis scelera. interrogatusque Tiresias, quid ita Thebae vexarentur, respondit: Si quis ¹⁰ ex Draconteo genere superesset, & pro patria interisset, pestilentia liberaturum. Tum ¹¹ Menoeceus Jocastae pater se de muris praecipitavit. Dum haec Thebis geruntur, ¹² Corintho Polybus decedit. Quo audito, Oedipus moleste ferre coepit, aestimans, patrem

Eid. xv. Tzetzes ad Lycophr. p. 3. & Apollodorus. Visitur Phaedri libellis in Meursii editione subiectum. *Carmen* dicit, quemadmodum *ἕως ἂν μέλος* Euripides Phoeniss. 1511. Schol. *Τὸ ἀνίσμα λόγος, ἐπεὶ μὲν μέλος ἀπέφευγεν αὐτὸ ἢ σφίγγος.* quam inde & *αἰδοῖον* appellat idem poëta. Oedip. 98. *Carmen porrosci: sonuit horrendum.* Fabula inde orta, quod *ἀνίσμα λόγον* dicant Thebani. MUNCK.

6 JOCASTEM] *Jocasten* vel *Jocastam* scribendum. Vide Not. ad cap. 137. MUNCK.

7 DATURUM PROMISIT: CUM PLURES] Barthius existimat, pro *μυθῶς* legendum. Sed non solet Noster alibi Graeca cum Latinis confundere in sermone. Habet Graeca, sed cum peculiari significatione, ut supra *enneaodi*, cum indicandus fuit certus locus. Quare ita judico legendum: *Conjugium daturum. Promissi cum plures regni cupidine venissent.* Clara omnia, & elegantia. SCHEFF. Elegans, & vera, opinor, Cl. Schefperi est correctio: *daturum. Promissi cum plures* &c. MUNCK.

8 CARMEN EST INTERPRETATUS] Hinc *ὀιδιπὸς σοφίαν* dixit Pindarus Pyth. Od. IV. vs. 467. pro aenigmate; ut in vett. Epigr. *aenigmata Sphingis* pro *obscuriloquio*, quemadmodum aenigma interpretatur Isidorus in Glossis. MUNCK.

9 ETEOCLEM ET POLYNICEM A. ET I.] De hisce nuptiis consule Eurip. Phoeniss. 1600. Serv. ad IV. AEn. 470. Nep. Epam. 4. Sed de liberis non convenit inter Mythographos. Duos filios tantum numerat Servius, quatuor tamen liberos Sophocles & Tzetzes ad Lycophron. 437. *Antigonen* natu majorem (v. Eurip. Phoen. 58.) & *Ismenen*. & duos filios, *Polynicem*, ut Soph. Oed. Col. 365. 1288. natu majorem, sed ut Eurip. Phoeniss. 71. natu minorem, item *Eteoclem*. Pherecydes tertiam filiam *Jocasten* addit, v. Schol. Eurip. Phoen. 54. Hi vero liberi Oedipo procreati dicuntur non

ex *Jocaste*, sed ex *Euryganea*, Periphantis, aut Hyperphantis filia, *Jocastes* sorore. Consule Pausan. IX. 5. Pherecydem in Scholiis Eurip. Phoeniss. 54. & Simsonii Chronicon. A. M. 785. quam *Euryganeam* Oedipus duxerat post *Jocastes* obitum, ut Pisander in Scholiis Eurip. 1748. Alii dicunt, Oedipum duas uxores simul habuisse *Epicasten* matrem, & *Euryganeam* sive *Euryganen*. Vide eumd. Schol. ad vs. 13. De *Jocastes* morte etiam parum constat, quae ab Eurip. Phoeniss. 1571. se gladio interfecisse; a Sophocle in Antig. 53. & Oed. Tyr. 1244, 1272. suspendio vitam finisse dicitur. De morte Oedipidis videndi Sophocl. Oed. Colon. 1656. Schol. Hom. Odyss. A. 270. a quo abit Hygin. fab. 242. De Oedipi sepulcro Schol. ad idem Sophoclis drama vs. 90.

10 EX DRACONTEO GENERE] H. e. genere *Σπαργτῶν*: illorum videlicet, qui ex fatis dentibus draconis illius, à Cadmo intercepti, erant nati. Vid. Eurip. Phoen. vers. 944. MUNCK. De Spartis Schol. Soph. Antig. 128. Schol. Pind. O. Isthm. VII. 13. Schol. Apoll. Rhod. III. 1178, 1185. Schol. Eurip. Phoen. 674, 825, 1069.

11 MENYCUS JOCASTAE PATER] Al. *Menoetius*. MICYLL. Hoc non concoquo. *Menoceus* ille, qui se de muro praecipitavit, Creontis erat filius, teste Apollodoro lib. III. p. 155. Etymol. in *Ἀρχαίς*, & Euripide Phoeniss. Creon autem frater *Jocastae*. An ergo haec sunt ab inepto glossatore? Non dixerim, cum idem narret cap. 142. Tribuit ergo avo, quod alii nepoti. Steinma vide apud Eurip. Schol. ad Phoeniss. vers. 949. MUNCK. Cum Apollodoro facit Lactant. ad Statii lib. VII. Theb. v. 250. item Philostratus lib. I. Icon. cap. 4. p. 768. duos *Menoceos* fuisse docet Eurip. eod. dram. vs. 776.

12 CORINTHO DECEdit] Sic apud Justin. XX. 3. S C

trem suum obisse, cui Periboea de ejus subpositione palam fecit. ¹ id Itemales senex, qui eum exposuerat, ² ex pedum cicatricibus & talorum agnovit Laji filium esse. Oedipus re audita, postquam vidit, se tot scelera nefaria fecisse, ex veste matris fibulas detraxit, & ³ se luminibus privavit, regnumque filiis suis alternis annis tradidit, & ⁴ Thebis Antigona filia duce profugit.

LXVIII. *Polynices.*

POLYNICES Oedipodis filius, ⁴ anno peracto, regnum ab Eteocle fratre repetit. Ille cedere noluit: itaque Polynices, Adrasto rege adjuvante, cum septem ductoribus Thebas obpugnatum venit. Ibi ⁵ Capaneus, quod contra Jovis voluntatem Thebas se capturum diceret, cum murum adscenderet, fulmine est percussus. Amphiarus terra est devoratus. ⁶ Eteocles & Polynices inter se pugnantes alius alium interfecerunt.

⁷ His

Corinto nunciata victoria est, Vid. Notas ad cap. 247. MUNCK. V. Schol. Soph. Oed. Tyr. 934.

¹ ID ITEMALES] Mallem, *Idem Itemalus*. SCHEFF. Cl. Schefferus corrigit, *idem Itemalus*. Non foret deterius *item*, de quo vide Not. ad cap. 57. Quid si explices illud *Id* per *ob id*? Consule Not. ad cap. 8. & 122. Caeterum à Pisandro apud Eurip. Schol. sub finem Phoeniss. senex hic dicitur γέρων ἰαποδελός δὲ Σικυών. Suidas, qui in hac narratione multum ab Hygino abit, Μέλοισον appellat agricolam, a quo sublatus & educatus hic Oedipus. Confer Senec. Oedip. Aët. iv. MUNCK.

² EX PEDUM TUMORE] Virg. AEn. ii. *Per talos trajectus lora tumentes*. MUNCK. Sophocl. confer Oed. Tyr. 1134.

³ SE LUMIN PRIVAVIT] De Oedipi coecitate consulendi Lact. ad Statii iv. Theb. 612. Sophocl. Antig. 51. Oed. Tyr. 1277. Schol. Eurip. Phoeniss. 61. Plura de Oedipode Lact. ad Statii xii. Theb. 508.

Ad C A P. LXVIII.

⁴ ANNO PERACTO] Consule in hac historia dissentientes Pherecydem & Hellanicum in Schol. Eurip. Phoeniss. 71.

⁵ CAPANEUS] Serv. ad AEn. i. 49. *Ardeae in templo Castoris & Pollucis in laeva intrantibus Capaneus pictus est*, fulmine per utraque tempora trajectus. Unde fabula illa originem traxerit, docet te Vegetius lib. iv. 21. MUNCK. V. Soph.

Oed. Col. 1313. & in Antig. 136. Eurip. Phoeniss. 185. 1193. in Supplic. 496. Tzetz. ad Lycophron. 435. 1179. Philostrat. ii. Icon. 31. Lact. ad Statii iv. Theb. 640. Propert. ii. xxv. 40.

⁶ ETEOCLES ET POLYN.] Vid. Soph. Antig. 14, 55, 148. & Schol. Eurip. in Phoeniss. vs. 13. qui, quid Aegyptius & Mestor de hac historia tradant, docet. & ipse Eurip. vs. 1432. in Suppl. 401. Schol. Pind. Olymp. Od. ii. 73.

⁷ HIS CUM THEBIS PARENTARETUR] Barth. ad Stat. Tom. iii. p. 1493. locum hunc ita constituit: *His cum Thebis parentatur, etsi ventus vebemens exstet*. Ego existinem Hyginum loqui de solenni ista parentatione ut jam desita. Nam quod cap. 71. hac de re legitur, id non Hygino, sed glossatori alicui, qui illud αὐτολεγει ex antiquiore scriptore transtulit, debemus. Repugnare tamen dicas suspicioni meae τὸ *seducitur*, & quod cap. 164. sua adhuc aetate itetisse dicat oleam illam, quam Athenis sevisse olim Minerva perhibetur. At cap. 261. desisse jam innuit flagellationem ad aram Dianae, quam Tertulliani etiamnum aevo fuisse in usu ostendimus in dissertatione nostra, ubi plura huc pertinentia invenies. MUNCK.

⁸ CAETERI CUM THEBAS OPPUGNARENT, ET THEBANI REGIBUS SUIS DIFFIDERENT, &c.] Nonne rebus suis? ut Sallustius Jug. c. lxxv. 1. *Ea fuga Jugurtha impensius modo rebus suis diffidens, cum perfugis* &c. WOPKENS.

⁹ TIRESIAS EURII FILIUS] *Eurimi* ita infra quoque. MICYLL. Micyllus vult, *Eurimi*, sic ut

7 His cum Thebis parentaretur, etsi ventus vehemens esset, tamen fumus se nunquam in unam partem convertit, sed alius alio seducitur. 8 Caeteri cum Thebas obpugnarent, & Thebani regibus suis diffiderent, 9 Tiresias Eueris filius augur praemonuit, si ex Dracontea progenie aliquis interisset, oppidum ea clade liberari. 10 Menoeceus cum vidit, se unum civium salutem posse redimere, 11 muro se praecipitavit; Thebani victoria sunt potiti.

LXIX. *Adrastus.*

ADRASTO, 12 Talai & Eurynomes filio, responsum ab Apolline fuit, eum filias suas Argiam & 13 Deipylam apro & leoni daturum in conjugium. Sub eodem tempore Polynices Oedipodis filius, expulsus ab Eteocle fratre, ad Adrastum devenit. 14 & Tydeus simul Oenei & 15 Periboeae captivae filius, à patre, quod fratrem Menalippum

ut infra cap. 75. vocatur. Ego Apollodorum sequendum, & Eueri legendum censeo. SCHEFF. Euri habet Micylli editio, qui in margine adscripsit, *Eurimi*. sed Eueris legendum vel Eueri, ut *δοχάκῳ* scriptum apud Lactant. Arg. lib. III. Met. Apollod. lib. III. *Μάνης Τερπειάδας Εὐήρης καὶ Χαιρέκλῆς Νύμφης*. Hinc *μάνης Εὐρείδης* dicitur Theocrito Eid. xxiv. 70. MUNCK. V. Spanh. ad Call. H. Pall. 81.

10 MENYCUS] *Menoetius*. MICYLL.

11 MURO SE PRAECIPITAVIT] Ante portas se mactavit, ut vult Apollod. lib. III. pag. 155. Aliam voluntariae hujus mortis causam adducit Noster cap. 67. & 242. Secutus est ergo diversos auctores. Confer Schol. Euripid. ad Phoeniss. vers. 1018. MUNCK. Adde, quos laudat Simfonius in Chronico A. M. 2785.

Ad C A P. LXIX.

12 TALAI] Stemma ita habet, ut refertur ab Eurip. Schol. ad Phoen. vers. 423. *Αἰόλας Κρητῶς, ἔ' Ἀρυβάων, ἔ' Βίας, ἔ' Ταλαῶς, ἔ' Ἀδρας*. Pro *Κρητῶς* scribe *Κρηδῶς*. Vide Not. ad cap. 12. MUNCK. V. Schol. Pind. Olym. Od. vi. 18. & ad Nem. O. ix. 30.

13 DEIPHILAM] Ita exaratum hoc vocabulum etiam apud Stat. Schol. ad II. lib. Theb. vers. 159. Serv. AEn. I. v. 101. aliosque. Quod imputandum posteriori aevo, quo ut aspirabant non aspiranda, ita contra adspirationem illis dehaebant, quae cum maxime eam requirebant.

Originem si respicias *Deipyla* scribas oportet. Corrupte *Δειπύλη* excuderunt in Hom. Scholiis ad Iliad. Δ. 376. *Ὀνομαστικῶς* dictam eam ab aliis *Ἀργείαν* tradit Theocrit. Interpres ad Eidyll. xvii. vs. 53. Contrarium vitium est apud Isidor. Orig. lib. xx. cap. 11. *Spingae sunt, in quibus sunt spingatae effigies, quos nos griphos appellamus*. Corrig. *Sphingae & Sphingatae*. MUNCK. Idem vitium Lactantii ad Statii III. Achill. 73. Sic *Δειπύλη* Scholiastae Euripidis in Phoeniss. 136.

14 ET TYDEUS] Forte melius, eo *Tydeus*. Historiam vide apud Homeri Schol. ad II. ε. 110. Apollod. lib. I. pag. 30. Schol. Stat. ad Theb. lib. I. 402. *Quia occiderat avunculum suum Thoan-tem, matris fratrem, vel ut quidam volunt, Apharea. Manifestius tamen est, quod Menalippum fratrem suum, dum venaretur, occidit*. Idem tamen ad vers. 280. *Toxeum* eum fratrem appellat. MUNCK. Consule tu Lector Pausaniam lib. ix. cap. 18. Schol. Pindari O. Nem. x. 12. Tzetz. ad Lycophron. 1066. Lact. ad Statii iv. Theb. 639. Schol. Homeri Iliad. E. 126. Apollodor. lib. III. p. m. 193. aliter hanc rem narrantes. Adde ad Ovidii Ibin. 517. Salvagn. & Celeb. Burm. Alia etiam de Tydeo profert Servius ad xi. AEn. 239.

15 PERIBOEAE] Ita quoque eam appellant Diodorus lib. iv. pag. 240. Apollodorus lib. I. pag. 28. Schol. Stat. ad Theb. lib. I. v. 41. *Euryboeam* vocat. MUNCK. Altheae filium facit Serv. ad vi. AEn. 479. ut & Lact. ad Statii I. Theb. 669. qui ad vs. 469. de genere Tydei paterno egerat.

pum in venatione occiderat, fere sub eodem tempore venit. Quod cum satellites Adraſto nunciaſſent, duos juvenes incognita veſte veniſſe ¹ (unus enim aprinea pelle opertus, alter leonina.) Tunc Adraſtus ² memor ſortium ſuarum, jubet eos ad ſe perducere: ³ atque ita interrogavit, quid ita hoc cultu in regna ſua veniſſent. Cui Poly- nices indicat, ſe à Thebis veniſſe, & idcirco ⁴ ſe pellem leoninam operuiſſe, quod ⁵ Hercules à Thebis genus duceret, & inſignia gen- tis ſuae ⁶ ſecum portare. Tydeus autem dicit, ſe Oenei filium eſſe, & à Calydone genus ducere, ideo pelle aprina ſe opertum, ⁷ ſigni- ficans aprum Calydonium. Tunc rex reſponſi memor, Argiam ma- jorem

1 UNUS ENIM APRINEA PELLE OPERTUS, ALTER LEONINA] Haec in parentheſi dicun- tur, & per ellipſin *ſ* erat. SCHEFF. Ana- logia poſtulare videtur *aprinā*. ut à *caper caprinus*, *fiber*, *fibrinus*, ita ab *aper aprinus*. Gloſſ. Iſid. *Caſtorinum*, *vebrinum*. Lego, *fibri- num*. Schol. Juven. ad Sat. XII. 34. *Caſtorem bebrum dicit*. Reſtituo & ibi *fibrum*. Lucill. *Viſcus aprinum*. Gloſſ. Cyrill. *Σάρεςον*, *aprinum*. Capella lib. II. *Nunc criſtae cum aprinis dentibus vide- bantur*. Varro IV. L. L. *Porcus aprinus*. Apicius lib. VIII. cap. 1. *Condimentum aprinum; perna aprina*. Confer Charis. lib. 1. Eſt tamen, cur non nihil addubites, ſi examines iſta in notis Tyronis & Senecae p. 159. *Fantinum*, *Fanti- neum*. *Apruna*, *Aprugineus*. (Leg. *aprugneus*) p. 175. quibus addere poſſumus, *coccinus* & *cocci- neus*. Schol. Juven. ad Sat. III. 283. *Quod Graeci coccinum ſive cocceum dicunt, Latini veteres bir- rum vocarunt*. Lego *coccineum*. quod invenies apud Vet. interpret. Joſ. cap. 2. Quanquam triplici terminatione à *carbafus* formarunt *carbafum*, *carbafinum*, & *carbafineum*: quorum poſtremum Varronis eſt apud Non. cap. XIV. Ita non tan- tum *ruffus*, ſed & *ruffeus* dixerunt. Petron. *Tu- nica veſtitum ruffed*. Damnat tamen τὸ *ruffeus* Charifius lib. 1. Non curat ergo Grammaticos Palladius lib. IV. Tit. 13. *Colores hi praecipui, ba- dius, aureus, albineus, ruffeus* &c. Nec Apul. lib. II. Met. *Ruffea faſciola ſuccinctula*. In Iudicio Coci & Piſtoris, *Cervinam Actaeon tollit, Melea- ger aprunam*. MUNCK.

2 MEMOR SORTIUM SUARUM] Extant illae apud Eurip. Schol. ad Phoeniſſ. v. 415. ubi hanc fabulam habes, ut & apud Zenob. I. 30. Apollod. lib. III. p. 150. MUNCK.

3 ATQUE ITA INTERROGAVIT] Illud ita mihi ſuſpectum eſt. Arbitror ſcripſiſſe, *atque irate*, vel *ira*, pro *cum ira* &c. SCHEFF. Cl. Schefferus mallet, *atque ira* ſive *irate* interrogavit. Nihil muto. Vide Not. ad cap. 2. Infr. cap. 89.

Apollo iratus ita reſpondit: Si Trojanorum &c. MUNCK.

4 SE PELLE LEONINAM OPERUISSE] *Pelle leonina*. MICYLL. Nil mutandum. Vide Indi- cem. SCHEFF. Malim, tametſi probet illud Cl. Schëfferus, *pelle leoninā*, cum praeeſſerit modo, *pelle leoninā opertus*. Si retinere tamen velis, non male illud Graecorum καὶ ſubau- dieris. Hieron. Epit. Paulae: *Quis inopum mo- riens non illius veſtimenta obvolutus eſt?* Ita edidit Caniſius, ſed perperam, opinor, cum alii dede- rint, *veſtimento*. De pelliceo amiſtu audi diſſe- rentem Ampliſſ. Spanhem. in de Numm. Praeſt. p. 345. MUNCK.

5 HERCULES A THEBIS G. D.] Vide Solinum cap. VII. Schol. Eurip. Phoeniſſ. vs. 4. & alios. & hinc dicitur Thebanorum Deus proprius fuiſſe a Schol. Ariſtophanis Equit. vs. 479.

6 SECUM PORTARE] Scribendum eſt, *porta- re*, ut reſpondeat praecedenti *operuiſſe*. Litera *t* ex ſequenti vocabulo adhaeſit. SCHEFF. Aſſentior Scheffero reponenti, *portare*. MUNCK.

7 SIGNIFICANS] Ad antecedens Tydeus referri debet. SCHEFF.

8 CUM ALIIS DUCIBUS] Εὐσόχως idem, *cum aliis ſex ducibus*. quod & Cl. Tollo venerat in mentem. MUNCK.

9 QUONIAM THEBAE SEPTEM PORTIS] An pro- fectus eſt, quia claudabantur portis ſeptem? quid, ſi tribus? non erat profecturus? emenda praecedentia; *cum aliis ſex ducibus*. Illud *ſex* ſcriptum fuit litteris, quas cum ineptus ſcriba non intelligeret, ut ſupervacuas putavit omitten- das. Vid. Apollod. lib. III. qui oſtendit, quem- libet ducem ſuam tenuiſſe portam. SCHEFF.

10 THEBAS MURO CINXIT] In hac hiſtoria etiam diſſentiunt Mythographi. Thebas muris eſſe cinctas ab Amphione & Zetho ex Homero docet Schol. Apoll. Rhod. lib. I. vs. 735. & 737. Zethum addit ipſe Hyginus fab. 9. Id o- pus uni Amphioni adſcribunt Solinus cap. 7. & Sta-

jorem dat Polynici, ex qua nascitur Thersander. Deipylam minorem dat Tydeo, ex qua nascitur Diomedes, qui apud Trojam pugnavit. At Polynices rogat Adrastum, ut sibi exercitum commodaret, ad patrum regnum recuperandum à fratre: cui Adrastus non tantum exercitum dedit, sed etiam ipse ⁸ cum aliis ducibus profectus est, ⁹ quoniam Thebae septem portis claudebantur. Amphion enim, qui ¹⁰ Thebas muro cinxit, ¹¹ septem filiarum nomine portas constituit. ¹² Hae autem fuerunt, ¹³ Thera, ¹⁴ Cleodoxe, Astynome, Astycratia, Chias, ¹⁵ Ogygia, Chloris.

LXX.

Statius VIII. Theb. vs. 233. & Euripides in Phoeniss. vs. 115. & 830. sed ejus Schol. pag. m. 282. ait ὁ μὲν Κάδμος ἐκτίσας τὰς Θήβας, Ἀμφίων δὲ καὶ Ζῆθος ἐτείχισαν. Sed Zethi nomen hic omisit, non adeo, quia Amphionis lyram inprimis secuti fuisse finguntur sponte lapides. Consule Philostrat. lib. I. Icon. cap. 10. & de Amphione rei Musicae perito, Zetho vero rustico Apollodor. lib. III. pag. m. 179. Serv. ad Ecl. II. vs. 24. & Lactantius ad Statii I. Achill. vs. 13. Pausanias licet lib. IX. cap. 5. Homerum nullam Amphioniae Lyrae fecisse mentionem observet. Aut, quod sic amant loqui veteres, uti Zethi sepulcrum pro Zethi & Amphionis sepulcro dixisse Euripidem docet Scholiastes ad Phoeniss. vs. 147. & haud absimili ratione Troja a Neptuno & Phoebo exstructa, nunc Neptunia, nunc Phoebeia vocatur. Vide Obl. Miscell. Vol. IX. Tom. III. pag. 458. Sed quia auctor non tam de muro, quam de portis Thebarum, septem Amphionis filiarum nomine insignibus agit. Ceterum Schol. Homeri Odys. A. vs. 325. Locrum Jovis ac Maerae filium una cum Zetho & Amphione Thebas condidisse, qui ad vs. 262. adnotat μὲν γὰρ τέτοισι Κάδμος sc. urbem condidit, & Schol. Euripidis in Phoeniss. vs. 1126. τὰς γὰρ πύλεις Ἀμφίωνα φασὶν ἄμα Κάδμῳ τεύχεσσι τὴν πόλιν, quae conturbant Thebarum historiam.

¹¹ SEPTEM FILIARUM NOMINE] Neque de hisce convenit inter Mythographos. Sunt, qui statuunt, has portas exstructas esse jam a Calydno primo ante Ogygum rege. vid. Tzetz. ad Lycophron. vs. 1209. Imo, qui ab Amphione ac Zetho constitutas adfirmant, haud ejusdem sunt sententiae. Philostrat. lib. I. Icon. 10. ait, τὸ δὲ τείχος ἐπὶ πύλιν, ὅσοι τὴν πόλιν οἱ τέτοιοι, ita & Schol. Eurip. Phoeniss. vs. 116. ἐχέουσιν δὲ τὸ τείχος ἐπὶ πύλιν, ὅσοι οἱ τὴν πόλιν τέτοιοι.

¹² HAE AUTEM FUERUNT] Pausanias vero aliter de portis Thebanis, quem vide in Boeotic. MICYLL. Longè alia portarum nomina

dedit Pausan. pag. 555. Edit. Wechel. & Apollod. lib. III. pag. 154. Stat. VIII. Theb. vers. 353. & seqq. MUNCK.

¹³ THERA] Perperam Lerta dicitur cap. XI. Vide Apollodor. MUNCK.

¹⁴ CLEODOXE] Κλεόδοξα est Apollodoro & Tzetzae. Vide quae notavi ad cap. XI. MUNCK.

¹⁵ OGGYIA] Scribe Ogygia. Schol. Stat. ad VII. Theb. 33. Una enim porta ex septem Ogygia nuncupatur. Etymol. Mag. Ὀγγύη, ὁρχαῖ βασιλίδος Ἀθηνάων, ἀφ' ἧς καὶ Ὀγγύνη πύλη ἐν Θήβαις. MUNCK. Ogygiam Amphionis filiabus adnumerat etiam Apollodorus lib. III. pag. m. 181. quem Noster sequitur cap. 9. sed plerique statuunt, hanc portam Ogygiam a primo Thebarum rege Ogygo habuisse nomen. Vide Tzetzen ad Lycophron. vs. 1206. Schol. & Corinnam apud Eum. ad Apoll. Rhod. III. Arg. 1177. Spanh. ad Callim. H. Jov. 14. & Celeb. P. Burm. ad Ovidii III. M. 713. Aliis nominibus has portas fuisse insignitas alii referunt, ut recte Munckerus monet. Sic una ex iis Electris dicta. Sed nominis origo in incerto est. Pausanias lib. IX. cap. 8. ab Electra Cadmi sorore dictam docet. Hellanicus & Idomeneus, qui τὰ Τρωικά scripsere, ab Electra, Harmoniae, Cadmi uxoris, matre vocatam referunt. v. Schol. Apoll. Rhodii I. Arg. vs. 916, quibuscum facit Ephorus apud Schol. Euripid. Phoeniss. vs. 7. Alii ab Electra Amphionis filia: alii ab Electryone Alcmenae patre. v. Schol. eum. ad vs. 1136. Lact. ad Statii VIII. Theb. 353. quinque e septem portis numerat, Homoloidas, Proticias (lege Proetidas, ex ipso Statio, Euripide cum Schol. ad Phoeniss. vs. 1116. Pausan. I. I. & Apollodoro lib. III. pag. m. 191.) Helectras (lege Electras) Hypsistas, Dircaeam. ad VII. Theb. 252. omnes portas Thebarum Homoloidas dictas putat, sed Statii locus de una porta intelligendus, qui Graecos imitatus portas de una dixit. Vide Celeb. Duker. ad Flori lib. I. cap. I. §. II.

LXX. Reges septem Thebas profecti.

ADRASTUS Talai filius ex Eurynome Iphiti filia, Argivus. Polynices Oedipodis filius ex Jocasta, ¹ Menoecei filia, Thebanus. Tydeus Oenei filius ex Periboea captiva, Calydonius. Amphiaras ² Oeclei, vel, ut alii auctores dicunt, Apollinis ex ³ Hypermestra Thestii filia, Pylius. ⁴ Capaneus Hipponoi filius ex Astynome ⁵ Talai filia, sorore Adraști, Argivus. Hippomedon ⁶ Nesimachi filius ex ⁷ Mythidice Talai filia, sorore Adraști, Argivus. Parthenopaeus, ⁸ Meleagri filius, ex Atalanta Jasii filia, ex monte ⁹ Parthenio, Arcas. Hi omnes duces apud Thebas perierunt, praeter Adrastum Talai filium:

is

Ad C A P. LXX.

¹ MENOETH] Sic plerique Graeci. At in superioribus *Menycum* semper vocat, minus convenienter. SCHEFF.

² OECLEI] Stemma ita recenset Pind. Schol. ad Nem. Od. IX. Μελάμποδος Ἀντιφάνης, & Ὀϊκλῆς, & Ἀμφιάραος. ut & Eustath. ad Iliad. p. 239. Edit. Bas. An legendum *Oiclis*? Apollod. lib. III. Ἀμφιάραος Ὀϊκλῆς. Male interpres, *Oicleis filius*. Ὀϊκλῆς. *Oicles*, ut *Themistocles* Θημιστοκλῆς. Possis tamen rescribere *ὄρχακῶς Oicli*, ut Chrysi infr. cap. 106. & *Themistocli*, aliaque id genus observata à Victorio in Cicerone. Consule Popin. in de Antiq. Locut. lib. I. cap. 9. Gronov. Observ. in Eccles. Script. lib. I. cap. 11. Indicem magni operis inscriptionum Gruteri, ubi *Isidi*, *Nepoti*, *Jovi*, *Tonanti*, & similia gignendi casu usurpata habes, ut *Chremi* apud Terent. Andr. II. 2. 31. Servius ad AEn. I. 34. *Detrahatur autem S tertiae declinationis genitivo*. Immo tolerabile etiam *Oiclei*, ut *plebei* in vett. inscript. & Vell. lib. II. 44. *Herculei* in Catull. Carm. 36. quod ab *Herculeus* AEolicâ terminatione tractum procul dubio. *Oiclei* ergo genitivus erit ob *Oicleus*. Quod si vel per somnium venisset in mentem veteri Horatiano Comment. non scripsisset ad Od. 15. lib. I. *Achillei* & *Ulyxei* veteres dixerunt ad similitudinem fortassis diei & faciei. Melius alter, qui se Acronem facit: *Veterum declinationes ista habent*, *Achillei*, *Ulyssei*, ab *Achilleus*, *Ulysseus*. Certe à recto Ὀϊκλῆς declinasse Ὀϊκλῆα videri potest Apollod. ipse lib. III. pag. 160. Περὶς Ὀϊκλῆα παραγίνε. Sed rectius ab Ὀϊκλῆς dicas esse. Imo Ovid. si audias lib. III. μαζαιστοτεχνίας vs.

¹³. nihil mutes: Sic scelere *Oecles* *Talaoniae Eriphyles Vivus*, & in vivis ad Styga venit equis. & lib. VIII. Met. v. 316. Et adhuc à conjuge tutus *Oecles*. Laëtant. ad III. Theb. Stat. 620. *Oecles*. *Amphiaras* dicit *Oeclei filium*. Perperam ergo apud eundem ad lib. I. 42. *Lyncae* & *Hypermestras* filius dicitur. Quanquam synaerensis illa ligatae magis, quam solutae orationi conveniat. Sed *Phaeton* pro *Phaëton* dixit apud Quintil. Varro, & Ovid. Metam. si vulgatis edd. credas. *AEta* pro *AEeta*. Ab Eustath. ad Hom. Catal. vers. 73. Ἰοκλῆς hic *Ocleus* dicitur. Adde quae notamus ad cap. 128. MUNCK.

³ HYPERMESTRA] Ita & cap. 73. sed cap. 250. matrem ejus *Clytemnestram* appellat. Ὑπερμνήστρα est Diodoro lib. IV. & Thespiae filia, quem in Thestium mutat Palmerius. & recte quidem. Vide Apollod. lib. I. pag. 24. & quae dicta sunt ad cap. 14. MUNCK.

⁴ CAPANEUS] Schol. Stat. ad Theb. lib. I. vers. 45. *Capaneus*, ut alii putant, *Hippote Astimoniae filius*. Lege, *Hipponoi* & *Astynomiae*. MUNCK.

⁵ TALAI] Schol. Hom. ad Od. A. 325. Ἰφίος θυγατέρα facit. MUNCK.

⁶ NESIMACHI] *Aristomachus* hic est Apollodoro lib. III. Nihil tamen mutandum. Schol. Stat. ad lib. I. Theb. vers. 44. *Hippomedon Nesimachi* & *Nausicae filius*. An & in Hygino pro *Mythidice* reponendum sit *Nausica* vel *Nausicae*, examinandum relinquo lectori. MUNCK. *Hippomedon* Talai filius vocatur a Soph. Oed. Col. 1312. *Adraști filius* a Laë. ad Statii VIII. Theb. 743. de solo ejus natali Eurip. Phoeniss. 126. quid vero de Sophoclis loco censeat Palmerius, vide in ejus Exercitat. ad Pausaniae Phocica pag. 435.

is enim ¹⁰ equi beneficio ereptus est. qui postea filios eorum armatos ad Thebas expugnandas misit, ut injurias paternas vindicarent, eo quod insepulti jacuerant Creontis jussu, qui Thebas occuparat, fratris Jocastes.

LXXI. *Septem* ¹¹ *Epigoni, id est, filii.*

ÆGIALEUS Adraști filius ex ¹² Demoanassa, Argivus. Hic solus periit ex septem, qui exierant: ¹³ quia pater exsuperaverat, pro patre ¹⁴ vicariam vitam dedit. caeteri sex victores redierunt. ¹⁵ Thersander Polynicis filius ex Argia Adraști filia, Argivus. Polydorus Hippomedontis filius ex Euanippe Elati filia, Argivus. Alcmaeon, Am-

⁷ MITHIDICE, TALAI FILIA] Nomen *Mithidice* haud dubie corruptum est, quid pro eo scribi debeat, nec dum video. SCHEFF.

⁸ MELEAGRI FILIUS] Vid. Not. ad cap. 99. Sunt, qui *Talai* fuisse filium tradiderint. Vid. Schol. Sophocl. ad Oedip. Colon. vers. 1316. Cum Hygino facit Schol. Stat. ad 1. Theb. vers. 45. MUNCK.

⁹ PARTHENO] *Parthenio* scribendum ex cap. 99 quod visum quoque Cl. Scheffero est. MUNCK.

¹⁰ EQUI BENEFICIO] Quem longe velocissimum habuit ex seminio Arionis, ut scribit Philargyrius ad lib. III. Georg. 122. Stat. IV. Theb. vers. 43. & Hom. Iliad. 4. 346. Propert. lib. II. El. 25. Apollod. lib. III. Arionem ipsum ei dant. Consule ad Homeri locum Schol. & ad Hesiod. Asp. pag. 197. Edit. Heinf. Tzetzen ad Lycophr. p. 123. MUNCK. De Adrašto plura dabit Schol. Pind. Olymp. Od. VI. 23. & ad O. Isthm. VII. 15. quo fato alii perierint, docet Laët. ad Statii III. Theb. 539. ad de Pausan. IX. 9.

Ad C A P. LXXI.

¹¹ EPIGONI] *Ἐπιγονοὶ* Eratostheni *Κατασκευ.* cap. 25. *Οἱ υἱοὶ* Hesychio in *Κάδμιοι*. Vid. Homeri Schol. ad Iliad. Δ. vers. 405. Usurpant id vocabulum, ut Latinum, etiam Cicero & Mela. Pariter Just. XII. 4. *Haec suboles nomen habuit Epigoni*. MUNCK. De variis Thebarum fatiis Pausan. IX. 5. Procl. Chrestomath. apud Photium pag. 987. Laët. ad Statii VII. 221. sed quocum confer Meurs. in Theseo cap. 24. Sim-

son. Chron. A. M. 2785. Pausan. lib. I. cap. 9. pag. 21. Celeb. J. Perizon. ad Aelian. III. V. H. 6. Spanh. ad Callim. H. in Del. 88.

¹² DEMOANASSA] Malim, *Demonassa*. quod vocabulum occurrit cap. 14. 97. & 102. MUNCK.

¹³ QUIA PATER SUPERAVERAT] Membranæ Barthianæ, *quia pater sex superaverat*. Sed dixi jam, non satis magnam fidem me tribuere membranæ illis. Scribo, *quia pater ex septem superaverat*. Sic enim auctor ipse amat loqui. ut supra c. 10. *Amphionis filia, quæ ex septem superaverat*. illud *septem* non integra voce, verum litteris numeralibus fuit scriptum, quas scriba indoctus ut otiosas omisit, quod & alio loco factum annotavimus. SCHEFF. Barth. ex membranæ suis: *quia pater sex superaverat*. Haud dubito, quin verior futura sit lectio, si scripseris: *quia pater ex septem superaverat*. Nam præter Adrastum ἐν τῇ πρώτῃ στρατεῖα οἱ μὲν ἄλλοι ἐξ στρατηγῶν ἀπώλοντο, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ, ὅτε οἱ ἐπίγονοι, μόνον ὁ Ἀδράστος παῖς Αἰγιάλῳς ἀπώλειτο, ut præter alios tradit etiam Pind. Schol. Hyg. cap. 10. *Quæ ex septem superaverat*. MUNCK.

¹⁴ VICARIAM VITAM DEDIT] Vicarium est, quod quis vicem alterius facit. Sic cap. 51. *Uxor se Alcestis obtulit, & pro eo vicariâ morte interiit*. Cap. 243. *Vicariâ morte obiit*. Apulej. II. Metam. *Vicariam pro me lanienam suscepit*. MUNCK.

¹⁵ THERSANDER] Hic in Myfia postea a Telepho occisus dicitur. Vid. Pausan. IX. 5. Schol. Pind. Olymp. Od. II. 76. Neminem tamen ex Epigonis præter Sthenelum, & Diomedem Trojanæ expeditioni interfuisse docet Schol. Homeri Iliad. Δ. 405. apud Virg. II. AEn. 261. variant codices. Excerpt. Voss. scribunt *Thessandrus*, alii *Tisandrus*.

THE-

Amphiarai filius, ex Eriphyle Talai filia, Argivus. ¹ Thesimenes Parthenopaei filius ex Clymene nympa, ² Nyfius. *

³ Polynices Oedipodis filius, anno peracto, regnum ab Eteocle fratre, Adrasto Talai filio adiutore, repetit, cum septem ductoribus, & Thebas obpugnarunt. Ibi Adrastus beneficio equi profugit. Capaneus contra Jovis voluntatem Thebas se capturum dixit: & cum murum adscenderet, fulmine ab Jove est percussus. Amphiaras cum quadriga terra est devoratus. Eteocles & Polynices inter se pugnantes, alius alium interfecerunt. His inferiae communes cum fiunt, Thebis fumus separatur, quod alius alium interfecerunt. reliqui perierunt.

LXXII. *Antigona.*

CREON Menoecei filius edixit, ne quis ⁴ Polynicen, aut qui una venerunt, sepulturae ⁵ traderet, quod patriam obpugnatum venerint. Antigona foror & Argia conjunx, clam noctu Polynicis corpus

¹ THESIMENES] *Promachum* hunc appellat Apollod. Recte vidit Cl. Schefferus duos heic desiderari, *Diomedem* Tydei, & *Sthenelum* Capanei filium. Apollodorus, omisso Polydoro, Hippomedontis filio, pro eo duos alios, Amphilo- chum alterum Amphiarai, & Eurypylum Mecistei filium Epigonis accenset, atque adeo octo numerat. Eustath. ad Hom. Iliad. p. 323. Edit. Bas. Stratolaum appellat Parthenopaei filium, & Epigonos novem agnoscit. MUNCK.

² NYSIUS] Videtur deesse nonnihil. MICYLL. Recte suspicatur Micyllus, hic deesse nonnulla, quinque enim tantum numerantur ex Epigonis & desiderantur duo, Sthenelus, Capanei filius, & Diomedes, filius Tydei. SCHEFF.

³ POLYNICES OEDIPODIS] Est haec inepta hominis stolidi repetitio eorum, quae iisdem verbis dicta sunt in praecedenti fab. 63. Tale quid & alibi notamus factum. SCHEFF. Et hoc esse ex illis, quibus hic scriptor stolide à glossatore aliquo interpolatus est non uno loco, libenter credo Cl. Scheffero. Spuriam hanc esse laciniam satis arguit cap. 68. MUNCK. Fuere & alii dicti Epigoni, cum his non confundendi. Vid. P. Leopard. xi. Emendat. 9.

Ad C A P. LXXII.

⁴ POLYNICEN] Vid. Schol. Eurip. Phoeniss. 1578, 1625, 1646, 1735. Philostrat ii. Icon. 30.

⁵ TRADERENT] Lego, *Traderet*. Praecessit enim, *ne quis*. De figurâ illâ, quâ nomen multitudinis licet singularis formae sit, cum plurali interdum verbo convenit, non puto heic cogitandum. MUNCK.

⁶ QUA ETEOCLES SEPULTUS EST] Aut illud *sepultus est*, irrepsit ex glossa, aut scribendum, *qua Eteocles repositus est*. Nam ut *sepultum pyra* scripsisse Hyginum credam, haud persuadeor. SCHEFF. Cl. Schefferus mallet, *repositus est*. Non puto esse necesse. Nam etiam combustio est sepultura. Vide Cl. Cuperi Observat. lib. i. cap. 7. & Borremansii Var. Lect. cap. 9. Florus lib. iii. cap. 21. *Tantum non eodem igne sepelitur*. Noster infr. cap. 171. *Ne ab igni obrueretur*. MUNCK. Vide ad Nepot. in Eum. cap. ult.

⁷ AD PASTORES DEMANDAVIT] Notat Barth. Advers. lib. viii. 6. *demandare* huic scriptori esse ablegare. Cap. 199. *Oresten Aegisthus necandum demandavit*. Cap. 117. *Demandavit in Phocide Strophio*. Ita & *mandare* usurpat cap. 184. *Merope filium, quem ex Cresphonte habebat, absconse ad hospitem in Aetoliam mandavit*. Eadem significatione *dare* venit Fulgentio cap. 7. lib. iii. Unde & *ad Lycomedis regiam datur*. Adde quae notavimus ad cap. 3. MUNCK.

⁸ ET AD PUBEREM] Barthius ad Stat. Tom. ii. 923. *Isque ad &c. nihil mutem*. Vide Not. ad cap. 8. & 77. MUNCK.

9 HAE

pus sublatum, in eadem pyra, ⁶ qua Eteocles sepultus est, inposuerunt: quae cum à custodibus deprehensae essent, Argia profugit, Antigona ad regem est perducta. Ille eam Haemoni filio, cuius sponsa fuerat, dedit interficiendam. Haemon amore captus, patris imperium neglexit, & Antigona⁷ ad pastores demandavit; e mentitusque est, se eam interfecisse. Quae cum filium procreasset, ⁸ & ad puberem aetatem venisset, Thebas ad ludos venit. Hunc Creon rex, quod ex Draconteo genere omnes in corpore insigne habebant, cognovit. Cum Hercules pro Haemone deprecaretur, ut ei ignosceret, non inpetravit. ⁹ Haemon se & Antigona⁷ conjugem interfecit. At Creon Megaram filiam suam Herculi dedit in conjugium: ex qua nati sunt ¹⁰ Theremachus & Ophites.

LXXIII. *Amphiaraus, Eriphyla, & Alcmaeon.*

AMPHIARAUS Oeclei & Hypermetrae, Thestii filiae, filius augur, qui sciret, si ad Thebas obpugnatum esset, se inde non rediturum, ita-

⁹ HAEMON SE ET ANTIG. CONJ.] Alia de his referunt Tragici, Eurip. Phoeniss. 1631. & Soph. Antig. 772, 785, 888, 895, 903, 929, 1191, 1235, 1237, 1245, 1258. quocum confer Propert. II. VII. 83. ibique Broukh. Pisandrum apud Schol. Eurip. Phoeniss. 1748. Munck. ad fab. 243. Haemonis mater *Eurydice*, ab Hesiodo *Henioche* dicta, filii & prioris mariti fatum deplorans sese quoque interfecit. v. Schol. Soph. Antig. 1194, 1310.

¹⁰ THEREMACHUS ET OPHITES] Ita nominat quoque eos cap. 31. & 32. Sed vide quae observavi ad locum priorem. MUNCK.

Ad C A P. LXXIII.

¹¹ QUI SCIRET SI AD] Cum sc. MICYLL. Scribo, quia sciret, ut respondeat sequenti itaque. SCHEFF. Micyllus conjicit, cum sciret. Cl. Schefferus, quia sciret. Sed nihil mutandum. Qui heic valet idem, quod quia vel eo quod. Nepos: Atticus, qui civitatem servatam euperet, pecuniam numeravit de suo. Eodem sensu ut qui usurparunt. Quod etsi notissimum est, non advertit tamen Criticos in loco Vellejano lib. II. cap. 38. Ut quae facilius, quam partibus, simul universa conspici possint. Quis non aliquid conjecturatum huc, velut in symbolam, contulit? Atqui locus satis apertus est, nec ullâ in-

diget emendatione. Hoc enim dicit: Quoniam ea in unum locum contracta facilius, quam per partes & varie diducta, capi animoque insigi possunt. Curt. lib. V. cap. 3. Ut quibus etiam cum loco dimicandum esset. Justin. lib. II. cap. 11. Caedunt, sternuntque omnia, ut qui sciant se pugnare, non spe victoriae, sed in mortis ultionem. Plin. lib. V. ep. 8. Ut qui sermunculis etiam fabellisque ducantur. Sed abire in alia omnia Nobilissimum Heinsum video in castigationibus suis; cuius nos iudicio libenter cedimus. Idem tamen haud aegre dat nobis cap. 17. non fuisse sollicitandum istum locum, petensque consulatum paene omnium civium suffragiis factus est. hoc est, consul factus est. Ellipsis haec tam elegans, quam non protrita. Victor Caesar. cap. 37. Post quem Probum in Illyrico factum accepere. h. e. imperatorem factum. Caelius ad Ciceronem epist. 4. Inde Hirrum cuncti jam non faciendum flagitare. h. e. non faciendum aedilem. Frustra heic sunt viri eruditi. Optimus verborum suorum interpres ipse Caelius, ejus sunt illa epist. 3. Nam me, si fio, forsitan cum locupletiore referam. Epist. 6. Optimus quisque cum non fecit. MUNCK. Vid. Ciceron. VI. ad Fam. Ep. 6. Schol. Eurip. Phoeniss. 176. Sophocl. Oed. Col. 1308. Philostrat. lib. II. Apoll. Tyan. 37. & lib. I. Icon. 27. Laet. ad Statii I. Theb. 42. De ipso nomine *Amphiarao* Pt. Hephaestion. apud Photium pag. 477.

itaque celavit se conscia Eriphyle conjuge sua, Talai filia. Adrastus autem, ut eum investigaret, ¹ monile aureum ex gemmis fecit, & muneri dedit sorori suae Eriphylae: quae doni cupida, conjugem prodidit. Amphiarus Alcmaeoni filio suo praecepit, ut post suam mortem poenas ² à matre exsequeretur. qui postquam apud Thebas ³ terra est devoratus, Alcmaeon memor patris praecepti, Eriphylen matrem suam interfecit; quem postea furiae exagitarunt.

LXXIV. *Hypsipyle.*

SEPTEM ductores, qui Thèbas obpugnatum ibant, devenerunt in Nemeam, ubi Hypsipyle Thoantis filia in servitute puerum ⁴ Archemorum sive

1 MONILE AUREUM EX GEMMIS] Si aureum, quomodo ex gemmis erat factum? Scilicet *ex gemmis facere*, nihil aliud esse, quam cum gemmis, sive gemmatum, facere, gemmis distinguere. Geminum germanum est illud cap. 166. *Soleas aureas ex adamante fecit.* Ter. Eun. v. 4. *Quo pacto ex jure besterno panem atrum vorent.* Donatus: *Ex pro cum positum est.* Varro R. R. III. *Pullis opponitur nasturtium ex aqua in vas.* Nihil hac locutione frequentius apud Sammonicum, Plinium, Celsum, Scribonium Largum, & Marcum etiam; ut cap. 12. *Omnia deinde simul bene trita ex melle jugabis.* Quin aureum fuerit illud monile, dubitandum non est. Poëta nescio quis apud Clementem Strom. II. pag. 388. *Ἡ χρυσὸν φίλος ἀνδρὸς ἐδέξατο τιμῆναι.* Quorum malorum post Eriphylae mortem extiterit causa, legere est apud Parthenium cap. 26. Erot. Non ab Adraсто, sed Vulcano confectum hoc monile narrat Lactant. II. Th. Stat. vers. 272. ubi plenam hujus infausti cimelii historiam habes. MUNCK. Consule Hom. Odyss. A. 325. cum Scholiis, & in iis Asclepiadem. & Criticos ad Soph. Electr. 840. Lact. ad Statii III. Theb. 274. ad XII. Th. 123. qui Eriphylen postea a filio interemptam docet. quid sit *monile*, docet Serv. ad I. AEn. 654.

2 A MATRE EXEQUERETUR] H. e. *exigeret.* Vide notata ad cap. 58. MUNCK.

3 TERRA EST DEVORATUS.] Schol. Pind. ad Olymp. Od. VI. (vs. 23.) *Ἀμφιάρεος ὃ κατεπύθη σὺν τοῖς ἰωπτοῖς ἐν Ὠρωπῇ πόλει τῆς Βοιωτίας.* Hinc ludi in illa urbe instituti, quos *Ἀμφιάρεα* appellarunt, ut idem annotat ad Od. VIII. Locum, ubi terrae hiatu fuit absorptus cum curru *Ἄρμα* vocatum tradit Pausanias Boeot. Urbem facit Hom. Schol. ad Catalog. vers. 6. ut &

Lactant. ad Stat. Theb. VIII. vers. 206. appellatque *Amphiarma* cum Homero, ut ait. quod falsum est. *Ἄρμα* enim à poëta vocatur loco modo laudato. Corrige ergo *Harma*. quo nomine & ab Hesychio & Etymologo quoque signatur in voce *Ἄρμα*. Casum hunc infelicem eleganter describit Stat. sub finem lib. VII. Theb. MUNCK. Vid. Eurip. Supplic. 500. Schol. Pind. Olymp. Od. VI. 18. & ad O. Nem. IX. 57. & O. Nem. X. 14. Candidos Amphiarai equos fuisse docet Schol. Eurip. Phoeniss. 176. & duos equos candidos ei dat Philostratus I. Icon. 27. una cum auriga a terra devoratum docet Apollodorus lib. III. p. m. 193. de loco, qui postea *Ἄρμα* dictus est, Plut. in Parallel. Tom. II. pag. 307. ubi plura ex Trifimacho. De Alcmaeone Nepos Epam. cap. VI. Philostrat. lib. IV. de Apoll. Tyan. 38. & cap. XIX. Heroic. §. 16. Serv. ad VI. AEn. 445. Lact. ad Statii II. Theb. 305. Columna ad Ennii fragm. ex Alcmaeone pag. 281. 282.

Ad C A P. LXXIV.

4 ARCHEMORUM SIVE OPHITEN] Lege *Opbel-* ten ex Tzetze in Lycophron. Apollod. lib. I. pag. 40. & III. 152. Schol. Pind. Hypothesi Nem. Lactantio in Stat. Theb. IV. 717. Apollod. *Ἀμφιάρεος ὃ εἶπεν ἐνένοϊς τὸ σημεῖον τέτο τὰ μέλλοντα περὶ μαντεύσεως. Τὸν ὃ πάντα Ἀρχέμορον ἐκάλεσαν.* Notat Faber: *Ἀρχέμορον* legi debet propter Etymologiam. Audacter satis. *Archemorus* enim ab omni antiquitate appellatur. Schol. Pind. Hypothes. Nemeon. *Ἀμφιάρεος ὃ τέτοις μαντεύσεσσι Ἀρχέμορον αὐτὸν ἐκάλεσαν, ὅτι αὐτοῖς δοχὴ μόρε ἐχέει ἀπὸ παιδὸς θανάτου.* Haec

LXXV.

Ad

LXXV. *Tiresias*.

¹ IN Monte Cyllenio Tiresias ², Eueris filius, pastor, ³ dracones venerantes dicitur baculo percussisse, ⁴ alias calcasse: ob id in mulieris figuram est conversus: postea monitus à fortibus, in eodem loco dracones cum calcaffet, ⁵ redit in pristinam speciem. Eodem tempore

Ad C A P. LXXV.

¹ IN MONTE CYLLENIO] Hom. I. Schol. ad Odyss. K. 499. & Tzetzes in Lycophron. in *Citbaerone* contigisse id scribunt. Lactant. ad Stat. Theb. lib. II. vers. 96. cum Hygino, unde cum non paucis etiam hanc fabulam transcripsit: *In monte Cyllenio Tiresias dracones coeuntes calcasse dicitur*. Etiam Apollod. lib. III. *Κυλλήνῳ* appellat. MUNCK.

² EURIMI] Etiam heic *Eueris* vel *Eueri* reponendum, ut cap. 68. quod & Meursius ad Phlegontis cap. 4. vidit, ubi corrupte *Eumaris* dicitur filius, ut *Pericli* adhuc vitiosius apud Lactant. *Eurymi* filius fuit Telemus, de quo cap. 128. *Eueri* *ἑρμαιῶς*, ut *Achilli*, & sexcenta alia, per apocopen, ut censet Donatus. MUNCK. Mater Tiresiae dicitur fuisse *Chariclo* Thebana. Consule Celeb. P. Burm. ad Ovid. III. Met. vs. 322. Phorbantis filia a Cretensibus dicebatur. vid. Ptolemaeus Hephaestio apud Photium pag. 471.

³ DRACONES VENERANTES] Pro coeuntes videtur posuisse, a Venere deducto verbo. MICYLL. Recte Micyllus: *Venerantes pro coeuntes videtur posuisse à Venere deducto verbo*. Anton. Liber. cap. 17. *Τὰς αὖ τῇ τελεῖσσι μινυυλῶς ὄφεις αὐτοχῶν ἀπέκλεινε*. Barthius: *Venerantes hujus scriptoris phrasi est Venerem exercentes, cujus ego verbi exemplum nusquam tamen vidisse memini*. Sciopius sic plebem Romanam locutam censet in Famiani Infamiâ, sed unico hoc Hygini exemplo nixus, quem Augustaci aevi scriptoribus parum critice accenset. Opportune me monuit illustris Heinsius. huc pertinere illa ex Gloss. Vett. *Ἀφροδισιασῆς venerosus*, & *venerosus Ἀφροδισιασῆς*. Sed illis, opinor, magis adhuc ista Petron. Fragm. Trag. p. 49. Ed. Blau. *Sed ego non mebercules corporaliter autem, aut propter res venerarias curavi*. Pro autem, quod omiserunt Patavini, legerim, *eam*. Cyprianus de Aleatoribus: *Sciens quoniam foris maleficus & venerarius*. Quo loco *venerarium* esse putat Pamelius, qui veneratur idola. At mihi certum legendum, *venenarius*

h. e. *φάρμακός*. Occurrit ea vox apud Sueton. Neron. cap. 33. Apul. Apolog. & Schol. Juv. ad Sat. III. vers. 33. Respexit locum Apocalypsf. cap. XXII. vers. 15. Sixtus II. Serin. de Divit. *Quo magis augetur, & cum suis amatoribus venerata fuerit*. Quem locum debemus Reinesio. MUNCK. *Corpora serpentum coeuntia baculi ictu violasse* dicitur Tiresias ab Ovid. I. I. vs. 324. & Lactantius ad Statii I. I. coeuntes dracones vocat. Recte itaque *venerantes per coeuntes* explicatur. consule Reines. & Heins. ad Petron. Satyric. cap. 61. p. 309.

⁴ ALIAS CALCASSE] Vocula elapsa est per oscitantiam librarii. Scribe, *percussisse alias, alias calcasse*. SCHEFF. Cl. Schefferus legendum arbitratur: *percussisse alias, alias calcasse*. Potuit sane faeminino genere *τὸ δράκο* (quanquam posteriores maluerunt *dracaena*, ut *leena*) usurpasse, ut olim, *hic & haec leo, latro, fullo, nepos, gallus, lupus* veteres frequentabant, observante Servio ad Georg. III. 245. AEn. V. 610. VIII. 64. XII. 519. Quibus addi possunt, quae Festus notavit in *Masculino genere & Recto fronte*. Sed Ovid. III. Met. 324. Phlegon cap. 4. Fulgent. lib. II. Mythol. Schol. Hom. ad Odyss. K. 499. duos tantum fuisse angues tradunt, quos percussisset Tiresias. Quamobrem suspicor illa, *alias calcasse* à glossa esse ejus, qui voluerit diversas conjungere sententias, ut factum cap. 14. & 139. nisi mox inferret, *cum calcaffet*. Quod tamen Tiliobrogam in Obs. ad Lactant. comment. non movit, quo minus, ut glossema, delere ista verba & ipse quoque juberet. Potuit sane percussisse eos prius, quos postea calcaverit. Non recuso ergo, quin cancellentur, vel certe illa, *percussisse alias*. Nam in Lactantio solius calcationis fit mentio. MUNCK.

⁵ REDIT IN PRISTINAM SPECIEM] Mallem, *redit in pristinam*. SCHEFF. Lactantius: *deinde monitus fortibus in eundem locum *redit in figuram pristinam*. Suppleo lacunam ex Hygino: *in eundem locum reversus dracones cum calcaffet, rediit &c*. In Hygino rescribo ex Lactantio *rediit*, quod & Schefferus maluerat Tzetzes: *Ἀντί-λε τὴν θήλειαν, καὶ γέγονε γυνή. εἶτα τ' ἄρρενα, καὶ ἐγένετο*

re inter Jovem & Junonem fuit jocosa altercatio, quis magis de re venerea voluptatem caperet, masculus, an foemina: de qua re Tiresiam judicem sumpserunt, qui ⁶ utrumque erat expertus. Is ⁷ cum secundum Jovem judicasset, Juno irata, ⁸ manu averfa eum excaecavit. At Jovis ob id fecit, ut ⁹ septem aetates viveret, ¹⁰ vatesque praeter caeteros mortales esset.

LXXVI.

ἐχέει πάλιν ἀνὴρ. Eadem invenies apud Didymum ψαδάνυμον. MUNCK.

6 UTRUMQUE ERAT EXPERTUS] Laetantius: Qui expertus fuerat utrumque sexum. Et in Argum. lib. .III. Met. Qui utramque naturam maris ac foeminae fuerat expertus. Inferendum ergo Hygino τὸ sexum. Hom. Schol. μετέχει ἑκατέρων, ἀνδρὸς puta καὶ γυνῆς. vel legendum, utramque, & referendum ad voluptatem rei Venereae. Ovidius: Venus huic erat utraque nota. Κωνσταντῖν' Ἀφροδίτης ἑκατέρας id dicit Aelian. Anim. 1. 25. MUNCK. Tiresiam ancipiti sexu fuisse finxerunt Ethnici, quia stellas erraticas utriusque sexus esse dixerat, ut e Luciano docent Meurfius ad Lycophron. Alexandr. vs. 683. & Celeb. P. Burm. ad Ovid. l. 1. vs. 322. Septies formam mutasse Tiresiam dicit Ptolemaeus Hephaestio apud Photium pag. 471.

7 CUM SECUNDUM JOVEM JUDICASSET] Laetantius: cum Jovi judicasset. Lege adjudicasset cum Nob. Heinio. Sententia est, cum victoriam litis Jovi decrevisset, cum secundum illum litem dedisset. Sic cap. 164. Secundum eam judicatum est. Fulg. lib. 11. Dixit tres uncias habere virum amoris, & novem foeminam. Phlegon: Decem in partes voluptate ista divisa, unam viro, novem mulieri obtingere. Laetant. Novem partibus libidinis dixit foeminam potiore, & unum virum. Quae conveniunt cum versibus, qui ab Apollodoro referuntur: Οἷν μὲ μοῖρῶν δέκα μοιρᾶν τέρετ' ἀνὴρ, τὰς δὲ ἑπτά ἐμπύμπλησι γυνὴ τέρετ' ἀνὴρ. Sed quomodo eos cum proxime praecedenti narratione conciliabis, novem partes maris, decem mulieres sentire? Scribendum ergo λέιπετ' ἀνὴρ, aut statuendum aliquid deesse, quo alios aliter sentire indicaverit. Sed verius puto illos versiculos à Glossatoris alicujus manu esse, qui apud Hom. Schol. ita leguntur: Οἷν μὲ μοῖρῶν δέκα μοιρᾶν τέρετ' ἀνὴρ, τὰς δέκα δὲ ἐμπύμπλησι γυνὴ τέρετ' ἀνὴρ. Corrige δέκα μοιρᾶν. Docti viri inter λέιψανα Hesiodi ex Lycophr. Schol. hos versus citant. Ego illos pag. 100. Edit. Bas. hunc in modum adduci inveni: Καὶ ὁ δὲ Μελαμπόδης (Leg. Μελαμποδίας). ποιητὴς ὡς ἀπὸ Τειρεσίᾳ φησὶν. Ἴδω μὲν &c. In caeteris συμφωνεῖ

Didymo illi personato, non Apollodoro. Dicat etiam sententiam suam Juvenalis Schol. Una, ait ad Sat. VI. 753. uncia libidinis est in masculis, undecim in foeminis. Isidor. lib. XI. cap. 1. Libidinosiores viris foeminae sunt tam in mulieribus, quam in animalibus. Unde nimius amor apud antiquos foemineus vocatur. MUNCK.

8 MANU AVERSA EUM EXCAECAVIT] Statianus Schol. Laetantius: Illa irata manus ejus praecidit, & excaecavit. Quis praeter hunc Grammaticum manus ei praecisas dixit? Videtur deceptus fuisse Graeca voce, πηγὴς, quae & caecum & mutilatum significat. MUNCK. Consule inl. Spanh. ad Call. H. Pall. vs. 82. & 108. & Celeb. P. Burm. l. 1. Magnus Bochartus Callimachum secutus Tiresiam occaecatum dicit, quod Minervam se lavantem viderat, & ex Chami historia fabulam fictam putat. vid. lib. 1. cap. 1. Phaleg. pag. 4.

9 SEPTEM AETATES] Laetant. Jupiter fecit, ut septem aetates viveret, vatesque praeter caeteros mortales veracissimus haberetur. De septem aetatibus consentit Phlegon cap. 4. Notat ibi Meurfius Agatharchidem quinque tantum, Lucianum sex ei tribuisse. Addo ego ex Tzetze in Lycophr. p. 112. à quibusdam dictum eum novem vixisse aetates. MUNCK. Consule inl. Spanh. ad Callim. H. Pall. vs. 125. & 128. & de Tiresiae morte ad vs. 77. & Athenaeum lib. 11. cap. 4. p. 41. item Plutarch. Sympos. lib. 19. quaest. 5. T. 11. p. 740.

10 VATESQUE P. C. M.] Consule inl. Spanh. ad Callim. H. Pall. vs. 121, 123, 129. hinc Sophocl. Oed. Tyr. vs. 292.

Ἀνακτὶ ἀνακτὶ ταῦθ' ὁρῶντ' ἐπίταμα
Μάλισα Φοῖβω Τειρεσίαν, παρ' ἧς τίς ἄν
Σκοπῶν τάδ' ᾧ νᾶξ ἐμράθοι σαφέστατα.

Cetera de Tiresia discas ex Cl. Burmanno l. 1. de Tiresiae Oraculo, Plutarch. de Oracl. def. T. 11. p. 434.

LXXVI. *Reges Thebanorum.*

¹ CADMUS Agenoris filius, Amphion Jovis, Polydorus Cadmi, Lajus Labdaci, Pentheus Echionis, ² Creon Menoecei, Oedipus Laji, Polynices Oedipi, Lycus Neptuni, Eteocles Oedipi, Zethus Jovis, Labdacus Polydori.

LXXVII.

Ad C A P. LXXVI.

¹ CADMUS] Non est recensio haec secundum justam seriem, quod constat ex Pausaniae Boeoticis. Sed similiter enumeravit supra cap. 48. etiam Reges Atheniensium. SCHEFF.

² CREON MENOETII] Menoecei esse legendum dictum jam superius. Habuit hic Creon etiam filium Menoeceum avo cognominem. Vide Pausan. p. 577. & quae notavi ad cap. 67. MUNCK.

Ad C A P. LXXVII.

³ THESTII] Apollon. Scholiastes ad lib. 1. vers. 146. *Thestium* appellat. perperam, ut puto. MUNCK. Cl. Burm. in Catalog. Argonaut. in voce *Ipbichus* in citato Scholiaste pro *Θέστιος* legit *Θέστιος*. *Thestii* filia vocatur etiam ab Euripidis Scholiaste in Oreste vs. 458. & Euripide in Helena vs. 132. quae vs. 135. & vs. 201. 692. laqueo vitam finisse fertur. Apud Servium ad Virgil. lib. VIII. AEn. vs. 130. legimus a quibusdam *Ledam* fuisse habitam *Thyestae* filiam.

⁴ IN CYGNUM] Illâ in anserem commutatâ. Virg. Ciri: *Ciris Amyclaeo formosior anseri Ledae*. Vide Not. ad Astron. II. 8. MUNCK. Fabulam vide etiam apud Lactant. ad Statii IV. Thebaid. 236. ad x. Theb. 497. Eriphus Ledam anseris ova peperisse tradit apud Athenaeum lib. II. cap. 16. pag. 58.

⁵ ET EX EO PEPERIT] Quae ex eo. MICYLL. Barthius volebat, & ex ea, quod non probo. Sequitur nimirum, ex Tyndareo autem, per quamdam oppositionem, quae perit omnis, si legatur ex ea. Nam haec est sententia; Ex Jove peperit Pollucem, ex Tyndareo autem Castorem. Itaque non dubito, quin scribi debeat,

ea ex eo. SCHEFF. Barthius corrigit, & ex ea peperit, notatque etiam parere de viris dici. Id licet verissimum sit, heic tamen locum habere non posse liquet ex membro sequenti. Melius Cl. Schefferus, ea ex eo. vel Micyllus, quae ex eo. Ego tamen non audeo quicquam mutare. Supr. cap. 72. Quae cum filium procreasset, & ad puberem aetatem pervenisset. Ut ibi is, sive filius, ita heic ea, vel Leda subaudiendum puto. Nec absimile illud cap. 191. Quem hospitio excepit, atque ducem dedit. pro ei dedit. Lactant. ad 1. Theb. Stat. Huic filia Psamate fuit, cum qua Apollo concubuit, de quo compressa edidit &c. subaudi extrinsecus, ea. Vet. Interpres Luc. cap. 15. Et adhaesit uni civium regionis illius. & misit illum &c. Intellige, & is &c. Sulpicius Severus lib. Histor. Sacr. Si quis servum proprium servamve percusserit, exque eo ictu obierit. sc. is. Vide & Not. ad cap. 8. Ad fabulae accuratorem intellectum consulendus Tzetzes in Lycophr. p. 21. Edit. Basil. Vinetus ad Auson. Epigr. 55. Hyg. Astron. II. 8. Eratosthenes καὶ αὐτὸς cap. 25. Schol. Arat. p. 38. Ed. Lond. ubi corrupte Νεμέσση pro Νεμέσσει ediderunt. Schol. Callim. ad Hymn. Dian. vers. 232. Παμνὲς δὲ μὲν Ἀττικῆς, ἔνθα τῇ Νεμέσει ὁ Ζεὺς συνεκαθ' ὄθησεν, ἥτις ἔτεκεν αὐτὴν. ὅπερ ὄρεσσα ἢ Λέδα ἐβέρμανε, καὶ ἐξέβαλε τὰς Διοσκύρους καὶ Ἑλένην. Schol. German. Cycno. Cycnum dicunt inter astra constitutum, eo quod Jupiter in cygnum transfiguratus evolaverit in ramum Atticae regionis, ibique compresserit Nemesein, quae & Leda dicitur (ut refert Crates Comoediarum scriptor) quae enixa est ovum, unde nata est Helena. Pro ramum lege Rhamnunta. Quod video jam observasse Adr. Junium Animad. lib. 1. cap. 15. ubi optime auctorum discordiam conciliat de Ledâ fabulosa & Nemesei Helenae matribus. Schol. Pind. ad Nem. Od. x. pag. 326. Ὁ μὲν Ἡσίοδος ἀμφότερας Διὸς εἶναι θεωροῦσι. ὁ δὲ Πίνδαρος ἐτέρας τῶν ἰσοεικῶν ἐξακολουθήσας, τὴν μὲν Πολυδάμαν ἐν Διὶ, καὶ τὴν Καστοράν ἐν Τυνδαρεῶν εἶναι φησὶ.

LXXVII. *Leda.*

JUPITER Ledam, ³ Thestii filiam, ⁴ in cygnum conversus, ad flumen Eurotam compressit, ⁵ & ex eo peperit Pollucem & Helenam, ex Tyndareo autem Castorem & Clytaemnestram.

LXXVIII. *Tyndareus.*

TYNDAREUS, ⁶ Oebali filius, ex Leda Thestii filia procreavit Clytaemnestram & Helenam. Clytaemnestram Agamemnoni Atrei filio dedit

φησιν. αἷς κὶ Ἡρακλῆς μὲν ἐξ Ἀλκμήνης κὶ Διὸς, Ἴφι-
κλῆς δὲ ἐξ Ἀμφιάρεως (Leg. Ἀμφιτρυόνος) λέγει
ᾧ τὸν, ὅτι Πολυδάκης κὶ Ἑλένη ἐκ Διὸς εἰσι κὶ Λή-
δης. Κατὰ δὲ ἐκ Τυνδαρέου. ὁ μὲντοι Ἡσίοδος, ὅτε
Λήδας, ὅτε Νεμέσως δίδωσι τῷ Ἑλένω. ἀλλὰ θυ-
γατέρα Ὀκεανὸς κὶ Διὸς. Locus defectus est. Deest
nomen filiae Oceani. Schol. Horat. in Art. Poët.
Gemino ovo dicit respiciens ad cygnum. Duo enim
ova peperisse dicitur Leda, alterum ex Jove, sub
specie cygni, ex quo nati sunt Pollux & Helena;
alterum ex Tyndaro, ex quo Castor & Clytemnestra.
MUNCK. Variant in hac fabula mirum in mo-
dum Mythographi. Castor & Pollux, uterque
nunc Τυνδαρίδα, nunc Διόσκουροι vocantur. Vid.
Schol. Apoll. Rhod. II. 808. & Eust. ad Dio-
nyf. Perieg. vs. 687. Eurip. Helena vs. 291,
1696. Castorem & Pollucem Jovis ac Ledaе fi-
lios vocat. Schol. tamen Apollonii Rhodii lib.
I. vs. 146. quos hic noster sequitur, e Jove
Pollucem, e Tyndareo a multis dici progenitum
Castorem docet. Eadem confusio de Helenae
parentibus. Euripides sibi obloqui videtur
in Oreste vs. 1635. Jovis filiam vocans, quam-
quam in Helena vs. 17. 265. 477. 501. Tyn-
dareum revera, sed Jovem modo fabulis confi-
ctum Helenae fuisse patrem statuit, & Herodotus
lib. II. cap. 112. Helenam Tyndarei filiam fuisse
adfirmat. imo Servius ad Virgilii VIII. AEn.
vs. 130. ait, a nonnullis tradi Clytaemnestram,
Helenam, ac Timandram Tyndarei ac Ledaе
fuisse filias, qui ad II. AEn. 601. Jovis filiam
fuisse Helenam aequae ac Jovis filium Hercu-
lein, licet hanc Tyndaridem, illum Amphitryoni-
dem dictum, docet. Schol. Euripidis in Oreste
vs. 1390. Ledam juxta quosdam in Nemefin
mutatam cum Cycno, in quem conversus erat
Jupiter, concubuisse commemorat. hinc Cyprio-
rum carminum auctor Helenam Jovis & Neme-
sios filiam vocat apud Athenaeum lib. VIII.
cap. 3. pag. 334. Inde etiam nonnulli Nemefin He-
lenae matrem, Ledam vero nutricem statuerunt.

Consule Celeb. J. Perizonii lib. IV. V. H. Aelian.
cap. 5. qui illam de ovo fabulam inlustrat. item
inl. Spanh. ad Callim. H. Dian. vs. 232. La-
ctant. ad Statii I. Achill. vs. 180. Jovis ideo fi-
liam fuisse credit, quia fuit immortalis Helena,
cum fratre Polluce. Schol. Euripidis in Oreste
vs. 249. & in primis ad vs. 458. tam Castorem
quam Pollucem: tam Clytaemnestram quam He-
lenam cum Timandra Tyndarei & Ledaе liberos
facit. Ipse Euripides in Iphigenia in Aulide vs.
55. pro Timandra facit praeter Helenam & Cly-
taemnestram, etiam Phoebe Tyndarei & Ledaе
filiam. Denique Lactantius suam de Helena Jo-
vis filia immortalis sententiam debet partim Eu-
ripidi in Oreste vs. 1635. ubi Apollo de Helena
Ἐγὼ νῦν ἐξέσωσα, καὶ πό φασγάνῳ τῷ σὲ κελδοδεῖς
ἤρπασ' ἐκ Διὸς πατρὸς Ζηνὸς ᾧ ἔσαν, ζῶντιν ἈΦΘΙ-
ΤΟΝ χρεῶν, Κάσσεϊ τε κὶ Πολυδάκῃ τ' ἐν αἰθέρῳ
πυλῶς Σαύθακ' ἔσαν ναυτίλοις σωτήριον. De fig-
mento hujus ovi, quod a patre Tyndareo Τυν-
δαρείον vocatur, haec adnotat Plutarchus lib.
II. quaest. 3. Sympos. T. II. p. 637. ὅθεν ἔδῃ
ἰσότης γηθύνει ὦν, ἀλλὰ κὶ τὸ Τυνδαρείον οἱ ποιηταὶ
ἐρανοπετεῖς ἀναφύνα. Helenam Veneris filiam fa-
cit Ptolemaeus Hephaestio lib. IV. qui postea
Solis & Ledaе filiam Leonten ab aliis ve-
ro Echo proprio nomine, quod aliorum vo-
ces egregie imitaretur, adpellatam, Helenam ve-
ro, quod eam Leda ἐν ἔλῃ peperisset, nomen
adeptam memorari docet. Vid. Photius pag.
479.

Ad C A P. LXXVIII.

6 OEBALI] Filius hic Perieris erat. Vide ge-
nealogiam apud Eustath. in II. p. 221. MUNCK.
Consule omnino Apollodor. lib. I. p. m. 43. &
Cl. Burm. in Catal. Argonaut. in v. Idas. fuit
& alius Oebalus, de quo. Serv. ad VII. AEn.
734.

dit in conjugium. ¹ Helenam, propter formae dignitatem, complures ² ex civitatibus in conjugium proci petebant. ³ Tyndareus cum repudiaret filiam suam Clytaemnestram, & ab Agamemnone vereretur, timeretque, ne quid ex ea re discordiae nasceretur, monitus ab Ulyxe, ⁴ jurejurando se obligavit, ⁵ & arbitrio Helenae posuit, ut, cui vellet nubere, coronam inponeret. ⁶ Menelao inposuit, ⁷ ut cui Tyndareus eam dedit uxorem, regnumque ⁸ moriens Menelao tradidit.

LXXIX. *Helena.*

THESEUS, AEgei & AEthrae Pitthei filiae filius, cum Pirithoo Ixionis

¹ HELENAM PROPTER FORMAE DIGNITATEM, COMPLURES EX CIVITATIBUS IN CONJUGIUM PROCI PETEBANT] Praestare videtur compluribus ex civitatibus. WOPKENS.

² EX CIVITATIBUS] Barthius MS. suum habuisse ait, ex vicinis regibus, ita tamen, ut de voce regibus pronunciare nihil possit, quia codex ibi situ fuerit corruptus. Ego suspicor vel ex vicinis civitatibus, vel ex vicinitatibus scribendum. SCHEFF. Barth. ex MS. ex vicinis regibus. Cl. Schefferus conjicit, ex vicinis civitatibus, vel vicinitatibus. Si tam prope ad vulgatam scripturam accederet, non deterius foret, optimatibus. Hom. Schol. ad Iliad. B. 339. Τῶν ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἀρίστων ἐπὶ μνηστῆραν τῆς Ἑλένης παρόντων 24. ἦν καὶ καὶ. MUNCK. De praestanti Helenae forma Eurip. Hecub. 269. Pind. Olymp. Od. iii. 2. & Heream apud Plut. in Theseo pag. 15. consulto.

³ TYNDAREUS CUM REPUDIARET FILIAM] Putant hic deesse quidpiam. Ego locum ita censeo legendum vel restituendum: Tyndareus, cum (repudiaret filiam suam Clytemnestram) & ab Agamemnone peteretur, timeretque. Omnia sunt clara. Filiam suam, usurpavit pro filiam ejus, sicut solet aliis locis, fuit namque Clytemnestra Tyndarei filia, ut liquet ex antecedentibus. Adde Apollodorum lib. iii. SCHEFF. Difficillimus locus, quem satis clarum fore censet Cl. Schefferus, si ita constituas: Tyndareus cum (repudiaret filiam suam Clytemnestram) & ab Agamemnone peteretur, timeretque &c. Ego ἐπέχω. Tantum moneo τὸ & post Clytemnestram non comparere in Micylli editione. Apertius haec narrantur ab Apollod. lib. iii. & Scholiaste Hom. loco jam dicto. MUNCK.

⁴ JUREJURANDO] De hoc Meziriac, ad Ovid. Ep. i. Heroid. p. 28. & Interpr. ad Thucyd. lib. i. cap. 9.

⁵ ET ARBITRIO] Fort. & in arbitrio. MUNCK.

⁶ MENELAO IMPOSUIT] Quae Men. MICYLL.

Scribo, ea Menelao imposuit, cui Tyndareus. Micyllus volebat, quae Menelao. Sed hoc longius abit. Barthius pro ut cui Tyndareus, quod habetur in editis, putabat, cui &. Mihi illud ut ex superioribus, ut cui vellet, natum videtur, & delendum. SCHEFF. Ante haec verba pro inciso posui τελεῖαν σίσμιν. Conjicit praeterea Micyllus legendum esse, Quae Menelao. Schefferus, ea Menelao. Geminum & germanum huic est, quod de Segobrigiorum regis filia narrat Justin. xliii. 3. MUNCK. Ptolomaeus Hephaestio lib. iv. apud Photium pag. 479. ait Μενελάου ἡρώδην Ἑλένη, καὶ ὅπως ἐγημεν αὐτῇ.

⁷ UT CUI TYNDAREUS] Tò ut delet Cl. Schefferus. Potest sane videri ex ultima syllaba vocis posuit natum. Tollius conjicit, cui &. MUNCK.

⁸ MORIENS MENELAO] Deleatur τὸ Menelao, praesertim cum absit à membranis Barthii. Restat ergo, ut legatur: Menelao imposuit, cui Tyndareus eam dedit uxorem, regnumque moriens tradidit. MUNCK.

Ad C A P. LXXIX.

⁹ DE FANO DIANAEE] Quae Orthia dicta fuit. Plut. in Theseo p. 14. De historia hac Mize-riac. ad Ovid. v. Epist. Heroid. p. 433.

¹⁰ ATHENAS IN PAGUM ATTICAE REGIONIS] Aut illud Athenas delendum, aut legendum Aphidnas. Vide Senec. Hippolyt. vers. 24. Schol. Hom. ad Iliad. Γ. v. 144. Lucian. Charidemo. p. 1027 Tom. i. Edit. Bened. Tzetzes in Lycophr. (vs. 143.) Πρῶτον Θεοῦς ἐπὶ αὐτῇ ταύτῃ ἀρπάσας, καθά φησι Δέρις ὁ Σάριος. ἀφαιρεθεὶς ὁ αὐτὸς ἐν τῷ γημηθῶναι ὑπὸ Πολυδάμαν καὶ Κάστορος τῆς αὐτῆς ἀδελφῶν ἐν Ἀφιδνας πολιχνίῳ (ita lego pro αὐτῇ λυχνίῳ) τῆς Ἀθηνῶν, γημήσασαν Ἰφιχρίαν, καὶ διττῷ πᾶσι Κλυταμνήστρα ποιεῖ. "Αφιδναν appellat Eustath. ad Iliad. p. 215. Edit. Baf.

nis filio Helenam Tyndarei & Ledaë filiam virginem, de 9 fano Dianae sacrificantem rapuerunt, & detulerunt 10 Athenas in pagum Atticae regionis. 11 Quod Jovis eos cum vidisset tantam audaciam habere, ut se ipsi ad periculum offerrent, in quiete eis imperavit, ut peterent ambo à Plutone Pirithoo Proserpinam in conjugium. Qui cum 12 per insulam Taenariam ad inferos descendissent, & de qua re venissent, indicarent Plutoni, à Furiis 13 strati, diuque lacerati sunt. Quo Hercules ad canem tricipitem ducendum cum venisset, illi fidem ejus implorarunt. Qui à Plutone inpetravit, 14 eosque incolumes eduxit. 15 Ob Helenam 16 Castor & Pollux fratres 17 belligerarunt, & Aethram

Baf. Quanquam Stephanus *Aphidnam* differre ab *Aphidnis* docet. Est ergo haec *αφιδνίς* 'Ελένης *αφιδνίς*, de qua Lucian. Dial. de Salt. MUNCK. *Aphidnas* legendum docent Pausanias lib. i. cap. 17. p. 40. Plut. in Theseo pag. 15. quomodo e MSS. recte legitur apud Tzetz. ad Lycophr. 503. Vid. Lact. ad Statii i. Theb. 475. Mezi-riac. ad Ovid. Tom. ii. pag. 354. Meurs. in Theseo cap. 26.

11 QUOD JOVIS] Pro quare Juppiter. MICYLL.

12 PER INSULAM TAENARIAM] Atqui *Taenarius* est promontorium Laconiae, non insula. Puto scribendum *speluncam Taenariam*. Senec. Hippolyt. v. 1211. *Taenarei specus*. Describit specum illum graphicè idem Hercul. Fur. v. 662. & seqq. Lactantius ad lib. i. Stat. v. 96. *Malea est promontorium Laconiae, in cujus radicibus locum quendam profundum Taenarum vocant, in quo dicitur esse aditus inferorum*. Confer Tzetzen in Lycophr. p. 20. MUNCK. De Taenaro Laconiae promontorio Schol. Apoll. Rhod. i. Arg. vs. 102. qui urbem, portum & promontorium vocat. Plura de Taenaro dabit ad vs. 179. & ad lib. iii. 1240. & Schol. Aristoph. Acharn. 509. Schol. Pind. O. Pyth. iv. 78. Tzetz. ad Lycophron. 1106.

13 STRATI DIUQUE LACERATI SUNT] *Prostrati*. MICYLL. Illud *diuque* languet, neque sensum habet idoneum hoc loco. Libri veteres habuere, *diusque*; unde suspicor scripsisse nostrum, *usque lacerati sunt*. Illud *di* in *diusque* ad haesit voci *usque*, ex praecedentis vocis syllaba ultima. Porro *usque* est continuo, quod ex Terentio aliisque pridem annotatum est. SCHEFF. Ita Micyllus edidit, qui pro *strati* mallet *prostrati*. Non erat causa. In tumultu Achillis Eusebii: *Qui stravi toties armis victricibus hostes*. Et in alio Vet. Epigram. lib. ii. Catal. Pith. *Audet quae proprium sternere calce virum*. Virgil. AEn. xii. 97. *Da sternere corpus*. Chrysol. Sermon. p. 103. *Sternit superbiam*. Auson. Epigram. 3. Cae-

de, fuga, flammis stratos periisse Saeuos, MUNCK. v. Lact. ad Statii viii. Theb. 53.

14 EOSQUE INCOLUMES EDUXIT] Ex inferis scilicet. Mallem, *reduxit*. Sed Theseum tantum reduxit, ut tradit cap. 251. Apollod. lib. ii. p. 107. Schol. Hom. ad Iliad. ©. 268. & Diodorus lib. iv. Sed, ut idem memorat, *μυθογέφωρ* quidam neutrum inde reversum tradiderunt. Quos secutus est Virgil. AEn. vi. 617. *Sedet aeternumque sedebit Infelix Theseus: Phlegyasque miserrimus omnes Admonet*. *Phlegyas* nominandi casu accipio cum Lactant. ad Stat. i. Theb. v. 703. *Phlegyas*, inquit, *filius Martis, qui apud Delphos templum Apollinis incendit: cujus Virgil. meminit: Phlegyas &c. Respexit procul dubio Virgilii locum Isidorus in Glossis: Phlegya, Martis filia. Lego, filius*. MUNCK. Confule Pausan. lib. i. cap. 17. p. 40. Philostrat. iv. Apoll. Tyan. 46. Schol. Apoll. Rhod. i. 101. Mezi-riac. ad Ovid. ii. Epist. Heroid. pag. 147. & Meurs. in Theseo cap. 27. sed Plut. in Theseo p. 15. & ex eo Simson. Chronic. A. M. 2799. fabulam de Proserpinae raptu explicat.

15 AD HELENAM] Ante haec verba ponendam arbitror *τελείαν σίσυλῶν*, & legendum, *ob Helenam*. Concedes mihi id, si inspexeris nostrum Astron. ii. 22. & Lucian. Tom. i. p. 931. MUNCK.

16 CASTOR ET POLLUX] Haec nova est fabula, nil commune habens cum superiori. A qua cum nec hic, nec in fabularum indice suo separaretur titulo, liquet, Hyginum omnes enumerasse absque titulis, eosque postea demum inscriptos esse singulis ab aliquo, non satis attento ad singulas. Nam hoc accidit & in aliis locis. SCHEFF.

17 BELLIGERARUNT] Nescio, annon appo- fuerit Noster, bellum illud fuisse contra Athenienses ob raptum Helenae, idque hodie desideretur. Vid. Apollod. iii. item Pausaniam in Corinth. ii. & Plutarch. in Theseo. SCHEFF.

Aethram Thesei matrem ¹ & * Phisadiem Pirithoi sororem ceperunt, & in servitutem forori dederunt.

LXXX. *Castor.*

IDAS & Lynceus, Apharei filii, ex Messenis habuerunt sponfas Phoeben ² & Lairam Leucippi filias. Hae autem formosissimae virgines cum essent, & esset Phoebe sacerdos Minervae, ³ Laira Dianae, Castor & Pollux amore incensi eas rapuerunt. Illi, amissis sponfis, arma tulerunt, si possent eas recuperare. ⁴ Castor Lynceum in praelio interfecit. Idas, amisso fratre, omisit bellum & sponsam, coepitque fratrem sepelire. Cum ossa ejus conlocaret ⁵ in pila, intervenit Castor, & prohibere coepit monumentum fieri, quod diceret, se eum quasi foemina-

¹ ET PHISADIEM] *Thisadien*, ut infra vocat. MICYLL. Infra fab. 92. est *Thisadie*. SCHEFF. *Phisadien* esset scribendum. Sed cap. 92. *Thisadien* appellat. Forte neutrum recte habet. *Clymena* est Homero & Diçty lib. 1. *Ipsamque* & domo ejus multas opes aufert, *Aethram* etiam & *Clymenam* Menelai affines, quae ob necessitudinem cum *Helena* agebant. De *Aethra* consentit Schol. Apollon. lib. 1. & Tzetzes in Lycophr. Ἀερά-
σας πλὴν Ἑλένης μὲν τῶν ταλάντων χρημάτων, καὶ πέντε θαλαμηπόλεσών, ὧν μίαν καὶ Αἰθρα ἡ μήτηρ Θησέως. Confer Schol. in Eurip. Hecub. vers. 125. Incomparabilis ille Nic. Heinsius, super hoc à me dubio consultus, quid censeat, tecum communicabo: *Clymenes*, ait in suis ad me literis, & *Aethrae* in comitatu *Helenes* ad Trojam profectarum meminit Homerus quoque & Naso. Sed nec hanc *Thesei* matrem, nec illam *Pirithoi* sororem opinor fuisse, etsi cognomines & huic & illi, cum tempora non satis congruant. *Thesidae* enim *Demopheon* & *Acamas*, quorum avia *Aethra*, bello Trojano interfuere, non *Theseus* ipse, multo minus *Aegeus* *Thesei* pater. Notanda egregia observatio propter unicum poetam Iliad. Γ. vers. 144. quem dormire aliquando jam olim notarunt Critici. Sed liberat eum à culpâ cum Heinso Eustath. cujus verba exscribere operae pretium duxi. Sic ille ergo ad locum modo laudatum: καὶ ὁ ἑτέρος ἄλλη ἐστὶν αὐτῇ Αἰθρα, δέλη τὰ ὄντα. & post paulo. καὶ ὁ Αἰθρα αὐτῇ, καὶ ὁ Πιθόος ἐστὶν, ὁμάνυμοι τοῖς ὀνόμασιν Ἑλληνικοῖς. Bene habet. Verum ad illa Eusebii in Chronico quid respondebit Eustathius? Si inter Argonautas fuerunt Castor & Pollux, quomodo potest illorum soror *Helena* credi, quae post multos annos rapitur virga à *Theseo*? Respondet Servius ad AEn. II. 601. Si immortalis *Helena* non fuisset, tot sine dubio sae-

culis durare non posset. MUNCK. De *Aethra* consule, praeter Schol. Apollon. Rhodii lib. 1. vs. 101. & Tzetzen ad Lycophron. vs. 503. etiam Plutarchum in *Theseo* p. 16. de hoc Homeri loco agentem.

Ad C A P. LXXX.

² ET LAIRAM] *Lairam*. MICYLL. Micyllus emendat *Lairam*. Et sic habet Apollodorus lib. III. Pausaniae in Messenicis est *Hilaira*. SCHEFF. Micyllus emendat *Lairam*. Et sic sane alii eam appellant. Vide Passerat. ad Propert. lib. 1. El. 2. & Tzetzen Chil. I. 48. Meursius Miscellan. Lacon. lib. II. 15. primam syllabam aspirat. in quo ὁμόψηφον habet Hom. Schol. ad Iliad. Γ. 243. Ἑλάειρα est Pindari Scholiastae ad Nem. Od. x. vitiose, opinor, pro Ἰλάειρα. Sed hoc jam notavit Nob. Heinsius ad Ovid. v. Fast. v. 708. MUNCK.

³ LAIRA] *Laira*. MICYLL.

⁴ CASTOR LYNCEUM INTERFECIT] Ita & Theocritus Dioscuris. Sed apud Ovid. v. Fast. 711. Lynceus Castorem, Pollux Lyncea interfecit. Confer Apollodor. lib. III. Tzetzen in Lycophr. p. 96. MUNCK. Consule Celeb. P. Burmann. in Catalog. Argonaut. in voce *Idas*.

⁵ IN PILA] H. e. in monumento. *Columellam* appellat Varro: *Lucilli columella* hac situs *Metrophanes*. Serv. ad AEn. VIII. Mortuis nobilibus columnae superponuntur ad ostendendum eorum columnen. Cic. II. Leg. Si quis bustum, aut monumentum, aut columnam violarit. Στήλη est Graecis. Anthol. lib. III. Sect. VI. num. 56. Τύμπαν' ἐπὶ στήλῃ ῥήσεται Ἀναξίμανδρος. Lactant. lib. 1. cap. 15. Qui columnam in foro, id est, titulum ejus evertit. Hom.

nam superasse. Idas indignans, gladio, quo cinctus erat, ⁶ Castori inguina trajecit. Alii dicunt, quemadmodum aedificabat pilam, super Castorem impulisse, & sic interfectum: ⁷ quod cum adnunciassent Polluci, adcurrit, & Idam uno praelio superavit, corpusque fratris recuperatum sepulturae dedit. ⁸ Cum autem ipse stellam ab Jove accepisset, & fratri non esset data, ideo quod diceret Jovis, Castorem semine Tyndarei & Clytaemnestram natos: ipsum autem & Helenam Jovis esse filios. Tunc deprecatus Pollux, ut liceret ei munus suum cum fratre communicare: cui permisit, ideoque dicitur ⁹ alterna morte redemptus. Unde etiam Romani servant institutum, cum desultorem mittunt, unus duos equos habet, pileum in capite, ¹⁰ equo in equum transilit, quod ille sua & fratris vice fungatur.

LXXXI.

Hom. Iliad. Π. 457. & 675. Τόμῳ τε σήλῃ τε, τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ δαμόνιον. Sed hac de re jam fuse egere Kirchmannus Fun. Rom. l. III. cap. 16. & Gutherius in de Jure Manium lib. II. cap. 23. Sed praeteriit eos cippum ipsum etiam titulum vocari. Eusthenius tumulo Ciceronis. Hunc Lamia ille pio supposuit titulo. Vet. Inscript. apud Gruterum: Hunc tibi nunc titulum statuo carissima conjux. Sic titulum lapideum habes Gen. cap. 35. v. 14. Στήλῳ λιδίῳ appellant οἱ ὅ. Sulpicius Sever. Hist. Sacr. lib. I. Titulum sibi domus domini futurum. h. e. stelen, pilam. Habet ex Genes. cap. 28. vers. 22. Quamobrem propemodum adsentior Boeclero reponenti apud Nepotem in Epam. Ut in titulo suo, conscriberent. Sed titulum non cum illo pro inscriptione, sed ipso cippo accipio, cum Aelianus & Plutarchus in ista historia habeant, ἐπιγεγράφει τῇ σήλῃ. Accedunt Glossae Vett. quae etiam titulum interpretantur σήλῳ. Στήλη, cippus, titulus. MUNCK. Non semper titulus ipsam notat inscriptionem, sed in genere memoriam bonorum factorum tumulis mortuorum superponi solitam, (vide Lactant. ad Statii III. Theb. 156.) sicut Juvenalis Sat. I. vs. 129.

Inter quas ausus habere
Nescio quis TITULOS Aegyptius atque Arabes.

Schol. MS. (quem debemus Miscell. Observationibus Oct. Nov. & Dec. 1734. p. 266.) adnotat. TITULOS, statuas ob memoriam.

⁶ CASTORI INGUINA TRAJECIT] Alios sequutus ergo auctores Schol. Hom. Od. A. 300. Ἀναγρεθείη Καστορὺν ὑπὸ Μελιάργου ἢ Πολυδείκους. MUNCK. Consule Schol. Pindari Od. Nem.

X. vs. 110. Tzetzen ad Lycophron. vs. 560. & Nostrum lib. II. A. P. cap. 22. & variorum sententias de Castore occiso discito.

⁷ QUOD CUM ANNUNCIASSET POLLUCI] Quis? nemo enim hic nominatur. Legendum sine dubio annuncia^{ss}ent, ut intelligantur homines. SCHEFF. Leg. annuncia^{ss}ent, & subaudiendum homines. Catull. Carm. 2. Ut solatiolis sui doloris Credunt. Vid. & Voss. Construct. cap. 19. MUNCK.

⁸ CUM AUTEM . . FRATRI NON ESSET DATA, IDEO QUOD DICERET . . IPSUM . . ET HELENAM JOVIS ESSE FILIOS. TUNC &c.] Interpunge . . filios; tunc &c. WOPKENS.

⁹ ALTERNA MORTE REDEMPtus] Respexit verbum Virgilianum AEn. VI. 121. Si fratrem Pollux alterna morte redemit. Quintil. Declam. IX. Inter fratres quoque illa maxime admirabilis, tamen alterna mors est. Lucian. Tom. I. p. 185. Edit. Bened. Ἐξ ἡμισείας ἀγῆ μὲ νεκρὸς, ἕρπει ὃ θεὸς ἐστὶν ἄτερ αὐτῶν. Lactant. lib. I. cap. 10. Hos tamen Homerus ambos simpliciter (non ut poetae solent) mortuos esse testatur. Vid. II. γ. 243. Ubi sepulti fuerint, docet ex veteribus Meurfius Lacon. II. 15. MUNCK. De horum morte etiam Eurip. Helen. vs. 139, 141. hinc Pindarus O. Pyth. XI. vs. 95. de his geminis dixit τὸ μὲν παρ' ἅμαρ ἰδρασι θεοδόνας, κείῳ ἐνδον Ὀλύμπῳ. ubi Schol. τὸ Ὀμηρικὸν παραφράζει. Ἄλλοτε μὲν τε ζῶντος ἑτερήμεροι, ἄλλοτε δ' αὖτε τεθνῶσιν. Lucian. dialogo II. Mortuor. init. Ὁ Πολύδουκας, ἐντίμομά σοι ἐπιδαν τάχις ἀνέλθης, σὸν γάρ ἐστιν οἶμα τὸ ἀναβίωντα αὐτοῖον. Vide Schol. Homeri Odyss. A. vs. 300. Lactant. ad Statii VIII. Theb. 50. & ad I Achill. vs. 180.

¹⁰ EQUO IN EQUUM] Putant locum mutuum; sed est ellipsis praepositionis ex. Nisi

LXXXI. Proci Helenae.

¹ ANTILOCHUS, Aescalaphus, ² Ajax Oileus, ³ Antimachus, ⁴ Ancaeus, ⁵ Blanimus, Agapenor, Ajax Telamonius, ⁶ Clytius, Cyanaeus, Menelaus, Patroclus, Diomedes, Peneleus, Phemius, Nireus, Poly-poetes, ⁷ Elephenor, Eumelus, Sthenelus, Tlepolemus, Protefilaus, Poda-

putamus scribendum, *pileum in capite, de equo in equum*. Et potuit illud de excidisse ob similitudinem antecedentis syllabae, sicut pridem diximus in de Re Vehiculari lib. 1. c. 2. SCHEFF. Quod conjecit Cl. Schefferus, *de equo in equum* firmari potest Isidori verbis Orig. lib. XVIII. 39. *Defultores nominati, quod olim, prout quisque ad finem cursus venerat, defiliebat & currebat, sive quod de equo in equum transiliebat*. Sed, ut ipse postea vidit, est ellipsis praepositionis, qualis cap. 68. *Muro se praecipitavit*. pro quo dicit cap. 67. *se de muris praecipitavit*. Laudat hunc Hygini locum Scaliger ad Manil. p. 391. ubi de defultore agit. Gloss. Steph. *Defultor, μεταβάτης. Defultor, ζεύξιππος*. MUNCK.

Ad C A P. LXXXI.

¹ ANTIOCHUS] *Antilochus*. MICYLL. *Antilochus* scribendum ex Apollodoro & aliis. SCHEFF. *Antilochus* Micyllus. Recte. Apollodor. lib. III. p. 175. ubi procorum nomina recenset, *Ἀντίλοχος Νέσσορος*. MUNCK.

² AJAX OILEUS] Mallet, *Ajax Oilei*, ut est apud Apollodorum, ad differentiam Ajacis Telamonii, de quo statim in sequenti versu. SCHEFF. Cur non *Oilei*? Hom. Iliad. Γ. *Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας*. Quem Graecismum non abhorre ab Hygini stylo ostendi ad cap. 14. Virg. AEn. 1. *Unius ob noxam & furias Ajacis Oilei*. Ad quem versum Servius: *Est figura Graeca, ut si dicamus, Aeneas Anchisae, & subaudiamus filius. Hac autem figura utimur circa patres & maritos tantum, ut Virgilius, Deiphobe Glauci, id est, filia. Hectoris Andromache, id est, uxor. Imo de Latinis si quaeris, Servi, circa servos eam etiam utimur. Varro: Lucilli Metrophanes. Circa urbes. Curt. III. 8. Damascus Syriae. Victor Caesar. cap. 39. Aegypti Alexandria. Lactant. Argum. lib. VI. Metam fab 3. Sipylo Lydiae orta. Et cur non facerent? Graecos circa fratres quoque frequentare eam video. B. Lucas cap. VI. 16. *Ἰσίδας Ἰακώβου*. sc. ἀδελφός. Circa matres. Coluthus Helenae raptu: *Ἀγμενώνης Ἀφροδίτα, Harmoniae mater Venus*. Circa*

montes. Aelian. ποικ. 15. lib. 1. cap. 15. *Ἐρωξ & Σικελίας*. ut Flor. lib. III. cap. 5. *Libanus Syriae*. Circa maria. Anton. Liberal. cap. 3. *Ἀφίκονος & Ἰταλίας παρὰ τὴν Ἀδείαν*. Circa reges. Aelian. multifariae historiae lib. XII. 18. *Διονύσιος & Σικελίας*. Sed ut heic Noster, etiam Cretensis Dictys lib. 1. *Oileus Ajax quadraginta*. Qui tamen ejusdem libri pag. 14. varians stylum, *Ex Athenis*, inquit, *Mnestheus, & Ajax Oilei ex Locride*. Dares: *Ajacem Oileum quadratum*. Immo Servius ipse ita loqui sibi permittit ad AEn. II. 414. *Acerrimus Ajax Oileus*, inquit, *sine dubio, quia Telamonius judicio superatus jam se peremerat*. Nihil ergo mutandum. Nec hi minorum gentium ita locuti tantum scriptores, sed & Cicero ipse II. de Orat. cap. 67. *Multos possum tuos Ajaces Oileos nominare*. Quem locum mihi subjecit J. Perizonius, juvenis eruditissimus. Ita Orpheus ab Orpheus Ovid. x. Met. v. 3. *Perseus à Perseus* formavit Propertius lib. III. el. 21. ut idem me docuit. Addo his *Theseus à Theseus* ex Statii Epithal. Stellae. MUNCK. Sic ὁ Διὸς Γαυρυμήδης pro ὁ Διὸς Ἐωνόντης Γαυρυμήδης. Eur. Cyclope vs. 581. Consule de Ellipsi hac in primis G. Cuperi Harpocratem pag. 126, 127, 128. Sic Diogen. Laert. in vita Pythag. cap. 16. *εἰ πολέως ὀνομαζόμενος Ἰωνθείη*. sc. πολίτης. Adde, quos laudavi ad Nepotem in Miltiade cap. 1. & Celeb. Vir in Vanno Critica cap. VII. pag. 198. Philostrat. lib. VII. cap. 22. de Apoll. Tyan. *Πολυδάμνη ἑωγενής τῇ & Θωῶν*. scil. ἀγορί. sed nihil muta. Hic *Ajax Oileus* pro *Oilides* fere ut *purpura Meliboea* pro *purpura Meliboeensis*. Vide Serv. ad Virgil. v. AEn. vs. 251. Meursium ad Lycophron. vs. 496. Spanhem. ad Callim. H. Del. vs. 173. Broukh. ad Propert. l. 1. El. XI. vs. 30. & notum illud Horatii lib. IV. O. 12. vs. 18. *Qui nunc Sulpiciis ad cubat horreis*. Adde, quos laudat Doctiss. J. Alberti in Miscell. Criticis in Hesychium pag. 310, 311. Praeterea *Ajax Oileus* quasi *Oileus* pro *Oilei* accipi potest more Graecorum poetarum, qui ἐκέρει υἱὸς pro filius Hectoris, & Ἀητῶα κόρη pro filia Latonae posuerunt. Consule Scholia nuper Editioni Oxoniensi adjecta Sophoclis in Electra vs. 572. Sic Ἀγαμεμνόνει κέλεω pro Agamemnonis filio. Eurip.

An-

Podalirius, Eurypylus, ⁸ Idomeneus, ⁹ Leonteus, ¹⁰ Thalpius, Polyxenus, ¹¹ Prothous, Mnestheus, Machaon, Thoas, Ulysses, Phidippus, Meriones, Meges, Philoctetes. ¹² Alia veteres.

LXXXII. *Tantalus*.

TANTALUS ¹³ Jovis ¹⁴ & Plutonis filius, procreavit ex
Dio-

Androm. vs. 1033. sed simpliciter *Oileus* pro substantivo capias, ut dixi. more etiam Graecorum. Inprimis autem Graeci filiis nomen patris dare solent, primitivum pro patronymico. atque eo sensu capit Celeb. P. Burm. ad Gratii Cyneget. vs. 103. quem Lector velim consulat.

3 ANTIMACHUS, AECAEUS] Hi non memorantur aliis, & vereor, ne pro *Antimachus* legendum sit *Amphilobus*. *Aecaeus* videtur pro *Ancaeus* positum, quanquam inter procos *Ancaeus* aliis non sit nominatus. SCHEFF. Cl. Schefferus, *Amphilobus*. Sed quia hic longius abit à vulgata scriptura, malim *Amphimachus*. Is certe numeratur inter Graeciae Principes, de quibus Helenae erant proci, ab Homero Catalog. vers. 127. Nec me movet, quod ab aliis non accenseatur illis, qui sciam quantopere in his fabulis dissenferint veteres, quorum pars nimis quam exigua ad nos pervenit. MUNCK.

4 AECAEUS] Cl. Schefferus *Ancaeus*. quod probo. MUNCK.

5 BLANIRUS] Sine dubio & hoc corruptum nomen est. SCHEFF. Ex hoc fecerim *Falmenum* Apollodoro memoratum. MUNCK.

6 CLYTIUS CYANAEUS] Nihilo melius de his sentiendum. Sed quid substituendum sit, haud liquet. Nisi pro *Cyaneus* velis *Cyenus*. SCHEFF. Puto scriptum fuisse, *Clonius*, *Guneus*. Erant hi, ut ex Homero scimus, inter Graeciae optimates. MUNCK. De *Guneo* P. Leopard. lib. iv. Emendat. cap. 10. de *Guneo* viro iustissimo Tzetz. ad Lycophron. v. 128. *Clytiorum* obscura admodum historia. de variis *Clytiis* P. Leopard. lib. iv. Emendat. cap. 18. & Celeb. P. Burm. in Catal. h. v. sed sine codd. MSS. nihil hic muto.

7 ELEPHEMOR] Scrib. *Elephenor*, ut appellatur cap. 97. ex Graeco *Ἐλεφλώωγ*. MUNCK.

8 IDOMENEUS] Cl. Schefferus, *Falmenus*. Sed nihil mutandum. cap. 270. *Idomeneus*, qui *Helenam* amavit. MUNCK.

9 TELEONTES] *Leonteus*. MICYLL. Pro his substituit Micyllus, *Leonteus Thalpius* ex Apollodoro, ut opinor. pro *Protus*, *Proteus*. Sed pro *Proteus* scripseris *Prothous* & pro *Idomeneus* ex eodem Apollodoro *Falmenus* videtur legen-

dum. Caetera non excogito. SCHEFF. Micyllus *Leonteus*. quod probo. Agnoscit eum Apollodorus. MUNCK.

10 TALLIUS] *Thalpius*. MICYLL. Scribe, *Thalpius*. *Θαλπιδ* est Apollodoro. MUNCK.

11 PROTUS] *Prothous*. MICYLL. Accedo Micyllo reponenti, *Prothous*. MUNCK.

12 ALIA VETERES] Barthius in suo ait legi, *alia noteres*, quod mihi similiter corruptum proci nomen videtur. SCHEFF. Leg. ajo, vel invitis MS. *Helenae Mnesteres*, hoc est, proci. cap. 126. *Quem cum Eumaeus ad Mnesteres perduxisset*. Solenne est huic scriptori uti vocabulis Graecanicis, qualia sunt cap. 30. *atrothus*. 31. *aethon*. 32. *monocrepis*. 71. *Epigoni*. 91. *Athlum*. 126. *Sybotas*. 188. *Chrysomallus*. 190. *Mantis*. 199. *Zelus*. &c. MUNCK. Vide Berkel. ad Antoninum Liberal. pag. 269.

Ad C A P. LXXXII.

13 Jovis] Apostolius Cent. xviii. 7. & Euripid. Schol. ad Orest. vers. 5. *Tmoli* filium faciunt. MUNCK. Consule Celeb. P. Burm. ad Ovid. l. vi. Met. vs. 172. Sophocles in *Antigone* vs. 845. vocat Nioben Tantalii filiam *Ἰεοχόη*, nempe quia *Tantalus*, ut recte ad h. l. censent Critici, Jovis erat filius. De parentibus Tantalii videndus inprimis Meziriac. ad Ovidii Epist. viii. Heroid. p. 328, 329. Illis, qui Tantalum Tmoli Lydiae regis filium fuisse scribunt, favet etiam Lucianus in Dialog. 16. ubi Menippus dicit corpus Tantalii in Lydia esse sepultum. & Tantalii filium Pelopem vocat Lydium Philostratus lib. iii. cap. 31. *Pelops* vero Tantalii & Euryanasses filius vocatur a Plutarcho Parall. T. ii. p. 313.

14 ET PLYTONES FIL.] *Πλετων* habet comment. in Odyss. A. MICYLL. Nihil hic mutandum. nam & infra c. 155. sic scribitur. Et certe *Plutones* ac *Plytones* nil differunt, cum hae litterae inter se permutentur. SCHEFF. Puto scribendum *Plutonis*, ut scriptum est cap. 155. *Πλετων* enim appellant Apostol. Cent. xviii. 7. Schol. Pind. ad Olymp. 1. & Eurip. ad Orest. vers. 5. Anton. Liber. cap. 36. Tzetz. Chil. v.

1 Dione Pelopem. Jupiter Tantalo concedere sua consilia solitus erat; & 2 ad epulum deorum admittere: quae Tantalus 3 ad homines renuntiavit. Ob id dicitur 4 ad inferos 5 in aquam 6 media fine corporis stare, 7 semperque sitire: 8 & cum haustum aquae vult sumere, aquam recedere. 9 Item poma ei super caput pendent: quae cum vult sumere, rami

10. Hesiod. Θεογ. vers. 355. ubi Schol. Πλετώ τε βοώπις) ἡ Ταυτάλη μήτηρ, ἀφ' ἧς τὸ πλεῖν &c. Usus heic Latinā inflexione Hyginus, de qua egimus ad cap. 2. Et talia sunt Themistionis, Inonis, cap. 4. Lactant. ad Stat. II. Theb. v. 436. Tantalus Jovis & Plotidis Nymphae filius. Leg. Plutonis. Verba Scholiastae Hom. ad Odyss. A. 581. qui modo laudatis accedit, adscribam, ut eadem operā turpissimas quasdam inde maculas tollam. Τάνταλῳ Διὸς καὶ Πλετῶς συνδιατρίβων τοῖς θεοῖς καὶ συνεδιδόμῳ αὐτοῖς, ἀπλήτως διέτρεχεν. Κλέψας γὰρ τὸ νέκταρ καὶ τὴν ἀμβροσίαν, ἐκ ἑξὸν αὐτῷ, ἔδωκε τοῖς ὀμήγεσιν (Leg. ὀμήγεσιν). ἐφ' οἷς ἀγανακτήσαντα τὴν Δία ἐκβαλεῖν αὐτὸν τὸ ἐν ἔργῳ ἀδείκνυται, καὶ ἐξαρτήσαντα τὸν ἔργον ὑψηλὰ ἐκδεδεδυμένον τὴν χεῖρα, καὶ τὴν Σίπυλον, ἵνα ἐκεκδήσαστο, ἀνατρέψας. Lege, τὴν Σίπυλον, ἵνα ἐκδῆσαστο, ἀνατρέψας. Etiam pro συνεδιδόμῳ rescripserim, συνεδιόμῳ, ἵδειν enim poëticum, ut notat Moschop. ad Hesiod. Ἔργ. a. p. 63. ed. Heinf. quanquam ἵδοντες legitur quoque Eccles. cap. v. vers. 11. MUNCK. Ante Munckerum sic jam rescripsit Meziriac. ad Ovidium Tom. II. pag. 329.

1 DIONE] Taygeta alii. MICYLL.

2 AD EPULUM DEOR. ADM.] Virgil. I. Aen. vs. 82. AEolum ad Junonem his verbis utentem inducit. Tu das epulis adcumbere divum Servius haec adnotat, Hoc est, tu me Deum facis: duplici enim ratione divinos honores meremur, dearum conjugio, & convivio deorum: Unde & in Bucolicis legimus, NEC DEUS HUNC MENSA, DEA NEC DIGNATA CUBILI EST. Adde de Hercule Theocrit. Idyll. XVII. 23. Hinc Jupiter apud Lucianum in Dialogis Fabulosis Dial. 5. Herculi & Aesculapio de honoratorii loco contententibus dicit, Πάνταθι ὡς Ἀσκληπιὲ καὶ Ἡράκλει, ἐρίζοντες πρὸς ἀλλήλους, Ὡς ΠΕΡ' ἈΝΘΡΩΠΩΝ. Ἀπρεπῆ γὰρ ταῦτα, καὶ ἀλλότρια τῷ ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ ΤῶΝ ΘΕΩΝ, De Hercule Schol. Apoll. Rhodii I. Arg. vs. 1319. Συνέσιον γὰρ συνδιατρίβων, ὁμοτράπεζον, ὁμόημον. ὅτι ἡ κοινὴ τράπεζα τὴν αὐτὴν τιμὴν τοῖς μετέλαμβάνουσιν αὐτῆς δίδωσιν. Eurip. Oreste vs. 8. de Tantalo θεοῖς ἄνθρωπος ὡς ΚΟΙΝΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ἀξίωμα ἔχων ἴσον. Adde Doctiss. d'Arnaudtium de Diis Paredris cap. 3. a quo Virgillii locum occupatum jam vidi,

3 AD HOMINES RENUNTIAVIT] Vid. Schol. Euripidis ad initium Orestae, & Didymum ad Odyss. T. v. 518. MUNCK. De causa hujus subplici dissentiant veteres. consule, quos laudat Cl. Burm. ad Ovidii VI. M. vs. 172. cum nostro Lactant. ad Statium I. Thebaid. vs. 246. ad VII. Theb. 51. & Philostrat. lib. III. cap. 25. de Apoll. Tyan. Plura dabit Davisius ad Ciceronem IV. Tusc. cap. 16.

4 AD INFEROS] Serv. ad AEn. I. 28. Apud semper in loco significat: ad & in loco & ad locum. Cicero: Decem fiscos ad senatorem quendam relictos. Item: Ad Marcum Leccam habitare velle te dixisti. MUNCK.

5 IN AQUAM MEDIA FINE CORPORIS STARE] Aqua MICYLL. Ne hic quidem opus est mutatione. In aquam est, pro in aqua. sicut c. 194. in quietem ei venit Apollo. At media fine per ellipsin, pro media fine tenus. Quanquam Schoppius in notis ad Sanctium p. m. 300. malit medii fine corporis. Ego nihil muto. SCHEFF. Servius ad AEn. VI. 603. In Eridano inferorum. de quo idem consulendus ad ejusdem Libr. vers. 659. Tollendus ex Hygini isto loco inutilis asteriscus. Vide quae notavi ad cap. 41. & de poenā Tantali ad Anton. Liberal. cap. 36. Quibus adde Schol. recent. ad Pind. Olymp. A. vs. 97. Fulgentius. in hac fabulā lib. II. cap. 18. eadem utitur constructione: Tantalum dicunt in lacum infernum depositum. Ita habet MS. Leid. non lacu inferno, ut edidit Commel. De Eridano inferorum quod ait Servius, in memoriam mihi revocat verba Scaligeri ad Manilium p. 58. Ἡερδανὸν αὐτὸν & Ρόδανδον confundebant vetustissimi illi, ut Italiam & Galliam. Hanc καὶ ἔχρησιν invenies apud Apollonium Rhodium. Quin etiam Ρόδανδον apud inferos collocat Homerus. Eadem ad Harpocratonem p. 393. notavit Maussiacus. Respexerunt versum 576. Iliad. Σ. Πὰρ ποταμὸν κελεύδοντα, καὶ Ρόδανδον δονακῆα. Ad quem vide annotata Eustathii & Didymi. MUNCK.

6 MEDIA FINE CORPORIS] Hoc esset, usque ad medium corpus. At Schol. Pindari, μέγας τῷ πάγων. Vellejus II. lib. c. 118. In mediis finibus Germaniae exercitui praesse. Quem locum nobis subjecit Nob. Heinsius. Noster Astron. III. 112. IV. 2. Genium fine, & fine totius

rami vento moti recedunt. Item ¹⁰ faxum super caput ejus ingens pendet, quod semper timet, ne super se ruat.

LXXXIII. *Pelops.*

PELOPS Tantali & ¹¹ Diones Atlantis filiae filius, cum esset ¹² in epulis deorum ¹³ à Tantalò caesus, ¹⁴ brachium ejus Ceres consumpsit; qui ¹⁵ à deo-

tius veli. MUNCK. Nob. Heinsius ad Ovidii lib. x. Met. vf. 536. legit *medii fine corporis*, recte.

7 SEMPERQUE SITIRE] Unde proverbium, quod refert Pind. Scholiastes, *Τανταλὸς δίψα*. Non inscite Fulgentius lib. ii. cap. 18. *Ita se illi unda fahax praebet, ut sitiatur: ita se poma ingerunt, ut esuriant*. De pomis idem: *Poma quoque fugitivis cinerescentia tactibus facie tenus apparent*. Initur ergo habuerunt pomi Sodomorum, de quo Solinus cap. 48. MUNCK. Vid. Cic. i. Tusc. qu. 5. Tibull. lib. i. El. 3. vf. 77.

Tantalus est illic, & circum stagna, sed acrem Jam jam poturi deserit unda sitim.

Ubi v. Broukh. Schol. Euripidis in Oreste vs. 4. inter veteres non convenire docet, ubi poenas dederit Tantalus. Vide eund. ad vf. 1.

8 ET CUM] Mallem, *at cum*. SCHEFF.

9 ITEM PENDENT] *Item pendere sequi debuisset*. Vide notas ad cap. 3. Sed à glossa haec esse, ut & sequentia, suspicor. MUNCK.

10 SAXUM] Montem alii faciunt, & Σάπιλον appellant. Vide Liberal. cap. 36. & quae ad illud notavi. Ἡ Σάπιλος est Pindaro. Τὸ Σάπιλον ejus Scholiastae. Ὁ Σάπιλος Antonino, Luciano, & Pausaniae. Sed urbs jam eâ voce denotatur, jam mons. *Τανταλὸς λίθον* eleganter impendentis belli metum appellat Pindar. Isthm. H. vf. 21. Adde Suid. Prov. à Schotto collect. Cent. xiii. 9. MUNCK. Scholiastes Sophoclis in Antigone vf. 136. *πῶς Σάπιλον* dixit, τὰ Ταντάλων ἢ Σάπιλος ἐπικατεστέφθη. & Eurip. Iphig. in Aulide vf. 952. Ἡ Σάπιλος ἔσται πόλις ὀλισμὰ βαρβάρων, Ὅθεν πεφύκασ' οἱ στρατηλάται γένος. Saxum fuisse super Tantali caput pendens docent Plutarchus de Superstit. T. ii. pag. 170. Schol. Euripidis in Oreste vf. 982.

Ad C A P. LXXXIII.

11 DIONES] Apostol. Cent. xviii. 7. matrem Pelopis *Euprytonem* vocat. A quo multum abit Euripid. Schol. ad Orest. vf. 11. Ἐξ Εὐρυπρυτονείης

τὸ Τάνταλον, ἢ Κλυτίας τὸ Ἀμφιδάμαντος, ὡς ἰσορεῖ Φερεικίδης, ὁ Τάνταλος ἐβλήθη τὸ Πέλοπα. Et inde forte *notum* dixit Lactant. Argum. vi. Metam. fab. 6. Tzetz. autem in Lycophr. *Euryanassam* Pactoli filiam ejus matrem facit p. 15. Edit. Steph. Atque ita quoque Euripidis interpretes ad laudatae modo fabulae vf. 5. unde sua hausit magna ex parte Apostolius. MUNCK. Vide ad fab. 82.

12 IN EPULIS DEORUM] pro, *in epulas, ad epulas*. Ita liquet ex fabula, quam cum aliis & Pindarus proponit. SCHEFF.

13 A TANTALO CAESUS] Serv. ad Georg. iii. v. 7. *Tantalus pater Pelopis, volens Deorum tentare divinitatem, invitatis iis, filium suum epulandum apposuit*. MUNCK. Eadem leges apud Lactantium ad Statium i. Thebaid. vf. 230. qui lib. iv. Thebaid. vf. 591. *truncatum* Pelopem vocat.

14 BRACHIUM EJUS ABSUMPSIT] Lucianus *ὁ* Ὀρχησ. Καὶ ἡ Πέλοπος κρεουργία, καὶ ὁ ἐλεφάντιος ὤμος αὐτῆς. Ὀμοπλατῆον appellat Tzetzes in Lycophr. (vf. 152.) Ὀμοπλατῆον autem *armus & scapula* exponitur in Gloss. Vett. Celsus Lib. iii. cap. 2. Ὀμοπλατῆας interpretatur *ima ossa scapularum*. Latè ergo accipe τὸ brachium, ut etiam humerum complectatur. Costae eburneae meminit Plinius lib. xxviii. cap. 40. MUNCK. Schol. Pindari, qui ad Olymp. Od. i. vf. 38. fabulam refert totam, haec adnotat ad vf. 40. ὅτι τὸ Διμήτηρος τὸ ὈΜΟΠΛΑΤΗΝ αὐτῆς φαγῆσης κατ' ἀγνοίαν, ἘΛΕΦΑΝΤΙΝΟΣ ὈΜΟΣ ἐτίθη αὐτῇ ὡς αὐτῆς. Adde Serv. ad vi. AEn. vf. 603.

15 A DEOR. NUM. VIT. REC.] Hinc apud Eurip. Helen. vf. 395. Menelaus ad Pelopem dicit

Εἶθ' ὦ φίλες τόθ', ἥνικ' ἔρχομαι εἰς θεοὺς
Προδίδας ἐποικίς, ἐν θεοῖς λιπεῖν βίον.

Has epulas a Tantalò diis fuisse adpositas nequaquam credit Iphigenia apud Euripid. Iph. Taur. vf. 386.

— Ἐγὼ μὲν οὖν
τὰ Τανταλὸς θεοῖσιν ἐστιάματα
Ἀπίστω κρῖνα, παῖδες ἠοδῶνα βορᾶ.

Sua-

deorum numine vitam recepit; cui cum caetera membra, ut fuerant, coissent, humero non perpetuo, eburneum ejus loco Ceres aptavit.

LXXXIV. *Oenomaus.*

OENOMAEUS, Martis & Asteropes filiae filius, habuit in conjugio

Suavius eandem fere sententiam exprimit Tibullus lib. I. El. 4. vs. 58.

— Carmina ni sint,
Ex humero Pelopis non nituisset ebur.

Figmentum itaque hoc poeticum explicare conatus est Tzetzes ad Lycophron. Alexandr. vs. 152. nec non Servius ad Virgil. III. Georg. vs. 7. Pelopis posterius humerum eburneum hereditatis jure accepisse dicuntur. Vide Olear. ad Philostrati senioris lib. I. cap. 29. Iconum.

I HUMERO NON PERPETUO] Sed rupto & hiante, propter brachii absentiam. Simili modo *trabes perpetuas* dixit Caesar VI. Bell. Gall. SCHEFF. Volui antehac, non reperto. Nunc Cl. Schefferus fecit, ut nihil mutem. Explicat ille, corrupto & hiante propter brachii absentiam. Mallem, non continenter sequente, non continuo. Aberat enim humerus quoque. Schol. recent. in Pind. Olymp. A. Ἐμβολόν τις ἐν αὐτῷ εἰς λέσσηται, καὶ ὁλόκληρον αὐτὸς συμπήξαντες, ἐπεὶ ὁ ἄμμος ἀπῆν, ἐλεφάντινον ἀντέθηκαν. διὸ καὶ οἱ ἀπὸ Πέλοπος καὶ γόμφροι τοῦτον εἶχον τὸν ἄμμον. Vide Giphon. Indic. Lucret. in PERPETUUS. Ita & continens & continuum usurpant. Curt. v. cap. 1. Nec omnia continua sunt. Vell. II. 109. Continentes sylvae. Ovid. VIII. 988. Continuum diduxit humum. Isidor. Orig. XIV. 8. Continens terra perpetua. Curt. v. 3. Perpetuum dorsum in Perfidem excurrit. Hinc perpetuitas apud Quintil. Declam. I. Si vestigia parietis perpetuitate dirigeret. MUNCK.

Ad C A P. LXXXIV.

2 ET ASTEROPES] Deest nomen patris Asteropes. Scribo, Asteropes Atlantis filiae filius. Astron. II. 21. ubi de Atlantis filiabus agit: Martem autem ex Asterope Oenomaum procreasse. Aliter illi, de quibus Serv. ad AEn. VIII. 130. Alii ita tradunt, Steropes & Atlantis filios Oenomaum & Majam fuisse, Oenomai Ippodamiam filiam, unde Atreus natus. Sed cum Hyg. facit Hom. Schol. Iliad. Σ. 486. Στερόπης συγγενέσθαι Ἀρδί, ὡς Οἰνόμαος. Tzetzes in Lycophr. p. 29. Edit.

Steph. Πλήϊονος καὶ Ἀτλαντίου πατρὸς θυγατέρες, ὡς μία Στερόπη. Στερόπης καὶ Ὑπερόχης, ἢ Ἀρπίνης τὸ Ἀσπασὶ θυγατρὸς καὶ Ἀρεῖ, Οἰνόμαος. Οἰνομάας. ἢ Ἰπποδάμεια. Sterope autem eadem, quae Asterope, ut demonstro ad cap. 183. & 192. In alia omnia abit Apollodorus Lib. III. Steropen Atlantidis ab Oenomaio ipso dictam scribens. Quod traditum fuisse à quibusdam nec Nostrum fugit Astron. II. 21. Adeo difficulter se cum fabulis conciliat certitudo. Caeterum matrem Oenomai Pind. Schol. ad Olymp. XIII. cum Isacio Harpinam facit. Apollon. Interpres ad Lib. I. vs. 752. dubitat. Ὁ γὰρ, inquit Οἰνόμαος Ἀρεως ἀνὴρ παῖς καὶ Ἀρπίνης τὸ Ἀσπασὶ, ἢ Εὐρυθόης τὸ Δαναῦ. Vide sis apud eum sequentia, in quibus hanc fabulam exequitur. Harpinam nominat quoque Diodorus Lib. IV. Eurythoam autem Danaï filiam Oenomai conjugem facit Tzetzes p. 31. MUNCK. Harpinnam Oenomai matrem adpellat Pausanias Lib. V. cap. 21. Οἰκίσται δὲ Οἰνόμαον πρὸ πόλιν (Ἀρπίνην) καὶ θείου τὸ ὄνομα ἀπὸ τῆς μητρὸς λέγουσιν ἈΡΠΙΝΝΗΣ, quo nomine altera ex Oenomai equabus adpellata fuit, ut Apollonii Scholiastes I. I. dicit. αἱ δὲ Οἰνομάας ἵπποι, ΨΙΛΛΑ, καὶ ἈΡΠΙΝΝΑ ut etiam in Tzetze ad Lycophron vs. 166. pro ψύλλα καὶ Ἀρπιννα legendum. Si ut urbem, ita equam hanc a matre sua adpellaverit Oenomaus, in eodem hoc Scholiaste pro ἈΡΠΙΝΝΗΣ, ἈΡΠΙΝΝΗΣ legendum est. Consule de Harpinna Oenomai matre P. Leopardum lib. VIII. Emend. cap. 16. Verum Meziriacus ad Ovidii Epist. VIII. Heroid. pag. 343. legit hic Oenomaus Martis & Steropes Atlantis filiae filius. Martis filius vocatur a Lactantio ad Statii II. Thebaid. vs. 166. Atalantae pater vocatur ad VII. Theb. vs. 416.

3 HIPPODAMIAM] Hippodamen nominat Virgil. III. Georg. 7. Sed bene Servius: Graeca, quae in ἦ exeunt, plerumque ipsum ἦ in ΙΑ solvunt, ut Hippodame, Hippodamia. Ionum est illa terminatio. Eustath. ad Dionys. p. 26. Ὡς περὶ Ὑψιπύλη, Ὑψιπύλεια, Ἀπάμνη Ἀπάμεια, Πάμελόων Πάμελόπεια, Λαοδίκη Λαοδίκεια, Ἐρήμη Ἐρήμεια, Κολώνη Κολώνεια. ἔτω καὶ Εὐρώπη Εὐρώπεια. ὁ γὰρ σχηματικῶς Ἰώνων. Adde notata superius in Geneal. ad vocem Cymothoëa. MUNCK.

gio Euareten Acrisii filiam, ex qua procreavit ³ Hippodamiam virginem eximiae formae, quam nulli ideo dabat in conjugium, ⁴ quod sibi responsum fuit, à genero ⁵ mortem cavere. Itaque cum complures eam peterent in conjugium, ⁶ simultatem constituit, se ei daturum, ⁷ qui secum ⁸ quadrigis certasset, ⁹ victorque exisset, (quod is ¹⁰ equos Aquilone velociores habuit) victus autem interficeretur. ¹¹ Multis inter-

ter-

⁴ QUOD SIBI RESPONSUM FUIT] Hanc causam adducit etiam Apollon. Schol. At confarcinator Scholiorum recent. ad Pind. Olymp. A. Ἐρῶν, inquit, αὐτῆς Ἀφ' ἀκάδης παρεβολῶ. Quod firmat Lucianus in Charidemo. MUNCK.

⁵ MORTEM CAVERE] pro caveret, vel, ut caveret. Ita supra fab. 27. responsum fuit, ab Aëtae progenie mortem cavere. SCHEFF. Hellenismum relipere dixi ad cap. 27. MUNCK.

⁶ SIMULTATEM CONSTITUIT] H. e. legem, siue conditionem proposuit. Nuptiarum conditionem in re simili appellat Hist. Apollonii Tyrii interpres. Servius in hac fabulâ: Procos, inquit, filiae multos necavit, sub hac conditione provocatos ad curule certamen, ut aut victus traderet filiam, aut victor necaret. Sidon. carm. 14. Non hic OEnomai cruenta circo Audit pacta Pelops. Edictum dicitur Fulgentio Lib. 1. cap. 27. Adde quae notavi ad cap. 22. Festus Pauli in hac voce corruptus est, vel defectus potius: Simultas, id est, odium, dicta ex contrario, quia minime sint simul. Lege cum Leid. Cod. quia minime sunt odientes se simul. Supplendus idem in SILERE. Silere, inquit, tacere significat ficto verbo ab s litera, quae nota silentii est. Scribe ex Leid. Cod. Quae initium & nota silentii est. MUNCK.

⁷ QUI SECUM QUADRIGIS CERTASSET, VICTORQUE EXISSET, &c.] Exire notabili usu pro exire, evadere, saepius dixit Noster, nisi fraus ipsi facta a librariis fuerit. Fab. c. Tum dicitur draco inter eos exisse. Fab. cxxxiii. subito ex arena aries dicitur exisse. Fab. cclxxiv. qui in Chaldaea de mari exisse dicitur. & alibi. WOPKENS.

⁸ QUADRIGIS CERT.] Hinc & Pelopis victoriam ita depingit Menelaus apud Euripid. Helen. v. 393.

Ω τὰς ΤΕΘΡΙΨΠΩΝ Οἰνομάς Πίσαν κάτ' ἑλόντ' ἈΜΙΛΛΑΣ ἔκαμινθηίς ποτε.

Hic OEnomaus omnium regum φιλιππότατος vocatur a Plut. Quaest. Graec. Tom. 2. pag. 303. De hac fabula videndus Olearius ad Philostrati majoris. lib. 1. Iconum cap. 17. & cap. 30.

⁹ VICTORQUE EXISSET] hoc est, evasisset. Neque muto aliquid, cum utriusque locutionis eadem sit ratio. SCHEFF. Magis ex usu bonorum auctorum esset, extitisset, abiisset, vel discessisset. Sed exire pro evadere, quanquam diverso significato, usurpatum video etiam Vellejo lib. II. cap. 82. & Stat. IV. Theb. 601. Existis casus. MUNCK.

¹⁰ EQUOS AQUILONE VELOCIORES] Ὀύλλαν & Ἀρπινναν appellat Lycophron. p. 35. Usitatissima poëtis hyperbolica illa comparatio. Leonteus Anthol. lib. 1. sect. 33. num. 25. Πάλλας & Ἀρπιννὰς πρὸς ἴσα δρομῶν ἀνέμοις, Virg. AEn. XII. v. 84. Qui candore nives, anteirent cursibus auras. Qui versus expressus ex illo Homericō Iliad. K. 437. Ἀδρότεροι χιόνος, δέειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοῖοι. Ejusdem libri XII. v. 334. idem ille vatum Latiaris authentica: Ante notos Zephyrumque volant. Confer, quae in de Num. Praest. pag. 236. scripsit vir Amplissimus Spanhemius. Nec aliâ de causâ, quam ut velocitatem denotaret, Zephyro prognatos Achillis equos finxit Homerus Iliad. T. vel Aquilo & Ἀἰὼς inter eorum nomina apud veteres memorantur, vel ventorum nominibus cursores suos vocitavit Aëlius Verus, ut in ejus vitâ cap. 5. narrat Spartianus. MUNCK. Sic contra Boreae procellae equis similes dicuntur; v. Spanh. ad Call. H. Del. 65. & Zephyrus ipse dicitur ἰσχυρὸν ἐν ἔργῳ pro σφοδρῶς καὶ ἰσχυρῶς ἐξ ὕψους. Vide Schol. Eurip. Phoeniss. v. 220. unde Virgil. II. AEn. 416.

Adversi rupto ceu quondam turbine venti
Confligunt, Zephyrusque Notusque & lactur
EOIS
Eurus EQUIS.

Ubi frustra aquis reponi docebit Celeb. P. Burmannus. Hos vero equos Pelopi dederat Neptunus. Schol. Homeri Iliad. A. 38. Eisdem describunt Philostratus Senior lib. 1. Icon. cap. 17. & Junior Philostr. Icon. IX. per navim remis velisque armatam explicant Palaephatus cap. 30. & Tzetzes ad Lycophron. v. 156.

¹¹ MULTIS INTERFECTIS] Tredecim interfectis

X

terfectis, novissime Pelops Tantali filius cum venisset, & capita humana
 1 super valvas fixa vidisset, eorum, qui Hippodamiam in uxorem pe-
 tierant, 2 poenitere eum coepit, regis crudelitatem timens. Itaque
 3 Myrtilo aurigae ejus persuasit, regnumque ei dimidium pollicetur, si
 se adjuvaret: fide data, Myrtilus currum junxit, & 4 clavos in rotas non
 conjecit: itaque equis incitatis currum defectum Oenomai equi distraxe-
 runt. Pelops cum Hippodamia & Myrtilo domum victor cum rediret,
 5 cogi-

fectos memorat Pindarus, quorum nomina in-
 venies in Scholiis ad Olymp. A. (v. 127.)
 Schol. Apollon. ad lib. I. 752. Ἀνέλε τρεῖς καὶ
 δέκα, ὡς Πίνδαρος ἰσορῇ. Corruptus ergo in
 hac fabulâ Ifacius in Lycophron. qui pro γ
 exhibet β. Perperam quoque γαυροκλόνον Ὀινό-
 μαον excuderunt pro γαυροκλόνον. MUNCK.
 Tzetzes in hac fabula non est corruptus, Pello-
 pem enim, qui evasit, procis occisis non ad-
 numeravit, ut censet Celeb. P. Burm. ad Ovi-
 dii Ibin. v. 368. Sed de hisce procis non con-
 venit inter Mythographos. confer Philostratum
 seniore lib. I. Icon. cap. 17. cum Scholiaste
 Pindari, & Pausaniâ lib. VI. cap. 21. qui, si mea
 emendatio, quam in Obf. Miscell. vol. x. Tom.
 I. pag. 99. proposui, vera est, octodecim enu-
 merat. ubi & Crotalo forsan substitues Crotalu n e
 Pindari scholiis.

1 SUP. HALBAS] Sup. valvas. MICYLL. Ita re-
 posui pro halbas. Monuit id pridem Barthius, & an-
 te eum Micyllus. Nec mihi non venerat in men-
 tem, cum apud historiae Apollonii Tyrii interpre-
 tem, quem Symphosium esse censet Goldastus, le-
 gerem, *Quaestiones vero proponebat, dicens, si quis
 quaestiones meae nodum vel solutionem invenerit, fi-
 liam meam in matrimonium accipiet, alioqui decol-
 labitur. Plurimi undique Reges & Principes patriae
 propter incredibilem & inauditam puellae speciem,
 contemptâ morte, properabant. Et si quis forte pru-
 dentiâ literarum quaestiones solutionem invenisset,
 quasi nihil dixisset, decolabatur, & caput e-
 jus ad fastigia portae suspendebatur, ut advenien-
 tes imaginem viderent mortis & conturbarentur, ne
 ad talem conditionem venirent.* Pind. Schol. ad
 Isthm. od. IV. Ἰδὼς τὸ Ἀνελὸν φησι τὸ ξένον τὸ
 ἡπλομένων τοῖς κρανίοις ἐρέφει τὸ Πρωσεῖδαν ναόν.
 Τῆτο δ' ἰσορῇσι τὸ δέκα Διομήδην ποιεῖν. Βακχυ-
 λίδης δ' Ἐυλώον ἐπὶ τὸ Μαρσιώπης (Leg. Μαρσιώσης)
 μνησθέν. οἱ δ' Ὀινόμαον, ὡς Σοφοκλῆς. De Thra-
 cio Rege Diomede Ovid. IX. Heroid. 86. Non
 tibi Threiciis affixa penatibus ora, Non hominum
 pingues caede tacentur equae. MUNCK. Scholia-
 stes Lucani II. 164. Antaeus terrae filius, qui de-
 victorum capita postibus adfigebat. De Lyco Mar-
 tis filio ab Hercule occiso refert haec Schol.

Pindari Olymp. Od. X. v. 19. ἀπεκαρτέμει τὰς
 παρὶόντας, ναὸν πρὸ Ἀπόλλωνι βελόμηνον ἐν τῷ κεφα-
 λῶν οἰκοδομήσας. De hoc Oenomai more Celeb.
 P. Burm. ad Ovidii Ibin. v. 368.

2 POENITERE EUM COEPIT] Barthius τὸ eum
 delet, me invito. Sic enim & Cicero VIII.
 Attic. ep. 5. Solet eum, cum aliquid furiose fecit,
 poenitere. SCHEFF. Cur τὸ eum excludi velit Bar-
 thius, causam non video. Vossio certè istam
 conjecturam neutiquam probaverit, ut cui La-
 tinum vix videatur poenitere pro poenitudine du-
 ci. Apulejus tamen Metam. lib. V. Cum coeperis
 fero poenitere. Vetus Interpres Siracidae cap.
 XLVIII. 16. Non poenituit populus. Reperitur
 etiam bis apud Justin. lib. XI. 3. & XXXVII.
 10. MUNCK.

3 MYRTILO] Filius hic erat Mercurii ex
 Phaethusâ unâ de filiabus Danaï, vel Myrtone
 Amazone, ut alii volunt. Vid. Schol. Apollon.
 I. 752. Quosdam Jovis & Clymenes fuisse filium
 tradere annotat Schol. Eurip. ad Orest. vers.
 1002. Adde not. ad cap. 224. MUNCK. Oenomai
 auriga Hippodamus vocatur a Lact. ad Statii
 VI. Theb. 336. qui Oenomai filius vocatur ab
 Eodem ad v. 436. Pelopis auriga fuerat Cel-
 las. Vide Theon. ad Aratum pag. 21. Cillus ve-
 ro idem nominatur a Schol. Homeri Iliad.
 A. 38. qui post mortem Pelopi cum Oenomaο
 certanti adfuisse memoratur. Myrtilum Mer-
 curii etiam filium vocat Lact. ad Statii IV.
 Theb. 306.

4 CLAVOS IN ROTAS NON CONJECIT] Quos-
 clavos hic Hyginus, ἐμβόλους appellat Hom. Schol.
 ad Iliad. B. 104. ἔλως Tzetzes. πασσαλίσκος Eu-
 stath. ad Iliad. p. 139. Edit. Bas. πειρίνας Par-
 thenius Affect. Amat. cap. 6. ubi simile habes
 exemplum. Quidam clavos illos ex cerâ fuisse
 factos tradidere. Vide Schol. Apollon. &
 Lycophr. locis modo adductis. Sidon. Carm. 2.
 Natae quem fraude cadentem Cereâ destituit, reso-
 lutis axibus, obex. MUNCK. Lactantius ad Statii
 IV. Theb. 244. de Oenomai fabula disputans
 haec adnotat, ingenio, ut diximus, Myrtili, qui cor-
 ruptus rotam cera conjunxerat. & ad VI. Theb.
 v. 283.

⁵ cogitavit sibi obprobrium futurum, & Myrtilo fidem praestare noluit, eumque in mare praecipitavit: à quo ⁶ Myrtoum pelagus est adpellatum. Hippodamiam in patriam ⁷ adduxit suam, ⁸ quod Peloponnesum adpellatur. ibi ex Hippodamia procreavit ⁹ Hippalcum, ¹⁰ Atreum, Thye-
sten.

LXXXV.

⁵ COGITAVIT SIBI OPPROBRIUM FUTURUM] Aliam necis causam affert Sophoclis Scholiast. ad Elect. vers. 505. Καθ' ὁδὸν, inquit, καὶ λαβὼν αὐτὸν ἀπειρόντα πρὸς τὸ φιλήσαι αὐτὸν, ἔριψεν εἰς θάλασσαν. Schol. Homeri; quod falso ab Hippodamia de petito concubitu accusatus fuisset. Schol. Horat. ad lib. i. od. i. Quem, quod peteret ex pacto uxoris ipsius Hippodamiae primum osculum, in pelagus praecipitavit. MUNCK. Schol. Euripidis in Oreste vs. 993. ἀνέλε ὃ τ' Μυρτίλον, ἀποδοκῆσας καὶ αὐτὸς ὁμοίως ὅπ' αὐτῆς παραδοθήσεται ἵνα μὴ ἐξείπωι, ὅτι αὐτὸς ἐνέκησε, καὶ ὁ Πέλοψ. οἶδε ὅτι μετὰ τῷ Νέκλῳ ὡς φίλον συγκαταβόμῃ τ' Μυρτίλον, ἐξεδίφρευσε ζηλοτυπήσας εἰς Ἱπποδάμειαν. Tzetzes ad Lycophron. vs. 156. p. m. 21. revera Myrtilum Hippodamiae petiisse concubitum & ideo in mare fuisse dejectum docet.

⁶ MYRTOUM PELAGUS] Schol. Euripidis in Oreste vs. 982. καὶ τὸ πέλαγος ῥίψας τ' Μυρτίλον; δηλονότι, πρὸς τοῖς ἀγριαλοῖς τ' θαλασσίαν σάλαν τῇ Γεραιῇ. ad vs. 990. ἀπαθήσας αὐτὸν κατ' ἐκείνον τ' τόπον τ' θαλάσσης, ἔθα Γεραιῶς εἰς ἀκρατήριον τ' Εὐβοίας (de quo Schol. Apollonii Rhodii lib. III. vs. 12. 13. & Schol. Aristophanis in Equit. vs. 558.) ὅθεν τ' πέλαγος ἐκεί-
¹⁰ τ' Εὐβοίας πῶς ἰππονομίαν εἰληφεῖ. Vide Eund. ad vs. 993, item Tzetzem ad Lycophron. vs. 156. p. 21. Edit. Ox. Aliam vero nominis originem praefert Pausanias lib. VIII. cap. 14. Quanto hoc Pelopi ejusque liberis consliterit, docebit Lactantius ad Statii iv Theb. 306.

⁷ ADDUXIT] Et heic abduxit legendum. Propert. i. El. 2. Avecta externis Hippodamia rotis. Quintil. Declam. XIV. Homo ab omnibus gaudiis in contubernium doloris adductus. Ita quidem & Colonienf. anni 1521. Sed legendum utique abductus, ut Paris. habet Colinaei. MUNCK.

⁸ QUOD PELOPONNESUM APPELLATUR] Vix haec esse credo Hygini nostri, & puto delenda. SCHEFF. Merito de glossa haec suspicit Cl. Schefferus. De variis nominibus Peloponnesi consulendus Hom. Schol. ad Il. A. vs. 30. Si retinere tamen quis malit, adducere possit Isidorum lib. XIV. 6. Haec primum à temperie coeli Macaronesium sive Μακάρων νῆος appellata est. Quo

loco similiter neutro genere dictum Macaronesium vides. Sic Pentateuchum, apud eundem lib. VI. cap. 1. Thesaurum apud Fulgentium. Baptisimum apud Cyprian. aliaque apud alios habes, de quibus egi ad cap. 3. Addenda illis haec veteris interpretis Cosmogr. Anonymi à Godofr. ed. p. 37. Post hanc est Hellespontum. 39. Inde Oceanum esse dicitur. MUNCK. A Pindaro Olymp. i. vs. 38. Πελοπὸς ἀπειρία, sive ut in Mss. teste Vet. Scholiaste ἑπωικία adpellatur. Apriam prius dictam esse ab Homero adnotat etiam Schol. Thucydidis lib. i. cap. 9. n. 62. Ab Api hoc nomen esse adeptam docet Apollodorus libro secundo paullo post initium p. m. 72. Tzetzes quoque ad Lycophron. vs. 178. & Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 414. Ab eodem heroe Peloponnesios Ἀπειδανεῖς dictos confirmat Schol. Apoll. Rhod. lib. IV. vs. 263. Adde Munck. ad Hygin. fab. 145. ubi de ipso heroe agit. Idem Apoll. Rhod. Schol. ad lib. i. Argon. vs. 14. ab Homero Ἀχαικὸν Ἀργὸν nuncupatum esse observat. & ad vs. 1024. Pelasgiam olim vocatam fuisse refert. De hac insula consule Eustath. ad Dionys. Perieg. vs. 403. Strabo lib. VII. pag. 494.

⁹ HIPPALCUM, ATREUM] Pro hoc posteriore scribendum Letreum, ex Pausaniae Eliacis II. pro priore Hippalmum, de quo supra f. 14. videtur. Sed Atreus Pelopis filius nominatur etiam Apollodoro lib. II. SCHEFF. Vel Hippalcum ex Schol. Pind. vel Hippalmum ex Apollodoro & Apostolio videri posset legendum. Sed optimum est Hippalcimum. Vide Notas ad cap. 14. & 97. MUNCK.

¹⁰ ATREUM] Letreum ex Pausania scribi jubet Cl. Schefferus. non accedo. Vide cap. 85. & 86. Cum nostro inter Pelopis filios etiam Atreum numerant Apollodorus, Apostolius, Servius, Scholiastae Pindari & Euripidis, alique. MUNCK. Ipse Euripides Helen. vs. 398. Atreum hujus Pelopis filium fuisse docet, nec non Sophocles in Ajace vs. 1309. Adde Schol. Thucyd. lib. i. cap. 9. l. 70. Schol. Euripidis in Oreste vs. 990. Lactant. ad Statii iv. Theb. 306. & Meziriac. ad Ovidii Epist. VIII. Heroid. pag. 253.

LXXXV. *Chrysippus.*

LAIUS Labdaci filius Chrysippum & Pelopis filium nothum propter formae dignitatem Nemeae ludis rapuit. quem ab eo Pelops bello recuperavit. hunc Atreus & Thyestes matris Hippodamiae impulsu interfecerunt. Pelops cum Hippodamiam argueret, ipsa se interfecit.

LXXXVI. *Pelopidae.*

THYESTES Pelopis & Hippodamiae filius, quod cum & AEROPA Atrei uxore concubuit, à fratre Atreo de regno est ejectus. At is Atrei filium Plisthenem, quem pro suo educaverat, ad Atreum interficiendum misit: quem Atreus credens fratris filium esse, imprudens filium suum occidit.

LXXXVII.

Ad C A P. LXXXV.

[PELOPIS FILIUM NATUM] Barthius ex Ms. suo legit *nothum*, quod non displicet. SCHEFF. Merito lectionem MS. Barthiani *Notum* probat Cl. Schefferus. Natus enim Chrysippus, ut quidam voluerunt, non ex uxore ejus Hippodamiâ, sed Aftyoehe nymphâ, ut refert Pind. Schol. ad Olymp. A. (vf. 144.) Apostolius disertim Cent. xviii. 7. Καὶ ἐκ τῆς Ἀξίόχης νόθου Χρύσιππον. Idem totidem verbis apud Schol. Euripid. ad Orest. vers. 5. à quo eadem ferme, quae heic ab Hygino, referuntur, invenies, ut & apud Tzetzen Chil. i. 18. Festus: *Nothum Graeci natum ex uxore non legitima dicunt, qui apud nos spurio patre natus est.* Leid. Cod. *natus dicitur.* Idem vitium visum mihi aliquando infuisse lib. ii. Astron. cap. 25. *Heu, heu genus hominum * natum.* Tollebam asteriscum, & legebam, *nothum* h. e. degener & adulterinum. Germanicus: *Patrum soboles oblita priorum, Degeneres quae habuit, semperque habitura minores.* Solinus de elephantis cap. 38. *Duo eorum sunt genera: nobiliores indicat magnitudo, minores notbos vocant.* Non dissimiliter *adultera* dixit Prudentius pro corruptis. Sed vera lectio est, *aeneum genus hominum natum.* Vide quae ibi annotavimus. MUNCK. Chrysippum ex Pelope & Nympha Danaide natum docet Plutarchus Parall. T. ii. p. 313.

[2 FORMAE DIGNITATEM] H. e. singularem eminentiam. Quod vulgo docent Grammatici, *dignitatem* virorum esse, *venustatem* mulierum id non curat Hyginus noster. Cap. 78. for-

mae dignitatem etiam Helenae tribuit, ut & Briseidi cap. 106. MUNCK. Cic. ii. de Invent. i. de Crotoniatis Heracleotem Zeuxin in palaestram ducentibus, *atque ei pueros ostenderunt multos, magna praeditos DIGNITATE*, deinde Horum, *inquiunt, sorores sunt apud nos virgines, quare, quae sint illae DIGNITATE, potes ex his suspicari.*

[3 INTERFECERUNT] Pisander apud Eurip. Scholiast. (vf. 1748.) in Phoenissis, ipsum praepudore intulisse sibi manus autumat. Confer Schol. Hom. ad Iliad. B. vf. 105. MUNCK. Scholiast. Thucydidis. lib. i. cap. 9. lih. 68. ab ipso Pelope patre interfectum Chrysippum docet. Soli Atreo hoc factum tribuit Schol. Euripidis in Oreste vf. 813. ipsi Hippodamiae hanc caedem adscribit Dositheus apud Plutarch. Parall. T. ii. p. 313. ideo a Pelope domo ac regno ejectam Hippodamiam addens.

Ad C A P. LXXXVI.

[4 AEROPA] Quia Graecis est Ἀερόπη, malim scribere *Aëropa*, ut scribitur apud Serv. ad AEn. x. 262. Sed *AEROPA* pro *Aëropa* uti videbis etiam Diestyn lib. i. Adhuc *AEROPAE* repraesentant etiam quaedam editiones Gellii lib. vii. cap. 3. Observavimus jam de isto genere superius *AEtos*, *Phaeton*, *AEta*, pro *Aëtus*, *Phaëton*, *AEëta*. Hinc *Erope* exararat librarius Argum. Laet. lib. xii. Met. fab. i. Etiam infr. cap. 97. *Prothoenor* invenies pro *Prothoenor*. Adde Not. ad Fulgent. lib. i. cap. 15. MUNCK. De poena, quam ab Aërope adultera sumsit Atreus, consule

LXXXVII. *Aegisthus.*

THYESTI Pelopis & Hippodamiae filio responsum fuit, quem ex filia sua Pelopia procreasset, eum fratris fore ultorem. ⁵ Quod cum audisset, ⁶ puer est natus, quem Pelopia exposuit: quem inventum pastores caprae subdiderunt ad nutriendum. Aegisthus est adpellatus, ideo quod ⁷ Graece capra aega adpellatur.

LXXXVIII. *Atreus.*

ATREUS Pelopis & Hippodamiae filius, cupiens à Thyeste fratre suo injurias exsequi, in gratiam cum eo rediit, & in regnum suum eum reduxit, filiosque ejus infantes ⁸ Tantalum & Plisthenem occidit, & ⁹ epulis Thyesti adposuit. qui cum vesceretur, Atreus imperavit brachia & ora puerorum adferri. Ob id scelus etiam sol ¹⁰ currum avertit. Thyestes

Criticos ad Sophocl. Ajace v. 1314. Hanc feminam male *Europam* vocat Lactant. ad Statii iv. Theb. 306.

Vide Interpr. ad Aelian. lib. xii. V. H. cap. 42. De hoc *Aegistho* & ejus matre Salvagn. ad Ovidii Ibin vi. 361.

Ad C A P. LXXXVII.

⁵ QUOD CUM AUDISSET.] Defectus ille locus Micyllo & Scheffero videtur. Barthius *τὸ αὐδίσset* exponit, *accepisset*, *ratum habuisset*. Sic fane Cicer. pro Marcello: *Sed tum id audirem, si tibi soli viveres*. Plinius Epist. 2. lib. II. *Non sum auditurus: non eram Romae &c.* Chrysol. Serm. 79. *Petrus foeminam non facile audit. Sed cur non potius ei rei obtemperasset, & obediisset?* ut I. A. 6. *Ne ego istam sapientiam non audiam.* Est omnino sic explicandus iste locus, quem neutiquam defectum esse credo: vel corrigendum, *cum accidisset*, vel, *cum ausus fuisset*. Serv. ad AEn. xi. 262. *Cum Thyestes post cognitum facinus requireret ultionem, ei Apollo respondit, posse alio scelere illius facinoris vindicem nancisci, scilicet si cum Pelopeia filia sua concumberet.* Quo facto, natus est Aegisthus, fatalis in geminam Atrei sobolem. Sed satius erit, ut nihil mutemus. Schol. in I. Theb. Stat. vers. 684. *Cum responsum accepisset Thyestes, aliter malorum remedium inveniri non posse, nisi cum Pelopeia filia concubisset, paruissetque responsis, natus est ex ea Aegisthus.* Est ergo audire heic obtemperare. Salvian. III. de Provid. *Si iussiones suas servi ex parte audiant, ex parte contemnant.* MUNCK.

⁶ PUER E. N.] Videtur abesse aliquid. MICYLL.

⁷ GRAECE CAPRA AEGA] αἴξ αἰγός. MICYLL.

Ad C A P. LXXXVIII.

⁸ TANTALUM & PLISTHENEM.] Ita & cap. 244. & 246. eos nominat. Sed filios Thyestae ab Atreo occisos Aglaum, Orchomenum, & Calaum appellat Schol. Eurip. ad Orest. v. 813. Atque ita etiam Tzetzes Chil. 1. 18. nisi quod pro Calao tertium nominat Callaeum. Plisthenes Atrei fuit filius, ut Hyginus ipse tradit cap. 86. & Schol. Eurip. ad Orest. v. 5. Schol. Horat. in Art. Poet. *Atreus autem filium fratris de eadem sua uxore natum interfectum epulandum patri apposuit.* Etiam Noster cum Servio cap. 258. unius tantum meminit. MUNCK. Sophocles Ajace v. 1311. de pluribus loquitur,

Ἀτρέϊα δ' ὅς αὖ σ' ἔσπειρε, δυοστέβεται,
Προθέειτ' ἀδελφῶν δέϊπνον οἰκείων τέκνων.

Lactantius ad Statii iv. Theb. 306. ab origine hanc fabulam repetit.

⁹ EPULIS APPOSUIT.] Cap. 45. 83. & 244. In epulis. MUNCK.

¹⁰ CURRUM AVERTIT.] Infr. cap. 258. *Quae sol, ne pollueretur, aufugit.* Schol. Eurip. Δι' αὖ δ' ἡλίου, μὴ σέβας τὸ παρόνομον, μίαν ἡμέραν ἐκ δυομῶν παρὸς εἰς διφροῦς. Vide notas ad cap. 258. MUNCK. Consule Columnam ad Ennii Thyest. pag. 273.

stes scelere nefario cognito, profugit ad regem Thesprotum, ubi lacus Avernus dicitur esse. Inde Sicyonem pervenit, ubi erat Pelopia filia Thyestis deposita. Ibi casu nocte cum ¹ Minervae sacrificaret, intervenit: qui timens, ne sacra contaminaret, in luco delituit. Pelopia autem cum choreas ducit, lapsa, vestem ² ex cruore pecudis inquinavit: quae dum ad flumen exit sanguinem abluere, tunicam maculatam deponit, ³ capite obducto ⁴ Thyestes e luco prosilivit, ⁵ & ea compressione gladium de vagina ei extraxit Pelopia, & rediens in templum, sub ⁶ acropodio Minervae abscondit. Postero die rogat regem Thyestes, ut se in patriam Lydiam remitteret. Interim sterilitas Mycenis frugum ac penuria oritur ob Atrei scelus. Ibi responsum est, ut Thyestem in regnum reduceret. Qui cum ad Thesprotum regemisset, aestimans Thyestem ibi morari, Pelopiam adspexit: & rogat Thesprotum, ut sibi Pelopiam in conjugium daret, quod putaret, eam Thesproti esse filiam. Thesprotus, ne qua suspicio esset, dat ei Pelopiam, quae jam conceptum ex patre Thyeste habebat Aegisthum. Quae cum ad Atreum venisset, parit Aegisthum: quem exposuit. At pastores caprae subposuerunt: quem Atreus iussit

¹ MINERVAE] forsan Colocasiae. Athenaeus lib. III. cap. I. ἐστὶ δ' ἐν Σικυῶνι ΚΟΛΟΚΑΣΙΑΣ Ἀθηνᾶς ἱερόν.

² EX CRUORE PECUDIS] Quomodo, pecudis, & quo fine pecus illud apud saltantem? Lego, pedis. Ceciderat, offenderat pedem, atque ita vulneraverat. SCHEFF. Cl. Schefferus pedis mallet. Nihil mutaverim. Pecudis enim nomine hostiam maculatam designare videtur. Sic apud Virg. Aen. v. 332. Nisus promus in ipso Concidit immundoque fimo sacroque cruore. MUNCK.

³ CAPITE OBDUCTO THYESTES] Distinctio haec vitiosa est. Scribe continuo, tunicam maculatam deponit capite obducto, Thyestes e luco prosilivit. Hoc vult, caput velasse sibi ipsi, dum exiit tunicam supra caput, plane sicut fit in nostris interulis lineis, quas exuimus supra caput. SCHEFF. Cujus? Pelopiae, ut censet Cl. Schefferus. Distinguit ergo: tunicam maculatam deponit capite obducto, Thyestes. Mihi verisimilius videtur, Thyesten obvolvisse caput, ne agnosceretur: unde illa inferius ait, se in compressione nocturna nescio cui eduxisse. MUNCK.

⁴ THYESTES E LUCO PROSILIVIT, ET EA COMPRESSIONE GLADIUM DE VAGINA EI EXTRAXIT PELOPIA.] Legerim. Et in compressione &c. WOPKENS.

⁵ ET EA COMPR.] Videtur & hic non nihil sententiae deesse. MICYLL. τὸ & delendum est, quod creavit syllaba postrema vocis

praecedentis. Deest autem nihil, praeter praepositionem in, ut fit & aliis locis. Mox plenè: se in compressione nocturna eduxisse. SCHEFF. Defecta haec esse Micyllo videntur. Vide ergo, an legi possit non infulse, & eam compressit. eā compressione &c. Videri certe possit similitudine syllabarum deceptus librarius partem omisisse. Cl. Schefferus tantum τὸ & expellit. Subaudiri itaque, ut liquet, vult ista, & eam compressit. Similem reticentiam animadvertas cap. 62. MUNCK.

⁶ ACROPODIO] Barthius exponit basin. Quid podium in templis sit, Vitruvius docet, recessus videlicet muri sub columnis. An acropodion recessus summus? SCHEFF.

⁷ AD SORTES TOLLENDAS] Cic. Div. cap. 41. De sortibus Praenestinis, quae hodie fortunae monitu tolluntur. Ampel. cap. de miraculis mundi. Unde est ad inferos descensus ad tollendas sortes. Quae loca suggessit nobis Doctiss. Jacob. Perizonius. In eadem re ἀναρπεῖν & ἀναρπεῖσθαι usitatum Graecis. Explicat uberius hanc phrasin Scaliger ad Tibull. lib. I. p. 110. Confer Etymol. magn. in Ἀνείλον. MUNCK. Sortes sunt responsa divina Phoebi. Vide Servium ad Virgil. lib. III. AEn. v. 376. ad IV. AEn. v. 346, 377. Perizonium ad Aelian. lib. XII. V. H. cap. 45. Hujus adpellationis ratio est κληρομαντεία, de qua consule Schol. Euripid. Hippol. v. 1057. Schol. Pindari O. Pyth. IV. v. 338. & Broukh. ad Tibull. lib. I. El. 3. v. 11. κληρομαντεία, for-

jussit perquiri, & pro suo educari. Interim Atreus mittit Agamemnonem & Menelaum filios ad quaerendum Thyestem; qui Delphos petierunt sciscitatum. Casu Thyestes eo venerat ⁷ ad sortes tollendas de ultione fratris. Comprehensus ab eis ad Atreum perducitur: quem Atreus in custodiam conjici jussit, Aegisthumque vocat, aestimans suum filium esse, & mittit eum ad Thyestem interficiendum. Thyestes cum vidisset Aegisthum, & gladium, quem Aegisthus gerebat, & cognovisset, quem in compressione perdiderat, interrogat Aegisthum, unde illum haberet. Ille respondit, matrem sibi Pelopiam dedisse: quam jubet ⁸ arcessiri. ⁹ cui respondit, se in compressione nocturna, ¹⁰ nescio cui, eduxisse, & ex ea compressione nocturna, Aegisthum concepisse. ¹¹ Tunc Pelopia gladium adripuit, simulans se agnoscere, & in pectus sibi detrulit. quem ¹² Aegisthus e pectore matris cruentum tenens, ad Atreum adtulit. Ille aestimans Thyestem interfectum, laetabatur: quem Aegisthus in littore facrificantem occidit, & cum patre Thyeste in regnum avitum redit.

LXXXIX.

sortes, vocabantur inde etiam tabellae vaticiniorum, ut explicat inl. Spanh. ad Callim. H. Pallad. vi. 123. p. 616. locum Euripidis laudatum.

8 ACCERSIRI] Agnosco inveteratum errorem, quo *accerſo* pro *arceſſo* dicunt. MUNCK. In textum recepi *arceſſiri*. Consule Cl. Oudendorp. ad J. Caesar lib. I. B. Gall. cap. 31. & quae notavi ad Nepot. Attic. cap. 21. n. 4.

9 CUI RESPONDIT] Nempe Pelopia. Multo apertior esset narratio, si legeretur, quae ei respondit. MUNCK.

10 NESCIO CUI] Haec in respectu ad orationem directam, quam habuit, ponuntur. Alius communiter dicendum erat *nescientem cui*, propter antecedens *se*. SCHEFF. Debuisset scribere, *nesciam cui*. & forte ita scripsit, nisi rectam orationem obliquae miscuit, ut facere videtur cap. 186. Quo in genere non parum peccavit Justinus, velut lib. xxii. 5. *Quibus omnibus, non sibi tantum in alios, sed & aliis in se sentient patere bella.* pro, *sensuros esse*. lib. xxxviii. 4. *Caeterum quia non id agitur, an liceat quiescere.* pro *non id agatur*. & post paulo: *Galorum autem nomen, quod semper Romanos terruit, pro terruerit.* Item: *Ac ne veteribus immoremur exemplis, pro immoraretur.* Cap. 5. *Raptam autem sibi victoriam ejus ab illis, quorum nihil est nisi bello quaesitum.* pro, *nihil sit, vel esset.* cap. 7. *Tantumque se avida expectat Asia, ut etiam vocibus*

vocet: adeo illis odium Romanorum incussit rapacitas proconsulum, sectio publicanorum, calumniae litium. Debebat scripsisse, *expectare Asiam*, &, *incussisse rapacitatem proconsulum, sectionem publicanorum, calumnias litium.* lib. ix. 2. *Qui nuncient Aethae, dum Byzantium obsidet, vovisse se statuum Herculi, ad quam in ostio Istri ponendam se venire, pacatum accessum ad religionem Dei petens* &c. pro, *petentem*. Utrum ipsi Justino ista sribligo sit tribuenda, an vero ejus librariis, Critici judicent. Nos ad Hyginum revertimur. Ut heic ille, ita Claudianus Mamertus in de Stat. Animae lib. 1. cap. 6. *Sed subjicis à nescio quibus.* & cap. 7. *Adjiciens testimonium sui, nescio cujus, auctoris.* Habet heic locum illa Minucii inveſtiva Octavio: *Dum Venerem promiscue spargitis, dum passim liberos seritis, dum etiam domus natos alienae misericordiae exponitis, necesse est in vestros recurrere, in filios inerrare.* MUNCK. Phaedrus iii. 9, 5. *E populo sic, NESCIO QUIS, ut fieri solet.* In proverbium abiit, V. Paterat. ad Propert. lib. 1. El. xi. vi. 7. Petron. Satyric. cap. 6. *Ab declinatione, NESCIO ex temporali CUFUS.*

11 TUNC PELOPIA GLADIUM] sine dubio hic desunt pluscula de confessione Thyestis, cum sine ea non intelligantur caetera, desitque causa, cur se interfecerit Pelopia. SCHEFF.

12 AEGISTHUS] Puto, hic abesse conjunctionem, vel pronomen. Etiam distinctio mala,

LXXXIX. *Laomedon.*

¹ NEPTUNUS & Apollo dicuntur Trojam muro cinxisse. His rex Laomedon vovit, quod regno suo pecoris eo anno natum esset, immolaturum. Id votum avaritia fefellit. ² Alii dicunt, parum eum promississe. Ob eam rem Neptunus cetum misit, qui Trojam vexaret. Ob quam causam rex ad Apollinem misit consultum. Apollo iratus ita respondit: si Trojanorum virgines ³ ceto religatae fuissent, finem pestilentiae futuram. Cum complures consumptae essent & ⁴ Hesione fors exisset, & petris religata esset, ⁵ Hercules & Telamon, cum Colchos Argonautae irent, eodem venerunt, & cetum interfecerunt, Hesio-

nam & hic, & supra, post *exposuit*, scribendum punctum. SCHEFF.

Ad C A P. LXXXIX.

¹ NEPTUNUS ET APOLLO.] Vide Philostrat. cap. xi. Heroic. §. 3. & ibi Olear. & Philostr. Junior. Icon. 10. Hinc Neptunus *τεχνοποιός* dicitur. Vide Tzetz. ad Lycophron. v. 617. De Apolline urbium conditore Serv. ad Virgil. iv. AEn. v. 58. & Spanh. ad Callim. H. Apoll. v. 55, 56, 57. De fabula Meziriac. ad Ovidii v. Epist. Heroid. p. 449, 450.

² ALII DICUNT PARUM EUM PROMISSISSE.] Ms. Barthianus habet *aurum*. Quaerat aliquis, quale, quantum? Sic enim indefinite promittere non potuit. neque ex superioribus colligitur. Non enim, *quantum eo anno natum esset*, huc potest trahi, cum ibi non nascatur aurum. Manet itaque corruptus locus. Imo videri possunt ista verba ne Hygini quidem esse, verum alterius, quippe quae sint posita non suo loco, cum post vocem *immolaturum* collocari debuerint. SCHEFF. Barth. ad Stat. Tom. ii. pag. 232. *aurum*. Quod convenit cum verbis Ovidii Met. xi. 203. *Mortalem induitur formam, Phrygioque tyranno AEdificat muros, pacto pro moenibus auro*. Lactant. *Pactum aurum Laomedon negavit*. Ego antequam in illos Barthii commentarios incidissem, conjectaveram, *pecuniam certam promississe*, ex Servio ad AEn. ii. 610. *Hoc autem habet fabula, quod Neptunus cum Apolline Trojae fabricati sint muros. Sed constat Laomedontem diis certam vovisse pecuniam ad sacra facienda*. Illust. Heinsio scriptum fuisse videtur, *non parum auri promississe*. Conjungit diversas opiniones, ut cum cap. 14. & 28. tum aliis locis factum. Caeterum haec verba post *et immolatum esse* collocanda recte vidit Cl. Schefferus. MUNCK. Consule Celeb. P. Burm. ad Ovid.

lib. xi. Met. v. 204. Totam hanc fabulam referunt Tzetzes ad Lycophron. v. 34. & Servius ad viii. AEn. 157. Herodotus adsentitur Anonymo de Incredibilibus, quem Celeb. P. Burm. citavit, nempe Laomedontem pecuniam ex templo Neptuni & Apollinis subfuratum absumpsisse ad muri exstructionem. consule Tzetzen ad Lycophron. v. 522.

³ CETO RELIGATAE.] id est, *pro ceto*, & in pabulum ipsius. Nam alias ad petram religari solebant, ut mox indicatur. SCHEFF.

⁴ HESIONAE FORS EXISSET.] Legendum est, *fors exisset*, forte namque sumebantur electae. Cicero ad Att. *cum de consularibus mea prima fors exisset*. SCHEFF. Quod antehac conjectavi, *Hesione fors exisset*, id ideo nunc magis placet, quod & Cl. Scheffero placere videam. Hor. ii. 3. *Omnes eodem cogimur, omnium Versatur urna ferius, ocyus Sors exitura*. Diodorus lib. iv. p. 246. *Universis igitur sortis judicio subjectis, regiae filiae Hesiones nomen exivit*. Possis etiam non male legere, *Hesionem fors expetisset*. Vide Serv. ad AEn. iii. 3. Apollod. lib. ii. pag. 98. Sed priorem conjecturam praefero. MUNCK. Male Vossius ad Val. Flacc. ii, 480. legit *Hesionem fors exemisset*.

⁵ HERCULES ET TELAMON.] Perpetuus fere Herculis socius fuit Telamon. Consule Schol. Apoll. Rh. l. i. Arg. v. 1289. Schol. Pind. O. Nem. iii. vs. 61. & ad O. Isthm. vi. v. 38. item Tzetz. ad Lycophron. v. 469. De Ceto hoc ab Hercule occiso Schol. Pind. O. Nem. i. v. 95.

⁵ EQUOS.] Immortales illos, quos Troi pro Ganymede dederat Jupiter. Hom. Iliad. x. 145. Apollod. lib. ii. pag. 99. Tzetzes ad Lycophr. p. 92. ed. Steph. MUNCK. Tzetzen adde ad Lycophron. 523.

⁶ QUOD ET IPSUM FRAUDAVIT.] Mortales equos loco immortalium dedisse Herculi apud Homeri Scholiasten tradit Hellanicus. *Fraudare* est heic *δωρεσθην*. Caesar B. C. *Fraudavit stipendium*

Hesionenque patri, pactis legibus, reddunt, ut cum inde rediissent, secum in patriam eam abducerent, & ⁶ equos, qui super aquas & aristas ambulabant. ⁷ Quod & ipsum Laomedon fraudavit, neque Hesionen reddere voluit. Itaque Hercules ⁸ ad eos navibus comparatis, ut Trojam expugnaret, venit, & Laomedontem necavit, & ⁹ Podarci filio ejus infanti regnum dedit, qui postea Priamus est adpellatus, *ὁπὸ τῆς πριάδαυ*. Hesionem reciperatam Telamoni concessit in conjugium, ex qua natus est Teucer.

XC. ¹⁰ Priami filii & filiae, numero 54.

HECTOR, Deiphobus, ¹¹ Cebriones, Polydorus, Helenus, Alexander,

dium militum. Justin. XLIII. 1. Propter fraudatas Laviniae nuptias. Vetus interpres Siracidae cap. 4. vers. 1. *Eleemosynam pauperis ne fraudes*. Gr. habet, *τὴν ζωὴν τῆς πτωχῆς μὴ ἀποστερήσης*. Sic defraudare pro diminuire apud Aufon. epist. 3. & 21. Deponentialiter, si sanus est locus, Chrysologus Sermon. L. *Sicut furem lucerna prodit; ita sol eos, qui fraudantur, accusat*. MUNCK. Adde Davif. & Oudendorp. ad J. Caesar. lib. III. B. Civ. cap. 59. De historia vide Philostrat. Heroic. cap. XI. §. 1.

⁷ AD EOS NAVIBUS] Illud, eos, vitiosum est, natum ex literis, numerum navium exhibentibus. SCHEFF. Quid si scribas? Ob eos, hoc est, equos illos & Hesionen. vel ad eum i. e. contra Laomedontem. Sed nihil forte mutandum. Ad pro Ob usurpasse interdum veteres ostendi ad cap. 45. Cl. Schefferus arbitratur illud eos natum ex literis numerum navium exhibentibus. VI. eas alii, alii XIX. fuisse volunt. Ita fluctuabamur, cum veram, opinor, scripturam eruit Nob. Heinsius, ad hoc. MUNCK. Socius ejus expeditionis fuit Deinachus Eleonis filius. Naves, quas comparavit, videntur fuisse sex. Plut. Quæst. Graec. T. 2. p. 301, 304. sed de earum numero parum constat inter veteres. V. Simsonii Chronicon A. M. 2777. Fabulam hanc etiam alio modo narrat Lactant. ad Statii 1. Achill. vs. 21. & ad II. Achill. vs. 196.

⁹ PODACI] Legendum est Podarci ex Apollodori lib. III. SCHEFF. Atqui Graece Πωδάρις appellatur. Scribe ergo Podarci. Vide Apollod. lib. II. pag. III. Tzetzes ad Lycophr. pag. 62. Τότε ὃ Ἡρακλῆς καὶ Ἡσίονη χαίρεται, οἱ ἀνδρὶ τῷ ἀρχιμαλάτῳ ἀνήσασθαι. ἢ ὃ τὴν ἑαυτῆς δῶσα καλύπτειν τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς Πωδάρικῳ ἐπερίειλε, ὅθεν ἐκλήθη καὶ Πείραμος. Eadem habes apud Eustath. ad Iliad. A. pag. 21. ed. Bas. Paulo aliter Servius ad AEn. I. 623. Tunc Hercules Priamum quoque redemptum à vicinis hostibus in paterno regno locavit. Unde & Priamus dictus est *ὁπὸ τῆς*

πείραμος, em. Corrupta multipliciter sunt, quae deinde subjungit, Caeterum quae de liberata dicunt Hesiona &c. Legendum ibi in seqq. Quod Tecmessam concubinam; vel ejus & fratris filium Eurysacen ad avum &c. MUNCK. Adde Tzetzen ad Lycophron. vs. 335, 337.

Ad C A P. XC.

IO PRIAMI FILII ET FILIAE] Dares: *Ilium petit cum Hecuba uxore & liberis, Hectore, Alexandro, Deiphobo, Heleno, Troilo, Andromacha, Cassandra, Polyxena. Nam erant & alii filii ex concubinis nati.* Praeter hos ex Hecuba natos vult Apollodorus lib. III. p. 182. Pammonem, Politen, Antiphum, Hipponoum, Polydorum, Creusam, & Laodicen. Tzetzes Chl. VII. 135. ex Hecuba suscepisse eum scribit *τέκνα συνείη καὶ δέκα*. MUNCK. De Hecubae liberis consule Schol. Theocriti Idyll. xv. vs. 139. qui ex Homero docet modo novemdecim filios fuisse; Theocritus de Viginti canit filiis. Melanippum & Idaeum Priami filios vocat Ptolem. Hephaestio lib. v. apud Photium pag. 483. Hektor fuit natu maximus filius, ut docent Herodotus lib. II. cap. 120. Apollodorus lib. III. p. m. 225. Polydorus natu minimus, ut ipse Euripid. Hecub. vs. 13, 1132. Consule & Ciofan. ad Ovid. lib. XIII. Met. vs. 529. ubi de Priami liberorum omnium numero plura disces. Euripides vocat Priamum quinquaginta liberorum patrem in Troad. 135. Tzetzes ad Lycophron. vs. 12, 32. dum stirpem Aeneae refert, Priami liberos memorare coactus, ait Πείραμος (γενναῖ) Ἑκτορα, Κασάνδραν, Κρέισσαν, καὶ λοιπὰς. Polyxenam Priami ex Hecuba filiam addit ipse etiam Euripides Hecub. vs. 40. & 75. 220. ita ut pro Polymena facile cum Scheffero legi possit, Polyxena, de hac & ejus sorore Laodice Tzetz. ad Lycophron. vs. 314.

11 GERYONES] Aliis est, Cebryones. Vide Apol-

der, ¹ Hipposidus, ² Antinous, Agathon, ³ Diastor, ⁴ Lyside, Polymena, Ascanius, ⁵ Chirodamas, ⁶ Euagoras, ⁷ Drypon, ⁸ Astynomus, ⁹ Polymetus, Laodice, ¹⁰ Ethionome, Phegea, Henicea, ¹¹ Demnosia, Cassandra, Philomela, ¹² Polites, Troilus, ¹³ Palaemon, ¹⁴ Brissionius, ¹⁵ Gorgythion, Protodamas, ¹⁶ Atreus, Dolon, Chroeretus, Chrysolus, Demosthea, ¹⁷ Doricops, Hippasus, ¹⁸ Hyperiscus, Lysianassa, Iliona, Nereis, Euander, ¹⁹ Proneus, ²⁰ Aromachus,

Apollodorum lib. III. ubi de hac re. SCHEFF. *Cebriones* habet margo libri Salmasiani, quod rectum est. *Kēcebrōns* est Apollodoro. MUNCK. Recte legit Munck. Ab hoc *Cebrione* *Cebrenia* urbs & regia Troadis dicta est. Micyll. ad Ovid. XI. M. 769. de qua urbe videndus Meziriacus ad Ovid. Epist. v. Heroid. pag. 404.

¹ HIPPOSIDUS] Et hic alibi vocatur *Hippothous*. SCHEFF. Coaluerunt heic, si quid iudico, duo vocabula. Lego, *Hippothous*, *Ius*. qui ambo inter Priami filios numerantur ab Apollodoro. Commendat eam conjecturam nostram lemma ipsum 54. promittens. Atqui in Hygini hoc indiculo non nisi 53. comparent. Duos ergo heic in unum coaluisse non de nihilo suspicamur. MUNCK.

² ANTINOUS] Forte rectius *Antiphonus*. SCHEFF. Schefferus: Forte rectius est, *Antiphonus*. Immo rectius est. Vide Hom. Iliad. II. 250. nisi mavis *Antiphus* ex Apollodoro. MUNCK.

³ DIASTOR] Videtur & hic rectius esse *Mestor*, ex Apollodoro. SCHEFF. Idem Schefferus: Videtur & heic rectius esse *Mestor*. Firmat ejus conjecturam Hom. ejusdem libri vers. 257. Dictys lib. II. pag. 66. MUNCK. A Scholiaste Apollonii Rhodii lib. I. Arg. vs. 747. *Mestor* recensetur inter Persei, & Andromedae filios, ut & ab Apollodoro lib. II. p. m. 97.

⁴ LYSIDE, POLYMENA] Non dubito, quin scribi debeat, *Lycaste*, *Polyxena*. De *Polyxena* notum est. SCHEFF. Schefferus: *Lycaste*, *Polyxena*. MUNCK.

⁵ CHIRODAMAS] Hic *Chersidamas* est Apollodoro lib. III. pag. 183. MUNCK.

⁶ EUAGORAS] Hic inter Nelei & Chloridis filios etiam recensetur ab Apollodoro lib. I. p. 45.

⁷ DRYPON] Apollodoro *Dryops* esse videtur. SCHEFF. Videri hunc Apollodoro *Dryopa* esse annotavit Schefferus. Agnoscit illum *Dryopa* etiam Dictys lib. IV. pag. 103. MUNCK. Hic *Dryops* itaque diversus est a *Dryope*, qui *Dryopibus* nomen dedit, de cujus tamen genere etiam parum constat, ab Antonino enim Libe-

rali cap. XXXII. Metam. Sperchii & Polydorae; a Schol. Apollon. Rhodii lib. I. vs. 1213. Penei fluvii & Polydorae, a Tzetze ad Lycophron. vs. 480. Apollinis ac Diae filius nuncupatur.

⁸ ASTYNOMUS] Hic *Astygonus* Apollodoro. SCHEFF. Cl. Schefferus: *Hic Astygonus Apollodoro*. Sed *Astymenes* est Dicty lib. IV. MUNCK.

⁹ POLYMETUS] Hic *Polymedon* est Apollodoro. quod rectius puto. MUNCK.

¹⁰ ETHIONOME] An, *Deinone*? SCHEFF. *Deione* mallet Clarissimus Schefferus. MUNCK.

¹¹ DEMNOSIA] Forte, *Demonassa*. MUNCK.

¹² POLIPES] Credo, rectum esse *Polites*, ex Pausaniae Baeoticis, & Apollodoro. SCHEFF. Margo libri Salmasiani habet *Polites*. quod & Cl. Schefferus conjecit ex Pausania & Apollodoro. Quibus addi possunt Homerus Iliad. II. 250. & Dictys lib. II. pag. 66. MUNCK. Adde Tzetzen ad Lycophron. vs. 243.

¹³ PALAEMON] *Philaemon* est Apollodoro. SCHEFF. Liber Salmasii, *Pammon*. Et sane Pammona, non Palaemona, Priamidis accensent Dictys & Homerus locis modo laudatis. *Philaemon* est Apollodoro, ut jam notavit Cl. Schefferus. MUNCK.

¹⁴ BRISSONIUS] Ne hoc quidem integrum videtur. Sed est difficile in defectu Historiae, bonique Codicis ista omnia vocabula restituere. SCHEFF.

¹⁵ GORGITION] Scribe *Gorgythion*. ex Hom. Iliad. II. 303. & Apollodoro. MUNCK.

¹⁶ ATREUS] An *Areus* ex Dictyos lib. IV? *Ἀπρίων* est Apollodoro, quem in *Ἀπρίων* transformat Mercerus ad Dictyn. MUNCK.

¹⁷ DORICEPS] Eidem hic est *Doriclus*. SCHEFF. *Doryclum* hunc esse Apollodoro observat Cl. Schefferus. Addo ita eum a Dicty quoque lib. III. pag. 70. & Hom. Iliad. II. 489. appellari, ut nullus dubitem, quin ex illis corrigendus sit Hyginus. MUNCK. De hoc *Doryclo* Virgilium V. AEn. 620. loqui censet Cerda.

¹⁸ HYPERISCUS] Credo hunc vocari *Hypirichum* Apollodoro. SCHEFF. Credit hunc *Hypirichum*

machus, ²¹ Hilagus, Axion, ²² Biantes, Hippotrochus, ²³ Deio-
pites, Medusa, Hero, Creusa.

XCI. ²⁴ Alexander Paris.

PRIAMUS ²⁵ Laomedontis filius, cum complures liberos haberet ex
concubitu Hecubae Cissei, ²⁶ sive Dymantis filia, ²⁷ uxor ejus praegnans
in quiete vidit, se facem ardentem parere, ²⁸ ex qua ²⁹ serpentes plurimos
exisse. Id visum ³⁰ omnibus conjectoribus cum narratum esset, im-
perant,

pirichum Apollodoro vocari Cl. Schefferus. MUNCK.

¹⁹ PRONEUS] Forte, *Ilioneus*. Vide Dictyn lib. iv. pag. 104. MUNCK.

²⁰ AROMACHUS] *Archemachus* est Apollodoro & Dicty. MUNCK.

²¹ HILAGUS] Pro hoc *Glaucus* videtur reponendus ex Dicty & Apollodoro. MUNCK.

²² BIANTES] Apollodoro est *Bias*, sicut mox *Deiotes*, qui nostro *Diopites*. Apollodorus memorat plures alios. SCHEFF. Apollodoro esse *Bias* recte videtur Scheffero. Etiam Dicty lib. iv. pag. 103. est *Bias*. MUNCK.

²³ DIOPHITES] *Deiotes* quidem est Apollodoro, ut notat Cl. Schefferus; malim tamen heic ex Hom. Iliad. λ. 420. & Dictyos lib. III. p. 79. rescribere, *Deiopites*. MUNCK.

Ad C A P. XCI.

²⁴ ALEXANDER PARIS] Schol. Hom. ad Iliad. M. 93. Ἐκλήθη Πάρις, ἔχ' οὐκ, ὡς τινὲς φασιν, ἐν πύρρῃ ἐπείρῃ, ἀλλ' οὐκ ἢ μόρον παρῆλθεν. Ἰστέον ὅτι Ἀλέξανδρος, οὐκ τῇ πατρὶδι ἠλέησεν, ὃ ἐστίν, ἐβόη-
θησε. Confer eundem ad Iliad. Γ. 325. Tzetzen ad Lycophr. p. 28. ed. Steph. Etym. Auctorem in Πάρις. Diomed. Gram. lib. i. qui ridicule vult praenomine dictum *Alexandrum*, nomine *Dardanium*, cognomine *Paridem*. *Alexander* appellatus est in Graecia, qui *Paris* fuerat apud pastores. Varro lib. vi. L. L. MUNCK. Certe dictus Paris βεκόλῃ fuit. (quippe a pastoribus educatus.) Vide Euripid. Iphigen. Aul. v. 180. & v. 573. Ἐμολες ὦ Πάρις, ἥτις σύ γε Βεκόλῃ ἀργενναῖς ἐπείρῃς Ἰδαίῃς ὠρεῖ μόχοις, Βάρβαρα συρίζων Φρυγίαν Ἀυλῶν, Ὀλύμπου καλὰ μοῖς Μυμήνια πλέκων. & adde v. 1292. De eo dicit Helena apud Eurip. in Troad. v. 941. Ὁ τῆς δ' ἐλάττωρ, εἴτ' Ἀλέξανδρον θείεις Ὀνόματι προσφανεῖν νυν, εἴτε καὶ Πάριον. De nomine *Paris*, & *Alexander* consule Meziriac. ad Ovidii Epist. 5. Heroid. p. 410, 411. & Columnam ad Ennii Fragm. ex Alexandra pag. 232. Quapropter *Parim* pastores nunc *Alexandrum* vocant.

²⁵ LAOMEDONTIS FILIUS] De matre dissen-

tiunt veteres, quorum opiniones recenset Hom. Scholiast. ad Iliad. Γ. 250. MUNCK.

²⁶ SIVE DYMAN-TIS FILIAE] Ita reposui pro filia. Nam *Hecuba* secundum Euripidem filia Cissei fuit, quem Ennius, Pacuvius & Virgilius sequuntur. Secundum Homerum filia Dymantis, ut notavit Servius ad AEn. vii. 320. Adde Nostr. cap. cxi. Corruptus ergo Tzetzes Proleg. in Lycophronem: Πρίαμος ὁ Λακίππης καὶ Λαομέδοντος ἐξ Ἐκάβης καὶ Κύμαιας. leg. Δύμαιας. Cisseus autem ille rex Thracum fuit, ut inter alios auctor Servius ad AEn. v. 535. MUNCK. Consule Meziriacum ad Ovidii Epistol. 5. Heroid. pag. 401, 402, 403. qui ab Apollodoro Hecubam fluvii Sangarii & Metopae filiam dici inter alia refert. Servium compilavit Lactantius ad Statii 1. Achill. v. 22.

²⁷ UXOR EJUS PRAEGNANS IN QUIETE VIDIT, SE FACEM ARDENTEM PARERE, EX QUÀ SERPENTES PLURIMOS EXISSE] Ex fide historica con-jeceris ex qua repente plurima exarsisse. Apollod. III. p. 182. ἔδοξεν Ἐκάβῃ καθ' ὕπνου δαλὸν τεκεῖν ἀγέφυρον. τῷ δὲ πᾶσαν ἐπινέμεσθαι τὴν πόλιν καίειν. Sic alii. WOPKENS.

²⁸ EX QUA SERPENTES PLURIMOS EXISSE] Quinam hi serpentes? utrum angues? At hoc nemo alius, quod sciam. An serpentes est pro reptantes, provenientes, ut ad faces referatur, dictumque sit, sicut serpere ignes & incendia dicuntur? ita corrigendum foret plurimas, pro plurimos, essetque hoc historiae convenientius. SCHEFF. An exque ea? Dubito. Similiter locutus est cap. 29. Ex qua die non amplius cum ea concubuit, pro exque ea die. Vide notas nostras ad cap. 4. MUNCK.

²⁹ SERPENTES PLURIMOS] Cl. Schefferus serpentes plurimas mallet, ut ad faces referatur. Mihi N. L. Certe de serpentibus illis nihil haecenus apud alios comperi. Suspicio tamen per serpentes illos designari flammās serpentium figuras simulantium, quod ferale omen fuit Menoeceo apud Stat. x. Theb. 596. Heinsius conjectabat, ex qua repente plurimas exisse. sc. alias faces. Quod non displicet. MUNCK.

³⁰ OMNIBUS CONJECTORIBUS] Inter illos
Y 2 AEsq.

perant, quicquid pareret, necaret, ne id patriae exitio foret. Postquam Hecuba peperit Alexandrum, datur interficiendus. quem ¹ satellites misericordia exposuerunt. Eum pastores pro suo filio repertum expositum educarunt, eumque Parim nominaverunt. Is cum ad puberem aetatem pervenisset, habuit taurum in deliciis: quo cum satellites missi à Priamo, ut taurum aliquis adduceret, venissent, qui in athlo funebri, ² quod ei fiebat, ³ poneretur, coeperunt Paridis taurum abducere. Qui persecutus est eos, & inquisivit, quo eum ducerent: illi indicant, se eum ad Priamum ⁴ adducere, qui vicisset ludis funebribus Alexandri. Ille amore incensus tauri sui, descendit in certamen, ⁵ & omnia vicit, fratres quoque suos ⁶ superavit. Indignans Deiphobus, gladium ⁷ ad eum

*A*Esacum fuisse ait ad Lycophronem Tzetzes, quem ex Arisba Meropis filia suscepit Priamus. Vide eum pag. 47. & 59. ed. Steph. Unde lux non parva affulget Servio ad AEn. 11. 32. MUNCK.

¹ SATELLITES MISERICORDIA] Dictys sub finem lib. III. refert Hecubam more foemineae miserationis clam alendum pastoribus in Idam tradidisse. MUNCK. Ipse Priamus in monte Ida infantulum morti destinatum exponi iussisse dicitur ab Euripide Iphigen. in Aulide vs. 1285. Adde Meziriac. ad Ovidii Epist. v. Heroid. p. 408, 409.

² QUOD EI FIEBAT] Paridi videlicet, vel Alexandro. quippe quem expositum credebant periisse. SCHEFF.

³ PONERETUR] Tanquam praemium Athli, & certaminis, victori tribuendum. Phaedrus noster lib. I. c. 15. bibere iussit ipsum posito praemio. SCHEFF.

⁴ ADDUCERE, QUI VICISSET] Barthius scribit, adducere ei, qui, quod probro. SCHEFF. Barth. Advers. lib. VIII. cap. 6. & Cl. Tollius in ora cod. sui: Adducere ei, qui. quod non displicet. MUNCK.

⁵ ET OMNIA VICIT] Puto scriptum fuisse, & omnis vicit, librarium non intelligentem illud omnis, fecisse omnia. Sane de certantibus sermonem esse, monstrat sequens quoque, ubi dicitur, fratres quoque suos. SCHEFF. Clariss. Schefferus, Omnes. Nec hoc improbo. Possis tamen subaudire certamina, & excusare per hellenismum. Schol. Pind. pag. 81. Ed. Francof. Δίαυλον ἐνίκησε, pro διαύλου. Et pag. 191. Πυκτικὴν αὐτὸν καὶ παγκράτιον νενίκηκεν. 336. νικᾷν ἰσθμια. Hypoth. Pyth. γυμνικὸν ἀγῶνα νικήσαντες, Aelian. Var. Histor. IV. 15. Ἐνίκησεν ἡμέρα μιά πάλιν καὶ παγκράτιον. Antigonus Histor. Mir. 133. νικᾷ σάδιον. Schol. Hom. ad Iliad. Δ. 376. Ὁς καὶ δαλὼν γυμνικὸν

ἀγῶνα, καὶ συμμαχέσης Ἀθηνᾶς νικᾷ τὰ πάντα, vincit omnia, ut heic Hyginus loquitur. Iliad. Δ. 708. γυμνικὸς ἐνίκων ἀγῶνας. Sententia ergo esset, omnium certaminum victor extitit. Just. xli. 1. Longinqua bella vicisse. MUNCK. Sic δαμῶν ἀγῶνα dixit Pindarus O. Pyth. viii. vs. 116. Consule Isaac. Casaubon. Lect. Theocrit. cap. 16. & Munck. ad Hygini nostri fab. 273. Celeb. J. Perizon. ad Aelian. lib. x. cap. 19. Verum eo I. πυγμῇ ἐνίκησεν cum Codd. Mss. retineri facile posse censet Doctiss. Alberti ad Acta Apostol. cap. 10. com. 15. Loquitur tamen sic iterum Aelianus lib. vi. cap. 1. Τὴν ἐν Καρνανείᾳ μάχην ἐνίκησεν ὁ Φίλιππος. praepositionem καὶ subaudiri putat Duportus ad Theophrasti Ch. Eth. cap. 11. Cel. Perizonius lectionem hanc praetulit, quia Aelianus quartum casum in hac locutione semper adhibet.

⁶ SUPERAVIT. INDIGNANS] Mallem, superavit. Id indignans. SCHEFF.

⁷ AD EUM STR.] Al. adversus. MICYLL. Nihil censo hic emendandum. ad eum est, adversus, five contra eum. Et sic quandoque usurpatur. Servius ad Virgilii lib. IV. AEn. ista verba: Classemque ad Pergama misit: ad Pergama, in Pergama, id est, contra Pergama. SCHEFF. H. e. contra eum. Virgilius AEn. 11. 443. Clypeosque ad tela sinistris Profecti obijciunt. Servius: ad tela, contra tela. Cyprianus lib. 11. ep. 2. Pugnant ad bestias non crimine, sed furore. Propert. lib. 11. el. 19. Si libitum tibi erit, Lernaean pugnet ad Hydras. Caeterum non tam mollis fuit, quam vulgo audit, Paris ille. Servius ad AEn. v. 370. Paris secundum Troia Neronis fortissimus fuit, adeo ut in Troiae agonali certamine superaret omnes, ipsum etiam Hectorem: qui cum iratus in eum stringeret gladium, dixit. se esse germanum; quod allatis crepundiis probavit, qui habitu rustici adhuc latebat. MUNCK.

eum strinxit: at ille in aram Jovis ⁸ Hercei insiluit. Quod cum Cassandra vaticinaretur eum fratrem esse, Priamus eum agnovit, regiaque recepit.

XCII. *Paridis judicium.*

JOVIS, cum ⁹ Thetis Peleo nuberet, ad epulum dicitur omnes deos convocasse, excepta Eride, ¹⁰ id est, discordia. quae cum postea supervenisset, nec admitteretur ad epulum, ¹¹ ab janua misit in medium malum: ¹² dicit, quae esset formosissima, adtolleret. Juno, Venus, Minerva formam sibi ¹³ vindicare coeperunt: inter quas magna discordia orta.

⁸ HERCAEI JOVIS] Scribe potius sine di-phthongo *Hercei*. *Ἡρκεῖ* Z⁸ Herodoto est. Meminerunt ejus Ovidius. lb. 284. Senec. Agam. 448. Servius ad AEn. II. 506. *Jovem aedificialem* Dictys appellat lib. v. Adde Festum in *Herceus Jupiter*. ubi codex Biblioth. Leid. habet *Hercius*. quod idem est. MUNCK. Adde Miscell. Observ. Oct. Nov. & Dec. 1734. p. 181. Recte addit Cl. Vir, *Hercium*, & *Herceum* dici. Nam, praeterquam quod Graecorum *εἰ* nunc in *i* nunc in *e* a Latinis mutatur, tam *Ἡρκεῖ*, quam *Ἡρκεῖ* a Graecis vocatur. Sic Philostrat. II. Icon. 23. & Sophocl. Antig. vl. 493.

Τὴ παρθὴς ἡμῶν ΖΗΝΟΨ ἘΡΚΙΟΥ κυρεῖ.

Ubi phrasin istam inlustrat Scholiastes. & Euripid. Iphig. in Tauris vl. 17. De *Jove Herceo* vide, quos laudat Cl. Oudendorp. ad Lucanum lib. IX. vl. 979.

Ad C A P. XCII.

⁹ THETIS PELEO NUBERET] Quo modo ac loco hae nuptiae celebratae sint, docet Euripides Iphigen. in Aulide vl. 1036. De donis, quae sponsis dederunt dii, Ptolem. Hephaestio lib. VI. apud Photium pag. 487.

¹⁰ ID EST DISCORDIA] Haec sunt ex glossa, & delenda. SCHEFF. Deleri ut glossmata haec jubet Cl. Schefferus. Etsi non ignoro *Discordiam* Latino vocabulo eam divam dici Capellae lib. I. Arnob. lib. III. Fulgent. lib. III. cap. 7. Claudian. lib. I. in Ruf. vers. 30. & reperiri apud Justin. lib. XII. cap. 15. *Malum discordiae*. Petron. Carm. de bello civ. *Scisso discordia crine*. & sub finem ejusdem carminis: *Factum est in*

terris quicquid discordia jussit. Quem tamen verum spurium existimat Nob. Heinsius, & carmini mutilato tibicinem ab homine semilitterato additum. Licet haec, inquam, ita habeant, amplector tamen Schefferi sententiam. Servius, sive ejus epitomator, Scholiastes Germanici, & alii, qui fabulas poëticas narrant, perraro suorum verborum agere solent interpretes. Ille ad AEn. III. 3. *Cetos, id est, belluas marinas immisit*. Hic fabula Centauri: *Ipsam in arborem Philyram, id est, tiliam conversam esse*. Adde quae praeterea notamus ad cap. 126. Fecisse illam Eridem Jovis filiam nonnullos, discas ex Schol. Aeschyl. *εἰς τὰς ἑρῆς*. vers. 434. De *μήλα* hoc longè aliter *μυθολογεῖ* Hephaest. lib. VI. MUNCK. Martis soror vocatur ab Homero Iliad. Δ. 441. Malum Eridis aureum fuit. Vid. Serv. ad I. AEn. 31. ubi plura.

II AB JANUA MISIT IN MEDIUM MALUM: DICIT QUAE ESSET FORTISSIMA, ATTOLLERET] Neceffe non est cum nonnullis legas *dicitque*. Simile *ἀσυνόδετον* in his Sulp. Severi H. S. I. 25. *Huic angelus . . adstipit: dominus, inquit, tecum*. Justin. XXXIV. 4. *senatum adiit: obsidem, inquit, se vivo fratre venisse*. utrobique, ut & alibi, immerito vexata haec ratio fuit, uberiore proinde quondam exemplorum segete comprobanda. WOPKENS.

¹² DICIT, QUAE] Posset credere quis, scribendum, *dicitque quae*. Sed & alibi conjunctio- nem sic omittit. ut statim post: *eum regnaturum, divitem praeter caeteros futurum*. SCHEFF. Scri- verius & Tollius ad oram librorum suorum *dicitque, quae*. Mallem, *dixitque* &c. Heinsius: *adjectique, quae*. MUNCK. Pt. Hephaestio saepius, ut & in hac fabula, a ceteris Mythogra- phis dissentit lib. VI. apud Photium pag. 490. quem Lector velim consulat.

¹³ VINDICARE] Scribe *vindicare*. Just. lib.

orta. Jovis imperat Mercurio, ut deducat eas ¹ in Ida monte ad Alexandrum Paridem, eumque jubeat judicare. Cui Juno, si secundum se judicasset, pollicita est in ² omnibus terris eum regnaturum, ³ divitem praeter caeteros praestaturum. Minerva, si inde victrix discederet, ⁴ formosissimum inter mortales futurum, & ⁵ omni artificio scium. ⁶ Venus autem Helenam Tyndarei filiam formosissimam omnium mulierum se in conjugium dare promisit. Paris donum posterius prioribus anteposuit, Veneremque pulcherrimam esse judicavit. ob id Juno & Minerva Trojanis fuerunt infestae. Alexander Veneris impulsu Helenam a Lacedaemone ab hospite Menelao ⁷ Trojam abduxit, eamque in conjugio

III. 2. Cum regnum sibi vindicare potuisset. Infinita sunt loca veterum, in quibus hoc verbum corruptum est. MUNCK.

I IN IDA MONTE] Pro in Idam montem. Gargarum Idae cacumen dicit Lucianus in Θεῶν κείσθ. Usus eadem syntaxi Noster etiam cap. 139. Jovem in Cretenſi insula detulit. 166. In concilio deorum adduxisset. 190. In adjutorio advocavit. 254. Sacra in monte duci. Servius ad AEn. v. 118. Filiam suam ei in matrimonio dedit. Dictys lib. 1. In voluntate traduxit. lib. 111. In flumine praecipitavit. lib. v. Convivium in honore Delum publice coeptum. Gregor. Dial. 1. In eodem loco venisset. Sulpicius Severus Histor. Sacr. lib. 1. In matrimonio à patre postulans. Et, In matrimonio accepta. Schol. German. Cane: In monte Hymetto se contulit. Ovid. 111. Fast. 664. In sacri vertice montis abit. Vetus interpres Jobi cap. xiiii. 16. Non enim veniet in conspectu ejus omnis hypocrita. Phaedrus lib. v. cap. 2. Quinam ille cinaedus in conspectu meo audet venire? Vide ad illa, quae Cl. Schefferus notavit, & quos ibi laudat; unde discas nec politiores scriptores ab illa abhorre syntaxi. Adde, si plura desideres, quae ad Claud. Mamerti lib. 1. Barthius, & nos superius ad cap. 51. congeſſimus. Inanis ergo metus Donati ad Terent. Eun. 111. 4. Coimus, consensimus ac pepigimus, ne sit soloecismus in Piraeo pro in Piraeum. Caeterum locum, in quo illud iudicium habitum est, κακικολώνβη nominatum tradit apud Hom. Schol. ad Iliad. γ. vers. 3. Demetrius Scephius; Stephanus autem Alexandriam. "Εστὶ καὶ, inquit, τόπος ἐν Ἰδῇ τῇ Τρωϊκῇ Ἀλεξάνδρεια λεγόμενος, ἐν ᾧ φασὶν Πάριον Ἀγκείνων τὰς θεάς. MUNCK. Confer Eurip. Helen. 24. in Iphig. in Aul. 1300. in Troad. 976.

2 OMNIBUS TERRIS REGNATURUM] Nimirum regnis praesse dicitur Juno, ut loquitur in hac

fabula Fulgentius lib. 11. cap. 3. Verba Junonis apud Lucianum sunt: ὡς γὰρ με, ὡς Πάρι, δικάσῃς εἶναι καλῶς, ἀπάσῃς ἴση τῇ Ἀσίας διαπότῃς. Apud Coluthum Helenae raptu: Ἦν με Ἀγκείνων παρφερέσειον ἔργον ἀπάσῃς, Πάσῃς ἡμετέρας Ἀσίας ἡγήτορα δῆσω. MUNCK. Confer Eurip. Troad. vi. 927.

3 DIVITEM] Divitiis fortasse. MICYLL. Micyllus in margine. Divitiis. Sed quid est praestare praeter caeteros? Libenter legerem, si MSS. libri, quos fortuna mihi hastenus invidit, juvarent, regnaturum, & divitiis praeterea caeteros praestaturum. MUNCK. Munkerus libenter legeret & divitiis praeterea caeteros praestaturum. Sed illud praeter caeteros equidem non moverem: quamvis enim usitatioe Latinitate dictum fuisse caeteros vel caeteris praestaturum, saepissime tamen fit, ut verba, accusativum vel dativum regentia, casum hunc ita deferant; quod ex phrasibus excellere praeter caeteros, obicere ad bestias, imponere super caput, precari a domino, orare ad dominum aliisque probari posset. Probe autem illud & divitiis, pro divitem. Coniici tamen etiam liceat, divitemque vel tum divitem praeter caeteros extitutum. WOPKENS. Vide, quae dixi cap. vii. Otiorum meorum in Obs. Misc. Vol. x. Tom. 1.

4 FORMOSISSIMUM] Praeferam Barthii conjecturam, famosissimum. quamquam aptius foret, si tam prope ad vulgatam scripturam accederet, fortissimum vel bellicosissimum. Ita enim apud Coluthum Pallas: Πείθειο, καὶ πέλεις τε καὶ ἡνορέω σε διδάξω. MUNCK. Vide notata cap. vii. meorum Otiorum. fabulam explicat Athenaeus lib. xii. cap. 1. pag. 510.

5 OMNI ARTIFICIO SCIMUM] Omnium artificiosissimum. MICYLL. Pro, in omni artificio, cum ellipsi praepositionis. Scius est sciens. Vide Indicem. SCHEFF. Non est necessaria Micylli correctio;

jugio habuit cum ancillis duabus ⁸ Aethra & Thifadie, quas Castor & Pollux captivas ei adsignarant, aliquando reginas.

XCIII. *Cassandra.*

CASSANDRA Priami & Hecubae filia in Apollinis fano ludendo lassâ obdormisse dicitur. Quam Apollo cum vellet comprimere, ⁹ corporis copiam non fecit. ¹⁰ ob quam rem Apollo fecit, ut ¹¹ cum vera vaticinaretur, fidem non haberet.

XCIV.

rectio, omnium artificiosissimum. Ut peritus juris & jure, consultus juris & jure; ita sciens artificii, & artificio cur non aequè bene dicatur? Noster supra cap. 14. Idmon augurio prudens. Hieronymus vita Hilarionis: Loquendi arte gnarus. Charis. lib. 1. Sciens artis. Lactant. lib. 111. cap. 24. Prudentes & scios mendacia defendenda suscipere. Vetus interpres Siracidae cap. XXI. 18. Verbum sapiens quodcumque audierit sciens, laudabit. Gr. Cod. *ἰσχυρῶν*. Quibus adde, quae in sua Stradae defensione congeffit Cl. Borrichius pag. 303. Vindicat idem vocabulum Swertius Anal. lib. 11. c. 12. Isidori glossario, ubi legas: *Anconiscus, incastrare*. Scribit ergo, *Ancon, sciens incastrare*. Sed legendum omnino cum Vulcanio: *Anconiscus, incastratura* Rationem emendationis, quam ille non dedit, ego tibi reddam ex Deuteron. cap. xxvi. vers. 17. ubi vulgatus interpres: *In lateribus tabulae duae incastraturae fient, quibus tabula alteri tabulae connectatur. Incastraturas* adpellat, quas *οἱ ὅ* dixerunt *ἀγκυρίστας*. Non feliciores caeterae ejus conjecturae, quibus ibidem opem ferre intendit illis Glossis. *Anilia, amentia, fatuitas*. Legendum ait Gothicè accentu in ultimam syllabam robusto impaeto, *anilità*. Imo, me iudice, legendum *anilitas*. Qua voce utitur Catullus epithalamio Mallii; vel cum Heinssio *anilis naenia, fatuitas*. *Balastrum, Balneum*. Scribendum ait Germanicè, *Badastrum* vel *Badstratum*. Judicabam aliquando primam syllabam *ba*, ut ex sequenti voce natam, delendam esse, & scribendum, *labrum, balneum*. Nob. Heinssius conjectaverat, *Alabastrum balneum* vel *balani*, h. e. unguenti. Sed illuc, unde digressi eramus, redeamus. Eadem, quâ heic sciens, τὸ scitus notione usurpat Ovidius lib. v. Fast. 54. *Scita Thalia lyrae* & ix. Met. 108. *Nessus adit membrisque valens scitusque vadorum*. Gloss. Cyrilli, *Ἐισήμων*, gnarus, scitus, sciens.

Omnes artifices sub Palladis erant patrocinio. Unde lib. 111. Factor. vers. 815. Naso: *Pallada nunc pueri teneraeque ornatæ puellae; Qui bene placarit Pallada, doctus erit*. Consule & Vivem ad Augustin. C. D. lib. vii. cap. 3. MUNCK.

6 VENUS AUTEM] Quam dilectus posthac Veneri fuerit Paris, docet Ptol. Hephaestio lib. vii. apud Photium pag. 490.

7 TROJAM ABDUXIT] Negant alii Helenam in Troja fuisse. Consule Herodotum lib. 11. a cap. 112. ad cap. 119. Philostrat. Heroic. cap. 11. §. 20. & lib. iv. de Apoll. Tyan. cap. 16. Serv. ad 11. AEn. vs. 592, 601. Alii alia de hac fabula referunt. Videndi Serv. ad x. AEn. 91. ad xi. AEn. 264. Lact. ad Statii 1. Achill. 21. ad 11, 196. Ptol. Hephaestion lib. iv. apud Photium pag. 479. lib. v. pag. 483.

8 AETHRA ET THISADIE] Supra *Pbisadien* vocavit. MICYLL. Vide quae dicta superius ad cap. 79. MUNCK.

Ad C A P. XCIII.

9 CORPORIS COPIAM NON FECIT] Promisisse fabulantur, si vaticinandi artem concubitus pretium acciperet: quod autem dictis non manserit, ad hunc ei modum munus suum Apollinem reddidisse inutile. Vide Serv. ad AEn. 11. 247. Tzetzen ad Lycophr. p. 64. MUNCK.

10 OB QUAM REM APOLLO FECIT, UT CUM VERA VATICINARETUR, FIDEM NON HABERET.] I. e. fides illi non haberetur. Sallust. Declam. in Cic. extremo: *levissimum transfuga! neque in hac, neque in illa parte fidem habes*. Interdum & fidem habere est fide dignum esse, quomodo in loco Sallustii etiam hoc accipi posset. Vide Dict. Cret. III. 3. & alibi. WOPKENS.

11 CUM VERA &c.] Propert. III. 11. *Experta est*

XCIV. *Anchisa.*

VENUS Anchisam ¹ Assaraci filium amasse, & cum eo concubuisse dicitur, ex quo procreavit AENEAM: eique praecepit, ne id apud homines enunciaret. Quod Anchises inter sodales ² per vinum est elocutus: ob id ³ à Jove fulmine est ictus. ⁴ Quidam dicunt, eum sua morte obiisse.

XCV. *Ulyxes.*

AGAMEMNON & Menelaus Atrei filii, cum ad Trojam obpugnandam conjuratos duces ducerent, in insulam Ithacam ad Ulyxem Laertis filium venerunt: cui erat responsum, si ad Trojam isset, post vicesimum annum, solum, sociis perditis, egentem domum rediturum.

est veros irrita lingua Deos. MUNCK. Vid. Meziriac. ad Ovidii v. Epist. Heroid. pag. 431.

nus. Confer Serv. ad AEn. i. 621. MUNCK. Vid. Tzetz. ad Lycophron. 1263. De morte & sepulcro Anchisae Meziriac. ad Ovid. Epist. vii. Heroid. pag. 144, 221, 222.

Ad C A P. XCIV.

¹ ASSARACI FILIUM] Atqui secundum alios Capys est filius, nepos Assaraci. Vide Serv. ad AEn. ix. 643. Philargyrium ad Georg. iii. 35. MUNCK. Vid. Serv. ad i. AEn. 276, 288. Tzetz. ad Lycophron. 1232. Columna ad Ennii fragm. ex i. Annal. pag. 12. & Meziriac. ad Ovid. Tom. ii. pag. 142. de hisce Anchisae & Veneris nuptiis Schol. Theocriti Idyll. i. vs. 105.

² PER VINUM] H. e. per ebrietatem. Arnob. lib. v. *Per vinum deinde confitetur.* Catull. c. 51. *Reddens mutua per jocum atque vinum.* MUNCK.

³ A JOVE FULMINE EST ICTUS] Afflatus modo, & privatum oculo scribit Servius ad i. AEn. vs. 621. SCHEFF.

⁴ QUIDAM EUM] Utrumque verum, & sua morte obiisse, & fulmine esse tactum. Serv. AEn. ii. 648. *Cum inter aequales exultaret Anchises, gloriatus dicitur de concubitu Veneris, quod cum Jovi quæstæ esset, emeruit, ut in Anchisen fulmina mitterentur: sed Venus cum fulmine posse vidisset interimi, miserata juvenem, in aliam partem detorsit. Anchises tamen afflatus, igne coelesti, semper debilis vixit. Illi afflati igne coelesti tacti dicebantur.* Virg. Ecl. i. vers. 17. *De coelo tactas memini prædicere quercus.* Vide ibi Servium. Festus Pauli: *Fanatica dicitur arbor fulmine tacta* Ita habet Leid. Cod. non ista, ut editum hæste-

Ad C A P. XCV.

⁵ PILEUM SUMSIT] Pingere eum etiam solebant pileatum. Serv. ad AEn. ii. 44. *Huic (Ulyxi) primus Nicomachus pictor pileo caput texisse fertur.* Talis etiam in familiis Romanis Fulvii Ursini exhibetur in vetusto gentis Mamiliae numismate, ut Nob. Heinsius me monuit. Cur autem pileatus pingatur, anquiri Meursius Lacon. i. 17. Barthius Advers. lib. viii. cap. 6. Sollerius de pileo Sect. x. Dalechampius ad Plin. lib. xxxv. cap. 10. unde sua hausit Servius. Quæ forma is fuerit, docte, ut solet, docet δ πολυτήρ Vossius Vit. Sermon. pag. 125. MUNCK. De Ulyssis pileo G. Cuperus Apotheos. Homeric. pag. 29, 30. De responso, quod Ulysses retulerat, Meziriac. ad Ovid. Epist. i. Heroid. pag. 29, 30.

⁶ EQUUM CUM BOVE JUNXIT AD ARATRUM] Et salem sevit, auctore Servio ad AEn. ii. 81. *Quum ille, inquit, junctis dissimilis naturae animalibus, salem sereret, filium ei Palamedes opposuit.* Bochartus part. i. Hieroz. lib. ii. cap. 13. vel lapsus est memoriâ, vel cum asino invenit in suo libro, cum ita scriberet: *Inde est, quod Ulysses, ut crederetur insanus, equum cum asino junxit ad aratrum. Ita narrant Hyg. fab. 95. Nicephorus Baby-*

sum. Itaque cum sciret ad se oratores venturos, insaniam simulans, pileum sumpsit, & equum cum bove junxit ad aratrum. Quem Palamedes ut vidit, sensit simulare, atque Telemachum filium ejus, cunis sublatum, aratro ei subjecit, & ait: Simulatione deposita, inter conjuratos veni. Tunc Ulyxes fidem dedit se venturum. ex eo Palamedi infestus fuit.

XCVI. Achilles.

THETIS, Nereis, cum sciret, Achillem filium suum, quem ex Peleo habebat, si ad Trojam expugnandam isset, periturum, commendavit eum in insulam Scyron ad Lycomedem regem. quem ille inter virgines filias habitu foemineo servabat, nomine mutato. nam virgines Pyrrham nominarunt, quoniam flavis capillis fuit, & Graece rufum pyrrhon dicitur. Achivi autem cum rescissent, ibi eum occul-

Babylaces Hist. 1. Tzetzes in Lycophronem, & Mythologi fere quotquot sunt. De Tzetze quod ait, ex parte verum est: ita enim ille pag. 115. Ζεύς ὅν κ' ἔβαν, ἡγάγια. (cum Hygino Plinius lib. xxxv. cap. 11. Ulyxes simulata insania, bovem cum equo jungens &c. MUNCK.

7 QUEM PALAMEDES] Ad hanc historiam adlusit Aelianus lib. xiii. V. H. cap. 12.

8 ARATRO EI SUBJECIT] Mallem, aratro ejus subjecit. SCHEFF. Schefferus aratro ejus mallet. Doctissimus Perizonius propius & verius putat, araturo ei. Tzetzes ad Lycophron. pag. 69. Τηλέμαχον ὃν τ' ἔδον τῷ Ὀδυσσεύς τίθησιν ἐμπέδων αὐτῷ ἀροτρίῳ. Sed vulgatum aequè rectum censcam. Servius: Quo viso Ulyxes aratra suspendit. Tzetzes pag. 130. Τίθεικε αὐτῷ ἀροτρίον. MUNCK. Vid. Philostrat. cap. x. Heroic. §. 2.

Ad C A P. XCVI.

9 NEREIS] Alii tamen illam Thetim Chironis filiam faciunt. Vide Apollon. Schol. ad lib. 1. 558. Dictys lib. 1. Achilles Pelei & Thetidis, quae ex Chirone dicebatur nata. Tzetzes Chiliad. vii. 98. Ἦσαν δὲ θυγάτηρ Χείρωνος φιλοσόφου. Staphylus apud Scholiaften Apollonii ad lib. iv. 816 ubi originem fabulae de Pelei & Thetidis conjugio aperit, ex Philomela natum Achillem memorat. MUNCK. Nerei filiam Achillis matrem fuisse docet Euripides Iphig. Aul. 626, 701, 948. (quae cur a Catullo Neptunine dicatur, docet J. Perizonius Animadv. Histor. cap. ix. pag. 400.) Statius inde Peleum vocat generum *profundi Nereos*. Vide Celeb. P. Burm. Catal.

Arg. in Peleus. ex Philomela alii Achillem esse natum credunt. Vid. Edw. Simsonii Chron. A. M. 2755.

10 IN INSULAM SCYRON] Scribe Scyron, a Scyros Graece σκύρος. SCHEFF. Scyron Schefferus. Atque ita adducit quoque summus Gronovius lib. iii. Obs. cap. 23. non male. Commendare est παρατίθεσθαι. Schol. Hom ad Iliad. B. 418. Ἦν αὐτὸν ἀπαθελήν εἰς τὴν Λυκομήδους παραδένοντα ἐν τῇ Σκύρῳ. & ad vers. 144. Γ. ἀπαθελήν εἰς ἀφύδραν τῇ Αἰθρῇ. Nec deterius foret, in insula Scyro. Lactant. ad iv. Theb. Stat. vers. 785. Commendatus dicitur in Ida monte. Servius ad AEn. ii. 477. Commendatus ibi à matre Thetide. Noster cap. 117. Quem demandaverat in Strophide Phocio. Adde not. ad cap. 3. MUNCK. Scyron recte legitur. Vid. Eurip. Troad. vf. 90. Plut. Tom. ii. p. 34. in Theseo Tom. 1. pag. 16. Philostrat. Junior Icon. 1. pag. 863. Tzet. ad Lycophr. 185. Lact. ad Stat. 1. Achill. 5. Pausan. lib. i. cap. xvii. p. 41. cap. 22. p. 52.

11 PYRRHAM NOMINARUNT] De variis partim muliebribus, partim virorum nominibus, quibus Achilles fuit insignis, & vivus, & post obitum, consule Plutarch. in Pyrrho paullo post init. Ptol. Hephaestion. apud Photium pag. 474, & pag. 490. Serv. ad 1. AEn. 34. Meziriac. ad Ovid. Epist. iii. Heroid. pag. 232. Fabulam, de qua hic agitur, explicat Celeb. P. Burman. ad Ovid. xiii. M. 162. imo falsam esse totam hanc fabulam statuit Philostratus cap. xix. Heroic. §. 3.

12 FLAVIS CAPILLIS] De hisce Lact. ad Stat. ii 11.

occultari, ad regem Lycomedem ¹ oratores miserunt, qui rogarent, ut eum adiutorium Danaïs mitteret. Rex cum negaret apud se esse, potestatem eis fecit, ut in regia quaererent. qui cum intelligere non possent, ² quis esset eorum, Ulysses in regio vestibulo ³ munera foeminea posuit, in quibus clypeum & hastam, & subito ⁴ tubicinem iussit canere, armorumque crepitum & clamorem fieri iussit. Achilles hostem arbitrans adesse, vestem muliebrem dilaniavit, atque clypeum & hastam adripuit. Ex hoc est cognitus, suasque operas Argivis promisit, & milites Myrmidones.

XCVII. *Qui ad Trojam expugnatum ierunt, & quot naves.*

AGAMEMNON ⁵ Atrei & Aëropes filius, ⁶ Mycenis navibus centum.

tii II. Achill. vf. 42. Olear. ad Philostrat. lib. VII. de Apoll. Tyan. cap. 36. Heroic. cap. XIX. §. 14. lib. II. Icon. cap. 8.

I ORATORES] Hi fuerunt Ulysses, Phoenix, & Nestor. Schol. Hom. ad Iliad. T. 332. MUNCK.

2 QUIS ESSET EORUM] Imo, earum, nam quaerebant inter virgines. SCHEFF. Earum. Schefferus, quod inter virgines eum quaerent. MUNCK.

3 MUNERA FOEMINEA] Calathifcos puta sive quasillos cum instrumentis textoriis. Schol. Hom. Ὀπλά κ' ταλάρως ἔρριψαν σὺν πῖσι ἱεργικαῖς ἐργαλείοις ἐμπαροῦν τῆ παρθενῶν. Tzetzes ad Lycophron. p. 54. Ἀτρεΐδης κ' ἡλακάτας κ' ὅσα πιαυῖα γυναικῶν ἐργαλεῖα. MUNCK. Vide Meziriac. ad Ovid. Epist. I. Heroid. pag. 56, 57.

4 TUBICINAM] Legendum est, tubicinem. SCHEFF. Scribendum, tubicinem. Virorum enim, non foeminarum est inflare tubas. Velut rem novam in Aglaide Megaclis filia id notat. Aelianus Var. Hist. lib. I. cap. 26. & Athenaeus lib. X. p. 415. Agyrten eum tubicinem appellat. Stat. II. Achill. vers. 201. Cum grande tuba (sic iussus) Agyrtes Insonuit. MUNCK. Vide Philostrati Junioris Icon. I. p. 864. & ibi Olear.

lib. I. Dictos Atridas censet Mercerus ad tegendam obscuritatem paterni nominis. Altera causa sit, quod ab Atreo fuerint educati. Schol. Eurip. ad Orest. vers. 5. Ἀτρεΐδης Κλέολαν πῶν Διῶν ἀγαγόμεν, ἔχει Πλειδῆν τὸ σῶμα ἀδελφῆ. Ὅς Ἐριφύλλῳ γήμας, ἔχει Ἀγαμέμνονα κ' Μενέλαον, κ' Ἀναξίβιαν. Νέσθ' ὃ τελευτῶν ὁ Πλειδῆνης, καλεῖται τῷ πατρὶ τῆς παῖδας. Idem tradit Hom. Schol. ad Iliad. B. 249. MUNCK. Cum Dicty Cretensi facit Lactantius ad Statii I. Achill. vf. 36. De Aërope Atrei uxore Schol. Eurip. Orest. 813. cujus Aëropes & Atrei filios fuisse Agamemnonem & Menelaum testantur Euripides in Helena. 397. Sophocles cum Scholiis Oxoniensibus in Ajace 1312. Tzetzes ac Potterus ad Lycophron. vf. 150. & Schol. Eurip. Orest. 982. & 1010. Plisthenis filium Agamemnonem fecit Hesiodus. Vide Schol. Homer. Iliad. A. vf. 7. pluribus exsequitur Meziriacus ad Ovidii Ep. VIII. Heroid. p. 250, 251. qui de Phoenicis matre egit ad Ep. III. Heroid. p. 253.

6 MYCENSIS] H. e. Μυκηνάϊος. Hellenismum respicit. Marcus cap. xv. 43. Ἦλθεν Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας. Hesiod. Epy. I. Μῆσαρ Πισείηθεν. h. e. Πισικαί. Vide ibi Heinsium. Talia sunt, Ex Epbyrd Peritander, ex Lacedaemone Chilon apud Sidon. c. 2. apud Cyprianum, Aurelius ab Utica, Junius a Neapoli, Cyprianus a Carthagine. apud Hilarium pag. 408. Alipius ab Achaia, Alexander de Thejjalia, & complura alia. Anthol. lib. I. Ἄνδρες ἀπὸ Ἀρκადίης, viri Arcades. MUNCK. De hac phrasi dixi ad Nepotem in Alcibiad. cap. 10. Adde Davis. ad Caësar. lib. I. de B. Civil. cap. 24. & Bürm. ad Virgil. Eclog. I. vf. 8. Maghi Agamemnonis patria & regnum fuit (v. Schol. Hom. II. A. 30. Serv. ad I. AEn. 288.) De historia confer Euripid. Iphig. Aul. 265. quo-

Ad C A P. XCVII.

5 ATREI ET AEROPES] Ita & Euripides Orest. vers. 16. Servius ad AEn. I. 402. ATRIDAS. Atrei filios, Agamemnonem & Menelaum. Sed hoc usurpatum est. Nam Plisthenis fuerunt. Apollod. lib. III. Ex his quidem Plisthenes Aërope uxorem duxit: ex qua filios Agamemnonem & Menelaum sustulit. Plisthenis filios appellat quoque Dictys

tum. Menelaus frater ejus, Mycenis navibus LX. Phoenix Amyntoris filius Argivus, navibus L. 7 Achilles Pelei & Thetidis filius, insula Scyro navibus LX. Automedon auriga Achillis, Scyro navibus x. Patroclus Menoetii & 8 Philomelae filius, Phthia navibus x. Ajax Telamonis ex 9 Eryboea filius, Salamine navibus XII. Teucer frater ex Hefiona Laomedontis filia, navibus XII. Ulysses Laertae & Antichiae filius Ithaca navibus XII. Diomedes Tydei & 10 Deipylae Adraști filiae filius, Argis navibus xxx. Sthenelus Capanei & Euadnes filius, Argis navibus xxv. 11 Ajax 12 Oilei & 13 Rhenes nymphae filius, 14 Locrus, navibus xx. Nestor Nelei 15 & Chloridis filiae filius, Pylius, navibus xc. 16 Thrasymedes frater ex Eurydice, Pylius, navibus xv. Antilochus Nestoris filius, Pylius, navibus xx. Eurypylus Euaemonis & Opis filius, 17 Ormenio navibus XL.
Ma-

quomodo vero ad imperium Mycenarum pervenerit Agamemnon, docebit Thucydides lib. I. cap. 9.

7 ACHILLES 60.] Homerus & Dictys ei tantum 50. tribuunt. MUNCK.

8 PHILOMELLAE] Hoc corruptum est vocabulum. An legendum *Philomela*? Scholiasti Pindari & aliis est *Sthenela*. SCHEFF. Σθενέλη est ejus mater apud Apollodorum lib. III. & Schol. Pindari ad Olymp. IX. *Periapidem* alii vocarunt, ut auctor est Apollodorus. Scribendum heic esse *Philomelae* didici ex Hom. Schol. ad Iliad. P. vers. 134. MUNCK. V. Cl. Burm. in Cat. Arg. v. *Menoetius*.

9 EX ERIBOEA] Scribendum est, ex *Periboea*. Sic enim appellat Pausanias in Atticis. SCHEFF. An scribendum, *Periboea*? Graecis est Περιβόεια. Vid. Apollod. lib. III. pag. 187. & Pausan. Atticis. Sed Philostephanus apud Hom. Schol. ad Iliad. Π. 14. cum Hygino *Εριβοέαν* eam appellat. Tzetzes in Lycophronem p. 15. Edit. Steph. Τελαμώνων & Περινείας Αἴας. Scripserim, Περιβόειας. quanquam ipse pag. 73. edit. Bas. scribit *Εριβοέας ὡς παῖς & Πορβάων & θυγατρός. Τεύκρον & Ἡσιόνην*. Philostephanus *Εριβοέαν* πάλιν Ἀλκίβηθι dicit. MUNCK. A Plutarcho in Theseo pag. 13. Ajacis mater *Periboea* vocatur: quomodo forsan in Athenaeo pag. 557. legendum: quem locum citant Meziriac. ad Ovidii Epist. III. Heroid. p. 246, 247. & Celeb. P. Burm. Catal. Arg. in voce *Telamon* pluribus de Ajacis matre agentes. Consule omnino P. Leopardum lib. III. Emendat. cap. 10. Quo casu mater Ajacem Salamine pepererit, docet Plutarch. Parall. Tom. II. p. 313.

10 DEIPHILAE] Scrib. *Deipylae*. Notavi jam ad cap. 69. MUNCK.

11 AJAX OILEI 20.] Hom. Catal. vers. 21.

& Dictys lib. I. ei 40. adsignant. MUNCK.

12 OILEI ET RHENES NYMPHA] Ita habes apud Homerum Iliad. B. SCHEFF.

13 RHENES N.] Hanc matrem Medontis Homerus facit. MICYLL. Sc. Iliad. B. 730. ubi iste Medon spurius Oilei & Rhenes filius vocatur.

14 LOCUS] Schol. Hom. Iliad. N. 66. *Ἀίας Λοκρός ὡς τὸ γένος, ἀπὸ πόλεως Ὀπιδνῆος, πατρὸς δὲ Ὀϊλέως*. MUNCK. Consule Munck. ad cap. 116. Serv. ad I. AEn. 41. Pausan. lib. III. cap. 19. Conon. Narrat. XVII. apud Photium pag. 432. & Philostrat. cap. VIII. Heroic. §. 1.

15 ET CHLORIDIS FILIAE] Scribe, *Chloridis Amphionis filiae filius*. Vid. cap. 10. & 14. MUNCK. Eurip. Iphig. Aul. 273. *Ἐκ πόλεως δὲ Νέστορος ΓΕΡΗΝΙΟΥ κατείδομαι Πρύμνας*. Cur *Gerenius* dictus sit, docet Meziriacus ad Ovid. Epist. I. Heroid. pag. 74. Quot annorum fuerit, cum ad bellum Trojanum abierit, docet Lact. ad Statii IV. Theb. 126.

16 THRASYMEDES FRATER EX EURIDICE] Cujus frater? Nestoris opinor. At Dictys eum facit filium ipsius, fratrem Antilochi. Et habet consentientem sibi Pausaniam. An trajecta sunt nomina, & hoc post Antilochi ponendum? SCHEFF. Cujus frater? an Nestoris? non sanè, sed Antilochi filii Nestoris. Transposita ergo heic sunt nomina, & Thrasymedes post Antilochum collocandus, ut recte suspicatur Cl. Schef-ferus. Dictys lib. I. *Nestor cum Antilocho & Thrasymede, quos ex Anaxibia suscepit, supervenit*. MUNCK. Thrasymedem patri Nestori in bello Trojano adfuisse negat Philostratus cap. III. Heroic. §. 2.

17 ORCHOMENO] Ita habet etiam Dares. Sed legendum, *Ormenio*. Vide Hom. Catal. vers. 241, Dictys lib. I. *Eurypylus Ormenius quadraginta*.
Z 2 ginta.

1 Machaon Aesclepii & Coronidis filius, 2 Attica, navibus xx. Podalirius frater ejus navibus ix. 3 Tlepolemus Herculis & Aftyoches filius, Mycenis navibus ix. Idomeneus 4 Deucalionis filius, à Creta navibus xl. 5 Meriones Moli & Melphidis filius à Creta, navibus xl. Eumelus Admeti & Alcestis Peliae filiae filius, à 6 Perrhaebia navibus viii. Philocteta Poeantis & Demonassae filius, Meliboea navibus vii. 7 Peneleus Hippalci & Asteropes filius, Boeotia navibus xii. 8 Leitus 9 Lacrete & Cleo-

ginta. Sic correxit Mercerus, cum antea legeretur, *Orchoemenius*. MUNCK. De hoc *Eurypylo* Micyll. & Burm. ad Ovid. xiii. M. 357. De urbe *Ormenio* Spanh. ad Callim. H. Cerer. 76.

1 MACHAON AESCULAPII ET CORONIDIS] Atqui cap. 14. 161. & 202. Coronidem cum Homero & alijs Aesclepii matrem facit. Non nimis audacter forte fecero, si corrigam Hyginum & scribam, *Aesclepii & Epiones*. Aristides apud Pind. Schol. Pyth. od. iii. Ἀσκληπιὸς Ἀπόλλωνος παῖς καὶ Ἀρσινόης. αὐτὴ δὲ παρθένος ἔσα ἀνομάζει Κορωνίς. Λοκίπτε δὲ θυγάτηρ Ἰω. Ἀσκληπιὸς δὲ καὶ Ἡσιόνης Ποδαλείριος καὶ Μαχάων. Consentit in Corinthiacis Pausanias. Corrupte Ἡσιόνη dicitur Hom. Schol. ad Iliad. Δ. 193. Adscribam ejus verba, quibus defendi posset Hyginus, si ipse idoneos haberet auctores: Μαχάωνα τὸν Ἀσκληπιὸς καὶ Ἀρσινόης, ἡ Κορωνίς. Κατὰ δὲ τινὰς Ἡσιόνης τὴν Μέροπ. Κατὰ δὲ Ἡσιόδον Ξανθόνης. Secundum Hermippum Lampetie fuit Aesculapii conjux. MUNCK. Dotio in campo *Coronidem* genuisse *Aesculapium* ex hymno Homero docet etiam Spanh. ad Callim. H. Cer. 25.

2 ATTICA] Scribe, à *Trica*, ut exhibet etiam margo libri Salmasiani. Dares, si Diis placet, Phrygius in Ducum Graecorum indiculo: *Podalirius & Machaon Aesculapii filii ex Trica navibus 32*. Dictys lib. i. *Podalirius & Machaon Tricenses, Aesculapio geniti, adsciti ad id bellum ob solertiam Medicinae artis*. Idem Dictys in Catalogo Ducum: *Triginta Podalirius & Machaon*. Quod convenit cum Hom. Catal. vers. 240. ubi *Τεικκην* appellat urbem, quae *Τείκη* est Stephano, unde *Trica* Dicty & Dareti. *Tricca* Senecae Troad. 821. *Tricca* Plin. iv. 8. Unde *Triccaei*. Avienus Ophiucho: *Triccaei sidus stat nominis, & cui pingui Thure Epidaureae fumant altaria sedis*. MUNCK. Sic Δημήτριο Τρικκαίοιο meminit Apollonius Rhod. lib. ii. Argon. vf. 957.

3 TLEPOLEMUS MYCENIS] Ex Rhodo fuisse ait in Troicis Manasses. Ἐκ Κρήτης ὡς Ἰδομένηος,

Τελέπολεμος ἐκ Ρόδου. scribe Τληπόλεμος. Idem vult Hom. Catal. vers. 161. MUNCK. Consule tu Lector Schol. Pindari Olymp. vii. vf. 36, 57. Tzetz. ad Lycophron. vf. 911. & J. Meursium inprimis de Rhodo lib. i. cap. 5. a quibus causam, cur Tlepolemus ex Rhodo Graecis auxilio profectum esse statuendum sit, doceberis.

4 DEUCALIONIS] Hic Minois fuit filius, ut & Molus, qui proxime sequitur. Vide Dict. lib. i. pag. 2. MUNCK. Cum nostro tamen faciunt Apollodorus, & Servius ad Virgil. iii. AEn. vf. 121. Idomeneus, de semine Deucalionis natus, Cretensium rex. Consule, Lector, J. Meursium de Creta lib. iii. cap. 3.

5 MERIONES MOLI] De eo Dictys Cretensis lib. i. cap. i. Plutarch. de Oracul. defectu T. ii. pag. 417. nec non Homerus Iliad. B. vf. 653. Item Meurs. l. i. & cap. 4.

6 PERRHEBIA] Scrib. *Perrhaebia*, ut recte exaratum est cap. 173. Graec. Περραιβία. Cretensis Dictys: *Duas & viginti Guneus Perrhaebis*. Idem habes in Catal. Hom. vers. 255. Hyginus manifesto heic laborat defectu. Neque enim à Perrhaebia, sed Pheris veniebat Eumelus, teste Homer. Catal. vers. 208. Scribendum ergo ita: *Eumelus Admeti & Alcestis Peliae filiae filius Pheris navibus 11. Guneus à Perrhaebis 22*. MUNCK. Hinc Eumelus *Φερραιβάδας* vocatur ab Euripide Iphigen. in Aulide vf. 217. De varijs Eumelis vide Celeb. P. Burm. ad Ovid. lib. vii. Met. vf. 390. De Guneo haec refert Euripides l. i. vf. 277. Ἀνιάων δὲ δώδεκα σόλοι Ναῶν ἦσαν, ὧν ἄναξ. FOYNEY'S Ἀρχε. De Guneo etiam Tzetz. ad Lycophron. vf. 128.

7 PENELEUS, HIPPALCI] Mallem *Hippalcimi*, ut est apud Diodorum IV. SCHEFF. *Hippalcus* dicitur quoque cap. 84. *Hippalcimos* cap. 14. *Hippalmus* Apollodoro & Apostolio. *Hippalcimus* Pind. Scholiastae, ut ostendi ad caput 14. Sed *Hippalcimus* cum & à Diodoro appelletur, ut ad hunc locum observavit Cl. Schefferus, optimum id omnium censeo. MUNCK. Miror, Cl. Munckero non venisse in mentem Plutarchi locum Quaes-

Cleobules filius, ex Boeotia navibus xii. ¹⁰ Chronius frater ejus, ex Boeotia navibus ix. ¹¹ Arcesilaus Lyci & Theobulae filius, ex Boeotia navibus x. ¹² Prothoenor frater, ¹³ ex Thespiâ navibus viii. ¹⁴ Ialmenus Lyci & ¹⁵ Pernidis filius, Argis navibus xxx. Ascalaphus frater ejus, ¹⁶ Argis navibus xxx. Schedius Iphiti & Hippolytes filius, Argis navibus xxx. Epistrophus ¹⁷ frater ejus itidem navibus x. Elephenor, ¹⁸ Chalcodontis & Imenâretes filius, Argis navibus xxx. ¹⁹ Menoeae filius,

Quaest. Graec. Tom. ii. pag. 299. apud quem invenimus Πηλέων ὁ Ἰππάλκμυς.

8 PITHUS] *Leitus*. MICYLL. Lego, *Litus Alectrionis*, ex Homero, item mox *Clonius*. Sic enim praeter Homerum habet quoque Dictys Cretensis. Adde Diodor. IV. SCHEFF. *Leitus* scribendum ex Homero, Diodoro, Apollodoro, & Dicty. MUNCK. Consule de *Peneleo*, & *Leito* Cel. Burm. etiam in Catal. Argonaut. in his v. v. Ἀήτω γηγενὴς vocatur ab Euripide Iphigenia in Aulide vs. 259. Ἀήτω δ' ὁ γηγενὴς Ἀρχεναίης στρατῷ, ΦΩΚΙΔΟΣ δ' ἀπὸ χθονός, & quinquaginta Bocotorum navibus praefuisse ab eodem dicitur.

9 LACRETI] Cl. Schefferus ex Hom. *Alectryonis*. Et sane ita patrem Leiti appellat Hom. Iliad. P. 602. ut & Diodorus lib. iv. Mallem tamen ex Apollod. lib. i. *Alectoris*, quod minus à vulgata scriptura discedat. MUNCK.

10 CHRONIUS] *Clonius*. MICYLL. Scribe *Clonius*, ex Hom. Catal. vers. 2. & Diod. lib. iv. apud quem hic non germanus Leiti, sed patruelis est frater, natus Helegenore Alectryonis αὐταδελφῷ. Corrupte quoque infra cap. 113. *Cblonius* audit. MUNCK.

11 ARCESILAUS LYCI ET THEOBULAE] Imo *Archilici*, ut habet Diodorus lib. iv. vel *Arcilyci*, ut est apud Homerum Iliad. Z. SCHEFF.

12 PROTHOENOR] Mallem ex Gr. Προθόωνος, *Prothoenor*. Videri tamen potest synaeresi fuisse usus; de qua dictum ad cap. 86. *Prothenor* est Dicty & Daret. Sed hic non Lyci, sed *Archilyci* filius erat, si credimus Diodoro lib. iv. pag. 270. quod bene observavit Schefferus. MUNCK.

13 EX HASTIPIAE] *Thespiâ*. MICYLL. Micyllus putat *Thespiâ*, sed est altius vulnus. SCHEFF. Rectè ex *Thespiâ* Micyllus. Atque ita scribendum ex Hom. Cat. vers 5. MUNCK.

14 IALMENUS LYCI ET PERNIDIS FILIUS] Non dubito, quin & haec prave scripta sint vocabula. Pausaniae est filius Martis & Astyoche in Boeoticis, & sic habet ipse Homerus. Sed &

mox pro *Argis* scribendum *Orchomeno* videtur, ex eodem utroque scriptore. Quomodo & Dares *Ascalaphus* & *Ialmenus* ex *Orchomeno*. SCHEFF. Homero Catal. vers. 20. est Martis & Astyoche. Apollodoro lib. i. vitiose hic *Almenus* dicitur. *Ialmenum* rectè appellat lib. iii. & Eustath. ad Dionys. p. 92. Atque ita etiam Noster cap. 159. ubi *Ialmenum* & *Ascalaphum* Martis fuisse filios tradit. MUNCK.

15 PERNIDIS] Martis & Astyocles Homerus. MICYLL.

16 ARGIS] Rectè vidit Cl. Schefferus hoc esse vitiosum. Nam praeter illos, quos ipse laudat, auctores, etiam Dictys eos *Orchomenios* facit. *Ascalaphus*, inquit, & *Ialmenus* *Orchomenii*, naves triginta. MUNCK.

17 FRATER EJUS ITIDEM] Quid est, *itidem*? Scribo, *indidem*. SCHEFF. *Indidem* Cl. Schefferus. Mihi peccatum in numeris videtur. Scripserim: *Argis navibus xx. Epistrophus frater ejus itidem navibus xx.* Vide Homerum. MUNCK.

18 CALCHODONTIS] Lege, *Chalcodontis*. Hom. Catal. χαλκῶδοντι. Uxorem ejus non *Imenareten*, sed *Melanippen* vocat ad Lycophronem Tzetzes pag. 162. MUNCK. Plutarchus in Theseo p. m. 16. E. τὰς μὲν παῖδας εἰς Εὐβοίαν ὑπεξέπεμψε πρὸς Ἐλεφῆνορα τὸν χαλκῶδοντος. De quibus Thesei liberis p. 17. A. & Pausan. lib. i. cap. 17. p. 40.

19 MENOEAE FILIUS] Videtur deesse aliquid. intelligit autem *Mnesthea*. MICYLL. Deest, *Mnestheus Petei* & *Menoeae filius*, si *Menoeae* vocabulum se rectè habet. Consule Pausaniam in Corinthiacis. SCHEFF. Scripserim *Mnestheus Petei filius* ex Hom. Catal. 59. Πετῶος Μενεοῦ υἱός. Apollod. lib. iii. Πετῶος Μενεοῦ υἱός. Aelian. Var. Hist. iv. 5. Μενεοῦ υἱός ὁ Πετῶος. In margine libri Salmas. adscriptum erat *Mnestheus Peteonis*. perperam. An mater ejus *Menoea* fuerit, dicere non habeo. Potuit omisisse matrem, ut de aliis, qui sequuntur, factum. MUNCK. Adde Plut. in Theseo p. m. 15. B. qui docet, *Mnestheum* fuisse filium *Petei*, ex Orneo *Erechthei* filio nati; sed de matre ejus tacet.

lius, Athenis navibus L. Agapenor ¹ Ancaei & Iotis filius, Arcadia navibus LX. Amphimachus Cteati filius, ² Elea navibus x. ³ Eurychus Pallantis & Diomedae filius, Argis navibus xv. ⁴ Amarunceus Onesimachi filius, Mycenis navibus XIX. ⁵ Polyxenus, Agasthenis & Pelorides filius, Aetolia navibus XL. ⁶ Meges ⁷ Phylei & Eustyoches filius à Dulichio navibus LX. ⁸ Thoas Andraemonis & ⁹ Gorgidis filius ¹⁰ Tyto navibus xv. Podarces frater ejus ¹¹ itidem navibus x. Prothous Tenthredonis filius, Magnesia navibus XL. ¹² Cycnus Ociti & Au-

¹ ANCAEI ET IOTIS] Micyllus putat *Polyxenes*, nescio quo auctore. SCHEFF. Ancacum patrem fuisse Agapenoris, Homerus quoque & Apollodorus attestantur. De matre nihil legi. MUNCK. De his navibus, earumque nautis Arcadibus videndus Philostratus cap. II. §. 15. Heroicon.

² ELEA] Id est, *Elide*, quae & Ἠλεία dicta; nisi mavis *Elida* scribere, ut apud Dictyn lib. I. & sexcenta alia apud alios, de quibus in dissertatione egimus. MUNCK.

³ EURICHUS] Hic alibi non legitur. An scribendum *Euryalus*? Sed is non fuit filius Pallantis. forte quaedam defunt. SCHEFF. An scribendum *Euryalus*? sed ille Mecistei est filius Apollod. lib. III. & Hom. Catal. MUNCK. Quem *Euryalum* sine dubio respicit Euripides Iphigen. in Aulide vf. 244. Ἀργείων δὲ ταῖς δὲ σφῆρταις Νῆες ἔτασαν πέλας, ὅν Ὁ ΜΗΚΙΣΤΕΩΣ σφαιηλάας Παιὶς ἦν, Ταλαὸς δὲ τρέφει πατήρ. Verum de hoc *Euryalo* consulendus celeb. P. Burmannus in Catal. Argonaut. in voce ea.

⁴ AMARUNCEUS] Ne hunc quidem alibi invenio. SCHEFF. Non hic recensetur inter duces, sed filius ejus Diorea, à Dictyn lib. I. & Hom. Catal. 129. Amarunceus autem, ut Eustathius vult, non Onesimachi, sed Aleetoris ex Diogeniā erat filius. MUNCK.

⁵ POLYXENES ASTIONIS] *Polyxenus Agasthenis*. MICYLL. Scribendum est *Polyxenus Agasthenis* ex Pausanias Eliacis. Atque sic putavit & Micyllus. SCHEFF. Merito probat Cl. Schefferus Micylli conjecturam, quae & mihi venerat in mentem, *Polyxenus Agasthenis*. Ita enim Hom. Catal. 130. Sed naves ei tantum 10. assignat. MUNCK.

⁶ MEGES NAVIBUS 60.] Hom. Catal. 137. quadraginta ei tribuit. An ergo transpositae numerorum notae, & pro LX. scribendum XL? MUNCK.

⁷ PHYLEI FILIUS] Rectè. Illum intellexit Hesychius. Φυλείδης, Φυλεὶς παῖς ὁ Μίγης. MUNCK. Euripides in Iphigen. in Aulide vf.

284. Δευκῆρετμον δ' ἄρ' ἔσθ' ἑταῖρον ἦγεν, ὃν Μίγης ἄνασσε, Φυλεὶος λόχευμα.

⁸ THOAS] Defectus est locus, ut viderunt jam Micyllus & Schefferus. Suppleo hunc in modum: *Thoas Andraemonis & Gorgidis filius ex Aetolia navibus 40 Protefilai Iphicli filius Itone navibus 20*. Sed illud *Gorgidis* suspectum mihi. puto scriptum fuisse *Gorgis* pro *Gorges*. Γόργυ enim Oenei filia ejus mater fuit. Vide Tzetz. ad Lycophr. pag. 160. MUNCK.

⁹ GORGIDIS FIL. TYTO * NA. XV.] Videntur hic & omissa quaedam esse, quae ad naves Thoantis pertinent, & quod hic *Tyto* ponitur, *Itone* legi debere, & ad *Protefilaium*, cujus nomen hic deest, referendum esse. Ita enim ex Podarce, qui sequitur, colligi potest, quem Homerus Protefilai fratrem, non Thoantis facit. MICYLL.

¹⁰ TYTO] Vox est nihili. deest primum, quot navibus pugnarit Thoas, deinde nomen Protefilai, qui Podarci fuit frater, Item nomen Iphicli, qui fuit utriusque pater, ut haec omnia habentur apud Homerum & Dictyn. SCHEFF.

¹¹ ITIDEM NAVIBUS 10.] Imo 20. Nam Protefilao occiso 40 naves secutas esse Podarcem canit Homerus. Stirpem ejus notavit Eustath. ad Iliad. B. pag. 256. Τῆς [Μάγνητος] Ἀλέκτορος & Αἰμῶν. & Ἰπείροχος. & ἔχοντος Τενθρηδῶν ὁ & Πορθὸς πατήρ. MUNCK.

¹² CYCNUS] Hic a nemine nominatur, quod sciam. SCHEFF.

¹³ NIREUS XVI.] Homerus ei tantum 3. assignat Catal. vers. 178. MUNCK.

¹⁴ CHAROPI ET NYMPHAE] *Aglæes* ut Homerus. MICYLL. Deest nomen Aglaeae. Sic enim Homerus vocat. SCHEFF. Aglaies nempe, ut appellant eam Homer. & Diod. lib. v. pag. 325. MUNCK.

¹⁵ ARGIS] *Syma* Homerus. quam insulam esse Caricam annotat Eustathius pag. 240. Olim Metapontis & AEgle dicta fuit, ut idem tradit. An ergo pro *Argis* scribendum *AEgle*? MUNCK. De *Syma* insula Herodot. lib. I. cap. 174.

Aurophites filius, Argis navibus xii. ¹³ Nireus ¹⁴ Charopi & Nymphae filius, ¹⁵ Argis navibus xvi. ¹⁶ Antiphus ¹⁷ Mnesyli & Chalciopes filius Thessalus, navibus xx. ¹⁸ Polypoetes Pirithoi & Hippodamiae filius, Argis navibus xx. ¹⁹ Leophites Chroni filius, à Sicyone navibus xix. Calchas Thestoris filius, Mycenis, augur. ²⁰ Phocus Danai filius architectus. Eurybates & Talthybius ²¹ internuncii. Diaphorus iudex. Neoptolemus Achilles & Deidamiae filius ab insula Scyro: hic idem ²² Pyrrhus est

¹⁶ ANTIPHUS MN. ET CH. F. TH.] Vid. ir. Iliad. Nam hic haud scio, an nomina transposita sint, & legendum *Antiphus Thessali & Chal. fil. Nisyro na. 50. MICYLL.*

¹⁷ MNESYLI] Hoc corruptum videtur. Dictys facit eum nepotem Herculis. Micyllus putat scribendum *Thessali*. SCHEFF. *Thessali*, quod volebat Micyllus, probo. Convenit id cum Hom. Catal. vers. 186. Erat autem hic Thessalus Herculis filius, ut ibidem docet Poëta. Recte ergo Dictys Antiphum nepotem Herculis facit. Ad summam: totus hic locus legendus, ut conjecit Micyllus: *Antiphus Thessali & Chalciopes filius Nisyro navibus 30.* Confer Schol. Hom. ad Iliad. E. 255. & Pind. ad Nem. iv. pag. 210. ed. Francof. Tzetzen in Lycophr. p. 147. MUNCK.

¹⁸ POLYBOETES] Scribe, *Polypoetes*, ex Homero, ipsoque Nostro sup. c. 82. SCHEFF. Recte *Polypoetes* Cl. Schefferus. ita enim Dares, & Homerus Catal. 247. Diodorus lib. iv. & Noster ipse cap. 102. MUNCK.

¹⁹ LEOPHITES CHRONI] *Leonteus Coroni*. MICYLL. Puto & hic ex Homero scribendum *Opites*, qui memoratur Iliade A. SCHEFF. Micyllus *ἰσόχως*, *Leonteus Coroni*. ita enim nominant Dictys, Apollodorus, & Hom. Catal. 252. MUNCK.

²⁰ PHOCUS DANAI] Liber Salmas. *Epeus*. Atque ita Virgil. Aen. ii. 1265. Noster cap. 108. Aristoteles in Admirandis, Justinus lib. xx. cap. 2. Lucianus Hippiâ, aliique. Festus: *Epeus nomen cujusdam fabri, qui equum Dureum fecit. Panopei eum facit filium Servius. Epios est Dictys lib. ii. pag. 67. vers. 131. quod idem est. Nam Epeus est Hom. Iliad. v. 665. ubi item, ut apud Servium, etiam Panopei audit filius. An ergo pro Danai rescribendum Panopei? Ita putem, & firmat Pausanias. Videtur ille esse, cujus meminit Ovid. viii. Metam. 312. Audiamus Lycophronis interpretem pag. 15. Φῶκος κὲ Ἀσπερίας κρύας κὲ Πανοπέας. Πανοπέας δὲ ὁ Ἐπειὸς, ὁ δὲ Ἐπειὸν ἰσάρον κατασκαδύσας. Confer quae idem habet pag. 150. ed. Steph. MUNCK. Epeum vocant Pausanias lib. i. cap. xxiii. p. 55. Philostratus cap. ii. Heroic. §. 20. & cap. x. §. 12.*

Cerda ad Virg. ii. Aen. 261. & ad x. Aen. 179. Hygini locus certe corruptus est. Phocus enim, quo rege Phocis non tantum ad Tithoream & Parnasum sita, sed & circumjacentia loca nomen acceperunt, Aëaci fuit filius, pater Epopi, patris Epei. Vide Pausan. lib. ii. cap. 29. Epeus πανόασις Φωκίους vocatur ab Euripide in Troade vs. 10. nempe a Phocide avi regno, unde oriundus. Epeus Panopeiades vocatur a Simonide, apud Athenaeum lib. x. cap. 22. pag. 456. Deceptum Hyginum, vel hujus fabulae confarcinatorem, iterum fuisse credo, haud bene percepto Graeci cujusdam scriptoris loco.

²¹ INTERNUNCII] Homer. Iliad. A. 320. Κήρυκας adpellant Graeci. Duos fuisse in Graecorum exercitu Eurybatas, Agamemnonis alterum, alterum Ulyssis notavit Homeri Scholiastes ad Iliad. B. 183. & N. 658. MUNCK.

²² PYRRHUS EST VOCATUS] Vide Hephaestion. apud Photium pag. 474. Hom. Schol. Iliad. T. 332. & caput praecedens. Gloss. Vett. *Birrus*, *rufus*, πυρρός. Isidor. Orig. i. cap. 26. *Pro Pyrrho Birrum dicimus. Imo & Burrum dicebant. Gloss. Burrum, πυρρὸν, ξανθόν.* Corruptum ergo illud, *Batis*, ξανθός. Leg. *burrus*. Servius ad Aen. ii. 469. *Pyrrhus à colore comae dictus, qui latine byrrus dicitur. Ita & Sallustius Crispus. Adde Festum in voce Balenae & Burrian.* Hom. Iliad. A. 197. ξανθὸς δὲ κόμης ἔσσι Πηλεΐωνα. Schol. Καλῆς, πυρρῆς. κὲ ἀπὸ τῆς δὲ, φασιν, αἰνίσσεται τὸ θερμὸν κὲ ὀργίλον ὡς ἦρως. οἱ δὲ ξανθοχόλοι πῖπτοι. Puto legendum, ξανθοχόμοι. Qui ἀκρίβειαν affectant, πυρρὸν esse rutilam, ξανθὸν rufum dicunt. MUNCK. De nomine *Burrus* vide, quos laudat celeb. P. Burm. in Var. Lect. Servii ad Virg. Aen. ii. 469. De cognomine *Pyrrhus* vide, quae notat Plut. in Pyrrho p. 383. Sunt, qui ab hoc Pyrrho *pyrrhicham* esse dictam credant. Vide Procli Chrestomath. apud Photium pag. 988. & Schol. Pindari Od. Pyth. ii. 128. qui varias opiniones profert, de quibus hic agendi non est locus. Si tamen plura de *Pyrrhichae* origine scire desiderat Lector, adeat Theonem ad Aratum pag. 8. Aristoxenum apud Athenaeum lib. xiv. cap. 7. pag. 630, 631. Meziriaci

est vocitatus ¹ à patre Pyrrha. ² Summa ³ naves ccxlv.

XCVIII. Iphigenia.

AGAMEMNON cum Menelao fratre ⁴ Asiae delectis ducibus, Helenam uxorem Menelai, quam Alexander Paris avexerat, repetitum ad Trojam cum irent, ⁵ in Aulide tempestas eos ira Dianae retinebat, quod Agamemnon ⁶ in venando cervam ejus violavit, ⁷ superbiusque in Dia-

ziriac. ad Ovidii Epist. viii. Heroid. pag. 301. Spanh. ad Callim. H. Jov. 52. Salmas. Exercit. Plinian. cap. xi. p. 119, 120. Meurs. lib. iv. in Creta cap. 13.

¹ A PATRE PYRRHA.] Quomodo à patre, cum pater Neoptolemi fuerit Achilles? scilicet Achilles filium hunc genuit ex Deidamia, cum adhuc apud Lycomedem esset inter virgines regias, habitu muliebri. Quo tempore muliebri quoque vocabulo appellatus est Pyrrha, quod haberet crines flavos. Vid. Nost. cap. praecedenti. Et hic est Pyrrha pater, quem intelligit hoc loco SCHEFF. Hoc ergo responsum sibi habeat Tiberius apud Sueton. 71. quaerens, Quod Achilli nomen inter virgines fuisset? Sed magnam de eo controversiam fuisse videre est ex Hephaest. lib. 1. Sidon. Inde Scyriadum datus parenti Falsae nomina pertulisse Pyrrhae. MUNCK.

² SUMMA NAVES 245.] Neque hic locus absque vitio esse videtur, cum caeteri omnes de mille navibus mentionem faciant. MICYLL.

³ NAVES 245.] Hi numeri corrupti sunt. Liber Salmasii in margine, 1286. Scio Homer. Iliad. B. numerare cccclxxxvi. Sed cum praecedentes numeri variè corrupti sint, quis certi aliquid statuat? Euripides Orest. vers. 352. Χιλίωνων στρατὸν, exercitum Graecorum appellat. Schol. Ἀθητισμὲν ἐχρήσατο ἀριθμῷ. ποσαῦται ᾧ ἦσαν αἱ νῆες τῷ Ἑλλήνων χίλια πρὸς ταῖς ρη. Item Alceft. vers. 106. Χιλίωνων Ἀρίων. Ubi rursus Scholiastes: Ἀθητισμὲν ἐχρήσατο ἀριθμῷ. Ἐστὶ ᾧ αἱ νῆες χίλια 29. Tzetzes in Lycophr. p. 43. ἦσαν ᾧ πᾶσαι αἱ νῆες τῷ Ἑλλήνων ἀρπς. Dares: Adduxere naves mccc. Rotundo numero cum Euripide utuntur Corippus lib. iv. Tanta nec Inachides secuerunt robora plebes Armatas classes rati- bus cum mille parent. Propertius ii. el. 20. Et Danaum Euboico littore mille rates. Virg. AEn. ii. 197. Non anni domuere decem, non mille carinae. Senec. Troad. 709. Hic puer, hic est terror, Ulyssē, Mille carinis. Adde eundem Agam. 40. 171. 430. Troad. 274. Epigrammatarius ille, quem Petronium Antigenidem quidam faciunt,

Catal. Pith. lib. ii. Nam Graji peterent Trojam cum mille carinis. Orosius lib. i. cap. 17. Raptus Helenae, conjuratio Graecorum, & concursus mille navium. Unde non inepte εὐλον eum χιλιοστόλον dixit in Troicis Manasses. Cacterum ut navium, ita & militum incertus est numerus. Qua de re videndus Scholiast. Hom. ad Iliad. B. 122. Pertinet huc illud Varronis ii. R. R. cap. 11. Si, inquam, numerus non est ad amissum, ut cum dicimus mille naves iisse ad Trojam. MUNCK. Ursinus ad Virgilii ii. AEn. 198. Hyginum mutilatum censet. Lucianus in Dial. Mortuor. Dial. vii. mille naves fuisse docet, ut & Eurip. in Rheso vs. 262. Vide, quos laudat Celeb. Duker ad Thucyd. lib. i. cap. 10. lin. 12.

Ad C A P. XCVIII.

⁴ ASIAE DELECTIS.] Fortasse legendum aliisque del. MICYLL. Micyllus suspicatur, aliisque delectis. Mallem, & aliis, quia paulo propius a veteri scriptura. SCHEFF. Micyllus, aliisque. Schefferus, & aliis. Quam mox cervam Hyginus, capream vocat Dictys lib. i. MUNCK.

⁵ IN AULIDE.] Huc convenerunt, & conjurarunt heroes Trojam expugnaturi. Vide Philostrat. cap. 11. Heroic. §. 14. Serv. ad iv. AEn. 426. Lact. ad Statii iii. Achill. vs. 51. & inde nomen accepit juxta Schol. Homeri Iliad. B. 303. cui consentit Lact. ad Statii vii. Theb. 332. De ejus situ Schol. Apoll. Rhod. iv. Arg. 1779, & Eurip. Iphig. Aul. 120, 165. Hoc primum fuisse bellum, quod Graeci extra Graeciam gefferunt, docet Pausanias lib. i. cap. 29. p. 72.

⁶ IN VENANDO CERVAM E. V.] Ita rem narrat Ptolemaeus Hephaestio lib. v. apud Photium pag. 483. ἐν Αὐλίδι ᾧ παραγενόμενῳ Ἀγαμέμνων ἈΐΓΑ ἈΓΡΙΑΝ ἸΕΡΑΝ ἈΡΤΕΜΙΔΟΣ κατατοξεύει; ἀπλοίας δὲ γενομένης ταῖς Ἑλλήσι, κίχρῳ Κέλλχας, λυθῆναι τὸ δεινόν, εἰ δύσειε τὴν θυγατέρα, Ἰφηγίνοιαν Ἀγαμέμνων Ποσειδῶνι. τῷ δὲ μὴ ἀταχομένῳ.

Dianam est locutus. Is cum aruspices convocasset, & ⁸ Calchas se respondisset aliter expiari non posse, nisi ⁹ Iphigeniam filiam Agamemnonis immolasset: re audita Agamemnon recusare coepit. tunc Ulysses eum consiliis ad rem pulchram transtulit. ¹⁰ Idem Ulysses cum Diomedea ad Iphigeniam missus est adducendam. Qui cum ad Clytaemnestram matrem ejus venissent, ementitur Ulysses eam Achilli in conjugium dari. Quam cum in Aulidem adduxisset, & parens eam immolare vellet, Diana ¹¹ virginem miserata est, & caliginem eis objecit, ¹² cervamque pro

9, ὀργισθέντες οἱ Ἕλληνες, ἀφείλοντο αὐτῇ τὸ κεφάλαιον καὶ κατέστησαν βασιλεία Παλαμήδην.

6 SUPERBIUS IN DIANAM LOCUTUS EST] Id ejusmodi fuerit, discere potes ex Schol. Eurip. ad Orest. vers. 659. Gloriatu est, cum facram illam cervam fixisset, ne Dianam quidem tam certa vulnera ulli ferae dedisse. MUNCK. De his superbis Agamemnonis verbis vide Eurip. Iphig. in Tauris vs. 15. in Aulide vs. 90. 357. Sophocl. Electr. 570. Tzetz. ad Lycophron. 183.

7 ET CALCHAS SE RESPONDISSET, ALITER EXPIARI NON POSSE] Barthius vult expiare. At non hoc in quaestione erat, utrum Calchas aliter non posset. Quid enim, si potuisset alius? Idcirco cenfeo legendum, & Calchas ei respondisset. Pronomini ei a fine praecedentis vocabuli adhaesit littera s, ita factum sei, quod sciulus mutavit in se. Calchas fane fuit aruspex, non sacrificulus, ut per Calchantem expiatio fieri ne quidem debuerit. SCHEFF. Cl. Schefferus, ei respondisset. Recte quidem, si quid esset mutandum. Videri tamen potest illud se heic pro eum positum, ut cap. 60. Rursum deorsum post se revolvitur saxum. Vide quae ibi annoto. Hephaestion apud Photium pag. 483. Λυθῆναι τὸ δεινὸν εἰ θύσειε πλὴν θυγατέρα Ἰφιγένειαν Ἀγαμέμνων Ποσειδῶνι. MUNCK.

8 IPHIGENIAM] Eadem est, quae Iphianassa. Vide Triclin. ad vers. 157. Electrae Sophoclis, & Schol. Euripidis ad Orest. vers. 659. Veterum nonnulli eam Iphigeniam non Agamemnonis filiam, sed ex Theseo & Helenâ natam voluerunt. Vid. Tzetz. ad Lycophr. p. 40. & Anton. Liberal. cap. 27. Iphis est Etymologico-grapho in Ἰφίς. Etiam sororem ejus Electram dictam prius Laodicen auctor Xanthus est apud Aelian. Var. Hist. iv. cap. 26. Sed Hom. Schol. Electram aliam à Laodice facit, cum quatuor Agamemnoni filias tribuat ad Il. A. 7. Laodicen, Chrysothemem, Iphigeniam & Electram. MUNCK. Consule etiam Meziriac. ad Ovid. Epist. iii. Her. p. 267. & v. Heroid. pag. 434.

9 FILIAM AGAMEMNONIS] Illud Agamemnonis existimo à glossatore aliquo esse. Si retineri velis, immolasset esset legendum, pro immolasset. vel in praeced. cum Barthio corrigendum expiare. Quod tamen placere non potuit viro docto, quod non sacrificulus, sed vates esset Chalcas. At nec saga est sacerdos; & tamen expiationem facit. Vide Martial. lib. vii. 54. Dictys lib. 1. mulierem quandam Deo plenam hanc Dianae iram fatam narrat, nec leniri priusquam aucter tanti sceleris filiam natu maximam vicariam victimam immolavisset. MUNCK.

10 IDEM ULYSSES] Mallem, ideo Ulysses. SCHEFF. Cl. Schefferus, ideo Ulysses. Dictys lib. 1. nullo consilii particeps profectum eum Mycenae narrat. MUNCK.

11 VIRGINEM MISERATA] Bochartus Hieron. 2. pag. 541. adducit ex Hygino: Virginis miserata est. Si ita in vetere libro invenit, notanda est illa locutio. Hieron. Epitaph. Paulae: Miserabatur omnium. Prudent. Psym. vers. 580. Miserari inopum. Vetus interpres Eccles. Sirach. cap. v. 6. Multitudinis peccatorum meorum miserabitur. Justin. xliii. 4. Miserata formae ejus. Quod vereor, ut merito tentent docti homines. Contra Minucius Felix Octavio: Miserentur miseri, si fas est, sacerdotum honores. Sed ibi miserantur forte scribendum. Idem tamen pag. 32. Miserantes eorum crudelius saeviebamur. Servius ad AEn. viii. 68. Hercules miseratus Daphnidis. MUNCK.

12 CERVAM] Ita Tragici. Liberalis autem cap. 27. μόχον appellat. Tzetzes in Lycophronem. vs. 183. Ἡ δὲ Ἀρτεμις αὐτῷ ἐλάσασα, κατὰ Φανόδημον τὸ ἰσοεικὸν, εἰς ἄρκτοις μετέβαλε, κατὰ δὲ Νίκανδρον εἰς ταῦρον, καὶ ἑτέρας εἰς γεαῦν, καὶ ἄλλας εἰς ἔλαφον. Ferme eadem habet Etymolog. magnum in Ταυροπόλον. Propert. lib. iii. 21. Nec solvit Danaas subdita cervae rates. MUNCK. Δάμαλιν subpositam esse videtur innuere Plutarchus in Parall. T. ii. p. 309. Iphigenia de se ait apud Eurip. Iphig. Taur. vs. 28. & 783.

pro ea subposuit: Iphigeniamque ¹ per nubes in terram Tauricam detulit, ibique templi sui sacerdotem fecit.

XCIX. *Auge.*

² **AUGE** Alei filia ab Hercule compressa, cum partus adesset, in monte Parthenio peperit, & ibi eum exposuit. Eodem tempore ³ **ATALANTE**, Iasii filia, filium exposuit ex Meleagro natum. Herculis autem

Λίγ', οὐνεκ' ἔλαφον ἀνελδοσά μιν θεὰ
"Αρτεμις, ἔσωσέ μιν, ἣν ἔθυσ' ἐμὸς πατήρ,
Δοκῶν ἐς ἡμᾶς ὄξυ φάσγανον βαλεῖν,
Εἰς τήνδε δὲ ἦκισ' αἶαν.

Adde Euripid. in Iphigen. in Aulide v. 1585, & seqq. & Serv. ad II. AEn. 116. Variorum sententias de Iphigeniae immolatione recenset Columna ad Ennii Iphigeniam pag. 213. Lucretius, Virgilius, ac Propertius, (quamvis loco per Munckerum citato sui oblitus de subposita cerva cecinerit,) crediderunt Iphigeniam revera occubuisse in sacrificio, non autem a Diana servatam esse subposita cerva. Confule celeb. J. Broukhuf. ad Propert. lib. III. El. 5. vs. 54. Sophocles etiam Iphigeniam revera mactatam tradit in Electra v. 574. Confule de hac fabula, cui originem suam Abrahami sacrificio debere videtur, Bochartum lib. II. Hieroz. cap. 46. pag. m. 1540, 541. & qui ideo eos sequitur, qui cervam subpositam adfirmant. In eadem sententia jam fuisse videtur Tzetzes ad Lycophron. v. 183. nec ego ab ea abhorreo. Sic fabula de Idomenei voto eadem fere est, atque historia, quae de Jephthae voto nobis refertur in S. S. Confule Serv. ad Virg. III. AEn. v. 121. & ad XI. AEn. 264. Verum an Graecis Abrahami sacrificium innotescere potuerit, non inquiri. Sed de hac re dissentientes confule Lipsiensis in Actis Erudit. M. Octobr. A. 1729. pag. 427. a Celeb. Viro P. Wesselingio ad Edw. Simsonii Chronicon A. M. 2144.

¹ **PER NUBES IN TERRAM TAURICAM**] Ad historicam magis fidem facit, quod scribit Dictys lib. I. Regi Scytharum, qui eo tempore aderat, commendatam. vel quod Tzetzes tradit: Ἡ δὲ Ἰφιγένεια σωθεῖσα φεύγει πρὸς Σκυθίαν, καὶ νοσφίλας Ἀρτέμιδος γένει. Adde Eustath. ad Dionys. p. 44. Ad non dissimilem modum Helena immolanda evasit necem. Qua de re videndus Meurfius in Laconicis. Tzetzes ad Lycophron. pag. 40. ed. Steph. Καὶ γὰρ καὶ Ἰερίαν Λαπέρκων Παμφίαν αἰτὸς ἔσωσε. &c. MUNCK.

Ad C A P. XCIX.

² **AUGE ALEI FILIA**] Ita & Apollod. lib. II. Sed Jornandes Get. cap. 9. Priami eam facit sororem. Falso. Vide not. ad cap. 101. Tzetzes in Lycophr. p. 43. Τηλεφῶ παῖς καὶ Ἡρακλῆος καὶ "Αυγῆς τῆς Ἀλεῖς θυγατρὸς τῆς Τρυφίτης καὶ Νειάρας &c. Vero similis est, quod Geticarum rerum scriptores tradunt, Sagilli Getarum regis fuisse filiam, & Herculi nuptam. Vid. Sheringham. de Orig. Anglor. p. 138. MUNCK. Confule inl. Spanhem. ad Callim. H. Del. vs. 70. & Perizon. ad Aelian. lib. XII. V. H. cap. 42.

³ **ATALANTE, IASII FILIA**] Hinc Iasis à Propert. appellatur lib. I. eleg. 1. De matre Parthenopaei Schol. Eurip. ad Phoeniss. vers. 152. Ἀυτὴ ἐστὶν Ἰάσος μὲν παῖς, Μετάνιος δὲ γυνή. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλη Σχοινέως θυγάτηρ, Ἰππομόδους γυνή, βοιωτική. Sane patrem Parthenopaei Milanionem facit etiam Servius AEn. VI. 480. Hic Atalantae, inquit, τῆς Μαρτίης ἢ Milanionis filius Rex Arcadiae fuit. Apollodor. lib. I. Ἐξ Ἠνῆς δὲ ἐκ Μετάνιος, ἢ ὡς ἄλλοι λέγουσιν, Ἀρεῖος, Παρθενόπαιον. Atalantam illam, cujus amore captus fuit Meleager, Noster, nec sine auctore, Schoenei facit filiam, ut demonstramus ad cap. 173. Sed quo auctore cum heic, tum cap. 270. ex Meleagro natum tradat Parthenopaeum, ignoro. Amplexus est tamen Hygini sententiam Lutatius ille, sive Lactantius est, ad Stat. Theb. I. vers. 45. Confer not. ad cap. 185. & 270. Miratus sum non semel, quae idem interpres annotavit ad Theb. lib. VI. vers. 563. Atalantae confundit historiam. Hanc Atalantam Hippomenis uxorem diximus filiam Siconei (leg. Schoenei) fuisse. Illam autem, qui (leg. quae) cum procis cursu contendit, Oenomai filiam, uxorem Pelopis. Confundit Atalantam & Hippodamiam. MUNCK. Confule Eund. Lact. ad Statii VII. Theb. 267. sed & J. Perizon. & quem laudat, Abr. Gronov. ad Aelian. lib. XII. V. H. cap. I. init.

⁴ **Hos**] Barthius ad Stat. Tom. II. 989. ambos ex membranarum Gruteri. Sed vulgatum aequae

tem filium cerva nutriebat. ⁴ Hos pastores inventos fustulerunt, atque nutrierunt, quibus nomina inposuerunt, Herculis filio Telephum, quoniam cerva nutrierat; Atalantes autem Parthenopaeum, ⁵ quoniam virgine simulante in monte Parthenio eum exposuerat. Ipsa autem Auge patrem suum timens, profugit ⁶ in Moesiam, ad regem Teuthrantem: qui cum esset orbus liberis, hanc ⁷ pro filia habuit.

C.

que rectum est. MUNCK.

5 QUONIAM VIRGINE SIMULANTE] Haec corrupta videntur, puto scribendum, quoniam virginem simulans se. SCHEFF. In membranis Gruteri, ut credere nos vult Barthius ad Stat. Tom. II. 989. vifebatur: Quoniam virgine simulante mater ignara &c. Unde ipse exsculpfit: Quoniam virginem simulantem mater ignota. hoc est, ipso interprete, ore pulcherrimo, & virgini, quam puero similiorem. Probo phrasin, & quam ejus dat explicationem. Ovid. VI. Met. 26. Pallas anum simulat. Isidor. Orig. XVI. 4. Aëris simulans qualitatem. Statii Scholastes ad III. Theb. 283. Ea pulchritudine praeditus fuisse dicitur, ut foeminam mentiretur. Martial. III. 43. Mentiris juvenem. Willebrandus Itinerar. Diversas cortinas illic mentiuntur. Apul. XI. Miles. Incessu foeminam mentiebatur. Claud. epigr. 44. Mentitur gemma volatum. Non dissimile est illud simulare figuram plaustrum Astron. II. 2. Adscribam ejus locum, ut in transcurso corrigam. Initio qui sidera perviderunt, & numerum stellarum in unaquaque specie corporis constituerunt, quod non arctum, sed plastrum nominaverunt, ex septem stellis duae, quae pariles & maxime in uno loco viderentur, pro bobus haberentur, reliquae vero quinque figuram plaustrum simulant. Illud quod non suo loco positum est. Scribe meo periculo: Constituerunt non arctum, sed plastrum nominaverunt, quod ex septem &c. Nec satis sanum videri possit, quod ejusdem lib. cap. 1. legitur: Jupiter simulatus effigiem Dianae. An corrigendum? Simulans effigiem Dianae. putarem equidem, nisi assimilare pro simulare hunc scriptorem usurpasse observassem. tanquam cap. 8. Iubet Venerem aquilae simulatam se sequi. Cap. 28. Dianam cato simulatam. Simulatus ergo effigiem Dianae dicitur Jupiter, ut formam adsimulata Camerti. Virg. AEn. XII. 224. Juturna. Adde quae de verbis simulare & dissimulare ad Stat. observavit summus Gronovius lib. I. cap. 6. Caeterum τὸ ignara non debebat mutari. Ignarus est ignotus praeter alios etiam Hygino ipsi cap. 273. Tacitus XII. Ann. 45. Nihil tam ignarum barbaris. Dictys lib.

II. Avidus ignara cognoscendi. Vide ibi Mercurum. Cl. Schefferus conjicit, quoniam virginem simulans se. Forfan non male; quanquam qui ex istiusmodi virginibus nati erant παρθένοι proprie vel παρθενίαι vocitabantur. Commendant tamen ejus conjecturam Sophoclis verba OEdip. Colon. vers. 1316. Ἐχέτω δὲ Παρθενοπαῖς Ἀρκὰς ὄρνυ' Ἐπώνυμ' ἢ ἀέθλει ἀδμήτης χρόνῳ. Idem vult Lactantius ad Stat. IV. Theb. 309. Atalante Iasi filia fugiens concubitus, in venando Dianae comes facta est: sed à Meleagro hoc adinsinuante compressa puerum edidit, cujus conceptum quia diu sub virginitate celaverat, Parthenopaeum vocavit. Subscribo ergo conjecturae viri Clarissimi. MUNCK.

6 IN MOESIAM] Atqui Mysorum fuit Dynastes Teuthras, teste Apollod. lib. III. Senec. Troad. 216. Diod. lib. IV. Tzetze ad Lycophr. pag. 43. Pausan. lib. X. Hom. Schol. ad Od. A. 520. Pind. ad Isthm. Od. V. Unde Dux Mysus audit apud Ovid. lib. II. epist. de Ponto 2. vers. 26. Mysus juvenis apud Propert. lib. II. el. 1. Jornandes tamen cap. 9. cum Hygino: Hujus (Telephi) regnum Moesiam appellavere majores. Et Servius Ecl. VI. 72. A Gryno Eurypili filio, qui regnavit in Moesia. Scilicet Mysiae & Moesiae vocabulum confudisse posterioris aetatis scriptores, ut notatum jam superius ad cap. 14. Confer cap. 100. 106. 121. Mysiam tamen rectè infimae aetatis scriptor Dares appellat. Et Schol. Horat. ad Epod. ult. Telephus Rex Mysorum. Capella lib. VI. Supra Troadem in mediterraneo Teutrania est, quae regio Mysorum fuit. MUNCK. Schol. adde Pindari Olymp. Od. IX. vs. 112. ὁ γὰρ Τεύθρας ἐβασίλευσε τῆς ΜΥΣΙΑΣ. De Telephi vero in Mysiam adventu vide Pausan. lib. I. cap. 4. p. 12. ubi etiam agit de Graecis locorum ignorantia in Mysiam adpellentibus, cui historiae obloquitur Philostratus cap. 11. Heroic. §. 14.

7 PRO FILIA HABUIT] In conjugium adsumptum à Teuthrante scribit Apollodor. lib. II. pag. 115. & Tzetzes in Lycophr. pag. 43. ed. Steph. MUNCK.

Aa 2

Ad

C. Teuthras.

TEUTHRANTEM regem in Moesia Idas Apharei filius regno privare voluit. Quo cum Telephus, Herculis filius, ex responso quaerens matrem, cum comite Parthenopaeo venisset, huic Teuthras regnum & ¹ filiam Augen in conjugium ² daturum promisit, si se ³ ab hoste ⁴ tutasset. Telephus conditionem regis non praetermisit: cum Parthenopaeo Idam uno praelio superavit: cui rex ⁵ pollicitam fidem praestitit, regnumque & Augen ⁶ matrem inscientem in conjugium dedit. Quae quum mortalem neminem vellet suum corpus violare, Telephum interficere voluit, inscia filium suum. Itaque cum in thalamum venissent, Auge enses sumpsit, ut Telephum interficeret. Tum deorum voluntate dicitur draco inmani magnitudine inter eos exisse: quo viso, Auge enses projecit, & Telepho inceptum patefecit. ⁷ Telephus re audita, ⁸ inscius matrem interficere voluit: illa Herculem

Ad C A P. C.

¹ FILIAM AUGEN] Argiopen nominat Dio-
dor. lib. IV. pag. 239. MUNCK.

² DATURUM PROMISIT] Curt. lib. VIII. Con-
stituit daturum. Terent. Eun. I. 2. Venturum ad
me constituit. Justin. lib. XXXI. cap. 4. Auxilia
missurum pollicetur. MUNCK.

³ AB HOSTE] Contra hostem. Ovid. IX Met.
385. A pecoris morsu frondes defendite nostras.
MUNCK.

⁴ TUTASSET] Tutatus esset. MICYLL. An tu-
tatus esset? ut voluit Micyllus. cap. 219. Si se
ab hoste tutatus esset. Sed ut alia non pauca,
ita & hoc inter insolentia Hygini reponam.
Fulgentius Tutulo. Dicit aut pallium, quo sacerdo-
tes caput tutabant. Pomponius patruo: Non erat
quod corpus famula tutaret togâ. Ἀρχαῖος id
genus non pauca enumerat Popma in de usu
antiquae locut. cap. XI. quibus furo addere li-
cet. Fulgent. II. 6. Mythol. Cacus enim Hercu-
lis boves furasse dicitur. Ita Commelinus edidit;
Henricus autem Petri, furatus esse. Sed prius
magis duco Fulgentianum, & agnoscit codex
Leidenfis. Gloss. Graecol. Κλέω, furo, involo.
Gennadius Catalog. Partem à quibusdam furatam
perdidit. Ita frustra usurpat Hieronymus Epist.
lib. III. de muliere septies icta. Jam igitur
& tertium ictum frustraverat sacramentum trinita-
tis. Medito Isidor. Chron. Goth. Fertur fugam
meditasse. Eginhartus vitâ Caroli: Licet eum pro-

misso frustrasset auxilio. Isidor. de Praelatis, Fru-
strare jura. Horto & exhorto apud Leonem &
AElnothum. Praelio apud Festum Pauli: Arma
proprie dicuntur ab armis, id est, humeris depen-
dencia, ut scutum, gladius, sica, & ea, quibus
prope praeliatur. Sed ibi malim praeliamur. quem-
admodum in membranis bibliothecae Leid. rep-
peri. Usus ille importunus desitarum vocum
arguit deterius seculum. MUNCK.

⁵ POLLICITAM FIDEM] Gloss. MSS. in I.
Georg. Virg. Propter pollicitam Hesionam. Lactant.
Argum. Metam. Ovid. lib. I. 9. Quam cum ne-
que pollicitis, neque precibus adire potuisset. Noster
infra cap. 219. Ab rege pollicita petit. Ovid. II.
Amor. El. xv. Incipe pollicitis addere facta tuis.
Praeterita deponentium, ut loquuntur, passivè
saepenumero usurpantur. Phaedr. lib. III. cap.
14. pactam fidem vocat. Certum interim pollices
antiquos dixisse. Varro apud Non. Ne dares,
ne polliceres, quod datum est. MUNCK.

⁶ MATREM INSCIENTEM] Heic mallem, ma-
trem inscius eam, ut subaudiatur esse. Cap. 86.
Quem Atreus imprudens filium suum occidit. Nisi
verius forte putas, inscienti ei in &c. MUNCK.

⁷ TELEPHUS RE AUDITA INSCIUS MATREM]
Nescio, utrum non scripserit noster, Telephus re-
audita eam inscius matrem, quoniam sic supra,
Telephum interficere voluit inscia filium suum. Et
fab. 86. quem Atreus imprudens filium suum occidit.
SCHEFF.

⁸ INSCIUS MATREM INTERFICERE VOLUIT]
Nihil heic mutem cap. 112. Voluitque inscia so-
rori.

culem violatorem suum inploravit, & ex eo Telephus matrem agnovit, & in patriam suam reduxit.

CI. Telephus.

9 TELEPHUS Herculis & Auges filius, ab Achille in pugna 10 Chironis hasta percussus dicitur. Ex quo vulnere cum indies tetro cruciatu angeretur, petit sortem ab Apolline, quod esset remedium: responsum est, ei neminem mederi posse, 11 nisi eandem hastam, qua vulneratus erat. Hoc Telephus ubi audivit, ad regem Agamemnonem venit, & monitu Clytaemnestrae Orestem infantem de cunabulis rapuit: minitans se eum occisurum, nisi sibi Achivi mederentur. Achivis autem quod responsum erat, sine Telephi ductu Trojam capi non nosse, facile cum eo in gratiam redierunt, & ab Achille petierunt, ut eum sanaret. Quibus Achilles respondit, se 12 artem medicam 13 non nosse. Tunc Ulysses ait: Non te dicit Apollo, sed auctorem vulneris hastam

tori Iphigeniae oculos erueret. 184. Inscia ut filium suum interficeret. Astron. II. 4. Inscius vidit matrem in ursae speciem conversam. Et cap. 17. Se in mare inscii projecerunt. Phaedr. lib. IV. cap. 8. Quum decidisset vulpis in puteum inscia. Ovid. Trist. Inscius Actaeon vidit sine veste Dianam. MUNCK.

Ad C A P. CI.

9 TELEPHUS H. E. A. F. AB ACHILLE] Confule Philostrat. cap. II. Heroic. §. 17.

10 CHIRONIS HASTA] Apollodorus lib. III. donatum eâ hasta Pelea refert patrem Achillis. Καὶ δίδωσι, inquit, Πηλεὶ Χείρων δόρυ μέλιον. Unde Pelias hasta & Πήλειον δόρυ dicitur poëtis. Ovid. Rem. Am. Vulneris auxilium Pelias hasta tulit. Aelian. Anim. I. cap. 5. Τῇ πηλεϊκῇ βολῇ τὸ ἐκιδόε. Leg. Πηλεϊάδῃ. Scyria hasta fuit, quam accepit à legatis Graecorum in Scyro, de qua Vet. Epigram. Catal. Pith. lib. II. Occurrens Danaïs forti dum pugnat Achilli, Syria pugnanti percutit hasta femur. Leg. Scyria hasta. Vide Schol. Hom. ad Iliad. II. 140. Ovid. I. Art. A. 684. Scyrias Haemonio juncta puella viro. MUNCK. De Achillis hasta consulendi Philostrat. cap. XIX. Heroic. §. 2. & 4. & Celeb. P. Burm. ad Ovidij XII. Met. vs. 79. Vulneratus est ad ripas Caici Myliae fluvii. Schol. Pindari Od. Rthm. v. vs. 53. & Tzetz. ad Lycophron. vs. 206.

11 NISI EANDEM HASTAM] Oraculi respon-

sum fuit: 'Ο πρῶτος ἔχ' ἰάσει]. Vide Apostol. Cent. XIII. 36. Eustath. ad Iliad. Hom. pag. 35. Isacium ad Lycophr. p. 44. Victor. variarum lect. lib. V. cap. 12. Epigram. modo laudato: Pro cuius cura consultus dixit Apollo, Hostica quod salubrem cuspis haberet opem. Nisi in modulo syllabae peccavit versificator, scribendum celebrem vel celerem. Seductus forte hoc Buchananus mediam in saluber & ipse corripuit Psalm. 99. MUNCK. Adde Schol. Aristoph. Nub. vs. 919.

12 ARTEM MEDICAM NON POSSE] In Comeliana ediderunt nosse, quod non placet. Vide Indicem. SCHEFF. Cap. 136. Artem medicam primus invenisse dicitur. Sed Cap. 274. Ars medicina. ut apud Dictyn lib. I. Ob solertiam artis medicinae. Ita Mercerus correxit, cum antea legeretur, artis medicæ. quod vulgatius est. Auctor originis gentis Romanae: Circa peritiâ ar- tis medicæ præcipuus fuisse traditur. MUNCK. Adde Celeb. P. Burm. ad Phaedr. lib. I. fab. 14. vs. 11.

13 NON NOSSE] Ita edidit & Micyllus. Non posse artem medicam, quod Clar. Schefferus praeferat, probare non possum. Solin. cap. 65. Sal- tu sic potest. Cap. 16. Prima mari potuit navibus. Pseudo-Musa Praefat. Haec tantum potest effectu. Sic valere & pollere aliqua re, non aliquam rem, dicitur Latine. Noster infr. cap. 194. Potens arte citbarae. Possum hanc artem, quod pag. 557. Observat. Linguae Latinae pueris inculcat. Goclenius, unde hauserit nescio. MUNCK.

stam nominat : quam cum rasissent , ¹ remediatus est. A quo cum peterent , ut secum ad Trojam expugnandam iret , non impetrarunt , quod is ² Laodicen Priami filiam uxorem haberet. sed ob beneficium , quod eum sanarunt , ³ eos deduxit : locos autem & itinera demonstravit ; inde in Moesiam est profectus.

CII. *Philoctetes.*

PHILOCTETES Poeantis & Demonassae filius, cum ⁴ in insula Lemno

¹ REMEDIATUS EST] Nimum haec abrupta sunt. Quis remediatus est? Achilles an Telephus? Telephus, opinor, cum sequentia considero. Deponens, ut Technici loquuntur, *remedior* agnoscit Priscianus lib. viii. *Medeor*, inquit, *mederis*, *remedior*, *remediaris*, teste Capro. Hier. lib. i. epist. 38. edit. Canis. *Quod saepe medici remediuntur*. Apulej. Junior. cap. 2. *Potui si datur cum vino, mirè remediatur*. Festus in *Paena*: *Quod remediens morbis finem faceret gravitatis*. Activo remedio usus est Antonius Musa Praef. de Herba Vetonica: *Ut etiam septem & quadraginta morbos remediaret*. Sextus Platon. in de Medic. Animal. Part. i. cap. 5. *Sanguis caprae potus remediatur*. Sed illi ambo, si quid iudico, subposititii sunt scriptores; vel certe ex Graecis scripta eorum translata, ut suspicatur Nob. Hein- sius. Scribonium Largum, qui saepenumero eâ formâ istud verbi usurpat, Tiberiani aevi esse scriptorem non facile probaveris. Interim consule Lexicon Scribonianum, in quo cum Hygi- no loquutum & Tertullianum aliquando ostendit Doctiss. Rhodius. Confer & Voissium in de Vitiis Sermon. & Borrichii in eum observatio- nes, pag. 221. Addo ejus observatis locum ex libro de Resurr. Carnis cap. 20. *Secundum com- parationem vitiorum animalium à domino remediato- rum*. Et ad Scapulam cap. 4. *Aut à Daemoniis, aut valetudinibus remediati sunt*. Sed quomodo sanatus est? pulvere raso ex hastâ Achilleâ. Sammonicus, cap. 46. *Utque Larissaea curatus Telephus hastâ*. Lege, ut *Larissaea* cum Nob. Heins. ad Claud. epist. ad Hadrianum. Epigramm. modo laudato: *Mox precibus flexi Pelidae robore sacro Injecto membris pulvere plaga fuit*. Confer Plin. lib. xxv. cap. 5. & lib. xxxiv. cap. 15. MUNCK. De Fabula etiam Dictys Cretensis lib. ii. cap. 10. & Meziriac. ad Ovidii Ep. iiii. Heroid. p. 234. Hinc in proverbium abiit *Achil- lis hastâ*, *Achilleo more*, *Achilleum vulnus*, ut di- camus, quando auxilium ab eo petimus, qui ipse ante nobis nocuit. Philostrat. lib. vi. de

Apoll. Tyan. cap. 43. pag. 278. & Columna ad Ennii Fragm. ex Telepho pag. 270.

² LAODICEN] Schol. Homer. ad Odyss. A. 520. & Dictys lib. i. ubi hanc historiam inve- nies, *Astyochē* appellant ejus uxorem, Priami- que faciunt filiam. At Servius ad Ecl. vi. 72. *Eurypylus namque filius Telephi, Herculis & Au- ges filii, ex Astioche Laomedontis filia fuit*. MUNCK. Varias fuere Astyocheas. fuit enim Astyoche Aetoris filia, Tlepolemi mater. Schol. Pindari Olymp. Od. vii. vs. 42. Astyoche Si- moentis filia Erichthonii mater. Vid. Columna ad Ennii Fragm. ex i. Annal. pag. 12. Plures etiam fuere *Laodicae*. ut Agamemnonis filia a Tragicis Electra dicta. Interpr. ad Aelianum iv. Var. Hist. 26. *Hieram* contra Telephi uxorem vocat Philostratus cap. 11. Heroic. §. 18.

³ EOS DEDUXIT] Haec corrupta censeo, cer- te sequens *autem* nihil habet, cui respondeat, quod tamen necesse est. Suspicio scribendum, *eo non deduxit, locos autem*. SCHEFF. Cl. Schef- ferus, *eo non deduxit*. Deduxisse tamen volunt Dictys alique, inter quos & Eustathius loco modo adducto; Τὸν δὲ δῶνα μισθὸν ὑγείας πλὴν εἰς Τροίαν ὁδηγίαν. Tzetzes in Lycophr. p. 44. Δει- κνύει τοῖς Ἕλλησι τὴν ἐπὶ Τροίαν πλῆν. Vide & Victor. lib. v. Var. Lect. cap. 12. Τὸ *autem* heic esse *ἐξηγηματικόν*, non adversativum, existimo. Continuat enim saepe orationem, nec tam si- gnificat *sed*, quam &. Sic cap. 139. *Hi autem la- res appellantur*. Cap. 154. *Heliades nominantur, sunt autem &c.* Pro enim usurpat Phaedrus lib. ix. cap. 21. MUNCK. Adde Thomam Wop- kens lib. i. Lect. Tullian. cap. 2.

Ad C A P. CII.

⁴ IN INSULA LEMNO] Contigisse hoc narrat Dictys lib. ii. cap. 14. in sacrificio Palamedis, quod Apollini Sminthio faciebat ille. Aliter quo,

mno esset, coluber ejus pedem percussit, quem serpentem Juno miserat, irata ei ob id, quia solus praeter caeteros ausus fuit Herculis pyram construere, cum humanum corpus est exustum, & ad immortalitatem traditum. ⁶ Ob id beneficium Hercules suas sagittas divinas ei donavit. Sed cum Achivi ex vulnere tetrum odorem ferre non possent, jussu Agamemnonis regis, ⁷ in Lemno expositus est cum sagittis divinis. quem expositum pastor regis Aetoris, nomine Phimachus, Dolophionis filius, nutrit. Quibus postea responsum est, ⁸ sine Herculis sagittis Trojam capi non posse. Tunc

quoque haec narrat Servius ad AEn. III. 402. Cum Hygino in hac narratione convenit Scholiastae Homeri ad Catal. vers. 228. Sed Hygino secum non bene convenire videtur. Si in Lemno ictus fuit à serpente, sequi debebat reliquum illum ibi esse, non expositum. Sed remissum postea dicas, & dein ibi expositum. Tzetzes tamen ad Lycophr. p. 147. cum Dicty in urbe Chryse contigisse id narrat. Corrupta ergo illa ejusdem pag. 148. τὸν δὲ χθόνειον ἐν Χρυσῇ καὶ Λήμνῳ. Leg. Χρυσή ἢ Λήμνῳ. MUNCK. Locus forsan corruptus est, aut hujus fabulae auctor parum feliciter Graecos scriptores expressit. Graeci Trojam navigantes, & littora, ut olim solebant, legentes, saepe e navibus exierunt, insulas, quas praetervehebantur, videndi causa. inter alias etiam adpulerunt Lemnum; ibi in promontorio Chryse sociis videndi avidis Minervae a Jasone exstructam aram monstrans Philoctetes vulneratur altero pede ab hydra venenata, ex quo atroci vulnere teterrimi odoris inpatientes ingrati socii eum deducunt in desertum insulae Lemni locum, ipsi vero institutum perficiunt iter. Vide Schol. Sophoclis in Philoctete vs. 2, 193. (qui ad vs. 266. Philoctetem Herculi aram positurum prope littus, hoc vulnus accepisse refert.) Consule Philostrati Heroica cap. v. §. 2. & Olear. ad Philostrati Junioris Iconem XVII. vide etiam Meurs. ad Lycophron. vs. 911.

⁵ EXUTUM] Ita etiam Micyllus edidit. Sed in erratis correxit Commelinus *exustum*, quomodo excudendum curavi. Restituenda eadem vox Quintil. decl. XVIII. *Super vulnera unci, super exutos artus metuendus, assistis*. Leg. *exustos*. Infr. Decl. XIX. *Laceratis exustisque illis sanctioribus charioribusque visceribus* &c. Caeterum ipse apud Senecam sic loquitur Hercules: *Quicquid in nobis tui Mortale fuerat, injectus ignis tulit*. Ovid. IX. Met. 263. *Interea quicquid fuerat populabile flammae, Mulciber abstulerat*. Non minus eleganter Cyprianus de Idolis: *Hercules ut*

hominem exuat, Oetaeis ignibus concrematur. Plinius lib. XXXV. cap. XI. *Herculem ab Oeta monte Doridos exuta mortalitate consensu Deorum in coelum euntem*. in MS. haberi *exusta*, notavit Dalechampi. Lactant. Argum. Herculis Oetaei Senecae: *Consumpto, quod in eo mortale fuerat, in coelum translatus est*. Sed forte rectius cum Nob. Heinio legas: *Cum humanum corpus est exutus, & ad immortalitatem traditur*. MUNCK.

⁶ OB ID BENEFICIUM] Quia Hercules rogum in Oeta succendit. Schol. Hom. ad Catal. vers. 231. Vide quae jam dicta sunt ad cap. 36. MUNCK.

⁷ IN LEMNO EXPOSITUS EST] Relictum in Lemno narrat Hom. Scholiastes, quod Vulcani sacerdotes à serpentibus percussos sanare scirent praeter caeteros. Alii à Machaone sanatum volunt, ut videre est apud Tzetzen in Lycophr. p. 147. MUNCK. Non tamen ab omnibus Graecis relictus est Philoctetes. Quidam e Graecis, Meliboeae, quibus praeerat, incolis, ibi manserunt: gleba Lemnia deinde curatus fuit ab Aesculapii filiis i. e. Medicis. Philostrat. Heroic. cap. v. §. 1, 2. Ptol. Hephaestio lib. VI. a Pelio, sive ut in margine, Pylio Vulcani filio sanatum refert. Vide Photium pag. 490. sed idem Hephaestio lib. v. apud Eundem pag. 486. Philoctetem hoc vulnere perisse tradit. Quod videtur firmare Pausanias lib. I. cap. 22. pag. 52. dicens, Athenis imaginem esse Diomedis Philoctetae arcum e Lemno tollentis. ubi potest legi Διομήδης -- ὁ μὲν τὸ ἐν Λήμνῳ Φιλοκτήτης τόξον -- ἀφαρέμεν.

⁸ SINE HERCULIS SAGITTIS] Vide praeter Scholiast. Hom. Servium ad AEn. III. 402. & Schol. Pind. ad Pyth. Od. I. ubi &, quomodo sanatus sit, narrat. Tzetzes in Lycophr. Ἐστὶ δὲ ἡ Λαίπεινα πόλις Ἡλιδῶν, ἔγκει δὲ ἐν ταύτῃ τὰ τῆς Πελοποννήσου ὄρεα, ἀπὸ δὲ οὗ χρησμός ἀπκομίσθη. Καὶ τὰ Ἡρακλῆος τόξα. ὡς περ Φιλοκτῆτης εἶχε, εἰς τὴν Ἐλλάδα, καὶ Νεοπτόλεμον τὸ Ἀχιλλεύς υἱόν. εἰ μὴ ᾧ ἔτα ᾧ, ἐκ αὐτῶν πορεύει τὸ ἱερόν. Confer

- ¹ Tunc Agamemnon Ulysses & Diomedem exploratores ad eum misit.
² Cui persuaserunt, ut in gratiam rediret, & ad expugnandam Trojam auxilio esset, eumque secum fustulerunt.

CIII. *Protesilaus.*

ACHIVIS fuit responsum, qui primus litora Trojanorum adtigisset, perituro. Cum Achivi classes adplicuissent, caeteris cunctantibus, Iolaus³ Iphicli &⁴ Diomedae filius primus e navi profiliavit, qui ab Hectore confestim est interfectus: quem cuncti⁵ adpellarunt Protesilaum, quoniam primus ex omnibus perierat. Quod uxor Laodamia Acasti filia cum audisset eum perisse, fletu petit à diis, ut sibi cum eo⁶ tres

fer quae idem tradit p. 147. ed. Steph. MUNCK. Vide Sophocl. Philoct. 67, 1423. Justin. lib. XX. cap. 1. Adde Philostrati Heroica cap. v. §. 1, 3.

¹ TUNC - - EXPLORATORES AD EUM MISIT. CUI PERSUASERUNT, UT IN GRATIAM REDIRET, &c.] Insignis vir Nic. Heinsius legebat *qui persuaserunt* &c. Sed alterum nequaquam attendendum videtur: ut enim pronomen hoc relativum saepissime ita duriuscule refertur ad praecedentia, (Confer ad Fab. xxviii. alibique observata nostra) sic *persuadere*, permovendi, incitandi notione, non cum accusativo solummodo, sed multoties etiam cum dativo construitur. Frontinus Strat. III. 3, 5. *Apollonio* . . persuasit, ut *plaustrum* . . in ipso portu poneret. Sic ille alibi. Justinus XIII. 8. *hisque* persuasit, ut . . superveniant. Vellejus II. 85. *citiusque* . . quam illis ut ea precarentur persuasum est. Sic noster Fab. LXXXIV. & Astronom. II. 17. WOPKENS.

² CUI PERSUASERUNT] Qui legit Nob. Heinsius. MUNCK. Diomedes & Neptolemus ad eum dicuntur esse missi a Philostrato Heroic. cap. v. §. 3. a Pausania tantum Diomedes. Vide Mezeriac. ad Ovid. Epist. I. Heroid. pag. 60.

Ad C A P. CIII.

³ IPHICLI] Herculis frater à plerisque quidem Ἰφικλῆς, sed ab Apollodoro Ἰφικλῆς modo, modo Ἰφικλῶ appellatur; & forte etiam ab aliis, ut Πάτροκλῶ & Πάτροκλῆς, Νέοκλῶ & Νέοκλῆς, utraque terminatione agnoscit Eustathius. Certe Ἰφικλῶ dicitur quoque Diodoro lib. IV. & Euripidis Scholiastae, nec non Tzetzae ad Hesiod. Asp. 227. τῷ Ἀλκαίῃ Ἡρακλῆς καὶ Ἰφικλῶ. Ἰφικλῆς δὲ Ἰολκῶ. Male *Iphitus* ediderunt apud Serv. VIII. 903. Videri possunt Latini ab Ἰφικλῶ formasse *Iphichus*, nisi malis ex Aeolico Ἰφικλῶς primo *Iphicleus*, deinde *Iphichus* dictum. quem

admodum Tyndareus & Tyndarus, Hercules, & in Glossis ac Notis Tyronis *Herculus* invenitur. Sic *Androchus* est Gellio lib. V. cap. 14. qui Ἀνδρονλῆς AELIAN. VII. Animal. cap. 48. Adde quae notavimus ad Anton. cap. 34. & supr. ad cap. 70. Sed neque Herculis hic Iolaus fratris filius, neque Iphiclus frater, quamvis cognomines & huic & illi. Audi Genealogiam ex Eustath. ad Iliad. pag. 245. Εἰς τῷ Ἀιολιδῶν Φύλακῶ κλισίας πόλιν, Φυλάκῳ ὠνόμασεν. ἔ' Ἰφικλῶ, ἔ' Φύλακῶ, ἔ' Ποίῃας καὶ Ἰφικλῶ. Ὡν Ποίῃας καὶ Μεθώνης, Φιλοκτήτης. Ἰφικλῆς δὲ καὶ Ἀστυόχης, Πρωτεσίλαος καὶ Ποδάρεως. MUNCK. Plut. de Hercule agens in Quaest. Rom. Tom. II. pag. 285. eum Iphiclem vocat: καὶ ἐπὶ πᾶσι τῷ Λικυμνίῃ παιδὲς Ὀϊωνὲς Ἀλφειὸν κύναν φονεύοντες, ὑπὸ τῷ Ἰσποκωντιδῶν, ἀναγκαθεὶς μάχην συνάψας, τῶντε ἄλλων φίλων πολλοὺς ἀπέβαλε καὶ τῷ ἀδελφῶν ἸΦΙΚΛΕΪ. Recte Eustathius Iphiclum Phylaci filium facit Protesilai patrem. Ab avo enim Phylaco, Phylacides Protesilaus vocatur a Propertio lib. I. El. XIX. vs. 7. & ab Ovidio, non vero ab oppido Phylace. Consule Heins. ad Ovidii XIII. Epist. Heroid. VI. 35. Saepe solent optimi Poetae filios & nepotes eodem nomine patronymico appellare. Consule celeb. Virum in Vanno Critica cap. 9. pag. 382. Haec latius exsequitur Celeb. P. Burm. in Catalogo Argonaut, in voce *Iphichus alter*.

⁴ IPHICLI ET DIOMEDEAE] An *Diomedae* nomen recte scriptum sit, ignoro. Apud Apollodorum Iphicli uxor, ex qua natus est Iolaus, Automedusa nominatur. SCHEFF. *Automedusa* esse Apollodoro annotat Cl. Schefferus. Sed ille Iolaus, cuius ea mater erat, Herculis fuit ἀδελφεός, atque adeo alius ab hoc Hyginiano. *Astyoche* est Eustathio, ut iam vidimus; unde heic possis *Astyocheae* facere, si quid velis mutare. MUNCK.

⁶ tres horas conloqui liceret: quo impetrato, à Mercurio ⁷ reductus, tres horas cum eo conloquuta est. ⁸ Quod iterum cum obisset Protefilaus, dolorem pati non potuit Laodamia.

CIV. *Laodamia.*

LAODAMIA Acasti filia, amisso conjugē, cum tres horas consumplisset, quas à diis petierat, fletum & dolorem pati non potuit. Itaque ⁹ fecit simulacrum ¹⁰ aereum simile Protefilai conjugis, & in thalamis posuit, sub simulatione sacrorum, & eum colere coepit. Quod cum famulus matutino tempore ¹¹ poma ei adtulisset ad sacrificium, per rimam adspexit, viditque eam ¹² ab amplexu

⁵ APPELLARUNT PROTESILAUM] Auson. epigr. xx. & Epitaph. Her. xii. & Laet. Arg. Ovid. Met. xii. 3. nomen hoc ab incunabulis à patre ei impositum innuunt. Dictys lib. ii. ab Aeneas, alii ab aliis occisum ferunt. Vide Schol. ad Catal. Hom. 208. MUNCK. De hoc *Protesilaos* vide Tzetz. ad Lycophron. vs. 245, 528, 530, 533. Alium praeterea Ovidii locum adfert Columna ad Ennii Fragm. ex Andromacha pag. 241. nomen hoc ei ab incunabulis esse impositum innuunt. adolescens periit Protefilaus. Vide Philostrat. cap. 2. Heroic. §. 2. Huius Protefilai uxor a Pausania adpellatur *Polydora*. Consule Celeb. P. Burm. in voce *Idas*. in Catal. Argonaut. ab Hectore occisum cum nostro testatur Lucianus Dialogo x. Mortuor.

⁶ TRES HORAS] Vide Nobiliss. Heins. notas in Epist. xiiii. Heroid. vers. 35. & Add. pag. 444. Cum Hygino facit Minutius Felix. MUNCK. De hac fabula Philostrat. Prooem. Heroicon §. 12. & ibi Olear. & cap. ii. §. 4.

⁷ REDUCTUS, TRES] Deest & heic copulativa particula. Vide supra cap. 4. MUNCK.

⁸ QUOD ITERUM CUM] *Quare* i. fortassis, ut supra quoque. MICYLL. Micyllus, *quare*. Nihil mutandum. Cap. 79. *Quod* *Fovis* eas cum vidisset. *Quod* valet ob quod. Notatum id jam ad cap. 16. MUNCK.

Ad C A P. CIV.

⁹ FECIT SIMULACRUM] De more hoc amantium apud veteres consule Barth. Adv. lib. iv. cap. 22. Simile huic exemplum habes apud Apul. Miles. viii. MUNCK.

¹⁰ SIMULACRUM AEREUM] Hoc vix efficere Laodamia potuerit tacite, ac ut nesciretur. *Quare* scribo, *simulacrum cereum*, cum praesertim sequatur *iussit signum comburi*, quod in aereum

non potest convenire, SCHEFF. Cl. Schefferus *cereum* mallet, quod mox dicatur illud simulacrum combustum. Sed non dissimile est, quod de aureo illo Aaronis vitulo à Mose narratur Deut. cap. ix. Trimalchio in Fragment. Trag. p. 42. ed. Blau. *Omnes statuas aeneas, & aureas & argenteas in unum rogi coniecit & eas incendit.* Sed *cereum* adstruit epistola Laodamiae Nasoniana, ut docuit me Nob. Heinsius. Vide vers. 152. & 154. Admonet me locus Petronii, ut heic moneam, eum *κατὰ πόδα* descriptum transtulisse in Origines suas Isidor. lib. xvi. cap. 19. *Nam dum hanc civitatem (Corinthum) Hannibal cepisset, omnes statuas aeneas & argenteas in unum rogi coniecit & eas incendit. Ita ex hac commixtione fabri sustulerunt & fecerunt paropsides. Sic Corinthia nata sunt, ex omnibus in unum, nec hoc nec illud.* Agnosca rursus verba Petronii. MUNCK.

¹¹ POMA] An *prunas*? Prunis enim nihil sacrificio convenientius. Hor. iii. Od. 8. *Quid velint flores & acerra thuris Plena, miraris, positusque carbo in Cespite vivo.* Fulgent. lib. i. Myth. cap. i. *In Domini adulationem aut coronas flectere, aut flores inferre, aut odoramenta simulacro succendere consueverat.* Ferri tamen aliquo modo *poma* videtur. Nam & variorum generum fructus Diis suis, quos inter defunctos quoque venerabatur stulta eorum credulitas, offerebant pagani. Consule Saubert. de Sacrif. cap. 24. Notanda heic privata illa *ἀποβίαις*, qua conjuges à conjugibus privata religione colebantur; de qua jam egit Kirchmannus in de Fun. Rom. lib. iv. cap. 13. MUNCK. Haec vocabant *ἑγκαρπὰ τέλη*. Vide Schol. Sophoclis in Trachin. vs. 142.

¹² AB AMPLEXU TENENTEM] Id est, amplexantem, ut recte exposuit Cl. Schefferus. Hinc illa

plexu Protefilai simulacrum tenentem, atque osculantem: aestimans eam adulterum habere, Acasto patri nunciavit. Qui cum venisset, & in thalamos inrupisset, vidit effigiem Protefilai: quae ne diutius torqueretur, iussit signum & sacra, pyra facta, comburi: quo se Laodamia, dolorem non sustinens, inmisit, atque usta est.

CV. Palamedes.

ULYSSES, quod Palamedis Nauplii filii dolo erat deceptus, in dies machinabatur, quomodo eum interficeret. Tandem inito consilio, ad Agamemnonem militem suum misit, qui diceret ei, in quiete vidisse, ut castra uno die moverentur. Id Agamemnon verum existimans, castra uno die imperat moveri. Ulysses autem clam noctu solus magnum pondus auri, ubi tabernaculum Palamedis fuerat, obruit: item epistolam conscriptam Phrygi captivo ad Priamum dat perferendam, militemque

illa apud Nason. epist. vers. 154. *Amplexus accipit illa (cera) meos.* Mallem tamen exturbare τὸ αβ, & legere, *amplexum.* Astron. II. 8. *Quem Nemesis non aspernata amplexum tenens.* MUNCK. Confule Servium ad VI. AEn. 447. Hanc fabulam respicere Philostratum seniore lib. II. Iconum cap. 9. putat cl. Olearius.

mutandum. Ita enim & infra fab. 108. *in equo scripserunt, Danaï Minervae dono dant.* Similiter fab. 126. *quos illa conditione ita differt, cum telam detexuero, nubam.* Caeterum si haec epistola sic fuit scripta, tanquam Palamedi a Priamo, quomodo stare potest, quod supra legitur, *ad Priamum dat perferendam?* scribendum erit *ad Palamedem*, nisi forte malimus *a Priamo ad Palamedem.* SCHEFF.

Ad C A P. CV.

1 PALAMEDIS NAUPLII FILII] Vide Lactant. ad Statii VI. Theb. 287. Euripid. Iphigen. in Aul. vs. 198, Παλαμήδης δ' ἐν τῇ τε πατρὶς ὁ Ποσειδῶν. Nauplius enim Neptuni filius ferebatur. Sed consule, Celeb. P. Burm. Catal. Argonaut. in Nauplius. septimo gradu a Belo originem trahere dicitur a Lactantio ad Statii I. Achill. vs. 94.

2 DOLO ERAT DECEPTUS] Illum dolum habes cap. 95. & apud Serv. AEn. II. 81. Aliam causam affert Euripid. Scholiast. ad Orest. vers. 432. ubi hanc fabulam luculenter exsequitur. Adde Dictyn lib. II. Schol. Stat. I. Achill. 93. MUNCK.

3 AD PRIAMUM] Cl. Schefferus mallet, *ad Palamedem.* Erat revera illa epistola ita scripta, ut à Priamo ad Palamedem data videretur. Sed simulavit Ulysses ad Priamum esse scriptam, & propterea Phrygi captivo dedit perferendam. MUNCK.

4 PALAMEDI A PRIAMO MISSA] Etiam hic nil

5 TANTUMQUE EI AURI POLLICETUR] An scribendum, *tantum qui ei?* Sed potest τῷ polliceri passiva significatione usus esse, sicut solet in aliis similibus. Vide indicem. SCHEFF. Cl. Schefferus suspicatur scriptum fuisse, *tantum qui ei*, vel *polliceri* passive accipi. Quid si ex praecedentibus subaudias Priamus? Sic cap. seq. *Cum Agamemnone redit in gratiam, Briseidamque ei reddidit.* sc. Agamemnon. Quanquam fateor haec talia non tam esse latina, quam huic scriptori familiaria. Linguae genius potius postularet, *Briseidam qui ei.* Eadem tamen ratio est in illis Lactantii I. Achill. vers. 93. *Quia (legendum quae) invidia Ulyssis auctis inimicitiis fictam epistolam ad Palamedem Priami nomine, per quam agebat gratias preditionis, & commemorabat certum pondus auri esse transmissum, dedit captivo, & eum in itinere iussit occidi.* Vide notas ad cap. 8. ubi pluribus hanc loquendi rationem illustravi. MUNCK.

6 OCCISUS EST] Lapidatum eum tradunt alii. MUNCK. Vide Meziriaci notas ad Ovidii Epistol. I. Heroid. pag. 32, 33. & Simfonii Chronicon A. M. 2814. ubi varias veterum de Palamedis

que suum priorem mittit, qui eum non longe à castris interficeret. Postero die cum exercitus in castra rediret, quidam miles epistolam, quam Ulysses scripserat, super cadaver Phrygis positam, ad Agamemnonem adtulit: in qua scriptum fuit, ⁴ *Palamedi à Priamo missa*: tantumque ei auri pollicetur, quantum Ulysses in tabernaculum obruerat, si castra Agamemnonis, ut ei convenerat, proderet. Itaque Palamedes cum ad regem esset productus, & factum negaret, in tabernaculum ejus ierunt, & aurum effoderunt: quod Agamemnon ut vidit, vere factum esse credidit. Quo facto Palamedes, dolo Ulyssis deceptus, ab exercitu universo innocens ⁶ occisus est.

CVI. *Hectoris lytra.*

AGAMEMNON ⁷ Briseidam, ⁸ Brisae sacerdotis filiam, ⁹ ex Moesia captivam, ¹⁰ propter formae dignitatem, quam Achilles ceperat, ab Achille

medis morte opiniones recensent. Inter eos qui Palamedem lapidatum tradiderunt, est etiam Tzetzes ad Lycophron vs. 385. qui vs. 1097. in Lepetymno monte urbis Methymnae sepultum docet, nec non Philostrat. cap. 10. Heroic. §. 7. qui agit etiam §. 11. de ejus sepultura. item Olear. ad lib. iv. cap. 13. de Apoll. Tyan. Meziriacus d. l. Agamemnonem una cum Ulyssē in Palamedis necem conspirasse observat. Consule & Olear. ad Philostrati Heroica cap. x. §. 6. Dictyn Cretensem cap. 15. lib. 11. De hac tota historia ab Homero omīssa dubitatur. Vide Strabon. lib. viii. p. 566. Sed confer, quid Casaubonus ibi ex Philostrato adferat.

Ad C A P. CVI.

⁷ BRISEIDAM] Terminationibus Latinis crebro uti Hyginum ostendimus in dissertatione nostra. In Catal. Pith. lib. iv. *Prodedit atque urbem bis Briseida suam*. Dares ille, si Diis placet, Phrygius: *Briseidam formosam, altā staturā* &c. Verum fuisse nomen ejus *Hippodamia* narrat Dictys lib. 11. ut & alii. MUNCK. Consule Meziriac. ad Ovidii Epistol. iii. Heroid. pag. 227, & seq.

⁸ BRISAE SACERDOTIS] Regem facit Dictys. Utrumque verum esse potest, cum antiquitus multi, qui reges, etiam sacerdotes essent. MUNCK. Apud plerosque Orientis populos, eosque, qui ista horum instituta secuti sunt,

fuerunt reges ipsi, vel regibus dignitate proximi, sacerdotes. Sic apud Aegyptios *Sethon* rex erat ac Vulcani sacerdos, ut refert Herodotus lib. ii. cap. 141. Adde J. Perizon. ad Aelian. lib. xiv. V. H. cap. 34. *Cinyras* fuit rex Cypriorum, & sacerdos Cypriae *Veneris*, ut docet Schol. Pindari Od. Pyth. ii. vs. 27. *Lycurgus* Rex, & Sacerdos Jovis *Nemei*. vid. Tzetz. ad Lycophron. vs. 373. & Lutat. ad Statii iv. Thebaid. vs. 820. *Proteus* Rex & Sacerdos. Laet. ad Statii i. Achill. vs. 136. Reges autem olim e sacerdotibus aut e bellicosis apud Aegyptios eligebantur. Plut. Tom. ii. p. 354. de Iside & Osir. ceterum apud plerosque Graecos ac Romanos olim reges publica & sacra regebant, & dignitas sacerdotii aequare regiam solebat. Consule latius Plut. Tom. ii. pag. 279, 291. Adde Bernecc. ad Justinum lib. xxxvi. cap. 2. Hinc apud Athenienses *ὄρχοφοροι* erant ditissimi ac genere inlustriissimi, ut e Suida discimus in hac voce. Adde Spanh. ad Callim. H. Pall. vs. 34. hinc apud Romanos *Salii* e patriciis eligebantur, ut pluribus docet Gutberlethus de Saliis cap. 9. Plura id genus alia adduci possent, sed *παύω*. Quid itaque obstat, quo minus hic *Brises* simul Rex, & Apollinis fuerit sacerdos?

⁹ EX MOESIA] Ex oppido *Lyrnesso*, quod *Λυρνησσὶν* appellat Schol. Hom. ad Iliad. A. vers. 366. edit. Leid. & Camerarii. Sed *Λυρνησσὶν* recte editum à Bedrotio. MUNCK.

¹⁰ PROPTER FORMAE DIGNITATEM, QUAM] Incisum est tollendum post *τὴν dignitatem*, vel transponenda verba: *Quam Achilles ceperat*,
B b 2 propter

Achille abduxit, eo tempore, quo ¹ Chryseida ² Chrysi sacerdoti Apollinis ³ Zminthi reddidit. ⁴ quam ob iram Achilles in praelium non prodibat, sed cithara in tabernaculo se exercebat. Quod cum Argivi ab Hectore fugarentur, Achilles objurgatus à Patroclo, arma sua ei tradidit: quibus ille Trojanos fugavit, aestimantes Achillem esse, Sarpedonemque ⁵ Jovis & Europae filium occidit. Postea ipse Patroclus ab Hectore interficitur, ⁶ armaque ejus sunt detracta Patroclo occiso. Achilles cum Agamemnone redit in gratiam, ⁷ Briseidamque ei reddidit. Tum contra Hectorem cum inermis prodisset, Thetis mater à Vul-

propter formae dignitatem ab Achille abduxit. Dignitatem formae muliebri tribuit etiam cap. 78. Qua de re vide Heins. ad Vellej. lib. II. cap. 28. MUNCK.

¹ CHRYSEIDA] Scribendum putem, non quod vitiosum sit *Chryseida*, sed quod Latinas terminationes amet noster, *Chryseidam*. Cap. 121. *Chryseidam abduxit*. MUNCK.

² CHRYSI] Fratrem Brisis fuisse hunc, & in urbe Chryse habitasse quidam tradidere. Dictys lib. II. Interfecto dein Eetione, qui his locis imperitabat, magnis opibus naves replet, abducens Astynomen Chrysi filiam, quae eo tempore regi denupta erat. Eustath. ad Iliad. Γ. 58. edit. Bas. χρῦση ἡδὲ θυγάτηρ Ἀστυνόμῃ, τῷ Βερίῳ δὲ Ἰπποδάμεια. Confer Tzetz. in Lycophr. p. 57. ed. Steph. MUNCK.

³ ZMINTI] Smyntbei. MICYLL. Homero est Σμινθεὺς, id quod Latine esset *Smintheus*. *Sminthius* est Dictys lib. II. Vid. Infra, f. 120. SCHEFF. Rescribe *Zminthii* vel *Zmintbi*. Z pro S saepe poni ostendimus infr. ad cap. 251. ubi *Zmyrna* pro *Smyrna* habes. Ampelius cap. 8. Quartus (Sol) qui Rhodi natus est, cujus etiam *Zemintbus* est filius. Forte *Zmintheus* rescribendum. Schol. Hom. ad Iliad. A. 39. Σμινθεύς, ὃ Σμινθεύς. ἔστι δὲ παῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Σμινθείς. *Sminthium* appellat quoque Servius ad AEn. III. 113. ubi disputat de origine hujus cognominis. Clemens Alexandrinus pag. 25. edit. Morell. Polemo autem refert eos, qui habitant circa Troadem, colere mures, qui sunt in istis regionibus, quos ipsi appellant Σμινθεύς, quoniam arrodebant arcus suorum hostium; & *Sminthium* Apollinem ab illis maribus appellarunt. Etymolog. magni auctor Cretenses appellare mures σμινθεύς scribit in Σμινθεύς. quod & apud Tzetzen legas in Lycophr. pag. 193. Aelian. Anim. lib. XII. 5. τὰς Ἀιολείας καὶ τὰς Τρώας τὸ μὲν αἰσθαγορῶν Σμινθεύς. Macrobi. 1. Sat. 17. *Smintheus* appellatur, ὅτι ζέων δέει, quia fervens currit. Scoticè *Sminthiorum* pernisiem murium, eum vocitat Ar-

nob. lib. III. MUNCK. Potest etiam scribi *Zminthei*. De quo Apolline *Zmintheo* consulendus Amplissimus Cuperus in Monumentis Antiquis pag. 212, 213, & quae Spanhemius ad eum scripsit pag. 217. inspicienda. Hujus Apollinis *Zminthei* templum est & in Tenedo, ut docet Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 536. De oppido *Zminthio* Meurs. in Creta pag. 219. Hoc unum addo, *Vulcanum*, (hic autem idem qui Sol sive Apollo habetur) apud Aegyptios muribus praefuisse, eumque Aegyptios muribus, hostium arma qui corroderent, inmissis, e praesenti periculo dici servasse. Vide Herodot. lib. II. cap. 141.

⁴ QUAM OB IRAM ACHILLES IN PRAELIUM NON PRODIBAT.] Hoc vitiosum est. Legendum vel, *quam ob rem*, vel, *quare ob iram*, ut *ob iram* sit, quia erat iratus. SCHEFF. Cl. Schefferus conjicit, *quare ob iram* vel *quam ob rem*. Quid si legas, *quam ob injuriam*? Notum enim, quam multa, compendio scripturae seducti, corruperint Vett. auctorum loca librarii. Dictys lib. II. *Achilles* memor injuriae supra dictae abstinendum publico consilio decreverat. MUNCK. Cave illud *quam ob iram*, pro ob quod iratus, tentes. Livius II. 22. *Volsi* comparaverant auxilia; quae mitterent Latini. . . Hac ira consules in *Volsi* agrum legiones duxere. Aurel. Victor. V. Ill. c. XXIV. 5. *Patronus* a civibus appellatus. . . Qua superbia elatus est, cum &c. Sulp. Severus H. S. I. 8. *Esau* autem fratri necem moliebatur. Quo metu *Jacob* &c. Plura aliàs. Et locum hunc Hygini jam dudum intelligo vindicatum a Perizonio Anim. Histor. c. II. p. 64. WOPKENS.

⁵ JOVIS ET EUROPAE] Ita quidam voluerunt. Homerus autem ex Jove & Laodamia Bellerophontis filia, Dictys lib. II. ex Xantho & Laodamia natum tradit. MUNCK. Sarpedonem Europae filium facit Herodotus lib. I. cap. 173, item Laetant. ad Statii lib. IV. Theb. 531. Adde Meursium in Creta I. III. c. 2. Servius ad Virgil. lib. I. AEn. vs. 104, Homerum imitatus, dicit, *Est autem SARPEDON Jovis filius*

Vulcano arma ei impetravit, quae Nereides per mare adtulerunt. Quibus armis ille Hectorem occidit, ⁸ adstrictumque ad currum traxit ⁹ circa muros Trojanorum, quem sepeliendum cum patri nollet dare, Priamus Jovis jussu, duce ¹⁰ Mercurio in castra Danaorum venit, & filii corpus ¹¹ auro repensum accepit, quem sepulturae tradidit.

CVII. *Armorum judicium.*

HECTORE sepulto, cum Achilles circa moenia Trojanorum vagaretur, ac ¹² diceret, se solum Trojam expugnasse; Apollo iratus, Alexandrum

lius & Laodamiae, ut alio loco, **QUIN OCCIDIT UNA SARPEDON MEA PROGENIES**, occisus a Patroclo Menoecii filio, armis Achillis induto. Hujus interitum Juppiter profecutus dicitur imbre sanguineo. Plures fuere Sarpedones. ut e Rittershulio ad Oppiani Halieutica docet de la Cerda. Schol. Apollonii Rhodii lib. I. vs. 216. loquitur de Sarpedone Thraciae rege, Neptuni filio, fratre Poltyos, de quo Apollodor. lib. II. p. 123. Duos Sarpedones agnoscit Eustathius ad Homerum. Consule Meziriac. ad Ovidii Epist. I. Heroid. pag. 50. 51. pluribus de hoc heroe agentem: qui, quinam Sarpedon Lycius Pindaro Od. Pyth. III. vs. 198. Athenaeo lib. I. cap. 11. pag. 13. & Philostrato p. 352. vocetur, lectorem docebit.

6 ARMAQUE EJUS SUNT DETRACTA] Haec nec integra, nec bene distincta sunt. Sic autem debent scribi: *armaque ei sunt detracta. Patroclo occiso, Achilles cum Agamemnone rediit in gratiam.* SCHEFF. Clariss. Schefferus legit, & distinguit: *armaque ei sunt detracta. Patroclo occiso, Achilles &c.* MUNCK. Satis illud recte se habet *ejus*, neque ei substitui opus est. Sulp. Severus H. S. II. 18. omnia templi ornamenta detraxit. ubi *detrabere* ita passim absolute accipi pro abripere, tollere, cumulatus ostendimus. WOPKENS. Consule Laet. ad Statii I. Achill. vs. 175. Sed contraria de armis Achillis Philostrat. cap. XIX. Heroic. §. 4. referens, in suis armis Patroclum occisum esse adfirmat. Vide & §. 7. & ibi Olear.

7 BRISEIDAMQUE EI] Barthius, qui *Briseidam ei*. Mallem, *Briseidam qui ei*. Nam solet noster non raro sic transponere, ac simile quid observavimus supra fab. 105. SCHEFF.

8 ADSTRICTUM AD CURRUM] Balteo nempe, quem ei Ajax donaverat. Vide infr. cap. 112. MUNCK. Vide Mizeriac. ad Ovidii Epist. I. Heroid. IX. de Achille ita Propert. lib. II. El. 7. vs. 25.

*At postquam sera captiva est reddita poena,
Fortem illum AEMONIS HECTORA tra-*
xit EQUIS.

Consule Tzetzen, & Meursium de balteo ad Lycophron. vs. 464.

9 CIRCA MUROS] Mallet forte aliquis, *circum*. Virg. AEn. II. 275. *Vulneraque illa gerens, quae circum plurima muros Accepit patrios.* Pentadius, sive Maximianus est, in tumultu Hectoris lib. III. Catal. Pith. *Hunc ferus AEacides circum sua moenia traxit, Quae juvenis manibus texerat ante suis.* Sed circa eodem sensu usurpat etiam Curtius lib. IV. cap. 6. *Religatumque ad currum traxere circa urbem equi &c.* Servius ad Ecl. IX. 6. *Quo circa muros patriae tractus est.* MUNCK.

10 MERCURIO DUCE] Vetus interpres Hor. ad lib. I. Od. X. *Priamus Mercurio duce per castra Graecorum venit ad Achillem, à quo redemit corpus filii.* MUNCK.

11 AURO REPENSUM] Pentadius, sive alius ille est epigrammatarius, in Catal. Pith. *Sed raptum pater infelix auroque repensum Condidit, Et moerens hac tumulavit humo.* Hor. lib. III. Od. III. *Auro repensus scilicet acrior Miles redibit.* Plinius lib. XXXIII. cap. 3. *Auro repensum caput ejus excisum.* Vellej. II. cap. 6. *Quod capitis non dicam Gracchi, sed civis Romani, pretium se daturum, idque auro repensurum proposuit.* Aufon. Perioch. 24. *Iliad. Ut auro rependat filium exanimum.* Expendere eo sensu cum Plauto utitur Victor illustr. cap. 65. *Caput Gracchi ad Opimum relatum, auro expensum fertur.* Tzetzes ad Lycophr. pag. 53. *Λυκόφραν δὲ καὶ ἄλλοι τινὲς (φασι) ζυγοσθμυθέντα αὐτὸν ἴσον χρυσὸν δοῦναι τῷ βάρβρῳ.* Contra quam sententiam ipse tamen disputat p. 54. MUNCK. *Auro pensatum* dicit Florus III. 15, 6. Locus, quo Hector sepultus est, designatur a Tzetze ad Lycophron. vs. 1194.

Ad CAP. CVII.

12 DICERET SE SOLUM] Haec est vox illa
Bb 3 magna,

xandrum Parin se simulans, ¹ talum, quem ² mortalem habuisse dicitur, ³ sagitta percussit, & occidit. Achille occiso, ac sepulturae tradito, Ajax Telamonius, quod ⁴ frater patruelis ejus fuit, postulavit à Danaïs, ut arma sibi Achillis darent: ⁵ quae ira Minervae abjurgata sunt ab Agamemnone ⁶ & Menelao & Ulyssi data. Ajax ⁷ furia accepta, per insaniam pecora sua & se ipsum vulneratum occidit eo gladio,

magna, cujus Horatius meminit lib. iv. Od. vi. MUNCK.

¹ TALUM] Fulg. iii. Myth. cap. 7. Hephaestion apud Photium pag. 487. Servius ad AEn. vi. 57. *Achilles tinctus à matre in Styge palude toto corpore invulnerabilis fuit, excepta parte, qua tentus est.* Iisdem verbis haec narrat vet. Stat. Commentator ad Achill. lib. i. vers. 134. nisi quod pro Styge exhibet Stygon, quod procul dubio mutandum in Stygos vel Stygiâ potius. Elegans est hac de re vetus Epigramma: *Cauta quidem genetrix noceant ne vulnera nato, Confirmat Stygio fonte puerperium. Sed quia fas nulli est humanam vincere sortem, In membris tincti dant sibi fata locum.* Manum habuisse vulnerabilem autumat Dictys lib. iii. Sed cum Hygino vetus Horatii Comment. ad Epod. 13. Quintus Calaber lib. iii. aliique faciunt. MUNCK. Adde Lutat. ad Statii ii. Achill. vs. 72. & ad iii. Achill. vs. 84. Meziriac. ad Ovidii iii. Epist. Heroid. pag. 224. & quos laudat Olear. ad Philostrati Heroica cap. xix. §. 14, quo pars ita immortalis abierit, docturos.

² MORTALEM] H. e. vulnerabilem. Lactantius Arg. fab. 7. lib. xii. Met. *Arcum Alexandri in Achillem convertit, ut sagittam in eum dirigere posset, talumque, quod fuit in corpore ejus mortale, percussit, & interemit.* Raenerius edidit: *Qui fuit in corpore ejus mortalis.* Sed perperam, ut ostendo ad illum scriptorem. Dedit hoc Apollo Neptuni precibus, ut mortem filii Cycni ab Achille ulcisceretur. MUNCK.

³ SAGITTA PERC. ET OCC.] Hinc Sophocl. Philoct. vs. 333. ubi Neptolemus Philocteti haec de Achille narrat.

Τέθνηκεν ἀνδρὸς ἔδενος, θεῶ δ' ὕπο
Τοξευτὸς ὡς λέγουσιν ἐν Φοῖβῳ δαμνείς.

A Paride & Apolline occisum ait Pausanias lib. i. cap. 14. Alii a Paride in templo Apollinis Thymbraei interfectum dicunt. Consule Micyll. & Ciofan. ad Ovid. lib. xii. Met. vs. 609. item Munck. ad fab. 110. ubi ab Alexandro sive Paride, & Deiphobo dicitur interfe-

ctus. a Plutarcho item Sympotiac. lib. ix. quaest. 13. pag. 742. a Paride interfectus memoratur. A Penthesilea Achillem interfectum docet Ptol. Hephaestio lib. vi. apud Photium pag. 487. Quidquid sit, absurde Iſirus refert, Parin ab Achille & Patroclo fuisse praelio victum. Vide Plutarch. in Theseo p. m. 16. C. quod falsum esse, hic vidimus, & satis liquebit ex iis, quae ad caput 112. dicemus. Plura de Achillis nece docebitur Lector ab Oleario ad Philostrati cap. xix. §. 4. Heroicon & §. 11. De ejus sepulcro ad §. 12. & lib. iv. de Apollon. Tyan. cap. 11.

⁴ FRATER PATRUELIS] Ita etiam locuti Sueton. cap. 29. Caes. Justinus vii. 6. Lactant. lib. xiii. Met. Arg. fab. i. Spartianus Caracalla cap. 3. Vellej. lib. i. cap. 1. Sulpicius Severus, & alii. Gloss. Steph. *Frater patruelis*, ἀνεψίος. Gloss. Nomicae: *Φρατερ πατρῆλις*, ἐξ ἑδελφῶν καὶ πατρὸς. Leg. πατρί. MUNCK. Hanc fabulam deridet etiam Lucianus Dialogo xiii. Mortuor.

⁵ QUAE IRA MINERVAE ABJURGATA SUNT] *Abjudicata* MICYLL. Micyllus putat, *abjudicata sunt.* Retinet Barthius & exponit, *jurgio seu litigio abjudicata sunt.* Et sane *jurgare* proprio est *jure agere.* Sic *abjurgata* erunt, quae judiciaria actione cui adempta sunt. Sed sic scribendum fuerit, *quae ei ira Minervae abjurgata sunt*, ut *ei abjurgata* sit pro *jurgata* ab eo. SCHEFF. Supplet Cl. Schefferus, *quae ei ira* &c. Et sane id postulat orationis nexus. Micyllus frustra volebat *abjudicata* pro *abjurgata.* *Abjurgare* est *jurgio* seu *litigio*, *abjudicare*, ut bene interpretatur Barthius. *Jurgium* enim est *judicium*, unde *abjurgare* idem, quod *abjudicare.* Sulpitius Severus lib. ii. *Ithacius in jurgiis solitus* h. e. *judiciis.* Gloss. Vett. *Jurgium*, δίκη, ἀψιμαχία, ἀμφισβήσις, ἀσπληκισμός, ἀνυλογία. Festus: *Jurgatio juris actio.* Caeterum *jurgium* illud inter Ulysssem & Ajacem super Palladio fuisse narrat Dictys lib. v. pag. 137. Sed ab Hygino stant Homerus Odyss. A. 544. Ovid. xii. Metam. Schol. Hypothef. Ajacis Flagell. Sophoclis, aliique. MUNCK. De Achillis armis Ajacem & Ulysssem cer-

gladio, quem ab Hectore muneri accepit, dum cum eo in acie contendit.

CVIII. *Equus Trojanus.*

ACHIVI cum * per decem annos Trojam capere non possent, Epeus monitu Minervae equum mirae magnitudinis ligneum fecit, eoque sunt conlecti, Menelaus, Ulysses, Diomedes, 9 Theffander, Sthe-

certasse, docent nos pictores apud Aelian. lib. ix. V. H. cap. ii. propter quae arma Hectori adjudicata Ajacem furore conreptum gladio sibi vitam eripuisse docet Euripides in Helena vs. 95. item Tzetzes ad Lycophron. 454. Quam vero corporis partem vulneraverit Ajax, non convenit inter scriptores. Consule Celeb. P. Burm. ad Ovid. xiii. Met. 392. & Meziriac. ad Ovidii Epist. iii. Heroid. pag. 248. Anticlides vero Ajacem a Paride interfectum tradit. Vid. Munck. ad fab. 112. Teucrum hujus caedis accusavit Telamon, sed causam dixit Teucer e navi in gurgite Pyraeei posita, & a Telamone hoc crimine absolutus est. Pausan. lib. i. cap. 28. in fine. Nimius essem, si omnia, quae in comperto habeo, de hisce armis referrem, consule itaque Lector. Sophocl. in Philoctete 370. Celeb. P. Burm. ad Ovid. xiii. M. 383. Philostrat. cap. xi. Heroic. §. 3. Ptol. Hephaestion. lib. v. apud Photium pag. 483. Columnnam ad Ennii fragm. pag. 220. De Ajacis sepulcro ac templo Plut. in Demosthene pag. 859. P. Leopard. lib. ix. Emendat. cap. 15, 16. Serv. ad ii. AEn. 506. Meziriac. ad Ovidii Epistol. iii. Heroid. pag. 251. Olear. ad Philostrati cap. i. Heroic. §. 2. ad cap. ii. §. 9. Pausan. lib. i. cap. 35. pag. 86. ubi & de armis agit.

6 ET MENELAO] Qui a Plutarcho lib. i. Sympof. Quaest. 2. T. ii. p. 616. dicitur ἀποπερὶ παρρημιάδης, εἶγε σύμβολον ἐγένετο μὴ παρρημιάδης.

7 FURIA ACCEPTA] H. e. dolore & insania correptus, ut loquitur Schol. Vet. Hor. ad ii. Sat. iii. Furia est furor. Martialis lib. ii. epigr. 43. At me, quae passa est furias &c. Apulej. Junior. cap. 4. Mentis in furiam mittit. Fulgent. i. Myth. cap. i. Domini furiam evitantes. & cap. 6. Furiam concipere. Sic Virgil. AEn. iv. 474. Conceptit furias. Vide ibi Servium. Forte & heic concepta scribendum. Hesiod. Θεογ. 472. Τίσαντο δ' Ἐρινύς πατρὸς ἰοῖο. h. e. furorem. MUNCK. Munkerus conjicit furia concepta. Sed sic nimis saepe mutandum alterum verbum foret. Dares Phryg. de Exc. Troj. c. xxxvi. Ille dolore accepto, . . . Penthesileam obtruncat. Quintil. De-

clam. xv. 6. odium, inquit, accepi. Vetus Int. Act. xxviii. 15. quos cum vidisset, . . . accepit fiduciam. Cyprianus ad Donat. p. 3. timor . . . teneatur, ne accepta securitas indiligentiam pariat. Sic pectore accipere, Lucanus lib. i. accipere foetum, accipere in uterum, Lactantius Epit. c. XLIV. WOPKENS.

Ad C A P. CVIII.

8 PER DECEM AN.] E Propertio iii, 7, 40. Et Danatū decimo vere redisse rates Trojam nono expeditionis anno flagrasse probat Marshamus in Chronico Sec. xii. p. 328. sed Broukh. pro decimo in Propertio legit undecimo. Euripides in Helena vs. 110. inducit Teucrum Helenae memorantem, Trojam septimo expeditionis anno fuisse expugnatam, sed Graecos decem annos transegisse, antequam domum reversi sunt. Herodicus docet, Graecos in Troja expugnanda non totum decennium consumpsisse, sed interim superiora inferioraque Asiae loca circumvehentes, rei militari, ac praeliis operam dedisse, & manubiis castra implevisse, decimo vero fatali Trojanis anno instante, cunctos adventasse Trojam excisuros. Vid. Heraclid. Pontic. Allegor. Homeric. pag. 424, 425. Thucydides lib. i. cap. 11. refert, Trojanos Graecis toto decennio facile restitisse, quia plerique e Graecorum militibus penuria victus continuo praedatum exeuntes, agrosque Chersonesi exercentes huc illuc dispersi procul a castris aberant.

9 THESSANDER] Meminit hujus inter duces Graecorum etiam Dictys Cretensis, sed est ipsi Theffandrus, filius Polynicis. SCHEFF. Thersander audit cap. 69. Dictys in Catal. Graecorum ducum Theffandrum appellat quoque. Theffandrus, inquit, Polynicis. Tifandrum Virgil. AEn. 11. 261. sed Servius Theffandrum, ut edi curavit Nob. Heinsius: quod firmat auctor Orig. Gentis Romanae. Videtur non heri sane, vel nudius Romanae. Videtur non heri sane, vel nudius tertius illo loco vitium cepisse Virgilium, cujus ex eo loco verba ita adducit in Cruquii editione

Sthenelus, ¹ Acamas, Thoas, Machaon, Neoptolemus. Et in equo scripserunt, ² *Danai Minervae dono dant*: castraque ³ transtulerunt ⁴ Tenedo. Id Trojani cum viderunt, arbitrati sunt hostes abisse. Priamus equum in arcem Minervae duci imperavit, ⁵ feriatque magno opere ut essent, edixit. ⁶ Id vates Cassandra cum vociferaretur, inesse hostes, fides ei habita non est. Quem in arcem cum statuissent, & ipsi noctu lusu atque vino lassī obdormissent, Achivi ex equo, aperto à ⁷ Sinone, exierunt, & portarum custodes occiderunt, sociosque, signo

editione Vetus Horatii interpres ad lib. iv. c. 1. ix. *Tisandrus Stenelusque duces*. Melius Badius & Henricus Petri in suis: *Tersandrus Stbenelusque duces*. Θέρσανδρος enim Graecis est. Vide Apollod. lib. iii. pag. 158. MUNCK.

¹ ACAMAS] Virgil. AEn. ii. 260. est *Atthamas*. quem Demophoontis filium facit Servius. Sed perperam, ut ostendit Nob. Heinſius ad epistol. Sabini pag. 525. Tzetzes in Lycophronem pag. 79. edit. Steph. Ὁ Ἀκάμας ὁ υἱὸς τῆς Θηοπέας, quod & pag. 87. repetit. Fuit ergo frater Demophoontis, non filius *Acamas*. Ita enim, non *Atthamas*, ejus recensio exhibet. quod procul dubio probandum. *Acamas* enim inter Graecorum duces fuit. Cretensis Diſtys lib. i. *Postremi omnium Demophoon atque Acamas fuere*. Vitiosa ergo, quae idem scribit, vel librarius lib. v. pag. 135. *AETram & Clymenam Demophoon atque Atthamas habuere*. Auctoribus illis, quos ad Sabinum Vir illustris laudat, addendus & Diodorus lib. iv. pag. 264. & Hesych. in Ἀκάμας. Est idem ille *Acamas*, qui ad Helenam repetendam mittitur cum Diomede apud Ifacium in Lycophr. & Parthenium cap. 16. Erot. MUNCK. De Acamante Thesei filio Demophoontis fratre Pausan. lib. i. cap. 5. p. 13. Schol. Eurip. Hecub. vs. 115. Adde ejus paraphrasten pag. 17. Meziriac. ad Ovidii Epist. ii. Heroid. p. 121. Plures fuere *Acamantes*. De Acamante Euffori filio Schol. Apoll. Rhodii i. Arg. 948. Alios recenset Celeb. P. Westeling lib. ii. Obs. cap. 26. Mnestheum, Teucrum, & plures Thesei filios in hoc equo fuisse docet Pausanias lib. i. cap. 23. p. 55.

² DANAI MINERVAE] Titulus hic erat ferro incisus. Accius in Deiphobo, ut refert Servius ad AEn. ii. 17. inscriptum eum ita fuisse prodit: *Minervae donum armipotentes Danai abeuntes dicant*. Schol. Hom. ad Iliad. β. 278. Ulysses excogitasse lignei hujus equi fabricam, atque ideo a Poëta πολέμορον appellatum memorat. Alii Prylin Mercurii filium Graecis monstrasse eam volunt. Vide Scholiast. Lycophron. pag. 45. ed. Steph. MUNCK. De equo Pausan.

lib. i. cap. 23. pag. 55. Serv. ac Cerda ad Virg. ii. AEn. 15. Manut. ad Cic. x. ad Fam. Ep. 13.

³ TRANSTULERUNT TENEDO] Micyllus putat *Tenedum*. Ego nihil cenſeo mutandum *Tenedo* est per Ellipsin praepositionis, pro *in Tenedo*, in Tenedo autem, pro in Tenedum, ut solet noster. SCHEFF. *Tenedum* mallet Micyllus. Non opus est. Justinus lib. xxv. 4. *Cum copias Chersoneso transposuisset*. Quod nolim à viro docto sollicitari. Laet. Argum. lib. xiii. Met. Ovid. fab. 2. *Thraciae cum esset appulsa*. Nec hoc mutari à Raenerio merebatur. Vide Not. ad cap. 15. Cacterum an verum sit, quod docent (liceat mihi usurpare verbum Servii) artigraphi, dativum pro ablativo poni, de eo in multis, quae adducunt, exemplis, haud immerito ad dubites. Dissuadent id tot exempla, in quibus τὸ in, quod heic subaudiri posse recte censet Cl. Schefferus, in motu ad locum cum ablativo ponitur, de quibus egimus ad cap. 92. Suadere contra videntur cum illa, quae ad cap. 15. diximus, tum illud Julii Obsequentis cap. 43. *Ne unquam Romae reverteretur*. ut & hoc in Fragm. Trag. pag. 33. edit. Coner. *Forte Dominus Capuae exierat*. & Isidor. Orig. lib. vi. 5. *Romae primus librorum copiam advexit AEmilius Paulus*. Sed & ista, modo mendā vacent, si ellipsin suppleas, aliter explicare possis. Nimirum *reverti Romae, exire Capuae esset in vel ad urbem Romae reverti, in vel ad urbem Capuae exire*. Atque ita capio, quod ex vetere aliquo scriptore hausisse is omnino videtur, illud Charisii lib. ii. *Domi venit*, hoc est, inquam, *in aedes domi*. Quod ejusdem illius modo laudati Fragmenti pag. 42. sequitur corruptum est, sed leviculā mutatione restituas, si legas, *ē gastris*. Amphoras enim modo appellaverat. Γαστρα & γαστήρ, vas ventrosū, à γαστήρ sic dictum. *Gastrum* vas aeneum cum angusto fundo exponi in Glossis Arabico-latinis invenit Vossius, ut testatur ipse in de Vitiis Sermon. lib. iii. cap. 13. Verum non ad aenea tantum, sed & fictilia extendendum esse hoc vocabulum, vel ipse Petronius

igno dato, receperunt, & Troja sunt potiti.

CIX. *Iliona.*

PRIAMO Polydorus filius ex Hecuba cum esset natus, Ilionae filiae suae dederunt eum educandum, quae ⁸ Polymnestori regi Thracum erat nupta, quem illa pro filio suo educavit. Deiphilum autem, quem ex Polymnestore procreaverat, pro suo fratre educavit, ut, si ⁹ alteri eorum

nus pridem editus nos docet. Addam & hoc, *ὡς ἐν παρόδῳ*, excidisse videri viro magno, quae Festus habet, in *Cingulo*, & istos Horatii versiculos lib. 1. epist. 13. *Fasciculum portas librorum, ut rusticus agnunt, Ut vinosa glomos furtivae Pyrrhia lanae.* cum ejusdem operis lib. 1, cap. 10. *glomi & glomos* inter barbara numeraret. Tenedo, ut è diverticulo in viam redeamus, nomen dedisse Tenem Gysis filium scribit Servius ad AEn. 11. 21. Corrige *Cycni* ex Homeri Schol. ad Iliad. A. 38. & Eustath. in Dionys. p. 78. quibus dicas etiam perperam *Homithea* appellari Tenis sororem à Servio, cum nomen ei *Leucothea* fuerit. Sed *Hemithea* vocatur à Conone, atque ita in Servio scribendum. Erat autem hic Cycnus Neptuni filius, ut idem tradit. *Λευκόφρη* in Leidenfi & Basileensi istorum Scholiorum editionibus exhibetur, pro *Λευκόφρυς*, quomodo rectè Bedrotiana. Historiam prolixè narrat Tzetzes in Lycophron. pag. 46. edit. Bas. Adde Cicronem 111. de natura Deorum. Cononem cap. 28. apud Photium, Heraclid. *ὡς ἐν πολ.* & quae notavi ad cap. 276. MUNCK. Adde Potter. ad Lycophron. 346. Cuper. in Monumentis Antiquis pag. 203, 215, 216. & quos laudat Celeb. P. Burm. in Var. Lect. Servii ad 11. AEn. 21. De heroe *Tene*, propter quem Achillis nomen in Tenedo non auditur, etiam Plut. Quaest. Graec. Tom. 11. p. 297.

4 TENEDO] *Tenedum*. MICYLL.

5 PERIATI] Hor. lib. IV. Od. VI. *Male feriatos Troas, & laetam Priami choreis Falleret aulam.* MUNCK. Philostratus lib. v. de Ap. Tyan. cap. 26. Trojanos ebrios fuisse indicat. Cic. pro L. Murena cap. 37. *Intus, intus, inquam, est equus Trojanus, a quo nunquam, me Consule, dormientes obprimemini.* Pro fabula Trojanam expeditionem videtur habere Plutarchus Quaest. Rom. Tom. 11. pag. 287. sed de hac lite hic agendi non est locus.

6 ID VATES CASSANDRA] Illud id puto factum ex postrema syllaba verbi praecedentis, & delendum. SCHEFF. Tò id velut natum ex ultimâ

praecedentis vocis syllabâ, deleri jubet Cl. Schefferus. Videri tamen potest tò id pro ob id positum, ut cap. 122. Id *Aletes*, *AEgisthi* filius cum rescisset, ex *Atridarum* genere neminem superesse, regnum Mycenis occupare coepit. 174. Id *Althaea* mater, ut audivit filium suum tantum facinus esse ausum &c. Terent. A. 1. 1. vers. 130. Et id nunc operam do. Eun. v. 6. 4. Nunc id prodeo. Multa id genus congeffit Popina in de Antiq. Locut. lib. 11. cap. 2. Adde quae notavi ad cap. 16. & 34. MUNCK.

7 SINONE] Sinon hic nepos Autolyçi fuit, filius AEsimi. Autolycus enim ex Amphithea genuit AEsimon & Anticliam. Vide Tzetzen ad Lycophr. pag. 58. *Αἰσίμου ὃ Ἀντικλείας ἀδελφὸς ἦν* &c. Sinon ipse apud Tryphiod. in Trojae Halos. *Αἰσίμου καλέσιν ἐμὸν πολὺν χροῖον*. Mirifice corruptus in istâ genealogiâ Servius ad AEn. 11. 79. *Autolycus quidam fuit fur, qui se varias formabat in species. Hic habuit liberos, Sisyphum, unde natus est Sinon, & Autolycum, unde Ulysses.* Scrib. *AEsimum* & *Anticliam*. Alioqui non consobrini, ut mox ipse subjungit, sed patruelles forent Ulysses & Sinon. MUNCK. De hoc Sinone haec adnotat Palaephatus de Incredibilibus cap. 17, *αὐτόμολῳ δὲ ἐλθὼν ὁ ΣΙΝΩΝ Ἴλιον, φέρει τοῖς Ἰλιῦσιν, εἰσαναγαγεῖν τὸ ἸΠΠΟΝ, ἀεθδεῖς καὶ τὸ μὴ εἰσελθεῖν τὰς Ἑλλήνας, οὐ ὑπακούσαντες, καὶ τὰς πόλεις καθελόντες εἰσάγουσι τὸ ἸΠΠΟΝ.*

Ad C A P. CIX.

8 POLYMNESTORI] Ita & à Servio AEn. 111. 49. Schol. Horat. ad 11. Sat. 3. Lactantio Argum. lib. XIII. Met. Ovid. aliisque nonnullis hoc vocabulum scribitur. Sed Graecam originem si respicias, *Polymnestor*, & mox *Deiphylus*, praeferas. quanquam *Πολυμνήτωρ* Graecè quoque exaratum video apud Charisium lib. 1. MUNCK. Consule Nob. N. Heinf. & P. Burm. ad Ovidii lib. XIII. Met. vs. 430.

UT SI ALTERI EORUM QUID FORET] Polydoro

eorum quid foret, parentibus praestaret. Sed cum Achivi, Troja capta, prolem Priami extirpare vellent, Aftyanaëta Hectoris & Andromachae filium¹ de muro dejecerunt: & ad Polymnestorem legatos miserunt, qui ei Agamemnonis filiam nomine Electram pollicerentur in conjugium, & auri magnam copiam, si Polydorum Priami filium interfecisset. Polymnestor legatorum dicta non repudiavit, Deiphilumque filium suum imprudens occidit,² arbitrans se Polydorum filium Priami interfecisse. Polydorus autem ad oraculum Apollinis de parentibus suis sciscitatum est profectus. cui responsum est, patriam incensam, patrem occisum, matrem in servitute teneri. Cum inde rediret,³ & vidit aliter esse, ac sibi responsum fuit, se Polymnestoris esse filium, ab sorore⁴ Iliona inquisivit, quid ita aliter sortes dixissent? cui soror, quid veri esset, patefecit,⁵ & ejus consilio Polymnestorem luminibus privavit, atque interfecit.

CX.

doro simulato puta, non enim illud alteri ad utrumque indiscriminatim referendum, sed ad hunc solum. Pro foret, mallet fieret, ut sententia: suum filium vocasse Polydorum, ut si quid fieri vel accidere Polydoro deberet, id accideret filio suo, fiscoque Polydoro, Polydorum verum autem, fratrem suum praestare, id est, sistere ac reddere parentibus posset. SCHEFF. Mallet altero. Servius ad AEn. II. 77. QUODCUNQUE vetusta voce mortem significari Lucilius docet in XII. Hunc si quid pueris nobis me & fratre fuisset. hoc est, si mors me vel fratrem oppressisset. Ennius apud Festum in ME. Si quid fuerit humanitus ut teneatis. Vel legendum, ut Schefferus malebat, fieret. Aelius Stilo apud Festum in Ordinarium. Quid mihi fieret, si non ego stipendia in ordine omnia ordinaria meruissem. Parcit heic Hyginus verbis male ominatis, ut Vellejus lib. II. cap. 32. Si quid huic accideret. Sallust v. Historiarum. Si Pompejo humani quid evenisset. In Testamento Cuspидii: Si quid de eo accidisset. Item: Si quid humanum Lampridio contigerit. Ita παθεῖν τι pro extinctum esse, apud Schol. Apollon. I. vers. 1063. MUNCK. Imo ipse Homerus Iliad. K. vs. 538.

Ἀλλ' αἰνῶς δίδουκα καὶ φρένα, ΜΗ' ΤΙ ΠΑΘΩΣΙΝ

Ἀργείων οἱ ἄριστοι ὑπὸ Τρώων ὀρυμαγδῷ.

I DE MURO DEJECERUNT] Fatid enim praedictum fuerat, puerum, si supervivisset, uterem.

patriae & parentum futurum. Servius ad AEn. II. 457. MUNCK. Sic ipsa Andromache apud Euripidem vs. 101.

Ἡ τις πόσιν μὲν ἔκτερ' ἐξ Ἀχιλλεύου
Θανόντ' ἐσείδον, πᾶσι δ' ὃν τέκνω πόσει
Ῥιφθέντα πύργων ἈΣΤΥΑΝΑΚΤ' ἀπ' ὀρέων.
Ἐπεὶ τὸ Τροίας εἶλον Ἕλληνες πέδον.

In Troad. vs. 1120.

Λύοντες Τρώων
Τόνδ' ἈΣΤΥΑΝΑΚΤ' ἄλοχοι μέλαια
Νεκρὸν, ὃν πύργων δίσκημα πικρὸν Δαναῶν
κλεινόντες ἔχουσιν.

Confer. vs. 1134. Ulysses eum de muro dejecisse dicitur. Vid. Serv. ad III. AEn. 489. Alii contra docent, Aftyanaëta regnum Trojanum postea tenuisse. Consule vero Ciofan. & Burm. ad Ovid. lib. XIII. Met. vs. 415.

2 ARBITRANS SE P.] Revera Polydorum a Polymnestore occisum docent Servius ad III. AEn. vs. 49. & Plutarchus in Parallelis Tom. II. pag. 311. e quo praeterea Polymnestorem ab Hecuba luminibus fuisse privatum discas.

3 ET VIDIT] Suspiciatur eruditissimus Perizonius scripsisse Hyginum, ut vidit. Etsi non de nihilo, non necessario tamen. Conjungit enim non semel Noster diversos modos. Vide notas ad cap. 148. Sed recte idem ille amicus noster in sequentibus post τὸ fuit excidisse ratus censet. MUNCK.

4 ILIONA] Sic reposui pro Ilionea ex Servio, Horatio, aliisque. MUNCK.

5 ET EJUS CONSILIO] Mallet praemisso puncto, ex ejus consilio. SCHEFF.

AD

CX. ⁶ *Polyxena.*

DANAI victores cum ab Illo classem conscenderent, & vellent in patriam suam quisque reverti, & praedam quisque sibi duceret, ex sepulcro vox Achillis dicitur praedae partem exposulasse. Itaque Danai Polyxenam Priami filiam, quae virgo fuit formosissima, propter quam Achilles, cum eam peteret, & ⁷ ad conloquium venisset, ab Alexandro & Deiphobo est occisus, ⁸ ad sepulcrum ejus eam inmolaverunt.

CXI. *Hecuba.*

ULYSSES Hecubam ⁹ Cissei filiam, vel, ut alii auctores dicunt, ¹⁰ Dymantis, Priami uxorem, Hectoris matrem, in servitutem cum duceret, illa in Hellespontum mare ¹¹ se praecipitavit, & canis dicitur facta esse, unde & ¹² Cyneum est adpellatum.

CXII.

Ad C A P. CX.

⁶ POLYXENA] Et hanc & alias de Polyxenâ fabulas congeffit Servius ad AEn. III. 322. MUNCK. Consule etiam Pausan. lib. I. cap. 22. p. 52. Philostratum lib. IV. cap. 16. de Apoll. Tyan. & cap. XIX. Heroicon §. II. & ibi Olear. Iactant. ad Statii I. Achill. 134. Meziriac. ad Ovidii Epist. III. Heroid. pag. 299. & Tzetz. ad Lycophron. vs. 323.

⁷ AD COLLOQUIUM VENISSET] Servius. *Quam cum Trojani fraude promississent, Paris post Tymbraei Apollinis simulacrum latuit, & venientem Achillem ad foedus missâ vulneravit sagittâ.* Describit eam caedem non impolite Dictys lib. IV. pag. 106. Tzetzes ad Lycophr. vs. 269. MUNCK.

⁸ AD SEPULCRUM EJUS EAM] Illud eam abundat. Verum ita solet Noster, ut fab. 117. *Clytemnestra cum audisset adduci, tunc Clytemnestra,* & fab. 164. *Quod Mercurius Jovis jussu id ne faceret prohibuit.* & fab. 170. *Qui, cum Danaus periisset &c. Lynceus conspexit.* Est hoc inter plebejas loquendi rationes referendum. Adde fab. 119. SCHEFF.

Ad C A P. CXI.

⁹ H. CISSEI FILIAM V. U. A. A. D. DYM.] Vid. Meziriac. ad Ovidii v. Epist. Heroid. pag. 402, 403.

¹⁰ DIMANTIS] Supra, *Dymantis* Fab. 91. quod rectius, ut ex Homero constat. SCHEFF.

¹¹ SE PRAECIPITAVIT] Serv. ad AEn. III. 6. *Cum captiva duceretur, flendo in canem conversa est, cum se praecipitare vellet in maria.* Confer Schol. Eurip. ad Hecub. 1259. Tzetz. Chil. III. 74. Schol. Juv. ad Sat. x. 271. Plaut. Menaech. v. I. Ob rabiem nempe, qua in Graecos invehebatur, canis dicta est. Vet. Epigr. II. Catal. Pith. *A cane non mirum est subito periisse Pelasgum, Nam rabies Hecubae durat in Argolicos.* Hinc *Empusa*, h. e. spectrum quoddam caninum est Theocrito in Arâ, ut pridem ab aliis observatum. Vide Eustath. in Dionys. p. 96. ed. Steph. MUNCK.

¹² CYNEUM] *Cynossēma.* MICYLL. Micyllus putat, scribendum *Cynos sema.* Et sic Strabo habet lib. XIII. Sed ibi loquitur non de mari, verum monumento, Hecubae erecto. Itaque nihil temere puto mutandum, cum *Cyneum* sit *κύων* notum Graecis vocabulum, & mare monumento vicinum ita potuerit nuncupari, ut factum & in aliis. SCHEFF. Micyllus *Cynossēma.* Ut hoc mihi non persuadet, ita scio sepulcrum Hecubae dictum fuisse *κύων σήμα.* Vide Strabon. lib. XIII. Aufon. Epitaph. Hecub. Tzetz. ad Lycophron. p. 59. Capellam lib. VI. Dictys lib. v. pag. 137. *Sepulcrum ejus apud Abydum statuitur, appellaturque Cynossēma, ob linguae proterviam impudentemque petulantiam.* Ob quam & lapidatam vult Lycophron. Caeterum *τὸ mare* ex praecedentibus huc mallet revocare, & collocare post *τὸ Cyneum.* Hyginus infra cap. 243.

CXII. *Provocantes inter se, qui cum quo dimicarunt.*

MENELAUS cum Alexandro, Alexandrum Venus eripuit: Diomedes cum Aenea, ¹ Aeneam servavit Venus. Idem ² cum Glaucō, ³ in hospitio cognito discesserunt: idem cum Pandaro & Glaucō alio: ⁴ Pandarus & Glaucus occiduntur. Ajax cum Hectore ⁵ donificantes discessere: Ajax Hectori donavit balteum, ⁶ unde est tractus; Hector Ajaci gladium, unde se interfecit. Patroclus cum Sarpedone, ⁷ Sarpedon occiditur. ⁸ Menelaus cum Euphorbo, Euphorbus occiditur, ⁹ qui postea

In mare se praecipitavit, unde Cyneum mare dictum est, quoniam in canem fuerat conversa. MUNCK. Adde Potter. ad Lycophron. vs. 331.

Ad C A P. CXII.

¹ AENEAM SERVAVIT VENUS.] In hoc certamine Veneris dextram sauciasse dicitur Diomedes. Consule Plutarch. Symposiac. lib. ix. Quaest. 4. T. II. p. 739.

² CUM GLAUCO.] Hippolochi filio. Hom. Iliad. Z. 206. MUNCK. Idem Glaucus, de quo Herodotus lib. I. cap. 147. Βασιλέας δὲ ἐσησαντο (Jones) οἱ μὲν αὐτῶν ΛΥΚΙΟΥΣ, ἀπὲρ ΓΛΑΥΚΟΥ ΤΟΥ ἸΠΠΟΛΟΧΟΥ γεγονότας. Quo pacto Diomedes interierit, Philostrat. cap. iv. Heroic. §. I. docet. De eo & Pandaro idem §. 2.

³ IN HOSPITIO COGNITO DISCESSERUNT.] Nil mutandum. Plene loquitur, cum vulgo praepositionem omittant. Est autem in hospitio cognito, idem, ac ex hospitio cognito, cum cognovissent, aut cognitum ab ipsis esset hospitium. Ita Petronius: *In hoc dilectorum aestu motus incedo.* SCHEFF. Cum Diomedes cognovisset Glaucum esse veterem patris sui Tydei hospitem. Verba eius sunt apud Homerum: Ἡ ῥὰ νῦν μοι ξένος παρδάϊς ἐστὶ παλαίος. Aufonius Perioch. II. *Paterna inter se hospitia recordati.* Sed Nob. Heinsius monuit me legendum esse, *hi hospitio cognito discesserunt*, & referendum ad tesseram hospitalem. Posse tamen vulgatum defendi censet illo Petronii: *Dum in hoc dilectorum aestu totus incedo.* Et Hor. I. Sat. ix. *Ibam forte via sacra, sicut meus est mos, Nescio quid meditans nugarum totus in illis.* In Petronio antiqua lectio fuit, *motus incedo*, quam defensum it contra Duzam Sciopp. Verif. cap. 4. Frag. Trag. exhibet, *in mortis.* quod proxime ad *motus* accedit. Il-

lis, quae Scioppius adducit, addi potest locus Corippi lib. III. pag. 49. *Commotus in ira.* Et quod Petronius ipse paulo inferius habet, *in cursu fatigatus.* Conferendus Sanctius Minerv. lib. iv. p. 366. ubi ablativum, quem absolutum vocant, saepe à praepositione in disertim expressa regi ostendit. MUNCK.

⁴ PANDARUS.] Hic Lycaonis filius antea Menelaum jactu teli vulnerasse, & sic singulare certamen, quod Paridi cum Menelao erat, diremisit dicitur. Vide Serv. ad Virgil. v. AEn. vs. 596. De eo egit Philostratus cap. xiv. Heroic. & in Epistola quinquagesima Apollonii Tyanensis.

⁵ DONIFICANTES.] H. e. dona invicem dantes. Dictum ut *Notifico.* Gloss. Isid. *Notificantibus, dona libantibus.* Vide Hom. Iliad. II. 303. Daretum pag. 174. edit. Blau. MUNCK. Quid Ajaci Agamemnon dederit pro praemio post hanc monomachiam, docet. Athenaeus lib. I. cap. 8.

⁶ UNDE EST TRACTUS.] Pro, à quo tractus est. Servius ad Ecl. ix. 6. *Hector dedit Ajaci gladium, quo se Ajax postea interemit. Ajax vero Balteum, quo circa muros patriae tractus est.* Idem ad Georg. I. 163. *Genus vehiculi omni parte dentatum, unde feruntur (leg. teruntur) frumenta.* Exscripsit Isidorus lib. xx. Orig. cap. 14. *Tribula genus vehiculi, unde teruntur frumenta.* Deut. xxv. 4. *Os bovis terentis in area.* Ad AEn. I. 644. *Coelum est, unde operantur argentarii.* Georg. iv. 39. *Genus est herbae, unde tinguntur vestes.* Ecl. I. vers. 2. *Culmo, stipula: unde rustici cantare consueverunt.* Horat. lib. II. od. 12. *Unde periculum Fulgens contremuit domus.* Schol. *Unde, à quibus. Ter. E praedonibus, unde emerat, se audisse dicebat.* Noiter cap. 58. *In speciem arboris eam commutavit, unde Myrrba fluit.* Cap. 126. *Accipiet harundinem, unde vinctum ejiciat.* Ribuar. Tit. 5. *Digitus, unde sagittatur.* Ovid. vi. Met. 719. *Sed tamen abfueram, sed & bucc*

Ita Pythagoras est factus, & meminit suam animam in corpora transisse. Achilles cum ¹⁰ Asteropaeo, Asteropaeus occiditur. Idem cum Hector, ¹¹ Hector occiditur: idem cum Aeneas, Aeneas fugatur: idem cum Agenore, ¹² Agenorem servavit Apollo: idem cum Penthesilea Amazone ¹³ Martis & Otrerae filia, Penthesilea occiditur: Antilochus cum Memnone, Antilochus occiditur: Achilles cum Memnone, ¹⁴ Memnon occiditur: ¹⁵ Philoctetes cum Alexandro, Alexander occiditur: Neoptolemus cum Eurypylo, ¹⁶ Eurypylus occiditur.

CXIII.

haec erat, unde redibam, Criminis exemplum. De Hectoris morte omnes consentiunt. Ajacem autem Anticlidem à Paride occisum vult, ut refert Tzetzes ad Lycophron. p. 82. MUNCK.

7 SARPEDON] Hic est nobilis iste Sarpedon, de quo haec refert Schol. Aristophanis in Nub. vs. 622. Μέλων κ' Σαρπηδὸν υἱὸς ὄντις Διὸς ἀποθανόντες ἐν Τροίᾳ, οὗτα ὡς θεοὶς ἐμυθήσαν, τὴν πατρὸς νομινομένης, ὡς τὴν ἡμέραν, κατ' ἣν ἀπέθανον, ἐν πένθει κ' νηστεία τὰς θεὰς διαγεῖν κατ' ἔτος. Consule & Philostrati Heroicon cap. xiv. & nos ad fab. 106.

8 MENELAUS CUM EUPH.] De egregiis Menelai facinoribus consule Athenaeum lib. iv. cap. 27. pag. 178. De eodem cum Paride Plutarch. Tom. II. pag. 742, 743.

9 QUI POSTEA PYTHAGORAS EST FACTUS] Horat. vide lib. I. od. 28. & Scholiasten ad eandem, Gelliumque lib. ix. cap. II. MUNCK. Observatu digna de Pythagora, qui primo Aethalides, deinde Euphorbus, postea filius Mercurii & Samiae meretricis, ac denique Pythagoras factus est, discas ex Schol. Apollonii Rhodii lib. I. vs. 645. ubi & de ejus animae in alia corpora transitu juxta Pythagoreos agit. Item Schol. Sophoclis in Electra. vs. 60. Adde Menag. ad Diogen. Laert. lib. viii. Sect. v. & H. Junium libro III. Animadv. cap. xi. pag. 185. & seqq. Denique Columnam ad Ennii Fragm. ex I. Annal. pag. 7. in qua sententia ante Pythagoram fuere primi Aegyptii. Diogen. Laert. in Prooem. Sect. II. Praeterea quod addit Hyginus *meminit suam animam in c. t. inlustratum* dedit Celeb. P. Burm. in Catalog. Argonaut. in voce Aethalides.

10 ASTEROPAEOS] Ita scripsi pro Asteropaeo ex Gr. Ἀστεροπαῖος. Vide Hom. Iliad. Φ. 140. MUNCK.

11 HECTOR OCCID.] Vide Hephaestion. lib. vi. apud Photium pag. 487. Lactant. ad Statii L. Achill. vs. 89. Serv. & Burm. ad Virg. I.

AEn. 483. & Philostrat. cap. xii. Heroicon. & Plutarch. T. II. p. 742.

12 AGENOR. SERV. AP] Agenorem a Neoptolemo occisum refert Lescheus. Vide Pausan. lib. x. cap. 27.

13 MARTIS ET OTRERAE FILIA] Apud Justinum est Orithya lib. II. c. 9. Sed hoc nomine scribitur & apud Apollodorum lib. II. SCHEFF. Ergo soror Hippolytae erat. Vide notas ad cap. 30 Servius ad illa Virgil. AEn. I. 491. Penthesilea furens. Martis & Otreres filia fuit &c. MUNCK.

14 MEMNON OCC.] Consule praeter alios Schol. Pindari O. Nem. vi. vs. 84. & Ciofan. ad Ovidii XIII. M. 597. de Memnonis parentibus Tzetz. ad Lycophron. vs. 18. Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 248. Callistrat. Statua IX, (a quo Tithoni & Aurorae filius vocatur) Item Meziriac. ad Ovidii Epist. III. Heroid. p. 290, 291. vs. 62. Lactant. ad Statii III. Theb. 483. Philostrat. cap. xvii. Heroicon. & Olear. ad Eundem de vita Apollonii Tyanensis cap. I. libri I. lib. III. cap. 21. & lib. VIII. cap. 7. Sect. IV. pag. 333. P. Leopardum lib. VIII. Emendat. cap. 3. Vide de ipso Memnone Philostrat. cap. III. Heroic. §. 4. & lib. VI. cap. 4. de Apoll. Tyan. Vide & ibi Olear. & lib. I. cap. 7. de Iconibus lib. II. c. 8.

15 PHILOCTETES] Paris a Philoctete Herculis telis transfixus. Vide Mursi. ad Lycophron. vs. 913. Conon narrat. 23 apud Photium p. 435. Meziriac. ad Ovidii Epistol. v. Heroid. pag. 456, ubi Variorum de Paridis necis sententias profert. Hanc victoriam Philocteti praedixerat ipse Hercules apud Sophocl. Philoctet. vs. 1420.

Ἀρετὴν τε πρῶτον ἐκκελεύεις στρατεύματι
Πάρεν μὲν, ὅς τῶν δ' αὐτῶν κακῶν ἔφυ,
Τόξοισι τοῖς ἐμοῖσι νοσφεῖς βίης.

16 EURYPYLUS] Occisum à Pyrrho etiam Scho.

CXIII. *Nobilem quem quis occidit.*

ACHILLEM Apollo ¹ Alexandri figura. Hector Protefilaum, idem ² Antilochum: Agenor Helenorem, ³ idem Clonium: Deiphobus Ascalaphum, idem ⁴ Autonoum: Ajax ⁵ Hippodamum, ⁶ idem Chlonium: Agamemnon ⁷ Hippodamantem, ⁸ idem Glaucum: Ajax Locrus ⁹ Carcanum, ¹⁰ idem Gavium: Diomedes Dolonem, idem ¹¹ Rhesum: Eurypylus ¹² Nireum, idem Machaonem: Sarpedon ¹³ Tlepolemum, idem ¹⁴ Antippum: Achilles Troilum: ¹⁵ Menelaus Deiphobum: Achil-

Scholiaſtes Juvenalis narrat ad Sat. VI. 654. Sed quod Telephi eum facit filium, de eo dubitabam, cum vidi idem tradi a Servio ad Eclog. VI. 72. & Schol. Hom. Odyſſ. A. 520. MUNCK. Confule Philoſtrat. Junior. Icon. x. pag. 881. Jac. Nic. Loenſem lib. VII. Epiphyll. cap. 24. & Celeb. P. Burm. ad Ovidii XIII. Met. vs. 357. & Mezeriac. ad Ovidii Epiſt. VIII. Heroid. p. 300.

Ad C A P. CXIII.

¹ ALEXANDRI FIGURA] Vide ſupra cap. 107. & Virg. AEn. VI. 57. MUNCK.

² ANTILOCHUM] Atqui Antilochus eſt interfectus à Memnone; ut ſcripſit cap. 112. Quod confirmat Pindarus Pyth. od. VI. Hom. Odyſſ. A. 187. Dictys lib. IV. Ab Hygino ſtat Ovidius I. Heroid. vers. 15. *Sive quis Antilochum narrabat ab Hectore victum, Antilochus noſtri cauſa doloris erat.* Vide ad illum locum Incomp. Heinſium. Si tam clarus eſſet, quam quos alii jam divinarunt, poſſet etiam *Anchialus* ex Hom. Iliad. E. 609. in locum Antilochi ſubſtitui; ſed ut in multis aliis, ita & in hac narratione diverſos videtur ſecutus auctores Hyginus. Voſſ. lib. II. Art. Gram. p. 252. victum quidem ab Hectore Antilochum, etſi non occiſum, ex Homero ostendit. MUNCK. Confule, Lector, praeter Celeb. P. Burm. ad Ovidii l. l. Mezeriacum ad hanc eandem Ovidii Epiſtolam pag. 35, 36, 37, 38. Philoſtratus cap. III. Heroic. §. 4. a quo Memnone occiſus ſit Antilochus, docet, item lib. II. Icon. capite 8.

³ IDEM CHLONIUM] Mallem *Clonium*, quia Homero eſt κλονι. Vid. Iliad. O. ubi haec hiſtoria habetur. SCHEFF. Recte *Clonium* Cl. Schefferus. Ita enim Hom. Iliad. O. 340. Notavimus idem vitium ſi p. rius cap. 97. MUNCK.

⁴ ANTONOUM] De Antonoo nihil comperi.

De Aſcalapho habes Iliad. N. Autonooſ duos novit Homerus; quorum alter Trojanus erat, occiſus à Patroclo Iliad. II. 694. alter Graecus occiſus ab Hectore Iliad. A. 301. Atque hunc eum ipſum eſſe arbitror, quem heic occiſum à Deiphobo tradit Hyginus. Certe ſine ullo ſcrupulo *Autonoum* in *Antonoi* locum ſubſtituerim. MUNCK.

⁵ HIPPODAMUM] *Hippothoum* Cl. Schefferi probo. Habetur Iliad. P. 313. MUNCK.

⁶ IDEM CHLONIUM] Quomodo, cum jam ante interfectus ab Agenore dicatur? forte ſcripſerat *Cleopoleum*. Is enim ab Ajace interfectus dicitur. Ac ne quidem antecedens *Hippodamum* rectum videtur, cum is dicatur interfectus ab Ulyſſe II. A. quare mallem ſcribere *Hippothoum*. SCHEFF. An & heic *Clonium* reponendum? Certe inter Priamidas eſt etiam Clonius apud Apollodorum. Sed cum de ejus caede nihil legiſſe meminerim, non valde placet. *Caletor*, quem apud Hom. Iliad. O. 419. interficit Ajax, nimium abit à vulgatâ ſcripturâ. *Cleopoleum* conjicit Clariſſ. Schefferus. *Chthonium* Nob. Heinſius. MUNCK.

⁷ HIPPODAMANTEM] At hic caeſus ab Achille dicitur II. Γ. An ſcribendum eſt *Hippolochum*? Hic enim occiſus eſt ab Agamemnone, ut liquet ex Iliad. A. Num potius *Iphidamantem*, de quo idem eodem loco? SCHEFF. Niſi heic alios, quam Homerum, ſequutus eſt auctores, probo *Iphidamantem* Schefferi. Vide Hom. Iliad. A. 221. MUNCK. Hic fuit Antenoris filius, teſtibus Homero, & Pauſania lib. v. cap. 19. ſine dubio paternum addentibus nomen, ut diſtinguas eum ab Iphidamante Buſiridis filio, ab Hercule occiſo, ut docet Schol. Apollonii Rhodii lib. IV. Arg. vs. 1396.

⁸ IDEM GLAUCUM] Ita Dictys, lib. IV. p. m. 130. SCHEFF.

⁹ CARCANUM] Hoc mihi ſuſpectum eſt vocabulum. Scribo *Gargaſum* f. 115. SCHEFF. *Gargaſum*

chilles Astynomum, idem ¹⁶ Pylachantum: Neoptolemus Priamum.

CXIV. *Achivi qui quot occiderunt.*

ACHILLES numero 72. ¹⁷ Antilochus numero 2. Protefilaus numero 4. ¹⁸ Peneleus numero 2. ¹⁹ Eurypylus numero 1. Ajax Oilei numero 24. Thoas numero 2. ²⁰ Leitus numero 20. Thrasymedes numero 2. Agamemnon numero 16. Diomedes numero 18. Menelaus 8. Philocteta numero 3. Meriones numero 7. Ulysses numero 12. Idomeneus numero 13. Leonteus numero 5. Ajax Telamonius numero 28.

gafum ex cap. 115. Schefferus. MUNCK.

IO IDEM GAVIUM] Neque hoc placet. Mallem *Agavum*, de quo Dictys iv. p. 104. SCHEFF. *Agavum* ex Dicty idem. MUNCK.

11 RHESUM] Eionei hic erat filius. Vide Dictyn lib. II. pag. 67. Hom. Iliad. K. Quanquam aliter Apollodorus. Adde Servium ad AEn. I. 473. & de Priami caede eundem ad AEn. II. 506. MUNCK. *Dolon* a Diomede & Ulyssae occisus est. Vide Homerum Iliad. K. vs. 455, & 478. Eurip. Rheso vs. 591. & non post, sed ante, quam Rhesum occiderant, licet Servius ad Virgil. lib. XII. AEn. VI. 347. *Dolonem* post Rhesum interfectum doceat. De *Rheso*, qui ab Euripide in Rheso vs. 279, 393, 692, & 920. *Strymonis* fluvii, & unius e Musis & quidem juxta Tzetzen ad Lycophron. vs. 831. *Terpsichores* filius, vel ut alii dicunt *Caliope*, aut *Euterpes*. V. Schol. Hom. Iliad. K. 435. & Apollodor. lib. I. pag. m. 10. Secundum Cononem narrat. 4. apud Photium pag. 425. e *Strymone* Thracum rege, commune cum fluvio *Strymone*, olim *Eioneo* dicto, nomen habente natus fertur, consule Philostrat. cap. II. Heroicon. §. 8. & ibi Olear. item Meziriac. ad Ovidii Epistol. I. Heroid. pag. 78, 79, 80, 81. de *Dolonis* patre etiam agentem. De Priamo occiso a Neoptolemo consulendi Scholiastes Euripidis Hecub. in paraphrasi pag. 9. Schol. Sophocl. Philoct. vs. 1436. Eurip. Troad. vs. 17, 481. Columna ad Ennii Fragm. ex Andromache pag. 238. a quibus docemur Priamum ad Jovis Herci aram a Neoptolemo esse occisum, praeterquam a Scholiaste Euripidis nomen Dei, cui ara dicata erat, tacente, item a Cicerone lib. I. Tusculan. Quaestion. cap. 35, qui tamen profert fragmentum Ennii mox laudatum, ubi haec Jovis ara vocatur. Imo paucissimi sunt, qui ab his auctoribus dissentiant, quos vide in notis Meziriaci ad Ovidii Epistol. VIII. Heroid. pag. 301.

12 NIREUM] Apud Dictyn lib. IV. interficit *Peneleum* & *Nirea*. MUNCK.

13 TLEPOLEMUM] Hic Herculis erat filius, de quo Homerus in Catalogo, & Diodorus lib. IV. MUNCK. Hic ille Tlepolemus est, qui Lycymnium, Electryonis filium, &, ut Plut. Quaest. Rom. T. II. pag. 285, OEoni propter canem ab Hippocoontidis occisi patrem imprudens interfecisse, & ideo Argis in insulam Rhodum confugisse, & Rhodios in tres partes divisisse perhibetur. Plura de eo Schol. Pindari Olymp. Od. VII. vs. 36. & 49. P. Leopard. lib. IV. Emen-dat. cap. 9. & Meurs. lib. I. de Rhodo cap. 5.

14 ANTIPPUM] Scripserim *Antiphum*, cujus mentio facta inter duces cap. 97. MUNCK.

15 MENELAUS DEIPHOBUM.] Vid. Meziriac. ad Ovidii IV. Epistol. Heroid. pag. 427.

16 PYLACHANTUM] Sine dubio & hoc corruptum est vocabulum. SCHEFF. De hoc altum silentium apud Homer. Iliad. V. ubi bene multos ab Achille occisos recenset. MUNCK.

Ad C A P. CXIV.

17 ANTILOCHUS NUM. 2.] *Phalcem* & *Mermecum* occidit Iliad. Z. 513. MUNCK.

18 PENELEUS] *Choroebum* apud Virg. AEn. II. 424. *Ilioea* apud Homerum Iliad. Z. 496. occidit MUNCK.

19 EURYPYLUS] Apud Homerum duos interficit. *Apisanorem* Iliad. A. *Hyphenorem* Iliad. E. MUNCK.

20 LINUS] Hunc alibi non lego. Suspicio *Leitus* scribendum. SCHEFF. Hic non numeratur inter Graecorum duces, sed *Leitus*, quem libenter credo Cl. Scheffero in locum Lini esse substituendum. MUNCK. Hic *Leitus* solus ex iis, qui Boeotiis ad Ilium Trojanum profectis praefuere, domum reversus est, ut docet Pausanias lib. IX. cap. 4.

28. Patroclus numero 53. Polypoetes numero 1. Teucer numero 30.
Neoptolemus 6. ¹ fit numerus 362.

CXV. *Trojani qui quot occiderunt.*

HECTOR numero 31. Alexander numero 3. Sarpedon numero 2.
Panthous numero 4. Gargafus numero 2. Glaucus numero 4. Poly-
damas numero 3. AENEAS numero 28. Deiphobus numero 4. ² Cli-
tus numero 3. ³ Acamas numero 1. Agenor num. 2. ⁴ fit nume-
rus 88.

CXVI. *Nauplius.*

ILIO capto, & divisa praeda, Danai cum domum redirent, ira
deorum, quod fana spoliaverant, & quod Cassandram ⁶ Ajax Locrus
à signo Palladio abripuerat, tempestate & flatibus adversis ⁷ ad saxa
Capharea naufragium fecerunt: in qua tempestate Ajax Locrus ⁸ ful-
mine

¹ FIT NUMERUS 362.] Scribe, 329. Error
natus ex inversione numerorum. SCHEFF. Cl.
Schefferus 329. Sed numeros omnes praecedentes
sanos esse quis praestare auit? MUNCK.

Ad C A P. CXV.

² CLYTUS] Κλῑτος est Iliad. O. ubi interficitur
à Teucro. Scribe ergo, *Clitus*. MUNCK.

³ ATHAMAS] Lege, *Acamas*, qui aliquoties
memoratur Homero. Dux erat Thracum. Vid.
Iliad. E. 462. M. vers. 100. est Antenor's filius.
Consentit Dictys II. pag. 58. Dares in copiarum
Priami indiculo: *De Thracia Pyrus & Acamas*.
MUNCK.

⁴ FIT NUMERUS 88.] Imo. 87. Sed errorem
esse puto in numeris praecedentibus. SCHEFF.
Imo uno minor erit. Sed error, ut recte
censet Cl. Schefferus, procul dubio est in
numeris superioribus. MUNCK.

Ad C A P. CXVI.

⁵ NAUPLIUS] Hujus argumenti fabula fuit
Sophoclis, quam Ναύπλιος Πυρραδός inscripsit,
cujus Hesychius meminit. MUNCK.

⁶ AJAX LOCUS] Cap. 97. *Ajax Oilei & Rhene
Nymphae filius, Locrus*. De Palladio digna
lecta habet Tzetzes in Lycophron vers. 366.

MUNCK. Minerva hinc rogat Neptunum
apud Euripid. Troad. vs. 70. 'Οὐκ οἶδ' ὕδατος
σάν με, καὶ ναὺς ἐμούς, cui Neptunus respondet,
οἶδ', ἥνικ' Αἴας εἴλεε Κασάνδραν βίαν. Quam ira-
ta Minerva ob id facinus Locrensis, & qui-
bus sacrificiis oraculi responso mille per an-
nos a Locrensis placanda fuerit, docebit latius
Tzetzes ad Lycophron. vs. 1141. De Palladio
Serv. ad II. AEn. 166. Schol. Eurip. Phoeniss.
vs. 1137. Plutarch. Tom. II. pag. 302. 309. Tze-
tzes ad Lycophron. 658. Spanh. ad Callim. H.
Pall. vs. 39. Pausan. I. 22. pag. 52. cap. 28.
pag. 69.

⁷ AD SAXA CAPHAREA] Virg. AEn. XI. 260.
Euboicae cautes ultorque Caphareus. Consule ad
eum locum Servii commentarium, & ad AEn.
I. vers. 45. Adde Etymol. in Καφάρδος. Cor-
rupte apud Tzetzen in Lycophronem Καφάρδος
ἀκρατῆρον Εὐβοίας dicitur. Scribe Εὐβοίας. Ovid.
I. Trist. *Quicumque Argolica de classe Capharea
fugit, Semper ab Euboicis vela retorquet aquis*.
Propert. lib. III. El. 5. *Saxa triumphales fregere
Capharea puppes*. Adde Sen. Agam. vers. 458.
MUNCK. Adde Lactant. ad Statii IX. Theb.
304.

⁸ FULMINE EST A MINERVA ICTUS] Miner-
va etiam dicitur fulminum jactus possidere.
Consule Ampliff. Gisb. Cuperum in Harpocrate
pag. 100, & 101. & Celeb. P. Burmann. de
Jove Fulgeratore cap. 15. Servius ad I. AEn.
41. ex Anneo Placido addit, Minervam solius
Ajacis

mine est à Minerva ictus, quem fluctus ad saxa inliferunt, unde 9 Ajacis petrae sunt dictae. Caeteri noctu cum fidem deorum implorarent, Nauplius audivit, sensitque tempus venisse ad persequendas filii sui Palamedis injurias. Itaque, tamquam auxilium eis adferret, 10 facem ardentem eo loco extulit, quo saxa acuta & locus periculosissimus erat. Illi credentes humanitatis causa id factum, 11 naves eo duxerunt. Quo facto, plurimae eorum con fractae sunt, militesque plurimi cum ducibus tempestate occisi sunt, membraque eorum cum visceribus ad saxa inlisa sunt: si qui autem potuerunt ad terram natate, à Nauplio interficiebantur. At Ulysssem ventus detulit ad 12 Maronem, Menelaum in AEGYPTUM. Agamemnon cum Cassandra in patriam pervenit.

CXVII. *Clytaemnestra.*

CLYTAEMNESTRA Tyndarèi filia, Agamemnonis uxor, cum audisset 13 ab Oeace, Palamedis fratre, Callandram sibi pellicem adduci:

Ajaxis poena ob vitiatam Callandram non fuisse contentam; sed postea per oraculum de ejus regno quotannis unam nobilem puellam jussisse Ilium sibi ad sacrificium mitti, & quidem de ea tribu, de qua Ajax fuerat. Verum alii alio modo Ajaxis culpam, naufragium, & interitum describunt, consule Edm. Simsonii Chronic. Cathol. A. M. 2822. & ibi Cl. Wesselingii notas.

9 AJACIS PETRAE] Πέτρας Γυγίδες dicebantur. Vide Schol. ad Iliad. N. 66. Γυγίαι sunt Ifacio in Lycophr. p. 69. MUNCK. Homer. Odyss. Δ. vs. 500. γυγίς πέτρας, & vs. 507. γυγίην πέτραν vocat. Ubi de his vide Schol. Philostratus cap. VIII. Heroic. §. 3. dicit de Ajace Locrensi, πρὸς Γυγίς ἀπέβηκεν. & has petras describit lib. II. cap. 13. Iconum, ubi plura de hac fabula sunt videnda, & Plutarch. de Herodoti malignit. T. II. p. 856.

10 FACEM ARDENTEM EO LOCO EXTULIT, QUO SAXA ACUTA ET LOCUS PERICULOSISSIMUS ERAT.] Non prius damnem: multo tamen elegantius legeremus *curfus periculosissimus*. WOPKENS. Eurip. Helena vs. 1140. Πολλοὺς δὲ πυρσεύσας Φλογερὴν σέλας, ἀμφὶ ρύζην Εὐβοίαν, εἰλ' Ἀχαιῶν Μονόκωπον ἀνὴρ πέτραις Καφεραίς ἐμβόλων, Αἰγαίαις τ' ἐναλίοις ἀκρωῖς Δόλιον ἀστὲρα λάμψας. Philostrat. cap. X. §. 11. Heroicon. & ibi Olear.

11 NAVES EO DUXERUNT] Mavult *direxerunt*. Nob. Heinsius. MUNCK. Nobil. Heinsius

malebat *direxerunt*. Nec refragatus fuerim, quamvis stare posse videatur alterum. Mamerlinus Paneg. c. XII. *cum jam deduci liburnas oporteret &c. Ita in aquas sponte subeuntes impetum navigia fecerunt, levi modo commota nixu ducuntium*. WOPKENS. De tota hac historia ab Homero omiſſa dubitatur. Vide Strabon. lib. VIII. pag. 566.

12 AD MARATHONEM] *Ismarum* alii. MICYLL. Notat Micyllus, alios *Ismarum* dicere. Sane quid hic Marathon faciat, non video. Lego, *ad Maronem*. Vide Odyss. I. & infra. 125. SCHEFF. Omnino cum Cl. Scheffero corrigendum *Maronem*. Vid. cap. 125. ubi idem vitium eodem modo corrigitur à Micyllo, qui tamen heic tantum notat ad *Ismarum* aliis dici pervenisse. Sane *Ismarum* habebat ille Maro. Vide Hom. Odyss. I. 198. Sileni filium facit Nonnus Dionys. lib. XIV. p. 255. MUNCK.

Ad C A P. CXVII.

13 AB OEACE] Scribendum ex Apollodori lib. III. *Orace*. SCHEFF. Mallet Cl. Schefferus *Orace* ex Apollod. lib. III. Sed Apollodorus ille corruptus eo loco, & pro *Oeac* restituendum ibi *Oian*. Dictys lib. VI. *Oeax Nauplii filius Palamedis frater*. Docuit hoc me ad Dictyos lib. I. Mercerus. Confirmat ejus emendatio.

ci: ¹ quod ementitus est, ut fratris injurias exsequeretur: tunc Clytaemnestra cum Aegistho filio Thyestis cepit consilium, ut Agamemnonem & Cassandram interficeret: ² quem sacrificantem securi cum Cassandra interfecerunt. At Electra, Agamemnonis filia, Orestem fratrem infantem fustulit, quem demandavit in Phocide Strophio, cui fuit ³ Astyochea Agamemnonis soror nupta.

CXVIII. *Proteus.*

IN AEGYPTO Proteus fenex marinus ⁴ divinus dicitur fuisse, qui in omnes se figuras convertere solitus erat. Quem Menelaus, ⁵ Idotheae filiae ejus monitu, catena adligavit, ut sibi diceret, quando ⁶ domum repetitionem haberet: quem Proteus edocuit iram deorum esse, quod Troja esset devicta; ideoque id fieri debere, quod ⁷ Hecatombe Graece dici-

dationem Schol. Eurip. ad Orest. vers. 432. *Ναυπλὶς γὰρ καὶ Κλυμμένης τὸ Ἀγέως ἐχθρόντο Οἶαξ καὶ Παλαμίδης.* MUNCK.

¹ QUOD EMENTITUS EST UT FRATRIS INJURIAS EXSEQUERETUR] Includenda haec parenthesi. MUNCK. De Aegistho & Clytaemnestra Athenaeus lib. i. cap. ii. p. 14.

² SACRIFICANTEM] Vulgatior est opinio, quam refert Triclinius ad Sophocl. Elect. 195. occisum eum à Clytaemnestra, cum induere vellet tunicam, nec capitis, nec manuum habentem exitum. Vide Senec. Agam. actu v. & quae Vossius habet lib. i. Orator. p. 118. MUNCK. Cum Hygino facit Sophocles in Electra vs. 272. Homerus Odyss. Δ. vs. 535. inter epulas occisum testatur, quem sequitur Servius ad xi. AEn. 269. Cum Triclinio, quem ad partes vocat Munckerus, faciunt Euripides in Oreste vs. 25. & ibi Schol. item ad vs. 367, 498, 519. Tzetzes ad Lycophron. vs. 1375. & quos laudat Meursius ad vs. 1199. & de peplo hoc egit Olearius ad Philostrati lib. ii. Icon. cap. 10. Sed Tragicorum hoc esse figmentum docet Salvagn. ad Ovidii Ibin. vs. 356. Aegisthum Clytaemnestrae Agamemnonem interficienti adfuisse docet etiam Sophocles in ead. Electr. 95, 124, 207, 590. & ibi Schol. Quare Lact. ad Statii i. Theb. vs. 694. Aegisthum Agamemnonis parricidam vocat, ubi male *AEgyptus* vocatur. Cassandrae quoque vitam eripuisse Clytaemnestram docet Athenaeus lib. xiiii. cap. i. pag. 556.

³ ASTYOCHAEA] Scholiastes Euripidis ad Orest. vers. 764. & 1235. *Anaxibiam* appellat. At ad vers. 33. *Κυνδραγόραν*. In quo denuo à se ipso dissentit. Nam ad vers. 1235. *Κυνδραγό-*

ραν, & cum Strophii patre Criso nuptam dicit. MUNCK.

Ad CAP. CXVIII.

⁴ DIVINUS] H. e. futurorum praescius, *μάντις*. Geneal. *Python draco divinus*. Ita satis Latine ille alioqui satis barbarus Dares; *Calchas Thestore natus divinus*. Vet. epigr. lib. iv. Catal. Pith. *Nunc si nos audis, atque es divinus Apollo*. Gloss. Philox. *Divinus*, *μάντις*. MUNCK. Vid. Serv. ad v. AEn. 47. Interpr. ad Petronii Satyric. cap. 7. De Proteo Servius & Cerda ad iv. Georgic. 38, 396. 406. Lact. ad Statii i. Achill. 136. Philostrat. lib. i. de Apoll. Tyan. cap. 4. lib. ii. cap. 24. lib. ii. Icon. cap. 17. Athenaeus lib. vi. cap. 17. Ciofan. ad Ovidii ii. Met. 9. J. Perizon. in AEGYPT. Orig. cap. 15.

⁵ IDOTHEAE] Homero est *Ἰδοθήη*. Odyss. Δ. ubi eadem legas. SCHEFF. Eurynomen eam aliis dictam refert Zenodotus apud Eustath. ad Hom. Odyss. Δ. pag. 174. edit. Bas. MUNCK.

⁶ DOMUM REPETITIONEM] *Domus repetitio* una vox est *κατὰ τὴν κελύκην* Barthii. Immo *domum repetitio* dicendum divisis vocibus, ut *domum reditio* apud Caesar. B. G. lib. i. Verbalia in IO, ut loquuntur technici, antiquae casum verbi regunt, unde derivantur. Adde quae praeterea notabimus infra ad cap. 125. MUNCK.

⁷ HECATOMBE] Ita scripsi pro *Hecatomben*, quomodo perperam editi omnes praeferunt. MUNCK. Pt. Hephaestio lib. iv. apud Photium pag. 479. refert, *αἷς κατ' ὄργην Ἀφροδίτης*

dicitur; cum ⁸ centum armenta occiduntur. Itaque Menelaus Hecatomben fecit. Tunc demum post octavum annum, quam ab Illo decesserat, cum Helena ⁹ in patriam redit.

CXIX. *Orestes.*

¹⁰ ORESTES Agamemnonis & Clytaemnestrae filius, postquam in puberem aetatem venit, studebat patris sui ¹¹ mortem exsequi. Itaque consilium capit cum Pylade, & Mycenae venit ad matrem Clytaemnestram, dicitque, se ¹² Aegisthus hospitem esse, nunciatque, Orestem esse mortuum, quem Aegisthus populo necandum demandaverat. Nec multo post Pylades Strophii filius ad Clytaemnestram venit, ¹³ urnamque secum adfert, ¹⁴ dicitque ossa Orestis condita esse: quos Aegisthus laetabundus hospitio recepit. ¹⁵ qui occasione capta, ¹⁶ Orestes

τὴν πρὸς Μενέλαον τὴν ἄρπαγὴν λίσσασιν Ἑλένης γένεσιν: ἐπεὶ ὑποχρέωται, Ἀφροδίτῃ ἐκαύμενην ὑπὲρ τοῦ γάμου ἐκ ἀπέδωκε. De Proteo & Menelao Herodotus lib. II. cap. 118. 119. quocum confer Plutarchum de Herodoti malignitate Tom. II. pag. 857. De Helenae morte consule Pt. Hephaestionem l. I. & Pausaniam parum dissidentes lib. III. cap. 19. Post mortem Achilli nupsisse Helenam uterque docent cum Philostrato cap. XIX. Heroic. §. 16, 17.

⁸ CENTUM ARMENTA] Ergo armentum est quilibet bos, ut jumentum. Lactant. Argum. lib. I. Met. Quia erat speciosior caeteris armentis. i. e. bubus. Aliam ἐτυμολογίαν excogitat Hom. Schol. δὲ ἑκατὸν βάσιων, ὃ ἐστὶν ἐξ ἑκατὸν ζώων. Quam argutiorē puto, quam veriorē. Vide potius Hesychium, & Etymol. in Ἑκατόμβῃ. Hecatomben expressit Ovid. II. Trist. el. I. Sed tamen ut fuso taurorum sanguine centum, Sic capitur minimo tauris bonore Deus. Senec. Hippol. 499. Fruge nec sparsi sacra Centena nivei colla submitunt boves. MUNCK.

⁹ IN PATRIAM REDIT] Puto scripsisse, rediit. SCHEFF.

Ad C A P. CXIX.

¹⁰ ORESTES A. E. C. FILIUS] Servius ad XI. AEn. 268. Alii hunc Orestem filium Menelai & Helenae tradunt: quidam inventam Iphigeniam abortivam uxorem ei volunt fuisse. Iphigeniam alii, ut Stesichorus Himeraeus, Euphorion Chalcidensis & Alexander Pleuronius tradunt Thesei & Helenae fuisse filiam, Clytaemnestram ve-

ro Iphigeniae fuisse nutricem. Vide Pausaniam lib. II. cap. 22. & notas ad Fab. 98. Quando Orestes natus sit, docet Pt. Hephaestio lib. III. apud Photium pag. 477.

¹¹ MORTEM EXSEQUI] Ἀντὶ τοῦ vindicare, ulcisci. Locutio est Hygino frequens. Cap. 116. Persequi injurias. 117. Exsequi injurias, & similia, quae congesti ad cap. 58. Ea phrasi praeter Livium, & alios saepe usos ostendit summus Gronovius ad illius lib. I. cap. 59. MUNCK.

¹² AEOLIUM HOSPITEM ESSE] Apud Sophoclem Electr. vers. 44. jubetur simulare Phocensem paedagogus. MUNCK.

¹³ URNAM] Tzetzes ad Lycophron. pag. 67. Ἐθὺ μὲν τὰς ἀλλὰ καὶ τὴν πατρίδα τεθνηκότας καλεῖν, καὶ τὴν τίφραν αὐτῶν ἐν κρησσοῖς καὶ λάρναξι καὶ ἀμφιφορῶσιν εἰς τὴν πατρίδα κομίζεν. Confer Cic. lib. II. Leg. Propert. lib. III. el. 10. Neve aliquid de te flendum referatur in urna. Sic redeunt illis qui cecidere locis. MUNCK.

¹⁴ DICITQUE OSSA ORESTIS] Scribendum videtur, dicitque ea ossa Orestis. Idem vitium est alibi notatum. SCHEFF. Cl. Schefferus, dicitque ea ossa. MUNCK. Levi quidem illa, sed minus tamen necessaria, ut videtur, mutatione legebat Schefferus dicitque ea ossa. O. c. Simili ellipsi Tacitus Ann. I. II. . . cum proferri libellum recitarique jussit, opes publicae (in illo) continebantur. ubi plura damus exempla. WOPKENS.

¹⁵ QUI OCCASIONE CAPTA &c.] I. e. usi. Frontinus Strat. I. 2. initio: Scipio Africanus, capta occasione, mittendae . . . legationis &c. Captare occasionem est observare, expectare. Vide Fab. seq. WOPKENS.

¹⁶ ORESTES CUM PYLADE] Haec glossam respiciunt,

restes cum Pylade, noctu ¹ Clytaemnestram matrem & Aegisthum interficiunt. Quem Tyndareus cum accusaret, Orestis à Mycenensibus ² fuga data est propter patrem, quem postea furiae matris exagitarunt.

CXX. *Iphigenia Taurica.*

ORESTEM furiae cum exagitarent, Delphos sciscitatum est profectus, quis tandem modus esset aerumnarum: responsum est, ut in ³ terram Tauricam ad regem Thoantem, patrem Hypsipyles, iret, indeque de templo Dianae signum ⁴ Argos adferret: tunc finem fore malorum.

sipiunt, & videntur delenda. Idem vitium jam alibi non semel notavimus. Vide quae superius dicta ad cap. 29. MUNCK.

I CLYTEMN. M. ET AEGISTHUM INTERFICIUNT.] Interfecit praeter eos Helenam Aegisthi & Clytaemnestrae filiam Orestes. Ptolem. Hephaestio lib. iv. apud Photium pag. 479. Euripides in Oreste vs. 1300, & 1689. Helenae Menelai uxori violentas injicere voluisse manus furiis jam agitatum Orestem, sed ab Apolline repressum docet. Orestes Aegisthum, Pylades vero Nauplii filios Aegistho subcurrentes occidisse dicuntur a Pausania lib. i. cap. 22. pag. 52.

2 FUGA DATA EST] Servius ad AEn. x. 497. *Sola Hypermestra servato Lynceo fugam dedit.* Schol. Hor. ad lib. iii. Od. 2. *Ab omnibus factum est, praeterquam ab Hypermestra, quae Linum (leg. Lynceum) fuga data servavit.* Salust. Catilin. cap. 51. *Non animam eripi, sed exilium permitti jubent.* MUNCK. Orestem, matre interempta, Athenas ad cognatum Pandionem Atheniensium regem confugisse, refert Schol. Aristoph. Equit. 95. & Acharn. 960. Demophonte rege Atheniensibus imperante Athenas venisse Orestem tradit Phanodemus apud Athenaeum lib. x. cap. 10. pag. 437. in Areopago esse absolutum, & in paternum regnum restitutum docent Philostratus cap. vi. Heroicon. & Schol. Euripidis five Helanicus apud eundem in Oreste vs. 1050. pag. 264. B. Adde Pausan. lib. i. cap. 28. & lib. ii. cap. 31. qui de iudicibus parum differt ab Helanico. Quot annos vixerit, & regnaverit post caedem Orestes, inquit Meziriacus ad Ovid. Tom. ii. p. 364, 365. De furiis, quibus post caedem agitatus fuit Orestes, agit Lact. ad Statii xii. Theb. 509. Alii vero Clytaemnestram non manu filii Orestis interemptam, sed a iudicibus ultimo adfectam esse subpicio tradunt. Vid. Serv. ad xi. AEn. 268.

Ad C A P. CXX.

3 IN TERRAM TAURINAM] Emenda, *in terram Tauricam.* Ideo mox *Tauricos fines* memorat. SCHEFF. Recte *Tauricam* Cl. Schefferus. Supra cap. 98. *In terram Tauricam detulit.* Cap. 261. *Translata ad Tauricam civitatem.* MUNCK.

4 ARGOS ADFERRET] V. Eurip. Iphig. in Tauris 86. & seqq. 977, 1014, 1441, 1450. & Meziriac. ad Ovid. Epist. viii. Heroid. p. 278, 279. & seqq.

5 STROPHII FILIO] Vide cap. 117. Perperam *Strophicus* dicitur Servio ad AEn. iii. 131. MUNCK. Vide Schol. Pindari O. Pyth. xi. vs. 53. Eurip. Iphig. Taur. 917.

6 QUORUM FUIT INSTITUTUM] Taurorum nempe. Ita enim gentem eam appellant Lact. lib. i. cap. 21. Sallust. apud Juvenal. Scholiast. ad Sat. xv. vers. 116. Clemens Admonit. ad gentes pag. 27. ed. Morell. Minutius Felix pag. 34. ed. Leid. alique. MUNCK.

7 TEMPLO DIANAE] Valde sanguine gaudebat illa Scythica Diva. Vide Cassiod. Var. v. 42. Ovid. iv. Trist. El. 4. iii. P. El. 2. MUNCK. De diris hisce humanis victimis, non tantum Scythicae huic Dianae, sed inprimis Saturno aliisque diis apud has & alias gentes olim immolari solitis, consulendi Plutarch. de Superstit. Tom. ii. p. 171. & de Pyth. Orac. pag. 402. Columna ad Ennii Annales pag. 28, 29, 30. Meursius lib. iv. de Creta cap. 2. Palmerius in Apologia pro Lucano, ultimae editioni adjecta pag. 934. 935. Perizonius ad Aelianum vi. V. H. cap. 11. Critici ad Silium Italicum iv. 767. item Celeb. P. Burm. ad Ovidii Ibin. vs. 469. Pausan. lib. viii. cap. 2. Tzetzes ad Lycophron. vs. 229. & vs. 1141. Lactant. ad Statii x. Theb. 787. Adde, quod de Amastris refert Celeb. P. Wesseling. ii. Obs. 24. De Scythica hac Diana eadem notant Euripides Iphig. in

lorum. Sorte audita, cum Pylade, Strophii filio sodale suo navem conscendit, celeriterque ad Tauricos fines devenerunt. ⁶ Quorum fuit institutum, ut qui intra fines eorum hospes venisset, ⁷ templo Dianae immolaretur. Ubi Orestes & Pylades cum in spelunca se tutarentur, & occasionem captarent, à pastoribus deprehensi, ad ⁸ regem Thoantem sunt deducti. Quos Thoas suo more ⁹ junctos in templum Dianae, ut immolarentur, duci iussit, ubi Iphigenia Orestis soror fuit sacerdos. Eosque ex signis atque argumentis, qui essent, quid venissent, postquam rescit, ¹⁰ abjectis ministeriis, ipsa coepit signum Dianae avellere. Quo rex cum intervenisset & rogaret, cur id faceret: illa ementita est, dicitque ¹¹ eos

sce-

in Tauris a vs. 35. ad vs. 40. & Lucianus Dialog. fabulos. vii. & adhaec adludit Philostratus lib. viii. de Apoll. Tyan. cap. 7. §. 10. Quidam etiam dixerunt, Helenam & Menelaum ab Iphigenia huic Dianae Orestem quaerentes esse immolatos. Vid. Ptolem. Hephaestion. lib. iv. apud Photium pag. 479. Alii, ut Hesiodus & Herodotus narrant, Iphigeniam Dianae beneficio esse factam Virgine Hecaten, & Tauros, Scythicam gentem huic Virgini Hecatae i. e. Iphigeniae immolare solere naufragos. Vid. Pausan. lib. i. cap. 43. init.

8 REGEM THOANTEM] Hic fuit Bacchi filius. Vid. Lact. ad Statii iv. Th. 769. ad v. Th. 659. ab Antonino Liberali videtur vocari Borysthenis filius. v. Celeb. P. Burm. ad Val. Flacc. ii. Arg. 257. Hypsipyle in Lemno ex Jasone peperit filium Thoantem ab avo denominatum. Lact. ad Statii iv. Th. 771. & ad v. Th. 29. (ubi pro Euneus male OEneus legitur) & Burm. ad Ovidii Epist. vi. Heroid. vs. 56, 339, 507. qui cum fratre Euneo, ac Soloonte Thesei fuit socius, ut Menecrates ait apud Plut. in Theseo pag. m. 12. Fuit & Thoas Ornyti filius, Sisyphi nepos, de quo plura dabunt Schol. Eurip. in Oreste vs. 1096. pag. 221. Plut. Quaest. Graec. Tom. ii. pag. 298. Pausan. lib. ii. cap. 4. Fuit & Thoas Andraemonis filius, de quo Pausan. lib. v. cap. 3. & Hygin. fab. 97. videndi.

9 JUNCTOS] Mallem, *vinctos*. Quod firmat luculentus locus Tzetzae ad Lycophron. p. 200. Παράθυρόνδ' ὃ μὲν Πυλάδης, καὶ κρατύνεισ' ὧδε βασιλῶν, ἤχθη δεσμοῖσιν σὺν τῷ Πυλάδῃ πρὸς Διάναν βασιλῆα. Multa veterum loca idem vitium occupavit, quorum non exiguam partem alicubi à Nob. Heinsio correctam legisse memini. An inter illa etiam illud Pompejani de amne concreto lib. iv. Catal. Pith. Postquam tristis hyems frigore junxit aquas, manum ejus medicam expertum sit, quoniam locus mihi excidit, nescio:

hoc certum habeo, *vinxit aquas* in illo versiculo esse legendum. Ita *flumina necti*, & *undae alligari* dicuntur apud Petronium; nec non ὕδωρ πεδῶν à Graecis. Anthol. lib. i. Sect. xxiii. epigr. i. Ἐξ ὧν Ὀρνίθις κρυμῶ πεπεδημένον ὕδωρ. MUNCK. *Vinctos* hic legendum docet Euripides Iphig. Taur. 456. ubi Iphigenia de Pylade & Oreste dicit Ἀλλ' οἶδε χεῖρας δεσμοῖς δίδυμοις συνπρεσθέντες χωρεῖν νέον Πρὸς Φαγμα θεῶν.

10 ABJECTIS MINISTERIIS] Nihil hic mutandum. *Abjectis*, est abactis, jussis templo excedere, qui ministrare ipsi in sacrificiis faciendis debebant. Cicero Epist. ad Plancum 12. Hunc quemadmodum fregerim, quantaque contentione Titium intercessorem abjecerim, ex aliorum te litteris malo cognoscere. SCHEFF. H. e. abactis ministris, ut bene Schefferus interpretatur. Ministeria pro ministris, ut servitia pro servis, conjugia pro conjugibus, dominatio pro dominis, & id genus sexcenta alia, eleganter dicuntur. Cyprianus Sermon. de Lapsis. Non in sacerdotibus religio devota, non in ministeriis fides integra. Quintil. decl. 2. Non torsit ministeria coeci. Et, Ministeria luminum sumus. Decl. 18. Hoc ministeria narrant. Apulej. Miles. x. Ministeria publica annulum &c. Sic officia pro officialibus dixit Corrippus lib. iii. pag. 45. Omnis sacrorum vis affuit officiorum. Et pag. 48. Officia stratos jussu monituque jubentis Erexere viros. Tertull. de Anim. cap. 37. Nos officia divina angelos credimus. Cap. 40. Cum officia pulsantur. Magisterium pro magistro Ambrosius: Factus est caeteris magisterium perseverantiae, qui electus erat ad infirmitatis exemplum. MUNCK.

11 EOS SCELERATOS] Mallem, *eo scelerate signum contaminasse*, quod *impii & scelerati*. Quamquam illud *sceleratos* a sequentibus ortum trahere videatur. SCHEFF. Cl. Scheffero rectius videtur: *Eo scelerate signum contaminasse*, quod *impii & scelerati* &c. Ego δεῖκνῶς ista verba de Oreste & Pylade acceperim, quos simulanter

sceleratos signum contaminasse: quod impii & scelerati homines in templum essent adducti, signum expiandum ad mare: ferre oportere, & jubere eum interdicere civibus, ne quis eorum extra urbem exiret. Rex sacerdoti dicto audiens fuit. Occasione Iphigenia nacta, signo sublato, cum fratre Oreste & Pylade in navem adscendit, ventoque secundo ad insulam: Zminthum ad Chrysen sacerdotem Apollinis delati sunt.

CXXI. ³ Chryses.

AGAMEMNON cum ad Trojam ⁴ iret, & Achilles ⁵ in Moesiam venit, & ⁶ Chryseidam Apollinis sacerdotis ⁷ filiam adduxit, eamque Agamemnoni dedit in conjugium. Quod cum Chryses ad Agamemnonem deprecandum venisset, ut sibi filiam redderet, non inpetravit. Ob

sceleratos facit Iphigenia, ne fraudem strui rex sentiret. Sed ea, quae statim subduntur, *quod impii & scelerati homines in templum essent adducti*, videntur mihi glossam redolere; vel, si retinere velis, ita collocanda: *Illa eumentita est eos sceleratos signum contaminasse, dicitque, quod impii & scelerati homines in templum essent adducti, signum &c.* MUNCK. Nihil hic interpolati animadverto. *Eumentita est, dicitque, diciturque* per enallagen temporis usitatissimam, (vide ad Fab. xcii.) perque solennem itidem pleonasmum; de quo Davisius ad haec Min. Felic. Oct. c. xxxiv. *Loquitur Plato: partes orbis nunc inundare dicit, nunc &c.* *Eos sceleratos* dicit Hyginus, quod hoc nomine amicos simulate appellaret Iphigenia. Denique quae addit, *quod impii .. adducti*, rationem, qua ab his hominibus contaminatum esset Dianae signum, disertius declarant. WOPKENS. Vid. Eurip. l. l. vs. 1168. & seqq.

¹ FERRE OPORTERE] Melius, *ferre se oportere*. SCHEFF. Cl. Schefferus, *ferre se oportere*. Ego antehac conjeci, unica litera mutata, *ferri oportere*. Quid si illud *se* subaudiendum esse dicas? Non esse id insolens, nemo ignorat, nisi qui veteres non legit. Tibull. l. el. 7. *Et simulat transire domum*. Ter. Eun. l. sc. 2. *Venturum ad me constituit*. Curt. lib. viii. 11. *Constituit daturum*. Et sexcenta id genus alia. MUNCK.

² ZMINTEN] *Smyntben*. MICYLL. Lege, *Zmintum* vel *Smintum*. Vide notas ad cap. 106. MUNCK. Stephanus Byzantinus de Urbib. tamen *Σμύνθη πόλις Τεγίας*. varie locus exprimi-

tur. *Σμύνθη* vocat Schol. Homeri Iliad. A. vs. 39. *Σμύνθη* Tzetzes ad Lycophron. vs. 1313. nisi forsan ibi legendum pro τὸ *Σμύνθη*, ἢ *Σμύνθη*. Haec interea de Iphigenia & Diana Taurica narrat Pausan. lib. l. cap. 33. *Μαργεθῶν δὲ ἀπέχει τῇ μὲν Βραυρῶν, ἐνθα Ἰφιγένειαν τὴν Ἀγαμέμνονος ἐν Τάυρων φεύγουσαν, τὸ ἀγαλμα ἀγορεύων τῆς Ἀρτέμιδος, ἀποκῆναι λέγουσιν, κατελιπεύσαν δὲ τὸ ἀγαλμα ταύτη, καὶ εἰς Ἀθήνας, καὶ ὕστερον εἰς Ἀργὸν ἀφικέσθαι*.

Ad C A P. CXXI.

³ CHRYSSES] Hoc caput non fuisse ita ab Hygino divisum a praecedentibus, sicut nunc est, recte videtur censere Cl. Schefferus. MUNCK.

⁴ IRET, ET ACHILLES] Illud *&* delendum est, ut formatum ex syllaba ultima verbi praecedentis. SCHEFF. Illud *&*, ut natum ex ultima vocis praecedentis syllaba, dele cum eodem Scheffero. MUNCK.

⁵ IN MOESIAM] Imo *in Mysiam*, quod facile colligitur ex Strabone. SCHEFF.

⁶ CHRYSEIDAM] Astynome ejus erat nomen *κρίσειον*. Vide notas ad cap. 106. MUNCK.

⁷ FILIAM ADDUXIT] Scribendum est, *abduxit*. Vitium frequens apud Nostrum, ut jam aliquoties notavi. SCHEFF. Schefferus, *abduxit*. Vide notas ad cap. 8. MUNCK.

⁸ PARTIM FAME] Videtur deesse *partim peste*. MICYLL. Deest, *partim peste*, quod & Barthius vidit. Res est nota ex Homeri Iliad. A. SCHEFF. Suppleo *partim pestilentia*. Cap. 2. *Civitas*

Ob id Apollo exercitum ejus ⁸ partim fame * prope totum consumpsit. Itaque Agamemnon Chryseida gravidam sacerdoti remisit. Quae cum diceret se ab eo intactam esse, ⁹ suo tempore peperit Chrysen juniorem, & dixit, se ab Apolline concepisse. Postea Chryses ¹⁰ Thoanti eos cum reddere vellet, Chryses audiit senior, Agamemnonis Iphigeniam & Orestem filios esse, ¹¹ qui Chrysi filio suo quid veri esset, patefecit, eos fratres esse, & Chrysen Agamemnonis filium esse. Tum Chryses, re cognita, cum Oreste fratre Thoantem interfecit, & inde Mycenae cum signo Dianae incolumes pervenerunt.

CXXII. *Aletes.*

AD Electram Agamemnonis & Clytaemnestrae filiam, sororem Orestis,

vitas tota partim fame, partim morbo interiret. Videre praeter Micylum Barthius quoque & Clar. Schefferus eum hiatum. Et quis non videat, qui unquam Homeri poësin inspexerit? Iliad. A. 61. 'Εἰ δὲ ὁμῶς πόλεμος τε δαμῶν καὶ λοιμὸς Ἀχαιῶν. Quod autem Apollinem pestilentiae auctorem facit Poëta, ex Aegyptiorum id disciplina habet, qui λοιμικὰς νόσους ἡλίου ἀνακρίνασι, teste Clemente Alexandrino lib. v. Strom. Confer Hom. Schol. Iliad. A. 50. Heraclid. in Homeri Allegoriis p. 12. Eustath. p. 24. MUNCK. Munckerus plenius legebat *partim fame partim pestilentia* p. t. c. Renititur autem, & merito quidem, doct. Arntzenius ad Aur. Victor. Vir. Inlust. c. XXI. 3. quem consulat. WOPKENS. Supplementum hoc improbat cl. Arntzenius ad S. A. Victorem de Vir. Inlust. cap. 21. n. 3. Sed necessarium esse recte vidit cl. Munckerus; audiamus enim, Schol. Homeri Iliad. A. vs. 366. ἀπὸ δὲ τῆς Χρύσης Χρυσήϊδα τὴν Χρῦσιν τῇ ἰσχύϊ τῇ Ἀπόλλωνος θυγατέρα, ἣν Ἀγαμέμνων κλέβει λαχὼν τῷ πατρὶ διομῶντι ἐκ ἀπέδωκεν. ἐξ ὧν ὀργισθεὶς ὁ Θεὸς ἐπέμψεν πῖς Ἑλλήσιν ΛΟΙΜΟΝ, ὅ ἐστι λοιμικὴν νόσον. Historia ipsa itaque postulat, ut Munckeri emendationem amplectamur.

⁹ SUO TEMPORE] H. e. mensibus actis, ut loquitur Phaedrus; ἐν καιρῷ ἰκνεμένη ut Graeci. MUNCK.

¹⁰ THOANTI EOS CUM REDDERE VELLE] Quos? Orestem ac Pyladen, quos Iphigenia raptos detulerat ad Chrysen, ut liquet ex superioribus. Caeterum cum de his nil antecesserit hoc in capite, manifestum est, non fuisse ita

ab Hygino divisum a praecedentibus, sic ut nunc est, verum hanc divisionem cum inscriptione tituloque factam ab alio quocunque. SCHEFF.

II QUI CHRYSI FILIO SUO] Quis est ille qui? an Chryses senior? At hujus filius Chryses junior non erat. Ac ne putare quidem hoc poterat, cum supra noster dixerit, Chryseidam matrem ejus finxisse Apollinem Chrysi junioris patrem. Superest, ut Chryseis ipsa intelligatur. At ita legendum fuerit non *qui*, sed *quae*, quod tamen cum habeat nihil in praecedentibus, quo referri possit commode, locus iste parum integer videtur. SCHEFF. Quaerit Cl. Schefferus, quis sit ille *qui*? Quid si dixerō eum, esse Chrysen seniore? ut hoc velit Hyginus: Qui Chryses senior filio suo, ἀντὶ τῆς *ejus*, hoc est, filio Agamemnonis Chrysi, quid verum esset, patefecit. *Suus* pro *ejus* usurpatum huic scriptori etiam cap. 78. & 109. Ut *se* pro *eum* cap. 60. nec tamen non Latine. Vide Mariangelum in Auctario pag. 68. ed. Amstel. Gruteri Inscript. pag. 112. 355. 557. 798. Addam & hoc secundum quosdam Iphigeniam etiam & Chrysen esse germanos. Tzetz. in Lycophr. Ἐτεροι γ' ἔτε' Ἑλένης, ἔτε' Κλυταίμνης τοῦ λέγεται τὴν Ἰφιχρύειαν. Φασὶ γ', ἐκ τῆς Χρυσήϊδος Ἀσινόμης (leg. Ἀσυνόμης) καὶ Ἀγαμέμνονος γίνονται παῖδες Χρύσης καὶ ἡ ῥηθῆσας Ἰφιχρύεια. Eadem legas apud Etymol. magni auctorem in Χρυσόπολιν. Perperam Χρυσέωλιν legitur apud Tzetzen, MUNCK.

reftis , nuncius falſus venit , fratrem cum Pylade in Tauricis Dianae eſſe inmolatos. ¹ Id Aletes AEgiſthi filius cum reſciſſet , ex Atridarum genere neminem ſupereſſe , regnum Mycenis obtinere coepit. At Electra de fratris nece Delphos ſciſcitatum eſt proſecta. Quo cum veniſſet , eodem die Iphigenia cum Oreſte venit eo. Idem nuncius , qui de Oreſte dixerat , dixit Iphigeniam fratris interfectricem eſſe. Electra ubi audivit id , truncum ardentem ex ara ſuſtulit , voluitque inſcia ſorori Iphigeniae oculos eruere , niſi Oreſtes interveniſſet. Cognitione itaque facta , Mycenae venerunt , & Aleten AEgiſthi filium Oreſtes interfecit , ² & Erigonam ex Clytaemneſtra & AEgiſtho natam voluit interficere : ſed Diana eam rapuit , & ³ in terram Atticam ſacerdotem fecit. Oreſtes autem , Neoptolemo interfecto , ⁴ Hermionem Menelai ⁵ & Helenae filiam abductam conjugem duxit. ⁶ Pylades autem Electram Agamemnonis & Clytaemneſtrae filiam duxit.

CXXIII.

Ad C A P. CXXII.

¹ ID ALETES] H. e. ob id. Vid. Not. ad cap. 108. Mox *ſupereſſe* repoſui ex Micylli editione , pro *ſupereſſet* , quod Commeliniana & Leidenſis exhibent. MUNCK.

² ET ERIGONAM] Aut illud & delendum , aut pro eo at ſcribendum. SCHEFF. Ante haec verba poſuerim *τελείαν εἰργονά* , & ſcripſerim , *Etiam Erigonam*. Diſtys lib. vi. *Brevique denupta adultero Erigonem ex eo edit*. Scribe , ut heic habes , *Erigonam* , vel *Erigonen*. Adde Etymol. auctorem in *Αἰώε*. Hephaeſtion lib. iv. *Helenam* vocatam tradit. MUNCK.

³ IN TERRAM ATTICAM] Pro in terra Attica. Diſtum ea de Syntaxi jam ſuperius ad cap. 41. MUNCK.

⁴ HERMIONEM] Hanc ſolam ex Menelao & Helenā natam Homerus ſubindicat. Sed alii etiam filios Nicoſtratum , AEthiolam , Maraphium , & Diaethum ex illis ortos memorant , ut Euſtath. in Hom. Iliad. pag. 303. annotavit. MUNCK. Pauſanias lib. ii. cap. 18. dicit Nicoſtratum Menelai filium eſſe *ἐκ δέλης* e ſerva. Si autem Helena fuiſſet Nicoſtrati mater , iſta injuria Helenae non fuiſſet a filio facta , qua a Nicoſtrato adfectam tradunt Rhodii apud Eund. lib. iii. cap. 19.

⁵ HELENAE FILIAM ADDUCTAM] Legendum ſine dubio eſt *abductam*. Simile quid habes in ſuperioribus , non uno tantum loco. SCHEFF. *Abductam* heic , & cap. ſeq. 2. *abduxit* lege cum Cl. Scheffero. Adde notas ad cap. 8. Quidam Erigonam duxiſſe volunt , ut annotavit Tzetzes

ad Lycophron. p. 200. ed. Steph. MUNCK. Cum Noſtro facit Pauſanias lib. i. cap. 33. in fine , ubi plura de *Hermione*.

⁶ PYLADES AUT. ELECTR.] Auctore Apolline dedit Oreſtes Pyladi ſororem Electram uxorem. Eurip. Oreſt. vs. 1660.

Ad C A P. CXXIII.

⁷ DEIDAMIAE] Deidamia Pirithoi uxor dicitur fuiſſe a Plutarcho in Theſeo p. 14. ſed vide ad fab. 33. De Deidamia Lycomedis filia Neoptolemi matre Philoſtrat. cap. xix. Heroic. §. 3. Alii Achillis & Iphigeniae filium faciunt. Vid. Tzet. ad Lycophron. vs. 183.

⁸ EETIONES FILIA] Ita & Homerus , Diſtys , & Serv. ad AEn. ii. 456. MUNCK. *Andromache* patrem fuiſſe Eetiona omnes confirmant , qui de *Andromache* ſcripſere. Conſule Schol. Homeri Iliad. A. vs. 366. & Meziriac. ad Ovidii Epift. viii. Heroid. pag. 316. Sed de Eetionis patre altum ſilentium. Plures fuiſſe Eetionas conſtat. Jovis & Electrae filius non fuit , de quo Tzetzes ad Lycophron. vs. 218. is enim ob contumeliam , qua adfecit Cereris ſtatuam , fulmine percuffus eſt , ut docet Schol. Apollonii Rhodii lib. i. Argon. vs. 916. cum Eetion pater *Andromachae* interfectus dicatur ab Achille cum ſeptem filiis juxta Homerum Iliad. vi. vs. 416.

⁹ AMPHIALUM] Quos heic auctores habeat Hyginus ignoro. Moloffum cum aliis Servius eum appellat ad AEn. iii. 297. & 319. ut & Iſidorus Orig. lib. xiv. 4. Unde Moloffia dicta pars

CXXIII. *Neoptolemus.*

NEOPTOLEMUS, Achillis & Deidamiae filius, ex Andromacha
 8 Eetionis filia, captiva, procreavit 9 Amphialum. Sed postquam au-
 divit, Hermionem sponsam suam Orestis esse datam in conjugium, La-
 cedaemonem venit, & à Menelao sponsam suam petit. Cui ille fi-
 dem suam infirmare noluit, Hermionemque 10 ab Oreste abduxit, &
 Neoptolemo dedit. 11 Orestes injuria accepta, Neoptolemum Delphis
 sacrificantem occidit, & Hermionen recuperavit; 12 cujus ossa per fi-
 nes Ambraciae sparsa sunt, 13 quae est in Epiri regionibus.

CXXIV. 14 *Reges Argivorum.*

PHORONEUS Inachi filius, Argus Jovis filius, 15 Peranthus Argi
 filius,

pars Epiri. Schol. Eurip. Hypoth. Androma-
 chae: Παῖδα ἔτεκεν ἐν αὐτῆς Μολοσσόν. Idem ad
 vers. 34. Ἰδὼς ὃ ἵνα φησὶ παῖδα φησὶ τῷ Νεοπτο-
 λέμῳ, ἄλλων τριῶν (leg. τρεῖς) λεγόντων, Πύρρον,
 Μολοσσόν, Αἰακίδην. Schol. Pind. ad Nem. od.
 VII. Ὑστερον γὰρ ἀπὸ Μολοσσῶ τῷ Νεοπτολέμῳ καὶ Ἀν-
 δρομάχῃς τέκνοντα ἔλαβεν ἡ Μολοσσία. Invenies ibi-
 dem varias causas, ob quam cum Delphos sacri-
 ficatum iverit, tum & occisus illic & sepultus sit.
 MUNCK. Pausan. lib. i. cap. ii. pag. 26. 27.
 hic fortan pro *Amphialum* legendum docet *Pie-
 lum*. Quum de Pyrrho Achillis filio agens ait
 καὶ οἱ (Pyrrho) παῖς ἐν μὲν Ἑρμιόνης ἐγένετο οὐδεὶς.
 ἐξ Ἀνδρομάχῃς δὲ Μολοσσός, καὶ Πύλλος, καὶ νεώ-
 τας ὁ Πέργαμος. Plura p. 27. quomodo pro *Pialis*
 apud Justinum lib. xvii. cap. 3. procul omni dubio
 legendum. Praeter *AEacidem*, de quo Euripidis
 Scholiae agunt, fuit *AEacides* filius Arybbae, al-
 terius Pyrrhi pater, ut paullo ante idem Pau-
 san. Αἰακίδης γὰρ τῷ Ἀρύββῳ Πύρρος ἦν. Adde
 Plutarch. in Pyrrho paullo post init. Tom. i.
 p. 383. De cujus morte Paus. p. 27.

10 AB ORESTE ADDUXIT] Etiam hic *abduxit*
 est scribendum. SCHEFF.

11 ORESTES I. A. NEOPTOLEMUM. D. S. O.]
 Ptolemaeus Hephaestio lib. iii. in excerptis
 Photii pag. 477. Achillem duos ex Deidamia fi-
 lios genuisse Neoptolemum & Oneirum, & ex
 iis Oneirum ab Oreste occisum hoc modo re-
 fert Ἀχιλλεύς καὶ Διδάμειας δύο ἐγένεσθαι παῖδας
 Νεοπτόλεμον καὶ Ὀνειρόν. Καὶ ἀναίρεται καὶ ἄγνοισαν
 ὑπὸ Ὀρέστῃ ἐν Φακίδι ὁ Ὀνειρός περὶ σκηνοπηγίας
 αὐτῆς μαχεσάμενος. Si haec vera sint, alterum
 prudens, alterum imprudens interfecit Orestes,
 & Achillis domui magnam cladem intulit. De

Neoptolemi nece Pausanias lib. i. cap. xi. p.
 26. cap. 14. init. cum Kuhnii nota. pag. 33.
 Serv. ad III. AEn. vs. 297, 330. Scholiae
 Euripidis in Oreste vs. 1657. apud quem Phe-
 recydis verba rectissime emendantur a Meziria-
 co ad Ovidii Epistol. viii. Heroid. pag. 308.
 ita legente καὶ ὁρῶν &c. αὐτὸν δὲ κτείνει Μαχαιρεὺς.
 Quod jam viderat P. Leopardus lib. xx. Emen-
 dat. cap. 9. Adde Interpr. ad Justinum lib. xvii.
 cap. 3.

12 Cujus Ossa] Neoptolemi puta, non Her-
 mionis. SCHEFF. Neoptolemi sive Pyrrhi. Vi-
 de Ovid. Ib. vers. 303. MUNCK. Vid. Mezi-
 riac. ad Ovid. Epist. viii. Heroid. p. 310, 312.

13 QUAE EST IN EP. REG.] De Ambracia
 consule Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 492. Item
 Antoninum Liberalem cap. 4. Metam. Adde
 Strabon. lib. vii. Geograph. p. 500, 501. ac
 Serv. ad Virg. III. AEn. vs. 274.

Ad C A P. CXXIV.

14 REGES ARGIVORUM] *Argivorum* Heinsius.
 Quod probandum omnino. Tatianus Orat.
 Contr. Graecos p. 172. Γεγόνασιν Ἀργείων βασι-
 λεῖς ἰδὲ, Ἰναχός, Φορωνεύς, Ἀπίς, Κεῖμισις,
 Τερίπας, Ἀργεῖος, Φόρβας &c. Corrig. Κεῖ-
 σος & Ἀργός. Vide Not. ad cap. 145.
 MUNCK.

15 PERANTHUS] Hujus loco Phorbas, filius
 Argi, & pater Triopae memoratur Pausaniae in
 Corinth. ii. SCHEFF. *Pirantus* cap. 145. audit.
 Graecis est Πέρανθος. Scribendum ergo utrobi-
 que *Peranthus* vel *Piranthus*. Nam Graecam
 Ee diph.

filius, Triopas Peranthi filius, Pelasgus Agenoris filius, Danaus Beli filius, Tantalus Jovis filius, Pelops Tantali filius, Atreus Pelopis filius, Temenus Aristomachi filius, Thyestes Pelopis, Agamemnon Atrei, Aegisthus Thyestis, Orestes Agamemnonis, Clytus Temeni filius, Aletes Aegisthi, Tisamenus Orestis, Alexander Eurysthei.

CXXV. *Odysea.*

ULYXES cum ab Ilio in patriam Ithacam rediret, tempestate ad Ciconas est delatus, quorum oppidum Ismarum expugnavit, praedamque fociis distribuit. Inde ad Lotophagos, homines minime malos, qui Loton ex foliis flore procreatum edebant, idque civibus tantam suavitatem praestabat, ut qui gustabant, oblivionem caperent domum reditionis. Ad eos focii duo missi ab Ulyssē, cum gustarent herbas ab eis

diphthongum ei in E vel I vertunt Latini. MUNCK.

I TRIOPS] Non dubito, quin *Triopas* sit scribendum, quia cunctis sic vocatur. SCHEFF. Quod Cl. Schefferus conjecerat, *Triopas*, id Notker ipse firmat cap. 145. MUNCK.

2 TEMENI] Lege *Temeni*. Vide notas ad cap. 219. MUNCK.

Ad C A P. CXXV.

3 CICONAS] Haec Thraciae gens est, a Cicone Apollinis filio dicta. Philargyr. ad Virg. iv. Georg. vs. 520. Sed de hac historia vide Philostrati Heroic. cap. x. §. 12.

4 EX FOLIIS FLORE PROCREATUM] Barthius Ms. suum ita exhibere locum hunc testatur: *ex foliis florem procreatum edebant, idque cibi genus tantum*. Puto, istam lectionem non plane contemnendam. SCHEFF. Vexatissimus hic locus. Barthius ex membranis, laudante Scheffero, emendat, *ex foliis florem procreatum*. Ubi ita emendaverit Barthius, haudum comperi. Adversariorum lib. viii. cap. 6. membranas suas habere ait, *ex foliis rore procreatum*. Ego malim, *ex trifolii flore procreatum*. Gloss. Steph. *Trifolium*, Λωτός, τριφυλλον. Dioscorides lib. iv. cap. 3. Λωτός ἡμερῶν, οἱ δὲ τριφυλλον. Scio alios, inter quos & Plinius est lib. xvii. 17. arborem fuisse velle. Sed cum Hygino herbam facit etiam Apostolius Cent. xii. 40. ad proverbium, Λωτὸς ἔφαγες. Ἐστὶ δὲ πῶα, inquit, τὸ λωτὸν, λέγεται ἐμπρωαῖον. Dispicant, qui me ingenio & eruditione magis pollent, Moschopulus pag. 48.

ed. Steph. Λωτὸν κοινῶς κεφόφυλλον, & τὸ ἀνθὸν ἐρσένεν καθ' Ὀμηρον, καὶ εἰς τροφὴν χρήσιμον τοῖς ζώοις. Tangit locum Homeri Iliad. ξ. quem & Plinius respexit lib. xxii. 21. Versus est 348. Λωτὸν δ' ἐρσένεν &c. Schol. Λωτός, εἶδος χόρτου ἐλάει, διὸ καὶ ἐρσένεν, ὃ ἐστὶ δροσώδη. MUNCK. De Loto consule Salmastii Exercitat. Plin. in Solinum pag. 729. & seqq.

5 IDQUE CIVIBUS] Barthius ex MS. *Idque cibi genus*. quod probō. MUNCK.

6 DOMI REDITIONIS] Haec juncta, unoque scripta vocabulo ait similiter ibi reperiri. Quod tametsi probet, possitque videri per alia hujus generis firmari, qualia sunt *vivicomburium*, *domicoenium*, tamen quia non ut *combustio vivi*, *coenatio domi*, sic & *reditio domi*, verum *domum* dicitur, assentior summo Gronovio, qui hic *domum reditionis* putat scribendum. Vide eum ad Scr. Eccles. c. 14. p. 153. SCHEFF. Correxeram, *Domum reditionis*, quod legisse memineram cap. 118. *Quando domum repetitionem haberet*. Et apud Dictyn Cretensem lib. 11. *Domuitionem cupiebant*. lib. 1. *Domuitionem confirmans*. Cum video id jam olim fecisse in Observationibus τῆ μακαρίτην Gronovium. Gloss. Steph. *Domitionem*, ἐπὶ ἀνοδόν. Scrib. cum Vulcanio, *Domnitionem*. Apulejus Hermagora, laudante Fulgentio: *Pollincto ejus funere, domuitionem paramus*. Et in Metam. *Corragio itaque perfecto, omnis domuitionem parant*. Priorem locum adducit in POLLINCTOR, posteriorem in CHORAGIUM. qui legitur sub finem lib. iv. sed paulo aliter. Utitur & lib. 1. & xi. eadem voce. Alia exempla ex aliis tibi suppeditabunt Vossius in de Construct. cap. 8. & Schottus Nod. Cicer. lib. iv. cap. 10. Verbalia illa in IO construuntur ut verba, unde deri-

eis datas, ad naves obliti sunt reverti; quos vinctos ipse reduxit. Inde ad Cyclopem Polyphemum, Neptuni filium. huic responsum erat ab augure Telemo Eurymi filio, ut caveret, ne ab Ulyssse excaecaretur. 7 Hic media fronte unum oculum habebat, & carnem humanam epulabatur. Qui postquam pecus in speluncam redegerat, molem faxeam ingentem ad januam obponebat. 8 Qui Ulysssem cum sociis inclusit, sociosque ejus consumere coepit. Ulysses cum videret ejus inmanitati atque feritati resistere se non posse, vino, quod 9 à Marone acceperat, eum inebriavit, seque Utim vocari dixit. Itaque cum oculum ejus trunco ardenti exureret, ille clamore suo 10 caeteros Cyclopas convocavit, eisque spelunca praeclusa dixit, Utis me excaecat. Illi credentes eum deridendi gratia dicere, neglexerunt. At Ulysses socios suos ad pecora adligavit, & 11 ipse se ad arietem: & ita exierunt ad AEolum 12 Hellenis

derivantur. Plautus Mostell. II. 2. *Quid illi reditio etiam hic fuit?* MUNCK. Adde Cl. Oudendorp. ad J. Caesar. lib. v. B. G. cap. 48.

7 HIC M. F. UNUM OCULUM H. ET CARN. H. E.] Vid. Inl. Spanh. ad Call. H. Dian. vers. 52, 53.

8 QUI ULYSSEM] Mallem, substituto comate pro praecedenti puncto, legere *qua*, ut ad molem referatur. SCHEFF. Cl. Schefferus ante haec incisum mallet poni, & legi *qua*, ut ad molem referatur. MUNCK.

9 QUOD A MARATHONE] *Marone*. MICYLL. Legendum est, *quod a Marone*, quod Micyllus quoque vidit. Idem vitium superius fuit Fab. 116. SCHEFF. Micyllus, *Marone*. Nil pote melius. Ita enim eum appellat Hom. Odyss. I. 197. Vide Eustath. pag. 347. ed. Bas. Tibullus Panegyrico: *Cessit & Aetnaeae Neptunius incolae rupis Victa Maronaeo foedatus lumina Baccho*. Confer Plinium lib. XIV. 4. *Merum Ismarium* vocat Propert. lib. II. 24. MUNCK. Confule Olear. ad Philostrati Heroicon. prooem. pag. 661. sive §. I. & Celeb. Broukh. ad Tibull. lib. IV. El. I. vs. 57. Fabulam narrat Tzetzes ad Lycophron. vs. 659. & 618. explicat vero Servius ad Virgil. III. AEn. vs. 636. De poculo quod Polyphemo Ulysses dedit, v. Athenaeus lib. XI. cap. I. p. 461. & cap. 9. pag. 481.

10 CAETEROS CYCLOPAS] Triplex a Grammaticis genus Cyclopum dicitur exstitisse. Vide Casaubon. ad Strabonis lib. VIII. pag. 572. quod confundit inl. Spanhemius ad Callim. H. Dian. vs. 68. Philostratus enim, Homerum secutus loquitur de his Cyclopibus, qui cum Polyphemo erant, quos describunt Plutarchus in Gryllo, pag. 986. Schol. ad Homeri Odyss. I. vs.

106. ac Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 730. & Philostrat. II. Icon. 18. De quorum sede disputat Bochartus lib. I. Canaan cap. 30. pag. 561. item Spanh. ad Callim. H. Dian. vs. 56. nec non Broukh. ad Tibull. lib. IV. Eleg. I. vs. 56. Sed quos numquam fuisse censet Philostratus idem cap. II. Heroic. §. 20. & cap. XI. §. 2. & lib. VI. cap. II. pag. 248. de Apoll. Tyan. Strabo loquitur de Cyclopibus, a quibus Mycenae fuere conditae, de quibus vidimus ad fab. 97. quos Scholiastes Euripidis tamen confundit cum tertio genere Cyclopum ad Orestem vs. 966. nempe, qui Jovis fulmina facere dicuntur, de quibus ad fab. 49. egimus. Conditores vero Mycenarum ab eodem Euripidis Scholiaste oriundi dicuntur, a Cyclopibus Thraciae gente, Cyclope rege ita dicta, qui bello sedibus sui relictis inhabitant Curetida. Polyphemum ab Ulyssse excaecatam describunt Schol. Aristoph. Plut. vs. 290. & Athenaeus lib. I. cap. 8. pag. 10. ex Hom. Odyss. I. 515.

11 IPSE SE AD ARIETEM] Hanc fabulam tangit Schol. Aristophanis in Vespis vs. 179.

12 HELLENIS FILIUM] Ita tradit etiam Astron. II. 18. in quo ὁμόφυλον habet Plin. lib. VII. 56. Sed AEolum illum ventorum regem Hippotae alii, alii Neptuni, quidam Jovis faciunt filium. Servium vide ad AEn. I. vers. 56. Schol. Hom. ad Odyss. K. vers. 2. Αἰόλοι ὃ δύο. ἕτερον μὲν Ἰωπότες ἔ' Μίμραν. ἕτερον ὃ Ἐχλυ (leg. Ἐχλυ) ὃς καὶ Διὸς, ἔ' καὶ Ἡσίοδος μέμνηται. Tres ad eundem locum facit Eustath. quem consule. Longe aliter, quam vulgus, hanc historiam narrat Parthenius Erot. c. 2. MUNCK. AEoli Hellenis filii stemina recenset Schol. Pindari O. Pyth. IV. vs. 192. ut ex Apollodoro Meziriac. ad O-

lenis filium, cui¹ ab Jove ventorum potestas fuit tradita. Is Ulysses hospitio² libere accepit, follesque ventorum ei plenos muneri dedit: socii vero aurum argentumque credentes, cum accepissent, & secum paritari vellent, folles clam solverunt, ventique evolaverunt. Rursum ad AEolum est delatus, à quo ejectus est, quod videbatur Ulysses numen deorum infestum habere. Ad Laestrygonas, quorum rex fuit³ Antiphates^{*} devoravit, navesque ejus undecim confregit, ⁴ excepta nave, qua socii ejus consumptis, evasit in insulam⁵ AEnariam ad Circen Solis filiam, quae potionem data homines⁶ in feras bestias commutabat. ad quam Eurylochum cum viginti duobus sociis misit, quos illa ab humana specie inmutavit. Eurylochus timens, qui non intraverat, inde fugit, & Ulyssi nuntiavit, qui solus ad eam se contulit: sed in

vidii Epistol. 1. Heroid. p. 16. De fabula Philostratus lib. VII. cap. 14. de Apoll. Tyan. pag. 294.

1 AB JOVE VENTORUM POTESTAS] Vide Schol. Apollonii Rhodii lib. IV. Argon. vs. 765. & Homerum a Scholiaste laudatum Odys. K. vs. 21. Quem imitatur Virgilius 1. AEn. vs. 70. Fabulam explicat Tzetzes ad Lycophron. vs. 738. Hunc AEolum propter vinolentiam & corporis crassitiem Ἀσκόν vocari ab indigenis Antiphates ait apud Athenaeum lib. XII. cap. 13. pag. 552.

2 LIBERE ACCEPIT] Ἀντι τῷ liberaliter. Rarum illud, nec usquam legisse memini, nisi apud Servium ad illud Virg. Georg. 1. 124. Omnia liberius nullo poscente ferebat. Alii, inquit, liberius pro liberalius accipiunt. Ita libertas pro liberalitas & abundantia usurpare idem videtur ad ejusdem libri vers. 9. Intellexit id pabuli libertate fieri. Usitatus foret liberaliter hospitio excipere, ut habes hoc ipso capite inferius; vel liberali hospitio. Cap. 130. In hospitium liberale venit. In Servii loco posteriori pro libertate puto legendum, ubertate. Cassiod. Var. lib. VIII. epist. 10. Ut quod ab illo Martio viro didicerat verbis, in camporum libertate monstraret. MS. Cod. cujus excerpta penes me sunt, in camporum ubertate. MUNCK.

3 ANTIPHATES * DEVORAVIT] Videtur aliquid deesse. MICYLL. Ms. Barthii, ut ait ipse, divortiauit. Sed hoc mihi quidem aegre persuadet. Praeterea locus hac mutatione nondum redditur integritati suae. Absit enim, quomodo Antiphates devoravit socios ipsius, ad quod sine dubio id devoravit spectat, legerem; Ad Laestrygonas, quorum rex fuit Antiphates, divertit * devoravit. ut deesse id, quod dixi, appa-

reat. SCHEFF. Quo loco asteriscus est positus, desideratur, deinde venit, qui socios ejus devoravit, vel simile quid. MUNCK. De Antiphate & Laestrygonibus consulendi Tzetzes ad Lycophron. vs. 956. & Broukh. ad Tibull. lib. IV. El. 1. vs. 59. Hos numquam fuisse censet Philostratus cap. 2. Heroicon. §. 20. Sed vide Bochart. de Colon. Phoenic. lib. 1. cap. 30. Hanc fabulam tangit Athenaeus lib. XIII. cap. ult. pag. 610.

4 EXCEPTA NAVE] An, excepta una nave? potuit facile ultima syllaba vocis una perire ob similitudinem litterarum sequentium. SCHEFF. Mallem, nave una. Nam deesse aliquid bene vidit Micyllus. Aufon. Perioch. x. Ibi amissis una minus navibus, Circeum littus accessit. MUNCK.

5 AENARIAM] Meminit ejus insulae Obsequ. cap. 114. Vellejus II. c. 10. Cicero ad Atticum x. 13. Sueton. Tiber. cap. 56. ut antiquae editiones repraesentant. Inarime est Homero, auctore Solino cap. 9. Festus: AEnariam appellavere locum, ubi Aeneas à Troja veniens classem appulit. Ita quidem & Plinius vult lib. III. cap. 6. Sed falli utrumque, & Enariam ab enaribus, hoc est, similis dictam contendit ad Solinum pag. 97. Salmasius. In quo ei praeivit ad AEn. IX. 715. Servius. Conferendus omnino Vossius Etymol. in voce SIMIA. Lactantius ad Theb. IV. 550. Haec igitur Circe in insula Maeonia delatos ad se in feras mutabat. Leg. Maeoniae. Livius enim lib. 94. Inarimen in Maeoniae partibus fuisse dicit apud Servium. Tzetzes in Lycophron. pag. 131. Ἦλθον εἰς Αἰανλὸν ἦσαν & Κέρην. Leg. Ἀνάλω. Adde notas ad cap. 127. MUNCK. Salmasii sententiam explo- dit If. Vossius ad P. Melam lib. II. cap. 7. lin.

in itinere Mercurius ei remedium dedit, monstravitque, quomodo Circen deciperet. Qui postquam ad Circen venit, & poculum ab ea accepit, remedium Mercurii ⁷ monitu coniecit, ensenque strinxit, minatus, nisi socios sibi restitueret, se eam interfecturum. Tunc Circe intellexit, non sine ⁸ Divina voluntate deorum id esse factum: itaque fide data, se nihil tale commissuram, socios ejus ad pristinam formam restituit, ipsa cum eodem concubuit, ex quo filios duos procreavit, ⁹ Nausiphoum & Telegonum. Inde proficiscitur ad lacum Avernum, ad inferos descendit, ibique invenit ¹⁰ Elpenorem socium suum, quem ¹¹ ad Circen reliquerat, interrogavitque eum, quomodo eo pervenisset. cui Elpenor respondit, se ebrium per scalam cecidisse, & cervices fregisse: & deprecatus est eum, cum ad superos redisset, sepulturae tra-

tra-

lin. 166. & ab aerifodinis hanc insulam dictam censet.

6 IN FERAS BESTIAS] Curt. v. 4. *Quasi feras bestias ipsos posse deprehendi.* Nepos in Datam. cap. 3. *Ut si feram bestiam captam duceret.* Aufonius: *In ferarum ora conversi sunt.* MUNCK. Livius lib. 26. cap. 13. *Feras bestias caeco impetu ac rabie concitatas.* cap. 27. *velut feras bestias per agros vagari.* Ulyssis socios a Circe in feras mutatos Schol. Theocriti Idyll. ix. vs. 35. in leones & lupos refert Athenaeus lib. i. cap. 8. pag. 10.

7 MONITU CONIECIT] Legendum est, *monitu eo coniecit*, caetera sunt integra. *Eo*, est, in poculum. SCHEFF. Cl. Schefferus, *monitu eo coniecit*. h. e. in poculum. Quod amplector. Caeterum moly illud Homeri verbasculum esse autumat Apulejus de Herbis cap. 7. E sanguine natum in Circes insula interfecti gigantis narrat Hephaestion apud Photium p. 482. Tzetzes ad Lycophron. pag. III. *Μῶλυ δὲ ἐστὶ καὶ τὰς ἰατρὰς τὸ ἀγριὸν πύγανον.* Adde quae idem habet pag. 131. & Plin. lib. xxv. cap. 4. MUNCK.

8 DIVINA VOLUNTATE DEORUM] Illud *Deorum* glossatoris est, non Hygini. SCHEFF. Illud *Deorum* Glossatoris esse censet Schefferus. Mihi magis suspectum *divina*. Cap. 63. *Quod sua voluntate noluit, id deorum factum.* cap. 273. *Deorum factum est numine.* καὶ δαίμονα, καὶ θεῶν βέλησιν dicerent Graeci. Laclant. ad Theb. iv. (vs. 552.) *Tunc Circe sensit sine voluntate Deorum non esse factum, fideque data socios ei restituit.* MUNCK. Non injuria Munckerus illud *divina* glossae loco habebat. Simili autem in menda cubare hic locus Firmici videtur, de Errore Prof. Relig. p. 6. *Ad sustentationem generis humani haec omnia di-*

vina summi Dei liberalitate donata sunt. Nisi talia sibi invicem patrocinio esse velis. WOPKENS.

9 NAUSIPHOU] *Nausiphoum.* Haec in veteri exemplari in margine annotata erant *Deioneus genuit Cephalum, Cephalus Archium, Archius Laertem, Laertes Ulysses, Ulysses ex Circe Telegonum, ex Penelope Telemachum. Telegonus ex Penelope Ulyssis conjuge, Italum, qui Italiam ex suo nomine appellavit, e Telemacho Latinus, qui Latinam Linguam ex suo nomine cognominavit.* Homerus pro Archio Laertis patre Arcesium habet. Ovid. tamen non Cephalo, sed Jovis filium Arcesium facit. MICYLL. Micyllus *Nausiphoum*, quod Homerus ipse firmat. SCHEFF. Micyllus *Nausipthoum.* Id ab Homero ipso firmari ait Cl. Schefferus. Locum Homeri frustra quaesivi. Sed apud Hesiodum *Οἰον*. 1016. *Nausinonum & Nausipthoum* Ulyssi ex Calypso editos invenio; ex Circe autem vers. 1013. *Agrium & Latinum.* Tzetzes Chil. v. 16 ex Circe sustulisse Ulysses hosce tres ait *Aufonem, Telegonum & Casiphonem.* Isacius ad Lycophron. *Κίρκης καὶ Ὀδυσσεὺς Τηλέγονον καὶ Κασσιφόν.* Unius *Telegoni* tantum meminit ad Statium Lactantius. MUNCK. Unius tantum *Telegoni* ex Ulysses & Circe nati etiam meminit Schol. Aristophanis in Pluto vs. 303. qui totam hanc fabulam refert. De liberis Ulyssis & Circes consule etiam Meziriac. ad Ovidii Epistol. 1. Heroid. p. 105.

10 ELPHENORE] *Elpenorem* scribendum, cum Graecis sit *Ἐλπηνόρ.* Fabulam habes Odyss. K. MUNCK. Ita etiam Athenaeus lib. i. cap. 8. pag. 10. qui de ejus obitu agit.

11 AD CIRCEN] Pro *apud*, ut saepe noster cum optimis. Fallit ergo & fallitur Donatus in libello de octo partibus: *Neque apud amicum vado recte dicitur, neque ad amicum sum.* MUNCK.

traderet, & sibi in tumulto gubernaculum poneret. Ibi & cum matre
 1 Anticlia est locutus de fine errationis suae. Deinde ad superos re-
 versus, Elpenorem sepelivit, & gubernaculum, ita ut rogaverat, in
 tumulto ei fixit. Tum ad Sirenas 2 Melpomenes musae & Acheloi fi-
 lias venit, quae partem superiorem muliebrem habebant, 3 inferiorem
 autem gallinaceam. 4 Harum fatum fuit tamdiu vivere, quamdiu ea-
 rum cantum mortalis audiens nemo praetervectus esset. Ulysses moni-
 tus à Circe Solis filia, sociis 5 cera aures obturavit, 6 seque ad arbo-
 rem malum constringi iussit, & sic praetervectus est. Inde ad Scyl-
 lam Typhonis filiam venit, quae superiorem corporis partem mulie-
 brem, 7 inferiorem ab inguine piscis, & sex canes ex se natos ha-
 bebat: eaque sex socios Ulyssis, nave abreptos, consumpsit. In insu-
 lam Siciliam ad Solis pecus sacrum venerat, quod focii ejus cum co-
 querent in ahenis, mugiebat: monitus id ne adtingeret, ab Tiresia,
 8 & à Circe Ulysses: itaque multos socios ob eam causam ibi amisit.
 9 Ad

1 ANTICLIA] Homero est Αντίκλεια, Odyss. A. SCHEFF.

2 MELPOMENES] Ita & infra cap. 141. & in Geneal. tradit. Lactantius autem Argum. lib. 1. Met. Ovid. & Servius ad v. AEn. vers. 864. earum matrem Calliopen faciunt. Alii Terpsichoren. Vid. not. ad Geneal. MUNCK.

3 INFERIOREM GALLINACEAM] Pedes gallinaeos habuisse tradit Fulgentius lib. 1. Myth. Consule Spanhem. in de Nummis pag. 224. MUNCK. Et Broukh. ad Tibull. l. iv. El. 1. vs. 69.

4 HARUM FUIT FATUM] Lactant. Argum. lib. v. Met. fab. 9. Harum ita fuit fatum &c. MUNCK.

5 CERA AURES] Plutarch. de Aud. Poet. T. II. p. 15. hinc ait ποτερον εν τω νειον, ωπερ τω Ἰθακησιῶν ΚΗΡΩ τινι & ὡς ἈΤΕΓΚΤΩ καὶ ἀπλάσσοντες.

6 SEQUE AD ARBOREM MALUM] Tò malum glossatoris esse videtur. Solebant enim simpliciter vocare arborem, ut ostendi in libris meis de Militia Navali. SCHEFF. Tò malum à glossa esse censet Cl. Schefferus. Non puto. Virg. AEn. v. 504. Adversique infigitur arbore mali. Hieron. lib. 11. epist. 13. edit. Canis. In summa mali arbore sedeat, & inde regendae & circumflektendae navis dictata praedicet. Accedit huc, quod noster id genus appositionibus delectetur, ut ostendimus ad cap. 140. Servius ad AEn. v. 487. Malus, arbor & navis, generis est masculini. Lege, Malus, arbor navis, & generis est masculini. MUNCK.

7 INFERIOREM AB INGUINE PISCIS] Inf. fab. 151. ait canis. Verum nil mutandum. Sequitur

noster alios & alios Scriptores. Vide Virg. AEn. 111. SCHEFF.

8 ET A CIRCE MONITUS ULYSSES] Illud monitus ex superiori huc intrusum, abundat. SCHEFF.

9 AD CHARYBDINQUE] Barthius haec ita dicit Mf. suum habere. ad Carybdin perlatus, quae ter die absorbebat, terque eructabat. Probo. Nisi malimus haec in parenthesi posita credere, ac sic oportere scribi (ter die absorbebat, ter quae eructabat.) SCHEFF. Ad Charybdin perlatus, quae ter die absorbebat, ex MS. emendat Barthius, laudante Cl. Scheffero. Sed illud absorbebat puto posse retineri, ut obsorbere dictum sit, quemadmodum obducere pro exhaustire apud Plaut. & Petron. Nob. Heinsius legit: Ad Charybdin denique perlatus, quae &c. Conveniunt haec Hyginiana cum illis, quae in Charybdis descriptione apud Hom. habes Odyss. M. Virg. AEn. 111. 420. Ovid. vii. Met. 62. Eustath. pag. 481. παλίσροισιν illam in Siculo freto quotidie bis tantum fieri ostendit. MUNCK. Consule de Charybdi Schol. Apollonii Rhodii lib. iv. Argon. vs. 825. & imprimis Hyginum illustrantes Tzetz. ad Lycophron. vs. 743. & Broukh. ad Propert. lib. 11. El. 20. vs. 54. Verbum obsorbere recte hic tueri Munckerum docet Celeb. P. Burm. ad Phaedr. lib. 1. fab. 14. vs. 9.

10 TER DIE OBSORBEBAT] Videntur hic corrupta quaedam, quaedam etiam transposita esse, nolimus tamen quicquam a Vetusto exemplari recedere. MICYLL.

11 EO MONITU] Emendo, eam monitu. Littera m ob similitudinem sequentis est expuncta, ut

9 Ad Charybdinque perlatus 10 ter die obsorbebat, terque eructabat: 11 eo monitu Tireliae praetervectus est. sed ira Solis, 12 quod pecus ejus erat violatum, cum in insulam ejus venisset, & monitu Tireliae 13 vetuerat violari, cum Ulysses condormiret, focii involarunt pecus: 14 itaque cum coquerent, carnes ex ahenis dabant balatus. Ob id Jovis navem ejus fulmine incendit. Ex his locis errans, naufragio facto, fociiis amissis, enatavit 15 in insulam AEaeam. Calypso 16 Atlantis filia nympa, quae specie Ulyssis capta, 17 anno toto eum retinuit, neque à se dimittere voluit, donec Mercurius Jovis jussu denunciavit Nymphae, ut eum dimitteret. 18 Et ibi facta rate Calypso omnibus rebus ornatum eum dimisit; 19 eamque ratim Neptunus fluctibus disjecit, quod Cyclopem filium ejus lumine privaverat. Ibi cum fluctibus jactaretur, 20 Leucothee, quam nos matrem Matutam dicimus, quae in mari exigit aevum, 21 baltheum ei dedit, quo sibi pectus suum vinciret, ne pessum abiret; quod cum fecisset, enatavit. Inde in

in-

ut in multis factum similibus. SCHEFF. Recte, *eam monitu* Cl. Schefferus. MUNCK.

12 QUOD PECUS EJUS ERAT VIOLATUM] Theo in Aratum: pag. 17. Ed. Paris. Ὀργισθὴν δὲ ὁ ἥλιος, ἑπεὶ οἱ ἀργεῖρες βόες τῷ ὀρέαν τὸν ἥλιον αἰτιοί εἰσι, προσφῆς ποσειδῶνι ὄντες &c. MUNCK. De hac fabula etiam Tzetz. ad Lycophron. vs. 740. Euripid. in Troad. vs. 435.

ΟΥ' δὲ εὐδὸν ΔΙ' Αἴαλον ἄκισται πέτρας,
ΔΕΙΝΗ' ΧΑΡΥΒΔΙΣ. ἀμύδαρος τ' ὀρεβάτης
Κύκλωψ, λίγυσις δ' ἡ ΣΥΩ'Ν ΜΟΡΦΩΤΡΙΑ
ΚΙΡΚΗ, θαλάσσης δὲ ἀλμυρὰ νανάγια,
Λωτὲ τ' ἔρωτες, ἩΛΙΟΥ Θ' ΑἴΓΝΑΙ' βόες,
Αἰ' ΣΑΡΚΑ ΦΩΝΗ' ΕΣΣΑΝ ἥσανιν ποτὲ
Πικρὰν ὈΔΥΣΣΕΪ γῆρυν.

13 VETUERIT] Scribo, *vetuerat*. SCHEFF. *Vetuerat* Schefferus. Mallet tamen quis *vetuisset* propter praecedens *venisset*. Sed vide notas ad cap. 148. & 165. MUNCK.

14 ITAQUE CUM] *Idque cum* Nob. Heinsius. MUNCK.

15 IN INSULAM AEAEAM] Homerus hanc insulam *Ogygiam* vocat, & erant quoque in vetusto exemplari quaedam erasa, & pro iis *AEaeam* ab indocto aliquo super inductum. MICYLL. Atqui ea insula non Calypsus, verum Circes domicilium, ut constat ex Homeri Odyss. M. Scribendum sine dubio *Ogygiam*. Cum praesertim testetur Micyllus, in vetusto Exemplari suo hic erasa quaedam fuisse, & pro iis *Aeaeam* ab indocto aliquo substitutum. SCHEFF. Atqui illa in Ogygia habitabat teste Homero Odyss. A. 85. Plin. III. 10. Aufon,

Perioch. Od. IV. & V. Tzetze ad Lycophr. pag. 232. aliisque. Cum Hygino heic tamen facit Mela lib. II. cap. 7. *Circa Siciliam in Siculo fretto AEaeae, quam habitasse Calypso dicitur*. Caeterum, si heic cum Cl. Scheffero *Ogygiam* reponi velis, non difficulter, ut in praecedentibus pro *AEenariam* reponam *AEaeam*, mihi dabis. MUNCK. Consule ad Melae locum interpretes, & qui ante Munckerum Hyginum e Mela conatur defendere Mezeriacum ad Ovidii Epistol. VI. Heroid. pag. 65. 66. *Ogygiam* & *AEaeam* distinguit in historia Ulyssis Philostratus cap. X. Heroic. §. 12.

16 ATLANTIS FILIA NYMPHA] Deesse post haec verba *habitabant*, vel simile quid, arbitror. MUNCK. Munckerus *habitabat* vel simile quid excidisse putabat post *nympha*. Posset tamen etiam pro injectio haberi illud *quae*, quo dempto oratio aptissime constat. WOPKENS. Solis filia vocatur a Tzetze ad Lycophron. vs. 174. Ad hanc fabulam adludit Philostratus lib. VII. cap. 10. de Apoll. Tyan.

17 ANNO TOTO] Septem Annos Ulysses apud Calypso commoratum fuisse dicit Tzetzes ad Lycophron. vs. 744.

18 ET IBI FACTA] Illud & delendum puto, ut natum ex litteris praecedentibus. SCHEFF. Tò & non male inducit Cl. Schefferus. MUNCK.

19 EAMQUE RATIM &c.] Consule Philostrat. cap. II. §. 20. Heroic.

20 LEUCOTHOE] *Leucothee*, vel *Leucothea* scribendum esse ostendimus ad cap. 2. *Λευκοθέη* est Hom. Odyss. E. 334. MUNCK.

21 BALTHEUM] Sine aspiratione scribunt hoc nomen

¹ insulam Phaeacum venit, nudusque ² ex arborum foliis se obruit; qua ³ Nauficaa Alcinoi regis filia, vestem ad flumen ⁴ lavandam tulit. ille erepsit è foliis, & ab ea petit, ut sibi opem ferret. Illa misericordia mota, pallio eum operuit, & ad patrem suum eum adduxit. Alcinous hospitio liberaliter acceptum donisque decoratum, in patriam Ithacam dimisit. Ira Mercurii iterum naufragium fecit. ⁵ Post vicesimum annum, sociis amissis, solus in patriam redit. Et cum ⁶ ab hominibus ignoraretur, domumque suam adtigisset, procos, qui Penelopen in conjugium petebant, obsidentes vidit regiam, seque hospitem simulavit: ⁷ at Euryclyia nutrix ipsius, dum pedes ei lavat, ex

nomen alii. *Calanticam* appellat Aufon. Odyss. Perioch. v. Κρήδεμνον Homerus vers. 346. Scholiastes κεφαλόδεσμον interpretatur. Immo & καλύπτειν ad Iliad. ξ. vers. 184. Gloss. Steph. *Calantica*, εἰδὲ ζώνης. Lege cum Vulcanio *Calantica*, quae explicatio valde huic loco est conveniens. Ζώνη enim ζώη, hoc est, *balteus*. Sed Ciceroni apud Nonium est tegmen capitis: Tunc cum vincirentur pedes fasciis, cum *calanticam* capiti accommodares. Quanquam ibi *Calantica* habet Merceri editio, ut & ultima Arnobii lib. II. Servius in IX. AEn. *Pilea virorum sunt, mitrae foeminarum, quas Calanticas dicunt.* Distinguit à mitris Ulpianus Pandect. lib. 38. *Ornamentorum haec, vittae, mitrae & semimitrae, calantica, acufve &c.* Ἀμπυκα appellat Lycophr. p. 121. Ubi interpres: Ἔστι ὁ κεφαλόδεσμιον γυναικῶν. Lege, κεφαλόδεσμιον. Et pag. 132. Δέδωκε τὸ κρήδεμνον αὐτῆς. MUNCK. *Balteus* quaevis cinctura est, id quod patet e Servio ad Virg. v. AEn. vs. 313. *Balteus non tantum dicitur, quo cingimur, sed etiam a quo arma dependent.* Ergo inprimis notat id, quo cingimus sive caput, seu humeros, sive pectus, seu etiam pedes. Consule Bart. & Vlit. ad Nemesiani Cyneget. vs. 92. e quibus posterior docet *Balteum* praecipue dici, quod tunicam in medio homine cingit. Recte itaque *Balteum* noster vocavit id, quo Ulysses pectus sibi vinciret. *Balteum* hoc adpellavit Lycophron. vs. 758. ἄμπυκα, quam vocem proprie notare diadema, reticulum, fasciam, qua mulierum coma redimitur, recte docent Schol. Pindari Olymp. Od. VII. vs. 118. & ad O. Isthm. II. vs. 2. Spanh. ad Callim. H. Cer. vs. 125. p. 731. & Cl. Graevius in Lect. Hesiod. cap. 25. pag. 131. Verum etiam aliud quid notat interdum. Si consulamus Scholiastem Aristophanis in Acharn. vs. 671. is docebit, etiam notare τὸ περιέχον, & ab ipso Aristophane pro ambitu sive operculo poculi fumi videbimus. Si Scholiastem Euripidis in Hecuba

vs. 464. inspiciamus, discemus ἈΜΠΥΚΑ quidem proprie esse, ornamentum quoddam auro gemmisque distinctum, quod mulieres circum capita gestant, verum etiam metaphoricè ἈΜΠΥΚΑΣ dici Ἀλκχρύσας χαλινὰς inauratos fraenos. Rota, ad quam Ixion ligatus dicitur, ἄμπυξ vocatur a Sophocle in Philoctete vs. 679. ubi Vet. Schol. κατ' ἄμπυκα explicat per κατὰ τεγχόν. Itaque ἄμπυξ Lycophronis, & *Balteus* Hygini parum differunt. κρήδεμνον Ulyssis vero apud Homerum non notat κεφαλόδεσμον tantum, verum etiam velamentum, quod tegebat totum pectus, quo κρήδεμνον Ulysses usus est ἀντὶ ταγνίας in insula Samothrace ad exemplum eorum, qui, Sacris Deorum Cabirorum initiati, circa ventrem taenias purpureas habebant, & ita e maximis tempestatibus servabantur, quibus sacris initiatus etiam fuit Ulysses. consule Schol. Apollonii Rhodii lib. I. Argonaut. vs. 917. de κρήδεμνον hoc latissime egit Doctiss. Guthberlethus de Mysteriis Deorum Cabirorum cap. 9. Sic Homerus κρήδεμνα vocat Moenia totam urbem cingentia Iliad. II. vs. 100. ubi Schol. De hac fabula vide Philostratum etiam lib. VII. cap. 22. de Apollon. Tyan.

1 INSULAM PHAEACUM] Corcyram puta. Vide Serv. ad AEn. III. 291. MUNCK.

2 EX ARBORUM FOLIIS SE OBRUIT] Manuscr. Barthianum ipso teste habet, operuit, quod non contemno, cum alterum fere damnum aut exitium illius notet, qui obruitur. Nil tamen cenfeo mutandum. Vide c. 195. SCHEFF. Barthius ex MS. profert Advers. VIII. 6. operuit. Homerus quidem Odyss. E. vers. 491. Ὡς Ὀδυσσεὺς φύλλοισι καλύψατο. Vulgatum tamen praefero, quia è foliis erepsisse mox sequitur. Ad hoc obruere familiare huic scriptori est verbum. Cap. 147. Clam in igne obruebat. 171. Titonem in media regia obruit. 195. Corium in terram obruerunt: Apitius lib. I. Si hordeo obruas, illaefas invenies. Vellejus II. 19. Nudus ac limo obruitus. MUNCK. Alia

ex cicatrice Ulysses esse cognovit. Postea procos, Minerva adjutrice, cum Telemacho filio & duobus servis interfecit sagittis.

CXXVI. *Ulyssis cognitio.*

ULYSSES ab Alcino rege Nausicae patre cum esset muneribus dimissus, naufragio facto, nudus Ithacam pervenit, ad quamdam casam suam, ubi erat nomine Eumaeus sybotes, hoc est, subulcus pecoris. quem canis cum agnosceret, & ei blandiretur, Eumaeus eum non recognoscebat, quoniam Minerva eum, & habitum ejus commutave-

Alia de Ulysses Plut. de Aud. Poet. pag. 27.
3 NAUSICA] Scribendum *Nausicaa* ex Homero, cui est Nausicaa. Idem vitium est in sequenti capite, ubi pro *Nausicae*, *Nausicaae* legendum. SCHEFF. Ita recte ediderunt Micylus & Commelinus. Perperam *Nausica* Lugdunensis. MUNCK. De rege ipso Phaeacum *Alcino* videndi Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 492. Conon Narrat. 3. apud Photium Biblioth. p. 425. & Perizon. ad Aelian. lib. XII. V. H. cap. 25.

4 LAVANDUM TULIT] Lego *lavandam*. Alludit ad hanc fabulam Ovid. Priap. c. 69. *Hujus Alcinoi mirata est filia membrum frondenti ramo vix potuisse tegi.* Εγχεῖντο nempe, non αεσέρραπτο. Hybreas in controversia de illo, qui tribada deprehenderat, & occiderat, ut est apud Senecam Contr. II. lib. I. Εγὼ δ' ἐκ ἐζητήσας αεστέρον τ' ἀνδρα, γεγόνη) ἢ αεσέρραπτα. Ita lego illum locum. Notus est hellenismus. Ut *Vir* apud Latinos, ita & ἀνὴρ apud Graecos pro virilitate ponitur. Vide Lucian. p. 147. tom. II. ed. Bened. Quod sequitur in eadem controversia, εἶδε φιλάρρενα μοιχὸν ἔλαβον, verterim, *ecce virorum amantem adulterum cepi*. Ita tribada appellat, quod mulier nata vir esse desideraret, & virile negotium ageret. Dignum Thebano aenigmate monstrum, de quo Martial. I. 91. Hierocles in Facetiis: εἶδε ὡς πρῶτ' αὖ δευτέρῃ. Vide ut comedat & ambulet. Gloss. Philox. Vide, εἶδε, βλάπτει. leg. εἶδε. MUNCK. Vide Pausan. lib. I. cap. 22 p. 52.

5 POST VICESIMUM ANNUM] De Ulyssis erroribus disputans amplius. Cuperus in Apoteosis Homerica pag. 53, 54, 55. recte observat Ulysses post decennale Trojae bellum totidem annos errasse, & ita a patria sua viginti annis abfuisse, quod & hoc ipso loco probatur.

6 AB HOMINIBUS IGNORARETUR] Malim *omnibus*. Nisi forte putas homines opponere eum cani, a quo agnitus fertur cap. 126. Cicero lib. I. ep. 10. *Illo si veneris, tanquam Ulysses,*

cognoscas tuorum neminem. Lepide sermonem convertit ab Ulysses ad ipsius Valerii humilitatem ac solitudinem, ut recte animadvertit Manutius. MUNCK.

7 ET EURYCLEA] Scribendum censeo, *At Euryclea*. SCHEFF.

8 CUM TELMACHO] Qui postea a Sirenibus interfectus dicitur ab Hephaestione lib. VII. apud Photium pag. 490.

Ad C A P. CXXVI.

9 HOC EST, SUBULCUS PECORIS, QUEM CANIS] Barthius haec verba sic existimat legenda. *Subulcus, quem canis pecoris.* Mihi necessarium non videtur, ut mutetur quidquam, praeter distinctionem, quae post *Subulcus*, non *pecoris* collocanda. Solet quippe noster istiusmodi trajectionibus non ita infrequenter uti, quod jam alibi notatum est. SCHEFF. A glossa haec esse suspicor. Neque enim Hygini est interpretari semper Graecanica vocabula. Vide cap. 26. 30. 188. 190. 199. Facit id tamen cap. 12. *Monocrepis, id est, uno pede calceatus.* 71. *Epigoni, id est, filii.* 92. *Eride, id est, discordia.* 188. *In baliaetum, id est, aquilam marinam.* 200. *In Daidalionem, id est, accipitrem.* Barthius heic legit, *Quem canis pecoris.* Cl. Schefferus mutat tantum distinctionem, *subulcus. pecoris quem canis.* Scio satis Latine ita posse dici canem pastoritium. Jobi cap. xxx. vers. I. *Quorum non dignabar patres ponere cum canibus gregis mei.* Dubito tamen nonnihil, an tam levi medicina satis sanatus sit locus. Nam canis ille, qui Ulysses agnoscebat, non Eumaei erat canis, nec custos pecoris, sed quem Ulysses, antequam ad bellum Trojanum profisceretur, enutriverat. Nominis *Argum* fuisse memorat Homerus Odyss. F. 291. Vide ibi Schol. & Etymol. in Ἀργῶ. Τῶν sybotes nec Manilius uti est veritus lib. V. *Et fidum*
Ef

taverat. Eumaeus eum rogavit, ¹ unde esset. & ille ait, se naufragio huc pervenisse. quem cum pastor interrogaret, an Ulysssem vidisset: dixit se comitem ejus esse, & signa & argumenta coepit dicere. quem mox Eumaeus casa recepit, cibo potuque animavit. Quo cum venissent famuli, missi solito more pecora petitem, & ille interrogasset Eumaeum, qui essent: ait, Post Ulyssis profectiorem, ² cum jam tempus intercederet, proci Penelopen in conjugium petentes venerunt. quos illa conditione ita differt: Cum telam ³ detexuero, nubam. ⁴ Quam interdum detexebat, & sic eos differebat. nunc autem illi cum ancillis Ulyssis discumbunt, & pecora ejus consumunt. Tunc Mi-

dum Laertiadae genuere syboten. MUNCK. Ἰφάρων Εὐμαχόν vocat Theocritus Idyll. xvi. vs. 54. quem consulas oportet. De hoc Eumaeo plura narrabit Plutarchus in Quaest. Graec. Tom. II. pag. 294. ut & de Ulyssse. & lib. VII. Sympos. Quaest. 4. p. 704.

1 UNDE ESSET, ET ILLE AIT] Illud & natum ex praecedentis vocis syllaba ultima videtur. plane uti factum praecedenti capite. SCHEFF. τὸ & delet, me non nolente, Schefferus. MUNCK.

2 CUM JAM TEMPUS INTERCEDERET] Barthius Ms. suum post vocem *tempus* interferere ait vocem *ingens*. SCHEFF. Barthius Adv. x. 20. ex membranis, *tempus ingens intercederet*. Quod sane vulgato longè est melius. MUNCK. Quod Ms. Barthii *ingens* exhibet post *tempus*, repudiandum quidem non est, quamvis nec cum Munckero adscisci illud opus sit. De hac enim ellipsi adeatur cum multis aliis Burmannus ad Phaed. iv. 18. WOPKENS. De numero & lusu procorum Penelopen ambientium consule Athenaeum lib. I. cap. 14. pag. 16, 17.

3 DETEXUERO] H. e. texendo absolvero. Tinnius Fullonibus: *Quae inter decem annos nequisti unam togam detexere*. Gloss. Cyrill. Ἐκτέμνω ἱστὶν, *detexo*. Philox. *Detexo*, καθαίρω ἱστὶν. Bene Servius in Ecl. II. 72. *Detexere, perficere, finire, multum texere. Nam DE modo non minuentis est, sed augmentis.* Μελαφοεικῶς Nemesianus Ecl. III. 15. *Jamque ego Baccheos ortus, & semina vitis Ordine detexam.* Et Virgil. Ciri: *Coeptum detexere munus.* Sulpicia in Satyrâ. *Fabellam per-mitte mihi detexere paucis.* Quo in versu pacis legendum censet Illustris Heinſius, cum tota Satyra in pacem Domitiani invehatur. In eodem doctissimae poëtriae carmine, ut in transitu hoc dicam, vereor ne frustra exagitent illum versum Douza in Schediasmate suo, & Scioppius in Verisimilibus, quem distinctione aliqua ita clariorem reddo: *Teque, quibus, princeps & facun-*

dissima, calles, Aggredior. Aggredior te, inquit, ô princeps & facundissima Musarum, iis numeris, quibus tu calles & perita es praë cæteris; heroicis puta. Facundissimam esse Calliopen nomen ipsum indicio est. Principem etiam facit Naso v. Met. 662. *Finierat doctos è nobis maxima cantus.* Et merito princeps audit, cum ejus inventum dicatur ποίησις. Vide Tzetz. ad Hesiod. pag. 7. ed. Heinf. Hesiodus ipse Theog. Καλίοπη. ἡ ὅ περὶ ἐδάτη ἐστὶν ἀπασέων. Vide ibi πολ. παλ. *Callere carminibus* satis Latine dicitur. Justinus lib. XXIV. 4. *Augurandi studio callere.* Solin. cap. 13. *Callere arte sagittaria.* Petron. *His ego callens artibus.* Capella lib. III. *Foeminam tali multorum curatione callentem.* Virgilius lib. IV. contra Eutych. *Quem callens astris quaesivit cura magorum.* Valer. Max. VIII. 12. *Qui quotidiano ejus usu callent.* MUNCK.

4 QUAM INTERDIU DETEXEBAT] Barthius sic legit ex Ms. *Noctu autem, quam interdum texebat, retexebat.* Probo. Nam *detexere* non est solvere, quod textum est, sed texturam finire. Ideo supra dicebat, *cum detexuero.* Non ergo *detexebat*, quia sic nubendum ipsi fuisset, verum *retexebat*, id est, quod *detexuerat* ante, & post solverat, *texebat* de novo. SCHEFF. Barthius ex conjectura non ex MS. ut vir Cl. putabat, *Noctu autem, quam interdum texebat, retexebat.* Quod probo vehementer. *Retexere* est resolvere. *Resolvere stamen* dicunt Propertius, Silius & Seneca, ut observavit Illustris Heinſius ad Ovid. Met. p. 43. Propertius lib. II. el. 7. *Conjugium falsâ poterat simulare Minervâ, Nocturno solvens texta diurna dolo.* Ovid. III. Am. El. 9. *Tardaque nocturno tela retexta dolo.* Eleganter Apulej. *Omnem calumniae textum retexo.* MUNCK.

5 EFFIGIEM SUAM EI RESTITUIT. SUBITO SYBOTES] Illud *Subito*, existimo cum praecedenti *restituit* connectendum, minus enim convenienter dicitur Sybotes subito vidisse, quia prius

Minerva 5 effigiem suam ei restituit. Subito sybotes ut vidit Ulysssem esse, tenens amplectensque lachrymari coepit prae gaudio, & admirari quid esset illud, quod eum inmutaverat. Cui Ulysses ait, Crastino die perduc me in regiam ad Penelopen. Quem cum duceret, Minerva 6 ei iterum faciem mendici transformavit. Quem cum Eumaeus ad 7 mnesteras perduxisset, 8 & cum ancillis discumberent, ait ad illos: Habetis ecce alterum mendicum, qui cum Iro vos delectet. Tunc 9 Melanthius unus ex mnesteribus ait: Imo inter se luctentur, & victor accipiet 10 ventriculum fartum & harundinem, 11 unde victum ejiciat: qui cum luctati essent, & Ulysses 12 Irum adplosisset, atque

prius videre non poterat, quam Ulyssis species esset immutata. SCHEFF.

6 EI ITERUM FACIEM MENDICI] Barthius, *faciem in mendici*, quod est optimum. SCHEFF. Barthius, *Ei iterum faciem in mendici*. Quod amplectitur Cl. Schefferus. Ego malle tamen, *Eum iterum in faciem mendici*. Virg. AEn. XII. 623. *In faciem conversa Metabyssi*. Noster cap. 189. *Commutat eum in hospitis figuram*. MUNCK. Emendant M. *ei iterum faciem in mendici tr.* vel *M. eum iterum in faciem mendici tr.* Sed loci integritas omne remedium respuit. Solenni enim *μεταβαλῶν* transformari, mutari &c. dicuntur, in quae alia transformantur, mutantur, vel quae alterius vice dentur vel adsciscantur. Sic album *mutare colorem*, pro adsciscere pro alio, Fab. CXXXVI. *qui ter in die colorem mutaret, . . . primum album, secundo rubrum, deinde nigrum*. Paulinus v. Mart. v. 155.

Permutat niveum descendens unda colorem.

Alcimus Avitus II. 63.

Et nunc saepe hominum, nunc ille in saeva ferarum

Vertitur ora, subinde novos mutantia vultus.

Ovidius Metam. I. ineunte:

In nova fert animos mutatas dicere formas

Corpora. Di coeptis (nam vos mutastis & illas)

Adspirate meis.

Ubi non erat, cur Francius vellet, nam vos mutastis in illa, vel namque has mutastis in illas. Ruffinus Hist. Euseb. I. I. . . in banc vitam . . . deciderunt, ac terrae . . . habitaculum pro paradisi deliciis commutarunt: id est, ac pro terrae habitaculo p. delicias comm. Dictys Cret. VI. 9. mutata Phrygia veste: i. e. Locrensi veste in Phrygiam. Tacitus Hist. II. 80. Statuisse Vitellium, ut Germanicas legiones in Syriam ad militiam opulentam quietamque transferret: contra Syriacis legionibus Germanica hiberna . . . mutarentur: i. e.

Sua hiberna Germanicis hibernis mutarentur. Sed jam Lambinus ac Bentlejus ad Horat. alique alibi hanc formam observarunt. WOPKENS.

7 MNESTRAS] *Μνηστῆρας*. MICYLL.

8 ET CUM ANCILLIS DISCUMBERENT] Existimo scribendum & cum ancillis illi discumberent. Vocula haec excidit ob similitudinem litterarum, quae sunt in voce ancillis. SCHEFF. Cl. Schefferus, *cum ancillis illi discumberent*. Est tamen, cur dubitare possis, si consideres illa, quae ad cap. 8. annotavi. MUNCK.

9 MELANTHIUS] *Antinous*. MICYLL.

10 VENTRICULUM FARSUM] Scribo ventriculum fartum. Sermo est de ventriculo caprino farto, & tosto ad ignem, in cibum, uti constat ex Homero. SCHEFF. An fartum? Aufon. Perioch. Odyss. 18. *Caprini ventris omentum*. *Ἐνσπον* est *πίσις* & Deuter. XVIII. 3. Homer. vers. 44. *γαστέρα αἰγῶς* appellat. Glossae Isidor. *Scrutulus, ventriculus fartus*. In notis Tyronis p. 167. inter cibaria invenio numerari *Suericulum*. Fort. *ventriculum*. nisi *vericulum* mavis à veru. Sed verius videtur *utriculum*. Sanè *utriculum porcelli* habes apud Apit. lib. VIII. cap. 7. Possis tamen excusare *farsum* per archaismum. *Farsum* vetustissimos dixisse ostendit *farsura*, quo Tertullianum usum observat Scaliger ad Varron. pag. 242. Petron. Fragm. Trag. pag. 54. *Nisi epidipnis esset allata, turdis iligine*, (leg. *siligine* cum Nob. Heinio) *uvīs passis, mucibusque farsis*. Ita antiquus codex habuit, non *fartis*, ut ediderunt. Apitius lib. IV. cap. 2. *Mittes longanones* (leg. *longabones*) *porcinos ex jure Tarentino farsos, concisos* &c. lib. V. cap. 3. *Pisa farsilia*. VIII. 7. *Porcellus farsilis*. Adde, quae observavit Borrichius in suis cogitationibus ad Vossii Librum de Vitiis Sermon. MUNCK.

11 UNDE] I. e. quā. Vide not. ad cap. 112. MUNCK.

12 IRUM APPLOSISSET] In terram. MICYLL.

atque eum eiecisset, Eumaeus in mendici persona Ulyssē ad Eurycliam nutricem perduxit, dicitque eum socium Ulyssis fuisse, cui eum vellet, Ulysses ei os compressit, atque Penelopē² & eam praemonuit, ut arcum & sagittas ejus daret procis, ut qui ex iis eum intenderet, eam uxorem duceret.³ Quae cum fecit, inter se certarent. & nemo.⁴ post intenderet, Eumaeus ait deridendi gratia, demus * non pateretur Melanthius, qui erat * Eumaeus arcum seni tradidit. Ille omnes procos confixit, excepto Melanthio servo.⁷ Is clam procis deprehensus est, cui nares & brachia & reliquas partes membrorum minutatim secuit,⁸ atque⁹ domum suam cum conjuge potitus est. Ancillas autem suas iussit corpora eorum ad mare deferre, in quas

CYLL. Ita rectè Leidenfis & Schefferi editio, ut conjectaverat quoque Barthius, nisi quod *terrae* addi volebat. Iterum malè Commelinus & Micyllus ediderunt: quorum ille tamen in erratis, ita ut heic legitur, legendum esse benè monuit. Plena oratio est, *Irum terrae apploisset.* Apulejus vi. Met. *Protinus terrae applodo.* Et ix. *Terrae graviter applodit.* Sueton. Aug. 96. *Affixit & ad terram dedit.* Domit. cap. 23. *In terram arietavit.* Hom. de Iro Od. Σ. 97. *Καὶ δ' ἔπειτα κορυφῇ μακρῇ, σὺν δ' ἡλασ' ὀδόντας, Λακκῶν ποδὶ γαῖαν.* Malui antehac affixisset. Sed affligo & applodo idem. Gloss. Cyrill. *Πεγορῶσα*, inlido, applodo, adlido, adfligo. Plodo archaicum est pro plaudio. Diomedes lib. i. *Plaudio frequens est apud veteres plodo, eā consuetudine, qua aut syllaba cum o commercium habet, ut cum dicimus claustra & clostra, cauda & coda, & similia.* Sanè coda, copo, plodo invenias etiam in Fragm. Petron. Trag. cui & lotam pro lautam puto restituendum pag. 36. *Etiam videte, quam porcus ille silvaticus lotam comederit glandem.* Ita lego, pro totam glandem. Intelligit autem Ibebaicas & caryotas, de quibus loquutus erat in praecedentibus. MUNCK.

I CUI CUM VELLE] Barthius existimat, legendum, *cui cum ulularet.* Ego nil invenio in historia, quod illud ulularet posset stabilire. Quare cum Micyllo deesse aliqua hic censeo. SCHEFF. Merito locus hic *ἡσέμεναι*. Defunt enim heic illa, quae habes capite praecedenti. Postularet historia & contextus fabulae ex Hom. Odyss. vers. 477. & seqq. *At Eurichia, dum pedes ei lavat, ex cicatrice Ulyssē esse cognovit. Quae cum exclamare eum esse Ulyssē vellet, Ulysses ei os compressit.* Vel cum Aufonio Periocho xix. *Quae cum multa alia quaerere vellet &c.* MUNCK.

2 ATQUE PENELOPEN ET EAM] Quam? nutricem Eurycliam? Atqui sequitur de una tantum

daret. Neque aliter habetur in historia. Quare lego, *atque Penelopē etiam praemonuit.* SCHEFF. Etiam Cl. Schefferus. Accedo ejus conjecturae, cum mox sequatur, *quae cum fecit.* MUNCK.

3 QUAE CUM FECIT INTER SE CERTARENT] Haec omnia se habent pessime. Scribendus totus locus ita videtur: *quae cum fecit, & inter se certarent, & nemo posset intendere, Eumaeus ait &c.* SCHEFF. Conjectavi antehac, *Quae fecit. Cum inter se &c.* Cl. Schefferus in indice subaudiri per ellipsin ut putat. At in notis ad hunc locum emendat: *Quae cum fecit, & inter se certarent.* Quod praetero, cum sciam diversos modos etiam alibi à nostro copulari. Vide not. ad cap. 148. Sed Nobil. Heinhuis emendat: *Qui cum confestim inter se certarent.* MUNCK.

4 POST INTENDERET] Posset intendere. MICYLL. In Micylli editione, *post intendere.* Inde fecerim, *posset intendere.* Quod & Micyllo visum fuit. Confer Priap. c. 69. MUNCK.

5 EUMAEUS AIT DERIDENDI GRATIA] Incisum ponam post *ait*. Simulat Eumaeus se favere procis. MUNCK.

6 DEMUS * NON PATERETUR] Locus palam defectus est. Forte scripsit, *Demus etiam huic mendico experiundi potestatem.* Cum non pateretur Melanthius, qui erat fautor proterviae procorum, Eumaeus arcum &c. Vide Hom. Odyss. xx. & xxi. apud quem non Eumaeus, sed Telemachus Ulyssē tradit arcum. MUNCK.

7 IS CLAM PROCIS DEPREHENSUS EST] Haec verba parenthesi debent includi. Est autem clam procis, ipsis nescientibus. SCHEFF.

8 ATQUE] Itaque Cl. Schefferus, hoc est, & ita. Non malè. MUNCK.

9 DOMUM SUAM POTITUS EST] Domū suā. MICYLL. Emendo itaque domum suam, hoc est, & ita. Micyllus putat Domo sua legendum, sine causa, cum & hic casus verbo potiri adjunctus legatur

quas rogatu Penelopes post caedem procorum Ulysses animadvertit.

CXXVII. *Telegonus.*

TELEGONUS Ulyssis & Circes filius, missus à matre, ut genitorem quaereret, tempestate in Ithacam est delatus: ibique fame coactus, agros depopulari coepit. Cum quo Ulysses & Telemachus ignari arma contulerunt. Ulysses ¹⁰ à Telegono filio est interfectus: quod ei responsum fuerat, ut à filio caveret mortem. Quem postquam cognovit, qui esset, jussu Minervae, ¹¹ cum Telemacho & Penelope in patriam redierunt; in insulam ¹² AEaeam ad Circen Ulysssem mortuum depor-

legatur optimis scriptoribus. SCHEFF. Plaut. Amphitr. 1. 1. *Ut salvi potiremur domum.* Ne corrigere velis cum Micyllo, domo sua. Servius ad AEn. 111. 278. *Legimus & per accusativum, sed uti non possumus.* Terentius: *Patriam potitur commodam.* Lege, patria commoda. quomodo rectè adducit Diomedes lib. 1. Locus est Adelph. v. sc. 4. vers. 17. Creberrimè eà syntaxi usum Justinum ostendit in Indice Freinshemius. Confer Sanctii Minerv. lib. 111. MUNCK.

Ad C A P. CXXVII.

10 A TELEGONO] Hor. lib. III. Od. XXIX. *Telegoni juga parricidae.* Ad quem locum, ut & ad Epod. 1. consule veterem Commentatorem. Parthenius Erot. cap. 3. alios secutus est auctores: *Καὶ ἔ μὲν πολὺν χρόνον, ἢ τόδε ἀπειργά-
δα, πρὸς τὸ αὐτὸς αὐτῇ θυῆας τρωθεὶς ἀκάνθη θα-
λασσίας τευγῶν ἐτίλειπεν.* MUNCK. Cum Parthenio facit Philostratus lib. vi. cap. 32. de Apoll. Tyan. adde ibi Olearii notas. sed Parthenius, Philostratus, & Scholiorum brevium auctor Homeri locum Odyss. A. vs. 133. intellexerunt alio modo, quam interpretatur Hephaestion. lib. iv. apud Photium pag. 482. *ἐν Τυρρηνίᾳ φασὶν εἶναι Ἀλὸς πύργον καλέμενον. Ὀνομασθῆναι δὲ ἀπὸ ἈΛΟΨ Τυρρηνίης φαρμακίδου, ἢ Κίρκης δρεπάριον γενόμενῃ, διέδρα τὸ δεσποίνης. Πρὸς ταύτην δὲ φησὶ Ὀδυσσεὺς ὄντα τὸν Ὀδυσσεὺς εἰς ἵππον μετέβαλε τοῖς φαρμάκοις, καὶ ἔτρεφε παρ' αὐτῇ ἕως γεράσας ἐτελεύτησεν.* &c. Cum Nostro Tzetzes ad Lycophron. 805. & vs. 818. p. m. 91. & Proclus in Chrestomathia apud Photium pag. 981. *μέ-
χρι τὸ εἰς Ἰθάκην ἀποδύσας Ὀδυσσεὺς, ἐν ἣ καὶ τὸ πᾶν Τηλεγόνου ἀγνοῦντο, ὡς πατὴρ εἶναι, κτεί-
νεται.* Consule Serv. ad 11. AEn. 43. Salvagnium ad Ovidii Ibin. vs. 569. & Ciofanum a Cl. Bur-

manno ibi citatum ad lib. 1. Trist. El. 1. vers. 114. Item Meziriac. ad Ovidii Epist. 1. Heroid. p. 100. & seqq. Alia de Telegono patrem quaerente refert Plutarchus in Parall. T. II. pag. 316. Fuit & alius ante hunc Telegonus Aegyptiorum rex. Apollodor. lib. II. pag. 77.

11 CUM TELEMACHO ET PENELOPE REDIERUNT] Diximus de istà syllepfi ad cap. 6. Curt. IV. 5. *Pharnabazus cum Apollonide & Athenagora vincti traduntur.* Nepos Phocion. cap. 2. *Demosthenes cum caeteris plebiscito in exilium erant pulsi.* MUNCK.

12 IN INSULAM AEACAM] *AEaeam.* MICYLL. Imo, in *insulam AEaeam.* Sic enim Homerus ipse nominat. SCHEFF. Lege *AEaeam*, ut habet margo editionis Micylli. Cretensis Dictys lib. vi. *Telegonium, quem Circe editum ex Ulyssè apud AEaeam insulam educaverat.* Confer Servium ad AEn. VII. 10. VIII. 385. Perperam etiam Tzetzes in Lycophron. pag. 116. ed. Bas. *Ἐἰς τὴν Αἰαίῳ νῆσον Κίρκης.* Leg. *Αἰαίῳ.* Hom. Odyss. K. vers. 135. *Αἰαίῳ δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ' ἔνθα δ' ἔναιε Κίρκη.* Ibi Scholiastes: *Ἀντὶ τῆς ἐνοί φασὶ τὸ νῦν Κερκαῖον ὄρεος πρὸς τῇ Ἰταλίᾳ.* Convenit hoc cum illis, quae Strabo tradit lib. v. pag. 255. edit. XYlandri. Idem Scholiastes ad Odyss. I. 32. *AEneam dici Circen ait ἐξ Αἰαίας νῆσον τὴν Τυρρηνίαν ἢ Κολχίδου.* Αἰαία γάρ, inquit, ἡ πόλις τὴν Κολχίδου. An scribendum Αἶα? Ita putes. Strabo lib. 1. pag. 42. *Ἦτις Αἶα δεικνύται πρὸς Φάσιν πόλιν.* Nec aliter Scholiastes Pindari Pyth. Od. IV. pag. 105. edit. Francof. aut Apollonius & ejus Scholiastes Argon. II. 419. Quibus & Tzetzes accedit ad Lycophr. pag. 161. *Αἶα πόλις Κολχίδου.* Facit tamen cum Homérico illo interprete Etym. magni auctor in Αἰαίῳ. Αἰαίῳ, inquit, ἡ Μήδεια, ὡς τὸ Αἰαίῳ δολόεσαν. εἶρη) ὅ δὲ ἀπὸ Αἰαίης πόλεως Ἀπολλωνίας. Ad quem locum Sylburgius: *Ἀπολλωνίας si au-*

deportarunt, ibique sepulturae tradiderunt. Ejusdem Minervae monitu¹ Telegonus Penelopen, Telemachus Circen duxerunt uxores.
² Circe & Telemacho natus est Latinus, qui ex suo nomine³ Latinae linguae nomen inposuit. Ex Penelope & Telegono natus est Italus, qui⁴ Italiam ex suo nomine denominavit.

CXXVIII.

Et scripsit, fortasse significare voluit AEaeam alio nomine Apolloniam fuisse dictam, aut legendum, Ἀπολλώνη. Posterius verum est. Verba enim Apollonii sunt, Αἰαίη δολέεσσαν. At ab AEaea non potest formari adjectivum AEaeus, sed ab AEa, Αἶα. Hyginus cap. 125. AEnariam vocat Circes insulam. AEnariam ponit inter illas insulas Mela, quae Italico littori objacent. An igitur AEnaria Circaea illa terra est, cujus lib. VII. meminit Virgilius? Non memini hoc legisse. Puto apud Hyginum etiam illo loco AEaeam rescribendum. MUNCK. Αἰαίη, sive Αἰάα, & Αἶα Graecis dicitur, a Latinis AEa, & AEaea. Apollon. Rhod. lib. III. Argon. vs. 1073. Ἡ δὲ καὶ Αἰαίης νῆος πέλας. ubi Vet. Schol. νῆος ἐν τῷ Φάσιδι εἶναι ἢ Αἰάα, ἐν ἣ τὸ δέρας ἔκειτο. αὐτὴ δὲ εἰς Κόλχων μητροπόλιν. lib. IV. vs. 661. Ἰζόν δ' Αἰαίης λιμένα κλυτόν. ubi Vet. Schol. εἰκεν Ἀπολλώνη ἐκδεχέσθαι τὴν Ὀδυσσεὺς πλάνην ποιεῖ Τυρρηνίαν, καὶ Ἰταλίαν. ἐκεῖ γὰρ ὑποτίθεται τὴν Κίρκην εἶκειν. De habitaculo Circes Vide Eund. ad lib. III. vs. 311. Sed vs. 277. AEeam vocat Apollonius, atque ita Valerium Flaccum ac Strabonem adpellasse docet J. Fr. Gronovius ad Livium lib. XXVII. cap. 47. Circe ipsa AEaea vocatur, nempe ab urbe Colchorum AEa a Virgilio III. AEn. vs. 368. Sed dissentiunt ibi interpretes, ut testatur Servius, qui ipse aestuat. De hoc epitheto, & Servii loco, pro asperantium (quamquam in aliis Edd. legitur aspernantium) desperantium legentem consule Meziriacum ad Ovidii Epistol. VI. Heroid. pag. 64, 65. Servii sententiam expofit Pintianus ad P. Melam lib. II. cap. VII. §. 109. additque AEaeae ibi nomen insulae, non cognomen esse Circes. & ita AEaeam vocat Philostratus cap. X. Heroic. §. 12.

I TELEGON. PENELOP.] Vid. Meziriac. ad Ovidii I. Epist. Heroid. pag. 105.

2 CIRCE ET TELEMACHO] Scribe, Circe ex Telemacho. SCHEFF. Ita & Galatas apud Festum in Roma. Constant. Geopon. lib. XI. cap. 3. Cl. Schefferus corrigit, Circe ex Telemacho. Non video rationem. Servius ad AEn. XII. 164. diversus ab Hygino abit. Latinus, inquit, secundum Hesiodum in ἀσπιδόποινα Ulyssis & Circes filius fuit, quam multi etiam Maricam dicunt. Scribe

Θεογονίᾳ in Servio. Nam locus ille, ubi hoc tradit Hesiodus, legitur Θεογ. vers. 1013. Eandem genealogiam refert ad AEn. I. 277. In quo ὁμόμηρον habet Stephanum in Περίεσσι, & Eustath. in Dionysium. Ad AEn. III. 171. scribit: Appellata Ausonia ab Ausonio Ulyssis & Calypsus filio: & primo pars, postea omnis Italia nominata. Lege, Ausone. Festus: Ausoniam appellavit Auson Ulyssis & Calypsus filius &c. Adde Schol. Apollon. IV. 553. Eustath. in Dionys. vs. 78. Ulyssi ex Circe natum scribit, additque Ethnographum Atlantis eum & Calypsus facere filium. Callias Agathoclis prodidit, Latinum illum fuisse unum e manu Trojanorum fugientium, Illo capto. Tzetzes ad Lycophron. Herculis filium ex Fauni uxore p. 183. & 186. MUNCK. Latini genealogiam refert Servius ad X. AEn. 76. qui ad VII. AEn. vs. 47. plures fuisse Latinos ex Hygino docet

3 LATINAE LINGUAE] Cur tandem linguae magis, quam genti, quae ea lingua utitur? Sane lingua nomen habet a gente, non vice versa. Puto nostrum scripsisse, Latinae terrae, post sciolum adjecisse glossam linguae, qua innuebat, & ipsam inde accepisse nomen suum. Denique retentum esse nomen linguae ab imperitis monachis, qui eam magis scilicet, quam terram cognitam habebant. SCHEFF. Mallet Cl. Schefferus, terrae. Videri tamen potest linguam pro gente posuisse. Zachar. cap. VIII. 23. Δίκα ἀνδρες ἐκ πασῶν γλωσσῶν ἔθνων. Lactant. III. 25. Populumque ex omni lingua, & conditione, & sexu, & aetate constari. Servius ad AEn. VIII. 322. Quidam ferunt à Latino dictum Latium, alii ipsum Latinum à Latio. Sed istum Latinum Fauni filium rectius faciunt alii. Vide Augustin. C. D. XVIII. 16. MUNCK. Schefferus emendat Latinae terrae: minore tamen mutatione legeris Latinae genti. WOPKENS.

4 ITALIAM] Varro II. R. R. cap. 5. à bubus habere eam nomen existimasse quosdam scribit. Graecia enim, inquit, antiqua, ut scribit Timaeus, tauros vocabat Ἰταλῆς. Unde Festus: Italia dicta, quod magnos Italos, hoc est, boves habebat. Et Tzetzes, qui se tam multae lectionis esse gloriatur, Chiliad. I. 36. Τυρρῆνοὶ γὰρ Ἰταλὸν καλεῖσθαι πῶς ἔταυρον. Quibus adde, quae Isacius habet ad

CXXVIII. *Augures.*

5 AMYCUS Elati filius, 6 Mopsus Ampyci filius, Amphiarus
7 Oeclei vel Apollinis filius, Tiresias 8 Eueris filius, 9 Manto Tire-
siae filia, 10 Polyidus Coerani filius, 11 Helenus Priami filius, Cas-
sandra Priami filia, Calchas Thestoris filius, 12 Theoclymenus 13 The-
storis

ad Lycophron. pag. 183. Servius ad AEn. i. 26. *Italus rex Siculorum profectus à Sicilia venit ad ea loca, quae sunt juxta Tiberim, & ex suo nomine appellavit Italiam.* Adde Jun. Animad. lib. i. cap. 22. In alia omnia abit doctissimus Bochartus in Canaan lib. i. cap. 33. MUNCK. Ab Hercule Italiae nomen inditum esse a bove *Italo* Tyrrhenis dicto dicit Apollodor. lib. ii. pag. 125. Thucydides, jam a Servio ad viii. AEn. vs. 328. citatus, ait lib. vi. cap. 2. ἡ χώρα δὲ τῆς Ἰταλίας βασιλείας τινὸς Ἀρκάδων τῶνομα ἔχουσα ἔτατο Ἰταλία ἐπανομασίῃ. qui locus etiam non fugit Junium. Regem Siciliae vocat Italum, unde Italiae nomen. Serv. ad i. AEn. 533. Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 78. nihil determinat.

Ad C A P. CXXVIII.

5 AMYCUS ELATI] Legendum est *Ampycus*? Ita namque mox vocatur, & constat ex Pausania. SCHEFF. *Ampycus* Cl. Schefferus ex Pausania. Sed ille non Elati, sed Titaeronis erat filius, ut vult Tzetzes ad Lycophron. pag. 127. ed. B. f. Steph. pag. 143. MUNCK.

6 MOPSUS AMPYCI] Vide supra cap. 14. Clemens Strom. lib. i. Μόψος Ἀπόλλωνος καὶ Μαντῆς. Sed ille alius fuit ab hoc Ampycide. Bene alterum ab altero distinguit Tzetzes in Lycophron. pag. 143. Lactantio ad Stat. Theb. iii. 521. est *Apollinis & Himantis filius*. Scribe *Mantus* vel *Mantonis*. cujus & Conon cap. 6. meminit apud Photium. Tiresiae facit filium Eustath. in Dionys. p. 60. Cicero i. de Div. *Amphilocheus & Mopsus Argivorum reges fuerunt, sed iidem augures.* MUNCK. Idem Tzetzes ad Lycophron. vs. 980. repetit. ἔτατο γὰρ ὁ Κάλχας, ἐν λέγει, ὁ ΜΟΨΟΣ ἐστίν, υἱὸς Ἀπόλλωνος καὶ Μαντῆς, τῆς Τειρεσίας, εὐχὴ ὁ Ἀργοναύτης Μόψος ὁ τῆς Ἀμψύκης καὶ Χλωρίδος, τῆς Ὀρχομενίδος θυγατρὸς, ὃς καὶ δηλοῖται ὑπὸ ὄψεως ἐν Λιβύῃ τελευτᾷ, καὶ δάπτει ὑπὸ τῆς Ἀργοναυτῶν. ἔτατο ἔν ὁ Μόψος, ὃν λέγει, ὁ Ἀπόλλωνος καὶ Μαντῆς, ἐν Κολοφῶνι τῆς Ἀσίας ὤκει &c. Itaque Merulam aliosque sequi non possumus in Ovidio i. Ex Ponto iv. vs. 37. legentes: nec *Himantide natus*. cum vel Tzetze ex uno satis manifestum est, *Mopsus* non *Himantis*,

sed *Mantus* fuisse filium. De utroque *Mopso* videndus cl. Burm. in Catal. Argon. Athenaeus lib. ii. cap. 13. eum etiam *Mantus* filium vocat pag. 208.

7 OECLEI VEL AP.] Mallem, *Oeclei*. Nam Pausaniae est Ἰοκλῆς in Heliacis. SCHEFF. Cl. Schefferus *Oeclei*, quod Pausaniae sit Ἰοκλῆς. Sane & apud Schol. Hom. Odyss. A. 326. invenio, Ἀμφιάραος ὁ Ἰοκλῆς. Perperam. Scribe *Oiklēs*. Nihil in Hygino esse mutandum ostendi ad cap. 70. Solinus cap. 8. *Catillus Amphiarai Oeclei avi jussu* &c. MUNCK. Consule Celeb. P. Burm. in Catalog. Argonaut. in voce *Amphiarus*. & a Pindaro O. Pyth. viii. vs. 55. Amphiarus *Oiklēs paῖς* vocatur, a Scholiaste Pindari Olymp. Od. vi. vs. 18. *Oiklēs* υἱὸς dicitur, ad O. Nem. ix. vs. 37. vero appellatur iterum *Oiklēs paῖς*. Sive *Oiklēs*, sive *Oiklēs* dicatur filius, recte vulgatam lectionem Munckerus tuetur. Somniorum fuisse conjectorem docet Pausanias lib. i. c. 34. p. 84.

8 EURYMI] Apollodoro lib. iii. est filius *Eueris*. SCHEFF. *Eueris* vel *Eueri* scribendum esse monui ad cap. 68. & 75. MUNCK.

9 MANTO] Vide Scholiast. Eurip. ad Phoeniss. vers 846. MUNCK. Et Serv. ad x. AEn. 198. Item Apollodor. lib. iii. p. 197. Polyidi filia, Astycrateae soror vocatur a Pausania lib. i. cap. 43. pag. 104.

10 POLYDUS COERANI] Sic habet etiam Pausanias in Atticis. SCHEFF.

11 HELENUS] Schol. Eurip. Hecub. vers. 87. Ἑλένη καὶ Κασάνδρα ἐν ναῶ Ἀπόλλωνος ὄντων, ἐλθόντες ὄφεις, καὶ τὰ αὐτῶν περιλείξαντες αἶα, ἔτατο ἔξυκός τις εἰργάσαντο, ὡς μόνος τὰς τῶν θεῶν ἀκύνει βελάς, καὶ μάντις ἀκρὺς εἶναι. MUNCK. De Heleno augure Philostrat. cap. xvi. Heroicon. Serv. ad i. AEn. 480. Ptol. Hephaestio. lib. vi. apud Photium pag. 487. Pausan. lib. i. cap. 11. pag. 26.

12 THEOCLIMENUS THESTORIS FILIUS] *Theoclymenus* est scribendum ex Homero, Clemente, & Aufonio Perioch. Odyss. xv. MUNCK.

13 THESTORIS FILIUS] *Polyphidae* ut apud Hom. Odyss. O. MICYLL. At Homerus eum fecit filium Polyphidae Od. O. neque mihi dubium, quin illud *Thestoris filius* hic male sit intrusum ex superioribus. SCHEFF. Πολυφείδης est pater Theo-

storis filius, Telemus Protei filius, Telemus Eurymi filius, Sibylla Samia, alii Cymaeam dixerunt.

CXXIX. OEneus.

LIBER cum ad OEneum Parthaonis filium in hospitium venisset, Althaeam Thestii filiam, uxorem OEnei, adamavit. Quod OEneus ut sensit, voluntate sua ex urbe excessit, simulatque se sacra facere. At Liber cum Althaea concubuit, ex qua nata est Deianira. OEneo autem ob hospitium liberale muneri vitem dedit, monstravitque quomodo

Theoclymeni Homero Odyss. O. 249. & Schol. ad Odyss. O. 223. An ergo Polyphydis pro Thestori scribendum? Non convenire heic Hygino cum Homero pridem & Micyllus animadvertat. MUNCK.

1. **TELEMUS PROTEI FILIUS**] Theonoë Protei filia legendum puto ex Helena Euripidis. MICYLL. Atqui statim post, Telemus Eurymi filius, quod convenit cum Homero. An haec emendatio est praecedentis, num quis ex filiis Protei vates, cujus nomen corruptum est? Micyllus putat, Theonoë Protei filia legendum. Mihi verosimilius, si legatur Telegonus. Hic enim inter filios Protei memoratur Apollodoro lib. II. SCHEFF. Micyllus ex Euripidis Helena: Theonoë Protei filia. Agnoscit sane illam Conon cap. 8. Cl. Schefferus mallet Telegonus, qui inter Protei filios recensetur ab Apollod. lib. II. Tzetze in Chiliad. I. 36. & Isacio in Lycophron. pag. 26. Nisi longiusculè à vulgata scriptura abiret, reponerem, Tenerus Phoebi filius. Hic enim vates audit apud Pind. Schol. ad Pyth. Od. XI. & Lycophronianum interpretem. MUNCK. Consule de hoc Tenero praeter Tzetzen, etiam Potterum ad Lycophron. vs. 1211.

2. **EURYMI FILIUS**] Hinc Eurymides est Ovid. XIII. Met. 771. & Ib. vers 720. Cyclopus vates fuit, cujus & Theocritus meminit Eid. VI. 23. Schol. Οὗτός ἐστιν ὁ Τηλεμῶν, ὁ παῖς Ὀμήρου Ἑυρυμίδης, ἢ Ἑυρύμαχος, καλέμενος, ὃς μαντισσὴν ἐπέκατο. Tolle illa, ἢ Ἑυρύμαχος. Locus est Homer. Odyss. I. 509. Τηλεμῶν Ἑυρυμίδης, ὃς μαντισσὴν ἐπέκατο. MUNCK. De Telemo Eurymi filio consulendus P. Leopardus lib. XIX. Emendat. cap. 3.

3. **CYMEAM**] Id est, Cymaeam, ut vulgo, rectiusque scribitur. SCHEFF. Cymaeam, per diphthongum scribendum. Capella lib. II. Sibylla vel Erythraea, quacque Cumaea est, vel Phrygia. Etiam ibi Cymaea MS. Cod. Leid. Bibl. quod archaicum est. Vide Popmam in de An-

tiq. Locut. lib. I. cap. I. Plures augures si consideres, recensitos invenies à Clemente lib. I. Strom. pag. 335. edit. Morell. MUNCK. De variis Sibyllis consule J. Perizon. ad Aelian. lib. XII. V. H. cap. 35. Σίβυλλαι τέσσαρες, ἡ Ἐρυθραία, ἡ Σαμία, ἡ Αἰγυπτία, ἡ Σαρδιανή. Οἱ δὲ φασί, καὶ ἑτέροι ἐξ, ὡς εἶναι τὰς πάσας δεκά, ὡς εἶναι καὶ τὴν ΚΥΜΑΙΑΝ, καὶ τὴν Ἰσδαίαν. De Erythraea Sibylla Schol. Aristophan. Equit. vs. 61. quae Erythraea Sibylla a quibusdam dicitur fata Romana scripsisse. V. Serv. ad VI. AEn. vs. 36, 72. Sed Cumaea, & Erythraea eadem est Sibylla, ut patet e Servio eodem ad vs. 321. Adde ill. Heinss. ad Ovid. XIV Met. 144 quamquam alii alius sint sententiae, in quibus Tzetzes ad Lycophron. vs. 1278. qui a Cumaea Sibylla Romanorum fata conscripta adfirmat. Servius ad III. AEn. vs. 445, & ad VI. AEn. vs. 12. docet Sibyllam nomen esse adpellativum dictum quasi οὐκ ἐβελήν Dei voluntatem, sed dudum a Salmasio refutatus. Unde hoc nomen originem suam habeat, incertum est. Varias opiniones tamen, lector, discas a Perizonio l. I. Gronovius ad A. Gell. lib. I. N. A. cap. 19. derivat a voce Orientali Sabvula, portatrice. De prima Sibylla vide Plutarch. de Pythiae Orac. Tom. II. pag. 398, 399. post quam fatidicae mulieres hoc nomine fuere insignitae, vide de Erophile Erythraea Eund. pag. 401. & consule Celeb. P. Wesseling ad Edw. Simsonii Disquisition. de Sibyllin. Vaticin. pag. 1707. Ubi & in sequentibus plura de Sibyllis discet Lector.

Ad C A P. CXXIX.

4. **OENON UT APPELLARETUR**] Scribendum, OEnos, qui Graecis οἶνος, non vero οἶνον. SCHEFF. Rectè OEnos Cl. Schefferus, hoc est, οἶνος. Consimile vitium nos observavimus ad cap. 118. Illud praecedens fructum in errorem induxit librarium, qui hellenismum non videbat.

modo féreret: fructumque ejus ex nomine hospitis + OEnos ut vocaretur, instituit.

CXXX. *Icarius & Erigone.*

Cum Liber pater ad homines esset profectus, ut suorum fructuum suavitatem atque jucunditatem ostenderet, ad Icarium & Erigonam in

Fructum instituit ut OEnos appellaretur, dictum est ἀντὶ τῆς, instituit, ut fructus OEnos appellaretur. Vide not. ad cap. 34. Servius ad Georg. II. 98. Vinis de Graeco traxit. nam οἶνος dicunt. Et ad Georg. I. 9. Circa hunc Staphylus OEnei pastor cum animadverteret ex capris unam esse pinguiissimam, intellexit id pabuli libertate fieri; secutus itaque eandem, cum vidisset uvis vefci, admiratus & novitatem & dulcedinem, decerptum fructum pertulit regi, qui cum liquorem expressisset, à suo nomine vocavit OEnon, ab inventore Staphylen. Glossae MSS. Bibliothecae Leidensis: Ovisfa filius Men (leg. Staphylus OEnei) regis pastor cum videret caprum saepius à grege discedere & pleniorē reverti, secutus, uvam depascentem invenit, quam decerpfit, & gustavit. Cujus dulcedine inductus eam expressit, & cum humorem ejus bibisset, quem (leg. eum) & suavem sensit, ac per hoc Acheloo fluvio, in cuius ripa uva fuerat inventa, aquam miscuit vino, atque ita cum potum optimum fecisset, speciem uvae & potum optimum obtulit regi. Qui (leg. quem) cum ille probasset, uvam inventoris nomine vocari jussit, vinum Graeco verbo Men (leg. OEnon) à suo nomine appellavit. Hinc ergo non vinum tantum, sed & vinus dixerunt Latini. Petron. Fragm. Trag. Vinus mihi in cerebrum abit. Interp. Anonym. Cosmogr. Godofred. p. 17. Vinum habundantem. MUNCK. De ipso OEno Olear. ad Philostrat. Heroic. prooem. §. 2. Athenaeus lib. I. cap. 20. vero de vino reperto ex Theopompo haec adfert. Θεόπομπος δὲ φησὶ ὡς Χίους πρώτοις γενέσθαι τὸ μέλανα οἶνον. καὶ τὸ φυτεύειν δὲ καὶ θεραπειῶν ἀμπέλους Χίους πρώτους μαθόντας παρ' Οἰνοπίωνος τῆς Διονύσου, ὃς καὶ συνώκισε τὴν νῆσον, (vide Apollodor. lib. I. pag. m. 15.) τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις μετέδδεναι. Qui locus firmat Scholiasten Apollonii Rhodii lib. III. Arg. vs. 996. ex quorundam sententia OEnopion ex Baccho & Ariadne natum esse docentem, quamquam alii ex Theseo & Ariadne progenitum statuunt, in quibus est Jon, qui de Chio patria sua canit Τήνωσσι ΘΗΣΕΪΔΗΣ ἔκλυεν Οἰνοπίων. Vid. Plut. in Theseo pag. m. 9. & Meurs. in

in Theseo cap. 14. Ut ad rem revertar, idem cap. 21. pag. 27. Παρ' Ἰνδοῖς τιμᾶται Δαίμων, ὡς φησὶ Χάρης ὁ Μιτυληναῖος, ὃς καλεῖται ΣΟΡΟΑΔΕΙΟΣ. ἐρμηνεύεται δὲ Ἑλλάδι φωνῇ Οἰνοποῖος. Unde vero Vinum οἶνον Graece dicatur, non constat inter antiquos, plerique tamen cum nostro ab Oenoe dictum statuunt. Consule Athenaeum lib. II. cap. I. Apollodor. lib. I. p. 31. Οἰνὸς δὲ βασιλεύων Καλυδῶντος ὡς Διονύσου φυτόν ἀμπέλου πρώτον ἔλαβε. Plato apud Plutarchum lib. VII. Sympos. Quaes. 10. p. 715. ὃν οἶον νῦν ἔχειν ποιεῖν τὰς πίνοντας dictum adfirmat. Sed inter Mythologicam & Philosophicam derivationem multum interest.

Ad C A P. CXXX.

Fabulae, quae a fab. 129. ad Marfyam usque, hoc est ad cap. 165. sequuntur, capitibus suis & numero inscriptae non erant in veteri exemplo, quae nos tamen ad indicem restituimus. MICYLL.

5 ICARIUM] Infra cap. 224, 243, 254. Icarus appellatur. Atque ita quoque scribitur apud Servium ad I. Georg. 68. Festum in Oscillum. Tibullum Paneg. Propertium lib. II. el. 24. Ovid. Ib. vers. 611. x. Met. 450. Scholiast. Germanici Fabula Canis, & Gloss. MSS. in Georg. Virg. I. Sed noster ut heic, ita & lib. II. Astron. cap. 4. Icarium cum Apollodoro lib. III. Luciano Dial. Junonis & Jovis Tom. I. p. 156. ed. Bened. & Dial. de Saltat. pag. 931. Plutarch. Parall. 9. Tzetze ad Hesiod. p. 130. edit. Heinsianae. Schol. Hom. ad Iliad. x. 29. Odyss. E. 272. & Ampelio cap. 2. vocitatur. Moneo insuper edit. Venet. anni 1482. & 3. MSS. Astron. Hyg. lib. II. 4. & 40. discretim repraesentare Icarum & Icarus, quae temerè à Criticis postea mutata existimes, praesertim cum & Morellius Icarum semper in suis legi testetur. Immo confudisse scriptores posterioris aetatis patrum Penelopes & Erigones nomina non frustra existimat Perizonius noster. MUNCK.

¹ in hospitium liberale devenit. iis utrem plenum vini muneri dedit, iussitque, ut in reliquas terras propagarent. Icarus, plaustro onerato, cum Erigone filia ² & cane Maera in terram Atticam ad pastores devenit, & ³ genus suavitatis ostendit. Pastores cum inmoderatus biberent, ebrii facti, conciderunt: qui arbitantes Icarium sibi ⁴ malum medicamentum dedisse, ⁵ fustibus eum interfecerunt. Icarium autem occisum canis ululans Maera, Erigonae monstravit, ⁶ ubi pater inssepultus jaceret. Quo cum venisset, super corpus parentis in arbore suspendio se necavit, ob quod factum Liber pater iratus, Atheniensium

Icarium adpellat Schol. Aristoph. Equit. vs. 697. Διόνυσος ἸΚΑΡΙΨ φιλοξενίας ἔδωκε δῶρον, ὃν φιλοφρόνως αὐτὸν ὑπεδέξατο, τὴν ὕβριν φεύγοντα τῆ Πενθίας. Vide H. Grotium ad Germanici Phaenomena pag. 5. Ab hoc *Icario*, sive *Icaro* insula *Icaros* dicta mihi videtur, in qua vinum *Pramnium* nascitur, & vitis hoc vinum ferens ab OEnoensibus hujus insulae incolis vocatur Διονυσιάς, vide Semum apud Athenacum lib. i. cap. 24. p. 30. quam alii ab *Icaro* Daedali filio dictam autumant. Vide Munck. ad fab. 40.

¹ IN HOSPITIUM LIBERALE] Pausan. lib. i. cap. 2. p. 7. συνεπέλαζετο ὃ οἱ τὸ ἐν Δελφοῖς μαντήιον, ἀναμνήσαν τὴν ἐπὶ ἸΚΑΡΙΨΟΥ ποτὶ ἐπιδημίαν τῆ θῆ.

² ET CANE MERA] Junius lib. i. Animadv. c. 5. mallet *Neaeram* ex Germanico Caesare. Sed ubi habeat hoc Germanicus, non ostendit, & vereor, ne Germanicum vocaverit, qui est enarrator ejus. Quanquam & apud ipsum in edit. Sanctand. *Maera* legatur. Et profecto nil mutandum. Hesychius: Μαῖρα, κύων, τὸ ἄστρον. SCHEFF. *Maera* scribendum ex Apollod. lib. iii. pag. 197. Astron. Hyg. loco modo laudato edit. Venet. & Hesychio, cujus verba opportunè heic laudat Cl. Schefferus. Fuit & Orionis canis Μαῖρα. Tzetzes ad Lycophron. p. 61. Μαῖρα νῦν ὁ κύων ἀπὸ μίᾶς τῆ κυνῶν Ὠρίωνος Μαῖρας καλεμένης. Revera eadem est canis. Vide nostrum Astron. ii. 35. *Neaera* appellatur à Schol. Germanici ed. Hervag. quod benè in *Maera* transformavit Sanctandreana. Meminit hujus canis praeterea Aelian. lib. vii. Anim. cap. 28. Schol. ad Iliad. Homeri x. 29. & Lucianus Θεῶν ἐκκλησίᾳ, sed more suo σκωπτικῶς. An eadem sit *Maera*, cujus Naso facit mentionem lib. vii. Metam. vers. 363: dicere non habeo. MUNCK.

³ GENUS SUAVITATIS] Infr. cap. 274. Significantes suavitatem invenisse, h. e. suavem potum vini. Sed Nob. Heinsio legendum videtur, ge-

nus suave vitis. MUNCK. Heinsius conjicit & genus suave vitis o. Sed recte jam contulit. Munck. fab. cclxxiv. meritoque etiam loci sinceritatem agnovit Cl. Dukerus ad Ampel. c. ii. p. 13. WOPKENS. A Plutarcho in Parallelis SATURNUS Icarium docuisse dicitur vini usum & vitis cultum. Quem loc. debeo magno Borcharto lib. i. cap. i. in Phaleg. pag. 3. Athenienses vini usum docuisse dicit Justinus lib. ii. cap. 6.

⁴ MALUM MEDICAMENTUM] Ita & German. Scholiast. in hac fabula. Noster cap. 132. Quod diceret illud malum medicamentum esse. Venenum. simpliciter in hac fabula appellat Servius ad lib. ii. Georg. 389. Venenum nempe quidlibet, quod efficit aliquid contra naturam. Vide Quintil. Declam. 246. MUNCK. Fabulam dedit Lactantius ad Statii iv. Theb. vs. 255. 292.

⁵ FUSTIBUS E. I.] Lapidibus obrutum, dicit Eratosthenes apud Plut. Parall. Tom. ii. pag. 307. ubi addit, Erigones filios moerore confectos sibi etiam laqueo vitam eripuisse, & postea a Saturno in sidera relatos. Vide pag. 308.

⁶ MONSTRAVIT UBI PATER] Mallem, monstravit, & ubi pater. SCHEFF. Mallet Cl. Schefferus, & ubi &c. Non arbitror esse opus. Ululare aliquem, ut flere aliquem, & Astron. ii. 4. Lacrymari obitum domini. Petronius Frag. Trag. Maligne illuxor ploravit. Apulej. iii. Met. Fortunas meas ejulabam. Horat. ii. Od. ix. Ploravit Antilochum. Elegantissima esset oratio, & haud paulo eruditior, si illud pater deleteretur. Sed Scholiastes Germanici, qui haec partim transcripsit, cum Hygino: Icarum autem occisum canis, qui cum eo fuerat, Maera nomine, ululans, Erigonae ejus filiae monstravit, ubi pater inssepultus jaceret. Et cur non ululare aliquem rectè, cum ululatus rectè dicatur cum ululatu invocatus? Stat. iii. Theb. 158. Ululata Lucina. MUNCK.

sium filias 7 simili poena adflixit. De ea re ab Apolline responsum petierunt: quibus responsum est, quod Icarii & Erigones mortem neglexissent. Quo responso, de pastoribus subplicium sumpserunt, & Erigonae 8 diem festum oscillationis pestilentiae causa instituerunt, & ut per vindemiam de frugibus Icario & Erigonae primum 9 delibarent: qui deorum voluntate in astrorum numerum sunt relati. Erigone signum Virginis, quam nos Iustitiam adpellamus; Icarius arcturus in sideribus est dictus; canis autem Maera, canicula.

CXXXI

7 SIMILI POENA AFFLIXIT] Servius: Sed post aliquantum tempus Atheniensibus morbus inmissus est talis, ut eorum filiae furore quodam compellerentur ad laqueum. MUNCK.

8 DIEM FESTUM OSCILLATIONIS] Referendum hoc ad *καλυψία*. Vide Servium ad illa Virgillii Georg. II. 389. Oscilla ex altâ suspendunt mollia pinu. Scholiastes German. Quod factum est ab Atheniensibus, qui diebus festis institutis aras constituerunt, ideo quia illam pendentem conspexerunt, quod est apud Graecos, ex quo factum est, ut soli oscilo iustarentur homines. Corrupta heic quaedam & omitti. Primum pro aras reponere aeras vel *αἰώρες*. Vide Hesych. & Etym. magnum in *αἰώρες*. Deinde post illa verba apud Graecos, interponere *αἰσπεῖσθαι* cum Leopardo Emendat. lib. VI. cap. 14. Turneb. Advers. lib. XX. 24. Nec illa sana soli oscilo, ex quibus binis vocabulis fecerim unum, oscillo. Oscillum autem est *αἰώρη* & *κνήστις*. Aliter oscilla dicuntur larvae & *αἰσπεῖσθαι*, de quibus Scaliger ad Aufon. pag. 160. Quo & illud ex Cyrilli Glossario pertinet, *Πεσσωπεία*, oscilla. Et quod Varro ait apud Servium ad AEn. XII. 603. Suspendiosis, quibus iusta fieri fas non sit, suspensis oscillis veluti per imitationem mortis parentari. Nisi & hoc potius ad *αἰώρες* & *κνήστις* referendum est. Consule Mercurialis. in de Art. Gymnast. lib. III. cap. 8. & ante omnes Salmasium notis ad Tertull. Pall. pag. 130. Nostrum Astron. II. 4. Festum in Oscillum. Laqueos pensiles interpretantur Gloss. MSS. in I. Georg. Virg. Et postmodum cum filia ejus Erigone mortem quaereret, quae cum reperisset corpus ejus, laqueo finivit vitam. Unde Athenienses filias suas laqueis infigebant. Post cujus interitum cum multi Athenienses tali morte interirent, oraculum consultuerunt, quibus responsum, Erigones mortem expiendam, (leg. expiendam) eandem placandam. Tunc instituerunt ludos, & dies festos agere, & arboribus laqueos pensiles inligare, in quibus se buccae illuc * ferentur, quos laqueos oscilla vocaverunt.

Pro oribus ad humanam speciem arte simulatis accepit oscilla Lactantius in XI. Theb. 644. Pinus autem, in qua pependit, (Erigone) regionem illam umbra sua vastabat. Ut placaretur exsincta, ora in humanam speciem ipsi formata in eadem arbore suspendebant, & pastorum congressibus cantibusque diem illum celebrem faciebant. quod Virgilius aliud agendo perstrinxit: Tibique Oscilla ex altâ suspendunt mollia pinu. Confer Macrob. Saturn. I. cap. 7. & II. Etym. magni auctor originem ejus festi deducit ab Erigonâ Aegypti & Clytaemnestrae filia in *Αἰώρη*. Festus autem in Oscillum & Glossographus MS. in I. Georg. Virgil. à morte Latini regis. De Festi loco videndus Vives ad Augustini C. D. lib. XVIII. cap. 18. MUNCK.

9 DELIBERARENT] Delibarent. MICYLL. Ita reposui pro deliberarent. quod in principe & Commelini editione conspicitur. Atque ita scribendum esse cum in margine Micyllus, tum & in erratis Commelinus monuerat. Schol. German. Ex oraculo responsum est cessaturam pestilentiam, si per annos singulos de frugibus & vindemia Icaro & Erigonae delibaretur. Primum de frugibus delibare est *ἀπαρχεῖσθαι*. Hesych. *Ἀπαρχεῖσθαι*, ἀπαρχὰς ἀεὶσφαιρεῖ. *Ἀπαρχὴ* initia transtulit vetus interpres Siracid. cap. 7. vers. 35. Libare, si proprietatem sermonis respicias, fundere significat, tractumque de Libero quodam, qui in Graeciâ usum repperit vitis, ut notat Isidorus. At non ego credulus illi. Libare est ex Graeco *λείβειν*. Melius Servius ad Georg. I. 7. Quamvis Sabini Cererem panem appellerent, Liberum Lebasium; dictum autem, quia Graece *λείβη* res divina dicitur. Festus: Janual libi genus, quod sano tantummodo libatur. Leid. Cod. delibatur. Aelianus: *Ὁ γὰρ Πόβιος ἐχρησεν, εἰ βέλων τυχὲν σωτηρίας, Ἰκαρίῳ δύνει, καὶ Ἡελγόνῃ τῇ τέτῃ παιδί, καὶ τῷ κυνί &c.* MUNCK. Consule Cl. Arntzen. ad Plinii Sec. Panegy. cap. 38.

CXXXI. *Nisus.*

LIBER cum in Indiam exercitum duceret, Nyso nutricio suo, dum ipse inde rediret, regni Thebani potestatem tradidit: sed posteaquam inde reversus est Liber, Nysus regno cedere noluit. Liber cum nutricio contendere noluit, passusque est, eum regnum obtinere, dum occasio sibi regni recuperandi daretur. Itaque post annum tertium cum eo redit in gratiam, simulatque, in regno se sacra facere velle, quae Trieterica dicuntur, quoniam post tertium annum faciebat, militesque muliebri ornatu pro Bacchis introduxit, & Nysum cepit, regnumque suum recuperavit.

CXXXII. *Lycurgus.*

³ LYCURGUS Dryantis filius, Liberum de regno fugavit: quem cum negaret Deum esse, vinumque bibisset, & ebrius matrem suam violare voluisset, tunc vites excidere est conatus, quod diceret, illud malum

Ad C A P. CXXXI.

I IN INDIAM EXERCIT. DUC.] Indos a Baccho debellatos docet Schol. Apollonii Rhod. II, 906. Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 1153. Ciofan. ad Ovid. IV. Met. 20. & Hygin. Astronom. II, 20. Qui Indi a Baccho devicti, ejus Orgia etiam celebrare coeperunt. Vide Lactant. ad Statii VII. Theb. 687. qui ad lib. VI. Theb. vs. 60. ex India cinnamum in Graeciam advectum esse a Baccho tanquam belli praedam docet. Sed lis est inter antiquos, quinam iste Bacchus fuerit, Indi enim Bacchum Thebanum fuisse negant. Consule Philostrati lib. II. cap. 9. de Apoll. Tyan. de pluribus Dionysis egit Petitus de Amazonibus cap. 42.

² NISO] Melius per y scripseris, ut factum cap. 167. ubi iterum de isto Bacchi nutricio agitur. MUNCK.

Ad C A P. CXXXII.

³ LYCURGUS DRYANTIS] Apud Apollodorum scribitur Dryantis lib. III. ubi habes & caetera. Ipse Noster ita, inf. fab. 242. ubi quaedam aliter. SCHEFF. *Apollon* Graece Lycurgi pater dicitur. Ergo Dryantis scribendum, quemadmodum recte exaratum est cap. 242. ut jam notavit Schefferus. Nimium nimirum multa sunt eum in hoc scripto, tum apud Servium, Scho-

laften Germanici, aliosque id genus scriptores, in quibus ista vocalium Y & I facta est confusio, sicut monui jam superius quoque. MUNCK. De hac fabula Apollodor. lib. III. p. 175. Schol. Homeri Iliad. 2. vs. 486. Critici ad Sophocli. Antig. vs. 967. Phurnutus de N. D. cap. 30. Lactant. ad Statii VII. Theb. vs. 180. Meziriac. ad Ovidii Epist. II. Heroid. vs. 19. Interpr. ad Ovidii IV. Met. 22. & ad Ibin. 347. fabulam explicat ex Plutarcho Servius ad III. AEn. 14. Hujus Lycurgi imago depicta est Athenis. v. Pausan. lib. I. cap. 20. pag. 46.

⁴ RHODOPE, QUI MONS EST THRACIAE] Si quid de hoc monte satis noto scire velis, adi P. Leopard. xx. Emendat. cap. 22. Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 298. Celeb. J. Perizon. ad Aelian. lib. V. cap. 11. Olear. ad Philostrati Heroica cap. II. §. 8. Eximium P. Burm. ad Ovid. VI. Met. 87. & Meziriac. ad Ovidii Epist. II. Heroid. vs. 20.

⁵ CUJUS IMP. HABUIT.] Hinc Lycurgi regna periphrasis Thraciae est. V. Cl. Burm. ad Ovidii Epistol. II. Heroid. vs. III.

Ad C A P. CXXXIII.

⁶ EXISSE] Sic cap. 9. Ex qua serpentes plurimos exiisse. Exilire eo sensu usurpat Lactant. ad III. Theb. 476. vers. 257. At ille istu scorpium interiit, quem terra in ultionem Dianae exilire compulerat. MUNCK.

malum medicamentum esse, quod mentes inmutaret: Qui insania ab Libero objecta, uxorem suam & filium interfecit, ipsumque Lycurgum Liber pantheris objecit in Rhodope, qui mons est Thraciae, cuius imperium habuit. Hic traditur unum pedem sibi pro vitibus excidisse.

CXXXIII. *Hammon.*

LIBER in India cum aquam quaereret, nec invenisset, subito ex herena aries dicitur⁶ exiisse: quo duce Liber cum aquam invenisset, petit ab Jove, ut eum in astrorum numerum referret; qui adhuc hodie⁷ aequinoctialis aries dicitur. In eo autem loco, ubi aquam invenerat, templum constituit, quod Jovis Hammonis dicitur.

CXXXIV. *Tyrrheni.*

TYRRHENI⁸ qui postea Tusci sunt dicti, cum piraticam facerent, Liber pater inpubis in navem eorum conscendit, & rogat eos, ut se Naxum

⁷ AEQUINOCTIALIS ARIES] Alii illum esse autumant, qui Phrixum & Hellen vexerit. Ampelium vide Lib. Mem. cap. 2. Lactant. ad III. Theb. 476. Nostrum Astron. II. 20. Schol. German. Ariete; quem non parum errare censet doctiss. Antonius Borremanus Var. Lect. cap. 19. Cum Scholiaste tamen illo facit Ampelius: Aries eis aquam demonstravit, & ob id à Libero Jovis Ammon est appellatus, eique tantum magnificum fecit ad eum locum, ubi aquam invenit. Sed nec Festus satis Hammonem ab ariete distinguit: Hamo, inquit, cognominatus, quia in arena putatur inventus, quae Graecè hoc nomine ἀμμή appellatur. Cui cornua adfiguntur arietis, à genere pecoris, inter quod inventus. Pro Hamo Leidensis Bibliothecae codex rectius habet Hammo. Adde quae Servius habet ad AEn. IV. vers. 196. MUNCK. Euripides in Alcest. vs. 114. dicit ἀνέδρας Ἀμμωνιάδας ἑδρας, sed an hic locus firmet sententiam eorum, qui Hammon ab ἀμμή arena derivant, non definitio, licet templum hoc in arenoso campo positum monstret. Vide & Dionys. Perieg. 212. Unde arenosus Jupiter vocatur a Scholiaste Lucani III. 292. & Nostr. lib. II. Astron. Poet. cap. 20. Quo tempore Liber Africam obpugnaverit, decessisse cum exercitu in eum l. qui propter multitudinem pulveris Ammodes est appellatus. Ammonem alii observant ab Afris Jovem vocari. Vide Freinsheim. ad Curt. II, 7, 5. & Obs. Miscell. Jan. Febr. 1734. pag. 98. Item Doctiss. Alberti

Miscell. Critica in Hesychium pag. 318. idque firmat Herodotus II, 55. τὴν δὲ εἰς τὰς Λίβυας οἰχομένην πελειάδα λέγουσι ἈΜΜΩΝΟΣ χρησέλιον κελεύσαι τὰς Λίβυας ποιεῖν. ἔστι δὲ καὶ τὸ ΔΙΟΨ. & cap. 42. Ἀμμοῦν ὃς Αἰγυπτίους καλεῖσι τὴν Δία. & Plutarch. in Iside pag. m. 354. ἔτι δὲ τῶν πολλῶν νομιζόντων ἴδιον παρ' Αἰγυπτίοις ὄνομα τῷ Διὶ εἶναι τὸ Ἀμῶν. ὃ ὠνόμαζοντες ἡμεῖς Ἀμμωνα λέγομεν. De hujus vocis Etymologia egere S. Bochart. lib. I. cap. I. in Phaleg. pag. 6. & Voss. lib. I. Idol. G. cap. 27. Vide etiam quae de Jove Ammone apud Graecos disputant Celeb. J. Perizonius Aegypt. Orig. Invest. cap. 5. pag. 76, 77. & Cuperus lib. II. Obs. cap. 17. item Spanh. Dissert. 5. de Praest. & usu Numism. pag. 350. & seqq. Docti Ammonem, & omnia nomina Punica cum aspiratione scribi volunt. Vide Cl. Oudendorp. ad Lucan. lib. I. vs. 305. qui ad lib. IX. vs. 512, 518. de hujus Hammonis templi situ, ejusque cultu egit. Hoc templum dicitur altera earum columbarum, quae in Jovis Dodonaei templo responsa dederant, tenere. Vide Lactant. ad Statii III. Theb. 106.

Ad C A P. CXXXIV.

⁸ QUI POSTEA TUSCI SUNT DICTI] Servius ad IT. AEn. 781. Tusci dictus Lydius a fratre Tyrrheni, Tusci enim a Lydis (Plut. Tom. II. p. 277.)

Naxum deferrent. Qui cum eum fustulissent, atque vellent ob formam constuprare, Acoetes gubernator eos inhibuit, qui injuriam ab eis passus est. Liber, ut vidit in proposito eos permanere, remos in thyrsos commutavit, vela in pampinos, rudentes in hederam. deinde leones atque pantherae profiluerunt: ¹ qui, ut viderunt, timentes in mare se praecipitaverunt, ² quos & in mari in aliud monstrum transfiguravit. nam quisquis se praecipitaverat, in delphini effigiem transfiguratus est, ³ unde delphini Tyrrheni sunt adpellati, ⁴ & mare Tyrrhenum est dictum. Numero autem fuerunt duodecim, his nominibus; ⁵ Ethalides, Medon, Lycabas, Libys, Opheltes, ⁶ Melas, Alcime-

originem ducunt: nam Lydus & Tyrrhenus duo fratres, cum eos provincia una non ferret, in sortem miserunt, ut, divisis copiis, profisceretur unus ad novas sedes quaerendas: profectus Tyrrhenus est, qui ex suo nomine Tuscos Tyrrhenos vocavit. Thusci autem a frequentia sacrificii dicti sunt, hoc est, *θύσσις θύειν*. Constat namque illic a Tage aruspiciam repertam, ut Lucanus meminit. SED CONDITOR ARTIS FINXERIT ISTA TAGES. Et alibi: HAEC PROPTER PLACUIT, TUSCOS DE MORE VETUSTO ACCIRI VATES. Locus Lucani est lib. II. vs. 781. Tuscam disciplinam esse divinandi artem docet Graevius ad Cic. VI. Fam. Ep. VI. Qui autem hoc divinandi genere per thus utebantur, ab Homero dici *θύσσορες*, & inde *Tuscorum* nomen non inepte derivari docet Menag. ad Diog. Laert. Vit. Pythag. cap. 20. A Tyrrheno Telephi filio Tyrrhenos Italos dictos docet etiam Tzetzes ad Lycophron. vs. 1239, sed ipse sibi obloquitur ad vs. 1351, docens a Tyrrheno Atyos filio Tyrrhenos dictos. Consule etiam Herodot. lib. I. cap. 94. Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 347. qui addit Tyrrhenos a Romanis Tuscos (non Thuscos) dici, & Casaubon. ad Strabon. lib. V. pag. 335. A Romanis itaque Tusci, (ut iisdem verbis Strabo docet,) sunt dicti. Sunt, qui negant Tusciam in idoneis scriptoribus reperiri, & ideo semper Tyrrheniam esse dicendam; sed quum Tusci, & Etrusci sine discrimine vocentur, quid ni Tuscia dicatur, praesertim, si ab idoneis scriptoribus ita dicta reperiatur. Consule Celeb. Duker. ad Florum lib. I. cap. V. §. 5. Piraticam facere, bona est locutio pro piraticam exercere, sic lenocinium, barbatoriam, topiariam, naviculariam facere & similia dicunt Latini. Consule Celeb. P. Burm. ad Phaedr. lib. I. fab. 14.

1 QUI UT VIDERUNT] Malim, quae ut videntur. Sic fab. 201. Qui cum solito more involasset. lege quae, nempe pecora. Nob. Heinsius mallet Tusqui pro Tusci, quemadmodum saepe id voca-

bulum exaratum in membranis. MUNCK. Cum nonnullis vix ausim Tusqui ut videntur, vel Quae ut videntur &c. Usitatissima enim ellipsi sic retinetur illud, ut monui jam ad Fab. LV. Et relativum qui sic passim, apud nostrum praesertim, cum duritie quadam atque obscuritate periodos connectit, ut dixi etiam ad F. XXVIII. Inspice, sis, loca ista Fab. CII. Quibus postea responsum est. &c. Fab. CIV. Quae ne diutius torqueretur, &c. Fab. CCLXXIV. Quae cum artem didicisset. &c. Immerito autem sollicitata haec ratio est. Fab. CXXV. Qui Ulysses cum sociis inclusit, &c. Fab. CLXIX. Quae dum quaerit &c. & rursus ibidem: quae cum eduxisset, &c. Fab. CLXXXI. Qui ne eloqui posset, &c. Fab. CLXXXV. Qui in ipso certamine &c. WOPKENS.

2 QUOD ET IN MARI] Quos. MICYLL. Num scribendum, quos, an quod est propter quod, quasi diceret, quia putarunt, se hac ratione periculum evasuros, ne hoc quidem concessit, sed alio punivit modo. SCHEFF. Scribendum, quos &. Quod & Micyllo notatum. MUNCK.

3 UNDE DELPHINI TYRRHENI] Nob. Heinsius ita capiebat: Ex hac navitarum transfiguratione ducunt originem delphini, qui adhuc in mari Tyrrheno sunt frequentes. Puto tamen Tyrrhenum piscem κατ' ἐξοχὴν dictum delphina. Seneca Agamem. vers. 451. Tyrrhenus omni piscis exsultat freto. h. e. delphin. De mari Tyrrheno vide quae ad AEn. I. vers. 71. Servius, & Boeclerus ad Paterc. lib. I. cap. I. congeffere. MUNCK. Consule Celeb. P. Burm. ad Ovidii III. Met. 686.

4 ET MARE TYRRHENUM] Melius ut mare cum Heinsio legas. MUNCK.

5 ETHALIDES] Ethalion. MICYLL. Apud Ovidium est Ethalion, quod jam monuit Micyllus, apud eundem pro Melas, occurrit Melantibus, pro Alcimedon, Alcimedon. SCHEFF. Hic Aethalion est Ovid. III. Met. 647. MUNCK.

6 MELAS] Melantibus sic Ovid. lib. I. MICYLL;

rimedon, ⁷ Epopeus, Dictys, Simon, Acoetes. hic gubernator fuit, quem ob clementiam Liber servavit, ⁸ & Proreus.

CXXXV. *Laocoon.*

LAOCOON ⁹ Acoetis filius, Anchisae frater, Apollinis sacerdos, contra voluntatem Apollinis ¹⁰ cum uxorem duxisset, atque liberos procreasset, ¹¹ forte ductus ut sacrum faceret Neptuno ad littus: Apollo occasione data, ¹² à Tenedo per fluctus maris dracones misit duos, qui filios ejus ¹³ Antiphantem & Thymbraeum necarent. quibus

CYLL: Ovid. III. vers. 117. est *Melanthus*. MUNCK.

⁷ EPOREUS] Aliam de eo refert fabulam Athenaeus lib. VII. cap. 7. p. 283.

⁸ ET PROREUS] Hic in veteri exemplari omis-
sus erat, quemadmodum apud Ovid. contra Si-
monis nulla mentio fit. MICYLL. Micyllus hoc
loco: *hic in veteri exemplari omissus erat.* Itaque
miror, quare intruserit. Sed nimirum putavit
Micyllus, hoc esse nomen proprium. Neque
solent aliter edere apud Ovidium, nisi littera
majuscula. Verum *proreus* nomen est officii nau-
tici, Graece *πρωρεως*, pro quo Plautus aliique
maluerunt *proreta*. Nulla ergo causa est, ut
hunc allinamus, nisi ea unica, ut habeamus
nautas duodecim, quot vult auctor in navi fuisse.
Sane Prorei vocabulum nusquam alibi pro-
prium reperio. SCHEFF. Ita Micyllus edendum
curavit. Sed audi quid ad eum locum annotet:
*Hic in veteri exemplari omissus erat, quemadmodum
apud Ovidium contra Simonis nulla mentio fit. At-
qui Proreus, Plauto Proreta, Graecis πρωρεως di-
ctus, apud Ovidium est Melanthus, cum audiat
proreae tutela, Pro nomine ergo proprio, quod
est officii, accepit Micyllus? Ita videtur Scheff-
fero. Ego ut antehac dubitavi, ita adhuc ve-
reor id affirmare. Fieri potuit, ut ex nomine
officii proprium finxerit Ovidius. Certe praeter
alios etiam Nob. Heinf. qui MSS. cum editis
contulit, majusculâ à capite literâ id vocabulum
describendum curavit. Accedit huc, quod illud
Proreus magis Graecum sit, quam ut pro appel-
lativo usurpare voluisse videatur Naso: ne di-
eam jam, duodecim velle Hyginum in navi ea
fuisse nautas. At Proreus hic si omittatur, un-
decim tantum comparebunt. Propter ea tamen,
quae sequuntur, *Hic gubernator &c.* ante Acoe-
ten eum posuerim. MUNCK. De *Acoete* Interpr.
ad Ovidii III. Met. 582.*

Ad C A P. CXXXV.

⁹ ACOETIS FILIUS, ANCHISAE FRATER] Alii
Capin Anchisae patrem faciunt. MICYLL. Non
scio, an haec satis sint integra. Anchisae pa-
trem non *Acoetem* nominat Apollodorus, sed *Ca-
pyn*, quod & alii faciunt, ut Diodorus. SCHEFF.
Atqui Anchisae pater erat *Capys*, ut post Micyl-
lum recte ex Apollodoro & aliis notavit Cl.
Schefferus. An ergo *Capys* reponendum pro
Acoetis? Ennius apud Philargyrium ad Georg.
III. vers. 35. *Assaraco natus Capys optimus, is-
que pium ex se Anchisen generat.* Supra cap. 94.
Anchisen Assaraci filium facit; in quo itidem ab-
it ab aliis. Deinde Laocoon non Acoetis, sed An-
tenoris erat filius, si Tzetzen audimus ad Ly-
cophr. p. 95. MUNCK. Ex Erichthonio, Assa-
racum, ex Assaraco Capyn, ex Capye Anchisen,
ex Anchise Aeneam esse natum docet Servius
ad VIII. AEn. 130. & Tzetzes ad Lycophron.
vs. 1232. Anchisen etiam Capys filium, & As-
saraci nepotem esse ad cap. 94. docui: uterque
vero Anchisis stemma referentes nullam Lao-
coontis faciunt mentionem.

¹⁰ CUM UXOREM DUXISSET] Aliter, & ob-
compressam in templo Apollinis uxorem hoc
factum dicit Servius ad Virgilii II. AEn. v.
201. ubi habes caetera hujus fabulae, quemad-
modum & apud Petronium in Satyr. SCHEFF.

¹¹ FORTE DUCTUS] Virgil. AEn. II. 201.
Laocoon ductus Neptuni sorte sacerdos. Ad quem
versum consule Servii commentarium. MUNCK.

¹² A TENEDO] Ita & Virgilius & Petronius. Sed
Bacchylides apud Servium, loco modo laudato,
A Caledonis insulis venisse dicit. Lego *Calydnis*.
Kalydnai enim vocantur à Scholiaste Lycophro-
niano. MUNCK.

¹³ ANTIPHANTEM ET THYMBRAEUM] Thes-
fandrus apud Servium ad AEn. II. 211. Ethro-
nem & Melanthum eos nominat. Quos autem
angues

bus Laocoon cum auxilium ferre vellet, ipsum quoque nexum necaverunt. Quod Phryges idcirco factum putarunt, quod Laocoon hastam in equum Trojanum miserit.

CXXXVI. *Polyidus.*

² GLAUCUS Minois & Pasiphaë filius, dum ³ ludit pila, cecidit in dolium melle plenum; quem cum parentes quaererent, Apollinem sciscitati sunt de puero. Quibus ⁴ Apollo respondit: Monstrum vobis
natum

angues *Curiffin* & *Periboeam* appellat *Lysimachus*, Πόρυς & Χαρίβοια dicuntur à *Tzetze*, ut utervis ex altero videatur emendandus. MUNCK.

I IPSUM QUOQUE NEXUM] An legendum quoque *innexum*, num potius, *quoque nexu necaverunt*? Consule *Plinium* lib. 36. c. 5. SCHEFF. Hoc esset, voluminibus & spiris suis implicitum, tergoribus ligatum, ut loquitur *Petronius* *Trojae Halosi*. Sed *Cl. Schefferus* mallet *innexum* vel *nexu*. MUNCK.

Ad C A P. CXXXVI.

² GLAUCUS MINOIS] De tribus *Glaucis* consule *Palaephatus* cap. 26. & duobus sequentibus. MUNCK. Hic *Glaucus* etiam *Glaucôn* dicitur *Tzetz.* ad *Lycophron.* vs. 798. De eo consule *Salvagnii* notas ad *Ovidii* *Ibin* vs. 559. & *Meursium* in *Creta* lib. III. cap. 3. de hoc *Glaucô* haec etiam narrat *Servius* ad VII. *AEn.* vs. 796. *Glaucus Minois filius venit ad Italiam, & cum sibi imperium posceret, nec acciperet ideo quod nihil praestabat, sicut ejus pater praestiterat: Zonam eis transmittendo, eum antebac discincti essent, ostendit scutum militare, a quo & ipse Labicus dictus est, & ab eo populi, ἀπὸ τῆς λαβῆς, quam Latine ansam vocamus.*

³ LUDIT PILA] *Apollod.* τὸ μὲν δρώων. al. *μύων* legitur. MUNCK.

⁴ APOLLO RESPONDIT] Responsum ita refert *Tzetzes* ad *Lycophr.* Ἐδόθη αὐτῷ χρησμὸς, ἐνέειν εἰπεῖν ἀεὶ τῷ παιδὶ πᾶς αὐτὸν εὐρήσῃ, ἔλθῃ δὲ ἀναστήσειν αὐτὸν, ὃς εἶπῃ τίνι ὁμοίος ἔστιν ἢ πείρωμα. *Minois* βῆς ἢ ἐν τοῖς ἀγροῖς. MUNCK.

⁵ PER QUATERNAS HORAS] A glossatore haec esset existimat *Tollius*. MUNCK.

⁶ RUBEUM] Gloss. Steph. *Κίρρος*, *rubeus*. *Robeus*, ἐρυθρός. leg. *rubeus*. *Capella* lib. I. *Minio* rubeoque igne rutilantes. *Palladius* *Mart.* Tit. 14. *Murini* maxime coloris, aut *rubei*. Auctor. *Ovid.*

Vetulae. Sic tamen, ut *rubeus* vincatur ab *albo*. Comparet ea vox etiam in notis *Tyronis*. Adde *Erythraeum* *Indice Virgiliano*, & *Alciat.* *Parerg.* II. I. *Fulgentius* lib. I. cap. II. *Erythraeus Graeci rubeus dicitur.* *Isidor.* Orig. XVII. 9. *Rubia dicta, quod radix ejus sit rubea.* *Egesippus* de distantis locorum *Terrae Sanctae: In Hebron habetur quidam ager, cujus gleba rubea est.* Et sic saepe ille. *Vossio* tamen ea vox se probare non potuit III. *Vit.* *Serm.* cap. 43. Nec valde *Rodolpho* *Agricolae* epistolâ ad *Alex. Hegium.* MUNCK.

⁷ DEINDE NIGRUM] Forte scribendum, *denique nigrum*. SCHEFF. Denique scribendum esse censet *Cl. Schefferus*. MUNCK.

⁸ QUI CUM NON INVENIRENTUR] Puto lectionem veram, qui cum non invenirent tum *Polyidus*. Sententia, non invenisse, non excogitare potuisse ejus solutionem, vel, quomodo solverent. SCHEFF. *Inveniret* scribendum esse monui antehac, & subaudiendum monstrum. *Invenire enim, demonstrare & solvere monstrum* idem est, τὸ δῖον nempe vituli illius εἰκόνα, ut loquitur *Apollodorus* in hac fabulâ lib. III. *Εὐγεῖν αἰνύμα* non dissimiliter dixit *Palaephatus* cap. 7. *Cl. Schefferus* hoc amplius censet legendum, non invenirent, tum &c. *Sulpic. Sever.* *Hist. Sacr.* lib. I. Quod cum à prudentibus *Aegyptiorum* non posset absolvi. Plane, ut solvere monstrum heic *Hyginus*. MUNCK.

⁹ BIZANTI] Quid hoc est? Suspicio, in libro veteri fuisse *birenti* pro *virenti*. Quod cum non intelligeret librarius, fecit *bicenti*, post alius, qui de *Bizantio* quid audiverat, *Bizanti*. SCHEFF. *Cl. Schefferus* totum locum hunc factis obscurum sic constituit, *virenti demonstravit eum arbori moris similem esse*. Si satis constaret, quod vero tamen non dissimile esse arbitror, *Coeranum* illum, cujus mentionem facit *Apostolus* *Cent.* VI. 95. hujus *Polyidi* fuisse patrem, rescriberem *Byzantius*. Dices *Argivum* eum facere *Palaephatus* cap. 27. & *Tzetzem* ad *Lycophron.*

natum est, quod si quis solverit, puerum vobis restituet. Minos, forte audita, coepit monstrum à suis quaerere: cui dixerunt, natum esse vitulum, qui ter in die colorem mutaret: per quaternas horas, primum album, secundo ⁶ rubeum, ⁷ deinde nigrum. Minos autem ad monstrum solvendum augures convocavit. ⁸ qui cum non invenirentur, Polyidus Coerani filius ⁹ Bizanti ¹⁰ monstrum demonstravit, eum ¹¹ arbori moro similem esse: ¹² nam primum ¹³ album est, deinde rubrum, cum ¹⁴ permaturuit, nigrum: tunc Minos ait ei, Ex Apollinis responso filium mihi oportet restituas. Quod Polyidus dum augu-

phron. pag. 129. ed. Steph. Corinthium Pind. Olymp. Od. XIII. & Clementem scribere lib. I. Strom. pag. 334. Πολύιδος ἐν Ἀργὶ καὶ ἐν Μεγαρίᾳ. Respondere possum, origine Byzantium fuisse, & Byzantio habitatum concessisse Argos vel Corinthum. MUNCK. Polyidus fuit revera filius Coerani. Munck. ad fab. 251. Pausan. lib. I. cap. 43. qui Coeranus juxta eundem fuit filius Abantis Argivi e Melampode nati, cujus genus hoc modo recenset Schol. Apollonii Rhodii lib. I. vs. 143. Ἀδὰς δὲ Μελάμωδος ἦν τῷ Ἀμυθῶνι, τῷ Κρηέως, τῷ Αἰόλῳ. & Derichidas apud Eund. vs. 118. Ἀμυθῶν τῷ Κρηέως, τῷ Αἰόλῳ τῷ Ἑλλήνι, τῷ Διὶ καὶ Δωρίππῳ γίνεται Μελάμωδος. Ubi plura de Melampode videbis notata. Qui Melampus etiam Ἀμυθῶν filius vocatur ab Herodoto lib. II. cap. 49. ubi etiam plura de eodem videnda. Servium ad III. Georgic. vs. 550. addas licet, & Pausan. lib. I. cap. 44. p. 107. Haec accuratius adnoto, ne quis Abantem nostri Polyidi avum confundat cum Abante Lyncei & Hypermnestrae filio, rege Argivorum. De quo Hyginus fab. 273. Schol. Euripidis in Hecuba. vs. 887. p. m. 78. & ad Orest. vs. 966. item Schol. Pindari O. Pyth. VIII. vs. 77. Sed qui duo stemmata ibi confudit, nempe Biantis, & Abantis, ut lectorem docebit Celeb. P. Burmannus in Catalog. Argon. in voce LYNCEUS. Quid si itaque legamus Coerani filius Abantis nepos? Bizanti retineri tamen potest. Quid Bizanti Coerano evenierit, docet Plutarchus Tom. II. pag. 985. quem Parium fuisse addit.

IO MONSTRUM DEMONSTRAVIT, EUM ARBORI] Quid, eum? An monstrum? At hoc generis est alterius, quod liquet vel ex praecedentibus. Referendum igitur ad vitulum, de quo praecessit, & monstrum hoc loco delendum, quod ex glossa irrepsit, qua quis illud quem volebat explicare, non tam vocabulum, quam rem attendens. Quod hic Barthius de vocabulo demonstrare habet, quasi monstrum expiare significet, plane alienum cenfeo. SCHEFF. Palam est respici ad vitulum. Quam-

obrem illud monstrum, quod modo praecessit, delendum censet Cl. Schefferus. Dubito nihilominus. Videtur mihi rem magis, quam proximè praecedentem vocem spectasse auctor, quemadmodum non uno fecisse loco hunc scriptorem ipse observat. MUNCK.

II ARBORI MORO SIMILEM] Veteres, mori. Scribo, moris similem. Nam album, rubrum, nigrum, de quo sequitur, non potest referri ad arborem, sed morum. Porro virens arbor moris, est plena & referta, nec inepte virens dicitur, quia initio in colorem eum mora inclinant, ut a viridi non longe distent. SCHEFF. Veteres arbori mori, inquit Cl. Schefferus. Atqui princeps editio exhibet, arbori moro. quod non temerè mutaverim. Sic arbor malus, arbor laurus, arbores populi habes apud nostrum. Vid. Not. ad cap. 140. Si quid mutandum esset, libenter rescriberem rubi moro. Nam morus est rubus. Isidor. XVII. 7. Morus à Graecis vocata, quam Latini rubum appellant, eo quod fructus vel virgulta rubent. Scholiast. Horat. lib. I. Od. 23. Rubus species est mori. Sic in Italia nominantur à rusticis. Isacius. εἶπεν ὁμοίαν εἶναι βάτε καρπῶ. Quam conjecturam firmant sequentia, nam primum album est. MUNCK.

12 NAM PRIMUM] Si praecedentia verba à vitio libera sunt, scribendum, nam morum primum. Propter praecedens moro τὸ morum repetere supervacaneum duxit indoctus librarius. MUNCK.

13 ALBUM EST] Sic rem magis, quam praecedentia respiciens, loquitur, nam morum unum habet in animo; quale quid & alibi solet. Vid. sup. c. 45. SCHEFF.

14 PERMATURAVIT] Scribo, permaturuit, Ovid. IV. 165. Nam color in pomo est, cum permaturuit ater. Celsus II. 24. Quae in arbore bene permaturuerunt. Lactant. Firm. lib. II. cap. II. Eosque, cum maturassent, natura cogente, ruptos animalia tenera profudisse. Legerim & istic, maturuissent. MUNCK.

auguratur, vidit noctuam super cellam vinariam sedentem, atque apes fugantem. ¹ augurio accepto, puerum exanimem de dolio eduxit. Cui Minos ait, corpore invento, nunc spiritum restitue. ² Quod Polyidus cum negaret posse fieri, Minos jubet eum cum puero in monumento includi, & gladium poni. qui cum inclusi essent, draco repente ad corpus pueri processit. quod Polyidus aestimans eum velle consumere, gladio repente percussit, & occidit. altera serpens ³ parem quaerens, vidit eam interfectam, & progressa herbam adtulit, atque ejus tactu serpenti spiritum restituit. idemque Polyidus fecit. Qui cum intus vociferarentur, quidam praeteriens Minoi nunciavit, qui monumentum jussit aperiri, & filium incolumem recuperavit, Polyidum cum multis muneribus in patriam remisit.

CXXXVII. *Merope.*

¹ POLYPHONTES Messeniae rex, Cresphontem Aristomachi filium

¹ AUGURIO ACCEPTO] Ante haec verba ponendam curavi τελείαν σύμψιν. Male enim haetenus conjuncta sunt cum praecedentibus. MUNCK.

² QUOD] Pro quare, ut supra quoque. MICYLL.

³ PAREM QUAERENS] Par est conjux. Ovid. Fast. 32. Potat & accumbit cum pare quisque sua. Et lib. IV. 98. Et docuit jungi cum pare quemque sua. Art. A. II. 483. Cerva parem sequitur. Gloss. Steph. Compar, σύμψιν. Catull. Carm. 69. Nec tantum niveo gavisa est ulla columbo Compar. Et ita etiam Naso Art. Am. III. 359. Amor. III. el. 5. Caeterum quae heic Polyido, Astron. II. 14. AEsculapio tribuuntur. Merentur cum hac fabula conferri, quae ex Xantho refert Plin. lib. XXV. cap. 2. MUNCK.

Ad C A P. CXXXVII.

⁴ POLYPHONTES] Credo eundem esse, qui a Paus. Deiphontes dicitur. Vide latius infra in Penthee. MICYLL. Micyllus suspicatur Deiphontes ex Pausania. Sed nihil est mutandum. Sic enim ista habes & apud Apollodorum lib. II. SCHEFF.

⁵ CRESPHONTEM] Hic male parta male dilabi damno suo sensit, quomodo enim imperium sit adeptus Cresphontes praeter Pausaniam lib. IV. cap. 3. & alios docet etiam Schol. Sophoclis, in Ajace vs. 1302.

⁶ MEROPEN] Corrupte scriptum hoc, ut cap. 184. Ad Meropem venit. Μερόπη est Graecis. Vi-

de Apollod. sub finem lib. II. Saepe admissum id peccatum in his fabulis, ut cap. 126. Penelopem. 164. 251. Eurydicem. 179. 251. Semelem. 186. Melanippem. 67. 242. Iocastem. Dices apud Vellejum scriptum lib. I. Mitylenem. Just. XII. 15. Roxanem. Et XIII. 7. Cyrenem. Petron. Helenem. Sidon. c. VI. Calliopem, & sexcenta alia apud alios. Sed & illae scriptiones mihi vitiosae sunt. Servium & caeteros Latinorum poetarum Scholiastas, apud quos non minus frequenter, quam apud Hyginum, occurrunt, nihil moror. Sed unde illa scribendi ratio orta? Inde, opinor, quod barbaro saeculo, quo ab indoctis hominibus descripti plerique libri, in recto casu dixerint, Meropis vel Meropes. Certè Syncopis pro Syncope invenitur apud interpretem Bingyzlae, Helles, Melotes, aliaque apud Lactant. Cassianum, & Isidorum, pro Helle & Melote. Lactantium puta Statii interpretem. Daphnis pro Daphne est apud Servium ad AEn. III. 91. MUNCK. Sic duo Codd. Voss. Erigoni pro Erigenae exhibent lib. II. Astron. Poet. cap. 4.

Ad C A P. CXXXVIII.

⁷ IN THRACIA] In Thessalia contigisse hoc narrat Philargyrius ad Georg. III. 93. apud quem hanc fabulam invenies, ut & apud Apollon. Schol. in Argon. lib. I. vers. 554. & ad lib. II. vers. 1235. Germ. Schol. in Centauro. MUNCK. Ab hac Philyra dicti sunt Pbilyres, de quibus Schol. Apollonii Rhodii lib. II. vs. 395. & Dionys. Perieg. vs. 766. Philyram Chironis matrem

lium cum interfecisset ; ejus imperium & 6 Meropen uxorem possedit,

CXXXVIII. *Philyra, quae in tiliam versa est.*

SATURNUS Jovem cum quaereret per terras, 7 in Thracia cum Philyra Oceani filia, in equum conversus, concubuit, quae ex eo peperit Chironem centaurum. qui 8 artem medicam primus invenisse dicitur. Philyra postquam invisitatam speciem se peperisse vidit, petit ab Jove, ut se 9 in aliquam speciem commutaret: quae 10 in arborem Philyram, hoc est, tiliam, commutata est.

CXXXIX. *Curetes.*

POSTQUAM 11 Opis Jovem ex Saturno peperit, petit Juno, ut sibi eum

matrem fuisse praeter Apollonii Scholia testantur etiam Tzetzes ad Lycophron. vs. 1200. Schol. Pindari O. Pyth. iv. 180. & O. Pyth. vi. 21. & Munck. ad lib. III. Astron. Poet. cap. 37. alique. Haec etiam Nauplio nupsisse a nonnullis dicitur. Apollodor. lib. II. pag. 83. Verum Lactantius ad Statii II. Achill. vs. 77. matrem ejus vocat *Penelopen*. Unde haec auferit Lactantius, an vero a librario profectus sit error, nescio. De *Thracia* pro *Thessalia* V. Burm. ad V. Flacc. iv. 280. pro *invisitatam* lege e Graecis *invisitatam*.

8 ARTEM MEDICAM INVENISSE] Vide infra cap. 274. MUNCK.

9 IN ALIQUAM SPECIEM] Certum habeo scripsisse Hyginum, in *aliam speciem*. Astron. II. 28. In *aliam figuram se convertisse*. Lycophronis interpres de Myrrha: *Ἡὕκητο τοῖς θεοῖς εἰς ἑτέραν φύσιν μετακαταγνῆναι*. MUNCK.

10 IN ARBOREM PHILYRAM] Philargyrius: Quidam Philyram in *florem conversam esse dicunt*, vel in arborem, unde liber *philyrinus*, quo coronae illigantur. Gloss. Philox. *Tilia, Φίλυρα κρόνον*. Forte scripsit, *Φίλυρα κρόνον*, ut ad fabulam alludatur. Schol. Horat. ad lib. I. od. 38. *philyram corticem arboris tiliae interpretatur*: quo sensu Plinius lib. XVI. 14. *philyras tenuissimas dixit*. Capella lib. II. *Alia ex papyro quae cedro perlita fuerant, videbantur: alii carbasinis voluminibus complicati* (MS. Leidenfis, *impliciti*) libri; ex ovillis quoque multi tergoribus; rari vero in *philyrae cortice subnotati*. Pro illis, quae cedro perlita fuerant, membranae Biblioth. Leidenfis exhibent, quae *cedria* perlita fuerat. Longè optime.

Cedria est resina ex cedro, ut interpretatur glossa interlinearis. Isidorus lib. XVII. Orig. cap. 7. *Hujus ligni resina cedria dicitur, quae in conservandis libris adeo est utilis, ut perliti ex ea nec tineas patiantur, nec tempore consenescant*. Celsus lib. V. XVIII. 35. *Cedriae cyathus unus*. Servius ad AEn. VI. 180. *Cedria dicta est quasi καίονδρος ὀπὸς ὕγρον*, id est, *arboris humor ardentis*. Volebam idem vocabulum restituere Frag. Trag. pag. 35. edit. Blau. *Omnia domi nascuntur, lana, credrae, piper*. Volebam, inquam, *cedria*. Sed Nob. Heinsius docuit me, legendum esse, *Lanae, cerae &c.* MUNCK.

Ad C A P. CXXXIX.

11 OPIS] Ἀρχαῖος ἀντὶ τῆς Ops. Gloss. Bened. Opis, *Pia*. Festus: *Opis dicta est conjux Saturni*. Fulg. lib. I. *Opis ejus uxor, eo quod opem esurientibus ferret, dicta est*. Lactantius lib. I. 13. *Idem sororem suam Rheam, quam Latine Opem dicimus, cum haberet uxorem*. Ita *trabis* pro *trabs* apud Jul. Obs. cap. 601. *bovis* pro *bos* in Fragm. Tragur. *nucis* pro *nux*, *suis* pro *sus* apud antiquos, de quibus Scaliger ad Festum. Glossae Latino-Graec. *Scrobis, Βόσρη*. Graeco-Lat. *Ἀπόχεσμα, ῥίνισμα*, *Scobis*. Gracchus apud Servium ad II. Georg. 288. *Abunde fossa scrobis est*. Servius ipse ad ejusdem libri vers. 372. apud antiquiores *frondis* nominativum esse observat. *Gruis, suis* in Not. Tyr. p. 179. Ennius apud Lactantium lib. I. 14. *Pluton Latine est Diespiter, alii Orcum dicunt*. Sed antiquum MS. *diis pater* praefert, ut notat Isaeus. Unde

eum concederet, quoniam Saturnus ¹ Orcum sub Tartara dejecerat, & ² Neptunum sub undas: ³ quod sciret, ⁴ si quis ex eo natus esset, se regno privaret. Qui cum Opem rogaret, ⁵ ut esset, quod illa peperisset, illa ⁶ lapidem involutum ostendit, eum Saturnus devoravit. Quod cum sensisset, coepit Jovem quaerere per terras. Juno autem

de suspicio mihi incidit, scripsisse Ennium *Ditis pater*. Quod quo est ἀρχαῖα τέρεον, eo ei videtur convenientius. Petron. *Has inter sedes Ditis pater extulit ora*. Adde notas ad cap. 40. MUNCK.

1 ORCUM] I. e. Plutonem. Vide Cl. Graevium in Lect. Hesiodicis cap. 17.

2 NEPTUNUM SUB UNDAS] Postea Jupiter, Neptunus & Pluto in urbe Claria mundum sortiti esse dicuntur a Lutatio ad Statii VIII. Theb. 199, 312.

3 QUOD SCIRET, SI QUIS EX EO NATUS ESSET, SE INTERFICERET] An scribendum? Quod sciret, ut, si quis ex eo natus esset, se interficeret. Non videtur id abhorrere ab Hygini stylo. Astron. II. 10. Alii plures dixerunt, ut gloriata sit, se forma Nereidas praestare. Cap. 42. De quo plures scripserunt, ut patris insciter curru velut incenderit terras. Supra cap. 63. Huic fuit fatum, ut, quod peperisset, Acrisium tolleretur. Vide ibi Not. Si nihil mutandum putes, adducere possis illa cap. 166. Optionem à Jove accepit, si quid ab iis petisset, impetraret. Sed & ea mihi ἔπειρα viderentur, & eadem medicina curanda, nisi ita quoque Lactantius loqueretur Argum. lib. XI. fab. 3. Optandi Deus ei veniam dedit, si quid vellet, à se peteret. MUNCK.

4 SI QUIS EX EO NATUS ESSET] Scribo, si quis ex ea. Ope scilicet. SCHEFF. Cl. Schefferus, ex ea. Non necesse existimo, cum ex eo pro ex se posuisse potuerit. Cap. 80. Deprecatus est, ut liceret ei. ἀντί τ' ἑαυτῷ. Scilicet Coelum ac Tellurem cecinisse illum à filio suo deturbatum iri imperio. Apollod. vide lib. 1. & Hesiod. G. 464. Servius, nescio quo auctore, vaticinatam ei hoc Themidem scribit ad AEn. III. 104. Scholiastes ad Stat. iv. Theb. 785. Proteum. Adde quae eadem de re Lactantius prodit lib. 1. cap. 14. sed longè ab his diversa. MUNCK. Adde Lact. ad Statii II. Achill. 190.

5 UT ESSET, QUOD ILLA PEPERISSET] Nihil deest, quod Micyllus putabat. Illud ut esset Barthius exponit, ut viveret, ego arbitror significare, cujus esset generis ac sexus, hocque puto Saturnum quaesivisse. SCHEFF. Ego antehac explicavi, ut ederet. Memineram enim legisse cap. 55. Jecur exesset 149. Cor exesset. In Gloss. Philox. Esse, ἐσθῆν, εἶναι. Apud Macrobius.

Sat. II. cap. ult. Se bibere ἔσσε, ut viveret. Unde comesse apud Phaedrum 1. 20. apud Varro- nem comest pro comedit. Adhuc arbitrabar illa, quae scripsi ad Antonini cap. 4. de sexu nimium, quod occultaretur, satis persuasum fuisse videri Saturnum. Atque ita quoque accepisse video hunc locum Nob. Heins. ad Ovid. III. Art. am. vers. 757. cum ex hoc loco laudaret esset pro ederet. Postea in mentem venit, latius, quam Schefferus volebat, illud ut esset posse accipi, pro cujusmodi nempe, vel quale esset. Ter. Andr. Sic hic est Crito. Phorm. Sic est ingenium. Quod Barthius esse heic interpretatur vivere, plane ἔπειρα est. Verum interim, quod esse vivere, & non esse significare interuisse observat. Innumera sunt apud utriusque linguae scriptores exempla. Ovid. ix. Met. Vellem nulla forem. II. 579. Qui nullus erat. In Catal. Pith. lib. III. Oppia jam non est, erepta est Oppia Firmo. Matth. Evang. II. 28. Οὐκ ἔθελε παρακληθῆναι, ὅτι ἐκ εἰσῆς. Aristot. Eth. 1. cap. 2. Μὴ ποιεῖν οὐδ' αἰμονας τὰς μὴ ὄντας. Eurip. Hecub. 683. Ἀπαλόμην, ἐκείτ' εἰμὶ δὴ. Schol. Apollon. ad lib. II. Argon. vers. 140. Ἀπὸνίῳ ἀνακίῳ ἦγεν τεθηκότῳ, ὥσπερ καὶ τὸ παλαιόν τῷ ζῶντι. Anton. lib. cap. 2. Αὐτὸν ἔσσε, eum victurum esse. Adducere haec placuit, quoniam, quod Barthius producit, cum à fontibus diffideat, minus convenit. Forsan etiam non male hic reponi ubi esset, dixi ad Antoninum. Immo ita omnino legendum esse suadet Lactantius, qui identidem Hyginum exscribit ad Theb. Stat. iv. 785. Hem tibi hominis verba: Itaque cum Opem rogasset, ubi esset, quod pepererat, illa lapidem ei involutum veste monstravit, quem Saturnus voravit. MUNCK.

6 LAPIDEM INVOLUTUM] Lactantium si respicias, dicas hinc excidisse quaedam. De lapide illo Apostol. Cent. x. 71. Βαίτυλῳ δὲ ἐστὶν ἐσπαργανωμένῳ λίθῳ, ὃν Κρόνῳ κατέπιεν ἀντὶ Διός. Pithoeus in Excerptis Vett. Gloss. Achis est lapis, per quem Saturnus Jovem devoravit. Sed βαίτυλῳ etiam est Etymologicographo & Hesychio. quos vide in ea voce. Apud Hesiod. Schol. pag. 280. Ἀγαθὸν δὲ Βαδυλῶνός φησι τὴν Τέαν ἐκ Περίκοντος δέχεσθαι τὸν λίθον. Lactantius Firm. lib. 1. cap. 20. Quid, qui colunt lapidem informem atque rudem, cui nomen est Terminus? Hic est, quem pro Jove Saturnus dicitur devorasse.

Aliter

autem Jovem 7 in Cretensi insula detulit. 8 Adamantaea pueri nutrix eum in cunis in arbore suspendit, ut neque coelo, neque terra, neque mari inveniretur. & ne pueri vagitus exaudiretur, inpuberes convocavit, eisque clypeola aenea & hastas dedit, & iussit eos circum arborem euntes 9 crepare, qui Graece Curetes sunt adpellati. 10 aliis

Aliter fabulatur Hesiodus Θεογ. vers. 98. in cuius Schol. leg. Πογκονήσα. MUNCK. Consule Serv. ad VIII. AEn. 322. unde Jupiter Δίσκος vocatur. Tzetz. ad Lycophron vs. 400.

7 IN CRETENSI INSULA] Vide notas ad cap. 92. MUNCK. Arrianus apud Eustath. ad Dionys. Perieg. vs. 498. dicit Creta quemdam, unde insulae nomen, Jovem occultasse in monte Dyctaeo. Pt. Hephaestio apud Photium pag. 475. hunc vocat Olympum Cretis filium, Jovemque hunc nutritorem & praeceptorem, a quo divinum cultum didicerat, postea fulmine percussisse, gigantum insidias suspicatum, addit. In monte vero Dictaeo Jovem natum esse tradunt. Vide Agathoclem Babylonium apud Athenaeum lib. ix. cap. 4. pag. 375. Quamquam de loco, quo natus & educatus est Jupiter, dissentiant. V. Lact. ad Statii iv. Theb. vs. 105. Schol. Pind. Od. Olymp. v. 42. Schol. Aristoph. Nub. 1470. Burm. ad Ovid. ii. M. 405. Servius ad III. AEn. 104. docet Sallustium dixisse ideo in Creta Jovem educatum fingi, quia constat, Cretenses primos invenisse religionem.

8 ADAMANTAEA &c.] Hanc ego Adamantaeam nusquam alias reperio. Mallem *Adrasteam* legere ex Apollonii lib. III. Argon. SCHEFF. Scribendum censeo *Adrastea* quod & Cl. Scheffero venit in mentem. Apollod. lib. I. Καὶ τῶν μὲν δίδωσι τρέφειν Κρήσι τε καὶ ταῖς Μελοσίαις παισὶ νύμφαις, Ἀδραστεία καὶ Ἰδὴ. αὐτὰς μὲν ἐν τῇ παῖδα ἔτρεφον τῶ δ' Ἀμαλθείας γάλακτι. De Amalthea Schol. Callim. ad Hymn. I. Οὕτως ἐκάλειτο ἢ αὐτὴ τὸν Δία τρέψασα. leg. ἢ τὸν Δία &c. Si quis Amalthea heic legi malit, advocare poterit Lactant. lib. I. cap. 22. Didymus in libris ἐξηγήσειω Πινδαρικήs ait, Melissea quendam Cretensium regem primum Diis sacrificasse, ac ritus novos sacrorumque pompas introduxisse. Hujus duas fuisse filias Amaltheam & Melissam, quae Jovem puerum caprino lacte & melle nutrierunt. Statianus interpres loco modo laudato: Amalthea nutrix, ne vagitus pueri audiretur, Corybantes posuit. Confer German. Schol. Erichthonio, Anton. lib. cap. 19. Schol. Hom. ad Iliad. Θ. 318. & quae notavimus infra ad cap. 182. Haec scripseram, cum ita ad me Nob. Heinsius in literis: Pro Adamantaea utique corrigendum Amalthea, ut ex Nasone liquet copiose hanc fabulam persecuto in Fa-

stis lib. iv. ubi Cybeles sacra enarrat, & Jovis natalem. MUNCK. Amalthea etiam jam Wovarius voluerat, qui itidem in seqq. corrigit, ad Min. Felic. c. XXI. his autem Lares appellantur. WOPKENS.

9 CREPARE] Vide Lucian. περὶ ὀρχήσεως Tom. I. pag. 914. edit. Bened. MUNCK. V. Spanh. ad Callim. H. Jov. 53. Jovem sese in draconem vertisse, & ita totum annum a Corybantibus servatum esse docet Theo ad Arati Phaen. p. 10.

10 ALII CORYBANTES DICUNTUR] Sine dubio legendum, aliis Corybantes. SCHEFF. Scripserim, aliis, nisi mavis dicunt pro dicuntur. Serv. ad AEn. III. 104. Sed nonnulli eosdem Curetes & Corybantes dicunt. Etiam Daetyli Idaei iidem, qui Corybantes & Curetes, secundum nonnullos. Consule Pausaniam in Eliacis, Schol. Arat. pag. 112. Apollonii ad lib. I. Argon. 1129. Strabon. lib. x. Diomedem lib. IIII. & ante omnes Arnobium lib. IIII. extremo. Sed quia non omnes eosdem faciunt, possit videri Hyginus velle alios esse Corybantes. Certe eorum tanquam diverforum facit mentionem Ovid. iv. Fast. 209. Pars clypeos sudibus, galeas pars tundit inanes. Hoc Curetes habent, hoc Corybantes opus. Servius ad iv. Georg. 153. Quem Ops Saturni uxor Curetibus, Corybantibus & Idaeis Daetylus custodiendum dedit in monte Cretae. Seneca Hercule Oet. vers. 1877. Nunc Curetes, nunc Corybantes Arina Idaea quassate manu. Lucian. περὶ ὀρχήσεως pag. 913. Ἐν Φρυγίᾳ μὲν τὰς Κορύβαντας, ἐν Κρήτῃ δὲ τὰς Κερήτας ὀρχήσασθαι κελεύσας. Tzetzes in Lycophron. pag. 19. Οἱ μὲν Κερήτες Δαναΐδων νύμφης Κρήσης καὶ Ἀπόλλωνος παῖδες, οἱ δὲ Κορύβαντες, Θαλείας καὶ Ἀπόλλωνος. Idem legas apud Apollod. lib. I. Quamobrem miror, quid Servius ad AEn. III. vers. IIII. sibi velit, Jasionis eos faciens filios. quam genealogiam legisse alibi haud memini. Putabam Apollinis corrigendum. Sed monuit me Nob. Heins. etiam apud Diod. lib. v. Jasionis & Cybeles constitui filium Corybantem. Scribe ergo apud Serv. Jasionis. Sed ut quamplures eos diversos faciant, non puto tamen eos heic sequi Hyginum. Veteres Glossae Curetes & Corybantes etiam confundunt. Indigetes, ἡμίθεοι, Κερήτες. Cyrill. Lex. Κερήτες, οἱ περὶ τὴν Παιῶνα, Indigetes, Corybantes. Eos Cabiros aliter dictos fuisse docuit me Clemens Admon. ad

liis Corybantes dicuntur; hi autem Lares adpellantur.

CXL. *Python.*

² PYTHON Terrae filius, ³ draco ingens. Hic ante Apollinem
⁴ ex oraculo in monte Parnasso responsa dare solitus erat. huic
ex Latonae partu interitus erat fato futurus. Eo tempore Jovis
cum Latona Poli filia concubuit. hoc cum Juno rescit, facit, ut
Lato-

Gentes pag. 12. MUNCK. Corybantes Apollinis ac Thaliae erant filii juxta Apollodor. lib. 1. p. m. 10. tres erant *Cyrbas*, *Pyrrhus*, & *Idaeus*, ut ex Nonno docet Grotius ad Imagines pag. 40. De Corybantibus Serv. ad III. AEn. 113. & ad VII. AEn. 796. Theo ad Aratum pag. 8. Eurip. Bacch. 120. Spanh. ad Callim. H. Jov. 52. Licet in Samo tam Corybantum, quam Cabirorum mysteria essent, v. Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 524, tamen eosdem fuisse negat Gutberlethus de Diis Cabiris cap. 2. Quod vero Plut. Tom. II. pag. 420. de Oracul. defectu, notat, prope Britanniam esse insulam, in qua Saturnus a Briareo detinetur dormiens, hanc quoque fabulam spectare credo.

I HI AUTEM LARES APPELLANTUR] Illud autem heic est *ἐξηγηματικόν*, ut cap. 101. Statianus interpres: *Ne vagitus pueri audiretur, Corybantes posuit. quia Curetes Latine lares familiares appellantur.* Diomedes de Curetibus initio lib. III. *Hos quidam tres putant, qui lares esse creduntur, Damnameneus, Acmon, Celmon.* Ita quidem edidit in corpore Vett. Grammat. Putschius. Corrigit Nobil. Heinf. ad Ovid. Metam. pag. 86. *Celmis.* Est mihi vetus editio, quam Soter dedit Coloniae anno 1533. in qua legitur *Celmus.* quod annotandum duxi propter Ovidianum illud *Celme.* Firmat Nob. viri emendationem poeta ille Apolloniano Scholiastae laudatus ad lib. 1. vers. 1129. Alius *Σκέλμις* est, qui & *Σκέλμις* dicitur à Nonno p. 371. Vetus fane vitium sit oportet, quod Ovidio oblatum est, cum & Lactantius in Argum. *Casus relaturam Celmi* &c. Cicero libr. de universitate: *Quos Graeci δαίμονας appellant, nostri opinor, lares.* Adde Tzetz. ad Hesiod. p. 41. ed. Heinf. Barthius ex suo MS. *Latine lares appellantur*, Hygino restituit. Sed vidi qui Barthii MSS. parum fidei haberent. Ad summam, lares iidem, qui genii; & genii, qui indigetes. Vide notas ad Fulg. lib. III. cap. 5. MUNCK. Censorinus de Die Natali cap. 3. *Eundem esse Genium & Larem, multi Veteres memoriae prodiderunt: in quibus etiam Granius Flaccus in Libro, quem ad Caesarem de Indigitamentis scriptum reliquit. Larum loco aliquando majores*

res etiam Deos fuisse habitos, docet Cuperus in Monumentis Antiquis pag. 235. Cetera de Laribus nota sunt.

Ad C A P. CXL.

² PYTHON TERRAE FILIUS] Vide Not. ad Geneal. Scholiastes in Hom. Catal. vers. 26. *Πυθῶν πόλις Φακίδῃ. τὸ ἀσπίτερον ἢ Παρνασία νάπη ἐκαλεῖτο, ὡς ἀπὸ παρακειμένης ὄρας ἔπειθα Πυθῶν. ὕστερον ἢ Δελφοί. καὶ Πυθῶν μὲν. ἐπεὶ κατεσάπη (leg. κατεσάπη) αὐτόθ' ὁ δράκων, ὁ τὸ μαντεῖον ἀσπίτερον φυλάσσων.* Adde quae idem habet ad Iliad. 1. 405. Hypoth. Pyth. Pind. Scholiast. ad Od. 1. *Ἐκαλεῖτο ἢ ἀσπίτερον Νάπη, εἴτα Πετρήεσσα, εἴτα Κρίσσα, εἴτα Πυθῶ.* Plura suppeditabunt Etym. magni auctor in *Πυθῶ.* Schol. Apollon. ad lib. 1. vers. 207. & Heinsius Aristarchi sui cap. 1. ubi veriore etymologiam eruit. MUNCK. Varias opiniones de vocis etymologia profert etiam Schol. Apollonii Rhodii lib. IV. vs. 1405, item Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 444. Urbem Pythona etiam a Pindaro *Παρνασίον μυχῶν* vocari docet Schol. ad O. Pyth. 10. vs. 13.

³ DRACO INGENS] *Δελφόνιον* eum draconem appellat Apollon. Argon. 11. 708. ut & Heliodorus apud Isacium. Apollodorus lib. 1. pag. 17. *Δελφόνιον δράκαιναν* femiferam fuisse puellam aumat. Etym. auctor in *Ἐκηβόλῃ*, *Δελφίνα* vocat, ut & Tzetzes. Unde *Δελφίσι* θεὸς Apollo Lycophroni p. 43. Schol. Callim. Hym. IV. 90. *Τελποδῆμι* ὁ δελφίνης. Existimo scribendum *δελφόνης*, & referendum ad ὄφιν, qui versu proximo sequitur. Non enim *Δελφωῖν* tantum, sed & *Δελφόνης* dictum illud monstrum. Vide Eustath. in Dionys. p. 64. MUNCK. Consule inl. Spanh. ad Callim. H. Del. vs. 91. & 101. Plutarch. de facie in Ore Lunae pag. 945. de Typhone scribit *Δελφὸς καὶ ἀχῶν, καὶ συνελθὼς τὸ χρηστήριον ὕβρει καὶ βίᾳ τυφῶν.*

⁴ EX ORACULO RESPONSA DARE] Aelian. Poik. 15. lib. III. cap. 1. *Ὅτι τὸν Πύθωνα τὸν δράκοντα κατελόμενον ἔτι φυλάττοντα τὰς Δελφὰς, τὴν γῆν ἐχέσης τὸ μαντεῖον.* Alii, ut Juvenalis Scholiast. ad Sat.

Latona ibi pareret, quo Sol non adcederet. Python ubi sensit, Latonam ex Jove gravidam esse, persequi coepit, ut eam interficeret. At Latonam Jovis jussu⁵ ventus Aquilo sublatam ad Neptunum pertulit. ille eam tutatus est; sed ne rescinderet⁶ Junonis factum, in insulam eam Ortygiam detulit, quam insulam fluctibus cooperuit. Quod cum Python eam non invenisset, Parnasum redit. At Neptunus insulam Ortygiam⁷ in superiorem partem retulit, quae postea insula Delus est adpellata.⁸ Ibi Latona⁹ oleam tenens, parit Apollinem & Dia-

Sat. I. vers. 82. Themidem ante Apollinem oracula tenuisse tradiderunt. Sed Themis eadem, quae Tellus, ut didicimus ex AEschyli Scholiaste Prometh. vers. 209. & aliis. Pausan. tamen in Phocicis diversas facit, & primo Tellurem, deinde Themidem, tandem Phoebum responsa dedisse Delphis refert. Aliter paulo, Scholiastes Pindari Hypoth. Pyth. Εἴα ἔρχε' ἐπὶ τὸ μαντεῖον, ἐν ᾧ πρώτη νύξ ἐχρησμάδῃσιν, εἴτα Θέμις. Πυθαῖος δὲ τότε κυριεύσασα ὡς φησὶ τῆς ποδῶς, ἐν ᾧ πρώτη Διόνυσος ἐθεμίσυσε. MUNCK. Diodorus apud Schol. Aristophanis in Pluto vs. 9. quomodo Oraculum Delphis sit inventum, narrat. Ὅντι οὐδ' ἄσματος ἐν τέττα τότῳ, καὶ δὲ ἦν τὸ ἄδυν, καὶ πρὸς τῶν γυναικῶν αἰγῶν &c. Sed inprimis δὲ αἱ αἰτίαι νομισθῆναι τῆς γῆς εἶναι τὸ χρηστήριον. Schol. Euripidis in Oreste vs. 164. ὡς φασὶ τινες-ὁ τῆς πρῆς πρῶτον ἐν τῆς γῆς, εἴα τὸ Θέμιδος. ἡ δὲ Θέμις δία παρ' Ἑλλήσιν, ἑφορῶς δικαιοσύνης. εἴα τῶ Ἀπόλλωνος ἐγένετο παρὰ Θέμιδος λαβόντος. imo vi eripuisse Themidi divina Apollinem oracula (nempe postquam infans Pythonem oraculi custodem interfecerat, ut & mox videbimus. vide & Apollodor. lib. I. pag. m. 13.) ipse docet Euripides in Iphigenia in Tauris. vs. 1259. ad vs. 1288. Addens, quas machinas adhibuerit Tellus, ad Apollinis responsa inrita reddenda, quippe irata maxime, quod filia sua Themis e sede hac sua ab eo esset ejecta. Schol. Pindari O. Pyth. xi. vs. 15. Θέμιδος ἦν τὸ χρηστήριον, ὅθεν καὶ τὸ θεμιστεύειν. Consule de Themidis oraculo Plutarch. quid referat. de Oracul. def. T. II. p. 421. & 433. qui Themidem semper fuisse creditam συμπαροφητεύειν docet in de Herod. Malign. pag. 860. Alii dicunt Oraculum Delphicum primum fuisse Saturni. Tzetzes ad Lycophron vs. 202. καὶ φασὶν, ὅτι τὸ ἐν Δελφοῖς μαντεῖον πρότερον τῶ Κρόνῳ ἦν. Plut. de Oraculor. defectu T. II. pag. 414. τὴν οὐδ' ἦν ἀγαθόν, ἘΝ ΤΕΓΥΡΑΙΣ, ὡς ὡς πρῶτον ἦν μαντεῖον, ἡ πρὸς τὸ ΠΥΘΩΝ, ὅπως μέρους ἡμέρας ἐντυχεῖν, εἶναι ἀνθρώπων νόμον. καὶ ὅτι τῶτο δήπερ ἐνταῦθα πρεσβύτατος ὢν χρόνος τε καὶ ὁδὸς κλεινότερος, ὑπὸ θεοῦ χαλεπῶς ΔΡΑΚΑΙΝΗΣ πολλὸν χρόνος ἔρημος γυνίος καὶ ἀποροσπίλατος ἰσορῶσιν.

5 VENTUS AQUILO] Nepos cap. 2. Milt. *Vento bored.* Valde arrisisse patet huic scriptori id genus appositiones. Cap. 126. *Seque ad arborem malum adstringi jussit.* 136. *Eum arbori moro similem esse.* 152. *In arbores populos conversae sunt.* 103. *In arborem laurum commutavit.* Dictys lib. v. *Avis aquila cum stridore magno immittit se.* Macrob. I. Sat. 12. *Sacrificant sub arbore caprifico.* Schol. Juvenal. Sat. xv. 3. *Ventum Africanum dixit, quem absolute Africum dicunt alii.* Adde his, quae notavit ad rei venaticae scriptores Vlitius pag. 375. Freinshem. ad Justinum lib. xxxvi. 3. MUNCK.

6 JUNONIS FACTUM] Barthius ex Ms. suo legit, *Junonis fatum.* Nescio, quale manuscriptum habuerit, mihi certe non parum suspectum est. Nam cur hic *fatum* praeferat? cum antecesserit, *facit, ut Latona.* SCHEFF. Ovid. III. Met. 336. *Neque enim licet irrita cuiquam Facta Dei fecisse Deo.* MUNCK.

7 IN SUPERIOREM PARTEM RETULIT] Emergere ē fluctibus fecit, unde Δῆλος appellata. Vide Serv. AEn. III. 75. Ovid. VI. Met. 333. MUNCK. Schol. Apollonii Rhodii lib. II. vs. 124. ἡ Λητώ ἐγχετο ἑσα δὲ δώδεκα ἡμερῶν εἰς Δῆλον ἦλθε μετὰ δαλῆσα εἰς λυκόν. De Delo Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 525. Lactant. ad Statii I. Achill. vs. 191. Spanh. ad Callim. H. Del. vs. 53.

8 IBI] In insula Delo, unde Delius; & quidem in monte Cyntho, unde Cynthius. Schol. Hor. ad lib. I. od. 21. MUNCK. In monte Cyntho Dianam natam testatur etiam Servius ad Virgil. I. AEn. 502. de quo monte Lactant. ad Statii I. Thebaid. vs. 701. Hyginum maxime illustrant, quae adducit inl. Spanh. ad Callim. H. Del. vs. 255. Plures vero sibi Apollinis ac Dianae natales vindicant populi, ut praeter laudatum Spanhemium egregie nuper docuit Eximius Vir in descriptione Insulae Deli ex inscriptionibus illustratae cap. 5. Cur autem Diana ante Apollinem fingatur edita, praeter Servium a Spanhemio l. l. citatum, docet etiam Lactantius ad Statii II. Achill. 9. pluribus hanc fabulam totam referens.

9 OLEAM TENENS] Cur hoc fecerit, dicat Schol.

& Dianam, quibus Vulcanus sagittas ¹ dedit donum. Post diem quartum quam essent nati, Apollo matris poenas exsecutus est. nam Parnasum venit, & Pythonem sagittis interfecit; ² inde Pythius est dictus: ossaque ejus in ³ cortinam conjecit, & in templo suo posuit, ludosque funebres ei fecit, ⁴ qui ludi Pythia dicuntur.

CXLI. *Sirenes.*

SIRENES Acheloi fluminis & Melpomenes Musae filiae, Proserpinae raptu aberrantes, ad Apollinis terram venerunt, ibique Cereris voluntate, quod Proserpinae auxilium non tulerant, volaticae sunt factae.

His

Schol. Apollon. ad lib. i. vs. 1131. Ἐὐθεῖ ἐστὶ ταῖς κυέσαις τῇ παρακειμένῳ λαμβάνεσθαι, καὶ ἀποκρίζεν ἑαυτὴς τῇ ἀλγυδόναν. Varro apud Vibium Sequestrum: Quos magno Anchiale partus adducta dolore, Et geminis capiens tellurem Oaxida palmis. Diomedes lib. iii. Ajunt in Idam montem insulae Cretae fugiendo delatam, manus suas imposuisse memorato monti, & sic infantem ipsum edidisse, & ex manuum impressione emeruisse Curetas, sive Corybantes, quos à montis nomine & à qualitate facti Idaeos Daedylus appellarunt. Catullus in Dian. carm. 35. Magna progenies Jovis, Quam mater prope Deliam Deposuit olivam. Hoc est, μεγάλαν ἀπεθέκατο κόλπῳ, ut loquitur Callimachus. A Theognide in Gnomis palmam tenuisse dicitur. Neuter falsum dicit. Palmam enim & olivam tenuit. Hom. Schol. ad Iliad. A. 9. Ἐκεῖσε δὲ ἐλθέσα δρεφάρῃ (leg. δρεφάρῃ) δύο φυτῶν ἐλαίας καὶ φοίνικος διδύμους ἀπεκύησε. Tzetzes in Lycophron p. 71. Δάφνης καὶ φοίνικος ἀφάρῃ. Ovid. vi. Met. 235. Illic incumbens cum Palladis arbore palmae, Edidit invitâ geminos Latona noverca. Fuerunt etiam, qui duas amplexam illam laurus dicerent. Servius ad AEn. iii. 92. Aut quia traditur Latonam duas laurus amplexam Dianam & Apollinem enixam. Sed cum Ovidio & Homeri Schol. facit Aelianus Var. Hist. lib. v. cap. 4. In versibus Varronis ex Vibio adductis scribendum Oeaxida, ut syllaba prima producat. Sumsit eos Varro ex Apollon. i. vers. 1130. ubi legitur, Δρεφάρῃ γαίης Ὀιαξιδος ἐλάσησε. Vide Schol. MUNCK. Adde Spanh. ad Callimachi H. Del. vs. 262. locus iste Euripidis, quem ibi adducit inlustris vir, non est ex Jone vs. 1104. sed ex Iphigenia in Tauris. vs. 1104. Dicunt etiam Apollinem ex Osiride & Iside esse natum, Rhea adhuc Deos in utero gestante. Plutarch. caussam docet in Iside & Osir. Tom. ii. p. 273.

I DEDIT. DONUM POST DIEM] Distinctio prava, non enim post diem quartum interfecit Py-

thonem, sed accepit sagittas. Itaque hoc loco comma, & post nati, punctum collocandum. SCHEFF. Distinctionem pravam esse censet Cl. Schefferus, & post haec verba incisum, post τὸ nati ponit τελείαν ὑποσημνή. Non accedo. Sententia, quam ponit vulgata distinctio, non est inepta. Nam si Diana, ut fabulantur, potuit matri praestare officium obstetricis, simul esset nata, potuit Apollo die à partu quarto interficere Pythonem. Vide Schol. Hor. ad lib. iii. od. 22. Lactantium ad Stat. Achill. lib. ii. vers. 9. Macrob. i. Sat. 17. Apollinem in primâ infantia belluam confecisse. Lucian. Dial. Marin. Tom. i. pag. 205. ed. Bened. Τὸν δράκοντα ὃς νῦν ἐχοῖται αὐτῷ ἐνφοβῶν, τὰ νεογνά, ἐπειδαι τεχθῆναι, αὐτῇ καὶ μέτεσι καὶ τιμαρῆσι. Nec mirum hoc magis, quam quod de Mercurio narrant, eum tertio die à nativitate in cunis fabricasse lyram. Vide Schol. Arat. p. 35. ed. Lond. MUNCK. V. Spanh. ad Call. H. Apoll. vs. 101.

2 INDE] Malim unde. Lactant. Argum. lib. i. Met. fab. 8. Unde etiam Apollo Pythius est appellatus, ludique Pythii. Ovidius: Instituit sacros celebri certamine ludos, Pythia perdomitae serpentis nomine dictos. MUNCK.

3 CORTINAM] Hinc Cortinipotens Apollo dictus Lucillio. Quid autem Cortina, & unde dicta sit, anquiri Servius ad illa Virgil. AEn. iii. 92. Mugire ex adytis cortina reclusis. Adde quae notavi ad cap. 32. MUNCK.

4 QUI LUDI PYTHIA D.] Ludos funebres ipsum Apollinem Pythoni interfecto fecisse cum Nostro docet Ptolem. Hephaestio lib. vii. apud Photium pag. 490. Lact. ad Statii vi. Theb. 8. ab Achaeis hosce Ludos institutos Apollini, Pythonem interfecto docet, & ad vii. Theb. 96. Helladius apud Photium pag. 1590. Omnium certaminum Graecorum ultima esse Pythia, καὶ τὸ τὴν Κίρραν πρῶτον, i. e. post Cirrhæ fatum instituta, docet. Cirrha urbs Phocidis olim Crissa dicta,

His responsum erat, tam diu eas victuras, quam diu cantantes eas audiens nemo esset praetervectus: quibus fatalis fuit Ulysses. Astutia enim sua cum praeternavigasset scopulos, in quibus morabantur, praecipitarunt se in mare: à quibus locus Sirenides cognominatur, qui est inter Siciliam & Italiam.

CXLII. Pandora.

PROMETHEUS Iapeti filius, ⁷ primus homines ⁸ ex luto finxit. Postea Vulcanus Jovis jussu ex luto mulieris effigiem fecit: ⁹ cui Minerva animam dedit, caeterique dii alius aliud donum dederunt; ob idque

dicta, a Crisso Phoci filio, & Panopei fratre condita, ut docet Schol. Eurip. Orest. vs. 33. pag. 120. a. quem Crissum hujus urbis regem fuisse, docet Schol. Homeri Iliad. B. 520. unde *Crissam* semper scribendum esse, non *Crifam* patet, & frustra dubitat de vocis scriptura Munckerus ad Antonini Liberalis Met. cap. 8. *Cirrha* dicta a Cirrha Nympha, ut esse qui dicant refert Pausanias lib. x. cap. 37. Haec urbs Apollini invisa, cujus jussu Aeneianes, qui hanc urbem aliquando tenuere, Oenoclum Cirrhæ regem lapidibus obruentes, discesserunt. Vid. Plut. ex emendatione Xylandri Tom. II. Quaest. Graec. pag. 293, 294. Cirrhæ vero incolae deinde Graecis & Apollini injuriam facere non destiterunt, donec Amphictyones, sociis adscitis, Cirrhæos invadentes urbe potiti sunt, & alterum certamen Pythicum, in quo & tibicines certarunt, instituerunt, ut refert Schol. Pindari in Hypoth. Pyth. quam historiam innuit Helladius.

Ad C A P. CXLI.

⁵ FATALIS] Fatifer & exitialis. Flor. III. 15. *Fatale Capitolium Gracchis*. IV. 7. *Fatalis arena Pompejo*. Seneca Agam. 677. *Danaumque fatale munus* &c. Quo sensu *mortale* usurpat Cyprianus Tract. de Bon. Patient. & Gregorius Dial. lib. I. MUNCK.

⁶ SIRENIDES] Suspicion, *Sirenitis* scribendum. Nam & apud Strabonem lib. VI. *Σειρήνιδες* legitur. SCHEFF. Ex hoc loco corrigit Aufonium Vossius ad Melam pag. 169. & pro *Siredones* in eo restituit *Sirenides*. Sed omnia ista verba: *His responsum erat* &c. usque ad fabulae finem sub Servii nomine laudat. Lactantius Argum. lib. V. Met. fab. 9. Plin. lib. III. Aristoteles libro *Γαυμάσ. ἀκρόμ.* & Isacius in Lycophr. pag.

116. *Sirensus* appellant. Cl. Scheffero legendum videtur *Sirenitis* ex Strab. lib. VI. Sed *Sirenitis* ibi regionis, non insularum est nomen. *Νῆσοι* autem *Sirensae* sunt Aristoteli, Tzetzae *Τρεῖς ἄκραι τῆ Ἰαλίας. Σειρῶνες*. Eustath. ad Dionys. p. 49. MUNCK. Recte pro *Proserpinae raptu aberrantes ad Ap. terram* legit Valckenaer *raptum lamentantes ad Ap. petram*. Quia in fabula Graeca Hygini, quam edidimus, legitur *Ἀφῇ τὴν ἀρπαγὴν Περσεφόνης θρηνῶσαι κατέφυγεν πρὸς πέτρην Ἀπόλλωνος*. Alius vir doctus legebat *ad Apollinis aram*.

Ad C A P. CXLII.

⁷ PRIMUS HOMINES] Mihi admodum suspectum est illud *homines*. Credo, nostrum scripsisse *hominem*, & intellexisse virum, eique opposuisse mulierem, de qua sequitur. *Hominem* speciatim usurpari pro viro, notum est, facitque ipse noster, c. 142. SCHEFF. Mallet Cl. Schefferus *hominem*, ut *hominem* opponat mulieri. Sed illa oppositio nihilominus constabit, si *homines* retineas. *Hominem* mulieri cum alii opponunt non raro, tum & Jurisconsulti. Paulus Recept. Sent. lib. V. Tit. 24. *Quod si eo homo vel mulier perierit, supremo supplicio afficiuntur*. Et sacri scriptores. Deuter. XXII. vers. 22. *Ἐὰν ὁρεθῇ ἄνθρωπος κοιμᾶσθαι μετὰ γυναῖκος* &c. Matth. cap. XIX. vers. 10. *Ἐὰν ἅ τις ἐστὶν ἡ κατὰ τὸ ἄνθρωπος μετὰ τῇ γυναῖκος*. Adde Pfoch. Diatrib. tunc. 619. Drus. ad Sulpic. Sever. lib. I. Meurs. Crit. Part. II. 6. Barth. Advers. Lib. XLII. 10. Daufq. ad Basil. Orat. pag. 151. MUNCK.

⁸ EX LUTO] Quod eleganter quidam non aqua, sed lacrymis macerasse eum dixit. Vide Stobaeum Serm. I. p. 21. MUNCK.

⁹ CUI MINERVA ANIMAM DEDIT] Lucianus

idque Pandoram nominarunt. Ea data in conjugium ¹ Epimetheo fratri: inde nata est Pyrrha, quae mortalis dicitur prima esse creata.

CXLIII. Phoroneus.

INACHUS Oceani filius ² ex Archia sorore sua procreavit Phoroneum, qui ³ primus mortalium dicitur regnasse. Homines ante secula multa sine oppidis legibusque vitam exegerunt una lingua loquentes, sub Jovis imperio. Sed postquam Mercurius ⁴ sermones hominum interpretatus est, unde ⁵ Hermeneutes dicitur esse interpres (Mercurius enim

de Prometh. pag. 16. Tom. I. edit. Bened. Ἀρχιτέκτων αὐτὸς ὡς, συνεργάζετο δὲ τοι· ἡ Ἀθηνᾶ ἐμπνέουσα τὸν πηλόν, καὶ ἔμψυχα ποιεῖσα τὰ πλάσματα. Laëtant. Argum. lib. I. Met. Ovid. fab. 2. *Hominem ex humo imbro mollita finxit, cui Minerva spiritum immisit.* Aliter Fulgentius lib. II. cap. 9. MUNCK.

I EPIMETHEO FRATRI] Cujus fratri? Num Promethei? sic quidem vulgo eum faciunt. Sed hic series orationis postulare videtur, ut intelligamus ipsius, Pandorae videlicet. Qui proin non erit alius, quam homo, frater ejus dictus, quod & ipse formatus esset ex luto, sicut Pandora. Quod si verum, firmabitur, quod dixi, *hominem*, non *homines* in superioribus legendum. SCHEFF. Frater is erat Promethei, ut cum aliis tradidit ipse etiam Noster in Genealogiâ. Sed heic seriem orationis postulare observat Cl. Schefferus, ut ipsius Pandorae intelligamus fratrem, quod tamen cum omnibus Mythologis pugnat. Ovid. Met. lib. I. fab. 7. Pyrrha est Epimethei filia, soror patruelis Deucalionis. Eustath. in Iliad. pag. 18. Pandora Deucalionis & Pyrrhae filia. Melius cum Hygino convenit Scholiorum brevium auctori ad Hom. Iliad. A. vers. 10. & Proclo ad Hesiod. pag. 30. ed. Heins. *cujus tamen verba miror pag. 46. Πανδώρας καὶ Ἐπιμηθέως γυνεῖ Δευκαλίων καὶ Πύρρα.* Atqui Deucalion erat Promethei filius ex Asia. MUNCK.

Ad C A P. CXLIII.

2 EX ARCHIA] *Melissam* eam appellat Apollodorus initio lib. II. Schol. Euripid. ad Orest. vers. 933. *Meliam.* ut & Aeschyli ad Prometh. vers. 921. & Homeri Iliad. A. 30. Quod rectius videtur. Certe inter Oceaninas etiam Noster supra recensuit Meliam. In alia omnia abit Hieron. Chron. Euseb. *Phoroneus, Inachi filius & Niobes, leges primum judiciorum conscripsit.* Qui-

dam *hujus filiam arbitrantur.* MUNCK.

3 PRIMUS DICTUR REGNASSE] Laënt. ad IV. Theb. Stat. vers. 589. *Hic est, qui primus Junoni sacrificasse dicitur, ut Dardanus Jovi. Phoroneus autem Inachi filius, qui primus mortalibus regnavit, cujus filiam Nioben, quia alia Tantalus est, Jupiter primo mortalem dicitur compressisse. Lege e mortalibus & primam pro primo ex Hygin. cap. 145. Idem Schol. ad lib. I. vers. 541. Iasus & Phoroneus antiqui reges Argivorum fuere, qui primi Junoni sacrificaverunt.* MUNCK. Hic antiquissimus Graeciae rex, Moyse tamen aequalis (v. Cl. Wesseling ad Simsonii Chronic. A. M. 1915.) primus hominum in Graecia, sive ut alii, mortalium omnium pater fuit dictus. Salmast. de L. Hellenist. a pag. 308. ad 312. Perizon. in Or. Babyl. cap. I. Pausan. II, 15. patrem mortalium dictum docet, quia τὸς ἀνθρώπους συνήγαγε πρῶτον εἰς κοινόν, ἀπορρίδας τέως, καὶ ἐφ' αὐτῶν ἐκάστοτε οἰκόντας, καὶ τὸ χεῖρον, εἰς δὲ πρῶτον ἡθροΐσθησαν, Ἄστυ ἀνοικισμένη Φορωνίκοῦ. Quae urbs fuit Argos. v. Schol. Eurip. Orest. 1248. & Eust. ad Dionys. Perieg. 419.

4 SERMONES HOMINUM INTERPRETATUS EST] Quid opus fuit hac interpretatione, cum esset lingua omnium una eademque? Credo interpretari hoc in loco significare aliquid aliis reddere ac explicare verbis, Mercuriumque dici sermones interpretatum esse, quod caepisset aliis linguis instituere sermones, & sic autor extitisset linguarum variarum. Dicitur profecto Mercurius sermonis Deus, & interpretatio linguarum ei tribuitur. SCHEFF. H. e. interprete Schefpero, coepit aliis linguis instituere sermones, & sic auctor extitit variarum linguarum. Schol. Horat. ad lib. III. od. 10. *Notum est Mercurium haberi inventorem sermonis, palaestrae, lyrae, & furtorum. Verborum excogitator & nominum audit.* apud Arnobium lib. III. Sed veriora sunt, quae de eo refert Diodorus lib. V. pag. 342. Quem consule. MUNCK.

enim graece Hermes vocatur) ⁶ idem nationes distribuit; tum discordia inter mortales esse coepit: quod Jovi placitum non est. Itaque exordium regnandi tradidit Phoroneo, ob id beneficium, ⁷ quod Junonis sacra primus fecit.

CXLIV. *Prometheus.*

HOMINES antea ab immortalibus ignem petebant, neque in perpetuum servare sciebant: ⁸ quod postea Prometheus in ⁹ ferula detulit in terras, hominibusque monstravit, quomodo cinere obrutum fervarent. ¹⁰ Ob hanc rem Mercurius Jovis jussu deligavit eum ¹¹ in mon-

5 UNDE HERMENEUTES DICITUR ESSE INTERPRES (MERCURIUS ENIM GRAECE HERMES VOCATUR)] Legendum puto, dicitur & interpres. Ut sit sententia, interpres dicitur hermeneutes ab Hermes, qui est Mercurius. Caeterum praedicta omnia parenthesi includenda, quia inter alia inferuntur. SCHEFF. Facile credo Cl. Scheffero haec omnia includenda esse parenthesi; nec refragor respondentem & interpres. quanquam non valde id necessarium. Videtur enim velle interpretis vocabulum apud Graecos à Mercurio ducere originem. Scholiastes Horatianus: Qui pacem ambiunt, oratione utantur, cujus ipse Deus est: hinc caduceatores dicti, qui pacem petunt; quemadmodum feciales, qui bella denuntiant. Graece autem Ἑρμῆς dicitur ἀπὸ τοῦ Ἑρμηνείας. Adde August. C. D. lib. VII. 14. Fulgent. lib. I. Myth. cap. 22. Euseb. Praep. Evang. p. 29. edit. Rob. Stephani. MUNCK. Adde etiam Servium ad IV. AEn. vs. 242. Mercurium vero, quasi Medicurrium quidam dictum volunt. ad VIII. AEn. 138.

6 IDEM NATIONES] Arbitror scribendum, item nationes distribuit. Cohaerent quippe: postquam Mercurius sermones hominum interpretatus est, item nationes distribuit, tum discordia inter mortales esse coepit. Dantur duae causae discordiae, varietas sermonis, & divisio hominum in certas nationes. SCHEFF. Arbitratur item scribendum Cl. Schefferus. Videor idem vitium detexisse cap. 57. Hic tamen ista correctione nihil opus videtur. Ovid. VIII. Met. 134. An inania venti Verba ferunt; idemque tuas, ingrate, carinas? MUNCK.

7 QUOD JUNONIS SACRA PRIMUS FECIT] Scribi debet, quod Junoni sacra. SCHEFF. Correxeram Junoni sacra, quod librarium τὸ δ' geminasse existimarem. Quid tamen dubitare me aliquantulum faciat, dixi ad cap. 40. ubi similiter scripsit, Sacra Deae Veneris per aliquot annos non fecerat. Sed quo magis examino, eo magis id mihi videtur nimium insolens. Lactant. ad Stat. Theb. lib. I. vers. 252. Phoroneus rex Argivo-

rum, qui primus dicitur Junoni templa dicasse, & sacrificiorum instituisse solennia. Clemens Paraenesis. pag. 28. Seu Phoroneus ille fuerit, seu Meteps, seu aliquis alius, qui iis posuerunt templa & altaria, etiam sacrificia eis primi obtulisse dicti sunt. Adde Arnob. lib. XI. pag. 191. edit. Leid. MUNCK.

Ad C A P. CXLIV.

8 QUOD POSTEA] H. e. ob quod. Cap. 136. Quod Polyidus aestimans &c. Vide notas ad cap. 16. MUNCK.

9 FERULA] Vide Serv. ad Eclog. VI. vers. 42. Ferula est νάρθηξ, de quo Proclus ad Hesiod. Ἔργ. A. pag. 24. edit. Heinf. Ἐστὶ πυρρὸς ὄντας φυλακτικὸς ὁ νάρθηξ, ἡ πῶλον ἔχων μαλακότητι καὶ τρέφειν τὸ πῦρ καὶ μὴ ἀποσβεννύναι δυναμένη. MUNCK. Praeter Servium hic a Munckero laudatum fabulam conati sunt explicare Heraclides Ponticus in Allegor. Homer. pag. 446. Agroetas Theophrastus & Herodorus apud Schol. Apollonii Rhodii lib. II. vs. 1252. & per Prometheus nil nisi prudentem hominem indicasse Veteres docet etiam Schol. Pindari O. Pyth. v. vs. 35. & inde fingitur ante homines natos fuisse Jovis Consiliarius. Vide Perizon. ad Aelian. XII. V. H. 25. ex Lingua Orientis hujus fabulae originem eruere vult Magnus Bochartus in Phaleg. lib. I. cap. 2.

10 OB HANC REM] Aliam praeterea causam affert Schol. Aeschyli Prometh. 1021. & noster Astron. II. 15. MUNCK. Adde Schol. Aeschyli Prom. V. vs. 11. & Durim, apud Schol. Apollonii Rhodii lib. II. vs. 1253. qui dicit vinctum fuisse Prometheus Ἀπὸ τοῦ Ἀθηνᾶς ἐργασθῆναι. ὅθεν τὰς ἀπὸ τὸ Καυκάσιον οἰκόντας μόνον Διὶ καὶ Ἀθηνᾷ μὴ δοῦναι, Ἀπὸ τοῦ κολάσεως αἰτίας Πομπηθεὶ γενέσθαι. καθ' ὑπερβολὴν δὲ σέβειν Ἡρακλέα, τῆς τῷ αἰτῷ τοξείας χάριν.

11 IN MONTE CAUCASO] Consule tu Lector. Schol. & Stanlei ad Aeschylum Prometh. V. vs.

monte Caucaſo ad faxum clavis ferreis, & aquilam adpoſuit, quae cor ejus exeſſet. quantum die ederat, tantum nocte creſcebat. hanc aquilam poſt triginta annos Hercules interfecit, eumque liberavit.

CXLV. Niobe ſive Io.

4 Ex Phoroneo & Cinna nati Apis & Nioba: hanc Jupiter mortalem

1. Item de Caucaſo Olear. ad Philoſtrati lib. II. de vita Apoll. Tyan. cap. 3.

1 AQUILAM ADPOS.] Alii vulturem fuiſſe dicunt. Vide Olear. ad Philoſtrati lib. II. cap. 3. de Apoll. Tyan.

2 TANTUM NOCTE CRESCEBAT] Suſpicio ſcribendum, tantum nocte recreſcebat. Sic enim alibi quoque ſolet. Adde c. 55. SCHEFF. Cl. Scheff. recreſcebat. Sane in re ſimili ita loquitur cap. 55. Qui jecur ejus exeſſet, quod cum luna recreſcit. Aſtron. II. 15. Quae aſſidue noctu renaſcentia jecora exeſſet. Audacius Paulinus recretas vires dixit pro renatis. Gloſſ. Steph. Recrementum, ενίασμα, απότρεμμα. leg. retrimentum. MUNCK.

3 TRIGINTA ANNOS] Ex Aefchyli ſententia reponendum eſſet XXXIV. Vide Aſtron. II. 15. Alii dicunt ab ipſo Jove reſolutum, quod eum monuiſſet à Thetide abſtinere, quod de ejus ſemine naſceretur, qui eum regno pelleret, ſicut ipſe Saturnum patrem, cui poſt ſacramentum, quod eum nunquam ſe ſoluturum juraverat, annulum de ipſis vinculis claſſo de monte Caucaſo lapide dedit, ad poenae praeteritae indicium, ut ait Servius loco modo laudato. Pro claſſo mallem claſum. Hyg. Aſtron. Annulos lapide & ferro concluſos. Vel incluſo. Iſidor. Orig. XIX. 32. Prometheus fertur circum ſerpeum incluſo lapide digito circumdediſſe. Plin. Prooem. lib. 36. Fragmentum ſaxi incluſum ferro ac digito circumdatum, hoc fuiſſe annulum, & hoc gemmam. MUNCK.

Ad C A P. CXLV.

4 EX PHORONEO ET CINNA] Phoroneo ſic enim ex Pauſ. colligitur legendum eſſe, qui Argum Φορωνέως θυγατρίδην vocat. MICYLL. Nomen Cinnae mihi admodum ſuſpectum eſt. Apollodorus lib. II. ab initio, ubi reliqua convenienter noſtro commemorat, Laodice appellat. SCHEFF. Laodice eſt Apollod. lib. II. Telo-dice Tzetſae in Lycophron. pag. 38. Schol. Euripid. ad Oreſt. vers. 933. qui tamen multipliciter in Scholiis ad eum locum corruptus videtur, hunc in modum φουαλογεί. Ἰνάχης ὅς τε Με-λίας Φορωνέως καὶ Πηγάς ἐξήλυτο. Φορωνέως ὅς τε Πειθῆς

ἐξήλυτο Αἰγιάλως Ἀπία. ἀπὸ δὲ Ἑυρώπης Νιόβη. Pro Ἀπία videtur ſcribendum, καὶ Ἀπίας. Niſi mavis ἄπαις ex Tzetſe. Sed non male. Eſt enim Apis Phoronei filius etiam Schol. Hom. A. 30. Unde Ἀπία Peloponneſus Euſtath. in Dionyſ. p. 59. Deinde AEGIALEUS Apollodoro & Tzetſae non filius, ſed frater eſt Phoronei. Nec Πηγάς caret ſuſpicionem. Phegeus eſt Auguſtino C. D. lib. 18. cap. 3. Puto utrobique ſcribendum Phegeus. MUNCK. Adde Schol. Eurip. Oreſt. vs. 1248. Ἰνάχης ἐν Μελίας ἐγένετο Φορωνέως καὶ Πηγέως. Τέτων ὁ Φορωνέως ἄρξας τὸ νῦν Ἀργὸν Φορωνικὸν, ἄς ἐκάλει. ἔχει δὲ παῖδας ἐν Πειθῆς Αἰγιάλῳ, Ἀπῶν, Ἑυρώπῳ, Νιόβῃ. Πηγέως πόλιν κλῖζει Πηγάς. Sic emendatio ultima Munc-keri firmatur ex eodem Scholiaſte. Hunc Apin interemiſſe fertur AETOLUS, ut Apollodor. pag. 29. Fuit & Apis Telchinos filius, de quo Pauſan. lib. II. cap. 5. p. 123.

5 MORTALEM PRIMAM COMPRESSIT] Euſeb. Praepar. lib. II. pag. 35. ed. Steph. Ζῶς ὃ πρῶ-τη μὲν ἐμίγη γυναικὶ θνητῇ Νιόβῃ τῇ Φορωνέως. ἐχάτη δὲ Ἀλκμήῳ τῇ τῷ Ἡρακλῆϊ μνηſτί. Schol. Stat. Theb. IV. 589. Phoroneus. Hic eſt qui pri-mus Junoni ſacrificariſſe dicitur, ut Dardanus Jo-vi. Phoroneus autem Inachi filius, qui primus mor-talibus (leg. è mortalibus) regnavit, cujus filiam Nioben, quia alia Tantalus eſt, Jupiter primo mor-talem dicitur compreſſiſſe. Hieronym. Chron. Euſeb. Niobae primae omnium mulierum mixtus eſt Jupiter, ut Graeci perhibent, de qua naſcitur Apis, quem Serapin cognominant. MUNCK.

6 EX EA] Et Apide, ut vult Schol. Hom. ad Iliad. A. 115. MUNCK.

7 ARGOS OPP.] De pluribus & his Argis conſule P. Leopard. lib. V. Emend. cap. 16. & Serv. ad II. AEn. 95. & ad VII. AEn. vs. 286. necnon Salmaſ. de L. Helleniſt. pag. 287, 301, 302. De Argis Cypri agit Ptol. Hephaeſtion lib. VII. apud Photium pag. 491. Argus, a quo Ar-gos Inachium dictum eſt, vocatur etiam filius Apidis & Niobae Phoronei filiae a Schol. Ho-meri, Iliad. A. vs. 123.

8 CRINUS] Non dubito, quin ex Apollodoro ſcribendum ſit Criſus, item mox pro Baſus, Jaſus. SCHEFF. Κρίας eſt Apollodoro & Euri-pidis.

talem primam compressit: ⁶ ex ea natus est Argus, qui suo nomine ⁷ Argos oppidum cognominavit. Ex Argo & Euadne ⁸ Crinus, ⁹ Piranthus; & ¹⁰ Basus nati ¹¹. ex Pirantho Callirhoe, ¹² Argus, ¹³ Arestorides, ¹⁴ Triopas. ¹⁵ hic * ¹⁶ ex hoc Eurifabe Anthus, Pelasgus, Agenor. ex Triope & Oreaside Xanthus & Inachus, ¹⁷ ex Pelasgo Laris, ¹⁸ ex Inacho & Argia Io. Hanc Jupiter dilectam compressit, & in vaccae figuram convertit, ne Juno eam cognosceret.

Id

pidis Scholiastae cum loco modo adducto, tum ad Phoen. vers. 1124. quanquam ibi de matre variat. "Αργῶ inquit, ὁ Διὸς γαμεῖ Περσά τῶ Ὀκίανῃ θυγατέρῃ. τῇ δὲ γίνεῃ Κρίανθῶ &c. *Criasus* ergo pro *Crino* restituendus Hygino; quod & Cl. Scheffero visum. Nec aliter eum appellat Augustin. C. D. lib. XVIII. cap. 8. MUNCK.

⁹ *PIRANTUS*] Πείρανθῶ est Apollodoro. *Piranthus* ergo scribe potius. Euripid. Scholiast. cum Pausaniā Πείρασον appellat. MUNCK.

¹⁰ *BASUS*] *Iasus* existimo scribendum. "Εκασῶν vocat Euripid. Scholiast. à quo hisce tribus duo alii adjunguntur, *Epidaurus* nempe & *Tiryns*. Notavit Aegius ad Apollod. in antiquis codicibus inveniri "Εκασῶν, pro "Ιασῶν, ut videatur & ille "Εκασῶν hunc nominasse. MUNCK.

¹¹ *EX PIRANTHO CALLIRHOE*] *Phorbante*. MICYLL. Suspicio scribendum, ex Pirantho & Callirhoë. Sic enim & Scaliger scribendum censuit ex Phoronide ad Num. Euseb. ccclxvii. SCHEFF. Cl. Schefferus cum Scaligero rescribendum suspicatur, ex *Pirantho* & *Callirhoe*. MUNCK. Plures fuere. Praeter Acheloi filiam (v. Pausan. VIII. 24.) Scamandri fuit filia, uxor Trois, mater Ili, Aslaraci & Ganymedis. Conon Narrat. XII. apud Photium pag. 429. fuit & Lyci e Marte geniti Africae regis filia, quae a Diomede, quem deperibat, & propter quem patrem prodiderat, spreta ac relicta laqueo sibi necem conscivit. Plut. Parall. T. II. p. 311. Oceani filia, e qua & Nilo nata Chione. Serv. ad IV. AEn. 250. Fuit & nomen meretricis apud Persium juxta quosdam. Vid. Jac. Nic. Loensis lib. VI. Epiphyll. cap. 15. ubi & de fonte *Callirrhoe*.

¹² *ARGUS* &c.] Pausan. sic. "Αργῶ δὲ Πείρασῶν γυνὴ καὶ Φόρβας. Φόρβανθῶ δὲ Τριόπας. Τριόπα δὲ "Ιασῶν καὶ Ἀγῆνωρ. "Ιὼ μὲν ἐν "Ιάσῃ θυγάτηρ. Vide in Argolic. MICYLL.

¹³ *ARISTORIDES*] Videtur hoc vocabulum olere glossam ejus, qui meminisset Argum apud Ovid. I. Met. 624. Aristoridem dici, ut Ἀρίστορῶς ὧν ab Afclepiade apud Apollodorum, qui hunc Agenoris facit filium. Ab Afclepiade Stat. Eurip. Scholiastes ad Phoen. 1124. MUNCK.

¹⁴ *TRIOPAS*] Τριόπας Euripidis interpreti est Phorbantis & Euboeae filius, cui calculum dat Pausanias. MUNCK.

¹⁵ Hic *] Illud *hic* delendum puto, ut ex seq. *boc* natum. MUNCK.

¹⁶ *EX HOC EURISABE*] Desunt aliqua, puto autem legendum, ex hoc & *Eurifabe*, si modo nomen *Eurifabes* se recte habet, ac intelligendum Iasum, qui male nostro *Basus* dicitur. Certe Iasum patrem Agenoris Apollodorus etiam, alique faciunt. Series majorum Jus integra secundum nostrum sic se habet: Phoroneus, Nioba, Argus, Piranthus, Iasus, Triopas, Inachus, Io. SCHEFF. Bene & interponit legitque, *ex hoc* & *Eurifabe* Schefferus. Sed quem per illum hunc intelligemus? *Iasum*, ut putat Schefferus, suadente id Apollodoro p. 59. quod Iasum Agenoris patrem faciat. Sed Pausaniam, & Homeri ac Euripidis Scholiastas si respicias, *Triopam* dicas intelligendum. Pausanias Corinthiacis: *Argo Pirasus est natus* & *Phorbas*: *Phorbanti Triopas*: *Triopae Iasus* & *Agenor*. Homeri interpres ad Iliad. F. 75. "Ιασῶν καὶ Πελαγῶς Τριόπα παῖδες, quibus tertium Agenorem adjungit Euripideus ad Orestem: Τριόπα δὲ ἐν Σαΐδος ἐγγόνη δίδυμοι μὲν Πελασγῶς καὶ "Ιασος. νεώτεροι δὲ Ἀγῆνωρ καὶ Ζᾶνθος. Censebam à primo ex his verbis corrigendum Hyginum, & reponendum, *ex hoc* & *Soide*. Sed turbare videtur, quod mox subnectit, *ex Triope* & *Oreaside*. Ubi pro *Triope* scripserim fidenter *Triopa*, cujus mentionem etiam Astron. II. 14. facit. Dicamus duas habuisse uxores Triopam. ex priore natos Anthum, Pelasgum, & Agenorem; ex posteriore Xanthum & Inachum. Sed *Anthus* mihi suspectus. Hieron. Chron. Euseb. *Xanthus Triopa Lesbium condidit*. Leg. *Triopae*. Vide Diodor. lib. V. p. 347. MUNCK.

¹⁷ *EX PELASGO LARIS*] Hic *Laris* nusquam mihi inventus. An scribendum *Lycan*? Infra cap. 176. *Ad Lycanem Pelasgi filium*. 225. *Lycan Pelasgi filius*. Firmant conjecturam meam illa Hesiodi, ab Eustathio & Strabone laudata, Ὅτις ἐξ ἐγγόνησιν Λυκάωνος ἀνδρόνιο, ὅτι ποτε τίχθε Πελαγῶς. Et Tzetzes in Lycophron. pag. 83. ed. Steph. Πέλαγος (leg. Πελαγῶς) ὡς παῖς τῷ Διὶ καὶ Νιόβῃ. ἢ καὶ Λυκάων παῖς ὡς ἐκ Μελεβοΐης ἐγένετο (leg. ἦγεν) Κολλίνας. Adde Scholiast. German. Arctophylacis fabulā. MUNCK.

¹⁸ *EX INACHO ET ARGIA IO*] Schol. Euripidis

Id Juno cum rescivit, ¹ Argum, cui undique oculi refulgebant, custodem ei misit. ² hunc Mercurius Jovis jussu interfecit. At Juno ³ formidinem ei misit, ⁴ cujus timore exagitata, coegit eam, ut se in mare praecipitaret: quod ⁵ mare Ionium est adpellatum. Inde in Scythiam transnavit, ⁶ unde Bosporus fines sunt dictae. inde in Aegyptum, ubi parit ⁷ Epaphum. Jovis cum sciret suapte propter opera tot eam aerumnas tulisse, formam suam ei propriam restituit, deamque

pidis: Ἰάσος δὲ καὶ Ἀδωνάνης ἰὼ ἐκχέλο. Cui, quod ad patrem attinet, accedit Pausanias. Cum Hygino tamen Castor apud Apollodorum & complures Tragici faciunt. Quam non inter se in caecis hisce historiis tradendis consentiant veteres, videre potes ex subiecta tabella.

Stemma IUS.

Secund. Pausan.	Secund. Hygin.	Secund. Apollod.
Inachus.	Inachus.	Inachus.
Phoroneus.	Phoroneus.	Phoroneus.
Niobe.	Niobe.	Niobe.
Argus.	Argus.	Argus.
Phorbas.	Piranthus.	Iafus.
Triopas.	Triopas.	Agenor.
Iafus.	Inachus.	ArgusPanoptes.
IO.	IO.	Iafus.
		IO.

MUNCK. De Jūs parentibus consule Salmas. de L. Hell. p. 323. Spanh. ad Call. H. Dian. 524. & Celeb. P. Burm. ad Ovidii lib. 1. Met. vs. 588. Arestoris filiam facit Charax in historia Graecorum apud Anonymum de Incredibil. cap. 15. Ed. Th. Gale, qui etiam docet, cur hic Argus πανόπτης sit dictus. Inachi filiam fuisse docet nos etiam Lactant. ad Statii IV. Theb. vs. 119. nec non Pausan. lib. 1. c. 25. Lucianus Dialogo 1. Fabulos. Item Philostratus lib. 1. cap. 19. de Apoll. Tyan. Alia de IO videnda apud Plutarch. de Herodoti malign. Tom. II. pag. 856. & Burm. ad Ovidii l. 1.

1 ARGUM, CUI U. O. R.] Hunc Argum Arestoris filium facit Servius ad VII. AEn. vs. 790. Schol. Sophoclis in Electr. vs. 5. Argum vocat τὸ κύνειον ἢ Ἀργον τὸ πανόπτην. De ejus parentibus Apollodor. lib. II. pag. 75, 77. uterque fabulam latius referunt. Adde de hoc Argo disputantem Meziriac. ad Ovidii Epist. VI. Heroid. pag. 70.

2 H. MERC. J. I. I.] Unde Mercurius Ἀργειφόντης dictus Apollodor. lib. II. p. m. 77.

3 FORMIDINEM EI MISIT] Pro, immisit. Vide notas ad cap. 30. Ovid. 1. Metam. 725. Horriferaeque oculis animoque obiectat Erinnyn Pellicis Argolicae. Apollodorus in hac fabula: Τῇ βοὶ οἰστρον ἐμβάλλει. Schol. Horat. ad Artem: Oestro agitata

ἔ in vaccam mutata in Aegyptum pervenit. Atque ita Virgilius quoque III. Georg. 152. Hoc quondam monstro horribiles exercuit iras Inachiae Juno pestem meditata juvencae. Servius: Nota est fabula lo Inachi filiam à Jove Junonis adventu conversam esse in vaccam, cui Juno immisit oestrum: quo toto orbe fatigata, tandem aliquando venit ad Aegyptum, ἔ illic in Isin conversa est. Transiit autem per mare angustum, quod bosporum appellatum est, nunc autem Hellespontum dicitur. Oestrum μύπα βοῶν ἐλατῆρος appellat Coluthus. Quem Romani asylum dicunt, Graeci Oestrum. Lactant. ad Stat. Theb. lib. 1. vers. 32. Sed μύπα ab oestro distinguit Scholiastes Theocriti ad Eid. VI. 28. frustra ut puto. Vide Schol. Hom. ad Odyss. x. vers. 300. Sed ille secum dissentit, & ad vers. 299. omnino diversos esse vult οἰστρον & μύπα. Gloss. Stephani. Asilus, furor, οἰστρομανία. Furiosus, οἰστροπλήξ. Sophocles: Τῆς οἰστροπλήγης Ἰνάχης κόρης. Schol. Τῆς οἰστρον ἢ μανία πληγείσης. Confer Tzetzen ad Lycophron. p. 72. Oestrum quoque furiam interpretatur Philargyrius. Nimirum formidinem incutere furiarum est. Formidinem autem idolum fecerunt pagani. In Genealogiā habes superius, Ex Marte ἔ Venere Harmonia ἔ Formido. Schol. Aeschyli ad Prometh. vers. 563. φάσμα interfecti Argi, quem canem facit fuisse, ei obiectum scribit. MUNCK. De oestro multi multa. Videatur Athenaeus lib. VII. cap. 14. Schol. Apoll. Rhodii lib. 1. vs. 1265. D'Arnaudius cap. 32. Obf. Aeschyli in Prom. Vinct. vs. 675. Metaphorice hac voce usi veteres de furore, vehementique impetu. Vide Sophocl. Trachin. vs. 665. in Antig. 1014. Potter. ad Lycophron. vs. 405. & Nobiliss. Juvenem M. Röverum ad Musaeum vs. 134. De rebus inanimatis Eurip. Herc. Fur. 862. κραυγὴ τ' οἰστρος ἀδύνας πνέων. Aristophanes Thesmoph. vs. 331. μυχὸν οἰστροδίνητον dixit.

4 CUJUS TIMORE EXAGITATAM COEGIT EAM] Barth. ad Stat. Tom. III. pag. 46. legit, Exagitatam coegit ut se. Cl. Schefferus nihil mutat, sed illis haec accenset, quae, ut ait, non tam vitiosa, quam plebejo sermonis generi propria sunt. Ego unica literula addita scribendum putem exagitatam coegit eam ut se &c. Amat noster istas

que Aegyptiorum ⁸ esse fecit, ⁹ quae Isis nuncupatur.

CXLVI. Proserpina.

PLUTON petit ab Jove Proserpinam filiam ejus & ¹⁰ Cereris in conjugium daret. Jovis negavit Cererem passuram, ut filia sua in Tartaro tenebricoso sit: sed jubet eum rapere eam, ¹¹ flores legentem ¹² in monte

istas trajectiones vocum. MUNCK.

5 MARE JONIUM] V. Apollodor. lib. II. p. 77. Schol. Eurip. Hippol. 727, 735. p. 559. Tzet. ad Lycophron. vs. 630. Schol. Pindari O. Pyth. III. vs. 120. Schol. Apoll. Rhod. IV, 308. Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 389. qui varias de hujus maris nomine sententias produnt.

6 UNDE BOSPHORUS FINES SUNT DICTAE] Num post Bosphorus deest quidpiam, an scribendum Bosphori? SCHEFF. Cl. Schefferus, Bosphori fines sunt dictae. Nob. Heinsius conjectat, unde Bosphorus ejus fines sunt dictae. ut velit Scythiam Bosporo terminari. Ita sane Tanais Asiam & Europam finis interfluere dicitur apud Curt. lib. VII. cap. 7. Vide tamen, an placere & hoc possit, quod postea mihi in mentem venit, unde Bosporus Maeotis fauces sunt dictae. Nam Bosporum heic Cimmerium sive Maeoticum intelligere debemus, de quo Eustath. ad Dionys. p. 24. Maeotis autem pro Maeotidis potuisse scribere Hyginum, discas ex iis, quae dixi ad cap. 10. Schol. Horat. ad od. 13. lib. II. Bosporus Ponti sunt fauces, ubi propter angustias assidua naufragia fiunt. Capella lib. VI. p. 221. Debinc Ponti ora, fauces Bosphori. Uterque Bosporus fauces audiunt, ille Maeotidis, hic Ponti. Στόμα Πόντος AEschylo Pers. vers. 880. Adde Moschopul. αἰὲν ἡδὼν pag. 84. Quod ait mare Ionium appellatum, de eo vide Tzetzen ad Lycophron. p. 504. De Bospori vocabulo multis disputat Schol. Apollon. ad lib. II. 168. Possis etiam: Unde Bospori fauces &c. στόμα βοσπόρου apud Dionys. MUNCK. Bosporum Thracicum intelligit Apollodorus lib. II. p. 77. Alii Bosporum Cimmerium. V. Spanh. ad Callim. H. Dian. vs. 254. qui pluribus de Bosporo egit. Adde Eust. ad Dionys. Perieg. a vs. 140. ad vs. 144. Schol. Sophocl. Ajac. 893. pro eo saepius male Bosporum scribi, monuerunt jam Celeb. P. Burm. ad Ovid. I. M. 179. & Duk. ad Florum lib. III. cap. v. §. 25.

7 EPAPHUM] Ex Telegono. Euseb. Chron. Ovid. I. Met. 748. Hinc Epaphus magni genitus de semine tandem Creditur esse Jovis. Idem hic est, qui Osiris, Apis, & Serapis sive Sarapis. Vid. Herod. Thalia, & Lactant. lib. I. cap. 21.

MUNK. De Epapho Strabo lib. x. p. 682. Schol. Eurip. Phoeniss. 683. Schol. Pindari O. Pyth. IV, 25. O. Nem. x, 9. Lact. ad Statii VII. Theb. 186. Celeb. P. Burm. ad Ovidii locum.

8 ESSE FECIT] Sedigitus apud Gellium lib. XV. 24. Nono loco esse facile facio Lusciū. Ovid. VI. Met. 75. Stare Deum pelagi longoque ferire tridente Aspera saxa facit. MUNCK.

9 QUAE ISIS NUNCUPATUR] V. Eust. ad Dionys. Perieg. v. 918. Diogen. Laert. prooem. §. 10. Plutarch. de Iside & Osiride inprimis pag. 364. Tom. II. Lact. ad Statii I. Theb. vs. 265. G. Cuper. in Harpocrate pag. 109. Broukh. ad Tibull. I, III, 23. Duo Isidis templa in Corintho sunt, quorum alterum vocatur Isidis Pelagiae, i. e. maritimae, alterum Aegyptiae. Vid. Pausan. lib. II. c. 4. p. 121.

Ad C A P. CXLVI.

10 CERERIS IN CONJUGIUM DARET] Post τὸ Cereris excidisse sibi arbitror. MUNCK. Sibi facile hinc abesse patior. Sic Fab. CLIII. petierunt ab Jove, ut aut homines (ipsis) daret, aut eos calamitate afficeret. Fab. CXCI. atque ducem dedit, qui eum .. deduceret. ubi ellipsin hanc recte contra Schefferum tuetur Munckerus. Conferantur, si necesse sit, quae olim dedimus ad haec Cicer. N. D. II. 48. At quibus bestiis erat is cibus, .. aut vires (his) natura dedit aut celeritatem. WOPKENS.

11 FLORES LEGENTEM] Legisse narcissos ajunt, cum raperetur. Vide Scholiast. Sophocl. ad Oedip. Colon. vers. 674. MUNCK. Ovid. V. M. 392.

.. Quo dum Proserpina luco
Ludit, & aut violas, aut lilia candida carpit.

12 IN MONTE AETNA] An in Aetna legabat flores, cum in raptoris manus incideret, Proserpina? & hoc est, quod ad Nem. A. tradit Pindari Scholiastes? Περσεφόνη αἰὲν τὴν ἑλάνην ἀγρεύουσα λειμῶνας, ἡρώαδι παρὰ τὴν Πλάτανον.

monte Aetna, qui est in Sicilia. in quo Proserpina dum flores cum Venere & Diana & Minerva legit, Pluton quadrigis venit, & eam rapuit. Quod postea Ceres ab Jove impetravit, ut dimidia parte anni apud se, dimidia apud Plutonem esset.

CXLVII.

πανος. Sed ibi urbem Aetnam intelligere videri possit, de qua Barth. ad Stat. Tom. II. pag. 934. An potius scribendum in nemore Ennae? Arnobius lib. v. *Consimiliter in altera fabula Hennae nemus & flores quid sunt?* Confer Jul. Firm. in de E. P. R. Ovid. IV. Fast. 421. Diodorum lib. v. Cic. IV. Verr. Sed mutare quicquam nos vetat. luculentus locus Aristotelis libro *ᾧ δὲ δαυμ. ἀκισμ.* cap. 116. p. 101. edit. Sylburg. quem videre operae erit pretium. Lactant. ad Stat. v. Theb. vers. 357. *Ut Proserpinam circa cacumen Aetnae flores legentem raperet.* In Argum. lib. v. Met. Ovid. fab. 6. *Uti Proserpinam circa Aetnam flores legentem cum Minerva atque Diana raperet.* Ad locum ergo, quo rapta est, respexit Seneca Herc. Fur. vers. 660. cum de Proserpina diceret? *Quam tota irrita Quaesivit Aetna mater.* Columella lib. x. *AEquoris Aetnaei vernantia lilia carpsit, Raptaque Letbaei conjux modo facta tyranni.* MUNCK. De Proserpinae raptu Apollodor. lib. I. p. m. 15. & Schol. Aristophan. Equit. vs. 782. Inter antiquos parum constat de loco, quo Proserpina fuerit rapta. Alius in Attica, seu concava quadam Atticae voragine, ubi in vivis esse desit Oedipus. Alius in Argolide. Alius in Cylene Arcadiae monte. Graeci vero Asiatici in Charonio Lydiae, prope Nysam, antro Proserpinam esse raptam statuerunt. V. Spanh. ad Callim. H. Cer. vs. 9. Postea fuerunt, qui apud Hennam rapuisse Ditem Proserpinam operose adstruxerunt. V. Celeb. P. Burm. ad Ovid. v. M. 385. De qua Henna inprimis egit Spanh. ad Callim. H. Cerer. vs. 15. Hinc quidam poetarum finxerunt, Siciliam Proserpinae sponsae dotem a Jove fuisse datam. V. P. Leopard. lib. x. Emend. cap. ult. Pausan. lib. I. cap. 38. pag. 92. *ῥεὶ δὲ Κηφισὸς πρὸς Ἐλευσίνι βιοτότερον παρεχόμενον τῷ ποταμῷ ῥεῖμα. καὶ παρ' αὐτὰ καλεῖσιν Ἐρινέον, λέγοντες τὸ Πλάτωνα, ὅτι ἤρπασε τὴν Κόρην, καθάπερ αὐτὴν ταύτην.* Proserpinae fabulam allegorice multi explicarunt, ut Augustinus de C. D. lib. VII. cap. 10. & Lact. ad Statii Theb. lib. VIII. vs. 63. Theon. ad Arati Phaenomena pag. 19. & quos laudat Graevius Lect. Hesiod. cap. XI. Spanh. ad Callim. H. Cer. vs. 20, 138. J. Perizonius ad Aelian. lib. IV. V. H. cap. 5.

I PLUTON. EAM RAPUIT. QUOD POSTEA CERES AB JOVE IMPETRAVIT, UT DIMIDIA PARTE ANNI APUD SE . . ESSET] Si quo pro quam ob causam satis probum, vel his Latinis usitatum sit, ut volunt Schefferus ac Munckerus, libens legerim, *Quo postea* &c. Suavius tamen adhuc sonaret, *Quo facto Ceres* &c. WOPKENS. Apollodor. lib. I. pag. m. 17. *Περσεφόνη δὲ καθ' ἑκάστον ἑνιαυτὸν, τὸ μὲν τρίτον μὲν Πλάτωνος ἡναγκάσθην μένειν. τὸ δὲ λοιπὸν παρὰ τοῖς θεαῖς.*

Ad C A P. CXLVII.

2 CUM CERES] Hanc fabulam tantum non iidem verbis narrat Servius ad Georg. I. vers. 19. ut utrumvis ex altero descripsisse eam palam sit. Lactantius, qui & ipse ad II. Stat. Theb. 382. *ἀπολαβεῖ* Hyginum expressit, quin furti reus sit, non est dubitandum. MUNCK.

3 ELEUSINUM REGEM] *Eleusium.* MICYLL. Putat Micyllus, *Eleusium* legendum. Ego nihil muto. Ita namque dicitur & aliis, nisi *Eleusinam* malis. Vide Apollod. SCHEFF. Vulgo tradunt Triptolemi patrem Celeum regem Eleusiniorum, & ad eum divertisse Cererem. *Πανύσσις δὲ Τριπτόλεμον Ἐλευσίνος λέγει. Φησὶ δὲ Δήμητραν πρὸς αὐτὸν ἐλθεῖν, ut testatur Apollodorus lib. I. Pausanias Atticis: Ἐλευσῖνα δὲ ἦσαν, ἀφ' ἧς πλὴν πόλιν ὀνομάζουσι.* An ergo scribendum *Eleusinum*? Non puto. *Eleusinum* nominant quoque Servius, Lactantius, & Noster rursus cap. 275. *Ὀνομάσθη δὲ, ait Harpocratio, ἡ πόλις Ἐλευσίς ἀπὸ Ἐλευσίνος τῆς Ἑρμῆς.* quae totidem verbis exhibet Etym. magni auctor in voce *Ἐλευσίς.* Sive illud *Ἐλευσίνος* referas ad rectum in ἤς, sive in ὅς, parum referre existimo. Novimus veteres dixisse *Ἰόδαλος* & *Ἰοδάτης*, *Acestes* & *Acestus*, *Zetes* & *Zetus*, & id genus alia valde ἀσφάτως. Lactant. ad XII. Theb. 628. *Ceres & Dite filiam raptam dum quaerit, hospitio regis Eleusii fertur fuisse suscepta. Leg. Eleusini.* Non tamen valde ei repugnem, qui terminatione latina usum Hyginum statuere velit, ut *Titani* pro *Titanes* cap. 150. & 167. Sane adjective *Eleusina* lampas, *Eleusina Ceres* habemus apud Arnobium & Capellam. In loco illo Apollodori modo laudato

CXLVII. *Triptolemus.*

CUM, Ceres Proserpinam filiam suam quaereret, devenit ad Eleusinum regem, cujus uxor Cothonea puerum Triptoleum pepererat, seque nutricem lactantem simulavit. Hanc regina libens nutricem filio suo recepit. Ceres cum vellet alumnum suum inmortalem reddere, interdiu

dato τὸ Διμήτησαν à mala videtur esse manu. Non ignoro quidem Tzetzen dixisse ad Hesiodum pag. 18. edit. Heins. Ἐφασσαν Διμήτησαν εἰς Ἀθήνας ἐλθεῖν. Moschopulum ad eundem pag. 5. Διμήτησαν ἢ σῖτον καὶ τὰς καρπῶς. Schol. Theocrit. ad Eid. xvii. Τὴν Διμήτησαν λέγει καὶ τὴν Περσεφόνην. Sed cultiori utitur dictione Apollodorus, quam ut barbarè cum posterioris aevi Scholiastis loqui potuisse censendus sit. Certe in Etym. magni auctore, qui & ipse Διμήτησαν, & Διμήτητα in recto frequentat, atro id carbone notavit Sylburgius. Invenitur tamen Διμήτησαν etiam apud Euseb. Praep. Evang. p. 34. & 52. ed. Steph. apud Hesych. in ΑΓΡΑΙ Διμήτητας. Caeterum Panyasis illius, quem heic sequitur Hyginus, corruptum vocabulum non semel apud German. Scholiasten; tanquam in Dracone, Ut Pannasis Heracleas refert. Legendum esse Panyasis Heraclea, ostendi ad Antoninum Lib. cap. 20. atque ita quoque exhibet edit. Sanctandrea. Praeter Panyasin Heracleam scripsit etiam Herodotus, ut docet nos Heinsius ad Hesiod. pag. 84. Immo & Crispinus, si Fulgentio fides in voce Antistare. Panyasis restituendus quoque Tzetzae Proleg. in Lycophron. Γεγόνασι ὃ ὄνομασθαι ποιεῖται πέντε, Ὀμηρος, Ἡσίοδος, Πάνυσις, Ἀντίμαχος, καὶ Πείσανδρος. Leg. Πανύσις. Caeterum Pisander ille furrogandus mihi videtur in Thessandri locum, qui Servii comment. occupavit ad AEn. ii. 211. Scripsisse & eum Heracleam didicimus ex Suidâ & Athenaeo. Caeterum Scholiastes Nicandri ab uxore Hippothoontis hospitio exceptam Cererem memorat, longe alios secutus auctores. MUNCK. In Apollodoro Διμήτησαν ne rejicias. legitur in antiquo Phytali epitaphio apud Pausan. lib. i. cap. 37. pag. 89. ipse Pausanias hac flexione usus est, ut lib. viii. cap. 42. lib. ix. cap. 25. quod Sylburgius ad Phytali epitaphium jam monuit. Plutarch. de Herodoti Malign. Tom. ii. p. 857. τὰς δὲ Διμήτησαν τειλεῖς dixit.

4 COTHONEA] Metanira a Paus. dicitur. Triptolemi autem pater Celeus. MICYLL. De hoc vocabulo dubito. apud Lactantium Hyona uxor Eleusini vocatur. SCHEFF. Ita & Lactantius. Servius, Cyntinea. Metaniram dici à Pausania notat Micyllus. Atque ita quoque eam

appellat Apollodorus lib. i. Loescherus Pausaniae interpres in suo codice invenisse Μεγάνηρα videtur. Atque ita legitur etiam apud Diomed. lib. iii. p. 113. ed. Soter. Vitiosam eam esse scripturam discas ex Nobiliss. Heinsii notis. ad Ovid. iv. Fast. 537. Sed Tzetzes ad Hesiod. Ἐργ. pag. 7. docuit me quosdam Triptolemi matrem facere Polymniam. Propius ergo à vulgata scriptura discefferimus, si Hygino restituamus Polymnia vel Polymnea. MSS. certè Lactantii repraesentant Hionia. Neaera est in marmore Arundeliano. Nñeis Schol. Hephaest. pag. 81. Nicandri Scholiastes illam Metaniram non Eleusini, sed Hippothoontis facit uxorem pag. 72. edit. Col. Cum Polymnia inventrix feratur Φυτεργίας, optimè omnium heic Polymnia scribi existinem. MUNCK. Neaera juxta Sophoclem Medae mater fuit. Vid. Schol. Apollon. Rhod. iii. 242. De Metanira Interpr. ad Ovid. v. M. 448. de Triptolemi parentibus consule Panyasin & Pherecydem apud Apollodor. lib. i. pag. 17. Argivos, Athenienses: Musaeum, Orpheum, & Choerilum apud Pausan. lib. i. cap. 14. P. 34. Pausaniae locus, ubi Μεγάνηρα Triptolemi mater adpellatur, est lib. i. cap. 39. p. 94.

5 SEQUE NUTRICEM LACTANTEM SIMULAVIT] Illud nutricem censeo à glossa esse, cum praefertim sequatur, nutricem filio suo recepit. Non ergo ante, quam reciperetur, nutrix fuit, sed tantummodo lactans, id est, quae haberet lac in uberibus, ut nutrire posset, licet non nutriret. Talis enim proprie est lactans, ut ex Gellio apparet. SCHEFF. Τὸ nutricem deletum vellet Cl. Schefferus. Ego nil temerè putem mutandum. Servius habet: Seque nutricem pueri amore ducta simulavit. Lactantius: Seque nutricem simulabat. Lactantem nutricem existimo dixisse Hyginum, quia & assa nutrix est, quae lac non praestat infantibus, sed solum diligentiam adhibet, ut loquitur Schol. Juvenal. ad Sat. xiv. 208. MUNCK.

6 INTERDIU LACTE DIVINO] Servius; cum lacte divino. Mallem eum lacte &c. Immo ita legi debet etiam apud Hyginum, qui τὸ eum malè omisit. MUNCK. Non facile mihi persuaserit Munckerus in posterioribus his excidisse eum. Fab. CLXIV. Myrrha cum patrem suum amaret, inebria-

terdiu lacte divino alebat, noctu¹ clam in igne obruebat. Itaque praeterquam solebant mortales, crescebat. Et sic fieri² cum mirarentur parentes, eam observaverunt. Cum Ceres eum vellet in ignem mittere, pater³ expavit. Illa irata Eleusinum exanimavit; at⁴ Triptolemo alumno suo aeternum beneficium tribuit. nam fruges propagati^{*} currum draconibus junctum tradidit, quibus vehens orbem terra-

inebriavit (eum) & sic cum eo concubuit. Fab. CCLXXIV. Et validius (eam) medici accusare coeperunt. Sed affatim jam talia cumulavimus ad Cicer. N. D. II. 48. WOPKENS.

I CLAM IN IGNE] Deest noctu, ut illud interdiu praecedens habeat, quo referatur. Et ipsa exigit historia. Vide Apollodorum. SCHEFF. Deest noctu. Supplendum ergo, noctu clam in igne. Servius habet: Noctu clam igne eum obruebat. Apollod. lib. I. Τὰς νύκτας εἰς πῦρ καλεῖται τὸ βρίσκειν. Idem fecisse Thetidem Achilli suo idem refert, ut & Lycophron apud Hom. Schol. ad Iliad. II. 36. & Tzetz. ad Lycophron. pag. 39. Geminum germanum est, quod in vita Eliae memorat Epiphanius: Καὶ ὅτε, inquit, ἔτεκεν αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτῆς, ἴδεν Σάββακ ὁ πατὴρ αὐτῆς ὁ παλαιός, ὅτι ἄνδρες λαοφανεῖς ἀποσηγορεύον, καὶ ὅτι ἐν πυρὶ αὐτὸν ἐπαργάνειν &c. MUNCK. De Achille consule Schol. Aristoph. Nub. 1064.

2 CUM MIRARENTUR PARENTES, EAM &c.] Ita distinguo. Male incisum erat positum ante τὸ parentes. Servius: Id sic fieri cum pater admiraretur. Unde vides Hygino in praecedentibus esse restituendum, id sic fieri. Lactantius habet: Cum hoc pater miraretur. MUNCK.

3 EXPAVIT] Servius & Lactantius, exclamavit. quod puto rectius. Tzetzes in Lycophron. Ἰδοὺ & Πηλέως τὴν Θέτιν βιάσασθαι αὐτὸν εἰς τὸ πῦρ, καὶ βοήσασθαι, συνέβη ταῦτ' ὡς Νηηΐδας ὑποχωρήσας. MUNCK.

4 TRIPTOLEMO ALUMNO] Deiphontem Triptolemi fratrem Cereris alumnum facit Apollodorus. Schol. Nicandri Celeum conjectum in ignem à Cerere narrat pag. 32. Ἡ Δημήτηρ Κελὸν λαβῶσα ἀνέτρεφεν ὡς υἱόν. Βελομένη δ' ἀπαθανάτισται, συνεχῶς εἰς τὸ πῦρ ἔβαλλεν &c. MUNCK.

5 NAM FRUGES PROPAGATI] Barthius ex Mf. suo, fruges propaganti. Sed ne sic quidem locus integer videtur. Mallem: nam fruges propagare currum &c. Formula fruges propagare non est inconueniens Nostro, pro, ut propagaret fruges, ad propagationem frugum. Sic fab. 88. ad flumen exit sanguinem abluere. fab. 27. responsum fuit ab Aëtae progenie mortem cavere. Nisi malis illud propagare ad sequens tradidit referre, ac scribere, fruges propagare ac currum. Sane tradere propagare, pro tradere propagationem

non ineptum foret, & Graecis locutionibus conveniret. SCHEFF. Servius habet: Nam ad fruges portandas currum draconibus junxit, deditque &c. Censeo ex Hygino in Servio rescribas propagandas, praesertim cum & Lactantius exhibeat: Fruges ei propagandas, & currum draconibus junctum tradidit. Schol. German. Fab. Canis: Fuit, ut in reliquis terras propagaret. Hyginum forte non male restituas, si propagatum legas pro propagati, quanquam non valde displicet, quod Cl. Schefferus conjecit, propagare, non tantum, quia legi cap. 27. Responsum accepit mortem cavere. 88. Exit sanguinem abluere. 145. Deam esse fecit. Sed quod & optimi scriptores ita loquantur. Ovid. in hac fabulâ v. Met. 660. Rursusque per aëra misit Mopsopium juvenem sacros agitare jugales. Horat. I. od. 23. Frangere persequor. AEn. v. 248. Magnum dat ferre talentum. Propert. lib. I. el. xvi. Mittit me quaerere. Caecilius I. Histor. Mittit visere. MUNCK. Itaque recte Cl. Oudendorpius ad J. Caesar. B. Civ. cap. 34. MSS. Codicum lectionem defendit in Thessaliam ire sc. misit.

6 QUIBUS VEHENS] Lactantius & Servius: Quibus ille vectus. Sed Hyginianum elegantius est. Sueton. Neron. 34. Terra marique praetervehentes. Apul. I. Mil. Equo indigena per albo vehens. Nepos Timoth. cap. 2. Circumvehens Peloponnesum. Unde vector qui vehitur. Nec dissimile gestans de eo, qui gestatur apud Sueton. Domit. cap. XI. Adde quae ad Justin. lib. XI. cap. 7. congeffit Freinshemius, & Anal. lib. III. cap. 9. Vossius. MUNCK.

7 OBSEVIT] Servius, observit. Lege ex Hygino & Lactantio obsevit. Idem vitium occurrit apud Nostrium cap. 277. MUNCK. Vide Lactant. ad Statii XII. Theb. vs. 626. Hic Triptolemus inventor frumenti, & aratri etiam dicitur a nonnullis. Vide Jac. Nic. Loensem lib. I. Epiphyll. cap. XI. nempe in Graecia, a Cerere edoctus. Vide Celeb. Broukh. ad Tibull. I, VIII, 39. Osirim primum Aegyptiis aratrum monstrasse, uterque addit, unde Dionysius Perieg. vs. 233. de Aegyptiis canit

Οἱ πρῶτοι βιότοιο διεθήσαντο κελύβας,

Πρῶτοι δ' ἡμετέροις ἐπαρήσαντο ἀρότρε.

Et plura apud eosdem de aratri inventoribus reperies. Adde inl. Spanh. ad Callim. H. Cer.

terrarum frugibus 7 obsevit. Postquam domum rediit, 8 Celeus eum pro benefacto interfici iussit: 9 sed re cognita, iussu Cereris Triptolemo regnum dedit: 10 quod ex patris nomine 11 Eleusinum nominavit. 12 fierique sacrum instituit, quae Thesmophoria graece dicuntur.

CXLVIII.

vs. 22. ac Munck. ad fab. 274. Quomodo a multis Graecorum *Bacchus*, Graecis idem, qui Aegyptiis *Osiris*, arare & ferere primus invenisse creditur. Plut. Quaest. Graec. Tom. II. pag. 299. & de Iside & Osir. Tom. II. pag. 365. Callistratus apud Plutarchum lib. IV. Symposiacôn pag. m. 670. dicit quosdam esse, qui narrent, primam aratri usum docuisse Aegyptios suam terram rostro findentem. & inde *ὄν* (de qua voce Suidas & J. Pollux lib. I. cap. 13. initio) dici vomerem. Aprum dentibus vites praerodentem mortales putationem demonstrasse docebunt cum Hygino alii, quos laudat Cl. Munck. ad fab. 274. De Cerere omnis agriculturae inventrice Serv. ad I. Georgic. 147. De Saturno, cui multi agrorum, & vitium cultus tribuunt S. Bochart. in Phaleg. lib. I. cap. I. pag. 3. qui ex Noae historia Saturni fabulam confictam statuit. Vide ad cap. 129. & 130. ex Saturno & Venere omnia nasci multi statuunt. Plut. in Is. & Osiride T. II. p. 378.

8 PELEUS] *Celeus* vel *Cepheus* ut Boccatus; nisi quis malit *Lyncium* intelligere, de quo Ovidius. MICYLL. Non dubito, quin legendum sit, *Celeus*, is enim proxime ante Triptolemum regnavit. Et fuerunt, qui eum patrem Triptolemi facerent, ut ex Apollodoro constat. SCHEFF. Servio est *Cephalus*, Lactantio *Cepheus*. Ubique emendandum esse *Celeus* vel tyrunculus non rudissimus videat. Apollodorus lib. I. *Δήμητρα μὲν Κελεὺς εἰς τὴν Ἐλευσίνα ἐπέδξατο*. Virg. I. Georg. 165. *Virgea praeterea Celei vilisque supellex*. Ad quem versum Servius: *Id est, vasa viminea, qualia Ceres Celes quondam monstravit*. Cubant ergo in vitio & illa ad vers. 19. *Quod munus ei Ceres dedit propter humanitatem patris Icari*. Lege *Celei*. Vel *Rhari* potius cum doctissimo Perizonio nostro ex Pausaniâ in Atticis pag. 10. Confer Ovid. lib. IV. Fast. 508. & seqq. Vossii notas ad Just. lib. II. 6. Etym. magn. in *Ἀεὶν*. Restituendum idem vocabulum Lactantio in Stat. lib. VII. Theb. vers. 407. *Eleusis civitas Atticae regionis est, in qua regnavit Teleus, qui Cererem, dum filiam quaereret, liberalissime suscepit hospitio*. Legendum *Celeus* esse quis dubitet? MUNCK. Adde etiam Serv. ad I. Georg. vs. 163. & *Celeus* legendum esse docet

etiam Pausan. lib. I. c. 39. p. 94. & II, 14.

9 SED RE COGNITA, JUSSU] Ita & Lactantius habet. Corrigatur ergo Servius, in quo corrupte legitur: *Sed per cognita iussa Cereris Triptolemo regnum tradidit*. MUNCK.

10 QUOD EX PATRIS NOMINE] Servius auctorior heic est? *Qui accepto regno oppidum constituit, quod ex patris nomine Eleusinum nominavit*: Et Lactantius: *Ibique oppidum constituit, quod ex patris sui nomine appellavit Eleusinum*. Et sane apud Nostrum quoque cap. 277. *Eleusinum* oppidi non regni vocabulum. Sed ubique videtur scribendum *Eleusinam*. Gloss. MSS. ad illa Georg. I. Virg. *Puer monstrator aratri*: *Alii Triptolemum Celei filium dicunt, alii Osirim putant; ob quam (leg. ob quam rem) ab Aegyptiis inter Deos sit relatus; Triptolemus Celei regis, Eleusinae filius fuit, qui usum ferendi primus mortalibus tradidit*. Bene autem de nomine tacuit, & generaliter ait puer. Nam non unus in toto orbe monstravit, sed diversi in diversis locis. Et paulo post: *Eleusina civitas Graeciae haud longe ab Athenis, in qua cum regnasset Celeus, & Cererem quaerentem filiam suscepisset hospitio, pro remuneratione ostendit ei omne genus agriculturae*. Hieron. Chron. Euseb. *Eleusinae regnavit Celeus*. Tullius ipse I. Nat. Deor. *Omitto Eleusinam sanctam illam & augustam, ubi initiantur gentes* &c. Πόλιν Ἐλευσίνα appellat Schol. Homer. Iliad. Σ. 491. *Eleusinum* tamen *ἐδιδέρκας* invenitur apud Aethicum. MUNCK.

11 ELEUSINUM] *Eleusim*. MICYLL. Micyllus putat, *Eleusim*, rationem non video. Pater dictus est, *Eleusinus*, ut liquet ex superioribus. Regnum ergo dicetur, vel *Eleusinum*, vel *Eleusinium*, quomodo Eleusinae urbis cives sunt *Eleusinii*, & templum *Eleusinium*. SCHEFF.

12 FIERIQUE SACRUM INSTITUIT] Legerim cum Servio: *Cererique sacra primus instituit*. Quod & Lactantius suadet, qui in suos commentarios prorsus eadem transtulit: *Cererique sacra primus instituit, quae Thesmophoria Graecae appellantur*. Etiam agon Cereris celebratus fuit Eleusine, de quo Pind. Schol. ad Isthm. od. I. *Ὁ δὲ ἐν Ἐλευσίνι Δήμητρός ἐστιν ἀγὼν, καὶ σέφαντος καὶ κελείας*. MUNCK. Consule inl. Spanh. ad Call. H. Cer. vs. 22. De Cereris agone in Eleusine etiam Schol. Pindari Olymp. od. IX. vs. 150. καὶ ἡ Ἐλευ.

CXLVIII. *Vulcanus.*

VULCANUS cum rescit, ¹ Venerem cum Marte clam concumbere, & se virtuti ejus obfistere non posse, catenam ex adamante fecit, & circum lectum posuit, ut Martem astutia deciperet. Ille ² cum ad constitutum venisset, concidit cum Venere in plagas, adeo ut se exsolvere non posset. Id Sol cum Vulcano ³ nunciasset, ille eos nudos cubantes vidit, ⁴ deos omnes convocavit. * viderunt. Ex eo Martem id ne faceret, pudor terruit. Ex eo conceptu nata est Harmonia, cui Minerva & Vulcanus vestem sceleribus tinctam muneri dederunt: ob quam rem ⁵ progenies eorum scelerata exstitit. Soli autem Venus ob indicium ⁶ ad progeniem ejus semper fuit inimica.

CXLIX.

Ἐλευσίς ἣ ἡ πρὸς τῇ θαλάσῃ κερδὴν, ταῖς ἀγλαταῖς αὐτῇ καὶ νίκαις μαρτυρεῖ. ἔγεται ἣ αὐτῷ ἈΓΩΝ ΚΟΡΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΗΤΕΡΟΣ, ὃς καλεῖται ἘΛΕΥΣΙΝΙΑ. ἣ ἱεραθλον, κερδαί. Scholiastem adde Aristophanis in Nub. vs. 302. Pindari Scholia inlustrantem ἐνθα (i. e. ἐν Ἐλευσίῃ) τὰ ΔΗΜΗΤΕΡΟΣ καὶ ΚΟΡΗΣ ἐπιτελεῖται μυθήματα.

Ad C A P. CXLVIII.

I VENEREM CUM MARTE] Hinc Schol. Apollonii Rhodii lib. I. Argon. vs. 743.

Ἐξείης δ' ἡσκηθε βαθυπλόκαμοι ΚΥΘΕΡΕΙΑ ἈΠΕΟΣ ὀχμάζουσα ΘΟΟΝ ΣΑΚΟΖ.

Haec adnotat, Ὀχμάζουσα; κατέχουσα, βασάζουσα, καὶ τοιμή ἔσα πολεμική, ἀλλ' ὡς ἘΡΑΣΤΗ χειρίζουσα τὰ ἈΠΕΙ. Cur haec fabula inventa sit, docent Athenaeus lib. XII. cap. I. pag. 55. & Plutarchus de aud. Poetis T. II. pag. 19.

2 CUM AD CONSTITUTUM VENISSET] Ad constitutum puta locum vel tempus. Varro R. R. lib. II. cap. 5. Qui tam sero ad constitutum venisset. Petron. Et nos metu criminis non veniremus ad constitutum. Juvenal. III. 12. Hic ubi nocturnae Numa constituebat amicae. MUNCK.

3 NUNCIASSET, ILLE EOS] Puto abesse conjunctionem hic necessariam, & oportere scribi, nunciasset, & ille eos. SCHEFF. Cl. Schefferus, & ille eos. Sed hic pro vidit, mallet aliquis vidisset. Neque enim satis bene tempora perfecta diversorum modorum (de futuris observarunt id jam alii) videntur posse copulari. Facit id tamen noster cap. 165. Minerva & Venus cum eam irriderent, quod & caesia erat & buccas inflaret. Cap. 27. Cum productus esset, ut mendacium morte puniretur, & illa aliter esse vidit. Astron.

II. 24. Quod prima fuerit Herculis haec certatio, & quod cum inermis interfecit. Lib. I. cap. 8. Cum sol pervenit & efficiat. Quintil. Declam. XIV. Si, quantum affirmas, miserearis ac diligis. Ita & Coloniensis ed. anni 1521. Sed legerim, miseraris ac diligis, ut Colinaeus edidit. Idem tamen Declam. XVIII. Date, Judices, patrem, qui filium mori velit & credit. Sic editi omnes. Fulgent. Mythol. II. 9. Quod mundus & celeris quadam volucritate versetur, & cadaverum nascentium occidentiumque perennitate depascitur. Capella lib. I. Et licet hic cursor Apollonei plerumque axis celeritate vincatur, ac remorata statione consistens captat demum festinata praeverttere. Florus lib. II. 15. Quod adversus Numidas semel parasset classem, & exercitum, frequens autem Masinissae fines territabat. Adde notas ad cap. 125. & 126. Notandum interim tamen, quod ad cap. 4. nobis dictum, copulativam patriculam & tam saepe in hoc scripto omitti, ut non tam librarii vitio, quam studio ab auctore ipso factum id videri possit. MUNCK. In insula Lemno detectum Veneris adulterium perhibetur. Vide Lact. ad Statii v. Theb. 59, 356.

4 DEOS OMNES CONVOCAVIT * VIDERUNT] Barthius ex suo codice sic legit: Omnes convocavit, Dii riserunt. Dixi alias, me codicem Barthianum habere suspectum. Ita ne hic quidem placere potest ea repetitio, Deos, Dii. Mallet scribere, omnes convocavit, ii riserunt. SCHEFF. Barthius ex MS. Deos omnes convocavit. Dii riserunt. Cl. Schefferus mavult. Deos omnes convocavit: ii riserunt. Utraque correctio convenit cum circumstantiis fabulae. Hom. Odyss. Θ. ubi adulterium hoc perquam festive depingit: Ἀσβερος δ' αἶψ' ἐν ᾧ πο γέλας μακάρεσσι θεοῖσι, Τίχρας εἰσάγει πολέφρονος Ἡφαίστοιο. MUNCK. Tolle asteriscum. Amat Hyginus ita loqui.

CXLIX. *Epaphus.*

JUPITER Epaphum, quem ex Io procreaverat, AEgypto oppida communire, ibique regnare jussit. Is oppidum primum ⁷ Memphim, & alia plura constituit: & ⁸ ex Cassiopeia uxore procreavit filiam Libyen, à qua terra est adpellata.

CL. ⁹ *Titanomachia.*

POSTQUAM Juno vidit Epapho ex pellice nato tantam regni potestatem esse, ¹⁰ curat in venatu ut Epaphus necetur: Titanosque hortatur, Jovem ut regno pellant, & Saturno restituant. Hi cum conarentur

5 PROGENIES EORUM] Armoniae, & cui nupta fuit. Vide supra fab. 7. SCHEFF. Armoniae & cui nupta fuit, inquit Schefferus. Ad ejus notas ad cap. 7. Sed pro *Armonia* rectius scripseris *Harmonia* ex Geneal. ubi rectè habet, *Ex Marte & Venere Harmonia & Formido.* *Ἀρμονία* est Hesiodo ©. 975. Nupsit autem Cadmo. Vid. cap. 6. & 155. MUNCK.

6 AD PROGENIEM EJUS SEMPER INFESTA FUIT] Fulgent. lib. II. *Illā dolens quinque filias Solis amore succendit, id est, Pasiphaen, Medeam, Phaëdrā, Circen, Dircen.* Et Servius de Pasiphae ad Ecl. VI. 52. *Ob iram scilicet Veneris, quae irata Soli, quod se, ut quidam, Anchisae, ut alii, Marti conjunctam prodidisset, sobolem ejus inhonestis amoribus subjecit, ut Circen, Medeam, Pasiphaen.* Vide praeterea Ovid. Epist. IV. Heroid. vers. 53. Senecam Hippol. vers. 124. MUNCK. De hac fabula Lactant. ad Statii VII. Theb. vs. 63. & ad I. Achill. 192. Celeb. P. Burm. ad Ovidii IV. Met. vs. 189. & Meziriac. ad Ovidii IV. Heroid. §. 7. Quomodo vero haec fabula explicetur, docemur a Lact. ad Statii V. Theb. 66. e Palaephati Fragmentis pag. 65, 66. Editionis Th. Gale. & ab Ampliff. Cupero in Apotheosi Homerica pag. 67. alio etiam modo explicat Phurnutus de N. D. cap. 19.

Ad C A P. CXLIX.

7 MEMPHIM] De hujus urbis conditore parum constat inter Veteres. Josephus lib. VIII. Antiquit. Judaicar. cap. VI. §. 2. *Minacum* hanc urbem condidisse docet, sive ex eo inl. Spanhemius ad Callim. H. Cerer. vs. 2. quem *Minacum* vocat *Minem* Herodotus lib. II. cap. 99. Diodorus vero Siculus ab *Uchoreo* conditam tradit.

a Nostro Hygino stant Apollodorus, Eusebius, & Lutatius ad Statium. ut docet Celeb. P. Burm. ad Ovidium lib. I. Met. vs. 748. Nomen urbis alii *ἑρμων ἀγαθῶν*, alii *τάρον Ὀσίειδῳ* interpretantur. vid. Plut. in Is. & Osir. T. II. p. 357.

8 EX CASSIOPEIA] Apollodorus *Memphin* hanc appellat, alii aliter. Sed potest Noster suos habuisse auctores. SCHEFF. Nihil heic mutandum. Illustrant hanc fabulam illa Lactantiana ad Theb. IV. 737. *Jupiter Epaphum, qui hoc petiverat, in Aegyptum oppida communire, ibique regnare jussit. Oppidum Memphin & alia plura constituit, & ex Cassiopā uxore suscepit filiam Libyen, quae postea in Africa regnum possedit, cujus nomine terra Libyes (leg. Libye) est appellata.* MUNCK. *Libyen* Epaphi filiam, matrem Lelegis fuisse docet Pausanias lib. I. cap. 44. *Libyam* a *Libye* Epaphi illius filia dictam docet Schol. Pindari O. Pyth. IV. vs. 25. ut & Eustath. ad Dionys. Perieg. vs. 175. qui & tres alias hujus adpellationis reddit rationes, e quibus duas etiam profert Servius ad I. AEn. vs. 26. Idem Eustath. ad vs. 912. *Libyen* etiam Jūs filiam facit, verum Tzetzes ad Lycophron. vs. 894. *Libyam* a *Libye* Epaphi & Memphis filia nomen adeptam tradit. Salmas. de regione nigrorum hominum dictam adfirmat in Ling. Hellen. pag. 359, 360.

Ad C A P. CL.

9 TITANOMACHIA] Vide Fabulam apud Lactant. ad Statii II. Theb. IV. Ptol. Hephaestion. lib. VI. pag. 487. Athenaeum lib. III. cap. 5. Titanas ob Bacchum membratim discerptum fulmine percussos refert Plutarch. Orat. I. de esu carn. pag. 996.

10 CURAT IN VENATU, UT EPAPHUS NECETUR]

rentur in coelum adscendere, eos Jovis cum Minerva & Apolline & Diana praecipites in Tartarum dejecit. Atlanti autem, qui dux eorum fuit, coeli fornicem super humeros inposuit, qui adhuc dicitur coelum sustinere.

CLI. Ex Typhone & Echidna nati.

Ex Typhone gigante & Echidna ¹ Gorgon, ² canis Cerberus tri-ceps, draco, qui mala Hesperidum trans oceanum servabat: Hydra, quam ad fontem Lernaum Hercules interfecit: Draco, qui pellem arietis ³ Colchis servabat: Scylla, quae superiorem partem mulieris, ⁴ inferiorem canis, & canes sex ex se natos habebat: Sphinx, quae in Boeo-

Distinctio est prava. Non enim in venatu, si-
ve tempore venationis hoc curavit Juno, sed
ante curavit, ut necaretur in venatu. Itaque
post curat, comina collocandum. Et sic solet
alias vocabula trajicere. SCHEFF.

Ad C A P. CLI.

I GORGON] Num scribendum *Gorgones*, an
intelligenda Medusa? Medusa profecto una tan-
tum est Gorgonum. Cur autem unam memoret
sororem, caeteris neglectis? Imo patrem Gor-
gonum intelligit, ut liquet ex sequentibus. Ad-
de Genealogiam fabulis praemissam, ubi eadem
habentur. SCHEFF. Hic in Genealogia ex Ce-
to Stheno, Euryalen, & Medusam generasse di-
citur. MUNCK.

2 CANIS CERBERUS TRICEPS] De quo Hesio-
dus, sicut de dracone Apollonius. Quanquam
ista & sequentia omnia noster ex Hesiodo videat-
ur hausisse. SCHEFF. Hesiod. *Θ.* 312. & Tze-
tzes *Chil.* 1. 36. quinquaginta, Horat. lib. 11.
od. 13. centum ei capita tribuit sequutus Pinda-
rum. Vide Schol. Hesiod. ad *Θεογ.* pag. 277. ed.
Heinf. & Horatianum p. 114. ed. Cruq. qui cen-
ticipitem dici censet Cerberum propter multitudi-
nem anguium, qui e capite ejus eminebant. MUNCK.
Sophocles *Trachin.* vs. 1114. vocat Ἀδὲ τρικέ-
ρον σκύλακα. Schol. τὸν κέρβερον, ὃν Ἡσίοδος πεν-
τηκοντάκεφαλόν φησιν εἶναι, ἔτι δὲ τρικέρον. Eu-
rip. *Hercul. Fur.* vs. 24. τρισωμάτων κύνα. vs.
611. θῆρα τὸν τεμάρηνον. & vs. 1277. κύνα τρικέ-
ρον vocat. denique Cicero lib. 1. *Tusculan. Di-*
sputat. cap. 5. & hunc τρικέφαλον κέρβερον, quem
Hercules ab Inferis reduxisse dicitur. v. Schol.
Apoll. *Rh.* 11, 354. & Eust. ad Dionys. *Perieg.*
791. per τριμερῆ φιλοσοφίαν explicat Heraclides

in Allegor. Homeric. pag. 453. quamquam di-
versis modis explicant Servius ad vi. *AEn.* vs.
395. Palaephatus de *Incredilibus* cap. 40. &
Anonymus de *Incredilib.* cap. 6. in Edit. Th.
Gale. Ex historia natam hanc fabulam censet
Cl. Perizonius ad Aelianum l. iv. v. H. cap.
5. Adde Plut. in *Theseo* pag. 15. A. De Cerbe-
ri fabulosis parentibus V. Heinf. & P. Burm. ad
Ovidium lib. vii. vs. 408. & Micyll. ad x.
Met. vs. 22. de Echidna Apollodor. lib. 11.
p. 75.

3 COLCHOS] Subaudiri vult ad sive apud Cl.
Schefferus. Ego ex Geneal. *Colchis* legere ma-
lim. Draco, inquit, qui pellem auream Colchis
servabat. Durum illud alterum, & ut puto,
sine exemplo inauditumque. MUNCK.

4 INFERIOREM CANIS] Idem tradidit in Ge-
neal. Cap. autem 125. Inferiorem partem piscis
habuisse dicitur. Quod convenit cum denariis
gentis Pompejæ. Vide Spanhem. in de Numm.
p. 233. MUNCK. De canibus, quibus Scylla est
subcincta (unde & latrare dicitur V. Cl. Burm.
ad Val. Flacc. lib. 1. vs. 590.) & qui ex ea di-
cuntur nati, consule Celeb. Bröukh. ad Tibull.
lib. 111. *El.* v. vs. 89, & qui fabulam de his
canibus explicant, Servium ad 111. *AEn.* vs.
420. Palaephatum de *Incredilib.* cap. 21.

5 QUAE PRIOREM PARTEM] H. e. secundum
priorem partem. Heraclitus *ἀπὸ ἀπίστων* cap.
15. ταύτῃ Ὁμηρὸς εἰκονογραφῶν φησι, Πρώτης
λείαν, ὅπως δὲ δράκων, μέση δὲ χίμαιρα. Lege
ὅπως δὲ δράκων, μέση δὲ χίμαιρα. Vide supra
cap. 57. MUNCK.

6 EX MEDUSA GORGONIS FILIA] Habes ecce
Gorgonem, supra memoratum, filium Typhonis
& Echidnae. Sed hic alibi vix reperitur, certe
alii alios Medusæ faciunt parentes. Debebat
autem ab his verbis fieri initium novi capituli,
aut

Boeotia fuit: Chimaera in Lycia, ⁵ quae priorem partem leonis figuram, posteriorem draconis habebat, media ipsa Chimaera. ⁶ Ex Medusa Gorgonis filia & Neptuno nati sunt, ⁷ Chrysaor, & equus Pegasus: ex Chrysaore & Callirrhoe, Geryon trimembris.

CLII. ⁸ Typhon.

⁹ TARTARUS ex Terra procreavit Typhonem inmani magnitudine, specieque portentosa, cui centum capita draconum ex humeris enata erant. Hic Jovem provocavit, ¹⁰ si vellet secum de regno certare. Jovis fulmine ardentis pectus ejus percussit. ¹¹ cui cum flagraret, montem ¹² AETNAM, qui est in Sicilia, super eum inposuit: qui ex eo adhuc ardere dicitur.

PHAEE-

aut in titulo Medusae mentio addi. Quorum cum nunc neutrum factum, liquet, quid de capitum divitione titulisque judicari debeat, de quo & alibi jam monui. Adde infra c. 172. Fabula ipsa etiam ab Apollodoro prodita legitur lib. II. SCHEFF.

⁷ CHRYSAOR ET EQUUS PEGASUS] V. cl. Burm. ad Ovid. lib. IV. Met. vs. 784.

Ad C A P. CLII.

⁸ TYPHON] Anton. Liberalis cap. 25. Τυφῶν ἐξήλυτο γῆς ὡς ἐξαίσιος δαίμων πρὸς ἰχύν. κατὰ τὸ ἔψιν παρηλαγμένον. ἐπεφύκεσαν γὰρ κεφαλαὶ πλείους καὶ χεῖρες, καὶ πτέρυγες. Puto excidisse voculam οἱ. Lego, ἐπεφύκεσαν γὰρ οἱ. Lucianus Asino: Καὶ ἄφνω πτερὰ ἐκφύει αὐτῇ. Schol. Eurip. ad Phoen. II 61. Τυφῶς τεράστιος δαίμων, καὶ τὸ σφοδρὸν τῷ ἀνέμῳ. Schol. AEschyl. ad Prom. vers. 331. Μετὰ ταῦτα ἡ γῆ δυνήμιγενίσα τῷ ταρταρῷ τὴν ἱκατοῦν κεφαλὴν Τυφῶνα ἐξήνησεν, ἀπάντων θνητῶν ἀρχὴν ἔχοντα κεφαλᾷ. De ortu Typhonis quae ad Iliad. β. p. 261. ed. Bas. refert Eustath. et si nimium mira sunt, quia tamen prolixiora sunt, exscribere operae pretium non duxi. Adeat ipsum, qui volet, & Tzetz. in Lycophr. p. 38. ed. Steph. MUNCK.

⁹ TARTARUS EX TARTARA] Terra. MICYLI. Etymol. Τυφῶνός. Ἡσιόδῳ αὐτὸν γῆς χρεαλογεῖ. Στησίχορῳ δὲ Ἥρας μόνης κατὰ μνησικακίαν Διὸς τελέσης αὐτόν. MUNCK. Aegyptii dicunt Saturni filium esse Typhonem & ἀναρρήξαντα πληγῇ Διὸς πλεuroύς ἐξάλλει. Plut. in Is. & Osir. Tom. II. p. 355, qui tota hac dissertatione de eo disputat.

¹⁰ SI VELLE SECUM DE REGNO CERTARE] Lactant. ad Stat. II. Theb. 595. Ut, si vellet,

secum de regno certaret. MUNCK.

II CUI CUM FLAGRARET] Si vera est haec scriptura, illa super eum redundant, estque dictum, ut illa Deuter. IV. 7. Ὅτι ποῖον ἔθνος μέγα, ὃ ἐστὶν αὐτοῖς θεὸς ἐξήλζων αὐτοῖς. & IX. 28. Ὅθεν ἡμᾶς ἐξηγάγετε ἐκείθεν. Psal. XIX. 3. ὃν ἔχουσιν ἀκούοντες φωνῇ αὐτῶν. Quorum non audientur voces eorum, transtulit vulgatus interpret. Sed rectius puto τὸ cui in qui mutaveris. Ita enim Lactantius ad Statii illum versum modo laudatum, ubi hanc fabulam ex Hygino transcriptam inveni. MUNCK.

12 AETNAM SUPER EUM IMPOSUIT] Nihil hic mutandum, solet enim noster ita loqui, quod jam alibi notavi. SCHEFF. Lactantius, AETNAM ei superimposuit. Statius: Superimposito moles geminata Colosso. Secundum Virgilium AEn. IX. 716. Inarime Jovis imperiis imposita Typhoeo. Aetna autem Encelado lib. III. 578. Sic idem pater ille Deorum Ophioni imposuit montem ab eo dictum Ophionium, ut nos docet Hom. Schol. ad Iliad. Θ. 479. De versu Virgiliano consule Brodaeum ad Q. Calabri lib. XII. Claver. ad Claud. R. P. III. 184. Voss. Etymol. in SIMIA. Male legitur in Lycophronis interprete p. 179. ἐν Ἀείθμοις ὄρεσι. Scrib. Ἀείμοις. Fuerunt etiam, qui Aetnam Briareo impositam dicerent. Vide Schol. Callim. IV. 14. MUNCK. Variarum variorum de hac fabula sunt sententiae, quas Lectori dabunt Schol. Pindari Od. Olymp. IV. II. Serv. ad III. AEn. 578. Ryckius in Orat. de Gigantibus, quae legitur post Holstenii notas in Stephanum Byzantinum pag. 475. Cum nostro facit Apollodorus lib. I. p. m. 23. Sunt, qui Cumanum agrum Pblegram dictam volunt, ob Gigantas ibi fulmine percussos. Strabon. pag. 376. De ipso Typhone consule Schol. Apoll. Rhod. II, 1214. 1215. Herodot. II. 144, 156. III, 5. Tzetz. ad Lyco-

¹ PHAETHON. Solis & Clymenes filius, cum ² clam patris currum conscendisset, & altius à terra esset elatus, prae timore decidit in flumen Eridanum. Hunc Jupiter cum fulmine percussisset, omnia ardere coeperunt. Jovis, ut omne genus mortalium ³ cum causa interficeret, simulavit, se id velle extinguere: amnes undique inrigavit, omneque genus mortalium interijt, praeter Pyrrham & Deucalionem. At sorores Phaethontis, quod equos injussu patris junxerant, ⁴ in arbores populos commutatae sunt.

CLIII.

Lycophron. 178, 212, 1825, 1194. Philostrat. II. Icon. 17. lib. v. de Apoll. Tyan. cap. 13, 14, 16. cum ejus Interprete. Plut. in Iside Tom. II. p. 351, 361. Athenaeum pag. 680. Obs. Misc. Nov. & Dec. 1732. pag. 350. Interpr. ad Ovid. V. M. 321. Bochart. in Can. p. 593. De fluvio Typhone, ab hoc gigante nomen adepto Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 919.

¹ PHAETON & C.] Hoc caput in indice non numeratur. MICYLL. Iterum hic est peccatum, quod in capite superiori. Duae namque fabulae diversissimae sub uno titulo comprahensae sunt. Etiam in indice hoc caput non numerari, Micyllus observavit. Quoniam hinc constat, eum quoque indicem fero, & ab homine non satis circumspecto factum. SCHEFF. Etiam heic peccatum ab illo esse, qui additis lemmatis in capita dispescuit hanc mythologiam, recte observat Cl. Schefferus. Longè enim haec alia à praecedenti fabula. MUNCK.

² CLAM PATRIS CURRUM] Apollo expugnatus Phaethontis filii, & uxoris Clymenes precibus, permisit ei, ut solis currum regeret. Ut docet Lucianus in Dialogis Fabulosis Dialog. XII. Adde Serv. ad x. AEn. 189.

³ CUM CAUSA] Id est Phaetonte, qui causa fuit incendii. Verum nescio, an non vitium hic lateat. Deliberent alii. SCHEFF. H. e. Cum Phaetonte, inquit Schefferus. Vide si verius sit, sub praetextu vel obtentu aliquo. Causa enim saepe quaelibet *αἰτία* dicitur. MUNCK. Aliam diluvii, quo Jupiter terrarum orbem obruit, causam docebunt Servius ad Ecl. VI, 41. Tzetzes mox citandus, Lact. ad Statii I. Theb. 222. ad III. Th. 560. De tempore, quo hoc diluvium contigit, dissentiunt Veteres. Plerique statuunt, sub rege Nyctimo Lycaonis & Artoniae filio terram aquis esse deletam. Vid. Schol. Eurip. Orest. 1648. p. 264. Tzetzes ad Lycophron. vs. 72. & Apollodorus, quem citat Edw. Simsonius in Chronico A. M. 2492. Primum vero diluvium sub Ogyge Thebanorum rege primo factum adfirmat. Lact. ad Statii I. Theb. 173. Sed

vide Salmas. de L. Hellen. pag. 334. Deucalionis diluvium fuisse sub Amphictyone tertio a Cecrope Athenarum rege dicit Justin. II, 6. Sed vide Edw. Simsonium l. l. Confudisse diluvia ista Graecos, & non nisi unum existitisse statuit Salmas. de L. Hellen. pag. 309, 310, 311, 325, 333. Plures homines ex hoc diluvio fuisse servatos, docent Ephorus apud Athenaeum lib. III. cap. 24. p. 105. & Apollodorus lib. I. pag. 25, 27. & ex eo Salmas. de L. Hellen. pag. 297. ad pag. 348. De Megaro Jovis & Nymphae Sithnidis filio, qui in Geraniae verticem effugit, vide Pausan. lib. I. cap. 40. p. 96.

⁴ IN ARBORES POPULOS] Virgil. Ecl. VI. 62. in alnos conversas fuisse canit. AEn. autem x. 190. in populos, ut noster heic vult, Schol. Germ. Eridano. Hom. ad Odyss. p. 248. & Diod. lib. v. Nam in *αἰγείρας* eas conversas tradunt. *Αἰγείρας* autem propriè populum nigram denotat. Corrupte *αἰγείρας* dicuntur apud Homeri Scholiasten. Confer. Not. ad Geneal. Isidorus Orig. lib. XVI. 9. *Electrum* autem vocari fabulosa argumentatio dedit. Namque Phaetonte fulminis ictu interempto, sorores ejus luctu mutatas in arbores populos, lacrymis electrum omnibus annis fundere juxta Eridanum amnem: & electrum appellatum, quoniam sol vocitatus sit *αἰκτ론*, plurimi poëtae tradiderunt. Constat autem non esse succum populi, sed pineae arboris. Scrib. elector. Respexit Plin. lib. XXXVII. 2. Perperam & cap. 23. ejusdem libri Isidor. Sol enim à poëtis *electron* vocatur. Plura infra ad cap. 154. MUNCK.

Ad C A P. CLIII.

⁵ VEL IRRIGATIONEM] Glossa hoc videtur, & sequitur, cum factum est, quod ad irrigationem non potest referri. SCHEFF. Glossam esse autumat Cl. Schefferus, quod sequatur, factum est. Ego hoc amplius *τὸ factum* mutaverim in factus, ut ad *Cataclysmum* referatur: nisi *Cataclysmum* neutro genere scripsit, ut *thesaurum*, *Pelopo-*

CLIII. *Deucalion & Pyrrha.*

CATACLYSMUS, quod nos diluvium, vel inrigationem dicimus, cum factum est, omne genus humanum interiit, praeter ⁶ Deucalionem & Pyrrham, qui ⁷ in montem Aetnam, qui altissimus in Sicilia esse dicitur, fugerunt. Hi propter solitudinem cum vivere non possent, ⁸ petierunt ab Jove, ut aut homines daret, aut eos pari calamitate adficeret. Tum ⁹ Jovis jussit, eos lapides post se jactare. quos Deucalion jactavit, viros esse jussit: quos Pyrrha, mulieres. Ob eam rem

loponesum, & alia id genus inveni apud nonnullos deterioris aetatis scriptores. Certe *Cataclysmum* neutro genere videtur poni in notis Tyronis pag. 194. ut *baptismum* apud Cyprianum in Sententiis Concilii Carthag. *Cum non sit baptismum nisi in ecclesia unum.* Adde notas ad cap. 84. & 3. MUNCK. Generis masculini vocem *cataclysmus*, quasi obliviscitur Hyginus, dum neutrum *factum est* propius praecedenti nomini *diluvium* accommodat. Non fert quidem hanc rationem Munckerus, dum corrigit *Cataclysmum* vel *factus*; ut nec Heinsius in his Fab. cxcii. *Ceterae sorores postea luctu consumtae, sidera facta sunt*: ubi vult *factae*. Magna tamen ejusmodi exemplorum seges est. Justinus xxvii. 2. *nec quicquam illi . . praeter paucos naufragii comites, residuos fortuna fecit.* lib. xliv. 3. *Gallograeciae autem portio Amphilochii dicuntur.* Cicero de leg. i. 7. *ut jam universus mundus una civitas . . sit existimanda*: Alias plura. WOPKENS.

⁶ DEUCALIONEM] Hic Promethei & Pandora filius fuisse traditur ab Hesiodo & Apollonio lib. iii. 1085. ad quem versum consule Scholia, & Lucianum in Dea Syria; unde discas, Deucalioni quae tribuuntur, ea maximam partem convenire Noacho. Triclinius in Pind. Olymp. ix. matrem Deucalionis Clymenen facit. *Ἰαπετῆς, inquit, παῖδες Πρωμηθεὺς καὶ Ἑπιμηθεὺς. Πρωμηθεὺς καὶ Κλυμένης Δουκαλίων, ὁ καὶ Ὀπῆς καλεῖται. Ἑπιμηθεὺς καὶ Πανδώρας, Πύρρα.* MUNCK. Promethei & Hesioneae sive Axiotheae vocatur filius a Tzetze ad Lycophron. vs. 1283. Hic Deucalion in Thessalia regnasse dicitur ab Hellenico apud Schol. Apoll. Rhodii iii. 1084. & 1085. & a Schol. Theocriti Idyll. xv. vs. 141. & idem fuisse creditur, qui Thubal, cui a patribus Graecis in divisione terrarum etiam Thessalia assignata fuit. Consule Cl. Salmas. de Ling. Hellen. pag. 338, 339. & 340. Dicunt Phaethontem primum post diluvium Thesprotorum ac Molossorum fuisse regem, inque Epirum cum Pelasgo venisse. Alii Deucalionem & Pyrrham, exstructo Prope Dodonam templo, apud Molossos sedem po-

fuisse memorant. Plutarch. in Pyrrho pag. 383. Athenis habitasse, & ibi Olympii Jovis templum exstruxisse ajunt Athenienses, ejusque sepulcrum ostentant. Pausan. lib. i. cap. 18. p. 43. Haec fabula, ut recte docti animadvertunt, ex Moyssis historia conficta est. Adde Schol. Homeri Iliad. A. 10. & Bochart. lib. i. de Columba Noachi cap. 6. pag. 31.

⁷ IN MONTEM AETNAM] Servius ad Ecl. vi. 41. in monte Atho servatos eos prodit. Ovid. i. Met. 317. in monte Parnasso, quem *Ἀαρνακὸν* vocatum primitus tradit Andron apud Apollon. Schol. ad lib. ii. vers. 713. & Etym. in *Παρνακὸς*, quod ibi adhaeserit *ἡ λέπρα τῆς Δουκαλίωνος*, cujus Lucianus quoque meminit in de Saltatione p. 930. Tom. i. edit. Bened. Nihil tamen heic mutandum. Audi Scholiasten Germanici Aquario: *Nigidius Hydrochoon sive aquarium existimat esse Deucalionem Thessalum, qui maximo Cataclysmo sit relictus cum uxore Pyrrha in monte Aetna, qui est altissimus in Sicilia.* MUNCK. In monte Parnaso servatos esse plerique statuunt. Consule Pausaniam lib. x. cap. 6. & confer cum eo Lucianum in Timone lin. 51. Schol. Eurip. Orest. 1096. parum dissentientes. Adde Laet. ad Statii i. Theb. 118. Verum consule Salmas. de L. Hell. pag. 300. & 326, 327.

⁸ PETIERUNT AB JOVE] Immo à Themide quaesierunt rationem genus humanum reparandi. Auctores Ovidius, Arnobius, Lactantius, alique. Cum Hygino tamen faciunt Apollod. lib. i. Tzetzes Chil. viii. 134. Schol. German. Aquario. Eustath. ad Hom. Iliad. A. pag. 18. ed. Bas. Non ergo causa erat, cur erroris à Barthio & Elmenhorstio argueretur Hyginus. Majori jure notent Horat. commentatorem ad lib. i. od. 2. ubi Apollinem ab illis consultum tradit. MUNCK.

⁹ JOVIS JUSSIT] Oraculo Themidis id edocti ab aliis esse dicuntur. V. Laet. ad Statii iii. Theb. 560. Serv. ad Ecl. vi. 41. Ciofan. ad Ovid. i. M. 379.

rem Laos dictus: Laos enim graece lapis dicitur.

CLIV. *Phaethon Hesiodi.*

2 PHAETHON 3 Clymeni Solis filii & Meropes nymphae filius, quam Oceanitidem accepimus, cum 4 indicio patris avum Solem cognovisset, impetratis curribus male usus est. nam cum esset propius terram vectus, vicino igni omnia 5 conflagrarunt: & fulmine ictus 6 in flumen Padum cecidit. Hic amnis à Graecis Eridanus dicitur, 7 quem Pherecydes primus vocavit. Indi autem quod calore vicini ignis sanguis in atrum colorem versus est, nigri sunt facti. Sorores autem

1 LAOS ENIM] Comeliniana habet *Laos*, absque causa. *Las* enim rectum est, a Graeco *λάας*, quod est contractum à *λάως*, de quo Hesychius: *λάας*. λίθος. Nisi malis *Laos*. Apollodorus lib. 1. ubi agit hac de re: *λαοὶ μέγαφοβήκως ἀνομήθησαν διὰ τὴν λάας ὃν λίθος*. SCHEFF. Scribo, *λάας*. Apollod. lib. 1. *Ὅθεν καὶ λαοὶ ἀνομήθησαν διὰ τὴν λάας λίθος*. Schol. German. Ob quam rem *λαός*. Graece *populus* dicitur, quia *λάας* antiquitus *lapis* dicitur. Confer Schol. Hom. ad Iliad. A. 10. Etym. magnum in *Λαοί*. Allusit huc Ovidius 1. Met. *Inde genus durum sumus experiensque laborum, Et documenta damus, qua sumus origine nati*. Putes respexisse Virgil. 1. Georg. 63. *Unde homines nati durum genus*. Ubi Servius: *Nam & Graece populi λαοὶ dicuntur à lapidibus. λαοὶ enim lapides dicuntur*. Lege, *λάας*. Lapidem autem istos nova hominum femina sumferunt ex petra Agdo, narrante Arnobio lib. v. Caeterum Etymologiae hujus alias causas affert Schol. Pindari ad Olymp. 9. & Eustath. ad Homericum, quem laudavi modo locum. MUNCK. Vid. Schol. Pindari Olymp. Od. ix. 66.

Ad C. A. P. CLIV.

2 PHAETHON HESIODI] In opere forte aliquo deperdito istam fabulam tradidit Hesiodus. In *Θεογονίᾳ*, quae hodie exstat, Phaëthontem Cephali & Aurorae facit filium. MUNCK. Praeter Hesiodum alii quoque Cephali & Aurorae filium faciunt. V. Pausan. lib. 1. cap. 3. De hoc Lemmate egi in Obs. Misc. Vol. x. Tom. 11. p. 304.

3 CLYMENI SOLIS FILII] Aliter supra fab. 152. Sed non eosdem ubique sequitur auctores, & unam rem quandoque tradit diversimode. SCHEFF. Cap. 152. *Ex Clymene & Sole* dicitur natus. Atque ita & Ovidius 1. Met. Servius ad Ecl. vi. alique. Quos heic secutus sit auctores, nondum comperi. MUNCK. V. Pausan. lib. 1. cap. 3. p. 10. & Lact. ad Statii 1. Theb. 221. qui etiam in Padum decidisse Phaëthontem, & ad XII. Th. 413. Phaëthontis sorores in arbores populos esse conversas docet; uti Schol. Apoll. Rh. iv. 603.

4 INDICIO PATRIS] *Matris* secundum Naso-nem Met. 1. Heinsius. MUNCK.

5 CONFLAGRARUNT: ET FULMINE ICTUS] Exi-stimo scripturam veram esse, *conflagrarunt. Ab fulmine ictus*. SCHEFF. *At fulmine* mallet Cl. Schefferus. Vide notas ad cap. 8. MUNCK.

6 IN PADUM] Aristoteles in Admirandis in lacum vicinum illi flumini cecidisse refert. MUNCK.

7 QUEM PHERECYDES PRIMUS VOCAVIT] Sententia est, Eridani vocabulum ante Pherecydem nemini fuisse notum, ipsumque primum excogitasse. Nam revera nullus est Eridanus. Vide Strabonem lib. v. SCHEFF. Sententia est καὶ Schefferum, Pherecydem primum excogitasse vocabulum Eridani. Ego sententiā non multum diversā volui antehac, *Quem Pherecydes Padum vocavit*. h. e. quo nomine Pherecydes Padum vocavit: nisi mavis, *quem Pherecydes Padum putavit*. Vel, *quem Pherecydes primus Padum vocavit*. Schol. Germanici Eridano. *Ab Arato & Pherecyde Eridanus Padus esse putatur*. Servius Aeneid. vi. 659. *Qui in Italia, id est, in Venetia Padus vocatur*. Certum est à quodam poëta vocabulum Eridani esse fictum. Vide Herod. Thaliā pag. 109. edit. Hervag. Eustath. ad Dionys. p. 10. Cato ille supposititius in Originum libris: *Padus ante à duce Coloniarum Eridanus, sed à profunditate Botigon ab Hetruscis, & Botigon à Liguribus, & à circa arbore picea Gallice Padus appellatur*. Βότιγον est Theoni ad Aratum pag. 144. ed. Valder. quod mutat in Βόδιον Editor Londinensis. Servius ab Eridano Solis filio appellatum vult ad AEn. vi. 659. Capella lib. v. *Italia etiam Pado flumine memoranda, quem Graecia dixit Eridanum*. Certe Eridani vocabulum est antiquius. Diodorus lib. v. *In ostia Padī delapsus est, qui quondam Eridani nomen habebat*. Si Βοταχομνομαχία Homerum, ut Martial. Apophoret. 183. & in voce *Ἀνέστης* Thomas Magister censent, habet auctorem, notum erat jam ante Pherecyden Eridani vocabulum. Legitur enim in eā vers. 20. *παρ' ὅχθαις Ἡερδανοῖο*. Confer Plin. lib. 111. cap. 16. MUNCK. In Eridanum Celticae fluvium decidisse Phaëthontem docet Schol.

autem Phaethontis, dum interitum deflent fratris, in arbores sunt populos versae. Harum lachrymae, ut Hesiodus indicat, in ⁸ electrum sunt duratae: Heliades tamen nominantur. Sunt autem, Merope, Helie, AEgle, Lampetie, Phoebe, AEtherie, Dioxippe. Cygnus autem rex Liguriae, qui fuit Phaethonti propinquus, dum deflet propinquum, in cygnum conversus est. Is quoque moriens flebile canit.

CLV. *Jovis filii.*

9 LIBER ex Proserpina, quem Titanes ¹⁰ carpserunt: Hercules ex Alcu-

Schol. Apoll. Rhod. iv, 596, qui hunc fluvium distinguit ab Eridano Attico, de quo Pausan. lib. i. cap. 19. pag. 45. Ποταμοὶ δ' Ἀθηναίοις ῥέουσιν Εἰλιώδες τε, καὶ Ἑλιδανὰ καὶ Κελκιδὰ καὶ τὰ αὐτὰ ὄνομα ἔχον, ἐκδιδὲς εἰς τὸ Εἰλιώδην. & Celticum Eridanum esse, in quem decidit Phaethon, docet idem Pausan. lib. i. cap. 3. pag. 16. De nomine Eridano item Pado Olear. ad Philostrati lib. i. Icon. cap. 11. & ante eum Cerda ad Virg. i. Georgic. 482. *Proluit infans contorquens vortice sylvas Fluviorum rex Eridanus.* Qui lib. iv. G. 372. canit Eridanus, quo non alius per pingua culta In MARE PURPUREUM violentior influit amnis. Qui imitatur Eurip. Hippol. 737. ἩΡΙΔΑΝΟΨ' ὁ ὕδωρ, Ἐνθα ΠΟΡΦΥΡΟΝ σαλάσσειν εἰς ὍΙΔΑΜΑ ΠΑΤΡΟΣ τεύχεται Κόραυ φαίδοντ' οἶκτα, δακρύων τὰς ἡλεκτροφαεῖς αὐγὰς. Ubi etiam Celtico de Eridano hoc pluribus agit Scholiastes. Πάτηρ vero Eridanus vocatur, non, ut Scholiastes ait, quia populi arbores Eridani hujus aqua aluntur, sed eodem modo, quo Virgilius eum vocat Regem fluviorum. Sic praeter alios Nilus per excellentiam vocatur pater. Vid. Broukh. ad Tibull. i, viii, 23. qui peculiarem ejus nominis, & honoris Nilo habiti reddit rationem. Livius lib. ii. cap. 16. *Tiberine pater*, ubi Tiberinus pro ipso fluvio Tiberi ponitur. Vide ibi Sigon. Ceterum, Phaethontis fabulam explicat Anonymus de Incredibil. cap. 13.

8 ELECTRUM] Philargyrius ad Georg. iii. 522. *Quod à nobis succinum appellatur, electrum vocant Graeci.* Servius ad AEn. viii. 402. *Secundum Plinium in Naturali Historia sunt tria electri genera; unum ex arboribus, quod succinum dicitur &c.* Priscianus Periegesi: *Hic electra legunt alnis stillantia Celtae, Succina quae memorant, mellis vinive colore.* Videndi de electro Plin. lib. xxxvii. cap. 2. Isidorus lib. xvi. cap. 23. & 9. Cassiodorus Var. ii. 2. Solinus cap. 33. Diodorus lib. v. Alcibiades Parerg. lib. vii. cap. 4. Brodaeus in Q. Calabri lib. v. Hoelzlinus ad Apollon. iv. 604. Fabricius Commentario in poetas Christianos, in vocibus *Electrum* & *Succinum*. Etym. magni auctor in Ἠλεκτρον. Eustath. in Dionys. vers.

293. Περγίκελν vocari à vulgo notat Eustath. Odyss. pag. 150. ed. Bas. MUNCK. De Electro v. Schol. Eurip. Hippol. 740. & Olear. ad Philostrati lib. i. Icon. cap. 11.

Ad C A P. CLV.

9 LIBER EX PROSERPINA] Recte, confirmatque Tzetzes. SCHEFF. Schol. Pind. ad Isthm. od. vii. Ὁ ἐκ Περσεφόνης γεγωνὶς Ζαχρῶς Διόνυσος. Adde Etym. magnum in Ζαχρῶς. Tzetzen in Lycophron. vs. 355. Athenagoras in Legat. pro Christ. p. 20. *Postea etiam Proserpinam filiam suam sub draconis specie violavit, & Dionysum ex ea genuit.* Ampelius cap. 9. *Liberi quinque. Primus ex Jove & Proserpina. Hic agricola & inventor vini, cujus soror Ceres. Secundus Liber ex Merone & Flora, cujus nomine fluvius est Granicus. Tertius de Cabito, qui regnavit in Asia. Quartus ex Saturno & Semela, dicunt. Quintus Nisi & Hesionae filius.* Non uno loco corruptus iste Ampelii locus. Pro Merone vide, an restitui debeat Melone. quo nomine dictus olim Nilus, ut testatur Festus. Nilo enim natus secundus Dionysus à Cicerone dicitur lib. iii. de Nat. Deor. Pro Cabito reponam Caprio ex eodem: pro Hesionae, Thyonae. Euseb. Praepar. p. 34. ed. Steph. Τὸν κατὰ τινων Σαβᾶσιον ὀνομαζόμενον, ἐκ Διὸς καὶ Περσεφόνης γλυόμενον. Idem est qui Osiris. Vide Tzetzen in Lycophron. vs. 212. aliosque. MUNCK. V. Schol. Aristoph. Ran. 326. Spanh. ad Call. H. Cer. 71. Meziriac. ad Ovid. Epist. iv. Heroid. Tom. i. p. 377. hinc Ceres, quae a nonnullis Bacchi mater vocatur, Proserpina, & Bacchus sunt θεοὶ πάρεδρε. De quibus Arnaldus de Dis Paredris cap. 23. qui Bacchus imprimis ab Atticis colitur, alter ex Semele Cadmi filia Thebis. Vid. Arrian. apud Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 1153. Hujus templum in Eleusini erat. V. Schol. Aristoph. Ran. 346. Alter Thebis colitur, quia Thebis natus. V. Schol. Eurip. Phoeniss. 652. a quo Baccho vinum dicitur inventum juxta Eurip. Bacch. 278.

10 CARPSEUNT] H. e. διψᾶσαι, discerpserunt,

Alcumena, Liber ex Semele¹ Cadmi & Harmoniae, Castor & Polux ex Leda Thestii filia, Argus ex Nioba Phoronei filia, Epaphus ex Io Inachi filia, Perseus ex Danae Acrisii filia, Zethus & Amphion ex Antiopa² Nyctei filia: Minos, Sarpedon, & Rhadamantus³ ex Europa Agenoris filia. ⁴ Helena ex Pyrrhâ Epimeti filia, ⁵ Ethalion ex Protogenie Deucalionis filia, ⁶ Dardanus ex Electra Atlantis filia, ⁷ La-

runt, distraxerunt. Simplex pro composito suo more usurpat. Chrysol. Serm. xi. *Rabido dente carpuntur*. Cap. 167. *Liber Jovis & Proserpinae filius à Titanis est distractus*. Arnob. lib. v. *Ut occupatus puerilibus ludis distractus ab Titanibus Liber sit, ut ab iisdem membratim sectus, atque in ollulas conjectus, ut coqueretur*. Idem lib. i. *Membratim ab Titanis discerptum fanorum consecratione mactatis*. Confer Euseb. Praep. lib. ii. pag. 41. ed. Steph. Astron. ii. 7. *Quae corpus ejus decerpent interfecti*. Ubi malim *discerperent*. quamquam videri possit *decerpere* posuisse pro *carpere*, ut *detruncare* pro *truncare*. Vitalis tumulo Ciceronis: *Qui caesus graviter, qui detruncatus acerbè, Hoc Lamiae debet, quod jacet in tumulo*. Et Cyprianus Serm. de stellâ & magis: *Avulsi à matrum uberibus detruncantur*. Bene ergo glossae Steph. *Detruncat, ἀρρωτημένον*. Sed *discerperent* edidit, ut video, illo Hygini loco pridem Soter. Caeterum *carpere* de Cicerone ad eundem modum usurpat in ejus tumulo Vomanus: *Sed fortunans miserando funere raptum Carpsit, & hoc voluit membra jacere loco*. Et Severus ex emendatione summi Gronovii: *Tanquam sola foret carpti Ciceronis imago*. Videndus praeterea de hac fabulâ Clemens Paraen. pag. ii. ubi *διάπασαν* habes, quod *discerpere* rectius, quam *decerpere* Latine dicas. Gloss. Philox. *Discerptus, διαπαρεχθεύς*. MUNCK. Sic *carpere crines* pro *discerpere* Pass. ad Prop. ii, iv, 23.

1 CADMI ET HERMONIAE] Scribendum, *Harmoniae*, omnium consensu. SCHEFF. Omnino *Harmoniae* cum Scheffero reponendum. Vide Geneal. cap. 6. & 148. MUNCK.

2 NYCTEI] *Nyctei* scribe. est enim *Νυκτωδής* Graecis. Sed jam supra monui e pro ae, i pro y, tenues pro adspiratis, frequenter poni apud hunc scriptorem, tanquam statim *Rhadamantus* pro *Rhadamantus*. MUNCK. Ab aliis Mercurii filius dicitur. V. Lact. ad Statii i. Theb. 10.

3 EX EUROPA AGENORIS FILIA] Certè hos tres Europae filios ex Jove facit quoque Homer. Scholiastes ad Iliad. M. 397. Servius autem ad AEn. i. 104. Sarpedonis matrem *Laodamiâ*. Nimirum duo fuerunt Sarpedones, quorum alter Jovi ex *Laodamiâ*, alter ex *Europâ* natus. MUNCK. Vidimus ad cap. 52. AEacum ex *AEgina* esse natum: adde Pind. O. Isthm.

viii. 45. & Tzetz. ad Lycophr. 176.

4 HELENA EX PYRRHE PIMETI FILIA] *Pimetum* illum alibi non reperi. Suspicio scribendum, *Pyrrhe Epimethei filia*. Vide supra c. 142. quamquam nemo alius hanc Helenae faciat matrem, quod sciam. SCHEFF. Scribe, *Pyrrhe Epimethei filia*. Schol. Pind. ad Olymp. O. Πύρρα ἡ Δουκαλίω γυνή, θυγάτηρ Ἐπιμηθίως. Adde notas ad cap. 142. An quisquam alius hanc Helenae matrem faciat, fateor me cum Cl. Scheffero nescire. MUNCK.

5 ETHALION EX PROTOGENIE] Valde dubito de hac scriptura. Pausaniae in Eliacis prior. est *Aëtblus*, Jovis & Protogeniae, Deucalionis filiae, filius. Neque aliter reperias apud Apollodorum lib. i. Et potest apud nostrum prima littera excidisse propter similitudinem ultimae in praecedenti vocabulo. Sequitur tamen *Etolus*, qui sine dubio est *Aëtblus*. SCHEFF. Scribe, *Protogeniâ*. De Ethalionis vocabulo merito dubitat Cl. Schefferus. Longè certè aliter Schol. Pindari ad Olymp. od. O. Πύρρα καὶ Δουκαλίω γυνή Πρωτογένεια, ἥς καὶ Διὸς Ὀπίης. Eadem legas apud Apollon. interpretem ad vers. 1780. lib. iv. MUNCK. De Protogeniâ Calydonis & AEoliae filia agit Apollodor. lib. i. p. 31.

6 DARDANUS] V. Serv. ad i. AEn. 32. ii, 325. iii, 167. vii, 207. viii, 130. 134. ix, 10. Tzetz. ad Lycophr. 29, 72, 219. Schol. Apoll. Rh. i, 916, 917. Conon Narrat. xxi. apud Photium pag. 434. Hic primus Jovi sacra fecit. V. Lact. ad Statii iv. Theb. 590.

7 LACEDAEMON EX TAYGETE] V. Pausan. lib. iii. cap. i, & 20. De Taygete Schol. Pind. Olymp. Od. iii, 54. Serv. ad iv. Georg. 232. A matre Taygete Laconiae montem Taygetum adpellavit Lacedaemon. V. Schol. Eurip. Orest. 626. De monte Spanh. ad Callim. H. Dian. 188.

8 HIMANTIS FILIA] Suspectum mihi hoc vocabulum, nec observavi alibi, quod sciam. SCHEFF. Saturni filiam facit Schol. Pindari ad Olymp. Γ. Πλετὰ γ', inquit, θυγάτηρ Κρόνου. ἥς τὰν ἄλκον ὁ πατήρ Πέλοπος. Schol. Hesiod. ad Theog. vers. 355. Oceani. MUNCK. V. Meziriac. ad Ovid. Tom. ii. p. 329, 330.

9 AEGIPPAN] *AEgipana*. MICYLL. Scribendum *AEgipan ex capra Boeotiae*. Arcas ex *Calisto*.

⁷ Lacedaemon ex Taygete Atlantis filia, Tantalus ex Plutone ⁸ Himantidis filia, AEacus ex Aegina Asopi filia, ⁹ Aegipan ¹⁰ ex capra Boetis * ¹¹ Arcada, ex Callisto Lycaonis filia. ¹² Etolus ex Protogenia Deucalionis filia, Pirithous ex ¹³ Dia Eionei filia.

CLVI. *Solis filii.*

CIRCE ¹⁴ ex Perseide Oceani filia, ¹⁵ Pasiphae ex Clymene

ne

Uto. De Arcade res nota ex Pausania & Apollodoro, ipsoque nostro fab. 176. De Boeotiae dubito, & forte Boeoti, aut aliud quidpiam legendum. Nam videtur ejus latere nomen, cujus capra fuit. SCHEFF. Scribe Aegipan cum Scheffero. Vide Poët. Astron. II. 13. & 28. Schol. German. Capricorno. Lexic. Cyrilli, Αἰγίπαν, Semicaper. Meminit ejus quoque Apollod. lib. I. cap. 18. Capella in recto Aegipanus videtur agnoscere, cum scribit lib. VI. pag. 215. Satyris Aegipanisque bacchantibus. Adde not. ad Astron. II. cap. 13. MUNCK.

IO EX CAPRA BOETIS] Poët. Astron. II. 13. dicitur natus ex Aegâ Panos uxore. An ergo legendum, ex capra Panos? Etym. magni auctor Aegam Panos filiam facit, & eam primam Jovi nuptam dicit. Vide eum in αἰγίον. Cl. Schefferus conjicit, Boeotiae vel Boeoti. Sed sic mallem, Boeotid. MUNCK. De Aegipane Plut. in Gryllo pag. 991. & II. Voss. ad Melam. I, VIII, 63.

II ARCADA] Scribere debuisset, Arcas, & Callisto pro Calisto. Cretei filiam facit Callistodem Euripidis Scholiastes ad Orest. vers. 1649. Κρητὸς ὁ ἐκ Σίλλης ἔχει Καλλιστά. Ταύτην φησὶν ἐκ Διὸς Ἀρκάδα πεποιηκέναι. Videri potest recto casu dixisse Arcada, ut Perdica Fulgentius lib. III. cap. 2. Atlanta & Heroïda Prolog. lib. I. Tripoda pro tripus cap. 6. Adde notas ad caput 2 lib. III. Schol. Stat. ad lib. VII. Theb. 267. Unam Arcadam, cuius Parthenopaeus erat filius. Plura dixi in Dissertatione de Hygino, & ad Fulgent. Prol. lib. I. MUNCK. Callisto pro Calisto scribendum quoque in Servio ad I. Georg. 67. & in Lact. ad Statii III. Theb. 685. De Arcadis parentibus parum constat. Charon Lampfacenus Apollinis & Callistis filium. V. Tzetz. ad Lycophr. vs. 480. Eust. ad Dionys. Perieg. 414. Jovis & Themistis filium facit. Duris lib. xv. Macedonicon, apud Schol. Apoll. Rh. IV, 264. & Schol. Aristoph. Nub. 397. Orchomeni filium vocat. Cum Hygino facit Schol. Callim. H. in Jovem 41. Lycaonis filium adpellat Schol. Apoll. Rh. I, 162. Callisto Lycaonis filiam esse docet etiam Pausan. I, 25. VIII, 3, 4. Fuit & alia Callisto juxta quosdam Ulyssis soror. De qua Mnaseas Patrensis apud Athenaeum lib. IV, cap. 15. pag. 158.

12 ETOLUS] Aëtlius. sic Paus. in Eliac. MICYLL. Micyllus ex Pausania, Aëtlius. Scribe cum aspiratione Aëtlius ex Gr. Αἰθλίος. Apollodori lib. I. pag. 20. Fuit ille Aëtlius pater Endymionis. Vide Schol. Apollon. ad lib. IV. 57. Corruptè Aëthnum appellat Conon cap. 14. apud Photium. MUNCK. Ita Hyginum emendaverat Meziriac. ad Ovid. Epist. III. Heroid. P. 280.

13 DIA OENEI FILIA] Etiam haec mihi sunt suspecta. Nam aliter de his Homerus in Iliade. SCHEFF. Ostendi ad Anton. Liberalis cap. 2. legendum esse Did Dionei filia. Quam conjecturam firmat etiam Homeri Scholiastes ad Iliad. A. 268. Addo, jam nec malè posse rescribi, Eionei. Tzetz. Chil. IX. 273. Ἐχε παρὸς γάμον σύνευνον Δίαν Διονέως. Ἄλλοις Ἡιονέως ὁ πάρεξ γεγεφῆς τῷ δὲ λαῷ. Atque ita eum appellat quoque Apollon. Schol. ad lib. III. 62. Perperam Ἡσιονέως dicitur Diodoro lib. IV. pag. 272. Sed idem ille modo ad partes vocatus Tzetz. ad Hesiod. Asp. vers. 178. Δίαν Βεβύτην facit filiam: quod tamen hactenus dictis fraudi esse nec debet, nec potest. Confer Eustath. ad Iliad. pag. 75. ed. Bas. Corrigendus in transitu etiam Horatii Scholiastes in Art. p. 626. ed. Cruq. Ixion cum filiam Eponei accepisset uxorem &c. Scrib. Deionei vel Eionei. MUNCK. Vide Bibliothéque Raisonnée Tom. XX. part. I. p. 168.

Ad C A P. CLVI.

14 EX PERSEIDE] Scribendum est, Perseide; sic enim omnes vocant. SCHEFF. Scribendum Perseide ex Hesiod. Θέογ. 356. & Apollod. lib. III. pag. 131. Persen appellat Tzetz. Chil. IV. 137. Isacius ad Lycophron. pag. 35. & Schol. Hom. ad Odyss. K. 139. MUNCK. Ab aliis AEetae & Hecates filia vocatur, soror Medae natu major. V. Schol. Apoll. Rh. III, 242. AEetae erat soror. V. Eust. ad Dionys. Perieg. 692. Noster, ut alibi, sequitur Hesiodum. V. Schol. Apoll. Rh. III, 200. qui ad II, 402. duas hujus nominis fuisse feminas docet. Cur Solis filia vocetur, quod figmentum deridet Lact. ad Statii IV. Th. 552. docet Serv. ad VII. AEn. 19.

15 PASIPHAE EX CLYMENE] Pasiphae non fuit,

ne : Oceani filia, Phaethon, Lampetie, Aegle, Phoebe.

CLVII. *Neptuni filii.*

1 BOOETUS & Hellen ex Antiopa AEoli filia, 3 Agenor & Bel-
lero-

ex Clymene, sed ex Perseide, quod ex Pausania est notum. Quare scribo, *Circe ex Perseide, Oceani filia, ac Pasiphaë. Ex Clymene &c.* SCHEFF. Cum Pasiphae non ex Clymene, sed Perseide fuerit nata, ut praeter Pausaniam etiam Apollodor. lib. III. & Schol. Hom. ad Odyss. A. 325. testantur, assentior Cl. Scheffero rescribenti, *Circe ex Perseide Oceani filia, ac Pasiphae. Ex Clymene &c.* Consentit & Ovid. Met. I. Sunt tamen, qui Phaëthontem non ex Clymene, sed Rhode Afopi filiâ ortum tradiderint. Schol. Hom. ad Odyss. P. vers. 208. Ἥλιος ῥόδῃ μιν γείσ τῇ Ἀσπασί, παῖδας ἔχῃ, Φαέθοντα καὶ Λαμπετιήντα, καὶ Φαίβαν. MUNCK.

I OCEANI FILIA] Nonnulli apud Hom. Schol. ad Odyss. A. 325. hanc Minyae Neptuni filii filiam faciunt. Quae heic desunt, suppleri possunt ex Tzetz. Chil. IV. 137. Scholiaste Pindari ad Olymp. Z. & Geneal. nostri. MUNCK.

Ad C A P. CLVII.

2 BOOETUS ET HELLEN] Alii Boeotum & AEolum vocant, matrem autem Melanippam. MICYLL. Grotius in notis ad Imagines Arateas suspicatur: *Boeotus ex Melanippe AEoli filia.* SCHEFF. Scribe *Boeotus.* Corruptius infr. cap. 186. 252. *Boetus.* Grotius, ut notavit Cl. Schefferus, ad imagines Arateas, suspicatur scribendum, *Boeotus ex Melanippe AEoli filia.* Vide si magis forte placeat, ut reponatur ex cap. 186. & 252. *Boeotus & AEolus ex Melanippe AEoli filia.* Καὶ Διόδωρος lib. IV. eos ex Arne suscepit Neptunus, quae AEoli erat filia. Tres AEoli fuere inter AEolidas. Vide eorum genealogiam à Rhodomanno accuratè descriptam ad Diodor. pag. 361. MUNCK. Cum Diodoro Boeotum Arnes filium facit Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 426. a qua Arne Aeoli filia, urbs Arne in Boeotia & Thessalia (de qua Schol. Thucyd. lib. I. cap. 12.) nomen adepta est. V. Pausan. lib. IX. cap. 40. qui cap. I. hujus libri Boeotum Itoni ex Amphictyone nati, & Menalippes filium facit. Quae Eust. de origine nominis Boeotiae profert, confirmant Schol. Eurip. Phoeniss. 641. Serv. ad III. AEn. 88. & Lact. ad Statii VII. Theb. 694.

3 AGENOR] Hic ab Euripidis Scholiaste ad Phoen. vers. 5. & Tzetz. Chil. VII. 136. dicitur Neptuno natus ex Libye Epaphi filia. MUNCK. *Bellerophon* Glauci filius vocatur a Pausania lib. II. cap. 4. Lact. ad Statii IV. Theb. vs. 590. Apollodoro pag. m. 41. Homero Iliad. Z. vs. 155. Verum ibi Schol. Ἦν δὲ φέρεται μὲν παῖς Ποσειδῶντος, ἐπικλήσει δὲ Γλαύκος. Quid sit; Neptuni filius vocatur, quia fuit rei nauticae peritus, ut patet e Palaephato de Incred. cap. 29. De *Agénore* Servius ad I. AEn. 338. *Agenor autem Neptuni filius, rex Libyae & Phoenicis.* Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 899. φασὶ γὰρ, ὅτι Λιβύης υἱὸς Ἀγένορος. Schol. Eurip. Phoeniss. vs. 298. Ἴδὲ Ἐπαφῶντος, οὗ Λιβύης, ἧς Ἀγένορος. Consule celeb. P. Burm. ad Servii locum, & Apollodor. lib. II. p. 77.

4 EURYNOME] Ab Apollod. lib. I. pag. 33. *Eurymede* dicitur Bellerophontis mater. MUNCK. De variis *Eurymonis* Celeb. P. Burm. ad Ovid. IV. Met. 210.

5 RIAS] *Antas* ut est apud Paus. in Boeot. MICYLL. Probo Micylli emendationem, *Antas* legentis ex Pausaniae Boeoticis, ubi hic Alcyones Atlantis & Neptuni filius memoratur. Nisi *Hyrieus* malis cum Nobil. Heinsio. Vide Not. ad Ovid. v. Fast. p. 281. SCHEFF. Nob. Heinsius ad v. Fast. Ovid. vers. 499. restituit *Hyrieus.* Micyllus ex Pausania *Antas.* Heinsianam conjecturam praefero. Restituendum idem vocabulum Schol. Germanici fabulâ Pleiadum: *Cum Neptuno,* inquit, *Alcyone, ex qua Hercus.* Scrib. *Hyrieus.* Schol. Hom. ad Iliad. Σ. 488. Ἰερειὸς δὲ Ποσειδῶντος καὶ Ἀλκυόνης. Idem legas ad Catal. vers. 3. *Hyrea* noster appellat Astron. II. 21. MUNCK.

6 HERILEI FILIA] Corruptum τὸ *Herile*: pro quo *Herilei* exhibent Micyllus & Commelinus. Quod quomodo restituerem, haesi aliquandiu. Arethusa est inter Hesperidas Atlantis filias ex Hesperide, ut quidam voluerunt, Hesperii filia. Palaephatus simpliciter Hesperii filias facit, ut & Servius ad AEn. IV. 484. Unde suspicabar scripsisse Hyginum, *Hesperii filia.* Nisi mavis, *Nerei filia.* Est enim Arethusa etiam Nereidum una. Sed prius praeferam. MUNCK. Plures fuere Abantes. V. Serv. ad I. AEn. 125. De Abante Melampodis filio Schol. Apoll. Rh. I, 143. Unde

Jerophon ex ⁴ Eurynome Nyfi filia, Leuconoe ex Themisto Hypsei filia, ⁵ Rias ex Alcyone Atlantis filia, Abas ex Arethusa ⁶ Herilei filia, ⁷ Epheceus ex Alcyone Atlantis filia: ⁸ Belus, ⁹ Actor, Dictys ex Agamede Augei filia: Euadne ¹⁰ ex Lena Leucippi filia, ¹¹ Megareus ex OEnope Epopei filia, Cygnus ¹² Calyce Hecatonis filia, ¹³ Pericly-

8 in Euboea *Abantes* dictos docet ad vs. 78. V. celeb. P. Burm. Cat. Arg. in *Areio. & Cantbo.* Sed Eust. ad Dionys. Perieg. 520. eos ab hoc nostro Abante nomen adeptos tradit. Sic plures *Actores* fuere. V. Burm. Cat. in *Actor.*

7 *EPHOCEUS*] Hyperenorem appellat Apollod. lib. III. pag. 168. Dicit enim ex Alcyone & Neptuno natos Ἰφία & Ἰπερβόρεα. Etiam illic Ἰφία scribere malim ex Anton. cap. 25. **MUNCK.**

8 *BELUS*] Hic à Pindari Schol. ad Pyth. Δ. Theon. in Aratum pag. 26. & Eurip. ad Phoen. vers. 5. Homeri ad Iliad. A. 42. nec non Tzetze Chil. VII. 136. ex Libye Epaphi filia natus dicitur. Quibus accedit Nonnus Dionys. lib. III. **MUNCK.** Pausan. IV. 23. Ἀμμών ἐν Λιβύῃ, καὶ ὁ αὖ Βαβυλωνίᾳ Βήλῳ, ὁ μὲν ἀπὸ ἀνδρὸς Αἰγυπτίου Βηλόου τοῦ Λιβυῆς ὄνομα ἔχειν. Sic Apollodorus lib. II. pag. m. 77. *Libyan* Beli matrem vocat. Verum plures etiam fuerunt Beli, quia Orientis populi progenitorem, sive conditorem in Deos relatum vocabant *Belum*. Sic de Belo Jovis filio v. Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 1005. qui & ipse Jupiter *Belus* dicitur. V. Herodot. lib. I. cap. 181. & III. 158. uti apud Graecos plures *Joves* reperias. V. Tzetz. ad Lycophr. 1194. quia antiquissimi reges Deorum sibi nomina vindicabant. V. Serv. ad VII. AEn. 130. De pluribus *Belis* egere Celeb. J. Perizonius Orig. Babylon. cap. 5. & P. Westfeling. ad Simonii Chronic. A. M. 1885. Item Salmas. Exerc. Plin. p. 867, 872.

9 *ACTOR*] Schol. Hom. ad Iliad. A. 49. Neptuni ex Molione est filius. **MUNCK.**

10 *EX LENA*] *Calchinia* habet Paus. in Corinth. sed ex ea non *Euadnem* sed *Peratum* natum dicit. MICYLL. Micyllus suspicatur, *Calchinia*, quia & haec Pausaniae memoratur. Sed nomen nimis abt a scriptura veteri. Sunt plane in his aperte vitiosa. Verum in defectu veteris historiae difficulter possunt emendari. SCHEFF. Emendo, *Pitand.* Schol. Pind. ad Olymp. VI. Ἐυάδνα ἢ Διοσά. μία μὲν Ποσειδῶν καὶ Πιάνης. Ἐπίρα ἢ Ἰφιδῶ &c. **MUNCK.** Tertia *Euadne* est filia Strymonis & Neerae uxor Argi, mater Jasoni, Piranthi, Epidauri, & Criasi. vide Apollod. lib. II. pag. m. 75. Ed. Salmur.

11 *MEGAREUS*] Alius fuit Megareus, Jovis fi-

lius, cujus Etym. meminit in *Γεράνεια*. **MUNCK.** Onchesti filius *Megareus* vocatur a Plutarcho Quaest. Graec. Tom. II. p. 295. Neptuni vero filius dicitur a Pausania lib. I. cap. 39. Vid. Interpret. ad Ovid. x. Met. 605. Apollodorus lib. III. p. 253. Hippomenis filium facit. Μεγαρέα τὸ Ἰππομόδρου ἐξ Ὀσχης Νίσω βοηθὸν ἐλθόντα ἀπέκλεινε (Minos). Ex Onchesto *Megarensibus*, quibus Minos bellum faciebat, auxilio venisse, & inde *Megarei* hoc praelio caesi monumentum apud *Megarenses* existare confirmat etiam Pausanias lib. I. cap. 42. p. 100. *Megareus* vero Jovis filius, quem hic Munckerus ex Etym. in *Γεράνεια* profert, vocatur *Megarus* a Pausania lib. I. cap. 40. Μεγαρόν τε παῖδα ὄντα Διὸς καὶ ταυτῆς δὴ τῆς νύμφης, (nempe μίαν τῶν Σιδνίδων νυμφῶν) ἐκφυγεῖν τὴν ἐπὶ Δευκαλίανός ποτε ἐπομβρίαν, ἐκφυγεῖν ὃ πρὸς τὰ ἄκρα τῆς Γερανίας, ἐκ ἔχοντός τε τὸ ὄρος τὸ ὄνομα τῆτι.

12 *EX CALYCE*] An legendum? *Cycnus* ex *Harpalyce* vel *Harpale*. Scholiastes Pindari ad illa Olymp. B. Κύκνον θανάτω πόρην παραδέδωκε. τὸ Ποσειδῶν καὶ Σκαμανδρόδκης. οἱ δὲ Ἀρπάλης. *Scamandrodice* est etiam Isacio in Lycophron. pag. 47. Sed duo fuerunt Cycni, ut de matribus eorum controversi nihil mirum sit. Haec scripseram, cum Nob. Heinsium in notis ad Ovid. Heroid. p. 171. vidi corrigere, ex *Calyce Hecataeonis filia*. Adi ipsum, & mecum prope modum persuadere ex Hygino corrigendum esse Scholiasten Pindaricum. **MUNCK.** V. Cl. Burm. in Catal. Arg. in voce *Clymenus*.

13 *ERICLIMENUS ET ANTHEUS EX ASTIPHILA*] Scribe, & *Ancaeus ex Astypalaea*, quomodo habet Pausanias in Achaicis. Euriclimenis nomen quoque suspectum est. Nam *Eurypylum* Neptuni & *Astypalaeae* filium nominat Apollodorus. SCHEFF. Cl. Schefferus conjicit, *Eurypylus & Ancaeus*. Ancaem Neptuni fuisse filium praeter nostrum & Pausaniam etiam Scholiastes Apollon. ad lib. I. vers. 185. docet. De Eurypylo auctores Apollodorus & Tzetzes Chil. I. 36. Sed potuit noster auctores alios sequutus fuisse. Ego antehac conjectaveram, *Periclymenus & Antaeus*. Antaeus sanè Neptuni est filius Apollod. lib. II. *Ancaeus* in hoc indiculo mox sequitur; nisi ibi *Antaeus* reponendum. quod verum puto. **MUNCK.**

riclimenus & Ancaeus ex ¹ Astypalaea Phoenicis filia, ² Neleus & Pelias ex Tyro Salmonei filia, ³ Euphemus & ⁴ Lycus & ⁵ Nycteus ex Celaeno Ergei filia: Peleus, Arprites, Ancaeus, ⁶ Moepus ex Chiona Aquilonis filia. ⁷ Amymone item. * Cyclops Euphemus, ⁸ Metus ex Melite Busris filia.

CLVIII. *Vulcani filii.*

⁹ PHILAMMON, Cecrops, Erichthonius, ¹⁰ Corynetes, ¹¹ Cercyon, ¹² Philoctus * ¹³ Pinther.

CLIX.

¹ ASTYPHILE] *Astypalaeam* eam nominant Pausanias & Apollodorus, ut jam notavit Cl. Schefferus. Addo illis Scholiasten Apollonii & Homeri ad od. x. vers. 19. Tzetzen in Lycophron. p. 78. ubi tamen perperam Ἀστυπαλαία editur. MUNCK. Consule Cl. Burm. Cat. Arg. in *Ancaeus* alter.

² NELEUS ET PELIAS] Firmant id Apollod. lib. I. & Pind. Schol. ad Olymp. 9. Alii Cretheo eos natos volunt. Schol. Theocrit. ad Eid. 2. Ἐξ ἧς (Τυρῆς) καὶ Κρηθῆως Νηλεΐδης. leg. Κρηθῆως. MUNCK.

³ EUPHEMUS] Hic cap. 14. & a Schol. Apollon. ad lib. I. vers. 179. dicitur natus ex Europa Tityi filia. Aliter Hesiodus ἐν μεγάλαις ἡοίαις apud Pind. Schol. ad Pyth. od. iv. pag. 193. edit. Francof. Ἡοίη Ὑελή πυκινόφρων Μνησιόνη, ἥ τέκεν Ἐυφημον, γαῖα δ' ἔχουσι σιγαίᾳ Μιχθεῖσ' ἐν φιλότῳ πολυχρῶσ' Ἀφροδίτης Θεᾷ ἀνέει εἰδομένη. MUNCK.

⁴ LYCUS] Lycum Neptuni filium ex Celaeno facit etiam Apollod. lib. III. pag. 168. Sed illa Celaeno non Ergei, sed Atlantis erat filia. Eratosth. Κατασ. cap. 23. Κελαινῶ, ἐξ ἧς Ἀδωνῆ. Corrige Ἀδωνῆ. MUNCK. Hinc Promethei filium facit Tzetzes ad Lycophr. 132, 218. Adde cl. Burm. Cat. Arg. in *Erginus*. Hujus Lyci patris nomen omittunt Eurip. Herc. Fur. 27. & Schol. Apoll. Rh. iv. 1090.

⁵ NYCTAEUS] An *Nycteus*? Affirmares, nisi ille Nycteus non filius, sed nepos esset Neptuni. Nam Hyrieus Neptuni filius ex Nympha Cloniā sustulit Lycum & Nyctea, teste Apollodoro. Tamen rescribo *Nycteus*. Non enim Νυκταῖος, sed Νυκτεὺς viri est nomen Graecis. MUNCK. Rescripsi *Nycteus*. Graecis Νυκτεὺς. v. Schol. Apoll. Rh. iv. 1090. Pausan. II. 6. IX. 5. Apollodorus III. p. 177. eum Chthonii filium facit.

⁶ MOEPUS] Puto scripsisse Hyginum *Eumolpus*. Hic enim ex Chionā natus & Neptuno proditur ab Apollodoro lib. III. p. 200. unde *Chionides* poetis. Ovid. III. Pont. eleg. 3. *At non Chionides Eumolpus in Orpheu talis*. MUNCK.

Eumolpus legendum. V. Pausan. I. 38. p. 92. & Celeb. Burm. ad Ovid. XI. M. 93.

⁷ AMOEMONE] An scribendum. *Amymone*? Sed haec aliis Danaei est filia. Vide inf. Fab. 169. SCHEFF. Caput 169. si respicias, defectum heic esse dicas, & scribendum. *Nauplius* ex *Amymone* Danaei filia. MUNCK.

⁸ METUS EX MELITE] Heinsius in margine libri sui: Forte, *Amycus* ex *Melie*. MUNCK.

Ad C A P. CLVIII.

⁹ PHILAMMON] Mallem *Philammon*. Hoc enim nomen legitur apud veteres, non alterum. SCHEFF. *Philammon*, qui in mentem venit Cl. Scheffero, inter Solis filios recensetur, cap. 161. An legendum *Philacmon*? Sic apud Virgil. AEn. VIII. 425. est quidam *Pyracmon*. Aptissimum nomen utrique ab incude. Non tamen huc facere videtur. Rescribendum putem *Palaeon* ex Apollod. lib. I. pag. 43. MUNCK.

¹⁰ CORYNETES] Vide quae notavimus ad cap. 38. ubi Neptuni eum facit filium. MUNCK.

¹¹ CERCION] Scribe *Cercyon* potius. Vide notas ad cap. 38. & Pausaniam in Atticis. MUNCK.

¹² PHILOCTUS, PINTHER] Etiam haec corrupta videntur, suspicorque. *Philoetus*, *Spinther* legenda. SCHEFF. Schefferus *Philoetus*. Ego putem *Philoncus* scribendum, ex ὁ/κ. MUNCK.

¹³ PINTHER] Conjectaveram *Spinther* ex Gr. πινθήρ: quod cum & Cl. Scheffero venisse in mentem videam, haecenus retineo. MUNCK.

Ad C A P. CLIX.

¹⁴ EX ASTEROPE] Harpinam Afopi filiam facit Oenomai matrem Pind. Schol. ad Olymp. od. XIII. & Schol. Apollon. ad lib. I. vers. 752. Οἰνόμαος Ἄρεος ὦν παῖς καὶ Ἀρπίνης τ' Ἀσώπης, ἥτοι Εὐρυβόης τ' Ἀσώπης. An ergo legendum *Eurytboe* pro *Asterope*? Nihil minus. Vide notas ad cap.

CLIX. *Martis filii.*

OENOMAUS ¹⁴ ex Sterope, ¹⁵ Harmonia ex Venere, ¹⁶ Leodice ex Ce * ¹⁷ Lycus, ¹⁸ Diomedes, Thrax, ¹⁹ Ascalaphus, Ialmenus, Cycnus, Dryas.

CLX. *Mercurii filii.*

²⁰ PRIAPUS, ²¹ Echo, ²² Antian, Eurytus, Cephalus ex
Creu-

cap. 84. Tzetzes ad Lycophron. vs. 149. Στερό-
πης, ἢ Ὑπερόχης, ἢ Ἀρπίνης ἢ Ἀσπίνης ἢ Ἀπε-
Οινόμαος. Lege, ἢ Ὑπερόχης. MUNCK.

15 HARMONIA] Haec diis fuit a poculis juxta quosdam. Athenaeus lib. x. c. 7. p. 425. Sidonii referunt de tibicina regis Harmonia, quae cum Cadmo regis coquo aufugisse dicitur. Idem lib. xiv. cap. 22. pag. 658. Quomodo vero de Harmoniae parentibus philosophati fuerint veteres, docet Plut. in Iside p. 370. Tom. II.

16 LEODICE] In vetustioribus est *Leodoce*, quorum neutrum credo integrum, quia nomen est mulieris, non viri. Nisi filiarum quoque nomina hic recensentur, non solum filiorum, contra quam se habet titulus, qui tamen ex hoc ipso scriptus liquet non ab Hygino, verum alio. Certe & in praecedentibus capitibus non filii soli memorantur. Observo, memorari hic & filias Martis, cum in titulo nominentur soli filii, quod similiter, ut alia eos arguit non ab Hygino ipso scriptos. SCHEFF. Locus hic corruptus sine dubio. Princeps editio *Leodo ex Ce**. Quod quomodo emendem, nondum video. Commelinus, & eum secuti, ediderunt *Leodice*. Unde facile fieri posset, *Laodice*. Sed quod *Leodice* nomen sit muliebre, recte se habere non credit Cl. Schefferus, titulo capitis non nisi filios promittente. Atqui denominatio fit à potiore sexu non Latine tantum, sed & usitatè satis. Serv. ad AEn. viii. 130. *Tradunt Oenomaum, & Majam Martis & Asteropes filios*. Fulgent. I. 2. *Cui etiam quatuor filios subjiciunt, primum Jovem, secundum Junonem &c.* Vide ibi not. Etiam in jure filii appellatione filia continetur. Vide Briffon. de jure Connub. p. 113. Sic *foceri* pro *focero* & *focru* apud Ovid. *Patres* pro *patre* & *matre* in Vet. Inscript. *Fratres* pro *fratre* & *sorore* apud Lactant. ad Stat. iii. Theb. 560. *Deucalion & Pyrrha fratres idemque* (leg. iidemque) *conjuges*. *Avi* pro *avo* & *avia* Epistol. Salviani p. 296. *Quae avos suos ex parentum primum reatu coepit agnoscere*. *Reges* pro *rege* & *regina* apud Capellam pag. 15. edit. Grotii. Re-

gum conjugum uterque consentit. Et pag. 19. *His igitur uterque regum indumentis decenter ornati*. Ita habent membranae codicis Leidensis. Perperam vulgo omittuntur illa *uterque regum*. Senec. Herc. Fur. vers. 1136. *Ite, iratos visite reges*. Plaut. Bacchid. Act. II. 3. *Vulcanus, Sol, Luna, Dies, Dei quatuor*. Manilius apud Varron. L. L. vi. *Latona parit casto complexu Jovis Deli Deos geminos*, id est, Apollinem & Dianam. Nec Graecis ignotum hoc loquendi genus. Basiliius orat. 2. in Adam. *Ἐν τέτοις μὲν οἱ εἰς ἑαυτοὺς πα-
τέρες*. h. e. Adam & Eva. MUNCK. Adde J. Fr. Gronovium ad Livium lib. I. cap. 39. & Servium ad I. AEn. vs. 79. *Propter Canacem & Macareum in se invicem turpissimos fratres: illi enim alterius AEoli filii fuisse dicuntur*. pro *Canacem* legendum *Canacen*. seu potius inspicere Munck. ad fab. cxxxvii. & per *fratres*, frater & soror, & per *filios* filius & filia intelligendi. Vide ad fab. 238.

17 LYCUS] Ex Cekaeno Atlantis filia. Schol. Germ. Hyg. Astron. II. 21. Perperam Λα-
κωνε legitur in Eratosthenis Κατασκευ. cap. 23. MUNCK.

18 DIOMEDES] Hunc sustulit ex Cyrene. Vide Apollod. lib. II. MUNCK.

19 ASCALAPHUS, IALMENUS] Lyci & Pernidis facit filios cap. 97. Homerus autem Catal. vers. 20. *Martis & Aftyoches*. MUNCK. De aliopraeter hunc Ascalapho consule Interpr. ad Ovid. v. Met. 539. qui Acherontis & Gorgyrae filius vocatur ab Apollodoro lib. I. pag. m. 17.

Ad C A P. CLX.

20 PRIAPUS] Hic aliis dicitur Bacchi & Veneris filius. Vide Schol. Apollon. ad lib. I. vers. 932. Diodorum lib. IV. Ex Venere & Adonide natum tradit Tzetzes in Lycophron. pag. 134. ed. Steph. MUNCK.

21 ECHO] Scribe *Echion* ex cap. 14. MUNCK.

22 ANTIAN] Puto *Antias* scribendum. Sic
M m cor-

1 Creusa Erechthei filia, Euestus, 2 Aptale, 3 Libys ex Libye Palamedis filia.

CLXI. *Apollinis filii.*

4 DELPHUS, Asclepius 5 ex Coronide Phlegya filia, 6 Euripides ex Cleobula. 7 Ilius ex Urea Neptuni filia, Argeus ex Euboea Macarei filia, Philammon ex 8 Leuconoe Luciferi filia, 9 Lycoreus ex nym-

corruptè pariter infra cap. 165. *Marsyas* pro *Marsyas*. MUNCK. Cum cl. Burm. in Catal. in Voce *Ecbion* lege *Ecbion* ex *Antianira*, & *Eurytus*.

1 CREUSA ERICHTHEI] Apollod. lib. III. Ex *Herse Cecropis*. MUNCK.

2 APTALE] Hoc cum plerisque caeteris vix alibi reperias. SCHEFF. Haud scio, an scripserit *Prylis*. Is enim filius fuit Mercurii ex *Issa*, ut tradit Lycophronianus interpres, quem corruptum cenfeo pag. 104. ed. Steph. *Ἐνθα ἐκ Διὸς Ἐπαφῆς Ἐπαφὸν γυνᾶ, ἡ Διὸς, ἡς Βῆλῳ &c.* Cum loquatur ibi de Ione, deleam τὸ Ἐπαφῆς. Et in Hygino pro *Palamedis* forte rescribendum *Epaphi*. Certe *Epaphi* filiam etiam pag. 106. idem Commentator facit. Et pag. 146. *Διὸς ἡ χάρις λέγει* δὲ Διὸς τὸ Ἐπάφης καὶ Μέρφιδος θυγατρὸς. Hieronym. Chron. Euseb. *Busiris Neptuni & Libyae Epaphi filiae filius*. MUNCK. Adde Pausan. lib. I. cap. 44. *Διὸς τὸ Ἐπάφης*. Schol. Pindari O. Pyth. IV. vs. 25. *Ἐπάφης γὰρ Διὸς καὶ Ἰῆς τὸ Ἰνάχης ὁμῶνυμῳ Διὸς*. Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 175. *Διὸς ἡ χάρις λέγειται*, δὲ γυναικὸς ὁμῶνυμῳ Διὸς, δηλαδὴ τὸ Ἐπάφης. & hujus mater etiam IO vocatur ab eodem ad vs. 912. Andron Halicarnassensis apud Tzetzen ad Lycophron. vs. 1283. *Libyen Oceani & Pompholyges esse filiam dicit*. Apollodorus lib. II. pag. m. 77. *Epaphum quidem Libyae patrem, sed Memphim Nili filiam matrem fuisse dicit*. Nemo *Palamedis* mentionem facit.

3 LIBYS] Libri vetustiores habent *Libye*. SCHEFF.

Ad C A P. CLXI.

4 DELPHUS] Hunc Tzetzes, vel alium ei cognominem Neptuni & Melanthus facit filium. MUNCK. De Delphi parentibus parum constat inter Mythologos. Tzetzes ad Lycophron. vs. 208. dicit juxta quosdam *Delphos* esse dictos a *Delpho* Neptuni & Melanthus e Deucalione natae filio. Schol. Eurip. in Oreste vs. 1096. docet, Hyasum post diluvium duxisse Melanthiam Deucalionis filiam, & ex ea procreasse Melanida, e qua Melanide natus esset Delphus. Pausanias b. x. cap. 6. refert Apollinis & Celaenus,

Hyaini filiae, filium dici *Delphum*, verum ejus matrem ab aliis Thyiam, ab aliis Celaenen Cephissi filiam perhiberi. Alii iterum Delphum Melaenes ex Melantho & Cephisso natae ac Neptuni filium faciunt. Consule cl. Burm. ad Ovidium lib. VI. Met. vs. 120.

5 EX CORONIDE PHLEGYAE] Ita & inferius habes cap. 202. Scholiastae Pindari Leucippus ejus pater est. Nam ex Phlegya praeter Apollodorum lib. III. etiam alii natum eum tradunt. Lactant. Argum. lib. II. Met. fab. 7. *Coronidem Phlegyae filiam, aut (ut alii volunt) Leucippi*. Phoronis est Euseb. lib. II. pag. 36. ed. Steph. MUNCK. Apollon. Rhod. lib. IV. vs. 616. de Apolline agens ejusque filio

*Χωρόν τε περὶ παιδὶ, τὸ ἐν λιπαρῇ λακέρειῃ
Δία ΚΟΡΩΝΙΣ ἔκλειν ἐπὶ ποταμῶν ἀμύροιο.*

Adde Celeb. P. Burm. ad Ovid. lib. II. Met. vs. 569. Scholiastes Pindari, quem hic citat Muncerus videndus est ad O. Pyth. III. vs. 14. qui docet, etiam a multis dici Arfinoes & Apollinis filium, quocum facit Pausanias lib. IV. cap. 3. adnotans scriptores tradere, *Ἀρσινόης Ἀσκληπιδὸς τῆς Λευκίππης, καὶ ἡ Κορωνίδος παῖδα εἶναι*. Item Schol. Homeri Iliad. Δ. vs. 193. ubi plura de Aesculapii parentibus videbis notata.

6 EURIPIDES EX CLEOBULA] De his quoque amplius cogitandum. Inter filios Apollinis Euripidem nullum haecenus reperire potui. Neque magis integra Ilii & Vreae nomina videntur. SCHEFF.

7 ILIUS EX UREA] Haec corrupta esse persuasissimum habeo. Apollodorus lib. III. cap. 10. de Alcyone à Neptuno compressa: *Ἡ θυγατὶς μὲν ἐτίκνωσεν Αἰθυσαν, τὴν Ἀπόλλωνι Ἐλευθερῶν τεκῆσαν καλέστω*. Forte καλίστον. vel pone incisum post τὸ τεκῆσαν, ut ad Αἰθυσαν referatur. Eleuther certe Apollinis & Aethusae filius, non filia, ut docent Pausanias in Boeoticis, Stephanus in Ἐλευθεραί. Schol. Hesiod. in Theog. pag. 235. edit. Heins. Meminerunt praeterea Aethusae Julius Firmicus. Clemens Protreptico, & Arnobius lib. IV. Tametsi longiusculè abeunt à vulgata scriptura, suspicatus tamen aliquando sum pro Ilio Eleutherem, pro Urea Aethusam restituentos Hygino. Nobil. Heinsius emendave-

nympha, Linus ex Urania musa, ¹⁰ Aristaeus ex Cyrene Penei filia.

CLXII. *Herculis filii.*

¹¹ **HYLLUS** ex Deianira, **Tlepolemus** ¹² ex Aftyoche, ¹³ **Leucites**, **Telephus** ex Auge Alei filia, ¹⁴ **Leucippus**, ¹⁵ **Therimachus**, ¹⁶ ¹⁷ **Creontiades**, ¹⁸ **Archelous**, ¹⁹ **Ophites**, ¹² **Deu-**

rat in margine libri sui, *Phyllus ex Hyria*. MUNCK.

8 **LEUCONOE**] Ovid. Chionem vocat, & Daedalionis filiam Luciferi neptem. MICYLL. Repono, etsi timidè, *Leucothoë* ex cap. 14. & Ovid. iv. Met. 196. quanquam ibi patrem ejus non Luciferum, sed Orchamum facit. Noster infr. cap. 200. ex Chione Philammonem natum refert. MUNCK. Consule cl. Burm. ad Ovidii l. 1. & ad xi. Met. vs. 93.

9 **LYCURGUS EX NYMPHA**] Forte scripsit, *Lycoreus ex Lycorea nymphe*. Nomen certe nympheae illius abest; Lycoreae vero mentionem facit statim ab initio. Verum alii non *Lycoream*, sed *Coryciam* appellant ejus matrem. filius quoque non *Lycoreus*, sed *Lycorus* aliis. Consule Pausaniam. SCHEFF. *Corycia* nempe. Ita Scholiastes Apollon. ad lib. ii. vers. 713. Κέ. κλη) ὃ ἀπὸ Νύμφης Κερκυίας. ἧς καὶ Ἀπόλλωνος Λυκωρεύς. Malim *Κερκυίας* cum Etymol. in *Λυκωρεία*. Adde notas Cl. Schefferi. MUNCK.

10 **ARISTEUS**] Sic corruptè scribitur etiam cap. 180. 181. Astron. ii. 4. & apud Lactant. Thebaid. iv. 565. Emenda *Aristaeus* ex Graeco Ἀρισταῖος. Vide Schol. Apollon. ii. 502. Serv. ad i. Georg. 14. Just. xiii. 4. Quod E pro AE interdum conspici observat in nummis Vir Inlustr. Ez. Spanhemius, id ad libros non transfulerim; certè non ad Graeca nomina, licet hac in re nimium sibi indulserint posterioris aetatis scriptores. Caeterum Cyrene secundum Diodorum lib. iv. & Eustath. in Dionys. p. 32. non Peneo, sed Hypseo Penei filio erat nata. Etym. auctor Agreum ex Cyrene & Apolline natum tradit. MUNCK.

Ad C A P. CLXII.

11 **HYLLUS**] *Hyllus* scripserim per Y. Ὑλλος enim Graecis est. Vide Phlegontem, Apollodorum, & alios. Ovid. ix. Heroid. 44. *Nec pater Amphitryon, nec puer Hyllus adest*. Quod Natalis Comes Myth. lib. vii. cap. i. *Hyllum* è Melita Aegei fluminis filia, *Hylum* autem è Deianira tradit natum, in eo fallitur & fallit. Uter-

que enim Hyllus est dictus. Vide Schol. Apollon. ad lib. iv. 1149. Etym. in Ὑλλων. MUNCK.

12 **EX ASTYOCHÉ**] Ita & Homer. Catal. vers. 165. Apollod. lib. ii. Eustath. ad Iliad. P. 229. Scholiastes Hypothesi Trachin. Sophoclis. Sed Pindarus Tlepolemum ex Aftydamia Amyntoris filia natum vult Olymp. vii. Alia est Aftyoche Actoris filia, unde Marti nati Ascalaphus & Ialmenus in Catal. Hom. vers. 20. MUNCK.

13 **LEUCITES TELEPHUS**] Duo sunt distincti sicut mox *Leucippus Theromachus*, & propterea à se invicem dividendi commate. Ac de Telepho quidem certum est. Leucitem alibi non invenio. Pro *Theromacho* puto *Therimachus* ex Apollodoro legendum. SCHEFF. Hunc nec Schefferus, nec ego alibi invenimus. An scripsit, *Lyfippus*? Ita dictus fuit, quem ex Praxitheâ suscepit. MUNCK.

14 **LEUCIPPUS**] Scio illum numerari inter Thespiadas. Malim tamen heic *Ctesippus*, quo nomine duo de ejus filiis fuere appellati, quorum alterum ex Deianira, alterum ex Aftydamia suscepit Ormenii Regis filia. Diodor. lib. v. MUNCK.

15 **THEROMACHUS**] Hunc *Theromachum* appellat cap. 31. 32. & 7. Sed *Therimachus*, vel *Theriomachus* esse scribendum, demonstravi ad cap. 31. MUNCK.

16 **LEONTIADES, ARCHELAUS, OPHITES**] Pro *Leontiades*, scribendum *Creontiades*, pro *Arche- laus*, *Agelaus*, pro *Ophites*, *Onites*. SCHEFF.

17 **LEONTIADES**] *Creontiades*. MICYLL. Micyllus in margine *Creontiades*. Quod amplector. Firmant id Apollod. lib. ii. Schol. Hom. ad Odyss. A. 269. Schol. Pindari ad Isthm. Od. iv. ut & Tzetzes. MUNCK.

18 **ARCHELOUS**] Cl. Schefferus, *Agelaus*. Certe is refertur ab Apollod. lib. ii. Herculi ex Omphale natus. Caeterum *Archelous*, non *Archeolus* praeferunt Micylli & Commel. editiones. Unde minima mutatione fieri posset *Archelaus*, si is alicubi inter Herculis filios compareret. Apud Euseb. Praep. lib. ii. pag. 35. ex serva, cum Omphalae serviret, natus ei *Cleolaus* proditur. MUNCK.

19 **OPHITES**] Etiam cap. 31. 32. & 72. hujus
M m 2 memi-

1 Deucalion, 3 Euhenus, 4 Lydus, & 5 duodecim Thespiades, quos ex 6 Thespii regis filiabus procreavit.

CLXIII. *Amazones.*

Ocyale, Dioxippe, Iphinome, Xanthe, Hippothoe, 7 Otrere, 8 Antioche, Laomache, Glauce, Agave, Theseis, Hippolyte, Clymene, Polydora, Penthesilea.

CLXIV. *Athenae.*

9 INTER Neptunum & Minervam cum esset certatio, qui primus oppi-

meminit. *Onites* corrigit Cl. Schefferus. Quo auctore, nisi Natal. Comit. Myth. vi. cap. 1. cum diu me fugisset, inveni tandem *Oniten* & *Isacio* dici in Lycophron. pag. 2. Τὸς τίοςαρες παῖδας αὐτὰς τῶν δῖας ἀνέλεν, Ὀνίτην, Θησίμαχον, Δημοκόοντα, καὶ Κρεοντιάδην. Lactant. in iv. Theb. Stat. vers. 570. Hic est ille *Lycus*, qui *Megaram* filiam suam *Herculi* dedit uxorem, & ob hoc a *Junone* in furorem versus est, & filios *Herculis* ex *Megara* susceptos *Oxeus* & *Leontiadem* occidit. Lege, *Megara* & *Creontiadem*. Sed quis est ille *Oxeus*? an *Onites*? MUNCK.

1 DEUCALION, EUHENUS] Etiam haec corrupta. Legendum, *Deicoon*, *Eueres*, ex Apollodoro. SCHEFF.

2 DEUCALION] *Deicoon*. Cl. Schefferus. Numerat quidem eum inter natos ex *Megara* Apollodorus lib. 11. Sed nimium abire videtur à vulgatâ scripturâ. Amplector tamen, cum nihil, quod propius accedat, inveniam, & cum Apollodoro in Chiliadibus Tzetzes, Dionysius, & Aeneas Argivus faciant apud Pind. Schol. ad Isthm. Od. iv. Nisi mavis *Democoon* ex *Isacio* in Lycophron. pag. 11. MUNCK.

3 EUHENUS] *Eueres* scribendum censet Cl. Schefferus ex Apollod. lib. 11. Nondum acceperim. Nam & cap. 242. *Euhenum* *Herculis* filium facit. MUNCK.

4 LIDUS] Scrib. *Lydus*. Unde *Lydia* dicta, quae ante *Moeonia* erat. MUNCK. Vide Serv. ad 11. AEn. vs. 781. Herodotus vero *Lydiam* a *Lydo* Atyos filio dictam docet. Vide Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 837. Nihilominus *Lydus*, non *Lidus* scribendum.

5 DUODECIM THESPIADES] Atqui quinquaginta & unus fuerunt. τῶ πρώτης δίδυμα τέκνα. Vide Schol. Hesiod. p. 235. MUNCK.

6 THESPII REGIS] Ita eum regem appellat quoque Tzetzes Chil. 1. 38. Θέσπις est Diodoro lib. iv. pag. 234. cap. 12. Θέσπις Apollodoro

lib. 111. Sed audi Aegium: Nos autem *Θέσις* per τ scribi fecimus per π in secundâ, quod alioqui contra historiae fidem legebatur, etsi omnes, quos vidimus, codices, *Θέσις* habebant. Ergo non debebas mutasse. Plures enim illud *Θέσις*, quam *Θεσπίς*, habet auctores. Nimium nimirum facilis est confusio istorum vocabulorum. Sic *Ledae* patrem, quem *Thestium* vocant Apollod. lib. 111. pag. 173. & Hyg. cap. 14. *Thespium* appellat Scholiastes Apollonii ad lib. 1. 143. Sed corruptè, ut opinor. Quintus Smyrnaeus Anthol. lib. iv. Sect. 8. Τὸ τρισκαίδεκα ἐν τοῖς λυγροῖς ἔχει ἀέθλον, Μενονυχί πεντήκοντα στωλέεσσιν ἐκρούει. Sed apud Tzetzen, qui in caeteris heic ferme cum Anthologia facit, Chil. 1. 36. idem Quintus ille tertium decimum laborem, ut reliquos, uno versu absolvit: Θεσπίω θυγατρὶν τρισκαίδεκα ἐπέλεν ἀθλῶ. Fecisse illas quinquaginta omnes gravidas, sed singulas singulis noctibus, & inde filios sustulisse refert Apollodorus, qui eorum longum texit catalogum lib. 11. Pausanias autem in Boeoticis, Clemens Protrept. Nazianzen. Orat. 1. in Jul. & Arnobius lib. iv. una extantlasse eum nocte laborem illum volunt. Adde Diodor. lib. iv. Schol. Hesiod. Θεσπ. 56. Athen. lib. xiv. Antigonius Mirab. cap. 120. inter LXXII. liberos unicam tantum habuisse filiam *Herculem* refert. Ergo rotundo usus numero est in *Cingulo Festus*, LXX. solummodo reliquisse liberos *Herculem* referens. MUNCK.

Ad C A P. CLXIII.

7 OTHREPTE] *Otrere*. MICYLL. Micyllus vult, *Otrere*. Ego *Otrira*. v. c. 30. & 223. SCHEFF. Micyllus *Otrere*. Clar. Schefferus *Otrira*, quemadmodum exaratur cap. 30. 223. Gr. est Ὀτρίρη; unde *Otrere* vel *Otre-*

oppidum in terra Attica conderet, Jovem judicem sumpserunt. Minerva, quod primum in ea terra oleam sevit, ¹⁰ quae adhuc dicitur stare, secundum eam judicatum est. At Neptunus iratus, in eam terram mare coepit ¹¹ inrigare velle. quod Mercurius Jovis jussu id ne faceret, prohibuit. Itaque Minerva ex suo nomine oppidum Athenas condidit, quod oppidum in terris dicitur primum esse constitutum.

¹² ORPHEUS Eurydicen ¹³ nympham amavit, quam sono citharae mulcens uxorem duxit. Hanc ¹⁴ Aristaeus pastor dum amans sequitur, illa fugiens in serpentem incidit, & mortua est: ¹⁵ postque maritus ad inferos descendit, & legem accepit, ne eam conversus adspiceret.

Otrera esset formandum, quorum posterius habes cap. 112. Sed solenne esse nostro, ñ Graecorum vertere in ñ Latinum notavi jam superius ad cap. 31. *Orithrya* est Justino lib. 11. Sed valde ὠτρόχως *Otriria* inde exsculpsit Salmafius. Nempe Ὀτρέρη & Ὀτρέρεια idem, ut Πλωλόπη & Πλωλόπειρα. Ex Ὀτρέρεια ergo *Otreria* vel *Otriria*: quarum posterior pronuntiatio arguit tamen deterius saeculum. Adde not. ad cap. 223. Nob. Heinsio duo in unum coaluisse vocabula videbantur, & corrigebat *Otrira*, *Clyte*. Quod amplector ambabus ulnis. Servius ad AEn. 111. p. 310. ed. Gen. *Alii à Caulo Clitae Amazonis filio conditum tradunt.* MUNCK.

8 ANTIOCHE] Sine dubio *Antiope* legendum, quae saepe memoratur. In caeterorum plerumque vocabulis non habeo, quod definiam. SCHEFF. *Antiope*, quod conjicit Cl. Schefferus, probo. Vide cap. 30. Alia earum vocabula invenies apud Diodorum lib. 1v. p. 224. ubi inter alia habes. Ἀνδρομάχη, Γλαύκη, Ἀναία. Confer & Eustath. in Dionys. pag. 109. MUNCK.

Ad C A P. CXLIV.

9 INTER N. ET M.] Neque haec duo in indice signantur. MICYLI. Narrant hanc fabulam etiam Servius ad 1. Georg. 13. & Lactantius ad Theb. Stat. vii. 184. MUNCK. Et ad xii. Theb. 630. Pausan. lib. 1. cap. 26. p. 63. Celeb. P. Burm. differt. de Jove Fulger. cap. viii. & ad Ovid. vi. M. 70. Quod certamen secundo mensis Boedromionis die accidit. V. Plut. Frat. Am. Tom. 11. p. 489. & lib. ix. Sympos. p. 741.

10 QUAE ADHUC DICITUR STARE] Hoc grande nimis sonat. Mallem, *exstare*. Ovid. 1. Heroid. v. 67. *Utilius starent etiam nunc moenia Phoebei.* MUNCK. De hac olea Pausan. lib. 1. cap.

27. pag. 64. unde *stare* recte hanc oleam dici posse videbis.

11 IRRIGARE VELLE] H. e. inundare. unde *irrigatio* pro cataclysmo cap. 153. MUNCK.

12 ORPHEUS EURYDICEM] Fabula, quae nil commune habet cum praecedenti, ac idcirco seorsum novoque titulo memorari debebat. Vid. sup. c. 151. & 152. SCHEFF. Scrib. *Eurydicen.* ex Gr. *Ευρυδίκη*. Vid. not. ad cap. 137. Fuit illa Dryadum una, ut innuit Virgil. Georg. 111. 460. Caeterum hanc fabulam aliam esse à praecedenti, & propterea ab ea separandam, recte censet Cl. Schefferus. Ego addo iisdem planè verbis illam legi apud Fulgent. Mythol. 111. lib. cap. 10. adeo ut ab inepto quodam interpolatore Hygino ex Fulgentio affuta videatur. Certè in Hyg. fabularum indiculo nulla ejus fit mentio. MUNCK. Hanc fabulam ita narrat Schol. Eurip. Alcest. vs. 357. Ὀρφείως γυνὴ *Ευρυδίκη*, ἧς ἀπθανέσεως ἀπὸ ὀφεί, κατελθὼν, καὶ τῇ μουσικῇ θείλῃας τὴν Πλάτωνα καὶ τὴν κόρην, αὐτὴν ἀνήγαγεν ἐξ ᾧδε. Hinc Apollonius Tyanensis apud Philostrat. lib. viii. cap. 7. pag. 349. εἴητες Ὀρφείως εἰσὶν ὑπὲρ τῶν ἀπθανόντων μελωδία. qui de veritate videtur dubitare, & falsam hanc esse Graecorum fabulam statuit Pausanias lib. ix. cap. 30. & eam deridet Lucianus Dial. x. Mortuor. Ceterum ab antiquo poeta Orphei uxor haec *Agriope* vocatur apud Athenaeum lib. xiii. cap. 7. pag. 597.

13 NYMPHAM] Dryada puta. Servius 1v. Georg. 460. MUNCK.

14 ARISTEUS] *Aristaeus* scribendum, ut ostendi ad cap. 161. MUNCK. Fabulam totam narrat Lact. ad Statii viii. Theb. 59.

15 POSTQUE] Fulgentii editiones heic exhibent *post quam*. Corrigendus ex illis Hyginus. Sequitur enim in eodem capite apud Fulgentium, *Post hanc artem exquirendam & elevandam. vox canora descendit.* MUNCK.

ceret. quam conversus adspiciens, iterum perdidit. ¹ Myrrha cum patrem suum amaret, inebriavit, & sic cum eo concubuit. Quod pater resciscens, utero plenam coepit evaginato persequi gladio, illa in arborem myrrham est conversa: ² quam pater gladio feriens, Adonis exinde natus est, quem Venus diligens * * * *

CLXV. *Marfyas.*

³ MINERVA tibus dicitur prima ex osse cervino fecisse; & ad epulum deorum cantatum venisse. Juno & Venus cum eam inriderent, quod & caesia erat, & ⁴ buccas inflaret, foeda visa, & in cantu

¹ MYRRHA] Et haec nova fabula, & a praecedenti separanda. SCHEFF. Ita quoque eam nominat Servius ad Ecl. x. 18. & AEn. v. 72. Noster *Smyrnam* cap. 58. ubi plenius hanc fabulam narrat, ut & cap. 275. capite autem 251. *Zmyrnam*. Vide notas ad cap. 58. MUNCK.

² QUAM PATER GLADIO FERIENS &c.] Soloeca oratio est, quâ etiam in hac fabula Fulgentius lib. III. cap. 8. unde huc videtur translata, utitur. Adscribam ejus verba. *Minerva patrem suum amasse dicitur, cum quo ebriato concubuit. Cumque eam pater utero plenam rescisset, crimine cognito, eam evaginato coepit persequi gladio. Illa in arborem Myrrham conversa est. quam arborem pater gladio percutiens, Adon exinde natus est.* Vide ibi notas nostras. Non puto illud ἀνακόλουτον ferendum in Petron. Fragm. Trag. p. 48. edit. Blau. *Dum haec apophoreta jubemur sumere, respiciens ad mensam &c.* Legebam, ut respicimus. Sed Nob. Heinsius respicientibus emendat. Caeterum cum nec haec fabula in indice heic signata appareat, persuasissimum habeo eam quoque à nimis liberali manu huic scriptori obtrusam. MUNCK. De hac Soloeca oratione Cl. Perizonius ad AEliaii lib. II. V. H. cap. XI.

Ad C A P. CLXV.

³ MINERVA] Quomodo Minerva tibus invenit, non insulse narrat Pindari Scholiastes ad Pyth. Od. XII. Hinc ergo tibicines Minervam colunt. Festus: *Minuscula quinquatrus appellabatur, Idus Juniae, quod is dies festus erat tibicini, qui Minervam colebant.* Scholiast. Horat. ad lib. I. Od. I. Euterpen invenisse tibiam autumat. Sed consulendus de tibiis & αὐλητικῆς inventoribus Casaubonus ad Athen. lib. XIV. cap. 2. MUNCK. Adde Tzetzen ad Lycophron. vs. 838. ἐκ τῶν ὀφιδῶν αὐτῶν κεφαλῶν ἐπέμπεσαν συριστὸν, ἐξ ἧτις Ἀθηναῖα, καὶ Πίνδαρος,

τὸν αὐλητικὸν καλέμενον πολυκέφαλον εὖρε νόμον. Schol. Hom. Iliad. Σ. vs. 491. αὐλὴς τε ἐν τοῖς γάμοις εὖρεν Ἀθηναῖα. Hinc Minerva dicta fuit Σάλπινξ. Ut Cuperus Harpocrate pag. 142. censet, sed pace viri summi ab inventa tuba Minerva hoc nomine insignita fuit. Consule Cl. Potter. ad Lycophron. vs. 915. Juba a Thebanis tibiam inventam tradit apud Athenaeum lib. IV. cap. 25. p. 182. A Phrygibus inventam docent, quos laudat Broukh. ad Tibull. lib. I. cap. Eleg. VIII. vs. 48. Sed de primis tibiis inventoribus consulendi Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 791. Plutarch. de Musica pag. 1133. & 1135. Lactant. ad Statii II. Theb. 666. Salmast. Ex. Plin. pag. 584. 585. & Spanhemius ad Callimachi H. in Dian. vs. 245.

⁴ BUCCAS INFLARET] Graviter, ut solet, Arnobius lib. II. Idcirco animas misit, ut inflandis bucculas distenderent tibiis, cantionibus ut praeirent obscaenis? Aristaeus lib. I. ep. 14. Τί ἐν μάτῳ αὐτοῖς ἀφ᾽ ἑαυτοῦ τὰς γνάθους ἐμφυσῶντες τῇ στόμῳ. Confer Fulgent. lib. III. cap. 9. MUNCK. Consule P. Leopard. lib. II. Emendat. cap. 13.

⁵ UNDE TIBIAS IBI ABJECIT] Hanc constructionem verbi *abjicere* illustrat J. F. Gron. ad ista Taciti Ann. I. 22. ubi *cadaver abjiceret*. Sic in *flumine abjici*, *projici*, dici observat Columbus ad Lactant. M. Pers. c. XXI. ac Munckerus ad Fulgent. Myth. II. 4. *se fluvio Euphrate abjicere* elliptice dixit Aur. Victor. Epit. c. XXIV. nisi ibi forsan exciderit praepositio. WOPKENS.

⁶ OEAGRI] Sed Apulejo in Floridis, Nonno Dionys. lib. X. Plutarcho in Libro de Musis. & Tzetzae Chil. I. Hist. xv. si credimus, Hyagnis ejus pater fuit. Forte *Hyagni* scribendum ἀρχαῖκῳς pro *Hyagnis*. Videtur *Marsum* ejus patrem facere Eutath. in Dionys. p. 104. Ἐδίδασκεν ὁ Μάρσος τὴν αὐλητικὴν πατέρα. Quae verba pessime vertit Bertrandus: *Qui Marsam Auletis patrem tubarum ludum docuerat.* MUNCK. De *Marfya* patre Consule Celeb. P. Burm. ad Ovidii VI. Met. vs. 400.

cantu inrifa, in Idam sylvam ad fontem venit: ibique cantans in aqua se adspexit, & vidit se merito inrifam, unde tibiae ibi abjecit, & imprecata est, ut quisquis eas substulisset, gravi adficeretur subplicio. Quas Marfyas ⁶ OEagri filius pastor ⁷ unus ex * turis invenit: quibus adfidue ⁸ commeletando, ⁹ sonum suaviorem indies faciebat, adeo ut ¹⁰ Apollinem ad citharae cantum in certamen provocaret: quo ut Apollo venit, Musas iudices sumpserunt. Et cum jam Marfyas inde victor discederet, Apollo ¹¹ citharam versabat, idemque sonus erat: quod Marfya tibiis facere non potuit. Itaque Apollo victum Marfyan ¹² ad arborem religatum ¹³ Scythae tradidit, ¹ qui

⁷ UNUS EX * TURIS] *Ex satyris* fortasse legendum. MICYLL. Non est dubium, quin unus ex Saturis legi oporteat, quod jam Barthius & Micyllus annotarunt. SCHEFF. Barthius conjicit *Curiosus* vel *Satyris*. Posterius, quod etiam Micyllo visum, probo. Vide Tzetzae locum modo laudatum, & Philippum Anthol. lib. i. Sect. xi. num. 5. qui eum Νυμφολοῦ Σάτυρον salutatur. Ovid. vi. Fast. 703. *Inventam Satyrus primum miratur; at usum Nescit, & inflatam sentit habere sonum.* Salmasius ad Solinum heic legit, ex *Tityris*. Procul dubio ex sua correctione, ut saepe solet ὁ πάνυ. De *Tityris* Aelianus Ποικ. is. lib. iii. cap. 40. *Comites Bacchi fuerunt Satyri, quos nonnulli Tityros appellant.* Schol. Theocriti ad Eid. Z. vers. 72. Ὁ δὲ Τίτυρ' ὄνομα κύριον αἰπόλου. τινὲς δὲ παρὰ Δωριεῶσι τὰς σατύρας ἀπιδεδάκασιν λέγεσθαι. Puto legendum, Τίτυρος ἀπιδεδάκασιν λέγεσθαι. Servius ad AEn. iv. 58. *Marfyas minister ejus (Bacchi) per civitates in foro positus libertatis indicium est.* MUNCK. De *Tityris* Strabo lib. x. pag. 420. Sed sine dubio *Satyris* legendum: haec vox saepe in Mss. perperam scripta est. Sic apud Ovid. lib. iv. Met. vs. 25. pro *Satyri* in aliis *Thyrsi*, in aliis *Tyrsi* exaratum erat. De voce *Satyri* consule Titium ac Bart. ad Nemesiani Ecl. 3. vs. 25. Perizon. ad Aelian. iiii. V. H. cap. 40. Cl. Burm. ad Ovidii l. i. Statua Athenis est τῆς Ἀθηνᾶς τῆς Σεληνῆς Μαρσύου παιδείης. Vide Pausan. lib. i. cap. 24. p. 56. Hinc certe tibiis Phrygiis utebantur in sacris Bacchi, ac comessationibus, vide Euripidis Bacchas vs. 127. & 159. item Perizon. ad Aelian. lib. xiii. V. H. cap. i. prope finem. De *Marfya* Chius in Troicis apud Athenaeum lib. iv. c. ult. p. 184. ait σύμφα μὲν, φησιν, εὖτε Μαρσύας καὶ αὐτὸν ἐν Κελαραῖς, τῇ ἀσάτυρι ἐνὶ καλάρμυ συνελόντων. Vide plura apud Spanh. & Strabon. l. i.

⁸ COMMELETANDO] *Meditari* dictum esse quasi *melitari*, observat Servius ad illum Virgilii

versum Ecl. i. *Sylvestrem tenui musam meditariis avena.* Μελετᾶν autem tibicinum est, dum artem discunt, docente ad Solinum Salmasio. Etiam *meditari* de iis, qui fidibus discunt, usurpant Latini. Sueton. Neron. 20. *Paulatim meditari & ipse exercerique coepit.* Diomedes lib. i. *Medito & meditor item differunt. Nam, ut putat Plinius, meditare est secum cogitare: meditari voce dicere.* Confer Sciopp. Suspect. Lect. lib. iv. cap. 2. & Reinesium in Scholiis ad Petron. Frag. Trag. p. 294. MUNCK.

⁹ SONUM SUAVIOREM] Probo. Veteres *sonnum*, quod huc non spectat. *Facere suaviorem sonum* est suavius sonare, suavius canere, ob frequens exercitium videlicet. SCHEFF.

¹⁰ APOLL. AD CITHARAE CANT.] Consule Plutarch. lib. vii. Sympof. Quaest. 8. pag. 713. quocum confer Salmas. Exercit. Plinian. in Solin. pag. 585.

¹¹ CITHARAM VERSABAT] H. e. ad aliud modulationis genus accommodabat, quod non potuit Marfyas, cujus tibiae ad unum Phrygium fuerunt accommodatae v. Salmas. ad Solin. p. 119. SCHEFF. H. e. ad aliud modulationis genus citharam accommodabat, ut interpretatur Salmasius ad Solin. pag. 119. Apollod. lib. i. Τὴν κιθάραν ἐρέψας ἠγωνίζετο ὁ Ἀπόλλων. Gloss. MSS. in Fulgentium: *Marfyas quidam pastor erat, qui Apollinem Deum in certamen provocavit. Qui cum cum eo diu concertaret, eumque superare nequiret, versa cithara cantare coepit. Quod cum Marfyas versis tibiis agere non valeret, eum ad arborem religavit, ipsum cauda porcina damnavit.* Diodorus lib. iii. pag. 192. citharae sono congruam vocem applicuisse narrat, atque ita palmam meritum. MUNCK.

¹² AD ARBOREM] Pinum Longus in Pastoralibus, & Apollod. lib. i. fuisse volunt; alii φηγὸν faciunt. MUNCK. Consule Celeb. P. Burm. ad Ovidii l. i.

¹³ SCYTHAE TRADIDIT] Hoc a nostro esse

qui eum membratim separavit. Reliquum corpus ² discipulo Olympo sepulturae tradidit, è cuius sanguine ³ flumen Marfyas est adpelatum.

CLXVI. *Erichthonius.*

VULCANUS Jovi caeterisque diis ⁴ soleas aureas ex adamante cum fecisset, Juno cum sedisset, subito in aere pendere coepit. Quod cum ad Vulcanum missum esset, ut matrem, quam ligaverat, solveret, iratus

ex male intellecto vocabulo ἀποσκυβίσαι, non improbabiliter conijcere videtur Salmasius ad Solin. p. 926. cum omnes alii doceant, ipsum eum excoriasse. Verum omnes alios hoc docere, male statuit Salmasius, cum saltem Philostratus Junior faciat etiam cum nostro. Nihil igitur mutandum. Nam Scytharum olim proprium & singulare habitum hoc artificium excoriandi. Vide τὸ πᾶν Gronovium ad II. Senec. de Ira. c. 5. SCHEFF. Defendit heic Hyginum Rubenius apud summum virum J. Fred. Gronovium ad Solin. p. 926. De Scythis ministris publicis apud Athenienses consule Meurs. Ceram. cap. 16. Etymol. Τολόται, οἱ δημόσιοι ὑπὸνέται. τὰς δὲ αὐτὰς καὶ Σκύθας ἔλεγον καὶ Σπαρσίμους. In Τολόται, Σπαρσίμους appellat ἀπὸ Σπαρσίμους τὴν πρώτην καὶ ἀσκήσαντα αὐτὰς. Puto scribendum esse Πενσινίους & Πενσίνους, vel Πενσίνους ex Schol. Aristoph. in Acharn. act. I. sc. 2. Nec sanum τὸ Τολόται. MUNCK.

I QUI CUM EUM MEMBRATIM SEPARAVIT] Valde mihi hoc suspectum est. Quid enim, separare aliquem? puto igitur deesse aliquid de cute, ac fortasse scribendum, qui cutem ei membratim separavit. SCHEFF. Membratim separare heic posuisse videtur pro διχοτομεῖν καὶ μέλει, quod Exod. 29. vel μελεῖσι δαίειν, quod legitur apud Apollon. lib. II. vers. 628. Membratim laniare id dicit cap. 184. & German. Schol. in Lyrā, Membratim discerpere. Apulejus lib. VI. Met. Membratim dissipare. IX. Membratim compilare. Arnob. lib. I. Membratim lancinare. Lib. V. Membratim secare. Julius Firm. in de E. P. R. Artuatim lacerare, particulatim conscindere. Gloss. Philox. Membratim, καὶ μέλει. Cyrill. Μεληδόν, membratim, minutatim. Gloss. Isid. Artuatim, membratim. Utitur & Plinius eā voce Natal. Histor. XI. cap. 37. quae deducta est à verbo membro. Censorinus cap. XI. Infans membratur. Caeterum δαίρειν pro dilaniare etiam Graecis usurpatum video Apollod. lib. I. pag. 33. Ἄ δαίρειντο ἀπολιπόντες ἔφυγον. Verum non dilaniatum Marfyan, sed cutem ei detractam narrant Ovidius, Apollodorus, Hephaestion, Palaephatus, Lu-

cianus, Eustathius, alii. Hinc Cl. Schefferus suspicatur scribendum, membratim cutem ei separavit. Cutem à carne separare id dicit Apitius lib. VIII. cap. I. Istam cutem Celaenis in victoriae suae monimentum suspendisse memorat Aelian. Var. Histor. lib. XIII. cap. 21. Stat. IV. Theb. 186. & Lucan. III. 206. In Apollinis aede Sicyone collocat eam Ampelius cap. 8. si verba ejus emendes: Marti autem corium quoque, rem. Argonautarum. Legendum putem Marfyaе corium. Sed Celaenis fuisse suspensum illud corium verisimilius, cum Marfyas amnis juxta Celaenarum oppidum fuerit, ut liquet ex Plin. lib. XXXI. cap. 2. Confer Schol. Stat. lib. II. Theb. 667. MUNCK. Adde eundem Lactant. ad Statii IV. Theb. 186. Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 321. Celeb. Perizon. ad Aelian. lib. XIII. V. H. cap. 21. Salvagnium ad Ovidii Ibin vs. 551. item Celeb. Burm. ad Petron. cap. 36. & considera tecum, quid Perizonius ac Burmannus de Herodoti loco Marfyaе pellem ἀσκὸν vocantis adnotent. Vide praeterea, lector, num locus Aristophanis in Nub. 441. Herodotum inlustrat, ubi ἀσκὸν δέρειν, sive δαίρειν dicitur, & a Scholiaste per τὸ σῶμα ἐνδέρειν explicatur. Apollodorus dicit lib. I. p. 13. ἐκλεμῶν τὸ δέσμα. Notandum praeterea, quod de Marfya refert Ptolemaeus Hephaestio lib. III. apud Photium pag. 477. Μαρσύας ὁ αὐλητής, ὃς ἐξεδάρη, ἐν ἑορτῇ Ἀπόλλωνος ἐτέχθη, ἐν ᾗ πάντων τῶν θυομένων ζῶων τὰ δέρματα αὐτὰ ἐνδερῶν ἀνατίθεται. Quo casu tandem Marfyaе tibiae Apollini apud Sicyonios dicatae sint, docet Pausan. lib. II. c. 7. p. 128.

2 DISCIPULO OLYMPO] Vide Eustath. ad Iliad. A. pag. 21. Meminit ejus quoque Ovidius cum VI. Met. 393. tum III. Pont. eleg. 3. At non Chionides Eumolpus in Orphea talis, In Pbrygae nec Satyrum talis Olympus erat. Adde nostr. cap. 273. Plutarchus in libro de Musica non μαθητῶν modo, sed & παιδικὰ Marfyaе appellat. MUNCK. Ad Ovidium Cl. Burmannus videntus & Philostratus senior lib. I. cap. 20. & 21.

tus, quod de coelo praecipitatus erat, negat, se matrem ullam habere. Quem cum Liber Pater ebrium in concilio deorum adduxisset, pietati negare non potuit. Tum optionem à Jove accepit, si quid ab iis petiisset, inpetraret. Tunc ergo Neptunus, quod Minervae erat infestus, instigavit Vulcanum, Minervam petere in conjugium. Quare inpetrata, in thalamum cum venisset, Minerva, monitu Jovis, ⁶ virginitatem suam armis defendit, interque luctandum ex semine ejus, quod in terram decidit, natus est puer, qui inferiorem partem draconis habuit: quem Erichthonium ideo nominarunt, quod

de Iconibus. nec non Philostrate. Junior. I. con. 2. Rediit tamen postea cum tibicinibus, quos ob hoc Marsyae & Sileni facinus oderat, in Gratiā Apollō, postquam facadas primus tibia cantavit in ludis Pythiis. ut Pausanias docet lib. II. cap. 22. pag. 162. sed confer, quae dixi ad fab. 140. in f.

3 FLUMEN MARSYAN] Scribe *flumen Marsyas*. Confule Plinium. v. 29. SCHEFF. Scrib. *Marsyas*. Solin. cap. 53. *Qui proximat, fluvius Marsyas dicitur*. Curt. III. 1. *Marsyas amnis fabulosis Graecorum carminibus inclutus*. Plin. lib. v. cap. 29. *Marsyas ibi redditur ortus, ac paulo post conditus, ubi Marsyas certavit tibiārum cantu cum Apolline*. Palaeph. cap. 48. *Εἶδον ἐγὼ ποταμὸν ἐν Φρυγίᾳ. Μαρσύας ὄνομα ποταμοῦ. καὶ ἔλεγον οἱ Φρύγες, ὅτι τὸ ῥεύμα ἐξ αἵματος ἐστὶ τῷ Μαρσέϊ*. Eadem habes apud Plutarch. lib. de Flum. pag. 36. qui & Satyros ortos ex ejus sanguine addit ex Alexandro Cornelio. Apud Lactant. Argum. Fab. vi. lib. Met. Ovid. & poetam ipsum fluvius is natus dicitur ex lacrymis Satyrorum, & Nympharum. MUNCK. Vide & Philostrate. Junior. pag. 866. de hujus fluvii situ S. Bochart. Phaleg. lib. I. cap. 3. pag. 14.

Ad C A P. CLXVI.

4 SOLEAS AUREAS EX ADAMANTE] Non intelligo, quomodo soleae aureae fiant ex adamante. Deinde, quid faciunt soleae ad sessionem? subdit, *Funo cum sedisset*. Debit itaque sedere, ut ligaretur. At huc soleae nil conferunt. An scripsit noster, *solia aurea, & soleas ex adamante*? Solia sunt Cathedrae Deorum. Virgilius lib. VI. AEn. de Dardano.

Aurea nunc solio stellantis regia coeli

Accipit, & numerum divorum altaribus auget. Firmat conjecturam nostram Pausanias, quando sic in Atticis: *Vulcanum ajunt donum matri auream sellam misisse cum occultis quibusdam vinculis. Deam cum affedisset, statim vinculis implicatam*. SCHEFF.

Cl. Schefferus non intelligere se ait, quomodo soleae aureae ex adamante fiant, & corrigit, *Solia aurea & soleas ex adamante*. Sanè soleae nihil faciunt ad sessionem. Ego puto sufficere ad correctionem, si legas, *solia aurea, vel sellas aureas*. Sanè χρύσειον ἐδίδου Junoni dat Callim. Hymn. IV. 228. Τὸ ex heic idem est quod cum, ut ipse observat ad cap. 25. Gemina germana his sunt illa cap. 73. *Monile aureum ex gemmis fecit*. Et cap. 25. *Coronam ex venenis fecit auream*. Festus: *Solia appellantur sedilia, in quibus non plures singulis possunt sedere*. Duriuscula commenta mea si tibi videbuntur, mi lector, nec assensum tuum impetrare possunt, impetrabunt certè, quae à se ad hunc locum observata mecum communicavit doctissimus Jacobus Perizonius: Corrigendum censeo, *solia aurea nexa adamante*. Infra fab. 223. *Lapidibus variis & candidis victis auro*. Virg. I. AEn. 452. *Nexae aere trabes*. Nisi forte quis praeferat, *solia ex auro & ex adamante*. fab. 223. *Signum Jovis Olympii, quod fecit Phidias ex ebore & auro*. Virg. VI. AEn. 552. *Solidoque adamante columnae*. Haec ille. Caeterum de fabulâ hac videndus Servius ad Eclog. IV. vers. 62. MUNCK.

5 ACCEPIT, SI QUID AB IIS PETISSET, IMPE-
TRARET] An legendum? *accepit, ut, si quid &c.* Vide quae notavi ad cap. 139. Fulgentius in hac fabulâ lib. II. cap. 14. *Promissum accepit, ut, quicquid vellet, praesumeret*. Causam hujus promissi longe aliam affert Etym. auctor in *Ἐπεχθεύς*. MUNCK. Munckerus tentat, *accepit ut siquid &c.* Sed vel sic parum congruum hic videtur illud *impetraret*, nisi *promissionem, sponsionem* aut tale quid pro *optionem* substitui velis. Fortean igitur pro spurio hoc *impetraret* delendum. Tali certe forma fab. cxcv. *optionem ei dederunt, siquid peteret*. WOPKENS.

6 VIRGINITATEM ARMIS DEFENDIT] Ita quidem vulgo tradunt. Antigonus autem Hist. Mir. cap. 12. *Φησὶν Ἡφαίστω δοθείσης Ἀθηνᾶς σὺν καὶ κλιθεῖσαν αὐτῇ ἀφανισθῆναι*. MUNCK. Propter hanc fabulam Minervae statuum in Vulcani

¹ quod *ἔπις* Graece certatio dicitur, *χθών* autem terra dicitur. Quem Minerva cum clam nutriret, dedit in cistula servandum ² Aglauro, Pandroso & Hersae Cecropis filiabus. Hae cum cistulam aperuissent, ³ cornix indicavit. illae, à Minerva infania objecta, ipsae se in mare praecipitaverunt.

CLXVII. *Liber.*

LIBER Jovis & Proserpinae filius à Titanis est distractus, cujus cor contritum ⁴ Jovis Semelae dedit ⁵ in potionem. Ex eo praegnans cum esset facta, Juno ⁶ in Beroen nutricem Semeles se commutavit, & ait: Alumna, pete à Jove, ut sic ad te veniat, quemadmodum ad Junonem, ⁷ ut scias, quae voluptas est, cum deo concum-

templo Athenis positam esse censet Pausan. lib. i. cap. 14. p. 35. & hinc ad imam Minervae hastam anguis Erichthonius positus conspicitur. cap. 24. pag. 58.

¹ QUOD *ἔπις*] Ita & Fulgent. Myth. lib. ii. 14. Scholiastes autem Homeri *ἐπὶ τῇ χθονὶ*, ad Catal. vers. 54. quod & apud Tzetzen invenies in Lycophron. pag. 24. ed. Steph. Vide apud eos lepidam fabulam. Nam exscribere eam cui bono? Adde nostrum Astron. ii. 13. Servium ad iii. Georg. 113. Schol. German. Erichthonio. Augustin. C. D. xviii. cap. 2. Lactant. lib. i. cap. 17. Caeterum Tzetzes hunc Erichthonium ex Minervâ Cranai filiâ susceptum memorat à Vulcano. Sed alibi aliter. Vide notas ad Fulgent. ii. 14. MUNCK. Ad hanc fabulam adlusit Philostratus lib. vii. cap. 24. de Apoll. Tyan. qui eum draconem & Minervae filium vocat. Erichthonius inde Minervae *πάρεδρος* V. Doctiff. Abresch. in Obs. Misc. Oct. Nov. Dec. 1734. pag. 241. de eodem Pausan. lib. i. cap. 2. pag. 7. 8.

² AGLAURO, PANDROSO] Scribendum est *Aglauro* ex Pausania: Apollodoro est *Agraulos*: Sed cum Pausania facit & Antigonus in sua Miraculosarum Narrationum congerie. SCHEFF. Fulg. lib. ii. *Duabus sororibus Aglauro & Pandorae commendavit*. An legendum *Pandroso*? Ita censes, nisi mox subderet, *Pandora enim universale munus dicitur*. Sanè *Pandroson*, non *Pandoram* eam appellant praeter Hyginum Ovid. ii. Met. 561. Schol. Homer. Iliad. A. 334. Antigonus Mirabilium cap. 12. Apollod. lib. iii. Schol. German. Erichthonio. Sed quam *Aglaurum* Pausanias, Ovidius, Lactatius, sive Lactantius in Argumentis Met. Ovid. Schol. German. & Fulgentius appellant, *Agraulos* dicitur Apollodoro, Antigono, Polluci, Philochoro, Hesychio, & Etymologicographo. MUNCK.

³ CORNIX] Coronis Coronei filia, quae in

cornicem conversa est. Vid. Ovid. ii. Met. fab. 8. MUNCK. Nihil certi in historia fabulosa statui potest. Hyginus refert tres sorores aperuisse cistulam. Ovidius ii. M. 558. dicit duas sorores Pandrosen atque Hersen praecepto Minervae paruisse, sed cistulam ab Aglauro apertam fuisse: denique Pausanias lib. i. cap. 18. & cap. 27. unam Pandrosam sibi commissa sine fraude fuisse tuitam, sed duas ejus sorores Aglauron & Hersen cistulae vincula solvisse docet. Hyginum inlustrant, quae scripsit Meursius lib. i. de Reg. Athen. cap. ii. Cornix vero mulieris nomen apud Graecos fuit, ut patet e Plutarcho de Oraculor. defectu, Tom. ii. p. 412.

Ad C A P. CLXVII.

⁴ JOVIS SEMELAE DEDIT] Barthius ad Stat. Tom. iii. pag. 670. *Jovi Semele dedit*. perperam. Cor distracti illius Liberi non possidebatur à Semele, sed à Pallade Jovi fuit allatum, ut narrat Hom. Schol. Iliad. A. 200. Deinde, ex potione, quam Jupiter bibit, quomodo praegnans fieri Semele potuit? MUNCK.

⁵ IN POTIONEM] Hoc est, in philtum, ut idem ibidem explicat. quod probo. Sic *potione* pro philtum dare Suetonius usurpat Calig. cap. 50. MUNCK.

⁶ IN BEROEN] Lactant. ad Stat. i. Thebaid. vs. 12. Junonem in *aniculam decoratam* versam Semeles limen ingressam esse dicit. ubi plura.

⁷ UT SCIAS, QUAE VOLUPTAS EST] Scribe, *quae voluptas sit*, ut habetur infra fab. 179. ubi eadem referuntur. SCHEFF. Politius est, quod legitur cap. 179. *Ut scias, inquit, quae voluptas sit*. MUNCK.

⁸ EX CUJUS UTERO] Vide Eurip. Bacch. vs. 288. & seqq. Lactant. ad Statium i. Thebaidos vs. 12. *Jupiter vero aperto ejus velocissime utero*. *Libe-*

cumbere. Illa autem instigata petit ab Jove, & fulmine est icta.⁸ ex cujus utero Liberum exsistit, ⁹ & Nyso dedit nutriendum, unde Dionysus est appellatus, ¹⁰ & Bimater est dictus.

CLXVIII. *Danaus.*

DANAUS Beli filius ¹¹ ex pluribus conjugibus, quinquaginta filias habuit: totidemque filios frater Aegyptus, qui Danaum fratrem & filias ejus interficere voluit, ut regnum paternum solus ¹² obtineret, filiis uxores à fratre poposcit. Danaus, re cognita, Minerva adjutrice, ex Africa Argos profugit. Tunc primum dicitur Minerva ¹³ navem fecisse biproram, in qua Danaus profugeret. At Aegyptus ut rescitit

Liberum patrem APERTO FEMORI abdidisse dicitur, ut expletis novem mensibus legitime nasceretur. Et ex hac fabula mons *μνεγς* dictus fuisse fingitur. Vide Olear. ad Philostrati lib. II. cap. 9. de vita Apoll. Tyan.

⁹ ET NYSO] Nutricium eum Bacchi fuisse scribit etiam cap. 131. & 179. quibus locis tamen malè *Nysus* ediderunt. Caeterum Servius ad Ecl. VI. 15. ex nutricio Nyso *Nysam* Bacchi nutricem facit, quam nec Noster ignorat cap. 182. Vide & Freinsheim. ad Curt. lib. VIII. 10. Justin. lib. XII. cap. 7. MUNCK. Ino Liberi patris fertur fuisse nutrix a Lactantio ad Statium I. Theb. 13. & ab Hygino fab. 2. ubi de Libero patre & *Ino nutricem suam eripuit*. Plures fuisse Bacchi nutrices docet Plutarch. lib. III. Symposiac. Quaest. IX. p. 657. T. II.

¹⁰ ET BIMATER EST DICTUS] Hoc vero falsum est, & scholion forte inepti glossatoris, nisi ante haec verba nonnulla de Baccho femori infuto exciderunt, ut Illustris Heinsius suspicatur. Vid. Diodor. lib. III. pag. 198. ubi omnia haec accuratius referuntur, ut & initio lib. IV. Adde notas nostras ad Fulgent. lib. II. cap. 15. Etymol. in *Διώνυσος* & *Διώνυς*, ut & in *Διθύραμβος*. Isidor. Orig. lib. VIII. cap. 2. MUNCK. *Dithyrambum* Bacchum triplici de causa dictum docet Proclus apud Photium pag. 985. Plura de Baccho *Dithyrambo* & *Nysa* (de qua etiam Herodot. lib. II. cap. 146. Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 1153. & Schol. Homeri II. 2. 133. Schol. Aristophan. Ran. vers. 218. Schol. Apollod. Rhod. II. 1215. item Antiqu. Schol. ac Triclin. ad Sophocl. Antigon. 1144.) notata videbis in notis Celeb. P. Burmanni ad Ovid. III. Met. 314. & Lactant. ad Statii VII. Theb. 166. & ad IX. Theb. 423. Aliam vero nominis *Dionysi* esse originem censet Phurnutus de N. D. cap. 30. De Baccho consulas Schol. Euripidis & apud eundem Mnasean, ad Phoeniss.

vs. 653. & ipsum Eurip. in Bacch. a vs. 286. ad vs. 297. & Munck. ad fab. 179. Plures fuisse Dionysos vidimus ad fab. 131. De *Baccho Nysio* Olear. ad Philostrati lib. II. cap. 2. de Apoll. Tyan.

Ad C A P. CLXVIII.

¹¹ EX PLURIBUS CONJUGIBUS] Phlegon Tral-
lianus Mirab. cap. 31. ex unâ Europâ Nili filia suscepisse eas Danaum prodit. Atque ita etiam Hippotatus apud Tzetzen Chil. VII. 136. qui tamen *Europam* eam, non *Euryopam* appellat. Similius vero est, quod heic Hyginus, & Apollodorus lib. II. pag. 63. & ex eo Schol. Hom. ad Iliad. A. 42. tradunt. MUNCK. De fabula hac consule Lactant. ad Statii v. Theb. 118. & quos laudat Celeb. J. Broukh. ad Tibull. lib. I. El. III. vs. 79. & Schol. Eurip. in Hecub. vs. 886. & ad Orestem vs. 872. Danaï filias, quum filios Aegypti fugerent, prius adpulisse Lindum urbem in insula Rhodo, & ibi Minervae templum posuisse narrat Herodotus lib. II. cap. 182. Schol. vero Homeri Iliad. A. vs. 42. Danaum ipsum cum filiabus ad hanc insulam adpellentem Minervae statuam dicasse docet. Hae Cereris sacra ex Aegypto in Graeciam transportasse dicuntur ab Herodoto apud Plutarch. de Herodoti Malign. T. II. p. 857. Quomodo vero Danaus cum Gelanore Sthenelae filio contendens, Argorum imperio potitus sit, docet Pausan. lib. II. cap. 19. pag. 152, 153.

¹² OBTINERET, FILIIS] Videtur deesse copula & à praecedenti syllaba absorpta, & scribendum & *filiis*. Vide notas ad cap. 4. MUNCK. Non male Munckerus mavult, & *filiis uxores a. f. p.* Rectè tamen etiam Doct. Wasseus ad Salust. p. 367. ex Schol. Germanici p. 131. legebat *eamque filiis suis uxores a. f. p.* WOPKENS.

¹³ NAVEM BIPORAM] Sic infra cap. 277. *Navem*

resciit Danaum profugisse, mittit filios ad persequendum fratrem, & eis praecepit, ut aut Danaum interficerent, aut ad se non reverterentur. Qui postquam Argos venerunt, obpugnare patrum coeperunt. Danaus, ut vidit, se eis obsistere non posse, pollicetur eis filias suas uxores, ut pugna absisterent. Inpetratas sorores patruales acceperunt uxores, quae patris jussu viros suos interfecerunt. Sola Hypermnestra Lynceum servavit. Ob id caeterae dicuntur apud inferos in dolium pertusum aquam ingerere. Hypermnestrae & Lynceo fanum factum est.

CLXIX. *Amymone.*

⁴ AMYMONE Danaï filia, dum studiose in sylva venatur, Satyrum jaculo percussit: eam Satyrus voluit violare. Illa Neptuni fidem imploravit. quo Neptunus cum venisset, Satyrum abegit, & ipse cum ea

venem biproram Danao aedificavit. Schol. Apollon. ad lib. I. vers. 4. de Argo: Ταύτην δὲ φασὶ ναὺν ὀφείδει μακρὰν. ἄλλοι δὲ λέγουσι Δαναὸν διακόμδρον τὸν Αἰγύπτῳ πρῶτον καὶ ἀσκαδάσσω, ὅθεν καὶ Δαναὶς ἐκλήθη. Stat. Schol. in hac fabulā ad lib. II. 222. Primum dicitur navem fecisse, à cuius nomine Argo dicta est navis. Leg. dicta est Danais. Schol. Hom. ad Iliad. A. 42. Danaï navim πεντηκόντερον appellat. Athenaeus lib. V. pag. 204. de navī à Philopatore aedificatā: Δίπρωρον ἐγγρόν καὶ διπρυμνον. Cujusmodi ista structura fuerit, non percipio. MUNCK.

I POLLICETUR EI FILIAS UXORES] Collocasse eas ad metam circi canit Pindarus Pyth. od. IX. ut cursu inter se juvenes de optione concertarent. MUNCK.

2 HYPERMESTRA] Ita & Servio appellatur in hac fabula ad AEn. x. 497. Ὑπερμνήστρα autem Apollodoro est & Schol. Euripid. pag. 200. edit. Steph. sed corruptissime ibi Δησεύς audit, qui Hesiod. Aspid. 327. Λυγσεύς, aliis Λυγκεύς est. Sed in Hesiodo & ejus Scholiastis an non rectius Λυγκῆ scribebatur quam Λυγγῆ, viderit Clariss. Graevius. Λυγγεὺς quoque scriptum inveni apud Eustath. in Dionys. p. 104. Hypermnestram & Linum eos appellat non minus vitiosè Horat. Schol. ad lib. III. od. 2. quanquam τὸ Linum etiam in Scholiastæ Germanici invenias, ut animadversum pridem Nob. Heinsio ad Heroid. vers. 123. Caeterum praeter Hypermnestram etiam Bebrycen pepercisse sponso suo tradit modo laudato loco Eustathius. MUNCK. Quidni & Hypermnestra? Sane pro Λυγσεύς ubique Λυγκεύς scribendum. De utroque consule Schol. Pindari O. Nem. x. vs. 10. & Ciofan. ad

Ovidii Ep. XIV. Heroid. vs. 1. Λυγκῆ eum vocat etiam Herodot. lib. II. cap. 91. Hypermnestram eam etiam adpellat Lactant. ad Statii I. Thebaid. vs. 324. & ad VI. Theb. vs. 290. ubi non tantum Αἰγύστῳ male pro Αἰγύπτῳ, sed & Lino pessime pro Lynceo legitur in Editione Parisiensi, qua utor. Argis hinc in eodem tumulo sepulti sunt Lynceus & Hypermnestra Pausan. lib. II. cap. 21. pag. 158. qui cap. 20. pag. 156. dicit τὸδε χωρίον τὸ ὅπιδεν καὶ ἐς τὸδε κρατῆριον ὀνομάζουσιν, Ὑπερμνήστραν ἐνταῦθα τὸν Δαναὺς κρατῆριν λέγοντες.

3 IN DOLIUM PERTUSUM] Hinc proverbium ortum, εἰς τετραμήριον πῖθον ἀντλεῖν. de quo confule Apostol. Cent. VII. 84. MUNCK. Pro quo de his Danaï filiabus Lucian. Dialogo VI. Mortuor. αἱ δὲ Δαναὺς αὐτὰς παρθένοι ἐς τὸ ΤΕΤΡΥΠΗΜΕΝΟΝ ΠΙΘΟΝ ἑΠΑΝΤΛΟΥΣΑΙ.

Ad CAP. CLXIX.

4 AMIMONE] Repetita est haec fabula, nam in indice semel tantum ponitur. MICYLL. A Glossatore repetitio hujus fabulae est. Nam in indice, ut recte observat Micyllus, semel tantum ponitur. Exscripsit & heic Hyginum Lactantius ad Stat. II. Theb. vs. 433. MUNCK. Et ad VI. vs. 287.

5 ID IN QUO LOCO] Nihil muto, est enim trajectio, pro, in quo loco id factum est. Quanquam ignorem, an haec tota Hygini sit narratio, cum eadem sequatur statim verbis magis ei convenientibus. Nisi malis credere, illud Id per

ea concubuit. ex quo conceptu nascitur Nauplius. Id in quo loco factum est, Neptunus dicitur ⁶ fuscina percussisse terram, & inde aquam profluxisse, qui Lernaes fons dictus est, & Amymonium flumen.

⁷ AMYMONNE Danaï filia missa est à patre aquam petitem ad sacrum faciendum: ⁸ quae dum quaerit, lassitudine obdormiit: quam Satyrus violare voluit. Illa Neptuni fidem inploravit. quod cum Neptunus fuscinam in Satyrum misisset, illa se in petram fixit. ⁹ Satyrum Neptunus fugavit. ¹⁰ qui cum quaereret in solitudine à puella, illa se aquatum missam esse dixit à patre: quam Neptunus compressit. Pro quo beneficium ei tribuit, iussitque ejus fuscinam de petra educere. ¹¹ quae cum eduxisset, tres ¹² filiani sunt secuti, qui ex Amymones nomine Amymonius fons adpellatus est. ex qua compressione natus est Nauplius. Hic autem ¹³ fons Lernaes est postea adpellatus.

CLXX.

per ellipsin significare *ob id*. Vide Indicem in Id. SCHEFF.

⁶ FUSCINA PERCUSSIT TERRAM] Schol. Eurip. ad Phoen. v. 195. Τεῖαινα τόπῳ Ἄργεος, ἔνθα τὴν τεῖαιναν ὀρθῶς ἔστησεν ὁ Ποσειδῶν συγκυβήσαντος τῇ Ἀμυμώνῃ, καὶ εὐθὺς καὶ ἐκείνο ὕδωρ ἀνέβλυσεν. ὃ καὶ τὴν ἐπέκλησιν ἔχεν ἐξ Ἀμυμώνης. Vide & seqq. MUNCK.

⁷ AMYMONNE D. F.] De matre ejus lis est inter antiquos. Ab Apollodoro lib. II. pag. m. 81. ex Europa & Danao nata esse dicitur, a Tzetze ex matre Elephantide progenita. Confule inl. Spanh. ad Callim. H. Pall. vs. 48.

⁸ QUAE DUM QUÆRIT] Lege *quam dum* &c. MUNCK.

⁹ SATYRUM] Alium vero Satyrum, qui Arcadas vexabat, & eorum pecora abigebat, interfecit Argus panoptes. Apollodor. lib. II. pag. m. 75. De hoc Satyro idem Apollod. p. 79. Plures fuere Satyri, de quibus Schol. Theocriti Idyll. IV. vs. 62. Perizon. ad Aelian. III. V. H. 40. P. Burm. ad Ovidii IV. Met. 25.

¹⁰ QUI CUM QUÆRERET IN SOLITUDINE] Abest aliquid, quod liquet ex puellae responsione. SCHEFF.

¹¹ QUAE DUM EDUXISSET, ET TRES SYLANI] Illud & adjectum est ex syllaba postrema vocis praecedentis. Adde similia Fab. 125. & 126. Sylani sunt velut tubi, unde profluit aqua. Nempe sicut fuscina tres habebat cuspides, ita iis evulsis, tres secuti sunt sylani, e quibus aqua profluebat, haec est fabulae sententia. SCHEFF. Dele τὸ & cum Scheffero & Heinsio. Praeterea *quam* pro *quae* rescribe. MUNCK.

¹² SYLANI] Aquae fistulae. Varro IV. L. L.

Fistula aquae, fusus aquae. Fistulas aquarias vocat Capitolinus in Macrino & Balbino. *Canales* interpretatur Barthius Adv. lib. x. cap. 20. *tubos*, unde aqua profluit, Schefferus. Celsus lib. II. cap. 19. *Confert etiam aliquid ad somnum filanus juxta cadens.* Tullios etiam dictos ex Festo in ea voce didici. Restituendum id vocabulum Vett. Gloss. *Silvanus*, κρήνη. Putabat Graecam vocem esse vitiosam Stephanus, & propterea nullo accentu notavit. Sed vitiosa est Latina. Scrib. *Silanus*, κρήνη. Est autem κρήνη, σωλήν, aquae ductus, fistula. Glossae eadem: *Fistula*. σωλήν, σύειγξ &c. *Tubus*, σωλήν. *Silanus*, κρήνη. Multus est, ut postea vidi, in filani vocabulo Gyrardus Part. II. Dialog. 18. Invenitur quoque in Not. Tyr. p. 171. MUNCK. Adde Interpr. ad Petron. Satyr. cap. 36. Imo Danaï filiae Argis summa industria puteos invenisse dicuntur. Vid. Strabon. lib. VIII. pag. 570. & Delrium ad Senecam in Thyeste vs. 119.

¹³ FONS LERNAEUS] Apollod. lib. II. *Amymonne autem cum hoc concubuit, eique Neptunus Lernaes fontes indicavit.* Schol. Apollon. ad lib. III, 1240. Λέρνη κρήνη & Ἄργεος, ἱερὴ Ποσειδῶνος. Heliodeus in Θεογ. 257. ed. Heins. Λέρνη λίμνη ἐν Ἀργεί. Servius ad AEn. VI. 287. *Lerna Argivorum palus.* Adde Schol. Hom. ad Iliad. Δ. 171. Propert. lib. II. 20. *Testis Amymonne, latices cum ferret in arvis, Compressa & Lerne pulsa tridente palus.* MUNCK. Vide Strabon. I. l. & Eurip. Phoeniss. vs. 617. μολὼν ἐς Ἄργον, ἀνακαλεῖ Λέρνης ὕδωρ. Vide ad fab. 30. De Lerna ad fab. 30. Est etiam in Corintho πηγή καλαμῶνη Λέρνα Pausan. lib. II. cap. 4. p. 121.

CLXX. *Filiae Danaï quae quos occiderunt.*

IDEA Antimachum, Philomela Panthium, Scylla Proteum, Philomone Plexippum, Euippe Agenorem, Demoditas Chrysippum, Hyale Perium, Trite Enceladum, Damone Amyntorem, Hippothoe Obrium, Myrmidone Mineum, Eurydice Canthum, Cleo Asterium, Arcania Xanthum, Cleopatra Metalcem, Philea Philinam, Hyparete Protheonem, Chrysothemis Asteriden, Pyrante Athamantem, Armoasbus * Glaucippe Niavium, Demophile Pamphilum, Antodice Clytum, Polyxena Aegyptum, Hecabe Dryantem, Achamantis Echominum, Arsalte Ephialtem, Monuste Eurysthenem, Amymone Midamum, Helice Evideam, Amoeme Polydectorem, Polybe Iltonomum, Helicta Cassum, Electra Hyperantum, Eubule Demarchum, Daplidice Pugnorem, Hero Andromachum, Europome Atlitem, Pyranthis Plexippum, Critomedia Antipaphum, Pyrene Dolichum, Eupheno Hyperbium, Themistagora Podasimum, Palaeno Aristonon, Itea ² Antiochum, Erate Eudaemonem, Hypermnestra Lynceum servavit: qui, cum Danaus perisset, primusque Abas ei nunciasset, ³ Lynceus circum-

Ad C A P. CLXX.

Hoc caput statim capiti 169. erat subjiendum, uti factum in similibus 172. & 173. capitibus. SCHEFF. Quo loco, & modo hi Aegypti filii occisi ac sepulti sint, docet Pausan. lib. II. cap. 24. p. 165.

I IDEA ANTIMACHUM] De his nominibus non habeo, quod dicam. Recensentur apud Apollodorum lib. II. verum nomina inter se vix tria conveniunt. ut plane alios secutus noster videatur auctores, in quorum defectu manent, si quae sunt, depravata. SCHEFF. Multum ab his nominibus variant, quae Apollodorus recenset lib. II. p. 64. Conferant, quibus tantum ab re sua otii. MUNCK.

2 ANTIOCHUM] Antiochus etiam Herculis & Medae Phylantis fuit sive *Medae* filius, vid. Pausan. lib. I. cap. 5. p. 13. lib. II. cap. 4. p. 120. Apollod. lib. II. cap. 155, Hygini locum corruptum puto: nec Apollodoro ejus Antiochi ulla fit mentio.

3 LYNCEUS CIRCUMSPICIENS] Abundat illud *Lynceus*. Vel leg. *Quod cum Danaus* &c. MUNCK. Cave cum viro doctissimo illud *Lynceus*, quamvis abundet, extirpandum putes. Simili enim pleonasmō Cicero Divin. II. 46. qui (nempe Alexander) cum *Ptolemaeus* moreretur, Alexander adsidens &c. pro Archia c. x. quod, cum ipsis haec ampla sunt, tum iis certe .. hoc maximum .. incitamentum est. Academ. I. 5. Similiter vos cum perturbare, ut illi remp. sic vos philosophiam ..

velitis, &c. ubi plura exempla collegimus; cum tamen hanc formam his agnosci non opus sit, modo distinguas. Similiter vos, cum .. velitis, Empedoclem .. profertis. WOPKENS.

4 CLYPEUM QUEM DANAUS] Puto rectius hic quaedam includi in parenthesi, hoc modo, conspexit clypeum, quem (*Danaus consecraverat Junoni, quem in juventa gesserat*) refixit, & donavit. Nisi malis quem collocare ante refixit. SCHEFF.

5 QUEM IN JUVENTA GESSERAT] Videtur hic transpositio facta. Mallem, *Quem Danaus in juventa gesserat, & consecraverat Junoni*: Infr. cap. 273. *Detrahit clypeum, quod Danaus in juventa gesserat, & Junoni sacraverat, & Abanti filio muneri dedit*. MUNCK. Alia de clypeo & Abante narrat Serv. ad III. AEn. 286, 287.

6 ASPIS ET ARGO] Infr. cap. 273. *ἀσπίς ἰσάπυρος*. Nob. Heinf. in notis ad Ovid. Met. pag. 403. emendat *ἀσπίς ἐν Ἀργεί*. Ego conjectaveram, *ἀσπίς ἐν Ἀργεί*. quemadmodum post illa vidi etiam marginem libri Salmasiani praeferre. Non dissimile est illud Astron. II. 4. *Et id* (sacrificium) *Aletidas appellant*. quanquam & ibi *Aletidos* minimā mutatione rescribere possis. MUNCK. Conrupta haec credo ex *ἀσπίς ἐν Ἀργεί* quomodo & in antiquis inscriptionibus iste agon vocari solet, ut docet Spanh. ad Callim. H. Pall. vs. 35. p. 570, 571. quamquam etiam *ἀσπίς ἐν Ἀργεί* dicebatur. De ipsa cuspi de consule Olear. ad Philostrati lib. IV. cap. 28. de Apoll. Tyan.

cumspiciens in templo, quid ei muneri daret, casu conspexit ⁴ clypeum, quem Danaus consecraverat Junoni, ⁵ quem in juvena gesserat: refixit, & donavit Abanti, ludosque consecravit, qui quinto quoque anno aguntur. qui adpellantur ⁶ Aspis en Argo. ⁷ è quibus ludis cursoribus ⁸ corona non datur, sed clypeus. At Danaides post patris interitum, viros duxerunt Argivos, è quibus ⁹ qui nati, sunt adpellati.

CLXXI. *Althaea.*

CUM Althaea Thestii filia una nocte concubuerunt OENEUS & Mars: ex quibus cum esset natus Meleager, subito in regia ¹⁰ adparuerunt Parcae, Clotho, Lachesis, Atropos. Cui fata ita cecinerunt: Clotho dixit, eum generosum futurum, Lachesis fortem: Atropos titionem ardentem adspexit in foco, & ait: Tam diu hic ¹¹ vivit, quamdiu hic ¹² titio consumptus non fuerit. Hoc Althaea mater cum audisset, exsiluit de lecto, atque titionem extinxit, & eum ¹³ in regia media obruit fatalem, ne ¹⁴ ab igni obrueretur.

CLXXII.

⁷ E. QUIBUS LUDIS] Τὸ ε deleam, vel in ejus loco reponam. Sed prius rectius puto. Cap. 273. Quibus ludis qui vicit, accipit pro coronâ clypeum. MUNCK.

⁸ CORONA NON DATUR] Schol. Pindari ad illa Olymp. VII. ὅτ' ἐν Ἀργὶ χαλκός, etiam coronam illis datam testatur. Τὸ ἑπαθλον, inquit, ἀσπίς χαλκή. ὃ ὃ εἶφαν ἐν μυρσίνης. Proverbium vetus est apud Zenobium Cent. VI. 52. Ὡς πῶ ἐν Ἀργὶ ἀσπίδα καθελὼν σεμνύνει. & alterum II. 3. Ἀξίον εἶ τ' ἐν Ἀργὶ ἀσπίδα. Quod totidem verbis in suam συλλογὴν transtulit Apollolius Cent. III. 70. Sed ab illis paroemiographis proverbia ista non esse intellecta rectè advertit Nob. Heinsius. Lactantius ad II. Theb. 250. Eubippus Rex Argivorum mirae felicitatis fuit, cujus clypeum, qui apud Argos nobiliter rem gessisset, accipiebat, ut illo per urbem incedens honestaretur. Unde proverbium apud illos, cum alicujus ignaviam irriderent, ut Callimachus ait, * ὥς ἐν Αἰθιοπίας Νελεόν. Procul dubio corrigendum, ὥς πῶ ἐν Ἀργὶ ἀσπίδα καθελὼν. MUNCK.

⁹ QUI NATI, SUNT APPELLATI] Deest aliquid. Legendum, qui nati, Danaï sunt appellati. Vid. Servium ad Virg. II. AEn. vers. 5. SCHEFF. Deest aliquid. Legendum, qui nati, Danaï sunt appellati. Vide Serv. ad AEn. II. 5. Schefferus. Premo utrumque pollicem. Adde quae idem Servius notavit ad lib. X. 497. Schoellast. Hom. ad Iliad. A. 43. & 123. MUNCK.

V. Pausan. lib. II. c. 16. p. 145. Spanh. ad Call. H. in Pall. vs. 142.

Ad C A P. CLXXI.

¹⁰ APPARUERUNT PARCAE] Hae juxta Lucinam nascentibus infantibus adesse dicuntur semper. Videndi inl. Spanh. ad Call. H. Pall. vs. 104. & D'Arnaudius cap. 22. de Diis Paredris. Hisque infantibus simul & nere, & canere fata perhibentur. Broukh. ad Tibull. I. I. El. VII. vs. 1. & Munck. ad fab. 174.

¹¹ TAMDIU HIC VIVIT] Legendum est, vivet, quia sequitur fuerit. SCHEFF. Vivet Cl. Schefferus. quod probo. Meminerunt inter alios hujus fabulae Apollodorus lib. I. pag. 25. Anton. lib. cap. 2. Zenob. Cent. v. 33. Alii non δαδα, sed φυάδα ἐλαίας fuisse volunt. Vide Isacium in Lycophron. pag. 86. ed. Steph. MUNCK.

¹² TITIO] Isidorus Orig. XVII. 6. Torris lignum adustum: quem vulgus titionem appellat, extractum ex foco semustum & extinctum. Hoc hausit ex Lactant. lib. IV. cap. 14. Titionem enim vulgus appellat extractum foco torrem semustum. Apulejus Miles. VII. Procurrit ad focum, ardentemque titionem gerens &c. MUNCK.

¹³ IN REGIA MEDIA] Ovid. VIII. 458. Ille diu fuerat penetralibus abditus imis. MUNCK.

¹⁴ AB IGNE OBRUERETUR] Quid est obrui ab igne?

CLXXII. OENEUS.

• OENEUS Parthaonis filius, Aetoliae rex, cum omnibus diis ² annua sacra fecisset, & ³ Dianam praeteriisset, ea irata, ⁴ aprum inmani magnitudine, qui agrum Calydonium vastaret, misit. Tunc Meleager Oenei filius se pollicetur cum delectis Graeciae ducibus ad eum expugnandum iturum.

CLXXIII.

igne? Lego, ab igne absumeretur. Vitium ex eo, quia scriptum fuit *absueretur*, cum s minusculo, & virgula in e, quod librarius non intellexit. SCHEFF. Mallet Schefferus, *absumeretur*. Sed *obruo* est sepelio. Fulgent. *Nisi vanae laudis pompam obrueris*. Sepelire autem rectè ignis dicitur. Vid. cap. 72. Nob. Heinsius tamen *obureretur* mallet. Quid si *ambureretur*? Hor. lib. 1. Sat. ult. *Cappis quem fama est esse, librisque Ambustum propriis*. MUNCK. Vid. Meziriac. ad Ovidii III. Epist. Heroid. p. 276, 277.

Ad C A P. CLXXII.

1 OENEUS PARTHAONIS] Emenda, *Parthaonis*. Ita namque Apollodoro, Pausaniae, atque aliis, ipsique nostro infra c. 239. SCHEFF. *Parthaonis* forte legendum ex Ovidio, Statio, Apollodoro & Graecis nonnullis Scholiastis. Atque ita quoque noster ipse exhibet cap. 129. 175. 239. MS. tamen Pal. Apollodori Πορθάων exhibet. Nec deterius forsan, cum Πορθός sit Homero & Antonino. MUNCK. Consule Berckel. ad Antonin. Liberal. pag. 223. & inl. Heinsf. ad Ovidium VIII. Met. 541. De alio Oeneo Pandionis filio notho Pausan. lib. 1. cap. 5. pag. 13.

2 ANNUA SACRA] Lactant. Arg. lib. VIII. Met. Ovid. fab. 4. *Quia in sacrificio cogendorum fructuum consulto praeterierat Dianam*. MUNCK.

3 DIANAM PRAETERIISSET] Lucianus Tragoe-do: Ἠγανάκτησεν ἔκληθεῖσα ἐφ' ἐρίᾳσιν ἑπὶ τοῖς Οἰνέως. MUNCK. Adde Serv. ad VII. AEn. vs. 306. & Lactant. ad Statii II. Theb. 481. qui ad vs. 540. hunc aprum in Oleno Aetholiae regione interemptum esse docet.

4 APRUM] Hic natus dicitur ex sue Cromyoniâ, de qua cap. 38. Vide Lactant. Argum. VII. Met. fab. 23. MUNCK. Vide Lactant. ad Statii II. Thebaid. 453. de hujus apri colore Athenaeum lib. IX. cap. 14. p. 402.

Ad C A P. CLXXIII.

5 VERUSIUS MERCURII, PARTHECION] Hos duos nusquam alibi reperio, unde suspicor vocabula eorum esse corrupta. SCHEFF. Suspicio scripsisse Hyginum, *Eurytus*, *Ecbion*. Hi enim erant Mercurii filii. Vide cap. 14. & 160. MUNCK. Consule Celeb. P. Burm. ad Ovid. x. M. 686. & in Catal. Argonautarum.

6 AESCULAPIUS] *Amphiaraus*. MICYLL.

7 JASON AESONIS THEBIS] Apollod. lib. 1. pag. 26. Ἰάσων Αἰσῶντος ἐξ Ἰωλκῆ. An ergo Iolco scribendum? MUNCK.

8 IOLAUS IPHICLI] Vide notas ad cap. 103. MUNCK.

9 TELAMON] De eo Lutat. ad Statii IX. Theb. 65.

10 LAERTA ARCIPPA] *Arcefi*. MICYLL. Etiam haec corrupta videntur. Scribo, *Laërtes Arcefi*, quomodo legitur apud Apollodorum. SCHEFF. Conjicit Micyllus *Arcefi*, quod & Scheffero in mentem venit ex Apollod. Locum Apollodori habes lib. 1. pag. 43. Λαέρτης Ἀρκείσις. Addo & Homeri calculo eam conjecturam firmari Odyss. II. 118. Μῆνον Λαέρτην Ἀρκείσιος ἦδ' Ἰφικλῆ. Quem versum non intellectum pessimè vertit Giphanius, *Solum Laërtem Arcisii filium genuit*. Hinc *Arcefiades* à patre dictus Ulysses. Ridiculus est Diomedes Gram. lib. 1. *Ut est Ulyssi agnomen Polytlas. Nam praenomen est, ut ait Ibycus, Ulysses, nomen Acrisiades, cognomen Odyssseus*. I lege, *Arcefiades*, vel *Arcisiades*. MUNCK.

11 DEUCALION MINOIS] Plures Deucaliones fuere, in quibus & hic Minois non ultimum locum obtinet. De quo Clydemus apud Plutarch. in Theseo pag. m. 8. Pherecydes apud Schol. Apoll. Rhod. III. Argon. vs. 1086. Diodor. Siculus apud Meziriac. ad Ovidii Epist. IV. Heroid. p. 321, 325. & Meurs. in Creta lib. III. cap. 3.

12 THESEUS AEGEI] Ab Ovidio VIII. M. 303. a Pausania lib. VIII, cap. 45. & Nostro huic

CLXXIII. *Qui ad aprum Calydonium ierunt.*

CASTOR & Pollux Jovis filii, ⁵ Verusius Mercurii, Parthecion Mercurii, Thebis, ⁶ AEsculapius Apollinis, ⁷ Jason AEsonis, Thebis, Alcon Martis, Thracia, Euphemus Neptuni, ⁸ Iolaus Iphicli, Lynceus & Idas Apharei, Peleus AEaci, ⁹ Telamon AEaci, Admetus Pheretis, ¹⁰ Laërta Arcesii, ¹¹ Deucalion Minois, ¹² Theseus AEgei, ¹³ Plexippus, Ideus, Lynceus, Thestii filii, fratres Althaeae: ¹⁴ Hippothous Cercyonis, ¹⁵ Caeneus Elati, ¹⁶ Mopsus Amyci, Meleager OEnei, ¹⁷ Hippasus Euryti, ¹⁸ Ancaeus Lycurgi, ¹⁹ Phoenix Amyn-

huic verationi interfuisse dicitur. Verum si Theseus antiquior fuit expeditione Argonautica, ut ostendit Celeb. P. Burmannus in Catal. Argonautar. h. v. & expeditione Argonautica hic venatus Apri Calydonii fuit posterior, ut idem vir Celeb. observat in voce *Acastus* & ex Ovidio patet, Jasonem jam primae ratis molitorem vocante, qui potuit huic venationi adesse Theseus? Ipse Plutarchus in ejus vita pag. m. 13. in fine de hac re dubitare videtur narrans, ἴτεροι δὲ καὶ μέγα Ἰάσονος ἐν Κόλχοις γενιάς, καὶ Μελεάγρον συνεξελθὲν τὴν κάπρη, καὶ διὰ τὸ πρὸ παραμύθου εἶναι, ἐκ ἁνδρὸς Θεσείως.

13 PLEXIPPUS, IDEUS, LYNCEUS] Alii duos tantum fratres Althaeae faciunt Plexippum & Toxeum, quem hic corrupte puto Lynceum dici. MICYLL. Videntur & haec vitiosa, scribendumque Idas, Lynceus, ex Apollodoro. Caeterum hi non sunt filii Thestii, sed Apharei. Quare & in ordine peccatum fortassis, & omissi Iphiclus, Eubippus, & Eurypylus, qui praeter Plexippum Althaeae fratres Apollodoro memorantur. Denique locus totus sic restituendus: *Theseus AEgei, Idas, Lynceus Apharei, Plexippus, Iphiclus, Eubippus, Eurypylus Thestii filii, fratres Althaeae.* SCHEFF. Cl. Schefferus non tantum mutilum locum, sed & in ordine peccatum suspicatur, restituitque ita: *Theseus AEgei, Idas, Lynceus Apharei, Plexippus, Iphiclus, Eubippus, Eurypylus Thestii filii, fratres Althaeae.* Recenset quidem hos quatuor Thestii filios Apollod. lib. i. pag. 34. Sed eadem, quae heic, habes etiam capite sequenti nomina. Ovidius duos tantum nominat, viii. Met. 440. *Plexippum & Toxeum*, quem in locum Lyncei substitui vellet Micyllus. Etiam Lactantius ad Stat. Thebaid. ii. 481. & Noster quoque cap. 244. duos solummodo, *Plexippum & Agenora* memorant. Nimirum tres vulgo videntur fuisse numerati. Lactantius Argum. lib. viii. Met. Ovid. fab. 4. Quas (exuvias) *Plexippus, Toxeus, & Agenor Thestii filii ereptas eum interitu rependerunt.* An

scripsit igitur Hyginus, *Plexippus, Toxeus & Agenor*? Sed duo postrema vocabula cum plus iusto à vulgata abeant scripturâ, possit videri alios sequutus auctores heic noster. Homeri Scholiastae dicuntur ad Iliad. i. 653. Ἰφικλῶς, Πολυφάντης, Φάνης, Εὐρύπυλῶς, Πλέξιππῶς. MUNCK.

14 HIPPOTHAS GERYONIS] Ne hoc quidem rectum. Scribendum enim, *Hippothous Cercyonis.* SCHEFF. Scribendum esse *Hippothous Cercyonis* notat Cl. Schefferus. Non addit, quo auctore nixa sit sua emendatio. De *Hippothous* ego antehac advocavi Ovid. Met. viii. 307. quem Cercyonis facere filium in Arcadicis Pausaniam jam observo. MUNCK.

15 CAENEUS ELATI] Nullus Elati filius est *Caeneus*, sed *Cyllenes*. SCHEFF. Cl. Schefferus *Cyllenes Elati*. Frustra heic eum esse ostendi ad Anton. Liberal. cap. 17. Vide nostrum cap. 14. & 242. Agnoscit illum Elatidem inter apri Calydonii oppugnatores etiam Ovid. viii. Met. 306. *Et velox Idas & jam non foemina Caeneus.* MUNCK.

16 MOPSUS AMYCI] Corrige, *Mopsus Ampyci*. SCHEFF. Immo *Ampyci*. Unde *Ampycides* Ovidio. Ita enim ille in praelii illius descriptione viii. Met. vs. 316. *Ampycidesque sagax & adhuc à conjuge tutus OEclides.* Noster supra cap. 14. *Mopsus Ampyci & Chloridis filius.* MUNCK.

17 HIPPASSUS] Scribendum, *Hippasus*. Quamquam de eo toto dubitem. SCHEFF. *Hippasus* scribe ex Ovidio. *Hippasus & primis etiamnum Nestor in armis.* MUNCK.

18 ANCAEUS] De eo Philostrat. Junior Icon. xv. qui & *Peleum*, huic expeditioni interfuisse, & cum Meleagro aprum interfecisse gladio, quem ipsi Vulcanus fabricaverat, docet. Vide Cl. Burm. in Cat. in *Peleus*. De Ancaeo plura dederunt Schol. Apollonii Rhodii i. 188. & Pausan. L. viii. c. 45. p. 693.

19 PHOENIX AMYNTORIS] Etiam de his inc-

Amyntoris, ¹ Dryas Iapeti, ² Enaesimus, Alcon, Denuxippus, Hippocoon Amyci, ³ Atalante Schoenei. ⁴ Quae civitates auxilium miserunt OEneio, ⁵ Tenerdos, Iolcos, Sparta, ⁶ Teurone, ⁷ Messe, ⁸ Perrhaebia, Phthia, ⁹ Magnesta, Salamin, Calydon, Thessalia, OEchalia, Ithaca, ¹⁰ Tegea, Creta, Doloepa, Athenae, Magnesia & Arcadia.

CLXXIV. *Meleager.*

ALTHAEA Thestii filia ex OEneio peperit Meleagrum. Ibi in regia

certus sum. Phoenix alias est filius Agenoris apud omnes veteres. SCHEFF. Etiam de his dubitat Cl. Schefferus. Securos nos esse jubet Ovid. VIII. Met. 307. *Hippothousque Dryasque & cretus Amyntore Phoenix.* Confer nostrum cap. 257. Ovid. Epist. Heroid. III. 27. MUNCK.

¹ DRYAS [IAPETI] Apollodoro Martis filius vocatur. SCHEFF. Martis filius est Apollod. lib. I. *Δρύας* "Ape". Etiam à nostro cap. 159. inter Martis filios numeratur Dryas. MUNCK. Plures fuere Dryantes. Vide Cl. Burm. ad Ovidii XII. Met. 290. De Dryante propter Parthenopaeum interfectum a Diana sagittis occiso agit Lactantius ad Statii VII. Theb. vs. 255. sed cujus hic sit filius, tacet. Sed idemerit, de quo Statius lib. IX. Theb. 830. agit, nempe Orionis filius, sed quem scorpionis ictu inmissu Dianae periisse refert Lactantius. De Dryante Neptuni filio ad 843.

² EUATIMUS, ALCON] Legendum fortassis *Enaesimus Hippocoontis, Leucippus Amyclae, Atalante Schoenei.* MICYLL. Micyllus ita putat hic legendum, *Enaesimus Hippocoontis, Leucippus Amyclae, Atalante Schoenei.* De Atalanta non est dubium. In caeteris haereo, libenterque alios audio. SCHEFF. Lege, *Enaesimus* ex Ovid. libri jam saepius laudati vers. 362. Hippocoontis hic erat filius, ut etiam *Alcon*, teste Apollodoro lib. III. p. 173. qui ibidem inter ejus filios numerat *Alcinoum & Doryclea.* Ad summam; totus hic locus videtur mihi ita constituendus: *Enaesimus, Alcon, Dorycleus, Alcinous Hippocoontis.* Alii excogitent alia. MUNCK. Plures heroes Meleagro aprum Calydonium capturo succurrerunt, de quibus hic nulla mentio; ut Echepolis Alcathoi Megarensium regis natu major filius, qui in hoc certamine periit. Vid. Pausan. lib. I. cap. 42. p. 102. de cujus sepulcro cap. 43. p. 103. agit.

³ ATLANTES PONDABE] Et fabula & verba postulant *Atalante Schoenei.* Quod & Micyllus videtur voluisse, in cujus editionis margine visitur, *Atalante Schoenei.* Diodorus lib. IV. *Inter*

venationis socios Atalanta Schoenei filia simul erat. Adfentiuntur Apollod. lib. I. pag. 27. & Zenobius Cent. v. 33. Lactant. Argum. VIII. Met. fab. 4. Quibus adde, quae ad Stat. IV. Theb. vers. 248. congeffit Bernartius. Corruptus in hoc vocabulo etiam Servius Danielis ad AEn. III. 113. *Scyros*, inquit, *civitas est, exinde fuit Atlantes Cyrinei filia.* Lege, *Atalante Schoenei.* Rectè heic reponi *Atalante Schoenei*, docet ipse Hyginus cap. 244. & 270. Alii tamen hanc expeditionem tribuunt Atalantæ Iasii filiae; quos inter & Callimachus est Hymno in Dianam vers. 216. *Κέρην Ἰασίου θυγατέρα Ἀρχειίδαο.* quem secutus est Schol. Hom. ad Iliad. I. 544. MUNCK. Consule interpretes ad Aelianum lib. XIII. V. H. cap. I. n. I. in Servii loco pro *Scyros, Schoenús* legit Edw. Simsonius in Chronico A. M. 2745. sed male. Adde ibi Cl. Wesselingii notas.

⁴ QUAE CIVITATES] Est hoc lemma capitis, nec hic suo modo positum, & in Indice praetermissum, unde liquet, quam sit male habitus hic scriptor a librariis. Vide supra 151. SCHEFF. Lemma hoc esse alterius capitis crede Cl. Scheffero. MUNCK.

⁵ TENERDOS] *Thebae, Argos.* MICYLL. Scribendum sine dubio est *Tenedos.* SCHEFF. Schefferus, *Tenedos.* Micyllus, *Thebae, Argos.* Quod non omnino contemnendum. MUNCK.

⁶ TEURONE] *Pleuron.* MICYLL. Suspico, pro ea emendandum *Teutrania*, licet nil definitum, cum inde nemo venisse legatur in superioribus. Desunt hic quoque *Thebae*, & nonnullae aliae civitates, ut sit dubium nullum, quin aliquae exciderint. SCHEFF. Micyllus, *Pleuron.* Minori mutatione aequè benè scripseris, *Pleurone.* Cl. Schefferus conjicit, *Teutrania.* Quod nimium abt à veteri scriptura. An scribendum *Teuthrone*? *Τεθρώνη* enim est urbs, cujus Pausanias meminit; non dixerim. Rectum est *Pleurone.* Schol. Hom. ad Iliad. I. 525. *Καλυδῶνιοι καὶ Πλευρώνιοι παρῆλθον ἐπὶ τῆν.* Corruptè *Pleures* à Lactant. I. Theb. 401. dicitur. Servius

gia dicitur titio ardens adparuisse. huc Parcae venerunt, & Meleagro ¹¹ fata cecinerunt, eum tamdiu victurum, quam diu is titio esset incolumis. Hunc Althaea ¹² in arca clausum diligenter servavit. ¹³ Interim ira Dianae, quia OEneus sacra annua ei non fecerat, aprum mira magnitudine, qui agrum Calydonium vastaret, misit. quem Meleager cum delectis juvenibus Graeciae interfecit, ¹⁴ pellemque ejus ob virtutem Atalantae virgini donavit, ¹⁵ quam Ideus, Plexippus, Lynceus Althaeae fratres eripere voluerunt. Illa cum Meleagri fidem inplorasset, ille intervenit, & amorem cognationi antepo-

vius AEn. XI. 239. Unde Diomedes habuit socios de tribus ejus civitatibus, quas habet Aetolia, Pleuron, Olenon, Calidona. scrib. Pleurona. MUNCK. Pleuron Aetoliae fuit urbs. V. Schol. Soph. Trach. vs. 7. Apollodor. lib. I. cap. 7. §. 6. & Celeb. P. Burm. ad Ovidii VII. Met. 383. Pleuron Peloponnesi urbs dicitur a Tzetze ad Lycophron. vs. 143. Recte hic legitur Pleurone pro Teurone.

7 MESSE] Puto Messene scribendum. SCHEFF. Restitui antehac Messene. Quod cum & Schef-fero venisse in mentem videam, nondum displicet. MUNCK.

8 PERRHAEBIA] Ita recte Micyllus. Male Commelinus & alii ediderunt Parrhaebia. MUNCK.

9 MAGNESTA] Etiam hoc corruptum. Sed non occurrit, quod reponi debeat. Nam Magnesia est in sequentibus. Nisi bis putamus positam per oscitantiam librarii. SCHEFF. Hoc vocabulum non tantum heic, sed & in fine capituli: repraesentat Micylli editio. Posteriori loco non malè Magnesia restituit Commelinus. Quod & Vet. Comment. Horat. faciendum, apud quem ad lib. III. od. 7. corruptè Magneffa dicitur, vel Magnes, ut quaedam editiones habent. Docuit me quidem duplicem esse Magnesiam Schol. Apollon. ad lib. I. vers. 584. ut & Plinius lib. I. cap. 29. non tamen fit verisimile bis nominasse eam nostrum. Meminit etiam urbis Magnesiae noster Altron. II. 37. Larissa, quod antehac conjectaveram, non placet amplius, cum & Thessalia heic exhibeatur. Cogitent eruditiores. MUNCK.

10 TEGAEA] Scribe sine diphthongo cum Vel-lejo lib. I. cap. I. Apollodoro, & Strabone. Servius Tegaeum appellat ad AEn. v. 299. Tegaeum, inquit, oppidum est à Tegaeo Arcadiae filio. Gloss. MSS. ad Georg. I. Tegeus à Tegeo oppido Arcadiae. Item Tegea Arcadiae civitas, ut apud Pacuvium in Atalanta &c. Τεγῆν est Stephanus. MUNCK. Τεγῆν est Herodoto lib. I. cap. 67. & seq. qui urbis hujus incolae Τεγῆτας vocat. Τεγῆα dicitur a Pindaro Olymp. Od. x. vs.

80. & O. Nem. x. vs. 87. & a Schol. Apollonii Rhodii lib. I. Arg. vs. 162. Τεγῆα πόλις Ἀρκαδίας. Item Strabone lib. VIII. pag. 519.

Ad C A P. CLXXIV.

11 FATA CECINERUNT] Astron. II. 15. Parcae cecinisse feruntur fata. MUNCK.

12 IN ARCA CLAUSUM] Nihil muto. Possit tamen videri, scribendum, in arca. quia supra c. 171. legitur, in regia media, cui magis convenit arca quam arca. SCHEFF. In arcâ clausum fuisse titionem istum fatalem etiam Apollodorus lib. I. pag. 25. & Zenobius Cent. v. 33. testantur. Supra tamen alios auctores sequutus in regia mediâ obrutum eum ab Althaeâ dixit. MUNCK. De Meleagri morte Apollodor. lib. I. cap. 8. §. 3. & quos ibi laudat Th. Gale.

13 INTERIM IRA DIANAE] Non repudio. Quia tamen sequitur, sacra ei non fecerat, quod non tam ad iram, quam Dianam ipsam refertur, malo legere, irâ Diana. SCHEFF. Cl. Schefferus mallet, irâ Diana. Nisi ira Dianae heic idem valet, quod irata Diana, rescripserim irata Diana, Cap. 184. Ob id irata Diana fecit &c. MUNCK.

14 PELLEM EJUS] Et capiti, ut tradit Tzetzes in Lycophron. p. 86. Mox pro eripere voluerunt, malim, ei eripere &c. MUNCK. De Atalanta consule Philostrat. Junior. Icon. xv. Hastam vero, qua aprum percussit, dedicasse dicitur Meleager in templo Παιδῶν, Sudaë apud Sicyonios. Pausan. lib. II. cap. 7. pag. 128.

15 QUAM (pellem) .. FRATRES ERIPERE VOLUERUNT] Munckerus τὸ ei ingerebat ante eripere. At eripere sic passim, sine dativo, pro abripere, tollere, rapere ponitur. Justinus XXVII. 2. quia .. in alienis eripiendis vitam sectaretur. lib. XXVIII. I. Aetolis partem Acarnaniae .. eripere volentibus. &c. Aur. Victor Caes. c. XXXIX. Cari morte cognita, imperium avens eripere &c. Dares Phrygius c. XXXVI. I. qui .. Helenam & praedam eripuerit. Cicero de Leg. II. 17. omni-

teposuit; avunculosque suos occidit. ¹ Id Althaea mater audivit filium suum tantum facinus esse ausum: memor Parcarum praecepti, titionem ex arca prolatum in ignem conjecit. Ita dum fratrum poenas vult exsequi, filium interfecit. At sorores ejus, ² praeter Gorgen & Deianiram, flendo, deorum voluntate, in aves sunt transfiguratae, quae Meleagrides vocantur. At conjunx ejus ³ Alcyone moerens in luctu decessit.

CLXXV. *Agrius.*

AGRIUS Parthaonis filius, ut vidit Oeneum fratrem ⁴ orbem liberis factum, egentem regno expulit, atque ipse regnum possedit. Inte-

bus ereptis nostris rebus ac perditis; ubi tamen libens conjecerim *everfis*. Nepos Alcib. c. x. *familiaris sui subalare telum* eripuit. quod immerito vexabat in Advers. Schefferus. Ex Ambros. Off. 1. 30. ex aliunde exemplis pluribus depromendis superfedebo. WOPKENS.

1 ID ALTHAEA] Tò id expungendum, utpote natum ex litteris ultimis vocabuli antecedentis, quod nimis frequenter accidit apud nostrum. Nisi malis: *Id Althaea mater ut audivit*, & τὸ id exponere ob id, quod nostro frequens est. SCHEFF. Vel τὸ id expellendum censet Cl. Schefferus, vel legendum, *id Althaea mater ut audivit*. Posterius praefero, nisi malis, ut *Althaea*. Lactantius: *Althaea mater Meleagri, ut fratrum caedem accepit*. Sed non valde sapit Hygini stylum. Infr. cap. 188. *Hoc Neptunus ut vidit, in pecora commutatos consumi, procos in lupos convertit*. Lactantius Argum. fab. 26. lib. VII. Metam. Ovid. *Quod ut illa comperit à marito se esse deceptam* &c. Justin. lib. II. cap. 15. *Themistocles ut vidit spei urbis invideri*. Confer not. ad cap. 108. MUNCK.

2 PRAETER GORGEN ET DEIANIRAM] Nican- der vocat *Gorgonem*. Vidé Anton. Liberalis Metam. ubi istaec omnia habentur. SCHEFF. Anton. Lib. cap. 2. *Duae autem de filiabus Althaeae Gorge & Deianira feruntur formam non mutasse beneficio Bacchi, cui eam gratiam Diana fecerit*. Quod & Ovidius firmat VIII. Metam. 543. MUNCK. Hoc omittit Lactant. ad Statii IV. Theb. vs. 103. ubi pro *Plexippus* in editione, qua utor, male *Pleuxippus* legitur. Sed qui ad VIII. Theb. vs. 483. hanc transfigurationem ad civitatem Pleu- rona factam esse docet.

3 ALCYONE MOERENS IN LUCTU DECESSIT] Al- thaea autem mater, filio extincto, sibi manus attulit, ut refert Homeri Schol. ad Iliad. 1. 588. Stat. 11. Theb. 481. & Diodorus lib. IV. nec non O- vid. VIII. Met. 532. & Heroid. IX. vers. 157.

Sed hic ferrum per viscera exegisse, illi laqueo gulam sibi fregisse volunt. Caeterum quam Al- cyonem heic Hyginus, Cleopatram vocat Anto- ninus cap. 2. Nimirum τὴν Κλεοπάτραν Φερωνύμας καὶ Ἀλκυονίδα ἐκάλεσαν, ἀπὸ τοῦ τὴν μητέρα Μάρωτος ἐκλεῖν Ἀλκυόνει κλαῦσαι, ὅτε ἀφῆρετο αὐτῇ Ἀ- πόλλων, ut Scholiastes Homeri annotavit, qui turpi mendo inquinatus est loco modo laudato. Μελέαρχος, inquit, καὶ ἀρχαῖς τῇ μητρὶ μελαινῇ, ἐκ ἐξουθῆ τῇ πατρὶδι. Leg. καὶ ἀρχαῖς. Hom. Iliad. 1. 562. Ἐξ ἀρέων μητρὸς κεχολωμένη. MUNCK. Adde Berkel. ad Antonin. Liberal. pag. 255. & Celeb. P. Burm. in Catal. Arg. in V. Idas. Plu- res *Alcyonas* fuisse ex Hygino ipso constat. prae- ter eas dicitur fuisse *Alcyone* Agemonis Corinthii filia. Vide Athenaeum lib. xv. cap. 16. pag. 696.

Ad C A P. CLXXV.

4 ORBUM LIBERIS FACTUM, EGENTEM REGNO] Illud orbum male hic intrusum est ex glossa, qua quis formulam, *egentem liberis* exposuerat. Scri- bendum enim: *Ut vidit Oeneum fratrem liberis factum egentem, regno expulit*. Ad eundem mo- dum post: *Agrium egentem e regno expulit*. SCHEFF. Tò orbum expellit Cl. Schefferus, le- gitque, *ut vidit Oeneum liberis factum egentem re- gno expulit*. Ego nihil mutem. Duo enim nota- re mala mihi videtur Hyginus, orbitatem sive ὠτεκνίαν, & egestatem. MUNCK.

5 DEIPHYLES] Scribe sine aspiratione, *Dei- pyles*. MUNCK. Schol. Theocriti Idyll. XVII. vs. 53. Ἀργείων εἶπε τὴν τῆς Διομήδεος μητέρα ΔΗΪΠΥΛΗΝ, κατὰ εἴξ Ἀργεῖς ἢ, Ἀδράστει θυγά- τηρ. ἢ ὁ ὀνομαστικῶς καὶ Ἀργεῖα καλεμένη. Si alia de hoc Diomede scire velis, adi Schol. Thu- cydidis lib. 1. cap. 12. lin. 53. Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 483. & Schol. Pindari O. Nem. x. vs. 12.

Interim Diomedes Tydei filius & Deipyles, Ilio devicto, ut audi-
vit, avum suum regno pulsum, pervenit in Aetoliam cum ⁶ Sthene-
lo Capanei filio, & armis contendit cum ⁷ Lycopeo Agrii filio. Quo
interfecto, Agrium egentem è regno expulit, atque ⁸ OEneo avo
suo regnum restituit. postque Agrius regno expulsus, ipse se inter-
fecit.

CLXXVI. *Lycaon.*

Ad Lycaonem ⁹ Pelasgi filium ¹⁰ Jovis in hospitium venisse dici-
tur, & filiam ejus ¹¹ Callisto compressisse, ex quo natus est Arcas,
qui ex suo nomine terrae nomen indidit. Sed ¹² Lycaonis filii Jo-
vem

⁶ STHENELO] Qui fuit amicus Diomedis, de
quo cap. 257. & Eustath. ad Iliad. p. 278. A-
lius fuit Sthenelus, cujus filius Cometes AEGia-
liam Diomedis uxorem vitiaverat, ut narrant
Servius ad AEn. xi. 269. Tzetzes ad Lycophr.
pag. 168. & 201. ed. Steph. & Schol. Hom. ad
Iliad. E. 412. Sed corruptè *AEGialaeam* Priscia-
nus in Periegesi, & *AEGialam* appellat Servius,
quae *AEGialia* erat, ut scimus ex Antonino,
Dionysio Periegete & Homeri interprete. Eu-
stathius ad Iliad. p. 429. adulterum fuisse Sthe-
nelum Cometæ filium refert. Lapsum putabam
memoria minus fida, aut corruptum incuriâ
μεταγραφών: sed video idem illum denuo trade-
re ad Dionys. p. 69. ed. Steph. Quod tamen
pugnat cum narratione aliorum. Servius ad
AEn. viii. vers. 9. *Cum Cillabaro, ut Lucilius,*
cum Cometa, ut plerique tradunt. MUNCK.

⁷ OPOPA] *Epoepa*. MICYLL. Micyllus vult
Epoepa. Ego dubito. Magis conveniret Lyco-
peus, memoratus Apollodoro. SCHEFF. *Lycop-
eo* benè conjicit Schefferus. *Λυκαπῶς* enim
inter filios Agrii numeratur apud Apollodorum
lib. i. pag. 30. Narrant praeter Hyginum histo-
riam hanc Antoninus Liberalis cap. 37. Apollo-
dorus lib. i. Tzetzes ad Lycophron. pag. 91.
& Homeri Scholiast. ad Iliad. E. 120. quanquam
ibi non patri Diomedî, sed filio Tydeo id faci-
nus tribuit. Caeterum inter Agrii filios etiam
deformitate sua nobilem illum Therlitèn nume-
rat Hom. Schol. ad Iliad. B. 212. quicum & He-
sychius facit in *Ἀγρίων*. MUNCK.

⁸ OENEO AVO] Ita & Antoninus, Apollodo-
rus autem genero ejus Andraemoni regnum tra-
didisse tradit. MUNCK. Regnum avo OEneo re-
stitutum etiam non liquet e Pausania lib. ii. cap.
25. quem consule. Cum nostro tamen facit
Schol. Aristophan. Acharn. vs. 417. *μετὰ τὸ
θάνατον Τυδείως καὶ ἐπιστρέψουσιν Διομήδης καὶ Θη-
σέως ἀφ' ἧρέης τὴν βασιλείαν Οἰνὸς ὑπὸ τῷ Ἀγρίῳ*

*παύσαν καὶ δώσει ταπεινὸς ἄχρῃς ἔ' ἐπαυέλθων Διο-
μήδης Ἀγρίῳ μὴ ἀνείλε, τὴν βασιλείαν δ' Οἰνῇ
παρέδωκε.*

Ad C A P. CLXXVI.

⁹ PELASGI FILIUM] Ita & German. Schol. Ar-
stophyl. Vide infr. cap. 225. & supr. notas ad
cap. 145. Mercurii filium facit Schol. Theocrit.
ad Eid. i. 124. MUNCK. Pelasgi filium facit
eum etiam Schol. Eurip. in Oreste vs. 1649.
De ejus matre Apollodor. lib. iii. p. 201.

¹⁰ JOVIS] *Juppiter*. MICYLL.

¹¹ CALYSTO] *Callisto* scribendum ex Gr. *Καλ-
λίστῳ*. MUNCK. In Dianae speciem versus Jupi-
ter Callisto compressisse dicitur a Lactantio ad
Statii iv. Theb. 294. item ad iii. Theb. vs.
685.

¹² LYCAONIS FILII] Ipsum Lycaonem filium
suum Nyctimum interfectum Jovi apposuisse ex
aliis tradit Clemens Protrept. pag. 23. & Tze-
tzes ad Lycophron. pag. 18. edit. Steph. Alii
Arcadem fuisse voluerunt. Vide Nostr. cap. 4.
Astron. ii. Eratosthenem in *Καταστ.* cap. 8.
Schol. ad Stat. vii. Thebaid. 414. *Lycaon pater
Helice* (leg. *Helices*). ursae fuisse dicitur, qui do-
lore stupratae à Jove filiae Deos humanarum car-
nium cibis violavit. Ex hoc facto *παιδοφονός* di-
citur Nonno Dionys. lib. xviii. Alii tamen *ἐνα
παῖδα τὸ ἐπιχρῶσαν* fuisse volunt, quem mactave-
rint Lycaonis filii. Vide Schol. Lycophron. p.
84. MUNCK. Ipse Lycaoni adscribit Lutat. ad
Statii xi. Theb. vs. 118. qui totam fabulam re-
fert. Hinc Ovid. i. Met. 165. & in Ibide vs.
433. *Lycaoniam mensam* vocat. Item Pausan. lib.
viii. cap. 2. nec non Servius ad Ecl. vi. vs.
41. Alii dicunt Jovem Lycaoni, quod ei filium
suum apposisset epulandum, ipsum quidem fulmine
peremisse: fecisse vero diluvium, quo homines peri-

vem tentare voluerunt, ¹ deus ne esset: carnem humanam ² cum caetera carne commiscuerunt, ³ idque in epulo ei adposuerunt. Qui postquam sensit, iratus mensam evertit, Lycaonis filios fulmine necavit. Eo loco postea Arcas oppidum communivit, quod ⁴ Trapezos nominatur. Patrem Jupiter in lupi figuram mutavit.

CLXXVII. *Callisto.*

CALLISTO Lycaonis filia ⁵ urfa dicitur facta esse, ob iram Junonis, quod cum Jove concubuit. ⁶ Postea Jovis in stellarum numero retulit, quae Septentrio adpellatur. quod signum loco non movetur, neque occidit. Tethys enim Oceani uxor, nutrix Junonis, prohibet eam in Oceanum occidere. ⁷ Hic ergo septentrio major, de qua ⁸ in Creticis versibus:

⁹ *Tuque*

rent. Ast cum Nostro facinus etiam filiis Lycaonis adscribitur a Plutarcho Quaest. Graec. tom. II. pag. 300. *μόνοι τῶν Λυκάωνος παίδων Ἐλάθην ἢ Λεοσάδῃ & μετέχον τῇ πατρὶ Δία μιάσματῃ.* Adde Suidam in *Lycaon*.

¹ DEUS NE ESSET: CARNEM] Mallem, *Deus ne esset, & carnem.* SCHEFF. *Et carnem* Schefferus. Vide tamen not. ad cap. 4. MUNCK.

² CUM CAETERA CARNE] Volui aliquando, cum suilla carne. Arnob. lib. IV. *Invitatum ad jus mensae pro suillis visceribus prolem nescium Lycaoniam pransitasse.* Sed nihil opus est, cum & II. Astron. cap. 4. scribat; *Cum alia carne concisum pro epulis apposuisse.* & Tzetzes in Lycophron. p. 84. *τὰ τέττε κρέατα συμμύξαντες τοῖς ἀλλοῖς κρέασι.* MUNCK.

³ IDQUE IN EPULO] Non repudio quidem, mallem tamen, *idque cibi epulo.* Cap. 88. *Epulis Thyesti apposuit.* MUNCK. Non erat, quod Munckerus mallet *idque cibi epulo ei a.* Fab. CCVI. in epulis *filiam apposuit patri.* Fab. CCXXXVIII. *quod ei filium suum in epulis apposuit.* *Epulum* autem pro convivio dixit itidem Fab. CLXV. WOPKENS.

⁴ TRAPEZOS] Forte *Trapezoos* aut *Trapezus* legendum. Stephano profecto *τραπέζης* est. SCHEFF. Ita scribitur quoque apud German. Schol. Arctophylace. Mallem tamen *Trapezus*, ut est apud Melam lib. I. cap. 19. & Nostrium cap. 275. *Arcas Jovis filius in Arcadia Trapezunta.* ex gr. *Τραπέζης*. Non tamen valde videtur necesse, Sic Ovid. II. Met. 224. *Agriodos* format ex Gr. *Ἀγριόδος*. *Tripes* Lactant. ad I. Theb. Stat. vers. 509. ut & Servius ad AEn. III. 92. ex *Τρίπης*, vel Attico *Τρίπῃ* *Propos* pro pro-

pus apud Nostrium Astron. III. 21. *Melampus* apud Charis. lib. I. Malè *Τραπέζης & Τραπέζης* - *σα* dicitur apud Lycophronis interpretem p. 84. ed. Steph. MUNCK. De urbe hac Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 772. & Celeb. Burm. de Jove Fulguratore cap. VII.

Ad C A P. CLXXVII.

⁵ URSA FACTA] in Leaenam se mutasse Callistonem canit Euripides in *Helena* vs. 384. Verum de hoc Euripidis loco consule Potter. ad Lycophron. vs. 88. Vide Pausan. lib. I. cap. 25. p. 59.

⁶ POSTEA JOVIS] *Juppiter.* MICYLL. Forte, *post eam Jovis*, vel *postea eam Jovis.* MUNCK. De fabula hac etiam Serv. ad I. Georgic. vs. 138.

⁷ HIC ERGO] Malim, *haec ergo*, ut ad Callistonem referatur. Sequitur enim, *de quâ*. Lactant. ad III. Theb. 685. *Illa ἑπὶ τοῖς μεγάλῃς* *Latine septentrio major appellatur.* Eadem est, quae *Helice.* MUNCK. Adde Lactant. ad VII. Theb. vs. 8, & 167. ad VIII. Th. 370.

⁸ IN CRETICIS VERSIBUS] Manuscr. Barthianum, sicut quidem ipse ait, praefert *Cretaeis*, unde ipse putat emendandum, *Arataeis*. Ego nil definio. SCHEFF. Barth. MS. habere ait *Cretaeis*. quod idem est. Ovid. VII. Met. 435. *Cretaei sanguine tauri.* Verisimilis quidem, nescio tamen, an vera ejus correctio, *Arataeis*. Certe necessaria non videtur. Forte innuit versus, in quibus res Creticae narrabantur. Sic carmina *Cypria* laudantur à Pausaniâ lib. X. Homer.

9 *Tuque Lycaoniae mutatae semine nymphae,
Quam gelido raptam ¹⁰ de vertice Nonacrinae
Oceano prohibet semper se tingere Tethys,
Ausa suae quia sit quondam ¹¹ subcumbere alumnae.*

Haec igitur urſa à Graecis ἐλύκη adpellatur. Haec habet ſtellas in capite ſeptem non claras, in utraque aure duas, in armo unam, in pectore claram unam, in pede priore unam, in extrema coxa claram unam, in femine poſteriori duas, in pede extremo duas, in cauda tres, omnes ¹² numero viginti.

CLXXVIII. Europa.

EUROPA ¹³ Argiopes & Agenoris filia, Sidonia. Hanc Jupiter
in

mer. Schol. Iliad. A. vers. 5. & Agathostenes (leg. Aglaosthenes) Asiatica carmina scripſiſſe dicitur apud German. Scholiasten. Apud eundem in Coronâ legas: Qui Creticam conſcripſit refert. Lege Cretica, ut Sanctandream poſtea vidi rectè praeferre editionem. Hygin. II. Astron. Ut ait, qui Cretica conſcripſit. Eucrates Πωδιακὰ fecit apud Heſych. in Ἑλαττον. MUNCK.

9 TUQUE LYCAONIAE MUTATAE SEMINE] Legendum arbitror, *mutata*, ut ad antecedens tu referatur. Verſus quoque totus ſic videtur reſtituendus.

Tuque Lycaonio mutata e semine nympha.

SCHEFF. Hunc verſum ita conſtituit. Cl. Schefferus. *Tuque Lycaonio mutata e semine nympha.* Quid ſi apoſtrophe non ad Helicen, ſed ad Antophylacem inſtitui dicatur? Id ſi mihi des, nihil eſſe mutandum, ſed tantum e poſt *mutatae* inferendum, facile etiam dabis. Fuerunt enim, qui Calliſtonem in urſam mutatam enixam Arcada voluerint. Vide Schol. German. Theo in Aratum p. 7. Ὀργυθεῖσαν πλὴν Ἀρτεμιν θηελῶσαν αὐτῇ, καὶ ἔτω τέκεν ἄρκυν ἔσαν ἡ κληθέντα Ἀρκάδα. Idem ſcribunt cum Noſter Astron. II. cap. I. tum Eratoſthenes in Cataſteriſmis, cujus verba in ſuum commentarium tranſtulit Theo. Haec ſcripſeram, cum *mutate e semine* legendum ſibi videri Nob. Heinfius mihi indicavit. Refert ergo & ipſe verba illa ad Arcada. MUNCK.

10 DE VERTICE NONACRINAE] Putem ſcribendum *Nonacrino*, hoc eſt, de vertice montis Nonacris. Astron. II. Quae res geſta in Nonacri

monte Arcadiae. Laſtant. Argum. Ovid. lib. I. fab. 12. II. fab. 5. Circa Nonacrinum montem Arcadiae. Et lib. IV. fab. II. Dum igitur circa montem Nonacrinum moratur. Sed vide ibi, quae annotata à nobis. Meminit ejus montis & Plinius lib. II. cap. 103. Loenſis Miſcell. lib. III. 10. retinet *Nonacrinae*, & ſubaudit petrae vel rupis. Mihi nimis id durum videtur. MUNCK.

11 SUCCUMBERE ALUMNAE] Id eſt, *Junonis pellicem agere*, quae Tethyos erat alumna. Hinc illa apud Ovid. II. Met. 528. At vos ſi laeſae tangit contemptus alumnae. Hygin. II. Astron. I. Quod Tethys Junonis ſit nutrix, cui Calliſto ſuccubuerit, ut pellex. Lexic. Cyrilli: Παλλακή, Concubina, ſuccuba. Gloſſ. Arabico-Lat. Succuba, pellex. Ovid. VI. Heroid. 153. Quod gemit Hyppſipyle lecti quoque ſuccuba noſtri. Sed ſubnuba ibi reſtituit e melioribus codicibus Nob. Heinfius. Feſtus: Pellices nunc quidem appellantur alienis ſuccumbentes, non ſolum foeminae, ſed etiam mares. Succubonem dixit Titinnius. Apulejus v. Met. Meae formae ſuccubam. & x. Velut aemulam tori ſuccubamque primo ſuſpicari. MUNCK.

12 NUMERO VIGINTI] Astron. III. cap. I. numerat XXI. German. Schol. cum Theone in Aratum XXIV. MUNCK.

Ad C A P. CLXXVIII.

13 AGRIOPES] *Argyropes*. MICYLL. Sic in frequenti fabula. In fabula vero ſexta, *Agrifope* vocatur. Micyllus ubique ſcribit, *Argyroke*. Mallem ego *Argiope*. Dicitur haec Nympha Pauſaniae in Meſſeniaceis. SCHEFF. Apollod. lib.

¹ in taurum conversus, ² à Sidone Cretam transportavit: & ex ea procreavit Minoem, Sarpedonem, Rhadamanthum. Hujus pater Agenor suos filios misit, ut sororem reducerent, aut ipsi in suum conspectum non redirent. ³ Phoenix in Africam est profectus, ibique remansit: inde Afri Poeni sunt adpellati. ⁴ Cilix suo nomine Ciliciae nomen indidit. Cadmus cum erraret, Delphos devenit: ibi ⁵ responsum accepit, ut à pastoribus bovem emeret, qui Lunae signum in latere haberet, eumque ante se ageret. ubi decubisset, ibi fatum esse, eum oppidum condere, & ibi regnare. Cadmus, forte audita, cum imperata perfecisset, & aquam quaereret, ad fontem Castalium venit, quem ⁶ Draco Martis filius custodiebat: qui cum socios Cadmi interfecisset, à Cadmo ⁷ lapide est interfectus: ⁸ dentesque ejus, Minerva monstrante, sparsit & aravit, unde ⁹ Sparti sunt enati. Qui inter se pugnarunt, ex quibus quinque superfuerunt, id est; Chthonius, Udaeus, Hype-

lib. 111. pag. 128. Telephassiam ejus matrem facit. Schol. Hom. ad Catal. vers. 1. Phoenicem ejus patrem, ex sententiâ Hesiodi & Bacchylidae, ut testatur ipse ad Iliad. M. 397. Vid. not. ad cap. 6. MUNCK. Europam Tityi filiam Euphemi matrem facit Pind. O. Pyth. iv. 81. De Europae parentibus consulendus Celeb. P. Burm. ad Ovid. lib. 11. M. 859. Oceani & Parthenopes filiam Europam facit Andron Halicarnasseus apud Tzetzen ad Lycophron. vs. 1283.

1 IN TAURUM CONVERSUS] Fulgent. lib. Myth. 1. *Sicut Europam in tauro rapuisse fertur, id est, in navem tauri picturam habentem, & Isidem in vacca, similiter in navem hujusce picturae. Legè in nave & habente ex membranâ Bibliothecae Leidenfis, quas cum editis contulimus. Adde Festum in Europam. MUNCK. Variæ de hoc Tauro sunt opiniones. Tzetzes ad Lycophron. vs. 1214. & Palaephatus de Incredilib. cap. 16. Europam a Tauro, viro Gnosio, perperam Cretae rege, ab Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 88. item aliis dicto, sed sub Asterio per id tempus Cretensium rege, exercitum ducente, raptam fuisse statuunt. Vide Meursium de Creta lib. iv. cap. 14. id quod clare docet Tzetzes ad vs. 1299. (quem Lycophronis locum ad partes vocavit idem Meursius lib. 1. cap. 2.) Ταῦρον, ὁ Κράσιος στρατηγὸς παρὰ Ἀσιν, & Μινώταρος, βασιλεὺς Κρήτης, πειρωθεὶς ἀφάρπαξεν αὐτὴν ἐν Σαραπίᾳ, πόλει Φοινίκης, μεταξὺ Σιδωνὸς καὶ Τύρου κειμένης. Alii cum Fulgentio in navi Tauri picturam habente Europam avectam pro certo habent. consule Meursium ad Lycophronis l. 1. & H. Junium lib. v. Animadv.*

cap. 12. p. 295. Fabulam debemus Euripidi in Phrixo. Vid. Eratosthen. cap. 14.

2 A SIDONE] Vide Lactant. ad Statium 1. Thebaid. vs. 181. Sed totam hanc rem pro fabula habet Conon narrat. xxxvii. apud Photium pag. 446.

3 PHOENIX] Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 905. ἄλλοι Φοίνικας αὐτὸς καλεῖσθαι φασιν ἀπὸ Φοίνικος τῆς Ἀγύρορος. Vide & ad vs. 899. Adde Servium ad III. AEn. 88. ubi & de Cilice ac Cilicia, de quibus idem Eust. ad Dionys. Per. 874. & Salmas. Exercit. Plin. pag. 402.

4 CILIX SUO NOMINE CILICIAE NOMEN INDIDIT] Doct. Arntzen. Victor. Vir. Illust. c. 11. mavult a vel ex suo nomine. Fallitur omnino, cum nihil hac ellipsi sit usitatius. Supra fab. cxlv. Argus, qui suo nomine Argos oppidum cognominavit. Aur. Victor loco dicto: Plebem in xxx. curias distribuit, easque raptarum nominibus appellavit. & Epit. c. xxxix. matre pariter atque oppido nomine Dioclea; quorum vocabulis .. Diocles appellatur. Ovidius Trist. 1. 10. 38. & arces praetereat dictas nomine, Bacche, tuo. Justinus xliii. 1. Itaque Italia regis nomine Saturnia appellata est. Confer quae Celeb. Perizon. ad Valer. Max. vi. 4: 4. & Animadv. Hist. cap. 11. WOPKENS.

5 RESPONSUM ACCEPIT] Responsum illud invenies apud Euripidis Scholiasten ad Phoeniss. vers. 641. ita ut fuisse narrat Hyginus. Scholiastes autem AEschyli ad 7. Έρωτ. vers. 492. deum respondisse narrat, καὶ τὸ ἐξελεῖν & ἱερῶν τῶν εὐρεθέντων ἀκολουθεῖν. MUNCK.

6 DRACO MARTIS FILIUS] Vide Apollod. lib.

Hyperenor, ¹⁰ Pelorus, & Echion. Ex bove autem, quem secutus fuerat, ¹¹ Boeotia est appellata.

CLXXIX. *Semele.*

CADMUS Agenoris & Argiopes filius ex Harmonia Martis & Veneris filia procreavit ¹² filias quatuor, Semelen, Ino, Agaven, Autonoe, & Polydorum filium. ¹³ Jovis cum Semele voluit concumbere. Quod Juno cum rescit, specie inmutata in Beroen nutricem, ad eam venit, & persuasit, ut peteret ab Jove, ut eodem modo ad se, quomodo ad Junonem, veniret: Ut intelligas, inquit, quae sit voluptas cum deo concumbere. Itaque Semele petiit ab Jove, ut ita veniret ad se. Qua re inpetrata, ¹⁴ Jovis cum fulmine & tonitribus venit, & ¹⁵ Semelen conflagravit. Ex utero Liber est natus, quem Mer-

III. pag. 136. Schol. Euripidis ad Phoeniss. vers. 5. & quae ad Anton. Liberal. cap. 3. à nobis notata sunt. MUNCK. Schol. Soph. Antig. vs. 128. Ἐγγόνες ὁ δρόκων ἐξ Ἀρεως καὶ Τιλωσσης Ἐρμιόου. ἀπὸ ἧ τῆ δρόκωντος τῆς Θηβαίας δηλαῶς, ἐπεὶ δροκονίγενες εἰσιν.

7 LAPIDE] Ita & Hellanicus. Pherecrates apud Euripidis Schol. ad vers. 666. Phoen. gladio interfectum ait, Ovid. III. Met. 90. hausta. MUNCK.

8 DENTESQUE EJUS] Hyginum arbitror scripsisse, *dentes qui ejus*. SCHEFF. Schefferus, *dentes qui ejus*. Non improbo quidem. Vide tamen quae ad cap. 8. dixi. MUNCK.

9 SPARTAE] Ita & Schottus Cononis cap. 37. transtulit. perperam. Legendum, *Sparti*. Σπαρτοὶ enim Graecis dicuntur. Vide Schol. Pind. ad Pyth. Od. v. p. 222. edit. Francof. Etymol. in Φοινικόν. Σπαρτοὶ ἄνθρωποι sunt Theodoreto. Σπαρτὸς λέως Lycophroni Thebani. Hieronymus Chronico Eusebiano: Propter repentinos quosdam de terra contractus ex omni parte confluentes Spartos vocatos. Lactant. lib. III. cap. 4. Tanquam Sparti illi poetarum, sic se invicem jugulant. Adde Censorin. cap. 4. Gell. lib. XVII. cap. 3. MUNCK. De Sparti consule Schol. Pindari O. Isthm. VII. vs. 13. Lactant. ad Statii VII. Theb. 667. & Pausan. lib. IX. cap. 5. Hanc fabulam ex lingua Phoenicia illustrare conatur S. Bochartus in Can. lib. I. cap. 19. pag. 447. Minervam Cadmo adfuisse docet Schol. Eurip. Phoeniss. vs. 1069.

10 PELORUS] Schol. Eurip. ad Phoen. vers. 675. est Πέλωρ. Sed ad vers. 946. Πέλωρ ex AEschylo. Pro Ὑπερίωρ apud Pausaniam Ὑπε-

ρίωρ videtur invenisse in suo codice Loescherus. Vertit enim *Hysterenor*. Corruptè. Nam *Hyperenor* est etiam Hellanico ad Apollon. III. 1185. Restituendum idem nomen Lactantio ad Theb. III. 285. ubi corruptè *Hyperion* dicitur, & *Tydeus*, qui fuit *Udaeus*. Iisdem nominibus, quibus heic à Hygino recensentur, appellantur etiam ad Isthm. Od. I. à Pindari Scholiaste. MUNCK. De Echione, unde & Thebani Echionii dicti, Servius ad XII. AEn. 514. & de hoc aliisque his Sparti Celeb. P. Burm. ad Ovid. III. Met. 126. Item Schol. Apoll. Rh. III. Arg. 1185, denique Obs. Misc. Vol. IX. Tom. III. pag. 457. 458.

11 BOEOTIA] Ovid. III. Met. v. 13. *Moenia fac condas, Boeotiaque illa vocato*. Alii à *Boeoto* Neptuni filio appellatam Boeotiam prodiderunt. Vide Schol. Hom. ad Catal. vers. I. MUNCK. Vide ad cap. 157.

Ad C A P. CLXXIX.

12 FILIAS QUATUOR] Has sorores Thebanas vocat Lactantius ad Statium I. Thebaid. vs. II.

13 JOVIS] *Juppiter*. MICYLL.

14 JOVIS] *Juppiter*. MICYLL.

15 SEMELEM CONFLAGRAVIT] Scribendum esset, *Semelen*. Vid. not. ad cap. 137. Sed heic legere malim *Semele*. *Conflagravit* est κατεκαύθη. Παθητικῶς enim hoc verbum usurpat cap. 154. & 243. Certum interim activam antiquitus habuisse significationem. Cicero lib. IV. ad Her. 13. *Quomodo urbs acerbissimo concidit incendio conflagrata?*

Mercurius ab igne ereptum, Nyso dedit educandum, & Graece Dionysus est adpellatus.

CLXXX. *Actaeon.*

ACTAEON² Aristaei & Autonoes filius, pastor, Dianam lavantem speculatus est, & eam violare voluit. Ob id irata Diana fecit, ut ei cornua in capite nascerentur, & à suis canibus³ consumeretur.

CLXXXI. *Diana.*

¹ DIANA cum in valle opacissima, cui nomen est¹ Gargaphia, aestivo tempore fatigata ex assidua venatione, se ad fontem, cui nomen

ta? Avienus Phaenomenis Arataeis: *Nec cum flagratas emittunt marmora cbelas.* Capella sub initium lib. vi. *Dispendia lini perflagrata.* Schol. Horat. ad Epod. v. *Vestem pellici suae datam una cum ipsa & tota domo conflagrari fecit.* Apulejus de mundo: *Cum Orientis regiones Phaëthontis ruina, ut quidam putant, conflagratae perierunt.* Gloss. Steph. *Flagro, flagratus sum, καίωμαι.* Propert. i. el. 13. *Flagrans amor Herculis Heben.* De fabula hac ita Scholiastes Hom. ad Iliad. O. 323. Ζεὺς ὃ μὴ δυνάμεν ἀνανεῦσαι, παραγίγναι εἰς τὸ δάλαμον αὐτῆς ἐφ' ἄρματι καὶ βρογχαῖς ὀμῶ, καὶ κεραυνὸς ἴησιν. Σεμελῆς δὲ ἀφ' ἧς τὸ φόβον ἐκλειπώσης, ἑξαμηνιαῖον τὸ βρέφους ὃ Ζεὺς ἐκ τῆς πυρρῆς ἀρπάσας, ἐνέρραψε τῷ μηρῷ. Totum hoc scholion, ut & quae praecefferunt proximè, καὶ πῶδα descripta sunt ex Apollod. lib. iii. pag. 138. Sed malè omissum ἑξαμηνιαῖον. Scribe ergo, ἑξαμηνιαῖον, τὸ βρέφος ἑξαμηνιαῖον ἐκ τῆς πυρρῆς. Habet praeterea pro παραγίγναι Apollodorus παραγίγει. Quod etsi parum refert, monendum tamen est. Quod autem femori Jovis insutum Bacchum fingunt, eo ex femine Jovis natum eum innuere voluerunt. Femur enim pudendam partem viri & mulieris notare observavit Heinsius Aristarchi cap. i. ut & Fessel. Advers. Sacr. lib. ii. cap. 24. Sibylla apud Lactant. lib. i. cap. 8. *Οὐ δύναται ἀνδρὸς ἑκ μὴρῶν μήτρας τε θεὸς τελευτῶμεν εἶναι.* MUNCK. De fabula hac consule Schol. Aristoph. Nub. vs. 604. nec non Schol. Pindari O. Pyth. iii. vs. 177. (A nonnullis βεγενῆς vocatur Bacchus. Vide Plut. Quaest. Graec. Tom. ii. pag. 299. & de Iside & Osir. Tom. ii. pag. 364.) Totam rem narrat Lactantius ad Statium lib. i. Thebaid. vs. 12. ubi inter alia haec leguntur *qui cum venisset cum fulmine Semele, sustinere non potuit, & obiit.* Adde Eum. ad ii. Theb. vs. 71. nec non ad iv.

Thebaid. vs. 673. & Philostrat. seniore lib. i. de Iconibus cap. 14. Ab Aegyptiis Isidis filius Bacchus vocatur. Plut. de Iside & Osir. Tom. ii. p. 365.

¹ ET GRAECE DIONYSUS] Supr. [cap. 167. Unde Dionysus est appellatus, & bimater est dictus. MUNCK.

Ad C A P. CLXXX.

² ARISTEI] Aristaei scribendum esse dixi ad cap. 161. Fabulam notissimam luculenter narrat Ovid. iii. Met. vers. 131. & seqq. MUNCK. Fuit & alius Actaeon Melissi filius de nocte a Bacchiadis in domo paterna discerptus, qui Bacchiadae ob id scelus ex urbe Corintho postea egesti sunt. De quo latius Schol. Apollonii Rhodii lib. iv. Arg. vs. 1212. nec non Plutarch. T. ii. p. 772, 773.

³ CONSUMERETUR] Actaeonem canes sui, ut equi dominum Diomedem, absumserunt. Vid. Fulg. iii. Myth. Palaeph. cap. 3. Nimirum viscera nostra sunt opes, ut vita victus. Ovid. Heroid. i. *Viscera nostra tuae diripiuntur opes.* MUNCK. Actaeonis mater Autonoe, propter varias domesticas & in primis filii calamitates Thebis relictis, commigrasse dicitur in Evniam Megarensum vicum, & ibi supremum diem obiisse. Vid. Pausan. lib. i. cap. ult. p. 107.

Ad C A P. CLXXXI.

⁴ DIANA CUM] Omne hoc principium usque ad

men est Parthenius, perlueret, Actaeon Cadmi nepos, Aristaei & Autonoes filius, eundem locum petens ad refrigerandum se & canes, quos exercuerat, feras persequens, in conspectum deae incidit: ⁶ qui ne loqui posset, ⁷ in cervum ab ea est conversus. Ita pro cervo laceratus est à suis canibus. quorum nomina, masculi, Melampus, Ichnobates, * ⁸ Echnobas, Pamphagos, Dorceus, Oribasus, Nebrophonos, Laelaps, Theron, Pterelas, Hylaeus, Nape, Ladon, Poemenis, ⁹ Therodanapis, * ¹⁰ Aura, Lacon, ¹¹ Harpyia, ¹² Elion, Dromas, Thous, Canache, Cyprius, Sticte, Labros, Arcas, Agriodius, Tigris, Hylactor, Alce, Harpalus, Lycisca, Melaneus, Lachne, Leucon. ¹³ Item tres qui eum Gnosius * consumpserunt foeminae, ¹⁴ Melanchaetes, Agre, ¹⁵ Therodamas, Oresitrophos. Item alii auctores tradunt haec nomina: Acamas, Syrus, AEon, Stilbon, Agrius,

ad canum nomina iisdem poene verbis legitur in Argum. Lactant. III. Met. Ovid. MUNCK. Sic quod sese lavantem Venerem Adonis vidisset, ab Apolline in aprum sese vertente, dentibus laceratus letho datus est, ut Ptolemaeus Hephaestio apud Photium pag. 471.

5 GARGAPHIA] Inter nobiles Boeotiae fontes praeter Plinium & alios etiam Capella lib. VI. memorat Gargaphien valli cognominem. Adde Etym. in voce Ἀργαφίης. Corruptus est ergo Vibius Sequester, Garga Euboeae, ubi Actaeon laceratus est à canibus. Lege Gargaphie Boeotiae. MUNCK. De valle Gargaphia Burm. ad Ovid. III. M. 156.

6 QUI NE LOQUI POSSET] Lactant. ut ad Ovidium adduci à commentatoribus video, qui ne eam rem eloqui posset. Tu vide notas nostras ad Lactantium, & lege heic, Quae ne eloqui. MUNCK.

7 IN CERVAM] Lactantius & Fulgent. lib. III. in cervum. Quod praefero, cum sequatur pro cervo. quamquam Lactantius pro fera. MUNCK. In cervum etiam Lactant. ad Statii III. Theb. 203. simpliciter εἰς ἔλαφον Apollodor. lib. III. p. 173. Confule inl. Spanh. ad Callim. H. Pall. 108, 113, 114. e fabula hac dictum hoc manavit in ingratos κακὸς ποιῶν εὖ θρέψαις κύνας, ut docet Schol. Theocriti Idyll. V. vs. 38. Ceterum haec erat poena, quam in impios mortales exercere Dianae proprium esse fingitur. Sic Plut. in Quaest. Rom. Tom. II. pag. m. 264. γυναῖκα γὰρ, αὐτῇ (in templo Dianae) τὴν θεὸν σεβόμενῃ βιαζόμενος τις ἐπὶ τῇ κυνῶν διασπάσει.

8 ECHNOBAS] Hic formatus ex praecedente videtur, ac propterea delendus. SCHEFF. Ichnobas reponerem, nisi praecessisset Ichnobates. Forte scripsit, Chionabas. Cl. Schefferus hunc, ut natum

ex proximè praecedenti, deleri jubet. MUNCK.

9 THERODANAPIS] Etiam hic ex superioribus duobus, quorum nomina Theron & Nape, confarcinatus est. SCHEFF. Etiam hunc, ut ex Theron & Nape conflatum, idem inducit. Ego conjeci antehac Theriomachus. MUNCK.

10 AURA] Non male. Sed alii non numerant in his canibus, verum Agre. SCHEFF.

11 HARPYA] Scrib. Harpyia. Malè etiam inferius Arpyia. MUNCK.

12 ELION] AEllo. MICYLL. Micyllus putat. AEllo, nec displicet. SCHEFF. Micyllus ex Ovid. III. Met. 219. AEllo. Quod nisi satis placet, possis etiam scribere, Ecbion. MUNCK.

13 ITEM TRES, QUI EUM GNOSIUS CONSUMSERUNT] Barthius in suo MS. ait, sese reperisse, qui eum cum suis consumserunt; unde fecit, qui eum cum ossibus consumserunt. Saepe dixi, MS. Barthii admodum suspectum mihi esse. Nam Gnosius nomen canis videtur, alieno loco positum. Et est Gnosius Ichnobates, inter canes Actaeonis apud Ovidium quoque. Ut simpliciter legendum sit, qui eum consumserunt. SCHEFF. Pro eum Gnosius Barthius legit, cum ossibus, quod in MS. inveniret cum suis. Sed illud item tres visum mihi semper etiam ὑπὸ τῶν. An scripsit? Hi mares, qui eum cum ossibus &c. Dices in praecedentibus multa esse foeminina nomina. non nego. Sed si consideres, quod sequitur, Foeminae &c. facile vides id, quod volo, flagitare oppositionem. Confusionem nominum diversi sexus imputa librario. MUNCK.

14 MELANOCHAETES] Scrib. Melanchaetes, & mox Theridamas ex Ovidio. MUNCK.

15 THERODAMAS, ORESITROPHUS] Legendum ex Ovidio, Theridamas, & Oresitrophus videtur. SCHEFF.

grius, Charops, Aëthon, ¹ Corax, ² Boreas, Draco, Eudromus, Dromius, Zephyrus, Lampus, ³ Haemon, Cylopotes, Harpalycus, Machimus, Ichneus, ⁴ Omelympus, Ocydromus, ⁵ Borax, Ocythous, ⁶ Pachitos, Obrimus. Foeminae, Argo, Arethusa, Urania, Theriope, Dinomache, Dioxippe, Echione, Gorgo, ⁷ Cyllo, Harpyia, ⁸ Lyncaeste, Leane, Lacaena, Ocypote, Ocydrome, Oxyroe, Orias, ⁹ Sagnos * Theriphone, ¹⁰ Volatos, Chediaetros.

CLXXXII.

1 CORAN] Forte *Corus* legendum, ut mox *boreas*, item *Zephyrus*. SCHEFF. Conjicit *Cerus* Cl. Schefferus. Malim *Corax*. Sic à celeritate *Coraces* dicti olim & *Phœnices* Cleosthenis equi, ut refert Pausan. lib. vi. MUNCK.

2 BOREAS] An *Bores*? Apollod. lib. iii. Σπαρτός τ' ἄν, Ἄργος τε Βόρης τ' αἰψογενέστερος. Non putem. Sed scripserim potius *Borēs* apud Apollod. pro *Bóρης*, ex *Boréus*. Aptum id nomen ad velocitatem denotandam, & epitheto conveniens. Noster supra cap. 84. *Equos aquilone velociores habuit*. MUNCK.

3 HEMON] Scribe cum diphthongo *Haemon*, & paulo inferius *Lacaena*. MUNCK.

4 OMELYPUS] Rescripserim *Melampus*. Quid tum postea? Etiam *Harpyia* fuit; quae tamen heic iterum ponitur. MUNCK.

5 BORAX] Mallem, *boras*. Hoc enim nomine unus legitur apud Apollodorum. SCHEFF. *Boras* suspicatur scriptum fuisse Schefferus, quod apud Apollodorum sit *Bóρης*. Mihi verisimilius videtur *Borus* h. e. Βόρξ, vorax, edax. nisi à Βόρξ formatum est Βόραξ, ut à λάβρξ λάβοραξ lupus piscis. Moschopulus, Βόραξ λαίμαργος, pag. 84. αἰ χιδάν. MUNCK.

6 PACHITOS] An scripsit *Pachylus* ex παχυλός *crassus*? Equidem sic censeo, & mox pro *Aretusa* scribo *Arethusa*. MUNCK.

7 CYLLO] Puto Hyginum scripsisse *Aëllo* nisi ex Gr. κυλλός finxit hoc vocabulum. MUNCK.

8 LYNCAESTE] An *Lycaste*? MUNCK.

9 SAGNOS] Litteram initialem male huc tractam ex praecedenti vocabulo existimo, ac scribo, *Agnos*. De reliquis non habeo, quod dicam. SCHEFF. Cl. Schefferus emendat *Agnos*. Dubito. Mallem *Agrios*, vel *Lachnos*. MUNCK.

10 VOLATOS, CHEDIAETROS] Etiam haec corrupta monstrosè; sed quomodo restituenda sint, non habeo dicere. MUNCK.

Prothei filia vocatur. SCHEFF.

12 ADRASTA] Mallem *Adrastea*, quanquam non ignorem ab Ἀδράστη formari Ἀδράστεια. Apollod. lib. i. Ταῖς Μελιόσσαις παῖσιν Ἀδράστεια τε καὶ Ἰδῆ. Callim. Hymn. Jovis vers. 47. Σὲ δ' οἰμίσιν Ἀδράστεια. Nec *Althaea* mihi satis placet. Vide an totus locus ita constitui non male possit: *Ida, Amaltbea, Adrastea*. His enim appellantur nominibus Jovis nutrices ab aliis. Lactant. lib. i. *Capella est Amaltbeae nymphae, quae uberibus suis infantem aluit*. Germanici Scholiastes fabulā Erichthonii *Themidiam Althaeam* Jovis nutricem faciens, quid sibi velit nesciam. Verba ejus adscribam: *Datur Jovis infans nutriendus Themidiae Althaeae, quae fuit domina caprae &c.* Sed credo legendum, *Themidi & Amaltbeae*. Musaeus, quem auctorem laudat Hygin. Astron. ii. 13. *Atthemidem & Amaltbeam* eas vocat. Corrigere *Themidem*, ut margo habet *Micylli*. Habet ea Hyginus ex Eratosthenis κατὰ σερ. cap. 13. Schol. Homeri ad Iliad. O. 318. Τὸ δ' οἰμίσιν εἰς Κρήτην ἀγχομίσασα ἔδωκε Θέμιδι καὶ Ἀμαλθείᾳ, ἣ δὲ αἰεὶ &c. Vult *Amaltbeae* nomen caprae fuisse, cum alii diversa faciant. Sed cum eo faciunt Nonnus Dionys. lib. lvi. & noster Astron. ii. 13. Theo in Aratum pag. 23. qui & hoc addit, mulierem fuisse *Arcadicam*, quam post mortem stellis inseruerit Jupiter. MUNCK. *Ida, Amaltbea, & Adrastea* dictae fuere Jovis nutrices. *Amaltbeam* inter Jovis nutrices fuisse docent etiam Servius ad i. Georgic. vs. 205. Theo ad Aratum pag. 20, 21. Lactant. ad Statii iii. Theb. 27. qui *Amaltbeam* capram *Arcadicam* fuisse dicit, & ad lib. iv. vs. 785. ad lib. vi. Theb. 422. de ea agit. Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 431. αἷς ἄρα τῷ Ἡρακλεῖ τὸ τ' Ἀμαλθείας κέρασιν ἐκδύσει πᾶν ἀγαθόν. & τὸ τ' μυθικῆς αἰγὸς τ' θρηναρδῆς τ' αἰγίοχον Δία. Serv. ad viii. AEn. vs. 354. *AEgida*: id est, pellem *Amaltbeae caprae*, a qua nutritus est, in sinistra Jupiter tenet. Sane Graeci poetae turbines & procellas καταιγίδας appellant. & hinc αἰγίοχον dictum vult Phurnutus de N. D. cap. 9. Ἀγὸς μὲν τὰς αἰγίδας αἷς δὲ ἀπὸ τ' αἰγῶν & ὀρμαῖν τὸ ὄνομα αἰγίοχος ἐκλήθη. Ver-

IUM

Ad C A P. CLXXXII.

II IDOTHEA] De hac dubito. Alibi profecto

CLXXXII. *Oceani filiae.*

OCEANI filiae, ¹¹ Idothea, Althaea, ¹² Adrastra. alii dicunt ¹³ Melissei filias esse, Jovis nutrices, quae nymphae ¹⁴ Dodonides dicuntur. alii Naiades vocant: quarum nomina, Cisseis, Nyfa, Erato, ¹⁵ Eriphia, ¹⁶ Bromie; ¹⁷ Polyhymno: hae ¹⁸ in monte Nyfa ¹⁹ munere alumni potitae sunt, qui ²⁰ Medeam rogaverat, & deposita senectute ²¹ in juvenes mutatae sunt, consecrataeque postea inter

rum simpliciter ab hac capra Amalthea Jovis nutrice, id quod & innuit modo laudatus Eustathius, dictus est *Αἰγίοχος*, παρὰ τὴν ἐξ αἰγὸς ἔχον, ὃ ἐστὶ τροφήν. Confule inl. Spanh. ad Callim. H. Jov. vs. 49. *Adrasteae*, Curetum forori etiam Jovis recens nati cura tradita est. Schol. Apoll. Rhod. lib. III. vs. 133. *ἈΔΡΗΣΤΕΙΑ*: αὐτὴ τροφὸς Διὸς. Καλλιμάχῳ. σὲ δὲ κείμεισιν Ἀδρήστεια. ἀδελφὴ κερήτων. Quem ad Callimachi locum jam adduxit Spanhemius, (quem consule, etiam de *Ida* ad vs. 33. ejusdem hymni) quod nomen cap. 139. pro *Adamantaea* cum Muncero substituendum. Fuit & altera *Adrastea* Jovis & Necessitatis filia, de qua Plutarchi. de his qui sero a Num. pun. pag. 564.

¹³ MELISSI FILIAS] Mallem, *Melissae*. SCHEFF. Schefferus: *Melissae*. Imo *Melissei*. Hygin. II. Astron. *Parmeniscus* autem ait *Melissea* quendam fuisse Cretae regem, ad cujus filias Jovem nutriendum esse delatum. Confer Lactant. Firm. lib. I. cap. 22. MUNCK. Adde Meursium de Creta lib. III. cap. I.

¹⁴ DODONIDES] Schol. Hom. ad Iliad. Σ. 486. *Φερεκύδης ὁ τὰς Ἰάδας Δωδονίδας νύμφας φησὶ εἶναι, καὶ Διονύσου τροφός*. Schol. German. Taurus: In signo autem Tauri frons & facies Hyades appellantur, quas Phereades Athenaeus nutrices Liberi dicit, quae Dodonides nymphae sunt. Pro Phereades Athenaeus legendum Pherecydes Athenaeus, ut rectè exaratum in Pleiadibus. MUNCK.

¹⁵ ERIPHIA] *Ἐρίφη* dicitur Bacchi nutrix apud Etymol. auctorem in *Ἐρεφα*. quod idem est. *Ἐρίφη*, *Ἐρίφεια*. unde *Eriphia*. MUNCK.

¹⁶ BROMIE] Servio ad Ecl. VI. 15. est *Brome*. Bacchus, inquit, à bacchatione, id est, insaniā dictus, unde & comites ejus Bacchae. Alii à *Bacche* nymphā, quae cum Brome sorore suā eum nutriverat in monte Nyfa Anyfa nutrice. Lege à Nyfa nutrice dicto. Νύσσα est auctori de Mundo pag. II. Plinius lib. V. 18. *Scythopolin*, antea *Nysam* à Libero patre sepultā nutrice ibi, *Scythis* dedūgis. Ergo Nyfa urbi & monti commune nomen. Nemes. Ecl. 3. Nos etiam viridi Nysae nu-

trimus in antro. Euseb. Praepar. lib. I. pag. 34. ed. Steph. *Ἐἰς τὸ ἐν τῇ Νύσσῃ ἄντρον, κείμενον μετὰ τὸν Φοινίκης τε καὶ Νείλε*. Adde quae ad cap. 139. notavi. Nec tamen non defendi *Bromie* potest. Nempe à *Βρόμη* *Βρόμεια* & *Βρομείη*, unde *Bromie*. Sed in Micylli editione visitur *Bromiae*: unde fecerim *Bromia*. *Βρόμι* est Bacchus. Vide Etym. auctorem. MUNCK.

¹⁷ POLYHYMNO] Cap. 192. *Polyxo* est. quod praefero. Vide illic annotata à nobis. MUNCK.

¹⁸ IN MONTE NYSA &c.] Videntur huic loco quaedam deesse, scilicet ex quibus intelligatur, Bacchum ab his nutritum esse, & eundem postea Medeam rogasse, ut nutrices suas ex vetulis in juvenes mutaret, cujus rei etiam Ovid. meminit lib. VII. Met. MICYLL. Hic deesse aliqua cum Micyllo suspicor. Nec enim in ipso monte factum autumo, quod sequitur, saltem ut adderetur, magnopere huc non pertinebat. SCHEFF.

¹⁹ MUNERE ALUMNI] Bacchi videlicet. Vide infr. cap. 192. Recte Micyllus suspicatur desiderari heic quaedam, ex quibus intelligatur Bacchum ab his nutritum esse, & eundem postea Medeam rogasse, ut nutrices suas ex vetulis in juvenes transformeret. Servius de Vergiliis ad I. Georg. 219. *Has alii volunt Jovis, alii Liberi nutrices, alii vero ipsas fuisse adserunt Hesperidas*. Tangit hanc Bacchi nutricum transformationem Ovid. VII. Met. v. 297. MUNCK. In Nyfa Asiae has Bacchi nutrices habitasse docet Apollodorus lib. III. p. 173.

²⁰ MEDEAM ROGAVERAT] Legendum esse *Tethyn* ostendit Nob. Heinsius ad Met. Ovid. p. 171. Seductus ergo pravā Ovidii lectione non Hyginus tantum, sed & in Argumentis Lactantius. MUNCK.

²¹ IN JUVENES] Phaedr. lib. II. cap. 2. *Animosque ejusdem pulcra juvenis ceperat*. Frustra significatione, non structura esse commune censet Vossius Anal. lib. I. cap. 15. Apulejus VII. Met. p. 197. edit. Elmenh. *Visa quadam honesta juvene*. Capella lib. III. *Foeminini & communis, ut canis & juvenis*. MUNCK.

ter sidera, ¹ Hyades adpellantur. alii tradunt vocitatas, ² Arsinoe, ³ Ambrosie, Bromie, Cisseis, Coronis.

CLXXXIII. Equorum Solis & Horarum nomina.

⁴ Eos, per hunc coelum verti solet: ⁵ Aethiops, quasi flammeus est, concoquit fruges. Hi funales sunt mares: ⁶ foeminae Jugariae, Bronte, quae nos tonitrua adpellamus, ⁷ Sterope, quae ⁸ fulgitrua. Huic

¹ HYADES] Ovid. v. Fast. 167. Ora micant tauri septem radiantia flammis, Navita quas Hyadas Grajus ab imbre vocat. Pars Bacchum nutrisse putant: pars credidit esse Tethyos has neptes Oceanique senis. Gloss. Cyrilli, Ὑάδες, pluviae. Philox. Suculae, Ὑάδες, δοκίδες. fort. Δοδωνίδες. Etymol. auctor in Ὑης. Ὁ ὅς περικύδης τῶν Σεμέλλῳ ἴλω λέγει, καὶ τὰς Διονύσου προφῆς ὕδας. leg. Ὑάδας. Confer Gell. lib. XIII. cap. 9. MUNCK.

² ARSINE] Cum Grotio ex Arateis, Arsinoe legendum. SCHEFF. Recte cum Grotio Arsinoe reponit Schefferus. MUNCK. Vide Grotium ad Arati Phaenomena pag. 5.

³ AMBROSIE] Malunt Ambrosiam vocare. Sed & hoc bonum. Hesychius. Ἀμβροσίη, θεία, καὶ ἀθάνατος, καὶ ἡ τῶν θεῶν τροφή. Sic ista distinguenda sunt. ut paulo ante, Ἀμβροσία θεία, &c. SCHEFF. Cap. 192. Ambrosia dicitur. Sed Ἀμβροσίη est etiam Nonno Dionys. xxxi. vers. 3. Diodoro lib. v. p. 325. Bacchi nutrices dicuntur Philia, Coronis, Cleis. Pro Cleis putes reponendum ex Hygino, Cisseis. Sed nihil affirmo. MUNCK. De Bacchi nutricibus, quae hic corruptis verbis leguntur, consule Schol. Homeri Iliad. Σ. vs. 486. & Celeb. P. Burm. ad Ovidii iii. Met. 314. Bacchi nutrices cur Νύμφαι vocentur, docet Athenaeus lib. xi. cap. 3. p. 465.

Ad C A P. CLXXXIII.

⁴ Eos] Eous. MICYLL. Micyllus legit Eous, quod per Ovidium probatur. Idem mox pro Aethiops, legit Aethon. Sed hos diversos ipse noster postea facit. SCHEFF. Eous Micyllus. & sic eum Ovidius nominat ii. Metam. 153. MUNCK.

⁵ AETHIOPS] Aethon. MICYLL. Pro hoc & praecedenti apud Euripidis Schol. ad Phoen. 2. nominantur Χρόνος & Αἰθώ. quorum posteriorem videntur appellasse quoque Phaethontem. Soph. Scholiastes ad Electr. vers. 825. Λέγει ὅς φαίβαν ὁ ὕος τῆς Ἥλως, καὶ ὁ ἑτεροῦ τῶν ἰππῶν αὐτῆς. Sed Aethiopem unum ex Solis equis esse dictum legas e-

tiam apud Athenaeum lib. xi. pag. 465. MUNCK.

⁶ FEMINAE, LOCARIE] Scribendum est jugariae. quod pridem monui post Salmasium lib. i. c. ultimo mei operis de re Vehiculari. Vitium ex eo natum, quia veteri ratione formatum erat jocariae, quod non intelligebant. SCHEFF. Veravit divinus Salmasius ad Solinum rescribendo Jugariae, hoc est, Jugales. Jugales autem ἰπποὶ ἰπποζυγοί. Capella lib. i. Qui Phoebi antevallans saepe jugalibus. Jugarius dictum, ut funarius in Vett. Glossis. MUNCK.

⁷ STEROPE] Ἀστροπή est Scholiastae Euripidis. Sed στερόπη, καὶ ἀστροπή, καὶ ἀστερόπη ταυτὸ εἶναι, ut ait Diaconus ad Hesiod. Asp. p. 214. edit. Heinf. MUNCK.

⁸ FULGITRUA] Fulgitrua scribendum monui in praediato de Re Vehiculari loco. Et sic habet Commeliniana. Nempe sicut tonitru, sic & fulgitru dixere veteres, quod vel ex hoc loco annotandum. Nisi fors quis malit fulgetra, quae vox binis locis apud Plinium occurrit. Ego tamen in priorem lectionem plus inclino. SCHEFF. Cl. Schefferus ex hoc loco fulgitru dixisse veteres, ut tonitru notari jubet. Ego fulgetra praetulerim. Servius ad AEn. viii. 425. Brontes à tonitru dictus est, ἀπὸ τῆς βροντῆς. Steropes à fulgetra, ἀπὸ στερόπης. Nempe Fulgetrum & Fulgetra dixere. Idem Grammaticus ad vers. 431. Fulgores terrificos, quas fulgetras dicunt. Inter barbara τὸ fulgitrua ex hoc loco adducit Vossius de Vit. Sermon. lib. iii. cap. 12. MUNCK.

⁹ EUMELUS CORINTHIUS] De eo Pausan. lib. ii. cap. i. & G. J. Vossius lib. iv. de Histor. Graec. cap. i.

¹⁰ HOMERUS TRADIT] Quis Homerus Hygiene? Ὁ παλαιὸς duos tantum aurorae equos nominat Odyss. τ. 246. Lampum & Phaethontem. de quibus Tzetzes ad Lycophron. pag. 4. De Solis equis nihil apud eum repperi. Nec aliae istae sunt bigae Aurorae, quarum meminit Pseudo El. de obitu Maecen. Forte scripserat auctor Herodorus. Fulgentius eos lib. i. Myth. facit Erythraeum, Aethaeonem, Lampon, & Philogeum. Adscribam verba Fulgentii; idque eo libentius, quod

Huic rei autor est ⁹ Eumelus Corinthius. Item quos ¹⁰ Homerus tradit, ¹¹ Abrax, Aflo * ¹² Therbeeo. Item quos Ovidius, Pyrois, Eous, ¹³ Aethon & Phlegon. ¹⁴ Horarum vero nomina haec sunt, ¹⁵ Jovis Saturni filii & Themidis filiae, ¹⁶ Titanaide, Auxo, Eunomia, Pherusa, Caria, ¹⁷ Odice, Euporie, Irene, Ortesie, ¹⁸ Thallo. Alii auctores tradunt decem his nominibus Auge, Anatole, Muflia, Gymnasia, Nimphes, Mesembria, Sponde, Elete, Acte, ¹⁹ & Hecypris, Dysis.

CLXXXIV.

quod videor inde deprehendere posse aetatem Scholiastae Germanici. Sic ergo ille Planciadēs, & totidem poene verbis Scholiastes: Unde & ipsius (Schol. ipsis) equis condigna sic nomina posuerunt, id est, Erytbreus (Schol. Erythraeus) Lampos (Schol. malè, Lampros) Actaeon, Philogeus (Schol. Philogaeus). Erytbreus Graecè ruber (Schol. ruber) dicitur, quod à matutino lumine Sol (omittit postremam vocem Scholiastes) rubicundus exurgat: Actaeon splēdēns (Schol. lucidus) dicitur, quod tertiae horae momentis vehemens insistent lucidior fulgeat (Schol. quod tertiā horā instante &c.) Lampos vero ardens, dum ad umbilicum diei contratum conscenderit circulum. (Schol. Lampos vero lucens vel ardens dicitur, quod fit, dum ad umbilicum diei contra artticum conscenderit circulum:) Philogeus Graecè terram amans dicitur, quod horā nonā proclivior vergens occasibus (Schol. occasui) pronus incumbat. Nec haec tantum verba, sed totum illud caput de Apolline, nec non de Lunā & Endymione ex Fulgentii Mythologiā desumpta sunt. Conferat, cui tantum ab re sua otii est. MUNCK. Lampus & Xanthus nomina plurium sunt equorum. Sic Hectoris equi dicti ab Homero Iliad. 6. vs. 185. De Diomedis equis vidimus cap. 30. iis nominibus & Achillis equos insignit Philostratus cap. XIX. Heroicon. §. 10. sed eum memoriae lapsu alterum Achilleos equorum Lampum pro Balium adpellasse recte ibi Olearius ostendit. ita de iis Ptolemaeus Hephaestio lib. v. apud Photium pag. 483. *Ἐάνθος καὶ Βαλῖος οἱ Ἀχιλλέως ἵπποι παρ' ἑστέροι γίγαντες ἦσαν. καὶ μόνοι γιγάντων συνεμάχισαν τῷ Διοὶ καὶ τοῖς ἀδελφοῖν.* Alia de iisdem lib. vi. pag. 487. sunt videnda. Aegyptii vero dicunt non curribus sed navigiis Solem & Lunam vehi. Plutarch. in Iside & Osir. Tom. II. pag. 364. & Clemens Alexandrinus apud inl. Spanh. ad Callim. H. Del. vs. 169.

II ABRAX] Hoc cum sequentibus corruptum. Neque mihi notus locus est Homeri, unde desumerit. SCHEFF. Haec vocabula procul dubio in mendo cubant. Quomodo corrigam non video, nisi pro Abrax suspicor scribendum Labrax. MUNCK.

12 THERBEE] Veteres, Therebeo. SCHEFF. Hyperien inter Solis equos recensetur a Lact. ad Statii VIII. Theb. 47.

13 AETHON] Dictus eo nomine & Pallantis equus apud Virgil. AEn. XI. 89. & Aurorae, ut notat Servius. Duos equos Solis nominat Martialis Aethonem & Xanthum lib. VIII. ep. 21. MUNCK. Quem Martialis locum Lactantius de Solis equis agens jam ad partes vocavit ad Statii III. Thebaid. 413. De Aethone Inl. Spanh. ad Callim. H. Cer. vs. 67. Equa Agamemnonis Aethon vocatur ab Homero Iliad. 4. vs. 525. & Plutarcho in Amatorio pag. 767.

14 HORARUM NOMINA] Orpheus, Phornutus, Diodorus lib. v. & Hesiodus tres tantum nominant, Eunomiam, Irenen & Dicen. Vide Schol. Pind. ad Olymp. XIII. MUNCK.

15 JOVIS SATURNI FILII] Nescio, an haec sint Hygini, non respondet sane sequens filiae, praecedenti Horarum. Nisi quis existimet, in parenthesi haec fuisse scripta. SCHEFF.

16 TITANAIDE] Et vitiosum hoc nomen & trajectum mihi videtur. Legerim lubens: Jovis Saturni filii & Themidis Titanidis filiae. Nam Themis erat *μία τῶν τιτανίδων*, ut est apud Clementem lib. I. Strom. p. 309. Nec ignotum Latinis hoc vocabulum. Ennius apud Varro- nem II. L. L. *Ut tibi Titanis Trivia dederit stirpem liberum.* Lactant. ad Stat. lib. I. Theb. Sic autem Titan Titanis dicitur, ut Phoebus & Phoebe. Suspicio tamen scripsisse Hyginum Titanida terminatione Latinā, ut Chalcida, Aulida, Heroida & sexcenta alia. Ad hoc videtur mihi heic tantum novem voluisse enumerare, cum mox tanquam diversam opinionem subjungat: Alii auctores tradunt decem &c. MUNCK.

17 ODICE] Lego, Dice, ut alicubi apud Hesiodum habetur. SCHEFF. Ex Hesiodo & Orpheo aliisque Dice rescribendum. MUNCK.

18 THALLO] Thalloten hanc vocat Pausanias in Boeoticis. Nihil tamen muto. Clemens Protreptico p. 16. *Ἀυξάν τε καὶ Θαλλά. Thallo pro Thallote dictum sit, ut Ἰψώ pro Ἰψιπύλη, Εἰδώ pro Εἰδοθία.* Vide Etym. in Τιτά. MUNCK.

19 ET HECYPRIS, DYSIS] Ultima vox super-
vacua

CLXXXIV. *Pentheus & Agave.*

PENTHEUS, Echionis & Agaves filius, Liberum negavit deum esse, nec mysteria ejus accipere voluit. Ob hoc eum Agave mater cum sororibus Ino & Autonoe, per insaniam à Libero objectam, membratim laniavit. Agave ut suae mentis compos facta est, & vidit se Liberi impulsu tantum scelus admisisse, profugit ab Thebis, atque errabunda in Illyriae fines devenit, ad ² Licotersem regem, quam Licoterse excepit. Cum qua Polyphontes, occiso ³ Cresphonte, regnum occupavit. Filium autem ejus infantem Merope mater, quem ex Cresphonte habebat, ⁴ absconse ad hospitem in Aetoliam mandavit. Hunc Polyphontes maxima cum industria quaerebat, aurumque pollicebatur, si quis eum necasset. Qui postquam ad puberem

vacua videtur, quia numerus Horarum denarius, de quo praecessit, jam est absolutus, conjunctioque inserta stat ante *Hecypris*. Solet autem in his poni ante ultimum vocabulum. De *Hecypris* vocabulo non habeo, quod dicam, nisi quod corruptum videatur. SCHEFF. Posterius vocabulum supervacuum, ut rectè censet Cl. Schefferus. Praeesserunt enim jam decem, tum conjunctio est posita ante *Hecypris*. quod & ipsum vocabulum non caret suspitione vitii. MUNCK.

Ad C A P. CLXXXIV.

¹ AGAVES] Lactant. ad Statii iv. Theb. 566, 570. Serv. ad iv. AEn. vs. 469. Schol. Eurip. Phoeniss. vs. 4. Ἀγκάϊωνα μὲν ᾧ αἱ οἰκεῖαι κύνες διεσπάρσαντο. Πενθεία τε τὸν υἱὸν Ἀγαυῆς. Lege Ἀγαυὴν scil. διεσπάρσαντο. Consule Schol. Pindari O. Pyth. iii. vs. 173. Servium, qui paullo aliter sed latius rem narrat, ad iv. AEn. 469. Item Euripidem in Bacchis, inprimis vs. 1090. & seqq. Lactantium ad Statium lib. i. Thebaid. vs. 11, 69. qui vs. 230. adnotat, Pentheum se praetulisse Libero pulchritudine. In monte Cithaerone discerptus fertur Pentheus. Vide Eumd. ad ii. Theb. vs. 80. Pausan. lib. ii. c. 2. pag. 116. & lib. ix. cap. 5. & Philostratum seniore lib. i. de Iconibus cap. 18. Ad hanc fabulam adludit hoc modo Plutarchus de superstit. pag. 167. ὁ δὲ Ἀθάμας μείζωνι (ἀτυχία ἐχρήτο) καὶ ἡ Ἀγαυὴ βλέποντες (τέκνα) ὡς λέοντας καὶ ἐλάφας. Plura de hac fabula nuper dedit Vir doctus in

Obs. Misc. Sept. O. N. D. 1738. pag. 454. ad 464. Ex hac fabula profluxit dictio, qua utitur Petronius in Satyrico cap. 47. *Gallum enim gallinaceum, PENTHIACUM, & ejusmodi naenias rustici faciunt* i. e. Gallum gallinaceum in frustra discerptum, dissecatum. Consule Heinsum ad h. l. & in Epistola cccxix. ad Th. Munckrum data. Varias variorum de Penthei interitu sententias docent Interpretes ad Strabonis lib. ix. pag. 62/.

² LICOTERSEN] Hunc postea ex insidiis occidit, ut infra cap. ccxl. MICYLL.

³ CRESPHONTE] De Cresphonte, ac Merope, & aliis consimilia narrat Pausanias in Messenicis, qui illum Messeniae, non Illyrici regem facit. & supra quoque Messeniae regem Polyphontem Hyginus vocat. MICYLL.

⁴ ABSCONSE] Improbaret hoc adverbium Servius, qui ad Georg. i. 135. Sanè, inquit, absconditum dicitur, non absconsum, quia conditum facit, non consum. Lego, quia condo conditum &c. Sed Servium refellit aliorum auctoritas. Fulg. lib. i. 21. Quod omne negotium semper sit absconsum. Hilarius in Psalm. 54. Absconsumus ab eo fuisset. Gennad. Catal. Absconso nomine suo. Firmicus Astron. ii. cap. 2. Vides quam aptè, quam absconse &c. Cyprianus, five alius est auctor, in Revel. capitis Joan. Baptist. In absconso uxor Herodis deposuerat. Vetus interpres Eccles. cap. i. vers. 39. Et revelet absconsa tua, τὰ κρυπτά σου. Et iv. 21. Denudabit absconsa tua. Plura vide ad Fulgent. MUNCK.

⁵ MEROPIS] Meropes scribendum, & mox Meropen. Vide not. ad cap. 31. & 137. Meropes hujus

rem aetatem venit, capit consilium, ut exsequatur patris & fratrum mortem. Itaque venit ad regem Polyphontem, aurum petitem, dicens, se Cresphontis interfecisse filium & Meropes, Telephontem. Interim rex eum iussit in hospitio manere, ut amplius de eo perquiret. Qui cum per lassitudinem obdormisset, senex, qui inter matrem & filium internuncius erat, flens ad Meropen venit, negans, eum apud hospitem esse, nec comparere. Merope credens, eum esse filii sui interfectorem, qui dormiebat, in Chalcidicum cum securi venit, inscia ut filium suum interficeret: quem senex cognovit, & matrem ab scelere retraxit. Merope postquam venit occasionem sibi datam esse, ab inimico se ulciscendi, redit cum Polyphonte in gratiam. Rex laetus cum rem divinam faceret, hospes falso simulavit, se hostiam percussisse, eumque interfecit, patriumque regnum adeptus est.

CLXXXV.

hujus mentionem facit Aristoteles Ethicor. lib. III. cap. I. MUNCK.

6 NEGANS EUM] Filium, quem ex Cresphonte habebat, eum negabat senex ille in Aetolia esse apud hospitem, a quo recens tum reversus erat domum ad Meropen. SCHEFF.

7 IN CHALCIDICUM] Festus Pauli: *Chalcidonicum genus aedificii ab urbe Chalcida dictum*. Scribo, ut heic habetur, *Chalcidicum*. Atque ita quoque repraesentat Scaligeri editio ex officina Patisoniana. Sed perperam ibi legitur. *Chalcidica* pro *Chalcida*. *Chalcida* dictum pro *Chalcis*, ut *Elida* pro *Elis*, & sexcenta alia. Arnob. lib. III. In *Chalcidicis* illis magnis & palatiis coeli. Et lib. IV. In *Chalcidicis* aureis coenitare. Lapis Ancyranus: *Cumam continens, & Chalcidicum templum Apollinis*. Turneb. Advers. lib. XVIII. 34. Videor, inquit, observasse Chalcidicum pro coenaculo poni. Quod enim Homerus scripsit, *Γῆρας δ' εἰς ὑπερῶν ἀνέβηκα καρχαλόωσα*, convertit Ausonius Odyss. Perioch. XXIII. *Chalcidicum gressu nutrix superabat anili*. Idem & mihi venerat in mentem ex ejusdem Perioch. Odyss. I. *Quem Penelope degressa Chalcidico, argumento tam miserabilis offensa materiae, ut alia concinat hortatur*. Exprimere voluit illud Homeri vers. 328. *Τῇ δ' ὑπερῶν φρεσὶ σωθῆναι θέσιν ἀοιδῆν Κερκὴ Ἰακείοιο Πηνελόπειαν* &c. Florentius Christianus ad Aristophanis *Lysistratam* Chalcidicum ab aere dictum putat, ut sit Homeri *καρχαλόωσα* δῶ. In quo rationem eum fugisse liquet ex iis, quae diximus modo. Caeterum quid *ὑπερῶν* sit explicat Homer. Schol. ad Catal. vers. 21. Gloss. Steph. *Coenaculum, δειπνητήριον, ὑπερῶν, δαίτην*. Act. cap. XX. vers. 8. *Ἐν τῷ*

ὑπερῶν. Vulg. Interp. In coenaculo. Hoc ergo Chalcidicum est. Sed quid est *Virginal*? Isidorus in Glossis: *Virginal, membra virginis, in quo habitat*. Corrigit Vulcanius, *Camera, in qua* &c. Sed sufficiebat *membrum virginis, in quo* &c. Membra enim conclavia sunt. Apulej. sub initium lib. VII. Met. *Membra, in quibus omne patrimonium condi solebat, curiose perspexerat*. Horat. Schol. ad od. 15. lib. II. *Inde & in Juvenal. de membro hiemali: Et argentem rapiat coenatio solem*. Columella lib. I. cap. 6. *Modus autem membrorumque numerus aptetur universo conspecto, & dividatur in tres partes, urbanam, rusticam, & fructuariam*. Virginal ergo *παρθενών* Isidoro est, cum aliis idem sit, quod *κόρυμβος*. De quo ad Phaedri lib. IV. cap. 14. Rigaltius & Rittershusius. Nec aliter acciperem verba ista, *membra virginis, modo abessent altera illa, in quo habitat*. quae ab aliena manu videri possint profecta. Dixerat supra Isidorus: *Cardulum, membrum foeminae*. Lege, *Cadurcum*. Auson. Epigr. 120. *Uxoris coepit lingere membra suae*. Sextus Platonius in de Medicinis Anim. p. 30. Ed. Humelb. *Membrum vulpis*. MUNCK.

8 POSTQUAM * VENIT] *Vidit*. MICYLL. *Micyllus vidit*, quod Barthius ex Ms. suo probat. Cogitandum tamen, an non scripserit, *postquam invenit* h. e. intellexit. vide sup. c. 136. SCHEFF. *Micyllus vidit*. quod & ipse videram. Firmat eandem conjecturam ex MS. suo Barthius. Cl. Schefferus tamen cogitare jubet lectorem, si forte scripserit Hyginus, *postquam invenit*, h. e. intellexit. Non accedo. MUNCK.

9 AB INIMICO SE ULCISCENDI] Frontinus lib. III. cap. 16. *Hannibal simili consilio se ab inimicis*

CLXXXV. *Atalanta.*

¹ SCHOENEUS Atalantam filiam virginem formosissimam dicitur habuisse, ² quae virtute sua cursu viros superabat. ea petiit à patre, ut se virginem servaret. Itaque cum à pluribus in conjugium peteretur, ³ pater ejus simultatem constituit, qui eam ducere vellet, prius in certamine, cursu cum ea contenderet, termino constituto, ⁴ ut ille inermis fugeret, haec cum telo insequeretur: ⁵ quem intra finem termini consecuta fuisset, interficeret, ⁶ cujus caput in stadio figeret. Plerosque cum superasset, & occidisset, novissime ab ⁷ Hippomene Megarei & Meropes filio victa est. Hic enim à Venere ⁸ mala

cis ultus est. Isidorus Orig. xvi. 20. *A ferro sanguis humanus se ulciscitur.* Cyprianus Tractat. i. ex Proverb. cap. xix. *Ulciscar me de inimico meo.* Vet. Com. Horat. ad Epod. v. *Cum se de pellice sua Creontis filia ulta est.* Josu. cap. x. vers. 13. *Donec ulcisceretur se gens de inimicis suis.* Vellej. lib. i. cap. i. *A Pyrrho Achillis filio virtute se vindicavit.* MUNCK.

Ad C A P. CLXXXV.

[I SCHOENEUS ATALANTAM] Duas fuisse Atalantas, alteram Schoenei, alteram Iasi sive Iasii, notavi ex Euripidis Scholiaste ad cap. 99. Quibus scholiis addo, quae prodit Apollonius interpres ad lib. 3. vers. 769. *Ἰάσονος θυγάτηρ, ἡ δ' ἔγνηκε Μελαμένην, ἑτέραν γὰρ ἔστιν ἡ Ἀργεία ἢ Σχοινέως, ἡ δ' ἔγνηκε Ἰππομένειαν.* Iasii filia erat, quae cum priscis heroibus expeditionem in aprum Calydonium suscepit, & Milanioni nupsit, ut voluit Propertius lib. i. el. i. & alii, quos superius laudavi ad cap. 99. & 173. Sed istam expeditionem Apollodorus lib. i. Zenobius Cent. v. 33. Diodorus lib. iv. Hyginus noster cap. 244. & 270. Schoenei filiae tribuunt. Quae cursu cum procis certabat, erat Schoeneo edita, & Hippomeni, à quo superata erat, nupsit, ut heic, & apud Ovid. lib. x. Met. Servium ad AEn. iii. vers. 113. aliosque legimus. At enim & heic in alia omnia abeunt Palaephatus cap. 14. Apollodorus lib. iii. & Tzetzes Chil. xiii. 453. tribuuntque Iasidi, quod erat Schoeneidis, & Milanioni, quod Hippomenis erat: Adeo confundunt omnia, nec constant sibi fabulatores. Laetantius ad Stat. Theb. lib. vi. 563. avius à vera longè ratione vagatur. *Atalantae, inquit, confundit bi-*

storiā. Hanc enim Atalantam Hippomenis uxorem diximus filiam Siconei (leg. Schoenei) fuisse. Illam autem, qui (leg. quae) cum procis cursu contendit, Oenomai filiam, uxorem Pelopis. Immo tu, mi homo, Atalantam cum Hippodamiā confundis. Melius rem gessit ad lib. vii. 267. *Duas Atalantas esse certissimum est, unam Arcadam, cujus Parthenopaeus est filius; aliam de Scyro nobilem cursu, quam Hippomenes cursu superavit projiciendo tria mala.* Atque haec me docuerunt fabulatores, ad quos ille, qui contra mulieres disputare se non ait, me ablegabat, ut discerem Hippomenem & Milanionem unius ejusdemque viri esse nomina. Id quod falsissimum est. MUNCK.

[2 QUAE VIRTUTE SUA CURSU] Emendo, *quae virtute sua, ac cursu.* SCHEFF. Emendat Cl. Schefferus, *virtute sua ac cursu.* Nihil mutem. Laetant. Argum. Ovid. Met. *Omnium virginum perniciosissima erat.* MUNCK.

[3 PATER EJUS SIMULTATEM CONSTITUIT] Mallem ego, *pater eis simultatem constituit.* Ita fab. 22. SCHEFF. Mallet Schefferus, *pater eis &c.* Cui non tantum favet, quod ipse legi notat cap. 22. *Iasoni simultatem constituit.* sed & illud cap. 67. *Creonti simultatem constituit.* Nil tamen puto mutandum. Nam quod in textu est, convenit cum illo, quod in re simili dixit cap. 84. *Simultatem constituit, se ei daturum.* MUNCK.

[4 UT ILLE INERMIS] Mallem, & *ille inermis.* SCHEFF. Cl. Schefferus, & *ille.* Nihil opus est. MUNCK.

[5 QUEM INTRA FINEM TERMINI CONSECU- TA ESSET] Collocant hic asteriscum, quasi desit aliquid. Causam nullam video. *Consecuta, est affecuta* fuisset. Quomodo scriptores optimi. Cicero ipse in Catalin. ii. *Aurelia prociectus est: si accelerare volent, ad vesperum consequentur.* SCHEFF. Ita legendum esse in erratis monuit

Com-

la tria insignis formae acceperat, edoctus, quis usus in eis esset.
 9 Qui in ipso certamine jactando 10 puellae impetum adligavit. illa enim dum conligit, & ammiratur aurum, declinavit, & juveni victoriam tradidit. Cui Schoeneus ob industriam libens filiam suam dedit uxorem. Hanc cum in patriam duceret, oblitus beneficio Veneris se vicisse, grates ei non egit. Irata Venere in monte Parnaso cum sacrificaret Jovi victori, cupiditate incensus, cum ea in fano concubuit. quos Jupiter ob id factum in leonem & 11 laeam convertit, 12 quibus dii concubitum Veneris denegant.

CLXXXVI.

Commelinus. Atque ita quoque suum MS. vel-
 le ait Barthius. *Consequi pro assequi crebrum*
 est apud Curtium. *Constituta perperam ediderat*
 Micyllus. MUNCK.

6 CUJUS CAPUT] Forte scribendum, *interfice-*
ret, & ejus. Dico, forte, quia hujus generis
 quaedam alia apud nostrum occurrunt. SCHEFF.
Alia & ejus. Vide not. cap. 21. MUNCK.

7 HIPPOMENE MEGAREI] *Hippomedon* est A-
 pollon. Scholiastae. Sed perperam, iudice Nob.
 Heinsio ad Ovid. Artem pag. 350. An *Megareus*
 ejus pater fuerit, dubito. Edidit quidem ita in
 Argum. lib. x. Met. Ovid. Raenerius. Sed *Ma-*
careus praeferunt aliae editiones, quod praefer-
 rat forte aliquis, cum Megareus apud Apollo-
 dorum Hippomenis dicatur fuisse filius. Nisi
 dicendum potius, nepotem avi habuisse nomen,
 ut Iphis habet apud Ovid. ix. Met. fab. ult.
 Quod verum puto. Vide Micyll. ad Ovidium
 p. 201. Hinc ergo *Megareius heros* vers. 659.
 lib. x. Met. Nasoni. Martis filius est Schol.
 Theocriti ad Eid. III. vers. 40. ubi itidem duas
 Atalantas habes. MUNCK.

8 MALA TRIA] Tot etiam numerat Ovid. in
 Ibid. vers. 372. Haec erant ex horto Hesperidi-
 um. Virg. Eleg. ad Messallam: *Felicem ante*
alias tanto scriptore puellam: Alter non fama dixe-
rit ipse prior. Non illa, Hesperidum ni munere ca-
pta fuisset, Quae volucrem cursu vicerat Hippome-
nem. Secundus versus restituitur à Scaligero:
Altera non fama, dixerit ipse, prior. Mallem: Al-
tera non fama dixerit esse prior. Notus helle-
 nismus. Etiam Schol. Theocrit. Eid. III. 40.
 ex Hesperidum horto ea fuisse narrat. Aliter
 Naso vers. 644. MUNCK.

9 QUI IN IP SO CERTAMINE] Mallem, *quae*,
 ut ad mala referatur. SCHEFF. Rescribo *quae*,
 & refero ad mala. MUNCK.

10 PUELLAE IMPETUM ALLIGAVIT] H. e. tar-
 davit puellam. In Catal. Pith. de malis Matia-
 nis: *Haec poterant celeres pretio tardare puellas.*
 Lactant. Argum. x. Met. fab. XI. *Ut eorum cu-*
piditate ejus tardaretur impetus. MUNCK.

11 ET LAEAM] Veteres *laenam*. Unde col-
 ligo, scripturam veram esse *Leaenam*. SCHEFF.
 Veteres *laenam* habere ait Schefferus, unde
 ipse facit *laenam*. Atqui Micylli, hoc est,
 princeps editio exhibet *laeam*. quod credo per-
 peram scriptum pro *laem*. quâ voce cum alii,
 tum Ovidius quoque utitur II. Fast. 88. *Et ste-*
tit infestae proxima forma leae. Metam. ix. 649.
Pectus & ora leae, caudam serpentis habebat. &
 Stat. v. Theb. 204. *Hircanae clausere leae.*
 MUNCK.

12 QUIBUS DII CONCUBITUM VENERIS DENE-
 GANT] Barthius emendabat: *quibus Deum concu-*
bitum genetrix denegat. Nempe quia missi sunt
 sub jugum, & juncti ad currum matris Deum,
 ut apud Ovidium alibique legitur. Sed similia
 ex vulgata lectione possunt colligi, ut fortasse
 non sit necesse, tam longe ab ea abire. *Con-*
cubitus Veneris intelligi potest concubitus Vene-
 ris causa, Veneris concubitus. Dii autem, Ju-
 piter mutando, Isis relegando ad vehiculum
 suum. SCHEFF. Falsissimum hoc esse ait Bar-
 thius Advers. lib. xxviii. 2. cum leones vene-
 re non minus utantur, quam quaevis aliae fe-
 rae. Defenderis Hyginum nullo negotio, si
 dixeris eum, *quibus* cum diceret, non omnes,
 sed illos duos novos leones intellexisse: vel
 leones non inter se, sed cum aliis animalibus
 coire, ut vult Servius ad AEn. III. 113. quem
 adire erit operae pretium. De leone, quod
 scribunt Antigonius Mir. cap. 25. & Firmicus
 in de E. P. R. satis refellunt Plinius lib. viii.
 cap. 16. & Leo Allatius ad Eustath. Hexaem.

CLXXXVI. *Melanippe.*

MELANIPPEN Desmontis filiam, five AEoli, ut alii poetae dicunt, formosissimam Neptunus compressit, ex qua procreavit filios duos. Quod cum Desmontes rescisset, & Menalippen excaecavit, & in munimento conclusit: cui cibum atque potum exiguum praestari iussit, infantes autem feris projici. Qui cum projecti essent, vacca lactans veniebat ad infantes, & ubera praestabat. Quod cum armentarii vidissent, tollunt eos, ut educarent. Interim ² Metapontus rex Icariae à conjugē ³ Theano petebat, ut sibi liberos procrearet, ⁴ aut regno cederet. Illa timens mittit ad pastores, ut infantem aliquem ⁵ explicarent, quem regi subderet. qui miserunt duos inventos. ea regi Metaponto pro suis subposuit. Postea autem Theano ex Metaponto peperit duos. Cum autem Metapontus priores valide amaret, quod formosissimi essent: Theano quaerebat ut eos tolleretur, & filiis suis regnum servaret. Dies advenerat, ut Metapontus exiret ad Dianam Metapontinam ad sacrum faciendum. Theano, occasione nacta, indicat filiis suis ⁶ eos subposititios priores esse. Itaque cum ⁷ in venatio-

p. 156. Sed priorem explicationem nullus dubito, quin praeferas Serviano commento. MUNCK.

Ad C A P. CLXXXVI.

1 MELANIPPE] *Menalippe* ab aliis dicitur. MICYLL. Micyllus notat, *Menalippen* aliis vocari. Ego nihil cenfeo mutandum. Nam *Μελανίπη* quoque est Pausaniae in Boeoticis, & Straboni lib. vi. Adde ibi Casaubonum. SCHEFF. *Menalippe* quidem Juvenali dicitur Sat. viii. 229. Varroni ii. R. R. pag. 77. Gellio lib. xii. cap. ii. & illis, quos laudat ibi Thyfius, nec non ab Hygino ipso cap. 252. & Astron. ii. 18. Sed cum *Melanippe* à Pausaniâ & Strabone appelletur, ut recte observat Cl. Schefferus, & à Clemente quoque Protreptic. pag. 20. Athenaeo lib. xii. Eratosthene *Καλέσερ*. cap. 18. ut mihi notatum, nihil muto. Nescio, quid sibi velint, qui Graeca vertunt, quod *Μελάνιππος* qui Graecis est, Latine appellent *Menalippum*, ut factum video ab interprete Apollod. lib. i. pag. 30. & Schol. Juvenal. ad Sat. viii. 229. Sic apud Apollon. Argon. ii. 968. ubi in Graeco est *Μελανίπη*, transtulit interpretes *Menalippe*. Quid quod & apud Julium Firmicum in

de E. P. R. & Arnobium lib. iv. *Menalippe* haec audit, quae Clementi est *Μελανίπη*? Causam exputare necdum quivi. Certe istam literarum *μελέθω* non probavit ad Varron. pag. 139. Scaliger, ubi ex *Menalippâ* facit *Melanippum*. Moneo etiam Astron. ii. 18. ubi nunc *Menalippa* editur, veterem editionem Venetam anni 1485. repraesentare *Melanippam*. unde apparet *Melanippam* esse faciendum. Disertim enim Eratosthenes, *Ευελπίδης δὲ φησι Μελανίπῳ εἶναι τὴν Χείραν θυγατέρα*. Recte ergo German. Scholiastes: *Euripidis dicit Melanippen Chironis filiam esse*. *Μενάλιππη* tamen ediderunt apud Theophil. lib. xi. ad Autolyc. p. 85. Sed perperam, me iudice. MUNCK.

2 METAPONTUS] Sisyphi filius fuit, de quo Eustathius ad Dionysium p. 120. vers. 368. MUNCK.

3 THEANO] Plures hujus nominis nobiles fuere mulieres. Sic inter Trojanos Antenor's uxor. Vid. Serv. ad i. AEn. 480. inter Danaidas apud Apollodor. lib. ii. pag. m. 81. in fin. Fuit & alia Scedasi filia, de cujus nece Plutarch. Narrat. Amator. p. 773. praeter eas uxor Pythagorae philosopharum prima *Theano* dicitur. vid. Menag. ad Diogen. Laert. lib. viii. 42.

4 UT REGNO CEDERET] *Aut regno*. MICYLL. Sic esse scribendum monuerunt Commelinus in Erra-

tione exierint, ⁸ eos cultris interficite. Illi autem matris monitu cum in montem exissent, praelium inter se commiserunt. Neptuno autem adjuvante, Neptuni filii vicerunt, & eos interfecerunt. quorum corpora cum in regia adlata essent, Theano cultro venatorio se interfecit. Ultiores autem ⁹ Boeotus & AEolus ad pastores, ubi educati erant, confugerunt. Ibi Neptunus eis indicat, ex se esse natos, & matrem in custodia teneri. Qui ad Desmontem pervenerunt, eumque interfecerunt, & matrem custodia liberarunt, cui Neptunus lumen restituit. eam filii perduxerunt in Icariam ad Metapontum regem, & indicant ei perfidiam Theanus. Post quae Metapontus duxit conjugio Melanippen, eosque sibi filios adoptavit, qui in Propontide ex suo nomine condiderunt, Boeotus Boeotiam, AEolus AEoliam.

CLXXXVII. *Alope.*

ALOPE, ¹⁰ Cercyonis filia, formosissima cum esset, Neptunus eam comprellit: qua ex compressione peperit infantem, quem inscio patre nutrici dedit exponendum. Qui cum expositus esset, equa venit, & ei lac praestabat. Quidam pastor equam persequutus, vidit infantem, atque

Erratis, & Micyllus in margine suae editionis, quae exhibet * *ut regno cederet.* MUNCK.

5 EXPLICARENT] H. e. *alicunde eruerent.* Male ad hunc locum illustrandum Plauti verba ex Poen. III. 5. *Rem meam explicavi postilla lucro,* adducit Barthius. MUNCK.

6 EOS SUPPOSITITIOS PRIORES ESSE] Barthius ex Ms. suo, *eos priores, supposititios.* Solet tamen noster ordine turbatiori aliquando gaudere. Si quid mutandum, mallet *eis supposititios priores esse*, tali sensu, supposititios eis praeferri, prioreque loco haberi, a Metaponto nempe. Nisi praeferas: *eos supposititiis priores esse.* Mihi certe magis arridet. SCHEFF. Barthius ex MS. *eos priores supposititios esse.* Cl. Schefferus divinat, *eis priores supposititios esse*, vel *eos supposititiis priores esse.* Lector eligat, quod ei maxime arridet. MUNCK.

7 IN VENATIONE EXIERINT] Barthius ex dicto libro suo *in venationem*, citra necessitatem, nostrique consuetudinem, ut ex indice cognoscitur. SCHEFF. *Exierint* legendum esse in erratis monuit Commelinus. *Exierent* ejus, ut & Micylli editio exhibent. MUNCK.

8 EOS CULTRIS INTERFICITE] *Interficere jubet.* MICYLL. Si quid mutandum sit, legerim potius *interficerent*, quam *interficere jubet* cum Micyllo. Sed enim videtur, ut jam observavi

ad cap. 88. rectam orationem immiscere obliquae. MUNCK.

9 BOEOTUS] Scribe, *Boeotus & Boeotiam.* Notavi superius ad cap. 157. Confer Hom. Schol. ad Catal. vers. 1. MUNCK. De hoc loco consulendus Ampliff. G. Cuperus in Harpocrate pag. 179. pro *Icariae*, & *Icariam* hic *Italiae*, & *Italiam* substituens, & pro *AEoliam*, *AEolium* legendum censens, i. e. Thraciae urbem. Quinam vero AEoles ab AEolo dicti, docet Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 820. quem AEolum Athamantis filium facit Schol. Pindari O. Nem. III. vs. 137. Verum Apollodorus lib. 1. pag. m. 27. ab AEolo Hellenis & Orseidis nymphae filio, Athamantis patre dictos docet, & ex eo ac Dicaearcho Salmasius de Ling. Hellenist. pag. 290, 355, 369.

Ad C A P. CLXXXVII.

10 CERCYONIS] Vulcani hic erat filius. Vide supr. cap. 38. & infra cap. 238. MUNCK. Consule P. Leopardi lib. XII. Emendat. cap. 21. Neptuni fuisse filium ex filia Amphictyonis dicit Choerilus Atheniensis in dramate *Alope.* Vide Pausan. lib. 1. cap. 14. pag. 34. de Cercyonis moribus cap. 39. p. 94.

atque eum subtulit. qui veste regia indutum cum in casam tulisset, alter ¹ compastor rogavit, ² ut sibi eum infantem donaret. Ille ei donavit sine veste. cum autem inter eos iurgium esset, quod qui puerum acceperat, ³ insignia ingenuitatis reposceret, ille autem non daret; contententes ad regem Cercyonem venerunt, & contendere coeperunt. Ille autem, qui infantem donatum acceperat, repetere insignia coepit. quae cum adlata essent, & agnosceret Cercyon ea esse ex veste scissa filiae suae Alopes, nutrix ⁴ timens, regi indicium fecit, infantem eum Alopes esse, qui filiam iussit ad necem includi, infantem autem projici. Quem iterum equa nutriebat. pastores iterum inventum infantem substulerunt, sentientes, eum deorum numine educari, atque nutrierunt, nomenque ei inposuerunt Hippothoum. Theseus, cum ea iter faceret à Troezene, Cercyonem interfecit. Hippothous autem ad Theseum venit, regnaque avita rogavit. cui Theseus libens dedit, cum sciret, eum Neptuni filium esse, unde ipse genus duce-

1 COMPASTOR] Ita *Compransor* apud Cic. Philippicis. *Consacerdos* apud Cyprianum Sermone de mortalitate, & Leon. epist. decret. 69. *Compas* apud Paulinum Cyth. *Consacer* apud Sueton. Claud. cap. 29. *Compotrix* apud Ter. *Compotressor* in Glossis Steph. & Tertull. de Idol. cap. 14. *Consponsor* in Glossis Isid. *Collibertus* in Gloss. & Fragm. Trag. *Comperegrinus* apud S. Don. lib. VIII. ep. 17. *Communiceps*, *compagani*, *compar* pro uxore aut marito in Vett. Inscript. Minus Latine, ut & *Concivis* in Gloss. Steph. *Compresbyter*, *Condiaconus* & similes voces ex diversis linguis conflatas merito damnat Vossius in de Vit. Sermon. lib. IV. cap. 20. Repudianda ergo *Contheroletes* & *Coapostolus*, quorum illud apud Fulgentium, hoc apud Vincentium Lirinensem invenio. Repudiandum etiam *Coepiscopus* apud Leon. & alios. *Coaequalis*, quod in Petronio quidam miratur, & barbarum censet Vossius lib. I. cap. 19. est apud Justinum quoque lib. XXIII. cap. 4. Hieronymum Epitaph. Nepotiani & Tertull. contra Herinog. cap. 9. de Anim. cap. 33. Refugerunt tamen ejus usum politiores, & *aequalis* dicere maluerunt. Vide Graev. ad Luc. Soloeicist. pag. 62. MUNCK. Vide J. H. Withofii Specim. Guntherian. cap. 4.

2 UT SIBI EUM INFANTEM] Perperam. Priores editiones habuere, ut *sibi cum infante eam*. Vera lectio, ut *sibi cum infante eam donaret*. Sermo est de veste regia, qua infans fuit expositus. hanc sibi voluit donari simul cum infante. Ideo sequitur; *illa ei donavit SINE veste*, contra scilicet, quam alter volebat. SCHEFF. Cl. Schefferus notat perperam priores editiones habere, ut *sibi cum infante*. Unde ipse facit, ut si-

bi cum infante eam. Atqui princeps editio, ut & Commeliniana, habent, ut *sibi eum infantem*. Quod non putem sollicitandum. MUNCK.

3 INSIGNIA INGENUITATIS] Monumenta, quae Graeci *γνώσιμα* appellant. Vide Donat. ad Ter. Eun. IV. 6. Noster supra cap. 37. *Indicium cognitionis* appellat. Vide ibi notas. Schol. Eurip. sub finem Phoeniss. *Σπάργαντα αὐτῶς ἰδέειν*. Atque illa erant *γνώσιμα*, unde agnoscebatur Oedipus. *Crepundia* etiam appellabant. Gloss. Steph. *Crepundia*, *γνώσιμα*, ἀρχαί. Corrigit Vulcanius, ἀρχαίαι. Dubito. Videtur voluisse exprimere Latinum, *initia*. *Initia*, *crepundia*, *ταίρια*. Catull. Att. *Tympanum*, *tubam*, *Cybele*, *tua*, *mater*, *initia*. Vetus interpres Siracidæ cap. VII. 35. *Initia sanctorum* vocat τὰς ἀπαρχάς. MUNCK.

4 TIMENS REGIS JUDICIUM FECIT] Veteres editiones: *Timens regis iudicium*, *fecit*. Barthius, ex suo libro, *timens regis indicium fecit*. Probo, si post *regis* comma ponatur. *Timens regis*, est *timens ex rege*, vel a rege, per Graecismum, de quo Vossius videndus. SCHEFF. Emenda, *Timens, regi indicium fecit*, ut legendum esse in Erratis bene monuit Commelinus. Quod & mihi in mentem venerat, cum adverterem illud *timens*, pro timore correpto eleganter dici. Cap. 186. *Illa timens mittit ad pastores*. Phaedrus lib. IV. cap. 17. *Totam timentes concacarunt regiam*. Barth. ex MS. emendat, *Timens regis indicium fecit*. Hoc esset dictum, ut *metuens divum matertera* apud Persium Sat. II. 32. Praefero Commelinianam conjecturam. Quintil. Declam. XVIII. *Miseremini, Iudices, ne nefandas suspiciones maritum ex ullius credatis traxisse iudiciis*. Cor-

ducebat. Alopes autem corpus Neptunus in fontem commutavit, qui ex nomine Alopes est cognominatus.

CLXXXVIII. *Theophane.*

THEOPHANE ⁶ Byfaltidis filia, formosissima virgo. Hanc cum plures proci peterent à patre, Neptunus sublatam transtulit in insulam ⁷ Crumissam. Quod cum proci eam scissent ibi morari, nave comparata Crumissam contendere coeperunt. Neptunus ut eos deciperet, Theophanem in ovem commutavit formosissimam, ⁸ ipse autem in arietem, cives autem Crumissenses in pecora. quo cum proci venissent, neque ullum hominem invenirent, pecora mactare coeperunt, atque ea victu consumere. Hoc Neptunus ut vidit, in pecora commutatos consumi, procos in lupos convertit: ipse autem, ut erat aries, cum Theophane concubuit: ex quo natus est aries ⁹ Chrysomal-

Corrige, ex ullius indiciis. ut est in vetustis edd. MUNCK.

5 HIPPOTHOUM] *Hippothoon*, ut Paus. in Attic. MICYLL. *Hippothoon* appellatur à Schol. Nican-dri. Ἰπποθῶν ὃ ἐν πῖσι οἰκοῖς ἔστι Ἰπποθῶνι, ὃς δὲ ὡς ἡδὲ Ποσειδῶν ἐξ Ἀλόπης τὸ Κερκύον. MUNCK. De Hypothoo Alopes filio ab equa nutrito Cl. Perizon. ad AELIAN. XII. V. H. 42. & Mezeriac. ad Ovidii Epist. 5. Heroid. pag. 410. *Hippothoon* vocatur etiam à Pausania lib. I. cap. 5. pag. 13. ἔστι μὲν Ἰπποθῶν Ποσειδῶν καὶ Ἀλόπης θυγατὸς Κερκύον. Et cap. 39. p. 94. ita fabulam referente Ἔστιν Ἀλόπης μνήμα, ἣν τεκῆσαν ἸΠΠΟΘΟΟΝΤΑ ἐν Ποσειδῶνι, ἀποβα-ρεῖν ἐνταῦθα φασὶν ὑπὸ τῇ πατρὸς Κερκύον.

Ad C A P. CLXXXVIII.

6 BISALCIDIS FILIA] Ovid. VI. Met. 117. *Aries Bisaltida fallis*. Schol. German. Ariete: Genitum hunc arietem dicunt ex Neptuno & Theophane Altidis filia. Unde Loensis Miscell. III. 10. *Bisaltis* vel *Bisaltæ* putat faciendum. Quod sic satis placet. *Bisaltas* populos Scythiae, ut Servius vult, novit Virgilius III. Georg. 461. Thraciae populi sunt Cononi cap. 20. & Tzetzae in Lycophron. pag. 73. Macedoniae lib. IV. cap. 10. Nomen habent à Bisalte Solis & Terrae filio. Consule Stephanum. MUNCK. De *Bisaltis* etiam agit Perizonius ad AELIANI lib. V. cap. 11. Verum hic pro *Bisaltidis*, *Bisalti* scribendum censet Mezeriac. ad Ovidii Epist. VI. Heroid. pag. 31. a patre nempe *Bisalte*, quam le-

tionem probat Celeb. P. Burm. ad Ovidii VI. Met. 117.

7 CRUMISSAM] *Cromiusæ* & mox pro *Crumissam*, *Cromiusam*. MICYLL. Micyllus putat *Cromiusam*, vel *Gromiusam* legendum. Ego neque hunc, neque illum invenio. Puto autem in respectu ad sequentem fabulam *Croionusam* legendum, vel *Crinissam* ex Strabonis XVII. SCHEFF. Schol. German. *Cbrinissam* appellat. Loensis emendat *Crinissam*, hoc est, inquit, arietis insulam. Ita non deterius scriberes *Crionesum*; sicut dicuntur *Macaronesus*, *Hieronesus*, *Cbersonesus*, *Peloponesus*. Certè optimè convenit cum fabulâ. Sed cui nimium à vulgatâ scriptura recedere videbitur, scribere poterit *Crionusam*. Sic *Sireniusæ* dicuntur Sirenum insulae à Lactantio & Aristotele. Ἀρσινῆσα apud Etymol. Auctor. in Σκύρῳ. Τρογῶν illam ἔη in ἔ adventas etiam in aliis. Velut à κρήνη est ἐν νεάκρην. Sed αἰμορροῦσα quae est Marco cap. 5. *haemorrhoidisam* appellat Chrysologus Serm. 36. ut forsan dederit harum fabularum confarcinator, *Crionissa*. Dubitet tamen non nihil aliquis, & omnium optimè scribi putet *Crionissen*. Sic *Proconissos* est Sidon. lib. II. epist. 2. quae aliis *Proconesjos*. Non accedo. Placet prae omnibus *Crionissa*. MUNCK. Idem Mezeriacus ad Epist. VI. Ovidii pag. 32. legit *Cromyusam*, vel *Cromyonesum*.

8 IPSE AUTEM IN ARIETEM] Lego, ipse se autem. Illud se absumptum est per vocis praecedentis syllabam ultimam. SCHEFF. Deest se. Lege, se ipse, vel ipse se, ut placet Scheffero. MUNCK.

9 CHRYSOMALLUS] Schol. Pindari: (O. Pyth. IV.

somallus, qui Colchos Phrixum vexit. cuius pellem Aëta in luco Martis habuit positam, quam Iason substulit.

CLXXXIX. *Procris.*

PROCRIS ² Pandionis filia. Hanc ³ Cephalus Deionis filius habuit in conjugio: qui cum mutuo amore tenerentur, alter alteri fidem dederunt, ne quis cum alio concumberet. Cephalus autem cum studio venandi teneretur, & matutino tempore in montem exisset, ⁴ Aurora Tithoni conjunx eum adamavit, petitque ab eo concubitus. cui Cephalus negavit, quod Procri fidem dederat. Tunc Aurora ait: Nolo, ut fallas fidem, nisi illa prior fefellerit. Itaque commutat eum ⁵ in hospitis figuram, atque dat munera speciosa, quae Procri deferret. Quo cum Cephalus venisset, inmutata specie, munera Procri dedit, & cum ea concubuit. tunc ei Aurora speciem hospitis abstulit. Quae cum Cephalum vidisset, sensit, se ab Aurora deceptam, & inde profugit in Cretam insulam, ubi Diana venabatur. Quam cum Diana conspexisset, ait ei: Mecum virgines ven-

nan-

IV. VS. 430.) Φυζία ἣ Διὶ τὸ δέρας ἀνιέρωσεν. ἔνιοι δὲ φασιν ὑπὸ τῆς Φεΐξος ἀνατεθῆναι τὰ Ἄρδι τὸ τῆς Χρυσομάκχης κελὶ δέρας. MUNCK.

[I HABUIT POSITAM] H. e. dedicatam. Julius Obseq. Prodig. cap. 26. *Sacrificatum tum à Romanis, donaque in templo posita.* Vide quae notavi ad illa cap. 3. *Pellem ejus inauratam in templo Martis posuit.* MUNCK.

Ad C A P. CLXXXIX.

² PANDIONIS FILIA] Servio ad AEn. VI. 445. est Iphidis filia. Nostro cap. 253. *Erechthei.* Quod rectum est. Vide Anton. Liberal. cap. 41. Tzetz. Chil. I. 20. Apollod. lib. I. Ovid. VII. Met. 668. Schol. Hom. ad Odyss. A. 320. MUNCK. Erechthei filiam Procrim facit Hellanicus apud Scholiastem Euripidis in Oreste vs. 1650. pag. m. 264. B. item Pausanias lib. IX. cap. 19. ὑπὸ τῆς κυνός, ὃν Πέγκλειδι τῇ Ἐρεχθέως ἔδωκεν Ἀρτεμις. Haec Procne vocatur a Schol. Euripidis in Hippolyto vs. 455. sed ibi pro Πέγκλην, Πέγκλειν legas. De fabula vide, quos laudat Meziriac. ad Ovidii IV. Epist. Heroid. p. 353. & Meursii Reliqua Attica cap. 5.

³ CEPHALUS DEIONIS FILIUS] Scribe *Cephalus Deionei*, ex Pausania. SCHEFF. Infra cap. 270. Pandionis filius dicitur. quod corruptum esse ex Deionis rectè censet Nob. Heinsius ad Ovid. Met. p. 187. Cl. Schefferus ex Pausaniâ reponit Deio-

nei. Nihil opus erat. Idem enim Δηϊών, qui Δηϊωνόυς. Utroque vocabulo hunc hominem appellat Apollodorus. Δηϊών enim audit lib. I. quem lib. II. Δηϊωνία vocat. Κέφαλος Δηϊόνος est etiam Anton. Liberali cap. 41. Callim. Hymn. in Dian. vers. 209. Καὶ Κεφάλῳ ξανθὸν ἄλοχον Δηϊονίδαο. Schol. ἦγεν τὴν Πέγκλην. leg. Πέγκλειν. MUNCK. De eo Hellanicus apud Schol. Eurip. Orest. 1650. & Schol. Eurip. Hippol. 455. P. Leopard. lib. VII. Emendat. cap. 23. & lib. XX. cap. 8. Meziriac. ad Ovidii IV. Ep. Heroid. p. 352. & Interpr. ad Ovid. VII. Met. 672.

⁴ AURORA] De illâ Apollod. lib. I. Ἐποίη ἣ αὐτὴν Ἀφροδίτῃ συνεχῶς ἔραν, ὅτι Ἄρδι συνδιδάσθη. MUNCK.

⁵ IN HOSPITIS FIGURAM] Ovid. VII. Met. 723. *Immutatque meam (videor sensisse) figuram.* MUNCK.

⁶ RECEDE DE HOC * TU] *De hoc coetu*, fortasse legendum. MICYLL. Veteres habuere, *recede de hoc tu.* Barthius ex suis, *recede de hoc coetu.* Forfan scribendum, *recede de harum coetu.* Mallem tamen, *recede hoc tu*, ut hoc positum sit elliptice, pro *ab hoc loco*. Quomodo apud Plautum in Mostel: *Non hoc longe Delphium.* SCHEFF. Micyllus volebat, *de hoc coetu.* Nihil puto esse verius, quanquam Cl. Schefferus mallet *recede hoc tu*, pro *ab hoc loco*. Ovid. in fabula Callistonis lib. II. Met. 465. *Deque suo jussit secedere coetu.* Contrarium est *recipere in coetum* apud Phaedrum Praefat. Lib. III. MUNCK.

7 CON.

nantur, tu virgo non es, ⁶ recede de hoc * tu. cui Procris indicat casus suos, & se ab Aurora deceptam. Diana misericordia tacta, dat ei jaculum, quod nemo evitare posset: & canem Laelapem, quem nulla fera effugere posset: & jubet eam ire, & cum Cephalo ⁷ concedere. Ea, capillis demptis, juvenili habitu Dianae voluntate ad Cephalum venit, eumque provocavit: quem in venatione superavit. Cephalus, ut vidit tantam potentiam canis atque jaculi esse, petit ab hospite, non aestimans, conjugem suam esse, ut sibi jaculum & canem venderet. illa negare coepit. regni quoque partem pollicetur: illa negat. Sed si utique, ait, perstas id possidere, ⁸ da mihi id, quod pueri solent dare. Ille amore jaculi & canis incensus, promisit se daturum. qui cum in thalamos venissent, ⁹ Procris tunicam levavit, & ostendit, se foeminam esse, & conjugem illius: cum qua Cephalus, muneribus acceptis, redit in gratiam. Nihilominus illa timens Auroram, matutino tempore secuta eum, ¹⁰ ut observaret, atque inter virgulta delituit. quae virgulta cum Cephalus moveri vidit, ¹¹ jaculum inevitabile misit, & Procrin

¹ con-

⁷ CONCEDERE] *Contendere*. MICYLL. Micylus in margine, & in erratis Commelinus, *concedere*. Quod omnino probandum. MUNCK.

⁸ DA MIHI QUOD PUERI SOLENT DARE] Astron. II. 15. *Mercedem petiisse ab eo, quae sine detrimento ejus daretur*. *Puerile corollarium*, postquam illa multa tam jocosa facta essent, ad postremum quoque pro liberalitate sua dedisse sibi Photidem gloriatur Apuleius. Martialis IX. 69. *Illud puerile poposci*. Anton. lib. 41. *Ἐὶ αὐτῇ τ' αἶρας ἐβλήσας τ' ἑαυτὴ χάρισααδ*. MUNCK.

⁹ PROCRIS TUNICAM LEVAVIT] Ita infr. cap. 274. *Quibus Agnodice tunicam allevavit, & ostendit, se foeminam esse*. Petron. *Haec locutus sustuli tunicam Eumolpeque me totum approbavi*. Asconius Argum. Orat. pro Milon. *Et ille sine mora tunicam levaverat*. Tertull. Spect. 21. *Qui in publico necessitate vesicae vix tunicam levet*. *Ἀνασύραδς τὴν ἀναβολὴν* dixit Dionysius Halicarnasseus. *Ἀνασύραδς πέπλος* Orpheus apud Euseb. Praep. lib. II. pag. 42. *Ἀνασύραδς τὰς μὲν τζetzes* in Lycophron. pag. 202. *Reducere vestem* Aufon. epist. 4. Confer Casaub. not. ad Hipparchiam Laert. p. 88. MUNCK.

¹⁰ UT OBSERVARET] Intellige de observatione insidiosa, quam *observantiam* nominat Astron. II. 42. Ter. Andr. I. 1. *Observes filium quid agat*. Quae verba opportunè quoque adducit Servius ad IV. Georg. 212. ut probet *observare* interdum idem esse, quod *callidè advertere*. Donatus: *Observatio in duabus rebus est, in obsequio & specu-*

lando. Martialis. lib. VII. 51. *Num quid Nympharum notos observat amores?* Ovid. II. Met. 544. *Dum vel casta fuit vel inobservata*. Ita *servare* Plautus accipit Asin. IV. 1. *Tuus servus servet, Veneri eas det, an viro*. *Custodire* apud Quintil. Decl. V. *Tu custodies utrum frequentius osculer*. & XVIII. *Hujus suspiria oculosque custodi*. Nec aliter *τηρεῖν* Graeci interdum. Consule Gatak. de stylo Novi Instrum. cap. 17. *Eleganter Theano epist. ad Nicostr. Γαμετῆς ἀρετὴ ἐστὶν ἢ παρὰ τήρησιν τάνδρος, ἢ καὶ συμπεφορέ*. Nobilis est locus Gen. III. 15. *Ἀυτὸς σε τηρήσῃ κεφαλῶν, καὶ σὺ τηρήσεις αὐτὴν πτέρων*. Corrigit Isaacus Vossius, vir undequaque doctissimus, *τηρήσῃ & τηρήσεις*. Chr. Schotanus praeceptor quondam meus *τειρήσεις*, à *τειρεία* per *μεταπλασμὸν* pro *τείρω*, *vexo, contero*. Non putem posterius membrum ullà indigere *ἐπαυροθώσῃ*. Vetus sanè interpres jam olim legit *τηρήσεις*, cum vertat, *Tu insidias calcaneo ejus*. Psalm. LVI. 6. *Τὴν πτέρω μου φυλάξῃς*. Insidiose scilicet, ut Psalm. LXXI. 10. *Φυλάσσεις τὴν ψυχὴν μου*. Confer Donat. ad Prolog. Adelph. Hesiod. *Ἔργ. α. Οἶσε φυλάσσειν τε δίκας καὶ χέτλια ἔργα*. MUNCK. Eurip. Oreste vs. 1220. *Φύλασσε δὲ, ἢν ὦς - - - Ἐλθὼν ἐς οἶκός φθῇ*. Aelian. lib. II. V. H. cap. 17. *οἱ μάχοι προσέβλεπον τῶν ἐνέχων τινί - - ΦΥΛΑΞΑΙ Τ' ΩΧΟΝ, τ' παραπέσης παρατεθείσης, τίνι πρῶτον τῶν παρακειμένων ἐπιχειρεῖ*. Καὶ ὁ μὲν εἰσὶν αἱ ΤΗΡΕΩΝ ΤΕΤΟ. & ita alii.

¹¹ JACULUM INEVITABILE] Quod proverbio
R I præ-

conjugem suam interfecit. ex qua Cephalus habuit filium : Archium, ex quo nascitur Laertes, Ulyssis pater.

CXC. Theonoe.

³ THESTOR mantis habuit Calchantem filium, & Leucippen filiam, & Theonoen, quam ludentem ⁴ à mari piratae rapuerunt, & detulerunt in Cariam, quam rex Icarus sibi in concubinatum emit. Thestor autem, filia amissa, inquisitum profectus est, qui naufragio in terram Cariam venit, & in vincula est coniectus ibi, ubi & Theonoe morabatur. Leucippe autem, patre & sorore amissis, ⁵ Delphos petit, an eorum foret investigatio. Tum Apollo respondit: ⁶ Pro meo sacerdote per terras vade, & eos reperies. Leucippe, forte audita, capillos totondit, atque pro juvene sacerdote circum terras exit investigatum. Quae cum in Cariam devenisset, & Theonoe eam vidisset, aestimans, sacerdotem esse, in amorem ejus incidit, jubetque ad

praebuit originem, Πέγκριδος ἀκοντα. Vide Eustath. ad Odyss. p. 440. A Minoe jaculum hoc & canem accepisse narrant Anton. Liberal. cap. 41. & Eratosthenes Καλας. cap. 33. Περὶ τέττα, inquit hic, ἰσορεῖται, ὅτι ἐστὶν ὁ δοθεὶς Εὐρώπῃ φύλαξ μὲν τῇ δὲ δόρυκοντι, (leg. ἀκοντι) ἀμφοτέρω δὲ ταύτῃ Μίνως ἐλάβε. καὶ ὑστερον ὑπὸ Πέγκριδος ὑγιαθεὶς ἐκ νόσου ἐδωρήσατο αὐτῇ. MUNCK.

I CONJUGEM SUAM INTERFECIT] Non dissimile fuit fatum Leuconae, quae à mariti canibus lacerata periit. Parthen. cap. 10. MUNCK. Vide plura de Cephalo apud Pausan. lib. 1. c. 37. p. 91.

2 ARCHIUM] *Arcesium*, ut Homer. & Ovid. MICYLL. Micyllus ex Homero & Ovidio *Arcesium* emendat. SCHEFF. *Arcesium* recte corrigit Micyllus ex Hom. & Ovidio. Adjungere illis potes Apollod. lib. 1. Eustath. ad Hom. Odyss. p. 197. Vide porro notas ad cap. 173. MUNCK. Ita etiam legendum observavit Meziriac. ad Ovidii Epist. 1. Heroid. p. 13.

Ad C A P. CXC.

3 THESTOR MANTIS] Veteres illud *mantis* non agnoscunt. Nec repudio tamen. Est autem a Graeco μάντις. SCHEFF. Quos veteres illud *mantis* non agnoscere dicat Schefferus, ignoro. Certe Micyllus, qui princeps has fabulas publicavit, agnoscit. Cicero de Divin. *Divini sacerdotes, quos mantes vocant.* MUNCK. Fuit

& alia Theonoe Protei filia, de qua Conon narrat. VIII. apud Photium pag. 427. cujus mater una Nereidum fuit. Eurip. Helen. vers. 325.

4 A MARI] Volui antehac *ad mare*, & referre ad *ludentem*, non quod syntaxis illa, cujus exempla sexcenta apud alios reperire est, me offenderet, sed quod tautologiam quandam respicere videantur ista à *mari piratae*. Piratas enim cum dicis *maritimos praedones*, ut eos appellat Arnob. lib. VI. intelligis. Nunc dubito, cum videam Graecis *πειραῖς* etiam *ῥημῶς* quoslibet *κακέργας* & *ληστὰς* appellare. Vide Hesych. in *Πειρατάς*. Οἱ ὁ apud Job. cap. XVI. 9. *Βίλη πειρατῶν*. Adde Hof. VI. 9. Gloss. Cyrill. *Πειρατὴς*, *praedo*. MUNCK. Optimos ita locutos docebunt Observationes Miscellaneae Oct. Nov. & Dec. 1734. pag. 214. ut hic auctor *piratas a mari* five *maritimos*, ita Florus. lib. IV. cap. 8. dixit *piratas navales*, si sana ibi sit vulgata lectio. Quidquid sit, hic nihil mutari debet; non fugit enim Nostrum propria vocis graecae significatio & ideo *a mari* addit, ut *piratas a praedonibus* distinguat. Audiamus Schol. verbum *πειρατῶν*, quod de Ixione furtivas Junonis nuptias ambiente adhibetur, explicantem ad Pindari O. Pyth. II. vs. 55. τὸ ᾧ ἐπιερεῖτο, ἀντὶ ἐνεργῆκαί ἐστιν. σημαίνει δὲ, τὸ ἐνέδρουν. ἔτι καὶ τῇ ΠΕΙΡΑΤῶΝ τὰς κατὰ πέλαιον λεγόμεν. κυρίως δὲ, τοῦ ἔν ὁδοῦ ΚΑΚΟΥΡΓΟΥΝΤΑΣ. Παρ' ὅδῃ, καὶ ὁδοῦς αὐτὰς λέγουσιν. Vide ibi cetera. & vox *πειρα* explicatur ab eodem Scholiaste ad O. Nem. IX. vs.

ad se perducī, ut cum eo concumberet. Illa autem, quia foemina erat, negat id posse fieri. Theonoe irata, jubet, sacerdotem includi in cubiculum, atque aliquem ex ergastulo venire, qui sacerdotem interficeret. quem ad interficiendum mittitur senex Thestor, imprudens ad filiam suam, *⁸ quam Theonoe non agnovit, datque ei gladium, & jubet eum sacerdotem interficere. Qui cum intrasset, & gladium teneret, Thestorem se vocitari dixit, duabus filiis Leucippe & Theonoe amissis: ad hoc exitium venisse, ut sibi scelus imperaretur. quod ille in se cum convertisset, & vellet ipsum se interficere, Leucippe, audito patris nomine, gladium ei extorsit. Quae ad reginam interficiendam ut veniret, patrem Thestorem in adiutorio vocavit. Theonoe, patris nomine audito, indicat, se filiam esse ejus. Icarus autem rex, agnitione facta, cum muneribus eum in patriam remisit.

CXCI.

vs. 67. per τὴν ληστεικὴν ἐπιβίειν. Schol. Sophocl. Ajac. vs. 1. docet hanc vocem Attice notare δόλον καὶ τέχνην. ad vs. 290. explicat per ὁδόν, πορείαν. ubi Sophocles de insano Ajacis molimine agit. Jam vero verbum πειρᾶν de amatorum & amicarum inlecebris proprie adhiberi docent Euripides in Cyclope vs. 577. Schol. Aristophanis in Equit. vs. 514. & Pind. O. Nem. v. vs. 54. Hinc ad alia transfertur. Πειρᾶν ἐπέκειντο dixit Apollon. Rhod. iii. Arg. 179, 185. De eo, qui lapide Lydio aurum explorat Pind. O. Pyth. x. vs. 105. Media verbi forma cum genitivo notat cujuscunque rei periculum facere, incipere. Vide Schol. Homeri Iliad. Θ. vs. 18. Scholia inedita Sophoclis in Electra vs. 470. Πειρώμενος dixit Theocrit. Idyll. xv. vs. 122. Πειρώται μάχης Pind. O. Nem. i. vs. 66. Πειρώμενον ἀγανίας. Pindar. Od. Olymp. ii. vs. 94. Μαιωσαγενέων πειρηθῆναι. Herodot. lib. i. cap. 206. & lib. ii. cap. 163. Πειρήσεσθ' ἑμὲλλον ἀλλήλων. Hinc Apollonius Rhodius lib. i. vs. 114. de navibus Ὅσας ὑπερσεύουσιν ἐπειρήσαντο θαλάσσης. & Dionys. Perieg. vs. 907. Οἱ πρότεροι νηυσὶν ἐπειρήσαντο θαλάσσης. passive πεπειρώσεσθ' perfectum esse, ad finem perductum esse. Vide Schol. Sophoclis in Trachin. vs. 587. Sed jam nimii sumus. Ex hisce τὰς περὶ τὰς videimus non proprie sed per metaphoram pro maritimis praedonibus fuisse positos a Latinis: imo ab ipso Cicerone praedones contra pro piratis adhibentur, ut adnotat Celeb. J. Broukhufius ad Tibull. ii, vi, 21.

5 DELPHOS PETIT] Plenius loquitur cap. 67. *Delphos profectus est sciscitatum.* Quod postremum vocabulum non malè heic infereretur. MUNCK. Quamvis alibi plenius legatur *Delphos profectus est sciscitatum*, vix tamen postremam illam vocem inferendam credere ausim. Dictys Cret. ii. 26. . . tumultus oritur, scilicet . . . domum . . . eversum iri, n. clamantium. Tacitus Ann. i. 41. *Progrediuntur contuberniis, quis ille flebilis sonus.* scil. sciscitantes. Cato in Fragm. Hist. ex Festo: *propterea quod complures venerant, (nuntiantes) Aetolos pacem velle.* Vide Perizon. ad Sanct. iv. 5, 7. & alios alibi. WOPKENS.

6 PRO MEO SACERDOTE] H. e. induta ejus personâ, ut rectè explicat Barthius Adv. x. 20. Sic cap. 24. *Ipsa ad Peliae filias pro sacerdote Dianae venit.* MUNCK.

7 ALIQUEM EX ERGASTULO] Servum de ergastulo, ut loquitur Justinus lib. i. cap. 6. MUNCK.

8 QUAM THEONOE] *Quem Th.* MICYLL. Sic volebat Micyllus. Veteres editiones habebant, *quam*, quod non debebat mutari. Est enim sermo de Leucippe. Theonoe non agnovit eam esse Leucippen, filiam Thestoris, multo minus sororem suam, sed putavit, esse juvenem sacerdotem. SCHEFF. *Quem* conjecit Micyllus. Atque ita sententia esset, *quem patrem esse suum Theonoe non agnovit.* Cl. Schefferus retinet τὴν *quam*, & accipit de Leucippe. MUNCK.

CXCI. *Rex Midas.*

1. MIDAS rex Mygdonius filius 3 Matris Deae, 4 à Timolo * sumptus eo tempore, quo Apollo 5 cum Marfya vel Pane fistula certavit. quod

Ad C A P. CXCI.

1 MIDAS REX MYGDONIUS] Quid hic est, *Mygdonius*? An *Mygdoniae* scribendum? vulgo Phrygiae rex dicitur? Nempe Mygdonia pars magnae Phrygiae. Vide Stephanum. SCHEFF. Cl. Schefferus, *Mygdoniae*. Non opus est. Justin. lib. v. 6. *Rex Cyprius*. II. cap. 3. *Vexoris rex Aegyptius*. Nepos Iphicrate cap. 2. *Regi Aegyptio bellum inferre*. Hannib. cap. 10. *Pergamenus rex Eumenes*. Jul. Firnicus in de E. P. R. *Filius scilicet regis Cretici*. Vellejus II. 18. & Solin. cap. 7. *Rex Ponticus*. Isidorus Orig. lib. IX. cap. 2. *Iason Peliaci regis frater*. Puto legendum, *Iolciaci*, vel *Peliae Iolci*. Sed errat Isidorus. Pelias enim non frater, sed patruus erat Iasonis. MUNCK. Hic loquendi modus in aliis etiam locum habet. Horatius lib. I. O. 4. vs. 17. *dixit domus exilis Plutonia*. ubi Cl. Bentleum consule. hunc mutuati sunt a Graecis, Eurip. Iphigen. Aul. vs. 767. *Εἰρεσία πελάγη Σιμωντιοῖς ὀχετοῖς*, remigatione adpropinquaverit ad *Simoentis alveos*. in Supplic. vs. 656. *Ἰσμήνιον πρὸς ὄχθον* *Ismeni ad ripam*. in Rheso vs. 258. *Ἀγαμέμνονιον κεφαλῇ*, caput *Agamemnonis*. in Bacchis vs. 1043. *λέπας κιθαϊρώνιον jugum Cithaeronis*. In Helena vs. 1132. *πετρίαις ῥιπαῖσιν saxorum jactibus* vs. 1140. *Αἰχμαῖς τ' ἐναλίοις ἀλμαῖς*, & *Aegaei maris littoribus*. Theocrit. Idyll. VII. vs. 148. *Παρνάσιον αἶψον*, *Parnasi montis cacumen*. Apollon. Rhod. I. Arg. vs. 162. *κλῆρον Ἀφειδάντειον* Schol. explicat recte per τὴν βασιλείαν τῆς Ἀφειδαντῆς. ad vs. 712. *κέρη Θεαντιάς*, *Theantis filia*. Lycophron. Alex. vs. 56. *Τευτερείοις περὶ ῥάμασι*, *Teutari telis*. vs. 97. *Φερέκλειοι πόδες*, *Phecreli pedes*. Sic τὸ Θυερείων ῥακῶν explicat Schol. Aristophanis in Acharn. vs. 432.

2 REX MIDAS] Gordii filius vocatur ab Herodoto lib. I. cap. 14. a Pausania lib. I. cap. 4. pag. 12. a Justino lib. XI. cap. 7. & Curtio lib. III. cap. I. Vid. Periz. ad Aelian. IV. V. H. 17. E. Satyrorum genere fuisse Midam finxit fabulosa antiquitas. Vid. Philostrat. lib. VI. de Apoll. Tyan. cap. 27. Mater ejus dicitur esse *Mater Dea*. De *Matribus Deabus* vide G. Cuperum in Marmor. Antiq. pag. 264, 265, 266. inprimis Rhea, sive Cybebe, sive Terra, seu

Ceres, (quae etiam *Mater Magna* dicitur. Vide Eximium Virum in Vanno Critica cap. 10. p. 532, 533.) vocabatur *Mater Dea*. Consule Cl. Oudendorp. ad J. Obsequentem cap. 104. Si tamen retinere velis *Mater Idaea* per me licet, hoc nomine in Phrygia fuit culta, ut & *Jupiter Idaeus*, cui aram posuit Midas apud Plutarch. Parall. Tom. II. p. 306. De *Matre Idaea* vide, quae ex Strabone notat Vossius lib. I. Idololat. cap. 20. Qui duo inde junguntur a Virgilio VII. AEn. 139.

Idaeumque Jovem, Phrygiamque ex ordine Matrem Inuocat.

Sed majus ulcus hic sedet, quod sine codicum ope sanari nequit. Auctores enim, quos mihi consulere licuit, de Midae matre silent. Duos Midas in Phrygia regnasse e Petavio de Doctrina Temporum docet Menagius ad Diogenis Laertii lib. I. §. 90.

3 MATRIS DEAE] Non dubito, quin emendandum sit, *Matris Idaeae* Lucretius lib. II. *Idaeam vocitant matrem*. SCHEFF. *Matris Deum* vel *matris Idaeae* legendum. Quorum posterius Scheffero probatur, cui nos libenter accedimus. Epit. Liv. lib. 29. *Si mater Idaea deportata Romam esset*. Minucius Felix: *Testis mater Idaea*. Juvenal. Sat. XI. 192. *Idaeum solenne colunt*. Schol. *De Ida matre Deum*. Lege *Idaea*. *Lactant. lib. II. cap. 7. Cum ex libris Sibyllinis Idaea mater esset accita*. Atque ita mater Deum non Latinis tantum, sed & Graecis cognominatur. Vide Apollon. lib. II. 1127. Eurip. Orest. 1456. & ibi Scholia. unde intelliges in Etym. Magno esse scribendum Ἀνζία, ἢ Πία pro Ἀντία. Vide & Hesych. in Ἀνζία. *Idaea Ops* est Tibullo lib. I. eleg. 4. *Deorum mater Idaea Cypriano* Tract. 4. *Alma parens Idaea Deum*. Virg. AEn. x. 242. Nimirum eadem est, quae terra, quam Cybelen alias appellant. Noster cap. 274. *Midas Cybeles filius Pbryx*. Absolutè matrem vocat Virg. Georg. IV. 64. *Tumultusque cie*, & *matris quate cymbala circum*. Κύβηλιν eam divam dixit Hipponax. Tzetzes ad Lycophron. p. 175. Ὁ Ἰππώναξ Κύβηλιν πλὴν Πίαν λέγει παρὰ τὸ ἐν Κυβέλλᾳ πολλὰ Φρυγίας τιμᾶν. ἔτι δὲ τὸ πέλεκυν. Unde intelligis, quid Hesychius velit: Κυβηλὶς, μάχαιρα. ἀμεινον δὲ πέλεκυν, ὃ τὰς βῆς καὶ ἀβάλλει. muta accentum & scribe Κύβηλιν. Pol-

quod cum ⁶ Timolus victoriam Apollini daret, Midas dixit Marfyae potius dandam. Tunc Apollo indignatus, Midas dixit: Quale cor in iudicando habuisti, tales & auriculas habebis. ⁷ quibus auditis, effecit, ut asininas haberet aures. Eo tempore Liber pater cum exercitum in Indiam duceret, ⁸ Silenus aberravit. ⁹ quem Midas exceptum hospiti-

Pollux lib. v. cap. 13. Ἴσως ὃ καὶ τυρόκνητον, καὶ κύβηλον καλεῖσιν. leg. κύβηλιν. Vid. Etymol. in Ἀγερσικύβηλιν. Lactant. Argum. lib. x. Met. fab. xi. Deae matri ex illo leones subiecti sunt. Leg. Idaeae. MUNCK.

⁴ A TIMOLO * SUMPTUS] Videtur nonnihil deesse. MICYLL. Post haec verba putant lacunam esse. Mihi aliter videtur, & deesse quaedam post praepositionem a, exempli causa, a Marfya & Apelline cum Timolo iudex sumptus eo tempore. Possis tamen credere, omnia hic dici breviter, ut nonnumquam apud nostrum fit, & sumtus explicare per assumtus, ad ferendum una iudicium videlicet. Nec Timolo aptum. Scribi enim debet Timolo, quod vel ex Ovidio est clarum, & sic ponendum in sequentibus. SCHEFF. Volui antehac a Timolo iudex sumptus, nempe ut de suo iudicio iudicaret. Nunc verius puto, cum Timolo iudex sumtus, vel potius a Timolo assumtus. Quomodo vulgatam lectionem explicari posse Cl. Schefferus putat. quanquam hoc ista fabula, ut ab aliis narratur, non habet. Tantummodo adfuisse in illo certamine volunt. Ovid. Aderat nam forte canenti. De Timolo dubito tamen, an quicquam sit mutandum. Quem enim τμῶλον Hefych. Timolum Met. xi. 155. vocat Ovid. Timolus appellatur ab eodem lib. vi. 15. Deseruere sui nymphae vineta Timoli. Imo & xi. vers. 86. Sui vineta Timoli Pactolonque petit. Plinius lib. v. cap. 29. In latere Tmoli montis, qui ante Timolus appellabatur. Sed Tymolus potius scribendum. τμῶλιν enim Graecis est. MUNCK. Graecis etiam Timolus five τμῶλιν dicitur. vide Dionys. Perieg. vs. 831. Herodot. lib. i. cap. 93. παρέξ ἑ ἐν τμῶλε καὶ φερεσθῆς ψήγματ', unde Euripides in Bacchis, qui de eo vs. 55. & 463. agit, vs. 154. dicit τμῶλε χρυσοῦς. Adde Strabon. lib. xiii. pag. 928. Item Schol. Sophoclis Philoctet. vs. 392. Πακλώλης ποταμὸς Ἀρδίας. χρυσὰ δὲ ψήγματα ἀπὸ τμῶλε τ' ὄρεος ἀπὸ τμῶλε καὶ φερεται. Etiam ab Homero Iliad. B. in Catal. vs. 373. τμῶλιν vocatur. Vides a solutae & ligatae orationis scriptoribus promiscue Timolum dici, eodem igitur redit, quomodo scribatur Timolus an Tymolus. Cave tamen scribas Timolus. Vide Cl. Burm. ad Ovidii vi. Met. vs. 15.

⁵ A MARSYA VEL PANE] Posterius verum

esse docet nos Ovidius lib. xi. fab. 4. Pan fistula, iudice Tmolo, cum Apolline certavit: Marfya autem tibiis, iudicibus Musis, ut noster ipse retulit cap. 165. Sed Fulgentius lib. iii. cap. 9. hoc posterius certamen sub iudice Midam initum narrat, eumque tunc, quod Marfya victoriam adjudicaret, asininis auribus depravatum. MUNCK. De asininis Midas auribus fabulam explicant Schol. Aristophanis in Pluto vs. 287. Tzetzes ad Lycophron. vs. 1401. Athenaeus lib. xii. cap. 2. pag. 1516. Celeb. J. Perizonius ad Aelianum lib. iii. V. H. cap. 18. n. 2. qui n. 3. quis fuerit Silenus, docebit, cui adde Davif. ad Ciceron. lib. i. Tuscul. Quaest. c. 47. Item Nicephorum, quem laudat Celeb. P. Burm. ad Ovidii xi. Met. vs. 179. Eidem ferre ἀνεσις crimini adfinis fuit Manidas, Chalcidis in Epiro rex, Hesiodum Homero praeferens. Philostrat. cap. xviii. Heroicon. §. 2. in fine. De Mida Philostrat. in Iconib. pag. 796. De Spurio Midas filio Lityersa Athenaeus lib. x. c. 3. p. 415.

⁶ TIMOLUS] Timolus. MICYLL.

⁷ QUIBUS AUDITIS] H. e. quibus a Mida auditis, seu, postquam haec Midas audivisset. Verum nescio, an non legendum sit, quibus editis h. e. quibus verbis prolatis, post quae verba. SCHEFF. Cl. Schefferus suspicatur scriptum fuisse, quibus editis, hoc est, quibus dictis. MUNCK.

⁸ SILENUS ABERRAVIT] Theopompus Silenum crapulam madentem, & ex ea soporatum a Midas regis pastoribus apprehensum refert apud Servium ad Ecl. vi. Narrat idem eandem fabulam ad lib. x. vers. 142. & Conson cap. i. apud Photium. Baccho Silenum aufugisse scribit Lactant. Argum. lib. xi. Met. fab. 3. Respexit fabulam hanc Tertull. de Anim. cap. 2. Silenum Phrygem, cui a pastoribus perducto ingentes aures suas Midas tradidit. MUNCK. Philostratus lib. vi. c. 27. de Apoll. Tyan. Pausanias lib. i. cap. 4. p. 12. & Theopompus referunt Midam Phrygium vino diluisse Antiochiae fontem, quum Silenum ebrium capere vellet. Vide Athenaeum lib. ii. cap. 6. pag. 45. Alia de Mida ac Sileno narrat Plutarchus de Consolat. ad Apollon. T. ii. pag. 115. De Silenis Pausan. lib. i. cap. 23. pag. 54. Perizon. ad Aelian. iii. V. H. 40.

⁹ QUEM MIDAS EXCEPTUM] Exercitum. MICYLL.

hospitio liberaliter accepit, ¹ atque ducem dedit, qui eum in comitatum Liberi deduceret. At Midas Liber pater ob beneficium, ² deoptandi dedit potestatem, ut quidquid vellet, peteret à se. ³ Quo Midas petiit, ut quidquid tetigisset, aurum fieret. quod cum inpetraisset, & in regiam venisset, quidquid tetigerat, aurum fiebat. Cum jam fame cruciaretur, petit à Libero, ut sibi ⁴ speciosum donum eriperet. Quem Liber iussit in flumine Pactolo se abluere. cujus corpus ⁵ aquam cum tetigisset, facta est colore aureo. Quod flumen nunc ⁶ Chrysorrhoas adpellatur in Lydia.

CXCII. *Hyas.*

ATLAS ex 7 Pleione sive Oceanitide duodecim filias habuit, & filium

CYLL. Imo, *exceptum*, quomodo habuere veteres, licet male trajecto vocabulo. SCHEFF. Ita transposui vocabula, postulante id orationis contextu. Monuit in erratis Commelinus, & Barth. Adv. lib. x. cap. 20. MUNCK.

1 ATQUE DUCEM DEDIT] Non Silenum, sed Sileno. Itaque suspicor scribendum, *atque ducem ei dedit*. SCHEFF. Cl. Schefferus, *Ducem ei dedit*. Ego vix audeo sollicitare ista. Vide not. ad cap. 77. MUNCK.

2 DEOPTANDI DEDIT POTESTATEM] Lactant. Argum. lib. xi. fab. 3. *Optandi veniam dedit*. MUNCK.

3 QUO MIDAS PETIIT, UT &c.] Forte *A quo Midas &c.* ut Fab. cclvii. *A quo Moerus petiit tridui commeatum.* ut &c. WOPKENS.

4 SPECIOSUM DONUM] *Damnum*. Ovid. in hac fab. xi. Met. 133. *Sed miserere, precor, speciosaque eripe damno*. MUNCK.

5 AQUAM CUM] Rectius *aqua*, ob sequentia. Heinsius. MUNCK. *Aqua* volebat Heinsius; sed alterum optime vindicat Oudendorpius ad Jul. Obseq. c. lx. p. 45. Consule sic etiam quae nos ad Cicer. N. Deor. ii. 57. omninoque quae Munckero jam notata ad Fab. viii. Fab. lxxvii. WOPKENS.

6 CHRYSORRHOAS] Apud Stephanum in voce *Μάσαυρα* est *χρυσάορας*. Nihil tamen hic mutandum. Nam eodem modo legitur & apud Plinium, ipsumque nostrum infra cap. 242. quanquam de isto loco possit dubitari, ut ex notis ibi liquet. SCHEFF. Vide Eustath. in Dionys. vs. 830. Maussac. in Plutarch. de Flum. p. 251. MUNCK. Schol. Apollon. Rhod. lib. iv. vs. 1300. *Πακτωλός, ποταμός Λυδίας, ὃ νῦν Χρυσόρροας λεγόμενος*. De eo vide & Criticos ad

Sophoclis Antigonem vs. 1049. Tzetzes ad Lycophron. vs. 1352. de hoc fluvio dicit *Πακτωλός, ὃ ποταμός Λυδίας χρυσὸν περὶ ψῆγμα ἔχων, νῦν δὲ ὕειλον*. De hoc etiam Philostratus de Ap. Tyan. lib. vi. c. 37. cum Olearii nota, & Athenaeus lib. v. c. 8. p. 203. De variis fluviis, Chrysorrhois consule Munck. ad fab. 242. Haec vero fabula originem suam forsan debet historiae, quam refert Plutarchus in Parallelis pag. 306. Tom. ii. qui Midas mortem describit in de superstitione pag. 168. prope finem, cui adde Strabon. lib. i. pag. 106. & Menag. ad Diogen. Laert. lib. i. Sect. 90.

Ad C A P. CXCII.

7 PLEIONE SIVE OCEANITIDE] Legendum fortassis ex *AEtbra Oceanitide*, ita enim Graecus auctor Timaeus habet. MICYLL. Micyllus: *Legendum fortassis ex AEtbra Oceanitide, ita enim Graecus auctor Timaeus habet*. Probo, si post *sive* ista putat inferenda. Nam de Pleione uxore Atlantis alii quoque testantur. Ipseque docet Ovidius lib. v. Fastor. SCHEFF. Notat in margine Micyllus: *Legendum fortassis ex AEtbra Oceanitide. Ita enim Graecus auctor Timaeus habet*. Probo cum Scheffero, si *τὸ AEtbra* post *τὸ sive* inferatur. Habere hoc Micyllum, ut ne planè heic asymbolus sim, moneo ex Hom. Schol. ad Iliad. Σ. 486. Invenies eandem historiam apud Proclum in Hesiod. p. 97. ed. Heins. Confer Astron. ii. cap. 21. MUNCK. Consule J. Perizon, Animadv. Histor. cap. ix. pag. 399, 400.

lium Hyantem : quem ab apro ⁸ vel leone occisum dum lugent sorores, ab eo luctu consumptae sunt. Ex his quinque primae inter sidera relatae, locum habent inter cornua tauri, ⁹ Phaesyła, Ambrosia, Coronis, Eudora, ¹⁰ Polyxo, quae à fratris nomine adpellantur ¹¹ Hyades, easdem Latine Suculas vocant : quidam ajunt in modum Y literae positas, inde Hyadas dici. Nonnulli, quod, cum oriantur, pluvias efficiant. est autem Graece ¹² hyin pluere. Sunt, qui existiment, ideo has in sideribus esse, quod fuerint nutrices Liberi patris, quas Lycurgus ¹³ ex insula Naxo ediderat. Caeterae sorores postea luctu consumptae, ¹⁴ sidera facta sunt : & quia plures erant ¹⁵ Pleiades dictae, nonnulli existimant ita nominatas, quia inter se conjunctae, quod est ¹⁶ plesion : ¹⁷ ideo autem confertae sunt, ut vix numerentur : nec unquam ullius oculis certum est, ¹⁸ sex, an septem existi-

⁸ VEL LEONE] Ab aspidē occisum modo laudatus Timaeus tradit. MUNCK.

⁹ PHAESYLA] Mallem *Pbaeola* ex Hesiodo. SCHEFF. Schefferus malle se *Pbaeola* ex Hesiodo ait. Atqui Hesiodo est Φαισύλη. Suspicio operas injuriam fecisse viro doctissimo. Corrupte Astron. II. 21. *Pedile* appellatur. Sed *Pbaesylye* recte correxit Soter, qui illa Astronomica edidit anno 1534. Coloniae. Αἰσούλη est Scholiastae, & Eustath. ad Iliad. Σ. p. 1212. MUNCK.

¹⁰ POLYXO] Recte. Ea enim est Πολυξώ Hom. Scholiastae. Malè scrib. in Astron. *Polisso*. Corrige *Polyxo* cum Sotere. Pro hac postrema & Ambrosia ab Hesiodo in libro Astrico recensentur Κλέια & Φαιώ apud Theonem ad Arat. pag. 153. quam pro *Pbiletō* Hygin. in Astron. est restituenda cum Sotere. Longe illis alia nomina dat Schol. Theocrit. ad Idyll. XIII. 25. MUNCK. Plures fuere hujus nominis feminae. Consule Inl. Spanh. ad Call. H. Cer. vs. 78. & 79.

¹¹ HYADES] Unde id nominis habeant, non convenit inter veteres. Vide Astron. II. 21. Gellium XIII. 9. Schol. Hom. & Eustath. loco modo laudato. Servium ad I. Georg. 138. & AEn. I. 748. Etym. in Ὑάδες. Tzetz. in Hesiod. Ἐργ. β. pag. 128. ed. Heinsf. Theon. in Aratum pag. 25. ed. Londin. MUNCK. Adde Jac. Nic. Loensem lib. VIII. Epiphyll. cap. 18. & Nic. Heinsf. ad Virgil. III. AEn. 516.

¹² HYIN] γην. MICYLL.

¹³ EX INSULA NAXO EDIDERAT] Barthius legendum existimat : *ex insula Naxo edicto ejecerat*. Mihi omnia videntur integra. *edere* compositum est pro simplici *dare*. Hoc autem idem ac compellere. Quomodo usurpatur in *dare quem in fu-*

gam. Sicut ergo *dare in fugam*, ita *dare ex insula quem*, & *edere ex insula*, i. e. extra dare, ejicere. SCHEFF. Barth. *edicto ejecerat*. Ego cogitaveram *exegerat*. Schefferus retinet τὸ *ediderat*, & explicat *ejecerat*. Sane *edere* pro relegare potuit usurpasse, ut *dare* pro ablegare Fulg. III. 7. MUNCK.

¹⁴ SIDERA FACTA SUNT] *Factae sunt* Nob. Heinsius. MUNCK.

¹⁵ PLEIADES DICTAE, NONNULLI] Distinctio prava, nam post *dictae*, punctum est collocandum. SCHEFF. Consule Etym. Auct. Hyg. Astron. II. 21. Homer. Schol. loco praedicto. Eustath. ad Odyss. P. 475. ed. Basil. Hesiod. Schol. ad Ἐργ. β. p. 92. & 96. ed. Heinsf. Virgil. Schol. Serv. ad AEn. I. 748. ubi corrupte eas *Priadas* & *Prionis* filias dici animadverteres. Gloss. Philox. *Virgiliae*; Πλειάδες. Malim *Vergiliae*. Adde Isidor. Orig. lib. III. cap. 70. MUNCK.

¹⁶ PLESION] Πλήσιον. MICYLL.

¹⁷ IDEO AUTEM] Ita. MICYLL. Barthius existimat, scribendum, *adeo autem*. Mallem ego credere, trajectas voces, & hic collocandum *ita*, quod paulo post sequitur, ejusque loco *ideo*, quod hic est. Etiam nova periodus hic inchoanda. SCHEFF. Barthius, *adeo autem*. Quod probo. MUNCK.

¹⁸ SEX AN SEPTEM EXISTIMENTUR] Sex enim tantum conspiciuntur. Schol. Pind. in Nem. B. (vers. 17.) Αἱ ᾗ Πλειάδες καὶ τῶ ἰσοείαν ἄστρον εἰν ἐξ ἑωῶ ἄστρων συγκείμενον, καὶ ᾗ τῶ ἄψιν ἔξ. Confer Ovid. IV. Fast. 169. Quod sex tantum conspiciantur, inde & κοινῶς ἐξάστρον λέγον, ut narrat Tzetzes in Hesiod. p. 94. MUNCK. Consule Athenaeum lib. XI. cap. 12.

existimentur. Earum nomina haec sunt. Electra, Alcyone, Celaeno, Merope, ¹ Sterope, Taygeta & Maja: ex quibus Electram negant adparere, ² propter Dardanum amissum, Trojamque sibi ereptam. alii existimant ³ Meropen conspiciere erubescere, quia mortalem virum acceperit, cum caeterae deos haberent. ob eamque rem ⁴ de choro sororum expulsa, moerens ⁵ crinem solutum gerit, quae ⁶ cometes adpellatur; ⁷ sive longodes, quia in longitudinem producit: sive ⁸ xiphax,

1 STEROPE] Apud Pind. Schol. in Nem. B. quidam 'Αστεργωλ' eam appellat, quae Arato, Apollodoro, Eratostheni, Scholiastae Homeri, Servio, aliisque est Sterope. Sed Asteropen vocat etiam German. Scholiast. Pleiadibus: Cum Marte, inquit, Asterope, ex qua Oenomaus. Accedit illi Diodorus lib. III. pag. 194. Sterope ergo & Asterope eadem est. MUNCK. De variis Pleiadum nominibus Schol. Pindari O. Nem. II. vs. 17. Schol. Theocriti Idyll. XIII. 25. Celeb. P. Burm. ad Ovidii VI. Met. 173. fuit & alia Sterope Pleuronis & Xanthippes filia Apollodoro lib. I. pag. 31. & eadem pag. Parthionis & Eurytes filia.

2 PROPTER DARDANUM AMISSUM] Qui ejus erat filius. Vid. cap. 155. Schol. Hom. Φησὶ ὁ Ἥλεκτρον ἐ βυλορμήν πλὴν ἱλὶς πόρθησιν θεάσασθαι, τὸ (leg. πλ.) κλισμα εἶναι τῷ ἀπογόνῳ, καὶ βελιπτεῖν τὸ τόπον, ἔνθα καλῆσιντο διότι τὸς ἀστέρας ἐπὶ τῇ γῆντι εἶναι. Idem habes apud nostrum Astronomico, Ovid. IV. Fast. Quint. Calabr. lib. XIII. Schol. Arat. p. 35. ed. Lond. Avien. Pleiadibus. Proclum in Hesiod. p. 79. ed. Heinl. qui & ἀλώπεκα illam dictam narrat ibi τὸ ζυγὸν λαὸν ἐδίδσαν. Vide locum. Servius ad I. Georg. 138. Sunt autem septem, Taygete, Arcyone, Celaenis (leg. Alcyone, Celaeno) Sterope, Merope, Electra, quae excisum (malim occisum) filium dolens, lucere desit. MUNCK.

3 MEROPEN CONSPICERE ERUBESCERE] Conspici. MICYLL. Micyllus, conspici erubescere. Barthius conspici se erubescere. Mihi nulla opus mutatione videtur. Nam illud conspiciere debet ad praecedens Electram referri, hoc modo: alii existimant Electram erubescere conspiciere Meropen, ac iccirco negant Electram comparere. Electra dicitur non comparere, ejusque rei causa datur duplex, non Merope. SCHEFF. Barth. conspici se erubescere ex MS. quod probo. Schol. Arati pag. 134. Φησὶ φάσκειν πλὴν Ἥλεκτρον, καὶ μὴ ὑπομείναι ἰδεῖν τὸ ἥλιον ἀλισκορμήν. leg. πλὴν ἥλιον. Diversas refert opiniones de obscurata illa stella. Electram illam esse quidam voluerunt, de qua jam vidimus; alii Meropen, de qua Hellanicus apud Hom. Scholiast. Meg-

πλὴν ὁ Σισύφου θυγατὶς ὄντι συγγενέσθαι, καὶ καὶ ἀμαυροῦ εἶναι. Adde nostrum Astron. II. 21. Eratosth. cap. 23. Καὶ ἄς. Avienum & German. Schol. Pleiadibus. Corrigam in transitu Servium, apud quem ad I. Georg. 138. legitur vulgo: Quidam Steropen volunt non apparere, quod sola ē sororibus cum Sisypho mortali concubuit. Leg. Meropen. Alii Meropen Hyperochlo nupsisse tradiderunt, & ex eo genuisse Oenomaum, ut ad Lycophron. Tzetzes annotavit. MUNCK. Varias fuere Meropae. Inter alias fuit Merope Cebrenis filia, uxor AEsaci. Vide Tzetz. ad Lycophron. vs. 228. etiam Erechthei filia Daedali mater. Plutarch. in Theseo pag. 8. D. Oenopionis filia Nostrum Astron. Poet. II. 34. Diversa ab his Merope Sisyphi uxor, quae Atlantis filia fuit. Apollodor. lib. I. pag. 41. Jam saepius vidimus, plures fuisse ejusdem nominis heroas & heroinas, qui ideo saepius ab ipsis Auctoribus confunduntur. Moris erat apud Graecos nomina infantum non semper ab avis, aut majoribus repetere, sed infantes suos etiam adpellare ab inlustribus viris aut feminis, sperantes, suos liberos ejusdem fore indolis: hinc sexaginta dicuntur fuisse Achilles in Graecia inlustres ab Achille gigante nominati. Qua de re videndus Pt. Hephaestio lib. VI. apud Photium pag. 488, 489. qui Achillem Pelei, & Achillem Thetidis diversos fuisse docet. Hinc certe etiam Alexander Macedo, licet ad Herculem verum referre dicatur paternum genus, filio suo e Barsine suscepto Herculis nomen dedit. Vide Interpr. ad Lycophron. vs. 801. Aut jam adultae aetatis hominibus dabantur cognomina inlustrum virorum ac feminarum, qui iisdem aut corporis, aut animi dotibus, aut arte fuerant celebres. Hinc plures finguntur Hercules, quum modo unum agnoscat Herculem Thebanum Plutarchus de Herodoti Malignit. Tom. II. pag. 857. Plures Lini, ut alibi docemus: plures etiam feminae, quae Sibyllae, Sapphus, Laidis nomine fuerunt insignitae. Vide Perizon. ad Aelian. XII. V. H. 35. Sic altera Lais olivae ossis haustu extincta a Pt. Hephaestione lib. I. apud Photium pag. 471. Altera juxta Helladium apud

phax, quia gladii mucronis effigiem producit. ea autem stella 9 luctum portendit.

CXCI. Harpalicus.

HARPALICUS rex 10 Amymneorum Thrax, cum haberet filiam Harpalicen, amissa matre ejus, vaccarum equarumque eam uberibus nutri-

apud Eum. pag. 1590. *Ξυλίναις χελώναις* occisa. juxta Plutarchum in Amatorio pag. 768. T. II. lapidibus a Theffalis mulieribus fuit obruta. De utraque Palmer. agit in Exercit. in Opt. Auct. Gr. pag. 368, 369. Hujusmodi cognomina deinde vera hominum nomina occultarunt, cuius rei multa exempla dat Plut. de Pythiae Orac. Tom. II. pag. 401.

4 DE CHORO SORORUM] Ita loquitur, quia Pleiades existimantur choream ducere stellis, ut ait ipse Astron. II. 21. Vide Propert. lib. III. el. 3. Horat. IV. Carm. Od. 4. Adde Schol. Theocrit. ad Eid. XIII. 25. Sed non Pleiadibus tantum, sed & omnibus stellis choreas adscribere. Apulejus libello de Socratis Daemonio: *Radiantes Deos, quibus coeli chororum comptum & ornatum sudâ tempestate visimus.* Confer Schol. Hesiod. ad *Θωγ.* p. 256. ed. Heinsianae. Lucian. de Saltat. Tom. I. p. 913. ed. Bened. Heraclid. Hom. Alleg. pag. 18. ed. Gesn. Tibull. II. el. 1. Licentius ad Augustin. *Mundumque tonanti Differuit canere & pariles agitare choreas.* MUNCK.

5 CRINEM SOLUTUM GERIT] Alludere videtur ad morem Romanorum, quo constat in luctu foeminas solutis fuisse crinibus, ut apud antiquos Graecos tonsis. Virgil. AEn. I. 484. *Crinibus Iliades sparsis.* Ovid. XIII. Met. 584. *Sed crine soluto, Sicut erat, magni genibus procumbere non est &c.* Justinus de Arfinoe lib. XXIV. 3. *Scisso veste, & crinibus sparsis.* Senec. Troad. vers. 84. *Per colla fluant Moesta capilli tepido Trojae Pulvere crines.* Hygin. II. Astron. *Lamentantem crine sparso videri.* Similia legas apud German. Schol. & quem non veterum? Consule Plutarch. Quæst. Rom. cap. 14. Schol. Hom. ad Iliad. 4. 135. MUNCK.

6 COMETES] *Stella comans* Ovidio, Plinio *fidus crinitum.* MUNCK.

7 SIVE LONGODES] *Λογχώδης* fortasse, a specie hastae seu lanceae, quales a Plinio *Acontiae* dicuntur. MICYLL. Suspicio, *lonchotos* scribendum, a Graeco *λόσχος*, quod lanceam significat, quia longa sit instar lanceae. Micyllus *logchodes* putabat, simul *acontium* a Plinio vocatum ostendit.

SCHEFF. Quasi ex *longus* esset factum, ut *Longinum* ex lanceario fecerunt, qui tam prodigiose vitas Sanctorum exposuerunt. Vide Eugesippum. Volui antehac *lonchodes* cum Micyllo. Nunc probem magis *lonchotos* Schefferi. *Λογχώδης* est longus instar hastae ex Gr. *λόγχη*. Tertull. Coron. Mil. cap. XI. *Requiescens super lonche, qua perfossus est Christi latus.* Nisi *ma- vis lonchitis*; quanquam istud de herba usurpatur ab Apulejo. Puto eam significari, quae alias *bolis* dicitur. Gloss. Isidor. *Butis, stella cometes.* Lego, *bolis.* *Bolis* enim lancea Numer. cap. 33. vers. 55. U & O confundi in Glossis & MSS. libris notissimum est. Gloss. Steph. *Abdumen, ὑπογάστριον.* leg. *Abdomen.* Non dissimiles huic sunt stellae illae, quas *δοκίδας* Graeci, *trabes* Seneca vocat, de quibus Aristoteles & Apulejus in de mundo *πραγματεία.* MUNCK.

8 XIPHAX] Legendum est *Xiphias*, ex eodem Plinio. Vide lib. II. c. 25. SCHEFF. *Xiphias* Scheff. ex Plin. lib. II. 25. *Ξιφφόρος* est Theoni. A Servio ad AEn. x. 272. *Ξίφος* appellatur. Perperam. Scrib. *Ξίφας.* MUNCK.

9 LUCTUM PORTENDIT] Vetus est senarius. *Ουδεις κομήτης, ὅστις ἔ κακὸν φέρει.* Tibullus II. 15. *Hae fore dixerunt belli mala signa cometen.* Adde Isidor. Orig. III. cap. 70. Claud. R. P. I. 232. MUNCK. Adde Cl. Oudendorp. ad Lucani lib. I. vs. 529. & Morellum in Thesauro Numismatico Tab. II. n. 49. pag. 27. Schol. ad Arati Phaenomena vs. 10. *Καλῶς ἢ τὰς αἰτέρας σημεῖα εἶπε, καὶ ᾧ ὁ ποιητὴς τὴν ΚΟΜΗΤΗΝ αἰτέρας σημεῖον εἶναι πολέμου λίγει, ἢ αὐτοῖσι τέρας.*

Ad C A P. CXCI.

10 AMYMNEORUM] Legendum est, Amymneorum, quomodo habetur apud Servium ad I. AEn. v. 321. ubi eadem commemorantur. SCHEFF. Ita etiam infr. cap. 252. An legendum *Amymoniorum*? Servius ad AEn. I. 321. *Quidam à patre Arpalico, qui rex Amymoniorum Thraciae gentis fuit, ita nutritam dicunt.* MUNCK.

nutrivit, & crescentem armis exercuit, ¹ habiturus successorem regni sui. Postmodum nec spes paternas puella decepit. ² nam tantum bellatrix evasit, ut etiam saluti fuerit parenti. Nam revertens à Troja Neoptolemus, cum expugnaret Harpalicum, gravique eum vulnere adfecisset, illa periturum patrem inpetu facto conservavit, fugavitque hostem. Sed postea Harpalicus per seditionem civium interfectus est. Harpalice graviter tum ferens patris mortem, contulit se in sylvas: ibique vastando jumentorum stabula, tandem concursu pastorum interiit.

CXCIV. *Arion.*

ARION ³ Methymnaeus, cum esset arte citharae potens, rex ⁴ Pyranthus Corinthius eum dilexit: qui cum à rege petiisset, ⁵ per civita-

¹ HABITURUS SUCCESSOREM REGNI] Charis. Lib. I. Successor cum masculino genere proferatur, Cor. Severus etiam foemininum extulit. Ignea nam coelo ducebat sidera Phoebus Fraternis successor equis. Ita auctor foeminino genere extulit Ovid. IV. Fastor. VII. Met. 157. VIII. 108. X. 673. Justin. VII. I. Virgil. AEn. XII. 159. Ad quem locum consulendus Servius, & Voilius Anal. Lib. I. 27. Adde Scalig. ad Festum in Auctor. Ovidius: Sponsor conjugii stat Dea picta sui. MUNCK. Sic etiam solent Graeci. consule Schol. Sophoclis in Antigone vs. 1086. De Furiis *λωβητῆρες ὑπερφθόγοι*. & ad Trachin. vs. 875. *Κόπεις πρᾶκτες*. Haec quum ita sint, quid ni legamus in P. Mela lib. I. cap. 18. Primam urbium a MYRINA CONDITORE, Myrinam vocant. pro Myrino? Audiamus Schol. Apollonii Rhodii lib. I. Argon. vs. 604. *Πόλις δὲ ἐστὶν ἡ Μυρίνη πρὸς τὰ τέλει τῆς Δήμου. ἐκλήθη δὲ ἀπὸ ΜΥΡΙΝΗΣ τῆς Θάουτος γυναικός, Κρηέως δὲ θυγατρὸς*. Ab Amazonum duce Myrina dictam, & conditam refert Diodorus. Alii ab Amazonis Myrinae nomine adpellatam statuerunt. Consule Schwartz. ad Cellarii Geographiam Antiquam lib. III. cap. III. §. 70. Adde Strabon. lib. XIII. pag. 924. sed nemo meminit Myrini praeter Steph. Byzantinum.

² NAM TANTUM BELLATRIX] An legendum. Nam in tantum? SCHEFF. Suspiciatur Cl, Schefferus scriptum fuisse, in tantum. Certe praepositio illa non male adderetur. Solin. cap. 14. In tantum literarum amator extitit. MUNCK. De Harpalyce, quae ab Iphiclo, quem deperibat, spreta, moerore contabuit, unde cantilena Harpalyce dicta, Aristoxenus scripsit apud Athenaeum lib. XIV, cap. 3. pag. 619.

Ad C A P. CXCIV.

³ METHYMNAEUS] Probus ad II. Georg. vs. 90. Lesbos est insula Asiae in sinu Aegaeo, conspicua Troadi & Thraciae, à Lesbo filio Maccharis appellata, in qua oppidum, quod appellatur Methymna, ex qua Arion Citharoedus. Adde Eustath. in Hom. Odyss. Γ. p. 120. Fuit Cyclonis filius, ut tradit Aelian Animal. XIII. 45. Caeterum insula Lesbos dicta est ita à Lesbo Lapithae filio. Urbs autem in eâ Methymna nomen accepit à Methymnâ Macarei filia, ut Diodorus narrat lib. V. p. 347. In Probo pro Maccharis scribendum Macaris. Vide Steph. in *Ἀείσβη*. Alii à Lesbo urbe dictam insulam volunt. MUNCK. Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 536. De Lesbo & Orphei capite ibi loquente agens *τὸ δὲ ἐμπεδύθη, ἀπὸ τῶ ἀείσαντος ἐκείνῃ καὶ μετὰ Ὀρφέα γυνὸς αὐτοῦ ἀνδρὸς λογίης, ὣν ἦν καὶ Ἀείων ὁ Μηθυμναῖος*. A. Gellius lib. XVI. N. A. cap. 19. ex Herodoto *Vetus*, inquit, & nobilis Ario cantator fidibus fuit. is loco & oppido Methymnaeus, terra atque insula omni Lesbios fuit. Adde Strabon. lib. XIII. pag. 919. latius de hoc Arione egit Simsonius in Chronico A. M. 3381. Verum pater Arionis non dictus fuit Cyclon, sed Cycleus: ut docet Salmasius in Exercitat. Plinianis ad Solinum cap. 7. & Suidas in hac voce.

⁴ PYRANTHUS] Gellius & Herodotus Periantrum hanc vocant. MICYLL. Hic Perianther est Gellio aliisque, & ipsi, unde habent alii, Herodoto. Nihil tamen immutandum, quando ita nomen ejus legitur & apud veterem Grammaticum in Scholiis ad Germani Arataea. SCHEFF. Perianther est Herodoto lib. I. Lucian. Dialog. Marin,

vitatem artem suam inlustrare, & ⁶ magnum patrimonium adquisisset, consenserunt famuli cum nautis, ut eum interficerent. cui Apollo in quietem venit, eique dixit, ut ⁷ ornatu suo & corona decantaret, & eis se traderet, qui ei praesidio venissent. quem cum famuli & nautae vellent interficere, ⁸ petit ab eis, ut ante decantaret. cum autem citharae sonus & vox ejus audiretur, delphini ⁹ circa navem venerunt. quibus ille visis, se praecipitavit. qui eum sublatum adtulerunt ¹⁰ Corinthum ad regem Pyranthum. Qui cum ad terram exisset, cupidus viae, delphinum ¹¹ in mare non propulit, qui ibi exanimatus est. Qui cum casus suos Pyrantho narrasset, jussit Pyranthus delphinum sepeliri, & ei monumentum fieri. Post paucum tempus nunciatur Pyrantho, navem Corinthum delatam tempestate, in qua Arion vectatus fuerat. Quos cum perducere ad se imperasset, & de Arione inquireret, dixerunt, eum obisse, ¹² & eum sepulturae tradi-

Marin. Gellio xvi. 19. Tzetzae Ch. i. 17. Servio ad Ecl. viii. vs. 55. Quamobrem persuasissimum mihi est illud *Piranthus* natum ex *Periandrus*, quod invenies infr. cap. 221. apud Sidon. Carm. 23. & German. Scholiast. Leone; ad quam formam *Euandrus*, *Thessandrus*, *Maeandrus* dicta sunt in hoc scriptore, & *Aristandrus* apud Varronem, aliaque apud alios, de quibus egimus in dissertatione nostra. Dices Piranthum etiam vocari Germanici Scholiastae Fab. Orionis. At ille totam hanc fabulam tantum non ad verbum ex Hygino transcripsit, vel certe Hyginus ex ipso. Verum prius existimo verius. Etiam Orionem pessime vocat ille Scholiographus, qui aliis omnibus est Arion. MUNCK. Imo *Periandrus* in textum recipiatur. Hic fuit Cypseli filius, de quo praeter Herodot. lib. i. cap. 20, 23, 24. Menagius ad Diogen. Laertium lib. i. §. 94. Duos fuisse Periandros ab Aeliano, & ejus Interpretibus ad lib. xii. cap. 35. docemur.

5 PER CIVITATEM ARTEM SUAM ILLUSTRARE] Corruptum eum locum censeo. Servius ad Ecl. viii. Cum à Periandro rege petiisset, ut sibi liceret peragraré alias civitates. Schol. German. Ut civitatem arte sua illustraret. Putes scripsisse Hyginum: Cum à rege petiisset civitatem per artem suam illustrare. Agnosceis Graecam syntaxin, qua non uno loco hic utitur scriptor. Quanquam historiam, ut cum ab aliis, tum ab Anonymo in Arione diligenter exposita est, si consideres, malis forsan: Ut per civitates alias artem suam illustraret. MUNCK.

6 MAGNUM PATRIMONIUM] Justinus Lib. xiv. 3. Neque fugam se tentaturos dicunt post damna pa-

trimoniorum. h. e. praemiorum, quae longà militia quaesiverant. Ita optime eum locum emendat & explicat Celeb. Graevius. Servius: Permissu ejus per multa oppida, collectis beneficio cantilenae opibus, Corinthum petere coepit. Lege, repetere. Ovid. ii. Fast. 195. Inde domum repetens puppim conscendit Arion. Forte tamen petere pro repetere posuit, ut venire pro redire noster cap. 157. Vide ibi not. MUNCK. Adde de voce patrimonium Cl. Burm. ad Phaedr. l. iv. fab. 19. vs. 23.

7 ORNATU SUO] Citharoedico scilicet, quem depingit Ovid. ii. Met. 165. ii. Fastorum 105. ubi hanc fabulam exequitur. MUNCK.

8 PETIT] German. Schol. petiit. MUNCK.

9 CIRCA NAVEM] Schol. Circum navem. Quod idem est. Vide notas ad cap. 106. MUNCK.

10 CORINTHUM AD REGEM] Taenarum eum transvexit Delphinus; unde cum descendisset, Corinthum eodem, quo cantaverat, habitu perrexit. Vide Servium, & nostrum Astron. ii. 17. Habes de hac fabulâ non inelegantia epigrammata Anthol. Lib. i. Sect. 4. MUNCK. Sic Delphin Melicerten jam mortuum in littus Isthmi Corinthiaci juxta Cromyonem ejecisse, & postea Sisyphus humavisse dicitur a Pausania lib. ii. cap. i. p. 111. qui ideo in Neptuni templo visitur, stans erectus in Delphine. pag. 112.

11 IN MARE NON PROTULIT] Comeliniana propulit, quod non debuit. Plinius, xx. c. 17. de albuconibus. Mago praecipit, quarto die in Solem proferendos. SCHEFF. Schefferus edidit: protulit. Comeliniana, inquit, propulit, quod non debuit: immo debuit, quia in Micylli editione inveniebat. MUNCK.

12 ET EUM SEPULTURAE TRADIDISSE] Puto scri-

tradidisse. Quibus rex respondit, Crastino die ad delphini monimentum jurabitis. Ob id factum eos custodiri imperavit, atque Arionem iussit ita ornatum, quomodo se praecipitaverat, in monumento delphini mane delitescere. Cum autem rex eos adduxisset, iussissetque eos per delphini manes jurare Arionem obisse, Arion de monumento prodit. Quod illi stupentes, qua divinitate servatus esset, obmutuerunt. quos rex iussit ad delphini monimentum crucifigi. Apollo autem propter artem citharae Arionem & Delphinum in astris posuit.

CXCIV.

scribendum, tradidisse se. SCHEFF. Cl. Schefferus putat scribendum tradidisse se. Non valde necesse est. MUNCK.

1 CRUCIFIGI] Schol. Regis imperio crucifixi sunt. Crucifigere apud melioris notae scriptores vix invenias. In crucem agere dixit Sallust. Jug. 14. In crucem figere Justin. XXI. 4. Gloss. Philox. Cruciat, *σαυεγῖ*. Servius: Quos cum Rex de Arione requisisset, illi eum mortuum mentirentur, produci Arionem iussit * adfigi. Suppleo, & insidiatores cruci adfigi. MUNCK. Adde Cl. Burm. ad Quintil. lib. VII. Inst. Orat. cap. 1. pag. 587. Supplicium hoc fuisse antiquissimis populis usitatum satis quidem constat ex ipso Herodoto lib. III. cap. 125. de Polycrate: *ἀποκρίνας δὲ μιν ἐκ αἰχμῶν ἀπαγῆσι*. *Ὁρρίτης ἀνεσῆλυσσε*. & cap. 159. *ὁ Δαρειὸς τὸν ἀνδρῶν τὰς κορυφαίας μάστιγα ἐς Τελχιλῆας ἀνεσκόλωσσε*. Imo ex historia Herculis & Asboli, apud Philostrat. cap. XIX. Heroicon. §. 17. p. 747, 748. Sed de hoc supplicio satis egit J. Lipsius lib. 1. de Cruce cap. II. Totam vero hanc historiam refert Herodotus lib. 1. cap. 23, 24, 25. sed de Apolline Arionem monente, & poena in nautas statuta nullam facit mentionem. Vide & Philostrat. Senior. lib. 1. cap. 19. de Iconibus. Plures de Delphinibus *φιλανθρώποις* fabulas profert Plutarchus de Solert. Anim. T. II. pag. 984, 985.

2 ARIONEM ET DELPHINUM] Arionem inter astra relatum non invenio, de cithara res est nota. Quare puto sic scribendum: propter artem citharae, citharam Arionis & Delphinum. SCHEFF. Schol. German. Dein Jovis miseratione dicitur Orion cum Delphino inter astra positus. Servius: Apollo tam Delphinum, quam Citharam inter sidera collocavit. Hoc convenit cum emendatione Cl. Schefferi: Propter artem citharae Citharam Arionis & Delphinum. Facit tamen Scholiastes ille, ut nihil mutare audeam. Notavit & Grotius in notis ad imagines Arateas Oriona aliis Ariona appellari. Sed perperam, iudice Meursio, La-

con. IV. cap. XI. cuius iudicio nos libenter subscribimus. Caeterum ut fuere, qui tam Ariadnen, quam ejus coronam *καλυσέεισαν*; ita forte olim nonnulli Arionem unâ cum citharâ sideribus intulerunt. MUNCK.

Ad C A P. CXCIV.

3 Jovis] Juppiter. MICYLL.

4 IN THRACIAM] Atqui ille habitabat Tanagrae in Boeotiâ. Vide Anton. Liberal. cap. 25. Palaeph. cap. 8. Hom. Scholiast. ad Iliad. Σ. 488. Eustath. ad Iliad. P. 200. Aristonicus tamen apud nostrum Astron. II. 24. Thebis eum, Pindarus in insula Chio vixisse produnt. Nimirum ex Boeotiâ Chium venit, ut insulam à feris bestiis repurgaret, ut scribit Theo ad Aratum pag. 81. ed. Lond. Tzetzes in Lycophron. pag. 61. *Ποιμανδρεία πόλις Βοιωτίας, ἢ τῇ Τανάγρα καλεῖται*. MUNCK. Consule P. Leopard. lib. XIII. Emendat. cap. 22.

5 AD BYRSEUM] Hyreum. MICYLL. Paulo post Xpseum vocat lib. II. Poet. Astr. c. 14. est Hyreus. Rectissimum est Hyrieus, quia Graece *Υριεύς*. Vide Anton. Lib. Metamor. Tzetzen, Schol. Nicandri, Ovidii Fast. v. & alios, inprimis vero Nob. Heinsum ad illum Ovidii locum, qui jam anticipavit emendationem istam. SCHEFF. Quos modo laudavi auctores, ut & Ovid. v. Fast. 535. Eratosthenes *Καζῆς*. cap. 23. Hyrieum appellant, quod vocabulum etiam heic Hygino esse restituendum pridem monuit Nob. Heinsum ad Ovid. Hyreum quoque notari in margine curaverat Micyllus. Restituendum idem Scholiast. German. Orion, ubi *Museus*, & Pleiadibus, ubi *Herus* vel *Hercus* appellatur. Orion est Servio ad AEn. 1. 539. *OEnopion* ad lib. x. 763. Corruptè utrobique. De OEnopione vide nostrum II. Astron. 34. Parthen. Erot. cap. 20. qui & ipse Hyrieum ibi appellat, ut & ad Lyco-

CXCIV. *Orion.*

³ Jovis, Neptunus, Mercurius ⁴ in Thraciam ⁵ ad Byrseum regem in hospitium venerunt: qui ab eo cum liberaliter essent excepti, ⁶ optionem ei dederunt, si quid peteret. Ille liberos optavit. Mercurius de tauro, ⁷ quem Hercules Ypseo ei immolarat, corium protulit. ⁸ Illi in eum ⁹ urinam fecerunt, & in terram obruerunt, unde natus est ¹⁰ Orion. Qui cum Dianam vellet violare, ¹¹ ab ea est interfectus. Postea ab Jove in stellarum numerum est relatus, quam stellam Orionem vocant.

CXCVI.

Lycophronem Isacius vs. 328. MUNCK. Vide ad lib. II. Astron. Poet. cap. 34.

6 OPTIONEM EI DEDERUNT, SI QUID PETERET. ILLE OPTAVIT] Barthium video ad Stat. III. Theb. 27. scribendum putare non ei dederunt. Si ne muliere liberos optavit. Sed quis locum tam audaci egere correctione dicat? Sensus vulgatae lectionis satis commodus: dederunt ei facultatem quidlibet pro lubitu accipiendi, si quid peteret. Confer supra Fab. CLXVI. Tum optionem a Jove accepit, siquid ab iis petisset, impetraret. ubi exscindendam forte vocem ultimam jam diximus. WOPKENS.

7 QUEM HERCULES YPSEO EI IMMOLARAT] Apparet nonnihil deesse. MICYLL. Illud Hercules est natum a Glossa, qua quis pro Ypseo vel Hypseo alibi legi Hyreus notaverat. Debet itaque deleri. Deinde scribendum, quem Hyrius Deis immolarat. SCHEFF. Lego, quem Hyrius ipsis. Ovid. v. Fastor. 515. Ut rediit animus, cultorem pauperis agri Immolat, & magno torret in igne bovem. Servius: Intra corium oblatis sibi bovis urina facta. Scholiast. Hom. Λαῖόνες ἰεργυρίῃ αὐτῆς βοῆς βύσσαν. Eadem habentur apud Palaephatum, unde totam illam fabulam transcripsit Scholiastes. Narrat eodem modo hanc fabulam German. Scholiastes, ut & Lactantius ad Stat. III. Theb. 27. in cujus MS. pro OEnopionem haberi Orionem notat Tiliobroga. Quod mutandum procul dubio in Hyrieum. Pelasgum idem nominat ad lib. VII. 256. ubi legas, minxerunt numina in corium bovis, quem Pelasgus Diis immolaverat. Confer Noltr. Astron. II. 34. Haec scripseram, cum incidi in Doct. Tollii notas ad Palaephatum, ubi summum Gronovium locum hunc ita constituere video: Quem Hyrius ipse eis. Optimè. Schol. Stat. Ut tauri corium, quem eis immolaverat, terrae infoderet. Atque ita planè etiam in margine libri sui emendaverat Nob. Heinsius. Gaudeo tam propè à vera lectione abfuisse meam conjecturam. Scriverius

in libro Goeffiano correxerat, Hyrius ei immolaverat. Multus est in hac fabulâ illustrandâ Leopardus Emend. lib. XIII. 22. MUNCK.

8 ILLI IN EUM] In id. MICYLL. Corium puto. Micyllus emendat id sine causâ. Nam & Plautus in Poenulo: Tres facile corios contrivisti bubulos. Quanquam & hoc inter plebeja debeat referri. SCHEFF.

9 URINAM FECERUNT] Facere est excernere. Ita sanguinem facere, ventrem facere dixisse Pliniam Valer. lib. II. observat Barthius. Addo illis locum Scholiastae Juvenal. ad Sat. VI. 308. Apud pudicitiam concumbunt, & urinam faciunt. MUNCK.

10 ORION] Ovidius. Quem Hyrius, quia sic genitus, vocat Oriona: Perdidit antiquum litera prima sonum. Noster Astron. II. 34. Quem Hyreus è facto Uriona nomine appellavit; sed vetustate & consuetudine factum, ut Orion vocaretur. Etiam καὶ Παλαίφατος prius fuit Urion dictus, ἔπειτα καὶ Ὀφεισίων Ὀρίων. Servium nunc audiamus: Cui nomen ab urina impositum, ut Ὀρίων diceretur. quod Dorica lingua mutatum est, ut & diphthongus in ω verteretur. Isidorus Orig. lib. III. 70. Dictus Orion ab urina, id est, inundatione aquarum. Tempore enim hyemis obortus mare & terras aquis & tempestatibus turbat. Lactantius ad Stat. VII. 237. Thebaid. Ex urina nomen accepit. & ἔπειτα enim Graecè urina dicitur. Caeterum secundum Hesiodum ex Brylle Minois & Neptuno natus Orion, ut ad Arat. p. 140. Ed. Valder. notavit Theo. Sed corruptum eum locum puto, & legendum, Euryale ex Hygin. Astron. II. 34. & Μερόπη ex eodem. MUNCK. Dictus a Poetis etiam Oarion. Vide Inl. Spanh. ad Callim. H. Dian. vs. 265. Ingenti fuit magnitudine. Theo ad Aratum pag. 71.

11 AB EA] Ab scorpione, quem prodire è terra ipsa fecerat, periisse Palaephatus, & Homerî, Germanici, Aratî, ac Statii Scholiastae tradunt. Confer nostrum Astron. II. 26. & 34.

CXCVI. Pan.

DII in AEGypto cum Typhonis inmanitatem metuerent, Pan
 1 jussit eos, ut in feras bestias se converterent, quo facilius eum de-
 ciperent, quem 2 Jovis postea fulmine interfecit. Pan deorum vo-
 luntate, quod ejus monitu vim Typhonis evitarant, in astrorum nu-
 merum relatus: & quod se 3 in capram eo tempore converterat, in-
 de

Cum Hygino facit Horatius lib. III. od. 4. Schol. Orion venator fuit, qui stuprare conatus Dianam, ejus sagittis occisus est. MUNCK. A Scorpione Orionem interfectum docet etiam Schol. Euripidis in Hecuba. vs. 1088. p. m. 98. B. In qua sententia est etiam Servius ad I. AEn. vs. 535. Adde Nicandrum ab inl. Spanhemio d. I. citatum, quem velim consulas. Ita narrat Theo ad Aratum pag. 70. Ὁ Ὠρίων, ὃς κυνηγε-
 τῶν περὶ Χίον, τὴν Ἀρτεμιν ἐθείασατο, καὶ τὴν Πέωλον αὐτῆς ἐλάβετο. ἢ ὃ θυμωθεῖσα παρὰ τὰ σκορπίον ἐκ τῆς γῆς ἀνέδωκεν, ὑφ' ἧς ἐπλήγη ὁ Ὠρίων. Adde Era-
 tosthenem cap. VII. Cataster. Alias necis caus-
 fas profert Apollodorus lib. I. pag. m. 15. Ὁ δὲ Ὠρίων, ὡς μὲν ἔνιοι λέγουσιν, ἀνθρώπῃ, δισκέειν Ἀρτεμιν περικαλέσμεν, ὡς δὲ τινες, βιαζόμενῳ Ὠρίων μίαν τὴν Ἰππεβορέων παραγενομένην παρθέναν, ὑπὸ Ἀγέμενδρον ἐπὶ τὴν γῆν.

Ad C A P. CXCVI.

I JUSSIT EOS, UT] Apulejus Floridis: AE-
 grum jubet, ut bono animo sit. Aufonius Ludo:
 Rectè olim ineptum Delphicus jussit Deus, Quae-
 rentem, quisnam primus sapientum foret, ut in orbe
 tereti nomina eorum inscriberet. Ita legit Scaliger
 Animad. lib. II. cap. 2. Immerito ergo repre-
 hendit Casaubonum Scioppius (cui nollem in
 de Construct. cap. 36. accessisset Vossius) quod
 scripserit, jussit me rex, ut tibi significarem. Quintil.
 nepos Declam. I. Quid imprecer homini, qui pri-
 mus fecit, ut pietate juvaremur. Corrigit vir
 summus, pietatem juberemus. Puto rectius esse,
 pietatem juberemur. Sequitur enim paulo infe-
 rius: Quanquam & huic jubetur necessitati pietas
 vestra succurrere. & Declam. III. Ferres dicentem
 jussit me tribunus? XVII. Ne mihi animum pereun-
 di vel hoc faceret, quod putabam me juberi. Pseudo
 Cyprian. de Sing. Cleric. Qui ergo nos jussit, ut
 in sacris suis cum foeminis triumphemus. Martial.
 lib. IX. 66. Sed tu jussisses Eurysthea. Quod fru-
 stra unicum hujus constructionis esse exemplum
 affirmat, & propterea τὸ Eurysthea in Eurystheo
 mutat vir magnus. Petron. Fragm. Trag. AEdi-

ficas monumentum, quemadmodum te jussi? Imme-
 rito etiam in scriptis Lipsii ut quid, pro quam-
 obrem. Symm. lib. III. 41. epist. Ut quid multa?
 Hieron. vitâ Hilarionis, Ut quid intrarem in
 eum? & Epitaph. Paulae: Exurge, ut quid dor-
 mis domine? Augustin. C. D. VII. 22. Ut quid
 illi adjuncta est & Venilia? Cyprian. Tract. II.
 Ut quid exponis justificationes tuas? Martial. lib.
 XI. 75. Ut quid, oro, Non sit cum citbaroedus
 aut choraules? Ipsum Ciceronem eâ loquendi
 formulâ usum existimat Pareus, cum scripsit ad
 Atticum lib. VIII. Depugna, inquis, potius, quam
 ut servias. ut quid? Si victus eris, proscribere, si
 viceris, tamen servias. Ut non nescio locum ali-
 ter posse explicari, ita persuasissimum habeo hel-
 lenisum respicere istam phrasin. Gloss. Steph.
 Ut quid, ἵνα τί. Jos. VII. 7. ἵνα τί διεβίβασιν ὁ
 παῖς οὗτος τὸ λαὸν τῶτον τὸ Ἰσραὴλ; Crebro ita cum
 sacri scriptores, tum & Plato. Imo nec ipse
 Virgilius hunc Graecismum refugit in Ciri: Ut
 quid ego amens &c. Vid. pag. 183. Potiori forsan
 jure in Vossii commentariis de Vitiis Sermonis
 culpat mutuo sumere pro mutuari. MS. tamen li-
 ber Biblioth. Leid. in Catil. Sallustii: Pecuniam
 sua aut aliorum fide mutuo sumptam. Justin. Lib.
 XVII. 2. Ab Antigono naves ad exercitum in I-
 talem deportandum mutuo petit. Sed Justinus non
 satis idoneus auctor Latinitatis. Vapulet ergo
 Scioppius, quod ejus auctoritate contra Vossium
 ipse utatur. Mutuo accipere pecuniam dixit Schol.
 Juv. ad vers. 46. Sat. XI. Nisi alienum esset ab
 instituto nostro, complura possem proferre, in
 quibus nimis acrem instituit censuram ille Cla-
 raevallensis. Tanquam in illo Scaligeri, aures
 erroribus personantur. cum tamen Virgil. dixerit
 AEn. V. Dum personat aequora concha. Ovid. III.
 Trist. Scythico circumsonor ore. Et in isto Casau-
 boni, omnes mortales omnium aevorum. cum apud
 Ovidium legamus III. Pont. Nulli datus omnibus
 aevis. Attaminare citius inventurum aliquem in
 semidocti alicujus Grammatici Glossario autumat,
 quam apud classicum auctorem. Justinus tamen
 ab eo non abhorruit. Lib. XXI. 3. nec illi, quos
 laudat Casaub. ad Capitolin. p. 432. Quibus addo
 Tertull. Coron. Mil. cap. ult. Relinque Deo rem
 suam

de AEGOCERUS est dictus, quem nos CAPRICORNUM dicimus.

CXCVII. *Venus.*

IN Euphratem flumen de coelo ovum ⁴ mira magnitudine cecidisse dicitur, ⁵ quem pisces ad ripam evolverunt: ⁶ super quod columbae confederunt, ⁷ & excalfactum exclusisse Venerem, quae postea dea Syria

suam inattaminatam. Turpem & faedam vocem putat *defaedus*, licet Cicero ipse dixerit ad Atticum ix. *Defaedam moram.* MUNCK. *Jubeo te, ut facias* ne imiteris Lector. Dicitur *jubeo te facere*. Quam locutionem etiam Julio Paulo Icto, & Justiniano restitutam vult summus Gronovius ad Livium lib. xxvii. cap. 24. & contra Munckerum defendit Celeb. P. Burmannus ad Ovidium lib. viii. Met. vs. 752. Cui adde Oudendorpium optime de J. Caesare meritum ad lib. iii. de B. Civili cap. 98. De verbo *finere*, eodem fere modo adhibito disputat Celeb. P. Burm. ad Virgilii iv. Georgic. vs. 7. qui & de verbo *jubere* videndus ad i. AEn. vs. 3. Quod si subjunctivus modus sequatur, *jubeo* absolute poni solet a probatis auctoribus. Consule Eundem ad Hirtium de B. Alexandrino cap. 73. & sensus satis, ut opinor, hic esset clarus & apertus, si legeres *Pan jussit, ut in feras bestias se converterent*.

2 JOVIS] *Juppiter.* MICYLL.

3 IN CAPRAM] Narrant hanc fabulam inter alios Eratosthenes *καὶ ἑστ.* cap. 27. Ampelius cap. 2. Sed corruptè pro *Typhone* exhibet *Pytho-nem* Anton. Liberal. cap. 28. Theo ad Aratum pag. 156. ed. Valder. Noster Astron. ii. 28. Caeterum ex hac deorum transformatione in bestias ortum earum cultum apud Aegyptios observat Eusebius Praep. Euang. p. 31. Ed. Steph. Addit Pignorius in Mensa Isiaca cultos ab illis arietem, pisces, hircum, Apin, quod hujusmodi signa in coelo primi observassent. Vide ipsum pag. 6. MUNCK. Consule Farnab. & Celeb. P. Burm. ad Ovid. v. Met. 321. Osirim, sive Solem, & Isin, sive Lunam ab Aegyptiis imagine scarabei, draconis, & accipitris fuisse expressos ac cultos docent Manethus & Hecataeus apud Diogenem Laertium Prooem. Segin. 10. Sed de hac hujus transformationis fabula, nequaquam credenda, disputat Plutarchus in Iside & Osir. Tom. ii. pag. 379, 380. Asinos ex hac fabula Aegyptiis invisos esse idem docet in Conviv. vii. Sap. pag. 150.

Ad C A P. CXCVII.

4 MIRA MAGNITUDE] Barthius in Ms. suo ait *mira proportionem* legi. Si sic legit Barthius, ut ait, crederem id Glossatoris esse, non Hygini. SCHEFF.

5 QUEM PISCES] Quod. MICYLL. Micyllus, quod *pisces*. Barthius ex suo Ms. cum *id pisces*. Nimis in multis abit, ut putes, divinatoris, non codicis alicujus esse lectiones. Mallem ego, quum *pisces*. SCHEFF. Micyllus, quod *pisces*. Barthius ex MS. cum *id pisces*. Schefferus cum *pisces*. MUNCK.

6 SUPER QUOD COLUMBAE] Barthius iterum ex libro suo, sicut ait: *super columbae quod*, unde ipse facit: *super columbae quaedam*. Nil me movet codex Barthii, quod jam monui aliquoties. Scribo. *cecidisse dicitur, quum pisces ad ripam evolverunt, superque & columbae confederunt, excalfactum exclusisse Venerem*. Male in omnibus post *exclusisse* positum est comma, voci *Venerem* postponendum. SCHEFF. Barthius, *super columbae quaedam confederunt*, quod in MS. suo inveniret, *super columbae quod confederunt*. Schefferus, *superque & columbae confederunt*. Mallem, *superque id*. MUNCK.

7 ET EXCALFACTAM EXCLUSISSE] Barth. & *excalfactum exclusit*. Schefferus totum locum ita constituit: *Cecidisse dicitur, quum pisces ad ripam evolverunt, superque & columbae confederunt, excalfactum exclusisse Venerem*. Dilucidior erit sententia, si ita scribas: *Cecidisse dicitur, & quum pisces ad ripam evolverunt, superque id columbae confederunt, excalfactum exclusisse &c.* Atqui non ab ovis pulli, sed avibus incubantibus excludi ab aliis dicuntur. An scripsit ergo? *Dicitur, quum pisces ad ripam evolverunt, superque id columbae confederunt, & excalfacto eo excluserunt Venerem*. Schol. German. Piscibus: *Quod volventes ejece-runt in terram, atque ita columbam in sedisse, & post aliquot dies exclusisse eam Syriae, quae vocatur Venus*. Lege *Deam Syriae*, ut video jam ante nos emendasse Rutgeri. Var. lect. lib. iii. Grotius legit, *Deam Syriae*. ad Imag. Arat. pag. 12. Ampelius cap. 2. *Dicitur & in Euphrate fluvio o-vum*.

Syria est adpellata, & iustitia & probitate cum caeteros exsuperasset, & ab Iove optione data, pisces, in altrorum numerum relati sunt: & ob id Syri pisces & columbas ex deorum numero habent, non edunt.

CXCVIII. *Nisus.*

NISUS Martis filius, sive ut alii dicunt, † Deionis filius, rex Megarensium, in capite crinem purpureum habuisse dicitur. Cui responsum fuit, tam diu eum regnaturum, quam diu eum crinem custodisset.

um piscis in ord fluminis columba affedisse (leg. insedisse) dies plurimos, & exclusisse Deam benignam & misericordem hominibus ad bonam vitam. Lucis non parum huic fabulae afferunt, quae ad lib. I. de Veritate Rel. Christ. annotavit Hugo Grotius. MUNCK. Vide de hac Dea piscium abstinentia culta Grotium ad Imagin. pag. 52. & Interpret. ad Ovid. iv. Met. 45.

I ET JUSTITIA] Barthius iterum ex Ms. suo: *Haec iustitia.* Mallem: *Ea & iustitia* Illud *ea* perit per similitudinem litterarum proxime praecedentium in fine vocis appellata. SCHEFF. Barth. ex MS. *Haec iustitia.* Schefferus, *ea & iustitia.* Quod non sapit Hygini stylum, qui non solet uti polysyndetis. Nisi satis placet Barthiana correctio, legere possis, *ea iustitia &c.* MUNCK.

2 ET AB IOVE] Hic contrarium superiori accidit. Nam *&* deleri debet. SCHEFF. τὸ *&* delet Schefferus. Malim mutare in *ei.* Schol. German. *Rogata à Jove, quod sibi optatum tribui postularet, illa ait, ut pisces, qui suam originem servassent, immortalis praemio afficerentur.* MUNCK.

3 ET COLUMBAS EX DEORUM NUMERO] Similitudo litterarum oscitantem librarium decepit saepe, ut adderet vel demeret, quod non debebat. Hic detraxit *quas*; legendum enim, *& columbas, quas ex.* SCHEFF. Schefferus legit: *Columbas, quas ex Deorum numero.* Atque ita quoque hunc locum adducit Cl. Ouzelius ad Minutium Felic. p. 278. Malim tamen, *quos.* Nam & pisces Diis annumerant. Quanquam nihil opus est τὸ *quos* inferere, si non mutes in *nec.* Vide hac de re Clement. Protrept. pag. 25. edit. Morell. Astron. II. 41. Phornutum cap. *ὅτι τὸ πῖας.* Diodor. Lib. II. pag. 92. Theon. ad Aratum pag. 131. Scalig. ad Manil. pag. 343. Owen. Theol. Mosaic. lib. v. 8. Athenag. Legat. pro Christ. p. 33. Noani de Re Cib. lib. III. cap. 2. MUNCK. Aegyptii, sacrifici inprimis, Syri, Graeci, sacerdotes Matris Deum piscibus absti-

nuisse dicuntur variis de causis. De quibus videndi Athenaeus lib. VIII. cap. 8. pag. 346. 346. Plut. de Iside & Osiride Tom. II. pag. 363. (qui de 24. diis ex Ovo prognatis juxta quoddam pag. 370. disputat.) & lib. VIII. Sympos. Quaest. 8. p. 730. Neapolis & Burm. ad Ovid. II. Fast. 473, 474. S. Bochart. lib. I. cap. 6. pag. 44. De Cetis & Cetaceis. De Columbibus, quas Syri adorant, St. le Moyne de Melanophoris ad G. Cuperum pag. 281. & Broukh. ad Tibull. I. VIII. 18.

Ad C A P. CXCVIII.

4 DEIONIS FILIUS] Meursius in regno Attico p. m. 152. Pandionis ostendit legendum. SCHEFF. Meursius, ut notavit Cl. Schefferus, in Regno Attico corrigit, *Pandionis.* Et si rationes ejus, quod liber ille ad manum mihi nunc non sit, examinare non possum, non dubito tamen, quin verè corrigit. Vide Strab. lib. IX. pag. 454. edit. Xyl. Schol. Theocriti ad Eid. XII. 27. Eurip. ad Hippol. vers. 35. & 1200. Venerat eadem emendatio in mentem Lindembrogio ad Catal. p. 292. MUNCK. Hyginus fab. CCXLII. dicit Nisum, fatali crine amisso, sese interfecisse, quum Pausan. lib. I. cap. 19. p. 45. a Minoe interfectum, & ab Atheniensibus sepultum Athenis pone Lyceum tradat. Apollodorus lib. III. p. m. 253. Ἀπὸ θανάτου δὲ καὶ Νίσου ἀγὼ θύγατρός τελευτόειεν. ἔχοντες γὰρ αὐτὴν πορφυρίαν ἐν μίση τῇ κεφαλῇ τεύχεα, τάντης ἀφαιρέσεως τελευτᾶ, ἣ ὃ θύγατρός αὐτῆς Σκύλλα ἐραδεδείσα Μίνωα, ἐξέειλε τὴν τεύχεα.

5 VENERIS IMPULSU] Virgil. non Venere, sed Junone iratâ, hoc Scyllae accidisse scribit. MUNCK.

6 FATALEM CRINEM] Χρυσῶν πλόκαμον appellat Lucianus & Euripidis Scholiastes. Lactantius Argum. Lib. VIII. Met. Ovid. *Crinem purpureum*

set. Quem Minos Jovis filius obpugnatum cum venisset, à Scylla Nisi filia, 5 Veneris impulsu, est amatus. quem ut victorem faceret, patri dormienti 6 fatalem crinem praecidit. Itaque Nisus victus à Minoe est. Cum autem Minos Cretam rediret, eum ex fide data rogavit, ut secum aveheret. Ille negavit, Creten sanctissimam tantum scelus recepturam. illa se in mare praecipitavit, 7 ne persequeretur. Nisus autem dum filiam persequitur, 8 in avem haliaeeton, id est, aquilam marinam conversus est, Scylla filia 9 in piscem, Cirim quem vocant. hodieque, si quando ea avis eum piscem natantem conspexerit, mittit se in aquam, raptumque unguibus dilaniat.

CXCIX.

pureum abscondit genitori dormienti; quo fata patriae continebantur. Noster cap. 242. Nisus Martis filius, crine fatali amisso, ipse se interfecit. Ovid. Lib. VIII. 85. Fatali nata parentem Crine suum spoliat. Similem historiam de Comaethone Pterelai filia habes apud Apollod. lib. II. pag. 81. & Tzetzen in Lycophron. pag. 134. MUNCK. Consule Celeb. J. Broukh. ad Tibull. lib. I. El. IV. vs. 57. purpureum ac fatalem crinem vocat Lactant. ad Statii I. Thebaid. 332. Sic Pterelaus Taphii filius a Neptuno in capite acceperat χρυσὸν κρίνα, quem crinem quamdiu ferveret, fuisset invictus ac indomitus Pterelaus. Consule Tzetzen ad Lycophron. vs. 934. Eadem Apollodorus lib. II. p. 97. refert, sed ibi e Tzetze pro ἈΘΑΝΑΤΟΝ ἐποίησε Ποσειδῶν lege ἈΗΤΤΗΤΟΝ. Quem crinem ei etiam praecidit filia Comaetho. Vide cetera pag. 101.

7 NE PERSEQUERETUR] Hoc persequeretur Barthius passive putat positum, & probat. Mihi, ut hoc concedatur, deesse nihilominus videtur quidpiam. Sane nihil occurrit, quod ostenderet, cur se tandem praecipitarit. Scribo igitur: praecipitavit, ne pater persequeretur. Illud pater compendiose scriptum fuit litteris tribus per cum lineola in vertice. cumque recurreret in persequeretur, librarius indoctus ut superfluum rejecit. SCHEFF. Barthius παθηλὴς accipit, ut apud Optatum: Quem à nobis persequutum esse aut dicere possis, aut probare? Et sic quoque German. Scholiast. Pleiad. Quidam à sole persequutum arbitrantur. Vincentius Lirinensis: Quem tanto sacerdotum studio prosequutum videret. Nimirum quod activa olim erant, quae nunc deponentia sunt, hinc passive ista saepe usurpari etiam ab optimis videas. Sallust. Jug. cap. 31. Quicquid sine sanguine civium ulcisci nequitur. Cap. 25. Ab iisdem illis regis fautoribus summa ope enisum. Omitto prudens sexcenta alia. Cl. Schefferus emendat, ne pater persequeretur. Quid si legas? ut

persequeretur. videl. Minoem. Ovid. VIII. vers. 142. Infilit undis, Consequitur rates, faciente cupidine vires. MUNCK.

8 IN AVEM HALIETON] Scribe haliaeeton vel haliaeeton. Corruptus Lactantius in quibusdam editionibus: Patre jam in avem transfigurato, quam Graeci alieton dicunt. Aquilam piscariam appellat Servius in Eclog. VI. vs. 74. Leg. piscariam, vel piscatoriam potius. Avem sanè piscatoriam vocat Lactant. Argum. Lib. VIII. fab. I. Ovidius: Et modo factus erat fulvis haliaeetos alis. Inter accipitres recensetur in epistola, quae Symmacho & Theodotioni inscribitur. Scaliger ad Catal. pag. 83. Haliaeetus Virgilii est Falco noster. At Falco accipiter magis, quam aquila videtur esse. Aquilam tamen facit Virgilius haliaeetum. Fecit & in terris haliaeetus ales ut esset: Quippe aquilis semper gaudet Deus ille coruscus. Schol. Homer. ad Iliad. pag. 674. Αἰετός. Ὅστις δορυλὸς καὶ ὄξυς ἐν τῷ ὀρέῳ, καὶ ἰπταλός. Φησὶ δὲ Ἀριστοτέλης ὡς ἴησιν τὰς νεοσσὺς πρὸς τὸ ἥλιον ἀναγκάζων βλέπειν, καὶ ὁ δυνθεὶς ὀρέῳ, ὃ αἰετὸς ἐστὶν ἦός, ὃ ἢ μὴ, ἐκδύεσθαι, καὶ γέγονεν ἀλιαιετός. Leg. ἀλιαιετός. & δορυλὸς pro δορυλός. Id quod Scholiastes ille ipse vult, quem scripsisse deprehendo ad vers. 638. Iliad II. Φράδμων) δορυλός, ὄξυς, ἔμπειρος. Confer Plin. lib. X. cap. 3. & quae dixi ad Lactant. lib. VII. fab. 20. &c. MUNCK Adde J. N. Loensem lib. VIII. Epiphyll. cap. 26. ubi Typothetarum vitio Aristoteles in Avib. legitur pro Aristophanes in Avib. sunt enim verba Aristophanis in Avibus vs. 892. ἀλιαιετός καὶ γυπας jungentis, & ejus Scholiastae scribentis Εἰδὲ αἰετὸς ὁ ἈΛΙΑΙΕΤΟΣ ἐν θαλάσῃ διγυτάρη. Rescripsi haliaeeton.

9 IN PISCEM CIRIM] Hoc mire exagitat Reinesius, quia repugnat omnium aliorum rationibus, qui avem factam dicunt. Quasi noster nihil habeat, nisi quod reperiatur apud alios, aut quasi nos habeamus omnes, qui de his tradiderunt apud veteres. Vide, quae in dis-

CXCIX. *Scylla altera.*

SCYLLA : Crataeidis fluminis filia, virgo formosissima dicitur fuisse. Hanc : Glaucus amavit, Glaucum autem Circe Solis filia. Scylla

fertatione nostra super Hyginum de hoc loco diximus. SCHEFF. Avem eam Ovidius & Virgilius faciunt. Glossae Stephani *Circum* appellant. *Circum*, ἱέρεια. ἔστι ὃ ὄρνειον μελαεληθείσης τῆς Σκύλλης τῆς Νήσος Μεγαρέων. Vulcanius emendat: Τῆς Νήσος βασιλείας. Malim legi, Νήσος τῆς Μεγαρέας vel Μεγαρέων, ut subaudiatur βασιλείας, quemadmodum apud Aelian. ποικ. 15. XIII. 18. Διονύσιος ὁ τῆς Σικελίας. Tzetzes in Lycophron. pag. 95. Μιζόθηρ, τῆς Σκύλλης, ἥτις καὶ ἐμὲ θυγάτηρ Νήσος τῆς Μεγαρέας. Leg. Μεγαρέας. Sed Scaliger, ut deprehendi postmodum, ad Catal. p. 83. Τῆς Νήσος Μεγαρέας. Confundit interim Scyllas, quo nihil apud Mythologos & Poëtas frequentius. *Circus* est Graecanica vox. Κίρκοι enim ἀπὸ τῆς Graecis. Etym. magnum accipitrem esse vult. Πέλεα, inquit, καὶ κίρκος εἰδὲ ἱέρεια. Illis, quae pro Hygino adduxit Cl. Schefferus, addo illa ex Etymologicographo: Κίρρις ὁ ἰχθύς. ἐπειδὴ κίρρις ἐστὶ τὴν χειρῶν. Κερίς ὅ, ἀλγὶς τῆς ψυχῆς. Κίρρις, εἰδὲ ἱέρεια. ὁμοίως ὅ λένε παρὰ Κυπρίους Κίρρις ὁ Ἀδάμις. Accedit huc, quod pisces captare solenne est haliaeeto: qua de re videndus Plinius Lib. x. 3. MUNCK. In avem mutatam Scyllam docuit Parthenius, qui Metamorphoses scripsisse dicitur. Vide Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 420. (ubi plura sunt videnda, & apud Servium ad Ecl. vi. vs. 74. Item Meursium de Creta lib. III. cap. 3.) Servius ad vi. AEn. vs. 286. haec adnotat: Scylla ejusdem Nisi filia, quae patri suo abscissam comam purpuream Minoi obtulit contra patrem pugnanti, & inde in avem conversa est. Sed consule, Lector, Celeb. J. Perizon. Animadv. Historic. cap. IX. pag. 401, 402. Fabulam de Scylla in avem mutata tacitus explicat Pausanias, qui lib. II. cap. 34. pag. 192. non, ut Hyginus noster, Scyllam sese in mare dedisse praecipitem, sed a Cretensibus, Minoe jubente, e navi esse ejectam, Σκυλλαῖον δὲ τῆς Νήσος καλεῖσθαι θυγατρός, ὡς γὰρ δὴ τὴν Νησαίαν ὁ Μίνως καὶ τὰ Μέγαρα εἶλεν, ἐκείνης ἀποδόσης, ἔτε γυνῆκα ἔχειν αὐτὴν ἐλπίσκει, καὶ προσέταξε τοῖς Κρησὶν ἐκβάλλειν τὴν νεώς, ἀποθανεῖσαν ὃ ἀπὲρρίψεν εἰς τὴν ἕλκεα ταύτην ὁ κλύδων. τάφον ὃ ἐκ ἀποφάνεσιν αὐτῆς, ἀλλὰ ἀειοφθνήναι τὴν νεκρὸν φασί, ἀγοφρηθέντα ὑπὸ τῶν ἑκ θαλάσσης ὀφνιέων.

Ad CAP. CXCIX.

[I CRATETIS FLUMINIS] Alii, inter quos etiam Homerus est, Scyllam a matre Crataeida vocant. MICYL. Vix puto ista esse integra, vel recte scripta. Pro Cratetis in vetustioribus est *Cateris*. Censeo scribendum *Cretheidos*. nam *Cretheis* mater ejus apud Servium ad Eclog. vi. vs. 74. At vero ita nomen patris deerit, quod noster alias non omittit. Itaque puto locum totum sic constituendum: Scylla, Phorci & Cretheidos filia: Illud fluminis omitto, quia malunt Nymphas appellare cum alii, tum noster. Et sic facit de Cretheide Servius. Denique hoc glossatoris ingenium sapit. SCHEFF. Servio ad Ecl. vi. est *Cretheidos nymphae filia*. Ad AEn. autem III. 420. Scylla Phorci & Cretidis Nymphae filia fuit. Scribo tum heic, tum apud Servium Crataeidis, vel Crataeis, ut inflexione Latinâ usus sit in vocabulo Graeco: quod non esse insolens sequioris aevi scriptoribus alibi ostendimus. Quanquam vir illustris ad Catal. pag. 50. τὸ Cretheidos non sustinuit mutare: Alii, inquit, Crataein dicunt matrem Scyllae, alii Persean, alii Lamiam, alii Cretheida, alii Ecaten. Nisi de Cretheide, quae ex τῇς Cretaeis nata, verum est de caeteris. Non debebant ergo mutari ab illo versus illi: Ipsi seu Lamie mater &c. Schol. Apollon. ad Lib. IV. 828. Ἀρσείλας Φόρκυν καὶ Ἑκάτης τὴν Σκύλλαν λέγει. (Atque ita quoque Hom. Schol. ad Iliad. M. 85.) Ὀμηρὸς δὲ τὴν Σκύλλης μητέρα Κρεταίην καλεῖ. Secutus ergo Homerum Ovidius XIII. Met. 745. Nereis his contra refecuta Crataeide natam. Sed illo fluminis quid faciemus? A glossa esse censet Cl. Schefferus. Mihi videtur corruptum ex Phorcynis, & transpositum. Lego itaque Phorcynis & Crataeidis filia. Apollonius: Σκύλλης Ἀρσείνης ὀλοόφρονος, καὶ τῆς Φόρκυν Νυκτιπόλεως τῆς Ἑκάτης τὴν τε κλείει Κρεταίην. Gloss. MSS. in I. Georg. de duabus Scyllis: Una Forci & Cretide filia fuit. Scribe, Crataeidae. Lactant. Argum. lib. XIII. fab. 9. Met. Ovid. Ut Scyllam Phorci & nymphae Gratheidis eodem mari versantem conspexit. Lege, Crataeidis. Quin veri haec speciem aliquam aequè tibi, ac mihi, habere videantur, nullus dubito. Nihil tamen mutandum, nisi τὸ Cratetis in Crataeidis. Capella lib. VI. pag. 205. Scyllaeum oppidum cum Crataeide flumine, quae Scyllae mater fuit.

la autem cum adsueta esset in mari ³ lavari, Circe Solis filia ⁴ propter zelum, medicamentis aquam inquinavit. quo Scylla cum descendisset, ab inguinibus ejus ⁵ canes sunt nati, ⁶ atque ferox facta, quae injurias suas exsecuta est. nam Ulysssem ⁷ praenavigantem fociis spoliavit.

CC.

fuit. Ita ex MS. restituit Grotius. Solinus cap. VIII. Cum Scyllaeo oppido & Crataeide flumine Scyllae matre. Quo loco vulgo Cratibide legunt. Caeterum alios heic rursus auctores secutus Hyginus, ac cap. 151. vel in Genealogia, ubi Typhonis & Echidnae facit filiam Scyllam. Ita ego commentabar. Sed Nob. Heinsii Not. in Met. Ovid. p. 352. si inspexissem, potuissem superfedere labore isto. MUNCK. Lege Crataeidis. Confule J. Nic. Loensem lib. VIII. Epiphyl. cap. 24. & Celcb. Burm. ad Ovidii XIII. Met. 749.

2 GLAUCUS] Hic Polybi filius fuit, qui factus est θαλάσσιος δαίμων, de quo Schol. Apollon. ad lib. I. 1310. Tzetzes ad Lycophron. pag. 107. Eustath. ad Hom. Iliad. pag. 205. ed. Basil. Palaephatus cap. 28. Anthedonis filius est Fulgentio lib. II. cap. 12. An perperam? Fuit Ἀνθηδώνος τὸ γένος, non filius Anthedonis aliis. Sed cum Fulgentio faciunt Gloss. MSS. in Lib. I. Georg. & Lactant. Argum. lib. XIII. Met. fab. 9. Adde quae notamus ad Fulgentium. MUNCK. Lactant. ad Statii VII. Theb. 335. de civitate Boeotiae Anthedone fuisse hunc Glaucum docet, & plura de eo refert, ut & ad vs. 337. & ad IX. Theb. 325. item Philostratus lib. II. Iconum cap. 15. inter alia notat de hoc Glaucō οἰκῆσαι ὃ ἐπὶ ποτὶ λέγεται τὴν ἀρχαίαν ἈΝΘΗΔΟΝΑ. Confule & P. Leopardum lib. XI. Emendat. cap. 25. Ante Fulgentium Mnaseas in lib. III. Europaeorum adfirmat hunc Glaucum ex Anthedone & Alcyone esse natum. Haec & plura de variis circa Glauci parentes opinionibus docebit Athenaeus lib. VII. cap. 12. pag. 296, 297. Ubi & de ejus & Scyllae amoribus agitur. Fuit praeter Glaucos ab Hygino memoratos etiam Glaucus Epicydis filius Spartanorum rex. Pausan. lib. II. cap. 18. p. 149.

3 LAVARI] Etsi contra Varronis regulam, ex usu tamen magis locupletum scriptorum esset lavare. Vid. Ter. Eun. III. 5. 47. Plaut. Truc. II. 3. Petron. Fragment. Trag. cum Hygino pag. 13. edit. Corn. Et ego, inquit, non quotidie lavor. Pag. 45. Quibus lavari jam coeperat votum esse. Plin. III. epist. 14. Lavabatur in villa Formianā. Nec refugit Celsus lib. I. cap. 3. Imo nec Tullius ipse lib. X. Att. 13. Lavari se velle. MUNCK.

4 PROPTER ZELUM] Fulgent. Mythol. Lib. II. Zelataque Scyllam fontem, in quo lavari erat

solita, venenis infecit. Idem Lib. I. Odium causale est, ut amoris zelus atque invidiae. Inde zelare frequens Cypriano Sernone de Livore, & poetis Christianis, vocabulum. Zelum eleganter rivalitatis dolorem appellat Servius ad AEn. III. 420. Furiosam amantium aemulationem Petron. Gloss. Cyrill. Ζῆλος, pellicatus, pellicatio, aemulatio, zelus. Fulgent. Praefat. Lib. I. Tam etenim libens zelo fortitus sum ex affectu conjugium, ut si hanc suis oblucentem, ut pellicem, voluptatibus repererit &c. Ita omnino legendum cum membranis Vett. Bibliothecae Leidensis. Malè ab antiquis editionibus Micyli & Henrici Petri heic recessit Commelinus. Aliter hanc fabulam narrat Tzetzes ad Lycophron. p. 13. ed. Steph. Ἦν ὃ πρῶτον ἡ Σκύλα γυνὴ Ὀυρεπῆς. Ποσειδῶν ὃ σωῆσα, Ἀμφιτέτης ζήλοτυπησάσης, καὶ φέρουσα καὶ ἐμβολάσσης τῇ πηγῇ, ἐφ' ἣ εἰσὶν ἀειδαί, ἀπὲρ θνητῶν. Secutus hoc commentum Virgil. in Ciri: Sive etiam exaltis speciem mutata venenis Infelix virgo, quid enim commiserat illa? Ipse patet timidam saeva complexus arena Conjugium carae violaverat Amphitrites: Attamen exegit longo post tempore poenas; Ut cum cura sui veberetur conjugis alto, Ipsa truce multo misceret sanguine pontum. Confer Ovid. I. Art. Amand. 331. MUNCK.

5 CANES SUNT NATI] Eleganti metaphorā de obtreatoribus Hieronymus vitā Hilarionis: Scyllaeos canes obturatū aure transibo. Malè obturatū habet Canisii editio. Tzetzes in Lycophron. pag. 107. ed. Stephani Scyllae sex dat capita, & duodecim pedes. Sed denarii gentis Pompejae tres tantum imā inguinum parte ei canes assignant, ut observavit in de Num. Praestant. pag. 233. illustris Spanhemius. MUNCK.

6 ATQUE FEROX FACTA] Turbatus heic videtur verborum ordo, quem ita restituo: Quae ferox facta atque injurias suas exsecuta est. MUNCK. Mollior omnino ductus erit orationis, si cum Munckero legamus . . nati: Quae ferox facta, atque injurias s. e. e. Sed vix quidpiam tentem. Licet enim ista atque ferox facta, duriora videantur, similis tamen duritiei exempla jam affatim ex nostro collegit vir ipse laudatus ad Fab. LXXVII. De usu pronominis quae, pro illa autem, diximus ad Fab. XXVIII. & CXXXIV. WOPKENS.

7 PRAENAVIGANTEM] Sic praelabi apud Symmach. Lib. I. ep. 7. & Colum. XI. I. Praefluere apud Horat. IV. od. 3. & 14. Praenatare apud Vir.

CC. *Chione.*

CUM Chione, sive, ut alii poetae dicunt, ¹ Philonide Daedalionis filia Apollo & Mercurius una nocte concubuisse dicitur. ea peperit ex Apolline ² Philammonem, ³ ex Mercurio Autolycum, quae postea in venatione in Dianam ⁴ est locuta superbius. Itaque ab ea sagittis est interfecta. at pater Daedalion unicam filiam flendo, ab Apolline est conversus ⁵ in avem daedalionem, id est, accipitrem.

CCI. *Autolycus.*

MERCURIUS Autolyco, ex Chione, quem procreaverat, muneri dedit, ⁶ ut furacissimus esset, nec deprehenderetur in furto: ut quidquid subripuisset, in quamcunque effigiem vellet, transmutaretur, ex albo

Virgil. AEn. vi. 705. *Praevehi* apud Plin. Lib. i. ep. 8. *Praevertere* Capell. Lib. ii. In quibus *prae* idem quod *praeter* valet, ut *ex* pro *extra* ponitur interdum. Plinius Junior: *Exsiliuit cathedram*. Quod nollem temerè in praefatione suâ damnasset Stephanus. Sall. *Raro egressa fines suos*. Curt. iv. 2. *Eminet aquam*. Lactant. Phoen. vers. 8. *Eminet montes*. Interpres Apollon. Tyrii: *Evasit cubiculum*. Capella Lib. i. *Tractus aërios jam Phoebus exierat*. Sen. Agam. 968. *Exiit Mycenae*. MUNCK. Consule Passerat. ad Propertii lib. i. Eleg. viii. vs. 19. Gronov. ad Livium lib. xxix. cap. 32. quomodo *excedere* construitur a Livio. vide J. Fr. Gronovium ad lib. xxiv. cap. 20. & ad lib. xxix. cap. 6. & de quo verbo eximium Drakenburgium ad lib. ii. cap. 37. latius esse disputaturum didici e notis Cl. Oudendorpii ad J. Caesar. lib. i. de B. Civ. cap. 44. Eodem modo *egredi*. vide Celeb. P. Burm. ad Phaedr. lib. iii. fab. 16. vs. 17. Oudendorp. ad Frontin. lib. iii. Strateg. cap. 2. n. 25. & J. Arntzenium ad S. A. Victoris Epitom. cap. v. §. 7.

& hac Chione dicitur natus ab Ovid. V. ad xxi. Met. vs. 193. Philammon cantasse dicitur Latoniae, Dianae & Apollinis natales; & primus Choros sacris Delphis instituisse. V. Plutarch. de Musica Tom. ii. p. 1132. ubi pro ἀδελφὸν legendum esse Δελφὸν docet sequens pag. 1133. & ita in Mss. legi docet Celeb. Burm. ad Ovid. l. i. vs. 317.

2 PHILAMMONEM] Ita & Ovidius eum & Pherecydes appellant. Corruptè *Philemon* dicitur in veteribus Lactantii Argum. edit. Rectè *Philammon* Raenerius. MUNCK.

3 EX MERCURIO AUTOLYCUM] Hunc Mercurii dictum revera Daedalionis filium fuisse, testatur Pausanias in Arcadicis. SCHEFF.

4 EST LOCUTA SUPERBIUS] Dianā formosiorē se iactavit. MUNCK.

5 IN AVEM DAEDALIONEM, ID EST, ACCIPITREM] Accipitrem daedalionem vocari neque apud Graecos, neque apud Latinos hactenus observatum nobis. An scribendum *aesalonem*? Plinius lib. x. c. 8. quo agit de accipitribus. *Aesalona* Graeci vocant, qui solus omni tempore apparet. SCHEFF. Cl. Schefferus emendat *aesalonem* ex Plin. Lib. x. cap. 8. Sanè Αἰσάλων est etiam Aristotel. Lib. ix. cap. 46. Histor. Animal. Aelian. Lib. xii. cap. 4. cum aliquot accipitrum vocabula enumerasset, subiicit tandem, ἡνὶ δὲ ἱεράκων ἐστὶ πάμπαν. Oestro facit Callimachus apud Etym. auctorem in Πέλεια. An inter illa etiam Daedalionēs fuerint, dicere non habeo. Naso simpliciter in accipitrem conversum narrat. MUNCK.

Ad C A P. CC.

1 PHILONIDE] Pherecydes apud Schol. Hom. ad Odyss. T. 432. Φιλωνίς ἡ Διόνος θυγάτηρ οἰκῆσα τὴν Παιονίαν ἐν αὐτῇ παρελήχθη καὶ Ἀπόλλωνι. Omissum est Ἑρμῇ, ut apparet ex illis, quae mox subiungit. Adde Ovid. Lib. xi. Met. fab. 8. MUNCK. De Philonide ita Conon narrat. vi. apud Photium pag. 428. ΦΙΛΑΜΜΩΝ παῖς ΦΙΛΩΝΙΔΟΣ, ἡ γένονεν ἐξ Ἑωσφόρου καὶ Κλεοβοίας ἐν Παιονίᾳ τῇ Ἀττικῇ, Qui Philammon ex Apolline

albo in nigrum, vel ex nigro in album, in cornutum ex mutilo, in mutilum ex cornuto. is cum Sisyphi pecus assidue involaret, nec ab eo posset deprehendi, sensit, eum furtum sibi facere, quod illius numerus augebatur, & suus minuebatur. qui, ut eum deprehenderet, in pecorum ungulis ⁸ notam inposuit. qui cum solito more involasset, & Sisyphus ad eum ⁹ venisset, & pecora sua ex ungulis deprehendit, quae ille involaverat, & abduxit. qui cum ibi moraretur, Sisyphus Anticliam Autolyçi filiam compressit, quae postea Laertae data est in conjugium, ex qua natus est Ulysses: ideo nonnulli auctores dicunt ¹⁰ Yplipylon. ob hoc Ulysses versutus fuit.

CCII. Coronis.

APOLLO cum Coronida Phlegyaе filiam gravidam fecisset, cor-
vum.

Ad C. A. P. CCI.

6 UT FURACISSIMUS ESSET] Vide Schott. Proverb. ex Suid. Cent. XII. 75. Pherecydes de Autolyco: Εἶχε γὰρ ταύτην πλὴν τέχνῳ παρὰ τὸν πατέρα, ὥς τὸς ἀνθρώπους, ὅτε κλέπει τι, λαμβάνει, καὶ τὰ θρέμματα τὸ λείας ἀλλοιῖν εἰς τὸ θελοῖ μορφή. Confer Sarisber. Curial. I. cap. 9. Ovid. XI. Met. 311. *Alipedis de stirpe Dei versuta propago Nascitur Autolycus, furtum ingeniosus ad omne.* Nimirum κλέπτης θεὸς Mercurius. Lactant. lib. I. cap. 10. *Fur ac nebulo Mercurius.* Hinc de eo rusticus ille apud Anton. Liberal. cap. 15. κλέπτης ἐλεῖν καὶ τιμᾶν θεόν. Fulgent. Mythol. I. *Furatrimum Deum salutatur.* Vide ejus imaginem apud Albricum cap. 6. Cur autem fur Mercurius? Ὅτι ὁ Ζεὺς κλέψας πλὴν Ἑρμῆος ἐμύνη τῇ Μαίᾳ, ut notat Schol. Hom. ad Iliad. Ω. 24. MUNCK. Jam puer Admeti boves furatus esse dicitur Mercurius, confule Celeb. P. Burm. ad Ovidii II. Met. vs. 687. Imo φηλητῶν ἀναξ vocatur ab Euripide in Rheso vs. 217. Confer Schol. Aristophanis Nub. vs. 1480. cum Phurauto de N. D. cap. 16. p. m. 169, 170. De hoc & variis Autolyçi confule P. Leopardum lib. XIII. Emend. cap. 5. & Celeb. P. Burm. in Catalogo Arg.

7 MUTILUM] Proprie locutus est. Horat. I. Sat. 5. *O tua cornu Ni foret exsecto frons, inquit, quid faceres, cum sic mutilus minutaris?* Ovid. III. Art. A. 249. *Turpe pecus mutilum.* Donatus ad Hecyr. Ter. act. I. sc. I. *Mutili dicti sunt boves aut capri sine cornibus.* MUNCK.

8. NOTAM] Festus: *Nota nunc significat si-*

gnum, ut in pecoribus &c. Schol. Sophocl. ad Ajac. Flagell. vers. 190. *μονοζέαμμα τὸ ὄνομα αὐτῆς.* ubi hanc fabulam habes. Ifacius in Lycophron. pag. 62. *Μονοζέαμμα τυπώματι τὸ τέταρτον ὄνομα ἐγχαραγμένων ταῖς τῆ αὐτῆς ζώων ὁπωλαῖς καὶ κηλαῖς ἐπεγινώσκον.* leg. αὐτῆς ὄνομα. MUNCK.

9 VENISSET, ET PECORA SUA] Hic male inserta est conjunctio εἰ, quam peperit Syllaba proxime praecedentis vocabuli ultima. SCHEFF. Τὸ εἰ, ut natum ex ultimâ praecedentis vocis syllabâ delet cl. Schefferus. Possit tamen videri polysyndeton. Sed id cum frequentare non solet Hyginus, amplector ejus conjecturam. MUNCK.

10 YPSIPYLON] *Sisyphium.* MICYLL. Hoc quid sibi velit, non excogito. ὑψίπυλον Graecis, quod habet altas portas. Hoc vero neque ad Anticliam, neque ad Ulysses pertinet. Non dubito, quin desint aliqua, sine quibus difficulter divinari poterit, quid sit de eo statuendum. SCHEFF. Micyllus in margine *Sisyphium.* Quod & mihi venerat in mentem ex Ovid. Lib. XIII. Met. v. 31. & Avieno in allegoriâ Sirenum: *Sanguine Sisyphio magnus generatus Ulysses.* Nunc rectius puto *Sisyphiden* vel *Sisyphi filium.* Suidas loco superius laudato, διὸ Σισυφείδης Ὀδυσσεύς. Lactantius ad Stat. III. Achill. v. 76. *Lertae εἰς Antiochae* (leg. *Laertae εἰς Anticliae*) *filius, alii dicunt Sisyphi εἰς Anticliae filium,* quae ante nuptias cum Sisypho Cœli. (leg. *AEoli*) *filio concubuit, unde Ulyxes natus est.* Ovid. III. Art. A. 313. *His sua Sisyphides auditis paene resolvit Corpora.* MUNCK. Consulendi de hac fabula Schol. Sophoclis in Ajace vs. 190. & Philoctet. vs. 417. Tzetzes ad Lycophron. vs. 344, 1031. & Serv.

vum custodem ei dedit, ne quis eam violaret. Cum ea & Chylus Elati filius concubuit: ob id ab Jove fulmine est interfectus. Apollo Coronidem gravidam percussit, & interfecit, cujus ex utero exsectum Asclepium educavit. at corvum, qui custodiam praebuerat, ex albo in nigrum commutavit.

CCIII. *Daphne.*

APOLLO Daphnen, ³ Penei fluminis filiam, cum virginem persequeretur, illa à terra praesidium petit, quae eam recepit in se, & in arborem laurum commutavit. Apollo inde ramum fregit, & in caput inposuit.

CCIV.

Serv. ad vi. AEn. 529. item Plutarchus, (& apud eum Ister Alexandrinus) in Quaest. Graecis Tom. II. pag. 301. Plura dabit Mezeriacus ad Ovidii Epistol. I. Heroid. pag. 17, 18. Cur *Ὀϊλὺς* & *Ὀδυσσεύς* dictus sit Ulysses, indicat Ptolemaeus Hephaestio apud Photium pag. 473.

Ad C A P. CCII.

¹ ET CHYLUS] *Ischys* ab aliis hic dicitur. MICYLL. Vitiose, sine dubio, scribendumque *Ischyus* ex Apollodoro, vel *Ischyis*. Nam & Pausanias sic eum vocat aliquoties. Comeliniana habet *Alcionetus*, quod a veteri scriptura nimium recedit, nec convenit cum Historia. SCHEFF. Lactant. ad III. Theb. Stat. 506. *Lycus*. Utrobique legendum *Ischys* ex Scholiaste Pindari in Pyth. Od. 3. vs. 48. Pausan. lib. I. Apollod. lib. III. Lactant. Argum. Met. Ovid. Met. II. 7. Immo ipse Hyginus Astron. II. 40. *Ischyn* eum appellat. Defendi tamen possit *Ischus*, ut sit dictum, quemadmodum *Rhadamanthus*, ex *Ῥαδάμανθυς*, & *Atus* ex *Ἄτρυς* apud Varronem. *Tribrachus* ex *τρίβραχος* apud Schol. Horat. ad epod. I. *Cotus* pro *Cotys* apud Nepot. Iphicrat. cap. 3. Vide Buchner. ad ejusdem Themist. cap. I. & quae nos superius diximus. Editio Leidensis praefert *Alcionetus*. Malè. Scribi debuisset, *Alcyoneus*. Anton. Liberal. cap. 10. *Ὁν πρῶτον ἀπὸ γυναικὸς Κορωνίδα πρὸ Φλεγέας θυγατέρα γαμηθεῖσαν Ἀλκυονίδι*. MUNCK. Lege *Ischys*. Consule Pausan. lib. II. cap. 26. pag. 171. & Celeb. P. Burm. ad Ovidii lib. II. Met. vs. 599. Haec Coronis quo ritu colatur a Sicyoniis, docet Pausan. lib. II. c. XI. p. 137.

² ASCLEPIUM.] Aesculapius ita a Nostro Graecos imitato vocatur. Consule Amplif. Cuperum in Harpocrate pag. 80. De hoc no-

mine consulendi Tzetzes (ab Amplissimo Cuperio emendatus) ad Lycophron. vs. 1054. Servius ad VII. AEn. vs. 761. & ad X. AEn. vs. 316. P. Leopard. II. Emend. 9. In Epidaurio Graeciae civitate Aesculapius natus dicitur a Lactantio ad Statii III. Theb. 398. Item Pausan. lib. II. cap. 26. pag. 170, 171. qui & alia de Aesculapii natalibus refert. & ideo ab Epidauriis cultus. Plut. Quaest. Rom. T. II. pag. 286.

Ad C A P. CCIII.

³ PENAEL] Scribe *Penei*. Graecis enim est *Πηνειός*. Ovid. I. Met. 452. *Primus amor Phoebe Daphne Peneia*. Secutus eum Lactant. ad Stat. I. Theb. 554. Alii Ladonis filiam faciunt, ut Nonnus Dionys. III. Aphthon. Progymnasmatibus, Tzetzes in Lycophron. pag. 2. ed. Steph. Auctor Geopon. lib. XI. cap. 3. Servius ad AEn. III. 91. *Daphnis Penei*, vel, ut alii volunt, *Ladonis filia*, ab Apolline adamata est. Scrib. *Daphne* & *Ladonis* ut recte exaratum ad AEn. II. 514. *Daphne Ladonis fluvii terrae Arcadiae fuit*. Hom. Schol. ad Iliad. A. 14. *Λάδων ὃ ἐν Ἀρκαδίᾳ ποταμὸς Δάφνην ὑπῆρχε θυγατέρα Ὀπρεπιδῆ*. Fabula inde orta videtur, quod Apollo τὸ φυτόν τὸ δάφνης invenerit. Vide Euseb. Praep. Evang. lib. II. cap. I. MUNCK. Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 416. *Ὁ γύγιον δὲ τὸ ΛΑΔΩΝΑ λέγει, ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἀρχαιολογίας. μὴ δὲ βέβαιον πρῶτον ἀνθρώπων ἐξ αὐτῆς καὶ γῆς γενέσθαι τὴν Δάφνην*. Arrianum adde apud Eundem vs. 916. Adde Palae-phatum de Incredilib. cap. 50. Lactantius vero, qui, ut Munckerus recte docet, eam lib. I. Statii Penei filiam adpellavit, ad lib. IV. Theb. vs. 290. vocat sui oblitus Ladonis filiam, praecedente ibi auctore ipso, & qui tibi *Pythie Laden, Pene Socer*. Iterum Ladonis filiam vocat ad vs.

CCIV. *Nyctimene.*

NYCTIMENE, ⁴ Epopei regis Lesbiorum filia, virgo formosissima dicitur fuisse. hanc Epopeus pater amore incensus compressit, quae pudore tacta sylvis occultabatur. quam Minerva miserata, in noctuam transformavit, quae pudoris causa in lucem non prodit, ⁵ sed noctu patet.

CCV. ⁶ *Arge.*

ARGE venatrix cum cervum sequeretur, cervo dixisse fertur: Tu licet Solis cursum sequaris, tamen te consequar. Sol iratus, in cervam eam convertit.

CCVI.

832. nec non Philostratus lib. I. cap. 16. de Apoll. Tyan.

Ad C A P. CCIV.

⁴ EPOPEI] *Hyclei* alii. MICYLL. Micyllus notat, aliis hunc dici *Hycleum*. Vide fab. 253. SCHEFF. Ita etiam infra habes cap. 253. In margine edit. Micylli visitur, *Hyclei alii*. Quod mutem in *Nyctei*. Lactant. ad III. Theb. Stat. 507. *Nycteus Aethiopum Rex, felix si nunquam pater fuisset, filiam habuit Nyctaeam nomine*. Scrib. *Lesbiorum & Nyctimenen* ex Ovid. II. Met. fab. 9. in cuius argumento Lactant. *Nyctimene Nyctei filia, virgo Lesbia*. MUNCK. Consule Celeb. P. Burm. ad Ovidii II. Met. vs. 592.

⁵ SED NOCTU PATET] Barthius, *paret, vel sane, parit*. Videtur praetulisse *parit*. Atqui hoc nihil singulare docet in noctua, quoniam & aliae aves noctu pariunt. Itaque vera lectio est *paret*, pro composito nimirum, *apparet*. Sic Scriptores optimi. Martialis: *Ad potum quoties paruit Hermogenes*. Adde Frontinum de Re Agr. & ibi Keuchenium. SCHEFF. Barth. *paret, vel parit*. Prius probo. Matth. cap. xxiv. 30. *Καὶ τότε φανήσεται τὸ σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου*. Vet. Interp. *Et tunc parebit signum &c.* Cato Scholasticus, quem Ethicum salutatur Sarisber. Polycrat. Lib. II. *Temporibus peccata latent, sed tempore parent*. Petronius: *Furis consultus PARET non PARET habeto*. Festus: *Parret, quod est in formulis, debuit & producta prisre syllaba pronuntiarī, & non geminato R scribi, ut fieret paret, quod est invenitur (leg. invenitur) ut comparet, apparet*. Non ergo καὶ παντός est effatum illud Agraetii: *Apparet qui videtur, paret qui obsequitur*. Idem legas in Isidor. de Different. & apud Ser-

vium ad AEn. I. 121. qui & hoc addit: *Et haec observatio diligenter custodiri debet, licet eam auctores metri causa, vel clausulae, plerunque corrumpant*. Sen. Agam. 457. *Et dubia parent montis Idaei juga*. Excerpta Festi MSS. *Paret significat apparebitur*. Scrib. *apparet*. Idem in viatores. Qui magistratibus parebant. Chrysolog. p. 172. ed. Paris. *Parebunt corda vestra obstructiora &c.* Pseudo Cypr. de Sing. Cler. *Si justus vix salvus sit, injustus ubi parebit?* Tertuli. Exhort. Cast. cap. 3. *Quod paruit eum magis velle*. Adde quae Sciopp. observavit Sulp. Lect. II. cap. 20. & Cl. Daum. ad Caton. Disticha pag. 155. MUNCK. Hac de causa haec avis Minervae sacra, non adeo ob ejus oculos, ut censet Phurnutus de N. D. cap. 20. & inde in armis, nummis, aliisque Athenarum insignibus expressam in honorem Minervae nocturnas studiorum causa amantis vigilias conspiciere licet noctuae imaginem. Schol. Sophoclis in Ajace vs. 127. *Φασὶ δὲ Διάντα πρὶν ἀσεβήκειναι πρὶ τὰς θεάς. πρῶτον μὲν, ἐμβαλεῖν τὴν Ἰφίτην Ἀθηνᾶν, βελομένην αὐτὰν συμμαχεῖν. δευτέρως ἐπαλεῖψαι τὴν Γλαῦκα τὴν Ἐγγεγραμμένην τῷ Ὀπλῷ αὐτοῦ ἐξ ἑορῆς πατρῶου*. De Atheniensium moneta, in qua noctuae imago conspiciebatur, consule Schol. Sophoclis in Electra vs. 6. Schol. Aristophanis Equit. vs. 1091. & inl. Spanh. ad Nubes vs. 862. Imo stigma damnatis inultum noctua fuit, Aelian. lib. II. V. H. cap. 9. *Τὴν γε μὴν ἀλίσκομένης αἰχμαλώτης Σαρμίων εἶλεν καὶ τὴν προσώπων, καὶ εἶναι τὸ σῆγμα γλαῦκα, καὶ τὸ τοῦ Ἀττικῶν ψήφισμα*. Haec in juvenum gratiam addere libuit.

Ad C A P. CCV.

⁶ ARGE] Vide Bochartum Hieroz. Part. I. col. 883. MUNCK.

Ad

CCVI. *Harpalice.*

CLYMENUS Schoenei filius, rex Arcadiae, amore captus, cum Harpalice filia sua concubuit. ea cum peperisset, in epulis ¹ filiam adposuit patri: Clymenus pater re cognita, Harpalicen interfecit. * * *

CCXIX. *Archelaus.*

ARCHELAUS ² Timeni filius exsul, à fratribus ejectus, in Macedoniam ad regem Cisseum venit. qui cum à finitimis obpugnaretur, Archelao regnum & filiam in conjugium dare pollicetur, si se ab hoste tutatus esset. Archelaus, ³ quia ab Hercule esset oriundus, ⁴ nam Timenus Herculis filius fuit, ⁵ qui * hostes uno praelio fugavit, & ab

Ad C A P. CCVI.

¹ FILIAM APPOSUIT] Lego *filium*. Cap. 238. Quod ei *filium suum* in epulis apposuit. 239. Ex eo quem conceperat interfecit. 246. Clymenus Schoenei filius ex Harpalice filia sua *filium suum*. MUNCK. Fabulam narrat etiam Lutatius ad Statii v. Theb. 120.

Desiderantur hoc loco capita duodecim, ut ex indice apparet. MICYLL.

Ad C A P. CCXIX.

² TIMENI] Scribendum *Temeni* ex Vellejo, Apollodoro, Strabone, Pind. Scholiaſte in Pyth. od. v. aliisque. Gr. est *Τημενός*. MUNCK. Locus sine dubio corruptus. Plures Archelai fuerunt. Fuit Agesilai filius Archelaus Laconum rex, de quo Pausan. lib. III. cap. 2. qui quomodo ab Hercule dici possit esse oriundus, docet Herodotus lib. VII. cap. 204. De Archelao Perdiccae filio, Macedonum rege, Celeb. Perizonius videndus ad Aelianum V. H. lib. II. cap. 21. lib. VIII. cap. 9. lib. XII. cap. 43. lib. XIII. cap. 4. lib. XIV. cap. 17. Qui quando regnaverit, docent Salmasius in Exercitat. Plinianis in Solinum cap. 9. pag. III. Dodwellus in Annal. Thucydideis pag. 48. nec non Inl. Spanhemius in ista serie Regum Macedonum, quam dedit in dissertatione VII. de usu & praestant. Num. pag. 378. Editionis ultimae, ut me docuit Celeb. Dukerus ad Thucy-

didis lib. II. cap. 99. Macedonum reges Temenidas dici, docet Hudſ. ad Thucyd.

³ QUA AB HERCULE] Legendum, *qui ab Hercule*. Verba: *nam Timenus Herculis filius fuit*, in parenthesi collocanda. SCHEFF. Cl. Schefferus, *qui*, vel *ut qui* mallet. MUNCK.

⁴ NAM TIMENUS HERCULIS FILIUS FUIT] Si haec verba includas parenthesi, & τὸ *qui*, quod proximè sequitur, deleas, tolli poterit asteriscus. Verum non pater Temeni Hercules, sed atavus fuit, ut scribit Vellejus lib. I. cap. I. Vide ibi Lipsium, & Vossium. At Tzetzen in Lycophron. pag. 127. ed. Steph. si audimus, non abavus, ut Lipsius vult, nedum atavus, ut Vellejus, sed proavus dicendus fuit. Ὁ Τημενός ἐστὶν, inquit, ἐκγονὸς τοῦ Ἡρακλέους. Ἡρακλέους ἦν καὶ Διανείρας υἱός. Ὑπὸς δὲ καὶ Ἰόλης τὸ Εὐρύτου Κλειόδοτος, Λίχας, καὶ Κῆρυξ. Κλειόδοτος καὶ Περειδίας ὁ Τημενός ἐστὶν, καὶ ἑτεροί. Sed errat Tzetzes ille. Aristomachi filium omnes faciunt Temenum. Theophilus ad Autolycum lib. II. pag. 85. Ex Baccho & Alibaea, quae Thestii fuit filia, orta est Deianira: ex hac & Hercule Jovis filio genitus est Hylus: ex hoc Cleodemus, ex hoc Aristomachus, ex hoc Temenus &c. Etiam Hygino ipsi cap. 124. Aristomachi filius Temenus est. MUNCK.

⁵ QUI HOSTES UNO PRAELIO] Barthius ex suo libro facit, *qui tot hostes*: nec rejicio. Mallem tamen vulgatis insistere, ac primum post *tutatus esset*, scribere punctum. Deinde pro *Archelaus quia*, legere, *Archelaus, ut qui ab Hercule*, tum delere illud *qui* ante hostes, item illud &, quod sequitur, cum ex syllaba praecedenti videatur natum. SCHEFF.

⁶ EO INGERI ET INCENDI] Nil mutandum.

ab rege pollicita petit. Ille ab amicis dissuafus, fidem fraudavit, eumque per dolum interficere voluit. itaque foveam iussit fieri, & multos carbones ⁶ eo ingeri & incendi, & super virgulta tenuia poni. ⁷ quo cum Archelaus venisset, ⁸ ut decideret, ⁹ hoc regis servus Archelao patefecit. qui re cognita dicit, se cum rege conloqui velle ¹⁰ secreto, arbitris semotis. Archelaus regem abreptum in foveam coniecit, atque ita eum perdidit. inde ¹¹ profugit ex responso Apollinis in Macedoniam, ¹² capra duce, oppidumque ex nomine caprae ¹³ AEgeas constituit. ab hoc ¹⁴ Alexander Magnus oriundus esse dicitur.

CCXX. Cura.

¹¹ CURA cum quemdam fluvium transiret, vidit cretosum lutum: sub-
stulit cogitabunda, & coepit fingere hominem. Dum deliberat secum,
quid-

EO non est adverbium, sed pronomen elliptice positum, pro eo loco, vel in eo loco, si plenissime loquendum. SCHEFF. H. e. in eam foveam. Adverbium pro relativo pronomine posuit. Cap. 199. Aquam inquinavit, quo Scylla cum descendisset. Justin. XII. 5. Translatis eo trium civitatum populis, quos Cyrus condiderat. h. e. in eam urbem. Cl. Schefferus rō eo pronomen esse volebat ellipticē positum, pro eo loco. Nihil opus esse hoc ellipsis heic praesidio abunde demonstravi ad cap. 3. MUNCK.

⁷ QUO CUM] Sufficit ante ista scribi comma; cohaeret enim quo, cum superiori eo, idque respicit. SCHEFF.

⁸ UT DECIDERET] Cogita, num scribendum, ut ne decideret. SCHEFF. Cogitare lectorem jubet Cl. Schefferus, num legendum sit, ut ne decideret. MUNCK.

⁹ HOC REGIS SERVUS] Ante ista punctum debet collocari. SCHEFF.

¹⁰ SECRETO, ARBITRIS SEMOTIS] Alterutrum est glossatoris, non Hygini; puto illud, secreto. SCHEFF. Alterutrum a glossa esse censet Cl. Schefferus. Ego putem post τὸ secreto τελείαν συγκλῶ esse collocandam; & illa arbitris semotis referenda ad sequentem periodum. MUNCK. Nec cum Shæffero hic de glossa cogitandum arbitror, nec cum Munckero distinguendum.. Secreto. Arbitris semotis, Archelaus regem &c. Talium enim perissologiarum omnia plena. Geminum autem est exemplum illud Apuleji Apol. p. 301. Ed. Elmenh. confinxere puerum quempiam, carmine cantatum, remotis arbitris, secreto aliquo loco.. corruisse. WOPKENS.

¹¹ PROFUGIT IN MACEDONIAM] Atqui jam

venerat in Macedoniam, ut praecessit. Credo in praecedentibus latere aliquid. Pausan. Boeoticis: Dicunt Macedones Caranum Macedoniae regem pugna superasse Cisseum, qui in vicina regione principatum obtinebat. MUNCK.

¹² CAPRA DUCE] Tale quid de Carano Justin. Lib. VII. cap. 1. & Solinus cap. 14. narrant. MUNCK.

¹³ AEGEAS] Imo AEGas. Nomen enim, AEGae, AEGarum. Vide Plinium lib. IV. 20. & alios. SCHEFF. Cl. Schefferus emendat, AEGas. Non erat necesse. Justinus: Urbem AEGesjam ob memoriam muneris AEgeas, populum AEGeatas, vocavit. Vide ibi Berneccerum. Sammonicus praefat. Qui colis AEgeas, qui Pergama, quique Epidaurum. MUNCK. Sic Ciliciae urbem, quam Sammonicus AEgeas, Philostratus lib. I. cap. 7, & 8. Αἰγὰς vocat. Videndus Salmasius in Exercitationib. Plinianis in Solinium cap. 9. pag. 110. Item Cellarius Geograph. Antiqu. lib. II. cap. 13. Sect. 2. n. 37.

¹⁴ ALEXANDER M.] Hinc dicitur ab Hercule genus trahere. Scholiastes Theocriti Idyll. XVII. vs. 23. ἀπτείνει δὲ τὸ λόγον εἰς τε τὸ μέγαν Ἀλέξανδρον καὶ εἰς τὸ Πτολεμαῖον. ἀμφότεροι γὰρ ἦσαν ἀφ' Ἡρακλέους. Consule Marsham Chronicon ad Saecul. xv. pag. 447-448. Hinc Alexandri M. nummus leonis exuviis insignitus. Consule inl. Spanh. Dissert. 5. de Praest. & usu Numism. pag. m. 344.

Ad C A P. CCXX.

¹⁵ CURA] Reinesius lib. III. Var. Lect. p. 327. hoc
V v caput

quidnam fecisset, intervenit¹ Jovis: rogat eum Cura, ut ei daret spiritum, quod facile ab Jove inpetravit.² qui cum vellet Cura nomen suum inponere, ³ Jovis prohibuit, suumque nomen ei dandum esse dixit. Dum de nomine Cura & Jovis disceptarent, surrexit & Tellus, suumque nomen ei inponi debere dicebat, quandoquidem corpus suum praebuisset. Sumpserunt Saturnum judicem, ⁴ quibus Saturnus secus videtur judicasse: Tu Jovis quoniam spiritum dedisti, ⁵ corpus recipito: Cura quoniam prima eum finxit, quam diu vixerit, cura eum possideat. sed quoniam de nomine ejus controversia est, Homo vocetur; ⁶ quoniam ex humo videtur esse factus.

CCXXI.

caput continere ait figmentum insulsum, quod à gentiliū de hominis conditu Mythistoriis diffentiat. Ego nihil tale possum intelligere, nominatimque laudatum à Lilio Gyraldo video in Synt. de Diis primo. Quem ob id similiter nil tale suspicatum, observo. SCHEFF.

¹ JOVIS] *Juppiter*. MICYLL. Sic ubique Micyllus mutat.

² QUI CUM VELLE] *Cui cum*. MICYLL. Viteres habuere, *qui*; credo antea fuisse *quoi*, antiqua scribendi ratione, quod non intellexerunt. SCHEFF. *Cui* emendavit Micyllus, cum in MS. invenisset *qui*. Non improbo quidem. Scio tamen, utrum *quod* *qui* dandi casu per Q an per C esset scribendum, multum agitatam jam olim fuisse inter Grammaticos quaestionem. Consule Velium Longum de Orthogr. Donatum in Ter. Andr. 1. 1. Scalig. de causis linguae latinae 1. cap. 24. Bembum libro de Terentii fabulis. Sic in Gruter. Inscriptionibus pag. 880. *aliqui* legas pro *alicui*. MUNCK.

³ JOVIS PROHIBUIT] Perperam *quod* Jovis in *Juppiter* mutare intendit Micyllus. *κακοζήλια* vulgi & infimae aetatis scriptorum id ex antiquissimis imitandum sibi duxit. Consule Apulejum, Capellam, Statii & Germanici Scholiastes, alioque id genus heroas. Petron. Fragm. Trag. *Hoc solum vetare ne Jovis potest*. Malim nec Jovis. Quintil. Declam. 107. edit. Hackian. *Ne quisquam probare in altero potest*. Lege, nec quisquam, ut habet Commeliniana. Justinus lib. 38. cap. 7. *Justitiae atque liberalitatis suae ne ipsos milites, qui experiantur, testes refugere*. Putem melius fore, nec ipsos. quanquam ne pro nequidem Ciceroni vindicat Stewechius de particulis Linguae Latinae lib. 1. In Apulejo certè ego observavi lib. 11. Met. *Ac ne omnino mihi notos illos latrones usquam fuisse*. Et post paulo: *Ne ipse, qui commisit, potest diffiteri*. Et Tertull. p. 47. ed. Jun. *Quae nobis ne mutire conceditur*. Caeterum pariter *κακοζήλιος* est *Jupitris* Astron. 11. 13. & *Ju-*

pitrem cap. 28. pro quo *Jovem* postea supposuerunt. Sed nos illud alterum revocandum censem ex editione Venetâ anni 1482. quam ignoravit Cl. Schefferus. Etiam cap. 14. ex eadem ab *Jupitre* forte pro ab *Jove* reponendum. MUNCK.

⁴ QUIBUS SATURNUS SECUS VIDETUR JUDICASSE] Haec admodum corrupta sunt. videntur autem ita emendanda: *quibus Saturnus; coecus videtur judicasse*, id est, Saturnus dicit ad eos, non sapiens, & peritus quispiam, sed plane coecus videtur de hac re judicium tulisse, adeo judicium vestrum est inconveniens. Nisi malit quispiam: *quibus Saturnus; secus videtur. Judico sic; tu Jovis*. SCHEFF. Emendat Cl. Schefferus: *Quibus Saturnus; coecus videtur judicasse*. Vel, *Quibus Saturnus; videtur secus; judico sic; tu Jovis*. Vide num *secus* rectius exponi possit *κακῶς*, non *benè*. Benè de hac particula Casaubonus ad Suet. Tib. cap. 2. & Scioppius Famiani Infamiâ. Gloss. Isid. *Secus, malum*. Sallust. Jug. cap. 21. *Secus cesserat*. 25. *Secus procedit*. Sic & aliter usurpabant. Festus Pauli: *Alter & pro non bono ponitur; ut in auguriis altera avis cum appellatur, quae utique prospera non est*. Sic alter nonnunquam pro adverso dicitur & malo. Sed hoc posteriori loco malim aliter ex MS. codice Leidensi, quem cum editis contuli. Sallust. Jugurth. *Providere, ne quid aliter eveniat*. Adde Don. ad Prolog. Andr. MUNCK.

⁵ CORPUS RECIPITO.] Barthius emendabat, *cor ejus recipito*, & hoc vel propterea, quia corpus spirituum est officina, placere posse videtur. Quia tamen non est oppositio inter id, quod Jupiter, & quod Cura possidere debet, qualem tamen hic requiri, ex narrationis serie intelligitur, praeterea Cura jubetur possidere ipsum, quod cum exceptione cordis difficulter intelligitur, cum ipse sine corde haud constare queat, idcirco censeo *quod* corpus retinendum, & mox scri-

CCXXI. 7 Septem sapientes.

PITTACUS Mitylenaeus, Periander Corinthius, Thales Milesius, Solon Atheniensis, Chilon Lacedaemonius, Cleobulus Lindius, Bias Prieneus. ⁸ Sententiae eorum sunt:

Optimus est, Cleobulus ait, modus, incola Lindi.

Ex 9 Ephyra Periandre doces, ¹⁰ cuncta & meditanda.

Tempus nosce, inquit ¹¹ Mitylenis Pittacus ortus,

Plures esse malos, Bias autumat ille Prieneus.

Mile-

Scribendum, *Cura animum*, pro *Cura eum*, recipiat. Illud *eum* factum sine dubio ex compendio scripturae, & omissione litterae *a* in voce *animum* ob similitudinem litterae antecedentis. SCHEFF. Barth. leg. *Cor ejus*. Cl. Schefferus retinet *τὸ corpus*, & mox scribit; *Cura animum possideat*. Imo *τὸ corpus*, cum intentius cogitavi, etiam mihi retinendum est visum. Sed pro *cura eum possideat*, lego *cura animum possideat*. Hoc revera erat perversum iudicium, assignare illi corpus, qui dederat spiritum, huic autem, quae finxerat corpus, animum; quemadmodum recte censuram instituit auctor verbis illis, *Quibus Saturnus secus videtur iudicasse*. Quae porro sequuntur, verba sunt Saturni, quae nimium ex abrupto subjunguntur praecedentibus. MUNCK.

6 QUONIAM EX HUMO] Arator lib. 1. *Materiae terrena sumus, limumque parentem Nomine prodit homo*. Ita & Isidorus Orig. lib. 1. cap. 28. & lib. XI. cap. 1. MUNCK. Vide Serv. ad II. Georg. 341. ad I. AEn. 747.

Ad C A P. CCXXI.

7 SEPTEM SAPIENTES] Tot vulgo numerantur. Vide Lactant. lib. IV. cap. 1. Tzetzen Chil. II. Augustin. C. D. XVIII. 24. Porphy. Abstin. lib. 1. pag. 35. ed. Fogeroll. Proclum ad Hesiod. p. 19. In Glossis autem Stephani legas: *Responsa novem sapientum, ἀπαντήματα ἐνεία σοφῶν*. MUNCK. De septem Sapientibus non convenit inter antiquos. De quibus consulendi Pausanias lib. 1. cap. 22. & 23. pag. 53. Scheffer. ad Aelian. II. V. H. cap. 41. Perizon. ad lib. III. cap. 17. Menag. ad Diogen. Laertii lib. 1. Sect. 30, 40, 41. cum Schol. Pindari O. Isthm. II, 17. Mysonis in Periandri locum substituti dictum refert Plutarchus Quaest. Rom.

Tom. II. p. 284. De quo etiam Menag. I. I. §. 99. de Epimenide Cretensi Meurs. in Creta lib. IV. cap. II.

8 SENTENTIAE EORUM SUNT] Non videntur ista Hygini esse, ut nec versus, qui sequuntur, nihil sane faciunt ad Historiam, de qua sola sollicitus est Hyginus. Neque alio commemorasse sine hic videtur, quam quia summa de iis apud veteres fuit controversia, ut non magis constaret de ipsis, quam narrationibus fabulosis caeteris. videndus est Diogenes Laertius statim ab initio, qui prolixè memorat sententiarum diversitates. SCHEFF.

9 EPHYRA] Cap. 275. *Ephyre Oceani filia Ephyren, quam postea Corinthum appellarunt*. Hesych. Ἐφύρη ἡ νῆα Κόρινθος. Unde Ephyrea Liris Propert. lib. II. el. 5. MUNCK. De Periandro etiam Meurs. lib. II. de Rhodo. cap. 7. De Ephyre adde Schol. Homeri II. B. 659. (ubi pro Κέρκυρα recte legitur Κίχρυς in Obs. Misc. Jul. Aug. 1732. p. 116. Vide Schol. Pindari O. Nem. VII, 53.) Item Schol. Apoll. Rh. IV, 1212. Eust. ad Dionys. Perieg. 420. Schol. Thucyd. lib. I. cap. 46. lin. 68. plura dabit Munck. ad fab. 275.

10 CUNCTA ET MEDITANDA] Illud & nimis otiosè heic positum. Certe si abesset, non desiderarem, cum sine illo per caesuram stare possit metrum. Velut statim, *Nosce inquit tete Chilon &c.* Sed forte melius, *cuncta ut meditanda*, ut verbum substantivum subaudiatur. Exprimere voluit versificator illud, *Μελέτη τὸ πᾶν*. Vet. Epigram. quod affictum Sidonio: *Ille nihil rerum fieri jubet immeditatum*. Ipse Sidonius carm. II. *Ex Ephyra totum meditans quod Periander*. Ad quem versum ex Hygino adducit Savaro, *Ex Ephyra Periandre notas &c.* Memoriaene vitio, an ex antiquo codice, incertum, MUNCK.

11 MITYLENIS] *Mitylenas* numero multitudinis urbem eam appellat quoque Suetonius Tiberio; alii *Mitylenen*. MUNCK.

Milesiusque Thales sponsori¹ damna minatur.

² *Nosce, inquit, tete, Chilon Lacedaemone cretus.*
Cecropiusque Solon, ne quid nimis, ³ induperabit.

CCXXII.

1 DAMNA MINATUR] Veteres habuere, *minantur*. quam lectionem non existimo repudiandam. SCHEFF. Veteres habuisse *minantur* notat Cl. Schefferus. quam lectionem non existimat repudiandam. Qui illi veteres sint, nescio. Miccyllus, qui primus edidit, *minatur*. Quod longe elegantius. MUNCK. De Thaletis origine Plut. Tom. II. p. 857.

2 NOSCE TETE] Socrati tribuit Schol. Juvenal. ad Sat. XI. vers. 27. Sed Chiloni cum Hygino Plin. lib. VII. 32. ut & sequens, & quod proximè praeceffit. MUNCK. V. Menag. l. I. Sect. 40.

3 INDUPERABIT] Suspicio, *induperavit* scribendum. SCHEFF. Scribendum censet *Induperavit* Cl. Schefferus. Mihi alterum nihilo deterius videtur. Caeterum cui illud *μηδὲν ἄγαν* tribuendum sit, valde ambiguum esse discas ex Schol. ad Euripid. Hippol. 264. Ὅπερ Χίλωνι ἀνατιθέασιν, ὡς Κερίκας καὶ Πίνδαρον. οἱ δὲ Σωδάμου, ὡς τὸ ἐν Τεγέᾳ ἐπίγραμμα δηλοῖ. Ταῦτ' ἔλεγεν Σώδαμος Ἐπὶ τῷ ὅς μὴ ἀνέθηκεν, Μηδὲν ἄγαν, καὶ πᾶν ὡς οὐ καλὰ. Ὁ δὲ Θεόφραστος, ὡς τὰ Σισύφου λεγόμενα καὶ Πιπθίως, οἷον μηδὲν ἄγαν, μηδὲ δίκαν δικάσης. Commendat idem dictum, & Platonis verbis illustrat Isidorus Pelusiota epist. 73. Confer Plin. lib. VII. cap. 32. MUNCK. V. Menag. ad Diog. Laert. lib. I. §. 41. De γνῶσις αὐτῶν, & μηδὲν ἄγαν Pausan. lib. X. cap. 24. Plut. de Consolat. ad Apollon. Tom. II. p. 128. & de Garrulit. p. 511.

Ad C A P. CCXXII.

4 SEPTEM LYRICI] Atqui Lyrici vates numero sunt Mnemonidarum, ut canit Aufonius Eid. XI. Sed & Musarum quoque, quas novem vulgo numerant, non minus controversus est numerus. Vide Servium ad AEn. I. 12. & ad Ecl. VII. 21. Arnob. Lib. III. apud quem Myrtilus numero eas esse septem asseverat, ut & Eumelus apud Tzetzen ad Hesiod. Ἐργ. Adde Phornutium cap. 14. Vulgatam opinionem sequitur Petronius: Cum Pindarus novemque Lyrici Homericis versibus canere timuerunt. Quintil. Orat. lib. X. cap. 1. Novem vero Lyricorum longe Pindarus princeps. Decem numerat, additā Corinnā, Tzetzen.

Prolegom. in Lycophronem. MUNCK. Inter novem hosce Lyricos recensetur Ibycus, Lyricus Rheginus, qui Croesi tempore floruit, a quo sambuca inventa dicitur. Vide Suidam. De quo ita Plutarch. lib. VIII. Symposiac. Quaeft. 3. Τὸν ὄρεον ὁ Ἰβυκος ἔκκαπῳς κλυτὸν προσεΐπεν. Schol. Apoll. Rhodii III. Arg. 158. Διὰ τέτων ἔσχατον παραγράφει τὰ εἰρημικά ὑπὸ Ἰβύκου, ἐν οἷς ποιεῖ τὸ Γανυμήδες ἀεττοπαγῆς εἶπεν ἐπὶ τῇ εἰς Γοργίαν ὁδῷ, καὶ ἐπιφέρει ποιεῖ τὸ Ἡἷς, ὡς ἤρπασε Τιθωνόν. De hoc poeta, ejusque fato Celeb. P. Burm. Fr. fil. ad H. Valesii lib. IV. Emendat. cap. 14. & in Add. p. 232. De Ibyci fervo, qui vivus combustus est, quia opem tulerat latronibus hero violentas manus inferentibus, Ptol. Hephaestion. apud Photium pag. 477. Aliorum nomina paullo sunt notiora. Praeter novem Lyricos hosce fuit Xanthus Stesichoro antiquior. V. Celeb. J. Perizon. ad Aelianum lib. IV. V. H. cap. 26. Pyrrhus Erythraeus sive Lesbios μελῶν ποιητής. V. Schol. Theocriti Idyll. IV. 31. De Musis, de quarum numero Munckerus, haec sciunt Juvenes. Antiquitus tres fuere, quot olim artes Liberales, Philosophia, Oratoria, Matheſis, sed Hesiodi aetate in varias species trifariam divisa, novem Musis earum inventricibus fuere dicatae. Consule Plutarch. lib. ult. Symposiac. Tom. II. pag. 745, 746. & de an. procr. e Timaeo pag. 1029. & haec est duplex illa Musarum genesis, de qua vide Schol. Apoll. Rhod. III. 3. De nomine *Musa* etiam non convenit inter antiquos. Consule Plutarch. de Frat. Am. pag. 480. item Helladium aliosque apud Photium pag. 1582.

Ad C A P. CCXXIII.

5 SEPTEM OPERA MIRABILIA] Tot etiam numerat Cassiodorus Lib. VII. Variarum. Lactant. Lib. III. cap. 24. Vitruvius Prooem. Lib. VII. 25. Multo autem plura Ampelius cap. 8. MUNCK. Inter septem opera Mirabilia numeratur ara in Delo ex dextris cornibus exstructa. Vid. Anonymus de Incredilib. cap. 2. p. 85. Ed. Th. Gale, & Spanh. ad Callim. H. Apoll. vs. 63.

6 OTTIRA] Ita scriptum etiam cap. 30. & 225. Sed Graecum Ὀττήρη si respicias, *Ottirae* scribas.

CCXXII. 4 Septem Lyrici.

* * * *

CCXXIII. 5 Septem opera mirabilia.

EPHESI Dianae templum, quod fecit Amazon 6 Otrira 7 Martis
con-

oportet, ut recte exaratum est cap. 112. Ὀτρειρά est Lycophroni. Operae pretium puto me facturum, si huc transferam, quae ad Valerianum de Bon. Disciplinae notavit Goldastus pag. 103. Fortasse scribendum Sirico more illius aevi, Christianis maxime usitato, qui n Graecorum (imo & saepe) in i breve commutarunt. Hinc illa passiva & proleteria, erimus, mathisis, energima, phrenisis, ecclisia, ithica, & bis similia magis atque centum, quae in ecclesiasticis scriptoribus reperire est. Atque haec eo libentius adduxi, quod me in sententiâ, quam ex veterum Christianismi antistitum lectione jam dudum conceperam, non parum porro confirmant. Pro exemplis porro sint illa Tyronis in notis pag. 21. Paraclitum. Mathimaticus 80. Ephimeris 124. Sirapis 135. Jordanis 183. Columbanus Monost. 110. Vita aliena tuae sibi sic Catbegita vitae. Ipomanis, genus veneni in Glossariolo à Barthio publicato Advers. Lib. xxviii. 19. Apocima, genus potionis ex Vet. Membrana Lib. xxvii. 12. pro apozeima. Plura notavi ad cap. 31. Videor illam mutationem etiam advertisse in Isidori Glossis. Apiciofus, calvus, calvaster. Lego, alopiciofus. Sunt enim alopeciae capillorum defluvia. Qui illis laborat alopeciosus dicitur, ut cancerosus, qui morbo cancro in vitâ S. Othonis. Sanè alopecia dicitur is morbus ab interprete Byngizlae. Eadem pronuntiatio permultis locis corrumpit Glossas Stephani, sive Philoxeni, tanquam Discivvit, αὐτομόλησεν, pro descivvit, ὑπομόλησεν. Videntur ultimis temporibus versificatores illi non meliores, quam poëtae, etiam E Latinum ut I pronunciasse. Certe E S tanquam I S corripuerunt. Abbas Columbanus: Ignotum noto nunquam praepones amico. Poëtafter nescio quis apud Spartianum. Pescen. Nigr. cap. 12. Hunc reges, hunc gentes amant, hunc aurea Roma. Catal. Pith. Lib. III. Epitaph. Vitalis: Ut plures uno crederes ore loqui. Capella Lib. vi. Hic igitur furvae oculos splendescere noctis Cerneret ex auro, ut sacra flamma micat: Refero huc ex eorundem Catal. Lib. iv. p. 157. Quaeso aliquid nostris gustatibus inde relaxis. pro relaxes. Et ex Glossario Barthii: Impetiginosus, populosus, birniosus. Legendum, papulosus, berniosus. Pontifix, Mircurius, distructus ex Vett. Inscript. Grut. Glossae Isidori, Limbus navis piratica, vel clavus in veste regia, vel ve-

stis ipsa. Nempe lembus ut limbis extulit. Ultimam syllabam in Tbales, Lyristes, & Ganymedes correptam fuisse à quibusdam jam diu est, cum observavit Scioppius Verif. lib. II. cap. 8. Euphorbus, non Virgilius, ut ipse putat, Epigram. de Livore: Aut tradat Ganymedes ipse nectar. Quo loco tamen in Pithoei editione legitur, Catamitus. Sed perperam. De Tbales & Lyristes observavit etiam Gretserus in de Instit. linguae Graecae p. 123. Ausonius Ludo: Tbales ἔρφα πάρεσι δ' ἄρην protulit. Sidonius Lib. viii. epist. xi. Alcaeo potior Lyristes ipse. Verum quod illi docti homines ad tria illa nomina restringunt, id generaliter de omnibus pronunciat Capella Lib. III. Es terminatus, inquit, in Graecis nominibus brevis est, ut Anchises. Unde hoc autem? quia es ut is pronunciabant, imo & scribebant interdum illo aevo. Et non de nihilo suspicor in locis illis modo adductis Ausonii, Sidonii, & Euphorbi, ut deterioris aevi scriptorum, exaratum fuisse primitus Tbalis, Lyrists, Ganymedis, ex corruptâ illâ pronuntiatione, quâ ut & Latinum proferebant. Quae quam vitiosa sit, discas ex Platonis Cratylō: Οἱ μὲν ἀρχαῖοι ἐν ἡμέρᾳ πέντε ἡμέρας ἐκέλευν. οἱ δ' ἐμύραν, οἱ δ' ὅτι ἡμέραν. Licet eam pronuntiationem animadvertere etiam in isto marmore Arundeliano, quod ad Apul. Apologiam affert Pricaeus pag. 148. Ἐνδὸν πατρικῶς εὐόγειν φέρω. Seductus eâ omnino est Probus in Catholicis, quando inter terminationes tertiae declinationis e productam numerat, & pro exemplo affert Euterpe Euterpis. Si nondum persuasus es, mlector, accedat hoc in cumulum, quod probus & Johannes, in quibus ultimam corripit apud Prudentium notat Fabricius, ex MSS. huius & Johannis restituit nobilissimus Heinsius. Eundem in modum existimem succurrendum Sedulio & Fortunato, quorum illum postremam in Herodes, hunc in Moses corripuisse putes, si vulgatas editiones inspicias. MUNCK.

7 MARTIS CONJUNX] Vide notas ad cap. 30. & 112. De templo illo Dianae Avienus descript. Orbis terrae pag. 417. ed. Pith. Urbs Ephesus qua tatrae sustollit fana Dianae, Munus Amazonidum memorabile. Non constat metrum versiculi prioris. Forsan scribendum, tetricae qua attollit &c. ut pag. 418. Inclyta per nubes attollens moenias

conjunx. Monimentum regis Mausoli, * lapidibus lychnicis, * altum pedes 80. circuitus pedes 1340. Rhodi signum Solis aeneum, id est 3 colossus, altus pedibus 90. Signum Jovis Olympii, quod fecit 4 Phidias ex ebore & auro sedens, pedes 60. Domus Cyri regis in Ecbatanis, quam

maenia Lyrbe. Confer Plin. Lib. xxxvi. 14. MUNCK. De templo hoc ne actum agam, V. Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 823. Schol. Aristoph. Nub. vs. 599. Spanh. ad Callim. H. Dian. vs. 238. Perizon. ad Aelian. lib. iii. V. H. cap. 26. P. Petit. de Amazon. cap. 30. Cum Herodoto lib. ii. cap. 148. confer Arnaldum cap. xii. Animadv. ad Callimachum.

I LAPIDIBUS LYCHNICIS] *Lychnitis* scribendum, ut rectè habet margo libri Salmasiani. Vel certè *lychniticis*. Not. Tyr. p. 165. *Lignitis*, *Lignitbicus*. leg. *Lychnites*, *Lychniticis*. Marmor Parium, sive alabastrum, ita olim vocatum observat Anselmus Boëtius Histor. Gemm. & Lapid. cap. 267. quod, Varrone teste, ad lucernas in cuniculis caederetur. Vide tu Plinium lib. xxxvi. cap. 5. Dictus aliter lapis iste *λυχνίς*. Clemens Protrept. pag. 30. *Τὰς μὲν δὴ Σκαπῶας ἐποίησεν ἐν τῷ καλῷ λυχνίως λίθῳ.* Schol. Pind. ad Nem. iv. p. 285. *Πᾶσι δὲ λίθῳ ἐστὶν ὁ καλὸς μὲν λυχνίς.* Isidor. Orig. xvi. 5. *Parius candoris eximii Ligdinus cognomento.* Sed ille alius est Plinio, qui de eo agit libri modo laudati cap. 8. Candens tamen ut Parius fuit. Anacr. od. 28. *Περὶ Λυχνίος τραχὺς*, h. e. candido instar Parii marmoris. *Λυχνίς* alia est Periegetae. Pyropi & carbunculi faciunt genus. Certe inter gemmas cum Dionysio numerat Capella lib. i. Quippe tres fuerant à fronte gemmae, *Lychnis*, *Astrites*, & *Ceraunos*. MS. Leid. habet, *Licnus*. Unde forte *Lychnes* faciendum. Perperam etiam *lignis* exaratur apud Isidor. xvi. 13. Priscianus Periegesi: *Et flammae similis splendenti lumine lychnis*. Dictus & *Λυχνίτης*, ut tradit Eustath. ad Dionys. vs. 327. MUNCK. Athenaeus lib. v. cap. 9. pag. 205. *λίθον λυχνία* vocat. Suidae est *λίθῳ λυχνίτης*. Confule Salmas. Exercit. Plin. cap. 52. p. 777. Olear. ad Philostrati lib. ii. cap. 14. de Apoll. Tyan. Burm. in Var. Lect. ad Servii i. AEn. 593.

2 ALTUM PEDES 80.] Plinius loco modo adducto: *Patet toto circuitu pedes quadringentos undecim; attollitur in altitudinem xxv cubitis.* MUNCK.

3 COLOSSUS] V. Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 504. J. Meurf. lib. i. de Rhodo cap. 15. Primos ac praestantissimos fuisse statuarios Rhodios docet praeter Eustathium Schol. Pindari Olymp. Od. vii. vs. 95.

4 PHIDIAS] De hoc artifice summo Pausanias multis locis, ut lib. i. pag. 10, 58, 67, 81. lib. iv. cap. 10. Schol. Aristophanis in Pace vs. 604. Suidas, Seneca, in loco, quem illustrat Celeb. P. Burm. ad Phaedri lib. v. in Prol. Sec. vs. 5. alique egerunt. Confule Salmas. Exercit. Plinian. cap. 52. p. 737. Hoc simulacrum Jovis Olympici secundum Homericam descriptionem a Phidia factum docuere veteres. Confule H. Valesium lib. ii. Emendat. cap. 4. cum Celeb. P. Fr. F. Burmanni nota. *Πηχέων* λς. fuisse hoc simulacrum docet Anonymus de Incredibili. lib. cap. 2.

5 VARIIS] H. e. varii coloris. Ita *oves variae* dicuntur à vulgato Interprete Genes. xxx. 32. *Vestis varia* apud Terent. Eunuch. iv. 4. *Porcus varius* in Fragm. Trag. Petronii. *Variae tigres* Senec. Hippol. 63. *Pica varia* in Petronianis pridem editis, & apud Plin. lib. x. 29. Apud Ovid. Remed. Am. *Formido varia*. Proverbium est apud Juv. Scholiasten ad Sat. ii. 81. *Uva uvam videndo varia fit.* Varro de anseribus lib. iii. R. R. 10. *Est enim alterum genus varium.* Propert. lib. iii. el. ii. *Aut variam plumae versicoloris avem.* Eodem sensu *ποικίλῳ* Graecis venit. Gloss. *Varia*, *ποικίλη*, *παρδαλὶς*. nempe, quia varium colorem habet. Apollod. lib. iii. Bēs *ποικίλῳ*, *bos varii coloris*. Eustath. in Dionys. p. 75. *Μέταλλα δὲ εἰσι ποικίλης λίθῳ, Σκορίας λεγομένης.* Aelian. Var. Hist. iv. 22. *Ποικίλῳ ἐνέδνον χιτῶνας.* Isidorus lib. xv. i. *Ibi est regia Cyri lapide candido & vario cum columnis aureis &c.* Ampelius cap. 8. *Domus illic Cyri regis, aedificata lapidibus candidis & nigellis, auro vinctis, ubi sunt columnae diversis coloribus.* Scio opus vermiculatum etiam lapidem varium dici; eo tamen respicere Hyginum non dixerim. Papyrius apud Senec. lib. ii. contr. i. *In bos ergo exitus secatur varius ille lapis, ut tenui fronte parietem tegat &c.* Lapidum varietatis ab Hebraeo scriptore i. Paralip. cap. xxix. vers. 2. appellari observat vir reverendus, & juxta sacras has etiam literas non vulgariter doctus, D. Petrus Texelius. *Λίθῳ ποικίλῳ* transtulerunt *οἱ ὅ.* *Lapides diversorum colorum* vulgatus Interpres. Melius, ipso iudice, quam Belgae, qui inde *een borduirsfel* fecerunt. Et sanè, cum ibi de aedificandâ domo agatur, ad quam magis faciunt lapides, quam nescio quod acupictum, non possum non premere pollicem.

quam fecit Memnon lapidibus 5 variis & candidis, vinctis auro. Murus in Babylonia, quem fecit Semiramis 6 Decertis filia, 7 latere cocto & 8 sulphure, 9 ferro vinctum, latum pedes 25. 10 altum pedes 60. in circuitu 11 stadiorum 300. 12 Pyramides in Aegypto, 13 quarum

licem. MUNCK. Herodotus lib. i. cap. 98. de Ecbatanis, τὸ δὲ καὶ μᾶλλον τι ἐπιτηδεύη, κύκλων ὄντων τῶν συναπάντων ἐπ' αὐτῇ, ἐν δὲ τῇ τελευταίᾳ τὰ βασιλῆα ἐνεσι (consule Schol. Aristoph. Equit. vs. 1087. & Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 988.) καὶ οἱ θησαυροὶ. τὸ δὲ αὐτῶν μέγιστον ἐστὶ τείχεος &c. . . . Ἐν δὲ πρώτῃ κύκλῳ οἱ προμαχῶνες εἰσὶ λευκοί, Ἐν δὲ δευτέρῃ, μέλανες. τρίτῃ δὲ κύκλῳ φοινίκιοι, τετάρτῃ δὲ κυάνιοι. πέμπτῃ δὲ σανδαράκιοι. Unde scimus, quid per varios lapides sit hic intelligendum. De voce varius videndus Passeratius ad Propertium i, 14, 22. & ampliff. Cuperus ii. Observ. cap. 12.

6 DECERTIS FILIA] Perperam Cercetis filia legitur apud Ampel. cap. 9. Δερκίτις & Δερκετὰ est Graecis. Vide Tzetzen. Chil. ix. 275. Ovid. iv. Met. 45. & quos ad eum versum congeffit Farnabii industria. Scalig. ad Varron. p. 25. Phor-nutum cap. 6. MUNCK. Adde Interpr. ad Aelianum vii. V. H. i.

7 LATERE COCTO] Justin. i. 2. Murumque urbi cocto latere circumdedit. Vetus interpres Jesai. cap. xvi. 7. Qui laetantur super muros cocti lateris. Ordinarium lapidem dictum olim didici de Scholiaste Juvenal. ad Sat. x. 171. Babylonem, inquit, Persarum civitatem, quam condidit Semiramis Nini uxor, & coctili latere munivit, quem bodie dicimus ordinarium lapidem. Laterculum coctilem vocat Curt. lib. v. cap. 1. MUNCK. Consule Salmas. Exercit. Plin. in Solinum cap. 56. pag. 867. & seqq.

8 SULPHURE] Ita & Cassiodorus Variar. lib. vii. 25. Latere cocto, sulphure, ferroque construxit. Ampelius cap. 8. Murus intus medio Babyloniae, quem Memnon aedificavit lapide cocto, (fort. latere cocto) id est, calce & sulphure, ferro intermixtus, ut sunt (leg. sint) juncturae. Alii, ut Justinus lib. i. & Curtius v. bitumine interlitum fuisse murum tradunt. Sed sulphuris & bituminis vicina est natura, ut ait Plinius lib. xxxv. 15. Tertullian. de bitum. Sodom. Quod vividus ardor subter stagna coquens, de sulphuris & salis aestu Temperat, inque picem dat terrae haerere marinam. Carpit tamen eo nomine Hyginum & Cassiodorum Bulengerus Eclog. iii. ad Arnobium. MUNCK. Herodotus lib. i. cap. 179. Οὗτος δὲ ὁ ἱσποχόμος, ἅμα τῷ ὑδατὶ θρόμβους ἈΣΦΑΛΤΟΥ ἀναδιδόει πολλὰς, ἐνθεν ἡ ἈΣΦΑΛΤΟΣ ἐς τὸ ἐν βαθυλάῳ. τείχεος ἐκομίσθη. Περὶ τῆς ἀσφάλτου vide Aelian.

lian. xxi. V. H. 16. Tzetz. ad Lycophron. 704.

9 FERRO] Putabam id vocabulum à primo esse delendum, ut natum ex repetitione syllabarum praecedentium, cum librarius inveniret scriptum *sulfure*. Frequenter enim librarii O pro U ponunt. Glossae Cyrilli: Περρῶδες, Sternomen-tum, Sternotum, & sexcentis aliis locis. In fragmento Grammat. à Barthio publicato Advers. lib. xxxvii. 13. *A ante f producitur, ut Afer. Praeter vasfer & scaphium, hoc est, orinale. Leg. urinale.* Juvenal. Sat. vi. 263. *Et ride, positis scaphium cum sumitur armis.* Frustra ibi est Vet. Scholiastes. Sed Hyginum heic sanum esse evincunt, quae ex Ampelio & Cassiodoro modo adduxi. MUNCK. Eustathius ad Dionys. Perieg. hunc murum latissime describens vs. 1005. a quibusdam *murum aeneum* vocari dicit: quomodo haec intelligenda sint, inquirunt Raderus & Freinshemius ad Curtii lib. v. cap. i. §. 25. Herodotus l. c. *κύλας δὲ ἐνεσῶσι πέριξ τῶν τείχεος ἐκαστὸν, χάλκεα πάντα.* Ceterum Olearius ad Philostrati lib. i. cap. 25. de vita Apollonii Tyannensis, de muri hujus mole disputavit latissime.

10 ALTUM PEDES 60.] Ampelius: *Latitudo ejus cubitis xxx. altus cubitis cxxx.* Juvenalis statim laudatus Scholiastes: *Quorum (murorum) latitudo 200. pedes detinet, altitudo 50.* Curt. v. i. *Altitudo C. cubitorum.* Vide quae ad eum locum congeffit Freinshemius. MUNCK.

11 STADIORUM 300.] Bochartus in Phaleg. lib. i. cap. 12. emendat 360. In tanta auctorum discrepantiâ certi aliquid statuere difficile est. Eustath. in Dionys. p. 127. *Περίμετρον αὐτῆς περιελάπατο στάδια τὸ φ. ε. fort. τξ.* Vide Tzetz. Chil. ix. 275. MUNCK.

12 PYRAMIDES] Plinius in circuitu passuum fuisse 6000. scribit, qui stadia constituunt 480. MICYLL.

13. QUARUM UMBRA NON VIDETUR] Tempore solstitii puta, & die medio. Consule Ammianum lib. xxii. & ibi doctissimum Valesium. SCHEFF. Tempore solstitii puta, & die medio, ut rectè observat Cl. Schefferus. In Catal. Pith. lib. ii. *Pyramidasque ausas vicinum attingere coelum, Pyramidas, medio quas fugit umbra die.* Ammianus lib. xxii. p. 240. ed. Boxh. *Quarum magnitudo quoniam in celsitudinem nimiam scandens gra-*
elefcis

rum umbra non videtur, ¹ altae pedes 60.

CCXXIV. *Qui facti sunt ex mortalibus immortales.*

HERCULES Jovis & Alcumenae filius. Liber Jovis & Semelae filius. ² Castor & Pollux Helenae fratres, Jovis & Ledaе filii. Perseus Jovis & Danaes filius, in stellas receptus. Arcas ³ Jovis & Calyisto filius in stellas relatus. ⁴ Ariadnen Liber pater Liberam appellat-

alescit paulatim, umbras quoque mechanicā ratione consumit. MUNCK.

I ALTAE PEDES 60.] Hoc vero falsum, quod vel ex Plinii lib. 36. c. 12. apparet. Melia lib. 1. c. 9. altitudinem maximae pyramidis facit jugerorum quatuor. Hoc autem est pedum nongentorum sexaginta, cum jugera singula in longitudinem habeant pedes 240. Quare suspicor & apud nostrum scribendum, *pedes* 260. & potest numerus duodenarius extritus esse per similitudinem literae praecedentis. SCHEFF. Strabo Lib. xvii. Εἰς τὰ ὑψηλὰ. Scripserim ergo heic 600. Solinus cap. 45. *Pyramides turres sunt in Aegypto fastigiatae ultra excelsitatem omnem, quae fieri manu possit. Itaque mensuram umbrarum egressae nullas habent umbras.* Quae verba transcripsit in Orig. lib. xv. cap. 11. Isidorus. Ubi tamen corrupte legitur *pyra* pro *pyramis*. Anonymus ὡς ἀπὸ τῶν cap. 2. Αἱ ἐν Αἰγύπτῳ Πυραμίδες, αὗ τῃ μείζονι καὶ πῶς τὰς τρεῖς κοσίας. MUNCK.

Ad C A P. CCXXIV.

2 CASTOR ET POLLUX] Pollux Argis pro uno c diis Olympiis colitur. Plut. Quaest. Graec. T. 31. pag. 296. Cephalenses Castorem & Pollucem pro magnis diis habent. Pausan. lib. 1. cap. 31. p. 77.

3 JOVIS ET CALYSTO] *Callistus* esset scribendum vel *Callistonis*. Astron. 11. 4. *Arcas Calystonis* & *Jovis filius*. Sed ut heic, ita & cap. 14. *Gubernator navis Argo*. Apud Lactant. in Thebaid. Stat. vii. 186. *Jovis* & *Io filium*. in MS. codice Fulg. 111. Myth. cap. 4. *Fabulae Ero* & *Leandri*. *Dido* in Cod. antiq. Priap. Carm. 76. pro *Didus*. Non minus mira sunt illa apud Lactant. Arg. 11. Met. fab. 10. *Chironis* & *Chariclo filia*. apud Isidor. Orig. ix. 2. & xiv. 4. *Jovis* & *Calystae filius*. Dicas & illis locis *Chiriclo* & *Callisto* scribendum esse. Nisi aliter in sequentibus loqueretur, parva mutatione restitui posset locus rescribendo, *Jovis ex Callisto*. MUNCK.

4 ARIADNEN LIBER PATER LIBERAM APPELLAVIT] Videtur ita dicta, quod esset conjux Liberi. Caeterum hic deest, quomodo sit facta immortalis, neque alibi hoc legas, sed solummodo de corona ejus. Ut tamen cohaereat oratio, scribe: *Ariadne, eam Liber pater*. Sic enim & in caeteris solet, ut *Hercules*, *Perseus*, *Arcas* &c. SCHEFF. Cl. Schefferus *Ariadne, eam*. quod non sperno. Quod autem addit alibi non legi, quomodo facta sit immortalis, in memoria ipsi imposuit. Fuerunt enim, qui non Ariadnae tantum coronam, sed & ipsam in sidera relata dicerent, ut ostendit ad Manil. pag. 412. Scaliger. Lucianus medium sequitur, dum Ariadnen coelo adsumptam, sed coronam ejus altorum choro insertam narrat θεῶν ἐκκλησίᾳ. Ovid. Fast. 111. *Occupat amplexu lacrymasque per oscula siccant, Et pariter coeli summa petamus ait. Tu mihi juncta thoro, mihi juncta vocabula sumes, Nam tibi mutatae Libera nomen erit.* Lactant. Firm. lib. 1. cap. 10. *Illam patris proditricem, ab alio relictam & repudiatam in conjugium sibi vindicavit, & Liberam fecit, & cum ea pariter in coelum ascendit.* Propertius Lib. 111. el. 15. *Te quoque enim non esse rudem testatur in astris Lyncibus in coelum vecta Ariadna tuis.* Phaedra apud Senec. Hippol. vers. 663. *Te, te, soror, quacunque siderei poli In parte fulges, invoco ad causam parem.* OEdip. vers. 497. *Ducitur magno nova nupta coelo.* Alia est Libera Cereris ex Jove filia, de qua Arnobius Lib. v. Isidor. Orig. xiv. Cicero iv. Verr. & 11. nat. Deorum. Etiam Semele dicta *Libera*. Gloss. Cyrilli, Σιμίλη, *Libera*. Ariadnae nomen, ut obiter hoc moneam, restituendum Servio AEn. 111. 125. ubi de Naxo agit: *Aut ideo, inquit, gratam Baccho, quod ibi cum relictā Atthesiona duc * libentissime concubuerit, cui etiam coronam donavit, quae postea inter sidera collocata.* Lege, *cum relictā à Theseo Ariadnā libentissime* &c. MUNCK. De corona Ariadnes inter sidera a Baccho relata, vide Schol. Apollonii Rhodii lib. 111. vs. 996. De Ariadne ipsa divinis honoribus culta in insula Naxo vide Plut. in Theseo pag. 8, 9. & Meurs. in Theseo cap. 14. pluribus de hac corona agentem.

pellavit, Minois & Pasiphaes filiam. Calysto Lycaonis filia in septemtrionem relata. Cynosura Jovis nutrix, in alterum Septemtrionem. Asclepius Apollinis & Coronidis filius. Pan, Mercurii & Penelopes filius. ⁶ Croton Panis & Euphemes filius, ⁷ conlactius Musarum in stellam sagittarium. Icarus & Erigone Icaris filia in stellas, ⁸ Icarus in arcturi, Erigone in virginis signum. ⁹ Ganymedes, Asfaraci filius, ¹⁰ in aquario duodecim signorum. Ino Cadmi filia in
Leu-

5 MERCURII ET PENELOPES] Idem tradit Herodorus. Sed alii alia. Vide Natalem Myth. v. 6. & ante omnes Schol. Theocrit. ad Eid. i. v. 123. De Mercurio patre consentit etiam Probus ad III. Georg. v. 391. Lucianus Dial. Deor. Tom. i. pag. 175. edit. Bened. Gloss. MSS. in Virgil. i. Georg. Pindarus ex Apolline & Penelopē in monte Lyceo editum scribit. qui à Lycæone rege Arcadiæ dictus. Alii ex Mercurii & Penelopē natum, comitem Dianæ, feras solitum à cubilibus excitare, & ideo capripedem figuratum, quo facilius densitatem cursu posset evadere. Cicero ait IV. Ferrinarum Liberi esse filium: alii eum ex Aethere & Junone. Apollodorus sine parentibus eum finit, quoniam univēsum, id est, τὸ πᾶν huic Deo sit attributum MUNCK. Plutarch. de Oracul. defectu Tom. II. pag. 419. De magno Pane εἰκάζειν δὲ τὴν περὶ αὐτὸν (Τιτίειον) φιλολόγους συγχυῖν ὄντας τὸ ἐξ Ἑρμῆος καὶ Πηνελόπης γεγεννημένον.

6 CROTON] Crotus. MICYLL. Micyllus scribit Crotus. Et sic legitur lib. II. Poet. Astr. forte tamen Graeco more apud nostrum scriptum fuit Crotos. SCHEFF. Crotus appellatur Astron. II. 27. Eratosth. καὶ τερ. cap. 28. Sed Crotonem appellat quoque German. Scholiaſtes Sagittario. Verba ejus adscribam: Hic autem homo equinis pedibus est, & caudam habet velut sagittarii. Sositheus autem tragoediarum scriptor illum affirmat esse Crotonem Eufchemis Musarum nutricis filium. Pro sagittarii lege Satyri ex Eratosthene; pro Eufchemis, Euphemes. Posterius vidit etiam, & correxit, qui praefuit Sanctandreae editioni, vel Morellius potius. Ampelius cap. 2. Sagittarius Crotopi filius nutricis Musarum, quae Musae semper dilexerunt eum, quod plausu & lusu sagittarium eas advocaret. Lege & haec Croton Euphemes nutricis &c. Sed rectius Crotus scribitur. Columell. Lib. x. Spicula Phoebus Dirae nepae tergoque Croti festinat equino. MUNCK. Fuit & alius Croton, filius AEaci, frater Alcimi, conditor urbis in Sicilia Crotonis. V. Schol. Theocriti Idyll. IV. vs. 32.

7 CONLACTIUS MUSARUM] Nil mutandum puto, licet alii malint collacteus, item collecta-

neus. Nam collactia etiam est apud Juvenalem Sat. VI. v. 305. unde collaciam fecere, absque ulla necessitate. SCHEFF. H. e. σωτήροφ. Gloss. Cyrill. Σωτήροφ, concibus, conlactaneus. Σηγάλακί, conlactaneus. Gloss. Latino-Graec. Conlactaneis, ἰμογάλακί, σωτήροφ. In Testam. Cuspidii: Ut singulis annis victum necessarium collactaneae Doryclae suppeditet. Lucas Act. cap. 33. v. 1. Ἡρώδης σωτήροφ. Quod recte vertit vetus interpres, Herodis collactaneus. Nec à Bezà debuerat sperni. Hieronymus ad Furiam: Nec formosulus collactaneus, nec candidulus & rubicundulus affecla. Charisius Lib. I. Conlactaneus dici debet. Nam collactius nemo dicit. Aequè verum hoc, bone magister, ac illud Lib. III. Imperator nemo dicit. Et quod sub finem ejusdem libri inculcas, Dicit non potest Sol occasus. Vana etiam distinctio Capri: Collactaneus est, qui iisdem mammis educatus est. Collacteus, qui uno eodemque lacte creatus. Capella Lib. I. Quod sororis ejus collactea & indiscreto amica foedere videretur. Et sub initium Lib. II. Utrum matre virginis missa, an sud, utpote ejus collactea, trepidatione sollicita, quid ageret, conspiciatur. Gloss. Cod. Leid. à matre virginis. Atque ita legendum omnino. Adde quae habet Pignorius de Servis pag. 188. ed. Patav. Ὀμοθήλας & ἡγαλάκτους vocant Graeci eodem lacte nutritos. Vide Hesychium. In margine Hygini sui Heinsius adscripserat, Juvenalis. Voluit, puto, innuere locum illum Sat. v. vers. 306. Quid dicat nigrae collactia Maurae. Ubi quidam collactea legunt. MUNCK.

8 ICARUS IN ARCTURI &c.] Ita quidam voluerunt. Vide Servium Georg. I. 68. & nostrum supr. cap. 130. Astron. II. 4. MUNCK. Adde cl. Burm. ad Ovidii x. M. 450.

9 GANYMEDES] Gloss. Vett. Catamitus, Γαμμήδης. Festus: Catamitus pro Ganymede dixerunt, qui fuit Jovis concubitus. Noster infr. cap. 271. Erichthonii facit filium. Vide ibi notas nostras. MUNCK.

10 IN AQUARIO] Vel in aquarium, vel in aquarii, ut repetatur signum ex superioribus, commendandum videtur. SCHEFF. Cur non in aqua-

¹ Leucothoam, quam nos matrem Matutam dicimus. Melicertes Athamantis filius ² in deum Palaemonem. Myrtilus Mercurii & ³ Theobules filius in Heniochon.

CCXXV. *Qui primi templa deorum constituerunt.*

AEDem ⁴ Jovi Olympio primum fecit Pelasgus Triopae filius in Arcadia. Thessalus templum quod est in Macedonia Jovis Dodonaei in terra Molossorum. ⁵ Eleuther primus simulacrum Liberi patris constituit, & quemadmodum coli deberet, ostendit. Phoroneus, Inachi

quarium, quo casu caetera extulit? Sed ut heic, ita etiam cap. 177. *Postea Jovis in stellarum numero retulit.* Possis tamen suspicari supra litteram o ductam fuisse lineolam à librario, & scribendum *aquarium* & *numerom*. Qui antiquos codices inspexit, vel vetera glossaria attentè legit, o pro u nimis saepe posuisse librariorum, ignorare non potest. Quintil. declam. 1. *Praeterea cum manus ex parte* (leg. *ex parte cum Gron.*) *qua palmare vestigium potest, plicetur in capulo, & je, dum telo occupat, claudat.* Ita editum Leidae ann. 1665. Sed legendum ex Paris. & Colon. edd. *telum*. MUNCK.

I LEUCOTHOAM] *Leucotheam* esse scribendum demonstravi ad cap. 2. MUNCK. A Megarensibus primum Ino *Leucothea* dicta, consule pluribus de hac re agentem Pausaniam lib. 1. cap. 42. in fine.

2 IN D. PALAEMONEM] Melicertes mutato nomine *Glaucus* vocatus esse dicitur a Nicanore Cyrenaeo apud Athenaeum lib. VII. cap. 12. pag. 296. Ejus aram & sepulcrum describit Pausan. lib. II. cap. 1. p. III. à Corinthiis perjurorum vindex habitus cap. II. pag. 114.

3 THEOBULES] Scribe *Eleobules*. Ita enim aliis vocatur. SCHEFF. Cl. Schefferus corrigit *Eleobules*. Mercurium Myrtili patrem fuisse inter alios etiam Servius notavit ad 1. Georg. 205. Schol. Apollon. ad 1. 752. Sophoclis ad Electr. v. 509. Matrem noster *Clytiam* appellat Astron. II. 13. Alii aliter. Vide notas ad cap. 84. Hic legendum *Cleobules*. Tzetzes in Lycophr. pag. 31. *Ἐρμῆς καὶ Κλειοβύλης τὴν Αἰόλιν ἢ Αἰτωλὶν θυγατέρα.* (Corrigendus ergo idem pag. 35. *Καδμήλῳ.*) ὁ Ἐρμῆς Βοιωτικῶς, ὁ καὶ Κλειοβύλης υἱὸς ὁ Μυρτίλῳ. Lege, ὁ καὶ Κλειοβύλης υἱὸς ὁ Μυρτίλῳ. MUNCK.

Ad C A P. CCXXV.

4 JOVI OLYMPO] Rectius, *Jovi Olympio*. Nisi quis existimet, τὸ *Jovi* ex glossa esse. Nam

Olympus aliquando simpliciter, pro Jove *Olympio*, quod jam alii notarunt. SCHEFF. *Olympio* scrib. Cap. 223. *Signum Jovis Olympii*. Fragment. Trag. *Licet me Hercules Jovem Olympum clames.* Ubi rectè Schefferus, *Olympium*. Atque ita quoque habuit vetus codex. Columell. Praefat. Lib. 1. *Pulchritudine Jovis Olympii* &c. Cenforinus cap. 18. *Agon Jovi Olympio celebratur.* Valerius Max. lib. 1. cap. 1. *Detrahto Jovi Olympio magni ponderis aureo amiculo.* Laetant. II. 4. *Cum Jovi Olympio aureum amiculum detraxisset.* Ζῶς Ὀλύμπῳ est Graecis. Arnob. non tantum Lib. III. *Olympium* vocat, sed & VI. *Olympiacum*. Quomodo tamen *Olympus Jupiter* defendi possit, discas ex Salmasii Comment. ad Tertull. Pall. pag. 362. MUNCK. Argis Cereri fecit templum idem Pelasgus, quod inde Πελασγίδῳ Cereris templum vocatur. Pausan. lib. II. cap. 22. Athenis vetustissimum Jovi Olympio templum fecit Deucalion, ut testantur Attici apud Pausan. lib. I. cap. 18. pag. 43. qui pag. 42. deinde Hadrianum Imp. ibidem Jovi Olympio aedem dicasse narrat. Corinthii olim etiam Jovi Olympio aedem posuerant, sed incerto quodam casu incendio deletum. Idem lib. II. cap. 5. pag. 123. Pluribus vero locis *Jovem Olympium* fuisse cultum docet G. Cuperus III. Obs. 10. Omnium templorum vetustissimum esse apud Troezenios, nempe Ἀπόλλωνος Ἑὶ Θιαρείς, a Pittheo exstructum, censet Pausanias lib. II. cap. 31. p. 185. qui de aliorum templorum antiquitate ibidem agit. In transitu velim notes, ut *Thearium* hic Apollinem, ita *Thearium* in Aegina locum dici, Apollini Pythio sacrum, de quo haec notant Scholia Pindari O. Nem. III. 122. Θιαρείον τὸ πῶς ἐν Αἰγίνῃ δημοσίῳ, ἵνα τὰ συμπόσια εἰρηται ἀπὸ τῶν θεῶν τῶν Ἀπόλλωνα πεμπομένων, deinde εἰσιν ἐν Αἰγίνῃ Πυθίᾳ Ἀπόλλωνος ἱερὸν, ἐν ᾧ οἱ θεοὶ διηγοῦντο &c. Denique ἐν τῇ Πυθίᾳ Ἀπόλλωνος ἱερὸν οἶκον ἐστὶ καλέμενον Θιαρείον, &c.

5 ELEUTHER PR. S. L. P. C.] Est Eleuther apud Pausaniam in Boeoticis Apollinis & Aethusaef filius, qui an huc faciat, ignoro. Nam alias apud

chi filius, templum Argis Junoni primus fecit. Otrira Amazon Martis conjunx templum Dianae Ephesi prima fecit, ⁶ quod postea à rege * restituerunt. ⁷ Lycaon Pelasgi filius templum Mercurio Cylleio in Arcadia fecit. ⁸ Pierius.

* * * * *

CCXXXVIII. *Qui filias suas occiderunt.*

AGAMEMNON Atrei filius, Iphigeniam, quam Diana fervavit, ⁹ id est

apud eundem in Atticis statim ab initio est Πήγας & Ἐλευθερεύς, seu Pegasus Eleuthereus, qui primus Liberi religiones Atheniensibus tradidit, atque id ex Delphico oraculo, ut eo loco legitur. SCHEFF. Duo fuerunt Eleutheres. Alter Apollinis & Aethusae filius, de quo Muncker. ad fab. 161. Alter Lycaonis filius, a quo Eleutherae Boeotiae civitas videtur nomen accepisse. vide Plut. Quaest. Graec. Tom. II. p. 300. Quamquam Stephanus Byzantinus prius nominato Eleutheri hoc honoris defert, qui de tertio Eleuthere, uno e Curetibus, mentionem facit; sed is locum hic non habet. Hyginum corruptum cenfeo, ut docui in cap. VIII. Otiorum in Obs. Misc. Tom. I. Vol. X. In urbe Boeotiae Eleutheris Bacchi simulacrum, & cultum traditum esse, sive a Pegaso, seu ab alio quopiam, cuius nomen ignotum est, & ad caeteros Graecos, & imprimis Athenienses translatum, crediderunt, quod patet ex titulo Bacchi, quo Athenis colitur, Ἐλευθερεύς dictus, de quo titulo vid. Plut. Quaest. Rom. Tom. II. pag. 289. & Pausan. lib. I. cap. 20. pag. 46. & cap. 29. pag. 71. ubi male Amasaeus vertit Bacchi liberatoris, confundens Ἐλευθερεύς cum Ἐλευθερίῳ, quo titulo colitur Jupiter. V. Herodot. lib. III. cap. 142. Pausan. lib. I. cap. 3. p. 8. Periz. ad Aelian. II. V. H. 9. quo titulo etiam Sol insignitus fuit a Troezeniis, postquam servitutis, qua eos pressuri erant Xerxes & Persae, jugum a cervicibus depulerant. Vid. Pausanian. lib. II. cap. 31. pag. 184, 185. qui paullo ante de Baccho Liberatore apud eosdem Troezenios agit, sed Epitheton Graecum est Σαώτης. Quo titulo in luco prope montem Pontinum colitur. v. cap. 37. p. 198. Sed ad rem. Melampus Amithaonis filius (de quo Serv. ad Ecl. VI. 48. Schol. Apoll. Rh. I. 118.) Bacchi nomen & sacra Graecis indicasse dicitur ab Herodoto lib. II. cap. 49. Sed vid. Plut. de Herodoti Malign. pag. 857. Caesar Romanam Liberi patris sacra transtulisse fertur. v. Serv. ad Ecl. v. 29.

6 QUOD POSTEA A REGE * RESTITUERUNT]

Hic manifeste est lacuna. Puto autem primo delendum illud a, quod peperit littera ultima vocis postea: Deinde scribo, postea Alexandro rege restituerunt. Ac potest fieri, ut illud a, compendiose positum fuerit, pro Alexandro. Sub Alexandro sane refectum, ab Ephesiis constat ex Strabonis lib. XIV. cum eo die, quo est editus in lucem, crematum fuerit ab Herostrato, quae res est non ignota. SCHEFF. Cl. Schefferus emendat, postea rege Alexandro restituerunt. Consule ejus notas. MUNCK. Simile quid hic legendum.

7 LYCAON] Jovi Lycaeum etiam Templum posuit. Schol. Eurip. Orest. vs. 1648. quem humano sanguine placavit. V. Pausan. lib. VIII. cap. 2. Aegaeus primus Atticos Veneris Coelestis cultum docuit. Pausan. lib. I. cap. 14. p. 36.

8 PIERIUS] Scribendum arbitror, Pierus. Deesse autem videntur, quae instituit de cultu Musarum, & videri possunt apud Pausaniam in Boeoticis. SCHEFF. Cl. Schefferus Pierus. Quod probo. Πίεργι enim Graeci, non Πίεριοι vocant. vide not. ad Anton. lib. cap. 9. Hom. Schol. ad Iliad. Z. 226. Pausan. lib. X. Tzetz. ad Hesiod. pag. 8. ed. Heinf. Corruptus ergo & Servius ad Eclog. VII. 21. Alii templum Libethridum Musarum dicunt, quod à Pierio Apollinis filio consecratum est. Et Schol. Juvenal. ad Sat. VII. 8. Pieria locus sub radicibus Olympi montis, cui Pierius poeta nomen dedit &c. MUNCK. Corruptus igitur etiam esset Plutarchus, qui Tom. II. de Musica pag. 1132. ex Heraclide narrat Πίεριοι τὴν Πιερίας τὰ περὶ τὰς Μέσας ποιήματα fecisse. Quae verba inlustrant Pausaniam lib. IX. cap. 29. & unde fabula, de qua Antoninus Liberalis agit, lucem mutuatur.

Desunt & hic duodecim capita, ut ex indice videre licet. MICYLL.

Ad C A P. CCXXXVIII.

9 ID EST CALLISTHENEM] Fortasse legendum
X X 2 Cal-

est * Callisthenem Euboeae filiam ex fortibus, pro patriae salute.
 1 Clymenus OEneii filius, 2 Harpalycen, quod ei filium suum in epulis adposuit. 3 Hyacinthus Spariantidem filiam ex responso pro Atheniensibus. Erechtheus Pandionis filius, 4 Colophoniam ex fortibus pro Atheniensibus. Reliquae ipsius sorores ipsae se praecipitarunt. Cercyon Vulcani filius, Alopen propter incestum cum Neptuno. AEolus 5 Canacen 6 propter incestum cum fratre Macareo admissum.

CCXXXIX. *Matres quae filios interfecerunt.*

MEDEA AEetae filia, 7 Marcareum & Pheretum filios ex Iasone. Progne Pandionis filia, Ityn ex Tereo Martis filio. Ino Cadmi filia, Melicerten ex Athamante AEoli filio, dum eum fugit. Althaea Thestii filia, Meleagrum ex OEneo Parthaonis filio, quod is avunculos suos occiderat. Themisto Hypseii filia 8 Plinthium & Orchomenum ex Athamante AEoli filio, impulsu Inus Cadmi filiae. 9 Tyro Sal-

Callisthenes Euboeam filiam. MICYLL. An scribendum, *idem Callisthenem*, quomodo & fab. 142. illud *idem* mutatum est in *id est*. Sed Callisthenem Agamemnonis quidem filiam non recordor me legisse alibi. SCHEFF. Verba illa, *id est*, videntur inducenda, & deinde legendum, *Callisthenes Euboeam filiam*, ut voluit Micyllus; quanquam fabulam ignoro. MUNCK.

1 CLYMENUS OENEI] *Schoenei* ut supra quoque. MICYLL. Mallet Micyllus *Schoenei*. Sed nil mutandum. Vide quae notavi supra fab. 206. SCHEFF. Micyllus in margine pingi curavit, *Schoenei*. Sanè ejus filius dicitur cap. 246. Sed perperam. Vide cap. 206. & Apollod. lib. 1. pag. 35. ed. Commel. Corruptè etiam cap. 242. *Coenei* exhibetur. MUNCK.

2 HARPALYCEN] Ita rescripsi pro *Harpalicem*, & mox *Erechtheus* pro *Erichtheus*, *Alopen* pro *Alopem*, *Canacen* pro *Canacem*. MUNCK.

3 HYACINTHUS SPARIANTIDEM FILIAM] De his alibi nil reperio. Filiam Erechthei immolatam scio in pago, Hyacinthos dicto. An librarius oscitans confudit ista, & ex pagi nomine nomen fecit puellae? SCHEFF. Puto respexisse Hyginum illud, quod refertur, sed paulo aliter, ab Apollodoro lib. III. pag. 205. *Hinc cum pestis & fames simul urbem invassent, primum quidem ex veteri oraculo Athenienses Hyacinthi filias Antheidem, AEgeidem, * Entheidem & Lytaeam ad Geraestii Cyclopiis tumulum jugularunt.* MUNCK.

4 COLOPHONIAM] *Chthoniam* esse scribendum jam superius à nobis monitum. Meminit hujus sacri exsecrandi etiam Clemens Protrept. pag. 27. Factum hoc Erechthei tragoediae argumentum dedit Ennio, quam laudat Gellius lib. VI. cap. 16. Nec aliam ob causam Erechtheus & ejus filiae Deorum in numerum relati sunt. Vide Ciceron. III. Nat. Deor. MUNCK.

5 CANACEN] Rectius, *Canachen*, quia Graeci dicunt *κανάχαι*, ut est apud Apollodorum. SCHEFF. *Canachen* rectius censet Cl. Schefferus, quod *Κανάχη* dicitur Apollodoro. Sed in Apollodoro ex Pal. codice reponendum *Κανάκη*. *Canache* canis nomen est apud Ovid. III. Met. 217. Macarei autem sororem *Canacen* appellat Ib. vers. 357. & II. Tr. 1. 384. Atque ita quoque noster cap. 242. & 243. *Αἰολὶς Κανάκη* est Callim. Hymn. Cer. vers. 100. Adde his Aufon. Cup. Crucif. v. 38. & epigr. 84. Diodor. lib. v. pag. 331. Stobaeum Sermoni. 62. pag. 404. Sueton. Neron. 21. MUNCK.

6 PROPTER INCESTUM] Atqui Homerus Odyss. lib. x. vers. 6. dedisse filias suas fratribus uxores AEolum ipsum refert. MUNCK. Apud Servium ad I. AEn. vs. 79. *Canacen & Macareum in se invicem turpissimos fratres: illi enim alterius AEoli filii fuisse dicuntur.*

Ad C A P. CCXXXIX.

7 MARCAREUM] Nemo alius sic eum vocat. Apol-

Salmonei filia duos ex Sisypho AEoli filio ex responso Apollinis. Agave Cadmi filia, Pentheum Echionis filium, impulsu Liberi patris. Harpalice Clymeni filia propter impietatem patris, quod cum eo invita concubuerat, ex eo quem conceperat, interfecit.

CCXL. *Quae conjuges suos occiderunt.*

¹⁰ CLYTAEMNESTRA Thestii filia Agamemnonem Atrei filium. Helena Jovis & Ladae filia ¹¹ Deiphobum Priami filium. Agave ¹² Lycotherfen in Illyria, ut regnum Cadmi patri daret. Deianira OEnei filia Herculem Jovis & Alcumenae filium impulsu Nessi. Iliona Priami filia Polymnestorem regem Thracum. ¹³ Semiramis Ninum regem in Babylonia.

CCXLI. *Qui conjuges suas occiderunt.*

HERCULES Jovis filius, ¹⁴ Megaram Creontis filiam, per infamiam.

Apollodoro est *Mermerus*, ut & Pausaniae. Aliis *Mormorus*, item *Mormyrus*. Optimum *Mermerus*. Vide quae notavi supra fab. 25. SCHEFF. Lege *Mermerum*. Vide notas ad cap. 25. MUNCK.

8 PLINTHIUM] Hunc supra *Spbincium* vocavit. MICYLL. Fab. 1. *Spbincium*. Sed hoc praefero. SCHEFF. *Spbincium* appellat cap. 1. quod heic praefert Cl. Schefferus. Sed vide nostras notas ad cap. 1. MUNCK.

9 TYROS] Scribe *Tyro*, ut supra fab. 60. littera ultima ex sequenti nata. SCHEFF. *Tyro* scribe ex cap. 60. & 254. MUNCK.

Ad C A P. CCXL.

10 CLYTEMNESTRA] Cum Κλυταιμνήστρα Graecis sit, scribendum esset, *Clytaemnestra*. Verum sine diphthongo exarat etiam Diets lib. 1. & Aufonius Epit. Heroum 1. ut *Cytberon* Grypho Ternario. De quibus Scaliger Aufon. Lect. lib. 1. cap. 17. MUNCK.

11 DEIPHOBUM] Huic Helena nupserat, mortuo Paride juxta Servium ad vi. AEn. 495.

12 LYCOTHERSEN] Echioni nupsisse Agave dicitur Apollodoro lib. III. pag. 138. Ovid. III. Met. 725. Scilicet secundum ejus maritum fuisse Lycotherfen. Vide cap. 184. MUNCK.

13 SEMIRAMIS] Quae a Conone narrat. ix. apud Photium pag. 427. Nini, a Nostro fab. 275. Dercetis filia vocatur, a Dinone dicitur fuisse,

ut satellites Ninum interficerent. Vide Aelian. lib. VII. V. H. cap. 1. ubi Nini uxor fuisse perhibetur, ut & a Justino lib. 1. cap. 3. Sed nullam hujus caedis mentionem faciente; nec non a Suida in Νίνῳ. Eustathius ad Dionys. Periegeten vs. 1005. notat alios dicere, ὅτι Νίνα ἔστι Σύρων βασιλέως τὴν Νινύδι κίσασις, ἣ τέτε γυνὴ τὸν ἄνδρα ὑπερβαλλομένη Βαβυλῶνα ἐν τῷ πεδίῳ κίσει. Orosius, quem citat Edw. Simsonius A. M. 1937. Ninum, dum urbem, quae defecerat, obpugnaret, telo trajectum periisse scribit. Sed de Nino & Semiramide dissentiunt viri docti. confule Celeb. J. Perizon. Orig. Babylon, cap. 7. pag. 91. Verum Plutarchus in Amatorio pag. 753. Tom. II. de Semiramide audiendus, Nostrium & Aelianum inlustrans.

Ad C A P. CCXLI.

14 MEGAERAM] Scribe *Megaraim* ex Moscho, & Apollodor. lib. II. pag. 121. Atque ita quoque noster ipse vult cap. 32. Corrigendus ergo & Pindari Scholiastes ad 1. Isthm. od. iv. pag. 343. ed. Francof. ubi *Megera* appellatur. MUNCK. Sic igitur legendum quoque in Servio ad VII. AEn. vs. 291. *dicens ab Hercule & Megaram uxorem, & ex ea filios interemptos*. Ante legebatur *Megaeram*. Verum Plutarchus in Amatorio pag. 754. Pausanias lib. x. cap. 29. pag. 870. & Apollodorus lib. II. pag. 132. *Megaram uxorem*
Xx 3.

niam. Theseus Aëgei filius, ¹ Antiopam Amazonam Martis filiam, ex responso Apollinis. Cephalus Deionis ² sive Mercurii filius, Procridem Pandionis filiam imprudens.

CCXLII. Qui se ipsi interfecerunt.

AEGEUS Neptuni filius in mare se praecipitavit, unde Aëgeum pelagus est dictum. ³ Eueus Herculis filius in flumen Lycormam se praecipitavit, ⁴ quod nunc Chrysorrhoas appellatur. Ajax Telamonis filius ipse se interfecit propter armorum iudicium. Lycurgus Dryantis filius, obiecta infania à Libero, ⁵ ipse se interfecit. Macareus Aëoli filius propter Canacen sororem, ⁶ id est sponsam, ipse se interfecit. Agrius Parthaonis filius expulsus à regno à Diomede, ipse se in-

rem dimissam Jolao dedisse Herculem referunt.

¹ ANTIOPAM AMAZ.] Consule Meziriac. ad Ovid. IV. Epist. Heroid. p. 373.

² SIVE MERCURII.] Hinc Cyllenia proles Ovid. Art. A. III. 725. MUNCK. Vide Meziriac. ad Ovidii IV. Epist. Heroid. pag. 352.

Ad C A P. CCXLII.

³ EUENUS HERCULIS.] Aliis semper est Neptuni filius hoc nomine, ipsique nostro alibi, ut suspicer, hic esse corruptum. Apollodorus vocat *Eueus*, filiumque facit Martis lib. I. ubi habes istam fabulam. SCHEFF. Hic Herculis filius est etiam cap. 162. Martis filium hoc nomine in Lycorman se praecipitasse narrat Apollod. lib. I. pag. 24. Meminit quoque ejus fluminis Ovid. II. Met. 245. & Strabo lib. VII. *Ὁ "Ευεὺς*, inquit, *ὁ Λυκόρμας αὐτὸς καλεῖται*. MUNCK. Eueum Martis & Steropes filium in Lycorman fluvium sese praecipitasse docet etiam Plutarchus Parallel. T. II. pag. 315. & plura de hac fabula addit. Mater Eueni Apollodoro lib. I. p. m. 31. est *Demonice*.

⁴ QUOD NUNC CHRYSORRHOAS APPELLATUR.] Glossatoris haec videntur. Strabo certe, alii-que diversissimos hos duos faciunt. SCHEFF. Glossatoris haec esse videntur Cl. Scheffero. Sane *Chrysorrhoas* fluvius Phoenices est Straboni Lib. XVI. Quo nomine & Pactolus dictus fuit, ut tradidit noster cap. 191. & Plinius Lib. V. 29. Solin. cap. 53. Eustath. ad Hom. Iliad. p. 1290. Inter aurifluos (nam Chrysorrhoae cum in Asia,

tum in Europâ multi dicti fuere) numeratum fuisse Eueum nondum inveni. Debebat scripsisse, *quod nunc Euenus ab eo appellatur*. Lactant. Argum. lib. IX. Met. fab. 2. *Ut eum Eueum amnem transveheret, qui initio Lycormas erat nominatus*. Nec aliud legas apud Stobaeum Serm. 243. Plutarch. de Flum. p. 29. MUNCK. Athenaeus lib. V. cap. 8. pag. 203. Uni prae ceteris Nilo hoc nomen deberi docet. Apud Troezenios fluvius est Chrysorrhoas de quo Pausan. lib. II. cap. 31. p. 186. Sophocles vero Trachin. 568. *βαδύρην ποταμὸν* vocat Eueum. Apud Vibium Sequest. de Fluminibus spuria etiam mihi videntur *Euenus Calydoniae*. Aetoliae fuit fluvius. Vide Interpr. ad Aelian. XII. V. H. 22, 1.

⁵ IPSE SE INTERFICIT.] Cur non, *interfecit?* ut est caeteris in locis, per caput integrum. SCHEFF. Rectè *interfecit* emendat Cl. Schefferus. Apollod. lib. III. pag. 141. ex Dionysii voto ab equis dilaniatum eum scribit. Diodorus autem lib. III. p. 199. à Baccho cruci adfixum. Apud Homerum Iliad. Z. 139. à Jove occiditur. Sed cum Hygino alii à semet ipso interemptum tradidere. Vide Servium ad AEn. III. 14. Vetus commentator Horatii ad Lib. II. Od. 19. *Lycurgus Thracum rex cum videret per vini temulentiam in mores multa committi, abscidi jussit vineta: quare iracundia Dionysii (Dionysii scribere debuisset) in furem versus vinitoria falce sibi crura amputavit*. Aliter haec narrant Triclinius ad Sophocl. Antig. vers. 1071. Hom. Schol. ad Iliad. Z. 130. Etiam Hyginus ipse cap. 132. Schol. Stat. Theb. IV. 742. *Lycurgi duo fuerant, Thracius & Nemeus, de quo loquitur poeta. Ille*

interfecit. Caeneus Elati filius ipse se interfecit. ⁷ Menoeceus Iocastes pater se de muro praecipitavit ⁸ Athenis, propter pestilentiam. Nisus Martis filius, crine fatali amisso, ipse se interfecit. Clymenus Caenei filius rex Arcadiae ipse se interfecit, quod cum filia concubuerat. Cinyras Paphi filius ⁹ rex Assyriorum, quod cum Smyrna filia concubuerat. ¹⁰ Hercules Jovis filius ipse sese in ignem misit. ¹¹ Adrastus & Hipponous ejus filii ipsi se in ignem jecerunt, ex responso Apollinis. Pyramus in Babylonia ob amorem Thisbes ipse se occidit. Oedipus Laii filius propter Iocastem matrem ipse se occidit, ablatis oculis.

CCXLIII. *Quae se ipsae interfecerunt.*

HECUBA Cissei filia, sive Dymantis, uxor Priami, in mare se prae-

Ille in mari praecipitatus dicitur, quia primum a- quis vina permiscuit, & rem in haustu sinceram pluribus venenis infecit. Caeterum ex isto Lycurgi casu proverbium arcessit Reinesius ad Trag. Fragm. Petron. Ipse mihi asciam in crus inpegi. Moneo idem dictum occurrere apud Apul. iii. Met. p. 57. ed. Pric. Meque sponte asciam cruribus meis illidere compellis? MUNCK. 6 ID EST SPONSAM] Recte Barthius, idem sponsam, fuit enim utrumque, & soror, & sponsa ejus. Vide Fab. 238. SCHEFF. Barth. emendat, idem sponsam. Quod probat Schefferus. Mihi ista glollemata videntur. Si retinere vellem, scriberem, itemque sponsam. Pro quo tamen politiores maluissent, eandemque sponsam. h. e. quae & sponsa ejus erat. Plinius lib. v. cap. 29. Profluente Pactolo, eodemque Chrysorrhoea. Vel- lejus lib. ii. 112. Patris atque ejusdem avi sui a- nimum alienavit sibi. Justinus xxviii. i. Amisso marito, eodemque germano: Et lib. xxx. i. Occi- sa Eurydice uxore eodemque sorore sua. Schol. Juv. Sat. viii. 212. Quia & matrem occiderit, & ux- orem Octaviam eandemque sororem adoptivam. La- ctant. lib. i. cap. 22. Sororem suam Fatuam Fau- nam eandemque conjugem consecravit. MUNCK. Florus lib. iv. cap. 2. n. 15. De successione Cae- saris, Senatus, id est, Pompejus agitabat. Confu- le ibi, quos laudat Celeb. Dukerus, & id est loco moveri noles. De fabula Plutarchus in Pa- rall. T. ii. p. 312.

7 MENOECUS] Menoetius. MICYLL. Vete- res habuere, Menicus. Sup. fab. 67. est Menycus Iocastae. Scribendum, Menoecus Iocastae, quia Graecis Μενόειος. SCHEFF.

8 ATHENIS PROPTER PESTILENTIAM] Thebis.

MICYLL. Defunt aliqua ante haec verba, ne- que sufficit, ut pro Athenis, Thebis scribamus, quod Micyllo placebat, cum Menoecus se non interfecerit propter pestilentiam, sed causas a- lias, de quibus consulendus est Pausanias. SCHEFF. Scribe Thebis cum Micyllo. Nec quicquam ante haec verba excidit, ut suspica- batur vir clarissimus. Vide cap. 67. Ubi item sterilitatem frugum & pestilentiam causam fuisse retulit, propter quam se praecipitaverit Me- noeceus. Schol. Sophocl. OEdip. Tyran. vers. 24. 'Ου μόνον ἀφορίαν φησὶν εἶναι, ἀλλὰ τὴν πεφυ- κότας καρπὸς ἀγροφείρας. Caeterum ex sterili- tate cur pestilentia oriatur, non malè explicat Moschopulus ad Hesiod. Ety. a. p. 62. ed. Heinf. MUNCK.

9 REX ASSYRIORUM] Ita tradit etiam cap. 58. & Apollodorus lib. iii. Cypriorum rex est Ovi- dio, Clementi Alexandrino, & Pindari Schol. in Pyth. Od. ii. Vide quae notavimus ad An- ton. Liberal. cap. 34. MUNCK. Imo ipse Pin- darus Od. Nem. viii. vs. 31. & Suidas in Σαγ- δαναπάλῃς iis adfentiuntur. Consule Celeb. P. Burm. ad Ovidii x. Met. 298.

10 HERCULES J. F. I. SE. I. I. M.] Vide, quae de ejus exitu notat Pausanias lib. i. cap. 32. quippe diversa ab iis, quae supra ad fab. 36. vidimus.

11 ADRASTUS] Hic senio ac dolore, quem ex filii AEGialei interitu ceperat, apud Megaren- ses diem obiit juxta Pausan. lib. i. cap. 43. pag. 103.

praecipitavit, unde ¹ Cyneum mare est dictum, quoniam in canem fuerat conversa. Ino Cadmi filia in mare se praecipitavit cum ² Melicerto filio. ³ Anticlia Autolyci filia, mater Ulyssis, nuncio falso audito de Ulysse, ipsa se interfecit. Sthenoboea ⁴ Iobatis filia, uxor Proeti, propter amorem Bellerophontis. ⁵ Euadne Philaci filia, propter Capaneum conjugem, qui apud Thebas perierat, in eandem pyram se coniecit. Aethra ⁶ Pitthei filia propter filiorum mortem ipsa se interfecit. Deianira Oenei filia propter Herculem, decepta à Nesso, quod ei tunicam miserat, in qua conflagravit. Laodamia Acasti filia propter desiderium Protefilai mariti. ⁷ Hippodamia Oenei filia, uxor Pelopis, quod ejus suasu Chrysiptus occisus est. Megaea Autolyci filia propter Hippothoi filii mortem. Alcestis ⁸ Pelei filia propter Admetum conjugem ⁹ vicaria morte obiit. ¹⁰ Iliona Priami filia propter casus parentum suorum. Themisto Hypseï filia impulsu Inus, quod filios suos occidit. ¹¹ Erigone Icari filia propter interitum

Ad C A P. CCXLIII.

¹ CYNEUM] Ita reposui pro *Cynaeum* ex Gr. Κύναιον. Vid. notas ad cap. III. Etiam paulo ante *Dymantis* scripsi pro *Dimantis* ex Gr. Δίμης. Minus religiosi in istarum vocalium distinctione fuerunt posterioris aetatis scriptores: quam tamen in nominibus propriis minimè putem negligendam. MUNCK.

² MELICERTO] Scribe *Melicerta*, vel *Melicerete*. Sunt enim illa Graeca in ñs primae simplicium primae vel tertiae, vel etiam utriusque inflexionis apud Latinos. Schol. Stat. tamen cum Hygin. ad II. Theb. 383. *Promontorium dicit, de quo se Ino cum Melicerto filio praecipitem dedit.* MUNCK.

³ ANTICLIA] Pausaniae est *Anticlea*. SCHEFF. Pausaniae *Anticleam* esse notat Schefferus. Atqui hoc idem est. Ex Gr. εια, ea vel ia formant Latini. Servius ad Ecl. VI. 2. *THALIA. Musa scil. & Graecè ait, ut Θάλεια. Nam Latine Tba-lea dicitur. Sicut Cytberia Cytherea. Sed propter euphoniā contempsit jus regulae, & in Graecitate permanfit.* MUNCK.

⁴ IOBATIS] Ad formam tertiae inflexum est, licet apud Graecos sit primae simplicium. Sic *Tbyestis* pro *Tbyestae* apud Servium ad Ecl. V. 89. & apud nostrum cap. 244. *AEacidis* pro *AEacidiae* in Catal. Pith. Lib. II. & alia sexcenta apud alios. Nec malè tamen *Iobati* scripseris. *Ἰόβας* enim Pindari Scholiastae est Olymp. Od. XIII. qui aliis est *Ἰοβάτης*. MUNCK.

⁵ EVADNE PHILACI] Apollodoro lib. III. est filia *Ipbiclis*, ubi eadem historia. SCHEFF. Cap. 256. est *Philacis*. Forte *Ipbidis* scribendum. Ejus enim est Filia Apollod. lib. III. p. 157. Aelianus Histor. Animal. lib. I. cap. 15. Schol. Pindari ad Olymp. od. 6. Hinc *Ipbias* Ovid. V. Trist. el. 14. & Epistol. de Ponto. III. I. III. Art. A. vers. 24. dicta Euadne. Falli enim interpretes existimo, qui utrobique annotant *Ipbiae* esse filiam. Prius dicta est *Ianira*. Postea *Ἰβιδας* τὸ πλῆθος & *Ἰδνας* nomen *Euadnes* accepit, ut docet Pindari interpres. MUNCK. Historiam narabunt Laëtant. ad Statii XII. Theb. vs. 799: & Philostratus lib. II. Iconum 31.

⁶ PITTHEI] Ita reposui ex cap. 79. pro *Pitthei*. Vide notas ad cap. 84. MUNCK. Vide Pausan. lib. I. cap. 22. p. 51.

⁷ HIPPODAMIA OENEI] *OEnomai*. MICYLL. Micyllus emendat, *OEnomai*. Recte. Vide sup. fab. 84. & sequentem, ubi habes eandem fabulam. SCHEFF.

⁸ PELEI] Scribe *Peliae*, ut rectè scriptum est cap. 24. & 57. Consule Tzetzen Chil. I. 53. Hom. Schol. ad Odyss. A. 280. MUNCK.

⁹ VICARIA MORTE] Quintil. Declam. IX. *Una fingitur conjux, quae jam perituri vitam conjugis vicariâ morte sua redemit. XVI. Explebo, si videatur, vicariâ poenâ locum recedentis.* Et paulo ante: *Amicitia plurimorum, unus animus, vicariae manus, fortior quam matris affectus.* Corruptus locus. Lege, *fortiores, vel unius animi.* Quod malim. MUNCK.

¹⁰ ILIONA] Vide Cerdam ad Virg. I. AEn. 657.

II ERI-

tum patris suspendio se necavit. Phaedra Minois filia propter Hippolytum privignum suum suspendio se necavit, ¹² ob amorem. Phyllis propter Demophoonta Thesei filium ipsa se suspendio necavit. Canace AEoli filia, propter amorem Macarei fratris, ipsa se interfecit. ¹³ Byblis Miletii filia propter amorem Cauni fratris ipsa se interfecit. Calypso Atlantis filia propter amorem Ulyssis ipsa se interfecit. Dido Beli filia, propter Aeneae amorem, se occidit. Iocasta Menoecei filia propter interitum filiorum & nefas. ¹⁴ Antigona Oedipodis filia propter sepulturam Polynices. Pelopeia Thyestis filia, propter scelus patris. Thisbe Babylonia propter Pyramum, quod ipse se interfecerat. Semiramis ¹⁵ in Babylonia, ¹⁶ equo amisso, in pyram se conjecit.

CCXLIV. *Qui cognatos suos occiderunt.*

THESEUS AEgei filius, Pallantem filium ¹⁷ Nilei fratris. Amphitryon

¹¹ ERIGONE ICARI FILIA] Scribendum est cum duplici finali, *Icarii*, nam *Icarius* appellatur, teste Apollodoro. & sic noster ipse supra c. 130. SCHEFF. *Icarii* emendat Cl. Schefferus. Nihil opus erat. Vide notas ad cap. 130. MUNCK.

¹² OB AMOREM] Haec ex glossa esse videntur, quam quis adscripserat vocabulo *propter*. SCHEFF. A glossa haec esse censet Cl. Schefferus. Quod verum esse puto. MUNCK. De Phaedrae morte Meziriac. ad Ovid. iv. Epist. Heroid. pag. 381, 382. *Ob amorem* suspecta & mihi sunt. Debuisset alias scribere *propter Hippolyti privigni amorem*. Quantopere Hippolyti amore insanierit Phaedra, Myrtum foliis pterebratis argumento esse monstrant Troezenii, de qua Pausan. lib. i. cap. 22. p. 51. & lib. ii. cap. 32. p. 187.

¹³ BYBLIS] Confer Parthen. cap. xi. ubi hanc fabulam eleganter narrat. Se ipsa suspendit. Adi Nob. Heins. notas ad Ovid. Met. pag. 248. Alii aliter narrant. Vide Anton. Liberal. cap. 30. Ovid. ix. Met. vers. 655. & seq. MUNCK. Hinc κούνητος ἔρως in proverbium abiit, de quo Suidas in h. v. & Eust. ad Dionys. Perieg. 533. sed de hac fabula & Byblidis nece consulendus Celeb. P. Burm. ad Ovidii ix. Met. 663. Hinc etiam corrigendus est Theocriti Scholiales Idyll. vii. vs. 115. Μίλητος γὰρ φασὶ καὶ Ἀρείας ἐγένοντο παῖδες Δαῦντος καὶ Βυβλῆς, ἧς ἐρῶς οὗτος ὁ Δαῦντος, ἀπέκλειψε Μίλητον. ἐκείνη δὲ μὴ φέρουσα, ἀπὸ γένετο. pro Δαῦντος, bis lege Καῦντος.

¹⁴ ANTIGONA OEDIPODIS FILIA PROPTER SE-

PULTURAM POLYNICES] Quod nimirum sepulturae tradi non posset, propter interdictum Creontis, regis Thebanorum. Paulo aliter haec habet Apollodorus lib. iii. qui videndus est. SCHEFF. *Polynices* scribendum. Sed falsum hoc, ipsam semet interfecisse. Vide cap. 72. Sophocles in *Antigona*, & Apollod. Lib. iii. vivam defossam tradunt jussu Creontis. Haemon sibi ipse manus attulit, ut praeter alios, & Properijs tradit Lib. ii. el. 7. MUNCK.

¹⁵ IN BABYLONIA] Illud in suspectum mihi est, forte scripserat *reginae Babyloniae*. Nil tamen muto. SCHEFF. Illud in suspectum Cl. Scheffero. Mihi satis se probat. Justin. x. 5. *In Ilio quoque ad tumulos heroum parentavit*. Julius Obsequens: *Androgynus in Urbino natus*. Noster cap. 254. *Anchises item in Ilio*. & 273. *Fecit in Ilio*. MUNCK. Semiramis a filio Ninya dicitur interfecta a Justino lib. i. cap. 2.

¹⁶ AMISSE EQUO] Eo videlicet, de quo Plinius lib. viii. c. 42. Haec historia nemini alii est prodita. SCHEFF.

Ad C A P. CCXLIV.

¹⁷ PALLANTEM FILIUM NILEI FRATRIS] Scribendum est *Nelei* ex Apollodoro & aliis. SCHEFF. *Nelei* scribendum est ex Gr. Νηλῆος. Vide quae notavi ad cap. 223. Sed vereor, ne majus ulcus heic lateat. * Certè Schol. Eurip. si audis, ad Hippolyti vers 35. scribas oportet *Pandionis filium, AEgei fratrem*. Adde notas ad

tryon · Electryonem Persi filium. Meleager OEneii filius avunculos suos Plexippum & Agenorem, propter Atalantam Schoenei filiam. Telephus Herculis filius Hippothoum & Nerea aviae suae filios. ² AEGISTHUS Atreum & Agamemnonem Atrei filios. Orestes AEGISTHUM Thyestis filium. Megapenthes Proeti filius, Perseum Jovis & Danaes filium propter patris mortem. Abas propter patrem Lynceum ³ Megapenthem occidit. ⁴ Phegeus Alphei filius, Alphefiboeae filiae suae filiam. ⁵ Amphion Terei filius, avi sui filios. Atreus Pelopis filius, Tantalum & Plisthenem Thyestis filios infantes in epulis Thyesti adposuit. ⁶ Phillus Herculis filius, Sthenelum Electryonis proavi sui fratrem. ⁷ Medus AEGei filius, ⁸ Persen AEetae fratrem Solis filium. Daedalus Eupalami filius, ⁹ Perditem sororis suae filium, propter artificii invidiam.

CCXLV.

cap. 198. Meminit hujus caedis Pausanias quoque Lib. I. MUNCK. Multi Pallantes fuere. Inter Lycaonis filios recensetur *Pallas* ab Apollodoro lib. III. pag. 201. Fuit etiam *Pallas* AEGei filius, qui a fratre Theseo Athenis regno pulsus ad Arcadiam venit, & ibi regnum tenuit. V. Serv. ad VIII. AEn. 54. Sed hic *Pallas* a Theseo interfectus Thesei patruus fuit, Pandionis filius. Consule quos laudat Edw. Simsonius in Chronico A. M. 2723. cujus quinquaginta filios etiam Theseus occidit, ut docet Plutarchus in ejus vita pag. m. 6. De qua caede ut purgaretur, Troezenen abiisse Theseus dicitur. Pausan. lib. I. cap. 22. pag. 51. & cujus absolutus est iudicio Delphinio, cap. 28. pag. 70.

1 ELECTRYONEM PERSI FILIUM] *Persei*. MICYLL. Micyllus emendat, *Persei*, & hoc convenit cum Apollodoro. SCHEFF. Scribe *Persei* cum Micyllo. quod & Cl. Schefferus amplectitur. Dicere tamen possis *Persi* genitivum antiquum esse ex *Perses*, quod idem quod *Perseus*. Sic pro Ἀχιλλεύς AEoles dixerunt Ἀχιλλεύς, unde *Achilles* Latini. Servius ad AEn. VIII. 383. Omnia quae in *Eus* exeunt hodie, apud majores in *Es* exhibant, ut *Nereus Neres*, *Tydeus Tydes*. Περσεύς tamen est Apollodoro Lib. II. ubi haec habes, ut & apud Diaconum ad principium Asp. Hesiodi. Sed hoc iis, quae dixi, nihil obest. Contra *Perseus* dicitur Hecatae pater à Lycophrone, in quem Ifacius: Καὶ τὸν ἀδελφὸν ἐστὶ Λυκόφρονος, ὃν Πέρσῳ Περσεύα καλεῖν. MUNCK.

2 AEGISTHUS ATREUM &c.] Pausan. lib. II. cap. 16. p. 147. de Mycenis agens Τάφῳ δὲ

ἔστι μὲν Ἀτρείας, εἰσὶ δὲ καὶ ὅσους σὺν Ἀγαμέμνονι ἐπαυήκοντας ἐξ Ἰλίου δειπνίσας κατεφόνδυσεν Αἰγύδιον.

3 MEGAPENTHEUM] Emenda, *Megapenthem*. SCHEFF. Scribe *Megapenthem* ex Gr. Μεγαπένθης. MUNCK. Ita certe scribendum. Vide Schol. Pindari O. Nem. IX. vs. 30.

4 PHEGEUS] Scribe, *Pblegeus*. Ita habes mox, sequenti capite. SCHEFF. Putavi antehac (quā in re conspirasse mecum etiam Cl. Schefferum video) *Pblegeus* esse rescribendum ex cap. 245. Nunc nihil muto, & etiam illic pro *Pblegeus* reponendum esse *Phegeus* censeo. Vide Apollod. Lib. III. pag. 168. Lactant. Argum. fab. 10. Lib. IX. Ovid. Met. Quamobrem merito τὸ *Pbegeius* pro *Pblegeius* restituit ibi poëtae Nob. Heinsius Rem. Amoris vers. 455. *Amphilocho frater ne Pbegida semper amaret*. MUNCK. Plures fuere Phegei. Fuit Phegeus Inachi & Meliae filius, Phoronei frater. Consule Schol. Eurip. Orest. 1248. De pluribus Phegeis egit Celeb. P. Burm. ad Ovidii IX. Met. vs. 412.

5 AMPHION TEREI FILIUS] Nec sana haec nec integra videntur. Amphionem profecto Terei filium requiro, neque usquam invenio. SCHEFF. Terei filium Amphionem, ut Cl. Schefferus nondum, ita nec ego inveni. *Iasi* rescriberem, nisi longè nimis à vetere scriptura recederet. Certe *Iasi* fuisse filium Amphionem Chloridis fratrem, quae Nestori nupsit, tradit Pherecydes apud Hom. Schol. ad Odyss. A. 280. MUNCK.

6 PHILLUS] *Hillus*. MICYLL. Micyllus putat *Hil*,

CCXLV. *Qui soceros & generos occiderunt.*

IASON Aesonis filius ¹⁰ Phlegyonam; Pelops Tantali filius, Oenomaum Martis filium.

Qui generos suos occiderunt.

PHLEGEUS Alpei filius, Alcmaeonem Amphiaraei filium. Idem & Eurypyllum. AEeta Solis filius Phrixum Athamantis filium.

CCXLVI. *Qui filios suos in epulis consumpserunt.*

TEREUS Martis filius ex ¹¹ Progne Ityn. Thyestes Pelopis ex ¹² Aërope Tantalum & Plifthenem. ¹³ Clymenus Schoenei filius ex Harpalice filia filium suum.

CCXLVII.

Hyllus. Et est Hyllus inter filios Herculis, non Phyllus, vix tamen quidquam horum puto rectum. SCHEFF. Imo *Hyllus*, non *Pbyllus* fuit Herculis filius. Vid. cap. 162. Vix tamen horum quicquam rectum putat Cl. Schefferus. Causam dubitandi non video. Stemma tale est:

Perseus ————— Danae

Alcaeus, Sthenelus, Nestor, Electryon
Amphitryo
Hercules
Hyllus.

Confer Schol. AEschyl. Prometh. vers. 702. MUNCK. De *Sthenelo* consule Schol. Euripidis in Hecuba vs. 887. p. m. 78. & Celeb. Burm. in Cat. Arg. v. *Asterion*. Herculis stemma paternum eodem fere modo recenset Lactantius ad Statii x. Theb. vs. 885. *Sthenelus* Capanei filius Trojae moenia obpugnans cum Diomede periit. consule Philostrat. cap. 4. §. 1. Heroicon.

7 MEDUS] Habes haec superius cap. 27. & apud Diodor. lib. iv. pag. 259. MUNCK.

8 PERSEN] *Perseus* dicitur Scholiastae Apollonii lib. III. vs. 200. Quod ut diversum videri possit, idem tamen est. MUNCK. *Perseus*, & *Perfes* saepius confunduntur, ut a Lycophrone. vide Tzetzen. ad vs. 1175. Quid si pro *Περσεύς* legas *Πέρσης* in Apollonii Scholiis? est & alius Perfes Persei filius. Consule Eumud. ad vs. 838. & Apollodor. lib. II. p. 97.

9 PERDICEM SORORIS SUAE FILIUM] Nescio, annon *Perdicis* sororis sit scribendum. Nam filium vocant Attalum vel Accalum, sororem Perdicem. Vide Apollodorum in fine lib. III.

SCHEFF. Nihil heic esse mutandum ostendi ad cap. 39. MUNCK. *Κάλας* vocatur a Pausania lib. I. cap. 21. p. 49. (qui *Τάλας* ab aliis, hic vero *Perdix* vocatur. Vide ad cap. 39.) Idem Pausanias lib. I. cap. 26. p. 62. *Ἐνδοίῃ ἢ γένει μὴ Ἀθηναίῃ, Δαιδάλε δὲ μαθητὴς, ὃς καὶ Φεύγοντι Δαιδάλεω ΔΙΑ ΤΟΝ ΚΑΛΩ ΘΑΝΑΤΟΝ, ἐπηκολέθησεν ἐς Κρήτην.*

Ad C A P. CCXLV.

10 PHLEGYONAM] Corruptum hoc; imo & quaedam ante hanc vocem excidisse videntur. MUNCK.

Ad C A P. CCXLVI.

11 PROGNE] Ita scribitur etiam cap. 45, & 255. Scribendum erat *Procne* ex Graeco *Πρόκνη*. Apparet, quantopere G & C confundant librarii cum multis ex aliis, tum & hoc vocabulo. In causâ fuit pronuntiatio. Terent. Maurus: *Sic amurca, quae vetustè saepe per c scribitur, esse per g proferenda crediderunt plurimi* &c. Adde notas nostras ad Geneal. & cap. 45. MUNCK.

12 AÉROPE] Vide ad cap. 86. MUNCK. Hic Tantalus duxerat Clytaemnestram, antequam ea nupserat Agamemnoni, qui Tantalus etiam Brontei filius vocatur. V. Pausan. lib. II. cap. 22. p. 261.

13 CLYMENUS SCHOENEI F.] Hunc fab. 242. vocavit *Caenei* filium. Sed utroque loco *Clymenus*

CCXLVII. *Qui à canibus consumpti sunt.*

ACTAEON : Aristei : filius : Thasius : Deloami sacerdotis Apollinis filius : ex eo ⁴ Delo nullus canis est. Euripides : tragoediarum scriptor in templo ⁶ consumptus est.

CCXLVIII.

nus Telei videtur legendum ex Parthenio cap. 13. Eroticon. sed plures fuere cognomines. Praeter Clymenos a Celeb. P. Burmanno in Cat. Arg. notatos fuit etiam Phoronei filius, de quo Pausan. l. ii. c. 35. p. 194. qui pag. 196. censet hoc cognomine apud Hermionenses insigniri Deum infernum.

Ad C A P. CCLXVII.

I ARISTEI] *Aristaei* scribe ex Gr. Ἀρισταίου. Notavi jam ad cap. 181. MUNCK.

2 FILIUS: THASIUS] *Thasus* ut apud Ovid. in Ibin. MICYLL. Scribe, *filius, Thasus*. Ita habet Ovidius in Ibin, quod jam observavit Miccyllus. Quanquam optima N. Heinsii editio habeat *Tbrasus*. SCHEFF. *Tbrasus* Ovid. lb. v. 477. ed. Heinsianae. Thasus quidam Neptuni est filius apud Eustath. in Dionys. pag. 74. MUNCK. Nihil muta. nam neque in *Tbrasum*, neque etiam absque Codicum auctoritate in *Thasum* mutandum. De *Thaso* consulendus Celeb. P. Burm. ad Ovidii III. Met. 126. & ad Ibin. vs. 479. ubi & de *Thasio* agit.

3 DELOAMI] Mihi hoc vocabulum suspectum est. Videant qui historias magis exploratas habent. De canibus exclusis ex Delo habet Strabo lib. x. p. 486. SCHEFF. Coaluerunt in unam duae voces. Scripserim, *Delo Anii sacerdotis filius. Ex eo Delo nullus canis est.* Virg. AEn. III. 80. *Rex Anius, rex idem hominum Phoebeque sacerdos.* Ad quem versum Servius: *Anius rex Deli, Apollinis sacerdos.* Etym. auctor in Δωλείων. Ἀθῆναι Ἀνίω τῶ ἱερεὶ τῷ Δελίῳ Ἀπόλλωνος. Meminit & Tzetzes ejus ad Lycophronem. MUNCK Jam ante Munckerum sic legit Miccyllus ad Ovidii Ibin. vs. 479. *A canibus consumpti sunt, Actaeon Aristaei filius, Thasus Delo, Anii sacerdotis Apollinis filius.* De hoc Anio plura dedit vir consummatae eruditionis in Dissert. de Insula Delo cap. 2. quae legitur in Observ. Miscell. Jan. Febr. Mart. & April. 1736. & S. Bochart. Geogr. pag. 406. *Thasus* in Hygino no-

stro jam legit Jac. Nic. Loensis lib. x. Epiphyll. cap. 3. Fuit & alius *Anius* rex Etruscorum, Plut. Parall. T. II. p. 315. A canibus etiam consumptus est Linus Apollinis & Psamathe filius. Vid. Interpr. ad Ovidii Ibin. vs. 482. Canes non ali in insula Delo docet etiam Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 525. Caussam vero aliam docet Plutarch. Quaest. Graec. Tom. II. pag. 290. ὅτι μαχίμων ὄντα τὸ κύναι, τὸ ἀσύναν καὶ ἀγλῶν ἐξέειργασιν ἱερῶν, ἀσφαλῆ καὶ ἀφύγη τοῖς ἰκέταις δίδου-
τες.

4 DELO] Ἀνὶ τῷ in Delo vel Deli. Ita domo pro domi apud Suet. Caes. cap. 20. Gloss. Vet. Domi, demo, καὶ οἶκον, ἐν οἴκῳ. Apulejus Apol. Domo adservantur. Justin. xx. 3. *Corintho nunciata victoria.* & lib. XVIII. 4. *Rex Tyro decessit.* Quod frustra in Tyri mutatum it Berneggerus. Ampelius cap. 8. *Rhodo signum marmoreum pulcherrimum.* Vet. Inscript. apud Grut. pag. 680. *Edocatus Julia Emona.* Schol. German. *Sunt earum virginum, quae Lesbio perierunt.* Flor. IV. 2. *Prima Arimino signa cecinerunt.* Isidor. Orig. XVI. 5. *Corintho primum repertus.* Obsequens cap. 14. *Asculo per ludos Romani trucidati.* Asculi corrigit Freinsh. ad Flor. III. 18. Leg. *Asculo.* Hyginus noster cap. 67. *Corintho decessit.* Cap. 249. *Aegypto oppida communire.* Phaedrus lib. I. fab. 18. *Humo jacebat.* Deest in talibus praepositio, quam aliquando addi ostendo ad cap. 143. Virg. AEn. XII. 344. *Nutrierat Lycid.* Ad quae verba Servius: *Lycid autem pro in Lycid, ut non Libyae*.* Adde non ante Tyro. Tangit locum Lib. IV. 36. Non Libyae non ante Tyro. Ubi Servius: *Aut in Tyro, ac si diceret Tyri, aut certe Τυρόθεν, id est, de Tyro, ut, Dardanus Hesperia.* Quidam autem Libyae mariti Libyestero mariti Tyri exponunt. Postrema verba corrupta esse quilibet videt. Certum est maritos appellare poetam, non qui erant, sed qui esse cupiebant. Putabam ergo legendum esse, *Quidam autem Libyae mariti Libyae mnesteres, mariti Tyro, mnesteres Tyri exponunt.* Nunc libenter discedo in sententiam Doctiss. Jacobi Perizonii, qui unica literula mutata, & divisis vocibus, ita locum restituit, *Quidam autem Libyae mariti,*
Li-

CCXLVIII. *Qui ab apro percussi interierunt.*

7 ADONIS Cinyrae filius. Ancaeus Lycurgi filius à Calydonio. Idmon Apollinis filius, 8 qui extra metam exierat cum Argonautis 9 apud Lycum regem. 10 Hyon ab apro vel leone, Atlantis & 11 Pleionis filius.

CCXLIX.

Libyes, Tyro mariti, Tyrii exponunt. MUNCK.

5 TRAGOEDIARUM SCRIPTOR IN TEMPLO] Post tragoediarum scriptor punctum collocari debet. Nam sequentia non pertinent ad Euripidem, cum is non in templo, sed rediens domum a coena Archelai fuerit discerptus. Vide Gellium lib. xv. c. 20. & deest nomen ejus, qui a canibus est devoratus in templo. SCHEFF. Ante haec verba poni *τελείαν συμμην* jubet Cl. Schefferus. Censet enim desiderari nomen ejus, qui in templo est consumptus, cum non in templo, sed à coenâ rediens Archelai à canibus dilaceratus sit Euripides. Vide Gell. lib. xv. 20. Valerium lib. ix. 12. & Apostol. Cent. xvi. 70. qui à Promero servo regio canes ei immisos memorat. Non ineptè forsan suspiceris quatuor ista vocabula *in templo consumptus est*, pertinere ad praecedens exemplum, & à librario oscitante huc translata, ut scripserit Hyginus: *Dele Anii sacerdotis Apollinis filius in templo consumptus est.* MUNCK. Probanda admodum Munckeri conjectura: Adde de Euripide Salvagn. ad Ovidii Ibin. vs. 597. De hoc poeta antiquus apud Athenaeum lib. xiiii. cap. 8 pag. 598.

Εἰσέκε τοι δαίμων Εὐριπίδῃ εὖρεν ὄλεθρον
Ἀμφὶ βίῃ συγνῶν ἀντιάσαντ' αὖ κυνῶν.

Pausan. lib. i. cap. 2. pag. 6. vero haec notat, 2 Gellio, Valerio, & Apostolio dissentiens καὶ μῦθμα Εὐριπίδῃ, κενόν. τέθναπται ὃ Εὐριπίδης ἐν Μακεδονίᾳ παρὰ τὴ βασιλείᾳ ἐλθὼν Ἀρχέλαον. Vide ibi cetera. De die, quo natus est, videndi Plutarchus lib. viii. Sympof. Quæst. i. p. 717. & Menag. ad Diogenis Laertii lib. ii. cap. 45. e quibus alter etiam diem obitus describit.

6 CONSUMPTUS] H. e. devoratus. Supr. cap. 67. Cum à Spbinge essent consumpti. Vet. Interpr. Act. cap. xii. 23. Consumptus à vermibus exspiravit. MUNCK.

Ad C A P. CCXLVIII.

7 ADONIS] V. Tzetzen & Meurf. ad Lycophron.

vs. 833. & Salvagn. ad Ovidii Ibin. vs. 505. Adonin, quum lactucam avidè comesset, ab apro interfectum esse docet Athenaeus lib. ii. cap. 28. pag. 69. De Adonide Plutarch. Sympof. lib. iv. Quæst. 5. pag. 671. Quod autem fabulâ 251. Adonin licentia Parcarum ab Inferis rediisse scribit, explicat Ptolemaeus Hephaestion apud Photium pag. 471. ex Euphorione, nempe Adonidis vulnus, quod ipsi aper inflixerat, curasse Cocytum mendendi artem a Chirone edoctum. Qui paullo post, Adonin ab Apolline in aprum sese convertente dentibus vulneratum & necatum, quod Venerem sese lavantem viderat, adjicit. Hic Adonis lugetur a mulieribus Argivis Pausan. lib. ii. cap. 20. p. 156. H. Junius iv. Animadv. 27. de Adonidis festo. Schol. Theocriti Idyll. xv. 112, 133, 137. Olear. ad Philostrati vii. Apoll. Tyan. 32.

8 QUI EXTRA METAM] Ineptè. scribe confidenter, qui extra venatum. Ita supra c. 18. & extra venatum exissent. SCHEFF. Hoc vitiosum sine dubio. Cap. 14. Cum stramentatum exisset. Cap. 18. Cum extra venatum exissent. Vide quae notavi ad locum priorem. MUNCK.

9 APUD LYUM] Imo, apud Lycum. docet cap. 14. & 18. SCHEFF. Vide loca modo laudata, Male Lyum edidit Commelinus. MUNCK.

10 HYON] Hyas. MICYLL. Micyllus mallet Hyas, & sic vocatur frater Hyadum, qui hic intelligitur. Vide inf. in Poet. Astr. ii. c. 21. & supra c. 194. SCHEFF. Micyllus Hyas. Vide cap. 192. MUNCK.

11 PLEIONIS] Margo libri Salmasiani, Pleionae. Malim Pleiones ex Gr. Πλειόνης. Solenne est nostro *ponere*, ubi in Graeco est η. Notavi ad cap. 31. Idem vitium occurrit Astron. ii. 21. Pleionis & Atlantis filias. Et cap. 24. Beronicis patrem. Non vitiosum tamen Pleionas ex Pleiona. quo utitur Diætys lib. i. ut Hefiona lib. iv. & apud Daretem scribitur. MUNCK. Legendum Pleiones. uxor Atlantis Pleione fuit. V. Tzetz. ad Lycophron. vs. 218:

CCXLIX. *Faces sceleratae.*

² FACEM, quam sibi visa est parere Hecuba Cissei filia, sive Dymantis. ³ Nauplii, ad saxa ⁴ Capharea, cum naufragium Achivi fecerunt. Helenae, quam de muris ostendit, & Trojam prodidit. ⁵ Althaeae, quae Meleagrum occidit.

CCL. *Quae quadrigae rectores suos ⁶ prodiderunt.*

⁷ PHAETHONTA Solis filium ex Clymene. ⁸ Laomedonta Ili filium

Ad C A P. CCXLIX.

Ad C A P. CCL.

¹ FACES SCELERATAE] De voce *sceleratus* consulendus Celeb. Duker. ad Florum lib. i. cap. 12. §. 2.

² FACEM, QUAM] Haec non cohaerent sequentibus. Puto scriptorem nostrum nullos scripsisse titulos, quales nunc comparent, alicubi tamen praemisisse, quae deinde in titulos sunt transumpta. Colligitur hoc apertissime ex c. 173. ubi omiserunt secernere a caeteris per oscitantiam. Sicut ergo ibi ab initio scripserat, *quae civitates auxilium miserunt Oeneo*, ita hic puto scripsisse, *faces sceleratae*, ac postea subiecisse, *quam sibi visa est* &c. post venisse, qui adjecta glossa monstrare voluit, quo illud *quam* pertineret, videlicet ad *facem*. Itaque id *facem*, mea sententia est delendum. SCHEFF. Deleam incisum post *et facem*. Dictum est pro, *quam facem visa est parere*. Petronius: *Hunc adolescentem, quem vides, malo astro natus est*. Infra cap. 274. *Caper vitem quam praeroserat, abundantius fructum ferre coepit*. Ad quem locum pluscula annotavi. MUNCK.

³ NAUPLII] Ponunt hic asteriscum, quasi desit quidpiam. Sed intelligenda est vox *fax*, sicut fit & in superioribus. SCHEFF. Ante hoc vocabulum quem posuerant, sustuli asteriscum. Non enim, ut recte animadvertit Cl. Schefferus, locus defectus est, cum subaudiatur *fax* ex capitis lemmate. Vide cap. 116. MUNCK.

⁴ CAPHAREA] Ita scripsi pro *Capharaea*. Propert. III. el. 7. *Saxa triumphales fregere Capharea puppes*. MUNCK.

⁵ ALTHAEAE, QUAE MELEAGRUM] Quia nominatim sermo hic de facibus, propterea scribendum *qua Meleagrum*. Intelligitur autem titio, de quo supra c. 171. SCHEFF. Quid emendat Cl. Schefferus. Fabulam habes cap. 171. MUNCK.

⁶ PRODIDERUNT] In titulo male scribitur pro *perdiderunt* id quod vel index capitum libello praemissus ostendit. SCHEFF. *Perdiderunt* ex indiculo his fabulis praemisso reponit Cl. Schefferus. Sed *prodere* idem ferme interdum est, quod *perdere*. Aufon. Ephem. edit. Ald. *Sit satis antiquam serpens quod prodidit Evam*. Et in ludo: *Parcit quisque malis, prodere vult bonos*. Quae loca an recte posteriores editores mutaverint, judicent Critici. Ennius apud Festum: *Non in sperando cupidinem prodere summam*. Servius ad AEn. IV. 431. *Quidam prodidit pro perdidit accipiunt, ut, unius ob iram prodimur*. Quo accedit, quod *prodere vectorem* equi & aurigae perquam eleganter dicantur, ut multis declarat Nob. Heinsius ad Fast. Ovid. v. 715. & Gronov. Observ. lib. III. cap. 20. Seneca Oedipo de equo vers. 143. *Dominumque prono Prodedit armo*. Sed haec talia apud illos complura invenies. MUNCK.

⁷ PHAETHONTA] Ita scribere malim quam *Phaëtonta*. Notavi id vitium jam ad cap. 157. MUNCK.

⁸ LAOMEDONTA ILI FILIUM] Nam promissae Herculi pro liberatione Hesiones, nec datae, praebuerunt occasionem belli, quo ab Hercule est interfectus. Vide Apollodorum. SCHEFF.

⁹ EX LEUCIPPE] Nescio an hoc sanum sit. *Eurydicen* Laomedontis matrem facit Apollodorus lib. III. pag. 181. MUNCK. Orchomenium vocat Laomedonta Plutarchus in Demosthene pag. 848. qui de eo latius agit. De Ilo Laomedontis patre Ptolem. Hephaestion. lib. v. apud Photium pag. 483. Hic Ilus fuit Trois & Callirrhoe; Dardani enim filius sine liberis decessit. V. Apollodor. lib. III. cap. 11. §. 2. Tzetz. ad Lycophron. vs. 29. ab hoc Troja *Ilium* dicta. Conon narr. XII. apud Photium, pag. 429. Est & tertius Ilus Phrygis filius. (Sed ibi in Graeco textu

lium ⁹ ex Leucippe. OEnomaum Martis filium ¹⁰ ex Asterie, Atlantis filia, ¹¹ Diomedem Atlantis filium, ex eadem. Hippolytum Thesei filium ¹² ex Antiope Amazone. Amphiaräum Oiclei filium ex ¹³ Clytaemnestra, Thestii filia. Glaucum Sisyphi filium ludis ¹⁴ funebribus Peliae ¹⁵ equae suae consumpserunt. ¹⁶ Jasonem Jovis filium ex Electra Atlantis filia. Salmoneus, qui fulmina ¹⁷ in quadriga sedens imitabatur, cum quadriga fulmine ictus.

CCLI.

textu "ΙΑΘ" legitur) qui Pelopem e Sipylo ejecit, apud Pausan. lib. II. cap. 22. p. 161.

10 EX ASTERIE] Scribendum est, *Asterope*. Ita ipse Noster supra fab. 84. ubi habes historiam, ad quam hic respicit, & Pausanias, de quo Eustat. Od. B. SCHEFF. Rectè *Asterope* Cl. Schefferus. Vid. cap. 84. MUNCK.

11 DIOMEDEM ATLANTIS FILIUM, EX EADEM] Dubito, an rectum sit Atlantis, nam alii Martis filium faciunt, ut liquet ex Apollodoro. Rem declarat Diodorus Siculus lib. IV. SCHEFF. Notavit quidem Servius ad AEn. VIII. 130. traditum à quibusdam (Eratoſthene certè, Scholiaste Germ. & aliis) Steropes & Atlantis filium fuisse OEnomaum. Sed qui dicant Diomedem ex Atlante & Asterope editum jam diu est, cum frustra quaesivi. Diomedes ille, qui ab equis devoratus est, Martis & Cyrenes filius dicitur Apollodoro Lib. II. pag. 95. & Tzetzae Chil. I. 36. Albricus cap. 20. Quo comperto, illuc Hercules accessit, & illum clava peremit, ipsum in pastum iisdem equabus suis apposuit. Equas facit Schol. Aristophan. in Έκκλησι. Confer Aelian. Animal. Lib. XV. 25. MUNCK.

12 EX ANTIOPE AMAZONE] Hinc Pausan. II. 31. p. 184. vocat Hippolytum Ἀμαζόνος παρὸν παρὸς μνηστῆρας. Ubi vero Hippolytus quadrigis everſis fuerit excussus, locum monstrant Troezenii apud Eundem cap. 32. pag. 188. qui tamen ab equis distractum negant, ut docui ad fab. 47.

13 CLYTEMNESTRA] Cap. 70. & 73. *Hypermetra* dicitur. Quod rectius est. Pausan. Argol. (I. II. c. 21.) Ὑπερμετῆρας μνηστῆρας Ἀμφικλέας μνηστῆρας. MUNCK.

14 FUNEBRIBUS PELIAE] Male. Scribendum & distinguendum est, ludis funebribus Peliae. Accidit hoc enim, cum Peliae patri ludos funebres faceret Acastus, ut est testis Pausanias in Eliacis prioribus. SCHEFF. Ita correxi & distinxī hunc locum ex sententiā Cl. Schefferi. Accidit enim hoc, cum ludos funebres Peliae

faceret Acastus. Vide Pausan. p. 384. edit. Welch. & nostrum cap. 273. MUNCK. Vetus Interpres ad Ovidii Ibin. vs. 557. *Glaucus ex Potnia civitate, cum sacrificium Veneris contemneret, equabus suis a Dea furor inmissus est, a quibus dilaceratus est.* Confule ibi Salvagnium, & Celeb. P. Burmannum.

15 EQUAE SUAE CONSUMSERUNT] Haec ex glossa irrepsisse videntur. SCHEFF. E glossa irrepsisse haec videntur Cl. Scheffero. Dubito, cum disertim ab equabus suis eum esse absumptum etiam alii scripserint. Vide Palaeph. cap. 26. Schol. Euripid. ad Phoeniss. 1131. Ποτνιαδες τας & Γλαυκας φησιν, αὐτὸν λυοῦσθαι κατὰ φανον & διαπρότερον Γλαυκον ἐν Ποτνιαῖς & Βοιωτίας. Adde Nostrum cap. 273. Virg. III. Georg. 267. MUNCK.

16 JASONEM JOVIS FILIUM] Emenda *Jasonem*. Hic enim Jovis & Electrae filius Pausania auctore. SCHEFF. *Jasonem* emendat Cl. Schefferus ex Pausania. Atque ita quoque Diodorus Lib. V. pag. 322. Noster Astron. II. 4. Homer. Odys. E. 125. cum Scholiast. suo, ut & Hesiod. in Θεογ. p. 309. Stephanus in Πάριον, & alii appellant. *Jason* est Virg. AEn. III. 168. *Jason*, ut heic Hygino, etiam Cononi cap. 21. Quomodo & 3. MSS. exhibent II. Astron. cap. 4. & 22. & Venet. anni 1485. cum Morell. codicibus. Ad eundem modum Atalanta Arcadiae pater, qui *Jason* appellatur ab Hygino cap. 99. & Callim. Hymn. in Dian. vers. 28. Schol. Hom. Iliad. I. 544. *Jason* est AEliaño Var. Histor. lib. XIII. cap. 1. *Jason* Apollodor. lib. III. & Schol. Eurip. ad Phoen. vers. 152. *Jason* Apollon. Schol. Lib. I. 769. MUNCK.

17 IN QUADRIGA SEDENS] Sanctandr. in quadrigas, quod esset pro, in quadrigis, ut interdum noster solet. Sed quia sequitur, cum quadriga, nil mutandum. SCHEFF. Ita rescripti ex editione Schefferi, quae vestigiis institit edit. Lugd. anni 1608. Micyllus & Commelinus dederant in quadrigas. Perperam, me iudice. Adhae-

CCLI. *Qui licentia Parcarum ab inferis redierunt.*

CERES Proserpinam filiam suam quaerens. ¹ Liber pater ad Semelem matrem suam Cadmi filiam descendit. ² Hercules Jovis filius ad canem Cerberum educendum. Asclepius Apollinis & Coronidis filius. Castor & Pollux Jovis & Leda filii alterna morte redeunt. Proteus Iphicli filius, propter Laodamiam Acasti filiam. Alceste ³ Pelei filia, propter Admetum conjugem. Theseus Aegaei filius, propter Pirithoum. Hippolytus Thesei filius, ⁴ voluntate Dianae, qui postea Virbius est adpellatus. Orpheus Oeagri filius, propter Eurydicem con-

fit τὸ S ex voce proximè sequenti. Supra cap. 61. *Quadrigam sedens.* Apollodorus lib. I. Καὶ βόρσας ἐξηρημύρας ἐξ ἀρμάτων μὲν λεβήτων χαλκῶν σῦραν. Volui antehac rescribere ἐξηρημύρας, hoc est, *de curru suspensas*. Nunc video ex Palat. codice reponere Fabrum ἐξηρημύρας. quod praefero. Tzetzes eadem de re Chil. vii. 107. Ἐν βόρσαις τε καὶ λέβησι τοῖς δρόμοις τῶν ἀρμάτων βορρῆς ἀπομιμνήσκουσι Διὶ ἐνεργαῖα. Interpres, *In pellibus atque Libycis cursibus equorum.* Ridiculè. Repone ex Apollodori lib. I. λέβησι, hoc est, *lebetibus*. Sed occupasse hoc jam summum virum J. Fr. Gronovium monuit me quidam. Gratias habeo monitori. Peream, si sciverim. Caeterum in quadrigâ legebat etiam apud Hyginum Sciopius, cum in dissertatione de Stylo historico scriberet: *Hujus notae (τὸ καπηλικῶν) vox est quadriga pro curru quatuor equis juncto apud plebejum scriptorem Hyginum, qui dicit, in quadrigâ sedere, cum Caesar, Cicero, Livius, & alii quadrigas dicant, quatuor equos junctos significantes; & inde quadrigarum currus apud eosdem.* Cum Hygino loquitur Fulgent. Mythol. lib. I. *Huius quoque quadrigam adscribunt.* Et Schol. German. Erichthonio: *Hic primus currus homines junctis equis docuit similes quadrigae solis facere.* Servium audiamus ad II. AEn. 272. BIGIS. *Secundum artem dixit, quae exigit, ut quae de pluribus constant, plurali tantum dicantur, ut, bigas, quadrigas, mappas.* Sed haec plerumque confundit auctoritas, ut Horatius, ne sordida mappa. Item Statius, Rorifera gelidum tentaverat aëra biga. Nihil ergo causae erat, cur quadriga barbarum esse pronunciaret Donatus; quanquam ille auctorem habet Varronem IX. L. L. Nec Philargyrius audivit Varronem ad Georg. III. 266. *Cum ad mimicum (leg. Isthmicum) certamen quadrigam duceret.* MUNCK. Vid. Pass. ad Propert. II. XXV. 39.

Ad C A P. CCLI.

I L. P. AD SEMELEM M. S. C. F. D.] Quicumque omnia in hoc auctore sollicitandi avidus hunc locum legerit, forsan adderet ad S. m. f. C. f. educendam d. e Pausania lib. II. cap. 37. pag. 200. (Εἶδον) καὶ τὴν Ἀλκυονίδαν λίμνην, δι' ἧς φασιν Ἀργεῖοι Διόνυσον εἰς τὴν ἄσθιν ἰλθεῖν Σεμέλην ἈΝΑΨΟΝΤΑ. Nec est, quod eum offendant sequens verbum educendum, sic enim solet Noster. e. g. fab. 16. *Sepulturae eum tradidit, atque filiis regnum tradidit.* Nihil ego definio. Non omnia accurate describit harum fabularum confarcinator.

2 HERCULES JOV. F.] Populo alba velatus Hercules ab inferis rediisse dicitur. v. Serv. ad Ecl. VII. 61. hinc arbor Herculi sacra. v. Burm. ad Phaedr. lib. IV. f. XVII. v. 4. Achilles a Penthesilea occisus, matris Thetidis precibus ab inferis rediit. Pt. Hephaestion. lib. VI. apud Photium pag. 487. AEsopos a Delphenibus interfectus postea revixit, & Graecis ad Thermopulas depugnantibus adfuit juxta Eumd. pag. 489

3 PELEI] Peliae scribendum, ut jam aliquoties monui. Vide cap. 243. Post hoc exemplum alterum inserit Barthius ex membranis: *Admetus propter Alcestem conjugem, quam Hercules ei restituit, vel Proserpina donavit.* MUNCK.

4 VOLUNTATAE DIANAEE] Hinc in Italia postquam Aricinis imperavit, in vitam restitutus, Dianae Aricinae templum posuit. v. Pausan. lib. II. c. 27. p. 173. & deinde, tamquam Dianae πάρεδρος cultus fuit. Vid. d'Arnaudtius cap. 25. de Diis Paredris.

5 VIRBIUS] Fabulam habes apud Ovid. Lib. XV. Met. Lactantius: *Quem (Hippolytum) Aesculapius Dianae voluntate, cujus initio comes fuerat, reduxit ad superos. Hinc ab eadem Diana evocatus in nemus Aricinum, mortalitatem exiit. A converso itaque nomine Deus Virbius est nominatus.* Schol. Pers.

conjugem suam. Adonis Cinyrae & ⁶ Zmyrnae filius, voluntate Veneris. Glaucus Minois filius, restitutus à Polyido ⁷ Coerani filio. ⁸ Ulysses Laertae filius, propter patrem. ⁹ Aeneas Anchisae filius, propter patrem. Mercurius Majae filius, ¹⁰ assiduo itinere.

CCLII. " *Qui lacte ferino nutriti sunt.*

TELEPHUS Herculis & Auges filius ab cerva. Aegisthus Thyestis & Pelopiae filius ab capra. Aeolus & ¹² Boetus ¹³ Neptuni & Menalippes filii, à vacca. ¹⁴ Hippothous Neptuni & Alopes filius, ab equa. Romulus & Remus ¹⁵ Martis & Iliae filii ab lupa. Antilochus

Perf. ad Sat. vi. vers. 56. Quatuor millibus ab urbe est Virbii clivus, qua iter est ad Ariciam, & ad nemus Dianae, ubi Virbius colitur, id est Hippolytus, quod bis in vitam prolatus sit. Negat hoc Horatius Lib. iv. od. 7. Infernis neque enim tenebris Diana pudicum Liberat Hippolytum. Vetus commentator: Revocare quidem illum potuit, at immortalē facere non potuit: quia licet dicatur Hippolytus revocatus, non potuit tamen à Junone in hac luce teneri. Quid Juno heic agit? Aliter haec exhibet Badiana editio anni 1519. Cassiod. de Orthograph. cap. vi. Alii Virbium Herobium, tanquam sit ἥρως ἀναδεδιωκώς, alii Deum, qui viribus praesit, interpretantur. De loco Horat. vide Torr. MUNCK. De nomine Virbius Serv. ad AEn. viii. 761, 776.

⁶ ZMYRNAE] Mallein Smyrnae, ut est in superioribus. SCHEFF. Cl. Schefferus mallet Smyrnae. Sed tueri se exemplis potest vulgata lectio. Ζμυρναίων pro Σμυρναίων in nummis quibusdam visitur, & Zmyrnaeorum in Gruteri inscriptionibus, ut observavit Ampliff. Spanhemius in de Num. Praest. p. 75. Capella de litera Z. Haec praeponitur M literae, ut Zmirna. Confer Alciatum Parergon lib. v. cap. 14. ubi de literae Z pronuntiatione agit, & Eustath. ad Hom. Iliad. pag. 164. qui multis ostendit antiquos Graecos Z in multis vocabulis pro Σ adhibuisse. Referenda huc Lezbia pro Lesbia, & Zmaragdus pro Smaragdus. quorum exempla ex Vett. Inscript. profert Pierius Valer. in vii. AEn. p. 137. ed. Steph. MUNCK. Adde Broukh. ad Propert. ii, xiii, 43. & Munck. ad fab. cvi.

⁷ COERANI] Ita rescripti pro Carani. Apollodorus Lib. iii. Πολύιδος & Κοιρανῆ. Palaeph. cap. 27. Κατάρυξ & Κοιρανῆ Πολύειδον. Atque ita Noster ipse habet cap. 128. & 136. Perperam ergo Plutarchus in libello de Flum. p. 74. Εἰς τὴν ἑλὴν ἴδραμιν σωπεπαιωμένη μένειν

τὴν Κουρανῆ Πολύειδον. Quod miror non vidisse doctissimum Mauffacum. MUNCK.

⁸ ULYSSES LAERTAE FILIUS, PROPTER PATREM] Suspicio scribendum propter matrem. Ejus enim causa, & ut colloqueretur cum ipsa, descendit. Vide quae dicuntur supra cap. 125. SCHEFF. Schefferus suspicatur scribendum, propter matrem. Sane cum matre, non cum patre locutus est apud inferos. Vide Odyss. 4. Forte scripsit propter patriam. Nam descendit χερσόμηνος εἰς τὸ νόστος, ut loquitur Tzetzes in Lycophr. pag. 112. MUNCK.

⁹ AENEAS ANCH. F.] V. Serv. & Burm. Var. Lect. in Serv. ad 1. AEn. 259.

¹⁰ ASSIDUO ITINERE] Hinc queritur apud Lucianum in Deorum Dialogis: Soli omnium ne noctu quietem agere licet. Sed oportet me etiam tunc defunctorum animas Plutoni adducere, maniumque agere ducem. Petron. Mercurius, qui animas ducere & reducere solet. Merito ergo χθονὶ καὶ ψυχυπομπῆς Graecis audit. MUNCK.

Ad C A P. CCLII.

¹¹ QUI LACTE FERINO] Notandum heic supra modum gavisam antiquitatem figmentis, ut & ortum miraculosum facerent, & se divinitus enutritos demonstrarent. Confer cum hoc capite, quae habet Aelianus Histor. Variar. Lib. xii. 42. MUNCK.

¹² BOETUS] Lege, Boeotus. Vide notas ad cap. 186. MUNCK.

¹³ NEPTUNI ET MENALIPPES] Supra fab. 136. sunt Metaponti & Melanippes filii. Nihil tamen videtur mutandum. SCHEFF.

¹⁴ HIPPOTHOUS NEPT. ET AL. F.] V. P. Leopard. ii. Emendat. 16.

¹⁵ MARTIS ET ILIAE] Sine dubio scribendum, Martis & Silviae. Vide, quae notavi ad Aelianum.

lochus Nestoris filius expositus in Ida monte, ab cane. Harpalice Harpalici regis, Amymneorum filia, à vacca & equa. Camilla Metabi regis Volscorum filia, ab equa.

CCLIII. *Quae contra fas concubuerunt.*

IOCASTE cum OEdipo filio. Pelopea cum Thyeste patre. 3 Harpalice cum Clymeno patre. 4 Hippodamia cum OEnomao patre. Procris cum Erechtheo patre, 5 ex quo natus est Aglaurus. Nyctimene cum 6 Epopeo patre, rege Lesbiorum. 7 Menophrus cum Cyllene filia in Arcadia, & cum Bliade matre sua.

CCLIV. *Quae piissimae fuerunt, vel piissimi.*

ANTIGONA OEdipi filia Polynicem fratrem sepulturae dedit. Electra

num. vii. c. 16. SCHEFF. *Silviae* legit Cl. Schefferus. Ego nihil mutem. Iliā enim Romuli mater & aliis dicitur. Vide Schol. Juv. ad Sat. i. v. 7. Sat. ix. 53. Sat. xi. 106. Hieron. Chron. Euseb. p. 45. Commentator vetus Horatii ad od. ii. Lib. i. *Variae poetarum de Iliā opiniones sunt. Ea autem mater Romuli fuit, quem ex Marte suscepit.* Et ad Sat. 2. Lib. i. *Iliā mater fuit Romuli & Remi.* Solin. cap. 2. *Nam, ut affirmat Varro, auctor diligentissimus, Romam condidit Romulus, Marte genitus & Rhea Silvia; vel ut nonnulli, Marte & Iliā.* Tibull. Lib. ii. eleg. 5. *Te quoque jam video, Marti placitura sacerdos, Iliā, Vestales deseruisse focos.* Adde Horat. Lib. iv. od. 8. Sidon. carm. 2. Tzetzes in Lycophron. p. 184. ed. Steph. Σιλσίαν, ἢ Πέαν Ἰλίας ἱέρειαν ἢ Θέας Ἐρίας ποιεῖ. Rectius Ἰλίαν scribit Conon cap. 48. Nec aliam, puto, quam matrem Romuli intellexit apud Charisium Lib. i. Ennius, *Iliā dia nepos, quas aerumnas tetulisti.* Augustin. C. D. xviii. 21. *Numitoris filiam Rheim, quae etiam Iliā vocabatur, Romuli matrem.* Nota Iliam eum cum Conone facere Numitoris filiam, id quod & Servius facit ad AEn. vi. 777. MUNCK.

1 AMYMNEORUM] Servius ad AEn. i. 321. *Amymoniorum.* qui & hoc ibidem addit, *Ita nutritum dicunt, ut ipse Camillam à Metabo facit.* Vide supra cap. 193. Ex Serviano commentario ad AEn. xi. 543. tollam in transcurso mendam haud tolerabilem. Statius Tullianus, inquit, de vocabulis rerum libro primo ait dixisse Callimachum apud Camillum appellari Mercurium &c. Scribe, Tuscos Camillum appellare Mercurium.

Sunt ista deprompta ex Macrobi. Satur. lib. iii. cap. 8. MUNCK. De Metabo Serv. ad xi. AEn. 540, 567. Ceterum Amazones lacte equino filias nutriisse dicuntur a Philostrato cap. xix. Heroic. §. 19. Equae uberibus lactatus dicitur Darius Hystaspis. V. Pt. Hephaestion. lib. iii. apud Photium pag. 477. Aesculapius a capra lactatus. v. Pausan. lib. ii. cap. 26. p. 170.

Ad C A P. CCLIII.

2 HARPALICE] *Harpalyce* scribendum. Historia est apud Parthenium cap. 46. MUNCK.

3 HIPPODAMIA CUM OENOMAO] V. Meziriac. ad Ovid. Tom. ii. pag. 351.

4 CUM ERECHTHEO] Alii omnes, *Erichttheo.* SCHEFF. Ita reposui pro *Erichttheo.* Monui jam ad cap. 46. MUNCK.

5 EX QUO NATUS EST AGLAURUS] Suspicio & hunc glossatoris inepti pannum, cum nil tale addat in caeteris. SCHEFF. Pro glossmate haec habet Cl. Schefferus. Ego ut non pauca alia, ita & hoc inter aliis indicta numerandum censeam. Nam de Procridis cum patre concubitu altum quoque apud alios silentium. MUNCK.

6 EPOPEO] An *Nycteo*? Tollius. Ita sane vult Lactant. Arg. Lib. ii. Met. fab. 9. MUNCK. V. Celeb. P. Burn. ad Ovidii ii. M. 592.

7 MENOPHRUS] *Menephron*, ut Ovid. vii. Met. MICYLL. Micyllus notat, apud Ovidium lib. vii. Met. scribi *Menephron.* SCHEFF. *Menephron* scri-

etra Agamemnonis filia, in fratrem Orestem. Iliona Priami filia, in fratrem Polydorum, & parentes. Pelopea Thyestis filia in patrem, ut eum vindicaret. Hypsipyle Thoantis filia patri, cui vitam concessit. ⁸ Chalciope filia patrem non deseruit, regno amisso. Harpalice Harpalici filia, in bello patrem servavit, & hostem fugavit. Erigone Icaris filia, patre amisso, suspendio se necavit. Agave Cadmi filia, in ⁹ Illyrica Lycothersen regem interfecit, & patri suo regnum dedit. ¹⁰ Xantippe Myconi patri incluso carcere lacte suo alimentum vitae praestitit. Tyro Salmonei filia propter patrem ¹¹ filios suos necavit. In Sicilia cum Aetna mons primum ardere coepit, ¹² Damon matrem suam ex igne rapuit. Item ¹³ Phinthia patrem, Aeneas item in Ilio Anchisem patrem humeris & Ascanium filium ex incendio eripuit. ¹⁴ Cleobis & Biton Cidippae filii. Cidippe sacerdos Junonis Argivae, cum boves in pastionem misisset, neque ad horam, qua sacra ¹⁵ in monte ad templum Junonis duci & fieri deberent, adparerent, &

scribendum ex Ovid. Lib. vii. Met. 387. Monuit id jam Micyllus. MUNCK.

Ad C A P. CCLIV.

⁸ CHALCIOPE] Ita reposui pro *Calciope* ex Gr. *Χαλκίοπη*. MUNCK.

⁹ ILLYRICA] Scripserim *Illyrico* vel *Illyrid* ex cap. 240, MUNCK.

¹⁰ XANTIPPE MYCONI] *Cimoni* ut in vulgatis codicibus Valerii legitur lib. v. cap. 4. MICYLL. Micyllus existimat *Cimoni* legendum ex vulgatis libris Valerii Maximi lib. v. c. 4. Temere nil muto. SCHEFF. *Cimoni* ex Valer. Max. Lib. v. 4. reponit Micyllus. Ego contra Valerium ex Hygino correxerim. Nam Cimon ille Valerianus ex Cimonis Atheniensis exemplo, quod proximè sequitur, natus videtur. MUNCK. V. Doctiff. Torren. ad Valer. Maxim. lib. v. cap. 4. n. 49.

¹¹ FILIOS SUOS] *Anapias* forsan & *Antinomus* intelligendi, de quibus idem Valerius lib. v. MICYLL.

¹² DAMON MATREM SUAM] Nil fortasse in nominibus hisce mutandum. Alia tradit Valer. Max. lib. v. c. 4. Alia Solinus, alia Aelianus noster, ut nil sit mirum, si alia & Hyginus. SCHEFF.

¹³ PHINTHIA] Dixi jam, ab aliis aliter vocari. Salmasius verum censet nomen esse *Phintias*, a Siculo *Φιντίας*, pro *Φιλτίας*, quod amicum notet. Vide ipsum ad Solinum p. 11. SCHEFF. *Phintias*, ut placet Salmasio ad Soli-

num, p. 78. Turnebo Advers. xx. 13. Scaligero ad Manil. pag. 171. Sed terminatione *As* nihil opus. Aequè enim rectè qui *Φιντίας* est Graecis, Latine *Phintia* dicitur, ac *Phintias*, ut *Perdicca*, *Mida*, *Pelia*, & similia. Vide virum sumum Gron. ad Sen. Med. vers. 101. Caeterum quod Hyginus Damoni & Phintiae, id Anapo & Amphinomo; quod Moero & Selinuntio, id Damoni & Phintiae alii tribuunt, ut praeter Micyllum etiam Salmasius notavit. MUNCK. Scribendum *Phintias*, vel *Phintia*. V. Interpr. ad Valer. Maximum lib. iv. cap. 7. n. 68.

¹⁴ CLEOPS ET BITIAS] *Cleobis* & *Biton* ab Herodoto vocantur. Vide libro primo. MICYLL. *Cleobis* & *Biton* sunt Herodoto, quod Micyllus notavit. Similiter nominantur Pausaniae, Valerio Maximo, & plerisque aliis ex veteribus. SCHEFF. A Cicerone 1. Tusc. Theon. in Progymn. Herod. lib. 1. Luciano Charonte, Servio ad Georg. iii. 532. & Philargyrio ad ejusdem Libri v. 530. Triclinio in Trachin. Sophoclis vers. 1. *Cleobis* & *Biton* nominatur. MUNCK. Legendum *Cleobis*, item *Biton*. V. Perizon. ad Val. Maximi lib. v. cap. 4. n. 59. & Davis. ad Ciceron. lib. 1. Tuscul. Quaest. cap. 47.

¹⁵ IN MONTE] In monte ergo erat illud templum; vel legendum *de more*. Bubus enim usi videntur plerunque, cum sacrorum causa ad templa veherentur. Propert. Lib. iv. el. 1. *Ducebant macra villia sacra boves*. MUNCK. Non male *de more*. In primis ad Junonis templum, cujus sacra bubus vehebantur. Vid. Cl. Oudendorp. ad Lucani lib. 1. vs. 78. Et de *Cleobis* ac *Bitonis* hac historia

& essent mortui: quae nisi ad horam sacra facta essent, sacerdos interficiebatur. Inter quam trepidationem Cleobis & Biton pro bubus sub iugo se junxerunt, & ad fanum sacra, & matrem Cidippem in plaustro duxerunt: sacrificioque peracto, Cidippe precata est Junonem, si sacra ejus caste coluisset, si filii adversus eam pii fuissent, ut quidquid bonum mortalibus posset contingere, id filiis ejus contingeret. Precatione peracta, plaustrum & matrem filii domum reduxerunt, & fessi somno adquieverunt. At Cidippe diligenter agnovit, nihil esse melius mortalibus, quam mori: & ob hoc obiit voluntaria morte.

CCLV. *Quae impiae fuerunt.*

SCYLLA Nisi filia patrem occidit. Ariadne Minois filia fratrem & filios occidit. Progne Pandionis filia filium occidit. Danaides conjuges suos patruales occiderunt. Lemniades in Lemno insula patres & filios occiderunt. Harpalice Clymeni filia filium, quem ex patris concubitu pepererat, occidit. Tullia Romanorum super parentis corpus currum duxit, unde vicus sceleratus est dictus.

CCLVI.

Herodotus 1. 31. agens scribit ἐξ ὧν ὁρτῆς τῇ Ἡρῇ πῶσι Ἀργείοισι ἴδεν πάντας τὴν μητέρα αὐτῶν ζῶν γαῖ κοιμηθῆναι ἐς τὸ ἱερόν. Οἱ δὲ σφι βόες ἐν τῷ ἀγρῷ ἔπαρεγίνοντο ἐν ὥρῃ. Plutarch. vero in eadem historia (de Consolat. ad Apollon. Tom. II. p. 108.) non boves, sed ἡμίονους, mulos fuisse ait. Biton corpore tam robusto dicitur fuisse, ut taurum humeris gestaverit, quam historiam latius prosequitur Pausan. lib. II. c. 19. p. 153. qui cap. 20. ejusdem libri, Argis conspici imagines, ex marmore factas, Cleobis & Bitonis plaustrum trahentium, inque eo matrem in Junonis templum deducentium, adnotat.

1 ESSENT MORTUI] Pestilentia scilicet, quae tunc temporis Atticam affligebat. MUNCK.

2 SI SACRA] Illud si inlustrat Celeb. P. Burm. ad Virg. 1. Georg. 17.

3 FESSI SOMNO ACQUIERUNT] Revera dormierunt, sed non rursus evigilarunt, ut narrat Herodotus; atque ita somno mortem junxerunt. Eleganter Quintilianus declam. 2. Tanquam per illam quietem transierit in mortem. Cicero: Post epulas adolescentes somno se dedisse, & mane esse inventos mortuos. Palaephatus cap. 51. ubi hanc fabulam exequitur: Ἰάνθης ὁ αὐτὸς, (μυθῶς) καὶ τῷ βίῳ πύραγμα γινώσκοντι. Hyginus ita haec narrat, quasi ex κοιμήσει ὕπνου collegisse κοίμησιν θανάτου Cydippen velit. Imago enim mortis so-

mnus, de quo Senec. Hercul. Fur. 1076. Pavidum leti genus humanum Cogis longam discedere noctem. Mortis speculum vocat Tertull. de Anim. cap. 50. Maximianus Eleg. 1. Ipsa etiam cunctis requies gratissima somnus. Etsi non valde est necesse, non male tamen isto versu scriberes somni. Vel ipse pro ipsa. Curtius lib. VI. 10. Unde proditori tam alta quies somni? B. Joann. cap. XI. 13. Ἐκεῖνοι δὲ ἰδοῦσαν ὅτι πᾶσι τῇ κοιμήσει τῷ ὕπνῳ λείγῃ. 1. Reg. 26. Καὶ ἰδὲ Σαῦλ καθύπνου ἐν λαμπρήνῃ. Ἰάνθης ἀνάπαυσιν appellat Homeri Schol. ad Iliad. 1. 709. De κοιμήσει mortis Hieron. lib. 1. Epist. Sel. 7. Venerabilis Paulae confectus sum dormitione. & lib. III. Dormivit sancta & beata Paula VI. Kal. Feb. Jobi cap. XIV. 12. Sic homo cum dormierit, non resurget. Corippus lib. 1. Requiescere somno Credere quod possis, non duro funere corpus. Confer Nepot. Hannib. cap. 13. Drusii Schol. in Jobi cap. III. vers. 3. Eleganter Chrysol. Serm. LIX. Quoties dormis & vigilas, toties moreris & resurgis. MUNCK.

4 AT CIDIPPE] Mallem illud At expungere, quia natum ex postrema syllaba vocis praecedentis videtur. SCHEFF.

Ad C A P. CCLV.

5 TULLIA ROMANORUM] Sic & cap. 256. Romano-

CCLVI. *Quae castissimae fuerunt.*

7 PENELOPE Icarii filia uxor Ulyssis. Euadne 8 Philacis filia conjunx Capanei. Laodamia Acasti filia conjunx Protefilai. Hecuba Cissei filia uxor Priami. Theonoe Thestoris filia uxor Admeti. Romanorum Lucretia Lucretii filia, conjunx Collatini.

CCLVII. *Qui inter se amicitia junctissimi fuerunt.*

9 PYLADES Strophii filius cum Oreste Agamemnonis filio. Pirithous Ixionis filius cum Theseo AEgei filio. Achilles Pelei filius 10 cum Patroclo Menoetii filio. Diomedes Tydei filius cum Sthenelo Capanei filio. Peleus AEaci filius cum Phoenice Amyntoris filio. Hercules Jovis filius cum Philocteta Poeantis filio. Armodius & Aristogiton 11 more fraterno. In Sicilia Dionysius tyrannus crudelissimus cum esset, suosque cives cruciatibus interficeret, Moeros tyrannum voluit interficere: quem satellites 12 cum deprehendissent, armatum ad regem perduxerunt. qui interrogatus, respondit, se regem voluisse

manorum Lucretia, pro Romana. Justin. lib. II. cap. 2. & 7. Alexander Lyncestarum, pro Lyncestes. Quod quanquam mutatum eunt homines docti, forte tueri se tamen hoc poterit exemplo, vel certè hellenismo. Herodotus lib. I. pag. 27. edit. Bas. Δίχης ἑ ἀγαθοεργῶν καλεομένων Σπαρτητῶν. pro εἰς ἑ &c. unus Spartiatarum, qui benefici vocantur. Lactantius fab. XI. lib. IV. Metam. Salmacis Naiadum. Et XVI. lib. XIV. Pomona Hamadryadum. MUNCK.

6 VICUS SCELERATUS] Vide Liv. lib. I. 48. & Freinsh. ad Flor. lib. I. cap. 7.

Ad C A P. CCLVI.

7 PENELOPE] Vide Eurip. in Oreste vs. 587, 588, 589. Sed adde Celeb. J. Perizon. ad Aelianum XIV. V. H. 45. varia de Penelopes castitate notantem.

8 PHILACIS FILIUS] Supra cap. 243. est Philaci filia. Quod esset ex Gr. Φύλακ. Sed Phylacum Euadnae patrem fuisse non inveni, qui diceret. Videtur Iphidis scribendum. Vide notas ad cap. 243. MUNCK.

Ad C A P. CCLVII.

9 PYLADES STROPHII F.] Pausan. lib. II. cap. 29. p. 178. ita ejus stemma recenset Κείσε (lege Κείσε) ἢ ἡν ἀπόγονον τείτο Πυλάδης, Στεργφίς τε ὦν ἑ Κείσε, καὶ Ἀναξιβίας ἀδελφῆς Ἀγαμέμνονος. Qui hanc Pyladis & Orestis amicitiam non magnifice extollit Πυλάδης τέ μοι καὶ ἀπὸ ταῦτα φαίνεται, καὶ ἐκ Ὀρέστου φιλικῶς μόνον βεβλῶσθαι Νεοπτολέμου ἑ φόνον.

10 CUM PATROCLO] Vide Schol. Hom. ad Iliad. M. vers. I. MUNCK. Lactantius ad Statii lib. I. Thebaid. vs. 475. quatuor amicitiarum exempla fuisse pro certo habet, Thesei & Pirithoi, Orestis & Pyladae, Achillis & Patrocli, Tydei & Polynicis, & quam quisque suo amico praestitit, fidem referens, dicit Tydeus vero causam Polynicis pergit ad Thebas, ibique dimicans perit. Hinc Theseus & Pirithous in eodem templo Athenis coluntur ut heroes. Pausan. lib. I. c. 30. p. 76. De Achillis & Patrocli amicitia Philostrat. cap. XIX. Heroicon §. 9. De Diomedis & Stheneli amicitia Philostrat. cap. IV. Heroic. §. 2.

11 MORE FRATERNO] Cl. Tollius mallet, amore fraterno. MUNCK.

12 CUM DEPREHENDISSET, ARMATUM AD REGEM] Quid? armatum, & quo fine tandem? di-

luisse interficere. quem rex iussit crucifigi. à quo ¹ Moerus petit ² tridui commeatum, ut sororem suam nuptui conlocaret, & daret tyranno Selinuntium amicum suum & sodalem, qui sponderet eum tertio die ³ venturum. cui rex indulgit commeatum ad sororem conlocandam, ⁴ dicitque rex Selinuntio, ⁵ ut nisi ad diem Moerus veniret, eum eandem poenam passurum, ⁶ & dimitti Moerum. Qui conlocata sorore cum reverteretur, repente tempestate, & pluvia orta, flumen ita increvit, ut nec transiri, nec transnari posset. Ad cuius ripam Moerus confedit, & flere coepit, ne amicus pro se periret.

stingue tum deprehendisset armatum, ad regem. Nempe quia fuit armatus, id est arma, ferrumque secum portavit, ex eo suspicati sunt, quid machinari contra tyrannum. Similiter infra hoc eodem capite, deprehenfi sunt a satellitibus armati. SCHEFF.

1 MOERUS] Eadem de Damone & Pythia Valer. lib. iv. cap. 7. refert. Quanquam haud scio, an hic quoque in propriis nominibus erratum sit, quemadmodum supra quoque. MICYLL.

2 TRIDUI COMMEATUM] Barthius heic notat: Commeatus est, quod itineri utile est & necessarium. Tu audi potius Festum in Remeare. Commeatus dari dicitur, id est, tempus, quo ire & redire commodè quis possit. Minutius Felix: Horatium saltem permissio commeatu. Interpres vetus Histor. Apollon. Tyrii: Juvenis conturbatus, accepto commeatu, navim conscendit, tendens in patriam Tyrum. Commeatum dicit triginta dierum spatium, intra quod rediret. Quintil. Declam. xvi. Ut tam abrupti commeatus diem contra tot incerta promitterem. Dicitur ita etiam discessus ab officio ad tempus. Plin. lib. iii. ep. 4. Cum in Thuscis excurrissem, accepto, ut praefectus aerarii, commeatu. Apulej. ii. Miles. Militiae brevem commeatum indulgit. Confer quac de hac voce notavit vir summus Gronov. ad Sen. iii. de ira cap. 21. Pamelius ad Cyprian. lib. i. epist. 34. MUNCK.

3 VENTURUM] Malim, reventurum. Gloss. Steph. Revenit, παλινδραμῆν. Utitur eo verbo aliquoties Plautus, ut & Solinus cap. 26. Apul. ix. Met. Reveni Larem meum. Unde reventus pro reditu in Moreto Suevii apud Macrobi. lib. ii. cap. 14. Forsit. tamen venire pro redire usurpavit ut Lucas Euang. cap. xix. 13. Περιγυμὰς ἑλθὼς ἔρχομαι. Imo venire pro redire etiam Phaedrus dixit lib. iv. cap. 21. Venire in patriam voluit cursu Pelagio. MUNCK.

4 DICITQUE REX SELINUNTIO, UT NISI AD DIEM MOERUS VENIRET, EUM EANDEM POENAM PASSURUM] Saepe quidem ut cum subiunctivo,

pro infinitivo cum accus., cum verbis dicere, declarare &c. construitur, ut ad Cic. de Fato c. x. post alios vidimus. Sed cum sequatur passurum, non passurus esset, non prorsus immerito illud ut tollendum hinc videbatur Munckero. Non potest tamen negari, tam multa huius ἀνακολούθως exstare exempla, ut vix ista omnia librariis adscribenda dici queant. Sic noster Poet. Astron. iv. 9. . evenire, ut cum &c. ibi montium magnitudine lumen averti solis; & ita noctem videri. Palladius xi. Tit. 14. Vitibus hanc quoque esse naturam, ut alba vel nigra si redigantur in cinerem, vinoque adjiciantur, ei unamquamque formam sui coloris imponere. Dictys Cret. ii. 23. neque ignorare quemquam, quin si tam atrox injuria probanda sit, fore uti malo exemplo &c. Hirtius B. Afric. c. xc. bona quidem eorum se venditurum, ita tamen ut qui eorum bona sua redemisset, se bonorum venditionem inducturum. Novatianus Trin. c. xv. non considerantes quoniam. . . Deum esse, qui &c. Sulpitius Severus Dial. i. 27. Ego autem profiteor, quia etiam si mutus esset, non defutura tibi verba, &c. Dares Phr. c. iv. dicit ei, velle se eum legatum in Graeciam mittere, ut, quum graves sibi injurias . . pertulisset, omnia tamen aequo animo passurum, si Hesione ei redderetur. Haec, & longe plura quae ad manum mihi sunt, non nisi idonea codicum auctoritate emendanda existimo. WOPKENS.

5 UT NISI] Praeferam quod nisi. Sed rectius deleas τὸ ut. MUNCK.

6 ET DIMITTI MOERUM] Emenda, dimittit Moerum. Pendet enim a superiori dicitque. SCHEFF. Cl. Schefferus emendat, dimittit. Quid si dicamus pro futuro esse positum praesens? Cap. 68. Oppidum ex clade liberari, pro liberandum esse. Cap. 98. Eam Achilli in conjugium dari, pro datum iri. Vide quae praeterea notavi ad cap. 41. MUNCK.

7 PHALARIS AUTEM] Quomodo Phalaris, qui ante fuit Dionysius? Non satis integra omnia huius capitis videntur. SCHEFF. Atqui modo Dionysium appellasti. Ergo Phalaris positus κατὰ ἔξοχον

iret. 7 Phalaris autem Selinuntium crucifigi cum juberet, ideo quod horae sex tertii jam diei essent, nec veniret Moerus. cui Selinuntius respondit, diem adhuc non praeteriisse. Cumque jam & horae novem essent, rex jubet duci Selinuntium in crucem. Qui cum duceretur, vix tandem Moerus, 8 liberato flumine, consequitur carnificem, exclamatque 9 à longe: 10 Sustine carnifex, 11 adsum, quem spopondit. Quod factum regi nunciatur. Quos rex ad se jussit perducere, rogavitque eos, ut se in amicitiam reciperent, vitamque Moero concessit. 12 Armodius & Aristogiton, idem in Sicilia eum-

ἰζοχὸν pro Tyranno, ut apud Petron. Hannibal pro capitali hoste, vel, ut quidam volunt, versuto & callido. Ambo quidem Siciliae tyranni fuere, sed ὁ Φάλαρις παλαιότερον ἐπὶ τῷ Ποδαγόρῃ, ὁ δὲ Διονύσιος Πλάτωνα σωμαχρόνῃ, ut loquitur Tzetzes Chil. XIII. 471. Ita mox rursus Phalarim appellat, qui Hipparchus erat, ut notum est ex Aelian. Var. Hist. lib. XI. 8. Talia sunt ista apud Vellejum lib. II. 18. Odio in Romanos Hannibal. Apud Sueton. Caes. I. Caesari multos Marios inesse. Apud Juven. Sat. XIV. 4. Et Catilinam quocumque in populo videas. Apud Plautum Pseudolo: Ut civitas mihi nomen commutet meque ut praedicet Lenone ex Ballione regem Jasonem, hoc est, regem ditissimum. Pertinet & huc vel in primis illud in versiculis, qui à Juvenalis Scholiaste ad Sat. VI. vers. 611. referuntur, quo rabidus Phalarim nostro de rege dedisti. Lactant. lib. III. cap. 19. Si nihil interest, utrumne Aristides sit aliquis, an Phalaris? Utrum Cato, an Catilina? Conf. Voss. Orat. IV. pag. 175. MUNCK. De Phalaridis crudelitate, unde dignus, qui per excellentiam in genere pro tyranno ponatur, videndi Scholiastes Pindari O. Pyth. I. vs. 187. & Clearchus apud Athenaeum lib. IX. cap. 12. pag. 396. item Plutarchus Parall. T. II. p. 315. De historia consulendus Menagius ad Diogenem Laertium lib. VIII. cap. 10.

8 LIBERATO FLUMINE] Hoc non capio. Fortasse legendum, librato flumine, id est, arte ac industria trajecto, quomodo librantur tela, quod genus locutionis est notissimum bonis scriptoribus. nil tamen mutandum. Vide indicem. SCHEFF. H. e. superato. Frontinus lib. IV. cap. 7. & 38. Cum à Thessalis in fugam versus flumen liberaisset. Vide quae ad eum locum annotavit vir doctissimus Samuel Tennulius, & Salinas. ad Solin. pag. 11. MUNCK. Adde Cl. Oudendorp. ad Frontin. lib. I. cap. 5. n. 8.

9 A LONGE] Ἀπὸ μακρόθεν. B. Marcus cap. XV. 40. ἦσαν δὲ ἠνωαῖκες ἀπὸ μακρόθεν θεωρεῖσθαι. De longe aspicientes Vet. interpres. Et Luc. XVII. 12. Steterunt à longe. Augustin. Soliloq. cap. 53.

Cujus lumen à longè irradiat. Et, a longè te videmus. Auctor Ovid. Vetulae, Ditiore à longè. Chrysol. Sermon. p. 49. Videns Jesum à longè cucurrit. De longinquo diceret Cyprianus; cuius est Sermon. V. Deus approximans, non Deus de longinquo. Schol. Stat. lib. II. Theb. 558. De longe esset timor, ne à tergo circumveniretur. Esai. X. 3. In die visitationis & calamitatis de longe venientis. MUNCK.

10 SUSTINE] H. e. exspecta. Interpres vetus Siracidae cap. VI. 19. Sustine bonos fructus illius. In Graec. est ἀνέμω. Vel differ. Apulejus Apolog. Sustine paulisper, quae sequuntur. Senec. Thyest. 1046. Sustine, infelix manum. Hippol. 794. Dum spectat celeres sustinuit vias. Sed prius praeferam. Sustineo est Graecum ὑπομένω. At id non tantum tolero, sed & exspecto significat. Hinc utroque significato etiam sustineo venit Latinis. Vetus interpres Psalm XXIV. Qui sustinent te, non confundentur. In Gr. est, οἱ ὑπομεινόντες σε. Actor. XX. 5. Sustinuerunt nos Troade. Gr. Cod. Ἐμῶν ἡμῶν. Matth. XXVI. 38. Sustinete hic. In Gr. est μέναιτε. MUNCK. Adde Celeb. P. Burm. ad Ovidii Epist. I. Heroid. vs. 114.

11 ADSUM QUEM SPOPONDI] An legendum, adsum, qui me spopondi? scilicet ad futurum. Sed rectius Commeliniana, spopondit. scilicet, ad futurum amicus meus. Bene, quod haec revocarunt in locum suum. Ante legebantur post reciperent. Sed adhuc desideratur quidpiam. Nam scribendum, non Armodius & Aristogiton idem, nihil enim est, quo referri possit illud idem, verum, Item Armodius & Aristogiton, quia spectat, quod praecedat, amicitia junctissimi fuerunt. Sequitur deinde nova periodus: In Sicilia &c. SCHEFF. Ita rectè Micyllus & Commelinus ediderunt. Tangit hanc fabulam Manilius lib. II. Optavitque reum sponsor non posse reverti. Sponsoremque reus timuit, ne solveret ipsum. MUNCK.

12 ARMODIUS ET ARISTOGITON, IDEM] Cl. Schefferus legit & distinguit: Item Armodius & Aristogiton. In Sicilia &c. Subaudire jubet lectorem

eundem Phalarim Armodius cum vellet interficere, simulationis causa scrofam porcellos habentem occidit; & venit ad Aristogitonem amicum suum ense sanguinolento, dicitque se matrem interfecisse, rogatque eum, ut se celaret: qui cum ab eo celaretur, rogavit Aristogitonem, ut progrediretur, rumoresque, qui essent de matre, sibi ² renuntiaret * nullos esse rumores: ³ qui vespere ita litem contraxerunt, ut ⁴ alius alio potiora ingererent: nec ideo Aristogiton voluit objicere, eum matrem interfecisse. Cui Armodius patefecit, se scrofam porcellos habentem interfecisse, & ideo matrem dixisse. cui indicat, se regem velle interficere: rogatque eum, ut sibi adiutorio esset. Qui cum ad regem interficiendum venissent, deprehensi sunt à fatellitibus armati, & cum perducerentur ad tyrannum, Aristogiton a fatellitibus effugit. Armodius autem solus cum perductus esset ad regem, quaererentque ab eo, quis ei fuisset comes, ille, ne amicum proderet,

rem ex praecedentibus, *amicitia conjunctissimi fuerunt*. Ego tria ista vocabula *Armodius* & *Aristogiton* è margine in textu irrepisse cenfeo. Jam enim eorum mentio initio capitis facta est. Lego itaque *vitamque Moero concessit*. Item in *Sicilia* &c. De Armodio & Aristogitone videndi Lucianus Paraf. pag. 374. Tom. II. Plin. Lib. VI. 23. Aelianus loco modo laudato, Apostolius Cent. VIII. 71. Pausan. Atticis, Thucyd. lib. VI. MUNCK. Adde Athenaeum lib. XIII. cap. 8. p. 602. & Carcini Scholion apud eundem lib. XV. cap. 15. pag. 695. Plutarch. in Amatorio pag. 760, 770. & de Herodoti malignit. p. 860. item de Garrulitate pag. 505. Schol. Aristophanis in Acharn. vs. 977. Schol. Thucydidis lib. I. cap. 20. n. 12. Menag. ad Diogen. Laert. lib. VI. Sect. 50. Olear. ad Philostrati lib. VII. cap. 4. de Apoll. Tyan. & lib. VIII. cap. 16. S. Bochart. in Can. lib. I. cap. 21. pag. 455. Pausan. lib. I. cap. 8. pag. 20. cap. 23. p. 53. c. 29. p. 75. Perizon. ad Aelianum lib. XI. V. H. cap. 8. & Virum Eximium cap. 10. Vanni Criticae pag. 478.

1 EUNDEM PHALARIM] Atqui non idem erat, sed Hipparchus, ut jam dictum est. MUNCK.

2 RENUNCIARET * NULLOS ESSE RUMORES] Barthius post *renunciaret*, interferit vocem *ait*, quod non displicet. SCHEFF. Barthius legit, *renunciaret: ait nullos esse rumores*. MUNCK.

3 QUI VESPERE ITA LITEM] Perperam, & scribendum, *qui vespere ira ita litem*. Illud *ira* idem est, ac *ex ira*, *per iram*. Quomodo Cicero dixit, *contrahere litem offensione*. Tò *ira* ex-cidit ob similitudinem vocis sequentis. SCHEFF.

Cl. Schefferus corrigit, *ira ita litem contraxerunt*. Non puto esse necesse. MUNCK.

4 ALIUS ALIO] Pro *alius alii*, antiqua consuetudine, pertinetque & hoc inter plebeja. Vide Vossium de Anal. IV. c. 6. SCHEFF.

5 NISUS CUM EURIALO] De quo Virgilius IX. AEn. & ibi Servius. SCHEFF.

Ad C A P. CCLVIII.

6 EPULANDO APPOSUIT] Scribe *epulandum apposuit*. Super o lineola fuit scripta, vice litterae *m*. ea omissa peperit errorem. SCHEFF. Melius foret *epulandum*, pro quo cap. 176. dixit *in epulo*. Cap. 206. *in epulis*. Cap. 41. *ad epulandum*. Totum hoc caput poene iisdem verbis legitur apud Servium ad AEn. I. 572. ut alterum ex altero exscripsisse hanc fabulam palam sit. Atqui ibi *epulandum* habes, non *epulando*. Ut & apud Schol. Horat. ad od. 16. lib. I. & in Artem. Poët. ubi etiam eadem leguntur. Calculum praeterea dat & Lactant. in I. Thebaid. Statii. MUNCK. Scilicet ad vs. 324. qui scribit, *quod unus alterius liberos epulas facit*. Consule vero Pausan. lib. II. cap. 18. p. 149.

7 QUAE SOL NE POLLUERETUR, AUFUGIT] Servius habet: *Quae sol ne videndo pollueretur, radios ab ea civitate detorsit*. Distinguo locum ita: *Quae sol, ne pollueretur, aufugit*. *Aufugere aliquid* satis Latine dicitur, ut nihil necesse sit confugere ad ellipsin. Cicero II. de Nat. Deor. *Andromeda aufugiens conspectum moesta parentis*. Propert. lib. I. el. 9. *Quisquis es, assiduas aufuge blanditias*. Petro-

deret; linguam dentibus sibi praecidit, eamque regis in faciem inspuat. Nisus cum Euryalo suo, pro quo & mortuus est.

CCLVIII. *Atreus & Thyestes.*

ATREUS & Thyestes germani cum in dissensione sibi nocere non possent, in simulatam gratiam redierunt: qua occasione Thyestes cum fratris uxore concubuit. Atreus vero ei filium ⁶ epulando adposuit: ⁷ quae sol, ne pollueretur, aufugit. ⁸ Sed veritatis hoc est: Atreum apud Mycenae primum solis eclipsim invenisse: cui invidens frater, ex urbe discessit.

CCLIX.

Petronius: *Aufugi iudicium.* Chrysol. Serm. XXVII. *Formam propriae deitatis aufugit.* Ita & ἀποδιδράσκειν τι dicunt Graeci. Tzetzes in Hesiod. ἀποδιδράσκει μὲν τὸ Διτελὲς καὶ ποιμενικὸν σκληρόθειον. Et ἀποδράν. Proclus: Τὴν ἀνθρωπίνην κοινωσίαν ἀποδράντες. Horatianus Scholiastes in hac fabulâ ad od. 15. Lib. 1. *Quod scelus & sol fugisse narratur.* Orosius Lib. 1. 12. *Quod etiam astra fugisse dicuntur.* Lactantius in Arg. Thyestae Senecae: *Super quo scelere sol indignatus à Mycenae aufugit.* Thyestis umbra apud Sen. Agam. vers. 56. *Pboebum moramur, reddo jam mundo diem.* Confer vers. 296. & 908. Solem putabant veteres & rebus hominum honestis exhilarari, & eorundem turpibus nefariisque factis commaculari. Vide differentem hac de re Petrum Victorium Var. Lect. lib. XXIV. 18. Ita Minervam scribit Homeri Scholiastes ad Iliad. N. vers. 66. imaginis suae oculos avertisse à nefando Cassandrae raptu. De lunâ Petron. *Et lucem sceleri subduxit.* Ovid. x. Met. 448. *Ad facinus venit illa suum: fugit aurea coelo Luna &c.* Si quid mutandum putes, lege, *quo sol ne pollueretur.* Atque ita habet Lactantius. MUNCK. Hinc certe etiam ritus iste originem suam habet, de quo Schol. Eurip. Oreste vs. 823. haec adnotat εἰώθεσι γὰρ οἱ ἀνελόντες τινὰ δικαίως, ὡς οἶοντα, τὰ ἡλίῳ τὸ ἐξέρχῃ δεικνύοντα, σύμβολον δὲ δικαίως πεφωτισμένην. Contra perjuri oculos contra solem attollere non audebant. Consule celeb. P. Burm. de Jove Fulgeratore cap. 15. pag. 337, 338. Imo solem ita rebus hominum honestis exhilarari credidit vetustas, ut piis, vita defunctis, in Beatorum campis jucunde ac perpetuo luceat.

Consule inl. Spanh. ad Aristophan. Ran. vs. 457. Ceterum de Atreo Mycenae sepulto Pausan. lib. II. cap. 16. p. 147.

8 SED VERITATIS HOC EST] Adjectamentum alterius hoc videtur, qualia locis aliis, & praefertim capite sequenti, 261, occurrit manifestissimum. Huc enim congerebant scioli, quae reperiebant apud alios. SCHEFF. Pro adjectamento scioli alicujus haec habet Cl. Schefferus. Sed apud Servium eadem legas, ut apud veterem commentatorem Horatii in Artem pag. 625. edit. Cruquii; cujus verba adscribam. *Quod ideo fingitur, quia Thyestes fertur reperisse rationem deliquit solis, & quare eclipsis contingat: quo frater comperto, inde recessit.* MUNCK. Consule tu, Lector, Schol. Euripidis in Oreste vs. 1004. pag. 213, 214. Primus solis defectum investigasse dicitur Thales Milesius. Vide Menagium ad Diogenem Laertium Lib. I. Sect. 23. Caeterum hic locus monstrat, verba, quae reperiuntur Fab. XIV. p. 41. *Quod est numquam factum, nec fieri potest, ut quisquam mortalis non posset ferro necari aut ex muliere in virum converti,* ab Hygino potuisse proficisci. Vide, quae dixi in Obs. Misc. Vol. x. Tom. III. pag. 379. quibus adde Pausan. lib. II. cap. 17. pag. 148. de Jovis ac Junonis nuptiis Τῶτον τὸ λόγον, καὶ ὅσα εἰκότα εἴρηται περὶ θεῶν, ἐκ ἀποδεχόμενον γράφω. γράφω δὲ ἐδὲν ἡρώων. Adde, quae dicit de Semele Jovis uxore, & Plutonis cane cap. 31. p. 183. Hujusmodi multa apud Mythographos saepius reperias.

CCLIX. *Lyncus.*

LYNCUS² rex Siciliae fuit, qui missum à Cerere Triptoleum, ut hominibus frumentum monstraret, susceptum hospitio,³ ut in se gloriam tantam⁴ migraret, interimere cogitavit. Ob quam rem irata Ceres, eum convertit in lyncem varii coloris,⁵ ut ipse variae mentis exstiterat.

CCLX. *Eryx.*

ERYX Veneris & Butae filius fuit, qui occisus ab Hercule est. monti ex sepultura sua nomen inposuit, in quo Aeneas⁷ Veneris tem-

Ad C A P. CCLIX.

¹ LYNCEUS] *Lyncus* alii. MICYLL.

² REX SICILIAE] *Scythiae* fortasse. Sic enim & Boccacius legit. MICYLL. Legendum est, *rex Scythiae*. Ita namque habet Servius ad Virg. 1. AEn. vs. 327. ubi habes omnia hujus capituli ad verbum, quisquis tandem alterum exscripsit. SCHEFF. Micyllus: *Scythiae fortasse legendum*. Sic enim & Boccacius legit. Rectè. Vide Servium ad AEn. 1. 377. Ubi omnia etiam hujus capituli habes, ut jam observavit Cl. Schefferus. Firmari potest emendatio illa ex Ovid. v. Met. vers. 649. *Scythicas advertitur oras, Rex ibi Lyncus erat*. Cubat ergo in eodem mendo Lactant. ad iv. Theb. 658. *Ad Lycum Siciliae regem venit*. Scrib. *Lyncum Scythiae*. MUNCK. Adde Cl. Burm. ad Ovidii locum.

³ UT IN SE GLORIAM TANTAM] Servius dicto loco, *ut in se inventi frumenti gloria tanta migraret*. Praefero Lectionem nostri, ut eruditior: exscriptoremque Servium, vel quemcunque alium nostri, non nostrum Servii arguere existimo. SCHEFF.

⁴ MIGRARET] H. e. transferret. Titinnius: *Quot pestes, senia, & jurgia semet aedibus emigrarunt*. Haimo in Amos cap. 6. *Secundum historiae veritatem de Judaeis dicit, qui in captivitatem transmigrati sunt*. Fulg. Lib. 111. Myth. 10. *Secretis inferis transmigratur*. Sic legas in lemma te canon. Eccles. Concil. Chalced. Exigui num. 20. *Quod minime clerici transmigrari conveniat*. Psalm LI. vers. 6. *Emigrabit te tabernaculo tuo*. Tertull. de Cor. Mil. cap. 1. *Nec dubito quendam scripturas emigrare*. MUNCK. In Servii tamen codd. MSS. omnibus ad lib. 1. AEn. vs. 323.

Edit. Burm. legitur *ut in se gloria tanta migraret*.

⁵ UT IPSE VARIAE MENTIS EXSTITERAT] Eleganter Lactantius: *In feram sui nominis conversus morum suorum colore distinctus est*. Confer Argum. lib. 1. fab. 6. MUNCK.

Ad C A P. CCLX.

⁶ ERYX VENERIS] Et haec quoque apud Servium ad AEn. 1. vers. 574. legas. Alii Erycem Neptuni & Veneris faciunt filium, ut idem Servius cum praedicto loco, tum ad AEn. v. 24. annotat. MUNCK. Idem Servius ad x. AEn. vs. 551. *Eryx Veneris & Neptuni filius ab Hercule occisus est*. Quo cum facit Tzetzes hanc fabulam latius illustrans ad Lycophron. vs. 866, 958, 1232. Boeoti & Veneris filium facit Schol. Theocriti Idyll. xv. vs. 101. Sed forsitan ibi pro Βοιωτῆς, Βότῃς rescribendum sive Βέτῃς. Sic Stephanus *Ἐρυξ πόλις Σικελίας, ἀπὸ Ἐρυξ & Ἀφροδίτης καὶ Βότῃς*, quem locum debeo Salmasio in Exercitationibus Plinianis in Solinum pag. 50. Consule & Celeb. P. Burm. in Catalogo Argonautarum in *Butes*.

⁷ VENERIS TEMPLUM CONSTITUIT] An Veneri? Servius habet: *In quo matri fecerat templum, quod Aeneae adscribit Poëta*. Lib. v. puta, vers. 759. Vide notas ad cap. 40. MUNCK. Servius ad v. AEn. 759. *Eryx mons Siciliae supra Drepanum, ubi fuit templum Veneris Erycinae*. & Schol. Apollonii Rhodii lib. iv. Argon. vs. 917. *Ἐρυξ ὄνομα πόλεως, ἐνθα τιμᾶται ἡ Ἀφροδίτη*.

⁸ AD ITALIAM VENERIT] Eadem habes apud Servium. Eutrop. 11. *Is mox ad Italiam venit*. Et sic passim ille pro *in Italiam*, ut & Servius. Vide

templum constituit. in hoc autem monte dicitur etiam Anchisēs sepultus, licet secundum Catonem ⁸ ad Italiam venerit.

CCLXI. *Agamemnon, qui ignarus Dianae cervam occidit.*

CUM de Graecia ad Aulidem Danaī venissent, Agamemnon Dianae cervam occidit ignarus: ⁹ unde dea irata, flatus ventorum removit. Quare cum nec navigare possent, ¹⁰ & pestilentiam sustinerent, consulta oracula dixerunt, Agamemnonio sanguine esse placandam Dianam. Ergo cum ab Ulyxe, per nuptiarum simulationem, adducta Iphigenia in eo esset ut inmolaretur, numinis miseratione sublata est, & cerva subposita, & translata ad Tauricam ¹¹ civitatem, regi Thoanti ¹² tradita est, sacerdosque facta, ¹³ Dictynnae Dianae secundum con-

Vide eum ad Georg. III. 152. AEn. I. vers. 5. & VII. 207. &c. Vellej. Lib. II. 120. *Mittitur ad Germaniam.* Vet. Interpres Actor. xx. 2. *Ad Graeciam venit.* Sic à pro ex apud Flor. I. 24. *Allatas à Graeciā leges.* Justin. Lib. I. 24. *A Siciliā exercitum in Italiam trajecisse.* XII. 14. *Se quoque à Macedoniā evocatum arbitrabatur* &c. Vet. interpr. Actor. VI. 9. *Qui erant à Ciliciā & Asia.* Et de apud Phryg. Daretē: *Si Alexander sibi uxorem de Graeciā adduxisset.* Varias variorum sententias de Anchisae morte Var. Lect. XIII. 3. congeffit Muretus. Sed hoc jam fecerant ante ipsum Schol. Hom. ad Iliad. N. 459. Eustath. ad Iliad. M. pag. 850. ed. Bas. Conon. cap. 46. Caeterum in Italiam venisse Anchisen praeter Catonem etiam Strabo & Dionysius tradunt. MUNCK.

Ad C A P. CCLXI.

⁹ UNDE DEA IRATA, FLATUS VENTORUM REMOVIT] Tempestatem concitabat Diana, ut ex Dicty aliisque constat. Vide ergo, an legendum unde *Dea irata flatu* (vel *flatibus*) ventorum mare movit. WOPKENS.

¹⁰ ET PESTILENTIAM SUSTINERENT] Servius ad AEn. II. 116. unde haec omnia desumpta videntur, habet: *Nec pestilentiam sustinerent.* Quod praefero. Est enim non sustinere idem quod pati non posse. Cap. 104. *Quo se Laodamia dolorem non sustinens immisit.* Horat. Od. 9. Lib. I. *Nec jam sustineant onus.* Apul. Miles. VII. *Moram non sustinens.* Ambros. Serm. I. *Amaritudinem Judae minimè sustinentes.* Phaedrus III. cap. 9. *Nec gloriantis sustinet fratris jocos.* & II. *Irae furentis impetum non sustinens.* Just. Lib. V. cap. I. *Sive*

conscientiam sive indignitatem rei non ferens. Et Lib. 38. cap. 9. *Non ferens captivitatem.* Ovid. III. Trist. el. 3. *Nec coelum patior.* III. Art. A. 583. *Dulcia non ferimus.* Lactant. Argum. Met. Ovid. VII. 26. *Cum ejus absentiam ferre non posset.* Gregor. Dial. pag. 93. *Famis periculum ferre non poterat.* Pro quibus meliores mallent, ferret & ferebat. Latinissimè in mediā barbarie Isidor. de vita & morte Sanct. cap. 3. *Non ferens angustias.* MUNCK. Adde Celeb. P. Burm. ad Phaedri III. 8, 7.

II CIVITATEM] Regionem habet Servius, quod idem est. Civitas enim pro regione nonnunquam ponitur. Vellej. I. 3. *Eam regionem armis occupavit, quae nunc ab ejus nomine Thessalia appellatur, ante Myrmidonum civitas appellata.* Justin. XXXVIII. cap. 9. *In Hyrcaniam poenalem sibi civitatem revertitur.* Et lib. XLI. cap. 4. *Duarum civitatum imperio praeditus.* h. e. Parthorum & Hyrcanorum. Schol. Horat. in Artem cum Servio: *Ara Dianae fuit apud Scythopolitas in Taurica regione, ubi advenae immolabantur.* MUNCK. Adde Ampliff. Cuper. in Monumentis Antiquis pag. 220. & quae dixi ad Nepotem Alcib. cap. VII. §. 4.

¹² TRADITA EST, SACERDOSQUE FACTA, * DICTUS] Veteres habuere dictum. Quicquid legas, manet hiatus, quem explere utcumque potest caput 120. Nisi malis: *Sacerdosque facta Dictynnae Dianae.* Cumque secundum consuetudinem statutam humano sanguine numen placaret, cognovit, &c. Clara profecto sunt omnia, & puto sic scripsisse nostrum. Vide Serv. ad Virg. II. AEn. v. 116. SCHEFF. Lego & distinguo. *tradita est. Sacerdosque facta Dictynnae Dianae, cum secundum* &c. MUNCK.

¹³ DICTUS DIANAEE] Videtur deesse ali-
quid.

consuetudinem statutam humano sanguine numen placaret, cognovit fratrem Orestem. qui accepto oraculo, ¹ curandi furoris causa cum amico Pylade Colchos petierat, ² & cum occiso Thoante simulacrum substulit, absconditum fasce lignorum, (³ unde & fascelis dicitur, ⁴ non

quid. MICYLL. Princeps editio habet *Dictumne*. Unde faciendum esse patet *Dictynnae*. Exercuit hic locus viros doctissimos. Communicabo tecum, quae duo ex illis super eo ad me miserrunt. Alter eorum ita censebat: Cum etiam haec ex Servio descripta esse constet, ibique legatur sacerdosque facta Ortiae Dianae, nullum mihi est dubium, apud utrumque idem nomen esse reponendum, quod diversimodè à librariis eorum fuit corruptum, sicuti in Triptolemi fabula ex Celeo apud Hyginum fecerant Peleum, apud Servium Cephalum. Prorsus censeo legendum utrobique Tauricae Dianae. Originem erroris deprehendisse me reor. Scilicet duae priores literae perierunt, quia eadem erant ultimae praecedentis vocabuli, quo genere mendi nihil esse usitatus omnes norunt, qui Critica scripta legere non fastidiunt. Ita ex residuis URICAE in Servio facili mutatione natum est ORCIAE vel ORTIAE, in Hygino DICTUS. Tauricam certè omnes hanc Dianam vocant. Et si maximè in Hygino locum haberet Dictynnae, quod tamen non existimo, quid faciemus Servio, in quo etiam vestigia vulgatae lectionis illud planè respuunt. At alter Ortiae Dianae Servio restituendum putabat. Ut & ipsum audias excerptam ex eius literis, quae huc faciunt: In Servio quaesivit quidam his diebus quid esset Diana Ortia Lib. II. AEn. v. 116: Sacerdos facta Dictynnae, vel, ut quidam volunt, Orthiae Dianae, ut habet editio Cominellini: Sacerdosque facta Dictynnae Dianae, ut Servius vetus. Sacerdosque facta Ortiae Dianae, ut Servius Danielis. Respondi legendum videri. Sacerdosque facta Dictynnae Dianae vel Ortiae. Nam verba, ut quidam dicunt, procul dubio sunt à descriptore vel emendatore aliquo. Quid autem est Diana Ortia? montana. Hanc meam lectionem probabam loco Euripidis ex principio Iphigeniae in Tauris, ubi Iphigenia ipsa ita invocat Deam suam: ὦ παῖς τῆς Λατῆς Δίκτυν' Οὐρεῖα. Quod ad priorem attinet emendationem, convenit illa quidem cum historia, sed non item cum principe editione hujus mythologiae, quae disertim Dictumne, ut dixi modo, praefert. Nec rē Orthiae, quamvis valde acute excogitatum sit illud Ortia à viro doctissimo, in Servio mutaverim, cum Ὀρθία Dianam in eā voce agnoscat Hesychius, Plutarchus in Libell. de Flum. p. 15: Orpheus initio Dianae, & Pausanias in Laconicis, immo in Arcadicis hoc amplius non aliam esse eam à Tauricā ostendat. Quo accedit, quod

Ἀρκαδία Λακωνίαν fuerit, ut scribit Tzetzes in Lycophronem pag. 95. ed. Steph. Quod ideo addo, quia Orthiam dictam Dianam ἀπὸ τῆς Ἀρκαδίας ὀρθίας, ait Hesychius. Etiam Ὀρθωσία dicta fuit. Tzetz. in Lycophron. pag. 152. Κυδωνία καὶ Θεσσαλὶ ἐπίθετα Ἀθηνᾶς, αἷς καὶ Ἀρτέμιδι Δίκτυνα παρὰ Κρήσιν, Οὐρεῖς παρὰ Θετταί, Ὀρθωσία παρὰ Ἀρκάσιν, ἀπὸ ὧν Ὀρθωσία Λακωνικῆς. Confer Etym. in eadem voce. Τὸ Λακωνικῆς in Tzetze mutaverim in Ἀρκαδικῆς. Ita enim cum Hesychius, tum ipse p. 137. Ὀρθωσία ἢ Ἀρθεμῖς, ἀπὸ Ὀρθωσίας ὧν Ἀρκαδικῆς. Sed Dictynna non dicebatur, quae erat in Tauris, sed Taurica & Ταυροπόλῳ. Dictynnā & Britomartin Cretenses eam vocabant. Vide praeter Tzetz. Pausan. pag. 141. ed. Wechel. & Hesychium in Βριτόμαρτις. Euripides usus videri potest antonomasia poetis familiari, quā epitheton pro nomine νεῖα usurpant. Scribere ergo debuit Servius, Tauricae vel Orthiae Dianae. Nam Orthia vel Orthosia Diana eadem quae Taurica. Sextus Philos. Lib. III. Pyrrhon. Hypotyp. cap. 24. ex versione Stephani: At Lacedaemonii in arā Orthosiae Artemidis flagris acerrimè caeduntur, ut multus in aram Deae defluat sanguis. Etiam Orsiloche dicta fuit. Ammian. lib. II. p. 391. ed. Boxhorn. Diis bestiis litantes humanis, & immolantes advenas Dianae, quae apud eos dicitur Orsiloche, caesorum capita fani parietibus praefigebant. MUNCK. Dictynnae etiam legit N. Heinsius ad Sili Italici lib. XIV. vs. 260. Quo nomine in Creta colitur Diana, quae Aeginetis Aphaea vocatur. Pausan. lib. II. cap. 30. p. 181. De hac voce consulendi Tzetzes ad Lycophron. vs. 936. Lactantius ad Statii IX. Theb. 619. Spanh. ad Callimachi H. in Dianam vs. 205. & Schol. Aristophanis in Ranis vs. 1398. ubi pro Βρεῖμαρτις, Βριτόμαρτις legendum, uti & pro Βριτόμαρτις, in Schol. Eurip. Hippol. vs. 1130. De Britomarti inspicere Pausan. I. I. & VIII. 102: & eruditas animadversiones easdem Spanhemii ad Eundem Hymnum vs. 190. De utraque, nempe Dictynna & Britomarti Munckerus ad Antonini Liberalis cap. 40. Metam. Jac. Nic. Loensis lib. VIII. Epiphyl. cap. 26. Meursius de Creta lib. IV. cap. 3. & Olear. ad Philostrati lib. VIII. de Apoll. Tyan. cap. 30. nec non P. Leopard. lib. X. Emendat. cap. 24. Hanc lectionem in textum recepi: ejiciant licet, qui ingenio suo, vel e codd. MSS. quibus ego careo, melius quid protulerint.

non tantum à face, cum qua pingitur, propter quod & lucifera dicitur) & Ariciam detulit. Sed cum postea ⁶ Romanis sacrorum crudelitas displiceret, quanquam servi immolarentur, ⁷ ad Laconas Diana translata est, ubi sacrificii consuetudo adolescentum verberibus ⁸ servaba-

1 CARENDI SORORIS CAUSSA] Inserunt hic asteriscum, quasi quid desit. Sed sanandus est locus, caetera non mutilus, scribendumque, *curandi furoris caussa* ex Servio. SCHEFF. Ex Servio optimè restituit summus Gronovius, *curandi furoris*. id quod & Cl. Schefferus vidit, & Scriverius quoque notaverat in margine libri Goeffiani. Nec mihi non visum fuit, cum legerem, quae ad illa verba Horatii Lib. 1. od. 7. *Patiens Lacedaemon*, scripsit vetus commentator. Firmat istam emendationem ipse Hyginus cap. 120. Tzetzes ad Lycophr. p. 200. *Ἐχρησεν ὁ θεὸς τὴν μανίαν αὐτὸν ἀπαλλαγῆναι*. MUNCK.

2 ET CUM OCCISO] Scribendum ex Servio: *Et cum bis occiso*. Vulgata sensum habet nullum, aut ineptum. SCHEFF. Lege cum Gronovio & Scheffero, *Et cum bis, occiso* &c. Intellego autem Orestem & Pyladem, & refero ad Iphigeniam, tametsi aliud velit vir eximius. Vide cap. 120. Schol. Horatii loco modo adducto. MUNCK. De occiso Thoante ne unum verbum reperies apud Euripidem in Iphigenia in Tauris. Sed vide Serv. ad Virg. vi. AEn. vers. 136.

3 UNDE ET FASCELIS] Quicquid sequitur, usque ad verba, *Orestis vero ossa*, stulti hominis est adjectamentum, quod vel ex eo liquet, quia τὸ fascelis a face dici, nemo, nisi stultus, suspicari potest. Itaque frustranea hic omnis emendatio, quam adhibuere, qui novissimas editiones curarunt. Veteres candide stultitiam monstrant, quando ita habent. *Unde fascelis dicitur. Non tantum a face, cum qua pingitur* &c. SCHEFF. Ita habetur & apud Servium ad AEn. 11. 116. Sed in Prooemio Comment. ad Bucol. *Fascelitis*. Donato in vita Virgillii est *Fascelina*. Ego omnium optimè scribi putem *Facelitis* ex Gr. Φάκελ. Vide quae notavi ad Anton. Liber. cap. 27. Fasciculus autem, quo absconditum fuit simulacrum, viticum fuit, unde & vitice illud apud Lacedaemonios alligabatur, ut observavit Pierius Valerianus Hierogl. lib. XLVIII. p. 347. MUNCK.

4 NON TANTUM A FACIE] Scribe *face*, ex dicto Servii loco, ubi habet etiam, quae sequuntur de ossibus Orestis, alibi haud obvia, pae-ne ad verbum omnia. SCHEFF. Micyllus & Commelinus habent, *notandum à face*. Schefferi editio, *non tantum à facie*. Leidenfis, *non tantum*

à face. Atque ita Servius exhibet, & rectè quidem. MUNCK. Adde Spanh. ad Callimachi H. Dian. vs. 11. & 116.

5 LUCIFERA] Vide Nob. Heins. notas ad Heroid. p. 183. Scholiaf. Horat. ad lib. iv. od. 6. Martial. x. 70. MUNCK.

6 ROMANIS SACROR. CRUD.] Haec sacra olim plerisque Ethnicis, ut ad fab. 120. ostendit, usitata tandem multis displicere coeperunt. Sic in Sicilia Palici Dii (de quibus egit Celeb. P. Burm. ad Ovidii lib. v. Met. 406.) primo humanis victimis placari solebant, sed postea eorum sacrificia immutata esse docet Servius ad ix. AEn. vs. 584. Forsan quando Gelo, qui licet tyrannus a talibus sacris abhorruisse dicitur, Siciliam in potestatem suam redegerat. Vide, quos ad fab. 120. citavi. Atheniensibus etiam postea displicuisse docet Fulgent. Expof. Serm. Ant. in *Nesrendes*. Ast de Romanis legendus Plutarchus Quaest. Rom. Tom. 11. pag. 283, 284. & quid de hisce sacris in genere sentiat vid. de Orac. def. p. 417.

7 AD LACONAS DIANAM] Hoc sensum habet nullum. Veteres: *ad Laconas Diana*. Sed nec hoc placere potest, quia non translata tum Diana, sed jam olim culta Laconibus, quod & frequentia testantur. Scribo igitur, *ad Lacorum Dianam*. SCHEFF. Cl. Schefferus emendat, *ad Laconum Dianam*. Sed vulgatam lectionem defendunt Servius, Commelinus, Micyllus, & alii. Scholiafles Horatii: *At posteaquam videretur Italici numen inimiti Et asperum, illud orientem versus miserunt, atque à Lacedaemoniis susceptum est*. Lactant ad Stat. viii. Theb. 437. *Cujus cum simulacrum in Laconiam delatum fuisset*. At culta jam ea diva Laconibus, ut sequentia testantur. Culta quidem illis Diana fuit, sed non Taurica, nec eo sacrificii genere. Vult, ni fallor, Hyginus, quod minus fecerint Romani, id olim fecisse Laconas, ut nempe humano sanguine eam placare pergerent. Loquitur, ut de re praeterita & jam desita. Pausanias de Orthia: *Simulacrum illud esse tradunt, quod Et Orestes olim Et Iphigenia ex Taurica furtim abstulerunt*. MUNCK.

8 SERVABATUR] In Servio est *servatur*. Sed perperam, ut liquet ex τὸ vocabantur, quod sequitur. Fuit ergo hic scriptor Tertulliani aetate inferior, cujus verba sunt lib. ad Martyr. cap. 4. *Nam quae hodie apud Lacedaemonas solenni-*

vabatur, qui vocabantur Bomonicae, quia ¹ aris superpositi contenebant, qui plura posset verbera sustinere. ² Orestis vero ossa de Aricia Romam translata sunt, & condita ante templum Saturni, quod est ante clivum Capitolinum juxta ³ Concordiae templum.

Hic iterum desunt octo capita, ut videre est in indice.

Jovis & Europae filius, ⁴ Cygnus alter Martis filius, quem idem Hercules occidit.

CCLXX. Qui formosissimi fuerunt.

⁵ JASION Ilithii filius, quem Ceres dicitur amasse, quod ipsum historius

tas maxima est *Ἀγασίωσις*, id est, flagellatio, non latet. MUNCK. De hoc Laconum more videndi Schol. Thucydidis lib. II. cap. 39. lin. 57. Lact. ad Statii IV. Theb. 48. (de quo loco egit Jac. Nic. Loensis lib. II. Epiphyl. cap. 5.) & ad vs. 227, 231. ad VIII. Theb. 432. Philostrat. lib. VI. de Ap. Ty. cap. 20. cum Olearii nota.

[¹ AURI SUPERPOSITI] *Aris sup.* MICYLL. Faciunt & hic lacunam. Sed scribendum *arae*, nisi putamus cum Micyllo *aris*. Sed & hoc monstraret hominis imperitiam, qui haec de suo intrusit. SCHEFF. *Aris* reposui ex Servio & Lactantio aliisque. Quomodo & legendum esse jam pridem Micyllus, Tiliobroga, & Gronovius conjecerant. Vetus Horatii commentator: *Hoc statuerunt, ut juvenis ejus aras ascenderet, quem alius tam diu loris caederet, donec sanguis e visceribus manaret.* Cic. II. Tusc. *Spartae vero pueri sic verberibus excipiuntur, ut multus e visceribus sanguis exeat; nonnunquam etiam, ut, cum ibi essem, audiebam, ad necem.* Confer quae notavit Bernart. ad Stat. Theb. lib. VIII. 439. MUNCK.

[² ORESTIS VERO OSSA] Asclepiades apud Schol. Euripidis in Oreste vs. 1647. in Arcadia a serpente necatum esse Orestem septuaginta annos natum tradit. V. Meziriac. ad Ovid. Epist. VIII. Heroid. pag. 366, 367. & inde ejus ossa in Tegea (quae est Arcadiae urbs, teste Schol. Apoll. Rh. I. 162.) esse reperta, & Spartam translata docent Herodotus lib. I. cap. 67, 68. Pausanias lib. III. cap. 3. pag. 210. & Sylburg. in Not. & cap. XI. p. 234. item Philostratus, ut ab Oleario est emendatus, cap. I. Heroic. §. 2.

[³ CONCORD. T.] Hic iterum desunt octo capita, ut videre est in indice. MICYLL.

[⁴ CYGNUS ALTER MARTIS FILIUS] Duo Cy-

cni fuerunt. Vide Schol. recent. Pind. pag. 112. & 143. edit. Francof. Fuit hic Cygnus Martis & Pelopeiae filius, de quo Apollod. lib. II. pag. 118. edit. Commel. MUNCK. Vide ad Fab. 31. Ad fluvium Peneum Cycnum Hercules occidit, Pausan. lib. I. cap. 27. p. 66.

Ad C A P. CCLXX.

[⁵ JASION ILITHII FILIUS] *Coriti* alii, alii *Minois*. MICYLL. Micyllus legit *Coriti*, sed ut simul notet, alios *Minois* filium credere. Ego suspicor ab initio *Electra* scriptum fuisse; nam Electram matrem ejus facit Tzetzes. SCHEFF. Cl. Schefferus conjicit *Electrae*. Et sane matrem ejus Electram fuisse testantur Apollod. Lib. III. Hygin. Astron. II. Schol. Apollon. ad Lib. I. vers. 917. ut & Pausanias & Tzetzes. Sed cum in sequentibus non matrum sed patrum fiat mentio, malim cum Micyllo *Coriti*, vel *Corythi* potius ex Gr. *Κόρυθος*. Is enim ab Hygino ipso Astron. II. 4. Servio ad AEn. III. 168. & Lactant. Firm. lib. I. cap. ult. ejus pater fuisse dicitur. Scholiastes Theocriti Idyll. III. 50. filium *Minois* & *Phroniae* nymphae facit. Nonnus Dionys. LVIII. Cereris maritum. Heracl. Alleg. Hom. pag. 78. *Iasion quidam fertur agriculturam excoluisse, & cum fructus ex agris suis abunde reciperet, occasionem fabulae dedit, ut à Cerere amatus existimaretur.* MUNCK. Jovis & Electrae filius vocatur a *Conone* narrat. XXI. apud Photium pag. 433. ubi pro *Ἰάσων*, *Ἰαρίων* legendum. Consule de hoc *Jasione* Interpr. ad Ovidii IX. Met. 422. & Athenaeum lib. XIII. cap. 2. pag. 566.

storiis creditur. Cinyras Paphi filius rex Assyriorum. Anchises Asfaraci filius, quem Venus amavit. Alexander Paris Priami filius & Hecubae, quem Helena secuta est. Nireus ⁶ Charopis filius. Cephalus ⁷ Pandionis filius, quem Aurora amavit. Tithonus ⁸ Laomedontis filius Aurorae conjunx. Parthenopaeus ⁹ Meleagri & Atalantes filius. ¹⁰ Achilles Pelei & Thetidis filius. Patroclus Menoetii filius. Idomeneus, qui Helenam amavit. Theseus Aëgei & Aëthrae filius, quem Ariadne amavit.

CCLXXI. *Qui ephebi formosissimi fuerunt.*

ADONIS ¹¹ Cinyrae & Smyrnae filius, quem Venus amavit. ¹² Endymion

⁶ CHAROPIS FILIUS] Fab. 97. est filius Charopi, quod praefero. SCHEFF. Merito Charopi ex cap. 97. praefert Cl. Schefferus. *Χάροπι* enim est Homero Catal. vers. 178. quemadmodum jam antehac observavi. MUNCK. A quibusdam Herculis filius vocatur. vid. Ptolemaeus Hephaestio apud Photium pag. 474. Euripides Homerum imitatus in Iphig. in Aulide vs. 205. vocat *Νιρέα κάλλιον Ἀχαιῶν*. Consule Tzetzen ad Lycophron. vs. 1011. & in proverbium abiit *Νιρέως καλλίων*. Lucian. Dialogo v. Mortuor. & *εὐμορφότερος Νιρέως*, in Timone pag. 112. lin. 414. *Κόλαξι παροδὸς αὐτὸν ὀμνύουσιν, ἢ μὴν Ἐμμορφοτέρῳ* MEN NIPE'ΩΣ εἶναι αὐτὸν, εὐγενέστερον δὲ τῷ Κίροισι ἢ Κόδρῳ &c. Adde ibi cl. Hemsterhusii notas.

⁷ PANDIONIS FILIUS] Supra Deionis filium dixit. MICYLL. *Deionei* vel *Deionis* legendum, ut monuit dudum Nob. Heinsius ad Ovid. Met. p. 187. Atque ita noster ipse habet cap. 189. 241. & 273. Confer quae notavi ad cap. 189. MUNCK.

⁸ LAOMEDONTIS FILIUS] Frater Laomedontis est Servio ad AEn. i. 493. Sed ego magis Diodoro credo, qui cum Hygino Laomedontis eum facit filium, ut & Tzetzes in Lycophron. pag. 6. *Ὁ Τιθωνός, inquit, ἀδελφὸς τοῦ Πριάμου ἀμφιμήτερος. Ὁ μὲν γὰρ Πριάμος τῷ Ἀδρυππίῳ, ὁ δὲ Τιθωνός τῷ Σπυριῶνι ἢ Ροίῳ τῷ Σκαμάνδρῳ*. Is ipse est, unde proverbium ortum *Titboni senectus*. Vide Zenob. Cent. vi. 18. MUNCK. Servium sequitur Lactantius ad Statii v. Theb. 733. sed consule Celeb. P. Burm. in Var. Lect. in Servium ad Virg. iv. AEn. 585. Cur Aurorae conjunx vocetur, docet Athenaeus lib. xii. cap. 12. p. 548.

⁹ MELEAGRI ET ATALANTES] Ita etiam tra-

didit cap. 99. Vide quae ibi annotata à nobis sunt. Quos auctores sequutus sit Hyginus nescio. Fortè è furtivo concubitu fuit natus. Nam captum fuisse amore Atalantes Meleagrum satis constat. Consule Ovid. viii. Met. v. 324. Amplexus Hygini sententiam est Schol. Statii ad i. Theb. MUNCK.

¹⁰ ACHILLES P. ET T. F.] Vid. Philostrat. cap. xix. Heroic. §. 5. Alius item Achilles Jovis & Lamiæ filius praestantissima fuit forma. Vid. Ptol. Hephaestion lib. vi. apud Photium pag. 490.

Ad C A P. CCLXXI.

¹¹ CINYRAE ET SMYRNAE] Lege, *Cinyrae & Myrrhae*. Vide supra c. 58. ubi habes eundem errorem. SCHEFF.

¹² ENDYMION AETOLI] Omnes alii habent *Aethlii*, nec aliter hic scribendum. Graecis enim est, *Αἰθλίος*. SCHEFF. *Endymion καὶ ἔξοχλῳ* pro formoso venit Juvenali Sat. x. 318. Sed *tuus Endymion dilectae fiet adulter*. Schol. *Endymion pastor, quem luna adamavit*. Adde quae ad Virgil. Georg. iii. 391. notarunt Philarg. & Probus. Apulej. i. Met. *Hic est, soror Panthia, carus Endymion*. Fabulam optimè explicat Schol. Apollon. ad lib. iv. vers. 57. MUNCK. Consule Lactant. ad Statii vi. Theb. vs. 685. Theocritum Idyll. xx. vs. 37. a Somno amatum dicit Licymnius Chius apud Athenaeum lib. xiii. cap. 2. pag. 564. Fabulam explicat Schol. Apollon. Rhodii lib. iv. Arg. vs. 264. quo cum confer Fulgent. lib. ii. cap. 19. pro *Aetoli*, *Aethlii* hic scribendum docet Pausanias lib. v. cap. i. p. 375. & ibi plura de eodem.

11 AETO-

dymion ¹ AEtoli filius, quem Luna amavit. Ganymedes ² Erichthonii filius, quem ³ Jovis amavit. ⁴ Hyacinthus OEbali filius, quem Apollo amavit. ⁵ Narcissus Cephisi fluminis filius, qui se ipsum amavit. ⁶ Atlantius Mercurii & Veneris filius, qui hermaphroditus dictus est. ⁷ Hylas Theodamantis filius, ⁸ quem Hercules amavit. Chrysippus Pelopis filius, ⁹ quem Theseus ludis rapuit.

Deest caput CCLXXII. De iis, qui in Areopago causam dixerunt.

CCLXXIII.

¹ AETOLI] Scribe Aethlii. Apollod. Lib. 1. Καλόνος ὁ καὶ Ἀεθλίου Ἐνδυμίων γένε). Idem habet Apollon. Scholiaſtes, & Etymol. in ἀθλῶν. Perperam Aëtis Conon narrat. 14. AEtolus autem Endymionis & Seidis nymphe filius fuit, ut cum Apollod. & Conon. cap. 14. Eustath. in Dionys. p. 62. ed. Steph. & Homeri Schol. ad Iliad. N. 218. tradunt. Pindari autem interpres ad Olymp. Θ. pag. 72. ed. Francof. filium Endymionis etiam Aethlium vocat. Ad Olymp. autem γ. pag. 30. cum aliis Aetolum. An ergo in priori loco est mendum? dubito. Est enim Aethlius etiam Tzetz. ad Hes. p. 7. Ἐργτῆς ὁ καὶ Ἀεθλίου ὁ Ἐνδυμίων, ἢ Φιλάμωνα Θάμωνα. MUNCK.

² ERICHTHONII] Cap. 224. Affaraci facit filium. Alii Trois, ut Servius in AEn. 1. & v. Nepos ergo Erichthonii non filius esset. Schol. German. Aquario: Quidam volunt Ganymeden eum Troili & Callirhoes filium. Lege Trois. Lactant. ad Stat. Theb. 1. 548. Ganymedes Trocli regis & Callirhoes. Lege Trois. Isidorus Orig. lib. xiv. 3. Tros Trojanorum rex Ganymedis pater. Hieron. Chron. Euseb. Ob raptum Ganymedis Trois patris Ganymedis & Tantali bellum exortum est. Nimirum tres fuerunt Troi filii, Ilus, Astaracus, & Ganymedes. Vide Conon. cap. 12. Quid ergo sibi vult Tzetz. ad Lycophr. vs. 34. Ganymedem Laomedontis faciens fratrem? Atqui Laomedon filius Ili fuit. Mirum in re tam protrita tantas turbas dare scriptores veteres. MUNCK. Λαομεδόντιον παῖδα i. e. Trojanum vocat Eurip. Troad. 822. Trois filium facit Tzetz. ad Lycophron. vs. 1232. Homerus non a Jove, sed a Diis raptum Ganymedem, ut Jovi a poculis esset, refert. Consule Schol. Apoll. Rhodii 111. Arg. 115. Schol. Pindari Olymp. Od. x. 123. Athenaeum lib. xiiii. cap. 2. pag. 566. Sunt, qui a Minoe raptum narrant. Vid. Meurs. de Creta lib. 111. cap. 3. Alii a Tantalo. V. Simonii Chronic. A. M. 1630. Chalcidenses a Jove raptum adfirmant. Athenaeus lib. xiiii. cap. 8. p. 691. quem aquilae formam induisse, cum Ga-

nymedem rapuit, finxit fabulosa antiquitas. vid. Hygin. 11. Astron. p. 16. Ovid. x. M. 156. Theocrit. Idyll. xv. 124. Pretium, quod pro Ganymede solvisse dicitur Jupiter, varie memoratur. Vid. Apollodor. lib. 11. p. 123. Munck. ad fab. 89. Schol. Euripid. Orest. 1394.

³ Jovis] Juppiter. Deest caput cclxxii. De iis, qui in Areopago causam dixerunt. MICYLL.

⁴ HYACINTHUS OEBALI FILIUS] Alii filium Amyclae faciunt. An quid deest? SCHEFF. Apollo apud Lucianum pag. 149. Tom. 1. Πρωτὸν Δάκωνα ὁ Οἰβάλες. OEbalides ergo Ovid. x. Met. 196. Aufonio Cupidine crucifixo, aliisque dicitur, non tam a patria OEbalia, quam a patre OEbalo. Alii Amyclae faciunt filium, ut Tzetz. Chil. 1. 11. vel Amyclaei, ut Schol. Nicandri pag. 60. Apollodorus variat. lib. 1. Clionis & Pieri. 111. autem Amyclae & Diomedes facit filium. MUNCK. Nequaquam OEbalus fuit Hyacinthi pater, licet a Luciano Dialogo Fabuloso vi. OEbali filius vocetur, nisi plures Hyacinthos fuisse statuamus: Hyacinthus enim ex Amycla Lacedaemoniorum rege quinto genitus diu ante patrem periit. Amyclae mortuo successit in regnum Argalus. Argalum Amyclae filium natu maximum, fato functum, excipit Cynortas, e quo nascitur OEbalus. Haec diligentissime adnotat Pausanias lib. 111. cap. 1. pag. 204. Adde Meursii regnum Laconicum usque ad cap. 4. Huic OEbalo quod avus fuerit Castoris & Pollucis, id honoris tribuunt, ut Laconas OEbali, quasi primi Spartanorum fundatoris, vocitent filios, ut Lycophron. vs. 1125. Τιμὴς μεγίστης Οἰβάλες τέκνους λαχών. Ibi Tzetz. Οἰβάλε δὲ τέκνα, τὸς Λακεδαιμόνιος ἔφη, ὡς καὶ Ἡσίοδος. ΧΑΪΡΕΤΕ ΛΥΓΚΗ ΟΣ ΓΕΝΕΗ. De aliis populis V. Burm. ad Virg. v. AEn. 45. & ita ex hoc more OEbalides pro Spartanico dici possit Hyacinthus. De Luciani loco nihil definio. Attamen Pausaniae locus litem dirimit, & Lucianum, si a Librariis non sit corruptus, deceptum, an huiusmodi loquendi modo, nescio, ἀνισορροῦς haud esse absolven-

CCLXXIII. *Qui primi ludos fecerunt, usque ad Aeneam quintum decimum.*

* * *

QUINTO loco Argis, quos fecit Danaus Beli filius, filiarum nuptiis, cantu, unde ¹⁰ Hymenaeus dictus. Sexto autem iterum Argis, quos fecit Lynceus Aegypti filius, Junoni Argivae, qui adpellan-

dum evincit. Nisi Pausaniae locus in alia omnia discedere nos juberet, apud Ovidium x. M. 162. *Amyclides*, pro *Amyclaeo* i. e. Lacone accipi posset; nam *Amyclaei* in genere etiam Lacones vocantur. Vide Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 213. Ceterum a Pausania stat Apollodorus lib. III. cap. x. §. 3. e quo Clitus & Pieri Hyacinthum vocante filium lib. I. cap. III. §. 3. patet, plures fuisse Hyacinthos, sed saepius confusos. Praeter Apollodorum & Pausaniam etiam Tzetzes Chiliad. I. Hist. XI. Cinortam fratrem & Amyclam Hyacinthi patrem vocat, quod me docet Celeb. P. Burm. ad Ovid. x. M. 162. Eundem errorem commisit Philostratus Junior Icon. XIV. ἐκ τῶν μὲν Ἰώνων εἰναι φησὶ τὸ Οἰβάκω. Si de hoc Hygini loco, & Hyacinthi parentibus Celeb. J. Perizonii sententiam scire velis, adi ejus Animadv. Historicas cap. IX. p. 399.

5 NARCISSUS CEPHISI] Vide Philostrat. Senior. lib. I. Icon. cap. 23. Lact. ad Statii VII. Theb. 340. Burm. ad Ovidii III. M. 342. Hic Cephisus arbiter fuisse dicitur cum Inacho, & Asterione, Junone ac Neptuno de Argorum imperio disceptantibus. V. Pausan. lib. II. & cap. 15. p. 145.

6 ATLANTIUS] Hunc vero Atlantium nusquam alibi reperio. Sed nec Hermaphroditi nomen impositum uni, verum duobus qui coaluere in unum, nec Atlantio, sed Hermaphrodito & Salmaci, ut est apud Ovidium. Qui tamen cum Salmacidem vocet *Atlantiadem* versu 368. ipse erit, quem hic noſter innuit. SCHEFF. Nusquam hoc nomen mihi lectum. *Hermaphroditus* est Luciano, Euseb. Praep. lib. II. & aliis. Ab Ovid. IV. Met. 168. *Atlantiades* dicitur, sed à proavo Atlante. Lactantius lib. I. cap. 17. *Haec ex famoso Martis stupro genuit Harmoniam, ex Mercurio Hermaphroditum, qui est natus Androgynus.* MUNCK. Confule etiam Celeb. P. Burm. ad Ovidii x. Met. vs. 288.

7 HYLAS THEODAMANTIS] Apud Apollodorum & alios est *Thiodamantis* filius. SCHEFF.

Ceycis facit filium Anton. Liberal. cap. 26. Vid. ibi notas nostras. MUNCK.

8 QUEM HERCULES AMAVIT] Hoc Socrates negat apud Schol. Apoll. Rhod. I. 1205. Qui juxta Schol. Theocriti Idyll. XIII. vs. 7. Herculis fuisse filium adfirmat; quae si vera essent, eadem Scholiastes Apollonii e Socrate quidem notasset, aut Socrates *Hyllum* cum *Hyla* confudisset. Sed Theocriti Scholiastae supinitatem in hac fabula jam notarunt Casaubonus Lect. Theocrit. cap. 14. & Rutgerius, quem citat Munck. ad Antonin. lib. cap. 26. Metam.

9 QUEM THESEUS LUDIS RAUIT] Supra cap. 85. rap. in scribit a Laio. Neque alibi de Theseo hoc reperias. Corrupta quaedam hic videntur. SCHEFF. Cap. 85. à Laio raptum dici notat Cl. Schefferus. Quod addo confirmari ab Aeliano *ποικ. 15.* Lib. XIII. cap. 5. & Animal. lib. VI. 15. Athenaeo lib. XIII. p. 603. Pisanthro, Suidâ, Apollinis oraculo apud Eurip. Scholiast. in Phoenissas, Hieronymo in Chronico. Audi jam doctissim. Jacobum Perizonium: Rectè censet Doctiss. Schefferus corrupta haec esse: Chrysippum enim non Theseus, sed Laius rapuit. Plutarch. Parall. 33. de Chrysippo: *Λαίος ὁ Θηβαῖος ἐπιθυμήσας ἤρπασεν αὐτόν.* Ipse Hyginus fab. 85. *Laius Labdaci filius Chrysippum Pelopis F. notum propter formae dignitatem Nemeae ludis rapuit.* Ex quo loco etiam hic mihi legendum videtur: *quem Nemeis Laius rapuit.* Laius obscurius forsitan scriptum, quia Nemeis praecedebat, mutatum primo videtur in *Ludis*, dein, quia jam auctor facinoris non comparebat, ex Nemeis factum *Theseus*, non magnâ utrinque mutatione. MUNCK.

Ad C A P. CCLXXIII.

10 HYMENAEUS EST DICTUS] Confer Servium ad Ecl. VIII. vers. 30. AEn. IV. vers. 99. & 127. AEn. I. vers. 165. Lactant. ad Stat. III. Theb. vers. 283. MUNCK. De Hymenaeo

Bbb

Schol.

lantur ¹ ἀσπίσεναγγῶες : ² quibus ludis qui vicit, accipit pro corona clypeum, ideo quod Abas Lyncei & Hypermnestrae filius nunciavit, ³ Danaum parentibus perisse: cui Lynceus de templo Junonis Argivae detraxit ⁴ clypeum, quod Danaus in juventa gesserat, & Junoni sacraverat, & Abanti filio muneri dedit. In his ludis qui semel vicit, & iterum ⁵ descendit ad certamen, ut nisi iterum vincat, saepe descendat. Septimo autem loco Perseus, Jovis & Danaes filius, funebres Polydectae nutritori suo in insula Seripho; ⁶ ubi cum luctatur,

Schol. Homeri Il. Σ. 493. Proclus apud Photium pag. 987. Serv. ad I. AEn. 651. De cantu Theocrit. Idyll. XVIII. 7. Spanh. ad Callim. H. Del. 296.

¹ ΑΣΠΙΣΕΝΑΓΓΩΕΣ] Pessime. Scribendum ἄσπῃς ἐν ἀργείῳ. Vide supra fab. 170. ubi habes eadem. Latine. SCHEFF. Dictum de hoc loco ad cap. 170. MUNCK.

² QUIBUS LUDIS QUI VICIT] Haec ex praedito capite 130. inserta videntur invito Hygino. SCHEFF.

³ DANAUM PARENTIBUS PERISSE] Haec trajecta sunt, & sic constituenda: *filius nunciavit parentibus, Danaum perisse.* Vide supra cap. 170. SCHEFF. Transponenda haec sunt: *nunciavit parentibus Danaum perisse.* Sed id jam pridem monuit Nob. Heinsius ad Met. v. 164. MUNCK.

⁴ CLYPEUM, QUOD] Cl. quem. MICYLL. Micyllus, *Clypeum quem.* Ita quidem locutus est noster in hac fabula cap. 170. Nihil tamen mutem. *Clypeus* enim & *Clypeum* dixere ut *balteus* & *balteum*. Servius ad AEn. III. 286. *Clypeum* heic masculino, at neutro alibi, *Clypeum* superintonat ingens. Gloss. Cyrilli: Ἀσπίς, τὸ σάλον, *Clypeum*. Ἀσπίς ἡγετική, citra. leg. cetra. Noster supra cap. 139. *Clypeola aenea.* Pomponius Capellā: *Clypeum in medio fixum est.* In notis Tyrionis pag. 126. *Clypeum, Clypeolum.* Adde Non. cap. de Indiscretis Generibus. MUNCK. In huius Lyncei & Hypermnestrae honorem Argivi quotannis festum quoque celebrant, quod vocant ἐορτήν πνεσῶν. Causam latissime exponit Pausan. lib. II. cap. 25. pag. 168.

⁵ DESCENDIT AD CERTAMEN] Post haec verba desunt aliqua, quod non observasse miror. Neque habeo, unde restituam. Sed & sequentia sunt mutila. SCHEFF. Cl. Scheffero post haec verba deesse quaedam videntur. Doctiss. Jacobus Perizonius locum hunc ita constituit: *In his ludis qui semel vicit, & iterum descendit ad certamen, is nisi iterum vincat, saepe descendit.* Ut sensus sit, eum qui semel vicerit, si iterum aleam certaminis subeat, nisi iterum vincat, sa-

pius in certamen descendere solere ac debere, ne qui semel jam victor fuerit, temere dein pro victo discedat. Ego in curis secundis hunc in modum eum tentaveram. *In his ludis qui semel vicit, iterum descendit ad certamen, & nisi iterum vincat, saepe descendit.* Ut nempe nemo justus victor censeatur, nisi qui duas palmas continuas adeptus fuerit. Nob. Heinsius post illa ad certamen, interferebat *lex est.* MUNCK. Utriusque viri lectiones facile sese tuentur. *Descendere* verbum huic rei proprium esse quis ignorat? Quem loquendi modum a Graecis mutuatos esse docet nos Sophocles in Trachin. vs. 512. Ἀλλ' ἵπ' τάνδ' ἄρ' ἄκοιτιν Ἀμφίγυοι KATEBAN ὡς γάμων τινές. Pindarus Od. Pyth. XI. vs. 74. Πυθαί τε γυμνὸν ἐπὶ Στάδιον KATABÁNTEΣ.

⁶ UBI CUM LUCTATUR] Ad hunc locum ita commentatus est doctiss. Perizonius: Falsum hoc. Perseus Acrisium disco misso interfecit supra fab. 63. & apud Pausan. in Argol. p. mihi 46. Ἀκρίσιον δὲ λαμβάνει δαίμονα ὑποπτεῶν & δίσκου τῇ ὁρμῇ. Neque facile exemplum hominis in luctu occisi invenimus. Itaque credo absorptas hic esse literas propter similitudinem praecedentium, & lego, *ubi discum jaculatus percussit &c.* Ovid. 7. Met. v. 276. *Vel Danaum Phrygios jaculatus puppibus ignes.* Petron. *Urceolum fictilem in Eumolpi caput jaculatus est.* Ovid. Ib. v. 587. *Aëra si misso vacuum jaculabere disco.* Prop. 3. 14. *Missile nunc disci pondus in orbe rotat.* Ubi videndus Passeratius. *Disco percutere, ut saxo silice* Liv. lib. I. 24. *fulmine* Plaut. Amph. *Sparo eminus percutere* Nepos Epam. c. 9. Haec ille; quae nullus dubito, quin se omnibus, qui non fatui sint stomachi, facile probaturi sint. Sed pro cum malim *dum.* De disco omnia pervulgata sunt, ejusque a Mercūrial. Artis Gymnast. lib. II. 12. variae nobis repraesentatae Icones. Αὐτὸς eum distinguit Hom. Schol. ad Iliad. 4. Pro disco tamen σάλον usurpari videas ab auctore parvae Iliados, & forte aliis etiam. Illud vero novum puto & indictum aliis, quod ad Od. 8. Lib. I. Horat. vetus commentator tradit: *Discus erat rotula quaedam lignea apud Romanos instar scuti*

tur, percussit Acrisium avum suum, & occidit. Itaque quod sua voluntate noluit, ⁷ in Deorum factus est numero. Octavo loco fecit Hercules Olympiae gymnicos, ⁸ Pelopi Tantali filio, in quibus ipse ⁹ contendit * pammachum, quod ¹⁰ nos pancratium vocamus, cum Achareo. Nono loco facti sunt in Nemea ¹¹ Archemoro Lyci & Eurydices filio, quos fecerunt septem duces, qui Thebas ibant obpugnatum. in quibus ludis ¹² postea vicerunt cursu ¹³ Eunaus & Deiphylus Iasonis & Hypsipyles filii. His quoque ludis ¹⁴ Pythaulus, qui Pythia

Scuti magni ponderis, qui diastabatur in altum, seu aequaliter super terram, ut experirentur, quis fortius brachium haberet. MUNCK. Perizonii emendatio, ubi discum jaculatus, p. A. haud injuria se probabat Munckero; sed quomodo sic pro cum malit dum, non video; quum, stante lectione Perizoniana, neutra conjunctio hinc locum habere queat. Praeterea saepissime, apud hos praefertim Latinos, cum ita pro dum cum indicativo praesentis temp. construitur, quod alius dabitur ostendendi locus. WOPKENS. Consule Lamb. ad Horatii locum. Veteres imprimis disco lapideo usi fuere, hinc πέντε pro disco lapideo ponitur a Pindaro Olymp. Od. x. vs. 87. ubi Schol. εἰδονάσιν δίσκων λιθίνων, ἔτι οἱ Ἀρχαῖοι. Confer Schol. ad O. Isthm. i. vs. 34. & fane eo disco jaculatus est Perseus Acrisium. Diomedes animi gratia discos mittere solebat. Eurip. Iphig. in Aul. vs. 200. Διομήδεά δ' ἠδοναῖς δίσκους πεχαρημένους. Sed plura alii de disco.

7 IN DEORUM FACTUS EST NUMERO] Inepte. Scribendum est, noluit, id Deorum factum est munere. Videntur autem & haec verba intrusa ex superiori capite 63. SCHEFF. Scribendum existimo: Id Deorum factum est numine. Graeci καὶ θεῶν vel καὶ δαίμονα. Vide not. ad Antonin. Liberal. cap. i. Parthenius cap. 9. καὶ τινα δαίμονα. Quod non intellexit interpret. Cap. 63. Quod sua voluntate noluit, id Deorum factum est. Cap. 125. Intellexit, non sine divina voluntate Deorum id esse factum. Maro: Non haec sine numine divum Eveniunt. Nepos Timoleonte: Nihil rerum humanarum sine Deorum numine agi putabat. MUNCK. Sine numine divum Adsumus dicit Virgilius v. AEn. 56. explicat Servius per sine voluntate, & sine auctoritate.

8 PELOPI TANTALI FILIO] Vide Clement. Protrept. pag. 21. edit. Morell. MUNCK.

9 CONTENDIT PAMMACHUM] Putant & hunc locum mutilum. Mihi integer videtur, si modo scribatur contendit pammachio, quod &c. quia Graecis hoc genus certaminis est παμμάχιον. Vide post. SCHEFF. Lego, contendit pammachio. Barth. ad Stat. Tom. III. pag. 343. nihil mu-

tat, nisi pammachum in pammachium. An ergo ἐκκλίζῃ Hyginus? Schol. Hypoth. Pyth. Pindari, ἀγωνίζεῖν τὴν πυθικὴν ἀγῶνα. Sed ejus constructionis aliam reddere solent rationem technographi. Magis huc facit illud Schol. Sophocl. Electr. vers. 687. δολιχὸν ἀγωνίζεσθαι. Apulej. de Dogmat. Platon. Ut Pythia & Isthmica deluctata certaverit. De Pammachis vide Fabri Agonist. & Ambrosium in Pf. xxxvi. Pancratiastas esse pammachos docet Pollux lib. III. cap. 30. Pammacharios vocat interpret. vetus Anonym. Perieges. à Godofred. ed. MUNCK.

10 NOS PANCRATIUM] Quibusdam hoc idem est, quod πένταθλον, quod complectebatur ἄλμα, δίσκον, ἄκοντα, δρόμον, πάλιν, ut scribit Sophoclis Scholiastes ad Electr. vers. 693. & Pind. ad Isthm. od. Γ. Secundum Aristot. Rhetor. cap. 5. pancratium constabat luctu & pugillatu. MUNCK. De Pancratio consulendus Celeb. J. Perizonius ad AEliani lib. x. V. H. cap. xxii. §. 5. & Salmasius in Exercitat. Plinianis in Solinum cap. xxiv. pag. 205, 206. Quis hoc certandi genus invenerit, non constat inter Veteres. Secundum Aristotelem Leucarus Acarnan primus instituit. Plerique tamen Theseum Pancrati inventorem fuisse statuunt. Consule Schol. Pindari Od. Nem. III. vs. 27. ad Od. Nem. v. vs. 89.

11 ARCHEMORO LYCI ET EURYDICES] Similiter legas supra c. 74. At alii consensu eum faciunt Lycurgi filium. An utrobique compendium scripturae? SCHEFF. Vide annotata à nobis ad cap. 74. MUNCK.

12 POSTEA] Barthius ad Stat. Tom. III. pag. 231. emendat post alios. Non enim primi, inquit, commissi cursores. MUNCK.

13 EUNAEUS ET DEIPHILUS] Lege, Euneus & Deipylus. Vide notas ad cap. 15. Qui praeterea his ludis certaverint, invenies apud Apollod. III. pag. 153. MUNCK.

14 PYTHAULES, QUI PYTHIA CANTAVERUNT] Metuo, ne alieno loco haec inserta sint, atque male praemissa ex sequentibus, & hic omittenda. SCHEFF. Turnebus Advers. II. 25. ubi

Pythia cantaverunt, septem habuit palliatos, qui voce cantaverunt: unde postea adpellatus est ¹ Choraules. Decimo ² Isthmia Melicertae Athamantis filio & Inus fecisse dicitur ³ Eratocles, alii poetae dicunt Theseum. Undecimo fecerunt Argonautae in Propontide Cyzico regi una cum filio, quem Iason imprudens noctu in litore occiderat, saltu, luctatione, & jaculo. Duodecimo autem ⁴ Argivis, quos fecit Acastus ⁵ Peliae filius. His ludis vicerunt, Zetes Aquilonis filius ⁶ dolichodromo, Calais ejusdem filius diaulo, Castor Jovis filius stadio, Pollux ejusdem filius cestu, Telamon Aëaci filius disco, Peleus ejusdem luctatione, Hercules Jovis filius ⁷ pammacho, Meleager Oenei filius jaculo; Cygnus Martis filius armis occidit ⁸ Pilum Diodoti filium, Bellerophontes vicit equo. Quadrigis autem vicit Iolaus Iphicli filius Glaucum Sisyphi filium, quem equi ⁹ mordici distraxerunt. Eury-

hanc vocem explicat, citat *Pythaulae*. Perperam, ut liquet ex membro sequenti. Lego: *Pythaulae*, qui *Pythia* cantaverat, septem habuit palliatos. De *Pythaulae* vide Diomed. lib. III. Brodaeum Miscell. lib. II. 13. Scalig. ad Catal. p. 118. Salmasium ad Carinum Vopisci, & ad Pall. Tertull. p. 470. ubi hunc locum illustrat, & etiam adducit *cantaverat*. Atque ita omnino est legendum, quanquam suspicor illa, qui *Pythia* cantaverat, à margine in textum irrepsisse. MUNCK.. Ne *Pitbaules* scribas cum Jac. Nic. Loensi III. Epiphyll. 7. Consule tu Salmas. ad Vopisci Carinum pag. 824.

¹ CHORAULES] Quia Choraules sine Choro esse non potest. MUNCK.

² ISTHMIA] Sisypho auctore instituta refert Isthmia Apollod. lib. III. pag. 139. Verisimile est illa à Theseo primitus Neptuno fuisse sacra, sed postea à Sisypho in Melicertam translata. Consule Schol. Apollon. ad lib. III. vers. 1239. MUNCK. Varia de his ludis proferunt Veteres, quorum varias sententias discas ex Pausania lib. I. cap. 44. p. 108. & lib. II. cap. I. p. III. Laët. ad Statii III. Theb. 479. ad VI. Theb. 10. ad VIII. Theb. 97. Schol. Aristoph. Equit. 606. Philostrat. lib. III. de Apoll. Tyan. 31. & lib. II. Icon. 15. Tzetz. ad Lycophron. 229. Plutarch. in Theseo pag. 11. & Meurf. in Theseo cap. 19.

³ ERATOCLES] Plerique alii Sisyphum auctorem horum ludorum faciunt. Neque mihi alibi lectus est Eratocles. Suspicio scriptoris alicujus veteris sub ipso latere nomen. SCHEFF.

⁴ ARGIVIS, QUOS FECIT] Deesse putant aliquid. Mihi distinctio prava videtur, cum com-

ma poni debuerit ante *Argivis*, ut cohaereant, quos fecit Argivis. SCHEFF. Cl. Schefferus incisum transfert ante τὸ *Argivis*, ut cohaereant, quos fecit Argivis. Ego reponerem *Argis*, nisi mavis in *Argivis*. Sed prius praefero. MUNCK.

⁵ PELEI FILIUS] Lego *Peliae*. Πελαίος enim est Graecis. Vide notas ad cap. 251. MUNCK. Consule de certamine Plutarch. v. Sympot. Quaest. 2. & Celeb. P. Burm. in *Acastus* & *Calais*. De *Diaulo* Spanhem. ad Callim. H. Pall. 23.

⁶ DOLICHODROMO] Qui & *Dolicbus* dictus. Vide Mercur. Gymn. II. 10. Philandrum ad Vitruv. Lib. v. II. Benedict. ad Pind. Pyth. I. Tzetzen Chil. VI. 73. Schol. Sophoclis ad Electr. vers 687. Τινὲς Δολιχόν φασιν ἀγωνίσασθαι Ὀρέστω (ὅς ἐστιν εἴκοσι στάδια) εἴκοσι ἐτῶν ὄντι. MUNCK.

⁷ PAMMACHO] Scribe *pammachio*, ut supra. SCHEFF. Lego, *Pammachio*. Παμμάχιον dictum, ut μονομάχιον apud Eurip. Schol. ad Phoen. vers. 1314. MUNCK.

⁸ PILUM DIODOTI FILIUM] Haec corrupta videntur. SCHEFF.

⁹ MORDICI] H. e. mordentes fraena, nec audientes regimen, ait Cl. Schefferus. Ego putem mordicus esse legendum, hoc est, morsu & dentibus. Schol. Homer. β. 418. Ὀδᾶξ, τοῖς ὀδᾶσι. Gloss. Cyrilli Ὀδᾶξ, ἐπιρρίμμα, mordicus. Ergo mordicus est idem, quod dentibus. Petron. Fragm. Trag. Mordicus tollere. Tinnius: Arripuit colubram mordicus. Noster Astron. II. 23. Pedem ejus mordicus arripuisse dicitur. Schol. German. eadem fabula: Morsu deprehendit. Antiquiores morsicatim dixerunt. Barthius

Eurytus Mercurii filius fagitta, Cephalus Deionis filius funda, Olympus Marfyae discipulus tibiis, Orpheus OEagri filius cithara, Linus Apollinis filius ¹⁰ cantu, Eumolpus Neptuni filius ad Olympi tibiae voce. Tertiodecimo fecit in Ilio Priamus cenotaphium Paridi, quem natum iusserat interfici, ¹¹ gymnicos, in quibus ¹² certati sunt cursu, ¹³ Nestor Nerei filius, Helenus Priami filius, Deiphobus ejusdem, Polites ejusdem, Telephus Herculis filius, ¹⁴ Cygnus Neptuni filius, Sarpedon Jovis filius, Paris Alexander pastor, Priami ¹⁵ ignarus filius. vicit autem Paris, & inventus est esse Priami filius. Quartodecimo Achilles Patroclo funebres, in quibus Ajax vicit lucta, & accepit lebetem aureum munus. deinde Menelaus vicit jaculo, & accepit muneri jaculum aureum. dimisso spectaculo eodem, Phrygas captivos duodecim in rogam Patrocli & equum & canem conjecit. Quintodecimo

thius ad Statium *mordicibus* conjicit. Quod mihi nimis Plautinum videtur. Ne dicam, *mordicus* in Plauto malle Scioppium Suspect. Lect. I. 4. quomodo & heic in margine Hygini fui adscripserat Nob. Heinsius. Apulej. III. Mil. *Mordicitus appetens*. At lib. XIX. cap. 16. Advers. Idem Barthius etiam *mordicus* restituit Hygino, ita tamen, ut *mordici* eo non putet indignum. Discerptum fuisse à quadrigis suis Glaucum Palaephatus cap. 26. tum & Hyginus quoque cap. 250. tradiderunt. Servius in hac narratione ad Georg. III. 267. *Eum moribus dilaceraverunt*. Philargyrius, *Moribus laniasse dicuntur*. Advertit me protinus, quod hic ibidem dicit, accidisse id, cum Glaucus ad Mimicum certamen quadrigam duceret. Quod malum, illud *mimicum certamen* est? Pierius Valerianus *inimicum certamen* vocat. Puto scripsisse *Isthmicum*. Vide Pausan. p. 247. ed. Loescheri. Nec scio, an rectè *Potniam* Servius vocet urbem, sive vicum, ex quo, ut ipse ait, erat Glaucus, cum *Πολίαις* vocent Stephanus & ad Dionys. Eustath. p. 204. Sotio in *παροδοῖς*. *Κρήνη ἐν Πολίαις πρὸς Θήβας, ἐξ ἧς οἱ ἵπποι πίνοντες μαίνονται*, *ὡς ἰσοπέρι ἰσχύοντες ἐν δαυτέρῳ ἀπίσαν*. MUNCK.

10 CANTU] Forſan *ῥήνοις*, quos Linus ex Euboea primus feciſſe dicitur a Plutarcho de Muſica pag. 1132. T. II. & unde fabulae, quas de Lino commentum ſunt veteres. (Vid. Pauſan. lib. IX. cap. 29.) originem trahunt.

11 GYMNICOS] Leg. & *Gymnicos*. MUNCK.

12 CERTATI SUNT] *Certarunt*. MICYLL. Inſra cap. 274. *Gladio belligeratus eſt*. Paſſivam formam habentia ſaepe activè poni multis exemplis probat Lipſius ad Tac. Lib. I. Ann. cap. 5.

ut & Salmaſius ad Solinum, Servius ad illa Virgil. AEn. II. 660. *Piſtis bellantur Amazones armis*, & alii alibi, quos recensere omnes operae non eſt. Vetus interpres Siracidae cap. XI. vers. 9. *De eâ*, *quae te non moleſtat, ne certaris*. *μὴ ἐερῇς* Gr. Cod. Et cap. XXXVIII. 29. *In calore fornacis concertatur*. Fruſtra ergo in margine Micyllus, *certarunt*. MUNCK. Sic Noſter lib. II. Aſtron. Poet. cap. 15. *neque id quod fuerat juratus, remiſit*. Quod inter plebeja Hygini refertur a Brouckhuſio ad Propertii lib. II. El. XXI. vs. 10. cui obloquitur Celeb. P. Burmann. ad Ovidii XIII. Met. vs. 50. *ſic diſſimulatus* Latini dixere. Conſule Cl. Oudendorp. ad J. Caefar. lib. I. de B. Civ. cap. 19.

13 NESTOR NEREI] Lege. *Nilei*. Hoc nomen tam obvium quis non miretur toties corruptè legi in ſcripto tam exiguo? MUNCK. De hiſtoria Meziriac. ad Ovidii v. Epift. Heroid. pag. 415.

14 CYGNUS NEPTUNI] Hic eſt ille *Κύνος Τρωικός* aliquoties Euthathio memoratus, ut ad Palaeph. pag. 184. obſervat Tollius. MUNCK.

15 IGNARUS FILIUS] H. e. ignotus. Iſidor. Orig. lib. X. *Ignarus autem duo ſignificat, vel qui ignorat, vel qui ignoratur*. Contra *ignotus* pro eo, qui ignorat, apud Ciceronem obſervat Morus ad cap. I. Epift. Pauli ad Romanos. Adde notata à Cl. Scheffero ad Phaedr. lib. I. cap. 12. & quae in Antiquario ſuo congeſſit Laurenbergius. Pari modo *neſcius* dicitur & qui neſcit, & qui neſcitur. Arnob. lib. IV. *Cum eſſet vobis ſimiliter neſcium*. MUNCK.

cimo fecit Aeneas Veneris & Anchisae filius ¹ in Sicilia, ² ad Acestem ³ Crinisi fluminis filium, hospitem. Ibi Aeneas patris ornavit exsequias, ludicroque certamine honores debitos manibus solvit, in quibus primum navale ⁴ certamen fuit de * Mnestheo, navis, Pistris, Gyas, ⁵ navis Chimaerae, Sergestus, navis Centaurus. ⁶ Vicit autem Cloanthus cum navi Scylla, & accepit praemium talentum argenti, auratam clamydem ⁷ ex purpura intextum Ganymeden. Mnestheus lorica adeptus est, Gyas abstulit lebetas, cymbiaque argento caelata, Sergestus captivam cum duobus filiis nomine Pholoen. ⁸ Secundo deinde certamine cursu Nisus, Euryalus, Dioreas, ⁹ Salius, Helimus, Panopes. vicit Euryalus, accepit praemium equum phaleris infusi-

¹ IN SICILIA] Juxta Drepanum Siciliae urbem, ubi Anchises sepultus. Vide Savaronem ad Sidon. lib. II. ep. 2. Virgil. AEn. III. 707. MUNCK.

² AD ACESTEM] Acestus est Festo in Segesta, & Servio ad AEn. I. 544. MUNCK. Αἰγέστος Graecis. Vid. Salmaf. Exerc. Plin. pag. 78.

³ CRINISI FLUMINIS FILIUM] Virgil. vide AEn. I. 554. & v. vers. 38. & ad eum Servium. Κρηνισίδης Plutarcho & Dionysio Halicarnasseo. Unde intelligis, quid sibi velit Servius ad priorem ex locis illis, quos adduxi ex Virgilio: Haec ad Siciliam delata à Criniso fluvio, quem Crinifum Virgilius poetica licentia vocat, converso in ursum, ut alii, in canem, compressa edidit Egestum. Adde quae idem Servius habet ad AEn. v. vers. 30. & Tzetzes ad Lycophron. pag. 83. edit. Steph. ubi fluvium Κρηνισίδην, Acesten Αἰγέσταν vocat. Sed corruptè, ut opinor. Κρηνισίδης enim & Αἰγέστος appellantur pag. 154. Adde Heinf. ad R. P. Claud. II. vers. 57. MUNCK.

⁴ CERTAMEN FUIT * DE MNESTHEO] Post certamen fuit, desunt aliqua, praesertim nomen Cloanthi, & nomen navis Scyllae, qua certavit. Illud de est reliqua Syllaba ex vocabulo, quod praecesserat. Deinde scribendum, Mnestheus, sicut in sequentibus nominantur, Gyas, Sergestus. SCHEFF. Legendum forte, & distinguendum certamen fuit. Decertarunt Cloanthus, navis Scylla, Mnestheus, navis pistris. vel pristis potius, ut est apud Virgil. AEn. v. 116. ἄνδρες πρίστειν τὰ κύματα, ut annotat Servius. Nec in antiquis codicibus aliter invenit Pierius Valerianus. Idem Servius ad AEn. III. 427. Si navem intelligis, haec pristis, hujus pristis: si de bellud dicas, haec pistris, hujus pistris. Legendum esse & scribendum pistris docet Salmasius ad Flor. III. 5. Scaliger autem ad Manil. p. 466.

Sidera ceti. Aliter pistricem vocant Cicero & alii. Pistris enim pro pristis ut diceretur, usus obtinuit, item pristis pro pristis. Vera enim scriptura est πρίστis. In eodem asterismo Festus Avienus pistrim & pistricem dixit. Nonius: pristis navigii genus, à forma pristium marinarum, quae longi corporis sunt, sed angusti. Non esse fictam corruptam illam pronuntiationem à Scaligero docent nos veteres glossae Steph. Pistris, πρίστis, ἀγροπρίστis. Cyrilli: Κρίστis, pistris, de bellud. Senec. Hippol. 1049. Pistris citatas sorbet aut reddit rates. Schol. Horat. in Art. Poët. Belluam marinam, id est, pistricem. Adde quae de his vocibus observavit Junius Advers. lib. II. cap. 13. Bayfius in de Re Nav. p. 79. Festus in Balaena. Ad quem locum a seipso dissentit Scaliger. MUNCK. Vid. N. Heinf. & Burm. ad Virg. III. AEn. 427.

⁵ NAVIS CHIMAERAE] Scribendum est Chimaera. SCHEFF. Cl. Schefferus, Chimaera. Et sanè ita exigunt Pristis & Centaurus. MUNCK.

⁶ VICIT AUTEM CLOANTHUS CUM NAVI SCYLLA] Haec lectio est ex emendatione nescio cuius. Veteres habent, vicit autem tum Colantus. SCHEFF. Ita rectè Micyllus, quique eum secuti sunt, ediderunt. Non moror illos veteres, quos habere ait Cl. Schefferus, vicit autem tum Cloanthus. Palaephatus Scyllae fabulam fictam autumat ex veloce triremi, cui id vocabuli fuerit. MUNCK.

⁷ EX PURPURA] Mallem, & purpura. Virgilius hoc explicat lib. v. AEn.

Victori chlamydem auratam, quam plurima circum.

Purpura Macandro duplici Meliboea cucurrit.

Intextusque puer frondosa regius Ida

Voloces jaculo cervos, cursuque fatigat.

SCHEFF. Cl. Schefferus legit, & purpura. Vide Virg. AEn. v. 252. MUNCK.

insignem, secundo Helimus Amazoniam pharetram, tertio Dioreas galeam Argolicam: Salio exuvias leonis donavit, Niso clypeum opus Didymaonis. Tertio deinde certamen cestibus Dares & Entellus. vicit Entellus, accepit praemium taurum; Dareti galeam & ensen tribuit. Quarto deinde certarunt sagitta Hippocoon, Mnestheus, Acestes, Eurytion, qui accepit muneri galeam, ¹⁰ quia iudicis propter omen Acestae honorem cessit. Quinto Ascanio puero duce ¹¹ luserunt pueri Trojani.

CCLXXIV. *Quis quid invenerit.*

NOMINE ¹² Cerasus vinum ¹³ cum Acheloo flumine in Aetolia miscuit,

8 SECUNDO DEINDE CERTAMINE CURSU] Scil. certarunt. MICYLL. Malim, certamen, sc. fuit. Sic statim, Tertio deinde certamen cestibus. Ita Perizonius. Quid si legas utrobique certarunt? sequitur enim, quarto deinde certarunt. MUNCK.

9 SALYUS, HELIMUS] Intercidit inter hos, omissus à librariis Patron, ut patet ex Virgil. v. AEn. vers. 299. Perizonius. MUNCK.

10 QUIA JUDICIS PROPTER OMEN] Haec sensum habent nullum. Ideo in vetustioribus adscripserunt asteriscum, tanquam desit aliquid. Lego, quia iudico propter omen. Sententia est, honorem cessit Acestae iudicio, quia vidit, Acestis telum arsisse, quod hic omen vocat. Consulendus denuo est Virgilius praedicto loco. SCHEFF. Ita reposui ex editione, quam secutus est Cl. Schefferus, & Leidensis. Atque ita scribendum monuerat quoque in Erratis Commelinus. Habet alioquin ejus editio ut & Micylli, omne. Cl. Schefferus emendat iudicio. At doctissimus Perizonius, malim, inquit, iudicii, ut sensus sit, concessit Acestae propter omen jaculi honorem iudicii de victoria, seu ut victor appellaretur ex sententia iudicis. Virgil. AEn. v. 540. Et primum ante omnes victorem appellat Acesten, Nec bonus Eurytion praelato invidit honori. Sed quid, si legas Auspicii propter omen h. e. prodigii? Petron. Venturaque damna Auspiciis patuere Deum. Seneca Troad. v. 609. Auspiciis noctis pro omne. Certè Virgil. v. AEn. vers. 533. auspicium vocat hanc ipsam rem. Omen auspicii prorsus ut Plaut. Asin. II. I. 15. Augurium auspicii. Ita ille. Ego putem vulgatum non ineptam habere sententiam, si dixeris omen iudicis esse omen Aeneas, qui erat ἀγωνοθέτης, iudex certaminis, & ex illo jaculi incendio omen cepit futurorum. Ἀγωνοθέτης rectè iudex dicitur. Cyprian. lib. IV. ep. 21. Quanta est ista gloriae dignitas, quanta felicitas praeside Deo congregari, &

Christo iudice coronari. Virgil. AEn. v. 530. Nec maximus omen abnuit Aeneas. Servius: Amplexus est & probavit, nam secundum augurum disciplinam dixit ad se non pertinere. Lego, hoc pertinere. Liv. lib. I. cap. 7. Accipere se omen impleturumque facta. Flor. IV. 12. Accepit omen. Curt. lib. v. cap. 2. Accipe quoque omen. MUNCK. De Hygini errore, quem in Virgilio describendo hic commisit, consule J. Perizon. Animadv. Historic. cap. IX: p. 401.

11 LUSERE TROJANI] Salmas. in margine adscripserat, Trojam. Videtur respexisse, quae apud Servium leguntur ad AEn. v. vers. 556. Bebius tamen Macer dicit à Caesare Augusto pueris, qui luserunt Trojam, donatas esse galeas & bina bastilia; ad quod constat Virgilium alludere. Suetonius apud eundem ad ejusdem libri vers. 602. Lusus ipse, quam vulgo Pyrrhicam vocant, Troja vocatur. leg. Pyrricham. Πυρρικήν est Graecis. Festus: Troja & regio Priami & lusus puerorum equestris dicitur. Ludi Troici dicuntur à Varrone apud Non. in Naenia. MUNCK.

Ad C A P. CCLXXIV.

12 CERASSUS] Legendum videtur, Cerasus, quia ita demum convenit κερῶν. Diversa habet Plinius, Staphyloque tribuit. SCHEFF. Schefferus, Cerasus. Sed Plinius Lib. VII. 56. Staphylo; apud Athenaeum autem Lib. II. c. 6. Melampodi quidam id inventum adscribit. Laetantius ad Stat. IV. Theb. 742. Thracio Lycurgi filio. MUNCK. Bacchus vinum aqua miscere Amphictyonem Atheniensium regem docuit. Athenaeus lib. II. cap. 2. pag. 38.

13 CUM ACHELOO FLUMINE] Schol. Stat. ad I. Theb. 457. Achelous amnis in Thessalia oriens Aetoliam praeterfluens, Thetidis filius, qui primum vinum pocu-

miscuit, unde miscere *κεράσαι* est dictum. Antiqui autem nostri in lectis triclinaribus in fulcris capita asellorum vite adligata habuerunt, ³ signi-

posulis miscuit. Ut Virgil. Poculaque inventis &c. Veteres Gloss. in 1. Georg. Virgil. 8. Non quod Achelous solus vino sit mistus, sed ipsum pro qualibet aqua posuit, sive quoniam ex Oceano & Thetide multis genitis fluviis, hic primus natus est, in honore ejus amnis omnis Acheloia dicta est aqua. Confer ad eundem locum Servium, qui terrae filium dicit Acheloum. Caeterum ex *Tethy* pessimè isti Scholiastae *Thetin* faciunt. *Thetis* Pelei uxor, *Tethys* Oceani. Etiam apud Hyginum nostrum hactenus excusum fuit cap. 177. *Thetis enim Oceani uxor. Et, Oceano prohibet semper se tingere Thetis.* Perperam omnino. Emendavimus nos *Tethys*. Audiamus Schol. Hom. ad Iliad. φ. 194. Δοκεῖ ὅ τ' (leg. τ') ἐν τῇ Ἑλλάδι ποταμῶν μέγιστος εἶναι ὁ Ἀχελῷος, διό καὶ πᾶν ὕδωρ τῇ τέτι περὶ τοῦ ὀνόματος καλεῖται. ἰσορεῖ Πίνδαρος. Non dissimilia hisce sunt, quae Schol. ad Aeschyl. Pers. vers. 267. Eustath. ad Iliad. Hom. pag. 267. Macrobian. v. Sat. cap. 18. prodidere. MUNCK. De Celebrerrimo fluvio Acheloo consule Herodot. lib. II. cap. 10. Schol. Apollonii Rhodii lib. IV. Arg. vs. 293. & ex eo plures Acheloos fluvios dictos docet Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 431. unde *Achelous* pro quavis aqua poni solet. consule inprimis inl. Spanh. ad Callim. H. Cer. vs. 13. Item Nob. N. Heins. ac P. Burm. ad Virgil. 1. Georg. 9. & Olear. ad Philostrati Heroica cap. II. §. 6. Sed praecipue fabula haec fingi potuit, quia *Achelous* in Aetolia dulcedine aquae omnes alios fluvios superare dicebatur, ut docet Tzetzes ad Lycophron. vs. 671.

I UNDE MISCERE ΚΕΡΑΣΑΙ DICTUM] Verior etymologiam nos docet Hom. Scholiastes ad Iliad. θ. 189. Ἐγκεράσασα εἰς κέρα. πρὸς ᾧ δ' Ὀρεθῖνα γὰρ τὴν πόλιν ἔχουσιν εἰς κέρα ἔπινον. Puto heic aliquid deesse, quod ita debeat suppleri: Ἐγκεράσασα, ἔγκρασα εἰς κέρα. Porro pro εἰς κέρα ἔπινον vir illustr. in de Num. praest. p. 358. restituit, κέρασιν ἔπινον. Non existimem necesse. Εἰς κέρα idem est, quod ἐν κέρα. Sic apud eundem ad Iliad. Δ. 147. ὄλμ' δ' ἐστὶ κοῖλον λίθον, εἰς δὲ κόπτεται ὀσεία. pro ἐν ᾧ. Et apud Eurip. interpret. in Phoeniss. vers. 1116. Ὀκλήσεν ὁ Πρωῖτα εἰς τὰς Θέβας. Diacon. ad Hesiod. Asp. pag. 214. edit. Heins. Ἐπὶ αὐτὸν ὃ κεανὸν κύκλοι μεγάλας ἐφόνεν. Lucas Aët. Apost. XXI. 13. Ἀποθανεῖν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐποίμως ἔχω. Loquuntur ita interdum & politissimi scriptores. Vide not. Stolb. ad Sophocl. Ajac. Flagellif. p. 122. Ἐν κέρα πίνειν non deterius putem dici, quam Latine in cornu bibere. Senec. Thyest. 453. Venenum in auro bibitur. Flor. III. 4. Bibere in

offibus capitum. Ad quae verba consule Freinsh. Si quicquam tamen mutare velis, scribe cum auctore Etymol. qui hunc, quo de agimus, locum ex Scholiaste descripsit, ἐν τοῖς κέρασι. Verba ejus adducam, quae leguntur p. 502. Κεράσαι δ' ἐστὶ τὸ ἐπιχεῖν οἶνον, ἀπὸ παλαιῆς ἔθης. πάλαι γὰρ ἐχρῶντο κέρα ἐν τῇ περὶ τοῦ οἴνου. Οὕτω Πείσανδρος καὶ Ὀμηρ' ἰλ. θ. Οἶνον τ' ἐγκεράσασα πίνειν. ἀλλ' ὃ ἐγκράσα εἰς κέρα. πρὸς ᾧ δ' Ὀρεθῖνα γὰρ τὴν πόλιν ἔχουσιν ἐν τοῖς κέρασιν ἔπινον. Possis etiam dicere excidisse vocem ἔγκρασις. Schol. idem ad Odyss. E. 93. Κέρασε δὲ νέκταρ ἀπὸ τῆς ἀρχαίας συνθεσίας. Εἰς κέρα ἔγκρασις ἔπινον. Plura de more hoc antiquo suppeditabunt Nonnus Dionys. p. 226. & Schol. Nicandri p. 66. edit. Soteris] MUNCK. Hunc Homeric Scholiastae locum ita emendat Amplissimus vir G. Cuperus lib. II. Obs. cap. 8. qui & de phrasi ἐν κέρα πίνειν agit, cui adde Celeb. P. Burm. ad Phaedri lib. I. fab. 25.

2 PULCRIS] *Fulcris*. MICYLL. Ita rescripti pro *pulcris*, quod vitiosè Micylli & Comel. editiones praeferunt. Monuerat tamen in margine Micyllus, & Marcilius apud Tiliobrogam in Stat. Comment. p. 505. Gloss. Isidori: *Fulcralia*, lecti ornamenta, quae & reclinatoria dicuntur. Capella: *Tardabo Fulcra lecti*. Gloss. Philox. *Fulcrum*, ἀνάκλιον. leg. *Fulcrum*. MUNCK.

3 SIGNIFICANTES SUAVITATEM INVENISSE] Reinesius hunc locum, quem pro mutilo habebant, sic existimat restituendum lib. III. Varrorum c. 8. *significantes asinum vitem invenisse*. Addit autem. *De Sileno nemo nescit, asello vetum Bacchi alumni sui comitatus adbaesisse. Convenit autem acumini inepti & obliviosi Grammatici, Silenum nominare, cum Bacchum debebat, & tribuere asino, quod sessori ejus competeat.* Quae mihi nimis acerba videntur. Quis enim credat, eousque dementiae potuisse quem venire, qui vel per somnium de Baccho quid audivit, ut, quod ipsius est inventum, tribuat asello Sileni? Et qui scit Reinesius, hanc suam emendationem esse certam, ex qua unica solaque credendum est, inventionem vini Hyginum tribuisse asello? Annon longe rectius diceremus, pluscula abesse? Mihi profecto probabilius faceret, qui sic legeret, *significantes, asellorum opera se suavitatem vini invenisse*. Asellorum ministerium in vineis multiplicem & frequentissimum esse, quis ignorat? Potuerunt ergo tale quidpiam instituisse ad honoranda eorum ministeria. Sed nil opus est conjecturis. Rem habemus ipsam, descriptam à Pausania, quam Hyginus respexit, vineae

3 significantes * 4 suavitatem invenisse. Caper autem 5 vitem quam prae-
 roferat plenius fructum protulit, unde etiam 6 putationem invenerunt. 7 Pe-
 lethro-

vineae putationem scilicet ab asino, vitis pain-
 pinos abrodente, esse primum monstratam. Ver-
 ba exstant in fine Corinthiacorum. at latine ita
 habent, interprete Amasaeo. Hoc loco quod a
 Naupliae incolis de asino dicitur, abroso palmitē vi-
 tem multo feraciorem redditam, & asellum, quod
 sarmentorum putationem monstravit, propterea in sa-
 xo effictum, tanquam minime, quod historiae man-
 detur, dignum, praetermitto. Dubitare nemo
 potest, quin hanc fabulam Hyginus isto loco
 protulerit, quae nunc mutilata, varieque vo-
 cibus trajectis foedata est. Adeo sine ullo suo
 merito ineptus & obliviosus grammaticus à Reine-
 sio vocatur. Ego locum ita utcumque censeo
 restituendum: capita asellorum vite alligata habue-
 runt, significantes, satietatem vini invenisse caput.
 Nam vitem quam praeferat, plenius fructum pro-
 tulit. Unde etiam putationem invenerunt. SCHEFF.
 Vexatissimus hic locus. Pausan. Corinthiacis:
 (cap. 38.) Hoc loco, quod a Naupliae incolis de
 asino dicitur, abroso palmitē vitem multo feraciorem
 redditam, & asellum, quod sarmentorum putatio-
 nem monstravit, propterea in saxo effictum, tanquam
 minime, quod memoriae prodatur, dignum praeter-
 mitto. Hinc locum Hygini ita restituendum
 censet Cl. Schefferus. Capita asellorum vite al-
 ligata habuerunt, significantes satietatem vini in-
 venisse caput. Nam vitem quam praeferat ple-
 nius fructum protulit. Unde etiam putationem in-
 venerunt. Barthius conjectat, suavitatem nocu-
 ise, vel Alibidam invenisse. Reinesius Var. Lib.
 III. 8. Asinum vitem invenisse. Ego ἐπέχω. Ni-
 si ab aliis verbis caper autem &c. contra quam
 vir clarissimus volebat, novam existimo perio-
 dum inchoandam. Videtur enim illa opinio de
 capro vitem rodente apud plerosque invaluisse.
 Vide nostrum lib. II. Astron. cap. 4. Martial.
 III. 24. Ovid. xv. Met. fab. 2. Schol. Stat. ad
 Theb. lib. v. vers. 159. Si nihil ante verba il-
 la, caper autem &c. intercidit, pedibus eo in-
 sententiam Tiliobrogae, qui emendat & supplet
 Hyginum hunc in modum: Capita capellorum vi-
 te alligata habuerunt, significantes capram vini su-
 avitatem invenisse. MUNCK.

4 SUAVITATEM] Putat τὸ vini hinc excidisse
 Tiliobroga, haud scio quam rectè. Supra cap.
 130. de Icaro: Ad pastores devenit, & genus
 suavitatis ostendit. h. e. suavem vini potum.
 quanquam ibi genus suave vitis mallet Nob.
 Heinsius. Forfan ergo & heic scribendum,
 suavem vitem. MUNCK.

5 VITEM QUAM PRAEROSERAT] Ποιηκαίτερον
 hoc. Virg. AEn. I. 577. Urhem quam statuo vestra

est. Terentius: Eunucbum quem dedisti nobis, quas
 turbas dedit! Vetus versio B. Marci cap. XII.
 10. Lapidem quem reprobarunt aedificantes, hic fa-
 ctus est in caput anguli. Esdr. cap. 4. 18. Accu-
 sationem quam misisti ad nos, manifestè lecta est co-
 ram me. Petron. Hunc adolescentem quem vides,
 malo astro natus est. Sic οἱ ὁ Num. XXXII. 4.
 Τὸ γὰρ τὸ παρὲς δὲ κέρει ἐν ὁπλίῳ τῷ ἰσχυρῶν,
 γὰρ κτηνοφόρος ἐστὶ. Adde Genes. XXXI. 16. Noster
 supra cap. 249. Facem quam visa est parere Hecu-
 ba. Ad quem locum plura notavi. Schema hoc
 de antiquioribus sumtum esse notat Servius, &
 eo Catonem quoque usum in legem Voconiam:
 Agrum quem vir habet, tollitur. Audiamus Dio-
 medem lib. II. Atthis, inquit, quae brevitatē
 studet, admittit soloecismos, quos cum docti fecerint,
 non soloecismi, sed χήμας λόγους appellantur, ut est,
 nuda genus: &, urbem, quam statuo, vestra est.
 MUNCK.

6 PUTATIONEM] Ita reposui pro potationem,
 quod omnes, quas vidi, occupavit editiones.
 Monitum tamen jam fuit à Tiliobroga. Virgil.
 Ecl. II. Semiputata tibi frondosa vitis in ulmo est.
 Justin. XLIII. 4. Putare vitem & ferere oleam con-
 suverunt. Gloss. Steph. Putator, κλαδούτης. Ad-
 de Paul. recept. Sent. Lib. v. Tit. 23. Donatus
 in Ter. Heaut. Putare propriè purgare est, & ar-
 bores & vites dicimur putare. Arnob. IV. Puta-
 tionibus arborum, inquit, puta praesto est. Gloss.
 Isidor. Falcitat, putat, secat. Festus: Imputa-
 tum, nondum purgatum. Putum enim est purum.
 Unde putare vites dicimus, hoc est, detrahere, quae
 impedimento sunt ad fructum. Adde quae Ser-
 vius scripsit ad AEn. VIII. 522. Isidor. Orig.
 lib. XVII. cap. 5. MUNCK.

7 PELETHRONIUS] Vide Virgil. III. Georg.
 113. & ibi Philargyrium, Pliniumque lib. VII.
 cap. 56. Pindari Scholiastes in Pyth. Od. E.
 Κέλαι καὶ χαλινὸν πρῶτον Βελλεροφόντης κατέζωσε.
 MUNCK. V. Schol. Pindari Olymp. Od. XIII.
 28. Inventum id alii Neptuno tribuunt, qui ipse
 primus equum produxit. V. Serv. ad I. Geor-
 gic. 12. Lact. ad Statii IV. Theb. 43. & ad VI.
 Theb. 300, 337. Olear. ad Philostrati lib. II. Icon.
 cap. 14. (quam fabulam e lingua Phoenicum
 explicare conatur S. Bochartus lib. IV. cap. 33.
 in Phaleg. p. 299.) unde ἰαπεία & εὐδὸς vocatur
 ab Euripide in Phoeniss. 1701. Quo titulo Athe-
 nis colitur una cum Minerva ἰαπεία, quae ob
 Pegasus domitum etiam Χαλινίτις vocatur. V.
 Pausan. lib. I. cap. 30. pag. 76. & lib. II. cap.
 4. p. 119. & inde Neptunus ἰαπηγέτης a Deliis
 dictus & cultus. V. Tzetz. & Potter. ad Lyco-
 phron.

Iethronius frenos & stratum equis primus invenit. ² Bellone prima acum reperit, quae Graecè belone adpellatur. Cadmus Agenoris filius ³ aes Thebis primus inventum condidit. ⁴ Sacus Jovis filius in Panchaia in monte Tafo aurum primus invenit. ⁵ Indus rex in Scythia argentum primus invenit, ⁶ quod Erichthonius Athenas primum adtulit. ⁷ Elide, quae

phron. 767. & Spanh. ad Callim. H. Dian. 50. Mares dicitur in Italia primus equis frenos iniecisse ab AEliaño ix. V. H. 16. sed de eo videndi interpretes. Quis primus equos conscenderit, etiam non constat. Ab his in AEGypto Sefonchosis, ab illis Orus primus equos conscendere hominem docuisse perhibetur. V. Schol. Apoll. Rh. iv. 272. Tzetz. ad Lycophr. 1332. refert, ² Lyfia Rhetore tradi, Amazonas primas equos conscendere fuisse ausas, quem Lyfiam ad partes etiam vocat P. Petitus de Amazonibus. cap. 24. Equos curru jungere alius dicit Neptunum, alius Prometheum primum homines docuisse scribit. V. Schol. Pind. Od. Pyth. iv. 1. & Stanlei ad AEschyli Prometh. Vinct. 465. Sunt, qui hoc Trochilo Callithea filio adscribant. V. Theon. ad Arati Phaenom. pag. 21. Sed id de quadrigis intelligendum docet Perizon. ad AEliaño. iii. V. H. 38. Sed de variis quadrigarum inventoribus vid. Eust. ad Dionys. Perieg. 175. & Cerda ad Virgilii iii. Georg. 113.

1 STRATUM] Ehippium. Ovid. vii. Met. vers. 33. *Purpureusque albi stratis insignia pictis Terga premebat equi.* Gloss. Steph. *Stratra*, ἐπίπριον. Lege, *strata*, ἐπίπριον. MUNCK.

2 BELLONE] Philoxenus, Βελόνη. *Acula, acus.* Mallem igitur *Belone* legere, pro *Bellone*. SCHEFF. Scribe *Belone*. Βελόνη enim *acus*, ῥαψίς. MUNCK.

3 AES THEBIS PRIMUS INVENTUM CONDIDIT] An, ostendit? Sed nihil muto. condidisse intelligi potest, admixtione terrae Cadmiae, ab eo ita dictae. SCHEFF. Quomodo? Conflare forte & expolire docuit. Nam & eam significationem admittit τὸ condere. Ita Iosephus apud Justin. lib. xxxvi. 2. *Somniarum intelligentiam condidisse* dicitur, quod eam auxerit & expoliverit. Adde quae notavit Freinsh. ad Flor. lib. i. cap. 3. Sed rectius forte Cl. Schefferus: *Condidisse*, inquit, *intelligi potest admixtione terrae Cadmiae ab eo ita dictae.* Interpres tamen vetus Horatii à Sisypho primitus temperaturam aeris repertam tradit. Caeterum, quod primus aeris conflandi artificium apud Thebas invenerit Cadmus, factum inde existimat Cl. Tanaq. Faber ad Anacr. p. 114. ut apud Hesychium Κάδμος pro clypeo, hasta & galea sumatur. Schol. Hom. ad Iliad. i.

vers. 18. *aes à nonnullis primum omnium inventum dici observat, & inde pro σιδήρεω χαλκῷ usurpasse Homerum.* Quod de Homero dicit verissimum est. Licet idem animadvertere ex quodam Hesychii loco, sed corrupto. *Ταναγ-τεῖ*, inquit, *χαλκῶς, τὸ ἐκτεταμένον σιδήρεω.* Lege, *Ταναγτεῖ.* Est locus Hom. Iliad. H. 77. Confer Etym. in *Χαλκῶς*. Haec haecenus. Sed ex libro Heiniano video virum illum correxisse *condit*. MUNCK. AERE pro ferro usos esse Heroes antiquissimos disces ex Schol. Apoll. Rhodii i. 430. Heraclide Pontico in Alleg. Hom. pag. 451. & Servio ad i. AEn. 452. in primis e Pausania lib. iii. cap. 3. pag. 210, 211. AES in Euboea inventum dicitur. V. Spanh. ad Callim. H. Dian. 48. Idaei Daetyli primi aes & ferrum tractasse, ac temperasse in Creta dicuntur. Vid. Schol. Apoll. Rhod. i. 1129. & Meursi lib. ii. de Creta cap. 5. Pausanias lib. vii. cap. 14. ix. 41. & x. 38. Rhoecum & Theodorum in insula Samo primos aeris, ejusque conflandi, & expoliendi artem invenisse docet. De quo Theodoro haec tradit Pausan. lib. iii. cap. 12. p. 237. *Πρῶτον σιδήρεον εὖρε, καὶ ἀργύρεον ἀπ' αὐτῶν πλάσαι. Σιδήρεον κόλλησιν, ferruminationem, primus invenisse dicitur Glaucus Chius ab Herodoto i. 25.*

4 SACUS JOVIS FILIUS] *Caecus*, ut Polydorus de inventoribus rerum, quamvis ille *Caeco* non aurum, sed argentum inventum tribuit, ut etiam *Cadmo* non aes sed aurum. MICYLL. Mallem *Eacis*, ut est apud Plinium lib. vii. c. 56. & sic legisse video etiam Turnebum lib. xxi. Adversar. c. 9. SCHEFF. Turnebus Adversar. lib. xxi. cap. 9. ex Plinio rescribit *Eacis*. Plinii verba haec sunt lib. vii. cap. 56. *Argentum invenit Erichthonius Atheniensis, ut alii, AEacus. Auri metalla & conflaturam Cadmus Phoenix ad Pangaeum montem: ut alii, Tboas & Eacis in Panchaia.* Sed *AEacus* non *Eacis* in Hygino esse reponendum docuit me Cassiodorus Var. iv. 34. *Primi dicuntur aurum AEacus, argentum Indus rex Scythiae reperisse.* MUNCK. Aurum Solis ex Hyperione & Thia nati filius dicitur a Schol. Pindari O. Isthm. v. 3. Plinius l. i. addit, de auri inventione agens, *Aut Sol Oceanii filius, cui Gellius medicinae quoque inventionem ex melle adsignat.*

quæ urbs est in Peloponneso, certamina quadrigarum primum instituta sunt. * Midas rex, Cybeles filius Phryx, plumbum album & nigrum primus invenit. 9 Arcades res divinas primi diis fecerunt. Phoroneus Inachi filius 10 arma Junoni primus fecit, qui ob eam causam primus regnandi potestatem habuit. Chiron Centaurus Saturni filius 11 artem medic-

5 INDUS REX IN SCYTHIA] *Lyncus* fortasse. MICYLL. Hoc *Indi* nomen mihi suspectum est. Mallem *Lydus* ex Aristotele. De quo & Polidorus lib. II. c. 19. *Æs* constare Aristoteles ait *Lydum Scytham docuisse*, quæ verba ex Plinio desumpta sunt. Quanquam Aristoteles de aere, non de argento loquatur. SCHEFF. Cl. Schefferus mallet *Lydus*, quod Plinius scribat, *Æs* constare & temperare Aristoteles *Lydum Scythæ monstrasse* putat. Apud nostrum cap. 259. rex quidam est Scythiæ *Lyncus*. Nihil esse tamen mutandum liquet ex illis, quæ è Cassiodoro adduxi. Confer Clement. I. Strom. p. 307. ed. Morell. MUNCK.

6 QUOD ERICHTHONIO] Ea, opinor, causa est, cur invenisse dicatur apud Plinium. MUNCK.

7 ELIDE] Vide Cassiod. Var. III. 51. Sidon. Carm. IX. vers. 98. MUNCK.

8 MIDAS REX] An scribendum, *Midacritus*, ut est apud Plinium prædicto loco? SCHEFF. Clar. Schefferus ex Plinio *Midacritus* suspicatur scribendum. Valde dubito. Midas enim, non *Midacritus*, Cybeles filius est supr. cap. 191. Sed & heic mutare quicquam nos vetat Cassiodorus lib. III. 31. *Æs Ionos, Thessaliæ rex, plumbum Midas regnator Phrygius repererunt*. MUNCK.

9 ARCADES RES DIV.] Quia hic populus dicitur antiquissimus. V. Serv. ad II. Georg. 342. Eust. ad Dionys. Perieg. 414. Schol. Apoll. Rh. IV. 264. Schol. Aristoph. Nub. 397. Laet. ad Statii IV. Theb. 275. Tzet. & Meurs. ad Lycophr. 481. & apud eos Jupiter natus & educatus dicitur. V. Celeb. P. Burm. ad Ovid. II. M. 405. Ab aliis vero Cretenses res divinas invenisse dicuntur. Serv. ad III. AEn. 104. & Meurs. in Creta. IV. 2. Perseus apud Graecos primus Jovi Apesantio fecisse traditur a Pausania lib. II. cap. 15. p. 144.

10 ARMA JUNONI] Vitiose. Corrigendum est, *aram Junoni*. Vide supra c. 143. SCHEFF. Cogitavi aliquando *sacra*. Cap. 143. *Exordium regnandi tradidit Phoroneo, ob id beneficium, quod Junonis sacra primus fecit*. Propius ad veterem scripturam accedit, quod divinabat Schefferus, *aram*. Cap. 225. *Phoroneus Inachi filius templum Argis Junoni primus fecit*. Barthius Comm.-Stat.

Tom. III. p. 1502. ad hunc locum ita commentatur. *Ægma seu currum Junonis intelligi posse alibi ostendimus. Virgil. tamen intercedit Aeneidos ipso initio, arma & currum Junonis simul celebrans. Sed cessio dicere, quod verum est, locum, inquam, nullâ prorsus indigere correctione. Cassiodorus disertim Var. VII. 18. Hoc (opus armorum) primum Phoroneus Junoni dicitur obtulisse, ut inventum suum numinis, ut putabant, auspicio consecraret. Præter Maronem & Cassiodorum vulgatam lectionem asserere etiam nummos veteres apud Urfinum in familiis Romanis, qui Junonem exhibent armis testam clypeumque manu tenentem, docuit me Nob. Heinsius. MUNCK. Adde Serv. ad I. AEn. 20. Plut. Quaest. Rom. Tom. II. pag. 285. *Ἡρακλῆς δὲ ἐπεὶ τὸ δόρυ νεόμισα, καὶ τὰ ἀγαλμάτων αὐτῆς δόρυ ἐπέζητα τὰ πλεῖστα*. Præterea non *Phoroneus*, sed *Inachus Phoronei pater* primus Junoni Argivæ sacra fecisse dicitur a Pausania lib. II. c. 15. p. 144. Plutarchus Peirantem primum huic Junoni sacra instituisse dicit, teste Thoma Gale ad Apollodor. lib. II. cap. I. §. 3. *Phoroneus ab Argivis ignem invenisse, non vero Prometheus, dicitur*. V. Pausan. lib. II. cap. 19. p. 153.*

11 ARTEM MEDICINAM CHIRURGICAM] Mihi glossa videtur illud *medicinam*. Eodem enim modo statim post usurpat *artem oculariam*. Et est nomen *artis* peculiariter quodammodo in usu de medicina. Vide Plinium. Quanquam & ibi scribatur *artem oculariam medicinam*, nihilo fortasse melius. SCHEFF. Vide Isidor. Orig. III. 9. Nostrum supra cap. 138. Alii dicerent, *medicinam chirurgicam*. omisso *et* *artem*. Sed alterum defendit Sanct. Minervæ lib. IV. Augustin. Confess. lib. IV. 3. *Vir sagax medicinae artis peritissimus*. Schol. German. Centauro: *Saturnus cum Jovem filium in Thracia quaereret cum Philyra Oceani filia in equum versus dicitur concubuisse, & ex Centauro natum artis medicinae inventorem*. Nisi putas dixisse *ars medicinae* in recto casu, ut in Ophiucho, *Qui medicinae arte uteretur*. Vibius Sequester: *Virbius Laconices, ubi Hippolytum Aesculapius arte medicinae reddidit vitae*. Firmicus E. P. R. *Textrinae artis magistra*. Solin. cap. XII. *Daedalus fabrae artis magister*. Malim legere, *fabricae artis*, ut vetus codex habuit, cujus excerpta penes me sunt. Non ignoro tamen satis recte

dicinam chirurgicam ¹ ex herbis primus instituit. Apollo artem oculariam medicinam primus fecit. Tertio autem loco Aesclepius Apollinis filius ² clinicen reperit. Antiqui obstetrices non habuerunt, unde mulieres verecundia ductae interierant. Nam Athenienses caveant, ³ ne quis servus aut foemina artem medicinam disceret. Agnodice quaedam puella virgo concupivit medicinam discere, quae cum concupisset, ⁴ demptis capillis, habitu virili, se Hierophilo cuidam tradidit in disciplinam. quae cum artem dididisset, & foeminam ⁵ laborantem audisset, ab inferiore parte veniebat ad eam: ⁶ quae cum credere se noluisset, aestimans virum esse, illa tunica sublata, ostendebat se foeminam esse: & ita eas curabat. Quod cum vidissent medici, se ad foeminas non admitti, Agnodicen adcurare coeperunt, quod

rectè dici *fabra ars*. Ovid. VIII. Met. 159. *Daedalus ingenio fabrae celeberrimus artis. Fabrum dixisse veteres quod esset perfectum*, notavit Festus. Corrige ergo Glossas Isidori: *Flabrum, perfectum*. lege, *fabrum*. Herbariae medicinae inventionem ei assignat Galenus. Rectè ergo *ex herbis* addit Hyginus. MUNCK. *Medicina & officinam medici*, & medendi artem notat. V. Perizon. ad Aelian. III. V. H. 7. Burm. ad Phaedr. I, 14.

¹ EX HERBIS] Haec enim erat antiqua medicina. Vid. Plin. lib. XXV. 2. Schol. Hion. Iliad. A. 845. Ἡ δὲ ἀρχαία ἰατρικὴ ἐν βοτάνῃς ἔσθ'. De Chirurgica Servius AEn. XII. 396. *Apud veteres medicina manibus magis tractata est, unde & chirurgia dicta*. Quibus herbis medicinam instituerit Chiron, docebit te Apulej. cap. 12. MUNCK. Chirurgicam vetustissimam ac potissimam medicinae olim fuisse partem docet Periz. ad Aelian. III. 17. XI. II. & inde Veteribus ἰατροῖς pro chirurgo. V. Soph. Ajac. 582. & ἰατρικὴ pro arte chirurgica. Herodot. III. 129. De Aesculapio, ceterisque medicinae inventoribus videndi G. Cuperus Harpocrat. pag. 79, 80. Spanh. ad Callim. H. Apoll. 46. Plut. III. Sympoſ. Tom. II. pag. 647. Stanlei ad Aeschyli Prometh. Vinc. 480. Vide quid de primis medicis proferat Jac. Palmerius in Inquisitione, an Medicina tempore Mythico in usu fuerit, quae legitur in Obs. Miscell. Vol. x. Tom. III. pag. 336. & seqq. Quocum confer Philostratum lib. III. cap. 44. de Apoll. Tyan.

² CLINICEN REPERIT] *τελείαν ἰατρικὴν καὶ τοῖς ἰατροῖς μέρεισι συμπληρωμένην*, ut loquitur Galenus. Hinc *clinicus* medicus apud Martial. I. 31, IX, 97. Sed ecclesiastici scriptores, ut Hie-

ron. epitaph. Fabiolae, & Cyprianus lib. IV. ep. 7. alique, etiam aegros lecto affixos dixere *clnicos*. Festivè Aesculapium hunc *Deum clinicum* appellat in Apotheosi Prudentius pag. 220. edit. Gifel. quem vide in Comment. Caeterum clinicen Hippocrati tribuit Plin. lib. XXIX. I. Confer Celsum praef. lib. I. MUNCK.

³ NE QUIS SERVUS] V. Spanh. ad Aristoph. Plut. 508.

⁴ DEMPTIS CAPILLIS] V. H. Junii Comment. de Coma. p. 498.

⁵ LABORANTEM AUDISSET, AB INFERIORE PARTE VENIEBAT AD EAM] Malè haec distinguuntur. Tè ab inferiore parte cum prioribus sunt conjungenda. Perizonius. Prava distinctio quantopere seducat interpretes, docuit me nuperrimè Priap. Carmen. 23. *Fur babeas poenam, licet indignere, feramque Propter olus, dicas, hoc ego? propter olus*. Quos vericulos, cum malè distincti legerentur antehac, non intellexit Scioppius. Vide tu Anthol. lib. IV. cap. XII. 88. MUNCK.

⁶ QUAE CUM CREDERE SE NOLUISSET] Puto apud nostrum olim fuisse, *quoi*, ut solebant veteres, pro *cui*. Quod non intellectum peperit errorem. SCHEFF. *Credere se ei*. Heinſius. MUNCK.

⁷ QUO] Pro *Quare*. MICYLL.

⁸ ET VALIDIUS] Mallem, *At validius*. SCHEFF.

⁹ COEPERUNT, QUARE *TUM] Rectè Barthius: *coeperunt. Quare tum*, nec est ulla hoc in loco lacuna. SCHEFF. Ita hunc locum, sublato asterisco post *quare*, distinxi cum Barthio. Sed pro *& validius* lege, *eo validius*, hoc est, vehementer.

quod dicerent eum glabrum esse & corruptorem earum, & illas simulare inbecillitatem. ⁷ Quo cum Areopagitae confedissent, Agnodicen damnare coeperunt. quibus Agnodice tunicam adlevavit, & se ostendit foeminam esse. ⁸ Et validius medici adcurare coeperunt. ⁹ Quare tum foeminae principes ad iudicium convenerunt, & dixerunt: Vos conjuges non estis, sed hostes: quia quae salutem nobis invenit, eam damnatis. Tunc Athenienses legem emendarunt, ut ingenuae artem medicinam discerent. Perdix Daedali sororis filius & circinum & feram ex piscis spina reperit. Daedalus Eupalami filius deorum simulacra primus fecit. ¹⁰ Euhadnes, qui in Chaldaea de mari exisse dicitur, astrologiam interpretatus est. ¹¹ Lydi furculis lanam fecerunt, ¹² postea idem famen. * ¹³ Pan fistulae cantum primus invenit. In Sici-

mentius. Marcellin. lib. xv. *Vetita ex more humano validius cupiens*. Saepe ita Phaedrus. At per *συγκομην* Horat. lib. i. Epist. 9. *Novit me valdeus ipso*. MUNCK.

IO EUHADNES] Liber Salmasii habebat in margine, *Ἐυχαδνης*. De Oanne illo videndus Seldenus de Diis Syris Syntagm. ii. cap. 3. MUNCK. Aegyptii primi fuere Astrologi. Schol. Apoll. Rh. iv. 262. Eust. ad Dionys. Perieg. 232. deinde Phoenices, in primis Sidonii. Vide Eumod. ad vs. 905. Ab Aegyptiis ad Graecos hanc artem primus transfuisse dicitur Eudoxus. V. Menag. ad Diogen. Laert. lib. viii. §. 87. Scalig. ad Manilii vs. 17. Hujus artis inventum sibi vindicant Graeci, hinc Urania astrologiam invenisse dicitur a Schol. Apoll. Rh. iii. 1. Primus Endymion Lunae periodos invenisse, & huic philosophiae parti operam dedisse fertur. V. Schol. Apoll. Rh. iv. 57. & Schol. Aristoph. Nub. 397. Quidquid sit, ante Eudoxum hujus philosophiae principia ac studia in Graecia existisse docet Salmas. Ex. Plin. pag. 462.

II LYDI SURCULIS LANAM FECERUNT] Non est mihi dubium, quin scribendum sit, *lanam infecerunt*. Nam lanarum infectionem Lydis debere, etiam ex Plinio est certum. Sed quid illud *furculis*? An deest quidpiam, nomen puta fruticis plantaeve, cujus furculis in hanc rem utebantur? Ita sane crediderunt, & apposuerunt asteriscum. Mihi videtur a prima manu fuisse, *Lydi Sardibus lanam infecerunt*. Non repugno tamen, si quis melius inveniat. Haec scripseram, cum eadem in mentem Turnebo etiam venisse video lib. xxi. Adv. c. 9. qui & mox pro *famen* emendandum putat *famen*, credo, quod hic actum

censeret de auctore staminis in tela. SCHEFF. Correxi, *Sardibus lanam infecerunt* ex Plinianis hisce verbis: *Aegyptii textilia, inficere lanas Sardibus Lydi*; cum occupatum jam hunc locum vidi à Turnebo in Adversariorum libris. MUNCK. Lydiae mulieres artis textoriae dicuntur fuisse peritissimae. V. Eust. ad Dionys. Perieg. 839. & inde Arachne lanificii peritissima e Lydia fingitur oriunda. V. Laert. ad Statii xi. Theb. 391. Primus oves tondere, & vestem de lana conficere coepit Melus e genere Cinyrae regis Cypri. Serv. ad Ecl. viii. 37. Juxta alios Pan. V. Servii locum, ut ex Cod. MS. profert Cl. Burm. ad i. Georg. 16. Isis, a Mercurio docta, prima prodidisse dicitur laneae vestis texturam. V. Salmas. ad Terull. Pallium p. 212.

12 POSTEA IDEM SAMEN] Ita & Micyllus & Commelinus habent. Turnebus corrigit, *famen*. quod malim, quam *femen*, ut cum Lugdunensi habet Clar. Schefferi editio. Nam frumentum & sementem apud Atticos Triptolemus, apud Aegyptios Isis monstrare, ut inter alios & Capella lib. ii. nos docet. *Sabaei* restituerat in libro suo Scriverius. Caeterum pro *idem* reponendum omnino *iidem* vel *item*. MUNCK.

13 PAN FISTULA &c.] Non ille Mercurii & Penelopes, sed *Διός κ' Ὀυμπρέως*, vel *Υβρέως*, ut alii malunt. Vide Schol. Hypoth. Pyth. Pindari. Tzetzes in Lycophron. p. 123. *Ἐτεροῦ δ' Παν Διός κ' Υβρέως*. MUNCK. Apollodor. lib. i. pag. 13. *Ἀπόλλων δὲ τὴν μάστιγιν μάθαν παρὰ Πανός δ' Διός κ' Υβρέως*. De re, quam de hoc Pañe refert Apollod. dissentiant veteres, alii enim a Glauco, alii ab ipso Jove Apollinem hanc

Sicilia frumentum Ceres prima invenit. ¹ Tyrrhenus Herculis filius tubam primus invenit, hac ratione: quod cum carne humana comites ejus vescerentur, ob crudelitatem incolae circa regionem diffugerunt; ² tunc ille quia ex eorum * decesserat, ³ concha pertusa buccinavit, & pagum convocavit, testatique sunt, se mortuum sepulturae dare, nec consumere. Unde tuba ⁴ Tyrrhenum melos dicitur. ⁵ Quod exemplum hodie Romani servant: & cum aliquis decessit, tubi-

hanc artem didicisse tradunt. De Glaucō v. Athenaeus lib. vii. cap. 12. pag. 296. A Jove oracula Apollinem accepisse docebunt loca, quae ad Nepotem ii. 2, 7. & a Celeb. P. Burm. in Var. Lect. Servii ad iii. AEn. 251. sunt citata. Sed ad rem. Plures fuisse Panes docet Schol. Theocriti Idyll. iv. 62. & de Panis, aut Panum parentibus parum constare docebunt, Schol. Theocriti Idyll. i. 3, 123. vii. 109. Serv. ad i. Georgic. 16. Tzetz. ad Lycophr. 772. Herodot. ii. 145, 146. & Munck. ad fab. 224. Jam Euripides Iphig. in Taur. vs. 1126. fistulam vocat κάλαμον οὐρεῖς Πανός, nempe ejusdem, qui pastorum Deus est, de quo Lamb. ad Horat. i. 17, ii. qui caprina facie, ac cruribus hircinis depingitur. V. Serv. ad Ecl. ii. 31. Herodot. ii. 46. Eust. ad Dionys. Perieg. 995. Schol. Aristoph. Ran. 232. qui Rheae dicitur πάρεδρος. V. Schol. Pind. O. Pyth. iii. 139. & hinc idem, qui Sol habetur. V. G. Cuper. Harpocrat. p. 88. A quo Pane igitur inventa sit fistula, non definio. In montibus a Terambo inventa dicitur Antonino lib. cap. xxii. Met. a Mercurio Σείριγξ μονοκάλαμος, a Sileno πολυκάλαμος, a Marfya κρηόδεντος inventa dicitur, ut ex Athenaeo. discimus lib. iv. cap. ult. p. 184.

¹ TYRRHENUS HERCULIS F.] Hic a Pausan. lib. ii. cap. 21. pag. 158. vocatur Herculis & Lydae mulieris filius, quam Omphalen fuisse docet ex Dionysio Halic. Cl. Kuhnus.

² TUNC ILLE, QUIA EX EORUM] Barthius hunc locum ita censet emendandum: *tunc ille; quia ex eorum numero decesserat, concha*. Sed in emendatione ista nihil est, quod cum sequentibus cohaereat: & si decessit ipse, quare convocabat? Legendum mea sententia: *tunc ille, quom quis ex eorum numero decesserat*, hoc est, si quis fuerat defunctus & mortuus, tunc ipse dabat signum, & convocabat vicinos, ut viderent, non devorari eum, sed tradi sepulturae. SCHEFF. Barthius ad Stat. Tom. iii. p. 505.

legit: *Tunc ille, ubi qui ex eorum numero decesserant*. Schefferus: *Tunc ille, quom quis ex eorum numero decesserat*. Schefferi conjecturam praeferam. MUNCK.

³ CONCHA BUCCINAVIT] Κογχύλη ἡ σάλπιξ. ἰπεί δὲ παρὰ Τυρρῶν ὀρίσθαι αἱ σάλπιγες, ἑπαύθη δὲ τῇ κογχύλῃ σάλπιξι. MUNCK.

⁴ TYRRHENUM MELOS] Et σάλπιγξ Τυρρῶν. Euripidi in Phoenissis. Ridiculè tubae inventionem tribuit Tirtaeo Horatii vetus commentator in Artem. Virgil. AEn. vii. 526. *Tyrrhenusque tubae mugire per aethera clangor*. Vide ad eum versum Servium. Cum Servio faciunt Clemens i. Strom. p. 306. Pollux lib. iv. 11. & Plinius vii. 56. De Tyrrheno & Lydo quae Servius narrat ad lib. i. vers. 71. enotari merentur. Consilium igitur, inquit, habuerunt, ut partiti turbam, quam alere non poterant, alternis diebus abstinerent à cibis, lusibusque vacarent: atque hac lascivia excogitaverunt talorum tesserarumque jactus pilaeque lusum, & tibiae modulationem, & concentum symphoniae tubarumque, quibus advocati cives facilius tolerarent jejunium. Pro advocati in Servio procul dubio reponendum *avocati*. Hieron. lib. ii. ep. 7. ed. Canis. *Sudans messor psalmis se advocat*. Apul. i. Met. *Fabulae festiuitate nos advocavit*. Non dissimile vitium occupavit Cyprianum Tract. ii. de habit. Virginum. *Hanc sectari salubre, & adversari ac negligere letale*. Repono, *at averfari*. Caeterum de talorum tesserarumque jactu diversum sentiunt Isidorus lib. xviii. cap. 60. Herod. lib. i. Schol. Eurip. ad Orest. vers. 432. Stat tamen ab Hygino Tzetzes ad Lycophron: p. 198. Lactantius porro ad Stat. vi. Theb. vers. 404. *Meleum Tyrrhenorum imperatorem*, Plinius autem *Piseum Tyrrhenum* tubae aeneae facit inventorem. Sed in Statiano interprete pro *Meleus* rescribendum esse *Maleus* ex ipso. discas ad lib. iv. vers. 224. De variis tubarum generibus vide Eustath. ad Iliad. 2. Aliam tubae inventionis causam assignat Isidor. lib. xviii. 4. Etiam *τεχνοποιῶν* inven-

tubicines cantant, & amici convocantur, testandi gratia, eum neque veneno, neque ferro interiisse. Cornicines autem classici invenerunt. Afri & Aegyptii primum ⁶ fustibus dimicaverunt; postea Belus Neptuni filius gladio belligeratus est, ⁷ unde bellum est dictum.

CCLXXV.

runt Tyrrheni, unde *τύρρηνες* dicta *τὸ τεῖχος*, ut annotat Tzetzes in Lycophron. pag. 117. ed. Steph. MUNCK. De talorum ac tellerarum lusu agentis Servii a Munckero citati verba illustrat Herodotus i. 94. a quo dissentit parum Athenaeus lib. i. cap. 14. & cap. 15. qui latius de primis alcae & talorum inventoribus disputat, cui adde H. Junium ii. Animadv. cap. 4. p. 87. & quos laudat Vir Eximius in Vanno Critica cap. viii. pag. 269. De Tubarum inventoribus variae variorum sunt sententiae. Cum Servio & Polluce a Munckero citatis confer Athenaeum lib. iv. cap. ult. p. 184. Schol. Aristophan. Ran. 133. sed & lege Cerdam ad Virg. viii. AEn. 526. De Minerva tubae inventrice agit Potter. ad Lycophron. 915. Tria tubarum genera fuisse docet Schol. Sophoclis in Ajace vs. 17. *εἰσὶ γὰρ Λιβυτικαὶ σάλπιγγες, εἰσὶν Αἰγυπτῆσαι, εἰσὶ Τυρσηνικαί. πρῶται δὲ Ἀρχαῖαι συμμάχων τῆς Ἡρακλείδαις ἡγαγόντες ἔδνησαν τὴν Τυρσηνικὴν σάλπιγγα.* Idem testatur Schol. Eurip. Phoeniss. 1386. sed ibi *Ἀρχαῖαι* pro *Ἀρχαῖαι* scribitur. Qui cum Scholiaste Homeri Iliad. Σ. v. 219. docet, Veteres in bello Trojano nondum tuba fuisse usos; Homerum itaque, & post eum Euripidem, ut in Troad. 1267. & Rhefo, 144. 989. & alibi per prolepsin de tuba fecisse mentionem statuendum. Amazonas tuba fuisse usas contra Isidorum docet P. Petrus de Amazonibus cap. 27. in fin. De tibiae, lyrae & tubae usu in bello v. Plut. de Musica Tom. ii. p. 1140. & A. Gell. i. 11. N. A. Sed de hisce agendi hic non est locus. Ut autem Tubarum, sic etiam Tibiarum varii feruntur esse inventores. Troezenii ajunt ab Ardalo Vulcani filio esse inventam. V. Pausan. lib. ii. cap. 31. p. 184. & Plut. de Musica p. 1133. cum alii Thebanis alii Phrygibus id inventum tribuant. Vide quae dixi ad fab. 165.

5 QUOD EXEMPLUM] Haec pro adjectamentis habeo, usque ad ista verba, *Afri & Aegyptii*. Certe etiam quod additur de cornicibus, ineptum videtur. SCHEFF. Haec, ut & quae sequuntur, usque

ad illa, *Afri & Aegyptii*, pro adjectamentis habet Clar. Schefferus. Non ita visum fuit Victorio, qui Variorum lib. ix. cap. 14. illa, quae de Romanorum consuetudine heic narrantur, adducit; nec Kirchmanno, qui itidem Fun. Rom. Lib. ii. 4. hunc Hygini locum laudat MUNCK.

6 FUSTIBUS DIMICAVÉRUNT] Plinius: *Praedium Afri primum fecere contra Aegyptios fustibus, quos vocant phalangas.* Confer Diodor. lib. iii. p. 183. Alardi Epiphyl. cap. xi. MUNCK.

7 UNDE BELLUM EST DICTUM] Pro Glossematis haec habet Barthius ad Stat. Tom. ii. 889. Dubito nonnihil. Ecce enim eadem legas apud Cassiodor. Var. i. 30. *Postea Belus ferreum gladium primus produxit, à quo & bellum placuit nominari.* Quae quisque arma invenerit, docet Servius ad AEn. ix. 505. ubi inter alia habes: *Arcas gladium longiore lamina produxisse; Peleus primus machaeram invenisse narratur.* MUNCK. Ab Arcadibus, & in urbe Mantinea inventam esse arma tractandi artem docet Ephorus apud Athenaeum lib. iv. cap. 13. p. 154. Gladios longiore lamina primus invenit non Arcas sed Lycæon Arcas, machaeram Peleus, & curvum gladium Perseus, ut multi dixere. Pluribus de armorum inventoribus agit Servius ad ix. AEn. 505. Thessalos lanceam invenisse dicit Schol. Eurip. Hippol. 221. Hellanicus Lemnios arma bellica primos fabricasse tradit apud Schol. Apoll. Rhodii lib. i. Argon. vs. 608. & Tzetzen ad Lycophron. vs. 462. hinc Vulcano sacra Lemnos, in qua dicitur esse *ἐργαστήριον τῷ Ἡφαιστῷ, ἐνθα καὶ κρητῆρες πυρός.* V. Schol. Soph. Philoct. vs. 796, & 982. cui adde Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 520. nam fabulam, unde Vulcano sacra haec insula sit, ut docet Schol. Homeri Iliad. A. vs. 590. explicat Heraclides Ponticus in Allegor. Homeric. p. 446, 447.

CCLXXV. *Oppida qui quae condiderunt.*

1 Jovis in India Thebas Thebaidos, 2 nomine nutricis suae: quae Hecatompylae adpellantur, ideo quod centum portas habent. 3 Minerva in Chalcide Athenas, quas ex suo nomine adpellavit. 4 Epa-
phus

Ad C A P. CCLXXV.

1 JOVIS IN INDIA THEBAS THEBAIDOS] Hic defunt pluscula. Nam Thebae portarum centum non est in India, sed AEgypto, quod ex Plinio est certum. Deinde, quomodo ex nomine nutricis diceretur Hecatompylae? imo reddit ipse aliam statim causam ejus appellationis. Deest ergo nomen factum ex nomine nutricis. Id quod suspicor esse *Leucotheae*. Videndus est Plinius lib. v. c. 9. SCHEFF. Atqui Aegyptias has faciunt alii, & ab Osiride exstructas volunt. Hom. Iliad. i. 382. Θήβας Αἰγυπτίας appellat. Ad quem locum Scholiastes: Τὰς νῦν καλεσθῆναι Διόπολιν. Hoc ex Strabonis lib. xvii. habet. Diodorus Lib. i. Τὰς ὅθας καὶ Διόπολιν τὴν αὐτὴν φασιν ὑπάρχειν. Euseb. Praep. p. 29. de Osiride: Κτίσαι τε πόλιν ἐν τῇ Θηβαΐδι Ἐκατόμυλον, ἣν τινες μὲν Διὸς πόλιν, οἷος ὅθας προσεπέειν. Thebais provincia Aegypti est. Marcellin. lib. xxi. p. 421. ed. Boxh. Tres provincias Aegyptus fertur habuisse temporibus priscis, Aegyptum ipsam, & Thebaidam, & Libyam. Liberat tamen à culpâ Hyginum Turnebus Advers. xxi. 9. ubi superior Aegypti pars, quam Thebaida dictam apud Tzetzen in Hesiod. legi, quomodo etiam India dici potuerit, nos docet: & rectè Thebaidos, non Thebaidas, legit. Thebais contermina Indorum genti. Anonymus in descriptione orbis, quam Godofredus edidit cap. 18. de Alexandria. Ἐπὶ κεφαλῇς ᾗ ἔχουσα Θηβαΐδων Ἰνδῶν γῆς, καὶ λαμβάνουσα πάντα παρέχεται. Isidorus lib. xv. cap. i. Boeotias & Aegyptias Thebas eodem auctore exstructas vult: quod legere haud memini usquam alibi. Confer Tzetzen in Hesiod. "Egy. qui pag. 49. edit. Heins. Thebas ternas enumerat, ut & Diaconus ad Scut. vers. 49. Servius ad AEn. ix. 697. Schol. Juvenal. ad Sat. xv. vers. 6. Thebas trans Aegyptum dicitur Liber condidisse. Nempe Bacchus idem est, qui Osiris. MUNCK. Plures fuere Thebae. Quatuor enumerat Schol. Lucani lib. viii. vs. 852. Novem fuisse hujus nominis urbes adfirmant Stephanus Byzantinus de Urbib. & Pop. & Eustath. ad Dionys. Perieg. vs. 248. Causam docet Salmastius de L. Hellen. pag. 362. Thebas vero hecatompylas fuisse Thebas Aegyptias docet idem

Eustathius, & Thebas urbem Aegyptiorum, populi etiam antiquissimi, fuisse primam ac vetustissimam docent Critici ad Apoll. Rhod. iv. Arg. vs. 262. in qua prima regum Aegyptiorum sedes fuisse, & quam muro cinxisse Osiris, imo universa olim Aegyptus Thebae fuisse vocata traditur. Vide If. Voss. ad Melae lib. i. cap. 9. lin. 106.

2 NOME NUTRICIS] Quaerit Schefferus, quomodo de nomine nutricis Hecatompylae sint dictae. Ego existimem Thebas eum velle dictas à nutrice, cui nomen Thebe fuerit. Sane à Thebe dictas Thebas Tzetzes ad Lycophron. quanquam ibi eam non nutricem fuisse Jovis, sed à Jove constupratam narrat p. 180. ed. Stephan. Alii Jovis filiam fuisse volunt. Tzetzes ibidem: Λύκη ὅτι ἐν τῇ πατρὶς Θηβαίῳ ἰσορεῖ, καὶ τὰ κατὰ Διόκαλιν Ζεὺς μιγεῖς Ἰοδάμα & (leg. τῇ) Τιθωνῇ & Ἀμφιτέραν, γυνῆ Θηβῶν, ἣν δίδωσιν Ὀγύγῳ, ἀφ' ὃς Ὀγυγίη ἢ Θηβῆ. Ogygias autem Thebas esse Aegyptias ibidem idem docet Grammaticus, ut & Eustathius ad Dionys. p. 36. Caeterum eos, qui à filiâ Jovis Thebe dictam illam urbem tradiderunt, sequutus est Servius ad AEn. iii. 466. Jupiter quondam Thebae filiae duas columbas &c. Ita omnino legendum, non Hebae, ut editum haecenus. Firmat eam lectionem efficaciter Silius extremo libro iii. Nam cui dona Jovis non divulgata per orbem, In gremio Thebes geminas sedisse columbas? Quem locum nobis suggestit doctissimus Jacobus Perizonius, cui & emendatio illa venerat in mentem, quanquam τὸ filiae vel tollere mallet, vel mutare in nutricis. MUNCK. Rectè percepit Auctoris mentem Munckerus. Originem veram nominis Thebes tamen Boeoticae ignorant Mythographi. Sic Thebae Boeoticae sive Heptapylae, de quibus mox agit Hyginus, juxta Stephanum Byzantinum a Thebe Promethei filia, juxta alios a Thebe Aso-
pi, & quidem Boeotii, & Meropes filia dictae sunt, vide Pausan. lib. ii. cap. i. & cap. 5. Schol. Pindari Olymp. Od. vi. 144. ad Od. Nem. iv. vs. 36. ad O. Isthm. i. vs. i. A Thebe Zethi uxore dicit Apollodorus lib. iii. pag. m. 179. Juxta alios Thebae istae a Cadmo Phoenice conditae nomen adeptae sunt a Thebis Aegyptiis. Vid. Schol. Eurip. Phoeniss. vs. 641. & Conon. Narrat. xxxvii. apud Photium pag. 446.

phus Jovis filius in AEgypto Memphim. Arcas Jovis filius in Arcadia, Trapezunta. Apollo Jovis filius Arnas. *⁶ Eleusinus Mercurii filius Eleusinem. Dardanus Jovis filius⁷ Dardaniam. Argus Agenoris filius Argos. ⁸ Cadmus Agenoris filius Thebas Heptapylas, quae septem portas⁹ habuisse dicitur. Perseus Jovis filius¹⁰ Perseida.

Juniores volunt a Phoenicia aut Hebraea voce notante arcam, i. e. navem instar arcae, qua Cadmus in Graeciam trajecerit. Consule Salmast. ad Solinum pag. 717. & Spanh. ad Callim. H. Del. vs. 87. ubi & aliorum de hujus nominis origine sententias videbis.

3 MINERVA IN CHALCIDE ATHENAS] Illud in Chalcide non concoquo. Necessse est, ut absit quidpiam, quod nunc non excogito. Nam Chalcis alias nihil pertinet ad Athenas. Meursius in de Fort. Attica, citans hunc locum, legit in Attide. Forfan scripsit, in Hellade. Alterutrum horum certe hic scribendum est. SCHEFF. Scribo, Attide. quod & Meursio esse visum in de Fort. Attica didici ex Schefferi notis in hunc locum. Apollodorus lib. III. A filia sua Attide regionem cognominavit Cranaus. Eadem habet Justin. lib. II. 5. Hieronymus Chron. Cranaus indigena, ex cujus filiae Attidis nomine Attica nominata. Hoc cum vero non bene convenire fortè videatur, cum ab Atthide non Attica, sed Atthis potius dicenda sit. Eustath. in Dionys. (vs. 623.) Ἀττικὴ δὲ ἡ κατὰ Ἀθήνας χώρα λέγεται, καὶ Ἀτθίς. Τὸτο μὲν δὲ Ἀτθίδος τὸ θυγατρὸς Κρανάου &c. Tradunt tamen idem Strabo & Pausanias. Adde Tzetzen in Lycophron. p. 88. Sidon. carm. v. Atthis mel, Phoenix palmas, Lacedaemon olivum. Isidorus Lib. xv. i. in Hellade à Cecrope conditam tradit. quod idem est. Hella-da enim propriè veram esse Graeciam volunt, quae nunc Attica, Aëte prius dicta, ut loquitur Solinus cap. XII. MUNCK. Prius Aëtaea, deinde Attica dicta ab Atthide Cranai filia, de qua Pausan. lib. I. cap. 2. pag. 7. & de Atthide celeb. P. Burm. ad Ovid. I. M. 588.

4 EPAPHUS MEMPHIM] Consule nostrum cap. 149. Apollod. Lib. II. p. 62. Clemens Strom. Lib. I. ejus urbis conditorem Apin facit. Sed ille idem, qui Epaphus. MUNCK.

5 TRAPEZUNTA] Suspicio & ante hoc vocabulum lacunam esse. Nam Pausanias & alii conditorem hujus urbis nominant Trapezum. SCHEFF. Ante hoc vocabulum intercidiſſe quaedam censeſt Cl. Schefferus. Non ego. Vide cap. 176. MUNCK.

6 ELEUSINUS] Mallem, Eleusines, ut habet Pausanias. SCHEFF. Cl. Schefferus, Eleusines. Sed vide notas ad cap. 147. ubi Eleusinum

appellat oppidum. MUNCK.

7 DARDANIAM] Dardanium appellat Servius ad AEn. VIII. 134. Dardaniumque, inquit, oppidum in regione Dardania. Sane Δαρδανὸν Diodorus quoque lib. IV. & V. vocat. Eustath. ad Iliad. β. pag. 267. Δαρδανία ἐστὶ τὸ πᾶσι τὰς Δαρδανίων πόλιν. Nec aliter Stephanus docet. Sed Δαρδανίαν urbem appellant cum Hygino Hom. Schol. ad Iliad. γ. vers. 215. Conon cap. 21. Tzetzes in Lycophron. p. 18. ut Dardaniam Hieron. Chronicis Euseb. Messala Corvinus Lib. de Progenie Augusti, & Isidor. Lib. xv. I. MUNCK. Dardaniam urbem adpellat etiam Schol. Euripidis in Oreste vs. 1392. Δαρδανία δὲ πόλις πλησίον τῇ Τροίᾳ, ἀπὸ Δαρδάνου βασιλεύσαντος ἐκείνου. Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 524. postquam insulam Samothracen Dardaniam esse dictam docet, addit ἐλέγετο δὲ ποτὶ Δαρδανία Δαρδανὸν, ὃς ἐν τῷ κατὰ κλυσιμῶν διεπορθμύθη καὶ εἰς τὰς Τρωικὰς τόπους. Hujus loci incolae Dardani vocantur, non Dardanenses. Idem ad vers. 1138. οἱ Δαρδανεῖς, Ἰνδικὸν ἔδν. οἱ μὲντοι Δαρδανοί, Τρωικόν.

8 QUAE CADMUS] Illud quae delendum, quia huc est tractum ex sequentibus. SCHEFF. Illud quae ex sequentibus malè huc tractum. Dele una cum asterisco. MUNCK.

9 HABUISSE DICTUR] Lege, dicuntur. nisi in praecedentibus mavis Thebam heptapylam. Apollod. lib. III. p. 145. Γαμψὶ δὲ Ζηθὸς ὁ ἦτορ, ἡ δὲ πόλις ὁ ἦτορ. Fuit illa Thebe nata ex Asopo & Metope Ladonis filia, ut vult Schol. Pind. ad Isthm. od. I. Dicta illa urbs etiam ἐνικὸς ὁ ἦτορ, ut notum est ex Pindari & Euripidis Scholiastis, sicut Μυκλήν & Μυκλῶν. Hesiod. Asp. 49. ὁ ἦτορ ἐν ἐπὶ πύλῳ. Adde quae scripsit Eustath. ad Hom. Iliad. p. 373. Senec. OEdip. vers. 112. Respicias terras, miseranda Theba. Apulejus Graecatur Lib. III. Met. Thebas heptapylas accessimus. MUNCK. De re Spanh. ad Callim. H. Del. 87. Nec necesse est, ut cum Munckero legas dicuntur. Consule celeb. J. Perizon. ad Sanctii Minerv. lib. II. cap. IX. §. 4.

10 PERSEIDA] Nullum invenio oppidum eo nomine, nisi in Macedonia apud Liv. lib. xxxix. cap. 54. A Perse filio hujus Persei dictos esse Persas quidam voluere. Vide Eustath. in Dionys. pag. 131. Suspicio tamen scribendum Perseida.

da. Castor & Pollux Jovis filii ¹ Dioscorida. Medus Aëgei & Medae filius ² in Ecbatanis Medam. ³ Nilus Solis filius Carmentum. * Liber in India ⁴ Hammonem. Ephyre nymphea Oceani filia ⁵ Ephyren, quam postea Corinthum adpellarunt. Sardo Stheneli filia Sardis. ⁶ Cinyras Paphi filius filiae suae nomine Smyrnam. ⁷ Perseus Jovis filius Mycenae. Semiramis Dercetis filia ⁸ in Syria Babylonem.

CCLXXVI.

sida. Sanè à Perseo dicta *Persis*, ut idem Scholiastes notavit. p. 27. Forte & oppidum aliquod idem, quod tota regio, habuit olim nomen. Perseis Macedonica à Perseo dicta est non Jovis, sed Philippi filio. MUNCK.

I DIOSCORIDA] Mallem, *Dioscoriadem*. Sic enim habent Strabo atque Stephanus. SCHEFF. *Dioscorum* appellat commentator barbarus barbari libelli Ovidii vetulae. Cl. Schefferus ex Stephano & Strabone emendat *Dioscoriada*. Isidorus Lib. xv. 1. *Dioscoriam* dicit. unde fecerim *Dioscoridam* vel, quod verius forsan, *Dioscoriadam*, terminatione Latinâ. *Dioscorias* illa urbs etiam à Solino nominatur cap. 25. & à Castoris & Pollucis aurigis condita dicitur. Aurigae illi fuerunt Rhecas & Amphistratus. Vide Eustath. ad Dionys. p. 92. Amphitus & Telchius sunt Ammiano, apud quem ista invenio lib. xxii. p. 389. ed. Boxh. *Dioscurias* nunc usque nota; cuius auctores Amphitus & Telchius Spartani traduntur, aurigae Castoris & Pollucis, à quibus Heniochorum natio est instituta. MUNCK. Lege *Dioscoriadam* sive *Dioscuriadam*. consule Cellarii Geographiam Antiquam lib. iii. cap. ix. §. 17.

2 IN ECBATANIS MEDAM] Nimis etiam haec corrupta sunt. Nullam urbem Medam reperio. Praeterea Ecbatana non est regio, sed urbs, & caput Mediae, quod vel ex Curtii lib. v. c. 8. notum. Itaque illud *Ecbatanis* habeo suspectum. Mox pro *Medam* scribo *Mediam*. De Media à Medo, sive Medae, sive alterius filio appellata scriptores fere conveniunt. Illud annotatione dignum, quod in titulo promittantur conditores oppidorum; & quae hactenus memorata sunt, oppida fuere. An & oppidum est Mediae regionis, cuius nomen cum ipsa commune? Num vitium huius loci majus, & nonnulla desunt? SCHEFF. *Mediam* rectè Cl. Schefferus. Sed cur dubitaret, an urbs regioni cognominis inveniretur, causa non erat. *Medeam* appellat eam Justinus lib. xlii. 3. *Mediam* Isidorus Orig. lib. ix. cap. 2. & lib. xv. cap. 1. *Medus autem Aëgei filius Mediam construxit: unde & regio ejus Mediae nomen sortita est*. Adde notas nostras ad cap. 27. MUNCK.

3 NILUS SOLIS FILIUS CARMENTUM] Foedissime haec omnia sunt depravata, vitio librario-

rum. Nullus Nilus est Solis filius, nullum oppidum Carmentum. An scripsit noster *Camirus solis filius Camirum*? SCHEFF. Suspiciatur scribendum Cl. Schefferus, *Camirus solis filius Camirum*. Quam conjecturam mirificè confirmant, quae Natalis scribit lib. v. cap. 17. *Ea insula*, inquit, *dicta est postea Tripolis, quia tres Rhodi & Solis filii, Lindus videlicet, Camirus, Ialysus nomina urbibus à se conditis dederunt*. Putes respexisse Pindarum Olymp. vii. qui tamen illos tres non filios Solis, sed nepotes facit. Editi nimirum hi tres erant Cercapho Solis filio, ut & Diodorus memorat lib. v. p. 329. Ceterum interim Camirum oppidum à Camiro conditum, ut loco modo laudato etiam Pindarus tradit. Natalis, ut opportunè, dum haec scribo in mentem venit, hausit sua ex Tzetz. in Lycophron. p. 149. ed. Steph. *Λίνδος ἢ καὶ Ἰάλυσος καὶ Κάμειρος, πόλεις εἰσὶ Ῥόδου, ἀπὸ τῶν ἐξόνων Ἡλίου καὶ Ῥόδης καὶ Ποσειδῶνος*. leg. *Ῥόδης τῆ Ποσειδῶνος*. Nisi & ille *ἐξόνες* pro nepotibus posuit. *Rhoden* appellat quoque Hom. Schol. ad Odyss. p. vers. 208. Scribendum ergo *Rhodes* apud Natalem. MUNCK. De hac urbe Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 504. Qui tamen errat, docens urbem Camirum a Graecis per *ι*, Herois vero nomen per Diphthongum *ει* scribi. Ipse Herodotus nos aliud docet lib. i. cap. 144. *αἱ πέντε πόλεις, Λίνδος, καὶ Ἰηλουσός τε καὶ ΚΑΜΕΙΡΟΣ καὶ Κῶς τε καὶ Κνίδος*. Hunc errorem ex aliis etiam auctoribus jam detexit Cellarius lib. iii. Geogr. Ant. cap. ii. §. 35. De hac urbe, & heroe plura Meursius lib. i. in Rhodi descriptione cap. 4, 5, 6, 7, 9, 10. & alibi.

4 HAMMONEM] De Hammoniis & urbe Hamnone vide Herodotum l. ii. c. 42. & lib. iii. c. 25. & seqq. Eust. ad Dionys. Perieg. 211. & Cellarii Geograph. Antiqu. lib. iv. cap. ii. §. 11. De Deo Hamnone egimus ad fab. 133.

5 EPHYREN] Scribe *Ephyraean* cum Pausania in Corinthiacis. SCHEFF. *Ephyraean* corrigit Cl. Schefferus, quod ita Pausanias habeat. Nihil opus erat. Vide quae notavi ad cap. 221. Quibus addo, quae Hom. Scholiastes habet ad Iliad. N. 301. *Ἰσίου δὲ Ἐφύρας εἰσὶ τέσσαρες. μία μὲν ἡ κατὰ Θεσσαλίαν. δαυτέρη δὲ ἡ κατὰ τὴν Ἡπειρῶν. Τεῖτη δὲ τῆ Ἡλίδος*. Schol. Pind. ad Nem.

CCLXXVI. *Insulae maximae.*

MAURITANIA posita ad solis occasum in circuitu stadia LXXVI. Aegyptus in sole & austro posita, ⁹ quam Nilus circumlavat, circuitu stadia * ¹⁰ Sicilia in triscelo posita, circuitu stadia XXXDLXX.

Nem. od. 7. Τέσσαρες δὲ ἀνὰ γράφει τὰς Ἐφύρας, πρῶτον μὲν τὴν αὐτὴν Κόρινθον ὀνομαδεύσαν. ἑτέραν δὲ, τὴν αἰὲς Θεσσαλίαν. Τρίτην δὲ αἰὲς Μῆλιν, ἣς Ἰππίας μνημονεύει. Τετάρτην τὴν ἐν Θεσσωπιῇ. Scrib. Ἥλιν pro Μῆλιν. Vell. 1. 3. Corinthum, quae antea fuerat Ephyre. Hieronymus Chron. Ephyra, quae nunc Corinthus à Sisypho est. Adde Gell. lib. xiv. cap. 6. Corinthus autem dicta postea à rege Corintho, teste Heraclid. αἰὲς πολ. Ephyraea apud Pausaniam, ut rectè observavit Sylburgius, regionis est nomen, non urbis. Urbs Ephyre dicitur Straboni, Stephano, aliisque, quos jam laudavi. Caeterum Ephyren urbis hujus auctorem alii non Oceani, sed Epimethei faciunt filiam. Vide Schol. Apollon. iv. 1212. Stephani verba sunt: Ἀπὸ Ἐφύρας ἔ Μύρμηκος, ἔ Ἐπιμηθέως γυναικός. Videtur corrigendum ex Apolloniano Scholiast. Ἐφύρας ἔ Μύρμηκος &c. Eumelus illam Ephyren Epimethei uxorem facit. Eustath. ad Hom. Iliad. p. 219. Ἐκαλεῖτο δὲ φασὶ ποτὶ καὶ Ἐφύρας, ἀπὸ Ἐφύρας τινὸς Ἡρώτης. MUNCK.

6 CYNARAS PAPHI FILIUS] Legendum puto, Cinyras. Cinyrae profecto filia fuit Myrrha. Porro Myrrha & Smyrna idem. Inde Smyrnium herba, quia refert Myrrhae odorem. Et noster supra c. 58. scribit Smyrna; ubi alii Myrrha, quae proinde scriptura ibi videtur servanda. SCHEFF. Ita rescripsi pro Cynaras, ex Ovid. x. Met. vers. 297. & nostro supra cap. 58. Κινύρας enim Graecis est. MUNCK.

7 PERSEUS JOVIS FILIUS MYCENAS] Consule Pausan. lib. ii. cap. 15. p. 144. Tzetzen ad Lycophron. 838. Interpr. ad Strabon. lib. viii. pag. 579. A Myceneo Spartonis filio Mycenae conditas docet Schol. Euripidis in Oreste 1248. Schol. vero Homeri Iliad. B. 569. a Mycene nomen habere Mycenae tradit. Consule tu Lector Pausan. lib. ii. cap. 16. pag. 146. & Hygino adsentieris, qui sequitur etiam Apollodorum lib. ii. cap. iv. §. 4. A Cyclopiibus urbis muros esse ductos refert Schol. Euripidis in Oreste vs. 966. Imo & Pausanias l. i. pag. 147. Quae fabula quomodo intelligenda sit, docebunt Servius ad vi. AEn. 630. Schol. Homeri Iliad. B. 559. Lactant. ad Statii r. Thebaid. 251, 630. & Schol. Apoll. Rhodii r. Arg. 763. & ita Tirythis urbis moenia extruxisse Cyclopias cre-

didit vetustas, quorum ingentis magnitudinis lapides refert Pausanias lib. ii. cap. 25. p. 169. Homerus Argos & Mycenae distinguit, quem sequitur Sophocles in Electra 1488. quae post Homeri tamen tempora pro iisdem sumi consueverunt. Consule Schol. Soph. ad ejusdem dramatis vs. 4. & Strabon. lib. viii. p. 579. Homerum imitatur Horatius lib. i. Od. vii. vs. 9. Aptum dicet equis Argos, ditesque Mycenae. ubi τὸ dites exprimit Homericum πολυχρούς. Vide Schol. Soph. Electr. vs. 9.

8 IN SYRIA] Hoc est, Assyria. Vide Leonem Allatum in Eustath. Hexaem. p. 7. Et Eustath. in Dionys. pag. 102. ed. Steph. Contra Assyriam nardus pro Syria ab Horatio dicitur lib. ii. Od. xi. MUNCK. Consule de hac urbe, ejusque conditore Salmas. Exercitat. Plinian. pag. 866, 867. Et Jac. Perizon. in Origin. Babylonicis cap. vii. pag. 91. hinc vero Semiramis Syria vocatur a Plutarcho in Amatorio Tom. ii. pag. 753. ἡ δὲ Σύρος Σεμίραμις οἰκοῦσιν. De hac Semiramide Scheffer. ad Aelian. lib. vii. V. H. cap. i.

Ad C A P. CCLXXVI.

9 QUAM NILUS CIRCUMLAVAT] Capella Lib. vi. Cujus (Aegypti) inferiorem situm Nilus dextra laevaue divisus amplectitur, ut Aegyptum Nili possis vocare insulam. Eustath. in Dionys. p. 34. Ἐς ποταμὸν δὲ κλύζει ὕδασι καὶ Αἰγυπτιῶν, ὥστε καὶ ποταμὸς καὶ ὡς τινὰ λέγει. MUNCK.

10 SICILIA IN TRISCELO POSITA] Quid hic est triscelum? Τρισκέλης apud Graecos, quod tria habet crura. Num usurpavit noster pro tripleuro, aut trigono, id est eo, quod tria habet latera, vel tres angulos? Vulgo triquetram positionem ejus esse dixerunt. SCHEFF. Memini hoc vocabulum etiam alibi legisse. Sed locus mihi excidit. Isidorus Orig. xx. 4. Τρισκέλης Graecè, Latine tripedes dicuntur. An Triscelum ergo pro trigono posuit? Possis parvâ mutatione rescribere triquetrum. Servius ad AEn. i. 200. Latine Triquetra dicitur. Lucret. i. Insula quae triquetris terrarum gessit in oris. Aliter Deltoton eam positionem appellarunt. Vide nostr. Astron.

¹ XXXDLXX. * Sardinia in circuitu stadia xcci. Creta in ² longitudine * & oppida utraque parte centum possidet, circuitu stadia xxc. Cyprus posita est inter Aegyptum & Africam, similis scuto Gallico, * circuitu stadia xlic. ³ Rhodos in rotundo posita, circuitu stadia xxc. Euboea confimilis arcui circuitu stadia xxcc. Corcyra, ager bonus, circuitu stadia xxc. Sicyon ager bonus, circuitu stadia mille centum. ⁴ Tenedos insula contra Ilium circuitu stadia mcc. ⁵ Corfica, ager pessimus, ⁶ circuitu stadia mcxx. ⁷ Cyclades insulae sunt

II. 19. Nihil tamen muto. Ampl. Spanhemius in de Nummorum praestantiâ pag. 144. *Vulgo in nummis urbium Siciliae tria crura notum regionis insigne solent denotare.* Quo accedit, quod latera etiam σκέλη vocent Graeci. Theo in Aratum p. 31. Τὸ δὲ δελωτὸν τρίγωνόν ἐστιν ἰσοσκελὲς, ἐκ ἰσοπλευροῦ. Caeterum ambitus Siciliae ex Diodori sententiâ est stadiorum ὡς τετρακισχίλιον τριακοσίαν ἐξήκοντα. Apud Solinum cap. xi. *Ambitum claudit tribus stadiorum millibus.* MUNCK.

I. XXXDLXX] Numerum hunc cum sequentibus habeo suspectos. Doceant nos, qui veterem numerorum scribendorum rationem tenent. SCHEFF.

2 LONGITUDINE * ET OPPIDA] Haec non mutila, sed trajecta sunt, & sic constituenda: *Creta in longitudine & utraque parte oppida centum possidet, circuitu stadia XXC.* SCHEFF. Haec non mutila sed trajecta censet Cl. Schefferus. & ita constituit: *Creta in longitudine & utraque parte oppida centum possidet, circuitu stadia XXC.* MUNCK.

3 RHODOS &c.] Errare heic Hyginum ostendit Meursius in Rhod. lib. i. cap. 10. MUNCK.

4 TENEDOS INSULA] Tenos. MICYLL. Servius ad AEn. II. 21. *Tenedos insula est contra Ilium, quae ante Leucophris dicta est.* Idem Diodorus extremo libro quinto & Eustath. ad Iliad. β. p. 233. referunt. Adde quae notavi ad cap. 108. Perperam Cycladum unam facit Cragius, dum vertit Heracliden ὠκεῖα πολ. Hesych. Τένεδος, πόλις Τρωικὴ ἢ νῆσος. Τελέδοον à quibusdam dictam notat Hom. Schol. ad Iliad. N. 33. MUNCK.

5 CORSICA AGER PESSIMUS] Catal. Pith. lib. i. *Barbara praeceptis inclusa est Corfica saxis, Horrida desertis undique vasta locis.* Dionysius tamen ἐπὶ ἡρώων appellat. Σαρδῶν Ὀρυζήτη, καὶ εἰς ἀλλὰ ἐπὶ ἡρώων Κύριος. Etiam Corfis dicta haec insula. Priscian. Perieg. *Cernuntur littora Cygni, Corfida quam pariter geminato nomine dicunt.* Confer Eustath. in Dionys. pag. 65. De Sardinia, Creta, Cypro & Rhodo consule Georg. Agathem, à

Clarissimo Tennullio, amico nostro, nuper editi cap. 5. qui de situ & spatio earum quaedam non aspernanda habet, sed multum ab Hyginianis abeuntia. MUNCK.

6 CIRCUITU STADIA MCXX] Capella Lib. vi. *Circuitus ejus omnis distenditur millibus trecentis viginti quinque passuum.* Confer Aethici Cosmograph. sub finem. MUNCK.

7 CYCLADAS] Ideo sic appellatas, quod omnes ambiunt Delon patriam deorum insignem, ut ait Marcellin. Lib. xxii. MUNCK. Adde Serv. ad III. AEn. 126. Laet. ad Statii II. Achill. 193. Schol. Aristoph. Equit. 170. & Spanh. ad Callim. H. Del. 3.

8 MICOS] Myconos. MICYLL. Plinio est Miconos, item Pomponio Melae, qui & pro Tenedos habent Tenos. SCHEFF.

9 MICOS, TENEDOS, TARDOS] Optime ex Strabone emendat Micyllus, Myconos, Tenos, Paros. Vide Strabonem lib. x. p. 550. edit. Xylandri. Firmat hanc emendationem Ovid. Heroid. xx. *Et jam transferam Myconon, jam Tenon & Andron, Inque meis oculis candida Delos erat.* Et Schol. Apollon. ad lib. i. vers. 1300. Τένεδος Ἡρακλῆς ἀνέλε ὕστερον ὠκεῖα Τήνον πρὸς νῆσον, ἢ παραγείκει Δῆλον. Vellejus Lib. i. 4. *Multasque in Aegaeo Icarioque occupavere insulas, Samum, Cbium, Andrum, Tenum, Pharum, Delum, aliasque ignobiles.* An Parum scribendum pro Pharum? Sed Ampelius cap. 6. qui duodecim Cycladas cum Eustathio in Dionys. p. 75. numerat, utramque Paron & Pharon inter eas recenset. Quod autem Tenedos inter Cycladas ab Isidoro lib. xiv. 6. Ampelio cap. 6. & Orosio Lib. i. recensetur, nihil me movet, qui saepicula id genus scriptores ἀνισορροία peccare non nesciam. MUNCK. Pro Micos Celeb. P. Wesseling. ad Antonini Itinerar. p. 523. legit Icos.

10 GYARUS, TARDOS] Paros. MICYLL. Pro Tardos, quod est nihili, scribendum Paros videtur. At Gyarus non est inter Cycladas, sed Sporadas, si Melam audimus: Neque aliter facit Plinius. An scribendum Syrus? SCHEFF. Cl. Schefferus Syrus mallet, quod à Mela &

sunt novem, id est Andros, ⁸ Micos, Delos, Tenedos, Naxos, Seriphus, ¹⁰ Gyarus, Tardos, ¹¹ Rhene.

CCLXXVII. *Rerum inventores primi.*

¹² PARCAE Clotho, Lachesis, Atropos, invenerunt literas graecas septem A. B. H. T. I. Y. * Alii dicunt Mercurium, ex gruum volatu: quae cum volant, literas exprimunt. ¹³ Palamedes autem Nauplii filius invenit aequae ¹⁴ literas undecim * ¹⁵ Simonides literas aequae

Plinio inter Sporadas numeretur Gyarus. Sed Artemidorus apud Strabonem Lib. x. etiam Cycladibus *Gyarum* accenset, ut & Ampelius exscriptor Veterum. MUNCK.

11 RHENE] *Rheniam* vocat Strabo lib. x. MICYLL. *Micyllus Rhenia*. Nihil est necesse. Vide Pompon. lib. ii. cap. 7. MUNCK. Thucyd. lib. i. cap. 13. lin. 97. de Polycrate Sami tyranno dicit *καὶ Ῥηνεῖαν ἐλὼν ἀνέθηκε τῷ Δηλίῳ*. ubi Schol. *μία τῶν Κυκλάδων ἡ Ῥηνεῖα*. De qua Interpret. ad Strabon. lib. x. p. 744. Nihilominus cum Munckero nihil muto.

Ad C A P. CCLXXVII.

12 PARCAE] Cur literarum inventio illis tribuatur, causam reddit Vossius Lib. de quatuor artibus popularibus cap. 2. MUNCK. Juxta Schol. Homeri *Iliad.* Σ. vs. 593. *Alpha* litera prima ante ceteras inventa dicitur, & ideo hoc nomine insignita, nam *ἄλφα* invenire, & *ἄλφῃ*, honorem. Ptolem. Hephaestio. lib. v. apud Photium pag. 486. hanc literam omnibus esse ab Hercule praepositam in honorem Alpei fluvii docet. Ubi & de aliis literis nonnulla videri possunt. Boeotii dicunt, Cadmum hanc literam ceteris praeposuisse, quia *ἄλφα* bovem lingua Phoenicum notat. Plutarch. *Symposiac.* lib. ix. Quaest. 3.

13 PALAMEDES UNDECIM] Tacitus xi. *Anal.* *sexdecim* fuisse ait. Vide Voss. *Art. Grammat.* lib. i. cap. 10. Scholiasten Eurip. si audimus ad Orest. vers. 432. *Septendecim* scribamus oportet. Οὐτῷ, inquit, ὁ Παλαμῆδης λέγει ὁρμηκεῖν ἢ ἡράμματα μήπω τότε εἶλα. Sed pro ἢ non male is reponit Vossius. Nam *sexdecim* cum Tacito ei etiam attribuit Tzetzes *Chil.* v. 28. MUNCK. De Palamede Schol. Aristoph. *Ran.* 1499. Schol. & Stanley ad *Aeschyli Prom.* V. 458, 459. De literis a Palamede inventis Plut. *Symposiac.* ix. Quaest. 3. Tom. ix. p. 738. & Casaub. ad Suetonii Claudium cap. 41. & quomodo literas invenerit Palamedes,

Philostrat. cap. x. *Heroic.* §. 3. qui docet nondum bello Trojano literas fuisse inventas; ut & cap. 11. *Heroic.* §. 14. Invenit Palamedes & tesseras juxta Pausan. lib. ii. c. 20. p. 155. οἱ δὲ (τύχη) Παλαμῆδης κύβες ὁρῶν ἀνέθηκεν ἐς τῶτον τὸ ναόν. Pluraque alia, de quibus agit idem Philostratus cap. x. *Heroic.* §. 1.

14 LITERAS UNDECIM] Mallet Vossius in de *Arte Grammatica* legere *sexdecim*. SCHEFF.

15 SIMONIDES LITERAS AEQUE QUATUOR Ω. Ε. Ζ. Φ.] Alii ω, η, ζ, ψ. MICYLL. An haec sana sint, valde dubito. Maximus Victorinus in *Corpore Vett. Gram.* p. 1944. *Post eum Simonidem Elegum totidem v. ζ. ο. θ.* Vide apud illum reliqua. Plinium audiamus lib. vii. cap. 56. *Literas semper arbitror Assyrias fuisse; sed alii apud Aegyptios à Mercurio, ut Gellius; alii apud Syros repertas volunt; utique in Graeciam intulisse è Phoenice Cadmum sedecim numero: Quibus Palamedem Trojano bello adjecisse quatuor hac figura. Θ. Ζ. Φ. Χ. totidem post eum Simonidem Melicum. Ζ. Η. Ψ. Ω.* Patet, opinor, hinc in Victorino scribendum esse *Melicum*. Phaedrus lib. iv. cap. 21. *Simonides qui scripsit egregium melos.* Non enim *Elegum* dicere voluisse Simonidem arbitror propterea quod threnos, sive naenias optime scripserit. Nam *ἔλεγος* est luctus & lamentatio, ut ait Horat. Scholiastes ad Artem. Unde *Elegum* pro misero dixit Abbo. & *Elegiam moestam* Aufon. Parental. 29. Stobaeus *Sermon.* ii. pag. 32. *Σιμωνίδης ὁ μελοποιός.* Suidas: *διεφύρετο αἴθερ Σιμωνίδῳ τῷ τῶν μελῶν ποιητῷ.* Schol. recent. Pind. ad *Olymp.* 2. *Σιμωνίδης ὁ λυρικός.* Schol. Horat. ad lib. ii. od. 2. *Simonides Graecus poeta Lyricus.* Marcellin. lib. xiv. *Ut enim Simonides Lyricus docet, beatè perfecta ratione victuro ante aliam patriam esse convenit gloriosam.* Confer Isidor. lib. i. cap. 38. Minutius Felix: *Quid Simonidis Melici nonne admiranda omnibus & sectanda cunctatio?* Servius de Palamede ad *AEn.* ii. 81. *Secundum quosdam ipse reperit literas. quae res si forte sit dubia, tamen certum est Θ. Φ. Χ. ab hoc inventos cum aspiratione.* Adde quartam ξ ex Plinio. Tzetzes inter alias literas vocales longas à Si-

aeque quatuor ω. ε. ζ. φ. ¹ Epicharmus Siculus literas duas π. & ψ. Has autem Graecas ² Mercurius in Aegyptum primus detulisse dicitur, ³ ex Aegypto Cadmus in Graeciam, quas ⁴ Euandrus profugus ex Arcadia in Italiam transtulit, quas mater ejus ⁵ Carmenta in Latinas commutavit ⁶ num. xv. * Apollo in cithara caeteras adjecit: idem Mercurius & palaestram mortales primus docuit. ⁷ Ceres fruges ferere, boves domare, & alumno suo Triptolemo fruges ferere demonstravit. qui cum ⁸ sevisset, & sus, ⁹ id est porcus, quod seve-

monide inventas refert H & Ω. Existimem ergo in Hygino, ut ei cum Plinio & Tzetze conveniat, pro ε reponendum ζ. MUNCK. Literam ζ invenisse dicitur Zetes Calai frater ab Auctore Etymol. M. ut docet Celeb. P. Burm. Cat. Arg. in Zetes.

¹ EPICHARMUS SICULUS LITTERAS DUAS, Π ET Ψ] Alii Θ & Χ. MICYLL. Pro Π puto scribendum, Ζ, ita conveniret Tzetzes, quamquam ipse addat tertium Ζ. SCHEFF. Plinius: *Aristoteles duas ab Epicharmo additas Θ. Χ. quam & Palamede, movult.* Videtur ergo etiam corrigendus Hyginus ex Plinio. Tzetzes tres duplices ei tribuit Ζ. Ζ. Ψ. MUNCK. Celeb. J. Perizonius Plinium errasse, & Φ & Χ inventa esse ab Epicharmo putat ad Aelian. II. V. H. 34. De ipso hoc viro egere Theocritus Idyll. XVII. & Menagius ad Diogen. Laert. III. 9, 10. VIII. 78.

² MERCURIUS] Apollodorus Atheniensis apud Hom. Scholiasten ad Odyss. ψ. 198. Τέσσαρα μύητα γράμματα invenisse Mercurium narrat. MUNCK.

³ EX AEGYPTO CADMUS IN GRAECIAM] E Phoenicia in Graeciam literas a Cadmo translatas esse statuunt. Nam Cadmus creditur fuisse Phoenix. Vide Herodot. lib. II. cap. 49. Pausan. lib. VII. pag. 494. Eurip. Phoeniss. vs. 6. Laert. ad Statii II. Theb. 73. Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 907. Salm. de L. Hell. pag. 416. qui & hinc litteras φοινίκια γράμματα dictas docet. adde Plut. lib. IX. Symposiac. Quaest. 3. & Celeb. P. Wesseling. ad Simfonii Chronic. pag. 190. in primis vero Conon. Narrat. 37. apud Photium pag. 444, 445. Mox cum Munckero scribendum puto numero XVI. Plutarch. Symposiac. I. I. τὰ δὲ δὴ πρῶτα καὶ φοινίκια λέγει Κάδμους ὀνομαζέμεντα τετραγώνια ἢ τετράγωνα γενόμενα παρέχει. Vide Menag. ad Diogen. Laert. lib. VII. Sect. 56. & Cuper. Apoth. Homer. pag. 40, 41. Antiquiores Graeci Phoeniciis literis habuisse dicuntur, quas Pelagicas vocabant, de quibus J. Palmerius lib. I. Graec. Antiqu. cap. 9.

⁴ EUANDRUS P. E. A. IN IT. T.] Has doctus

ab Hercule, ut Juba apud Plutarchum Quaest. Rom. Tom. II. pag. 278. γράμματα τὰς αὐτῶν Εὐάνδρου ἐδίδαξεν Ἡρακλῆς, ὡς Ἰδῆας ἰσόρηκε.

⁵ CARMENTA] Ovidio, Servio, Virgilio, Capellae & Solino est Carmentis, ut Καρμῆτις, Straboni. Nicostrata erat nomen ejus κόρμη. Carmentem autem dictam ajunt, quia carminibus vaticinabatur, ut placet Servio ad AEn. VIII. 51. Sed alii, quod, ut fatidica, careat mente. Rectius illi forte, qui à Carmenis ejus nomen deducunt. Erant autem Carmenae Deae, quae primae scirent hominem natum, eique canerent futura; de quibus Varro consulendus. Mercurii quidam filiam faciunt apud Servium, ad modo laudati libri vers. 130. Alii ex Mercurio peperisse eam Euandrum tradidere. In antiquis versibus de repertoriis literarum apud Crinit. Lib. XVII. de honest. Discipl. *Mente Phoenices sagaci literas condiderunt Atticas: Quas Latini scriptitarunt, edidit Nicostrata.* MUNCK. Janus Graecus ex Perrhaebia oriundus dicitur Italorum linguam & mores mutasse. Plut. Quaest. Rom. Tom. II. pag. 269. De nomine Carmentae latissime disputat idem pag. 278. eandem & Themidem fuisse inter alia docens.

⁶ NUMERO XV.] Si in tot Latinas eas commutavit, quot in Graeciam attulit Cadmus, scribendum est XVI. Marius Victorinus Lib. I. *Repertores literarum Cadmus ex Phoenice in Graeciam, & Euander ad nos transtulerunt a, b, c, d, e, i, k, l, m, n, o, p, q, r, s, t, literas numero XVI.* Adde Meckerchum in de pronuntiatione Linguae Graecae cap. 12. Voss. Gram. Art. lib. I. cap. 10. & 25. MUNCK.

⁷ CERES FRUGES SERERE] Duo verba postrema puto expungenda, quia huc tracta sunt ex versu sequenti. SCHEFF. Δις τὸ αὐτὸ cum stultè dicatur, scribe, ut Clar. Schefferus voluit, *Ceres boves domare, & alumno suo Triptolemo fruges ferere demonstravit.* MUNCK.

⁸ SEVISSET] Ita rectè Lugdunensis & Schefferi editio. Perperam caeterae *sevisset.* Si nihil aliud, certe illud *severat*, quod sequitur statim, ita esse rescribendum nos doceret. Aliud, judice

severat, effodisset, suem comprehendit, & duxit ad aram Cereris: & frugibus super caput ejus positis, eidem Cereri inmolavit. Inde primum inventum est, ¹⁰ super hostias molam falsam inponere. Velificia primum invenit Isis. nam dum quaerit Harpocratem filium suum, rate velificavit. Minerva navem biproram Danao aedificavit, in qua Aegyptum ¹¹ fratrem profugit.

Desunt nonnulla.

dice Vossio, *sero serui*, aliud *sero sevi*. Idem ergo vitium est in Servio ad Lib. I. Georg. vers. 19. *Orbem terrarum frugibus obseruit. Lege, q̄bsevit.* Observat tamen Gronovius à Vett. *Inser-tus, consertus & transfertus* pro insitus, consitus, & transitus dicta, Diatrib. Stat. cap. 5. *Ἀεχάτις* ergo vetus interpres Epist. ad Rom. cap. XI. 24. *Contra naturam insertus es in bonam olivam.* MUNCK.

9 ID EST PORCUS] Glossatoris hoc videtur. SCHEFF. Dele ista cum Scheffero. Inter infinitas glossas, quibus hoc scriptum est oneratum, etiam haec reponenda. Caeterum ex hoc Triptolemi facto ortus procul dubio mos ille porcos immolandi in Cereris initiis; de quo Varro inter alios Lib. II. R. R. meminit. MUNCK. Aegyptii Lunae & Baccho porcas mactarunt. Herodot. II. 47, 48. Graeci Cereri & Baccho. Schol. Aristoph. Ran. 341. Potter. ad Ly-

cophon. 77. De causa, cur Veneri porca fecerint Graeci, egere Eust. ad Dionys. Perieg. 852. Spanh. ad Aristophan. Plut. 1025. Cur tamen multi e Graecis Veneri suem non inmolarint; docebunt Festus in voce *Suillam*. & Schol. Aristoph. Acharn. 794.

10 SUPER HOSTIAS MOLAM SALSAM PONERE] Servius ad AEn. IV. 57. *Olim enim hostiae immolatae dicebantur molâ falsâ tactae: cum vero istae & aliquid ex illis in aram datum, mactatae dicebantur* &c. MUNCK.

11 FRATREM PROFUGIT] Curt. X. 2. *Servi dominos profugere.* Senec. Agamem. vers. 121. *Vel Mycenaeas domos Conjuncta socio, profuge furtiva rate.* Vide ibi summum virum J. F. Gronovium, & Herc. Fur. 977. Hippol. vers. 243. & 835. quaeque notavi ad Laëtant. Argum. Lib. VII. fab. 4. MUNCK.

F I N I S.

Isido:

Isidorus in de Nat. Rerum,
cap. XVI I.

*Dicunt antiqui Aratus & Hyginus,
Solem per seipsum moveri, non cum
mundo verti uno loco manentem.*

Sarisberienfis Policrat. lib. I I.
cap. XVI I I.

*Eorum, qui scientiam profitentur astro-
rum, alii opinionis errore prolabun-
tur ad fabulas, in quo deprehendi-
tur & Hyginus.*

C. JUL. HYGINI

POETICON

ASTRONOMICON.

1870-1871

REPORT OF

THE

C. JUL. HYGINI

POETICON ASTRONOMICON.

De Mundi & Sphaerae ac utriusque partium declaratione

LIBER PRIMUS.

HYGINUS M. FABIO PLURIMAM
SALUTEM.

ETSI te studio grammaticae artis inductum, non solum ⁸ versuum moderatione, quam pauci perviderunt, sed historiarum quoque varietate, qua scientia rerum perspicitur, praestare video, quae facilius

Ad Praefat. LIB. I.

I C. JULII HYGINI &c.] Inscriptionem nulam veteres habere codices, quos duos praestantissimos contulit Morellius, nudam tantum epigraphen, *Hyginus M. Fabio &c.* nisi quod melior codex addat, *plurimum salutis*, testatur ipse Morellius in Notis, quas ex bibliotheca fratris sui, viri celeberrimi, Dn. Bar. Bartholini communicavit mihi summus vir, idemque amicissimus, Dn. *Thomas Bartholinus*. Librorum quoque nullam ait in eis esse partitionem, neque capitum, tantum hic & illic initia majusculis litteris esse notata. Plane sicut fit & in editione Sanctandreae, An. 1589. publicata, id est annis undeviginti post Morellianam, ad quam proinde expressa videtur. Neque tamen possum credere, auctorem ipsum quoque operi huic titulum indidisse nullum, quia insolens hoc apud veteres, nec ipsi etiam conveniens negotio. Potius hoc in codicibus quibusdam puto factum, quod ejusdem argumenti continerent plures alios scriptores. Ideo nec rejiciendum temere, & ob solos codices Morellianos, puto, quem ex aliis codicibus non minus bonis pri-

dem publicarunt alii. De libris & capitibus major potest esse dubitatio, cum praesertim auctor ipse mentionem faciat voluminis unius tantum. Verba sunt in praefatione: *Neque enim magnitudinem voluminis, sed rerum multitudinem peritos convenit spectare.* Ubi cum loquatur de volumine tanquam unico, non voluminibus pluribus, id in libros divisisse plures vix videri potest, licet etiam Volaterranus codices secutus receptos & vulgares, opus hoc in libros quatuor Hyginum scribat divisisse. Sed nec distinctio in capita ipsi indicata, *versus* tantum multos nominat in verbis proxime praecedentibus SCHEFF. Cum nec duo Morelliani codices, nec quatuor illi, quos cum editis contulit Janus Vlitius, hanc habeant inscriptionem, quin a recentiore profecta ea manu sit, nihil est quod dubitemus. Editio Veneta anni MDCCCLXXXII. quâ antiquiorem haud putem inveniri, istam praefert: *Clarissimi viri Hyginii Poeticon Astronomicum, opus utilissimum feliciter incipit.* MUNCK. Nec, quos inspexi, codices agnoscunt.

2 POETICON ASTRONOMICON] Miror, hanc retentam plerisque scriptionem, itaque factum, ut appellent vulgo, etiam eruditi, *poëticum Astronomicum*. Vossius in de Script. Lat. lib. I. c.

lius etiam scriptis tuis perspicui potest, desiderans potius scientem quam liberalem judicem: tamen quo magis exercitatus, & nonnullis etiam saepius in his rebus occupatus esse videor, ne nihil in adolescentia laborasse dicerem, & inperitorum iudicio desidiae subirem crimen, hoc velut rudimento scientiae nixus scripsi ad te, non ut inperito monstrans, sed ut scientissimum commonens:

Sphaerae figurationem, circulorumque qui in ea sunt notationem, & quae ratio fuerit, ut non aequis partibus dividerentur.

Praeterea, terrae marisque definitionem, & quae partes ejus non habitantur, ut multis iustisque de causis hominibus carere videantur, ordine exposuimus.

Rursusque redeuntes ad sphaeram, duo & quadraginta signa nominatim pernumeravimus.

Exinde uniuscujusque signi historias causamque ad sidera perlationis ostendimus.

Eodem

20. primum memorat ipse in *Poëtico Astronomico*. & de Idol. lib. II. c. 28. in veteri editione Hygini, *Astronomici* lib. IV. Meursius lib. I. c. II. de Reg. Att. *Hyginus in Poëtico Astronomico*. Salmastius ad Solinum p. 6. *Hyginus in Astronomico Poëtico* &c. & sic alii. Atqui non convenit, libri *Astronomicum* nisi Graece intelligas, & in fine scribas cum $\tilde{\omega}$, ita, ut $\tau\acute{o}$ *Astronomicon* genitivus sit pluralis. Verus ergo titulus operis *Astronomica poëtica*. Et *Astronomica* quidem, quia continet, quae ad astra spectant. *Poëtica* vero, quia simul fabulas adjunctas habet, quales poetae de causis illorum astrorum primaeque generatione sunt commenti. Alii tamen alios fecere titulos. Turnebus non uno loco nominat libros *de signis coelestibus*. Apud Natalem Comitem alicubi recordor vocari libros *de Stellis*. Micyllus in praefatione sua vocat *Astronomica*, quod est rectius. SCHEFF. Hoc esset, $\Pi\omicron\eta\eta\tau\iota\kappa\acute{\omega}\nu$ *Ἀστρονομικῶν*, si constaret hoc opusculum esse ab Hygino ipso, met in libros quatuor tributum. Verum cum serie id continua in vetustis codicibus perscriptum deprehenderint cum Vlitius, tum Morellius, *Poeticon Astronomicum* cum dicitur, $\sigma\upsilon\gamma\gamma\epsilon\gamma\mu\mu\epsilon\alpha$ existimem, vel opus, vel simile quid subaudiendum esse. Ad eundem sane modum dicta sunt *Halieuticon* Ovidii, *Cynegeticon* Gratii, *Ponticon* Solini, immo & *Astronomicum* Manilii, de quo Scaliger videndus. MUNCK.

3 DE MUNDI ET SPHAERAE] Specialis hic est titulus, qualem praemittit unicuique libro. Ita liber secundus inscribitur *de signorum coelestium historiis*, tertius, *de descriptionibus formarum coe-*

lestium. Et haec prisca ratio in talibus. De qua dixi aliqua in Notis meis ad Mauricii Strategicon. Unde quoque suspicor, non esse admodum recentem hanc in libros distinctionem, licet forte non Hyginum ipsum habeat auctorem. SCHEFF.

4 HYGINUS] Sine praenomine, quod notandum. Nec videtur aliter fuisse in Ms. Micylli, ex quo fabulas edidit. Ideo ipse in praefat. *Argumentum ab Hygino* (sic enim inscriptus is erat) *tractabatur*. Non ait a C. Julio Hygino, sed simpliciter Hygino. ut non sit necesse C. Julium statim intelligere, Hygini nomine audito, firmiturque, quod de Hygino nostro, ejusque a C. Julio Hygino differentia in dissertatione mea pluribus ostendi. SCHEFF.

5 M. FABIO] Non Quintiliano, sed alii, quod & ipsum jam ostendi, praedicta in dissertatione. SCHEFF.

6 PLURIMAM SALUTEM] Ita & Vlit. 3. & editio princeps, hoc est, Veneta illa modo laudata. MUNCK. Ita & duo Vossiani ac d'Orvill. sed tertius, *Iginus Fabio suo salutem*. Ceterum *Iginus*, & *Iginus* pro *Hyginus* scribitur etiam in Codd. Servii ad I. AEn. 277.

7 ETSI STUDIO] Sanctandreana¹, quae sequitur Morellianam, *Etsi te studio*. Probo, si hoc modo habent libri veteres. Sed quia dubito, mallet illud *te* post *praestare* ponere, ut omisum ob similitudinem praecedentis syllabae. SCHEFF. Confirmant eam lectionem praeter Venetam etiam 3. ex Vlitianis codicibus. Perperam $\tau\acute{o}$ *te* expulerunt nonnulli. MUNCK.

Eodem loco nobis utile visum est, persequi eorum corporum 7 deformationes, & in his numerum stellarum.

Nec praetermisimus ostendere ad septem circulorum notationem quae corpora aut partes corporum pervenirent, & quemadmodum ab his dividerentur.

Diximus etiam in aestivi circuli definitione, quaerentes, quare non idem hiemalis vocaretur: & quid eos fefellerit, qui ita senserint: & quid in ea parte sphaerae solis efficiat cursus.

Praeterea, quare circulos in octo partes divideremus, ordine exposuimus.

Scripsimus etiam, quo loco circulus aequinoctialis foret constitutus, & quid efficeret ad eum perveniens sol.

In ejusdem circuli demonstratione ostendimus, quare Aries inter sidera celerrimus diceretur.

Pauca praeterea de hiemali circulo diximus.

Exinde

MUNCK. Agnoscunt & tres mei.

8 VERSUUM MODERATIONE] *Modulatione* cum Marone Ecl. x. quemadmodum heic à manu secundà in A. exhibitum visitur; vel *meditatione* cum Ausonio epigr. i. dixissent potius alii. Invenies tamen apud Horat. Lib. i. od. 24. *Auditam moderare arboribus fidem.* Et Cicer. v. Tufcul. *Moderari cantus numerosque.* Immo Jul. Firmicus Astron. lib. vi. cap. 31. planè, ut Hyginus: *Haec genitura divinum lyrici carminis poetam reddit, qui choreas Libero, redimitus edera, religiosi carminis moderatione componat.* MUNCK. Omnes codices Vossiani ac d'Orvillii agnoscunt *Moderatione* quod facile admitti potest. Consule Celeb. P. Burm. ad Ovidii xi. Met. 154. pro *varietate* Vof. tert. *Varia aetate.* Pro *tuis* Vof. sec. *suis* sed supra notatum erat *tuis*.

1 DESIDERANS POTIUS &c.] Ad scientiam, quam in Fabio laudat, referenda ista existimo, ne distorta evadat oratio. MUNCK.

2 TAMEN QUOD MAGIS EXERCITATUS] Pro *tamen legendum* puto *tum.* SCHEFF.

3 VIDEAR, NE NIHIL] Conjunctionem & prior codex non habet, abesseque potest. Morellus. SCHEFF. Dele copulam & cum Venetâ, altero ex Morellianis, & 3. Vlitianis. MUNCK. Duo Vof. prim. & tert. *Videor, ne.* quam lectionem vulgatae praefero. Non enim necesse est, ut hic subjunctivus retineatur modus. Praeterea copulam delevi. nam & d'Orvillii *videar, ne.* qui & pro *exercitatus* habet *exercitus* quae verba saepius in MSS. confunduntur. Adifis cl. Oudendorp. ad Frontin. lib. ii. Strateg.

cap. i. n. 30.

4 HOC VELUT] *Haec velut* Veneta. Quasi per appositionem dixisset Hyginus, *haec sphaerae figurationem* &c. ut *haec tantam falsitatem* Fulgent. lib. iii. cap. 6. Vide ibi animadversiones nostras. MUNCK. Pro *diceret* paullo ante MS. d'Orvillii *videor.*

5 SCRIPSI AD TE, NON UT IMPERITO MONSTRANS &c.] *Haec distinctio non videtur idonea, maloque pro puncto comma & hic, & in sequentibus post commonens ponere, quia mea sententia cohaerent, scripsi ad te Sphaerae figurationem.* In Morelli uno fuit, *non monstrans ut imperitum*, quod explicat, *ad te, ut imperitum non scripsi monstrans, sed commonens.* Puto veram lectionem, *scripsi ad te non ut imperitum, monstrans s. u. s. c.* ultima littera in voce *imperitum* est extrita, ob similitudinem sequentis. *Imperitum* autem antiquè, pro *imperitum*, ut saepe. SCHEFF. Apul. Apol. *Admonendus es mihi, non docendus.* Ad quem locum consule Pricaei notas. MUNCK.

6 IN EA SUNT] Vof. tert. *In eo sunt.* d'Orvill. pro *notationem, notitionem* & pro *dividerentur* Tert. *divideretur.* pro *habitantur* in MS. d'Orvillii alia manu emendatum erat *habitentur.* pro *rursusque red.* tres Vossiani & *rursus red.* & pro *quadraginta*, iidem *triginta.* ut & d'Orvillii.

7 DEFORMATIONES] H. e. *μορφώσεις*, formas. Infr. lib. ii. cap. 4. *In Astris corpora eorum deformavit.* Cap. 13. *Videntur deformati* &c. Admodum frequens Hygino ista phrasis. Confer

Exinde ¹ zodiacum circulum definivimus, & ejus effectus: & quare potius duodecim signa quam undecim ² numerarentur: quid etiam nobis de reliquis circulis videretur.

³ His propositis rebus, ad id loci venimus, ut exponeremus, utrum mundus ipse cum ⁴ stellis suis verteretur, an, mundo stante, vagae stellae ferrentur: & quid de eo nobis & compluribus videretur, & qua ratione ipse mundus verteretur.

Praeterea quare nonnulla signa celerius exorta serius occiderent: nonnulla etiam, caeteris tardius exorta, citius ad occasum pervenirent: ⁵ quare etiam quae signa pariter oriantur, non simul occidant.

Eodem loco diximus, quare non essent in sphaera superiori interioribus hemicycli aequalia: & quot modis stellas videre non possumus.

Praeterea scripsimus in duodecim signorum ortu quae de reliquis corpora exoriri, & quae eodem tempore occidere viderentur.

Deinde ordine perscripsimus, utrum sol cum mundo fixus verteretur, an ipse per se ⁶ moveretur, & cum ipse per se moveatur, & contra duodecim signorum ortus eat, quare videatur cum mundo ⁷ exoriri & occidere.

Deinde protinus de Lunae cursu pauca proposuimus: & utrum suo, an

Scalig. ad Manil. p. 32. MUNCK. In Voss. 1. *Visum utile.* Mox viderentur pro dividerentur.

¹ ZODIACUM] D'Orvillii Codex Zodiacon.

² NUMERARENTUR] Male Editio Schefferi Numerentur. Mox pro propositis Voss. prim. & tert. praepositis. ut cl. Schefferus edidit. pro & complur. Voss. 1. ex complur. non male. Quaque ratione edidit Schefferus, cum, quos inspexi, Codices habeant & qua rat. pro quare nonnulla Voss. 2. nonnulla quare.

³ HIS PRAEPOSITIS REBUS, AD ID LOCI] Modius Novant. Lect. ep. 11. *Posuerat ille haud dubie, pro aetatis suae elegantia: His positis, ad id loci.* Sed non persuadet, qui scimus, usum nostrum passim genere plebejo loquendi, & non uno loco demonstramus. SCHEFF.

⁴ STELLIS SUIS] Suis abest d'Orvilliano. pro caeteris tardius idem tardius ceteris.

⁵ QUARE ETIAM QUAE SIGNA] Signa quae Vliet. 2. MUNCK. Ita & Voss. 3. Pro hemicycli d'Orv. hemicyclis. pro possumus Voss. prim. possumus. item d'Orv. pro duodecim Voss. tert. duodecimo. pro utrum sol tres Vossiani & d'Orv. sol utrum. Paulo ante ordine omissum erat in edit. Schefferi.

⁶ MOVERETUR ET CUM IPSE PER SE M.] Haec absunt in utroque Morellii. SCHEFF. Absunt Vossiano primo. pro eat Voss. tert. erat. & videatur iterum omissum est in Ed. Schefferi. Verum ex ungue leonem. Schefferianae enim editionis, quibus scatet, vitia colligere non libet. pro *sefellerit eos* melius Voss. prim. *eos sefellerit.*

⁷ EXORIRI ET OCCIDERE] Modius inserit videatur. Sed hoc ex fine periodi praecedentis hic intelligendum. SCHEFF.

⁸ CERTE ERRENT] Ita & Veneta & Vliet. 3. Al. certae. Vide infr. lib. 1v. cap. 14. MUNCK. Paulo ante pro an septem Voss. tert. an non. Certae tres Vossiani. licet aliquando difficiliter distinguas ae ab e in Mss. saepe etiam pro ae simplex e scribentibus. Mox pro priores astrologi Voss. 1. astrologi priores. pro dixerint d'Orv. dixerunt. Indicativos & subjunctivos modos a Librariis saepius mutari docet Celeb. P. Burm. ad Sueton. Caesar. cap. 68. & ad Nemesiani Ecl. vi. vs. 37. Item cl. Oudendorp. ad J. Caesarem lib. 11. de B. Civ. cap. 32. *Quem ad finem adhuc res processit, fortunamque, cur praeteream.* Et licet subjunctivus sequatur, nihil obstat, quo minus hanc lectionem pluribus Mss. confirmatam amplecti

an alieno lumine uteretur: Eclipsis Solis & Lunae quomodo fieret: quare Luna, per eundem circulum iter faciens, celerius sole currere videatur: & quid fefellerit eos, qui ita senserint.

Quinque stellae quantum habeant intervallum: & utrum quinque sint an septem: & utrum quinque ⁸ certe errent, an omnes: & quinque quomodo currant.

Diximus etiam qua ratione priores astrologi non eodem tempore signa & reliquas stellas reverti dixerint: & quare ⁹ metam diligentissime observasse videantur. & quid reliquos fefellerit in eadem causa. In his igitur tam multis & variis rebus, non erit mirum aut pertimescendum, quod tantum numerum versuum scripserimus: neque enim magnitudinem voluminis, sed rerum multitudinem peritos ¹⁰ convenit spectare. Quod si longior in sermone visus fuero, ¹¹ non mea facunditate, sed rei necessitate factum existimato: nec si brevius aliquid dixerō, minus idem valere confidito, quam si pluribus esset audiendum verbis. Etenim praeter nostram scriptionem sphaerae, quae fuerunt ab Arato obscurius dicta, persecuti planius ostendimus: ut penitus id, quod coepimus, exquisisse videremur. Quod si vel optimis usus auctoribus effeci, ut neque brevius neque verius diceret ¹² quispiam, non inmerito fuerim laudari dignus à vobis, ¹³ quae vel amplissima laus hominibus est, doctis: si minus, non deprecamur

plecti queamus. varios enim modos Nostrum jungere ad caput ult. hujus libri ostendimus.

9 METAM OBSERVASSE VIDEANTUR] Vlit. 4. videatur. Praeterea pro metam variè metron, metan, meton. Scribe, ut disertim habuit codex Anonymi, Meton diligentissime observasse videatur. Meton celebris Astrologus fuit, cujus praeter Columellam Praefat. Lib. 1. Vitruvium, Tzetzen ad Hesiod. *ἔργ.* β. p. 108. ed. Heins. aliosque etiam Servius meminit ad AEn. III. 284. MUNCK. Munckeri lectionem firmat Vossianus tertius scribens Meton d. o. videatur. De hoc Metone Censorinus de Die Natali cap. 18. Praeterea sunt anni magni complures: ut METONICUS, quem METON Atheniensis ex annis undeviginti constituit. Plura de eo dabunt, & ad plures, qui de eodem disputarunt, lectorem ablegabunt Eruditissimi Viri ad Aelianum lib. x. V. H. cap. 7. Mox pro tantum Voss. tert. tanta.

10 MULTITUDINEM PER NOS CONVENIT SPECTARE] Probo emendationem Modii: multitudinem peritos. SCHEFF. Confirmant etiam lectionem Veneta, Soter, & 3. codices ex Vlitianis. MUNCK. Etiam Voss. tert. peritos.

11 NON MEA FACUNDITATE &c.] Ita & Veneta. Sed Vlit. 1. & A. fecunditate. hoc esset, ubertate orationis vel eloquentiae. Nova vox est facunditas, nec usquam alibi, quod sciam, occurrit, tametsi ad eandem formam à veteribus dicta sunt discorditas, differitas, ducitas, aliaque, de quibus Nonius. MUNCK. Vox facunditas, quam Cl. Munckerus nesciebat, an alibi occurreret, usurpatur etiam Plauto Truc. II. 6. 13. ut ex Parei Lexico ac Fabri Thesauro constat. WOPKENS. Omnes Mei ac d'Orvillii facunditate. Non nova vox est, Munckere. Lexicographi enim jam docuerant, Plautum hac voce usum esse in Trucul. Act. II. Sc. VI. vs. 13. Facile sibi FACUNDITATEM virtus argutam invenit. Paullo ante pro longior in sermone Voss. sec. in sermone longior. Mox pro necessitate factum idem factum necessitate.

12 QUISPIAM] Quisquam Vlit. 3. & A. MUNCK. Paullo ante Voss. secund. effecit. Voss. tert. effecti. Quisquam Voss. prim. & d'Orvillii Cod.

13 QUAE VEL AMPLISSIMA LAUS HOMINIBUS EST, DOCTIS &c.] An scribendum, Laus est, hominibus doctis, ut cohaereat, a vobis hominibus doctis, i. e. qui estis docti homines. SCHEFF.

mur in hac confectione nostram scientiam ponderari. Ideoque maioribus etiam niti laboribus cogitamus, in quibus & ipsi exerceamur, & in quibus volumus nos probare, quid possimus. etenim ² necessariis nostris hominibus scientissimis maximas res scripsimus: non levibus occupati rebus, populi captamus existimationem. Sed ne diutius de eo quod negligimus, loquamur, ad propositum veniemus, & ³ initium rerum demonstrabimus.

I. De Mundo & Sphaera.

MUNDUS adpellatur is, qui constat ex sole, ⁴ & luna, & terra, & omnibus stellis.

SPHAERA est species quaedam ⁵ in rotundo conformata, omnibus ex partibus aequalis adparens, unde reliqui circuli finiuntur. Hujus autem

SCHEFF. Cl. Schefferus distinguit, Quae vel amplissima laus est, hominibus doctis. ut cohaereant illa, à vobis hominibus doctis. Sed eandem sententiam efficit distinctio Morellii. MUNCK. D'Orvill. laus est b. d.

I ET IN QUIBUS VOLUMUS NOS PROBARE QUID POSSIMUS] Illud quibus abundat, potestque videri huc tractum ex superioribus. Morellus notat, Salignacii codicem habere, & quibus volumus, nos probare possimus. Mox pro necessaria, unus necessariis, item pro necessarias res scripsimus, Salignacianus, necessaria rescripsimus. SCHEFF. Faedè interpolatus locus iste. Tolle protinus illud in, quod nec à MSS. Vlitianis, nec à Veneta vel aliis antiquioribus agnoscitur. Deinde scito etiam ⁶ quid non ab altero tantum Morelliano, sed & 3. Vlitianis abesse. Et sanè perquam venustè abest. Ordo enim est, in quibus laboribus & ipsi exerceamur, & possimus probare nos illis, quibus volumus. Miror neminem ex tot hujus libelli editoribus percepisse hactenus mentem auctoris. MUNCK. Paullo ante pro etiam niti Voss. 3. inniti. Ceterum Munckeri lectionem probant tres mei Vossiani & d'Orvillii Codex.

² NECESSARIIS NOSTRIS] Ita non dubitavi rescribere cum Veneta & altero ex Morellianis. Nec aliter in suis invenerat Vlitius. Perperam necessarias Morellius, vel necessaria Sanctandrea. Necessarii sunt ἀναγκαῖοι. Curt. lib. VII. cap. 2. Simpliciter ad necessarios suos quisque scripserat. Sallust. Jug. cap. 68. Uti Romam ad suos necessarios aspere in Metellum de bello scribant. Vetus interpres Jobi cap. VI. 13. Necessarii quoque

mei recesserunt à me. Plenius necessarii amici dicuntur. Luc. cap. X. Actor. vers. 24. Συγκαλεσάμενοι τὰς συγγενεῖς αὐτῆς, καὶ τὰς ἀναγκαῖας φίλους. Vet. Interp. Convocatis cognatis suis, & necessariis amicis. MUNCK. Graeci vocem φίλους passim addunt, ut Eurip. Androm. vs. 671. Τοιαῦτα λάσκες τὰς ἀναγκαῖας φίλους.

³ INITIUM RERUM] Initia rerum Vlit. 3. & A. MUNCK. Ita & Voss. primus. recte.

Ad C A P. I.

⁴ ET LUNA ET TERRA] Quid hic facit terra, & quomodo ante stellas ponitur? puto nostrum scripsisse, & luna, & aetere, & stellis. Mundum noster ubique usurpat pro coelo. Ita paulo ante: Utrum mundus ipse cum stellis venteretur, an mundo stante vagae stellae ferrentur. SCHEFF. Cl. Schefferus emendat & aethere, quod mundum pro coelo usurpet noster. Capite tamen octavo terram in mundi regione collocat. Auctor libri de mundo, interprete Apulejo: Mundus omnis societate coeli & terrae constat, & eorum naturis, quae utriusque sunt. Adoptavit eandem definitionem Cleomedes Lib. I. κόσμος ἐστὶ σύνθεσις ἐξ ὁρατῆς καὶ γῆς, καὶ τῆς ἐν ταῖς φύσεσιν. Nihil heic esse mutandum satis ostendit Hygini compilerator Isidorus Orig. lib. III. cap. 28. Mundus est hic, qui constat ex coelo & terra & mari cunctisque sideribus. MUNCK. Nihil mutandum. Confule Menag. ad Diogenis Laertii lib. VII. §. 137. Pro coelo saepissime absolute ponitur a Poetis ac Philosophis. Vid. Joh. Fred. Gronov.

autem sphaerae neque exitus, neque initium potest definiri, ideo quod in rotundo omnes tractus & initia ⁶ & exitus significari possunt.

II. De Centro.

7 CENTRUM est, cujus ab initio circumductio sphaerae terminatur, ac terrae positio constituta declaratur.

III. De Axi.

DIMENSIO, quae totius ostenditur sphaerae, ⁸ est cum ex utrisque partibus ejus ad extremam circumductionem ⁹ rectae ut virgulae perducuntur: quae dimensio à compluribus Axis est adpellata. Hujus autem cacumina, quibus maxime sphaera nititur, Poli adpellantur,

nov. lib. 1. Obf. cap. 9. & Castal. ad Claud. Rutilii Iter. lib. 1. vs. 17. Nonnumquam a poetis additur Epitheton aetherius. Brouckh. ad Tibull. III. IV. 17. Inter Philosophos primus dicitur fuisse Pythagoras, qui Coelum vocavit Mundum. Consule Menag. ad Laertii Lib. VIII. §. 48. Coelum ita definit Theo ad Aratum pag. 5. Οὐρανὸς μὲν ἐν ἑστὶν ὁ ἀείχων τὰ ἄλλα πάντα σαρμάνη καὶ πλὴν αὐτῆς. Cur vero Mundum σφαιροειδὴ esse veteres putarint, primam, quam credit esse, causam docet Athenaeus lib. XI. cap. 12. pag. 489. In d'Orvillii Cod. Ἔ Luna ἔ St. ἔ terra.

5 IN ROTUNDO] In rotunditate A. Sed alterum adstruit ex Hygino descriptus locus iste Isidori Orig. lib. III. cap. 31. Sphaera coeli est species quaedam in rotundum formata, cujus centrum terra est ex omnibus partibus aequaliter conclusa. Pertinent huc & ista ex ejusdem libr. de Nat. Rer. cap. 12. Sphaeram autem confirmant nec principium habere nec terminum, pro eo quod rotunditate sua, quasi circulo, unde incipiat, vel ubi desinat, facile non comprehendatur. MUNCK.

6 ET EXITUS SIGNIFICARI POSSUNT] Scribo, significare. SCHEFF. Significare Cl. Schefferus. Quam conjecturam ejus stabiliunt duo Vlitiani, qui & mox cum A. & Venetâ cap. 2. pro centrum exhibent centron. MUNCK. Voss. prim. significare. item Voss. prim. tert. ac d'Orvill. Centron. Voss. sec. scribit. de cendro & cendrum. Mox idem pro de Axi, de dimensione. ut & d'Orvillii, qui pro quae tot. quoque tot. Sed alia manu.

Ad C A P. II.

7 CENTRUM] Vide Ciceron. 1. Tusc. Disp. 17. Theon. ad Aratum pag. 5. item de Axi.

Ad C A P. III.

8 EST CUM EX UTRISQUE] Tò est nec in Venetâ, nec in 3. MSS. comparet. Unde liquet in capita hoc scriptum ab Hygino ipso non fuisse divisum, sed ἀπὸ κοινῆς illum voluisse id verbum repeti ex periodo proximè praecedenti. MUNCK. Verbum substantivum nec in meis adparet. ita Voss. sec. Dimensio quoque totius est. spera cum e. &c. Male iterum in Ed. Schefferi utriusque pro utrisque.

9 RECTAE UT VIRGULAE] Ita unus Morellianorum, alter recte, ut Sanctandreana, sed alterum videtur praefendum. In iisdem unus illud ut non agnoscit. SCHEFF. Ita quidem & Venetâ & 3. Vlit. Sed diphthongos scimus saepe negligi à librariis. Praefero, quod alii dederunt, rectae ut virgulae, hoc est, rectae quasi lineae. Isidor. Orig. lib. III. cap. 35. Axis est septentrionalis linea recta, quae per mediam pilam sphaerae tendit. Auctor libri de mundo: Δι' ὧν εἰ ἰοῦσαι, ἀπὸ ἐπεξοργήλου, ὁθεῖαν, ἡλῆνες ἄξονα καλῶσι; Ἀξίμε- τρον ἔσται ὁ κόσμος. Contrarium huic vitium occupavit Quintil. Declam. VII. Videlicet inter ignes ac flagella sufficit mihi, si dixerò, hic est inimicus animae, qui nobis &c. Lege, hic est inimicus, anime, qui nobis &c. Est elegantissima apostrophe, qualis illa sub finem ejusdem declamationis: Sed dura parumper, anime. MUNCK. Rectae, ut virg. D'Orvillii Cod. Aratus I. I. ἄξων δὲ ἐστὶ

tur, quorum alter ad aquilonem spectans, Boreus: alter obpositus austro, Notius est dictus.

IV. De Significationibus.

SIGNIFICATIONES quaedam in circumductione sphaerae circuli adpellantur. E quibus ² Paralleli dicuntur, qui ad eundem polum constituti finiuntur. Maximi autem sunt, qui eodem centro, quo sphaera, continentur. Horizon adpellatur is, qui terminat ea, quae perspicui, aut non videri possunt: hic autem incerta ratione definitur: ³ quod modo polo subjectus, & circulis his, qui Paralleli dicuntur: modo duobus extremis & aequalibus nixus: modo aliis partibus adjectus terrae, pervidetur ita, utcumque fuerit sphaera conlocata.

V. De Polo.

POLUS is, qui Boreus adpellatur, pervideri potest semper: Notius autem ratione dissimili, ⁴ semper est a conspectu remotus. Naturalis

Διόμειτος & νότιος ἑΥΘΕΙΑ Διὰ τῶν πόλων ἐπιζο-
γνυμένη. Vossiano primo absunt rectae ut virgulae
perduc. & pro quae dim. idem scribit, cuncta quae
dim. pro ut virg. Voss. tert. aut virg. pro niti-
tur d'Orvillii Cod. regitur. Theo ibid. τὰς δὲ
δύο ΠΟΛΟΥΣ πέραν. καὶ ἡ σφαῖρα ἀπὸ ταύτων μέ-
νεται σφίγγεται. Leontius de Sphaera Aratea p.
131. ΠΟΛΟΙ δὲ, ἐπεὶ ἀπὸ αὐτῶν ὁ ἄρτος πολέων
καὶ σφίγγεται; unde polus in singulari numero absolute
a Poetis pro coelo ponitur. De qua vocis no-
tione Celeb. P. Burm. ad Virgil. I. AEn. vs. 608.

I OPPOSITUS AUSTRO] Sic & Veneta & MSS.
3. Perperam appositus alii. Vide quae infra ad
cap. 6. notamus. Hyginum respexit Isidorus in
de Nat. Rer. cap. 12. Axis linea recta, quae per
mediam pilam sphaerae tendit. Poli ex coelestibus
circulis cacumina, quibus maxime sphaera nititur:
quorum alter ad aquilonem spectans boreas, alter
terrae oppositus austro notus dictus est. Pro terrae
videtur reponendum vero, & praeterea ex Hy-
gino corrigendum boreus & notius, pro boreas &
notus. MUNCK. Oppositus Voss. sec. Vide Theo-
nem ad Arat. I. I. Nescio, an in Isidoro terrae
delendum sit, licet locum quoque pro integro
non habeam. Schol. Germanic. pag. 179. Ed.
Paris. 1578. Polos Graeci nuncupaverunt, e quibus
est australis, qui TERRAE OBJECTUS a nobis
nunquam videtur. Alter autem septentrionalis, qui
Boreus vocatur, & n. o. Qui locus ita in Cod.

Msto, quem cum hac editione contulit Cl.
Oudendorpius, scribitur. Polos Graeci antiqui
nuncupaverunt, e quibus unus est septentriona-
li

lis, qui boreas (borealis) appellatur & n. occi-
dit. alter Australis, qui TERRAE OBJECTUS a nobis nunquam videtur.

Ad C A P. IV.

2 PARALLELI] Paralleloe Vltt. 2. & A. quod
& Veneta voluit, in qua parallelae. Adde not.
ad cap. 2. Lib. II. MUNCK. Voss. prim. &
tert. item d'Orvillii Cod. Paralleloe. pro qui
Voss. prim. & d'Orvillii Cod. quae, & pro con-
stituti, constituta. perspicui abest Vossiano ter-
tio.

3. QUOD MODO POLO SUBJ.] Voss. tert. Quo-
modo polovo subjectus. Voss. prim. Quomodo polo-
que subj.

Ad C A P. V.

4 SEMPER EST A. C. R.] Tres Vossiani semper
a conspectu remotus, ut & d'Orvillii.

5 ΦΥΣΙΚΗ DICTUR] Quae Physice dicitur, A-
nonymi codex. Optime. Sed distingue: quae
physice dicitur, ea est in &c. Male alii, ea est
onim.

lis autem mundi statio *Φυσικὴ* dicitur. Ea est in Boreo polo finita, ut omnia è dextris partibus exoriri, in sinistris occidere videantur. Exortus enim est subita quaedam species objecta nostro conspectui: Occasus autem pari de causa, ⁶ ut erepta ab oculis visa.

VI. De figuratione circulorum sphaerae.

IN finitione mundi circuli sunt Paralleli quinque, in quibus tota ratio sphaerae consistit, praeter eum, qui Zodiacus adpellatur: qui, quod non, ut ceteri circuli, certa dimensione finitur, & inclinatio aliis videtur, ⁷ *λοξός* à Graecis est dictus. Quinque autem quos supra diximus, sic ⁸ in sphaera metiuntur, initio sumpto à polo, qui Boreus adpellatur, ad eum, qui Notius & Antarcticus vocatur. In triginta partes unumquodque hemisphaerium dividitur, ita uti dimensio significari videatur in tota sphaera ⁹ per sexaginta partes factas. Deinde ab eodem principio ¹⁰ Boreo sex partibus ex utraque finitione sumptis, circulus ducitur, cuius centrum ipse est Polus finitus: qui circulus, Arcticus adpellatur, quod ¹¹ intra eum Arcti simulacra
ut

enim. Illustravimus copiosè eam loquendi rationem ad Fulgent. lib. I. cap. I. MUNCK. Pro ea est in B. Voss. tert. ea enim in B. & postea pro enim, autem, pro e dextr. tres Vossiani, & d'Orvillii a dextr. Utrumque recte.

⁶ UT EREPTA] Aut erepta Vlitianorum unus. Perperam. Sensus est: Occasus est ut species visa ab oculis erepta, nisi mavis pro ut reponere est. MUNCK. Pro enim est D'Orvillii Cod. est en. idem agnoscit ut sed alia manu deletum.

Ad C A P. VI.

⁷ ΛΟΞΟΣ] Geminus: *Λοξός δ' ἐστὶ κύκλος ὁ τῷ ζῳδίων.* MUNCK. Hinc etiam Theo, ad Aratum, qui de hoc circulo, (ut & Schol. Eurip. Phoeniss. vs. I.) egit pag. 38, 50, & 52. haec adnotat pag. 58. *Ὁ δ' ὁ ζῳδιακὸς ὁ τῷ ζῳδίων συνεχίζεται ὑπὸ ἀμφοτέρων τῶν χειμερινῶν καὶ τῶν θερινῶν ἀελοζῶμενος.* &c.

⁸ IN SPHAERA METIUNTUR] Παθηκῶς. Aethicus praefat. Cosmogr. Orbis terrarum metiri coepit. Plura exempla congesti ad Fulg. Prolog. Lib. I. MUNCK.

⁹ PER 60. PARTES] Τὸ per non agnoscunt Vlit. 3. Effet ergo in praecedentibus legendum significare. MUNCK. Abest per Vossiano primo, & idem primus cum textio significare scribunt.

quam codicum scripturam alteri praefero, & in textum admittendam censeo.

¹⁰ BOREO SEX PARTIBUS] Inter sex & partibus haec scripta sunt in Voss. tert. Marcianus dicit in boreo circulo esse partes octo, in solstitiali sex. in aequinoctiali quatuor. Idem pro circulus duc. circulis duc. Deinde lege e tribus Vossianis Cujus centron ipse polus finitus, circulus Arcticus appellatur. D'Orvillii Cod. cujus centron ipse est polus. finitus circulus. arct. app.

¹¹ INTRA EUM ARCTURI SIMULACRA] Ita unus Morellianorum, alter arcturorum simulacra. Mallem tamen arcti, quod Sanctandreana servat, quia sermo est non de una stella, qualis arcturus, sed toto signo, ut apparet ex sequentibus. SCHEFF. Veneta cum aliis antiquioribus arcturi. Lege cum Vlit. 2. & A. arctorum. Ortum inde vitium, quod pro arctorum librarius aliquis arcturum exararat, quomodo & unus ex Vlitianis habuit. Confirmant hanc emendationem cum ea, quae lib. III. cap. I. leguntur: Igitur incipiemus à polo boreo protinus dicere, quo utraque arcti nixae vebuntur arctico circulo clausae; tum illa Isidor. Lib. III. Orig. cap. 43. quod caput ex Hygino desumtum est: Quorum primus circulus ideo arcticus appellatur, eo quod inter eum arctorum signa inclusa prospiciuntur. Posuit tamen ille Isidorus Arcturum pro Arcto, cum ait de Nat. Rer. cap. 26. Arcturus est ille,

ut inclusa perspiciuntur : quae signa à nostris ¹ ursarum specie ficta, Septemtriones adpellantur.

Ab hoc circulo de reliquis partibus quinque sumptis : ² eodem centro, quo supra diximus, circulus ducitur, qui *Ἰσμερινός τεγνικός* adpellatur, ideo quod sol, cum ad eum circulum pervenit, aestatem efficit eis, qui in aquilonis finibus sunt : hiemem autem eis, ³ quos austri flatibus obpositos ante diximus. Praeterea, quod ultra eum circulum sol non transit, sed statim revertitur, *τεγνικός* est adpellatus.

Ab hac circuli significatione quatuor de reliquis partibus sumptis, ducitur circulus AEquinoctialis, à Graecis ⁴ *Ἰσημερινός* adpellatus, ideo quod sol cum ad eum orbem pervenit, aequinoctium conficit. Hoc circulo facto, dimidia sphaerae pars constituta perspicitur.

E contrario item simili ratione ⁵ à Notio polo sex partibus sumptis, ut supra de Boreo diximus, circulus ductus *ἀνταρκτικός* vocatur : quod contrarius est ei circulo, quem arcticon supra definivimus.

Hac definitione sphaerae, ⁶ centroque poli, qui Notius dicitur, ⁷ quin-

quem Latini Septentrionem dicunt &c. MUNCK. In Voss. 2. & d'Orv. *Arcturi*. in tert. *Arcturum* certe pro *Arctorum*.

¹ URSARUM] *Urforum*. A. MUNCK. Mox pro *ficta* Voss. tert. *facta*. deinde lege e MSS. *septemtriones*.

² EODEM CENTRO] *Ab eodem centro*. A. MUNCK.

³ QUOS AUSTRI FLATIBUS APPPOSITOS] *Sanctandreana oppositos*. Mutatum sine causa. Notiter supra c. 3. *alter appositus austro*, *Notius est dictus*. Appositus austro, pro, positus ad austrum. SCHEFF. Ita & Vlit. 3. Et frustra omnino est vir doctus, qui vulgato *appositos* propugnat. Supra cap. 3. *Oppositus austro*. Catull. carm. 26. *Furi, villula nostra non ad austri Flatus opposita est, nec ad favoni* &c. Pallad. Lib. I. Tit. 18. *Cellam vinariam debemus habere septentrioni oppositam*. Tit. 20. *Olearis cella meridianis sit objecta partibus*. Ammianus lib. XXII. p. 413. ed. Boxh. *Septentrioni opposita terrarum situ cohaeret immenso*. Lib. XXIII. p. 466. *Aquilonibus objecti sunt & pruinis*. MUNCK. D'Orvillii Cod. *oppositos*. ut & Voss. sec. Pro *aquilonis* Voss. tert. *aquilonalibus*. pro *sed* Voss. sec. & pro *de rel.* Voss. prim. & tert. e *rel.*

⁴ ἸΣΗΜΕΡΙΝΟΣ] Vid. Isidor. de Nat. Rer. cap. 10. ubi perperam *bysmerinus* editur, & *exemerinus* pro *Ἰσημερινός*. MUNCK. Videndus Theo ad Aratum pag. 52, 57. *τὸ orbem* abest Vossiano tertio.

⁵ A NOTIO POLO] Ita supra : *A polo*, qui *Boreus* appellatur, ad eum qui *Notius* & *Antarcticus*. Vulgo *Austalem* vocant. SCHEFF.

⁶ CENTROQUE POLI] Pro *poli* Voss. prim. *polo*. Voss. tert. *poloque*. d'Orvillii Cod. *centroque polo*. Sed alia manu supra scriptum *i*.

⁷ QUINQUE PART.] Voss. prim. & tert. *de quinque part.* pro *χειμερινός τεγνικός* iidem *cbimerino tropico*.

⁸ QUAE AD AQUILONEM SPECTANT] *Qui aquilonem expectant* Vlit. 2. Forte *aspectant*, vel *respectant*. quanquam constanter codices iidem non heic tantum, sed & passim lib. III. & IV. *expectant* exhibent pro *spectant*. Sunt sane, qui *expectare* pro *spectare* Latio vindicare velint, quos inter & Gruterus ac Freinshemius ad Flor. lib. II. cap. 7. Quam rectè, ipsi viderint. In Plinii loco, quem adducit Freinshemius, pridem *spectatione* esse legendum monuit Salmastius. Ego certè id puto carere exemplo, tametsi & *spectare* pro *expectare* poni interdum notent viri docti. P. Syrus : *Ab alio spectes, alteri quod feceris*. Ita edidit Gruterus. Curt. Lib. VIII. 8. *Oculos ego primum illorum sordida omnia & humilia spectantium capiam*. Freinshemius annotat : Si pro *spectantium* non scribas *expectantium*, nullus inde sanus exeat sensus. Nisi tamen & simplex illud hoc significatu capitur, quod pene adducor ut credam, cum toties hujus loco reperiam. Haec ille. At ego credo, ubi *spectare* pro *expectare* ponatur, scribendum potius esse

7 quinque partibus sumptis circulus, χυμεινὸς τετραπλὸς instituitur, à nobis Hiemalis, à nonnullis etiam Brumalis adpellatus, ideo quod sol, cum ad eum circulum pervenit, hiemem efficit his, 8 qui ad aquilonem spectant: aestatem autem his, qui in austri partibus 9 domicilia constituerunt. Quanto enim abest 10 longius ab illis, qui in aquilonis habitant finibus, hoc hieme maiore conflictantur: aestate autem hi, quibus sol adpositus pervidetur: itaque Aethiopes sub utroque orbe necessario fiunt.

Ab hoc circulo ad aequinoctialem circulum reliquae fiunt partes quatuor, ita uti sol per octo partes sphaerae currere videatur. Zodiacus autem circulus sic vel optime definiri poterit, ut, signis factis, sicut postea dicemus, ex ordine circulus perducatur.

Qui autem Lacteus vocatur, contrarius aequinoctiali, 11 ubi oportet ut eum medium dividere, & bis ad eum pervenire videatur, semel in eo loco ubi aquila constituitur: iterum autem ad ejus signi regionem, quod περὶ κύων vocatur. Duodecim signorum partes sic dividuntur: Quinque circuli, de quibus 12 diximus supra, ita finiuntur, ut

esse sperare, quod Latini pro expectare, ut Graeci ἐλπίζειν pro προσδοκᾶν, usurpant. Matth. Evangel. cap. xxiv. 50. Ἡμεῖς ὁ κύων & ὁ ἀλφειὸς ἐν ταῖς ἡμέραις, ἡ δὲ προσδοκᾶ. Vet. Interpr. Veniet dominus servi illius in die, qua non sperat. Flor. Lib. III. I. Quis speraret aliquid post Carthaginem in Africâ bellum? Virg. AEn. xi. 275. Haec adeo ex illo mihi jam speranda fuerunt Tempore &c. Lucianus in Tyrannicida: τίς ἐλπίζει & φέρε; Quae expectatio metus? Confer Not. Casaub. ad Spartian. in Did. Jul. cap. 6. Certè in Publano isto mimo, quem adduxi, scribendum esse speres docet nos votus inscriptio apud Gruter. p. 928. Date terrae fructum, ut terra possit reddere. Ab alio speres, altero quod feceris. Agraetius de Orthogr. Expectatur venturus, spectatur qui videtur vel probatur. MUNCK. Voss. prim. Qui Aquilonem expectant. Spectare & expectare in Codd. Mss. confundi perpetuo nuper etiam docuit Cl. Oudendorp. ad J. Caesar. lib. II. B. G. cap. 21. & ad lib. v. cap. 44. nec non ad lib. III. B. Civil. cap. 85. Voss. pr. lib. III. cap. 14. scribit etiam bujus acumen ad Equipedium regionem expectat. Sic spectare, expectare & adspectare confusa in Virgil. I. AEn. 420. ubi Celeb. Burm. sed nihil hic mutandum. Si tamen quis praepositionem ad deleverit, haud peccaverit. Mela lib. I. cap. 2. spectant enim & meridiem Indi & paullo post spectant & septentrionem Scythae. Locutio satis nota non est quod multis inlustretur. In Cl. Dukeri notis ad l. I. Flori vapulat

Munckerus, quod Gruteri & Freinsheimii verba non bene perfecta male interpretatus sit. D'Orvillii Cod. qui ad aquilonem spectant.

9 DOMICILIA CONSTITUERUNT] Non est tam recens vox domicilii, quam quibusdam visum fuit. Apulejus in de mundo: Ut è terreno domicilio illas regiones aspicerent. Florus lib. I. cap. 13. Destinata hominum ac deorum domicilio civitas. Nepos Themist. cap. x. Domiciliumque sibi Magnesia constituit. Festus in ROMA. Ob inopiam domiciliorum profectos complures in exteras regiones. Immo & Tullius ipse aliquoties eâ usus est. MUNCK.

10 LONGIUS AB ILLIS] Ab his. A. MUNCK. Ita & Voss. prim. & sec. item d'Orv. pro enim Voss. tert. autem. pro appositus Voss. prim. oppositus. pro ita uti Voss. 2. ita ut. pro contrarius aeq. d'Orvillii Cod. contrarius est aeq.

11 UBI OPORTET] Ibi oportet Veneta & aliae antiquiores cum A. MUNCK. Ibi Voss. sec. & d'Orv. sed alia manu in ubi mutatum, quomodo etiam ut ibidem deletum est. Ita Voss. tert. ut ante eum abest. Voss. secundo & tert. pro & his Voss. sec. & tert. ut his. sic etiam emendatum pro in eo. in d'Orvill. ejus l. Voss. sec. pro aquila Voss. prim. aquilo. inter quae & circulos haec scripta exstant in Cod. Voss. tert. tantum spatii habet latitudo Zodiaci, quantum longitudini duodecim partes attribuunt.

12 DIXIMUS SUPRA] D'Orvillii Cod. supra diximus.

ut unusquisque eorum dividatur in partes duodecim, & ita ex eorum punctis lineae perducantur, quae circulos significant factos, in quibus duodecim signa describantur. Sed à nonnullis inperitioribus quaeritur, quare non aequis partibus circuli finiantur, hoc est, ut de triginta partibus quinae partes dividantur, & ita circuli pari ratione ducantur: id facillime defendi posse confidimus. Cum enim media sphaera divisa est, ejus circuli nullus potest aequalis esse: ¹ qui quamvis proxime eum adcedat, tamen minor esse videatur. Itaque qui primum sphaeram fecerunt, cum vellent omnium circulorum ² aequas rationes esse, pro rata parte voluerunt significare, ut quanto magis à polo discederetur, eo minorem numerum partium fumerent in circulis metiendis, ³ quo erat necesse, his majorem circulum definire. Quod etiam ex ipsa sphaera ⁴ licet intelligere: quanto magis à polo discedes, eo majores circulos fieri, necesse est: & hac re minorem numerum duci, ut pares eorum videantur effectus. Et si non in triginta partes unumquodque hemisphaerium dividatur, sed in alias quotlibet finitiones, tamen eo ratio pervenit ejus, ac si triginta partes fecisset.

VII. De Zodiaci circulo.

ZODIACUS circulus tribus his subjectus, de quibus supra diximus, ex quadam parte contingit aestivum & hiemalem circulum, aequinoctialem autem medium dividit. Itaque sol per Zodiacum circulum currens, neque extra eum transiens, necessario ⁵ cum his signis, quibus innixus iter conficere videtur, pervenit ad eos, quos supra diximus

ximus. pro eum acc. d'Orvill. ad eum acc. Sed ad alia manu supra notatum.

¹ QUI QUAMVIS PROXIME] Lego cum Micillo: *quin, quamvis proxime.* SCHEFF.

² AEQUAS] Voss. tert. *aequales.* Pro rata. Gloss. d'Orvill. pro integra. pro eo min. Voss. sec. *hoc min.* ut & d'Orvill. & ibi pro glossa additur *tanto.* pro metiendis d'Orvill. *metiendis.* sed n' alia manu deletum.

³ QUO ERAT NEC.] Glossa d'Orvill. *in quantum.* pro erat nec. Ejusdem Cod. *nec.* his erat. pro eo majores Voss. sec. *tanto majores.* d'Orvillii Cod. *hoc maj.* & pro Glossa *in tanto maj.* pro pares Voss. tert. *partes.*

⁴ LICET INTELLIGERE: QUANTO MAGIS &c.] Anonymi codex: *Licet intelligi: quae quanto magis à polo discedit, hoc majores &c.* Quae lectio nequaquam spernenda est. MUNCK.

Ad C A P. VII.

⁵ CUM HIS SIGNIS] D'Orvillii Cod. *cum sign. bis.*

⁶ SED JAM CAPITIBUS &c.] Scribendum est, *Sed in capitibus.* Ita mox: *in libra autem.* SCHEFF. In capitibus Cl. Schefferus, ut mox in libra. MUNCK.

⁷ CONFICIT] *Efficit.* A. & mox, non per quatuor ipsos unus ex Vlitianis. MUNCK. Paullo ante pro *rursum*, Voss. sec. *rursus.* pro a Capricorno Voss. sec. *Capricorno.* pro *transigit* Voss. tert. *transiit.* forsan pro *transit.* *transire hiemem* Senecam dixisse docet Cort. ad Sallust. B. C. cap. I. a quo haec verba in Mss. confundi docemur. pro *piscibus* Voss. sec. & *pisc.* in d'Orvillii Codice supra ostenditur sol notatum eadem manu.

mus orbes, & ita quatuor tempora definit. Nam ab Ariete incipiens, ver ostendit: & Taurum & Geminos transiens, idem significat. ⁶ Sed jam capitibus Geminorum circulum aestivum tangere videtur, & per Cancrum & Leonem transiens & Virginem, aestatem efficit. Et rursum à Virginis extrema parte transire ad aequinoctialem circulum perspicitur. In Libra autem aequinoctium ⁷ conficit, & autumnum significare incipit, ab hoc signo transiens ad Scorpium & Sagittarium. Deinde protinus incurrit in hiemalem circulum, & à Capricorno, Aquario, Piscibus, hiemem transigit. Itaque ostenditur non per tres ipsos circulos currere, sed Zodiacum transiens ad eos pervenire. Sed quoniam de his rebus diximus, nunc Terrae positionem definiemus, & Mare quibus locis interfusum videatur, ordine exponemus.

VIII. De Terrâ & Mari.

TERRA mundi media regione ⁸ conlocata, omnibus partibus aequali distans intervallo, centrum obtinet sphaerae. Hanc mediam dividit Axis in dimensione totius terrae. ⁹ Oceanus autem regione circumductionis sphaerae profusus, prope totius orbis adluit fines. Itaque & signa occidentia in eum decidere existimantur: sic igitur & terras contineri poterimus explanare. Nam quaecunque regio est, quae inter Arcticum & Aestivum finem conlocata est, ea dividitur trifariam, è quibus una pars, Europa: altera, Asia: tertia, Africa vocatur. Europam igitur ab Africa dividit mare ab extremis Oceani finibus & Herculis columnis. Asiam vero & Libyam cum Aegypto

Ad C A P. VIII.

⁸ COLLOCATA] Vossian. Prim. *locata*. pro *distans* Voss. tert. *discedens*. pro *centrum* tres Vossiani *centron*.

⁹ OCEANUS AUTEM REGIONE CIRCUMDUCTIONIS] Mallem, *in regione*. SCHEFF. Schefferus, *in regione*. Lege potius *è regione*, cum uno ex Vltianis. Sed nihil est necesse. Apud Isidor. enim de Nat. Rer. cap. 47. quod prope totum ex Hygino transcriptum est; praepositionem etiam omissam invenio. *Terra, ut testatur Hyginus, mundi media regione collocata, omnibus partibus aequali distans intervallo, centrum obtinet. Oceanus autem regione circumductionis sphaerae profusus, prope totius orbis adluit fines.* Leg. *adluit*. Sed non hoc solum, verum multa insuper alia in isto capite ex nostro emendari & possunt &

debent. MUNCK. Pro Glossa in d'Orvillii Codice additum erat. *f. in reg. Orbis abest Vossiano primo, ut sit totius adluit fines*, quomodo edidit Schefferus, pro *cum* Voss. prim. *eundem*, ut Scheff. edidit. pro *adluit* d'Orvillii Cod. *abluit*. pro *altera Asia*, *tertia Africa* Voss. prim. & tert. item d'Orvillii Cod. *altera Africa*, *tertia Asia*.

IO ET TERRAS CONTINERI] Paulo post dicit, mare objectum omnibus finibus terrae. Si objectum, ergo fines eos continet. Scribendum itaque videtur, & *terram contineri*. SCHEFF. Ita & Veneta & Vltt. 2. *Terram* volebat Cl. Schefferus. MUNCK. Voss. tert. ita scribit *terras poterimus continenter expl.* Scimus, quomodo Servius ad II. Georgic. 6. & ad VI. AEn. 59. *terram a terris* distinguat. forsan igitur *terras* praeferendum, quia speciatim de singulis terrae partibus tum cognitum est acturus.

AEgypto determinat¹ os Nili fluminis, quod Canopicon adpellatur. Asiam ab Europa Tanais dividit, bifariam se conjiciens in paludem, quae Maeotis adpellatur. Hac igitur definitione facile pervidetur mare omnibus² adjectum finibus terrae.

Sed ne videatur nonnullis mirum, cum sphaera in sexaginta partes dividatur, ut ante diximus, ³ quare definimus ab aestivo circulo ad arcticum finem dumtaxat habitari; sic vel optime defendimus. Sol enim per mediam regionem sphaerae currens, nimium his locis efficit fervorem. Itaque quae finis est ab aestivo circulo ad hiemalem, ea terra à Graecis *Ἀνεργούμενη* vocatur: quod neque fruges propter exustam terram nasci, neque homines propter nimium ardorem durare possunt: extremae autem regiones sphaerae duorum circulorum, quorum alter Boreus, alter Notius vocatur, sine Arctici circuli, & ejus, qui Antarticus vocatur, non ⁴ habitantur, ideo quod sol ab his circulis ⁵ semper est longe, venti quoque adsiduos habent flatus. Quamvis enim sol perveniat ad AEstivum circulum, ⁶ tamen longe ab Arctico videbitur sine. Id ita esse, hinc quoque licet intelligere: Cum enim sol pervenit ad eum circulum, qui Hiemalis vocatur, ⁷ & efficiat nobis, qui prope eum sumus constituti, nimium frigus, quid arbitramur eis locis frigoris esse, qui longius etiam absunt à nobis? Quod cum in hac parte sphaerae fiat, idem in altera parte definitum putabimus, ⁸ ideo quod similes ejus sunt effectus.

Prae-

1 OS NILI FLUMINIS] *Ostium Nili* Vltt. 2. Juvenal. Sat. XIII. 27. *Divitis ostia Nili*. Στάμαλα & Graeci appellant. MUNCK. Pro *As*. vero. Voss. prim. & tert. *As. autem*. Voss. prim. etiam *ostium*. Tres Vossiani pro *conjiciens* scribunt *conficiens* nec non d'Orvillii Codex.

2 ADJECTUM FINIBUS TERRAE] *Objectum A.* cum edd. vetustis. MUNCK. Voss. prim. *objectum*.

3 QUARE DEFINIMUS] *Definivimus* rectius Veneta, Micylliana, & aliae antiquiores. MUNCK. *Definivimus* Voss. prim. *Diffinivimus* Voss. tert. item d'Orvillii Cod. pro *quae fin.* Voss. tert. *qui fin.*

4 HABITANTUR] Voss. sec. & tert. *habitatur*. pro *videbitur sine* Voss. prim. *sine vid.*

5 SEMPER EST LONGE] *Abest longe* Vltt. 2. MUNCK.

6 TAMEN LONGE] *Tamen tunc longe*. A. MUNCK.

7 ET EFFICIAT NOBIS] Veteres & efficiet. Mallem & efficit. SCHEFF. Ita & Veneta & Vltt. 2. *Efficiet* Micyll. & nonnullae aliae. *Efficit* mallet Cl. Schefferus. Sed Hyginum co-

pulare interdum diversos modos ostendi ad Mythol. cap. 125. 148. & 165. MUNCK. Voss. sec. etiam scribit *perveniat*, & tres Voss. item d'Orvill: *efficiat*. Atque ita legendum esse, non est, quod dubitemus. pro *Putabimus*. Voss. pr. *putavimus*. Voss. sec. *putamus*, haud male uterque.

8 IDEO QUOD] *Ideoquod* quod Vltt. 2. Non ineleganter redundare nonnunquam τὸ quod docet nos Nob. Heins. ad Vell. I. 8. MUNCK. Omnes mei *ideo quod*.

9 QUOD QUAE TERRA HABITATUR. Eos &c.] Miror hoc placuisse Morellio. Legendum enim cum Micyll. Paris. aliisque antiquioribus, *quod qua terra habitatur, eos &c.* MUNCK. Voss. prim. & tert. *qua* Voss. sec. *quia*. d'Orvill. *quae*.

10 VESTITU VESTIUM] Illud *vestiuntur*, glossa est, qua quis verbum praecedens *uti* exponere voluit, ac ideo debet expungi. Hoc scripseram, cum deinde incidi in Novantiq. Lectiones Modii, eumque vidi esse in sententia eadem. v. ep. 117. SCHEFF. Ita & unus codicum Vltianorum. Caeteri *vestitu vestitum*, vel *vestitu vestitudento*. Modius & Schefferus expungendum censent τὸ *vestium*. Mihi scripsisse Hygi-

Praeterea hinc quoque intelligimus illic maximum frigus, & in aestivo circulo calorem esse, ⁹ quod quae terra habitatur. Eos tamen videmus, qui proxime sint Arcticum finem, uti braccis & ejusmodi ¹⁰ vestitu vestium: qui autem proximi sint aestivo circulo, eos Aethiopas & ¹¹ perusto corpore esse. ¹² Habitatur autem sic temperatissimo coelo, cum inter aestivum circulum & Arcticum finem ¹³ haec perveniat temperatio: quod ab Arctico circulo frigus, ab aestivo fervor exortus in unum concurrens ¹⁴ efficit mediam finem temperatam, quae habitari possit. Itaque cum sol ab eo loco ¹⁵ discessit, hieme necessario conflictamur, quod ventum exorientem non reverberat sol. ¹⁶ Quod cum veniat in hac definitione, illud quoque fieri posse videmus, ut Hiemali circulo nobis ad Antarcticum finem habitari possit: quod pares ¹⁷ eodem perveniant casus. Certum quidem esse nemo contendit, neque pervenire eo potest quisquam propter interjectum terrae, quae propter ardorem non habitatur. Sed cum videmus hanc regionem sphaerae habitari, illam quoque in simili causa posse constitui suspicamur.

De Signorum coelestium historiis

L I B E R S E C U N D U S.

SED quoniam quae nobis de terrae positione dicenda fuerunt, ¹⁸ & sphae-

Hyginus videtur, *vestium* indumento. Certè illic aurigatur *et* *vestitudento*. Non dissimiliter *velaminis indumentum* dixit Cassian. de Habit. Monach. cap. 5. MUNCK. Voss. prim. *vestiuntur*. sec. *vestium*. tertio abest. d'Orvillii *vestium*. Forfan *vestiuntur* cum Vossiano primo legi posset; nam varios modos jungit Noster. Sic modo e M. vidimus *pervenit*, & *efficiat*. & Munckerus id nos docuit ad fab. 148. Adde Cl. Oudendorp. ad J. Caesarem lib. II. B. Gall. cap. 10. & ad Hirtium de B. Afric. cap. 25. Quamquam Modius & Schefferus, non ut Munckerus monet, *et* *vestium*, sed *vestiuntur* pro glossa habeant. Mox pro *sint* Voss. prim. & d'Orvillii cod. *sunt*.

11 PERUSTO CORPORE] Horat. epod. 2. *Perusta solibus Pernicis uxor Appuli*. MUNCK. *Perusto corpore* explicatio est vocis *Aethiopas*, de nigris enim Aethiopibus loquitur. Consule inl. Spanh. ad Callim. H. Cerer. vs. II.

12 HABITATUR AUTEM SIC] Mallem, *habitatur autem hic*. SCHEFF. Hic emendat Cl. Schefferus. quod & ex Vet. ed. in margine notaverat Vlitius. MUNCK.

13 HAEC PERVENIAT TEMPERATIO] *Temperantia* unus ex Vlit. Deinde *proveniat* malit forte aliquis. Sed mox rursus *eodem perveniant* repraesentant etiam Vlit. 2. cum Morellio. MUNCK.

14 EFFICIT: MEDIA FINEM TEMPERATAM] Lege, *efficit mediam finem temperatam* cum Venetà, Micyllianà, Parisinà, aliisque antiquitatis cufis. Etiam heic requiro diligentiam Morellii. MUNCK. *Mediam* Voss. prim. sec. & d'Orvillii. Voss. tert. *medium*, *temperatum* & *qui*.

15 DISCESSIT] *Discedit*. A. MUNCK. *Discedit* Voss. sec. *exorientem* abest d'Orvillii codici, contra *ventum* abest Vossiano tertio.

16 QUOD CUM VENIAT IN HAC &c.] Hoc est, *eveniat*. Quam phrasin frustra suspectam esse nonnullis abunde ostendi ad Fulg. lib. III. cap. 6. MUNCK. *Finem* abest d'Orvilliano.

17 EODEM PERVENIANT] *Eodem fine perveniant*. A. MUNCK.

Ad Praefat. LIB. II.

18 ET SPHAERAM TAM TOTAM] In editione
G g g San-

sphaeram totam definivimus, nunc quae in ea signa sunt, singillatim nominabimus. E quibus igitur ¹ primum duas Arctos, & Draconem: deinde Arctophylaca cum Corona dicemus. ² Ceteum, qui Engonasin vocatur: Exinde Lyræ cum Olo, & Cepheo, & ejus uxore Cassiopeia, filiaque Andromeda, & genero Perseo: dicemus etiam protinus Aurigam, à Graecis ἡνίοχον adpellatum: Ophiuchum praeterea cum Sagitta & Aquila, parvoque Delphine. Inde Equum dicemus cum eo fidere, quod Delatton vocatur. ³ His corporibus enumeratis, ad duodecim Signa perveniemus. ⁴ Ea sunt haec, Aries, Taurus, Gemini: deinde Cancer cum Leone & Virgine: praeterea Libra, ⁵ dimidia pars Scorpionis, & ipse Scorpius cum Sagittario & Capricorno: Aquarius autem cum Piscibus reliquas habet partes. His enumeratis, suo ordine est Cetus cum Eridano flumine, & Lepore. Deinde Orion cum Cane, & eo signo, quod ⁶ Περχύων dicitur. Praeterea est Argo cum Centauro, & Ara: deinde Hydra cum Pisce, qui Notius vocatur. Horum omnium non inutile videtur historias proponere: quae certe aut utilitatem ad scientiam, aut jucunditatem ad delectationem adferent lectori.

I. Ar-

Sanctandreana deleverunt *tam*. Sed scribendum *sphaeram jam totam videtur*. SCHEFF. Vulgo *sphaeram tam totam*. Sed cum nec Veneta, nec Vliet. 2. agnoscant *tò tam*, rectè expulit illud Morellius, quanquam non malè in *jam* mutatum eat Cl. Schefferus. MUNCK. Nec adparet in d'Orvillii cod. nec in tribus Voss. pro *singillatim nom.* Voss. sec. ac tert. item d'Orvill. *nominabimus sing.* Pro *singulativum*. Voss. prim. & sec. *singillatim*. item d'Orvill. rectè. Consule Cl. Oudendorp. ad C. J. Caesar. lib. III. B. Gall. cap. 2. mox rectè pro *dicimus* d'Orvill. *a. dicimus*. ut Schefferus edidit.

1 PRIMUM DUAS ARCTOS] Haec est illa signorum quadraginta duorum recensio, quam promittit in praefatione. SCHEFF.

2 CETEUM QUI ENGONASIN] Modius ep. II. emendandum putat, *dicemus*, & *eum*, qui Engonasin. Ego haereo, nec amplector statim, licet non displiceat. SCHEFF. Ita & Veneta. Vulgo *caeterum*, qui Engonasin &c. Vliet. 3. & A. *Et eum*, qui &c. quomodo & Modius volebat. Sed vide quae ad cap. I. annotamus. MUNCK. *Et eum* Voss. tert. qui pro *exinde*, *deinde*. Mox iterum pro *dicimus* Voss. prim. &

tert. item d'Orvill. *dicemus*. & tertio etiam *dicemus* scribunt Voss. prim. & d'Orvill.

3 HIS ENUMERATIS] *Connumeratis* Veneta. Sed Morellii lectionem adstruunt Vliet. 3. MUNCK. d'Orvill. *H. corporib. en.* ut & tres Vossiani pro *enum.* Voss. sec. *adnum.* supra notatum erat alia manu *te*. Hic etiam pro *pervenimus* d'Orvill. cod. Voss. sec. ac tert. *pervenimus*. in Voss. sec. alia manu supra notatum erat *e*.

4 EA SUNT HAEC] Vossiano tertio *tò haec* abest. cui & ante *Virgine* quoque abest.

5 DIM. PARS SCORP.] d'Orvillii Cod. *Dimidia Scorp.*

6 ΠΕΡΚΥΩΝ DICTUR] d'Orvillii cod. *perchion vocatur*. ut & Voss. sec. pro *ad sci.* Voss. prim. *aut sci.* pro *ad delect.* idem *aut delect.*

Ad C A P. I.

7 QUOD DIUTIUS CELARE NON POTUIT] Ante quod collocandum puto punctum, deinde scribendum *celari*, pro *celare*, ita conveniret magis & sequentibus, & antecedentibus. SCHEFF.

I. *Arctos major.*

IGITUR, ut supra diximus, initium est nobis Arctos maxima.

HANC autem Heliodus ait esse Callisto nomine, Lycaonis filiam, ejus, qui in Arcadia regnavit: eamque studio venationis inductam, ad Dianam se adplicuisse: à qua non mediocriter esse dilectam propter utriusque consimilem naturam. Postea autem ab Jove compressam, veritam Dianae suum dicere eventum, ⁷ quod diutius celare non potuit: nam jam utero ingravescente, ⁸ prope diem partus in flumine corpus exercitatione defessum cum recrearet, à Diana cognita est non conservasse virginitatem: cui dea pro magnitudine ⁹ suspicionis non minorem retribuit poenam: erepta enim facie virginali, in ursae speciem est conversa, quae Graece ἀρκίη adpellatur. ¹⁰ In ea figura corporis Arcada procreavit. Sed, ut ait ¹¹ Amphis comoediarum scriptor, Jupiter ¹² simulatus effigiem Dianae, cum virginem venantem ut adjutans persequeretur, amotam ¹³ à conspectu aliarum compressit: quae rogata à Diana quid ei accidisset, quod tam grandi utero videretur, illius peccato id evenisse dixit. itaque propter ejus responsum, in quam figuram supra diximus, eam Diana convertit. Quae cum in silva ut fera vagaretur, ¹⁴ à quibusdam Aëtolorum capta, ad Lycaonem pro munere in Arcadiam cum filio est deducta.

Ibi

⁸ PROPE DIEM PARTUS] Instante partu. Gloss. Philox. *Prope partum*, ἐγγὺς τοκετός. Perperam junctim *propediem* complures editi. MUNCK. Pro *inductam* Voss. sec. *inductum*. pro *ab Jove* d'Orvillii cod. *a Jove*. pro *compressam* & *veritam* Voss. sec. *compressa* & *verita*. Voss. tert. *compressa* & *verita* est. pro *ingravescente* Voss. sec. *intumescente*. pro *conservasse* tres Vossiani ac d'Orvilli *servasse*. Ab Aëgyptiis Urfa esse dicitur anima Typhonis in stellas relata, & in coelo fulgens. Vid. Plutarch. in Iside & Osir. Tom. II. pag. 357.

⁹ SUSPICIONIS] *Stoupitionis* unus ex Vlitianis. Forte *stuprationis*. MUNCK.

¹⁰ IN EA FIGURA] Schol. German. *Et dum esset urfa, arctum enixa est, quem Arcadem vocant*. Ista ex Eratosth. καὶ αὐτῆς. cap. I. habet, cujus verba etiam Theo in suum commentarium transtulit. Caeterum pro *arctum* scribendum est *arcturum*, vel dicendum malè vertisse verba Eratosthenis: Καὶ ἔτως τεκεῖν ἀρκίην ἡσυχίῳ ἢ κληθέντι Ἀρκάδα. MUNCK.

¹¹ AMPHIS COMOEDIARUM SCRIPTOR] Schol. German. *Amphis Comicus poeta*. Idem Fabulā Canis: *Amphianus tragoediarum scriptor*. Emenda, *Amphis autem tragoediarum* &c. MUNCK. Vide

Viros Doctos ad Diogen. Laert. in Platone Sect. 27. Aëgyptii, quos primos Astrologos fuisse vidimus ad fab. 274. dicuntur sideribus nomina imposuisse. Schol. Apollon. Rh. IV. 262. Γεγονέναι ἃ αὐτὸς φησὶν ὁ Ἀπολλώνιος πρὸς τὰ πάντα τὰ ἀστὲρ φανήναι. καθὼς τὴν τε φύσιν καὶ αὐτοῦ αὐτῶν δοκῶσι, καὶ τὰ ἐνόμαζα δεινὰ. καὶ τὰ μὲν δώδεκα ζώδια, δεῖς βελόνας προσηγόρδυσαν. τὰς δὲ πλανήτας, ραβδοφόρους. Theon vero ad Arati Phaenomena pag. 15. quosdam dicere refert, veterem quemdam Mathematicum fuisse nomine Astraeum, qui primus siderum nomina invenerit, unde & pater Astrorum vocetur.

¹² SIMULATUS EFFIGIEM DIANAE] Vide not. ad Mythol. cap. 99. MUNCK.

¹³ A CONSPECTU ALIARUM] Vulgatum *caeterarum* praeferam, quanquam Vlit. 3. exhibent *caeterorum*. Sed cum virgine Diana nonnisi virgines venantur. Lege ergo, *caeterarum*, ut etiam est in editione Veneta & A. MUNCK. *Caeterorum* Voss. sec. ac tert. item d'Orvillii c.

¹⁴ A QUIBUSDAM AËTOLORUM] Emenda *ae-polorum*, hoc est, caprariorum, ex Eratosth. cap. I. & Theone in Aratum p. 7. qui Era-

1 Ibi dicitur infcia legis, in Jovis Lycaeî templum se conjecisse:
 2 quam confestim filius est secutus. Itaque 3 cum eos Arcades infecuti interficere conarentur, Jupiter memor peccati, ereptam Callisto cum filio inter sidera conlocavit, eamque Arctum, filium autem Arctophylaca nominavit, 4 de quo postea dicemus. Nonnulli etiam dixerunt, cum Callisto ab Jove esset compressa, Junonem indignatam in ursam eam convertisse: quam Dianae venanti obviam factam, ab ea interfectam, & postea cognitam inter sidera conlocatam. Sed alii dicunt, cum Callisto Jupiter esset in silvam persecutus, Junonem suspicatum id, quod evenit, contendisse, ut eum manifesto diceret deprehendisse. Jovem autem, quo facilius suum peccatum tegeretur, in ursae speciem conversam reliquisse: Junonem autem in eo loco pro virgine ursam invenisse, quam Dianae venanti, ut eam interficeret, demonstrasse: quod factum ut perspiceretur, Jovem aegre tulisse, effigiem

tothenem ad verbum descripsit. Schol. German. *Quae dum in montibus vagaretur, à quibusdam pastoribus apprehensa, cum puero adducta est ad Lycaonem.* MUNCK. *Atholorum* d'Orvillii cod.

1 IBI DICITUR] *Ibique* unus ex Vlitianis. MUNCK. *Ubi* Voss. tert.

2 QUAM CONFESTIM FILIUS SECUTUS EST] Morellianus unus, *quo confestim*, & mox pro *Calysto*, *Calystonem*. SCHEFF. *Quo confestim* alter Morellianus. MUNCK.

3 CUM EOS ARCADES] Paulo aliter Servius ad 1. Georgic. vs. 67. Voss. sec. *Archales*. Pro *ereptam* Voss. sec. *erepta*. pro *eamque* d'Orvill. c. *eam quoque*.

4 DE QUO POSTEA] *Posterius* Vlit. 3. cum heic, tum passim infra. MUNCK. *Posterius* Voss. sec. & tert. pro *factam* Voss. sec. *facta*. pro *locatam* tres Voss. & d'Orvillii *collocatam*. atque ita lege. pro *illud quod recte id quod* edidit Munckerus, codd. Mss. adstipulantibus. Vide me ad Nepotis praefat. & Cl. Oudendorp. ad Caesar. III. B. Civ. 44. pro *eo loco* Voss. sec. *eo-dem loco*. idem pro *quod fact. qua fact.*

5 UT COMPLURES] *Quamplures* unus Vlitianus. Quod idem est. Petronius: *Intraverunt palaestratae quamplures*. Capell. Nupt. Phil. lib. VIII. *Eodem se quamplures convertere dii*. MUNCK. Schef-ferus edidit *plures*. Tres Vossiani *complures*. Ast d'Orvillii cod. *quamplures*. Vide Cort. ad Salust. B. Catil. cap. 19. n. 2. Inter istos quamplures est Theo ad Aratum pag. 22. ἀρκτεῖ δλως & δωσιν. Imo ipse Virgilius canit 1. Georgic. vs. 246. *Arctos Oceani metuentis aequore tingui*. ibi Servium consule. Homerum imitatus Iliad.

Σ. vs. 489. ad quem brevia Scholia perlegenda sunt. Virgilium imitatur Statius III. Theb. vs. 685. *Arctos ad Oceanum fugientibus invidet astris*. & ibi Lactant. Ovid. II. Pastor. vs. 191. *Sacris adhuc, canamque adiit Saturnia Tethyn Maenaliæ tactis ne lavet Arcton aquis*. Theocritus Idyll. XXIV. vs. II. canit Ἀρκτεῖ ὅς ἐστιται μισο-νόχον ἐς ΔΥΣΙΝ Ἀρκτεῖς. Pro *qui volunt* Voss. prim. *atqui vol.* tert. & q. v. pro *esse inst.* Voss. sec. *institut. esse*.

6 SUCCUBUERIT UT PELLE] Vide not. ad Mythol. cap. 187. MUNCK. *Veniant* Voss. sec. *veniunt*.

7 ARIETHUS AUTEM TEGEATES] *Aratus*. MICYLL. Micyllus putat *Aratus*. Sed is non est scriptor historiarum, uti hic vocatur. Sanctandrea editio habet *Arietibus*, quod est deterius. Magis placet *Arietibus*, ut visum est Vossio in libris de Histor. Graecis. SCHEFF. *Aratus A. Arietus Veneta. Arietibus* Sanctandrea-na, sed peccato, ut arbitror, operarum typographicarum, cum in caeteris religiosè sequatur Morellium. Vossius de Histor. Graec. lib. III. p. 253. emendat *Arietibus* ex Graec. Ἀριεῖθ. quod vocabulum apud Homerum quoque occurrit Iliad. H. 138. Leopardus in margine libri sui heic notaverat: *Περικλῆς δὲ φησὶ καὶ Ἀριεῖθ* est apud Tarrhaeum pag. 41. Occurrit idem nomen etiam infr. cap. 6. ubi *Aritus* exhibet unus ex Vlitianis. MUNCK. Omnes mei *Arietibus*.

8 MEGISTO] Notaverat homo doctus in margine libri sui, *Aliis* Θερμιά. MUNCK.

9 CETEI FILIAM] Ita & Veneta. Micyllus & alii dederunt *Caetei*. Mss. 2. ex Vlitianis & *Caetei*. Putes scripsisse *Heracei*, & mox *Heracea*. *Heraci* enim

giem urfae stellis figuratam constituisse. Hoc signum, s ut complures dixerunt, non occidit. Qui volunt aliqua de caussa esse institutum, negant Tethyn Oceani uxorem id recipere, cum reliqua sidera eo perveniant in occasum, quod Tethys Junonis sit nutrix, cui Callisto⁶ subcubuerit ut pellex. ⁷ Ariethus autem Tegeates historiarum scriptor, non Callisto, sed ⁸ Megisto dicit adpellatam: & non Lycaonis sed ⁹ Cetei filiam, Lycaonis neptem. Praeterea Cetea ipsum Engonasin nominari. Reliqua autem superioribus conveniunt: quae res in Nonacri monte Arcadiae gesta demonstratur.

II. *Arctos minor.*

Hanc ¹⁰ Aglaosthenes qui Naxica conscripsit, ait Cynosuram esse unam de Jovis nutricibus ex Idaeis nymphis: ab ejus quoque nomine & ¹¹ urbem, quae Hestiea vocatur, ¹² à Nicostrato & sodalibus ejus

con-

enim dictus fuit unus de filiis Lycaonis, ut docet nos Apollod. lib. 1. p. 163. Forfan & in prologo rescribendum & Heraeum pro Ceteum. MUNCK.

Ad C A P. II.

IO AGLAOSTHENES] Morellii codices habent *Aglosthenes*, quomodo vocatur & Polluci lib. IX. c. 6. Plinio lib. IV. c. 12. est AEGlosthenes, sine dubio corrupte, pro *Aglosthenes*. *Aglosthenes* tamen dicitur & Caesari in Arateis, & Lactantio lib. 1. c. 11. Adde quoque infra c. 16. SCHEFF. Vltt. 3. *Glosthenes*. Venet. *Aglosthenes*. Sed rectum est *Aglosthenes*. Vide Voss. Histor. Graec. lib. III. p. 240. Refert idem Agathosthenes in Asiaticis carminibus apud Schol. German. in hac fabulâ. Sed apud eum rescribendum esse *Aglosthenes* in Naxiacis carminibus docet nos in notis ad Parthen. pag. 126. vir Cl. Thomas Gale. Alii Cynosuram Callistis fuisse canem volunt. Vide Theon. in Aratum pag. 7. MUNCK. Voss. prim. & tert. *Glosthenes*, sec. *Glosthenes*. D'Orvillii cod. *Aglosthenes*. *Cynosura*, quod caninam caudam habet, dicta Serv. ad 1. Georgic. 246. Theo ad Aratum pag. 8. Edit. Morell. Οἱ Δαίμονες Κέρητες, φησὶν, ἐκέλευν, τὴν μὲρ μικρὸν Κυνόσουραν, ἀπὸ τῆς ἑστῆς ὁμοιότητα, qui & de Helice agit. Adde Schol. Homeri Iliad. Σ. vs. 487. De Fabula hac etiam consulendus Leontius de Sphaera Arataea pag. ult.

II URBEM QUAE HESTIAEA] Morellii, *Hystoe*, quod notat ipse, etiam in Arateis Germanici occurrere. SCHEFF. Soter *Histiea*. Veneta *Istoe*. *Hystoe* Vltt. 2. ut & uterque Morellianus. Atque ita omnino scribendum. *Istoe* enim Graecis

est. Eratosthenes cap. 2. Ἀγλαοσθένης ὃ ἐν τοῖς Ναξικοῖς φησὶ, τσοφὸν γενέσθαι Διὸς Κυνόσουραν, εἶναι δὲ μίαν τῶν Ἰδαίων Νυμφῶν, ἀφ' ἧς ἐν μέρει τῇ πόλει τῇ καλεσμένῃ Ἰστοῖς τάνομα τῆτο ἔω &c. *Hystoe* ergo *Istoe*, ut parallelus, παραλληλοῖ cap. 4. Lib. 1. *Arctoe*, ἀρκτοῖ in Grotii Imaginibus Arateis, *Adelphoe*, ἀδελφοῖ apud Terentium, *Euthygrammoe*, ἑυθύγραμμοι, *Antoecoe*, ἀντοιχοῖ cap. 2. & 4. Fragmenti veteris, quod Censorino aliquandiu tributum fuit. Forte & *Spartoe* scripserat Hygin. fab. 178. ubi *Spartae* editum haecenus. Sed *Spartae* dicuntur aliis, ut ostendi ibi, Σπαρτοῖ Graecis. A Plinio lib. v. cap. 31. inter Cypri oppida numerantur *Arsinoe*, *Carpasium*, *Golgi*. Notant in Vet. cod. habere *Golgae*. Unde apparet faciendum esse *Golgoe*. Γόλγοι *Golgoe*, ut Σόλοι *Soloe*, quod in eodem capite invenias, & apud Melam lib. 1. cap. 13. Servavit rectam scripturam Germanici Scholiastes: *A quâ in oppido Hystoe Nicostratus constituit portus*, & circa eum locum fuisse *Cynosuram*. Pro *portus* repone *portum* ex Eratosthene, unde haec desumpta. Videtur Hyginus in vitiosum codicem incidisse, & legisse apud Eratosthenem vel alium ex Graeculis, ἀφ' ἧς μέρει τῇ πόλει τῇ καλεσμένῃ &c. Sed quomodo à nomine Cynosurae dici potest urbs *Hystoe* constituta? quae in illis nominibus appellationis similitudo? Scripsit ergo, vel certè scribere debuit: *Ab ejus quoque nomine in urbe, quae Hystoe vocatur, à Nicostrato & sodalibus ejus constituta, & portum, qui ibi est, & agri majorem partem Cynosuram appellatam*. MUNCK. Voss. prim. *Hystoe*. sec. *Hystue*. tert. *Hystoe*. *Hystoe* d'Orvillii cod.

12 A NICOSTRATO ET EJUS SODALIBUS] Ὑπὸ τῶν πει-

constitutam, & portum qui ibi est, & agri maiorem partem Cynosuram adpellatam. Hanc autem inter Curetas fuisse, qui Jovis fuerunt administri. Nonnulli etiam Helicen & Cynosuram¹ nymphas esse Jovis nutrices dicunt: & hac re etiam pro beneficio in mundo conlocatas, & utrasque Arctos adpellatas esse, quas nostri Septemtriones dixerunt: sed maiorem arcton complures plauastro similem dixerunt, & ἄμαξαν Graeci adpellaverunt: cujus haec memoriae prodita est causa: In initio qui sidera perviderunt, & numerum stellarum in unaquaque³ specie corporis constituerunt, & non Arctum, sed Plaustrum nominaverunt. Ex septem stellis, duae quae pariles & maxime in uno loco viderentur, pro bobus haberentur: reliquae autem quinque⁴ figuram plaustri simularent. Itaque & quod proximum huic est signum Bootem nominari voluerunt: de quo posterius plura dicemus. Aratus quidem non hac re Bootem, nec illud Plaustrum dicit

τὴν περὶ Νικόστρατον. Melius vertisset, à Nicostrato. Theod. Quaest. 8. in Deuteron. Οἱ περὶ τὴν Ἀκύλαν καὶ Συμμάχον, Aquila & Symmachus. Laertius in Zenone p. 456. Οἱ περὶ Κάσιον τὸν Σκεπτικόν, Cassius Scepticus. Παρερμηνείας vitium incurere nonnunquam hunc scriptorem, discas ex iis, quae annotata sunt ad 3. 14. & 31. Myth. Sed monendum haec mihi, in eo quod cap. 14. dicit Caeneus Coronī, deceptum videri corruptā scriptura Graeci codicis Apollodori. Notat enim Aegius invenisse se in antiquis libris Καὶ νότος Κορώνη. MUNCK. Sic Plutarchus amat loqui. E. G. De E I apud Delphos Tom. II. pag. 387. de Hercule ἐδὲ τοῖς περὶ τὴν Χείρωνα καὶ Ἀτλάντα σοφισαῖς διειλεγμένον. Quaestio. Rom. Tom. II. pag. 278. τὰς περὶ Ἐυάνδρον ἐδίδαξεν Ἡρακλῆς i. e. Euandrum docuit Hercules. lib. VIII. Sympotiac. p. 744. ἐν μὲν τῷ μαθηματικῷ τὰ περὶ τὴν μεσικὴν ἐστίν. Et in Amator. pag. 760. αἰσθημάτων δὲ τὴν περὶ Νικόστρατον. in vita Demosthenis pag. 853. τὰς περὶ Ἀχιλλέον. Sic τὰς περὶ Μάρθαν pro ipsa Martha Euang. Johan. x. 19. ubi consule, quae ex Xenophonte adduxit Raphaelus. Aliquando tamen sub ὑπὸ τὴν περὶ τὸν ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΟΝ, Nicostrati sodales subaudiri potuissent, consule eund. Raphael. e Polybio N. F. inlustrantem ad Acta Apost. XIII. 13. Multi fuerunt Nicostrati, de quibus J. N. Loensis lib. IX. Epiphyll. cap. 5. Sed in Aelianī libro XIV. V. H. cap. 47. quem adducit, pro Nicostrato, Nicomachum esse substituendum jam vidit Menagius ad Diogenis Laertii lib. VII. §. 51. Pro portum qui, portam quae Voss. sec. pro fuerunt Voss. tert. fuerant. pro administri Voss. tert. ministri & superscriptum erat adnutriti. pro esse Voss.

prim. fuisse. τὸ re post hac abest d'Orvilliano codici. nuncupatas pro appellatas esse male Schefferus edidit.

I Nymphas esse] Fuisse Vltt. 2. Quam lectionem firmat Germanici Scholiastes. MUNCK. Jovis nutrices ab ipso Jove se in draconem convertente esse mutatas, & postea quam patris sic decepti regnum fuisset adeptus, hanc suam & nutricum metamorphosin arctico circulo infixisse docet Theo ad Aratum pag. 10. Jovis nutrices in urfas fuisse conversas, & inde montem Arcton dictum docet etiam Schol. Apoll. Rhod. I. Arg. vs. 936.

2 IN INITIO] Voss. prim. tert. & d'Orv. initio Voss. sec. in initio. Consule Lector Cl. Oudendorp. ad Vegetii lib. IV. in Prol. in Obs. Misc. Maji, Junii, Julii, & Aug. 1738. pag. 213.

3 SPECIE CORPORIS CONSTITUERUNT, ET NON ARCTUM, SED PLAUSTRUM NOMINAVERUNT, EX SEPTEM STELLIS &c.] Haec non cohaerent cum sequentibus. Scribo, specie corporis constituerunt, constituerunt (quod non arctum, sed plaustrum nominaverunt) ut ex septem. Repetitio ejusdem vocis otiosa videbatur. SCHEFF. Locus procul dubio mendosus, cum nulla inde commoda elici sententia possit. Soter dedit, constituerunt, non arctum &c. Micyllus & alii, constituerunt, quod non arctum, sed &c. Agnoscet manum suam Hyginus, si τὸ quod ex alieno in suum locum revoces & scribas, constituerunt, non arctum, sed plaustrum nominaverunt, quod ex septem stellis &c. MUNCK.

4 FIGURAM PLAUSTRI SIMULARENT] Apulejus de Herbis cap. 113. Folia simulans cucumeris. Ad rem

dicat adpellari : ⁶ sed quod Arctos videatur ut Plaustrum circa Polum, qui Boreus adpellatur, versari : & Bootes agitare eam dicatur. In quo non mediocriter videtur errare. ⁷ Postea autem de septem stellis, ut Parmeniscus ait, ⁸ quinque & viginti sunt à quibusdam astrologis constitutae, ut Ursae species, non septem stellis perficeretur. Itaque & ille, qui antea plaustrum sequens Bootes adpellabatur, Arctophylax est dictus, & iisdem temporibus, quibus Homerus fuit, haec Arctos est adpellata. de Septemtrionibus ille enim dicit, hanc ⁹ utroque nomine & Arcton & Plaustrum nominari : ¹⁰ Bootem autem nusquam meminit Arctophylaca nominari. Incidit etiam compluribus erratio, quibus de causis minor Arctos Phoenice ¹¹ adpellatur, & illi qui hanc observant, verius & diligentius navigare dicantur : & quare si haec sit certior quam major, non omnes hanc observent : qui non intelligere videntur, de qua historia sit profecta ratio, ut

rem facit, quod legitur apud Hom. Scholiasten ad Odyss. E. 273. Καὶ ἄρμαζα καλεῖται, ἐπεὶ ἐν τισάρων καὶ ἑφῆξς τριῶν ὥστερ ἐν προχῶν ἀμάρης σχῆμα ἀποτελεῖται. Sed defecta ista partim, partim transposita. Censeo sic redintegres : Ἐκ τισάρων ὥστερ ἐν προχῶν, καὶ ἑφῆξς τριῶν ὥστερ ἐν ῥυμῷ ἀμάρης σχῆμα ἀποτελεῖται. Theo in Aratum pag. 7. ed. Morell. ἑ τισάρων ἀντὶ προχῶν παραλαμβάνομεν, ἑ δὲ τριῶν ἑφῆξ ἀντὶ ῥυμῷ. MUNCK. Pro pariles Voss. prim. partes. Tert. pares. pro maxime Voss. tert. ex his maxime. pro bobus Voss. prim. bubus.

5 ARATUS QUIDEM] Autem Anonymi codex. Quod probo. MUNCK. Pro hac re, in hac re Voss. tert.

6 SED QUOD ARCTUM VIDEATUR] Magis placet arctos, ut est in Commeliniana vel Sanctandreana. SCHEFF. Arctus Venet. & unus Vlitianus. Sed alterum benè habet. Servavit Graecam terminationem, ut in arcticos nominandi casu cap. 7. Lib. III. Verba Arati sunt : Δύω δὲ μὴν ἀμφὶς ἔχουσι Ἀρκτὶ ἄρμα προχῶσι, τὸ δὲ καλεῖται ἄρμαζα. MUNCK. Pro Bootem Voss. tert. booten. pro circa p. d'Orvillii cod. circum p. pro mediocriter Voss. prim. immediocriter.

7 POSTEA AUTEM] Postea enim A. MUNCK. Enim Voss. tert.

8 QUINQUE ET VIGINTI SUNT A QUIBUSDAM] Quinque & viginti sunt. MICYLL. Micyllus scripsit, quinque & viginti, quod in textum transsumserunt in Sanctandreana. Ego non video, unde viginti stellae veniant. Sententia, ut opinor, haec est; Fuisse, qui non septem stellas, quod ante fecerant, in plastro & duobus bobus constituendis, sed quinque tantum

numerarent ad exprimendam ursae speciem. SCHEFF. Ita rectè etiam & Soter & Vlit. 2. quanquam Hyginus infra lib. III. cap. 1. XXI. tantum, Scholiastes autem Germanici & Theo in Aratum pag. 7. XXIV. numerant. Quod non videre se ait vir doctus, unde stellae istae viginti quinque veniant, id ei cognoscendum est, cum vitium, quo sequentia infecta sunt, turbet sensum. Rescribe ergo, ut videas quid velit auctor, septem stellarum ex MSS. 3. Vlit. & codice Anonymi, pro septem stellis. Sententia est, eos, qui signo illi figuram septentrionum dederint. VII. id tantum, qui autem ursae, XXV. deformasse stellis. Manilius de Helice Lib. I. Septem illam stellae certantes lumine signant. MUNCK. Quinque & triginta Voss. prim. & sec. ast tert. quinque & viginti. Sunt abest Vossiano primo. Pro stellis, stellarum Voss. sec. & d'Orvillii cod. stellarum numero Voss. tert. Pro antea Voss. sec. & tert. ante. Pro appellabatur d'Orvillii cod. appellatur. τὸ enim abest d'Orvilliano codici. Pro nominari, appellari Voss. sec. ac d'Orvill.

9 UTRIQUE NOMINE] Genere. MICYLL. Odyss. E. 273. Ἀρκτὸν δ', ὡς ἄρμαζαν ἐπὶ κλησὶν καλεῖσιν. MUNCK.

10 BOOTEM] Bootes Vlit. 3. Perperam. Scribe Booten. German. Schol. Booten Homerus vocat. MUNCK. Voss. prim. sec. & d'Orvill. Bootes. Voss. tert. Bootem. sed superscriptum erat Bootis. post incidit scribit autem Voss. sec.

11 APPELLETUR] Diceretur vulgò. Sed Vlit. 3. appellaretur. MUNCK. Pro observant Voss. sec. conservant. τὸ & ante quare abest Vossiano primo. quam major absunt Vossiano secundo. pro obser-

ut Phoenice adpelletur. ¹ Thales enim, qui diligenter de his rebus exquisivit, & hanc primus Arcton adpellavit, natione fuit Phoenix, ut ² Herodotus Milesius dicit. Igitur omnes, qui Peloponnesum incolunt, priore utuntur Arcto. Phoenices autem quam ³ à suo inventore adceperunt, observant: & hanc studiosius perspicendo, ⁴ diligentius navigare existimantur, & vere eam ⁵ ab inventoris genere Phoenicen adpellant.

III. Serpens.

Hic vasto corpore ostenditur inter ⁶ duas Arctos conlocatus: qui dicitur aurea mala Hesperidum custodisse, & ab Hercule interfectus, ⁷ ab Junone inter sidera conlocatus, ⁸ quod illius opera Hercules ad eum est profectus, qui hortum Junonis tueri solitus existimatur. ait enim Pherecydes, Junonem cum duceret Jupiter uxorem, ⁹ Terram inve-

observant Voss. sec. observant. pro adpelletur tres Vossiani appellaretur. d'Orvill. appellarentur.

¹ THALES ENIM &c.] Soter: *Thales enim Milesius* &c. Atque ita volebat etiam Vossius Histor. Graec. p. 375. qui & mox ἀπλῶς, ut *Herodotus dicit*, existimat scribendum. Cl. Schefferus malebat, nec, ut *Herodotus dicit*, *Milesius*. MUNCK. Consule Menag. ad Diogenis Laertii lib. I. §. 23. pro quam Voss. tert. quae. ante observant scribitur & in Voss. sec. Phoenices Arctum minorem invenisse, rei nauticae peritissimos docet Philostratus in prooemio Heroicon paullo post princ.

² HERODOTUS MILESIUS] Vossius in de Histor. Gr. p. 375. *Thales enim Milesius*, & mox ἀπλῶς ut *Herodotus dicit*, existimat scribendum. Verum urget Palmerius, quod non fuerit natione Phoenix, Thales, sed origine ac gente tantum. Fuere tamen, qui & natum traderent in Phoenicia. Laertius: Ἐπολιτίζεσθαι δὲ ἐν Μιλήτῳ, ὅτι ἦλθε σὺν Νειλέῳ ἐκπεσόντι Φοινίκης. Quare necdum displicet, quod scripsi olim in Milit. Naval. lib. IV. c. 6. editionis secundae, legendum esse, *natione fuit Phoenix*, nec ut *Herodotus dicit*, *Milesius*. Nempe alios Hyginus secutus est auctores, qui Thalem volebant natum non Mileti, sed in Phoenicia. Nec particula excidisse potuit, ob similitudinem praecedentis syllabae. SCHEFF.

³ A SUO INVENTORE] Alter codex Morellii, auctore, quod a glossa esse videtur. SCHEFF.

⁴ DILIGENTIUS NAVIGARE] H. e. accuratius. Manilius Lib. I. *Tam spatio, quam luce minor, sed*

judice vincit Majorem Tyrio. Germanicus: *Certior est Cynosura tamen sulcantibus aequor*. Aratus: τῇ καὶ Σιδόνι ἰδιότατα ναυῶν. Schol. German. p. 89. *Quam Sidones aspicientes continuo navigant*. Aut perperam legit in Graeco exemplari ὁδοῦ, aut imperitè τὸ ὁδοῦ transtulit continuo. MUNCK.

⁵ AB INVENTORIS NOMINE] Micyllus scribit, *inventoris genere*, quod in Sanctandream editionem est transsumptum. Ego mallet *natione* scribere, quomodo supra, *natione fuit Phoenix*. Adde, quae de hac re monui in libris de Militia Navali. SCHEFF. Adstruunt eam lectionem cum Micyllus & Soter, cum Vltt. 3. Vulgo nomine, unde *natione* exsculpsit Cl. Schefferus. Theo: Ὁ Ὀρετῆς αὐτῆς θαλῆς εἰς Φοίνικας ἀνάγει τὸ γένος. Majoris inventor Nauplius, ut idem docet pag. 7. MUNCK. Et omnes, quos inspexi, *genere* scribunt. Pro *Phoenicen* d'Orvillii cod. *Phoenicem*. item Voss. prim.

Ad C A P. III.

⁶ DUAS] Voss. sec. *Duos*.

⁷ AB JUNONE] Vide Eratosth. cap. 3. & Senec. Hercul. OEt. vers. 74. Schol. German. *Junō custodem borti pervigilem implicuit arbori, quem Hercules interfecit*, & illa astris intulit. MUNCK.

⁸ QUOD ILLIUS OPERA &c.] Junonis enim instinctu factum est, ut athla ista decantatissima Herculi imperaverit Eurytheus. MUNCK. Voss.

invenisse ferentem aurea mala cum ramis. ¹⁰ Quae Junonem admiratam, petiisse à Terra, ¹¹ ut in suis hortis fereret, qui erant usque ad Atlantem montem. Cujus filiae cum saepius de arboribus mala decerperent, Juno dicitur hunc ibi custodem posuisse: ¹² hoc etiam signi erit, quod in sideribus supra eum Draconem Herculis simulacrum ostenditur, ut Eratosthenes demonstrat: ¹³ quare licet intelligere, ¹⁴ hunc maxime Draconem dici. Nonnulli etiam dixerunt, hunc Draconem à gigantibus ¹⁵ Minervae objectum esse, cum eos ¹⁶ oppugnaret: Minervam autem abreptum draconem contortum ad sidera jecisse, & ad ipsum axem coeli fixisse: itaque eum adhuc ¹⁷ implicato corpore videri, ut nuper ad sidera perlatum.

IV. *Arctophylax.*

De hoc ¹⁸ fertur, ut sit Arcas nomine, Callistus & Jovis filius, quem

Voss. tert. Q. i. o. ut. H. audivit. pro tueri idem custodiri. & pro duceret, diceret.

9 TERRAM INVENISSE FERENTEM] Emenda, venisse ferentem. Eratosthenes: τῷ γλῶ ἰλαθεῖν φέρσαν τὰ χεῖρα μῆλα. Schol. German. Eo quod, cum nuberet Jovi Juno, diis offerentibus munera, Terra quoque obtulerit aurea mala cum ramis. Stabiliunt eam lectionem Vliitt. 2. Nec dubitare de eâ quenquam sinunt, quae ex Eratosthene adduxi. MUNCK. Voss. tert. haud male advenisse.

10 QUAE JUNONEM ADMIRATAM] Ita & Vliitt. 3. Perperam τὰ quae omisit Sanctandreana. Veneta & aliae habent, Inde Junonem &c. MUNCK. Omnes mei quae. pro petiisse Voss. sec. & d'Orvill. petisse. pro saepius Voss. tert. saepe.

11 UT IN SUIS HORTIS] Mallem, ut & in suis. SCHEFF.

12 HOC ETIAM SIGNI ERIT] Non video, quomodo hinc colligatur, eum a Junone constitutum custodem, quia super ipsum constitutus Hercules, nisi quia custodem draconem dicitur interfecisse. At hoc non docet constitutum à Junone. Nescio, annon hic quid deest. SCHEFF.

13 QUARE QUODVIS LICET INTELLIGERE] In editione Sanctandreana deest illud quodvis, credo, quod huic loco videretur parum convenire. Verum puto pro eo quovis, hoc est cuiusvis legendum. SCHEFF. Quare quodvis licet editi ante Morellium. Quare quovis inde effingit Schefferus. Rectius putem quovis. Or-

do est: Quovis intelligere licet, hoc est, res licita est. MUNCK. Voss. tert. cuius sed superscriptum erat quidvis. Sed d'Orvill. quodvis. pro licet Voss. sec. liceret.

14 HUNC MAXIME] Hinc Veneta. Hoc esset, ex historiâ modo narratâ. MUNCK.

15 MINERVAE OBJECTUM ESSE] Schol. German. Hunc alii Jovem astris intulisse dicunt, ob memoriam virtutis Herculis, Minervae objectu; quem illa contortum coelo immisit, & inter septentriones collocavit. Pro objectu repone objectum. Plures fabulas de hoc dracone habes apud Theonem in Aratum pag. 11. Δρακὼν δὲ, inquit, ἔτοϛ, ὃν ἀνέλε Κρόνος. Καθ' ἑτέρας δὲ, ὃ τὰ μῆλα φυλάσων τῶν Ἑσπερίδων, αἷς δὲ ὁ πολὺς λόγος, ὃ ὑπὸ Ἀπόλλωνος ἀναίρεθεις Πυθίῳ. Lege, Πύθων. MUNCK.

16 OPPUGNARET] Voss. sec. & d'Orvill. oppugnaret. pro fixisse Voss. sec. id infixisse. pro implicato d'Orvill. implicito.

17 IMPLICATO CORPORE] In Salignacii codice implicito legi, Morellius observat. MUNCK.

Ad C A P. IV.

18 FERTUR UT SIT] Ita & Veneta & Vliitt. 2. Graecum est αἷς Ἀρκας ἰσῖ. Vide Mariang. Auctar. epistol. vi. Noster infra cap. 10. Dicunt, ut gloriata sit &c. Vopiscus Florian. cap. 3. De quo dictum est ut Probus diceretur. Adde quae notamus infr. ad cap. 7. MUNCK.

quem dicitur ¹ Lycaon, cum Jupiter ad eum in hospitium venisset, cum alia carne concisum pro epulis adposuisse. studebat enim scire, si deus esset, qui suum hospitium desideraret. Quo facto non ² minore poena est adfectus. nam statim Jupiter, mensa projecta, ³ domum ejus fulmine incendit: ipsum autem in lupi figuram convertit: at pueri membra conlecta & composita in unum, dedit ⁴ cuidam Aetolorum alendum, qui adolescens factus, in silvis cum venaretur, incius vidit matrem in ursae speciem conversam, quam interficere cogitans, persecutus est in Jovis Lycaeii templum: ⁵ quo & qui accessisset, mors poena erat Arcadum lege. Itaque cum utrumque necesse esset interfici, Jupiter eorum misertus, creptos inter sidera collocavit, ut ante diximus. ⁶ Hic autem è facto sequens Ursam perspicitur, & Arctum servans Arctophylax est adpellatus. Nonnulli hunc ⁷ Icarium Erigones patrem dixerunt, cui propter justitiam & pieta-

¹ LYCAON] Ovid. videtur Lycaona ipsum pro Boote accipere lib. vi. Fastor. sic enim inquit.

*Tertia post nonas remove Lycaona Phoebe
Fertur & a tergo non habet ursa me-
tum.* MICYLL.

² MINORE POENA] Pro minore cod. d'Orvill. minori.

³ DOMUM EJUS FULMINE INCENDIT] Schol. C. Germ. ut in MS. quem Cl. Oudendorpius inspe-
xit, ejus domum incendiisse. Fulmine tamen & in
isto Scholiaste retinendum. Eratosthen. cap. 8.
τὴν δὲ οἰκίαν αὐτοῦ κεραυνῶ.

⁴ CUIDAM AETOLORUM] Quinam hi sunt
Aetoli, & quomodo nunc in Arcadia versan-
tur? Suspicio hic mendum non exiguum, & scri-
bo, cuidam aepolorum. Scilicet Graeca locutione
usum, pro Latina caprariorum, credo. Caprarii
enim Graecis αἰπόλοι. At a caprariis educatum,
testis vetus est Grammaticus ad Aratea Germa-
nici. Ajunt Arcadem compactis membris ad vitam
reduxisse, & cuidam caprario dedisse nutriendum.
SCHEFF. Recte aepolorum ex Scholiaste German.
Schefferus. Firmat ejus conjecturam Theo in
Aratum pag. 7. Θεραπεύειν τὸν αἰπόλον τινῶν, καὶ
παρεδοῦναι Λυκάονι. MUNCK. Pro in sylvis
d'Orvill. in sylvas. recte, ut Noster amat lo-
qui.

⁵ QUO ET QUI ACCESSISSET] Sine dubio scri-
bendum, quo ei, qui accessisset. Atque ita vi-
deo nunc & Modium censuisse, ep. ii. SCHEFF.
Quo ei qui Modius & Schefferus. MUNCK.
Male a Scheffero editur, & in quibusdam Mss.
Lycei scribitur pro Lycaeii. Graece enim Λυ-
καῖον scribitur, cujus Jovis templum ab ipso

Lycaone in Parrhasia exstructum dicitur a Scho-
liaste Euripidis in Oreste. vs. 1648. in cujus Dei
honorem Arcades certamina Λύκαια dicta cele-
brabant, ut Schol. Pind. Olymp. Od. vii. 153.
ab eodem Lycaone instituta. Pausan. lib. viii.
cap. 2. & quidem in eadem Arcadiae urbe Par-
rhasia. Schol. Pind. Olymp. ix. vs. 145. In hu-
jus vero Jovis Lycaeii templum nulli licere intra-
re, & intrantem lapidibus obrui, docet Plut.
Quaest. Graec. Tom. ii. pag. 300. Consule prae-
terea Callimachum H. in Jovem vs. 13. & quem
ad h. l. adduxit Spanhemius, Pausaniam lib. viii.
cap. 38. & plura alia huc facientia videbis. Ante-
quam ad alia transeam, adscribere debeo, quae
refert Schol. Theocriti Idyll. I. vs. 123. Ὑπὸ
τῷ Λυκαίῳ φησὶ χαλεπὰ, καλεῖται Καλιδίς, εἰς δὲ
ἐλθόντων τὴν Λυκάονος Καλιδίαν θυγατέρα ἀρκεῖν ἐ-
σαν, ὑπὸ Ἑρμῆος τεφῆναι. ἢ φησὶν Ἀργεῖον εἰς ἐ-
ρατὴν ἡγερίαν. Sed ut, quae orsus sum, de-
texam. Lyceus vel Lycius vocatur Apollo, &
Lycea Diana. causam docebunt Pausan. lib.
ii. c. 19. p. 152, 153. cap. 31. p. 184. Cri-
tici ad Sophoclis Electram vs. 6. & Theo ad
Aratum pag. 80. nec non Sylburg. ad Pausan.
lib. ii. cap. 9. in f. & Olear. ad Philostrati He-
roica cap. x. §. 4. Ante eorum scribitur autem in
Voss. primo.

⁶ HIC AUTEM E FACTO] Voss. sec. haec. tert.
hoc. τὸ εἰς abest Voss. sec. & tert.

⁷ ICARIUM] Notat Morellius, in codicibus
suis semper legi Icarum in hac tota fabella. Et
est Icarus Tibullo etiam lib. iv. & i. ubi vide.
SCHEFF. Icarum semper Vltt. 3. & Veneta.
Nec mutari debuit. Germanicus: Icarus ereptam
pensavit munere vitam. Confer quae notavimus
ad

pietatem existimatur Liber pater vinum & vitem & uvam tradidisse, ut ostenderet hominibus quomodo fereretur, & quid ex eo nasceretur; & ⁸ cum esset natum, quomodo eo uti oporteret. Qui cum sevisset vitem, & ⁹ diligentissime administrando ¹⁰ floridam falce fecisset, dicitur hircus in vineam se coniecisse, & quae ibi tenerrima folia videret, decerpisse: quo facto, Icarium irato animo tulisse, eumque interfecisse, & ex pelle ejus utrem fecisse, ac vento plenum praeligasse, & in medium projecisse, suosque sodales ¹¹ circum eum saltare coegisse. ¹² Itaque Eratosthenes ait: Ἰκαρίου πρὸς πρῶτα ¹³ περὶ τεύχον ἀγχίσαντο. Alii dicunt Icarium, cum à Libero patre vinum adcepisset, statim utres plenos in plaustrum inposuisse. hac re etiam Bootem adpellatum: qui cum perambulans Atticorum fines pastoribus ¹⁴ ostenderet, nonnulli eorum ¹⁵ aviditate pleni, novo genere potionis inducti, somno consopiantur: ¹ atque

ad Mythol. cap. 130. MUNCK. Duo codd. Voss. *Icarum*. item d'Orvill. *Erigonis* Voss. sec. & d'Orvill.

8 CUM ESSET NATUM, QUOMODO EO &c.] Veneta aliaque, *cum esset natum id, quomodo &c.* Vlit. 3. & A. *Cum esset natum, quomodo id uti.* Quod non debuit sperni. Utor enim, quemadmodum vel pueri norunt, cum accusandi casu non minus Latine, quam auferendi, construitur. MUNCK. Pro *ex eo* Voss. sec. *ex ea.* Id ante *uti* agnoscunt Voss. prim. & d'Orvill. Exempla, quae varii Grammatici adducunt, ut verbo *uti* dent accusandi casum, fere eadem, & ex iisdem auctoribus petita sunt. Sic quae Cortius ad Sallust. B. Jugurth. cap. 12. n. 3. adfert, jam dudum ad partes cum pluribus aliis conjuncta vocavere Sanctius in Minerva lib. III. cap. 3. pag. 395. & Jac. Nic. Loensis lib. IX. Epiphyll. cap. 15. Hanc lectionem in hoc auctore facile quidem admitto; nam *id, hoc, vel quod uti* praecedente nonnumquam, vel sequente eodem casu, ad quem pronomina ea referuntur, Latinius credo dici, quam *domum alicujus, pediatum uti.* Nec temere istum casum optimis auctoribus obtrudendum esse censeo cum Cl. Oudendorpio ad J. Caesarem lib. II. de B. Civ. cap. 41.

9 DILIGENTISSIME ADMINISTRANDO] Colendo, putando. Columella II. 2. *Administrare se mentem.* Mamertus de Statu Anim. lib. I. cap. 12. *Administrare carnem.* Diomedes Praefat. lib. II. *Administrare loquendi materiam disputandique substantiam.* Non valde dissimiliter operari *olivam* dixit Palladius lib. I. Tit. 6. *Operari terram* Vet. Interp. Genes. cap. III. MUNCK.

10 FLORIDAM FALCE FECISSET] Sanctandr. *facile*, quod in suis quoque reperiri Morellius testatur, & ideo *τὸ falce* repudiat. Sed *administrare vitem falce* pro *putare* mihi optime videtur dici, nec contemno. SCHEFF. Ita & Modiani & duo ex Vlitianis codicibus. Anon. *redidisset facile.* Antiquitus cusi, *falce fecisset.* MUNCK. Omnes mei codd. *facile.* ante *conjecisse* etiam *facile* legitur in Voss. sec. & tert. *τὸ praeligasse* abest Vossiano secundo.

11 CIRCUM EUM SALTARE] Circa Veneta & reliquae antiquiores. Vide Schol. Aristoph. in Plutum pag. 108. & Tzetzen in Hesiod. p. 87. unde discas non circa utres, sed supra eos saltare fuisse solitos. MUNCK. Voss. sec. tert. & d'Orvill. *circum.*

12 ITAQUE ERATOSTHENES] Omnia haec absunt a codicibus Morelli, quod probo. SCHEFF.

13 ΠΕΡΙ ΤΕΥΧΟΝ] Ita & Soter edidit. Sed antiquiores & Vlit. 2. *περὶ τεύχον.* MUNCK. *Σταγνόν* Voss. secundo. Graeca absunt celeb. d'Orvillii codici. Item Voss. primo ac tertio.

14 OSTENDERET] *Ostendisset* Vlit. 3. MUNCK. Item Voss. prim. pro *Atticorum, Arcticorum.* De fabula vid. Jac. Nic. Loensis. lib. IX. Epiphyll. cap. ult.

15 AVIDITATE PLENI] Videntur haec trajecta, & sic constituenda: *nonnulli eorum aviditate inducti, pleni novo genere potus, consopiantur.* Pro *potus* Sanctandreana habet *potionis*, ex glossa, ut opinor. SCHEFF. Transponit Schefferus, *aviditate inducti, pleni novo genere potus.* Sed *τὸ potionis* Morellii, quod e glossa irrepsisse illi videbatur, adstruunt Vlit. 3. MUNCK. Transponit

¹ atque ut alius aliam se in partem rejiciunt, ² ut semimortua membra jactantes, alia, ac decebat, loquebantur, reliqui eorum arbitrati venenum ab Icario datum pastoribus, ut eorum pecora abigeret in suos fines, Icarium interfectum in puteum dejecerunt: ³ sed ut alii demonstrant, ⁴ secundum arborem quamdam defoderunt. Qui autem obdormierant, experrecti cum se numquam melius quiesse faterentur, ac requirerent Icarium, ut pro beneficio ⁵ muneraretur, interfectores ejus animi conscientia permoti, statim se fugae mandaverunt, & ⁶ in insulam Aetolorum pervenerunt: à quibus ut hospites recepti, domicilia sibi constituerunt. At Erigone Icarii filia permota desiderio parentis, cum eum non redire videret, ac persequi conaretur, canis Icarii, cui ⁷ Maera fuerat nomen, ululans, ut videretur obitum domini lachrimari, rediit ad Erigonen, cui non minimam cogitatae mortis suspicionem ostendit: neque enim puella timida suspicari debebat nisi patrem interfectum, qui tot dies ac menses abesset. At canis vestem ejus tenens dentibus, perduxit ad cadaver. Quod filia simul ac vidit, ⁸ desperata spe, solitudine ac pauperie obpressa, multis miserata lachrimis, ⁹ in eadem arbore, qua parens sepultus videbatur,

nit Schefferus . . *aviditate inducti*, n. g. *potio- nis pleni*. Non male quidem, quamvis optimo jure adservari tentata lectio queat; in qua *inducti* est decepti, allecti, ut nimium nempe inde se invitarent: & *aviditate pleni* dicitur, ut cap. XIII. *cupiditate plenus*. WOPKENS. Agnoscunt omnes mei.

I UT ALII ALIAM SE IN PARTEM] Sanctandrea, *alius aliam se in partem*. Verum nihil censeo mutandum, quia sequitur, *reliqui eorum*. SCHEFF. Scribe, *Atque ut alius aliam* &c. cum Sotere, Venetâ & Vltt. 3. Tò ut heic est postquam. Mox pro *ut semimortua* malebat & *semimortua* Cl. Schefferus. Quod probo. nisi cui magis arridet, & *ut* &c. MUNCK. Pro *alius* Voss. tert. *altius*. Mox *to alia* abest Voss. sec.

2 UT SEMIMORTUA MEMBRA] Scribendum est, & *semimortua*. SCHEFF.

3 SED UT ALII DEMONSTRANT] Emendo, seu *ut alii demonstrant*, res est evidens, nec indiget probatione. SCHEFF. Seu *ut alii* Cl. Schefferus. Non arbitror opus esse. Infr. cap. 5. *Sed ut ait, qui Cretica conscripsit, quo tempore* &c. MUNCK.

4 SECUNDUM ARBOREM] *Eum sub arborem* MSS. 2. ex Vltt. Forte *sub arbore*, ut praefert A. Infra: *Sub qua parens sepultus videbatur*. MUNCK. *Eum sub arborem* Voss. prim. *obdormiunt* Voss. sec. *quiescere* pro *quiesse* Voss. prim. &

sec. pro *numquam* Voss. tert. *numquam*.

5 MUNERARETUR] Scio, etiam passivam significationem habere, hoc tamen loco arbitror convenientius, *Munerarentur*. Habet enim specialem respectum ad eos, qui ante visi erant injuria affecti. SCHEFF. *Munerarentur* Vltt. unus, quomodo & Cl. Schefferus conjecerat. *Munerarent* Veneta. MUNCK.

6 IN INSULAM AETOLORUM] Nulla Aetolorum insula. Scribendum, *Ceorum*, uti docuit Salmasius ad Solinum. Quanquam cum, quod ipse testatur Salmasius, in antiquis Libris sit *Egeum*, suspicer fuisse olim, *Egei m. Ceorum*, i. e. Egei maris Ceorum. SCHEFF. Vltitiani codices diversimodè, *Eolum*, *Eolorum*, *Eorum*. Quorum postremum prope accedit ad Salmasianam conjecturam *Ceorum*. MUNCK. Celeb. d'Orvillii cod. *eorum*. pro *Erigone* Voss. tert. *Erigona*. Pro *filia* Voss. sec. *filiam*. pro *lachrimari* omnes mei Vossiani ac Cl. d'Orvillii *lacrimare*. Pro *dies ac menses* Voss. sec. *dies ac noctes*. pro *simul ac* Voss. prim. ac tert. *simul ut*.

7 MERA] Scribe *Maera* cum Venetâ. Vide not. ad Myth. cap. 130. Propriè eâ voce denotatur αἰὲς λυκορρέλαινα, ut docet Isac. ad Lycophr. p. 61. MUNCK.

8 DESPERATA SPE] Lactant. Argum. Ovid. Met. lib. II. fab. I. *Cadmus desperatâ spe revisendi patris*. MUNCK.

batur, suspendio sibi mortem conscivit. Cui canis mortuae spiritu suo parentavit: nonnulli enim hunc in puteum se dejecisse dixerunt.⁹ Anygrum nomine: quare postea neminem ex eo puteo bibisse memoriae tradiderunt. Quorum casum Jupiter miseratus, in astris corpora eorum deformavit. Itaque complures Icarium, Bootem: Erigonem, Virginem nominaverunt, de quo posterius dicemus: Canem autem sua adpellatione & specie Caniculam dixerunt: quae à Graecis, quod ante majorem Canem exoritur, *αργύριον* adpellatur. Alii hos à Libero patre figuratos inter sidera dicunt. Interim cum in finibus Atheniensium multae virgines sine caussa suspendio sibi mortem consciscerent, quod Erigone moriens erat precata, ut eodem¹¹ leto filiae Atheniensium adficerentur, quo ipsa foret obitura, nisi Icarii mortem persecuti, & eum forent ulti. Itaque cum id evenisset, ut ante diximus, petentibus eis Apollo dedit responsum: Si vellent eventu liberari, satisfacerent Erigonae. Qui quod ea se suspenderat, instituerunt, uti¹² tabula interposita pendente, funibus¹³ se jactarent, ut qui pendens vento movetur: quod sacrificium solenne instituerunt. Itaque & privatim & publice faciunt, & id¹⁴ Aletidas adpellant: quod

9 IN EADEM ARBORE, QUA PARENS] Ita quidem & MSS. 3. cum Morellio. Antiquiores tamen editiones, etiam Veneta, sub quâ. MUNCK.

10 ANYGRUM] *Anigrum* al. *Anbigrum* Venet. *Ambigrum* Sot. Flumen *Anigrum* invenio apud Ovid. xv. Met. aliosque; nusquam puteum eo nomine. MUNCK. *Anbigrum* d'Orv. c. *Anbygrum* Voss. duo. atque ita lego. nomen Graecum adpellativum, quod proprium esse putavit Auctor. Vide quae dixi in Obs. Misc. Tom. II. vol. x. pag. 307, 308. & Tom. III. pag. 401. quomodo alii multi *Ἀναυρον* proprium Thessaliae fluminis esse nomen falso crediderunt. Vid. Jac. Nic. Loensis lib. v. Epiphyll. cap. 21. & Spanh. ad Callim. H. Dian. pag. 202. vel lego *Anydrum* Graece *Ἀνύδρον*. & hunc puteum ita dictum puto, quia Athenae olim quidem scatebant puteis, nullus enim ibi fons erat ante Pisistrati tempora, qui invenit fontem *εὐνιάκρον*. Confer Pausan. lib. I. cap. 14. pag. 34. cum Thucydide lib. II. cap. 48. Sed soli ficitate laborabant, quod non nisi pluvia e coelo demissa inrigari poterat. Vide Herodot. lib. II. cap. 13. Adde, quod de Argis notat Pausan. lib. II. cap. 15. p. 145. unde idem Pausanias cap. 24. pag. 57. notat. *Ἐστὶ δὲ καὶ γῆς ἀγαλμα, κατὰ δούσης ὑσσαι οἱ τὸ Δία. εἴτε ἀδοτὶς ὁμοῖα δειῖσιν Ἀθηναίοις, εἴτε καὶ πῖς πᾶσιν Ἑλλήσι συμβαὲς αὐχμὸς.* Hinc plura loca Athenis *Ἀνύδροι* dicta,

ut mons Hymettus minor. Vide Meursii Reliqua Attica cap. x. quod vocabulum librarii mutarunt forsan in *Anigrum* noti satis fluvii nomen. Praeterea puteos Attici peculiaribus epithetis insigniebant. sic apud Eleusinos est *φρέαρ καλέμυρον ΚΑΛΛΙΧΟΡΟΝ*, *ἐνθα πρῶτον Ἑλεουσινῶν αἱ γυναῖκες χορὸν ἔστησαν, καὶ ἦσαν ἐς τὴν θεόν.* Vid. Pausan. lib. I. cap. 38. pag. 93. inl. Spanh. cum aliis Interpr. ad Callim. H. in Cerer. vs. 16. sic in via, quae ex Eleusine fert Megara, puteus est, qui dicitur *φρέαρ ἄνθινον*. De quo Pausan. lib. I. cap. 39. pag. 94. Pro *miseratus* d'Orv. c. *misertus* pro *figuratos* Voss. sec. *figurata* pro *Erigone* d'Orv. c. *Erigonem*.

11 LETO] Voss. sec. *leto*. *τὸ afficerentur* abest Vossiano sec. pro *liberari* Voss. sec. *liberare se*. Voss. prim. *liberari si*. pro *Erigonae* Voss. prim. & sec. *Erigoni*. Vide ad fab. 137. sic mox pro *Cyrenes* Voss. sec. *Cyrenis*.

12 TABULA INTERPOSITA PENDENTE FUNIBUS] Non dubito, quin scribendum sit, *pendentes funibus*. Nec enim tabula, sed ipsi pendere debebant ex imprecatione Erigones. SCHEFF. *Pendentes* mallet Clar. Schefferus. MUNCK.

13 SE JACTARENT] Vlitt. *sectarentur*, vel *sectarent*. A. *secarentur*. Forte *jactarentur*, vel *se jactarent* invicem. MUNCK.

14 ALETIDAS] Hesychius: *Ἀλήτης ἑορτὴ Ἀλάντων ἡ νῦν αἰώρα λεγομένη, καὶ ἡμέρας ὄνομα, αἷς Πλά-*

quod eam patrem persequentem cum cane, ut ignotam & solitariam oportebat, mendicam adpellabant, quas Graeci ἀλήτιδας nominant. Praeterea Canicula exoriens aestu¹ eorum loca & agros fructibus orbabat: & ipsos morbo adfectos, poenas Icario cum dolore subferre cogebat, eo quod latrones recepissent. Quorum rex Aristaeus Apollinis &² Cyrenes filius, Actaeonis pater, petit à parente³ quo facto à calamitate civitatem posset liberare: quem deus jubet multis hostiis expiare Icarii mortem, & ab Jove petere, ut, quo tempore Canicula exoriretur, ⁴ dies quadraginta ventum daret, qui ⁵ aestui caniculae mederetur. Quod iussu Aristaeus confecit, & ab Jove inpetravit, ut Etesiae flarent: quas nonnulli Etesias dixerunt, quod quotannis certo tempore exoriuntur: ⁶ ἔτος enim Graece, annus est Latine.

⁷ Non-

των ὁ καμικός. Pro ἡμέρας legit Ἡελγόνης Sopin-
gius. Quae ejus conjectura Hyginianis hisce
non parum confirmatur, ut & ab Hesychio ipso
in Αἰώρα. Οἱ δὲ ἐπὶ Ἡελγόνῃ Ἀλήτιδι τῇ Ἰκάρι.
Forte heic Aletidos reponendum. Vid. not. ad
Mythol. cap. 270. MUNCK. Id abest cod.
d'Orvillii. pro adpellant Voss. tert. vocant. Mox
pro Graeci idem Graece. Iterum pro appellant
Voss. sec. vocant. appellabant Voss. prim. pro
exoriens Voss. tert. exorientis.

I AESTU EORUM LÖCA] Quinam illi, eo-
rum? utrum Attici? Minime, nam sequitur,
quod latrones recepissent, quod non pertinet ad
Atticos, sed Aetolos, ut liquet ex superiori-
bus. Scribendum ergo, aestu Aetolorum. Quan-
quam cum sit insula Aetolorum nulla, sicut
ante dictum, emendari potius Ceorum de-
beat, ut vult Salmasius vel Aegeorum.
SCHEFF. Legendum Ceorum loca. Vide Sal-
mas. ad Solin. p. 144. Scalig. ad Manil. p. 406.
MUNCK.

2 CYRENES FILIUS, ACTAEONIS PATER] Plac-
cet, quod habet Modius ep. 11. Novan. Cyre-
nes filius, Actaeonis pater, petiit. SCHEFF.
Haec procul dubio genuina est scriptura, cum
eam in tribus etiam MSS. invenerit Vlitius.
Perperam Actaeonis tempore repraesentant antiqui-
tus cusi. Sed pro Aristaeus scribendum Aristaeus.
Vide not. ad Mythol. cap. 161. MUNCK. Pa-
trem Voss. prim. pater Voss. tert.

3 QUO FACTO] Ita & Vlit. 1. quamquam non
displicet quo pacto, quod Veneta & aliae habent.
MUNCK. Omnes codd. facto. pro a calam.
Voss. prim. e calam. sed praepositio abest Voss.
secundo ac d'Orvilliano.

4 DIES QUADRAGINTA] Diebus A. MUNCK.
Pro daret d'Orvill. dare.

5 QUAE AESTUM CANICULAE MEDERETUR] Emen-
darunt in Sanctandreana, quae aestui. Atqui sic
ipse Terentius, quas, cum res adversae sint, mi-
nus mederi possis. Hoc notaveram, cum deinde
etiam Morelli unum habere aestum didici, hanc-
que scripturam ab eo probari. SCHEFF. Aestu
Vlit. 2. Quod idem est. Maro AEn. 1. Parce
metu. Propert. lib. 1. El. 13. Proxima Leda Et
Leda partu, gratior una tribus. Adi Gellium.
Nec damnum aestum, quod Veneta, Micyll. &
Morellianus alter habent. Nam mederi cum ac-
cusandi casu construxere etiam alii, ut Terent.
Phorm. Act. v. sc. 4. Gellius lib. 1. cap. 9.
Fulg. lib. 111. cap. 10. ubi plura huc facientia
dixi. MUNCK. D'Orvill. aestum.

6 ἔτος ENIM GRAECE] In vetustis libris le-
gi εἰανός Morellius ait. Sed ex hoc Etesiae
non possunt derivari. quare pro alterius glosse-
mate ac explicatione habendum. Hesychius:
ἔτος, εἰανός. SCHEFF.

7 NONNULLI ETIAM ETESIAS] Scribe per
diphthongum aetefias cum Veneta & antiquiori-
bus aliis. Tertia etymologia est apud Theon.
in Arat. pag. 22. Ἡ παρὰ τὸ ἐτεὸν, ἄλγ' τὸ μη-
δέποτε μεταβάλλει αὐτὴς, ὅθεν ὁ καιρὸς αὐτῶν ἐν-
εῖ. MUNCK. Voss. tert. priore loco AEtefias.
secundo Etefias tertio AEtefias. τὸ ἐστὶ post an-
nus abest d'Orvilliano codici. De ventis Etesias
multi multa, ut P. Manutius ad Ciceronis lib.
11. Epist. Fam. 15. Schott. & If. Vossius ad P.
Melam 1. 9, 40. & Salmasius ad Solinum pag.
299. Sed quae faciunt ad h. l. inlustrandum,
profert Schol. Apoll. Rhodii 11. Argonaut. vs.
500, & 528.

8 SED HOC IN MEDIO RELINQUAMUS] Vlit.
3. Sed de hoc in medio relinquetur. Infr. cap. 8.
De quo in medio relinquimus. Et lib. 1v. cap. 8.

Quo-

7 Nonnulli etiam Aetefias adpellaverunt, quod expostulatae sunt ab Jove, & ita concessae. ⁸ Sed hoc in medio relinquamus, ne nos omnia praeripuisse existimemur. Sed ut ad propositum revertamur, Hermippus, qui de sideribus scripsit, ait ⁹ Cererem cum Jasione Thusci filio concubuisse: quamobrem fulmine percussum complures cum Homero dixerunt. Ex his, ut Petellides Gnosius historiarum scriptor demonstrat, nascuntur filii duo Philomelus & Plutus: ¹⁰ quos negant inter se convenisse: nam Plutum, qui ditior fuerit, nihil fratri suo de bonis concessisse: Philomelum autem necessario adductum, quodcumque habuerit, ¹¹ ex eo boves duos emisse, & ipsum primum plaustrum fabricatum esse: itaque arando & colendo agros, ex eo se aluisse: cujus matrem ¹² inventum miratam, ut arantem eum inter fidera con-

Quoniam de hisce rebus exposuimus ordine. Non dissimili loquendi formâ Sallust. Cat. cap. 4. De Catilinae conjuratione, quam verissimè potero, paucis absolvam. Quod imitatus est Jornandes de Reb. Get. cap. 2. De Britannia insula prius absolvam. Lactant. lib. iv. 12. Nunc de primo, ut coepimus, explicemus. Nèpos Pelop. cap. 1. Cujus de virtutibus dubito quemadmodum exponam. Quamobrem non ineptè Cod. chartaceus Biblioth. Leid. in fine Prologi: *Et in hoc libro exponemus de vitis excellentium imperatorum.* Caeterum relinquetur pro relinquamus repraesentat etiam A. MUNCK. De hoc Voss. prim. de iis Voss. tert. pro relinquamus Voss. prim. & tert. relinquemus. Voss. sec. & d'Orvill. de hoc in m. relinquetur. pro Hermippus Voss. tert. Hermymphus. De Hermippo Gronov. ad Gell. iii. 13. Menag. ad Diogen. Laert. lib. i. Sect. 8. & 42. & ad lib. v. Sect. 41.

9 CEREREM CUM JASIONE THUSCI FILIO] Morelliani habent, *Jasone*, unusque subdit *Oetae filio*, alter *Tetis filio*. Sed Jasione est & apud Theocritum, ut in recepta lectione mutandum nihil videatur. SCHEFF. Veneta, *cum Jasone Laetus cum filio*. Vliet. 3. & A. *Cum Jasone Loetis filio*. Ex Morellianis alter *Jasone Oetae filio*; alter *Jasone Tetis filio*. Micyllus alique dederunt, *cum Jasone Electrae & Coryti filio*. quae emendatoris manum fatentur. Scripti libri videntur velle, *cum Jasone Jovis filio*. Sane Jasona dici quoque videas apud Conon. cap. 21. Nimirum quod notior librariis Argonautarum ille dux Jason, quam Jasione esset, pro hoc obtruisse nobis illum videntur. Sed hac de re egimus ad Mythol. cap. 250. ubi item *Jason* audit. Matrem ejus fuisse Electram constat inter omnes. De patre controvertitur. Servius ad AEn. iii.

168. *Jasus & Dardanus fratres fuerunt Jovis & Electrae filii*: vel ut quidam volunt, *Dardanus de Jove, Jasum de Corytho procreatum*. Adde quae idem Grammaticus notavit ad ejusdem libri vers. 170. Ifacius: *Ἡλέκτρας ὁ Ἀτλαῖος καὶ Διὸς Ἰασίων καὶ Δάρδανος. Καὶ Ἰασίων μὲν Διὸς ἱεροσδεῖς κεραυνῶται.* Immo & noster Hyginus cap. 250. Myth. Jovis filium facit, ut de hac conjecturâ nostrâ non videatur dubitandum. Plura dicentur infr. ad cap. 22. MUNCK. *Cum Jasone Letis* Voss. sec. & tert. *Loetis* d'Orvill. *Leti* Voss. prim. Vide Interpr. ad Ovidii ix. M. 422. Pro *Petellides* Voss. prim. *Pbetellides*. sec. *Petelides*. pro *Gnosius* Voss. tert. *Gnosius*. utrumque bene. Graece etiam scribitur ΚΝΩΣΣΟΣ & ΚΝΟΣΣΟΣ.

10 QUOS NEGANT INTER SE CONVENISSE] Suspicio, fuisse olim, *queis*, pro *quibus*, nec id a librario esse intellectum. SCHEFF. *Queis* malebat Clar. Schefferus. MUNCK. Quos in *queis* transmutari non opus est. Nazarius Paneg. c. ix. *Quin extorqueas animo suo conveniendi studium & concordiae voluntatem*. Justinus xv. 14. *& cum de praeda non convenirent, iterum in duas factiones deducuntur*. WOPKENS. De Pluto Cereris filio inl. Spanh. ad Call. H. Cer. vs. 138. & Graev. Lect. Hesiod. cap. xi. Pro *Plutum* Voss. tert. *Plautum*. Male citat *Philometus* pro *Philomelus* Meursius lib. iv. de Creta cap. 12. pro *ditior* Voss. sec. ac tert. *divitior*.

11 EX EO BOVES] Ita & Vliet. 3. Mythol. cap. 20. *Aves ex pennis suis eos conficerent*. Vide ibi annotata à nobis. MUNCK.

12 INVENTUM MIRATAM] Vliet. variè, *inventam iratam*, *inventam miratam*, *inventam ut arantem*. Primum exhibet etiam A. Sed rectum omni-

constituisse, & Bootem adpellasse. ¹ Ex hoc autem Pareanta demonstrant natum, qui de suo nomine ² Parios & oppidum Paron adpellavit.

V. Corona.

Haec existimatur Ariadnes fuisse, à Libero patre inter sidera conlocata. Dicitur enim ³ in insula Dia cum ⁴ Ariadne Libero nuberet, hanc primum coronam muneri ⁵ à Venere & Horis adcepisse, cum omnes dii in ejus nuptiis dona conferrent. ⁶ Sed (ut ait, qui Cretica conscripsit) quo tempore Liber ad Minoa venit, cogitans Ariadnen comprimere, hanc coronam ei muneri dedit: qua delectata, non recusavit ⁷ conditionem stupri. Dicitur etiam à Vulcano facta ex auro & Indicis gemmis, per quas Theseus existimatur de tenebris Labyrinthi ad lucem venisse: quod aurum & gemmae in obscuro fulgorem luminis efficiebant. Qui autem Argolica conscripserunt, hanc

omnino est *inventam miratam*. Cap. 13. *Admiratus est ingenium hominis ad inventa Solis accessisse*. MUNCK. *Inventam iratam* tres mei Vossiani. *iratam inventam* d'Orvilli. pro *arantem* Voss. sec. *iratam*. pro *appellasse* Voss. prim. *nominaſſe*, ut Schefferus edidit. τὸ *eum* abest Voss. secundo.

I EX HOC AUTEM PAREANTA DEMONSTRAT NATUM] Emendarunt, *demonstrant*, nempe, quia praecesserat, *negant*. Ego mallem scribere *negat*, ut referatur utrumque ad Petellidem. SCHEFF.

2 PARI ET OPPIDUM PARONA] Pro *Pari* emendarunt Modium secuti *Parios*, pro *Parona*, *Paron*. Verum *Paron* oppidum alibi non reperitur. *Parion* est apud Melam lib. i. c. 19. quod an huc pertineat, ignoro. Saltem melius cum *Parios* vocabulo videtur convenire. Stephanus: Πάριον, πόλις ἐν Ἑλλησπόντι κληθεῖσα δὲ Πάρις & Ἰασίων. Τὸ ἔθνικόν, Πάριον. Sed ut dixi, nescio an huc pertineat, quia ejus conditor hic Parius filius Jasonis vocatur. alii diligentius inquireant. SCHEFF. Ita quidem etiam Soter & Vliet. 3. Videtur tamen *Parion* scribendum. Vide Steph. in Πάριον. Qui in eo tamen ab Hygino abit, quod conditorem ejus oppidi Parium Jasonis faciat filium, non nepotem. Atque ita quoque Arrianus apud Eustath. in Dionys. vs. 17. Πάριον ἡὸς Ἰασίων, ὃ ἰπῶνυμον τὸ ἐν Ἑλλησπόντι Πάριον, ὡς οἰκιστὴν. Amm. Marcell. lib. xxii. p. 383. ed. Boxhorn. *Parion*, quam condidit Jasonis filius Parius. MUNCK. Pro *Pa-*

reanta d'Orvill. *Papreoreanta*. denique omnes codd. quos inspexi *Parios* & *Paron*. in Voss. tert. superscriptum erat *Parona*.

Ad C A P. V.

3 IN INSULA DIA] Morellianus unus, *insula Chia*. Sed *Dia* rectum est. V. Plinium iv. c. 12. & nostrum Fab. 43. SCHEFF.

4 ARIADNE LIBERO N.] Ex quo genuit Ceramum. Pausan. lib. i. cap. 3.

5 A VENERE ET HORIS] Theo in Arat. p. 11. ed. Morell. ubi perperam editum, ἡὸς τὸ Ἀφροδίτης καὶ τὸ Ὁρίων. Corrige ἡὸς. Loco ἡ μuneris, quod proximè praecessit A. habuit, pro munere. Schol. Horat. ad lib. ii. od. 19. *Coronam nuptialem* appellat. MUNCK. Vide ad fab. 224. Eratosthen. cap. 5. & Meziriac. ad Ovidii. Epiit. vi. Heroid. vs. 20. pag. 109. Hanc coronam e flore, qui *Theseius* dicitur, contextam dicit Timachidas apud Athenaeum lib. xv. cap. 10. pag. 684. Herba Pfalacantha cinctam narrat Ptolem. Hephaestion lib. v. apud Photium p. 83.

6 SED UT AIT] Etiam hic mallem *ſeu*, ut supra. SCHEFF.

7 CONDITIONEM STUPRI] Posterius vocabulum omittunt Vliet. 2. Terent. Andr. Act. i. sc. i. vers. 52. *Acceptit conditionem; deinde quaestum occipit*. MUNCK. Pro *Ariadne Lib.* Voss. sec. *Ariad-*

hanc adferunt caussam: quod Liber cum inpetrasset à parente, ut Semelem matrem ab Inferis reduceret, & quaerens ad eos descensionem, ad Argivorum fines pervenisset, obviam ei quemdam factum nomine ⁸ Hypolipnum, ⁹ hominem dignum ejus seculi, qui petenti Libero descensionem monstraret. Hunc autem cum vidisset Hypolipnus puerum aetate miranda corporis pulchritudine reliquis praestantem, mercedem petisse ab eo ¹⁰ quae sine detrimento ejus daretur. Liberum autem matris cupidum, si eam reduxisset, jurasse, quod vellet, se facturum: ¹¹ ita tamen, quod Deus homini non pudenti juraret: ¹² pro quo Hypolipnus descensum monstravit. Igitur cum Liber ad eum locum venisset, & vellet descendere, coronam, quam à Venere muneri adceperat, deposuit in eo loco, qui *τέφαιος* est è facto adpellatus: noluit enim secum ferre, ne inmortale donum mortuorum tactu coinquinaretur. Qui cum matrem incolumem reduxisset, Coronam dicitur inter astra conlocasse, ut aeterna memoria nominis efficeretur. Alii dicunt, hanc Coronam Thesei esse, & hac re propter

riadnes. Ante *Dii* in Voss. sec. ac tert. scribitur *deinceps*. τὸ in ante nuptiis abest Vossiano sec. pro *muneri* tres Vossiani *munere*; forsan pro *munere*. τὸ stupri abest tribus Voss. pro etiam Voss. tert. enim. pro *facta* Voss. sec. *facto*. τὸ per abest Voss. primo & d'Orvilliano. pro *obscuro* Voss. tert. *obscurum*. pro *afferunt* Voss. tert. *efferrunt*. pro *inpetrasset* Voss. sec. *impatrasset*. pro *Semelem* Voss. prim. & tert. *Semelam*. ante *obviam* scribitur *monstraret* in Voss. tert.

8 HYPOLIPNUM] Morelliani *Hypolimnum* & sic semper etiam in sequentibus. SCHEFF. Ex MSS. Vlitianis *Ypolimnum* vel *Ipolinum* nonnulli. *Ipolymnum* A. *Hypolimnum* Morelliani codices. Πολύμνον est Tzetzae in Lycophronem. Scribe Πολύμνον apud Tzetzen, & heic cum Wouwerio *Polybypnum*. Quae corruptionis origo sit, discas ex iis, quae dixi ad Fulgentii libellum de Prisco Sermonem in voce *Sculponeas*. Etiam infr. cap. XII. *Igraeae* pro *Graeae* Vlit. 3. MUNCK. *Ipolipnum* Voss. prim. *Hyppolippum* d'Orvill. Cur noster Munckerus apud Tzetzen, & in Nostro *Polybypnum* emendet, caussam video nullam. a Clemente, Arnobio, & Gregorio vocatur *Profymnus*: a Theodoro aequè ac a Tzetze adpellatur *Polyymnus*: a Varino *Polyfymnus*: a Pausania *Polymnus*. Consule P. Leopardum lib. III. Emendat. cap. 20. Si quid mutandum, *Polybypnum*, sive ut a plerisque dicitur, *Profymnum* hic esset scribendum.

9 HOMINEM DIGNUM EJUS SAECULI] Unde hoc colligitur? an, quia monstravit descensio-

nem? num vero, quia mercedem petit ab eo, quae sine detrimento ejus daretur? Imo ob hanc ipsam caussam, & petitionem tam nefandam suspicor scribendum, *hominem indignum ejus saeculi*. Nisi malis cum uno Morelliano, *dignum hoc saeculo*. Ego tamen praefero alterum. SCHEFF. *Hujus saeculi* Vlit. 3. *Hoc saeculo* alter Morellianus. Notus est hellenismus. Balbus ad Ciceronem: *Suscipe curam dignissimam tuae virtutis*. MUNCK. Tres Voss. & d'Orvill. *hujus*. Mox *Hypolipnus* abest Voss. tribus. d'Orvill. *Hypolipinus*.

10 QUAE SINE DETRIMENTO EJUS DARETUR] *Uxorias voluptates* puta, ut in hac fabulâ loquitur Arnobius. Priap. carm. 2. *Des licet assidue, nil tamen inde perit*. MUNCK. Pro *ejus* Voss. tert. *ei*. pro *jurasse* Voss. prim. *jurasset*. Solus Voss. sec. *impudenti* pro *non pudenti*.

11 ITA TAMEN, QUOD DEUS HOMINI IMPUDENTI] Emendarunt *homini non pudenti*. Sed hoc parum est. Vellem potius novisse sensum horum verborum. Mihi videtur legendum: *se facturum, ira tamen, quod Deus homini impudenti juraret*. Sententia, promissit, verum cum ira & indignatione, quae inde nata, quia ipse Deus jurabat homini, nec homini tantum, sed quod plus est, impudenti. Et sic alibi etiam in fabulis *ira* positum recordamur. SCHEFF. *Ira tamen* Schefferus. Mallem, *irate tamen*. MUNCK.

12 PRO QUO] τὸ pro non habent 3. Vlit. MUNCK. Abest & Voss. sec. & tert. τὸ quam abest secundo. Eidem τὸ is ante *Theseus*.

propter eum conlocatam. Nam qui in astris dicitur Engonasin, is Theseus esse existimatur, de quo posterius plura dicemus. Dicitur enim, cum Theseus Cretam ad Minoa cum septem virginibus & sex pueris venisset, Minoa de virginibus ¹ Eriboeam quamdam nomine, candore corporis inductum, ² comprimere voluisse: quod cum Theseus se passurum negaret, ut qui Neptuni filius esset, ³ & valeret contra tyrannum pro virginis incolumitate decertare: Itaque cum jam non de puella, sed de genere Thesei controversia facta esset, utrum is Neptuni filius esset necne, dicitur Minos aureum anulum de digito sibi detraxisse, & in mare projecisse: ⁴ quem referre jubet Theseum, si vellet, se credi Neptuni filium esse: se enim ex Jove procreatum facile posse declarare. Itaque comprecatus patrem, petiit aliquid signi, ut satisfaceret se ex eo natum: statimque ⁵ tonitru & fulgure coeli, indicium significationis fecisse. Simili de causa Theseus, ⁶ sine ulla precatione aut religione parentis, in mare se projecit: quem confestim delphinum magna multitudo mari provoluta, lenissimis fluctibus ad Nereidas perduxit: à quibus anulum Minois, & à Thetide coronam, quam nuptiis à Venere muneri adceperat retu-

¹ ERIBOEAM] Ita & Vltt. 3. Periboeam tamen, ut Micyllus heic habet, alii vocant. Vitiōse Acriboeam Veneta. MUNCK. Voss. tert. Periboeam. d'Orvill. Heriboeam. unde conjici posset, legendum esse Phereboeam, quam uxorem post alias duxisse Theseum juxta quosdam narrat Plut. in Theseo pag. m. 13 ubi & de Periboea Ajacis matre, & inter Thesei uxores numerata agit. Jam Periboeam & Eriboeam, & Meliboeam, saepius confundi docuere Munckerus ad fab. 97. & Meziriac. ad Ovidii Epist. III. Heroid. vs. 4. Sed Periboeam recte hic praefert Meursius in Theseo cap. 13. Totam hanc historiam de Theseo, Minoe, & Periboea narrat Pausanias lib. 1. cap. 17. pag. 40. sed de delphinibus tacet. Paulo ante pro Minoa Voss. tert. Minoan. pro comprimere d'Orvill. opprimere. Pro voluisse Voss. tert. voluisset. Pro esset & valeret Voss. sec. ac tert. item d'Orvill. non valeret. Pro f. esset. d'Orvill. solus f. fuisset. Pro utrum Voss. tert. verum. pro is Voss. prim. sive. pro in mare Voss. sec. in mari.

² COMPRIMERE VOLUISSE] Morellianus unus, opprimere voluisse, quod Theseus se passurum negaret, v. q. N. f. esset, non valeret. Alter: comprimere voluisse, quod Theseus s. p. n. u. q. N. f. esset valeret. SCHEFF.

³ ET VALERET CONTRA TYRANNUM] Quid est, valeret? Mallem, sed vellet & contra ty-

rannum: Mox post decertare pro puncto, colon ponendum, neque deest aliquid, quod putarunt. Vide Ind. in Itaque. SCHEFF.

⁴ QUEM REFERRE] Voss. prim. quam ref. pro Theseum Voss. sec. Thesea. pro comprecatus d'Orvill. Voss. prim. & tert. cum precatus & Voss. tert. addit Minos. pro petiit lege cum tribus Voss. petit. rō signi abest d'Orvilliano, Voss. prim. & tertio.

⁵ TONITRUM ET FULGOREM COELI] Emendarunt cum Modio, tonitru & fulgore coeli: quod non placet. Ordo est, fecit tonitruum, judicium significationis, hoc est, quod judicium esset. Nec tonitruum pro tonitru contemnendum, quia ipse Cicero usurpat. SCHEFF. Ita & Vltt. MSS. 3. Tonitru & fulgore Modius. Veneta, Tonitruum & fulgorem. MUNCK. Pro hisce scribitur in d'Orvill. fulgorem coeli. Voss. prim. tonitru & fulgorem c. tert. tonitruum & fulgor. c. pro fecisse d'Orvill. fecisset.

⁶ SINE ULLA PRECATIONE] Hoc ait, nullam facto suo praemisisse supplicationem, nullas preces ad Neptunum, sicut Minos fecerat ad Jovem, priusquam tonitru obtineret, ut hoc modo evidentius monstraret, se filium esse Neptuni. SCHEFF. Praefatione alii. Sed alteram lectionem & Veneta & Vltt. 3. stabiliunt. MUNCK. Voss. prim. praefatione. Propter abest Vossiano tertio. & concessa secundo & tertio.

retulit, compluribus lucentem gemmis. Alii autem ⁷ a Neptuni uxore adcepiſſe ⁸ dicunt. Coronam Ariadnae Theſeus dono dicitur dediſſe, cum ei propter virtutem & animi magnitudinem uxor eſſet con-ceſſa: hanc autem poſt Ariadnes mortem Liberum inter ſidera con-locatſe.

VI. Engonaſin.

Hunc Eratoſthenes Herculem dicit, ſupra draconem conlocatum, de quo ante diximus, eumque paratum, ut ad decertandum, ſiniſtra manu pellem leonis, dextra clavam tenentem. Conatur interficere draconem Hesperidum cuſtodem, qui numquam oculos operuiſſe ſomno coactus exiſtimatur, ⁹ quo magis cuſtos adpoſitus eſſe demonſtratur. De hoc etiam ¹⁰ Panyas in Heraclea dicit. Horum igitur pugnam Jupiter admiratus, inter aſtra conſtituit: Habet enim draco caput erectum: Hercules autem dextro genu nixus, ſiniſtro pede capitis ejus dextram obprimere conatur: dextra manu ſublata ut feriens, ſiniſtra projecta cum pelle leonis, ¹¹ ut quam maxime dimicans adpareat: ¹² etſi ſit,

7 A NEPTUNI UXORE] Pauſan. lib. I. cap. 17. p. 40. Θηſεία δὲ σφραγίδά τε ἐκείνην ἔχοντα καὶ εἰς φανὸν χρυσοῦν Ἀμφιτέτης δῶρον, ἀνελθεῖν λέγουσιν ἐκ τῆς θαλάττης.

8 DICUNT. CORONAM] Morellianus unus, accepiſſe coronam dicunt, quam Ariadne. SCHEFF.

Ad C A P. VI.

9 QUO MAGIS CUSTOS ESSE] Una voce auctius Sanctandreana, quo magis cuſtos appoſitus eſſe. Vix probare poſſum. Oculis apertis enim non tam oſtendebat ſe appoſitum, quam eſſe cuſtodem, cujus proprium vigilare, ac videre, ne quis furtum faciat. SCHEFF.

10 PANYAS IN HERACLEA] Videatur Scholiaſtes Germanici in Dracone. MUNCK. Pro Herculem Voſſ. ſec. *Herculum*. pro ſupra Voſſ. ſec. *contra*. ſed Eratoſthenis verba cap. 4. ſunt ὁ ἐπὶ τῷ ὄφει βεβηκώς. pro *clavam* male Voſſ. ſec. *clavem*. pro *conatur* Voſſ. prim. & tert. *conaretur*. pro *appoſitus* Voſſ. ſec. *adp*. pro *Panyas* omnes *panias*: in Scholiaſtae Germanici editione Pariſ. 1578. multo pejus exprimitur *Pannas Heracleas*. *Panyas* legendum. Fuit praeſtantiſſimus poeta epicus, qui inter alia ſcripſit poema de Rebus ab Hercule geſtis. conſule Sui-

dam pluribus de eo diſputantem, & Proclum in Chreſtom. apud Phot. pag. 981.

11 UT IS QUAM MAXIME] Delent, *is*. puto fuiſſe olim, *uti quam*; vel, *ut iis q. m.* SCHEFF. *Ut cum maxime* Vlit. 3. Eleganter. Vide Giphian. Obſervat. Ling. Lat. pag. 55. Mox pro *appareat* iidem codices *appareret*. Quod & librarius in A. videtur voluiſſe, cum *apparet* nobis reliquerit. MUNCK. Tres Voſſ. *cum maxime*, & iidem pro *appareat*, *appareret*.

12 ETſI SIT, QUI NEGAT &c.] Locus à malâ manu tactus. Veneta, *etſi qui ſit hic negatus Aratus quicquam poſſe demonſtrare*. Morell. alter, *etſi quis ſit hic, neget Aratus &c.* MSS. 3. Vlitiani, ut & Anonymi. codex: *Etſi qui ſit hic negat Aratus quemquam poſſe demonſtrare*. Quae ipſiſſima Hygini procul dubio manus eſt, niſi pro *qui* mavis *quis*. quanquam necesse haud eſt. Vet. Interpr. Marc. cap. I. 24. *Scio qui ſis, Sanctus Dei*. Catull. carm. 17. *Ipſe qui ſit, utrum ſit, an non ſit, id quoque nescit*. Ruſſinus Interpr. Eufeb. Hiſt. Lib. I. *Praevideus qui ſibi praepararetur ſucceſſor*. Ovid. xi. vers. 279. *Qui ſit, quoque ſatus memorat*. Germanicus: *Non illi nomen, non magni cauſa laboris*. MUNCK. Voſſiani tres & Celeb. d'Orvill. cod. firmant MSS. Vlitianos & Anonymi codicem. Sed in Voſſ. tert. pro *qui* legitur *quis*. Praefero *qui*. Conſule Eximios Viros J. Fr. Gronovium ad Livium lib. xxiv. 15. P.

fit, qui negat hoc quemquam¹ (ut Aratus) posse demonstrare: tamen conabimur, ut aliquid verisimile dicamus.² Ariethus autem, ut ante diximus, hunc Cetea Lycaonis filium, Megistus patrem, dicit: qui videtur, ut lamentans filiam in urfae figuram conversam, genu nixus³ palmas diversas tendere ad coelum, ut eam sibi dii restituant. Hegelianax autem Thesea dixit esse, qui Troezenae saxum extollere videtur: quod existimatur Aëgeus sub eo saxo⁴ Ellopium ensẽm posuisse, & Aëthrae Thesei matri praedixisse, ne ante eum Athenas mitteret, quam sua virtute lapide sublato, potuisset⁵ gladium patri referre. Itaque⁶ niti videtur, ut quam altissime possit, lapidem extollat. Hac etiam de causa nonnulli Lynam, quae proxima ei signo est conlocata, Thesei esse dixerunt: quod ut⁷ eruditus

Burm. ad Phaedr. lib. 1. fab. 13. vs. 6. Fr. Oudendorp. ad J. Caesar. lib. 1. B. G. cap. 48.

1 HIC UT ARATUS QUICQUAM] Sanctand. *boc, ut Aratus, quenquam posse demonstrare*. Forte non est opus. Morellianus unus ita habet, *et si quis sit hic, neget Aratus, quemquam posse demonstrare*, tamen conabimur, ut aliquid verisimile dicamus. Quod Morellius probat, quia legitur in Arato, τὸ μὲν ὅν τις ἐπίσταται ἀφ' αὐτοῦ εἶπέν. SCHEFF.

2 ARATUS AUTEM] Modius ep. 11. *Ariethus autem*. Idem mox pro *adversas*, scribit *diversas*. Quod de Arietho habet, firmat iis, quae leguntur sup. c. 10. fin. SCHEFF. *Aritus* unus ex Vlitianis. Vide quae diximus superius ad cap. 1. MUNCK.. *Arihaetus* d'Orvill. *Arrethus* Voss. prim. *Aries* sec. pro *cetea* Voss. sec. *cbetea*. pro *lamentans* idem *lumen trans*.

3 PALMAS DIVERSAS] Vulgo *adversas*. Verum τὸ *diversas* adserunt Vlit. 3. ut & Germanicus: *Dextro namque genu nixus, diversaque tendens Brachia, suppliciter pansis ad numina palmis*. Palmae diversae sunt, quae in diversas partes tenduntur. Ovid. XI. Met. vers. 262. *In partes diversas brachia tendens*. MUNCK. Pro *nixus* Voss. sec. *nexo*. d'Orvill. *nixum*. omnes mei *diversas*. τὸ *dii abest* Voss. sec. & tertio. pro *Hegelianax* Voss. sec. & d'Orvill. *Hegesianax*. Sed recte editum est. V. Menag. ad Laert. x. 27.

4 PELOPIUM ENSEM] Sanctand. *Ellopium*. Ego nihil muto, quia hujus nulla mentio. At Pelopium gladium habes etiam apud Pausaniam in Eliac. pri. quamvis in alia historia. SCHEFF. Veneta *Elopium*. Vlit. diversimodè, *Ellopii*, *Allopium*, *Hellopium*. Micyllus & alii, *Pelopium*. Non liquet. Forte Pelops ante eum ensẽm illum habuerat. Pittheus enim Pelopis filius erat. Nobilissimus Heinsius *Cecropium* scripsisse Hyginum suspicatur. Verba ejus adscribam ex

literis, quas ad me dedit: *Pelopius ensis* in Hygini Astronomico, quod Mycillus dedit lib. 11. cap. 6. non fert à me consensum. Haud nego haec Troezenae apud Pittheum Pelopis filium gesta. Sed non fit credibile, Aëgeum illic reliquisse ensẽm, quem a Pittheo accepisset, sed potius suum, & à majoribus sibi relictum, ut evidentiori signo posset agnosci. Hunc ipsum ensẽm Theseus postea videtur gestasse. Vide Meursium Regni Attici lib. 111. cap. 1. Fors sit ut scripserit Hyginus *Cecropium ensẽm*. A Cecrope enim si non primo, certè secundo originem ducebat Aëgeus. Videtur aberrans librarii manus olim dedisse *Ceclopium*, solemnĩ errore, unde postea *Celopium* & *Elopium* alii fecerint. Sed id pro re certà haud quaquam affirmem. MUNCK. Voss. prim. *Ellopii mensẽm* sec. *Ellepium ense*, tert. *Hellopium ensẽm*. Ita ut omnes confirment, quod Munckerus edidit. Plut. in Theseo pag. sec. & tertia hanc historiam refert, sed inde Hygini locus hic emendari nequit: nam simpliciter narrat Aëgeum sub ingenti saxo condidisse *ensẽm* & *calceos*, similiter Pausanias lib. 1. cap. 27. pag. 66. & lib. 11. c. 32. pag. 188. Qui *Pelopium ensẽm* legunt, respiciunt maternum genus Thesei, qui Πέλοπα & Ἀπόγονον fuisse dicitur. Idem Pausan. cap. 41. p. 99. & Plut. in Theseo pag. 2. τὸ *patri abest* Vossiano primo. pro *referre* Voss. sec. *reservare*.

5 GLADIUM REFERRE] Modius addit, *patri referre*, quod in Sanctandreana servarunt, me invito. SCHEFF.

6 NITI VIDETUR, QUAM ALTISSIME LAPIDEM EXTOLLAT] Sanctandr. *niti videtur, ut, quam altissime possit, lapidem extollat*. Non existimo a lectione veteri recedendum. SCHEFF. Veneta, *quam altissime potest ut extollat*. Vlit. 3. *quam altissime possit extollat*. Lege, ut *quam altissime possit*

ditus omni genere artium, ⁸ lyram quoque didicisse videbatur. Idque & Anacreon dicit: ⁹ ἀγχι δαὶ τοῦ Θησέως ἐστὶ λύρη. Alii autem ¹⁰ Thamyryn à Musis excaecatum, ut subplicem ad genua jacentem, dicunt. Alii Orpheā à Thraciis mulieribus interfici, quod viderit Liberi patris initia. AEschylus autem in fabula, quae inscribitur Περμηθὺς λυόμενος, ¹¹ Herculem ait esse, non cum dracone, sed cum Liguribus depugnantem. Dicit enim, quo tempore Hercules à Geryone boves abduxerit, iter fecisse per Ligurum fines: quos conatos ab eo pecus abducere, manus contulisse, ¹² & complures eorum sagittis confixisse. Sed postquam ¹³ Herculem tela deficerent, multitudine barbarorum & inopia armorum defessum, se ¹⁴ ingeniculasse, multis jam vulneribus adceptis. Jovem autem, misertum filii, curasse, ut circa eum

fit extollat. Τὸ lapidem est è glossa. MUNCK. D'Orvill. Voss. prim. & tert. delent τὸ ut ante quam. pro altissime Voss. sec. altissimum. ut ante extollat abest tribus Voss. & d'Orvilliano. lyram ante quae abest Voss. sec. & tertio.

7 ERUDITUS OMNIUM ARTIUM] Sanctandr. cum Modio eruditus omni genere artium. Nimis sibi sumserunt licentiae in his similibusque emendandis, quicunque tandem editionem illam adornarunt. Vetus lectio est optima, nec indiget medicina. Vide Indicem. SCHEFF. Omni genere artium unus è Vlitianis codicibus. Sed duo, omnium genere artium. Veneta, Eruditus omnium artium. Quam secuti sunt editores ante Morellium. MUNCK. Omnes codd. confirmant lectionem a Munckero in textum admissam.

8 LYRAM QUOQUE DIDICISSE] Modius, lyra didicisse, quoniam Cicero de Senect. discabant enim fidibus. Sed nil opus est. Nam ut alterum respicit τὸ canere, sic alterum τὸ pulsare. SCHEFF. Lyrā unus ex Vlitianis. Atque ita quoque Modius volebat, cum Cicero dicat in de Senectute: Discabant enim fidibus. MUNCK. Voss. prim. & tert. Lyra quam lectionem alteri longe praefero. Elliptica haec locutio optimis usitata, sic docere quem fidibus idem dixit Cicero. Consule J. Fr. Gronovium ad Livium lib. xxix. cap. i. Mox cap. vii. d'Orvillii cod. Ap. lyram acceptam dicitur Orpheā docuisse. cum rectius reliqui Lyra accepta.

9 ἈΓΧΟΪ ΔΑΙ ΤΕΥ ΘΗΣΕΊΩΣ &c.] Sanctand. Αγχι δαὶ τοῦ Θησέως ἐστὶ λύρη. Et sic Morellianus unus, quamvis litteris fugientibus. Alter plane non agnoscit. SCHEFF. Al. Ἀγχι Θησέϊ ἐστὶ λύρη. Sed ἐστὶ λύρη disertim Vlit. 2. Reliqua confusa, ut legi neutiquam possint. MUNCK. Graeca, ut solent, confusa sunt, ita tamen ut ἐστὶ λύρη legendum esse con-

jici possit. ἔγω legit & pro δαὶ τοῦ, δαίτω J. Corn. de Pauw. ad Anacreontis Fragm. pag. 302.

10 THAMIRIN A MUSIS EXCOECATUM] Homerus scribit Thamyryn, Iliad. B. ubi habes hanc historiam seu fabulam. SCHEFF. Vide Zenob. Cent. iv. 27. MUNCK. Vid. Apollodorum lib. i. p. m. 10. cum Interpr. ad Ovid. iii. Amor. vii. 62. Fabulam explicat Plutarchus de Musica Tom. ii. pag. 1132. Male Thamirum vocat Laet. ad Statii iv. Theb. 181. Thamarim Voss. sec.

11 HERCULEM AIT ESSE] Historia haec est apud Strabon. lib. iv. p. 174. Dionys. Halicarnass. lib. i. p. 27. Theonem in Aratum p. 12. ed. Morell. Theonem emendabo in transitu. Οἱ ἥ, inquit, Προμηθεὶα λέγουσιν. οἱ ἥ Τάνταλον. ἄλλοι Θύβειν. ἄλλοι δὲ φασιν αὐτὸν εἶναι τὸ Ἡρακλέα Λίβουσι πολεμῶντα. Pro Θύβειν repone Θάμυριν. pro Λίβουσι autem Λίγυσι. MUNCK. Pro iter fec. Voss. tert. interfec. Pro Ligurum Voss. tert. Ligurium. Haec de tota hac fabula narrat Tzetzes ad Lycophron. 1312. ὁ δὲ Λίγυς ἐτὼ κωλύων Ἡρακλῆ ἐπὶ τὰς Γηρύονες βῆς ἐλθεῖν, ἀνυρέθη. Consule vero P. Leopard. lib. v. Emendat. cap. 17.

12 ET QUAM PLURES] Sanctand. Complures, non male. SCHEFF.

13 HERCULEM T. DEFICERENT] D'Orvill. Voss. sec. & tert. Herculi. Forſan quidem Herculi scripsit Hyginus. Consule enim de hoc verbo Cl. Oudendorp. ad J. Caesar. lib. iii. B. G. cap. 5. Voss. prim. sec. & d'Orvill. defecerint Voss. tert. defecerunt. τὸ se ante Herc. abest Vossiano primo. pro fugasse Voss. sec. fugiſſe, sed superscriptum fugasse. τὸ vim abest Vossiano sec.

14 INGENICULASSE] Schioppius hoc inter plebeja scriptoris nostri numerat. Vide Indicem. SCHEFF.

eum magna ¹ lapidum copia esset: ² quibus se Herculem defendisse; & hostes fugasse. Itaque Jovem ³ similitudinem pugnantis inter sidera constituisse. Hunc etiam nonnulli Ixiona brachiis vinctis esse dixerunt, quod vim Junoni voluerit adferre. Alii Promethea in monte Caucaſo vinctum.

VII. *Lyra.*

⁴ Inter astra constituta est, hac, ut Eratosthenes ait, de causa: quod initio à Mercurio facta de testudine, Orpheo est tradita, qui Calliopes & ⁵ OEagri filius, ejus rei maxime studiosus. Itaque existimatur suo artificio feras etiam ad se audiendum adlicuisse: qui querens uxoris Eurydices mortem, ad inferos descendisse existimatur, & ibi deorum progeniem suo carmine laudasse, ⁶ praeter Liberum patrem: hunc enim oblivione ductus praetermisit, ut OEneus in sacrificio Dianam. Postea igitur Orpheus, ut complures dixerunt, in Olympo monte, qui Macedoniam dividit à Thracia: sed, ut Eratosthe-
nes

¹ LAPIDUM] De his campis lapide complutis etiam Cato in Originibus, & Mela lib. II. Geog. meminit. MICYLL.

² QUIBUS SE HERCULEM] Morellianus unus, quibus se Hercules defendisset, & hostes fugasset. SCHEFF.

³ SIMILITUDINEM PUGNANTIS] Optime, nec necesse erat, ut in Sanctandrea illud in expungerent. SCHEFF.

Ad C A P. VII.

⁴ INTER ASTRA] Voss. prim. & tert. int. sidera. τὸ ut abest a Voss. sec. & tertio. pro qui Call. d'Orvill. quam Call. fuit scribitur post studiosus in Voss. tertio. pro allicuisse Voss. sec. applicuisse. quod & in Voss. tertio superscriptum erat. Pro Eurydices Voss. sec. Eurydis, pro Eurydicis ut est in Voss. tertio.

⁵ OEAGRI FILIUS FUIT] Tò fuit Sanctandrea non agnoscit. Morellianus unus: OEagri filius ei rei maxime studuit. SCHEFF.

⁶ PRAETER LIBERUM PATREM] Videndi Germanici Scholiastes & Eratosth. καὶ 25. cap. 24. MUNCK. Pro dividit a Thracia Voss. sec. dividit & a Thracia. pro Pangaeo Voss. sec. Panteo. prim. Panceeo. tertius Pancheo. d'Orvill. Panceo sed Pangaeo scribendum docet Eratosthenes. De hoc monte Pind. O. Pyth. IV. 120. Thucydides

lib. II. cap. 99. & Spanh. ad Call. H. Del. 134. in Olympo Monte Orpheum sedere solitum fuisse, cum cantu delectari vellet, docet Euripides in Bacchis vs. 560.

Τάχα δ' ἐν ταῖς πολυδένδρεσσιν Ὀλύμπῳ
Θαλάμοις, ἐνθά ποτ' Ὀρ-
φῶς κιθαρίζων
Σύναγε δένδρεα Μού-
σαις, σύναγε θῆρας ἀρξῶτας.

In Pangaeo monte Lycurgus etiam Bacchi ex voto, ab equis discerptus interiit. Apollodor. lib. III. cap. 5. §. 1.

⁷ DISCERPERENT] Ita rectè etiam Soter & Veneta. Eratosth. Αἵτινες διάσπασαν αὐτόν. Perperam decerperent Micyllus, quique eum secuti sunt. MUNCK. Varias de Orphei interitu videre poteris opiniones apud Pausaniam lib. IX. cap. 30. Philostrat. cap. V. Heroic. §. 3. & Apollodorum lib. I. cap. 3. §. 2. Diogenem Laertium lib. I. cap. 5. & ad eundem Menagii notas. Pro id Voss. prim. & ob id. pro maxime Voss. tert. maximo. pro figuratam Voss. sec. figurata. pro stellis, stellam, Voss. tert.

⁸ QUOD ORPHEUS &c.] Vlt. 2. Quorum Orpheus Apollineum maxime laudaret. Jupiter autem filiae &c. Etiam Modius τὸ filiae invenit in suis libris. Scribendum & distinguendum existimem: Quo-

Quo-

nes ait, in Pangaeo sedens, cum cantu delectaretur, dicitur Liber ei objecisse Bacchas, quae corpus ejus 7 discerperent interfecti. Sed alii dicunt, quod initia Liberi sit speculatus, id ei adcidisse: Musas autem conlecta membra sepulturae mandasse, & lyram, quo maxime potuerant beneficio, illius memoriae causa figuratam stellis inter sidera constituisse Apollinis & Jovis voluntate: 8 quod Orpheus Apollinem 9 maxime laudaret, Jupiter autem 10 filio beneficium concessit. Alii autem dicunt Mercurium, cum primum lyram fecisset in Cyllene monte Arcadiae, septem chordas instituisse 11 ex Atlantidum numero, quod Maja una ex illarum numero esset, quae Mercurii est mater. Deinde postea cum Apollinis boves abegisset, deprehensus ab eo, quo sibi facilis ignosceret, petenti Apollini, ut liceret dicere, se invenisse lyram, concessit, & ab eo virgulam quamdam muneri adcepit: quam manu tenens Mercurius, cum proficisceretur in Arcadium, & vidisset 12 duos dracones, inter 13 se conjuncto corpore, alium alium adpetere, ut qui dimicare inter se viderentur, virgulam 14 inter utrumque subjecit; itaque discesserunt: quo facto, 15 eam virgulam pacis causa dixit

Quorum Orpheus Apollinem maxime laudarat, Jupiter autem beneficium filiae concessit. MUNCK. Pro quod d'Orvill. quorum. superscriptum quod. pro autem Voss. tert. alii enim. pro Cyllene d'Orvill. Cylleno.

9 MAXIME LAUDARET] Scribendum videtur laudarat. SCHEFF.

10 FILIO BENEFICIUM] Modius Novant. Lect. ep. 117. in membranis ait reperisse sese filiae, quod exponit de Calliopa. Forte retinendum utrumque, ac scribendum filiae filio, quia beneficium non tam ad Calliopen, quam Orpheum spectabat. Sed & post pro concessit; malle concessisset. SCHEFF.

11 EX ATLANTIDUM NUMERO] Ita & Vltt. 3. Schol. German. Qui intendit chordas Atlantidum numero. Veneta & aliae antiquiores, ad Atlantidum numerum. Eratosth. "Ἐχει χορδὰς ἑπτὰ ἀπὸ τῶν Ἀτλαντῆϊδων. Leg. Ἀτλαντῆϊδων vel Ἀτλαντῆϊδων. Confer Theonem in Aratum p. 37. ed. Lond. MUNCK. Quod Munckerus edidit, confirmant tres Vossiani. Ex hoc capite demonstrant, Lyram & Citharam fuisse diversas. Vide Perizon. ad Aelianum lib. III. V. H. cap. 32. Licet saepius confuderint Veteres. Consule Scaliger. ad Manilium pag. 419. & seqq. Lyram dicitur invenisse Polymnia a Schol. Apoll. Rhodii lib. III. Arg. vs. 1. Schol. Pind. Olymp. Od. I. vs. 26. ἦν δὲ τὴν ΛΥΡΑΝ Ἑρμῆς, ἀντὶ τῶν βοῶν κλοπῆς, Ἀπόλλωνι παρέχειν. id quod Noster mox narrabit.

& Lyrae inventor dicitur Mercurius a Servio ad VIII. AEn. vs. 138. Hinc positus est Mercurius Argis in Veneris Νικηφόρος templo ἐς λύρας ποίησιν χελώνην ἡρηκώς. Septem chordas fuisse Lyrae constat, unde & a poetis ἑπτὰ τόνος vocatur, ut ab Euripide in Alcest. vs. 446. & Alexandro Ephesio apud Heraclidem Alleg. Hom. pag. 426. Vide & Spanh. ad Call. H. Del. pag. 469. Sed quoniam de hujus Lyrae inventore, ac chordis non convenit inter antiquos, ablegamus Lectorem ad Gottfrid. Olearii notas ad Philostrati Senioris lib. I. Iconum cap. 10. pro muneri Voss. sec. & tert. munere ut vidimus cap. 5. e tribus Vossianis. Hanc coronam ei munere dedit.

12 DUOS DRACONES] Duo Vltt. unus. ἀρχαῖ-κῶς, ut ambo pro ambos. De quibus Charisius lib. I. MUNCK. Duo Voss. prim. adpetere e d'Orvillii codice restitui.

13 SE CONJUNCTO] Morellianus unus addit: inter se implicitos conjuncto. SCHEFF.

14 INTER UTRUMQUE SUBJECIT] In utrumque Vltt. 3. MUNCK. Ita & Voss. tert. ac d'Orvill.

15 EAM VIRGULAM PACIS CAUSSA DIXIT ESSE CONSTITUTAM] Forte melius erit, si legemus pacis causam, ut sit sententia, virgulam eam ita esse constitutam, hanc ejus esse constitutionem ac naturam, ut sit causa pacis, ut pacem faciat. SCHEFF.

dixit esse constitutam. Nonnulli etiam cum faciunt caduceos, duos dracones ¹ implicatos virgula faciunt, ² quod initium Mercurio fuerat pacis. Ejus exemplo ³ & athletae, & in reliquis ejusmodi certationibus virgula utuntur. Sed ut ad propositum revertamur; Apollo lyra adcepta dicitur Orphea docuisse; & postquam ipse citharam invenerit, illi lyram concessisse. Nonnulli etiam dixerunt, Venerem cum Proserpina ad judicium Jovis venisse, cui earum Adonin concederet: quibus Calliopen ab Jove datam judicem, quae musa Orphei est mater. Itaque judicasse, uti dimidiam partem anni earum unaquaeque possideret. Venerem autem indignatam, ⁴ quod non sibi proprium concessisset, objecisse omnibus, quae in Thracia essent, mulieribus, ut Orphea, amore inductae, ita ⁵ sibi quaeque adpeterent, ut membra ejus discerperent: cujus caput in mare de monte perlatum, fluctibus in insulam Lesbion est rejectum: quod ab his sublatum & sepultu-

¹ IMPLICATOS] Morellianus unus *implicitos*, ut supra. Adde c. 5. SCHEFF.

² QUOD INITIUM MERCURIO] Malleim, *quod id initium*. SCHEFF. *Εὐρύκλως* Schefferus: *Quod id initium*. Stabiliunt ejus conjecturam Vltt. 2. MUNCK. *Initio* Voss. tert.

³ ET ATHLETAE ET IN &c.] -Corrigit Faber Agonist. I. 19. *Et Athlotetae*. Sed sic posterius ³ esset inducendum, quod tamen cum Veneta ac Soteriana, tum & 3. Vltt. praeferrunt, in quibus legitur, ³ *Athletis* & *in* &c. Lege, ³ *Athleticis* & *in reliquis ejusmodi certationibus*. MUNCK. *Athletis* Voss. sec. & tert. pro *ejusmodi* sec. *ejus hujusmodi*. pro *certationibus* prim. *certaminibus*. pro *lyra accepta* d'Orvill. *lyram acceptam*. *et ipse* abest Voss. secundo. Pro *Ven. c. Prof.* Voss. tert. *Proserpinam*. pro *venisse* sec. *venisset*. *cui earum* absunt Voss. secundo.

⁴ UT NON SIBI PROPRIUM] Sanctandr. *quod non sibi*. Et sic oportet. Verum nescio, an non desit aliquid! SCHEFF. Veneta *ut non sibi*. Indifferentem istarum particularum usum pridem ostendit Mariangelus Auctar. epist. 6. Confer not. ad cap. 4. MUNCK.

⁵ SIBI QUAEQUE APPETERET] *Appeterent* Vltt. 3. Probè omnino. Maro AEn. VI. *Quisque suos patimur manes*. Curt. Lib. VI. I. *In suos quisque ordines currimus*. VII. 4. *In suos quisque vicos dilapsi*. X. 10. *Et quidem suas quisque opes divisim imperii partibus tuebantur*. Varro apud Nonium p. 755. *Suum quisque commodum diversi focillantur*. MUNCK. Pro Orphea Leid. sec. Orpheo. Tres Vossiani & d'Orvill. *appeterent*. Cl. Arntzenius praefert *appeteret* ad Victor. de Viris Illust. cap. 47. n. 2. sed licet auctores nonnumquam eos numeros va-

riare soleant, tamen adstipulantibus omnibus MSS. Munckeri sententiam sequor. Pro *monte* Voss. sec. *fonte*. De loco, in quo Orpheus sepultus est, parum convenit inter antiquos, quos recenset Celeb. P. Burm. ad Ovidii XI. Met. 55. cum Nostro faciunt Philostrate. cap. v. Heroic. §. 3. & cap. x. §. 7. & Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 536. pro *rejectum* Voss. sec. *revelum*. pro *sepulturae* idem *sepultura*. pro *ante quo* abest eidem. pro *autem* idem *haec*.

⁶ LYRA AUTEM A MUSIS] Theo in Aratum p. 32. ed. Morell. Jovem precibus Musaei motum lyram astris intulisse narrat. MUNCK.

⁷ INTER ASTRA CONSTITUTA] Et hoc bene, neque mutari, ac scribi, *inter astra*, necesse fuerat. Consulatur Index. SCHEFF.

⁸ QUOD CUM ORPHEUS PR. PUERIB. AMOREM INDUXERIT] Delent illud *cum*. Et profecto ita requirebat ratio sequentium. Sed solet noster saepè magis rem quam verba praecedentia attendere, quod in fabulis aliquoties est demonstratum, potestque & hoc inter plebeja ejus referri. SCHEFF. Vid. Cerda ad Virgil. IV. Georgic. vs. 522. Alii nefandum hoc scelus adscribunt Thamyri Musico Philammonis filio, de quo Apollodor. lib. I. cap. 3. §. 3. Schol. Homeri Iliad. B. vs. 595. ubi pro *Ἀργείῃ*, legendum esse *Ἀργείοις* docuere Heinsius ad Ovid. III. Amor. El. 7. vs. 62. & Celeb. P. Wesseling ad Simsonii Chronicon A. M. 2742. plura de hoc Thamyri Broukh. ad Propert. II. 18, 19. & Celeb. P. Burm. ad Ovid. XI. Met. 317. Alii hoc tribuunt Cretensibus, qui turpissimis hisce criminibus Laconas & totam Graeciam inquinasse dicuntur. Vid. Serv. & Cerda ad Virg. x. AEn.

pulturae est mandatum : pro quo beneficio ad musicam artem ingeniosissimi existimantur esse. ⁶ Lyra autem à Musis, ut ante diximus, ⁷ inter astra constituta est. Nonnulli ajunt, ⁸ quod Orpheus primus puerilem amorem induxerit, ⁹ mulieribus visum contumeliam fecisse ¹⁰ illis ab hac re interfectum.

VIII. Olor.

Hunc Graeci *κύκνον* adpellant, quem complures, propter ignotam illis historiam, communi genere avium *ὄρνιν* adpellaverunt: de quo haec memoriae prodita est causa: Jupiter cum amore inductus, Nemefin diligere coepisset, neque ab ea, ut secum ¹² concumberet, inpetrare potuisset, hac cogitatione ¹³ amore est liberatus: jubet enim Venerem aquilae ¹⁴ simulatam se sequi, ¹⁵ seseque ipse in olorem convertit,

x. AEn. 325. Sed a quibus immunes statuunt Cretenses Meursius lib. III. in Creta cap. 13. & Perizonius ad Aelian. III. V. H. 9. & 10. Impuris hisce sceleribus adfines tamen fuisse docent Servius ad Ecl. II. 51. Plutarch. de Libris educandis pag. 11. & in Amatorio pag. 761. & Athenaeus lib. XIII. cap. 8. pag. 601. A Persis in Graeciam spurcissimas hasce sordes translatae vult Plut. de Herodoti malignit. pag. 857. Consule, Lector, Lud. Coelium Rhodiginum lib. xv. Antiqu. Lect. cap. 9. Lajum primum pueros formosos amasse alii statuunt. Consule Interpr. ad Aelian. lib. XIII. V. H. cap. 5.

9 MULIERIBUS VISUM CONTUMELIAM FECISSE ILLIS AB HAC RE INTERFECTUM] Distorta illa oratio. Mutem distinctionem & unicam literulam: *Induxerit mulieribus, visum contumeliam fecisse illis, ac hac re interfectum.* Veneta, id est princeps editio, non male: *Mulieribus visum contumeliam fecisse, & hac re ab eis interfectum.* MSS. tamen 3. omittit copula: *Contumeliam fecisse; hac re ab his interfectum.* Vide Ovid. lib. IX. Met. fab. 1. Conon. Narrat. 41. apud Photium. MUNCK. Pro *visum* Voss. tert. *visas*. & pro *contumeliam*, *contumelias*. ⁷⁰ illis abest Voss. sec. & tert. ac d'Orvill. copula abest Voss. tertio ac d'Orvill. pro *ab hac re* Voss. prim. & d'Orv. *ab eis*. Voss. tert. *ab his*.

10 ET HAC RE AB EIS INTERFECTUM] Scribunt, *illis ab hac re interfectum.* Non video, cur mutari quidquam debeat. SCHEFF.

Ad C A P. VIII.

11 ORNIN NOMINAVERUNT] Unde & Vitruvius *ὀρνίς volucrem* vocat lib. IX. cap. 6. MUNCK. Alii hunc Cycnum in honorem Apollinis propter cantum in astra relatum esse statuunt. Consule Theon. ad Aratum pag. 33. Ed. Morel. quod tam absurdum non est; nam avem hanc Apollini sacram esse propter cantum, de quo Aelianus lib. I. V. H. cap. 14. & Alexander Myndius apud Athenaeum lib. IX. cap. 11. pag. 393. notius est, quam ut multis illustretur. Multa tamen lectu digna dederunt de hac fabula Spanh. ad Callimachi H. Apoll. vs. 5. & ad H. Del. 249, 250. & Potterus ad Lycophron. vs. 426. Grotius ad Imagines pag. 55. aliam addit causam, nempe quod in auspiciis observatur; ubi plura sunt videnda. Adde Servium ad I. AEn. 397.

12 CUBARET] *Concumberet.* MICYLL.

13 AMORE E. L.] Voss. prim. *ab amore e. l.*

14 SIMULATAM SE SEQUI] Sanctandreana non male quidem, sed sine causa, ita habet: *simulatam se sequi, seseque ipse in olorem convertit, & ut aquilam fugiens ad Nemefin confugit.* Nam veterem retinet integram lectionem & Morellianus unus, alter omittit tantum verbum *sequi*. SCHEFF. Ita quidem & Soter. Sed *simulatam* cum princeps editio exhibeat, cur barbaro illi *simulatam* cedere debeat, causa non est. MUNCK. *Simulatam* duo Voss. & d'Orvill.

15 SESEQUERE IPSE &c.] Veneta, Soter & alter Cod. Morell. *Ipse in olorem conversus, ut aquilam* &c. Nec aliter in suis invenit Vlitius.

K k k.

MUNCK.

vertit, & ut aquilam fugiens ad Nemefin confugit, & in ejus gremio se conlocavit: quem Nemesis non adspersa, amplexum tenens, somno est confopita: quam dormientem Jupiter compressit, ipse autem avolavit: & quod ab hominibus alte volans coelo videbatur, inter sidera dictus est esse constitutus: quod ne falsum diceretur, Jupiter è facto eum volantem, & aquilam sequentem, conlocavit in mundo. Nemesis autem, ut quae avium generi esset juncta, mensibus actis, ovum procreavit: quod Mercurius auferens, detulit Spartam, & Leda sedenti in gremium projecit, ex quo nascitur Helena, caeteras corporis specie praestans, quam Leda suam filiam nominavit. Alii autem cum Leda Jovem concubuisse in olorem conversum dixerunt: de quo in medio relinquemus.

IX.

MUNCK. Ipse in olorem versus d'Orv. conversus Voss. prim. sec. conversum Voss. tert. lege ipse in olorem conversus, ut. Saepius avis cujusdam aut alius bestiae speciem adsumsisse Jupiter fingitur amans: sic Autocrates in Achaicis, Jovem columbae imaginem induisse, cum virginem nomine Phthiam deperiret, narrat apud Athenaeum lib. IX. cap. II. pag. 395. Sic aquilae, sic tauri. Vide eundem Athenaeum lib. XIII. cap. 2. pag. 566.

1 AD NEMESIN CONFUGIT] Tzetzes in Lycophron. Ζῆς ἐμποιθεὶς κύκλῳ μίγνυ' Νεμέσιν τῇ Ὀκίανῃ θυγατρὶ, εἰς χῆνα, ὡς ληῖσι, μετὰ δ' αὐτῆς. Confer. Schol. ad Hesiod. p. 250. ed. Heins. & nostri Hygini Mythol. cap. 77. quaeque ibi annotavi. MUNCK. Pro amplexum Voss. tert. amplexu. pro quam d'Orvill. quem. pro hominibus Voss. prim. omnibus. esse abest Voss. tert. pro videretur Voss. prim. & tert. diceretur. pro eum Voss. prim. eam. pro juncta Voss. sec. juncti.

2 QUIA AB HOMINIBUS] Sanctand. quod. SCHEFF.

3 NE FALSUM VIDERETUR] Sanctandr. dicere-tur. SCHEFF.

4 COLLOCAVIT MUNDO] Addit praepositionem Sanctand. in mundo. SCHEFF.

5 MENSIBUS ACTIS] Phaedr. lib. I. cap. 19. Instante partu mulier, actis mensibus. Plautus Amphitr. I. 3. Menses jam tibi exactos vides. MUNCK.

6 OVUM PROCREAVIT] Morellianus unus, protulit, ex glossa, ut opinor. SCHEFF.

7 ALII AUTEM CUM LEDA] Vide Theon.

in Arat. p. 33. ed. Morell. Atqui Nemesis eadem est, quae Leda, ut docet Lactant. Firm. lib. I. cap. 21. Atque id voluit etiam Virgilius Ciri: Ciris Amyclaeo formosior ansere Leda. MUNCK. Pro relinquemus omnes codd. relin-quemus.

Ad C A P. IX.

8 POENICIS FILIUM] Non repudio hanc descriptionem. Nam & qui Graecis alias φοίνικας, hi Latinis Poeni. Vide Plauti Poenulum. Maluerunt tamen in Sanctand. Phoenicis filium. SCHEFF. Agenoris filium facit Theo in Arat. p. 26. Belli Euripides apud Apollod. lib. I. p. 62. ed. Commel. Fuisse Cepheum Andromedae patrem & regem Aethiopum dicit quidem Euripides apud Eratosth. cap. 15. non autem Phoenicis filium. Nec apud German. Scholiaften id invenias, qui heic, ut plerunque solet, καὶ πόδα transtulit verba Eratosthenis. Fafides dicitur Arato. MUNCK. Consule Salmaf. Exercit. Plinian. pag. 402. & 867.

9 CETO PROPOSITAM] Παράκλειστον τὴν κήρυ βοεῶν, ut Eratosthenes. German. Schol. Expositulatamque Andromeden & ceto propositam. Varro τὴν ἐκ τῶν βοῶν. Andromeda vineta & proposita ceto. Lactant. Argum. Metam. Ovid. lib. V. fab. I. Propositam belluae marinae. Plin. lib. V. cap. 31. In Phoeniceo deinde mari est ante Joppen Paria, tota oppidum, in qua obiectam belluae Andromedam ferunt. MUNCK. Positam Voss. sec. pro hanc idem hunc, & pro a periculo, periculis. pro libe-

IX. *Cepheus.*

Hunc Euripides cum caeteris * Phoenicis filium, Aethiopum regem, esse demonstravit, Andromedae patrem, quam ° Ceto propositam notissimae historiae dixerunt. Hanc autem Perseum à periculo liberatam uxorem duxisse. Itaque ut totum genus eorum perpetuo maneret, ipsum quoque Cephea inter sidera superiores numerasse.

X. * *Cassiopeia.*

De hac Euripides & Sophocles & alii complures dixerunt, ut gloriata sit, " se forma Nereidas praestare: pro quo facto inter sidera " sedens in filiquastro constituta est: quae propter impietatem, vertente se mundo, resupinato capite ferri videtur.

XI.

liberatam Voss. prim. *liberatum.* pro quoque Voss. sec. *que.*

Ad C A P. X.

IO CASSIOPEIA] Vltt. unus, *Cassiopeia*. quod idem est, ut & *Cassiopea*, *Κασσιόπεια*. *Cassiopea* heic habet Veneta, quomodo & apud Scholiast. German. Lactant. lib. iv. Metam. Ovid. fab. 19. Capellam lib. viii. Vitruv. lib. ix. cap. 5. Virgil. Eclog. ad Messallam, aliosque hoc vocabulum exaratum visitur. Sed perperam, Scaligero iudice ad Manil. p. 459. *Cassiope*, inquit, & *Cassiopea*, non *Cassiopea*, dicitur. Sed *Κασσιόπεια* legitur etiam apud Lucian. *ἡ δὲ Ὀγυγία*. pag. 933. ed. Bened. Sic *Βερενίκη* & *Βεργίνα*, *Σελήνη* & *Σελήνια* inventa à me sunt tam apud Graecos, quam Latinos. Vide loca in notis ad Mythol. cap. 56. MUNCK Magnus Grotius ad Imagines pag. 47. haec adnotat: *Nomen hoc in correctioribus codd. Graecis & Latinis per secundam vocalem concipitur, non per quartam, ut sit, CASSIOPEA.* In meis legitur *Cassiopeia*, *Cassiopeia*, *Cassiopeia*. *Κασσιόπεια* est Theoni ad Aratum pag. 24. 71. pro gloriata Voss. sec. *gloriosa.* post facto legitur *pater* in Voss. tert.

II SE FORMA NEREIDAS &c.] Non agnoscit rō se unus de Vltt. Et salvā Latinitate abesse potest. Ter. Eun. i. 2. *Venturum ad me constituit.* Curt. viii. ii. *Constituit daturum.* Tibull. i. 7. *Et simulat transire domum.* MUNCK.

12 SEDENS IN SILIQUASTRO] An hoc ei datum pro gloriatione ista, & in poenam? Atqui

siliquastrum Grotio, quod Graecis *Καθίστρα*, *cathe-*
dra mollis, sedis genus regibus usitatum, ad com-
moditatem effectum, ut etiam dorsum habeat, cui
inclinat. Neque aliud nos docet Chimentellius. Mihi secus videtur, & *siliquastrum* esse genus sellae, quo quis includatur, teneaturque velut in vinculis. Nempe *siliquastrum* est a *siliqua*, haec vero folliculus, quo inclusa tenentur legumina. Quia ergo speciem referebat siliquae, inde *siliquastrum* dictum, quomodo hujus generis alia in *astrum* desinentia, similitudinem innuunt. Referebat autem in eo, quod sedentes continebat conclusos veluti in cista. Indeque, credo, est, quod in imaginibus vulgaribus Hygini *Cassiopea* utrinque manus habeat alligatas velut in arbores, qui sine dubio stipites sunt duo à latere *siliquastrum*, male a pictore intellecti expressique, in quos velut numellos manus indere cogebantur, qui *siliquaastro* solebant teneri. Certe nisi tale quid de *siliquaastro* statuamus, causam velim audire, cur hic inter poenas *Cassiopeae* referatur. Objiciat quis Festum, qui *siliquastra* exponit *sedilia antiqui generis, sic appellata per mutationem litterae D in L. veluti sediquastra.* Sed est facilis responsio. Putamus enim aliud *siliquastrum*, & aliud *siliquastrum* fuisse apud veteres. Illud a *sede*, hoc a *siliqua* formatum; illud de genere sellarum domesticarum, hoc de instrumentis ad poenas usurpari solitis fuisse. SCHEFF. *Καθίστρα* appellat Eratosth. cap. 16. *Καθίστρα* Theo ad Arat. p. 27. *Sellam* Schol. German. *Sedile* noster lib. iv. cap. 6. & recte quidem. Varro L. L. lib. iv. cap. 6. *Ab sedendo appellantur sedes, sedile, sellae, siliquastrum.* Con-

XI. *Andromeda.*

Haec dicitur ¹ Minervae beneficio inter astra conlocata, propter Persei virtutem, quod eam Ceto propositam ² à periculo liberarat: ³ nec enim ab ea minorem animi benevolentiam pro beneficio adcepit. Nam neque pater Cepheus neque Cassiopeia mater ab ea potuerunt inpetrare, quin parentes & patriam relinquens Persea sequeretur. Sed de hac Euripides hoc eodem nomine fabulam commodissime scribit.

XII.

fer Festum in *seliquastrum*. A *siliqua* formandum heic censet vir doctus, & poenae vult esse instrumentum. At poenae fatis erat, quod in sella refupinato capite ferretur. Manil. Lib. 1. *In poenas signata suas*. Manus autem extensas cur habeat, explicat Theo in Aratum pag. 27. Ἡ δὲ Κασσιόπεια ἀπτερομήρης ἔχει τὰς χεῖρας εἰς ὄργυραν. ἐξημεύσας ὥστερ τεροκοπεμένη. Καὶ εἰποῖς ἂν αὐτῇ ἐν τῷ τοῖωδε ἀήματι ὥστερ ἐπαναῖοται τῷ παιδί. Scrib. τῇ παιδί. Aratus: Φαίησκειν ἀνιάζειν ἐπὶ παιδί. MUNCK. Pluribus de *siliquaastro* jam egit Grotius ad *Imagines* pag. 47. Pro *ferri* Voss. tert. fieri.

Ad C A P. XI.

I MINERVAE BENEFICIO] Eratosthenes cap. 17. Διὰ τὴν Ἀθηνᾶν τῶν Περσέως αἰθλῶν ὑπόμνημα, vel ὑπόδειγμα, ut habet Theo in Aratum p. 28. Schol. German. *Beneficio Minervae astris recepta est.* MUNCK.

2 A PERICULO LIBERARET] Scrib. *liberarat* cum Venet. Sanct. & Micyll. Etiam praepositionem omittunt codices 2. ex Vlitt. MUNCK. Voss. sec. *proposita per.*

3 NEC ENIM AB EA] Illud enim mihi suspectum est. Mallem deleri. SCHEFF. Delet τὸ enim Schefferus. Ego mutare malim in *etiam*. Idem vitium occurrit supr. cap. 3. MUNCK. Pro *ea* minorem Voss. sec. *eam* morem. pro *abest* Voss. sec. pro *nam* neque. Voss. tert. *nec* enim. pro *commodissime* d'Orvill. *commodissimam.*

Ad C A P. XII.

4 INUSITATO G. C.] Voss. sec. *inusitatae,*

deinde pro *petasum* legitur *pegasum* ibid. Utraque vox nempe *petasus* & *pegasus* mihi suspecta est. Pausan. lib. III. cap. 17. pag. 251. Περσεὶ δ' εἰς Λιβύην καὶ ἐπὶ Μένδεσσαν ἀρμητῶν διδῶσαι νύμφας δῶκεν εἰσι ΚΥΝΗΝ καὶ τὰ ὙΠΟΔΗΜΑΤΑ, ὑφ' ἧν οἰσθήσεσθαι λέγει ὁ ἀεὶς ἐμμελεν. Itaque non a Mercurio, sed a Nymphis haec accepit juxta Pausaniam, cui consentit Schol. Apoll. Rhodii IV. 1515. qui non *petasum*, sed *peram*, sive *sacculum* hisce *tabularibus* & *galeae* addit ita: ὁ δὲ Περσεὺς αὐτὸν ἔχειν ἔφη, καὶ ἀποδώσειν, ἔαν αὐτῷ ὑποδείξωσι τὰς νύμφας, αἷ ἔχουσι ΤΗΝ ἈΙΔΟΣ ΚΥΝΗΝ, καὶ τὰ ΠΕΔΙΔΑ ΤΑ ὙΠΟΠΤΕΡΑ, καὶ τὴν ΚΙΒΗΣΙΝ &c. item Apollodorus lib. II. cap. IV. §. 2. αὐταὶ δὲ αἱ νύμφαι ΠΤΗΝΑ ἔχον ΠΕΔΙΔΑ, καὶ τὴν ΚΙΒΙΣΙΝ, ἣν φασὶ τινες εἶναι πύραν - - - εἶχον δὲ καὶ τὴν ἈΙΔΟΣ ΚΥΝΗΝ. De voce *κίβισις* egit Graevius in *Lect. Hesiod.* cap. 20. Jam in tota hac historia ne unum verbum de *petaso* invenies apud Mythographos. Vide Eratosthenem cap. 22. Schol. Caes. Germanic. Praeterea Tzetzes ad Lycophron. vs. 838. eadem, quae Apollodorus, Pausanias, & Schol. Apollonii Rhodii, referens, ait, καὶ λαβὼν τὰ πτερωτὰ τῶν Νυμφῶν πέδιλα, κίβισιν, ἥτοι πύραν, ἢ κιβωτὸν, καὶ τὴν κυνὴν τῆς Ἀΐδος. Sed vox *κυνή* per *galeam* versa, per *petasum* verti potest facilius, ut censet G. Cuperus in *Monumentis Antiquis* pag. 194. ita ut *petasus* & ista αἰδοῦς *galea* idem notarent. Vitiosa ista lectio *pegasum* in quamdam me adduxit suspicionem, Hyginum in alios Auctores, alio modo hanc fabulam forsitan interpretatos, quos non bene intellexit, incidisse, vel hic pro *petasum* legendum esse *peram*. *Pegasus* hic nihili est. Injicitur quidem mentio *equi* a scriptoribus hanc Persei virtutem memorantibus, sed qui nihil ad hanc vitiosam lectionem illustrandam facit. Schol. Apoll. Rh. (πε-

XII. *Perseus*.

Hic nobilitatis caussa, & quod ⁴ inusitato genere concubitionis esset natus, ad sidera dicitur pervenisse: qui missus à Polydecte ⁵ Magnetis filio ad Gorgonas, à Mercurio, qui cum dilexisse existimatur, talaria & petasum adcepit: praeterea galeam, qua indutus ⁶ ex adverso non poterat videri. Itaque Graeci *ἄιδω* galeam dixerunt esse: non ut quidam inscientissime interpretantur, eum ⁷ Orci galea usum: quae res nemini docto potest probari. Fertur etiam ⁸ à Vulcano falcem adcepisse ex adamante factam, qua Medusam Gorgonem interfecit: quod ⁹ factum nemo conscripsit. Sed ut ait AEschylus Tragoediarum scriptor ¹⁰ in Phorcis, ¹¹ Graeae fuerunt Gorgonum custodes: ¹² de quo in primo libro Genealogiarum scripsimus: quae

utrae-

(Πολυδέκης) παρασκευάσας ἄριστον ἐκάλεε ἄλλους τε πολλούς κ' αὐτὸν Περσεΐα. Περσεΐας δὲ πυθομένης, ἐπὶ τῇ ὁ ἔργον εὐαχέεται, τῇ δὲ φησὶν αὐτὸν ἐπὶ ἵππῳ, Περσεύς εἶπεν, ἐπὶ τῇ τ' Γοργόνῳ κεφαλῇ. μετὰ δὲ τ' ἔρχονται τῇ ἐξῆς ἡμέρᾳ, ὅτε οἱ ἄλλοι ἐρανοῖσιν τ' ἵππον ἀπαικόμενοι, κ' Περσεύς. ὁ δὲ ἐκ ἐδέχετο. Quocum confer Apollodorum l. l. Tzetzes aliter haec refert. Denique Pegasus alatus equus in hac historia memoratus ex Medusae capite deciso demum profiluisse dicitur ab Apollodoro §. 2. in fine. si quid mutandum, pro *petasum* lege *peram*.

5 MAGNETIS FILIO] Ita & Apollodorus lib. I. Atqui Dictys ejus frater dicitur Peristhenis filius à Pherecyde apud Apollon. Schol. ad lib. IV. vers. 1090. An ergo uterini fuere tantum? Non concedit hoc Apollodorus, cum utrosque ex Magnete & Naïde nymphâ natos tradat. MUNCK.

6 EX ADVERSO NON POT. VID.] Schol. Caesar. Germanici ait in *Perseus*. Quidam vero eum à Minerva missum dicunt, & ab ea clypeum vitreum accepisse, per quem videre, nec videri ab eis posset.

7 ORCI GALEA] Vide Zenobium Cent. I. 41. & ibi Schottum. Erasim. Chil. II. Cent. X. 74. MUNCK.

8 A VULCANO FALCEM] Teli genus fuisse censet Grotius ad Imagines pag. 53. Hujus falcis datorem cum Nostro faciunt Vulcanum Eratosthenes, Schol. Caesar. Germanici, item Theo ad Aratum pag. 29. quem sic lego Καὶνήμεναι δὲ οἱ Περσεύς ἐν τῷ ἔργῳ ἀφ' οὗ διέκρινε, ὅτι ἐπὶ τὰς Γοργόνας ἐκάλει τὸν Πολυδέκην, τ' ἄλλον κατέχευε, λαβὼν ΠΑΡ' ἩΦΑΙΣΤΟΥ ἄρπην, κ' παρ' Ἑρμῆς πέδιλα. Mercurium istam *Harpen* dedisse ajunt Apollodorus & Tzetzes locis laudatis. Deinde Hygini verba ista quod attinet: quod factum

nemo conscripsit. Schol. Apollonii ait ἀποτέμνει τῇ ἄρπῃ τὴν κεφαλὴν. Imo praeter Tzetzen etiam Eratosthenes & Apollodorus ita rem describunt. Hujus erroris culpam non in Hyginum cum Doctissimo Thoma Gale ad Apollodor. pag. 42. sed in librariorum confero.

9 FACTUM NEMO CONSCRIPSIT] Unus Morellianorum, *nemo non scripsit*. haud probo. SCHEFF.

10 IN PHORCIS] Hanc tragoediam AEschili alias laudatam non reperio, neque scio, an hic integer sit locus. SCHEFF. *Phorcis* Veneta & aliae antiquiores. Drama AEschyli fuit *Φορκίδες*. Itaque heic videtur scribendum *Phorcidis*, ut in recto fuerit Latinâ inflexione *Phorcida*, quemadmodum hoc ipso capite *Gorgona*, & *Tritonida*, aliaque sexcenta alibi efferuntur, ut multis non uno loco ostendi. MUNCK. Lege *Phorcisi* cum Celeb. P. Burm. ad Ovidii IV. M. 773.

11 GRAEAE] *Igraeae* Vliet. 3. Africanum hoc. Vide not. ad cap. 5. & quae diximus ad Fulgent. in de Prisco Sermon. in voce *Sculponeas*. MUNCK. Cum Vlitianis conveniunt fere nostri codices. pro *de quo* mox lege *de quibus*. Alter ex Vossianis habet *in quibus*. alter *quorum*.

12 DE QUO IN PRIMO LIBRO GENEALOGIARUM] Libros ergo plures scripsit Genealogiarum. Non igitur ii videntur esse, qui continent fabulas, cum fabulae sint uno tantum comprehensae libro. Adde, quod in eis nulla mentio sit Graearum, Gorgonas custodientium. Sed jam ante dixi in dissertatione nostra, videri fabulas multas periisse. Nam ut praeter fabularum librum adhuc alias Genealogiarum existimemus scripsisse, causa non est, cum aperte ge-

utraeque uno oculo usae existimantur, & ita suo quaeque tempore adcepto oculo vigilias egisse. Hinc Perseus, una earum tradente, exceptum in paludem ¹ Tritonida projecit. Itaque custodibus excaecatis, ² facile Gorgonem somno consopitam interfecit: cujus caput Minerva ³ in pectore dicitur habere conlocatum. ⁴ Euhemerus quidem Gorgonem à Minerva dicit interfectam: de quo alio tempore plura dicemus.

XIII. Heniochus.

Hunc nos Aurigam Latine dicimus, nomine Erichthonium, ut Eratosthenes monstrat: quem Jupiter cum vidisset primum inter homines equos quadrigis junxisse, admiratus est ingenium hominis, ad Solis inventa adcessisse, quod is princeps quadrigis inter deos est usus: sed Erichthonius & quadrigas, ut ante diximus, & sacrificia Minervae, & templum in arce Atheniensium primus instituit: de cujus progenie Euripides ita dicit: Vulcanum Minervae pulchritudine corporis inductum, petiisse ab ea, ut sibi nuberet, neque intrasse: & coepisse Minervam sese occultare ⁶ in eodem loco, qui propter

nealogias contineat liber fabularum, nec de re eadem tot diversos libros credi possit voluisse conscribere. SCHEFF.

1 TRITONIDA] Tritonidam invenit in codicibus suis Vlitius. Quod neutiquam spreverim, cum ad eundem modum in recto casu olim dixerint complures veterum, Itonida, Persida, Ne-reida, Mnemonida, Lemniada, Dromada, Chlamyda, OEdipoda, antipoda, lampada, & complura alia id genus. Referendum ad illa etiam Cassida pro Cassis AEn. xi. 775. Ubi perperam Servius: Accusativum posuit pro nominativo. MUNCK. Tritonidam d'Orvillii cod. Hanc fabulam inlustrat & explicat Pausanias, & apud eundem Procles Carthageniensis lib. ii. cap. 21. p. 159.

2 FACILE GORGONAM] Quam? nam fuere plures. praecedit quidem de Medusa Gorgona. Quia tamen nimis hic indeterminate ponitur, lego, vel Gorgonam unam, vel, Gorgonam eam. SCHEFF. Gorgonam Vetusiores. Quod vereor ne frustra mutaverint. Gorgona pro Gorgon nominandi casu dictum, ut Lacedaemona, Sirena, Orotona, Amazona, Eleusina, quae cum multis aliis à me observata deprehendes in dissertatione de Hygino. MUNCK. Omnes mei Gorgonam. Ceterum Apollodorus, l. i. §. 3. in fine haec notat, λέγεται ὅτι καὶ αὐτὴν, ὅτι καὶ δι' Ἀθηνᾶν ἢ Μένεσσαν ἐκείνην ποιεῖν. In d'Orv. pro qui-

dem scribitur quidam. Forfan, Apollodorum partim secutus, scripsit Euhemerus & quidam alii G. a M. dicunt i. pro tempore non male Vossianus tertius scribit loco.

3 IN PECTORE] Non convenit inter antiquos. Apollodorus l. i. Ἀθηνᾶ δὲ ἐν μέσῃ τῇ αἰσίδι, τὴν Γοργόνος τὴν κεφαλὴν ἀνέθηκε. Schol. Apoll. ἡ δὲ Ἀθηνᾶ παρὰ Περσείας λαβύσα τὴν κεφαλὴν ἐνέθηκεν εἰς τὴν ἑαυτῆς αἰσίδα. Tzetzes. ἡ δὲ (Ἀθηνᾶ) πρὸς τὸ μέσον τῆς ἰδίας αἰσίδος ταύτην ἐπέθηκεν. ἄλλοι δὲ φασιν, ὅτι ἐπὶ τῷ κόσμῳ, ὃ περὶ τὸ σῆθος εἶχε, ταύτην ἐπέθηκεν, ὅθεν διὰ τὴν Γοργόνος καὶ ὁ ἐπιστήθιος ἐκείνης τῆς Ἀθηνᾶς κόσμος, Γοργόνιον ἐκλήθη. Eratosthenes ἦν ἡ Ἀθηνᾶ περὶ τὰ σῆθη ἔθηκεν αὐτῆς. Schol. Caesar. Germ. quod illa in suo pectore aptavit. Serv. ad viii. AEn. 437. Hoc autem caput ideo Minerva fingitur habere in pectore, quod illic est omnis prudentia, quae confundit alios, & imperitos ac saxeos comprobant.

4 EUTEMENUS] Sanctand. recte; Euhemerus. SCHEFF.

Ad C A P. XIII.

5 AD INVENTA SOLIS] Isidor. Orig. lib. iii. Mirati sunt enim ingenium ad imitationem Solis accessisse. MUNCK. Mox pro quadrigas unus e Vossianis quadriga, forte quadrigam. Vide Munck. ad

pter Vulcani amorem Hephaestius est adpellatus: quo persecutum Vulcanum, ferunt coepisse ei vim adferre: & cum ⁷ plenus cupiditatis ad eam ut complexui se adplicaret, ferretur, repulsus effudit in terram voluptatem. ⁸ Quo Minerva, pudore permota, pede pulverem iniecit. Ex hoc autem nascitur Erichthonius anguis, qui ex terra & eorum dissensione nomen possedit. Eum dicitur Minerva in cistula quadam ut mysteria contactum, ⁹ ad Erechthei filias detulisse, & his dedisse servandum: quibus interdixit, ne cistulam aperirent. Sed ut hominum est natura cupida, ut eo magis adpetant, quo interdicatur saepius, virgines cistulam aperuerunt, & anguem viderunt: quo facto, infania à Minerva injecta, de arce Atheniensium se praecipitaverunt: anguis autem ad Minervae clypeum confugit, & ab ea est educatus. Alii autem ¹⁰ anguina tantum crura habuisse Erichthonium dixerunt, eumque primo tempore adolescentiae ludos Minervae ¹¹ Panathenaea fecisse, & ipsum quadrigis concurrisse, pro quibus factis inter sidera dicitur conlocatus. Nonnulli etiam, qui de sideribus scripserunt, hunc natione Argeum, ¹² Orsilochum nomine, primum quadrigarum inventorem esse dixerunt, & pro inventione siderum locum possedisse. Alii autem hunc Mercurii filium ¹³ ex Elicia natum, nomi-

nomi-

ad fab. 250: Trœzenii dicunt, Hippolytum esse, qui *Heniochi* nomine inter sidera micat. V. Pausan. lib. II. cap. 32. p. 186. Paulo post pro *inductum* Voss. sec. *inductae* Voss. tert. *inductus*.

6 IN EODEM LOCO] Praefero lectionem 3. Vlt. in eo loco. MUNCK. Ita & d'Orv. desunt Voss. sec. & omnibus codd. abest vox *ferretur*. Deinde male *Erichthonii sanguis* pro *Erichthonius anguis* in Voss. sec.

7 PLENUS CUPIDITATIS AD EAM] Addit Morellianus *pervenisset*, quod sine dubio ex glossa sequentis *ferretur*. SCHEFF.

8 QUO MINERVA] Num legendum. *Quoi*, pro cui? an putandum illud *quo* elliptice poni, pro *in quo*. *In quo iniecit* autem, pro *in quod iniecit*, ut noster solet Ablativum jungere τῷ *in*, ubi alii Accusativum. Vide indicem. SCHEFF. In quod πείσμα à Vulcano effusum. Infr. cap. 40: *Mare*, quo ille projectus est. Et post paullo: *Dolium esse*, quo Mars ab *Oto* & *Epialte* sit coniectus. Adverbia locorum pro relativis pronomibus poni etiam ab optimis scriptoribus; prolixè probamus ad Myth. cap. 3. MUNCK.

9 AD ERECHTHEI FILIAS] Hic Hygini errorem detegit Meursius lib. I. de Reg. Athen. cap. II. pro quo *interdicatur* Voss. tert. *quod*

interdicatur: pro *aperuerunt* Voss. sec. *aperuerunt*.

10 ANGUINA T. C.] Serv. ad III. Georgic. II.3. *Inde natus est puer draconteis pedibus, qui adpellatus est Erichthonius*.

11 PANATHENAEA] Primus Erichthonius hoc festum instituit. Servius l. I. Eratosthenes cap. 13. Schol. Caes. German. in *Erichthonius*. Jac. Nic. Loensis lib. VIII. Epiphyl. cap. 23. & Perizonius lib. III. V. H. cap. 38. plura Meursius de hoc festo in Theseo cap. 17. Tò *adolescentiae* abest Voss. tertio. Voss. prim. addit *suae*. pro *concurrisset* omnes, quos inspexi, codices *cucurrisset*.

12 ORSILOCHUM] De hoc vide, quae notavimus in libris de Re Vehiculari. SCHEFF. Vide Scheffer. de Re vehiculari lib. I. cap. 2. Paul. Leopard. Emend. lib. I. cap. 15. MUNCK. Theo ad Aratum pag. 21. οἱ δὲ μυθολόγοι τὸ ὀνόμαον λέγουσιν εἶναι εἰδωλον, ἢ ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΟΥ, ἢ ΤΡΟΧΙΛΟΥ τὸ καλλιθέας παιδός, τὸ πρώτης ἐν Ἀργεὶ γεννηθείας ἱερείας, ἄρμα πρώτης Ζεύς αἶψα. ἄλλοι δὲ ΜΥΡΤΙΛΟΥ, οἱ δὲ ΚΕΛΛΑΝΤΟΣ & Πέλοπος ὀνόματι εἶπον, οἱ δὲ Οἰνομάας. Ultima haec verba leguntur etiam in Schol. Caesar. German. in *Erichthonius*. & in Eratosthene cap. 13. De Quadrigarum inventoribus vide ad fab. 274.

13 EX ELICIA NATUM] Malè. Rectum est *Cly-*
tid;

nomine Myrtilum, OEnomai aurigam definierunt, cuius post notam omnibus mortem parens corpus in mundo constituisse existimatur. Hujus in humero sinistro Capra instare & in manu sinistra Hoedi¹ videntur formati: de quibus nonnulli ita dicunt: Olenum quemdam fuisse nomine Vulcani filium: ex hoc duas nymphas AEga & Helicen natas, quae Jovis fuerunt nutrices. Alii autem etiam ab his urbes quasdam² adpellari dixerunt, & Olenon³ in Aulide, Helicen autem in Peloponneso, & AEgam in AEmonia⁴ ibi nominari: de quibus⁵ Homerus in Iliados secundo dicit. Parmeniscus autem ait, Melissea quemdam fuisse Cretae regem: ad ejus filias Jovem nutriendum esse delatum: quae quod lac non habuerint, capram ei admisisse, Amaltheam nomine, quae eum dicitur educasse. Hanc autem geminos hoedos solitam esse procreare,⁶ & fere eo tempore peperisse, quo Jupiter nutriendus est adlatus. Itaque propter beneficium matris & hoedos quoque inter sidera conlocasse. Hos autem Hoedos Cleostratus⁷ Tenedius dicitur primus inter sidera o-

sten-

tid, quod Soter & Micyllus dederunt. Vide not. ad Mythol. cap. 84. & 242. Dormitavit heic Morell. ut & mox cum *apparens corpus* &c. excudit pro *parens* &c. MUNCK. *Dilicia* Voss. sec. pro *notam* Voss. prim. *natum*. tert. *natum*. post pro *omnibus* in Voss. prim. legitur *hominibus*.
[1 VIDENTUR FORMATI] Praefero *deformati*, quod in suis invenit Vlitius. Vide supr. cap. 4. & Praefat. lib. I. MUNCK. *Deformati* Voss. prim.

[2 APPELLARI DIXERUNT] *Dicunt* Vlit. 2. MUNCK.

[3 IN AULIDE] Imo in *AEtolide* sive *AEtolia*. Vide Steph. in *Ωλεων*. Sed haec cum scripsissem, vidi Palmerium in descriptione Graeciae lib. IV. cap. 10. emendare *AEolide*. Quod eodem redit, cum *AEolis* pars *AEtoliae* fuerit. MUNCK.

[4 IBI NOMINARI] Fort. *Ab iis*. MUNCK. Hanc Arcadiae urbem vocat Laſtant. ad Statii IV. Theb. 105. OLENOS Arcadiae civitas, in qua Jovem Amalthea capra dicitur nutrisse. Quae Arcadica Amalthea juxta nonnullos Oleni filia vocatur. V. Theon. ad Aratum pag. 20, 21. Sed capra haec ab Arato *Olenia* vocatur, quia prope Achaiae urbem *Olenum* in urbe Aegio capra Jovem nutrit juxta Strabon. lib. VIII. Geograph. pag. 593. De eadem vero Statius loquitur *Oleno*, de qua Homerus Iliad. B. vs. 641. locutus est, quam *AEtoliae* urbem cum Achajae urbe *Oleno* confundit Schol. Apoll. Rhodii lib. I. vs. 202. *Ωλεων* δ' *Αχαΐας* δέο. *Ορυγρ*. οι Πλα-

ρῶν εἰμόντ' & *Ωλεων*. Eundem errorem committit Schol. Pindari Olymp. Od. I. vs. 38. ubi de Pelope. *Ἀντισίων Ἀχαιῶν ἀπ' Ὠλέων πόλεως, ἧς & Ὀρυγρὸς μνημονόει*. Καὶ *Ωλεων* ἢ δὲ *Πυλῆην*. Consule Strabon. lib. VIII. Geograph. pag. 592. Ed. Amstel. Sed multos scrupulos sustulit Jac. Palmerius lib. IV. Gr. Ant. cap. 10. Plures heroes fuere *Oleni* dicti. Consule Interpr. ad Ovidii x. Met. 69. De urbe *Helice*, quam hic Hyginus ab *Helice* Oleni filia nomen habere adfirmat, latissime egit Spanh. ad Callim. H. Del. vs. 100. & 101. pro *Helicen* Voss. sec. *Dicen*.

[5 HOMERUS ILIADOS SECUNDO] Eustath. in Hom. p. 220. ed. Basil. *Ὁ δὲ γεωγράφος φησὶ ὅτι μὲν Σικυῶνα Πελοπόννησον καὶ τὰς Αἰγείας δακτύλους, τῆτι Αἰγείας. αἷς & Αἰγίαν λέγουσιν ἐνικῶς, Ποσειδῶντος ἱερὸν ἔχουσα, τετάρτη Βῆρυξ. μεθ' ἧς Ἐλίκη. μὲν δὲ αὐτὴν Αἰγίον & Πατρῆας. εἴτα Ὠλεων* &c. MUNCK.

[6 ET FERE EO TEMPORE] Mallem, forte *in* tempore. MUNCK.

[7 TENEDIUS] *Teneus* MSS. 3. ex Vlit. Non malè, ut arbitror. Vide Steph. in *Τῆν*. MUNCK. De Hoedis his Serv. ad ix. AEn. 668. Theo ad Aratum pag. 20. Eratosthenes cap. 13.

[8 MUSAEUS AUTEM DICIT] *Mnafeas*. Alii sic legunt. *Mndfeas* dicit Jovem nutritum a Themite & Amalthea nympba. MICYLL. Micyllus ita notat ad hunc locum: *Alii sic legunt, Mnafeas dicit, Jovem nutritum a Temide & Amalthea nympba*. Et sic editio Sanctandreae, nisi quod Musaei

stendisse. ⁸ Musæus autem dicit, Jovem nutritum ⁹ à Themide & Amalthea nympa, quibus eum mater Ops tradidisse existimatur: Amaltheam autem habuisse capram quamdam ut in deliciis, quae Jovem dicitur aluisse. Nonnulli etiam AEGam Solis filiam dixerunt, multis candore corporis praestantem, cui contrarius pulchritudini horribilis aspectus exsistebat: quo Titanes perterriti petierunt à Terra, ut ¹⁰ ejus corpus obscuraret, quam Terra specu quodam celasse dicitur in insula Creta: quae postea ¹¹ Jovis fuisse nutrix, ut ante ostendimus, demonstratur. Sed cum Jupiter fidens adolescentia, bellum contra Titanas adpararet, responsum est ei, si vincere vellet, ut αἴγως pelle tectus & Capite Gorgonis, bellum administraret, quam AEGida Graeci adpellaverunt. Itaque facto eo, quod supra declaravimus, Jupiter Titanas superans regnum est adeptus, & reliqua ossa αἴγως caprina pelle contexta, anima donavit, & ¹² stellis figuratam memoriae commendavit: ¹³ & postea, quibus ipse vicerat tectus, Minervae concessit. ¹⁴ Euhemerus ait AEGam quamdam fuisse Panos uxorem: eam

Musæi nomen retineat. SCHEFF. Al. *Mnaseas*. Nihil mutandum mecum censebit, qui inspexit Eratosthenis Asterism. cap. 13. Puto innui Eumolpi filium Atheniensem, qui, auctore Laertio, primus Theogoniam scripsit. Laudat quoque hunc auctorem German. Schol. in Erichthonio, ut & Lactant. lib. 1. cap. 21. nec non Hyginus infra denuo cap. 21. Alius Musæus fuit, cujus scripta adducuntur à Plinio non uno loco. MUNCK. Mei codices agnoscunt *Musæus*, & quidem, Voss. tert. ut scribendum, *Musæus*. Sed duo fuere Musæi. Consulendi de hoc & altero Schol. Aristophanis in Ran. vs. 1065. Ptolem. Hephaestion lib. IV. apud Photium p. 481. Serv. ad VI. AEn. 667. Menag. ad Diogen. Laërtius lib. 1. Sect. 3. & Perizon. ad Aelian. lib. XIV. V. H. cap. 21. item Pausan. lib. 1. cap. 14, 22, 25.

⁹ A THEMIDE ET AMALTHEA] Vide not. ad Myth. cap. 182. MUNCK. Tò eum abest Voss. prim. Ops abest Voss. tertio. pro AEGam omnes mei codd. AEga. pro pulchritudini iidem omnes pulchritudinis. pro exsistebat d'Orv. exstabat.

¹⁰ EJUS CORPUS OBSCURARET] Unus Morellianus, obscuraretur. SCHEFF. obscurarent Veneta. obscuraretur Vliitt. 3. Fabulam invenies apud Eratosthenem. MUNCK. Voss. prim. obscuraretur.

¹¹ JUPITRIS FUISSE NUTRIX] Jovis. MICYLL. Micyllus Jovis. perperam. Nam a Jupiter esse Jupitris in secundo casu ipse Priscianus

testis. Quanquam & hoc inter plebeja scriptoris nostri putem numerandum. SCHEFF. Jupitris Veneta & Micyll. aliaeque antiquiores. MUNCK. Omnes mei Jovis. pro ostendimus Voss. sec. diximus. pro apparet Voss. tert. appareret. pro tectus Voss. sec. tactus. qui & pro quam, quod.

¹² STELLIS FIGURATAM] Figurata Vliitt. 2. ut ad ossa referatur. Sed perperam, opinor. Eratosthenes: Τὰ ὅσα δὲ τὸ αἴγως καλύπτει ἀπὸ τοῦ σώματος, καὶ ἐμψυχον αὐτῷ ἀθάνατον καὶ ἀσθράσκει. Scholiastes Germanici heic mirificè corruptus est: Eo tectus tegmento caprae, tergo alterius pellis tecta restituit, vitae etiam immortalitate donavit, coelique astris intulit, & ejus pellem nominavit. Lego: Eo tectus tegmento, caprae ossa tergo alterius pellis tecta restituit vitae, & eam immortalitate donavit, coelique astris intulit, & ejus pellem aegida appellavit. MUNCK. Pro anima Voss. sec. & tert. item d'Orv. animam. Voss. prim. & tert. item d'Orvill. figurata.

¹³ ET POSTEA, QUIBUS IPSE VICERAT] Lego divisim, & post ea, quibus. SCHEFF.

¹⁴ EUHEMERUS] Eumerus Voss. prim. Eumerus Voss. tert. Sed Eumerus scribendum. De Eumero Plutarchus de Iside & Osir. Tom. II. pag. 360. Junius lib. VI. Animadv. cap. 13. Jac. Nic. Loensis lib. X. Epiphyll. cap. 1. Perizonius ad Aelian. V. H. lib. II. cap. 31. & Columna ad Ennii Fragin. pag. 312. ad pag. 325. pro compressam Voss. sec. fuisse comp.

eam ab Jove compressam peperisse, quem viri sui Panos diceret filium. Itaque puerum ¹ AEGIPANA, Jovem vero AEGIOCHUM dictum: qui, quod eum diligebat plurimum, inter astra ² caprae figura memoriae causa conlocavit.

XIV. Ophiuchus.

Qui apud nostros scriptores ³ Anguitenens dictus est, supra Scorpionem constitutus, tenens manibus anguem medium corpus ejus implicantem. Hunc complures ⁴ Carnabonta dixerunt nomine, ⁵ Getarum regem, ⁶ qui sunt in Mysia regione, fuisse: qui eodem tempore ⁷ regno est potitus, quo primum semina frugum mortalibus tradita esse existimantur. Ceres enim cum sua beneficia largiretur hominibus, Triptoleum, cujus ipsa fuerat nutrix, in curru draconum conlocatum (qui ⁸ primus hominum ⁹ una rota dicitur usus, ne cursu moraretur) jussit omnium nationum agros circumeuntem semina par-

¹ AEGYPTANA] Recte Sanctand. AEGIPANA. SCHEFF. AEGIPAN Venet. cum 3. MSS. Vliitt. Sed rectum est alterum. Vide Mythol. cap. 155. MUNCK. Voss. prim. tert. & d'Orv. AEGIPAN. Voss. sec. AEGIPPAM.

² CAPRAE FIGURA] Morellianus unus, Caprae figuram, quod non displicet. SCHEFF. Figuram Morell. alter. Praefero vulgatum, & refero ad τὸ πῦρ. MUNCK. Pro dictum Voss. sec. & d'Orv. appellatum. pro qui Voss. prim. & sec. cui. pro eum Voss. tert. & d'Orv. eam. pro figura d'Orvill. figuram. Quomodo hoc sidus colant Phliaii, docet Pausan. lib. II. cap. 13. p. 141.

Ad C A P. XIV.

³ ANGUITENENS] Ὀφιοῦχος. Serpentarius est Schol. Germanici. MUNCK. Pro qui Voss. sec. & tert. praeterea qui. τὸν anguem abest Voss. sec. Quis vero Ophiuchus iste fuerit, non convenit inter antiquos; Theonis hac de re verba adscribam ad Aratum pag. m. 12. εἰρηλατὸν δὲ Ὀφιοῦχος, ὃν ὄφιν ἔχει καὶ φέρει. ἔπος δὲ ἐστὶ κατὰ τινάς, ἩΡΑΚΛΗΣ ἐπὶ ὀφείας βεβηκώς. οἱ δὲ ΠΡΟΜΗΘΕΐΑ λέγουσιν. οἱ δὲ ΤΑΝΤΑΛΟΝ. ἄλλοι ΘΥΒΡΙΝ. οἱ δὲ ΘΗΣΕΐΑ. ἄλλοι δὲ φασιν, αὐτὸν εἶναι τὸν ἩΡΑΚΛΕΐΑ Λίβυσι πολέμηντα. ἐπιλιπόνταν δὲ αὐτῷ τὸν τοξομάτην, ἐπὶ γόνυ πεσόντα καὶ λίθους βάλλον, ὅς αὐτῷ ζῶντι ὕσιν, δόξα μιν. ἄλλοι δὲ καὶ ἸΕΙΩΝΑ φασί. De Carnabonte nulla ibi mentio.

⁴ CARNUBUTAM] Sanctandreana, Carnabonta.

SCHEFF. Carnabonta ². Vliitt. Carnubuta dicitur in Venetâ, & quae eam secutae sunt. MUNCK. Voss. prim. tert. & d'Orv. Carnabonta. Voss. sec. Carnabunta.

⁵ GETARUM REGEM] Morellianus uterque, ut & ². ex Vliitt. Getarum, qui sunt in Thracia, regem fuisse. MUNCK. In prim. & tert. Voss. codd. sed & d'Orv. Getarum, qui sunt in Thracia, regem. Voss. sec. in Thracia regione. cui τὸν regem abest. Getarum, qui sunt in Thracia, regem facile in textum reciperem auctoritate codicum, Getas ex Strabone lib. VII. pag. 453. a Graecis Thracicam esse gentem statui, probe gnarus. Attamen ab inperitis Librariis τὸν Mysia non est intrusum. τὸν Thracia enim videtur mihi esse glossa ἢ Mysia. Duplex Mysia fuit Europaea & Asiatica. Quod me praeter alios docuerunt Schol. Apoll. Rhodii I. Arg. vers. 1115. Eustath. ad Dionys. Perieg. vs. 322. & 809. item Galenus apud inl. Spanhem. ad Callim. H. Dian. vs. 117. Jam Mysi Europaei acque ac Getae Thracica gens fuerunt. Consulite Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 302. & Strabon. I. I. imo addamus, quod Eust. ad vs. 304. ex hoc Strabonis loco adnotet Ἡρόδοτος δὲ μέγας εἶτα τὸν Θρακῶν τὰς ΓΕΤΑΣ. Ὁ δὲ Γιωγράφος ἐφ' ἑκάστης 3 πόλεως (Istri) αὐτὰς οἰκῆν ἰστέρι, ὡς καὶ τὰς ΜΥΣΟΥΣ καὶ τὰς Θρακίας. Hinc Mysos & Getas non distinguit Dio Chrysostomus Orat. XII. pag. 198. quem locum emendatum Lector videre potest in notis Cl. Weste-

lingii

partiri, quo facilius ipsi posterique eorum à fero victu segregarentur. Qui cum pervenisset ad eum, quem supra diximus, Getarum regem, ab eo primum hospitaliter adceptus: deinde, non ut beneficus ¹⁰ advena & innocens, sed ut crudelissimus hostis, insidiis captus, aliorum paratus producere, suam pene perdidit vitam. Carnabontis enim jussu cum draco unus eorum esset interfectus, ne cum Triptolemus sensisset insidias sibi parari, curru praelidium sibi constituere speraret, Ceres eo venisse, & ereptum adolescenti currum, dracone altero subjecto, reddidisse; regem pro coepto maleficio poena non mediocri adfecisse narratur. Hegesianax enim dicit, Cererem memoriae hominum causa ita Carnabonta sideribus figurasse, manibus tinentem draconem, ut interficere existimetur: qui ita vixerat acerbe, ut jocundissimam sibi conscisceret mortem. Alii autem Herculem esse demonstrant, in Lydia ¹¹ apud flumen Sagarim anguem interficientem, qui & homines complures interficiebat, & ripam frugibus orbabat. Pro quo facto ¹² ab regina Omphala, quae ibi regnabat, multis

lingii ad Itinerarium Hierosolymitanum pag. 564. ergo in Mysia, notat in Thracia, nam Thraces isti postea fuere Mysi dicti, ut Strabo l. 1. vel in Mysia Graecorum more, notat prope Mysiam. Ripam Voss. prim. & sec. a ripa.

6 QUI SUNT IN MYRIA] Morellianus uterque, in Thracia, quod placet vehementer. Quanquam non ignorem, Mysos esse Homero, qui Thraces Europei, vel ex Strabone. SCHEFF.

7 REGNO EST POTITUS] Morellianus unus, rerum est potitus. SCHEFF. Rerum Morell. alter. Regnum unus ex Vltt. MUNCK. Rerum tres Voss. regnum d'Orv. pro existimantur Voss. sec. existimatur.

8 PRIMUS HOMINUM] Omnium Vltt. 2. & mox, ne curru unus. Quod sensum non incommodum facit. Cl. Schefferus de Re Veh. lib. 1. cap. 2. emendat, ne cursum. Perquam facilis est vocum cursus & currus permutatio. Certè Catal. Vett. poetar. lib. III. ubi ortum solis describunt Scholastici, perperam legitur in epigrammate Maximiniani: Praevia flammiferi cursus Aurora rubebat. Leg. flammiferi currus. Julianus: Cum sol igniferos currus è gurgite magno sustulit. Portantes lumina currus vocat Ovid. II. Met. Quintus Cicero in Eclogario Aufonii: At dextra laevaue ciet rota fulgida solis Mobile curriculum. MUNCK. Tres Vossiani omnium. pro cursu Voss. prim. curru Voss. sec. currum. Sacpiissime has voces permutari videbis in Observ. Miscell.

Nov. & Dec. 1732. pag. 320. pro moraretur Voss. tert. moreretur. pro crudelissimus Voss. sec. crudelissimi. rò sibi ante parari abest Voss. sec. tert. & d'Orv. mox pro curru Voss. sec. circum. Voss. tert. currum. pro Ceres eo venisse Voss. sec. Cererem enim eo venisse. pro ereptum adol. Voss. prim. & sec. erepto adolescenti, tert. rapto, sed superscriptum ereptum. rò narratur abest omnibus meis codd. rò draconem post interficere legitur in omnibus meis codd. pro vixerat Voss. tert. vixerit.

9 UNA ROTA DICITUR] Scribendum junctim, unarota, quoniam peculiare genus vehiculi intelligitur, de quo prolixè diximus in libris nostris de Re Vehiculari, non ita diu publicatis. SCHEFF.

10 ADVENA ET INNOCENS] Morell. unus a. & peregrinus. Non placet. SCHEFF.

11 APUD FLUMEN SAGARIM] Aliter Sangarius dicitur hic fluvius. Vide Ortelium in eà voce. MUNCK. Omnia nota de Flumine Sangario e Strabone lib. XII. pag. 818. & Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 793, & 809. Sed pro Sagarim hic legi posset Sangarum, ita enim hoc flumen etiam dictum esse docet Myrleanus apud Schol. Apoll. Rhod. lib. II. Arg. vs. 724.

12 AB REGINA OMPHALA] Ab Omphala. Vltt. 2. & rectè quidem. Manifestum enim glossema regina, cum statim sequatur, quae ibi regnabat. MUNCK. Abest & tribus Vossianis. pro fortitudinem Voss. sec. magnitudinem.

multis ornatum muneribus Argos remissum; ¹ ab Jove autem propter fortitudinem inter sidera conlocatum. Nonnulli etiam Triopam Theſſalorum regem ² dixerunt eſſe: qui cum ſuum domicilium ³ tegere conaretur, Cereris ab antiquis conlocatum diruit templum. Pro quo facto à Cerere fame objecta, numquam poſtea frugibus ullis ſaturari potuiſſe exiſtimatur. Noviffime prope ad terminum vitae dracone objecto, mala plurima perpeſſus, aliquando ⁴ mortem adeptus, inter aſtra Cereris voluntate eſt conſtitutus. Itaque adhuc videtur eum draco circumplexus ⁵ aeterna moerentem adficere poena. ⁶ Polyzelus autem Rhodius hunc Phorbanta nomine demonſtrat, qui Rhodiis auxilio maximo fuiſſe demonſtratur. Nam cum eorum inſulam, ſerpentium multitudine occupatam, cives ⁷ Ophiuſam adpellaffent, & in ea multitudine ferarum draco fuiſſet ingenti magnitudine, qui plurimos eorum interfeciſſet, & patria denique deſerta carere coegiſſet, dicitur Phorbas ⁸ Triopae filius ⁹ ex Hiſcilla Myrmidonis filia natus, eo tempeſtate ¹⁰ delatus, omnes feras & eum draconem interfeciſſe: qui cum maxime Apollini dilectus eſſet, ¹¹ locatus inter ſidera dicitur, ut interficiens draconem laudis & memoriae cauſſa videretur. Itaque Rhodii, quotieſcumque à litore ¹² longius prodeunt, claſſes prius

¹ AB JOVE] *Ab Jupitre Veneta.* MUNCK.

² DIXERUNT ESSE] Voſſ. prim. *dixerunt eum.* Cum abeſt Voſſ. tertio. *collocatum* abeſt d'Orvilliano. De *Triopa*, & ejus ſcelere vid. Spanh. ad Callim. H. Cer. vs. 24, & 67. qui docet hanc fabulam *Eryſichtboni* ab aliis adſcribi, id quod ante eum & Annam Fabri jam viderat P. Leopardus lib. XIII. Emendat. cap. 19. qui omnino conſulendus. pro *dracone objecto* Voſſ. ſec. *draconis objectu.*

³ TEGERE CONARETUR] *Figere* edidit cum Pariſienſibus Cl. Schefferus. Sed alterum Veneta, Micylliana, & MSS. 2. ex Vltt. tuentur. MUNCK. Omnes mei codd. *tegere.*

⁴ MORTEM ADEPTUS] Morellianus unus, *Morte adeptus*, quod Morellius dicit aptius videri, me non repugnante. SCHEFF. Quae pro munere nempe illi erat. Nam, *ut mors eſt neceſſaria omnibus hominibus, ita etiam eſt requies perpetua laborum*, quemadmodum loquitur Horat. Scholiaſtes ad Lib. II. od. 18. Morellianus alter, *morte adeptus*. Quod licet aptius Morellio & Scheffero viſum fuerit, mihi tamen probare ſe neutiquam poteſt. MUNCK.

⁵ AETERNA MERENTEM] Sanctandreana *moerentem*. mihi altera lectio potior videtur. Cur enim *moerentem*? an propter poenam? At hoc non ſatis aptum. SCHEFF. *Merentem* Venet.

Micyll. & Pariſienſis. MUNCK.

⁶ POLYZELUS] Meminit ejus Athenaeus lib. I. & VIII. Confer Voſſ. de Hiſtor. Graec. lib. IV. p. 346. Perperam *Policeus* Veneta. *Polizejus* Soter & Pariſienſis. MUNCK.

⁷ OPHIUSAM] Vide Euſtath. in Dionyſ. p. 73. Hieron. Chronico Eusebiano: *Telebines Rhodum condiderunt, quae prius Ophiuſa dicebatur.* MUNCK. H. Junius lib. III. cap. 15. animadv. hanc inſulam a proventu venatuque leporum etiam *Lagiam* dictam vult. Plures inſulas a frequentia leporum *λαγέσας* dictas, ut Icaron a piſcium copia *ἰχθυόσας*, & alias inſulas a ſimili ratione cognomina fuiſſe adeptas olim, docet Athenaeus lib. I. cap. 24. pag. 30.

⁸ TRIOPAE FILIUS] Vide not. ad Mythol. cap. 145. Malè *Triopi filius* dicitur à viro docto ad Eratoſth. pag. 18. Triopae Phorbantis filio lib. IV. id tribuit Diodorus Siculus, apud quem hanc hiſtoriam habes. Vide & Meurf. Rhod. lib. I. cap. 5. MUNCK. De *Ophiuſae Phorbantis* & occiſi Draconis fabula conſuli etiam poteſt S. Bochartus lib. I. Can. cap. 7. pag. 369, 370. De hoc & pluribus *Phorbantibus* conſulendi Interpr. ad Ovidii XII. Met. vs. 414.

⁹ EX HYOGLA] *Hiſcilla.* MICYLL. Micyllus, ex *Hiſcilla*, quod in Sanctandreana ſunt ſecuti. SCHEFF. Ita & in margine Micyllus, cujus editio

prius sacrificant Phorbantis adventui, ¹³ talis ut illis eventus inopinatae virtutis accidat civibus qualis inscium Phorbanta futurae laudis ad sidera gloriae pertulit casus. Complures etiam astrologi hunc AEsculapium finxerunt, quem Jupiter Apollinis causa inter astra conlocavit. AEsculapius enim cum esset inter homines, & tantum medicina caeteris praestaret, ut non satis ei videretur hominum ¹⁴ dolores levare, nisi etiam mortuos revocaret ad vitam, novissime fertur Hippolytum, qui iniquitate novercae, & inscientia parentis erat interfectus, sanasse, ita uti Eratosthenes dicit. Nonnulli Glaucum ¹⁵ Minois filium ejus opera revixisse dixerunt: pro quo, ut peccato, Jovem domum ejus fulmine incendisse: ipsum autem propter artificium & Apollinem ejus patrem inter sidera anguem tenentem constituisse. Ut quidam dixerunt, hac de causa anguem dicitur tenere: quod cum Glaucum cogeretur sanare, ¹⁶ conclusus quodam loco secreto, bacillum tenens ¹⁷ manu, cum quid ageret, cogitaret, dicitur anguis ad bacillum ejus adrepisse: quem AEsculapius mente commotus interfecit, bacillo fugientem feriens saepius. Postea fertur alter anguis eodem venisse, ore ferens herbam, & in caput ejus inposuisse: ¹⁸ quo facto, utrosque loco fugisse: ¹⁹ qua re AEsculapium usum, & eadem herba

editio *Hyocla* exhibet. *Hyocla* Veneta. Vlitiani codices *Hiscela* vel *Hischela*. MUNCK. *Hyocle* citat Const. Fanensis ad Ovidii l. l.

10 DELATUS] Voss. sec. *deletus*. Voss. tert. pro *locatus*, *locutus*. d'Orv. *locat*. ab *interfeci* ad *laudis* desunt Voss. primo. Voss. secundo desunt *int. fid. dic. ut. ante videretur* ponit Voss. tert. *interfeci*. *to videretur* abest Voss. tertio.

11 LOCATUR IN COELO INTERFICIENS] Sanctandrea & hic alia habet, legit enim, *locatus inter sydera dicitur, ut interficiens*. Sed non video, qui hoc *dicitur* cum sequenti *videtur* possit cohaerere. Ideo nondum recedo a veteri lectione. SCHEFF.

12 LONGIUS PRODEUNT, CLASSES &c.] Puto *classe* scribendum. SCHEFF. *Prodeunt classe* Vlit. Quod conjectura affecutus quoque Schefferus est. MUNCK. *Classe* lego cum Voss. primo, secundo & d'Orv. pro *adventui* tres Voss. *adventu*. Hemst. *adventum*. qui deinde *talis eventus*. & pro *levare, relevare*. eidem *to novercae* abest.

13 UT ILLIS TALIS EVENTUS] Paulo aliter ordinant alii, sed sensus idem est. Orabant, ut illis civibus suis accideret hujusmodi quid, quo virtutem suam illustrare possent eventu inopinato, sicut Phorbas fecit. SCHEFF. *Ut illius talis* Veneta. Vlit. varie, *ut aliis talis, ut talis*, expuncta. *to illis*. MUNCK. *Ut aliis talis*.

Voss. prim. *to talis* abest Voss. sec. pro *futurae*. Voss. sec. *fuit unicae*. pro *pertulit* Voss. tert. *perculit*. *to astrologi* abest Voss. secundo, qui pro *hunc, banc*, & pro *AEsculapium, AEscularium*. Consule Servium ad xi. AEn. 259. pro *videretur* Voss. sec. *viderentur*. & pro *qui, quod*. *to novercae* abest Voss. primo, tertio & d'Orvilliano. *to ut ante peccato* deest tribus Vossianis. pro *ut quidam* iidem nonnulli. pro *dicitur* Voss. sec. *dici*. *to cum* abest eidem.

14 DOLORES LEVARE] Unus Morellii. *dolores relevare*. SCHEFF.

15 MINOIS] *Minoos* Veneta & aliae antiquiores. Quod *ἐκλεικώτερον* est. MUNCK. Ita omnes codd.

16 CONCLUSUS QUODAM LOCO SECRETO] Morellianus pro *conclusus* habet *clausus*, & *secreto* omittit. Suspicio, alterutrum ex glossa esse, scripsisseque nostrum, *quodam secreto*. SCHEFF. *to secreto* omittit alter Morellianus, ut & unus è Vlitianis. MUNCK. Voss. sec. *quoddam. secreto* exulat ab Hemsterhusiano.

17 MANU] Voss. tert. *in manu*.

18 QUO FACTO LOCO FUGISSE] Sanctandrea, una voce auctius, *quo facto utrosque loco fugisse*. Bene, si sic libri habent veteres, sin minus, mallet, *quo facto, eos loco*. SCHEFF.

19 QUA RE AESCULAPIUM USUM, ET EADEM]

herba Glaucum revixisse. Itaque anguis & ¹ in AEsculapii tutelam, & in astris dicitur conlocatus: qua consuetudine ducti posterius ejus ² tradiderunt reliquis, ut medici anguibus uterentur.

XV. Sagitta.

Hanc unam de Herculis telis esse demonstrant, qua Aquilam dicitur interfecisse, quae Promethei ³ jocinora fertur exedisse: de quo ⁴ pluribus verbis dicere non inutile videtur. Antiqui cum maxima cerimonia deorum immortalium sacrificia administrarent, soliti sunt totas hostias in sacrorum consumere flamma. Itaque cum propter sumptus magnitudinem ⁵ sacrificia pauperibus non obtingerent, Prometheus, qui propter excellentiam ingenii miram, homines finxisse existimatur, ⁶ recusatione dicitur ab Jove inpetrasse, ut partem hostiae ⁷ in ignem conjicerent, partem in suo ⁸ consumerent victu: idque postea consuetudo firmavit. Quod cum facile à deo, ⁹ non, ut homine, avaro inpetrasset, ipse Prometheus inmolat tauros duos. quorum primum

Al. Quare AEsculapium usum eadem herbâ, & Glaucum &c. MUNCK. Voss. prim. tert. & d'Orv. ex eadem b. & Gl.

I IN AESCULAPII TUTELAM] Ita quidem & Soter. Praefero tamen tutela, quod Veneta, Micyll. & Sanct. exhibent. Mox Veneta & antiquiores, tradiderunt, ut reliqui medici. Sed alterum adstruunt Vlit. 3. MUNCK. Tutela Hemsterhus. Voss. prim. tert. & d'Orv. sed pro AEsculapii, AEsculapius. Voss. sec. anguis in AEsculapii tutelam.

2 TRADIDERUNT, UTI RELIQUI MEDICI] Sanctand. tradiderunt reliquis, ut medici &c. videtur vulnus esse altius. SCHEFF.

Ad C A P. XV.

3 JOGINORA] Voss. sec. & d'Orv. jocinera. & ita semper.

4 PLURIBUS VERBIS] Posterior vox non comparet in Vlit. 2. nec malè abest. Phaedrus lib. III. cap. II. Haec executus sum propterea pluribus. MUNCK. Abest Voss. primo, tertioque. Pro inutile Voss. sec. utile. pro flamma Voss. sec. flammis. pro maxima Hemst. maxime.

5 SACRIFICIA PAUPERIBUS NON CONTINGERENT] Sanctandr. non obtingerent. Vix probare possum. Mallem, sacrificia a pauperibus non contingerent, ut subintelligatur Diis, sitque sententia, non obtinuisse sacrificia a pauperibus, propter sumptus magnitudinem. SCHEFF.

6 RECUSATIONE DICITUR] Hoc recusatione non intelligo. Quid enim est, quod Prometheus recusavit? utrum legi debet, excusatione? quasi diceret, Prometheum excusasse pauperes, & sic obtinuisse apud Jovem, quod sequitur, quo nimirum possent & ipsi facere sacrificia. SCHEFF. Cl. Schefferus suspicatur scriptum fuisse excusatione. Putarim rectius fore, hac usus ratione. Nempe quod propter sumptus magnitudinem non contingerent sacrificia pauperibus. MUNCK.

7 IN IGNE PROJICERENT] Sanctandr. Conjicerent, Morell. unus dejicerent. SCHEFF.

8 CONSUMERENT USU] Alii victu. Ego nihil censeo mutandum. SCHEFF. Ita & Soter & unus Vlitianorum. Al. usu. MUNCK. Victu omnes mei codd. pro confirmavit iidem omnes firmavit. praeter Hemsterhus.

9 NON UT AB HOMINE AVARO] Tò ut non agnoscunt Vlit. 2. Forte rectius est, non, ut homine, avaro. Qui non esset avarus, ut homo. Avaritia enim hominum, non Deorum vitium. MUNCK. Voss. prim. sec. d'Orv. & Hemsterhus. non, ut homine, avaro. pro quod Voss. prim. qui quod. tò primum abest Voss. tertio.

10 QVAE CIRCUMFUERUNT, RELIQUA PELLE] Sanctandr. quae circa fuerunt reliqua, pelle; ut reliqua respiciat ossa. Sed non video, qui dici possint reliqua, nisi in respectu quorundam consumptorum. At hic consumpta erant nulla. Itaque mallem retinere lectionem veterem, & con-

mum jecinora cum in ara posuisset, reliquam carnem ex utroque tauro in unum compositam corio bubulo textit: ossa autem, ¹⁰ quae circa fuerunt reliqua, pelle contexta in medio conlocavit, & Jovi fecit potestatem, ut quam vellet, eorum fumeret partem. Jupiter autem etsi non pro divina fecit cogitatione, neque ¹¹ ut deum licebat, ¹² omnia qui debuit ante providere: sed (quoniam credere institui-
mus historiis) deceptus à Prometheo, utrumque putans esse taurum, delegit ossa pro sua dimidia parte. Itaque postea in solennibus & religiosis sacrificiis carne hostiarum consumpta, ¹³ reliquias, quae pars fuit deorum, eodem igni comburunt. Sed ut ad propositum rever-
tamur: Jupiter cum factum rescisset, animo permoto mortalibus eripuit ignem, ne Promethei ¹⁴ gratia plus deorum potestate valeret, neve carnis usus utilis hominibus videretur, ¹⁵ cum concoqui non posset. Prometheus autem consuetus insidiari, sua opera ereptum mor-
talibus ignem restituere cogitabat. Itaque caeteris remotis, devenit ad Jovis ignem: quo diminuto & in ferulam coniecto, laetus ut vo-
lare, non currere videretur, ¹⁶ ferulam jactans, ne ¹⁷ spiritus inter-
clusus

construere τὸ reliqua cum pelle. Nempe una pellis, quam supra vocabat corium, tegebat carnes; reliqua ergo erat alia, quae tegere debebat ossa, ut ex superioribus apparet. Morellianus unus, *ossa autem quaecunque fuerunt reliqua*. SCHEFF. Soter dedit, *quae circa reliqua fuerunt*. Veneta & aliae antiquiores, *quae circum fuerunt reliqua; pelle &c.* Mutat distinctionem Schefferus, *quae circa fuerunt; reliqua pelle*. Nec sanè aliter in Micyllianâ vel Parisiensî editione distinguitur. Morellianus alter & Vlitt. 2. habent, *quaecunque fuerunt; reliqua &c.* Quod probo. Fabula est apud Hesiod. *Θεογ.* vers. 541. ubi tamen non pelle, sed ἀργύρεον δηρὸν dicitur contextisse ossa. Id quod & apud Lucianum legas, ad quem lectorem remittimus. MUNCK. Tò autem abest Voss. secundo. pro quae Voss. prim. & tert. & Hemsterhus. *quaecunque*. quod & superscriptum est in cod. d'Orvill. *circum* Voss. sec. abest tertio & Hemsterhus. pro *contexta*. Voss. sec. *contexta*. De fabula Schol. AEschyli Prom. Vinct. vs. 11.

II UT DEUM LICEBAT] Nèc Latinum hoc, nec aptum ad sententiam videtur. Forte scripserat, *decebat*. MUNCK. Si infinitivus adderetur, Virgiliana esset imitatio, ita loquentis v. AEn. 350. *Mè liceat casus miserari insontis amici*. ubi vid. Celeb. P. Burm. & ad iv. AEn. 350. & quomodo Graeci locuti. Pind. Olymp. Od. 1. vs. 185. *Εἴη σε τῶν Ἰψὲς χεῖρον πατέρ.* Quomodo nodum istum solvant Grammatici,

scio. Hic contra codd. nihil muto.

12 OMNIA QUI DEBUIT] Fecerunt, *quae*. Atqui proxime praecedat, *Deum*. SCHEFF.

13 RELIQUIAS, QUAE PARS FUIT DEORUM] Haec non intelligo. quo enim spectat τὸ eodem? debet aliquid praecedere, quo referatur. Deinde, quomodo reliquiae sunt pars Deorum? Suspicio scribendum, *reliquias ossaque, quo pars fuit Deorum, eodem igni comburunt*. Dicit, comburere reliquias & ossa, quoniam de ossibus praecessit, & comburere eodem igne, quo partem Deorum, id est, id, quod ad Deos pertinebat, viscera puto, & jecinora, de quibus ante fuerat locutus. SCHEFF. Schol. Hom. Iliad. A. 461. *Ἐκοψαν μικρὸν ἀπὸ παντὸς μέρους, καὶ ἐπὶ θύραν ἐπὶ τὰ μνηεῖα, ὥς δοκεῖν ὅλα τὰ μνηεῖα ἔκπερσεν κατὰ πῦρ.* MUNCK.

14 GRATIA PLUS] Omnes mei *gratia jus*. τὸ hominibus abest d'Orvilliano.

15 CUM COQUI NON POSSET] Sanctandreana, *cam concoqui*. Pessime. Non enim igne concoquitur caro, sed coquitur, & prius debet esse cocta, quam in usus humanos possit adhiberi. SCHEFF. Praeferendum omnino *cum coqui*, quod Veneta, Micyll. & aliae exhibent. MUNCK. Voss. sec. tres. & Hemsterhus. *coqui*. pro *jactans* Voss. tert. *jactasse fertur*.

16 FERULAM JACTANS] Mallem, *jactabat*, vel *jactavit*. SCHEFF.

17 SPIRITUS INTERCLUSUS] Morell. *inclusus*. SCHEFF.

clusus¹ vaporis extingueret in angustia lumen.² Itaque homines adhuc plerumque, qui laetitiae fiunt nuncii, celerrime veniunt.³ Praeterea in certatione ludorum cursoribus instituerunt ex Promethei consuetudine, ut currerent lampadem iactantes. Pro quo Jupiter facto mortalibus parem gratiam referens, mulierem tradidit his, quam à Vulcano factam⁴ deorum voluntate omni munere donavit, itaque Pandora est adpellata: Prometheus autem in monte Scythiae nomine Caucaſo ferrea catena vinxit: quem adligatum ad triginta milia annorum AEschylus tragoediarum scriptor ait. Praeterea admisit ei aquilam, quae adsidue noctu renascentia jocinora⁵ exesset. Hanc autem aquilam nonnulli⁶ ex Typhone & Echidna natam: alii ex Terra & Tartaro:⁷ complures Vulcani factam manibus demonstrant, animamque ei ab Jove traditam dicunt. Sed de ejus solutione haec memoriae prodita est causa: Cum Jupiter Thetidis connubium pulchritudine corporis inductus peteret, neque à timida virgine inpetraret, neque ea re minus efficere cogitaret, illo tempore Parcae feruntur cecinisse fata, quae perfici natura voluit rerum. dixerunt enim, qui-

cum-

¹ VAPORIS] Ita & Veneta & MSS. 3. Vltt. Al. vaporibus. MUNCK. Vapores Voss. sec. ceteri vaporis. pro veniunt Voss. prim. tert. eveniunt.

² ITAQUE HOMINES] Hoc totum pro glossmate inepti hominis habeo. SCHEFF.

³ PRAETEREA TOTUM A CERTATIONE] *Votum*. MICYLL. In Sanctandrea. *Praeterea in certatione*, omiſſis caeteris. In Morell. uno, *praeterea in concitatione ludorum*. Micyllus putat, abesse quidpiam, & pro *totum*, scribit *votum*. Mihi altius videtur vulnus. Plane *totum* a. corruptum est ex vocabulo, quo, quales hic intelligentur ludi, significatum fuit, ac certationes. Putabam *votiva*, nunc non placet. Mallem, *praeterea nota certatione ludorum in cursoribus instituerunt*, &c. SCHEFF. P. in *certatione ludorum*. MSS. 3. Vltt. Morell. alter, in *concitatione ludorum*. Fort. in *concertatione*. Vulgo editur, *praeterea totum à certatione ludorum*. Unde *votiva* à *certatione* facit Valeſius. MUNCK. Voss. prim. sec. & d'Orv. in *certatione*. pro *lampadem* Voss. sec. *lampade*. De hoc certamine latissime Pausan. lib. I. cap. 30. p. 75, 76. & quem ibi laudat Kuhnſius.

⁴ DEORUM VOLUNTATE] *Voluntas* MSS. 3. MUNCK. *Voluntas* omnes mei. pro *factam* Voss. sec. *facta*. pro *Prometheum* Voss. prim. & tert. *Promethea*. pro *Caucaſo* Voss. sec. *Caucaſum*. pro ait Voss. sec. tert. & d'Orv. *dicit*. pro *aquilam* Voss. sec. *aquila*.

⁵ EXESSET] Hemſterhuſ. cod. *exederet*.

⁶ EX TYPHONE ET ECHIDNA] Omnes codd. *Echiona* sed male. Pherecydes lib. II. Τυφῶντος καὶ Ἐχιδνῆς τὸ Φόβοντος φησὶ τὴν Ἀετὸν τὴν ἐπιτεμφομένην Περικλυμένην. quem l. debemus Scholiaſtae Apoll. Rhodii lib. II. vs. 1252. Voss. sec. alii autem.

⁷ A VULCANO FACTAM: POLYZEUS AUTEM] Omnia haec Sanctandreana omittit. Causam non excogito. Equidem & Modius ep. 117. Novant. *Conciſius libri veteres: Complures Vulcani factam manibus demonſtrant*. Sed me nihil movet. Pro *Polyzeus* ſcribendum *Polyzelus*, nam hoc ejus nomen, atque ita eum ſupra etiam laudaverat, ut dubitari nequeat, quin haec ſint Hygini, nec omitti poſſint. Caeterum a *Polyzelus*, uſque ad *demonſtrat*, omnia in parentheſi ſunt ponenda. SCHEFF. Hanc lectionem non Modiani tantum, ſed & tres Vltitiani codices ſtabiliunt. Veneta habet, *Alii ex Terrâ & Tartaro. Complures à Vulcano factam. Hunc complures &c.* Heic interſerit totam illam hſtoriam de Carnabonte ex capite praecedente. Dein pergit, *Polyzelus autem Vulcani factam manibus demonſtrat, animamque &c.* Vides heic etiam illa duo prima vocabula ex eodem capite tranſlata. Sunt enim initium narrationis de Phorbante, quae alteri illi de Carnobonte ibi ſtatim ſubneſtitur. Haec ergo cauſa eſt, cur vitioſè editi ante Soterem exhibeant, *complures à Vulcano factam*,

cumque Thetidis fuisset maritus, ejus filium ⁸ patre fore laude clariorem: quod Prometheus non voluntate, sed necessitudine vigilans, auditum Jovi nunciavit: qui veritus id, quod ipse Saturno patri fecisset in simili causa, ⁹ ne patris regno privatus cogeretur, destitit Thetin velle ducere uxorem: & Prometheo pro beneficio meritam retulit gratiam, eumque vinculis ¹⁰ liberavit: neque id, quod fuerat juratus, remisit, vacuum omni adligatione futurum. Sed memoriae causa ex utraque re, hoc est lapide & ferro, digitum ¹¹ sibi vinciri iussit: qua consuetudine homines usi, quo satisfacere Prometheo viderentur, anulos lapide & ferro conclusos habere coeperunt. Nonnulli etiam coronam habuisse dixerunt, ut se victorem inpune peccasse diceret. Itaque homines in maxima laetitia victoriisque coronas habere instituerunt: id in exercitationibus & conviviiis perspicere licebit. ¹² Sed, opinor, ad initium causae & interitum Aquilae revertamur. Hercules missus ab Euristheo ad Hesperidum mala, nescius viae, devenit ad Promethea, quem in Caucaaso monte victum fuisse supra diximus: ¹³ à quo via demonstrata victoriae, dum iter faceret,

con-

factam, Polyzelus autem Vulcani factam manibus demonstrat. Soter primus locum hunc integritati restituit. MUNCK. Omnes mei codd. adfirmant edita. *τὸ connubium* abest Voss. prim. Pro *inductus* Hemst. *indutus*. & pro *fata* Voss. sec. *facta*. pro *patre* omnes mei *patria*.

8 PATRIA FORE LAUDE] Sanctand. *Patre fore l. c.* sed priorem firmat etiam Morell. unus. SCHEFF.

9 PATRIS REGNO PRIVATUS] Ante ista ponunt *ne*, quod veteres habent in superioribus. Sed hoc minutum est. Vellem potius, ut mihi quis monstraret connexionem. Quid enim est, *ne id in simili causa cogeretur privatus*? scribe confidenter pro *patris*, quod hic est nihili *pati*, ordo; *ne cogeretur pati*, quod fecisset. SCHEFF. Ita & Veneta & Soter, nec non 2. ex Vlit. Sed pro *patris* mallet *pati* Cl. Schefferus. MUNCK. Voss. sec. non male *ne patrio regno privaretur coactus*, cui abest *τὸ ducere* quod mihi perplacet. Terentiana Ellipsis. Heauton. Act. IV. Sc. III. vs. 25. Sy. *Quin nolo mentiare, Aperte, ita ut res sese habet*, narrato. Cl. *Quid ais?* Sy. *jubeo illam te amare*, & *VELLE* uxorem & ita saepius.

10 LIBERAVIT] D'Orvill. *absolvit*.

11 SIBI VINCIRE] Sanctand. *vinciri*. Verum ita scribere debuerat *ipsi*. Quare veterem scripturam sic expone, quod Jupiter hoc iusserit Prometheum sibi ipsi facere. SCHEFF. Ita qui-

dem & Soter. Sed *vincire* Veneta, Micylliana, & caeterae antiquiores. De fabulâ vide, quae annotavi ad Mythol. cap. 144. & Stanleyum ad Prometh. Victum Aeschyli p. 719. MUNCK. *Vincire* omnes mei. Quod defendi satis potest, subintellecto Accusativo Personae, qui saepius ab aliis omittitur. Consule Cl. Oudendorp. ad J. Caesar. lib. II. B. Gall. cap. 5. in fin. Pro *diceret* Voss. sec. *dicerent*. *τὸ in ante exercit.* abest tribus Vossianis. De fabula hac Athenaeus lib. xv. cap. 4. pag. 672. & ad fab. 54.

12 SED OPINIO EST] Sanctand. *sed, opinor, ad initium*: ubi verbum *opinor* plane friget. Mihi verba, *opinio est*, inepti glossatoris videntur, qui ferre annulos & coronas opinionem, id est vanam persuasionem dicebat. SCHEFF. Al. *sed opinio est, ad initium* &c. Frigent omnino illa, *sed opinor, sed opinio est*. Praeferam, quod in uno de codicibus suis invenit Vlitius, *sed potius ad initium*. MUNCK. Voss. prim. & tert. *opinor. opinio* sec. & d'Orv. & pro *revertamur* Voss. tert. *revertendum esse*. Voss. sec. *revertatur*. pro mala tres Vossiani *poma*.

13 A QUO VIA DEMONSTRATA VICTORIAE] Veneta, *a quo via demonstrata victoria dum iter facere contendit*. Sanè *τὸ victoria* servant etiam MSS. 3. Vitiosum tamen, & mutandum forte in *victor jam*. Micyllus, & qui eum sequuti sunt dederunt, *via demonstrata, partaque victoria ad eum iter facere contendit, ut & draconem*. Sed

M m m

τὸ

contendit : ut & draconem, de quo ante diximus, interfectum diceret, & gratiam pro beneficio referret: nam confestim honorem, quem potuit, reddidit² merenti. ³ * Qua dimissa, homines instituerunt, ut hostiis inmolatis jocinora consumerent in deorum altaribus, ⁴ ut exsaturare eos pro visceribus Promethei viderentur. Ut Eratosthenes autem de Sagitta demonstrat, hac Apollo Cyclophas interfecit, qui⁵ fulmen Jovi fecerunt, quo AEsculapium interfectum complures dixerunt. Hanc autem sagittam in Hyperboreo monte Apollinem defodisse. Cum autem Jupiter ignoverit filio, ipsam sagittam vento ad Apollinem perlatam cum frugibus, quae eo tempore nascebantur. Hanc igitur ob causam inter sidera demonstrant.

XVI. ⁶ *Aquila.*

Haec est, quae dicitur Ganymedem rapuisse, & amanti Jovi tradidisse: hanc etiam Jupiter primus ex avium genere sibi delegisse existimatur: quae sola tradita est memoriae contra solis exorientis radios⁷ con-

τὸ partaque non habent MSS. Lego, a quo via demonstrata, victor jam ad eum iter &c. MUNCK. Victoria absque partaque omnes mei. τὸ ut abest d'Orvilliano. Voss. tert. dum. pro interfectum Voss. sec. interfactum.

1 UT ET DRACONEM, DE QUO] Hemst. cod. ut aquilam, de qua & deinde interfectam.

2 MERENTI] Hic non pauca desunt. SCHEFF.

3 * QUA DIMISSA &c.] Deest & aquilam, quae jecur ejus exedebat, sagittis interfecit, aut simile quidpiam. MICYLL. Quo dimisso Vlitianorum unus: quod esset ad Promethea referendum. Sed ante verba ista excidisse nonnulla de aquila interfecta non de nihilo suspicatur Micyllus. MUNCK. Demissa Voss. sec. ac tert. quo dimisso Hemst.

4 UT SATURARE EOS PER VISCERA VISCERIBUS PROMETHEI] Sanctandreana: ut exsaturare eos pro visceribus. Mallem, ut saturare eos per viscera pro visceribus &c. SCHEFF. Sic & Vlit. 3. nec non Veneta, nisi quod pro exsaturare habet saturare. Forte scripserat, ut eis (nempe jocinoribus) saturare eos pro visceribus. Per jocinora intelligit σπλάγχνα. MUNCK. Voss. prim. saturare. mox autem exfulat ab Hemst.

5 FULMEN JOVI FECERUNT] Vid. Mythol. cap. 49. Eratosth. cap. 29. Ubi perperam editum, τῆς τοῦ βέλους ἐστὶ τοῦ ζικόν, ὃ φασι εἶναι Ἀπιδων. Leg. Ἀπιδων. MUNCK. Voss. prim.

& tert. Jovis fulmen. sec. flumen Jovi. Pro autem Voss. sec. hoc. pro ignoverit Voss. tert. ignorerit. pro hac. i. o. c. Voss. prim. hac i. causa.

Ad C A P. XVI.

⁶ AQUILA. HAEC EST QUAE DICITUR] Concisus Vlit. 2. Aquila. Haec dicitur &c. Mox pro primus unus exhibet primum. MUNCK. Hemst. Aquila haec dicitur.

⁷ CONTENDERE VALERE] Sanctand. Contendere volare, quod est pretii nullius. Quid enim est, volare contra radios? Lego, os contendere valere. De aquilis, & virtute oculorum, quibus ipsos adspectare Solis radios sine conniventia soleant, veteres omnes testantur. SCHEFF. Volare & unus Vlitianus. Sed Veneta aliaeque antiquiores, contendere valere. Unde os contendere valere Schefferus. Hygin. infr. cap. 18. Cum ad coelum contenderet evolare. MUNCK. Omnes praeter celeb. d'Orvillii, codd. valere. quod cum Cl. Scheffero praefero, propter sequens etiam verbum volare. Tzetzes ad Lycophron. vs. 148. Μόνοι ὃ ἄλλαν ὄρεται οἱ ἀπὸ τοῦ πρὸς τὰς ἡλίας ἀκτῖνας ἀνιβλέπουσιν, ubi plura de aquilis videntur. hinc Soli dicata avis. Consule Ampl. Gysb. Cuperum in Harpocrate pag. 70. neque haec latius extendam: Servius ad I. AEn. vs. 398. ubi.

7 contendere volare : itaque super Aquarium volare videtur. Hunc enim complures Ganymedem esse finxerunt. Nonnulli etiam dixerunt, ⁸ Meropem quemdam fuisse, qui ⁹ Coon insulam tenuerit regno, & à filiae nomine Coon, & homines ipsos à se ¹⁰ Meropas adpellaret. Hunc autem habuisse uxorem quamdam nomine Etheameam, genere Nympharum procreatam : quae ¹¹ cum desierit colere Dianam, ab ea sagittis figi coepit, tandemque à Proserpina viva ad inferos ¹² abrepta est : Meropem autem desiderio uxoris permotum, mortem sibi consciscere voluisse : Junonem autem misertam ejus in Aquilam corpus ejus convertisse, & inter sidera constituisse : ne si hominis effigie eum conlocaret, nihilominus ¹³ memoriam tenens, conjugis desiderio moveretur. Aglaosthenes autem, qui Naxica scripsit, ait Jovem Cretae subreptum, Naxum delatum, & ibi esse nutritum : qui postquam pervenerit ad virilem aetatem, & voluerit ¹⁴ bello laceffere Titanas, sacrificanti ¹⁵ ei Aquilam auspicatam : quo auspicio usum esse, & eam inter astra conlocasse. Nonnulli etiam dixerunt Mercurium, alii autem Anapladem pulchritudine Veneris indu-

ubi varias, cur aquila sit Jovis ales, causas, quibus noster Hyginus maxime inlustratur, refert, haec ait : *aquilae haec est natura, ut Solem recto lumine spectet, signum quoque Aquilae, quod in coelo est, orientem semper Solem videtur adtendere.* Eratosthenes vero cap. 30. Μόνον δὲ τῶν ζώων ἀνθρώπιον ἰσχυρὰν, ταῖς ἀκτίσιν ἔταπεν ἄρτον. Si quid mutandum, τὸ contendere sollicitandum esset. Sed nihil definitio. Pro *super* Voss. prim. & d'Orv. *supra*.

8 MEROPEM QUEMDAM] Schol. Apollonii Rhodii lib. I. Arg. vs. 977. Τῆς γὰρ Πηνειᾶς βασιλῆος ἦν Μίροψ ὁ περκασιῶν, αἷς δὲ τοῖς Ὀρμητοῖς ἐν καὶαλόγῳ. vs. 833. qui juxta Schol. Homeri περκασιῶν a Percosa, oppido Trojae adpellatur. Hyginus non definit, quis Merops iste fuerit, a quo Meropes hujus insulae cives dicti sunt. De Cois, qui *Meropes* dicti, & de insula Cō, quae *Meropis* adpellata est, latissime disputant Spanh. ad Callim. H. Del. vs. 160. pag. 428, 429. Munck. ad Antonini Liberalis cap. xv. Metam. & Wasse ad Thucyd. lib. VIII. cap. 41. In hac insula regnasse dicitur etiam Eurypylus Herculis & Chalciopes filius, unde & Eurypyli civitas adpellatur. Consule Schol. Homeri Iliad. B. vs. 184. Schol. vero Pindari O. Nem. iv. vs. 42. docet Herculem ex Asia reversum insulam Cōn vastasse, & Chalciopen Eurypyli in hac insula regnantis cepisse filiam, & ex ea suscepisse filium Thessalum,

Phidippi & Antiphi patrem : si haec vera sunt, insula Cōs ab Eurypylo Chalciopes patre, *Ευρυπύλου πόλις* vocatur. Alio iterum modo rem narrat Plutarchus Quaest. Graecis Tom. II. pag. 304. qui tum Alciopi filiam duxisse Herculem narrat. Pro *quemdam* Voss. sec. *quamdam*.

9 COON INSULAM] *Coom* Vliet. 2. *Coam* Veneta cum Micyll. & aliis. Sed rectum est *Coon*. Dicitur enim insula illa non tantum *Κῶς*, sed & *Κῶως*, *Κῶας*, & *Κῶθ*, Eustathio auctore in Iliad. K. Confer Steph. in *Κῶς*. MUNCK. Voss. prim. Hemst. *Coom*. sec. *cum insula*. tert. *Coon*. d'Orvill. *Choam*. pro *ἐξ* a *filiae* Voss. prim. *ea filia*.

10 MEROPAS APPELLARET] Scribe, *appellarit*, ut supra, *tenuerit*. SCHEFF. Flagitat orationis nexus, ut rectè vidit Schefferus, *appellarit*. MUNCK. Omnes tamen codd. *appellaret*.

11 CUM DESIERIT] Scribe *desisset* cum 3. Vliet. MUNCK.

12 ARREPTA EST] Lego, *abrepta est*. Mox pro *Cretae surreptum* malim *Cretā* &c. MUNCK. Omnes codd. *Cretae subreptum*. praeter unum, qui *subruptum* legit. Hemst. *tandem vivam ad inf. raptam esse*.

13 MEMORIAM TENENS] Hemst. *memoriae tenens*. Sed superscriptum *memoria*.

14 BELLO LACERASSE] Sanctand. *bello laceffere*. placet. SCHEFF.

15 AQUILAM EI AUSPICATAM] In auspicio apparuisse. Vide Schol. German. & quae dixi ad

1 inductum in amorem incidisse: & cum ei copia non fieret, 2 animum, ut contumelia adcepta, defecisse: Jovem autem misertum ejus, cum Venus in Acheloo flumine corpus ablueret, misisse aquilam, quae foccum ejus 3 in Amythaoniam Aegyptiorum delatum Mercurio traderet: quem persequens Venus ad cupientem sui pervenit: qui, copia facta, pro beneficio Aquilam in mundo conlocavit.

XVII. *Delphinus.*

Hic qua de causa sit inter astra conlocatus, Eratosthenes ita cum caeteris dicit: Neptunum quo tempore voluerit 4 Amphitritem ducere uxorem, & illa cupiens conservare virginitatem, fugerit ad Atlanta, complures eam quaesitum dimisisse: in his & Delphina quemdam nomine, qui 5 pervagatus insulas, aliquando ad virginem pervenit, eique persuasit, ut nuberet Neptuno, & ipse nuptias eorum administravit: pro quo facto inter sidera Delphini effigiem conlocavit. Et hoc amplius: qui Neptuno simulacra faciunt, Delphinum aut 6 in manu, aut sub pede ejus constituere videmus, quod Neptuno gratissimum

Fulg. Mythol. lib. I. cap. 25. MUNCK. Ad sacrificandum dat Voss. I. sed superscriptum *sacri-*
ficanti ei.

1 INDUCTUM] Al. *ductum*. Sed illud stabiliunt ista cap. 20. *Pbryxi Athamantis filii corpore inductum in amorem incidisse.* MUNCK. Unus e Voss. & Hemst. *inductum*.

2 ANIMUM, UT CONTUMELIA] Morelliani, *animo*. Vide indicem in *deficere*. SCHEFF. Praefero *animo*, quod Morellianus uterque & unus ex Vltt. habent. MUNCK. Omnes mei *animam* praeter Hemsterhus. ipsumque probari potest. Si tamen Munckero adfentiaris, habes, quo te defendas. Locutio satis usitata in primis J. Caesari, ut docet Celeb. Duk. ad Flori lib. II. cap. II. §. 17. Pro *ablueret* Hemst. *abluerit*. pro *sui pervenit* Leid. cod. *supervenit*, quod & Vossiano sec. superscriptum erat.

3 AMITENEA] *Amythaoniam*. MICYLL. Miccyllus *Amythaoniam*, quod servarunt in Sanctandr. SCHEFF. Ita exhibuit quoque in margine Miccyllus. Vulgata lectio est, quae & in Veneta comparet, *Amitenea*. Vltt. codices diversimodè, *Amitonea*, *Amythonea*, *Amitbonea*. Amythaonia pars Elidis est Stephano. MUNCK. Hemst. *Amythonea*.

Ad C A P. XVII.

4 AMPHITRITEM] Melius *Amphitriten* Schol. German. Confer Schol. Arati p. 42. MUNCK. Pro *fugerit*, *fugeret* Leid. Hermippus ait apud Theon. ad Arati pag. m. 37. in honorem Apollinis Delphinum in sidera relatum, quod *ἐπὶ Ἀπόλλωνος ἡγήσατο κρησὶν*, lege *κρησὶν εἰς Δελφός*. Lectionem, & Hermippi verba firmat Servius ad III. AEn. 332. De Icadio Apollinis & Lyciae filio haec adnotat. *Inde, cum Italiam peteret, naufragio vexatus, Delphini tergo exceptus dicitur, ac prope Parnassum montem delatus patri Apollini templum constituisse, & a DELPHINO locum DELPHOS appellasse.* Deinde hinc ergo & DELPHINUM inter sacrata Apollinis receptum. pro *eam quaes.* d'Orv. *eum quaes.* pro Delphina alter e codd. *Delphynam*, alter *Delphina* quamdam.

5 PERVAGATUS INSULAS] Duo ex codd. meis *pervagatus in insulas*. pro *persuasit* Leid. cod. *suasit*.

6 IN MANU] Schol. German. *Quem (Neptunus) in astris intulit, & in manu sua habere instituit.* Eratosth. cap. 31. *Ὅσοι δ' αὖ τῷ Ποσειδῶνι χερσὶναὶ δέλουσι, ἐν τῇ χειρὶ ποιεῖσιν ἔχοντες τὸ δελφῖνα.* MUNCK. Pro *videmus* unus e Voss. *videntur* non male. Ceterum Pausanias lib. II. cap.

simum esse arbitrantur. Aglaosthenes autem, qui Naxica conscripsit, Tyrrhenos ait fuisse quosdam navicularios, qui ⁷ puerum etiam Liberum patrem receptum, ut Naxum cum suis comitibus transvectum redderent nutricibus Nymphis: à quibus eum nutritum ⁸ & nostri in progenie deorum esse, & complures Graeci dixerunt. Sed ut ad propositum revertamur, navicularii spe praedae inducti, navem avertere voluerunt: quod Liber subspicatus, comites suos juberet symphoniam canere: quo sonitu inaudito Tyrrheni cum usque adeo delectarentur, ut etiam in saltationibus essent occupati, ⁹ cupiditate saltandi se in mare projecerunt inscii, & ibi delphini sunt facti: quorum cogitationem cum Liber memoriae hominum tradere voluisset, unius effigiem inter sidera conlocavit. Alii autem dicunt, hunc esse Delphina, qui Ariona citharoedum ex Siculo mari Taenarum transvexit. qui cum caeteros artificio praestaret, & circum insulas quaestus causa vagaretur, servuli ejus arbitrati plus in perfidiosa libertate commodi, quam in placida servitute esse, cogitare coeperunt, ut domino in pelagus projecto, bona ejus inter se partirentur. Qui cum cogitationem eorum sensisset, petiit non ut dominus à servis, ¹⁰ & innocens

ab

cap. 2. p. 116. alterum Hygini firmat de Corintho agens ἀποδομνῆται κρήνη, καὶ Ποσειδῶν ἐπ' αὐτῇ χαλκῆς, καὶ δελφὶς ὑπὸ πύλῃ ποσὶν ἐστὶ καὶ Ποσειδῶν ἀφ' οὗ ἐκδύει. Apud Hermionenses juxta eundem cap. 35. p. 194. est Ποσειδῶν χαλκῆς, καὶ ἐπὶ τῇ πόρτῃ ἐκδύει. Apud Hermionenses juxta eundem cap. 35. p. 194. est Ποσειδῶν χαλκῆς, καὶ ἐπὶ τῇ πόρτῃ ἐκδύει.

7 PUERUM ETIAM] Ita & Vlitt. unus. Scriberent alii potius, *puerum etiamnum*, hoc est, adhuc. MUNCK. Etiam abest Hemst. pro *transvectum*. Leid. & Voss. sec. *trajectum*.

8 ET NOSTRI IN PROGENIE DEORUM] Qui nam illi, *nostri*? cur non nominat, cum libros nominet. Ego suspicor, scripsisse, & *nos ipsi in progenie Deorum*, innuisseque id ipsum opus, quod supra *genealogias* dixit. Quae si vera conjectura, liqueret hinc, non aliud id esse, quam librum fabularem, cum in eo pluribus occurrat fabula Liberi & Tyrrhenorum. SCHEFF. Nos ipsi Schefferus. Sed qui nollet ei accedere, diceret per *nostros* intelligi Latinos, & opponi Graecis, ut infr. cap. 21. *Nostri Vergilias dicunt*. Terent. Maurus: Sic & Αἰνείαν Aeneas, *noſter Αἰνείαν* vocat. Caeterum τὸ εἶναι quod sequitur vel deleverim, vel post *nutritum* posuerim. In Vett. edd. desideratur, nec à Vlitt. nisi in uno MS. inventum est. MUNCK. Pro *Symphoniam* Voss. prim. & d'Orv. *Symphonia*. pro *inaudito* Leid. *audito*. τὸ *saltandi* omnibus meis codd. abest, pro *Ariona* Hemst. *Oriana*. Leid. pro *in*

mare, in mari, quod & Vossiano sec. superscriptum erat. & ita solet Noster. Pro *Taenarum* Voss. pr. & d'Orv. *Taenarium*. pro *petiit* Leid. ac d'Orv. *petit*.

9 CUPIDITATE SE IN MARE] Mallem *in saltationibus essent occupati cupiditate, se in mare*. SCHEFF.

10 SED UT INNOCENS AB] Multa hic Santandreana mutat. Habet enim primo, *non ut Dominus à servis, & innocens ab improbis, sed ut parens à filiis*. Quod non placet, etiamsi ad eundem modum emendaverit & Modius ep. 117. Novant. Est enim oppositio inter eum, qui quid exigit & postulat jure suo ab alio, & eum, qui precibus & per amicitiam quaerit obtinere. Horum alterum agit Dominus, alterum innocens apud improbos, quos scit nimirum, jura nulla & honestatem curare, sed si quid obtinere debet, precibus obtinendum esse, quomodo exempli gratia fit a viatore apud latrones. Deinde sequitur: *ut se liceret ornare, qua saepe vicerat, veste, quoniam nemo esset alius, qui ut ipse suum quaestu prosequeretur eventum*. Planè sicut apud Modium, qui ob emendationem istam ita de se: *Si nihil aliud in Hygino restituissem, operae pretium tamen mihi fecisse viderer, vel unius bujus loci tam felici emendatione*. Mihi, nisi fide codicis optimi, de quo valde dubito, nec dubium hoc eximit Modius, sint firmata, nimis

ab improbis, sed ut parens à filiis, ¹ ut se liceret ornare, qua saepe vicerat veste, ² quoniam nemo esset alius, qui, ut ipse, suum ³ quaestu prosequeretur eventum. Quod cum inpetrasset, cithara sumpta, suam coepit deflere mortem: quo sonitu ducti delphines, ⁴ è toto mari pronatant ad Arionis cantum. Itaque deorum immortalium potestate invocata, super eos se dejecit: quorum unus Ariona exceptum pertulit ad Taenarium litus. ⁵ Cujus memoriae causa, ⁶ quae ibi statua est Arionis, in ea delphini simulachrum adfixum videtur: pro qua re inter sidera ab antiquis astrologis est figuratum. Servi autem, qui se putabant servitute elapsos, tempestate Taenarum perducti, à domino comprehensi non mediocri subplico sunt adfecti.

XVIII. *Equis.*

Hunc Aratus & alii complures Pegasum Neptuni & Medusae ⁷ Gorgonis filium dixerunt: qui in Helicone Boeotiae monte ungula feriens saxum, fontem aperuit, qui ex ejus nomine Hippocrene est

audacter videntur immutata, & iccirco ita malo constituere: ut se liceret ornatum, qua saepe fuerat, veste, quoniam nemo esset alius, qui suum quaestu prosequeretur, prosequi eventum. Ordo est, ut se liceret prosequi eventum suum quaestu, quoniam nemo esset alius, qui prosequeretur, inter piratas scilicet, ac latrones, qui jam vitam ei, & cum voluptate, sunt ademuri. Verba, ut ipse, intrusa a sciolo videntur, quamquam non repugnem, si quis velit retinere. Alterum interim negotio convenientius videtur. *Questus*, est querela, fletus, lamentatio, post obitum alicujus. Itaque sequitur, suam coepit deflere mortem. In Morelliano Codice uno legebatur, ornatum, qua consueverat, veste, quod puto esse glossam illius saepe fuerat. SCHEFF. Et ut innocens cum Modio MSS. 3. ex Vlitianis. Veneta cum aliis, sed ut innocens ab improbis, ut parens à filiis. MUNCK. Et iis non abest Hemst.

I UT SE LICERET ORNARE &c.] Planè ita heic quoque iidem Vlitiani codices cum Modio. MUNCK. Ornatum omnes mei.

2 QUONIAM N. E. A. Q.] Canere vel simile verbum deest. MICYLL. Tò qui abest Leidens.

3 QUAESTU PROSEQUERETUR] Scribe *questu* cum Scheffero. MUNCK. *Persequeretur* Voss. sec.

4 E TOTO M.] E toto absunt Hemst. Duo Voss. se toto mari. Mox super eo se projecit Leid.

Voss. sec. f. eos se projecit.

5 CUJUS M. CAUSA] Hemst. in *cujus memoriae causa*.

6 QUAE IBI STATUTA EST] Sanctand. *statua*. forte fuit a prima manu, quae ibi statua statuta est. SCHEFF. Ita & Veneta, Micyll. & Paris. Vlit. tamen 2. *statuta est*. ut forsan scripserit, *statua erecta est*, vel *statua statuta est*, ut volebat Schefferus. MUNCK. Pausanias lib. III. cap. 25. p. 275. Ἀναθήματα δ' ἄλλα τί ἐστιν ἐπὶ Ταϊνάρῳ καὶ Ἀρίωνος ὁ κισσάρῳδός χαλκῆς ἐπὶ δελφίνῳ. τὰ μὲν ἔν ἐς αὐτὸν Ἀρίωνα καὶ τὰ ἐπὶ τῷ δελφίνῳ Ἡρόδοτος εἰπὼν ἀκούειν ἐν τῇ Λυδίων συγγραφῇ, ubi ad firmandum, Delphinos esse hominis amantissimos, addit, τὸ ἐν Πορροσελήνῃ δελφίνα τῷ παιδὶ σῶσσεσθαι ἀποδιδόντα, ὅτε συγκοπέσσει ὑπὸ ἀλίων αὐτὸν ἰάσασθαι. τῶν δὲ δελφίνων εἶδον, καὶ καλῶν τῷ παιδὶ ὑπακούοντα, καὶ φέροντα ὅποτε ἐποχρεῖσθαι οἱ βέλτοι.

Ad C A P. XVIII.

7 GORGONIS] Abest Hemsterhusiano.

8 BELLEROPHONTES] Unus Vlit. *Bellerophons*, alius *Bellerofon*. Rectè dici *Bellerophon* discas ex iis, quae in Geneal. ad vocem *Gerym* annotavi. MUNCK. Pro *complures* Voss. sec. *quamplures*. Idem & Hemst. pro *ungula*, *virgula*. Sed nihil mutandum, Consule Eratosth. cap. 18. Serv.

est adpellatus. Alii dicunt, quo tempore ⁸ Bellerophontes ad ⁹ Proetum Abantis filium, Argivorum regem, devenerit, ¹⁰ Antiam regis uxorem hospitis amore inductam, petisse ab eo, uti sibi copiam faceret, promittens ei conjugis regnum. Quae cum inpetrare non ¹¹ posset, verita, ne se ad regem crimineretur, ¹² occupat: eum sibi ¹³ vim adferre voluisse Proeto dicit. Qui quod eum dilexerat, noluit ipse subplicium sumere, sed quod aequum esse sciebat, mittit eum ad Iobatem Antiae patrem, quam alii Sthenoboeam dixerunt, ut ille filiae pudicitiam defendens, Bellerophontem objiceret Chimae-rae, quae eo tempore Lyciorum agros flamma vastabat. Unde victor profugiens, post fontis inventionem cum ad coelum contendere- ret evolare, neque longe jam abesset, despiciens ad terram, timore permotus decidit, ibique perisse dicitur: equus autem subvolasse, & inter sidera ab Jove constitutus existimatur. Alii non criminatum ab Antia, sed ne saepius audiret, quod nollet, aut precibus ejus move- retur, profugisse Argis dixerunt: Euripides autem in ¹⁴ Menalippa, Hippen Chironis centauri filiam, ¹⁵ Thean antea adpellatam, dicit: quae

Serv. ad x. AEn. 163. Laet. ad Statii iv. Theb. 60. Theon. ad Aratum pag. 25. Pausan. lib. ii. c. 31. p. 186. ubi & de Hippocrene apud Troezenios. pro Boeotiae Voss. sec. Boetiae. Bellerophon Hemst. pro devenerit Voss. prim. deveniret.

9 PROETUM AB. FIL.] Nauplii filium facit Proetum Apollon. Rhod. l. i. vs. 136. ubi Schol. Πρωίτη δὲ λέγει τὸν Βελλεροφόντην ἐχθρὸν. Verum consule tu, Lector, Celeb. P. Burm. in Nauplius.

10 ANTIAM REG. UX.] Cl. d'Orvill. cod. Antia regis. ad fab. 40. Munckerus hunc adducit locum, ut adstruat locutionem Alii dicunt, Theseus, pro quod Theseus. Sed in h. l. nihil anomalum inest, nisi promittens, quod cum Antiam convenire deberet. Sed maxime ad inlustrandum istum locum faceret, si partim e d'Orvilliano codice ita legeretur Antia regis b. a. induc-ta petiit. Antia regis pro regis uxor. Vide ad fab. 81. Leid. cod. pro hospitis, hospitas. pro faceret, facere. pro promittens, promittans. De Proeto & Bellerophonte Pausan. lib. ii. c. 4. p. 119.

11 POSSET] Leid. cod. potuisset. pro afferre Hemst. inferre. recte. pro aequum Voss. sec. justum. Hemst. ei aequum. pro Iobatem Idem Iobantem. & pro Sthenoboeam Leid. & Hemst. Thenoboeam. d'Orvill. Then forsan pro Tbetin. pro filiae pudicitiam Leid. filiam a pudicitiae. pro objiceret MSS. abiceret. praeter unum, qui abiceret. pro despiciens

duo Voss. respiciens. pro Argis Leid. Argos.

12 OCCUPAT, EUM SIBI VIM] Mallem, occupat eum, sibi vim &c. SCHEFF.

13 VIM AFFERRE] Morellianus unus, vim inferre, quod itidem a glossa puto esse. SCHEFF.

14 IPSAM MENALIPPEN CHIRONIS] Jan. Parrhasius epist. 7. legit Euippen, quoniam sic ex Euripide nomen ejus laudat etiam Pollux lib. iv. SCHEFF. Ex Vlitianis Hipen duo exhibent, tertius Hyphen, quartus Hippen. Atque ita quoque Soter & Veneta. Euippen, emendat Parrhasius Syll. III. ep. 7. Pollux lib. iv. Εὐίππη ἢ Χείρων. Sed Menalippen appellat Germanici Schol. quomodo & Micyllus heic edendum curavit. At scribendum erat Melanippen. Eratosth. cap. 18. Εὐειπίδης δὲ φησὶ Μελανίππῳ εἶναι τὸν τῷ Χείρωνι θυγατέρα. Nomen autem hoc accepisse, postquam esset mutata, innuit Ovid. ii. Met. 676. Nomen quoque monstra dedere. Dicta antea erat Ocynoe, ut apparet ex ejusdem libri vers. 639. MUNCK. Mei codices nil novi adferunt. pro alii Hemst. alii autem.

15 THEAN ANTEA] Ita & Soter & Vlit. 2. tertius Theantea. Veneta, Theanthea. male Theano antea faciebat Grotius ad Imag. p. 49. Perperam omnes. Vera scriptura est, quam Micyll. Paris. & nonnullae aliae exhibent, Tbetin antea. Vide annot. nostr. ad Myth. cap. 186. MUNCK. Pro dicit Leid. dicunt. ante nepotem conjunctionem & inserit idem. Cui & τὸ illa abest.

quae cum aleretur in monte Pelio, & studium in venando maximum haberet, quodam tempore ab AEolo Hellenis filio Jovis nepote persuasam, concepit: cumque jam partus adpropinquaret, profugisse in sylvam, ne patri, cum virginem speraret, nepotem procreasse videretur. Itaque cum parens eam persequeretur, dicitur illa petisse à deorum potestate, ne pariens à parente conspiceretur. Quae deorum voluntate postquam peperit, in equam conversa, inter astra est constituta. Nonnulli eam vatem dixerunt fuisse: sed quod deorum consilia hominibus sit enunciare solita, in equam esse conversam. Callimachus autem ait, quod desierit venari & colere Dianam, in quam supra speciem diximus, eam Dianam convertisse. Haec dicitur etiam hac re non esse in conspectu Centauri, quem Chirona esse nonnulli dixerunt: & etiam dimidiam adparere, quod noluerit sciri, se foeminam esse.

XIX. *Deltoton.*

Hoc sidus ⁴ velut litera est Graeca ⁵ in triangulo posita, itaque adpellatur; quod Mercurius supra caput Arietis statuisse existimatur ideo,

abest, ut & aliis meis. pro *venari*, *venerari* Voss. sec.

1 DEOR. POTESTATE] Hemst. *Deorum voluntate*. cui sequentia defunt ad *postquam*. & a *solita* ad *quam supra diximus eam* ita enim ibi legitur.

2 DEORUM VOLUNTATE] Morellianus unus, *Deorum potestate*, ex praecedentibus. SCHEFF.

3 DIMIDIAM APPARERE] Geminus pag. 43. *Περὶ μὲν ἵππυ, καὶ Ἰππαρχὸν ἵππυ*. Eratosth. cap. 18. *Τέτρε μόνυ τὰ ἑμπεδον φαίνε* ἕως ὁμφαλῆ. Lege *μόνα* pro *μόνε*. MUNCK. *τὸ* esse abest Hemst. pro *ἔ* etiam Voss. pr. *etiam* sec. *ἔ* eam. pro *sciri* Voss. sec. *scire*.

lud sidus appellat Vitruvius lib. ix. cap. 6. *Litterae figuram* Plinius lib. ii. cap. 3. Ab ejusdem litterae figura nominata & Delta insula in Nilo. Vid. Ammian. lib. xxii. p. 417. ed. Boxh. MUNCK.

6 JOVIS NOMINE GRAECE DIOS] Nam satis videntur cohaerere, ordo tamen iste, ut (deltoton) deformaret litteram primam Jovis nomine. *Ubi Jovis nomine* elliptice intelligendum usurpari, pro *in Jovis nomine* prima littera in Dios seu nomine Jovis est delta. SCHEFF. Leid. addit *Graeci*. pro *Graece* ut Hemsterh. Voss. sec. *in Jovis nomine Graece*. Ceteri agnoscunt etiam *Graece*. Quod amplector. consule Eratosthen. *Catast.* cap. 20. *alii sic. f. p.* absunt Hemst.

7 NONNULLI AEGYPTI POSITIONEM: ALII, QUA NILUS] Illud *alii* sine dubio hic male intrusum est ex versu sequenti, ac delendum. SCHEFF. Facit huc illud Eustath. in Dionys. p. 26 ed. Steph. *Ὅτι τὸ πλὴν Αἰγυπτὸν διελωτὸν τρίγωνον ἰσοεῖα φησὶν*. Et pag. 35. *Διέλθῃ κυρίως μὲν οἱ τόμοι, ὅσκι περιγωνοειδῶς ἐχηματίζοντο*. Tatianus Orat. contra Graecos p. 149. *τὸ καὶ μὲν τινὰς Διὰ τὴν Σικελίαν ἀστροθετέμενον διελωτὸν, καὶ εἰς δὲ τὸ Διὸς ἀστρονομίαν περὶ τὸν τοιοῦτον τοιοῦτον*. MUNCK. Argis etiam vicus est, cui nomen est

Ad C A P. XIX.

4 VELUT LITERA] Morellius notat, esse & hanc lectionem: *Hoc Sydus*, quod, ut *littera Graeca est in triangulo posita ita appellatur*. SCHEFF. Tres codd. mei & Hemst. *quod ut*. pro *itaque* duo Voss. & Hemst. *ita*. pro *appellatur* Voss. sec. *appellatus*.

5 IN TRIANGULO POSITA] Unde trigonum il-

ideo, ut obscuritas Arietis hujus splendore, quo loco esset, significaretur, & ⁶ Jovis nomine Graece $\Delta\iota\varsigma$ primam literam deformaret. ⁷ Nonnulli Aegypti positionem: alii, qua Nilus terminaret Aethiopiam & Aegyptum, dixerunt: alii Siciliam figuratam putaverunt: alii, quod orbem terrarum superiores trifariam diviserunt, tres angulos esse constitutos dixerunt.

XX. *Aries.*

Hic existimatur esse, qui Phrixum transtulisse & Hellen dictus est per Hellespontum: quem Hesiodus & Pherecydes ait habuisse auream pellem: de qua alibi plura dicemus. Sed Hellen decidisse in Hellespontum, & à Neptuno compressam, Paeona procreasse complures, nonnulli Hedonum, dixerunt. Praeterea Phrixum incolumem ad Aetam pervenisse, arietem Jovi inmolasse, pellem in templo fixisse, & arietis ipsius effigiem ⁹ ab Nube inter sidera constitutam, habere tempus anni ¹⁰ quo frumentum seritur: ¹¹ ideo quod hortum severit ante, quae maxime fugae fuit causa. ¹² Eratosthenes ait arietem ipsum sibi pellem auream detraxisse, & Phrixo memoriae causa dedisse, ipsum ad sidera pervenisse: quare, ut supra duximus,

obscu-

est $\Delta\iota\alpha\zeta$, de quo videndus Pausan. lib. II. cap. 19. pag. 158. Paulo post *Aethiopiam esse dixerunt atque Aegyptum* Leid. pro *diviserunt* Voss. pr. & d'Orv. *diviserint*.

Ad C A P. XX.

⁸ PHRIXUM] *Pyrrum* Leid. pro *Paeona* idem *Poen*. more Librariis usitato, qui & *Boetiam* pro *Boetiam* scribere solent. Imo *Paeona* scribendum docet Eratosthenes cap. 19. Si *Paeana* comperissem scriptum, nil mirum mihi accidisset, saepius enim hae voces confunduntur, quia *Paeon* Dorice vocatur. Consule Serv. ad VII. AEn. 769. & Salmas. Plin. Exerc. pag. III. Imo hinc ipsis Graecis contra tam $\pi\alpha\iota\omega\iota\zeta\epsilon\iota\nu$, quam $\pi\alpha\iota\omega\iota\zeta\epsilon\iota\nu$ dicitur. Vide Duk. ad Thucydid. lib. I. cap. 50. lin. 60. Alius vero *Paeon* est, a quo *Paeonia* nomen habet, de quo Pausanias lib. V. cap. I. p. 376.

⁹ AB NUBE] *Ab Jove*. Ed. Schefferi. pro *constitutam* Voss. prim. *constituta*.

¹⁰ QUO FRUMENTUM SERITUR, IDEO QUOD] *Distinctio prava, & deterior in Sanctandreana, in qua post seritur, colon est. Nam comma post ideo collocandum. Redditur enim ratio,*

cur signum arietis monstret initium veris. SCHEFF. Leid. *Quo tempore frum.* Quam lectionem non esse profectam a librario docebunt, quae Celeb. P. Burm. contra Thom. Wopkens profert in Obs. Misc. Mens. S. O. N. Dec. 1737. pag. 379. Loquendi modum J. Caesari usitatum discas ex Oudendorpii notis ad J. Caesar. lib. II. B. G. cap. 18. Sic duo Voss. lib. III. Astron. P. cap. 6. *eius loci, qui locus est.* lib. IV. cap. 13. *Ab eodem loco surgere, ex quo loco.*

¹¹ IDEO QUOD ORTUM SEVERIT ANTE] *Sanctandreana, quod hortum severit ante.* Nil definio, quia mihi haec fabula ignota est. SCHEFF. Dixi ad Mythol. cap. 2. legendum esse *quod id Ino tostum severit ante.* Rationibus hujus emendationis, quas ibi dedi, addi & hoc potest, quod in libro antiquo disertim scriptum invenit Susius, quemadmodum in margine codicis notaverat, *Quod Ino tostum severit.* MUNCK. *Quod ortum s. a.* Leid. *quod ortum fuerit* Hemst.

¹² ET ERATOSTHENES AIT] *Scribe, At Eratosthenes: Nam diversa dicit.* SCHEFF. Cl. Schefferus *At Eratosthenes.* Vlit. 2. non agnoscunt illud ξ . Et rectius sanè abest. Vet. cod. Susii perperam *Demonesthenes* heic habuit. Fabula enim haec legitur apud Eratosth. in de $\kappa\alpha\tau\alpha\varsigma$. cap. 19. MUNCK. *Abest* Voss. I. & d'Orv.

Nnn

ideo.

obscurius videatur. Hunc autem nonnulli dixerunt in ² oppido Orchomenio, quod est in Boeotia, natum. Alii in ³ Salonum Thesfaliae finibus procreatum. Alii dicunt Crethea & Athamantem cum aliis pluribus AEoli filios fuisse. Nonnulli etiam Athamantis filium Salmonea esse, AEoli nepotem, dixerunt. Crethea autem habuisse Demodicen uxorem, quam alii Biadicen dixerunt. Hanc autem Phrixi Athamantis filii corpore inductam, in amorem incidisse: neque ab eo, ut sibi copiam faceret, inpetrare potuisse: itaque necessario coactam, criminari eum ad Crethea coepisse, quod diceret, ab eo ⁴ vim sibi pene adlatam, & horum similia mulierum consuetudine dixisse. Quo facto Crethea, ut uxoris amantem ⁵ & regem decebat, ⁶ permotum, Athamanti, ut de eo supplicium fumeret, persuasisse. Nubem autem intervenisse, & ereptum Phrixum & Hellen ejus sororem in Arietem inposuisse, & per Hellespontum, quam longissime posset, profugere jussisse. Hellen decidisse, & ibi debitum naturae reddidisse, & ex ejus nomine Hellespontum adpellatum. Phrixum Colchos pervenisse, & ut ante diximus, Arietis interfecti pellem.

ideoque dalevi. Mox *τὸ* ipsum praefigitur & in Voss. sec.

1. OBSCURIUS VIDEATUR] Addit Vlit. unus, *carens pelle*. Quae vereor ne à glossatore sint, cum in Eratosthene, unde caetera hausta, non compareant. MUNCK. Addit c. Hemst. *carens pelle lucente*.

2. OPPIDO ORCHOMENIO] Hoc esset dictum, ut *urbs Romana*, & similia. Vlit. unus, *Orthomeno*. In duobus superscripta fuerat altera lectio, *vel Orchomeno*. Scribe ergo, *oppido Orchomeno*. MUNCK. *Dixerunt* abest Voss. sec. *Orchomeno* confirmat Voss. prim. pro *Boeotia* d'Orv. cod. *Bootio*.

3. SALONUM] *Salorum Veneta*. MUNCK. *Salorum* confirmat d'Orvill. *Salonum* Voss. sec. pro *Salmonea* Leid. & d'Orv. *Salmonem*. Paullo ante pro *pluribus* Hemst. *compluribus*. pro *Demodicen* Hemst. *Demedicen*. pro *Biadicen* Leid. *Modicen* d'Orvill. *Hyadicen*. pro *inductam* Leid. *inducta*.

4. VIM SIBI PENE ILLATAM] Ita & Soter. *Alatam*. Veneta cum aliis. Quod non est deterius. Vide quae annoto ad Lactant. Argum. Metam. I. fab. 9. Supr. cap. 18. *Eum sibi vim afferre voluisse*. Per multis locis eam phrasin restituiimus Lactantio illi, qui Nafonis Metamorphoseon argumenta conscripsit. MUNCK. *Ab ea* Leid. *ab ea*. omnes *adlatam*. quare in textum hanc lectionem recepi. Ipse Cicero loquitur hoc

modo IX. ad Fam. 21. *P. Africano vim attulisse existimatus est*. Livius lib. IV. cap. 4. *Nemo plebejus patriciae virgini vim adferret*. pro *horum* s. Voss. sec. *harum* s. pro *amantem* Voss. prim. *Athamantem*. Glossae cod. d'Orv. addunt: *nomen est*.

5. ET REGEM DECEBAT] Non agnoscere libros veteres haec verba ait vir doctus. Verrum est à Venetâ, quam ego primam omnium fuisse editionem arbitror, non agnosci. Agnoscunt tamen 3. Vlitiani. MUNCK. Agnoscunt & Vossiani. pro *Hellesp. appellatum* Voss. prim. *H. appellatam*. *τὸ* ut abest d'Orvilliano.

6. PERMOTUM ATHAMANTI, UT DE EO] Post *permotum* quoque comma ponendum. Sanctandreana praemittit ante ista, *ut uxoris amantem & regem decebat*. Verba, *& regem decebat*, libri veteres non agnoscunt. Nec intelligo, quomodo decuerit regem, persuadere fratri, ut fumeret supplicium de filio suo. Nihil in hoc est, quod speciatim regem, ut regem deceat. SCHEFF.

7. EUM INNOCENTIA CONFUSUM PROFUGISSE] Sanctandreana habet, *confisum*. Sed si confusus fuit innocentia, quid ita profugit? deest ergo causa, qua profugit. SCHEFF.

8. HAMMODES] Scrib. *Ammodēs* cum Venetâ. Micyll. aliisque. MUNCK. Quos inspexi, codices *Hammodēs* scribunt, praeter c. Hemst.

9. QUOD ITER NECESSARIO FACERE VIDEBATUR.]

lem in templo fixisse: ipsum autem à Mercurio ad Athamantem esse reductum, qui patri ejus satisfecerit, 7 eum innocentia confisum profugisse. Hermippus autem dicit, quo tempore Liber Africam obpugnaverit, devenisse cum exercitu in eum locum, qui propter multitudinem pulveris 8 Hammodes est adpellatus. Itaque cum in maximum periculum devenisset, 9 quod iter necessario faciendum esse videbat, adcessit eo, ut aquae maxima penuria esset: quo facto exercitus ad defectionem maximam venire cogeatur. Qui quid agerent, dum cogitant, Aries quidam 10 fortuito ad milites eorum errans pervenit: quos cum vidisset, 11 fuga praesidium sibi paravit. Milites autem, qui eum fuerant conspicati, etsi pulvere & aestu pressi vix progrediebantur, tamen 12 ut praedam ex flamma petentes, arietem sequi coeperunt usque ad eum locum, qui Jovis Hammonis postea templo constituto est adpellatus. Quo cum pervenissent, 13 arietem, quem consecuti fuerant, nusquam invenire potuerunt: sed quod magis his fuerat optandum, aquae magnam copiam in eo loco 14 nacti sunt, corporibusque recuperatis, Libero statim nunciaverunt. Qui gavisus, ad eos fines exercitum deduxit, & Jovis Hammonis templum

TUR] Sanctandrea: *quod iter necessario faciendum esse videbat*. Quomodo & Modius ep. 117. ex membranis, uti quidem ipse ait. Verum nimis abeunt a lectione veteri, unde non Hygini, sed emendatoris esse intelligitur. Scribo, *quod iter nec necessario facere videbatur*. Putabant, eum suscepisse iter hoc necessitate nulla compulsus. Accedebat penuria aquarum. Hinc tumultus. Sane nisi eo modo locus exponatur, illud *accessit eo* vix sensum habet. SCHEFF. Non Hygini haec esse, sed emendatoris, affirmare non dubitat vir doctus. Nolle hoc ei excidisset. Non enim Modii tantum membranae, sed & 3. ex Vltt. codicibus ista repraesentant. MUNCK. Tò maximam abest duobus Voss. haud male. pro *cogebatur*. Voss. sec. *cogebantur*.

10 FORTUITU AD MILITES EORUM ERRANS PERVENIT] Quorum? an tumultuantium. At hi ipsi erant milites. An scribendum, *ad milites, seorsum errans*. SCHEFF. *Fortuitu* Veneta cum 3. Vltt. Vide Diomed. lib. 1. Schol. Horat. ad lib. 1. Satyr. 1. *Stoici namque dicunt omnia ratione fieri, Epicurei fortuitu*. Lactant. Firm. lib. 1. cap. 2. *An fortuitu vel facta sint omnia, vel regantur*. Et lib. v. cap. 20. *Omnia fortuitu fieri, quae geruntur*. MUNCK. Omnes, quos vidi codd. *fortuitu*. quam vocis flexionem etiam Vitruvius restituit. Celeb. P. Wesseling. lib. 11. Obs. cap. 13. Sed in optimis Scriptoribus Reip. literariae Princi-

pes praeferunt *fortuito*. Vid. Cl. Oudendorp. ad J. Caesar. lib. VII. B. G. cap. 20.

11 FUGA PRAESIDIUM] *Fugae praesidium* Vltt. 3. elegantissime. Ammian. Lib. XVI. *Nihil praeter fugae circumspectantes praesidia*. MUNCK. Leid. & Voss. sec. *fugam praes. sibi p.* Qui *fuga praesidium sibi paravit* scripserunt, & ediderunt, ante oculos habuerunt notissimam istam locutionem *fuga salutem petere*. de qua Gebh. ad Nepot. Hann. cap. 11. Sed *fugam praesidium s. paravit* casus est adpositionis *paravit fugam, quae sibi esset praesidium*. at quoniam alii codd. *fugae praesidium* exhibent, scripturam istam praefero.

12 UE PRAEDAM EX FLAMMA PETENTES] Proverbialis locutio est. Terent. Eunucho 101. 2. *Ex flamma te petere cibum posse arbitror*. Vide ibi Donatum & Lindenbrogium. MUNCK.

13 ARIETEM QUEM CONSECUTI ERANT] Ita & Veneta. Vltt. 2. *Arietem quem secuti*. Corrigit *insecuti* Freinshemius ad Curt. IV. 7. MUNCK. Codd. omnes a nobis inspecti *secuti*.

14 NACTI SUNT: CORPORIBUSQUE RECUPERATIS] *Recreatis* ex Vet. cod. Susius in margine libri sui Sed Vltt. 3. *Nacti, corpora recuperaverunt, & Libero &c.* MUNCK. Leid. & Voss. sec. *nacti corpora recuperaverunt, et*. Voss. prim. n. c. *recuperaverunt, et*.

plum ¹ cum arietinis cornibus simulacro facto constituit. Arietem inter sidera figuravit, ita ut, cum Sol in ejus foret signo, omnia nascentia recrearentur, quae ² veris tempore confiunt, hac re maxime, quod illius fuga ³ Liberi recreavit exercitum. Praeterea XII. signorum principem voluit esse: quod illius optimus exercitui ⁴ fuerit ductor. Sed de Hammonis simulacro Leon, qui res Aegyptias conscripsit, ait: Cum Liber Aegyptum & reliquos fines regno teneret, & omnia primus hominibus ostendisse diceretur, Hammonem quemdam ex Africa venisse, & pecoris multitudinem ad Liberum adduxisse, quo facilius & ejus gratia uteretur, & aliquid primus invenisse diceretur. Itaque pro beneficio ei Liber existimatur agrum dedisse, qui est contra Thebas Aegyptias: & qui simulacra faciunt Hammonis, capite cornuto instituunt, ut homines ⁵ memoria teneant, eum primum pecus ostendisse. Qui autem Libero factum voluerunt adsignare, quod non petierit ab Hamnone, sed ultro ad eum ⁶ sit adductus, Liberi cornuta simulacra fecerunt, & Arietem memoriae causa inter sidera fixum dixerunt.

XXI.

Ad C A P. XXI.

¹ CUM ARIETINIS CORNIBUS &c.] Non dissimili de causa numini suo asininam formam dedisse Judaeos narrat Tacitus. Vide Tertull. Apolog. cap. 16. MUNCK. Quaevis mendacia de sacris Judaeorum ritibus, quos tamen revera ignorabant, comminisci Ethnici non erubescunt. Eadem de eorum origine Plutarch. Tom. II. de Iside & Osiride pag. 363. Οἱ δὲ λέγοντες, ἐκ τῆς μάχης ἐπὶ ὄνοϋ τῷ Τυφῶνι τὴν φυγὴν ἐπὶ τὰς ἡμέρας γενέσθαι, καὶ σθενέϊα γενῆσαι παῖδας Ἰερόσοῦλμον καὶ Ἰοϋδαῖον, αὐτόθεν εἰς τὰς καλὰς τοὺς Ἰουδαίους παρέλκοντες εἰς τὸ μύθον.

² VERIS TEMP.] Leid. *feris vere temp.*

³ LIBER RECREAVIT] Modii membranae, *Liberi*, & mox, *quod illius optimus*. Nec displicet. Vide ipsum Novant. ep. 117. SCHEFF.

⁴ FUERIT] Leid. *fuit*. pro *illius* duo Voss. *ille* quomodo Scheff. edidit. pro *conscripsit* haud male Leid. *conscribens*. pro *itaque* Leid. *itaque et*.

⁵ MEMORIA TEN.] Tres mei codd. *memoriae ten.*

⁶ SIT ADDUCTUS] *Adductum* Vlatt. 2. & Soter. Optimè. Referri enim debet ad *pecus*. MUNCK. *Adductum* Leid. Hemst. & duo Voss. τὸ *Liberi* abest Hemst. & tribus meis *simulacra illius cornuta* scribentibus. pro *fecerunt* Leid. *faciunt*. mox pro *dixerunt*. d'Orv. & Leid. *dixerunt*.

⁷ UT EURIPIDES DICIT] Ἐν τῷ Φεῖξ, nempe. Vide Eratosth. cap. 14. Idem narrat apud German. Schol. Nigidius. MUNCK.

⁸ NONNULLI AUTEM] Libri Modiani, *nonnulli agunt*. Probo. SCHEFF.

⁹ CUM IN BOVEM SIT CONVERSA] Sic Ovid. v. Fast.

Hoc alii signum Phariam dixere juvencam.

Quae bos ex homine est, ex bove facta Dea.

MICYLL. Ita & Veneta, sed perperam. Scribe, *cum Io in bovem* &c. Cum Micyllianâ, Lugdun. & Parisiensi. Eratosth. Ἐτεροι δὲ φασὶ βὲν εἶναι τὴν Ἰὸς μίμνημα &c. Ovid. v. Fast. *Hoc alii signum Phariam dixere juvencam*. MUNCK. τὸ *fo* abest omnibus codd. pro *conversa* Voss. sec. *conversus*.

¹⁰ QUO EJUS PRIOR PARS] Sanctand. *quod*, & mox *appareat*. Non dubito, quin haec sint emendatorum, quos non puto hic audiendos. Quo, est *ex quo*, ex qua re, ex qua causa, ut saepissime in fabulis. Hinc liquet, non *apparet* immutandum, sed *videatur*, & scribendum, *videtur*. Nempe quia pars posterior non apparet, hinc vult colligi, esse generis foeminini, ac iccirco significare Io-

XXI. *Taurus.*

Hic dicitur inter astra esse constitutus, quod Europam incolumem transvexerit Cretam, ⁷ ut Euripides dicit. ⁸ Nonnulli ajunt, ⁹ cum Io in bovem sit conversa, ut Jupiter ei satisfacere videretur, inter sidera constituisse: ¹⁰ quod ejus prior pars adpareat ut tauri, ¹¹ sed reliquum corpus obscurius videatur. ¹² Spectat autem ad exortum solem: cujus oris effigiem quae continent stellae, ¹³ Hyades adpellantur. Has autem Pherecydes Atheniensis Liberi nutrices esse demonstrat, ¹⁴ numero septem, quas etiam antea Nymphas Dodonidas adpellatas. Harum nomina sunt haec: Ambrosia, Eudora, ¹⁵ Phesyle, Coronis, Polyxo, Phaeo, ¹⁶ Thyene. Hae dicuntur à Lycurgo fugatae, & praeter Ambrosiam omnes ad Tethyn profugisse, ut ait Asclepiades. Sed ut Pherecydes dicit, ad Thebas Liberum perlatum Junoni tradiderunt. Quam ob causam ab Jove gratia eis est relata, quod inter sidera sunt constitutae. ¹⁷ Pleiades autem adpellatae sunt, ¹ ut

na. Nam hunc sexum tantum a priora parte constitui, ostendit Scholiastes Arati, atque ait fieri ob foemini sexus pudorem. SCHEFF. Non emendatoris alicujus, quod vir doctus putabat, sed Venetae. Soter. ut & 2. Vliitt. haec est lectio. Argumentum haec continent illorum, qui vaccam, non taurum esse volunt. MUNCK.

II SED RELIQUUM CORPUS OBSCURIUS VIDEATUR] Propter foemineum nempe sexum posterior pars non apparet. Schol. German. *Erato- sthenes dicit hunc esse, qui coit cum Pasiphae, cujus priores partes apparent, reliquum corpus non apparet propter foemineum sexum.* Sed haec defecta sunt. Exciderunt nonnulla de Ione ante illa verba, cujus priores partes. Idem in Equo: *Cujus posteriores corporis non videntur propter foeminei sexus pudorem.* Quae ex Eratosthenis cap. 18. habet. MUNCK. Theo ad Aratum pag. 21. *ὡς περ ἢ κλάσας ἐστίν, ἡμίθεοι δὲ, τὰς ἐπιδίδας ἐκ ἔχων πόδας.* ubi varias, cur taurus in astra relatus sit; profert causas. Schol. Eurip. Oreste vs. 1000. pag. 214. *ὁ δὲ ταῦτος τὸ εἶδος προφαίνεται καθὸ εἰσὶν αἱ Πλειάδες, ὥς ἀνιστραμμένη καὶ ταύτην τὴν ἀνατολὴν γίνεσθαι.*

12 SPECTAT AUTEM] *Exspectat* Vliitt. 2. & Veneta. Forte *respektat*. Sed constanter *exspectat* pro *spectat* passim exhibent illi codices. Monitum hoc jam supra ad cap. 6. Lib. I. MUNCK. *Exspectat* Voss. prim. & Cl. d'Orvillii.

13 HYADES] Hae ita in Amazonum peplis pictae, sive textae apud Eurip. Jon. vs. 1155.

Κόκλῳ δὲ παυσέλην ἡκόντιζ' ἄνα
Μηνὸς διχρήης, γάδες τε ναυίλοις
Σαφείσιν σημείον, ἥτε φασφόρος
Ἔως διώκσ' ἄστρον.

Non tantum Pherecydes, verum & ex Euphoriōne Bacchi nutrices fuisse, & inde nomen adeptas, refert Theo ad Aratum pag. 22.

14 NUMERO SEPTEM] Hesiodus quinque tantum Hyades numerat. Νύμφαι Χαρίτεσσιν ὁμοῖαι Φαισούλῃ, ἡ δὲ Κορωνίς, εὐσεφάνος τε Κλέια Φάωθ' ἱμερήεσσα, καὶ Εὐδῶρη τανύπεπλος Νύμφαι, αἷς ἸΑΔΑΣ καλέουσι φύλ' ἀνθρώπων. MICYLL.

15 PHESYLE] *Phaesyle* cum Sotere scribe, & confer quae notavi ad Mythol. cap. 192. MUNCK. Lege *Phaesyle*. Vide Valckenaer, quem mox citabo.

16 THYENE] *Tyene* Vliitt. 2. Forte *Dione* ex Schol. Hom. Iliad. E. 486. *Cleam* pro hac exhibet Hesiodus in Scholiis ad Aratum p. 133. MUNCK. Lege *Thyone*, quae inter Bacchi nutrices. Vid. Valckenaer lib. III. Animadv. ad Ammon. cap. 12. Celeb. P. Burm. ad Ovidii VI. M. 174. videtur legere *Dione*.

17 PLEIADES AUTEM] *Hyades* Veneta cum aliis. Perperam. MUNCK. Omnes codd. *Hyades*.

ut ait Mnaseas, quod ² ex Atlante & Pleione Oceani filia sint ³ quindecim filiae procreatae, quarum quinque Hyades adpellatas demonstrat, quod earum Hyas fuerit frater, à sororibus plurimum dilectus: qui cum venans à leone esset interfectus, quinque, de quibus supra diximus, lamentationibus assiduis permotae, dicuntur interisse: quare eas, quod plurimum de ejus morte laborarent, Hyadas adpellatas. Reliquas autem decem sorores ⁴ deliberasse de sororum morte, & earum septem sibi mortem conscisse: quare, quod plures idem senserunt, Pleiadas dictas. Alexander autem Hyadas ait dictas, quod ⁵ Hyantis & Boeotiae sunt filiae: Pleiadas autem, quod ex Pleione Oceani filia & Atlante sunt natae. Hae numero septem dicuntur: sed nemo ⁶ amplius sex videre potest: cujus causa proditur haec, quod de septem sex cum immortalibus concubuerunt, tres cum Jove, duae cum Neptuno, una cum Marte, reliqua autem Sisyphi fuisse uxor demonstratur. Quarum ex Electra & Jove, Dardanum: ex Maja, Mercurium: ex Taygete Lacedaemona procreatum: ex Alcyone autem & Neptuno, ⁷ Hyrea: ex Celaeno Lycum & Nyctea natum. Martem autem ex Sterope OEnomaum procreasse,

I UT AIT MNASEAS] *Musaeus* Veneta & aliae antiquiores. Quod non ausim damnare, praesertim cum nec aliter in MSS. suis invenerit Vlitius. Vide quae notavi supr. ad cap. 13. MUNCK. Omnes mei *Musaeus*, ut & Excerpt. Membran. Eualdi Ruai teste Celeb. P. Burmanno Fr. f. ad Valesii lib. v. Emendat. cap. 17. quem velim consulas.

2 EX ATLANTE ET PLUTONE] Sanct. *Atlante* & *Pleide*. Mallem & *Pleione*, quia propius a lectione veteri, & sic noster ipse in sequentibus, nec aliter Ovidius in Fastis & Met. itemque Valerius Flaccus. Nam Aethrae quidem nomen, quod Morelliani habent, alienum est. SCHEFF. Platone Micyllus, Paris. & Lugdun. pro quo *Plutone* erat scribendum. *Πλυστα* enim inter Oceaninas est. Si Theonem in Aratum p. 30. ed. Morell. Tzetz. in Hesiod. p. 92. & Proclum in eundem p. 97. respicias, rectum est *Pleione*. Sed ex Vlit. codicibus duo praeferunt *Ethra*, tertius *Aethra*, ut & uterque Morellianus. *Hya* Veneta. Sanè ex Aethra & Atlante natas eas nonnulli voluere. Vide Schol. Hom. ad Iliad. E. 486. Proclus: Ἀτλαντὶς & Ἰαπετὶς, καὶ Αἰθρας τὸ Ὠκεανὸς, καὶ καὶ Πλειώνη αἷς ἀπὸ πλῆθος παίδων φησὶν ὁ ποιητής. MUNCK. Pro *Pleione* Leid. *Leetra*. Voss. sec. *Electra*. d'Orvill. *Aethra*. Quid de hisce statuendum, non liquet. Euripi-

des enim in Erechtheo Erechthei filias, (vide & Serv. ad 1. AEn. 748.) Myrtilus Cadmi filias fuisse docet apud Theon. ad Arati Phaenon. pag. 22. De patre & matre convenit inter Tzetz. ad Lycophron. vs. 149. Schol. Apoll. Rh. III. 226 & Athenaeum lib. XI. cap. 12. pag. 490. ex Atlante & matre Pleione progenitas adfirmantes. Mox pro *demonstrat* duo codd. *demonstrant*.

3 QUINDECIM FILIAE] Timaeus apud Hom. Scholiasten: *Θυγατέρες δώδεκα καὶ ὕψος Ἰάς*. Atque ita quoque Tzetzes, Proclus, aliique. MUNCK.

4 DELIBERASSE DE SORORUM MORTE] Quanam ea deliberatio, & de quarum sororum morte deliberabant? Non enim de earum, quae jam interierant. Scribo, *deliberasse de sua etiam morte*. SCHEFF. *De sua etiam morte* Schefferus. MUNCK. Pro *senserunt* duo codd. *senserint*.

5 HYANTIS ET BOEOTIAE] *Hyses* & *Boeotiae* Vlit. 3. *Hyades* & *Boeotias* Veneta & Soter. MUNCK. Leid. & Celeb. d'Orvillii cod. *Hyses*. Voss. pr. *Hyses* sec. *Hises*. qui & pro *Boeotiae*, *Boeotii*. Hemst. *Hyses* & *Boeotii*.

6 AMPLIUS QUAM SEX] Deleas licet τὸ quam cum Vlit. 2. MUNCK. Deleat *quam* codd. d'Orvillii Hemst. & duo Voss. Nepos in Pelopida cap. 2. *Quum omnino non essent amplius*

creasse, quam alii OEnomai dixerunt uxorem: Meropem autem Sisypho nuptam Glaucum genuisse, quem complures Bellerophontis patrem esse dixerunt. Quare propter reliquas sorores ejus inter sidera constitutam; sed quod homini nupserit, stellam ejus obscuratam. Alii dicunt Electram non adparere ideo, quod Pleiades existimentur choream ducere stellis: sed postquam Troja sit capta, & progenies ejus, quae à Dardano fuerit, sit eversa, dolore permotam, ab his se removisse, & in circulo, qui Arcticus dicitur, constituisse: ⁸ & quodam longo tempore lamentantem ⁹ capillo passo videri, itaque è facto ¹⁰ Cometem esse adpellatam. Sed has Pleiadas antiqui astrologi seorsum à Tauro deformaverunt, ut ante diximus, Pleiones & Atlantis filias, quae cum per Boeotiam cum puellis iter faceret, Oriona concitatum voluisse ei vim adferre, illam fugere coepisse: Oriona autem ¹¹ secutum esse annis septem, neque eam invenire potuisse. Jovem autem puellarum misertum, inter astra constituiisse: & postea à nonnullis astrologis caudam Tauri adpellatas. Itaque adhuc Orion fugientes eas ad occasum sequi videtur. Eas stellas Vergilias nostri adpellaverunt, quod post ver exoriuntur: & hae quidem amplio-

rem.

plius centum. Ab Euripide vocantur in Orest. vs. 1008. ἐπὶ πόρε δρομήματα Πλειάδες. in Rhebo vers. 529.

Δύται σημεῖα καὶ ἐπὶ πόρεσι.
Πλειάδες αἰθέριαι.

In Iphig. in Aul. vs. 8.

Σείειτο ἐγγὺς τῷ ἘΠΙΤΑΠΟΡΟΥ
ΠΛΕΙΑΔΟΣ αἰώων, ἢ ΜΕΣΣΗΡΗΣ.
Οὐκ ἐν φλόγι γ' ἔτ' ὀρνίθων
Οὔτε θαλάσσης. ΣΙΓΑΙ' δὲ ἌΝΕΜΩΝ
Τόδε κατ' Εὐρεπον ἔχουσιν.

Ut h. l. intelligas, consule Graev. Lect. Hesiod. cap. 15. Haec Euripidis loca jam congesta vidi a Cl. Arnaldo Lect. Gr. II, 20. Septem Atlantis filiae vocantur ab AEschylo apud Athenaeum pag. 491. Pro concubuerunt Leid. d'Orvill. & Hemst. concubuerint. pro Sisyphi Leid. Siaphi. qui pro Lacedaemona, Lacedaemonia. Pro Taygete Hemst. Augete. esse ante obscuratam ponit Leid. pro sit eversa Voss. sec. eversa. pro permotam Voss. prim. permota. Absit constituiisse Vossiano sec.

⁷ HYREA] Hyriëa scribendum. Ἥριος enim Graecis est, ut Scholiastae Homero lo-

co modo laudato, Anton. Liberali cap. 25. Eratosth. cap. 23. aliisque. MUNCK.

⁸ ET QUODAM LONGO TEMPORE] Sic quidem etiam 3. Vliitt. & Veneta. Praefero tamen, quod Micyll. Paris. & Lugdunensis habent, ex quo tam longo &c. MUNCK. Omnes, quos vidi, quodam. si bene memini.

⁹ CAPILLO SPARSO] Morellianus, capillo passo. Alterutrum ex glossa est. SCHEFF.

¹⁰ COMETEN] Ἀστὴρ κομήτης Hom. Scholiastes. Stellam cometen Justin. lib. xxxvii. 21. MUNCK. Ex facto Voss. sec. sed non male a facto Leid. De cometis Theon. ad Aratum pag. 120. Ed. Morell. & Serv. ad x. AEn. 272.

¹¹ SECUTUM ESSE ANNIS SEPTEM] Ita & Vliitt. 3. Veneta cum aliis vetustioribus annis xii. Theo in Aratum p. 30. ed. Morell. Πέντε ὅλας εἰσαυτές. Et Tzetzes, Κατὰ Βοιωτίαν πέντε ὅλας εἰσαυτές ὧραι ἐδίωκε &c. MUNCK. Pro concitatum Leid. continuo natum; unde facio conatum: quod est in Hemst. Pro annis s. lego e codd. Vossian. annos sept. pro appellatas codd. appellatam. Fabulam explicat Athenaeus lib. xi. cap. 12. p. 490, 491. qui alia de hoc fidere narrabit, quocum confer Ptolemaeum Hephaestion. apud Photium pag. 473. & Schol. Homeri Odyss. M. vs. 63.

¶ QUOD

rem caeteris habent honorem, ¹ quod in earum signo exoriente Sole, aestas significatur: occidente autem, hiems ostenditur, quod aliis non est traditum signis.

XXII. Gemini.

Hos complures astrologi Castorem & Pollucem esse dixerunt: quos demonstrant omnium fratrum inter se amantissimos fuisse, quod neque de principatu ² contenderunt, neque ullam rem sine communi consilio gesserunt. Pro quibus officiis eorum Jupiter inter notissima sidera eos constituisse existimatur. Neptunum autem pari consilio munerasse: ³ nam equos his, quibus utuntur, donavit: & dedit potestatem naufragis saluti esse. Alii dixerunt Herculem esse & Apollinem. Nonnulli etiam Triptoleum, quem supra diximus, & ⁴ Jasona à Cerere dilectos, & ad sidera perlatos. Sed qui de Castore & Pol-

I QUOD IN EARUM SIGNO ORIENTE SOLE &c.] Veneta, *Quod earum signo oriente*. Vltt. 2. *Quod in earum signo oriente aestas* &c. Venetam secutae sunt Micylliana, Lugdunensis & Parisina. Tò sole de glossa mihi suspectum. Isidor. de Nat. Rer. cap. 26. *Has Latini Vergilias appellarunt, eo quod vere oriantur, & eo magis caeteris praedicantur, quod his exorientibus aestas significatur, occidentibus hyems ostenditur, quod aliis penitus non est traditum signis*. MUNCK. Tò sole abest omnibus, quos vidi, codd. vide Serv. ad I. Georg. 138. ad I. AEn. 748. Theon. ad Aratum pag. 2. Schol. Aeschyli Prom. Vinet. vs. 457. Schol. Theocriti Idyll. XIII. 25. Philostrat. Junior. Icon. x. pag. 876.

Ad C A P. XXII.

2 CONTENDERUNT] *Contenderint, & mox gesserint* Vltt. 2. MUNCK. *Lego contenderint & mox gesserint* e MSS. Vide Eratosth. Catast. cap. 10. Hinc legimus apud Plutarch. de Frat. Am. pag. 478. Τα παλαιὰ τῶ Διοσκέων ἐφιδρύματα οἱ Σπαρτιάται ΔΟΚΑΝΑ καλεῖσι. ἔστι δὲ δύο ξύλα παρὰ πλάγιοις ἐπεζυγμένα, καὶ δοκεῖ τῷ φιλαδέλφῳ τῶ θεῶν οἰκεῖον εἶναι τῶ ἀναθήματι τὸ κοινὸν καὶ ἀδικεῖν. qui pag. 489. hoc mutui inter eos amoris indicium profert, ὁ Πολυδύκης τῶ καὶ ἀψιδυρίζοντα τῶ ἀδελφῷ πρὸς αὐτὸν κοινὸν παῖδας ἀπέκλειεν.

3 NAM EQUOS HIS] Sensus non est integer. Scribo: *Nam equis his*. SCHEFF. *Equis his* Schefferus. MUNCK. Hinc apud Pausan. lib.

III. cap. 18. pag. 256. in Apollinis Amyclaei throno sive τῷ θρόνῳ πρὸς τῆς ἀνὰ πέρας, ἐφ' ἧσαν ἑκατέρωθεν εἰσιν οἱ Τυνδαρεὺς παῖδες. καὶ σφινγίς τε εἰσιν ὑπὸ τῆς ἴσσης, καὶ θηρία ἀνὰ θείῃα, τῷ μὲν πάραυτι, καὶ δὲ τῶ Πολυδύκην λείαναι. Qui jam lib. I. cap. 18. init. de rebus Atticis scribens ait τὸ δὲ ἱερὸν τῶ Διοσκέων ἐστὶν ἀρχαῖον, αὐτοῖς τε ἑσώτες καὶ οἱ παῖδες καθήκοντες σφίσιν ἐφ' ἧσαν. Hos equos a Neptuno acceperunt, qui etiam dedit iis potestatem naufragis saluti esse. Hinc Pausan. lib. II. cap. I. in f. τῶ Ποσειδῶνι δὲ εἰσιν ἐπεζυγασμένοι τῷ βάθει καὶ οἱ Τυνδαρεὺς παῖδες, ὅτι δὴ σωτῆρες καὶ οὗτοι νεῶν καὶ ἀνθρώπων εἰσὶ ναυλομοῦνοι. Hinc θεοὶ σωτῆρες vocantur. V. Plut. de Superstit. Tom. II. pag. 169. & Ἀρωγοναύται δαίμονες. V. Junius lib. II. Animadv. cap. 9. Gutberleth. de Dis Cabiris cap. 3. Eleganter Geminos ita descripsit Theocritus Idyll. XXII. vs. 17. Laet. ad Statii VII. Theb. 791. *Castorum sidera sunt navigantibus salutaria*. (Euripides in Oreste vs. 1639. Helenae sidus etiam nautis salutare fuisse tradit, quamquam Sosibius in Scholiis ejus, & Laet. l. I. id negent.) Pausanias lib. III. cap. 26. pag. 277. dicit Ἐν ταύτῃ τῇ ἡσίδι (Πέφνῳ) ἀγάλματα Διοσκέων χαλκῶ, μέγεθος ποδῶν ἐν ἰσότητι τῇ ἡσίδι εἰσιν. Ταῦτα ἡ θάλασσα ἀποκινεῖν ἐκ ἐθέλει καὶ ἀκλόζεσθαι ὥρα χειμῶν τὴν πῆγαν. Ptolemaeus Hephaestionis lib. VIII. apud Photium pag. 490. Pollucem a Mercurio equum Theffalum accepisse ait. Qui Mercurius Dioscuros in parva Laconiae insula Pephno editos deportaverat Pellanam, ut ibi educarentur. Haec Alcman & Thalamatae memorant apud Pausaniam l. I. p. 276. Ceterum pro

Polluce dicunt, hoc amplius addunt, ut Castor ⁵ in oppido Ariadnis sit occisus, quo tempore ⁶ Lacedaemonii cum Atheniensibus bellum gesserunt. Alii autem, ⁷ cum obpugnarent Spartam Lynceus & Idas, ibi perisse dixerunt. Pollucem ⁸ ait Homerus concessisse fratri dimidiam vitam: itaque alternis diebus eorum quemque lucere.

XXIII. *Cancer.*

Hic dicitur Junonis beneficio ⁹ inter astra conlocatus, quod, cum Hercules contra Hydram Lernaean constitisset, ex palude pedem ejus mordicus adripuisset: ¹⁰ qua de re Herculem permotum eum interfecisse: Junonem autem inter sidera constituisse, ut esset cum duodecim signis, quae maxime solis cursu continentur. In ejus deformationis parte ¹¹ sunt quidam, qui Asini adpellantur: a Libero ¹² in testa Canceri ¹³ duabus stellis figurati. Liber enim à Junone furore

pro his Leid. iis. pro naufragis saluti Leid. & Voss. sec. naufragiis salutis.

4 JASONA] Vltt. 2. Jasonem. tertius Jasona. Vide not. supr. ad cap. 4. & Mythol. cap. 250. MUNCK.

5 IN OPPIDO ARIADNIS] Scribendum, in oppido *Apbidna*, ex memb. Modii. Vide ipsum ep. 117. SCHEFF. *Apbidnis* legendum, vel *Apbidna*, ut Modius volebat. Adde Heinf. ad v. Fast. 708. & quae nos diximus ad Myth. cap. 79. MUNCK. *Arcadiae* Leid. Jam ante alios ita legerat h. l. Meziriacus, quem ad fab. 79. citavi. Vide Pausaniam lib. 111. cap. 18. pag. 254. cum Kuhnii nota. Supra pro addunt Voss. sec. ajunt.

6 LACEDEMONII] Ita & Soter ac Micyll. Sed *Lacedaemones* Veneta & Paris. Quod non audeo valde improbare propter ea, quae ad Fulg. lib. 1. cap. 1. observata à me sunt. In uno ex codicibus suis *Lacedaemonae*, in nullo *Lacedaemonii* invenit Vltius. MUNCK. Leid. *Lacedaemones*. Voss. prim. *Lacedaemona*.

7 CUM OBPUGN. SPARTAM LYNCEUS ET IDAS, IBI PER.] Castoris sepulcrum, cum templo superstructo ostenditur a Spartanis, teste Pausania lib. 111. cap. 13. p. 238. qui addit, *τὸς ἀρχαῖοις ὅς ἐστιν ἔτι τὸ μᾶχης τὸ πρὸς Ἰδαν καὶ Λυγκία, θεὸς τὸς Τυδάρεω παῖδας καὶ ὁ πρότερον νομιζόμενος φασί.* Prope Therapnen est ναὸς Διοσκύρων, in Ephebeo, ubi puberes sacra faciunt τῷ Ἐνυαλίῳ (Baccho). cap. 20. pag. 260.

8 AIT HOMERUS] Iliad. A. 302. Ἄλλοτε μὲν Ζεὺς ἑτερέμεργε, ἄλλοτε δὲ αὐτὸς Τιδάων, τιμῶν

δὲ λελόγχασιν ἴσα θεοῖσι. MUNCK. Vide Aelian. lib. XIII. V. H. cap. 38.

Ad C A P. XXIII.

9 INTER ASTRA COLLOCATUS] Morelli: in a-
stris locatus. SCHEFF.

10 QUA DE RE] Quid re Vltt. 3. Vide infr. cap. 26. MUNCK. Hemst. in *astris locatus*, cui ejus abest. pro *arripuisset* d'Orv. c. *arripuisse*. qua re Hemst. duo Voss. & d'Orvill. Fabulam debet Apollodoro lib. 11. pag. 111. ἐπεβόησε δὲ καρκίνῳ τῇ Ἰδρᾷ ὑπὲρ μέγέθους, δάκνων τὸ πόδα. & Theoni ad Aratum pag. 19. μόνῳ ἐκ τῆς λίμνης πηδήσας ἔδρακεν αὐτόν. τὸ eum abest Voss. primo, qui & *constituisse* delet.

11 SUNT QUAEDAM, QUI ASINI] Sanctandr. *Sunt quidam*. Veram puto nostrum stellas in animo habuisse. SCHEFF. *Quidam* Veneta & Soter. Al. *sunt quaedam*. ut ad stellas referatur. Quod praeferam, cum nec aliter in suis invenerit Vltius. MUNCK. Duo Vossiani *quaedam*.

12 IN TESTA CANCRI] Confer Schol. Arat. p. 113. ed. Lond. & Eratosth. cap. 11. Schol. German. *Sunt in hoc signo aliae stellae, quas Graeci ὄντες vocant. Fugulas appellant* Manilius & Firmicus. MUNCK. Theocritus Idyll. xxii. 21.

— ὄντων τὴν αὐτὴν μέγεθος ἀμαυρῇ
ΦΑΤΝΗ, σημαίνουσα τὰ πρὸς πλοῖον εὐδία πάλαι.

Confer Theon. ad Aratum pag. 19, 97, 98, 110. Grotium ad Imagines pag. 42.

13 DUABUS STELLIS FIGURATI] Morell. *duabus*
O O O

rore objecto, dicitur mente captus fugisse per Thesprotiam, cogitans ad Jovis Dodonaei oraculum pervenire, unde peteret responsum, quo facilius ad pristinum statum mentis perveniret: sed cum venisset ad quamdam paludem magnam; quam transire non posset, de quibusdam duobus asellis obviis factis dicitur unum deprehendisse eorum, & ita esse transvectus, ut omnino aquam non tetigerit. Itaque cum venisset ad templum Jovis Dodonaei, statim dicitur furore liberatus, & asellis gratiam retulisse, & inter astra eos conlocasse. Nonnulli etiam dixerunt asino illi, quo fuerat vectus, vocem humanam dedisse. Itaque postea eum cum Priapo de Natura contendisse, & victum ab eo interfectum. Pro quo Liberum ejus misertum in fide-ribus adnumerasse. Et ut sciretur id pro deo, non pro homine timido (quia Junonem fugerit) fecisse, supra cancrum constituit, qui deae beneficio fuerat adfixus astris. Dicitur etiam alia historia de Asellis: ut ait Eratosthenes, Quo tempore Jupiter, bello gigantibus indicto, ad eos obpugnandos omnes deos convocavit, venisse Liberum patrem, Vulcanum, Satyros, Silenos asellis vectos: qui cum non longe

bus stellis omnino figurati, quod placet. Ita namque id omnino elegantissime usurpant & alii, pro tantum. Sueton. Aug. e. *Externa bella duo omnino per se gessit.* Cicero pro Cluen. *quinque omnino fuerunt, qui illum &c.* SCHEFF. Vltt. 3. & Morellianus uterque, *duabus stellis omnino figurati.* Quod perplacet. Cic. pro Cluentio: *Quinque omnino fuerunt, qui illum absolverunt.* Ascon. in orat. pro Milone: *Absolutorias V omnino habuit.* Curt. Lib. x. cap. 8. *Sexdecim omnino pueris regiae cohortis comitatus.* lib. vii. cap. 1. *Omnino duos ipse habebam.* MUNCK. *Figurari* Voss. prim.

I JOVIS DODONAEI TEMPLUM] Morell. *Jovis Dodonaei oraculum*, quod praefero, & templum suspicor à glossa esse, transumpta ex sequentibus, ubi per variationem habetur. SCHEFF. Vltt. 3. *Jovis Dodonaei oraculum.* Quod omnino probandum. Varro in Fragm. p. 275. ed. Popm. *Ex oraculo elimino me.* Curt. lib. iv. cap. 7. *Hic quoque Dei est oraculum.* Catullus carm. 7. *Oraculum Jovis inter aestuosi, Et Batti veteris sacrum sepulcrum.* Lactant. lib. iii. Argum. Ovid. Met. fab. 1. *Oraculum ingreditur.* Narrat ex Philisco eandem fabulam Germanici Scholiastes: sed pro Philisco puto ei restituendum *Philistum*. Is enim Historicus fuit, laudatus Plutarcho in de Herodoto *ῥαζονθεία*, aliisque. MUNCK. *Oraculum* duo Vossiani, & Hemst. Serv. ad II. AEn. 114.

Suspensi Eurypylum scitatum ORACULA Phoebi Mittimus.

Adnotat, ORACULA. *Ad templa, de quibus dantur oracula: alibi ORACULA, responsa sunt, ut, LAPSIS QUAESITUM ORACULA REBUS. & QUIN ADEAS VATEM PRECIBUS. QUE ORACULA POSCAS.* Quamquam & in hoc Virgillii loco pro ipsis responsis capi possint. De Philisto Pausanias lib. i. cap. 14. p. 34. Vossius lib. i. de Historic. Graec. cap. 6. *Philiscus* erat Aeginensis, praeceptor Alexandri M. V. Perizon. ad Aelian. xiv. V. H. cap. 11.

2 DE QUIBUSDAM DUOBUS ASELLIS] Vel illud de, vel subsequens eorum, videtur delendum. SCHEFF.

3 ET ITA ESSE TRANSVECTUS] Unà vocula auctius Vltt. unus, *Et ita eam.* MUNCK. Duo Voss. d'Orvill. & ut Schefferus ediderunt ac Miccyllus *transvectum*. Nepos in Pausania cap. 5. Thucydidem imitatus dixit, *dicitur eo tempore matrem vixisse.* Vide quos in Addendis ad h. l. adduxi.

4 AQUAM NON TETIGERIT] Morellianus unus, *aqua non tetigerit.* SCHEFF.

5 AD TEMPLUM JOVIS] *Jupitris* Veneta, ut supr. cap. 13. & *Jupitre* cap. 14. MUNCK.

6 ASELLIS] T^o & non agnoscunt MSS. 3. ex Vltt. MUNCK. Conjunctio abest Voss. sec. & Hemst. T^o eos ante collocasse abest Vossianis.

7 CUM PRIAPO DE NATURA CONTENDISSE] Ita & MSS. 3. Vltt. Pessimè Veneta, Miccyll. aliaque,

longe ab hostibus abessent, dicuntur aselli pertimuisse, & ita pro se quisque magnum clamorem & inauditum gigantibus fecisse, ut omnes hostes eorum clamore in fugam se conjecerint, & ita sint superati. Hujus similis est historia de ¹⁰ buccina Tritonis. Nam is quoque fertur, cum concham inventam excavasset, secum ad gigantes tulisse, & ibi sonitum quemdam inauditum per concham misisse. Hostes autem veritos, ne qua esset inmanis fera ab adversariis adducta, cujus esset ille mugitus, fugae se mandasse, & ita victos in hostium potestatem pervenisse.

XXIV. *Leo.*

Hic dicitur ¹¹ à Jove constitutus, quod omnium ferarum princeps esse existimatur: nonnulli etiam hoc amplius dicunt, quod Herculis prima fuerit haec certatio, & quod eum inermis interfecerit. ¹² De hoc & Pisandrus & complures alii scripserunt: cujus supra simulacrum ¹³ proximum est virgini. ¹⁴ Sunt aliae VII. stellae ad caudam Leonis

que, cum Priapo deo naturae. Schol. Germ. Cum Priapo contendere coepit de membro naturali. Ut φύσις Graecis, ita & Latinis natura idem interdum, quod naturalia sive pudenda. Julius Obseq. de Prodig. cap. 52. Mulier duplici natura inventa. Apulej. de se asino, Mihi jam nequeunti tenere Fotidem natura crescebat. Lib. VII. Naturam istli asino demere. MUNCK.

8 ET VICTUM AB EO INTERFECTUM] Lactantius asinum victorem facit lib. I. cap. 21. Inter eum Priapumque ortum esse certamen de obsceni membri magnitudine, Priapum victum, & iratum interemisse victorem. MUNCK. Pro deae Hemst. ejus. pro convocavit, convocasset.

9 NON LONGE] Non abest Voss. primo & d'Orv. pro abessent Voss. pr. essent. Omnes codd. & Micylli ac Schefferi Edd. converterent, aut converterint pro conjecerint, quod cur mutarit Munckerus, causam video nullam.

10 BUCCINA] Voss. pr. bucina. pro in b. potestatem d'Orv. c. in b. potestate.

Ad C A P. XXIV.

11 A JOVE] Ab Jove MSS. codices cum heic, tum & cap. 26. Et ita etiam Virgil. Ecl. III. 60. Ovid. x. Met. 148. German. Phaenom. vers. 1. Theo: Τὸν ἢ λέοντα οἱ μὲν φασιν ὅτι ὑπὸ τοῦ Διὸς ἐκμήθη. οἱ ἢ, ὅτι πρὸς τὸν ἀστέρα Ἡγεκλῆος ἐστίν. MUNCK. Ab Jove Voss. sec. & d'Orv. amplius abest Hemst.

12 DE EO PISANDRUS] Sanctandr. de hoc & Pisander. Sed Pisandrus est & in Morell. mereturque praeferrī. Vide Suidam in Πίσανδρῳ. SCHEFF. Πίσανδρῳ ὁ Πόδιος est Eratosth. cap. 12. Perperam ergo Schol. Germ. Perian-drus Rhodius. Corrige Pisandrus. Narrat apud eundem Nigidius nutritum leonem istum in spelunca, quae Mibdimon nomine fuerit, quam quidam Aphrifo dicunt. Emendem, Didymos nomine, & mox, quam quidam amphistomon. Vide not. ad Myth. cap. 30. MUNCK. Omnes mei Pisandrus. Hic primus Herculis labores descripsit. Legendi de eo Pausan. lib. II. cap. 37. pag. 199. & Theocritus Epigrammate xx. Eundem describit Meursius lib. II. de Rhodo cap. II. Legitur ejus nomen etiam inter praestantissimos Epicos poetas in Procli Chrestom. apud Photium pag. 981. Consule Cl. P. Burm. Fr. Fil. ad H. Valesii lib. IV. Emendat. cap. 14. pag. 117.

13 PROXIMUM EST VIRGINI] Locus hic ex MSS. Vlitianis ita constituendus: Cujus supra simulacrum proximè virginem sunt aliae VII. stellae. Mutat numerum Grotius in notis ad Imag. p. 43. & pro VII. vult reponi III. quod formam illis triquetram assignet Hyginus. Sed vetant nos quicquam mutare Schol. Germanici & Eratosthenes, cujus verba sunt: Ἐν περιώνῳ καὶ τῷ κίρκον ἀμναργὶ ἐπέε &c. MUNCK. Duo Voss. cujus supra simulacrum proximum Virginem.

14 SED ALIAE SEPTEM STELLAE] Sunt aliae.

Leonis in triangulo conlocatae, quas ¹ crines Berenices esse Conon Samius mathematicus, & Callimachus dicit: cum Ptolemaeus Berenice Ptolemaei & ² Arsinoes filiam sororem suam duxisset uxorem, & paucis post diebus Asiam obpugnatum profectus esset, vovisse Berenicen, si victor Ptolemaeus redisset, se detonsuram crinem: ³ quo voto damnatum crinem ⁴ in Veneris Arsinoes Zephyritidis posuisse templo: eumque postero die non comparuisse: quod factum cum rex aegre ferret, Conon mathematicus (ut ante diximus) cupiens inire gratiam regis, dixit crinem inter sidera videri conlocatum: & quasdam vacuas à figura septem stellas ostendit, quas esse fingeret crinem. hanc Berenicen nonnulli cum Callimacho dixerunt equos alere, & ad Olympia mittere consuetam fuisse. Alii dicunt hoc amplius, Ptolemaeum Berenices patrem multitudine hostium perterritum, fuga salutem petisse: filiam autem saepe consuetam, insilisse in equum, & reli-

MICYLL. Micyllus putat: sunt aliae, quod Sanctandrea transtulit in textum. Suspicio, sunt & aliae. SCHEFF.

1 CRINES BERONICES] Sanct. Berenices. & sic quidem vulgo scribitur. SCHEFF. Βεργίνης πλόκαμον vocat apud Hesychium Conon. Sanè Beronices exhibet heic etiam Veneta, ut & Βεργίνη Theo in Arat. p. 21. Sed Eratosth. cap. 12. καλὴν πλόκαμον Βεργίνης Εὐεργέτιδος. Priores ἡλικατίου vocasse annotavit Theo. MUNCK, Crinem duo Voss. Berenices d'Orv. iidemque.

2 ARSINOES.] Ex MSS. Vlt. 2. Aristonis. tertius Astonis. Prius etiam Soter, Veneta, & Morelliana exhibent. Aristotelis corrigit Flavius. Perperam. Rectum esse Arsinoes discas ex Catull. Carm. 67. MUNCK. Licet omnes codices mei Aristonis exhibeant, legendum tamen Arsinoes. Duae fuerunt Berenicae, prima fuit Lagi & Antigones filia, quae Ptolemaeo Lagi sive Philippi Amyntae filio nupsit, Soteri dicto. De hac Berenice Schol. Theocriti Idyll. xvii. 34, & 61. & Pausan. lib. i. cap. 6. p. 17. Addo Ptolemaeum hunc Sotera dictum, quia idem Schol. ad vs. 41. Ptolemaeum Lagi male distinguit a Ptolemaeo Sotere, quamquam ad Idyll. xv. 107. Ptolemaeum Lagi Soteris titulo insignitum fuisse adfirmat, ut & ad Idyll. xvii. 16. Τὸν Σωτῆρα φησι Πτολεμαῖον & Λαγῶ, κατὰ ἐξέωθον ἄντ' ὅτι. Ubi vox ἐξέωθον mutetur in ἐθεώθη, & vs. 41. eodem, quo errorem commisit, ipse dixit Ζῶν ὃ ἐτι ὁ Σωτὴρ ἐκποινοῦσιν τῷ Φίλαρ' ἑλφῶ τὴν βασιλείαν. Hinc Ptolemaeus Lagi cum uxore Berenice post mortem ΘΕΩΝ ΣΩΤΗΡΩΝ nomine consecrati fuerunt. Vid. inl. Spanhem, Dissert. v. de Praest. & Us. Numism. pag. 380.

381. Sed de causa, cur Ptolemaeus Lagi Soter dictus sit, dissentiunt. Consule Pausan. lib. i. cap. 8. pag. 21. & G. Cuperum in Harpocrate pag. 83. Secundus Ptolemaeus Philadelphus, Ptolemaei Lagi & Berenices filius, qui inde δαῖς δicitur ab Aeliano lib. iv. Var. Hist. cap. 15. duxit Arsinoen Lyfimachi filiam. Vide Pausan. lib. i. c. 7. p. 18, 19. e qua procreavit Ptolemaeum (Euergeten) Lyfimachum, & alteram Berenicen, de qua hic agitur, Ptolemaei Euergetae deinde uxorem. Consule Schol. Theocriti Idyll. xvii. 128. quae Berenice a marito Berenice Euergetis dicitur in Eratosthenis Catasterismis, ut recte censet Celeb. P. Wesseling. ad Simsonii Chronic. A. M. 3759. Haec subficient Hygini illustrandi causa, ut quos secutus sit, pateat. Nam Berenice, Magaene an Ptolemaei filia revera fuerit, inquirendi non est hic locus. De Ptolemaeis videndus Strabo Tom. II. pag. 1145, 1146. & ibi interpr.

3 QUO VOTO DAMNATUM.] Scribendum est, damnatam, non enim Ptolemaeus, sed Berenice votum illud fecerat. SCHEFF. Scrib. damnatam cum Sotere. Neque enim crinis, sed ipsa voto erat damnata. Vidit id quoque Cl. Schefferus. MUNCK.

4 IN VENERIS ARSINOES CONFITIDIS] Quidam Zephyritidis legunt. Ego malim Chrysitidis. Nam & Plinius templum Arsinoes aureum vocatum dicit lib. 37. cap. 8. De crine autem Beronices apud eundem est lib. II. cap. 70. MICYLL. Micyllus ita notat ad hunc locum. Quidam Zephyritidis legunt. Ego malim, Chrysitidis. Nam & Plinius templum Arsinoes aureum vocatum dicit lib. XXXII. c. 8. Sanctandreaa habet.

reliquam exercitus copiam constituisse, & complures hostium interfecisse, reliquos in fugam coniecisse, pro quo etiam Callimachus eam magnanimam dixit. Eratosthenes autem ⁶ dicit & virginibus Lesbiiis dotem ⁷ quam cuique relictam à parente nemo solveret, iussisse reddi: & ⁸ inter eas constituisse petitionem.

XXV. *Virgo.*

Hunc Hesiodus ⁹ Jovis & Themidis filiam dicit: Aratus autem Astraei & Aurorae filiam existimari, quod eodem tempore fuerit cum aurea secula hominum, & eorum principem fuisse, ¹⁰ demonstrat: quam propter diligentiam & aequitatem Justitiam adpellatam: neque illo tempore ab hominibus exteris nationes bello laceffitas esse, neque ¹¹ navigio quemquam usum esse, sed agris colendis vitam agere ¹² con-

bēt *Veneris Arfinoes Zephyritidis*. Mihi neutrum eorum rectum videtur. Quid tamen sit substituendum, nondum potui videre. pro Zephyritide tamen stant illa Catulli, ubi de comā Berenices.

Et Veneris casto conlocat. in gremio.

Ipsa suum Zephyritis eo famulumque legarat &c.

⁷ QUAM CUIQUE RELICTAM] Haec non cohaerent cum sequentibus. Quid enim est, *dotem, quam solveret*? Lego, *quam cuique relictam*. SCHEFF.

⁸ INTER EOS CONSTITUISSE PETITIONEM] Sanctandr. *inter eas*. Non placet, nec mutandum quid videtur. Vide Indicem. SCHEFF.

Ad. C A P. XXV.

Adde quoque Turnebum lib. 1. Advers. c. 7. ubi de Arfinoe Zephyritide. Itemque Modium ep. 117. Novant. Lect. quae si cui placent, non repugnabo. SCHEFF. Firmant eam lectionem MSS. 3. Vltt. & Catullus carm. 67. Quibus adde, quae Turnebus habet Advers. lib. 1. cap. 7. & Modius Novantiq. ep. 117. MUNCK. *Zophiritidis* d'Orv. cōd. *Zephiretidis*. Hemst. *Zephiritidis* 2. Voss. Mox pro *eumque* Voss. pr. & d'Orv. *eofque*. pro *comparuisse* Voss. sec. *comparasse*. pro *Olympia* Voss. sec. *Olympiam*: pro *insiluisse* d'Orv. & Voss. sec. *insiluisse*. & ita Hemst.

⁵ MAGNANIMAM DIXIT] Catullus: *Cognoeram à parva virgine magnanimam*. MUNCK.

⁶ DICIT VIRGINIBUS LESBIIIS] Sanctandr. *dicit & virginibus*. Non admitto. SCHEFF. Schol. German. *Videntur aliae obscurae septem iuxta caudam ejus, quae vocantur crines Berenices, & sunt earum virginum, quae Lesbo perierunt. Illa autem magna & clara, quae in pectore est, appellatur Tyberone*. Suppleverat vir doctus in libro à Nob. Heinsio mihi commodato: appellatur *stella regia à Tuberone*. Venerat idem in mentem Grotio, quem vide in Notis ad Imagines Arat. pag. 43. MUNCK.

⁹ JOVIS ET THETIDIS] Imo *Themidis*, & mox, *Astraei*, pro *Asraei* legendum, ex Modii membranis. Ipsum vide supra dicto loco. SCHEFF. Ita & Veneta, Soter, & Vltt. 3. Perperam vulgo editur *Thetidis*. Schol. German. *Hanc Hesiodus Jovis & Themidis filiam esse dicit nomine Justam*. Lege, *Justitiam*. Eratosth. cap. 3. *Εἰρηνη δυνάστης Διὸς καὶ Θέμιδος, καλεῖται ἡ ἀπὸ τοῦ Δίκης*. Rectè ergo mox Hyginus, *Justitiam* appellatam. Ex Capella apparet etiam virginem ipsam Themidem dictam nonnullis. Sic enim ille Lib. 11. *Verum Themis, aut Astraea, aut Erigone dicebatur*. MUNCK. Pro dicit Hemst. dixit. codd. Voss. & d'Orv. *Jovis & Themidis*. V. Serv. ad Ecl. iv. 6. Theo ad Aratum pag. 13. *τῆς παρθένου. Ἡ αὐτὴ δὲ ἐστὶ καὶ ΔΙΚΗ, ἥτις καὶ ζυγὰ ταλαίου*. quam Virginem ab Hesiodo Jovis filiam vocari docet idem pag. 15. Hesiodi locus O. & D. 256. *Ἡ δὲ τῆς ΠΑΡΘΕΝΟΥ ἐστὶ Δίκη, Διὸς ἐκγεγαυῖα*. ubi plura.

¹⁰ DEMONSTRAT, PROPTER] Mallem, *demonstrat*, ac propter. SCHEFF.

¹¹ NAVIGIO] H. e. navigatione. Vide Grot. Q. 3. nov.

¹ consuevisse. Sed post eorum obitum qui sint nati, eos minus officiosos, magis avaros coepisse fieri: quare minus Justitiam inter homines fuisse conversatam. ² Denique causam pervenisse usque eo, dum diceretur: ³ aeneum genus hominum natum. Itaque jam non potuisse pati amplius, & ad sidera evolasse. Sed hanc ⁴ alii Fortunam, alii Cererem dixerunt: & hoc magis non convenit inter eos, quod caput ejus nimium obscurum videtur. Nonnulli etiam Erigonem Icarii filiam dixerunt, de qua supra diximus. Alii autem Apollinis filiam ex Chrysothemii natam, & infantem Parthenon nomine adpellatam: eamque, quod parva interierit, ab Apolline inter sidera conlocatam.

XXVI. *Scorpius.*

Hic propter magnitudinem membrorum in duo signa dividitur, quorum unius effigiem nostri Libram dixerunt. Sed omnino totum signum hac de causa statutum existimatur, quod Orion cum venaretur, & in eo ⁶ exercitatissimum se esse confideret, ⁷ dixisse etiam Dianae & Latonae, se omnia, quae ex terra exoriantur, interficere valere. Quare Terram permotam, Scorpionem misisse, qui eum interficere demonstratur. Jovem autem utriusque animum admiratum, Scorpionem inter astra conlocasse, ut species ejus hominibus documento

nov. Observat. in Eccles. Script. cap. 25. Gi-
phan. Observ. Ling. Lat. pag. 145. MUNCK.

¹ CONSUEVISSE] *Consuevisse* Vltt. 3. MUNCK.
Esse post usum abest duobus Vossianis. qui
& *consuevisse* pro *consuevisse* exhibent, ut & Hemst.
pro *conversatam* Voss. prim. *versatam* ut &
Hemst.

² DENIQUE EAM PERVENISSE] Quam? Virgi-
nem seu Justitiam? Quid autem? *Justitia perve-
nit, donec diceretur heu heu.* Lego igitur, *denique
rem pervenisse usque eo.* Genus loquendi notissi-
mum. Unus Codicum Morelli habet, *denique
causam.* Et fortasse scriptum compendiose fuit
eam, id dein mutatum in *eam*. Sane *causam* pro
re qualibet usurpant optimi scriptores; Item ita-
tu, conditione, saepe etiam morbo, qui sensus
huic loco maxime accommodatus. V. Gronov.
III. Observ. c. 14. SCHEFF.

³ HEU HEU GENUS HOMINUM NATUM] *Heu
heu g. b. malum.* MICYLL. Micyllus legit, *ge-
nus hominum malum.* Vix assentior. Sensus is
videtur. Heu, Heu, natum esse genus homi-
num. Sunt verba dolentis, & execrantis natos
homines. Morellianus unus, *dum diceretur,*

aeneum genus hominum natum: non incommode.
Estque desumpta ex Cod. Modii, ut patet ex
ipsius Novant. Lect. ep. 121. SCHEFF. Mo-
rell. alter & Mod. *aeneum genus hominum natum.*
Quam lectionem adstruunt Vltt. 3. Aratus
Phaenom. pag. 19. ed. Lond. "Αλ' ὅτε δὴ κα-
κῆνοι ἐτέθνασιν, οἱ δ' ἐγένοντο Χαλκείη γενεή &c.
MUNCK. Confirmant lectionem duo Voss.
d'Orv. & Hemst. pro *eam perv.* iidem *causam
pervenisse*, quod in textum recepi. pro etiam
Erig. Voss. prim. haud male *eam Erig.* ut &
Hemst.

⁴ ALII FORTUNAM] Germ. Schol. Nonnulli
autem *eam esse Cererem*, eo quod spicas teneat, a-
lii *Atargatin:* quidam vero *Fortunam*, pro eo quod
sine capite astris infertur. Deprompta ista ex E-
ratosth. cap. 9. ubi malè *Ἀταργάτη* pro *Ἀταρ-
γάτης* editum. MUNCK. Vid. Salmas. Ex. Plin.
pag. 872, 873.

Ad C A P. XXVI.

⁵ QUORUM UNIUS EFF 1c1] Non agnoscunt
7d

mento esset, ne quis eorum ⁸ de aliqua re sibi confideret. Dianam autem propter studium Orionis petisse à Jove, ut idem illi beneficium daret petenti, quod Terrae ultro tribuisset. ⁹ Itaque eum constitutum, ut, cum ¹⁰ Scorpius oriatur, Orion occidat.

XXVII. *Sagittarius.*

Hunc complures Centaurum esse dixerunt: alii autem hac de causa negaverunt, quod nemo Centaurus ¹¹ sagittis sit usus. Hic autem quaeritur, cur equinis cruribus sit deformatus, & ¹² caudam habeat ut Satyri. Dicunt enim nonnulli hunc esse ¹³ Crotum nomine, Euphemes Musarum nutricis filium, ut ait ¹⁴ Sositheus tragoediarum scriptor: eum domicilium in monte Helicone habuisse, & cum Musis solitum delectari, nonnunquam etiam studio venationis exerceri. Itaque pro merita diligentia magnam laudem adsecutum. nam & celerimum in sylvis, & acutissimum in Musis factum esse. Pro quo studio illius petisse Musas ab Jove, ut in aliquo astrorum numero ¹⁵ deformaretur. ¹⁶ Itaque Jovem fecisse, ut cum omnia illius artificia uno corpore vellet significare, crura ejus equina fecisse, quod equo multum sit usus: & sagittas pro ingenio adjunxisse, ut ex his & acumen ¹⁷ & celeritas esse videretur: Caudam satyricam in corpore fixisse, quod non minus hoc Musae, quam Liber Satyris sit delecta-

⁷ *unius* Vltt. 3. Sed perperam. Quare libram dixerint chelas, discas ex Theone in Arat. p. 15. ed. Lond. MUNCK. *Quarum effig.* Voss. pr. *quor. effig.* sec.

6 EXERCITATISSIMUM SE ESSE CONFID.] Duo Voss. & d'Orv. cod. delent *se.* & pro *exercitativissimum s. e. c.* Cod. d'Orvill. *exercitativissimus esse confideret.* Graeca constructio. Videndi Stolberg. ad Sophocl. Ajac. vs. 1394. J. Perizon. ad Aelian. XIII. V. H. 20. & XIV. 18. & Lambin. ad Horat. I. Carm. O. II, 43.

7 DIXISSE ETIAM] *Tò etiam* non habet unus ex Vltt. Praeterea malim *dixisset*, ut pendeat à *τὸ quod*, quod praecessit. MUNCK.

8 DE ALIQUA RE] Praepositionem ignorant Vltt. 3. Vide supr. cap. 23. MUNCK. Delent praepositionem Hemst. duo Voss. & cod. d'Orv. pro *a Jove* iidem *ab Jove.* pro *daret* Voss. sec. *praestaret.* pro *petenti* Hemst. *potenti.*

9 ITAQUE EUM CONSTITUTUM] Nescio, an non scripserit Hyginus, *ita itaque eum constitutum, ut* &c. SCHEFF. *Ita itaque eum* Clar. Schefferus. MUNCK.

10 SCORPIUS ORIATUR] *Exoriatur* Vltt. 3.

MUNCK. *Exoriatur* duo Voss. & d'Orv.

Ad C A P. XXVII.

11 SAGITTIS SIT USUS] Voss. sec. *sagittarius usus.* forsan *sagitta sic usus.*

12 CAUDAM HABEAT UT SATYRI] *Velut sagittarii* pessimè Schol. German. Corrige ex Hygino & Eratosth. cap. 28. MUNCK.

13 CROTUM] *Crotonem* Schol. Germ. Vide not. ad Hyg. Myth. cap. 224. MUNCK.

14 SOSITHEUS] *Sosithus* Vltt. 3. cum Venetâ. Perperam. Vid. Schol. German. & Eratosthenem. MUNCK. *Sosithus* Hemst.

15 DEFORMARETUR] *Deformaret* Vltt. 3. MUNCK. Voss. prim. Hemst. & d'Orv. *deformaret.*

16 ITAQUE JOVEM FECISSE, UT EUM] Distingue ac emenda. *Itaque Jovem fecisse. Et cum omnia.* SCHEFF. *Et cum* Cl. Schefferus. MUNCK. *Uno* abest Vossiano pr. pro *multum* duo Voss. *multo.*

17 ET CELERITAS ESSE VIDERETUR] Scribo, & c.

lectatus. Ante hujus pedes stellae sunt paucae in rotundo deformatae, quas ¹ coronam ejus ² ut ludentis abjectam, nonnulli dixerunt.

XXVIII. ³ Capricornus.

Hujus effigies similis est Aegipani: quem Jupiter, quod cum eo erat nutritus, in sideribus esse voluit, ut Capram nutricem, de qua ante diximus. Hic etiam dicitur, ⁴ cum Jupiter Titanas obpugnet, primus objecisse hostibus timorem, qui πανικός adpellatur, ut ait Eratosthenes: hac etiam de causa ejus inferiorem partem ⁵ piscis esse formationem, quod muricibus, ⁶ id est maritimis conchyliis ⁷ hostes sit jaculatus pro lapidum ⁸ jactatione. Aegyptii autem sacerdotes & nonnulli poetae dicunt, cum complures ⁹ dii in Aegyptum convenissent, repente venisse eodem Typhona acerrimum giganta, & ma-

³ Celeritas ejus videretur. ingenii nimirum, cujus virtutes adumbrare debebat. SCHEFF. Eius idem. Optime παρ' ἐμοί γε κατ' ἡ. MUNCK. Pro ³ celeritas esse Voss. pr. celeritas ejus. Paulo ante pro sagittas Voss. pr. sagittis. pro ingenio delent duo Voss. Pro hoc Musae Hemsterhusii cod. hoc Croto Musae. quae lectio placet Celeb. Wesselingo lib. II. Obs. cap. 23. pro Liber Sat. Voss. sec. Liber ³ Sat. pro in rotundo Hemst. ³ in rotundo.

¹ CORONAM EJUS] Haec corona austrina est, de qua videndus Scalig. ad Manil. p. 411. & Theo in Aratum p. 51. ed. Lond. Geminus pag. 48. Νόμιμα εἶφαι τὰς τινὰν ἐργασίας πρὸς ἀγοράς. Plura dabit nomina Theo. MUNCK. Quam coronam Voss. sec. & d'Orv. de corona hac Grotius ad Imagin. pag. 59.

² UT LUDENTIS] Ὡς καὶ κωμάζοντες, ut recte interpretatur Scaliger. MUNCK.

Ad C A P. XXVIII.

³ CAPRICORNUS] Pan dicitur ab Eratosth. cap. 27. Schol. Arati p. 39. Ὁ δὲ Αἰγόκρας ὁμοίος ἐστὶ τῇ αἰγῇ. Κατηγερόνη δὲ εἰς τμήν δ' Πανός. εἰς δὲ τὸν μὲν ἐβλήθη, διακόμενος μὲν τῷ ἑκάτων θεῶν &c. MUNCK.

⁴ CUM JUPITER TITANAS.] Quod cum. Soter & Veneta. MUNCK. Unde timor sive terror Panicus nomen habeat, aliam originem tradit Plutarchus de Iside & Osiride. pag. 356. Tom. II. Sed de terrore Panico Schol. Eurip. in Medea vs. 1172. Casaub. Lect. Theocrit. cap. VII. & G. Cuperus lib. III. Observat. cap. 12. pag. pro consulendi.

⁵ PISCIS ESSE FORMATIONEM] Formatione Morelliani codices. MUNCK.

⁶ ID EST MARITIMIS CONCHYLIIIS] Glossatoris haec sunt, non Hygini, nec agnoscunt codices Morelliani. In iisdem pro formationem legitur formatione id est, forma, specie, quod probō. Item pro jactatione jactione, quod item censeo esse rectum, & conveniens nostro. Ut sit jactus & jactio, sicut actus & actio, tactus & tactio, & similia. SCHEFF. Haec nec Morelliani, nec 3. ex Vlitianis agnoscunt. Deleantur ergo, ut glossemata. MUNCK. Nec etiam mei agnoscunt.

⁷ HOSTES SIT JACULATUS.] Aliam causam afferunt Theo & Eratosthenes locis modo laudatis. MUNCK.

⁸ JACTATIONE] Jactione cum Morellianis 3. Vlitiani. MUNCK.

⁹ DII IN AEGYPTUM] Morelliani, de Aegypto, non placet. SCHEFF. Duo Voss. de Aegypto. pro venisse iidem pervenisse. Sed in Aegyptum ne mutes. Apollodor. lib. I. pag. 21. διὰ δὲ — εἰς Αἴγυπτον φεράδης ἐφέρετο, καὶ διακόμενοι τὰς ἰδέας μετέβαλλον εἰς ζῶα. pro cum compl. Hemst. compl.

¹⁰ DEORUM INIMICUM] Morelliani, deorum hostem, ex glossa. SCHEFF. Hostem iidem codices cum Morellianis. MUNCK. Ita & duo Voss. & Hemst.

¹¹ QUO TIMORE PERMOTOS] Videri possit, quos timore permotos. Verum nil mutandum. Quo est ex quo, ex qua causa, ut supra c. 21. & in fabulis saepissime. SCHEFF.

¹² THREICIA AVIS] Thracia Vlit. 3. MUNCK.

¹³ DIANAM CATO SIMULATAM] Sanctandrea-

& maxime ¹⁰ deorum inimicum: ¹¹ quo timore permotos in alias figuras se convertisse, Mercurium factum esse Ibin, Apollinem autem, quae ¹² Threicia avis vocatur; ¹³ Dianam aeluro simulatam. Quibus de causis Aegyptios ea genera violari non finere demonstrant, quod deorum imagines dicantur. Eodem tempore Pana dicunt in flumen se deiecisse, & posteriorem partem corporis, effigiem piscis, ¹⁴ alteram autem hirci fecisse, & ita à Typhone profugisse: cujus cogitatum Joyem admiratum, effigiem ejus inter sidera fixisse.

XXIX. *Aquarius.*

Hunc complures Ganymedem esse dixerunt: quem Jupiter, propter pulchritudinem corporis ereptum parentibus, deorum ministrum fecisse existimatur. Itaque ostenditur ¹⁵ ut aquam aliquo infundens. He-
gesia-

na, *Dianam merulam simulatam*. Sed hoc nimium recedit. Neque causa videtur. Cattus enim si-
ve felis inter Deos Aegyptiorum. Et nomina-
tim in urbe Bubasti sepulchra ejus, ubi Diana
colebatur, quod Pignori in mensa Isiaca no-
tavit, & iccirco Juvenalem minus vere scripsit
dixisse. *Oppida tota canem venerantur, nemo Dia-
nam*. Credo autem ibi potissimum sepulchra e-
jus, quod esset Dianae animal acceptum. Ve-
rum video, quid possit objici; catus, si-
ve cattus potius (ita enim est scribendum) apud Lat-
inos non esse in usu, numerarique inter barbara.
Observo tamen, reperiri apud glossatorem vete-
rem Benedicti, titulo de Bestiis. Ibi enim le-
gitur, *Cattus*, αἰλῦρ. Similiter in lexico
Graeco-Latino: Αἰλῦρ, *felax*, haec *catta*. Et
fortasse fuit plebi tantum receptum, a cujus vo-
cabulis non abhorret noster. Scribo igitur,
Dianam catta simulatam, donec codices fide di-
gni aliud demonstrent. Quamquam pro *catto*
scribi forte debeat *aeluro*, ut est suspicatus Fla-
vius Syllog. iv. Conj. c. 72. quia scriptum re-
perit in vetusto libro Lazari cujusdam *aelaro*.
Neque mihi dubium, quin ex *aelaro* adjectione
litterae ex voce praecedenti factum primo sit
melaro, deinde *meralo*, postremo *merula*, quod
Sanctandrea servavit. SCHEFF, *Merulam* unus
ex Vltt. Sed caeteri *beluro* vel *merulo*. Legen-
dum omnino *aeluro*, hoc est, feli si-
ve catus, ut suspicatus est pridem Flavius Syllog. iv. quod
aelaro in codice quodam invenisset. Non finit
nos de emendatione illa dubitare Antoninus
cap. 28. ubi de Typhone agit: Ἀπόλλων μὲν ἐγεί-
ναι ἱέρη, Ἑρμῆς δὲ Ἴβιν, Ἄρης δὲ λεπιδωτὸς ἰχ-
θῦς, Ἀστειμῆς δὲ αἰλῦρ. Veneta exhibet *claro*.

Unde vulgatum *cato* videtur ortum. Ovid. v.
Met. 330. *Fele soror Phoebi, nivea Saturnia vac-
ca, Pisce Venus latuit*. MUNCK. *Heluro* Voss.
pr. *eluro* sec. *elaro* cod. d'Orv. pro *deorum* Voss.
pr. & Hemst. eorum. Dein ita in Voss. sec. E.
t. *Pan dicitur in flumine se d.* Idem Codex ex-
hibet cap. 30. *in flumine se projecisse*.

14 ALTERAM AUTEM HIRCI] Vide not. ad
Lactant. Argum. Lib. v. Met. fab. 5. Germanici
Schol. *Habet posteriorem partem piscis, priorem ca-
pricorni*. Addit idem, *item matrem ejus capram*,
*quod dicolon invenisset in mari, ideo piscis cauda no-
tatam*. Pro *dicolon* rescripserim *cochlōn*. Erato-
sthenes cap. 27. Οὗτος δὲ δοκεῖ ὄρεϊν τὸ κόχλον.
MUNCK. Ptolem. Hephaestion lib. vii. apud
Photium pag. 494. ΠΑΝΑ δὲ φησὶν ἸΧΘΥΝ εἶναι
θαλάσσιον κητόν, ὅμοιον τῷ ΠΑΝΙ καὶ τὴν ὄψιν.
Ex hac certe fabula, Pan αἰλίπτερος vocatur a
Sophocle in Ajace vs. 704. ubi Schol. Vet.
anxie in hujus tituli causam inquit, & inter
alia, ὅτι τὸ Τυφῶνα διελύοις ἠγγέλουσιν, hoc nomine
invocari Panem putat. αἰλῦρ si-
ve *litoralis* vo-
catur a Theocrito Idyll. v. 14. ubi Schol. Vet.
a Pindaro, piscatorum curam agere Panem, dici
docet.

Ad C A P. XXIX.

15 UT AQUAM ALIQUO INFUNDENS] Quo?
nam illud *aliquo* non declarat. Vix autem ve-
rosimile, sic indeterminate nostrum posuisse.
Mallem, *ut aquam caliculo infundens*. Nota fa-
bula, qua pincernam Jovis factum Ganymedem
ferunt. SCHEFF. *Caliculo* conjicit Cl. Scheffe-
rus.
Ppp

gesianax autem Deucaliona dicit esse, quod, eo regnante, tanta vis aquae se de coelo profuderit, ut cataclysmus factus esse diceretur. Eubulus autem Cecropem demonstrat esse, antiquitatem generis commemorans, & ostendens, antequam vinum traditum sit hominibus, aqua in sacrificiis deorum usos esse, & ante Cecropem regnasse, quam vinum sit inventum.

XXX. *Pisces.*

² Diogenetes Erythracus ait, quodam tempore Venerem cum Cupidine filio in Syriam ad flumen Euphratem venisse, & eodem loco repente Typhona giganta, de quo supra diximus, adparuisse. Venerem autem cum filio in flumen se projecisse, & ibi figuram piscium forma mutasse: quo facto, periculo esse liberatos. Itaque postea Syros, ³ qui his locis sunt proximi, destitisse pisces esitare, quod vereantur eos capere; ne simili causa aut deorum praesidia inpugnare videantur, aut eos ipsos captare. Eratosthenes autem ex eo pisce ⁴ natos homines dicit: de quo post dicemus.

XXXI.

rus. Quod non malè arridet. Eratosth. cap. 26. *Ἐχων δ' ἑστῆκεν ἐνοχόλου.* MUNCK. Tò ereptum abest Voss. pr. Voss. sec. aquilo. pro Deucaliona Hemst. Deucalion.

I EUBULUS] Eubolus Soter & Veneta. Sed perperam. MUNCK.

Ad C A P. XXX.

² DIOGENES BRITHRACUS] In Sanctand. est *Diogenites Erythracus*. At Vossius in de Histor. Lat. legit *Diogenetes Erythraeus*, ubi tamen mallet *Diogenmetus*, vel *Diogenes*. SCHEFF. *Diogenetes Erythracus* Soter. Veneta, *Diogenites Eritrachus*. Unde corruptius vulgarunt nonnulli *Diogenites Brithacus*. Vossius. legit *Diogenetes Erythraeus* Lib. III. Histor. Graec. Sed mallet *Diogenmetus*, vel *Diogenes Erythraeus*, ut repraesentat Anonymi codex. MUNCK. Hemst. *Diogenetes Erythracus*. *Diognetes* duo Voss. *Diognetus* d'Orv. Varii fuere *Diogneti*. praeter alios fuit *Diognetus* Cretensis pugil, de quo Ptol. Hephaestion. lib. v. apud Photium pag. 486. Deinde *Diognetus* Erythraeorum dux, de quo Plutarch. de Virtut. Mulier. Tom. II. pag. 254. qui *Diognetus* Erythraeus mihi persuadet, ut nomen hoc Erythraeis familiare, & in codd. exaratum hic reponam, τὸ loco abest 2. Vossianis. pro *bis locis* s. p. omnes codd. in *bis*

locis s. p. ut ediderant Schefferus ac Micylus.

³ QUI IN HIS LOCIS SUNT PROXIMI] Delet Sanctand. illud *in*, sed sine causa, quod pridem Sanctius demonstravit. SCHEFF.

⁴ NATOS HOMINES DICIT] Imo *natos bos*. Venerem, & Cupidinem, ut vult Salmasius ad Solin. p. 282. Et sic Modius, nisi quo scribat *pisces bos natos*, explicetque de piscibus syderibus. Quod praefero, propter ea, quae sequuntur apud nostrum. Convenit enim eis c. 41. At de Venere & Cupidine nil legas. SCHEFF. Optimè Vlitt. 3. *Natos bos dicit*. Nati hi duo pisces ex pisce illo magno, qui Notius appellatur, de quo cap. 41. Verba Eratosthenis sunt cap. 41. *Τέρε καὶ τὰς β' ἐν γόρυς εἶναι.* Plura dicemus infr. ad cap. 41. MUNCK. Pro *post* Voss. sec. & cod. d'Orv. *posterius*. abest ex Hemst. Cur vero Syri piscibus abstineant, variae feruntur esse causae, de quibus egi ad fab. 197. Cum hoc Nostri capite confer Ovid. II. Fast. vi. 458. & seqq.

Ad C A P. XXXI.

⁵ CETUS] *Coetos* Voss. prim. *Cete* sec. forsan *Cetos*. Hyginus amat Graeca: deinde in Vossianis hic legitur: *hoc dicitur ut a Neptuno sit missum.*

XXXI. *Cetus.*

De hoc dicitur, quod à Neptuno sit missus, ut Andromedam interficeret, ⁶ de qua ante diximus; ⁷ sed à Perseo ⁸ sit interfectus, propter inmanitatem corporis, ⁹ & per illius virtutem inter sidera conlocatus.

XXXII. *Eridanus.*

¹⁰ Hunc alii Nilum, complures etiam Oceanum esse dixerunt. Qui autem Nilum volunt vocari, propter magnitudinem ejus & utilitatem, ¹¹ aequissimum esse demonstrant: praeterea quod infra eum quaedam stella sit, clarius caeteris lucens, nomine ¹² Canopos adpellata: Canopos autem insula flumine abluitur Nilo.

XXXIII.

6 DE QUA ANTE] *Quam ante Veneta.* MUNCK. Cod. d'Orv. *quam.* Hemst. *quod.*

7 SED A PERSEO] *Sed quod à Perseo* Vltt. 3. MUNCK. Ita & cod. d'Orv. *quod absque sed* Vossianò sec. & pro *interfectus* & *collocatus* uterque Voss. *interfectum* & *collocatum.*

8 SIT INTERFECTUS, PROPTER] *Si quid mutandum, mallem transposita legere, interfectus, sit propter.* SCHEFF.

9 ET PER ILLIUS VIRTUTEM] *Tò per non agnoscunt MSS. Vltitani. Veneta, & illius virtute. Quod probandum utique.* MUNCK. *Exultat & ab Hemst.*

Ad C A P. XXXII.

¹⁰ HUNC &c.] Voss. pr. *Alii Nilum volunt propter.*

¹¹ AEQUISSIMUM ESSE] *Eratosth. cap. 37. Ἐτιεργὸν δὲ φασὶν δικαιότερον αὐτὸν εἶναι Νεῖλον.* MUNCK.

¹² CANOPOS] *Eratosthenes: Ὑπόκει δὲ αὐτῷ καὶ ὁ καλέμενος ἄστὴρ Κάνωπος, ὃς ἐγγίζει πηδαλίῳ Ἀργεῖς. Schol. German. Subjacet ei stella, quae vocatur Canopus, sive Ptolemaeon splendens, tangitque remonem navis. Pro Ptolemaeon lege Ptolemaeos vel Ptolemaeus. Capella Lib. VIII. Et stellam, quam quidam Canopum, quidam Ptolemaeum*

appellant, quae superioribus inconspicua in confinio Alexandriae incipit apparere, ut partem fluminis Eridani aestimabo. Vitruvius lib. ix. cap. 7. Stella Canopi, quae his regionibus est ignota. Proclus in Sphaera de Canobo sub finem: Οὐτὸ μὲν ἐν Ῥόδῳ μόλις θεωρητὸς ἐστίν, ἡ πικρὴ δὲ ἀφ' ὑψηλῶν τόπων ὁρατὴ. ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δὲ ἐστὶ παντελῶς ἀφανής. Immo ἐμφανής. Sed ista videntur affuta Proclo à malà manu. MUNCK. Pro alluitur. Voss. sec. abluitur. Eustath. ad Dionys. Perieg. vs. 11. postquam multa de Canobo Amyclaeo & urbe adnotavit, haec addidit de stella ἐκ δὲ τῆς Κανώβης ἐκείνης τῆς κυβερνήτης καὶ ἈΣΤΗΡ, ἐκῆς πῆ φανόμενος, ΚΑΝΩΒΟΣ ἐπανόνομα, ἀφανὴς μὲν τοῖς ἐν τῇ Ἑλλάδι καὶ κλίματι, δὲ ἐν Ῥόδῳ ἀρχομένη φαίνεται, ὃς ἐν τῇ μεσορρεΐᾳ, πρὶν τοῦ λίγυαι ζῶντος μέγας ἀπείχεται. Plutarch. de Iside & Osir. Tom. II. pag. 359. (Αἰγύπιοι) εἰς δὲ καὶ στρατηγὸν ἀνομάζουσιν Ὅσιον, καὶ κυβερνήτην Κάνωβος, οὗ φασιν ἐπ' αὐτοῖς γιγνέσθαι τὰ ἀστέρων. Adde de hoc sidere Grotium ad Imagines pag. 66. De insula Canobo haec Herodotus lib. II. cap. 15. μέγας Κερκασάρε πόλις, καὶ ἣν χρίζεται Νεῖλος, ἔς τε Πηλῶσιον ῥέον, καὶ ἐς ΚΑΝΩΒΟΝ. Vid. & cap. 17. cap. 113. Αἰγύπτῳ ἐς τὸ τὸν ΚΑΝΩΒΙΚΟΝ καλεόμενον εἶμα τῆς Νεῖλος. Plura si de Canobo scire desideras, adi Cl. Arnaldi Obs. ad AEschyl. cap. xxxii.

XXXIII. *Lepus.*

Hic dicitur Orionis Canem fugere venantis. Nam cum, ut oportebat, eum venatorem finxissent, voluerunt etiam hoc significare aliqua de causa; itaque leporem ad pedes ejus fugientem finxerunt: quem nonnulli ² à Mercurio constitutum dixerunt, eique datum esse praeter caetera genera quadrupedum, ut alios pareret, alios haberet in ventre. Qui autem ab hac causa dissentiunt, negant, tam nobilem & tam magnum venatorem, de quo & ante in Scorpionis signo diximus, oportere fingi leporem venari. ³ Callimachum quoque ad-
cusari, quod, cum Dianae scriberet laudes, eam leporum sanguine gaudere, & eos venari dixisset. Itaque Oriona cum Tauro decer-
tantem fecerunt. Leporis autem hanc historiam memoriae ⁴ prodide-
runt: Apud antiquos ⁵ in insula Lero nullum leporem fuisse, sed ex
eorum civitate adolescentium quemdam, studio generis inductum, ab
exteris finibus leporem foeminam praegnantem adtulisse, & ⁶ ad ejus
partum diligentissime ministrasse. Itaque cum peperisset, ⁷ compluri-
bus

Ad C A P. XXXIII.

¹ HIC DICITUR] Eadem verba habes apud Schol. Germanici in Dasypode. MUNCK. Ut oportebat exfulant ab Hemst.

² A MERCURIO C.] Theo ad Aratum pag. 40. κατηγερέαξ δὲ αὐτὸν λίγισιν ἴφ' ἑρμοῦ Διὸς τὴν ταχύτητα καὶ τὴν πολυγονίαν. μόνον γὰρ τέτρω ἐδόθη κύειν πλείονα, ὥν τὰ μὲν τέλει, τὰ δὲ ἔχει ἐν τῇ κοιλίᾳ. De leporis hac foecunditate vide, quos laudat Gysb. Cuperus in Harpocrate pag. 63. pro in ventre Hemst. in ventrem.

³ CALLIMACHUM QUOQUE ACCUSARI] Pessimè in Scholiaste Germanici: Callimachusque accusat eum, quod &c. Suspicio scribendum in Hygino accusant, & apud Scholiasten illum, Callimachumque, vel Callimachum quoque accusant, quod &c. Tangitur versus secundus Hymni in Dianam: Τῇ τόξα λαγωβολίᾳ τε μέλον. Perperam vertit Frischlinus: Cui tela & retia curae sunt. MUNCK. Inmerito accusatur Callimachus; lepores enim Dianae fuere sacri, ejusque ministri. Pausan. lib. III. cap. 22. pag. 268. dicit ab incolis urbis Boiarum Dianam esse vocatam Σώττειραν, quia monstraverat hujus urbis condendae locum per leporem. Plura dabit Spanhemius.

⁴ PRODIDERUNT] Voss. sec. tradiderunt.

⁵ IN INSULA LERO] Plinius in Ithaca nullos lepores vivere scribit. MICYLL. Notat hic Mi-

cyllus, Plinium in Ithaca lepores nullos vivere scripsisse. Unde videtur pro Lero putasse Ithacam substituendam. Sanctandreana servat, & scribit, in insula Lero, id quod vulgo quidem usitatum. At apud nostrum non ignotae istiusmodi ellipses, de quibus egimus in indice. SCHEFF. Ita & Veneta. In insula Hiero Scholiastae Germanici editiones antiquiores. Sed perperam, ut puto. Leri insulae meminere praeter alios Aelian. Histor. Anim. lib. IV. cap. 12. & Strabo lib. XIV. Verum nihil illi de leporibus. De Carpatho tantum non idem, quod heic de Lero Hyginus, narrat Eustath. ad Dionys. p. 71. MUNCK. De Lero insula etiam Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 530. in insula Lero Voss. pr. & d'Orv. sed Voss. sec. & Hemst. in insulam Lero. τὸ ex abest Voss. primo.

⁶ AD EJUS PARTUM. DILIGENTISSIME MINISTRASSE] An scribendum, diligentissime ei ministrasse. SCHEFF. τὸ diligentissime non agnoscunt 2. Vliet. Invenit tamen in Hygino olim Schol. German. Et ad ejus partum diligentissime, quae opus essent, administravit. MUNCK. τὸ diligentissime abest Voss. primo, ceteri agnoscunt.

⁷ COMPLURIBUS CIVITATIS &c.] Id compluribus Schefferus. MUNCK.

⁸ STUDIUM INCIDISSE] Videtur deesse id. Scrib. peperisset, id compluribus &c. SCHEFF.

⁹ CUM AB HOMINIBUS NIHIL] Morellianus unus, cum a Dominis. SCHEFF. A dominis unus. Vliet.

bus ejus civitatis ⁸ studium incidisse, & partim precio, partim beneficio mercato, omnes lepores alere coepisse. Itaque non longo intervallo tantam multitudinem leporum procreatam, ut tota insula ab his obcupata diceretur: quibus ⁹ cum ab hominibus nihil daretur, in semina eorum inpetu facto omnia comederunt. Quo facto incolae calamitate adfecti, cum fame forent obpressi, communi consilio totius civitatis vix denique eos ex insula abegisse dicuntur. ¹⁰ Itaque postea leporis figuram in astris constituisse, ut homines meminissent, nil esse tam exoptandum in vita, quin ex eo plus doloris, quam laetitiae capere posterius cogerentur.

XXXIV. " Orion.

Hunc Hesiodus Neptuni filium dicit, ¹¹ ex Euryale Minois filia natum. Concessum autem ei, ut supra fluctus ¹³ curreret, ut in terra: quemadmodum Iphiclo ¹⁴ datum dicitur, ut supra aristas curreret, nec eas infringeret. ¹⁵ Aristomachus autem dicit, ¹⁶ quemdam Hyriea

Vlitt. & alter Morellianus. MUNCK. *A domini- num* Voss. sec. qui cum praefigit τῆς incolae.

IO ITAQUE POSTEA LEPORIS] Itaque pro eo leporis Vlitt. unus. Sed alterum adstruit Schol. German. Itaque postea leporis figuram astris contulerunt. Lege, in astris constituerunt ex Hygino. MUNCK. Pro itaque d'Orv. ita.

Ad C A P. XXXIV.

II ORION] Hic & Jugula dictus est Latinis. Isidor. Orig. lib. III. cap. 20. Hunc Latini Jugulam vocant, quod sit armatus, ut gladius, & Stellarum luce terribilis atque clarissimus. Corruptus ergo idem Isidor. de Naturâ rerum cap. 26. Hic autem Orion gladius dictus est. Unde etiam eum Latini jugulum vocant, sidus, ut videtur, armatum, & terrarum luce terribile. Corrige, Jugulam. Corruptus etiam in hac voce Schol. German. pag. 84. ed. Sanct. A sinistris Orionis, qui & Incola. Et pag. 124. Orion, qui & Incola vocatur. Emenda utrobique Jugula. MUNCK.

12 EX EURYALE] Ita & Eratosthenes cap. 32. & Schol. Germanici. Perperam ergo Schol. Arati pag. 43. Βούρης & Μίνα. Perperam etiam Schol. Nicandri p. 3. ed. Soterianae, Ἡσίοδος & Φοῖβος αὐτὸν ἐξ Ἰλίου & Μίνα. Δρυαπὸς εἶναι. MUNCK. Eadem jam observavit P. Leopardus lib. XIII. Emendat. cap. 22. Pherecydes etiam eum Neptuni & Euryales filium facit apud A-

pollodorum lib. I. pag. m. 15. qui & eum e terra natum credi docet. Τερπάρης dictus est Orion a Nonno, quia trium Deorum filius fingebatur esse. Consule Edw. Simfonii Chronic. A. M. 2598. & Serv. ad I. AEn. 535. Hic Orion dicitur ab Aegyptiis anima esse Ori in sidera relata, ac fulgens. Vid. Plut. in Iside & Osir. Tom. II. pag. 357.

13 CURRERET, UT IN TERRA] Recte sic Sanctandr. Maluerat Modius: ut supra fluctus curreret, quemadmodum in terra Iphiclo datum dicitur. Sed alterum rectius videtur. SCHEFF.

14 DATUM] Abest Hemst.

15 ARISTONICUS] Aristomachus. MICYLL. Micyllus habet, Aristomachus, quod receperunt in textum editionis Sanctandr. Notat Vossius, Aristomachi vocabulum reperiri etiam in Aldina & Morelli editione. Quia tamen idem Aristonicum Tarentium ostendit laudari Photio & Ptolomaeo, & ex hoc affert fabulam de Hydra, quacum Hercules certavit, statuo, nil esse mutandum. SCHEFF. Aristomachum eum scriptorem appellat quoque Germanici Interpret: stabiliuntque eam lectionem 3. ex codicibus Vli-tianis. Malè ergo Aristonicus alii. MUNCK. Aristonicus legendum. consule P. Leopardi lib. XIII. Emendat. cap. 22. qui egregie de hoc Hygini capite toto meritis est.

16 QUENDAM HYRIEA] Ita non dubitavi respondere pro Erytbrea, quod Veneta, Soteriana, Morell. & Schol. German. exhibent. MSS.

ricia fuisse Thebis, ¹ Pindarus autem in insula Chio. Hunc autem cum Jovem & Mercurium hospitio recepisset, petisse ab his, ut sibi aliquid liberorum nasceretur. Itaque quo facilius petitum inpetraret, bovem inmolasse, & his pro epulis adposuisse: quod cum fecisset, poposcisse Jovem & Mercurium, quod corium de bove ² fuisset detractum, & quod fecerant urinae in corium infudisse, & id sub terra poni iussisse: ex quo postea natum puerum, quem Hyrieus ³ è facto Uriona nomine adpellaret: sed vetustate & consuetudine factum est, ut Orion vocaretur. Hic dicitur Thebis Chium venisse, & OEnopionis filiam ⁴ Meropen per vinum cupiditate incensus compressisse: pro quo facto ab OEnopione excaecatus, & de insula ejectus, existimatur Lemnum ad Vulcanum pervenisse, & ab eo quemdam ducem ⁵ Cedaliona nomine adcepisse: quem collo ferens ad Solem venisse, & ab eo sanatus, ut se ulcisceretur, Chium revertisse: OEnopiona autem à civibus sub terra custoditum esse. Quem postquam se invenire posse desperaret Orion, in insulam Cretam pervenisse, ⁶ & ibi venari coepisse cum Diana, & ei polliceri ⁷ quae supra diximus, & ita ad sidera pervenisse. Nonnulli autem ajunt, Oriona cum OEnopione prope nimia conjunctum amicitia vixisse: & quod ei voluerit suum studium in venando probare, Dianae quoque pollicitum, quae supra dixi-

Vlitt. *Chatrea* vel *Caterea* habebant. Quod propius accedit ad veram scripturam, ut & *Hyrea* Mycilli. Vide not. ad Hygin. Mythol. cap. 195. & Strabon. Lib. IX. MUNCK. Voss. prim. & Hemst. *Catrea*; tert. *Catherea*. d'Orv. *Crathea*. Sed *Hyrea* sive *Hyriea* legendum hic esse jam vidit P. Leopardus lib. XIII. Emendat. cap. 22. Hyginus dicit *quemdam Hyriea*, a Schol. vero Homeri Iliad. Σ. vs. 486. dicitur ὙΡΙΕΥΣ ὁ Ποσειδῶντος καὶ Ἀλκυόνης μιᾶς τῆς Ἀτλαντὸς θυγατέρος. qui plura de hac fabula refert: ut & a Palaephato de Incredilib. cap. 5. Hujus regnum fuit Hyria, & Orionis patria Straboni lib. IX. pag. 620. & unde apud Plutarch. περὶ φυγῆς. p. 602. D. legendum pro τῆς Θυρίας, quod Orionis habitaculum vocat, τῆς Ὑρίας.

1 PINDARUS] In Dithyrambis, ut est apud Strabonem. MUNCK.

2 FUISSET DETRACTUM] Foret MSS. 3. MUNCK. Foret Voss. prim. & tert. pro *subponi* Voss. tert. *subponi terrae recte*. Hemst. *poni sub terram*. Mox pro *desperaret* Voss. tert. *desperaverit*.

3 E FACTO URIONA &c.] Quod sic genitus esset. Ovid. v. Fast. 535. *Hunc Hyrieus, quia sic genitus vocat Uriona*; Perdidit antiquum littera pri-

ma sonum. MUNCK. Pro *vetustate* Voss. prim. & tert. *venustate*. pro *incensus* Voss. tert. *inensus*.

4 MEROPEN] Ita & omnium antiquissima Veneta, & Schol. German. Malè ergo Μέροπος eam vocat Theo ad Aratum, Αἰρῶ Parthenius, Ἀερῶπις Nicandri Interpres. MUNCK. Consule Apollodor. lib. I. p. 15. & P. Leopard. l. I. De OEnopione dixi ad fab. 129.

5 CEDALIONEM] Voss. prim. *Cedaliona*. *Celedoniam* Voss. tert. *Cydalion* vocat Theo ad Aratum pag. m. 38. *Endalion* vocat Eratosthenes cap. 32. Non possum non addere, quae codici MSS. Scholiastae Caesaris Germanici, quem Cl. Oudendorpius ipse cum edit. contulit, literatus orbis debet, ipse cum Lemnum venisset Vulcani auxilio usus est, qui dedit ei caballum, qui eum ferret. Qui cum ad ortum solis venisset. In genere eum παῖδα vocat Apollodorus lib. I. pag. 15.

6 ET IBI VEN. &c.] Usque ad nonnulli desunt Voss. primo. τὸ cum ante voluerit abest Hemst.

7 QUAE SUPRA DIXIMUS] Cap. 26. ubi de scorpione erat sermo. SCHEFF. Cap. 26. *Se omnia, quae è terra oriuntur, interficere valere*. Schol. German. *Cum in Celinio venaretur, Diana*

diximus, & ita interfectum. Alii dicunt cum Callimacho, cum Dianae vim voluerit adferre, ab ea sagittis esse confixum, & ad sidera propter venandi consimile studium⁸ deformatum. ⁹ Ister autem dicit, Oriona à Diana esse dilectum, & pene factum, ut ei nupsisse existimaretur. Quod cum Apollo¹⁰ aegre ferret, & saepe¹¹ eam objurgans nihil egisset, natantis Orionis longe caput solum videri conspicatus, contendit cum Diana, eam non posse sagittam mittere ad id, quod nigrum in mari videretur. Quae cum se vellet in eo studio maxime artificem dici, sagitta missa caput Orionis trajecit. Itaque eum cum fluctus interfectum ad litus eiecisset, & se eum Diana percussisse plurimum doleret, multis ejus obitum profecuta lacrimis, inter sidera statuisse existimatur. Sed quae post mortem ejus Diana fecerit, ¹² in ejus historiis dicemus.

XXXV. *Canis.*

Hic dicitur ab Jove custos Europae adpositus esse, & ad Minoa pervenisse: quem Procris Cephali uxor laborantem dicitur fanasse, & pro eo beneficio Canem¹³ munere adcepisse, quod illa studiosa fuerit venationis: & quod Cani fuerat datum, ne ulla fera praeterire eum

nam irridens, contemnebat ejus opera, quae in monte constituebat. Itaque Dianam misisse scorpionem dicitur, qui Orionem vitâ privaret. Idem in Scorpio: Nigidius autem dicit, Scorpionem ad perniciem Orionis in insula Chio in Chelippio ortum, voluntate atque ope Dianae. Nam cum in monte Celfionio venaretur, irridens Dianam &c. Pro Celinio, Chelippio, Celfionio videtur reponendum Colone ex Eratosth. cap. 7. Τῆτόν φασιν ἐποίνῃσιν Ἀστειμὸς ἀναδελφῆσιν ἢ Κολώνης ἢ Χίος νῆσος. MUNCK.

8 DEFORMATUM] Abest Voss. primo. Deformatunt Voss. tert.

9 ISTER AUTEM DICIT] Histrius Ven. & MSS. 3. ex Vlitianis. Scribe Istrus tum heic, tum cap. 35. Usus est terminatione Graecâ, ut in Perianthus, Maeandrus, Euandrus, aliisque. MUNCK. Histrius Voss. prim. tert. Hemst. & d'Orv. Micyll. cap. sequ. Ister reponit.

10 AEGRE FERRET] Voss. tert. haec resciret. Super scriptum hoc referret.

11 EAM OBJURGANS HOC FECISSE NIHIL EGISSET] Deesse nihil proficeret vel simile videtur. MICYLL. Sanctand. eam objurgans nihil egisset. Mihi omnia videntur apta & proba in scriptura veteri, si modo deleatur &, quod videtur factum ex syllaba postrema vocis praecedentis.

Quod Apollo cum aegre ferret, saepe eam objurgans, hoc fecisse, supple ex superioribus, dicit Ister. Porro illud hoc respicit sequentia: Natantis Orionis &c. Id enim fecit Apollo. SCHEFF. Nihil egisset MSS. 2. Vlit. Elegans loquendi formula nihil agere. Euphorbus in tumulo Ciceronis: Nil agis, Antoni: scripta diserta manent. Vell. II. 6. Nihil tamen egisti, M. Antoni. Quint. Declam. XII. Nihil agis afferendo frumentum, si post illum diem veneris. MUNCK. Pro conspicatus d'Orv. conspiciatur: τὸ mittere abest Voss. primo. pro dici Voss. prim. & tert. & d'Orv. videri. pro Diana Voss. tert. obitum.

12 IN EJUS HISTORIIS DICEMUS] Quaenam istae historiae? An intelligit fabulas? Sed nil huc pertinens in eis reperitur, & dicemus ad futurum pertinet. At fabulas jam ante composuerat. An peculiare quidpiam de Diana scribere proposuerat? SCHEFF.

Ad C A P. XXXV.

13 MUNERE ACCEPISSE] Ovid. a Diana accepisse ait. MICYLL. Malim, muneri, ut cap. 5. Muneri accepisse à Veneris & Horis. quanquam
ibi

eum posset. Post ejus obitum Canis ad Cephalum pervenit, quod Procris ejus fuerat uxor : quem ille secum ducens Thebas pervenit, ubi erat vulpes, cui datum dicebatur, ¹ ut omnes Canes effugere posset. Itaque ² cum in unum pervenissent, Jupiter nescius, quid faceret, ut Ister ait, utrosque in lapides convertit. Nonnulli hunc Canem Orionis esse dixerunt, & quod studiosus fuerit venandi, cum eo Canem quoque inter astra conlocatum. Alii autem ³ Icarii Canem esse dixerunt, de quo ante ⁴ diximus : quae multa proposita suos habent auctores. Sed Canis habet in lingua stellam unam, ⁵ quae ipsa Canis adpellatur : in capite autem alteram, quam Isis suo nomine statuuisse existimatur, ⁶ & Sirion adpellasse propter flammae candorem : quod ejusmodi sit, ut praeter caeteras lucere videatur. Itaque ⁷ quo magis eam cognoscerent, Sirion adpellasse.

XXXVII.

ibi Anonymi codex, pro munere accepisse. Possis dicere heic subaudiri praepositionem, quam addit German. Scholiastes, *Procridi in munere datam*. Et post paulo: *Et in munere utrem plenum vino tribuit*. Fabulam vide apud Anton. Liberal. cap. 41. MUNCK. De re Vid. P. Leopard. lib. vii. cap. 24. pro quem cod. d'Orv. qua. Omnes mei agnoscunt munere, ut & cap. 5. pro ubi Hemst. ibi.

¹ UT OMNES C. E. POSSET] Voss. pr. ut Miccyllus & Schefferus ediderunt omnes c. e. posse. rectissime. Consule Celeb. P. Burm. ad Phaedri lib. iv. fab. 25. vs. 27. & in Obs. Misc. Vol. iv. Tom. iii. pag. 391.

² CUM IN UNUM PERVENISSENT] 'Επὶ τὸ αὐτὸ. Sallust. Jugurth. cap. 11. *Reguli in unum convenerunt*. Cap. 50. *Neque in unum sese recipiebant*. Cap. 98. *In unum contrahit*. Vetus Interpres Matth. xxii. 34. *Convenerunt in unum*. Luc. cap. xvii. 35. *Duae erunt mulieres in unum*. MUNCK. Consule Gronovium ad Livii lib. xxviii. cap. 3. Cort. ad Sallust. B. Cat. cap. xvii. §. 2. Burm. in Var. Lect. Servii ad Virgil. ii. Georgic. 382. Caesar addere solet locum. Vid. Oudendorp. ad lib. ii. B. G. cap. 5.

³ ICARII CANEM] Ut Lucianus in Dialogo, Deorum Ecclesia. MICYLL. *Icari Veneta* & Schol. Germ. Vide not. ad cap. 4. & Lucian. in Θεῶν Ἐκκλησίᾳ. MUNCK. In lapides absunt Hemst.

⁴ DIXIMUS, QUAE MULTA] Sunt haec turbata, & hoc modo constituenda & distinguenda,

diximus multa, quae proposita, &c. SCHEFF. Schefferus, *multa, quae proposita*. MUNCK.

⁵ QUAE IPSA CANIS] Mallem, *quae & ipsa canis* &c. Schol. Germ. *Habet autem stellas, in capite unam, quae Isidis dicitur, claram, in lingua unam, quam Sirium vel canem vocant*. Etiam Eratosthenes, contra quam Hyginus facit, a Sirio Isidem distinguit. Adi ipsum cap. 33. In ore sive lingua canis Sirius, in capite Isis est. Geminus p. 48. *Stella vero splendida, quae est in ore canis majoris, quaeque videtur incrementum aestivum efficere, eodem nomine cum toto signo canis appellatur*. MUNCK. Pro stellam Hemst. stella.

⁶ ET SIRION APPELLASSE] Schol. Arati pag. 44. ed. Lond. Σείριον καλεῖται, παρ' ὅσον σίσηται αὐτὸ τὸ φῶς, καὶ ἔστι πορφύρεον ἐν τῇ παλμῇ τῇ λαμπρόν. Confer Etymol. magnum in Σείριον, & Vossii in Sirius. Aratus : Ὅξια σείρια καὶ μὴ καλίσσ' ἄνθρωποι Σείριον. MUNCK. Pro in lingua Voss. pr. in linguam. De Sirio Schol. Euripidis in Hecuba vs. 1088. pag. 98. in Iphig. Aulide vs. 7. Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 222. Tzetzes ad Lycophron. vs. 397. Serv. ad x. AEn. 273. Lact. ad Statii i. Theb. 635. ad iv. Theb. 777. & H. Junius lib. i. Animadv. cap. 5.

⁷ QUO MAGIS EAM COGNOSCERENT] Hyginum ante oculos habuit Isidorus Etym. lib. iii. *Canis autem vocatur propterea quod corpora morbo afficiat : sive propter flammae candorem, quod ejusmodi sit, ut prae caeteris lucere videatur*. Itaque

qua

XXXVI. *Procyon.*

Hic ante majorem Canem exoriri videtur, sed à nonnullis Orionis esse existimatur. hac etiam de caussa ⁸ Procyon est adpellatus, sed iisdem omnibus historiis, ⁹ quibus superior Canis, adnumeratur.

XXXVII. *Argo.*

Hanc nonnulli propter celeritatem dixerunt Argo graece adpellatam: alii, quod ¹⁰ Argus ejus fuerit inventor. Hanc autem ¹¹ primam in mari fuisse complures dixerunt: & hac re maxime stellis esse figuratam. Hanc navim factam Pindarus ait in Magnesia oppido, cui Demetrias est nomen. Callimachus autem in iisdem finibus ad ¹² Apollinis Actii templum, quod Argonautae proficiscentes statuiffe existimantur in eo loco, qui Pagasae vocatur, ideo quod navis Argo ibi pri-

quo magis eam cognoscerent Sirion appellasse. Germ. Schol. *Sirium* autem stellam vocatum putant propter flammae candorem. MUNCK. Pro Sirion Voss. duo & d'Orv. *Siriona*.

S C H E F F. *Enumeratur* mallet Schefferus. MUNCK. Sed idem omnibus historiis, quibus sup. canis adnumeratur d'Orvill. cod. cujus scripturam me sequi hic moneo.

Ad C A P. XXXVI.

⁸ PROCYON] *Anticanis* Scholiaetae Germanici est. Sed rectius *antecanis* Plinio & Ciceroni, ut *antescholanus* ἀνέσχολος Petronio. Appellatur autem eo nomine vel totum signum canis minoris, vel stella splendida, quae est in cane minore. Vide Eratosth. cap. 42. Geminum pag. 48. Theon. in Aratum p. 56. ed. Lond. *Minusculus canis* est Vitruvio lib. ix. cap. 7. *Canicula* Hygino supr. cap. 4. Sed perperam, si audias Scaligerum ad Manil. p. 405. Peccat etiam Capella *caniculam* appellans canem majorem lib. viii. Verba ejus adduximus infr. ad cap. 12. lib. iv. Nec melius rem gessit Schol. Horat. ad Lib. i. od. 17. *Caniculae. Sirii stellae in ore caniculae afferentis nimios calores.* MUNCK.

⁹ QUIBUS SUPERIOR CANIS ANNUMERATUR] Mallet *enumeratur*. Nam canis adnumeratur historiis, vix idonee dicitur. At *enumeratur* hoc modo usurpat & Cicero. Virgilius iv.

— Ego te, quae plurima fando
Enumerare potes, nunquam regina negabo

Ad C A P. XXXVII.

¹⁰ ARGUS EJUS INVENTOR] Pofis Magnesium Glaucum Argus fabrum fuisse dicit apud Athenaeum lib. vii. cap. 12.

¹¹ PRIMAM IN MARI FUISSE] Vide Eratosth. cap. 35. & Schol. German. quaeque annotavi ad Hygin. Mythol. cap. 14. MUNCK. Haec magis essent verisimilia, neque necesse esset, ut de navi longa intelligeremus, si crederemus Aegyptiis de navi Argo haec adnotantibus apud Plutarch. in Iside & Osir. Tom. ii. pag. 359. Καὶ τὸ πλοῖον, ὃ καλεῖται Ἑλλήνης Ἀργώ, τὸ Ὀσίριδος νηὸς εἰδῶλον ἐπὶ τιμῇ κατηγερεσμένον.

¹² APOLLINIS ACTII] Apud Apollon. Rhod. lib. i. vs. 359. sic Jason:

Τείως δ' αὖ καὶ βαμὸν ἘΠΑΚΤΙΟΥ ἐμβασιόιο
Θείονδ' Ἀπόλλωνος, ὃ μοι χρεῖαν ὑπέδειξε
Σημανεῖν δείξειν τε πόρος ἄλως, εἴ κε θυγατρὶς
Οὐ θέη ἐξέρχεται ἀελόων βασιλῆϊ.

Et vs. 403.

Νήεν αὐτόθι βαμὸν Ἐπακτίος Ἀπόλλωνος.
ἌΚΤΙΟΥ ἐμβασιόιο τ' ἐπώνυμον.

Q99

Per.

primum compacta dicitur, quod est Graece ¹ παγᾶσαι. Homerus hunc eundem locum in Thessaliae finibus esse demonstrat. AEschylus autem, ut nonnulli ajunt, ² à Minerva quamdam materiam loquentem ³ eodem esse conjunctam. Sed hujus non tota effigies inter astra videtur: ⁴ divisa enim est à puppi usque ad malum: significans, ne homines fractis navibus pertimescerent.

XXXVIII. Centaurus.

Hic dicitur nomine Chiron Saturni & Philyrae filius esse, qui non modo caeteros Centauros, sed homines quoque justitia superasse, AEsculapium & Achillem nutrisse, existimatur: pietate igitur & diligentia effecit, ut inter astra numeraretur. Apud hunc Hercules cum ⁶ diverteretur, & simul cum Chirone sedens sagittas considera-

ret,

Pergit Jason vs. 411.

Κλῦθι ἄναξ ΠΑΓΑΣΑΨ τε πόλιν τ' Ἀισωνίδα
ναῶν,
Ἡμιστέροιο τεκνῶ ἐπώνυμον.

Huic Deo Argonautae sacra quoque fecisse dicuntur, postquam Phaeacum terram, Cercyram, haud procul ab Aëtio sitam, attigerunt, ab Orpheo in Argonaut. vs. 1296. Consule Jac. Nic. Löensem lib. III. Epiphyll. cap. 15. qui pluribus de Apolline Aëtio agit. ut & Misc. Obs. Vol. VI. Tom. III. pag. 501. Num. 12.

1 ΠΑΓΑΣΑΙ] Doricum hoc dicas pro παγῆσαι. Sed quid est παγῆσαι? Forte, παγῆσαι. Tzetzes in Scutum Hesiodi pag. 194. ed. Heinf. Πάγασος πόλις ἐστὶν Θεσσαλίας. τόπος ὠνομασμένον παρὰ τὸ ἐκεῖ πεπῆχθαι Ἀργῶ. Puto excidisse aliquid. Lego, Παγασαί τόπος &c. Nam Παγασαί ἐπώνυμον φερῶν est Straboni Lib. IX. Sic dictum ἀπὸ ναυπηγίας τῆς Ἀργεῖς. Pagasa autem Plinio Lib. IV. 8. oppidum est Demetrias postea dictum. Verum an & Magnesia idem olim nomen habuerit, quod heic ait Hyginus, ignoro. Hoc scio Argos vocatum ab aliis illud oppidum, ubi fabricata illa heroum navis sit, & inde Argo dictam. Vide Etym. magnum in voce Ἀργῶ. & Eustath. in Homer. Iliad. p. 247. ed. Bas. MUNCK. De loco, quo haec navis aedificata fertur, consule Lact. ad Statii III. Theb. 518. ad V. Theb. 335. & ad I. Achill. vs. 156.

2 A MIN. QUAMD. M. LOQU.] Consule Philostrat. lib. II. Iconum cap. 15. Orphei Argonaut. vs. 265. Apollodor. lib. I. pag. m. 53.

65. Callistrati Statuam 10. & Meziriac. ad Ovidii VI. Ep. Heroid. p. 83. An humanam vocem habuerit Argo, disquirat Schottus in Obs. Human. II. 10. ut me docuit Celeb. P. Burm. ad Val. Flacc. I. 2. & vide, qui fabulam ex Lingua Orientis explicat, S. Bochartum lib. II. Geogr. S. cap. II. pag. 739, 740.

3 EODEM ESSE CONJUNCTAM] Suspicio, scripsisse nostrum eadem esse conjunctam, ut referatur ad navem, & sit, velut junctam cum ea positum. Nisi fors putamus eodem positum antiquae, pro eadem, cum praefertim tale quid occurrat & alibi. SCHEFF.

4 DIVISA EN. EST A P.] Vide Theon. ad Aratum pag. 40, 41. & Eratosthen. cap. 35.

Ad C A P. XXXVIII.

5 AEscULAPIUM ET ACHILLEM] Modius ex membranis suis legit, AEsculapiumque. SCHEFF. AEsculapium canino lacte nutritum, & Chironi traditum Medicinam didicisse e Lactantio de Fals. Relig. docet Burm. ad Ovid. II. Met. 599. Vide Pind. O. Pyth. III. vs. 80. Plures Chironem hunc habuisse discipulos, quos artem militarem, Medicam, Musicam, Justitiam docuit, ut praeter AEsculapium, Telamonem, Peleum, Theseum, Cocytum, discimus e Philostrato cap. IX. Heroicon. & Ptol. Hephaestionis lib. I. apud Photium pag. 471. nec non hunc Achillem, (vid. Pausan. lib. III. cap. 18. pag. 255.) qui infans recens natus Chironi traditus, & leonum, urforum, aprorum hinnulorumque medul-

ret, fertur una earum dicidisse supra pedem Chironis, & ita eum interfecisse. Alii autem dicunt, Centaurum miratum, quod tam 7 brevibus sagittis tam magna corpora Centaurorum interfecerit, ipsum contendere arcum conatum: itaque ex ejus manu sagittam prolapsam in pedem ejus incidisse: pro qua re Jupiter ejus misertus, inter sidera eum constituit 8 cum hostia, quam supra aram tenens immolare videtur. Hunc alii 9 Pholon esse Centaurum dixerunt, 10 eum, qui aruspicio praeter caeteros plurimum valuisset: itaque ad Aram cum hostia venire Jovis voluntate figuratum.

XXXIX. "Ara.

In hac primum dii existimantur sacra & conjurationem fecisse, cum Titanas obpugnare conarentur: eam autem Cyclopas fecisse. Ab ea con-

medullis nutritus fuisse dicitur. Videndi Plutarchus lib. iv. Sympot. cap. i. Philostratus cap. xix. §. 2. Heroicon. & ii. Iconum cap. 2. Schol. Homeri Iliad. II. 36. Columna ad Ennii Fragm. ex Achill. pag. 218. & Meziriac. ad Ovidii Epist. iii. Heroid. pag. 222. Ab uxore vero Chironis Chariclo, & matre ejusdem Philyra nutritum esse Achillem docet Schol. Apoll. Rhod. iv. Arg. 813. Idem Schol. ad lib. i. vs. 558. ista de Achille non ab Homero, sed ab iis, qui post Homerum scripserunt, memorata fuisse adnotat. Homerus tamen Iliad. A. 830. Achillem a Chirone artem Medicam doctum esse scribit, & Theo ad Aratum pag. 48. adnotat ὁ δὲ Χείρων ἐν τῇ ἀσκησίᾳ καθικέσας διακοσμήσιν συνέζη καὶ παιδάσας ἈΣΚΛΗΠΙΟΝ τὸν υἱὸν Ἀπόλλωνος καὶ ἈΧΙΛΛΕΪΑ τὴν Πηλέως τὴν ἰατρικὴν, καὶ ἸΑΣΩΝΑ, ἀπὸς τιμὴν κατησερίσθη.

6 DIVERTERETUR] Voss. sec. diverteret. lege deverteret.

7 BREVIBUS SAGITTIS] H. e. parvis. Sic infr. cap. 42. Sed haec est brevis & clara. Confer annot. ad Fulg. de Prisc. Serm. in voce TUTULI. MUNCK.

8 CUM HOSTIA] Pantheram Capella appellat Lib. viii. Bestiam θύκας Vitruvius Lib. ix. Schol. German. Quidam arbitrantur tenere in sinistra manu arma & leporem, in dextra vero bestiolam, quae θύκας appellatur; & βύζαν, id est, utrem vini plenum, in quo libabat diis in sacrario. Non convenit ei per omnia cum Eratosthene cap. 40. MUNCK.

9 PHOLON ESSE CENT.] Consule Apollodor. lib. ii. pag. 115. Serv. ad viii. AEn. 294. & Lact. ad Statii ii. Achill. vs. 41.

10 EUMQUE - - VALERE] Al. Eumque - - valuisse. MICYLL. Sanctand. eum, qui aruspicio. Non habet valuisse. Utrumque probo, sed & pro valuisse mallem, valeret. Quanquam valuisse in quibusdam libris legi testetur Micyllus, quocum illud eumque potest stare. SCHEFF. Eum qui Voss. sec. & d'Orv. iidemque valuisse.

Ad C A P. XXXIX.

II ARA] Nectar Eratostheni est cap. 39. Sacrarium Schol. German. Θυριατήριον Proclo, Θυτήριον Arato & Theoni p. 52. Thuribulum Germanico; nimirum quia Θυτήριον λεγαντάδι θυρίον ἐστι, ut ait Theo. Capella in Catalogo signorum astrinorum, caelulum, ara &c. Glossa interlinearis interpretatur, caelulum thuribulum à caelando. Atqui ara & thuribulum idem est signum. Coelulum est ἐξονίσκος, corona austrina. Vide annot. superius ad cap. 27. Astron. Manil. Lib. i. Ipsius hic mundi templum est, victrixque solutis Aratit sacris &c. Germanici Scholiaften illustrat, quod ait Chrysologus Serm. 87. Inter sacraria nativitas sacra procuratur. i. e. inter aras. Sacellum aliis est. Nepos Themist. cap. 8. Cum ea se in sacrarium, quod summā colebatur cerimonia, se conjecit. Quid propriè sacrarium sit, docet Servius ad AEn. xii. 199. Sacrarium, inquit, propriè locus est in templo, in quo sacra reponuntur; sicut donarium est, ubi collocantur oblata. Sed in Gloss. Philox. sacrarium, ναϊονάριον. Quo sensu Ambrosius Hexaëm. lib. iii. cap. i. Templum illud sacrarium Trinitatis. MUNCK.

consuetudine homines dicuntur instituisse sibi, ut, cum aliquam rem efficere cogitarent, prius sacrificarent, quam agere incepissent.

XL. *Hydra.*

² In qua Corvus insidere, & Crater positus existimatur, de qua hanc habemus memoriae proditam causam: Corvus Apollinis tutela usus, eo sacrificante, missus ³ ad fontem aquam puram petendum, ⁴ vidit arbores complures ficorum immaturas: eas expectans, dum maturefcerent, in arbore quadam earum confedit. Itaque post aliquot dies coctis ficis, & à Corvo compluribus earum comedis, expectans Apollo Corvum, vidit eum cum Cratere pleno volare festinantem. ⁶ Pro quo admissio ejus dicitur, quod diu moratus sit, Apollinem, qui coactus mora Corvi alia aqua est usus, hac ignominia eum adfecisse, ut quamdiu fici coquerentur, Corvus bibere non possit, ideo ⁷ quod guttur habeat pertusum illis diebus. Itaque cum vellet significare sitim Corvi, inter sidera constituit Cratera, & subposuit Hydram, quae Corvum sitientem moraretur: videtur enim rostro

¹ PRIUS SACRIFIC.] Theo ad Aratum pag. 46. Τὸ δὲ ΘΥΤΗΡΙΟΝ λιβανώδι ὁμοίον ἐστίν, ὃ φασὶ τὰς θεὰς χεῖρα δῆ, ὅτι τὰς Τιτῶνας κατηγόσαντο. Ἐρατοδωρὴς δὲ φησὶ (cap. 39.) τὸ τοῦ θυτήριου εἶναι, ἐν ᾧ τὸ πρῶτον οἱ θεοὶ συνωμοσίαν ἐποιήσαντο, ὅτι ἐπὶ τὰς Τιτῶνας ἐρεχθίδεν ὁ Ζεὺς, Κυκλάπων καὶ Ἀσκάδων ἀνάντων, ἔχον ἐπὶ τῷ πρὸς κάλυμμα, ὅπως μὴ ἴδωσι τὴν Ἐρατοδωρὴς δύναμιν. ἐπιτυχόντες δὲ τῇ πρᾶξει ἐβησαν καὶ εἰς ἑαυτοὺς τὸ αὐτὸ καὶ Ἀσκάδων, ὃ καὶ εἰς τὰ συνωμοσία φέρουσιν οἱ κοινῶν βελόνηροι, ἢ αὐτὰς αἰρεῖσθαι ἐν ταῖς ἀγῶσι, καὶ ταῖς ἐμνύειν διδοῦναι βελόμενοις, ὡς διακομίζονται πρὸς τὴν τιμῇ, καὶ τῇ χρεὶ ἐφάπτεται δεικνύειν δύναμιν ὡς μαρτυρεῖται τὸ πῦρ. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ μάντις ποιεῖσιν.

Ad C A P. XL.

² IN HAC CORVUS INSIDERE POSITUS] Sanctandr. ex Modiano auctius: In qua corvus insidere & crater positus existimatur. Ego nisi libri probatoris acceperit auctoritas, non accipio. Insidere puto pro sedere positum. Ordo corvus positus existimatur sedere in hac hydra. Dicas, sequitur tamen de cratere. Repono, sequi & de serpente, cujus ipsius etiam hic facienda mentio fuisset, si haec ratio valeret. SCHEFF.

³ AD FONTEM] A fonte Veneta cum aliis antiquioribus. Sed alteram lectionem non unus

tantum ex MSS. Vlitii, sed & German. Schol. adstruit: Missus, inquit, ad fontem, ut diis ad libandum aquam deferret. MUNCK. Ad fontem Voss. sec. & d'Orv. Consule Theon. ad Aratum pag. 49. Τὸ post ante aliquot dies abest Hemsterhusiano, nec male.

⁴ VIDIT ARBORES COMPLURES FICORUM IMMATURAS] Illud arbores suspectum mihi, quippe quod ex versu sequenti huc perlatum videatur. Certe arbores immaturas nemo dixerit. Vide tamen nostram suspitionem in Indice. SCHEFF. Arbores grossos ficus habentes appellat Schol. German. De grossis vide lib. I. Charif. Vetus Interpres Cantic. Salom. cap. II. 13. Ficus protulit grossos suos. Cato R. R. cap. 93. Fici uti grossos teneant. &c. MUNCK. Ovid. II. Fast. 253.

Stabat adhuc duris ficus densissima pomis
Tentat eam rostro: non erat apta legi.
Invenio imperii sedisse sub arbore fertur,
Dum fierent tarda dulcia poma mora.

Deinde addit.

At tibi, dum lactens haerebit in arbore ficus
De nullo gelidae fonte bibantur aquae.

⁵ CUM CRAT. PL.] Ovid. II. Fastor. addit cor.

rostro caudam ejus extremam verberare, ⁸ ut tamquam sinat, se ad Crateram transire. ⁹ Ister autem & complures dixerunt, Coronida Phleggyae filiam fuisse: hanc autem ex Apolline AEsculapium procreasse, sed postea Ischyn Elati filium cum ea concubuisse. Quod cum ¹⁰ videret Corvus, Apollini nunciassse: qui cum fuerit antea candidus, pro incommodo nuncio eum nigrum fecisse, & Ischyn sagittis confixisse. De Cratera autem hanc historiam Philarchus scribit: In Chersoneso, quae confinis est Trojae, ubi Protefilai sepulchrum statutum complures dixerunt, ¹¹ urbs Phlagusa nomine dicitur, in qua Demiphon quidam cum regnaret, incidit eorum finibus repentina vastitas & civium internecio miranda: qua re Demiphonta permotum ferunt misisse ad Apollinis oraculum, ¹² quaerens remedium vastitatis. Responso autem dato, ut quotannis una de nobilium genere virgo diis penatibus eorum immolaretur: Demiphon omnium filias praeter suas sorte ductas interficiebat, usque dum cuidam civium loco nobilissimo eorum nato perdoluit inceptum Demiphontis, qui negare coepit de sua filia se passurum fortiri, nisi eodem regis filiae essent conjectae. Quo facto rex permotus, illius filiam sine sorte ductam

eorum una attulisse hydram quoque, & culpam morae in illum rejecisse, tamquam qui se remoratus fuisset. MICYLL. T^o eum abest Hemst.

6 QUO PRO ADMISSO] Sanctandr. *pro quo*. Sed tales trajectiones non inusitatae nostro, quod saepe alias ostendi. SCHEFF. H. e. pro quo peccato. Ovid. XI. Heroid. *Ab miser admissio peccatur ille meo*. Et XVI. *Matris in admissio falsâ sub imagine lusae*. II. Art. Am. 381. *Conjugis admissum violataque jura mariti*. MUNCK. Pro Apollinem Hemst. Apollo.

7 QUOD GUTTUR HABEAT PERTUSUM] Aliam causam adduxi ex AEliaano ad Fulgent. Lib. I. 12. MUNCK.

8 UT TANQUAM NON SINAT SE] Sanctandrea. na negationem omittit, quod cur factum sit non video. Nam & Ovidius ostendit, culpam rejecisse corvum in Hydram, quasi ad craterem ire corvum prohibuerit. SCHEFF. Adstruunt eam lectionem 3. Vliit. Veneta tamen & aliae antiquiores, *ut tanquam non sinat*. MUNCK. Mei etiam delent *et non*.

9 HISTRUS] Al. *Ister*. MICYLL. Notat Micyllus, alios hic exhibere *Ister*. Sed fortasse, qui ab aliis *Ister*, a nostro *Histrus* dictus est, ut solent in ejusmodi nominibus variare. SCHEFF. *Histrus* Veneta & Vliit. 3. Scribe *Istrus*. Retinuit terminationem Graecam, ut in *Periandrus*,

Thessandrus, aliisque. *Istros* est Graecis. Vide Helych. in *Αρωα*. & Plutarch. libr. de Musica. MUNCK. De AEsculapii parentibus egi ad fab. 161. Adde, quae Pausan. lib. III. cap. 26. pag. 277. de Leuctrorum incolis notat.

10 VIDERET CORVUS] Voss. sec. *audiret corvum*.

11 URBS PHLAGUSA] D'Orv. cod. & Hemst. *Flagusa*; duo Voss. *Flagusa*. locus corruptus. II. Voss. ad Melam. lib. II. cap. 2. lin. 88. recte legit *Elaeusa*, pro *Eleus*, sive *Elaeis*; utroque enim modo scriptum reperias, ut docent Cellarius Geogr. Ant. lib. II. cap. xv. §. 35. & Interpr. ad Thucyd. lib. VIII. cap. 102. De hac urbe Eleunte consule Olear. ad Philostrati cap. II. Heroic. §. I. Pausan. lib. I. cap. 34. p. 83. *Καταλέξαι δὲ καὶ ἄλλας ἔχω γενόμενους τότε ἀνθρώπους, οἱ δὲ αὖτ' ἑλῆσι τιμὰς ἔχουσιν. πῶς δὲ καὶ ἀνάκειναι πόλεις. Ἐλεῖς ἐν Χαρρόνῳ, Προσιλαῖα.*

12 QUAERENS REMEDIUM] Vliit. 3. *quaerentis*. Lego, *quaerentem*. MUNCK. Pro *internecio* Hemst. *interitio*. Voss. pr. *quaerentis*. recte pro *quaerentes*. Plerumque enim plures simul mittebantur. Herodot. lib. VII. cap. 140. *Περὶ αὐτῶν δὲ οἱ Ἀθηναῖοι ἐς Δελφὸς διεπέμψαντο*. Nepos Themist. cap. II. *Miserunt Delphos consultum, quidnam facerent de rebus suis*; *DELIBERANTIBUS* Pythia respondit. Satis exemplorum in re nota. pro *immolaretur* Voss. pr. *immoletur*, pro *conjectae* idem *convectae*.

ductam interfecit: quod ¹ Matusius nomine, virginis pater, ² instanti tempore simulavit, se patriae causa non aegre ferre factum: potuisset enim postea sorte ducta nihilominus interire: quod paullatim dies regi in oblivionem perduxit. Itaque cum se prope amicissimum regi virginis pater ostendisset, solenne sacrificium se habere dixit, eumque & filias ejus ad id conficiendum invitavit: qui nihil aliter futurum suspicatus, filias ante misit, ³ ut ipse occupatus in re civili postea veniret. Quod cum exoptanti Matusio accidisset, ⁴ filias ejus interfecit, & sanguinem earum cum vino in cratere mixtum advenienti regi pro portione dari jussit. Qui cum filias desideraret, & quid his factum esset, rescisset, Matusium cum cratere ⁵ in mare projici jussit: quo facto mare, quo ille est projectus, memoriae causa Matusium mare vocatum est: portus autem adhuc Crater adpellatur: quem antiqui astrologi stellis deformaverunt, ut homines meminissent, ⁶ maleficium neminem temere lucrari posse: neque oblivionem inimi-

¹ MASTUSIUS NOMINE] In aliis legitur *Mastusius*. Nos ex Plinio *Mastusius* legendum duximus. Vide lib. iv. cap. ii. MICYLL. Notat Micyllus, in aliis legi *Matusium*, & sic habet Sanctandr. Putat tamen Micyllus *Mastusium* scribendum, quia sic vocatur mare, cujus in sequentibus, fit mentio apud Plinium lib. iv. c. ii. Sane apud Pomponium Melam quoque est *Mastusia* lib. xx. c. 2. Neuter tamen de mari loqui videtur. Quanquam & Grotius in Arat. hoc probet. SCHEFF. *Matusius* & Veneta & Vlit. 3. cum heic, tum & in sequentibus. *Mastusius* tamen mallet ex Plinii lib. iv. cap. ii. Micyllus. MUNCK. Omnes mei *Matusius*. Mare tamen *Mastusium* vocatur. Vide Voss. ad Melae loc. & Cellar. pag. 1064. Geogr. Ant. Tom. I.

² INSTANTI TEMPORE] H. e. praesenti, *ἐν τῇ αἰῷ*. Utitur & Plinius ea phrasi lib. xxix. cap. i. Nepos Themist. cap. i. Diomedes lib. i. Paul. Epist. ad Rom viii. 38. *ὅτε οὐκ ἔστιν ἔτι μέλλον*. Vet. Interpr. Neque instantia, neque futura. MUNCK. Pro aegre Voss. pr. hac re. pro potuisset omnes praeter d'Orvill. cod. potuisse. interire, habet. Voss. pr. interiit Voss. sec. d'Orv. interficere quomodo Micyllus ac Schefferus ediderunt. Deinde Voss. pr. pro regi pater. Virg. patrem virginis regi. Ceteri pater virginis regi. pro filias Hemst. filiam.

³ UT IPSE] Ut & ipse Vlit. 4. MUNCK. Pro in re civili codex Ms. Hemsterhusii exhibet jure civili, ut jam docuit celeb. P. Wesseling. lib. ii. Obs. cap. 23. in ante cratere abest

Hemst. Voss. pr. & d'Orv. pro cratere Voss. sec. cratem & superscriptum erat cratere. Idem pro portione habet portione & pro desideraret, desiderasset.

⁴ FILIAS EJUS INTERFECIT] Unus Morellii, *regis filias peremit*. ex glossa, ut opinor. SCHEFF.

⁵ IN MARE PROJICI] In mari Veneta cum aliis antiquitus exeusis cum heic, tum & cap. 17. Quod vereor ne frustra editores posteriores mutarint, cum nec in MSS. suis aliter invenerit Vlitius. Lactant. Argum. Lib. xiii. Met. fab. 2. In profundo praecipitavit. Ita & ibi MS. Adde not. ad Fulg. lib. i. cap. 2. & Hygin. Mythol. cap. 92. MUNCK. Duo Voss. in mare.

⁶ MALEFICIUM LUCRARI] Impune ferre. Quam phrasin quam immerito è Latio exturbare conetur Boxhornius, disces ex iis, quae ad Catonis disticha annotavit Cl. Daumius. Addo ejus observatis ad eundem modum *κερδαίνειν* usurpari interdum Graecis. Lucas Act. Apost. cap. xxvii. 21. *Κερδοῦναι τὴν τῷ θεῷ ταύτῃ καὶ ζημίαν*. Vet. Interpr. Lucrique facere injuriam banc & jacturam. Vide ibi Pricaeum. Victor in de Persecut. Vandal. Lib. iii. Ut imminetia adhuc tormenta lucreris. MUNCK. Doctiss. Otto Arntzenius e Cicerone ad Catonis disticha locutionem in Latium vindicavit.

⁷ QUO ICARIUS SIT USUS] Recte Sanctandr. quo Icarus. Sic enim & Luciano dicitur in Dialogo Jovis & Junonis, qui primus vinum monstravit Indis: Ipsique nostro sup. c. 4. Veteres habuerunt *Icarus*. SCHEFF. *Icarus* Veneta, Micyll.

inimicitiarum fieri solere. Nonnulli cum Eratosthene dicunt, eum Cratera esse, ⁷ quo Icarius sit usus, cum hominibus ostenderet vinum. Alii autem, ⁸ dolium esse, quo Mars ab ⁹ Oto & Ephialte sit coniectus.

XLI. *Piscis, qui Notius adpellatur.*

Hic videtur ore aquam excipere à ¹⁰ signo Aquarii: qui laborantem quondam ¹¹ Isin servasse existimatur: pro quo beneficio ¹² simulacrum piscis, & ejus filiorum, de quibus ante diximus, inter astra constituit. Itaque Syri complures pisces non esitant, & eorum simulacra inaurata pro diis penatibus colunt. ¹³ De hoc & Hegesias scribit.

XLII.

Micyll. & Paris. Rectè. Vide not. supr. ad cap. 4. & Mythol. cap. 130. MUNCK.

8 DOLIUM] Homerus *κέρκρον* vocat Iliad. E. vs. 387. i. e. *carcerem* apud Cyprios. vide Schol. & Meurf. lib. II. de Cipro cap. 25. Pro autem Hemst. dicunt.

9 ETHO] Ita & Soter. *Otho* Venet. & Micyll. Alii *Oeto*. Scribe, *Oto*. *Ἰθ* enim Graecis est. Vide not. ad Mythol. cap. 28. MUNCK. Scribo ex codd. meis *Oto*. Philostrat. lib. VII. de Apoll. Tyan. cap. 26. *Ὡς Κρόνῳ μὲν ποτε ἰδὲθῃ βυλαῖς ἔ Διὸς, Ἄρης δὲ ἰ πολέμικῶν ἔ ἐν ἔργῳ μὲν ὑπὸ Ἡφάστου πρότερον, ἐν γῇ δὲ ὑπὸ ἔ Ἄλφειας*. Eadem testatur Apollodorus, quem Olearius ibi ad partes vocat. Adde Schol. Homeri Iliad. E. vs. 385. & Heraclid. in Alleg. Hom. p. 452.

Ad C A P. XLI.

10 SIGNO AQUARII] Micyllus & Scheff. ediderunt *f. Aquario*. quam lectionem solus Voss. sec. agnoscit. τὸ quo abest Hemst.

11 ISIN] Aliter Theo ad Aratum pag. 131. *Οὔτοι δὲ εἰσιν οἱ τῷ μεγάλῳ ἰχθύῳ ἔκγονοι, ἀλλ' ἔ ἐν πῖσι ἐξῆς ἐρεῖ, οἷτινες Δέρκην τινὲν Ἀφροδίτης θυγατέρα ἐμπιστύναν. εἰς θάλασσαν ἔσταναν*. Pro *Δέρκην* malit forte quis *Δερκίην*, quam & *Phacelin* perperam appellat German. Scholiastes. Sed illud *Dercia proles*, quod Avieno restituit Grotius, facit, ut nihil mutare audeamus. *Δερκετὼ ἐστ* Eratostheni cap. 38. ex quo praeterea liquet,

pro illis in *Boeth stagno* legendum esse *Bambyces stagno* apud Germanicianum interpretem. Confer, quae ad Eratosth. cap. 9. annotavit vir doctus, & Hygini Mythol. caput 223. MUNCK. Locus ille Theonis est pag. 28. in Ed. Morelli. De hac dea videndi interpretes ad Ovidii IV. Met. 45.

12 SIMULACRUM PISCIS, ET EJUS FILIORUM, DE QUIBUS ANTE DIXIMUS] Cujus filiorum? piscis, qui autem illi piscis filii? & ubi de iis dixit? pisces habemus supra c. 30. sed ibi nil de Iside, nil de filiis piscis. Et videntur aliqua deesse de hominibus ex pisce natis, de quibus postea se dicturum promittit noster capite nominato, quod haud dubie fecit hoc loco. Sane alibi nil tale legitur. Nisi malumus *piscis*, & *ejus filiorum*. *Fila* vocat, quae conjungunt inter sese pisces, Graecis *δεσμοὶ*, lineolae Hygino aliis locis. Sed de hoc alii deliberent. SCHEFF. Intellige duos illos pisces Zodiaci, de quibus cap. 30. egit, qui filii hujus magni piscis fuisse dicuntur. *Ἐκγόνας* appellant Eratosthenes & Theo, *Nepotes* German. Scholiastes. MUNCK. Pro *inter astra* Voss. pr. *in astris*.

13 DE HOC ET HEGESIAS] In MS. Modii fuit *Hefias*, ex quo facit *Ctesias*. Sed non necesse est. Vide Voss. de Hist. Gr. SCHEFF. De hoc & *Hefyas* Veneta. Et *Hefias* Vlitt. 3. Sanè *Hefias* invenit quoque in membranis suis Modius, qui rectè omnino inde *Ctesias* facit. Scribe ergo, de hoc & *Ctesias* scribit. Eratosthenes in hac fabulà: *Ὡς φησὶ Κτησίας*. MUNCK. Codd. mei *Ethefias*.

XLII.

RELIQUUM est nobis de quinque stellis, quas complures ut erraticas, ita *πλανήτας* Graeci dixerunt. Quarum una est Jovis nomine ² Phaëthon, quem Heraclides Ponticus ait, quo tempore ³ Prometheus homines finxerit, ⁴ hunc pulchritudine corporis reliquis praestantem fecisse, ⁵ eumque subprimere cogitare, ⁶ atque ut certum redderet Cupidinem, Jovi nunciassse. Quo facto missum Mercurium ad Phaethonta persuasisse, ut ad Jovem veniret, & immortalis fieret: itaque eum inter astra conlocatum.

SECUNDA stella dicitur Solis, quam alii Saturni dixerunt. Hanc Eratosthenes à Solis filio ⁷ Phaethonta adpellatam dicit: de quo complures scripserunt, ut patris inscien-ter curru vectus, incenderit terras: quo facto ab Jove fulmine percussus, in Eridanum ⁸ dejectus est, & à Sole inter sidera perlatus.

TER-

Ad C A P. XLII.

¹ ΠΛΑΝΗΤΑΣ] Voss. pr. addit (*id est vagos*) quomodo Schefferus edidit. Micyllus vero ita *planetas Graeci vagos dixerunt*. J. Firmicus lib. 1. cap. 4. *Quinque etiam stellae erratae, quae planetae a Graecis vocantur*. Septem Antiquiores statuisse discas e Pausan. 1. III. c. 20. p. 262.

² PHAETHON] Saturni stella ab aliis Phaeton vocatur. Vide Cic. lib. II. de N. D. MICYLL. *Phaethon & Soter. Phaeton antiquiores cum Veneta*. Quod idem est. Φαίτων, Phaeton est Eratostheni cap. 43. Vide notas ad cap. 17. & 18. lib. IV. MUNCK. *Phaeton* Voss. pr. *Pheton* Voss. sec. d'Orv. & Hemst. qui pro *planetas* exhibet *erraticos atapenatos*.

³ PROMETHEUS] Voss. pr. *Metheus*. qui post *finxerit* scribit *inisset*. Voss. sec. vero *constituisse nihil et. τὸ homines* abest Hemst. pro *hunc* idem *hanc*. pro *reliquis*, *requit*. sed superscriptum fuit *reliquos*.

⁴ HUNC PULCRITUDINE CORPORIS] Sanctandr. *hic pulchritudine*. Non placet. SCHEFF.

⁵ CUMQUE SUPPRIMERE COGITARET, UT CERTUM REDDERET] Sanctandr. *eumque suppressere cogitare, atque ut certum redderet Cupidinem, Jovi nunciassse*. In quibus omnibus sensum nullum video idoneum. Quid enim, *certum redderet Cupidinem*? Deliberent, & nos doceant, qui meliori facultate divinandi sunt instructi. Suspicabar. *ut tersum redderet, Cupidinem Jovi nunciassse*. quasi dixerit, non absolvisse penitus, sed voluisse adhuc dare absolutiorem, ideoque ha-

tenus suppressisse. Nunc deesse potius nonnulla videntur. Modius ep. 121. de hoc loco ita: *eumque cum suppressere cogitaret, neque ut ceteros Jovi redderet, Cupidinem Jovi indicassse*. Sed ne ipsius conjectura quidem satisfacit. SCHEFF. Ita & MSS. 3. Vltt. *Perperam*. Veneta cum antiquioribus, *cumque suppressere cogitaret*. Modius, *Eumque cum suppressere cogitaret*. Forfan rectius τὸ *hunc* ex praecedentibus huc revocaveris, & scripseris, *cumque hunc &c.* MUNCK. *Eumque* Voss. sec. ac d'Orv.

⁶ ATQUE UT CERTUM REDDERET &c.] Ita & Veneta aliaeque omnes. MSS. 3. Vltt. *Neque Jovis ut caeteros redderet*. Lege, *neque Jovi ut caeteros redderet*. Quomodo fere & Modius hunc locum constituebat. MUNCK. Hemst. *neque ut certum*. *Neque Jovis ut ceteros* Voss. pr. *neque Jovi ut ceteros*. Voss. sec. qui pro *cupidinem*, *cupidine*.

⁷ PHAETHONTA APPELLATAM DICIT] Cap. nempe 43. Ὁ δὲ δεύτερος ἐκλήθη μὲν Φαίτων ὁ μέγας. ἔτι δ' ἀνομάσθη ἀπὸ τῆς ἡλίου. MUNCK. *Phaeton* Voss. sec. ac d'Orv. Voss. pr. *Hanc ait Eratosthenes a s. f. Phaetonem appellatam*. pro scripserunt Voss. sec. dixerunt. pro *incenderit* duo Voss. *incenderet*.

⁸ DEJECTUS EST, ET A SOLE] Cum MSS. 3. habeant, *dejecerit*, & à Sole, legerim, *dejectus sit*, & à Sole. MUNCK. Duo Voss. & d'Orv. *percussus in E. dejecerit, et*.

⁹ PROPTER EJUS OBSERVANTIAM] Παροτήρησιν. Vide not. ad Myth. cap. 189. Vet. Interpretes Luc. VI. 7. *Observabant scribae*. xx. 2. *Observantes*

TERTIA est stella Martis, quam alii Herculis dixerunt, Veneris sequens stellam; hac (ut Eratosthenes ait) de causa: Quod Vulcanus cum uxorem Venerem duxisset, & 9 propter ejus observantiam Marti ejus copia non fieret, ut nihil aliud adsequi videretur, 10 nisi sua stella Veneris fidus persequi à Venere inpetravit. Itaque cum vehementer eum 11 amor incenderet, rem significans, è facto stellam 12 Pyroenta adpellavit.

QUARTA stella est Veneris, Lucifer nomine: quam nonnulli Junonis esse dixerunt. Hunc eundem Hesperum adpellari multis traditum est historiis. Hic autem omnium siderum maximus esse videtur. Nonnulli autem hunc Aurorae & Cephalii filium esse dixerunt, pulchritudine 13 multos praestantem: ex qua re etiam cum Venere dicitur certasse, ut etiam Eratosthenes dicit, eum hac de causa Veneris 14 adpellari: ex oriente sole, & occidente videri: quare, ut ante diximus, jure hunc & Luciferum, & Hesperum nominatum.

QUIN-

tes miserunt insidiatores. Observantiam ponit pro observatione, ut Cassiod. in de Orthograph. Quamvis antiquorum nulla observantia fuit cum N, an sine N scriberent. MUNCK. Tò ejus ante copia abest Voss. primo & d'Orv. aliud ab Hemst.

IO NISI SUAM STELLAM] Sanctandr. nisi sua stella Veneris fidus. Vix haec placet emendatio: Puto, rectam esse lectionem veterem, idque suam poni, pro ejus, sicut aliis factum locis apud nostrum. Sensus: ut nihil videretur sequi aliud, quam nudam solamque stellam Veneris, non Venerem ipsam, ideo hoc impetravit a Venere, ut persequeretur fidus ejus. SCHEFF.

II AMORE INCENDERET] Sanctandr. amor incenderet. Ne hoc quidem placet. Nam incenderet amore optime dictum, unde incensus amore apud plerosque veteres. Debet autem referri ad Venerem. Ipsa incendebat Martem amore. SCHEFF.

12 PYROENTA] Vlit. 3. Pyrionae. Videntur velle, Pyroide. Eratosthenes: Ο δὲ πύριτον Ἀριως πυροειδὴς καλεῖται. Sed vulgatum praeter alios defendit Cicero II. Nat. Deor. & auctor libri de Mundo: Εἶδ' ὁ πυροίς, Ἡρακλῆος τε καὶ Ἀρεως προσαναγορεύμενος. Sed cur πυροίς Mars? Quia ignitis fulgorum ardoribus sanguinolentus, & minaci luminis coruscatione terribilis est, ut loquitur Firmicus Astron. lib. I. cap. 2. Confer nostrum infr. lib. IV. cap. 19. MUNCK. Pyriona mei codd. Vulgata lectio proba. Plut. de An. procreat. e Timaco Tom. II. pag. 1029. Ἐν πέντε

ἀστέρας τεύχεται τὰς πλανήτας, ἂν τὰ μὲν ἐστὶ τὸ ἀπὸ σελήνης ἐπὶ ἡλίον, καὶ τὰς ὁμοδρόμους ἡλίῳ, ΣΤΙΛΒΩΝΑ καὶ ΦΩΣΦΟΡΟΝ. ἑτέρον τὸ ἀπὸ τούτων ἐπὶ τὴν ἄερος ΠΥΡΟΕΝΤΑ. τῆς δὲ τὸ μετὰ τὰς τε καὶ ΦΑΕΘΟΝΤΟΣ. εἰς ἑξῆς, τὸ ἐπὶ ΦΑΙΝΩΝΑ. ubi pro ἄερος πυροεία, legendum esse Ἀρεως πυροεία jam ipse interpres percepisse videtur. Ad Hygini locum inlustrandum, ut & Plutarchi quam maxime facit Schol. Apoll. Rhodii III. Arg. vs. 1376. Ἐιδέ τις λέγει τὴν ΠΥΡΟΕΝΤΙ ἀπὸν ὁμοιωμένην, ὡς ἔστι Περσένης ἐν τῷ ὡς τὸ Χαλκιδικῆς τὴν μαθηματικῶν, προειπὼν περὶ τὴν πλανήτων, λέγων ὅτι ἐν εἶναι τὴν ΠΥΡΟΕΝΤΑ προσαναγορεύμενον δὲ ὑπὸ Ἑλλήνων ἈΡΕΟΣ, ὑπὸ δὲ Χαλκιδέων ἩΡΑΚΛΕΟΥΣ. ubi pro Χαλκιδικῆς, Χαλδαϊκῆς, & pro Χαλκιδέων, Χαλδαίων legit Rutgerfius lib. V. L. cap. 6. J. Firmicus lib. II. cap. I. Astron. Qui a nobis Saturnus dicitur, ab Aegyptiis Φαίων vocatur; quem nos Jovem vocamus, Aegyptii Φαέθον. Qui a nobis Mars, ab illis πυροίς dicitur. Quae a nobis Veneris, ab illis φωσφόρος vocatur. Quem nos Mercurium dicimus, illi εἰλωσίνα vocant. Martis stella alio nomine Σιδήρειος vocatur. Vide Schol. Homeri Iliad. E. vs. 385. De quinque his stellis egit Laet. ad Statii I. Theb. 304.

13 MULTIS PRAESTANTEM] Multos Vlit. 3. Quod mutari non debuit. MUNCK. Tò siderum abest codici d'Orvilliano. Multos Hemst. Voss. sec. & d'Orvill. cod. quod in textum recepi.

14 APPELLARI, EX ORIENTE SOLE] Mallem appellari, & oriente sole. SCHEFF. Et oriente mal-

Rrr

QUINTA stella est Mercurii nomine Stilbon : sed haec est brevis & clara. haec autem Mercurio data existimatur, quod primus menses instituerit, & perviderit siderum cursus. Euhemerus autem primam ait Venerem astra constituisse, & Mercurio demonstrasse.

XLIII.

PRAETEREA ostenditur circulus quidam in sideribus, candido colore, quem Lacteum esse nonnulli dixerunt. Eratosthenes enim dicit : Mercurio infanti puero insciam Junonem dedisse lac : sed postquam eum rescierit Majae filium esse, rejecisse eum à se, & ita lactis profusi splendorem inter sidera adparere. Alii dixerunt dormienti Junoni

mallet Schefferus. Quod non displicet. MUNCK. Et exoriente Voss. sec. pro *Luciferum* duo Voss. Hedum. pro *astra* iidem *sidera*.

Tzetz. in Lycophron. p. 195. Constantin. Geopon. Lib. xi. 20. Eratosth. *καλασσε*. cap. 44. MUNCK.

Ad C A P. XLIII.

Ad Lib. III. Cap. I.

1 MERCURIO] Voss. pr. in Mercurio. pro infanti, infante. Sed d'Orv. instante Hemst. instanti. pro lac Voss. pr. lacte. pro experrectam Voss. sec. experrectum. pro signasse Voss. pr. significasse. pro Ops Voss. sec. ab. pro instituimus Voss. duo & d'Orv. instituimus.

2 HERCULEM SUPPOSITUM] Fabula est apud Euseb. ii. Praep. Euang. p. 35. ed. Steph.

3 ARCTI NIXAE] Modius, fixae. mox alternis unaquaeque, pro alterius. item caudam inferioris, pro inferiorem. SCHEFF. Fixae volebat Modius. Sed alterum adstruunt Vlitt. 3. MUNCK. Leid. Voss. pr. & d'Orv. *Arctos nixae*. Voss. sec. *Arcto nixae*. sed melius Hemst. *Arctoi nixae*. qui mox pro *barum* exhibet *horum*. De his ita canit Ovidius ii. Fast. 189.

Signo

noni : Herculem subpositum, & experrectam, id quod supra diximus, fecisse. Alii autem Herculem propter nimiam aviditatem lactis multitudinem adpetisse, neque in ore continere potuisse: quod ex ore ejus profusum circulum signasse. Alii dicunt, quo tempore Ops Saturno lapidem pro partu adtulit, jussisse ei lac praebere: quae cum preffisset mammam, profuso lacte circulum deformatum, quem supra demonstravimus. Nos autem omnium corporum deformationem dicere instituemus.

De descriptionibus Formarum Coelestium.

LIBER TERTIUS.

I. *Arcti.*

IGITUR incipiemus à polo Boreo protinus dicere, quo utraeque³ Arcti nixae vehuntur, Arctico circulo clausae, & ita conlocatae, ut alternis unaquaeque earum resupinata caput alterius tegere videatur, ita tamen, ut caput ejus, quae superior fuerit, ad caudam inferioris contendat. Harum major in extremo circulo pedes habet fixos. Praeterea habet in capite stellas VII, omnes obscuras, in utrifque auribus binas, in humero claram unam, in pede novissimo duas, ⁴ in summo interscapilio unam, in crure de posterioribus primo unam: in pede priori duas, in cauda ipsa tres. Ita totius fide-
ris stellae sunt omnino XXI.

Minor autem habet ⁵ in stationis unoquoque loco stellas singulas clare lucentes, & supra caudam tres: omnino septem: sed in prioribus caudae stellis ⁶ una est infima, quae Polus adpellatur, ut Eratosthe-

Signa propinqua micant. Prior est, quam dicimus, Arcton.

Arctophylax formam terga sequentis habet.

⁴ IN SUMMO INTERSCAPILIO] *In armo* Schol. German. *im' amoplaton* Eratosthenes. Sed interscapilii voce crebro utitur noster, ubi in Graeco est *ράχης* vel *ῥατ*. Vide cap. 17. 19. 20. 23. 25. 26. 27. 34. &c. Gloss. Philoxeni: *Inter scapulam*, *μεσσοφειον*. Legerim *interscapilium*, vel *inter scapulas*, quemadmodum in iisdem Glossis habes, *Infra nares*, *μύσαξ*. *Interdita* (leg. *inter digita*) *μεσοδάκτυλα*. Sanè in Cyrilli Lexico invenias, *Μεσσοφειον*, *interscapi-*

lium. Sed & illa, *μισσομνηιον*, *interfemus* (leg. *interfemur*.) *Μεσσοφειον*, *intercilium*: ut forsitan in Philoxeno nihil mutandum sit. MUNCK. Pro XXI. Hemst. XII.

⁵ IN STATIONIS UNOQUOQUE LOCO] Eratosth. *Ἐπὶ ἐκάστης γωνίας ἑ πλινθίς*. h. e. in quadrilatero. Invenit, opinor, in Graeco vocem *βάσις* Hyginus. *Βάσις* autem pedes Graecis interdum. Atque ita eam vocem accepit heic Hyginus. MUNCK.

⁶ UNA EST INFIMA, QUAE POLUS] Firmant eam lectionem Vlitt. 3. & Eratosth. *Κατώτερ*, inquit, *ἄλλ' ἐστὶ ἀστὴρ, ὃς καλεῖται πόλ*. Vir doctus in margine emendatum iverat, *una est in imo*. MUNCK.

toſthenes dicit, per quem locum ipſe mundus exiſtimatur verſari. Reliquae autem duae ¹ *χορηγῶν* dicuntur, quod circum polum verſentur.

II. *Draco.*

DRACO inter duas Arctos conlocatus, videtur corporis ſinu facto ² Arctum minorem ita concludere, ut pene pedes ejus tangere videatur: cauda autem flexa caput majoris adtingere: & ſuo capite tamquam reducto circum Arcticum tangens, ³ corpus ut in ſphaeram complicari: & ſi quis diligentius adtenderit, videre poterit caput Draconis ad majoris Urfae regionem caudae conlocatum. Hic habet ⁴ in utroque tempore ſtellas ſingulas, in oculis ſingulas, in mento

¹ *ΧΟΡΕΥΤΑΙ*] Vide de illis Scalig. ad Manil. p. 71. Schol. Germ. *Fiunt omnes ſeptem, ſupra alias decem, quae praecedunt, & dicuntur ludentes.* Pro *alias* ſcripſerim *duas*, & deſeam *τὸ decem*, vel *alias duas* pro utraque voce reponam. MUNCK. Pro *verſentur* Hemſt. *verſantur*.

Ad C A P. II.

² ARCTUM] Leid. *arcturum*. Voſſ. ſec. *arcto*. pro *facto* Hemſt. *facta*.

³ CORPUS UT IN SPHAERAM COMPLICARI] Recte Grotius in Arateis, *ut in ſpiram complicari*. Spira enim proprie, de ſerpentum voluminibus. Sed hoc pridem ita emendandum dixit

Modius ep. 120. SCHEFF. Modius & Grotius, *in ſpiram*. Optimè procul dubio. Nihil enim convenientius, quam ſpirae, draconi. Capella Lib. 11. *Et ſpiris torto nituerunt aſtra draconi*. MUNCK. Pro *complicari* Voſſ. ſec. *complicare*. in *ſpiram*. probat etiam celeb. P. Weſſeling. lib. 11. Obſ. cap. 23. Vide Theon. ad Aratum pag. 10.

⁴ IN UTROQUE TEMPORE] *Ἐν ἀμφοτέρω χρόνῳ*. MUNCK.

Ad C A P. III.

⁵ AD AESTIVUM] Voſſ. ſec. & Hemſt.

mento unam, & toto corpore reliquo passim dispositas decem; ita ut omnino stellarum sit XV.

III. *Bootes sive Arctophylax.*

Hujus manum sinistram circulus Arcticus includit ita, ut neque occidere neque exoriri videatur: ipse autem positus ab Arctico circulo ad AEstivum definitur, inclinatus in longitudinem, dextro pede AEstivo circulo nixus. Hujus humeros & pectus à reliquo corpore dividit circulus, qui per utrosque polos transiens, tangit Arietem & Chelas. ⁶ Hic quidem cum Tauro, & Geminis, & Cancro, & Leone occidit: ideo sero occidere dicitur, ⁷ quod magis erectus à pedibus pervenit ad terram: ⁸ at exoriens citius quam Chelae videtur. Habet

Hemst. in *aestivum*.

⁶ HIC QUIDEM CUM TAURO ET GEMINIS] Celeb. P. Wesseling. lib. II. Obs. cap. 23. ex codice Hemsterhusiano legit *hic quidem cum Tauro & Geminis orientibus*. Quomodo h. l. jam restituit Munckerus ad cap. 9. hujus libri. Istud sero occidere idem ex Homero ibidem inlustrat. unde etiam *piger Bootes* ab Ovidio vocatur III. Fast. 405. Adde Theon. in Arati Phaenomena pag. 65. ad illa verba

Κενά τινος καὶ ὕλης ἐποψὶς θανάτου λέγονται.

Verno tempore occidere Bootes dicitur a Virgilio I. Georgic. 229. ibi Serv.

⁷ MAGIS ET QUOD ACTUS A PEDIBUS PERVENIT AD TERRAM] Sanctandreana: *quod magis erectus a pedibus*. Mallem ego: *Hic quidem cum tauro, & geminis, & cancro, & leone occidit, sed ideo sero occidere dicitur magis, quod tardus a pedibus, pervenit ad terram*. Sanctandreana, & quam sequitur, Morelliana sua desumpsisse videntur ex Modii codice, de quo ipse ep. 73. Sed est mihi nescio quomodo suspectus ille codex. SCHEFF. Voss. pr. *Quo magis & erectus*. sec. *qui magis erectus*. Leid. & d'Orv. *quod magis erectus*. Scheff. edidit *magis & quod actus*. pro chelae d'Orv. *cheles*.

⁸ AT EXORIENS] *At plagiis exoriens* Vltt. 2. MUNCK.

Habet autem ¹ in manu sinistra stellas quatuor, quae numquam occidere dicuntur: in capite stellam unam; in utroque humero singulas, ² in utraque mamma singulas, sed clariorem dextram, & sub ea alteram obscuram, & in cubito dextro claram unam: ³ in zona unam clarius caeteris lucentem: haec stella Arcturus adpellatur: in utrisque pedibus singulas, quae omnino sunt XIV.

IV. Corona.

CORONAM humero sinistro prope contingere Arctophylax videtur: ⁴ quae autem Engonasin dextri pedis calce conjungit: haec Can-

¹ IN MANU SINISTRA] German. Schol. in *dextra*. Atque ita in Hygino reponendum esse liquet cum ex imaginibus Grotianis, tum ex Eratosthenis cap. 8. Ἐπὶ μὲν δεξιᾷ χειρὶ β', οἱ δὲ δύνουσι. Emenda J. MUNCK.

² IN UTRAQUE MANU SINGULAS] Atqui supra de unica sinistra, in *sinistra manu stellas quatuor*. Probo igitur, quod habet Modius ep. 73. in *utraque mamma*. SCHEFF. Ita & MSS. 3. Vliitt. & Veneta. Nec aliter in membranis suis invenit Modius. Schol. Germ. In *singulis mammillis claras singulas*. Eratosth. Ἐπὶ τῇ μαστῶν ἐκείρῳν ᾧ. Perperam ergo alii, in *utraque manu*. MUNCK. Pro *clariorem* Voss. pr. *durior*.

³ IN ZONA] Inter utraque genua Schol. German. αἰὲν μέσον τῶν σκελῶν Proclus & Geminus.

αἰὲν μέσον τῶν γονάτων Eratosthenes. Cum Hygino facit Theo in Aratum p. 15. ed. Lond. Ἐπὶ δὲ ἔχει ἐν μέσῃ ζώνῃ, ὅστις ἀπὸ τῶν παρεσθλῶν τῶν λαμπρότητι ἰδίᾳς καὶ αὐτὸς λέγει ἀρκτῶρ &c. MUNCK.

Ad C A P. IV.

⁴ QUAM ENGONASIN] Sanctandr. *quae autem engonasin*. & sic Morellianus unus. Alter in sequentibus pro *conjungit*, habet *conjungitur*, pro vicina est, ut saepe solet. Non tamen displicet vetus lectio. Noster infra, *Aquarii manum dextram cervice sua conjungens*. Adde 34. 37. SCHEFF. Lege cum 3. Vliitt. *Qui autem Engo-*

‡ Cancro & Leone exoriente occidere, cum Scorpione exoriri perspicitur. Habet autem novem stellas ⁶ in rotundo dispositas: sed ex his tres clarius caeteris lucentes.

V. *Engonasin.*

Hic positus inter duos circulos, Arcticum & AEstivum, utrisque pedibus & dextro genu, quem ante diximus, Arcticum circulum finit, ita tamen, ut dextro pede ⁷ prioribus digitis circulum terminet, ⁸ sinistro autem toto caput Draconis obprimere conetur: Humeris autem velut sustinens circulum AEstivum, & manu ⁹ dextra proje-

Engonasin dicitur dextri pedis calce conjungitur. MUNCK. Pro humero Voss. pr. in humero. Ceterum d'Orv. qui autem engonasin d. p. c. conjungit. Hemst. qui autem engonasin dicitur dextri pedis calce conjungit. Voss. sec. quae engonasin dextri pedis calce conjungitur. Mox pro autem Voss. fec. enim.

⁵ CANCRO ET L. EXOR.] Vid. Theo ad Aratum pag. 64.

⁶ IN ROTUNDO] *In circuitu* Schol. German. κύκλῳ Eratosthenes. Ovid. III. Fast. 515. *Disita facit, gemmasque novem transformat in ignes: Aurea per stellas nunc micat illa novem.* MUNCK. Theo ad Arati Phaenomenon. pag. 12. ab aliis dissentiens ait. Πέντε γάρ εἰσι λαμπροὶ ἀστέρες, οἵτινες ἀπὸ τῆς γῆς ὁρᾶν.

Ad C A P. V.

⁷ PRIORIBUS DIGITIS] *Primoribus digitis* Voss. unus. Latinissime profecto. Vide infr. cap. 21. MUNCK. Pro Arcticum Voss. pr. & Leid. Arcticum. Voss. pr. primoribus. dextro pro dextero reposui e MSS.

⁸ SINISTRO AUTEM TOTO CAPUT D.] Vide Theon. ad Arati Phaenomenon. pag. 11. & Grotium ad Eum. pag. 3. & 4.

⁹ DEXTRA PROJECTA] Infr. cap. 8. *Manibus utrisque projectis figuratus.* Ita projectam hastam pro porrectam dixit Nepos in Chabriâ cap. 1. Schol. German. *Dextro pede contra draconem por-*

projecta tangens: ¹ laevam autem è regione ad sinistrum genu porrigens, aequali intervallo circuli AEstivi & genu sinistri. ² Hic occidens capite prius quam reliquo corpore devenit ad terram: ³ qui cum totus occidit, ut pendere pedibus ex Arctico circulo videatur: exoriens ante pedibus quam reliquis membris. Habet autem in capite stellam unam, in sinistro brachio unam, in utroque humero singulas clare lucentes: in manu sinistra unam, in dextro cubito alteram: in utroque latere singulas, sed clariorem in sinistro: ⁴ in dextro femine duas, in genu unam, in poplite unam, in crure duas, ⁵ in pede unam, quae dicitur clara, in sinistra manu quatuor, quas pellem Leonis esse nonnulli dixerunt.

VI. *Lyra.*

Haec posita est contra regionem ⁶ ejus loci, qui locus est inter genu & manum sinistram ejus, qui Engonasin vocatur, cujus ipsa testudo spectat ad Arcticum circulum: summum autem cacumen ad polum Notium contendere videtur. Haec Lyra, Virgine exoriente, ⁷ occidere, cum Sagittario exoriri perspicitur. Habet autem in iplis testitudinis lateribus singulas stellas: in summis cacuminibus eorum, quae in testitudine ⁸ ut brachia sunt conlecta, singulas: in mediis iisdem,

recto pingitur. Et ibi non malè projecto rescriberes. MUNCK.

1 LAEVAM A.] Micyll. Scheff. edidere, quomodo duo Vossiani exhibent *laeva a.* τὸ ἀβέστ d'Orvilliano cod. & Voss. primo. pro *sinistrum* Voss. sec. & Hemst. *sinistri.* & mox pro *sinistri* Voss. pr. *sinistro.*

2 HIC OCC. C. P. Q. R. C. D. A. T.] Absunt Voss. secundo.

3 QUI CUM TOTUS OCCIDIT, UT PENDRE &c.] Ita figuratur &c. vel simile quid deesse videtur. MICYLL. Videtur deesse quidpiam, sed & turbato ordine ista poni. Lego, qui cum occidit, occidit ut totus pendere pedibus ex antico circulo videatur. SCHEFF. Notat Micyllus: Ita figuratur, vel simile quid deest. Schefferus legit, Qui cum occidit, occidit ut totus &c. Mahm, Qui cum totus occidit, occidit ut pendere. &c. Neglexit geminare vocem librarius. MUNCK. Pro videatur Leid. videtur. Voss. sec. ceteris omissis ut pendens pedibus quam r. m. devenit ad terram.

4 IN DEXTRO FOEMORE] Morellianus, femine, quod praefero. SCHEFF. Femine Morell. unus, & 3. Vlit. Sulpicius Severus Histor.

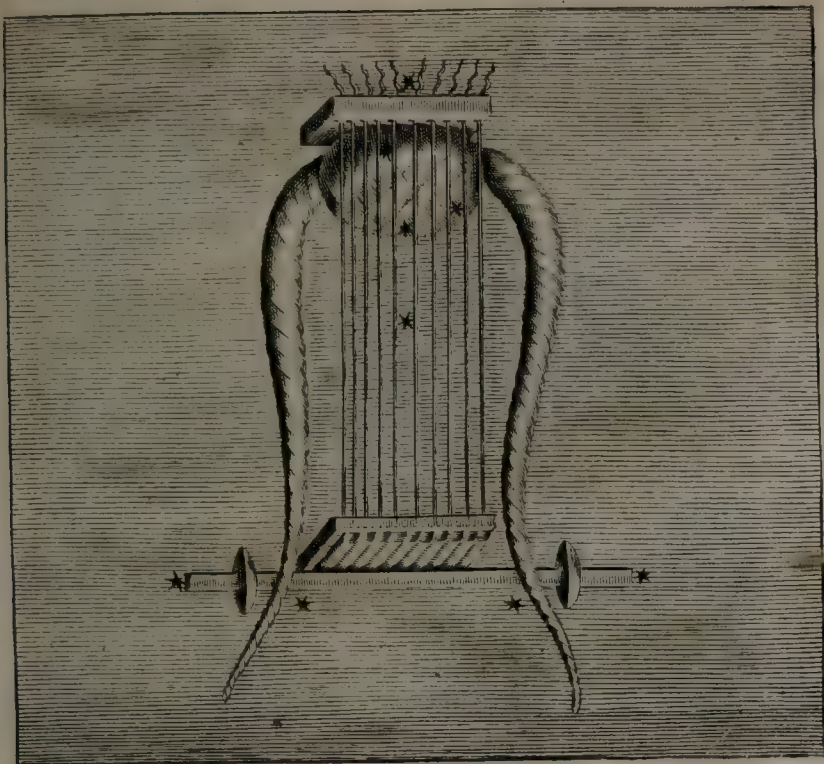
Sacr. Lib. i. Contacto domini femine sacramentum dedit. Apulej. Ἀνεχομ. Sinuare ad Veneris usum femina. MUNCK. Femine Leid. Hemst. & Voss. pr. J. Caesar. lib. vii. B. G. cap. 73. Teretes stipites FEMINIS crassitudine. ita hunc locum legit J. Fr. Gronovius ad Livium lib. xxx. cap. 18. qui pluribus hujus vocis usum adstruxit. Adde, quos laudat Cl. Oudendorp. ad Caesaris locum.

5 IN PEDE UNAM, QUAE DICITUR CLARA] Grotius optime praedicto loco, quae dicitur clara. SCHEFF. Clara Grotius. Sed eam supra dextram collocat Eratosth. Ἰταίς πῶν δεξιάν, inquit, χεῖρα ἃ. ὃς καλεῖται ῥόπαλον. MUNCK. Voss. sec. addit. Ita sunt decem & novem. Leid. sunt omnis XIX. Micyll. ac Scheffer. ediderunt ita sunt omnino decem & novem. Leidensis lectionem praefero. omnis pro omnes notius est, quam ut inlustretur. Eratosthenes lectionem firmat cap. 4. τὰς πάντας ἰθ'.

Ad C A P. VI.

6 EJUS LOCI, QUI EST] Hemst. & duo Vossiani

iisdem, 9 quos humeros Eratosthenes fingit, singulas: in scapulis
 10 ipsius testudinis unam: " in ima Lyra, quae ut basis totius vi-
 detur, unam.

VII.

fiani ejus loci, qui locus est. Optime. Vide ad lib.
 II. cap. 20. ideoque in textum recepi. Mox
 occidere videtur & cum sag. ediderunt Micyllus
 ac Schefferus, & ita exaratum in Celeb. d'Or-
 villii codice.

7 OCCIDERE VIDETUR] Offendit Modium,
 quod mox denuo sequitur, perspicitur. Ideo le-
 git: Haec virgine exoriente occidere, cum sagittario
 exoriri perspicitur. Sed nimirum, non attendit,
 sequi nostrum genus hoc plebejum locutionis.
 Vide quae notavi ad Fabul. 16. & 22. SCHEFF.

8 UT BRACHIA SUNT CONJECTA] Sanctan-
 dreana, collecta. Nescio, quid sint brachia col-
 lecta. Lego confecta, & expono per simplex fa-
 cta, eorum, quae sunt confecta ut brachia, id
 est, ita fabricata, ut hanc speciem referant.
 puto esse clara omnia. SCHEFF. Legerim collo-
 cata. quanquam Vliet. 3. habent, in testudinem,
 ut brachia, sunt conjectae. Conjecta Venet. & aliae
 antiquitus publicatae. MUNCK. Pro in testudine
 Voss. pr. & Hemst. in testudinem. pro collecta
 Leid. & Voss. sec. collocata. Micyllus ac Schef-
 ferus ediderunt conjecta. ut in Hemst. Voss. pr.
 & d'Orvill. exaratum est. pro quos hum. Micyll.
 & Scheff. ediderunt quas hum. ut in Voss. pr.

& d'Orvill. scriptum erat. pro fingit Leid.
 finxit.

9 QUAS HUMEROS] Sanctand. quos humeros.
 Sed quas ad stellas singulas referri potest.
 SCHEFF.

10 TESTUDINIS UNAM] Testudinis duas e-
 diderunt Micyllus & Schefferus, & duo Voss.
 exhibent.

II IN IMA LYRA] Non improbo quidem. Sed
 cum Veneta aliaeque antiquiores repraesentent,
 in ima lyrae, videri possit scripsisse in imo lyrae.
 Fundum vocat German. Scholiastes, πρὸς ἔσχατον Era-
 tosthenes. Verba Scholiastae sunt, in fundo u-
 nam, in modulo unam. Lege, in modiolio unam,
 ut in libro Heinsii emendaverat nescio quis do-
 ctus homo. Dictam & lyram nomine totius signi
 stellam illam, quae in fundo est, docet nos
 Proclus, ut & Geminus p. m. 46. Caeterum in
 fine capitis hujus additur à Veneta & aliis, &
 ita omnino sunt novem. Sed MSS. 3. Vliet. non
 agnoscunt illa. Disertim alioquin & Eratosthe-
 nes, τὴν πέντα &c. Sed decem lyrae stellas tri-
 buit Hipparchus, octo Timochares apud Theon.
 in Arat. pag. 37. ed. Lond. MUNCK. Pro
 unam Voss. pr. una. Voss. sec. unam, ita sunt
 novem

VII. Olor.

Hujus una ala est ad circumductionem hujus circuli, qui ¹ Arcticus vocatur, contingens extremum pedem sinistrum ejus, qui Engonasin vocatur: sinistram autem alam habet paululum extra circulum AEstivum, pene conjungens pedibus Pegasi. AEstivus autem circulus rostrum ejus à reliquo corpore dividit. Cauda jungitur extrema cum capite Cephei. Hic cum virgine & Chelis occidens, prius capite quam reliquis membris ² devenit ad terram: exoritur autem cum Capricorno. Hic habet in capite stellam clare lucentem unam: in collo alteram pari fulgore: in utrisque pennis quinas: supra caudam unam: omnino ³ habet stellas XIII.

VIII.

novem. d'Orv. ut jam s. n. pro basis Hemst. bassis.

Ad C A P. VII.

¹ ARCTICUS] *Arcticos* Graecâ terminatione MSS. 3. Vltt. & Veneta cum heic, tum & infr. cap. 9. Sic *arctos* nominandi casu habes lib. II. cap. 2. MUNCK. Ita cap. 5. hujus libri. Leid. & Voss. pr. *inter duos circulos*, *ARCTICON* & *AEstivum*. & Leid. cod. cap. 1. Quae *POLOS*

appellatur. & paullo ante in eodem capite Hemst. cod. *utraque Arctoi nixae*. quomodo apud Ciceronem lib. IV. in Verrem cap. 3. nonnulli ex Vett. libris, teste Lambino, exhibent. *Canepboroi ipsae vocabantur*. Graevius adducit ibi Plinii locum, dicentis *ubi & canephoros*. Hic vero codd. *Arcticus*. pro *circumductionem* Leid. *circumductionem*. & *pedem* abest Vossiano pr. De sidere cycno Theon. ad Aratum p. 33.

² DEVENIT AD T.] Voss. pr. *advenit ad t.* Paullo ante Hemst. cod. *Hic cum virgine & Chelis orientibus occidens*.

VIII. *Cepheus.*

CEPHEUS, à tergo minoris Arcti constitutus, includitur Arctico circulo à pedibus ⁴ ad pectus, ut praeter humeros, & caput ejus nihil occidere videatur: neque longe abest à flexu Draconis, quem capite primum efficere videtur. Cepheus autem manibus utrisque projectis figuratus, tanto dissidet intervallo à pedibus Arcti minoris, quantum spacium inter pedes Cephei videtur. ⁵ Hujus caput Scorpione exorto occidere, cum Sagittario exoriri perspicitur. Hic autem habet in capite stellas duas, in manu dextera unam: item in cubito obscuram unam, in sinistra manu & humero singulas, in dextero humero unam: in zona, quae medium ejus dividit corpus, tres stellae clarae videntur, in latere dextero obscura una: in sinistro genu

³ HABET STELLAS DUODECIM] Alii *tredecim*. Sed legendum *quatuordecim*. Ita docet pictura vetus. Et notavit Grotius. SCHEFF. *Tredecim* quidem & Veneta & Vliitt. 3. Al. XII. quot etiam numerat Eratosthenes. Sed German. Schol. XIV. MUNCK. Leid. XII. Voss. pr. XIII. sec. Octo.

Ad C A P. VIII.

⁴ AD PECTUS] *Usque ad pectus* Vliitt. unus. Mox, *Quem capite efficere videtur*, omisso

primum. MUNCK. Pro *Arcti* Leid. *Arcturi*. pro *abest a fl.* Voss. sec. *abest fl.* pro *efficere* Voss. pr. *reficere*. pro *figuratus* d'Orvill. cod. *figuratur*. *spacium* abest Voss. sec. Consule Theon. ad Arati Phaenomena pag. 23.

⁵ HUIUS CAPUT] *Corpus* Vliitt. 3. MUNCK. *Corpus* omnes, quos consului, codd. exhibent. pro *scorpione exorto* Voss. sec. *cum scorpione exorto*. pro *in lat. d. obscura una* Leid. in *l. d. obscuram*. Ceteri codd. *obscuram unam*. pro *duae*, *duas* Voss. sec. ac d'Orv. *in abest* Voss. sec. *ante utrisque*. pro *singulae* Voss. sec. *singulas*. *stellae* abest

genu duae : in utrisque pedibus singulae : supra pedes stellae quatuor.
 * Hic totus omnino est stellarum XIX.

IX. Cassiopeia.

CASSIOPEIA sedens in siliquaastro conlocata est, cujus sedilis & ipsius Cassiopeiae * pedes positi in ipsa circumductione circuli, qui Arcticus vocatur : effigies autem corporis ad AEstivum circulum pervenit, quem capite & dextera manu tangit. Hanc prope mediam dividit circulus is, qui Lacteus adpellatur, † proxime Cephei signum conlocatum. Haec occidens ‡ Scorpione exoriente, capite cum sedili

abest d'Orvilliano. Tò XIX. abest Voss. sec. quindecim enumerat Eratosthenes cap. 15. tredecim Grotius ad Imagines pag. 46.

I HIC TOTUS OMNINO STELLARUM NUMERUS] Illud *numerus* delendum est. Idem faciendum in Cepheo, Andromeda, Perseo, & plerisque aliis Modius judicavit. SCHEFF.

Ad C A P. IX.

2. PEDES POSITI] Positi sunt. Vltt. 2. MUNCK. Tò est abest Voss. sec. pro sedilis idem sedile. Omnes, quos consului, agnoscunt positi sunt. Praeterea haud male duo Voss. in ipsam circumductionem. Omnes codd. Arcticos. Theo ad Arati Phaenom. pag. 24. Ἡ δὲ Κασσιόπεια, ὅλη.

ταρβήσας ἔχει τὰς χεῖρας εἰς ὀργυιάν. ἐξημεύεται ὅσῳ ὥστε ἐρενοκοπεμένη. καὶ εἴποις αὖν αὐτὴν ἐν τῷ τοῖαν-δε γήμῳ ὥστε ἐπανιῶν τῷ παιδὶ καὶ λυπεῖσθαι.

3. PROXIME CEPHEI SIGNUM COLLOCATUM] Collocatam Vltt. 3. ut referatur ad Cassiopeiam. MUNCK. Nostri codd. omnes collocatam.

4. SCORPIONE EXORIENTE] Cum scorpione oriente Vltt. 1. qui & supr. cap. 7. repraesentat. Hic cum virgine & chelis exorientibus occidens. Nec non cap. 3. Hic quidem cum tauro & geminis orientibus & cancro & leone occidit. MUNCK. Leid. cum Scorpione exoriente, sic cap. XII. Voss. pr. exoriri autem cum Opbiucho & Engonasi occidente. qui pro resupina. exhibet resupinata.

li resupina ferri perspicitur, exoriri autem cum Sagittario. Hujus in capite stella ostenditur una: in utroque humero una: ⁵ in papilla dextra clara una: in lumbis magna una, in sinistro ⁶ femore duae: in genu una, ⁷ in pede dextro una, ⁸ in quadrato, quo sella deformatur, in angulis utrisque singulae clarius caeteris lucentes. Haec igitur est omnino ⁹ stellarum XIII.

X. *Andromeda.*

ANDROMEDA ¹⁰ proxime Cassiopeiam, supra caput Persei, brevi intervallo dissidente conlocata perspicitur, ¹¹ manibus diversis vin-
cta,

⁵ IN PAPILLA DEXTRA] Ita & Vltt. unus. Sed *mamilla* al. cum Veneta & Scholiaste Germanici. MUNCK. Nostri codd. *papilla*.

⁶ FEMORE] *Femine* Vltt. 2. Ut supra cap. 5. & infr. cap. II. MUNCK. *Femine* Leid. Voss. pr. & d'Orv. sic cap. XI. Voss. pr. & d'Orv. in *dextro femine*; & mox in *sinistro femine*. Sed quae absunt Hemsterhusiano.

⁷ IN PEDE DEXTRO] Micyllus & Schefferus ediderunt in *pede ipsius dextro*. Voss. pr. in *pede primori dextro*. Voss. sec. in *pede priori dextro*. d'Orv. in *primori pede dextro*. Eratosthenes ἐν τοῦ δὲ ἀκροῦ.

⁸ IN QUADRATO] Ἐπὶ τῇ πλυντῇ α, ut habet Eratosthenes. Adde ergo post *deformatur* ex Vett. edd. *una*. MUNCK. Pro *sella*, *stella* duo Vossiani. *una* abest d'Orvilliano.

⁹ STELLARUM XIII.] XIV. MSS. 2. Vltt. Sed & German. Schol. *Sunt omnes XIII.* MUNCK. Leid. Voss. pr. Hemst. & d'Orv. XIV. & plures quam XIII. in suo se codice reperisse docet Grotius ad Imag. pag. 47. Eratosthenes cap. 10. tredecim modo enumerat.

Ad C A P. X.

¹⁰ PROXIME CASS.] Micyll. ac Scheff. edidit *Prope Cass.* Leid. tamen & Voss. prim. Munckeri lectionem firman.

¹¹ MANIBUS DIVERSIS VINCTA] Vide Theon. ad Arati Phaenom. pag. 24, 25, 28. & pag. 75. Κακοπαθεῖς φησὶ τὰς χεῖρας τῇ Ἀνδρομέδῃ ἀπὸ τῶν δισμῶν, ἃ περιέχεται, & cetera ibi vide.

cta, ut antiquis historiis est traditum. Cujus caput equi Pegasi ¹ ventri conjungitur: eadem enim stella ² & umbilicus Pegasi & Andromedae caput adpellatur. Hujus medium pectus & manum sinistram circulus AEstivus dividit. Occidit autem cum Pisce de duobus secundo, quem Andromedae subjectum brachio supra diximus, exoriente Libra & Scorpione, capite prius quam reliquo corpore ³ perveniens ad terram. Exoritur autem cum Piscibus & Ariete. Haec, ut supra diximus, habet in capite stellam clare lucentem unam: in utroque humero unam: in cubito dextro unam, in ipsa manu unam: in sinistro cubito unam, in brachio unam, in manu alteram: in zona tres, ⁴ supra zonam quatuor: in utroque genu unam, in pedibus autem binas. Ita omnino ⁵ est stellarum XX.

XI. Perseus.

Hujus sinistrum crus & humerum laevum circulus AEstivus à reliquo corpore dividit. Ipse manu dextra ⁶ Arcticum circulum tangit: dextro pede caput Aurigae premere velut currens videtur. Idem occidens Sagittario ⁷ & Capricorno exorto, inclinatur ad caput versus, cum Ariete & Tauro rectus exoritur. Habet autem in utroque humero stellam unam: in manu dextra clare lucentem unam, ⁸ qua falcem tenere dicitur, quo telo Gorgonem interfecit: in sinistra alteram, qua caput Gorgonis tenere existimatur. Habet praeterea in ventre stellam unam, in lumbis alteram: in dextro femine unam, in genu unam, in tibia unam, in pede unam obscuram, in sinistro femine unam, & in genu alteram: in tibia duas, in sinistra manu ⁹ quod Gor-

¹ VENTRI CONJUNGITUR] *Ventre* Vltt. 2. Quod non ausim damnare. Vide not. ad cap. 16. MUNCK. Leid. d'Orv. & Hemst. *ventre*. Mox pro *stella* Voff. pr. *stellae*. & pro *quem Andr.* d'Orv. *quam Andr.*

² ET UMBILICUS PEGASI &c.] Caesar: *Vertice* & *Andromedae radiat quae stella sub ipsa Alvo fulget Equi*. MUNCK.

³ PERVENIENS] Leid. & d'Orv. ita legunt. sed in ceteris *pervenit*. ut Micyllus ac Scheff. ediderunt. Pro *haec ut supra* Voff. pr. *haec supra*.

⁴ SUPRA ZONAM QUATUOR] Putat Grotius, legendum sub *Zona quatuor*, ut aliis conveniat. SCHEFF. Sub *zonâ* Grotius. Quam emendationem adstruunt & German. Scholiaſtes, & Eratosthenes. MUNCK. Super *zonam* duo Voff. *supra zonam* d'Orv. & Leid. Paulo ante pro Gor-

gonem Hemst. *Gorgona*. & pro *femore femine* bis.

⁵ EST STELLARUM XX.] Schol. German. *Sunt omnes XXI*. Quod si numerum subducas, videbis ex illo emendandum esse Hyginum. xxii. repraesentat pictura vetus. MUNCK. *Tò est abest* Leidenſi. Voff. sec. xviii.

Ad C A P. XI.

⁶ ARCTICUM CIRCULUM] *Arctoum* MSS. 2. MUNCK. Pro *dextra* Leid. *sinistra*.

⁷ ET CAPRICORNO EXORTO] Leid. & *capricorno exortis*. pro *inclinatur* Leid. Voff. sec. & d'Orv. *inclinatus*. pro *tauro rectus* Voff. sec. *tauro recto*. d'Orv. *cum tauro rectus*.

Gorgonis caput vocatur, stellas quatuor. ¹⁰ Omnino est stellarum XIX. Caput ejus & falx ¹¹ sine sideribus adparet. Hunc Aratus cum diceret inter sidera *κεκονισμύρον* figuratum, adceperunt complures, eum pulverulentum dicere: quod minime convenit, posse inter sidera etiam ¹² pulverulentum adparere: quod si esset, dignior erat Orion, cui idem adscriberetur. Primum, quod assidue est venatus, & semper in terra fuit: ¹³ denique quod adhuc inter sidera venari videtur: Perseus autem ¹⁴ qui assidue volaret, non potest pulverem habere. Quid igitur? Cum vellet Aratus eum currentem obscure significare, usus Aëtolorum

8 QUA FALCEM TENERE EXISTIMATUR] Germanus: Quae in summâ dextrâ Persei stellulae crebrae & parvae collocantur, hae efficiunt constellationem falcis. Quae vero in extremâ manu sinistrâ sunt sitae stellae, vocantur stellae Gorgonum. MUNCK. Pro qua Voss. sec. quo. Leid. in qua. pro Gorgonem Voss. pr. & d'Orv. Gorgona. pro interfecit Leid. interfacit. pro in genu Leid. & duo Voss. ad genu, quomodo Schefferus edidit.

9 QUOD CAPUT GORGONIS VOCATUR, STELLAS QUATUOR] Scholiastes Germanici: In capite Gorgonis circumquaque tres. Et Eratosthenes, *οὗ τὰς Γοργόνων πλοκάμους γ'.* Oī δ' ἐν ἄκρῃ τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ τῇ Περσίδος κείμηναι ἀστέρες, Γοργόνων καλῶν. Fort. Γοργόνιον, ut appellat Ptolemaeus. MUNCK.

10 OMNINO EST STELLARUM XIX.] Schol.

German. *Fiant omnes XVIII.* Veneta, & aliae antiquiores, Omnino est stellarum numerus decem & septem. Sed octodecim sunt, si numeros Hygini subducas. MUNCK. Est abest Leid. & Voss. pr. d'Orv. stellarum XVIII. Voss. pr. IIII.

11 SINE SIDERIBUS APPARENT] Eratosthenes: *Ἡ δὲ κεφαλὴ, καὶ ἡ ἀριστερὴ ἄκρῃ οὐκ ὁρᾶται.* MUNCK. Leid. & duo Voss. apparet. pro ascriberetur. Leid. ascribitur. pro venatus Voss. sec. venator.

12 PULVERULENTUM ACCIPERE] Modius vult apparere, quod retinuerunt in Sanctandrea. Ego cur non hic, ut paulo ante, possit stare, haud intelligo. Videtur offendisse Modium, quod supra c. 6. SCHEFF.

13 DENIQUE QUOD ADHUC] Deinde quod adhuc MSS. 2. ex Vliitt. MUNCK. Leid. Voss. sec. d'Orv. & Hemst. deinde quod adhuc.

14 QUI ASSIDUE VOLARET] Ita & Vliitt. 2.
Sed

rum consuetudine, eum ¹ κεκονισμῶν dixit: ² Aetoli enim cum volunt aliquem decurrere significare, ³ ἀποκονίσαι dicunt, id quod Aratus voluit demonstrare, non ut illum volantem assidue pulverulentum dicat, quod à multis perperam est intellectum.

XII. Heniochus.

HE-

Sed edd. antiq. volabat. Convenientius foret, volarit. MUNCK. D'Orv. volabat. pro potest. Leid. poterat haud male.

¹ ΚΕΚΟΝΙΣΜΕ'ΝΟΝ] Versus Arati hi sunt:

Καὶ οἱ δεξιτερὴ μῦρ ἐπὶ κλισμὸν τεύοντα
Πενθερείε δίφροιο. τὰ δ' ἐν ποσὶν, οἷα δῶκων,
Ἰχνια μηκύνει, κεκονισμένῳ ἐν Διὶ πατρί.

MICYLL.

² ΑἲΤΟΛΙ] Aetoli vel Aetoli mallet Grotius, quod Aetolica utatur dialecto Aratus. MUNCK.

³ ἈΠΟΚΟΝΙ'ΣΑΙ] Paris. & nonnullae aliae edd. κεκονίᾳ. Edit. Ven. anni 1482. Ceconisse. Forte, κεκονίᾳ. Eustath. ad Hom. pag. 943. ed. Bas. "Εἰς τὴν κοίαν πεδίον τὸ Διὶ τὸ πεδιάδῳ κόνιν ἐγείρειν ἐν τῇ ἀσπιδάϊως θείῃ. Confer Etym. in Κοία. Versus Arati hi sunt p. 33. ed. Lond. Καὶ οἱ δεξιτερὴ μῦρ ἐπὶ κλισμὸν τεύοντα Πενθερείε δίφροιο. τὰ δ' ἐν ποσὶν οἷα δῶκων Ἰχνια μηκύνει, κεκονισμένῳ ἐν Διὶ πατρί. Schol. κεκονισμένῳ ἐν, ἤγαν κόνιν ἐν τῇ ἀσπιδάϊ ἐγείρων. MUNCK. Pro voluit Hemst. Voss. sec. & d'Orv. vult. Mei codi-

ces scribunt apoconisse. Forte legendum κοινισαῖ. Verba a κόνις derivata festinationem indicant. ut taceam de verbo ἐγκονεῖν, quod eo sensu centies occurrit. e. g. Eurip. Herc. Fur. 521.

Ἰτ', ἐγκονεῖτε.

Et Sophocl. Trachin. 1271.

Ἀγ', ἐγκονεῖτ', αἰρεθε.

Infinita alia exempla omitto. Verum tam κοινισαῖ & κοινισαῖ, quam ἐγκονεῖν pro festinare, accelerare ponitur, ut docuit inl. Spanh. ad Aristophanis Plutum vs. 255. hinc κεκονισμένῳ pro festinante, ut h. l. De hoc loco & hac voce egerunt Viri eruditionis fama illustres P. Wesseling. lib. 11. Observat. cap. 23. & G. Arnaldus lib. 11. Lect. Graec. cap. 2. pro illum Hemst. ullum.

Ad

HENIOCHUS autem circulo AEstivo genuum fine, praeterea ab humero sinistro usque ad zonam dividitur ab eo, quem supra ⁴ Lacteum orbem diximus. Hujus dexter pes Tauri sinistro cornu stella conjungitur una. Manibus ut lora tenens figuratur. Cujus ⁵ in humero sinistro Capra, ⁶ in manu autem duo Hoedi duabus stellis formati dicuntur. Totus autem pedibus Persei subjectus, caput habens contra ursae majoris ⁷ adspectum. Hic occidere Sagittarii & Capricorni exortu videtur: exoriri autem, Ophiucho & Engonasin occidentibus. Habet praeterea in capite stellam unam: in utroque humero unam, sed in sinistro clariorem, quae Capra vocatur, in utroque cubito unam, in manu duas, quae Hoedi adpellantur, ⁸ stellis prope occidentibus facti.

XIII.

Ad C A P. XII.

⁴ LACTEUM ORBEM] Omittit *lacteum* Voss. fec. Mox pro *stella* &c. Voss. pr. ita scribit *stellae conjungitur, una manibus ut labora tenens.*

⁵ IN HUMERO SINISTRO CAPRA] Geminus pag. 45. Ὁ ὃ ἐν τῇ δ' αὐτοῦ ἀνὰ τὴν ἄκρην ἐν τῇ χειρὶ, λαμπρὸς αἰὲς προσαναγορεύει. Οἱ ὃ ἐν ἄκρῃ ἐν αὐτῇ χειρὶ κείμενοι ἀστέρικοι δύνει, ἔριφοι καλῶν. MUNCK. Theo ad Aratum pag. 20. τὸ δὲ ἀστὲρ διδασκαλικῶς πρὸς τὸ ἔχει ἐν τῇ χειρὶ, ὡν, ὁ μὲν ἐπὶ τῇ ἄκρῃ σφόδρα ἐστὶ λαμπρὸς, καὶ καλεῖται αἰὲς, οἱ δὲ ἄλλοι δύο, ἐφεξῆς, ἀμεινότεροι, οἱ καλεῖται ἔριφοι.

⁶ IN MANU DUAS, QUAE HOEDI] in sinistra manu puta. Ἐπ' ἀμεινότερας χεῖρας, ut loquitur Eratosthenes. Schol. German. Super ipso brachio stellas duas, quae vocantur boedi. Servius ad AEn. IX. 668. Retinet autem auriga stellas duas in manu, quae boedi vocantur, & capram, quam Amaltheam dicunt: quarum & ortus & occasus gravissimas tempestates faciunt. MUNCK. Serv. ad I. Geor-

gic. vs. 205. Hic (Auriga) in manu sinistra fert boedos, in humeris capram Amaltheam. Theo ad Aratum pag. 74. Ἀνερχομένη δὲ αἰγὸς ἑρῶτος ἢ ἄλλῃ χεὶρ, ἐφ' ἧς εἰσὶν οἱ ἔριφοι, δύνει. λέγει δὲ τὴν ἀμεινότεραν.

⁷ ASPECTUM] Leid. *aspectus*. Mox *exoriri* ad habet absunt d'Orvilliano, Voss. pr. & Hemst. *Exoriri a. cum Ophiucho & Engonasi*. Voss. secundo abest *occidentibus*. pro quo *occidente* Voss. pr.

⁸ STELLIS PROPE OCCIDENTIBUS FORMATI] Morellianus unus *ficti*. Alterutrum ex glossa est. Unus plane omittit SCHEFF. Al. *formati*. *Ficti* alter Morell. Ut & unus de Voss. MUNCK. *Ficti* Voss. sec. Hemst. & d'Orv. Leid. *facti*. Voss. pr. *formati*. Voss. sec. addit *ita sunt quinque*. Micyllus edidit *ita omnino sunt numero septem*. Schefferus cum sequitur. Eratosthenes τὰς πάντας ὁκτώ. Sed vide Grotium ad Imagines pag. 44.

XIII. *Ophiuchus.*

OPHIUCHUS inclinatus à capite, ¹ ut qui resupinari videtur, manibus anguem tenere figuratus. Hujus autem humeri AEstivo circulo dividuntur à reliquo corpore. Ipse genuum fine ab AEquinoctiali circulo terminatur, pede sinistro premens oculos, dextro autem ² testudini Scorpionis innixus. Anguis autem, qui ab eo tenetur, prope extremo ore ³ Coronam contingit, medium ut praecingens Ophiuchum, ⁴ à cauda brevior quam superiori corpore, qua manus sinistra ipsius signi figuratur: ita tamen, ut extrema cauda circulum AEquinoctialem cum Aquilae cauda jungat. Occidens exortu Geminorum,

Ad C A P. XIII.

¹ UT QUI RES. VIDETUR] Leid. *ut resupinari videatur*. Micyllus, deinde & Schefferus ediderunt *figuratus est*. ut scribunt duo Vossiani. pro *tenere* Hemst. *tenentem*.

² TESTUDINI SCORPIONIS INNIXUS] D'Orv. *testudine Scorpionis innixus*. De re consule Theonem, ad Arati phaenomena pag. 13. quomodo Eudoxus & Hipparchus ab Arato in hujus imaginis descriptione dissentiant, monstrantem, cui adde Grotium ad Imagines pag. 34.

³ CORONAM CONTINGIT] Theon. ad Aratum pag. 13. *ἔχει ὁ ὄφις τὴν κεφαλὴν συνάπτεσθαι τῇ κορυνῇ*. Adde Leontium de Arati Sphaera pag.

128. post Aratum pluribus de Ophiucho agentem.

⁴ A CAUDA BREVIOR] Codex Celéb. d'Orv. & Leid. hanc lectionem agnoscunt. Ceteri, ut Micyllus ac Scheff. edidere, *cauda brevior*. Pro *signi figuratur* Voss. sec. scribit *anguem*.

⁵ TRIUM ET VIG. STELLARUM] Ita Codd. Novemdecim enumerat Eratosthenes cap. VII. Grotius ad Imagines pag. 35. illud *trium & viginti stellarum* a mala manu esse, & Hyginum modo viginti duas serpenti tribuisse statuit. Imo Munckerus edidit *sub capite quatuor*, cum Voss. sec. ac d'Orv. *sub capite tres* scribant, ut Micyllus ac Scheff. edunt.

norum, Cancrī, & Leonis, pervenit ad terram: exoriens autem cum Scorpione & Sagittario, adparet. Hic habet in capite stellam unam, in utroque humero singulas, in sinistra manu tres, in dextera quatuor, in lumbis duas, in utroque singulas, in dextro crure unam, in utroque pede singulas, sed clariorem in dextro. Itaque est omnino stellarum XVII. Anguis autem habet in summo capite duas, sub capite quatuor, uno loco omnes. Ad manum ipsius Ophiuchi sinistram duas, sed quāe maxime ad corpus ejus adcedit, clariorem: & in dorso Anguis ad ipsam corporis conjunctionem quinque. Et in prima curvatura caudae quatuor: in secunda, caput versus, habet stellas sex. Ita est omnino trium & viginti stellarum.

XIV.

SAGITTA inter duos circulos, AEstivum & AEquinoctialem, super Aquilae signum posita, dividitur ab eo circulo, qui ⁶ utrique polo subjectus ad Cancrum & Capricornum pervenit. ⁷ Hujus acumen ad Equi pedum regionem spectat: altera pars ad humeros Ophiuchi tendit. Haec occidit Virginis ortu: oritur autem cum Scorpione. Habet omnino stellas quatuor, quarum una ⁸ in principio materiae, altera in medio, duae reliquae ⁹ in eo loco, quo ferrum solet affigi, ¹⁰ diversae videntur.

XV. *Aquila.*

AQUILA ala dextra non multum extra circulum AEquinoctialem prodire, sinistra autem ¹¹ non longe à capite Ophiuchi figurata videtur.

Ad C A P. XIV.

⁶ UTRIQUE POLO] Voss. pr. *utro polo*. Leid. *utroque polo*.

⁷ HUIUS CACUMEN] Grotii emendationem amplector, qui emendat, *bujus acumen*, & *acumen* eam teli exponit partem, ubi ferrum solet affigi. Atque ita pridem legit Modius, quem secuti sunt in editione Sanctandreae, credo & Morelliana. SCHEFF. Ita & Vliet. 2. Malè *ca-cumen* editi vulgo. Vide infr. cap. 25. & lib. iv. cap. 4. Iactant de Opif. Dei cap. 7. *Acumina-vit in caudam*. MUNCK. Omnes codd. praeter Leidensem, *acumen*. ut jam legit Grotius ad Imagin. pag. 60. Paulo ante pro *super* duo Voss. su-

pra. d'Orv. cod. ut ediderunt Micyllus ac Schefferus *signo aquilae superposita*. pro *spectat* Voss. pr. *expectat*.

⁸ IN PRINCIPIO MATERIAE] H. e. ligni, unde sagitta erat facta. MUNCK.

⁹ IN EO LOCO, QUO FERRUM SOLET AFFIGI.] H. e. *in acumine*, ut loquitur German. Scholiastes, *in rñ axid*. MUNCK. *In hoc loco* Voss. sec.

¹⁰ DIVERSA VIDENTUR] Morellianus unus, *versae videntur*, alter *dividuntur*. SCHEFF.

Ad C A P. XV.

¹¹ NON L. A. CAP. O. FIGURATA] Leid. & Hemst. Ttt 2

detur. Praeterea rostrum ejus à reliquo corpore dividit circulus, quem supra diximus à Cancro ad Capricornum pervenire: media autem finitur ab, eo quem supra Lacteam orbem demonstravimus esse. Haec occidit exorto Leone: exoritur autem cum Capricorno, habens in capite stellam unam, in utraque penna unam, in cauda unam.

XVI. Delphin.

DELPHIN non longe ab Aquilae signo figuratus, incurvatione caudae novissimae tangit AEquinoctialis circuli circumductionem, capite

Hemst. *Non longe cap. O. figurata.* De hoc fide-
re Theon. ad Arati Phaenom. pag. 36. Addunt
Micyllus ac Schefferus *itaque omnino sunt quatuor.*
Voss. sec. *ita est stellarum trium.* Ceteris codd.
haec verba absunt. Eratosthenes cap. 30. *ἡ δὲ
ἀστὴρ δὲ ἀστὴρ δ.* De stellis consule Grotium ad Ima-
gines pag. 60.

Ad C A P. X V I.

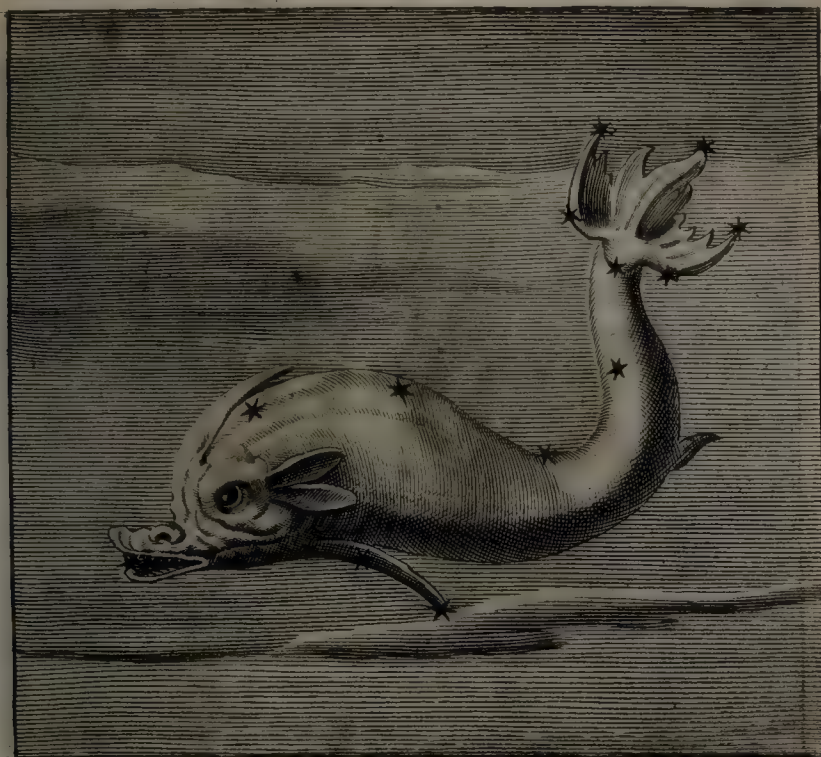
1 DELPHIN] Leid. & Voss. sec. *Delphinus.*
2 PROPE CONTINGENS] *Conjungens* unus ex
Vlitt. Quod damnare haud ausim. Sic mox cap.
17. *Manum dextram cervice sua conjungens.* Con-
fer quae diximus ad cap. 19. 28. 30. 34. 37. &c.
Servius ad AEn. ix. vers. 668. *Hunc cum tauro*

una clara stella conjungit. MUNCK. Pro capite
Voss. sec. *caput.* Omnes vero codd. *conjungens.*
Pro rostrum Voss. sec. *rostro.*

3 CUM VIRGO EXORTA EST A CAPITE] San-
ctandrea. *exorta est ad capitis finem.* Morellia-
nus *a capitis fine.* SCHEFF.

4 AD CERVICEM VERSUS] Ita & Vlitt. 2. Tò ad
notandum heic addi, quod omitti alias solet.
Vellej. lib. ii. cap. 101. *Omnibus ad orientem ver-
sus provinciis.* Non dissimile est illud ejusdem
scriptoris lib. i. cap. 15. *A lupercali in palatium
versus.* Et Curtii lib. iv. cap. 7. *In meridiem
versus Arabes spectant.* Sallust. Catil. cap. 56. *In
Galliam versus castra movere.* Schol. German.
heic habet, *in folio duas.* Scripserat, opinor,
in lofid, pro *λοφία*. Quam vocem ut ambiguam
(verticem enim & cervicem notat) retinere illi
fatius

pite ² prope contingens equi Pegasi rostrum. Hic exoritur cum sagittarii posteriore parte. Occidit autem, ³ cum Virgo exorta est ad capitis finem. Habet autem in capite stellas duas, supra caput ⁴ ad cervicem versus duas: ad ea, quae in ventre velut pennae videntur, habet stellas tres: in scapulis autem unam; in cauda duas. ⁵ Omnino est stellarum decem.

XVII.

fatius visum est, quam malè interpretari. Eratosthenes, ἐπὶ τῷ λοφίᾳ β'. Scripseram haec, cum à Grotio in Notis ad Imag. restitui vidi Scholiastae istius, in collo duas. MUNCK. Pro ad capitis finem Leid. a capite. item d'Orv. & Voss. fec. & ita ediderunt Micyllus ac Schefferus. Voss. pr. a capite finem. Mox ad cervicem versus agnoscunt duo Voss. & d'Orv. sed Leid. caput c. v. sine dubio pro caput ad c. v. De hac phrasi videndi eximii Interpretes ad J. Caesar. lib. vi. B. Gall. cap. 33. & Cl. Oudendorp. ad lib. vii. cap. 8. in fine. sic in Hygini cap. xxxix. hujus libri ad caudam versus duo codd. exhibent.

⁵ OMNINO EST STELLARUM DECEM] Vlit. 3. Est omnino stellarum ix. Quod convenit cum Eratosth. & Scholiaste Germ. cujus haec sunt ver-

ba: Habet autem stellas novem, & ideo musicum signum dicitur, eo quod in numero musarum stellas habet. MUNCK. Haec Theon ad Arati Phaenonom. pag. 37. Ἐπικαθ' ἑρέται ἐν τῷ ἀιγοκέρατι ὁ Δελφίς. ἐνάστερος τὰ πολλὰ, τέσσαρες ἔχων ἀστὲρας ἐπισήμους ἐν τῷ παρεκκλήῳ κειμένους. de quibus quatuor stellis Grotius ad Imagines pag. 61. Voss. pr. omnino est stellarum decem. Omnino stellarum VIII. Voss. fec. Omnino est stellarum VIII. Leid. & d'Orv. Pro decem reponerem novem adstipulantibus codd. MSS. Ita enim Ovid. lib. ii. Fast. vs. 117.

— Astris Delphina recepit
Juppiter; & stellas jussit habere novem.

XVII. *Equus.*

EQUUS Arcticum circulum spectans, ¹ pedibus Aëstivo orbe niti, extremo ore caput Delphini tangere videtur, Aquarii manum dextram cervice sua conjungens, & utrisque Piscibus clausus, quos in duodecim signis postea demonstrabimus. Hujus in stellis corpus adparet usque ad umbilicum deformatum: qui occidit cum Pisce de duobus primo, qui supra tergum ejus est fixus. Exoritur cum Aquario toto, & cum Pisce, ² cum quo & occidit manus Aquarii dextra. Hic habet in rostro stellas duas obscuras, in capite unam, in maxilla unam, in utrisque auribus singulas, in cervicibus quatuor obscuras: sed ³ maxime lucet, quae capiti proxima adparet: in humero claram unam; in pectore unam, ⁴ in interscapilio unam, in umbilico

Ad C A P. XVII.

¹ PEDIBUS] Abest Voss. pr. pro aëstivo idem aëstivi. Pro utrisque Leid. utrique. de duobus abest Voss. sec. ac d'Orv. cum ante pisce abest Leidensi.

² CUM QUO ET OCCIDIT MANUS] Vett. edd. Cum quo occidit, & manus &c. Unus ex Vltt. Cum quo occidit & manus &c. MUNCK. Cum quo occidit & manu ediderunt Micyllus & Schefferus, & ita duo Voss. & d'Orv. Leid. vero cum quo occidit & manus. Consule Theon. ad Aratum pag. 74.

³ MAXIME LUCET &c.] Pro lucet Voss. sec. lucent. pro capiti duo Voss. capite. pro proxime apparet. Voss. sec. proximae. Consule Theon. ad Aratum pag. 26.

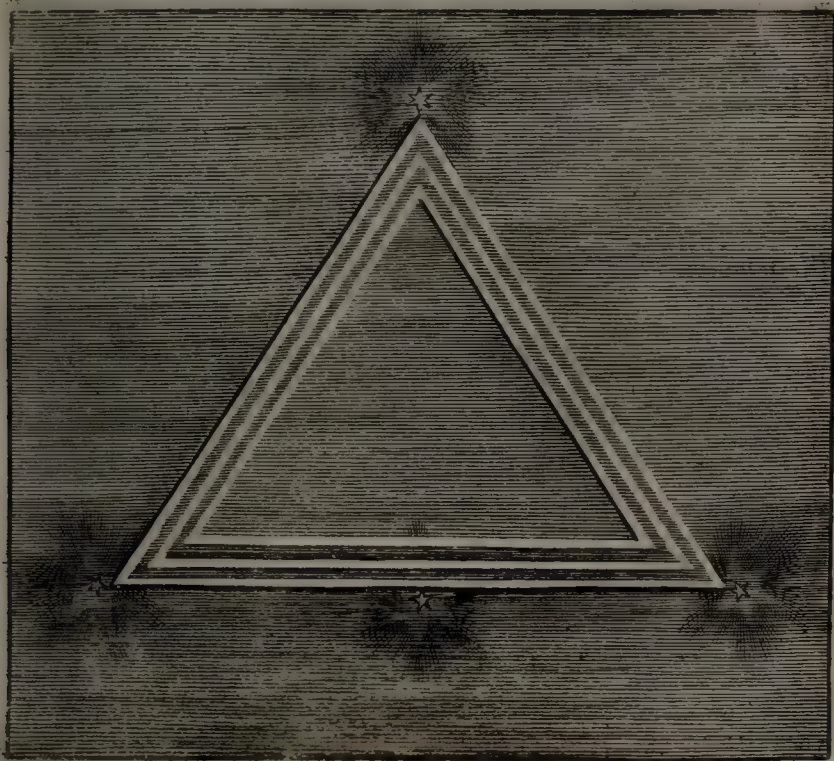
⁴ IN SCAPILIO] Sanctandr. in inter/capilio, quod a Grotio probatur. Ego haereo. SCHEFF. In armo Schol. German. Quod idem est. Vide quae ad cap. i. annotavi. MUNCK. Inter-scapilio Voss. sec. in scapulo Voss. pr.

⁵ NOVISSIMAM UNAM] Eratosthenes, ἐπ' ὁμοφαιῶς ἑκάστην λαμπρὴν α'. Si eum locum respexit, interferendum claram. Schol. Germ. In spirā unam, in umbilico claram unam. MUNCK.

⁶ OMNINO EST STELLARUM XVII.] Schol. Ger-

bilico 5 novissimam unam, quae Andromedae caput vocatur, in genibus utrisque singulas, in utrisque poplitibus singulas. Ita est 6 omnino stellarum XVII.

XVIII. *Deltoton.*

DELTON autem in triangulum deformatur, 7 aequis lateribus duobus, uno brevior, sed prope aequali reliquis, inter AEstivum & AEquinocbialem circulum supra caput Arietis, non longe ab Andromedae dextro crure, & Persei manu sinistra conlocatum: cum Ariete toto occidens, exoriens autem cum ejusdem dimidia priora parte. Habet stellam 8 in unoquoque angulo unam.

XIX.

German. *Fiunt omnes XVIII.* Qui numerus convenit cum stellis ab Hygino enumeratis. MUNCK. Defunt Voss. primo. *Ita est omnino stellarum sedecim* Voss. sec. Octodecim enumerat Eratosthenes cap. 18. & ita in Hygino legendum docuit Grotius ad Imagines pag. 50. At Ovid. III. Fastor. 458. quindecim esse stellarum docet *Et nitidus stellis quinque decemque micat.*

Ad C A P. XVIII.

7 AEQUIS LATERIBUS DUOBUS] Theo in Aratum pag. 31. τὸ δ' ἀπὸ τοῦ ἰσοσκελεῖς, ἢ ἰσοπλά-

ρον. τὰς γὰρ καὶ τὰς πλάτους ἴσας ἔχει, πλὴν δὲ κατὰ τὴν ἀπὸ τοῦ ἰσοσκελεῖς βραχυτέρων ἐκείνων. MUNCK. Duo Voss. ut Micyllus ac Schefferus ediderunt, scribunt *aequis quodammodo lateribus duobus*: d'Orv. vero *aequis lateribus*. Adde Theon. ad Aratum pag. 28. Ed. Morell.

8 IN UNOQUOQUE ANGULO] Non habent praepositionem Vlitt. 2. Theo in Arat. p. 32. ἔχει δὲ ἐφ' ἑκάστης γωνίας ἀστέρας τέσσαρας. Vel deest aliquid, vel ἀστέρας cum Grotio legendum, deleto τὰ τέσσαρας. MUNCK. Pro *Persei manu* Voss. sec. *Persei manus*. *Toto* abest Leidensi ac d'Orvilliano. pro *exoriens* Voss. sec. *oriens*. pro *dimidia priora* Voss. sec. *dimidiam priora*.

Ad

XIX. *Aries.*

¹ NUNC protinus XII. signorum figurationem dicemus, quorum est princeps Aries.

ARIES ² in AEQUINOCTIALI circulo consistens, caput ad exortum habens conversum, occidens à primis pedibus, & ³ exoriens caput infra Triangulum, quod & supra diximus, tenens conlocatum, pedibus prope caput ⁴ contingens Pisticis. Habet autem in capite stellam unam, ⁵ in cornibus tres, ⁶ in cervice tres, in pede priore de primis unam, ⁷ in interscapilio quatuor, in cauda unam, ⁸ sub ventre tres,

Ad C A P. XIX.

¹ NUNC PROT. D. & C.] Desunt Leidenfi.

² IN AEQUINOCT. CIRC.] Vid. J. Firmic. lib. II. cap. 12. Theo. ad Aratum pag. 26, 57, 60.

³ EXORIENS CAPUT] Leid. *exoriens capite*. ita & Voss.

⁴ CONTINGENS] *Conjungens* Vlatt. 2. & Sufianus. MUNCK. Duo Voss. & d'Orv. *conjungens*.

⁵ IN CORNIBUS] *In auriculis* Scholiast. Germanici. Eratosth. *ἐν τοῖς κέρασι*. Hoc esset, *in naribus*. MUNCK.

⁶ IN CERVICE TRES] Unus Morellianus, *duas*, & mox omnino est *stellarum VIII*. SCHEFF. Re-

scribe *duas*, ut praeferunt 4. Vlatt. & alter Morellianus. Firmant eam emendationem Eratosthenes & German. Scholiastes. MUNCK. *Duas* Voss. duo & d'Orv. imo & Hemst.

⁷ IN INTERSCAPILIO] *In dorso* Scholiast. Germ. ut *ἐν πλάτῃ* Eratosthenes cum heic, tum cap. 23. Praepositionem non agnoscunt Vlatt. 3. nec Sufianus liber, in quo fuit, *inter scapula*. Vide not. ad cap. 1. MUNCK. *In* abest Voss. pr. & d'Orv. sed Voss. sec. *in scapulo*. Deinde Scheff. ac Micyll. ediderunt *in lumbis tres*. quomodo duo Voss.

⁸ SUB VENTRE TRES] Sic & Vlatt. 2. cum Eratosth. & Schol. German. Perperam ergo *sub ventre unam* alii. MUNCK.

⁹ STELLARUM XVIII.] Si in cervice *duas* tantum colloces, erunt numero XVII. quomodo

tres, in lumbis unam, in pede posteriore unam. Omnino est 9 stellarum XVIII.

XX. *Taurus.*

TAURUS ad ¹⁰ ortum signorum dimidia parte conlocatus, ¹¹ ut incipere genu ac defigere ad terram videtur, caput eodem habens adtentum. Genua ejus à reliquo corpore dividit circulus AEquinoctialis. Cornu sinistro, ut supra diximus, conjungitur ¹² cum sinistro pede ejus, qui Auriga adpellatur. ¹³ Inter hujus finitionem corporis

do Vlitt. 2. & Sufianus exhibent. MUNCK. Omnino est stellarum octodecim Voss. pr. & d'Orv. sed Voss. sec. omnino e. st. decem & octo. Leid. & Hemst. omn. e. st. XVII. Vid. Grot. ad Imag. pag. 51.

Ad C A P. XX.

¹⁰ ORTUM] Leid. exortum. quomodo ediderunt Scheff. ac Micyllus. Pro defigere Leid. Voss. pr. & d'Orv. deficere. Pro ad terram duo Voss. attentum d'Orv. adtentum. Leid. alteram. & superscriptum erat ad terram.

¹¹ UT INCIPERE GENU AC DEFIGERE] Quid est genu incipere? putem scribendum, ut inludere genu. Sententia, videtur genu ad terram

collidere, more procidentis, atque ita exhibent picturae. SCHEFF.

¹² CUM SINISTRO PEDE EJUS, QUI AURIGA] Morellianus unus, cum dextro pede. SCHEFF. Alter Morell. & unus ex Vlitt. cum dextro &c. MUNCK. Pro cornu sinistro Voss. sec. ac d'Orv. cor. sinistrum. Mox ut abest Voss. pr. Serv. ad ix. AEn. 668. Supra Tauri cornua est signum, cui Auriga nomen est: hunc cum Tauro una clara stella conjungit. Cum sinistro pede vero retineas velim. Theon. ad Arati Phaenom. pag. 22. τὸ δὲ ἄκρον τῆς ἀριστερῆς κέρατος τῆς ταύρου, καὶ τὴν ἀριστερὴν πόδα τῆς ὑπόχως εἰς ἀσὴν ἐπέχει. Hemst. tamen cum dextro pede.

¹³ INTER HUIUS FINITIONEM &c.] In dorso eas collocant Proclus & Geminus. MUNCK.

poris & Arietis caudam ¹ stellae sunt septem, quas Vergilias nostri, Graeci autem *Πλειάδας* adpellaverunt. Hic averfus oritur & occidit. Habet autem in cornibus singulas stellas, sed in sinistro clariorem: utrisque oculis singulas, in fronte media unam: ² ex quibus locis cornua nascuntur, singulas, quae septem stellae Hyades adpellantur: etsi nonnulli quas duas diximus novissime, stellas negaverunt esse, ³ ut omnino Hyades essent quinque. Praeterea in sinistro genu priore habet stellam unam, & ⁴ supra ungulam unam; in dextro genu unam, & in interscapilio tres, novissimam earum caeteris clariorem; in pectore unam. Quae sunt omnino, ⁵ praeter Vergilias, XVIII.

XXI.

¹ STELLAE SUNT SEPTEM] *Tò septem* abest duobus Voss. pro *aversus* duo Voss. & Hemst. *adversus*. pro *utrisque oc.* Leid. *in utrisque oc.* pro *in fronte media* Leid. *in fr. medio*.

² EX QUIBUS LOCIS CORNUA NASCUNTUR] *Εἰ τῇ τῇ κερμάτων ἐκφύσθ.* MUNCK. Pro *singulas* d'Orv. *singula*.

³ UT OMNINO HYADES ESSENT QUINQUE] Geminus: *Οἱ δὲ ἐπὶ τῇ βουράνῃ τῇ ταύρῃ κέρματα ἄσπερες, τῇ ἀριστερῇ πίντε, καλεῖν ὑάδες.* Eadem habet Proclus in de Sphaera, ut & Hyginus ipse Mythol. cap. 192. MUNCK. De Hyadum numero non convenit inter veteres Astronomos. Consule Theon. ad Aratum pag. 22. quinque enumerat Hesiodus, quem Micyllus ci-

tat ad lib. II. cap. 21.

⁴ SUPRA UNG.] Voss. pr. *super ung.* quomodo Micyll. & Scheff. ediderunt. Mox post *genu unam* addit Voss. pr. *vacuum* & *verticem* Voss. sec. & *in cervicem vacuum unam*. Deinde pro *novissimam* &c. Voss. sec. *novissima earum caeteris clarior est*. Hemst. *novissimo earum ceteris clariorem*.

⁵ PRAETER VERGILIAS XVIII.] Ita & Vlitt. 2. tertius XVIII. quartus XVII. Octodecim numerant quoque Eratosthenes & Schol. German. Sed numerum earum, quas Hyginus recensuit, si in eas, malis XIV. ut Veneta & aliae antiquiores exhibent. MUNCK. Leid. p. V. XVIII. Voss. pr. & d'Orv. p. V. XVIII. Voss. sec. 20.

XXI. *Gemini.*

GEMINI ⁶ ab aurigae dextra parte supra Oriona conlocati videntur, ita tamen, ut Orion inter Taurum & Geminos sit constitutus. Capita eorum dividuntur à reliquo corpore circulo eo, ⁷ qui aestivum definire supra est dictus. Ut complexa corpora inter se tenentes occidunt directi à pedibus: exoriuntur autem inclinati ut jacentes. Sed de his, qui Cancro est proximus, habet in capite stellam unam claram, in utrisque humeris singulas claras, in dextro cubito unam, in genibus utrisque singulas, ⁸ in pedibus utrisque singulas: alter autem in capite unam, in utrisque mammis singulas, ⁹ in sinistro humero unam, in pedibus utrisque singulas, & infra sinistrum pedem unam, quae ¹⁰ Πρόπυς adpellatur.

XXII.

Ad C A P. XXI.

⁶ AB AURIGAE] Voss. pr. *ab auriga.* pro *Orionem* d'Orv. *Oriona.* pro *sit constitutus* Voss. pr. *sint constituti.* Voss. sec. *constituti.* omisso *sint.*

⁷ QUI AESTIVUM DEFINIRE] *AEstatem* Vlatt. ^{4.} Quod omnino probandum. Vide cap. 7. lib. 1. MUNCK. Voss. sec. ac d'Orv. *aestate.* pro *ut*, ediderunt alii *ita ut*, ut in duobus Voss. pro *exoriuntur* Voss. pr. *exoriantur.*

⁸ IN PEDIBUS UTRISQUE] Unâ voce auctius Vlatt. 3. *In pedibus utrisque primoribus.* Sic supr. cap. 5. *In digitis primoribus.* MUNCK. Leid. in

p. u. prioribus. Voss. pr. & d'Orv. in *p. u. primoribus.* Sic cap. 9. *Idem codd. in primori pede dextro.*

⁹ IN SINISTRO HUMERO UNAM] Post haec verba inferenda ista ex Vlatt. 3. *In sinistro genu unam.* MUNCK. Ita edidit Micyllus: *in sinistro humero unam, in dextro alteram, in utrisque manibus singulas, in dextro genu unam, in sinistro genu alteram.* quem secutus Schefferus, duob. Voss. ac d'Orv. consentientibus, sed Voss. sec. pro *in sin. b. unam.* exhibet *in sinistro b. alteram.* Leid. in *sin. humero unam, in dextro humero unam, in utrisque mammis singulas, in sinistro genu unam.* Eratosth. cap. 10. *ἐφ' ἑκατέρῃ γυναικὶ ἓ.*

¹⁰ PROPUS APPELLATUR] *Tropos* Vlatt. 4. & Schol.

XXII. *Cancer.*

Hunc medium dividit circulus AEstivus ¹ ad Leonem & ad exortus spectantem, paullulum supra caput Hydrae conlocatum, Occidentem & Orientem posteriori corporis parte. ² Hic autem habet in ipsa testa stellas duas, quae Asini vocantur, de quibus ante diximus: in dextris pedibus singulas obscuras, in sinistro primo pede duas, & in secundo duas obscuras, in tertio unam, ³ in quarto primo unam obscuram, in ore unam, in ea, quae ⁴ Chela dexterior dicitur, tres similes, non grandes, in sinistra similes duas. Omnino ⁵ est stellarum XVII.

XXIII.

Schol. Germ. in Vett. editionibus. Nimirum *propos* pro *propus* dederant librarii, ut *Trapezos* pro *Trapezus* Myth. cap. 176. aliaque id genus, quae ad illum locum congestimus. Geminus: Ὁ δὲ ἀστρονόμος τὸ ποδὶν τὸ διδύμων ἀσὲρ ἀστρονομίᾳ λέγεται. MUNCK. Leid. *tropus*. Duo Voss. ac d'Orv. *tropos*. sine dubio pro *propos*. Vide Eratosth.

ut Munck. edidit. Pro *spectantem* Hemst. *spectantes*. Mox pro *orientem* codd. *exorientem*. ut ante Munckerum editum fuit.

² HIC AUTEM] *Tò autem* abest Leid. & Voss. sec. pro ante Voss. sec. ante jam.

³ IN QUARTO PRIMO] H. e. Ἐν ἄλλοις αἰσὶ τῷ τέτταρτῳ, ut loquitur Eratosthenes. MUNCK.

⁴ CHELA DEXTERIOR] *Cornua* chelas appellat Scholiastes Germanici cum Cancris, tum & Scorpii, de quo cap. 25. agitur. *Furcae* Apulejo sunt in Apologiâ, *Forficulae* Plinio. MUNCK.

⁵ EST STELLARUM XVII.] Ita & Vlitt. & Eratosthenes. Schol. Germ. xvi. Perperam. MUNCK. Voss. pr. Leid. & d'Orv. exhibent XVII. Voss. sec. XVI. a Micyllo & Scheffero editum

Ad C A P. XXII.

I AD LEON. ET AD EXORTUS] Micyll. & Scheff. ediderunt ad *Leonis exortus*. Leid. ad *Leon.* & *exortus*. Voss. pr. & d'Orv. scribunt,

XXIII. *Leo.*

⁶ LEO spectans ad occasum supra corpus Hydrae, à capite qua Cancer instat, usque ad mediam partem ejus constitutus, medius aestivo circulo dividitur, ut sub ipso orbe priores pedes habeat conlocatos: occidens à capite & exoriens. Hic habet in capite stellas tres, in cervicibus duas, in pectore unam, ⁷ in interscapilio tres, in media cauda unam, ⁸ in extrema alteram, ⁹ sub pectore duas, ¹⁰ in pede priore unam claram, in ventre claram unam, & infra alteram magnam: in lumbis unam, in posteriori genu unam, ¹¹ in pede posteriori unam claram. Ita omnino est stellarum XIX.

XXIV.

editum erat stellarum numerus decem & octo. Vide Grot. ad Imag. p. 42.

Ad C A P. XXIII.

⁶ LEO SPECTANS] Voss. pr. *expectans*. pro *a cap.* Voss. sec. *cap.*

⁷ IN INTERSCAPILIO] Delent ante hanc vocem praepositionem Vlit. 3. cum heic, tum & passim supra infraque. Caeterum pro interscapilio *spinam* exhibet Schol. Germanici, ut & ἐπὶ τῇ πλάτῃ Eratosthenes. Vide supr. cap. 19. MUNCK. Voss. sec. & d'Orv. *interscapilio*.

⁸ IN EXTREMA ALTERAM] Ita & Vlit. 3. Sed Veneta & aliae antiquiores addunt *magnam*.

Rectius esset *claram*. Schol. Germ. *In ultimâ caudâ claram unam*. Eratosth. Ἐπὶ ἄκρῃ λαμπρὴν αἰ. MUNCK. *Magnam* addunt duo Voss.

⁹ SUB PECTORE DUAS] Haec usque ad *in lumbis* absunt duobus Voss. De stella in pectore Theo ad Aratum pag. 19. Ὁ λέων ἔχει ἐπὶ τῇ καρδίᾳ αἰτέρα ΒΑΣΙΛΙΣΚΟΝ λεγόμενον, ὃν οἱ Καλδαῖοι νομίζουσιν ἄρχειν τῶν θραυῶν. Pro Βασιλίσκος legit Grotius ad Imag. pag. 43. Βασιλικόν.

¹⁰ IN PEDE PRIORE UNAM CLARAM] Hemst. *in ped. pr. unam ejus aram*.

¹¹ IN PED. POST.] Hisce praecedunt in Voss. sec. *in pede priore unam*. Deinde Voss. pr. *omnino sunt stellarum XIX*. Voss. sec. o. c. *stellarum quindecim*. Hemst. *omnino sunt XVIII*.

VIRGO infra pedes Bootis conlocata, capite posteriorem partem Leonis, dextra manu circulum AEquinocctialem tangit: ¹ ac inferiorem partem corporis supra Corvum & Hydrae caudam habere perspicitur, ² occidens capite prius quam caeteris membris. Hujus in capite est stella una obscura, in utrisque humeris singulae, ³ in utrisque pennis binae, quarum una stella, quae est in dextra penna ad humerum defixa, *πρωτογυνη* vocatur. Praeterea habet in utrisque manibus singulas stellas, quarum una quae est in dextra manu, major & clarior, ⁴ ea cum spicis esse dicitur. In veste autem habet passim

Ad C A P. XXIV.

I AC INFERIOREM PARTEM] *Ad inferiorem* Vlt. 2. tertius, *at inferiorem* &c. Quod rectum est. MUNCK. Voss. pr. *ad inf.*

2 OCCIDENS CAPITE] *A capite* Vlt. 2. MUNCK. *A capite* Hemst.

3 IN UTRISQUE PENNIS BINAE] Theo ad Aratum p. 17. Οἶδε γὰρ ὁ Ἀρατὸς τὴν ΠΑΡΘΕΝΟΝ δύο ΠΤΕΡΙΓΑΣ ἔχουσαν, καθάπερ καὶ ἄλλοι μαρτυροῦσι, τὸ πτέρυγας αὐτὴν ἔχειν ἐν τοῖς καλῶσε-ρισμοῖς. ubi & de stella, quae *πρωτογυνη* vocatur, agit, cui adde Grotium ad Imag. pag. 39, 40.

4 EA CUM SPICIS ESSE DICTUR] Immo &

spica dicitur. Vide Eratosth. Schol. German. Proclum, & Geminum. MUNCK. Pro his verbis in Micylli & Schefferi edit. *conspicitur* tantum legitur, sed recte e codd. vetustis, quibus adstipulantur manu mea versati, *cum spicis esse dicitur*. Theo ad Aratum pag. 15. Στάχυς δὲ ἐστὶν ὑπὸ τῆς ἀριστερῆς χειρὸς αὐτῆς εὐμειγέθης, ὅθεν καὶ αἰγλήεις αὐτῇ κέκληται. στάχυν δὲ ἡ παρθένος φέρει, ἐπεὶ δὴ εὐσεβέσατον ἡ γεωργία. Vid. Salmaf. Exerc. Plin. pag. 872, 873.

5 STELLAS SEPTEM] Sex Vlt. unus. Quod adstruunt German. Schol. & Eratosthenes. MUNCK.

6 STELLARUM XVIII.] MSS. 4. Vlt. *stellarum* XIX. Quae lectio rursus stabilitur ab Eratosthene & Germaniciano Scholiaste. MUNCK. Voss.

passim dispositas 5 stellas septem, & in utrisque pedibus singulas. Ita est omnino 6 stellarum XVIII.

XXV. *Scorpius.*

Hujus prior pars, quae Chelae dicuntur, ita premuntur ab AEquinoctiali circulo, ut eum substinere videantur. Ipse autem pedibus Ophiuchi, de quo supra diximus, subditus, extrema cauda circulum Hiemalem contingere videtur: neque longe est ab eo signo, quod pro hostia Centaurus ferre perspicitur. Occidit autem 7 inclinato corpore, exoritur autem erectus à Chelis. Hic habet stellas in his, quae Chelae dicuntur, in unaquaque earum binas, ex quibus primae sunt clariores: praeterea habet 8 in fronte stellas tres, quarum media est clarissima, 9 in interscapilio tres, in ventre duas, in cauda quinque, in acumine ipso, quo percutere existimatur, duas. Ita est omnino stellarum XIX.

XXVI. *Sagittarius.*

SAGITTARIUS autem 10 spectans ad occasum Centauri corpore figuratur, velut 11 mittere incipiens sagittas, à pedibus usque ad humeros in Hiemali circulo conlocatus, ita ut caput solum ejus extra eum circulum, quem supra diximus, adparere videatur: cujus arcus Lacteo circulo medius dividitur. Ante pedes hujus est quaedam corona stellis effecta, 12 de qua prius diximus. Hic praeceps occidit, exoritur directus. Habet autem in capite stellas duas, in arcu duas, in sagitta unam, in dextro cubito unam, in manu priori unam, in ventre

Voss. pr. d'Orv. & Hemst. *stellarum numerus XVIII.* Voss. sec. *stellarum* 12. Micyll. & Scheff. edunt *stellarum n. XVI.*

Ad C A P. XXV.

7 INCLINATO CORPORE] Micyll. Scheff. Voss. pr. & Hemst. exhibent *capite*. De Chelis Theo ad Aratum pag. 68, 69, 76. & Grotius ad Imag. pag. 34. Tò autem abest Hemsterhusiano.

8 IN FRONTE STELLAS TRES] Ita & Eratosthenes. Perperam, *in fronte duas* Schol. Germanici. MUNCK. *Quatuor* Hemst.

9 IN INTERSCAPILIO] Etiam heic, ut & mox cap. 26. 27. &c. praepositionem ignorant Vltt.

4. Sed monitum hoc jam superius. Caeterum *in dorso* stellas istas collocat Schol. Germ. Vide supr. quae ad cap. 1. à nobis dicta sunt. MUNCK. Abest omnibus meis codd. praepositio. Mox pro *ita est* Voss. sec. *ita sunt*. pro XIX. Hemst. XVIII.

Ad C A P. XXVI.

10 SPECTANS] Voss. pr. *expectans*. & ita idem cap. 27. cap. 29. cap. 30.

11 MITTERE INCIPIENS SAGITTAS] *Sagittam* MSS. 4. MUNCK. Leid. Voss. pr. Hemst. *sagittam*.

12 DE QUA PRIUS DIXIMUS] Forte *superius diximus*

ventre unam, in interscapilio duas, in cauda unam, in priori genu unam, in pede unam, ¹ in inferiori genu unam, in poplite unam. Omnino est stellarum XV. Corona autem Centauri est stellarum VII.

XXVII. Capricornus.

CAPRICORNUS ad occasum spectans, & totus in ² Zodiaco circulo deformatus, cauda & toto corpore medius dividitur ab Hiemali circulo: subpositus Aquarii ³ manui sinistrae, occidit praeceps, exoritur autem directus. Sed habet in naso stellam unam, infra cervices unam, in pectore duas, in priore pede unam, in priore eodem alteram,

simus. Videl. lib. II. cap. 27. Sed nihil ut mutemus satius est. Infr. cap. 34. Sirion appellant, de quo prius diximus. MUNCK. Superius Voss. fec.

¹ IN INFERIORI GENU] Sine praepositione inferiore genu Vltt. 4. MUNCK. Pro in sagitta d'Orv. cod. in sagittam. Mox dextro abest Hemst. pro priori Leid. priore. interscapilio pro in int. duo Voss. & d'Orv. deinde pro in inferiori g. Voss. pr. infericre g. sic duo Voss. & Leid. cap. 27. in priore pede Scheff. edidit in priori p.

² ZOD. CIRC.] Leid. Zod. in circ. Mox conjunctio abest Leid. Voss. pr. & d'Orv. Grot. ad Imag. pag. 59. pro poplite Hemst. petore

Ad C A P. XXVII.

² ZOD. CIRC.] Leid. Zod. in circ. Mox conjunctio abest Leid. Voss. pr. & d'Orv.

³ MANUI SINISTRAE] Manu sinistra MSS. 4. Putes scripsisse Hyginum, manu sinistrae. Maro AEn.

teram, in interscapilio septem, in ventre quinque, in cauda duas. Omnino ⁴ est stellarum viginti.

XXVIII. *Aquarius.*

AQUARIUS pedes habet in Hiemali circulo defixos, manum autem sinistram usque ad Capricorni porrigens tergus, dextra jubam Pegasi, prope contingens, spectat ad exortus. Qui cum ita sit figuratus, necesse est, corpore eum prope resupinato videri. Effusio aquae pervenit ad eum Piscem, qui solitarius figuratur, de quo posterius dicemus. Sed Aquarius & occidit & exoritur capite prius quam reliquis membris. Hic habet in capite stellas duas obscuras, in utrisque hume-

AEn. 1. *Parce metu.* Consule Technicos, & Gellium. MUNCK. Codd. nostri *manu sinistra.* pro *in priore eodem* Leid. *in alio eodem.* Mox iterum praepositio *in* abest omnibus codd. Pro *duas* Leid. *V.* & pro *Viginti*, XXVI. Sed vide Grot. ad Imag. pag. 58.

⁴ EST STELLARUM VIGINTI] Stellarum XXII. Venet. *Stellarum* XXVI. Vlitt. 4. & Scholiast. Germanici: Eratosthenes XXIV. MUNCK. XXVI. Hemst.

Ad C A P. XXVIII.

⁵ PROPE CONTINGENS] *Conjungens* Vlitt. 2. Vide supr. cap. 16. MUNCK. *T* autem abest duobus Voss. Pro *jubam* Voss. sec. *jubae.* Pro *contingens* duo Voss. & d'Orv. *conjungens.* Pro *spectat* Hemst. *expectat.* Pro *exortus* Voss. pr. *exortum.* Voss. sec. *ortus.* Pro *resupinato* idem *resupinari.* Cui mox *et* occidit absunt.

XXX

I IN

humeris singulas magnas, in sinistro cubito unam grandem, in manu priori unam, in utrisque mammis singulas obscuras, ¹ in lumbo interiori unam, in utrisque genibus singulas, in dextro crure unam, in utrisque pedibus singulas. Omnino est stellarum quatuordecim. Effusio aquae ² cum aquario ipso est stellarum triginta. Sed in his omnibus prima & novissima clara.

XXIX. *Pisces.*

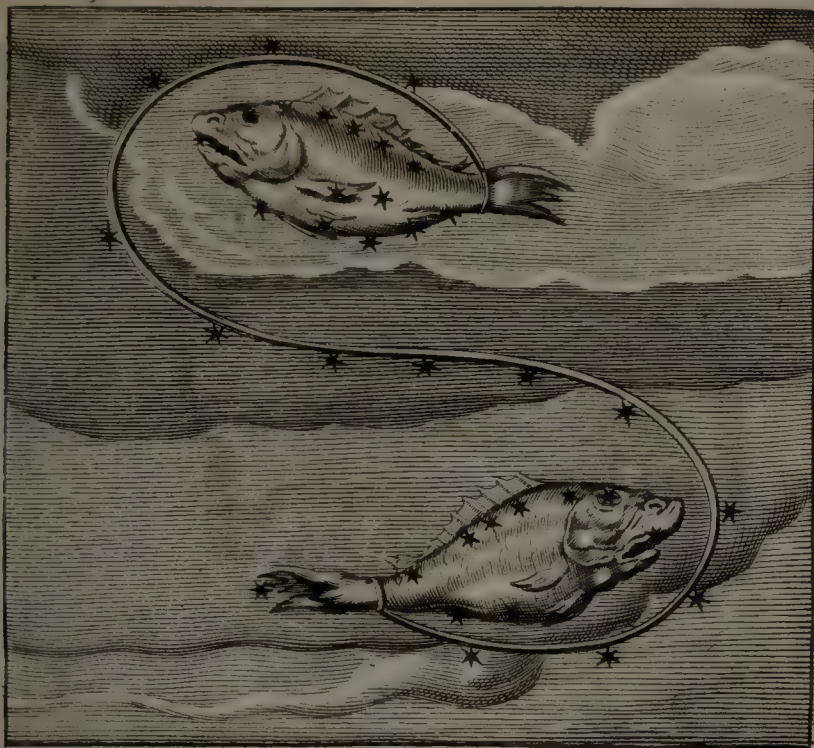
Horum alter Notius, alter Boreus adpellatur, ideo, quod unus eorum, qui Boreus dicitur, inter AEquinoctialem & AEstivum circum sub Andromedae brachio conlocatus, & Arcticum polum spectans, constituitur: alter autem est in Zodiaco circulo extremo ³ sub scapulis Equi non longe ab AEquinoctiali circulo conlocatus, spectans ad

¹ IN LUMBO &c.] Ante haec verba inferre illa ex Vltt. 3. *Infra mammas singulas.* Eratosthenes: Ὑπὸ τῶν μαστῶν ἐκαστῶν ἓ. Schol. German. *Sub mamillis singulas.* MUNCK. *Pro mammis* Voss. *sec. membris. in lum. int. un.* desunt d'Orvilliano, ut *obscuras* Voss. primo. *Pro genibus* Hemst. *pedibus.* sed superscriptum *genibus.*

² CUM AQUARIO IPSO] Ex Vltianis duo aquarii, caeteri aquili exhibuerunt. Prius praefero. Intellige τὴν κάλπην, sive urnam, quam aquimagarium Juris consulti vocant. Schol. Germ. *Eff-*

fusio vero aquae dextra laevaue fit stellis xxxi. Quarum duae splendidae sunt, caeterae vero obscurae. Confer Cujac. *Observ. lib. x. 17.* MUNCK. Voss. pr. & d'Orv. *aquali.* Hemst. *aquili.* Vide Theon. ad Aratum pag. 34. & in primis 45. Ὁ ὑδροχόος ἔχει ὡς αὐτὸν ὑδροχόον ἀπὸ ἀστέρων, αἱ δὲ λοιπὸν ἐξ ἡμῶν ἀστέρες φέρονται, ὑδάτων χάριν ἀπαιτούμενοι. De eo Ovid. II. *Fast.* 457. *Fam levis obliqua subsidit Aquarius urna.*

ad occasum. Hi ⁴ pisces quibusdam stellis ⁵ ut lineola ab Arietis pede primo coniunguntur: quorum inferior ante occidere & exoriri videtur. Habet autem stellas XVII. Et Boreus omnino XII. Conjunctio eorum habet ⁶ ad Aquilonem spectans stellas tres, ad alteram partem tres, ad exortum tres, in commissura tres. Omnino duodecim. Horum conjunctionem, quae à pede Arietis primo notatur, Aratus Graece σύνδεσμον ὑπεράλιον, Cicero ⁷ Nodum coelestem dicit: qui utrique volunt significare, eum nodum non solum piscium; sed etiam totius sphaerae esse: quo enim loco circulus ab Arietis pede *μνημεινός* dicitur, qui meridiem significet: & quo loco is circulus Mesembrinos conjungitur, & transit AEquinoctialem circulum, in ipsa conjunctione circulorum nodus Piscium significatur: quare eum non modo Piscium, sed etiam ⁸ coelestium nodum adpellaverunt.

XXX.

Ad C A P. XXIX.]

³ SUB SCAPULIS EQUI] Quomodo? cum in equo scapulae non notentur. Certe si attendas inaginem, non possis, praeter unam scapulam, videre. Quare hic, ut supra ubi de eodem equo c. 17. agebatur, legendum arbitror, *sub scapilio equi*. SCHEFF.

⁴ HI PISCES &c.] Hemst. *Hi autem occidere & exoriri videntur. Habet. a. st. XVII.*

⁵ UT LINEOLA] Vide de illa lineola Scalig. ad Manil. p. 62. MUNCK.

⁶ AD AQUILONEM SPECTANS STELLAS TRES] Emenda ex Vltt. 2. *Spectantes stellas tres.* MUNCK.

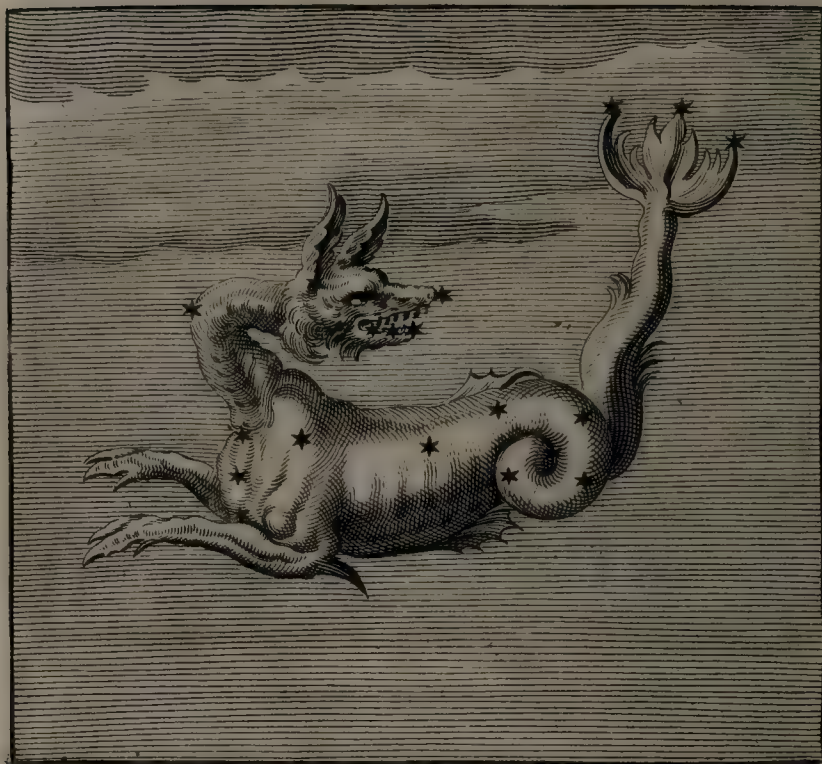
⁷ NODUM COELESTEM DIXIT] Schol. German. *luteum alligamentum.* Fort. *coelestium.* Nisi mavis, *luteum* cum Grotio, quod *λίον* vocet id Ptolemaeus. MUNCK.

⁸ COELESTIUM NODUM APPELLAVERUNT] Vltt. *Coelestium nodum rerum appellaverunt. Legerunt*

XXX 2

in

XXX. *Pistrix.*

1 *PISTRIX* à media cauda dividitur ab Hiemali circulo, spectans ad exortus, rostro prope posteriorem 2 *Arietis* pedem jungens: hujus priorem partem corporis, quae spectat ad exortum, prope adluere flumen *Eridanus* videtur. Haec occidit exorto *Cancro* & *Leone*:

in Arato veteres paene omnes συνδεσμον ὑπερχιον. Sed Grotius συνδεσμον ὑπερχιον legendum docet not. ad Imag. pag. 52. Atque ita editum a Londinatis pag. 32. Καὶ τὰ μὲν εἰς ἀσὴν ἐπέχει καλὸς τε μέγας τε, ὃν ῥα τε καὶ συνδεσμον ὑπερχιον καλέουσιν. Theo: Εἰς ἀσὴν εἰσιν ἐν τῷ μύσῳ τὸ ὑπερχιον, ὅστις ὥστερ συνδεῖ ἀμφοτέρως, ὃν καλέουσιν ὑπερχιον δεσμόν. MUNCK. Ita apud Plutarch. lib. 1. de placit. Philosoph. cap. 6. de obliquo in coelo circulo legitur carmen τῷ ἐνὶ Καρκίνῳ ἐστὶ, Λέων δ' ἐπὶ τῷ, μετὰ δ' αὐτὸν Παρθένῳ, ἡ δ' ἐπὶ αὐτῇ χηλὶ καὶ Σκόρπιῳ αὐτός. Τοξότης δὲ καὶ Αἰγόκερος, ἐπὶ δ' Αἰγόκερσι Ὑδροχόῳ, ΔΥΟ Δ' ΑΥΤΟΝ ΕΠ' ΙΧΘΥΕΣ ΑΣΤΕΡΟΨΗΦΟΝΤΕΣ. Pro nodum app. Voss. & d'Orv. nodum rerum. Idem Theo ad Aratum pag. m. 28. Ἀμφοτέρων ἐν τῷ ὑπερχιον δεσμός τις ἀπτείνεται. εἰκὸς δὲ ἐγγὺς ὄντων ἀλλήλων καὶ ταῖς ἐραῖς μοιονεῖ ἐπιψαύοντων.

Ad C A P. XXX.

1 *PISTRIX*] Cetus est Schol. Germ. ut καὶ Eratostheni. Vide annot. ad Mythol. cap. 273. MUNCK.

2 *ARIETIS PEDEM JUNGENS*] Mallem, tangens. SCHEFF. Conjungens unus Vliet. Frustrâ tangens malebat vir doctus. Infr. cap. 34. Pedem dextrum Orionis paene capite suo conjungens. MUNCK. Pro a media Leid. media. Pro jungens duo Voss. conjungens. Pro posteriorem Voss. pr. portericæ. Pro exortum Leid. Voss. sec. & d'Orv. exortus. Pro alluere Voss. prim. abluere. sic lib. 11. cap. 32. alluere & abluere confusa vidimus. Pro *Eridanus* Miccyllus ac Scheff. ediderunt *Eridani*, quam lectionem exhibent duo Voss. & d'Orv. Cur vero mutaverit Munckerus, mihi non liquet. Locutio satis nota. Vide Serv. ad 111. AEn. 293. Passerat. ad Propert. 11. 8, 30.

Sed

ne: exoritur autem cum Tauro & Geminis. Sed habet 3 in extrema cauda stellas duas obscuras, ab eo loco usque ad reliqui 4 corporis curvaturam quinque; sub ventre sex. 5 omnino sunt tredecim.

XXXI. *Eridanus.*

ERIDANUS à sinistro pede profectus Orionis, & perveniens usque
ad

Sed modo PERMESSI FLUMINE lavit Lib. iv. AEn. 480.
amor.

Oceani finem juxta, solemque CADENTEM.

Praeter Poetas alii ita locuti fuere. Vide ipsum Munck. ad Hygin. fab. xxxviii. nec non Cl. Oudendorp. ad J. Caesar. lib. iii. B. G. cap. 9. & ad Hirtium de B. Afric. cap. 28. & 36. Codex vero Leid. *Eridanum*. ut mare *Euxinum* Noster, & alii *mare Oceanum*. Vide Munck. ad fab. iii. denique Micyll. ac Scheff. ediderunt *Haec cadit exorto c.* Verum codd. quos consului, *H. occidit exorto c.* ut Munck. mutavit. Licet *cadit* fatis defendi queat, quippe huic rei proprium. Virg. i. Georg. 229.

Haud obscura CADENS mittit tibi signa Bootes.

Ubi vide Serv. & ad iii. Georg. vs. 304.

Jam CADIT, extremoque inrorat Aquarius
anno.

Consule Celeb. Duker. ad Florum lib. ii. cap. 17. §. 12.

3 IN EXTREMA CAUDA STELLAS DUAS OBSCURAS] Schol. Germ. *In caudae extremo claras duas.* Verius, quam Hyginus; ait Grotius in not. ad Imag. pag. 65. De quo valde dubito. Nam cum Hygino Eratosth. cap. 36. *Ἐπὶ τῇ ἑξῆς β' ἀπαι-
ρεῖς.* MUNCK.

4 CORPORIS CURVATURAM] *Gibbum* vocat Germ. Schol. *Κύρταμα* Eratosthenes. MUNCK.

5 OMNINO SUNT TREDECIM] *Tò sunt* nullus ex codicibus Vlitianis agnoscit. MUNCK. *Tò sunt* abest duobus Voss. & d'Orv.

ad Pistricem, rursus diffunditur ad Leporis pedes, ¹ & protinus ad Arcticum circulum tendit. Hujus figurationem Hiemalis circulus dividit ab eo loco, quo prope conjungitur Ceto. Hic Scorpione & Sagittario exorto occidere: exoriri autem cum Geminis & Cancro videtur. Habet stellas in prima curvatura tres, in secunda tres, ² item in tertia ³ usque ad novissimam septem. Omnino stellarum est tredecim.

XXXII. *Lepus.*

¹ LEPUS autem infra sinistrum pedem Orionis per Hiemalem circulum fugiens, & ab eo inferiori parte corporis divisus, occidit Sagittaria-

Ad C A P. XXXI.

¹ ET PROTINUS AD ANTARCTICUM] Sic Morelliani quoque. Sanctandr. *ad arcticum*. SCHEFF. *Ad arcticum* exhibent codices Vossiani. Melius ediderunt Micyll. ac Scheff. *ad antarcticum* ut scribit d'Orvillianus, & Celeb. T. Hemsterhusii MS. liber. ut monet Celeb. P. Wesseling. lib. II. Obs. cap. 23.

² ITEM IN TERTIA] Tò item abest à Vlit. 2. MUNCK. *Usque* abest d'Orvilliano.

³ USQUE AD NOVISSIMAM] Vlitianorum unus, *usque ad novissima*. Quod haud spreverim. Era-

tothones: 'Επὶ τῇ τρίτῃ ἕως τῇ ἑκάτῃ ζ'. ἔς φα-
σιν εἶναι τὰ σώματα τῷ Νείλῳ. Τὲς πάντας ιδ'. Ni-
mirum in capite Nili unam collocavit, quam
omisit Hyginus. Scholiastes Germanici mirificè
heic est interpolatus: *Habet*, inquit, *stellas in*
primo flexu quatuor, in secundo tres, in tertio tres,
usque ad novissimam septem, quas dicunt in ore
Nili fluvii esse. Sunt omnes xvii. Emendo ex Hy-
gino & Eratosthene, *in secundo tres, in tertio us-*
que ad novissima septem, quas dicunt ora Nili fluvii
esse. Sunt omnes xiv. Frustra heic est Grotius in
notis ad Imag. pag. 67. MUNCK. *Novissimum*
Voss. pr.

gittario exorto, oritur cum Leone. Habet autem stellas in utrisque auribus singulas, in corpore passim dispositas duas, in pedibus prioribus singulas. ita sunt omnino sex.

XXXIII. *Orion.*

Hunc à zona & reliquo corpore AEquinoctialis circulus dividit, cum Tauro decertantem conlocatum, dextra manu clavam tenentem, & incinctum ense spectantem ad occasum, & occidentem exortâ Scorpionis posteriori parte, & Sagittario exoriente, cum Cancro autem toto corpore pariter exurgentem. Hic habet in capite stellas tres claras, in utrisque humeris singulas, in dextro cubito obscuram unam,

Ad C A P. XXXII.

Ad C A P. XXXIII.

4 LEFUS] Vide Theon. ad Arati Phaenon: pag. 40. si in codd. MSS. Anonymi inscribitur *Dasyfus*, non est, quod tantopere miretur Grotius ad Imag. pag. 63. *dasyfodes* in genere lepores dicuntur. Discute lector, quid de Plinii & Aristotelis locis, quae Grotius ad differentiam inter *dasyfodem* & leporem monstrandam adduxit, observaverit Jac. Nic. Loensis lib. III. Epiphyll. cap. 22. Pro oritur Hemist. exoritur.

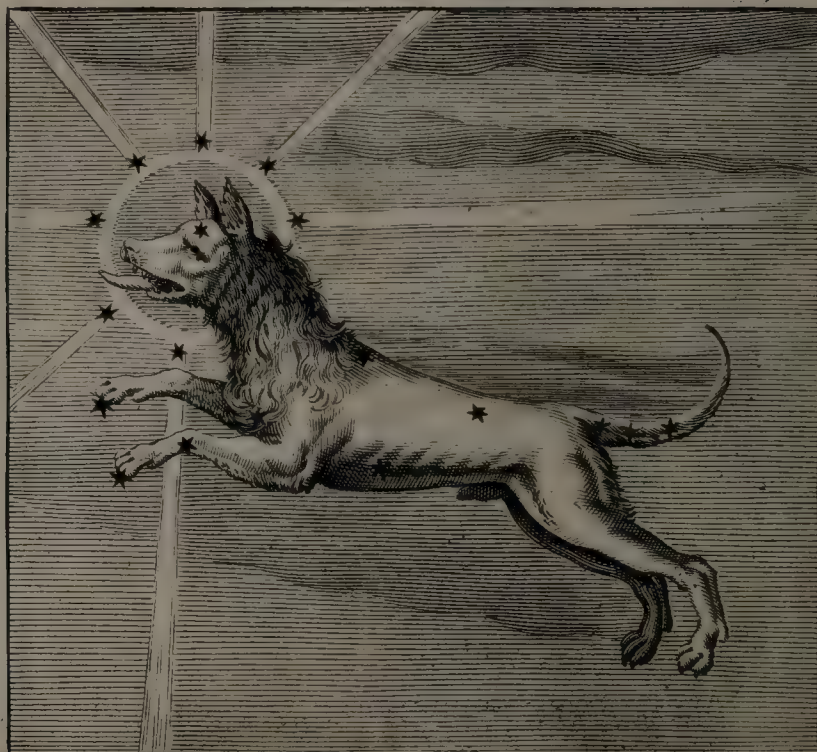
5 INCINCTUM ENSE] Vide Grotium ad Imagines p. 62, 63. Eurip. Jone vs. 1153. Amazonum peplis, quos Hercules Apollini Delphico dono dedit, intexta referens ait.

Πλειὰς μὲν ἔχει μεσοπύργου δι' αὐτῆς,
ὅτι ἐξήρης Ὠρίων.

De hoc sidere plura dabunt Philostratus Junior. Icon. x. pag. 876. Schol. Homeri Iliad. Σ. vs. 488. Theo ad Aratum pag. 36, 37, 38, 73, 77, 81.

unam, in manu similem unam, in zona tres, in eo quo gladius ejus deformatur, tres obscuras, in utrisque genibus singulas claras, in pedibus singulas. omnino XVII.

XXXIV. *Canis.*

CANIS Leporem * fugientem persequens, posterioribus pedibus dividitur ab Hiemali circulo, pedem dextrum Orionis pene † suo capite contingens, capite ad occasum spectans, sed caput ad AEquinoctialem circulum tendit: occidens oriente Sagittario, exoriens autem cum Cancro. Hic Canis ‡ habet in lingua stellam unam, § quae Canis adpellatur: in capite autem alteram, quam nonnulli Sirion adpell-

81. Serv. ad III. AEn. 517. Pro *clavam* Leid. *clavum*. Pro *spectantem* idem & Voss. pr. *exspectantem*. Pro *exorta* Leid. & duo Voss. *exortu*. sed Voss. sec. *exortu corporis* Scorp. Theo ad Arat. p. 70. Ἀπὸ φόβου ἀνατίλλονται σκορπίαι, ὁ Ὠρίων δὲναι. Pro *pariter* Voss. sec. *partim*.

I IN ZONA TRES] Voss. sec. *duas*. Sed Eratosthenes cap. 32. vulgatam lectionem defendit. pro *in eo quo* Leid. & Voss. duo *in eo quod*. Pro *obscuras* Voss. pr. *obscuratas*. De numero stellarum non convenit inter codices: Voss. pr. *omnino XVIII*. ita & d'Orv. Voss. sec. *sunt omnino sedecim*. Sed vide Grotium l. l.

Ad C A P. XXXIV.

2 FUGIENTEM PERSEQUENS] *Consequens* edd. vetust. Sed Vliitt. 2. *prosequens*. MUNCK. Quos inspexi, codd. *consequens*. male. Theo ad Aratum pag. 73. Ὅτι δὲ ποτε καὶ ἀλαμβάνεται ὑπὸ τοῦ κυνός. ἔτα ἢ κατηείρεται ὑπὸ τοῦ κυνὸς διακόμῃ. nisi *consequens* pro *sequens* accipias.

3 SUO CAPITE CONJUNGENS] Sic quoque in Morellianis, nec sollicitari debebat. v. sup. 4. Sanctand. *contingens*. SCHEFF. *Conjungens* est in 3. Vliitt. & utroque Morelliano. MUNCK. Omnes nostri codd. *conjungens*, e quibus Voss. sec. *capiti conjungens*.

pellant, de quo prius diximus. Praeterea habet in utrisque auribus singulas stellas obscuras, in pectore duas, in pede priore tres, ⁶ in interscapilio tres: ⁷ in sinistro lumbo unam, in pede posteriori unam, in pede dextro unam, in cauda quatuor. omnino viginti.

XXXV. Περκύων.

Hic in Lacteo circulo ⁸ defixus, pedibus AEquinoctialem circum tangit. Spectat ad occasum, ut inter Geminos & Cancrum constitutus: qui quod ante maiorem Canem exoritur, περκύων est appellatus. Hic autem occidit exorto Capricorno, exoritur cum Leone. Sed ⁹ omnino est stellarum trium.

XXXVI.

⁴ ET HABET UNAM STELLAM] Miror, istaec omnia in editione Sanctandreana esse omissa. SCHEFF.

⁵ QUAE CANIS] Vlit. 2. Quae stella canis &c. Vide supr. lib. II. cap. 35. MUNCK. Voss. duo & d'Orv. quae stella canis. Iterum codd. interscapilio absque praepos. Deinde Voss. pr. omnino XX. & d'Orv. Voss. sec. omnino decem & novem. Vide Grotium ad Imag. pag. 63.

⁶ INTER SCAPULAS TRES] Sanctandr. in interscapilio tres, ut alibi. SCHEFF.

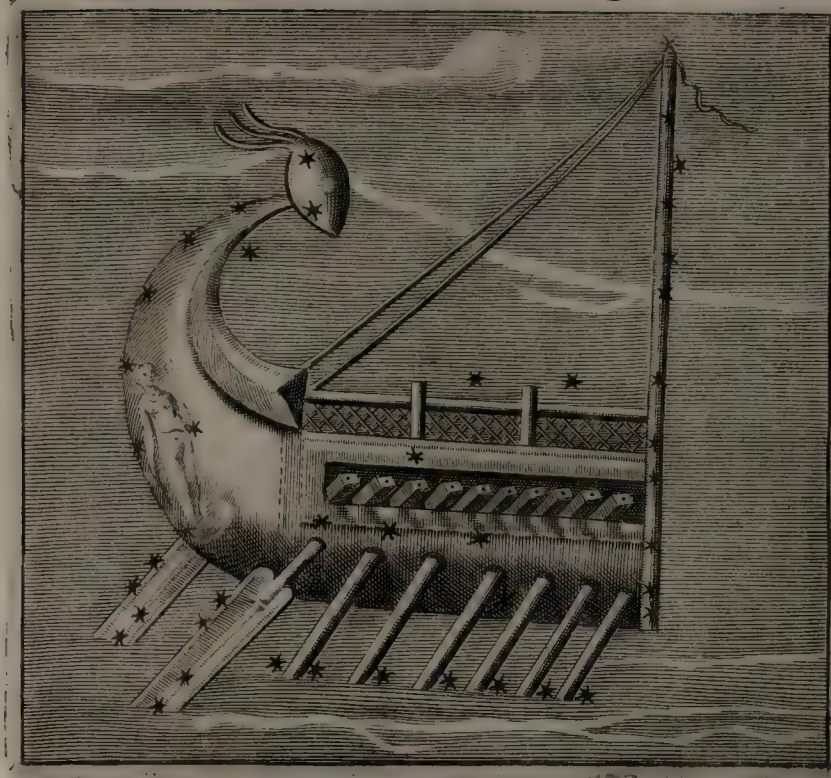
⁷ IN SINISTRO LUMBO] Bene, nec mutandum: quia unus tantum cernitur, ut de scapula equi paulo ante dixi, quod hinc lumen & robur accipit. v. inf. 37. SCHEFF.

⁸ DEFIXUS PEDIBUS] Voss. pr. defixis pedibus Voss. sec. defixos pedes. Tò ut abest Leidenfi & Voss. sec.

⁹ OMNINO EST STELL. TRIUM] Vid. Eratosthen. cap. 42. Theo vero ad Aratum pag. 49. haec adnotat. Λοιπὸς ἐστὶ περκύων ὑπὸ τοῖς διδύμοις κείμενος. καλεῖται δὲ ἕτως, ἐπειδὴ περὶ τὸν κύωνος ἑώαν ποιεῖται ἀνατολὴν ἐν τῷ δι' Ἑλλάδος κλίματι, ὅτε τῷ κυνὸς ἀνατολικότερός ἐστιν. ἄστρων δὲ ἐστὶ δέκα λαμπρῶν ἕτερον, ὃν εἰς ὁμωνύμως περκύων, οὗτος δὲ περὶ τῷ μεγάλῳ κυνὸς ἐστίν.

Ad C A P. XXXV.

XXXVI. *Argo.*

Hujus puppis Hiemalem circulum & majoris Canis caudam contingens inferiore parte, novissime navis inclinata Antarcticum circulum tangit. Occidens Sagittario & Capricorno exorto ut in mari conlocata, exoriens autem cum Virgine & Chelis. Haec habet in puppi ad singula gubernacula, ad primum stellas quinque, ad alterum quatuor, circum carinam quinque, & sub rejectu quinque, ad malum IV. Ita tota est stellarum viginti trium. Quae quare non sit tota in mundo conlocata, prius diximus.

XXXVII.

Ad C A P. XXXVI.

[SUB REJECTUM] Sanctand. *sub rejectu*. non placet. Pro *rejectum* Grotius mallet *resectum*. Verum retinemus veterem scripturam, eamque explicamus in Militiae Navalis nostrae curis secundis, quas utinam typographus prodidisset, qui eas per tot annos tenuit inclusas contra fidem nobis datam, & animi nostri sententiam. SCHEFF. *Sub rejectu* Vltt. 3. vulgo editi, *rejectum*. Unde *retinaculum* facit vir doctus ad Eratosthenem. *Resectum* volebat Grotius, quod

καὶ ἐρρωμα Eratosthenes & Germ. Scholiastes appellant. Sed vulgatum *rejectum* à se defendi in curis secundis de militia navali ait Schefferus. Praestat ergo ἐπίχειν, donec illae prodeant. MUNCK. Plut. in Iside & Osir. T. II. p. 359. dicit, Aegyptios referre hoc sidus ἡ μακρὰν φέρει τὴν Ὀρίαν & τὴν κοίτην. pro novissime d'Orv. & Hemst. novissimae. pro ad malum IV. Hemst. ad malum III. pro Antarcticum Voss. sec. Antarcticum. pro collocata idem collecta. pro viginti trium d'Orv. XVII. Voss. pr. XVI. Voss. sec. viginti duarum Hemst. XXVI.

Ad

XXXVII. ² Centaurus.

Hic ita figuratur, ut in Antartico circulo niti pedibus, humeris Hiemalem substinere videatur: capite prope ³ caudam Hydrae contingens, hostiam dextra manu tenens supinam, quae pedibus & extremo ore circulum Hiemalem tangit, inter eum & Antarticum orbem conlocata. Centauri autem crura à reliquo corpore dividit circulus, qui Lacteus vocatur. Hic spectans ad ortus signorum, totus occidit Aquario & Piscibus exortis. oritur autem cum Scorpione & Sagittario. Habet autem stellas supra caput tres obscuras, in utrisque humeris singulas claras, in cubito sinistro unam, in manu unam, in medio pectore equino unam, in prioribus poplitibus utrisque singulas, ⁴ in interscapilio quatuor, in ventre duas claras, in cauda tres,

Ad C A P. XXXVII.

² CENTAURUS] Hic Chiron existimatur à nonnullis, ut retulit lib. II. cap. 38. At Chiron Saturni & Philyrae erat filius, qui inde Philyrides à poetis dicitur. Propert. Lib. II. el. I. *Tarda Philoctetae sanavit crura Machaon, Phoenicis Chiron lumina Philyrides.* Perperam ergo in Vett. edd. lemma hujus capitis habet Philyris. MUNCK. Pro Antartico Leid. Arctico. & in abest d'Orvilliano. pro hiemalem idem hiemalem circulum.

³ CAUDAM HYDRAE CONJUNGENS] Bene Sandandreana, *contingens*, quale quid in locis quoque aliis observare debuerat, quos notavi. SCHEFF. *Conjungens* Veneta cum aliis antiquioribus, quomodo & suos codices habere testatur Morellius. Nec aliter in suis Vlitius invenit. MUNCK. Pro caudam Leid. cauda. Ceterum duo Voss. Hemst. & d'Orv. *conjungens*. pro spectans Voss. pr. *expectans*. pro ortus Leid. *exortus*.

⁴ IN INTERSCAPILIO] Praepositio abest duobus Voss. & d'Orv.

Yyy 2

I OMNI-

tres, in lumbo equino unam, in genibus posterioribus singulas, in poplitibus singulas. ¹ Omnino sunt XXIII. Hostia autem habet in cauda stellas duas, in pede de posterioribus primo unam, & inter utrosque pedes unam, in interscapilio unam claram, & in priore parte pedum unam, infra alteram: in capite tres dispositas. Omnino sunt numero decem.

XXXVIII. *Ara.*

² ARA propter Antarcticum circulum tangens inter Hostiae caput & Scorpionis caudam extremam conlocatur, occidens Arietis exortu, exoriens cum Capricorno. Haec habet ³ in summo cacumine circuli
ubi

¹ OMNINO SUNT XXIII.] XXIV. Veneta & antiquiores aliae cum MSS. 2. ex Vlitianis. K^d, etiam Eratosthenes. MUNCK. xxvi. Voss. & d'Orv. *viginti novem* Voss. sec. *habet abest* Voss. pr. *in pede posteriore primo* Leid. & Voss. sec. *de stellis* Grotius ad Imagin. pag. 69.

Ad C A P. XXXVIII.

² ARA PROPTER] Ita & Vlit. 2. Sed totidem *ara prope*. Quod praeferam. MUNCK. *Propter abest* cod. Leidensi. *prope* d'Orv. & Hemst. *propter* tamen non tam facile rejiciam. Idem valet, *quod prope, juxta*. Consule celeb. P. Burm. ad

Phaedrum lib. II. fab. 6. vs. 7. & Cl. Oudendorp. ad J. Caesarem lib. I. B. G. cap. 22. & eundem cum Davisio ad Hirtium de Bello Africano cap. 37.

³ IN SUMMO CACUMINE CIRCULI, UBI FORMATUR] Quale cacumen circuli, & cujus circuli hic intelligitur? Nam circuli antarctici vix potest, quia ejus nullum est cacumen. Jam quid est, *formatur in eo cacumine circuli*? puto illud *summo* stare per se, ac opponi sequenti *imo*, & significare summam partem arae, sicut imum, basin. *Cacumine circuli* autem poni pro *in cacumine circuli*, nec cacumen circuli alterius debere intelligi, quam antarctici. Denique ibi dici formari, quod ejus ibi species & imago, cer-

ubi formatur, stellas duas, ⁴ & in imo altaris duas. Et ita est omnino stellarum quatuor.

XXXIX. *Hydra.*

HYDRA trium signorum longitudinem occupans, Cancri, Leonis, & Virginis, inter aequinoctialem & Hiemalem circulum collocatur, ita tamen, ut caput ejus contendens ad signum id, quod *πηνύων* vocatur, & totius Hydrae prope quarta pars inter AEstivum & AEquinoctialem videatur. ⁶ Cauda autem extrema pene Centauri caput tegens, sustinet in dorso Corvum, rostro corpus ejus tundentem, & toto corpore ad Cratera tendentem: qui fatis longo dissi-

dente

ternatur. SCHEFF. Hoc non capio; nec quid MSS. velint, in quibus *qui* vel *quid* formatur. Schol. Germ. *In superficie, in qua prunae fuisse dicuntur.* Eratosth. *Ἐπὶ τῇ ἑξαεΐδῃ.* MUNCK. *In s. cacumine circuli quod f.* Leid. duo Voss. & d'Orv.

4 ET IN IMO ALTARIS DUAS] Ita & unus de Vlitianis. Reliqui alteras duas. Nempe *ἐπὶ τῇ βάσει*, ut est apud Eratosthenem. Corrige ergo Scholiasten Germanici, qui corruptè, *duas in vase ejus. Scrib. in basi ejus.* Oī ó. Deuteron. XII. 27. *Πρὸς τὴν βάσιν τῆς θυσιᾶς.* MUNCK. Leid. *Ἐν* in summo alteras duas. Voss. pr. & d'Orv. *Ἐν* in imo alteras duas. Voss. sec. *Ἐν* in imo duas. Vide Grot. ad Imag. p. 68.

Ad C A P. XXXIX.

5 ET VIRGINIS] Copulam nullus ex Vlit. agnoscit. MUNCK. Nec agnoscit Hemst.

6 CAUDA] Voss. pr. *Caudam*: eidem ut & Hemst. absunt. *in dorso*: pro *rostro* Leid. *in rostro.* pro *tundentem* alii ediderunt *tangentem.* Leid. *tantundem* Hemst. *tendentem.* pro *corpore* Voss. pr. *corpora.* pro *cratera* Leid. & d'Orv. *crateram.* sic canit Ovid. II. Fast. 243.

Continuata loco tria sidera, Corvus, & Anguis,

Et medius Crater inter utrumque jacet.

Yyy 3

Pro

dente intervallo, prope inter Leonem & Virginem constitutus videtur, ¹ inclinatio ad caput Hydrae, quae occidit Aquario & Piscibus exortis: oritur autem cum his signis, de quibus supra diximus. Habet autem in capite stellas tres, ² in prima à capite curvatura, sex, sed earum novissimam claram: in secunda curvatura tres, in tertia quatuor, in quarta duas, in quinta ³ usque ad caudam novem, omnes obscuras: ita fiunt numero viginti septem. Corvus autem habet ⁴ in gutture stellam unam, in pennis duas, ⁵ infra pennam caudam versus duas, in utrisque pedibus singulas: omnino septem. Supra primam à capite curvaturam Crater positus habet ⁶ in labris ⁷ stellas duas, infra autem ansas duas obscuras, in medio Cratere duas, ad fundum duas. ⁸ Omnino sunt octo.

XL

Pro exortis Leid. Voss. pr. & d'Orv. *ortis*. ab *inter leonem* ad $\S$ *piscibus* absunt Hemsterhusiano, qui *ortis* scribit.

¹ INCLINATIO] Morellianus unus, *inclinatio*. SCHEFF.

² IN PRIMA CAPITIS CURVATURA] Sanctandreana. *In prima a capite curvatura*, quod non displicet. Suspicio tamen illud *a capite*, vel *capitis* a versu praecedenti natum. SCHEFF. Leid. Voss. duo & Hemst. *in pr. capitis curvatura* ut in prioribus edd. d'Orv. *in pr. capite curvatura*. pro *novissimam claram* Voss. sec. *novissima clara*. pro *in tertia quatuor* Leid. *in tertia curvatura quatuor*. Voss. pr. *in tertia III*. pro *duas* Voss. pr. *duo*. pro *octo* Voss. sec. *novem*. ut Munckerus edidit. Ceteri *octo*. pro *viginti sep-*

tem idem *viginti sex*.

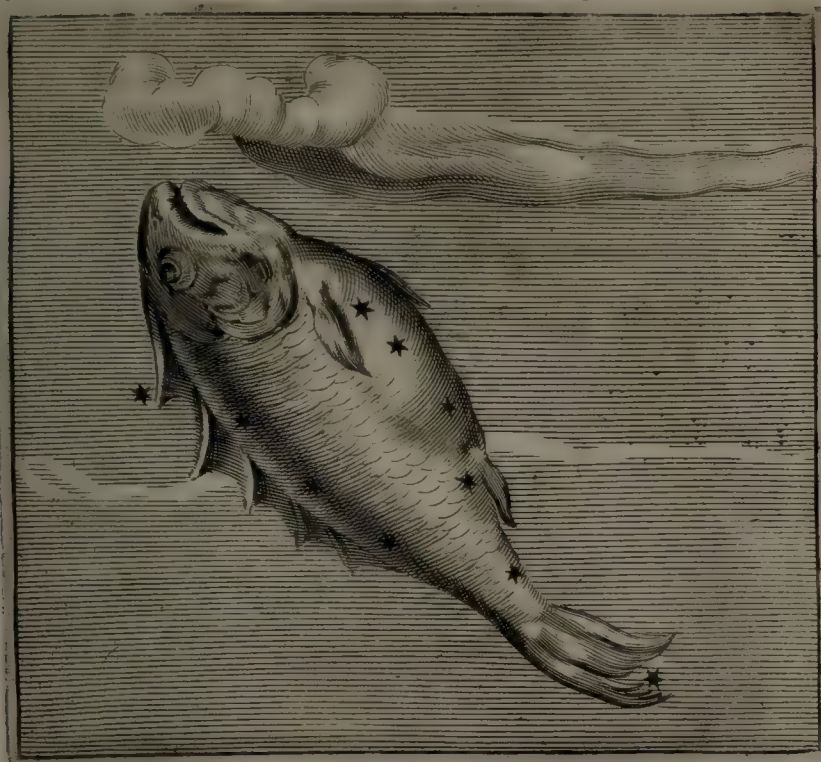
³ USQUE AD CAUDAM NOVEM] Ita & Vliet. 3. Sed Veneta cum antiquioribus *octo*. Atque ita etiam German. Scholiastes. Morellianam tamen lectionem stabilit Eratosthenes, cujus verba sunt: *Ἀπὸ τῆς καμπῆς μέχρ' ἑξέως θ'.* Corrige, *ἐπὶ τῇ* &c. MUNCK.

⁴ IN GUTTURE] *Ἐπὶ τῇ ῥύγχει* Eratosthenes. MUNCK.

⁵ INFRA PENNAM CAUDAM VERSUS] Obscurè dictum. Clarius Eratosthenes, *ἐπὶ τῇ ὀρθοπυγίᾳ*. German. Schol. *In caudā*. MUNCK. Pro *pennis* Leid. *pinna*. & Voss. sec. Eratosthenes cap. 41. *Ἐπὶ τῇ πτέρυγι β.* pro *caudam versus* duo Voss. & Leid. *ad caudam versus*. vide ad cap. XVI. hujus libri Pro *ansas* duo Voss. *alas*. Leid. *infra ansas alias duas*.

⁶ IN

XL. *Piscis Notius.*

PISCIS autem, qui Notius dicitur, inter Hiemalem & antarcticum circulum media regione conlocatus, spectare ad exortum videtur, inter Aquarium & Capricornum, ⁹ ore excipiens aquam, quae funditur ab Aquario. Hic occidit oriente Cancro, exoritur autem cum Piscibus. Sed est stellarum omnino duodecim.

Quae ad figurationem siderum pertinent, ¹⁰ ad hunc finem nobis erunt dicta, reliqua protinus dicemus.

De

6 IN LABRIS] Grotius suspicatur, *labris*, Graeca voce, id est *λαβᾶις*, sive *ansis*. SCHEFF. *Labris* suspicabatur Grotius, hoc est, *λαβᾶις*, *ansis*. Perperam. In *labris* est *ἐπὶ τῷ χείλεσιν* Eratosthenis. MUNCK.

7 STELLAS DUAS] Morelliani, *stellas tres*. i. a. a. d. e. e. i. m. *cratere tres*, a. f. d. ita sunt omnino X. SCHEFF.

8 OMNINO SUNT OCTO] Decem Vlatt. 2. cum Schol. Germanici. Sex numerat Eratosthenes, omittens illas duas, quas infra *ansas* collocat Hyginus. Tanta veterum in his numeris discrepantia est. MUNCK. Voss. 1. Leid. & d'Orv. ita sunt omnino X. Cœd. Celeb. Hemsterhusii in *labris* *stellas III.* infra autem *ansas*, duas *obscuras*, in medio *Cratere tres*. ad *fundum* duas. Ita

sunt omnino X. Quam scripturam probat Celeb. P. Wesseling lib. II. Obs. cap. 23.

Ad C A P. XL.

9 ORE EXCIPIENS AQUAM &c.] *Ἰδὼς τὸ ὑπὸ τῷ ὕδατι*, ut est apud Geminum pag. 45. Confer Scalig. ad Manil. p. 62. MUNCK. Pro *spectare* Voss. pr. *expectare*. pro oriente idem *exorientē*. Vide Theon. ad Aratum pag. 64.

10 AD HUNC FINEM] Vlatt. unus *ἀρχαῖ-κῶς*, ad *banc finem*. MUNCK. Ita & Leid. ac Voss. pr.

Ad

*De quinque circulorum inter corpora coelestia notatione , &
Planetis.*

LIBER QUARTUS.

I.

QUONIAM in initio sphaerae circuli quinque quomodo efficerentur, ostendimus, ¹ neque eos corpore siderum notavimus: ² &, si duo novissimi nihil ad Solis cursum pertinent, hoc est Arcticos & Antarticos,

Ad Lib. IV. Cap. I.

¹ NEQUE EOS CORPORE SIDERUM INNOTAVIMUS] Sanctand. *siderum notavimus*. Veram censeo scripturam, *siderum annotavimus*. Dicit, se non annotasse eos, corpore aliquo eorum quasi facto per sidera, sicut in caeteris sideribus factum, quae certo corpore sunt repraesentata. SCHEFF. Ita & Vliitt. 3. Sed Veneta & aliae vetustiores *innotavimus*; unde *annotavimus* facit Schefferus. MUNCK. *In* abest ante *initio* Vossiano pr. *notavimus* solus d'Orvillianus. Tò *novissimi* abest duobus Voss. Pro *solis* Voss. sec. *solum*. quod & *Antarticos* absunt Hemst. Pro *notam* idem *ei*.

² ETSI DUO NOVISSIMI] Divisim legendum, &, si duo. SCHEFF.

³ IN INITIO] Praepositionem heic ignorant Vliitt. 3. MUNCK. Praepositio abest Vossiano pr. ceteri agnoscunt.

⁴ A BOREO POLO DICEMUS] Ita quidem etiam 3. Vliitt. Sed Veneta aliaeque, à boreo polo *sumemus exordium*. An scripserat *ducemus exordium*? Supr. lib. III. cap. I. *Igitur incipimus à polo boreo protinus dicere*. Non ideo tamen Latine dicas, à boreo polo *dicemus*. MUNCK. Omnes, quos inspexi, codd. a. B. p. *dicemus*. Mox *ta esse dicemus* absunt Voss. secundo.

⁵ AESTATEM CONFICI] Vliitt. unus *confieri*, alius *effici*. *Confieri* etiam alter ex Morellianis. MUNCK.

cos, de mediis tribus dicemus. Sed quoniam Aratus quatuor circulis sphaeram plurimum valere dicit, neque eorum aperte quemquam demonstrat, voluntatem nostram apertius ostendemus. Et quemadmodum ³ in initio fecimus, ⁴ à Boreo polo dicemus.

IGITUR AEstivum circulum unum de quatuor esse dicemus, qui *Ἰερινὸς τροπικὸς* vocatur, quo circulo ⁵ aestatem confici demonstravimus: & si non nemo dubitat, quare non utrique circuli, hoc est AEstivus & Hiemalis, uno nomine adpellentur, ideo quod, quem nos AEstivum diximus, nonnullis Hiemalis fiat: & quo circulo hiemem effici diximus, eo circulo aliis aestas sit. ⁶ Qui si voluerint intelligere, id ad nostram conlocationem mundi esse demonstratum, qui inter AEstivum circulum & Arcticum sumus constituti, non ad illorum sphaeram, qui ab Hiemali circulo Antarcticum habitantes, nobis Antipodes dicuntur, facilius ad nostram adcesserint voluntatem. Si quis enim voluerit eorum, quos Antipodas diximus, quod inferiore à nobis circulo constituti videntur, sphaeram facere, non inmerito nostrum Hiemalem sibi AEstivum circulum finxerit: aut ⁷ si quis scriptor eorum mentionem faciens, obscure voluerit Antipodas demonstrare, & dixerit, quibus in Capricorno aestas summa, aut in Cancro hiems maxima fiat, ⁸ non inperita ratione acutissime dixisse videbitur. quodcumque enim nostris circulis contrarium dixerit, id illis erit rectum. Sed ne longiore sermone praeter consuetudinem utamur, ad inceptum revertamur.

I I.

IN AESTIVO circulo, de quo primum dicere instituimus, haec signa

MUNCK. Morellianus unus, *confieri*, quod valde placet. Verbum est Ciceroni, Caesari, & aliis receptum. Sed tamen paulo post priori modo: *quo circulo hyemem confici diximus*, ut fortasse nihil mutari debeat. SCHEFF. *Confieri* Voss. sec. & Leid. *fieri*. Voss. pr. Praefero *confieri*, quod saepius cum *confici* confunditur. Consule Cl. Oudendorp. ad J. Caesar. lib. VII. B. G. cap. II. Pro *appellentur* Leid. *appellantur*. Quod ferendum in hoc Auctore, cum purioris latinitatis scriptores contra Grammaticorum regulam indicativo pro modo subjunctivo usi sint. Vide eumd. virum ad lib. II. de B. Civil. cap. 32. Pro *diximus* Leid. *diximus*.

⁶ QUOD SI VOLUERINT] Modius, quem suo

more sequitur Sanctandrea, *Qui si voluerint i. i. a. nostram collationem*. Non necesse videtur, ut a lectione recepta decedamus. SCHEFF. Voss. sec. *qui voluerit*. & ita Leid. d'Orv. *voluerint*. pro *id ad* Voss. pr. *id quod ad*. pro *nobis* Leid. *a nobis*. pro *accesserunt* duo Voss. *accesserit*. *et enim* abest Voss. pr. *et circulum* abest Leidensi.

⁷ SI QUIS SCRIPTOR EORUM] Ita & Vliet. 2. at unus *scripto eorum*. MUNCK. Cum Vliet. omnes, quos inspexi, codd. faciunt. pro *et dixerit* d'Orv. *et si dixerit*.

⁸ NON IMPERITA RATIONE ACUTISSIME] Suspicor scripsisse nostrum, *non imperita ratione, ac acutissime*. SCHEFF. *Nec imperita* Vliet. 2. Ergo nec posuit pro *non*, ut cum *nec opinus, nec opinatus* & similia dicimus? Forte transpositio

Zzz

facta

signa five partes eorum perspiciuntur: Capita Geminorum, Aurigae
 • genu utrumque, Persei crus, & humerus sinister. Andromeda au-
 tem à pectore, sed manu sinistra, dividitur. Atque ita evenit, ut
 caput ejus cum toto pectore & manu dextra videatur esse inter AE-
 stivum & AEquinoctialem circulum: reliquum autem corpus inter
 AEstivum & Arcticum finem. Praeterea in eodem AEstivo circulo
 pedes equi Pegasi positi videntur, ² & caput à reliquo corpore di-
 viditur Oloris, & alae sinisterioris ut volantis pars non magna. ³ O-
 phiuchus humeris ut circulum substinere videtur. Virgo ⁴ prope con-
 tingens à capite, inter hunc & AEquinoctialem circulum conlocata
 est, ut fulgens ad Austrum. Leo à pectore ad lumbos dividitur, ut
 caput ejus & corporis superior à cruribus pars, inter hunc & Arcti-
 cum circulum videatur: inferior autem pars ⁵ inter AEstivum &
 AEquinoctialem circulum. Cancer autem sic dividitur medius, ut in-
 ter duos oculos circulus trajectus existimetur. In his signis, & hoc,
 ut ante diximus, circulo cum vehitur Sol, evenit, ut nobis, qui hac
 inclinatione mundi utimur, sint diei de partibus octo partes quin-
 que, noctis autem tres. Neque ita tamen ut ex horologiis, sed ex
 sphaerae ratione. Cum enim sphaeram ita constitueris, ut circulus is,
 qui Arcticus vocatur, semper adpareat, numquam autem Antarcticus
 exoriat, ⁶ atque ita sphaera est constituta: si voles AEstivum cir-
 culum dividere in partes octo, ex his invenies partes quinque in
 sphaera adparere, tres autem infra tamquam sub terra esse.

7 AT

facta est, ut fuerit manus auctoris, *acutissime*
nec imperita ratione &c. MUNCK. Pro maxima
 Leid. *summa*. Dein omnes codd. *non imp.*

NERE VIDETUR] Addit hic ex suo Codice Mo-
 dius, *ex una parte, id est, aequinoctiali, ex alte-*
ra parte Hercules pari ratione. Quod caeteri, ac
 ne Sanctandrea quidem, haud agnoscunt.
 SCHEFF.

Ad C A P. II.

I GENU UTRUMQUE, VEL SINISTRUM PERSEI
 CRUS] Illud *vel sinistrum* abest in Sanctandrea-
 na. Ego servo *et sinistrum*, quia sequitur, *&*
humerus sinister. At vero *vel* delendum puto,
 ut ex praecedenti *quae* formatum. SCHEFF.
 Leid. *sinistrumque Persei crus*. ab *evenit* usque ad
videatur absunt Leidensi. pro *aequinoctialem*
 Voss. sec. *biemalem*. pro *inter aestiv.* Voss. sec.
ad aestiv.

2 ET CAPUT A RELIQUO CORPORE] *Sed caput*
 Vlit. unus. Et mox, *hunc circulum sustinere*.
 MUNCK. Voss. sec. *sed & caput*. Mox pro *vi-*
detur idem *videretur*.

3 OPHIUCHUS HUMERIS UT CIRCULUM SUSTI-

4 PROPE CONTINGENS A CAPITE] Lege cum
 Vlit. 2. *Prope hunc conjungens capite*. Vide supr.
 lib. III. cap. 16. MUNCK. *Prope conjungens ca-*
pite duo Voss. & d'Orv.

5 INTER AESTIVUM ET AEQUINOCTIALEM
 CIRCULUM] Dele postremam vocem cum Vlit.
 3. & mox *duos* ante *et oculos*. MUNCK. *Pars*
 abest Leidensi. Item *circulum*. *Duos* abest Voss. pr.
 Leid. & d'Orv. Pro *trajectus* Voss. sec. *trans-*
jectus. Mox *& evenit* ut Leid. alii codd. *ut*
evenit.

6 ATQUE ITA SPHAERA EST CONSTITUTA] De-
 le *et est* ex auctoritate 3. Vlit. & dein sic dis-
 tingue: *Atque ita sphaera constituta, si voles* &c.
 MUNCK. Pro *Antarcticus* Voss. pr. *Antarcti-*
cos. *Est* abest Voss. sec. Pro *voles* idem *volens*.
 Mox *et partes* abest Hemsterhusiano.

7 AT

7 AT ALIQUIS dixerit, cur sphaerae circulos dividamus in partes octo, potius quam duodecim, aut quot libuerit alias partes? Hic non sphaeram, sed se fallere hac ratione 8 inveniatur fere. Si enim ita fecerit ex aestivo circulo partes duodecim, ex his partes septem, & dimidium partis adparere; quatuor autem & dimidium sub terra inueniet esse. Itaque evenit, ut, cum ad septem partes addita dimidia sit, simili ratione ad partes quatuor adcedat pars dimidia, & fiant supra terram partes septem, & dimidium partis: reliquum autem 9 sub terra, quod est partes quatuor & dimidium. Igitur oportet intelligere, ut non 10 in minutis partibus & dimidiis fiat, sed certis numeris conficiatur, ut evenit in partibus octo. Praeterea quoniam sphaera divisa in partes triginta, evenit, ut 11 ab AEstivo ad Hiemalem sint partes octo: nimirum certe eos circulos dividemus in partes octo. Praeterea quoniam ab aestivo circulo ad AEquinoc-tialem sunt partes quatuor de XXX. & rursus ab AEquinoc-tiali circulo ad Hiemalem de partibus triginta partes quatuor, & ita nihilominus AEquinoc-tialis ipse per se circulus medius dividitur, ut dimidia pars ejus sit sub terra, de partibus octo partes quatuor, & totidem supra, & tota ratio ad octavam partem perveniat: non dubium est, quin recte dividatur in partes octo. Praeterea cum Sol per hos circulos currens iter annum conficere videatur, & ab omnium signorum octava parte, ut posterius dicemus, incipiat exoriri, ut ad aliud signum transeat, neque ulla alia parte signi utatur, recte 12 ipsi quin-

7 AT ALIQUIS] Leid. *aut si aliquis*. Pro *quot* Leid. & Voss. sec. *quod*.

8 INVENIATUR PORRO ARBITROR] Modius, & Sanctandr. delent illud *arbitror*, & pro *porro* scribunt *fere*. Nempe fuit in Modiano, *fore vel vere arbitror*. Mihi magis arridet, *vere arbitror*. Ordo: Arbitror, inveniatur vere, se fallere. Quod locutionis genus plebejum, & iccirco nostro convenientissimum. SCHEFF. Tà ita ignorant Vliitt. 2. Caeterum pro illo in fine praecedentis periodi *inveniatur*, vulgati exhibent, *inveniatur porro arbitror*. Sed illud *arbitror* non agnoscunt 3. Vliitt. qui & pro *porro* exhibent *fero vel ferè*. Id quod monendum mihi duxi propter Cl. Schefferum, qui vulgatis lectionibus fere ubique propemodum temerè propugnat. MUNCK. Pro *inveniatur* Voss. sec. *inveniet*. pro *fere* Leid. *fore arbitror* Voss. pr. *foro*. d'Orv. *fero*. rò ita abest omnibus, quos vidi, codd. Pro *septem* Leid. VIII. Pro *sit* Leid. *sunt*. duo Voss. *sunt* XII. Deinde pro *quatuor* duo Voss. V. & ita Leid. Pro *fiant* Voss. sec. *fiunt*, d'Orv. *fient*. Pro

sub terra Voss. sec. *sub terram*. Pro *quod est partes* Voss. sec. *quod facit partes*.

9 SUB TERRA QUIDEM PARS QUATUOR ET DIMIDIUM] Micyllus pro *quidem* legit *quod est*. Id servat Sanctandreana, additque *partes quatuor*. SCHEFF.

10 IN MINUTIS PARTIBUS] Vliitt. 2. *imminutis partibus*. MUNCK. *Imminutis* Voss. pr. Pro *conficiatur* Leid. *conficiat*. Voss. sec. *conficiebat*. Mox pro *ab aestivo a. b. S. partes octo* duo Voss. & d'Orv. *ab aestivo circulo a. b. f. p. octo*. Vossiano primo. rò *partes* abest.

11 AB AESTIVO CIRCULO AD AEQUINOCTIALEM] Probant lectionem hanc Morelliani. Sanctandr. *ad byemalem*. SCHEFF.

12 IPSI QUINQUE CIRCULI] Vliitt. unus. *Ipsi quoque circuli*. MUNCK. Paulo ante pro *ut ad a. f. transeat* Leid. & Voss. pr. *ut ad a. f. transire*. Voss. sec. *aut ad a. f. transire*. d'Orv. & ad *a. f. transeat*. Pro *quinque* Voss. sec. & d'Orv. *quoque*. pro *revertantur* Voss. sec. *revertuntur*. pro *ejusdem* Voss. pr. *ejus*. pro *dividetur* Voss. sec. & Hemst. *dividitur*.

quinque circuli dividuntur in partes octo. Praeterea cum septem sidera ad eundem statum revertantur, ut quibusdam placuit, ut cuiusmodi dies hodiernus fuerit in Solis aut Lunae tempestate, ejusdem modi octavo anno sit futurus, vere sphaera quoque dividetur in partes octo. Praeterea cum videamus octavo quoque die ejusdem sideris horam primam, aut quamlibet denique esse, ¹ ut cuius hodie fuerit hora prima, ejusdem octavam quoque futuram: verissimum est, ipsam quoque sphaeram mundi, unde horae sumuntur, dividi in partes octo. Sed ne reliqua praetermittamus in hoc occupati, ad propositum revertamur.

III.

SECUNDUS ab AEstivo AEquinocctialis est circulus, in quo haec signa & partes eorum perspici possunt: Aries totus omnibus pedibus innixus videtur.

Hunc autem Aratus omnium siderum celerrimum esse demonstrat, etiam minori Arcto, quae brevi spatio vertitur: ² praestare id quod velit esse sic, poterimus vel facillime intelligere. Cum sit enim maximus circulus AEquinocctialis in sphaera, ³ in eoque Aries ut adfixus videatur, quomodocunque fuerint figurae corporum conlocatae, ut ad eundem locum perveniant, necesse est semel verti sphaeram. Quod cum fiat, & Aries in maximo circulo, & eodem tempore ad locum, quo reliqua sidera perveniant, necesse est, eum celerrimum dici. Sed nos ⁴ ad circuli effectiorem veniemus, & reliqua dicemus. In eodem Tauri genua ut fixa perspicuntur, etsi nonnulli ita finxere, ut

uno

¹ UT CUIUS HODIE FUERIT HORA &c.] Sententia flagitat, & cuius &c. MUNCK. Pro denique d'Orv. demum. pro octavam quoque Voss. sec. octavo anno. cui rō verissimum abest. Pro unde Voss. pr. mundi. pro dividi Voss. sec. dividit.

Ad C A P. III.

² PRAESTARE ID QUOD VELIT ESSE, SIC POTERIMUS] Mallem, quod velit, & sic poterimus. SCHEFF. Vliit. unus, quid velit esse. Quod probo. Sed distinguendum cum Veneta, etiam minori arcto, quae brevi spatio vertitur, praestare. Id quid velit esse &c. Τι ἂν διδοι τὸ πρῶτον εἶναι, ut loquitur Lucas Digesti cap. 11. vers. 2. MUNCK. Pro minori arcto duo Voss. & Hemst. minore ar-

cto. & ita d'Orv. Leid. majore. qui pro quod, quia. Mox pro vel, id Leid.

³ IN EOQUE ARIES &c.] Inque eo aries Vliit. ³. Mox lege, quo reliqua sidera, perveniat. MUNCK. Mei codd. omnes inque eo. Mox pro locum Voss. pr. circulum ut priores editiones. Voss. sec. locum vel circulum.

⁴ AD CIRCULI EFFECTIEM] Effectiorem. MICYLL. Micyllus putabat effectiorem. Id vero non placet. effectio hic est confectio. Morellianus unus habet, distinctionem. SCHEFF. Definitionem Vliit. 2. & alter Morellianus. MUNCK. Mei omnes codices definitionem. Pro finxere Voss. sec. & d'Orv. finxerunt.

⁵ SINISTRO PROPE PEDES CONTINGERE] In Sanctandr. illud pedes abest. Et profecto corruptum esse, apparet. Requiritur tamen ejus loco aliud quidpiam, ut liqueat, quid sinistro pede-

uno genu, hoc est dextro nixus, ⁵ sinistro prope contingere videatur: de hoc in medio relinquemus. Sed in eodem circulo zona Orionis, ut ipso circulo praecinctus existimetur. Hydra flexu à capite primo, ut cervicibus erectis Cancrum contingere videatur: & ex inferiore corpore Hydrae Crater cum Corvo velut fixus esse circulo conspicitur. Item paucae stellae Chelarum, eodem adjunguntur. Ophiuchi genua eodem circulo à reliquo corpore dividuntur. Aquila sinisteriore penna pene contingens figurata est. Eodemque circulo caput Pegasi cum cervicibus nititur. His corporibus signorum Aequinoctialis circulus finitur. Quo Sol cum pervenit, ⁶ bis uno anno conficit aequinoctium, hoc est in Ariete & Chelis: in hac enim parte sphaerae & ver & autumnus ⁷ confici existimatur: ita ut ver sit in Ariete, autumnus in priore parte Scorpionis, quod signum nonnulli Libram dixerunt. Per hunc circulum transiens Sol ab Ariete ad Chelas, efficit sex mensium diem his locis, qui intra Arcticum videntur orbem: noctem autem his, qui Antartico circulo sunt clausi: quare magis his locis nemo potest durare. Et rursus ab Autumno usque ad ver, hoc est à Chelis usque ad Arietem perveniens, efficit his locis, sex mensibus perpetuis diem, in quibus ante noctem demonstravimus: è contrario autem noctem his, qui Boreo polo sunt proximi: sed de hoc ante diximus: neque enim mirum est ⁸ hac conlocatione sphaerae id evenire. Erecto enim Boreo polo neque umquam occidente evenit, ut corpora quoque, quae ei proxima sunt circulo, fero occidere videantur. Id ex hoc intelligere licebit: Cum in his partibus sphaerae habitetur, quae pars est ab Aestivo circulo ad orbem, qui Arcticos vocatur, & de Arctico circulo, hoc est de

dua-

pede contingat. Ac prima syllaba quidem, ut a praecedenti nata, delenda. Superest *des*, ex quo colligo, scripsisse, *sinistro pede prope ad os contingere*. SCHEFF. Vlit. 2. & Veneta, *prope pede contingere*. MUNCK. *Pede* addit unus Leid. Pro *flexu* Voss. sec. *flexo*. Pro *eodem* Voss. sec. *eidem*.

6 BIS UNO ANNO CONFICITUR] Modius ex suis legit, *conficit*, quod exhibet etiam Sanctandrea. Mox pro *confici*, *confieri*, quod in superioribus fervavit Sanctandrea, hic vero non, quod miror. Sed fortassis tot in locis idem inendum ortum, verisimile haud videbatur. Et sane a recepta lectione difficulter & me patior divelli, qui elegantiam Ciceronianam a nostro non exspecto. SCHEFF.

7 CONFICI EXISTIMATUR] *Confieri* Vlit. 3. Etiam supr. cap. 1. *aestatem confieri* pro *confici* u-

nus habebat. MUNCK. Paullo ante corpore Voss. pr. & d'Orv. Pro *paene contingens* Voss. pr. *pene eum contingens*. quomodo primae editiones. Voss. sec. *pene eo jungens*. Pro *conficit* Voss. pr. *efficitur*. Voss. sec. & priores edit. *conficitur*. & *chelis* absunt Hemst. ad *autumnus in priore parte*. Pro *confici* Voss. pr. Leid. d'Orv. *confieri*. Voss. sec. *fieri*. Pro *Antartico* Leid. *Arctico*. Pro *ad Chelas* Hemst. *in Chelas*. Pro *clausi* Leid. *inclausi*. Pro *magis bis l.* Vossian. *in ipsis locis*. Leid. *magis in his locis*. *et diem* abest duobus Voss.

8 HAC COLLATIONE SPHAERAE] Lege, *collocatione* cum edd. Vett. & Vlit. 3. Supr. cap. 1. *Ad nostram collocationem mundi*. MUNCK. Pro *neque enim m.* Voss. sec. *nemini enim m.* Pro *hac collocatione* idem a *collocatione*. Pro *evenire* d'Orv. *devenire*. Pro *quoque quae* Voss. sec. *quaequae*. Pro *duobus urfis* Voss. pr. *duobus uris*.

ZZZ 3

I IN-

duabus Urfis & Dracone, caput Draconis maxime niti ipso circulo videatur, ita ut is, qui Engonasin vocatur, ¹ inter AEstivum & Arcticum locatus, caput Draconis premere intelligatur: quicumque, ut ante diximus, ad ipsum caput Draconis habitant, ita longo die utuntur, ut ne tertia quidem horae pars in unaquaque nocte his obtingat. Itaque ² Aratus ait:

Κείνη πε κεφαλὴ τῇ νήχεῳ ἤχί περ ἀκροῖ
Μίσγονθ' δύσιές τε καὶ ἀντολαὶ ἀλλήλοισι.

³ Item Cicero dicit:

⁴ Quod caput hic paullum sese subitoque recondit,
Ortus ubi atque obitus parte admiscuntur in una.

De hoc ⁵ Homerus quoque in Odyssæa ita brevem noctem esse dicit, ut pastores cum alii exigant, alii reducant pecus, possit alius alium audire, cum unus propter noctem pecus reducat, alter propter lucem exigat: sed nos ad propositum revertamur.

IV.

TERTIUS ab AEstivo circulo, qui Hiemalis vocatur, his corporibus & eorum partibus finitur: nam medium Capricornum dividens & pedes Aquarii, per caudam Piscicis ut trajectus videtur. Dividit etiam

¹ INTER AESTIVUM ET ARCTICUM LOCATUS] Collocatus Vltt. 2. MUNCK. Collocatus Voss. sec. d'Orv. Leid. conlocatus. Mox Voss. sec. nocte con-tingat. Voss. pr. obtingat. His forte de his. Pro item Voss. pr. idem.

² ARATUS AIT] In Phaenom. versu 61. SCHEFF.

³ ITEM CICERO DICIT] Item Vltt. 2. & mox, Quo caput &c. Patricius & vulgati codices Ciceronis, Hoc caput &c. Pro paulum vir doctus rescripserat in libro Heinsiano pandit. MUNCK. Vide Grotium ad Arati phaen. pag. 3. Pro admiscuntur in Ciceronis loco ammiscuntur Voss. sec. Pro paulum Hemst. paululum.

⁴ QUOD CAPUT] In vulgatis Ciceronis legi-tur, hoc caput. Item mox, pro parte admiscen-tur in una, quod est apud nostrum, partem ad-miscuntur in unam. SCHEFF.

⁵ HOMERUS QUOQUE IN ODYSSEA] In K vi-delicet vers. 82. Ὅθι ποιμένα ποιμὴν ἠΰθ' εἰσι-λάων, ὃ δ' εἰς ἐξέλαον ὑπακτέ. Vide ibi Scho-liasten anonymum, & Eustath. pag. 384. ed. Bas. Theo in Aratum p. 12. ed. Lond. Ὁ δ' ἐκείνης φησὶν, ὡς καὶ τ' ἐξέλαον μύξας ἀμφοτέρων γινεῖ, ὡς καὶ Ὀμηρῳ, Ἐγγύς γ' ἔκαστος τε καὶ ἡμῶν εἰσι κέλευθαι &c. Versus iste 86. est libri modo laudati in Odyssæa. MUNCK. Pro exigant Voss. sec. exeant. Ita transfigere & transire confusa in Sallustii initio, & apud Nostrum. Vide Munck. ad cap. 17. hujus libri. cum alii exigant absunt Hemsterhusiano. Pro possit alius alium duo Voss. item edd. priores possint alius alium. d'Orv. & Leid. possent alius alium. lege possint. Ita solet Noster, ut in fabulis vidimus.

etiam Leporem fugientem à cruribus, & quadam parte corporis, & Canis sequentis pedes & Navis ipsius puppim, Centaurique cervices à reliquo corpore dividit. Scorpionis extrema cauda, ⁶ quod acumen vocatur, eodem circulo conjungitur. Sagittarii arcus eodem orbe deformatur. Hujus orbis infra terram sunt de partibus octo partes quinque, supra terram autem tres. ⁷ Itaque fit brevior dies nocte, ut ante demonstravimus.

V.

QUARTUM circulum Zodiacum esse Aratus demonstrat, de quo ante diximus, & posterius dicemus. Sed Aratus non, ut reliqui astrologi, ab Ariete duodecim signa demonstrat, hoc est vere incipiente: sed à Cancro, hoc est ipsa aestate. Nos autem (quoniam ab Ariete incipimus) ita protinus dicemus. In hoc enim circulo sic duodecim signa figurantur: Aries, Taurus, Gemini: in his tribus signis ⁸ ver demonstratur, & aequinoctium vernum. Cancer, Leo, Virgo: in his signis maxime aestas conficitur: sed sol incipit à Virgine jam transire ad aequinoctium autumnale. Chelae, Scorpius, Sagittarius: in his tribus signis autumnus efficitur, & aequinoctium autumnale. Capricornus, Aquarius, Pisces: in his tribus signis sol ⁹ hiemem conficere demonstratur. ¹⁰ Etsi nulla sunt signa XII. sed XI. ideo quod Scorpio magnitudine sui corporis duorum locum occupat signorum, è quibus prior pars Chelae, reliqua autem Scorpio vocatur. Priores enim ¹¹ astronomici, cum omnes res ad duodecim par-

Ad C A P. IV.

⁶ QUOD ACUMEN VOCATUR] Supr. lib. III. cap. 25. *In acumine ipso, quo percutere existimatur.* MUNCK. *Pro qui hiemalis* Leid. *qui hiemali.* Pro cervices Voss. sec. pedices.

⁷ ITAQUE IT BREVIOR DIES] Sanctandr. *Itaque fit brevior.* SCHEFF. Sic & Vliitt. 3. Vett. Cod. *It brevior* &c. MUNCK. *It brevior* Voss. pr. ut & priores edd.

Ad C A P. V.

⁸ VER DEMONSTRATUR] Leid. *vere demonstratur.* Pro vernum Voss. sec. vernale. Pro efficitur idem fit.

⁹ HIEMEM CONFICERE DEMONSTRATUR] In Morelliano *transfigere.* Quod puto rectius, alterumque a glossa esse. SCHEFF. *Transfigere* 3. de Vliitt. quomodo & in suis Morellius invenit. MUNCK. *Transfigere* Hemst. Leid. d'Orv. & Voss. pr. sed Voss. sec. *transfire.* Nepos Themist. cap. 9. *Annum mihi temporis des, eoque TRANS- ACTO me ad te venire patiaris.*

¹⁰ ETSI NULLA SUNT SIGNA &c.] Non. MICYLL. Pro nulla Micyllus mavult non. sine necessitate. Scribo, *etsi nulla sint.* SCHEFF. Vliitt. 3. *Etsi nonnulla sunt XII. signa.* Forte, *nonnullis non sunt* &c. Sed nihil mutare praestat. *Nulla sunt signa,* pro *non sunt*, fatis Latine dictum est. MUNCK. *Nonnulla* Voss. pr.

¹¹ ASTRONOMICI] *Astrologi* Morelliani. Sanctandr. *Astronomici.* SCHEFF. Ita & Vliitt. unus. Vett. edd. *Astrologi.* MUNCK. Ita & d'Orv. Ad

partes revocarent, ut menses, & horas, & latitudinem signorum: itaque & signa, per quae res omnes significantur, duodecim voluerunt esse.

VI.

SED quoniam ¹ septem circulis in prooemio propositis, de quatuor circulis mentionem fecimus, ne septem ex ordine demonstratis, aliquid à nobis obscurius dictum videatur, ² de septem superant tres, Arcticus, Antarticus, & ille, qui Lacteus vocatur. Itaque de his dicere incipiemus. Arcticon igitur orbem substinet caput Draconis cum reliqua corporis parte. Cepheus autem pectore suo circulum jungit. Eodem orbe nituntur & pedes majoris Ursae, praeterea sedile Cassiopeiae cum pedibus ejus ³ nititur ipsi circulo, ⁴ sinistro pede, genuque dextro, & pedis prioribus digitis ejus, qui Engonasin vocatur: & manus sinistra ⁵ Bootis exteriori parte circuli pervenit conjuncta. Ad Antarticon autem circulum pervenit extrema navis Argo, pedesque Centauri posteriores adjunguntur: priores autem prope contingere, & Ara videtur prope adfixa: Eridanique fluminis extrema significatio.

VII.

RELIQUUM est nobis definire, quem supra Lacteam orbem demonstravimus. ⁶ Ipse enim dividit Oloris extremam sinistram penam, quae extra Aestivum pervenit finem. Praeterea transit manum dextram Persei, & ab humero sinistro Aurigae perveniens sub manum

Ad C A P. VI.

¹ SEPTEM CIRCULIS] Voss. pr. VIII. circulis.

² DE SEPTEM SUPERANT TRES] Lege cum Vlit. 2. Sed de septem superant tres, Arcticus, Antarticus, & ille, qui Lacteus vocatur, itaque de his dicere incipiemus. Ita distinguendum est. MUNCK. Pro Arcticus & Antarticus d'Orv. Arcticos & Antarticos. Mox pro orbem Voss. pr. orbis. Pro pedes m. u. Voss. sec. pedes priores m. u.

³ NITITUR IPSI CIRCULO] Rectius procul dubio est ipso circulo, quod in Vlitianorum uno fuit. MUNCK.

⁴ ET DE DEXTERO PEDE GENUQUE SINISTRO] Sandandr. illud & de non agnoscit. praeterea

pro dextero pede & sequentibus habet, sinistro pede genuque dextro. At vero Morelliani, extremo pede, genuque sinistro, quod puto cacteris anteferendum. SCHEFF. Veneta aliaque antiquiores, & de dextro pede genuque sinistro. Notat & Morellius aliter legi, extremo pede genuque sinistro. Vlit. 2. Et dextro plano genuque sinistro &c. Putes velle, & dextra planta &c. MUNCK. Duo Voss. dextro plano genuque sinistro Leid. & d'Orv. & dextro pede, genuque sinistro. Mox pro pedis Voss. pr. pedes. Voss. sec. pedibus.

⁵ BOOTIS] Booti Vlit. 2. & mox pene contingere, pro prope contingere. MUNCK. Booti Voss. pr. paullo ante pro manus sinistra Leid. & Voss. pr. manus sinistra. Mox pro posteriores Voss. pr. posterioris

manum ejus dextram, & Geminorum genua, & pedes ejus signi quod *αργύρον* vocatur. ⁷ Hic dividens AEquinoctialem & AEstivum circulum, tangit extremum finem mali, ⁸ qui in Argo nave defixus videtur: deinde rursus revertens, genua Centauri dividit à reliquo corpore, & extremam caudam terminat Scorpionis, & arcum medium Sagittarii, & Aquilae dimidiam partem, per ejus transiens pennas.

VIII.

QUONIAM, de hujusce rebus exposuimus ordine, mundi rationem, & quemadmodum moveatur, protinus dicemus: & in duodecim signorum exortu ea, quae deinde corpora consequantur, & quae perveniant ad occasum. Convenit nobis mundum ab exortu ad occasum verti, ideo quod videmus stellas exorientes ad occidentem converti. Sic enim primum poterimus scire, qui sint exortus, & qui occasus. Si enim nostrum aliquis adstiterit contra ¹⁰ exorientem, necesse est Arctos nobis à sinistris partibus esse. Cum id ita fiat, illud quoque necesse est, ut omnia à dextris partibus exorta, in sinistris occidere videantur, de quo & ante diximus. Igitur cum videamus, stellas exoriri & occidere, necesse est, mundum quoque cum stellis verti. Sed nonnulli ajunt nihilominus id evenire posse, ¹¹ ut si stante mundo, stellae exoriantur & occidant, quod fieri non potest. Si enim stellae vagae feruntur, neque mundus ipse vertitur, non possunt corpora stellis figurata incolumia ¹² & certa permanere. Illud enim videmus, in toto mundo stellas erraticas esse quinque, neque ¹³ horum cursum quemquam posse definire: Aratum ipsum negare,

Ad C A P. VII.

⁶ IPSE ENIM] Duo Voss. & Leid. *is enim*. Pro *extremam* duo Voss. *extremi*.

⁷ HIC DIVIDENS] Rectius *hinc dividens* Vliitt. 1. MUNCK. *Hinc div.* Voss. sec. & Hemst.

⁸ QUI IN ARGO NAVE] Praepositio exulat à 2. Vliitt. MUNCK. Praepositio etiam abest Vossiano pr. Voss. sec. quod in *Argo nave defixum*.

Ad C A P. VIII.

⁹ DE HUIUSCE REBUS] Fateor ita praetulisse etiam 2. Vliitt. Praeferam tamen *bis*ce rebus, quod

in Vett. edd. visitur. MUNCK. Voss. sec. *hujusmodi* Hemst. *hujusce*. Pro *convenit* Voss. sec. *conveniat*. Pro *exorientes* Voss. sec. idem *ab oriente*.

¹⁰ EXORIENTEM] Voss. sec. *orientem solem* Voss. pr. *exorientem simul*. Pro *exorta* Hemst. *exorti*. Pro *videamus* Voss. sec. *videatur*.

¹¹ UT SI STANTE MUNDO] Ita & Veneta. Sed *ut* ab uno Vliitt. abest. Ego potius *ut si* exturbem. MUNCK. *ut* abest Voss. duobus. Sed *si* abest Hemsterhusiano, quod firmat Munckeri, in qua & ego sum, sententiam.

¹² ET CERTA PERMANERE] Aut *certa* Vliitt. 2. MUNCK. Aut *certa* duo Voss. & Leid.

¹³ HORUM CURSUM] Ita codd. & edit. excepto Voss. sec. *harum cursum*. ut & Hemst. qui mox tamen *eorum* cum ceteris.

re, se difficiles eorum cursus interpretari posse. Quomodo igitur cum quinque stellas nemo possit observare, tot millia quisquam possit pervidere, nisi qui¹ permittat, hic cursus stellarum posse esse, & nihilominus figuras corporum permanere: quod si non est, tota sphaera ad inritum revocabitur. Quicumque enim sphaeram fecerit, non poterit efficere, ut sphaera stante nihilominus stellae versentur. Illud etiam videmus, in extrema cauda Draconis stellam esse, quae in se vertatur, & in eodem loco constet. Quod si omnes stellae vagae feruntur, hanc quoque loco moveri necesse est, quod non evenit. Igitur necesse est, mundum quoque, non stellas verti.

IX.

Quoniam ostendimus, mundum cum stellis potius, quam stellas per se verti, nunc reliqua dicemus. Cum enim traditum sit nobis, prius noctem quam diem fieri, noctem dicemus umbram terrae esse, eamque obstare lumini solis.² Et si nonnulli dixerunt in solis cursu evenire, ut cum pervenerit ad eum locum, ubi occidere dicatur, ibi montium magnitudine à nobis lumen averti solis,³ & ita noctem videri: quod si ita sit, nimirum eclipsin solis verius quam noctem dixerimus. Sed aliter esse ex ipsa sphaera intelligere licebit.

X.

Horizon enim dividens ea, quae videntur, & quae non adparent, ita definit sphaeram, ut semper sex signa de duodecim in hemisphaerio videantur⁴ supra terram, sex autem signa sint infra sub terra. Igitur

¹ PERMITTAT, HIC CURSUS STELLARUM] Lege cum Vltt. 3. Permittat hoc, cursu stellarum posse nihilominus figuras &c. MUNCK. Duo Voss. Leid. ac d'Orv. permittit hoc cursu st. p. e. Paulo ante pro millia Voss. pr. & d'Orv. milia. Mox sphaeram exfulat ab Hemsterhusiano: & pro constat, constat. loco abest Voss. sec. Pro evenit d'Orv. venit.

Ad C A P. IX.

² ETSI NONNULLI DIXERUNT, IN SOLIS CURSU &c.] Puto, legendum, dixerunt, id solis occasu evenire. SCHEFF. Clar. Schefferus, id solis occasu evenire. Puto rectius fore, id solis cursu evenire,

³ cum pervenerit. Certè nisi $\odot$ pro ut substituas, in sequentibus legendum foret avertatur & videatur. Isidorus lib. de Rer. Naturâ cap. 28. Sic cum die sol ad locum pervenerit, ubi occidere dicitur, ibi montium magnitudine à nobis separatur: sicque terrae objectu à septentrionali parte obumbratur aër, adeo ut nobis noctem efficiat haec ipsa umbra terrarum. Et cap. 21. Nam dicunt historici omnem terram montibus claudi, quorum umbra fertur luna subito non apparere. MUNCK. Leid. id solis cursu. Voss. sec. & Hemst. in solis cursum. Pro ibi Voss. pr. ubi. Pro averti Voss. sec. avertere.

³ ET ITA NOCTEM] Et jam noctem Vltt. 2. MUNCK. Voss. pr. etiam Voss. sec. et. Pro dixerimus d'Orv. videri.

Igitur cum in uno eorum Sol nixus ferri videatur, ab eo circulo, qui Horizon vocatur, exoritur: itaque incipit lucere, cumque nihilominus ipse mundus vertatur cum reliquis signis. Sed quo facilius intelligatur, ponamus solem esse in Ariete, à quo duodecim signa instituimus numerare. Igitur ⁵ cum sol sit in Ariete exoriente, dies est: qui cum vertente se mundo pervenit ad eum circulum, qui Mesembrinus vocatur, efficit diei partem dimidiam. Sed sic etiam facilius intelligitur, & rursus ab eodem Ariete incipiemus. Cum Aries est exortus, praeter eum haec signa sunt in superiore hemisphaerio: Pisces, Aquarius, Capricornus, Sagittarius, Scorpio. Horum cum tria signa occiderint, hoc est, Scorpius, Sagittarius, Capricornus, exorta sunt tria signa, quae Arietem sequuntur, hoc est, Taurus, Gemini, Cancer. Tum fieri dimidium diem necesse est, & Arietem pervenire ad eum, quem Mesembrinum esse circulum supra diximus. Cum autem ⁶ cum reliquis signis ipse Aries occidit, & exortus est Leo, Virgo: tum Chelae exoriuntur, & in superiore hemisphaerio vehuntur. Quae cum occiderint, rursus Aries exortus efficiet lucem. Sed ne in dubium veniat, cum Ariete occidente dixerimus Chelas exoriri, quid ⁷ de reliquis signis sine sphaera possit intelligi, sic invenietur: In quocunque signo Sol fuerit exoriens, quodcumque ab eo signo septimo loco fuerit, id noctu primum exorietur, & ita conficiet cursum: mundus enim ipse semel in die ac nocte verti videtur. Itaque evenit, ut ipsa signa duodecim semel in die ac nocte videri possint. Sed ne Solis cursus, de quibus postea sumus dicturi, potius, quam quod ante coepimus enumeremus, ⁸ ad inceptum revertemur. Diximus enim principium mundi esse noctem, deinde diem. Inter noctem & diem, praeter umbram terrae nihil interesse arbitramur.

Ad C A P. X.

⁴ SUPRA TERRAM] Duo Voss. *super terram*. Mox Hemst. *sub terram*. Pro intelligatur ponamus s. e. d. Leid. intelligamus s. e. dicamus d'Orv. intelligamus s. e. ponamus Voss. sec. sit solem esse dicemus. Pro instituimus Hemst. *instatuimus*.

⁵ CUM SOL SIT IN ARIETE EXORIENTE, DIES EST] Ita & Veneta & Vltt. 2. Micyllus & alii, *In ariete, eo oriente dies est*. MUNCK. Duo Voss. *In ariete exoriente*. Pro qui iidem quod. Pro mesembrinus Hemst. *mesembrinos*.

⁶ CUM RELI. SIGNIS] Tò cum abest Voss. pr. pro chelae exoriuntur Voss. pr. *transire tum chelae exoriuntur*.

⁷ DE RELIQUIS SIGNIS SINE SPHAERA] Ita & Veneta & Vltt. 2. Sed unus *in sphaera*. Alii antiquitus editi, *sive sphaera*. MUNCK. Leid. *in sphaera*. Voss. sec. qui dum de reliquis signis sine sphaera possit. Pro possit Voss. pr. *possent*. Pro invenietur Hemst. *inveniat*. & pro quodcumque, quocumque. Pro id noctu Leid. *in hac*. pro quom quod ante d'Orv. *quam ante*. Pro coepimus Voss. sec. *accepimus*.

⁸ AD INCEPTUM REVERTEMUR] *Revertamur* Vltt. 2. MUNCK. *Revertamur* duo Voss. Leid. & d'Orv. a diximus ad arbitramur desunt Voss. sec. *corporum* abest eidem: *exortus exulat* a Leid.

mur. Sed quoniam signorum supra & corporum exortus instituimus, ad hoc perveniemus.

XI.

IGITUR vertente se mundo per utrosque Polos & per Axem, quem supra Dimensionem sphaerae diximus esse, & ita sphaera conlocata, ut unus Polus semper sit supra terram, alter numquam exoritur, necesse est, Arctos quoque & reliqua corpora, quae sunt in Arctico circulo, numquam occidere, reliqua autem omnia exoriri & occidere, quod inferiora sunt ab eo circulo, quem numquam occidere diximus. Id enim posse fieri haec edocet causa. Videmus caput extremum Draconis, quod maxime Arcticon³ extra circulum prominet, quodam tempore ita occidere existimatur, ut exortus cum occasu permisceatur, ut & ante diximus. Si autem pars aliqua occidere de summo circulo videtur, necesse est omnia, quae sunt inferiora, exoriri & occidere. Igitur convenit nobis sidera vertente mundo occidere & exoriri. Praeterea hac inclinatione coeli, cum unus circulus ita sit erectus, ut numquam occidat, alter ita sit terrae subjectus, ut numquam exoritur, quicumque circuli fuerint in sphaera, hoc est ab AEquinoctiali ad polum, qui Boreus adpellatur, nullus erit eorum, qui non maiorem partem circumductionis habeat supra terram: qui autem ab AEquinoctiali fuerint circulo ad eum polum, qui Notius adpellatur, omnes inferiorem partem maiorem habebunt quam superiorem: & quanto magis ad Polum Notium adcesserint, hoc maiorem partem sub terra habere perspicientur: & quanto magis ad Boreum finem venerint, hoc maiorem partem circuli supra terram tenere videbuntur: quo enim erectior ipse Polus fuerit, hoc magis & circuli ejus erectiores videbuntur. Quod cum ita sit, si duo sidera simul fue-

Ad C A P. XI.

¹ PER AXEM] Praep. exulat ab omnibus codd. & priorib. edd. Pro nunquam Leid. nonquam. & reliqua abest Voss. sec.

² INFERIORA SUNT] Sint Vett. edd. Quod praeferam, cum nec Vlitius aliter in suis codicibus invenerit. MUNCK. A Reliqua autem ad id enim absunt Voss. sec. Pro edocet Leid. Hemst. & Voss. sec. docet. qui & pro haec, hoc. Pro notius Voss. sec. boreus. Pro perspicientur idem perspiciuntur. Pro circuli supra t. Voss. pr. sub terra.

Pro erectior d'Orv. rectior. Pro id sidus Voss. pr. ad sidus. Pro occiderint d'Orv. occiderit. Pro exorietur Leid. occidetur, Voss. sec. orietur. Qui pro antarctico, arctico. & pro collocatio, collatio. Mox praep. in eadem abest.

³ EXTRA CIRCULUM PROVIDET] Modius, prominet, quodam tempore ita occidere, ut exortus cum occasu permisceatur. Commode. Utrum vero ita noster scripserit, ambigo, cum lectio vulgaris sermonem plebejum magis sapiat. Providet est positum, ut prospicit apud alios. Providet caput, ut prospiciunt caedes apud Phaedrum. SCHEFF.

fuerint orta, unum ab Arctico, alterum ab Antartico circulo, serius occidet id sidus, quod ab Arctico circulo fuerit exortum: ideo quod maiorem habet circumductionem sphaerae, quam quod à Notio polo est ortum. Si autem simul occiderint, serius exorietur id signum, quod ab Antartico fuerit exortum, ideo quod tota illa conlocatio mundi maiorem partem habeat sub terra, quam illa pars, quae in Boreo polo est finita. Et non modo signa, quae sunt ad Arcticum finem conlocata, 4 praestantibus corporibus, aut serius occidunt & ante exoriuntur, quam ea, quae Notio polo depinximus: sed ipsa quoque corpora inter se dissentiunt: ut si quod inferius sit signum, & id cum superiore exoriat, 5 tamen serius occidat. E contrario itaque si qua sunt signa ab AEquinoctiali circulo ad Notium polum figurata, 6 notum si qua signa pariter exorta fuerint, citius occident quam ea quae proxime Polum adcedunt. Evenit etiam, ut non modo, quae simul sint exorta sidera, ex his serius occidant, quae proxime Arcticum circulum sunt conlocata, sed etiam, 7 si qua eorum ante exorta fuerint, quae sunt ad Notium polum finita, tamen ante occidant quam ea corpora, quae in Boreo polo figurata esse supra demonstravimus, ideo quod maiore circumductione sphaerae utuntur ea corpora, quae ab AEquinoctiali circulo ad Arcticum finem sunt constituta. Igitur ostendimus, qua inclinatione mundi sphaera sit constituta. Nunc ad duodecim signa revertemur. & quorum exortu quae de reliquis corporibus occidant aut oriantur, commemorabimus, & initium ab Ariete faciemus.

XII.

ARIETIS exortu sinistra pars Andromedae provenire, Ara autem occidere videtur. Cum 8 eodem sidere exoritur & Persei caput usque

4 PRAESTANTIBUS CORPORIBUS] Praestantis Vlt. 2. Fort. Praestant iis &c. MUNCK. Voss. pr. praestantis, Leid. praestanti corpori. Deinde Voss. sec. ut serius occidant, & ante exoriantur. Pro notio polo d'Orv. a notio polo.

5 TAMEN SER. OCCIDAT] Hemst. tamen serius superius occidat, Leid. t. f. occidit. Pro quam ea quae Leid. quam quae.

6 HORUM SI QUA S. P. E. F.] Voss. sec. horum si qua sunt partim e. f. Pro proxime Polum Leid. proxime Polo. Pro excedant prior. Edd. & Voss. sec. accedunt. Pro sint d'Orv. & duo Voss. sunt.

7 SI QUA EOR. ANTE] Si abest Leidenf. Pro eorum ante Voss. sec. sunt. Mox fuerint d'Orviliano abest. Mox ante abest Voss. sec. Pro occidant Voss. pr. occidunt Voss. sec. occident. Praepositio in exulat ante boreo p. a Voss. sec. & finem abest Voss. primo. Pro ad d. f. revertemur Voss. sec. autem ad d. f. revertamur.

Ad C A P. XII.

8 EODEM SIDERE] Voss. sec. eadem sidere. & fere abest omnibus, quos vidi, codicibus. ut dubium

que ad umbilicum, ut dubium fere videatur, zona ejus utrum usque extremo Ariete, an Tauro primum exoriente prodeat ad lucem.

Tauro autem ¹ exorto, quae prius dubia fuerunt, omnia sunt certa. Nam & Ara omnino occidit, & Perseus totus est ortus, & Aurigae caput cum reliquo corpore duntaxat ad sinistrum pedem videtur, & Pistrix à cauda exoriente perspicitur. Hoc signo primum occidere Bootes videtur: etsi cum quatuor signis occidit, neque tamen totus ad terram potest pervenire: nam manus ejus sinistra circulo Arctico conclusa, neque oritur neque occidit.

Geminis exorientibus, tota jam Pistrix & fluminis Eridani prior pars adparet, & Orion exoriri videtur: occidit autem Ophiuchus à pedibus genuum fine.

Cancer exoriente obscurat dimidiam partem Coronae, Pistricisque caudam, & Notium piscem: & caput cum reliquo corpore ad umbilicum ejus, qui Engonasin vocatur. Ophiuchum à genibus ad humeros, & Anguem totum ² praeter caput & cervicem, quae ex AEstivo circulo tendit ad coronam. Bootem prope totum terra tenet tectum. Exoritur autem & Orionis corpus ad zonam, & Eridanus totus adparet.

Exortu Leonis reliqua pars occidit Coronae, cum capite & cervicibus Anguis & Ophiucho: Engonasin autem qui vocatur, ejus praeter sinistrum genu & pedem nihil adparet, & Bootes totus obscuratur: exoritur autem caput Hydrae cum Lepore toto, & Procyon ³ cum pedibus prioribus Canis & Aquila tota.

Virgo autem exoriente non pauca sidera obscurat, nam statim ⁴ Lyra

bium fere absunt Hemsterh. Pro prodeat Hemst. provideat.

¹ EXORTO] Leid. *exoriente*. Pro fuerant Leid. fuerunt, duo Voss. fuerint. Post ara sequitur in Voss. sec. *supra memorata*. Pro ortus, exortus Voss. sec. Pro Pistrix Leid. *Pistris*. Pro perspicitur Voss. pr. *prospicitur*. ut priores editt. Pro pervenire Voss. pr. *provenire*. Editt. priores *venire*. Pro conclusa d'Orv. *inclusa*.

² PRAETER CAPUT] d'Orv. & Voss. pr. *praeterea caput*. Pro tendit Voss. pr. *tangit*. Pro prope Hemst. *pene*.

³ CUM PEDIBUS PRIORIS CANIS] Sic & Mozzellianus unus, alius, *majoris canis*, quod a glossa esse videtur. Sanctandreana, *pedibus prioribus*. haud placet. SCHEFF. Auctius Vlit. 2. *Canis majoris*. Quod probo. Capella lib. VIII.

Oriuntur vero Hydri caput, Lepus, Procyon, Caniculaeque pars prima. MUNCK. Paullo ante pro caput Voss. sec. *capite*. Codices, quibus ego usus sum, omnes *canis majoris*, Hemst. *prioris canis*. Sed Leidensi & aquila tota absunt. Voss. sec. & aquila tota occidit.

⁴ LYRA OCCIDIT CUM SAGITTA] *Sagittario* Vlit. 2. Non accedo. Capella: *Oriente autem virgine occidunt lyra, delphinus, sagitta &c.* MUNCK.

⁵ AD CAUDAM PROPE OCCIDIT, ET FLUMINIS] Vlit. *Ad caudam prope occidentem*. Lego & distinguo: *Ad caudam prope. Occidit etiam &c.* MUNCK. Praep. a abest d'Orvilliano. Dein priores editt. *usque ad caudam*. Sed *ad usque* abest quatuor, quos vidi, codd. Pro *occidit* Voss. sec. *occidentem*. Locutionem *sine totius veli* inlu-

ra occidit cum sagitta & Delphino: & Oloris à capite corpus: ad caudam prope occidit, & Fluminis prior pars & Equi caput cum cervicibus: exoritur autem Hydra fine Crateris; & Canis totus & navis Argo fine totius veli.

Chelis exorientibus, videtur & Bootes exoriens totus, & tota navis adparet Argo Hydraque, ⁶ praeter cacumen extremum caudae, quod est sub terra. Exoritur etiam genu & ⁷ fura ejus dextra, qui Engonasin vocatur. Hunc eadem nocte occidere & exoriri licet videre: reliquum autem corpus cum Scorpionis & Sagittarii provenit parte. Praeterea cum Chelis exoritur cauda Centauri, occidit reliquum Pegasi corpus: & Oloris extrema cauda, & Andromedae caput cum umbilico Pegasi: & Pistris reliquo corpore ad cervices, ut caput ejus solum videatur: & caput Cephei pendens ad Pistricis occasum, cum manibus & humeris pervenit ad terram.

Scorpione exoriente duae partes Fluminis occidunt, & reliquum corpus Andromedae cum capite Cephei. ⁸ Occidit etiam Cepheus capite ad humeros, quae pars est extra Arcticum circulum constituta: obscuratur etiam ⁹ Cassiopeia resupina occidens: exoritur autem ¹⁰ Corona, quae ante Centauri pedes jacere existimatur: & Hydrae reliquum, quod ¹¹ caudam esse supra diximus. Provenit etiam & corpus Centauri, quod equina figura videtur, & ipsius hominis caput, & hostia, quam tenere eum supra diximus: denique ad id corpus, qua fine pedes ejus sunt priores: Ophiuchi autem duntaxat caput exoritur, & ipsius Anguis caput, quod est contra Cancrum.

¹² Sagittarium exorientem Ophiuchus totus exoriens insequitur, & Anguis qui ab eo tenetur, caput ejus qui Engonasin vocatur, & sinistra

inlustravit Cl. Oudendorpius ad Caesarem lib. VII. B. G. cap. 47.

⁶ PRAETER CACUMEN EXTREMUM CAUDAE] Scribe, *acumen*. Vide lib. III. cap. 14. MUNCK.

⁷ SURA EJUS DEXTRA] Voss. sec. *supra ejus dextram*. *supra* exhibet etiam d'Orv. *dextra* abest Voss. pr. & Leid.

⁸ OCCIDIT ETIAM CEPHEUS CAPITUM AD HUMEROS] Tò *capite* ignorant Vltt. 2. qui & pro *Cepheus* exhibent *Cephei*. Scribo ergo, *Occidit etiam Cephei humerus*. MUNCK. *Cephei* Voss. pr. Pro *Cepheus capite* Voss. sec. *usque*. Pro *resupina* Voss. pr. d'Orv. Hemst. & Editt. prior. *resupinata*.

⁹ CASSIOPEIA RESUPINATA] Sic & Morellianus. Sanctandr. *resupina*. SCHEFF.

¹⁰ CORONA, QUAE ANTE PEDES CENTAURI] Illa est austrina Corona, quae ante pedes Sagittarii, quem Centaurum nonnulli faciunt, ut abjecta visitur. Vide lib. II. cap. 27. Errat ergo Capella lib. VIII. ed. Grot. p. 282. Ariadnes Coronam hanc appellans, quae cum Scorpione oritur. Corona Ariadnae est *σικαυὸς βέλος*, uti loquitur Tzetzes ad Hesiod. p. 93. ed. Heinf. MUNCK.

¹¹ CAUDAM] Leid. *caudae reliquum*, Voss. pr. *caudam reliquam*, Voss. sec. *reliquum corpus quod de causa reliquum*. Pro *hostia* Voss. sec. *hostiae*. Pro ad i. c. *qua* idem & i. c. *quo*.

¹² SAGITTARIUM EXORIENTEM] Voss. sec. *sagittario exoriente*. Dein Voss. pr. *ut caput*. Pro *denique* Voss. sec. *deinde*. Pro *exit* d'Orv. *pergit*.

nistra manus ejusdem : deinde Lyra tota cum Cephei capite & humeris exit ad lucem. Occidit autem Canis major cum Orione toto, & Lepore, & Aurigae superiore parte corporis : ¹ praeterea caput & pedes ejus : occidit etiam totus Perseus praeter crus & pedem dextrum. Argo autem puppim solam relinquens, pervenit ad terram.

Capricornus exoriens haec sidera ad terram premere videtur, reliquam figuram navis, & signum quod Procyon vocatur. ² Eodem tempore & reliquum corpus occidit Persei. Exoritur autem Olor cum Aquila, & Sagitta, & Ara, quam proximam esse Notio polo diximus.

Aquarius ³ exoriens ad dimidiam partem corporis Equi pedes secum de terra ducit, & caput cum cervice Pegasi. At contra Centaurus à cauda ad humeros virilis corporis occidit cum Hydrae capite & cervicibus.

Piscibus exorientibus occidit reliquum Hydrae corpus, & ipse Centaurus : exoritur autem Piscis, qui Notius vocatur, & Andromedae dextra pars corporis.

XIII. Sol.

Sic igitur ⁴ exorientibus duodecim signis, reliqua corpora occidere & exoriri videntur. Sed ut ante diximus, nunc protinus de solis cursu dicemus. ⁵ Necesse est enim, solem, aut ipsum per se moveri, aut cum mundo verti uno loco manentem. Quod si maneret, necesse erat eodem loco occidere & exoriri, à quo pridie fuerat exortus, quemadmodum signa eodem loco semper oriuntur & occidunt. Praeterea si ita esset, necesse erat, dies & noctes omnes aequales esse : ut quam ⁶ longus hodiernus fuerit, tam longus semper sit futurus. Item nox simili ratione semper aequalis permaneat. Quod quoniam non est, illud quoque necesse est, cum videamus esse dies inaequa-

¹ PRAETEREA CAPUT ET PEDES EJUS] Morellianus unus, *Praeterea capite & pede.* SCHEFF.

² EOD. TEMPORE] Tò tempore abest d'Orvilliano. *olor* abest Hemst. Pro *ara* d'Orv. *aram.* pro *proximam*, *proximo.*

³ EXORIENS] Leid. *exoritur.* Pro *equi* Voss. *sec. equi Pegasi,* rò autem abest Leidenfi.

Ad C A P. XIII.

⁴ EXORIENTIBUS] Leid. & d'Orv. *orientibus.*

Abest praep. *a* ante *quo* Voss. pr. & ita editt. pr.

⁵ NECESSE EST ENIM SOLEM AUT IPSUM PER SE MOVERI &c.] Hunc locum exscripsit Isidorus de Nat. Rer. cap. xvii. *Dicunt antiqui Aratus & Hyginus, solem per se ipsum moveri, non cum mundo verti uno loco manentem. Nam si fixus maneret, necesse erat eodem loco occidere & oriri &c.* MUNCK.

⁶ LONGUS] Voss. pr. & Hemst. *quam dies hodiernus.* Pro *semper* Leid. *si semper.* Pro *quod* Leid. *quae* Voss. *sec. quam est, illud &c.* In *aequa-*

aequales, & solem alio loco hodie occasurum, & alio heri occidisse. Si igitur aliis locis oritur & occidit, necesse est, eum ⁷ moveri, non stare. Solem autem contra mundi motum currere, sic possumus intelligere: evenit enim, ut ⁸ duabus ex causis sidera non possimus videre. Quarum una est, cum abierint infra terram, ⁹ nostrum quoque effugere conspectum, ¹⁰ ita ut inferiori hemisphaerio ostenditur. Altera autem est ratio, quod propter fulgorem Solis, & vim maximam luminis, sidera obscurentur: sive quod stellis obsistit, ne candor earum ad nostros perveniat adspectus: sive sui magnitudine luminis ¹¹ officit oculis nostris, ¹² ne praeter ejus ignem aliam superiorem rem perspiciamus: quod magis verisimile videtur. Neque enim Solis ignem ejusmodi videmus, cujusmodi reliquos ignes intelligimus:

quales & absunt Leid. & Voss. sec. Pro si d'Orv. sic. Pro aliis locis Leid. alias.

⁷ MOVERI] Voss. sec. *moveri monstrare. qui & pro mundi motum, mundum.*

⁸ DUABUS EX CAUSIS] *Duabus in causis Vlatt.*
^{3.} MUNCK. Leid. d'Orv. Voss. pr. & Hemst. *duabus in causis.*

⁹ NOSTRUM QUOD EFFUGERE CONSPECTUM] Sanctandr. *nostrum quoque*, quod non placet. nam quod ostendit causam primam, ob quam sidera non cernantur, quod nimirum effugere conspectum nostrum. SCHEFF.

¹⁰ ITA UT INFERIUS HEMISPHERIO OSTENDITUR] Sanctandr. *ita ut inferiori hemisphaerio ostenditur.* Mallem, *ita ut inferiori hemisphaerio ostendantur.* nam ad sidera referri debet. SCHEFF. *Ostendantur Cl. Schefferus, refertque ad sidera. Vlatt. unus, inferius haemisphaerium ostendit. MUNCK. Voss. pr. hemisphaerium Voss. sec. hemisphaerium. uterque Voss. ostendit.*

¹¹ OFFICIT] D'Orv. & Hemst. *efficit. rō esse abest Voss. sec.*

¹² NE PRAETER EJUS IGNEM] Scribo, *ne propter ejus ignem.* SCHEFF. *Propter malebat Cl.*

B b b b

Schef-

gimus: sed ita lumen avertit nostrum, ut ipse quoque nobis non igneus, sed albus videatur esse. Praeterea ¹ in unaquaque nocte undecim signa necesse est adparere, ideo quod uno signo Sol ipse nixus, iter suum conficere videtur, cuius figuram corporis ipse suo lumine obscurat: cum eo enim signo & occidere & exoriri videtur. Nonnulli dicunt ² nos duodecim signa duntaxat hac ratione perspicere posse, si in ejus signi ³ prima novissimaque parte consistat. Habent enim duodecim signa partes ejuscemodi, ut unumquodque eorum in longitudine habeat partes triginta, in latitudine autem ⁴ partes duodecim. Itaque evenit, ut ⁵ in longitudine signorum annus sit, ⁶ in latitudine autem singuli dies sint. In prima parte Signi nihilominus nos reliquum corpus ejus Signi videre posse nonnulli dicunt. Simili ratione, etsi fuerit in extrema parte ⁷ Signi: quod fieri non potest. Nam cum sol sit in qualibet parte Signi, & exoritur, ita magnum videtur habere fulgorem, ut omnia sidera obscuraret. Illud tamen potest evenire, ut cum Sol sit in prima parte Signi & occidat, reliquum corpus ejus Signi adpareat. Sed certius & verius est, undecim Signa quam duodecim adparere posse. Praeterea quaeritur, quare Sol contra mundi inclinationem currens, videatur cum ipsa sua sphaera occidere & verti. Nam si Sol contra siderum occasum curreret, de Ariete ad Pisces, ⁸ non ad Taurum transfiret. Exoriri etenim Pisces prius quam Aries, & occidere perspiciuntur: & ita mundus verti videtur, ut prius Pisces quam Aries occidant. Itaque diebus triginta Sol in Ariete currens, & ejus corpus obscurans, sic

Schefferus. MUNCK. Pro quod Hemst. sed.

1 IN UNAQUAQUE NOCTE DUODECIM SIGNA] Fortasse *die ac nocte*. MICYLL. Recte Sanctandreana *undecim*. quod & alias editiones habere Micyllus jam observavit. Idem Micyllus putat, scribendum *in unaquaque die ac nocte*. Sed repugnant sequentia. & est sermo de signis undecim non simul, sed successive orientibus, donec ipse sol exoritur. SCHEFF. *Die ac nocte* suspicabatur Micyllus. MUNCK. *Tò suum* abest Leid. & d'Orv. Voss. sec. *undecima* Voss. pr. *duodecim*. uno abest Voss. sec. *corporis* abest Voss. pr.

2 NOS UNDECIM] *Undecim* alii, *duodecim* alii. MICYLL. Sententia haec est, si non semper duodecim, duntaxat tum videri possunt, cum Sol in prima & novissima parte est signi alicujus. Nempe putarunt ita solem non posse signum totum, quod est partium triginta, lumine suo impedire. SCHEFF.

3 PRIMA NOVISSIMAQUE PARTE CONSISTAT] No-

vissimave Vltt. unus. Et mox cum Venetâ *ejusdemmodi* pro *ejuscemodi*. MUNCK. Voss. sec. *prima novissimaque parte sol consistit*. d'Orv. *ejusdemmodi*.

4 PARTES DUODECIM] XX. Vltt. 2. MUNCK. XX. Voss. pr. *et partes* abest Hemst.

5 IN LONGITUDINE SIGNORUM ANNUS SIT] *Tò sit* exulat à Vltt. 2. Nec sane eo valde opus. MUNCK. Etiam a d'Orv.

6 SIGNI, QUOD FIERI NON POTEST] Prave. distinguendum hoc modo: *signi*. *Quod fieri non potest*. Verba haec posteriora sunt scriptoris nostri, quibus respondet sententiae praedictae. SCHEFF.

7 IN LATITUDINE AUTEM SINGULI DIES SUNT] Pro *singuli* unus *signi*, & pro *sint* praefert *sit*. Videtur scripsisse, *in latitudine autem dies sit*. Certè *et singuli* ab uno codicum Vltt. planè exulat. MUNCK. Pro *singuli dies* Hemst. *signi dies*. Voss. sec. *partes duodecim*. Pro *videre* Voss. sec. *videri*. Mox Leid. *ut similiter*. Pro *occidat* Leid. *occidit*. *et ejus* ante *signi* exulat a Voss. pr. Leid. d'Orv. & Hemst.

8 NON

fic duntaxat adparet Sol, ut ex eo loco, quo Aries ante, exoriri videatur: & post dies triginta Sol videatur ab eodem loco surgere, ex quo loco Taurus ante exoriri videbatur. Igitur adparet, solem ab Ariete ad Taurum transire. Quod si ita est, necesse est, eum contra mundi inclinationem currere. Quare autem evenit, ut ante diximus, quod videtur cum mundo Sol verti: ejus similis hæc est causa: Ut si quis in naviculæ rostro sedens, ⁹ inquirat ¹⁰ ad puppim transire, & nihilominus ipsa navis iter suum conficiat: ille quidem videbitur contra naviculæ cursum ire, sed tamen eodem perveniet, quo navis. Hoc autem sic etiam facilius intelligetur, si navim divideris in partes trecentas sexaginta, quemadmodum Sol diebus trecentis sexaginta simul mundum transigit. ¹¹ Eodem modo, ut ante diximus, si navis sit divisa, & in una parte de trecentis sexaginta constituatur quilibet eorum: navis autem habet unius diei cursum, ille quidem contra navim ire, sed cum ea ad locum definitum pervenire intelligetur. Non enim extra navim est, ¹² qui a rostro ad puppim transit, sed ipsa navi continetur; item Sol cum per ipsum mundum iter conficiat, & eo contineatur, videtur contra mundum ire, sed cum eo pervenit ad occasum. Cum enim mundus trecenties & sexagies se converterit, tunc Sol iter annum conficit.

XIV. Luna.

QUONIAM de Sole quæ visa sunt nobis utilissima esse, literis man-

8 NON AD] *Ad* exulat a Voss. sec. Paulo ante pro *curreret* Leid. *occurreret*. & Hemst. & de Ariete. Mox Leid. & d'Orv. *exoriri enim ante pisces*. ut pr. editt. Pro *quam* Voss. pr. *qui*. Pro *itaque* duo Voss. *igitur*. Pro *ut ex eo loco quo ar.* duo Voss. & Leid. *eo loco ar.* rō ante deinde exulat a d'Orv. & Leid. Pro *exoriri* duo Voss. *oriri*. Pro *inquirat* Leid. *queat*. Pro *si navim* Voss. sec. *sin autem*. Pro *trecentas* Hemst. *trescentas*. Pro *transigit* Voss. sec. *transiit*.

9 INQUIRAT] Modius scribit: *hinc quaerat*. Nolo quid mutari. Si tamen quid mutandum, mallet, *inde quaerat*. SCHEFF.

10 AD PRIMUM TRANSIRE] In Sanctandreana legitur *ad puppim*, quod rectum est, si rem attendas. Ego tamen suspicor, a scriptore nostro imitatione Graeca scriptum fuisse, *ad primum*, sive *prymum*, quia πρῶτον Graecis puppis est. SCHEFF.

11 EODEM MODO UT ANTE DIXIMUS SIT DIVISA] Addit Sanctand. *eodem modo, ut, ante dixi-*

mus, si navis sit divisa. Mallem retentis omnibus, in praecedentibus scribere, *diviseris in partes trecentas sexaginta, ac, quemadmodum Sol diebus &c.* Nam ut ante verba, *eodem modo* ponamus punctum, sensus non permittit, qui in praecedentibus nec dum est absolutus. SCHEFF. Moneo, ne quis conjecturis heic indulgeat, ita & Venetam & 2. habere ex codicibus Vltianis. MUNCK. Pro *constituatur* d'Orv. *constituat*. Pro *navim* Voss. pr. *navem*.

12 QUIA ROSTRO AD PUPPIM] Divisim lege, *qui a rostro ad puppim*. SCHEFF. Malim divisim legere cum Scheffero, *Qui a rostro*. MUNCK. Hemst. etiam *qui a rostro*. & pro *navi*, *nave*. Pro *conficiat* Leid. & d'Orv. *faciat*. Pro *ad occasum* d'Orv. *occasu*. Pro *converterit* Voss. pr. *convertit*. ut editt. pr.

mandavimus, nunc de Luna dicemus. ¹ Etsi alia conati perscribere,
² velut natura voluminis ³ ad hoc loci devenimus, ne nonnullis ⁴ incaute hujus rationem relinquentes, aut propter magnum laborem defecisse, aut inscientia superati non valuisse ⁵ persequi videamur. Nos autem non illorum existimationis timendae causa persequi ⁶ consuetudi-

Ad C A P. XIV.

¹ ETSI ALTA CONATI PERSCRIBERE] Mallem ego, etsi alia conati, quia sequitur, se noluisse eam omittere, ne incaute videatur reliquisse ejus rationem. SCHEFF.

² VELUT NATURA VOLUMINIS] Ut pro natura volumen sit, haec verba quidam adducunt hoc loco. MICYLL.

³ AD HOC LOCI] Hemst. *ad loci*. Pro *devenimus* Voss. pr. *deveniemus*.

⁴ INCAUTE HUIUS RATIONEM] Modius ex membranis suis legit *intactam* hujus. Ego nihil muto, quomodo nec Sanctandreana facit. SCHEFF. Ex Vlit. unus *inchoata*, alius *intantum* hujus. Modius ex suis *intactam*. MUNCK. Pro nonnullis Voss. pr. nullis, ut & Leid. Voss. sec. si ullis. qui deinde *incautam* hanc. Voss. pr. *inchoata*.

⁵ PERSEQUI INSTITUIMUS] Sanctandr. *persequi*

consuetudinis n. r. demonstrasse instituimus, sed quod alterius q. v. b. p. noluimus. Modius servatis caeteris lectionis veteris. & quod alterius q. v. b. p. noluimus. Nobis placet, servari omnia, tantumque deleri voculam *sed* ante *et* consuetudine, otiose huc tractam ex sequentibus. Tò non volumus plebejum sapit, & vel ideo relinqui nostro debet. SCHEFF. Praefero lectionem unius ex Vlitianis, *videremur*. MUNCK. Voss. pr. *videremur*. Pro non illorum Hemst. *nonnullorum*. Mox *instituimus* abest Leid. & duobus Voss.

⁶ CONSUETUDINIS NOSTRAE RATIONEM] Legge cum Veneta, & consuetudinis &c. MUNCK.

⁷ HOC PERLECTO NOLUIMUS] Non volumus Veneta & aliae antiquiores. Sed alterum adducunt Vlit. 2. MUNCK. Noluimus omnes habent, quos vidi, codices. Pro scripto Voss. pr. scriptam. Voss. sec. & scriptam. Pro adducere Leid. *adducere*, sed superscriptum fuit *d*. Mox nos abest Vossiano. sec. & non Vossiano pr. Pro *ince*

tudinis nostrae rationem demonstrasse instituimus, sed quod alterius quaeri volumen 7 hoc perlecto noluimus: nec tamdiu rem cogitatam scripto aliorum ad desiderium adducere. Praeterea cum reliqua omnia diligentissime persecuti fuerimus, alienum videtur esse, nos non eamdem persequi causam. Quare, sicut ante diximus, ad inceptum revertemur, & necessario totidem verbis de Luna ac Sole dicemus, ita: ⁸ Lunam per alios exortus & occasus necesse est moveri, non stare: idque facilius, quam de Sole, licet intelligere: neque enim tam magnus ardor ejus est, ut obficiat oculis nostris, neque, ut Sol, dies triginta unoquoque signo vehitur, ut difficile sit intellectu, quanta particula luminis ⁹ aut ipsius signi superesse videatur, cum ad aliud transierit signum. Luna enim cum duodecim signa diebus triginta percurrat, licet intelligere, duobus diebus & sex horis Lunam in alio signo esse: haec autem cum ¹⁰ a Sole lumen accipiat, & ita nobis lucere videatur, non est verisimile de tam multis causis, ¹¹ potius eam constare, quam moveri. Si enim suo lumine uteretur, illud quoque sequebatur, eam semper aequalem esse oportere, nec die tricesimo ¹² tam exilem aut omnino nullam videri, cum totum transegerit cursum, ¹³ sola autem ad aliud transire signum intelligatur: Praeterea, si suo lumine uteretur, hujus numquam eclipsin fieri oportebat. Sed ne dubium fiat, quare solis eclipsis fieri possit, qui utriusque lumen dare supra sit dictus: Lunae autem non facile fiat, cum alieno lumine utatur: ejus haec verissima, ut arbitramur, est causa.

inceptum Voss. pr. *incoceptum*. Pro *revertemur* duo Voss. & d'Orv. *revertamur*. Pro *& necessario* Voss. sec. *& ut necessario*. Pro *dicemus* idem dicere videamur, ita dicemus.

8 LUNAM PER ALIOS EXORTUS ET OCCASUS] Exscripsit etiam heic Hyginum Isidorus in de Nat. Rer. cap. 19. *Lunam per alios ortus & occasus, Hyginus ait, necesse est moveri, non stare, idque facilius, quam de sole, licet intelligere &c.* MUNCK. D'Orv. *Lunam a Sole*. Duo Voss. *Sole*. Pro *Lunam* Voss. pr. *Lunum*. Vid. Menag. ad Diogen. Laert. lib. VIII. Sect. 34. Pro *idque fac.* Voss. sec. *hoc quo facilius*, cui & de abest. Pro *officiat* Leid. *efficiat*, pro *vehitur*, *vehebatur*.

9 AUT IPSIUS] Hemst. *ut ipsius*. Pro *duodecim* Leid. *undecim*. De Lunae curriculo vide notas ad A. Gellium N. A. I. 20. & III. 10.

10 A SOLE LUMEN ACCIPIAT] Hinc Luna Virgilio I. Georgic. 396. *fratris radiis obnoxia* dicitur, ubi vide Serv. & Cerdam. & Parmenidae

apud Plutarchum Quaest. Rom. Tom. II. pag. 282. αὐτὴ παραινέουσα πρὸς τοὺς ἡλίους. Vid. Menag. ad Diog. Laert. lib. VII. §. 145.

11 POTIUS EAM CONSTARE QUAM MOVERI] Lege *stare* cum Vliet. 2. MUNCK. *Stare* Hemst. Hunc locum partim cum cod. d'Orv. partim cum Voss. sec. ita lego. *Hanc autem, cum a Sole lumen accipiat, non est verisimile* (male Hemst. *simile*) *de tam multis causis potius stare, quam moveri*. Mox pro *sequebatur* Leid. & Voss. sec. *videbatur*.

12 TAM EXILEM AUT OMNINO NULLAM VIDERI] Hinc de Luna versiculus apud Plutarch. Quaest. Rom. Tom. II. p. 282. Ὡς ἐξ ἀδύλας πρῶτον ἐρχέται νέα, πρὸς ὧν καλόνεσα καὶ πληρεμένη, καὶ ταῦτα περ αὐτῆς εὐχενεσάτη φανῇ Πάλιν ἀφ' ἧς καὶ πάλιν ἐρχέται.

13 SOLA AUTEM AD ALIUD] Non dubito, quin scribi debeat *Sol autem*. Est enim collatio inter cursum solis & lunae, quantoque tempore quilibet conficiatur. Atque ita video jam placuisse quondam & Modio. SCHEFF.

caussa. Luna enim cum ex toto mundo & omnibus stellis maxime
 1 terrae proxima videatur, & ad acies nostras perveniat: 2 & quo-
 dam tempore torrens perveniat ad eundem locum signi, quo Sol ve-
 hitur, 3 obscurare lumen ejus à nostro conspectu videtur. Hoc au-
 tem maxime evenit die novissimo, cum Luna transierit in duodecim
 signa, 4 & cum Sol ad aliud signum transire videatur, & proxima
 fiet illi. Quod evenire sic etiam potest intelligi: Ut si quis alicui
 manum planam ad oculos admoverit, quanto magis sic fecerit, hoc
 minus ille videre poterit: & quanto longius ab eo discesserit, hoc
 magis illi omnia poterunt adparere: simili ratione, cum Luna ad So-
 lis locum pervenit, tunc proxima ejus videtur esse, 5 & radios ejus
 obturare, ut lumen ejicere non possit. Cum autem Luna ab eo lo-
 co discesserit, tunc Sol lumen ejicit, & ita 6 ad nostra adjicit cor-
 pora.

Lunae autem eclipsis sic evenit: 7 Cum prope una dimensione sit
 8 Luna, cum abierit Sol sub terram, dumtaxat hoc modo, ut per
 mediam

1 TERRAE PROXIMA] Servius ad I. AEn. 746.
 ERRANTEM LUNAM. Quia ελικοειδης, id est
 obliquo incedit cursu, non recto, ut Sol: scilicet, ne
 incidat in centrum terrae & frequenter patiatur
 eclipsim. Vicinus enim est ejus circulus terrae. Hinc
 forsan Luna dicta est ἄστρον γειῶδες, ὀλυμπία γῆ,
 & χθονίος ὁμῆ κὶ ἐργονίος κληρὸς Ἐκάτης. Vid.
 Plut. de Orac. Def. Tom. II. pag. 416. qui ta-
 men aliam hujus adpellationis reddit rationem.
 Quot vero stadia veteres Philosophi Lunam a
 terra abesse putarent, docebit Lindenbrogius ad
 cap. XIII. Censorini de Die Natali. Verum
 hunc locum ita legit codex Vossianus sec. Lu-
 na autem cum ex toto mundo & omnibus stellis ma-
 xima terrae videatur. Deinde Voss. pr. & acies
 nostras perveniat. Utramque lectionem non da-
 mino, posteriorem vero non tam facile admise-
 rim, licet sciam venire cum quarto casu construi,
 subintellecta praepositione ad vel in, Grae-
 corum imitatione, qui eodem modo ἐρχομαι
 usi fuere. Ne pluribus Lectorem obruam, con-
 sule inl. Spanh. ad Callim. H. Pall. vs. 18. U-
 nius codicis auctoritas in similibus mihi tanti
 non est.

2 ET QUODAM TEMPORE TORRENS PERVENIAT]
 Illud torrens sine dubio est vitiosum. Itaque e-
 mendo currens. Modius malebat velut torrens.
 SCHEFF. Currens Schefferus. Velut torrens
 Modius. MUNCK. Pro proxima Hemst. prox-
 ime. Pro quo Leid. quod. Pro in duodecim signa,
 Voss. sec. in duodecimo signo.

3 OBSERVARE LUMEN EJUS] In Sanctandrea-
 na ex Modio est, obscurare. Mihi nihil immu-
 tandum videtur. Observare namque positum pro
 servare videtur. Servare autem nostro alibi quo-
 que, custodire, claudere, quod non alienum est
 ab hoc loco. SCHEFF.

4 ET CUM SOL AD ALIUD SIGNUM &c.] To-
 cum non agnoscunt Vltt. 2. qui & pro fiet ex-
 hibent fiat. Optimè procul dubio. MUNCK.
 Nec agnoscunt Leid. & Voss. sec. & d'Orv. Pro
 videatur Leid. videbatur. Pro fiet etiam Hemst.
 & Voss. pr. fiat. Sed pro & Voss. sec. ut. Pro
 planam Voss. sec. plenam. Pro admoverit idem
 ammoverit. Pro videre poterit d'Orv. viderit. Pro
 discesserit Leid. & Voss. pr. discefferis, Voss.
 sec. discefferint. Pro ejus Leid. Voss. sec.
 Hemst. ei.

5 ET RADIO EJUS OBTURARE] Scribendum,
 radios. Morellianus unus, obscurare, ut tamen
 emittere. Sed illud tamen vitiosum est, obscura-
 re, vero glossa alterius. SCHEFF. Unus
 Vltt. & alter Morell. cum Vett. edd. obscura-
 re. MUNCK. Obscurare. Leid. & Hemst.
 qui pro ejicere, emittere. ut & d'Orvill. at-
 que ita edidere Micyllus ac Scheffer. nec,
 cur emittere in ejicere mutetur, ullam causam
 video, licet ejicere agnoscant duo Vof-
 siani.

6 AD NOSTRA ADJICIT CORPORA] Adicit Vltt.
 2. Nec repudiabit, qui inspexerit, quae ad Ful-
 gent. lib. II. cap. 4. & III. cap. 7. notavi.
 MUNCK.

mediam terram, si quid directum trajeceris, ⁹ contingere possit Solem sub terram, Lunam autem supra terram. Quod cum ita evenit, necesse est, Solis radios propter magnitudinem terrae ita esse dimissos, ut lumen ejus, quo Luna lucet, non possit ad eam pervenire: & ita ¹⁰ existimatur fieri eclipsis Lunae. Quae si suo lumine uteretur, licebat ¹¹ ne adparere quidem numquam Solem, ideo quod Lunae nihilominus luceret. Sic namque adcipit lumen, ¹² ut luceat, cum Sol venerit per terras, sed non, ut aliquem locum conclusiorem totumque spatium inpleat lumine. Si quis nostrum steterit in eo loco, quo Sol maxime lucet, reliquis partibus lumen à Sole adiciens praebebit: id in Luna fieri invenitur, ¹³ eam Solis lumine adcepto, lucere revibratione. Nonnulli existimant, ¹⁴ cum dicitur Sol in Ariete aut in quolibet signo esse, eum supra ipsas stellas Arietis iter facere. Qui autem hac ratione utuntur, longe à vera ratione errant. Nam neque Sol, neque Luna ¹⁵ proxime sidera adparent. Hac etiam de causa nonnulli septem stellas erraticas finxerunt, ad-

jun-

MUNCK. *Adicit* Hemst. d'Orv. Voss. sec. & ⁷ ad abest d'Orv. ut sit *corpora nostra adicit*. hic ordo verborum in MSS.

7 CUM PROPE DIMENSIONE] Sanctandr. *cum prope una dimensione*. Suspicio, scripsisse nostrum, *cum prope e dimensione*, ac per illud *e dimensione* significasse, quod vulgo dicimus, *e diametro*. SCHEFF.

8 LUNA, CUM ABIERIT] Scribo, *Luna*, ac *cum abierit*. SCHEFF.

9 CONTINGERE POSSIT SOLEM SUB TERRAM] *Terrâ* Vltt. 2. Sed alteram lectionem defendit Isidorus in de Nat. Rer. cap. 21. *Et quia eâ dimensione distat à sole, ut per mediam terram si quid directum injiciatur, contingere possit solem sub terram, lunam autem supra terram* &c. MUNCK. Pro *evenit* Leid. & Voss. sec. *evenerit*. Pro *Sol sub terram* d'Orv. & duo Voss. *Sol sub terra*. Deinde *Solem sub terra Luna* Voss. sec. De Lunae eclipsi Theo ad Aratum pag. 93. Pro *evenit* iterum Leid. *evenerit*.

10 EXISTIMATUR FIERI ECLIPSIS] *Existimari* vel *existimare* Vltiani codices. Si prius admittas, sequitur, ut scribas *eclipsin*. MUNCK. Voss. sec. *existimare*.

11 NE APPARERE QUIDEM NUMQUAM SOLEM] Puto, *unquam* legendum. SCHEFF. Sententia flagitat *unquam*. quod & Clar. Scheffero venerat in mentem. Interim non ignoro Graecismum posse dici vulgatum, quo duo negativa fortius negant. Vetus Interpres Luc. XVIII. 8.

Nolebat nec oculos levare. Varro apud Nonium pag. 532. ed. Mercer. *Quod à rege munera eorum noluerit nemo accipere*. Et p. 530. *Omnia omnes bereas negat nescisse*. In Vet. Inscript. apud Gruter. pag. 875. *Nihil nunquam pro unquam*. Adde his, quae habet Muretus ad Catull. carm. 4. MUNCK. Pro *ne* Leid. *nec*. Pro *nunquam* Voss. sec. *unquam*. Deinde pro *accipit* Voss. pr. *accipiet*.

12 UT LUCEAT] D'Orv. *ut* & *luceat*. Voss. sec. *ut luceret*. Mox pro *venerit per terras* Voss. sec. *ut luceret*. Mox pro *venerit per terras* Voss. sec. *luxerit supra terras*. Leid. & *venerit supra terras*. Voss. pr. & *luxerit supra terras*. Deinde *ut abest* Leidensi. Voss. sec. *ita ut*. Pro *totumque* Voss. sec. & *non totum*. ut & Leid. Voss. pr. *in totum*. Pro *steterit* duo Voss. & d'Orv. *astiterit*. ⁷ *partibus* abest Leidensi, ut & *in ante Luna* d'Orvilliano.

13 EAM SOLIS LUMINE ACCEPTO] *Eam a solis lumine* &c. Vltt. 2. MUNCK. Hemst. *accepta*. d'Orv. & duo Voss. *a solis lumine accepto*. lege *a sole lumine accepto*. ⁷ *revibratione* abest Leidensi & duobus Vossianis. ut & *nonnulli existimant*.

14 CUM DICITUR] Leid. *cum dicatur*. ut & Voss. sec. Pro *eum* Leid. *aut*. Mox d'Orv. *a veritate vera ratione*.

15 PROXIME SIDERA] Voss. sec. *proximo sidere*. Pro *eodem* Leid. *eisdem*. Pro *Solem* & *Lunam* Voss. sec. *Sole* & *Luna*.

1 Lu-

jungentes eodem Solem & Lunam, quod cum quinque stellis feruntur: ¹ Luna enim ² proxime terram est: itaque triginta diebus totum mundum existimatur transire. Id hac evenit ratione: ³ si circulos quis intra Zodiaci ambitum fecerit, eosque hoc intervallo finxerit, ut terra sit in medio, & unam à terra ad Lunam mentionem fecerit, quam Graeci *τόνον* adpellaverunt. Hunc autem, quia certum spatium non potuerunt dicere, tonon dixerunt. Igitur abest Luna à terra tono uno. Hac igitur re, quod brevissimo circulo devehitur, diebus triginta ⁴ ad primum pervenit circulum. Ab hoc circulo abest circulus ⁵ semitonio, ⁶ quo Mercurii sidus vehitur. Itaque diebus triginta ad alterum signum transiens tardius, ab hoc circulo ⁷ abest tono dimidio: quo loco iter suum Veneris dirigit astrum, ⁸ tardius quam Mercurii stella conficiens cursum. Transit enim ad aliud signum diebus triginta. Supra hujus stellam Solis est cursus, qui abest ⁹ ab Hespero, quae est Veneris stella, ¹⁰ medietate toni. Ita cum inferioribus pariter pervolans anno uno ¹¹ duodecim signa per-

¹ LUNA ENIM PROXIME TERRAM] Videtur *luna* etiam scribendum. SCHEFF. *Luna etiam* Cl. Schefferus. MUNCK. Voss. sec. *Luna autem*.

² PROXIME TERRAM EST] Ita rescripsi ex Vett. edd. pro *terra*, quod perperam Morell. & Sanctandr. exhibebant. MUNCK. Leid. & d'Orv. *proxime terra*. Voss. sec. *proxima terrae*.

³ SI CIRCULOS QUOS INTRA ZODIACI &c.] Austius una vocula Vlit. 2. *Ut si*. Praeterea pro quos iidem codices exhibent *quis*, ut & Veneta aliaeque antiquitus excusae. MUNCK. *Ut si quis intra circulum Zodiacum* Leid. & duo Voss. Deinde pro *ambitum fecerit* Leid. *fecerit circulos*. Deinde pro *eosque*, & *eos*. Voss. sec. *circulos quinque* & *eos*. d'Orv. *eosque si*. Pro *mentionem* Voss. sec. *dimensionem*. Pro *appellaverunt* d'Orv. *dixerunt*. Pro *hunc* Voss. sec. *hoc*. Pro *quia idem quod*. Sed ab *hunc q.* ad *tono uno* absunt d'Orvilliano. pro *abest Luna* Voss. pr. *ab Luna*. Pro *tono uno*. Idem *tonum unum*. a *devehitur* usque ad *quo loco* absunt Vossiano sec.

⁴ AD PRIMUM PERVENIT SIGNUM] *Circulum* MICYLL. Sanctandreana, *pervenit circulum*, quod Micyllus quoque voluit. Sed mox sequitur de Mercurio, *ad alterum signum transiens*, quod utique praesupponit signum. Nihil itaque mutandum. SCHEFF. *Signum* Veneta, & aliae deinceps vulgatae. Quod vereor mutare, cum nihil mutant Vlitiani codices. MUNCK. *Primum* abest d'Orvilliano. Deinde & *ab hoc c.* Leid.

⁵ SEMITONIO] Alii *semitonio*, *tono dimidio*. MICYLL. Micyllus notat, alibi legi *semitonio*, & servat Sanctandreana. Ego nihil mutem. SCHEFF. *Tonon dimidium* vetustiores. Nec aliter in suis invenit Vlitius. MUNCK. *Emitonio* Hemst. *tonon dimidium* duo Voss.

⁶ QUO MERCURII SIDUS] *Quo circulo Mercurii stella* Vlit. 2. MUNCK. Voss. sec. & Leid. *quo loco Mercurii stella vehitur*. Voss. pr. *quo circulo*.

⁷ ABEST TONUM DIMIDIUM] Micyllus putat, *tono dimidio*. Atqui hoc ipso modo statim ante, item aliquanto post. Caesar V. Bel. Gall. *Cujus hyberna aberant ab eo millia passuum viginti quinque*. Cicero pro Plancio: *Qui cum abessent aliquot dierum viam*. SCHEFF. *Tonon dimidium* Veneta, & aliae etiam heic. Nec dissentiunt Vlitiani codices, quorum 2. infra quoque, *abest à sole tono dimidium*. Immo nunquam aliter, nisi accusandi casu, spatia ista efferunt. MUNCK. *Totum dimidium* Hemst. ut mox iterum. *tonon dimidium* d'Orv. *tono dimidio* Voss. sec. Pro *quo loco* d'Orv. *quod loco*. Pro *astrum* Voss. prim. & sec. *stella*.

⁸ TARDIUS QUAM MERCURII STELLA] Vlit. 2. *Quam Mercurii stella tardiolem conficiens cursum*. MUNCK. Cum 2. Vlit. faciunt Voss. pr. & d'Orv.

⁹ AB HESPERO] *A vespero* Vlit. 2. Et mox *tonum dimidium* pro *medietate toni*. MUNCK. *A vespero* Hemst. & Voss. pr. *a vespere* Voss. sec. Paullo

percurrit, tricesimo die ad aliud transiens signum. Supra solem igitur & ejus circulum Martis est stella, quae abest à Sole tono dimidio. Itaque dicitur diebus sexaginta ad aliud signum transire. ¹² Supra hunc orbem Jovis est stella, quae abest à Martis hemitonio. Itaque uno anno ad alterum transit signum. Novissima stella Saturni, quae maximo vehitur circulo ¹³ haec autem tono distat à Jove. Itaque annis triginta duodecim percurrit signa. Ab ipsorum tamen siderum corporibus Saturnus abest tono uno & dimidio. Hac igitur ratione potes scire, neque Solem neque Lunam contingere stellas, & nihilominus per zodiacum circulum verti. Hinc etiam possumus intelligere, ¹⁴ Lunam minorem esse Sole. Omnia enim quae proxima sunt nobis, majora necesse est esse, quam quae ¹⁵ longo dissidente intervallo ¹⁶ videmus. Igitur Lunam videmus proxime nos esse. neque eam majorem nostro adspectui esse quam Solem. Illud quoque necesse est, cum Sol longe ablit à Luna, ¹⁷ & à nobis major videtur, si prope adcesserit, multo majorem futurum. Praeterea necesse est, ut ante

Paullo ante pro *bujus Voss. sec. banc.*

IO MEDIETATE TONI] Voss. sec. *tonum dimidium*, d'Orv. *medietatem toni*. Mox cum abest Voss. pr. Pro *pervolans* d'Orv. *means*.

II JAM IN DUODECIM SIGNA] Illud in ex praecedenti litera *m* videtur natum, ac propterea delendum. Supra quoque pro *evenit*, *eveniet* arbitror scribendum. SCHEFF.

12 HUNC SUPRA JOVIS SIGNO ORBEM] Haec trajecta sic Modius & Sanctand. constituunt: *supra hunc orbem Jovis est stella*. Sed sic desideratur *signo*. & fortasse debet rejici post vocem subsequenter Martis. SCHEFF. Per anastrophon Veneta, *bunc orbem supra* &c. Atque ita planè etiam unus Vlitt. MUNCK. Ita & Hemst. *Supra hunc circulum Jovis stella* Voss. duo & Leid. Mox praep. *a*. abest Voss. prim.

13 HAEC AUTEM TONO DISTAT A JOVE] Voss. pr. *haec autem abest Jove*. Voss. sec. *haec autem abest a Jove tono*, ut & Leid. qui pro *annis*, *diebus*. Pro *ab ipsorum tamen* Voss. pr. & Leid. & tamen *ab ipsorum*. Pro *potes* Voss. sec. *poterit*.

14 LUNAM MINOREM ESSE SOLE] Ita edd. antiquiores cum Morellio. Perperam majorem esse Sanctandr. Transtulit Hygini verba in sui libri de Nat. Rer. caput 16. Isidorus: *Lunam minorem esse dicunt, quam solem*. Omnia enim, quae sunt proxima nobis, majora videntur. longinquitate autem locorum visus languescit. Lunam ergo vide-

mus prope nos esse, nec eam majorem adpectui nostro, quam solem. Ideoque cum sol longè superior sit, quam Luna, & tamen à nobis videtur: jam si prope nos accesserit, multo majorem futurum. Eadem invenies apud eundem Orig. lib. III. cap. 47. MUNCK. Leid. d'Orv. & duo Voss. *quam solem*. Mox pro *majora* Voss. sec. *minora*. Pro *dissidente* d'Orv. *discedente*. Pro *nos* Voss. sec. *nobis*. Deinde pro *majorem* duo Voss. *minorem*. Pro *sol longe* duo Voss. *non longe*. ut & Leid. & Micyll. ac Scheff. edidere.

15 LONGO DISSIDENTE INTERVALLO] Morell. *longe dissidente videmus intervallo*. SCHEFF.

16 VIDEMUS. IGITUR LUNAM] Puto scribendum, *videmus*. Si igitur, & hoc posterius referendum ad sequens, illud quoque necesse est, ut sit ea vis argumenti, si videmus lunam non majorem sole, licet nobis sit propior, necesse est, ut major sit Sol, cum tanto distet a luna. denique tollenda puncta post *nos esse*, item *quam Solem*, eorumque loco vel commata, vel cola scribenda. SCHEFF. Non malè Schefferus, si igitur *lunam* &c. MUNCK.

17 ET A NOBIS MAJOR VIDETUR] Debebat scripisse *videatur*. Ut & inferius, & nihilominus suum efficiat cursum. Nihil tamen mutandum esse liquet ex verbis Isidori, in quibus *major* malè omisum est. Adde nct. ad Mythol. cap. 148. MUNCK. Pro *prope* Voss. sec. Leid. d'Orv. *prope nos*. Pro *ut reliquas* haud male ac *reliquas* Voss. sec. & Leid.

C c c c

I QUAE-

ante diximus, aut nullam stellam erraticam esse, aut Solem pariter cum Luna ut reliquas stellas errare. Si enim quisquam mihi potest demonstrare quinque stellarum cursum, & dicere, quod hodie ¹ coram earum quaeque ad aliud transeat signum, quemadmodum de Sole & Luna fieri videmus, & nihilominus suum efficit cursum, non est erratica. Si autem dubium est, quod hodie transeat, & ad aliud signum compari ratione cum Luna feratur, & suum circulum dirigat, quemadmodum stellae quae sunt dubiae, necesse est has quoque errare: ² sed non evenit, ut errent, praesertim cum suo tempore ad cursum revertantur. Igitur ne stellae quidem, cum certo tempore ad suum signum revertantur, possunt errare, nisi forte volumus adcipere excusationem, quod duo corpora magna facilius possint observari, quam singulae stellae, quae non certos cursus conficientes videntur adparere.

XV. Venus.

STELLAS quinque nonnulli has ajunt esse: Veneris, ³ Mercurii, Jovis, Saturni, & Martis: E quibus esse maximam colore candido, ¹ nomine Hesperum, & eam adpellari Venerem. Haec stella non abest

1 **QUAEQUE CORAM EARUM**] Delendum τὸ *coram*. Geminavit pravè vocem eandem libarius. MUNCK. Tò *coram* abest d'Orv. & duobus Voss. Pro *compari r.* Hemst. Leid. & d'Orv. & Voss. pr. *cum pari r.* Pro *has* duo Voss. *hoc*. Pro *sed non* idem *si non*. Pro *suo t.* Voss. *sec. certot.* Pro *ad suum s. revertantur* Leid. & d'Orv. *ad suum s. revertuntur*. Pro *possint* Leid. *possent*. Pro *observari* Leid. *observare*.

2 **SI NON EVENIT, UT ERRENT**] Morell. *si enim evenit, ut errent*. SCHEFF.

Ad C A P. XV.

3 **MERCURIJ, JOVIS, SATURNI, ET MARTIS**] Morellianus pro *Saturni* habet *Solis*, quam lectionem dicit confirmari verbis sequentibus. Et certe sequitur post stellam Jovis, *Solis stella, nomine Phaeton*. Sed eodem loco paulo post sic legitur: *banc stellam nonnulli Saturni esse dixerunt, ut fortasse nihil sit mutandum* SCHEFF. *Solis & Martis* Vliet. 2. & Morell. alter. *Solis sane & Saturni* quidam eandem fecerunt stellam. Vide cap. 42. lib. 11. MUNCK. *Solis & Martis* Hemst. duo Voss. & Leid. In initio hujus ca-

pitis d'Orv. & Leid. *Sed stellas quinque*, quomodo Micyll. & Scheff. edidere.

4 **NOMINE HESP. ET EAM APP. VEN.**] Hemst. nomine *& eam Hesperum* appellari. Tò *Venerem* abest etiam d'Orv. sed ita Voss. *sec. e quibus e. maximam Venerem colore candido nomine Hesperum & eum* appellari.

5 **INFRA EJUS CIRCULUM**] Al. *subter*. quod idem est. Geminus: κατώτερον ἢ ἑλίου φωσφῆρος ὁ τῷ Ἀφροδίτης ἐστί. MUNCK. Voss. *sec. supra*. Leid. & d'Orv. *supter*. Mox pro *sicut* Voss. pr. *sic*. Deinde lege cum Leid. duobus Voss. *editt. prioribus apparens autem maxime*.

6 **NON PLUS INDEFICIENS**] Modius ex conjectura legit, *undevicies*. Retinet scripturam, veterem Sanctandreaeana. Nobis locus mutilus videtur. Tò *indeficiens* autem ideo non potest displicere, quia & c. 17. de Phaetonte, *tunc maxime obscuratur*. SCHEFF. *Undevicies* ex conjectura Modius. Quod non displicet. Capella lib. VIII. *Quae quidem in ortu matutino plerumque quatuor mensibus immoratur: in vespertino vero nunquam plus viginti diebus*. MUNCK. Mox pro *sed* Voss. *sec. &*.

abest à Sole longius duobus signis ; infra ejus circulum conlocata , sicut ante diximus : adparens maxime noctu , sed toto mense ⁶ non plus indeficiens potest videri. Sed totus Hesperus incertos efficit cursus , non eodem tempore ad praeteritum transiens signum.

XVI. Mercurius.

SECUNDA stella est Mercurii , nomine *εἰλβων* , totus acuto lumine , sed ⁷ in adspectu non magnus. hic autem à sole non longius abest signo uno , qui semper eisdem cursus efficiens , modo nocte prima , modo autem ad Solis exortus incipit adparere , nonnumquam etiam perpetuum signis quatuor est cum sole : rediens autem , cum sole ⁸ non amplius est , quam tertiam partem signi.

XVII. Jupiter.

JOVIS autem stella , ⁹ nomine *Φαίθων* , ¹⁰ corpore est magnus : figura autem similis Lyrae , hic autem duodecim signa annis totidem ¹¹ transire existimatur : & unoquoque anno nusquam adparere dicitur , non minus dies triginta , non plus quadraginta : sed tum maxi-
me

Ad C A P. XVI.

[⁷ IN ASPECTU NON MAGNUS] Ita & Veneta & Vltt. 2. nisi quod perperam τὸ non omittunt. Eratosthenes cap. 43. Πέρων ὃ Ἑρμῆ εἰλβων , λαμπρὸς καὶ μικρὸς. Vide Hygin. supr. lib. II. cap. 42. MUNCK. Voss. pr. in aspectu magnus. Voss. sec. in aspectu non magnus.

[⁸ NON AMPLIUS EST QUAM TERTIAM &c.] τὸ quam ignorat Vltt. 2. & abesse potest eleganter. MUNCK. Pro ad solis exortus Leid. a solis exortu. Voss. sec. solis exortu. Pro perpetuum duo Voss. & Hemst. perpetue ut & d'Orv. sed Leid. perpetuo. Pro quam tertiam partem duo Voss. tertia parte.

Ad C A P. XVII.

[⁹ NOMINE PHAETON] Sanctandreaana , nomine *Φαίθων*. Modius malebat *Phaenon* , quoniam & Ciceroni sic vocatur libro II. de Nat. Deorum. SCHEFF. Ita eum appellant quoque Geminus p. 14. Cleomedes p. 66. Censorinus cap. 13. Capella lib. VIII. Firmicus Astron. II. cap. 2. Qui à nobis , inquit , Saturnus dicitur , ab Aegyptiis *Φαίθων* vo-

catur ; quem nos Jovem vocamus , Aegyptii *Φαίθων* vocant ; qui à nobis Mars , ab illis *Πυρρῆς* dicitur ; quae à nobis Venus , ab illis *Φωσφόρος* vocatur ; quem Mercurium dicimus , illi *εἰλβων* vocant. *Φαίθων* tamen Jovis stella est Eratostheni *Καῖος*. cap. 43. Isidor. de Nat. Rer. cap. 3. & 23. MUNCK. Pheton Hemst. & Voss. sec. Phethon Leid. Phæron d'Orv. & Voss. pr. Plutarch. de Animae Procreat. e Timaeo Tom. II. p. m. 102. Ἐν πέντε ἀεσθήμασι τελέχθαι τὸς πλάτης , ὧν τὰ μὲν εἰσι τὸ ἀπὸ Σελήνης ἐπὶ ἡλίῳ , καὶ τὸς ἀποδρόμους ἡλίου ΣΤΙΛΒΩΝΑ καὶ ΦΩΣΦΟΡΟΝ. ἑτερον , τὸ ἀπὸ τῶν ἐπὶ τῷ αἴρῳ ΠΥΡΡΕΝΤΑ. Τρίτον ὃ , τὸ μετὰ τῶν ἐπὶ τῷ ΦΑΕΘΟΝΤΟΣ. εἴς ἐξ ἑξ τὸ ἐπὶ ΦΑΙΝΩΝΑ. καὶ πέμπτον ἥδη τὸ ἀπὸ τῶν , πρὸς τὴν ἀπλανῆ σφαῖραν.

[¹⁰ CORPORE EST MAGNUS] Magna Vltt. 2. Fort. corpore est magno , ut capite sequenti. MUNCK. Magna Voss. pr.

[¹¹ TRANSIRE] Transigere Vltt. 2. cum Veneta. Catal. Pith. pag. 84. Quisquis hanc pergis , Perianthri transige iberinas. Sanè transigere vitam dixit Tertull. de Carn. Resurr. cap. 15 pro eo , quod Sallustio placuit Catil. cap. I. transire vitam. Hyginus ipse supr. cap. 13. Simul mundum transigit. MUNCK. transigere Hemst. duo

me obscuratur, cum occidit cum sole. Exoriens autem adparet antequam sol.

XVIII. *Saturnus.*

¹ SOLIS stella nomine *Φαίρων*, corpore est magno, colore autem igneo: similis ejus stellae, quae est in humero Orionis dextro. Hic per duodecim signa adsidue ferri videtur: nonnumquam etiam cum solis ipsius sideribus adparet, modo aliis partibus adjectis circuli. Hanc stellam nonnulli Saturni esse dixerunt. Redire autem ad signum annis triginta; & quotannis non adparere, non minus dies triginta, nec amplius quadraginta.

XIX. *Mars.*

RELIQUUM est nobis de Martis stella dicere, quae nomine ² *πυρρός* adpellatur. ³ Hic autem non magno est corpore, sed figura similis est flammae. Nonnumquam autem cum ipsius solis sideribus concurrens, omnia pervolat signa, sedens ad primum signum non longius biennio.

QUOD ad quinque stellas adtinet, ⁴ hucusque satis arbitramur dictum:

Voss. Leid. & d'Orv. Pro ² unoquoque duo Voss. ut unoquoque. Pro dicitur Voss. sec. dicatur. Pro dies idem diebus. & pro non idem & Leid. nec.

ter vocatur, ut docet Schol. Homeri Odyss. M. 63. Pro hic &c. Leid. haec. Pro ferri Voss. pr. fieri. Ceterum cod. Voss. sec. ita legit hic per unum quodque signum annis duobus & dimidio ferri videtur. qui pro circuli exhibet. circulis. Pro amplius Leid. plus.

Ad C A P. XVIII.

¹ SOLIS STELLA NOMINE ΦΑΙ'ΡΩΝ] Saturni stella apud Ciceronem 2. de Nat. Deorum Phaenon dicitur. MICYLL. *Phaeton* edd. Vett. Sed *Phenon* unus Vltt. cum Mœrell. Phaenon sanè Saturni stella est. Ciceroni, Censorino, Gemino, Cleomedi, Apulejo, Aufonio, Capellae, & aliis; quam noster cum Solis stella confundit. Etiam Eratosthenes, quanquam ei Phaethon est. Ὁ δὲ Φαίρων, inquit, ἐκλυθὲν πρὸ Φαίρων & πύρας. ἔτι δὲ ἀνομιάν δὲν & ἡλίω. Si est & πύρας, cur ergo Hyginus, corpore est magno? An scripserat, corpore est non magno? Confer cap. 42. lib. 11. MUNCK. *Phenon* Hemst. *Phaeton* Voss. pr. Leid. d'Orv. Pro Solis Voss. sec. Jovis. Sol a Platone in Phaedro etiam Jupi-

Ad C A P. XIX.

² *HYPO'EIS*] Hemst. *pyrois*.

³ HIC AUTEM] Ita & unus Vltt. Sed haec edd. Vett. MUNCK. Leid. & Voss. sec. haec. Pro pervolat Voss. sec. *pervolans*. Pro sedens idem *rediens*.

⁴ HUC USQUE SATIS ARBITROR] Ad hoc satis &c. Vltt. 2. MUNCK. Hemst. ad hoc satis. Ita & Leid. d'Orv. Voss. pr. Pro metimur duo Voss. d'Orv. & Leid. *metitur*. Idque in textum facile recipi potest, cum non solum Hyginus alique ante cum verbis deponentibus passive usi sint, sed ipsum etiam verbum *metio* active & *metior* passive alibi adhibeatur. Vide Munck. ad Ful.

Etum: nunc autem demonstrabimus, quibus de causis menses intercalentur, quoniam tempus omne metimur die & nocte, mense & anno. De quibus diem nobis definierunt, quamdiu sol ab exortu ad occasum perveniat: noctis autem spatium constituerunt esse, quamdiu sol ab occasu rursus ad exortum revertatur: mensem autem, quamdiu Luna Zodiacum circulum perducatur: annum voluerunt esse cum sol ab AEstivo circulo redit, & Zodiacum ad id signum, unde incipiebat, permetitur.

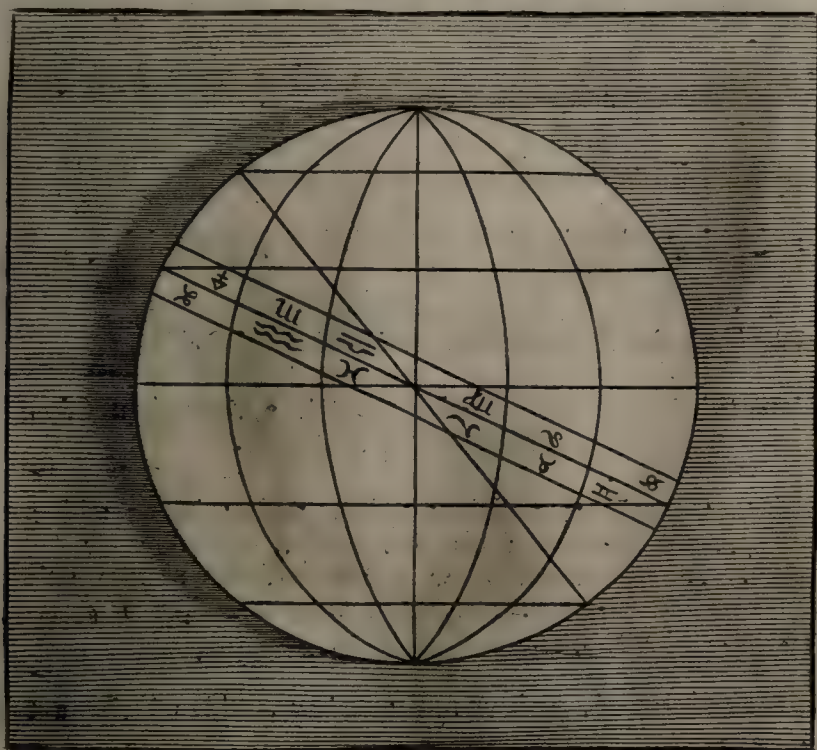
Caetera desiderantur.

Fulgent. lib. i. proem. & nocte exulant a Voss. fec. Pro de quibus Voss. pr. Leid. d'Orv. quibus. Deinde codd. definierunt. & rursus deest Leidensi.

currat, quod non displicet. SCHEFF. Percurrat Modius. MUNCK. Paullo ante Sol abest Voss. pr. Et zodiac. & cetera desunt Hemsterhusiano. Leid. rediens LXVI. dies cursum transigit. Voss. fec. descendens CCCLXV. dies suo cursu transigit.

5 CIRCULUM PERDUCAT] Modius mallet per-

Τῶ παραχρῆτι Οὐρανὸς καὶ δόξα.

J. S C H E F F E R I

A D D E N D A.

P. 2. in Prooemio, & nota ad verba *Lethum*, *Continentia* in fine adde. *Lethum* probat Turnebus ex Virgilio lib. XXVIII. Adver. c. 43. Sed ob antecedens *Mors* nondum persuadet mihi.

Ibid. p. 9. in Nota ad vocabulum *Stebno* in fine adde: Apud Servium ad II. AEn. v. 676. nomen ejus *Stebmo* legitur.

Ad cap. 14. post notam ad verba, in *Moestia* adde, facta nova periodo: *cum stramentatum exissent*) Lectio vitiosa; scribendum enim, *cum extra venatum exissent*. Junge cap. 18.

Cap. 18. post verba, *ab inepto quodam*, adde: Nisi putes, legendum, *hospitii in honorem*; quod rectius videtur.

Ibid. post, *sic ut* τὸ, verba, *cum explicemus per se*, & dele: mox post *Priscianum*, inferere; Vel ut omisso *per*, quod fit in Comeliniana, *cum explicemus per se*.

Cap. 21. post, *eos nutandum*, adde: Nisi credas, a prima manu fuisse *quod*, pro *quid*, ut frequenter solet noster; id postea a sciolo mutatum esse in *quos*.

Cap. 22. *Transferret cum*) Forte melius *transferret*. Et *cum*

Cap. 30. *Necaret: & si quis eam*) Illud & delendum, praemisso puncto, novaque periodo facta.

Cap. 32. *Et id Sol attigit*) An scribendum, *ut id Sol attigit*?

Cap. 46. *Cetera fide data*) Num, *caetera e fide data*? i. e. secundum fidem ab ipsis datam. Sed solet & alibi praepositiones omittere. Vide Indicem in *Ellipsis*.

Cap. 52. In nota ad *prae paucitate*, post *bene video*, adde: Nunc adducor fere, ut credam, scripsisse nostrum, *prae paucitate hominum armari non posset*, quia sequitur de praesidiis, ea nempe aliqua a Jove petiisse. Ac potest syllaba *ar* in *armari* facile abolita esse per literam praecedentem *m*, non ita multum dissimilem in Msc. Nisi malis *arare*, pro *armari*, ut conveniat ei, quod est apud Servium IV. AEn. v. 402.

Cap. 66. In nota ad, *jussit exponi*, post vocem *repetitam*, adde: Debet autem comma post verba, *uxor ejus*, deleri. Non enim Jocasta jussit exponi, verum Laius.

Cap. 70. *Monte Partheno*) Suspisor, *Parthenio* scribendum. Et vide infr. c. 99.

Cap. 82. Verba, & *cum haustum* &c. dele omnia.

OMISSA IN NOTIS THOMAE MUNCKERI.

Numeri Romani paginas, barbari versus, literae a b columnas designant.

- I.** b. 16. Ἀλλῶν Hesiodus. *add.* Non ignoro tamen, ἄλλων apud Hesiodum non *Caliginem* esse, sed *Dolorem*, rectè esse jam pridem in notis ad Longinum observatum à Cl. Tanaq. Fabro.
- Ead. pag. b. 9. Ed. Morell. *add.* Verum turbat τὸ *Discordia*, quod mox sequitur.
- III.** b. 19. Thebaid. Lib. II. vers. 4. *add.* Caeterum *Argus* perperam dicitur Cyclops ille apud Athenagoram, qui *Arges* Hesiodo est. Verum Gyges apud eundem, non Gyes celebratur: quo magis adhuc de mendâ suspecta mihi Apollodori lectio.
- VII.** a. 24. Ἐρεσάρμῳ ποταμοῖο. *add.* Doctè, ut omnia, vir ille incomparabilis. Sed apud Plutarchum in libello de Fluviiis p. 76. ed. Mauss. inveni Axenum dictum fuisse olim Acheloum. Ἐρέσεν ἑαυτὸν, inquit, εἰς ποταμὸν Ἀχέρον, ὃς ἂν αὐτὴ μελανομάδῃ. Ποσειδωνοῦ δὲ Ἀχιλλῆος δὲ τῆς αἰῶνος αἰῶνος &c. Hinc suspicio mihi incidit, vel τὸ *Acheloum* à glossâ esse forte, vel hunc scriptorem putasse Axenum & Acheloum diversos esse fluvios, cum unus idemque fluvius & Axeni & Acheloi vocabulo fuerit appellatus.
- XVIII.** a. 14. Nota praeterea &c. *Dele ista, & reponè*, Nota praeterea Learchum aliter Clearchum dictum.
- XXII.** a. 48. Capta manu. *add.* Pertinent huc & illa interpretis Abdiae Babylonis Lib. III. p. 25. ed. Laz. *Ingressusque Hellespontum fretum navigabat.* Nec non ista in Vitâ Clementis p. 135. *Aut trans Pontum mare in beremo, quod adjacet civitati Cersonae, jubire exilium.*
- XXXIII.** b. 22. Amaram aquam *add.* Ambros. Hexaem. Lib. I. cap. 3. *Petra aquas fluxit.* Festus v. MANAIEM. *Eumque, quod aquas manaret, manalem lapidem dixere.* Juni. Praefat. Comment. in Genes. *Quorum primus libris novem; secundus, vestigia ejus sequens, libris sex; tertius libris XII.* & rursum aliis duobus specialiter adversum Manichaeos descriptis, *prolixâ legentibus doctrinae salutaris fluentia manant.* Petron. Frag. Tragur. p. 55. *Ampboras copiosas gypsatas, ne effluant vinum.* Quem locum frustra tentarunt homines docti.
- XXXVII.** b. 33. Hac de re notamus. *add.* Corruptus procul dubio Homeri Scholiastes ad Odyss. M. vers. 70. Αἶσαν & ἡ Πολυμήδης γύεται ἰάσων. Corrig. Πολυμήδης.
- LXI.** a. 14. mutaverat in *caestum*. Scribe *caestu*, & *add.* Non malè. Seneca Epist. LXXXVIII. *Quid prodest multos vincere luctatione, vel caestu, & ab iracundiâ vinci?*
- XCVII.** a. 14. porrexit induendam. *add.* Nisi *vestire vestem* dixit, ut *calceare caligas* Vet. Interpr. Act. cap. XII. vers. 8. *Calcea te*, inquit, *caligas tuas.* Atque ita legitur etiam apud Cassian. in de Habit. Monach. Lib. I. cap. 3.
- CI.** a. 40. Cromyona colonus. *add.* Veruntamen an mutari quicquam debeat, facit ut dubitem Stephanus. Κρεμμύων, inquit, κώμη Κερίων &c.
- CLXXIII.** a. 7. *Hercius.* quod idem est. *add.* Perperam Ἐρκίῳ editum est apud Aristoph. Scholiast. in Act. v. sc. 3. Pluti, Μαζύρομαι & Ζητός Ἐρκίς χύτρας.
- CCXXIV.** a. 19. Κεχήμενον αὐτῆς. *add.* Hinc λιπαροκεχήμενον apud Hom. Schol. ad Iliad. Σ. 382. Allusit ad fabulam Max. Tyrius Disfert. I. Ἐς ἂν αὐτῇ φιλοσοφία ὑποδείχται ὑπολαβῶσα τῆς ἑαυτῆς λογισμῶς, ὥστε τὸ κεχήμενον Ὠδυσσεὶ ἢ Ἀδρυκῶν. Gloss. Labb. κεφαλόδεσμον, reticulum. leg. reticulum. κεφαλόδεσμον, frontale, capitale. κεφαλόδεσμον, capitulare.
- CCXLIII.** b. 13. *Lanae, cerae &c.* *add.* De cedriâ notabilis est locus apud Scholiasten Horat. in Artem Poët. p. 634. Ed. Raphel. *Cedrus est arboris species, cujus resina nigri coloris est, quâ quicquid fuerit oblitum nunquam putrescit: unde nobilium poetarum chartae hac oblinebantur, ne corrumpere à tineis.* Hac etiam vidimus particulas sanctae crucis oblitae, quarum color velut Indicus apparebat. Cupressus au-

tem est cedri species, unde confici solent capsulae, in quibus reponebantur scripta poetarum contra tineas. Ut hoc loco, ita & pag. 633. ostendit se Christianum fuisse: *Divus*, inquit, *Augustinus* in libro de doctrina Christiana dicit hic in primis legendum esse hunc poetam.

CCLII. a. 14. leg. *retrimentum* add. Invenitur tamen *recrementum* apud Prudentium pro purgamento p. 213.

CCLX. b. 17. *fines territabat*. add. Phaedrus Lib. IV. cap. 25. Quum jam desierit esse beneficium utile, Et mors vicina flagitabit debitum. Terent. Andr. IV. 1. Ab nescis quantis in malis verfer miser, Quantasque hic suis consiliis mihi confecit sollicitudines Meus carnifex. Cic. Lib. II. Fin. Num P. Decius, cum se devoveret, & equo in mediam aciem Latinorum iruebat, de voluptatibus cogitabat? Adde his, quae praeterea notavi ad Iulgent. Lib. II. cap. 9.

CCC. a. 5. Pausan. Lib. VI. add. Firmat commendationem meam Pollux Lib. V. cap. 5. Τὸ μὲν δὲ τὸ Ἀλκίονος κυνῶν ὀνόματα καὶ τὸν Ἰ. Αἰγύλιος δόξαν πόρως, Ἀγρυπία, Χάρων, Αὐκίς.

CCCI. a. 40. à Nysa nutrice dicto. add. Nisi τὸ dicto intelligendum potius existimas. Lactant. Argum. Ovid. Met. Lib. XIV. fab. 16. Aven-tinus, à quo mons, urbis Albae accepit imperium.

CCCVI. a. 8. se vindicavit add. Interpres Vet. 1. Reg. XXIV. 3. Ut ulciscatur me dominus ex te. Luc. XVIII. 3. Vindica me de adversario meo. Interpres Abdiae p. 32. Ed. Laz. Ulciscemur nos in te.

CCCXXVI. b. 1. te iussi. add. Cicero apud Lactant. Lib. VI. Div. Instit. cap. 8. Quas (lex) tamen neque probos frustra jubet, aut vetat &c.

J. S C H E F F E R I

I N D E X

LOCUTIONUM RARIORUM,

A P U D

H Y G I N U M.

P. Significat libros Poeticān Astronomicān. Simplex numerus sine litterae alicujus adjectione, Fabulas.

A.

A Mari piratae, 190. qui inde venerat a patria profugus, 24. a Sidone Cretam transportavit, 178. a Thebis profugit, 67. a Thebis venisse se indicat. 69. Omnia cum praepositione, de qua vide Sanctium lib. IV. Min. ubi de ellipsi.

Ab Athenis abiit, 39. redit Colchos, 26. Ab Illo classis, 110. quae inde profectura est. Ab Thebis profugit, 184. Ab Aegina insula Peleus, 14. inde oriundus. Sic, ab Imbraso insula Ancaeus. ab oppido Corintho Ixition. *Ibidem integre*: ab hoc oppido Alexander Magnus oriundus dicitur, 219. Ab janua misit malum, 92. Ab advena mors, 3. Sic, a mortu serpentis obiit, 14. ab luctu eo sunt consumptae, 192. *Causam notat*. ab amplexu tenere simulacrum, 104. *plene, ac cum praepositione, quae alias omittitur. Quomodo Balbus lib. IX. ad Cic. Illud certe scio, me ab singulari amore benevolentiaque, quaecunque scribo, tibi scribere.* ab inimico se ulcisci, 184. *vide in, Ulciscor.* ab specie humana eos immutavit, 125. ab specie humana mutatus in lapidem, 64.

Abjicere. Abiectis ministeriis, 120. h. e. abactis, ejectis. Vide Notas.

Abjurgare. Abjurgata sunt arma ab eo. 107. i. e. per jurgium in judicio ablata.

Abscōse. 184. Occulte, vel, ut Cicero, abscondite. Nempe veteres in supino dixerunt, consum, sicut liquet ex composito, absconsum. Inde Confusus, Deus consiliorum occultandorum, & abscondendorum, & hoc adverbium, absconse: quod & apud Philoxenum reperitur.

Abstistere pugna, 168. abstinere.

Accedere. Accesserunt Lemno, 15.

Accipere fabricam a Minerva, 39. *ut a magistra, per informationem. paulo aliter*: non voluit accipere Mytheria Bacchi, 184. *nohuit se initiari Baccho per ea.* accipere furiam, 107. *sicut, accipere calamitatem, contumeliam.* accipere quem hospitio, 125. acceptus liberaliter in servitutum, 51. accipi hospitaliter. P. 2. 14.

Accommodare sibi pennas, 40. *adjungere.*

Acer gigas, P. 2, 14.

Acerbe vivere, P. 2, 14.

Acquiescere, 254. *Mori. Sic quiescere, usurpavit Virgilius, nisi quod addiderit, morte. ut AEn. ix. Placidaque ibi demum morte quievit.*

Acropodium Minervae, 99.

Acumen scorpii, P. 3. 25. P. 4. 4. *aculeus.*

Ad flumen exit abluere sanguinem, 88. *ad tibi* vox Olympi 273. *juncta eis.* **ad Trojam** exire, 121. *contra eam, ut debellet.* **sic** ad eum strinxit gladium 91. *contra eum, in eum.* Cicero lib. I. *de divinat. Mirari licet, quae sint animadversa a Medicis herbarum genera, quae radicum ad morsus bestiarum, ad oculorum morbos, ad vulnera. Vide notas.* **ad Circem** reliquerat eum. 125. *apud.* **Sic,** ad fontem apium erat, 74: **ad inferos,** 25. 55. 60. **ad mare** lavare vestem, 66. **ad montem** interfecit eum, 30. **ad regem** criminatur eam, P. 2. 18. **ad saxa** naufragium fecerunt, 116. **ad sepulchrum** immolarunt. 110. **ad sororem** est commendatus, 3. *aliter,* **ad formam** pristinam restitueret, 125. *in formam.* **ad horam** non apparet, 254. *in hora.* **ad sydera** deformatus P. 3. 34. *in syderibus, inter sydera. aliter.* **ad necem** ius-

- fit eam includi, 187. *ellipsi. pro usque ad. Sic,*
ad partum ejus, P. 2. 33. ad progeniem ejus
ei est inimica, 148. *aliter,* ad terminum vi-
tae. P. 2. 14. *vicinitatem notat.*
Adigere. adaesti in cuneum trunci arborum,
14. *vide notas.*
Adicere. adjiciunt eum fluctus ad littus. P. 2.
34.
Adjutorium 190. *auxilium.* rogarunt, ut eum
adjutorium Danaïd mitteret, 96. adjutorio
cui esse, 257. in adjutorio eum vocavit.
190.
Administrare falce vitem, P. 2. 4. *putare.*
Admittere. admisit ei aquilam. P. 2. 15. *immisit.*
misit ad eum, quae exederet. admiserunt ei ca-
pram P. 2. 13. *quae nutriret.*
Admissum. P. 2. 40. *Commissum, delictum.*
Adscendere. Quo cum adscendissent, 3. *Ellipt.*
pro in quo, vide Not. Aspicere quid per rimam,
104.
Adstringere. adstrictus ad currum, 106.
Adsum. adest mors ei a manu propinqua, 45.
de nati manu, 67. *parata est, imminet.* partus,
99.
Advenerat dies, 186.
Adversus montem saxum volvere, 60. *contra*
montem.
Æneum. 24. *abenum, per Ellipsin dictum, cum*
integre sit, aeneum vas.
Ænum. 24. paulo post est aeneum. Adde Indi-
cem nostrum in *Fragm. Petronii.*
Æstimans. 27. 29. 68. 88. 104. 106. 136. 180.
190. 234. *existimans. Pbaedrus. Ridicule ma-*
gis, hoc dictum, quam vere aestimo. lib. III. f.
5. ubi vide, quae notavi.
Æthiopes sunt necessario, P. 1. 6.
Affabat vestigia alicujus Hydra. 30.
Agnitio. agnitione facta, rex eum remisit, 90.
cum agnovisset.
Ago. acti menses. P. 2. 8. *exacti. Sic Pbaedrus*
nostrus, lib. I. f. 19.
Alligare. alligavit impetum puellae. 185. *ligavit,*
cobibuit.
Alterna morte redire, 251.
Anchisa, 94. *Anchises.*
Animare quem cibo potuque, 126. *reficere.*
Antemittit filias. P. 2. 40. *praemittit.*
Apiacia corona. 74.
Apparent boves ad horam. 254. *Comparent, ad-*
sunt. Plaut. in Capt. at ego mox apparebo do-
mi.
Appetere. eo magis appetunt, quo interdicatur
saepius. P. 2. 13. *absolute.*
Applicare se complexui P. 2. 13.
Applodere quem in terram, 126.
Apponere. appositus Austro. P. 1. 3. *positus ad*
eum locum, eam regionem. Sic, appositi austri
statibus, P. 1. 6. appositus eis sol pervide-
tur, ibid. propinquus : admotus.
Aprinea pellis 69. *aprugna.*
Apud Bufiridem est sterilitas, 56. *in ejus regno.*
apud homines enunciare, 94.
Aquarium. P. 2. 28. *Ellipt. pro vas aquarium, id*
est urna, vel simile.
Arbitror. arbitrans, esse hostes, 16.
Arbor malus, 126. *vide Not.*
Ardor officit oculis P. 4. 14. *splendor. Cicero de*
divin. stellarum ardore micantes.
Armentarii, 186.
Ars citharae, 194. *sic apud Fabium lib. II. c. 7.*
ars armorum. Medica. 101.
Aruspicium P. 2. 38. *vide Plin. VII. c. 56.*
Ascendere. v. *Adscendere.*
Aspectus, P. 2. 13. *Vultus.*
Aspis en Argo, 170.
Affidui flatus. P. 1. 8.
Athlon funebre, 91. *certamen.*
Attentum caput ad terram, P. 3. 20. *tentum;*
directum, flexum.
Augurari quid, 136. *Servius ad Virg. VIII. AEn.*
Auguror dicimus tum, cum futura veris capta-
mus auguriis.
Augurium dare cui, 19. *facultatem augurandi,*
scientiam. Plin. lib. VII. c. 16. auguria ex avi-
bus invenit Car.
Auspiciatur ei aquila. P. 2. 16. *auspicium ei*
facit.

B.

- Bacchatio** Liberi. 8. *quae a Libero im-*
missa.
Belligeravit cum Atheniensibus 41. *ita Plautus,*
& Ennius.
Belligeratus est, 275. *pro, belligaverit, si lectio*
est integra.
Bifariam se conjicit in paludem Tanais, P. 1. 8.
per duos ramos, in duobus ostiis.
Blanditur ei canis, 126.
Bonitas formae, 8. *pulchritudo.*
Braccae. P. 1. 8.
Brevis stella, P. 2. 42. *quae minime scintillat.*

C.

- Cacumen** caudae extremum, P. 4. 12. *de Hy-*
drae ultima parte caudae.
Caeterum, P. 2. *praef. pro, deinde.*
Caliginem injicere cui. 2. *visum impedire.*
Canere fata cui, 171.
Capillos totondit, atque exiit pro juvene sacer-
dote. 190.
Carpo. Carpservunt eum Titanes, 155. *discerps-*
erunt. Simplex pro composito, quod solet.
Caste sacra facere, 26.
Cataclysmus, 153. *Graeca imitatione.*

- Certamen** ad cantum citharae, 165.
Certatio, P. 217. *certamen*. inter Neptunum & Minervam, 164. prima Herculis. P. 2. 24.
Certati sunt cursu, 273. *certaverunt*. Sed mihi locus valde suspectus, licet dignum scriptore nostro Barthius iudicet, probetque exemplis aliorum etiam Sahnasius ad Solinum p. 110.
Certum est oculis eorum, 192. *ex oculis*, per oculos, tanquam testes. Vel potius simpliciter, *certum est oculis*, pro oculi habent certum, ut, oculis, sit casus tertius.
Chalcidicum, 184. paulo ante, hospitium, vide Turnebum XIX. Adv. c. 1. Graeca ratione dictum.
Chrysomallus aries, 188. Graeca consuetudine, pro aureum vellus habens.
Cincta vestem deorsum, 9. cuius contrarium est, *alticinctus* apud Phaedrum lib. II. f. 6. ut autem cinctus alte, sic plane cinctus deorsum, dicitur optime.
Circumlavat insulam Nilus, 276. *circumfluit*.
Claudere quem in tenebris, 7. ut *captivum*.
Clausus piscibus. P. 3. 17. *circumdatus*, & quomodo claudi latus dicitur.
Clypeum, 273. neutro genere. Livius lib. I. c. 43. arma bis imperata, galea, clypeum, ocreae. Sic habet optima Gronoviana, ubi vide simul, quae viro summo notantur.
Coepit colere eum, 104. *coluit*. Sic coepit abducere taurum, 91. consumere, 125. negare, 199. sepilire fratrem, 80. velle interficere eos, 35. coepit figi sagittis, P. 2. 16. *fixa est*. vide Phaedrum nostrum.
Cogitatio, P. 2. 17. *excogitatio*, commentum facinorosum.
Cogitatum, P. 2. 28. eodem sensu, ut *cogitatio*.
Cogito. Cogitata mors. P. 2, 4. *putata*, *credata*.
Cognitio. Cognitione facta, 122. *cum se cognovissent mutuo*.
Cognosco. Cognito in hospitio, 112. Cognito eo, quod esset in hospitio, quod hospitii lege sibi mutuo essent devincti. Vide notas.
Colligo. Collecti equo, 108. *congregati in equo*.
Collocare nuptui sororem, 257.
Cometes, 192. sic Lucanus, & alii.
Commeatum petere tridui, 257. indulgere cui. *ibid. veniam abundi*.
Commeletare tibiis. 165. Graeca imitatione. pro canere. Vide Salmas. ad Solin. p. 122.
Commendare. Commendavit eum ad regem, 95. *amandavit*, *ablegavit*, ut esset sub ejus tutela, cura, & potestate. Vide Celeber. Gronovii. III. Obs. c. 23. Commendatus ad sororem, 3. apud sororem, quomodo Cicero, laudare ad aliquem, *epistola ad Brutum* 15. Non id propositum est huic Epistolae, Messallam ut laudem, praesertim ad Brutum.
Commotus mente, P. 2. 14. *iratus*.
Communivit eo loco oppidum, 176. *aedificavit in eo loco*.
Comparativus positus pro superlativo. Donum posterius prioribus ante posuit. 92. *pro*, *donum postremum*.
Compellari ab aliquo, 57. *absolute*, pro sollicitari ad stuprum.
Complexui se applicare, P. 2. 13. *congregi cum aliqua*.
Compastor, 187. *a compasco scilicet*, quod habet Plinius lib. IX. c. 54.
Componere in unum carnem, P. 2, 15. in unum membra, P. 2, 5.
Comprecari Jovem. 2. *precari*. Compositum pro simplici, ut saepe noster. Comprecatus patrem. P. 2, 5.
Compressione ex ea peperit, 187. *Concubitu*. in compressione nocturna gladium eduxit, 88.
Compressus filiae fratris, 60. Ex eo compressa natus Perseus, 63. *compressione*. Sic Terentius in Adelph. virgo ex eo compressu gravida facta est.
Conari. qui cum conatus esset, 55. *absolute*. Terent. in Heaut. Act. II. sc. 2. dum moliantur, dum conantur, annus est. Munckerus addidit Errat Vir Cl. In Terent. legitur, DUM COMUNTUR.
Concedere. concessa scientia a quo, 14. *data*, *edocta*.
Concipere. dixit, se ab Apolline concepisse, 121. *ex Apolline*.
Concredere consilia sua cui, 82.
Concubitio. concubitionis genus inusitatum. P. 2, 12. *de concubitu Iovis cum Danae, specie pluviae se insinuantis*.
Conditio regis, 100. *active*, quam rex offert.
Condormire, 125. *dormire*.
Confectio. P. 1. praef. *compositio*, *conscriptio*, scriptum opus; quomodo Cicero, sed cum addito, libri. Ut in de Senect. Confectio huius libri mihi jucunda fuit.
Conferre arma cum quo. 16. *pugnare*. Vide Cornel. Nep. in Eum. c. 11.
Conficere sacrificium. P. 2. 40. *facere*. quem ex pennis, 20. *pennis*, vel cum pennis trajectum occidere.
Confidere sibi de re aliqua. P. 2. 26. *plane*, quod alii praepositione omissa. & sic Caesar II. B. C. *confidere de salute*.
Conflagravit Semelem, 179. *cremavit*. Sic passiva significatione Auctor ad Herennium. Urbs acerbissimo concidit incendio conflagrata. Vide Sanctii Minervam.
Congeminare noctes duas, 29.
Conjector, 91. *interpres somniorum*. vid. Festum.

- Conjicere. conjicit se hircus in vineam. P. 2. 4. Tanais in paludem. P. 1. 3. *eo decurrit.* Conjecit clavos in rotas, 84. *obicem rotis posuit, ne possent excidere ex axe. Vide me in de Re Vehiculari lib. 1. conjecta sunt in testudine ut brachia. P. 3. 6. v. Not.*
- Conjugio ducere quam. 186. *Ellipt. pro, in conjugio, quod est positum pro, in conjugium, ut fit in aliis. privare quam, 1. fieri pellex ejus.*
- Conjuravit cum matronis. 2. *vide notas.* Conjurarunt inter se. 46. *Ita Plautus.*
- Conjurati duces ad oppugnandam Trojam, 95. conjuratae Lemniades, 15.
- Conlactius, 224. *Collactaneus. Vide notas.*
- Conscendere in ratem, 3.
- Consciam rei sumere quam, 4.
- Consecratae inter sydera, 102.
- Consenserunt famuli cum nautis, 194. *de conjurantibus.*
- Constare. Constat Hercules contra Hydram. P. 2, 23. *Stat, compositum pro simplici, & notat hostilitatem ac pugnam.*
- Constituere astra, P. 2, 42. *stellis suas assignare figuras corporaque. constituit reliquam copiam exercitus. P. 2, 42. fugientem ante facit stare, confirmato animo. constituere oppidum, 149. constituere simulacrum, 225. templum, 260. sic, constituta urbs ab ejus nomine. P. 2, 2. constituit petitionem inter eas. P. 2, 24. Instituit, (si modo integra est scriptura) fecit, ut peterentur propter dotem, quia indotatae negligebantur. constituit sibi praesidium currus, P. 2, 14. constituta aetate quis, 15. senili. ad constitutum, 148. sc. tempus, de quo inter eos convenerat.*
- Constringere in rota quem. 62. *Vide, quas de hac re scripsi lib. I. c. 18. de Re Vehiculari.*
- Consumere. Consumsit brachium ejus, 83. *in cibum, puta, edit. Sic consumunt pecora ejus, 126. ipsam equae suae, 250. aestimans, consumere ipsam velle, 136. consumptus est in templo, 247. consumpti sunt a Sphinge, 69. aliter. consumptae ab luctu, 191. viribus & vita exhaustae. aliter. consumere partem P. 2, 15. sumere.*
- Contendere. Contendentes venerunt ad regem, 187. *litigantes.* contendit pammachum, pancratium Herculis in ludis, 273. *certavit id genus certaminis cum aliis.*
- Continentur haec signa cursu Solis, P. 2, 20.
- Contingunt sacrificia pauperibus, P. 2, 15. *datur eis facultas sacrificandi. Quomodo Ovidius. XII. Met. v. 195. Sed jam aut contigerant illi connubia matris, Aut fuerant promissa tuae.*
- Contra regionem ejus loci est posita Lyra, P. 3, 6. *Thebas ager est. P. 2, 20.*
- Contrahere litem ira, 257. *Vide not.*
- Convenio. convenit ei, 105. *cum eo, de collu-*
- dentibus occulte. convenisse eos inter se negant P. 2, 4. concordare fuisse.*
- Conversatur hic inter homines. P. 2. 24. *versatur.*
- Copia reliqua exercitus. P. 2, 24. *pars, multitudo.* ab eo, ut copiam sibi faceret, impetrare non potuit. P. 2, 20. *plenius ita: corporis copiam non fecit, 93. cum ei copia non fieret. P. 2, 16. eodem sensu.*
- Coquo. Coctae ficus. P. 2, 40. *maturae factae.*
- Corintho decedit Polybus, 67. *Ellipt. pro, in Corintho, Corinthi.*
- Corius, 195. *pro, corium. vid. notas.*
- Corpore ejus inducta, incidit in amorem. P. 2, 20. *forma. corporibus recuperatis. P. 2, 20. quomodo apud Pbaedrum, III. 7. corpus facere.*
- Crateris anfae, labra, P. 3, 39.
- Creo. Creata ea est prima mortalis, 142. *genita.*
- Credere se noluit, 274. *committere ejus fidei.*
- Cretosum lutum, 220.
- Cruciatu. data ei est in cruciatum, 8. *ut ab ea cruciatu & supplicio posset affici.*
- Cubare. ut cubaret secum, impetravit, P. 2, 8. *concumberet.*
- Cum caussa interficere genus mortalium, 152. *opponitur tñ, sine caussa. cum Musis delectatur. P. 2, 27. plene, quod alias vulgo sine praepositione efferunt. Tñ cum, respondet ita. cum descendebat, & aurum subito ostendebat, ita rumor sublatus est, 14.*
- Cupidus viae, 194. *qui festinat ad faciendum iter.*
- Custodes misit cum muliere, 45. *Ministros, qui curam ejus haberent.*

D.

- Dare. da, quod pueri solent, 189. *inter oðscoena. vide Priap. 2. & ibi notas. Data ei est fuga, 119. permissa, concessa.*
- De Caucaso est solutus, 54. *fano rapuerunt, 77. Graecia venerunt ad Aulidem Danaï, 265. insula ejectus, P. 2, 34. manu filii mortem cavere 66. nutricibus una, P. 2, 2. re ea responsum petierunt, 139. re Venerea voluptas, 75. rebus his diligenter exquisivit Thales. P. 2, 2. tenebris Labyrinthi ad lucem venit, P. 2, 5.*
- Decantare, 194. *Canere.*
- Decidit, percussus ab apro, 14. *compos. pro simpl. cecidit, i. e. occubuit.*
- Declinare. illa declinavit, dum colligit aurum, 185. *omisit persequi.*
- Deficit ei animus, P. 2, 16. *moritur. defectus currus, 84. cui quid deest, non integer.*
- Definitur ad aestivum, ab arctico circulo. P. 3, 3. *pro, usque ad aestivum.*
- Deformare. deformavit corpora eorum in astris P. 2, 4.

P. 2, 4. *formavit, figuravit.* deformatur in aliquo numero aliorum, P. 2, 34. *fella quadrato*, P. 3, 9. *deformatus ad sydera*, P. 2, 34. *pro ad sydera, vel, in syderibus.*
 Delectatur cum Musis, P. 2, 27. *plene, quod alii malunt omissa praepositione, delectatur Musis.* Cicero *epist. ad Attic. II. Interea quidem cum Musis nos delectabimur.*
 Delibare cui de frugibus, 130. *libare.*
 Deltotum. cum eo fidere, quod deltotum vocatur, P. 2. *praefat.*
 Demandavit cum necandum 119. *mandavit, praecipit.* Strophio in Phocide, 117. *commendavit* Antigonom ad pastores, 72. *ablegavit. vide, Mandare.*
 Demere capillos, 189, 274. *detondere, refecare, quomodo apud Plautum, demere ungues.*
 Demonstrare. demonstrant, omnium fratrum inter se. *amatissimos fuisse*, P. 2, 22. *testantur.* Sic, demonstrat eum Phorbanta nomine, P. 2, 14. *demonstratur* Sisiphi uxor, P. 2, 21.
 Denique. primum, denique, P. 3, 11. *deinde.*
 Deorsum cinctus vestem, 9.
 Deoptare. deoptandi potestatem ei dedit, 191. *optandi.*
 Deponere. deposita ibi est filia, 88. *securitatis causa constituta.*
 Deprecari. deprecatus est eum, sepulturae traderet, 125. *ellip. ut traderet. deprecatus, pro, precatus, ut alibi, compositum pro simplici. Integre est in his: deprecatus Pollux, ut liceret, 80. ad deprecandum venit, ut sibi redderet, 121. deprecatus pro eis est Polydectes, 63. veniae impetrandae causa. Sic, deprecati sunt pro Hypsipile, 74. adde 72.*
 Deprehendi non potest, 201. *absolute, puta, in furto.*
 Desperata spes, P. 2, 4.
 Despicere. cum caeteri despexissent, 22. *scilicet eam, quod ex superioribus huc trabendum, significatque, omittere, non curare.*
 Detexere, 126. *finire texturam.*
 Detrahere. detraxit ex veste fibulas, 67.
 Devirginare quam, 23. *sic Petronius. Devirginatur Pannychis nostra.*
 Devoratus terra, 73.
 Differre. quos illa conditione ita differebat, 126. *Extrabebat, injecta mora.*
 Diffinio. diffinierunt eum aurigam. P. 2, 13. *nominarunt.*
 Dignitas formae, 106. *praestantia. venustas.*
 Dignus ejus saeculi, P. 2, 5. *Ellip. pro, moribus ejus saeculi. vide Voss. de constr. c. 11. Adde not.*
 Diligenter agnovit, 254. *probe, bene. vide quae notavi ad fragm. Petronii p. 65. ibique adde Indicem.* Sic, diligenter navigare, P. 2, 2.
 Diminuere ignem, P. 2, 15. *boneste, pro, subducere clanculum furto.*

Directus oritur, P. 3, 26. P. 5. 27. *rectus ejus oppositum, obliquus.*
 Discedere. discessere, 112. *absol. pro, discessere a pugna, omiserunt conflictum.*
 Discere. didicit Lyram, P. 2, 6.
 Discumbere cum ancillis, 126. *convivari.*
 Dissuaderi. dissuasus ille ab amicis, fraudavit fidem, 219.
 Diversae manus, P. 3, 10. *versae in contrarias partes.*
 Divertitur Hercules apud ipsum, P. 2, 38.
 Divinitas. Divinitate aliqua servatus, 194. *numine quodam, virtute quadam divina.*
 Divinus, 118. *vates. Martialis. Non sum divinus, sed scio, quid facias.*
 Do. Dant balatum carnes, 126. *edunt. dare fruges in sementem, 2. quem in cruciatum alteri, 8. dare optatum cui, 14. largiri, quod quis optavit, petiit. viam regi, 67. data ei est fuga, 119. concessa, praebita.*
 Doctus augurio, 14. *Ellip. pro in augurio.*
 Domus. domum reditio, 125.
 Domos diversas petierunt, 14. *sedes.*
 Donificare, 112. *dona dare.*
 Draco custos fontis, 74.
 Ducō. ducere praedam sibi, 110. *capere. conjugio quam, 106. Ellip. pro, in conjugio, quod idem, ac in conjugium. ductus oblivione praetermisit eam, P. 2, 7. sorte, ut sacrum faceret, 135.*
 Dum transiret, 12. *dummodo.*
 Durare nemo potest his locis, P. 4. 3. *non possunt homines propter ardorem, P. 1. 8. Terentius Adelphis. Non Hercle hic quidem durare quisquam, si sic fit, potest. duratae lachrymae in electrum, 154. durae factae.*

E.

E dere quem ex insula, 122. *Expetere, compositum pro simplici, dare. quomodo apud Terent. in Eunuchō. mirum, ni ego me purpiter hodie hinc dabo, Act. II. sc. 1. ubi vide Gueztum.*
 Efficere. Efficit flexum capite primum, P. 3, 8. *flectit se.*
 Effigies. Effigiem restituit ei suam, 126. *Effigiem, formam, in effigiem delphini transfiguratus est, 134. in quamcunque effigiem vult, transmutatur, 205. Plinius X. 44. unde origo fabulae, Diomedis socios in earum effigies mutatos.*
 Egens liberis, 175. *orbis.*
 Ejicio. Ejicit coxas, 57. *mover e sede sua naturali. Vide not. lumen sol, P. 4. 14. emittit.*
 Elidere. Elidebatur graviter ad terram, 38. *Vide Notas.*
 Ellipsis apud nostrum frequens, in bisce singularis.

- Genua ejus reliquo corpore divisit, P. 3, 20. *deest* A. Sic, quo Midas petiit, 191. a quo. raptu Proserpinae aberrantes, 141. *deest* AB. ab raptu, post raptum. Ita, his commemorabilis est cetus. praef. 2. pro, ab his. post haec pellem Colchos servabat, 151. *deest* Apud. apud Colchos. Etiam scriptis tuis perspicui potest, P. 1. praef. *deest* Ex. ex scriptis. sic Theseus ludis eum rapuit. pro, ex ludis. Stephanus facto appellatus, P. 2, 5. pro, ex facto. quo cum Areopagitae confedissent, 274. pro, ex quo, ex qua re, ob quam rem. Ita, quo ejus prior pars apparet. P. 2, 21. Ex quo, unde. quo cum Mars venisset, 35. Ex quo, ex qua causa. quo Midas petiit, 191. ex quo. Aegypto oppida communire iussit eum, 149. *deest* IN. Sic, coelo videbatur alte volans, P. 2, 8. conjugio duxit Melanippam, 186. Sic, Corintho Polybus decedit, 67. pro, in Corintho. Delo nullus canis, 248. Lero insula nullus lepus, P. 2, 33. mundo collocavit, P. 2, 8. nuptiis accepit a Venere, P. 2, 5. nuptiis filiarum fecit, 273. somno acquieverunt, 254. tantum bellatrix, 193. pro in tantum. Templo Dianae immolatur, 120. pro in templo. Hoc Hercules Nessum sagittis confixit, 34. Sic, quae sol ne pollueretur, aufugit, 258. *deest*, OB vel, propter. Ita, Jupiter nescius, quod faceret. P. 2, 35. ob quod. Et hoc genus nostro frequentissimum, ac peculiare, quod frustra putarunt emendandum. Sic, quod cum mori non posset, 52. quod cum venisset, 63. quod Jovis eos cum vidisset, 79. Adde 103, 104, 106, 121, 133, 136, 140, 146, 166. fecit, inter se certarent, 126. *deest*, Ut, ut certarent. Ementiri. illa ementita est, dicitque, signum contaminasse, 120. Eo. ire ad oppugnatum Thebas, 73. Trojam, 121. proficisci. Eo intervenit, 32. Ellip. in eo tempore, ut fab. 46. in eo tempore Eumolpus venit. eo iussit incendi carbones, 219. pro, in eo loco. Epulari. epulandum ei apposuit filium, 258. edendum, vide not. Equi. equis junctis vehi, 47. pro vehiculo. Vide nos in de Re Vehiculari. Erga quem bene merens, 25. Plaut. in Amphit. V. 1. Jam istuc gaudeo, utut erga me est merita. Ergastulum. Ex ergastulo aliquis, 190. Graeca imitatione. Erratio. locutus de fine errationis suae, 125. vagi & incerti itineris. incidit compluribus erratio, P. 2. error. Eruditus omnium artium, P. 2, 6. Graec. phras. v. Sanctium II. c. 3. Et cognita sorore, & Terei impium facinus, 45. Nota, casus diversos. Et vide not. Eventus. eventum suum dicere Dianae verita est, P. 2, 1. id, quod evenisset sibi, casum suum, Sic, eventu liberari, P. 2, 4. Ex diverso non potest videri, P. 2, 12. ex fide data rogavit eum, ut hoc faceret, 198. ex hoc est cognitus, 96. ex sortibus occidit, 138. sortibus sic volentibus & praedicentibus. ex numero deorum habet columbas, 196. inter Deos, in Deorum numero. Aliter, aves ex pennis suis eos confecerunt, 20. plene, quod vulgo omissa praepositione, confecerunt pennis, vel, cum pennis, notat instrumentum. sic ex venenis miracula fecit, 24. ex felle tinxit sagittas, 30. natat materiam. Sic, ex foliis se obruit, 126. ex purpura intextus chlamis, 273. ex geminis monile aureum, 73. cum gemmis. Exagitare quem, 26. inquietare accusando. Exeo. Exire ad lucem, P. 4. 12. compos. pro simpl. h. e. oriri. similiter, exit ex arena aries. 133. i. e. prodit. Sic, Exeunt ex ea serpentes, 91. exire extra venatum, 19. Exit inter eos draco, 100. fors Helenae, 89. Vide not. Exit victor 84. fit, evadit. Exequi injurias fratris, 117. Plinius III. ep. 4. veniebat in mentem, priores nostros etiam singulorum hospitum injurias accusationibus executos. Sic, iussit avi sui injurias exequi, 28. executata est injurias suas, 199. cupiens exequi injurias a fratre suo, 38. exequi mortem patris, 119, 184. poenas fratrum, 174. poenas matris, 58, 140. Exercere canes, 181. se cithara, 106. Exesse. Serpens appositus, qui jecur ejus exesset, 55. devoraret. Exigere aevum in mari, 125. vitam sine oppidis, legibus, 143. agere. Exigere pecus, P. 4. 3. ducere in pascua. Exitium. ad hoc exitium venit, 190. extremum, ultimum, ad hunc eventum, antique. Festus. exitum antiqui ponebant pro exitu. Exordium regnandi tradidit Phoroneo Jupiter, 143. primum regem fecit eum. Explicare. mittit, qui explicarent, infantem alique, 186. diligenter inquirerent, & compararent. Exponere. Iussit exponi, cum peperisset, 66. absol. Expositus est in Lemno, 102. ex navigio. Expostulo. Expostulavit, ut ejus filia immolaretur, 46. postulat. Sic, expostulavit, ut filia objiceretur ceto, 64. Exquiro. Exquisivit de his rebus, P. 2, 2. quaesivit. Exsuperare, 71. superstes esse. Vide notas. Extollere saxum, P. 2, 6. Extra ire venatum, 18. exire. Extrahere quem ad mortem, 8. trahere.

Exuere quem ex utero alterius, 167. *pro-
mere.*
Exulari. Tunc ea iterum exulatur, 26. *fit exul,
in exilium ejicitur.*

F.

Fabrica, 38. *ars fabrilis. Ita Cicero. vide
notas.*

Fabricari. Fabricatus est plaustrum, P. 2, 4.

Facere agnitionem, 190. clamorem, P. 2, 23. he-
catomben, 118. ova pullos, 65. sacra Juno-
nis, 143. simulacrum Neptuno, P. 2, 17.
vitem floridam, P. 2, 4. urinam in corium,
195.

Facies virginalis, P. 2, 1. *species.*

Facunditas P. 1. praef. *Glossae Graeco-Latinae
veteres: εὐλογία, facunditas.*

Fallo. sefellit avaritia votum, 89. *inconfectum
fecit.*

Farcio. fartum ventriculum, 126. *v. not.*

Fatalis crinis, 242. titio, 171. Ulysses est his,
141. *fati & obitus causa.*

Fatum est, condere eum oppidum ibi, 178. fa-
tum harum est, tamdiu vivere, 125. fatum
fuit huic, ut Acrisium interficeret, quod pe-
perisset, 63. fatum fuit Nereidi, fore for-
torem, qui ex ea natus esset, 54. fata cane-
re cui, 171, 174.

Ferae, P. 2, 14. *serpentes.*

Feriat ut essent, praecepit, 108.

Fero. arma tulerunt, amissis sponis, 80. *absol.
pro, tulerunt contra eos, i. e. bello eos petierunt.
fertur dies, nox. P. 4, 9. simpl. pro composito,
affertur, fit.*

Ferox facta, 199. *fera.*

Fidem non habet, 92. *non consequitur, non inve-
nit apud alios, ei non creditur. Sic Ovidius:
res habuit fidem.*

Figo. fixit se in petram fuscina, 169.

Figura corporis ea, P. 2, 1. *species, forma. Sic,
figura hospitis, 189. figura Alexandri Apollo
eum occidit, 113. pro sub figura, i. e. ejus
habitu, specie.*

Figurare. figuravit arietem inter sidera, P. 2,
20. ita eum sideribus figurasse ajunt. P. 2, 14.
figuratur inter sidera, P. 2, 4. figurata lyra
stellis P. 2, 7. figuratum simulacrum delphini
inter sidera, P. 2, 17.

Finis. fine genuum dividitur, P. 3, 12. & 13.
fine genuum occidit a pedibus P. 4, 12. fine
crateris, veli oritur, P. 4, 12. *fine media,
82.*

Fio. fit cognitio, 122. *agnoscunt se mutuo. fieri
debet hecatombe, 118.*

Fines dictae sunt, 145.

Flebile canere, 157.

Fleo. Flet, ne amicus periret, 257;

Floridam facere vitem, P. 2, 4.

Formatio. hujus inferiorem partem piscis esse
formationem, ajunt, P. 2, 28. *speciem, for-
mam.*

Fraudare. quod & ipsum Laomedon fraudavit,
89. fraudavit fidem, 219. *sicut Caesar HI. B.
C. fraudavit stipendium militum.*

Fulgitrua, 183.

Furia, 107. *furor.*

Furtum facere cui, 200.

G.

Gemnici ludi, 273. *Gymnici.*

Gens armatorum, 22.

Genus. generis totius matronae, 2. *gentis. No-
pos. Ex Macedonum autem genere duo.*

Gradior iter, 38. *ambulo, iter facio. v. not.*

H.

Habere pulverem, P. 3, 11. *pulverulentum est
se. repetitionem domum, 118. virtutem
tantam, 64.*

Hecatombe, 118.

Homines, 142. *vir.*

Hospes, 189. *peregrinus.*

Hospitaliter accipi, P. 2, 14. *amice, bene.*

Hostiam percutere, 183.

I.

Jaculari quem conchillis, p. 2, 28. *Horatius
sacras jaculatus arces.*

Id. Id Aletes, &c. 122. *pro, ob id. Vide ellips.*

Ignarus filius Priami, 273. *ignotus. Tac. H. III.*

74. *turbae sacricolarum immixtus ignarusque apud
Cornelium delituit. Ita ibi ex Cod. Vaticano edi-
dit Lipsius.*

Ignoratur ab hominibus, 125. *est eis ignotus,
nunquam viderunt.*

Illidere. membra eorum illisa sunt ad saxa,
116.

Illustrare artem suam per civitatem, 194. *notam
& claram facere.*

Immutare. immutat mentes medicamentum, 132.
*dementat. immutavit socios ab humana specie,
125. breviter loquitur. Immutatus in lapidem
ab humana specie. 64. transformatus.*

Impellere. Impulit super Castorem pilam, 80.
projecit.

Imponere. Imposuit laurum in caput, 203. *pa-
suit. notam in ungulis, 200. imposuit super
eum montem, 152.*

Imprecari cum vellet Busiris Deos, 31. *precari.
Sic, imprecata est, ut afficeretur supplicio,
quisquis. &c. 165.*

In aquam stare, 92. *in aqua. in arcem equum cum
statuif.*

- statuissent, 108. *in arce*. in aspectum non magnus, P. 4. 16. *vulgo aspectu*, i. e. *in aspectu*. Sic, in servitute liberaliter tractatus, 51. In tabernaculum obruerat aurum, 105. In terram Atticam sacerdotem eum fecit, 122. *Aliter*. in adjutorio vocavit eum, 190. *pro in adjutorium*. in concilio quem adducere, 66. *in concilium*. Sic, in conjugio avehere quam, 5. in conjugio dare quam 72. in Ida monte ut deducat eas, imperat, 92. in insula detulit eum, 139. in Istria eum persecutus est, 23. in mari projectus, P. 2. 40. in munimento conclusit eam, 186. in numero stellarum eam retulit, 177. in praesidio cui dare quem, 52. in venatione exire, 186. in usu suo consumere quid, P. 2. 15. *Aliter*. In astra constitutus, P. 2. 7. *pro*, *inter astra*. in Musis acutissimus P. 2. 27. *Aliter*. In astris deformavit corpora, P. 2. 4. *vulgo omissa praepositione*; *astris deformavit*. Sic, in flamma consumere hostias, P. 2. 15. in his locis proximi, P. 2. 30. in hospitio cognito discedunt, 112. *Aliter*. in conjugem habere quam, 10. *id est*, *conjugem*. *Aliter*. in concubinatum quam emere sibi, 190. in conjugium abducere quam, 43. in conjugium avehere quam, 63. in conjugium dare quam, 72, 123. habere quam, 42, 45. Sic Justin. VII. 6. *Sororem Olympiadis in matrimonium habebat*. MUNCK. In conspectum adduxit Cerberum regi, 30. in conspectum Deae incidit Actaeon, 191. in cruciatum dare quam, 8. in dies 101, 165. in certamen provocat ad cantum citharae, 165. in fugam hospitis eum mutat, 189. in hoc auxilium petit, 40. in honorem quem recipere hospitio, 19. *vide notas*. in hospitium venire ad quem, 57. in potionem dat cor contritum, 167. in quietem ei venit Apollo, 194. in sementem dare fruges, 2. in similitudinem pugnantis constituit eum inter sidera, P. 2. 6. in unum perveniunt, P. 2. 36. *veniunt*. *compos. pro simpl.* *Aliter*. in deliciis habuit eum, 91. in equo scribere, 108. in persona mendici eum adducit ad ipsam, 126. in pila collocare ossa, 90. in rotundo deformatae stellae, P. 2. 27. in rotundo dispositas stellas habet, P. 3. 4. in venatu necari, 150. in naufragio perire, 65. *plene, pro naufragio perire*. Inauratus aries, 3. *aureus, alius*. Incidit. Incidit Thebis sterilitas frugum, 67. *accidit, evenit*. studium compluribus civitatis, P. 2. 33. *v. notas*. suspicio ei, virum suum concubuisse, 7. in amorem ejus, 190. Incinctus esse, P. 3. 33. *cinctus*. Incommodus nuntius, P. 2. 40. *Malus*. India. 275. *pro Mediterraneis Africae*. *Adde Turnebi Adversaria*. Indicium cognitionis filii, 37. significationis fecit tonitru, P. 2. 5. Inevitabile jaculum. 189. Infinitivus positus pro praeterito imperfecto cum conjunctione ut. Ei responsum fuit, mortem cavere, 27. *ut caveret*, ad flumen exit, sanguinem abluere, 88. *ut ablueret*. Instigavit Vulcanum, Minervam petere in conjugium, 166. *ut peteret*. Ibi fatum esse responsum accepit, eum oppidum condere 178. *ut ibi conderet*. a rege petiit, per civitatem artem suam illustrare, 194. *ut illustraret*. Aliquando ponitur pro futuro, ut: eimentitur, eam in conjugium dari, 98. *datum iri*. Si quis interisset, oppidum ea clade liberari, 69. *liberatum iri*. ex urbe secessit, simulatque, se sacra facere, 129. *se facturum*. pollicitus, ire, 41. *se iturum*. Se inde abire, 67. *se abiturum*. se dare in conjugem, 92. *se daturum*. Infirmare alicui fidem suam, 123. Informo. informati sunt in saxum ab humana specie, 64. *transformati sunt: immutati, ut mori habet*. Ingestum, praefat. Fab. Ingeniculare se, P. 2. 6. *in genua procidere, a geniculare*, quod habent Glossae veteres Graeco-Latinae. *γενικῶν*, geniculo. Item Philoxenus. nisi quod litteram unam mutat, alteram omittat. Scribit enim, *Genuclat*, *γενικῶν*. unde ingeniculus apud Firmicum in Astronom. Ingeniosus ad artem musicam, P. 2. 7. *Commodo ingenio praeditus*. Ovidius de agro usurpavit IV. Fast. v. 694. *sed ad segetes ingeniosus ager*. Inhabitat urbem, 14. Injicere amorem cui, 22. caliginem, 2. vestem 1. injecta insania se praecipitavit, P. 2. 13. Inquinare aquam, 199. *inficere*. Etiam hoc sic usurpat Ovidii exemplo, ut alia, qui sic loquitur in Metam. XIV. Inquisivit, quo eum ducerent, 91. *quaesivit*. Sic, inquisivit ab sorore, quod dixissent, 109. inquit quis transire ad puppim, P. 4. 13. Inscientia, P. 4. 13. *inscitia*. Inscienter, P. 2. 42. *imperite, inepte*. inscientissime, P. 2. 12. Inscius. Inscia voluit interficere filium, 100. *ignorans, filium esse*. Inscia voluit sorori oculos erucere, 122. *ignorans, esse sororem*. Insequi. Insecutus est poenas matris, 58. *secutus est, post est natus, quam puniretur*. Insidere in hydra, P. 2. 40. *sedere*. Insigne habet in corpore, 72. *Insignia ingenuitatis*, 187. Inspicere. Id Pelias inspiciens, 12. *cernens*. Instat in manu ejus capra, P. 2. 13. *stat*. instanti tempore simulat, P. 2. 40. *praesenti*. Instituo. Instituerunt cursoribus, ut currerent. P. 2. 15. *pro, in cursoribus. v. not.* Intelligere non possunt, quis esset, 95. Inter conjuratos veni, 95. *ad conjuratos. vel potius, in conjuratis, cum conjuratis. inter se sunt inimici*, 60. *quemodo Cicero in ep.*

ep. ad Q. Frat. inter se amant. v. Nepot. Dion.
c. 4.

Intercedit tempus, 126. *post tempus aliquod.*

Interdicere. Interdixit eis, ne cistulam aperirent,
P. 2, 13. *dixit.*

Interfectrix, 122.

Interire, ab Lapithis interierunt Centauri, 33.

Cicero Acad. Nihil valentius, à quo intereat.

Interitus ei est futurus ex partu, 140. *partus natus eum interficiet.*

Internuntius inter matrem & filium, 184.

Interponere se in quos, 23.

Interscapilium, P. 3, 1. & 19, & 20, & 23,
& 25, item 26, & 27, & 37. *spatium inter scapulas, a tergo. vox occurrit apud Marcellum Empiricum, aevi Theodosiani scriptorem: Philoxenus pro eo usurpavit, interscapulum, Graeceque reddidit μετὰ σπέρων.*

Intervallum dissidens breve, P. 3, 10. longum
fatis, P. 3, 39.

Intervenit eo rex, 120. nutrix, ne se necaret, 59.

Invenio. inventus est esse filius Priami, 273.
inventu est mulier, 23. *Terent. Eunuchi fine.*

Scio, Pamphilam meam inventam civem. Ubi Donatus: inventam, cognitam.

Invidia. propter artificii invidiam tecto dejecit eum, 39, 244.

Involare pecus alicujus, 200. *invadere, subducendi, & furandi animo.*

Jovis. 31, 53, 54, 63, 75, 79, 92, 140, 146, 150, 152. *pro, Jupiter, antique, ac plebeio more, cum plebs retinens sit antiquorum. Vide Vossium de Anal. I. c. 48. & quae nos in frag. Petronii Dalmaticum.*

Iratus. Irato animo quid ferre, P. 2, 4.

Irrigare amnes undique, 152. mare in terram, 164. *inducere. Cato de R. R. c. 151. aquam irrigato leniter in areas.*

Irrigatio, 153. *diluvium.*

Is. Ut liceret ei communicare, 80. *pro, sibi.*

Isum, P. 2, 40. *pro Isidem.*

Ita ornatus, quomodo se praecipitaverat, 194.

Itaque. cogitans, si Ariadnen in patriam portasset, sibi opprobrium futurum: itaque reliquit, 43. *vulgo cogitans, reliquit, vel quia cogitavit, itaque reliquit. puto & hoc plebejum esse. adde P. 2, 5.*

Jubeo. jusserat filio, ut auferret, 55. *Graeca consuetudo. v. Vossium de Constr.*

Judicare secundum aliquem, 75. 164. *Cicero ad Attic. I. 12. Secundum Buthrotios judicavit.*

Jugum. Cleops & Bitias pro bobus sub jugo se junxerunt, 254. *plene, pro quo vulgo, jugo se junxerunt.*

Jupitris, P. 2, 13. *pro, Jovis. probat Priscianus.*

Juror. Juratus est illi, P. 2, 15. *Plautus in Rud. Nam tu juratus mihi es. pro jurasti. & sic Lu-*

canus, alique. Quanquam & hoc inter plebeja referendum videatur.

Juvare. Juvit auxilio receptos Jason, 21. *Cic. pro Corn. Nostros duces auxilio laboris, commectus juverint.*

L.

Laborare quid in adolescentia, P. 1. praefat. *scribere, consignare litteris. laborans femina, 274. parturiens.*

Lacedaemon hospes, 92. *Lacedaemonius. Munckerus addit: verba Hygini sunt: Helenam a Lacedaemone ab Hospite Menelao abduxit. sed ibi Lacedaemon urbis nomen est, nec adjectivum, nec substantivum.*

Lachrimatur obitum ejus, P. 2, 4. *id est, propter obitum ejus. Terent. Eunuch. A. V. sc. 1. Num id lachrimat virgo? P. id opinor. Donatus eo loco: id lachrimat, ut supra, id vero serio triumphat: pro, ob id.*

Lactans nutrix, 147. v. *Not. vacca, 106.*

Lapides Lychnici, 223. v. *Plin. XXXVI. c. 5. ubi hoc genus lychniten vocatum a Varrone docet.*

Lavare vestem ad mare, 66. *lavandum vestem tulit ad flumen, 125. Ellip. pro, ad lavandum.*

Legere serpentes, 26.

Liberalis judex, P. 1. *oppon. severo, acerbo.*

Liberare flumen, 257. *Ita Frontinus lib. 1. c. 5. c. 3. unam spem salutis haberet, si flumen liberasset. adde lib. IV. c. 7. c. 28.*

Libere accipere quem hospitio, 125. *ut liberum decet, liberaliter.*

Liberi. procreavit liberos septem, totidemque filias, 9. *pro filios septem.*

Lingua una loquuntur primi homines, 143.

Lis. litem contrahere, 257. *litigare, contendere, rixari.*

Lucrari maleficio, P. 2, 40.

Ludi. Ludos fecit nuptiis filiarum, 223. *Ellip. pro, in nuptiis.*

Lumen ei restituit, 106. *lumina, visum.*

Lychnici lapides, 223.

M.

Machinari coeperunt ei referre hanc gratiam, 46.

Mandare. Mandavit ei per obtestationem, ne alter ferret impune, 8. *mandavit filium in Aetoliam, 184. Simpl. pro compos amandavit. Cic. pro Sylla. familiarissimum suum dimittere ab se, & mandare in ultimas terras. Sic mandat Philomelam ad Lynceum regem, 45.*

Mantis, 190. *vates, augur.*

Manus diversae, P. 3, 10.

Mederi. medetur aestum caniculae ventus, P. 2, 4. *Terent. Pborm. Quas, cum res adversae sint, minus mederi possis.*

E e e e

Medi-

Medicamentum malum esse dicit vinum, 132. *venenum*. arbitantes Icarium sibi malum medicamentum dedisse, 130. medicamentis inquinauit aquam, 199. *pro*, medicamentis malis, *venenis*.

Medicina ars, medicina ocularia, 274.

Membratim, 165, 184.

Meminit transisse animam in corpora, 112.

Merens bene erga quem, 25.

Migrare in se gloriam, 259. *transferre*. quomodo Gellius, *migrare nidum*, lib. II. c. 29. Ita cassita nidum migravit, hoc esse, alio transtulit.

Minari. damna minantur sponfori, 221.

Ministrat lepori ad partum ejus, P. 2, 33. *Ell.* *pro*, usque ad partum; donec peperit. Dico autem, lepori, quia, leporem, quod praecedit, refertur ad, attulisse, non ministrasse.

Miracula ex venenis facit, 24. *vide*, *ex*.

Miseror. miserata est illi Venus, 58. *vide Vossium de Constr.* c. 39. *miserata*, habes saepiuscule apud Virgilium. Miserata eum est Minerva, 204. est virginem, 98. Miserata filia multis lachrymis, P. 2, 4. *repete*, cadaver, ex superioribus.

Mitto. mittere desultorem, 80. *in circo scil.* *ad cursum*. Vox est circensis. misit formidinem ei, 143. *immisit*. *simpl.* *pro composito*. Sagittam ad id, quod videbatur nigrum, P. 2, 34.

Missam faciebat arborem viribus, 38. *pro*, *omissam a viribus*, hoc est, omittebat vires, quibus scilicet tenebat ante.

Mnesteres, 126.

Moderatio versuum, P. 1. *praef.* *modulatio*, *carmen*.

Moles faxea, 125.

Monocrepis, 12. *Μονόκρηπις*.

Monstrum demonstrare, 136. *ostendere*, quid significet. *solvere*, 136. *aenigma*.

Morari. ubi & Theone morabatur, 190. *habitat*.

Mordicus arripuit pedem, P. 2, 23. *morsu*. mordici equi, 273. *mordentes frena*, nec audientes regimen.

Multum videre, 14. *bene*, *clare*.

Mundus, P. 1, 1. *pro coelo*. v. Plinium lib. II. c. 1. & Cicer. in Timaeo. Adde Turneb. XIX. Adv. c. 24. & XXVIII. c. 14. Gronov. ad Stat. Theb. XI. v. 130. Atque sic usurpat noster dicto lib. I. c. 2. & 8. lib. 2. c. 13. & 16. lib. 3. c. 36. lib. 4. c. 8. Sic, mundus vertens, P. 2, 10.

Muneror. requirunt Icarium, ut pro beneficio remuneraretur, P. 2, 4. *passive*, *vide tamen Not.*

Munus. Munere alumni, 192. *beneficio*, *opera*. Munera feminea, 96. *Munuscula*, *feminis competentia*.

Murus lapideus. 63. *quia est & ligneus*.

Mutilum, 201. *cornibus destitutum*. *Columella VII.*

c. 6. *omni regione maritos gregum mutilos esse oportebit, quoniam cornuti fere perniciosi sunt. Adde Donatum.*

N.

Nanciscor. Nacta occasione, 1. 3. 186. Ita Apulejus: nacta libertate. Vide Vossium. nacti ab Apolline, 28. *capti*.

Natura, P. 2, 23. *puerum*. ita Cicero III. de N. D. *cujus obscenius excitata natura traditur, quod aspectu Proserpinae commotus sit*.

Necessarium: necessario adductus, P. 2, 4. *eo, quod est necessarium*.

Necessitudo, P. 2, 15. *necessitas*.

Nemo Centaurus, P. 2, 27. Cic. III. leg. *Pontificem neminem bonum esse*.

Nihil aliter futurum rati, P. 2, 48. *non aliter*.

Nimium obscurum caput videtur. P. 2, 25.

Niti genu dextro, P. 4, 3. *laboribus majoribus, P. 1. praef. conari, anniti*.

Notam imponere in ungulis, 201.

Nox. nocte sacrificat, 99. *de nocte*. *Ellip.*

Nuntius incommodus, P. 2, 40. *malus, tristis*. nuntius venit, esse immolatos, 127. *pro venit nuncians, seu, qui nunciabat*.

Nutricius, 131. Caesar III. B. C. *nutricius ejus pueri eunuchus*.

Nutritor, 273.

Nutrix lactans, 147. *quae lac praebere potest, licet nec praebat*.

O.

Ob id factum, 195. *plene, pro, ob id, eam ob causam, ideo*.

Obduco. Obductum caput, 88. *tectum*. Cic. II. de leg. *corpus quasi operimento matris obducitur. Adde not.*

Obeo. Obire ab morsu serpentis, 14. *plene, pro, obire morsu. sicut Plinius: obire morbo*.

Objicio. Objicere amorem infandum cui, 40. *caliginem*, 24, 98. *timorem hominibus*, P. 2, 28. *objecit mulieribus, ut Orphea appetent*, P. 2, 7. *pro, objecit appetitum*. *objecta fames ei*, P. 2, 14. *objecto favore a Junone*, P. 2, 23. *infamia a Jove*, 2. 3. 32. 132. 166. 184. a Libero, 242.

Obligo. Obligare quem laribus hospitalibus, 15. *foedere hospitii ad aras eorum sancito. se jurejurando*, 75.

Oblivio fit inimicitiarum, P. 2, 40.

Obruere se foliis, 125. *Ellip. pro, in foliis*. Sic, obruere alumnum suum clam in igne, 147. *obruit ibi magnum pondus auri*, 105. *desedit. atque ita paulo post: obruitur ab igni*, 171. *consumitur*.

Obser-

Observantia. propter observantiam Veneris, P. 2, 42. *quae observatur, custoditur.*

Obstistere se eis non posse vidit, 168. *resistere.*

Obtestatio. Per obtestationem cui quid mandare, 8. *b. e. cum obtestatione, seu precibus, in quibus dii adhibentur testes, imploranturque ultores, nisi fiat, quod petitur. Vide Festum.*

Obtinere regnum, 122. *occupare.*

Obturare radios solis, P. 4, 14.

Occidere eam in Oceanum prohibet Thetis, 177. *cadere, sicut alias sydera solent. Occiduntur centum armenta, 118. mactantur per sacrificulum. Occisi tempestate, 116. obruti.*

Occupare. occupat, eum sibi vim afferre voluisse, Proeto dicit, P. 2, 18.

Ocularia medicina, 274.

Opera. cum sciret, suapte propter opera tot eam aerumnas tulisse, 145. *sua culpa. Terent. Phorm. opera tua ad restim mihi quidem res reddiit planissime.*

Operire. operuit se pellem leoninam, 69. *Ellip. pro in pellem. est autem in pellem, pro, in pelle. quod saepe solet. vide supra in In. Ideo, operuit se pellem, pro, operuit se pelle.*

Opponere liberos vestimentis candidis, 4. *ante quem ponere. ad januam quid, 125. ponere.*

Opprimere pedem cui, 67. *premere, laedere. cum fame forent oppressi, P. 2, 33. pressi.*

Optatum, 14. *res optata. ita Cic. & alii.*

Optio. optionem accipere, 166. dederunt ei, si quid peteret, 195. *optione data a Jove, 197.*

Oraculum in monte Parnasso, 140. *de loco. ex oraculo responsa dare, ibid.*

Orator cum sciret. ad se oratores venturos, 95. *legatos.*

Ordinem servare, 14. *nauticum, & proprium remigum, de quo in curis secundis nostrorum de Mil. Nav. librorum.*

Oriundus ab AEGis, 219.

Ornare patris exequias, 273. *celebrare, facere. ornatus rebus omnibus, 125. instructus.*

Ostendit amicissimum se, P. 2, 40. *exterius scilicet, per simulationem. Corn. Nep. in Dione c. 4. ostendens, se id utriusque causa facere. pro, simulans sermone. canis ei cogitatae mortis suspicionem ostendit, P. 2, 4. ululatu scilicet. ostenditur ei in prodigiis, adesse mortem, 45.*

P.

Pagus Athenae, 79.

Palam fecit ei de suppositione, 67. *Ellip. pro fecit ei palam id, quod sciebat de suppositione.*

Pammachium, 273. *v. not.*

Par. parem quaerens, 136. *conjugem, de serpen-*

tibus. quomodo pares de columbis Columella, & alii.

Pario. peperit Pollucem, 77. *de viro. Adde c. 4.*

Partiri. cum secum partiri vellent aurum argentumque, 125. *dividere.*

Partus. instabat ei partus, 7. hunc partum Niobe anteposuit Latonae, 9. *loquitur de liberis quatuordecim, ab ipsa editis.*

Pastio. in pastionem mittere boves, 254.

Patere. patet noctu, 204. *conspicui, puta. potest conspici. vide not.*

Patior. demonstrat, eam non potuisse pati amplius, & ad sydera evolasse, P. 2, 25. *absol. Virg. Ecl. X. Certum est in sylvis, inter spelaea ferarum malle pati. hoc est, morari, versari. pati dolorem non potest, fletum non potest, 104. perferre.*

Patrimonium magnum sibi acquisivit, 194. *de quibusvis opibus, non solum paternis. Ita plerumque usurpant Jcti. Glossae veteres Gr. Lat. & la. patrimonium, substantia, res familiaris. Adde Vellejum Patercul. II. c. 3.*

Patruales conjuges, 255. *sorores, 178. Sic apud Plaut. Poen. patruales fratres.*

Paucum tempus, 195.

Pecus mugiebat, 125.

Peloponnesum, 84. *Peloponnesus. v. not.*

Penna. in utraque penna stellam habet unam, P. 3, 15. *pennas sibi & Icaro fecit Daedalus. 40. in utrisque pennis binas, P. 3, 7. & 24. & 39. b. e. alis. Curtius VII. c. 8. de fortuna. Manus & pennas tantum habet, quum manus porrigit, pennas quoque comprehendere non finit.*

Per obtestationem mandare cui, 8. *cum obtestatione. per scalam cadere, 125. de scalis.*

Peragere. peracto anno, 68. *acto, circumacto.*

Percutere hostiam, 184. *Sic Ovid. IV. Trist. eleg. 2. collum percussa securi victima. talum sagitta, 107. percutit eum coluber, 102. scorpius acumine, P. 2, 25. percussus ab apro, 14, 18, 249.*

Perdere devictos, 17. *caedere, occidere.*

Perdoleo. perdoluit inceptum Demiphontis cuiusdam civium, P. 2, 40. *vehementer doluit, ut explicat Donatus apud Terentium. Porro, perdoluit inceptum, ut Ovidius: Tu vero tua damna doles. Vide Sanctium lib. III. p. 156. Doluit cuiusdam, autem, ut Terent. Eunuch. III. sc. 1. dolet dictum imprudenti adolescenti. quod genus ibi Donatus inter plebeja numerat.*

Perire in naufragio, 65.

Perlato ad sidera, P. 1. *Praef.*

Permitto. nisi permittat hoc, P. 4, 8. *concedat, non contra loquendo.*

Permoveo. permotae lamentationibus intereunt, P. 2, 21. *Ellip. pro ex lamentationibus. permotam dolore, ab his se removisse ajunt, ibid.*

- permoto animo eripuit, P. 2, 15. *commoto, irato.*
- Perperam injicere cui vestem, i. e. *aliā vestem, quam debuerat.* fab. 1.
- Perpetuus humerus, 93. *nulla ruptura divisus. vid. not.*
- Persequitur filiam Nisus, 198. *persecutus est urfam in templum, P. 2, 4. de venatore. quidam pastor equam persecutus, 187. secutus, more pastoris. dicam pluribus in de Opilione opusculo.*
- Persona. in persona mendici ducit Ulyssē ad Eurycliam, 126. *paulo ante, faciem, effigiem appellavit.*
- Perito haec possidere, 189. *maneo in hac sententia, ut velim possidere.*
- Persuadere. Myrtilo persuasit, regnumque ei dimidium pollicetur, si se adjuvaret, 84. *absol.*
- Pertimeo. dicuntur aselli pertimuisse, P. 2, 23. *absol. Tacitus de vulgo. lib. I, 29. In vulgo nihil modicum: terrent; ni paveant, ubi pertimuerint, impune contemni.*
- Pervidere sidera, P. 2, 2. *videre.*
- Pervio aëre uti, 14.
- Perusto sunt corpore, P. 1, 8. *nigro a calore solis.*
- Pessum abire, 125. *pro, ire.*
- Petitionem constituit inter eos, P. 2, 24. *vide sup. in constituere.*
- Peto. petit concubitus ab eo, 189.
- Physice statio, P. 1, 4.
- Pietati non potuit negare, 166. *exigenti scilicet, id est, quia officium pietatis requirebat, non potuit negare.*
- Pitulum. Sedere ad pitulum, 14.
- Pius. quae piissimae fuerunt, vel piissimi, 254. *in titulo.*
- Placitum non hoc est Jovi, 143. *non placuit.*
- Plena utero, 64. *gravida.*
- Poena. poenas fratrum dum vult exsequi, 174. *quae ipsis debebantur ab aliis. Sic, Apollo poenas matris exsecutus est, 140.*
- Poenitet. Pelops cum capita vidisset, poenitere cum coepit, regis crudelitatem timens, 84. *absol.*
- Polliceor. in qua epistola tantum ei auri pollicetur, quantum Ulysses obruerat, 105. *anti-que, pro, promittitur, & simul plebeje. Metellus Numidicus, apud Priscianum. Nam ut aliis plerumque obvenienti magistratu ob metum statuae polliceantur. Vide Vossium de Anal. III. ei rex pollicitam fidem praestitit, 100. promissam. ab rege pollicita petit, 219. promissa.*
- Ponere. Si carmen, quod posuisset, aliquis interpretatus esset, 67. *proposuisset.* Juno dicitur, serpentem ibi custodem posuisse, P. 2, 3. *posuit arbitrio Helenae, 78. ellipt. pro, posuit in arbitrio. jubet gladium poni, 136. simpl. pro composito, apponi. taurus ponitur in athlo funebri, 91. ut de eo certarent, essetque praemium victoris. vide Phaedrum nostrum lib. I. f. 15. posita insula est in Histria, 23. Mauritania posita ad Solis ortum, Aegyptus in sole & austro, Sicilia in triscelo, Rhodus in rotundo, 276.*
- Positio Aegypti, P. 2, 19. *situs ejus & figura.*
- Possidet insula tot oppida, 276. *habet.*
- Possū. respondit, se artem medicam non posse, 101. *scire. Sic, potens arte citharae, 194.*
- Posterus. in posterum, 23. *Ellip. pro, in diem posterum, in crastinum.*
- Potentia tanta canis, jaculi, 189. *virtus.*
- Potestas. Niso regni potestatem tradidit, 131. *fecit eum regni administratorem.*
- Potiora ingerit alii alius, 257.
- Potiri. munere alumni potitae sunt, & in juvenes mutatae sunt, 182. *absol. potitus est domum suam, 126.*
- Praeceptum occidit, P. 3, 26. *inverse in caput.*
- Praeceptum sortium, 12. *responsum, oraculum.*
- Praecludit eam in muro, 63.
- Praefatio. sine praefatione parentis, projecit se in mare, P. 2, 5. *imploratione, invocatione.*
- Praemonere. Prometheus Jovi pollicetur, se eum praemonitorem, si se vinculis liberasset, 54. *absolute.*
- Praenavigantem Ulyssē fociis spoliavit, 199. *praeternavigantem. Sic Plin. VI. c. 23.*
- Praestare cibum, potum, ubera cui, 186. *lac cui, 187. pollicita est, eum praeter caeteros praestaturum, 92. futurum, exstiturum.*
- Praeter caeteros solus ausus fuit construere, 102. *sine caeteris. praeter caeteros fortissimus erat, 77. supra caeteros. fecit, ut vates, praeter caeteros mortales esset, 75. pollicita est, eum divitem praeter caeteros praestaturum, 92. Cic. Offic. II. Testis est Phalaris, cujus est praeter caeteros crudelitas nobilitata.*
- Praetereo. cani datum, ne ulla fera praeterire eum posset, P. 2, 35. *effugere. Terent. Hecyr. III. sc. 4. O fortunate, nescis quid mali praeterieris.*
- Praeternittere conditionem, 100.
- Praeter quam solent, 147. *plus, quam solent. vide supra in Praeter.*
- Premittit eam partus, 7. *de parturiente.*
- Prima leo, 57. *Ellip. pro prima parte.*
- Prior. Priorem mittit militem, 105. *quem ante miserat.*
- Pro Deo, non pro homine fecit, P. 2, 23. *pro ingenio adjunxit, P. 2, 27. pro juvene exit, pro sacerdote vade, 190. pro sacerdote venit, 24. sub tali specie. pro filio suo educant, 91. loco filii. Sensit, pro se numen aliquod fuisse, 29. suo loco & habitu.*
- Procreare. procreavit filios duos ex ea. 4. *rex a con-*

a conjuge petebat, ut sibi liberos procrearet, 186.
 Proferre delphinum in mare, 194. *ferre.*
 Proficiscitur Eridanus a pede Orionis, P. 3, 31. *inde oritur, de flumine.*
 Profugere. profugit fratrem in rate, 277. *fugit.* profugerunt a patria, 24.
 Progredi, rogavit eum, ut progredere, 257. *exiret e domo in publicum.*
 Projici feris jussit infantes, 186. projecta manu dextera tangens circulum aestivum, P. 3, 5. *prolata ante se, protenta.* Sic, sinistra projecta cum pelle leonis, P. 2, 6. *more pugnantis cum clypeo.* manibus utrisque projectis figuratus, P. 3, 8. projecta flumina in unum conveniunt, 14. *profusa.*
 Proluere se ad fontem, 181. *lavare.*
 Prope diem partus, P. 2, 1. *imminente partu.*
 Propinquus. a propinqua manu adest filio mors, 44. *a cognatione juncta manu.*
 Proponi. proposita est coelo, P. 2, 9. *in cibum videlicet.*
 Profiluit e navi, 103.
 Protinus. reliqua protinus dicemus, P. 3, 40. *Virgilius IV. Georg. Protinus aërii mellis coelestia dona Exequar.* Sic, nos quoniam ab ariete incipimus, ita protinus, P. 4, 5. *porro, citra interruptionem.* Mundi rationem, & quemadmodum moveatur, protinus dicemus, P. 4, 8. ut ante diximus, nunc protinus de Solis cursu dicemus, P. 4, 13.
 Provolvi. provoluta multitudo magna delphinum, P. 2, 5. *de piscibus emergentibus.*
 Prudens augurio, 14. *Ellip. pro, in augurio, ut Cic. de Am. prudens esse in jure putabatur.*
 Pyrrhon Graece rufum dicitur, 96.

Q.

Quadratum, quo deformatur fella, P. 3, 9.
 Quadriga. fulmina in quadriga sedens imitabatur, 250. cum quadriga ictus fulmine, *ibid. Adde 61.*
 Quaerit ut eos tollat, 186. *absol. pro, quaerit vias, rationes.*
 Quasi feminam eum superavit, 90. *absque difficultate, tanquam imbellem.*
 Quemadmodum aedificabat, pilam impulisse ajunt, 80. *ut aedificabat, eo ipso.*
 Queritur mortem uxoris, P. 1, 7.
 Qui cum Amphitryon in regiam intrasset, 29. *quare cum. Vide Terent. Adelph. V. sc. 3. ubi Donatus, qui quare significat. Quanquam Terentius cum interrogatione usurparit. qui sciret, se non rediturum, 73. quum, sciret.*
 Quidam fecisset, deliberat, 220.
 Quod. Jupiter nescius, quod faceret, *pro, ob quod. vide supra in Ellipsi OB. quod pecoris*

esset natum, se immolaturum vovit, 89. quicquid, quantum pecoris.

R.

Recipere quam nutricem filio, 147. *accipere, capere.*
 Recresco. Jecur, quod cum luna recrescit, 55. *si quid absumitur.*
 Recognosco. Eumaeus cum non recognoscebat, 126. *cognoscebat. ita Cic. & alii.*
 Recupero. corporibus recuperatis, Libero statim nunciaverunt, P. 2, 20. *refectis. Tacitus III. Histor. 22. Recuperatis cibo somnoque viribus.*
 Recusare. re audita Agamemnon recusare coepit, 98. *negare, absol.*
 Redeo. Redcunt alterna morte Castor & Pollux, 251. *pro, ab alterna, in vitam scilicet, hoc est, reviviscunt, dum alius pro alio moritur.* alterna tim in gratiam simulatam, 259.
 Redigo. Redigere pecus in speluncam, 125. *agere, de pastoribus prop.*
 Referre gratiam cui, 45. *facto scilicet.* insulam in superiorem partem, 140. *ferre, agere sursum.*
 Refigere clypeum, 170. *suspensum detrahare.*
 Regere Colchos navim, 15. *Ellip. usque ad Colchos, donec eo veniretur.*
 Regno tenere insulam, P. 2, 16.
 Rejectum navis, P. 3, 36. *Vide lib. de Mil. Nav.*
 Relinquere. parit geminos, & relinquit, 8. *non tollit, non nutrit, sed deserit.*
 Remediar. Hastam cum rasisent, remediatus est, 101. *Sanatus, curatus est. Scribonius Largus, Tiberiani aevi scriptor, in praef. cibo vinoque apte interdum dato remediari tutius eos existimavit. Adde compos. 14. Capro quoque notum hoc verbum.*
 Removit flatus ventorum Dea, 261. *cohibuit, noluit flare.*
 Renuntiare. quae Tantalus ad homines renuntiavit, 92. *Plautus Bacchid. A. I. sc. 2. Pol me tuo magis, ne Phoenix tuis factis suam, teque ad patrem esse mortuum renunciem. Adde Stich. A. IV. sc. 2.*
 Rescindere factum alicujus, 145. *irritum facere.*
 Responsum ei ex prodigiis, 3. *plene, vulgo praepositionem omittunt.*
 Responsum. ex responso, 138. *absolute, pro responso oraculi.*
 Restituo. restituerunt templum, 225. *refecerunt. Cic. in Top. si aedes corruerunt, quarum usus fructus legatus est, haeres restituere non debet. restituere quom ad formam pristinam, 125.*
 Resupinari videtur Ophiuchus, P. 3, 13. *resupinata*

nata occidit, P. 4, 12. resupinato corpore videtur, P. 3, 28.
 Rogavit regna avita Hippothous, 187. *petiit, repetiit.*
 Rostrum, P. 3, 17. *de equi ore. quomodo de canibus & cervis usurpavit Plinius.*
 Rudimentum. hoc velut rudimento scientiae nifus. Praef. P. 1. *specimine primo.*

S.

Sacra jussit comburi, 104. *suppellectilem sacram.*

Satisfacere. qua consuetudine homines usi, quo satisfacere Prometheo viderentur, P. 2, 15. *quod eorum commodo istam poenam pertulerit, & in delectationem ejus, sive gratiam. Fabius plenius, ad voluptatem alicujus satisfacere, Decl. 35. satisfacit, se ex eo natum, P. 2, 5. probando palam evincit, facitque, ne quis possit amplius dubitare.*

Scapilium, P. 3, 17. *veteres dixisse scapulam, & scapulum videntur. Ideo in Philoxeno est, inter scapulum. A scapulum autem est scapilium, seu scapilium.*

Scelus convertere in se, 190. *caedem.*

Scientia sagittarum, 14. *ut, scientia syderum, Ciceroni.*

Scio. quod sciret, si quis ex eo natus esset, se regno privaret, 139. *Ellip. pro, quod sciret, quod is se regno privaret, si quis esset natus.*

Scius. omni artificio scium futurum, 92. *Ellip. pro, in omni artificio, ut supra, prudens augurio. Porro, scius habes apud Pacuvium. Vide, quae notavi ad Fragm. Petronii Tragur. Memorat & Nonius.*

Scorpio, P. 4, 4.

Se. rursus deorsum post se revolvitur saxum, 60. *post eum.*

Secum. Socii argentum credentes, cum secum partiri vellent, 125. *inter se.*

Secundum se judicare, 92. *secundum eam judicatum est, 164. pro, ea. vide sup. in Judicare.*

Secus videtur judicasse, 220. *aliter, ac oportebat. Vide not.*

Sedens quadriga, 61. *Ellipt. plene est, sedens in quadriga, 250.*

Seducitur fumus alius alio, 68. *in diversas partes ducitur, divifim.*

Segregari. quo facilius a fero victu segregarentur, P. 2, 14.

Separare. Eum membratim separavit, 165. *laniavit. Vide notas.*

Sepelio. sepultus est hac pyra, 72. *abusive, pro crematus est. Vide Cicer. de legib. qui haec duo distinguit.*

Septenos liberos mittere Minotauro ad epulandum, 41. *septem.*

Sepulchrum constituere cui, 59.

Sequens ursam, P. 2, 4. *persequens; paulo ante, scilicet tanquam venator. cum sequeretur cervum, 205. licet Solis cursum sequaris, tamen te sequar. ibid. aequae celeriter curras licet.*

Servare. servat pellem draco, 3. *observat, custodit. Sic, servare mala aurea solitus, 30. servans arctum, P. 2, 4. Adde 151.*

Si adjuvaret se, regnum dimidium pollicetur Myrtilo, 84. *ut se adjuvaret. Aliter: si vellet secum de regno certare, provocavit Jovem, 152. si recuperare possent, tulerunt arma, 80. si Deus esset, studebat scire, P. 2, 4. pro, an. Aliter: ut si foret quid alteri eorum, parentibus praestaret, 109. si petiisset quid, optionem accepit, 166, 169. pro, quando.*

Sicco pede super aquas currere, 14.

Significatio Eridani, P. 4, 6. *proprie, qua fit signum coeleste, aut sydus.*

Silani tres, 169. *Lucretius lib. IV. corpora silanos ad aquarum strata jacebant. ubi vide Indicem Gifanii.*

Siliquastrum, P. 2, 9. P. 3, 9. *Vide notas.*

Similis. Hujus similis est historia de buccina Tritonis, P. 2, 23. *Vide Voss. de Constr. c. 11. p. m. 43.*

Simulatio. simulachrum posuit, sub simulatione sacrorum, 104. *specie, praetextu.*

Simulare. quem Palamedes ut vidit, sensit simulare, 95. *absol. Sic, simulante virgine, 99. sed vide notas. Aliter: Stellae figuram plaustrum simulant, P. 2, 2. referunt similitudine, specie sua. Simulatur Diana cato, P. 2, 28. simulata Venus aquilae, ibid. simulatus Jupiter effigiem Dianae, P. 1, 1.*

Simultas. Iasoni hanc similtatem constituit, si vellet pellem auratam auferre, tauros jungeret, 22. *Sic, similtatem constituit, se ei daturum, qui secum certasset, 94. conditionem, legem ex similtate ac invidia proposuit, dedit.*

Solvere monstrum, 136. *aenigma explicare.*

Sonitum mittere per concham, P. 2, 23.

Sors. sortem dare jussit, sortem reddere ei noluit Apollo, 32. *paulo ante vocat, responsum, oraculi puta. petit sortem ab Apolline, quod esset remedium, 101. Sorte audita, navem conscendit, 120. Lucanus lib. VI. v. 772. tripodes vatesque Deorum sors obscura tenet. inquisivit, quid ita aliter sortes dixissent, 109. sortium suarum memor Adrastus, 69. eo venerat ad sortes tollendas de ultione fratris, 28. aliter, omnium filias, praeter suas, sorte ductas interficiebat, P. 2, 40.*

Sortiri. Demiphon negare coepit de sua filia se passurum sortiri, nisi eodem regis filiae conjectae essent, P. 2, 40. *Passive, pro sortem duci, ab antiquo, sortio, quod legitur apud Nonium ex Varrone.*

Spar-

Spartae sunt enati inde, 178. v. *Stephan.* & *Not.*
 Species. ut se in aliquam speciem commutaret,
 petiit, 138. speciem hospitis ei abstulit, 189.
 in speciem Ursae conversa, P. 2, 1. *alibi figuram vocat.* Speciem inusitatam parere, 138.
 Speculatus est Dianam lavantem, 180. *spectavit*,
 initia Liberi, P. 2, 7.
 Sperata, 33. *amica, destinata matrimonio, quasi*
quae speretur conjux futura. unde plene, *sperata*
uxor. speratam suam uxorem petiit. 31. *Plaut.*
Amphit. II. sc. 2. *Amphitruo uxorem salutatur lac-*
tus speratam suam.
 Stare. in eodem loco, quo illa pervenerat, E-
 paphus stabat, 8. *divertebat, tanquam in stabu-*
lo, seu diversorio.
 Sterno. strati sunt a Furiis, 79. *prostrati, sim-*
plex pro composito.
 Stramentatum exire, 14. *ut aquatum, lignatum,*
 & id genus, *apud optimos scriptores.* Sed le-
 ctio est vitiosa. vide notas.
 Studium maximum habet in venando, P. 2, 19.
 Stupeo. Stupentes, qua divinitate servatus es-
 set, 194. *admodum admirati.*
 Suapte propter opera tot aerumnas tulit, 145.
sua causa, suo facto.
 Sub jugo se jungunt, 259. simulatione sacrorum
 posuit simulacrum, 104. *vulgo praepositionem*
omittunt. Sub terra solitus videre, 14. *ea,*
quae sub terra sunt, ut metalla.
 Subdere infantem regi, 186. quem caprae ad
 nutriendum, 88. eum subditum esse Polybo,
 67. *non verum filium ejus, sed supposititium*
esse.
 Subjicere. Dracone altero subiecto, reddit cur-
 rum, P. 2, 14. *substituto in locum erepti.* Li-
 vius plene lib. IX. c. in locum eorum subiecit,
 quos secum ex Italia adduxerat.
 Successor, *feminine positum*, 193.
 Succumbere. Junoni Calysto succubuit ut pellex,
 177. P. 2, 1.
 Sum. est Deorum ira, quod devicta est Troja,
 P. 2, 1. *ira causa est.* est investigatio patris a-
 missi, 190. *potest institui.* Graecum genus lo-
 quendi. Curavit, ut esset circa eum multitudo
 lapidum, P. 2, 6. *fieret, existeret.* sunt horae
 sex, novem diei, 257.
 Sumo. sumit rei consciam ipsam, & ei dixit,
 4. *fecit consciam.* sumere vult haustum aquae,
 82.
 Super aquas & aristas ambulant equi, 89. Ca-
 storem impulit pilam, 80. humeros imposuit
 fornicem coeli Atlanti, 150. pegasus equum
 sedens, 57. *insidens.* virgulta tenuia poni ius-
 sit, 219.
 Superaverat ex septem, 10. *supererat viva.*
 Superiores trifariam diviserunt orbem terrarum,
 P. 2, 19. *veteres. ita Cicero, non uno loco.*
 Supponere. supposuit pro ea cervam, 98. *sub-*

stituit. supposuit regi infantes pro suis, 186.
tanquam essent sui. supposuerunt eam caprae,
 88. *ad nutriendum scilicet.*
 Sustinere. cum pestilentiam sustinerent, 261. *af-*
fligerentur ea. non sustinens dolorem, 104.
paulo ante, pati dolorem non potuit.
 Suus. sua morte obiit, 94. *non violenta.* filiae
 suae dederunt, 109. *ejus.* filiam suam Clyte-
 mnestram, 78. *ejus.*
 Sybotes, 126. *subulcus.*

T.

Talis. talem virum interficere voluit, 57. *tan-*
tum.
 Talum, quem mortalem habuisse dicitur, sa-
 gitta percussit, 107.
 Tango. tactus misericordia, 189. tacta pudore,
 204. *commota.*
 Tantum bellatrix evasit, ut etiam saluti fuerit
 parenti, 193. *Ellipt. pro, in tantum.*
 Telum, P. 3, 11. *de falce.*
 Temere neminem lucrari, P. 2, 40. *facile.*
 Tenebrae. in tenebris clauditur vincita, 7. *in*
carcere.
 Terra Taurica, 98. *regio.*
 Teter cruciatus, 101. *acerbus, atrox.* teter odor
 ex vulnere, 102. *malus, gravis.*
 Thracius. Thraciae mulieres, P. 2, 6. *Sic apud*
Virgilium, Thracius equus.
 Timens regis, 187. vide *Not. timens mortis, a-*
pud Lucretium occurrit. timens deponere, a-
 pium erat, in quo deposuit, 74.
 Titio ardens, 174. *Apulejus VII. Asin. arden-*
temque titionem gerens. & lib. X. *titione can-*
denti inter media femina detruso.
 Tollo. Sublatus est rumor, 14. sustulerunt eum
 secum, 102. venerat ad fortes tollendas de
 ultione fratris, 88.
 Tonitruum, P. 2, 5. *tonitru.* & sic Cicero. *Isido-*
rus lib. XIII. Tonitruum dictum, quod sonus ejus
terreat.
 Totus. Toto generi ejus fuit infesta, 5. *pro,*
toti. Vide *Vossium de Analogia lib. IV. c. 6. plebe-*
jum est.
 Tradō. traditum corpus ad immortalitatem, 102.
immortale factum, per cremationem.
 Transfero. transfulerunt Tenedo, 108. *Ellipsi.*
pro in Tenedo, quod idem ac, in Tenedum. tran-
 stulit eum ad rem pulchram consilio, 98. *ad-*
duxit.
 Transfiguravit eos in effigiem delphini, 134. in
 mari in aliud monstrum, *ibid.*
 Transformavit ei faciem mendici, 126. *vide*
notas.
 Transjicio. transjeksi pedes, 66. *ferro acuto.*
 Transmutatur in quamcumque effigiem, 201.

Tri-

Trifariam dividitur regio, P. 1, 8. trifariam dividerunt orbem terrarum, P. 2, 19.
Tutare. si se ab hoste tutasset, daturum promissit, 100. *Ita Plautus.* Ille eam tutatus est, 150. in spelunca se tutantur, 120.

V.

Vacuae a figura stellae, P. 2, 24. quae non pertinent ad eam, quae sunt extra eam.

Valide. Validius accusare quam, 274. vide *Phaedrum nostrum.*

Varius. variae mentis ipse extiterat, 259. *inconstantis*, ex amicitia cito vergentis in inimicitiam.

Vastitas incidit eorum finibus, P. 2, 40. *vastantur fines.*

Vaticinatur Cassandra, eum esse fratrem, 91.

Vestigal Minois esse coeperunt, 41. *vestigales.* vide notas.

Vellicia invenit Isis, 276.

Venenare aquam, 52. *Sic Lucretius.*

Venerantes, 75. *Congressu venereo juncti*, coeuntes. *Sixtus de Divitiis*: Avaritia eo magis diligitur, quo magis augetur, & cum suis amatoribus venerata fuerit.

Veniam ei dedit Pandion, 45. *licentiam, facultatem ducendi secum.*

Venio. venit ad hoc exitium, ut sibi scelus imperetur, 190. venit in aetatem puberem, 119. ipsi Apollo in quietem, 194.

Ventriculus fartus, 126. *cibi genus.* v. notas.

Ventus. venti habent flatus assiduos, P. 1, 8. *continuo spirant.*

Versare citharam, 165. v. notas.

Vestis regia, 187. *Sic appellat fascias infantis.*

Vesci. qui cum vesceretur, Atreus imperavit, brachia afferri, 88. *cibum caperet, absolut.* Tac. *IV. An.* 59. *vescebantur in villa.*

Vicaria mors, 243.

Victus. Victu pecora consumunt, 188. *pro in victu, ad victum.*

Videre. in quiete vidit, se facem parere, 91. misit, qui diceret, in quiete vidisse, ut castra moverentur, 105.

Vidua, 7. *de ejecta a viro ob stuprum.*

Vincio. Vinciti lapides auro, 223. murus ferro. *ibid.*

Vindico. ut vindicaret patrem, 254.

Violator, 100. *qui quam compressit.*

Virginitatem servare, P. 2, 1.

Virtus. virtute tollere lapidem, P. 2, 6.

Vitam agere colendis agris, P. 2, 25. *Ellip. pro, in colendis agris.*

Ulcisci se ab inimico, 184. *si lectio non prava est, de quo dubito; quanquam & Vellejus ita usurparit verbum vindicare, lib. I. c. 1. qui se a Pyrrho virtute vindicavit.*

Ultio fratris, 87. *qua punitur. sic & capite sequenti.*

Ultor fratris, 87. *qui eum punit.* ultores confugerunt ad pastores, 186. *auctores caedis absol.*

Unde. Baltheus, unde est tractus: gladius, unde se interfecit, 112. *quo.* harundo, unde ejiciat victum, 126. *qua.*

Undique refulgent ei oculi, 143.

Unum. in unum pervenire, P. II. 35. *convivere.*

Vociferari quid, 108. *clamare.*

Volaticae sunt factae, 108. *quae volare possent.* usurpat Cicero, *quanquam sensu translato.*

Voluntas. voluntate sua excessit ex urbe, 129. *sponte sua, ultro.*

Voluptas. Voluptatem effudit in terram, P. 2, 13. *Semen genitale.*

Uro. usta est, 104. *decremata.* v. not.

Ut. Opem rogavit, ut esset, quod ille peperisset, 139. *quale esset.* v. not. ajunt, Venerem indignatam, ut non sibi proprium concessisset, P. 2, 7. *pro, quod non concessisset, si lectio est integra. quam tamen firmare videtur locus similis infra. c. 63. ut quod peperisset, Acrisium interficeret. Nam & hic, ut, est quod, cum interficeret, significet, interfectorum.* quae ratio fuerit, ut non aequis partibus dividerentur, P. 1. praef. *ob quam non aequis.* ut tanquam non finat se transire, P. 2, 40. *ut, est παράλογον, si scriptura bona.* ipse ut erat avis, concubuit cum ea, 188. ut ignotam & solitariam oportebat, P. 2, 4.

Uti. ostendit, cum esset natum id, quomodo uti oporteret 4. *antique.* *Charisius lib. V. utor hac re nos dicimus. apud veteres autem &, utor hanc rem dictum.*

Utcunque fuerit sphaera collocata, P. 1, 4. *quocunque modo.*

Ufus. edoctus, quis usus in eis malis esset, 185. *ad quid essent utilia. Vulgo praepositio non additur. Virg. Geor. III. Num neque erat coriis usus.*

F I N I S.

FABII

FABII PLANCIADIS
FULGENTII,

Viri Clarissimi,

MYTHOLOGIARUM

Ad Catum Presbyterum

LIBER PRIMUS.

FABII PLANCIADIS FULGENTII,

Viri Clarissimi,

MYTHOLOGICARUM

Ad Catum Presbyterum

LIBER PRIMUS.

QUAMVIS inefficax petat studium res, ² quae caret effectu;
³ & ubi emolumentum deest negotii, causa cesset inquiri:
⁴ hoc videlicet pacto, quia nostri temporis aerumnosa miseria
non

I QUAMVIS INEFFICAX PETAT STUDIUM] Longum heic est hyperbaton usque ad illa, quia soles. quod dictum ἐλλειψὶς, pro quia tamen soles. Frequens ea ellipsis etiam optimis. Virg. AEn. 11. 12. *Quamquam animus meminisse horret luctuque refugit, Incipiam.* Sallust. Jug. cap. 35. *Igitur quamquam in priore actione quinquaginta vades dederat, regno magis, quam vadibus consulens, clam in Numidiam Bomilcarem dimittit.* Quo loco tamen chartaceus codex, Biblioth. Leid. mirificè ab inepto glossatore interpolatus, perperam exhibet, *regno tamen magis.* Servius Prooem. Centimetri: *Licet audacter, non tamen ineleganter hunc libellum, qui voluerit, centimetrum nominabit.* MS. liber Leid. Biblioth. omittit *tamen*, & pro *voluerit* habet *volet*. Familiarem prae caeteris hanc loquendi formam ecclesiasticis scriptoribus esse observat Goldastus ad Valer. de Bon. Disciplin. p. 57. Caeterum inefficax studium est inutile. Ita inefficax sedulitas apud Quintil. Declam. VI. *Qualiscunque ista calamitas, inemendabilis cecidit: non remedium accipere, non vicarium potest. Afflisset scilicet lectulo inefficax sedulitas &c.* Pro cecidit legerim ex Edit. Col. anni MDCCXXI. caecitas. Apul. 1. Miles. *Inefficaci ce-*

leritate fatigatus. IX. *Contra inefficaces diligentias. Et inefficacem commovet comiserationem.* Ad eundem modum Avienus Ora Marit. *Cur inefficaciter Secreta rerum in non tenacem effunderem?* MUNCK.

2 QUAE CARET] Ita A. H. I. L. & MS. Leid. M. Carent. MUNCK. Bona locutio. Phaedr. lib. 1. fab. 20. *Multum consilium non modo effectu caret.* Vide ibi Celeb. P. Burm. Ovid. 1. Heroid. vs. 18.

Flebam successu posse carere dolos.

3 ET UBI EMOLUMENTUM DEEST NEGOTII, CAUSA] A. H. I. *Et negotii causa.* M. deest, negotii causa. Sed pro Commeliniana stat L. & MS. Leid. Emolumentum est profectus vel lucrum, ut rectè interpretatur glossa interlinearis codicis Leidensis. Pertinet huc illud Quintil. Declam. modo laudatà: *Labori incumbere oportet, ubi effectus promittitur. Stulta cura est, quae spem non habet.* MUNCK.

4 HOC VIDELICET PACTO] Perquam crebro occurrit illa locutio apud Fulg. ut tantum non in ea facere delicias videatur. lib. 1. cap. 10. *Ille videlicet causa.* Praefat. lib. 11. *Illo videlicet pacto.* Et locis aliis quampluribus. MUNCK.

non dicendi ¹ petat studium, sed vivendi flet ergastulum, nec ² famae adfistendum poeticae, sed fami fit consulendum domesticae. ³ Cito itaque nunc aut, quod amiseris, fleas, aut, quod edas, inquiras, quam, quod dicas, invenias. ⁴ Vacatque hoc tempore potentibus opprimere, ⁵ prioribus rapere; privatis perdere, miseris flere. Quia soles, ⁶ Domine, ⁷ meas cachinnantes saepius naenias lepore satyrico litas libentius ⁸ adfectare, dum ludicro ⁹ Thalia ¹⁰ ventilans epigram-

1 PETAT] *Petit* 5. edd. & mox *flet*. Commelinianam lectionem tuetur MS. Leid. MUNCK. Pro *dicendi* vir doctus legit *videndi*.

2 FAMAE ASSISTENDUM] Aptius foret, *insistendum*. Eo significato Solin. cap. 27. *Insistere raptoribus*. Tacitus II. Hist. *Contra fortunam insistere spei*. Cyprian. Serm. de Orat. Dom. *Insistere precibus*. lib. IV. ep. 4. *Instare orationi*. Ruspensis Episc. epist. 2. *Instare jejuniis*. Noster cap. 15. lib. II. *Insistere feritati*. *Insistere inquisitionibus* Apul. VII. Miles. MUNCK.

3 CITO ITAQUE NUNC] M. & L. *Citius nunc*. quemadmodum & in margine Sriverius & Tollerius notarant. A. H. I. *Citoque nunc*. Sed MS. Leid. disertim cum Commel. *cito itaque nunc*. Subaudi, *magis*. Virg. Cont. *Non adipata crasse do ingenii, quam temporis formido*. Intelligi *magis* jubet glossa. Sed *quam* potius subaudiendum esse ibi demonstramus. Dein post paulo, *Deos quam sapientiam esse culpabiles*. lib. III. cap. 3. *Detrimenda suis amatoribus novit parturire quam gaudia*. Vide quae ibi annotavi, & ad cap. I. lib. II. *Contra citius pro cito* per aliam ellipsin habes cap. 3. & 17. lib. II. MUNCK. *Emiseris* forte legendum pro *amiseris*, nisi potius (quod tamen dubito) hoc illius vice dixerit auctor. WOPKENS.

4 VACATQUE] *Vacat* 5. edd. In MS. Leid. post *re vacat* vocula erat erasa, & in ejus locum *itaque* suppositum. Caeterum *vacare* heic est concedi, licitum esse, ut habent gloss. MSS. Capella lib. I. *At praescire Deis vacuum est*. Ubi glossa membranarum Leid. Biblioth. *concessum est*. Probè omnino. Sallust. I. Hist. *Postquam, remoto metu Punico, similitates exercere vacuum fuit*. MUNCK.

5 PRIORIBUS] Si non infimae aetatis esset scriptor hic Planciades, *primoribus* rescriberem. MUNCK.

6 DOMINE] Usitatissimae erant isto aevo hujusmodi blanditiae. Sic praefat. lib. II. *Student, mi domine* &c. & III. *Tuo, domine, purissimo commisi judicio*. Sidon. lib. IV. ep. 10. *Erumpo in salutationem, licet seram, domine meus*. Etiam illa huc refer, quae infinitis locis apud eundem occurrunt, *domine major, domine fili, domine frater*. Consulendi de honoris illis &

blanditiarum vocabulis Lips. ad II. Ann. Tacit. Sriverius ad Mart. lib. I. 82. & V. 57. Casaub. ad Theophrast. Charact. cap. 3. Marcilius ad Horat. II. od. 12. Vossius lib. IV. Orat. p. 219. Unde, quam non Fulgentii demum aetate obtinuerint illa, discere potes. MUNCK.

7 MEAS NAENIAS] *Verecundè naenias, nugas, ineptias, lusus*, versiculos suos appellant poetae. Exemplis, quae afferunt, cum hoc Fulgentii addi potest, tum illud Plin. lib. VII. ep. 2. *Quaeram quid potissimum ex nugis meis tibi exhibeam*. lib. VII. 9. *Lusus* vocantur &c. Et Capell. lib. I. *Nugulas ineptas aggarrire non sustinens*. Phaedr. lib. IV. cap. I. *Sed diligenter intueri has naenias*. Horat. I. Sat. 8. *Nescio quid meditans nugarum totus in illis*. Martial. lib. IV. 10. *Qui meruit nugas primus habere meas*. MUNCK.

8 AFFECTARE] Gloss. *desiderare*. Festus: *Affectare est animum primum ad faciendum habere*. MUNCK.

9 THALIA] *Talia* 5. edd. MS. Leid. *talia musa*. Sed à manu altera correctum erat, *Tbalia*. Atque ita procul dubio scripserat Fulgentius. Postea è margine irrepsit *re Musa*. Frequenter admodum aspirationes omittunt librarii. Servius Centimetr. Membran. Leid. *Doctis talia fatibus favebit*. Editus liber habet, *doctis Tbalia vatibus favebat*. Apti Thalia lusibus & jocis, unde *lascivā Thalia* apud Martial. VII. 16. & *nostra Thalia* ab eodem audit IV. 18. IX. 27. Confer lib. X. 19. & quae ibi notarunt interpretes. MUNCK.

10 VENTILANS] H. e. ludens, Metaphora est à prolusionibus athletarum. Prolusores enim *Ventilatores* appellat Quintilianus. MUNCK.

11 SOLITA] *Solitus es*. MICYLL. *Solita est* 5. edd. Micyllus emendabat, *Solitus es*. Perperam, quia legebat *talia* pro *Tbalia*. Non multum dissimile est illud infra: *Comaedico phasmate delectabam*. MUNCK.

12 VERNULITATE] Sic & infra, *rimabunda vernulitate*, & *avium quaedam vernulitas*. Ubi *vernulitas* correxerat Salmasius. Certè *vernulitas*, si usquam alibi, in comoediā locum habet. *Vernulitas* vox Latina non est. Gloss. Philox. *Vernilis*, πολιτικός. Immo *vernilis* est scurrilis, *vern-*

grammate comoedica " solita " vernulitate mulcere. Additur quia & mihi nuper imperasse " dinosceris, ut " feriatas adfatim tuarum aurium sedes " lepido quolibet susurro permulceam. Parumper ergo ausculta, dum tibi " rugosam fulcis anilibus ordior fabulam, quam nuper " Attica " saporante falsura, " nocturna praesule lucerna commentus sum, ita somniali figmento " delusam, " quo non poetam furem aspicias, sed " onirocriten " fo-

vernitas scurrilitas, hoc est, improba procacitas vernae, non homini ingenuo conveniens. Martial. i. 47. *Urbanus tibi, Caecili, videris. Non es, crede mihi. quid ergo? Verna es.* Plura dicemus inferius. MUNCK.

13 DINOSCKERIS] A. M. & L. *dignosceris*. Sed *dinosceris* rectè cum Commel. H. & I. Nec aliter exhibet Leid. codex. Gloss. Philox. *Dinoscimur*, *φαινόμεθα*. Claud. de Stat. Anim. lib. ii. 5. Sed ipsum *dinoscat*, & secundum eundem *dijudicet numerum*. Nec usquam aliter id verbi apud eum scriptorem exaratum invenies. Apulejus de Deo Socratis: *Per quae futura dinoscimur*. In Herm. Asclepio: *Alterum alterius consentaneum esse dinoscitur*. Et sic semper etiam ille. Nec non Tertull. ut de Cult. Faem. cap. 9. *Dinoscere in facili est*. Observavit eam quoque scripturam in Hist. August. scriptoribus Salmasius. MUNCK.

14 FERIATAS AURIUM SEDES] H. e. vacivas aures. Sic paulo inferius: *Feriatas aurium sedibus percipe*. Et in Continent. Virg. *Vacuas fac sedes aurium tuarum*. Imitatio Plautina est ex Prolog. Casin. vers. 19. *Aures vacivae si sunt, animum advertite*. Sed apud eundem Plautum legas Pseud. i. 5. vers. 54. *Fac sis vacivas, Pseudole, aedis aurium*. Ut forsan vel scripserit, vel scribere debuerit Planciades, *aurium aedes*. MUNCK.

15 LEPIDO QUOLIBET SUSURRO] Apulejus ipso initio i. Miles. *Atque aures tuas lepidò susurro benevolas permulceam*. Pro quolibet restituit quamlibet Barth. Adv. lib. xxv. cap. 12. De voce *feriatas* consule eundem ad Stat. Tom. i. p. 145. MUNCK.

16 RUGOSAM FABULAM] Imitatur Capellam lib. ix. *Habes senilem, Martiane, fabulam*. MUNCK.

17 ATTICA SALSURA] Noti sunt sales Attici. Pertinent huc & illa, *Atticus lepos, Attica eloquentia, Atticus nasus*. *Ἀττικὸς μωκτῆρ*, *Ἀττικὴ δριμύτης* apud Lucian. Dial. 2. Tom. i. Tertull. de Anim. cap. 20. *Thebis hebetes & brutos nasci relatum est: Athenis sapiendi dicendique acutissimos*. Adde his, quae ad Apul. Apolog. congestit Pri-caeus p. 76. MUNCK.

18 SAPORANTE] MS. Leid. A. H. & I. *sapo-*

rante. M. & L. *soporatam*. Sed rectum est *saporante*, quod & in suis MSS. invenit Modius. Dracontius Hexaem. *Autumni qui dulcia poma saporat*. Tertull. de Spect. cap. 27. *Conditis pulmentis & bene saporatis*. Petron. *Mille saporatam medicatis frugibus offam*. Talia *teporare, vaporare, torporare*, & similia. MUNCK.

19 NOCTURNA PRAESULE LUCERNA] Ad lucernae lumen puta. Capella lib. i. *Hiemali mecum pervigilio marcescentes lucernas edocuit*. Martialis lib. viii. 3. *Scribant ista graves nimium nimiumque severi, Quos media miseros nocte lucerna videt*. Juvenal. Sat. i. vers. 51. *Haec ego non credam Venusina digna lucerna?* Aufon. Praefat. Fast. *Obsequitur studio nostra lucerna tuo*. MUNCK. De Demosthene Plutarch. in ejus vita pag. 849. *ἄλλοι τε πολλοὶ τὴν δημαγωγῶν ἐχλεύαζον αὐτὸν, καὶ Πυθίας ἐπισκώπων, Ἑλλήων ἔφησεν ὅζειν αὐτῷ τὰ ἐνθυμήματα. Τῶτον μὲν ἐν ἡμείψατο πικρῶς ὁ Δημοσθένης. Ὁυ ταυτὶ δὲ (εἶπεν) ἐμοὶ καὶ σοὶ, ὦ Πυθία, ὁ λόγος συνοίδε.*

20 DELUSAM] H. e. descriptam. *Ludere* enim dicuntur poetae, cum scribunt carmina. MUNCK.

21 QUO ASPICIAS] Notandum heic initio, quo melius capias Fulgentii dictionem, *quo pro ut* identidem ab eo poni. Invenies inferius in hac ipsa praefatione: *Quo paene dormientem Scipionem coeli civem effecerit. Quo si Mida rex &c. Quo portarum pessulos quispiam non videret*. Et infinita alia. Consule indicem. MUNCK.

22 ONIROCRITEN] MS. Leid. *Onirocretam*. Leg. *onirocritam*. *Ὀνειροκριτής, onirocrita*, ut *ποιητής, poeta, πλανήτης, planeta*, & similia. *Ὀνειρων κριτής* est Eusebio Praepar. Euang. p. 39. ed. Steph. *Conjectorem* vocat vulgatus interpres Genes. xl. 22. *Ὁ συγκείμενος* est πῆς ὁ σύμκεισις interpretatio. *Κεῖνός ὄνειρος* dixit Homerus, & Artemidor. lib. i. cap. ii. quod Latini, *conjicere somnia*. Festus: *Conjector, interpres somniorum*. MUNCK. *Ὀνειροκριτής* vox Graecis usitatissima de somniorum interpretibus. Consule Cl. Duporti Praelect. ad Theophrasti Ch. Eth. cap. 16. p. 472. qui ipso verbo *κρίειν* de hac re uti solent. Theocrit. Idyll. xxi. 29.

1. soporis nugas ariolantem advertas. Neque enim illas 2 Heroidarum arbitreris 3 lucernas meis praefules libris, quibus aut 4 Sulpicillae procacitas, aut Psyche's curiositas, 5 declarata est: 6 neque illam, quae vi maritum Phaedriam in tumultum duxit, aut Leandricos natatus interceptit, sed quae nostrum 7 Academicum rhetorem ita usque ad 8 vitalem circum tulit, quo paene dormientem Scipionem coeli civem effe-

Ἄρ, ἔμμετες κείναι ποτ' ἐνύπνια.

Eurip. Hecub. vs. 89.

Ἡ Κασάνδρας ἐσιδὼ, Τρυάδες,
Ὡς μοι κείνωσ' ἀνείρες.

Ut alia loca omittam, Herodotus lib. I. cap. 120. Κύρη δὲ πέρι βελόων, ἐκάλεε τὰς αὐτὰς ἑμύων, οἱ τὸ ἐνύπνιον οἱ ταύτῃ ἔκειναι. ἀπικρομένης δὲ εἶρετο ὁ Ἀστυάγης τῇ ἑκείνῃ οἱ τὴν ὄψιν. Proprie ariolantem etiam adhibet Fulgentius. Justinus lib. I. cap. 4. de Astyage. Hic per somnium vidit - - Consulti barioli — responderunt. Quod autem somniorum interpretes proprie conjectores vocantur, ut a Suetonio in J. Caesare cap. 7. Graecorum est imitatio. Eurip. Med. 675.

Τί δῆτα Φοῖβος εἰπέ σοι παῖδαι πέρι
Σοφώτερ', ἢ κατ' ἄνδρα ΣΥΜΒΑΛΕΪΝ, ἔπη.

Unde & σύμβολα vocantur omina, portenta, de quibus Spanh. ad Callim. H. Pallad. vs. 123. pag. 625. Perizon. ad Aelian. II. V. H. 31. Nec non εὐχέμβολοι fausti ominis aves vocantur. Vide Spanh. I. I. pag. 628. vel potius inde εὐσεμβόλη de obscuro Phoebi responso Euripidi in Danaë's fragmento vs. 10. & hinc Deianira dicit apud Sophocl. Trachin. vs. 706.

Δέχομαι φάτιν
Ἀφρετόν, εὐσεμβόλητον ἀνθρώπων μαθεῖν.

Nam σύμβολα possunt dici a συμβάλλειν communicare consilia Deorum. Sic enim de hominibus συμβαλεῖν βελάς, pro βελέσασθαι, καὶ ἀνακοινώσασθαι βελάς dixit Eurip. Phoeniss. vs. 700. ubi Schol. & συμβάλλειν λόγους γυναῖξιν pro colloqui cum mulieribus in Iphig. in Aul. 830. Denique κείναι est verbum Augurum, Hesiod. O. & D. vs. 801. Οἰωνὸς κείνας. & vs. ult. ὄρνιθας κείνων. Theophrast. lib. V. de causis Plant. cap. 3. p. 326. διὸ καὶ ἐπὶ οἱ μάντιες εἰώθασιν τῷτο κείναι ὡς τέρας.

I SOPORIS NUGAS ARIOLANTEM] H. e. vifa nocturna, somnia interpretantem. Nugas vocat, quia inania plerunque somnia. MUNCK.

2 HEROIDARUM] Carrio lib. II. Emend. cap. 15. corrigit heroinarum. Frustra. Heroida terminatione latinâ usurpavit pro Herois. Sic Symplegades pro Symplegades apud Isidor. lib. XII. 7. Lemniadae pro Lemniades in lemmate cap. 15. Hygin. Mnemonidae pro Mnemonides apud Aufon. in Graphe. Titanida pro Titanis apud Capell. lib. IX. Itonida pro Itonis apud Festum, aliaque apud alios, de quibus copiosè egimus in dissertatione Hygino praefixâ. Sarisber. Polycrat. lib. II. cap. 2. Dicunturque dies Alcyonitae, quibus vix vel tenuis aura sentitur. Lego, Alcyonidae. Nam Halcyonides appellantur à Plinio. Laetant. Firm. lib. I. cap. 17. Tribus virginibus Cecropidis commendavit. Horat. I. Sat. 2. Fortissima Tyndaridarum. Schol. Juv. ad Sat. V. 152. De Hesperidis dicit. Idem ad Sat. VIII. 233. Allobrogae Galli sunt. Gloss. MSS. in I. Georg. Virg. Antipodae dicti sunt, quod contra nos positi sint vestigiis. Schol. Stat. ad VII. Thebaid. 267. Unum Arcadam. Interpres Byngeslae, Haemorrhoidae. Confer notata ad Hyg. cap. 155. & quae dicimus infr. ad cap. 2. lib. III. MUNCK.

3 LUCERNAS] Rectè omnino observatum à doctissimo amico nostro Jacobo Perizonio, eas heic tangi fabulas, quarum in circumstantiis magnam partem faciat lucerna. MUNCK.

4 SULPICILLAE] Illam, puto, Sulpiciam intelligit, cujus adhuc hodie existat Satyra. Procacitatem certè ejus satis indicant versiculi illi apud Juvenalis Scholiasten: Ne me cadurci destitutam fasciis Nudam Caleno concubantem proferat. Immo suspicor ad lucernam directâ haec verba, & lego proferas. Et videtur hoc velle Martialis lib. X. 38. O quae praelia, quas utrinque pugnas Felix lectulus & lucerna vidit Nimbis ebria Nicotianis! Confer ejusdem libri epigr. 35. Quod si mihi dederis, habebimus lucernam, quam quaerimus. Gestum existimo, teste lucernâ, nescio quid jocos, quod postea sparsum in vulgus heic innuat Planciades. Caeterum petulantiam hujus Sulpiciae pariter tangit Aufonius praefat. Cent. Nupt. Prurire opusculum Sulpiciae, frontem capere. Et Sidon. carm. IX. 257. Non quod Sulpiciae jocos Thaliam Scripsit blandiloquum suo Caleno. MUNCK.

5 DECLARATA] Carrio corr. declamata. Sed

effecerit. Verum respublica videat, quid Cicero egerit. Me interim discedentem à te, Domine, dum quasi urbanis extorrem negotiis ruralis otii torpor adstringeret, evitans aerumnosa calamitatum naufragia, quibus publicae incessabiliter vexantur actiones, arbitrabar agrestem secure adipisci quietem, ut procellis curarum cessantibus, quo in torporem urbana tempestas exciderat, velut altiori

Sed alterum & MSS. & 5. edd. habent. MUNCK.

6 NEQUE ILLAM, QUAE VI MARITUM PHAEDRIAM IN TUMULUM DUXIT] Ita cum Commel. MS. Leid. ut & A. H. & I. edd. quae in margine habent, tanquam diversam lectionem, *Phaedram*. M. & L. *Neque illam Phaedram, quae maritum Phaedriam*. Perperam omnino. Glossae codicis Leidensis notant *Phaedriam esse nomen mariti, qui vivus sit sepultus*. Et hoc ridiculum sine dubio. Si locum heic haberet quaecunque fabula ad lucernam literis commendata, forsan legendum esset, *Neque illam, quae privignum Phaedrae in tumulum duxit*. Suadet illam conjecturam utcunque τὸ vi, quod ex voce privigni variè corrupta solum remansisse videri potest. Sic Hippolytum designaverit. Priap. c. 18. *Sic ut non modo te, Priape, possit, Privignum quoque sed movere Phaedrae*. Fabulam habes apud Hyg. cap. 47. Sed nimium forsan à vulgatâ scriptura discedi caufaberis. Quid si ergo legas? *Quae bimaritum Phaedrae in tumulum duxit*. Ut duri sunt Afri, ita Theseum appellare potuit, quod extinctâ Hippolyte, dein Phaedram assumerit in matrimonium. Gloss. Isidor. *Bimaritus, iterum maritus*. Narrat Plutarchus in Theseo extremo eum secundum quosdam post coenam de more ambulanti de summâ rupe per praeceps lapsum decidisse. Suspiciatur Perizonius vidisse alicubi lumen, ad quod in tenebris improvido perrexerit, atque ita interierit. Sed Heraclides Pontic. οὐδὲ πολ. à Lycomedæ praecipitatum eum narrat. Quaerant alii, qui plura legerunt, quam nostra mediocritas, an lucernam invenire possint, quam huic loco accommodent. Caeterum ut bimaritum Theseum heic Fulgentius vocasse videri potest, ita *biviras* vocat viduas Varro. Vid. Non. cap. 11. 43. Gloss. Isidor. *Bivira, secundo conjux*. MUNCK. Cum Heraclide Pontico de Thesei morte confer Pausaniam lib. 1. cap. 17. pag. 41. qui de Thesei ossibus agit lib. 111. cap. 3. pag. 210, 211.

7 ACADEMICUM RHETOREM] Non Macrobius, ut Locherus putat, sed Ciceronem. Gloss. MSS. *Academia fuit villa, in qua Cicero fuit natus*. Verum est, fuisse villam Ciceroni Academiam dictam. Sed ibi natum fuisse eum, vel

inde Academicum Rhetorem dici, id vero falsum est. Academicus Rhetor fuit, quod Academicorum more in omnibus adhiberet dubitationem. August. C. D. lib. VI. cap. 2. MUNCK.

8 VITALEM CIRCUM] Zodiacum, signiferum circum. Gloss. Philox. *Signifer, Σημειοφόρος, Ζωδιακός*. Capella lib. 11. *Signiferum circum decussaret*. Ζωοφόρος κύκλος est Aristoteli. *Circumlator* Apulejo. *Circum* pro *Circulo* ponunt etiam Capella & Cicero. Capellae verba sunt lib. 11. *Hinc est quod quarto jus est decurrere circo*. Et post paullo: *Hunc etiam praetergressa circum* &c. MUNCK.

9 INCESSABILITER] Ἀκαταπαύτως, indefinenter, ut loquuntur Augustinus & Cyprianus. *Incessanter* Gildas Epist. p. 99. Flavianus epist. ad Leonem magnum & Pseudocypr. Sermon. de Spir. Sancto. Cassian. de Instit. Monach. lib. 11. cap. 14. *Incessabile manuum opus*. Capella lib. 1. *Incessabilis lator*. lib. 19. *Superum incessabiliter pectorum arcana tenuerunt*. Oros. lib. 1. cap. 2. *Sicut ab initio incessabiliter exstiterunt*. Ad eundem modum *incessans* pro continuo usurpat Gregor. Dial. lib. 111. cap. 2. *Incessanti corporis totius motu*. MUNCK.

10 CESSANTIBUS] *Celantibus* 5. edd. MS. Leid. exhibet quidem *cessantibus*, sed Glossator superscripserat *abscondentibus*, quam vides esse interpretationem ἑ celantibus. Sed perperam. Quomodo enim procellae eum celarent? an quod in causâ fuerint, cur ruri sese abdiderit? Sed horridè hoc dici videtur. Praefero ergo *cessantibus*. Sententia haec est: *Cessantibus illic procellis, quo urbana tempestas me evocaverat*. Nam pro *exciderat*, quod mox sequitur, lego cum MS. Leid. *excierat*. Quod verbum corruptum etiam apud Juvenal. Scholiasten ad Sat. 1. vers. 71. *Locustam matronam veneficam Nero exhibuit ad se*. Ita Pithoeus edidit. Leid. ed. habet, *excivit μελαπέρυφα* ad se. Dele τὸ μελαπέρυφα, & scribe, *excivit ad se*. Voluit glossator aliquis indicare, quid heic esset *excire*, videlicet μελαπέρυφα. MUNCK. Pro *exciderat*, legit V. d. *exciverat*. Perpetuae hae sunt metaphorae optimis auctoribus etiam usitatae. Nepos ait in Attico cap. x. *Qui ex tot tamque gravibus procellis civilibus*

• altiori nidulo, • placidam serenitatem villatica semotione tranquil-
 lior • agitasset, sopitisque in favilla silentii raucifonis jurgiorum clas-
 sificis, quibus me • Galagetici quassaverant inpetus, defaecatam silen-
 tio vitam agere credidisset, ni me illuc quoque moerorum impro-
 bior • angina sequeretur, • felicitatisque noverca fortuna, quae ama-
 rum quiddam humanis interferit semper negotiis, me quasi pedisse-
 qua sectaretur. Nam tributaria in dies conventio compulsantium pe-
 dibus • limen proprium triverat, nova indictionum ac momentanea
 proferens genera, • quo si Mida rex ex homine verterer, ut • lo-
 couple-

bus ad incolumitatem pervenit. Iact. ad Statii 1.
 Theb. 193. *QUALITER HINC GELIDUS BO-
 REAS.* Optima comparatio, sed ignotae rei descri-
 ptio, per similitudinem notae: • egregie temp. na-
 vi iactam e tempestatibus similat, sicut Tull. *AD
 GUBERNACULA REIP.* • Horat. *O NAVIS
 REFERENT IN MARE TE NOVI FLUCTUS*
 &c. Sophocles, Antig. vs. 168.

Ἄνδρες τὰ μὲν δὴ πόλιν ἀσφαλῶς θεοί
 Πόλιν δὲ σάλας σείσαντες ὤρθωσαν πάλιν.

Schol. dicit τροπικῶς, ὡς ἐπὶ νεώς. vs. 196.

Ἦ δ' εἰς ἡ σάλας, καὶ ταύτης ἐπὶ
 Πλέοντες ὄρθης, τὰς φίλας ποίεμεθα.

Schol. [Πλέοντες ὄρθης] πορευόμενοι. ἡ δὲ μετα-
 φора ἀπὸ τῆς νεώς. Eurip. Rheseo 248. σάλας
 πόλιν dixit. Schol. Aristophan. Vesp. vs. 29. Ἀεὶ
 οἱ ποιήσας τὰς πόλεις πλοίοις παραβάλλουσι. καὶ Σο-
 φокλῆς. Idem Sophocl. Antig. 1006. Ναυκληρεῖς
 πόλιν dixit. Eurip. Hippol. 823.

ΚΑΚΩΝ δ' ὁ τάλας ΠΕΛΑΓΟΣ εἰσορῶ
 Τόσσον, ὥς μὴ ποτ' ἐκπνεῦσαι πάλιν
 Μήδ' ἐκπερᾶσαι ΚΥΜΑ ΤΗΣΔΕ ΣΥΜΦΟ-
 ΡΑΣ.

Ubi vide Schol. populares motus in concioni-
 bus, judiciis, & comitiis saepe Cicero & alii pro-
 cellas, tempestates, fluctus vocare solent. Vide Obs.
 Miscell. Vol. v. Tom. II. pag. 220. Reip. tempe-
 states dixit Cicero pro Murena cap. 2. Vide Si-
 gonium & J. Fr. Gronovium ad Livium xxviii.
 27. conquassata civitas, Resp. Provincia Ciceroni
 & Livio. vide Gron. ad Livium xxvii. 40. per
 metaphoram a navibus. Vid. Cl. J. Arntzen.
 ad A. Victor. de Vir. Inl. cap. 40. plura prudens
 omitto.

I ALTIORI NIDULO] Halcyone niduli. 5.
 edd. Alcyone niduli MS. Leid. Lege, Alcyonae

nidulo, vel Alcyonio nidulo. MUNCK.

2 PLACIDAM] Placidam 5. edd. & MS. Leid.
 quod non spernas, si legas quae ad xix. He-
 roid. Nafonis observavit Nob. Heinsius. Sene-
 ca tamen Agamem. vers. 60. Nunquam placidam
 sceptris quietem &c. Quint. Declam. x. Illa totis
 noctibus funebres exercet ululatus, tu graves somnos
 • placidam quietem. Virgil. AEn. i. Placidam per
 membra quietem. Pier. Valer. Est ubi placidam le-
 gatur, quod non aequè placet. Placida enim pro-
 prium quietis epitheton. MUNCK. Placitus & pla-
 cidus saepius confunduntur. Vide Broukh. ad
 Propert. i. xx. 21. sed placidam praefero. De
 voce placidus egit Celeb. P. Burm. ad Phaedri
 lib. II. fab. 7.

3 AGITASSEM] Ἀντ' ἔγχευον. Frequentif-
 sima Fulgentio loquendi ratio, quā ὑπερσυνίσι-
 κόν pro imperfecto usurpat. Sic cap. i. lib. i. Ut
 posteritatis perpetuale suffragium denegasset. cap.
 27. Ipse illam in conjugio acceperat. Lib. II. 14.
 Ut Minerva armis virginitatem defendisset. AE-
 thicus Praef. Cosmogr. Atque eam ne incognitam
 posteris reliquissent. Orosius lib. i. cap. 8. Adde
 ut etiam agrorum sterilitatem futuram ante multos
 annos prospiciens, fruges congregasset. Festus: Fa-
 cem in nuptiis in honorem Cereris praeferebant, a-
 quaque spargebatur nova nupta: sive ut pura casta-
 que venisset &c. Sic Leid. Biblioth. codex, non
 veniret, ut editum est. Apulejus Asclepio Her-
 metis: Vult alium, qui illum, quem ex se fece-
 rat, intueri potuisset. Cyprian. Laud. Martyr. Ad
 hoc reservatus es, ut martyr esse potuisses. Victor
 de Persecut. Vandal. lib. i. Magis eum occideret,
 ne martyrem gloriosum effecisset. Et post paullo:
 Quod ille plenus Deo magis ut velociter provenis-
 set, impios provocabat. Lib. II. Ne forte mari-
 tum consiliis acrioribus adversus tyrannum armas-
 set. Auctor vitae Virgil. Ita brevi convalescit tem-
 pore, ut multo ante satas populos adaequavis-
 set. Quem locum frustra tentavit vir eximius.
 Haimo Homil. p. 42. Si fieri posset, ut ille nau-
 dus perisset. Gregor. Dial. II. cap. 16. Per mul-
 ta

Cupletes tactus rigens auri materia sequeretur; credo etiam Pactoli ipsius fluentia ¹⁰ condictis frequentibus desiccassem. Nec hoc tantum miseriarum ergastulum sat erat: addebatur his, quod etiam bellici frequenter incursus pedum ¹¹ domo radicem infigere iusserant, quo portarum nostrarum pessulos araneorum cassibus obpletos quispiam non videret. Agrorum enim dominium gentes ceperant, nos domorum. Fructus enim nostros exspectare licuit, non frui. merces ¹² quippe gentilis fuerat, si vel ad manendum clausos relinquerent. Sed quia numquam est malum immortale mortalibus, tandem ¹³ Domini regis felicitas, adventantis velut ¹⁴ solis

ta fuerat martyrium loca transmissus, ut sanari potuisset. Et sic identidem ille. Africanum hoc esse rectè observavit Salmasius ad Pall. Tertull. p. 120. ubi alia tibi exempla dabit. Si vulgatis standum editionibus, etiam Petronium hac loquendi ratione usum dicas, cum ait: *Ad hoc votum ephebus ultra se admovit, & puto, vereri coepit, ne ego obdormissem.* Sed corrigendum existimo, *obdormiscerem.* Natum vitium ex compendio scripturae. Caeterum *agitare tranquillitatem* dictum est, ut *agitare pacem, laetitiam, moerorem, luctum, gaudia*, aliaque apud Sallustium. MUNCK. Contra imperfectum subjunctivi pro plusquamperfecto adhibent alii. Vide Cl. Oudendorp. ad J. Caesar. lib. VII. B. Gall. cap. 88.

4 GALAGETICI] M. & L. *Galogetici*. I. *Galgatici*. Sed *Galagetici* cum Commel. A. H. & MS. Leid. Gloss. *Gentilis*, vel à *Gallis dicti*. Getae sunt Gothi. Vide Schol. Horat. ad lib. I. od. 35. Casaub. in Spart. p. 301. Gloss. Isid. *Geta*, *Gotbus*. Confer Cluver. Germ. Antiq. lib. III. cap. 30. Lege heic, ut Salmasius in ora codicis sui notaverat, *Gallogetici*. MUNCK.

5 ANGINA] Gloss. *angustia*. *Angina* morbus porcorum, qui occupat fauces. Ita & Servius ad Georg. III. 497. Verum non porcorum tantum, sed pecorum omnium est angina. Festus: *Angeroniae Deae sacra à Romanis instituta sunt, cum angina omne genus animalium consumeretur.* Immo & hominum *κωάγχη*. Vide Simeon. Sethi de Alimentis pag. 4. *Angor* appellatur is morbus à Plinio lib. VIII. 27. Gloss. Philox. *Anguina*, *ἄγχω*, *κωάγχη*, *κωάγχη*, *κωάγχη*, *κωάγχη*, *κωάγχη*. Gloss. eadem: *Angit*, *ἄλβη*, *ενοχάπει*, *ἄγχη*, *πίνη*. Tertull. de Anim. cap. 48. *Angina mentis*. MUNCK.

6 FELICITATIS NOVERCA] Lib. II. 16. *Honestatis noverca*. MUNCK.

7 LIMEN PROPRIUM] Tò proprium suspectum mihi. Puto legendum, *propemodum*. MUNCK. Quid si legas *prorutum*, ut *pede proruere stantem*

columnam Horat. lib. I. Od. 35. De verbo *proruere* vide Cl. Oudendorp. ad J. Caesar. III. B. G. 26.

8 QUO SI] 5. edd. & Leid. MS. *perperam quasi*. Quo pro ut Fulgentiano more identidem ponitur. MUNCK.

9 LOCUPLETES TACTUS] Simile illud lib. II. 18. *Erat ergo huic locuples visus, & pauper effectus*. Confer ejusdem libri cap. 13. MUNCK.

10 CONDUCTIS] Sriverius: *Condicta, indictio- nes, capitationes*. Rectè quidem. Sed tu vide praeterea Lindenbrogium ad Ammian. p. 51. MUNCK.

11 DOMO] *Domi* 5. edd. Sed MS. Leid. *disertim domo*. Et rectè quidem. Gloss. Philox. *Domi*, *domo*, *κατ' οἶκον*, *ἐν οἴκῳ*. Plura vide ad Hyg. cap. 247. MUNCK.

12 QUIPPE GENTILIS] 5. edd. *quippe nobis gentilis*. Sed illud *nobis* Leid. cod. non agnoscit. Sed quid est *merces gentilis*? Honorifica & ampla, ait Locherus, cum gentile pro nobili & honorato ponatur. *Ἐπίχω*. Nisi tamen gentilem mercedem rectius heic accipi puto de mercede, quae datur à gentibus. Ita enim barbaras nationes Romani appellant. MUNCK.

13 DOMINI REGIS] MS. *Domni*. quod non displicet. Vide Vossium aliosque. Gloss. *Zenonis*. Baptista Pius ridiculè intelligit Athanasium, qui, Gothis expugnatis, pace festa tranquillavit orbem. Locherus Hildericum filium Thrasamundi, qui ab exilio revocavit episcopos. Verum utrum Ruspensis episcopus Fulgentius hic fuerit, an vero alius, cum haud satis constet, difficile est certi aliquid statuere. MUNCK.

14 SOLIS CREPUSCULUM] Cum creperum lux alma micat, ut loquitur Capella lib. II. p. 28. ed. Grot. qui & Lib. I. *Crepusculum* pro diluculo usurpat. Lucanus: *Longa repercussu nituere crepuscula Phoebos*. Confer. Serv. ad AEn. II. 268. Isidor. de Nat. Rer. cap. 2. MUNCK. Pro *debiscentibus* alii legunt *desciscentibus*.

lis crepusculum mundo tenebris dehiscantibus, pavores ¹ exterfit. Et post torpentes incessus, ² qui tum bellicum profligaverant interdictum, licuit tandem arva visere, limites circuire. Egredimur nautarum in morem, quos ³ tempestatum flamento confractos exoptata reduces ⁴ excipit ripa, & velut parietum indumentis exsuti, post domesticas stationes ambulare potius discimus, quam progredimur, ⁵ & Maroneo versui consimiles: *Tandem liber equus campo* ⁶ *potitur aperto*. Intuemur arva, quibus adhuc inpressae bellantium plantae ⁷ muricatos, (quod ajunt) ⁸ sigillaverunt gressus, & ⁹ formidine mentis nondum extersa,

¹ EXTERFIT] 6. edd. & MS. Leid. *absterfit*. quod praeferam. Claud. vi. Consul. Honor. *Principis & solis radiis deterfa removit Nubila*. MUNCK.

² QUI TUM PROFLIGAVERANT] MS. Leid. & 5. edd. *quae tum profligaverat* &c. hoc est, *negaverat*, ut glossa exponit. Sed sic rescribendum foret, *quos tum*. MUNCK.

³ TEMPESTATUM FLAMENTO] 5. edd. & MS. Leid. *flagitamento*. Gloss. exponit, *Castigatione*. Affultu & incurfu dixisset potius. Praefero tamen cum Cornel. Tollio Modiani codicis lectionem *fatigamento*. In Contin. Virgil. *Tempestivis jactationum cursibus fatigatur*. quanquam & ibi Leid. cod. *flagitatur* exhibet. Pseudocyprian. Laud. Martyr. *Tempestatibus diu nauta fatigatus*. Propert. lib. iii. El. ult. *Nunc demum vasto fessi requiescimus aestu*. MUNCK.

⁴ EXCEPIT] Mod. Codd. & Leid. Biblioth. ut & 6. edd. *excipit*. MUNCK.

⁵ ET MARONEO VERSUI CONSIMILES: TANDEM LIBER EQUUS &c.] Malim *ei Maroneo* &c. WOPKENS.

⁶ POTITUR] Clar. Cornel. Tollius margini illeverat, *potietur*. In Virgil. legitur xi. AEn. 494. *Tandem liber equus campoque potitus aperto*. Existimo versiculum hunc paululum detortum fuisse à Fulgentio. Quod postea vidi censuisse etiam Nob. Heins. qui in margine codicis sui emendabat, *spatiatur*. Leid. cod. *campo aperto potitur*. MUNCK.

⁷ MURICATOS GRESSUS] Gloss. *murica testos*. genus herbae. Stultè. Audi tu potius Vossium. *Μυρικήν muricatos gressus* dixit Fulgentius, hoc est, formidolosos, qui quasi per murices ferreos fiant. Vide ejus Etymol. in *murex*. MUNCK.

⁸ SIGILLAVERUNT] 5. edd. *sigillaverant*. MUNCK.

⁹ FORMIDINE MENTIS NONDUM EXTERSA] MS. Leid. & 5. edd. *menti*: Quod praefero. MUNCK.

¹⁰ PAVEBAMUS] Cl. Tollius mallet, *pavemus*. Sed diversa tempora, imino & modos copulari interdum, alibi docemus. MUNCK.

¹¹ HAEREDEM RELIQUERAT] Sic & infra: *Famam relinquentes haeredem*. MUNCK.

¹² TROADUM IN MOREM] Contumeliosè *Troades* Trojani à Persio appellantur: quâ de re vide Alciat. Parerg. lib. iii. cap. 48. *Καρόζηλα* ergo heic Fulgentius, aut intellexit mulieres Trojanas. MUNCK.

¹³ ALTERUTRUM] Malebam à primo *alternatim*, quod alteri Glossator superscripserat in codice Leid. Conjecerat idem, & in suo libro notaverat Clar. Tollius. Infr. lib. ii. 16: *Alternatim resurgere atque occidere dicunt*. Nunc dubito nonnihil, cum & apud Martial. in Epistol. ad Tolosanum legam: *Amplitudo denique & altitudo caritatis per vos diffundantur, per quas alterutrum invicem diligatis*. Et Nemesianus alique responso ad Cyprian. *Simus ergo orationibus nostris alterutrum adjutores*. Ruffin. Interpr. Euseb. lib. i. *Usque quo procedente immanitate etiam devorarentur alterutrum*. Vulg. interpretes Marci cap. iv. 40. *Dicebant ad alterutrum*. Genes. cap. xiii. vers. ii. *Divisique sunt alterutrum à fratre suo*. Actor. vii. 26. *Ut quid nocetis alterutrum?* Cyprian. lib. iii. ad Quirin. ex Galat. cap. vi. *Alterutrum onera sustinete*. Tertull. de Resurrect. Carnis cap. 44. *Membra alterutrum sumus*. Miror, ut raram eo significatu, in uno Sangallensi hanc vocem notasse Barthium Advers. xlv. ii. MUNCK.

¹⁴ INTERNITIO] Leg. *internecio*, quomodo habent A. I. H. & MS. Leid. Gloss. Philox. *Internecio*, *ἐναιρείσις*. Vetus interpretes Josuae cap. x. vers. 20. *Usque ad internecionem paene consumtas*. Isidor. Orig. ix. *Usque ad internecionem deletas sunt*. Quomodo & Florus loquitur lib. ii. cap. 16. & 17. quanquam perperam *internecionem* exhibent editi. Festus: *Internecio vitae privatis appellatur interfecio*, à nece denominato vocabulo. Lege cum Vett. membran. Biblioth. Leid. *Inter-*

sa, hostes in vestigiis ¹⁰ pavebamus. Terrorem enim pro sui memoria miles hostis ¹¹ haeredem reliquerat. Sed ¹² Troadum in morem ostentabamus ¹³ alterutrum loca, quorum recordationem aut ¹⁴ interitio celebrior faciebat, aut praeda. Tandem inter ¹⁵ sentosa nemorum ¹⁶ frutecta, quae agresuis olim deseruerat manus (¹⁷ nam ¹⁸ intercapedinante pavoris prolixitate ¹⁹ tam largo fumo lurida parietibus aratra pendebant, & laborifera bouum colla jugales in ²⁰ vaccinam mollitiem deduxerant callos) squalibat viduus fulcis ager, & herbidis sentibus olivifero vertici minabatur. Ita etenim ²¹ nexili de
fyr.

internecio, vitae privatio, interfectio, à nece &c. Victor illustrium cap. 23. Gallos improvisos internecione occidit. Rescribo, improvisus. Justinus lib. VII. 6. Thessaliam improvisus expugnat. Sallust. Jug. cap. 88. Quo improvisus graviter accederet. Curt. VI. 6. Improvisus hosti supervenit. Ammianus lib. XXIII. pag. 433. ed. Boxh. Improvisus Assyrios occuparet. 462. Improvisae finitima populantur. Lib. XVII. p. 184. Cum suis improvisus occurrit. Eodem sensu Florus lib. III. cap. 3. Ut hosti inopinatus occurreret. Et cap. 5. ejusdem Lib. Italiam nec opinatus invadere. Schol. Stat. ad I. Theb. vers. 644. Pietatem posuit, quia cives suos internectione monstri servaverat. Leg. internectione. MUNCK. Consule Cl. J. Arntzenium ad A. Victor. de Vir. Inlustr. cap. XXIII.

15 SENTOSA] H. e. spinosa. Sentiosa dixisset Afranius. Vide Fest. in SENTES. Horat. II. od. 9. Hispidos Manant in agros. Ubi Scholiastes: Senticosus, herbosus. MUNCK.

16 FRUTECTA] Ita rectè & MS. Leid. Fruteta 5. edd. Vide quae notamus inferius ad illa: Quicquid per frutecta Tempe. MUNCK.

17 NAM &c.] Includenda omnia parenthesi usque ad illa, squalibat viduus &c. Ordo est, Tandem squalibat ager &c. MUNCK. Pro tam, restituendum videtur jam. WOPKENS.

18 INTERCAPEDINANTE] Gloss. interveniente. Capell. lib. IX. p. 3. 2. ed. Grot. Intercapedinatae prolixitatis obliviam jam supero debet vigore discutere. Intercapedo est ἀγασμα χρόνος, ἀγασσις καιρός, ut exponunt Glossae Philoxeni. Festus: Intercapedo, tempus interceptum, cum scilicet mora est ad capiendum. Turpilii: Quando equidem amorem intercapedine ipse lenivit dies. Sed intercapedinare ignorat politum saeculum. MUNCK. De voce intercapedo Manut. ad Cic. lib. IX. ad Fam. Ep. 22. pag. 40.

19 TAM LARGO FUMO] Gloss. ut frutecta crescerent in agris. In fumo aratra suspendebant, ne cessantia ex humore putredinem conciperent. Vide Proclum ad illa Hesiod. Έργ. α. Αἶψά τε

πυράλιος πυρὶ τῶν καπνῶ καὶ τῶν. MUNCK. Consule de hoc more Schol. Aristoph. Acharn. vs. 278. cui adde Kusteri notam, & Celeb. J. G. Graevium Lect. Hesiod. cap. 2.

20 VACCINAM MOLLITIEM] Qualis in vaccarum est collis. Catullus c. LXV. Rura colit nemo, mollescent colla juvencis. MUNCK.

21 NEXILI DE SYRMATE] Gloss. de tortuosa curvatione. Syrma polysemos est sermo. Est enim syrma longariae manus scriptura. Dicitur & longa sententia. Ponitur etiam pro sinuatione & flexu, ut hoc loco. Vult sanè id epitheton Maeandrico. Festus: Maeandrum picturae genus dictum à similitudine flexus amnis, qui appellatur Maeandrus. Consule ibi Scaligerum, & Servium ad illud Virgil. AEn. v. 251. Purpura Maeandro duplici Meliboea cucurrit. Quod de longariae manus scriptura ait glossator, id inveni quoque apud Vet. Horat. Scholiast. ad Artem Poët. Larvas, inquit, capiti imponebant, & induiebant actores syrmata, id est, vestimenta proluxa: unde & longaria scriptura syrma dicitur ab illius vestis prolixitate. Longa manus dicitur in Gloss. Labb. Tò de redundat, ut saepe apud posterioris aetatis scriptores; quanquam interdum nec meliores id refugerint. Vide notas ad lib. I. cap. 24. MUNCK. Syrma vestimentum tragicum, oblongum, & fluxum a trahendo dictum. Vide Jac. Nic. Loensem II. Epiphyll. 10. recte vero hic Syrma Maeandricum jungitur ab Auctore antiquitatis studio pro sinuatione & flexu Maeandri speciem referente; derivatur enim syrma a σύρμα, quod proprie adhibetur de fluminibus serpentum more labentibus. Dionys. Perieg. vs. 16. de fluvio Tanai:

Σύρεται ἐς Σινύβιον τε καὶ ἐς Μαγνήδα λίμνην. Ubi Eustath. Ὅτι τὸ σύρεται ὁ Τάναις εἰς Σινύβιον, καὶ εἰς Μαγνήδα λίμνην, καὶ τὸ συρμαίνεσθαι Διόνυσον, καὶ τὰ πινυμένα εἰς ἐπὶ ὄρεων εἰρηται ἀγασσίνες, οἷα τὸ πινυμένων ὀφισκίδως πᾶς ἐλισσομένην. VERS. 433.

Σύρεται ὁ λυκὸν ἄγαν Ἀχελαιοῦ ἀργυροδότης.

firmate¹ maeandrico graminum labrusca coibat, quo septa herbosis radicibus tellus, Triptolemicum contumax abnueret dentem. Ergo dum hujuscemodi² paliuraea prata incedenti premerem planta, & roscidos florulenti velleris colles spatianti³ meterem passu, defectum voluntas peperit,⁴ & egredientes studio, sedulitas ex labore successe-
fit. Divertor arborei beneficium umbraculi⁵ praesumens, quo me erranti foliorum intextu Phoebi à torridis defensaret obtutibus; & circumfluo ramorum recurrentium nexu umbram, quam propriis radicibus praeberet, mihi etiam concederet esse communem. Nam me avium quaedam⁶ vernulitas, quae⁷ fragili quadam dulcedine⁸ crispantes sibilos⁹ corneis edunt organulis, ad hoc opus adlexerat, & laboris tam subita requies¹⁰ melos quoddam carminis expectabat.

Thespia-

Vers. 1138.

Τόδε λόγον δὲ σκοπέων Ἀκισίην
Συερόμερον δέχεται πλωτὴς νήεσιν Ἰθάσπης.

De Maeandro ita Eusth. ad Dionys. Perieg. 828. Τὸν δὲ ῥηθέντα Μαίανδρον, σκολιὸν φασί ρεῖν, ἐφ' ᾧ καὶ τὰς τ' ποταμῶν σκολιότητας πάσας ΜΑΙΑΝΔΡΟΥΣ καλεῖται. Hinc Herodotus lib. II. cap. 29. Σκολιὸς ὁ ταύτη, καὶ ὡς ὁ Μαίανδρος, ἐστὶ ὁ Νεῖλος. alia notiora omitto.

1 MAEANDRICO GRAMINUM] MS. Leid. & 5. edd. *gramini*. Quod praefero. Tertull. Pall. cap. 4. Prorsus si quis Maeandrico fluxu delicatam vestem-
bumi protrahat. Notter infra: Maeandricos limbos. MUNCK.

2 PALIURAEA PRATA] Respexit Virgil. Ecl. v. 39. Carduus & spinis surgit paliurus acutis. MUNCK.

3 METEREM] MS. Leid. cum 5. edd. *meti-rem*. Scriverius in margine scripserat *metirer*. Quod & mihi in mentem venerat ex illo Horatii Epod. 4. Sacram metiente te viam. Quid si mutasse eum formam verbi dicamus? Certè lib. II. cap. 6. Furare pro furari usurpavit, & in Continent. Virgil. reluctare pro reluctari. Sic *remetio* pro *remetior* Cyprian. Sermon. de Orat. Dom. In quâ mensurâ mensi eritis, in eâ *remetietur* vobis. Et sic legitur etiam apud vulgat. Interpretem Matth. VII. vers. 2. Aethicus Praefat. Cosmogr. Orbis terrarum metiri coepit. Hygin. lib. I. Astron. cap. 6. Quinque autem, quos supra diximus, sic in sphaerâ metiuntur. MUNCK. Vide ad Hygini lib. IV. Astr. Poetic. cap. ult.

4 PEPERIT, ET EGREDIENTIS STUDIO &c.] 6. edd. & MS. Leid. *Peperit egredientis studio, sed utilitas &c.* MUNCK. Alii placet *ingrediendi*

studiosa, et. deinde legenti Phoebi torridis de-
fensaret ab ictibus.

5 PRAESUMENS] H. e. occupans locum arborum umbrâ opacum. MUNCK.

6 VERNULITAS] Ita quoque cum MS. Leid. tum 6. edd. Salmasius in libro suo emendaverat, *vernilitas*. Si tam Latina esset, quam quidem non malè huic loco conveniret, rescriberem *vernalitas*. *Vernare* enim dicuntur aves, quando verno tempore cantillant. Ovid. *Indocili gutture vernat avis*. Certe *vernalis* invenias in notis Tyronis, & apud Augustin. C. D. VII. 25. *Vernalem faciem terrae*. Chrysol. Serm. XXV. *Vernalis cespitis vilitate*. Formetur ergo non ineptè à τὴν *vernalis vernalitas*. Sed potius est, ut respexisse eum loquacitatem vernarum dicamus. *Vernilitas* est dicacitas. *Verniles* aves, argutae. Rutil. I. Itin. *Vernula quis vario carmine ludit avis*. Pedo Eleg. de Maec. obitu: *Sederat argutas garrulus inter aves*. i. e. ὀρνίθας κωκί-
λας. Proclus in Hesiod. *Ἔργ. α. p. 86. Τὴν χει-
λιδόνα κωκίλας λέγει, ὡς ἐστὶ παρὰ Ἀνακρέοντι κωκίλη
χειλιδόν*. Locum frustra quaeras in reliquiis Anacreontis. Fors fuit tamen, ut Od. XII. ubi nunc legitur, τί σοι, λάλη χειλιδόν, rescribendum sit, τί κωκίλη χειλιδόν. Judicent docti. MUNCK.

7 FRAGILI DULCEDINE] Κλαδάρα. Graeci vocant. Ita infra habes, *Fragilem cacinnum*. MUNCK.

8 CRISPANTES SIBILOS] *Vibrantem modulatum*, ut de lusciniis loquitur Plin. lib. X. cap. 29. MUNCK.

9 CORNEIS ORGANULIS] H. e. rostris. *Cornea labra* dicuntur in Vet. epigram. lib. IV. Catal. Pith. Nam claudunt ravidam cornea labra gulam. MUNCK.

10 MELOS QUODD. CARMINIS] Hic iterum
Graec.

Thespiades, Hippocrene
Quas spumanti gurgite
Inrorat loquacis nimbi,
Tinctas " haustu musico,
Ferte gradum properantes
De virectis collum,
Lbi guttas " florulentae
" Mane rorant purpurae,
Humor algens, quem serenis
Astra sudant noctibus,
Verborum canistra " plenis
" Reserate flosculis.

Quic-

Graecos imitatur Fulgentius. Apoll. Rhod. iv. Arg. 907.

Κραιπνὸν ἑσπεράλοιο ΜΕΛΟΣ κανάχησεν
 ἌΟΙΔΗΣ.

Itaque non necesse est, ut cum Ampliff. Cupe-
 ro lib. ii. Obs. cap. 10. credamus Fulgentium, *melos*
carminis dixisse, quia *melos* etiam de prosa ora-
 tione adhibetur. Hujusmodi pleonasmis gau-
 dent Graeci. sic νεῶν σκάφη Eurip. in Rheso vs.
 392. νεῶς σκάφη in Cyclope vs. 465. sic αἰγῶ-
 να μάχης dixit Sophocles in Trachin. vs. 20.
 & Eurip. Androm. vs. 725. & βαρυῖ ἐχάραυ vs.
 1138. εὐνῆς λέχῳ Sophocl. Antigon. 431. Imo in
 justum volumen crescerent hae observationes, si
 omnia exempla proferrem. Siquis vero haud otio-
 sos esse istos pleonasmos contenderit, neu-
 tiquam repugnvero. Sed de hisce forsan ob-
 portunior agendi dabitur locus.

11 HAUSTU MUSICO] Pierio latice, ut loqui-
 tur Virgilius in Culice. *Haustus* pro aqua, quae
 hauritur, ut apud Phaedrum lib. i. *A te decur-
 rit ad meos haustus liquor.* MUNCK.

12 FLORULENTAE] Simulavit Auctorem Per-
 vig. Veneris: *In pudorem florulentae prodiderunt*
purpurae. *Humor ille, quem serenis astra rorant no-*
ctibus, Mane virgines papillas solvit humenti peplo.
 Isidor. Chron. Goth. *Tu florulenta campis, mon-*
tibus frondua, piscosa littoribus. Ambros. Hexaem.
 lib. i. cap. 4. *Horrentibus pruinis florulenta misce-*
ri. Ita à ros *rorulentus* apud Gregor. Turon.
 Hystor. Franc. cap. 15. à gleba *glebulentus*, & à
 faex *faeculentus* apud Apulej. in de Deo Socra-
 tis; & à farina *farinulentus*, à mustum *mustu-*
lentus Miles. lib. ix. item à rosa *rosulentus* apud
 Capellam lib. i. ab aurum *aurulentus* apud Pru-

dent. Steph. & apud nostrum à merum *me-*
rulentus. Pertinet huc illud Capellae lib. ii.
Ac in rosetis purpuraret culmina Aurora primo con-
venustans habitu. MUNCK.

13 MANE RORANT] Lege *rorat* cum 6. edd.
 & MS. Leid. Referri enim debet ad illa *humor*
algens. *Stillare, rorare, manare* & id genus quam
 plura alia cum quarto nunc, nunc cum sexto
 casu construuntur. Sententia est, *ubi humor al-*
gens &c. rorat. Est ille humor, quem astra no-
 ctu sudant, ἀπέρροια siderum lib. ii. 19. *Noctur-*
ni roris humor, quem aporroea siderum atque ipsius
lunae animandis herbarum succis insudat. Ita ibi
 legendum. Q. Cicero apud Aufonium Eclogario:
Quam sequitur nebulas rorans liquor altus Aquari.
 MUNCK.

14 PLENIS] Vel plena legendum, vel dicen-
 dum esse hypallagen, ut apud Petron. *Nec cer-*
tos fluctus ventus impulerat. Isidorus lib. xx. Orig.
 cap. 6. *Currunt cum siphonis aquis plenis, pro si-*
phone aquis pleno. Nisi rectus ei singularis fuit
siphona. Propert. lib. i. el. 20. *Tandem haurire*
parat demissis flumina palmis, Innixus dextro plena
trahens humero. Intelligi vult flumine vel aqua
 plenam urnam, observante summo Gronovio.
 MUNCK.

15 RESERATE] Barth. Advers. lib. xvii. 7. &
 lvi. 17. *deserate* propter metrum. Sed RE
 saepe produci jam notavit in Lucretiano indice
 Giphanius, & Mariangelus in notis ad Alva-
 rum de syllabarum dimensione. Quid praeterea
 in hoc carmine mutatum velit, apud ipsum vi-
 de. *Verba* heic esse μύθους sive fabulas, recte ob-
 servavit. MUNCK. Giphanio & Mariangelo ad-
 de Celeb. P. Burm. ad Phaedri lib. i. fab. 31. &
 ad lib. iii. fab. 18. inf. & Kannegieter. ad A-
 viani Fab. i. pag. 15.

Quicquid per ¹ virecta Tempe
 Raptat unda ² proluens,
³ Hinnientis & ⁴ recussu
 Quam ⁵ produxit ungula.
 Quidquid Ascraeus ⁶ veterna
 Rupe pastor ⁷ cecinit,
 Quidquid ex ⁸ Atlantis gazis
 Vestra promunt horrea,
 Quod cecinit pastorali
 Maro sylva Mantuae,
 Quod ⁹ Maeonius ranarum
 Cachinnavit praelio,

Par-

¹ VIRECTA] *Ἀρχαῖος*, quomodo & in notis Tyronis legitur pag. 9. & fructu p. 169. Capella lib. i. p. 18. Scythidis virecta. Ita habent Vett. membranae Biblioth. Leid. non vireta, ut ediderunt. Festus: Dumecta antiqui, quasi dumicta, appellabant, quae nos dumeta. Idem: Vestes fructu densa dicta à similitudine vestis. Lact. Argum. Metam. i. cap. 3. Fructu sylvarum. Marcellin. lib. xiv. Fructu prensando vel dumos. Virg. AEn. vi. Amoena virecta. Vide ibi Valerian. pag. 124. ed. Steph. MUNCK.

² PROLUENS] Lege, profluens cum Nob. Heinso. MUNCK.

³ HINNIENTIS ET RECUSSU] Adscripserat margini vir doctus, Hinniente de recussu. Sed nihil opus est. Hinniens est equus Pegasus. Duplex heic unda notatur, & quae per Tempe fluit, & Hippocrenes. MUNCK.

⁴ RECUSSU] MS. Leid. & 5. edd. recurfu. Malè. Rectum est recussu. Maro ii. AEn. Uterque recussu. Restituimus idem vocabulum lib. i. cap. 24. Recutere dictum, ut replaudere apud Apul. vi. Mil. Quadrupedi cursu solum replaudens. Et dextra frontem replaudens. MUNCK.

⁵ PRODUXIT UNGULA] Vide Sidon. lib. ix. ep. 9. Antonin. Liberal. cap. 9. Scholiasten Hesiod. p. 234. ed. Heins. Festum in Pegasus. Theon. in Aratum p. 29. ed. Lond. MUNCK.

⁶ VETERNA] Gloss. antiqua. Rectè. Gloss. Philox. Veternus & vetustus, παλαιός. Leg. Veteranus. Cyprian. Sermon. de Circumcis. Probatoria hujus sensualitatis colluctatio tam veterna. Sic veterinus error apud Ennod. Veterinae offensae apud Fulbertum, veterna silentia apud Prudent. Hymn. Cath. 9. occurrunt. Priscian. sub finem lib. ix. Vetus praeterea veterinus facit, non solum

veteranus, sed diversas habent significationes. Etiam veterinosus eodem sensu venit Victori in Pass. Martyr. Carthag. Ecce antiquus hostis, veterinosus utique anguis, trifurcae linguae venena vibrans. MUNCK.

⁷ CECINIT] Incinit Barth. Adv. lib. xxvii. cap. 19. MUNCK.

⁸ ATLANTIS] MS. Leid. Atlanta. Forte scripsit Atlantae, quemadmodum Perdica pro Perdix cap. 2. lib. iii. Vide quae ibi à nobis dicta sunt. De Atlante hoc consulendus Servius AEn. i. vers. 745. MUNCK.

⁹ MAEONIUS] Malim, Maeonides. Persius Sat. vi. ii. Maeonides Quintus pavone ex Pythagoreo. Martial. lib. v. io. Et sua riserunt saecula Maeoniden. Maeonium vatem apud Alcinum, Maeonium Homerum apud Nasonem, Maeonium senem apud hunc Nostrum, & Lucan. Pan. sed nusquam absolute dici Maeonium memini Homerum. Βαρομμον. auctorem esse illum voluerunt ex veteribus nonnulli, ut ostensum à nobis ad Hyg. cap. 154. MUNCK.

¹⁰ MADIDAS] Dictum eleganti μελιδας, ut apud Mart. ep. 68. lib. vii. Cujus Cecropio pectora rore madent. lib. i. ep. 4. Si quis Cecropiae madidus Latiaeque Camaenae Artibus. MUNCK.

¹¹ MERULENTAS] Ut à temetum temulentus, à vinum vinolentus, ita à merum finxit merulentus. Adhelnus libello de laud. Virgin. Merulenta defaecati nectaris defruta apothecis recondenda. Caeterum illa madidas, merulentas prorsus ἐμφορῶν dicuntur. Refero huc illud Petronii: Plenus Pierio diffundes nectare verba. Sic enim legendum cenfeo ex Vett. editionibus. Mutantur, qui non videbant diffundere heic esse μελιδας, inundare. Cato in Diris: Diffusos gurgite campos. Catal. Scalig. lib. ii. pag. 239. Pierio

*Parrhasia candicanti**Dente lyra concrepet:**Ad meum vetusta carmen**Saecla nuper confluant.*

Hoc itaque sacrificiali carmine Gorgonei fontis adspersione ¹⁰ madidas & praepetis ungulae rivo ¹¹ merulentas Pierides abstraxi. Adstiterant itaque ¹² syrmate nebuloso lucidae ¹³ ternae viragines, hedera largiore circumfluae, quarum familiaris Calliope ludibundo palmulae tactu, meum ¹⁴ vaporans pectusculum poeticae pruriginis ¹⁵ dulcedinem sparsit. Erat enim gravido (ut adparebat) pectore, crine neglecto, quem margaritis praenitens diadema constrinxerat, ¹⁶ talo tenus bis tinctam recolligens vestem. ¹⁷ Quod credo & itineris propter,

&

Pierio liquidam perfundis nectare mentem. Pierium laticem appellat Virgil. Culice. Caeterum ut diffundere heic, ita infundere usurpat Chrysologus Homil. 42. Non sic imber infundit terram, quomodo jejunium lacrymae rigant pauperum. Et post paulo: Coeli pluvia infundit terram. Etiam Palladius Januar. Tit. III. Mediocriter infusus ager, ut nec lutosus nec aridus sit. Marcellin. lib. XIV. Fluminis modo fortunis complurium sese repentinus infudit. MUNCK.

¹² NEBULOSO SYRMATE] Tenui instar nebulae: cujusmodi vestes *ἀεχρῶδες* vocabant Graeci. Adi Gonsalium ad illa Publii apud Petronium: *Palam proflare nudam nebula linea.* MUNCK.

¹³ TERNAE VIRAGINES] Barth. Adv. lib. XVII. cap. 7. *Ter ternae.* MUNCK.

¹⁴ VAPORANS] Gloss. *incendens.* Rectè. Horat. Epist. 16. lib. I. *Laevum discedens cursu fugiente vaporet.* MUNCK.

¹⁵ DULCEDINEM SPARSIT] Ita & MS. Leid. Gloss. *spargendo replevit.* quae est explicatio lectionis 5. edd. *dulcedine.* Lege ergo, *dulcedine sparsit.* Spargere accipe pro conspergere. Virgil. Ecl. v. 40. *Spargite humum foliis.* Propert. IV. 6. *Spargite me lymphis.* Ovid. XI. Met. 57. *Sparsos rore capillos.* & vers. 311. *Nox coelum sparserat astris.* Horat. II. od. 13. *Penetralia sparsiisse nocturna cruore.* Ubi perperam Schol. *maduisse.* Senec. Agam. 465. *Nox prima coelum sparserat stellis.* Ita *sternere* pro *consternere.* Horat. IV. od. 14. *Stravit humum sine caede victor.* *Serere* pro *conferere.* Boet. *Qui serere ingenium volet agrum.* Sic & Graeci cum Latinis. Pl. 107. 37. *Ἐπειγὸν εἰρεῖς καὶ ἐφύττειν ἀπαιτῶνας.* MUNCK. Virgil. IV. AEn. 584.

*Et jam prima novo spargebat lumine terras
Titboni croceum linquens Aurora cubile.*

Prudent. H. I. Cathem. vs. 22. *Ut cum coruscis flatibus Aurora coelum sparserit.* Propert. II. XXIII. 67.

Spargere & alterna communes caede penates.

Quoties vero Graeci ac Latini simplicia pro compositis adhibuerint, si monstrarem, Lectorem fatigarem. Verum & altera lectio defendi posset. De constructione verbi *spargere* late age. Celeb. P. Burmannus ad Virgilium.

¹⁶ TALO TENUS BIS TINCTAM RECOLLIGENS VESTEM] Hoc esset, *dibapham.* Vlitius ad Nemes. pag. 345. *talo tenus discinctam.* Nisi autem, inquit, discincta fuisset vestis, non opus erat recolligi. Responderi posset, cingendo recolligi vestem, & viantes altius cingi solere. Rectius ergo fore, *bis cinctam.* Adjuvat tamen ejus conjecturam *nebulosum syrma*, quod praecessit.

¹⁷ QUOD CREDO ET ITINERIS PROPTER] Ita & MS. Leid. Glossator superscripserat, *scil. difficultatem.* quomodo 6. edd. ante Commelinum repraesentant. Vlitius emendat, *& itineri se properaret.* Nam quod in aliis, inquit, libris editum, *itineris propter difficultatem*, ex glossate mei codicis profectum est, & sensui incongruum. Possedisse opinor codicem illum, quo ego nunc utor. Nam *bisinctam*, quod ex eodem adducit, etiam in Leidensi comparet. Ego conjectaveram, quod necdum displicet: *quod credo, & itineris propter.* Familiæ huic scriptori id genus anastrophe. Velut mox: *verbosas fabulas propter.* Et cap. 5. Lib. I. *Comestiones propter.* Apulej. Lib. v. Met. *Suggestum propter.*

& ne maeandricos tam ² subtilis elementi aliquatenus limbos aculeati herbarum vertices scinderent. Adstiti, propter ergo erectus in cubitum, veneratus sum verbosam viraginem, olim mihi poetico vulgatam evidentius testimonio. Nec inmemor, cujus verbosas fabulas propter ³ scholaribus rudimentis tumidas ⁴ ferulis gestaveram palmas: & quia non mihi evidenti manifestatione, quaenam esset, liquebat, cur venisset, inquirō. Tum illa: Una, inquit, sum è virginali ⁶ Heliconiadum curia, Jovis albo conscripta, quam olim ⁷ Athenaeam civem Romanus ordo colendam exceperat: ubi novellos ita frutices edidi, quo eorum cacumina summis astris infererem. Ita vitae famam ⁸ lin-

Et VIII. Ignem propter affidens. Quod credo heic est sicut credo. Cic. XIII. Famil. epist. 40. Si ulla unquam apud te mea commendatio valuit, quod scio multas valuisse plurimum, haec ut valeat rogo. Seneca Apolocynti. Quod tibi narro, ad sextum decimum lapidem à Viennâ natus est. Quem locum frustra tentat vir doctus. Adde quae habet Sciop. Susp. Lect. Lib. iv. 17. Possis etiam explicare non malè, quantum credo. Quintil. declam. ix. Quod scio, visis etiam gladiatores parant. Ne ^{τὸ} itiner mireris, notandum archaismos affectare cacoethes esse inferioris aetatis scriptorum, praesertim Afrorum. Certè ^{τὸ} itiner Lib. ix. & Capella usurpavit. Incertus poeta apud Macrobi. Lib. ii. Saturn. cap. 2. Rimata itiner transitus. Nisi dicamus synaloepham negiectam esse poetæ, malim ex Gellio rescribere itineri. Charis. Lib. i. Item iter & itiner &c. MUNCK. Vltius ad Nemesiani Cyneget. vs. 93. legit, talo tenus discinctam rec. v. quod credo & itineri se properet, vel, properaret. Munckerum quod credo per sicut credo explicantem ineptire dicit Cortius ad Sallustii Jug. cap. xiv. num. 21. Quod saepe παρέλκει. Vid. J. Fr. Gronov. ad Livii xxvii. 7. Vide ipsum Munckerum ad Hygini fab. xvi. (ubi tamen postea sententiam mutasse cognosces.) & Cl. Oudendorp. ad J. Caesar. iii. B. Civ. 17.

I ET NE MAEANDRICOS] Ita scripsi cum MS. Leid. & 6. edd. Perperam ^{τὸ} ne omiserat Commelinus. MUNCK.

2 SUBTILIS ELEMENTI] Filamenti in margine libri sui emendabat Nob. Heinsius. Quod nullus dubito, quin cuilibet se probaturum sit. Boetius de vestibis Philosophiae Lib. i. Vestes erant tenuissimis filis, subtili artificio &c. MUNCK.

3 SCHOLARIBUS] Scholiasticis. Usus eâ voce & Hieronymus ad Damasum. Vide Voss. in de Vit. Sermon. p. 53. MUNCK.

4 FERULIS] Ferula & scutica sceptra nota paedagogorum, sive medicamina, quibus medentur

pigritiae puerorum. Catal. Pith. Lib. iv. Et ferulis culpas tollere cessat iners. Eleganter Capella Lib. iii. Tunc etiam quoddam medicamen acerrimum, quod ex ferulae flore caprigenique tergoris refectione confecerat, rubri admodum coloris, expromsit. Ferulam & scuticam innuit, quarum hae etiam de anguillarum tergoribus olim factitabantur. Vide Plin. ix. 23. Isidorus Lib. v. 27. Anguilla est, quâ coercentur pueri in scholis: quae vulgo scutica dicitur. De Ferulis Martialis Apophor. 80. Invisae nimium pueris grataeque magistris, Clara Prometheo munere ligna sumus. A feriendo dictas perperam censet Isidorus lib. xvii. 9. Nonnulli à feriendo ferulam dicunt. hac enim pueri & puellae vapulare solent. Apul. ix. Met. Ferula nates ejus obverberans. MUNCK.

5 ET QUIA NON MIHI] Malim, sed quia. Syllaba proximè praecedens ^{τὸ} s absorpsit. MUNCK.

6 HELICONIADUM CURIA] Capella Lib. iv. Ingressa curiam superum. Cyprian. Sermon. de Pass. Christ. Paradisi civis & domesticus curiae efficitur. Non dissimile est illud Ausonii, Collegia Aoniadum. Sed chorea emendaverat in ora codicis sui Nob. Heinsius. MUNCK.

7 ATHENAEAM CIVEM] Migrat Grammaticorum regulam. Moschopulus: Ἀθῶναιος ὁ δὲν τὸ Ἀθῶν, γυνὴ δὲ δὲν Ἀθῶν Ἀττικὴ, ἐκ Ἀθηνᾶς. Hesychius: Ἀθηνᾶς, ἡ θεῶς, ἡ δὲ γυνή. MSS. habere ajunt, καὶ ἡ γυνή. Non ignoro insuper habuisse heic quosdam Grammaticorum praescripta. non existimo tamen respexisse illuc Hesychium, sed scripsisse potius: Ἀττικὴ δὲ γυνή. Caeterum ut Athenaeus pro Atheniensis, ita Romanus, Carchedonius, Chalcedonius, dixisse nonnullos ostendit Salmas. ad Pall. Tertull. pag. 129. Cur Atticae autem, non Athenaeae dicerentur mulieres, causam legas apud Augustin. C. D. cap. 9. Lib. xviii. Vide ibi Vivem. MUNCK.

8 LINQUENTES HAEREDEM] Clar. Tollius emen-

linquentes haeredem, quo magis celebriorem obitum⁹ protelarent. Ast ubi me Romuleae arcis conventu bellicus viduavit incurfus, Alexandriae¹⁰ conciliabula urbis¹¹ exfulata possederam, variis dogmatum imbutamentis lasciva Graecorum praestruens corda, postque Catonum¹² rigores, Tullianasque severas invectiones, & Varroniana ingenia,¹³ Pelleae gentis enerves sensus aut satyra luseram, aut comoedico¹⁴ phasmate delectabam, aut tragica pietate mulcebam, aut epigrammatum brevitate¹⁵ condibam. ¹⁶ Libebat me mea captivitas: & licet¹⁷ nostrae vacassent industriae, inveniebat tamen animus, quibus inter mala adrideret, nisi me etiam exinde bellis crudelior Ga-

mendaverat in suo libro, *linquens*, & mox, *protelarem*. Ita postulare quidem syntaxis, si ad Pieridem haec referas. Sed Grammaticos canones non sollicitè observat Fulgentius. Praefat. Lib. de Prisc. Sermon. *In quantum memoriae entheca subrogare potuit, contribui, non phaleratis sermonum studentes spumis*. Continent. Virgil. *Ut dicere coeperam, mox ut terram tangit, matrem videt, nec agnoscit, plenam designantes infantiam*. Heic tamen *re linquentes* referendum puto ad *novellos frutices*. MUNCK.

9 PROTELARENT] H. e. memoriam ejus per posteros extenderent. Leo in conflict. Virt. & Vit. *Si protelatis vigiliis psalmorum censum persolvitis*. Pseudo-Cypr. de Sing. Cleric. *Laborat ad culmen adversarius protelare*. Gloss. Isid. *Propagando, protelando*. *Protelat, differt*. Quae interpretatio locum habere heic posset, si pro *celebriorem* rescribamus *celeriores*. Adde infr. not. ad cap. 6. lib. I. & Contin. Virgilianam. MUNCK.

10 CONCILIABULA] Conventus & Scholas. MUNCK.

11 EXULATA] Quae huc pertinent, abunde dicta sunt à nobis ad Hyg. Myth. cap. 26. & porro infra dicentur ad lib. III. cap. 6. MUNCK.

12 RIGORES] Rugas in margine vir illustris. Sed opinor in animo habuisse Catonis severitatem. Severitas enim ubi nimia est, in rigorem degenerat. MUNCK.

13 PELLEAE GENTIS] 6. edd. & MS. Leid. *Apelleae*. Gloss. Cod. Leid. *AEgyptiae propter nimium ardorem solis*. Sed rectum est *Pelleae*, hoc est, Alexandrinae. Notati sunt semper obmorum mollitiem Alexandrini. Pellaei autem Alexandrini à Juvene Pellaeo, hoc est, Alexandro cognominati. MUNCK.

14 PHASMATE] Scriberius volebat *plasmate*. Sed videtur Planciades noster respexisse Terent. Prolog. Eun. vers. 9. *Menandri phasma nunc nuper dedit*. quanquam glossa, quae est in

codice Leidensi, *figmento*, explicet *re plasma*, non *phasma*. MUNCK.

15 CONDIBAM] Usitatus hoc poetis, quam historicis vel oratoribus. Virg. AEn. VII. 790. *insignibat*. Ovid. III. Fast. 507. *audibat*. Phaedrus IV. 23. *parturibat*. Capella tamen, ut Afrum decebat, cum nostro lib. I. p. 21. *levitate pernix desultoria gestibat*. Ita habet MS. Leid. non *gestiebat*, ut ediderunt. Apul. IV. Miles. *Bullis ingentibus scaturibat*. Claud. Annal. xv. apud Diomedem Lib. I. *Grundibat pecus suillum*. Archaismus esse idem Grammaticus docet. *Veteres haec*, inquit, *sine e litera pronuntiabant, nutribam dicentes, ut apud Virgil. Nutribant, Tyrrhusque pater &c.* MUNCK.

16 LIBEBAT ME] *Avē ē mibi*. Accusativum ergo pro Dativo posuit. Hyg. Astron. II. 15. *Et si non pro divina fecit cogitatione, nec ut deum licebat*. Sed ibi legendum puto, *decebat*. Habet quidem Festus: *Me pro mibi dicebant antiqui*. Sed exempla, quae affert, explicari aliter & possunt & debent. Magis huc faceret locus Afranii Fratris apud Non. cap. IX. tmem. 5. *Id aurum me condonat*. Et Varron. R. R. lib. III. cap. 16. *Quarum alteram sine dote dedi Lucullo, à quo hereditate me cessa &c.* Sic te pro tibi positum dicās in veteri inscriptione, quam Catal. lib. III. exhibet Pithaeus: *Viator audi, si libet, intus veni. Tabula est aenea, quae te cuncta praedicet*. Sed ipse emendat, *perdocet*. Vide Gruter. magni operis pag. 928. MUNCK.

17 NOSTRAE VACASSENT INDUSTRIAE] MS. Leid. & 5. edd. *Nostrae vacuissent industriae*. Modius ex suo MS. *Nostrae non viguissent industriae*. Lege, *nostrae non vacavissent industriae*. C. & G. notum est quam crebro inter se commutentur à librariis. Ad hoc *vacare alicui* perquam eleganter dicitur. Martial. II. 5. *Vel tantum caussis, vel tibi saepe vacas*. Phaedr. Praef. Lib. III. *Reddas amicis tempora, uxori vaces*. Forte nec *re vacas*. Hh hh

1 Galeni curia exclusisset, quae paene cunctis Alexandriae ita est inferta angiportis, quo chirurgicae carnificinae 2 laniola pluriora habitaculis numerentur: 3 denique ita certando remittunt in mortem, quo ferant 4 Caronem 5 citius 6 sopitum, si 7 conlegio non donetur. Hanc orationem risus mollior terminavit. Itaque meis 8 quo deverteret culminibus inpetravi. Tum illa: Non paves, inquit, musicum tuis receptare dogma penatibus, cum barbarorum morem auscultaverim ita 9 literarios mercatus 10 penitus abdicare, ut hos, qui primis elementorum figuris vel proprium 11 descripserint nomen, 12 cassata inquisitione mutum 13 raptarent in carnificinam. Tum ego: Non ita

essent mutandum. Quintil. Declam. 252. *Tantum illi vacuit? adeone saturitate apud te exundavit?* Tertullianus cum aliis locis, tum libr. de Resurr. carnis cap. 9. *Omnis vis Dei benefica vacuisset.* MUNCK.

1 GALENI] Ita rectè MS. Leid. cum A. B. H. & I. Malè *Galieni* M. & L. Forte decepit eos Glossator, qui super 70 Galeni scripserat regis. Miserè heic hallucinatur Baptista Pius. MUNCK.

2 LANIOLA PLURIORA] *Laniena plurior* 6. edd. Sed pro Commel. stat MS. Leid. Gloss. *Laniorum domus vel loca.* Lanii contemptim chirurgi dicuntur, quod corpora secare consueverint. Tertull. de Anim. cap. 10. *Hierophilus ille medicus, aut lanius, qui sexcentos exsecuit, ut naturam scrutaretur.* De copiâ medicorum, quibus abundavit olim Alexandria, vide Anonym. Cosmogr. à Godofred. ed. pag. 23. & Ammian. Marcell. lib. XXII. cujus verba sunt p. 426. ed. Boxh. *Medicinae autem, cujus in hac vita nostra, nec parca nec sobria, desiderantur adminicula crebra, ita studia augentur indies, ut, licet opus ipsum redoleat, pro omni tamen experimento sufficiat medico ad commendandam artis auctoritatem, si Alexandriae se dixerit eruditum.* MUNCK.

3 DENIQUE ITA] H. e. ad summam, ut verbo absolvam. Sic cum aliis locis, tum inferius quoque in hac praefat. *Denique turbavit* &c. Usurparunt ad eundem modum hanc particulam praeter alios Florus lib. I. 16. Justin. XIII. 2. Videndi de elegantia ejus locutionis Salmasius ad locum illum Flori, Freinsheim. in Justin. indic. Schultingius ad Calpurnii Declam. XI. MUNCK. Adde Graevium ad Ciceron. x. ad Fam. Ep. 10.

4 CARONEM] Ita & MS. Leid. *Caronem* 6. edd. Sic *Corineum* habes pariter sine aspiratione pro *Chorineum* in Virgil. Contin. Schol. Juv. ad Sat. III. 266. PORTHMEA. Carinam. Lege, *Caronem*. Aspira-

tionem omitti à deterioris aetatis scriptoribus, ut solebant antiquissimi, nemini ignotum paulo humaniori. Hinc ergo ridicula illa etymologia Isidori Lib. II. 21. *Cordae dictae à corde, quia sicut pulsus cordis est in pectore, ita pulsus cordae in cithara.* Xgēdaj, *Cordae.* Festus Pauli MS. Bibl. Leid. in SAMBUCA. *Ut in organo cordae, sic in machina intenduntur funes.* Gloss. Philox. ed. Steph. *Alat, πιδ. Leg. balut.* MUNCK.

5 CITIUS] *Ocyus.* Juvenal. Sat. IV. 134. *Argillam atque rotam citius properate.* Explet ellipsin Virgil. AEn. I. *Disso citius tumida aequora placat.* Isidor. Orig. XVI. 4. *Disso celerius.* MUNCK.

6 SOPITURUM] Pro *sopituros esse*, videl. Chirurgos. Quà de locutione consule Vossium Anal. lib. III. cap. 15. *Sopire* pro *enecare* posuit, ut Plautus *sopori dare* & in *soporem collocare* Amphitr. I. sc. I. Seneca OEdip. vers. 168. *Vix assiduo Bracchia conto lassata refert Fessus turbam vestare novam.* MUNCK.

7 COLLEGIO NON DONEUR] *Adjutorio*, ut rectè exponit Glossa. MUNCK.

8 QUO DIVERTERET] Ita rectè Commel. Perperam MS. Leid. cum 6. edd. *quod everteret.* Quo hic scriptor usurpat identidem pro *ut*. Vide Indic. in Quo. MUNCK. Ex *quod everteret* legendum esse *quo deverteret* rectè vidit cel. Burm. ad Ovid. II. Amor. vs. 9.

9 LITERARIOS MERCATUS] *Conventus* Gloss. Ita *mercatus Olympiacus* apud Justin. lib. XIII. 5. MUNCK.

10 PENITUS ABDICARE] H. e. repudiare. Vide quae concessit ad lib. I. epist. I. Sidon. Savaro. MUNCK.

11 DESCRIPSERUNT NOMEN] *Descripserint* 6. edd. Melius. MUNCK.

12 CASSATA INQUISITIONE MUTUM] H. e. ne cognita quidem causâ, indicta causâ. Quamobrem addit *mutum*; quod perperam omiserunt 6. edd. Agnoscit fanè MS. Leid. Sed malè glossator

ita est, inquam, ut audieras, ¹⁴ sed fama fuit. Nam

————— *Carmina tantum*

Nostra valent Musae tela inter Martia, quantum

¹⁵ *Dulcis aquae saliente sitim restinguere rivo.*

Et ut suum me amplius familiarem rescisset, illud etiam Terentianum adjeci: *Olim isti fuit generi quondam quaestus apud saeculum prius.* Nunc itaque ita literae suos, quidquid Helicon ¹⁶ verbalibus horreis enthecatum possederat, in ipsis potestatum culminibus haereditario jure ¹⁷ transferret,

tor explicat, sine aliqua fama. Caeterum cum bos praecesserit, sequi debebat mutos. *Cassare* verbum barbarum est, de quo Vossius in de Vit. Sermon. p. 99. Fulgent. Rusp. Episcop. epist. 2. *Ut merces boni operis humanae laudis intentione cassetur.* Et epist. 4. *Neque enim Jacobi Apostoli praedicatio potest aliquid argumentatione cassari.* Gregor. Dialog. lib. III. cap. 36. *Tantumque vas navis cassatum nimis fluctibus ab omni fuerat compage dissolutum.* Summae impotentiae signum est dammare aliquem inauditum, & indicta causa. Quamobrem Medea apud Senec. vers. 199. *Qui statuit aliquid parte inaudita altera, AEquum licet statuerit, baud aequus fuit.* Respondet Creon: *Auditus à te Pelia supplicium tulit.* Quem versum frustra tentari putem à viro summo. *Ἐισπρινῶς* ista proferuntur à Creonte. Merito, inquit, si diis placet, ne te inauditam condemnem postulas, cum tu inauditum sustuleris Pelian. *Ἐισπρινῶς* etiam apud Quintil. ille Declam. XIII. *Nunc vero differendum mihi est, quam momentosa sit hujus animalis rapina.* H. e. quam gravis, & quanti momenti. Contrarium vult intelligi. Sed forte rectius, *quam non momentosa.* MUNCK.

13 RAPTARENT] MS. Leid. *reportarent.* Superscripta altera lectio, *vel reptassent.* Vera lectio est, quam 6. edd. servarunt, *raptassent.* quam non debuit sprevisse Commelinus. Solenne est nostro pro imperfecto ponere *ῥαπτέον.* MUNCK.

14 SED FAMA FUIT] *Et fama fuit* legitur in Virgilio. Quomodo nec malè heic scribas. MUNCK.

15 DULCIS AQUAE] Ita & MS. Leid. & 5. edd. Apud Virg. tamen Ecl. ix. sequebatur, *Chao-nias dicunt aquilâ veniente columbas.* Sed alterum, quod ex Eclog. v. depromsit, sententia postulat. MUNCK.

16 VERBALIBUS HORREIS ENTHECATUM] Mercerus corrigit, *vernalibus borreis.* De quâ correctione valde dubito, cum & superius habeas

verborum canistra. *Enthecare* verbum fictum est ab *entheca*, de qua voce idem Mercerus ad libellum de Prisc. Sermon. Utitur eâ etiam Cuias. in de Instit. Ren. lib. iv. 14. & Gelasius Papa apud Gratianum. Grammaticus nescio quis apud Barth. Advers. lib. xxxvii. 13. *Enteca, repositio rerum venalium.* Fort. scripserat, *repositorium venalium.* *Enthecatum* dicendi genus proposito & phalerato posuit Ambrosius in Lucam. Vide Savaron. in Sidon. lib. i. ep. 9. MUNCK.

17 TRANSFERRET, CATOS] L. M. *transferre cantus.* A. B. H. I. *transferret catus.* Et ita etiam MS. Leid. Scriverius & Tollius correxerant *cados.* Et sanè cadis optimè cum horreis convenit. Horat. iv. od. 2. *Nardi parvus onyx eliciet cadum,* *Qui nunc Sulpiciis accubat borreis.* Sed adhuc hiulca est oratio, nisi ita scribas: *Nunc itaque ita literae suos, quo, quicquid Helicon verbalibus borreis enthecatum possederat, in ipsis potestatum culminibus haereditario jure transferret, cados extendunt.* Tò quo, quod à me insertum est, ob similitudinem sequentis syllabae à librario omissum putem. Sed est inter amicos meos quidam, cui *cados* Fulgentius pro doctis posuisse videbatur. Frequens sanè eò significatu ista vox etiam optimis. Nec annotare id neglexerunt veteres Grammatici. Vide Varron. L. L. lib. vi. Servium ad AEn. i. vers. 427. Legebat ergo is: *Nunc itaque & literae in suos, quicquid Helicon verbalibus borreis enthecatum possederat, in ipsis potestatum culminibus haereditario jure transferre cados extendunt.* Ut sententia sit, etiam nunc literas omnes Heliconis opes in suos myltas & doctos homines perseverare transferre. Sed sic pertendunt esset scribendum. Neque enim extendere est perseverare. *Extendere artem per successionem liberorum* apud Petronium est propagare. Nisi si satisfacit prior conjectura, legere malim: *Quo, quicquid Helicon verbalibus borreis enthecatum possederat, in ipsis potestatum culminibus hereditario jure*

ret, catos extendunt. Illa exhilarata versiculis, utpote quasi Maeonium senem¹ viderit recitantem, ² laudatorio palmulae tactu meam mulsit caesariem: percussaue mollius cervice, quam decuit: ³ Eia, inquit, ô Fabi: Anacreonticis jamdudum novus mystes initiatus es sacris. Ne quid ergo meo tibi desit tirunculo, accipe parem dogmatis gratiam: & quatenus te nostra Satyra lascivienti verborum rore percussit, vadatumque te sui retinet amoris inlecebra, ⁴ redde quod sepioticon debes: & quidquid libet⁵ Niliacis exarare papyris, feriat is aurium sedibus percipe. Nec deerit historiae quilibet effectus, cuius te visceribus⁶ interstringi poposceris. Tum ego: Index te libelli fefel-

jure transferret catus, extendunt. Sit igitur heic catus doctus. Tò suos puta esse sequaces, & extendunt idem, quod provebunt, quomodo utrumque vocabulum explicat glossa codicis Leidensis. Quo propter similitudinem, ut dicebam modo, sequentis syllabae facile oculos librarii fefellit. Ab eadem causa corruptus est locus in Quintil. Declam. VI. *Procedat inauditum antea monstrum, misera, crudelis, si quid irati Dii reliquerunt, si quid infelicitas oblita est, suis manibus perdere cupiat.* Scribe, quae, si quid &c. Et tolle incisum post τὸ misera. Idem scriptor Declam. III. *Nam quo ad altiore quisque honorum gradum extenditur, h. e. provehitur.* Adde Gronov. Observ. III. cap. I. & Barth. Advers. lib. XVII. cap. 7. ubi longè aliam dat faciem Fulgentiano huic loco. MUNCK.

I VISERIT] *Viseret* 6. edd. & MS. Leid. MUNCK.

2 LAUDATORIO TACTU &c.] Significat caput tibi demulsum fuisse. Terent. Heaut. IV. 5. vers. 14. *Non possum pati, Quin tibi demulceam caput.* Ubi Eugraphius: *Quod solet fieri bis, qui placent, ut manus per caput tractu ducta quasi quaedam esse videatur laudatio.* MUNCK.

3 EIA, INQUIT, Ô FABI] MS. Leid. & 6. edd. *Eia, inquit, Fabiana.* Scribe ergo, *Eia, inquit, Fabi.* Duae reliquae syllabae ex sequenti voce Anacreonticis adhaeserunt. MUNCK.

4 REDDE QUOD SEPIOTICON DEBES] MS. Leid. *Redde quod debebas sepiotico.* Gloss. *Colori atramento encaustopo.* Lege, *encausto.* Nimirum ita scribi debet: *Redde quod debebas sepiotico, hoc est, solve debitum atramento, scribe tantummodo, me praemonstrante, quod velis, ut habet glossa marginalis MS. Leid. Sepioticon à σῆπια vel σῆπιος dictum.* Apicius lib. V. 3. *Accipies sepias minutas, cujusmodi sunt, impurgatas cum atramento suo.* Celsus II. 19. *Omnes teneri pisces, sepiarum atramentum.* Unde notas furvae sepie literas vocat Ausonius epist. 4. *Afri nimirum atramentum non*

è fuligine, ut alii, sed è sepie succo conficiebant, ut Glossae Persianae docent ad Sat. 3. ὀβλῶ is Aristoteli est. Pro sanguine sepiis esse tradit Plin. lib. IX. 29. *Encaustum* infimae aetatis scriptores dixere. Macer cap. 3. *Encausto, vino quo sit macerata, soluto, Si scribis chartam, mus, non teret amplius illam.* Gloss. Isid. *Septa, incaustum.* Leg. *encaustum.* MUNCK.

5 NILIACIS PAPYRIS] Quia papyrus in Nilo crescit. Mart. Xen. I. *Perdite Niliacas, Musae, mea damna papyros.* Capella lib. III. *Niloticæ fruticis collemata notabam.* Ovid. III. Trist. El. X. 27. *Ipse papyrisero qui non angustior amne.* Confer Isidor. Orig. VI. 10. Schol. Juv. ad Sat. IV. 24. Sedulius Paschal. I. *Plurima Niliacis tradant miracula chartis.* Quia papyrifer Nilus, hinc *papyrionem* τὸ ἔλγος ejus appellat vulgatus interpret. Exod. II. 5. *Carectum ripae fluminis dixerat vers.* 3. Etiam mystico illi citharoedo Psalm. LXVIII. 30. *Ἦνεῖα & καλάρμε* Aegyptii, ut quidam volunt. MUNCK.

6 INTERSTRINGI] Ita MS. Leid. cum B. M. & L. Sed A. H. I. *instringi.* Prius praeferam. Vide not. ad Continent. Virgil. MUNCK.

7 PECUDEM PRAETULIT] Gloss. *arietem.* Imo *taurum.* Vide Ovid. II. Met. fab. 4. In arietem versus est Neptunus, ut Theophrane frueretur. Vide Hyg. Myth. cap. 188. MUNCK.

8 SUA FALSA ALITE] Aquilâ, cujus formâ assumptâ Jupiter Ganymeden ex Idâ monte rapuit. Vide Ovid. X. Met. fab. 4. MUNCK.

9 QUAM SEMINA] 5. edd. *vel semina.* Sed alterum MS. Leid. agnoscit. Subaudi in praecedentibus *tam.* quasi scripsisset, *tam ova* &c. lib. III. cap. 6. *Illam vero, veluti Deam, non quisquam amare ausus, quam venerari* &c. Praefat. lib. de Prisc. Sermon. *Non phaleratis sermonum studentes spumis, quam rerum manifestationibus dantes operam.* Ita Leid. codex. Contin. Virgil. *Non adipata crassedo ingenii, quam temporis formido.*

fefellit, generosa loquacitas. Mihi non cornutus adulter adripitur, nec imbre mendaci lusa Danaë virgo cantatur, dum suo judicio deus sibi 7 pecudem praetulit, & hanc auro decepit, quam potestate nequivit. Non suillo canibus mortui depastum amantis juvenis femur, nec in meis libellulis 8 sub falsa alite puerilis pependit lalcivia. Non olorinis reptantem adulterum plumis ova pulligera virginibus inculcantem, 9 quam femina puerigena visceribus infundentem, nec 10 Lychnides puellas inquirimus, & Hero atque Psyche poeticas 11 garrulantes ineptias: dum haec 12 lumen quaerit extinctum, illa deflet incensum, ut Psyche videndo perderet, & Hero non videndo perisset. Nec referam virginali figmento 13 Aricinam lusam

do. Tertull. de Anim. cap. 9. Igitur indissolubilem quam immortalem, & ineffigiatam, quam immortalē. De Spect. cap. 16. Et forsitan sine causa amare liceat, quam sine causa odisse. De Resurrect. Carn. cap. 32. Utique triduo concoquendae carni viscera ceti suffecissent, quam capulum &c. Justin. XII. 8. Quorum non studiis deficiatur, quam annis. Graecissat oratio. Gregor. Nazianz. Prolog. Arcan.

Οὐδὲ θεὸν γὰρ ἀρέσασθαι ποικίλκι δῶρον.

Πλειστέρης δὲ χερσὶ, ὅσοι φίλης τ' ὀλίγησι.

Glossae heic codicis Leidensis: Jupiter in cygnum conversus concubuit cum Leda, quae peperit ovum, unde nati sunt Castor & Pollux. Vide Hygin. Astron. II. 8. & nostrum infr. lib. II. 16. MUNCK. Optimi ita loquuntur. Vide J. Fr. Gronov. ad Livium lib. II. cap. 56.

10 LYCHNIDES PUELLAS] Glossae codicis Leidensis, Lucernales. Recte. Lychni enim lucernae. Stat. I. Theb. 521. Tendunt auratis vincula lychnis. Ubi Scholiastes: Vitandae humilitatis gratia lucernas noluit dicere. Sic Maro: dependent lychni laquearibus aureis. Indignum enim hoc heroo carmine fuerat. Sed lychnitides heic correxerat Hein- sius. Quod puto rectum esse. MUNCK.

11 GARRULANTES] Vox Barbara, ut rabulare. Vide Vossium in de Vit. Sermon. lib. IV. cap. 9. MUNCK.

12 LUMEN QUAERIT] Querit MS. Leid. Forte queritur scripserat. MUNCK. Inlustrantur haec Musaei loco de Amoribus Herus & Leandri. vs. 328.

Καὶ δὲ λύχνος ἄπιστον ἀπίστωσι πικρὸς αἰήτης.

Vers. 336.

Εἰ πᾶς ἐσαθρήσεται ἀλώμενος δι' ὠδύνοισιν
Λύχνης σβεννυμένοιο.

Qui versus conferendus cum vs. 210, ubi Leander precatur Hero,

Μῆλον ἐμοὶ εἶνα λύχνος ἀπ' ἡλιόεντος
πύργου

Ἐκ περὶ τῆς ἀνάφαις καὶ κνέφας. &c.

Hujusmodi erant mutui amoris indicia. Eodem fere modo ardentibus facibus usi sunt Lynceus & Hypermnestra, quibus sublati sibi invicem indicarunt, sese, alterum in urbe Lyncea, alteram in Larissa salvos & incolumes periculum, quod utrique a Danao instabat, evasisse; ut notat Pausanias lib. II. cap. 25. p. 168. de Lynceo & Hypermnestra ἐς τὸ τοῦ λέγεται τὸ χαλεπὸν Λυγκία διασῶσθαι τὸ πεντήκοντα ἀδελφῶν μόνον, καὶ ἡνίκα ἀνιστάθη, ΠΥΡΞΟΝ ἀνέχεν ἐντεῖθεν. συνέκειτο δὲ ἄρα αὐτῷ πρὸς τὴν Ὑπερμνήστραν ἀναχέειν τὸ ΠΥΡΞΟΝ, ἢ Ἀφρογῶν Δαναὸν ἐς ἀσφαλὲς ἀφίκηται ποί. τὴν δὲ καὶ αὐτὴν ἀνάψαι λέγουσιν ἑτερον. ἀπὸ τῆς Λαερτιάδης, δὴλα καὶ ταύτην ποιεῖσθαι, ὅτι ἐν ἐδῶν ἐδὲ αὐτὴ καθέστηκεν ἐν κινδύνῳ.

13 ARICINAM VIRAGINEM] Callistonem intelligit. Gloss. MSS. ad Virgil. I. Georg. Claramque Lycaonis &c. Eliden dicit, id est, majorem septentrionem. Lycaonis autem subauditur filia. Altera ursarum est, in quantum (leg. quam) transfigurata est Calisto filia Lycaonis Dianae in venationibus comes. quam Jupiter adamavit, & in Dianam versus cum ea concubuit. quae cum pingis (leg. praegnans) apparuisset, de suo eam (leg. suo coetu) removit. Quae Arcadem puerum edidit. Sed furo odio pellicata (leg. pellicatus) in ursam eam transformavit, & venanti filio obtulit. Cumque ille feram putasset, & insequi coepisset, Jupiter eos bisdem figurans astris consecravit. Et illa velut ursam (leg. Est illa velut ursa) fugiens, ille velut impetum faciens in eam. Quod sidus septentrio dicitur &c. Sed quare Aricinam dixit, quae Arcadica erat? Utrum quia Diana Aricina dicta est a nemore Aricino, ubi colebatur? an potius, quia nemorivaga erat, & sylvas colebat? Sane etiam infra Aricina pro sylvaticis posuisse videtur. MUNCK.

Hh hh 8

3 Quid

lufam viraginem, dum quaereret Jupiter, quid magis esse velit, quam fuerat. Mutatas itaque vanitates manifestare cupimus, non manifesta mutando fufcamus, ut ² senior deus hinnitus exerceat: & sol, ³ fulgoris igne deposito, malit anilibus exarari rugis, quam radiis. Certos itaque rerum praestolamur effectus, ⁴ quos repulso ⁵ mendacis Graeciae fabuloso commento, quid mysticum in his sapere debeat cerebrum, agnoscamus. Tum illa: ⁶ Unde haec tibi, inquit, homuncule, tantam ignorantiae scientiam? unde tam ratum ordinem ignorandi? Dum enim faeculis intacta exquiris, ostendis te sapienter scire, quod nescis. Cui ego, si his, quibus ignorare aliquid contigit, nec ipsum quidem nescire suum scire contingit, ⁷ quanto satius erat eis etiam non nasci contingere, quam nesciendo ineffaciter vivere? Primum itaque ego scientiae vestibulum puto, ⁸ Scire, quod nescias. Ad haec illa: Tam secretis mysticisque rebus vivaciter pertractandis ampliora sunt auctoritatum quaerenda suffragia. Neque enim quidpiam ludicrum quaeritur, quo ludibundo pede metrica verborum

¹ QUID MAGIS ESSE VELIT] Malim quod cum 6. edd. & MS. Leid. lib. III. cap. 16. *Qualis enim divinitas ejus, qui quaerit, quod esse velit, ne, quod fuerat, esset.* Respexit Ovid. x. Met. fab. 4. *Arfit, & inventum est aliquid, quod Jupiter esse, Quam quod erat, mallet.* MUNCK.

² SENIOR DEUS] Saturnus. Fabula, quam alludit, est apud Hyginum cap. 138. De Saturno Albricus cap. 1. *Pingebatur ut homo senex, canus, proluxa barba.* MUNCK. Adde G. Cupe- rum in Harpocrate pag. 103.

³ FULGORIS IGNE] Pro igne fulgenti, splendido. Graecismus. sic χρυσόν ἐπ' αὐτῶν i. e. aurum verborum, dixit Aristophanes in Pluto vs. 268. pro verbis aureis. vid. ibi Schol. & Ἑυρώπαι χόρτων δένδρων i. e. densis nemoribus consistam Europam Eurip. Iphig. Taur. vs. 134. qui in Phoeniss. vs. 1498. σολίδα τρυφᾶς dixit pro stola delicata, ut vertit G. Cuperus lib. 1. Obs. cap. 3. & ita saepius Graeci Substantivum genitivi casus pro Adjectivo ponere solent. ἄτην στεναγμάτων pro ἄτην ἐστεναγμένην dixit Lycophron. vs. 318. & ab hoc loquendi genere non abhorruisse Sa- cros scriptores docet ibi Cl. Potterus. ἄνδρα δή- μω dixit Homerus, i. e. virum plebejum. Vide Pe- rizon. ad Aelian. lib. XII. V. H. cap. 43. Eo- dem modo virum brachii virum robustum He- braeos dixisse docet S. Bochartus in Phaleg pag. 3. five Geograph. Sacr. lib. 1. cap. 1. ubi plura hujus locutionis exempla adfert.

⁴ QUOS REPULSOS] Conjeceram, quo repulso, cum idem Modio venisse in mentem vidi, cujus MS. habet, quo sepulto. quod τὸ repulso non de- terius est, nisi mavis expulso. Nam Leid. Cod. exhibet, ex epulo. MUNCK.

⁵ MENDACIS GRAECIAE] Vide Plin. lib. XXVIII. 10. Juvenal. Sat. x. 174. *Quicquid Graecia mendax Audet in historiis.* MUNCK.

⁶ UNDE HAEC &c.] Totus hic locus ita etiam conceptus est in MS. Leid. Sed 6. edd. Unde haec tanta tibi ignorandi scientia? unde etiam ra- tum ordinem ignorandi? Posterius membrum ita mutat Modius: Unde tam gnarus ordo ignorandi? Ego nihil mutem, nisi τὸ haec in hanc, ut subau- diatur, parasti? Ovid. XIII. Heroid. 84. *Sed mihi tam faciles unde meosque Deos?* Quintil. De- clam. VI. Unde hunc illi animum? Horat. I. epist. 4. Quo mihi fortunas? II. Sat. 7. vers. 116. Un- de mihi lapidem? Vetus interpres Esaias cap. 1. vers. 11. Quo mihi multitudinem victimarum ve- strarum? Matth. cap. xv. 33. Unde ergo nobis in deserto panes tantos? Adde quae Nob. Hein- sius habet ad Ovid. modo adductum versum. MUNCK.

⁷ QUANTO SATIUS ERAT EIS ETIAM NON NA- SCI CONTINGERE, QUAM NASCENDO INEFFACI- TER VIVERE] Tō vivere non agnoscere MS. suum ait Modius. Exturbat etiam contingere, incer- tum an auctore MS. Leidensis codex habet: Si bis, quibus ignorare aliquid contingit, ne ipsum quidem nescire suum scire contigerit, quanto satius erat.

borum , commoda farciamus. 10 Sudore hic opus est 11 palaestrantis ingenii, ne tam magnifici adsumpta operis moles ipso fere medio conaminis inpetu vivacissimis destituta vanescat tractatibus. Ergo erunt nobis etiam Philosophia atque Urania coelestis adiutrices operis adsciscendae. Nec enim deerit tuis lasciviens amica solatiis, ut, dum te mysticae artes anhelum tractando reddiderint, tum te tua Satyra ludentem excipiat. Quaeso, inquam, munifica largitas, ne tu istam tuam Satyram, cujus dudum me vadatum amore praedixeras, temere nostris credas penatibus. Tam etenim libens zelo fortitus sum ex adfectu conjugium, ut si hanc 12 oblucentem & pellicem voluptatibus domo repererit, ita fulcatis ungue genis in Heliconem remittat 13 necesse est, quo ejus diluendis vulneribus Gorgonei ipsius fontis nequaquam fluenta subficient. Tum illa 14 cachinnum quassans fragile, 15 colliso bis terque pulsu palmulae femore: Nescis, inquit, Fulgenti, rudis adcola Pieridum, quantum satyram matronae formident. Licet mulierum verbalibus undis & caufidici cedant, nec grammatici mutiant,

erat, eis etiam non nasci, quam nasci inefficaciter venire? Quod satis commodum habet sensum, si venire pro evenire positum cogites, ut lib. III. cap. 6. Denique duabus majoribus, quae temperata erant specie, connubia venere. Vide ibi à nobis annotata. MUNCK.

8 SCIRE QUOD NESCIAS] Quil correxerat vir illustris. Sed alterum putem à Fulgentio non alienum. Hieron. contra Ruffin. epist. 38. Ne illud quidem Socraticum nosse debuerat, scio quod nescio. Laet. lib. III. cap. 28. Ex hac desperatione confessio illa Socratis nata est, quod se nihil scire dixit, nisi hoc unum, quod nihil sciat. Chrysolog. Sermon. XVI. Philosophiam fingunt, ut faciant nihil scire homines plus quaerendo. De Socrate est in Apophthegmatis, "Ελεγε εἰδέναι μὲν μηδὲν, πλὴν αὐτὸ τὸ εἰδέναι. Ulterius, quam Socrates, progressus est Metrodorus apud Laertium in Anaxarcho, δὲ ἔλεγε μηδὲ αὐτὸ τὸ εἰδέναι, ὅτι εἶδεν οἷδε. Schol. Aristoph. in Nub. Act. I. Sc. I. p. 129. Ed. Calk. Ἐπεὶ ἐκείνῳ (Σωκράτης) ἔφασκε μηδὲν εἰδέναι, διότι καὶ ὑπὸ Πυθίᾳ σοφὸς ἐκείνῳ. Τὸ πρὸς αὐτῷ πρῶτον εἶναι σοφὸν, τὸ γινώεσαι, ὅτι οὐδὲν οἶδε. MUNCK. Adde Menag. ad Diogen. Laertii lib. II. §. 32.

9 COMMODA] Modius ex 4. MSS. commenta. Quod omnino probandum. MUNCK.

10 SUDORE HIC OPUS EST] A. H. & I. Sudor hic; hoc opus est. B. M. & L. Sudor hic opus est. Atque ita etiam MS. Leid. MUNCK.

11 PALAESTRANTIS INGENII] Prolog.

Lib. II. Ubi tui exerceas palaestram ingenii. MUNCK.

12 OBLUCENTEM ET PELLICEM] MS. Leid. & 6. edd. Ut pellicem. Quod praefero. Pellex est ἀντιπρόσθεα. Παλλακίς, rivaria, ut habent Vett. Glossae. Mirificus heic est Fulgentii Glossator: Pellex dicitur à pelliciendo, id est, à decipiendo, eo quod pelle sua suos decipiat amatores. Oblucere eleganter pro officere posuit. MUNCK. Quae sit pellex, & unde nomen habeat, docet A. Gellius lib. IV. cap. 3. quod satis notum est. Sed hujus Glossatoris nugae, pellicem a pelle decipiendo derivantis eadem fere sunt, quae Servii Sulpicii jure consulti, qui testamentum duplex putans esse vocabulum, compositum dicebat a mentis contestatione. ut idem Gellius refert lib. VI. cap. 12.

13 NECESSE EST] Ita quidem & MS. & 6. edd. Debuisset tamen scribere, ne soloeca evaderet oratio, necesse sit. MUNCK.

14 CACHINNUM QUASSANS FRAGILE] Fragilem malim. Fragilis cachinnus est tremulus, κλαδάρεος. Persius Sat. III. 87. Ingeminat tremulos naso crispante cachinnos. MUNCK.

15 COLLISO FEMORE] Hoc animadvertas saepe fieri ab illis, qui risu concutiantur. Contra frontem ferire est impotenter indignantium. Vide Erasmi Chil. v. Cent. I. Apul. I. Miles. Dextra jaeviente frontem replaudens. De moerente etiam dixit Ovid. XI. Met. 81. Et conata femur moerenti plangere dextrâ. MUNCK.

mutiant, rhetor taceat, & clamorem praeco compescat: sola est, quae modum inponit furentibus, licet Petroniana subit Albutia. Hac etenim adludente, & Plautini Saureae dominatus obdormit, & Sulpicillae Aufoniana loquacitas deperit; Sallustianaeque Semproniae, quamvis praesens sit Catilina, melos cantandi raucescit.

Solverat ignivomos, mundi regione peracta,

Qua-

[1 IMPONIT FURENTIBUS] Imponat MS. Leid. & 6. edd. Quod Latine, si non melius, certe aeque bene dicitur. MUNCK.

[2 LICET PETRONIANA SUBIT ALBUTIA] Glossator: Petronius poeta fuit, qui scripsit Satyram Albutiam. Satyram isto nomine non memini usquam invenisse. Opinor Albutiam fuisse unam de foeminis, quas in Satyrâ produxerit Petronius. Haec scripseram, cum in orâ codicis sui haec annotasse Nob. Heinsium repperi: *Albucilla Taciti esse videtur, & inter hujus amatores fuisse Petronium quoque.* Vide Gonsalium Praelud. Petron. II. Non praetereundus heic soloecismus Fulgentii *quod licet* cum verbo indicativi modi conjungentis. Incidit in eundem Corippus lib. I. *Licet haec Deus omnia fecit.* Marcellin. lib. XVI. p. 128. ed. Boxh. *Quae licet affectabat.* lib. XXII. p. 38. 2. *Licet à Thessalo mari distinguunt Aegaeum.* Macrobius lib. I. Sat. cap. II. *Licet ex libertate in servitutem venum ierat.* Capella lib. I. pag. 5. *Licet perhibebant.* Spartianus Adrian. cap. 16. *Omnes professores & honoravit & divites fecit, licet eos quaestionibus semper agitavit.* Ita habent edd. Vett. Quam bonae notae sint libri, unde agitaverit reposuerit Salmasius, nescio. Ambrosius Serm. I. *Facet licet pro jaceat.* Pseudo-Musa in Praefat. de Herb. Vetonicâ: *Licet fieri potest.* Isidor. de Nat. Rer. cap. 26. *Licet amplius, quam sex, nullus conspiciere potest.* MUNCK.

[3 PLAUTINAE SAUREAE] MS. Leid. & 6. edd. Plautinae Satyrae. Lege, Plautini Saureae, ut in marginibus librorum suorum emendaverant Salmasius & Scriverius. Dictum est venuste, ut *Ulysses Homericus, Hector Naevianus, & Plautinus miles* ab Apulejo aliisque. MUNCK. Adj Douzam lib. III. Praecidan. cap. I.

[4 SULPICILLAE AUSONIANAE] Emendat Demsterus Bissulae Ausoniana, locumque totum ita constituit: *Hac enim alludente & Plautini Saureae dominatus obdormit, & Bissulae Ausoniana loquacitas deperit, Sallustianaeque Semproniae, quamvis praesens sit, cantilena raucescit.* Inducit ergo illa melos cantandi (pro quibus melos cantanti Fulgentio restituit Carrio Emend. lib. II. 15.) & *catilina* mutat in *cantilena*. quod & in MS. Leid.

comparet. Pro & Sulpicillae Nob. Heinsius mallet, & sua Bissulae. Quae emendatio & venustior est, & propius ad veterem scripturam accedit. MUNCK.

[5 IGNIVOMUS] Gloss. Sol ignem vomens. Scriberius emendabat ignivomos, ut referatur ad quadrupedes. Quod vehementer placet. Ovid. II. Met. 84. *Nec tibi quadrupedes animosos ignibus illis, Quos in pectore habent, quos ore & naribus efflant, In promptu regere est.* Tales erant quoque tauri Aetiae lib. VII. 104. *Ecce adamanteis Vulcanum naribus efflant.* Nec displicet tamen Nob. Heinsii conjectura, quam margini codicis sui ille verat, *ignicomus.* Ausonius epist. 7. *Aut ut AEolidi mensis tenet ignicomus sol.* Avienus descript. Orbis terrae: *Icarus ignicomus soli sacra.* Et post paulo: *Flammicomus dexteri pectora soli.* Vomanus Catal. Pith. lib. III. *Sol in signe caput radiorum ardente coronâ Promit &c.* Certè ignicomus, vel ignivomos legendum absque ulla haesitatione affirmarem, nisi retardaret me Fortunati carmen de Pascha, in quo legas: *Altius ignivomum solem coeli orbita ducit.* Sed & illi restituiam ignicomum. MUNCK.

[6 DISJUNGIT EQUOS] Dejungit corrigit Barthius. Nihil est necesse. Horat. lib. I. epist. 14. *Bovemque disjunctum curas.* Non improbae tamen notae *dejungo*, cum & *abjunctos equos* dicat Propertius II. 14. MUNCK. Juvenis mirabitur, quod in praecedenti versu syllaba ultima in colla producatur, sed hoc fieri more Graecorum obsequentem duplicem consonantem sciat, Homerus Iliad. A. vs. 6.

Εξ &

Δη τὰ

Παῖδα δὲ

Ἀσὶ

Τὴν ἱερὴν

Σαῦρα.

Et ita centies.

[7 LINQUIT] Liquit correctum erat in libro Salmasiano. Atque ita exhibent quoque 6. edd. Sed pro Commel. stat codex Leid. MUNCK.

8 STEL-

*Quadrupedes, gelidumque rotis tepefecerat orbem
Rector, & auratis colla spoliabat habenis.
Jam Phoebus ⁶ disiungit equos, jam Cynthia jungit:
Quasque soror ⁷ linquit, frater pede temperat undas.
Tum nox ⁸ stellato mundum ⁹ circumlita peplo,
¹⁰ Caerula rorigeris pigrescere jusserat alis,
¹¹ Astrigeroque nitens diademate Luna bicornis,*

Bul-

⁸ STELLATO PEPLO] Claud. R. P. II. 363. *Stellantes nox pitta sinus.* Stellatum peplum ergo est velamen atrigerum. Hilasius Catal. lib. III. *Nox abit astrifero velamine cincta micanti.* Videtur imitari Capellam lib. VI. *Aetheris astrifico lumina multa peplo.* Ibidem habes, *Sphaeram solidam gestitantem, amictamque laevorsum peplo.* Quae & emendationem meam circumdata peplo adstruunt. Actor. cap. XII. vers. 8. *Περὶ βαλὲ τὸ ἰμάδιον* vs. Vet. Interpr. *Circunda tibi vestimentum tuum.* MUNCK.

⁹ CIRCUMLITA PEPLO] Prudentius apud Claud. Mamertum lib. I. cap. 3. *Absentemque diem lux agit aemula, Qua nox cum lacero victa fugit peplo.* Exstant autem hi versiculi Hymn. v. Cath. Adde his, quae congeffit Lindenbrogius ad illa lib. II. Catal. Scalig. *Intorquetque peplum noctis radiatque sororem.* Qui versus desumptus est ex Astronomicis, quae Fulgentio tribuuntur in Catalectis Pithoei. *Pallia nostri tribuit Honorius Carm. de Pasch. Aeternae noctis pallia crassa cadunt.* Imitatio est Graecorum, qui *κυανόπεπλον* dicunt noctem. Musaeus: *Ἦδη κυανόπεπλον ἀνέδραμε νυκτὸς ὁμίχλη.* MUNCK. *Ποικιλεῖμων* vocatur Nox ab Aeschilo Prom. Vinct. vs. 24. ubi v. Schol. *Μελάμπεπλον* ab Euripide in Jone vs. 1150.

*Μελάμπεπλον δὲ νύξ, ἀσείρωτον ζυγοῖς
"Οχημ' ἔπαλιν. ἄστρα δὲ ἀμάσσει δειῶ.*

¹⁰ CAERULA] Ita, hoc est, nigra nox dicitur, quia ἔδεν εἶναι ἄλλο, πλὴν σκιάς γῆς, quae πλατυνομένη μελαίνῃ τὴν αἴαντα, ut loquitur Plutarchus apud Euseb. Praep. Evang. p. 52. ed. Steph. Statius: *Et jam caerula nox obibat orbem.* Hinc & caeruleas bigas ei assignat Claud. R. P. 276. MUNCK. *Caeruleus maris color*, unde Dii Marini caerulei, & caerula pro pelago Poetis. V. G. Cuper. Apoth. Hom. pag. 52. 53. Schol. Aristoph. Equit. vs. 551. *ΚΥΑΝΕΜΒΟΛΟΙ ΤΡΙΗΡΕΙΣ, αἱ τέμνεσαι τὴν θάλασσαν. κυανὸν δὲ τὸ ταύτης ὕδωρ.* Potest nihilominus tamen accipi pro nigro colore Propert. II. XXI. 40.

*Una ratis fati nostros portabit amores
Caerula ad infernos velificata lacus.*

Ubi vide Passerat. & ita interpretor Valerii Flacci locum lib. I. Argon. 188, ubi Argonautae mare intraturi sacrificant Neptuno ceterisque Diis Marinis.

*Tum laeti statuunt aras. Tibi Rector aquarum
Summus honor: Tibi CAERULEIS in littore
VITTIS*

Et Zephyris Glaucoque bovem, Thetidique juvenecam

Dejicit Ancaeus.

Val. Flaccus, licet de alia re agens, imitatur Virgilium III. AEn. 64.

CAERULEISmaestae VITTIS atraque cupressi.

Consule Celeb. P. Burm. ad Val. Flacc. III. Arg. 400. *Caerulcas* vocat Valerius *vittas* in honorem Neptuni *Κυανοχαίτης*, cui hinc *ταύρες παμμέλανας* sacrificabant Graeci, ut docet Homerus Odyss. Γ. vs. 6. ubi Schol. dicit *παμμέλανας* ἀπὸ τὴν χροίαν & ὕδατος τὴν ἐν βάθους, & *κυανοχαίτη* explicat per *μελανοχρῆν*. Vide & Schol. Pindari Olymp. Od. XIII. 99. Inproprie Pindarum O. Pyth. IV. vs. 361. locutum putat idem Scholiastes, cum *ταύρες πυρρὲς τὴν χροίαν* Argonautas Neptuno immolasse in ostio ponti Euxini dicit, quoniam secundum Homerum Neptuno *Κυανοχαίτη* nigri essent immolandi. Quidquid sit, *Κυανέαι ἔθειραι*, capilli nigri sunt Apollonio Rhodio lib. I. vers. 223. & eo sensu *Φερσεφόνας θάλαμῳ κυανέῳ* dicitur in secundo Sapphus Epigrammate. Consule Munck. ad Antonin. Liberal. cap. XX. Metam. Graevium Lect. Hesiod. cap. 13. & Olear. ad Philostrati lib. III. de Vita Apoll. Tyan. cap. 5. Ut autem *μελάμπεπλον* nox ab Euripide, ita ab Arato Diosem. vs. 194. *μέλαινα* vocatur, quem debeo Spanhemio ad Callim. pag. 354. Aristoph. Ran. 1370. somnum vocat *Μελαίνας νυκτὸς παῖδας μελανοκεκείμενα*.

II ASTRIGEROQUE NITENS &c.] Adumbratus
I i i hic

• *Bullatum* • *bijugis conscenderat aethera tauris.*
Jam simulachra modis mentes fallentia • *plastis,*
Mollia • *falsidicis replebant stramina signis.*

Et ut in verba paucissima conferam, nox erat. Cujus noctis nomen jamdudum oblitus, ut insanus vates versibus delirabam, dum subito agrestis illa, quam dudum videram, hospita oborto inpetu cubicularias impulsu fores inrupit, inopinanterque me jacentem reperiens marcentia languore somni, lepidolamina, rapido atque admodum splendefcente intermicanti quodam sui vultus coruscamine pepulit: erat enim ultra solitum eminens mortalitatis adspectum: denique pigrae adhuc quietis indicium rotatis naribus eructuantem: repentina ostii crepi-

hic versus ex Aufonii Cupid. Crucif. vers. 42.
Cum face & astringero diademate Luna bicornis.
 MUNCK.

I BULLATUM] H. e. stellis, tanquam bullis, distinctum. Sanè Plinius lib. xxxi. cap. 2. *Fontem bullis stellantem* dicit. *Bullare* dictum ut *gemma* apud Solin. Pontic. *Astringeram faciem nitido gemmavit Olympo.* Coelum stellis, bullarum instar, ut cingula & fores, confixum censebant. Lucret. lib. v. *Stellisque micantibus aethera fixum.* Apul. vi. Miles. 128. *Bullis multis aureis inoculatum, veluti stellis fidereis relucens.* Sic Pollio in Gallienis auratos constellatosque vocat balteos, qui bullis ut stellis insignes erant. De Bullis vide observata à Taub. ad Plaut. Asin. ii. 4. Lips. in Anal. ad Dial. 2. lib. iii. de Milit. Isidor. Orig. xix. cap. 31. *Bullae, quod sint similes rotunditate bullis, quae in aqua vento inflantur.* Ita ego capiebam hunc locum. Nob. tamen Heins. in libro suo emendasse postea vidi *pullatum.* MUNCK. Adde Celeb. P. Burm. ad Petron. Satyric. cap. 30.

2 BIJUGIS TAURIS] *Juvenas* currui Lunae subjungit Aufon. epist. 9. ubi similem temporis descriptionem habes, ut & in Senecae Apocynthosi. *Juvenas* Claud. R. P. iii. 403. *Boves* German. Scholiastes his verbis: *Quod humilior currat, & terris praesit: unde bigam boum habere dicitur.* Paulo tamen superius cum Tibull. lib. ii. el. 4. & Ovidio cum aliis locis, tum R. A. vers. 258. *equos* ei tribuerat. Fuere etiam, qui à mulabus vehi eam fecere, ut docet Proclus in Hesiod. Hym. p. 174. ed. Heins. A bobus trahi currum Lunae videas etiam in veteri imagine, quam è MS. publicavit Grotius. German. Scholiastes unum ei equum album, alterum tribuit nigrum. MUNCK. Nocti etiam currus datur, qui ab equis trahitur. Theocritus Idyll. ii. 165.

Χαῖρε Σελανή. λιπαρόχρε, χάρετε δὲ ἄλλοι
 Ἀστέρες, δὴ κήλοια κατ' ἀντυγα νυκτὸς ὀπαδοί.

Ubi Vet. Schol. Ὅλη δὲ ἐπὶ ἄρματι οὐκ ἔχεται ἢ νύξ. Ευελπίδης. Ὡς νύξ ἰερὰ, ὡς μακρὴν ἱσχυρὰ διαίσεις, ἀστροειδέα νῦτα διφρεύουσα. ἀστέρες δὲ, ὅτι ἐπιγενομένης τῆς νυκτὸς φαίνονται οἱ ἀστέρες. Confer superius citatum Euripidem in Ione vs. 1150. Imitatur Tibullus ii. i. 87. — *Nox jungit equos, currumque sequuntur Matris lascivo sidera fulva choro.* ubi plura Broukh. cur vero Bigae dentur Lunae, docet Servius ad v. AEn. 721. Pausanias lib. v. cap. ii. pag. 403. eos deridens, qui Lunam a mulabus vehi fingunt, ita scribit καὶ ἡδὴ βάλβου (folii Jovis Olympici apud Eleos) πρὸς τὸ πέραν Ἀμφικτύτη καὶ Ποσειδῶν, Σελήνῃ ἱσχυρὰ (ἡμοὶ δοκεῖ) ἐλαύνουσα. τοῖς δὲ ἰσὺν εἰρημένῃ ἐφ' ἡμιόνου τὴν θεὸν οὐκ ἔχουσα, καὶ ἐχ' ἱσχυρὰ καὶ λόγοι γὰρ τινὰ ἐπὶ τῷ ἡμιόνῳ λέγουσιν οὐκ ἔχουσα. Plurimos tamen Lunae currui boves jungere docet Cl. Oudendorp. ad Lucani lib. i. vs. 78.

3 PLASTIS] Fictis & fallacibus. Plasma est deceptio & figmentum. Videtur alludere illa Lucretii: *Simulacra modis pallentia miris.* MUNCK. Adludit ad artificum nomen, qui *plastae* dicuntur. Vid. Celeb. P. Burm. ad Petronii Satyric. cap. 88.

4 FALSIDICIS SIGNIS] *Falsidici* falsi sunt. Aufon. epigr. 118. *Falsidici vates, temerant qui carmine verum.* Contra *veridica* vera sunt. Lucret. apud Lactant. de Vit. Beat. lib. vii. cap. 27. *Veridicis hominum purgavit pectora distis.* Intelligi autem vult fallaces somniorum formas. Aufon. Ephem. de portâ eburneâ: *Semper fallaces glomerat super aëra formas.* MUNCK.

5 LEPIDO] *Lepido* correctum erat in libris Salmasii, Heinsii, & Tollii. MUNCK.

6 RAPIDO CORUSCAMINE] Imitatur Apulejum in

crepitatione turbavit. Hanc praeibat florali lasciviens virguncula petulantia, hedera largiori circumflua, inprobi vultus & ore ⁸ contumeliarum sarcinis gravido: cujus ⁹ ironicum lumen tam rimabunda vernulitate currebat, quo mentes etiam penitus abstrusas temulentis inscriptionibus depinxisset. Musae autem latera sarciebant altrinsecus duae: quarum dexterio verenda quadam majestate subnixa, elatae frontis ¹⁰ polimina argenteis astrorum crispaverat margaritis: cujus phaleratum exoticis diadema carbunculis ¹¹ corniculata lunae sinuatio deprimebat, ¹² ac caerulanti ¹³ peplo circumlita ¹⁴ hyalinae cavitatem sphaerae osseo ¹⁵ fastigans tigillo versabat. Visus itaque luminis tam elata contemplatione ¹⁶ coelitus erigebatur intuitus, quo pene foribus,

in de Deo Socratis: *Rapidissimo coruscamine lumen candidum intermicare.* MUNCK.

7 ROTATIS NARIBUS] *Roratis* sex edd. Quae lectio alteri superscripta erat etiam in codice Leid. Nec sanè deterior videtur. *Irriguus* enim *somnus*, ut loquitur Persius Sat. v. Persium imitatus est Tertull. in Genes. *Ilicet irriguo perfundit lumina somno.* Prudent. Hym. Cath. *Rectusque feriatum Placat rigante somno.* Calor vapores dum sursum mittit, nares ab iis non raro humectari videas. MUNCK. Hinc Venus dicitur Ascanio per membra *inrigare* i. e. infundere quietem Virgilio I. AEn. 696. ubi vide Servium.

8 CONTUMELIARUM SARCINIS GRAVIDO] Gloss. *Quia Satyra nulli parcit.* MUNCK.

9 IRONICUM LUMEN] *Erroneum* emendaverat in suo libro Nob. Heins. & *rimabunda* pro *rimabunda*. MUNCK.

10 POLIMINA] Gloss. *cacumina*, id est, *superficiem*. Sed perperam, me iudice. Polimina sunt ornamenta, quibus aliquid expolitur. Apulejus in de Deo Socratis: *Neque enim in emendis equis phaleras consideramus, & baltei polimina inspicimus.* MUNCK.

11 CORNICULATA LUNAE SINUATIO] MS. *corniculatae*. Pro *sinuatio* malebat *sinatio* Scribentius. Frustra. Ovid. III. Met. 682. *Qualia dividuae sinuantur cornua lunae.* Plin. lib. II. cap. 9. *Luna sinuata in orbem.* MUNCK.

12 AC CAERULANTI] *Haec caerulanti* Modius. *A caerulus caerulare*, ut à *garrulus garrulare*, à *tremulus tremulare* apud Flodoard. III. 3. à *circulus circulari* apud Diomedem lib. III. elegantiae illius sacculi sunt. Sic, puto, *querulare* finxerunt ex *querulus*, & lego in prooem. Bucol. Virgil. quod Servio tribuunt, *postea eum querulantes invenimus*, non *querelantes*. Haec scripseram, cum vidi à Vossio lib. IV. De Vit. Serm. cap. 18. damnari *querulari* pro *querelari*, cujus & ipse quaedam adducit exempla: quibus adjun-

go illud ex Isid. Gloss. *Querelantem, querelas afferentem.* Sed viderint de eo alii. An etiam *cantulare* dixerunt? Servius Centimetro, ut edidit Putschius: *Thracicum nefas enarrat cantitans birundo.* Sed MS. Leid. Biblioth. habet: *Traceum nefas renarrat cantulans birundo.* Sed hoc peccatum sit potius librarii. Lege tamen cum illo codice, *Thracium*, & *renarrat*, ut flagitat metrum. Senec. Thyest. vers. 56. *Thracium fiat nefas.* MUNCK.

13 CIRCUMLITA PEPLO] Sic etiam paulo superius: *Stellato circumlita peplo.* Mallet tamen utrobique aliquis *circumdata*. Certe aptius, me iudice, foret. Confirmat emendationem meam, quod ait in Datam. cap. 3. *Nepos, Duplici amiculo circumdatus.* MUNCK.

14 HYALINAE SPHAERAE] Vitreae. Retinuit Graecam vocem. Maro Georg. IV. 335. *Hyali saturo fucata colore.* Philarg. *Hyali, pro byalino.* Capella lib. VIII. *Ala cum pennis byalinis.* MUNCK. Ex hisce patet Antiquos magis dixisse *ὑάλῳ* quam *ὑέλῳ*. V. Perizon. ad Aelian. XIII. V. H. 3. ubi tamen *πύελον ὑέλῳ* legitur.

15 FASTIGANS] *Fatigans* MS. Leid. *Fastigatus* 6. edd. Sed *fastigans* rectum est. Ut à *vestigium vestigare*, à *flagitium flagitare*, à *comitium comitare*, hoc est, *convicium in comitio facere*, ita à *fastigium fastigare*. Sidon. carm. 2. *Quamquam diademate crinem Fastigatus eas.* Capella lib. III. *Ut fastigetur, longa brevisque fuat.* Solinus cap. ult. *In qua paucilla aedes ignobiliter ad culmen fastigata.* MUNCK.

16 COELITUS ERIGEBATUR INTUITUS] MS. Leid. & *intuitus*. Sed alterum praeferam. Nihil tamen soloecum videtur *coelitus erigere*. Forte scripserat, *coelotenus*, ut *talotenus* paulo superius. Justin. lib. XII. 6. *Extollere coelo tenus coepit.* Talia sunt *pubetenus*, *facietenus*, *digito-tenus*, *umerotenus* apud Apulejum. *Cratetenus* apud Prud. Cath. 3. *Amictutenus* apud Ammia-

bus, superna intuens, pollicem inlisset. ¹ Levicomes lateris refugo quodam contemplatu secretior humanos intuitus velamine quodam arcano vitabat: hujus ² ninguida canis albertibus nitebat caesaries, rugaque crispato multiplici supercilio ³ rancidum se quiddam concipere promittebat. ⁴ Tardior erat incessus, & ipsa ponderationis gravedine venerandus. Tunc Calliope ⁵ provinciam loquacitatis ingressa, His te, inquit, Fulgenti, ⁶ tutricibus sponponderam largiturum. quarum sequax si fueris, celeriter raptum ex mortali coelestem efficient, astrisque te, non ut Neronem poetis laudibus, sed ut Platonem mysticis interferent rationibus. Neque enim illos de his expectes adfectus, quos aut poema ornat, aut deflet tragoedia, aut ⁷ spumat oratio, aut ⁸ cachinnat satyra, aut ludit comoedia: sed in quibus & ⁹ Carneadis refudat elleborum, & Platonis auratum eloquium, & Aristotelis ¹⁰ syllogismaticum brevilloquium. Nunc itaque pande mentis cubiculum,

rum lib. xiv. p. 41. ed. Boxh. *Gladiotenus* apud Tertull. ad Scapul. cap. 4. MUNCK.

1 LEVICOMES LATERIS] Scribe divisim cum codice Leid. *Laevi comes lateris*. MUNCK.

2 NINGUIDA] Ut *ningues* & *nives* promiscue dicebant veteres, ita & *ninguidus* & *nividus*. Prudent. Hym. Cath. v. *Ninguidus cibus*. Utitur & Ausonius saepius ea voce. Adde, quae ad Sidon. lib. ii. ep. 14. congescit Savaro, Heinf. ad Ovid. Metam. pag. 109. MUNCK.

3 RANCIDUM QUIDDAM CONCIPERE] 6. edd. & MS. Leid. *Conspire*. Glossae: *Id est, conspire, cogitationem invenire*. Modius ex suo codice profert *conspere*. Quod probandum procul dubio. Et ducit eo quoque Glossator. *Usitatus respere*. Auson. epist. 17. *Absinthium meum respit*. MUNCK.

4 TARDIOR ERAT INCESSUS] Vox *incessus* proprie hic adhibetur a Fulgentio. Livius lib. i. cap. 26. *Quem modo decoratum orantemque victoria INCEDENTEM vidistis*. lib. ii. cap. 6. *Ipse, en ille nostris decoratus insignibus, magnifice INCEDIT*. Hanc verbi notionem indicavit prius Servius ad i. AEn. 50. & 409. Deinde Passerat. ad Propert. ii. i. 5. & post eum Broukhusius ad eumd. Propert. ii. ii. 58. & ad Tibull. ii. vi. 34. item Cortius ad Sallustii Fragm. lib. i. p. 943.

5 PROVINCIAM LOQUACITATIS] *Loquacitatem* pro loquela ponit, ut in Continent. Virgil. *Communis loquacitas*, pro communi loquendi ratione. MUNCK.

6 TUTRICIBUS SPOPONDERAM LARGITURUM] Modius ex suo codice: *Dutricibus sponponderam largiturum*. 6. edd. & MS. Leid. *largitum*. Gloss.

Largiendum, tradendum. Largiturum an largiturum legas, parum referre puto. Vide quae notavi ad illa, *Quo ferant Canonem citius sopitum*. Et Gell. i. 7. MUNCK.

7 SPUMAT ORATIO] Claud. Mamert. de Stat. Anim. ii. 7. *Imperitas aures verborum puerilium spumis conspuunt*. Noster praefat. Lib. de Prisc. Serm. *Non phaleratis verborum studentes spumis*. MUNCK.

8 CACHINNAT SATYRA] Supra: *Quod Maeonius ranarum Cachinnavit praelio*. Vide Schol. ad Pers. Sat. i. 26. MUNCK.

9 CARNEADIS HELLEBORUM] Veratrum Italia vocat. De eo Plinius lib. xxv. 5. *Quondam terribile, postea tam promiscuum, ut plerique studiorum gratia, ad pervidenda acrius, quae commentabantur, saepius sumptitaverint. Carneadem responsurum Zenonis libris* &c. MUNCK. Noster in Virgil. Cont. Chrysippo elleborum tribuit. Sed uterque elleboro sese purgasse dicitur. Vid. Jac. Nic. Loensis lib. iii. Epiphyll. cap. 17. Menag. ad Diogen. Laert. lib. iv. §. 62. Interpret. ad Petronii Satyric. cap. 88. quibus adde Abr. Torrenium ad Val. Maximi lib. viii. cap. 7. Ext. 5.

10 SYLLOGISMATICUM BREVILOQUIUM] Tertullianus de Anim. cap. 6. *Sed nemo unquam cunctanti de exitu animae mulsam aquam de eloquio Platonis infudit, aut micras de minutiloquio Aristotelis inferjit*. MUNCK. De Aristotelis dictione vide Ammonium ad Categorias Aristotelis, quem laudat Menagius ad Diogenem Laertium lib. v. §. 3. Longas verborum ambages vitavit Aristoteles, quippe *πρᾶνός τὴν φωνήν*. unde *βάρτα* cognominatus esse dicitur a Tzetze ad Lyco-

culum, & aurium fistulis, audito nuntio, mentibus intromitte, quod excipis. ¹¹ sed & enerva totum mortale quod tibi est, ne tam ¹² sacrati series dogmatis scrupulosis rite non resideat penetralibus. Ergo nunc de deorum primum natura, unde tanta malae credulitatis lues stultis mentibus inoleverit, edicamus. Quamvis enim quidam sint, qui sprete capitis generositate, ¹³ aricinis atque archaicis sensibus glandium quidpiam sapiant, atque eorum altiori stultitiae nubilo soporata caligentur ingenia: tamen nequaquam apud humanos sensus nisi fortuitis compulsionibus moti nascuntur errores, ut etiam Chrysippus de facto scribens ait, Compulsionibus lubricis volvuntur incurfus. Itaque primum, omisso circuitu, unde idolum tractum sit, ¹⁴ edicamus.

UNDE

Lycophron. vs. 886.

¹¹ SED ET ENERVA] Τὸ & nec 5. edd. nec MS. Leid. agnoscunt. MUNCK.

¹² SACRATI SERIES DOGMATIS] Ita & 6. edd. Sed MS. Leid. secreta. MUNCK.

¹³ ARICINIS ATQUE ARCHAICIS] Ita & MS. Leid. Gloss. Sylvaticis & stultis. Forte haud stultè. Quae enim *Aricina* dicebatur Diana, eadem & *Nemorensis* erat. Vide Scalig. ad Fest. p. 85. *Nemoralis* est Martiali lib. III. ep. 19. Δ. H. & I. exhibent *Eeretinis atque Archadicis*. Ego scripturam Leid. Cod. non temere sollicitem, cum ἀρχαίων Graecis dicatur τὸ ὄντες, μωροὶ, ἀπράδες. Aristoph. Νεφ. φεγεῖς ἀρχαῖα. Eiusdem significatus est ἀρχαῖοι. Julianus Prolog. Caes. Εἴτα τίς ἔτα παχὺς ἐστὶ καὶ ἀρχαῖοι, ὁ Καῖσαρ. Usus ea voce etiam Horat. lib. I. epist. 5. ubi *archaicos lectos* dicit antiquo more factos. Si quicquam esset mutandum, pro *Aricinis* longè *marrucinis* malim, quam *Eretinis*. Est enim *marrucinus* insubidus, indoctus. Vide Scalig. ad Catull. carm. 12. Etiam *Archaicis* levi mutatione verti posset in *Arcadicis*, quemadmodum in Virgil. continentia habemus *Arcadicas aures*. Quo & hoc accedit, quod frequenter aspirent, ubi nulla opus aspiratione, librarii. Sed satius omnino puto, ut nihil mutemus. In libello de Prisc. Serm. *Averruncassit igitur tam Aricinas hominum mentes*. Quo de loco postea viderimus. Interim sciant lectores emendasse Nob. Heins. in libro suo *vervecinis*. Perquam venustè mehercules. *Vervex* enim convicium, quod stultis dicitur & fatuis, ut vel ex uno Petron. Fragm. Traguriano liquere cuivis potest. MUNCK.

¹⁴ EDICAMUS] Ut heic, ita & infra saepius composito pro simplici utitur. Tertull. de Anim. cap. 12. *Et tamen eundem animam alibi edicit*. De Cor. Mil. cap. 10. *Quod si tales edicit futuros, qui idola fabricantur*. Capella Lib. II. *Ex eo quod Heram terram veteres edixerunt*. Ita habent membranae Vett. Leid. Biblioth. non dixerunt. Jorrandes de Reb. Get. cap. 7. *Partibus primum castra post Nisatem edicit*. Sic eloqui pro loqui. Minucius Octavio p. 43. *Non eloquimur magna, sed vivimus*. Lactant. Argum. Fab. I. Lib. VI. Met. *Insolentius gloriabunda, quam mortalem decuit, elocuta est*. Firmian. Lactant. de Opific. Dei cap. 10. *Cujus (oris) usus in duobus constat officiis, sumendi victus & eloquendi*. Edocere pro docere. Tertull. de Monog. cap. I. *Multa habens edocere*. Rufin. Interpr. Hist. Euseb. Lib. I. *Tempus est edocere*. MUNCK. Imitatur ergo Graecos. sic praepositionem αὐτὸ in αὐτοφανεῖα abundare apud Apollon. Rhod. lib. I. vs. 786. sic ἀποκρίναντες, pro κρινάντες vs. 1351. poni docet Schol. ἀπεδείξατο, pro ἐδείξατο explicat Schol. Hom. Iliad. A. 95. ἀμφὶ in ἀμφινοῶ abundare apud Sophoclem in Antig. 386. ait Scholiastes, & ἐφίκει, pro ἵκει poni ad vs. 1271. ἀναπειθομένης, pro πειθομένης Thucydidem lib. I. cap. 140. dixisse tradit ejus Scholiastes. sic decompositum pro composito. V. Schol. Apoll. Rhodii III. Arg. 665. Schol. Sophocl. Philoct. 847. & Schol. Aristoph. Equit. vs. 46. Ut vero, quod res est, fatear, nullus dubito, quin praepositiones istae in omnibus hisce locis peculiarem quamdam notionem habeant, de qua hic agendi non est locus: & eodem modo sese res habere in Latinis scriptoribus pro certo habeo: saltem *edicere* hic plus

UNDE IDOLUM DICTUM:

vel cur inventum.

CAP. I.

DIOPHANTUS, ¹ Lacedaemonum auctor, libros scripsit Antiquitatum XIV, in quibus ait, Syrophanem Aegyptium, familia ² substantiaque locupletem, filium genuisse, ³ quem vellet ⁴ enormis substantia

notat, quam *dicere*, positum quippe pro *proloqui*, *indicare*; quo sensu ab Optimis adhiberi scriptoribus, docet J. Fr. Gronovius ad Livii lib. xxx. cap. 5. Observa hic etiam, quanti iudicii vir fuerit Cortius, qui ad Sallustii B. Catilin. cap. XLVIII. n. 4. Munckerum ad hunc Fulgentii locum citat, ut ex locis a Munckero citatis *edicere* pro *indicare*, *nunciare* poni doceat.

Ad LIB. I. CAP. I.

I LACEDAEMONUM AUCTOR] Salmasius in suo libro correxerat *Lacedaemonius auctor*. Quod rectum videtur. Is enim ipse est Diophantus, cujus in libello de Prisco Sermon. meminit: *Diophantes Lacedaemonius, qui de sacris deorum scripsit*. Nisi *Lacedaemonium* pro *Lacedaemoniorum* posuit. Schol. Vetus Horat. ad lib. II. od. 6. Quos filios tali culpa genitos reversi à bello Lacedaemones patria ejecerunt. lib. III. od. 5. (*Lacedaemonium*) *A Lacedaemonibus conditum*. Isidor. Orig. lib. IX. *Lacedaemones à Lacedaemone Semeles filio dicti*. Et post paulo: *Nam ipsos esse Spartanos, quos Lacedaemones*. Lib. XVI. 4. Repertum prius apud Lacedaemones, unde & nomen traxit. Schol. Stat. IV. Theb. 47. *Thyre civitas; hujus populi duo quendam bello inter se dissentientes, Lacedaemones & Argivi &c.* Tertull. ad Martyr. cap. 4. *Quae hodie apud Lacedaemonas solennitas maxima est Ἀγασίγως, id est, flagellatio non latet*. Hyg. Astron. II. 22. *Quo tempore Lacedaemones cum Atheniensibus bellum gesserunt*. Ita Sidones pro Sidonii legitur apud Curt. lib. IV. cap. I. *Quem eo fastigio Sidones dignissimum arbitrarentur*. Vix tamen credas ita Curtium scripsisse, cum Σιδάριοι vel Σιδόνιοι à Graecis dicantur. Et Sidonii à Justino XVIII. 3. aliisque. Sed bene nihilominus habet Sidones. Nam ἰδωνὸν Σιδῶν etiam apud Graecos inventum à Stephano. Isidor. de Vita & Mort. Sanct. cap. 15. *Dominans in cunctis urbibus*

Sidonum. Barthii observatio est ad Stat. Tom. III. 28. *A cultu imaginum tali descendit omnis superstitio*. Vide Fulg. Myth. ex Diophante & Syrophane, si modo is unquam tales auctores legit, quos Latinos plerumque citat. Atqui Syrophanes non scriptor heic est, sed is, de quo sermo est Diophanto. Verum interim, quod in Octavio ait Minutius: *Dum reges suos colunt religiose, dum defunctos eos desiderant in imaginibus videre, dum gestiunt eorum memorias in statuis detinere, sacra facta sunt, quae fuerant adsumpta solatia*. Isidor. Orig. lib. VIII. cap. II. *Simulacrorum usus exortus, cum ex desiderio mortuorum constituerentur imagines vel effigies, tanquam in coelum receptae; pro quibus se daemones colendi (leg. colendos) supposuerunt*. Confer Lactant. lib. I. cap. 15. Apulej. Miles. VIII. MUNCK. De Diophanto G. J. Voss. lib. III. Hist. incertae aetatis, quem ordine Alphabetico conscripsit, pag. 359.

2 SUBSTANTIA LOCUPLETEM] Re familiari, τοῖς ὑπάρχονσι. Genes. XIII. 6. Ὅλκ' ἡ αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα πολλα. Vulg. Interpr. *Erat quippe substantia eorum multa*. Imo & ὑπόστασιν appellant οἱ ὅ. Deut. XI. 6. Βίον vocat Lucas cap. XV. 12. Vet. Interpr. *Divisit illis substantiam*. Cassian. Collat. XI. *Qui cum substantiâ patris etiam filii nomen amiserat*. Noster infr. cap. 26. *Cujus capite, id est, substantiâ ablata*. Substantiam familiarem appellat Cyprianus Sermon. de Christ. Nativit. Festus: *Bona, id est, substantia rerum, quia digna sunt bonis*. Gregor. Dial. III. 21. *Ut eam pater suae substantiae exhaeredem faceret*. Fulgent. Rusp. Epist. 6. *Damnabilis est, qui substantiâ saeculi male utitur*. Ita & εὐία à Graecis usurpatur. Democrates in Gnomis: Μακάριος ὁ εὐίας καὶ ῥεῖ ἐχθ. Πατέρα εὐία dicitur à Laetio in Democrito. Ἰππαρχὸς à 70. Interpr. Psalm. 78. Charis. lib. I. *Fortunae, bona, ὑπάρχοντα, εὐία*. Bona substantiae sunt Interpr. Vet. Eccles. cap. VI. vers. 3. Gloss. Nomicae: Βόνα, ὑπάρχοντα. MUNCK.

3 QUEM VELUT] Ita & A. B. H. & I. Velud

stantiae : successorem, ineffabili, ultra quam paternitas exigebat, affectu erga filium deditum. Isque dum adversis fortunae incursum raperetur, patri crudele geminae orbitatis dereliquit ⁶ elogium : ⁷ & ut ⁸ posteritatis ⁹ perpetuale subfragium denegasset, & substantiae propagandae subitam interceptionem obiceret. Quid igitur faceret, aut foecunda paternitas ¹⁰ in sterilitate damnata, aut felix substantia ¹¹ in successione curtata? Parum erat, non habere quod habuit, nisi etiam nec esset, qui obtineret, quod reliquit. Denique doloris angustia, quae semper inquit necessitatis solatium, filii sibi simulacrum in aedibus instituit. Dumque tristitiae remedium quaerit, seminarium potius

huc MS. Leid. M. & L. voluit. Scriverius emendabat vellet, quod amplector. MUNCK.

4 ENORMIS] ὤπερ μέγα. Gloss. magnae, quasi sine norma. Recte omnino. Sedul. lib. III. Et septem panibus agmen pavit enorme virtum. Sed ibi inorme malim. de quo Salmas. ad Aelium Verum Spartiani. August. C. D. lib. VI. 7. Nunquid Priapo mimi, non etiam sacerdotes enormia pudenda fecerunt? Noster lib. III. cap. 6. Et enormi verborum circuitu prodidit. Spartian. Ael. Ver. cap. I. Nec debet prologus enormior esse, quam fabula. Vide ibi Salmas. Ita enormis facies apud Apul. III. Miles. enormis inluviis v. Contra inenormis proceritas pro moderata apud eund. lib. II. MUNCK.

5 SUCCESSOREM] Dictum hoc, ut Successio patrimoniorum apud Quintil. Declam. 249. MUNCK.

6 ELOGIUM] MS. Leid. perperam crudelem elogiam. Gloss. Eulogium bona locutio. Proprie est nota criminis. Noster in libello de Prisc. Serm. Elogium est haereditas in malo. Nugae. Significat interdum exhaeredationis causam scripto significatam. Quint. Declam. 2. Non est, iudices, quod putetis, ideo nullum adiectum ad exhaeredationem juvenis elogium, quia de scelere constaret. Sed heic videtur significare inscriptionem monumenti; vel potius flebile monumentum. Scaliger ad Culi- cem: Non dubito, quin quod Graeci ἐλῳγιον, id dictum fuerit antea elogium, hoc est, epigrapha distichos. Forte hoc voluit Paulus in Excerptis Festi MSS. Elogiis, carminibus. Etiam elogium titulus puniendorum, de quo Casaub. ad Volcat. Gall. Pro nota criminis, quod glossator annotat, accipit Hieronymus Epist. Select. I. 8. Maledicti hominis distulerat elogium. Tertull. de Cor. Mil. cap. 5. Elogium sacrilegii. Apolog. cap. 24. Irreligiositatis elogium. De Anim. cap. 17. Fallaciae elogium. De Monog. cap. 9. Adulterii elogium. Glossator nescio quis apud Barth. Advers. lib. XXXVII. cap. 12. Elogium, textus gestorum malo-

rum, vel ignominia &c. Marcellin. lib. XIV. Sub uno elogio iussit occidi. MUNCK. Adde J. Perizon. ad Aeliani lib. XIV. V. H. cap. 43.

7 ET UT] Ita quidem etiam 5. edd. Sed scribendum ut & cum MS. Leid. MUNCK.

8 POSTERITATIS] Posteritati 5. edd. & MS. Leid. Non accedo. Sententia huius loci est, perpetuandae posteritatis eum spem abstulisse. Posteritatem posteros dicit. Spartianus Sever. cap. 20. Ut melius fuerit de rebus humanis sine posteritate discedere. Marcellin. lib. XIV. Vias propagandae posteritatis ostendit. MUNCK.

9 PERPETUALE] Perpetuum. Timide, ac quidem solum usum eo vocabulo Fabium lib. II. cap. 14. observat Vossius. Perpetuare legitur apud Chrysologum & Apulejum frequenter. MUNCK.

10 IN STERILITATE DAMNATA] 6. edd. hac sterilitate. Sed pro Commel. stat Cod. Leiden- sis. MUNCK.

11 IN SUCCESSIONE CURTATA] In Leid. Cod. superscripta erat altera lectio, vel successore, id est, herede. Sed vulgata lectio perelegans est. Justin. lib. II. cap. 1. Si ignis prima possessio rerum fuit, hoc est, primus possessor. Isidor. de Nat. Rer. cap. 7. Annuis foetibus successio propagetur. Lactant. de Opific. Dei cap. 13. Admirabile Dei opus ad propagandam successionem inexco- gitabili ratione provisum. Noster Continent. Virg. Curtata in affectibus. Locutionem hisce non dissimilem puto immerito è Petronianis extur- batam. Legebam in Vet. edd. cap. 6. Dum in hoc dictorum aestu motus incedo. Unde fecerunt totus, ut non tantum notior, sed & Latinior esset phrasis. Sed veteri lectioni favet codex Trag. In hoc dictorum aestu in ortis incedo. Quid quod & paulo inferius ad eandem formam di- cit? In cursu fatigatus. Et Corippus lib. III. pag. 49. Validè commotus in ira. Apulej. II. Miles. Vinum in aetate pretiosum. In rubore suffu- sus. IV. In aetate major Adde quae Scioppius con-

potius doloris invenit, ¹ nesciens quod sola sit medicina miseriarum oblivio. Fecerat enim ille, unde luctus resurrectiones in dies adquireret, non quo luctus solatium inveniret. Denique idolum est, ² idodin, quod nos Latine species doloris dicimus. Namque universa familia ³ in domini adulatione, aut coronas plectere, aut flores inferre, aut ⁴ odoramenta simulacro succendere consueverat. Nonnulli etiam fervorum ⁵ culpabiles, domini ⁶ furiam evitantes, ad simulacrum profugi, veniam merebantur, & quasi salutis certissimo con-

congeffit Verisimilit. lib. i. cap. 4. Etiam versiculum illum, qui proximè praecedit, *Pierio perfundes pectore verba*, interpolatum existimo. Sane in variantibus lectionibus notant al. legi *nectare* & *diffundi*. Quod verbum cum heic accipi pro *κατακλύζειν* & perfundi non viderent, bonum factum, ut etiam *nectare* mutarent in *pectore*. Cato in Diris: *Diffusos gurgite campos*, h. e. perfusos. Catal. Scalig. lib. ii. *Pierio liquidam perfundes pectore mentem*. *Pierium laticem* appellat in Culice Maro. Sed de eo dictum jam superius. MUNCK.

I NESCIENS QUOD SOLA SIT MEDICINA MISERiarum OBLIVIO] P. Syrus: *Medicina sola miseriarum oblivio*. WOPKENS.

2 IDO DINI] Lege, *είδω ὀδύνης*, ut margo habet edit. Bas. anni 1577. & à Scriverio emendatum quoque erat in eo libro, quem nunc possidet vir amplissimus Guil. Goesius. Perperam *idos dolo* Leid. Cod. quanquam imperitè quidam idolum ex dolo sumpsisse nomen velint, ut est apud Isidor. Orig. lib. viii. ii. MUNCK. Si ductum literarum sequamur, legi possit *είδω ὀδύνω*. Vox *ὀδύς* non tantum de parturientium doloribus, aut ipso partu, (V. Spanh. ad Callim. H. Jov. vs. 29.) sed de quovis gravi dolore ponitur. sic *ὀδύνας θαλάττε* dixit Lucas in Actis Apostol. cap. ii. vs. 24. Adposiit de Deianira Herculis discessum graviter lugente dicit Sophocles in Trachin. vs. 41. Πλὴν ἔμοι (Deianirae) *πικρὰς Ὀδῖνας αὐτὴν πρὸς βαλὼν ἀποίχεται*, nempe Hercules. hinc Eurip. in Helena vs. 733.

Κακὸς γὰρ, ἔστις μὴ σέβει τὰ διαποτῶν
καὶ ἐγγίγνηθε, καὶ ἐνωδίνει κακοῖς.

Licet haud negem, *ὀδύνην* etiam pro quovis gravi dolore poni. Vide Apollon. Rhod. lib. ii. vs. 96. de Amyco ὁ δ' αὖ ὀδύνῃ γυνὴ ἤλειπεν. ubi Schol. ὁ δὲ Ἀμυκὸς ὑπὸ τῆς ἀλγυδῶν ἐπὶ γόνυ κατανέχθεις εἰς τὴν γῆν, ἀπώλετο. Unde Eurip. de Cyclope vs. 657. Τόρεν', ἔλκε, μήσ' ἐξοδυνθεὶς Δράσῃ τι μάλιστα. Ne interea Leid. codicis lectionem

integram rejiciamus, sed corruptam, ut credo, & ab aliquo doctiori profectam, emendemus, qui forsan scripserit, *είδω δὴ δὴν*, unde illud *idos dolo* conflatum postea. Quidquid sit *είδωλον* haud ex duobus vocabulis compositum, sed ab *είδω*, *video* derivatum notat nil, nisi cuiusque rei *τύπον*, *σημείον*, *σκιῶδες ὁμοίωμα*, *φαντασίαν σώματι*, ut Suidas, ubi vide notas. sic Ulysses dicit de hominibus apud Sophoclem in Ajace vs. 125.

Ὅρα γὰρ ἡμᾶς ἐδὲν ὅλας ἄλλο πλὴν
ἔιδωλον, ὅσοις τις ζῶντι, ἢ κέφην σκιά.

Εἶδωλον τ' ἤβης per *σημείον*, *τύπον* explicat Schol. Aristoph. Nub. 971. Editio Micylli exhibet *Idodin*.

3 IN ADULATIONE] Lego *adulationem* cum 6. edd. & MS. Leid. Quanquam illud alterum Fulgentio forte non indignum est. Veteres Glossae MSS. in i. & ii. Georg. Virg. *Non quod Achelous solus vino sit mixtus. Sed ipsum pro qualibet aqua posuit, sive quoniam ex Oceano & Thetide multis genitis fluviis, hic primus creatus est, in honore ejus omnis aqua Achilonia (leg. Acheloia) dicta est.* Festus Pauli: *Sororium tigillum appellabatur locus sacer in honore Junonis.* Ita habent membranae Bibl. Leidensis. Commentator barbari libelli, qui Ovidii Vetula inscribitur: *Subjunxit etiam quinto loco librum Fastorum sive licitorum in honore Caesaris Germanici, qui erat futurus Pontifex illius anni.* Vetus inscript. apud Ursatum Monum. Patav. p. 12. *Hanc Basilicam in honore Scae. Justinæ martyris è fundamentis coeptam Deo Iuvante perfecit.* MUNCK.

4 ODORAMENTA] Ἀρώματα. Utitur eà voce etiam Cyprianus Sermon. de Rat. Circumcis. & de Magis. MUNCK.

5 CULPABILES] Qui culpam admiserant. In Regulis Gangrens. Cod. Can. Eccles. p. 60. *Culpabiles aestimat, velut qui in regnum Dei intrare non possunt.* Episcop. Rusp. Epist. i. *Praevaricatricem voluntatem tenet culpabilis nexus.* Horat. III. od. 6. *Immeritus lues.* Scholiast. *Inculpabilis.* MUNCK.

conlatori, florum atque thuris obferebant munuscula, timoris potius
 7 effectū, quam amoris adfectu. Denique hujus rei non inmemor
 8 Petronius ait: *Primus in orbe deos fecit timor*. Nam & 10 Min-
 tanor musicus in 11 *κρηματοποιῶν* libro artis musicae, quem scripsit,
 ait: Deum doloris, quem prima 12 compunctio humani finxit gene-
 ris. Exin ergo inveteratus error, humanis pedetentim confertus di-
 sciplinis, 13 barathro quodam saevae crudelitatis prolabitur.

II.

6 FURIAM] Furorem. Ira furor brevis est. Hyg. cap. 107. *Ajax furia accepta per insaniam semet ipsum & pecora occidit*. Noster infr. cap. 6. *Furiam concipere*. Virg. AEn. iv. 474. *Ergo ubi concepit furias*. Vide ibi Servium, & quae ego notavi ad Hygini locum, unde discas *furiam* pro furore recte posse dici, contra quam putabat Barthius Advers. viii. 6. MUNCK.

7 EFFECTU, AFFECTU] Affectavit *παρρησιας*. Sidon. lib. vii. ep. i. *Etsi non effectū pari, affectū certē non impari*. Nihil ita figurā frequen-
 tius apud Tertullianum, Fulgentium Ruspensem, & Afros nonnullos alios. Victor de Persecut. Vandal. *Illa semper est grata collatio, ubi superba non dominatur elatio*. Ambros. de his, qui inician-
 tur cap. i. *Prodidisse potius, quam edidisse aestima-
 remur*. MUNCK.

8 PETRONIUS AIT] Et Petronius Leid. Cod. MUNCK.

9 DEOS FECIT TIMOR] Hinc τὸ *Deus* quidam à *Νεὸς* deduxerunt. Vide Fest. in *Deus*. Etym. in *Ζεύς*. Et Barth. ad Stat. Tom. ii. p. 854. Lo-
 rinum in Ecclesiast. cap. xii. Ubi hunc Fulgen-
 tii nostri locum illustrat. Sed ante omnes con-
 sulendus Maimonides de Idol. cap. i. & in eum Vossii Commentarius. MUNCK.

10 MINTANOR] Ita & MS. Leid. Salmaf. cor-
 rexerat *Nicanor*. Sed nihil mutandum est. Schol. Stat. ad lib. iii. Theb. 661. *Primus in orbe deos fecit timor*. Negat Deos ullā aliā re celebrari, nisi timore mortalium, ut Lucanus: *Quae finxere timent*. Et Petronius istum secutus: *Primus in orbe Deos fecit timor*. Sic & Mintanor Musicus: *Deum doloris, quem prima conjunctio humani finxit generis*. Haec hausit ex Fulgentio. MUNCK.

11 ΚΡΟΥΜΑΤΟΠΟΙΩΝ] *Κρηματοποιός* est αὐλητής Athenaeo. *Κρέμα* pulsus chordarum. Machon: *Ὁ κρηματοποιός Δωρίαν*. Baptista edidit *Crōmatopion*; atque ita repraesentat etiam codex Leid. quasi ex *κρῶμα*, & *ποιῶ* vox esset conflata: notum quid *κρῶμα* sit in musicis. Sed ὁμιχρὸν crebro in MSS. libris occupavit locum & s. MUNCK. *Κρέμαλα, κρέσις, κρέειν, κρηματοποιός*

inlustrantur ab Ez. Spanhemio ad Callim. H. Del. vs. 253. Verum Micyllus edidit *Chromatopion*. Quid sit *κρῶμα* in re Musica, docent Suidas, & Plutarchus de Musica T. ii. p. 1134, 1137. & alibi.

12 COMPUNCTIO] *Καίνυσις*. Hesych. *Καίνυσις, ἡσυχία, ἡ λύπη*. Cum quis pungitur scilicet dolore mordeturque. Salvianus lib. ii. p. 53. *Humiliatur, compungitur*. Fulg. Rusp. Epist. 2. *Cordis compunctio*. Cassianus Collat. xi. cap. 5. *Non mediocri confusione compuncti*. Primasius in Apocal. lib. v. cap. 18. *Multos ex hac tribulatione novimus compunctos*. Cyprian. Sermon. de Pass. *Nec ulla hora sera est, cui compunctio distri-
 cta occurrit*. Mox pro exin Leid. Cod. ex binc. qua vacula & Suetonius usus Tiber. cap. 9. MUNCK.

13 BARATHRO SAEVAE CRUELITATIS] Quid est *saeva crudelitas*? Mallem, *saevae credulitatis*. *Βάραθρον* fuit locus in Atticā, in quo, ut Suidas ait, erant ὄγκινοι οἱ μὲν ἄνω, οἱ ἵκάτω, in quem facinorosi praecipitabantur. Latini tralatē pro quavis altā & tenebrosā profunditate usurpant. Schol. Stat. ad i. Theb. 185. *Tartarus est profunditas inferorum: barathrum squaloris altitudo*. Isidor. Orig. lib. xiv. 9. *Barathrum nimiae altitudinis nomen est. Et dictum barathrum, quasi vorago atra, scil. à profunditate*. Inde *barathrones* dicti, de quibus Horatii Scholiast. ad lib. i. Sat. i. MUNCK. Festus: *Barathrum Graeci appellant locum praecipitem, unde emergi non possit. dictum ab eo, quod est βάθος*. Servius ad iii. AEn. 421. *Barathrum est immensae altitudinis nomen: unde sequitur: sorbet in abruptum; quod Graece βάραθρον dicitur: quia sit grave adspectu, quia βαρὺ τὸ ἀθεῖν*. Lycophron. Alex. 1280.

Στυγγὸν Σιέύλης ἐστὶν οἰκητήριον
 Γράνῳ βερέθρῳ συγκατηρεφὲς εἶγης.

Ubi Tzetz. *Γράνῳ δὲ τῷ κοίλῳ. Βερέθρῳ δὲ, τῷ πηλαγῷ*. Unde Graecos hac voce jam metaphorice usos patet. De Barathro in terra Attica videndus Schol. Arriophanis Plut. 431. & E-
 quit.

II. *Saturnus.*

SATURNUS : Pollucis filius dicitur, Opis maritus, senior, velato capite, falcem gerens: cujus virilia² abscissa, &³ in mari projecta, Venerem genuere. Itaque quid sibi de hoc philosophia sentiat,

quit. 1359. Idem locus in agro Laconico *Καϊάδας* dicebatur. Consule Doctiff. Interpr. ad Thucyd. lib. I. cap. 134. lin. 84.

Ad C A P. II.

I POLLUCIS FILIUS] Quis hoc praeter Fulgentium dixit? Coelum ejus patrem faciunt alii, alii Acmona. Eustath. in Hom. p. 1205. ed. Basf. *Ὅπως ἐνθυμητόν τις ὧς ὁ Κρόνος πατήρ Ἀκμων ἐκαλεῖτο* ἄπὸ τοῦ ὅτι ἔργον αὐτῶν ἀκαμάτης φύσεως. Habet tamen, qui secum sentiat, Fulgentius auctorem veruum, quos ex scedis Cujacii descripsit Scaliger Aufon. Lection. lib. II. cap. 29. *Pollucis Proles ter denis voluitur annis.* MUNCK.

2 ABSCISSA] Lege cum MS. Leid. B. & M. *abscissa*. Sic mox rectè habes, *fructuum vires abscissae*. Et Lib. II. 4. *Abscissae ergo vires temporis.* Gloss. Philox. *Διγρημόν, discisum*. In Not. Tyrone. *Abscidit & abscissus*. Canon. Concil. Nic. Num. 1. *Qui hanc rem affectant, vel audent, quod semet ipsos abscidere datum sit.* Festus Pauli: *Membrum mortuo abscidi dicebatur, cum digitus ejus decidebatur.* Ita habent membranae Vett. Leid. Biblioth. In SPARTA. Unde ὁ virgulae abscissae sarmenta. non abscissae. Et alio loco: *Dilaniare est discidere, & quasi lanam trahere.* Unde lacinia ὁ lanus, qui pecus discidit. Editi libri habent *discindere & discindit*. Lactant. lib. I. cap. 12. *Coelum à tempore abscidi.* Apulej. v. Miles. *Nodum cervicis & capitis abscide.* Firmicus Astron. VI. cap. 31. *Steriles facient & effaeminatos, abscissos quoque & Gallos, religionum ceremoniis servientes.* Adde his, quae notavi ad lib. III. cap. 5. & quae Gronovius habet ad Liv. lib. XLIV. cap. 5. Caeterum alii non Saturno, sed per Saturnum Coelo abscissa genitalia fabulantur. Etiam Albricus *καὶ τὰς ἰδέας εἰσφέρει* in Saturni imagine: *Qui juxta se habet filios, Jovem scilicet, Neptunum, Plutonem, & Junonem, quorum virilia abscissa projiciebat, de quibus Venus puella pulcherrima nascebatur.* Habet tamen noster auctorem Porphyrium in libello de Antro Nympharum p. 65. & Lycophr. Cassandr. vers. 76.

Facit quoque huc, quod Etymologicographus in *Τίτανίδας* Titanas dici ait *παρὰ τιτάνω, οἰοῦναι τείνοντας τὰς χεῖρας εἰς τὸ κόψαι τὰ αἰδοῖα* ὁ πατὴρ Κρόνος, ἦγεν Ὀυρανόν. In primis ut non adferunt Fulgentii sententiam illa Tzetz. ad Lycophron. p. 123. *Ἐστὶ ἡ Σικελικὸν χωρίον Δρέπανον καλεῖσθαι, ὅτι ὁ Κρόνος ἐκεί τὸ δρέπανον, μετ' ὃ ἀπέτεμεν Ὀυρανόν τὰ παιδογόνα*: ita confirmant ista pag. 141. *Κέρκυρα ἢ ἡ Σικελία λέγεται. ἢ μὲν Κέρκυρα, ὅτι ὡς ἐκεῖ κεκρυμμένον τὸ δρέπανον, μετ' ὃ ὁ Ζεὺς τὸν Κρόνον ἐξέτεμεν.* Quod Siciliam *Κέρκυραν* appellatam scribit, in eo vereor, ne erret Tzetzes. Erroris occasionem praebuit, quod alii in Phaeaciâ, quae etiam *Κέρκυρα* & *Drepane* dicta est; absconditam istam falcem tradidere. De istâ Drepane haec habes apud Schol. Apollon. lib. IV. 982. *Τίμαιος ὅτι ἐκ δρεπάνου, ὃ ἐξέτεμεν τὸν Ὀυρανόν τὰ αἰδοῖα ὁ Κρόνος, ἢ ὁ Ζεὺς τὰ τῷ Κρόνῳ. Τῷ τὸν αὐτὸν κεκρυμμένον φησὶ.* Atque ita Tzetzes ipse tradidit pag. 122. *Τὴν Φαιακίαν νῆσον τὴν Κέρκυραν, ἐν ἣ ὡς κεκρυμμένον τὸ δρέπανον, ἐν ᾧ Ζεὺς Κρόνον ἐξέτεμεν.* Confer Eustath. in Dionys. p. 71. MUNCK. Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 504. ait *Telchinas, αἰεὶ τὰς ὑπάρξαντας ἐργάτας χαλκῶς καὶ σιδήρου, οἳ καὶ τὴν ἄρπην τῷ Κρόνῳ ἐδημιουργήσαν.* De Drepano vide Potter. ad Lycophron. vs. 869.

3 IN MARI PROJECTA] Scio ita potuisse loqui non sine exemplo aliorum Planciaden. Hyg. Astron. II. 17. *Se in mari inscii projecerunt.* Cap. 40. *Cum cratere in mari projici jussit.* Ita habet utrobique ed. Venet. anni 1482. Festus: *Adferre manu est admovere, quod ea quoque, quae in terrâ dimittuntur, feri dicuntur.* Ita Leid. membranae, non *in terram*. Adde quae notavi ad Hygin. Astron. & Myth. cap. 92. Lactant. lib. XIII. Argum. fab. 2. in MS. *Eum in profundo praecipitavit.* MS. tamen Leid. & 5. edd. hoc loco habent *in mare*. MUNCK.

4 SATURNUS PRIMUS IN IT. R. O.] Vide Serv. ad VII. AEn. 180. & ad VIII. AEn. 319.

5 PRAEROGATIONEM] H. e. distributionem. Alciatus Parergon lib. I. cap. 4. *Praerogare, sicut & erogare, id significare propriè loquendo videtur, quod gratis & quasi roganti, non autem ex debito,*

tiat, audiamus. Tum illa: 4 Saturnus primus in Italia regnum obtinuit; hicque per annonae 5 praerogationem ad se populos adtrahens, 6 à saturando Saturnus dictus est. 7 Opis quoque ejus uxor, eo 8 quod opem esurientibus ferret, 9 dicta est. Pollucis etiam filius, sive à pollendo, sive à pollucibilibitate, quam nos humanitatem dicimus. Unde & Plautus in 10 comoedia Epidici ait, *Bibite, pergraecamini* 11 *polluci-*

debito, distribuere. Noster infr. Contin. Virgil. Quae plus periculi possunt praerogare, quam laudis. Ruspens. Episcopus Epist. 2. Nec inter beatos erit aliquis miser, cui misericordia praerogetur. Ergo praerogare distribuere, dare. Gloss. Isid. Praerogator, dispensator. Videtur nescio quid Africanum sapere illud prae. Corippus lib. 1. Officio, quodcumque datur; praecommodo linguam. Et post paulo: Suscipiens puerum primis praelegit ab annis. Tertull. Genes. Ne trepidate simul licitos praecerpere fructus. Isidor. de Praelat. cap. ult. Quod non praeualet sacerdos efficere. Minutius Octavio: Fulmina praemicare. Gloss. Vett. ad Pers. Sat. 1. 59. Dispensatores dicti prorogatores. Correxeram praerogatores, cum vidi prorogatores etiam apud Cassiodorum & Chrysologum inventos à Pignorio in Tract. de Servis p. 15. ed. Patav. Quod ad Chrysologum attinet, etiam ego frequenter prorogare illi idem esse quod erogare & distribuere observavi. Serm. vi. Divitias proroget, non reponat. XXIII. Civibus indigentibus liberaliter prorogare. XLIII. Ne servando perdas, collige prorogando. XLII. Qui pecuniam nescit prorogare, sed claudere. MUNCK.

6 A SATURANDO] Isidor. Orig. VIII. cap. II. Hunc Latini à satu appellatum ferunt, quasi ad ipsum satio omnium pertineat rerum, vel à temporis longitudine, quod saturetur annis. Quorum posterius legas etiam apud Ciceronem lib. II. de Nat. Deor. p. 38. & Lactant. lib. 1. cap. 12. At Macrobius lib. 1. Sat. 8. *παρὰ τὴν σάββαν*, quasi Saturnus. Augustin. C. D. lib. VI. cap. 8. Saturnum filios suos devorasse ita nonnulli interpretantur, quod longinquitas temporis, quae Saturni nomine significatur, quicquid gignit ipsa consumat. MUNCK. Hinc etiam idem, qui Sol habetur. v. G. Cuperus in Harpocrate pag. 102. per Saturnum Noachum intelligit S. Bochartus in Phaleg pag. 3.

7 OPIS] Ἀρχαῖα, ἀντὶ τῆς Ops. Hygin. cap. 139. Postquam Opis Jovem ex Saturno peperit. Vide, si tanti putes, quae ad eum locum dixi. Quae Graecis Rhea, Latinis Ops dicitur Lact. 1. cap. 13. Sacra ejus Opalia dicta, de quibus Macrobius 1. Sat. cap. 10. MUNCK. Schol. Apoll. Rhod. 1. Arg. 1098. Οἱ γὰρ φυσικοὶ αὐτῇ Γῆν φυ-

σιολογῶσι τὴν πάντων ἀρμογὴν καὶ δεσμόν. καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς ἐτυμολογῶσι παρὰ τὸ εἶναι αἰεὶ καὶ ποιεῖν τεύρεα, καὶ φυσικῶς ταύτης ἀνδρὰ τὸν Κρόνον φασὶν, οἰοῦναι τὸν Κρόνον, μετὰβολῇ τῶν ἀντιστοιχῶν. σύνεσι δὲ τῇ τῷ στοιχείῳ τάξει ἐξ ἀνάγκης ὁ Κρόνος. καὶ εἴτε λοιπὸν ἀπληροῦς τέτρες τῶν θαλασσιῶν καὶ ἐρηνίων, καὶ χθονίων θεῶν πατέρας εἶναι φασί. &c. Rheam nil nisi terram esse docet ad vs. 1141. Graecis Rheam, Latinis Opem dici, docet etiam Lact. ad Stätii 11. Achill. vs. 190. Saturnus & Ops in eodem templo coluntur. V. Arnaldus de Diis Paredris cap. 23.

8 QUOD OPEM ESURIENTIBUS FERAT] Albricus de Ope: Quae aperta manu dextra opem omnibus velle dare praetendebat: panem vero sinistra pauperibus porrigebat. Macrobi. Sat. 1. 12. Opem dicitur autumat, quod ipsius auxilio vita constet. MUNCK.

9 DICTA EST] Edicta Leid. Cod. Rectè. MUNCK.

10 COMOEDIA EPIDICI] Scriverius annotaverat, Mostellaria. Sanè act. 1. sc. 1. ejus fabulae legas: Dies noctesque bibite, pergraecamini, Amicas emite, liberate, pascite Parasitos, obsonate pollucibiliter. Ut ergo saepe alias, ita & heic memoriola sua imposuit Fulgentio. Vide Not. ad Libell. de Prisco Serm. Juretum decepit Planciades noster ad Symm. Lib. III. epist. 24. MUNCK.

11 POLLUCIBILITER] Lautè & sumptuosè, ut in pollucto Jovis vel Herculis. Ita pollucibilem coenam pro lauta dixit Macrobi. lib. 1. cap. 13. Idem est daptice. Festus in DAPS. Daptice se acceptos antiqui dicebant, significantes magnificè, & dapticum negotium amplum ac magnificum. Sed membranae Leid. Biblioth. daptice, & dapticum ibi repraesentant. Non dissimilis est Saliaris coena. De Saliis locus est apud Macrobi. lib. III. cap. 12. cujus initium mihi de mendâ suspectum. Optimè mebercules, Praetextate, fecisti Herculis mentionem, in cujus sacra hic vester gemino errore commisit. Quid illud in heic agit? Tolle protinus, ut natum ex similitudine proximè praecedentis syllabae, & sententia erit venustissima Latinissimaque. Committere sacra dixit, ut committere ludos Maro, committere

lucibiliter. ¹ Velato vero capite ideo fingitur, quod omnes fructus foliorum obnupti tegantur umbraculo. Filios vero suos comedisse fertur, ² quod omne tempus quodcunque ³ gignat, consumit. ⁴ Falcem etiam fert non inmerito, sive quod omne tempus in se vergat, ut curvamina falcium: sive fructum propter: unde etiam & castratus dicitur, quod omnes fructuum vires abscisae, atque in humoribus viscerum velut in mare projectae, sicut illic Venerem, ita & libidinem gignant necesse est. Nam & Apollophanes in epico carmine scribit Saturnum, quasi sacrum *νῆν*. *νῆς* enim Graece ⁵ sensus dicitur: aut fatorem *νῆν*, quasi divinum sensum ⁶ creantem omnia. cui

judicium Tullius, *committere agonem* Cyprianus lib. II. epist. 6. *committere proscriptionem* Vellejus lib. II. cap. 64. *προσάπειν*. *committere coenam* Varro pag. 245. ed. Popmae. Facere autem eleganter dicitur poeta, quod facientes alios inducit. MUNCK.

I VELATO VERO CAPITE I. F.] Aperto vero capite a Romanis adorabatur Saturnus. Hujus ritus varias fingit fuisse causas Plutarchus, e quibus unam adscribam, Quæst. Rom. Tom. II. p. 266. Ὅτι τ' ἀληθείας ἔδεν ἐπικρυφόν ἢ ἐπίσκιον. ἀληθείας δὲ νομίζουσι Ῥωμαῖοι πατέρες τ' Κρόνον εἶναι. Deinde ἐνίοι τ' φιλοσόφων χρόνον αἰόντα τ' Κρόνον εἶναι. τὸ δὲ ἀληθὲς διείσκει χρόνον.

2 QUOD OMNE TEMPUS CONSUMIT] Phornutus: Καὶ ὁ χρόνος τοῖς ἐν ἐστὶ. δαπανᾷται ᾧ τὰ ἐπ' αὐτῷ χρόμμενα. Etym. in Κρόνον. Καταπίνειν ὃ λέγει τὰ τέκνα, ὅτι ὅσα ἀφ' χρόνος γίνετ', τὰ χρόνον πάλιν σπυδιαπείβεται. Diacon. in Hesiod. Κρόνον μὲν τ' χρόνον, ὃφ' ἔ πάντα κατεβροχθίζετ' τὰ ἐν τ' ἐκείνους ὁσφύει γενόμενα. Τοῖς τ' ὁ χρόνος, δαπανητικὸς τ' ἐστὶς τ' αἰσθητῶν. Confer Schol. παλ. p. 279. Schol. Stat. ad I. Achill. Ut autem fingatur Saturnus filios suos comesse, haec ratio est, quia deus est aeternitatis & saeculorum. Saecula autem annos ex se natos in se revolvunt. Confer Sallust. de Diis cap. 4. Macrobi. lib. I. cap. 8. Heraclid. Pont. Allegor. p. 54. ed. Gesn. Eleganter Sophocles: Ἀπανθ' ὁ μακρὸς αἰὼναίῳ χρόνον Φύειτ' ἄδηλα, καὶ φανέντα κρύπτει. MUNCK.

3 GIGNAT] MS. Leid. & 5. edd. gignit. MUNCK.

4 FALCEM FERT] Isidor. lib. VIII. Falcem tenet, inquit, propter agriculturam significandam, vel propter tempora & annos, quod in se redeant, vel propter sapientiam, quod intus acuta sit. Macrobi. I. Sat. 8. Falcem ei quidam putant attributam, quod tempus omnia metat. Cyprianus ad Demetrianum: Rusticitatis hic cultor fuit, inde falcem ferens senex pingitur. Immo & ARUA-

LUS DEUS in antiquo lapide dicitur apud Octav. Rossium in Brix. Memoriis. Adde August. C. D. VII. 19. Serv. ad Georg. II. 406. Plin. lib. II. cap. 6. Arnob. lib. VI. & quos ad eum laudat Elmenhoritius. MUNCK. Plutarchus Quæst. Rom. II. pag. 275. Γεωργίας ἡγεμὼν ὁ θεός. ἢ ᾧ ἄρα τὸ πρὸ σημαίνει. καὶ οὐχ' ὡς γεγραπέν Ἀντίμαχος Ἡσιόδῳ πειθόμενος.

Λέχεται ὃ δρεπᾶν τεμνῶν ἀπὸ μύθεα πατρὸς Οὐρανῆ Ἀκμονίδεω λάσει Κρόνον ἀντιτίτυκε.

Adde Festum in Saturno dies festus.

5 SENSUS] Pro intellectu accipe. Flor. lib. I. cap. 18. Non sine sensu captivitatis. Curt. lib. VII. cap. 8. Scythias non ut caeteris barbaris inconditus sensus est. Propert. II. 9. Hic primum vidit sine sensu vivere amantes. Sentire est intelligere. Vet. Interp. Luc. IX. 45. Ut non sentirent illud. Hinc vir sensatus pro prudente & sapiente, sensate pro sapienter, apud antiquum interpretem Siracid. cap. IV. 29. vs. 15. VI. 36. XIII. 37. Cypr. ad Demetrian. Nos insensati vitam illorum aestimabamus insaniam. MUNCK.

6 CREANTEM OMNIA] Unde deorum rigidissimum creatorem appellat Capella lib. II. p. 44. Ab auctore Etymol. κρόν & νῆ, vel κρὸς νῆς, καὶ καθαρός νῆς dicitur esse κρόν. quod ex Platone habet. Nam Platonici Saturnum accipiebant pro mentis puritate atque integritate. Confer Eustath. ad Homer. Iliad. p. 154. ed. Baf. Diaconum in Hesiod. p. 277. & Proclum in eundem pag. 39. ed. Heinf. Scholiast. Hom. Iliad. B. 205. MUNCK.

7 FILIOS] Denominatio fit à potiori. Servius ad AEn. VIII. 130. Tradunt OEnomaum & Majam Steropes & Atlantis filios fuisse. Albricus cap. I. Juxta se habebat filios, Jovem scil. Neptunum, Plutonem, & Junonem. Lactant. Fab. 4. lib. XIII. Ovid. Met. Quibus indicat quinque se natorum, hoc est,

cui etiam quatuor 7 filios subjiciunt, id est primum Jovem, secundum Junonem, tertium Neptunum, quartum Plutonem. Pollucis quasi Poli filium dicunt quatuor elementa gignentem, primum Jovem ut ignem: unde & ζῶς Graece dicitur. ζῶς enim Graeca significatione, five 8 vita, five calor dici potest: five quod igne vitali animata omnia dicerentur, ut 9 Heraclitus vult: five quod hoc elementum caleat. 10 Secundum Junonem, quasi aërem, unde 11 ἥρη Graece dicitur. Et quamvis aërem masculinum ponere debuerint, tamen ideo foror est Jovis, quod haec duo elementa sibi sunt valde 12 consocia. Ideo 13 Jovis & conjugem, quod maritatus aër igne ferveat. Nam & Theo-

est, filii unius, & quatuor filiarum parentem, orbem relictum. Vetus inscript. apud Aldum Orthogr. p. 12. Amycus & Chrestina nutritores. Plura adduxi ad Hyg. Myth. cap. 159. MUNCK. Plutarch. de Oracul. defectu tom. II. pag. 428. τὴν Ἰάν Αἰγυπτίους μυθολογῶσι πέντε θεῶς τεκεῖν, αἰνιτίζοντες τὴν ἐκ μιᾶς ὕλης τὴν πέντε κόσμων γένεσιν. Vide ibi cetera.

8 VITA SIVE CALOR] Vide Phornut. cap. 2. Etym. in Ζῶς. Plutarchus apud Euseb. Praep. Evang. pag. 53. Ζῶς, τετέστιν, ἡ πυρώδης καὶ ἡ θερμὴ δύναμις. Diaconus in Hesiod. p. 274. Ζῶς ὅ, τετέστι, τὸ ζωογόνον πῦρ τὸ ἄνω τόπον εἴληχεν &c. & pag. 278. Ζῶς τὸ Διὸς κλίμα, δηλαδὴ πᾶντως ἡμῖν, ὡς ἑτὸς τε ζωὴ ἐστὶ, καὶ δι' αὐτὸ τὸ ζῶσι τὰ ζῶντα, καὶ τὰ ὄντα ἀπλῶς δι' αὐτὰ τὸ εἶναι εἴληχεν. &c. Confer Heraclid. Pont. Alleg. Hom. p. 31. Lactant. lib. I. cap. II. MUNCK. Aether qui Jupiter vocatur, (v. Meurs. ad Lycophron. vs. 80. Graev. Lect. Hesiod. cap. 10.) πάντων θεῶν αὐτοφύης vocatur ab Euripide in Pirithoo apud Schol. Apoll. Rhodii IV. 144. eodem modo, quo Jupiter sui ipsius creator vocatur ab Aristide, v. Spanh. ad Callim. H. Jov. 10. Idem Aether hominum & deorum genitor dicitur, ab incerto poeta apud S. Empiricum. v. Spanh. ad Aristoph. Nub. 570. hunc Aetherem utpote summum deam adorarunt Persae, eique in editissimis montibus sacrificarunt τὸ κύκλον πᾶντα τῷ Οὐρανῷ Δία καλέοντες, teste Herodoto lib. I. cap. 131. Hinc ineptire videmus Lactant. ad Statii II. Theb. 404. (si modo haec Lactantii verba sint) quum dicit, tamen Jovis non recte coelum dicitur: nam si Saturnus pater ejusdem, coeli & terrae est filius, coelum sic dici potest avus ipsius esse Jovis potius, quam ipse Jupiter. non distinguit Lactantius fabulas a ratione physica, quam sapientius sequi visum est poetis. Ceterum quia jam aethere, i. e. Jove, omnia constare credebant veteres, sunt, qui τὸ Ζῶς ἀπὸ τῆς ζωῆς derivent. v. Serv. ad I. AEn. 392. Ad quam etymolo-

giam adluserunt multi Auctores. Vide Elsner. ad Acta Apostol. cap. XVII. vs. 28. Tres Ζῶες Etymologias ex Etymologo magno & Eustathio profert Menagius ad Diogen. Laert. lib. VII. Segm. 147.

9 HERACLIUS] Ita quidem & B. M. & L. cum Commel. Sed scribe Heraclitus cum A. H. & I. Eraclitus Leid. Cod. omissa aspiratione. Lactant. lib. II. 9. Heraclitus ex igne nata omnia dixit, Tbales Milesius ex aqua. Adde Servium AEn. XI. 186. Heraclid. Alleg. Hom. p. 56. Heraclitum intellexit Quintil. Declam. 283. Quaereres, utrumne ignis esset initium rerum; an vero minutis editus & mirabilibus elementis. Mallem, innumerabilibus. Atomos enim designat. MUNCK. Vide de hac Heracliti opinione Menag. ad Diogen. Laertium lib. IX. §. 7.

10 SECUNDUM] Ita & 6. edd. Secundam MS. Leid. MUNCK.

11 ἥρη] A. B. H. I. & MS. Leid. ἥρη, & mox sororem pro soror est. Nimirum ἥρη, si transponas literas, est ἀήρ. Athenagor. Legat. pro Christ. pag. 23. Ζῶς, ἡ ζέουσα ὁσία, καὶ τὰς Στωϊκῶν. ἥρη ὁ ἀήρ, καὶ τῷ ὀνόματι, εἰ αὐτὸ αὐτῷ ἐπισυνάσσει, συνεκφωνεῖται. MUNCK. V. Menag. ad Diogen. Laert. lib. VII. §. 147. p. 319, 320.

12 CONSOCIA] Consortia H. I. M. & L. cum MS. Leid. Sed consocia etiam B. & A. Cassiod. epist. 9. lib. VIII. Nobilissima tibi facta consocia. Ita MS. non consortia. MUNCK.

13 JOVIS CONJUGEM] Vide Phornutum cap. 3. Albricum cap. 9. Cicero II. Nat. Deor. Et soror & conjux Jovis, quod & similitudo est aetheris, & cum eo summa conjunctio. Effaeminarunt autem eum Junonique tribuerunt, quod nihil eo est mollius. Idem dicit Heraclides pag. 21. Schol. Hesiod. in Θεογ. p. 261. edit. Heins. ἥρη (ἥρη ὁ ἀήρ. ὁ κυδορόρας) ἥτοι ὁ δοξαζόμενος Διὶ τὸ βροχῆν. Διὸς ὅ πατριόλης, ὅτι τῷ αἰθέρι κατὰθεν ὁ ἀήρ. Servius ad AEn. I. 51. Physici Jovem aetherem, id est,

& Theopompus in Cypriaco carmine, & Hellanicus in Dios¹ polytychia, quam descripsit, ait Junonem ab Jove vinctam catenis aureis, &² degravatam incudibus ferreis. Illud nihilominus dicere volentes, quod aër, igni coelesti conjunctior, ³ duobus deorsum elementis misceatur, id est aquae & terrae, quae elementa duobus superioribus graviora sunt.

III. Neptunus.

NEPTUNUM vero tertium velut aquarum voluerunt elementum: quem ideo Graece etiam Posidona nuncupant, quasi ¹ ποιοῦντα εἶδω, quod nos Latine facientem imaginem dicimus: illa videlicet ratione, quod hoc solum elementum imagines in se formet spectantium, quod nulli ² alii ex quatuor competat elementis. Tridentem vero ob hanc rem ferre pingitur, quod aquarum natura triplici virtute fungatur, id

id est, ignem volunt intelligi; Junonem aërem, &³ quoniam tenuitate paria sunt, dixerunt esse germana. Sed quoniam Juno, hoc est, aër subjectus est igni, id est jure superposito elemento mariti * traditum est. Lege, igni, id est, Jovi, jure &c. Deinde tolle asteriscum, & scribe, mariti nomen traditum est. Haec talia ex Zenonis scholâ deprompta sunt. Vide Minut. Felic. Octav. p. 20. MUNCK.

¹ POLYTYCHIA] Vossius Histor. Graec. lib. iv. cap. 5. mallet πολυτυχία, vel πολυτεχνία. MUNCK.

² DEGRAVATAM INCUDIBUS FERREIS] Meminit antiquae ejus fabulae Homerus Iliad. O. 18. Ubi eodem, quo Fulgentius, modo eam explicat Anonymus, ut & Phornutus cap. 17. Haussisse illos interpretationem istam putem ex Heraclid. Alleg. Hom. pag. 51. ed. Gesn. Baptista Pius depravatam edidit. quod explicat devirginatam. Ridiculè. MUNCK.

³ DUOBUS DEORSUM] De deorsum Leid. cod. MUNCK.

Ad C A P. III.

⁴ ΠΟΙΟΥΝΤΑ ΕΪΔΗΝ] Ita & una L. habet, Caeterae variant. MS. Leid. Ποσειδῶνα. Nisi vocabulum Ποσειδῶνα finxit, sequendam censeo Commel. lectionem. Εἶδην pro εἶδω agnoscit etiam Hesychius. Phornutus cap. 3. ἀπὸ τῆς πόσεως derivat Ποσειδῶνα. Quicum facit & Heraclides: Ὁ Ποσειδῶν ὑγρὰ τις ἀνὴρ ἢ καὶ πῦρ

πόσειν ἀνομασμήδω. Alii aliter ἐτυμολογῶσι. MUNCK.

⁵ ALII] Quamvis dissentiant editi, scribe tamen cum MS. Leid. alio. Continent. Virgil. Esto Eurystheus alio fortiori. Vide ibi notas nostras. MUNCK.

⁶ POTABILIS] 6. edd. potabili. Quod magis est congruum. Vel legendum, id est, sit liquida &c. Eustath. ad Iliad. Hom. p. 845. ed. Bas. Τεῖλαινα ὁ μῦθος οἰκεῖσι σύνσιγαμα Ποσειδῶνι, ἢ διότι τεῖλαινα δίσσι τὸ ὕδωρ μὲν τὸ αἰθέρα. ἢ διότι τεῖπειν ἢ φύσις τῶν ὑδάτων. τὰ ἀλμυρὰ, τὰ γλυκία, τὰ μικτὰ &c. Schol. AEschyli ad Prometh. vers. 924. Τεῖλαινα ὃ λέγουσι κρατεῖν τὸ Ποσειδῶνα, ἢ ἀπὸ τεῖπειν εἶναι αὐτὸν σοικεῖον, ἢ ἀπὸ τοῦ εἰς τρία ἀγαγεῖσθαι τὸ ὕδωρ, εἰς ποταμῶν, εἰς θαλάσσιον, καὶ εἰς λιμένας. Quod & apud Eustath. in Dionys. vs. 476. legas. Aliiter rursus Servius ad AEn. i. vers. 142. aliter etiam Phornutus cap. de Neptuno. Locherus ex Servio ad locum modo laudatum adducit. Jupiter trifido utitur fulmine; Pluton Cerbero trifauci; Neptunus tridente. Haec tria sceptrum significant etiam ipsa tria elementa physica quadam ratione conjuncta. Sed ista verba in editis frustra quaeras. MUNCK. Adde Spanh. ad Callim. H. Del. 31. locus Plutarchi, quem adducit Spanh. legitur pag. 381. Tom. II.

⁷ OMNIBUS TRIBUS] Tò tribus non agnoscit Leid. codex. MUNCK. Vide Bifet. ad Aristophan. Equit. 556. Hinc Hellenes & Syri ἐκ τῶν ὑγρῶν ἐστίας hominem natum credunt. Vid. Plut. Sympos. lib. VIII. Quaest. 8. p. 730. Unde etiam Neptunus Deorum praestantissimus & antiquiss.

id est liquida, foecunda, ⁶ potabilis. Hinc & Neptuno Amphitriten in conjugium deputant. ἀμφὶ enim Graece circumcirca dicimus: eo quod ⁷ omnibus tribus elementis aqua conclusa sit, id est, sit in coelo, sit in aëre, id est in nubibus, & in terra, ut sunt fontes vel putei.

IV. Pluton.

QUARTUM etiam Plutonem dicunt ⁸ terrarum praesulem: ⁹ πλοῦ-
τος enim Graece divitiae dicuntur, solis terris credentes divitias de-
putari. Hunc etiam ¹⁰ tenebris addictum dixere, quod sola terrae
materia sit cunctis elementis obscurior. Sceptrum quoque in manu
gestat, quod regna solis competant terris.

V. Tri-

tiquissimus vocatur. V. Spanh. ad Aristoph. Plut.
1051.

Ad C A P. IV.

⁸ TERRARUM PRAESULEM] Augustin. C. D.
lib. VII. cap. 28. Dis pater postremo, qui Graece
Πλάτων dicitur, etiam ipse masculus frater ambo-
rum, terrenus Deus esse perhibetur, superiorem ter-
ram tenens, in inferiore habens Proserpinam conju-
gem. Et cap. 16. ejusdem libri: Vulcanum volunt
ignem mundi, Neptunum aquas mundi, Ditem pa-
trem, hoc est, Orcum, terrenam & infimam par-
tem mundi. Apulejus Dialogo Hermetis: Ter-
rae vero dominatur Jupiter Plutonium. Et hic nu-
tritor est animantium mortalium & fructiferorum.
MUNCK. Jupiter iste Plutonium Apuleji est Grae-
cis Ζεύς Χθονίος. Plutarch. Tom. II. de Super-
stit. pag. 169. Ὁ Ἡσιόδῳ κελύει πρὸς ἀρχὴν καὶ
πρὸς τέλος τῆς γαῖας ἐν χερσὶ Διὸς Χθονίου, Δημότης δ'
ἐν γῇ τῆς ἐχέτης ἐχόμενος. quem Hesiodi locum ex
Oper. & Dieb. vs 465. illustrat Graevius L. H.
cap. XI. p. 58. & plura huc spectantia profert.
Hunc Jovem Stygium vocat Virgil. IV. AEn.
638. ubi v. Serv.

⁹ ΠΛΟΥΤΟΣ ENIM] Imo Plutus & Pluto,
etiamsi alterum ab altero distinguant poetae,
idem sunt numen, ut observatum jam ab aliis.
Lucianus Timone: Ἀλλ' ὁ Πλάτων δῖος ἰσχυρὸς
παρ' αὐτῶν, ὅτε πλεθόνης καὶ μεγαλόδωρος καὶ
αὐτὸς ὢν. Ovid. I. Met. Itum est in viscera terrae,
Quasque recondiderat, Stygiisque admovent umbris,

Effodiuntur opes, irritamenta malorum. Et meri-
to profecto Dis audit Pluto, quod recidant omnia
in terras, & oriantur e terris, ut loquitur Cice-
ro II. Nat. Deor. Confer Ovid. x. Met. v. 78.
MUNCK. Vid. Spanh. ad Callim. H. Cerer. vs.
138. p. 749. Timocreon, poeta Rhodius ita de
Plutone divitiarum Deo canit, apud Schol. Ari-
stophan. Ran. vs. 1337.

ὦ Φοῖβε, ὃ τυφλὸν Πλῆστι,
Μήτ' ἐν γῇ, μήτ' ἐν θαλάττῃ, μήτ' ἐν
ἡπείρῃ
Φανήμεται.
Ἀλλὰ τὰς ἐσχάτας γὰρ γαῖαν, καὶ Ἀχέρουσαν.
Δις σὲ γὰρ πάντα ἐν ἀνθρώποις κακά.

Unde Tiberianus apud Serv. ad VI. AEn. 136.

Aurum, quo pretio referantur limina Ditis.

¹⁰ TENEBRIS ADDICTUM] MS. Leid. Abdica-
tum. Gloss. adjunctum, traditum. Sed illa est
explicatio & additum. quanquam Fulgentii men-
tem haud satis rectè exprimit. Addictus heic
est συζῶν Graecis. Lucian. πρὸς ὄρχ. Tom. I. p.
908. ed. Ben. Ἀσχυμερὲς βίω συζῶν, asperae vitae
addictus. In Contin. Virg. legas, Apollinem Mu-
sis additum. Hesiodi Schol. p. 279. ed. Heinf.
Υπὸ χθόνα ἣ γαῖαν φασὶ τὴν Αἴδαν, Δις τὸ δέχεσθαι
μὲν τὰς θανάσιμους. Caeterum quod tenebris ad-
dictum Plutonem tradit, id in memoriam mihi
revocat, quod apud Phornutum cap. 5. legi:
Αἴδης ὁ παχυμύς αἰς καὶ πρὸς γενοτάτος αἶρ. Pari-
ter

V. *Tricerberus.*

TRICERBERUM verò canem ejus subjiciunt pedibus, quòd mortaliū jurgiorum invidiae ternario conflentur statu, id est naturali, causali, ² accidenti. Naturale est odium, ut canum & leporum: ³ luporum, & pecudum: hominum, & serpentium. Causale est, ut ⁴ amoris zelus atque invidiae. Accidens est, quod aut verbis casualiter oboritur, ut hominibus: aut comestiones propter, ut jumentis.

VI.

ter Capella lib. II. Haec omnis aëris à luna diffusio sub Plutonis potestate consistit. Heraclides Alleg. Homer. p. 318. Τὸν δὲ ὑπέρθεον αἰθρῶν ἀλλογούσας αἰεταὶ ἀετῶν ἀετῶν. Confer Athenag. Legat. pro Christ. pag. 22. Facit & huc illa inferorum, vel tartari potius, descriptio apud Apulejum Allocutâ Hermetis. Sin autem delictorum illitam (animam) maculis vitiisque oblitam viderit, desuper ad ima deturbans procellis turbini-
busque aeris, ignis, & aquae saepe discordantibus tradit: ut inter coelum & terram mundanis fluctibus in diversa semper aeternis poenis agitata raptetur. Ut in hoc obsit animae aeternitas, quod sit immortalis sententiâ aeterno supplicio subjugata. Hic ergo Tartarus est. Hesiod. Theog. 119. Τάρταρος τ' ἡρώεσσι. Schol. λέγει τὴν αἰετῶν καὶ τῶν γῆν περικυκλῶν, καὶ τὸ πᾶν αὐτῶν. Stephanus: Τάρταρος. Κεφάλαιος τὸ ὑπὸ τοῖς πόλοις αἰεταὶ παχυντοὶ καὶ ψυχρόν τινα, καὶ ἀφώλκον &c. Isidor. lib. VIII. cap. II. Lapsi vero (daemones in aëriam qualitatem conversi sunt:) nec aeris illius puriora spatia, sed ista caliginosa tenere perpeffi sunt, qui eis carcer est usque ad tempus judicii. Aut ego multum fallor, aut hinc ἀρχὸν ἐξουσίας τῆς αἰετῶν diabolum appellat Paulus ad Ephes. cap. II. vers. 2. Fabulam παραμυθικῶς explicat Laët. lib. I. cap. II. MUNCK.

Ad C A P. V.

1 TRICERBERUS] Infr. cap. 27. Dum ad Tricerberum canem abstrahendum descendit. Τελιέρεον quoque Tzetzes appellat. Vide de cane eo Isidor. Orig. lib. XI. cap. 2. MUNCK. Plutarch. de Iside & Osir. Tom. II. pag. 362. Πλάτων δὲ ἀγαλμα τῷ ΚΕΡΒΕΡΩ τεκμαιρόμενοι καὶ

τῷ ΔΡΑΚΟΝΤΙ. De hoc Cerbero cognitu digna sunt, quae Pausanias lib. III. cap. 25. pag. 275. notat, de Taenaro promontorio agens: ἐπὶ τῇ ἀκρῇ ναὸς εἰκασμένη ἀσπληνῆ. — ἐποίησαν δὲ Ἑλλήνων τινες, ὡς Ἡρακλῆς ἀναγὰς ταύτην τῆς αἰετῆς κύνα (quid Hermionenses dicant, refert lib. II. cap. 35. pag. 196.) quod cum profigimento habeat jure merito, paullo post addit. Ἐκαὶ μὲν ὁ Μιλήσιος λόγον εὖρε εἰκότα, ὅφιν φησας ἐπὶ Ταινάρῳ τεφρῶναι δένον. κληθῆναι δὲ αἰετῆς κύνα, ὅτι ἴδεν τὴν δεινότητα τεθνάναι παραυτίκα ὑπὸ τῆς καὶ τῆς ἐφ' ἧς τὸ ὅφιν ὑπὸ Ἡρακλῆος ἀχθῆναι παρ' Εὐρυπείᾳ. Ὁμηρὸς δὲ (πρῶτος ὃ ἐκάλεισεν αἰετῆς κύνα, ὅλυντα Ἡρακλῆος ἦγεν) ἔτε ὄνομα ἔθετο ἔδεν, ἔτε συνέπλεκεν εἰς τὸ εἶδος, ὥστε ἐπὶ τῇ Χιμαίρᾳ. οἱ δὲ ὑπερὶ Κέρβερον, ὄνομα ἐποίησαν, καὶ κυνὶ τὰ ἄλλα εἰκάζοντες, κεφαλὰς τρεῖς φασιν ἔχειν αὐτὸν ἔδεν τι μάλλον Ὁμήρῳ κύνα τῷ ἀνθρώπῳ σύντροφον εἰρηκότος, ἢ εἰ δράκοντα ὄντα, ἐκάλεισεν αἰετῆς κύνα.

2 ACCIDENTI] Accidentali 6. edd. Sed pro Commel. stat MS. Leid. & rectè quidem. Sequitur enim, accidens &c. Ambros. Hexaem. lib. I. cap. 8. Cum utique non substantialis, sed accidens sit malitia. MUNCK.

3 LUPORUM ET PECUDUM] Τῶν περὶ αἰετῶν. Horat. Epod. 3. Lupis & agnis quanta sortito obtigit, Tecum mihi discordia est. Ubi vetus interpres: Omnes autem inimicitiae sunt aut à natura, quales sunt inter bruta: aut à voluntate per electionem, quales sunt hominum inter se. MUNCK.

4 AMORIS ZELUS] Vide quae notamus ad cap. 12. lib. II. & ad Hyg. Mythol. cap. 199. MUNCK.

VI. *Furiae.*

Huic etiam tres Furias deservire dicunt, quarum prima Alecto: ἀληκτώ enim Graece inpausabilis dicitur. Alia Tiliphone: τισιφώνη autem quasi τούτων φωνή, id est istarum vox. Tertia Megaera: megaera enim est, quali μεγάλη ἔεις, id est magna contentio. Primum est ergo, ⁶ non paulando furiam concipere: secundum est, in vocem erumpere: tertium jurgium ⁷ protelare.

VII.

Ad C A P. VI.

5 TRES FURIAS DESERVIRE] Totum hoc caput in suum commentarium transtulit Lactantius ad Thebaid. I. vers. 477. Sed quid continet, nisi nugas nugacissimas? Melius de his Phornutus cap. 10. & Tzetzes in Lycophron. vs. 411. quos consule, si est operae. Servius ad AEn. IV. 609. *Dirae in coelo: ut, dicuntur geminae pestes cognomine dirae. Furiae in terris, Eumenides apud inferos: sed haec nomina confundunt poëtae.* Ad AEn. autem III. 209. ita commentatur: *Sanè apud inferos Furiae dicuntur & canes: apud superos dirae & aves, ut ipse in XII. ostendit. In medio vero Harpyiae dicuntur.* Quod de canibus ait: canes illae Hecates sunt sive Triviae, de quibus Tibullus el. 2. lib. I. Horat. Sat. 8. lib. I. Virgil. VI. AEneid. Senec. OEdip. 569. Immo omne θηροφάνες ἢ δαιμόνων γένος εἶπε τα λόγια καλεῖν, ut ait Tzetzes ad Hesiod. p. 45. ed. Heins. *Canes Jovis infernalis vocat Horat. Comment. MUNCK Variis nominibus Furiae insignitae a Graecis fuere.* Pausanias lib. I. cap. 28. Πλησίον ἢ ἱερὸν θεῶν ἐστίν, ὥς καλεῖσιν Ἀθηναῖοι ΣΕΜΝΑ'Σ (quo nomine ideo eas adpellat Aristophanes in Equit. vs. 1309.) Ἡσιόδοσ' ἢ ἘΠΙΝΝΥ'Σ ἐν Θεογονίᾳ. (Hinc Sophocles in Electr. v. 112. vocat Σεμνὰς θεῶν παῖδας Ἑρηνύας. & in Ajace vs. 846. τὰς αἰεὶ τε παρθένους, αἰεὶ δ' ὀρώσας πάντα τὰν βροτῶν πάθη, ΣΕΜΝΑ'Σ ἘΠΙΝΝΥ'Σ. Schol. Vet. μυθικὸν ἐστὶ τὸ λέγειν τὰς Ἑρηνύας αἰεὶ παρθένους. νῦν ἢ τὰς ἀδωροδοκῆτας, καὶ ἐκὶ κερωνθῆναι δώροις δυναμῆας ὑπὸ τῷ ἀδικεῖν. Quae ultima verba consentiunt dogmati Pythagorico apud Diogen. Laert. lib. VIII. cap. 31. τὰς ἢ ἀκαθάρτους μήτε ἐκείναις πελάζειν, μήτε ἀλλήλοις, ΔΕΪΣΘΑΙ ἘΠ' ἈΡ' ῬΗΚΤΟΙΣ ΔΕΣΜΟΪΣ

ὑπὸ ἘΠΙΝΝΥ'ΩΝ.) Pergit Pausanias Πρῶτος δὲ σφισιν Αἰχὺλος δράκοντας ἐποίησεν ὁμῶς ταῖς ἐν τῇ κεφαλῇ θείξιν εἶναι. Lib. II. pag. 136. Καὶ γὰρ θεῶν, ὥς Ἀθηναῖοι ΣΕΜΝΑ'Σ, Σικυώνιοι ἢ ἘΥΜΕΝΙ'ΔΑΣ ὀνομάζουσι. de quo nomine ita Schol. Apollon. Rh. lib. I. Arg. 1019. Κατ' Ὀφημισμὸν (φασί) τὰς Ἑρηνύας, ἘΥΜΕΝΙ'ΔΑΣ. Ceterum AEschylum imitatus & Euripides in Bacchis vs. 102. Στέφανουσιν τε ΔΡΑΚΟ'ΝΤΩΝ ΣΤΕΦΑ'ΝΟΙΣ, ἐνθ' ἄγεσθαι Θηροτρόφοι ΜΑΙΝΑ'ΔΕΣ ἀμφιβάλλουσαι πλοκάμους. Qui αἱματωπὴς θεᾶς vocat in Androm. vs. 978. & in Iphig in Taur. 294. de iisdem testatur Φθαγγὰς τε ΜΟ'ΣΧΩΝ, καὶ ΚΥΝΩΝ ὙΛΑΓΜΑΤΑ, ἅ φασ' Ἑρηνύς εἶναι μισήματ' αὐτῆς. Unde Cocyti canes vocantur. Vid. Schol. Aristophan. Ran. 475. Nigris indutae pinguntur vestibibus. V. Potter. ad Lycophron. vs. 1137. Earum arma faces de loto arbore erant. V. Lact. ad Statii XI Theb. 84. Plura de iisdem dedit J. Perizonius ad Aelianum lib. IX. V. H. 29. De Furiarum Sacris Spanh. ad Callim. H. Pall. 107.

6 NON PAUSANDO] *Pausare* verbum antiquum est. Gloss. Vett. *Pausat. ἀναπαύει*, καὶ ἀναπαύει. Ita *pausa* est quies. Vetus inscriptio apud Pith. Catal. lib. III. *Jam datus est vitae finis, jam pausa malorum.* MUNCK.

7 PROTELARE] Hoc est, *amoliri*, ut Baptista censet. Immo *protelare* heic est proferre. Cap. 14. *Protelare dignitatem.* Sed vide not. ad Prologum. MUNCK. Scholiastes ineditus Senecae Herc. Fur. vs. 90. legit *secundum est in vocem prorumpere, tertium jurgium prolongare.* hoc mihi indicavit Cl. J. Arntzenius.

VII. *Fata, vel Parcae.*

TRIA etiam ipsi ² Plutoni destinant fata, quarum prima Clotho, secunda Lachesis, tertia Atropos. κλώθω enim ³ Graece evocatio dicitur, λάχαις vero fors nuncupatur, ἄτροπος quoque sine ordine dicitur: hoc videlicet sentire volentes, quod prima sit nativitatis evocatio: secunda, vitae fors, quemadmodum quis vivere possit: tertia, mortis conditio, quae sine lege venit.

VIII. *Harpyiae.*

HARPYIAS etiam tres ⁴ inferis Virgilius deputat, quarum prima αἰλλώ, secunda ὠκυπέτη, tertia κελαινώ. Harpyia enim Graece rapina dicitur. Ideo virgines, quod omnis rapina arida sit & sterilis. Ideo plu-

Ad C A P. VII.

¹ FATA VEL PARCAE] Rectè ex hoc loco Illustr. Spanhemius in de Numm. Praestant. Fata Parcas dici probat. Doceo idem ex Capell. lib. 1. Haec mox ut facta conspexit omnia, quae gerebantur, in consistorio Jovis subnotari. Lege ex MS. libro Biblioth. Leid. Fata, & subnotare. Martial. lib. VII. 47. Et ruptas fatis reddidit ipse colos. Lactant. lib. I. cap. 11. Illud vero quale est? esse fata, quibus Dii omnes & ipse Jupiter pareat. Si Parcarum tanta vis est, ut plus possint, quam coelites universi &c. Albricus: Parcae seu fata dicitur per antiphrasin. Redeo ad Capellam. Dixerat ille superius Parcas esse librarias Superum: Clotho vero, inquit, Lachesis Atroposque, quoniam sententias Jovis orthographiae studio veritatis excipiunt, utpote librariae Superum, archivique custodes. Pro orthographiae rectius Leid. Cod. orthographae. Tertull. de Anim. cap. 39. Fata scribundo advocantur. Ita enim putem legendum cum Junio, non scribunda. Isidor. Orig. VIII. 11. Tria autem fata fingunt in colo & fuso, digitisque fili ex lana torquentibus, propter tria tempora &c. MUNCK. Parcas & Furias eodem ritu colunt Sicyonii. Pausan. lib. II. cap. 11. p. 136. Vocantur γηραιά κόραι a Lycophrone vs. 585. De Parcis, vide, quae dixi ad Hygini Fab. pag. 287. & quae dicam ad Albricum Philos. cap. 2. de D. Imag.

² PLUTONI DESTINANT] Alii Apollinem praeficiunt fatis. Schol. Horat. in Carm. Saecul. Invocat autem Parcas post Apollinem, quia Apollo fatis

praeest, unde & sortilegus vocatur. MUNCK.

³ GRAECE EVOCATIO DICITUR] Nugatur solemnia. Alludere videtur τὸ κλώζω. Quinam veriorum dederint etymologiam, dixi ad Hygin. Genealogiam. Lactant. lib. 11. cap. 10. Unde etiam tres Parcas voluerunt: unam, quae vitam hominibus ordiatur: alteram, quae contexat: tertiam, quae rumpat ac finiat. MUNCK. Schol. Pindari Olymp. Od. prim. vs. 41. Κλωθὴ μία τῶν μοιρῶν, εἰρηται ὅ, παρὰ τὸ ἐπικλώθειν ἐκάστη τὸ πεπρωμένον. Cui consentit Lucianus Dialog. Mort. XVII. lin. 25. ubi Minos dicit, Ναὶ τῇ Κλωθῇ, ἢ ἐκάστῃ ἰστέταξε γεννηθέντι τὰ περὶ κλέα.

Ad C A P. VIII.

⁴ INFERIS VIRGILIUS DEPUTAT] AEn. nempe VI. v. 289. Confer Serv. ad AEn. III. vers. 209. MUNCK.

⁵ QUASI ἘΛΩ'Ν ἈΛΛΩ] Heic rursus nugatur. Aëlla dicta ab αἰλλα, procella. Unde αἰλλος, ταχύς. MUNCK.

⁶ CITIUS AUFERENS] Citius est ocyus, dicto citius. Infr. cap. 17. Honores citius fugitivos. Quid autem? Ocypete est celeriter auferens? Imo celeriter volans, ἀπείτεος, volare. MUNCK.

⁷ SIGNARE] Significare Leid. cod. MUNCK.

⁸ CUPITA INVADERE] Concupita A. B. H. I. M. & MS. Leid. & concupisci pro concupiscere. Mox pro invadit mallem, invaditur. MUNCK. Munckerus mallet invaditur. Sed hacce vi impersonali saepe altera forma occurrit, quod luc-

plumis circumdatae ; quia quidquid rapina invaserit, celat. Ideo volatiles, quod omnis rapina ad volandum sit celerrima. ἄλλω enim Graece ; quasi ἑλὼν ἄλλο, id est alienum tollens. Ocypete, id est ⁶ citius auferens. Celaenum vero Graece nigrum. unde & Homerus prima Iliados rhapsodia, αἵψά τοι αἶμα κελαινὸν ἐρώσῃ περὶ δρεῖ: id est, statim niger tuus sanguis emanabit per meam hastam. Hoc igitur ⁷ signare volentes, quod primum sit, alienum concupiscere: secundum, ⁸ cupita invadere: tertium, celare quod invadit.

IX. Proserpina.

PLUTONI quoque nuptam volunt Proserpinam, Cereris filiam. ⁹ Ceres enim Graece gaudium dicitur. & ideo illam frumenti deam esse voluerunt, quod ubi plenitudo fructuum sit, gaudia ¹⁰ semper abundant necesse est. Proserpinam vero quasi segetem voluerunt, id est ¹¹ terram

luculente ostendimus jam ad haec Cic. Acad. I. I. intemperantis enim esse arbitror, scribere quod occultari velit: pro velis vel cupiatur. WOPKENS.

Ad C A P. IX.

⁹ CERES ENIM GRAECE GAUDIUM DICITUR] Alludit τὸ χαῖρω, quod ut χέρω pronunciavit. Sed illud Graecè non habet Leid. cod. Retinendum tamen puto. Sic in Contin. Virgil. Acheron Graecè sine tempore dicitur. Cicerone auctore II. Nat. Deorum, Ceres quasi Geres dicitur. Apud eundem ejusdem operis Lib. I. Chrysippus differit, aerem, qui per maria manet, Neptunum esse: terramque eam, quae Ceres dicatur. Julius Firmicus: Terram ipsam Cererem naminant: nomen hoc à ferendis frugibus mutuatum. Scriverius in margine libri sui notaverat, à gerendis &c. quod nullus dubito quin rectius habeat. Δημήτης quasi γῆ μήτης etiam Graecis dicitur. Vide Eustath. ad Iliad. ξ. p. 982. ed. Bas. Orpheus apud Eusebium: Γῆ μήτης πάντων, Δημήτης πλεθόδοτερος. Artemidorus de Somn. lib. II. cap. 44. Ἐκ τῆ πλὴν Δήμητρα τῇ γῇ τὸ αὐτὸν ἔχειν λόγον φασὶ οἱ σοφοί. MUNCK. V. Spanh. ad Call. H. Cerer. vs. 2.

¹⁰ SEMPER ABUNDENT] 6. edd. semper superabundent. In cod. Leid. super τὸ semper scripta erat altera lectio, vel super. Augustin. Soliloq. cap. 10. Laudet te supereminens clementia, superabundans misericordia tua. Tertullian. de Ref. Carn. cap. 34. Illic gratiam superabundasse. Vet.

Interp. Epist. ad Rom. v. 20. Ubi abundavit delictum, superabundavit gratia. ὑπερπερίσσευσεν ἡ χάρις. MUNCK.

II TERRAM RADICIBUS PROSERPENTEM] Grotius ad Capell. pag. 21. emendat, terrae radicibus. Haud opus putem. Proserpina eadem, quae Isis, Isis autem terra. Vide Firmicum. Segetem autem terram dici quis nescit? Isidor. lib. VIII. cap. II. Proserpinam, quod ex ea proserpant fruges. Arnob. lib. III. Quod sata in lucem proferat, appellatam esse Proserpinam. August. C. D. VII. 20. Quod filiam Cereris, id est, ipsam fecunditatem, quae à proserpendo Proserpina dicta esset, Orcus abstulerat. Hinc Proserpina numinibus agricolarum accensita. Vide Clariss. Graev. Lectio. Hesiod. cap. II. Varro apud Augustin. modo laudati libri cap. 24. Tellurem putant esse Opem, quod operâ melior fiat: matrem, quod plurima pariat: Proserpinam, quod ex ea proserpant fruges: Vestam, quod vestiatur herbis. Cererem vides cum Proserpinâ confundi, quod & ex lib. VIII. cap. 27. animadvertas, & Apulej. Miles. XI. Adde not. ad cap. 49. lib. II. Tzetzes in Lycophron. παρ. 116. ed. Steph. Περσεφόνη ἢ καὶ Ἴσις ἢ Γῆ, καὶ Ρέα, καὶ Ἑστία, καὶ Πανδώρα, καὶ ἑτέροις μύθῳ ὀνομάζονται. Etiam Σελῶνη. Vide Euseb. Praepar. Euang. lib. II. p. 31. ed. Steph. Disjungit tamen Proserpinam à Cerere Theo in Aratum: Αὐτὴν (κόρη) εἶναι καρπὸς, πλὴν ὅ μὴ τέλει πλὴν γῆν. MUNCK. Plut. de Iside & Osir. Tom. II. pag. 367. dicit, Stoicos sentire, esse Δήμητραν καὶ Κόρην, τὸ ἄλφ' τ' γῆς καὶ τ' καρπῶν δῆλον. & pag. 377. Φερσεφόνην δὲ φασὶ πρὸ Κλειάνδρου τὸ ἄλφ' τ' καρπῶν φερόμενον καὶ φονδόμενον πνεῦμα;

ram radicibus proserpentem, quae & ἐκάτη Graece dicitur: ἐκατὶ enim Graece centum sunt. & ideo hoc illi nomen inponunt, quia centuplicatum seges proferat fructum.

X. Ceres.

HANC etiam mater cum lampadibus raptam quaerere dicitur, unde & lampadarum dies Cereri dedicatus est: illa videlicet ratione, quod hoc tempore cum lampadibus, id est cum Solis fervore, seges ad metendum cum gaudio requiratur.

XI.

μα; ποιητής δ' τις ἐπὶ τῷ θερίζοντι,

τῆμος ὅτ' αἰζήοι Δημήτερα κωλοθριμύσσιν.

Hinc iisdem honoribus mater & filia colebatur ab Atticis. Pausan. lib. i. cap. 37. pag. 89. Ἐστὶ καὶ Ζεφύρου τε βωμὸς, καὶ Δημήτρος ἱερὸν, καὶ τῷ πατρὶ. σὺν δ' ἐσφισιν Ἀθηναῖα καὶ Ποσειδῶν ἔχουσι τιμὰς. & inde Proserpina aeque ac Ceres numinibus agricolarum accensetur, imo Proserpinae raptus apud Graecos allegoricam non abs re creditur seminis in terra reconditi habuisse significationem. vid. Spanh. ad Callim. H. Cer. vs. 20. & Graev. Lect. Hesiod. cap. xi.

I QUAE ET 'EKA'TH] Ut & Hecate A. B. H. & I. Unde & c. MS. Leid. Quam lectionem aliis omnibus praeferam. Hecate, Proserpina, Diana idem numen. Vide Etymol. in Ἐκάτη. Servium ad AEn. iv. 609. Schol. Theocrit. ad Eid. ii. vers. 12. Albricus: Diana, quae & Luna, Proserpina, Hecate nuncupatur. Artemidorus de Hecate Chthonia: Γεωργοῖς δ' ἐστὶ ἀγαθή. γῆ δ' εἶναι γενόμισα. MUNCK.

2 CENTUPLICATUM SEGES PROFERAT FRUCTUM] Ita & MS. Leid. non Ceres ut 5. edd. Prudent. lib. ii. in Symm. Talis nostrorum solertia centuplicatos Agrorum reddit fructus. Καρπὸν ἐκατὺνταπλασίονα, ut est apud B. Lucam cap. viii. vers. 8. Isidor. xiv. 5. Glebis ita praepinguis, ut iacto ibi semine incremento poene centesimo fruges nascantur. Capella de Proserpina lib. i. Puellam accessibus gratulantem, quae ita plerumque frugem exposcentibus tribuit, ut magni numinis vota sint ei redhibere centesima. Lege centesimam cum Leid. MS. Centesima ἐνικῶς dictum, ut decima. Varro Sat. ἀεὶ κεραυνῶ: Majores solitos decumam Herculi votere. Moses Genes xxvi. 12. Καὶ ὅτε ἐν ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ ἐκατὼς δούσαν κελτῶν. Unde bordeum centenum eo quod plerisque locis iactus seminis ejus in incrementum centesimum frugis renascatur, ut loquitur Isidor. lib. xvii. cap. 3. Centenarium fructum appellat Chrysol. Serm. xv. Centesimum xix. Confer Plinium lib. xviii. 16.

MUNCK. Vide G. J. Voss. lib. ii. Idolol. Gent. cap. 29. & Ciofan. ad Ovid. vii. M. 74. ex Parthasio ad Claudianum.

Ad C A P. X.

3 LAMPADARUM DIES] Ita & cum Commel. MS. Leid. non lampadum, ut 6. edd. Manil. lib. i. Cui tertia lampada dispar Conspicitur. Confer Voss. Vit. Sermon. lib. i. cap. 33. Caeterum dies hic erat quintus Eleusiniorum, quo matronae cum facibus incedentes repraesentabant Cererem in quaerenda Proserpinā errantem. Confule Gronov. ad Senec. Agam. vers. 352. Latant. lib. i. cap. 21. Quam quia facibus ex Aetnae vertice accensis quaevisse in Sicilia Ceres dicitur, idcirco sacra ejus ardentium taedarum jactatione celebrantur. MUNCK. Schol. Aristophan. Equit. vs. 782. Ἐραδεῖς δ' Περσιφόνης ὁ Πλάτων ἤρπασεν αὐτὴν κρύφα. Δημήτηρ δ' μετὰ ΛΑΜΠΑΔΩΝ νυκτὶς τε καὶ ἡμέρας κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν ζητῶσα ἀεὶ ἔρχετο. Hinc Eleusinia mysteria Cereris & Proserpinae lampadas gestantes celebrabant. v. Schol. Soph. OEd. Colon. vs. 1041, 1046. & Is. Casaub. ad Theophrast. Char. Eth. cap. 3. Unde & ipsa Proserpina Δαίρα five Δαείρα vocatur. v. Schol. Apoll. Rh. iii. Arg. 846. Tzetz. ac Potter. ad Lycophron. v. 710. Caetera indicabit Meursius in Eleusiniis.

Ad C A P. XI.

4 'ΑΠΟ' ΑΛΩΝ ENIM GRAECE PERDENS DICTUR] Ita & Firmicus in de E. R. P. Apud Macrobius lib. i. Sat. cap. 17. Cleanthes Lycium Apollinem appellatum notat, quod veluti lupi pecora rapiunt, ita ipse quoque humorem eripit radiis. Varias variorum etymologias, si desideres, ibidem invenies. Etiam Servius ad Ecl. v. vers. 65. aliam, cur ab ἀπλεῖν dicatur, reddit rationem. Eustath. ad Hom. Iliad. p. 24. edit.

XI. *Apollo.*

APOLLINEM Solem dici voluerunt: 4 ἀπόλλων enim Graece perdens dicitur, quod fervore suo omnem succum virentium decoquendo perdat herbarum. Hunc etiam divinationis deum voluerunt, sive quod Sol omnia obscura, manifestat in lucem, seu quod in suo processu & occasu ejus orbita 6 multimodos significationum monstret effectus. Sol vero dicitur aut ex eo 7 quod solus sit, aut quod 8 solite

edit. Bas. Ἀπόλλων ὃ παρὰ παλαιοῖς ὁ ἥλιος ἐκ δὲ φήμῳ μὲν, ὅμως ὃ φοβεράτερον ὁ ἥλιος, εἰς ὃν ἀναφέρει τοῖς νοσήμασιν. Quod ex Aegyptiorum disciplinā habet. Quā de re dictum ad Hyg. Myth. cap. 121. MUNCK. Plut. de Iside & Osir. Tom. II. pag. 375. Ἐν δὲ ταῖς Ἑρμῶς λεγομέναις βίβλοις ἰσορῶσι γεγράφθαι περὶ τῶν ἱερῶν ὀνομάτων, ὅτι τὴν μὲν ἐπὶ τῷ ἥλιῳ περὶ φοβῶν τεταγμένην δύναμιν, ὠρον, Ἑλληνες δὲ Ἀπόλλωνα καλεῖσι. Proclus in Chrestomathia apud Photium pag. 988, 989. Ἡ δὲ Δαφνηφορέα. ἔχλον ἐλαίας κατὰ σέφους δάφναις καὶ ποικίλοις ἀνθεσι, καὶ ἐπὶ ἄκρῳ μὲν χαλκῇ ἐφαρμόζεσθαι ΣΦΑΪΡΑ. ἐκ δὲ ταύτης μικροτέρας ἐκαρτᾷσι. Deinde addit ἐκείνην δὲ αὐτῆς ἢ μὲν ἀνωτέρω ΣΦΑΪΡΑ ΤΟΝ ἩΛΙΟΝ, ἢ καὶ τῷ Ἀπόλλωνα ἀναφέρεισιν, ἢ δὲ ὑποκειμένη, τὴν Σελήνην. τὰ δὲ προσσηρημένα τῷ σφαιρῶν ἄστρον τε καὶ ἀστέρας, τὰ δὲ γε σέμματα τῷ ἀναυσιῶν δρόμον. Hinc etiam Λοξίας vocatur, ut nonnulli censent. Confer Schol. Aristophanis in Pluto vs. 8. cum Tzetze ad Lycophron. vs. 1467. Plura adducerem, quibus per Apollinem nil nisi Solem esse intelligendum monstrarem, sed vulgaribus non inhaereo. Sol, ut Fulgentius putat, a Graecis Ἀπόλλων dicitur, quasi ἀπολλύν, qua voce tamquam proprio nomine usus Joannes in Apocal. cap. ix. comm. xi. Καὶ ἔχουσιν ἐφ' αὐτῶν βασιλεῖς τῶν ἀγγέλων τῶν ἑβδόμων. ὄνομα αὐτῶν Ἑβραϊστὶ Ἀβαδδὼν, καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ὄνομα ἔχει, ἈΠΟΛΛΥΩΝ. De vocis etymo non convenit inter Antiquos. Adscribam Plutarchi locum. De EI apud Delphos pag. 393. juxta quem Apollo Gr. Ἀπόλλων vocatur, utpote ἀρρέμενος τὰ πολλὰ, καὶ τὸ πλῆθος ἀπιδάσκων. Ἰήτης (five ut Xylander Ἰήτης) ὡς εἰς καὶ μόνος, ut mox Noster, Sol vero dicitur aut ex eo, quod solus sit. Φοῖβον δὲ δῆκον τὸ καθαρόν καὶ ἀγνόν οἱ παλαιοὶ πάντες ἀνόμενον. Vide Phurnutum de N D. c. 32.

5 MANIFESTAT IN LUCEM] Schol. Germ. qui totum hoc caput transtulit in commentaria sua, in luce Capella lib. II. Nam tenebras prohibens, retegis quod coerula lucet; Hinc Phoebum perhibens prodentem occulta futuri. Pro lucet omnino scribendum luce. Caerula luce retegere est te-

nebras luce dispellere. MUNCK.

6 MULTIMODOS] Non improbo quidem. Avianus Fab. AEsop. Quod tibi multimodo fulgerent membra colore. Tertull. Genes. Crescite multimodo ventura in tempora partu. Lib. de Anim. cap. 52. Ut est multimoda conditio causarum. Prudent. Hym. Cath. v. Plagis multimodis cedere praefidi. Apulej. Dogm. Plat. p. 4. Multimoda coitione. Prosper. Omnimodaque Mobilitate ruens in vulnera vulnere surgit. Apul. Met. v. Omnimodas vovulas edocens retinere. MS. tamen Leid. heic habet multimodis. Quo sensu multimodè auctor Ovid. Vetulae dixit. Omnimodè ad eandem formam Rufinus lib. xi. cap. 1. Rempublicam post nimias procellas omnimodè ratione nititur reparare. Sed ibi omnimodà, contra quam Gebhardus censet Crepund. lib. i. cap. 8. existimo scribendum. Ipsum adi & Rhodium ad Scribon. p. 21. Omnimodis est in notis Tyronis pag 4. Cassian. Praefat. in Libr. de Instit. Monach. & lib. i. cap. 2. nec non apud Lucretium, Victor. Episcop. & Claudianum Mamertum. Videndus ad hunc Barthius p. 558. Omnimodo pariter adverbialiter repperi apud Tertull. de Anim. cap. 9. & Gregor. Dial. II. cap. 22. Ulpian. in Collat. Leg. Pithecan. Tit. vi. de Incest. Nupt. & vii. de Furibus & Poen. eorum. MUNCK.

7 QUOD SOLUS SIT] Capella lib. II Solem te Latium vocitat, quod solus honore Post patrem sis lucis apex. Cicero III. Nat. Deor. Cumque tu solem, quia solus esset, appellatum dicas, soles ipsi quam multi à theologis proferuntur. Lact. lib. II. cap. 9. Unde solem appellatum Cicero vult videri, quod, obscuratis sideribus, solus appareat. Isidor. de Nat. Rer. cap. 24. Sol appellatur, eo quod solus appareat, obscuratis cunctis sideribus. Junil. African. Comment. in Genes. cap. I. Sed & ortus sol lunam stellasque majore lumine, ne terram illuminent, impedit. Unde & nomen accepit, quod solus, obtusis una stellis cum Luna, per diem terras fulgeat. Leg. terris. MUNCK.

8 SOLITE] Solito German. Schol. Utrum praeferas, parum refert. MUNCK.

lite per dies surgat & occidat. Huic quoque ¹ quadrigam scribunt, illam ob causam, quod aut quadripartitis temporum varietatibus anni circulum peragat: aut quod quadrifido limite diei metiatur spatium. Unde & ² ipsius equis condigna ³ sic nomina posuerunt, id est Erythreus, ⁴ Actaeon, Lampos, Philogeus. Erythreus Graece rubeus dicitur, quod à matutino Sol lumine rubicundus exsurgat: Actaeon splendens dicitur, quod tertiae horae [⁵ momentis] vehemens insistens lucidior fulgeat: ⁶ Lampos vero ardens, dum ⁷ ad umbilicum diei ⁸ centratum conscenderit circulum. Philogeus Graece terram amans dicitur, quod hora nona proclivior, vergens occasibus pronus incumbat.

XII. Corvus.

• IN hujus etiam tutelam corvum ponunt, sive quod solus contra rerum naturam in mediis ipsis aestivis fervoribus ⁹ oviparos ¹⁰ pullulet

¹ QUADRIGAM SCRIBUNT] Ita cum MS. Leid. B. A. H. I. & M. Sed L. *adscribunt*. quod & marginem H. occupat. Sed nihil mutem. Chrysosol. Serm. xi. *Sic scribant Diabolo mala, bona Deo*. Non dissimiliter Capella lib. ii. *Communiendae frugis farrisque fragmenta Pilumno signat Italia*. Sed forsan ibi rectius scripseris *assignat*, quod disertim praeferunt membranae veteres Leid. Bibl. MUNCK.

² IPSIUS EQUIS] Ita & 6. edd. Sed MS. Leid. & Schol. Germ. *Ipsis equis*. MUNCK.

³ SIC POSUERUNT] Tò sic non habet Scholiafles. Mox pro *Erythreus* exhibet *Erythraeus*, pro *rubeus*, *ruber*. Sed *rubeus* proba vox est, ut ostendi ad Hygin. cap. 136. MUNCK.

⁴ ACTAEON SPLENDENS] *Aethon lucidus* Schol. German. ed. Sanctandr. & Morell. Sed *Actaeon* cum Fulgentio antiquitus excusi. Codex Leid. heic habet *Acteton*, unde *Aethon* vel *Phaeton* videtur faciendum. Vide notata à nobis ad Hyg. cap. 183. Morellium ad German. pag. 153. MUNCK.

⁵ (MOMENTIS)] Agnoscunt cum 6. edd. eam vocem codices Modii. Ignorat tamen Leidensis. MUNCK.

⁶ LAMPOS] Malè *Lampros* Scholiaf. *Λάμπος* est Homero. MUNCK.

⁷ AD UMBILICUM DIEI] I. e. ad mediam partem. Umbilicus enim quasi media pars animalis est. Plaut. Menaechm. Act. i. sc. 2. vers. 45. *Dies quidem jam ad umbilicum est dimidiatus mortuus*. MUNCK. Est Graecorum imitatio, qui

quidquid medium, aut in medio est constitutum, *ὀμφαλόν* dixerunt. Eurip. in Medea vs. 668. Delphos vocat, *ὀμφαλὸν γῆς*. Vet. Schol. explicat per τὸ μέσον τ' οἰκισμένης. v. Casaub. ad Strabon. lib. ix. pag. 642. Spanh. ad Callim. H. Jov. 45. & ad H. Cerer. 15. p. 673, 674. Aliter enim *umbilicum* Latini pro fine sumunt, ut *ad umbilicum ducere* pro absolvere, & *ad umbilicum pervenire*, quod notum est. Cujus locutionis fontem nobis aperit Manutius vir doctissimus ad Ciceronis lib. iii. ad Fam. Ep. 7.

⁸ CENTRATUM] Schol. Germ. *Contra arcticum*. Sed *centratum* cum 6. edd. etiam MS. Leid. Gloss. *mediatum*. MUNCK.

Ad C A P. XII.

⁹ IN HUIUS TUTELAM CORVUM PONUNT] Vide Albric. cap. 4. Ovid. ii. Met. vers. 544. *Sed ales sensit adulterium Phoebeius*. Quidam & cynos ei sacrarunt. Catal. Pith. lib. iv. *Jam mitte tuos, Paean ò Delphice, cynos: Dignior haec vox est, quae tua templa colat*. Callim. Hymn. Apollin. vers. 5. *Ὁ δὲ κύων ἐν ἡέρε καλὸν ἀείδει*. Scholiaf. *Ὁρνεον ἱερὸν Ἀπόλλωνος*. Nimirum quia est *μυσικάτατον*, ut ait Theo in Aratum. Adde quae Hierogl. lib. 23. p. 165. congeffit Pier. Valer. MUNCK. De Cynis Apollini sacris ad Hygini lib. ii. cap. 8. egi. Corvum Apol-

let foetus. Unde & Petronius,

*Sic contra rerum naturae¹² munera notae,
Corvus¹³ maturis frugibus ova refert.*

Sive quod in¹⁴ horoscopicis libris, secundum Anaximandrum, sive etiam secundum Pindarum, solus inter omnes aves sexaginta quatuor¹⁵ significationes habet vocum.

XIII. *Laurus.*

IN hujus etiam tutelam laurum adscribunt, unde etiam eum amasse Daphnen dicunt, Penei fluminis filiam. Et unde laurus nasci posset, nisi de fluvialibus aquis? Maxime¹⁶ quia ejusdem Penei fluminis ripae lauro abundare dicuntur. At vero amica Apollinis ob hanc rem vocitata est, quia illi, qui de interpretatione somniorum scripserunt,

pollini avem esse sacram docet Plutarch. de Iside & Osir. Tom. II. pag. 379. Ἐκληνὲς μὲν γὰρ ἔνγε πύτοις λέγεσιν ὁρθῶς καὶ νομίζουσιν, ἰερὸν Ἀφροδίτης ζῷον εἶναι τὴν ἀεισεργὴν, καὶ τὴν δροακονίαν τὴν Ἀθηνᾶς, καὶ τὴν κόρωνα, καὶ τὴν Ἀπόλλωνος. Imo dicitur Apollinis quasi ἄγγελος, unde Herodot. lib. IV. cap. 15. Τότε δὲ, ὅτε ἐπέτε πρὸς θεῶν (Ἀπόλλωνος), εἶναι κόρωνα, καὶ τὴν, εἰπόντα ταῦτα ἀφαινομένην. Adde Spanh. ad Callim. H. Apoll. vs. 66, 67.

10 OVIPAROS] MS. Leid. Ovipares. Perperam. Sic frugipari foetus apud Lucret. initio lib. VI. uti emendat Nob. Heins. ad Lib. II. Met. vers. 275. Activè ovipara alvus dicitur Aufonio in Mosellâ. Floriparum ver in Technopaignio. Activè etiam Apulejus Apol. Quibus membris & causis discreverit natura viviparos eorum & oviparos. Ita enim appello, quae Graeci ζῶοντα καὶ αἰσθητά. MUNCK.

11 PULLULET FOETUS] Esaias apud Lactant. lib. IV. cap. 12. Aperiatur terra, & pullulet Servatorem. Castor Epiit. ad Cassian. Fruges justitiae valeant pullulare. Apulej. IV. Met. Terras Venerem aliam pullulasse. Ita germinare cum accusandi casu Deuter. XXIX. 18. Radix germinans fel & amaritudinem. Jobi cap. VIII. 19. Ut rursum de terrâ alii germinentur. Et sic saepe cum alii Ecclesiastici scriptores, tum praefertim Ambrosius in Hexaëem, in quo & lib. III. cap. 3. habes, Rediviva castanea, quae simul ut excisa fuerit, tanquam silvam ex se pullulare consuevit. MUNCK.

12 MUNERA NOTAE] Nota habent Petron. edd. in quibus plenius haec leguntur. Tota edit Scaliger in Catalectis. MUNCK.

13 MATURIS FRUGIBUS] Plin. lib. X. cap. 12. Corvi ante solstitium generant, iidem aegrescunt sexagenis diebus, siti maxime, antequam fici coquantur autumno. Qua de re vide fabulam apud Theonem in Aratum, Hygin. Astron. II. 40. German. Schol. in Hydrâ & Aelian. Animal. lib. I. cap. 47. Vera ratio est, quam idem Aelianus habet lib. II. cap. 5. Aestate, quod alvi fluxu se laborare planè sciat, idecirco ab humidis alimentis se continet. Aliam causam cur Apollini sacer sit corvus, ex Porphyrio affert Pier. Valer. Hier. lib. 23. MUNCK.

14 HOROSCOPICIS] Genethliacis. Est enim ὁροσκοπία idem quod δῖμα & χῆσις. MUNCK.

15 SIGNIFICATIONES HABET VOCUM] Plin. lib. X. cap. 12. Corvi in auspiciis soli videntur intellectum habere significationum suarum. MUNCK. Est & avis πολυχρόνη, ἑκάστη γὰρ ὁκτώ ζῆ γενεάς, καὶ τὸ Ἡσιόδου, ὁ κόρως, ut Tzetzes ait ad Lycophron. vs. 794. ubi & vide Cl. Potter. Praecipua causa est, quod creditur καὶ μαντικὴν τὸ φθίγμα ποικίλως ἔχειν, ut docet Phile de Animal. propr. cap. 6.

Ad C A P. XIII.

16 QUIA EJUSDEM] Lege cum 6. edd. & MS. Leid. quia & ejusdem. MUNCK.

runt, ut Antiphon, ¹ Philocrus, & ² Artemon, & Serapion Ascalonites, promittant in libris suis, laurum si dormientibus ad caput posueris, ³ vera somnia esse vituros.

XIV. De novem Musis.

Huic etiam Apollini novem ⁴ deputant Musas, ipsumque decimum Musis adiciunt: illa videlicet causa, quod humanae vocis decem sint modulamina, unde & cum decachorda Apollo pingitur cithara. Sed & lex divina ⁵ decachordon dicit psalterium. Fit ergo vox quatuor dentibus ⁶ econtra politis, quos lingua percutit: è quibus

1 PHILOCRUS] Scriverius margini illevertat, forte *Philochorus*. Quod rectum esse nemo negaverit. Nam Philochorus, teste Athenaeo lib. xv. librum scripsit *περὶ μουσικῆς*. Et procul dubio is ipse est, cuius meminit his verbis Scholiales Sophocl. Oedip. Tyrann. vers. 20. *Διὰ τῶν ἐμπύρων ἐμμαντοῦντο οἱ ἱερεῖς, ὡς φησι Φιλόχορος*. Error inde ortus, quod sine aspiratione primitus scriptum fuerat à Fulgentio *Philocrus*, ut legitur quoque apud Servium ad AEn. viii. vers. 600. Cl. Tollius annotaverat: *Philiction Locrus*, ut apud Gellium Lib. xvij. cap. ij. Sed alterum praefendum. Audi Tertull. de Anim. cap. 46. ubi de Somniis agit: *Quanti autem commentatores & adfirmatores in hanc rem, Artemon, Antiphon, Strato, Philochorus, Epicarmus, Serapion, Cratippus, & Dionysius Rhodius, Hermippus, tota saeculi literatura.* MUNCK.

2 ARTEMON] Videtur ille esse, de quo Plinius lib. xxviii. cap. i. Hadrianus Junius lib. i. Animadvers. cap. 13. *Artemon Milesius*, qui ad xxiv. *Onirocriticon* libros conscripsit. Viginti duo fuerunt, si Artemidoro fides lib. ii. 49. *Καὶ τοὶ Γερμῖνός τε Πυρίης, καὶ Διονυσίους τε Φαληρέως, καὶ Ἀγέρμωνος Μιλησίης, καὶ μὲν ἐν τρισὶ βιβλίοις, καὶ δὲ ἐν πέντε, καὶ δὲ ἐν εἰκοσὶ δύο ποσσὶς οἰείρας ἀναγραφεμένων*. Alii Artemones sunt, de quibus Vossius in de Hist. Graecis p. 236. Malincrot. Paralip. pag. ii. MUNCK.

3 VERA SOMNIA ESSE VISUROS] Alias causas affert Vulcanius ad Callim. Hymn. Apoll. vers. i. quibus haec erat addenda Servius ad AEn. i. 333. observat ideo ei laurum consecratam, quia haec arbor sufficientis purgationibusque adhibeatur, ut ostendatur, nullum templum ejus, nisi purum, ingredi debere. Confer Gyrard. Part. ii. Dial. 16. Diacon. in Hesiod. p. 229. ed. Heins. Pierium Valer. Hierogl. lib. i. p. 372. ed. Bas. Pasch. in de Coron. lib. viii. 13.

Plin. lib. xv. 30. Constantin. Geopon. lib. xi. cap. 3. MUNCK. Serv. ad iii. AEn. 91. *LAURUS DEI*, quia in Delo insula Laurus Apollini consecrata est — aut quia traditur, Latonam duas laurus complexam, Dianam & Apollinem enixam. Cur vero laurus in lustrationibus adhibeatur, docebit J. Perizonius ad AEliani lib. iii. V. H. cap. i. Futuri quamdam praesensionem etiam laurus habere olim credebatur, vid. Brouckh. ad Tibull. ii. v. 63.

Ad C A P. XIV.

4 DEPUTANT] Adscribunt, assignant. Familiare huic scriptori verbum est. Schol. Horat. in lib. iv. od. i. *Cujus sacris deputata est.* Corippus lib. iv. *Et loca, quae populis praefectus deputat urbis.* Chrysol. Homil. pag. 9. *Deputatur porcis.* Fulgent. Rusp. Epist. ad Gallam: *Consortio quinque sapientum virginum deputata.* Sed aliam causam, cur novem Musae assignentur Apollini, innuit Horat. Schol. ad lib. ii. od. 19. *Quidam ipsum Solem, ipsum Apollinem, ipsum Dionysium eundem esse volunt: nam ut Apollini novem Musae, ita Soli novem circuli sunt, & Dionysio similis Baccharum chorus.* MUNCK.

5 DECACHORDON PSALTERIUM] Psal. xxxii. i. *Ἐν ψαλτηρίῳ δεκαχόρδῳ ψάλατε αὐτῷ*. Ps. xcii. *Ἐν δεκαχόρδῳ ψαλτηρίῳ, μετ' ᾧδης ἐν κιθάρῃ*. Isidor. Or. lib. ii. cap. 2. *Psalterio autem decachordo usi sunt propter numerum decalogi legis.* Ibidem explicat qua formâ fuerit, & quid à citharâ differat. Quod autem propter numerum decalogi legis decem instructum fuisse chordis psalterium ait, id sensit etiam Augustinus Confess. lib. iii. cap. 8. *Vivitur, inquit, male adversus tria & septem, psalterium decem chordarum, decalogum tuum.* Psalmos non inveniunt odas decem chordarum

rum

bus si unus minus fuerit, sibilum potius quam vocem reddat necesse est. Duo labia velut cymbala, verborum commoda modulantia: lingua ut plectrum, quae curvamine quodam vocalem format spiritum: ⁷ palatum, cuius concavitas profert sonum: gutturis fistula, quae terti meatum ⁸ spiritalem praebet excursu: & pulmo, qui velut ⁹ aërius follis concepta reddit ac revocat. Habes ergo Musarum novem vel Apollinis ipsius ¹⁰ redditam rationem, sicut in libris suis Anaximander Lampfacenus, & ¹¹ Zenophanes Heracleopolites exponunt: quod & alii firmant, ut Pisander Physicus, & ¹² Euxemenes in libro *Θεολογικῶν*. Nos vero novem Musas doctrinae atque scientiae dicimus modos. hoc est, ¹³ prima Clio, quasi cogitatio prima discendi:

rum appellat Sedulius Paschal. lib. i. *Cur ego Davidicis adsuetus cantibus odas Chordarum resonare decem.* MUNCK.

6 E CONTRA] E regione, exadvorsum, ut loquitur Terent. Ad. iv. i. Noster Libell. de Prisc. Sermon. *Cicatrices habuisse e contra*, h. e. adversas, in pectore. Festus Pauli in *Vesticeps*. *E contra investis est*, qui necdum pubertate vestitus est. Chrysol. Serm. Hom. ix. *E contra platea trivium est*, cum in secreto facit hypocrita nil secretum. Censet Voss. Comment. de Vit. Serm. lib. i. cap. 25. natum ex compendiosa scriptura econtra, pro e contrario. Usurpatum illud econtra etiam a Salviano video lib. iii. p. 77. *At nos econtra, non extraneis tantum, sed etiam proximis invidemus.* MUNCK.

7 PALATUM] Neutro genere effert, ut Isidor. lib. xi. cap. i. *Palatum nostrum, sicut coelum, sursum est positum.* Unde & *ερανίσκος* Graecis dicitur. MUNCK.

8 SPIRITALEM] Ita quoque semper scribunt Claudianus Mamertus, Cassianus, Tertullianus alique infimae aetatis scriptores. Cyprian. Serm. vi. *Spiritualiter adoremus.* Tract. iii. *Auditum spiritualis gratiae admitterent.* Canon. Eccles. Exigui pag. 40. *Ad lavacrum spiritale adducerent.* Lactant. de Opif. Dei cap. ii. *Duas esse per colulum fistulas necesse est, cibalem, ac spiritalem; quarum superior ab ore ad ventrem ferat, inferior a naribus ad pulmonem.* Nec unquam aliter exarari eam vocem deprehendes apud Ruspensem illum Episcopum, cui hanc Mythologiam asserunt nonnulli. MUNCK.

9 AERIUS FOLLIS] Usi eadem comparatione Horatius etiam lib. i. 4. & Persius Sat. 5. Tertull. de Anim. cap. 10. *Ita & spirari cur non putet sine pulmonum follibus, & sine fistulis arteriarum?* MUNCK.

10 REDDITAM RATIONEM] Aliae rationes,

cur Musae sint novem, ad Hesiod. *Egy.* vers. i. afferuntur à Tzetze. MUNCK.

11 ZENOPHANES] Ita & MS. Leid. Sed 6. edd. *Leopbantes*. Forte verius est *Xenophanes* vel *Xenophantus*. MUNCK.

12 EUXEMENES] Cod. Leid. *Eufimines*. Vossius Hist. Graec. p. 280. tentat, *Echemenes*. MUNCK.

13 PRIMA CLIO] Phurnutus de N. D. cap. 14. *Κλειώ μὲν μία τῶν Μουσῶν ἐστίν, ἀπὸ τῆς κλέως τυγχάνειν τὰς πεπαυμένας, καὶ τὰς ἑτέρας κλείζειν.* Κλείειν proprie notat carminibus celebrare. Apollon. Rh. i. 59. & Graev. Lect. Hesiod. cap. i. Hinc etiam fingitur ἡ μὲν Κλειώ ὀρχήσασθαι τὴν ἰσορίαν. v. Schol. Apoll. Rh. iii. i. Hinc puto etiam fictum esse nomen mulieris istius vinosae, de qua haec narrat Aelianus lib. ii. V. H. cap. 41. *ΚΛΕΙΩ', φασιν, εἰς ἁμιλλὰν ἴστα, καὶ γυναῖξιν μόναις ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀνδράσι τοῖς συμπόταις, δεινοτάτη πίνειν ἦν, καὶ ἐκράτει πάντων.* Κλειώ nihil hic aliud notat, quam mulierem famosam, quod certe isti feminae inditum est ad proprium nomen celandum a Phalaeco in Epigr. apud Athenaeum lib. x. cap. xi. p. 440. *ΚΛΕΨ* & in malam partem sumitur. Thucyd. lib. ii. cap. 45. *Καὶ οἷς ἂν ἐπ' ἐλάχιστον ἀρετῆς πέρι ἢ ψόγῳ ἐν τοῖς ἀρεταῖς ΚΛΕΨ* ἦ. Ab artibus, & moribus saepius dari cognomina, quae in propria aliquando nomina mutata sunt, docui ad Hygini fab. 192. Inter ea recenset, non tantum hanc *Clio*, sed & *Cliten* Cyzici uxorem & sponsam, unde & fons *Clite*, de quo Apollon. Rh. i. 1068.

Πάντα τά γε κρήνην τεύξαν θεῶν, ἣν καλέουσιν
ΚΛΕΪΤΗΝ, δὲ σήνοιο ΠΕΡΙΚΛΕΕΣ ἔνομα
νύμφης.

Vide de hac *Clite* Schol. ad vs. 1063. & 1069. Quod & nomen Gratiarum est. Pausan. lib. iii. cap. Mm mm

cap.

di: κλέειν enim Graece fama dicitur: unde & Homerus: ἡμεῖς δὲ κλέειν οἶον ἀκούομεν, id est, Nos vero solam famam audivimus. Et alio loco, τοῦ κλέειν ὅρῳ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἀργεῖ. Et quoniam nullus scientiam quaerit, nisi in qua famae suae protelet dignitatem, ob hanc rem prima κλειώ adpellata est, id est cogitatio quaerendae scientiae. secunda δ' ἑτέρῃ, quod latine bene delectans dicimus: quod primum sit scientiam quaerere, secundum sit delectari, quod quaeras. Tertia μελοποιία, quasi μελέτῃ ποιεῖν, id est meditationem faciens permanere: ut sit primum velle, secundum desiderare, quod velis, tertium instare meditando ad id, quod desideras. Quarta θάλασσα, id

cap. 18. pag. 254. Ἐς Ἀμύκλας δὲ καλεῖσιν ἐκ Σπάρτης, ποταμός ἐστι Τίασα. θυγατέρα δὲ νομίζουσιν εἶναι τῇ Ἑυρώτῃ τὴν Τίασαν. καὶ πρὸς αὐτῇ Χαρίτων ἐστὶν ἱερὸν, Φαιενῶς, καὶ Κληΐας (Dorice pro Φαιενῆς & Κλειτῆς) καθὰ δὲ καὶ Ἀλκμῶν ἐποίησεν. & idem nomen restituo Schol. Eurip. in Oreste vs. 626. τῇ (Ἑυρώτῃ) ἐκ Κλήτης (lege Κληΐας pro Κλειτῆς) ἔχει θυγατέρα Σπάρτην. Ubi paullo ante pro Πολύκλῳ recte Πολυκλῶνα legit Kuhnius ad Pausan. lib. III. cap. I. p. 203. Plurimum certe lucis ad distinguenda ab epithetis nomina propria adferret Herodianus, qui, ut Schol. Euripidis in Hippolyto vs. 408. docet, scripsit μονόβιβλον περὶ κυρίων, καὶ ἐπιθέτων, καὶ προσηγορικῶν. De quo haec ait λέγει εἶναι τὰς πρώτων πορνοδασείας θυγατέρας Ἑυρωπύλας, καὶ τῇ Κώας, ἀλλὰ ἄλλος τινός. Ἐστὶ δὲ τὰ ὀνόματα αὐτῶν ΜΟΡΦΗ καὶ ΚΛΥΤΗ. Quae nomina certe fuere epitheta, id quod & ex nomine Μορφή patet: unde ipsa Venus a Lacōnibus colitur, cognominata Μορφώ. Pausan. lib. III. cap. 15. pag. 246. Ναῶν δὲ, ἃν οἶδα, μόνον τέτρα καὶ ὑπερῶν ἄλλοι ἐπακοδόμηται ΜΟΡΦΟΥΣ ἱερὰν. ἐπὶ ἀλυσίς μὲν δὲ τῇ Ἀφροδίτῃ ἐστὶν ἡ ΜΟΡΦΩ. Adde quae ad Hyginum pag. 320. & in Obs. Misc. Vol. x. Tom. III. pag. 391. notavi.

I TERTIA ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ] Ficta esse fictarum dearum vocabula dubitat nemo. Sed nostrum Linguae Graecae fuisse plane rudem patet. Μελοποιμένη enim est participium medium a verbo activo μέλπειν, quod notat lyra, cithara, cymbalis, aut fistula deorum & hominum laudes cantare. Apollon. Rh. I. 569.

Τοῖσι δὲ φοβούμενοι Διὶ θεοὶ μέλπειν αἰοῦσιν
Οἰάγροιο πατρὸς ἡρώδου, Διὸς πατρὸς
Ἀρτεμιν.

Sophocl. Philoct. vs. 212.

Οὐ μολπὰς σύριγγος ἔχων,
Ὡς ποιμὴν ἀγροβάτας.

Eurip. in Bacchis vs. 155.

Μέλπετε τῇ Διόνυσον
Βαρυδρόμων ὑπὸ τυμπάνων.

Praeterea etiam notat voce lugubri suam aut alterius sortem deplorare. Eurip. in Andromache vs. 1037.

Πολλὰ δ' ἂν Ἑλλάνων
Ἀγορὰς ἀχόρες σοναχὰς
Μέλποισι δυσκύνων τεκέων ἄλοχοι.

In Medea vs. 149.

Ἰάχων, οἷον ἂν δύσανται μέλπει νόμφα.

Inprimis vero in Supplic. vs. 773.

Ἄιδε τε ΜΟΛΠΑΣ ἐκκλῆναι δακρυρρόους
Φίλους ὠρεσσαυδῶν, ὧν λελεειμένῃ τάλας,
Ἐρημα κλαίω.

Recte igitur haec Musa μελοποιμένη dicitur, quae juxta Schol. Apoll. Rh. III. I. fingitur invenisse ὥδην, quae vox multa significat. ὥδῃ enim sunt, quibus deorum laudes in sacris cantabant Gentiles. Spanh. ad Callim. H. Jov. vs. I. Praeterea carmina, quibus inlustrum virorum egregia facinora praedicabantur, & immortalitati consecrabantur; quae Musarum filiae vocantur a Pindaro. O. Nem. IV. vs. 4. Αἰ δὲ σοφὰ Μοισῶν θυγατέρες ἈΟΙΔΑΙ. Vide ibi Vet. Schol. Phurnut. cap. XIV. ait Μελοποιμένη δὲ ἀπὸ τῆς μολπῆς. — μέλπονται γὰρ οἱ ἀγαθοὶ ἀπὸ πάντων, καὶ μέλπεσι καὶ αὐτοὶ τὰς ἀπὸ αὐτῶν γεγονότας, quorum maturam mortem saepius posterī deplorant, quem lugubrem cantum etiam ὥδῃ a Melpomene inventa exprimit. Sophocl. Electr. vs. 85. Ὡς φάσιν ἀγνὸν καὶ γῆς ἰσόμοιρος ἀνὴρ, ὡς μοι Πολλὰς μὲν θρήνων ὥδῃς, Πολλὰς δ' αἰτήρας ἤδ' ὧς Στέρνων πλαγὰς αἰμακασομένων, ubi Electra deflet patris interfecti necem. De caeteris Musis haec Schol.

id est capacitas, velut si dicatur πθεῖς θάλειαν, id est ponens germina: unde & Epicharmus comicus in Diphilo comoedia ait: ² θάλον ὥς ἡ βλέψῃ βούλιμ' ἐπέταξεν, id est, germen dum non videt, fames consumit. Quinta πολύμνηια, quasi ³ πολυμνήμιον, id est multam memoriam faciens dicimus; quia post capacitatem est memoria necessaria. Sexta ἐρατώ, id est, ὅρων ὁμοιον, quod nos latine inveniens simile dicimus: quia post scientiam & memoriam iustum est, ut aliquid simile & de suo inveniatur. Septima ⁴ τεψικόρη, id est, ⁵ delectans instructione: unde & Hermes ⁶ in Pimandre libro ait: ⁷ ἐκ κόρης τροφῆς ἢ ἐκ κόρης σώματι, id est, absque instructione escæ & vacuo

Schol. Apoll. Rh. l. i. Θάλεια δὲ (λέγεται ὁρηκίαν) γεωργίαν, καὶ τὴν περὶ τὰ φυτὰ πραγματείαν. Quocum confer Plutarch. lib. ix. Symposiac. Quæst. 14. p. 744, 745. Καὶ γὰρ ἡμεῖς οἱ γεωργοὶ τὴν Θαλείαν οἰκεύμεθα, φυτῶν, καὶ σπερμάτων διδάσκοντες καὶ βλαστάνοντες ἐπιμέλειαν αὐτῇ καὶ σωτηρίαν ἀποδίδοντες. Virg. Ecl. iv. 2. Nostra neque erubuit sylvas habitare Thalia. Phurnutus vero Θάλεια δὲ, ἥτοι ἀπὸ τοῦ θάλλειν τὸ βίον αὐτῶν (περιποιεσθῆναι) respiciens ad metaphoricam verbi θάλλειν significationem. Pindarus ait Olymp. Od. ix. vs. 37. de Opunte Θάλλει δὲ ἀρεαῖς ἴσοι καὶ Κασαλίᾳ. ubi vide Vet. Schol. Sophocl. Antig. 713.

Τί γὰρ πατὴρ θάλλοι δὲ κλέας τέκνοις
Ἀγαλμα μείζον, ἢ τί πρὸς παῖδων πατρί.

Vers. 1178. dixit

Θάλλων δὲ γενεὴ τέκνων πορῶ.

In primis iterum Pindarus O. Isthm. v. vs. 21.

Τὸ δὲ ἐν ἰδμῷ διπλῶς θάλλοις ἀρεῶν
Φυλακίδα κείτα.

Confer. O. Isthm. 111. vs. 10. & Od. Pyth. iv. 115. Deinde addit Phurnutus de Thalia, ἢ ἀπὸ τοῦ ἔχειν αὐτὰς καὶ τὴν συμποτικὴν ἀρετὴν, ἐπαξίως καὶ ἐμμελῶς ἀναγεφυμένους ἐν ταῖς ΘΑΛΕΪΑΙΣ. Quæ ita leguntur apud Plutarch. l. i. pag. 746. Τῆς δὲ ἐπιθυμίας τὸ μὲν περὶ ἐδωδὴν καὶ πόσιν ἡ Θαλία κοινωνικὴν ποιεῖ καὶ συμποτικὴν ἐξ ἀπανθρώπων καὶ θηριώδους, διὸ τὰς φιλοφρόνης καὶ ἰλαρῶς συνιόντας ἀλλήλοις ἐν οἴῳ, ΘΑΛΙΑΖΕΙΝ λέγομεν, ὡς τὰς ὑβριζόντας καὶ παρενοχλόντας. Pergit Apollonianus Scholiastes Εὐτέρῃ ἡ μαθήματι, Τεψικόρη παιδείαν, Ἐρατῶ ὁρχήσιν. Πολύμνηια λύσιν. (Athenæus lib. v. cap. 25. p. 182. refert, ἐν γὰρ Μελύρη μίαν τὴν Μουσῶν πεποικίαν ὑπὸ Λεσβοδῆ-

μιδ' ἔχουσαν σαμβύκην) - - - Οὐρανία ἀστρολογίαν. Καλλίπῳ ποιήσιν, in quibus artibus horum nominum etymologiam facile invenias, si quæ de his Musis proferunt Plutarchus, & Phurnutus locis laudatis, cum hujus Scholiastæ verbis conferas.

2 ΘΑΛΟΝ ὩΣ ΟΥ' &c.] In codice Leid. legitur: AEIAM CYAMON LIMANTI CAPTINI. id est, germina dum viderit, famem consumit. Quid inde exsculpi possit, alii viderunt. Pro vulgato ἐπέταξεν libenter cum Scriverio rescripserim ἐπατάξεν. Deinde pro θάλον suspicor ex vestigiis MS. scripsisse θάλειαν. MUNCK.

3 ΠΟΔΥΜΝΗΜΗΝ] Legendum πολυμνήμη, vel cum M. & L. scribendum, Quintam πολύμνηιαν &c. Schol. Horat. ad lib. i. od. i. Polymneia. Haec etiam una est musarum, dicta quasi multae memoriae. Unde Lucian. Dialog. de Saltat. Μημοσύνη, καὶ πλεονάζουσα αὐτῆς Πολύμνηια ἵλεων ἔχει αὐτῇ πρὸς αὐτήν. MUNCK.

4 ΤΕΡΨΙΚΟΡΗ] Cum caetera Musarum, tum & hoc Latine scribere malim, Terpsicore. Omittit aspirationem, ut solent infirmi aevi scriptores cum vetustissimis. Talia sunt in notis Tyron. p. 59. Clamis, Clamidatus, Conca, Concilium. Pro Chlamys, Chlamydatus, Concha, Conchylium. Conciola, pro Conchicla sive Conchicula apud Apitium lib. v. cap. 4. Contra aspirationes obtrudunt, ubi nihil illis opus, velut pag. 163. Archæ, archarius, archifellium. MUNCK.

5 DELECTANS INSTRUCTIONE] Instructionem A. H. & I. cum MS. Leid. Sed alterum praefero. MUNCK.

6 IN PIMANDRE LIBRO] Perperam in Opimandre libro A. B. H. & I. & MS. Leid. Scripserim, Poemandre. Scripsit Hermes Trifnegistus librum, cui titulus erat Ποιμάνδρης; existatque adhuc hodie. Vide Gesner. Biblioth. in Mercurius. MUNCK.

7 ἘΚ ΚΟΡΟΥ ΤΡΟΦῆΣ &c.] Mirificè heic Minum 2 va-

vacuo corpore. Ergo post inventionem oportet te etiam discernere ac dijudicare quid invenias. Οὐρανία octava, id est, coelestis: post dijudicationem enim eligis, quid dicas, quid despuas: eligere enim utile, caducumque despuere, coeleste ingenium est. Nona καλλιόπη, id est, optimae vocis: unde & Homerus ait, θεῶς ὅπα φωνισάσης, id est deae vocem clamantis. Ergo hic erit ordo: primum est, velle doctrinam. secundum est, delectari quod velis. tertium est, instare ad id, ¹ quo delectatus es. quartum est, ² capere, ad quod instas. quintum est, memorari quod capis. sextum est, invenire de tuo simile, ³ ad quod memineris. septimum est, judicare quod invenias. octavum est, eligere de quo judicas. nonum, bene proferre, quod elegeris.

XV. Phaeton.

Hic etiam cum Clymene nympa coiens, ⁴ Phaëtonta dicitur genuisse,

variant edd. Videtur scribendum, quantum ex collatione eorum colligere potui, ἄνδρ' ἔχεις τρεφῆς, καὶ ἐν κέρει σάμαλ' αἶθε. Ἄνδρ' est absque. Et id videntur velle B. M. & L. in quibus ἀκχεγρεφῆς exhibetur. Sed imponit nobis Fulgentius. In Poemandre Hermae pag. i. Ed. Turneb. ita legitur: Ὡς οἱ ἐν ὑπνῷ βεβαρημένοι ἐν κέρει τρεφῆς, ἢ ἐν κέρει σάμαλ' αἶθε. Quae quam longè aliam efficiant sententiam, quilibet videt. MUNCK.

¹ QUO DELECTATUS ES] MS. Leid. Quod desideratum est. MUNCK.

² CAPERE AD QUOD INSTAS] Perperam 6. edd. Capere id quod instas. Dixit enim superior: Instare meditando ad id, quod desideras. Tò id subaudiendum est. Cyprian. lib. iv. ep. 21. Secundum quod frequenter desiderastis. Leo Epist. Decret. p. 16. Secundum quod sacerdotio competit. Vetus Interpres Luc. cap. xxii. 2. Et quidem filius hominis secundum quod definitum est vadit. Cap. xxi. 4. Ex quod deest illi omnem vitium suum quem habuit misit. Ambros. Hexaem. i. cap. 8. Secundum quod dixit Propbeta. MUNCK.

³ AD QUOD MEMINERIS] 5. edd. Ad id quod &c. Sed illud id subaudiri vult, ut modo capere ad quod instas, pro capere id ad quod instas. Barthius Advers. lib. xxxvii. cap. 12. finem hujus capituli de ordine & officiis Musarum, ut observationem hactenus ἀνέκδοτον, è veterè membranà ita profert: Ordo Musarum hinc intelligitur: Pri-

mum est velle doctrinam. Secundum, delectari quod velis. Tertium instare in id, quo delectatus es. Quartum capere in id quod instas. Quintum memorari quod ceperis. Sextum invenire de tuo aliquid simile illi, quod memineris. Septimum judicare quod inveneris. Octavum eligere de quo judicas. Nonum bene proferre quod elegeris. MUNCK.

Ad C A P. XV.

⁴ PHAETONTA] MS. Pbetonta. Scriptum puto à Fulgentio fuisse Phaetonta. Capella lib. ix. Phaetontos ardens scundet axem Delius. Familiaris ea scribendi ratio deterioris aetatis scriptoribus. Vide quae notavi ad Hyg. cap. 86. MUNCK.

⁵ CONSUMANTUR] Ita quidem editi omnes. Legendum tamen puto cum MS. Leid. concremantur. MUNCK.

⁶ ARETHUSA] Lego, Phaëthusa. Vide quae notavi ad Hyg. Geneal. Certe nulla Arethusa inter Phaethontidas apud ullum, quod sciam, alium reperitur scriptorem. Servius ad AEn. x. 189. Hujus interitum flentes sorores Phaëtusa & Lampetusa in arbores mutatae sunt deorum miseratione, ut hic dicit in populos, ut in Bucolicis, in alnos. MUNCK.

⁷ GUTTIS] MS. Leid. guttulis. Quod ut magis Africanum, cum sit γαστροεισίδον, praefero. Venustè sanè deplorant guttis dixit. Nam guttae istae

nuisse, qui paternos currus adfectans, sibi atque mundo concremationis detrimenta conflavit. Semper ergo Sol cum aqua coiens, aliquos fructus gignat necesse est; qui eo quod terris exsiliantes adpareant, phanontes dicuntur: Φαίνων enim Graece adparens dicitur. qui quidem fructus ad maturitatem sui solis ardorem quaerant necesse est: quo adcepto, omnia fervoris incendio, consumantur. Hujus etiam sorores⁶ Arethusa, Lampetusa, quae gemmeis ac tralucentibus fraterna deplorant⁷ guttis incendia, succinaque diruptis jaciunt inaurata corticibus.⁸ Soror etiam totius germinis arbor est, quae una eademque fervoris humorisque jugalitate gignuntur. Itaque istae arbores, quae⁹ succinum sudant, dum maturis frugibus solis fervor torrentibus ipsis Junio Julioque mensibus incendiosior Cancris atque Leonis tetigerit metas, tunc istae arbores aestu valido fissis corticibus succum sui liquoris, in Eridano flumine aquis¹⁰ durandum, emittunt.

XVI.

istae à Latinis *lacrymae*, à Graecis δάκρυα dicuntur. Non minus eleganter ergo Honorius Carin. de Pascha: *Lacrymat sua gaudia palmes*. Hegesipp. de Excid. Hier. lib. i. *Destillat humor lacrymis pulchrè rorantibus*. Ambros. Hexaem. iii. 15. *Quod electrum lacryma virgulti sit*. Servius ad Ecl. vi. 62. *Sorores Phaëtonis succina flevisse dicuntur*. Plin. lib. xxxvii. 2. *Lacrymis electrum omnibus annis fundere*. Unde electrum lacrymosum vocatur à Marone in Ciri. Pallad. Februar. Tit. 30. *Vites, quae lacrymarum nimietate tabescunt, & deplorando vim roboris sui avertunt à fructu*. Ovid. de Myrrha Met. x. 501. *Est honor & lacrymis*. Et vers. 514. *Lacrymis unxere parentis*. MUNCK.

8 SOROR ETIAM] MS. Leid. Soror enim. Quod praefero. Contrarium vitium occupavit Hygin. ii. Astron. 3. * *Nonnulli enim dixerunt hunc draconem à Gigantibus Minervae objectum esse*. Posuerunt illic asteriscum, quasi nonnulla desiderarentur. At sanatus est locus, si pro enim scribas etiam ex ed. Venet. anni 1485. MUNCK.

9 SUCCINUM SUDANT] Ambros. cap. 15. lib. iii. Hexaem. *Disparem quoque balsami guttam odorata orientis ligna sudare produntur*. Ένεργητικώς, ut stillare apud Isidor. lib. xvii. 7. *Haec sola arbor gummi glutinosum compactum stillat*. Sic & εάζειν usurpant Graeci. Judic. cap. v. vers. 4. *Αί νεφέλαι έσαξαν ύδωρ*. Noster supr. cap. 12. *Pululat foetus*. Plura dixi ad Prologum, & infra ad

cap. 8. lib. iii. MUNCK. Sudare etiam sumitur pro multis sudoribus conficere Prudent. Ca- them. ii. 76.

*Sub nocte Jacob cerula
Luctator audax Angeli,
Eo usque dum lux surgeret,
Sudavit impar praelium.*

Nec activae significationis exempla verbi εάζειν e 70. Interpretibus petas, necesse est, ipse Eurip. in Phoeniss. vs. 237. dicit Διονύσε οἶνα δ' Ἀκα- θαμέλιον εάσεις ἤ Πολύκαρπον οἰκάνδας ἱέσσα βό- τρυ. In Bacchis vs. 620. ἰδρῶτε σώματα εάζον ἑω.

10 DURANDUM EMITTUNT] Hygin. cap. 154. *Harum lacrymae in electrum sunt duratae*. Schol. German. Eridano: *Sorores quoque Phaetontis in arbores populos versae sunt, lacrymaeque earum in electrum durare (leg. durari) dicuntur*. Quintil. Decl. 2. *En iterum largus ille cruor circa tuos duratur artus*. Lactant. Argum. Lib. i. Met. fab. i. *Duratus est in lapidem*. Et Lib. xiv. fab. 17. *A Venere saxo durata est*. Auctor Moreti: *Durati sale terga suis*. Isidor. xvii. 7. *Cujus lacryma durefcit in gemmam*. Et xvi. 2. *Durando in petram aquas marinas*. MUNCK.

XVI. · De Tripode, Sagittis, & Pythone.

HIS Tripum quoque ² Apollini adjiciunt, ³ quod Sol & praeterita noverit, & praesentia cernat, & futura visurus sit. ⁴ Arcum vero huic sagittasque conscribunt, sive quod de circulo ejus radii in modum sagittarum exsiliant, seu quod suorum radiorum manifestatione omnem dubietatis scindat caliginem, unde etiam Pythonem sagittis interemisse fertur: ⁵ παῖθω enim Graece credulitas dicitur. Et quia omnis [falsa] credulitas [⁶ sicut serpentes] luce manifestante deprimatur, Pythonem eum interemisse dicunt.

XVII.

Ad C A P. XVI.

I DE TRIPODE] A. B. H. I. & MS. Leid. De Tripbo. M. & L. typho. Scribendum tripō & infra tripum. Norunt qui MSS. libros tractarunt, ut omittantur à librariis aspirationes, ubi desiderantur, & addantur contra, ubi nullus illis locus. Gregor. Dial. lib. III. cap. I. Typo superbiae turgidus. leg. typho. Qua voce saepe usus Augustin. ut Confess. lib. IV. 14. Errabam typho. 16. Buccis typho crepantibus. Τεῖαθ, & τείαθ. Attica declinatio est, de qua consule Etym. Auctor. in Ἀελλώαθ. Ad quam formam εἰελλώαθ habes apud Hom. Odys. Θ. 310. Notat tamen Modius in 4. MSS. tripodam à se esse inventum. Quod Fulgentio non esse indignum, discas ex illis, quae ad cap. 2. lib. III. dicemus. Immo & Seneca Herc. Fur. vers. 496. Et nuptiales impii OEdipodae faces. OEdip. vers. 943. Illa quae leges ratas Natura in uno vertit OEdipodā. Glossae Fulgentianae heic habent: Hic quoque tripus circumseptus fuisse pelle Argi dicitur, & in eo divinationem solebant facere sacerdotes. Vossius in de Vit. Sermon. lib. I. cap. 21. tripum pro tripodem carpit in Fulgentio nostro. Sed OEdipus, OEdipi, & polypus, polypi cum dicamus, analogiā se defendere possit Fulgentius. MUNCK. in Accusat. τείαθ dixit Aeschylus in Athamante teste Athenaeo lib. VII. cap. 19. pag. 316. qui de derivatis a πῆς declinandis late agit.

2 APOLLINI] Apollinis MS. Leid. & 6. edd. MUNCK.

3 QUOD SOL ET PRAETERITA NOVERIT &c.] Haec in sua Scholia transtulit Lactant. ad Stat. I. vers. 509. Capella lib. VIII. Ipse tripus trini cursus praesagia pollicetur, hoc est, exstantis, insipientis, & rapti. Eadem legas apud Scholiast. Aristoph. ad Plut. vs. 9. Ἐστὶ γὰρ τελεία μάντις τὸ ἐπίσας ἀνελκῶς τὰς πῆς χρόνους, ut ait Schol.

Hom. Iliad. A. 70. Plura de tripode diximus ad Hygin. cap. 31. Caeterum insignis est de Apollinis insignibus locus apud Sidon. lib. VIII. ep. 9. Novusque Apollo Cortinam, tripodas, chelyn, pharetras, Arcus, gryphas agam, duplaeque frontis Hinc baccas quatiā, vel hinc corymbos. MUNCK.

4 ARCUM SAGITTASQUE CONSCRIBUNT] Servius ad Ecl. V. vers. 65. Unde etiam tria insignia circa ejus simulacrum videmus; lyram, quae nobis coelestis harmoniae imaginem monstrat: Gryppenaeum; quod & terrenum numen ostendit: sagittas, quibus infernus Deus & noxius judicatur. Lege, indicatur. Praeterea pro Gryppenaeum scribendum gryphem aeneum, ut recte notabat doctissimus vir Th. Ryckius. quam conjecturam firmant illa gryphon aeneum, quae in suis codd. invenisse Gyraldum testatur Vossius Etymol. in SOL. qui tamen praefert grybemque, quae terrenum. Sed qui esset scribendum. Nec tō quod temerē damnum. Vide not. ad cap. 8. lib. III. Gryphes fanē Apollini sacri, ut Servius ipse docet ad vers. 27. Ecl. VIII. Idem Grammaticus ad AEn. I. vers. 333. Cui Deo sagittas datas volunt, quia, ut vis morbi, ita & hoc telum sit occultum. MUNCK. V. G. Cuper. Harpocrat. p. 42.

5 ΠΕΙΘΩ ENIM] Ἀεγασδίνου hoc. Aliud Pitbo, aliud Pythōn. A πύθω hoc, illud à πείθω manat. MUNCK. Et Linguae Graecae, & historiae fabulosae videtur rudis Fulgentius, cujus interpretatio hic nullum habet locum, Πείθω, a persuadendo dicta, pro Dea coli coepta est ab Aegialensibus, postquam Pythonem Apollo interfecerat. Causam docet Pausanias lib. II. cap. 7. pag. 128. Ἀπόλλων καὶ Ἀετὶς ἀποκτείναντες Πύθωνα, παραγίνονται εἰς τὴν Αἰγιάλειαν καθαρσίαν εἶναι. γενομένης δὲ σφισι δέμιαθ' ἔνθα καὶ νῦν Φόβον ἰνομάζουσι τὸ χεῖρον, οἱ μὲν εἰς Κρήτην παρὰ Καρμάνου (vid. cap. 30. p. 180.) ἀπὸ πᾶσι: τὰς δ' ἀνθρώπους ἐν τῇ Αἰγιάλειᾳ νόσθ' ἐπιλαβε. καὶ σφᾶς ἐκείδον οἱ μάντις Ἀπόλλωνα ἰλάσασθ' καὶ Ἀετι-

XVII. 7 *Quare sine barba, cum pater dicatur?*

QUIA occidendo & renascendo semper est ⁸ juvenior, five quod numquam in sua virtute deficiat, ut luna, quae crescit ⁹ & minuitur.

XVIII. *Mercurius.*

SI furtis praefuere dii, ¹⁰ non erat opus criminibus judicem, ex quo culpae habuere coelestem auctorem Mercurium dicunt praeesse negotiis,

Ἄρτεμιον. Οἱ δὲ παῖδες ἐπὶ καὶ ἴσας παρθένους ἐπὶ τῇ Σύβαν ποταμὸν ἀποτέλλουσιν ἐκτελούσας. ὑπὸ τῶν δὲ ΠΕΙΣΘΕΝΤΑΣ ΤΟΥΣ ΘΕΟΥΣ φασιν εἰς τὴν τότε ἀκρόπολιν εἰσελθῆναι, καὶ ὁ τότε, ἔνθα πρῶτον ἀφίκοντο, Πειθέας εἶναι ἱερόν. Argis Dianae Πειθέας templum est, ab Hypermnestra Danaï filia dictum. Caussam docebit Pausanias lib. ii. cap. 21. p. 158. Licet hic deliret Fulgentius, sciendum tamen, & alios, hanc Apollinis caedem, utpote fictam, derisisse, v. Plut. de Orac. Def. Tom. ii. p. 417, 418. & aliunde ipsam nominis Pythii etymologiam petiisse; hinc Ammonius apud Plut. de EI apud Delphos T. ii. p. 385. Πύθιον μὲν ἐστὶ πῶς ἀρχομένης μανθάνειν καὶ Ἀλφειομένηας. Δήλιον δὲ καὶ Φαναῖον, οἷς ἤδη τι δηλοῦται καὶ ὑποφαίνεται τῇ ἀληθείας. Ipsa Urbs Phocidis Pytho creditur ἀπὸ τῆς πυθάνεας τῇ μυαλείαν dicta, a Schol. Apoll. Rh. i. 207. & mensis Βύσιον, quo Pythia oracula canere antiquitus solebat, creditur esse dictus, pro Πύσιον, quia ἐν τῇ πυθάνεα καὶ πυθάνοντι τῇ θεῷ, a Plutarcho Quaest. Graec. Tom. ii. p. 292. πυθάνεας vero proprie notat Apollinis oracula consulere. Apoll. Rh. iv. 531.

Ὅπότε πυθῶ
Ἰρὴν ποταμὸν μετεκίαδε τῆς αὐ-
τῆς
Ναυελίης.

Vet. Schol. Πύσιον. πύσιν, χρησμὸν αἰτησόμενον παρὰ τῆς Ἀπόλλωνος. Adde Palmer. Graec. Antiqu. lib. i. cap. 9. pag. 49.

⁶ SICUT SERPENTES] Illa non agnoscit MS. Leid. MUNCK.

Ad C A P. XVII.

⁷ QUARE SINE BARBA, CUM PATER DICATUR]
A. B. H. & I. *Quare sine barba dicitur, cum*

&c. M. & L. *Quare sine barba dicatur* &c. Vera, opinor, scriptura est, quam habet Leid. codex: *Quare sine barba pingitur* &c. Bacchus & Apollo quod solem denotant, semper juvenes finguntur. Tibull. lib. i. El. 4. *Solis aeterna est Phoebo Bacchoque juventa: Nam decet intonsus crinis utrumque Deum.* Optimè Scholiast. Stat. i. Thebaid. 694. *Apollinem imberbem philosophi tradunt, eo quod ipse sit sol. Sol autem ignis est, qui nunquam senescit.* Minucius Felix Octavio: *Apollo tot aetatibus laevis: Aesculapius benè barbatus, etsi semper adulescentis Apollinis filius.* Ridiculus est Isidorus lib. xi. cap. i. *Hi sunt ephebi, id est, à Phoebo dicti, necdum viri, sed adolescentuli laeves.* Caeterum non omnes imberbem pingebant. Hierapolitani certè barbatus ejus faciebant simulacrum. Vide Macrobi. Sat. i. cap. 17. MUNCK. De Apolline semper juvene multa. v. Schol. Apoll. Rh. i. 408. H. Junius de Coma cap. ii. p. 467. G. Cuper. Harpocrat. p. 76, 77. Spanh. ad Callim. H. Apoll. 36. & Broukh. ad Tibull. i. iv. 33. e quibus nonnulli etiam de Apolline Barbato egerunt. Ad Apollinis juventutem pertinent quoque ejus crines semper intonsi, de quibus Broukh. ad vs. 34. & J. Perizonius ad AEliaii i. V. H. 20.

⁸ JUVENIOR] Ambrosius Serm. ii. in Psal. 118. *In quo corrigit juvenior viam suam?* Apul. Met. viii. *Animo fortior, & aetate juvenior.* MUNCK.

⁹ ET MINUITUR] *Ita & minuitur* 6. edd. aut minuitur. MS. Leid. Quod probo eo magis, quod ita & Scholiastes Germanici haec repraesentet Fulgentii compiler. MUNCK.

Ad C A P. XVIII.

¹⁰ NON OPUS ERAT CRIMINIBUS JUDICEM]
M. & L. *Judice.* Sed MS. Leid. cum A. B. H. & I. *judicem.* Gloss. Cod. Leid. *scil. habere.* Facile

gotiis, virgam ferentem serpentibus nexam, pennatis quoque talaribus praeditum. Hunc etiam internuncium, furatrinumque deum. Quid sibi vero hujus nominis atque imaginis significatio differat, edicamus. Mercurium dici voluere, quasi mercium curum. Omnis ergo negotiator dici potest Mercurius.

XIX. Quare pennas.

3 PENNATA vero talaria, quod negotiantium pedes ubique per-
gendo quasi pennati sunt.

XX.

Facile erat corrigere *judicum*. Sed videtur vcluisse imitari Plautum Truc. Act. v. sc. i. vers. 10. *Puero opus est cibum*. De quo tamen loco Vossii est *judicium*, illud *cibum ἀρχαῖκας* dictum pro *cibus*. Vide eum in de Construct. cap. 10. At Salmas. defensum it ad Pallium Tertull. p. 368. dixisse veteres *opus aliquam rem*, & ad eorum imitationem dixisse Afrum illum, *artificem necesse est*. Etiam Donatus ad Ter. Andr. iv. 4. *Et opus est illam rem, non illa re*. Ego putem tamen heic & Donatum, & Tertullianum, & Nonium rationem fugisse. Certè fugit Freinsheimium ad Justin. lib. xi. cap. 7. MUNCK.

1 FURATRINUM DEUM] Laetant. lib. i. cap. 10. *Fur ac nebulo Mercurius quid ad famam sui reliquit, nisi memoriam fraudum suarum?* Confer Arnob. Lib. iv. & quae ad Hyg. cap. 201. con-
gessimus. Quamobrem autem adulteria, furti, genitorum vincula, & alia id genus improba facinora diis suis adscripterint pagani, acutè an-
quirit Sallust. de diis cap. 3. Caeterum ut *fura-
trinus* heic à Fulgentio, ita *furatrina* dicitur ab Apulej. vi. & viii. Miles. Quod si Latinior es-
set scriptor Planciades noster, *furatrinae Deum*, vel *furatrinarum* heic reponerem. MUNCK. Hinc Ἐγρήν δολοῦ vocatur a Graecis. V. Spanh. Aristophan. Plut. vs. 1158. Samiis, Ἐγρήν Χαι-
δῶν sacrificantibus, licebat inpune furari, & alienas vestes rapere. Caussam docet Plut. Quæst. Graec. Tom. ii. pag. 303.

2 QUASI MERCIMUM CURUM] Festus: *Mercurius à mercibus dictus*. Hunc enim negotiorum omnium existimant esse Deum. Isidor. viii. ii. *Mercurius, quod mercibus praeest*. Servius ad AEn. iv. 638. *Jupiter juvenis pater: Mercurius, quod mercibus praeest: Liber à libertate*. Hinc ergo mercatorum numen Mercurius. Gloss. Vett. in Perf. Sat. v. 12. *Unde & cum sacello* (leg. *sacello*) *pingitur, & à negotiatoribus plurimum colitur*. Et *taberna officina Mercurialis*. Schol. Horat. in Art. Poët. *Taberna est officina Mercurialis, in qua res sunt*

venales. Nec non cognomenta illa Mercurii ἡμιπολαῖ & κερδῶ. Aliam etymologiam exco-
gitavit Augustin. C. D. Lib. vii. 14. *Nam ideo Mercurius, quasi medius currens dicitur appellatus, quod sermo currat inter homines medius*. Lege, *quasi medicurrius*. Servius ad AEn. viii. 138. *Alii Mercurium quasi medicurrium à Latinis dictum volunt, quod inter coelum & inferos semper incur-
rat*. Sed ad Fulgentium redeamus. Placet heic Barthii emendatio à Clar. Daumio nobis suppe-
ditata, *quasi Merce curium*. Ad quam formam dictum repperi in Gloss. Philox. *Mulicurius*, ἡμιονόκωρος, leg. ἡμιονοκόρος, quanquam nec ab-
surdum *mercium currus*, ut divisim *currum fra-
gium* pro *crurifragium* dixit Apulejus Miles. ix. MUNCK. Hinc *Lucrorum potens & conservator* vocatur. v. Spanh. ad Aristoph. Plut. vs. 1156. & ad Callim. H. Dian. 68.

Ad C A P. XIX.

3 PENNATA TALARIA] Talia & Perseus habuit, quae *pinnae talaris* appellantur à Schol. Juv. ad Sat. iii. 117. *Talaria sunt πέδιλα* in Gloss. Philoxeni, *ταρσοί* Posidippo in Anthol. *Plantares alas* vocat Stat. i. Theb. 304. Sed alas illas non pedibus solum, sed & capiti dabant. Sidon. Carm. vii. *Nunc pedibus, nunc fronte volat*. Isidor. viii. ii. *Ideo fingitur habere pennas, quia citius verba discurrunt*. Unde & *velox* & *errans* inducitur: alas enim ejus in capite & in pedibus significare volucrem per aera sermonem. Quae transcripsit ex Augustin. C. D. lib. vii. cap. 14. Legas eadem apud Servium AEn. viii. 138. Macrob. Sat. i. 19. *Simulacra Mercurii cum pin-
natis alis adornantur, quae res monstrat solis veloci-
tatem*. Hinc ergo *alipes* Mercurius poëtis, ut Ovid. iv. Met. 756. aliisque. MUNCK. Serv. ad iv. AEn. 239. *Mercurius ideo dicitur habere pennas, quia citius ab omnibus planetis in ortum suum*

XX. Quare virgam.

1 VIRGAM vero serpentibus nexam ob hoc adjiciunt, 5 quod mercatoribus det aliquando regnum, ut sceptrum: & vulnus, ut serpentium.

XXI. Quare galerum, & gallum.

6 GALERO enim cooperto capite pingitur, quod omne negotium sit

suum recurrit. Unde & velox, & errans induci-
tur. Consule G. J. Vossium de Idol. Gent. lib.
II. cap. 32. p. 239. Caeterum non tantum ven-
tos & fulmina alata fingunt (v. Serv. ad v. AEn.
319.) sed & multos Deos deasque alis ornant
Poetae. Praeter Mercurium & Perseum, alatos
depingunt Solem, Bacchum, Plutum, Venerem,
Minervam, Dianam, Musas, Sirenas, Iridem,
Amorem & nescio quos. Consule G. Cuperi
Apotheosin Homericam pag. 169. ad p. 179. &
P. Weffeling. cap. IX. Probabil. Iridem & Arcen
Thaumantis filias habuisse alas docet Pt. He-
phaestionis apud Photium p. 487. & Achillem re-
cens natum a matre Thetide Argoe alas adeptum
addit. De Diana, quae πτέρυγας ἔχουσα ἐπὶ τῇ
ἄμυν expimitur in Cypseli arca Pausan. I. v. c.
19. p. 425. De Nemese alata Pausaniae locus,
quem adducit Cuperus, est lib. I. cap. 33. p. 82.
Victoriae, quae aut ab aquila vehi, v. Pau-
san. lib. III. cap. 17. pag. 251. aut alis vo-
lare fingitur, Attici, ut perpetua victoria ute-
rentur, fecerunt templum Νίκης ἀπέρει. v. Pau-
san. lib. I. cap. 22. p. 52. lib. II. cap. 30. p.
180. lib. III. cap. 15. pag. 245. Cujus statu-
ae exemplar secutus est Calamis in Olympia. v. Pau-
san. lib. v. cap. 26. p. 447. Fides a Romanis
pro Dea culta alata etiam esse fingitur ab Ennio
in Fragm. p. 302.

O Fides alma apta penneis, & jusjurandum
Jovis.

Apta pennis est pennis adligata: neque in Ennii
loco aliter legendum. Ipse Ennius in Fragm.
ex I. Annal. pag. 45. dixit qui coelum versat stel-
lis fulgentibus aptum; quomodo Virgil. IV. AEn.
482. dixit axem humero torquet stellis ardentibus
aptum, ubi vide Serv. & Cerdam, quibus adde
Interpr. ad A. Gell. I. N. A. 15. & Broukh.
ad Tibull. lib. I. El. 10. vs. 70. Graevius vero
ad Ciceron. III. de Off. c. 29. Fidem in num-

mis numquam alatum conspici docet. Denique
Ventis alas etiam tribuit vere divinus vates in S.
S. Psalmo civ. 3. apud septuaginta Ps. CIII.
qui ita vertunt ὁ περιπατῶν ἐπὶ πτέρυγαν ἀ-
νέμων.

Ad C A P. XX.

4 VIRGAM SERPENTIBUS NEXAM] Caduceum,
unde caducifer Latinis, χρυσόραπις Graecis di-
citur. Vide Schol. Hom. ad Iliad. O. vers. 256.
& quae ad Anton. Liber. cap. 23. dicta sunt.
Athenagoras Legat. pro Christ. p. 20. Δρακίνης
ἐστὶ αὐτῆς (Ψείας) θροονίης, αὐτὸς εἰς δράκοντα με-
τεβαλὼν, συνδύσας αὐτῷ τῷ καλῶντι Ἡρακλεω-
τικῇ ἀμυνῇ, ἐμύνη. Τῇ γὰρ αὐτῇ τῇ μύσειος σύμ-
βολον ἢ ἔργον ῥάβδος. MUNCK.

5 QUOD MERCATORIBUS &c.] Consentiant
heic 6. edd. Sed Modius ex membranarum suis re-
stituit: Quod mercatus det aliquando regnum, ut
sceptrum, & vulnus, ut serpentes. Tō mercatus
comparat quoque in Cod. Leid. Deinde legi-
tur, & vulnus serpentium. Gloss. adscripserat,
scil. ut vulnus. Nimis Planciadae haec philoso-
phia frigida est. Eruditius fabulam explicant
Macrob. Sat. I. 19. Servius AEn. VIII. 138. &
Pierius Hieroglyph. lib. xv. MUNCK. Adde
Serv. ad IV. AEn. 242. & e Servii hac caducei
interpretatione liquet, cur Εἰρηνικὸς vocetur 2
Schol. Euripid. in Med. vs. 759. Adde Serv. ad
v. AEn. 606.

Ad C A P. XXI.

6 GALERO ENIM] Lego cum Leid. Cod. Gale-
ro etiam. Galerum vocant quoque Claud. R. P.
I. 78. Stat. I. Theb. 305. galcrium Barbari. Pe-
tasum Arnob. lib. VI. Plaut. Prolog. Amphitr.
N n n n vers.

fit semper ¹ absconsum. ² Gallum quoque in ejus ponunt tutelam, five quod omnis negotiator semper invigilet, seu quod ab ejus cantu surgant ad peragenda negotia.

XXII. ³ Quare Hermes.

HERMES quoque dicitur Graece, ab eo quod est ἐρμηνεύσαι, quod nos latine differere dicimus: illa videlicet causa, quod negotiatori linguarum fit dissertio necessaria. ⁴ Utraque enim regna permeare dicitur, superna atque inferna: quod modo ventis in altum navigans currat, modo demersus inferna tempestatibus adpetat.

XXIII.

vers. 145. & Capella lib. 1. Umbellam Albricus cap. 6. & rectè quidem. Fuit enim tale capitis tegmen, quali etiam nunc utimur, cum in publicum prodimus, ut Mercurii ex statuis liquet, & nummis antiquis. Adde his Athenaeum lib. xii. p. 537. Vossium Vit. Sermon. lib. 1. cap. 29. MUNCK. Alii quoque Dii, ut & Dioscuri ac Corybantes testa habentes capita pinguntur. Pausan. lib. iii. cap. 24. p. 272. Καὶ ἐπ' αὐτῇ (ἀκρῇ) χαλκοῖ ποδῶν ἐσήκασιν, & μείζονες, πλάγας ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς ἔχοντες. ἐκ οἷδα, εἰ Διοσκύρεος σφῆς ἢ Κορύβαντες νομίζουσι. Confer. lib. iv. c. 27. p. 344. in primis etiam Saturnus. Albricus cap. 1. Vide ibi notas. Mars, cap. 3. Minerva, cap. 8. Juno, cap. 11.

¹ ABSCONSUM] Improbatur hanc vocem Servius ad Georg. 1. 136. Legitur tamen *absconſe* apud Hyg. cap. 135. in Philoxeni glossis, Gennadii Catalogo, aliisque quampluribus Veterum scriptis, ut ostendi ad Hyg. cap. 184. Diomedes Lib. 1. *Abscondor absconfus; sed absconditus melius, quia simplex condor conditus.* Isidor. in de Differ. *Absconsum est cujuslibet arte celatum: absconsum vero naturaliter abditum. Conditum est enim, non consum.* Sed ista nauci haud sunt. MUNCK.

² GALLUM] Albricus cap. 6. *Coram ipso erat gallus sibi peculiariter consecratus.* Adde Plin. lib. x. cap. 21. MUNCK. Pluribus vero Diis sacra haec avis, ut Apollini: Plut. de Pyth. Orac. Tom. II. p. 400. Ὡςπερ εἴη ὁ τ' ἀλεκτρυόνα ποιήσας ἔπι τῆς χειρὸς τοῦ Ἀπολλωνοῦ ἰαθὲν ἐπεδήλωσεν ὥραν καὶ καρὸν ἐπιέσεως ἀναβλῆς. Xylander vertit *in manu Aesculapii.* quam versionem secutus est J. Perizonius ad lib. v. V. H. Aelian. cap. 17. Sed male; nulla ibi de Aesculapio, sed de ipso Apolline fit mentio. vide Cuper. Har-

pocrat. pag. 16. Soli, (qui & Aesculapius dicitur. v. G. Cuper. Harpocrat. pag. 56.) haec avis etiam consecrata est. v. Celeb. J. Perizon. ad l. iv. AEL. V. H. c. 17. Plutarchi verba firmat Pausanias lib. v. cap. 25. pag. 444. Ὅτε ὁ ἀλεκτρυὼν ἐστὶν ἐπιθήματα τῇ ἀσπίδι, Ἰδομένης ἐστὶν ὁ ἀπὸ γούρου Μίνω. τῷ δ' Ἰδομένη γένετο ἀπὸ τ' Ἡλίου τ' πατρὸς Πασιφάης. Ἡλῖος δ' ἱερὸν φασὶν εἶναι τ' ὄρνιθα, καὶ ἀγγέλλειν, ἀνείναι μέλλοντι τ' Ἡλίου. Praeterea Palladi sacra. Pausan. lib. vi. cap. 26. pag. 518. ubi de Minervae simulacro in Elidis arce a Phidia elaborato agit: Περὶ οὗτοι δ' ἀλεκτρυὼν ἐπὶ τῷ κράνι, ὅτι ἐπὶ προχειρότατα ἔχουσιν ἐς μάχας οἱ ἀλεκτρυόνες. δύναται δ' ἂν καὶ Ἀθηναῖς τ' Ἐργάνης ἱερὸς ὁ ὄρνις νομίζεσθαι. Sed Gallus in Symbolis inter alia notat stentoream vocem, vel hominem, qui voce praecellit, ut orator, aut praeco. (Vide Vir. Eximium in Critica Vanno cap. 1. pag. 149.) hinc apte consecratur Mercurio Deorum nuntio, praeconi, & Eloquentiae praefidi, ut sequenti capite, & ad cap. vi. Albrici Philosophi ostendemus, & cujus fabulae causam physicam docet J. Sarisberiensis, quem citat J. Alberti ad Acta Apost. cap. xiv. vs. 12.

Ad C A P. XXII.

³ QUARE HERMES] Vide Phornutum cap. 16. Diodor. lib. 1. Hygin. cap. 143. & ibi commentarium nostrum. MUNCK. Schol. Apoll. Rh. 1. 517. Ἐρμῆς λόγος εἶναι παραδίδοται. Derivatur ab ἐρεῖν, ut e Phurnuto ac Porphyrio docet Elsn. ad Acta Apostol. cap. xiv. vs. 12. p. 423. Schol. Aristoph. Plut. vs. 1111. Ἀθήνας δ' εἰπὼν, ὅτι αἱ γλώσσαι τέμνονται τῷ Ἐρμῇ 2/3 τῇ

XXIII. *Quare fur, quare celer dicatur.*

HUNC etiam deum furti ac praefulem volunt, quod nihil intersit inter negotiantis rapinam atque perjurium, furantisque dejectionem ac raptum. Stella vero, ⁵ quae *σίλβων* Graece nuncupatur, quam ei ⁶ pagani adscribunt, ex quo etiam diei nomen invenere, ⁷ tantum celerior planetis omnibus currit, ut ⁸ septima die suos permeet circulos, quod Saturnus ⁹ viginti octo annis, & Jupiter XII. possunt: unde etiam Lucanus ait, *Motuque celer Cyllenius haeret.*

XXIV. *Quare Argum occidisse dicatur.*

DENIQUE etiam Argum luminum ¹⁰ populositate conseptum intere-

τὴν ἐρμηνείαν. Schol. Homeri Iliad. E. vs. 385. *Ἑρμῆν πάλιν ὀνομάζων τὸν λόγον, ὅτι ἐρμηνεύς γινεται πάντων ὁ λόγος.* Serv. ad iv. AEn. 242. *Mercurius haec tam fera animalia concordat, nos quoque concordare debere certum est. Ἑρμῆς autem Graece dicitur, ὅτι ἐρμηνεύς.* Latine interpret. ad vi. Ecl. 42. *duce Mercurio, qui prudentiae & rationis Deus est.* Hinc λόγος & θεῶν σοφάτατος dicitur. v. Eln. ad Acta Apost. cap. xviii. vs. 24. Hinc etiam Musarum ara conlocata est juxta aram Mercurii Athenis in Academia. v. Pausan. l. i. c. 30. pag. 76. Hinc in basi solii Jovis Olympii apud Eleos depictus. *Ἑρμῆς ἔχειται Χάελος, & Ἑρμῆς ὁ Ἑρμῆς.* v. Pausan. lib. v. c. 11. p. 403.

⁴ UTRAQUE ENIM REGNA] Mallem & heic etiam pro enim. MUNCK.

Ad C A P. XXIII.

⁵ QUAE STILBON] A. B. H. I. & MS. Leid. *Stilbos.* Malè. Hygin. Astron. iv. 16. *Secunda stella est Mercurii nomine Stilbon.* Cleomedes lib. i. *ὑπὸ δὲ τῷ Ἀφροδίτῳ ἐστὶν ὁ Ἑρμῆς, σίλβων καλέμενος.* Adde Capell. lib. i. pag. 10. Cicer. II. Nat. Deor. MUNCK.

⁶ PAGANI] Unde hoc nomen acceperint *οἱ ἔθνη*, anquirat Heraldus ad librorum Arnobii adversus gentes inscriptionem; ut & Alciatus Parerg. lib. i. cap. 13. Confer Oros. Praefat. lib. i. MUNCK.

⁷ TANTUM CELERIOR] H. e. in tantum. Flor. II. 18. *Quantum Carthaginis opibus inferior.* Homer. Iliad. A. 186. *Ὅσον φέρτερός εἰμι σῖθεν.* Cap. 27. *Quantum jure conjunctior.* Mercurium mundi velociorem sensum esse, motum mentium sus-

citantem, *Theologicae prodidere doctrinae*, ut ait Marcellin. lib. xvi. p. 113. ed. Boxh. MUNCK. Val. Maxim. lib. v. cap. ix. n. 14. *in filio ALIQUANTUM tetriore dixit*, sive ut tres Leid. codd. *aliquantulum* teste Cl. Torrenio. Plautus dixit *multum improbiore*. Phaedrus *multum prius*. Livius *quantum magis, quantum longius*. Vide Vorst. ad Valerii l. 1. & Celeb. P. Burm. ad Phaedri lib. iii. Fab. x. vs. 5.

⁸ SEPTIMA DIE SUOS PERMEET CIRCULOS] Cleomedes lib. i. & Cicero II. Nat. Deor. *Anno fere vertente signiferum lustrat orbem.* Anonymus laudatus Scalig. Aufon. Lect. lib. ii. 29. *Semonis dii completur circulus anno.* Idem tradit Macrobius lib. i. cap. 19. & Capella lib. viii. Accedit & Plinius lib. ii. cap. 8. *Inferiore circulo fertur novem diebus ocyore ambitu &c.* Excusari utcumque posset Planciades, si scripsisset *septimo mense*. Tzetzes, meliorum plerumque exscriptor, in Hesiod. Epy. β. p. 104. ed. Heinf. *Ἑρμῆς ἐνιαυτῷ, ἢ μᾶλλον μηνὶ ὀκτώ.* MUNCK.

⁹ VIGINTI OCTO ANNIS] Mallem, *vix viginti &c.* Cicero: *Triginta fere annis cursum suum conficit.* Idem dicunt Cleomedes Lib. i. & Plin. Lib. ii. cap. 8. Anonymus modo laudatus: *Pollucis proles terdenis volvitur annis.* Capella lib. viii. *Modico minus triginta annis circulum per longitudinem circumcurrit.* Adde his Aufon. epit. 7. MUNCK.

Ad C A P. XXIV.

¹⁰ POPULOSITATE] H. e. multitudine. Sidon. lib. i. ep. 9. *Circumsusa populositas.* Et lib. vi. ep. 1. *Pro scelerum meorum populo.* Vide ibi Savaron. Cyprianus lib. iv. ep. 9. *Credentium populus.*

teremisse fertur, dum oculorum inmensam unius segetem corporis ubique viva circumspeditione florentem singularis vulneris ¹ recursum falcifero messuisset curvamine. Quid sibi ergo tam ² fabulosum Graeciae commentum velit? nisi quod etiam centum custodes, totidemque astutos sine negotiatione vagos (unde & ἀγὼς Graece vagus dicitur) & furantis astutia, & negotiantis circumvenit astuta falcataque ³ cautela. ⁴ Solet igitur adludere his speciebus & honeste mendax Graecia, & ⁵ poetica garrulitas, semper ⁶ de falsitate ornata, [phalera-

lus. Sermón. de Mór. Mátyrúm innumerábilis populus. Capella Lib. II. Ministrorum populus. Item Angelicus & Palliatorum populus. Quintil. Declamat. IV. Carceris populus. Decl. XIII. Apulum populus. Leo Epist. Decret. 4. Trium millium populum lavacro baptismatis consecravít. Apul. II. Miles. Cupidinum populus. IV. Gladiatorum populus. MUNCK. Populus pro multitudine Graecorum more, vid. J. G. Graev. Lect. Hesiod. cap. XXI. Bernecc. ac Gronov. ad Justiní lib. X. cap. I.

I RECURSUM] MS. Leid. *recursu*. Lego, *recussu*, ut in sacrificali carmine Lib. I. Praefat. Hinnientis & *recussu* Quem produxit ungula. Vide ibi annotata à nobis. Filium fuisse Jovis & Cyllenes eum Mercurium, qui Argum occiderit, narrat Stat. Schol. ad IV. Theb. vers. 483. Corvilius, inquit, quatuor Mercurios esse scribit; unum Jovis & Majae filium: alterum Coeli & Diei: tertium Liberi & Proserpinae: quartum Jovis & Cyllenes, à quo Argus occisus est. Quem ipsum ob hanc causam Graeci profugum dicunt, Aegyptiis autem literas demonstrasse. Ergo Liberi & Proserpinae filium dicunt animas evocare. Quis est iste Corvilius, qui haec scripsit? Emenda, Cornificius. Is enim, teste Macrobio, librum de natura deorum composuit. Non convenit Cornificio cum Cicerone lib. III. Nat. Deor. Alter (Mercurius) Valentis & Phoronidis filius, is qui sub terris habetur, idem Trophonius &c. Quintus, quem colunt Pheneatae, qui Argum dicitur interemisse, ob eamque causam in Aegyptum profugisse, atque Aegyptiis leges & literas tradidisse. Non dicit, cujus filius fuerit Argicida ille. Jove & Cyllene natus fuit, si Lactantiano interpreti credimus. Sed illi Servius adversatur ad AEn. IV. vers. 577. Nonnulli tamen quatuor Mercurios tradunt, unum Coeli & Diei filium, amatorem Proserpinae; alterum Liberi Patris & Proserpinae filium; tertium Jovis & Majae; quartum Cyllenii filium, cujus mater non proditura arcu clam occisa est, * qui hoc metu in Aegyptum profugit, & ibi invenisse primum disciplinam literarum & numerum dicitur; qui lingua Aegyptiorum

appellatur, de cujus nomine mensis dictus est. Multipliciter depravatus heic Servius. Si quid mihi credis, ita eum restitues: Quartum Cyllenii filium, cujus mater non proditur; à quo Argus clam occisus est. Qui hoc metu in Aegyptum profugit, & ibi invenisse primum disciplinam literarum & numerum dicitur, qui lingua Aegyptiorum Thoth appellatur, de cujus &c. Nota quatuor eum tantum numerare Mercurios cum Lactantio, cum Cicero, Arnob. lib. IV. & Lactant. Firm. lib. I. cap. 6. quinque recenseant. Consentit tamen de numero Servio & Statiano illi Scholiastae Ampelius cap. 9. Mercurii IV. Primus Coeli & Diei filius, Secundus Jovis & Croniae filius, vel Proserpinae. Tertius Croni filius & Majae, qui est inventor lyrae. Quartus Quilleni filius, qui Aegyptiis literas & numerum dixit. Pro Quilleni scribe Cyllenii ex Servio. quanquam K. Gr. interdum per Qu expressit posterius aevum. MUNCK. Idem Serv. ad I. AEn. 301. Quidam sane quatuor Mercurios dicunt: unum Jovis & Majae filium: alterum Coeli & Diei: tertium Liberi & Proserpinae: quartum CYLLENIS, a quo ARGUS occisus est, quem ipsum, ob hanc causam Graecia profugum, Aegyptiis literas demonstrasse perhibent. Pro Cyllenis lege Cyllenii.

2 FABULOSUM COMMENTUM] Aliter commentum hoc explicant Phornutus cap. 16. Macrobi. Satur. I. 19. MUNCK.

3 CAUTELA] Corippus Lib. I. Devotio tanta, Atque hominum cautela facit. Utitur & Apulejus eà voce lib. I. & V. Miles. Flav. Epist. ad Leon. Fulg. Rusp. Epist. 3. Hinc incautela fictum Salviano lib. VI. de Gub. Dei. Ita à foveo fovea apud Tertull. de Anim. cap. 7. Immunis à poena & fovea. Minucius Octavio: Dant cautela periculis, morbis medelam. Ad eandem formam dicta sunt custodela, turbela, apud Apulejum, corruptela apud Prudentium aliosque. MUNCK.

4 SOLET IGITUR &c.] Modii MSS. Solet igitur alludere in his speciebus & honeste mendax Graecia, & poetica garrulitas semper de falsitate ornata. Danae corrupta auri pretio, non auri impluvio:

non

leratior] ut & Danae imbre aurato corrupta est, 7 non pluvia, sed pecunia.

XXV. *Ganymedes.*

ET raptum Ganymeden aquila non vere volucris, sed bellica praeda. Jupiter enim, ut Anacreon antiquissimus auctor scripsit, dum adversus Titanas, id est 8 Titani filios (qui frater Saturni fuerat) bel-

non pluvia, sed pecunia. Ganymedes raptus ab aquila non volucris, sed bellica praeda. Tò phaleratior abest quoque à Leid. Cod. Caeterum post tò ornata, novus est titulus DE DANAE. Sequitur dein, dum & Danae. Possit exigua mutatione non insultè legi. Sic & Danae imbre aurato corrupta est, non pluvia, sed pecunia. Et raptus Ganymedes aquila non verè volucris, sed bellica praeda. Confer Baptistae Pii Annot. Post. Syllog. III. 97. Scheffer. de Milit. Naval. p. 8. Eustath. ad Hom. Iliad. p. 1280. edit. Bas. ubi varias variorum sententias de raptu Ganymedis collegit. Lactant. lib. I. cap. II. Rapuisse dicitur in aquila Catamitum. Poëticus color est. Sed aut per legionem rapuit, cujus insigne aquila; aut navis, in qua est impositus, tutelam habuit in aquila figuratam; sicut taurum, cum rapuit & transvexit Europam. MUNCK.

5 POETICA GARRULITAS] Elegantiam agnosco saeculi illius, ut mox cap. 25. Ornatrix Graecia. Lib. II. 4. Illud nihilominus ostendere volens poetica garrulitas. Talia sunt & ita Capellae lib. II. Graeca discretio, & Solertia poeticae adumbrationis. Jornand. de Reb. Get. cap. 5. Quem poetarum fallacia Deum belli pronunciat. Chrysol. Serm. v. Paganitatis stultitia. MUNCK.

6 DE FALSITATE ORNATA] Praepositio de heic abundat eleganter, nec sine exemplo aliorum. Schol. Juv. ad Sat. VI. vers. 612. De nimia impatientia furens. Et Sat. VIII. 12. De resina pilos tollant. Catal. Pith. lib. I. Ambo de comis calorem vite & radio conferunt. Pervig. Ven. vers. 3. Et nemus comam solvit de maritis imbribus. Quintil. Declam. v. Responsum de lacrymis tantum gemituque reddebat. Naso VI. Met. 80. Percussamque sua simulat de cuspide terram. III. Fast. 254. De tenero cingite flore caput. Sympos. Praefat. AEnigm. Haec quoque Symposius de carmine lusit inepto. In Rescript. Diocletiani apud Ruffin. Colat. Leg. Mos. Tit. xv. Universum orbem nostrum veluti venenis de suis malevolis inficere. Nonius cap. XIV. 34. Tapete pictum unice de coloribus variis. Vetus interpres vitae Aristotelis, de gente Macedo. Tertull. de Anim. cap. 13. De sin-

gularitate famosum, de posteritate monstruosum. MUNCK.

7 NON PLUVIA, SED PECUNIA] Vide Not. ad Hyg. cap. 63. MUNCK.

Ad C A P. XXV.

8 TITANI FILIOS] Quis hoc dixit praeter Fulgentium? Titanes Οὐρανὸς παῖδες Schol. Hom. Iliad. ζ. 274. Aetheris & Terrae Hygino. Terrae Servio ad AEn. VI. 580. Notum tamen antiquis Titani vocabulum. Sed eum non patrem, sed fratrem Titanum faciunt. Varro VI. L. L. Titanis dicta, quod eam genuit Titani filia Latona, ut scribit Manilius, creta Titano. Fuisse autem ex Titanibus unum disertim tradit Etym. magni auctor: Τίτανιδα, inquit, γῆν οἱ μὲρ τῶν πάντων, οἱ δὲ τῶν ἀντικλῶν, ἀπὸ Τίτῶν ἐνδὸς τῶν Τίτῶν, ὡς μὲν οὖν ἐκ ἐσχατῶσιν ἐπὶ τῆς θεῆς. Albricus cap. 12. Terra contra Deos Titanas dicitur parturisse. Erantque Gigantes pedibus serpentinis: de quibus fuit unus Titan, qui etiam Sol dicitur. Sed quia iste solus contra Deos nihil fecit &c. Servius ad AEn. VI. 580. De his autem solus Sol abstinuisse narratur ab injuria numinum. Res ita habet. Titanus ille frater Saturni fuit, de quo Lactantius ex Ennio lib. I. cap. 14. Seducit secum filios suos, qui Titani vocantur &c. Vide ibi reliqua, quae Fulgentium mirifice heic illustrent. MUNCK. Serv. ad IV. AEn. 119. TITAN Sol. unus enim de Titanibus, Hyperionis filius, contra Jovem non fecit. Schol. Apoll. Rh. IV. 54. Ἡλίου καὶ Σελήνης Ὑπερίωνος τῶν Τίτῶν καὶ Θείας εἰς παῖδες, ὡς Ἡσίοδος φησί. ΘΕΙΑ Δ' ἩΕΛΙΟΝ ΤΕ ΚΕ ΛΑΜΠΡΑΝΤΕ ΣΕΛΗΝΗΝ. ubi Solis & Lunae avum dici vides. Alii adpellant eum Solis fratrem. Pausan. lib. II. cap. XI. p. 136. Ἀναστρέψασι δὲ ἐς τὴν ὁδὸν, Ἀλφειῶσιν τε αὐτὸς τὸ Ἄστυ πόν, καὶ ἐς κορυφὴν ὄρεος ἤβασιν, ἐνταῦθα λέγουσιν οἱ ἐπιχώριοι ΤΙΤΑΝΑ οἰκῆσθαι πρῶτον. εἶναι δὲ αὐτὸν ἈΔΕΛΦΟΝ ἩΛΙΟΥ, καὶ ἀπὸ τούτου κληθεῖσθαι ΤΙΤΑΝΗΝ τὸ χωρίον. (De regione vero Titanide a fluvio Titane dicta v. Schol. Apoll. Rh.

bellum adsumeret, & sacrificium Coelo fecisset, in victoriae auspici-
cium, ¹ aquilae sibi adesse prosperum vidit volatum. pro quo tam fe-
lici omine, praesertim quia & victoria consecuta est, in signis belli-
cis sibi aquilam auream fecit, ² tutelaeque suae virtuti dedicavit. un-
de & apud Romanos hujuscemodi signa tracta sunt. Ganymedem ve-
ro bellando his signis praeerantibus rapuit, sicut Europam in tauro
rapuisse fertur; id est, ³ in navem tauri picturam habentem; & Iu-
dem in vacca similiter, in navem hujusce picturae. Denique ut hoc cer-

IV. 131.) Deinde hujus figmenti causam ex-
plicat, δεινὸν ὃ ἐμοὶ δεινὸς ἐγένετο ὁ Τίτων τὰς ὄρας
ἔχων φυλάττειν, καὶ ὅποτε ἤλθε σπέρματι καὶ
δένδρον αὐξάνει, καὶ πεπαίνει καρπὸν, καὶ ἐπὶ τῷδε
ἈΔΕΛΦΟΣ ἐνομιζομένη ἦλθε.

I AQUILAE PROSPERUM VOLATUM] Rem ita
narrat Servius ad AEn. IX. vers. 564. *Jupiter
dum cum patre Saturno haberet contentionem de a-
gris, ortum bellum est: ad quod egrediens Jupiter
aquilae vidit augurium: cujus cum vicisset auspicio,
fictum est, quod ei pugnanti tela ministravit. Un-
de etiam à felici augurio natum est, ut aquila mili-
taria signa comitetur.* Scholiastes Horat. ad illa
Lib. IV. od. 4. *Ministram fulminis alitem.* Aquila;
quae ideo tutelae & ministerio Jovis depu-
tata dicitur, quod prosperum auspiciū illius adver-
sus Titanas pugnaturus accepit. Adde his, quae
Hyginus habet Astron. II. cap. 16. Hom. Schol.
ad Iliad. O. 247. *Lactant. lib. I. cap. 12. sed
desumpta ex Eratosthenis καὶ cap. 30. Aliud
agebat vir illustris, cum ad Eleg. de obitu Mae-
cen. scriberet: Quod signifer Jovis sit Ganymedes,
docet doctissimus Mythologus Fulgentius Lib. I.
MUNCK. Idem Serv. ad I. AEn. 398. Aquila,
quae in tutela Jovis est: quia dicitur dimicanti ei
contra Gigantes fulmina ministrasse: quod ideo fin-
gitur, quia per naturam nimii est caloris &c. Dein-
de addit proprie dicuntur aves, quae volatu auspicia
faciunt, Buteo, Sanguis, Immisculus, AQUI-
LA, Vulturius &c. Unde αἰεὶς pro augurio
Spanh. ad Call. H. Pall. vs. 124. Livius lib. I.
cap. 34. *Ad faniculum forte ventum erat, ibi ei
carpento sedenti cum uxore, aquila suspensis dimis-
sa leniter alis pileum aufert: superque carpentum
cum magno clangore volitans, rursus velut ministe-
rio divinitus missa, capiti apte reponit. Inde subli-
mis abiit. Accepisse id augurium laeta dicitur Tana-
quil, perita, ut vulgo Etrusci, coelestium prodigio-
rum mulier, excelsa & alta sperare complexa vi-
rum jubet &c. Philostrat. cap. XI. §. I. Αἰεὶς τὸ
ἐξαρμόδιον ἀφικέσθαι, φέρων ἐν Διὸς τῷ μὲν παρὶ ὀνο-
μα, ταῖς δὲ εὐχαῖς νόμα.* Sed haec subficient.
Sed ad Fulgentium illustrandum maxime facit,
quod Aquilas credidit vetustas esse certa Victo-*

riae indicia. hinc Lyfander dicitur apud Sparta-
nos in porticu templi Minervae Erganae αἰεὶς
δύο τὰς ὀρεῖδας, καὶ ἴσας ἐπ' αὐτῆς νίκας posuisse.
v. Pausan. lib. III. cap. 17. p. 251. Haud alia
de causa Aristomenis in scuto fuit ἐπίθημα αἰεὶς
τὰ πλερὰ ἐκατέρωθεν ἐντετακώς ἐς ἄκρον τὴν ἴνυ.
v. Pausan. l. IV. c. 16. p. 319.

2 TUTELAEQUE SUAE VIRTUTIS] Ita quidem &
6. edd. Lego tamen cum MS. Leid. *Virtutis.*
Aliam causam cur Jovi sit sacra, habes apud
Anton. Liberal. cap. 6. Plin. lib. X. cap. 3. Ho-
mer. Schol. ad Iliad. O. 247. Serv. AEn. I. 398.
Phornut. cap. 9. Aegyptii soli eam dicarunt, ut
docet Horus lib. I. cap. 8. MUNCK.

3 IN NAVEM] MS. Leid. *In navi talem tauri
picturam habente.* Ut & mox, *in navi hujusmodi
picturae.* Quae vulgatae lectioni praefero. Fe-
stus: *Alii eam à praedonibus raptam, & navim,
quae Jovis tutelam, effigiem tauri habuerit, in eam
regionem esse delatam.* Isidorus lib. VIII. cap.
II. *In navi, cujus insigne erat taurus.* Παρρη-
σιος ergo, quod effigiem Festus, *picturam* Ful-
gentius, *insigne* appellat Isidorus. Navem tau-
rinā facie fuisse vult Tzetzes ad Lycophron. p.
191. ut & Pollux. Alii ex tauro belli ducem
isto nomine faciunt, ut idem ille Lycophronia-
nus interpretes tradit p. 182. & 191. Eustath. ad
Dionys. p. 18. regem Cretae. Ad eundem mo-
dum arietem, quo vecta cum Phrixo Helle fuit,
navim fuisse ait Eusebius in Chronico, cujus
insigne fuerit aries: & Philochorus apud eun-
dem navim longam pennatis illum draconibus
junctum currum, quo vectus Triptolemus. Bos
facta Io est, ὅτι αἰσθηθεῖσα τὸ ἔργον δύνῃ βοῶς
ἐπλανᾶσθαι, ut est apud Tzetzen jam saepius lau-
datum. MUNCK. Confer de Io Palaephatus de
Incredilib. cap. 43. Sic plures hujusmodi fa-
bulas esse explicandas docet Salmasius Exerc.
Plin. pag. 402. B. Vide de hac fabula J.
Bapt. Pium III. Syllog. Annotat. Posterior,
c. 98.

certius esse cognoscas, navigium Ildis Aegyptus colit.

XXVI. De Perseo & Gorgone.

PERSEUM ferunt Medusae & Gorgonis interfectorem. Gorgonas voluere dici tres: quarum prima Stheno, secunda Euryale, tertia Medusa: quarum quia fabulam Lucanus & Livius scripserunt poetae, grammaticorum scholaribus rudimentis ⁶ admodum celeberrimi, hanc fabulam referre superfluum duximus. ⁷ Theocritus antiquitatum historio-

Ad C A P. XXVI.

⁴ GORGONIS] Gorgones B. A. H. & I. Sed lege & heic & inferius Gorgonae cum MS. Leid. ubi titulus hujus capituli ita concipitur: *Fabula Perfi & Gorgonarum*. Γοργόνων est & Tzetzae in Lycophron. p. 135. Adde his, quae congesta sunt à nobis in dissertatione de Hygino. MUNCK.

⁵ LIVIUS] Hunccine dicit, qui Odysseam & tragoedias scripsit, quarum cum apud Gellium, tum Festum aliosque aliquoties fit mentio? Livius ille vetus Graeco cognomine dicitur à Terent. Mauro. Sed ille archaicus, cur Lucano jungatur? Non exputo causam. Quamobrem omnino putem cum Nob. Heinsio corrigendum, Ovidius. MUNCK. Cicero lib. i. Tuscul. Quae est. cap. i. de Romanis dicit poëtis primis. *Serius poëticam nos accepimus: annis enim fere CCCCX. post Romam conditam Livius fabulam dedit: C. CLAUDIO, CAECI FILIO, M. TUDITANO CONSULIBUS*, anno ante natum Ennium, qui fuit major natu quam Plautus & Naevius. De quo haec eadem testatur A. Gell. xvii. N. A. 21. *CONSULIBUS CLAUDIO CENTONE APPII CAECI FILIO, ET M. SEMPRONIO TUDITANO*, primus omnium L. Livius poëta fabulas docere Romae coepit. Cur vero hos poëtas junxerit Fulgentius, non excogito, Ovidius tamen substituere non audeo. Lucanum vero praeter Pharsaliae opus, complures scripsisse fabulas patet e Lucani vita ex antiquissimo Commentario excerpta, quam suae editioni praeposuit Cl. Oudendorpius. vide ibi notas.

⁶ ADMODUM CELEBERRIMI] Tò admodum cum à MS. Leid. non agnoscatur, dicas delendum. Dixit tamen Arnob. Lib. ii. adversus Gentes: *Potentiae gradibus satis plurimis ab imperatore distinctum*. Et Curtius Lib. iv. *Perquam maximo exercitu coacto*. Chrysol. Sermon. 64. *Tam trux, tam funera*, (leg. funerea) *tam crudelissima mortis imago*. Anonymus Cosinogr. à Godofredo edit. cap. 54. *λίαν ἐνδοξότατη*. Cap. 58. *λίαν*

ἐπιφανέστατη. Pariter Interpres vetus, valde gloriosissima, & valde splendidissima. Et Apul. de Herbar. Virt. cap. 13. *Valde optimum*. Ammianus lib. xxi. p. 360. ed. Boxh. *Admodum paucissimis visa*. Vet. Inter. i. Reg. cap. v. ii. *Gravissima valde manus Dei*. Victor de Persecut. lib. iii. p. 663. *Ut acetum asperum nimisque acerrimum quereretur*. Plura vide apud Vossium in de Construct. cap. 17. Ad eundem modum σφόδρα δευδίστατ' dixit Tzetzes in Lycophr. p. 20. ed. Steph. & frater ejus Johannes in Hesiod. pag. 41. ed. Heins. *λίαν βαρύτατ'*. *λίαν ἀει-* & anonymus in eundem poëtam p. 269. Eua- grius Presbyter in vita S. Antonii: *Rure erant trecenti jugeres & valde optimi, quos vicinis largitus est*. Chrysologus Serm. cxli. *Certè ad thalamum sponsi nisi satis proximus, nisi satis intimus, nisi bonae conscientiae, nisi laudabilis famae, nisi probabilis vitae nullus admittitur*. Satis provalde positum est, ut à Festi mutilatore: *Cingulos, inquit, appellabant homines, qui in his locis, ubi cingi solet, satis sunt tenues*. Et in CIMMERII: *In qua convallis satis eminenti jugo circumdata est*. Cyprian. lib. iii. epist. 66. *Quae res nos satis movit &c.* Salvianus epist. i. *Quamquam ii, qui satis diligunt, non cito offendantur*. Et lib. iv. de Gub. Dei: *Non satis à nobis accusandi sunt, qui divino sermone excusantur*. Adde his, quae congestit Savaro ad Sidon. lib. ix. ep. 13. MUNCK. Eodem modo τὸ magis saepe in comparativis abundat. v. Interpr. ad Justin. iii. 2, 7. Cl. Oudendorp. ad Hirtium de B. Africano cap. 48. p. 894. *B. penitus crudelior* dixit Propert. lib. i. El. xvi. vs. 17. ubi vid. Passerat. superlativis tam addi docet Oudendorp. ad J. Caesar. l. iii. cap. 2. §. 3. de B. Gall. & hujusmodi plura adduci possent.

⁷ THEOCRITUS] Censet Vossius lib. iv. Hist. Graec. cap. 8. eum hunc esse Theocritum, qui teste Suida, epistolas admirabiles & historiam Libycam scripserit. MUNCK. De hoc Theocrito haec narrat Plutarch. lib. ii. Sympos. T. ii. p. 633. *Καὶ ὃν Ἀντίγονος αὐτὸς μὲν αὐτὸν εἰς τὸ ὀφθαλμὸν ἐσπῶπτε; καὶ ποτε λαβὼν ἄξιωμα μεγάλους* ἔσται.

storiographus refert ¹ Phorcum fuisse regem, qui tres filias locupletēs dereliquit. Quarum Medusa major, quae fuerat locuples, regnumque colendo ² fructificandoque ampliaverat: unde & ³ Gorgon dicta est, quasi georgon: nam γεωργοὶ Graece agricultores dicuntur. ⁴ Serpentino vero capite ideo dicta est, quod astutior fuerit. ⁵ Cujus regnum optimum Perseus invadens, ⁶ ipsam quidem interemit. Ideo ⁷ volaticus dicitur, quod navibus venerit. cuius capite, id est, substantia ablata, ditior factus, non parva regna obtinuit. ⁸ Denique & Atlantis regnum invadens, quasi per Gorgonis caput, id est per substantiam ejus, eum in montem fugere compulit. Unde in montem conversus dicitur esse. Tamen quid hac sibi tam subtili sub i-

ma-

γεράμιασι γεγεμεμένον, ΤΑΥΤΙ ΜΕΝ (ἔφη) ΚΑΙ ΤΥΦΛΩ ΔΗΛΑ. ΘΕΟΚΡΙΤΟΝ ΔΕ ΤΟΝ ΧΙΩΝ ἀπέκλειεν, ὅτι, φήσαντες τινος, εἰς τὰς ὀφθαλμούς αὐτοῦ βασιλέως παρεγένετο, σωθῆναι, ἅλλ' ἐμοὶ (εἶπεν) ἀδύνατα φησὶ τὰ τ' σωτηρίας.

1 PHORCUM FUISSE REGEM] Vide Varron. apud Servium ad AEn. v. vers. 824. & Palaeph. cap. 32. MUNCK.

2 FRUCTIFICANDOQUE] H. e. foecundando. Infr. cap. 8. In fructificandis enim germinibus dupla aëri, quam igni debetur portio. Willeramius Paraphr. Cant. Salom. Cordibus in nostris velut hortis fructificandis Transplantare cupis. Caeterum à Leid. Cod. abest τὸ que. Quod si probas, fructificare heic erit fructum edere sive ferre. Et fane eo significato accepit hoc verbum Vossius IV. de Vit. Serm. cap. 8. Exempla vellem protulisset. Siracides cap. XI. Ἐν ὥρᾳ ταχυνῇ ἀναθάλλει ὀλογίαν αὐτῆς. Interpres vetus: In bonore brevi fructificat processus illius. Et cap. XXIV. 23. Fructificavi suavitatem odoris. Nimirum fructificare est καρποφορεῖν Graecorum Marc. Euang. cap. IV. 28. Αὐτομάτῃ γὰρ ἡ γῆ καρποφορεῖ πρῶτον χόρτον &c. Interpres Vulg. Ulro enim terra fructificat &c. Epist. ad Rom. VII. 4. ἵνα καρποφῶμεν τῷ θεῷ, ut fructificemus Deo. Chrysologus Serm. VIII. In coelestem messem totam jejuniū facit fructificare virtutem. Junilius de Part. Leg. Div. Sed curarum negotiorumque spinæ impediunt, ne quid agro dominico fructificemus. Idem Comment. in Genes. cap. I. Utpote quæ sine harum succo non solum fructificare, sed & nec ipsa consistere possit. Ubi malè quidam particulam non inserendam censet, cum intelligenda sit. Salvian. epistol. ad Salonium: Non modo ea, quæ admiserunt in exomologesi ac satisfactione, sed ne hoc quidem, quod facillimum est, donis saltem misericordiae redimere dignantur. Seneca de Provid. cap. 3. Et revocatus non tantum retro cessit, sed

longius fugit. Heic pariter non modo & non tantum pro non modo non & non tantum non usurpari vides. Adde his, quæ in Justiniano indice corrasit Freinshemius. MUNCK.

3 GORGON DICTA EST, QUASI GEORGON] Respexit Fulgentium Bocacius in de Claris Mulieribus cap. 20. Praeterea nonnulli eam agriculture fuisse peritissimam asserunt: eamque inde Gorgonis consecutam cognomen. MUNCK.

4 SERPENTINO CAPITE] Quia nempe anguicoma fuit, ut est apud Stat. I. Theb. vers. 594. Ovid. in hac fabulâ lib. IV. Met. vers. 741. Anguiferumque caput durâ ne laedat arenâ. Servius AEn. VI. 289. Medusa erecta favore Neptuni, causa est crines suos Minervae capillis praeferre: quâ re indignata Dea, crines, quibus amatori maxime placuerat, in serpentes vertit. In versiculis, quos ibidem ab emendatoribus Virgilio ablatos ait, legendum mentoque sub imo. Malè meritoque ediderunt. MUNCK. Trium sororum capita serpentibus cincta erant. Pindarus O. Pyth. XII. 15. Τὸν παρθενίῳς ὑπὸ τ' ἀπλάτῃς ὀφίαν κεφαλαῖς. Αἰε λεῖδόμενον. Vide ibi Schol. De Medusæ capite Propert. II. II, 60.

Aut quum Dulichias Pallas spatietur ad aras.

Gorgonis anguiferae pectus operta comis.

5 CUIUS REGNUM OPTIMUM PERSEUS INVADENS, &c. An potius regnum optimum. WOPKENS.

6 IPSAM QUIDEM INTEREMIT] Nam Medusa ex Gorgonis sola erat mortalis. Vide Apollod. lib. II. cap. 2. MUNCK.

7 VOLATICUS] Talaria enim & κίλισιν à Graecis acceperat. Κίλισιν peram interpretatur Apollodorus. Et recte quidem. Puto eandem vocem restituendam Festo. Cibus, inquit, appellatur

imagine ornatrix Graecia sentire voluerit, edicamus. Gorgonas dici voluerunt tres, id est tria terroris genera. Primus quippe terror est, qui mentem debilitat: secundus, qui profundo quodam terrore mentem spargit: tertius, qui non solum 9 mentis intentum, verum etiam caliginem ingerit visus. unde & nomina tres Gorgones adcephere: prima Stheno. σθενὼ enim Graece debilitas dicitur, unde & ἀσθένειαν infirmitatem dicimus. secunda Euryale, id est, lata profunditas, unde & Homerus 10 πόλιν ὀρυάγυαν, id est, Trojam latas vias habentem. 11 Itaque Medusam, quasi μὴ ἰδεῖν, quod videre non possit. Hos ergo terrores Perseus, adjuvante Minerva, id est, virtus 12 adjuvante sapientia, interfecit. Ideo

aver-

latur ex Graeco, quod illi peram, in qua cibum recondunt, κίβηλον appellant. MS. Leid. cibis appellant. Lego, κίβισιν. Sententiam Fulgentii sequitur Schol. Stat. ad Theb. I. vers. 544. quem videre erit operae pretium. Hesych. Κίβισις, πήρεξ. Κόπελοι. Κύβισις, ἢ κίβισις πήρεξ. Leg. ἢ κίβισις, πήρεξ. MUNCK.

8 DENIQUE ET ATLANTIS &c.] Supplet ex Vet. Cod. Modius: Denique pugnando cum Medusa & vincendo animosior factus, etiam Atlantis &c. MUNCK.

9 MENTIS INTENTUM] Quid est intentus? Gloss. Cod. Leid. id est, intentionem. Intentus autem sive intentio est ἔντασις, cum sententia postulet ἔκτασιν. Praeferenda altera lectio, quam in margine exhibet Locherus, mentis intuitum turbat. Designat enim Medusam, quam dictam autumat quasi μὴ ἰδεῖν. MUNCK.

10 ΠΟΛΙΝ ὈΡΥΑΓΥΙΑΝ] Lego Τεγίλῳ ὀρυάγυαν. Τεγίλῳ enim praefert MS. Leid. Dices non hoc, sed alterum dixisse Homerum, ut Iliad. B. 66. ἔλοις πόλιν ὀρυάγυαν. Memoria imposuit Fulgentio, ut saepissime in libello de Prisco Sermone. Vertit ipse Trojam. ergo Τεγίλῳ, non πόλιν scripsit. Talis lapsus est Isidori lib. XI. Unde & Horatius ait: Laudatur primo prole puerpera nato. Atqui non illud Horatius, sed hoc ait: Laudantur simili prole puerperae. Verum necesse haud est illuc confugere. Etiam Τεγίλῳ ὀρυάγυαν invenies libri modo laudati vers. 141. MUNCK.

11 ITAQUE MEDUSAM] Ita quidem & 6. edd. Sed MS. Leid. Medusa. Lego ergo: Itaque Medusa, quasi μὴ ἰδεῖν. Quanquam ut caeterae, ita & haec stulta est etymologia. Medusa est μέδουσα, ut Κρείουσα Creusa. Pro videri malim videre. Nec aliter, si quid video, scripserat Fulgentius. MUNCK.

12 ADJUVANTE SAPIENTIA] Tzetzes in Hesiod. Ἔργ. Τὸ Ἀθηναῖα σαμαρὴν γυναῖκα βασιλίδαν, τὴν

παχυμερῇ αἰετῷ, καὶ τὴν φερόντων. Schol. Hom. Iliad. γ. vers. 74. Ἀθηναῖα δὲ ἐστὶ φερόντις, Ἀρης δὲ ἀφροσύνη. Eustath. in Hom. p. 19. edit. Bas. Ἀθηναῖα ἢ τὴν βασιλείαν φερόντις. Artemidorus de Somn. lib. II. cap. 34. Περὶ Ἀθηναῖς. Ἀγαθὴ δὲ καὶ φιλοσόφος. Φερόντις ᾧ εἶναι τενόμεναι ἢ θεός. Festus: Minerva dicta, quod bene moneat. Hanc enim Pagani pro sapientia ponebant. Sic & Moschopolus ad Hesiod. pag. 27. & quis non veterum? Hinc ergo Ἀθηναῖαν dictam ajunt magistri παρὰ τὸ τὰ πάντα ἀδρεῖν καὶ βλέπειν, καὶ παρὰ πάντων νοεῖν. Vide Heraclid. Pont. Alleg. Hom. pag. 113. ed. Gesn. Apulej. in de Deo Socrat. Schol. Stat. ad II. Theb. vers. 715. MUNCK. Varie explicant hanc fabulam. Inter antiquos Pausanias lib. II. cap. 21. pag. 159. sive Procles Eucratis filius apud eundem dicit. Λιβύης ἢ ἔρημος καὶ ἄλλα παρέχεται θηρία ἀκύνειν ὃ πιστὰ, καὶ ἄνδρες συνταῦθα ἄγριοι, καὶ ἄγρια γίνονται γυναῖκες. ἔλεγέ τε ὁ Περικλῆς ἀπὸ αὐτῶν ἄνδρα ἰδεῖν κομιδὴν εἰς Ῥώμην. εἰκάζειν ἐν πλανηθεῖσαν γυναῖκα ἐκ τέτων, καὶ ἀφικομένην ἐπὶ τὴν λίμνην τὴν Τριτωνίδα λυμάνειναι τὰς πεσοῦσας, εἰς ὃ Περσὺς ἀπικέλευεν αὐτήν. Ἀθηναῖαν δὲ οἱ συνεπιλαβείναι δοκεῖν & ἔργον, ὅτι οἱ περὶ τὴν λίμνην τὴν Τριτωνίδα ἄνθρωποι ταύτης εἰσὶν ἱερεῖς. Alias aliorum opiniones discas ex iis, quos laudavi ad Hygini fab. LXIV. in fin. Aliam iterum dat Tzetzes ad Lycophron. vs. 17. pag. 4. Περσὺς ὁ ἥλιος ἐστὶ, καὶ ἡ ἐκκίνητος & ἔργον κίνησις. Ἀθηναῖα δὲ ὁ αἶψα καὶ ἡ ἀναδυμιάσις ἢ κινῶσα τὸ ἔργον. ἐξ ἀναδυμιάσεων ᾧ κινεῖται κατὰ τινος. Περσὺς δὲ λέγεται παρὰ τὸ περσὼς σόειναι καὶ ὀρμαίν. τῷτι ἡ αἰρώδης ἀναδυμιάσις αὐτὴ πέμπει ἐπὶ τὰς Γοργόνας, ἥτις τὴν θάλασσαν, καὶ τὸ σύστημα τὸ ὕψος, Γοργόνα λεγομένη Ἀθρὴ τὴν ταύτης κατὰ πλῆξιν. Γοργὸν ᾧ τὸ καταπληκτικόν. πέμπει δὲ τῷτι, ἀνελκύν τὴν Μίδωσαν, τὴν λεωθμερεσίαν ἐσίαν, ὡς ἐξισωμένη αὐτῇ, καὶ ᾧ ἡ πᾶσα θάλασσα ἀερείδης ἐστὶ. τὸ δὲ λεωθμερὲς αὐτῆς

Οοοο

• averſus volat, quod virtus terrorem numquam adſpicit. • Speculum etiam ferre dicitur, quod omnis terror non ſolum in corde, ſed etiam in figura tranſeat. De ſanguine ejus naſci fertur Pegaſus, • in figuram famae conſtitutus. Virtus enim, dum terrorem amputaverit, famam generat: unde & volare dicitur, quia fama eſt volucris. unde Tiberianus: *Pegaſus hinniens tranſvolat aethram*. Ideo & Muſis fontem ungula ſua rupiſſe fertur, quod Muſae ad deſcribendum famam heroum, aut ſequantur priorum, aut indicent antiquorum.

XXVII. • De Admeto & Alceſte.

SICUT nihil benigna ſuperius conjuge, ita nihil infeſta crudelius mulie-

αὐτῆς εἰς αἴερα μεταβάλλει. ὁ γὰρ Περσίδης ὁ ἥλιος
ἔτω καλέμενος, κινέμενος τῇ ἐρηνίῳ φορᾷ τὴν μὲν
Σθενῶ, (quae & Σθένεσσα vocatur. v. Schol. Pind.
O. Pyth. XII. 18.) καὶ τὴν Ἐρυνάλειαν, ἥτις τὸ
δυνατὸν, καὶ κατὰ μήνην πέλαγος τῆς θαλάσσης ἐκλετα-
μένον ἐκ ἀναιρεί, ἡγῶν δ' μετατρέπει, ἥδ' ἀνιμάται,
ὡς ἀδανάτον, καὶ μὴ μετατραπῆναι δυνάμενον. τὴν δὲ
Μέδεσαν μόνην ὡς θνητὴν ἀναιρεῖ, πλήττει τὸ ξί-
φει. ἥτοι τὸ βασιλικώτατον καὶ λεπτὸν, τῇ ὀξείᾳ κι-
νῶσει μίαιποιεῖ καὶ ἀνιμάται. &c. If. Voſſius ad P.
Melam lib. III. cap. IX. l. 30. haec adnotat.
Mirum quoque quid ipſi mentis fuerit, cum Soli-
num reprehendit, (nempe Salmaſius) quod Hanno-
nem (de quo v. & Perizon. ad Aelian. lib.
XIV. cap. 30.) Xenophonte Lamſfaceno fecerit an-
tiquiorem, quaſi vero ante Hannonem alter iſte haec
loca adiiſſet. Non tantum Lamſfaceno iſtoc, ſed &
ipſo Homero & Heſiodo antiquius eſt monumentum
illud Hannonis. Unde enim potuit promanare fa-
bella de tribus Gorgonibus, niſi ex iſtis tribus
Hannonis Gorgidibus? Vide locum Hannonis & con-
fer cum iis, quae Poëtae canunt, & fatebere hoc
ſolo fundamento totam iſtam niti fabellam. Ne no-
men quidem ducis Poeni abeſt; ſed fluvio attribu-
tum. Annonem enim vocant Palaephatus, alii-
que Mythologi fluvium Gorgonum inſulae vicinum. De
Hannone locus eſt in Solino cap. LVI. Prodidit
denique Xenophon Lamſfacenus Hannonem Poenorum
regem in eas (Gorgadas) permeaviſſe, repertaſque
ibi foeminas aliti pernecitate, atque ex omnibus,
quae apparuerant, duas captas tam birto, atque
aſpero corpore, ut ad argumentum ſpectandae rei
duarum cutes miraculi gratia inter donaria Junonis
ſuſpenderit: quae duravere uſque in tempora exci-
dii Carthaginenſis. Salmaſius in Exercit. Plin.
ad Solinum pag. 915. vero nihil definit, ſcri-
bens, An ex hac nominum ſimilitudine, haec Gor-

gadum inſulas, id eſt, pernecum faeminarum eaf-
dem fuiſſe, quas olim a Gorgonibus habitatas finxit
vetuſtas, interpretati ſunt? Sed in talibus nihil ad-
firmare longè tutiſſimum. Ceterum Munckeri ver-
bis παρὰ τὴν Ἀθηνᾶν adde Athenaei lib. XV. cap.
X. p. 687. (Σοφοκλῆς) τὴν ὃν Ἀθηνᾶν, φερόμεν ἐ-
σαν καὶ ἡν ἔτι δ' ἀρετὴν, ἐλάττω χρωμύην, καὶ
γυμναζομένην (παράγει).

I AVERSUS VOLAT] H. e. facie averſa, ὁπι-
δοφανῶς, ut loquuntur οἱ ὁ Genef. IX. 23. Ser-
vius: *Averſus accedens id amputavit*, MUNCK.

2 SPECULUM ETIAM FERRE DICITUR] AEREUM
clypeum innuit, in quo Medusae imaginem vi-
debat. Vide Apollod. lib. II. p. 74. MUNCK.

3 IN FIGURAM FAMAE] In figurâ MS. Leid.
& mox, unde & Tiberianus cum B. A. H. & I.
MUNCK.

Ad C A P. XXVII.

4 DE ADMETO] MS. Leid. *Fabula Admeti
& Alceſtae*. Rectè. *Alceſtam* enim vocat, quae
Alceſtis eſt aliis, ut mox: In conjugio *Alceſtam*
deſiderat: *Alceſte* eſt etiam Sidonio Carm. XI.
vers. 67. MUNCK.

5 QUANTO ENIM SAPIENS &c.] Subaudi ma-
gis. Iſidorus de Praelatis: Tantoque ſarcinis pecca-
torum gravatus, quanto bonis operibus alienus.
Pſeudo. Cypr. Expoſ. Symb. Tanto nobis occulta
videntur, quanto & aſpectu corporeo inviſibilia.
Tertull. de Teſtin. Anim. cap. 5. Quanto vera,
tanto ſimplicia. De Cult. Foem. cap. 12. Quanto
blaſphemabile eſt &c. Iſidor. Orig. XIV. 8. Tanto
ſublimis &c. Uſitatiffimum Graecis hoc loquendi
genus. Gregor. Cyprius in Maris Encomio:

muliere. 5 Quanto enim sapiens pro viri sui salute suam obponit animam 6 pigneri: tanto maligna ad mariti mortem etiam suam vitam reputat nihili. Ergo conjunx, quantum jure conjunctior, tantum est aut morum dulcedine mellea, aut felle malitiae 7 toxica: est quippe aut perpetuale refugium, aut perenne tormentum. Admetus rex Graeciae Alcesten in conjugio petiit: cujus pater edictum proposuerat, ut si quis duas feras sibi dispares suo currui jungeret, ipse illam in conjugio adceperet. Is igitur Admetus 8 Apollinem atque Herculem petiit, qui ei ad currum leonem & aprum junxerunt. Itaque Alcesten in conjugio adcepit. Cumque in infirmitatem Admetus decidisset, & mori se comperisset, Apollinem deprecatus est. Ille vero dixit, se ei 9 aliquid 10 non posse praestare, nisi si quis se de ejus pro-

Ὅσα ταῦτα πῆς ἐντυγχάνουσιν ἐκπλήξεις &c. Basilii Seleuc. Homil. I. in Noach. p. 43. Ὅσα τὸ πάθος ἐκλήρω, ποσὰ τὰ μέγανόας φέρω τὸ φάρμακον. Theoph. in Matth. cap. XIV. Ὅσα καλῶς ἐρχέται, τοσάτω κακῶς. MUNCK.

6 PIGNERI] Pignori 6. edd. Sed pro Commel. stat MS. Leid. Non satis memores fuere, qui posterioris aetatis scriptores publicavere, archaismos affectare eos, in primis autem Afros. Capella lib. II. Pignerisque culmine proventa super-venit. Ita habet MS. Leid. non pignoris, quem admodum est editum. MUNCK. Consule Cl. Oudendorp. ad J. Caesar. lib. I. de B. Civ. cap. 39. p. 565.

7 TOXICA] H. e. Venenata. Sed rectius forsan toxicata. Certè toxicare verbum esset non indignum Fulgentio. Salutaris in distichis: Toxicat atque necat. Lutatius, sive Lactantius est, in argumento Hercul. OEt. Senecae: Quem Hercules vulneraverat sagittis toxicatis. Leg. Sal. 10. Cum sagitta toxicata eum percutere voluerit. Victor in de Persec. Vandal. lib. III. Veneno toxicato transverso. Pseudo-Cypr. de singularitate Cleric. Viscus toxicatum. Fors fuit tamen, ut noxia scripserit. Apulej. Lib. v. Miles. Lucerna illa, sive perfidia pessima sive invidia noxia. Certè toxica nusquam nisi substantivè positum legere memini. MUNCK.

8 APOLLINEM PETIIT] Graeciffat oratio, ut lib. II. cap. 13. Apollinem petiit, ut &c. Minucius Octavio: Ut Parthos signa repetamus. Schol. Stat. ad I. Achill. vers. 65. Matronas petiit, ut frumenta ferenda corrumpere. Si audimus veterem interpretem, nec Horatius hoc Graecismo abstinent. Legas enim in Carm. Saec. vers. 49. Quaeque vos bobus veneratur albis &c. quae apud ipsum vide. Apul. Metam. p. 189. ed. Pric. Eum deprecatur auxilium. Vetus interpres Deuteron.

cap. xv. vers. 3. A peregrino & advena exiges: civem & propinquum repetendi non habebis potestatem. Caecilius: Exigor portorium. Chrysol. Serm. LXVII. Quid petentibus se non dabit? Vetus Interp. Luc. XI. II. Quis autem ex vobis patrem petit panem, nunquid lapidem dabit illi? Victor. Episcop. lib. II. Suggestimus ut à suis rex peteretur &c. Mox pro qui ei habet & ei MS. Leid. cum. A. H. & I. MUNCK. In Apollinis Amyclaei throno conspicitur Admetus, ipse ζῶντων ὑπὸ τὸ ἄρμα κείνον ἔλιντα. Vid. Pausan. lib. III. cap. 18. pag. 257. De phrasi haec habeto. Romanos priscos ita fuisse locutos, patet e Dolabellae epistola ad Ciceron. lib. IX. ad Fam. Ep. 9. Illud autem te peto, ut &c. Imo in Ciceronis oratione pro Ligario cap. XII. scribitur in codice, quem integerrimi Luchtmanni beneficio ante aliquot annos ego & Cl. Joan. Arntzenius cum Editis contulimus, nunc te supplex fratris salutem petit. Deinde, Tacitus, Vellejus Paterculus, Plinius, Phaedrus, imo Livius ita loqui non dubitarunt. Consule quae & quos laudat Celeb. P. Burm. ad Ovid. VII. M. 296. Ut igitur Midas de Musica, ac Panidas de Poësi, ita Heumannus ad Eutropii Hist. Rom. Breviar. lib. II. cap. 24. de hac locutione judicavit, Regulum, (haec sunt Eutropii verba) ducem, quem ceperant, petierunt, ut Romam proficisceretur, vocans insolentem ditionem, non nisi Augustini & Eutropii aevo usitatam. Munckerum & hic dormitasse diceres.

9 ALIQUID] Scriverius & Tollius, aliud. Non accedo. MUNCK.

10 NON POSSE] Ita & MS. Leid. A. autem B. H. & I. non nosse. M. & L. se ei nolle. Pro Commel. & Leid. Codice stat Albricus cap. 20. Apollinis miserationem invocavit. Cui sic respondit,

propinquis ad mortem pro eo voluntarie obtulisset. quod uxor fecit. Itaque Hercules dum ad tricerberum canem abstrahendum descenderet, etiam ipsam de inferis levat. Admetum posuere in modum mentis, ideo Admetus nuncupatus est, quasi quem adire poterit metus. Hic itaque in conjugio Alcestem desiderat: ἀλκή enim Graece praesumptio dicitur.

nil in hoc ei posse praestare, nisi aliquis de propinquis ejus &c. MUNCK.

[I GRAECE PRAESUMPTIO DICITUR] H. e. fiducia. Infr. lib. II. cap. 5. Ἀλκή enim Graece praesumptio interpretatur. Cyprianus, sive alius est auctor Expof. Symb. Obsequentiae magis reverentia, quam ingenii praesumptione tentabimus. Opponitur timori. Tertull. de cultu Foem. cap. 2. Timor fundamentum salutis est: praesumptio impedimentum timoris. Hinc praesumptores audaces & confidentes in libello de Singularitate Clericorum, qui Cypriano attribuitur. Sanè praesumptionem pro arrogantia ponit Claud. Mamertus de Stat. Anim. lib. I. cap. 9. Praesumere est arrogantium. Cassian. Collat. XI. Quemadmodum docere praesumam. Augustin. Med. 3. Reverberant audaciam praesumentium animorum. Praesumptuose, confidenter, apud Schol. Horat. ad lib. III. Od. 27. MUNCK. V. Interpr. ad Justin. lib. XI. cap. 5. Sed ad rem. Licet Fulgentius saepe suam Graecae Linguae inperitiam indicet, & inde in propriorum nominum etymologiam stulte inquirat, hic tamen haud procul a scopo aberrasse mihi videtur; nam, si aut statuamus, hujusmodi faeminam revera existisse, aut numquam in rerum natura fuisse credamus, fictum esse Alcestidis nomen, docere nos videtur Palaeophatus: docebunt etiam Graecorum mores. Pleraque Graecorum nomina significare solebant id, quod proprium fuerat his, qui primi iisdem fuerunt insigniti, aut memoriam fortis, quae ipsis infantibus recens natis, aut eorum parentibus obtigerat. Res exemplis fiet clarior. Melampus dicit Derichidas κληθῆναι, ὅτι τὸ τεκεῖσθαι τὴν μητέρα ἐκθῆναι αὐτὸν εἰς σὺνδεδρον τόπον, τῆς δὲ πόδας μελανθῆναι τὸ ἡλίου ὠσκίως ὄψας. v. Schol. Apoll. Rh. I. 118. Quod inprimis locum habet in expositis infantibus. Hygin. fab. 66. Eumque, quod pedes trajectos haberet, Oedipum nominaverunt. Sic Telephum expositum tollentes pastores hoc nomine adpellarunt, quod cerva suo lacte eum in monte nutriverat. v. Columna ad Ennii fragm. ex Telepho p. 269. Miletus Apollinis & Areae Cleochi filiae filius dictus est, ὅτι ἐκρύβη ὑπὸ τῇ μητρὶς ἐν μίλακι juxta Schol. Apoll. Rh. I. 186. Archander Achaei filius MATANA'ETHN τὸ παιδὶ ὄνομα ἔσθην, juxta Pausan. lib. VII. cap. I. pag. 522,

postquam e Phthiotide profugus Argos commigraverat, ibique e Danai filia Scaea hunc filium suscepit. Cap. 7. pag. 532. (Jon Tragae-diarum scriptor tradit) Ποσειδῶνα εἰς τὴν νῆσον ἔρημον ἔσαν ἀφικέσθαι, καὶ νόμφη τε ἐνταῦθα συγγενέσθαι, καὶ ὑπὸ τῆς ὠδίνος τῇ νόμφῃς χιόνα ἐξ ἑρμῆος πεσεῖν εἰς τὴν γῆν, καὶ ἀπὸ τούτου Ποσειδῶνα τὸ παιδὶ ὄνομα θείσθαι χρίσθαι. Perseus, Gorgone Medusa interfecta, procreavit filiam, cui nomen Gorgopbonae ab hac caede fuit inditum, teste Pausania lib. II. cap. 21. pag. 159. Quomodo certe & Θεογένειαν & Θεοφρόνην Dexameni in Oleno regnantis filiae adpellatae fuerint apud Pausan. I. v. c. 3. p. 380. Hercules duos filios Hyllus adpellavit, quia fluvii Hylli aqua sanatus erat. ut docui in Obs. Miscell. Vol. X. Tom. III. p. 386. & Θηέμαχον filium ex Megara Creontis filia sine dubio ob monstra virtute domita. de quo Therimacho Apollodor. II. XIV. §. 11. Apud Romanos Graecorum imitatione Egerius, cujus avus Lucumo e Corintho erat oriundus, fuit adpellatus ab inopia, quippe infans post avi, qui inmemor nepotis in testando decesserat, mortem in nullam bonorum sortem natus, ut ait Livius lib. I. cap. 34. Silvius Ascanii filius adpellatus fuit, quod casu quodam in silvis esset natus. Vid. Eum. Liv. lib. I. cap. 9. Cyphelo Corinthi tyranno nomen inditum est, quia mater eum recens natum arcae, Corinthiis κυψέλη dictae incluserat, ne Bacchiadae eum interficerent. vide Pausan. lib. V. cap. 17. p. 420. Praeterea & alia erant nomina, quae non decimo, ut Graeci, aut octavo puellis, nono pueris, ut Romanis solebant teste Plutarcho. Quaest. Rom. Tom. II. p. 288. a natali die inponebantur infantibus, sed quae potius cognomina dicenda essent, quippe adolescentibus jam dudum nomen a patre adeptis propter quamdam corporis proprietates, aut animi dotes addita. De quibus vide Appianum Alexandrinum, quem citat G. Cupe-rus in Harpocrate pag. 177. Qualia cognomina inprimis propria fuere Alexandrinis, quod Apollonii Alexandrini, qui cognominabatur Rban-tis, exemplo docet Pausanias lib. V. cap. 21. pag. 433. Haec deinde vera nomina penitus occultarunt. Hujus rei luculentum testimonium est nomen Platonis. Servius ad VI. AEn. 668.

Plato

tur. unde & Homerus ait, ἀλλ' ἐκ ἑστὶ βίη φρεσὶν, ἔδ' ἐτις ἀλκή, hoc est, non est aliqua virtus in mentibus, neque aliqua praesumptio. Ergo mens praesumptionem sperans ² sibi conjungi, duas feras suo currui subjungat, id est suae vitae duas virtutes adsciscat, animi & corporis. ³ leonem, ut virtutem animi: aprum, ut virtutem corporis. ⁴ Denique

Plato ab bumerorum dictus est latitudine, quam Graeci πλάτος dicunt. Haec addit Diogenes Laertius lib. III. §. 4. Ἐγυμνάσκατο ὃ παρὰ Ἀλκίοντι τῷ Ἀργεῖ, παλαιστῇ, ἀφ' ἧς καὶ Πλάτων ἀφ' τὴν ἐνέχειν μετανομάσθη, πρότερον Ἀλκίοντος ἀπὸ τοῦ πάππου καλέσμενος ὄνομα, κατὰ φησιν Ἀλέξανδρος ἐν Ἀλδοχαῖς, ubi plura loca idem testantia adducit Menagius. Sic Hercules ab Oraculo nomen postea adeptus, a parentibus ipsis prius Alcaeus fuerat adpellatus. v. Perizon. ad Aelian. II. V. H. 32. Chloris Amphionis & Niobes filia dicta est, a pallido colore, quum a parentibus Meliboea fuisset adpellata. rem latius narrat Pausanias lib. II. cap. 21. pag. 160. Audiamus etiam Plutarchum de Pyth. Oracul. Tom. II. pag. 401. quem jam citavi, sed non descripsi ad Hygini fab. 192. pag. 321. verba nostra maxime inlustrantem Εἴτα πῶς Φρύνης (ἔφη) τῆτο ἦν εἰρημῶν τῷ Κροτῆτι Ναί. (εἶπεν ὁ Σειραπῶν) Μνησαρέτη ἣδ' ἐκαλεῖτο, τὴν δὲ Φρύνην ἐπὶ κλησὶν ἔχε ἀφ' τὴν ὠχρότητα. Πολλὰ δὲ, ὡς εἰκοι, τ' ὀνομάται ἀπεκρύπτουσιν αἱ παρανομῖαι. Τὴν γὰρ Ἀλέξανδρος μητέρα Πολυξένην, εἶχε Μερόβλην, Ὀλυμπιάδα τε καὶ Στρατονίκην κληθῆναι λέγουσι. Τὴν δὲ Κροτίαν Εὐμήνην ἄχει ὅν Κλειοβέλην πατρὸς οἱ πλεῖστοι καλεῖσιν. Ἡροφίλην δὲ τὴν Ἐρυθραίαν μαυρικὴν γενεῶν, Σίδουσαν προσηγόρδυσαν. Τῶν δὲ γραμματικῶν ἀκρόσῃ καὶ τὴν Λήδαν Μνησινόην, καὶ τὴν Ὀρίστην Ἀχαῖον ὀνομάσθαι φασκόντων. Ubi pro Μνησινόην cum Interprete & Spanhemio ad Callim. H. in Dian. vs. 232. lege Νέμεσιν. Confer, quae dixi ad cap. XIV. hujus libri. Eodem igitur modo Admeti uxor, sive a poetis, ut Hippolytus & alii, sive ab istius aetatis hominibus, quos poetae secuti sunt, propter virtutem, & animi constantiam, generosamque indolem viro dignam, Alcestidos nomine insigniri coepta est, quod cognomen verum hujus mulieris nomen ita occultavit, ut posteros semper latuerit. Ab Homero Iliad. B. 717. vocatur Δῖα γυναικῶν Ἀλκίης, Πελοῖο θυγατρῶν εἰδὼς ἀρίστη, ad nominis significationem adludente. Audi & Palaephatum de Incredilib. cap. 41. Λέγεται μῦθος παρανομῶν. δηλ. qua fabula explicata addit, ἔλεγον ἐν οἱ ἀνδραποῖ, ἀνδρεία γε Ἀλκίης ἐκείνη ὑπεραπέθανεν Ἀδμήτῃ. Recte itaque derivat nomen Alcestidis Fulgentius a Graeca voce ἀλκή, quae notat

ἔχον, καὶ δύναμιν teste Suida, & Pindaro O. Nem. VII. 18. μεγάλας ἀλκὰς sunt facinora egregia, & insignes virtutes; qui O. Nem. III. 68. ait Οὐδέ μιν Ποτὲ φόβος ἀνδροδάμῃς Ἐπώσσει ἀλκῶν φρεσὶν. ubi Schol. hinc ἀλκήεις ponitur pro ἰσχυρῶν. v. Schol. Apoll. Rh. I. 71. & Suidas Ἀλκήεις vocat ἀρώτας, δυνατάς. Praeterea Alcestis, quae maritum ab instanti nece liberavit, recte ideo ab hac voce hoc nomen adepta est, quia etiam pro auxilio ponitur. ab Homero Iliad. Θ. vs. 140. ἐν Διὶς ἐκ ἔπειθ' ἀλκή. ubi Schol. ἀλκή, ὅν ἀλέξῃς καὶ βοηθεῖς; unde ἀλκῆν pro βοηθεῖν. audi Schol. Apoll. Rh. IV. 1614. Ἀλκήν λέγειας κυρίας ἢ τὸ λέοντος ἔρως, ἀπὸ τοῦ δι' αὐτῆς εἰς ἀλκήν τρέπονται. — Ἡ ἀπὸ τοῦ ἀλκῆν, ὅ ἐστι βοηθεῖν. & ἀλκήν Ἀρῆς notat depulsatorem malorum. v. Graev. Lect. Hesiod. cap. XIX. & Pindarus O. Pyth. III. 13. vocat Aesculapium ἀλκίῃος νέσαν. Caeterum in sacris literis inlustrum & singulari virtute praestantium virorum nomina haud dissimili ratione fuisse mutata constat ex libro primo Moysis, cap. XXXII. vs. 28. Καθ' εἶπεν αὐτῷ. Οὐ κληθήσεται ἔτι τὸ ὄνομά σε Ιακώβ, ἀλλ' Ἰσραὴλ ἔσται τὸ ὄνομά σε, ὅτι ἐνίσχυσας μετὰ θεῷ καὶ μετὰ ἀνθρώπων δύνατο ἔσθαι. Eodem modo ὄνομα καινὸν promittitur νικῶντι a Deo Servatore per vatem vere divino numine adflatum Joannem in Apocalypsi cap. II. vs. 17.

2 SIBI CONJUNGI] MS. Leid. Sibi conjugi. Perperam. Muta distinctionem, & scribe cum B. A. H. & I. Ergo mens sperans praesumptionem sibi conjungi, duas feras &c. Conjungi positum est pro conjunctum iri. Quam locutionem multis illustravimus ad Hyg. cap. 41. MUNCK.

3 LEONEM, UT VIRTUTEM ANIMI] Hinc ferores bellatores θυμολέοντας appellant poetae: quā de re videndus Pier. Valerian. Hierogl. lib. I. MUNCK.

4 DENIQUE ET APOLLINEM] Admetum ab Apolline fuisse adamatum finxit fabulosa antiquitas; sed Fabulam explicat Plut. in Numa p. 62. Ἀγνοῦσι δὲ, ὅτι τὸ μιν γινώμενος, ὃ μιν γινώσκων, τὴν ἰσὴν ἀνταποδίδωσι κοινωνίαν. ἢ μὴν ἀλλὰ φίλιαν γε πρὸς ἀνθρώπων εἶναι θεῶν, καὶ τὴν ἐπὶ ταύτῃ λεγόμενον ἔρωτα, καὶ φερόμενος εἰς ἐπιμέλειαν ἡθῶς καὶ ἀρετῆς, πρὸς τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐπὶ πλημμελεῖσιν οἱ τὸ φόβον καὶ τὴν ἰσὴν. Οοοο3

que & Apollinem & Herculem sibi propitiet, id est sapientiam & virtutem. Ergo praesumptio semet ipsam ad mortem pro anima obijcit, ut Alceste. Quam praesumptionem quamvis in periculo mortis deficientem, virtus de inferis revocat, ut Hercules fecit Alcestem.

τὸ γὰρ κινθὸν καὶ τὸν ἈΔΑΜΗΤΟΝ ἐρωμένους Ἀπολλωνίων γεγονέναι μυθολογῶντες.

I UT HERCULES FECIT ALCESTAM] Postremum vocabulum nec 6. edd. nec MS. Leid. agnoscit. Si retineri tamen placeat, rescripserim in *Alcesta*, vel in *Alcestem*. Infr. III. 5. Ut *Berecynthia* in *Attin* fecit. Quintil. Declam. II. *Minus* in utroque fecerat, nisi perdidisset oculos.

Et v. *Quicquid* inter vos in alterutro fecero. Apicius lib. VI. cap. 5. *Idem* facies in *psittaco*. Et, *similiter* in *capone* facies. Senec. *Thyest.* 310. In *patre* facient, *quicquid* in *patruo* doces. Matth. cap. XVII. II. Ἐποίησαν ἐν αὐτοῖς ὅσα ἠθέλησαν. *Fecerunt* in eo. Vulg. Interpr. Sirac. cap. XLVII. 3. *Et in urfis similiter fecit sicut in agnis.* MUNCK.

FABII PLANCIADIS FULGENTII,

Viri Clarissimi,

MYTHOLOGICARUM

LIBER SECUNDUS.

STUDENS, mi Domine, tuo reverendo imperio, meam stultitiam velut ¹ navifrago commisi iudicio, ² bifida ambiguitate suspensus, utrumne lector quilibet laudet constructa, an destruat laborata. Sed quia nullatenus haec nostrum aut nomen extollunt, aut crimen efficiunt, illo videlicet pacto, quod, si ab his lector melius sapit, deum praeferat, qui potiora concessit. sin vero ab his minus aliquid desipit, ipsum praeferat, qui ista contribuit. Ergo & haec non nostra sunt, sed ejus donum: & quae ampliora eveniunt, non hominis, sed divinum est largimentum. Sicut enim livoris nota est, filere, quod noveram: ita non crimen est, enarrare, quod senseram. Ergo si his amplius sapis, lauda mentem purissimam, quae quod habuit, non negavit: si haec ante nescieras, habes arenam nostri studii, ubi tui exerceas ³ palaestram ingenii.

I. De iudicio Paridis.

PHILOSOPHI tripartitam humanitatis voluerunt esse vitam, ex quibus primam theoreticam, secundam practicam, tertiam ⁴ philargicam

Ad Prolog. Lib. II.

¹ NAVIFRAGO JUDICIO] H. e. quo naufragium faciat. Gloss. *Periculoso, incerto*. Ita *mare naufragum* dixit Horat. lib. I. od. 16. *Naufragosum pelagus* Sidon. lib. IV. ep. 12. MUNCK. Servius ad IV. AEn. 135. *naufragum mare explicat quod naufragos facit*.

² BIFIDA AMBIGUITATE SUSPENSUS, &c.] Nonne ob raritatem vocis *bifida*, conjiciendum *diffida*? WOPKENS.

³ PALAESTRAM INGENII] Prolog. Lib. I. *Sudore heic opus est palaestrantis ingenii*. MUNCK.

Ad C A P. I.

⁴ PHILARGICAM] *Apolausticam* appellat Plutar-

cam voluere: quas nos Latine contemplativam, activam, voluptariam nuncupamus. ut etiam Propheta ait: ¹ Beatus vir, qui non abiit in consilio inpiorum, & in via peccatorum non stetit, & in ² cathedra pestilentiae non sedit: id est non abiit, non stetit, non sedit. Prima igitur contemplativa est, quae ad sapientiam & ad veritatis inquisitionem pertinet, quam apud nos episcopi, sacerdotes, ac monachi; apud illos philosophi gesserunt. Quos nulla lucri cupiditas, nulla furoris infania, nullum livoris toxicum, nullus vapor libidinis: sed tantum indagandae veritatis contemplandaeque iustitiae cura macerat, fama ornat, spes pascit. Secunda activa est, quae tantum vitae commodis ³ anxia, ornatus petax, ⁴ habendi insatiata, rapiendi cauta, fervandi sollicita geritur. Plus enim quod habeat cupit, quam quod sapiat quaerit: nec considerat, quid expediat, ubi intercedit, quod

tarchus πρὸ παιδ. ἀγ. cap. 8. Τελὼν μὲν ὄντων βίαν, ὣν ὁ μὲν ἐστὶ πρακτικὸς, ὁ δὲ θεωρητικὸς, ὁ δὲ ἀπολαυστικὸς. MUNCK.

1 BEATUS VIR &c.] Ita & vulgata versio. Expressum ad verbum ex Graeco: Μακάριος ὁ ἀνὴρ, ὃς ἐν ἐκκλῆσιαν ἐν βελῇ ἀστέων, καὶ ἐν ὁδοῖς ἀμαρτωλῶν ἐκ ἔσθης, καὶ ἐπὶ καθέδρᾳ λοιμῶν ἐκ ἐκείνων. En ponere pro eis solenne est sacris scriptoribus. Ps. 109. vers. 8. Εἰσῆλθεν ὡς εἰς ἔλαγον ἐν τοῖς ὀστέοις αὐτοῦ. Joh. v. 4. Κατέβαινον ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ. Tertull. de Spect. cap. 3. vertit: Felix, qui non abiit in concilium inpiorum, & in via peccatorum non stetit, & in cathedra pestium non sedit. MUNCK.

2 CATHEDRA PESTILENTIAE] Vere Hebraea phrasis pro cathedra pestifera, sive quae perniciem certam adfert, quem loquendi modum imitati sunt Graeci, ut χάρυβδιν ἀρπαγῆς dixit Aristophanes in Equit. vs. 248. ubi Schol. χάρυβδιν δὲ ἀρπαγῆς dicit, ὡς πᾶν ὁλὲν ἀρπαζόντα. plura huiusmodi exempla dedi ad lib. I. prooem.

3 ANXIA] Cur anxiat heic ediderit & legi velit Baptista Pius Annot. Poster. lib. III. 97. non videre me libens profiteor. Moneo tamen ita exhibere quoque Leid. cod. Gloss. inbiat. MUNCK.

4 HABENDI INSATIATA] H. e. ἀκόρετος, insatiabilis. Lupercus Catal. Pith. Lib. I. *Votum insuperabile habendi.* Ovid. Met. I. *Amor scelera habendi.* III. Art. Am. 541. *Nec amor nos tangit habendi.* Marcellin. Lib. XVI. *Exarsisse cupidine plus habendi.* Lucan. Paneg. *Habendi saeva libido.* Curam habendi vocat Phaedrus lib. I. cap. I. *Ardorem habendi* Chrysol. Serin. VII. Hinc *habentia* pro divitiis ἀρχαϊκῶς. Claudius apud Non. cap. II. *Animes eorum habentia infla-*

rat. MUNCK. Ideo avaritiam comparat cum hydropo Horatius lib. II. Od. II. vs. 13.

*Crescit indulgens sibi dirus bydrops
Nec sitim pellit, nisi caussa morbi
Fugerit venis, & aquesus albo
Corpore languor.*

5 QUID EXPEDIAT] Quod 6. edd. & MS. Leid. MUNCK. Inpius & avarus Euaephnus dicebat olim Polychari apud Pausan. lib. IV. cap. 289. *Ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει καὶ ἄλλων ἐόντων, ἐφ' οἷς βιαζόμεθα ἀδικοῖ γίνεσθαι τὰ κέρδη μισγίστην ἀνάγκη ἔχει.* Sallustius Cat. cap. X. n. 4. ait *avaritia fidem, probitatem, ceterasque artes bonas subvertit* ubi plura Cortius. Eleganter Petronius cap. XIV. canit.

Quid faciant leges, ubi sola pecunia regnat.

Videndi ad h. I. Interpretes.

6 HANC ENIM VITAM P. A. AL. TYRANNI] Respicit brevem & infelicem multorum tyrannorum exitum, cuius multa passim exstant exempla. Videndi Pausanias lib. II. cap. 8. & de Aristotimo Eleorum tyranno, lib. V. c. 5. p. 384. ut & de Aristodemo Cumano Plutarch. in de Mulierum Virtut. Tom. II. pag. 253, 262. & in primis de Pythiae Orac. pag. 403. ubi plura lectori exhibentur.

7 PENES NOS] Penes suos MS. Leid. MUNCK.

8 MUNDUS OMNIS] Homines, qui plus diligunt mundum, quam Deum. Haimo Homil. p. 45. *Sicut enim electi appellantur coelum, juxta quod Psalm. dicit: Coeli enarrant gloriam. Similiter & reprobi appellantur mundus, hoc est, appellantur*

quod rapiat. Denique ideo non perstat stabile, quia non venit honeste. 6 hanc enim vitam penes antiquos aliqui tyranni, 7 penes nos 8 mundus omnis gerit. Voluptaria vero vita est, quae libidini tantummodo obnoxia, nullum honestum reputat bonum: sed solam vitae adpetens corruptelam, aut libidine mollitur, aut homicidiis cruentatur, aut rapina succenditur, aut livoribus rancidatur. Sed hoc penes illos 9 Epicurei ac voluptarii; penes vero nos hujusmodi vita natura, non crimen est: & quia 10 bonum nemo gerit, nec nasci bonum licet. Id itaque considerantes poëtae, trium dearum ponunt certamina, id est, Minervam, Junonem & Venerem, de formae qualitate certantes. Ideo vero Jovem non posse his judicare dixere, sive quod praefinitum mundi judicium ignorabant, 11 sive quia in libertate arbitrii constitutum hominem crederent. 12 Quod itaque si velut deus

Jupiter

tur quod 13 ipsum est, in quo habitant. Theophyl. in Matth. xviii. cap. Κόσμον δὲ νόη τὰς κάτω ἀνθρώπους καὶ χαμερπαῖς. Isidorus de Natura Rer. cap. 9. Licet 14 per mundum nonnunquam scriptura peccatores insinuet: de quibus dictum est: Et mundus eum non cognovit. MUNCK.

9 EPICUREI AC VOLUPTARII] Recte jungit Epicureos cum voluptariis: recte adscribit Epicureis vitam voluptariam, & mores libidine corruptos. Sic Epicureos vocat voluptatis assertores Ambrosius lib. iii. Epist. 25. quem locum citat Menagius ad Diogen. Laert. Lib. x. n. 124. Respicere autem non potest ipsam Epicuri sententiam, qui quidem summum hominis bonum in voluptate conlocabat, sed cuius voluptas solummodo consistebat in perfecta doloris & perturbationis privatione. Consule Celeb. J. Perizon. ad Aelianum lib. iv. V. H. cap. 13. Imo, qui in prudenti, honesta, ac justa vita unicam ac veram mortalium jucunditatem esse positam statuebat, (V. Diog. Laert. lib. x. Sect. 140. cum Menagii nota) ipse vivens parce ac duriter. V. Scheff. & Kuhn. ad Aelianum l. i. & Menag. ad Diog. l. i. Sect. 11. Sed ante oculos habet homines libidinosos, qui, Epicuri jam dudum defuncti hanc de voluptate sententiam non bene perceptam pessime interpretati hujus Philosophi sectae sese addixerunt, & omnibus etiam infandis libidinibus indulserunt, easque alios docuerunt, unde non tantum a Romanis, ac Messeniis, verum etiam ex insula Creta a Lyctiis summa cum infamia ejecti sunt. Consulendi de ea re sunt Aelianus lib. ix. V. H. cap. 12. cum Perizonio, & Suidas in voce Epicurus. Sententiam vero illam ex paganorum Philosophorum scholis petitam, quam profert Paulus Epist. i. ad Corinthios cap. xv. vs. 32.

Φάγαδον καὶ πίνωδον αὐτοὺς ὅς ἀπὸ τῆς κομῆς, non tantum esse Epicureorum, sed jam profluxisse ex Anaxagorae dogmatibus, docet nos Euripides Anaxagorae auditor. (v. Schol. Pindari Olymp. i. 97.) in Alcest. vs. 782. Βροτῶν ἀπάσι κατὰ νόον ὀφείλεται. Καὶ ἔστι θνητῶν, οἷς ἐξωρίσκαται, τὴν αὐτοὺς μέλλουσαν εἰ βιώσεται. Paucis interjectis addit Ταῦτ' ἐν ἀκέραις, καὶ μακρὰν ἐμὲ πόρον, Εὐφροσύνην σάουθον, πίνε. Ἢ καθ' ἡμέραν βίον, λογίζεσθαι. τὰ δ' ἄλλα, καὶ τύχης. Τίμα δ' καὶ τὴν πλείστον ἡδίστην θεῶν Κύπριν βροτῶν. Ὀμεινὴς γὰρ ἡ θεός.

10 BONUM NEMO GERIT] H. e. bonus est, vel gerit se, ut bonum decet. Talia sunt gerere aedilem, militem apud Apulejum. Gerere procum, civem apud Claud. Nisi si gerere bonum pro facere quod bonum est dixit. Augustin. Sermon. de Cyprian. gerere vitam. Gratias, laudem gerere apud Cyprian. in oratione, quam instante passione dixisse putatur. Tract. 11. Si quod creditur 15 geratur. Sermon. de Mortal. Gerere parricidium. Lib. 11. ep. 2. Gerere scelus. De Simplic. Cleric. Ad observanda 16 gerenda Dei praecepta vigilemus. Petron. Fragm. Trag. A puero vitam Chiam gessi. Vetus interp. Luc. xxiii. 41. Nihil mali gessit. Vindicat eandem phrasin etiam optimis Gronov. Observ. lib. iv. cap. 14. p. 226. Querela vetus est Ecclesiasticae sapientissimi cap. vii. Non est homo justus in terra, qui faciat bonum 17 non peccet. MUNCK.

11 SIVE QUIA] Illud sive, quod inclusit Commelinus, in Leid. codice super versum scriptum erat à librario, tanquam omisum. Et revera desiderabatur, ut sententia constaret. Tollantur ergo unci. MUNCK.

12 QUOD ITAQUE] Multis illustravimus eam locutionem ad Hyg. cap. 16. MUNCK.

Pp pp

I JA-

Jupiter judicasset, damnando duas, unam tantummodo terris vitam dimitteret. Sed ideo ad hominem iudicium transferunt, cui liberum deligendi debetur arbitrium. Sed bene pastor, quia non ut sagitta certus, & ¹ jaculo bonus, & vultu decorus, & ingenio sagacissimus. Denique brutum quiddam desipuit, & (ut ferarum ac pecudum mos est) ad libidinem ² limaces visus intorsit, quam virtutem aut divitias inquisivit. Sed quid sibi tres deae de tribus vitarum ordinibus vindicent, edicamus.

II. Minerva.

PRIMAM vitam theoreticam, quam nos in contemplandae sapientiae honore dicimus, ³ ideo de Jovis vertice natam dicunt, quia ingenium in cerebro positum sit: ideo ⁴ armatam, quod munita sit. ⁵ Gorgonam etiam huic addunt in pectore, quasi terroris imaginem, ut vir sapiens terrorem contra adversarios gesset in pectore. Cristam cum galea ponunt, ut sapientis cerebrum & armatum sit, & decorum.

Unde

¹ JACULO BONUS] Peritus. Virgilius Ecl. v. *Boni quoniam* &c. Servius: *Boni autem docti*. Graecatur poeta. Lucianus: *Ἀγαθὸς ἰπποδρόμος*. Sallustio *ἡ δὲ θεῶν* cap. 4. Paris est *ἡ καὶ αἰδοῦσιν ζωσα ψυχὴ*. MUNCK. Aelianus I. V. H. 10. ait *τοῦδε ἡ ἀγαθὴ*. Vid. Perizon. ad lib. III. 17. Simpliciter *μάνης ἀγαθὸς* est vates artis suae peritus Antonino Liberali cap. XIV. Metam. ut *bonus futor* Horatio. v. Celeb. P. Burm. ad Phaedr. I. XIV. I.

² LIMACES VISUS TORSIT] B. *Limaces visus intorsit*. M. & L. *Limaces potius visus torsit*. Sed illud potius a glossa est. quae comparet etiam in Leid. Cod. ubi legitur: *Limaces visus intorsit*. Glossator superscripserat: *scil. magis*. lib. III. cap. 3. *Detrimenda suis amatoribus novit parturire, quam gaudia*. Ad quem locum plura dicemus. MUNCK.

Ad C A P. II.

³ IDEO DE JOVIS V. N.] Lact. ad Statii II. Theb. 715. *De capite nata dicitur Jovis. & hoc antiqui bene figuratum esse dixerunt, ut quia naturae ratione prudentia omnis in capite est, Minerva, quae sapientia Dei, nata de Jovis capite creditur. Est vero mysterium, quod lucis contaminata, atque armis munita virgo de vertice Dei maximi & secreti orta dicatur*. Plutarchus de Iside & Osir.

Tom. II. pag. 381. ait. *Οἱ δὲ Πυθαγόρειοι καὶ ἀεθμοὶ καὶ χήματα θεῶν ἐκδόμησαν προσηγορίαις. τὸ μὲν γὰρ ἰσοπλόρον τρίγωνον, ἐκάλειν ἈΘΗΝΑΝ ΚΟΡΥΦΑΓΕΝΗ καὶ ΤΡΙΤΟΓΕΝΕΙΑΝ, ὅτι τριῶν καθεύτοις ἀπὸ τῶν τριῶν γωνιῶν ἀγομένης ἀφαιρείται*. De Tritogenia haec Schol. Aristoph. Equit. 1186. *Ἡ ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΓΑΡ Αὐτὸν ἔνε- τριτὸν ἴσσε*. Εὐκάρως τὰ ἐπιθέτω ἐχρήσατο, ἵνα παύσῃ παρὰ τὰ τρία καὶ δύο. βέλεται δὲ δηλῆν, ὅτι καὶ ἡ Ἀθηνα τοῖς αὐτὸν ἐποίησεν, ὡς δύνασθαι τρία μέτρα φέρειν ὕδατος. ἢ ὡς ἀπὸ τῶν τριῶν κορυφῶν. ἢ ὡς ἀπὸ τριῶν πόλεως Διόνης παρὰ ἐτέχθη ἡ Ἀθηνα.

⁴ ARMATAM] Bellantibus praeesse fingitur Minerva ab Homero. vid. Pausan. lib. IV. cap. 30. p. 354. & hinc *armipotens* & *armizona* vocatur a Virgil. II. AEn. 425. & III. 544. & Σάλπιγξ i. e. πολεμικὴ a Lycophrone vers. 915. & ibi Tzetz. de qua Minerva idem agit ad vs. 355. Imo *vitrix* inde dicitur. v. Cuper. Apoth. Hom. pag. 172. vid. plura ad Albricum cap. 6.

⁵ GORGONAM] Ita rectè & MS. Leid. non *Gorgona*, ut 5. edd. Non paulo melius hanc fabulam evolvit Capella Lib. VI. ubi & hoc habes: *Pectore saxificam dicunt horrere Medusam, Quod pavidum stupidet sapiens solertia vulgus*. In praecedentibus post *natam* inserui dicunt ex vett. edd. MUNCK.

⁶ FUNGINO GENERE] Legitur Act. IV. sc. 2. vers.

Unde & Plautus in Trinummo ait: ⁶ *Fungino genere est, capite se totum tegit.* Triplici etiam veste subnixa est, seu quod omnis sapientia sit multiplex, sive etiam quod celata. Longam etiam hastam fert, quod sapientia longe verbo percutiat. Triplici etiam veste, quod omnis sapientia tecta extrinsecus ⁷ rarius agnoscatur. In hujus etiam tutela noctuam volunt, quod sapientia in tenebris proprium fulgorem possideat. Inde etiam & conditricem Athenarum eam volunt. Minerva denique & Ἀθήνη graece dicitur, quasi ⁸ ἀθάνατος παρθένος: id est, immortalis virgo, quia sapientia nec mori poterit, nec corrumpi.

III. Juno.

JUNONEM vero activae praeposuerunt vitae. Juno enim quasi à juvando dicta est. Ideo & regnis praeesse dicitur, quod haec vita divitiis tantum studeat: ideo etiam cum sceptro pingitur, quod divitiae regnis sint proximae. ⁹ Velato etiam capite Junonem ponunt, quod omnes divitiae sint semper absconfae. ¹⁰ Deam etiam partus volunt,

vers. 9. MS. Leid. heic exhibet, *Fungino certo capite se totum tegit.* MUNCK.

⁷ RARIUS AGNOSCATUR] *Cognoscatur* MS. Leid. & mox *in tutelam* cum B. A. H. & I. ut cap. 3. *Hujus quoque in tutelam pavum ponunt.* Ad quem locum plura dicemus. Coronis apud Ovid. II. Met. 565. *Ut dicar tutela pulsa Minervae, Et ponar post noctis avem.* Cur noctua sit sacra Minervae haud paulo elegantius docet Eustath. ad Hom. Iliad. A. p. 65. ed. Bas. nimirum, quod noctua non tantum noctu videat, ut prudentia, sed & Graecum vocabulum γλαυξ à γλαύω video derivetur. MUNCK.

⁸ ἈΘΑΝΑΤΟΣ ΠΑΡΘΕΝΟΣ] MS. Leid. *Athenate parthene.* Unde suspicor scripsisse Plan- ciadem ἀθανάτη παρθένη. Barbarum id quidem; sed multa alia barbara non minus in his libellis. Eustath. Ἀθήνη dicta est quasi ἀθήλη, quod sine mammis educata sit. Athenagoras Legat. pro Christ. p. 17. τὸ τ' Ἀθηναίς, μάλλον γε Ἀθηλαίς. Ἀθηλαί γὰρ ὡς οἱ μυσικώτεροι. Heraclid. Alleg. Hom. p. 113. ed. Gesn. (p. 435. Ed. Th. Gall.) quasi ἀθηναί, quia πάντα τοῖς λεπτέροις ὀμμασι τ' λογισμῶν ἀγρῶν. Alii aliam nominis ejus rationem reddunt. Ἀθανάτη legas etiam apud Arat. p. 16. ed. Lond. Ἀθ' ἀναμύξ' ἐκἀθή, καὶ ἀθανάτη περ ἔσσα. MUNCK. Varias de vocis Etymologia sententias profert Phurnut. de N. D. cap. xx. Platoni Ἀθηναί, quasi ἡ θεὸν, men divina, vel ἡ θεὸν cogitatio morum, dicta, & inde no-

men hoc suum, sed in concinniozem dein so- num deflexum accepisse videtur, ut docet Pe- rizonius ad Sanctii Minervam lib. I. cap. I. n. I. Sed hanc Platonis, & eorum, qui Ἀθηναί quasi Ἀθηλαί, sive Ἀθήνην quasi Ἀθήλην dictam censent, opinionem rejicit & deridet Menagius ad Diogen. Laert. lib. VII. §. 147. p. 319. Pe- rizonius l. I. Ἀθηναί secundum vocis originem, nihil aliud, quam propriam Urbis, quae Athe- nae dicebatur, Deam notasse pro certo habet; ubi plura. Laertii, item Eustathii ac Salu- stii, quae ad Laetium citat Menagius, loca confer cum Tzetze, cujus locum integrum de- scripsi ad Fulgentii lib. I. cap. 26. Heraclid. Ponticus vero All. Hom. p. 444 ait Ζεὺς γὰρ ἡ δυνατὴ φύσις, ὑπὸ τ' ἄλλων ἐπιβουλεύαι σοι- χείων. Ἦθος μὲν τ' αἰετός, Ποσειδῶν τ' ὕψους φύ- σιος. ΑΘΗΝΑΪΣ ἡ ΤΗΣ ΓΗΣ. De Minerva Virgine agemus ad cap. XIV. hujus libri.

Ad C A P. III.

⁹ VELATO E. CAPITE] Vid. G. Cuper. de Gem- ma Augustaea pag. 209.

¹⁰ DEAM PARTUS] Juno eadem quae Luna. Haec autem meatum corporis quia dilatit & laxat, partus dea est appellata. Vide Macro- b. lib. I. Sat. cap. 15. MUNCK. Adde omnino Plutarch. Quaest. Rom. Tom. II. p. 282.

volunt, quod divitiae semper ¹ praegnaces sint, & nonnumquam ab-
ortiant. Hujus quoque in tutelam ² pavum ponunt, quod omnis vi-
ta ³ potentiae petax in adspectum sui semper quaerat ornatus. Sicut
enim pavus stellatum caudae curvamen concavans, ⁴ anterius faciem
ornat, posterioraque turpiter ⁵ nudat: * unde & Theophrastus in
Moralibus ait, τὰ ἄλλα διεγνώθι, id est, Reliqua considera: & Salo-
mon, In obitu hominis nudatio operum ejus. Huic etiam ⁶ Irim,
quasi arcum pacis adjungunt, quod sicut etiam ille ornatus varios
pingens arcuato curvamine momentaliter refugit: ita etiam fortuna
quamvis ad praesens ornata, tamen est ⁷ citius fugitiva.

IV. Venus.

TERTIAM Venerem ⁸ voluptariae vitae in similitudinem posue-
runt.

1 PRAEKNACES] Praegnantem emendabat in
margine libri sui Tollius. Ego nihil mutave-
rim. Talia sunt Petax hoc ipso capite, limax
cap. 1. Vigilax apud Auson. Ephem. Olax apud
Capellam Lib. 11. Emax, fugax, aliaque infi-
nita apud alios. Certè praegnaces ἀντὶ τῶν πρᾶ-
gnantes usurpavit quoque Gloss. cod. Leid. ad
cap. 5. cujus ibi verba adduximus. MUNCK.

2 PAVUM] Puto hoc vocabulum restituen-
dum Apicio lib. 11. cap. 1. Hysitia de pano lo-
cum primum habent. Lege, inficia de pavo. Au-
son. epigr. 69. Pavaque de pavo constitit ante o-
culos. Et Epist. 20. Constitit ante oculos, regie pa-
ve, tuos. Tertull. de Res. Carnis cap. 1. Ut
Euphorbus in Pythagoram, Homerus in pavum re-
censeantur. Et lib. de Anim. cap. 33. Pavum se
meminit Homerus Ennius somniantem. Ennius ipse
apud Charis. Lib. 1. Memini me fieri pavum. Re-
peritur eadem vox in fragmentis Varron. pag.
271. ed. Popm. Ad eundem modo non capo
tantum, fed & capus dixerunt. Vide Charis. lib.
1. MUNCK.

3 POTENTIAE PETAX] Quae potentiam affe-
ctat. Leid. cod. heic habet, omnis vita potentiae
petax aspectum sui quaerat ornatus. MUNCK.
Vid. J. Bapt. Pius Syllog. 111. Annotat. Poste-
rior. cap. 97.

4 ANTERIUS] Cod. Leid. alterius. perperam.
Ab ante formatum anterius, ut à retro, retrius.
Schol. Juvenal. ad Sat. xi. 138. Pygargus fera
est specie cervi, quae retriores partes albas habet.
MUNCK.

5 NUDAT] Mod. MS. denudat. Deinde lacu-
nam ita supplet: ita divitiarum gloriaeque appeti-
tus momentaliter ornat, postremo tamen nudat. I-

dem supplementum visitur quoque in Leid.
cod. nisi quod pro postremo exhibetur postrema.
MUNCK.

6 IRIM QUASI ARCUM PACIS] Respicit Histo-
riam sacram Gen. cap. ix. Est alioquin Iris dea
potius discordiae nuncia. Servius ad AEn. v.
606. Ex parte magna servatur, ut Mercurius ad
concordiam, Iris ad discordiam mittatur. Unde &
Iris dicta est, quasi Iris. Alia est Etymologia
apud Eustath. ad Hom. Iliad. pag. 269. ed. Bas.
MUNCK. Ab εἶρει λόγον derivat Heraclides Pon-
ticus in Alleg. Hom. pag. 448. Philosophorum
de Iride disquisitiones docebant Theo ad Arati
Dioscor. pag. m. 103. & Laet. ad Statii 1.
Theb. 310. Vide plura de Iride ad genealo-
giam Hygini p. 15. Caeterum Juno etiam dis-
cordiarum dea est, quippe fere semper induci-
tur a Poëta tamquam dira noverca atque
injusta. Hygin. fab. 5. Semele, quod cum Jove
concubuerat, ob id Juno toto generi ejus fuit infesta.
Callisto ob iram Junonis in ursam versa est.
Hygin. fab. 177. Inprimis etiam Herculi, e Ju-
nonis pellice nato, inimica fuit. vide Hygin.
fab. 30. & Schol. Lucani lib. 1. vs. 577. Unde
πολυμήχανος vocatur a Theocrito Idyll. xxiv.
13. i. e. omnes excogitans artes, quibus Her-
cules de medio tolleretur. Audi etiam Pausan.
lib. 111. cap. 15. pag. 246. Ἡρακλῆα δὲ λέγουσιν
ιδρύσασθαι τὸ ἱερὸν καὶ αἶγας θύσαι πρῶτον, ὅτι μα-
χομένη οἱ πρὸς Ἰστροκίαντα καὶ τὰς παῖδας, εἶδεν ὅτι
τὸ Ἡρᾶς ἐπὶ τῇσι ἐμπόδιον. ἄσπερ γὰρ ἐπὶ τῶν ἄλ-
λων ἰδοῦσα ζεν ἐναντίας οἱ τὴν θεόν. Praeterea Ju-
no ira magna Deum vocatur a Virg. v. AEn.
707. & ibi Serv. imo & fulminum Dea, quae
invito saepe Jove torquet in inimicos. v. G.
Cuper.

runt. Venerem dici voluere, aut secundum Epicureos bonam rem, aut secundum Stoicos vanam rem. Epicurei enim voluptatem laudant, Stoici voluptatem damnant. Isti libidinem colunt, illi libidinem nolunt. Unde & Ἀφροδίτη dicta est. ⁹ ἀφρός enim Graece spuma dicitur. five ergo, quod, sicut spuma, libido momentaliter furgat, & in nihilum veniat: five quod ¹⁰ concitatio ipsa feminis spumosa sit. Denique ferunt poëtae, quod exfectis falce Saturni virilibus, atque in mare projectis, exinde Venus nata sit. Illud nihilominus ostendere ¹¹ volens poëtica vanitas, quod Saturnus Graece κρόνος dicitur; χρόνος enim Graece tempus vocatur. ¹² Abscisae ergo vires temporis, id est, fructus falce quam maxime, atque in humoribus viscerum velut ¹³ in mare projectae, libidinem gignant necesse est. Saturitatis enim abundantia libidinem creat. Unde & Terentius ait:

¹⁴ *Sine Cerere & Libero friget Venus.*

Hanc

Cuper. Harpocrates pag. 101. & Interpr. ad Val. Flacc. lib. I. vs. 116. Imo est & Dea bellica, unde in nummis exprimitur armis tecta, clypeumque manu tenens. vid. Munck. ad Hygin. fab. 274. plura non addo. satis enim liquet nugari Fulgentium.

7 Citius] Ocyus, dicto citius. Comparativum pro positivo, ut in Continent. Virgil. Mei tribulos pectoris cautius lege, pro cautè. Gregor. Dial. III. cap. 37. Scis ipse melius, quid convenit, pro bene. Cap. I. Citius & sub omni celeritate. Cap. 15. Citius, à quibus fuerat occisus, invenit. Vulgatus interpres Joann. cap. XIII. 17. Quod facis, fac citius. Lactant. Firm. Lib. III. 19. Primum bonum esse non nasci, secundum citius mori. Senec. Agamemn. vers. 965. Citius interea mihi Ediffere &c. Atque ita & in Apocolocynt. bis terve idem, ubi & plenè dicto citius habes, ut dicto celerius apud Isidorum col. 1211. Edit. Godofr. Eodem sensu maturius usurpat Cyprianus, cum scribit Lib. IV. ep. 19. Rogemus pacem maturius reddi. MUNCK.

Ad C A P. IV.

8 VOLUPTARIAE VITAE] Athenaeus lib. XV. c. X. p. 687. Σοφοκλῆς ὃ ὁ ποιητής ἐν Κρησὶ περὶ δράματι τὴν μὲν Ἀφροδίτην ἡδονῆς τινὰ εἶσαν δαίμονα παρέχει.

9 ἈΦΡΟΣ] Pervulgata illa etymologia. Servius AEn. v. 801 Unde & Ἀφροδίτη dicitur ἀπὸ τῆς ἀφρός, id est, spuma. Vide seqq. in quibus aliam, sed non paullo meliorem hujus fabulae dat explicationem. Docuit istam etymologiam

cum Servium, tum alios Hesiod. Ois. vers. 195. MUNCK. Euripides aliam Etymologiam profert in Troad. vs. 989.

Τὰ μᾶλλον ἢ πάντ' ἐστὶν Ἀφροδίτη βροχῆς,
καὶ τοῦτο μὲν ὁρθῶς ἀφροσύνης ἀρχαί τεύει.

10 CONCITATIO SEMINIS SPUMOSA SIT] Vide Phornut. cap. de Venere, & Schol. Hesiodi ad Theog. vers. 191. MUNCK.

11 VOLENS POETICA VANITAS] Ita & 6. edd. & MS. Leid. Modius: Volente poëtica vanitate. Ut lubens fateor, convenire illa melius cum regulis Prisciani, ita, an scripserit ita Fulgentius, saepe alias ita σολοικίζων, vehementer dubito. MUNCK. Ad hoc figmentum poëticum adlusit quoque Athenaeus lib. VII. cap. 7. p. 282. de quo praeter Serv. ad II. Georg 406. Schol. Apoll. Rh. III. 50. & Philostrat. lib. II. Icon. cap. 1. etiam Broukh. ad Tibull. I. II. 39.

12 ABSISAE ERGO VIRES TEMPORIS, ID EST, FRUCTUS FALCE QUAM MAXIME, ATQUE IN HUMORIBUS VISCERUM, VELUT IN MARE PROJECTAE] Doct. J. Wasseus ad Sallust. Cat. 13. ex Vincentio legit falcesque maxillae in humoribus. WOPKENS.

13 IN MARE PROJECTAE] MS. Leid. in mari, cum edd. vett. Et cap. 2. lib. I. in mari projecta. Sic princeps edit. Hyg. Astron. II. 17. Se in mari inscii projecerunt. Cap. 40. In mari projecti jussit. MUNCK.

14 SINE CERERE ET LIBERO F. V.] Eurip. in Bacchis vs. 772.

Ὅντις ὃ μὴ κέρει' ὀλίγον, ἀλλ' ἐστὶν κόπρος,
οὐδ' ἄλλο τετραπλὸν ἔδεν ἀνθρώποις ἔτι.

Hanc etiam ¹ nudam pingunt, sive quod ² nudos sibi adfectatores dimittat, sive quod libidinis crimen numquam celatum sit, sive quod numquam nisi nudis conveniat. Huic etiam rosas in tutelam ³ adjiciunt. Rosae enim & rubent & pungunt, ⁴ ut etiam libido. Rubet verecundiae obprobrio, pungit etiam peccati aculeo. Et sicut rosa delectat quidem, ⁵ sed celeri motu temporis tollitur: ita & libido libet momentaliter, & fugit perenniter. In hujus etiam tutelam ⁶ columbas ponunt. illa videlicet caussa, quod hujus generis aves sint in coitu fervidae. Huic etiam tres ⁷ Charites adjiciunt, duas ad nos conversas, unam à nobis averfam, quod omnis gratia simplex eat, duplex redeat. ⁸ Ideo nudae sunt Charites, quia omnis gratia nescit

Hinc Bacchus *χαλιδότης* vocatur; de quo titulo Spanh. ad Aristophan. Ran. 337. nec tantum Gratiae, sed Venus, ac Ceres, (unde *ovium* in Bacchicis orgiis consecratur, *ὡς μύμημα ἔ τὰ πάντα γεννῶντες καὶ ἀδεύχοντες ἐν ἑαυτῷ*. v. Plut. Tom. II. p. 636. qui cur quidam Graeci Baccho *Φλοῖα* sacra faciant, docet pag. 683.) Baccho sunt *παρέδροι*, de quibus vid. Arnaldus cap. 19. de Diis Paredris in fine, & in primis Bacchum libidinis auctorem faciunt. vide Schol. Aristoph. Acharn. 262, 263, 264. unde Philostrat. lib. I. Icon. cap. 15. *Ἀλλ' ἥτός γε ὁ Διόνυσος ἐκ μόνου ἔ τρῶν γέγεσπας*. Stoici dicunt apud Plutarch. de Iside & Osiride Tom. VI. p. 367. *τὸ μὲν γόνιμον πνεῦμα καὶ τὸ φριμον Διόνυσον εἶναι*.

1 NUDAM PINGUNT] Catalect. Pith. Lib. I. *Nuda Venus picta est, nudi pinguntur Amores; Nam quos nuda capit, nudos dimittat oportet.* Corruptè admodum editi hi versiculi in Altercatione Epicteti & Hadriani. Artemidorus de Venere Lib. II. p. 78. Edit. Ald. *Ἡ ὅ ἔλη γυμνή, ἐξέρχεται καὶ μόναις ἀγαθῇ, καὶ ἐργασίας σημαίνει.* MUNCK.

2 NUDOS SIBI AFFECTATORES DIMITTAT] Ita & MS. Leid. & 5. edd. Salmasius correxerat, *sui affectatores.* Quod non displicet. Lactant. Arg. III. Met. Ovid. fab. 6. *Imaginem sui conspexisset.* Lib. I. fab. 3. *Quibus pro qualitate sui adscripta sunt nomina.* Augustin. C. D. XVIII. *Magnitudine sui.* Tertull. de Test. Anim. cap. 4. *Sed forsitan de sensu certiores post excessum tui.* Apul. IX. Miles. *Absque noxa nostri.* Ascon. in Praefat. in Verrin. Cic. *De contentione sui* & Caecilii. Lact. Argum. Lib. XIV. Metam. fab. 17. *In vestigio sui à Venere saxo durata est.* Quintil. Declam. IV. *Vilitas mei* Declam. I. *Nihil quod te sollicitet conversatione nostri.* Vir summus emendat, *conversatio nostri vel nostra.* Quid si scripsit? *Quod sollicitere conversatione nostri.* Certè

τὸ conversatione vett. edd. repraesentant omnes. Caeterum infra lib. III. cap. 4. legitur, *Quod suos affectatores amor ἔ nudare noverit* &c. MUNCK.

3 ADJICIUNT] MS. Leid. *adiciunt.* Atque ita puto relictum fuisse à Fulgentio. Auctor Moreti: *Spargit bumi, atque adicit servatum gramine bulbum.* Talia sunt *adicitur* apud Festum in MANTISA. *Difficere* in PROSAPIA. *Subicitur* in SOLEA. *Difficit*, *obicit* in SUPAT. Ita sanè habet cod. Leid. non *adjicere*, *disjicere*, *objicit*, ut ediderunt. Referenda & huc, quae in Virgil. Codicibus invenit Pierius Valer. ut *obicienda* Castig. p. 15. *Reici* p. 16. *Proiciam* p. 107. Confer Voss. in de Arte Gramm. p. 227. & quae notamus inferius ad cap. 6. Lib. III. MUNCK.

4 UT ETIAM LIBIDO &c.] Interpungit & emendat ex MSS. suis Modius, *ἔ pungunt: ut libido rubet verecundiae obprobrio* &c. Eadem interpunctio in Leid. quoque est codice, qui tamen *τὸ etiam* retinet. Nec puto è priori membro esse exturbandum. Scribo ergo, *ut etiam libido rubet verecundiae obprobrio, pungit peccati aculeo.* Alludit hanc fabulam Hieronymus in epistolis: *Hi sciunt, ut placet delectatio, ἔ pungit delictum.* *Hi norunt, quod flos Veneris rosa est; quia sub ejus purpura multi latent aculei.* Confer Paschal. Coron. Lib. III. pag. 6. MUNCK.

5 SED CELERI MOTU &c.] Modius ex suis membranis: *Sed celerrimè transit: ita ἔ libido libet momentaliter, dolet perenniter.* MUNCK.

6 COLUMBAS] Virgil. AEn. VI. *Tum maximus heros Maternas agnoscit aves.* Phornutus: *Περαιερεῖ ὃ ἔ ὀρέων καὶρε μάλιστα, τὸ (1. τῷ) καθαρεῖ εἶναι τὸ ζῶον, καὶ φιλοφρονητικὸν ἀπὸ ἑ ὡσανεὶ φιλημάτων.* Hinc ergo labris columbari Maecenas, *Columbatim serere basia* Cn. Martius. Quod imi-

tan-

scit subtilem ornatum. Hanc etiam in mari natantem pingunt, quod omnis libido rerum patiatu naufragia. Unde & Porphyrius in Epigrammate ait:

Nudus, egens, Veneris naufragus in pelago.

9 Concha etiam marina pingitur portari, quod hujus generis animal toto corpore simul aperto in coitu misceatur, sicut 10 Juba in Physilogis refert.

V. De

tandum sibi duxit ille Pseudogallus: *Da columbatim mitia basia*. Martial. xi. 104. *Basia me capiunt blandas imitata columbas*. Quod de libidine dicit, ad id facit vel in primis quod in voce *παισιερα* scripsit Etym. auctor. *Παισιερα παρὰ τὸ παισιώως ἱρᾶν. Παισιώωται ὃ καὶ τῶν συνιστῶν εἰσι. διὸ καὶ τῇ Ἀφροδίτῃ ἀνάκειν*). Tzetzes in Lycophron. p. 20. *Τετάρων ὃ ἀότλῳ ἄλῃ τὸ λαγνὸν καλεῖ. Καὶ ὃ ἡ παισιερα μόνῃ τῇ πλὴν δὲ ἄλλοις ὀχεῖται*. Nec alia de causa curru triumphali Cupidinis eas adjungit Ovid. i. Am. el. 2. Confer Horum Hieroglyph. Lib. i. Ob eandem falacitatem passeres Veneri alii tribuunt. De passere Horus Lib. ii. *Septies in borā coit abundanter sperma emittens*. Hinc mares negantur anno diutius durare, ut ait Plinius lib. x. cap. 36. Etiam lepus ei dicatus, sed ob faecunditatem. Vide Pierii Valer. Hieroglyph. lib. liv. p. 395. & Apulej. vi. Miles. pag. 113. ed. Pricaei. MUNCK. De Columba Veneri sacra Lact. ad Statii iv. Theb. 226. & Plut. in Iside & Osiride Tom. ii. p. 379.

7 CHARITES ADJICIUNT] Catal. lib. iv. de Charitibus: *Jupiter est genitor, peperit de semine Coeli Hermonia, & Veneris turba ministra fuit*. Legendum esse *Eunomia* vel *Harmonia* ostendi ad Hyg. Geneal. Praeter has inter *σωτέρες* Veneris Suadela, Mercurius, Nymphae, Juventas, Jocus. Vide praeter Phornutum Horat. lib. i. od. 2. & 30. MUNCK.

8 IDEO NUDAE] Gregorius Cyprius in Paroemiis: *Αἱ χάριτες γυμναί, ὅτι δὲ ἀπὸ τῶν ἀεγυλῶν*. Schol. Horat. lib. i. od. 4. *Gratiae tres sunt, quae nudae pinguntur, quia fides aperta & simplex esse debet, & non callidā simulatione*. Idem ad illa Horat. i. 30. *Solutis Gratiae Zonis*.] *Gratiae nudae & incinctae pinguntur, quia amicorum animi soluti inter se & aperti esse debent*. MUNCK. Cum Gregorio Cyprio confer Phornutum de N.

D. cap. 15. De Gratiarum numero v. G. Cuperus in Apotheosi Hom. pag. 27, 28.

9 CONCHA ETIAM &c.] MS. Leid. *Concham etiam marinam portare dicitur*. Perperam, ut censebam à primo. Tibull. lib. iii. el. 3. *Et faveas conchā Cypria velta tua*. Quibus adde, quae Junius habet Animadv. Lib. v. 7. Sed Albricus, qui Fulgentium nostrum frequenter admodum compilat, facit, ut damnare nullus audeam scripti codicis lectionem. *Pingebatur*, inquit ille, *Venus pulcherrima puella, nuda, & in mari natans, & in manu concham marinam tenens atque gestans*. Festivissimus est jocus Plautini Trachalionis Rud. Act. iii. sc. 3. 43. *Te ex conchā natam autumant. Cave tu harum conchas spernas*. Vide ibi Douzam, & Commentatores ad Martial. lib. ii. 47. De conchis, quae Veneriae dictae. Ludovicum Nonn. de Re Cib. lib. iii. cap. 37. MUNCK. Plura Broukh. ad Tibull. iii. iii. 34. Varie etiam Veneris statuae exprimuntur. ut in Elide ex ebore & auro simulacrum Veneris Coelestis, altero pede testudinem prementis, alterum simulacrum Veneris *παιδῆμος* est, aeneum, aeneo hirco insidentis. v. Pausan. lib. vi. c. 25. p. 515, 516. ubi Kuhnius de horum symbolis agit.

10 JUBA] Hic est ille procul dubio, cujus cum ab aliis, tum à Plinio in primis in Naturali Histor. & Constant. Geopon. Lib. xv. 2. scripta laudantur. Alius est ab hoc Juba artigraphus, cujus meminit Servius ad v. AEn. vers. 522. Confer Voss. Histor. Graec. Lib. ii. 4. Pertinet huc, quod Hieroglyph. Lib. ii. refert Horus: *Hominem junctum mulieri significantes conchas pisces pingunt. Ipsae enim in conchis genitae paulo post in ipsis conchis mutuo junguntur*. Nec alio, opinor, respexit Gallienus Imperator in Epithal. *Brachia non ederae, non vincant oscula conchae*. MUNCK.

Ad

V. De Hercule, & Omphale.

PARCITE quaeso, iudices, humanis ardoribus. quid enim puerilis aut muliebris sensus in amore efficiat, ex quo in libidinis pugna ¹ Herculeae defudat virtus? Mulieris enim inlecebra major est mundo: ² quia quem mundi magnitudo vincere non potuit, libido compressit. Invasit ergo virtutem de crimine femina, quam ³ mereri non potuit de natura. Hercules enim amavit Omphalen, quae eum persuasit & coeli ⁴ delicatos ⁵ enervare contractus, & lascivienti pollice fusi teretem

Ad C A P. V.

[¹ HERCULEA VIRTUS.] Graecanica locutio est. Hesiod. *Θεογ.* 289. Βίη Ἡρακλείη. Horat. *l.* *od.* 3. *Perrupit Acheronta Hercules labor.* Sic apud Propert. *l.* *El.* 13. *Flagrans amor Herculis.* Eleg. 20. *Error Herculis pro Hercule errante.* Priscian. *Perieg.* *Domuit quem virtus Herculis ingens.* Virgil. *Culice, Horatia & Telamonia virtus.* Gaudent praecipue Afri id genus formulis. Tertull. *de Anim.* cap. 3. *Prout aut Platonis honor, aut Zenonis vigor, aut Aristotelis furor persuaserunt.* MUNCK. Vid. Serv. ad *l.* *AEn.* 601. Schol. Hom. *Odyss.* *l.* 289. Item Graev. in *Lecl.* Hesiod. cap. XIX. Sic *ἰαπεῖον δένδρον* pro equis Pind. *O. Pyth.* *l.* 22. qui hac periphrasi gaudet. ut *O. Pyth.* *l.* XI. 93. *Κάσσορ βίαν.* *O. Pyth.* *l.* III. 43. *λῆμα Κορωνίδος* pro Coronide. Schol. addit *ὡς παρ' Ὀμήρου, ἱερὴ ἰς θαυμαστοῖο.* *Olymp.* *Od.* *l.* I. 142. *Οἰομάς βίαν.* Hom. *Iliad.* *l.* XII. 18. *μὲν ποταμῶν* pro ipsis fluviis posuit: *σφραγίδος ἔχει* pro τῇ σφραγίδι Soph. *Trachin.* 621. & hujusmodi plura adduci possent. Quaedam alia videre potes in *Celeb. P. Wesselingii Observat.* lib. II. cap. 14. Hujusmodi poëticas elegantias inprimis sequioris aevi scriptores imitati sunt. Ut autem *Epicuri stupor* Tertulliano, ita *Phaedro l. I. f. 13. Corvi deceptus stupor.* virtus vero hic vires notat ac corporis robur. De qua vocis notione ante alios jam multa congeffit *Salmasius Exerc.* *Plin.* in *Solin.* cap. I. p. 5. & 6.

[² QUIA QUEM MUNDI M. V. N. P. L. C. &c.] Tertullian. *de Pallio* cap. IV. *Turpius adhuc libido virum cultu transfiguravit, quam aliqua materna formido, tametsi adoratur a vobis, qui erubescendus est, Scytalosagittipelliger ille, qui totam epitheti sui sortem cum muliebri cultu compensavit: tantum Lydiae clanculariae licuit, ut Hercules*

in Omphale, & Omphale in Hercule prostituere- tur. &c.

[³ MERERI.] *Ἐπιλῦξέν*, accipere. Infr. cap. 13. *Cumque promeruisset, munus in ultionem conversum est.* Propert. *l.* III. 21. *Effectus promeruerit bonos.* Plin. *l.* *ep.* 7. *Sequi enim gloria, non appeti debet: nec si casu aliquo non sequatur, idcirco, quod gloriam non meruerit, minus pulcrum est.* Vide ibi *Casaub. & Daum.* ad *Caton.* *Disticha* p. 228. Etiam meritum hinc pro dono & Charismate usurpant Script. Eccles. *Fulgent. Rusp. Epist.* 2. *Quo futurae vitae meritum comparatur.* Assiduus tamen usus veterum scriptorum me docuit frequentiore eam locutionem deteriori, quam optimo esse aevo. MUNCK. *Meritum* pro praestito munere poni docet *Virgil. l. AEn.* 78. *meritis pro talibus.* v. *Celeb. P. Burm.* ad *Phaedri* lib. I. fab. 8.

[⁴ DELICATOS CONTRACTUS.] *Delegatos.* MICYLL. *Gloss. subtiles collectiones.* *Tracta* lana dicitur cum netur. Unde *tracta, ἑλκύσματ' ἢ μύρματ'.* *Tractum, μύρμα* in vet. *Gloss.* Vid. *Scalig.* ad *Tib.* *l.* *el.* 8. Frustra *delegatos* pro *delicatos* malebat *Micyllus.* *Delicatus* est mollis. *Propertius l. III. el. 9. Ut qui pacato statuisset in orbe columnas, Tam dura traberet mollia pensa manu.* Adde *Senec. Hippol. vers. 334. Peda Eleg. in ob. Maecen. Torsisti pollice fusos, Lenisti morsu mollia fila parum. Percussit crebros te propter Lydia nodos, Te propter dura stamina rupta manu.* Quo loco miror virum illustrem dicere percutere esse *απαλύν* textorum. Immo percutere est ibi verberare. Confer *Ovid. ix. Met. vers. 74. MUNCK.*

[⁵ ENERVARE.] *Gloss. subtiliter trahere.* MUNCK. *Lucian.* ad hanc adludit fabulam *Dialog. Fabulos.* 5. ubi *Aesculapius* dicit *Herculi οὔτε ἰδάλουσα, ὥστε σὺ, ἔτε ἔχων ἔλα ἐν Λυδία, περφυρίδα ἐνδεδυκώς, καὶ παρόμφορ' ἰσὶ τῇ Ὀμφάλης χερσὶ σαυτάλα.* Tertullian. *l. I. ex Salmasii conjectura. Vetus jam hydrae, Centauro-*

retem rotare vertiginem. Hercules enim Ἡρακλῆς Graece dicitur: id est, ἥρωον κλέος, quod nos Latine virorum fortium famam dicimus. Unde & Homerus ait, κλέος οἶον ἀκέσαλον, id est, famam solum audivimus. Ideo & Alcaei nepos dicitur. ἀλκή enim Graece praesumptio interpretatur. Nam & Alcmenam matrem habet, 7 quasi Almera, 8 quod Graece falsum dicitur. Nam 9 ex igne igneus, ut ex Jove: & ex praesumptione, ut ex Alcaeo avo: & ex falsedine sapientiae, ut ex Alcmena: quid nascitur, nisi fortitudinis gloria? & tamen à libidine superatur. ὀμφαλὸς enim Graece dicitur umbilicus. Libido enim 10 in umbilico dominatur mulieribus, sicut

lex

rum que sanguis in sagittis pumice spiculi excludatur, insultante luxuria, ut post monstra confixa coronam forsitan fuerent. Sed de hoc servitio fabulam deridet Palaephatus de Incredilib. cap. 45. Praeterea quae hic Luciano, Tertulliano ac Fulgentio de Hercule ab Omphale muliebria opera facere narrantur, adversantur iis, quae de hac Omphale, refert Athenaeus lib. XII. cap. 3. p. 515, 516. Imo fabula facile inde manare potuit, quod cum Jardani ancilla etiam rem habuerit Hercules, si Herodoto fides lib. I. cap. 7. qui hujus mulieris nomen tacet. Idque ex Diodoro Siculo firmat Th. Gale ad Apollodor. lib. II. cap. 7. pag. 8.

6 ἩΡΩΩΝ ΚΛΕΟΣ] Albricus: Hercules enim Herocleos, id est, virorum gloria fortium. Corrigere ex Fulgentio. Aliud nominis hujus etymion dat Macrobius I. Sat. 20. Hercules enim quid aliud est, nisi Ἡρος, id est, aëris κλέος, id est, gloria? Et oraculum illud apud Aelian. Παικ. 15. II. 32. Ἡρακλῆς δὲ σὺ Φοῖβος ἐπώνυμον ἐξονμαζῇ. Ἡρα γὰρ ἀνθρώποισι φέρων κλέος ἀφ' ἑαυτοῦ. Idem legas apud Tzetzen in Lycophron. vs. 662. Οὐκίτι Παλαμῶν κληθήσῃ. Ἡρακλῆς δὲ σὺ &c. Hinc ergo intelligis, quid sibi velit Hefychius, Παλαμῶν, ὁ Ἡρακλῆς. Cur autem Παλαμῶν sit dictus, Tzetzes te docebit. Diodoro Lib. IV. Hercules dicitur, ὅτι δι' Ἡραν ἔχει κλέος, elisis scil. serpentibus, quos ei immiserat illa noverca. Eustathio ad Iliad. ξ. p. 982. quasi Ἡρος κλησις. Vide ibi fabulam. MUNCK. Plutarch. de Iside & Osir. Tom. II. pag. 367. Ἐκείνοι (Stoici) τὸ μὲν γόνιμον πνεῦμα καὶ τριφυλὴν Διόνυσον εἶναι λέγουσι, τὸ πληκτικὸν δὲ καὶ ἀφαιρικὸν Ἡρακλῆα. Schol. Apoll. Rh. I. 865. Παρὰ δὲ τοῖς φυσικοῖς ὁ Ἡρακλῆς σύνεσις καὶ ἀλκή λαμβάνεται. Sane Minerva παρέδωκε hinc addita est Herculi. Sic in folio throni Jovis Olympici ἐπείρασται Ἀπόλλων σὺν Ἀρτέμιδι, Ἀθηνᾶ τε καὶ Ἡρακλῆς. v. Pausan. lib. V. cap. XI.

p. 403. cujus ope Hercules ad coelum usque esse perductus dicitur a Lactantio ad Statium VIII. Theb. vs. 514. unde in folio Apollinis Amyclaei conspicitur Ἀθηνᾶ ἄγασα Ἡρακλῆα συνοικήσαντα δὲ τῷ τέτι θεῷ. v. Pausan. lib. III. cap. XVIII. p. 255. Verrius Flaccus apud Serv. ad VIII. AEn. 203. dicit, omnes magnarum virium, apud veteres HERCULES (esse) dictos. de quibus vide, quae dixi ad Hygin. fab. 192. Eodem modo, quo Cretenses Epimenidem propter pietatem, rerumque divinarum singularem cognitionem plenius Cureta novum dixerunt, teste Plutarcho in Solone p. 84. & formosissima mulier novā Venus dicitur. vid. Munck. ad I. III. cap. 6. Pro quo ἄλλων etiam Graeci adhibent, ut alterum Herculem (v. Plut. in Theseo p. 14.) & alios alterum Alexandrum, alterum Platonem &c. vocarunt. v. Perizon. ad Aelian. V. H. III. 6. Ceterum ab aliis Herculem non Alcmæonem sed Alcaicum prius esse dictum e Schol. Pindari Olymp. Od. VI. 115. recte docet Celeb. Perizon. ad Aelian. II. 32. ubi cum plerisque pro Ἡρακλείδην lego Ἀλκαῖον.

7 QUASI ALMERA] Sriverius, Almyra. Sanè ἀλμυρὸς, non ἀλμυρὸς, falsus est Graecis. 6. edd. ἀλωδεύεραν. Pessimè. Scripserim, ἀλμυράν. Nugatur suo more Fulgentius. Ἀλκμήνη est robusta, non falsa. Nec ab ἀλς, sed ἀλκή deduci debet. MUNCK.

8 QUOD GRAECE SALSUM DICITUR] Quod Latine. MICYLL. 6. edd. quod Graecè falsugo dicitur. Sed alterum disertim exhibet Leid. codex. Nec audiendus Micyllus, dum corrigit, quod Latine &c. Stant contra illum cum quod mox sequitur, ὀμφαλὸς enim Graecè umbilicus dicitur; tum loca complura alia. MUNCK.

9 EX IGNE IGNEUS] Mod. MS. Ex igne ingenii. Quod probandum procul dubio. MUNCK.

10 IN UMBILICO DOMINATUR MULIERIBUS] Q199 Isidor,

lex divina dicit: Non est praecisus umbilicus tuus. quasi diceret, non est peccatum tuum amputatum. Nam & matrix illic catenata constringitur: unde & epomphalia eodem loco firmandis foetibus obponuntur. Ostenditur ergo, quod libido quamvis etiam invictam possit superare virtutem.

VI. De Caco & Hercule.

SI fumum fures eructuant, quis involantem, dum negat, agnoscat? Ergo aut caliginem aut fumum objicit, ne agnosci possit: aut in fumum³ vanescit substantia, quae furtive subcedit. Cacus enim Herculis boves⁴ furasse dicitur, quos cauda⁵ in speluncam tractos abscondit, quem Hercules presso gutture interfecit. κακὸν enim Graece⁶ malum dicimus. Ergo omnis malitia fumum eructuat, id est, aut quod⁷ contraria sit veritati, id est luci: aut quod acerba sit viden-

Isidor. xi. cap. i. *Lumbi ob libidinis lasciviam diti, quia in viris causa corporeae voluptatis in ipsis est, sicut in umbilico mulieribus.* MUNCK. Consule tu, Lector, Phurnutum de N. D. cap. 31. in fin.

1 LEX DIVINA DICIT] Ezech. xv. 4. *Et quando nata es, non est praecisus umbilicus tuus, & aqua non es lota in salutem, nec sale salita, nec involuta pannis.* Caeterum legem divinam appellat sacras literas, ut Chrysologus Serm. xi. *Hoc scire & nescire facile praestitit lex divina.* MUNCK.

2 EPOMPHALIA] MS. Leid. *epimphalia*. Perperam quidem, sed melius tamen quam *epinephridia*, quod est in 5. edd. Gloss. Cod. Leid. *Epimphalia* sunt quaedam emplastra, quae apponuntur umbilico mulierum concipere non valentium, unde praegnaces reddantur. MUNCK. J. Pollux lib. ii. cap. 4. §. 169. simpliciter hanc vocem ita describit ἐμφοῶν ἡ τὸ ἐν μέτρῳ, ἀκρομφοῶν τὸ ὑπὲρ αὐτῆς ἐπομφοῶν.

Ad C A P. VI.

3 VANESCIT] Pro *evanescit*. Ambros. Hexaëm. Lib. iii. 13. *Succus vanescit interior.* Victor de Persec. Vandal. Lib. i. *Illa omnia vanescebant.* MUNCK. Haec non est tam rara locutio. Ut enim hic *in fumum vanescit substantia*, ita Ovid. Epist. i. *Heroid. vs. 79. ait.*

Fallar, & hoc crimen tenues vanescat in auras.

4 FURASSE] 6. edd. *furatus esse*, quemadmodum Sriverius quoque volebat. Sed pro Comel. stat codex Leid. Nec indignum furo pro furor Fulgentio arbitror. Licinius Rufinus Collat. Leg. Tit. x. *Si aliquis dabit proximo suo argentum vel vas servare, & furatum fuerit &c.* Leg. Sal. Tit. xxix. *Si quis mulieri brachile furaverit.* Plura vide ad Hygin. cap. 100. MUNCK.

5 IN SPELUNCAM] In spelunca MS. Leid. & mox abscondidit. MUNCK. Livius lib. i. cap. 7. qui totam rem describit: *Pastor, accola ejus loci, nomine Cacus, ferox viribus, captus pulchritudine boum, quum avertere eam praedam vellet, quia, si agendo armentum in speluncam compulisset, ipsa vestigia quaerentem dominum eo deductura erant, aversos boves eximium quemque pulchritudine caudis in speluncam traxit.*

6 MALUM DICIMUS] Albricus: *Moraliter autem Cacus malus dicitur.* Augustin. C. D. lib. xix. cap. 12. *Malus Graecè κακὸς dicitur, quod ille vocabatur.* Servius ad AEn. viii. 190. *Novimus autem malum à Graecis κακὸς dici: quem ita illo tempore Arcades appellabant. Postea translato accentu Cacus dictus est, ut Helene Helena. Lege, ut εἰλένη &c.* Idem ad Ecl. x. 4. *Sanè Arethusa secundum Latinitatem in penultima habet accentum: secundum rationem Graecam in tertia à fine.* Sic ut *Creusa, & Creusa.* Leg. & heic, & Κρείσσα. Huic Caco etiam soror Caca fuit. Lactant. Firm. lib. i. cap. 20. *Colitur & Caca, quae Herculi fecit indicium bonum, divinitatem consecuta, quia prodidit fratrem.* Plura de Caco auctor Orig. Gent. Rom. p. 7. MUNCK. Plutarchus in Amato-

dentibus, ut fumus oculis: aut quod semper occultas obscurasque cavillationes objiciat. Ideo & duplex, quod multiformis malitia, non simplex sit. Triplici etiam modo nocet malitia: aut in evidenti, ⁸ potentior: aut subtiliter, falsus amicus: aut occulte, ut ⁹ impossibilis latro. Ideo etiam subtractos boves transversis ducit vestigiis, quod omnis malignus aliena ut invadat, transversa [defensionis] ¹⁰ utitur via. Ideo & bona Herculis concupiscit, quia omnis malignitas est virtuti contraria. Denique in spelunca absconditur, quod numquam malignitas aperta ¹¹ liberior fronte sit: sed virtus & malos interficit, & sua vindicat.

VII. De Antaeo & Hercule.

ANTAEUS enim ¹² in modum libidinis ponitur: unde & ἀντίος Graece contrarium dicimus. Ideo & de terra natus, quod sola libido

Amatorio T. II. p. 762. eum non κακός sed κάκων vocat. Τὸν μὲν γὰρ Ἡφαιστὸς πᾶσα Πρωτοῖσι Κάκων ἰσορῶσι πῦρ κὶ φλόγας ἀφένει Διὶ δὲ Σόματι ἔξω μέσας.

7 CONTRA SIT VERITATI] Lege, contraria sit cum MS. Leid. & 6. edd. & statim acerba sit cum iisdem. MUNCK.

8 POTENTIOR] Lege, ut potentior cum 6. edd. & in seqq. ut falsus amicus cum iisdem & MS. Leid. MUNCK.

9 IMPOSSIBILIS LATRO] Impotens. MICYLL. H. e. ἀδυνάτω, impotens. Impossibilitas impotentia. Chrysol. Serm. xxxi. Ut fieret de impossibilitate contemptus. Ita possibilitas pro potentia usurpatur à Capella lib. II. p. 40. IV. p. 96. VII. 242. Usos eadem voce etiam Marcellinum, Arnobium, & Palladium observat ad Voss. libros de Vit. Sermon. doctiss. Borrichius. Addo illis Servium ad II. Georg. 42. Quare & suam veracundè extenuat possibilitatem. Augustin. C. D. Lib. XXII. 30. Non suae possibilitate naturae. Fulg. Ruspens. Epist. 3. Viribus humanae possibilitatis assignat. Caeterum ut impossibilis, qui nihil potest, ita insensibilis dicitur August. Soliloq. cap. 6. & 19. qui nihil sentit. Incogitabilis apud Lactant. lib. I. cap. 8. ἀνέναντον. Irrationabilis apud eundem, qui rationis est expertus, lib. II. cap. 2. Plura vide ad cap. 9. Sed occulta malitia haud satis rectè videtur cum latrone impossibili conferri. Quamobrem assentior propemodum Barthio reponenti improvisibilis latro. MUNCK.

10 UTITUR VIA] Modii MS. nititur. Nec aliter Leid. cod. Sallust. Catil. cap. II. Ille ve-

rd nititur vid. Jug. cap. 4. Ad imperia & honores nituntur. MUNCK. Uti & niti in MSS. saepius confundi docet Cl. Oudendorp. ad J. Caesar. lib. IV. B. G. cap. 24. ad III. B. Civ. 45. & ad Hirt. de B. Alex. cap. 58.

11 LIBERIOR FRONTE SIT] 6. edd. liberiori fronte sit. Quod non contemnendum. Albricus excipit Fulgentium: Qui latet in spelunca, quia nunquam malitia liberae frontis est. Hercules autem, id est, virtus malos interficit, & sua vindicat. MUNCK.

Ad C A P. VII.

12 IN MODUM LIBIDINIS] Ita & mox cap. 8. In modum temporis posuerunt. In Contin. Virg. Tricerberi autem fabulam jam superius exposuimus in modum jurgii forensis positam. Albricus diceret sub formâ. Audi illum: Ponitur autem Antaeus sub forma libidinis. Nam ἀντίος Graecè contrarium sonat. Et nascitur libido de terra, quia de carne concepta. Haec quoque ex Fulgentio hausit. MUNCK. Cum Thurio gigante dimicavit etiam Hercules. Vid. Pausan. lib. III. cap. 18. p. 255. cujus pugnae si meminisset Fulgentius, nescio quos monstriferos hic iterum nobis edidisset explicationum foetus. Ne tamen ejus laudes deteram, Graecae vocis ἀντίος significationem novit. Ut enim Rhea Ἀνταίη dicitur, nempe διότι ἐκαστὴν τῶν Τελχῶν ἐγίνετο, ut censet Schol. Apoll. Rh. I. 1141. quamquam alios alius esse sententiae ibidem dicat: ita Ἀνταίη hic ho-

do de carne concipitur. Denique etiam, tacta terra, validior exsurgebat. Libido enim ¹ quanto carni consenserit, tanto surgit iniquior. Denique a virtute gloriae, quasi ab Hercule, superatur. Nam denegato sibi terrae tactu ² commoritur, altiusque elevatus materna non potuit mutuari suffragia, quo evidentem suae rei fabulam demonstrasset. Omnem enim mentem dum virtus in altum substulerit, & carnalibus eam denegaverit adspectibus, victrix statim exsurgit. Ideo etiam & diu in certamine dicitur desudasse. ³ quia rara est pugna, quae cum concupiscentia vitiisque congreditur, sicut Plato in Moralibus ait: Sapientes viri maiorem cum vitiis quam cum inimicis pugnam gerunt. Nam & Diogenes [Cynicus] cum ⁴ dolore ramicum torqueretur, & vidisset homines ad Amphitheatrum concurrentes, dicebat: Qualis hominum stultitia, currunt spectare feris homines repugnantes, & me praetereunt cum naturali dolore certantem.

VIII. Terebias.

TERESIAS duos serpentes concumbentes vidit; quos cum virga per-

mo, quisquis ille fuerit in Libya, a Graecis dici potuit, quia omnibus hospitibus adversus fuit, quos luctando interficiebat, quomodo & Herculem obprimere conatus fuit, sed frustra. v. Plut. in Theseo pag. m. 5. & quos laudavi ad Hygini fab. 31. Verum si recte nosset fabulam Fulgentius, & sana mente fuisset praeditus, hoc modo explicasset numquam; non enim hac lucta superavit carnis libidinem Hercules, quoniam cum Antaei occisi uxore statim rem habuit, e qua suscepit filium, quem ex hoc casu Palae-monem adpellavit, ut docet Tzetzes ad Lycophron. vs. 662. Praeterea hoc modo omnes Herculis labores explicare stultum est. Fuerunt revera olim huiusmodi latrones, de quibus haec testatur Plutarchus in Theseo pag. 3. Ὁ γὰρ δὴ χρόνῳ ἐκείνῳ ἦνεγκεν ἄνθρωπος, χειρῶν μὲν ἔργοις, καὶ ποδῶν τάχεσι, καὶ σώματων ῥώμασι (ὡς εἶπεν) ὑπερφύεις καὶ ἀκαμάτας; πρὸς ἑδὲν ἢ τῇ φύσει χρωμένους ἐπιεικῆς, ἐδὲ ὠφέλιμον, ἀλλ' ὕβρις τε χαρογῆς ὑπερηφάνῳ, καὶ ἀπιδουρίας τὴν δυνάμειν ὁμότῃ καὶ πικρία, καὶ τὰ κρεττὴν, βιάζεσθαι τε καὶ ἀφρθεῖν τὸ παραπίπτον. αἰδῶ ἢ καὶ δικαιοσύνην, καὶ τὸ ἴσον, καὶ τὸ φιλόανθρωπον, ὡς ἀτολμία ἔαδικεῖν, καὶ φόβῳ ἔαδικεῖσθαι, τὴν πολλὰς ἐπαγνῆναι, ἐδὲν αἰομένους προσήκειν τοῖς πλείον ἔχειν δυνάμεις. Τούτων Ἡρακλῆς τὰς μὲν ἐξεκοπῆς καὶ ἀκέρει δειλῶν, οἱ δὲ λαυθάνοντες ἐκείνῳ παρλίον ἔπιησαν καὶ ἀνεδύοντο, καὶ παρημελῆς ταπεινὰ πράττοντες. Fuerunt etiam huiusmodi belluae. Pausan. a putidis fabulis abhorrens narrat. lib. i. cap. 27. pag. 66. Πά-

λας ἢ ἄρα τὰ θηρία φοβερώτερά ἢ τοῖς ἀνθρώποις, ὡς ὅτ' ἐν Νεμίᾳ λέων, καὶ ὁ Παρνασίῳ, καὶ δράκοντες τ' Ἐλλάδι πολλὰ καὶ, καὶ ὡς αὖτε Καλυδῶνα, καὶ Ἐρύμανθον, καὶ τὸ Κορινθίῳ ἐν Κορυμνῶνι, ὡς τε καὶ ἐλέγεις, τὰ μὲν ἀνέμαι τὴν γῆν, τὰ δὲ ὡς ἰσχυρὰ εἰναι θείων, τὰ δὲ καὶ ἐς τιμωρίαν ἀνθρώπων ἀφείδῃ. Hos latrones prostrerni & haec monstra ab hominibus audacibus domari potuisse quis negaverit sanus? An Fulgentius Polydamantis Niciam patrem habentis res gestas eodem modo explicaret, qui Polydamas λέοντα ἐν τῷ Ὀλύμπῳ μέγαν καὶ ἄλκιμον θηρίον κατεργάσατο ἐδὲν ἐσκαδασμένῳ ὄπλῳ, teste Pausania lib. vi. cap. 5. pag. 464. Sub poëtarum fabulis latent verae historiae, sed quas loquendi modis a vulgari sermone longe abeuntibus ita occultant, ut in rectam earum cognitionem penetrare nequeas, nisi istas locutiones habeas penitus perspectas. Vide, quos laudat Is. Casaub. ad Strabon. lib. i. pag. 35. 42, 43. & notas nostras ad caput ultimum huius libri. Confundunt etiam res gestas heroum omnes Graeci, quos sequuntur tam solutae, quam ligatae orationis scriptores, & uni saepe tribuunt homini, quod plures diversis temporibus fecerunt, quod vel ex Herculis laboribus patet. Vide, quae dixi ad cap. 5. huius libri, imo ita augent, ut fidem saepe superent. An enim hic Polydamas, cujus tamen audacia facinora non pro fabulis habenda sunt, istum leonem occiderit inermis, suo loco relinquimus. Revera itaque Herculem i. e. virum quemdam fortissi-

num

percuſſiſſet, in feminam converſus eſt. Iterum poſt temporis ſeriem eos, concumbentes vidit, ſimiliterque percuſſis, iterum eſt in priſtinam naturam converſus. Ideoque dum de amoris qualitate certamen Juno & Jupiter habuiſſent, eum judicem quaefierunt. Ille dixit, tres uncias habere virum amoris, & novem feminam. Juno irata ei lumen ademit: Jupiter vero ei ⁶ divinitatem conceſſit. Graecia enim quantum ſtupenda mendacio, tantum eſt admiranda commento. Tereſiam enim in modum temporis poſuerunt, quaſi ⁷ *Θέρους αἰών*, id eſt aeſtiva perennitas: *Θέρους* enim dicitur aeſtas. Ergo ex verno tempore, quod maſculinum eſt (quia eodem tempore clauſura ſoliditaſque eſt germinum) dum coeuntia ſibi ⁸ adfectu animalia viderit, eaque virga, id eſt fervoris aeſtu percuſſerit, in femineum ſexum convertitur, ⁹ id eſt aeſtatis fervorem. Ideo vero aeſtatem in modum poſuerunt feminae, quod omnia patefacta eodem tempore ſuis emergant folliculis. Et quia concipiendi duo ſunt tempora, veris & autumnis, iterum conceptu prohibito, ad priſtinam redit imaginem. Autumnus enim ita omnia maſculino corpore adstringit, quo conſtrictis arborum

venis

mum Thebis & alibi in Graecia, nec non Antaeum in Libya latronem exſtitiffe, ſed hiſce omnibus a rebus geſtis nomen eſſe inditum ſta- tuimus.

I QUANTO CARNI &c.] Subaudi *magis*. Vulgat. Interpres Exod. I. II. *Quantoque opprimebant eos, tanto magis multiplicabantur*. Fulgent. Ruſp. Epist. 6. *Eo magis imagine ſecularis concupiſcentiae ſuccenduntur, quo ſublimis ſeculi dilectione mundana libenter captivos teneri conſpiciunt*. Auguſt. C. D. VII. 3. *Tanto illis rebus praefantiora ſunt, quanto & ipſae res ab eis intellectu & ratione vincuntur*. Juſtin. xxxix. cap. 3. *Quanto Grypus abnuſcit, tanto ſoror muliebri pertinacia accenditur*. Pſeudocypr Laud. Martyrii: *Quanto ſe in exprimenda martyrii dignitate protulerit, tanto ipſo pondere laudis oppreſſu deficiat*. Ovid. VIII. Met. vers. 751. *Nec non & caetera tanto Sylva ſub hac omnis, quanto jacet herba ſub omni*. Vet. Interpr. Marc. cap. VII. vers. 36. *Quanto autem eis praeci iebat, tanto magis &c.* MUNCK.

2 COMMORITUR] *Moritur* 6. edd. Sed illud cum Commel habet Leid. cod. Gloſſ. *Simul & ſtatim moritur*. MUNCK.

3 QUIA RARA EST PUGNA, QUAE CUM CONCUPIſCENTIA VITIISQUE CONGREDITUR] Non agnoſcunt illa verba MSS. Modiani. Sed agnoſcit Leideniſis. Gloſſator non male *raram pugnam* pro magna & inſigni accipit. MUNCK. Sic *rarum* pro praecipuo ac ſummo capit Philarg. ad Virg. IV. Georg. 130. *rarum hominem* pro e-

gregio ac bono ſumi docet Serv. ad VII. Ecl. 46. Sic *rariſſima patulis ramis quercus* Ovidio VII. M. 622. eſt admodum inſignis. *rarae puellae* dicuntur, quae forma, qua aliis praefant, aut ſaltim quam cum paucis habent communem, caeteriſque dotibus admodum ſunt inſignes. v. Broukh. ad Propert. I. VIII. 42.

4 DOLORE RAMICUM] Gloſſ. Philox. *Ramex*, *εντεροκήλη*. Unde *enterocelici* Arnob. Lib. VII. Plin. Lib. XX. 4. Conſule Salmaſ. Lib. I. Epist. 56. Taubm. ad Plaut. Mercat. I. 2. Alciat. Parerg. lib. IV. cap. 27. Not. Tyr. *Rames*, *Ramicofus*. Lege, *ramex*. MUNCK.

Ad C A P. VIII.

5 CONCUMBENTES VIDIT &c.] Concinnius foret: *concumbentes ut vidit, ſimiliterque percuſſit*. MUNCK.

6 DIVINITATEM] *Artem vaticinandi*. *Divinandi poſſibilitatem* appellat Capella Lib. II. pag. 40. MUNCK.

7 ΘΕΡΟΥΣ ΑΙΩΝ] MS. Leid. *Tereſion*. *Terē* enim *aeſtas* dicitur, Dejerare auſim barbarē ſcripſiſſe Fulgentium, *Θέρους αἰών*. *Θέρους* enim &c. MUNCK.

8 AFFECTU] MS. Mod. *ad foetum*. MS. Leid. ſtat à Commelino. Gloſſ. *amore*. MUNCK.

9 ID EST, AESTATIS] *In aeſtatis una vocula auctius*

venis ¹ vitalis succi ² commerciales transfennas ³ uteri stringens, foliorum marculentam ⁴ detundat calvitiem. Denique duobus diis, id est duobus elementis, arbiter quaeritur, igni atque aeri, de genuina amoris ratione certantibus. Denique justum ⁵ proferat iudicium. In fructificandis enim germinibus dupla aeri quam igni materia subpetit. Aër enim & ⁶ maritat in glebis, & producit in foliis, & gravidat in folliculis. Sol vero maturare tantum novit in granis. Nam (ut hoc certum sit) ⁷ caecatur à Junone, illa videlicet caussa, quod hiemis tempus aëri nubilo caligante nigrescat: Jupiter vero occultis vaporibus ⁸ conceptionalem factum ei futuri germinis subministrat, id est quasi praescientiam. Nam ob hanc rem etiam Janus bifrons pingitur, quod & praeterita respiciat & futura.

IX.

auctius MS. Leid. & mox cum 6. edd. *constringit* pro *astringit*. MUNCK.

¹ VITALIS SUCCI] Lactant. de Opif. Dei cap. 7. *Et sanguis universa membra vitalibus succis irrigaret.* Et cap. II. *Vitales succos membris omnibus dispertiret.* Dicitur ferme *vitalis succus*, ut *semen vitale*. Vet. Inscript. apud Tectosagas: *Vitale semen conservare.* Σπέρμα βίαιας Plutarchus vocat lib. de cons. valet. Non dissimiliter *vitatia pascua* Chrysolog. Serm. VI. *Vitalis substantia* v. *Vitalis esca* LVI. quae vitam faciunt & conservant. MUNCK.

² COMMERCIALES TRANSENNAS] Gloss. *mutuos transitus*. MUNCK.

³ UTERI] MS. Leid. *iteris*. Gloss. pro *itineris*. 6. edd. *interius*. Quod magis arridet, cum quid uterus sit in arboribus haud videam. MUNCK.

⁴ DETUNDAT] Gloss. cod. Leid. explicat, *amputet*. Videtur legisse *detondeat*. Quod ineptum non est. Prop. Lib. III. el. II. *Nunc violas tondete manu.* Retineo tamen *detundat*; tamen si melius dixisset, *decutiat*. Horat. Epod. XI. *Silvis honorem decutit.* Ubi Scholiastes: *Pridie Idus Junias, aut circiter, incipit sol à nobis recedere, & suus succus arbores deficere, usque ad pridie idus Decembrias.* MUNCK.

⁵ PROFERAT JUDICIUM] Lege, *profert* cum 6. edd. & MS. Leid. MUNCK.

⁶ MARITAT] Gloss. *foecundat*. Non convenit heic Fulgentio cum Philosophis. Melius Lactant. lib. I. cap. 12. *Ut nulli alii elemento magis opus sit genitalibus, quam calori, cujus fotu*

conciuntur, nascuntur, sustentantur omnia. MUNCK.

⁷ CAECATUR A JUNONE] *Caecatur etiam à Junone* MS. Leid. MUNCK.

⁸ CONCEPTIONALEM FACTUM] B. A. H. & M. *Conceptionem fatim.* L. & H. *Conceptionem statim.* MS. Leid. *Conceptionale fatum.* Optime παρ' ἐμοίγε κειτῆ. Sequitur enim, *quasi praescientiam.* Fatum enim quandoque idem quod vaticinium, ut cum *fata Sibyllina* dixit I. Cat. Tullius. MUNCK. Quid? Ergone Fulgentius credidit, *Tiresiam* numquam in rerum natura existisse, cujus obitus a Pausania lib. VII. cap. 3. pag. 527. serio describitur. Θερασάνδρῳ ὃ ὃ Πολυνείκευς καὶ Ἀργείων ἐλόντων Θήσας, αἰδοί τε ἀχινάλωσι, καὶ ἡ Μαντώ τῆς Ἀπόλλωνι ἐνομήσθσαν ἐς Δελφούς. Τερpsίαν ὃ κατὰ τὴν πορείαν τὸ χεῖρ ἐπέλαβεν ἐν τῇ Ἀλιαρῆα. exstiteret itaque numquam Thebae, nec Pindarus, Epaminondas alique, qui Thebis nati perhibentur. Fabulae explicatio non ex *Tiresiae* nomine, sed e duobus serpentibus coeuntibus petenda est, & e sexus mutatione. vide, quae notavi ad Hygini fab. 75. ubi & plures qui de *Tiresiae* morte scripserunt, auctores citatos invenies.

Ad C A P. IX.

⁹ AURI VEL ARGENTI] 6. edd. & MS. Leid. *argenti & auri.* MUNCK.

¹⁰ INSENSIBILEM] Ἀναίσθητον, nihil sentientem. Au-

IX. *Prometheus.*

NULLA quaerantur ultra terris munimina, dum usque in coelum pervenerint furta: aut quae securitas erit ⁹ auri vel argenti, ubi flamma potuit involari? Prometheus ajunt hominem ex luto finxisse, quem quidem inanimatum atque ¹⁰ insensibilem fecerat. Cujus opus Minerva mirata, spondit ei, ut, si quid vellet de coelestibus donis, ad suum opus adjuvandum inquireret. Ille nihil se scire ait, quae bona in coelestibus haberentur: sed si fieri posset, se usque ad superiores elevaret: atque exinde, si quid suae figulinae ¹¹ congruum cerneret, melius ¹² in re oculatus arbiter praesumpisset. Illa ¹³ inter ora septemplex clypei sublatum ¹⁴ coelo opificem detulit. Dumque videret omnia coelestia flammatis animata ¹⁵ vegetare vaporibus, clam ¹⁶ ferulam Phoebiacis adplicans rotis, ignem furatus est: quem ¹⁷ pectusculo hominis adplicans, animatum reddit corpus. Itaque ligatum eum ferunt vulturi jecur perenne praebentem. ¹⁸ Et quamvis Nicagoras in ¹⁹ Disthemi-

Auctor Ovid. *Vetulae: Sunt insensibiles multum à virtute remotae.* August. *Soliloq. cap. 6. Ideo caecus eram, surdus, & insensibilis.* Ambros. *de iis, qui initiantur cap. 4. Quasi insensibilia vel culpam possint recipere vel gratiam.* Ita apud veterem interpretem Siracidae cap. i. vers. 36. *incredibilis dicitur* *αἰσῶν*. Et II. 32. *Intelligibilis, qui intelligit, ut sensibilis, qui sentit apud Lactant. II. cap. 2. & VI. cap. 9. Sanè incredibilis pro incredulo est etiam apud Eccl. cap. XVI. vers. 37. Epist. ad Tit. cap. i. 10. Inconcupiscibilis animus apud Schol. Horat. qui nihil concupiscit. Irrationabile elementum, quod ratione non utitur, apud Gregor. Dial. lib. III. cap. 10. Sed adjectiva illa in BILIS desinentia activè saepe sumi multi jam multis declararunt, inter quos & Vossius est inde Vit. Serm. p. 150. Adde quae dixi supr. ad cap. 6. MUNCK.*

II CONGRUUM] *Conveniens. Utitur eà voce etiam Ruspens. Episcop. Epist. 3. Utriusque rei congrua discretionem pensantes.* MUNCK.

12 IN RE] MS. Leid. *inire.* Micyll. & L. *Si quid suae figulinae congruum cerneret, melius ini- ret, id est, propter septem artes liberales, vel septem planetas, qui in aëre currunt, oculatus arbiter praesumpisset.* Eadem habent B. H. I. & A. nisi quod pro *iniret* exhibent *inire*. Sed tu, mihi crede, lector, illa, *id est propter septem artes liberales, vel septem planetas, qui in aëre currunt, glossatoris esse, qui explicare voluerit, quid septemplex clypeus sibi velit.* Certe marginem codicis Leidensis inter caeteras glossas occupant. Caeterum pro *in re* omnino reponendum cen-

seo *inire* h. e. invenire. Excerpta Festi: *Initi ponitur interdum pro concubuit: interdum pro invenit, ut init rationem: interdum pro introit, ut Plautus, init te unquam Febris.* MUNCK.

13 INTER ORA] *Lege, inter oras.* cum MS. Leid. & 6. edd. MUNCK.

14 COELO DETULIT] *Ὀὐρανὸς, ἐργασίας.* Macrobius: *It clamor coelo.* MUNCK.

15 VEGETARE] Ita quoque & 6. edd. & MS. Leid. Gloss. explicat *vivere.* Vel *vegetari* est legendum, vel, quod rectius putem, dicendum *vegetare* absolute positum pro *vegere*, ut *suppetere* pro *suppetere* interdum. Varro apud Nonium: *Viget, veget, ut pote plurimum.* Isidor. de Nat. Rer. cap. 27. *Quod animal sit & spirat & vegetat &c.* MUNCK.

16 FERULAM PHOEBIACIS APPLICANS ROTIS] Servius ad Ecl. VI. Virg. vers. 42. *Adhibita facula ad rotam solis ignem furatus.* Forte *ferula* quis mallet. Sed *facula* de *ferula* facta esse potuit. Fictum hoc inde, quod ignem in *ferula* adservare docuit. Vide Plin. Lib. VII. 56. MUNCK.

17 PECTUSCULO HOMINIS APPLICANS &c.] Schol. Horat. ad Lib. I. od. 3. *Cum ignis è coelo furtim à Prometheus surreptus esset ad suas è terra fictas statuas animandas.* MUNCK.

18 ET QUAMVIS] *Τὸ &*, ut planè heic otiosum, per me licet abeat in malam rem. MUNCK.

19 DISTHEMITEA] Boschartus emendat de *Prometheo*. Voss. *Histor. Graec. pag. 520. Δισθημιτέας.* hoc est, *vincti Promethei.* MUNCK.

I ET

sthemithea libro, quem scripsit, primum illum formasse idolum referat;
 1 & quod vulturi jecur praebeat, 2 livoris quasi pingat imaginem. unde & Petronius Arbiter ait:

3 Qui vultur jecor 4 intimum 5 pererrat,
 Et pectus trahit, intimasque fibras,
 Non est quem 6 lepidi vocant poetae,
 Sed cordis 7 mala livor atque luctus.

Nam

1 ET QUOD VULTURI] 6. edd. ex eo quod. Cod. Leid. & eo quod. quod probo. MUNCK.

2 LIVORIS PINGAT IMAGINEM] Euphorbus, five Vomanus est, epigram. de Livore Catal. Pith. Lib. I. Est ales, Tityique vultur intus, Qui semper lacerat comestque mentem. MUNCK.

3 CUI VULTUR] Qui legendum censeo, ut editum inter fragmenta Petronii. Περὶ γυμνασίου & καὶ ἰσοχρίαν interpretatur Schol. Hesiodi pag. 251. ed. Heinf. MUNCK.

4 INTIMUM] Ita & MS. Leid. Modius & 6. edd. ultimum. Quomodo adducunt quoque Boschartus Hierozoic. & Brassicanus ad Petron. Putarem τὸ intimum praefendum, nisi mox sequeretur intimasque fibras. Ovid. IX. Met. 202. Pulmanibus errat Ignis edax imis. Damasus: Latuitque sub imo Pectore. Catullus Carm. 36. Ignis interiorum edunt medullam. Sed ingrata & inveniusta est ejusdem vocis repetitio ista, nec sapit limatum Petronii judicium. MUNCK.

5 PERERRAT] Penetrat Barth. Frustra. MUNCK.

6 TEPIDI] Ita cum 6. edd. etiam cod. Leid. Gloss. falsi. Dixerim potius nugaces. Sanè tepentes naenias pro frivolis nugis usurpavit Claud. Mamertus de Stat. Anim. lib. II. cap. 8. Ad eundem modum existimabam aliquando tepidas nugas dixisse versiculos suos Ausonium, & legēbam in carmine ad Pacatum: Inveni, tepidae silete nugae. Scaliger heic in margine libri sui emendaverat trepidi. Quod non contemnendum. Potuit enim trepidos vocare poetas, quod quasi timidi & meticulosi omnia facere soleant φοβερώτεροι. Salmasius volebat Tityon, & Boschart. Hieroz. Part. II. Lib. II. 27. Atque ita cui esset retinendum. Quod non putem, cum sic pendeat sententia. Videtur hoc voluisse: Non est is vultur, quem Prometheo viscera exedere fingunt nobis poetae: sed livor & luctus sunt, qui hoc faciunt. Si de Tityo accipere mavis, legendum cum Douzā not. in Tibull. cap. 2. Non est, quem Tityi vocant poetae. MUNCK.

7 MALA] Non agnoscit vocem illam Leid. codex. Barth. Advers. lib. XII. cap. I. emendat

lama. Sed velim scire, quomodo sic constet versus, cum prior syllaba in lama producat ab aliis. Vide Horat. Lib. I. epist. 13. vers. 10. Pro luxus malebat luctus Scaliger, ut & Douza Spicileg. in Petron. Nec displicet. Lucretium secutus est Petronius. Servius ad AEn. VI. vers. 596. Sanè de his omnibus rebus mirè reddit rationem Lucretius, & confirmat in nostra vitā esse omnia, quae finguntur de inferis. Dicit enim Tityon amorem esse, hoc est, libidinem: quae secundum Physicos & Medicos in jecore est, sicut risus in splene, iracundia in felle. Unde etiam exesum à vulture dicitur in poenam renasci: etenim libidini non satis fit, re semel peracta, sed recrudescit semper. Unde ait Horatius, Incontinentis aut Tityi jecur. Lege, nec Tityi &c. Ita enim habetur lib. III. od. 4. MUNCK.

8 LINDOSECMIARUM] Laudat & Meursius eo nomine hunc librum ad veteres Musicos. Modius & 6. edd. Epimetheiorum. quasi inibi actum esset de origine & gestis Epimethei. MS. Leid. In livido sententiarum libro. Glossator: In quo disputat de livore, id est, invidia. MUNCK. Si plura de Aristoxeno scire velis, adi Plutarchum qui de eo haec refert de Herodoti Malignit. Tom. II. pag. 856. Ἐγγύς δὲ τῶν εἰσὶν οἱ πῆς ψόγοις ἐπ' αὐτῆς τινὰς παραλήψεις. ὡς ἐπὶ Σακράτους Ἀεὶ τὸ ἐν τῷ ἀπαρδύσει καὶ ἀμαθίᾳ καὶ ἀκόλαστον εἶπαι, ἐπὶ γὰρ καὶ ἀδυναμίᾳ δὲ καὶ ἀρεσῇ. Item Perizon. ad Aelianum VIII. V. H. 13. ac Menag. ad Diogen. Laert. lib. VIII. §. I.

9 ΠΡΟΝΟΙΑΝ ΘΕΟΥ] MS. Leid. Προμηθεὶαν Τετι. Lego, προμηθεὶαν θεῶν. Et ita quoque 6. edd. nisi quod illud θεῶν omittunt. Phornutus cap. 18. Προμηθεὶα εἰρήνη καὶ προμηθεὶαν. Servius ad Eclog. VI. Prometheus dictus est ἀπὸ τοῦ προμηθείας, id est, à providentiā. Lactant. II. cap. 10. Non dico esse mentis, sed primum omnium Prometheum simulacrum hominis formasse de pingui & molli luto. Quae ut simplicissima, ita verissima videri possit interpretatio. Nec insulsè Augustin. C. D. lib. XVIII. cap. 18. Ferunt de luto formasse homines, quia optimus sapientiae doctor fuisse perhibetur. Heraclid. Alleg. Hom. p. 123. Ὁ Προμηθεὺς ἀπὸ τοῦ

Nam & Aristoxenus in ⁸ Lindofecemiarum libro, quem scripsit, familia profert. Nos vero Prometheum, quasi ⁹ *πρόνοιας* θεῶν: quod nos Latine ¹⁰ Dei praevidentiam dicimus: ¹¹ ex hac praevidentia, & Minerva, quasi coelesti sapientia, hominem factum. Divinum vero ignem, quem voluerunt, animam monstrant divinitus inspiratam, quae apud ¹² paganos dicitur ¹³ de coelis tracta. Jecur vero Prometheum vulturi praebentem, quod nos cor dicimus: quia in corde ¹⁴ aliquanti Philosophorum dixerunt sapientiam. Unde & Juvenalis ait:

--- Si

πανὲς ἀγκυλίσαν τὸ πῦρ λέγει), ἐπειδὴ περ τέχνης παρμύθειαι τ' ἀνθρώπων ἐπενόησι πλὴν ἐκείθεν ἀπόρροιαν. MUNCK. Vide, quae congesti ad Hygini fab. 144.

IO DEI PRAEVIDENTIAM] Modius, providentiam Dei. In 6. edd. & MS. Leid. providentiam dicimus, omisso τῷ Dei. MUNCK.

II EX HAC PRAEVIDENTIA] Modius: Et ex Dei providentiā & Minervā quasi coelesti sapientia hominem factum; divinum vero ignem animam divinitus inspiratam, quae apud Paganos &c. Leid. Cod. à Commelino nihil abit, nisi quod initio habet, ex Dei providentiā. Si deinde scribas, divinum vero ignem quod voluerunt, animam &c. satis & apta & aperta erit sententia. Zeno apud Censorin. cap. 3. genitos homines autumat ex solo adminiculo divini ignis, id est, Dei providentiā. MUNCK.

12 PAGANOS] Unde pagani dicti sint anquiruntur ab Alciato Parerg. lib. I. cap. 13. Herald. ad Arnob. pag. 4. Isidor. lib. VIII. Orig. cap. 10. Passerat. ad Propert. Lib. IV. el. 4. MUNCK.

13 DE COELIS TRACTA] Vide Virgil. AEn. VI. 710. Juvenal. Sat. XV. 146. Lactant. lib. III. cap. 6. Servius ad AEn. II. 641. Anima enim coeli pars est, corpus vero umbra inferorum. Corpus esse umbra non potest. In Servio Danielis duae istae voces corpus vero omittuntur. Mihi defectus esse locus videtur. Scribo: corpus vero terrae, umbra inferorum. Ex tribus componebant hominem, animā, corpore, & umbra. Vetus inscriptio apud Gruterum, & in Catal. Pith. Lib. III. Perpetuas sine fine domos mors incolit atra, Aeternosque levis possidet umbra lares. Vita subit coelum, corpus tellure tenetur: Omnia sic repetunt jura locosque suos. MUNCK. Serv. ad IV. AEn. 705. Et dicendo IN VENTOS aut eos sequitur, qui animam aërem dicunt; hoc est, in materiam suam redire. & ad V. AEn. 722. Aut secundum quod supra diximus: quia animae coelum tenent, simulacra vero apud inferos sunt. Animam ita definit Schol. Euripidis in Hecuba vs. 177. Σημοίμει τὴν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ λογικὴν ψυχὴν, καὶ τὴν ἐν

τοῖς ζώοις τοῖς ἀλόγοις καὶ τοῖς φυτοῖς. Non agam hic de anima in duas partes a Platone Philosopho divisa, sed ad rem facit, quod dicat λογικὴν ψυχὴν habitare in summa corporis parte πρὸς δὲ τὴν ἑν ὀυρανῷ εὐγγένηϊαν ἀπὸ γῆς ἡμᾶς αἶρειν, ὡς ὄντας φυτὸν ἐκ ἐπιγείου, ἀλλ' ἐρράνιον. v. Heraclid. Pontic. in Allegor. Homeric. p. 433. quam immortalem primi statuerunt Aegyptii, teste Herodoto lib. II. cap. 123. Juxta vero Pausaniam lib. IV. cap. 32. p. 360. Chaldaei & Indorum Magi, quos Platonem esse imprimis secutum addit, cujus Platonis ut & Pythagorae sententiam de animae immortalitate ita narrat Plutarchus de Placitis Philosophorum lib. IV. cap. 7. Πυθαγόρας, Πλάτων, τὸ μὲν λογικὸν, ἀφθαρτον (καὶ γὰρ τὴν ψυχὴν ἢ θεὸν, ἀλλ' ἔρρον τοῦ Ἀϊδίου τοῦ θεοῦ ὑπάρχειν.) Choerilus poeta, & alii dicunt Thaletem Milesum primum animae immortalitatem docuisse, alii, ut & Cicero, Pherecydem. Vide Is. Casaub. & Menag. ad Diogen. Laert. lib. I. §. 24. Animam e corpore migrantem coelum, unde originem traxerat, repetere statuerunt multi e Veteribus. Quod e Servio ad IV. AEn. 654. docet G. Cuperus in Apoth. Hom. pag. 20. (qui pluribus de homine ex anima, corpore, & umbra composito agit.) Cui adde Serv. ad VI. AEn. 127. Quamquam alii aliter de animis mortuorum senserunt. De Thracibus refert P. Mela. lib. II. cap. 2. §. 20. Quidam feri sunt, & ad mortem paratissimi. Id varia opinio perficit; alii redituras putant animas obeuntium: alii, etsi non redeant, non extinguī tamen, SED AD BEATIORA TRANSIRE: alii emori quidem, sed id melius esse, quam vivere. Argivi νομίζουσι, ὅτι τὰ σώματα τ' ἀπθανόντων δέχεται τὴν γῆν, ἔτι τὰς ψυχὰς τ' Ἑρμῆν. Vid. Plut. Quaest. Graec. Tom. II. pag. 296. qui Pindari, Heracliti, & suam de immortali anima sententiam docet in Romulo pag. 35, 36. T. I. Alias aliorum sententias ad hunc Auctorem inlustrandum nil facientes omitto.

14 ALIQUANTI] Quidam, aliquot. Victor. Epitom. cap. 62. Conspiravere aliquanti in ejus necem. Servius ad AEn. I. 755. Donec aliquanta ibi-

R r r r

dem

*Si laeva parte papillae,
Nil salit Arcadico juveni.*

Denique vulturem in modum mundi posuerunt, quod mundus & celeri quadam volucritate versetur, & cadaverum nascentium, occidentiumque perennitate depascitur. Itaque alitur ac sustentatur divinae providentiae sapientia, quae nec ipsa finire novit, nec mundus cessare ab ejus alimentis aliquatenus possit. Denique ² Pandoram dicitur formasse: Pandora enim Graece omnium munus dicitur, quod anima munus sit omnium generale.

X. *Adulterium Veneris.*

JUSTE vel Sol Veneris ³ depalat adulterium, ⁴ quatenus Luna solet ejus celare secretum. Venus cum Marte concubuit: quam Sol inveniens, Vulcano prodidit. Ille adamante catenas effecit, ambosque religans diis ⁵ turpiter jacentes ostendit. Illa dolens quinque filias Solis amore subcendit: id est, Pasiphaen, Medeam, Phaedram, Cir-

dem moriantur. Et cap. 30. *Ne si plures reperirentur, quantis odio esset, intelligeret.* h. e. quam multis. Propertius lib. I. el. 5. *At tibi curarum millia quanta dabit.* Vegetius Lib. II. 3. *Necesse est aliquantos debilitari, aliquantos deferere.* Tertull. ad Scap. cap. 5. *Quantis ignibus, quantis gladiis opus erit?* Gregor. Dial. lib. III. *Pene tanti in ea testes, quanti &c.* Auctor. Orig. Gent. Roman. *Appositis custodibus nescio quantis.* Cat. Pith. Lib. III. *Quanta saevirent in sua facta manus?* Terentianus pag. 87. ed. Briss. *Maurus item quantos potui cognoscere Grajos?* Vet. Interpres Joan. cap. XXI. II. *Cum tanti essent.* hoc est, tot essent. Ruffin. Interpr. Euseb. Lib. I. *Post aliquanta iterum dicit.* Victor Episc. Lib. I. *Quod forte voluntarie aliquanti fecerunt.* Plura, sed alia dabunt Scalig. ad Manil. p. 403. Sciopp. Suspect. Lectionum lib. I. cap. II. Goldastus ad Valerianum de Bon. discipl. p. 87. Infinita praeterea invenies exempla apud Vett. Grammaticos, ut & Tertullianum, Hieronymum, Casianum, Leonem Magnum, aliosque id genus. Frequentior enim ea phrasis deterioribus, quam optimis scriptoribus. Hinc *quantitas universa, & ingens populi quantitas* dicitur à Victore Lib. I. pro multitudine. MUNCK.

I ET DEPASCITUR] Debat sequi *depascatur*, quia praecessit *versetur*. Sed ad eundem modum mox habes *novit nec possit*. Et apud Censorinum

cap. I. *Non quod abjeceris, sed quod comperisti.* Quae Grammaticorum migrant canones. Vide quae dixi ad Hyg. cap. 148. MUNCK. De vulturibus haec Plutarchus in Quaest. Rom. Tom. II. p. 286. *Ἐι λέγει ἀληθῶς Ἡρόδοτος, ὅτι πάσι μάλιστα γυνὴ ἐπὶ πράξει ἀρχὴ φανέσιν ἔχειν Ἡρόκλης, ἡ γὰρ μὲν δικαιότατον εἶναι τὸ γυναικὶ σαρκοφάγον ἀπάντων. πρῶτον μὲν ᾧ ἐδόντος ἀπέλειται ζῶντι, καὶ δὲ ἀπικλίνουσιν ἑμψυχοὶ ἐπὶ, ὡς αἱ τοὶ καὶ ἱέρειες καὶ τὰ θυκλινόμα· κρήται δὲ πῶς ἀλλοῖς ἀποθανῶσι. ἔπειτα καὶ τῶν τὰ ὁμόφυλα παρέρησι. πετινῶν ᾧ ἐδόντος ἑώρακε γυναικὶ γενομένην, ὡς αἱ τοὶ καὶ ἱέρειες μάλιστα τὰ συγγενῇ διακρύβουσι καὶ κρύπτουσι, καὶ τοὶ κατ' Ἀχαιοί.*

Ὁρσίδος ἔστι πῶς αἱ ἀγασταὶ φαγόν;

Ἀνθρώποις δὲ, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ἀβλαβέστατος ἐστὶν, ὅτε καρπὸν ἀφανίζων, ὅτε φυτὸν, ὅτε ζῶον ἡμεροκακουργῶν.

2 PANDORAM D. F.] De Pandora vide Palaephatum de Incredilib. cap. 35.

Ad C A P. X.

3 DEPALAT] H. e. *propalat*. Quo verbo cum aliis nonnullis utitur in vitâ Carnuti AElnothus cap. 9. & Victor Lib. III. de Persec. Vand. Sed neutrum probae notae. Certè non hoc sensu

Circen, Dirce. Quid sibi ⁶ in hoc poetica adludat garrulitas, inquiramus. Perstant nunc in nostra vita de hac fabula certa admodum testimonia: nam virtus corrupta libidine, sole teste adparet. unde & Ovidius ⁷ in Metamorphoseon ait:

⁸ *Videt hic deus omnia primus.*

Quae quidem virtus corrupta libidine, turpiter catenata fervoris constrictione tenetur. Haec itaque quinque Solis filias, id est, quinque humanos sensus luci ac veritati deditos, quasi solis foetus, hac corruptela fuscatur. Ob hanc rem etiam hujusmodi nomina quinque ipsis Solis filiabus voluerunt. Primam Pasiphaen, ut visum, quasi ⁹ Pasiphanon, quod nos Latine omnibus adparentem dicimus. Visus enim reliquos ¹⁰ quatuor inspicit sensus, quia & eum, qui clamat, videt, & palpanda ¹¹ notat, & degustata adspicit, & odoranda intendit. Secundam Medeam, quasi auditum, hoc est ¹² μηδὲν ἰδέαν, quod nos Latine nullam visionem dicimus. ¹³ vox enim corpore nuda est. Tertiam Circen, tactui similem, id est, ¹⁴ quasi diceret ¹⁵ χερσὶν χεῖρην Grae-

su depalare. Depalare vineam est palis ordine fixis eam erigere apud interpretem Pastoris Hermiae: quo significatu palare venit Columellae & Palladio. Usum tamen eadem significatione, quā heic usurpatur à Fulgentio, etiam Constantinum Presbyterum inveni apud Voss. Vit. Sermon. p. 701. Sed altera usitatior est, & invenitur quoque in Tertull. Apolog. cap. 10. & Vitruv. Lib. IX. 8. Gloss. Philox. Propalare, ἐπαχέειν. Gloss. Isidor. Depelata, manifestata. Leg. depalata. In Gloss. Philox. scribendum existimo, prolatate. Ammian. Lib. VI. p. 109. ed. Boxh. Nihil prolatandum existimans. MUNCK.

⁴ QUATENUS] Quoniam. Flor. II. 2. Quatenus nec mole jungi, nec pontibus posset. Sed hoc tralatitium. MUNCK.

⁵ TURPITER JACENTES] Respexit illud Ovid. IV. Met. 185. Admisitque Deos: illi jacuere ligati Turpiter. MUNCK.

⁶ IN HOC] Ita & MS. Leid. Sed 6. edd. de hoc. Perperam. Saniores hujus fabulae dabit tibi Lucianus in Gallo explicationem. MUNCK. Adde, quos citavi ad Hygini fab. 148.

⁷ IN METAMORPHOSEON] Subaudi libris. Sic lib. III. cap. 7. Democritus in Physiologumenon. MUNCK.

⁸ VIDET HIC DEUS O. P.] Unde πᾶσι θεὸς vocatur. v. Stanlei ad Aeschyli Prometh. Vinct. vs. 91. & G. Cuper. Harpocrat. pag. 114.

⁹ PASIPHANON] M. & L. Πασίφην. quomodo & Modius hunc locum producit. Detortum hoc ex πασιφανής, quod est omnibus apparens. MS. Leid. heic habet Pasipphanon. MUNCK.

¹⁰ QUATUOR INSPICIT SENSUS] Isidorus lib. XI. cap. I. Vicinior (visus) enim est cerebro, unde omnia manant: ex quo fit, ut ea, quae ad alios pertinent sensus, videri dicamus, veluti cum dicimus: vide quomodo sonat, vide quomodo sapit. Sic & caetera. MUNCK.

¹¹ NOTAT] Gloss. dignoscit. Rectè. Petron. Notavit me miles, sive ille planus fuit. h. e. animadvertit. Malè palpando & mox odorando exhibent 6. edd. MUNCK. Cic. IX. ad Fam. 16. Hic versus Plauti non est, hic est, quod tritas aures haberet notandis generibus poetarum.

¹² MHΔ'EN IΔE'AN] Μηδὲν ἰδέαν & haec, & quae sequuntur. quo majori cum veniā omitto differentias lectionum in editis. MS. Leid. junctim exhibet medenideam. MUNCK.

¹³ VOX ENIM CORPORE NUDA EST] Nec 6. edd. nec Mod. membranae ista habent. at habet codex Leid. nec, ut sententia sit perfecta, omitti debent. MUNCK.

¹⁴ QUASI DICERET] Aptius foret, quasi diceret; ut mox, velut si dicas. Sed & ibi dicat habet Cod. Leid. contra genium linguae Latialis. MUNCK.

¹⁵ ΧΕΙΡΩΝ ΚΡΙΝΗ] MS. Leid. Tertia Circe tactui

Graece, quod nos Latine manuum iudicium dicimus. Quarta Phaedra, quasi odoratus, velut si dicas, *Φέρων ἡδὺν*, quasi adferens suavitatem. ² Quinta Dirce, saporis index, quasi *δριμύν κείνη*, quos nos Latine acre iudicans dicimus.

XI. De Ulyxi, & Sirenis.

³ SIRENES Graece ⁴ tractatoriae dicuntur. Tribus enim modis inlecebra amoris trahitur, aut cantu, aut visu, aut consuetudine. Amantur enim ⁵ quaedam speciei venustate, quaedam etiam lenocinante consuetudine. ⁶ quas Ulyxis focii obturatis auribus transeunt, ipse vero religatus transit. Ulyxes enim Graece, ⁷ quasi *ὄλων ξένος*, id est, omnium peregrinus dicitur. Et quia sapientia ab omnibus mundi rebus peregrina est, ideo astutior Ulyxes dictus est. Denique Sire-

tactui similis, id est, quasi diceret, Cyronere. Forte scripserat *Χειρὸν κείνην*. Quod esset idem, quod *Χειρὸν κείνης*, sed lingua Fulgentianâ. Modius adducit *Χειρὸν κείτῳ*, ut & infra cap. 13. habes. Cacterum vel id est, vel quasi diceret inducenda. Supervacuum certè alterutrum. MUNCK.

¹ ΦΕΡΩΝ 'ΗΔΥΝ &c.] Modius: *Quartam Phaedram, quasi odoratum, velut si dicas Φέρων ἡδὺν, id est, afferentem suavitatem.* Rectè pro quasi substituit id est. MS. Leid. à Commelino nihil abit, nisi quod junctim praefert *Pheronodon*. Quid putes illud velle, nisi *Φεργῶδον*? Debuisse scribere, *Φέρων ἡδὺν*. ἡδὺν enim est ἡδονή Homer. Iliad. A. 576. MUNCK.

² QUINTA DIRCE] Modius: *Quintam Dircen saporis indicem, quasi δριμύνην κείνην.* Sed à Commelino nec heic discedit MS. Leid. nisi quod praefert *Drimoncrine*. Et heic junctim scripserim *δριμύνην* vel certè *δριμύν κείνην*. Pro index omnino legendum *judex*. Piget diutius his nugis immorari. MUNCK.

Ad C A P. XI.

³ SIRENES] Scribe *Sirenae* cum Leid. Cod. Sic *dromadae* pro *dromades* apud Cyprian. Serm. de Stella & Magis. Schol. Juven. ad Sat. IX. 149. Ut *Sirenarum* periculum posset evadere. Et ad Sat. XIV. *Dulciorem esse strepitum flagellorum, quam cantum Sirenarum.* Tertull. Apolog. cap. 7. *Sirenarum ora.* Nec aliter Hieronymus in Epistolis & Praefat. in Librum Josuae; aliique

id genus scriptores hanc declinant vocem. Sed de hisce actum copiosè ad Praefat. Lib. I. & in Dissert. de Hygino. MUNCK.

⁴ TRACTATORIAE] Scrib. *tractoriae* cum Leid. Cod. Errat in Etymologiâ Planciades. Vide Voss. in SIREN. MUNCK.

⁵ QUAEDAM SPECIEI VENUSTATE] Supplet Modius ex MS. *Amantur enim quaedam illiciente cantus dulcedine, quaedam speciei venustate &c.* MUNCK. Barthius ad Claudian. Epig. XXIV. p. 1037. emendabat . . *venustate, quaedam cantilena, lenocinante etiam consuetudine.* Quae tamen conjectura praeferenda Modii ex MS. lectioni, quam attulit Munckerus, haud quaquam videtur. WOPKENS.

⁶ QUAS ULYXIS SOCII OBTURATIS AURIBUS TRANSEUNT, IPSE VERO RELIGATUS TRANSIT] Barthii elegantiam istam, nimiam puto, quae ob repetitionis inconcinnitatem verbum *transit* aut tollendum existimat, aut in *audit* convertendum. WOPKENS.

⁷ QUASI 'ΟΛΩΝ ΞΕΝΟΣ] Consule, Lector; Meziriac. ad Ovidii Epist. I. Heroid. pag. 20, 21.

⁸ VOLATILES] Isidorus de Sirenis lib. XI. cap. 2. *Alas autem habuisse & ungulas, quia amor & volat & vulnerat.* Quod meretrices fuisse ait, id voluit etiam Junior Plutarchus. Tzetzes in Lycophron. p. 107. ed. Steph. *Ἀλλήγοικότερον δὲ τειρῆες εἰσι αἱ ἡδοναί. Ὁ δὲ νεώτερος Πλάταρχος ἐταιρείδας ταύτας φησὶ, καλεχόσας ἀμυυλίας τὰς παρεπλέειας.* Eleganter Demophilus Pyth. Sim. *Δεῖ ὅπως Σειρήνας τὰς ἡδονὰς παρελθεῖν τὴν καὶ αὐτὴν ἡδονὴν πλὴν ἀρετῆς ἰδεῖν αἰς πατρίδα.* MUNCK.

Sirenas, id est delectationum inlecebras & audivit & vidit, id est, agnovit, & judicavit, & tamen transit nihilominus. Ideo & quia auditae sunt, mortuae sunt. In sensu enim sapientis omnis adfectus emoritur. Ideo ⁸ volatiles, quia amantum mentes celeriter permeant. Inde ⁹ gallinaceos pedes, quia libidinis adfectus omnia, quae habet, spargit. Nam denique & Sirenes dictae sunt: σύρειν enim Graece trahere dicitur.

XII. Scylla.

SCYLLAM ferunt virginem pulcherrimam, quam Glaucus ¹⁰ Antedonis filius amavit, quem Circe Solis filia diligebat: ¹¹ zelataque Scyllam, fontem, in quo lavari solita erat, venenis infecit. ¹² Ubi illa descendens, ab inguine lupis canibusque marinis inserta est. Scylla

⁸ GALLINACEOS PEDES] Vide Hyg. cap. 125. Savaron. ad Sidon. p. 545. Spanhem. in de Numm. pag. 224. MUNCK.

Ad C A P. XII.

¹⁰ ANTEDONIS FILIUS] Cl. Tollius in margine libri sui notaverat, Copei filius, patriam autem Antedonius. Verum est ita quosdam velle. Vide Eustath. ad Hom. p. 205. edit. Bas. Sed aliis est Polybi filius. Vide annot. nostras ad Hyg. cap. 199. Habet tamen, qui secum sentiant, Planciades; inter quos Lactantius est Argum. lib. XIII. Met. fab. 9. Glossae MSS. in I. Georg. Virgil. Glaucus Antedonis filius. Hic piscator fuit de Antedonia civitate: qui cum pisces per herbam posuisset in littore, illi recepto spiritu maria rursus petissent, sensit quandam herbam potentiam habere. Glaucus dolens amisisse praedam, id est, pisces, praecipitavit se in mare, & deus maris factus est. Item Glaucus Poliphei vel Polimbæ & Terræ filius, herbam quandam gustata, immortalitatem adeptus est, quam piscibus marcescentibus imposuerat, & revixerunt. Haec autem dicitur in insulis fortunatis nasci. Pro Poliphei legendum Polybi. MUNCK. Cum Fulgentio Mnasean lib. III. Europaeorum facere ad Hygini fab. 199. docui, qui eum ex Anthedone & Alcyone natum docet: sed & Mnaseas aequè ac Fulgentius errat; nam Alcyone Atlantis filia ex Neptuno genuit Anthen, sive Anthum, qui avus paternus fuit Anthedonis, a quo Boeotiae civitas nomen adepta est, ut mox docebo. Er-

ror igitur natus forsan hinc est, quod Anthedonis filius Glaucus a nonnullis fuerit dictus, quos Mnaseas, Fulgentius ac Lactantius secuti sunt, quia Anthedon quasi conditor urbis, habitus est pater omnium, qui Anthedone nati sunt, quomodo Romulus pater & genitor populi Romani, parens ac creator urbis dictus est, v. Celeb. Duk. ad Flori. lib. I. cap. I. §. 10. & Romulidae i. e. Romuli filii, vocantur Romani, & alii populi urbis, in qua nati sunt, conditoris filii ac posterii adpellari solent. V. quos laudavi ad Hygini fab. 271. Hoc inde etiam patet, quod de Glauco Carystio Demyli filio haec testatur Pausanias lib. VI. cap. 10. p. 475. Εἶναι δὲ φασιν ἐξ Ἀνθηδόνος τὸ Βοιωτῶν τὸ ἀνωθεν αὐτῶν γένος ἀπὸ Γλάυκος τὸ ἐν θαλάσῃ δαίμων.

¹¹ ZELATAQUE SCYLLAM] 6. edd. Irataque Scyllae. Modius, Zelataque Scyllae. Sed Leid. cod. disertim Scyllam, quod aequè probum. Ζηλῶν τινα pro invidere etiam Graeci dicunt. Vide τὸς 6. Gen. xxxvii. vers. 11. Psalm. xxxvi. vers. 1. quo loco Vulgata: Neque zelaveris facientes iniquitatem. Immo & Zelor deponentaliter usurpat eadem Vulgata III. Reg. xix. 10. & Siracid. cap. LI. 24. Quo sensu etiam aemulari aliquem dixit Eusebius in de Distantiis locor. Terrae Sanctae. Jesum praecipitare voluerunt, aemulantes prudentiam ejus. Et post paulo: Docebat Judaeos, licet eum aemulantes. Ut Vet. Interp. Actor. vii. 9. Αἰμυλάντες Ἰωσήφ vendiderunt. Gr. cod. Ζηλῶσαιτες τὸ Ἰωσήφ. MUNCK.

¹² UBI ILLA DESCENDENS] Ἀντὶ τὸ quo, vel in quem. Sic vulgat. Interpres Genes. xiv. 10. Terga verterunt, ceciderunt ibi, hoc est, in eos

la enim Graece ¹ quasi σκυλμός dicta est, quod nos Latine ² confusio dicimus. Et quid confusio nisi libido est? quam libidinem Glaucus amat. γλαυκός enim Graece ³ luscitius dicitur, unde & ⁴ glaucomata dicimus caecitatem. Ergo omnis, qui luxuriam amat, caecus est. Nam & Antedonis filius dictus est. Antedon enim Graece, quasi antidon, quod Latine contraria videns dicimus. ergo lippitudo ex contraria visione nascitur. Scylla enim in modum ponitur meretricis: quia omnis libidinosa canibus lupisque inguina sua necesse est misceat. Juste ergo lupis & canibus mixta, quia nescit sua ⁵ alienigenis devorationibus saturare secreta. Sed hanc Circe odisse dicitur. Circe, ut ante dictum est, manus dijudicatio, vel operatio nuncupatur, quasi ⁶ χειρῶν κειτή. Laborem enim manuum & operationem libidinosa mulier non diligit, sicut Terentius ait: *A labore ⁷ procli-*

ue

puteos bituminis. Οἱ ὅ, ἐνέπεισον ἐκεί. Apulej. Milef. IX. *Ubi ducis asinum istum?*

I QUASI ΣΚΥΛΜΟΣ] MS. Leid. quasi exquirit. Suspicio suo more, id est, barbarè scripsisse, σκύλμα. Sed falsa est illa Etymol. Scylla est ex Graeco σκύλα, vexo. Marc. Evang. v. 35. Τί ἐστὶ σκύλας τὸ διδάσκαλον. MUNCK. Vide, quid de verbo σκύλλω notet Cl. Arnaldus lib. I. Lect. Graec. (c. 18. p. 121.) ad Hefych. Haec Munckeri Etymologia convenit cum explicationibus Palaephathi, & Scholiastae Apolloniani, licet in diversa abeuntium. Palaephatus cap. 21. ait. Τυρρητίων ἦσαν, αἱ ἐληίζοντο τὰ πείχοντα τὴν Σικελίαν, καὶ τὴν Ἰόνιον κόλπον. ἣν δὲ ναῦς πεύρης ταχέως, τότε ὄνομα Σκύλλα. αὕτη ἡ πεύρης τὰ λοιπὰ τὴν πλοῖον συλλαμβάνουσα, πολλὰκις εἰσάγει βρώμα, ——— τάντην τὴν κατὰ Ὀδυσσεύς, σφοδρῶς καὶ λάβρην πνύματι χρησάμενος, διέφυγε. Schol. Apoll. Rh. IV. 825. Ἀκρωτήριον δὲ ἐστὶν ἡ σκύλα, ἐξέχει εἰς θάλασσαν, ὁμοίωμα καὶ πρὸς ὅσων ἔχον γυναικός. &c. quae ibi legenda. Inprimis vero addit εἰτὰ ἐξιώντες θαλάσσιοι κύνας καὶ ἑτέρους ἀλφειοὺς θηρία ἐδίδοσαν τὰς ἐν τῷ νηὶ ἀνδράς. Δοκεῖ δὲ ἡ σκύλα καὶ λέγεται παρὰ τοῖς ποιηταῖς ἔχειν κύνας ἐξέχοντας ἀπὸ τῶν πλοίων καὶ τὰς σήτας, καὶ ἀναίρειν τὰς δὲ αὐτῆς πλείους, ἐπεὶ κατὰ τὴν ἐν τῷ κοιλῶν μερῶν τὴν πεύρη, ἐφ' ᾧ μένουσιν, ἀνὰ ἀνιόντες ὑπνοῦνται καὶ ὄρνυται ὡς ἐξιώντες ἐν τῇ σήτει αὐτῆς ἔσθαι καὶ τὴν πλοῖον. Quocum facit Servius ad III. AEn. 420. sive Salustius apud eundem. Salustius saxum esse dicit, simile formae celebratae procul visentibus. Canes vero & lupi ob hoc ex ea nati esse finguntur: quia ipsa loca plena sunt monstris marinis: & saxorum asperitas illic imitatur latratus eorum. Quid Strabo de hoc Homericò commentò dicat, vide lib. I. p. 43, 44.

2 CONFUSIO DICIMUS] Praeferam, quod

& 6. edd. & MS. Leid. exhibent, confusionem. MUNCK.

3 LUSCITIUS] A. B. H. I. M. Luscitiosus. L. Lusciosus. Sed Luscitius cum Commel. Leid. cod. Glossa: Lippitudinem patiens, parum videns. Glossae Labbaei: Lusciosus, κατὰ τὴν φύσιν. Luscitus, μύωψ. Rurfus: Luscitus, morficus, corrige cum Heinf. Luscitius, myopicus. MUNCK. Γλαυκός Suidae est λακός, κνάνος. Munckerus ad Antonin. Liberal. cap. 20. Metam. notat interdum notare nigrum. Sed inprimis quod huc facit, θαλάσσης ἐπιθεῖν τὸ γλαυκόν, teste Eustathio ad Dionys. Perieg. vs. 1012. id quod pluribus monstrabo ad Albricum Philosoph. cap. 8. Unde hic Glaucus piscator, qui semper in mari versatus tandem sese in mare dedit praecipitem, & inter marinos deos colitur, nomen accepit, a quo Glaucos etiam Γλαῦκος piscis dictus est. v. Schol. Apoll. Rh. I. 1310. & Tzetz. ad Lycophron. 754. Vehementer etiam errat Fulgentius, in vocis Antedonis etymologia, nam Graece scribitur Ἀνθηδών. Quae urbs Boeotiae nomen habet Ἀθήνη τὸ παλαιὸν ἀνθηρογένειον εἶναι, ut dicit Stephanus Byzantinus, cum Eustathio ad Homerum, quem ibi citat Berkelius. In qua media urbe lucus erat, in quo Cabirorum templum erat, id quod e Pausania docet Gutberlethus de Dis Cabiris cap. XIV. p. 93. Sed dices, Fulgentius loquitur de homine, non de urbe. Sed eodem redit; nam haec urbs, juxta eundem Stephanum, dicitur etiam ab hoc Anthedone nomen habere, qui ab avo paterno Antho, Anthedon fuit adpellatus. Qui Anthus Neptuni dicitur filius matremque habuisse fertur Alcyonen Atlantis filiam, teste etiam Pausania lib. II. cap. 30. pag. 182. Sed qui eum Anthem vocat, & fratrem Hyperetis, ut & Plutarchus Quaest. Graec. Tom.

De ad libidinem, adcepit conditionem, debinc quaestum occipit. Hanc etiam Ulyxes innocuus transit, quia libidinem sapientia contemnit. unde & uxorem habere dicitur Penelopam castissimam, quod omnis castitas sapientiae jungatur.

XIII. De Mida rege, & Pactolo fluvio.

MIDA rex ⁹ Apollinem petiit, ut, quidquid tetigisset, aurum fieret. Cumque ¹⁰ promeruisset, munus in ultionem conversum est, coepitque sui voti effectu torqueri. Nam quidquid tetigerat, aurum statim efficiebatur. Erat ergo necessitas aurea, ¹¹ locuplesque penuria. nam & cibus & potus rigens auri materia, ¹² marmorabat. Itaque Apollinem petiit, ut ¹³ male desiderata converteret. Responsoque

Tom. II. p. 295. qui eum nunc *Antben*, nunc *Antbum* adpellat. Sed Hyperes Anthi frater dicitur esse genitus ex Melane Phrixi filio, ac Euryclea a Schol. Pindari O. Pyth. IV. 222. Sed plures certe fuerunt Hyperetes, ut plures *Antbi*, fuit enim & *Antbus* Autonoi & Hippodamiae filius, de quo Antoninus Liberal. cap. VII. Metamorph. Qui *Antbi* ab aetatis flore, sive forma praestanti id nomen fuerint adepti, quod saltem ex nostro Antho patet, qui Adrasto aut Acasto Pheris fuit a poculis, teste Plutarcho, & pueros ingenuos forma praestantes semper ad id munus a veteribus fuisse adhibitos notius est, quam ut multis probemus. Valeat itaque cum sua interpretatione Fulgentius.

4 GLAUCOMATA] Glaucoma oculi caligantis vitium. Prudent. Hamart. *Nemo duos soles, nisi sub glaucomate, vidit.* Et post paulo: *Et glaucoma aciem quod tegmine velat aquoso.* MUNCK.

5 ALIENIGENIS] Ita & 6. edd. Sed MS. Leid. *alienis.* MUNCK.

6 ΧΕΙΡΩΝ ΚΡΙΘΗ'] Cod. Leid. *Cironere*. quod videtur fuisse *χειροκρίνη*, vel *χειρῶν κρίνη*, ut supr. cap. 10. habes. MUNCK.

7 PROCLIVE] MS. Leid. B. A. H. & M. *proclivem*. An scripserat, *proclivum*? Boet. Consol. Phil. Lib. I. *Declivumque gerens pondere vultum.* Ita Vet. ed. a. 1486. MUNCK.

8 UNDE ET UXOREM.] Male haec omittunt 6. edd. MUNCK.

Ad C A P. XIII.

9 APOLLINEM PETIIT] A Baccho petiisse hoc narrat Hygin. cap. 191. Servius ad AEn. x. 142. *Silenus Midam praestitisse, ut quicquid tetigisset,*

in aurum verteretur. MUNCK. Cautè dixit Schol. Aristophan. Plut. vs. 287. *Ἦτορς γὰρ ὡς φασί, τοὺς θεοὺς ὅ, τι ἂν εἰς χεῖρας λάβῃ, χρυσὸν γίνεσθαι.*

10 PROMERUISSIT] Vide supr. cap. 5. MUNCK.

11 LOCUPLES PENURIA] Elegans ὀξύμωρον, ut apud Tzetzen in Hesiod. p. 21. *Οὐδὲν τι τέτων τ' δυσχερῶν τ' ἐκ τ' δυσυχῆς μακαρίας, καὶ πλεσίας πενιχῶς, καὶ γλυκείας πικρῶς συνέβαρυν ἂν ἡμῶν βιοτῆς.* Et apud Chrysologum Serm. I. *Liber servitus, absoluta custodia, timor laetus, blanda ultio, paupertas dives.* MUNCK.

12 MARMORABAT] Gloss. in modum marmoris durescebat. Modius ex suis membranis: *In auri materiam marmorabat.* Barth. ad Stat. Tom. I. pag. 375. hunc locum ita producit: *Nam & cibus & potus rigens auri materia marmorabat.* quod explicat, *rigore induebat.* Sanè marmoratas marmillas ita dici legas apud Plin. Valer. cap. 3. quae in duritiem lapidis abierunt. Aliud est *marmorata domus* apud Rusp. Episcop. epist. VI. Non displicet Barthii conjectura, tametsi à Commel. stat cod. Leid. Nec absurda vulgata lectio, si marmorare accipias pro in modum marmoris resplendere, quomodo gemmare dicitur, quod ut gemma fulget. Eucheria in Catal. Pith. Lib. IV. *Sericeum tegmen, gemmantia texta Laconum, Pellibus bircinis equiparanda loquar.* Ita lego, non *testa Laconum*, ut editum. Effet ergo marmorare heic, quod Graecis μαρμαίρειν. Ovid. XI. Met. 124. *Lamina fulva dapes admoto dente nitebant.* MUNCK.

13 MALE DESIDERATA] MS. Leid. & 6. edd. *mala desiderata.* Quod forsan non deterius. Ita senectus à Secundo Philosopho dicitur: *mulum optatum* apud Vincent. Bellon. Spec. Hist. lib.

que adcepto, ¹ tertio caput sub Pactoli fluminis undas subderet. Quo facto, Pactolus deinceps arenas aureas trahere dicitur. Sed evidenter poëtae ² adluserunt argutiam, illa videlicet caussa, quod omnis adpetitor avaritiae, cum ³ omnia pretio destinat, fame moritur: quod & Mida rex erat. Sed conlecta pecuniarum suarum summa, ut Soficrates ⁴ Cigizenus in libris historiae scribit, quod omni censu suo Mida rex Pactolum fluvium (qui in mare decurrere solitus erat) per innumerabiles meatus ad inrigandam provinciam derivavit, suaeque ⁵ expensa avaritia, fluvium fertilem reddidit. Mida enim Graece quasi ⁶ μηδὲν εἰδών, id est, nihil sciens. Avarus enim tantum stultus est, ut sibi prodesse non norit.

XIV. De Vulcano, & Minerva.

VULCANUS cum Jovi fulmen efficeret, ab Jove ⁷ promissum adcepit,

lib. x. cap. 71. MUNCK. Non est necesse, ut mala legamus. Male desiderata. i. e. quae desideraverat, & ab Apolline petiverat suo malo, sive in suam, ut jam ipse experiebatur, perniciem. Sic animus male debita regna concipit dixit Statius i. Theb. 313. ubi Laet. MALE DEBITA dixit, quae esset praeliorum incommodis petiturus, aut certe male concipit animo regna sibi debita, quae sciebat, Germanum numquam redditurum sponte. Inprimis hoc modo male feriatos Troas dixit Horatius lib. iv. Od. vi. vs. 14.

1 TERTIO CAPUT] Lege cum MS. Leid. & 6. edd. ut tertio. MUNCK.

2 ALLUSERANT ARGUTIAM] Gloss. subtilitatem. MUNCK.

3 OMNIA PRETIO DESTINAT] Gloss. vendit. Atqui destinare est emere Plauto, ad cuius Epid. act. ii. sc. 2. vers. 62. hunc locum adducit Taubmannus. quo sensu praestinare cum idem Plautus, tum crebro Apulejus usurpat. Destinare omnia pretio heic est omnia in pretium redigere, ex omnibus corrogare pecuniam. MUNCK.

4 CIGIZENUS] Ita & B. Scribe Cyzicenus cum H. I. & A. Vide Voss. Histor. Graec. pag. 329. MUNCK.

5 EXPENSA AVARITIA] H. e. iis, quae acquisiverat per avaritiam, ut rectè Glossa. MUNCK.

6 ΜΗΔΕΝ ΕΙΔΩΝ] Leid. Medenidon. Mallem ergo μηδὲν εἰδών: vel junctim μηδενιδών ut dedit Baptista Pius. Εἶδω enim & scio notat. Sed stultum, ut pleraque alia, etiam hoc ety-

mon. Midas dicitur ab hoc rege quilibet dives: ipse autem à μίδαις, ut significat jactum talorum fortunatissimum, ut nonnulli volunt. MUNCK. Opulentiam Midae simul & avaritiam per hanc fabulam designari censet J. Perizonius ad Aelian. iii. v. h. 18.

Ad C A P. XIV.

7 PROMISSUM ACCEPTIT] Vide Hygin. cap. 166. & Etymol. in Ἐρεχθίδις. Lactant. lib. i. cap. 17. Plura dixi ad Hyginum. Tzetzes in Lycophron. p. 24. ἰσοεικῶς fabulam explicat. Ἀθηναῖοι τι, inquit, τῇ καὶ Βελονίῃ λεγομένη, θυγατρὶ ὧς Βεργτίῃ ὑπαρχούσῃ, ἠφαιστὸς γὰρ μιν γένετο. Ερεχθίδιον, ὃς ἐβασίλευσεν Ἀττικῆς. MUNCK.

8 DEFENDISSET] Tollius in margine, defenderet. Certè defenderet habet etiam Fulgentii compilerator Scholiastes Germanici. Nihil tamen mutandum. Vide quae dixi ad Prolog. lib. i. MUNCK.

9 ΧΘΩΝ, ΧΘΟΝΟΣ] Ita quidem 6. edd. Deleo tamen τὸ χθών, quod in Leid. codice non comparet. Depravare solet vocabula ad suum propositum. Scripsit procul dubio χθών. MUNCK.

10 ABSCONDIDIT] Abscondit cum heic, tum paulo inferius 5. edd. & MS. Leid. MUNCK.

11 DRACONEQUE CUSTODE ADPOSITO] Phidias Minervae simulacro adposuit Draconem, teste Plutarcho in Iside & Osir. Tom. ii. p. 381.

cepit, ut quidquid vellet praesumeret. Ille Minervam in conjugium petivit. Jupiter imperavit, ut Minerva armis virginitatem⁸ defendisset. Dumque cubiculum introirent, certando Vulcanus semen in pavimento eiecit, unde natus est Erichthonius. *Ἔρις* enim Graece certamen dicitur, ⁹ *χθών* *χθονός* vero terra nuncupatur: quem Minerva in ci-
stam¹⁰ abscondidit, ¹¹ draconeque custode adposito, duabus sororibus Aglauro & ¹² Pandora commendavit, qui primus currum reperit. Vulcanum dici voluerunt, quasi furiae ignem: unde & Vulcanus dicitur, veluti voluntatis calor, [¹³ quasi *βελίαπνος*.] Denique Jovi fulgura facit, id est, furorem concitat. Ideo vero eum Minervae conjungi voluerunt, quod furor etiam sapientibus subrepat. Illa vero armis virginitatem defendit: hoc est, omnis sapientia integritatem suorum morum contra furiam virtute animi vindicat. unde quidem Erichthonius nascitur: *Ἔρις* enim Graece certamen dicitur, ¹⁴ *χθών* vero non solum terra, ¹⁵ quantum etiam invidia dici potest. unde & ¹⁶ Thales Mile-

Ὡς τὰς μὲν παρθένας φυλακῆς δεομένας. hoc animal Minervae sacrum fuisse patet ex Demosthenis verbis apud Plutarch. Tom. I. pag. 858. *Ὡς δὲ παρθένα πολὺς, τί δὲ πρὸς τοῖς χαλεπαῖς χαίρει; θεοῖς; γλαυκῇ, καὶ δράκοντι, καὶ δῆμῳ.* cur vero sacrum sit Palladi, docet Phurnutus de N. D. cap. xx. *Οἱ δὲ δρῶντες καὶ ἡ γλαυκὴ Ἀθ. τὸ ἐμφορὲς τῶν ὀφθαλμῶν ἀνακλίνοντα ταύτην τῇ γλαυκῶσιν ἐστὶν. σμερδαλέον γὰρ ὁ δρῶν διδοῖκε, καὶ φυλακτικόν τι ἔχει καὶ ἄρτυρον, καὶ ἀθροῖς εἶναι δοκεῖ.*

12 PANDORAE] Omnes alii *Pandrosen* vocant. etiam Schol. Germ. qui hanc fabulam ex Fulgentio in suos commentarios transcripsit pag. 103. ed. Micylli. Qui Vulcanus tum Jovi fulmen efficeret, ab Jove promissum coepit (leg. accepit) ut quicquid vellet praesumeret. Ille Minervam in conjugem petivit. Jupiter Minervae imperavit, ut virginitatem defenderet. Dumque cubiculum introirent, certando Vulcanus semen in pavimento eiecit &c. Corrig. eiecit ex Fulgentio. MUNCK.

13 QUASI ΒΟΥΛΙΑΚΑΠΝΟΣ] Duas istas voces non habet Leid. codex. Sed habent 6. edd. Varro L. L. IV. *Ab ignis valore vique ac violentia Vulcanus dictus.* Isidor. lib. VIII. cap. II. *Dictus Vulcanus, quasi volans candor, quod per aërem volet.* Ignis enim de nubibus nascitur. Ut pleraque alia, ita & hoc ex Homero habent omnis Mythologiae parente. Vide Schol. Hesiodi pag. 246. ed. Heins. MUNCK. V. Heraclid. Pontic. Alleg. H. p. 445. & seqq. Hinc pro igne sumi solet a Poëtis. v. Cerda ad Virg. v. AEn. 662. Vulcani nomen Graecum ex Orientis lin-

gua derivat S. Bochartus in Geogr. Sacr. I. r. c. 12. p. 399. & patrem ignis notare docet. Consule G. Cuperum in Harpocrate pag. 105, 106. Ignis auctorem adpellarunt etiam Graeci v. Schol. Aeschyli Prom. V. v. 7. Ego Vulcanum fuisse illum Philosophum primum puto, quem Aegyptii fuisse Nili filium & Aegypti custodem ajunt teste Cicerone III. de N. D. 22. de quo haec Diogenes Laertius prooem. §. 1. & 2. *Ἀγύπιοι μὲν γὰρ Νεῖλου ποταμοῦ παῖδα ἠφαιστον, ὃν ἄρεαν φιλοσοφίας, ἧς τὰς ἀρετὰς ἐπείρας εἶναι καὶ ἀρετὰς. ἀπὸ δὲ τούτου εἰς Ἀλεξάνδρον τὸν Μακεδόνα ἱστῶν εἶναι μυριάδας τέσσαρας καὶ ὀκτακίχλια ὀκτακισία ἐξηκοτατρία ἔτη. ἐν οἷς ἡλὶς μὲν ἐκλείψει γενεῇς τριακοσίας ἐξδομηνην ἑκατὲς, σελήνη δὲ ὀκτακισίας τριακοσίων.* Qui Philosophus invenerit naturales fulguris ac fulminis causas, & ignis originem, unde hic Philosophus primo ab Aegyptiis deinde a Graecis pro deo coli coeptus fingitur ignium esse deus. Plura addere superfedeo.

14 ΧΘΩ'Ν VERO] MS. Leid. *Tonos.* Scrib. *χθών.* MUNCK.

15 QUANTUM ETIAM] Cl. Tollius, *verum etiam.* Nihil mutem, quamvis phrasis illa non tam Latina sit, quam Fulgentiana. MUNCK.

16 THALES MILESIUS] Scripsisse nonnulla illum vult etiam Augustinus C. D. lib. XVIII. cap. 25. *Thales vero physicus fuit, & suorum dogmatum libros reliquit.* Sed Lobon Argivus apud Laertium I. 34. ducentis versibus vult contenta fuisse, quae scripserit. MUNCK. Olim carminibus orationes ac sententias suas dicebant Philosophi antiquissimi, in quibus Thales

Milesius ait: ὁ χθὼν δόξης κοσμικῆς τέρησις. id est, invidia mundanae gloriae consumptio. Et quidnam aliud? subripiens furor sapientiae generare poterat, nisi certamen invidiae? Quod quidem sapientia, id est, Minerva, abscondidit in cista, id est in corde celat. omnis enim sapiens, furorem suum in corde celat. Ergo Minerva draconem custodem adponit, id est perniciem: quem quidem duabus commendat virginibus, id est Aglauro & Pandora. Pandora enim universale dicitur munus. ³ Aglauro vero, quasi ἀχόληθον, id est tristitiae obli-
vio. Sapiens enim dolorem suum aut benignitati commendat, quae omnium munus est: aut oblivioni, ⁴ sicut de Caesare dictum est: *Qui oblivisci nihil amplius soles, quam injurias*. Denique cum Erichthonius adolefceret, quid invenisse dicitur? ⁵ Nihilominus currum, ubi semper certamen est. Unde Virgilius:

⁶ Pri-

les Poëta & Philosophus. Plut. De Pyth. Orac. Tom. II. p. 402. Περίτερον μὲν ἐν ποιήμασιν ἐξέφε-
ρον οἱ φιλόσοφοι τὰ δόγματα καὶ τὰς λόγους, ὥσπερ
Ὁρφῆος, καὶ Ἡσίοδος, καὶ Παρμενίδης, καὶ Ξενοφάνης,
καὶ Ἐμπεδοκλῆς, καὶ Θαλῆς.

¹ Ω ΧΘΩ'N] MS. Leid. Oētonos. Scriverius in margine correxerat ὁ φθόνος. Et ita flagitat interpretatio, quam addit. Sed nomen Erichthonii si respicias, & τὸ Ctonos MS. putes reliquisse ὁ χθόνος. AEque ridiculus ergo heic Planciades, ac iste, qui, ut jocatur Auson. e-
pigr. 123. *Custon custonque putat communis odoris, Et nardum & sardas esse sapore pari*. Quid enim? χθόνος idem est, quod φθόνος? Sed in Vaticanæ Bibliothecæ vetere libro legisse se testatur Schottus Observat. lib. I. cap. 7. Ω φθόνος, δόξης κοσμικῆς φθάρσις. MUNCK.

² SURRIPIENS FUROR] Ita quidem & 6. edd. & MS. Leid. Puto tamen scribendum surrepens. Gloss. cod. Leid. Subintrans. quae certe explicatio est ἢ surrepens, non surripiens. Confirmat eam conjecturam, quod praecessit, *Quod furor etiam sapientibus subrepat*. Hinc surreptio dolosa circumventio. Chrysol. Serm. XLIV. *Inimici est ista surreptio. Decipere parat* &c. MUNCK.

³ AGLAURO] Debat scripsisse Aglauros. Graecis enim Ἀγλαυρός est. MUNCK.

⁴ SICUT DE CAESARE] Gloss. Julio. rectè. Ciceronis enim est dictum de Julio in oratione pro Ligario cap. 12. *Sed parum est me hoc meminisse: spero etiam te, qui oblivisci nihil soles, nisi injurias*. Adde Plin. lib. VII. cap. 25. MUNCK.

⁵ NIHILOMINUS] Gloss. certè. adverbium affirmandi. Et hoc rectè. Vide Indicem. MUNCK.

⁶ PRIMUS ERICHTHONIUS] Georg. III. II3.

Vide ibi Servium, & Aelian. Var. Histor. III. 38. MUNCK.

⁷ JUNCTA] Modius ex suis, jugata. Sed alterum & 6. edd. & MS. Leid. exhibent. MUNCK. Fulgent. lib. II. cap. 2. *Minerva denique & Ἀθήνη Graece dicitur quasi ἀθάνατος παρθένος: id est immortalis virgo, quia sapientia nec mori poterit, nec corrumpi*. Hinc Minerva Sancta vocatur, i. e. casta, & παρθένος nomine colitur. v. Pausan. lib. v. cap. II. pag. 403. in fine. Spanh. ad Callim. H. Dian. 264. & ad H. Pall. 53. & Μισόνυμφος. i. e. ἡ τιμῶσα παρθένον, τὰς νυμφολαίους μισοῦ. v. Tzetz. ad Lycophron. vs. 356. Apud Eleos tamen templo colitur Minerva mater. Sed causam docet Pausan. lib. v. cap. 3. pag. 379. Τῶν ἡλείων αἱ γυναῖκες, ἅτε τῇ ἐν ἡλικίᾳ σφίσιν ἡρημαυμένης τῇ χώρῳ, εὐχαρῶ τῇ Ἀθηνᾷ λέγονται κυῖσσαι παρφυλικά, ἐπειδὴν μιχθῶσι τοῖς ἀνδράσι. καὶ ἥτε ὅχη σφίσιν ἰτελέειν, καὶ ἈΘΗΝΑΣ ἰσθρὶ ἐπὶ κλησὶν ΜΗΤΡΟΣ ἰδρύσασθαι. Nec mirum; nam apud Euripidem in Ione vs. 453. legimus Σὲ τὰν ἀδίναν Λοχίαν Εἰλειθυάντε ἱμῶν Ἀθάναν ἱκετεύω, Περγμηθεῖ Τιτᾶνι Λοχολαίῳ κατ' ἀρετῆς Κορυφαῖς Διός.

Ad C A P. XV.

⁸ DIONYSIUS] Perperam Dionysium appellat, qui est Dionysus, vel Διόνυσος Graecis, quasi δῖνος, παρὰ τὸ ἀλγύνει ἱκασα, ut ait Artemidorus lib. II. p. 77. ed. Ald. Eundem errorem errat Capella lib. II. Schol. Horat. I. od. 19. & II. od. 19. Isidor. Orig. xv. I. Adde his quae Vossius habet in de Vit. Sermon. lib. I. cap. 9. MUNCK. De vocis Etymologia egi ad Hygini fab. 167. sed maxi-

⁵ *Primus Erichthonius currus, & quatuor ausus
Jungere equos.*

Inspicite, quantum valeat cum sapientia 7 juncta castitas, cui flammarum non praevaluit deus.

XV. ⁸ *Dionysius.*

JUPITER cum Semele concubuit, de qua natus est Liber pater. ad quam ⁹ cum fulmine veniens, ¹⁰ crepuit. Unde pater puerum tollens, ¹¹ in femore suo misit, ¹² Maroni postea nutriendum dedit. Hic Indiam debellavit, & inter deos deputatus est. Itaque cum Semele quatuor sorores adpellatae sunt, Ino, Autonoe, Semele & Agave.

maxime mihi adrident, imo verissima videntur, quae profert Mauflacus in Dissert. Crit. post Harpocraton. pag. 391. cujus verba adscribere operae pretium est: Διόνυσος Indi regem vocant autore Juba, unde Dionysus pater Διόνυσος, dictus, quod Nyssae rex fuerit. Sic vocatur ab Anacreonte, πολλα δ' εἰσβρομοὶ Διόνυσον. i. verso in ε. fit Διόνυσος: quomodo pronuntiant Samii, & contractione Διόνυσος, quomodo Indi: haec vera nominis etymologia.

⁹ CUM FULMINE VENIENS] H. e. cum venisset. Soloeca est oratio, ut lib. III. cap. 8. Quam arborem pater gladio percutiens, Adon exinde natus est. Vide ibi notas nostras. MUNCK.

¹⁰ CREPUIT] Scil. Semele. ἐλάκησε, ut loquitur Lucas Actor. cap. I. vers. 18. Vetus interpres: crepuit medius, hoc est, ruptus est. Noster infra cap. 8. lib. III. Solis ardoribus crepant. MUNCK.

¹¹ IN FEMORE SUO MISIT] Lego, insuit. Unde μηροσφαγῆς & εἰσροφιώτης Nonno dicitur Dionysus. Schol. Hom. Iliad. ξ. 323. Ἐνέροσσε τῷ μηρῷ &c. quae ex Apollod. lib. III. descripsit. Confer Etym. in Ἐρεψα. Lactant. Arg. lib. III. Met. fab. 3. Liberumque conceptum utero gravidæ incendio eripit, ac femori suo insuit. Ovidius ipse: Patrioque tener (si credere dignum est) Insuitur femori, maternaque tempora complet. Plin. lib. VI. cap. 21. Nec non & Nysam urbem plerique Indiae adscribunt, montemque Merum, Libero patri sacrum: unde origo fabulae Jovis femine editum. Adde Curt. lib. VIII. cap. 10. MUNCK. Eurip. Bacch. vs. 286.

Καὶ καὶ ἀγγελαῖς νιν, ὡς ἐνερράφῃ Διὸς
Μηρῷ, διδάξω σ' ὡς καλῶς ἔχει τόδε.
Ἐπεὶ νιν ἤρπασ' ἐκ πυρὸς κερκυῖς
Ζεὺς, εἰς Ὀλυμπον βρέφ' ἀνήγαγεν ἴον.

(In throno Apollinis Amyclaei ΔΙΟΝΥΣΟΝ ἦ, καὶ Ἡρακλῆα, τὸ μὲν ΠΑΪΔΑ ἘΣ ΟΥΡΑΝΟΝ ὄντα ἔτι ἔστιν ἙΡΜΗΣ φέρον, Ἀθηναῖς ἡ ἀγασα Ἡρακλῆα συνοικήσαντα ἀπὸ τῆς θεοῖς. Et in ipsa Sparta conspicitur inde Ἑρμῆς ἀγορεύει Διόνυσον φέρον παῖδα. Vide Pausan. lib. III. cap. II. pag. 234. & cap. 18. pag. 255.)

Ἡρα νιν ἤθελ' ἐμβαλεῖν ἀπ' ἔραν.
Ζεὺς δ' ἀντεμνηχανήσαθ', οἷα δὲ θεός.
Ῥήξας μέρος τι τ' ἔχθον' ἐγκυκλεμήν
Αἰθέρ', ἔθηκε τὸν δ' ὀμηρον ἐνδιδῶς
Διόνυσον Ἡρας νεκίων. χερσὶν δ' ἐν
Βροτῇ τραφῆναι φασιν ἐν μηρῷ Διὸς
Ὀνομα μεμνησάμεντες, ὅτι θεῶν θεός
Ἡρα ποτ' ὀμήρδουσε, συνθέντες λόγον.

De hac Graecorum fabula consulendus etiam Herodotus lib. II. cap. 146. Brasidae contra apud Pausan. lib. III. cap. 24. pag. 271, 272. haec memorant, ὡς Σεμέλη τέκετο τὴν παῖδα ἐκ Διὸς, καὶ ὑπὸ τῷ Κάδμῳ φαρμακτεῖσα ἐς λάρανα καὶ αὐτὴ καὶ Διόνυσος ἐμβληθείη. καὶ τὴν λάρανα ὑπὸ τῷ κλύδανθ' ἐκπεσεῖν φασιν ἐς τὴν σφετέραν. Καὶ Σεμέλην μὲν (ὅτι γὰρ αὐτὴν παθεῖσαν ἔτι δορεῖν) ἐπιφανῶς θάψαι, Διόνυσον δ' ἀναθρεῖναι λίγισιν.

¹² MARONI] Apud Hyginum cap. 167. Nyso dat nutriendum. Inter socios expeditionum ejus fuit quidam Maro. Eustath. ad Hom. Odyss. I. pag. 347. ed. Baf. Ἐν ᾧ πῶς τ' ἀειπνοσοφιστὴς φέρεται καὶ ὅτι Μάρων εἰς τὸ μὲν Διόνυσον ἐκτρέφει μὲν

gave. Quid sibi haec fabula mystice sentiat, exquiramus. Quatuor sunt ebrietatis genera, id est prima vinolentia, secunda rerum obli-
vio, tertia libido, quarta insania. Unde & haec quatuor nomina Bacchae adceperunt. Bacchae dictae sunt, quasi vino vacantes. prima Ino, ² οἶνον Graece vinum dicimus. secunda Autonoe, ³ quasi ANTHNOYNOH, id est seipsam non cognoscens. tertia Semele, quasi ⁴ σωμαλυνον, quod nos Latine corpus solutum dicimus: unde & ipsa genuisse Liberum patrem dicitur, id est de libidine nata ebrietas. quarta Agave, quae ideo insaniae comparatur, quod caput filii violenta absciderit. ⁶ Liber ergo pater dictus est, quod vini passio liberas mentes faciat. Indos vero vicisse, quod haec gens ⁷ valde sit vino dedita, duobus scilicet modis: sive quod fervor solis eos faciat

μῆλον &c. Is procul dubio fuit Sileni filius. Nonnus enim Dionys. Lib. XIV. tres ejus filios fuisse ait, Lenaeum, Astraeum & Maronem. Theophrasto Lib. II. ad Autolyc. pag. 86. est Ariadnes & Bacchi filius. MUNCK. Ino a Brasatis dicitur Bacchum nutrisse. v. Pausan. lib. III. cap. 24. p. 272. De aliis Bacchi nutricibus vide ad Hygini II. Astr. P. 21.

I VINO VACANTES] MS. Leid. *bacchantes*. Quomodo & in margine libri sui emendaverat Sriverius. Sed perperam, me iudice. B pro V positum est, & addita aspiratio, ubi non desiderabatur; quod peccatum quam frequenter admittant librarii, nemo ignorat, nisi qui nunquam scriptos libros tractavit. MUNCK.

² ΟΙΝΟΣ GRAECE] MS. Leid. *Inos enim Graece vinum dicimus*. Sed edd. 6. οἶνον Graece, Latine vinum dicimus. Scripsisse ita Fulgentium praestare nolim. Sed OI ut I pronuntiatum fuisse ejus aevi nullus dubito. MUNCK. Tamquam vini pater, sive repertor οἶνον ipse Bacchus colitur. v. Tzetz. ad Lycophron. vs. 1247. Lacones vere incipiente dies festos in monte Larysio Baccho celebrant, ὡς βότρυς ἐν ταύθῃ ἀνδρείσκουσιν ἄρῃον. Pausan. lib. III. cap. 22. p. 266.

³ QUASI ANTHNOYNOH] 6. edd. quasi αὐτνοή. Transponendus erat accentus, & scribendum αὐτνόη. Schol. Hesiodi in Θεογ. pag. 252. ed. Heins. αὐτνόη, ὁ αὐτόμαλτος νῆς. Nichil muto. MUNCK.

⁴ ΣΩΜΑΛΥΝΟΝ] Schol. Pind. ad Pyth. od. 3. Σεμέλη καὶ τὸ μυθικὸν ἢ τὰ μέλη τῆς σώματος καὶ τὰ βροτῶν ἀφιστάσασα. Καὶ τὸ φυσικόν, ὅτι σείει τὰ μέλη τῆς οὐκ ἐγγέντα αὐτῇ Διόνυσος. Pertinet huc illud ex Anthol. Δυσίμελης Βάχου &c. & ex Catalect. Pithoei Lib. III. Balnea, vina, Venus corrumpunt corpora no-

stra &c. MUNCK.

⁵ VIOLENTA ABSCIDERIT] Modius ex suis, vinolenta MS. Leid. & 6. edd. *violenter abscidit*. Glossa: *Spe abbat se vitulum occidere, & in loco vituli filium suum interfecit*. Fabulam vide apud Ovid. III. Met. Servium ad AEn. IV. 469. Hyg. cap. 184. Persius Sat. I. vers. 100. *Et raptum vitulo caput ablatura superbo Bassaris*. MUNCK.

⁶ LIBER PATER DICTUS EST] Aliud etymon suppeditat August. C. D. lib. VI. cap. 4. & VII. 2. Isidor. lib. VIII. II. *Liberum à liberamento appellatum volunt, quod quasi mares in coeundo per ejus beneficium emissis seminibus liberet, quod idem Liber muliebri & delicato corpore pingitur*. Haussit ex Augustino illa Isidorus. Caeterum cum quinque memorentur fuisse Liberi, hic Semelae filius ordine quartus fuit secundum Ciceronem lib. II. de Nat. Deor. & Ampel. cap. 9. Ampellum in transitu emendabo. Liberi, inquit, quinque. Primus ex Jove & Proserpina. Hic agricola & inventor vini. Secundus Liber ex Merone & Flora. Suspicio scribendum Melone. Ex Nilo enim natus dicitur Ciceroni. Nilus autem Melo olim dictus. Isidorus lib. XIII. cap. 21. *Nam antea Nilus Latine Melo dicebatur*. Melas est Eustathio in Periegeten pag. 24. & Plutarcho in libello de Flum. p. 51. ed. Mauff. ubi Bacchum Indiae domitorem Jovis & Arges facit filium. Tertius (ita pergit Ampelius) de Cabito, qui regnavit in Asia. Cicero, de Caprio. Quartus ex Saturno & Semela. Cicero matrem ejus Lunam facit. Sed Luna eadem, quae Semele. Quod autem patrem fuisse Saturnum vult Ampelius, in eo quem sequatur auctorem haud dum comperi. Quintus Nyx & Hesione filius. Lege ex Cicerone Thyonae. MUNCK. Varii, ut Cicero III. de N. D. 23. docet, & ad Hyginum vidimus

ciat potatores, five quod ibi sit * Seraptenum vinum, vel * Meroitanum: cujus vini tanta virtus est, ¹⁰ quo vix licet ebriosus sextarium toto mense bibat. Unde & Lucanus ait:

Indomitum Meroe cogens spumare falernum.

Aqua enim ¹¹ omnino domari non potest. Maroni etiam Dionysius nutriendus datur, quasi Meroni. Mero enim omnis nutritur vinolentia. Hic etiam tigris sedere dicitur, quod omnis vinolentia ¹² feritati semper insistat. Sive etiam, quod vino efferatae mentes mulceantur. unde & ¹³ Lyaeus dicitur, quasi lenitatem praestans. Juvenis vero ideo pingitur Dionysius, quia numquam ebrietas matura est.

mus, fuere Bacchi, sed noster eos confundit. Nam Indos non debellavit Bacchus Semeles filius, nec is, quem Jovis & Proserpinae filium colunt Attici, (consule Schol. Aristophan. Ran. vs. 326.) sed alius quis, cujus origo latet, juxta Arrianum apud Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 1153. Ab Aegyptiis Bacchus filius Isidis memoratur, de quo Plut. de Iside & Osir. Tom. II. pag. 365.

7 VALDE] *Validè* MS. Leid. Catal. Pith. lib. I. *Bellus homo, & validè capitalia crimina ludis.* Vet. Interpr. Job. cap. xxx. 22. *Elisisti me validè.* MUNCK.

8 SERAPTENUM] MS. Leid. *Falernum.* Perperam omnino. Legere malim, *Sareptenum.* Corippus lib. III. pag. 43. *Dulcia Bacchi Munera, quae Sarepta ferax, quae Gaza crearat.* Sidon. carm. 17. *Quaeque Sarepteno palmitis missa bibas.* Meminit *Σαρεπθίνος οίνου* etiam Alexander Trallianus. Luc. cap. IV. vers. 26. *Εἰς Σάρεπθιν τὸ Σιδῶν.* MUNCK.

9 MEROITANUM] Corippus de vinis in convivio Imperiali: *Quae Meroë, quae Memphis habet, quae candida Cypros.* Lucan. x. 160. *Geminaeque capaces Excepere merum, sed non Mareotidos uvae. Nobile sed paucis senium cui contulit annis Indomitum Meroe cogens spumare Falernum.* Imitatur postremo versu Persium Sat. III. vers. 3. Caeterum quod heic notavit, *al. Mareoticum.* Locherus, in eo errat. Diversum à Meroitano vinum Mareoticum. Schol. Horat. od. 37. lib. I. *Mareotis in Aegypto Nilus est, juxta quam vinum optimum nascitur.* Unde & nomen accepit, ut, sunt & *Mareotides albae.* Hemistichium Maronis est II Georg. vers. 91. MUNCK. Hoc epitheton saepe confunditur cum *Mareotico* v. Grot. & Oudendorp ad Lucan. x. 117.

10 QUO VIX LICET EBRIOSUS] MS. Leid. B. A.

L. M. & H. *quo vix quilibet ebriosus.* I. *quod vix* &c. Barthius ad Stat. Tom. II. p. 308. jubet legi: *quod vix licet ebriosus* &c. Rescripserim, *Quo vix quamlibet ebriosus.* H. e. ebriosissimus. Priap. c. 25. *Fures caedere quamlibet valentes,* hoc est, valentissimos. Non attendit Barthius τὸ quo pro ut usurpari identidem à Fulgentio. MUNCK.

12 OMNINO] MS. Leid. *Omnimodo.* Quod vocabulum & Quintiliano restituit in Crepundiis Gebhardus lib. I. cap. 7. Confer quae dixi ad cap. II. lib. I. MUNCK.

11 FERITATI INSISTAT] Vide notas ad Prolog. lib. I. Mox pro *quod vino, quia vino* MS. Leid. MUNCK. Eurip. Bacch. 302.

*Ἀρείς τε μοῖραν μελαλαδῶν ἔχει τινά,
Στρατὴν δ' ἐν ὁπλοῖς ὄντα, καὶ πρὶ τάξειν,
Φόβῳ διεπύθησε πρὶν λόγχης δίγειν.
Μανία δ' ἐν τῷτ' ἐστὶ Διούσης πάρος.*

Homerus Iliad. Z. 132. Bacchum vocat *μαρόμενον*, quod epitheton explicant Schol. Heraclides Ponticus in Allegor. Homericis pag. 455. & Athenaeus lib. XIV. cap. I. p. 613. Et Bacchum iratum eadem de causa comparant cum tauro, leone, & pardali, ut ad Albricum Philosopherum cap. 19. docebo. Contra etiam habetur *εἰρήνης καὶ ἡσυχίας αἰτίου*. v. Schol. Aristoph. Ran. vs. 983. Sed varie depingi Bacchum ibidem discas.

13 LYAEUS] Isidor. lib. VIII. cap. II. *Lyaeus* ὁπὲρ ἔλπειν, quod multo vino membra solvantur. lib. XX. cap. 3. Hoc alii, quod nos cura solvat. *Lyaeum* appellant. MUNCK. Ita Plutarchus. lib. v. Symposiac. Quaeft. 6. pag. 680. *Ὅπως ἡμεῖς ἐν ἀρχῇ συμπεφορημένους κατὰ τὸ λιμὲν κυνηδὸν ἀπὸ παραλαμβάνων ὁ ΛΥΑΙΟΣ θεὸς καὶ χορεύει εἰς τὰς ἐν ἱλαρῶν καὶ φιλένθρονον καθίστησιν.* Caeterum de Baccho

est. Ideo etiam nudus, seu quod omnis ebriosus * intervertendo nudus remaneat, aut mentis suae secreta * ebriosus nudet.

XVI. De Cygno, & Leda.

QUAMVIS in omnibus libidinis amor sit turpior, numquam tamen deterior erit, quam cum se honorato miscuerit. Libido enim honestatis noverca, dum quid expediat nescit, semper est majestati contraria. ³ Qualis enim divinitas, ⁴ qui quaerit, quod esse velit, ne quod fuerat esset. Jupiter enim in cygnum conversus, cum Leda concubuit, quae peperit ovum, unde nati sunt tres, Castor, Pollux, & Helena. Sed haec fabula mystici saporem cerebri consipit. Jupiter enim in modum potentiae ponitur. Leda vero dicta est, quasi ⁵ λοιδή, quod nos Latine aut injuriam, aut convicium dicimus. ergo omnis

cho Pausanias lib. III. cap. 19. p. 258. de Amyclaeis Θεῶν ὃ σέβουσιν οἱ ταύτῃ τόντε Ἀμυκλαῶν καὶ Διόνυσον, ὁρθότατα ἐμοὶ δοκεῖν ΨΙΛΛΑΝ ἐπωνομαζόντες. ΨΙΛΛΑ ᾧ καλεῖσιν οἱ Δωριεῖς τὰ Πιερί. ἀνθρώπου ὃ οἶνόν ἐπαίρει τε καὶ ἀνακαφίζει γνώμην, εἰδέν τι ἦσαν, ἢ ὄρνιθας Πιερί. Plut. Quaest. Rom. Tom. II. pag. 288, 289. Ἀλλὰ τί τὸ Διόνυσον ΛΙΒΕΡΟΥΜ ΠΑΤΡΕΜ καλεῖσιν; πότερον ὡς ἐλευθερίας πατέρα τοῖς πῦσι γινώσκον. γίνονται ᾧ οἱ πολλοὶ θρασυαῖς καὶ παρρησίας ὑποτιμωπλῶνται ὡς τὰς μέθας. Adde Tzetz. ad Lycophron. 212. p. 30. Hinc a Graecis Λύσιον, & Ἐλευθερίον vocatur, (quod ultimum epitheton non confundendum est cum Epitheto, quo Jupiter cultus fuit, neque cum Baccho, qui Ἐλευθερός ab urbe Boeotiae dicitur, de quibus epithetis egi ad Hygini fab. 225.) Plutarch. lib. VII. Symposiac. Quaest. 10. Tom. II. pag. 716. Τέναντον δὲ οἱ πολλοὶ τὸ θεῖον ἘΛΕΥΘΕΡΙΟΝ καὶ ΛΥΣΙΟΝ ἐκάλεον, καὶ ΜΑΝΤΙΚῆς ΠΟΛΛῆς ἔχον ἡγῆσθαι μῦθον, ὃ διὰ τὸ ΒΑΚΧΕΥΣΙΜΟΝ, καὶ ΜΑΝΙΩΔΕΣ, ὥσπερ ἘΥΡΙΠΙΔΗΣ εἶπεν, ἀλλ' ὅτι τὸ ΔΟΥΛΟΠΡΕΠΕΣ καὶ ΠΕΡΙΔΕΕΣ καὶ ἈΠΙΣΤΟΝ ἙΞΑΪΡΩΝ, καὶ ἈΠΟΛΥΩΝ Τῆς ΨΥΧῆς, ἈΔΗΘΕΪΑ καὶ ΠΑΡΡΗΣΙΑ καὶ ἡγεῖσθαι πρὸς ἀκρίβειαν δίδασιν. Locus iste Euripidis est in Bacchis vs. 298.

Μάνης δ' ὁ δαίμων ὅδε, καὶ ᾧ βακχάσιμον
καὶ τὸ μανιώδες, μανικὴν πολλὴν ἔχει.
Ὅταν ᾧ ὁ θεὸς εἰς τὸ σῶμα ἔλθῃ πολλὸς,
λέγειν τὸ μέλλον τὰς μεμνηότας ποιεῖ.

Idem Plut. de EI apud Delphos pag. 388.

Πρὸς τὸ Διόνυσον, ὃ τὸν Δελφῶν εἰδέν ἦσαν ἢ τὰ Ἀπόλλωνι μέτεσιν. Confer & pag. 389. & Schol. Aristoph. Nub. 605. nec non Plut. de Iside & Osiride pag. 365. item Serv. ad VI. AEn. 78. qui eundem esse, Apollinem, Liberum patrem, & Solem inter alia docet. H. Junius lib. II. Animadv. cap. 3. Libero patri sacros fuisse tripodas ob veritatem in ebrietate positam, juxta illud οἶνον καὶ ἀλήθειαν. Quam observationem Junius debet Athenaeo lib. II. cap. 2. pag. 37. Οἶνον καὶ ἀλήθειαν, λέγεσθαι, καὶ ἈΝΔΡΟΣ Δ' Οἶνον ἑΛΕΙΞΕ ΝΟ'ΟΝ. καὶ τὸ νικητήριον ἐν Διόνυσῳ τρέψας. καὶ ᾧ ἘΚ ΤΡΙΠΟΔΟΣ ΛΕΓΕΙΝ φάρμακόν τὸς ἀληθεύοντας. Hinc antiquissimi Graeci Bacchum etiam ὄβελην coluere. vid. Plut. lib. VII. Sympos. Quaest. 9. pag. 714. In Thracia etiam Bacchi oraculum fuisse dicitur. v. Schol. Eurip. Hecub. vs. 1267. Haec sufficiunt, credo, ad Fulgentium illustrandum, quibus, si tanti videntur, addas, quae profert Cl. Arnaldus de Dis Paredris cap. 19.

I INTERVERTENDO] Gloss. dissipando. An scripsit, rem evertendo? Virgil. AEn. II. vers. 1. Postquam res Asiae Priamique evertere gentem &c. Sed nihil affirmo. Videtur voluisse imitari Tacitum II. Histor. cap. 95. Novies millies sesteritium paucissimis mensibus intervertisse creditur. MUNCK.

2 EBRIOSUS NUDET] Mallem ebriatus. Labe-rius: Homo ebriatus sanari somno solet. Noster cap. 8. lib. III. Cum quo ebriato concubuit. MUNCK.

mnis potentia injuriae mixta, speciem suae generositatis mutat. Ideo vero in cygnum conversus dicitur, quod ferant phyiologi, quam maxime ⁶ Melissus Euboicus, qui omnium phyiologorum sententias disputavit, hujus generis avem ita conviciis esse plenam, ut ipsa ave clamante, reliquae aves taceant, quae praesto fuerint: unde & olor dictus est, quali ab ὀλιγωρία tractum, quod nos Latine injuriam dicimus. ergo quotienscumque nobilitas in injuriam vergit, conviciis misceatur necesse est. Sed quid ex hac re concipitur, videamus. Nihilominus ovum, quia sicut in ovo omnis sordities, quae purgari potest ⁷ in igne, continetur intrinsecus: ita etiam in effectu injuriae omnis est immunditia. sed ex hoc ovo generantur tres, Castor, Pollux, & Helena. ⁸ Nihilominus seminarium scandali & discordiae, sicut ante diximus:

Et

Ad. C A P. XVI.

3 QUALIS ENIM DIVINITAS, QUI] Modius: *divinitas*, quae. Ego praeferam lect. Leid. cod. & 6. edd. *divinitas ejus*, qui. MUNCK.

4 QUI QUAERIT, QUOD ESSE VELIT] 6. edd. *Qui sit quod esse velit*. MS. Leid. *Qui quod sit, quod esse velit*. Forte pro caetera κακοζήλια sua quaesit scripsit pro quaerit. quomodo non uno loco hoc verbum exaratum est apud Claud. Mamertum in de Statu Animae. Supra Prolog. Lib. I. *Dum quaereret Jupiter, quid magis esse velit, quam fuerat*. Vide ibi notas nostras. MUNCK.

5 ΛΟΙΔΗ] Hortensius ad I. AEn. Virgil. Λοῖδα ex hoc loco adducit. Fulgentius, inquit, *Mythologicōn secundo ita interpretatur allegoriam, ut Jupiter aciem imperii signet, & Leda quasi Λοῖδα, τῆς Λοιδωρίας, injuriam*. MUNCK. Aliam vocis etymologiam videbis in notis ad Hygini fab. 77.

6 MELISSUS EUBOICUS] Meminit hujus Suidas in voce Γενική, ut ad Palaeph. notavit Cl. Tullius. De conviciis & loquacitate cynorum Virgil. AEn. XI. vers. 457. *Dant sonitum rauci per stagna loquacia cyni*. Alii tamen suavem cantum illis adscribunt. Horus Apollo lib. II. Hierogl. *Musicum senem cum volunt significare, cygnum pingunt. Hic enim senescens canit quam suavissime*. Artemidorus Oneir. lib. II. cap. 20. Κύνῳ εἶδος σημαίνει μουσικόν, καὶ αὐτὸν μουσικόν. Adde

quae habet Pierius lib. XXIII. p. 165. ed. Bas. MUNCK. Ita hanc fabulam explicat Tzetzes ad Lycophron. vs. 87. Δίας οἱ παλαιοὶ πάντας ἐνά- λην τὰς βασιλεῖς. Τὶς γὰρ βασιλεὺς τῇ Ἀθήνῃ ἐμί- γη μοιχικῶς περὶ τὴν Εὐρώταν ποταμὸν, ἥτις ἐξ αὐ- τῆς ἐκγυῖται χρομήνη, μιᾷ γαστρὶ τέττις παῖδας γεν- νᾷ, Κάστορα, Πολυδύκην καὶ Ἑλένην. ὥς γὰρ πα- ρεικάζει τὴν γαστέρα αὐτῆς, καὶ ὅτι ἐκ αὐτῆς σὺν- δερμον ἐγεννήθη, ὃ δέσμα καὶ φυλακίησιν αὐτῆς ἐποίησαν. Apud Spartanos in templo Hilairae & Phoebes ἐπώρηται αὐτὴν ὥς ὁρῶν καταληγμέν- νοι τανύαις. εἶναι δὲ φασιν αὐτὴν ἐκεῖνη, ὃ τέκεν Ἀ- δαν ἔχει λόγῳ. v. Pausan. lib. III. cap. 16. p. p. 247. secundum poetarum fabulas. Alii statuunt fabulam Helenae ex ovo prognatae inde ortam, quod Helena, non ex Leda ex eodem partu cum Tyndaridis edita, sed ex Nemese ge- nita, & a Leda educata matre Tyndaridarum in cubiculo laqueato, quod a Graecis olim dice- batur ὄον, vel ὄιον. v. Perizon. ad Aelian. l. IV. V. H. cap. 5. Pergit jam Tzetzes. Εἰς κύκνον ὃ λέγει τὴν Δία μετὰβαλεῖν, ὅτι ἐβασilikῶς ἐμίγη αὐτῇ, ἀλλ' ἐν παράρρησι τόποις, καθάπερ οἱ κύ- κνοι. Recte hic notat Munckerus, alios sua- vem odoribus cantum adscribere, de quo pluribus egit Spanhemius ad Callim. H. A- poll. 5.

7 IN IGNE] MS. Leid. *In genere*. Gloss. hoc est, in pullis. MUNCK.

8 NIHILOMINUS] Modius: *Helena ponitur qua- si seminarium*. Sed pro vulgatâ lectione stat Leid. codex. *Nihilominus* apud Fulgentium idem est quod puta, videlicet &c. MUNCK.

I Et

¹ *Et geminum luctum² concussit adultera mundo.*

Castorem vero & Pollucem, ³ quasi in modum perditionis ponunt, unde & in mari ⁴ Castorum signa dixerunt, quae periculum creant. Nam ob hanc rem etiam ambos alternatim resurgere atque occidere dicunt, quod superbia nonnumquam vivat, ⁵ nonnumquam occidat. Unde & ὑψηφασία Graece superbia dicitur. sed ὑψηφασία proprie superadparitio nuncupatur, ⁶ quod in istis duobus signis, quae eorum fratrum vocabulo nuncupaverunt, unus superadpareat, alter vero vergat: sicut lucifer, ⁷ & antifer. nam Graece Pollux ἀπὸ τῆ ἀπόλλειν, id est à perdendo; & Castor quasi κακὸν ὑστερον, id est, malum extremum.

XVII.

I ET GEMINUM &c.] Modius: Quae geminum luctu concussit adultera mundum. Quod amplector. Geminus mundus est Asia & Europa. De Helena Seneca Agamem. vers. 274. Quae Europam & Asiam paribus afflixit malis. Corippus. Lib. I. Omnia vespantes gemini commercia mundi. Propert. lib. II. el. 2. Olim mirabar, quod tanti ad Pergama belli Europae atque Asiae causa puella fuit. Schol. Pind. ad Nem. od. 4. Εἰς δύο διήχθη τὸ παλαιὸν μέγεθος οἰκουμένης, Εὐρώπῃ καὶ Ἀσίᾳ. Adde Aethic. Cosmogr. Praefat. & quae ibi annotavit Simlerus. Mundus pro parte mundi, ut apud Propert. II. el. 3. Externo quaerere in orbe fugam. Ovid. x. Met. 305. Nostro gratulor orbi. Secutus ergo eos poeta ille, unde versiculum istum adducit Fulgentius, qui orbem terrarum in Asiam & Europam dividebant. In divisione orbis terrae, ait Sallustius Jugurth. cap. 17. plerique in parte tertia Africam posuere: pauci, tantummodo Asiam & Europam esse; sed Africam in Europa. MUNCK. Consulendus Broukhusius ad Tibull. IV. I, 176.

Solus UTROQUE idem diceris magnus in ORBE.

Ratio mihi videtur esse, quia juxta Eustath. ad Dionys. Perieg. vs. I. Εἰς δύο κῶνυς τέμνεται ἡ οἰκουμένη, (ὡς ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα ἐρεῖ ὁ Διονύσιος) ἢ ὁ εἰς μὲν, ὁ ἀπὸ τῆς Ἀσίας, εἰς δὲ, ὁ ἐκ τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Λιβύης ἀπαραζομένης. Recte vero plerique in parte tertia Africam posuere dicit Sallustius; nam Herodotus jam, Dionysius & alii orbem in tres partes diviserunt, & in primis in tertia parte conlocatur Africa, unde

& Strabo, Geographus Amaseus incipit ab Europa, & definit in Africam. v. Eust. ad vs. 7. Schol. Apoll. Rh. IV. 1569. plerosque secutus ita scribit πᾶσα ἡ οἰκουμένη εἰς ἡπείρου καὶ εἰς διήρηται, Ἀσίαν, Εὐρώπην, Λιβύην.

I CONCUSSIT] Turbavit. Lucanus: Certatum totis concussi viribus orbis In commune nefas. Pseudo-Cyprianus in Laude martyrii: Partimque orbe concusso natura deficiens ultimi exitus monimenta testatur. Sallust. Orat. I. ad Caes. de Rep. Ord. Orbis terrarum bello concussus. Curt. IV. I. Strepitus armorum, qui totam Asiam concusserat. Flor. II. 15. Quam urbem concusserat avus. Vellej. Lib. II. cap. 78. Quas (provincias) Labienus magnis momentis concusserat. Similia sunt, concutere rempublicam, concutere Romam apud laudatum modo Lucanum. Merito ergo de Helena Maro AEn. II. 573. Trojae & patriae communis Erinys. MUNCK.

2 QUASI IN MODUM] Tò quasi cum non agnoscat MS. Leid. cancellandum censeo. Obtrusum Fulgentio à male feriatà manu, quae explicare voluerit, quid esset in modum. MUNCK.

3 CASTORUM SIGNA, QUAE PERICULUM CREANT] Artemidor. lib. II. p. 76. Ed. Διόσκουρος τοῖς πλοῖ-ζορδοῖς χειμῶνός εἰσι σημαντικοί. Horat. Lib. I. od. 12. contrarium affirmare videtur. Nimirum gemina cum Venere, salutaria sunt, & prosperi cursus praenuncia. Solitaria autem gravia, & mergunt navigia. Vide Plin. lib. II. cap. 37. Helenae sidus appellant, cum est solitarium. Confer Etymol. in Ἀνακεί. MUNCK. Adde, quae dixi ad Hygini lib. II. Astron. P. cap. 22. & Plutarch. in Numa pag. 69. Ἐν δὲ τῇ δεινῇ ἀνα-ρίστῳ,

XVII. *Ixion.*

QUI plus quaërit esse quam licet, minus erit quam est. Ixion igitur conjugium Junonis ⁸ adfectans: illa nubem ornavit in speciem suam, cum qua Ixion coiens, centauros genuit. Sicut nihil Latina gratiosius veritate, ita nihil Graeca falsitate ornatus. ⁹ Denique Ixionem dici voluerunt, quasi axionem. ἀξίωμα enim Graece dignitas dicitur. Dea vero regnorum Juno est, ut pridem diximus. ergo dignitas regnum adfectans nubem meretur, id est similitudinem regni. Regnum enim illud est, quod perenniter duraturum est. At vero cui temporis fugitiva vis ¹⁰ invidit, pinnatisque celerrima raptibus momentaneae felicitatis figuras potius quam veritatem ostendens, ventositatis inanem speciem praesumit. Denique ¹¹ Beatinus augur dicere solitus erat,

ἥσις, καὶ ὁ καὶ τὰς Διοσκύρους ΑΝΑΚΑΣ Ἀθηναῖοι προσηγόρευον.

4 NONNUNQUAM OCCIDAT] MS. Leid. & Nonnunquam &c. MUNCK.

5 QUOD IN ISTIS] Quod sicut in istis MS. Leid. & Modius. MUNCK.

6 ET ANTIFER] Post haec verba interferit Modius: Ita duo superbi inter se certantes. Pro antifer Tollius noctifer, Scriverius Argifer in margine librorum suorum correxerant. Ego quid heic dicam nescio. Hoc scio, fuisse qui Dioscuros retulerint ad duo hemisphaeria, & duos circulos tropicos, ut annotavit Eustath. ad Hom. Iliad. p. 311. ed. Bas. Arridet tamen non malè Tollii conjectura. Noctifer enim lucifero opponitur. Catull. carm. 63. Nimirum aethereos ostendit noctifer ignes. Caeterum quod ex Castore & Polluce stellas fecissent, consequens erat, ut & hoc adderent figmento, ὅτι ὁ Ζεὺς αἰεὶ εἰκαδὲς καὶ μυγὲς Λήδα Κάστορα καὶ Πολυδῶκεν ἔχον. Vide Tzetzen ad Lycophr. p. 20. ed. Steph. ubi aliter hanc fabulam interpretatur. MUNCK. Delirat hic iterum Fulgent. Graece Pollux dicitur Πολυδεύκης. Componitur vero ex πολὺ & δεῦκ. δεῦκ. vero notat id, quod dulce est ac suave, unde adj. ἀδύκῆς, quod notat amarum, acerbum, grave ac insperatum, improvisum. Apoll. Rh. I. 1339. - Ἀλλ' ὁ δὴν τοὶ ἀδύκῆα μῆνιν αἰέω. & vers. 1037. Ἀδύκῆα ἐκβέν ἄτης. ubi Scholiastes jam docebit, cur Pollux Graece Πολυδεύκης fuerit adpellatus. Dicit enim Ἀδύκῆα.] ὁ προσηγὼς, ἀπεικνίας, πικρῶς. (δεῦκ. γὰρ τὸ γλυκύ. ὅθεν ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ. καὶ γὰρ ζῶν, ἘΥΕΡΓΕΤΙΚΩΤΑΤΟΣ, καὶ ἀποθεωθεὶς, ἅμα τὰ ἀδελφῶν ἀγαθῶς τὰς ταῦς) ἢ ἀφανῆς, καὶ ἀπε-

οργάτω, παρὰ τὸ δείκω. Lib. II. 267.

Αἱ δὲ ἄφαρ, ἢ τ' αἰεταὶ ἀδύκῆς, ἢ στεροπαῖς.

Schol. Ἀδύκῆας ἀπεσοδότης, ἢ πικρῶς. δεῦκ. γὰρ τὸ γλυκύ. Praeterea ἀπώμην, si Fulgentius scripserit, inusitato, ne quid gravius dicam, hic iterum verbo usus est. perdo enim Graece non sonat ἀπώμην, sed ἀπολύω, sive ἀπώμην, unde inf. ἀπολλύνει, sive ἀπολύει. Pro quo usitatus est aoristus primus ἀπολίσαι, & aoristus secundus ἀπολεῖν.

Ad C A P. XVII.

8 AFFECTANS] Ita & MS. Leid. & 6. edd. Soloeca est oratio. Vide not. ad cap. 8. lib. III. MUNCK.

9 DENIQUE] Flor. I. 16. Denique bis floribus vernat. Vide ibi Freinshem. Salmas. ad Solin. pag. 382. Schultingium ad Declam. Calpurn. XI. Justin. xxv. 2. Curt. Lib. VII. I. MUNCK.

10 INVIDIT] Invidet MS. Leid. & 6. edd. Sed hoc leve est. Caeterum illud ostendens, quod statim sequitur, soloecam reddit orationem, nisi ad illa vis fugitiva referas. Momentaneam illam regni felicitatem efficaciter expressit Apulejus in de Deo Socratis: Usque ad regni notabilem suggestum & pendulum tribunal evectus est. MUNCK.

11 BEATINIUS] Scriverius, Vatinius. Quomodo & Schottus conjecerat Observat. lib. I. cap. 7. quod in MS. invenisset Batinius. MUNCK.

erat, diversarum urbium honores¹ somnialiter peragi² urbicario mimologo: & quamvis utraque nihil agere dixerit, tamen hoc Romae praestare³ visus est, quod ex parte quidem veros honores, sed risorios & citius fugitivos. Credo enim quod⁴ Theophili philosophi sententiam legerat, dicentis, *μῖμος ὁ βίος*: id est, mimus vita. Nunc ergo fabulam repetamus.⁵ Dromocrides in Theogonia⁶ scribit Ixionem in Graecia primum regni gloriam adfectasse, qui sibi centum equites primus omnium conquisivit. Unde & Centauri dicti sunt, quasi centum armati. Denique Centhippi dici debuerunt,⁷ ex quo equis mixti pinguntur; sed ideo centum armati: qui quidem Ixion parvo tempore celere regnum adeptus, dehinc regno expulsus est. Unde & eum ad rotam damnatum dicunt, quod omnis rotae vertigo, quae superiora habet, modo dejiciat. Ergo ostendere hic voluerunt, quod omnes, qui per arma atque violentiam regnum adfectant, subito erectiones, subito⁸ elisiones sustineant, sicut rota, quae stabile non habet aliquando cacumen.

XVIII.

¹ SOMNIALITER] *Similiter* corrigit in margine Micyllus, quomodo & Schottus conjiciebat Obferv. loco modo laudato, & Turnebus adducit lib. III. cap. 17. Advers. MUNCK.

² URBICARIO MIMOLOGO] Ita reposui pro *mimologae*, ex MS. Leid. & 6. edd. Agnoscunt eandem vocem Notae Tyronis pag. 172. & Schol. Juvenal. ad Sat. VI. pag. 275. cui & ad VIII. Sat. vers. 191. eam puto restituendam, ubi illa *Planipedes audit Fabios* explicat *nobiles neaniscologos*. Lego *mimologos*. *Mimologus*, *μυμολόγος*, ut *μυμολόγος* dicitur rex David à Theophylacto in Luc. cap. 2. *Mimicum scurræ* vocat Vopisc. Aurel. cap. 42. Vide ibi Salmaf. Est autem *urbicarius* idem quod *urbanus* vel *urbicus*. quo sensu *urbicarium mare* dixit idem interpretes ad Sat. v. vers. 93. & *urbicus poëta* Martial. lib. I. epigr. 42. MUNCK.

³ VISUS EST] Schottus: *Videō aut vocem defecisse, aut visus est heic redundare*. Sanè latet aliquid, tametsi nihil variat MS. Leid. MUNCK.

⁴ THEOPHILI] Ita quidem 6. edd. Sed MS. Leid. *Cleoboli*, quod esset *Cleobuli*. quomodo in libro scripto & à se inventum testatur Schottus. MUNCK.

⁵ DROMOCRIDES] Ita & 6. edd. MS. Leid. *Dromocrides*. Cl. Tollius ad Palaeph. p. 142. ex anonymo Mythologo Vossii corrigit *Democritus*. MUNCK.

⁶ SCRIBIT] *Scriptit* 6. edd. & MS. Leid. ut & statim *adquisivit* pro *conquisivit*. Baptista Pius emendat *adscivit*. MUNCK. Vid. J. Baptistae Pii III. Syllog. Annotat. Posterior. cap. 97. De Ixione haec Plutarchus de Aud. Poët. T. II. p. 19. *Ὡς ὁ Εὐεπίδης εἰπεῖν λέγεται πρὸς τὰς τ' Ἰξίωνα λειδορῶντας, ὡς ἀσεβῆ καὶ μιαιφόν. Οὐ μὲν γὰρ ὡς τούτων αὐτῶν ἐκ τ' σκηνῆς ἐξήγαγον, ἢ τῷ πτοχῶν ὡς σιλωσαι.*

⁷ EX QUO EQUIS MIXTI PINGUNTUR] Pausan. lib. v. cap. 19. p. 426. *Κένταυρος ὁ τέρας πάντας ἰπποπόδας, τῆς δ' ἐμπροσθεν αὐτῶν ἔχων ἄνδρος ἐστίν.* v. Cl. Arnaldus l. II. L. Gr. cap. 12. Unde Centauri dicti sint, totamque de iisdem & Ixione fabulam explicat Palaephatus cap. I.

⁸ ELISIONES] Illustravimus eam phrasin ad Hyg. cap. 38. & infr. in not. ad Contin. Virgil. MUNCK.

Ad C A P. XVIII.

⁹ IN LACU INFERNO] MS. Leid. *in lacum infernum*. 6. edd. *in lacum inferni*. Niti bonâ auctoritate eam constructionem ostendimus ad Hyg. cap. 41. Utitur eadem in hac fabulâ Hygin. cap. 82. *Ob id dicitur ad inferos in aquam medid sine corporis stare*. Vide quae ad eum locum annotavi, si operae est. MUNCK.

XVIII. *Tantalus.*

TANTALUM dicunt ⁹ in lacu inferno depositum, cui fallax aqua gulosis labia titillamentis adtingit: poma quoque fugitivis ¹⁰ cinerescencia tactibus desuper facietenus adparent pendula. ¹¹ Ergo huic locuples visus & pauper effectus: ita se illi unda fallax praebebat, ut sitiatur: ita se poma ingerunt, ut esuriat. Sed hanc fabulam ¹² Petronius breviter exponit, dicens:

*Nec bibit inter aquas, nec poma patentia carpit
Tantalus infelix, quem sua vota premunt.
Divitis haec magni facies erit, omnia late
Qui tenet, & sicco concoquit ore famem.*

XIX. *De Proserpina & Endymione.*

¹³ LUNAM ideo ipsam voluerunt etiam apud inferos Proserpinam, seu

¹⁰ CINERESCENTIA TACTIBUS] Quasi poma Sodomorum fuissent, de quibus Tertull. Sodom. Nam protinus indice tactum solvitur in cinerem, fit vana favillaque pomum. MUNCK. Vir doctus conjicit revertentia, quasi, quae captante Tantalus continuo fugiant ac revertantur, unde poma fugacia captare dicitur Ovidio II. Amor. El. 2. vs. 43. qui haec poma ideo frustra captata vocat II. Art. Amat. vs. 605. Rem ita describit Homerus Odyss. A. vs. 590.

Τῶν ὁπότε ἰδύσκει ὁ γέρον ἐπὶ χερσὶ μέ-
σαδαι,
Τὰς δ' αἰνέμεν ῥίπτασκε ποτὶ νέφεα σκίοισιν.

Unde patet, non haec poma tacta in cinerem esse resoluta, sed a vento in altum sublata, quum Tantalus capere vellet.

¹¹ ERGO HUIC] Corrigit Barthius in Comment. Statianis: Ergo hic locuples visu, & pauper effectus est. Non probō. Prolog. Lib. I. Ut locupletes tactus rigens auri materia sequeretur. Et lib. II. cap. 13. Erat ergo necessitas aurea, & locuples penuria. MUNCK.

¹² PETRONIUS BREVITER] Scriberius correxerat in margine, Petronius Arbiter. Haud paulo aliter eduntur hi versiculi in Fragmentis Petronianis. In MS. Leid. pro patientia legitur prudentia. Puto legendum, Non bibit inter aquas, poma aut fugientia carpit, vel nec poma fugacia car-

pit. Ovid. II. Amor. Eleg. 2. Quaerit aquas in aquis, & poma fugacia captat. Epit. Heroid. XVII. 181. Velle quid est aliud fugientia prendere poma. Apuleius in de Deo Sociatis: Tantalus vice, in suis divitiis inops, egens, pauper, non quidem fluentem illum fugitivum captat, & falacis undae sitim &c. Confer Horat. lib. I. Sat. I à quo istam fabulae hujus accepisse explicationem videri possunt Petronius & Apuleius. MUNCK. Diversis modis hanc fabulam explicant Tzetzes ad Lycophron. vs. 152. & nonnulli apud Schol. Pindari Olymp. Od. A. vs. 97. "Επιτοὶ δ' ἀκέραια τ' πέτρων, ἐπὶ δ' ἥλιον. τ' γὰρ Τάνταλον, φυσιολογον γένετον, καὶ μύδρον ἀποφάναι τ' ἥλιον, ἐπὶ τὰτα δύναις παραχρῆν.

Ad C A P. XIX.

¹³ LUNAM IDEO IPSAM VOLUERUNT ETIAM] 6. edd. nihil variant. MS. Leid. ideo voluerunt etiam. Sed lectionem vulgatam recte habere existimo. Festus Pauli: Balaenam belluam ipsam dicunt esse pistricem, ipsam esse cetum. Servius ad AEn. VIII. vers. 4. Et dicunt Theologi ipsam esse matrem Deum, quae terra dicitur. Schol. Stat. Theb. I. 34. Nam ipsa est Aonia, quae & Boeotia. Prudent. Apothecol. vers. 171. Filius ille hominis, sed filius ipse tonantis. Ita malim ex Vett. edd.

seu quod nocte luceat, ¹ seu quod humilior currat, ² & terris praesit, illo videlicet pacto, quod ³ detrimenta ejus & augmenta non solum terra, sed & lapides, ⁴ vel cerebra animantium, & (quod magis incredibile sit), etiam ⁵ lactamina sentiant, quae in Lunae ⁶ clementis ejecta vermiculos ⁷ parturiunt. Hortis ipsam etiam Dianam ⁸ nemoribusque praeesse volunt simili modo, quod arborum & fruticum succo ⁹ augmenta inculcet. Denique ¹⁰ clementis Lunae abscisa

quam ille tonantis. Ipse est idem. Vetus interpres Luc. cap. II. vers. 38. Et haec ipsa hora superveniens confitebatur Domino. Gr. αὐτῇ τῇ ὥρῃ. & XII. 12. Docebit vos in ipsa hora. Victor de Persec. Vand. cap. I. Quod ipso gestum est tempore. Locutus sic quoque Sallustius apud Serv. V. AEn. 373. Ipsa est enim & major Phrygia. Ad eundem modum τὸ αὐτῆς usurpant οἱ ὁ. Gen. XXXVI. 8. Ἡραὺ αὐτῆς ἐστὶν Ἐδὰμ. Schol. Horat. lib. III. od. 22. Ipsa quoque lucifera, quod partubus lucem ferat, unde Lucina à parturientibus invocatur, quod ideo ei datum est, quod prior à Latona matre edita in fratris Apollinis partu eam juverit, & parturienti praestiterit ei obstericis officium. Isidor. VII. cap. II. Ipsam & Lucinam asseverant, eo quod luceat &c. Schol. Germanici, qui, ut aliis in locis, ita & heic Fulgentium excipit: Lunam, inquit, voluerunt etiam apud inferos Proserpinam &c. quae te apud ipsum, quam heic legere malim. Totum certè hoc caput in commentaria sua transtulit. Gloss. MS. in I. Georg. Virg. Stoici autem dicunt non esse, nisi Deum (leg. unum Deum) & unam potestatem, quae pro ratione officiorum nostrorum variis nominibus appellatur. Unde eundem Liberum, eundem Apollinem appellant. Item Lunam eandem Proserpinam dicunt. Secundum quos pro Sole Liberum, pro Luna Cererem invocabant. Lunam non aliam esse à Cerere etiam Augustinus tradit C. D. VII. 3. Confert hoc idem Libera, quae Ceres seu Venus est feminis. Conferendi Eustath. ad Iliad. Hom. pag. 439. Ed. Bas. Servius ad AEn. IV. 511. & Senec. Hippol. vers. 406. & seqq. Adde his, quae dixi ad cap. 9. lib. I. MUNCK. Melius Serv. ad I. Georgic. 39. Proserpina IPSA est, quae & Luna, quae toto anno sex mensibus crescit, sex deficit: scilicet per singulos menses quindenis diebus: ut crescens apud superos, deficiens apud inferos esse videatur. Lunam sive Dianam pro Cerere cultam docet Spanh. ad Callim. H. Dian. 130.

I. SIVE QUOD HUMILIOR] Seu MS. Leid. & nonnullae edd. MUNCK.

2. ET TERRIS PRAESIT] Post haec verba in-

terferit Schol. German. Unde & bigam boum habere dicitur. MUNCK.

3 DETRIMENTA] Decrementa. mallet Locherus. Augustin. C. D. lib. V. cap. 6. Et lunaribus incrementis atque decrementis augeri & minui quaedam genera rerum, sicut echinos, & conchas &c. Qua de re videndus Plin. lib. II. cap. 99. Gellius VII. 20. Sed ante omnes Apulejus initio Miles. XI. Adde his oculos felium & intestina murium, de quibus Proclus ad Hesiodi Ἡρώεγες. MUNCK.

4 VEL CEREBRA] Nota vel pro & positum. Vide Barth. in Glossario Mamerti. Noster infra lib. III. cap. 10. Per mela & rythmos vel modulos sequeretur. MUNCK.

5 LAETAMINA] Gloss. MSS. in Georg. Virg. Fimus, qui in agros jacitur, vulgo laetamen vocant. Isidor. lib. XVII. 2. Et dictus finus, quod fiat imus, id est, stercus, quod vulgo laetamen vocatur, eo quod suo nutrimento laeta faciat germina. Hinc laetare idem quod stercoreare. Vide Pallad. Lib. I. Tit. 6. MUNCK.

6 CREMENTIS] Schol. Incrementis. Perperam mutavit heic, quod tamen paulo inferius retinuit: Crementis Lunae abscisa. Infr. Virgil. Contin. Boni cremenata. Auctor Tract. de Sinâ & Sion, Quales post crementum aetatis suae futuri essent. Gloss. Philox. Cremenata, αὐχμῆες. Tertull. de Anim. cap. 51. Cremenata unguium. Cap. 15. Cremenata, decrementa. Addenda haec illis, quae Vossius & Borrichius observarunt. MUNCK.

7 PARTURIANT HORTIS] 6. edd. Vermiculos parturiunt. Ortis ipsam etiam Dianam nemoribus. Schol. German. Vermiculos parturiant: ipsam Dianam dictam nemoribus volunt. Sed Sanct. edit. ejusdem, ortam nemoribus volunt. Cod. Leid. Vermiculis parturiunt ortis. Ipsam etiam Dianam nemoribus volunt. Glossator superscripserat, scil. praeesse. Existimo scripsisse Planciad. Vermiculos parturiunt hortis. Ipsam etiam Dianam in nemoribus volunt. Ortis pro hortis obvium est in MSS. libris. Petron. Fragm. Tragur. Eodem die incendium factum est in ortis Pompejanis, ortum ex ac-

abscisa ligna furfuraceis tinearum terebraminibus " fistulescunt. Nemoribus quoque adesse dicitur, quod omnis venatio [" plus] nocte pascatur, dieque dormiat. Endymionem vero ¹³ pastorem amasse dicitur, duplo scilicet modo: seu quod primus hominum Endymion ¹⁴ cursum Lunae invenerit, unde & xxx. annos dormisse dicitur, ¹⁵ qui nihil aliud in vita sua, nisi huic repertioni studuit, sicut ¹⁶ Mnaseas in primo libro de Europa scribens tradidit.

' Sive

dibus *Nastae villici*. Pro *Naste* malè ediderunt nocte. Lege *Nastae*. Nomen villici est, ut servi apud Martial. ix. 85. Et dicis modo liberum esse *jussi Nastam*; (servulus est mihi paternus.) Pro est mihi mallet Nob. Heins. is mihi. Graecum est nomen *Nastes*, & sumptum videri possit ex Hom. Iliad. B. ubi Amphinachi frater ita appellatur, cujus & Ausonius meminit Epit. Heroum xvii. Causam, cur crescente lunâ vermiculos parturiant laetamina, existimem esse humiditatem. Protospatharius ἐξυγ. in Hesiod. Ἡμερ. Ὑγρότης σελήνης αἰτία σήψεως. Hinc ergo Plinius lib. xviii. cap. 32. Omnia quae caeduntur, carpuntur, conduntur, innocentius decrescente Luna, quam crescente fiunt. Stercus, nisi decrescente Luna, ne tangito. Confer Pallad. lib. i. Tit. 34. cujus tamen praeceptum est lib. iii. Tit. i. Sparso laetamine saturetur, quod ejiciendum est Luna crescente. MUNCK.

8 NEMORIBUSQUE] V. Spanh. ad Callim. H. Dian. 38.

9 AUGMENTA INCULCET] Ita & MS. Leid. & 6. edd. Schol. Germanici, inducat. Nihil mutem. Prolog. lib. i. Semina puerigena virginibus inculcantem. Quatenam praeterea augeat Luna, leges apud Plin. lib. ii. cap. 41. MUNCK.

10 CREMENTIS LUNAE ABSCISA] Proclus in Hesiod. Ery. B. p. 101. Εἰς ὃ τινες βλεποῦσας, καὶ φθινύσας τέμνειν σελήνης, ἀλλὰ μὴ πανσελήνης, μὴ δὲ αὐξανομένης. ἢ γὰρ τὸ φῶς ἐπιδόσει ὑγρότερον ποιεῖ τὰ δένδρα, καὶ ἐνέπιφορον τεμνόμενα πρὸς τὴν σήψιν. MUNCK.

11 FISTULESCUNT] Schol. fistulascunt. Sed alterum est in 6. edd. & MS. Leid. Gloss. exponit, perforantur. MUNCK.

12 (PLUS) NOCTE] Tò plus, quod uncis includit Commelinus cum 6. edd. etiam MS. Leid. agnoscit. Schol. heic corruptus est: Quod omnis venatio plus nocte, quam die dormiat. Corrige ex Fulg. Schol. Theocriti ad Eid. Δ. Φασὶ γὰρ ὡς τὸ Ἐνδυμίωνος ἡρεσθῆναι ἢ Σελήνῃ, καὶ κατὰ τὸ ὅρῳ τὸ Δάκρυον τὸ Καρτείας ἐμύλῃ. Καὶ ἀπληγοῦσιν ὡς Φιδάκρυον ὡς τῇ σελήνῃ συνεισθῆναι, ἡμέρας δὲ

ὑπνώσκειν. MUNCK.

13 PASTOREM AMASSE] Schol. Juv. ad Sat. x. vers. 318. Endymion pastor, quem Luna adamavit. Fabula est apud Hygin. cap. 271. Serv. Georg. iii. 391. Capellam lib. ix. MUNCK. Recte Endymionis fabulam explicat hoc modo Fulgentius. dicitur enim, ut jam monui ad Hygin. fab. 271. juxta Schol. Apoll. Rh. iv. 264. a quibusdam ὀρηκίταις τὰς ἀειδάς καὶ τὰς ἀειθμύας τὴν σελήνης. Praeterea Astronomum sive Mathematicum fuisse patet ex uxore ejus Asterodia dicta, quamquam de ejus uxoribus non conveniat inter priscos. v. Pausan. lib. v. cap. i. p. 375. quae Asterodia Oceani & Tethyos filia ab aliis dicitur nupuisse Aeetae Solis filio, v. Schol. Apoll. Rh. iii. 242.

14 CURSUM LUNAE INVENERIT] Plin. lib. ii. cap. 9. In hoc sidere cognoscendo singula deprehendit hominum primus Endymion: & ob id amore ejus captus famâ traditur. MUNCK. Eodem fere modo fabulam de Titane Solis fratre explicat Pausanias lib. ii. cap. ii. p. 136. Audi & Plutarchum de hujusmodi fabulis disputantem in Numa pag. 62. Ὁ δὲ Νεμῶς ἐκλιπὼν τὰς ἐν αἵσει ἀγασσόμενος, ἀγροφυλῆναι τὰ πολλὰ καὶ πλανᾶσθαι μόνῳ ἤθελεν, ἐν ἄλσεσι θείων καὶ λειμῶσιν ἱερῶν, καὶ τόποις ἐρῶμοις ποιούμενῳ τὴν διαίταν, ὅθεν εἶχ' ἡμίση τὴν ἀρχὴν ὃ πρὸς τὸ θεῶν ἔλαβε λόγον, ὡς ἄρα Νεμῶς ἐκείνῳ ἐκ ἀδημονίας τινὲ ψυχῆς καὶ πλάνῃ τ' μετ' ἀνθρώπων ἀπώλειοιτο βίον, ἀλλὰ σερμυτέρως γεγυμμένῳ ὀρελίας, καὶ γάμων θείων ἡξινμένῳ, Ἡγυρία δάμνοισι συνὼν ἐρώσῃ καὶ συνδιατάμνῳ, ἀδάμνων ἀνῆς καὶ τὰ θεῖα πεπνυμένῳ γέγονεν. ὅτι μὲν ἐν ταῦτα πολλοὶς τ' πάνυ παλαιῶν μύθων ἵσκειν, εἰς οἱ Φρύγες τε πρὸς Ἀττίαν, καὶ Βιβυνοὶ πρὸς Ἡορδοίαν, καὶ ΠΕΡΙ ἘΝΔΥΜΙΩΝΟΣ Ἀρκάδες, ἄλλων τε πολλῶν, εὐδαμμόνων δὲ τινῶν καὶ Θεοφιλῶν γενεᾶς δοκούντων, παραλαβάντες ἠγάπησαν, ἐκ ἀδελφῶν ἐστὶ &c.

15 QUI NIHIL] Lege cum Schol. German. & MS. Leid. Quia nihil. MUNCK.

16 MNASEAS] Vide Celeb. P. Burm. Fr. fil. ad H. Valesii lib. v. cap. 17. Emen-

1 Sive pastorem Endymionem amasse fertur, quod nocturni roris humor, 2 quem aporria fiderum atque ipsius Lunae animandis herbarum succis insudat, pastoralibus profit succibus.

I SIVE PASTOREM &c.] Verba illa, *pastorem Endymionem amasse fertur*, ut glossema, expungenda cenfeo. MUNCK.

2 QUEM APORRIA &c.] Scribe: *quem ἀπόρριον fiderum atque ipsius Lunae animandis herbarum succis insudat, pastoralibus profit succibus.*

Supra Prolog. Lib. I. *Humor algens, quem serenis Astra sudant noctibus.* Ob hanc ergo aporroeam rorisflua Luna dicitur in fragmento Astronomico, quod Fulgentio adscribitur in Pithoei Catalectis. MUNCK.

FABII PLANCIADIS FULGENTII,

Viri Clarissimi,

MYTHOLOGICARUM

LIBER TERTIUS.

INSCIENTIAE formidolosa ² suspectio semper excusandi quaerit subfragia: quo quidquid ignorantia ³ incursionum mater peccaverit, id veniae absolvat petitio, quae ⁴ culpas vestire consuevit. Sed quia numquam ⁵ de se male aestimat sermo, qui ad amantem judicem mittitur, idcirco meae simplicitatis negotium tuo, Domine, purissimo commisi iudicio, ⁶ fretus, quidquid absurde digestum est, ⁷ non ut invidus detrahis, sed ut doctissimus corrigis.

I. Bel-

Ad Prolog. Lib. III.

1 INSCIENTIAE] Apulejus Dialogo Hermetis: *Perseverante inscitia atque inscientia*. Leo Epist. Decret. 4. *Licet vix ferenda sit in sacerdotibus excusatio, quae praetendat inscientiam*. Minucius Fel. Octavio: *Ut me dissimulanter gravius argueret inscientiae*. Nepos Epaminond. cap. 7. *Propter imprudentiam inscientiamque belli*. MUNCK. Livius xxvi. 2. *temeritate atque inscientia*. Vide Davif. & Oudendorp. ad J. Caesaris lib. III. B. G. cap. 19.

2 SUSPECTIO] Suspicio. Paulinus ad Ausonium: *Duceret in sanctum suspectio falsa parentem*. Alii tamen ibi *suspicio* legunt. Vide Vinetum in Epist. Auson. 24. MUNCK. Vox *suspectio* non est rejicienda. v. Cl. Oudendorp. ad J. Caesar. vi. B. G. 7.

3 INCURSIONUM] Gloss. *subito advenientium rerum*. Melius dixeris incursiones heic esse *περὶ ὁμάδας*. MUNCK.

4 CULPAS VESTIRE] Gloss. *tegere*. Palliare di-

ceret Apulejus, cuius illud est: *Nec palliari res tam aperta potest*. MUNCK.

5 DE SE MALE AESTIMAT] Ita & B. sed A. H. & I. *existimat* h. e. loquitur, opinatur. Macrobi. Saturn. II. 4. *Male existimare de Catonis pervicacia*. Vide ibi Pontanum. Interpres Hermiae cap. 10. *Benè enim hic de te apud me existimavit*. Sed *aestimare* saepicula poni pro *existimare* ostendimus in dissertatione de Hygino. Chrysologus Serm. xxxix. *Aestimo hoc dixisse pulsantem*. MUNCK. Vid. quos laudavi ad C. Nepot. in Dione cap. 7.

6 FRETUS, QUICQUID] Lego cum B. A. H. I. & MS. Leid. *fretus quia quicquid* &c. Mox cum Scriverio & Tollio rescripserim *detrahes* & *corriges*. Otoraris, nisi obesae naris es, Ithylum Veteris Bibliorum interpretis. MUNCK.

7 NON UT INVIDUS] B. A. H. I. & MS. Leid. *Ut non invidus*. Quod si cui magis adri-ferit, is *non sed*, quod mox sequitur, in *sic* mutabit. MUNCK.

Ad

I. *Bellerophon.*

PROETUS rex uxorem habuit : Antiam nomine, quae amavit Bellerophontem. cui dum ob stupri causam mandasset, ille noluit, quem marito criminata est. Ille eum ad Chimaeram interficiendam misit² per socerum suum. Quam Bellerophon equo Pegaso residens interfecit, qui de Gorgonae sanguine natus fuerat. Bellerophonta posuerunt, quasi βεληφοῦντα, quod nos Latine³ sapientiae consiliatorem dicimus. ⁴ sicut Homerus ait:

Οὐ χρεὶ παννύχιον εἶδεν βεληφόρον ἄνδρα.

Id est, nec decet tota nocte dormire consiliatorem virum. Nam & Menander similiter in⁵ Disexapaton comoedia ait, ⁶ ΒΟΥΛΗΦΟΡΟΣ ΗΜΕΤΕΡΑΝ ΔΗΜΕΑ ΠΡΟΚΑΤΕΛΑΒΕΣ ΟΡΑΣΙΝ: id est, consiliarie nostram Demea praeoccupavisti visionem. Nam ut hoc certum sit, Homerus in fabula ejusdem Bellerophontis ita ait, ἀγαθὰ φρονέοντα δαίφρονα βελλεροφόντιον, id est, bona cogitantem⁷ sapientissimum consilium. Spernit libidinem, id est Antiam. ἀντίον enim Graece contrarium dicitur: sicut antichristum dicimus, quasi ἐναντίον τῷ χριστῷ, id est, contrarium Christo. Vide itaque cujus uxor Antia dicatur, nihilo-

Ad C A P. I.

I ANTIAM NOMINE] Apollodorus lib. II. cap. 3. §. I. Καὶ αὐτὴ γυνὴ Σθενέβοια, ἢ καὶ ἌΝΤΕΙΑ, ἑρῶτα ἔχει. Tzetzes ad Lycophron. vs. 17. Ἄντεια ὅ, ἢ καὶ Σθενέβοια, γυνὴ Περσέως. Utroque nomine haec mulier fuisse insignis videtur, ita ut alterum nomen, alterum cognomen fuerit.

2 PER SOCERUM SUUM] Ita rectè cum Commel. MS. Leid. 6. edd. heic mirificè corruptae sunt. Iobatem intelligi vult. Vide Hyg. cap. 57. MUNCK.

3 SAPIENTIAE CONSILIATOREM] Cur non potius? Sapientem. MUNCK.

4 SICUT HOMERUS AIT] Addunt 5. edd. In B. Iliados. Quae verba procul dubiò è glossa in textum irreperunt; certè in principe editione, hoc est, Baptistae Pii, non comparent. MUNCK.

5 DISEXAPATON] Ita cum Commel. exhibet etiam MS. Leid. 6. edd. disexapoto. Turneb. Advers. lib. IX. cap. 24. disexapoto. Quem vide. Scripserim ego, ἐξαπατῶν, eo enim nomine

Menandri comoedia laudatur à Suida in Ζάκωρος. MUNCK.

6 ΒΟΥΛΗΦΟΡΟΣ] 6. edd. βεληφόρε ἡμῶν ἐξ μὲ πρέλαβες ὄρασιν, id est, consiliarie nostram de meā praeoccupasti visionem. Sed ut in Commel. heic, ita & in Leid. codice ista leguntur. Demea nomen est κύριον, quod cum divisim legerent de mea, mutarunt verba Graeca. MUNCK.

7 SAPIENTISSIMUM CONSILIUM] Legitur versiculus iste Graecus Iliad. Z. 162. Deest in capite, πῶ, quod addunt 6. edd. & vertunt, Bona cogitantum sapientissimum consilium. Illud cogitantum conspicias quoque in cod. Leid. perperam omnino. Etiam τὸ consilium mutarem in consiliarium, nisi mox ad eundem modum Bellerophontem interpretaretur bonam consultationem. Schol. Hesiod. in Θιου. p. 261. ed. Heins. βελλεροφόντιον ὅ τ' ἀναιρῶντα τὰ θανάσιμα, παρὰ τὸ ἐν τῇ ἑρᾷ βάλλειν. Ἄλλως. βέλλερα τὰ καλὰ λέγει. βελλεροφόντης ἐν ὁ πρηνόμην παύειν τὰ κακά. MUNCK. Non abhorrent, quae profert Pausanias lib. II. cap. 4. p. 119. Ἀθηναίαν ἣν θεῶν μάλιστ' ἀναιρῶντα τὰ κακά βελλεροφόντη φασί,

nihilominus Proeti. Proetos Pamphyla lingua sordidus dicitur, sicut Hesiodus ⁸ in Bucolico carmine scribit dicens: ⁹ PEPRIGROSIS TA FULVE ULACTIS MENES EMORUM, id est, sordidus uvarum bene calcatarum ¹⁰ sanguineo rore. & cujus uxor est libido nisi fordīs? At vero Bellerophon, id est bona consultatio, qualem ¹¹ equum sedet nisi Pegasus? quasi ¹² pegaseon, id est fontem aeternum. Sapientia enim bonae consultationis aeternus fons est. Ideo pennatus, quia universam mundi naturam celeri cogitationum theoria conlustrat. Ideo & Musarum fontem ungula sua rupisse fertur. Sapientia enim dat Musis fontem. ob hanc rem etiam sanguine Gorgonae nascitur. Gorgona enim pro terrore ponitur. Ideo & Minervae pectore fixa est, sicut Homerus ¹³ in tertio decimo ait:

Τῇ δ' ἐπὶ μὲν Γοργῶν βλοσυρῶπις ἑτεφάνωτο.

Ergo hic duplex adsertio est. Aut enim terrore finito sapientia nascitur, sicut de sanguine, id est de morte Gorgonae Pegasus, quia stultitia semper est timida: aut initium sapientiae timor est, quia & magistri timore sapientia crescit: & dum quis famam timuerit, sapiens erit. unde & Chimaeram occidit. Chimaera enim, quasi κῦμα ἔρωτος, id est fluctuatio amoris. unde & Homerus ait, κῦμα κελαινὸν κορβύεται. Ideo etiam triceps chimaera pingitur, quia amoris tres modi sunt,

σι, καὶ ὡς τὸ Πήγασόν οἱ παραδοίη, χειρωσαμένη τε καὶ εὐθεία αὐτὴ πρὸ Ἰσπῶ χαλινόν. Palaephatus cap. 29. eum vocat ἄνδρα καλὸν καὶ ἀγαθόν. Tzetzes vero ad Lycophron. vs. 17. Etymon vocis docet hoc modo Βαλλεροφόντης ἢ ὁ Κορίνθιος, ὁ καὶ Ἰσπότης καλέμενος, ἀνὴρ ὑπάρχων Φρυγίας, ἄκων ἀνελών τινὰ Κορίνθιον Βέλλερον.

8 IN BUCOLICO CARMINE] Ita & MS. Leid. Edit. Lugd. in *Bucolico*, omissa altera voce. H. B. M. & I. *Bucolico ludicro*. Scriverius in orâ libri sui: Citat Fulgentius ex *Hesiodi Bucolico*, quod nunquam fuit, versum, qui Graecus non est, sed Barbarus, à quodam Afro vel Vandalo prave imitatus. MUNCK.

9 PEPRIGROSIS] Graeca verba omissa sunt in 6. edd. MS. Leid. ea ita repraesentat: Pritos ista flueu tactis mene semorum. Casaubonus in Suet. lib. 11. Animadv. p. 101. restituit: Προϊτὸν εὐσεβίαν βοτάνων ὀρόσω αἷμαθεν. MUNCK.

10 SANGUINEO RORE] Vinum enim sanguis uvarum. *Baccheus sanguis* Statio. Αἷμα σαφυλῆς Eustath. ad *Iliad*. Hom. p. 234. ed. Bas. Auctor Ovidii *Vetulae*: Effundere sanguinis uvae Mille modos. Vetus interpres *Deuteron*. cap. xxxii.

14. Sanguinem uvae biberent meracissimum. Αἷμα σαφυλῆς πρὸς ὁ ibidem, & Sirac. L. 16. Ad eundem modum *olearum cruor* dicitur oleum apud Arnob. lib. 1. pag. 2. ut εἶας ἐλαίς oleum Nicandro. Caeterum ut heic *sanguineum rorem* Planciades, ita *sanguinis rorem* Lucanus, *Bacchi rorem* Sammonicus. *Pluviarum rores* & *vineum rorem* Arnob. p. 12. *aquae rorem* Apul. Miles. 1. & *fluctuum rorem* IV. *Tepidum rorem* pro lacrymis Ovid. x. Met. 360. dixere. MUNCK. Consule Casaub. ad Suetonii August. cap. 76.

11 EQUUM SEDET] Vide not. ad Hyg. cap. 61. MUNCK.

12 PEGASAEON] Pegasus ergo Fulgentio significat πηγὰς αἰῶνος, fontes saeculi. MUNCK. Aliiter Tzetzes ad Lycophron. vs. 17. pag. 4. Πήγασος ἢ ἡ κλῆσις, ὡς ἀπὸ πηγαζόντων ὕδατων μηχανώμενων τὴν Χίμαιραν ἀναιρεῖ, τὴν τεκέφαλον καὶ πυρεῖαν, ὅπερ ἀλληγορεῖται ῥητορικῶς. Palaephatus c. 29. Ὅνομα ἦν τῷ πλοῖῳ Πήγασος, ὡς καὶ νῦν ἔκαστος τῶν πλοίων ὄνομα ἔχει.

13 IN TERTIO DECIMO AIT] Lapsus est memoriâ Fulgentius. Legitur *Iliad*. Δ. 36. MUNCK.

sunt, hoc est incipere, perficere, & finire. Dum enim amor noviter venit, ut leo feraliter invadit: unde & Epicharmus comicus ait, *δαματῆς ἔρως λεοντείᾳ δυνάμει θαλερός*. id est, domitor cupido leon-
tea virtute praesumptior. Nam & Virgilius in Georgicis tetigit, dicens:

—— *Catulorum oblita leaena*
Saevia erravit campis.

At vero capra quae in medio pingitur, perfectio libidinis est, illa videlicet causa, quod hujus generis animal sit: in libidine valde proclivum. Unde & Virgilius in Bucolicis ait,

—— *Hoedique petulci.*

Ideo

1 ΔΑΜΑΣΤΗΣ ἔΡΩΣ] Vide Cl. Jac. Tollii *ἔρω. κοιμώμ.* pag. 44. Sed ante omnia Pighium in Hercul. Prodic. pag. 210. de Cupidine aereo leonis exuvio indormiente, quem visum à se memorat in Ducis Mantuani palatio. Mira horum verborum est versio Hertelii in sententiis Epicharmi: *Amoris mollities, leonis robore domanda est.* Hesych. *Δαμαστής. ἔρως ὁ παροκρέτης.* Leg. *παροκρέτης* cum Salmas. Vulgares Lexicographi non agnoscunt vocem illam *δαμαστής*. Unde volebam à primo *δυνάστης*. Anacreon Od. 62. *Ὁ δὲ καὶ θεῶν δυνάστης, Ὁ δὲ καὶ βροτῶν δαμάζει.* MUNCK.

2 PRAESUMPTIOR] Ita quidem & 6. edd. & MS. Leid. Rescribendum tamen existimo praesumptuosior vel praesumptiosior, ut affectiosè & affectiosus ab affectio. De quibus Salmas. ad Pallium Tert. Gloss. Vett. *Ἀυθάδεια*, praesumptio, contumacia, temeritas. Schol. Horat. ad lib. III. od. 4. *Audax. praesumptuosus.* Adde notas ad caput ult. lib. I. MUNCK.

3 IN LIBIDINE PROCLIVUM] A. H. & I. in libidinem. Sed alterum cum B. M. & L. agnoscit MS. Leid. nec Fulgentio indignum est. De libidine caprini generis omnia pervulgata sunt. Vide Serv. ad Ecl. VIII. vers. 8. *Horus lib. I. Penem secundum significantes hircum pingunt, non autem taurum. Nam hic post annum integrum tantum coire incipit. Hircus vero post septimum diem ab ortu coit.* MUNCK.

4 POSTREMUS DRACO] Ita quidem cum Leid. cod. habet quoque MS. Modii. Sed ipse emendat postrema draco, ut respiciat illud, prima leo, postrema draco, media ipsa chimæra. qui versiculus

apud Hyg. quoque legitur cap. 57. & ab Hieronymo Epistol. Sel. II. 13. ed. Canis. tanquam pervulgatus adducitur. Esse autem Lucretii notavi ad Hyginum. MUNCK. Aliter Palaephatus cap. 29. Chimaerae fabulam explicat. *Ἐπὶ τούτοις δὲ εἰσὶν ἕτερον ὄρεσ, ὃ ὄνομα Χίμαιρα, τότε δὲ ἦν, ὡς λέγουσιν οἱ παλαιότεροι, κατὰ μὲν τὴν παλαιάν οἰκάν, λέων ἐμπαθεῖν, ὅππῃ δὲ καὶ δράκων, οἱ δὲ καὶ ἔσινον τὰς νομίας, καὶ τὰς ὑλοθύνεσθαι. τότε δὲ καὶ Βελλεροφόντης ἐλθὼν τὸ ὄρεσ ἐνέπρησε, --- καὶ τὰ θηρία ἀπώλετο.* Plutarchus de Virt. Mulier. Tom. II. pag. 247, 248. tribus modis fabulam explicari ait. Primo *Ἀμισώδαρος* γὰρ (ὡς φασιν) ὃν Ἰσάραν Λυκίῳ καλεῖσιν, ἦκεν ἐκ τῆς περὶ Σίλειαν ἀπικίας Λυκίαν, ληστρίας ἀγων ναῦς, ὃν ΧΙΜΑΡ-ΡΟΣ ἠγείτο, πολέμιος μὲν ἀνὴρ, ὡμὸς δὲ καὶ θηριώδης. ἔπειτα δὲ ΠΛΟΙΩ ΛΕΟΝΤΑ μὲν ἔχοντι πρῶτον ἐπίσημον, ἐκ δὲ πρῶτης ΔΡΑΚΟΝΤΑ, καὶ πολλὰ κακὰ τῆς Λυκίας ἐποίησε, καὶ πλεῖστα τὴν θάλατταν ἐκ ἦν, ὅτε τὰς ἐγγύς θαλάσσης πόλεις οἰκεῖν. τότε δὲ ἐν ἀποκλείεσθαι ὁ Βελλεροφόντης φεύγοντα πρὸ Πηγάσῃ διώξας, ἐκβαλὼν δὲ καὶ τὰς Ἀμαζόνες, ἐδεδίξεν ἐτόνχεσθαι τὰς δεινὰς. &c. Secundo οἱ δὲ ὅλως τὴν λεγομένην Χίμαιραν ὄρεσ ἀντήλιον γεγονέναι φασί, καὶ ποιεῖν ἀνακλάσεις καὶ ἀνακαύσεις ἐν τῷ ὄρει χαλεπὰς καὶ πυράδας, ὅφ' ὃν ἀνὰ τὸ πᾶν σκεδαννύμεναι, μαρμαίει τὰς καρπύς. τὸν δὲ Βελλεροφόντην συμφορήσαντα ἀφ' αὐτῆς ἐκρημνίσαι τὸ λεῖψαντον, καὶ μάλιστα τὰς ἀνακλάσεις ἀνὰ πᾶσι. &c. Tertio (Nymphis in quarto de Heraclea libro) λέγει, ὅτι σὺν ἄλλοις ἐν τῇ Ξανθίῳ χώρα καὶ ζῶα καὶ καρπύς λυμανόμενοι ἀνελὼν ὁ Βελλεροφόντης, ἐδεδίξεν ἐτόνχεσθαι ἀμοιβῆς. &c. Tzetzes I. I. vero ita explicat ἡ Χίμαιρα γὰρ ἦν γυνή, θυγάτηρ Ἀ-
μισώ-
δαρος

Ideo & satyri cum caprinis cornibus depinguntur, quia numquam noverunt saturari libidine. At vero quod dicitur, ⁴ Postremus draco: illa ratione ponitur, ⁵ quia post perfectionem vulnus det poenitentiae, venenumque peccati. erit enim hic ordo dicendi, quod primum sit in amore inchoare, secundum perficere, tertium vero poenitere de perfecto vulnere.

II. ⁶ *Perdica.*

SEMPER delicata consuetudo laborioso fert praejudicium operi, & molliter educata, ⁷ dum quod non optas evenerit, poenitentiam creat. Melius est enim ⁸ labore partiliter securiore doceri, quam ex necessitate veniente repentaliter perterreretur. Perdicam ferunt venatorem esse. qui quidem matris amore conreptus, dum utrimque & inmodesta ⁹ libido ferveret, & verecundia novi facinoris reluctaretur, consumptus,

μισωδάρε, περί τόπον Λυκίας παρχέντος. αὐτὴ ἀδελφὸς ἔχκει δύο, Λέοντα καὶ Δράκοντα, οἱ καὶ τὰς τῆς Λυκίας εἰσβολὰς κατέχοντες, μετὰ καὶ τῶν αὐτῶν ἀνέκων τὰς περὶ αὐτοὺς. Ἀφ' ὧν τὴν ὁμόνοιαν αὐτῶν περικέφαλον θηρίον τέτυκτο ἐκάλεσαν. Ἀφ' οὗ τὸ πολέμικόν καὶ δραστήριον, πυρίπαιον. τέτυκτο γὰρ Βελλεροφόντης ἡττήσας μόλιβδον ἐμβάλλει τῷ αὐτῶν στόματι, τετέστι χαλκὸν δολέας. πρόσθεν οὖν ὁ Λέων ἐπολέμει, ἐκ τῆς ὁμοιοῦς ὁ δράκων, κατὰ μέσον δὲ ἦν ἡ Χίμαιρα, ὡς ἐκείνων κείνην ἐκτετῆται. Plura ibi sunt videnda.

5 QUIA POST PERFECTIONEM &c.] Modius ex suis MSS. restituit: *Quia post perfectionem libidinis vulnus det poenitentiae venenum peccati. Erit ergo hic ordo, quod primum &c.* Ut heic libidinis symbolum Chimaeram Fulgentius, ita meretricis facit Horat. lib. I. od. 27. ubi Schol. vetus: *Quemadmodum supra meretricem mari, ita heic Chimaerae comparat, quasi multiformi belluae, quae leonis, caprae & draconis capitibus emineret; flammis armata, sicut meretrix dolis & incitamentis libidinum.* MUNCK.

Ad C A P. II.

6 PERDICA] MS. Leid. *Fabula Perdiccae.* Scrib. *Perdiccae.* Perperam quoque in Lemmate Epigr. 24. apud Claud. de Polycaste & Perdicca. *Perdica* pro *Perdix*, ut *Arcada* pro *Arcas* apud Hyg. cap. 155. *Atlanta* pro *Atlas* apud Nostr. Prol. Lib. I. *Tripoda* pro *tripus* lib. I. cap. 6. Tzetzes in Hesiod. *Ἐξ γ. Οἰδιπόδαο. Τὴς Οἰδιπόδαο, ὅτι*

Ὀβείας τῆς Οἰδιπόδαο & Οἰδιπόδα, καὶ Οἰδιπόδαο, Ἀγλύος Ἰωνικῆς. ἔστι οὖν καὶ ἑτέρα Ὀβεία, ὁ Οἰδιπός, καὶ τὸ ὁ Οἰδίπας, καὶ ὁ Οἰδιπόδας. *Antipodae* pro *Antipodes* in Scholiis MSS. in I. Georg. Virg. *Alopidam* in Coenâ Cypriano adscriptâ: quod frustra in *alopidem* mutat Rigaltius. Rectius turpitudinem in *torpedinem*, & *sexatilem* in *saxatilem* mutasset. Probus in Catholicis: *Legi, hic OEdipodes, huius OEdipodae. Nam si OEdipos declinaverimus, genitivo dis faciet &c.* Pertinet & huc *Pubeda*, quod apud Capellam & in Glossis Isidori legitur pro adolescente. quanquam scribendum esset *bupaeda* ex Gr. βύπαις. Sanè *bubeda* inveni in Vett. membran. Capellae. Festus in BULIMAM. *Hinc est, quod grandes pueros bupaedas appellant.* Confer not. ad Prol. lib. I. & cap. 15. quaeque dixi in Dissertatione de Hygino. MUNCK.

7 DUM QUOD &c.] Modius: *Dum sicut optas non evenerit, poenitentiam creat.* MUNCK.

8 LABORE PARTILITER &c.] Modius: *Labore particulariter, laboreque securiore doceri.* Commelinianam lectionem, quam Leid. codex firmat, non temere rejecerim. Certè *partiliter* rectum puto. Arnob. Lib. VI. *Partiliter nusquam Deus est, sed ubique totus.* Firm. Astronom. lib. II. cap. 18. *Partiliter exposita.* Sic & *partile* pro *divisibili* posterior aetas posuit. Claud. lib. I. de Stat. An. cap. 18. *Tunc localem mihi eandem vel partilem persuadebis.* Confer Glossar. Barthii. Gloss. Isid. *Partiliter, divisè, per partes, distributè.* MUNCK.

9 LIBIDO FERVERET] *Libidine ferveret* Modius.

ptus, atque ad extremam ¹ tabem deductus esse dicitur. Primus etiam ferram invenit, sicut Virgilius ait:

² *Nam primi cuneis scindebant fissile lignum.*

Sed ut ³ Fenestella in Archaicis scribit, hic primum venator fuit: cui cum ferinae caedis cruenta vastatio, & solitudinum vagabunda errando cursilitas displiceret, ⁴ plusquam etiam videns ⁵ contheroletas suos, id est Actaeonem, ⁶ Adonin, Hippolytum, miserandae necis functos interitu, artis pristinae adfectui mittens repudium, agriculturam ⁷ adfectatus est. ob quam rem matrem quasi terram omnium genitricem amasse dicitur. Quo labore consumptus etiam ad maciem pervenisse fertur. & quia cunctis venatoribus de pristinae artis obprobrio detrahebat, ferram quasi ⁸ maleloquium dicitur reperisse. Matrem etiam Polycasten habuit, quasi polycarpen, quod nos Latine multifructam dicimus, id est terram.

III.

dius. MS. Leid. *Dum utrumque, & immodesta libido* &c. MUNCK.

¹ TABEM] 6. edd. & MS. Leid. *labem*. Labes est ruina. Maro, AEn. II. 97. *Hinc mihi prima mali labes*: Praefero tamen *tabem*, quod inferius ad maciem pervenisse dicatur. MUNCK.

² NAM PRIMI] Versus hic legitur I. Georg. In Leid. cod. superscripta erat altera lectio, *vel primum*. quam & à se in Mediceo aliisque antiquis exemplaribus inventam testatur Pierius Valerianus. MUNCK.

³ FENESTELLA IN ARCHAICIS] 6. edd. & MS. Leid. *Fenestella Martialis*. Savaro censet illum esse Martialem, cujus lib. IX. ep. 14. mentionem facit Sidonius. Giraldus Part. II. Dial. 18. ex uno nobis duos facit. *Fabulam*, inquit, *hoc loco talem attingit*, cujus & Fenestella & Martialis meminit. MUNCK.

⁴ PLUSQUAM ETIAM] Ita A. H. I. & MS. Leid. in quo glossa: *plusquam una pars*, id est *magis*. B. M. & L. *Plusque etiam*. Sed ne sic quidem satis congrua oratio. Effet, si ita scripsisset, *insuperque etiam videret*. Nihil tamen mutare ausim. Vide quae animadvertimus infr. ad cap. 8. MUNCK.

⁵ CONTHEROLETAS] Vox hybrida est. Graecè dicas, *συνθηρολέτης*, ut *γυναιχολέτης*, quo Jovem epitheto ornant Poëtae. Si addiceret antiquus aliquis codex, malletm *Conttheroterias*. *Θηρολέτης* enim venator. *Θηρολέτης* non putem inveniri. MUNCK.

⁶ ADONIN] MS. Leid. *Adonem* rectè. *Adon*

enim Afris illis Capellae & Arnobio, ne de aliis nunc dicam, idem qui *Adonis*. MUNCK.

⁷ AFFECTATUS EST] Ita quidem M. L. I. & MS. Leid. Sed B. A. & H. *affectatus est*. Quod esse melius haud asseveraverim. Nam passivam formam habentia saepe activè poni multi multis exemplis pridem ostenderunt, ut notavi ad Hygin. cap. 273. ubi habes *certati sunt*. & cap. 274. *belligeratus est*. Vetus interpretes Exod. cap. 16. *Murmurati estis*. MUNCK.

⁸ MALELOQUIUM] Malim *maliloquium* cum 6. edd. quod & firmat Leid. cod. Sic *falsiloquium*, *multiloquium*, *turpiloquium*, *parciloquium* apud Apulej. Lib. v. Miles. *vaniloquium* apud Donat. ad Eun. Act. II. sc. I. vers. 10. & Chrysolog. Serm. XIII. *Spurciloquium* apud Tertull. de Resurrect. Carn. cap. 14. *Inaniloquia* apud Vet. Interpr. poster. Epist. ad Timoth. cap. II. vers. 16. aliaque passim legas. Sed *maleloquium* editum quoque apud Schol. Stat. ad I. Theb. vers. 171. *In dignitate regia positos maleloqui veneno perstringere*. Opinor & hoc corruptum. Tertull. de Spectac. *Neque enim oculos ad concupiscentias sumpsimus, neque linguam ad maliloquium, & aures ad receptaculum maliloqui*. Hieron. ad Celantiam: *Credulas animas maliloqua lingua dissociat*. MUNCK.

Ad C A P. III.

⁹ CURIOSITAS] *Ἡ πολυπαραγωγικὴ*. Gloss. Lab. baei, *Curiosus*, *πολυπαραγωγικὴ*, MUNCK.

III. Actaeon.

⁹ CURIOSITAS semper periculorum germana, detrimenta suis amatoribus ¹⁰ novit parturire quam gaudia. Actaeon denique venator Dianam lavantem vidisse dicitur: qui in cervum conversus, à canibus suis non agnitus, eorumque moribus devoratus est. ¹¹ Anaximenes (¹² qui de picturis antiquis differuit) libro secundo ait, venationem Actaeonem dilexisse: qui cum ad maturam pervenisset aetatem, consideratis venationum periculis, id est quasi nudam artis suae rationem videns, timidus factus est: ¹³ inde & cor cervi habens. unde & Homerus ait, οἰνοβαρὲς, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίη δ' ἐλάφοιο, id est, ebriose, ¹⁴ oculos canis habens, & cor cervi. Sed dum periculum venandi fugeret, adfectum tamen canum non dimisit, quos ¹⁵ inaniter pascendo pene omnem ¹⁶ substantiam perdidit; ob hanc rem à canibus suis devoratus esse dicitur.

I V.

IO NOVIT PARTURIRE QUAM GAUDIA] Subaudi magis. Terent. Prol. Eun. Si quisquam est, qui placere se studeat bonis quam plurimis. Familiaris Graecis ea ellipsis. Psalm. IV. Ἀγαθὸν ποιεῖν ἐπὶ κύριον, ἢ ποιοῦναι ἐπὶ ἀνθρώπων. Nazianz. Θέλω τύχης σαλαγμὸν, ἢ φρενῶν πίθηον. Notavimus istum Hellenis. in Fulgentio jam superius ad Prol. lib. I. & cap. I. lib. II. MUNCK.

II ANAXIMENES] Ita & MS. Leid. Perperam Anaximenes exhibent 6. edd. Anaximenes multiplex, nulla Anaximenes fit mentio apud veteres. Alium à philosopho fuisse censet Malincrotius Paralipom. pag. 4. Caeterum Anaximenes ratio, ideo in cervum fingi transfiguratum Actaeonem, quod ingravescente aetate timidor factus sit, nimis frigida videtur Pierio Valeriano Hieroglyph. Lib. VII. Petendum potius ex historiâ censet, quâ cornutum esse editum quidam tradiderint Actaeonem. Quâ de re consul. Plin. lib. XI. cap. 37. Varro per canes intellexit adulatores, cum scriberet: Crede mihi, plures domos cervi comedere, quam canes. Quod si Actaeon occupasset, & prius suos canes comediasset, non nugas saltatoribus in theatro faceret. MUNCK. In Fulgentii lib. I. cap. 14. pro Anaximander Lampfacenus Anaximenes Lampfacenus legendum esse statuunt G. J. Vossius de Histor. Gr. lib. I. cap. 6. & Menagius ad Diogen. Laert. lib. II. §. 2. Quod si verum sit, facile mihi persuaderi patior, Fulgentium hic etiam de Lampfaceno Anaximene agere.

12 QUI DE PICTURIS] Quinam praeter hunc Anaximenem de picturis scripserint, docebit te Vossius libro de Graphice pag. 36. MUNCK.

13 INDE ET COR &c.] 6. edd. Unde & cor cervi habere dicitur. Leid. cod. qui in caeteris cum Commel. facit, habet etiam unde. Quid si ita distinguas? Factus est inde, & cor cervi habens. MUNCK. Cervum timiditatis antiquis fuisse symbolum docuit etiam Lambinus ad Horatii lib. I. od. 15. vs. 29. unde Heraclides Ponticus in Alleg. Hom. pag. 453. Herculis labores allegorice explicans ait δειλίαν γε μὴν ἐφυγάδδυσεν ἐκ τῆς βίης τὴν Κερκυνίαν ἐλάφον.

14 OCULOS CANIS HABENS] Horus Lib. II. Eos qui in oculis sanguinem habent, impudentes vocant: unde Homerus: Οἰνοβαρὲς &c. Timiditatem lepidè notat Tertull. de coron. Milit. cap. I. Novi & pastores eorum in pace leones, in praelio cervos. MUNCK. Cum canibus impudentes comparari solent. Hinc Schol. Aristophanis in Equit. vs. 414. Ἐαυτὸν ὁ Κλέων λέγει κυνοκέφαλον δεινὸν καὶ ἀναισχυρὸν. ὁποῖόν ἦν παρ' Ἡσιόδῳ Γηρυονίδης. Χρυσάως δ' ἔτεκεν τεκέεφalon Γυρυνῆα. Κύνεον κέας dixit Apoll. Rh. III. 641. & canes vocat Graecos propter impudentiam Lycophron. vs. 581. ut explicat Tzetzes.

15 INANITER PASCENDO] Immaniter legere nos jubet Pricaeus ad Apul. Apolog. p. 142. Non accedo. Inaniter pascit canes, quicunque eos pascit, cum prae timiditate venari non audet. MUNCK.

16 SUBSTANTIAM PERDIDIT] Ita & Palaephatus

IV. De Hero, & Leandro.

AMOR cum periculo saepe concordat: & ² dum ad illud solum natat quod diligit, numquam videt, quod expedit. ἔρως enim Graece amor dicitur. Leandron vero dici voluerunt, quasi λύσιν ἀνδρῶν, id est solutionem virorum. Solutio enim viri amorem parturit. Sed natat nocte, id est in obscuro tentat pericula. Hero quoque ³ in amoris similitudine fingitur. Lucernam fert. ⁴ Et quid aliud amor, nisi flammam ⁵ ferat, & desideranti periculosam viam ostendat? cito tamen exstinguitur, quia juvenilis amor non diu ⁶ perdurat. denique nudus natat, illa videlicet causa, quod suos ⁷ adfectatores amor & nudare noverit, & periculis sicut in mari jactare. Nam exstincta lucerna, ⁸ utriusque mors est procurata maritima: hoc in evidenti significans, quod in utroque sexu vapore aetatis exstincto, libido commoritur. In mari vero mortui feruntur, velut in humore frigidae senectu-

tus cap. 3. hanc fabulam interpretatur. Alii canes de adulatoribus accipiunt, ut modo dicebam. MUNCK.

Ad C A P. IV.

I DE HERO] MS. Leid. *Fabula Ero & Leandri*. Herus debbat scripsisse. Talia sunt & *Argo* & *Callisto* gignendi casu apud Hyg. cap. 14. & 224. ubi complura diximus, quae huc faciunt. MUNCK.

2 DUM AD ILLUD SOLUM NATAT] MS. Mod. notat. unde ipse delet τὸ ad. Sed pro lectione Commel. stant 6. edd. & MS. Leid. MUNCK.

3 IN AMORIS SIMILITUDINE] Ita & Leid. cod. & 6. edd. Sed Modius ex suis membranarum emendat: *In amoris similitudinem fingitur lucernam ferens*. 6. edd. ferre. Sed ut Commelinus edidit, ita haec & in Leid. cod. cum leguntur, tum distinguuntur. MUNCK.

4 ET QUID ALIUD &c.] Leid. cod. *Quid aliud amor, nisi & flammam* &c. MUNCK.

5 FERAT] 6. edd. & Modius fert, & mox ostendit. Praefero Commel. lectionem, quam & Leid. codex repraesentat. MUNCK.

6 PERDURAT] Mod. durat. Et mox, denique *Leander nudus* &c. MUNCK.

7 AFFECTORES] B. A. H. M. L. *affectatores*. I. *Affectatores*. Praefero *affectatores*, quod & in Leid. codice visitur. Supr. II. 4. *Quod nudos si bi affectatores dimittat*. Quanquam Salmas. ad

Histor. August. pag. II. 109. 110. 111. *affectationem tyrannidis pro affectatione* dici observat. MUNCK.

8 UTRIUSQUE] Modius, *utrique*. Lego *utrisque* cum Leid. cod. quod ut ἀεχαιώτερον, ita Fulgentii κακοζηλία convenientius. MUNCK.

9 CALORATAE JUVENTUTIS IGNICULUS] Apul. VI. Met. *Primae juventutis calidos impetus freno quodam coercendos existimavi*. Vid. ibi Pricaeum. MUNCK.

10 ALGESCIT IN SENIO] T. in non habent Modii membranae. At habet Leid. cod. & 6. edd. MUNCK.

Ad C A P. V.

II DE BEREYCYNTHIA ET ATTIS] MS. Leid. *Fabula Berecynthiae & Attis*. Secundum Servium ad AEn. IX. 82. *Berecynthiae* sine aspiratione esset scribendum. MUNCK.

12 REPONERET] Gloss. *detraheret*. Explica potius, *gratiam referret*. Juvenal. Sat. I. vers. I. *Nunquamne reponam Vexatus toties ranci Theseide Godri?* MUNCK.

13 QUANTUM ETIAM] A. & verum etiam. Xēsis est Fulgentiana. Consule indicem. MUNCK.

14 FINGERENT] Ita cum 6. edd. etiam MS. Leid. Non nescio satis Latine dici *Graecia fingerent*. Quia tamen praecessit *reponeret*, mallet *fingeret*. Rescribo ergo, *quantum etiam fingeret*. Zelo-

senectutis. omnis enim ⁹ caloratae juventutis igniculus torpidae veternotitatis ¹⁰ algescit in senio.

V. " *De Berecynthia, & Atti.*

DECEPTA Graecia credulitate daemonum potius quam deorum, numquam deterius diis suis ¹² reponeret, quam ut eorum matrem veternotam anum, non solum puerilem amatu, ¹³ quantum etiam ¹⁴ fingerent & zelotypam. ¹⁵ Tantum enim zeli subcensa anus invidiosa flagravit, quae nec suis utilitatibus furiosa pepercit, ut unde fructum sperabat libidinis, illud ¹⁶ veterana succideret meretrix. Et quamvis apud muliebres animos libido obtineat regnum, tamen etiam ¹⁷ in invicta libidine zelus obtinet dominatum. Berecynthia enim mater deorum Attin puerum formosissimum amasse dicitur, quem zelo subcensa castrando ¹⁸ semimasculum fecit. Quid sibi ergo in his Graecia sentire voluerit, edicamus. Berecynthiam dici voluerunt, ¹ quasi

Zelotypam, tametsi timidè. Ecce enim & vetus interpres Marc. cap. 9. ita loquitur apud Chrysostol. Serm. LI. *Confestim omnis populus videns Jesum stupefactus est & expaverunt.* MUNCK.

15 TANTUM ENIM ZELI SUCCENSA] Sic cum Commel. & 6. edd. etiam MS. Leid. Arridet tamen magis zelo. *Tantum est tantopere, in tantum*, quomodo Cyprianus, Prudentius, Aethicus, Diestys, Schol. Juvenal. Sat. VI. 295. Vetus interpres Genes. cap. XLI. vers. 19. alique id genus scriptores loquuntur saepissime, & Graeci εἰς τοσούτων usurpant. Nec refugit Plinius eam locutionem, cum scripsit lib. x. cap. 60. *In tantum emolliuntur.* Et lib. ix. cap. 22. *In tantum mirabili multitudine.* Euagrius in vitâ S. Antonii: *In tantum patiens erat.* Salvianus de Provid. Lib. IV. *In tantum apud plurimos nomen hoc parvi penditur.* Sic in quantum, pro quantum Aethicus sub finem Cosmogr. *In quantum vigilantia nostra investigare potuit.* In aliquantum pro aliquantum Diestys Cretensis cum aliis locis, tum Lib. III. *Tum rex, ubi in aliquantum revolvit spiritum.* Restituenda eadem Cassiod. Variar. lib. VIII. epist. 10. ubi nunc editum visitur: *Constitutus virorum fortium mutua tela reppulit, nec semper tutus fuit, qui cum numerofo hoste contendit: unius forsan ictus solerter eliditur: qui multis restitit, à parte, quâ non credidit, vulnus excipit: quae tantum ei nunc sunt gloriosa, quantum tunc habuere periculi.* Pro reppulit legendum ex Vet. Cod. cujus excerpta penes me sunt, non respuit. Pro eliditur praeterea eluditur. Adhoc restitit pro restitit, & in tan-

tum pro tantum. Sequitur mox, zelo succensa. Chrysologus Serm. XII. *Succendit invidia, cupiditas inflammat.* MUNCK.

16 VETERANA SUCCIDERET MERETRIX] Augustin. C. D. lib. VI. cap. 7. *Atys pulcher adolescens ab eâ dilectus & muliebri zelo abscissus.* Lactantius lib. I. cap. 17. *Eundem cum pellice deprehensum exsecutis virilibus, semimasculum reddidit.* Minucius Octavio. *Cybelae Dindyma pudet dicere, quae adulterum suum infelicitè placitum, quoniam & ipsa deformis & vetula, ut multorum Deorum mater, exsecuit, ut Deum faceret eunuchum.* Alii semet castrasse ipsum Atyn volunt, ut Catullus carm. 64. & Sallust. de diis cap. 4. Gloss. Nom. Βιτάνου, πεπαλαιωμένη. Petron. *Veteranus latro.* MUNCK.

17 IN INVICTA LIBIDINE] MS. Leid. etiam victa libidine. edd. 6. etiam invicta libidine. Commel. lectio fatis mihi proba videtur. MUNCK.

18 SEMIMASCULUM] Semivirum, ut nec converteretur in foeminam, nec vir relinqueretur. Priapum contra pulchrè pensilibus peculiatum venustè nimis masculum dixit Augustin. C. D. lib. VI. cap. 9. Auctor Ovid. *Vetulae: Eunuchus porro, cum non sit foemina, non vir, Non animal, non planta, quid est? non est sine vitâ. Ergo quid esse potest? nihil esse potest nisi monstrum.* MUNCK. Rem ita de Atti narrat Pausanias lib. VII. cap. 17. p. 566. *Ἐρησιάνναρχη μὲν τὸ τὰ ἐλεγεῖα γράψαι, πεποιημένα ἐστίν, ὡς οὐδὲς τὴν Καλαῶ Φρυγὸς, καὶ ὡς ἔτεκνοντοῖς ὑπὸ τῷ μητρὸς τεχνεῖν. ἐπεὶ ὁ ἡύξη-*

quasi montium dominam. Ideo matrem deorum, quod ² deos nuncupari prae superbia voluerunt. Ideo in Olympo habitantes, quasi excelsos ac superbos. ideo & daemones nuncupant secundum Homerum, ³ qui dicit, μετὰ δαίμονας ἄλλας, id est ⁴ post deos alios. δῆμος enim Graece populus dicitur. is dicitur unus: & quia populos subdere cupiebant, & soli super populos esse, daemones dicti sunt. Ideo & apud Romanos ⁵ Indigetes, ⁶ quasi nihil indigentes. Ergo Berecynthiam montibus praeesse dixerunt quasi ⁷ verni cynthos. Cynthos enim

ἐν ἧτις, μετὰ κησεν ἐς Λυδίας, τῇ Ἑρμηνείαν κλέος λόγῳ, καὶ Λυδοῖς ὄργια ἐτέλει μητρός, ἐς τοσούτῳ ἦσαν παρ' αὐτῇ τιμῆς, ὡς Δία αὐτῇ νεμεσήσαντα ἐν ἐπὶ τὰ ἔργα ἐπιπέμψατο τῷ Λυδῶν. ἐνταῦθα ἄλλοι τε τῷ Λυδῶν καὶ αὐτοῖς Ἀτῆς ἀπέθανον ὑπὸ τοῦ ὕδατος. καὶ οἱ ἐπὶ ὁμόθυρον τῶν Γαλατῶν δρῶσιν οἱ Πεσινῶντα ἔχοντας, ὧν ἔχ' ἀποθνήσκουσι. Νομίζουσί γε μὴν ἔχ' οὕτω τὰ ἐς τὴν Ἀτῆν. ἀλλὰ ἐπιχώριος ἐστὶν ἄλλος σφίσι ἐς αὐτὸν λόγος. Δία ὑπὸ ὁμόθυρον ἀφίεναι σπέρμα ἐς γῆν, τὴν ὃ ἀνα χροῖον ἀνείναυ δαίμονα διπλῶς ἔχοντα αἰδοῖα, τὰ μὲν ἀνδρῶς, τὰ δὲ αὐτῶ γυναικός. ὅμοια δὲ Ἀγδίσιν αὐτῶ τίθενται. θεοὶ δὲ Ἀγδίσιν δέξαντες, τὰ αἰδοῖα οἱ τὰ ἀνδρῶς ἀποκόπτεσιν. ὡς δὲ ἀπ' αὐτῶν ἀναφύσσει ἀμυγδαλῇ εἶχεν ὠρεῖον τὸ καρπὸν, θυγατέρα δὲ Σαγγαρεῖς ποταμὸς λαβεῖν φασὶ τὰς καρπῶς. ἐσθελήνης δὲ ἐς τὸ κόλπον, καρπὸς μὲν ἐκείνου ἦν ἀφανὴς αὐτῇ, αὐτὴ δὲ ἐκείνη. τεκνύσας δὲ πρῶτον περὶ τὴν παῖδα ἐκείνην. ὡς δὲ αὐξανομένη κάλλος οἱ μετὴν πλέω ἢ κατὰ εἶδος ἀνθρώπου, ἐνταῦθα δὲ παρθὸς ἔρως ἔσχευεν Ἀγδίσιν. αὐξήθηθα δὲ Ἀτῆν ἀποσέλλουσιν ἐς Πεσινῶντα οἱ περσέοντες συνοικήσουσα τῇ βασιλῆως θυγατρί. ὕμνηται δὲ ἡδὲ καὶ Ἀγδίσιν ἐφίσταται, καὶ τὰ αἰδοῖα ἀπέκοψε μανείς ὁ Ἀτῆς. ἀπέκοψε δὲ καὶ ὁ τὴν θυγατέρα αὐτῶν διδύς. Ἀγδίσιν δὲ μετένοια ἔσχευεν, οἷα Ἀτῆν ἔδρασε. καὶ οἱ παρὰ Διὸς εὐρεῖ, μήτε σήπεας τι Ἀτῆν δὲ πᾶσι, μήτε τέκεας. Plura de eodem cap. 20. p. 573.

I QUASI MONTIUM DOMINAM] Aliter fabulam interpretatur Sallust. περὶ θεῶν. cap. 4. MUNCK.

2 DEOS NUNCUPARI PRAE SUPERBIA VOLUERUNT] 6. edd. per superbiam. Sed nec sic Latina est oratio. Suspicio scripsisse, Deos se nuncupari &c. MUNCK.

3 QUI DICIT] Dum dicit MS. Leid. MUNCK.

4 POST DEOS ALIOS] MS. Leid. B. A. H. & I. cum Deos alios. At in margine, cum diis aliis. Versus Homeri exstat Iliad. A. 222. Δάμοι' ἐς Αἰγίοχοιο Διὸς μετ' δαίμονας ἄλλας. h. e. ἐπὶ τῶν θεῶν ἄλλας, ut rectè Scholiastes; ad Deos alios. ὁμοίως δὲ δαίμονας καλεῖ. Παραρρησὺς heic Fulgen-

tius. Deinde δαίμων à δαίω dicitur, quasi δαίμων, ut docent Graecorum Magistri. Schol. modo laudatus: τὰς θεάς, ἥτοι δαίμονας. ἐμπειρογὶ γὰρ ἰδίους πάντων αὐτοῖς εἰσι. MUNCK. De Daemonibus consule Plut. de Iside & Osir. Tom. II. p. 360, 361. qui de Homero in de Orac. defectu pag. 415. ita differit Ἑρμῶν δὲ δοκεῖσι πλείονας λῦσαι καὶ μείζονας ἀπορίας οἱ τὸ τῷ δαίμονων γένει ἐν μέσῳ θεῶν καὶ ἀνθρώπων, καὶ τῶν πόντων τὴν κοινότητα ὑμῶν συναγοῖ ἐς ταῦτα καὶ συνάπτεται ἐξελκύντες. εἴτε Μάγαν τῷ τε περὶ Ζωροάστει οἱ λόγους ἔτος ἐστὶν, εἴτε Θράκιον ἀπ' Ὀρφείως, εἴτε Αἰγυπτίαν, ἢ Φρύγιαν, ὡς τεκμαιρόμεθα ταῖς ἐκατέρωθι τελεταῖς ἀναμεινυμένα πρὸς τὰ θρησκεία καὶ πένθημα τῶν δὲ ὀργιαζομένων καὶ δραμῶν ἱερῶν ὁρῶντες. ΕΛΛΗΝΩΝ ΔΕ ὍΜΗΡΟΣ ΜΕΝ ΦΑΙΝΕΤΑΙ ΚΟΙΝΩΣ Ἀμφοτέροισι χρῶμενος τοῖς ὀνόμασι, καὶ τοῖς θεοῖς ἔστιν ὅτε δαίμονας προσάγοι. Ἡσίοδος δὲ καθαρῶς καὶ διακριτῶς πρῶτος ἐξέθηκε τῷ λογικῶν τέσσαρα γένη, θεάς, εἴτα δαίμονας πολλὰς κ' ἀγαθὰς, εἴτα ἥρας, εἴτα ἀνθρώπους, τῷ ἡμιθέων ἐς ἥρας ἀποκρίνεται. De Hesiodo v. Graev. L. H. c. 4. Homerum imitati sunt non tantum Tragicis, qui δαίμονας in genere pro diis posuere. v. Schol. Aeschyli Prom. Vincto. vs. 85. & Spanh. ad Aristophan. Plut. vs. 81. sed & alii poëtae. Apollonius Rhodius de Deorum matre lib. I. vs. 119. dicit δαίμονας ἐρεῖς ἱερὸν βρέτας. & vs. 1141. de eadem Ἀνταῖαν δαίμων. Lycophroni vocatur Jupiter Διούμηνος δαίμων vs. 537. Hinc δαίμονος non tantum cum θεῷ jungitur. (v. Olear. ad Philostrati l. I. de Apoll. Tyan. c. 2. p. 4.) sed notat etiam quidquid a deo proficiscitur. Schol. Pindari O. Pyth. iv. 66. ad illa verba ΒΩΛΑΚΑ ΔΑΙΜΟΝΙΑΝ, dicit τὴν θεῶν, ἥτοι ὅτι ἐξ αὐτῆς ἀποικίαν καὶ χρησμοὶ Ἀπόλλωνος, ἢ ὅτι θεὸς ὁ δωρησάμενος. Magi dicebant, juxta Aristotelem in primo de Philosophia libro, δύο εἶναι ἀρχάς, ἀγαθὸν δαίμονα, καὶ κακὸν δαίμονα. Καὶ τῷ μὲν ὄνομα εἶναι Ζεὺς καὶ Ὀργεμᾶσθης. τῷ δὲ Αἰδῶς καὶ Ἀρεμᾶνι. Vide Diogenem Laert. I. 8.

enim Attica lingua flos nuncupatur: ⁸ unde hyacinthus dicitur, quasi ἰάκυνθος, quod nos Latine solus flos dicimus, quasi omnibus perfectior. Nam & Epicharmus ita ait: ⁹ παγκάρεπι στέφανον, ἢ ἀκτῶν ἀνθετῆρ ἢ χρυσάλλον. id est, florifera corona, atque è litoribus procedit chrysalus. Itaque florem quamvis quilibet amet, tamen ¹⁰ abscindit, ut Berecynthia in Attin fecit. ¹¹ Athis enim Graece flos dicitur, ¹² ut Sosicles Atticus in libro Theologumenon, quem adpellavit, scribit: Matrem deum, in modum potentiae voluerunt poni: unde

⁵ INDIGETES] Vide Festum in Indiges. Serv. ad AEn. XII. 794. Turneb. lib. XIX. cap. 29. Glossarium editum à Barthio Advers. lib. XXVIII. 19. Indigetes dii, quorum nomina non audebant proferre. Lactantius genios interpretatur daemones lib. II. 14. Omnes, inquit, ostiatim domos occupant, ac sibi geniorum nomen assumunt. Sic enim Latino sermone daemones interpretantur. Plura vide apud Tzetz. ad Hesiod. p. 41. ed. Heins. Cyprian. ad Demetr. Consentit Plato, & unum Deum, caeteros angelos vel daemones dicit. Quae de re videndus Apul. in de Dogm. Plat. pag. 8. ed. Elmenhorst. Confer quae dixi ad Hyg. cap. 139. Gloss. MSS. in Virgil. I. Georg. Indigetes qui praesunt singulis civitatibus, ut Minerva Athenis, Juno Cartaginensibus. Indigetes propriae sunt dii ex hominibus facti, quasi diis egentes. abusive omnes generaliter, quasi nullius rei egentes. Alii indigetes propriae interpretantur, quorum proprium nomen uti indigemus, ut dii penates; item Lares, qui dii contra sonantes, quorum singularia nomina nesciuntur. Confer omnino Athenag. Legat. pro Christian. pag. 25. Schol. Eurip. pag. 19. ed. Steph. MUNCK.

⁶ QUASI NIKIL INDIGENTES] Hanc sententiam dudum explosit Salmasius Ex. Pl. pag. 51. qui consulendus.

⁷ VERNI CYNTHOS] Coniunctim 6. edd. Vernicynthos. MS. Leid. Vernicantos. Sed haec nugacissima sunt. MUNCK.

⁸ UNDE HYACINTHUS] MS. Leid. Unde & hiacynthus dicitur, quasi hios cynthos. Unde faciendum videtur ἰός κύνθος. ¹⁰ enim veteribus Graecis erat unus. Sed nugatur Fulgentius. neque enim ἰάκυνθος, sed Ἰάκυνθος Graecis dicitur. Deinde quis dixit κύνθος idem esse quod ἄνθος? Lexic. Cyrill. Ἰάκυνθος ἄνθος, vaccinium. MUNCK. Graece dicitur ἰάκυνθος, de quo flore consulendi Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 1107. ac cum Pausania lib. I. cap. 35. p. 86. Schol. Theocriti Idyll. x. 28. & post eos Salmasius Ex. Pl. pag. 860.

⁹ ΠΑΓΚΑΡΗΘΟΣ &c.] MS. Leid. Cintoïdes

iste si foros probe beëris albos, id est, Floriger & coronatus atque ebrius processit Crisaltus. Graeca videntur ita fuisse exarata: Κυνδοίδης ἢ στέφανος φέρων ἀνθετῆρ χρυσάλλον. Pro περὶ ἀκτῶν, Sriverius substituebat παρὰ ἀκτῶν. Caeterum Chrysalus, Chryses, Chrysis, Chrysalis servorum & ancillarum in Comoediis sunt nomina. MUNCK. De huius loci integritate dubitat G. Cuperus in Monum. Ant. pag. 238.

¹⁰ ABSCINDIT] MS. Leid. abscidit Apulej. v. Miles. Nodum cervicis & capitis abscide. Augustin. C. D. lib. VII. cap. 26. Alienis manibus potius occidi, quam suis abscidi potuerunt. Abscidere verbum est posterioris aetatis scriptoribus familiarissimum. Vide Heins. ad Prud. Apotheos. vers. 945. & quae nos notavimus ad cap. 2. lib. I. Nec tamen vetustissimis ignotum fuit, ut ostendit ad Scribon. Largum pag. 164. Rhodius. Servius in hac fabulâ à rege, qui eum stuprare vellet, amputata puero verenda scribit. MUNCK.

¹¹ ATHIS GRAECIS FLOS DICITUR] Immo ἄνθος non ἄθις dicitur. Interim verum est Porphyrium voluisse Attin florem denotare ἀλουργοκύων. Caeterum Attis heic habet MS. Leid. & 4. edd. quomodo & apud Servium ad AEn. IX. vers. 116. Catullum, Ovidium hoc vocabulum exaratur. Atys est apud Augustinum, Atus apud Varronem. Vet. Inscript. apud Ald. Orthogr. pag. 14. Archigallus matris Deum magnae Idaeae & Attis &c. Et in aedibus Petri Donati Cardinalis Caesii, ut testatur Ciofanus ad Ovid. Metam. x. Qui colitis Cybelen, & qui Phryga plangitis Attin &c. Capella lib. II. Atys pulcher item, curvi & puer almus aratri. Lege Attis ex MS. Leid. Bibl. MUNCK. Ciofanus ad Ovid. x. M. 104. Attis scribendum docet. A Pausania vocatur Ἀτῆς; sed ibi vide Sylburg.

¹² UT SOSICLES] MS. Leid. cum 6. edd. Sosides. d pro cl posuit, opinor, librarius. Ponenda est ante haec verba τέλεια συμμή. Non enim Attici hominis est dicere Attin Graecè denotare florem. MUNCK.

unde Cybele dicitur quasi κυδῶ βέλαιον, id est gloriae firmitas. unde & Homerus ait: ἢ κεν Ζῶς κυδῶ ὀπάζῃ. Cui Jupiter gloriam donaverat. Ergo ² ideo turrita pingitur, quod omnis potentiae elatio sit in capite. Ideo & leonum currui praesidens, ³ quia omnis potentia etiam virtuti dominatur. Ideo & multiplici veste, quod omnis potentia ornata sit. ⁴ Sceptrum etiam fert, quod omnis potentia vicina regno sit. Ob hanc rem etiam mater deūm dicta est. illud nihilominus ostendere volentes, quod sive Indigetes, sive dii, sive daemones apud antiquos à divitiis dicti sunt, ergo potentia divitum mater est. unde & Homerus Agamemnonem considerans ait,

ᾠ μάκας Ἀτρεΐδῃ, μοιρηγενὲς, ὀλβιόδαιμον.

Nec non etiam Euripides ⁵ consimilans Tantalum Jovi in tragoedia Electrae ait:

Ὁ γὰρ μακάρι, κὲν ὀνειδίζω τύχας,
Διὸς πεφυκὼς, ὡς λέγῃσι, Τάνταλ, ⁶ κορυφῆς.

Id

¹ ὈΠΑΖΕΙ] Ὀπαζοῖ emendaverat in libro suo Scriverius. Non probo. Septem locis legitur apud Homerum κυδῶ ὀπάζῃ. nusquam ὀπαζοῖ. Sed nec ἢ κεν in hemistichio isto invenitur apud eum. Scripsit forte Fulgentius, τῷ τε, vel τῷ γὰρ Ζῶς κυδῶς ὀπάζῃ. quorum alterum Odyss. T. 161. alterum Iliad. P. 566. habetur. MUNCK.

² IDEO TURRITA] MS. Leid. Ideo ἔ turrita. Et paulo inferius, nec non ἔ. Aliter haec Cybeles insignia interpretatur Servius ad AEn. III. 113. MUNCK.

³ QUIA OMNIS POT. E. V. D.] Serv. ad x. AEn. 253. Ideo hoc fingitur, quod omnis feritas maternae subjacet affectioni, ἔ subjugata est. Alio modo turritam Cybeles coronam, currum & variam vestem explicat Phurnutus de N. D. cap. 6.

⁴ SCEPTRUM ETIAM FERT] Cum clavi etiam pingitur. Serv. ad x. AEn. 252. Terram autem ipsam constat matrem Deūm esse. unde ἔ simulacrum ejus cum clavi pingitur: nam terra aperitur verno, hyemali clauditur tempore.

⁵ CONSIMILANS] Ita & MS. Leid. Similare, simulacra, assimilare furcillis è Latio exturbat summus vir Joh. Fred. Gronovius Diatrib. ad Stat. Sylv. lib. I. cap. 6. Inveniuntur tamen crebro in deterioris notae scriptoribus, ut forsan non tam librariis, quam eorum aevo sint imputanda. Willeramus Paraphr. Cantici Salom. Haec quoque non agnis, sed consimilabitur boedis. Et post

paulo: Forma tui colli nitet assimilata monili. Ne de Apulejo nunc dicam, cujus in Indice consulendus Elmenhorstius, etiam in Ausonio epigr. 67. adsimilas. 118. adsimilata ediderunt nonnulli. Haud tamen scio quam rectè. Priore enim loco adsimulas. posteriore adsimulata repraesentat Stoeiriana editio. Similare est similem esse auctori Tractatus de Sinâ & Sion: Vides ergo in Hebraicâ veritate non sibi simile. MUNCK.

⁶ ΚΟΡΥΦΗΣ] Hoc alterius versus principium est, ut rectè observavit in margine libri sui Scriverius. Κορυφῆς ὑπερέλλοντα δειμαίνῃ πέτρῃ habet Euripides. Michael Psellus in Tantalî Anagoge: Δειμαίνῃ μὲν τὴν ὑπερέλλουσαν πέτρῃ, ἣτις ἀδαμάντιοις ὡπλεσθε καλῶδίοις ἀπὸ γωρημῆν, καὶ μικρὴν τι τὴν ἐκείνην ὑπερανέχουσα κεφαλῆς, φοβεῖται μέλλειν καλῆναι, ἔ κατεῖσι δέ. MUNCK.

⁷ INVIDEO FORTUNAS] Vide de eâ construct. Sciopp. Paradox. Litterar. Epist. 4. MUNCK.

⁸ JOVIS AEQUALIS] Imo Jovis filius est Διὸς πεφυκὼς. Romanus Tragicus Diomedî laudatus lib. III. Jove prognatus est, ut perhibent, Tantalus, Ex Tantalô Pelops, ex Pelopé autem satus Atreus, qui nostrum porro propagat genus. MUNCK.

⁹ AMPUTET ILLUD] Amputetur Leid. cod. MUNCK.

Id est, Beatus ille, nec 7 invideo fortunas ejus, 8 Jovis aequalis, ut dicitur, Tantalus. Ergo potentiae gloria semper & amore torretur, & livore torquetur: citoque abscidit quod diligit, dum tamen 9 amputet illud, quod odit. Denique omnis nunc usque potentia nescit circa suos diuturnum fervare adfectum: & quod amaverit cito, aut zelando amputat, aut fastidiendo horrescit. Ideo & Attin dici voluerunt quasi ἡθῶ. ἡθῶ enim Graece consuetudo dicitur. Ergo quantumcumque amor sit potentibus, stabilis esse non novit.

VI. De Psyche, & Cupidine.

APULEIUS in libris Metamorphoseon hanc fabulam planissime designavit, dicens esse in quadam civitate regem & reginam, habere tres filias, duas natu majores, esse temperata specie: juniorem vero tam magnificae esse figurae, 10 quae crederetur 11 Venus esse terrestris. Denique duabus majoribus, quae temperata erant specie, 12 connubia venere. illam vero, veluti deam, non quisquam amare ausus, quam

Ad C A P. VI.

IO QUAE CREDERETUR] Ita & MS. Leid. & I. Qui A. B. H. ut M. L. & Beroaldus in hac fabulâ, quam Apulejo praefixit. Credo scripsisse quo crederetur; non quod sit altero Latinus, sed quia Fulgentio convenientius, qui prope innumeris locis τὸ quo pro ut usurpat. MUNCK.

II VENUS TERRESTRIS] Musaeus de Herone: Ἄλλη Κύπρις ἀνασσα. Et post paulo: νῆν διεφαίνετο Κύπρις. MUNCK. Adludit ad Deam Venerem Coelestem, quae & μόνον Ἀθηνᾶς καὶ Ἥρας, ἀλλὰ καὶ Διὸς ἐστὶ περὶ βυτίον juxta Schol. Apoll. Rh. III. 52. qui haec addit Ἡσίωδῳ ἥ αὐτὴν ἐκ τῶ ἀνδρῶν & ἐργῶν φησι γενέσθαι. De qua Pausanias lib. I. cap. 19. p. 44. scribit Ἐς ἣ τὸ χαίρειον, ὃ κήρυξ ἀνομάζει, καὶ τὸ Ἀφροδίτης τὸ ναὸν, ἐδούς λεγόμενός σφισιν ἐστὶ λόγος. & μὲν εἰς τὴν Ἀφροδίτην, ἣ ἔνα ἔστι πλησίον ἔστηκε. Ταύτης ἥ σκῆμα μὲν τετραγώνιον καὶ ταυρὸς καὶ τοῖς Ἐριμάς, τὸ δὲ ἐπίγραμμα σημαίνει τὴν Οὐρανίαν Ἀφροδίτην τὴν καλεσμένην Μοιρῶν εἶναι περὶ βυτίον. De cujus Veneris antiquissimo cultu videndus Herodotus lib. I. cap. 105. & 131. Plura de hac Venere dabunt Meursius ad Lycophron. vs. 112. & G. Cuperus II. Obs. I. De phrasi vide, quae dixi ad lib. II. cap. 5.

12 CONNUBIA VENERE] Ἀντὶ τῆς evenere, quomodo Salmasius scribi hic vult ad Solin. p. II.

Dubito an necessaria sit ista correctio. Phaedrus lib. II. II. Majus ne veniat malum. Ovid. Eleg. de Nuce: At postquam platanis sterilem praebentibus umbram Uberior quavis arbore venit honor. Petronius: Magna loquor, quidvis nummis praesentibus opta, Et veniet, clausum possidet arca foveam. Corrigit eveniet Scriverius. Non accedo. Sed pro magna quin legendum sit parva nullus dubito. Sallust. Jug. cap. 8. Ulro illi & regnum & gloriam venturum. Cyprian. lib. IV. epist. 4. Praesurae istius tam turbidam vastitatem secundum peccata nostra venisse. Et post paulo: Imo vero nec venissent patribus haec mala. Columbanus Monastic. vers. 6. Impleat ipse Dei, qui vult sua vota venire. Vide ibi annotata à Cl. Daumio. Gregor. Dial. lib. II. cap. 5. Cuncta, quae illi erant ventura, praenunciavit. Hyg. Astron. I. cap. 8. Quod cum veniat in hac definitione &c. Vetus interpres Josuae cap. XXI. vers. 15. Sicut ergo implevit opere, quod promisit, & prospera cuncta venerunt. Adde his, quae congeffi ad Prolog. lib. I. Accedit praeterea huc, quod simplex pro composito frequenter usurpet hic scriptor. Sic vaneſcere pro evaneſcere habes lib. II. cap. 6. crementa pro incrementa lib. I. cap. 19. Nec abhorruerunt alii ab eâ enallage. Vaneſcere pro evaneſcere habes quoque apud Lactant. lib. III. cap. I. Ferre pro auferre apud Virgil. Ecl. IX. Talia sunt & vertere à Deo pro avertere, funus ferre pro efferre, radere nomen pro eradere, pilare pro expilare;

quam venerari pronus, atque hostiis ¹ sibi met placare. Contaminata ergo honoris maiestate Venus, ² subcensa invidia, Cupidinem petit, ut ³ in contumacem formam severiter vindicaret. Ille ad matris ultionem adventans, visam puellam adamavit: poena enim in adfectum conversa est, ⁴ & [ut] magnificus jaculator ⁵ ipse se suo telo percussit. Itaque Apollinis denunciatione iubetur puella in montis cacumine sola ⁶ dimitti, & velut feralibus deducta exsequiis, pennato serpenti ⁷ sponso destinari. Perfecto jamque ⁸ choragio puella per montis declivia Zephyri flantis leni vectura delapsa, in quamdam domum auream rapitur, quae ⁹ pretiosa sine pretio, sola consideratione, laude deficiente, poterat ¹⁰ existimari. Ibidem vocibus sibi tantummodo fervientibus, ignoto atque ¹¹ mansionario utebatur conjugio. Nocte enim adveniens maritus, ¹² Veneris praeliis obscure peractis, ut ¹³ invise ¹⁴ vespertinus advenerat, ita in ¹⁵ crepusculo incognitus etiam discedebat. Habuit ergo ¹⁶ vocale servitium, ¹⁷ ventosum dominium, noctur-

lare: quae in veteribus observavit Casaub. ad Spartian. p. 75. MUNCK.

¹ SIBI MET PLACARE] 6. edd. *Deprecari*. unde *deplacare* facit Modius. Quod nunc moneo etiam disertim legi in cod. Leidensi. MUNCK.

² SUCCENSA INVIDIA] Cap. 5. *Zelo succensa*. Vide ibi Notas. MUNCK.

³ IN CONTUMACEM FORMAM VINDICARET] Latinissime dictum. Sallust. Catil. cap. 9. *Saeptius vindicatum est in eos*. MUNCK. Ubi v. Cort.

⁴ ET (UT) MAGNIFICUS JACULATOR] Agnoscunt *ut* eum 6. edd. tum MS. Leid. Forte tamen mutandum est in *ille*. Apulej. lib. v. *Et praeclarus ille sagittarius ipse me telo meo percussit*. MUNCK.

⁵ IPSE SE] *Ipse sese* MS. Leid. MUNCK.

⁶ DIMITTI] *Desisti*, ut habet Apulejus, apud quem hoc Apollinis legas responsum lib. iv. *Montis in excelsi scopulo desiste puellam, Ornatam mundo funerei thalami. Nec speres generum mortali stirpe creatum, Sed saevum atque ferum, vipersumque malum* &c. MUNCK.

⁷ SPONSO DESTINARI] *Sponsa* lego cum Leid. cod. MUNCK.

⁸ CHORAGIO] Glossa interlinearis: *puellari vel virginali funere*. Sed in margine: *Choragium dicitur a choro, ubi puellae & infantes ludunt & cantant*. Imo choragium a *χορηγία* dictum. Proprie ea vox notat apparatus scenae, ut docet Festus. Sed quin ad alia etiam recte transferatur, dubitandum non est. Cicero iv. Rhet. ad Herenn. *Choragium gloriae pro apparatu*. Quod

si attendisset Fulgentius, non scripsisset in libello de Prisc. Serm. *Choragium dicitur virginale funus*. Sumsit id vocabulum ab Apulejo. Ita enim ille lib. iv. *Jam feralium nuptiarum miserrimae virgini choragium instituitur*. Et lib. ii. *In ipso momento choragii funebris*. MUNCK.

⁹ PRETIOSA SINE PRETIO] Gloss. *Quam nullus digne laudare poterat, nec aestimare quanti esset pretii*. Haussit & haec ex Apulej. Miles. lib. v. *Jam caeterae partes longe lateque dispositae domus sine pretio pretiosae*. MUNCK.

¹⁰ EXISTIMARI] MS. Leid. *aestimari*. Quod praefero. MUNCK.

¹¹ MANSIONARIO] Gloss. *hospitali, non continuo*. MUNCK.

¹² VENERIS PRAELIIS] Leid. cod. *Veneriis*. Gloss. *libidinosi*. Alterum est in Apulejo: *Primisque Veneris praeliis velitatus* &c. MUNCK.

¹³ INVISE] Scriverius & Tollerius, *invisus*. Ita sane in hac fabula Apulejus Miles. v. *Quidam introcessit & cantavit invisus*. Tertull. lib. i. advers. Marcion. *Mirandae virtutis opus invisaeque facta*. Vetus interpres Siracidae cap. xli. vers. 18. & xx. 32. *Sapientia abscondita & thesaurus invisus, quae utilitas in utrisque?* Gloss. *ἄορατος*, *invisus*. Chrysologus Homil. xxxvi. *Si sic redisset invisus*. Apulej. Apolog. *Qui cum adversum meas litteras promeret, invidit profecto cupiditate laedendi, si quid mihi ex illis fieret criminofum, id mihi secum esse commune*. h. e. non vidit, ut Principis vult, quem vide. MUNCK.

¹⁴ VESPERTINUS] H. e. vesperi. Proba est locu-

nocturnum commercium, ignotum conjugium. Sed ad hujus mortem deflendam sorores adveniunt: mentisque consensu cacumine, germanum lugubri voce flagitabant vocabulum. & quamvis ille conjunx lucifuga sororios ei comminando vetaret adspectus, tamen con- sanguineae charitatis invincibilis ardor maritale obumbravit impe- rium. Zephyri ergo flabrantis aurae anhelante vectura ad semet sororios perducit adfectus: earumque venenosus consiliis de mariti forma quaerenda consentiens, curiositatem suae salutis novercam ad- ripuit: & facillimam credulitatem, quae semper deceptionum mater est, postposito cautelaе suffragio, adipuit, denique credens sororibus, se marito serpenti conjunctam, velut bestiam interfectura, novaculam sub pulvinar abscondit, lucernamque modio contegit. Cumque al- tum soporem maritus extenderet, illa ferro armata, lucernamque modii custodia eruta, Cupidine cognito, dum inmodesto amoris tor- retur adfectu, scintillantis olei desputamento maritum subcendit. Fu- giens

locutio. Horat. Epod. xvi. *Nec vespertinus cir- cumgemit ursus ovile.* Epist. 6. Lib. 1. *Gnavus mane forum, & vespertinus pete lectum.* Sat. 4. Lib. 11. *Si vespertinus subito te oppresserit hospes.* MUNCK. Est Graecorum imitatio, qui adjecti- va etiam tempus significantia pro adverbis po- nunt. Theocrit. Idyll. vii. 123.

— Ο δ' ὀρεγείτο ἄλλον ἀλέκτωρ
κοκκύδων ἰάρεκαισιν ἐνιάρῃσι διδοίη.

Ubi Schol. Ο δ' ἀλέκτωρ κοκκύδων ὀρεγείτο, ἀντὶ τοῦ καὶ τ' ὀρεγείτο. Sic χρογνὶ ἰδὼν Eurip. Phae- niss. 370. & ut hic vespertinus, ita Graeci ἰωσί- εω pro πῆδς ἰωσίεω. V. Spanh. ad Callim. H. Jov. 87. Perizon. ad Aelian. x. V. H. 18. & J. Alberti ad Acta Apostol. xxviii. 13.

15 CREPUSCULO] Pro diluculo posuit, nec si- de auctoritate meliorum. MUNCK.

16 VOCALE SERVITIUM] Gloss. *Verba illius audiebat, sed ipsum non videbat.* Apule- jus: *Voces ancillas habet, & ventis ipsis imperat.* MUNCK.

17 VENTOSUM DOMINIUM] Gloss. interlinea- ris, *instabilis.* In margine autem; *quia vento veniebat.* Unde apparet legisse glossatorem il- lum, *dominum.* Sed perperam, ut apparet ex verbis Apuleji modo adductis. MUNCK.

18 GERMANUM VOCABULUM] Codex Leid. *Germanam.* Gloss. vult subaudiri *per.* Sed *germa- num vocabulum* pro *germanae vocabulum*, ut *sororios affectus* pro *sorum* hoc ipso capite habes, recte habet. *Vocabulum* est nomen, quo quis appella-

tur. Apulej. lib. 111. Miles. *Eodem mecum voca- bulo nuncupatur.* Ovid. 111. Fast. 512. *Tu mihi juncta toro, mihi juncta vocabula sumes.* *Vocamen* eodem sensu usurpat Solin. cap. xi. *Quibus & sono clariore vocamen datur.* MUNCK.

19 OBUMBRAVIT] *Contempsit mariti imperium.* Gloss. MUNCK.

20 FLABRANTIS AURAE] VI. edd. & Berbold. *flagrantis.* Perperam. *Flabrare* pro *flare* posuit, ut recte interpretatur glossa codicis Leid. *Flabra* venti sunt Apulejo. Inde *flabrare* formatum, & *flabratis* apud Prudent. Apotheos. vers. 845. Ita a *flabellum* finxit *conflabellare* Tertull. in de Spect. cap. 25. Gloss. Vet. *Flabello*, *πῶζω.* MUNCK.

21 SORORIOS AFFECTUS] H. e. sorores. *Affe- ctus* eleganter dici illos, quos singulari affectu prosequimur, ostensum jam aliis. Vide Savaron. ad Sidon. lib. vi. epist. 4. Livineium ad Pane- gyr. vii. cap. 10. Salmas. ad Volcat. Cassium cap. 7. Vetus tumulus in Catal. Pith. Lib. 111. *Affectus omnes possidet iste lapis.* MUNCK.

22 SALUTIS NOVERCAM] Hostem. Propert. iv. el. 5. *Et volueris nidis esse noverca suis.* Consule Indicem. MUNCK.

23 SUB PULVINAR] Ita & MS. Leid. 6. edd. *sub pulvinari.* MUNCK.

24 LUCERNAMQUE MODII CUSTODIA ERUTA] Ita & 5. edd. MS. Leid. *Lucernamque modio cu- stodi eruta.* Mod. *lucernaque.* Quod flagitat san- syntaxis. Forte scripserat, *Lucernaque modio cu- stodi erepta.* Apulej. Miles. v. *Caecae tenebrae cu- stodia liberata lucerna.* Baptista edidit: *Lucernaque modio custodita eruta.* MUNCK.

giensque Cupido, multa super curiositate puellae increpitans, domo extorrem ac profugam dereliquit. Tandem multis ¹ jactatam Veneris persecutionibus postea, Jove petente, in conjugium adcepit. Poteram quidem totius fabulae ordinem hoc libello percurrere, ² qualiter & ad infernum descenderit, & ex Stygiis aquis ³ urnulam delibaverit, & Solis armenta vellere spoliaverit, & feminum germina confusa discreverit, & de Proserpinae pulchritudine particulam mortitura praesumpserit. Sed quia ⁴ haec saturantius Apulejus pene duorum continentia librorum tantam falsitatum congeriem ⁵ enarraverit, & ⁶ Aristophontes Athenaeus in libris, qui Dyfarestia nuncupantur, hanc fabulam enormi verborum circuitu discere cupientibus prodidit: ob hanc rem supervacuum duximus ab aliis digesta nostris inferere libris, ne nostra opera aut propriis ⁷ exfularemus officiis, aut alienis ⁸ addiceremus negotiis. ⁹ Sed is, qui fabulam legerit, in nostra haec transeat, sciturus, quid sibi illorum falsitas sentire voluerit. Civitatem posuerunt ¹⁰ [quasi] in modum mundi, in qua regem & reginam

¹ JACTATAM] *Jactata* Modius & 6. edd. nec non Beroaldus, qui praeterea post ¹⁰ petente cum B. interfert *cupidinem*. MS. Leid. stat à Commelino. MUNCK.

² QUALITER] Utuntur eà voce non tantum Augustinus, Cyprianus, Orosius, Chrysologus, Gregorius, & id genus alii scriptores, sed & Martialis lib. I. epigr. 104. Imo Ovidius quoque I. Amor. El. VII. vers. 58. Herod. IX. vers. 128. Celsus lib. I. p. 6. MUNCK.

³ URNULAM DELIBAVERIT] *Urnulam libaverit* Mod. Sex edd. *undam delibaverit*. Perperam. Apulejus: *Sic acceptam cum gaudio plenam urnam Psyche Veneri citata retulit*. MUNCK.

⁴ HAEC SATURANTIUS APULEJUS] Pessimè sex edd. *Saturantius* & *Apulejus*. quasi *Saturantius* scriptoris esset nomen. *Saturantius* est *uberius*, *plenius*, ut rectè explicat glossa cod. Leid. Ad eundem modum *saturantius* *satisfacere* dixit in Virgil. Continent. *Satiatè dicere* Tertullianus, ut observavit Salmas. ad Solin. p. 416. Inveni & ego apud eundem Libr. de Anim. cap. 46. *Quinione voluminum satiatissimè exhibebit*. Turbare tamen ¹⁰ haec mihi à primo videbatur, & pro & non suo loco positum, refingebamque, ne solocca esset oratio, *Quia saturantius Apulejus*, & pene &c. Nunc melius imbutus lectione Fulgentii, obervo per appositionem dici haec tantam falsitatem. Geminum prorsus & germanum est illud in Virgil. Continent. *Saturanter haec*, inquam, in libro *physiologo*, quem nuper edidimus de medicinalibus causis, & de septenario & novena-

rio numero, omnem arithmeticae artis digessimus rationem. Adde not. ad Prolog. Hygin. Astron. MUNCK.

⁵ ENARRAVERIT] Ita & 6. edd. & Beroald. Praefero tamen *enarravit*, quod exhibet cod. Leid. cum sequatur proximo membro *prodidit*. Non ignoro tamen etiam alterum posse exemplis defendi. MUNCK.

⁶ ARISTOPHONTES] Ita & MS. Leid. Editi partim *Aristophantes*, partim *Aristophanes*. quomodo & Beroaldus habet. MUNCK.

⁷ EXULAREMUS] Gloss. *abiceremus*. leg. *abigeremus*. *Exulare* activè sumsit. Vide not. ad Hyg. cap. 26. Victor Histor. Vandal. Lib. II. *Fratre vero Theodoricum, post occisionem & filii, nudum atque destitutum similiter exulavit*. MUNCK.

⁸ ADDICEREMUS] Ita & I. sed A. *addiceremur*. M. L. H. & Beroald. *adjiceremus*. Leid. cod. cum B. *adiceremus*. Quod glossator explicat *adjungeremus*. Rectè ille quidem. Nam *adicere*, *conicere*, *subjicere* semper per i simplex exhibet ille codex. Sic in Vet. inscriptione, quam Pithoeus Catal. lib. IV. pag. 122. & Scottus Itinerar. pag. 277. publicarunt, *Centenas adicit numero crescente coronas*. Corippus Lib. I. *Enequius adicit solito plus dona paternis*. Sen. Hercul. Fur. vers. 434. *Adice* &c. Thyest. 727. *Adicitque fratri*. Plura dixi superius cap. 4. lib. II. Arridet tamen heic magis *addiceremus*. MUNCK.

⁹ SED IS, QUI FABULAM] MS. Leid. *Sed dum*

ginam velut deum & materiam posuerunt. quibus tres filias addunt, id est carnem, ¹¹ ultronietatem, quam libertatem arbitrii dicimus, & animam: *ψυχή* enim Graece anima dicitur, quam ideo juniorem voverunt, quod corpori jam facto postea inditam esse animam dicebant. Hanc igitur ideo pulchriorem, ¹² quod & à libertate superior, & à carne nobilior. huic invidet Venus, quasi libido. ad quam perdendam ¹³ Cupidinem mittit. Sed quia cupiditas est boni & mali, cupiditas animam diligit, & [ei] ¹⁴ velut in conjunctione miscetur: ¹⁵ quam persuadet, ne suam faciem videat, id est ¹⁶ cupiditatis delectamenta discat. unde & Adam, quamvis videat, nudum se non videt, donec de concupiscentiae arbore ¹⁷ comedit. ¹⁸ Neve suis sororibus, id est carni & libertati, de suae formae curiositate perdiscenda consentiat: sed illarum compulsamento percita, lucernam ¹⁹ de sub modio ejecit, id est desiderii flammam in pectore absconditam depalat, visamque taliter dulcem amat, ac diligit. quam ideo lucernae ebullitione dicitur incendisse, quia omnis cupiditas quantum dili-

dum is &c. Forte scripserat, *sed tamen is*. MUNCK.

IO (QUASI) IN MODUM] Tò quasi à Commel. cancellatum non habet Leid. cod. Agnoscunt tamen 6. edd. & Modius. MUNCK.

II ULTRONIETATEM] Tò ἀυτρουνητιον, ἀυτρουνητιον γράψω, ut appellat Basil. orat. II. in Adam. Finxit à τὸς ultronius, ut dubietas à dubius Marcellin. lib. xxii. & Haimo Homil. in diem Ascens. Serietas à serius Auson. Parental. 2. medietas à medius Macrobius. II. Somn. Scip. cap. I. & Apulej. pag. 47. Nimieta à nimius Fulg. Rufens. Epist. I. Gregor. Dial. II. cap. 25. Apulej. pag. 43. ed. Elmenhorst. Schol. Horat. I. od. 9. Sed alii ultroneus scribunt. Pseudo-Cypr. de Sing. Cleric. Nisi ultroneum se ipsum non videmibus offerat lumen. In quo libro & dimidietas invenias à dimidius. MUNCK.

12 QUOD ET A LIBERTATE &c.] Faciunt heic cum Commel. MS. Leid. B. A. H. & I. M. autem, & L. Quod & libertate superior & carne nobilior. Modius unâ voculâ auctius: Quod ea & libertate &c. Quam lectionem consilio praeferebam. Nam à carne nobilior dici non potest, nisi qui carnem habet. Sed anima carnem non habet. Cyprianus in de Bon. Pudic. Generosus de patre, generosior de innocentibus. MUNCK.

13 CUPIDINEM] Cupiditatem Modius. Aliud agebat, cum hoc praeferreret, nec attendit τὸ Verus, quod praecessit. MUNCK.

14 VELUT IN CONJUNCTIONE] Modius & 6. edd. in conjunctionem. Sed pro Commel. stat

Leid. codex. Conjunctio heic est conjugium. Jungi enim dicuntur, qui matrimonio copulantur. In vetere tumulo, cujus inscriptionem exhibet Pithoeus Catal. Lib. III. Me pater ex natâ genuit, mihi jungitur illa. Ovid. IX. Met. 550. Sed quae cum tibi sit junctissima, junctior esse Expetit, & vinclo tecum propiore ligari. Forte melius conjunctionem heic accipias pro concubitu. Schol. Horat. ad lib. I. od. 23. Jam matura & viripotentis conjunctionique apta. Eodem sensu τὸ conjugium venire interdum ostendimus ad Hyg. Mythol. cap. 14. MUNCK. Sic jungi nuptiis dixit Livius lib. IV. cap. 9. Nobilis superior judicio matris esse, quae quam splendidissimis nuptiis jungi puellam volebat.

15 QUAM PERSUADET.] Modius, cui persuadet. Non est necesse. Vide notas Cl. Schefferi ad Petron. Fragment. Trag. pag. 208. Goldast. ad Dosithe. pag. 46. Noster supra lib. II. cap. 5. Quae eum persuasit. MUNCK.

16 DELECTAMENTA DISCAT] Lege, non discat cum Leid. cod. MUNCK.

17 COMEDIT] Comedat Mod. & MS. Leid. MUNCK.

18 NEVE SUI SORORIBUS] Modius: Fubet ergo Cupido, ne Psyche suis sororibus &c. MUNCK.

19 DESUB MODIO.] Modius, Leid. cod. & Beroald. divisim, De sub modio. Sed hoc parum refert. Vet. Interpr. Luc. XVII. 24. Sicut fulgur coruscans de sub coelo. Ambros. Hexaëm. lib. I. cap. 3. ex Jerem. cap. LI. Peribunt à terrâ & desub

diligitur, tantum ardescit, & peccatricem suae carni configit maculam. Ergo quasi cupiditate nudata, & ¹ potenti fortuna privatur, & periculis jactatur, & regia domo expellitur. Sed nos, quia longum est, ut dixi, omnia persequi, tenorem dedimus sentiendi. Si quis vero in Apulejo ipsam fabulam legerit, ² nostra expositionis materia, quae non diximus, ipse reliqua cognoscit.

VII. De Peleo, & Thetide.

THETIDEM ³ dici voluerunt aquam; unde & Nympha dicta est. Hanc Jupiter, quasi deus, conjungit Peleo: *πηλὸς* enim Graece, Latine lutum dicitur. Ergo terram cum aqua commixtam volunt homines genuisse: unde & Jovem cum Thetide voluisse concumbere dicunt, & prohibitum esse, ⁴ ne majorem se genuisset, qui eum de regno expelleret. Ignis enim, id est Jupiter, si cum aqua coeat, aquae virtute exstinguitur. Ergo in conjunctione aquae & terrae, id est Thetidis & Pelei, ⁵ discordia sola non petitur: ⁶ illa videlicet caussa, quod concordia est utrorumque elementorum, ut homo gignatur. Nam & ⁷ competentia ipsa indicat, quod ⁸ Peleus ut terra, id

desub coelo isto. Cyprianus Sermon. de Christi Nativ. *David de post foetantes accipitur.* Quae verba sumit ex Vulgat. vers. Psal. LXXVII. vers. 76. Interpretes LXX. *Ἐξὸπιδεν τὸ λοχδορῶν τὸ λαβὼν αὐτὸν.* Tantum non ad verbum totum psalterium Latinum ex versione τὸ εἶ est expressum. Inscript. Vet. apud Gruter. pag. 717. *Ab ante oculis.* Flor. lib. II. 3. *Desub Alpibus, id est, desub ipsis Italiae faucibus.* Gloss. Pers. ad Sat. v. vers. 12. *Desub dextro veniens super sinistrum ponitur.* Sic *desuper* apud Cyprian. ex Joan. XIX. *Nullam haberes adversus me potestatem, nisi data tibi esset desuper.* Apulejus Dialogo Hermetis: *Desuper adveniens.* Vetus interpres Psalm. XLIX. 5. *Advocavit coelum desursum.* Leg. Salicā Tit. 58. *De infra illam ecclesiam aliquid tulerit.* Cyprianus orat. quam sub diem passionis suae dixisse fertur: *Tege me ab ante metum domini.* Et in libello de Sing. Cleric. *Si de foris expugnans vix muris expellitur.* Psalm. XLIV. 15. *Omnis gloria filiae regis ab intus.* Marc. VII. 23. *Omnia haec mala abintus procedunt.* Lucas Evang. cap. XI. apud Chrysol. Serm. 39. *Et ille deintus respondeat.* Noster libello de Prisc. Serm. *Eo quod de intus promant.* Vide ibi plura, & apud Vossium de Vit. Serm. p. 801. MUNCK.

I POTENTI FORTUNA PRIVATUR] Modius: po-

tenti virtute privatur. MS. Leid. Potenti fortuna nudata. Putes scripsisse, potenti fortuna nudatur. Horat. I. Epist. 3. *Furtivis nudata coloribus.* MUNCK.

2 NOSTRA EXPOSITIONIS MATERIA] Modius: nostrae expositionis materiae, quae non diximus, reliqua consentire cognoscet. MUNCK.

Ad C A P. VII.

3 DICI VOL. AQUAM] Quid Veteres per Tethyn intellexerint Gentilium theologi, docebit Spanh. ad Callim. H. Del. 17. Has nuptias poetarum audacissimum esse figmentum jam vidit Philostratus, ut ad Hygini fab. 54. docui, sed Staphylus alio modo fabulam explicat apud Schol. Apoll. Rh. IV. 816. *Στάφυλα δὲ ἐν τῇ τῇ ἀπὸ Θεσσαλίας ἰσορεῖ, Χείρωνα, σοφὸν ὄντα καὶ ἀσθενομένης ἑμπερεῖν βελομένην τὴν Πηλεὰ ἑνδοξὸν ποιήσαι, μετεπίμψαδ, τὴν Ἀχέρον, θυγατέρα τῆς Μυρμιδόνος, καὶ λόγους ἀγαπῶντα, ὅτι μίλλει γαμεῖν τὴν Θέτιν ὁ Πηλεὺς, Διὸς διδόντι αὐτῇ, οἱ δὲ θεοὶ μιστ' ὀμβρὺς καὶ χειμῶνος ἤεντι εἰς τὸ γάμον. ταῦτα φημίσας, παρτίρει τὸ χεῖρον, ἐν δὲ ὕδατων ἑμμελὲν ἴσας ἐπαμβεῖα, καὶ πινύματα ἐξάσια. καὶ δίδωσι Πηλεὶ Φιλομήλαν, καὶ ἔως ἐπικρέτησιν ἡ φήμη,*

id est caro ; Thetis ut aqua , id est humor ; Jupiter , qui utraque conjungit , ignis , id est anima . Ergo in conceptione hominis ex elementorum ⁹ jugalitate tres deae (¹⁰ ut supra diximus) tres vitae certant . Nam & discordia malum aureum jecisse dicitur , id est cupiditatem : illa videlicet caussa , quod in malo aureo est quod videas , non est quod comedas : sicut cupiditas novit habere , non novit frui . Omnes etiam deos Jupiter ad nuptias dicitur convocasse , illa de caussa , quod putarent pagani singulas partes in homine deos singulos obtinere . ut Jovem caput , Minervam oculos , Junonem brachia , pectus Neptunum , " cinctum Martem , renes & inguina Venerem , pedes Mercurium ; sicut " Democrites ¹³ in Physiologumenon scripsit . Unde & Homerus ait :

"Ομματα ἔ κεφαλὴν ἔ κελεῖ Διὶ τερπικεραύνῳ,
 "Αρει δὲ ζώνῳ, τέρνον δὲ Ποσειδάωνι.

Id est , caput & oculos similis Jovi fulmine delectanti : Marti cingulum , & pectus Neptuno . Nam & Tiberianus in Prometheo ait , deos singula sua homini tribuisse . Denique natum Achillem , velut homi-

φήμη, ὅτι τὴν Θέτιν ἔγχευεν.

4 NE MAJOREM SE GENUISSET] Vide Lactant. Placid. Argum. Met. lib. XI. cap. 7. Hygin. Astron. II. 15. & fab. 54. Lactant. Firm. lib. I. cap. II. Serv. ad Ecl. VI. 42. MUNCK.

5 DISCORDIA SOLA NON PETITUR] Majuscula litera à capite pingi debebat . Eridem enim intelligit . Hyg. cap. 92. Jovis , cum Thetis Peleo nuberet , ad epulum dicitur omnes deos convocasse , exceptâ Eride , id est , discordiâ . Vide ibi annotata à nobis . Eandem intellexit divam epigrammarius lib. IV. Catal. Pith. de malis Matianis : His contempta delin genuit discordia mensa , Prodidit atque urbem bis Briseida suam . Pro mensa cenfeo reponendum mensae . Discordium idem quod discordia . Unde plurale discordia . Calpurnius Ecl. I. vers. 57. Publica diffudit tacito discordia ferro . MUNCK.

6 ILLA VIDELICET CAUSA] Modius ex suis libris emendat : Discordia sola non petitur , quod concordia utrorumque elementorum homo gignatur . Barth. ad Stat. Tom. III. 1613. caeteris servatis : Quod concordia opus est &c. Leid. codex nihil mutat . MUNCK.

7 COMPETENTIA] Gloss. convenientia . MUNCK.

8 PELEUS UT TERRA] Modius : Peleus est

ut terra . Et mox jacit pro jecisse dicitur . MUNCK.

9 JUGALITATE] Gloss. conjunctione . Pseudo-Cypr. de Sing. Cler. Ut ipsa conjugalitas ignoretur . MUNCK.

10 UT SUPRA DIXIMUS] Nempe lib. II. cap. I. MUNCK.

11 CINCTUM] Gloss. locum vel cingulum esse dicebant . Vide Isidor. Orig. lib. XIX. cap. 33. Gloss. Vett. Ζώνη , cinctum . Succinctum , ὑποζώμα . Lumbare appellat Vulg. Interpres Jerem. cap. XIII. & aliis locis . Cinctorium renum , & cingulum lumborum Esai. cap. XI. Heic pro parte corporis accipitur , ut Ζώνη interdum apud Graecos . Vide Etymol. in eâ voce , & Junium de hac ridiculâ gentium opinione dissertantem Animadvers. lib. IV. cap. 12. Hinc ergo cinctus hominem strenuum notabat Romanis , ut discinctus imbellem & ignavum . MUNCK.

12 DEMOCRITES] Lege Democritus . quomodo & Junius hoc loco olim legit . Notarant idem in margine librorum suorum Scriverius & Tollerius . Solerius in de Pileo Sect. I. Democridem perperam nominat . Democritus Physicus dicitur à Vitruvio lib. IX. cap. 7. MUNCK.

13 IN PHYSIOLOGUMENON] Subaudi libris . Sic lib. II. cap. 10. Unde & Ovidius in Metamorphoseon ait . MUNCK.

Y y y y

I TA-

hominem perfectum, mater in aquas intinguit Stygias, id est durum contra omnes labores munit. solum ei ¹ talum non tinguit, ² nihilominus illud physicum significare volentes, quod venae, quae in talo sunt, ad renum & femorum, atque virilium rationem pertineant. unde & aliquae venae usque ad pollicem tendunt. ³ quod tractantes & physici, & mulieres ad obtinendos partus, & ⁴ ischiadicos eodem ⁵ phlebotomant loco. Nam & ⁶ emplastromentaticum, ⁷ quem Iti- fidem Aphricanus ⁸ iatrosophistes vocavit, pollici & talo inponendum praecepit. Nam & Orpheus illum esse principalem libidinis indicat locum. Nam denique ⁹ in enterocelcis in iisdem locis cauteria

1 TALUM NON TINGUIT] Vide Hygin. cap. 307. & quos ibi laudamus auctores. *Tō tinguere* pro *tingere*, ut *unguere* pro *ungere* archaicum est, ut ex Varrone, Celso, Catone, & aliis ostendit Rhodius ad Scribon. Largum p. 125. Sic *urguet praesentia Turni* ex Virgil. adducit Vetus Comment. Juvenal. ad Sat. xiv. vers. 63. Idem ad vers. 280. ejusdem Satyrae, *Ut si ferrum candens in aqua tinguas*. Schol. Horat. od. 23. lib. III. *Tinguet cervice secures pontificum*. Chrysologus Sermon. VII. *Ungue caput tuum*. Tertull. de Ref. carnis cap. 8. *Caro unguitur, ut anima consecretur*. Et de Monog. cap. 7. *Qui in Christo tinguuntur, Christum induerunt*. MUNCK.

2 NIHILOMINUS ILLUD] Modius: *Per hoc nihilominus* &c. MUNCK.

3 QUOD TRACTANTES ET PHYSICI] Gloss. *quam rem exponentes*. Forfan non male. *Tractare* est docere. Cyprian. lib. IV. epist. 21. *Quod collectam fraternitatem non videat, nec tractantes episcopos audiat*. Praefat. exhortat. ad Martyr. *Ut non tam tractatum meum videar tibi misisse, quam materiam tractantibus praebuisse*. Inde tractatores dicti expositores & interpretes in Exposit. Symboli, quam eidem adscribunt nonnulli. Chrysol. Sermon. XI. *Sermonis nostri & tractatus repleatur & habeatur intentio*. h. e. expositionis. Sed Schottus Observat. lib. I. cap. 7. legit, *Quod tractantes inde Physici*. Mallem, si quicquam sit mutandum, *Quod tractantes eas physici*. h. e. ob quod tractantes eas venas. Ausonius epigr. 72. *Tractavitque manum viduri, ni tetigisset. Tentare venas* Ovid. dicit in Fab. Pygmalionis Met. x. lib. & Sueton. Tib. cap. 72. Effet ergo *tractare* heic *ἡλαφᾶν*. Gloss. Nomicae: *τεχνάιζεταί, ἡλαφᾶται*. Physicos dici medicos nihil mirum. Nam morborum curatio & rerum naturae contemplatio sub iisdem auctoribus nata est, ut loquitur Celsus Praefat. lib. I. Hinc ergo noster Continent. Virgil.

Physiologum librum appellat, quem de medicinalibus causis ediderat. MUNCK.

4 ISCHIADICOS] *ἰσχιαδικός* Graeci appellant. Aliter *Ischiaci* dicuntur, quomodo *Ischiacos* heic repraesentant 4. antiquae edd. Vide Gell. lib. IV. cap. 17. Sunt autem *ἰσχία τὰ πρὸ τοῦ ὀσφῆος ἐκκαίοντες τὴν μηρὸν ὀσῆα*, *ἐν οἷς ἐγκύβηται τὸ ἰσχρὸν ὀσῆον*, ut ait Schol. Theocrit. ad Eid. VI. Sed MS. Leid. habet *Sciaticos*. Gloss. *Scia enim femur dicitur, unde sciatici, qui ibi infirmantur*. Atque ita omnino credo scripsisse Fulgentium. Nam & Theodorus medicus *sciaticum morbum* dixit pro *Ischiadicum*. *Sciaticam* vocat interpretes Byngizlae. *Ischiam* Apulej. cap. 23. Sic *schias* pro *ischias* est apud Capellam, & *σχίον* pro *ισχίον* in Vett. Glossis, observante Vossio in Commentariis de vitiis Sermon. & Salmas. ad Pall. Tertull. p. 133. Ad eundem modum *scara* pro *ισχάρα* dicitur a junioribus medicis. *Serio* pro *histris* in Glossis Isidori. *Spania* pro *Hispania* in Chron. Gothorum Isidori, Anonym. Cosmogr. p. 37. ed. Godofr. Plutarch. libell. de Fluv. Stephanum de Iberia, & in Epistol. Paul. ad Roman. cap. 15. Tale etiam est *stera* pro *bystera*, de quo Reines. ad Fragm. Petron. Tragur. Caeterum *sciasin* vocat morbum Ischiacorum Macer ille nescio quis lib. I. cap. 2. *Sic sciasin curat, sic sumptum menstrua purgat*. cap. 8. *Sciasin quam Graeco nomine dicunt*. Eodem capite & *steram* pro *bysteram* habes: *Dicitur atque sterae causas siccando juvare*. Ut & cap. 3. *Coniuncto sibi sterae si subditur herba*. Unde *stERICUS* pro *bystericus* cap. 1. *Duritias levat stericas pellitque tumores*. Quae loca pessimè corruptit Cornarius. Certè ignorantia istiusmodi antiquae scripturae corruptit Petronium in Fragm. Trag. pag. 50. ubi editur: *Cum essem adolescentulus cantando paene pbtbificus factus sum. Quid saltare? quid diverbia? quid tonstrinum? quando parem habui, nisi unum Appelletem? Lege, & distingue cum Nob. Heinssio: Quid*

ria ponenda praecipiunt. Ergo monstrat quod humana virtus, quamvis ad omnia munita, tamen libidinis ictibus subjacet patula: unde & ad Lycomedis regiam ¹⁰ datur. [ut nutriatur.] quasi ad luxuriae regnum. Lycomedem enim Graece quasi ¹¹ γλυκὺ μηδέν, id est dulce nihilum. Omnis enim libido & dulcis est & nihil est. Denique & amore Polyxenae perit, & ¹² pro libidine per talum occiditur. Polyxene enim Graece multorum peregrina dicitur: seu quod amor peregrinari faciat mentes ab ingenio suo, seu quod apud multos libido ut peregrinabunda vagetur.

VIII.

Quid saltare? quid diverbia? quid toni? *histrionum quando parem habui, nisi unum Apelletem?* De tonis Musicis agunt copiose, qui ex professo veterum hanc artem illustrent. Ad cantum, de quo agitur, non magis facit tonstrinum, quam ad lyram asinus. Caeterum vocabulis illis, quibus licentiose syllabas detractum ivere nonnulli, accenseri etiam δάσκαλος debet pro διδάσκαλος, de quo Meursius videndus in Glossar. p. 114. *Conia* pro *Ciconia*, quo Praenestinos usos significat Plautus Truc. act. III. sc. 2. *Syria* pro *Assyria*, quod passim obvium. Etiam indifferenter usos veteres observavi ἄσαφης & σαφής, ἑάχης & ἄσαχης, ἄσκολῶπαξ & σκολῶπαξ. unde Nemefianus, sive alius auctor est fragmenti de Aucupio: *Praeda est facilis & amoena scolopax.* Nisi poeta in syllabae modulo peccavit, scribendum in Aristotele & Hesychio σκολῶπαξ pro σκολόπαξ. Apud illum Histor. Animal. lib. IX. cap. 26. invenio etiam ἄσκολάπας. Corrigit Casaubonus ὁ σκολάπας vel ὁ σκολόπαξ. Immo scribendum ἄσκολῶπαξ. MUNCK.

5 PHLEBOTOMANT] Φλεβοτόμοι, venam incidunt. Vide Voss. lib. IV. cap. 16. Vit. Sermon. MUNCK.

6 EMPLASTROMENTATICUM] Correxerit pridem Junius Animad. lib. IV. cap. 3. *Emplastron entaticon.* Quam hominis illius doctissimi conjecturam insigniter asserit Leid. codex, in quo disertim legitur *emplastrum entaticum.* *Entaticum* est quod facit arrigere. Ἐντατικόν enim γυναικὸν μολέειν dicitur. Eusebius Praepar. Euangel. lib. II. pag. 32. ed. Steph. Εἰκόνας φαλλῶν ἐντατικῶν. Tzetzes in Lycophron. pag. 44. Οἶνόν ἐντατικόν τὰ μορία παιδογόνον. Paulus Aeginet. pag. 290. lib. VII. Ἐντατικόν. Σάτυροι, αἰδοίς ἐλαφεύς &c. MUNCK.

7 QUEM STISIDEM] MS. Leid. quod *stiside*. Scripserim, *Quod stisiden*; ut τὸ emplastrum neutro genere posuerit, de quo Gellius lib. XVI.

cap. 7. Dictum παρὰ τὸ εὔειν, τῶν εἰν ἐντατικόν αἰδοίων. Vide Junium. Ego aliquando volebam *Isidem*. quo nomine memineram emplastri genus quoddam vocari à Scribonio Compos. 206. Sed rectè *stiside* Junius. Hesych. Ἀναφλῶν, χειροποίητον τὸ αἰδοίων, οἱ δὲ εὔειν &c. Στυλῶσαι est Etymol. magno in eodem verbo. MUNCK.

8 IATROSOPISTES] Multum variant editi. MS. Leid. *Hiatrosofhistes*. Unde apparet rectum esse *introsofhistes*. Ἰατροσοφιστής dictum, ut *ιατροτέχνης* apud Aristophanem. MUNCK.

9 IN ENTEROCELICIS] MS. Leid. *Enterocellicis*. Quod praeferam. Intelligit ramicosos. Gloss. Vett. ἐντερικήλη, *ramex*. Martial. X. 56. *Enterocelarium fertur Podalirius Hermes*. Lib. XII. 70. *Atque olei stillam daret enterocelicus under.* Alia est *hydrocela* apud eundem Lib. XII. 84. MUNCK.

10 DATUR (UT NUTRIATUR.)] Duo postrema vocabula non agnoscit cod. Leid. Praeterea rectius foret *mandare*. Vide not. ad Hygin. cap. 3. & 72. Sed *dare* pro *ablegare* ei donemus, ut *edere* pro *relegare* & *ejicere* usurpavit Hyginus cap. 192. MUNCK.

11 ΓΑΥΚΥ' ΜΗΔΕ'Ν] MS. Leid. *Licomedon* enim Graecè quasi *Clicomedon*. Videtur & heic more suo depravasse Graeca vocabula. MUNCK.

12 PRO LIBIDINE] H. e. *propter libidinem*. Schol. Horat. ad Lib. IV. od. 12. *Pro stupro Philomelae ad vindictam.* Et sic saepissime infimae aetatis scriptores. Vide Eugesippum pag. 110. ed. Allatii. Gregor. Dialog. lib. II. cap. 19. Isidor. Orig. XIV. 7. & in libello de Praelat. Lactant. Firm. lib. III. cap. 19. & 27. aliosque. Notavi eandem locut. ad Lact. Argum. Met. Ovid. lib. VI. fab. 5. ubi & exempla quam plura adduxi. MUNCK.

VIII. De Myrrha, & Adoni.

MYRRHA patrem suum amasse dicitur, cum quo ² ebriato concubuit. cumque eam pater utero plenam rescisset, crimine cognito, eam evaginato coepit persequi gladio. ³ Illa in arborem myrrham conversa est. quam arborem pater ⁴ gladio percutiens, Adon exinde natus est: Quid vero sibi haec fabula sentiat, edicamus. Myrrha genus est arboris, de qua succus ipse exludat: haec patrem amasse dicitur. Ista enim arbores in India sunt, quae solis caloribus ⁵ crementantur. Et quia patrem omnium rerum solem esse dicebant, cuius opitulatu cuncta ⁶ germinum adolescit maturitas; ideo & patrem amasse

Ad C A P. VIII.

I DE MYRRHA] MS. Leid. *Fabulae Myrrhae & Adonis*. MUNCK. Memoriae lapsu citat Munck. ad Hygini fab. CLXIV. *Minerva pro Myrrha*.

2 EBRIATO] Laberius: *Homo ebriatus somno sanari solet*. Leo Papa libell. de conflictu virtut. & vit. In monte autem securitate torpens, ebriatus cum filiabus peccavit. MUNCK.

3 ILLA IN ARBOREM] Modius: *At illa in arborem*. Sed pro vulgatâ lectione stat & Leid. cod. & Hygin. cap. 164. MUNCK.

4 GLADIO PERCUTIENS, ADON EXINDE &c.] Modius: *Quam arborem pater gladio percussit, & inde Adonis natus est*. Fateor Latinius fore. Sed Commel. lectionem cum 6. edd. & MS. Leid. tum & Hygin. cap. 164. repraesentant. Hygino persuasissimum habeo hanc laciniam ex Fulgentio adsutam. De emendatione Modii ne de nihilo dubitare videar, ecce & lib. II. cap. 9. *faciens dixit pro cum fecisset*. cap. 17. *affectans pro cum affectasset*. Similiter hujus tertii libri cap. 2. *videns pro cum videret*, oratione non minus soloecâ. Deinde *Adon* usitatissimum est infimi aevi scriptoribus. Fortunatianus de vitae incertitudine: *Occubat Hippolytus, nec superexstat Adon*. Capella lib. II. *Bibulus Adon*. *Ado* est Varioni Sat. *ὦ ἄδων*. Sic ille puellus *Veneris apri dente Ado cecidit cruentus olim*. Ita emendat Carrio lib. II. Antiq. Lect. cap. 15. De Fabula ita Tzetzes in Lycophron. p. 133. *ὅς τις μελαγχρόνης αὐτῆς εἰς μύρραν, ἐφείστω & χέγης τοκεῖς, ἀγρόαχτος & φλοῖς, ἀπικύσας τ' Ἀδων*. MUNCK.

5 CREMENTANTUR] Ita & Leid. codex. Sed cremenantur alii. Lego crenantur h. e. incidun-

tur. Crena enim, *κρήνη* Graecè, est incisura. MUNCK.

6 GERMINUM ADOLESCIT MATURITAS] Gloss. *crescit fructus. Adolescens quando scribitur per participium est, quando per u nomen est*. Nugae. Pro *maturitas* Baptista Pius, cuius editio praefert *nativitatis*, Annot. Poster. Syllog. III. cap. 145. legit *nativitas*. quomodo & A. H. & I. exhibent. MUNCK.

7 CREPANS] *Σχιζομένη*. Lucas Act. Apost. I. vers. 18. *Ἐλάκησε μέσθ*. Vulgatus interpres, *crepuit medius*. Vide ibi Pricaeum. MUNCK.

8 RHAGADES EFFICIT] Gloss. *fissuras*. Rectè. Quamobrem pro *scissuris* biantibus mox legere malim *fissuris*. Nam *ρήγνω* est *findi*. Ovid. x. Met. 512. *Arbor agit rimas: & fissa certice vivum Reddit orus*. Isidor. lib. IV. cap. 7. *Rhagades dicuntur, eo quod fissurae sint rugis collectae circa orificium*. Scribon. Largus Compos. 223. *Lipara rubra facit ad fissuras ani diutinas, quas ραγάδας dicunt*. Macer lib. I. cap. 19. *Ani fissuras, quas appellant rhagadias*. Plin. lib. XXIX. 2. *Medetur & vulvae inflammationibus & rhagadiis*. *Rimas & fissa* appellant aliter Celsus & Plinius, *ρήγεις* & *ραγάδας* Graeci. Vox *scissura* non tamen aliena est à Latio. Reperitur apud Avitium lib. VI. cap. 5. apud Cyprian. Homil. de Resurrectione Christi, Vet. Interp. Esai. cap. II. vers. 21. MUNCK.

9 SUCCUM DESUDAT] Apuleius Apolog. p. 313. ed. Elmenh. *Violentum sudorem in balneo desudare*. Pallad. Januar. Tit. 15. *Noxium desudet humorem*. Ambros. Hexaem. lib. III. 15. *Disparem quoque balsami guttam odorata orientis ligna sudare produntur*. *Μελαφοεικώς* Cassian. Praefat. de Instit. Coenob. *Multa jam opuscula desudarunt*. Justin. lib. XXXVII. 3. *Balsamum sudant*. Persius Sat. V. *Sudare deunces*. Isidor. Orig. XVII. 7. *Nos piceam*

amasse dicitur: dumque grandioris jam fuerit roboris, solis ardoribus ⁷ crepans, ⁸ rhagades efficit, per quas ⁹ succum desudat, ¹⁰ quod myrrha dicitur: & redolentibus lacrymosa guttulis, fletus suaves scissuris hiantibus jaculatur. unde & Adonem genuisse fertur. Adon enim Graece suavitas dicitur. Et quia haec species odore suavis est, Adonem dicitur genuisse. Ideo autem eum Venerem amasse dicunt, quod ¹¹ hoc genus pigmenti sit valde fervidum. Unde & Petronius Arbiter ad libidinis concitamentum myrrhinum poculum se bibisse refert. Nam & ¹² Sutruius comoediarum scriptor introducit Glyconem meretricem dicentem: ¹³ Myrrhinum mihi adfers, quo virilibus armis occurrere fortiuscula.

I X.

piceam dicimus, eo quod picem desudat. Et post paulo: *Hujus fructus oleum desudat, cortex resinam, quae mastix appellatur.* Prudent. Hym. Cath. VIII. *Jam stillat illex arido Sudans amomum stipite.* & v. *Illic & gracili balsama surculo Desudata fluunt.* Columell. lib. x. *Nec strenua toxica sudat.* Plinius de arboribus myrrhae lib. XII. 15. *Sudant autem sponte prius, quam incidantur, statim dictam, cui nulla praefertur.* Plura dixi ad Prolog. & cap. 15. lib. I. MUNCK.

IO QUOD MYRRHA DICITUR] Debebat sequi qui. An neutro genere repetit, quod masculino erat dictum? Claud. Mam. de Stat. Anim. lib. I. cap. 26. *Ad istam, quod unus Deus sumus, tu homo factus es, trinitatem.* Et sic saepissime ille. Noster Contin. Virgil. *Non est aliquid pessimum, nec accidentia extrema, quod non pertulerit.* Lactant. lib. II. cap. II. *Humore illo terrae, quod alimenti gratia ministrabat.* Chrysologus Homil. XXVI. *Lapidem sine manibus abscissum, quod est Christus.* Petrus in ANUS. *Vel quod jam sit sine sensu, quod Graece ὄψις dicitur.* Ita MS. Leid. Vetus interpres Cosmogr. Anonym. à Godofred. ed. pag. 21. *Carta, quod ipsa faciens &c.* Confer Scal. Ind. Inscript. Gruter. *Genus pro Genere.* & Gronov. Observat. lib. III. cap. 2. ubi multus est in hujus locutionis ratione explicanda. Loquuntur & Graeci ita nonnumquam. Lucianus Somnio: *Καὶ τὴν ψυχὴν, ὅτις σοι κυριώτερον ἐστὶ, κοσμήσω.* Pallad. Februar. Tit. 29. *Ὅπὸν κυρηναϊκόν, quod Graeci sic appellant.* MUNCK. Melioris aevi scriptores saepissime ita locuti. Consule celeb. P. Burm. ad Phaedri lib. I. fab. 8. vs. 10. & ad lib. IV. fab. I. vs. 5.

II HOC GENUS PIGMENTI] Pigmenta sunt unguenta & odores, recensenturque inter medicamenta. Augustinus, sive Damianus est, Hymn. *Pigmentorum spirat odor, Liquor & aromaticum.*

Plin. lib. XXIX. cap. I. *Quod venenum esse docuimus inter pigmenta.* Vetus interpres Siracidae cap. XXXVIII. 8. *Unguentarius pigmenta faciet suavitatis.* Gloss. Vett. *Pigmentarius, μυροπώλης, φαρμακοπώλης, καὶ μυρεψός.* Siracid. cap. XLIX. vs. I. *Ἐσκεδάσθησαν ἔργα μυρεψῶ.* Interp. Vet. *Opus pigmentarii.* Firmicus Astron. VIII. cap. 25. *Thurarios faciet, vel pigmentarios seu pharmacopolas.* Schol. Pers. Sat. I. 43. *Per scombros significat salsamentarios, per thur pigmentarios.* Drogistam vulgo appellari recte notavit Rhodius ad Scribon p. 62. Gregor. Dialog. *Cum medicus & pigmentarius ad aperiendum eum, atque condiendum esset quaesitus.* Pigmentarius autem idem qui myropola. Noster Expos. Prisc. Serm. *Myropolae sunt, qui pigmenta vendunt, ut pigmentarii.* Pigmenta medicinalia appellat Tertull. de Idol. cap. II. *Odora pigmenta* Macrobi. Praef. Saturnal. *Odorata pigmenta* Chrysolog. Serm. XXXI. Hinc pigmentatus funus dicitur odor, quem spirant aromata. Willeramius Paraph. Cant. Salom. *Aut pigmentato consurgens virgula fumo.* Vulgat. Interp. cap. III. 6. *Pulverem pigmentarium vocat.* In Gr. est *κοιμῶντος μυρεψῶ.* Confer Isid. Orig. IV. cap. 2. & XVII. 9. Gloss. Pers. ad Sat. I. MUNCK.

12 SUTRIUS] *Furius* in margine Tollius. Sed Sutrui Piscatoriam laudat etiam in libello de Prisc. Serm. voce *Simpolones.* Vide ibi plura. MUNCK.

13 MYRRHINUM] Vide Hadrian. Junium Animadvers. lib. v. cap. 19. Plin. lib. XIV. cap. 14. & ibi commentatores. MUNCK. Consule imprimis Celeb. J. Perizon. ad Aelian. XII. V. H. 31.

IX. De Apolline, & Marsya.

MINERVA ex osse tibiae invenit; ¹ de quibus cum in convivio deorum cecinisset, ejusque tumentes buccas dii omnes inrissent, illa ad ² Tritonam paludem pergens, in aqua faciem suam speculata, dum turpia adjudicasset ³ buccarum inflamina, tibiae jecit. quibus Marsyas repertis, doctior factus, Apollinem concertaturus de cantibus provocavit. ⁴ Sibi Midam regem judicem deligunt: quem Apollo ⁵ cur non recte judicasset, asininis auribus ⁶ depravavit. Ille criminis sui notam tonsori tantum ostendit, ⁷ praecipiens ei, ut si ⁸ crimen [ejus] celaret, eum participem regni efficeret. Ille in terram fodit, & secretum domini sui ⁹ in defosso terrae dixit, ¹⁰ & operuit. In eodem loco calamus natus est: unde sibi pastor tibiā faciē,

Ad C A P. IX.

¹ DE QUIBUS] Ita & B. A. H. & I. cum MS. Leid. Redundat illud *de* non sine auctoritate veterum, ut ostendimus jam superius. MUNCK.

² TRITONAM] Ita recte MS. Leid. cum Commel. Perperam *Tritonem* 6. edd. *Tritona* pro *Triton*, ut *Sirena* pro *Siren*, *Gorgona* pro *Gorgon*, & infinita alia, de quibus cum alii, tum & nos abunde in praecedentibus. Sed *Triton* amnis est, palus *Tritonis* Melae cap. 7. lib. 1. Quod firmat Hieron. Chron. Euseb. Dionysius pag. 38. ed. Steph. ubi vide Eustath. Putes scribendum *Tritonidam*. Ad quem modum *Chalcida* pro *Chalcis*, *Itonida* pro *Itonis*, *Chlamyda* pro *Chalmys*, aliaque complura veteres dixerunt. MUNCK. Audi Schol. Euripidis in *Alcest.* vs. 346. Λίβον τ' αὐλὸν φησίν. ἐν γὰρ τ' ἐν Λιβύῃ λατίνων λεγομένων καλάμων ὁ αὐλὸς γίνεται, ἢ ὅτι ἐν ΤΡΙΤΩΝΙ τὸ πάλαιον τ' Λιβύης ὄρεθον. Forfan *Tritoniacam* paludem legendum quomodo Lact. Narrat. fab. xv. 26. In *Pallene*, urbe *Tritoniacae* paludis, attactu vertuntur homines in volucres.

³ BUCCARUM INFLAMINA] Modius: *hiamenta buccarum*, in flumen tibiae jecit. Sanè *influmina* exhibet quoque cod. Leid. licet à secundā manu, cum M. & L. Sed B. A. H. & I. faciunt cum Commelino. Demsterus ad Rosinum p. 54. ex suo MS. ita ut Modius, etiam locum restituit, nisi quod pro *jecit* repraesentat *abjecit*. *Projecit* conjicit in suis ad me literis doctissimus ille Senator Guil. Goesius. Ego lectionem Com-

melinianam non deteriore putem quavis aliā, modo legas *abjecit* vel *projecit* ἀντὶ τῆς *jecit*. quanquam nec hoc absurdum. Ita *sorbere* pro *absorbere* legas apud Ovid. lib. ix. Met. 172. *Mandare* pro *amandare* apud Hyg. cap. 184. Confer quae dicta sunt nobis superius cap. 6. Adhaec non satis rectè *biare* dicuntur buccae, quae inflantur. Hiatus est χάσμα. Unde χάσμα ὀδόντων h. e. rictus, leoni tribuit Anacreon, de quo Manilius lib. iv. *Scandet malis biscentibus orbem*. Cassian. de Instit. Monach. lib. ii. cap. 10. *Non oscitatio somnolenta diffusis malis & hiantibus trahitur*. *Inflamina buccarum* adstruunt illa, quae praeceperunt, *tumentes buccas*, & quae habes inferius, *inflatas vero buccas ideo risisse dicuntur*, & *injustè sufflantem*. nec non apud Hyg. cap. 165. *Quod buccas inflaret*. Quibus & illud accedit, quod minus benè flumen vocet *Tritonam*, modo à se paludem appellatam, quanquam praeter Melam & Dionysium etiam Etymol. in *Τριτωνία* fluvium faciat, ut & Festus in *Tritonia* vel *Tritogenia*, ut habet cod. Leid. & Solin. cap. 40. aliique. Pausanias in *Corinthiacis* post casum Marsyae in amnem ejusdem nominis narrat abjectas eas tibiae, & ab eodem in Maeandrum devectas, qui deinde detulerit in Asopum. Unde de tibiā Propertius lib. ii. el. 23. *Quae non jure vado Maeandri jacta natasti*, *Turpia cum faceret Palladis ora tumor*. Vides & heic *jactam* dici pro *abjectam*. Sic & ῥίπλην pro ἀπείρην Graeci. Tzetzes in Lycophron. Εἰ δ' ἐκ ὀδοδεγῆσι, τέτρες τάχ' ῥίπῃσιν ὡς ἐκδοτῆς. MUNCK.

⁴ SIBI MIDAM] Utrique sibi Midam &c. Modius. Sed Hyginus cap. 165. *Musas sumtas ab illis*.

ciens, quae cum percutiebatur, dicebat, Mida rex aures asininas habet; nihilominus quod ex terra conceperat. Unde & Petronius Arbitrator ait:

*Sic commissa " verens avidus reserare minister,
Fodit humum, regisque latentes prodidit aures.
Concepit nam terra sonum; calamique loquentes,
" Invenere Midam, qualem " conceperat index.*

Nunc ergo hujus mysticae fabulae ¹⁴ interiorius cerebrum inquiramus. A musicis haec reperta est fabula, ut Orpheus in Theogonia scribit. Musici enim duos artis suae posuerunt ordines, tertium vero quali ex necessitate adjicientes, ut Hermes ¹⁵ Trismegistus ait, id est, ἡ ἀδοιδῶν, ἡ ψαλλομένη, ἡ αὐλομένη. hoc est, aut cantantium, aut
citha-

illis iudices narrat. Praeterea, non in hoc certamine, sed in altero illo, quod cum Pane habuit Apollo, asininis auribus depravatus fuit Midas. Vide Hygin. cap. 191. & quae ibi annotavi. MUNCK.

5 CUR NON RECTE] Modius, quod non. Amplissimus vir Guil. Goesius propius ad veterem scripturam, cum non. Atque ita quoque exhibent 6. edd. ante Commel. Sed Commelinianam lectionem adstruit MS. Leid. Cur pro quia posuit non sine exemplo aliorum. Vide Heraldum ad Arnobium. MUNCK.

6 DEPRAVAVIT] Gloss. debonestavit. MUNCK.

7 PRAECIPIENS EI] Modius, promittens ei. Sed mira videtur syntaxis, promittens, ut efficeret. Utitur tamen eadem Hyginus cap. 63. Huic fuit fatum, ut quod peperisset Acrisium tolleretur. Confer, quae notavi ad cap. 139. MUNCK.

8 CRIMEN EJUS] Tò ejus non agnoscit Leid. cod. & mox habet, in terrâ fodit. MUNCK.

9 IN DEFOSSO] Gloss. in concavitate. MUNCK.

10 ET OPERUIT] Modius, & terrâ operuit. Et in seqq. fecit pro faciens. Sed vide not. ad cap. 8. MUNCK.

11 VERENS] Laet. Argum. lib. XI. Met. fab. 5. Midas quidem deformitatem suam celare volebat: sed eam vidit famulus tonsor; qui cum eam nec eloqui auderet, nec reticere posset, humum effodit &c. Naso: Viderat hoc famulus, qui cum nec prodere visum Dedecus auderet, cupiens efferre sub auras &c. Hinc patere cuivis facile existimo, rectius esse verens, quam, quod Modius & alii de-

derunt, ferens. Sarisber. Polycrat. lib. III. cap. 12. Si terrae secretum suum infodiat, vel arundo succrescens hoc producet in publicum, & levi flatu in auras proferet, quoniam auriculas asini Midas habet. MUNCK.

12 INVENERE] Incinuere Salmasius & Palmerius, in Fulgentii ille, hic in Petronii margine, emendaverant. Et rectè quidem. Incinere elegans verbum est. Propert. lib. II. el. 18. Seu varios incinit ore modos. Auson. Epist. 23. Depressis scrobibus vitium regale minister Credidit, idque diu textit fidiissima tellus: Inspirata dehinc vento cantavit arundo. Fabula unde orta sit narrat Conon apud Phot. cap. I. MUNCK.

13 CONCEPERAT] Ita & MS. Leid. In Petronianis fragmentis ediderunt narraverat. rectius utique & sententiae convenientius, nisi scripsit, conspexerat. MUNCK.

14 INTERIUS CEREBRUM] MS. Leid. Interiorius cerebrum. Gloss. sensum. Ergo rectus forte ei casus cerebrus, ut cymbius apud Corippum, lorulus, balneus, coelus, candelabrus, apud Petronium & alios. Adhaec sagus, pandurius, graffius, metallus, quae Vossius in de Vit. Sermon. observavit pag. 393. MUNCK.

15 TRISMEGISTUS] August. C. D. lib. VIII. cap. 23. Hermes Aegyptius, quem Trismegistum vocant. Ammianus lib. XXI. p. 360. ed. Boxh. Hermesque Termaximus, & Tyanaeus Apollonius &c. Cur Trismegistus sit dictus, vide apud Suidam. Isidor. Orig. lib. VIII. II. Hermes Graecè dicitur ὁ δὲ ἐρμηνεύς, Latine interpres, qui ob virtutem multarumque artium scientiam Trismegistus, termaximus, nominatus est. MUNCK.

¹ citharizantium, aut ² tibizantium. Prima ergo viva vox est, quæ sibi in omnibus musicis necessitatibus celerrima subvenit. Potest etiam ³ lemmata subrigere, parallelos concordare, & ⁴ distonias mollire, & phthongos jugare, & ornare chromata. Sequitur secunda cithara. quamvis enim de his rebus, quas musici ⁵ disafexis dicunt, sicut Mariandes scribit, multa de his faciat, tamen aliqua non inplet, quæ viva vox potest. Limmata enim facta non erigit, ⁶ qui lismata in se catenata non inplet. At vero tibia artis musicae partem extremam poterit adimplere. Cithara enim symphoniarum gradus habet quinque, secundum quod Pythagoras ait, dum numerorum ⁷ rythmicos modulos ad symphoniarum adduxisset concordiam. Prima enim symphonia diapason, quod est in arithmetice diplasion, quod nos in Latinis ⁸ unum ad duos dicimus. secunda symphonia diapente, quod est in arithmetice ⁹ hemiolius, quod nos Latine ¹⁰ duos ad tres nuncupamus. tertia symphonia diatessaron, quod est in arithmetice epitritos, id est ¹¹ tres ad quatuor. quarta symphonia dicitur tonus, quod apud arithmeticos epogdous nuncupatur, apud nos ¹² quinque ad quatuor. ¹³ Et quoniam ultra arithmeticus ordo progredi non patitur, propter novenarium limitem, quia decimus alterius ordinis primus

¹ CITHARIZANTIUM] Nepos Epam. cap. 2. Citharizare & canere ad chordas. MUNCK.

² TIBIZANTIUM] Ita quidem etiam Leid. cod. Sed 6. edd. tibicinantium. Quod esse putem rectius. Ut fidicino à fidicen, ita tibicino à tibicen. Capella lib. IX. Megaris ad ictum pulsus, cujus vis fidicinat. Gloss. Vett. Αὐλῆς, flator, tibicinator. Sic tubicinare pro tubâ canere legitur in Gemmae vocabulario. Alio longè sensu tibicinari usurpavit Tertull. de Anima cap. 38. nempe pro fulciri tibicinibus. MUNCK.

³ LEMMATA SUBRIGERE] MS. Leid. limmata. Gloss. Limmata & hemitonia idem sunt, hoc est, dimidius sonus. Gloss. Capellae: Limmata, hemitonia. Macrobius II. Somn. Scip. cap. I. Plato semitonium limma vocitavit. MUNCK.

⁴ DISTONIAS MOLLIRE] Scriberius in margine, dittonias. MS. Leid. diastonias. ἰσως Diatonias. Diatonicum enim genus aliquanto durius, ut tradit Boet. lib. I. Mus. cap. 21. Consulendi de vocabulis his Musicis Capella lib. IX. Plutarchus in libro de Musica, Macrobius lib. II. Somn. Scip. quosque edidit scriptores hujus artis Meursius. MUNCK.

⁵ DISAFEXIS] Ita & MS. Leid. A. H. & I. disexapbesis. B. M. & L. disexapbenis. Gloss. Leid. cod. Integritas tonorum, ubi omnes simul

conveniunt. Forte, diasapbesis. MUNCK.

⁶ QUI LISMATA] MS. Leid. Lismata enim facta non erigit, qui lismata &c. Et paullo ante, ornare quilismata pro ornare chromata. Locherus corrigit, schismata. alii diaschismata. Ego legirim, qui limmata. Limmata enim intervalla & diœsis. Vide Censorin. cap. 10. MUNCK.

⁷ RYTHMICOS MODULOS] Corrige cum Modio & MS. Leid. arithmeticos modulos. Confirmant eam emendationem, quæ sub finem capituli 10. leguntur. MUNCK.

⁸ UNUM ET AD DUOS] Ita & MS. Leid. Modius, ad duo. MUNCK.

⁹ HEMIOLIUS] H. e. Sesquialiter. Gloss. Philox. Sesquialteria, ἡμιόλια. Lege, sesquialtera cum Vulcano. Vel potius, sequialtera. MUNCK.

¹⁰ DUOS AD TRES] Ita & Leid. cod. Modius, duo ad tria. Sed masculinâ terminatione utitur in hac re etiam Capella lib. II. pag. 26. Verba ejus adscribam, ut in transitu emendem: An aliud illa senis dei ratio, quæ matben tetradem non tacuit, confitetur, nisi perfectæ rationis numerum? Quippe intra unum, secundum, triademque ipsum bis binum tenet. Lege ex Leid. codice cum editis à me collato, intra se monadem, dyadem, triadem ipsum bis binum tenet. Pergit Capel-

mus gradus est: contigit ergo, ut habeat quintam symphoniam, quae harmonia nuncupatur, id est octo ad novem. Nullum enim ultra numerum conjunctiorem invenies. Habet igitur musica partes septem, id est genera, diastemata, systemata, phthongos, tonos, metabolas, & melopoeias. unde & Virgilius in sexto ait:

*Nec non Threicius longa cum veste sacerdos,
Obloquitur numeris septem discrimina vocum.*

In arithmetice enim, quibus plenitudo formulae est, ut etiam in geometricis tonus. Vox vero habet gradus symphoniarum innumeros, quantum natura dotaverit ipsam vocem, ut habeat ¹⁴ arsis & thesis, quas nos Latine elationes & dejectiones dicimus. Tibia vero vix unam & dimidiam perficit symphoniam. una enim symphonia ¹⁵ quinque symphonias habet. Ergo post artem musicam Minerva reperit tibia, quas omnis doctus in musicis propter sonorum despuat paupertatem. Inflatas vero buccas ¹⁶ ideo risisse dicuntur, quod tibia ventose in musicis sonet: & idiomatum proprietate amissa, ¹⁷ sibilat potius rem, quam enunciet. Ideo illam ¹⁸ injuste subflantem omnium

Capella: Quibus collocationibus symphoniae peraguntur. Nam tres ad quatuor epitritus vocatur arithmetica ratione, ac diatessaron in Musicis perhibetur. Item intra eum (eum intra MS.) jacent tres ad duos (duo MS.) quae hemiolios forma est, symphoniamque secundam, quae diapente dicitur, reddunt. Tertia symphonia diatessaron in melicis perhibetur, dilapsioque conficitur; hoc est, uno duobus collato. Macrobius lib. II. Somn. Scip. cap. I. Hemiolios est, cum de duobus numeris major habet totum minorem, & insuper ejus medietatem, ut sunt tria ad duo. Legendum esset ergo in Fulgentio non duos ad tres, sed tres ad duos. Nihil tamen mutaverim ob ea, quae mox sequuntur, & Censorinus habet cap. IO. Ubi ponderum discrimen est sesquitertia proportionem, quam duo faciunt ad tria collata, quod ἡμιόλιον appellant. MUNCK.

II TRES AD QUATUOR] Utitur & heic inverso ordine Macrobius: Est epitritus cum de duobus numeris major habet totum minorem, & insuper ejus tertiam partem, ut sunt quatuor ad tria. Et Schol. in Hephaestion. p. 12. Ἐπιτρίτης ἡ ἀριθμὸς λέγεται ὁ ἀριθμὸς τινὰ ἔχειν ἐν ἑαυτῷ, καὶ τὸ τρίτον τῆς, οἷα ὁ τέσσαρες πρὸς τὴν τρία. Sed tria ad quatuor etiam Censorinus, ut & Capella, tres ad quatuor. Quamobrem nihil necesse arbitror ut cum Modio rescribamus tria ad quatuor. MUNCK.

12 QUINQUE AD QUATUOR] Imo novem ad octo. Macrobius: Epogdous est numerus, qui intra se habet minorem, & insuper octavam ejus partem, ut novem ad octo; quia in novem & octo sunt, & insuper octava pars eorum, id est, unum. Hic numerus sonum parit, quem tonon Musici vocaverunt. Capella: Novem vero ad octo ἐπογδοὺς numeri efficiunt junctionem. MUNCK.

13 ET QUONIAM ULTRA &c.] Modius, ultra quem numerum arithmeticus ordo &c. Leid. cod. à Commel. stat. MUNCK.

14 ARSIS ET THESIS] Ἀρσὴ καὶ Θέσις. Capella lib. IX. Arsis est elevatio, thesis depositio vocis & remissio. Etiam pes in versu recipit ἄρσιν & θέσιν. quâ de re vide Diomed. lib. III. & Terent. Maurum pag. 60. ed. Brissaei. MUNCK.

15 QUINQUE SYMPHONIAS HABET] Modius, quinque voces. Gloss. cod. Leid. Una symphonia complet quinque tonos. MUNCK.

16 IDEO RISISSE DICUNTUR] Modius, dii ideo risisse. Sed τὸ dii inter glossas interlineares praesentat cod. Leidensis. MUNCK.

17 SIBILET POTIUS] Hinc fistulam sibilatricem appellat Capella. Gloss. Ibid. Fistulor, sibilo. MUNCK.

18 INJUSTE SUFFLANTEM] Gloss. sine lege ebordarum. MUNCK.

mnis quicumque est doctior ridet. unde eas & Minerva, id est sapientia, exprobrans projicit: quas Marfyas adsumit. Marfyas enim Graece, quasi *μωρὸς ὁ μόνος*, id est stultus solus, qui in arte musica tibiam praeponere voluit citharae: unde & cum porcina pingitur cauda. Sed his duobus certantibus, Mida rex residet. Mida enim Graece, quasi *μηδὲν ἰδὼν*, dicitur: quod nos Latine nihil sciens dicimus. ideo etiam & asininis auribus dicitur, quia omnis discernendi ignarus nihil differt ab asino. ob hanc etiam rem & servum ejus auriculas referunt prodidisse. Ingenium enim nostrum servum habere debemus, ad omnia quae volumus obsequentem, & nostra secreta celantem. 4 Quod autem per cannam prodidit, fistulam gutturis loquen-

[I STULTUS SOLUS] Revera stultus est, qui *δωρομαχεῖν* in animum inducit. Servius Centimetron: *Marfya cede domi tua carmina Phoebi*. Ita edidit Putschius. Sed membranae Vett. Biblioth. Leid. exhibent, *Marfya caedo dō tua carmina Phoebi flebis*. τὸ *Phoebi* delendum est, & legendum: *Marfya cede Deo, tua carmina flebis*. Est metrum dactylicum *Stesichorium constans pentametro catalecto*. Ita enim ex iisdem membranis legendum, non *acatalecto*, ut editum. MUNCK.

2 RESIDET] Gloss. quasi *judex*. Forte aliquis mallet *praesidere*. quod iudices iudicio etiam praesidere dicantur. Sanè apud Tertull. legi de Resurr. carnis cap. 14. *Substantiae humanae dijudicandae censura divina praesideat*. Sed *residere* idem, quod *sedere* est, verbum in hac re usitatissimum. Phaedrus lib. I. cap. II. *Tunc judex inter illos sedit simius*. Ovid. XI. Met. 157. *Monte suo senior judex consedit*. XIII. vers. 1. *Consedere duces*. At orator stat. Quintil. Declam. 250. *Tu initium putas actionis, cum iudices confederunt, cum ad dicendum surrexerit orator?* Immo & *residere* pro *praesidere* dixerunt. Spartian. Adrian. cap. 12. *Pro agonothea resedit*. Vide ibi Casaub. MUNCK. *Residet* hic locum habere nequit. forsitan scripsit *desidet*. licet haec significatio hujus verbi Latinis sit incognita, sed tum erit interpretatio verbi Graeci *κάθημαι*, quo usus erit in hac re Graecus scriptor, quem descripsit Fulgentius: *κάθημαι* enim proprie notat *desideo*, *nihil me moveo*. Aristophan. Nub. 269.

Ἐλθετε δὴτ', ὃ πολυμήμητοι Νεφέλα, τῷ δ' εἰς ἐπίδειξιν, ὃ ἐκ τῆς ἀπορίας τῆς
Εἴτ' ἐπ' Ὀλύμπῳ κορυφαῖς ἱερῶς χροιοβλήπῃσι
κάθησθε.

Et paullo ante vs. 254. dixerat:

ΣΩ. Κάθιζε πῖνον ἐπὶ τ' ἱερῶν σκιμποδῶν.
ΣΤΡ. Ἴδὲ κάθημαι.

Eurip. Bacch. 259.

Εἰ μὴ σε γῆρας πολὺν ἐξερρύετο,
Κάθησ' ἂν ἐν Βάκχασι δέσμιος μίσαις.

Qui in Androm. vs. 669. eleganti metaphora hoc verbo utitur. Εἰ σὺ πᾶντα σὴν δὲς τῷ πολυτῶν, εἴτ' ἔπαχε πιάδε, ΣΙΓῇ ΚΑ'ΘΗΣ' ἂν; ὃ δὲ καὶ. hinc uni rei inhaerere, vacare. Aristophan. Ran. 1134.

Χαλιπὼν ἐν ἔργῳ Διγίρειν, ὅταν ὁ μὲν τεῖν
βιάως,
Ὅ δ' ἐπαναστρέφειν δύνηται, καὶ περὶ δευτέρῳ
τοῦ αὐτοῦ,
Ἀλλὰ ΜΗ' Ν ΤΑΥΤΩ ΚΑ'ΘΗΣΘΟΝ.

Schol. v. Μὴ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ καὶ λόγῳ καὶ τῷ αὐτῷ τὰς ἀνολογίας ποιῶν. Aelian. XIV. V. H. 43. Ὅ μὲν Πτολεμαῖος, φασὶν - - ΚΑΘΗΣΤΟ ἐπὶ κύβοις, καὶ πετρίδιον διατέλει. Hinc inprimis *κάθημαι* est verbum regis ad regendum populum, & declarandam voluntatem in throno sedentis proprium, quare non sine causa hoc verbo usus Aeschylus de Jove rege, quem Aeschyli locum inlustratum dedit Celeb. P. Burmannus de Jove Fulgatore cap. XIV. pag. 317. Imo & iudicum in tribunali judicantium. Vid. Lamb. Bos ad Acta Apostol. XXIII. 3. & Elfner. ad Epist. I. Pauli ad Corinthios cap. 6. vers. 4. Nemini tamen hanc conjecturam obtrudo. De oratoribus stantibus, de quibus hic mentionem facit Munckerus, consulendi Casaubonus ad Theophrasti Charact. Eth. cap. 12. Meursius ad Lycophron. vs. 470. & Elfner. ad Acta Apost. cap. 5. vs. 34. Eurip. in Oreste vs. 885.

Ἐπεὶ

quando significat. Quod vero pastor audit: ⁵ pastores sunt [illi] qui aliena sulcando subtilius pascunt.

X. Orpheus, & Eurydice.

⁷ ORPHEUS Eurydicen nympham amavit, quam sono citharae mulcens uxorem duxit. Hanc Aristaeus pastor dum amans sequitur, illa fugiens in serpentem incidit, & mortua est. post quam maritus ad inferos descendit, & legem adcepit, ⁸ ne eam conversus adspiceret. Quam conversus adspiciens, iterum perdidit. Haec igitur fabula artis est musicae designatio. Orpheus dicitur ὠραία Φωνή, id est optima

Ἐπεὶ ὃ πλήρης ἐγύνετ' Ἀργείων ὄχλῳ
Κήρυξ ἀναστάς εἶπε.

Pind. O. Isthm. vi. 81.

Ὡς ἄρα εἰπὼν αὐτίκα
Ἐξέβ.

Fulgentii verba, quae sequuntur quia omnis discernendi ignarus nihil differt ab asino, & Hori Apollinis dicta a Munckero adducta inlustrat Plutarchus in Sept. Sap. Conviv. Tom. II. pag. 150. Ὁ ὃ Αἰσωπῶ, Εἶγε (εἶπεν) εἰδείης, ὃ ξένη, τὰς τῶν αὐλοποιῶν, ὡς παρθένοι τὰ νεβρεῖα, χρώμενοι τοῖς οἰείοις, βέλκον ἤχῳ λέγουσιν. διὸ καὶ Κλεόβουλοι ἢ παρὰ τὴν Φρύγιον αὐλὴν νεβρογόνῳ κήμη κερσφόρῳ εἰς ἧς θαυμάζειν ἐκατὴ κρύσεως, ὥς θαυμάζειν τὸ ὄνοι, εἰ παχύτατῳ καὶ ἀκυστότατῳ ὦν τὰλλα λιπύτατον καὶ μουσικώτατον ὅσῳ παρέχεται. Καὶ ὁ Νειλόξενῳ, Ἀμύλει ταῦτα (ἔφη) καὶ ἡμῶν τοῖς Ναυκραλίταις ἐγκαλῶσι Βασιεῖται. Χρώμεθα ᾧ ἤδη τοῖς οἰείοις εἰς τὴν αὐλὴν. οὐκ οἶσιν ὃ καὶ σάλπιγγῳ ἀκύνει ἀβέβαιον, ὡς ὄντα φθεγγομένης ὁμοιον. ὄνοι ὃ ὑπὸ Αἰγυπτίαν ἔστι δὴ πᾶσι τῶν Τυφῶνα παρηλακίζοντες.

3 ASININIS AURIBUS DICITUR] Interferit Modius aliquid, & legit, depravari dicitur. Cur autem hoc fictum fuerit, explicat praeter Cononem etiam Tzetzes ad Lycophron. p. 204. ed. Steph. Cum Fulgentio Aegyptii faciunt, qui hominem imperitum cum denotare vellent, humano trunco caput imponebant asinum, ut est apud Horum lib. II. Lucian. de Calumn. τὰ ὅσα ἔχον παρμυγέθη, μικρὴν δὲ τοῖς τῷ Μίδῳ παρσεϊσιν. Quam variè jam olim fabula illa de Midas auribus asininis explicata fuerit, discere licet ex Schol. Aristophanis in Plut. act. II. sc. I. Μίδας βασιλεύς ὦν Φρυγίας πλεσιώτατῳ, ὅσα ὄντα ἔσχε. Τῷτο ὦν παρρημιωδῶς ἐλέγετο ἐπὶ τῷτο, ἥτοι

ὅτι πολλὰς ἀτακτὰς εἶχεν, ἢ ὅτι καὶ μὴ Φρυγίας κατέσχευε, ἥτις ὅσα ὄντα ἐλέγετο. ἢ ἵππεϊ ὄντῳ μάλλον ἀκύνει τὴν ἀλάν ζῶον, πλὴν μύθος. Καὶ Μίδας ὃ πολλὰς ἀτακτὰς εἶχεν. Οἱ δὲ φασιν, ὅτι ψέζας ποτὲ τὸ Διόνυσον ὁ Μίδας, μετεβλήθη εἰς ὄνον. ἢ ὅτι ὄντας τὸ Διόνυσον παρὼν ἠδίκησε, διὸ ὀργισθεὶς ὁ θεὸς ὅσα ὄντα αὐτῷ παρῆψεν. οἱ ὃ, ὅτι ὅσα μεγάλα φύσιν εἶχεν &c. MUNCK.

4 QUOD AUTEM PER CANNAM &c.] Supr. lib. I. cap. 14. Gutturis fistula, quae tereti meatum spiritalem praebet excursu. MUNCK.

5 PASTORES SUNT (ILLI) QUI &c.] Tò illi uncis à Commel. inclusum agnoscit codex Leidensis. nec cancellari necesse est. MUNCK.

6 ALIENA SULCANDO SUBTILIUS PASCUNT] Gloss. aliena facta indagando se reficiunt. Pro subtilius Barthius conjicit, sua utilius. Subtiliter Hercules & forte vere. Quid tamen si legas? aliena scrutando subtilius pascuntur, vel se pascunt. MUNCK.

Ad C A P. X.

7 ORPHEUS EURYDICEN] Principium hujus capituli assutum fab. 164. Hygini. Notat heic glossator: Eurydicen, quando per m scribitur Latinus accusativus est, cum per n Graecus accusativus est. Stulta est observatio; sed unde discas barbarum saeculum pravâ pronuntiatione seductum illa, quae in recto casu in ἡ apud Graecos desinunt, solitum in Genitivo inflectere per is, &, ut ita loquar cum Ulpiano, consequenter in accusativo per em. MUNCK.

8 NE EAM CONVERSUS &c.] MS. Leid. ne se se. An scripsit ergo, ne se conversus adspiceret, ἀντὶ τῆς εἰς? Hygin. cap. 60. Rursus deorsum post se revolvitur. MUNCK.

optima vox. Eurydice vero, profunda dijudicatio. In omnibus igitur artibus sunt primae artes, ¹ & sunt secundae: ut in ² puerilibus literis prima ³ abecedaria; secunda ⁴ nota. In grammaticis prima lectio, secunda ⁵ articulatio. In rhetoricis prima rhetorica, secunda dialectica. In geometricis prima geometria, secunda arithmetica. In astrologicis prima mathesis, secunda astronomia. In medicinis prima ⁶ gnostice, ⁷ secunda [vero] dynamice. In aruspicinibus prima aruspicina, secunda paralytis. In musicis prima musica, secunda apotelesmatica. De quibus omnibus breviter rationem perstringam necesse est. Aliud est enim apud grammaticos aliena agnoscere, aliud sua efficere. Apud rhetores vero aliud profusa & libero cursu effrenata loquacitas, aliud constricta veritatisque indagandae curiosa ⁸ nexilitas. Apud astrologos aliud est astrorum ac siderum cursus effectusque cognoscere, aliud ⁹ significata traducere. In medicinis aliud est morborum agnoscere ¹⁰ meritum, aliud infirmitatis venientem ¹¹ concursum mederi. In geometricis aliud formulas lineasque depingere, aliud numeros formulis coaptare. In aruspicinibus aliud est fibrarum particularumque inspectio, aliud ¹² secundum Battiadem ¹³ eventum immuta-

1 ET SUNT SECUNDAE] Tò & non habet cod. Leid. nec 5. edd. Sunt autem secundae artes ipsa adyta & sanctuaria, ut primae progymnasmata. MUNCK.

2 PUERILIBUS LITERIS] *Literis elementariis*, ut Capitolinus in Pertinace, vel *primis elementis*, ut Horatius eas vocitat. MUNCK.

3 ABECEDARIA] Fictum vocabulum, ut *alphabetum* apud Hieron. & Plin. lib. I. MUNCK.

4 NOTA] Gloss. *conjunctio literarum*. Lipsius, notante Scriberio, emendat *motaria*. MUNCK.

5 ARTICULATIO] MS. Leid. *artilatio*. *Articulare* est clare & distincte proferre. Paulinus: *Molitaque vocis Articulare sonum*. Sed confundit Fulgentius cum Grammatica Grammatisticam. Grammatistae est non Grammatici docere lectionem & pronuntiationem. Vide Wouw. Polymath. cap. 5. MUNCK.

6 GNOSTICE] Explorativa. Macrob. I. Sat. cap. 20. *Sicut ait Hippocrates oportere medicum discere de negro*, τὰς παθόντας, καὶ τὰ ἀπογεγονότα, καὶ τὰ μέλλοντα, id est, Quae sint, quae fuerint, quae mox futura sequentur. MUNCK.

7 SECUNDA (VERO) DYNAMICE] Illud (vero) non agnoscit cod. Leid. Gloss. *virtus curationis*. All. edd. exhibent *mantice*. MUNCK.

8 NEXILITAS] Gloss. *jugalitas*. Intelligit syllogisticum breviloquium. MUNCK.

9 SIGNIFICATA TRADUCERE] Gloss. *ad signi-*

ficationem trahere. MUNCK.

10 MERITUM] Gloss. *causas & qualitates*. MUNCK.

11 CONCURSUM MEDERI] H. e. *impetum*, ut recte Gloss. Sed non recte *mederi* cum accusativo junxisse videtur Fulgentius. Ita tamen etiam Gellius lib. I. cap. 3. *Multa cum animo meo ad casum tam anticipitem medendum consultantis visum est* &c. Servius ad Georg. I. 193. *Sanè medicor accusativum regit, ut medicor illam rem: medeor vero illi rei dicimus. Nam medeor illam rem figuratum est*. Plura dixi ad Hyg. Astron. II. 4. MUNCK.

12 SECUNDUM BATTIADÉM] Battiadem in Paredris laudat libro de Virgil. Contin. Unde Bacidem quidam facere voluerunt: de quo consulendus Suidas, & Faber ad Lucian. Peregr. p. 74. MUNCK. *Bacidem* legit Jac. Nic. Loensis lib. IX. Epiphyl. cap. II. de quo Bacide plura Perizon. ad Aelian. XII. V. H. 35.

13 EVENTUUM IMMUTATIO] Gloss. *qualiter res mutantur de prosperitate in adversitatem*. MUNCK.

14 INTERNA ARTIS SECRETA] *Modius, interno artis secreto*. MUNCK.

15 INFERIS TRANSMIGRATUR] Ad inferos traducitur. Vide not. ad Hyg. cap. 259. MUNCK.

16 ET QUAE APOTELESMATICA] Cod. Leid. & quia. MUNCK.

mutatio. In musicis vero aliud est harmonia phthongorum, systematum, & diastematum: aliud effectus tonorum virtusque verborum. Vocis ergo pulchritudo, delectans ¹⁴ interna artis secreta, virtutem etiam mysticam verborum adtingit. Sed haec quantum ab optimis amatur, sicut ab Aristaeo, (*ἄριστον* enim Graece optimum dicitur) tantum ipsa ars communionem hominum vitat; quae quidem serpentis ictu moritur, quasi adstutiae interceptu secretis velut ¹⁵ inferis transmigratur. Sed post hanc artem exquirendam atque elevandam vox canora descendit, ¹⁶ & quae apotelesmatica, phantastica omnia praebet, & modulis tantum vi secreta latentibus, voluptatum reddit effectus. Dicere enim possumus, quod ¹⁷ Dorius tonus aut Phrygius, Saturno coiens, feras mulceat; ¹⁸ si Jovi, aves oblectet. At vero si rei expositio quaeritur, cur hoc fiat, vestigandae rationis captus inmoritur. ¹⁹ Ideo ergo & ne eam respiciat, prohibetur: & dum videt, amittit. Nam perfectissimus ²⁰ Pythagoras dum modulos numeris coaptaret, symphoniarumque pondera terminis arithmeti-
cis ²¹ per melos & rhythmos & modulos sequeretur, ²² effectus vero rationem reddere non potuit.

XI.

17 DORIUS TONUS] Schol. Pind. ad Olymp. I. 26. Εἰσὶ δὲ ἁρμονίαι πλεονεὶς δώδεκα, φρύγιος, λυδῖος. Schol. Horat. ad lib. IV. od. ult. Tres modos habebant, Ionicum, Lydium & Phrygium. Sed idem ad epod. 9. septem numerat. Quindecim Alypius cap. I. & seqq. Confer Apulej. Florid. I. MUNCK. V. Olear. ad Philostrat. de Apoll. Tyan. I. 30. ubi de pluribus agitur. sed cur a Scholiaste Pindari tres modo exprimantur, & a Fulgentio duo, causa haec est, quia hi erant primi ac praecipui. Audi Plutarch. de Musica pag. 1134. Tom. II. Τόνων γὰρ πρῶτον ὄντων καὶ Πολύμνητον καὶ Σακαάδαν, τότε Δωρίαν, καὶ Φρυγίαν καὶ Λυδίαν, ὃν ἑκάστη τῶν εἰρηρμῶν τόνων ἑρρῶν ποιήσαντά φασι τὸ Σακαάδαν, διδάσκει ἄδειν τὸ χορὸν, δώσει μὲν τὴν πρώτην, φρυγισὶ δὲ τὴν δευτέραν, λυδισὶ δὲ τὴν τρίτην.

18 SI JOVI] Illud si exturbat Modius. Sed agnoscit Leid. cod. Nec deleri necesse est, si coeat subaudias ex praecedentibus. MUNCK.

19 IDEO ERGO] Leid. cod. ideo vero. MUNCK.

20 PYTHAGORAS] Prolixè haec narrat Macrobius lib. II. in Somn. Scip. cap. I. Adde Isidor. Orig. II. cap. 15. Etiam Arithmeticen ejus inventum quidam voluerunt. Vide Meursium Denar. Pythag. cap. I. MUNCK. V. Menag. ad Diogen. Laert. VIII 12.

21 PER MELOS] MS. Leid. Per mela & rhythmos

vel modulos. Tò mela rectè habet. Capella lib. II. Tu vatum mela dulcibus Camoenis, Et scis Pindaricam Chelyn referre. Et post paulo: Vicissimque dulcia mela geminantur. Lib. IX. Bis plenum omnisona cui recinunt mela. Aufon. Parent. 27. Cui brevia mela modifica recino. Etiam meli in genitivo singulari dixit Servius Centimetro. Anacreonticum constat tetrametro acatalecto, ut est hoc: Hic finis est, Iambe salve vindice doctor meliori. Ita dedit. Putschius. At legendum ex membran. Bibliothecae Leid. Hic finis est, Iambe salve vindicis doctor meli. Nihil verius. Iambus est doctor meli vindicis. Sed is casus potest esse à recto melus. unde melum accus. sing. Paccuvius, & melos eodem casu plur. Accius & Varro dixere. Melorum gen. plur. est apud Terent. Maur. p. 62. Auctor & ductor melorum, qui duas breves habet. MUNCK.

22 EFFECTUS VERO] Tò vero non habet codex Leid. Et rectius sanè abest. MUNCK. De Pythagora haec Plutarchus de Musica T. II. p. 1144. Πυθαγόρας δὲ ὁ σεμνὸς ἀπειδοκίμαζε τὴν κέλσιν τὴν Μουσικὴν τὴν ἀπὸ τῆς αἰσθήσεως. οὗν δὲ λεπτὴν τὴν ταύτης ἀρετὴν ἱφασκεν εἶναι. Τον γάρ τῃ μὲν ἀκοῇ ἢ καὶ ἔκρινεν αὐτὴν, τῇ δὲ ἀναλογικῇ ἁρμονίᾳ, αὐταρχεῖς τὴν ἐνὸς μίχελι δὲ ἀπὸ πάντων ἑστῶν τῶν τῆς μουσικῆς ἐπίγνωσιν. & pag. 1147. Τὴν γὰρ τῶν ὄρων καὶ τῶν ἀσέων κίνησιν. οἱ δὲ Πυθαγόραν καὶ Ἀρχύταν, καὶ Πλάτωνα, καὶ οἱ λοιποὶ τῶν φιλοσόφων.

XI. *Phineus*.

PHINEUS enim in modum avaritiae ponitur: & à foenerando Phineus dictus est. Ideo caecus, quod omnis avaritia caeca sit, quae sua non videt: 1 ideo & Harpyiae cibos rapiunt; quia rapina ei aliquid de suo comedere non permittit. At vero quod ejus prandia stercorebus foedant, ostendit foenerantium vitam rapinae ingluvie esse sordidam. Sed has à conspectu ejus 2 Zetus & Calais fugant. Graece enim ζητῶν καλὸν inquirens bonum 3 dicitur. Ideo volatici, quia omnis inquisitio boni numquam terrenis rebus miscetur. Ideo 4 Aquilonis venti filii, quia bona inquisitio spiritalis est, non carnalis: ergo veniente bonitate, omnis rapina fugatur.

XII. *De Alpheo & Arethusa*.

ALPHEUS fluvius Arethusam nympham amavit: quam cum sequeretur, in fontem conversa est. Ille 5 in mediis undis ambulans, non inmixtus, in sinum ejus inmergitur: unde & apud inferos 6 oblivionem animarum trahere dicitur. Alpheus enim Graece quasi ἀληθείας φῶς, id est veritatis lux. Arethusa vero, quasi 7 ἀρετίσα, id est nobilitas aequitatis. Ergo quid amare poterat veritas, nisi aequitatem? quid lux, nisi nobilitatem? Ideo & in mari ambulans non miscetur, quia lucida veritas omni malorum morum falsedine circumdata, polui aliqua commistione non novit. Sed tamen in sinum aequissimae potestatis omnis lux veritatis dilabitur. Nam & descendens in infernum, id est in secreta conscientiae, veritatis lux, malorum rerum semper oblivionem inportat.

FABI

ἀρχαίων φιλοσόφων ἐκ αἰῶς Μουσικῆς γένεσθ, καὶ συν-
τάσαι ἱφασκον.

Ad C A P. XI.

1 IDEO ET HARPYIAE] Lege, ideo ei cum MS. Leid. & 5. edd. Ἰσοεικῶς fabulam explicat Tzetzes in Lycophron. p. 34. MUNCK.

2 ZETUS] Non probo istam confusionem. Alius enim Ζῆθος, alius Ζήτης. Vide not. ad Hyg. cap. 14. MUNCK.

3 DICITUR] MS. Leid. dicimus. Quod sperni non debebat. MUNCK.

4 AQUILONIS VENTI] Hygin. cap. 19. Zetes & Calais Aquilonis venti & Orithyiae filii. Vide ibi notas nostras. MUNCK.

Ad C A P. XII.

5 IN MEDIIS UNDIS AMBULANS] Servius ad

Eclog. x. 4. Alii dicunt ad Arethusam nympham Siciliae Alpheum de Elide venire per maria: secundum quos alibi dixit, Alpheum fama est buc Elidis amnem Occultas egisse vias subter mare. Alii dicunt ipsam Arethusam jam in fontem mutatam Alpheum fugere, & de Elide ad Siciliam venire: quod nunc est secutus. Sanè dicitur quodam tempore patera aurea in Arethusa inventa, quam Olympionicae (leg. Olympionices vel mox miserant) in Alpheum miserat; & cum Olympiae hostiae caeduntur, cruor earum * in Alpheum infusus, in Arethusam exit. Tolle asteriscum, & confer quae dicit ad III. AEn. 694. Plin. lib. II: cap. 103. Lactant. Argum. Met. lib. v. fab. 10. Ammian. Marcell. lib. xv. p. 40. ed. Lindebrog. MUNCK. Consule Pausan. lib. v. cap. 7. pag. 390. lib. VII. cap. 23. pag. 581.

6 OBLIVIONEM ANIMARUM] Quam animae apud inferos potant. Vide Virgil. AEn. VI. 715. MUNCK.

7 ἈΡΕΤΙΣΑ] MS. Leid. Aretheisa. Forte scripserat, ἀρετῇ ἴσα. MUNCK.

FABI PLANCIADIS
FULGENTII
V. C. LIBER DE EXPOSITIONE
VIRGILIANAE
CONTINENTIAE.

Isacius Tzetzes , vir doctissimè eruditus , in
Commentario suo Lycophroniano :

Τὰς ὃ ἀλληγορίας εἰ μήπερ τινὰς ἀναγκαίαις , διὰ τὸ πλῆθος
τῶν ἰσραελῶν ἐατέον , ὅτι ἔδ'ε πρέπον ἐστὶ ἀλληγορεῖν ἐνταυθοῖ.
Οὕτω γὰρ μυθικῶς πάντα γράφει.

Junilius Episcopus Africanus Comment. in
caput 1. Genes.

*Diligenter intuendum , ut ita quisque sensibus allegoricis stu-
dium inpendat , quatenus apertam historiae fidem allegori-
zando non derelinquat.*

FABII PLANCIADIS FULGENTII,

DE

ALLEGORIA LIBRORUM VIRGILII

AD

CHALCIDIDIUM GRAMMATICUM.

EXPETEBAT quidem, ¹ Levitarum sanctissime, nostri temporis qualitas grande silentium, ut non solum mens ² expromtare desisset, quod didicit, ³ quantum etiam oblivionem sui efficere debuit quia

[I DE ALLEGORIA &c.] Veram inscriptionem esse de expositione Virgilianae continentiae rectè in orà libri sui notaverat Scriverius. Firmant id cum coronis huic libello affixa, tum etiam illa Mythol. lib. III. cap. 6. Poene duorum librorum continentia: nec non quae mox sub initium hujus scripti habes, Virgilianae Continentiae secreta physica tetigi. Et, physicè trium vitarum reddidit continentiam. Immo & ista, babes breviter decursam primi libri continentiam. Continentiam nempe dixit pro eo, quod continetur. Aethicus Praefat. Cosmogr. De omni ejus continentia perlatum est ad senatum. Apulejus Dialogo Hermetis: De verà rationis continentia decidisti. Anonymus in notulis ad hunc libellum: Scripti libri hunc habent titulum: Fabii Planciadis Fulgentii V. C. incipit Virgilianae Continentiae secundum philosophos moralis expositio. Non longè abit *παραφρ* illa alterius ex Vaticanis codicibus: Fabius Placius de Fulgentio Moralis expositio Virgilianae continentiae. Gloss. Labb. Continentia, *περιοχή*, *συνοχή*,

συνοχὴ. Prima explicatio hujus loci est. Retinuit Graecam vocem Aufonius, cum Argumenta Iliados & Odyssaeae Homeri *Periochas* appellavit. MUNCK.

2 LEVITARUM SANCTISSIME] I. e. diaconorum. Isidor. Orig. lib. VII. cap. 12. Levitae ex nomine auctoris vocati: de Levi enim Levitae exorti sunt, à quibus in templo Dei mystici sacramenti ministeria explebantur. Hi Graecè Diaconi, Latine ministri dicuntur. Confer eund in de Offic. lib. II. cap. 8. Salvian. Praefat. ad Salonium pag. 312. ed. Pith. Ad Levitas etiam atque presbyteros h. e. diaconos &c. MUNCK.

3 EXPROMTARE DESISSET] Gloss. expromere desineret. Recte. Ut reliqui Afri poene omnes, ita & Fulgentius *ἐκπρομωλεῖν* pro imperfecto frequenter usurpat. Vide quae annotavi ad Prolog. lib. I. MUNCK. Codex Membranac. Voss. expromere desineret.

4 QUANTUM ETIAM] *ἄλλ' ἔ* verum etiam. Consule Indicem. MUNCK.

Aa aa a

I NOVA

quia vivit. Sed quia ¹ nova caritas dominatu fulcitur, & in amoris praecepto contemptus numquam admittitur; ob hanc rem Virgilianae continentiae secreta physica tetigi, vitans illa, quae plus periculi posset ² praerogare, quam laudis. Vae inquam nobis, apud quos & ³ bucolicam georgicamque omisimus, in quibus tam mysticae sunt ⁴ interstinctae rationes, quo nullius pene artis in iisdem libris interna Virgilii ⁵ praeterit viscera. Denique in prima Ecloga, secunda, & tertia, physice trium vitarum reddidit continentiam. In quarta vaticinii artem adsumsit. In quinta ⁶ Pontificalia designavit. In sexta artem musicam cum suis perfectissimis posuit numeris. In parte vero ejusdem eclogae physiologiam secundum Stoicos exposuit. Septima ⁷ notakinen *Nervam* tetigit. Octava apotelesmaticen Musicorum & magicam designavit: in parte vero extrema tetigit ⁸ *efenuefion*, quam etiam in nona ecloga persecutus est. In octava quidem, ubi dicit,

*Adspice conripuit tremulis altaria flammis
Sponte sua, dum ⁹ ferre moror, cinis ipse: bonum sit.
Nescio quid certe est, & Hylax in limine latrat.*

In

1. NOVA CARITAS &c.] Gloss. magna. Sed pro *fulcitur* Leid. cod. habet *fulciatur*. Veriorem putato alteram lectionem, quae vulgatae appicta erat in illo codice, *nova caritatis dominatu*. Atque ita praefert quoque Genev. editio. Refer ergo verba ista ad *τὸ μέν*, quod praecessit: MUNCK.

2. PRAEROGARE] Vide, si tanti putes, quae de hac voce annotavi ad Prolog. lib. 1. Junilius quoque, ut Afrum decebat, in Praefat. ad Primas. Sufficit haec una temeritas, quod divino gazophylacio ex paupertate confessa duo haec audeo minus jactare. Sunt qui talentis onerent, unde egentibus praerogentur. Lege, praerogetur. Intelligi autem vult Planciades rationes deorum vel fabulas, ut rectè glossator: MUNCK.

3. BUCOLICAM GEORGICAMQUE] Ita quidem habet etiam Leid. cod. Sed in posteriori voce litera *c* recentiori manu erat addita. Gloss. Philox. *Pullat* (in Georgiâ arbores dicuntur, quoties ramos ex se generant) *βλαστάνει, πρὸς ἑαυτὴν*. Legitur apud Maronem 1. Georg. vers. 17. *Pullulat ab radice*, non *pullat*. Vett. membranae bibliothecae Leidensis, quae continent explicationem 1. & 11. lib. Georg. Virgil. Male autem quidam Georgiæ duos tantum li-

broſ afferunt, dicentes Georgiam esse τὴν τρυφὴν, id est; terrae operam, quam primi continent libri. Tertius & quartus licet Georgiam non habent, tamen ad utilitatem rusticam pertinere dicimus. Praefero tamen Georgicam, cum ita & in Servii prooemio edito legatur. Diomedes lib. III. *Ἐκκρινόμενον* est vel enarrativum, in quo poeta ipse loquitur sine personae ullius interlocatione, ut se habent tres Georgicae; & prima pars quarti. Etiam in Glossis Georgicis rescripserim potius, quam Georgicis cum Cujacio. Ad eundem modum aetas illa inflectebat Chronica Chronicae, Biblia Bibliae, Pasqua Pascuae. Pseudo-Cyprianus in de Revel. cap. Joannis Baptistae: *Chronicam Marcelli principio legat*: Vetus interpres Ps. XXII. vers. 1. *In loco pascae ibi me collocavit*. Haimo Homil. p. m. 37. *Ob abundantiam & fertilitatem pascae*. Confer Voss. in de Vit. Sermon. lib. 1. cap. 12. Drus. ad Inscriptionem Histor. Sacrae Sulpii. Severi. MUNCK. Voss. cod. Ob q. r. *Bucolicam Georgicam omisit*.

4. INTERSTINCTAE] Gloss. *distinctae*. Talia sunt in Prologo lib. 1. *Mysticis interserent rationibus*. Et, *cujus te visceribus interstringi posceris*, nisi interstringi & ibi legendum est. MUNCK. M. *interstinctae sunt r. Voss. c.*

5. PRAE-

In nona vero ecloga, ubi dicit,

“ De coelo tactas memini praedicere quercus.

Iterumque — Lupi Moerin videre priores.

PRIMUS vero Georgicorum est omnis astrologus, & in parte extrema “ ephemericus. Secundus physiognomicus & medicinalis. Tertius omnem aruspicinam continet, quam quidem & in sexto AEn. (245.) tetigit, dum dicit,

*Et summas carpens media inter cornua setas,
Ignibus inponit sacris libamina prima.*

Quartus vero ad plenissimam rationem est Musicus cum sua apotelesmatica in fine carminis dicta. Ergo doctrinam mediocritatem temporis excedentem omisimus, ne, dum quis laudem quaerit nominis, “ fragmen reperiatur capitis. Esto igitur contentus, mi Domine, leviori fasciculo, quem tibi Hesperidum florulentis decerpimus hortulis. Aurea enim mala si expetis, esto Eurystheus “ alio fortiori, qui, ut Alcides, suam pro nihilo reputet vitam. Poteris enim ex his tacite multa

5 PRAETERIT] Lege, praeterierit, ut est in ed. Genev. Quo pro ut identidem usurpat hic scriptor. MUNCK.

6 PONTIFICALIA DESIGNAVIT] Apotheosin descripsit. Gloss. MUNCK.

7 NOTAKINEN] Edit. Genev. παληκην. Scriverius margini illeverat, Votanicen. Hoc esset, βοτανικην. MS. Leid. Hotakicen. N. L. MUNCK.

8 EFFUSSION] Ita & Leid. cod. Gloss. id est, prognosticon, signa futura rei. Scriverius conjiciebat, ἐμπυκσιον. Genev. Edit. exhibet, ἐμπυκσιον. MUNCK.

9 FERRE MOROR] Haec absunt Voss. codici. Mox pro certe idem habet certum. Pro Hylax idem Hylas. in Excerptis Vossianis in ipsum Virgilii locum Nescio quit certi est: & Hylas in l. l. Mox pro iterumque Voss. & iterum. in versu Virgilii Ecl. IX. 54. Pro Moerin Voss. Moerim, ut & in Excerpt. Voss. eo loci.

10 DE COELO TACTAS] Hic versiculus non in nona, sed prima legitur ecloga vs. 17. In nona hunc habes: Saepe sinistra cavā praedixit ab ilice cornix. MUNCK.

11 EPHEMERICUS] Ita & Leid. cod. Malè & φνημικός ed. Genev. MUNCK. Pro extrema Voss. postrema. Mox in Virgilii versu idem summa pro

summas. & in Fulg. suo ap. pro sua ap.

12 FRAGMEN REPERIATUR CAPITIS] Malè fragilitatem mentis interpretatur Glossator. Significat scire aliquid capital fuisse id temporis. Vide quae praecefferunt, & Prolog. lib. I. Caeterum pro fragmen exhibent fragumen Leid. cod. & editio Genevensis. Quod non temerè damnaverim. Ita à tego non tegmen tantum, sed tegimen & tegumentum legas apud Apulejum, Ovidium, & Livium. Gloss. Labb. Fragmen, κλάσμα. Atque ita ea vox usurpatur à Prudentio, Ovid. XI. Met. 561. Vet. Interpret. Cantic. cap. 4. & aliis. Sed Fulgentius pro fracturā heic accepit, ut & Aufon. epigram. 35. Post M incisum est: puto sic IVI non tota videtur: Diffiluit saxi fragmine laesus apex. Ita scribendum ex edit. Stoer. anni 1598. Fractum significat apicem literae M. MUNCK. In Voss. codice, quem ego consului, scribitur fragimen. & pro glossa figmentum & fragilitatem mentis.

13 ALIO FORTIORI] Ἀρχαιότες pro alii. Festus: Ali rei dixit Plautus pro eo, quod est aliae rei. Columbanus in Monostichis: Quod tibi vis fieri, hoc alio praestare memento. Vide ibi Cl. Daumium. Sic in Grut. Inscript. pag. 756. Mi ipso. p. 940. nullo, pro nulli & ipsi. Aufon. Praefat. Centon.

multa conligere, quae ad instrumentum tui proficiant desiderii. Ego vero, ¹ Chryssippi ellebori ² rancidulo acrore postposito, cum Musis aliquid blandius ³ fabulabor.

*Vos Heliconiades, neque enim mihi sola vocanda est
Calliope, conferte gradum, date praemia menti.
Majus opus moveo: nec enim mihi subficit una:
Currite Pierides, & juncto robore nobis
Parnasias niveo compellite pectine chordas.*

Haec tam parva precatio credo quod Virgilianis satisfecerit Musis.
+ Cede

Solae memoriae opus est. Propert. lib. i. el. 20. *Nullae debita curae.* Tibull. lib. iv. el. 6. *Ullae non ille puellae Servire, aut cuiquam dignior illa viro.* Servius Centimetro: *Pbrynichium constat tetrametro catalecto, ut est hoc:* Tibi sonus fero donum, solae quod dant Veneri. Lege ex membran. Cod. Leid. *Tibi veris fero* &c. Plura hoc genus invenies in notis nostris ad Hyg. Myth. cap. 5. apud Stewech. in Apulej. p. 80. & Vossium Analog. lib. iv. p. 177. MUNCK.

1 CHRYSIPPI ELLEBORI] Scriverius & Tollius in suis libris, *Cbryssippei ellebori*. Atque ita video etiam voluisse Barthium ad Stat. Tom. III. p. 99. MUNCK. Pro ego Voss. ergo. *Crisippi pro Cbryssippi*.

2 ACRORE RANCIDULO] Malit forte aliquis *acore*. Quâ voce utitur Tertull. contra Marc. lib. i. cap. 2. Plin. lib. vii. epist. 3. Isidor. Orig. xvii. 7. & xx. 3. Sed *acrore* etiam disertim Leid. cod. cum glossâ *acredine*. Verum nec *acror*, nec *acredo* apud antiquos putem inveniri. Invenio tamen in Glossis Labb. *Acredo, πικρία*. *Acritas* & *acritudo* sunt apud Gellium. Est autem *rancidum*, quod *ταγγών* Graeci dicunt. Unde *ταγγίσις*, *rancor* in Glossis Labbaei. Utitur eâ voce praeter Palladium etiam Augustin. Meditat. i. & Hieron. Epist. Select. lib. i. 18. 19. & 39. Verum quia *rancesco* Graecis non est *ταγγίζω*, sed *ταγγίζω*, in Glossis rescripserim *ταγγίσις*. MUNCK.

3 FABULABOR] *Fabulor* MS. Leid. Benè monet Glossator, quae mox sequuntur verba, *neque enim mihi sola vocanda est Calliope*, includenda esse parenthesi. MUNCK.

4 CEDE NUNC MIHI] *Cedo* dixissent alii. Notum est illud Taciti A. i. 23. *Cedo alteram*. Fors sit tamen, ut *cette ἀεχαιῶς* scripserit. Naevius: *Patrem Lycurgum cete*. MUNCK.

5 BRACAMENTO] Malim, *bracteamento*, ut

derivetur à verbo *bracteare*, unde *bracteata eloquentia* apud Solinum, *bracteatae comae* apud Capellam lib. i. p. 20. *imbracteari auro* apud Marcellin. lib. xiv. & xvii. Est autem *bracteamentum* heic *subtile figmentum*, si glossatorem audimus. Adde his, quae de istâ voce notavit Juretus ad Symmach. lib. i. epist. 26. MUNCK.

6 ARCANUM QUODDAM] Malim, *quiddam*. Puto idem vocabulum restituendum Petronio pag. 214. edit. Gabb. *Mirabile quidem paupertatis ingenium, singularumque rerum quasdam artes fames edocuit. Lego, mirabile quiddam. Pariter languet illud quidem apud eundem p. 186. Tandem Crotona intravimus; ubi quidem parvo diversorio refecti, postero die amplioris fortunae domum quaerentes, incidimus in turbam haeredipetarum. Libenter scripserim, quodam parvo &c. Seneca Suas. i. Sacrum quidem terris natura circumfudit oceanum. Et istic sacrum quiddam reposuerim.* MUNCK.

7 LATRANTI TRACTU] *Latranti tractatu* habere scriptos duos libros monet anonymus in Genev. Edit. Sed *tractu* disertim Leid. cod. quod pro *expositione* esse dictum notat Glossator; perperam, ut discere potes ex Gronov. Observat. lib. ii. cap. i. ubi *latranti tractu* dixisse Fulgentium, pro *latratu* vel *murmure lentato*, rectè docet. Seneca de tonitru Agam. vers. 466. *Tum murmur grave Majora minitans collibus summis cadit, Tractuque longo littus ac petrae gemunt. Tractus instantiae opponitur.* Plin. lib. v. epist. 8. *Haec vel maxime vi, amaritudine, instantid: illa tractu & suavitatem, atque etiam dulcedine placet.* Epitaph. Lucan. *Quae tractim serpit plus mihi comma placet.* MUNCK.

8 AUSONIDUM] Hoc esset, *Ausonidarum*. Ita poetae *Aesolidae* dixit Priscian. lib. i. Leid. cod. exhibet *Ausonum*. MUNCK.

9 SALSURAM DULCESCAS] Gloss. *amaritudinem dulcem reddas. Dulcescere ergo activè pro educare*

4 Cede mihi nunc personam Mantuani vatis, quo fugitivos ejus in lucem deducamus amfractus. Nam ecce ad me etiam ipse, Ascraei fontis, bractamento satior, advenit; quales vatum imagines esse solent, dum adsumtis ad opus conficiendum tabulis, stupida fronte
 6 arcanum quoddam 7 latranti intrinsecus tractu submurmurant. Cui ego, Seponas quaeſo caperatos obtutus, 8 Aufonidum vatum clarissime, rancidamque altioris 9 falsuram ingenii jocondioris quolibet mellis sapore dulcescas. Nam non illa in tuis operibus quaerimus, in quibus aut 10 Pythagoras modulos, aut Heraclitus ignes, aut Plato ideas, aut Hermes astra, aut 11 Chrysippus numeros, aut 12 endelechias Aristoteles 13 inverſat: nec illa, quae aut 14 Dardanus in Dinameris, aut
 1 Bat-

care poſuit, ut *inſueſcere & aſſueſcere* Horatius: quorum prius legitur lib. I. Sat. IV. 105. *Inſuevit pater optimus hoc me.* Tò hoc auferendi caſu poſitum cenſeo. Flor. lib. I. cap. I. *Aſſuetæ ſanguine & prædâ volucres.* Imitatus Horatium Prudentius Hymn. Cath. IX. *Mortuos olim ſepultos ut redire inſueſceret.* Caeterum ad eundem modum *innotefcere* pro *notum reddere* poſuit Auguſtin. Soliloq. cap. 7. *Quantum debeo placere tibi, innotefce mihi.* Haimo Homil. p. 37. *Qui verum Deum ſekummodo innotefceret ortum.* Locutus ad eundem modum præter Nittardum, Redemptum in vitâ Iſidori, Viſtorem de Perſec. Vand. lib. III. & veterem Bibliorum interpretem, etiam Gregor. Dialog. lib. II. cap. 8. III. cap. 33. *Quiſcere* pro *quietum reddere* Maro, Seneca, & Salluſtius dixerunt, ut in notis ad Baſil. orationes pag. 91. oſtendit Daufqueius. Addo illis iſtud Propert. lib. II. el. 25. *Quamvis ille ſuam laſſus requieſcat avenam.* Hieron. Epiſt. Select. lib. I. ep. 4. *Super humilem & trementem verba ſua requieſcit.* Virgil. in Ciri: *Quo rapidos etiam requieſcunt flumina curſus.* MUNCK. Sic apud Corn. Nepot. Fragm. XII. pag. 747. *Ne ille ſinat te ea perſeverare* recte defendit Gronovius, ut docui cap. V. meorum Otiorum, quamquam Rutgerſius lib. V. V. Lect. cap. 12. *eo perſeverare* emendat. Sic *conſiſtere* ac *conſidere* active ſumi docet Cortius ad Salluſtii Jugurth. cap. 49. n. 5. *Migrare* pro *transferre* v. Munck. ad Hygini fab. 259. Graecorum imitatione. Sophocl. OEd. Tyr. 481.

ἙΛΑΜΨΕ ὃ ἔριφόνος
 Ἀέκας φανείσα
 Φάρμα Παρνασσῆ,
 Τὸν ἀδελφὸν ἀνδρᾶ πάντ' ἰχθυέειν.

Ubi Vet. Schol. ὁ κρημνὸς ὃ ἔριφόνος ἔριφον.

ἰωδὲς ὁ φανδὸς ἀέκας ἰδὴλωσε πάντα Θεαίων ζῴων τὴν ἔκρημνον ἀνδρᾶ, ἥγαν ἔριφία. Βάγειν eum compositis active ſumi docuit Vir doctus in Obſ. Miſc. A. 1738. M. S. O. N. D. pag. 436. Adde quae notavi ad Nepot. Attic. cap. XI.

10 PYTHAGORAE MODULOS] Ille enim musicam invenisse fertur. Vide annot. ad Mythol. lib. III. cap. 10. MUNCK.

11 CHRYSIPPUS NUMEROS] Videndus Sidonius lib. IV. epist. 3. & ibi Savaro. MUNCK.

12 ENDELECHIAS] Edit. Genev. ἐντελεχίας. Capella lib. II. *Aristoteles per coeli quoque culmina endelechiam scrupulose requirebat.* Utrum per ἄ an per τ scribi ea vox debeat, multis disputatum pridem à doctis hominibus. Confule inter alios, immo ante alios omnes, Bud. lib. I. de Affe pag. 6. & seqq. Tertullian. de Anim. cap. 31. *Et numeros Pythagorae viderem, & ideas Platonis ostenderem, & entelechias Aristotelis occuparem.* Quid entelechia sit, anquirunt à Scalig. adversus Cardan. Exercit. 307. & Nemesio in aureo illo libello de Naturâ hominis cap. 2. pag. 63. MUNCK. Ἐντελεχίαν vocat Diogenes Laert. V. 32. ubi Aldobr. item Plutarch. lib. IV. de Placitis Philosophorum cap. 2.

13 INVERſAT] Gloss. *exequitur, tractat.* MUNCK.

14 DARDANUS IN DINAMERIS] Puto illum intelligi magum, de quo Plin. lib. XXX. cap. I. Apulej. pag. 371. ed. Elmenhorst. Euseb. lib. II. Praepar. Evang. Sed quid sibi vult in Dinameris? Gloss. explicat, *in naturali potestate.* Putes legisse, in *Dynamicis*, vel *Dynamice*. Malè omnino. Qui *Paredri*, qui *Dynameri*, qui denique *Catabolici* sint daemones, egregiè explicat Salmaſius ad Spartian. Adrian. cap. 14. MUNCK.

1 Battiades in 2 Paredris, aut 3 Campester in Catabolicis infernalibusque cecinerunt: sed tantum illa quaerimus levia, quae 4 mensualibus stipendiis Grammatici 5 distrahunt puerilibus auscultatibus. Tum ille, contracto rugis multiplicibus supercilio, Putabam te inquit, homuncule, 6 creperum aliquid desipere, in cuius cordis vecturam meas onerosiores exposuissem farcinulas: at tu 7 telluris glabro solidior, 8 adipatum 9 ructuas quidpiam. Cui ego, Serva istaec, quaeso, tuis Romanis, quibus haec nosse laudabile competit, & inpune subcedit. Nobis vero erit maximum, si vel extremas tuas contigerit perstringere fimbrias. Ad haec ille, 10 Quatinus, inquit, 11 tibi discendis 12 non adipata crassedo ingenii, quam temporis formido 13 periculo reluctat, de nostro torrentis ingenii inpetu brevior urnulam praelibabo, quae tibi crapulae 14 plenitudine nauseam movere non possit. Ergo vacuas fac sedes tuarum aurium, quo mea commigrare possint eloquia. Itaque compositus in dicendi modum 15 erectis in iotam duobus digitis, ter-

1 BATTIADDES] Supr. lib. III. cap. 10. In aruspiciis aliud est fibrarum particularumque inspectio, aliud secundum Battiadem eventuum immutatio. Consule ibi annot. nostras. MUNCK.

2 PAREDRI] MS. Leid. Parredis. Sed perperam. Tertull. de Anim. cap. 28. Scimus etiam magos elicere explorandis occultis per catabolicos, & paredros, & pythnicos spiritus. De Paredris etiam Heinsius videndus Aristarchi sui cap. 7. MUNCK.

3 CAMPESTER] Idem est, ni fallor, cuius de cometis laudat περὶ ματιῶν Servius ad AEn. x. vers. 272. MUNCK.

4 MENSUALIBUS STIPENDIIS] Επιμηνίαις. Vetus Comment. ad Juvenal. Sat. VII. vers. 120. Graece dicit epimēnia. Nam Latine menstrua dicuntur dantium. Lego, discentium. Gildas epistol. pag. 21. ed. Lond. Queruntur non affluenter sibi epimēnia contribui. Menstrua sanē apud veteres fuere salaria, ut inter alios etiam Eusebius lib. v. cap. ult. nos docet. Caeterum pro menstrualibus malim heic menstrualibus. Nonius Marcellus cap. XII. 53. Merces menstrualis. A mensis derivatur mensurnus, de quo Priscian. sub finem lib. II. & menstruus; inde jam menstrualis. MUNCK.

5 DISTRAHUNT] Gloss. vendunt. MUNCK.

6 CREPERUM ALIQUID DESIPERE] Capella lib. I. pag. 2. Ne tu, inquam, desipis? admodumque perspicui operis εὐεργιστὸν noscens creperum sapis? Quo loco pro ne tu Leid. Bibl. membranae exhibent non tu. MUNCK.

7 TELLURIS GLABRO SOLIDIOR] Ita & Leid.

cod. Gloss. Telluris soliditate durior. Scriverius emendaverat in libro suo, telluris globo. Swartius Analect. lib. III. cap. 2. tollutigradario. Ipsum vide sis. MUNCK. Gloss. in cod. Voss. quem ego consului asperitate durior. & paullo ante distrahunt explicant per venundant.

8 ADIPATUM] Gloss. Tuccetosum; ab adipe dictum. De tucetis vide nostrum in libello de Prisco Sermon. Gloss. Labb. Adipatus, σωρόδης. MUNCK. Male adippatum Voss. Cod. qui mox hoc pro haec.

9 RUCTUAS] Ructas mallet aliquis. Tertullianus in de Testim. Anim. cap. I. Academiis & porticibus Atticis partem sapientiam ructas. Idem tamen in de Resurrect. cap. 32. Eructuabunt ossa. Permulta sunt vocabula, quibus superflue illud u inferciunt posterioris aetatis scriptores; cuius generis sunt monstrosus, montuosus, egestuosus, aliaque complura, quae nec enumerare attinet, nec mihi, dum haec scribo, in mentem veniunt. MUNCK.

10 QUATINUS] Idem quod quatenus, pro quoniam. Vide Freinshem. ad Flor. lib. II. cap. 2. & quos in Indice in eā voce laudat. Usitata sane illa eo significatu etiam optimis, sed non item pro ut, quemadmodum crebro à Chrysologo usurpatam eam observavi; tanquam Sermon. LXV. Praecepit ergo, ut Judaei ex se cor lapideum tollant, evolvant perfidiae saxum, silicem durae incredulitatis excludant, quatenus animae per infidelitatem mortuae de sepulchro peioris profiliant. Sermon. LIX. Salutis symbolum tota simplicitate sensus audite, quatenus illud confessionis tempore

tertium pollicem comprimens, ita verbis exorsus est: In omnibus nostris opusculis physici ordinis argumenta induximus, quo per duodena librorum volumina plenior humanae vitae ¹⁶ monstrassem statum. Denique tale dicendi exordium sumimus:

¹⁷ *Arma virumque cano.* in armis virtutem, in viro sapientiam demonstrantes. omnis enim perfectio ¹⁸ in virtute constat corporis & sapientia ingenii. Ad haec ego: Si me tuae orationis adserta non fallunt, vates clarissime, ideo etiam divina lex nostrum mundi redemptorem Christum virtutem Dei & sapientiam cecinit: quod perfectum hominis divinitas adsumsisse videretur statum. Ad haec ille: Videris ipse quid ¹⁹ te vera majestas docuerit: nobis interim quid visum sit edicamus. Et quamvis oportuerit secundum dialecticam disciplinam primum personam edicere: sicque personae congruentiam enarrare, quo prima poneretur substantia; deinde adcidens substantiae, ut primum *virum*, sic etiam *arma* dicerem. virtus enim in subiecto est

Et audire possitis Et reddere. Serm. x. Ut in hoc vigiletis omnes, quatenus his diebus nullus à Dei gratia, nullus à generatione divina relinquatur ex-torris. Eodem modo usurparunt istam vocem Episcopi Galatiae in epistol. ad Leonem Augustinum: Ut omnium dominum rogaemus, quatenus vobis tantum studium pro ecclesia ejus habentibus supernam retributionem conferat. Et Junil. Comment. in Genes. pag. 6. Diligenter intuendum, ut ita quisque sensibus allegoricis studium impendat, quatenus apertam bistotiae fidem allegorizando non derelinquat. Item pag. 13. Quatenus intimarentur opera ejus, qui est lux vera &c. Martial. Epistola ad Tolosan. Vestra autem oratione tales opus habent, ut oreis pro eis, quatenus diabolus à cordibus eorum auferatur. Auctor vitae Clementis: Preces fundere exhortatur, quatenus viro ejus dominus Et auditum reddere dignaretur Et visum. Usus particulae illius non ita vulgaris ansam videtur praebuisse corrumpendo Frontino in de Aquae Duct. p. 223. Ed. Keuch. Ut curaret quatenus alias aquas posset, in urbem perduceret, Et ampliores ductus faceret. Leg. quatenus alias aquas posset in urbem perducere &c. MUNCK.

II TIBI DISCENDIS] Legendum ex ed. Genev. In his tibi discendis. MUNCK.

12 NON ADIPATA CRASSED O INGENII] Glossator intelligi jubet magis. Ego tam intelligendum potius dixerim. Vide not. ad Prolog. lib. I. Caeterum pingue & crassum appellabant, quicquid insubidum, invenustum & plenum ruris esset. Horat. I. Sat. 3. vers. 58. Tardo cognomen pinguis damus. Idem lib. II. Sat. II.

vers. 3. Rusticus, abnormis sapiens, crassaeque Minerva. Caeterum crassitudo & crassities lecta mihi non semel apud veteres, sed crassedo invenio nusquam. MUNCK.

13 PERICULO RELUCTAT] Gloss. ex periculo resistit. Sed Genev. ed. melius, periculosa reluctat. MUNCK.

14 PLENITUDO NAUSEAM] Lege plenitudine cum MS. Leid. & Genev. ed. MUNCK.

15 ERECTIS IN IOTAM DIGITIS] Gloss. in rectitudinem. Apulej. Miles. II. Instar oratorum conformat articulum, duobusque infimis conclusis digitis, caeteros porrigit, Et infesto pollice clementer subrigens, inquit. Confer quae huc facientia ad Propert. lib. IV. notavit Scaliger. MUNCK. Voss. in iota.

16 MONSTRASSEM] Monstrassemus Leid. cod. Suo more *μαρτυροῦμαι* pro imperfecto ponit. MUNCK.

17 ARMA VIRUMQUE CANO] Ab hoc versu primi Aeneidos libri exordium esse desumendum egregie ex hoc Fulgentii loco docuit Vir doctus in Obs. Misc. Vol. VI. Tom. III. pag. 524. Mox pro me Voss. ne.

18 IN VIRTUTE CONSTAT CORPORIS &c.] Respexit Sallust. Catil. cap. I. Omnis nostra vis in animo Et corpore sita est: animi imperio, corporis servitio magis utimur. Virtutem pro robore corporis usurpat, ut Phaedrus lib. I. cap. 14. Virtuti semper praevallet sapientia. MUNCK.

19 TE VERA MAJ.] Voss. c. De vera maj. forte pro Dei vera maj.

est corpore. Sed quia laudis est adsumpta materia, ante meritum viri, quam ipsum virum, ediximus: quo sic ad personam veniretur jam recognita meriti qualitate. Solet quippe etiam in epistolis hoc ipsum communis observare loquacitas, quo primum domino meritum, sic ponatur nominis vocitatio. Sed quo cognoscas plenius laudis me adsumsisse materiam, vide quid in sequentibus dictum sit: ² quod *fato profugus*, & *vi Superum*. ³ Qua vi intenderemus fuisse fortunae culpam, non virtutis debilitatem, ut fugeret: ⁴ & deos esse culpabiles, ⁵ qui pericula sustentare deberent. Illam nihilominus Platonis antiquam firmantes sententiam, ubi ait:

Νῆς ἀνθρώπων θεός. ἔστι δὲ εἰς ἀγαθόν, ⁶ θεός

Euermenos. id est, sensus hominis deus est. is si bonus est, Deus est pro-

¹ DOMINO MERITUM] Domini meritum Leid. cod. rectius utique. Per meritum intelligi titulos vult. Servius ad AEn. I. vers. 80. REGINA. Inferioris personae reverentia est maiorem meritis appellare, non nomine. Contra majoris est minorem nomine tantum vocare. Donatus ad illa Terent. in Prolog. Andr. Poëta cum primum &c. Jam meritum poëtae dedit poëtam eum dicendo. Quae verba cum habeant edd. antiqq. malè omissa puto à Lindebrogio. MUNCK. Quo ante cognoscas abest Vossiano cod.

² QUOD FATO] Leid. cod. Et quo facto. Lege ex ed. Genev. Et quod fato. MUNCK.

³ QUA VI INTENDEREMUS] Magis arridet heic ed. Genev. quo intenderemus. MUNCK.

⁴ ET DEOS ESSE CULPABILES] Lege cum MS. Leid. & Genev. ed. Deos, quam sapientiam, esse culpabiles. Nota est ellipsis & magis. MUNCK. Tenderemus Voss.

⁵ QUI PERICULA SUSTENTARE DEBERENT] Leid. & Ed. Genev. Ut pericula sustentaret. MUNCK. Voss. sustaret. Gloss. frequenter sustineret.

⁶ ΘΕΟΣ EUERMENOS] Genev. ed. θεός εὐέρμης. Atque ita omnino legendum est, vel θεός εἰς εὐέρμης. Explicat enim, Deus est propitius. εὐδαίμωνος scilicet, quorum daemon bonus, id est, animus virtute perfectus est. Faciunt huc illa Apuleji in de Deo Socratis: Quodam significatu & animus hominis etiamnum in corpore situs δαίμων nuncupatur. Dine hunc ardorem mentibus addunt Euryale? an sua cuique Deus sit dira libido? Igitur & bona cupido animi bonus Deus est. Unde nonnulli arbitrantur, ut jam dictum est, εὐδαίμονας dici beatos, quorum daemon bonus, id est, animus virtute perfectus est. Cicero in Somnio Scipionis: Nec enim tu is es, quem forma ista declarat: sed mens cuiusque is est

quisque: non ea figura, quae digito demonstrari potest Deum igitur te scito esse &c. Ex Platonis scholâ hausta ista sunt. Non valdè dissimiliter Macarius Homil. xxx. Τὸν ἑαυτὸν ἀνθρώπου interpretatur τὸ ἡγεμόνα εἶναι τὸ ὁρᾶν τὸν θεόν. Melius Tertull. de Resurrect. Carn. cap. II. interiorem hominem non substantiam esse, sed substantiae saporem ait. Corpus Platoni habitaculum hominis tantum, non pars. Democrates in Gnomis: Ψυχῆς μὲν τελείωσις σκηνῆς μοχθηρίων ὁρᾶν, animae perfectio corporis vitium corrigit. Lactant. de Opific. Dei cap. I. Vas est (corpus) enim quodammodo fictile, quo animus, id est, homo ipse verus continetur. Et cap. 19. Corpusculum hoc, quo induti sumus, hominis receptaculum est. Pertinet huc & illud Anaxarchi apud Laertium lib. IX. Πρώτος τὸ Ἀναξάρχου δούλου, Ἀναξάρχου ὃ ἡ πλείστις. Conferendus Apulejus in Dialogo Hermetis. Theophilus ad Autolyc. lib. II. p. m. 82. Θεὸν εἶναι μόνον φασὶ τῶν ἐκαστὶ συνείδησιν. MUNCK. Mentem Deam esse statuerunt etiam Hermotimus; aut juxta quosdam Anaxagoras, ejusque auditor Euripides. Consule de Mente Dea juxta veterum opinionem egregie disputantem G. Cuperum II. Obs. 17. Sed Catonis distichum primum, de quo hic vir praestantissimus agit, alio modo explicandum censeo. Dionysius enim iste, quem vulgus Catonem vocat, Pythagoreae sectae adhaesisse videtur, unde ait l. IV. dist. 14.

Quum sis ipse nocens, moritur cur victima pro te?

Placari ne crede Deum, quum caede litatur.

Animum itaque Deum, & ideo pura mente colendum statuit Dionysius, eodem modo, quo Pythagoras, qui de Deo haec sentit, juxta Plu-

propitius. Nam & Carneades 7 in libro Telesiaco ita ait:

⁸ Πᾶσα τύχη αἰσθησιν φρονέοντο κατοικεῖ.

Id est: Omnis fortuna in sensu habitat sapientis. Nam idemtidem ideo virtutem primum dici volumus, & sic sapientiam: quod quamvis sapientia virtutem regat, tamen in virtute animae sapientia floret. Defectus enim virtutis aegritudo est sapientiae: hoc videlicet pacto, quod quidquid sapientiae consultatio agendum invenerit, si ⁹ ad subrogandum posse virtus deficiat, curtata in suis adfectibus sapientiae plenitudo torpescit. ¹⁰ An non ab armis inciperem? Scivi enim quod viri vocabulum ¹¹ significatio sexus sit, non honoris. Quid igitur primum nisi arma, deinde virum ponerem? Multi enim viri sunt,

tarchum de Numa Pythagoram secuto disputantem Tom. 1. pag. 65. Ἐστὶ δὲ καὶ τὰ πρὸς τὸ ἀφιδρυμάτων νομοθετήματα παντάπασιν ἀδελφοὶ τῷ Πυθαγόρῃ δογματῶν. οὔτε γὰρ ἐκείνῳ αἰσθητὸν ἢ παθητὸν, ἀόρατον ἢ ἀκήρατον καὶ νοητὸν ὑπελάμβανεν εἶναι τὸ πρῶτον. ἔτι δὲ διεκάλυπτεν ἀνθρώπων εἶδὴ καὶ ζωόμορφον εἰκόνα θεῶν Ῥωμαίοις νομίζεσθαι, ἐπὶ δὲ τὴν παρὰ αὐτοῖς ἔτε τραπὺν, ἔτε πλασὸν εἶδὸς θεῶν πρὸς τερρῶν, ἀλλὰ ἕκαστον ἐβδομήκοντα τοῖς πρώτοις ἔτεσι ναυὸς μὲν οἰκοδομήμενοι διετέλεον, καὶ καλλιῶδες ἰσχυρὸς ἰσῶντες, ἀγαλμα δὲ ἐπὶ ἐμμορφον ποιέμενοι διετέλεον: ὥς οὔτε ὅσιον ἀφομοιοῦν τὰ βελλίστονα τοῖς χείροσιν, ἔτε ἐφάπτεσθαι θεῶν δυνατὸν ἄλλως ἢ νοήσει. κομιδῇ δὲ καὶ τὰ τῷ θυσιῶν ἔχεται τῷ Πυθαγορείῳ ἀγιστείας. ἀνάμνησιν γὰρ ἦσαν, αἵ τε δὲ ἀλφίτες καὶ σπονδῆς καὶ τῷ ὀστελεσάτων πεποιημένα. Deum itaque vocavit animum, quod nihil corporeum in se continere credidit Dionysius iste, non animum sive mentem humanam Deum adpellavit. Pythagoras enim, quem sequitur Dionysius, mentem ut alibi jam monui ex Plutarch. lib. iv. de Placitis cap. 7. non esse Deum, sed aeterni Dei opificium statuit.

7 IN LIBRO TELESIIACO] MS. Leid. In libro telesiaco cognita. Ea quid sibi velint, nullus video. Caeterum Laertius in vitâ Carneadis nihil illum reliquisse ait, nisi epistolas ad regem Capadociae Ariarathem: caetera à discipulis ejus esse composita. MUNCK.

8 Πᾶσα ΤΥΧΗ &c.] Sui cuique mores fortunam fingunt. Nonius in de Doctorum Indagine: Dubio potius quam difficili intellectu vates posuit Mantuanius: Sed misera ante diem, subitoque accensa furere; quum huic sententiae adversetur ejus cum opinione sentiens plurimorum: Fortuna omnipotens, & ineluctabile fatum. Verum sensibilitatis ejus non levis ratio est, quae prima sententia phi-

losophica accipit intellectum, quae ait, Sui cuique mores fortunam fingunt. Convenit id cum eo, quod est apud Sallust. Orat. i. ad Caes. Sed res docuit id verum esse, quod in carminibus Appius ait, Fabrum esse suae quemque fortunae. Unde Juvenalis Sat. x. 365. & xiv. 315. Nullum numen habes, si sit prudentia: nos te, Nos facimus, Fortuna, Deam. Αἰσθησις in Carneadis dicto rectius scientia vel prudentia, quam sensus vertitur. Oī ὁ Proverb. Salom. cap. i. vers. 4. Ἴνα δὲ ἀκρόοις πανουργίαν, παιδὶ δὲ νέῳ αἰσθησὶν τε καὶ ἔννοιαν. Vulg. vers. Ut detur parvulis astutia, & adolescenti scientia & intellectus. Et cap. 2. vers. 10. Ἐὰν ἡ αἰσθησις τῇ σῇ ψυχῇ καλὴ εἶναι δόξῃ. Si scientia animae tuae placuerit. MUNCK. Hinc αἰσθάνομαι, de iis, qui recte judicat de tabulis pictis & imaginibus. vid. Celeb. P. Burm. ad Phaedri lib. ii. Epilog. vs. 13. Mox pro quod Voss. quia.

9 AD SUBROGANDUM POSSE] Gloss. ad sumministrandum, ad implendam possibilitatem. Chrysol. Homil. i. Licentiam dat sepulcro, corruptioni posse permittit. Capella lib. i. Sic semper ab omni Velle capis socium. Et post paullo: Sed nunquam mage velle disparamus. Haimo Homil. in Pentec. Omnem gloriam & posse suum totum ad laudem Dei patris referebat. Tertull. de Spect. cap. 14. Interposito nosse de idololatriâ. Macrobi. Sat. lib. iii. cap. i. Contra suum velle. MUNCK.

10 AN NON AB ARMIS] Ed. Genev. Nam ab armis. MS. Leid. Nam ut ab armis. MUNCK. Ita & Voss. qui pro inciperem, incipirem.

11 SIGNIFICATIO SEXUS SIT] Non semper. Vide Eustath. ad initium Odyssae Homericæ, & Tzetzen in Hesiod. pag. 9. ed. Heins. Immo vir non sexus, sed excellentiae heic Virgilio nomen, ut recte observat Donatus. Cur autem arma prius, quam virum, posuerit, melius te

sunt, non tamen omnes laudandi. Ergo virtutem primum posui,
 1 pro qua virum laudandum adsumsi: Homerum videlicet secutus,
 qui ait,

Μῆνιν ἄειδε θεὰ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆϊ.

Ante iracundiam viri, quam virum ipsum 2 signans. Nam & ipse
 3 sub figura Minervae virtutem monstrans dicit,

4 Ζανθὺς δὲ κόμης ἔλε Πηλείωνα,

Verticem Achilli detentum. Cui ego: Nec in hoc justa fefellit ora-
 tio. Divina enim sapientia supereminenter sensibus, tale 5 sumsit exor-
 dium; *Beatus*, inquit, *qui non abiit in consilio in piorum*. Denique,
 ut bonae vitae perfectissimus institutor, Propheta provocans ad bene
 vivendi certamen, prius 6 praemium vastitudinis, quam sudorem cer-
 taminis posuit. Tum ille, Gaudeo; inquit, homuncule, 7 his subro-
 gatis sententiis; quia etli non nobis de consultatione bonae vitae ve-
 ritas obtigit, tamen caeca quadam felicitate etiam stultis mentibus suas
 scintillas sparsit. Ergo, ut dicere coeperamus, vir substantia est; sa-
 pientia vero, quae substantiam regit. sicut & Sallustius ait: *Nam no-
 stra omnis vis in animo & corpore sita est*. Nam ut tuis 8 saturan-
 tius aliquid adhuc faciamus satis ingeniis, trifarius in vita humana
 gra-

docebit idem ille Donatus, ut & Servius ad
 vers. 5. MUNCK. Turpiter hic iterum sese dat
 Fulgentius. Per *virum* istum Aenean, virum
 illum pietate insignem, intelligi vel puer videt.
Vir saepe *δεικτικῶς* ponitur. Sic Ulysses apud
 Sophocl. in Ajace 78. de se ait Ἐχθρὸς γε τῷ δὲ
 τάνδρῃ. ubi Schol. *δεικτικῶς*, ἀντὶ τῷ ἑμοὶ τῷ Ὀδυσ-
 σεί. Praeterea omnia loca non recensebo, qui-
 bus viri vocabulum honoris causa exprimitur.
 Nonne ipse Virg. III. Georg. 252. dixit *frena
 virtum* pro *virorum fortium* teste Servio Graeco-
 rum imitatione. Herodot. III. 134. ἵνα καὶ Πέρ-
 σαι ἐκμάθωσι, ὅτι ὑπ' ἀνδρῶν ἄρχονται. Aristoph.
 Acharn. vs. 77.

Οἱ βάρεσθαι δ' ἈΝΔΡΑΣ ἡγῶνται μόνους,
 Τὲς πλείστα δυναμδρῶς καὶ φαγεῖν τε καὶ πιεῖν.

Ubi vid. Schol. ut & ad Thucyd. II. 43, 74.
 Voss. pro his verbis *quid i. p. n. a. d. v. p.* scri-
 bit tantum *si viri nomen ponerem*.

1 PRO QUA] I. e. propter quam. Junilius

Comment. in Genes. pag. 40. ed. Bas. *Cum me-
 minerimus humanam indigentiam pro hoc maxime la-
 boribus quotidianis insistere &c.* Salvian. de Gub.
 Dei lib. I. pag. 8. ed. Pith. *Nequaquam ergo pro
 his dolendum, quod non sunt divites & beati*. Con-
 fer annotat. ad Lactant. Argum. Metam. Ovid.
 lib. VI. fab. 5. MUNCK.

2 SIGNANS] *Significans* MS. Leid. quanquam
 alterum idem est. Junilius modo laudatus p.
 41. *Sanguis dominicae passionis, qui semel erat pro
 salute mundi effundendus, signabatur*. MUNCK.

3 SUB FIGURA MINERVAE VIRTUTEM MON-
 STRANS] Immo *prudentiam*. Vide Schol. Hom.
 ad Iliad. A. vers. 195. & quae diximus ad Myth.
 lib. I. cap. 26. MUNCK.

4 ΖΑΝΘΗΣ ΚΟΜΗΣ &c.] Graeca ista verba
 non habet Leid. cod. Et videntur omnino e
 margine in contextum irrepsisse. Pendent enim
 illa, *verticem Achilli detentum*, a verbo *dicit*.
 MUNCK. Mox pro nec Voss. *ne* & deinde *sap-
 nostris superem*. s.

5 SUMSIT EXORDIUM] *Principium* Leid. cod.
 MUNCK.

gradus est, Primum habere: deinde regere quod habeas: tertium vero ornare quod regis. Ergo tres gradus istos in uno versu nostro considera positos: id est, *Arma, virum, primus*. Arma, id est virtus, pertinet ad substantiam corporalem: Virum, id est sapientia, pertinet ad substantiam sensualem: Primus vero, id est princeps, pertinet ad substantiam ornantem. quo sit huiusmodi ordo: habere, regere, ornare. Ergo sub figuralitate historiae plenum hominis monstravimus statum. ut sit prima natura: secunda doctrina: tertia felicitas. Hos ergo gradus vivaciter intueri: quo sit, ut supra diximus, prima virtus animi naturaliter data, quae proficiat: neque enim eruditur, nisi quod erudibile nascitur. Secunda doctrina, quae naturam ornat, cum proficit: ut est aurum. Est enim natura in auro productionis & decoris: sed ad perfectionem malleo proficit excudentis. ¹⁰ Ita & ingenio natum est provectibile: proficit, quia natum fuit: adcedit felicitas, ut profit, quod proficit. Ergo & infantibus, quibus haec nostra materia traditur, isti sunt ordines consequendi: quia omne honestum docibile nascitur. Eruditur, ne naturae ¹¹ vacet commoditas: etiam ornatur, ne donum doctrinae sit inane. Unde & Plato trifarium vitae humanae ordinem instruens ait: *Omne bonum aut nascitur, aut eruditur, aut cogitur. Nascitur ex natura; eruditur ex doctrina; cogitur ex subtilitate*. Omisso ergo ¹² antelogii circuitu, coepti operis adgrediamur exordium. Sed ut sciam, me non ¹³ Arcadicis expromptare fabulam auribus, primi nostri continentiam libri narra. Tunc demum haec

MUNCK. Pro *Beatus*, inquit Voss. *Beatus vir*. & ita septuaginta Interpr. ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΑΝΗΡ, ὃς ἐκ ἐπορᾶθῃ ἐν βελῇ ἀσεβῶν.

6 PRAEMIUM VASTITUDINIS] MS. Leid. *Fastitudinis*. Sed altera superscripta erat lectio *beatitudinis*: quae procul dubio genuina est. Chrysologus de eodem Davidis dicto Serm. XLIV. p. 118. ed. Paris. *Propheta beatitudinem sic praemissit, ut provocaret hominem, totam, quam post enumerat, criminum vincere feritatem*. MUNCK. Pro prius Voss. ante. Mox inquam pro inquit.

7 HIS SUBROGATIS] Gloss. *subministratis*. MUNCK.

8 SATURANTIUS ALIQUID ADHUC FACIAMUS SATIS] Leid. cod. *satisfaciamus*. *Saturantius* autem est *abundantius*. Supr. Mythol. lib. III. cap. 6. *Quia haec saturantius Apulejus* &c. Vide ibi annotata à nobis. MUNCK. Paulo ante pro nostra Voss. nostri. Pro saturantius idem saturantium. Paulo post arma, virum, & primus.

9 AD SUBSTANTIAM ORNANTEM] Notat Ano-

nymus unum ex scriptis habere *consualem*. MUNCK. Codex Voss. *consualem* exhibet. & pro huiusmodi ordo idem ordo huiusmodi. Vide de hoc loco Celeb. P. Burm. in Obs. Misc. Vol. VII. Tom. III. pag. 398.

10 ITA ET INGENIO NATUM EST] Ed. Genev. *Ita & in ingenio*. MS. Leid. *Ita ut ingenio*. Lego & distingo: *Ita & ingenium: natum est &c.* Vel, *ita & in ingenio: natum est &c.* MUNCK.

11 VACET COMMODITAS] I. e. inutilis sit. Tertull. in de Patientia: *Ergo cum constet de resurrectione, vacat dolor mortis, vacat & impatentia doloris*. MUNCK. Paulo inferius Voss. *Nascitur quidem ex natura*.

12 ANTELOGII] Usus & Plautus eâ voce, sed ut Siliciffaret. *Prologium* dixit Paccuvius. Mox pro narro reposui narra ex Ed. Gen. MUNCK. Voss. antilogo. Gloss. *contrario*. sed male.

13 ARCADICIS AURIBUS] MS. Leid. *Arcaicis*. Gloss. *asininis*. Quae est explicatio & Arcadicis. Juvenal. Sat. VII. 160. *Arcadico juveni*. Schol. *afino*. Bb bb b 2

haec tibi, si visum fuerit, referabimus. Cui ego: Si me scholarum praeteritarum non fallit memoria, primum Juno AEolum petit, quo naufragium Trojanis inportet. ¹ dehinc cum septem navibus evadit. In Libyco litore adcipitur. Matrem videt, nec agnoscit. à qua nube cava cum Achate contegitur. dehinc ² picturis animum advocat. Post haec, caena exceptus, sono citharae mulcetur. Habes breviter decursam primi libri continentiam. Quid de his senseris, audire desidero. Tum ille: Naufragium posuimus in modum periculosaе nativitatіs: in qua & maternum est pariendi dispendium, vel infantum nascendi periculum. in qua necessitate universaliter humanum volvitur genus. Nam ut evidentius haec intelligas, à Junone, quae dea partus est, hoc naufragium generatur. Nam & AEolum inmittit. ³ AEolus enim Graece, quasi AEonolus, id est, saeculi interitus, dicitur. unde & Homerus ait,

Οὐλομένην, ἣ μυγί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔδωκεν.

Nam

asino. Capella lib. vi. *Nunc Arcadicum ac Medimum sapiis*, hoc est, asini in morem stupes. Lactant. lib. xi. Met. fab. 4. *Aures ejus asininae ut essent sempiterno effecit, quibus ejus stoliditas apparet, nulliusque judicii indicatur.* Vide & supr. lib. iii. Myth. cap. 9. MUNCK.

I DEHINC CUM SEPTEM &c.] Debuerat addere, *dehinc Aeneas cum &c.* MUNCK. Pro in *Libyco litore* Voss. *Libyco in l.* cui & aqua abfunt.

2 PICTURIS ANIMUM ADVOCAT] Gloss. *creat.* Quae est explicatio ² *avocat*: quomodo omnino heic legendum. Respexit illa AEn. i. *Animum pictura pascit inani.* Eadem menda inquinatus est Lactant. Firm. lib. ii. cap. 3. *Non oportet sublimes & excelsos animos advocari, atque in terram premi, sed nihil aliud, quam coelestia cogitare.* Lege, *avocari.* Senec. de Provid. cap. 3. *Mero se licet sopiat & aquarum fragoribus avocet.* MUNCK. Voss. *advocat.* Male. sed *avocare & advocare* in Mss. confundi satis liquet ex Eruditorum notis ad Frontin. i. Strat. iv. 65.

3 AEOLUS ENIM GR.] AEoli fabulam explicatam dederunt praeter Tzetzen, quem citavi ad Hygini fab. 125. Servius ac Diodorus Siculus, quos laudat If. Casaubonus ad Strabon. lib. i. pag. 42.

4 ἈΛΓΕ' ἘΔΩΚΕΝ] In Homero habetur *ἔδωκεν.* MUNCK. Haud male *ἔδωκεν.* Sic loquitur vers. 96.

Τὸν κ' ἄρ' ἄλγε' ἔδωκεν ἐκὼν ὅλῳ, ἢ δ' ἴτε δώσει.

Sed nihil mutandum esse nos docet Servius ad x. AEn. vs. 623. *Sane PONERE facere, sicut Lucilius Homerum secutus, qui ait ἄλγε' ἔθηκεν, id est, fecit.* Idem docet Apollonii Rhodii locus i. 259.

Ὡς καὶ ἄνίας
Ἀλκιμήδη μετ' ὤψε καὶ ἄλγεα μυρία δείη.

Ante oculos etiam habuit hunc Homeri locum Dionysius Perieg. vs. 605.

Τοῖς γὰρ ἄλγεσιν
Εἰν ἄλῃ καὶ γαίῃ κακὰ δήκαθ' ὀνεία δάμνων.

Tithimi vero in hisce locis nihil commune habet cum ea verbi notione, qua pro *facere*, *reddere* poni solet, ut Eurip. in Rheso vs. 470.

Ἐπειδὴν ἐχθρῶν τὴν δὲ ἐλευθέραν πόλιν
Θῶμεν.

In Iphig. Aul. 779.

Θήσει κόρας πολυκλάυτας.

Sophocl. OEd. Colon. 1361.

Τὸν αὐτὸς αὐτῇ πατέρα τότ' ἀπῆλασσε
Κάθηκας ἄπολιν.

Aut pro *creare* de magistratu, ut Eurip. in Iphig. in Aul. vs. 373.

Μηδία

Nam vide, quid etiam ipsi AEolo promittatur, Deiopeiae conjugium. demos enim ⁵ Graece publicum dicitur, ⁶ iopa vero oculi vel visio. Ergo ⁷ nascentibus in mundo saeculare est periculum. cui quidem perfectioni publica à dea partus promittitur visio. Nam & cum septem navibus evadit. quo ostendatur ⁸ secundum arithmeticae numerum septenum armonicum esse partui. cuius formulam, si videtur, breviter explanato. Cui ego: Saturanter haec, inquam, in libro ⁹ Physiologo, quem nuper edidimus de medicinalibus causis & de septenario ac de novenario numero, omnem Arithmeticae artis digessimus rationem. eritque ¹⁰ perissologiae nota, si, quae in uno libro descripsimus, etiam aliis inferamus. Ergo qui ista discere cupit, nostrum physiologicum perlegat librum. Nunc vero quae restant, à te expecto. Tum ille: Ut dicere coeperam, mox ut terram tangit, matrem videt, nec agnoscit: plenam ¹¹ designans infantiam: ¹² quia à partu recentibus matrem videre datur, non tamen statim cognoscere meritum contribuitur. Dehinc nube circumseptus socios cognoscit, adloqui

Μηδὲν ἂν χρεὶς ἑκάτῃ περὶ ἄτης δειμνὴν χροῖος,
Μηδ' ὅπλων ἀρχοῦσα.

Iph. in Taur. vs. 34.

Ναοῖσι δ' ἐν τοῖς δ' ἱερῶν τίθησιν με.

Aut pro *struere*, *aedificare* Pindaro, ut Olym.
Od. ix. 68.

Πύρρα Δουκάλιοντι Παρ-
ραοῦ καὶ βαλάντε
Δόμον ἔθεντο πρῶτον.

Et cuius locutionis plura exempla adducere non libet, quippe satis cognita; sed notat in Homero, & Auctoribus Homerum imitatis *adficere*, *inferre*, quo sensu Eurip. in Helena vs. 685.

Τὰ δ' εἰς κρίσιν σοὶ τ' δ' ἔθελ' Ἥρα κακῶν.

In Supplic. vs. 1208.

Φόβον γὰρ αὐτοῖς, ἢ ποτ' ἔλθωσιν πόλιν,
Δειχθεῖσα δῆσαι, καὶ κακὸν νόσον πάλιν.

Hinc contra in Ione vs. 1172.

Γέλων δ' ἔθηκε συνδείπνοις πόλιν.

Et in Medea vs. 383.

Θανῶσα δῆσα τοῖς ἐμοῖς ἐχθροῖς γέλων.

Herodot. III. 29. dicit: Ὑμεῖς γὰρ ἐ καὶ χαίροντες γέλωτα ἐμὲ δῆσεσθε.

5 GRAECE PUBLICUM DICITUR] Δημῶν est publicus, δημῶν publicus. MUNCK.

6 IOPA] Cypria Ed. Genev. Forte ὀπα. ὀπα enim visum, & ὀπας oculos dicunt Graeci. Hefych. ὀπα, ὀψιν, ὠπσοψιν, ὠπσωπον. ὀπας, ὀρθαλμοί. MUNCK.

7 NASCENTIBUS IN MUNDO] In mundum Gen. Ed. MUNCK.

8 SEPTENUM ARITH. N. S. A. E. P.] Voss. c. Septenum arithmeticum numerum conjunctum armonicum e. p. Mox pro explanato idem explanabo.

9 PHYSIOLOGO] Fort. Physiologico, quia sequitur, nostrum physiologicum perlegat librum. MUNCK.

10 PERISSOLOGIAE NOTA] I. e. vitio, crimine. Charif. lib. iv. Περισσολογία est multorum verborum adjectio supervacua. MUNCK.

11 DESIGNANS] Gen. ed. designantes. Nec aliter scripsisse Fulgentium crediderim. In Praefat. Libell. de Prisc. Serm. Absolutum retribuui, non phaleratis sermonum studentes spumis. Confer quae notavi ad Prolog. lib. i. In codice Leidensi haec erat hiatus usque ad illa DREPANOS PORTU. MUNCK. Voss. Cod. etiam designantes. qui pro contribuitur scribit cum tribuitur. & eidem mox abest τὸ cognoscit.

12 QUIA A PARTU RECENTIBUS] Lege ex Genev. ed. quia à partu. & mox contribuitur pro cum tribuitur. MUNCK.

qui non potest. vide, quam evidens ¹ crepundiorum mos, dum adest inspiciendi potestas, & deest loquendi facultas. Huic quoque Achaten ab initio conjungimus, & post naufragium armigerum, & in nube aequae conclusum. Achates enim Graece quasi ² achontos, id est, tristitiae consuetudo. Ab infantia enim aerumnis conjuncta est humana natura, sicut Euripides in Tragoedia ³ Ephigeniae ait:

Οὐκ ἔστιν ἐδὲν δεινὸν ὧδ' εἰπεῖν ἔπειτα,
Οὐδὲ πάθος, ἐδὲ συμφορὰ δέηλαται,
Ἦς ἐκ ἀν' ἀρετῆς ἀχθος ἀνθρώπου φύσις.

Id est, non est aliquid pessimum nec accidemia extrema, ⁴ quod non pertulit humana natura. Arma vero tristitiae non sunt nisi lacrymae: quibus seipsa & vindicat & commendat infantia. Denique vix nobis quinto mense ridere permittitur, dum lacrymae in ipsa vitae janua profluant. At vero animum pictura inani quod pascit, certum puerile studium refert. infantia enim videre novit: sentire vero quid videat nescit. sicut in picturis est visibilitas, deest sensibilitas. Dehinc ad epulas adcipitur, & citharae sono mulcetur: parvulorum quippe mos nihil aliud quaerere, quam delectari sono & saturari cibo. Denique nomen citharizantis considera. ⁵ Zopas enim Graece ⁶ quasi Siopas

¹ CREPUNDIORUM] Gloss. pro ipsis pueris.

² ACHONTOS] Ed. Gev. ἀχὼν ἔπειτα. Scribendum esset ἔπειτα. MUNCK. Voss. acontos.

³ EPHIGENIAE] Iphigeniae scribere debebat. Sed Ephigeniae non indignum Fulgentio. Virgilius lib. v. contr. Eutych. Sanctus Joannes in Omelia de ascensione domini. Orta vitiosa ista scriptura ex corrupta pronuntiatione, qua factum ut contra & i saepe pro e posuerint, ut ostendi ad Hygin. Mythol. cap. 223. Etiam ai ut e pronuntiatum fuisse aevo Fulgentii dictum supra ad Myth. lib. i. cap. 9. Inde corruptus locus elegans Simeonis Sethi in libro de Alimentiis pag. 6. edit. Gyrard. Ὡς εἴ τις εἴπῃ πλὴν φύσιν τιθέναι ἐν μελεχμῶν τε καὶ λαχάνων καὶ κρεῶν ἐστίας, καὶ πόρρω τ' ἀληθείας ἐκτραπήσει. Lege, ἐν μεταιχμῶν. Referendum huc quoque κρεῶς, quod pro κραιῶς Graecobarbari usurparunt. Consule Meursii Glossar. Sed ut saepe alias, ita & heic memoria ei imposuit. Est enim principium Orestis, ut recte animadvertit Anonymus in ed. Genevensi. MUNCK. Pro Euripides Voss. Eripides.

& mox Ephigeniae. & mox id pro id est pro accidentia, acidencia.

⁴ QUOD NON PERTULIT] Syntaxis postulare quae, vel quam potius. Accidentia enim nominativus singularis est Fulgentio. Supr. lib. III. cap. 8. Succum desudat, quod myrrha dicitur. Vide ibi annotata. Tertull. de Anim. cap. II. Accidentiam spiritus passus est. Et cap. 52. Ex accidentia adhaesisse. Digest. lib. i. Tit. II. Et ita ex accidentia appellatae sunt leges duodecim tabularum. Quod male mutat Cujacius, parum memor ejus, quod dixi modo, etiam nominandi casu accidentia usurpari. Certè ita & in Gloss. Labb. inveni, Accidentia, σύμπτωσης. Notandum praeterea πάθος heic dici accidentiam. Ad eundem modum & alii calamitates vocant accidentia. Marcellin. lib. xv. Contra accidentia vir magnanimus stabat immobilis. Quintil. Declam. v. Non molliri prosperis facile, non accidentibus frangi. Et sic saepissimè ille sive Quintilianus, sive Florus, vel alius est auctor istarum declamationum. MUNCK. Voss. pertulerit. Mox quino pro quinto.

⁵ ZOPAS] Atqui Iopas dicebatur. Quintil. O-rator.

Siopas dictus est, id est taciturnitas puerilis. Infantia enim blandiloquis semper nutricum cantibus oblectatur. unde & crinitum eum 7 posuimus, vertici muliebri simillimum. Tunc etiam Cupidinem videt. cupere enim ac desiderare aliquid semper adcidit infantiae. Nam denique ideo & talem versum in secundo libro post citharae sonum posuimus: *temperet à lacrymis*.

In secundo vero libro & tertio 8 avocatur fabulis, quibus puerilis consueta est avocari garrulitas. Nam in fine tertii libri Cyclopes vidit, Achemenide monstrante. $\alpha\chi\omega$ enim Graece tristitia dicitur. cyclos autem Graece circulus vocatur. Ergo pueritia, quoniam $\pi\alpha\iota\varsigma$ puer Graece dicitur, jam timore nutritorum feriata, tristitiam cogitandi nescit, & 9 vaginem puerilem exercet. Ob hanc rem etiam Cyclops unum oculum in fronte habere dicitur, quia nec plenum nec rationalem visum puerilis vagina portat, & omnis aetas puerilis in superbiam erigitur, ut Cyclops. Ideo in capite oculum, quod nihil nisi superbum & videat & sentiat. quem sapientissimus Ulyxes exstinguit, id est, igne ingenii vana gloria caecatur. Ideo eum & Polyphemum diximus, quasi $\alpha\pi\omicron\lambda\lambda\upsilon\tau\alpha\ \phi\acute{\eta}\mu\iota\upsilon$, quod nos Latine perdentem famam dicimus. Ergo juventutis elationem & 10 famae perditionem aetatis caecitas sequitur. Nam ut ordo se evidenti manifestatione dilucidet, tunc patrem sepelit. Adcrescens enim juvenilis aetas

tas

rator. lib. 1. cap. 27. *Iopas ille Virgilii nonne canit errantem lunam solisque labores?* Io ut Zo, quemadmodum Dia ut Za, pronuntiarunt ergo? Ita videtur. *Zabolus* pro *Diabolus* frequens est apud Cyprian. & Paullinum. Etiam Hilarius Canon. 11. in Matth. *Zabolus infidelis, Abraham fidelis*. Et Gildas epist. pag. 60. *Zabolica illusio*. Sic Ζελαπών dicitur cum ab aliis deterioris aevi Graecis, tum & à Simeone Sethi in de Facult. Cib. pag. 11. & 20. quod vulgo *julapium* vocamus. Unde Ἰοζελαπών apud eundem pag. 26. Brodaeus Miscell. lib. 111. cap. 14. *Nec desunt, qui Zetam pro diaetam, ut Ζεταίω pro Αἰγείω, efferri testantur*. Casaub. in Animadv. in Suet. lib. v. p. 172. AEolicum id esse, ex Vett. Grammaticis observat, ut & Vossius Art. Gram. lib. 1. Conferendus idem Vossius in de Vitt. Serm. & Etymol. in ZETA & ZASU. Barth. Advers. lib. xxix. cap. 1. Pignor. de Serv. p. 238. ed. Patav. Alciat. Parerg. lib. v. cap. 14. MUNCK.

6 QUASI SIOPAS] Quasi $\sigma\iota\omega\pi\iota$, ed. Gen. Nihil muto. Quia dicit eā voce *puerilem taciturnitatem* signari, videtur omnino Siopas scripsisse, & allusisse simul ad τὸ $\pi\alpha\iota\varsigma$, *puer*. MUNCK.

Paullo ante nihil amplius Voss. pro nihil aliud. pro denique, idem nam denique. hic vero scribit Iopas.

7 POSUIMUS] Voss. *possumus*. deinde *tempore* pro *temperet*.

8 ADVOCATUR FABULIS] Lege, *avocatur*, & statim *avocari* cum ed. Genev. Vetus Interpres Siracidae cap. xxxii. 26. *Illic avocare, & illic lude*. Lactant. de Opif. Dei cap. 18. *Avocatur simulacris, donec membra sopore irrigata vegetentur*. Cyprian. de Spectac. *Ad avocationem populi facti sunt ludi scenici*. Lege, *avocationem*. Quintil. Declam. p. 112. ed. Hack. *Quos detrabit, quos advocat alia curatio*. Lege, *avocat*, ut rectè exhibent Colon. & Paris. edd. MUNCK. Voss. *advocatur*. & mox *advocare*. Pro in fine Voss. & in fine. pro $\alpha\chi\omega$ acos. pro circulus, circulos. pro $\pi\alpha\iota\varsigma$, pes.

9 VAGINEM PUERILEM] Anonymus in ed. Genev. monet unum ex MSS. habere *vaginam*: quod praeferam, quanquam praeter Fulgentium nullus, quod sciam, veterum *vaginam* dixit *vaginitum*. *Vagorem* appellat Cato apud Festum. MUNCK. Gloss. *vaginacionem*.

10 AETATIS FAMAE PERDITIONEM CAECITAS &c.]

tas paterni vigoris respuit pondera. Denique ¹ Drepanos portu sepelitur. Drepanos enim quasi *δρεμύπαιδος*. *δρεμύς* enim Graecè acer dicitur, *παις* vero puer vocatur; quod puerilis acerbitas paternam respuat disciplinam. ² Feriatus ergo animus à paterno iudicio in quarto libro & venatum progreditur, & amore torretur: & tempestate ac nubilo velut in mentis conturbatione coactus, adulterium perficit. In quo diu commoratus, Mercurio instigante, libidinis suae male praesumptum amorem relinquit. ³ Mercurius enim Deus ponitur ingenii. Ergo ingenio instigante aetas deserit amoris confinia: qui quidem amor contemptus emoritur, & in cineres exustus emigrat. Dum enim ⁴ dedecus puerili auctoritate ingenii excellitur, sepulta in oblivionis cinere favillescit. In quinto vero, paternae memoriae contemplatione adtractus, ludis juvenalibus exercetur. & quidnam aliud est, nisi ut jam prudentior aetas paternae memoriae exempla secuta, liberalibus corpus exerceat caussis? Nam ⁵ vide, quia & pugillationem ⁶ exercet, id est virtutis artem Entellus & Dares peragunt. *ἐντέλλειν* enim Graecè imperare dicimus: ⁷ *δραίπειν* cadere. quod & magistri in disciplina faciunt. Tunc etiam & nares ardescunt, id est instrumenta periculosa, quibus aetas tempestivis iactationum cursibus ⁸ fatigatur, & velut procellis periculorum quotidie quatitur. Igne ingenii ⁹ superexcellente, haec omnia consumuntur, & scientiae adstutia coalescen-

&c.] Transpone verba ex ed. Genev. *Et famae perditionem aetatis caecitas sequitur.* MUNCK. Pro *accrescens* Voss. *adcrescens*.

I DREPANOS PORTU SEPELIT] MS. Leid. *repetivit*. Anonymus ad Genev. ed. notat unum ex MSS. habere *drepanos portus*. Glossa codicis Leidensis vult τὸ *drepanos* esse genitivum Graecum; quo nihil ineptius. *Drepanos* rectus casus est, & falcem significat. Unde haec *drepana* & hoc *drepanum* urbs dicta, ut rectè Servius ad AEn. III. vers. 707. τὸ *Δρεπανον* etiam Tzetzae est ad Lycophr. p. 123. Non nimis audacter rescriberetur *drepanio portu*. Sed sequentia arguunt non tam librariorum negligentiam, quam Fulgentii inscitiam esse accusandam. MUNCK. Voss. Gloss. addit *sc. fratrem*, Cui mox τὸ Graecè adest.

2 FERIATUS ANIMUS] H. e. liber, ut paullo ante: *Timore nutritorum feriata*. Capella lib. I. pag. 7. *Neque ulla prorsus erat, quae ab omni immunitis incurso, cunctoque esset gurgite feriata.* MUNCK.

3 MERCURIUS DEUS INGENII] Unde *Mercuriales viri* Horatio dicuntur docti lib. II. od. 17. Ubi Schol. *Mercurius Deus facundiae distus*

est & sermonis. Sed magis huic pertinet illud Marcellini lib. XVI. *Occulte Mercurio supplicabat, quem mundi velociorem sensum esse, motum mentium suscitantem, theologiae prodidere doctrinae, atque in tanto rerum defectu exploranter curabat.* MUNCK.

4 DEDECUS PUERILI &c.] Genev. ed. *Dedecus puerile auctoritate ingenii expellitur*. Leid. cod. *expellitur*. Notat Anonymus unum ex MSS. habere, *de corde puerili*. Lege itaque, *dum enim de corde puerili auctoritate ingenii expellitur, sepultus in oblivionis cinere favillescit.* i. e. in favillas redigitur. MUNCK. Cod. Voss. *decor puerili a. i. expellitur*.

5 VIDE QUIA &c.] *ἴδῃ ὅτι*. Ad verbum Graecismum expressit, ut & infra: *Vides ergo, quia & de secretis natura docet.* Augustin. Soliloq. cap. 5. *Nescivi, quia tu es veritas.* Interpres Abdiae Babylon. lib. I. *Ut sciant & credant, quia unus est dominus, qui fecit coelum & terram.* Salvianus de Gubern. Dei lib. II. pag. 45. *Vides abque dubio quia non potes queri, quod non aspiciat etiam injustos Deus.* Euagrius in vitâ S. Antonii: *Considerans quia posset.* Sic Cyprian. de Mortal. Sciote quoniam in proximo est regnum Dei. Serm. Orat.

lescente, in favillam oblivionis sopita ¹⁰ commigrant. At vero in sexto ad templum Apollinis adveniens, ad inferos descendit. Apollinem deum studii dicimus: ideo & Musis additum. Ergo postposito lubricae aetatis naufragio, & Palinuro amisso (Palinurus enim quasi planonorus, id est errabunda visio. unde & in quarto libro de adspectu libidinis ita posuimus — *totumque pererrat Luminibus tacitis*. nam & in Bucolico: *errabunda bovis vestigia*.) Ergo omissis his rebus, ad templum Apollinis, id est ad doctrinam studii, pervenitur: ibique de futurae vitae consultatur ordinibus, & ad inferos descensus inquiritur; id est, dum quis futura considerat, tunc sapientiae obscura secretaque mysteria penetrat. Sed sepeliat ante Misenum necesse est. ¹¹ Misio enim Graece obruo dicitur; *μισία* vero laus vocatur. Ergo nisi vanae laudis pompam obrueris, numquam secreta sapientiae penetrabis. vanae enim laudis adpetitus, numquam veritatem inquit: sed falsa in se adulanter ingesta, velut propria reputat. Denique etiam cum Tritone buccina atque concha certatur. Vides enim, quam fixa proprietas. vanae enim laudis tumor ventosa voce turgescit: quem quidem Triton interimit: ¹² quod quasi *τετριμμένον*, id est contritum, dicimus. Omnis ergo contritio omnem vanam laudem exstinguit. Ideo Tritonia dea est sapientiae dicta. Omnis enim contritio sapientem facit. Cui ego: Certior hanc tuam comprobo doctor

Orat. Dom. ex Gal. v. *Sicut praediximus, quoniam qui talia agunt, regnum Dei non possidebunt.* Et ex Joann. Epist. 1. *Si dixerimus quia peccatum non habemus.* Junilius in Genes. *Unde liquido datur intelligi, quia factura utriusque elementi pariter expleta est.* Sed exemplis quid opus est? Indentidem ita non vetus tantum Bibliorum interpres, sed & reliqui scriptores ecclesiastici loquuntur. MUNCK.

6 EXERCET] *Exercent.* Leid. cod. *Lege ergo & distingue, pugillationem exercent, id est, virtutis artem Entellus & Dares peragunt.* MUNCK. Voss. Cod. *exercent*, cui *τὸ* est abest.

7 ΔΑΙΨΕΙΝ] Ed. Genev. *δαΨειν*. MS. Leid. *darin*. Fort. *δαΨειν* scripserat. Effet aoristus secundus, sive à *δαΨω*, sive à *δαΨω*. MUNCK. Voss. C. *darin*. unde conjici possit, Fulgentium scripsisse *δαΨειν*.

8 FATIGATUR] *Agitatur* Leid. cod. *flagitatur* MS. Anon. Sed Commel. lectionem satis probam puto. MUNCK. Voss. cod. *agitatur*. utrumque recte. Propert. 11. xx. 5. *agitata fluctibus Hellen.* Cic. pro L. Murena cap. 17. *agitationes fluctuum* dixit. plura omitto. Satis elegantem esse metaphoram patet, & ab hujusmodi elegantiss

captandis Fulgentium interdum haud alienum esse constat.

9 SUPEREXCELLENTE] *Superexcellere* dictum, ut *supereminere*, quod supra habuimus, & *superabundare*, quod est cap. 9. lib. 1. Mythol. Salvia. de Guber. Dei lib. 11. *Praerogativis meritorum antecedentium supereminens.* Ad Eccles. Cathol. lib. 1. *Supereminens dudum primitivae plebis tuae beatitudo.* MUNCK.

10 COMMIGRANT] Post hanc vocem inferenda sunt illa ex cod. Leid. & Genev. ed. *Sed hoc incendium Beroe efficit, quasi veritatis ordo.* MUNCK. Ita & meus Cod. Voss.

11 MISIO ENIM &c.] Ed. Genev. *μισία*. Scripsit, opinor, *μισία*. Sed *μισία* non *obruo*, sed *odi* significat. MUNCK. Paulo ante *τὸ* sed abest Voss.

12 QUOD QUASI TETPIMME'NON &c.] MS. Leid. *Quem quidem Triton interimit, quasi τετριμμένον, quod nos Latine contritum dicimus.* MUNCK. Voss. Cod. *quasi trimenon*, quod later contrarium dicimus. Mox *Ideo & Tritonia* haud male. Hic iterum delirat Fulgentius in *Tritonia Dea*. Si adlusisset ad Graeci verbi *τετριμμένον* significationem, qua notat hominem in quacumque re versatum

ctor sententiam. Nam & nostra salutaris divinaque praeceptio, ¹ Cor contritum & humiliatum deum non despicere praedicat. quae vere certa manifesta est sapientia. Ad haec ille: Ut certius tibi planiusque lique scat quod dictum est, ² Corineum posuimus ejus corpus igne cremasse. *χάειν* enim Graece gratiam dicimus, *αἰών* vero saeculum nuncupatum. gratia ergo saecularis vanae gloriae sepeliat cineres necesse est. Sed tamen non ante discitur cognitio secretorum, nisi quis ramum decerpserit aureum, id est litterarum & doctrinae ³ discat studium. aureum enim ramum pro scientia posuimus, memores quia & mater mea ⁴ ramum se somniavit genuisse: & ⁵ Apollo cum ramo depingitur. Nam ideo & ⁶ Ramus dictus est ἀπὸ τῆς ῥαψωδίας, id est à scriptura, sicut Dionysius in Graecis articulationibus memorat. At vero aureum quod diximus, claritatem facundiae designare volumus; memores Platonis sententiae, cujus hereditatem Diogenes Cynicus invadens, nihil ibi plus aurea lingua invenit; ut Tiberianus in libro de Socrate memorat. Nam & nos in Bucolicis ideo decem mala aurea posuimus, scilicet decem eclogarum politam facundiam. Nam

ac peritum, pro quo Attici utuntur *περίβαν* cum genitivo: ut Eurip. Cyclop. 518.

Κύκλωψ, ἄκιστον, ὡς ἐγὼ τῇ Βακχίᾳ
Τὰς τὰς *περίβαν* εἰμ', ὃν πικρὸν ἔδωκά σοι.

V. Spanh. ad Aristophan. Nub. 867. moderatius vanam ejus ferremus explicationem. Mox pro ego Voss. C. ergo.

I COR CONTRITUM] Psalm. l. vers. 18. Sacrificium Deo spiritus contributus: cor contritum & humiliatum Deus non despiciet. MUNCK.

2 CORINEUM] Negligit aspirationem, ut in Prolog. lib. i. Caron pro Charon; ubi vide sis quae à nobis annotata sunt. Virg. AEn. vi. vers. 228. Offaque lecta cado textit Chorineus abeno. Fuit ille Sacerdos Trojanus, cujus & lib. xii. facit mentionem. Sed Genev. ed. exhibet Carineum. Et videtur ita omnino scripsisse obliviosus Planciades, cum à *πρὸς χάειν* vocabulum hoc deducat. MUNCK. Pro nuncupatum Voss. nuncupamus. & pro ante idem antea.

3 DISCAT STUDIUM] Discatur Leid. cod. MUNCK.

4 RAMUM SE SOMNIAVIT GENUISSE] Phocas in Vita Virgillii: Mater Polla fuit, Magii non infima proles, Quem socerum pietas fecit jam clara Maroni. Haec cum maturo premeretur pondere ventris, Ut solet in somnis animus ventura repingens

Anxius, & vigili praesumere gaudia curā, Phoebus nemoris ramum fuisse putavit. Quarto versu alii legunt *refingens*. Sed necdum est bonus nexus orationis, nisi *repingere* vel *refingere* scribatur, deleta inciso post τὸ solet. Philargyrius ad Ecl. iii. Fertur mater Virgilii Maja, cum eundem paritura gravis esset, somniasse lauri fructum variis floribus genuisse. Lege lauri frondem cum Lindenbrogio. Hinc ergo Virgilium quidam à virga vocatum voluere. Calvus: Et vates, cui virga dedit memorabile nomen Lauream. MUNCK.

5 APOLLO CUM RAMO] Albricus cap. 4. Juxta autem illum erat viridis laurus picta. Immo & caput ejus redimitum ramo laureo erat. Vide Tibull. lib. iii. 4. Ovid. xi. Met. vers. 166. MUNCK. Laurus Phoebus sacra. v. Schol. Apoll. Rh. ii. 159. causam docet Schol. Homeri Iliad. A. 14. Hinc Lauream coronam Poëtarum. v. Cupe-rii Apotheos. Homeric. p. 39, 40.

6 RAMUS DICTUS EST ΑΠΟ ΤΗΣ ΡΑΨΩΔΙΑΣ] Immo *ῥαψωδία* secundum Graeculos dicta est à ramo sive *ῥάβδω*. Vide Eustathi. in Iliad. A. pag. 5. & Apulej. ii. Florid. Diomedes lib. iii. *ῥαψωδία* dicitur ποιήσεως aliqua particula discreta atque divulsa, dicta *παρὰ τὸ ῥάβδον*, quod versus in unum volumen volut consuantur & comprehenduntur; vel quod olim partes Homericæ carminis in theatralibus circulis cum baculo, id est, virga pronuntiabant, cui ab eo-

Nam & Hercules aurea mala de horto Hesperidum tollit. ⁷ Quatuor enim Hesperides [dictae sunt AEgle, Hesperie, Medusa, Arethusa,] quas nos Latine studium, intellectus, memoria, facundia dicimus: quod primum sit studere; secundum intelligere; tertium memorari quod intelligis; inde ornare dicendo quod terminas. ⁸ Hinc ergo ornatum aureum studii virtus rapit. Cui ego: Verum, inquam, dicis Maro doctissime. nuper enim me divinae historiae memoria tetigit, quae ait ex anathemate subreptam esse linguam auream, & ⁹ dextralia pura, nihilominus ex gentili facundia fucatum eloquium. ¹⁰ Attamen, quae restant, eloquere. Tum ille, Ergo, ut antea diximus, ramum aureum, id est doctrinam adeptus, inferos ingreditur & secreta scientiae scrutatur. Sed in vestibulo inferorum luctus, morbos, bella, discordiam, senectutem atque egestatem videt. Quando ergo omnia in animo aut corde viri considerantur, nisi percepto doctrinae studio, & altioris scientiae penetrata caligine? tunc enim agnoscitur & somnii inanis ventosa delusio, & senectutis propinquior ad mortem vicinia, & bellum avaritiae seminarium, & mor-

dem Homero dicti sunt Homeristae. Sed haec abundantius Eustathius. MUNCK. Varias variorum sententias πειρὰ τῆς παραφωδίας dabit etiam Schol. Pindari O. Nem. II. I. 2. & ad Isthm. O. IV. 63. Adde Salmas. Ex. Plin. pag. 609, 610. & quem laudat J. Perizonius ad Aelianum VIII. V. H. 2. qui ad I. XIII. c. 38. tam singulas Iliados partes, quam totam Homeri Iliada a veteribus παραφωδίας dictam docet.

⁷ QUATUOR ENIM HESPERIDES &c.] Leid. cod. *Quatuor Hesperides dictae sunt, id est, Eglo, Hesper, Medusa, Eretusa.* Ita habet quoque ed. Genev. Sed corruptissimè. Rectè à Commelino restituta esse vocabula ista animadvertas ex Lactant. ad Stat. II. Theb. vers. 281. In Aethiopia, inquit, speciosissimum pomarium Atlanti fuit, in quo nascebantur mala aurea, quae Hesperides custodiebant, AEgle, Hesperie, Aretusa. Plura de illis congeimus ad Hygin. Genealogiam. Caeterum quae ex Leid. cod. adduxi modo, non ibi continenter praecedentibus subjiciuntur, sed marginem occupant, adeo ut de glossa mihi suspensa sint. MUNCK. Alii duas Hesperidas statuunt. Palaephatus de Incredibil. cap. XIX. Ἐσπερος ἦν ἀνὴρ Μιλήσιος, ὃς ἦκε ἐν τῇ Κασίᾳ, καὶ εἶχε θυγατέρας δύο, αἱ ἐκαλεῖτο Ἐσπερίδες. Hinc inter Panaeni picturas in Jovis templo apud Eleos Ἐσπερίδες δύο φέρουσι τὰ μῦθα, αἱ ἐπιτετέαφθαι λέγονται τὴν φεβραν. V. Pausan. lib. V. cap. II. p. 402. Theocles vero in Junonis

templo apud eosdem Eleos, ut idem Pausan. I. V. c. 17. pag. 419. τὰς Ἐσπερίδας πέντε αἰεθρὸν ἐποίησε. Pro AEgle Voss. AEglo. Pro memoria facundia Voss. non male memoria & facundia.

⁸ HINC ERGO] *Hic ergo* Leid. cod. MUNCK. Pro ego mox Voss. ergo.

⁹ DEXTRALIA PURA] Gloss. *armillas.* Vide Isidor. Orig. lib. XIX. cap. 31. Barthol. de Armillis Vett. cap. I. *Dextroberia* appellat Schol. Juvenal. ad Sat. IX. vers. 50. de quibus Vossius in de vitiis Serm. lib. III. cap. 8. Gruter. ad Vopisc. Aurel. cap. 7. Salmas. & Casaub. ad Capitol. Maxim. cap. 7. Tangit heic historiam Achanis Jos. cap. VII. vers. 21. ubi tamen nulla dextralium fit mentio: Εἶδον ἐν περὶ ὁμοῦ φιλικῶ ποικίλῳ, καὶ ἀφρόσια δίδραχμα ἀργυρεῖς, καὶ γλῶσσαν μίαν χρυσὴν πεντήκοντα δίδραχμων. Regulam auream appellat istam γλῶσσαν Vulgatus Interpres. Nazianzenus εἰχίς: Χρυσῆς τί γλῶσσης ἐστὶν ὀτελίσεσθαι, Φιλῆς, διδραχμῶς τε τῶ ἀναστάται; Siracides cap. XXI. vers. 21. Ὡς κόσμος χρυσῶ φερόμεναι παιδεία, καὶ ὡς κλιδὸν ἐπὶ βραχίονι διεξῆ. Vet. Interpr. *Quasi brachiale in brachio dextro.* Gloss. Isidor. *Dextralia, brachialia.* Confer Alard. Gazaum in Cassian. pag. 13. MUNCK.

¹⁰ ATTAMEN QUAE RESTANT] Leid. cod. & Genev. ed. *attamen ergo quae &c.* MUNCK. Pro scrutatur Voss. perscrutatur. Pro egestatem idem *agiestatem.*

1 morbus indigestionis, & fames pigritiae & torporis vernacula. Ergo descendit ad inferos: atque illic & poenas malorum, & bonorum retributiones, & amantum considerans tristes errores, oculatus inspicit testis. Denique 2 nauta Charonte deportante transit Acherontem. Ideo & hic fluvius velut aestus habet ebullientes juvenilium actuum. Ideo coenofus, quia non habent juvenes digesta liquidaque confilia. 3 Acheron enim Graece sine tempore dicitur. Caron vero quasi Cronon, id est tempus: unde & Polydegmonis filius dicitur. Polydegmon enim multae scientiae dicitur. Ergo dum ad tempus multae scientiae quis pervenerit, in temporales gurgitis coenositates morumque 4 faeculentias transit. Deinde Tricerberum mellitis 5 resopit offulis. Tricerberi autem fabulam jam superius exposuimus, 6 in modum jurgii forensisque litigii positam. Unde & Petronius 7 in Eustion ait: Cerberus forensis erat caufidicus. Ergo tunc jurgii calumnia discitur, & venalis lingua in alienis exercetur negotiis, dum studii doctrina profecerit, sicut in advocatis nunc usque conspicitur. sed melle sapientiae scandalii dulcoratus 8 resipiscat 9 rancor. Deinde in secretis considerationibus admissus virorum fortium contemplatur imagines, id est virtutis insignia monimentaue considerat. Ibi etiam.

1 MORBUS INDIGESTIONIS] H. e. cruditatis. Theodorus medicus cap. 6. *Dulcia omnia quidem inflationem praestant, & indigestionem procurant.* Idior. Orig. lib. xx. cap. 2. *Crapula est immoderata voracitas, quasi cruda epula, cujus cruditate gravatur cor, & stomachus indigestus efficitur.* Caeterum post ista verba ex Cod. Leid. & Genev. edit. interserenda sunt, & immodestiae suboles & scandala ebrietatis germina. MUNCK. Paulo ante pro i. a. a. corde Voss. i. a. a. in corde. Deinde pro percepto idem percepta, ut referatur ad τὸ caligine. Sed percepto retine, dependet enim a studio. Pro somnii inanis idem in hortis somnii. Pro digestionis idem digecionis. Mox praefiguntur in eodem codice τῆς fames pigritiae τὰ immodestiae suboles & scandala ebrietatis germina et.

2 NAUTA CHARONTE] Charone ed. Genev. Lege Carone cum Leid. cod. Dictum de eo jam supr. ad Prolog. lib. 1. MUNCK. Voss. Carone deportata. pro coenofus idem & coenofus.

3 ACHERON] Ita & Leid. cod. Sed Genev. ed. ἀχερον, & χερων pro cronon. Perperam, opinor. Nam χερων corrupte ut κερων pronuntiavit, & Ch tanquam C; unde Corineus, Caron, & Cronos, pro Chorineus, Charon, Chronos. Servius ad AEn. vi. 106. *Acheron fluvius dicitur inferorum, quasi sine gaudio: id quod & ad vers.*

295. indicat. Nempe & iste χερων ut χερων pronuntiabat. Planciades supra lib. 1. cap. 9. *Ceres Graece gaudium dicitur.* Sanius Eustath. ad Hom. p. 157. *Ἄπειρος δὲ φασιν, ἀπὸ τῆς ἀχρῆς καὶ πείν τοῦ αἵματος ἐν αὐτῇ ἀχρῆς, καὶ κατὰ μέγεθος τῆς ἀχρῆς.* MUNCK. Schol. Apoll. Rh. ii. 352. *Ἀχέρων ὁ παρὰ τὰ ἀχρῆς εἶρηται.* Mox pro tempore Voss. temporibus.

4 FAECELENTIAS] *Fecellentias* Leid. cod. Lege, faeculentias ex Genev. ed. Gloss. Labb. *Faeculentus, κρυάδης: inde foeculentia.* MUNCK. Polydegmon. e. m. f. d. absunt Voss. idem faeculentias.

5 RESOPIT] I. e. sopit, soporat, ut habet glossa. Compositum pro simplici, ut *recipere* pro *capere* apud Justinum & Florum, *reprobare* pro *probare* apud Salvian. lib. 1. de Provid. *residere* pro *sedere* apud interpretem Abdiae, nec non *retrudi* pro *trudi* apud eundem, *redire* pro *venire* apud Spartianum in Hadriano, aliaque apud alios. MUNCK. Pro autem Voss. enim.

6 IN MODUM JURGII FORENSIS] Barth. ad Stat. Tom. ii. p. 263. emendat *in nodum*; hoc est, aenigma, emblemata, ut ipse exponit. Non accedo. Recte habet *in modum*; hoc est, in similitudinem, in imaginem. Sic cum alibi saepe in libris Mythologicis, tum lib. ii. cap. 7. *Antaeus in modum libidinis ponitur.* Et sub finem hujus.

etiam Deiphobi inspicit poenam: Deiphobus enim Graece aut quasi Dimophobus, aut velut Demophobus, id est aut ¹⁰ terroris timor, aut publicus timor. Ergo qualislibet timor sit, iuste amputatis & manibus & oculis & auribus pingitur: illa videlicet ratione, quod omnis timor ¹¹ nec quod videat sentit, nec quod audiat scit, nec quod gerat sine manibus novit. Denique & in somnis à Menelao occiditur. Graece enim Menelaus quali ¹² Menelau, id est virtus populi: quae quidem virtus omnem timorem semper somno deditum interficit. Illic etiam & Dido videtur, quasi amoris atque antiquae libidinis umbra jam vacua. Contemplando enim sapientiam libido jam ¹³ contemptu emortua, ¹⁴ lacrimabiliter poenitendo ad memoriam revocatur. At vero dein ad locum [illum] venit, ubi dicimus,

*Porta adversa ingens solidoque adamante columnae:
Vis ut nulla virum, non ipsi exscindere ferro
Coelicolae valeant, stat ferrea turris ad auras.*

Vide quam evidentem superbiae atque tumoris imaginem designavimus. Cui etiam turri ideo adamantinas columnas addidimus: quia ¹⁵ hoc genus

Hujus libelli, *Rotae in modum temporis ponuntur.* Eodem sensu in similitudinem dixit Albricus cap. II. *Funis posita in similitudinem aëris.* Et Isidor. Orig. lib. VIII. cap. II. *Deum rusticorum, quem in naturae similitudinem formaverunt.* Vide porro Indic. in MODUS. MUNCK. Livius II. 38. *Ibi in concionis modum oratione exorsus.* Sallustius Catil. cap. XII. n. 3. *Operae pretium est, cum domos atque villas cognoveris in urbium modum exaedificatas, visere templa Deorum.*

7 IN EUSTION] Barthius loco modo laudato: In libro I. vel II. vel, si hoc minus forte placeret, in Satyrico, conjecturis verisimilibus: quarum posteriorem, quam longè praeferam, inculcat iterum pag. 1120. *Titulum eum, inquit, Petronianum in Fulgentio corruptum arbitror ex abbreviatione, & legendum Stico, hoc est, Satyrico.* MUNCK. *Que lit. pos. U. e. P. i. Eustion ait Cerb. for. absunt Vossiano. mox pro jurgii idem jurgia. Pro Deiphobi idem & Deiphobi. Deinde Deiphobus pro Deiphobus.*

8 RESIPISCAT] Cod. Leid. *resipiet.* Superfcripta erat altera lectio, *vel resipiat.* MUNCK.

9 RANCOR] Gloss. *acerbitas.* Quid sit rancor eleganter, ut omnia, docet Casaub. ad Persium pag. 82. Praeter Augustinum, Hieronymum, aliosque, usurpat eam vocem etiam Cassianus p. 199, ed. Gazaei. Plura vide supra ad illa, *acore*

rancidulo. MUNCK.

10 TERRORIS TIMOR] Deiphobus ergo quasi *δειμὸς φόβος* dictus, si Fulgentio credimus. MUNCK. Pro amputatis Voss. *amputabis.*

11 NEC QUOD VIDEAT SENTIT &c.] Hunc locum dum expurgare intendit, inquinat Pri-caeus ad Apulej. Miles. pag. 252. MUNCK.

12 MENELAU] Ita & Leid. cod. Ed. autem Genev. *μενέλαος*. Sed corrumpere Graecas voces solenne Fulgentio est. MUNCK.

13 CONTEMPTA EMORTUA] Scribe cum Leid. cod. & ed. Genev. *contemta.* MUNCK.

14 LACRIMABILITER] *Lacrimaliter* cod. Leid. Quod videtur Fulgentio non indignum. Auctor Ovid. Vetulae: *Seu lacrimalia, seu cujusque foramina sensus.* MUNCK. Voss. C. *lacrimaliter.* cui mox deest *et illum.* Deinde pro tumoris idem timoris.

15 HOC GENUS LAPIDIS] Immo adamantinum, quando pro re durissimā ponitur, *ἀδάμαντα* dicitur, ubi ea vox ferrum durissimum vel chalybem denotat, non gemmam. Vide quae notavimus ad Hygin. cap. 22. Homerus certè, unde istam Tartari descriptionem hausit Maro, *σιδηρέας πύλας* ei tribuit Iliad. Θ. vers. 15. MUNCK. In Virgil. VI. AEn. 552. in Excerpt. Voss. legitur *solidaeque adamante columnae.* Sed nihil muta. sic enim III. Georg. 26. *Pugnans*

genus lapidis indomabile est, sicut etiam ¹ in Graeco absolvitur. Superbiam enim nec divinus timor, nec humana virtus, nec famae verecundia revocare potest. Ferrea vero turris ad auras elatio erecta & incurvabilis dicitur. Sed elationem quis servat nisi Tisiphone, hoc est furibunda vox? At vero quod diximus,

Quinquaginta atris immanis hiatibus hydra Saevior:

Illud nihilominus designavimus, quod deterior est in superbiorum corde tumoris inflatio, quam in ore ventosa jactatio. nam illud quod diximus,

— *Tartarus ipse*

*Bis patet in praeceps tantum tenditque sub umbras,
Quantus ² ad aetherium coelum suspectus Olympum;*

Considera plenum superbiae meritum. Poena enim superbiae dejectio est. quanto enim elatus contemnitur, tanto prae vilitatis dejectione torquetur. Ergo exaltatus quis in superbiam duplum ³ eliditur. Unde & Porphyrius in epigrammate ait,

⁴ *Pau-*

ex auro solidoque elephanto. Hic pro tumoris Voss. timoris.

¹ IN GRAECO ABSOLVITUR] Gloss. interpretatur. Ex ² enim *επηνειά*, & *δαμνά*, dictus adamas. MUNCK. Pro famae verecundia r. p. Voss. fama revocat verecundia.

² AD AETHERIUM COELUM SUSPECTUS OLYMPUM] Coeli legitur apud Virgil. AEn. vi. vers. 579. Olympus nempe *θεῶν ἰσθμὸς* est, & altior coelo. Tibullus in Panegyrico ad Messalam: *Jupiter ipse levi veclus per inania curru Adfuit, & coelo vicinum liquit Olympum.* Haec docuit nos I. Douza not. in Tibull. lib. iv. c. 7. MUNCK. Consule Cuper. Apoth. Hom. p. 25. Vossiano Codici absunt *tenditque s. u. Q. a. aeth. c. s. o.*

³ ELIDITUR] H. e. dejicitur. Fulgent. Ruspensis ad Monimum p. 21. ed. Bas. Praevenit elisum, ut surgat, subsequitur elevatum, ne cadat. Et epist. 3. *Armis, quibus eliditur, surgit.* Vetus Interpr. Psalm. 145. vers. 7. *Dominus erigit elisos.* Marc. cap. ix. 20. *Elisus in terram volutabatur spumans.* Victor Episcop. Lib. ix. de Persec. Vand. *Infantem infantiam elidebat ad terram.* Et Lib. ii. *Illam mirabilem arborem elisit ad terram.* Tertull. de Cult. Foem. cap. 7. *Quid criminibus*

vestris quiescere non licet, modo substrictis, modo relaxatis, modo suscitatis, modo elisis. Jornandes Geth. cap. 15. *Septem valentissimos milites ad terram elisit.* Chrysol. Sermon. xv. *Ut levaret jacentes, elisos erigeret.* Augustin. Confess. Lib. iv. cap. i. *Salubriter prostrati & elisi.* Plura congesti ad Hyg. Myth. cap. 38. MUNCK.

⁴ PAUXILLUM] Pithoeus Catal. Lib. i. *Pauxillo* edidit. MS. Leid. *auxilium.* Puto scriptum fuisse Porphyrio *pauxillam*, ut oppositio sit inter parvam frontem, & grande supercilium. *Paucus* est parvus. In Prologo, qui Junilio praefixus est: *Proverbium est pauca sententia verborum.* Hinc *pauxillus* parvulus. Symm. Lib. i. epist. 4. *Pauxillum tempus.* Lucillius: *Plumbi pauxillum rudus, linique metaxam.* Salvianus Lib. i. de Gubern. Dei p. 13. *Non tamen nisi pauxillulum vini sumere ac delibare permisit.* Turpilii Lemniis: *Propter peccatum pauxillulum indignissime patriā protelatum esse saevitia patris.* Ita edidit Mercerus, qui & *pauxillulum* pro *pauxillulum* annotat positum. Sed mihi illud *pauxillulum* ex pravā pronuntiatione librariorum ortum, nec Latinum videtur. Eiusdem farinae censeo *praegnas* & *nugas*, pro *praegnax* & *nugax*, quae a Charisio annotantur Lib. i. Caeterum

- 4 *Pauxillum* *Fortuna tibi, res perfida, Quinte,*
Extulit in frontem grande supercilium.
 5 *Nam ne aliud credam, puteum puto te quoque, Quinte:*
Quanto altus magis es, 6 tam mage despiceris.

Denique ibi & gigantas videt, & Ixionem, & Salmoneum, 7 omnis superbiae poena damnatos: nec non & Tantalum. Tantalus enim Graece quasi *θάλασσαν θέλοντα*, id est visionem volens. Omnis enim avaritia jejuna fruendi usu, 8 sola visionis imagine pascitur. Sed his locis iudex Radamanthus Gnosius ponitur. Radamanthum enim quasi *τὰ ῥήματα δαμώντα*, id est verbum domantem dicimus. γνάσσω enim sentire dicitur. Ergo qui verborum inpetum domare scit, hic superbiae & damnator & contemtor est. Denique Aeneas hoc strepitu terretur. Vir enim pius superbiae voces & malorum poenas 9 effugit & pavescit. Deinde ramum aureum 10 postibus devotis infigit, & ita Elysium ingreditur. 11 quod clareat facundia perfectione, omisso jam labore discendi, memoriae, quae in cerebro est, sicut in postibus perpetuae infigenda, Elysium ingreditur campum. Elysis enim Graece resolutio dicitur. id est, feriatam vitam post 12 magistranium timorem. Sicut enim inferni Proserpina regina, ita scientiae regina

memo-

terum in Turpillii illo loco omnino *pauxillum* scribendum, ne lex versus migretur: atque ita video repraesentare etiam Godofredi editionem. MUNCK. *Lusillum* Voss. pro *extulit* idem *εἰς tulit*.

5 NAM NE ALIUD &c.] MS. Leid. *Nam ut aliud*. Scriptus liber, quem Anonymus inspexit, *ut non aliud*. Videtur castigandum, *ut ne aliud* &c. MUNCK. *Nam ut aliud* Voss. & pote pro *te quoque*.

6 TAM MAGE DESPICERIS] Lusus est in ambiguitate vocum *altus* & *despicere*. *Despicere* est pro nihilo habere, & desuper aspicere. Vide Nonium cap. iv. Hinc illa septuosa dictio apud Macrob. Lib. i. cap. 6. *Quod dii despicerentur*. Gloss. Steph. *Despexit*, *ὑπερεῖδεν*, *καὶ ὑψόθεν ἀπέβλεψεν*, *κατεφρονήσεν*. Schol. Horat. ad Lib. III. od. 7. *Despicere est deorsum spicere, seu videre, quod facimus, quando aliquem contemnimus*. Hinc *despectio* pro contemptu. Vet. Interp. Job. cap. XII. 21. *Effudit despectionem super principes*. MUNCK. Voss. *Tam magis despiceris*. Mox pro *εἰς* idem etiam.

7 OMNIS SUPERBIAE &c.] Mallem omnes, nisi & heic *δοκάζειν* voluit Planciad. MUNCK. Pro *damnatos* Voss. *damnandos*.

Pro *θάλασσαν θέλοντα* idem *teantalon*.

8 SOLA VISIONIS &c.] *Solae visionis* Leid. cod. Quod non spreverim. Vide Charis. Lib. II. & quae notavi supr. ad illa: *Esto Eurystheus alio fortiori*. MUNCK. Voss. *solae*. Mox dicimus abest eidem, & pro *domare*, *dominari*.

9 EFFUGIT ET PAVESCIT] *Ac pavescit* Leid. cod. Etiam *aufugit* commodius foret. MUNCK.

10 POSTIBUS DEVOTIS INFIGIT] *Devovit* Leid. cod. Mallem, *devotus*. MUNCK.

11 QUOD CLAREAT FACUNDIA &c.] Leid. cod. *Quo claret dum perfectione*. Scriptus liber ab Anonymo consultus, *dum perfectionem*. Emendem, *Quo clareat facundiae perfectionem, omisso jam labore discendi, memoriae, quae in cerebro est, sicut in postibus, infigendum*. Quae deinde sequuntur, *Elysium ingreditur campum*, è margine in textum irrepsisse suspicor, vel locum ita constituendum, postā *τελεία σιγῇ* ante τὸ *Elysium*: *Elysium ingreditur campum, id est, feriatam vitam post magistranium timorem: Elysis enim Graece resolutio dicitur*. MUNCK. *Quod clareat dum perfectione* Voss. c. & mox pro *Elysium* egreditur. Idem egeritur.

12 MAGISTRIANUM TIMOREM] Gloss. Nomi-
 cae, *Μαγιστεριανός*, *ἡ κατεξέσις*. *Μαγιστεριανός*,
πρᾶν

memoria est, quae in Elysiis perserpens, dominatur perenniter mentibus. Huic ergo doctrinae aureus ramulus dedicatur. De qua memoria Cicero dicere solitus erat, ¹ Thesaurum scientiae. Sed in Elysiis campis primum ² Musaeum videt, ³ qui Musarum dono excelsior est omnibus, qui etiam patrem ostendit Anchisen, & Lethaeum fluvium. patrem scilicet ad tenendum gravitatis morem: Lethaeum vero, ad obliviscendam pueritiae levitatem. denique ipsum nomen Anchisae considera. Anchises enim quasi ⁴ ainoiscenon, id est patriam habitans. unus Deus enim pater, rex omnium, solus habitans in excelsis, qui quidem scientiae dono monstrante conspicitur. ⁵ Nam & vide, quid filium docet:

*Principio coelum ac terram camposque liquentes,
Lucentemque globum Lunae Titaniaque astra.*

Vides ergo quia, sicut Deum creatorem oportuit, & de secretis naturae

μεινδύτωρ. Gloss. Philox. Agens in rebus, μαγιστεῖανός. Sed illa heic non quadrant. *Magistratus timor est, quem magister incutit.* Adde quae Vossius habet in de Vitt. Serm. p. 505. MUNCK.

I THESAURUM SCIENTIAE] An neutro genere usurpavit? Ita videtur, nisi τὸ εἶναι subaudiendum est. Petron. Fragm. Tragur. *Litterae thesaurum est.* Vide ibi CL. Schefferum, Barth. Advers. Lib. xxx. cap. 6. & quae nos ad Hyg. Myth. cap. 3. annotavimus. Invenias & in notis Tyronis p. 147. thesaurum. De memoria non minus eleganter Plutarchus παιδ. ἀγωγ. Part. II. cap. 15. Αὐτὴ δὲ ὥσπερ τὴ παιδείας ἐστὶ ταμῆιον. Tertull. de Anim. cap. 4. *Quam (memoriam) & ipse Plato sensuum & intellectuum salutem, & Cicero thesaurum omnium studiorum praedicavit.* MUNCK.

2 MUSEUM VIDET] *Museum* ed. Genev. Scribendum erat *Musaeum*. Virgil. AEn. vi. vers. 666. *Quos circumfusus sic est affata Sibylla: (Musaeum ante omnes: medium nam plurima turba Hunc habet, atque humeris exstantem suspicit altis:)* Dicite felices animae, tuque optime vates &c. MUNCK. Voss. c. *Misenum*. scribe *Musaeum*. De Musaeo Schol. Aristoph. Ran. 1065. Τὸν Μισαῖον παῖδα Σελήνης καὶ Εὐμόλπου Φιλιχοῦ φησιν. ἐστὶ δὲ παρελυσίης καὶ τελεταῖς καὶ καθαρμῶς σωτὴς οὖν ὁ Σοφοκλῆς χρησιμολόγον αὐτὸν φησι. φέρεται δὲ καὶ ἐπιτέφριον ἐστὶς ἔχειν.

Εὐμόλπου φίλον υἱὸν ἔχει τὸ Φαληρικὸν ἔδωκε Μισαῖον, φθιμένων σῶμ' ὑπὸ πύδι τάφῳ.

Ἐνταῦθα δὲ καὶ θρασυτείας νοσημάτων καὶ ἀδείξιμ' λέγεται. Pausan. Lib. i. cap. 25. p. 61. de ejusdem morte ac sepulcro cum hoc epitaphio conferri meretur. Hic Musaeus dicitur habuisse filiam Helenam, quae ante Homerum Trojae excidium cecinit, ut Ptol. Hephaestionis apud Photium testatur pag. 482. Ἡ περὶ Ὀμήρου Ἑλένη, καὶ τὸ Ἰλιακὸν συγγραψαμένη πόλεμον, Μισαῖος δὲ Ἀθηναίης θυγατρὸς ἡγοῦμένη. παρ' ἧς καὶ Ὀμηρον λέγεται λαβεῖν ὑπόθεσιν, καὶ κλῆσασι τὸ διγλωσσὸν ἄριον. De Musaei parentibus atque aetate lis est. Plures enim exstiter. v. Menag. ad Diogen. Laert. i. 3. & Perizon. ad Aelianum xiv. V. H. 21. Hic vero *Musaeum* restituendum, quia Virgilii de Musaeo agentis locum respicit Fulgentius, & eodem redit, quoniam Virgilianus ille fuerit, sciamus, nec ne; Non tamen confundendi sunt cum Musaeo Grammatico, qui de amoribus Heriis ac Leandri cecinit, ut recte observarunt docti.

3 QUI MUSARUM DONO &c.] Leid. cod. *Qui Musarum dono excelsiorem omnibus.* MS. liber Anonymi, *quasi Musarum donum excelsiorem omnibus.* Suspiciabar fuisse, *Musarum dominum &c.* MUNCK.

4 AINOISCENON] Ed. Gen. *ianoiscenon*. Leid. cod. *amoyscenon*. Et mox, *patrum habitans*. Facile apparet in *ainoiscenon* latere σκηνῶν. Joan. i. vers.

turae mysteriis docet, ⁶ & reduces animas iterum ad vitam demonstrat, & futura ostendit. Ad haec ego, O vatum ⁷ Latiaris ⁸ autentica! itane tuum ingenium clarissimum tam stultae defensionis fuscare debuisti caligine? qui dudum in Bucolicis mystice persecutus dixeras,

*Jam redit & virgo, redeunt Saturnia regna;
Jam nova progenies coelo demittitur alto.*

Nunc vero dormitanti ingenio ⁹ Academicum quidpiam stertens,

Sublimes animas iterumque ad tarda reverti Corpora.

Numquidnam jam oportuerat inter tanta te dulcia poma, mora etiam ponere, tuaeque luculentae sapientiae funalia ¹¹ caliginare? Ad haec ille subridens, Si, inquit, inter tantas Stoicas veritates etiam aliquid

vers. 14. Ἐκλήρωται ἐν ἡμῶν. Vet. Interpr. habitavit in nobis. Proverb. cap. II. vers. 21. Ὁλὸς οἰκῆς καὶ ἐκκληρώσουσι γῆν, habitabant in terrâ. De caetero nescio quid faciam. MUNCK. Voss. cod. aioniskonou. & mox patrum abitans.

5 NAM ET VIDE] Leid. cod. Nam inde quod. Lege, nam vide quid. MUNCK.

6 ET REDUCES ANIMAS &c.] Leid. cod. & Genev. ed. Et reduces iterum animas, iterum de vitâ demonstrans. Forte, & reduces animas ire iterum ad vitam demonstrat. Sed Commel. lectio non incommoda est. MUNCK. De vita demonstrans Voss.

7 LATIARIS] Leid. cod. Latialis. Non malè. Macrobius p. 282. Doctrinae Latialis baud inscium. Capella Lib. IV. Latiali promere coepit facultate. Et iterum: Varronis mei inter Latiales glorias. Anonymus in Carmine de Passione Domini, Latialis bonos. Symmachus tamen Lib. I. ep. 4. Moneta Latiaris eloquit. Dupliciter etiam Graeci scribunt. Quem enim Δία Λαλιάειον appellat Porphyrius Διὸς Λαλιάειος, is Dioni in Caligula est Λαλιάειος. Adde quae Juretus congeffit ad Symm. Lib. I. epist. 9. MUNCK. O vatum absunt Voss. qui pro Latiaris exhibet Latialis. Saepius vero haec commutari jam dudum docuit Celeb. Oudendorp. ad Lucan. I. 198. Mox in Virgillii versu pro demittitur Voss. dimittitur.

8 AUTENTA] Gloss. Italica auctoritas. Gloss. Philox. Auctoritas, αὐθεντία. Gr. Αὐθεντίας, auctor.

Authenta est, cui refragari nemo potest. Hinc authenticæ scripturae Claud. Mamerto, authenticæ rationes Ulpiano. Αὐθεντίας & νόμος sunt juris doctores in Glossis Nomicis. Invenitur eadem vox in notis Tyronis. Gloss. Philox. modo laudatum, Perpennius, αὐθεντίας. Quid vocabuli sit Perpennius, fateor me ignorare. Curopalatae αὐθεντίας est dominus. MUNCK.

9 ACADEMICUM QUIPIAM STERTENS] Gloss. Platonium. Videatur Plato in Phaedone, Augustin. C. D. Lib. XXII. cap. 28. Servius ad AEn. VI. 703. Tertull. de Resurr. Carn. Christ. cap. I. Platonici immortalem animam è contrario inclamant: immo adhuc proximè etiam in corpora remeabilem affirmant, etsi non in eadem, etsi non in humana tantummodo, ut Euphorbus in Pythagoram, Homerus in pavum recenseantur. MUNCK. Pro iterumque Voss. iterum.

10 NUMQUIDNAM] Praefero lectionem Leid. cod. nunquid jam. MUNCK. Voss. Numquid jam. & pro mora idem nemora.

11 CALIGINARE] Caligine fuscare. Novum verbum hoc, nec usquam alibi mihi lectum. Sed Leid. cod. habet caligare. Perperam dicas, cum caligare sit caecutire. Gloss. Labb. Caligo, as, ἀμολυώτις. Dixit quidem caligantes fenestras Juvenalis, Sat. VI. 31. Sed μεθυστικῶς. Immo caligare ferrei aevi scriptoribus est caligine obducere. Chrysol. Sermon. XLII. Sicut terrae nubes caligant coelum. Et XLIII. Visum spe-
Dd dd d

aliquid Epicureum non desipuisssem, paganus non essem. ¹ Nulli enim omnia vera nosse contigit nisi vobis, quibus Sol veritatis inluxit. Neque enim hoc pacto in tuis libris conductus narrator adcessi, ut id, quod sentire me oportuerat, disputarem, & non ea potius quae senseram ² lucidarem. Audi ergo, quae restant. In septimo vero Cajeta sepulta nutrice, id est ³ magistriani timoris projecta gravidine. unde & Cajeta dicta est quasi ⁴ coactrix aetatis. Nam & apud antiquos ⁵ cajatio dicebatur puerilis caedes: Unde & Plautus ⁶ in Cistellaria comoedia ait,

Quid tu amicam times ne te manuleo cajet?

Nam evidenter monstratur quod in modum disciplinae posita est, dum diximus,

Aeternam moriens famam Cajeta dedisti.

Disciplina doctrinae quamvis ⁷ moriendo desciscat, aeternum tamen memoriae semen hereditat. Ergo paedagogantis ⁸ suspectione sepulta,

stantium caligabant. LXXIII. *O si taetra nubes lethalis pomi speciem caligasset.* Scribe ergo *caligare* ex codice illo praestantissimo. Videntur prave imitari Virgil. AEn. vi. 605. *Mortales hebetat visus, & humida circum Caligat.* Sed *caligat* ibi non active, sed absolute ponitur. Capella Lib. i. pag. 18. *Nam vestis ejus hyalina, sed peplum fuerat caliginosum.* Leid. cod. *caligosam.* Rarum & hoc, nisi vitiosum est. MUNCK. Voss. *caligare.* pro *desipuisssem* idem *desipisssem.* Pro *contigit*, *contingit.* & pro *illuxit*, *inluxit.*

¹ NULLI] Ita & MS. Leid. Sed scripti libri ab Anonymo inspecti nullo: quod Fulgentianae *κακοζήλια* esse convenientius non pauca alia id genus archaica evincunt. MUNCK.

² LUCIDAREM] Praefat. Lib. de Prisc. Serm. *Rerum manifestationibus dantes operam lucidandis.* MUNCK. Voss. *ludicarem.*

³ MAGISTRIANI TIMORIS] Lege cum Leid. cod. & Genev. *magistriani timoris projecta gravidine.* MUNCK.

⁴ COACTRIX AETATIS] *Coactrix* legit Scaliger ad Aufonium. Nugatur solennia Planciades. *Cajeta* dicta est *καίσα* & *καίσα*. Servius ad AEn. x. vers. 36. *Alii apud Cajetam dicunt exusta navigia: unde & Cajeta dicta est καίσα.* MUNCK.

⁵ CAJATIO] Forte à *Caja*. Isidor. Orig. XVIII. ⁶ Haec (clava) & *cateja*, quam Horatius *cajam* dicit. Sed Scaliger à *καί* cal deducit. *Cal* autem sive *kat*, inquit, *cancelli sunt in Vett. Glossis.* Locum Isidori Breulius ita legit: *Quam Lucilius calam dicit.* Cum *calae* fustes sint, verisimilis censenda ista conjectura. Nam *catejae* lingua Theothiscâ hastae dicuntur, ut Servius docet ad AEn. vii. vers. 741. MUNCK.

⁶ IN CISTELLARIA] Non comparet iste versiculus in eâ Cistellariâ, quam hodie habemus. *Clitellariâ* legendum esse docet Scaliger, eandemque esse hanc fabulam, quae aliter *Astraba* dicatur. Atque ita appellat quoque eam Merkerchus in de Pronunt. Ling. Graec. cap. 40. In fragmentis Plautinis scribunt, *Quod tuam amicam times, ne te manuleo cajet?* Sed Leid. cod. disertim cum Commel. *Quid tu amicam, & manuleo.* Vide porro Voss. Etymol. voce *Manulea*. ubi rectè distinguit, *Quid? tuam amicam times, ne te manuleo cajet?* Nec aliter scribit Scalig. Aufon. Lect. Lib. ii. cap. 22. MUNCK.

⁷ MORIENDO DESCISCAT] MS. Anonymi & cod. Leid. *studendo desciscat.* MUNCK. Voss. *studendo.*

⁸ SUSPECTIONE] Gloss. *sollicitudine.* Immo reverentiâ potius & observantiâ. Macrob. Lib.

ta, ad desideratam olim pervenitur Ausoniam, id est ad boni crementa, quo omnis sapientum voluntas avida alacritate festinat. Ausonia enim ἀπὸ τῆς αὐξάνειν dicitur, id est cremento; sive etiam quod usque in hanc aetatem crementa sunt corporum. Denique nunc & uxorem petit Laviniam, id est laborum viam. ab hac enim aetate unusquisque utilitatum emolumentis laborum adsciscit suffragia. unde & filia Latini dicta est ¹⁰ nepotis Fauni. Latinus enim dictus est à latitando: quod omnis labor diversis in locis latitet. Unde & Latona dicta est Luna, quod nunc ¹¹ superna coeli, nunc inferiora, nunc uniformis latitet. Faunos vero ¹² quasi caunonus, id est laborans sensus. Nam & ¹³ Maricam ducit nympham, quasi mericam, id est cogitationem. Unde & Homerus ait,

Σίηθεον λαίοισι ἀφ' ἑνδύχα μερμήριζεν.

¹⁴ In octavo Euandri auxilium petit. Euandros enim Graece bonus vir dicitur. Ergo jam perfectio virilis humanae societatis bonitatem inquirat. à quo bonitatis virtutes, id est Herculeam gloriam, audit, quemadmodum Cacus occiderit, id est malum. Deinde arma Vulcania,

VII. Sat. pag. 221. *Quem suspectio minoris extulerit & suis anteposuerit rebus.* Contrarium est despectio. Vetus Interpr. Jobi cap. XII. 21. *Effudit despectionem super principes.* Edunt apud Lactant. Firm. Lib. II. cap. 2. *Factorem ipsum nemo suscipit, aut veretur. Lego, suspicit.* Ceterum pro suspicionem ponitur suspectio cum ait praefat. Lib. III. *Inscientiae formidolosa suspectio.* Sic & apud Ennium Phoen. referente Nono cap. XI. *Severiter ferre suspectioem falsam futilium est.* MUNCK.

⁹ UNUSQUISQUE] Ed. Genev. *Unusquisque.* Cod. Leid. *Unusquisvis.* Scripserim, *unusquavis.* MUNCK. Unde *Ausonia* nomen habeat, consule quae dixi in Obf. Misc. Vol. x. Tom. II. p. 299. Mox pro *in hanc aetatem c. sunt* Voss. *in hac aetate c. sunt.* Pro *unusquisque* Voss. *unusquisvis.*

¹⁰ NEPOTIS FAUNI] MSS. Anonymi, *Cauni*, & post paullo *Caunus* pro *Faunus*: unde valde vereor, ne iterum heic solita illa licentia sua usus sit Fulgentius in vocabulis detorquendis. Quod Faunum dictum ait quasi *Caunonum*, id certe non parum favet suspicioni nostrae. At quid simile *Faunus* cum τὸς *Caunonus* habet? Ceterum MSS. Anonymi heic habent *nepus Cauni*: unde apparet faciendum *neptis Fauni*: & ad Laviniam referendum. Nam Latinus non ne-

pos, sed filius erat Fauni. Vide AEn. VII. vers. 45. MUNCK. Voss. *nepo saurri.* Pro *a latitando* Voss. *quasi a latitando.*

¹¹ SUPERNA COELI] Illud *coeli* non habet editio Genevensis. Existinem mutandum in *celest.* MUNCK.

¹² QUASI CAUNONIUS] Leid. cod. *id est, quasi* &c. Et sic etiam Gen. Ed. in qua praeterea pro *Caunonus* exhibetur *καμνον νῆς*: quomodo & Scriverius in margine libri sui emendaverat. Forte copulaverat verba & scripserat *καμνονος*. Sed quid *καμνον* ad *Caunus* vel *Faunus*? MUNCK. Pro *Faunos* Voss. *Caunos*.

¹³ MARICAM DUCIT NYMPHAM] Vide Scriverium ad AEn. VII. vers. 47. Schol. Horat. ad Lib. III. od. 17. Lactant. Firm. Lib. I. cap. 22. Idem Lactantius ejusdem libri cap. 21. *Solent mortuis consecratis nomina immutari, credo, ne quis putet, eos homines fuisse.* Nam & Romulus post mortem Quirinus dictus est, & Leda Nemesis; & Circe Marica; & Ino, postquam se praecipitavit, Leucothea, materque Matuta; & Melicertes filius ejus Palaemon atque Portunus. MUNCK. Pro *Maricam* Voss. *Mariam*.

¹⁴ IN OCTAVO] Leid. cod. & Genev. *Deinde in octavo.* MUNCK. ita & Voss. qui pro *societatis bonitatem* exhibet *bonitatis societatem*. Deinde ab a quo usque ad i. e. malum desunt Eidem.

cania, id est igniti sensus munimina, adversus omne malitiae tentamentum induitur. Vulcanus enim quasi ¹ bulencauson, id est ardens consilium dicitur. Ideo etiam ibi omnes Romanorum depictae sunt virtutes: ² quod sapientiae consulto munimine omnes aut conveniunt aut praevidentur. Bene enim agere futurae bonitatis seminarium est. Sive etiam qui bene agit, bona sibi fiducialiter repromittit. Ergo sapientia & bona seminat, & bona sperat. In IX. X. & XI. ipsis armis adjutus contra Turnum pugnat. Turnus enim Graece dicitur quasi ³ turonius, id est furibundus sensus. Contra omnem enim furiam sapientiae atque ingenii arma reluctant. Unde & Homerus ait: ⁴ Macesex. ⁵ Exhinc etiam Mezentium contemptorem deorum interficit. Deus enim omnia bona fieri ⁶ & imperat & inportat: sed animus, qui est in corpore, deum contemnendo bona non inplet, reluctatque in bonis ⁷ sua inlesione. cujus ausus laedentes, quasi Lausum filium ejus, vir sapiens interimit: dehinc ipsum animum vincit. Nam quis amicus Turni esse dicitur? nihilominus

Meza-

¹ BULENCAUSON] Leid. cod. *Bulencalon*. Barbarum vocabulum finxit ex βελή & καίω. Forte tamen scripserat, βελής καὶ αὐτὸς vel καύσαν, quod esset consilii ardor. Caeterum pro dicitur habet dicimus idem codex. Sed ita pro Vulcanus in praecedentibus scribendum esset Vulcanum. MUNCK. Voss. etiam *Bulencalon*. qui pro dicitur exhibet dicimus.

² QUOD SAPIENTIAE CONSULTO &c.] Leid. cod. *Quod in sapientiae consultus munimine*. Etiam Genev. ed. τὸ in agnoscit, tametsi in caeteris nihil variat. Si placere potest Leid. cod. lectio, τὸ consultus explicandum consilii, ut glossa habet. Sed mallet sapientis consilii. MUNCK. In sapientiae consultus Voss. qui pro qui bene agit exhibet is, qui bene agit, & pro in IX. X. & XI. scribit uno vero ibi. & pugnet pro pugnat.

³ TURONIUS] Ex duabus vocibus Graecis ὀρῶ & ὄρῃ, fecit unam barbaram turonius: quanquam melius per simplex n. turonus Leid. cod. MUNCK.

⁴ MACESEX] Placet Scriverii μαχητής. MUNCK. Voss. maces.

⁵ EXHINC] Hinc cod. Leid. Sed exhinc, quo & Sueton. in Tiber. cap. 9. utitur, non displicet. Ita exinde pro inde dixit Justinus Lib. xi. cap. 9. MUNCK.

⁶ ET IMPERAT ET IMPORTAT] Leid. cod. & Edit. Genev. Et praestat & imperat. Longè melius. MUNCK. Ita quoque Voss. qui mox

pro Deum scribit milium, & pro implet, complet.

⁷ SUA INLESIONE] Inlusione Leid. cod. & alter Anonymi. Quae procul dubio manus Fulgentii est. Inludit enim diis Mezentius. MUNCK. Voss. inlisione.

⁸ HIC EST INSUPERANS] Genev. ed. *Ucestin...* &c. Locus procul dubio mutilus est; sed quem sine ope melioris codicis frustra sanare intendas. MUNCK.

⁹ TRUTINA AEQUILANCE] Leid. cod. *trutinae aequa lance*. Ita & Genev. ed. nisi quod vitiosè *trutane* pro *trutinae* repraesentat. Ambros. Hexaem: Lib. i. cap. 6. *Aequa lance suspenditur*. Apulej. Dialogo Hermetis: *Pari lance componderans*. Hilasius in descript. xii. Signorum Coelest. *Libraque lance pari*. *Bilanx* enim libra, ut loquitur Capella Lib. ii. Verba Capellae sunt: *Sine bilance libra apparere dignata est*. Leid. membranae *blance*, quod exponunt glossae, *blanda*. Illis suffragari Glossas Stephani annotat Grotius, *Blanx*. ὀνής. Sed falsus in eo est. Legendum, *Blax*, ὀνής, hoc est, *stultus*. Hesychius: ὀνής, βλάξ, κενσόνης, ἀνόνι. Conf. Schol. Arist. Plut. ii. 2. Fest. in *Blitum*, & Etym. in βλάξ. *Aequilancem* *trutinam* perquam eleganter *ἀεφῆς* Palladius: *Libra jugo aequali* &c. MUNCK. Voss. *Trutinae aequa lance*.

¹⁰ JUTURNA PRAECIPITUR] Non vulgaris ea locutio. Sic Victor de Persec. Vandal. Lib. ii.

Prae-

Mezapus, quasi *μῆδων ἑπὶ*, quod nos Latine horrens sermonem dicimus. Unde & Euripides in Tragoedia Ephigeniae ait: ⁸ Hic est insuperans. Ergo in XII. victor Messapi tunc demum ⁹ trutina aequilance, id est morum gravitate, ponderatur ac disponitur. Deinde ¹⁰ Juturna bello discedere praecipitur; quae ¹¹ currum etiam regebat. Juturna enim in modum perniciiei ponitur, quod diurne permaneat. Ergo furibundae mentis ¹² perniciies soror ejus est: currum vero ejus ¹³ quasi regit, & eum ¹⁴ de morte protelat. Certe perniciies, quod furorem diu producere novit, ne finiatur. Nam primum aurigam Methyscum habuit. (¹⁵ methyscus enim Graece est ebriosus) ut primum furiam animi ebrietas ducat: dehinc perniciies ad protelandum adcedat. Et ideo & ipsa immortalis dicitur: Turnus vero mortalis dicitur. furor enim animi cito finitur: perniciies vero diurne perseverat. ideo & currum ejus circumagit, id est in longum tempus protelat. Rotae enim in modum temporis ponuntur. unde & Fortuna rotam ferre dicitur, id est temporis volubilitatem.

[¹ Va-

Praecipimur reddere rationem. Capella Lib. I. pag. 15. ed. Grot. Mox Jovis scriba praecipitur. Ita habet MS. Leid. non scribae, ut ediderunt. Sulpicius Severus Hystor. Sacr. Lib. I. *Aquam producere praeceptus est.* Ammianus Marcell. Lib. XXII. p. 377. ed. Boxh. *Tonsor venire praeceptus.* Lib. XVI. pag. 109. *Agere praeceptus in iisdem locis.* Ad eundem modum permissus dicitur, cui aliquid permissum est, apud Cyprian. Tom. II. pag. 232. ed. Gryph. Augustin. C. D. Lib. XVIII. 18. Fulgent. Ruspens. epist. 2. Am. Marcellin. Lib. XXIII. pag. 485. Abdiae Babyl. Interpret. Lib. III. Salvian. de Gub. Dei Lib. IV. Sext. Ruf. Brev. cap. 12. & 16. MUNCK. Pro *discedere* Voss. *discendere*, pro *descendere*.

[¹¹ CURRUM ETIAM REGEBAT] Leid. cod. & Genev. ed. *currum etiam fratris regebat.* MUNCK. Ita etiam Voss.

[¹² PERNICIES SOROR EJUS EST] Leid. cod. *Perniciosior soror est.* MUNCK. Tò ejus abest Vossiano.

[¹³ QUASI REGIT] Leidensis & Anonymi codices: *currum vero ejus quod regit.* Universum locum Leid. cod. ita constituit: *currum vero ejus quod regit, & eum de morte protelat, cerne perniciies quod furorem &c.* Quam genuinam esse lectionem persuasissimum habeo. MUNCK.

[¹⁴ DE MORTE PROTELAT] Festus, *Protelare, longè propellere, ex Graeco videlicet, quod est*

τῆλε, & significat longè. Ita *protelare* *cladem* Miles. Lib. VIII. *protelare exitium* Lib. IX. dixit Apulejus. Est & idem interdum, quod *differre* & *prolongare*. Auctor Ovid. *Vetul. Causam protelat in annos.* Symmach. Lib. I. ep. I. *Protelarem te paululum, nì vererer, ne dilatione expectatio nutriatur.* Vetus Interpres Deut. v. 33. *Uti protelentur dies vestri.* Cassian. in de Hab. Mon. pag. 18. *Antiphonarum protelatos melodiis.* Junil. Comm. in Genes. pag. 13. ed. Bas. *Decibat namque omnibus modis, ut dies incipiens à luce in mane sequentis diei esset protelatus.* Eodem sensu *prolatare* usurpat Donatus in Terent. Andr. I. 2. Chrysolog. Serm. v. *Callidi debitoris est & inverecundi, saepe pacta non solvere, & patientissimum creditorem longà & artificii cavillatione protelare.* h. e. differre. Confer Donat. in Terent. Phorm. I. 4. Voss. Etymol. in *protelum*, & Fr. Jun. not. ad Tertull. de Poenit. cap. 4. MUNCK.

[¹⁵ METHYSCUS] *Methyscos* Leid. cod. Mox *lege furiam animi* cum Genev. ed. Salutaris in Distich. Sel. *Ira vel invidia mentes & corpora laedit: Quas animi furias dira venena puto.* Furia pro furore non Latine tantum, sed & usitate satis dicitur. Vide not. ad Hyg. Myth. cap. 107. Caeterum ex hoc Fulgentii loco apparet in Virgili esse scribendum *Methyscus*, quomodo & MS. Vat. repraesentat, non *Metiscus*. MUNCK. *Mesticos* Voss. pro *animi ebrietas ducat*, idem *animus ebrietas* dicitur. & pro *circum agit*, *circum* ait.

Dd d d d 3

I VA.

[Vale Domine, & mei tribulos pectoris cautius lege.]

VIRGILIANAE CONTINENTIAE SECUNDUM PHILOSOPHOS MORALIS EXPOSITIO, A FABIO PLACIADAE. V. C. EDITA, EXPLICIT.]

[VALE DOMINE] Genev. ed. *Vale mi domine*. In Leid. cod. haec clausula non compareret. Habet vero ejus loco aliam, sed multo corruptissimam & à recentiori manu, in qua hoc monumentum Fulgentii esse episcopi affirmatur. MUNCK. Abest etiam Vossiano.

FABII PLANCIADIS FULGENTII, V. C.

Expositio sermonum antiquorum ad Chalcidium Grammaticum cum testimoniis.

NE de tuorum ² praeceptorum serie, domine, nostra ³ quicquam curtasse inobedientia putaretur, ⁴ libellum quem de abstrusis sermonibus parari iussisti, in quantum memoriae entheca subrogare potuit, absolutum retribui, ⁵ non tam phaleratis sermonum studentes ⁶ spumis, quam rerum manifestationibus dantes operam ⁷ dilucidandis.

⁸ **S**ANDAPILAM antiqui dici voluerunt fere trum mortuorum, id est loculum, non in quo nobilium corpora, sed in quo plebejorum

¹ **FABII PLANCIADIS**] Leid. codex: *Incipit expositio sermonum antiquorum à Fulgentio Episcopo composita ad Grammaticum Chalcidum.* Edd. Bapt. Pii & Micyll. *Fabii Fulgentii Placiadis vocum antiquarum interpretatio cum testimonio ad Chalcidum.* Addit his Godofredus, *Timaci Platonis ecpbrasten.* Sed de eo vide praefationem nostram ad lectorem, ubi de Fulgentii agimus aetate. MUNCK. Pro *Fabii E. Flavii.*

² **PRAECEPTORUM SERIE**] *Tò serie* perperam omiserat Mercerus. Agnoscat illud Leid. cod. ut & B. ac M. edd. Nec constat sine eo sententia. MUNCK.

³ **QUICQUAM CURTASSE**] B. M. G. *Nostra quicquam evitaſſe.* Scribe cum Leid. cod. *Nostra quicquam curtaſſe.* Etiam heic malè *tò nostra* omissum à Mercero erat. Barthius ex suo MS. profert *declinaſſe.* Sed verbum *curtare* amat

Fulgentius. Vide Indicem. MUNCK. Voss. *For- tasse E. curasse.* Pro *inobedientia* Voss. *inobedientiam.* Pro *putaretur* Voss. & E. *putaret.*

⁴ **LIBELLUM QUEM**] Lege cum B. M. G. & cod. Leid. *Libellum etiam, quem &c.* Et mox cum iisdem *retribui.* MUNCK. *Libellum etiam ob quem abstrusis* Voss. pro *parari* E. *comperari.* Pro *memoriae* Voss. *memoria.* Pro *subrogare* idem *subrore.*

⁵ **NON TAM PHALERATIS**] Et heic lege cum B. M. G. & cod. Leid. *non phaleratis &c. ejecto nō tam;* quod intelligendum relinquitur per ellipsin, de qua diximus nonnulla ad Praefat. lib. 1. MUNCK. Voss. *facile ratis.*

⁶ **SPUMIS**] Ita Leid. cod. non *somniis.* ut volebat Barthius *Advers.* Lib. xxiv. cap. 3. quam ita jam olim ediderunt Raptista Pius & Micyllus. MUNCK. Pro *quam* E. *qua.*

⁷ **DILUCIDANDIS**

jorum atque damnatorum cadavera portabantur, sicut Stesimbrotus¹ Thasius de morte Polycratis Samiorum Regis² scripsit, dicens: *Posteaquam de cruce depositus, sandapila etiam deportatus est.*

³ VISPILLONES dicti sunt bajuli; quamvis Antidamas Heracleopolites vispillones dixerit⁴ cadaverum nudatores; sicut in historia Alexandri Macedonis⁵ scripsit: *Plusquam trecentos cadaverum vispillones reperiens⁶ crucibus adfixit.* Mnaseas tamen⁷ iij. Europae libro scripsit,

⁷ DILUCIDANDIS] Lege cum Leid. cod. B. M. & G. lucidandis. Lucidare pro dilucidare aliquoties usurpasse Fulgentium docebit te Index libello huic adjectus. MUNCK. Voss. lucidantibus.

⁸ SANDAPILAM] Schol. Juvenal. ad Sat. viii. 175. SANDAPILARUM] Lectorum, in quibus gladiatores mortui de amphitheatro ejiciuntur. Verum Sandapilae lecti non erant, sed arcae ligneae, σαρκοφάγους Graecis dictae, ut pridem docuit Salmasius. Forte loculorum scripserat. Sueton. Domit. cap. 17. Cadaver ejus populari sandapila per vispillones exportatum est. Vide ibi Comment. & Savar. ad Sidon. Lib. ii. epist. S. Kirchman. Fun. Lib. ii. cap. 9. Voss. Etymol. in SANDAPILA. Hinc Sandapilo, νεκροθάπτης in Gloss. Labbaei. MUNCK. Exc. Sandapila. Τὸ mortuorum abest Voss. pro idest E. idem. Τα in quo abest Voss. pro portabantur Voss. portabantur.

¹ THASIUS] Vett. edd. & cod. Leid. Stasius: quomodo & Barthius in Vet. MS. invenit. Sed Thasius recte habet. Vide Voss. Histor. Graec. Lib. iv. cap. 7. cujus verba, ut locum eum inspexi, statim adverterunt me: Interpretem Stesimbroti Thasii (ut in Graecis scriptoribus solet) testem laudat Fulgentius Planciades libro de Prisco Sermonem voce SANDAPILA. Ergo Planciades noster Graecos scriptores ipsos non legit, sed tantum eorum interpretes. Ei tamen sententiae repugnare videtur, quod infra ait in PROBLEMA. Sed ne quid Graecum te turbet exemplum, ego pro hoc tibi Latinum faciam. MUNCK. Pro depositus Voss. depositis. Historiam, quam de Polycrate Samio scribit, refert Eustathius ad Dionys. Perieg. vs. 533. Συλοῦντ' ἀδελφὸς Πολυκράτης, ὃ Φαῦλος ἐπυρομένης. Ἠρόδοτος δ' ἀτυχέσαι, ὡς ἐργὸν ἐκρεμάσθη τὸ Περσῶν. Haec debet, quem sequi solet, Herodoto lib. iii. cap. 124. 125.

² SCRIBSIT] Vett. edd. & cod. Leid. descripsit. MUNCK.

³ VISPILLONES DICTI SUNT BAJULI] Vett. edd. bajulatores. Leid. cod. bajules. Perperam.

Sidon. Lib. iiii. epist. ii. Ut locum auderent tanquam vacantem bajuli rastris funebribus impiare. Sandapilarios vocat idem Lib. ii. epist. 8. Gloss. Isidor. Vespillones, fossarii, qui mortuos sepeliunt, bajuli. Caeterum vispillo, ut bispillo in Gloss. Steph. corrupta est pronuntiatio pro vespillo. Nam & Vespas, à qua voce vespillo derivatur, bajulos eos dixerunt. Vide Festum in eà voce, Colvium ad Apulej. p. 199. nec non Vossium in Etymol. voce VESPA. Cum haec scripseram, in notis Junii ad Tertull. de Pallio pag. 15. legi bispellones dictos, quod lugubres vestes suis superinduerent. Nisi fallor egometipse, falsus est multum, unde hausit illa vir ille doctissimus. Qui hoc commentus fuit, forte legerat in Glossis, Νεκροθάπται, Bispelliones. Pro Antidamus reposui Antidamas ex MS. Leid. MUNCK.

⁴ CADAVERUM NUDATORES] Hoc convenire dicas cum eo, quod Joannes Genuensis in Catholico tradit, vispillonem dici, quia mortuos vestibus spoliat. MUNCK.

⁵ SCRIBSIT] Vett. edd. Leid. cod. Scripsit, dicens. MUNCK. Eodem modo exhibent nostri. Sed τὸ scripsit abest Voss. qui pro trecentos trecentum.

⁶ CRUCIBUS AFFIXIT] Crucibus fixit Leid. cod. MUNCK. Ita quoque E. Pro elatum Voss. delatum, Leid. delatus. Licet hujus scriptoris verba non sint ad artificis stateram, ut opinor, expendenda, & sciam efferre proprium esse in re superea verbum, delatum hic tamen praefero. enim hic, ut alibi notat, de loco in locum ferre, ut Livio ii. 36. Consensu inde haud dubio omnium, qui aderant, in forum ad consules lectica defertur. Quamquam ibi Romanorum more praepositio de motum de superiori in inferiorem locum significare possit, quia procures Romae saepe in collibus & locis editioribus habitabant, unde descendere saepe pro in publicum prodire ponitur. Vid. Graev. ad Cic. iv. ad Attic. Ep. 3. Sed priorem sententiam amplector, quia apud eundem Livium mox sequitur, inde in curiam jussu consulum delatus, praeterquam quod ibi agatur de homine plebejo Tib. Atinio, quem

scribit, Apollinem, postquam ab Jove ictus atque interfectus est, a vespillonibus ad sepulturam elatum esse.

POLLINCTORES dicti sunt, qui ⁸ funera morientium accurant. Plautus ⁹ in Poenulo: *Quia mihi pollinctor dixit, qui eum pollinxerat.* Dicti autem pollinctores, quasi pollutorum unctores, id est cadaverum curatores; unde Apulejus in Hermagora ait: ¹⁰ *Pollinctores funere domuitionem paramus.*

MANALES LAPIDES. Labeo, qui disciplinas Etruscas ¹¹ Tagetis &

quem an in tam excelso habitaverit loco, vehementer dubito.

7 III. EUROPAE LIBRO] Leid. cod. *In Europae libro.* Vett. edd. *In Cecrope libro.* Vide Merceri notas. Fons erroris videtur, quod sine diphthongo *Europe* exarant librarii, quemadmodum in suo MS. invenit Barthius. MUNCK.

8 FUNERA MORIENTIUM ACCURANT] *Ἐνθαφιασά* nimirum sunt. Lexicon Cyrill. *Ἐνθαφιασά*, pollinctor. Adde quae Savaro habet ad Sidon. Lib. III. ep. 13. Kirchm. Fun. Lib. I. cap. 9. Leid. cod. & Vett. edd. heic exhibent, *funera morientia.* MUNCK. Leid. & Exc. *morientia accurant.* forte *morientium curant.* Propria locutione, satis nota e Terentii Andria I. I. 81. *Cum illis, qui amabant Chrysidem, una aderat frequens: curabat una funus.* Sed Auctor harum elegantiarum, ut videtur, captator, praepositionem addiderit ad ornatum, ad quem a majoribus verbo aut nomini adponi solebat, ut dicit Serv. ad VI. AEn. 603. Aliter enim vacat hic ad in tam simplici pollinctorum descriptione, quum accurare notet diligenter curare, ut inter omnes constat. Cur tamen priorem amplectar sententiam, in causa sunt sequentia illa *cadaverum curatores.*

9 IN POENULO] Leid. cod. *Menecmi comodia.* quod est *Menecmis*, ut B. M. & G. habent, nec non Barthius in suo MS. invenit. Error hic Fulgentii, non librarii est. Vide Merceri notas. Vel obliviosum fuisse valde, vel negligenter scripsisse oportet Planciadem, cum toties perversè veterum scripta citasse deprehendatur. Sed eum non unum culpa ejus reum esse ostendimus alibi non uno loco. Nunc castigandus mihi Horatii Scholiastes. Scribit ille ad verba ista Lib. III. od. 17. *PINGUIA GALLICIS.] Crassa & secunda. Mart. Te Tyros, me pinguis Gallia nutrit.* Atqui apud Martialem Lib. VI. epigr. 11. legitur, *Te Cadmea Tyros, me pinguis Gallia vestit.* MUNCK.

10 POLLINCTORES FUNERE &C.] Godofr. *Pollinctor ejus funeri dum unctionem parat.* Atque ita quoque hunc locum scribit Vossius Etymol.

in POLLINCTOR, & Colvius ad Apulej. pag. 199. Malim cum B. M. L. & cod. Leid. *Pollincto ejus funere, domuitionem paramus.* Lexic. Cyrill. *ταρχάω νέκυν*, pollingo. Gloss. Labb. *Pollingo, ταρχάω νέκυν, σοροπλοκῶ, ἐνθαφιάζω, ταρχάω.* Forte, *ταρχάω.* Sed pollinctor exponitur etiam *νεκροφόρος*. Non probo confusio- nem. *Ἐνθαφιασά* est pollinctor, non *νεκροφόρος*. OI 6 Genes. cap. I. vers. 2. *Καὶ προσέειπεν Ἰωσήφ τοῖς πατρὶν αὐτοῦ τοῖς ἐνθαφιασταῖς, ἐνθαφιάσαί τε πατέρα.* Vet. Interpr. *Praecipit servis suis medicis, ut aromatibus condirent patrem.* Malè ergo Grammaticus nescio quis apud Barth. Advers. Lib. XXXVII. cap. 12. *Pollinctores, qui sepeliunt mortuos.* Sepelire vespillonum est, lavare, ungere, coronare pollinctorum. Barthius cum in Vet. libro invenisset, *Pollinctore sub fine domitionem paramus*, inde exsculpit, *Pollincto rite, sub finem domitionem paramus.* Non premo pollicem. *Funus* heic est cadaver. Maro II. AEn. *Patrios foedasti funere vultus.* Ibi Servius: *FUNERE; cadavere.* ab eo, quod praecedit, id quod sequitur. *Funus* enim jam ardens cadaver. MUNCK. Leid. & Exc. *Pollinctor ejus funere domum unctionem paramus.* *Funus* pro cadavere poni saepius docet etiam Propertii locus I. XVII. 8.

Haecine parva meum funus arena teget?

Ubi vide Passerat.

11 TAGETIS] Vide Lactant. Argum. Lib. XV. Met. Ovid. & quae de eo ad Minuc. Felicem p. 39. Cl. Ouzelius, & Lindenbrog. ad Censor. cap. 4. congeffere. Meminit ejus rursus noster in *Praesegmina*. Scripsisse ipsum quaedam, etsi dubitent nonnulli, planè persuasus sum. Servius ad AEn. VIII. 398. *Sciendum secundum aruspinae libros & sacra Acherontia, quae Tages composuisse dicitur, fata decem annis quadam ratione differri.* At Cicero II. de Div. Tum illum (Tagetem) plura locutum multis audientibus, qui omnia ejus verba exceperint, literisque mandaverint. Tagetem inter scriptores numerat tamen etiam Scholiastes Statii ad IV. Theb. vers. 516.

E e e e e

Maxi-

& ¹ Bacidis quindecim voluminibus explanavit, ² ita scribit: *Fibrae jacinoris sandaracei coloris* ³ dum fuerint, manales tunc ⁴ verrere opus est petras, hoc est, quas antiqui solebant in modum cylindrorum per limites trahere pro pluviae inmutanda inopia.

⁵ NEFRENDÉS SUES. Diophantus Lacedaemonius, qui de sacris Deorum scribit, ait apud Athenas Marti solere sacrificari sacrum, quod ⁶ ἐκατομφοῖνι adpellatur: siquis enim centum hostes interfecisset, Marti de homine sacrificabat apud insulam ⁷ Lemnum, quod ⁸ sacrificatum est à duobus Aristomene Gortynensi, & Theoclo Elaeo, sicut ⁹ Socrates scribit. Sed postquam hoc Atheniensibus displicuit, coeperunt ¹⁰ efferre porcum castratum, quem nefrendum vocabant, ¹¹ quasi sine renibus. Et apud Romanos Varro ¹² scribit Si-
tium

Maximis in hoc auctoribus, Pythagorâ, Platone, & ipso Tagete, convenientibus. Et Marcellinus Lib. xvii. p. 184. ed. Boxh. Ut in Tagetis Thufci libris legitur, Vejovis fulmine mox tangendos adeo hebetari, ut nec tonitru, nec majores aliquos possint audire fragores. Isidor. Orig. Lib. viii. cap. 9. Aruspicinae autem primus Etruscis tradidisse dicitur quidam Stages. Scribe, Aruspicinae artem, & Tages pro Stages. MUNCK.

¹ BACIDIS] Leid. cod. Bacittidis. Vett. edd. Bacchetidis. Sed Bacidis bene habere censet Godofredus, qui heic notat: Fuit autem Bacis Fasidicus, qui oracula & lustratus libros scripsit, quos legisse se testatur Pausanias in Messenicis. In Continent. Virg. & iii. Myth. Battades est. Vide ibi notas nostras. MUNCK. Bacitidis E. Bacchidis Voss.

² ITA SCRIBIT] Ita ait Leid. cod. cum edd. Vett. MUNCK. Sic quoque E. & Voss. pro Fibrae Voss. Tibiae.

³ DUM FUERINT] Dum fuant Vett. edd. Si fuant Turneb. Advers. Lib. xix. cap. 24. Sed fuerim disertim praefert Leid. cod. ut & commutanda pro inmutanda. Consulendus praeterea de hoc loco Scaliger ad Fest. pag. 84. Ed. Paris. MUNCK. Fuunt Exc.

⁴ VERRERE] Vereri B. & M. Puto vertere esse legendum. Nonius in TRULLEUM. Unde manalis lapis appellatur in Pontificalibus sacris, qui tunc movetur, cum pluviae exoptantur. Festus: Cum propter nimiam siccitatem in urbem protraherent, insequeretur pluvia statim. Lapis ille, qui movetur & protrahitur, verti recte, non verri dici videtur. MUNCK. Vertere Exc. Non nova est horum verborum sive literarum confusio. v. Broukh. ad Propert. ii. xii. 44. hic vertere praefero. Pro inmutanda codd. commutanda.

⁵ NEFRENDÉS SUES] B. & M. Nefrendines

vel nefrendes sues. Leid. cod. Quid sint nefrendi sues. Quod puto rectius esse. Sequitur enim mox, nefrendum vocabant. Alii tamen nefrendes scribunt. Isid. Orig. Lib. xx. cap. 15. Unde & nefrendes dicti adhuc lactentes porculi, quod nondum aliquid frendant, id est comminuant dentibus. Specialius Varro R. R. Lib. ii. Amisso nomine lactantis, dicuntur nefrendes, ab eo quod nondum fabam frendere possint, id est, frangere. Idem est infrendes, si recte scriptura se habet apud Lactant. in Stat. Theb. Lib. v. vers. 663. Sic inormis pro enormis, inervis pro enervis dixere posterioris aetatis scriptores; vitiose procul dubio, cum innormis & innervis esset scribendum. Caeterum in Fulgentio nefrundi sues legit Turnebus, cum scriberet Advers. Lib. xxvi. cap. 10. Porcus castratus nefrundus, non nefrens, dicendus est: nam & prisca illi castique Latini nefrundines vocabant renes. MUNCK. Tò Marti abest Vossiano. Pro sacrificari Leid. & Exc. sacrificare. Servius ad viii. AEn. vs. 230. Proprie infrendens est inter se comprimens dentes: nam & frendere significat dentibus frangere: unde & nefrendes infantes: quia nondum habent dentes. Vide Festum.

⁶ ΕΚΑΤΟΜΦΟΝΙΑ] Cod. Leid. Decaton-pfonebuna. Hoc esset, ἐκατὸν πεφονεύματα. Sed alterum rectum est. Pausanias: Ἐθὺς ὁ Ἀετὸς καὶ τὸ Διὸς τὸ Ἰσχυρὰ τὴν θυρίαν, καὶ ἐκατομφοῖνι ὀνομάζονται. MUNCK. V. Pausan. lib. iv. cap. 19. p. 326. cum P. Leopardo lib. vi. Emendat. cap. 19. qui hanc emendationem jam occupaverat.

⁷ LEMNUM] Cod. Leid. Blennon. Hoc esset Lemnon, quemadmodum B. & M. praeferunt. MUNCK.

⁸ SACRIFICATUM EST A DUOBUS &c.] L. M. & B. Sacrificatum est à duobus Cretenensibus, uno Locro, id est, Timine Cortyniensi, Proculo Locro. Leid.

tium dentatum centies & vices pugnasse singulari certamine, cicatrices ¹³ habuisse è contra quadraginta quinque, post tergum nullam; ¹⁴ coronas adcepisse xxvj. armillas cxl. & istum ¹⁵ primum fecisse Marti.

¹⁶ AMBEGNAE OVES. Baebius Macer, qui ¹⁷ festalia sacrorum scripsit, ait Junoni eas, quae geminos parerent, oves sacrificare cum duobus agnis altrinsecus religatis, quas oves ambegnas vocari, quasi ex utraque parte agnos habentes.

¹⁸ SUGGRUNDARIA antiqui dicebant sepulchra infantium, qui necdum xl. dies implessent, ¹⁹ quia nec busta dici poterant; quia ossa, quae comburerentur, non erant: nec tanta cadaveris inmanitas, ²⁰ qua locus tumesceret. ²¹ Unde Rutilius Geminus Astyanacte ait:
Melius

Leid. cod. & duobus & uno Locro, id est, Timne Cortiniensi: Proculo Locro. Tolle ista, & uno Locro, malè huc ex sequentibus translata, & videbis scripsisse, à duobus, id est, Aristomene Gortynensi & Theoclo Eleo. MUNCK. A duobus Cretenfisibus Exc. & Voss. deinde Excerptis abest rò hoc.

⁹ SOSICRATES] Leid. cod. Solicrates. Ad eundem modum cum etiam Lib. II. Myth. cap. 13. scribatur idem vocabulum, putes ipsum Fulgentium heic aliquid humani passum. MUNCK.

¹⁰ EFFERRE] Scribo offerre cum Leid. cod. MUNCK. Pro referendum Leid. & Exc. ferendum, Voss. nefferendum.

¹¹ QUASI SINE RENIBUS] Leid. cod. cum edd. Vett. id est, quasi sine &c. Godofredus edidit, quasi sine repegis, id est, renibus. Pertinent huc illa Festi: Sunt qui nefrendes testiculos dici putent, quos Lanuvini appellant nebrundines; Graeci νεφρες, Praenestini nefrenes. Gloss. Labb. Nefrendes, νεφρες. Leg. repegis. MUNCK. Leid. & Exc. id est: quasi.

¹² SCRIBIT SITIUM DENTATUM] Leid. cod. Scripsit. Deinde Scitium B. & M. Sicinium God. Videndi de hoc vocabulo Salmas. ad Solin. Comment. ad Gell. Lib. II. cap. 10. Plin. Lib. VII. cap. 28. MUNCK. Voss. & Exc. scripsit. Pro Sitium Voss. Scicium.

¹³ HABUISSE E CONTRA] H. e. adversas, ut edidit Godofredus. Verum id etsi Latinius est, non tamen ideo magis Fulgentianum. Edd. Vett. habuisse contra. Sed è contra clarè repraesentat & Leid. cod. Confer not. ad Myth. Lib. I. cap. 14. MUNCK. Voss. & Exc. Habere contra. Pro nullam Voss. nullas.

¹⁴ CORONAS CXL.] Rectè corrigunt CLX. Vide Gellium. MUNCK. Voss. XXX. tres.

¹⁵ PRIMUM SACRUM FECISSE MARTI] Ita & Leid. cod. & edd. quas quidem viderim, omnes.

Malè ergo illud sacrum omiserat Mercerus. MUNCK. Sacrum addunt Voss. & Exc. Notum tamen est illud Virg. III. Georgic. Cum faciam vitula pro frugibus ipse venito. Vide Tennul. ad Frontin. lib. IV. cap. 7. n. 162.

¹⁶ AMBEGNAE OVES] M. & L. Ambiguae. Ambignae scribendum fuisset, ut Leid. cod. habet, & editum est à Baptista Pio. Scaliger ad Festum p. 48. Ambegna quoque ovis confeta dici potest. Festus: Ambegni bos & vervex appellabantur, cum ad eorum utraque latera agni in sacrificium ducebantur. Varro VI. L. L. Ambiegna bos apud augures, quam circum aliae bestiae constituuntur. Turneb. Advers. Lib. XXVI. 10. Quae geminos pepererant, Junoni Lucinae oves ambiguas immolabant. agni enim duo geminos referebant, ovis matrem. Perperam ambiguas legit. MUNCK.

¹⁷ FESTALIA SACRORUM] Ita & Leid. cod. Sed B. & M. fastalia. God. fastos dies. Laudatur is Baebius Macer etiam à Servio ad AEn. VI. vers. 556. MUNCK. Fastalia Leid. rò Junoni abest Voss. Pro geminos codd. mei geminas. Pro sacrificare Voss. sacrificari & duabus pro duobus.

¹⁸ SUGGRUNDARIA ANTIQVI DICEBANT] Leid. cod. cum B. M. L. Priori tempore Suggrundaria antiqui dicebant. MUNCK. Leid. Suggrandaria Exc. priori tempore Suggurdaria, & pro sepulchra, sepulturas. Pro quia Voss. eo quod, haud male. Pro comburerentur Leid. comburentur.

¹⁹ QUIA NEC &c.] Quae nec Barth. Advers. Lib. XI. cap. 21. MUNCK.

²⁰ QUA LOCUS TUMESCERET] Leid. cod. quae locum tumesceret. Quod genuinum esse arbitror. Contin. Virgil. Salsuram dulcescas &c. Vide ibi annotata à nobis. Caeterum post haec verba Barthius ex suo MS. haec interferit, unde tumulus. MUNCK.

²¹ UNDE RUTILIUS] Leid. cod. Unde & Rutilius

Melius suggrundarium * misero quaereres quam sepulchrum.

SILICERNIOS dici voluerunt senes jam incurvos, quasi jam sepulchrorum suorum filices cernentes. Unde * Cincius Alimetus * Historia de Gorgia Leont. scribit, dicens: *Qui dum jam silicernius finem sui temporis expectaret, & si morti non potuit, tamen infirmitatibus insultavit.*

ARVALES FRATRES. Acca † Laurentia Romuli nutrix consueverat pro agris semel in anno sacrificare xij. † filiis suis sacrificium praecedentibus: † unde quum ex iis unus esset mortuus, propter nutricis gratiam Romulus in vicem defuncti se subcedere pollicetur; unde ritus processit cum xij. jam deinceps sacrificare, eosque arvales dici fratres, sicut Rutilius Geminus in libris Pontificalibus memorat.

INJUGES BOVES. † Manilius Chrestus libro, quem de Deorum hymnis scripsit, ait Minervae injuges boves sacrificari, id est, jugum numquam ferentes; illa videlicet causa, quod & virginitas jugum

tilius Geminus in Aethyanae tragoedia ait. Atque ita etiam B. M. & L. Sic bis habes in Contin. Virgil. In Ephygine Tragoedia. Infr. Voc. LUTEUM. In tragoedia Thyestis. MUNCK. Ita & nostri codd.

1 MISERO QUARERES] Leid. cod. *miser quaeferis.* B. M. & L. *miser quaereres.* MUNCK.

2 CINCIUS ALIMETUS] *Alimentum* alii vocant, vel *Alimentum*. Vide Voss. Histor. Graec. lib. iv. cap. 13. Sed in Leid. cod. *Alimetus* est, ut & Scaligero ad Fest. p. 188. cujus haec est observatio: *Quemadmodum ergastulus dictus est, qui in ergastulo maneret, ita Silicernius, qui dignus erat, ut pro eo Silicernium pararetur.* Caeterum, si Aldo fides in Orthogr. p. 6. *Alimentus*, non *Alimetus* Cinciae gentis fuit cognomen; atque ita quoque scribitur apud Liv. lib. xxx. MUNCK. Pro *incurvos* Voss. *curvos*, qui etiam *Cintius Alimentus*, & quia pro *qui*, & pro *morti mori*, ut & Exc. Pro *insultavit* Leid. *exultavit*.

3 HISTORIA] In *historia* cum Vett. edd. Leid. cod. & mox *exultavit*. Sed B. Si *morti non potuit, tamen infirmitatibus exultat.* M. Si *mori non* &c. MUNCK.

4 LAURENTIA] *Laurentina* cod. Leid. MUNCK. Voss. *Laurentina*. Pro *consueverat* Exc. *consuevit*. Plutarchus Quaest. Rom. Tom. II. p. 272. *Λαυρεντία* vocat.

5 FILIIS SUIS] Micyll. in margine, *fratribus.* MUNCK. Codd. mei cum XII. *filis*.

6 UNDE CUM UNUS EX IIS &c.] Duas postre-

mas voces nec Leid. cod. nec Vett. edd. agnoscunt. Et certe melius absunt. Mox lege cum Leid. cod. & Vett. edd. Unde & ritus &c. MUNCK. Mox *se* abest Excerptis. Pro *succedere* iidem *subcedere*. Deinde Leid. & Exc. Unde & ritus. Pro *sacrificare* Exc. *sacrificarent*, Voss. *sacrificari*.

7 MANILIUS CHRESTUS] Mei codd. *Manilius Chrestus in libro.* Mox *de* abest Voss. Pro *scripsit* Leid. *scribit*. & *sacrificare* pro *sacrificari*. Pro *prementis* *subiecta* Voss. *prementis subiecta*.

8 NEC COELO ADScriBERENT] Leid. cod. *Nec coelo dignos adscriberent.* Edd. Vett. *Coelo nec dignos adscriberent.* Sed illud *dignos* turbat sententiam. Nec scripti illi, quos inspexit Briffon. de Rit. Nupt. p. 67. agnoscunt. Absuit quoque à Vet. cod. à Godofredo in lectionum varietatibus laudato. MUNCK. *Dignos* Voss. Exc. Mox *ut* Voss. *ut sunt* abest & pro *Priapus* idem *Priamus*.

9 EPONA] Ita & Leid. cod. Sed *Hippona* in suis MSS. invenit Briffon. Malè *Hippo* repraesentant B. M. & L. *Equona* emendat Barthius Advers. xxxvii. cap. i. Sed adversa Criticà. *Epona* videtur natum ex *Hippona*, omittà adspiratione, & E. in I converso, quemadmodum *Ephygienia* dicitur in Virgil. Continentià pro *Iphygienia*. Accedit huc, quod e literam pro i usurpasse veteres cum Quintilianus auctor est Instit. Lib. vi. cap. 6. tum & marmora antiqua contestantur. I contra locum crebro E occupasse, & Graecorum ut pronuntiatum fuisset.

gum nesciat maritale, & virtus numquam sit iugo prementi subiecta.

SEMONES dici voluerunt Deos, quos ⁸ nec coelo adscriberent ob meriti paupertatem, sicut sunt Priapus, ⁹ Epona, Vertumnus; nec terrenos eos deputare vellent pro gratiae veneratione, sicut Varro ¹⁰ in *Mysticorum* lib. ait: *Semoneque inferius derelicto, Deum* ¹¹ *depennato attollam orationis* ¹² *eloquio*.

BLATERARE, quasi verba trepidantia metu balbutire dixerunt. Pacuvius ¹³ *Pseudone* Comoedia inducit Sceparnum servum ancillae dicentem: *Ni ego te blaterantem aspicerem*, ¹⁴ *bis mencium indicassem*.

LUSCITOSOS dici voluerunt ¹⁵ interdium parum videntes, quos Graeci *μύωπας* vocant. ¹⁶ Plautus *Milite*: *Mirum est lolio vicitare te, tam vili tritico. Quid jam? quia luscitiosus*. Dicunt enim, quod lolium comedentibus oculi obscurentur.

· T U.

fe, exemplis declaravimus permultis ad Hyg. cap. 31. & 223. Liqueat idem ex verbis Hieronymi in epist. ad Paulinum: *In tres partes scinditur, to dogma, tin methodon, tin empeirian*. Et Interpret. Concil. Ephesin. pag. 5. ed. Contii: *De quibus sacratissimus Ysaïas meminit* &c. Certè *Epona* non esse rejiciendum, discas ex iis, quae ad Apulej. observavit Stewechius p. 35. Nob. Heins. ad Prudent. pag. 67. Elmenhorst. ad Minuc. Fel. p. 72. Turneb. Advers. lib. xxvi. cap. 10. Plutarchus in *Parallelis*: *Ἐπεὶ κέρως ὁμορφον, καὶ ἀνέμασιν Ἐπωνα*. *Ἐστὶ δὲ θεὸς ἀεθροῖαν ποικιλήν ἰστων*. MUNCK. Mei codd. *Epona*. Quomodo in Inscriptionibus exaratum invenies. Vide P. Sriverium in Epist. ad Joh. If. Pontanum in Obs. Misc. Vol. vi. Tom. i. pag. 169. 170. At celeb. Haverkamp. in nummi rarissimi, quem vulgavit Seguinus, inscriptione *Hipponam* scribi docet ad Tertulliani Apolegetic. cap. xvi. n. 22.

IO IN MYSTICORUM LIB. AIT] Leid. cod. In *Mystagogorum librorum* ait. B. M. & L. In *Mystagorum libra* ait. God. *Mystagog. ait*. Postrema syllaba in *librorum*, quod scriptus liber repraesentat, mutanda forte in numerum, quo innuatur, quotus liber fuerit. Videtur intelligere Varronis libros *Rerum Divinarum*. Tò libro vel libris potuisse omitti, docent similia exempla. Infr. in CHORAGIUM: *Sicut Apulejus in Metamorphoseon* ait. *Ἐν τοῖς 7 Μεταμορφώσεων*. Pro *Mystagogorum* nisi rep. nendum est *Mystagogicorum*, rectum cenfeo *Mysticorum*. Infinita sunt loca Vett. scriptorum, in quibus g. locum & c.

occupavit. Isidor. Orig. lib. xix. cap. 31. *Rigula est mitra virginalis capitis*. Scribendum esse *ricula* ex Festo, Varrone, & Nonio palam est. Verum dum haec scribo, in mentem venit etiam Mythol. lib. ii. cap. 4. scripsisse *Juba* in *Physiologis* pro *Physiologicis*, ut forsitan nihil sit mutandum. MUNCK. Mei *Mystagogorum*.

II DEPENNATO] Leid. cod. & Vett. *depennato*. MUNCK. *Depinnato* Voss.

12 ELOQUIO] *Alloquio* Briffon. Sed alterum est in Leid. cod. & edd. Vett. MUNCK. Tò orationis abest Exc. item mei codd. *alloquio*.

13 PSEUDONE] Leid. cod. In *Seudone com. B. & M. In Pseudone comoedia*. MUNCK.

14 HIS MENCIMUM INDICASSEM] B. M. L. & God. *bis nuncium indicassem*. Leid. cod. *His mintium judicasse*. Godofred. inter variantes lectiones, *Hismuntium*. Non liquet. MUNCK. Exc. *mitius judicasse*. *Mintium judicare* Voss.

15 INTERDIU] In die Leid. cod. & pro *luscitiosos* cum Vett. edd. *luscitios*. Vide not. ad Myth. lib. ii. cap. 12. MUNCK. Omnes mei *Luscitios*. & in die Exc. Pro *Myopas* Voss. *Meriopas*.

16 PLAUTUS MILITE] Leid. cod. Unde & Plautus in *Mercatoris comoedia* ait: *mirum lolio vicitare te tam vili tritico, quia luscitiosus es*. Atque ita etiam Vett. edd. nisi quod pro *es* exhibent *est*. *Lusciosi* appellantur à Varrone apud Nonium, qui ad lucernam non vident. MUNCK. Ita & mei.

• **TUTULI.** Varro in Pontificalibus ait tutulos sacerdotes dici • brevium deorum. Numa vero Pompilius & ipse de Pontificalibus scribens, tutulum dici ait pallium, quo sacerdotes 3 caput tutabant, quum ad sacrificium adcessissent; sicut & Virgilius ait: *Et capita ante aras Phrygio 4 velamur amictu.*

ORIAM dicunt 5 navicellam modicam piscatoriam. 6 Plautus Cacistus: *Malo hunc adligari ad oriam, Ut semper piscetur, etsi sit tempestas maxima.*

7 **PROBLEMA** est propositio in capite libri quaestionaliter posita. 8 Demosthenes ad Philippum: 9 Sed quidem te Graecum turbet exemplum, ego pro eo Latinum tibi feram; ait enim: 10 *Problematis authenticum tradamus adstanti, cui nostra subsequens occurrat oratio.* Nam & Tertullianus libro, quem de fato scribit, ita ait: 11 *Redde huic fati primum problematis mancipatum.*

PUMILIOR, & GLABRIOR. 12 Apulejus Asino aureo inducit sorores Psyche marito detrahentis dicere: *Patre meo senioremaritum sor-*

1 **TUTULI]** De tutulo vide Soler. in de Pileo cap. 2. & 10. Ruben. Anal. Lib. 11. cap. 25. Scalig. advers. Titium Lib. 1v. cap. 12. Salmast. ad Pall. Tertull. p. 308. Pignor. de Servis p. 201. Festum in TUTULUM. MUNCK. Tutulus Exc.

2 **BREVIUM DEORUM]** Barthius ex suo MS. emendat brevium pileorum. Brevis est parvus. Ovid. 1x. Met. 227. Scopulus brevis. Ammian. Marc. Lib. xxii. & xxiii. Avicula brevis. Hygin. Astron. 11. 42. Haec (stella) est brevis & clara. Serv. ad AEn. 111. vers. 551. Breve oppidum Calabriae. Nonius: Celox est navigium breve, dictum à celeritudine. Serv. ad AEn. 11. vers. 180. Calculus. Lapis brevis terrae admixtus. Excerpta Fest. MSS. Caupulis navicula brevis. Hinc brevisitas gurgustoli pro parvitate apud Apul. Met. Lib. 1. & breviare pro imminuere apud Cyprian. Lib. 111. ep. 1. Breviata non est in episcopo confessionis suae dignitas. Et βρεβίον, ἐπισκοπὴν in Gloss. Nomicis. MUNCK. Pro scribens Leid. serviens. asserens Exc.

3 **CAPUT TUTABANT]** Testabant B. M. & God. Eadem formâ dicta sunt lecto & scripto apud Horat. Lib. 1. Sat. 6. Ad quartam jaceo: post hanc vagor, aut ego lecto, Aut scripto. Vento apud Festum. Ventabant, inquit, dicebant antiqui: unde praepositione adjecta fit adventabant. Item dicto, facto apud eundem in NARE. Nare igitur est saepius nare, ut dictare, factare. Ita habuit Leid. cod. à nobis inspectus & cum editis collatus, non dictitare, factitare, ut edide-

runt. Trimalchio in Fragm. Tragur. Nihil sine ratione factum. Unde facio temerè fecerunt. Verum heic tutabant rectius puto. Videtur enim velle tutulum à tutando esse dictum. MUNCK.

4 **VELAMUR]** Ita editum quoque apud Virgil. AEn. 111. 545. Leid. tamen cod. velamus. B. & M. vallatus. De ritu isto consule Soler. in de Pil. cap. xi. MUNCK. Velantur Exc. Velamus Voss. sacrificio Leid.

5 **NAVICELLAM]** Ita & Vett. edd. & Leid. cod. Perperam naviculam Godofr. quanquam in Nonio est: Horia dicitur navicula piscatoria. MUNCK. Voss. naviculam Leid. navigiam.

6 **PLAUTUS CACISTO]** B. M. L. & Leid. cod. Unde & Plautus in Cacistus ait. MUNCK. Ita & Leid. pro etsi Voss. uti.

7 **PROBLEMA &c.]** Leid. cod. Problema dicta est in capite libri propositio quaestionaliter posita. MUNCK. Dicta addunt Leid. & Voss. pro quaestionaliter Leid. quoronaliter.

8 **DEMOSTHENES]** Leid. cod. cum Vett. edd. Unde & Demosthenes pro Philippo ait. MUNCK.

9 **SED QUIDEM &c.]** Lege cum Leid. cod. & Vett. edd. Sed ne quid. In seqq. cum iisdem pro hoc & faciam, ἀλλὰ ἔγωγε pro eo & feram. MUNCK. Exc. sed ne quidem aegre conturbet.

10 **PROBLEMATIS AUTHENTICUM]** B. M. L. & Leid. cod. Problematis authenticum gradum. Barth. Adv. Lib. xxiv. 3. ex suo chartaceo libro profert problematis gravidum, metaphoramque

sortita sum, dein quovis puero pumiliorem, & cucurbita glabriorem.
 13 PUMILIOS dicunt molles atque enerves: glabrum vero, levem & inberbem.

SUTELA. Sutelam dici volunt adstutiam, quasi 14 subtilem telam: Unde & Plautus Casina: 15 *Possisne, necne, clam me sutelis tuis Praeripere Casinam uxorem, proinde ut postulas?*

FRIGUTTIRE dicitur subtiliter adgarrire. 16 Plautus Casina: 17 *Nam quid friguttis?* 18 Ennius Celestide comoedia: *Haec anus admodum Friguttit; nimirum sauciavit se flore Liberi.*

19 TITIVILLITIUM dici voluerunt fila putrida, quae de telis cadunt. Plautus Casina: *Non ego istud verbum* 20 *emfitem titivillitio*: id est, re admodum vilissima. Nam & M. Cornutus in Satyra ait: *Titivilles Flacce do tibi.*

SCULPONEAS dici volunt caestus plumbo ligatos. Unde Naevius Philemporo Comoedia ait: *Sculponeis batuenda sunt huic latera probe.* Et Plautus Casina 21 simili modo: *Qui quaesio potius, quam* 1 *scut-*

que esse ait à praegnantibus. Id ei ut demus, vicissim peto, ut post *problematis* interponere *authenticum* liceat. MUNCK. Ita quoque codd. quos vidi.

11 REDDE HUIC FATI] *Fratri* Leid. cod. MUNCK. Ita quoque mei.

12 APULEJUS &c.] Leid. cod. *Apulejus in asino aureo inducit sorores Psice mariti detrahentis dicit.* Puto unam voculam à librario praeteritam, & scribendum: *Apulejus cum in asino aureo inducit sorores Psiches maritis detrahentes, dicit.* MUNCK.

13 PUMILIOS DICUNT] Leid. cod. *Pumilios enim dicunt.* Sed Vett. edd. melius, *Pumilos enim* &c. Mart. Apophoret. Lemmat. 197. *Mulae pumilae.* Mox pro *enerves* codex idem modo laudatus *innerves.* Ita *infrendes* dixit Statianus Scholiastes, qui *nefrendes* sunt aliis, ut modo observatum à nobis. MUNCK. *Pomilios* Voss. Leid. *Pumilios enim dicunt.* Pro *enerves* Exc. *innerves.* Pro *Levem* Leid. *Lenem* E. *Lentem.*

14 SUBTILEM TELAM] Leid. cod. *Subtilia tela.* Notaverat in margine libr. Heinsiani vir eruditus: Potius à verbo suo, & per metaphoram dicta est sutela. *Consuis dolos*, inquit Plautus. Festus, *Sutelae, dolosae astutiae à similitudine suentium dictae.* Terent. *Insuere capiti meo.* At hoc non legitur apud Terentium, sed *ne quid sua suat capiti* Phorm. Act. III. sc. 2. vers. 6. Vide ibi Muretum. MUNCK. *Subtilia tela* mei.

15 POSSISNE, NEC NE] Leid. cod. cum Vett.

edd. *Possis clam me* &c. MUNCK. Ita & Leid.

16 PLAUTUS CASINA] Leid. cod. *Unde & Plautus in Casina ait.* Ne idem identidem monere necesse habeam, sciat lector perpetuo istam formulam adhiberi in illo codice, quando testimonium alicujus scriptoris adducitur. Certè *et* in nunquam omittitur. MUNCK. Ita & in meis.

17 NAM QUID] Leid. cod. cum Vett. edd. *Quidnam.* MUNCK. Ita & Leid.

18 ENNIUS CELESTIDE COMOEDIA] Godofr. *Ennius Alceftide*, omisso *et* comoedia. Vett. edd. *Et Ennius in Alceftide comoedia sic ait.* Atque ita & MS. cod. nisi quod *Celestide* exhibet. MUNCK. Exc. & Leid. *Tenninus telestide.* Voss. *Et Ennius in Celestide.*

19 TITIVILLITIUM] *Textivillitium* videri legisse Planciaden observat Turneb. Advers. XVI. cap. 3. MUNCK.

20 EMSITEM] Ita editum etiam apud Festum in *Titivillitium.* *Empfitem* Vett. edd. *Emfiffem* Godofr. *Emitem* Leid. cod. unde forte *emfitem* faciendum. Adde quae hac super re in de Vit. Serm. Lib. I. cap. 23. commentatur Vossius. MUNCK. Exc. *Emfivitivillitio.* Leid. *Emitivillitio.* Pro *do tibi* Exc. *dotes.*

21 SIMILI MODO] Leid. cod. *Simili modo ait:* *Melius Isculponeas, quibus batuat tibi os.* Atque ita quoque B. M. & L. nisi quod *sculponeis* & *batuetur* repraesentant. MUNCK. Absunt Vossiano.

¹ *sculponeas*, quibus batuatur tibi os, senex nequissime?

² CATILLARE est per alienas domus infrontate gyrare; tractum à catulis; quod per omnes domus circumeant: unde Propertius: *Catillata geris vadimonia publicum prostibulum.* ³ Et Plautus similiter Casina: — Operam uxoris polliceor foras, quasi catillatum.

CAPULAREM ⁴ nominari volunt senem jam morti contiguum; quin & reos capulares dicebant, qui capulo digni forent; unde & Lucilius ait: — *Pergit capulare cadaver.* ⁶ Flaccus Tibulus Melaene Comoedia: *Tune amare audes, edentule & capularis senex?* Edentulum enim, ⁷ quasi sine dentibus, dici placuit.

PROMOS & CONDOS adpellari voluerunt ⁸ cellaritas, eo quod ⁹ deintus promant, & intus condant. ¹⁰ Plautus Pseudolo: *Ego sum promus*

I SCULPONEAS] *Isculponeas* Leid. cod. & mox *Isculponeis*. Corruptam puta esse pronunciationem. Sic infra in membranis Leid. cod. habes *Istega* pro *Stega*. Etiam *Iscurra*, quod ex Isidoro, tanquam aliquid novi adducit Lindembrogius, eadem ex causa depravatum, *παρ' ἰσούρις κελύ.* Doceo ex ejusdem Isidori Orig. Lib. xvi. cap. 4. *Isistos* invenitur in Hispaniâ. Lege *Scistos*. *Σχιστός* enim Graecis ille lapis est, quem Psellus in libello de Lapidum virtutibus inter eos numerat, quorum sola tenemus nomina. Traxit vitiosam istam pronunciationem auctor ex dialecto Africanâ. Merentur exscribi, quae Franc. Junius notavit ad Tertull. in Valent. cap. 8. *Σχολή* Graecis, Latinis *Schola*, Syris dicitur *Iscola*, ut legitur cap. 20. *Exodi* magnae quam vocant. Et alibi; *Afris Iscola*, quemadmodum & Gallis non absimiliter hoc tempore vocatur *escole*. Sic enim gentes plurimae causa euphoniae vocalem tenuis spiritus solent praeponere vocibus, quarum principium asperius videtur ex consonantium concursu: Attici α. ut in *ἄσαυρος* & *ἄσαυρις*, & consimilibus: Arabes & Afri: vel, pro commoditate, ut pro *στοὰ* dicunt *estoa* in *Actis* Apostolorum, pro stadio *estadium*, pro stola *istlam*, pro *Schola* *Isclam*, & sexcenta alia. Haec Junius. Referenda huc ex Hyg. Astron. ii. 5. *Hypolipnus* pro *Polybypnus*, *Igraeae* pro *Graeae*. Nec non illud ex incomptis illis versiculis Joannis Scoti Glossario Labbaei praefixis, ΦΟΕΒΗ ΚΑΙ ΙΣΤΙΑΒΟΝ. *Sculponeas* rustici calceamenti esse genus rectè notavit Casaubonus ad Pers. Sat. v. p. 456. Et Gataker. Adversar. Misc. Lib. ii. cap. 19. qui hoc amplius *sculponeas* esse Graecorum ostendit, calceos nem-

pe ligneos rusticis & vernis familiares; eosque dictos ita à sculpendo, quod è ligno dolarentur. Errat ergo Fulgentius. Isidor. Orig. Lib. xix. cap. ult. *Perones & Culponeae* (leg. *Sculponeae*) *rustica calceamenta sunt*. Cato R. R. cap. 59. *Sculponeas bonas alternis annis dare oportet*. Peronis mentio est in Prologo Sarisber. *Trita tegant frontem pilea, pero pedem*. Et apud Sardon. *Poplite nudo Peronem pauper nodus suspendit equinum*. Immo & Virgil. AEn. vii. 690. *Crudus tegit altera pero*. Ubi Servius: *Pero autem rustici calceamenti fuerat genus*. A *sculponeis sculponeati* dicti rustici. Varro Sat. Serran. *Adspicio Triptoleum sculponeatum bigas sequi cornutatas*. MUNCK. Leid. & Voss. *Isculponeas*.

2 CATILLARE &c.] Cod. Leid. *Catillare* dicuntur per alienas domos infrontatè gyrare. Pro dicuntur leg. dicitur, ut B. M. & L. habent. Sed malè in illis instanter pro infrontatè legitur. Godofredus neutrum habet. MUNCK. Non Propertii, sed alicujus Veteris Comici esse locum putat Broukh. ad Propert. pag. 2. Pro *est* Voss. dicunt.

3 ET PLAUTUS &c.] Leid. cod. cum Vett. edd. Et Plautus similiter ait: *Quin meam uxorem mittam catillatum*. MUNCK. Ita quoque mei.

4 NOMINARI VOLUNT] Leid. cum Vett. edd. dici voluerunt. MUNCK.

5 QUIN ET] Leid. cod. cum Vett. edd. Sed &c. Et mox fuerunt pro forent. MUNCK. Voss. pro contiguum exhibet congruum. Pro quin idem cum Exc. sed. Item pro forent, fuerunt.

6 FLACCUS TIBULUS &c.] Leid. cod. Et Flaccus Tibullus in Melaene comoedia ait. Atque ita quoque Barthius in suo invenit MS. M. Et Flac-

promus condus, procurator peni. Penum enim " cellariam dicimus.

SUBPETIAS dicimus auxilium. " Memos in Tragoedia Herculis: *Ferte subpetias optimi comites.*

" AUCTIO dicitur venditio, quasi quod & eumentem augeat & vendentem. Plautus Curcul. — *Auctionem facio parasiticam.*

" NASITERNA est aquae urna, id est urceus; unde Calpurnius Phronesi Comoedia: — *Ubi tu nasiternatus aquam petas.* " Plaut. Bacch. — *Effer nasiternam cum aqua foras.*

ANTISTARE dicimus praecellere. Crispinus Heraclea: *Divinis virtutibus* " *antistans Alcides.*

STEGA est navis proscenium, sive tabulatum, super quod nautae ambulant. " Plautus Chrysalos: — *Forte, ut adsedi in stega.*

LEM-

Flaccus Tibullus in Helenae comoedia ait. Atque ita quoque B. nisi quod Helene pro Helenae habet. Godofredus dedit, Statius Caecilius Melae-ne &c. MUNCK. Flaccus Tibullinus in M. C. ait Leid. & Exc. Pro Tunc Voss. Tu me.

7 QUASI SINE] Leid. cod. Quasi jam sine. Et mox voluerunt cum Vett. edd. pro placuit. MUNCK. Qui jam s. d. d. voluerunt. E.

8 CELLARITAS] Cellaria Leid. cod. Unde cellararios faciendum videtur, ut habet Godofredus. MUNCK. Pro appellari Voss. & Exc. dici. Pro cellaritas E. cellerarios.

9 DEINTUS] Vet. Interpr. Luc. cap. xi. vers. 7. Et ille deintus respondens dicat. Sic de foris apud Hieron. ad Ruffin. Epist. Sel. Lib. ii. 13. De foris bonum est testimonium. Usus eadem voce non semel Hermiae interpres, Veget. de Art. Vet. Vulgat. Interpr. Gen. vii. 16. Leo Epist. Decretal. & AElnothus in Vita Canuti cum aliis locis, tum cap. 21. ubi & deintus habes, ut & foris apud Gregor. Turon. Aggenum Urbicum de agrorum limitibus p. 59. & Vet. Interpret. Matth. cap. xxiii. 27. 28. Auctor vitae Clementis: *Trabebant nunc quidem deintus foras, nunc vero de foras intus.* Plura notavi ad cap. 6. Lib. iii. Myth. quo referendum & abinde in Salutaris Distichis: *Stercoribus motis, quod abinde resultat habebis: Balsama si moveas, nectar odoris adest.* MUNCK. Pro condant Leid. clament.

10 PLAUTUS PSEUDOLO] Leid. cod. Unde & Plautus in Afinaria ait. Atque ita quoque Vett. edd. MUNCK. Ita & Voss.

11 CELLARIAM] Scribe cellarium cum Leid. cod. & Vett. edd. Nec aliter in membranis suis invenit Barthius. Gloss. Labb. Cellarium & cel-

laromarium, τρωειον. Recte corrigunt, Cellarium, & cellar, omarium. MUNCK. Voss. cellarium.

12 MEMOS] Leid. cod. Unde & Memmos. Vett. edd. & Godofred. Unde & Memor. MUNCK. Voss. etiam ait: Pro suppetias Leid. bis subpetias.

13 AUCTIO &c.] Leid. cod. cum Vett. edd. Auctionem dici voluerunt venditionem. Et mox: Unde & Plautus in Curculione comoedia ait. MUNCK.

14 NASITERNA] Leid. cod. Nasiternam dicunt aquae urnam, id est, urceum. Unde & Calpurnius in Phronesi comoedia ait. Nasiterna in Festo perperam edunt. Nasiterna scribendum a nasitis ternis, id est, ansis. Vide Voss. Vit. Serm. Lib. i. cap. 8. Gloss. Labb. Ύδεια, cadus, urna, aqualis, nasiterna, creterra, sitella. Leg. cratera. MUNCK. Mnassitemus Leid. Mnassiternam Voss. Lectionem, quam e Leid. codice profert Munckerus, exhibent etiam mei, praeterquam quod pro frones legunt fronesi.

15 PLAUTUS BACCH.] Leid. cod. Et Plautus in Vaccide ait. Hoc est Bacchide, ut B. M. & L. habent. MUNCK. Ita & mei.

16 ANTISTANS] Vett. edd. & Godofr. antistas. Placidus in Glossis: *Antistant, meliores sunt.* Catull. carm. 9. *Antistans mihi millibus trecentis.* MUNCK. De verbo Antistare vide ad Nepot. Arist. 3.

17 PLAUTUS CHRYSALO] Leid. cod. Sicut Plautus ait in Chrysalos. Forte ego ut in Istega conse. Quod videtur fuisse consedi vel consederam, ut est in Vett. edd. Sed ea verba Chrysalis servi sunt in Bacchidibus. Ut saepe alias, ita & heic memoriola vacillavit Fulgentii, MUNCK.

Ff ff f

Voss.

LEMBUS, genus ¹ navicellae velocissimae, ² quod & dromonis nomine adpellamus. ³ Virgilius Georgic. *Non aliter, quam qui adverso vix flumine lembum Remigiis subigit.*

⁴ RAMENTUM dici voluere, quasi projectitium quoddam purgamentum. Quintus Fabius Lucullus Epico carmine: *Vilissimum ramentum, proluvia pestis.*

DIOBOLARES dicuntur vilissimae meretrices, quae ⁵ se parvo stipendio prostant. ⁶ Pammachius: — *Diobolare prostibulum, quam ego actutum ut Dircen partitam reddam.* Pacuvius: *Non ego ita fui, ut nunc sunt meretrices ⁷ diobolae, quae suam nummi causa parvi pendunt gratiam.*

VERVINA, jaculi genus longum, quod aliquanti ⁸ verutum nominant. ⁹ Gavius Bassus in Satyris: *Vervina confodiende, non te nauci facio.* Nauci enim pro nihilo posuerunt. ¹⁰ Plautus Bacchid. *Si tibi machaera est, & nobis vervina est domi, qua quidem te faciam,*
si

Voss. pro *stega*, *istega*. Pro *proscenium*, *prosternium*. Pro *sive* Leid. & Exc. vel: denique sicut Plautus ait in Chrysalto Exc. quae exhibent Munckeri conjecturam.

¹ NAVICELLAE] *Naviculae* Vett. edd. & God. Sed alterum adstruunt cum MS. tum quod supra in ORIA dixit. Nonius: *Lembus navicula brevis piscatoria.* Eiusdem generis est *lenunculus*, de quo idem: *Lenunculus navigium piscatorium.* Restituenda eadem vox Valerio Maximo Lib. I. cap. 5. ext. I. ubi dicuntur Samii Priensibus auxilium implorantibus pro classe & exercitu misisse *cymbulam*, ut quidem Pigius, quique eum secuti sunt, ediderunt; verum ut antiquae edd. & pleraque habent MSS. *Sibyllam*, vel *Sibyllam lenunculam*, quemadmodum aliquando ad me perscripsit Doctiss. Perizonius. Quod si ita est, ut esse nullus dubito, procul dubio scripserat Valerius, *Sibyllam in lenunculo*. *Sibylla* exercitui, *lenunculus* classi opponitur. MUNCK. *Naviculae* Voss. pro *lembus* Exc. *lembum*.

² QUOD ET DROMONIS &c.] Leid. cod. Quos dromones dicimus. Vett. edd. Quas dromedas dicimus. *Dromadas* esset scribendum. Sed quos dromones: rectum videtur. *Δρόμων* propriè est parvus cancer, instar sagittae per aquarum dorsum decurrens, unde & nomen adeptus est. MUNCK. Quas dromones dicimus mei.

³ VIRGIL. GEORG.] A correctoribus ista sunt. Cod. Leid. & Vett. edd. Sicut Virgilius ait. MUNCK. Pro *adverso* Leid. & Voss. *averso*. & pro *remigiis*, *regiminis*.

⁴ RAMENTUM] Leid. cod. cum Vett. edd. *Ramenta* dici voluere. Et mox, in Epico carmine ait. MUNCK. *Ramenta* dici voluerunt Voss.

⁵ SE PARVO STIPENDIO PROSTRANT] Leid. cod. cum Vett. edd. Sub parvo stipendio prostant. Sed se prostrant habere veteres libros suos ait Mercerus. *Prosternunt* debuisset scribere auctor. Justin. Lib. XII. 7. Propter prostratam pudicitiam. Sueton. Jul. 2. Non sine rumore prostratae regi. pudicitiae. MUNCK. De re Vid. G. Cuper. Lib. I. Obs. cap. 16. Ceterum mei sub p. s. prostant.

⁶ PAMMACHIUS] Leid. cod. Sicut Pammachius ait. Vett. edd. Sicut Paminatus ait. MUNCK. Pro quam Leid. Exc. Voss. quem. Pro partitam Voss. paratam.

⁷ DIOBOLAE] Ita & Godofred. Sed Vett. edd. *diobolares*. Putes scripsisse *diobolariae*. Vide infr. in Myropolae. MUNCK. *Diobolares* Exc.

⁸ VERUTUM] Festus: *Veruta pila dicuntur, quod velut verua habent praefixa.* Gloss. Labb. *Vervina*, *ἐκέρκον*. Virgil. II. Georg. vers. 168. *Volscofque verutos* h. e. verutis pugnantes, ut interpretatur Philargyrius. MUNCK.

⁹ GAVIUS BASSUS] Leid. cod. Gavius Bassus. Gell. Lib. III. cap. 9. Gavius Bassus. Male Gabbius Vett. edd. Mox lege cum Leid. cod. quasi pro nihilo. MUNCK. Pro non te Voss. nomen. Deinde Leid. Voss. & Exc. *nauci quasi pro nihilo* dici voluerunt.

¹⁰ PLAUTUS BACCHID.] Leid. cod. Nam & Plautus in Vaccide sic ait: *Si macera est fori, at mihi Vervina est domi, qua te ego & illos Conficia-*

si me irritaveris, Confossiores foricina naenia.

DIVIDIAS dixerunt tristitiam. Propertius: "*Dividias mentis conficit omnis amor.*

JUSTITIUM dicitur luctus publicus: Unde Fronto oratione pro Nucerinis ait: *Denique justitium plebi indicitur.*

¹² CHORAGIUM, virginale funus vocatur. ¹³ Apul. Metamorph. *Choragio itaque perfecto, omnis domuitionem parant.*

DESIDUO, pro ¹⁴ diuturno. ¹⁵ Varro Corollario: *Dividiae mihi fuerunt tam desiduo afuisse.*

FLOCCI, quasi nihili. Plautus: — *Flocci pendo, quid rerum geras.*

JENTACULUM dicitur gustatio. Callimachus ¹⁶ intesia: *Jentaculum* ¹⁷ proferre Jovi.

¹⁸ EDULIUM, ab edendo dicitur praegustativa comestio. Apulejus Asino aureo: ¹⁹ *Edulibus opipare excepta. Opipare, id est lucide, & deliciose.*

• T U-

ficiamus foricinā nenia. Pro *conficiamus* scribe *conficiam*, ut in MS. suo invenit Barthius, vel *conficiam* mox; deinde *foris* pro *fori*. Et si ita, ut Mercerus edidit, apud Plautum habetur, non ideo tamen sic scripsit Fulgentius. MUNCK.

¹¹ DIVIDIAS MENTIS] Hic versus in Propertianis hodie non comparet: unde non omnia ejus poëtae opera exstare suspicabatur Scaliger. Sed alii Petronio eum tribuunt; etiam ipse postea Scaliger. Gloss. Vett. *Dividia, discordia, bellona.* MUNCK. *Mentis* abest Exc.

¹² CHORAGIUM] Turnebus Advers. Lib. xxvi. 10. & Schottus Nod. Cicer. Lib. iv. cap. 10. *coragium* scripsisse Fulgentium suspicantur, & *χορος* & *χορηγία* derivasse. Quod non admodum displicet. Et sane ad eundem modum scripta sunt in Mythol. & Virgil. Contin. *Caron, Corineus, Terpsicore, Corda*, & alia, nec non *Crestus* pro *Chrestus* in hoc libello. Immo *coragium* disertim heic repraesentant membranae Leidenfes. Verum dum intentius cogito, videtur inde Fulgentio mihi explicatio sua orta, quod in descriptione apparatus funeris illius imaginarii voce istā utatur Apulejus. Sic *Marillis* exponitur *Roma* in Glossis Papiæ, quia Vett. Grammatici Eclog. 1. Maronis monuerunt per *Amaryllida* Romam designari. *Orcinus* dicitur morte *manumissus* in Gloss. Isidori; nempe quod servi, qui à moriente domino manumissi essent, dicti olim fuerint *orcini liberti*. Gloss. Nom. *Ορκίνοι, ἀπελευθερωμένοι τῶν νεκρῶν, ἃς λίγασσι χαρρημαίης ἀπελευθερώσιν.* MUNCK. Serv. ad vi. AEn. 3. *Anchora*, ut supra diximus, in Graeco asperationem

non habet; nam *ἀγκυρα* dicitur: unde & apud majores sine aspiratione proferebatur. Contra *thos* & *orchus* veteres dicebant & *Lurcho*, id est, vorax: quibus sequens aetas detraxit asperationem. Mei hic *coragium*.

¹³ APULEJUS METAM.] Leid. cod. cum Vett. edd. Sicut *Apulejus* in *Metamorphoseon* ait. Quae sine dubio genuina est lectio. Vide quae notavi supr. in Voc. SEMONES. MUNCK. Ita & mei. Dein pro *domuitionem* Voss. *dormicionem*.

¹⁴ DIUTURNO] *Diuturnè* Leid. cod. Perperam *diurnè* Vett. edd. MUNCK. Voss. & Exc. *diuturne*.

¹⁵ VARRO COROLLARIO] Leid. cod. *Unde Varro* in *Corollarid* ait. Vett. edd. *Correlaria*. Barth. MS. *Corvallaria*. Videtur rectum esse *Corollaria*; quo nomine fabulam etiam Naevius scripsit, non uno loco Sospitro laudatam. Sed apud Diomed. Lib. 1. p. 68. ed. Sot. legitur, *Naevius* in *Corollario*. At *Corollaria* rectius Putschius dedit. MUNCK. *Unde & Varro* in *Vidularia* Voss.

¹⁶ INTESIA] Leid. cod. in *Zesu* ait. Vett. edd. in *Caecid*. Forte scripsit barbarè in *aetiis* pro in *aetiis*. Godofr. in *Αἰτίαις*: quod puto corrupisse librarios ex *Αἰτίαις*. MUNCK. *Mesia* E. *Incesti* Voss.

¹⁷ PROFERRE] Ita & Vett. edd. Leid. cod. *perferri*. Godofr. *proferto*. MUNCK. Voss. *perferre*. Exc. *proferri*.

¹⁸ EDULIUM] Leid. cod. *Edulium* dicitur ab edendo dictum, id est quasi praegustativa comestio. MUNCK.

¹⁹ EDULIBUS] *Eduliis* Vett. edd. & Godofr. Ff ff f 2 Quae

¹ TUCETA dicuntur escae regiae. Callimorphus Pisaeis: —
Ambrosio redolent tuceta sapore.

FERCULUM, ² missus carniū. Petronius Arbiter: *Postquam ferculum adlatum est.*

³ MYROPOLAE sunt qui unguenta vendunt, ut sunt pigmentarii: Unde Naevius Diobolaria: *Myropola adfatim mihi unguentum largitus est, quo me venustarem.* Adfatim dicitur abundanter: venustare vero, exhilarare.

CELOCEM dicunt genus navicellae modicissimum, ⁴ quod lembum dicimus. Apulejus libro de Republ. *Qui celocem regere nequit, onerariam petit.*

COELIBATUM dici voluerunt virginitatis abstinentiam: unde Felix Capella libro de nuptiis Mercurii & Philologiae. *Placuit Minervae pellere coelibatum.*

EXERCITUS ⁶ pro contempto. Plautus Milite Glorioso: *Itaque nos, nostramque familiam habes exercitam.* Et ubi supra ait; *Plus videas sabiis, denique omnes nictant eum.* Nictare enim dicimus ⁹ cin-

num.

Quae sequuntur, opipare, id est &c. non agnoscit Leid. cod. Et omnino lucide imperite pro splendide dixit. Schol. Horat. ad Lib. III. od. 9. *Persarum autem reges deliciose vivebant & splendide.* MUNCK. Voss. ita exhibet *Eduilibus Opipare excepta beato.* Opipara sunt convivium opulenta in oppidis praeparata.

¹ TUCETA] *Tucceta* Leid. cod. Quam scripturam commendat Plotii cognomentum Tucca. Vide Schol. Pers. ad Sat. II. vers. 42. & Casaub. in eundem poetam Comment. p. 207. Gloss. Labb. *Tucca*, κατέχυμα ζαμύς. *Tuccetum*, σάμωις παχύς. Emend. ζαμύς. MUNCK.

² MISSUS CARNIUM] Leid. cod. *Dicitur missum carniū.* MUNCK. Ita & Exc. cui abest τὸ allatum.

³ MYROPOLAE SUNT] Leid. cod. *dicuntur*. De Pigmentariis vide quae congestimus ad Myth. Lib. III. cap. 8. MUNCK. *Dicuntur* etiam Exc.

⁴ QUOD LEBUM] Ita & Delrins in notis ad Claudianum scribi iusserat. Verum Vett. edd. habent, *quod blannam.* Leid. cod. *quam bamplum.* Quae lectio omnino probanda, si verum est, quod Barthius ait Advers. Lib. XIII. cap. II. in vitis patrum eam vocem inveniri. Cl. Blancardus ad Arrian. pag. 56. ita profert hunc locum Fulgent. *Celocium genus naviculae modicissimae, quod lembum dicimus.* Verum ego nec in Vett. edd. nec in MS. Leid. ita locum hunc con-

ceptum invenī. Confer Voss. Etym. in CELOX. MUNCK. *Bamplum* E. *Blambum*. Voss. pro *petit* Voss. *petitur*.

⁵ PLACUIT MINERVAE] Imino Mercurio placuit. Capella Lib. I. *Rationabili igitur proposito constituit pellere coelibatum.* MUNCK.

⁶ PRO CONTEMPTO] Leid. cod. *dicitur contemptus.* Atque ita etiam Vett. edd. MUNCK. Ita Exc. Voss. *conceptus*.

⁷ ITAQUE NOS &c.] Leid. cod. cum Barth. MS. *Itane nos*. Fallitur Fulgentius. *Exercitus* non *contemptus*, sed *vexatus* est Plauto. Corrigit Barth. Advers. Lib. XIII. cap. II. *Contentus*. *Hoc est*, inquit, *continenter fatigatus*. Sed ipsum adi. MUNCK. *Mei itane nos*.

⁸ PLUS VIDEAS SABIIS &c.] Leid. cod. *Plus videas valgis, quem sabiis.* Denique omnes nictant eum. Barth. ex suo MS. *Plus videas valgis quam labiis.* Edd. heic mirifice variant. Obliviosus Grammaticus respexit locum Milit. Glor. Act. II. sc. I. vers. 13. *Itaque hic meretrices labiis ducunt eum, Majorem partem videns valgis saviis.* Hinc ergo in Gemma valgire & valgiare dicitur idem esse ac labia habere extrorsum prominentia. Adi Voss. in de Vit. Serm. Lib. IV. cap. 29. MUNCK. *Sabiis, valgis* Exc. Mox pro enim Exc. vero.

⁹ CINNUM FACERE] Barth. Advers. Lib. XXXVII. cap. I. *Sinium facere* emendat, idque idem esse ait, quod illudere. At Lib. XIII. cap.

num facere. Valgia vero sunt labellorum obtortiones ¹⁰ in subatione peractae. Sic Petronius Arbiter: "*Obtorto valgiter labello.*"

SUMMATES dicuntur viri potentes: SIMPOLONES dicuntur convivae; nam & amicus sponfi, qui cum eo per convivia ambulat, ¹² simpulator dicitur. ¹³ Sutrius in Comoedia Piscatoria: *Summates viri simpolones facti sunt ganei.* Est autem ganeum taberna.

PRAESEGMINA sunt partes corporis incisae, ut Tages in ¹⁴ haruspicina ait: *Praesegminibus amputatis.*

¹⁵ CONGERRONES, qui aliena ad se congregant: unde apud Romanos Gerones ¹⁶ Brutiani dicti sunt.

CISTELLA dicitur capsella. Plautus: — *Cistellam* ¹⁷ *effere cum crepundiis*: id est, cum puerilibus ornamentis.

FABRE perfecte dicitur. Antidamas in Moralibus libris: *Fabre compactum animal hominem quis ferat sic ire pecuatum? & averruncassit igitur tam* ¹⁸ *Aricinas hominum mentes.* Porro averruncare dixit pro eradicare: Aricinas vero testeas, vel argillaceas; & pecuatum, stultum.

ALU-

BI. *nictum facere* in Fulgentio rescribendum censuerat. MUNCK.

10 IN SUBATIONE] Notum quid *subare* sit, ἐγχεῖν nempe & κατὰ γέν. Sed Leid. cod. *In supinatione pacti.* Sanè *supinatione* etiam M. & L. habent: nec temere damnaverim. *Resupinare* certè obscoenum verbum. Juvenal. Sat. III. 112. *Ar iam resupinat amici.* Ita legit Vet. Schol. non *aulam*. MUNCK.

11 OBTORTO] *Abroso* Vett. edd. MUNCK.

12 SIMPULATOR] Gloss. Isid. *Simpulator*, *amicus sponfi*, *assiduus cum eo in convivio.* *Simpulator*, *conviva.* Nomen habet à *Simpulum*. Vide Festum, & Scalig. ad eundem. Hottom. de Rit. Nupt. cap. 30. Voss. Etymol. in voce SIMPULUM. Sed Barthius Advers. Lib. XIII. cap. II. *Symbolator* & *Symbolones* finxit nobis à Symbolis. Scio b. & p. confundi interdum; tanquam βύπαις qui Graecis est, *pūbeda* à Capella & Isidoro in Gloss. dicitur, cum *bupaeda* esset dicendum. Festus in BULIMAM. *Hinc est quod grandes pueros bupaedas appellant, & mariscam ficum busycon.* Errare tamen heic Barthium disces ex Vossio. MUNCK. *Simpolatur* Leid. & Voss. *Simpulator* Exc. quae addunt post dicitur, *Ganeum vero taberna est.* & ita Voss.

13 SUTRIUS] *Succius* Scaligero ad Festum, & Vossio in Etymol. laudatur: atque ita etiam heic Vett. edd. habent. Sed *Sutrius* disertim exhibet cod. Leid. quem alium à *Succio* esse rectè

censere videtur Rutgerf. Var. Lect. Lib. IV. cap. 19. *Sutrium* laudavit quoque Myth. Lib. III. cap. 8. Planciades noster. MUNCK. *Sustius* Exc.

14 HARUSPICINA] Leid. cod. cum Vett. edd. *haruspicinis*. MUNCK. *Haruspicinis* Voss. *piscinis* Exc.

15 CONGERRONES] *Congerones* Vett. edd. MUNCK.

16 BRUTIANI] Consulendus Scaliger ad Festum voc. BRUTIANI. Gellius Lib. X. cap. 3. & ibi Interpretes. Gloss. Steph. *Brutiani*, οἱ δαλινὰς πρᾶξεις χρεώσονται. In Festo hac voce perseveraverunt Leid. cod. exhibet *perseverarant*. MUNCK. *Butriones* Voss. sed Leid. & Exc. *Brutianes*.

17 EFFER] Leid. cod. *mibi offere*. MUNCK. Ita & Voss. pro *crepundiis* Exc. *tripudiis*. Paullo ante pro *capsella* Exc. *caput*.

18 ARICINAS] Ita & Leid. cod. *Eretinas* Vett. edd. Puto *Aretinas* scribendum, quia mox *testeas* interpretatur. Atque ita video etiam Godefredum edidisse. Virgil. Catal. *Aretine calix*, *manibus decore paternis*, *Ante manus medici quam bene sanus eras.* Turneb. Advers. Lib. XXVI. 10. *Eretinae mentes in Fulgentio sunt testeae*, *argillaceae*, *saxaeae*. Adfert ex antiquo scriptore, *Averruncassit diva tam eretinas hominum mentes.* Unde illud *divae* pro igitur, quod Mercerus exhibet, hauserit, nescio. Vetustae editiones neu-

¹ ALUCINARI dicitur vana somniare; tractum ab alucitis, quos nos κῶνωπας dicimus; sicut Petronius Arbiter: *Nam² centum vernalis me alucitae molestabant.*

³ CULLEUS dicitur faccus, ⁴ in quo rei conclusi in mare mittuntur. Plautus Vidularia: — *Jube hunc insui in culleo, Atque in altum deportari, si vis annonam bonam.*

ELOGIUM est hereditas in malo. ⁵ Cornelius Tacitus lib. facetiarum: *Caesi itaque morum elogio in filiis derelicto.*

LIXA, mercenarius. Lucanus: *Stat, dum⁶ lixa juvat.*

SUDUM dicitur serenum. Tiberianus: *Aureos⁷ subducit ignes Sudus ora Lucifer.*

⁸ LU-

trum habent. MUNCK. Post mentes legitur in Exc. *fabre dicitur perficere.*

¹ ALUCINARI] Videndus de hoc verbo Gellius Lib. XVI. cap. 12. & Vossius in Etymol. MUNCK. Exc. *alucinare.* Pro vana Voss. varia.

² CENTUM VERNALIS] An legendum centumvires? Ut intelligat muscas, quibus frequenter infestantur, qui in centumvirali judicio adsunt tempore aestivo. Sambucus legit *centum venales.* Sed *vernales* sic malleim, hoc est, vernae. Locum hunc in Petronii fragmentis ita adduci video: *Nam comptum vernali allucitae molestabant.* Barth. Membranae: *Conceptum me vernali alucita molestabat.* Cod. Leid. *Centum vernali me alucite molestabat.* Verbo *molestare* usus etiam est in Fragm. Trag. *Ergo aut tace, aut meliorem noli molestare.* MUNCK.

³ CULLEUS] Leid. cod. *Culleum dicitur faccum.* Et in lemmate, QUID SIT CULLEUM. Lex. Cyrill. Ἀσπὶς τὰ ὑπερῶς, culleum. Etiam Varro R. R. Lib. I. cap. II. neutro genere utitur. MUNCK. Ita & mei.

⁴ IN QUO REI CONCLUSI] Non omnes profecto, sed parricidii rei. Unde *culleus parricidii dictus.* Interpres supposititii illius Abdiae Lib. III. *In culleum parricidii jussit recludi.* MUNCK. Voss. *Hunc juvenem insui culleo, atque in altum deportare jussi, annonam bonam piscibus.*

⁵ CORNELIUS TACITUS] Barth. Advers. Lib. XIII. cap. II. ex Tacito facit nobis *Catium.* Vide ipsum. MUNCK. *Eulogium* Exc. Tò Cornelius abest Leid. & Exc. Pro *morum elogio* Exc. *motum elogium.*

⁶ LIXA JUVAT] Leid. cod. *vivat.* Unde *bibat* faciendum, ut Vett. edd. repraesentant. Atque ita habetur apud Lucan. Lib. IX. vers. 593. MUNCK.

⁷ SUBDUCIT] Exc. *subducet i. s. ovat Lucifer.*

⁸ LUTEUM] Rectius explicaret *croceum.* Nonius: *Luteus color proprie est croceus.* Virg. AEn. VII. *Aurora in roseis fulgebat lutea bigis.* Schol. Horat. ad Epod. 10. LUTEUS. *Croceus: sic dicimus auroram luteam.* Gloss. Cyrill. κροκείδης, lutea. Palladius Catal. Pith. Lib. IV. *Lutea fulgebat roseis aurora capillis.* Isidor. Orig. Lib. XIX. cap. 28. *Luteus color rubicundus, quod est croceus.* Nam *crocus lutei coloris est*, ut: *Croceo mutataque vellera luto.* Corrige: *Jam croceus mutabit vellera luto.* Locus est Virgil. Ecl. IV. vers. 44. Quia lutea aurora est crocea, hinc (Ausonius:) *Aurora oceanum croceo velamine fulgens Liquerat, & bijugis vesta rubebat equis.* MUNCK.

⁹ PACUVIUS THYESTE] Cod. Leid. *Unde & Pacuvius in Tragedia Thyestis ait.* Nec aliter, puto, scripserat Planciades. MUNCK. Absunt Voss.

¹⁰ OBSERVANS] Isidorus in Glossis MSS. laudante Savarone ad Lib. VI. epist. 12. Sidon. *Abstinet, observat. Abstemius, sobrius.* MUNCK.

¹¹ AUMATIUM] Ita cum Mercero habet etiam Leid. cod. Sed Vett. edd. *aumarium.* Atque ita legit etiam Vulcanius ad Philoxenum, corruptamque eam vocem autumat ex *armarium.* Grammaticus nescio quis Barthio laudatus Adversar. Col. 1693. *Armarium locus, ubi quarumque artium instrumenta ponuntur. Armentarium, ubi tantum tela armorum.* Scribe, *armamentarium*, ita enim ἀπλοθήκη Latinis appellatur. Laurenbergius in suo Antiquario *aumarium* dicit esse latrinam publicam. Mirum ni hoc inde suspicatus est, quod locus secretus dicatur à Fulgentio. Gloss. Labb. Ἀβᾶξ, abacus, *armarium.* Turneb. Advers. Lib. XXVI. cap. 10. *Suspicio*, inquit, *automatium scribendum, ut locus significetur*

⁸ LUTEUM dicitur splendidum. ⁹ Pacuvius Thyeste: *Non illic luteis aurora bigis.*

ABSTEMIUS, ¹⁰ observans. Rabirius in Satyra: *Abstemium merulenta fugit Methenia nomen.*

VADATUS, obstrictus, vel sub fidejussione ambulans; sicut Fennestella ait: *Apud quem vadatus amicitiae nodulo tenebatur.*

MANUBIAE sunt ornamenta regum. Petronius Arbiter: *Tot regum manubiae paenes fugitivum repertae.*

AUMARIUM dicitur locus secretus publicus, sicut in theatris, aut circo. Petronius Arbiter: *In aumatium memetipsum conjeci.*

DELENIFICUS, blandiloquus. ¹² Lucillius Comicus in Immolaria: *Nescio quorsum mihi eveniant tua verba, tam delenifica.*

tur theatri vel circi, ubi erant machinae, quae automata à Graecis vocantur, quae sponte moveri videntur, & miraculo sunt. Non persuadet. Hieronymus epist. ad Paulin. *Cur dicitur Paulus vas electionis? Nempe quia legis & scripturarum sanctorum erat armarium.* Scriptorium intelligi vult. *Σκροῦν* ἐκλογῆς dicitur Paulus; sed ea verba cur vas electionis potius, quam electum instrumentum, vertant, videre nunquam potui. MUNCK. Voss. *Aumacium* Leid. & Exc. *Aumacium*.

¹² LUCILIUS COMICUS &c.] Leid. cod. Unde & *Lucretius Comicus in numularia* ait. Ita & Vett. edd. Sed *Lucretius* transformandus in *Lu-*

cilium videtur, cum *Lucilii comoedia* etiam ab Horatii Scholiaste laudetur. Contrarium vitium oblatum esse Arnobio Lib. v. persuasit mihi nuper vir egregie doctus: nam ubi nunc legatur *vim vomuisse Lucili*, ibi *vim vomuisse Lucreti* esse rescribendum. Barth. Advers. Lib. xxxvii. cap. i. *Licinius* heic emendat, verum nec MSS. nec Vett. edd. adficientibus; quanquam non displicet, si probari non potest à celebri illo Auruncae alumno alium fuisse Lucilium, qui comoedias scriptitaverit. Confer, quae ad Lucilium pag. 99. commentatus est Franciscus Douza. MUNCK. Leid. *Lucretius c. in Numolaria.* Ex. *Nummolaria.*

LACTANTII

PLACIDI

ARGUMENTA METAMOR-
PHOSEON OVIDII.

Lucianus:

Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι διακεδόν ἐστὶ νόημα·

····· Ἄλλ' ὃ σὺ θαυμάζεις, τὰθ' ἐτέρῳσι γέλασεν.

LACTANTII PLACIDI NARRATIONES FABULARUM,

QUAE IN

P. Ovidii Nasonis Libris xv. Metamorphoseôn
occurrunt.

Fabulae Lib. I.

- I. Chaos in species.
- II. Terra in varias personas.
- III. Mundus in saecula quatuor, aureum, argenteum, aereum, & ferreum.
- IV. Item annus in tempora quatuor.
- V. Gigantum sanguis in homines.
- VI. Lycaon Pelasgi filius in lupum.
- VII. A Deucalione jactati lapides in viros, & à Pyrrha in mulieres.
- VIII. Python Serpens in figuras. *
- IX. Daphne Penei filia in laurum.
- X. Io Inachi filia in vaccam.
- XI. Mercurius in pastorem.
- XII. Syringa Nympha in fistulam.
- XIII. Argus Arestoris filius in pavonem.
- XIV. Io supradicta in Isidem.

Fab. I.

* Ita cum MS. & Veneta in capitum lemmatis. Sed perperam utique. Non enim Python à Nasone, sed terra narratur versa in varias animalium figuras, in quibus & Python erat.

Fab. I.

Chaos, ut Hesiodus ¹ indicat volumine, quod deorum originem continet, fuit initio quaedam rerum confusio, quae postea in suas species distributa est, ita ut levissima corporum, aether igneus, & hunc infra aër frigidus, caeteraque sidera sublimem partem peterent universa; per quae solis splendor ac Lunae vagaretur; gravissima autem, humus, liquorque, in ima parte subsiderent.

Fab. II.

Separata erat terra ² à caeteris elementis, sed homo nondum natus, ipsius terrae futurus ultor ac dominus. Itaque Prometheus Iapeti filius terram imbre mollivit, & ex hac hominem ad Dei similitudinem ac imaginem finxit, cui facies non prona, ³ ut caetera animalia, esset in terram, sed coelum spectaret erecta.

Fab. III.

Ex quo Chaos injecta luce discussum est, & discretis elementis, ⁴ fa-

Ad LIB. I. FAB. I.

Ad F. A. B. II.

[¹ INDICAT VOLUMINE] In volumine edd. omnes. Sed antiquus ille codex à Nob. Heinsio cum editis collatus non heic tantum, sed & crebro admodum aliis in locis praepositionem omittit. Caeterum in eodem codice annexa huic narrationi ista visebantur: *Ex terra cum omnia generata sint, variarumque rerum mater reperitur, tum humanum genus, quod cuncta vinceret, Prometheus Iapeti filius, ut idem Hesiodus ostendit, ex humo finxit, cui Minerva spiritum infudit. Saecula etiam dicata Varronis auctoritate vertuntur: quoniam aureum in deterius argenteum, & post in aeneum, ac postea, quod Orpheum antedictis est, in ferreum cessit.* Sed illa glossatoris alicujus proculdubio sunt, non Lactantii. Certè in Veneta separata à reliquis visuntur. Non tam stultus est hic scriptor, ut videri possit bis idem narrasse. Quae ista facinia continet, invenies in sequentibus multo politius relata. MUNCK. Varias veterum philosophorum sententias praefert Schol. Apoll. Rh. l. 498.

[² A CAETERIS] MS. & cunctis. Verum alterum est in omnibus editis. MUNCK.

[³ UT CAETERA ANIMALIA] Ita & MS. & Veneta. Raenerius & Micyllus, ut caeterorum animalium. Gifelinus, ut caeteris animalibus. Frustra, opinor. Non enim facies tantum caeterorum animalium, sed & ipsa prona dicuntur. Notum est illud Sallust. Catil. cap. 1. *Ne vitam silentio transeant, veluti pecora, quae natura prona, atque ventri obedientia finxit.* Lactant. Lib. de Opific. Dei cap. 8. *Ut quia nulla his immortalitatis expectatio est, tota corpore inbumum projecta, ventri pabuloque servirent.* Schol. Horat. in Lib. 1. Epist. 4. PORCUM. *In ventrem prona, corpori inservientem.* Anthropomorphitae sunt pagani. Diis suis, ut hominibus, rationem & figuram corporis erectam tribuunt. Lactant. modo laudatus de Vero Cultu Lib. vi. cap. 2. *Diis suis non coelestem sensum, sed humanum potius attribuant: ideoque illis necessaria & grata esse credunt, quae nobis &c.* Artemidorus de Somniis Lib. 1.

* faciem hanc tam claram mundus adcepit; deinceps, quasi in aetates quasdam, in saecula quatuor distributus est, hoc est, aureum, argenteum, aereum, & ferreum. quibus pro qualitate sui adscripta sunt nomina. Nam aureum saeculum dictum est, quod ⁵ Saturno regnante omnium rerum erat plena tranquillitas: non ⁶ furor saeviebat armorum, ⁷ non avaritia fluctibus commiserat vitam, & cessantibus rastris, inarata gravidas fruges terra praebebat. Otiosa erat ac securi vita mortalibus; ac sine vicissitudine temporum continua veris gratia fruebantur. Deinde secundum saeculum in argenteum ab aureo colore migravit. Tunc primum & aestus ardentior coeli, & graviora frigora incubuere mortalibus. tunc meditata domorum tutiora secreta. Antea enim aut in antris habitabant, aut incolebant ⁸ frutecta sylvarum. Semina etiam tum primum fulcis coepere committere: cum jam terra solita hominibus negaret alimenta. Tertium saeculum subcessit aereum, ⁹ argento jam durius. Coepere homines inverecundius vivere. Nam cupiditate habendi avaritia cum perfidia exorta est. Inde mare pervium factum, dum divitiae requiruntur. Terra quoque cunctis antea communis, limitibus, terminisque discreta est: & ¹⁰ in venis ejus non solum frumenta quaesita sunt, sed metalla inventa crepuerunt. Quartum saeculum ¹¹ ferreum à rigore duratum est: quod in tantam rabiem furoris erupit, ut omnia ¹² scelera cupiditatis

Lib. II. cap. 48. Φαίνοντα δ' οἱ θεοὶ ἐν ἀνθρώπων εἰδέα τε καὶ μορφάς, ἐπειδὴ νομομίκαν αὐτοὺς τὰ εἶδη ἡμῶν εἰσέκειναι. Rectè Junilius Episc. Afric. Comment. in Genes. pag. 32. Ed. Bas. Non ergo secundum corpus, sed secundum intellectum mentis, ad imaginem Dei creatus est homo: quanquam & in ipso corpore quandam proprietatem habeat, quae hoc indicet, quod erecta statura factus est: ut hoc ipso admoneretur, non esse sibi terrena sectanda, velut pecora, quorum voluptas omnis ex terra est: unde in abvum cuncta prona atque prostrata sunt. MUNCK. Plut. de Pyth. Oiac. Tom. II. pag. 400. Ὁ μὲν γὰρ Πλάτων καὶ τὸ ἀνθρώπου, ἐρᾶντος ὡς νόμας φερέν, ὥστε ἐκρίξας ἀνὰ τὴν κεφαλὴν ὀρεῖται.

Ad F A B. III.

4 FACIEM HANC TAM CLARAM] Tò hanc igno- MS. MUNCK.

5 SATURNO REGNANTE] Ante Saturnum tamen Ophion regnavit. v. Tzetz. ad Lycophron. 1192 & Apoll. Rhod. I. 504.

6 FUROR SAEVIEBAT ARMORUM] Vide, quos

laudat Broukh. ad Tibull. I. III. 35.

7 NON AVARITIA FLUCTIBUS] Plutarch. Quaest. Rom. Tom. II. p. 275. Διὰ τί τὸ δ' Κρόνῳ καὶ χερῶν ταπεινὰ τὴ δημοσίων χρημάτων, ἀλλὰ ὃ καὶ φυλακιστὴς τὴ συμβολαίων; ποτερον ὅτι δόξα κατέχευε καὶ λόγῳ, ἢ καὶ εἶναι ΠΛΕΟΝΕΞΙΑΝ ἐν ἀνθρώποις, ὅΥΔΕ ἈΔΙΚΙΑΝ, ΚΡΟΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΥΟΝΤΟΣ, ἀλλὰ ΠΙΣΤΙΝ καὶ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΝ.

8 FRUTECTA SYLVARUM] Ita & MS. & Veneta. Perperam testis Gifelinus. Perperam etiam frutecta Micyllus & Raenerius. Vide, si tanti est, quae notavimus ad illa Fulgentii Prolog. Lib. I. Quicquid per virecta Tempe &c. MUNCK.

9 ARGENTO JAM DURIOUS] Sic cum MS. Veneta & Micylliana. Sed Raenerius & Gifelinus, argenteo &c. MUNCK.

10 IN VENIS EJUS] In venis quidem MS. MUNCK.

11 FERREUM A RIGORE] Sic cum Venet. & Micyll. disertim MS. Gifelinus dedit, ferri nimio rigore. Raenerius, ferreum à rigore dictum est. MUNCK.

12 SCELERA CUPIDITATIS EXCELLERET] Haec est Gg gg g 3.

ditatis excelleret. Nam ab odiosa vita, & insanientis avaritiae graffationibus ad parricidia usque perventum est.

Fab. IV.

Cum, Saturno aurei saeculi rectore * coeli arce dejecto, teneret Jupiter mundum, * sic ipse mundus quatuor ac diversa tempora coarctavit, ut ver, quod fuerat ante unum semper ³ ad serenam tranquillitatem continuum, ⁴ in partem anni quartam & angustissimum coierit tempus: ut huic subcederet ardor aestatis, & tertio sequeretur autumnus infida temperies, & post haec totus annus rigida hieme clauderetur: quae quatuor tempora veris exordio qualitatem imitarentur & ordinem saeculorum.

Fab. V.

⁵ Gigantas nomine immensae molis, & similes matri filios parens Terra progeniit: quorum magnitudini par exarsit audacia. Nam exstructis in excelsum aggerem montibus sacrilegas manus injecere coelestibus. Sed fulminum igne dejecti, inpium genus ⁶ poenae suae cruore generarunt: nam sanguis eorum permixtus terrae, homines procreavit haud longe ab origine discrepantes.

Fab.

est MS. lectio, quam adstruit Veneta. Gifelinus, excederet. Raener. exerceret. Micyllus, scelere cupiditatis excelleret. MUNCK.

Sicut ipse Saturnus; mundum in quatuor &c. Videtur scribendum, Sic ipse mundum in &c. MUNCK.

Ad F A B. IV.

¹ COELI ARCE DEJECTO] Sunt, qui finxerint, in heroas in beatis insulis degentes imperium Saturno fuisse. Vide Graev. Lect. Hef. cap. 5. quod confirmare quodammodo videtur Plutarchus de Consolat. ad Apoll. Tom. II. pag. 120. Ἡν δὲ νόμος ὁδε πρὸς ἀνθρώπων καὶ ἐπὶ ΚΡΟΝΟΥ, καὶ αἰεὶ καὶ νῦν ἔτι ἐστὶν ἐν θεοῖς καὶ ἀνθρώπων τὸ μὲν δικαίως διελθόντα τὸ βίον καὶ ὁσίως, ἐπειδὴν τελευτήσῃ, εἰς ΜΑΚΑΡΩΝ ΝΗΣΟΥΣ ἀπώτα οἰκεῖν ἐν πάσῃ ἀδελφικῇ καὶ κακῇ.

² SIC IPSE MUNDUS QUATUOR &c.] Ita & cum MS. Veneta. Editi reliqui variant. Raenerius dedit, Sic cum in quatuor &c. Gifelin.

³ AD SERENAM TRANQUILLITATEM CONTINUUM] Ita quoque cum MS. exhibent Veneta & Raeneriana. Nec differt Gifelin. nisi quod continuam praefert. At Micyllus, & serenam tranquillitate continuum. MUNCK.

⁴ IN PARTEM ANNI QUARTAM AC ANGUSTISSIMUM COIERIT TEMPUS] Ita cum MS. etiam Venet. Raen. & Micyll. nisi quod pro coierit praesentant coegerit. Gifelinus dedit, in parte anni quartam angustissimum coeret tempus. MUNCK.

Ad F A B. V.

⁵ GIGANTAS NOMINE IMMENSÆ MOLIS, ET SIMILES &c.] Haec est lectio MS. & Venetae, pro

Fab. VI.

De Gigantum sanguine nati quam sacrilegâ mente versati sint, Lycaonis testatur exemplum: qui tyrannus Arcadiae, cum advenas & hospites trucidaret, etiam Jovem ⁷ in se accendit iratum. Nam Jupiter humani sceleris inpatiens, in deos querimonia delata, simulata hominis specie, ad Lycaonis regiam venit: cui Lycaon tamquam mortali praeparans mortem, prius humana membra devoranda velut hospitali humanitate adposuit: quae postquam Jupiter sensit, non eum penitus interemit, ne subplicii amitteret sensum; sed in lupi saevi eum formam convertit; qui & mores ⁸ in rabie, & nomen Lycaonis in adpellatione servaret. Non contentus fuit Jupiter caeteros homines unius Lycaonis terrere subplicio, nisi in genus omne saeviret. Inde denique tantam jussit aquarum copiam redundare, ut opertis diluvio montibus cuncti homines interirent.

Fab. VII.

Jupiter propter audaciam Lycaonis caeterorumque mortalium, qui sceleribus suis etiam deorum potentiam tentabant, ⁹ orbem terrarum profusis imbribus inundavit. Et cum duo pietate caeteros mortales antecessissent, Deucalion Promethei filius, ac Pyrrha, eadem soror atque conjux; ¹⁰ & Parnasso monte proluviem imbrium effugissent; forte

pro quâ Gifel. & Raener. *Gigantes immensae molis homines, & similes &c.* Micyllus, *Gigantes immensae molis, & similes &c.* MUNCK. Confule Apollodor. Lib. I. cap. 6. §. I.

⁶ POENAE SUAE CRUORE.] Ita & cum MS. Veneta ac Micylliana. Gifelin. *Poenâ suâ & cruore.* Raener. omittis temerè duobus vocabulis, *impium genus suo cruore &c.* MUNCK.

Ad F A B. VI.

⁷ IN SE ACCENDIT IRATUM.] *In se accepit* Raenerius. MUNCK.

⁸ IN RABIE.] Sic Gifelinus quoque & Micyllus cum MS. Sed Raenerius *in rabiem*, & mox *in adpellationem.* MUNCK. Confule de hac fabula Pausan. lib. VIII. cap. 2. pag. 600. 601.

Ad F A B. VII.

⁹ ORBEM TERRARUM.] Ita Gifelinus & Micyllus ediderunt. Sed Veneta & MS. unâ vocalâ auctius, *itaque orbem terrarum.* Quod non ausim damnare, cum frequenter ita *πλεινασιπῶς* particulam istam *itaque* repraesentet idem ille codex; tanquam infr. fab. 10. *Jupiter vero, ne, si negasset, proderet puellam, itaque tribuit confestim.* Confer Lib. II. fab. 7. Lib. IV. fab. 4. & 19. VI. 7. VIII. 4. XIV. II. Non dissimiliter Hyginus Myth. cap. 43. *Theseus in insula Diogenem tempestate retentus, cogitans, si Ariadnen in patriam portasset, sibi opprobrium futurum, itaque in insula Diogenem dormientem reliquit.* Raenerius pro lubitu totum principium hujus fabulae refinxit. MUNCK.

¹⁰ ET PARNASSO MONTE.] Raener. *Et è Parnasso.* Gifelin. & *in Parnasso.* Micyll. *eque Parnasso.*

forte moniti Themidis, eo tempore quae¹ antistes terrae fuisse traditur, à deis per preces generandae prolis veniam adceperunt: ita ut lapides post tergum jacerent, ex quibus homines nascebantur: & à Deucalione missi in viros vertebantur; à Pyrrha autem, in faeminas.

Fab. VIII.

Post cataclysmum factum edidit terra Pythonem serpentem, ² speciem ignotam mortalibus. Hunc Apollo sagittis interemit. & ne ejus aboleret nomen, instituit ludos, ³ & certamina quaedam in his ludis ostendit. Unde etiam Apollo Pythius est adpellatus, ludique Pythii.

Fab. IX.

Daphne Penei fluminis filia, cum omnium virginum, quae in Thesfalia essent, speciosissima haberetur, adeo quidem, ut deos pulchritudine sua caperet; ⁴ Apollo, cum eam conspexisset, formam ejus expaluit.

nasso. Frustra omnes. Amat noster praepositionis istius ellipsin. MUNCK.

I ANTISTES TERRAE] Ita habent editi omnes; quanquam Giselinus notat τὸ terrae abesse à codicibus nonnullis. Infr. Lib. IV. fab. 17. *antistes Deorum* dicitur. Forte *antistes oraculi* scripserat auctor. Nam primo Terra, deinde Themis, tertio Python, quarto Phoebus oraculum tenuit. Vide quae diximus ad Hyg. Myth. cap. 140. MUNCK.

Πύθιο ὄνομαζόμενον, ἀπὸ τοῦ πῦρ πύθωνος καὶ χερσὶν δίδοναι &c. Sed veram Etymol. discas ex Heinsii Aristarch. Sacr. p. 18. MUNCK.

Ad F A B. IX.

4 APOLLO CUM EAM] Ita edd. omnes. Sed MSS. 2. *Apollo enim cum illam.* Forte, *Apollo etiam cum* &c. MUNCK.

5 VIM UT AFFERRET] Sic legitur in MSS. 2. Vindicavimus eandem locutionem huic scriptori etiam Lib. II. 8. IX. 10. X. 3. Hygin. Astron. II. 20. *Vim sibi pene allatam.* Cap. 18. *Eum vim sibi afferre voluisse.* Nepos Dion. cap. 10. *Dioni vim allatam.* MUNCK.

6 ET ILLA] *At illa* Micyll. Quod praefero. MUNCK.

7 QUAM SIBI PERMISERAT] Sic rectè cum MS. Venet. & Micylliana. Perperam *promiserat* Raenerius & Giselinus. *Permittere* est concedere, committere &c. Horat. Lib. IV. od. 4. *Cui rex Deorum regnum in aves vagas Permisit.* Et Lib. I. Sat. 3. *Si tibi regnum Permittant homines.* Terent. A. Act. I. sc. 5. *Bona nostra haec tibi permitto, & tuae mando fidei.* Justin. Lib. II. cap. 7. *Administratio reipublicae annuis magistratibus permissa.* Nepos Hamilcar. cap. I. *Eam*

Ad F A B. VIII.

2 SPECIEM IGNOTAM] *Specie ignota* in margine Raenerius. Atque ita edidit Micyllus. MUNCK.

3 ET CERTAMINA QUaedam IN HIS LUDIS OSTENDIT] Raenerius, audaci mehercules exemplo, praeter τὸ certamina, verba ista omnia omisit. At Giselinus, & certamina quaedam in his ostendit. Venet. & Micyll. *Ludos & certamina: quae jam in his ludis ostendit.* Etiam MS. cod. pro altera lectione, *quae jam* &c. Caeterum causam aliam, cur Pythius Apollo dictus sit, legas apud Aristoph. Schol. in Plutum pag. 6. ed. Caldor. Societ. *Δαίμων τις ὡς ἔτω καλέμεν Πύθων, ἐφ' ᾧ ἡ Πύθια παρωγομάζετο, ἢ καὶ αὐτὸς] ὁ Ἀπόλλων*

luit. Quam cum neque pollicitis, neque precibus adire potuisset, vim ut adferret, instituit. ⁶ Et illa cursu conspectum ejus effugere cupiens, patrem invocavit, ut virginitati suae, ⁷ quam sibi permiserat, ferret auxilium: ⁸ cujus ille auditis precibus, filiam deorum auxilio, ut vim effugeret, in laurum convertit.

Fab. X. & XIII.

Io Inachi amnis filia, cum aequales suas specie praecederet, ab Jove adamata est, qui ammotis precibus, desiderium explevit: & ne puella ⁹ Junonis iram incideret, à compressore in vaccam est transfigurata, cujus fallaciam Juno cum intellexisset, ¹⁰ petit eam à Jove velut munus sibi dari, ¹¹ quia speciosior erat caeteris armentis, quae ¹² in Peloponneso essent. Jupiter vero, ne, si negasset, proderet puellam, tribuit confestim. Juno autem, ne amplius ejus pellex cum Jove concumberet, Argum Arestoris filium centum oculos habentem ei praeposuit. quem Mercurius patris jussu interemit; & à casu ejus Argiphontes est cognominatus. Juno Argum, ¹³ quem ob custodiam ille occiderat, in volucrem pavonem transformavit, & receptum in suam

rem arbitrio permiserunt Hamilcaris. Sallust. Jug. cap. 103. Belli componendi licentiam ipsis permittit. Senec. de Provid. cap. 6. Permissi vobis, metuenda contemnere, cupienda fastidire. MUNCK.

8 CUJUS ILLE AUDITIS PRECIBUS, FILIAM &c.] Ita locum hunc constituit Gifelinus. Veneta & Micylliana habent, Quam ille, auditis precibus filiae, deorum ut vim effugeret, in laurum convertit. Atque ita quoque Raenerius, nisi quod ¹⁰ filiae omittit. Quam vocem agnoscit tamen MS. liber, qui caeteroqui cum Gifelino facit. Infr. Lib. vi. fab. 4. Auditis itaque precibus ejus, Jupiter agricolas in speciem ranarum transformavit. Lib. xii. fab. 6. At ille auditis precibus ejus &c. MUNCK.

Ad FAB. X. & XIII.

9 JUNONIS IRAM INCIDERET] Ita cum Gifelino & Venet. & MS. Raenerius & Micyllus, in Junonis iram &c. Existimo nihil opus & ista praepositione. Chrysol. Serm. LVIII. Ne incurrant de tali praesumptione sententiam. P. Syrus: Heu quam poenitenda incurrant homines vivendo diu! Victor in de Persec. Vand. Lib. III. Quisquis enim aliquid pravitatis invenerit, sibi imputat quod incurrit. Sallust. Jug. cap. 101. Rediens ab

latere Mauros incurrit. Vet. Interpr. Job. cap. v. 14. Per diem incurrent tenebras. Interp. Abdiae Babylon. Lib. 1. Caecitatem continuo male sanae mentis incurrit. Familiaris prae caeteris Tacito illa constructio; qua usum deprehendo etiam Ambros. de Tob. cap. 2. Cadenti de passerum nido albugine caecitatem incidit. Noster infr. fab. 1. Lib. xiv. Amorem incidit. Ubi plura annotamus. MUNCK.

10 PETIT EAM A JOVE VELUT MUNUS SIBI DARI] Sic Raenerius & Gifelinus ediderunt. Veneta, Petit eam à Jove velut munus sibi daret vaccam. MS. Petit eam à Jove velut munus sibi daret, vacca quia &c. Putes scripsisse, Petit ea à Jove, velut munus sibi daret vaccam, quia &c. Atque ita planè Micyllus, nisi quod auctius una vocula, ut velut munus &c. MUNCK.

11 QUIA SPECIOSIOR ERAT] MS. & Veneta, quia speciosissima erat caeteris armentis. Excidit forte particula in vel prae. MUNCK.

12 IN PELOPONNESO] MS. In Pelopenfi regno, Lege, Peloponnesi regno. Infr. Lib. iv. fab. 13. Per Taenarum promontorium Peloponnesense. MUNCK. Forte in C. Nepote Alcib. cap. 3. legendum quoque Bello Peloponnesi.

13 QUEM OB CUSTODIAM ILLE OCCIDERAT] Haec lectio est Venet. Raener. & Micyll. quam & MS. adstruit, nisi quod ¹⁰ ille omittit. Gifelinus

suam tutelam pennis insignibus, quibus amissa lumina indicaret, ornavit.

Fab. XI.

Jupiter mittit Mercurium in habitu pastoris ad Argum supradictum interficiendum.

Fab. XII.

¹ Syringa Nympharum Najadum, quae ² circa Nonacrinum montem Arcadiae vagabantur, speciosissima proditur fuisse. quam cum Pan Mercurii filius adamasset, ³ & eam persequens ad amnem ⁴ Ladonem Arcadiae compulisset, ne vi castitatem deponere cogeretur, fororum auxilio ⁵ in arundines conversa est. ex quibus fistula composita est, quae nomine ejus apud Graecos Syringa nuncupatur: cujus cantu Argus in somnos compulsus est, quo facilius eum Mercurius interficere posset.

Fab. XIV.

Io supradicta cum furiis exagitata orbem terrarum percucurrisset, novissimè in Aegyptum delata, ac placata Junone à Jove, ⁶ in pristinam figuram reversa, Isidis Deae nomen adcepit, ⁷ Linigeraque est adpellata.

Fabu-

selinus dedit, Quia ob custodiam ejus occiderat.
MUNCK.

Ad F A B. XII.

[¹ SYRINGA] Ita non dubitavi rescribere ex MS. quanquam *Syrinx* repraesentant edd. omnes. Rationem ultra non quaeret, si quis legerit, quae ad Hyginum & Fulgentium non uno loco à nobis annotata sunt. Confer etiam, quae infra ad Lib. II. 7. IV. 18. VI. 1. dicuntur. Servius ad Ecl. II. 31. Ergo Pan, secundam fabulas, amasse Syringam nympham dicitur.
MUNCK.

[² CIRCA NONACRINUM MONTEM ARCADIAE] MS. Circa Nonacrum. Unde putes faciendum Nonacrim. Sed infra invenies rursus Lib. II. fab. 5. Circa Nonacrinum montem. Lib. IV. II. Circa montem Nonacrinum moratus. Vertex Non-

acrinus est Hygino Myth. cap. 177. Ita jugum Maleum & jugum Maleae apud Flor. Lib. II. cap. 9. Vertex Cyllenaes apud Ovid. Lib. XI. Met. vers. 304. Peliacus vertex apud Catull. Carm. LXV. vers. 1. MUNCK. Nihil muta. Dicitur & Nonacrina sc. petra vel rupes. v. Jac. Nic. Loensis L. III. Epiphyll. cap. 10.

[³ ET EAM PERSEQUENS &c.] Sic edidit Gisselinus. MS. persequeretur. Venet. & Raener. hoc amplius, & eam persequeretur, cum ad amnem &c. Lege, & eam persequens, cum ad &c. Repetitum est otiose illud cum, ut Lib. II. fab. 4. Cum Liguriam incoleret, & in ripa Eridani amnis, quem quidam Padum vocant, cum vidisset. Confer ejusdem libri fab. 5. & Lib. XI. fab. 1. Reperire est illius locutionis exempla complura apud Hyginum: tanquam Mythol. cap. 28. Hi cum Dianam comprimere voluissent, quae cum non posset viribus eorum resistere &c. Vide quae ad eum locum annoto. MUNCK.

4 LADO-

Fabulae Lib. II.

- I. Phaethon Solis & Clymenae filius fulmine ictus.
- II. Sorores Phaethontis in arbores populos.
- III. Lacrymae earum in electrum.
- IV. Cycnus Sthenelei filius in avem sui nominis.
- V. Callisto Lycaonis filia in ursam.
- VI. Eadem cum filio Arcade in sidera.
- VII. Corvus candidus in nigrum.
- VIII. Coronis in cornicem.
- IX. Nyctimene in noctuam.
- X. Ocyroe in equam.
- XI. Battus in faxum.
- XII. Aglaurus in lapidem.
- XIII. Jupiter in taurum.

Fab. I.

Clymene Oceani & ⁸ Tethyos filia, cum Phaëthontem ex Sole conceptum genuisset, & in adultam perduxisset aetatem, monuit, ut patrem cognosceret. Qui infeliciter progressus ad orientem Solem pervenit, agnitusque est ab eo per connubii indicia: adcensusque agitandi currus amore, quem quatuor equi, Pyrois, Eous, AËthon, ac Phlegon per orbem adfueverant trahere, ⁹ diu expetitur currum adce-

4 LADONEM] *Ladona* Veneta & Raeneriana. *Ladonam* MS. Quod vereor ne frustra spreverint scioli. MUNCK.

5 IN ARUNDINES CONVERSA EST; EX QUIBUS &c.] Venet. & Raener. *In arundinem conversa est, ex quâ &c.* Sanè *arundinem* exhibet etiam MS. MUNCK. V. Spanh. ad Call. H. Dian. 243. 245.

Auctor vitae Apollinaris: *Post multum tempus regressus ab ÆEmilia.* Justin. Lib. I. cap. 6. *Assumptoque comite, Persepolim regreditur.* Sex. Rufus Breviar. cap. 19. *Regressus in Syriam obiit.* MUNCK.

7 LINIGERAQUE EST APPELLATA] Ita reposui ex MS. Perperam Venet. & Raener. *Vigilansque est appellata.* Perperam etiam *Niligenaque* vel *Linigeraque dea est appellata* Gifelinus, aliique. MUNCK.

Ad F A B. XIV.

6 IN PRISTINAM FIGURAM REVERSA, ISIDIS] Ita ediderunt Micyll. & Raenerius. Gifelinus, *regressa, Isidis &c.* Veneta, *reversa est.* MS. *regressa est, Isidis &c.* Videtur reponendum, *reversa est, & Isidis &c.* nisi tamen *regredi* pro *reverti* usurpavit, ut interpres supposititii Abdiae Lib. I. *Qui à Simone regressus est.* Lib. III. *Exerantes adolescentem, domum regressi sunt.* Et

Ad LIB. II. FAB. II.

8 TETHYOS] Rectè ita edd. omnes. MS. tamen *Tbetidis.* Forsan Lactantii ipsius heic aliqua culpa. Thetin enim interdum cum Tethye confundi ab inferioris aevi scriptoribus alibi observavimus. MUNCK.

9 DIU EXPETITUM CURRUM] Haec lectio est
Hh hh h 2. MS.

adcepit; & ¹ à praeministris Horis junctum conscendit. Monitis itaque instructus patris, cum per iter ignotum equis obniti nequisset, equi ignoto agitatore conterriti mundi pronam partem petierunt. Quamobrem cum cuncta mortalium ardore subito ² proflagrantium incenderentur, ³ à Joveque opem inplorantes peterent, ne orbis terrarum conflagraret; Phaethon fulmine ictus est, & è curru praecipitatus: atque ita liberati equi vinculis, agnito itinere, ad suam stationem reversi sunt.

Fab. II. & III.

Sorores Phaethontis Phaethusa, Lampetie, Phoebe, casum fratris dum deflent, deorum misericordia in ⁴ arbores populos mutatae sunt. Lacrymae earum, ut Hesiodus & Euripides indicant, in electrum ⁵ sunt conversae.

Fab. IV.

Cycnus ⁶ Sthenelei filius, materno genere Phaethonti proximus, cum Liguriam incoletet, & in ripâ Eridani amnis, quem quidam Padum

MS. quam & Micyllus repraesentavit. Renae-
rius, *currum diu petitum*. Sanè *et* *currum* habet
etiam Veneta. Frustra ergo Giselinus, *diu ex-
petitam veniam*. MUNCK.

I A PRAEMINISTRIS] Sic & Veneta cum Gi-
selino. Infr. Lib. IX. fab. 5. *Galantis praemini-
stra conspexit eam*. Servius ad AEn. XI. 543. *Ca-
millos & Camillas appellabant Flaminicarum &
Flaminum praeministros*. MUNCK.

2 PROFLAGRANTIUM] Ita & MS. cum Raen.
& Gis. Sed Micyll. & Venet. *proflagrantia*.
MUNCK.

3 A JOVEQUE] Haud vulgariter dictum, pro
& à Jove. Sic hac ipsâ fabulâ in terramque. &
Lib. XII. fab. 2. in finesque exhibet Raenerii
editio. Sed istorum neutrum in MS. invenit il-
lustr. Heinsius. Naso ipse XI. Met. 227. *In sua-
que AEaciden succedere vota nepotem fuisse*. Nepos
Datam. cap. 7. *Scismas maximus natu filius de-
scendit, adque regem transit*. Et in Hamilc. cap.
4. *Mare transit, in Hispaniamque venit*. Hygin.
Astron. IV. cap. 3. *In eoque Aries ut affixus vi-
deatur*. MUNCK.

Ad FAB. II. & III.

4 ARBORES POPULOS] *Arbores populeas Ve-
net*. Micyll. & Raener. Sed alterum rectum pu-
to. Vibius Sequester: *Eridanus Galliae Cisal-
pinae, qui & Padus, ubi Heliades mutantur in
populos arbores*. Adde quae notavi ad Hygin.
Mythol. cap. 140. MUNCK.

5 SUNT CONVERSAE] Addit Veneta, *ac fluisset*
dicunt. Raenerius, *quod ex illis arboribus, in quas
mutatae feruntur, fluere dicitur*. Sed ista sapiunt
ejus interpolationem. Micyllus, *ac fluxisset* *di-
cuntur*. MS. *ac fluxisset dicuntur*. Sed verba ista
collocat post *et* *mutatae sunt*. Et rectè qui-
dem. Nam quae sequuntur, *Lacrymae earum*
novum faciunt argumentum. Lego ergo; *muta-
tae Succina flevisse dicuntur*. *Lacrymae earum*
&c. Quibus verbis novum, ut dicebam modo,
inchoatur argumentum, quod in MS. colloca-
tum erat ante versum illum poëtae, *Inde fluunt
lacrymae* &c. Emendationem meam adstruunt
non parum illa Servii ad Ecl. VI. 62. *Sorores
Phaethontis succina flevisse dicuntur*. Adde not.
ad Fulg. Lib. I. cap. 15. MUNCK.

Padum vocant, 7 cum vidisset corpus Phaethontis à fororibus ejus ab-
lui, pari calamitate est concussus. Plus enim justo deflendo propin-
qui interitum, deorum voluntate in volucrem cyncnum abiit, qui per-
osus coelestem ignem, paludes ac flumina, quibus infenesceret, est
secutus. 8 Phanocles in Cupidinibus auctor.

Fab. V. & VI.

Jupiter cum reliquias torrentis ignis persequeretur, ut laborantibus
opem ferret mortalibus, 9 cum circa Nonacrinum montem Arcadiae,
10 in quo genitus existimatur, vagaretur, in Callistus Lycaonis filiae
incidit amorem: cui cum preces de explemento desiderii sui admovis-
set, frustratasque voces suas intellexisset, astu eam subiit. 11 In Dia-
nae namque sexum 12 se rejecit, ac fatigatae ornatus pharetra sagit-
tisque, velut Diana, obcurrit; ac veste pariter posita, Jovem virgo
experta est. 13 Neque ideo inmerenti delictum remissum est. Nam
confestim pellicatu ejus adcesa, ne amplius pulchritudine conjugem ca-
peret, in ursam eam transfiguravit. Quae à Jove cum Arcade filio,
quem erat enixa, 14 inter sidera collocatur. A Graecis autem He-
lice, à nostris septemtrio nuncupatur, & à Tethy & Oceano ob Ju-
nonis

Ad F A B. IV.

6 STHENELEI] Veneta, Micyll. & Raener. *Stheneli*. Quod idem est. Vide summi viri
I. F. Gronovii Observat. Lib. iv. cap. 15.
MUNCK.

7 CUM VIDISSET] Non rectè τὸ cum expule-
runt Micyllus & Gifelinus. Vide, quae dixi ad
Lib. I. fab. 12. MUNCK.

8 PHANOCLES IN CUPIDINIBUS] Phanocles ὁ
Ἑρως laudatur etiam à Clemente in Protrepti-
co. MUNCK. Consule de hoc Phanocle Heinf.
ac Burm. ad Ovid. x. M. 83.

Ad F A B. V. & VI.

9 CUM CIRCA NONACRINUM &c.] Scripserat,
puto, & cum circa &c. MUNCK.

10 IN QUO GENITUS EXISTIMATUR] Non re-
petam, quae dixi ad Hygini fab. 139. Sed audi
Pausaniam lib. iv. cap. 33. p. 361. ubi agit de
fonte Clepsydra, πάντας μὲν ἐν καλειθμήσας καὶ
πεθυμηνέναι ἀποργῇ, ἐπίστοι δέλεσι γενέσθαι καὶ τρα-

φῆναι παρὰ σφισὶ τὴν Δία. Μέρει δ' οὖν καὶ Μεσση-
νίοις τὸ λόγος. φασὶ γὰρ καὶ οὗτοι τραφῆναι παρὰ σφί-
σι τὴν θεόν. Ἰθόμην ὃ εἶναι καὶ Νέδαν τὰς θρεψα-
μένας. --- Ταύτας ὃ τὰς νόμφας τὴν Δία κλαπέντας
ὑπὸ Κερίτων ἀπὸ τοῦ ἐκ τῆς πατρὸς δέσμα, ἐνταῦθα
λέγουσι λέγουσι, καὶ τὸ ὄνομα εἶναι τῆς ὕδατος ἀπὸ τῆς
Κερίτων τὴν κλοπῆς.

11 IN DIANA NAMQUE SEXUM] Speciem Val-
teriani codices, ut notat Gifelinus. Quod aptius
videtur, & magis convenit cum verbis Nasonis:
Protinus induitur faciem vultumque Dianae. Infr.
de Minervâ Lib. vi. fab. i. *Reversa in speciem
suam* &c. MUNCK.

12 SE REJECIT] Ita cum MS. etiam Veneta &
Raeneriana. Sed Gifelinus & Micyllus, *trajecit*.
MUNCK.

13 NEQUE IDEO] Ita edd. omnes. MS. tamen,
neque adeo. Sed alterum rectum putem. Phaerius
Lib. ii. cap. 9. *Frondem bubulcus adfert, nec ideo
videt*. MUNCK.

14 INTER SIDERA COLLOCATUR] Pausanias
hanc fabulam ita explicat Lib. viii. cap. 3.
pag. 603. Ὁ Ζεὺς Ἑρμῇ πέμπει σῶσαι τὴν παῖδα
οἱ προσάξας, ὃν ἐν τῇ γαστρὶ εἶχεν ἡ Καλλιστώ.
Καλλιστῶ ὃ αὐτὴν ἐποίησεν ἀστέρως, καλεμένην ἀρκτὺν
μεγάλην. Deinde addit Ἐχοιεν δ' αὖ καὶ ἄλλως τὸ
ὄνομα

nonis iram inter caetera fidera ¹ liquore non tingitur, ut auctor Hesiodus indicat. ² Hinc illud: Sed lucet in astris Callisto, renovatque suos sine fluctibus ignes. Ipse autem Arcas in coelum translatus, Arctophylax dicitur.

Fab. VII.

Corvus volucris initio naturae candidis pennis plumatus fuit. Sed quia ³ Coronida ⁴ Coronei filiam indicaverat Apollini in adulterio morari, ⁵ illa propter acerbissimum indicium flagrantis dei sagittis confixa, niger ex candido factus est. Ex hac & Apolline nascitur Asclepius; quem pater ⁶ excisum utero matris, cum ea rogo esset inposita, abstulit. Is ad Chironem à patre in Pelium perlatus montem est, ut ab eo incrementum, simulque scientiam adciperet mendi.

Fab.

ὄνομα οἱ ἀσέρες ἐπὶ τιμῇ τῇ Καμίσου, ἐπεὶ τὰ φον γὰρ αὐτῆς ἀποφάνισεν οἱ Ἀρκάδες.

1 LIQUORE NON TINGITUR] *AEquore* emendaverat in MS. manus secunda. MUNCK.

2 HINC ILLUD] Ita Gifelinus cum Raenerio. Sed MS. & Veneta, *vel alii*. Micyllus neutrum habet. Et forsan lacinia glossatoris est. MUNCK.

Ad F A B. VII.

3 CORONIDA] *Coronidam* Veneta. Nec spreverim. Vide supr. Lib. I. fab. 12. Etiam infr. fab. I. Lib. VI. *Asopidd*, *Deoida*, aliaque id genus, nominandi casu dicta invenies. MUNCK.

4 CORONEI FILIAM] Falsum hoc. Coronis illa, quae ab Apolline adamata est, non Coronei, sed Phlegyaë erat filia, ut praeter alios referunt etiam Hyginus Myth. cap. 202. & Antoninus Liberalis cap. 20. Coroneo nata fuit altera illa, quae in cornicem cessit. MUNCK.

5 ILLA PROPTER &c.] Haec lectio est à Gifelino: quam sanam esse praestare non ausim. MS. & Veneta, *Itaque propter acerbissimum indicium flagrantis Dei sagittis confixa est. Ergo ille niger ex candido factus. Quo prope accedit Micylliana, Illaque propter acerbissimum indicium flagrantis Dei sagittis confixa fuit, ex eo ille niger ex candido factus. Sensum ista sanè commo-*

dum, nec orationem hiulcam efficiunt. Sed *itaque* non vulgariter heic denuo positum cur mutare non sustineam, disces ex illis, quae dixi ad Lib. I. fab. 7. Raenerius intolerabili audacia omnem hanc fabulam ita interpolavit, ut non Lactantii, sed ipsius videatur. MUNCK.

6 EXCISUM UTERO] Sic Gifelinus. Sed editiones reliquae cum MS. *exciso utero*. MUNCK. Ita quoque Hyginus; sed Messenii ajunt Aesculapium non ex Coronide, sed ex Arsinoe Leucippi filia natum esse, ut docet Pausanias Lib. IV. cap. 3. pag. 284. & cap. 31. pag. 358. quocum confer Eundem Lib. II. cap. 26. pag. 170. 171. ubi varias de Aesculapio fabulas leges.

Ad F A B. VIII.

7 CUM ENIM] Ita Gifelinus & Micyllus. Veneta autem & MS. *Cum igitur*. Raenerius, *cum, inquit, Minerva &c. Pessimè, & contra orationis nexum, nisi quis cum ipso non Lactantium, sed Coronida haec inducat narrantem. MUNCK.*

8 NE QUIS OMNINO ID CONSPICERET] Ita cum MS. Veneta & Raeneriana. Sed Gifel. *omnino id ne inspicerent*. Micyll. *Ne quis omnino id, quod intus esset, inspiceret*. MUNCK.

9 CUSTODIENS LAXATAM &c.] Ita Gifelinus dedit. Micyllus, *cum à custodibus laxatam cistulam,*

Fab. VIII.

Coronis Coronei filia refert corvo, ne indicium Apollini faceret. Cum enim Minerva Erichthonium Vulcani filium, qui de complexu sui in terram ceciderat, fustulisset, & comitibus suis Pandroso, & Hersae, Aglauroque, Cecropis filiabus cistula inclusum custodiendum tradidisset, monuissetque, ne quis omnino id conspiceret; Coronis supradicta, nobilissima virginum, custodiens laxatam cistulam & inspectam, cum draconem reperissent, divulgavit; quamobrem dea eam à se alienavit. Quæ cum solitudine in littore oblectaretur, Neptunus procul conspecta, venere ejus incaluit. cui cum vim adferret, ab eadem dea propter virginitatem tenaciter custoditam in avem cornicem conversa est; ita ut templo deae submoveretur.

Fab. IX.

Nyctimene Nyctei filia, virgo Lesbia, nimia libidine effrenata, in patris

cam, & inspectum ibi draconem reperisset. Veneta & MS. Custodibus laxatam cistulam & inspectam, cum draconem reperisset. Unicâ literâ mutata sensum inde exsculpes commodissimum, custodibus laxatam cistulam, & inspectum cum draconem reperisset, divulgavit. MUNCK.

IO PROCUL CONSPECTA, VENERE EJUS INCALUIT] Ita & Veneta cum Giselinio. Debebat scripsisse, ejus procul conspectae venere &c. Vel, ut Micyllus edidit, procul eâ conspectâ, venere ejus &c. MUNCK.

II VIM AFFERRET] Inferret Giselinus. Nulla causa erat, cum alterum illud & MS. & reliquæ omnes editiones agnoscant. Vide supr. Lib. I. fab. 9. MUNCK.

12 ITA UT TEMPLO DEAE SUBMOVERETUR] Sic habuit MS. Veneta *admo*veretur. Perperam. Rectius *am*overetur Micyllus. Raenerius & Giselinus verba ista omiserunt. MUNCK. Parm. & Lugdun. Editt. praefero, quæ legunt *a templo deae submoveretur*. Sciunt, qui historiam Romanam primis delibarent labris, esse verbum proprium Liſtorum, Magistratibus advenientibus viam facientium, unde Magistratus ipsi *summoto* incedere dicebantur. v. Gronov. ad Livium Lib. xxv. cap. 3. & ad Lib. xxviii. cap. 27. Hinc pro arcere, prohibere, ne quis ulterius progrediatur, & dejicere de loco, in quem quis escendit, aut ingredi cupit, ut eidem Livio lib. iii. cap. 67. in fine. *Scandentem in aggerem Volscum hostem nemo submovit*. Jam sciendum est, moris

olim fuisse pascere aves sacras in templis. Herodot. Lib. I. cap. 159. de Aristodico Branchidarum Oraculum consulente ait *ἄντων τὴν νηὸν κύκλῳ ἐξάγει τὰς ΣΤΡΟΥΘΟΥΣ, καὶ ἄλλα ὅσα ἦν νεοσδαιμένα ὀρνίθων γένηα ἐν τῇ νηῷ*. Aelianus de Atheniensium superstitione Lib. v. V. H. cap. 17. *Ἀλλὰ καὶ Ἀτάρνην, ὅτι τὴν Ἀσκληπείῃ τὴν ἱερὴν ΣΤΡΟΥΘΟΝ ἀπέκλεινε παύσας, οὐκ ἀργῶς τὰ τοῦ Ἀθηναίου παρῆδον, ἀλλ' αὐτέκτειναν Ἀτάρνην*. Ubi per *στρουθὸν* Gallum Gallinaceum non necesse esse ut intelligamus, videtur Herodoti locus docere. Eurip. Ione vs. 1197.

Καὶ τὰς δὲ μόχθῳ πλὴν ἐς εἰσπράττει δόμοις
Κῶμοι πελειῶν. Λοξίς γὰρ ἐν δόμοις,
Ἄτρετα καίεσι.

Sic anseres non modo in Junonis, sed & aliis templis nutriebantur. cum Plutarcho, quem Perizonius ad Aelianum locum citat, confer Artemidorum, quem ad partes vocat G. Cuperus in Harpocrate pag. 54. Cornicem vero e templo suo Minerva arcebat, quippe semper Virgo, cum *ἡ κοράνη φυσικῶς δεξιῇ*, ut notat Theon. ad Arati Dioscori. pag. 105. in Venerem, licet castam, proclivior videatur, & symbolum sit amoris conjugalis, a quo Minerva semper abhorruit. Vide G. Cuperi Monumenta Antiqua pag. 238. 239.

patris cubile se implicuit, ideoque adversantibus deis ob admissum, cessit in noctuam. quod scelus ipsa nocturno tempore occultat, & in luce visa, ab omnibus volucris petitur¹ obnoxia.

Fab. X.

Ocyroe Chironis &² Chariclus filia, contemptis patris artibus, vefania futura praecinuit: infanti Asclepio praedixit, quod medicina mortuos ad superos³ reducturus esset, ⁴ quodque esset ab avo fulminis ictum experturus. Patrem quoque Chirona⁵ serpentibus cruciandum, cupidumque mortis ex deo in mortalium numerum venturum. Quae cum esset elocuta, ⁶ in equae cessit figuram, ne adversantibus fatiis plura ederet, quam praedicta Apollinis sinerent.

Fab.

Ad F A B. IX.

¹ OBNOXIA] Micyllus, ut noxia. Sed cum Gifelino alterum Veneta & Raeneriana tuentur. Sallust. Cat. cap. 20. *His obnoxii, quibus, si respublica valeret, formidini essemus.* Festus: *Obnoxius poenae obligatus ob delictum.* Sed ut saepe alias, ita & heic injuriae expositum significat. Flor. iv. 4. *Obnoxium & opportunum injuriae juvenem.* Confer quae de hac voce scripsit Gellius Lib. vii. 17. MUNCK.

Ad F A B. X.

² CHARICLUS] Ita reposui pro *Charictae*, quod Veneta, Raeneriana, & MS. exhibebant. *Caristae* Gifelini mirificissimum est. Propius accedit *Charicles* Micylli. Pariter peccatum apud I-fidor. Orig. Lib. ix. cap. 2. *Ab Arcade Jovis & Calystae filio dicti*, pro *Callistus*. Plura hoc genus invenies in notis ad Hyg. Mythol. cap. 224. MUNCK.

³ REDUCTURUS] Hoc à Gifelino est. MS. & edd. reliquae, *educturus*. MUNCK.

⁴ QUODQUE ESSET AB AVO &c.] Haec Gifelini & Raenerii est lectio. MS. & Veneta, *educturus esset, ab avo fulminis ictum experturus*. Scripserim, ut Micyllus edidit, & ab avo fulminis ictum experturus. MUNCK.

⁵ SERPENTIBUS CRUCIANDUM] *Sagittis* Veneta, Micyll. & Raener. Sed perperam. Vaticinantis est vera obscuris involvere. Serpentibus tortus fuit Chiron, quia Hydrae Lernaee san-

guine tinctae erant sagittae, quarum una pedem ejus vulneravit. MUNCK. Vide Apollodor. lib. ii. cap. 5. §. 4.

⁶ IN EQUAE] *Equi* MS. Hygin. Astron. ii. 18. *Nonnulli eam vatem dixerunt esse: sed quod deorum consilia hominibus sit enunciare solita, in equam esse conversam.* MUNCK.

Ad F A B. XI.

⁷ PHERETIS] *Pheritis* Lugd. exhibet. Sed Colon. & Marg. Gifelin. *regis Pbaeretis*. teste Celeb. Burmanno. Forſan *Pberitis* quia Graece sonat Φέρητος, & η in i a deterioris aevi scriptoribus mutari solet. Vide Munck. ad Fulgent. Expos. Serm. Antiquit. pag. 772. 773. Editionis nostrae.

⁸ BATTUS NELEI FILIUS] Plures Batti fuere, sed qui nihil cum hoc Batto Nelei filio commune habent. Quatuor enumerat Schol. Pindari Od. Pyth. iv. vs. i. Κυρήνης γ' παῖτ' ἔδασίλωσε Βάττ' ὁ Πολυμήνης, ὁ καὶ τὴν δαπικίαν ἐκ Θήρας εἰς Λιῶν ἀπαγαγὼν καὶ Κυρήνην δαπικήσας. (v. de eo Spanh. ad Callim. H. Apoll. 65.) Ὅς διάδοχον τ' Ἀρχῆς κατέλιπεν υἱὸν Ἀρκεσίλαον. Παρὰ δ' ἡ τὰτε παρέλαβε τὴν βασιλείαν Βάττ' ὁ ἐπικληθεὶς, δῖδάμων. τῷδε Βάττι ἀλλ' γίνεται Ἀρκεσίλα' καὶ ἔτα παῖς παρὰ πατρός τὴν δυναστείαν παρέλαβε. Καὶ τέσσαρες μὲν Βάττ', τέσσαρες δ' Ἀρκεσίλαοι ἐγένοντο. Revera modo tres Battos enumeravit Scholiastes, sed locus sine dubio mutilus, e Plutarcho de Virtut. Mulier. Tom. ii. pag. 260, 261. subpleri potest, ubi hunc Arcesilaum ex Eryxone etiam filium suscepisse ab avo paterno Batti nomen mutuatum discimus. De quo Batto & Ar-

Fab. XI.

Apollo Jovis & Latonae filius cum pecus Admeti 7 Pheretis filii pasceret, fistulae cantu solitudinem protegens, boves ejus in agros Pyliae regionis progressae sunt: quas Mercurius avertit, & in sylva obculuit. Quod cum ⁸ Battus Nelei filius equas pascens vidisset, Mercurius vero ut indicium premeret, ex armentis formosissimam vaccam ei concessit. At ille discedenti adfirmavit lapidem, proximum quem vidisset, celerius, quam se, quidquam indicaturum. Deus vero ut mortalis fidem experiretur, paulo post mutata figura ad eundem reversus est, simulavitque, se amissas boves quaerere, & ⁹ praemium promisit, si demonstrasset. At ille, cum sub quo monte pascerentur

osten-

& Arcefilao plura ibi sunt legenda. Sed, ut dixi, hi nihil faciunt ad inlustrandam hanc fabulam. Hoc nomen etiam ad alios abiit. Plutarchus Lib. viii. Sympotiac. Quaest. 6. T. ii. p. 726. mentionem facit Βάττις παρὰ Κασσίου γελῶντος, ita forte dicti, quia joci ejus, ut fit, saepius redibant. Scimus enim, quid de verbo βαττολογεῖν adnotent. Unde vero Noster hic Nelei filius Battus nomen adceperit, nescio. dictusne sit Βάττις ἢ τὸ βατταρίζειν, καὶ κεκομμένον ἔχει τὴν φωνήν, (vide Spanh. l. l. & Tzetz. ad Lycophron. vs. 886.) non definivero. Hoc scimus, & pluribus locis adnotavimus, in primis ad Hygini fab. 192. saepe nomina inlustrum virorum aliis minus inlustris fuisse indita. Id quod jam antiquissimis temporibus & sua aetate factum esse adnotat Pausanias lib. viii. cap. 15. pag. 631. Et ita hic Battus Cyrenes conditoris nomine insigniri potuit, quippe potentissimi ac pecorum ditissimi regis Nelei filius, de quo Neleo haec testatur Pausanias Lib. iv. cap. 36. & Battus etiam apud Libyas regem notat, ut Tzetzes & Spanhemius ex aliis docent. Quidquid sit, ex Ovidii verbis vs. 703. & 704. nominis originem erui nequaquam posse, cum eruditionis fama inlustris viris, & egregiis Elegantiarum poetarum spectatoribus Heinso ac Burmanno pro certo statuo.

9 PRAEMIUM PROMISIT] Dedit ait Antoninus Liberalis cap. 23. μισθὸν χλαῖναν, quam paullo post χλαμύδα appellat. Sed χλαῖναν pro eo substituit Vir Clarissimus. Atqui propius accedebat χλασίδα, quod ego volui. Nunc valde dubito, an quicquam sit mutandum. Χλαῖνας enim χλαμύδας interpretatur Hom. Schol. ad Odyss. E. 513. cui accedit Apollonianus,

χλαμύδα appellans id indumentum, ad Lib. i. vers. 763. quod ad vers. 721. dixerat χλασίδα. Nec refragatur Hesychius: χλαῖνα, inquit, χλαμύς, ἢ ἱμάτιον χειμερινόν &c. Χλαμύς, χλαῖνα. Ita enim recte emendant docti homines. Restituenda eadem vox in fragmento pereleganti Hipponactis apud Tzetzen in Lycophronem: vs. 854. Ἔμοι γὰρ, inquit, ἔτι χλαῖναν δασεῖαν ἐν χειμῶνι φάρμακον ῥίγας, ἔτ' ἀσπέρουσι τὰς πόδας δασεῖσιν ἐκρυψας, ὥς μίμοι χίμειλα γίγνηται. Multipliciter corruptum hoc λέειπανον. Corrige, & distingue, ut Iambos esse Scazontes appareat: Ἔμοι γὰρ ἐκ ἔδωκας χλαῖναν ἐδέπω δασεῖαν ἐν χειμῶνι φάρμακον ῥίγας, οὐτ' ἀσπέρουσι τὰς πόδας δασεῖσιν ἐκρυψας, ὥς μὴ μοι χίμειλα γίγνηται. Caeterum in hac Batti fabula apud Antoninum dicitur Mercurius egisse furtivum armentum διὰ τὴν Πελαγονίαν, καὶ δι' Ἀχαΐας τὴν Φθιώτιδα, καὶ διὰ Λοκρίδα, καὶ Βοιωτίαν, καὶ Μεγαρίδα. Vertit Xylander: Per Pelasgos, Achajam, Phthiotidem &c. Querit heic vir doctissimus, quem sensum conficere ista possint, καὶ δι' Ἀχαΐας τὴν Φθιώτιδα. An Achaja fuerit urbs vel locus Phthiotidis? Malle se conjunctionem καὶ inferere, ut sit καὶ δι' Ἀχαΐας, καὶ τὴν Φθιώτιδα. At locus non emendatione indiget, sed explanatione. Ut duplices fuere Achaei, Phthiotici & Peloponneses, ita duplex etiam Achaea, Phthiotidis alia, alia Peloponnesi. Achaeos fuisse in Thessalia, cujus Phthiotis pars, operose ostendit Salmasius in de lingua Hellenistica pag. 258. & seqq. Achaea Phthiotidis est illa, de qua Apollon. Scholiastes ad Argon. Lib. i. vers. 178. Ἀχαΐας ἢ μίρον τὴν Θεσσαλίαν, ἢ τὴν Πελοπόννησον. MUNCK. V. Spanh. de voce χλαῖνα ad Aristophan. Ran. vs. 1507.

ostendisset, Mercurius perfidia ejus offensus, in lapidem eum mutavit; qui ab eventu index circa Pylum vocatur.

Fab. XII.

Athenis virgines per solemne sacrificium canistris Minervae ferunt pigmenta: inter quas à Mercurio eminens specie conspecta est Herse Cecropis filia. Itaque adgressus est sororem ejus Aglauron, precatusque, ut se Hersae sorori suae jungeret. At illa cum pro ministerio aurum eum poposcisset, Minerva graviter offensa est avaritia ejus, ob quam cistulam etiam traditam sororibus ejus custodiendam adversus suum praedictum aperuisset: Invidiae novissimè imperavit eam sororis Herse exacerbare fortunio: diuque excruciatam saxo mutavit.

Fab. XIII.

Cum Mercurius jussu patris in Phoenicen transgressus esset, ut armenta illius regionis ad littus compelleret, Jupiter in taurum conversus, cum se juvencis Agenoris regis inmiscuisset, & in amorem sui spatiantes in arenâ virgines consistere coegisset, paullatim singulas adludens, novissimè Europam Agenoris filiam, cujus amore compulsus averterat figuram, insidentem suo tergo per mare in insulam Cretam detulit, ibique concubitu ejus fruitus est.

Fabu-

1 PYLUM] Sic reposui, cum *Pylum* in MS. Venetâ, & Micyllianâ invenirem. Perperam etiam *Pylon* Gifelinus. Terminatione Latina usus est, ut fab. 7. Lib. I. ubi *Pelium montem* habes, qui Πήλιον Graecis est. Hesych. Πήλιον ὄρος, ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ Πήλιον. Distinguo & rescribo: Πήλιον, ὄρος ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ πόλις. Vide Stephanum. MUNCK.

Ad F A B. XII.

2 PIGMENTA.] Vide quae de hac voce congesti ad Fulgent. Lib. III. cap. 8. MUNCK. De Minervae κανηφόρος v. Perizon. ad Aelian. XI. V. H. 8. & Spanh. ad Callim. H. Cerer. 127.

3 OB QUAM CISTULAM ETIAM &c.] Sic cum Gifelino & Veneta. Nec variat MS. Micyllus tamen, & quod *cistula* &c. Raenerius heic solitâ suâ usus audaciâ est. MUNCK.

4 EAM SORORIS HERSES &c.] Haec Gifelini est lectio. Micyllus dedit, & eam sororis Hersae successibus exacerbavit. Venet. & eam sorori Herse exacerbavit. MS. eam sorori Hersae exacerbavit. Putes scripsisse, imperavit, eam sorori Hersae exacerbaret. Sulpicius Severus Hist. Sacr. Lib. I. Imperavit uxorem quaereret. Lactantius ipse infra Lib. VII. fab. 4. Impulit eas parentem interficerent. Verum sententia flagitat, Imperavit eam sororis Hersae successibus exacerbaret. MUNCK.

Ad F A B. XIII.

5 SINGULAS ALLUDENS] Ita cum MS. Veneta quoque & Micylliana. Gifelinus praetulit *singulis*. Raenerius ad *singulas*. Sed alludere aliquem cum sermonis castitas non respuat, causa non erat, cur vetus lectio sperneretur. Fulgent. Myth. Lib. II. cap. 13. Poetae alluserunt argutiam.

Fabulae Lib. III.

- I. Dentes draconis in homines.
- II. Actaeon in cervum.
- III. Juno in anum.
- IV. Terebias in foeminam.
- V. Echo in liquorem. *
- VI. Narcissus in florem sui nominis.
- VII. Liber pater Semelae & Jovis filius in Acoetem.
- VIII. Idem Liber pater in puerum.
- IX. Tyrrheni nautae in naves & Delphines. **
- X. Pentheus Echionis filius dilaceratur.

* In vocem Veneta. Fort. in lapidem. Pro lectione Ed. Ven. stat ipsum Echus vocabulum. Auson. epigr. xi. Auribus in vestris habito penetralibus Echo. Et si vis similem pingere, pingere sonum. Lege, At si ex Aldina anni 1517.

** In naves. Ita cum MS. & Veneta. Sed legendum, in aves. Vide annotata à nobis ad fabulam istam.

Fab. I.

Agenor, rapta Europa, fratres ejus ad requirendam sororem dimittit, ita ut, nisi eam reperissent, ad se ne reverterentur, ⁶ imperaret. Cilix diversas petit terras, ⁷ novissimeque constituit Ciliciam; nec

tiam. Regitur accusativus vi praepositionis, quae est in verbo, ut fab. i. Lib. xiv. Amorem incidit pro in amorem. Tralate Seneca Oedipode: Per te pater Neptune, qui fluctu brevi. Utrunque nostro geminus alludis solo. Huic simile esse volunt illud Minucii in Octavio: Cum in ipso aequoris limine plantas tingeremus, quod vicissim nunc adpulsum nostris pedibus adluderet fluctus, nunc relabens ac vestigia retrahens in sese resorberet. Proba lectio ajunt interpretes, Wouwerius, Elmenhorstius, Heraldus. Et à fluctu aequor non alluditur, sed alliditur pedibus nostris. Omnino reponendum ex MS. allideret vel ex Vett. edd. illideret. MUNCK. De verbo adludere vide Celeb. P. [Burm. ad Phaedr. Lib. III. fab. XIX. vs. 12. & ad Virg. VII. AEn. 117.

Raeneriana, & MS. imperat. Quod si cui magis arriserit, necesse est, ut pro ita ut in praecedentibus scribat, ac ut. Micyllus verbum illud omittit. MUNCK.

7 NOVISSIMEQUE CONSTITUIT CILICIAM] Τὸ quod à Venet. Raen. Micyll. & MS. abest. Caeterum constituere Phoenicen & Ciliciam dixit, ut condere Phoenicen, condere Achaiam Hieronymus in Chronico Eusebiano; condere Gades Paterculus Lib. i. Vide Salmas. ad Tertull. Pall. p. 170. Ad eundem modum aedificare solitudines dixit Vetus Interpres Job. cap. III. vers. 14. Immo & κίξαν usurpant Graeci. Lycophr. pag. 186. ed. Steph. κίξαι ὃ χώραν ἐν τοῖς βορείων. Quod tamen Tzetzae placere non potuit. κίξαι ὃ, inquit, εἰς τὴν χώραν. ἢ ᾧ ἡ χώρα κίξαι, ἀλλ' ἡ πόλις. Sed ego pluris facio unum Lycophronem, quam trecentos Tzetzas. Joseph. Antiq. Jud. Lib. i. cap. 7. Ἐκίσε καὶ Φέτης τὴν Λιβύην. Eustath. in Dionys. p. 109. Ὁ καὶ Εὐρωπαϊδης κίξαι ἰσορεῖ Ἀσιάτιδος χθονός. Hinc

Ad LIB. III. FAB. I.

6 IMPERARET] Ita Gifelinus. Sed Veneta,

nec minus Phoenix à suo nomine Phoenicen. Cadmus vero, ¹ desperata spe visendi parentis, Apollinis ² oraculum ingreditur, sciscitans, in quibus partibus orbis confisteret. Accepta itaque sorte, ut vaccam à grege secretam, quae lunae signum in latere haberet, ageret; & ubi fessa procubuisset, ibi statueret urbem; parens praecepto, in eam terram devenit, quae postea à bove Boeotia est dicta. Hic cum ad fontem Martis socios aquatum misisset, ³ atque ille illuc venisset, ut vidit à dracone socios consumptos, serpentem interfecit, dentesque ejus, Minervae monitu, humo sparsit. Ex quibus armatorum multitudo progignitur, quae inter se domestico bello confligit: ita ut ex eâ quinque relinquerentur, qui Minervae voluntate creandi populi, qui Thebis considerent, ⁴ principes essent; quorum nomina haec produntur fuisse, Echion, ⁵ Udaeus, Chthonius; Pelorus, Hyperenor. Hi Cadmo socii condendae urbis additi sunt.

Fab. II.

Diana cum in valle Gargaphiae aestivo tempore, ⁶ fatigata ex adfida

κλίσαι dicta scripta illa, in quibus de originibus & primis civitatum conditoribus agebatur. Vide Mauffac. ad Plutarch. de Fluminibus pag. 249. MUNCK. Sine dubio verbum *κλίζειν* proprie ut Tzetzes ait, de urbe condenda adhibetur, unde *Δικλίδρον πλείεσθον* Homer. Odyss. Ω. 213. Vide Spanh. ad Callim. H. Apoll. 75. Thucydides ait Lib. I. cap. 7. *Τῶν δὲ πόλεων ὅσαι μὲν νεώτατα ὠκίσθησαν, καὶ ἤδη πλεοναυτέρων ὄντων ἀεικισίας μάλλον ἔχουσαι χρημάτων, ἐπὶ αὐτοῖς τοῖς ἀγριαλοῖς ΤΕΙΧΕΣΙΝ ἔΚΤΙΖΟΝΤΟ*. Sed & de novis colonis in urbem jam conditam deducendis sumitur. egregie Herodot. Lib. I. cap. 168. *Οἳ γὰρ πλείοντες ἐπὶ τῇ Θρηκίῃ, καὶ ἐνθαῦτα ἔΚΤΙΖΑΝ πόλιν Ἀθήνην, τὴν πλεοναυτέραν τῶν Κλαζομένων. Τιμήσι δὲ ΚΤΙΣΑΣ οὐκ ἐπαύνην. Imo κλίζειν χάραν, νῆσον, ἔδην &c. dici, cum agitur de deductis in insulam vel regionem coloniis, docet post Cuperum III. Obs. 9. Celeb. P. Wesseling. II. Obs. cap. 15. Id quod patet etiam ex corrupto loco Scholiaetae Apollonii Rhodii IV. Arg. vs. 264. de Arcadibus disputantis καὶ Ἀείσαν ὁ Χίος ἐν ταῖς δέσεσι. J. Rutgersius Lib. IV. V. L. cap. 18. recte legit ἐν ταῖς κλίσαι. Scripsit ille Aristot. Chius de Atheniensium, & ut ex hoc Scholiaetae loco videre est, de aliorum populorum coloniis. Consule Vossium Lib. II. de Historicis Graecis cap. 4. pag. 180.*

I DESPERATA SPE] Hygin. Astron. II. 4. Desperatâ spe, solitudine ac pauperie oppressa &c. Contra apud Plaut. Merc. III. 4. 13. Spem spe-

ratam cum obtulisti banc mihi. MUNCK. Desperato enim consulum senatusque auxilio dicit Livius. II. 27.

2 ORACULUM] H. e. templum. Hyg. II. Astron. 23. Jovis Dodonaei oraculum. Vide ibi annotata à nobis. MUNCK.

3 ATQUE ILLE ILLUC VENISSET] Sic edidit Gifelinus. Veneta, Et cum etiam ipse illuc visisset. Micyll. & postea etiam ipse illuc ivisset. Ragner. Cum ipse quoque illuc ivisset. MS. & ille ibi ivisset. Quam lectionem videntur mutasse, quoniam nimium tribuunt regulis grammaticorum. Infr. Lib. XIV. fab. 5. Ac novissimo Ulysses remedio Mercurii ibi venit. Auctor vitae Apollinaris: Ibi currebant ad eum omnes Christiani. Gajus Digest. Lib. I. Tit. II. Cum ibi venerimus. Cyprian. de Revel. capit. Joannis Baptist. Pergens illico, ubi jussus fuerat. Gregor. Dialog. Lib. I. Ubi vis ire? Vulcatius Avid. Cass. cap. 9. Liberam evagandi, ubi vellent, potestatem dedit. Haimo Homil. pag. 37. Cum ibi Jacob venisset. Victor Episcop. Lib. II. de Persec. Vand. Si animali sedere non potest, jungantur boves indomiti, qui cum colligatis funibus trahendo perducant ubi ego praecepi. Pro animali legere possis animal. Vide annot. ad Hyg. Mythol. cap. 61. Sed alterum bene habet. Naso Met. Lib. XI. 237. Fre-nato delphine sedens. Haimo Histor. Eccles. cap. 20. Afino sedens ad tribunal ducitur. MUNCK.

4 PRINCIPES ESSENT] Ita Gifelinus & Veneta.

fidua venatione, se ad fontem perlueret, Actaeon Aristaei & Auto-
noes filius eundem locum petens ad refrigerandum se & canes, quos
exercuerat, 7 cervos persequens, in conspectum Deae incidit. 8 qui
ne eloqui posset, habitus ejus in cervum conversus est, ita ut pro
9 fera à suis canibus laceratus sit.

Fab. III.

Juno suspectam Semelen Cadmi & 10 Harmoniae filiam cum habe-
ret, quod cum Jove concubisset, in anum conversa, ut se fallacia
sine invidia cujusquam ulcisceretur, ad eam venit, persuadetque ei,
ne alio Jovem adparatu recipiat ad cubile, 11 quam quo solitus sit
adparere Junoni; quo ut illius auctoritas gravis, proinde ipsius con-
cubitus insignis esset. Quod cum inpetrasset à cupiente, deus instru-
ctus tonitribus ac fulminibus, domum Semeles ingressus est: tecta
ejus deceptae optatis flammis adurit, Liberumque conceptum utero
gravidae incendio eripit, ac 12 femore insuit suo. Postea completis
mensi-

ta. Etiam Raen. & Micyllus, nisi quod pro *con-*
siderent exhibent *consideret*. MS. *principesque es-*
sent; quasi τὸ *populi* nominativus esset pluralis.
Sed rectius dicas genitivum esse singularem, ta-
met si *considerent* sequitur. Nota est synesis.
Vetus interpres Siracidæ cap. LI. 19. *Omni-*
populus properaverunt. Luc. cap. XXIII. vers. I.
Et surgens omnis multitudo eorum duxerunt illum
ad Pilatum. Marc. IX. 15. *Populus stupefactus est,*
& expaverunt. Psalm. LXXXV. vers. 13. *Synagoga*
potentium quaesierunt animam meam. MUNCK.

5 UDAEUS] Ita rectè Raenerius. Perperam
Udaeus Micylliana. Perperam etiam *Idaeus* Gi-
selinus & Veneta; in qua, ut & in MS. malè
pro *Chthonius* legitur *Chromius*. Vide notas ad
Hyg. Mythol. cap. 178. MUNCK.

Myth. cap. 181. quem velim conferas. Com-
mendat τὸ *feras* etiam Naso ipse: *Lina ma-*
dent, comites, ferrumque cruore ferarum &c.
MUNCK.

8 QUI NE ELOQUI POSSET] Pro qui mallet
quod Giselinus. Veneta legit & distinguit, *Qui*
ne eloqui posset habitus ejus, in cervum ab ea
conversus est. Micyll. *Qui ne eam rem eloqui*
posset, habitus ejus in cervum ab ea conversus
est. Sed ista sapiunt manum interpolatricem.
Raener. *Qui ne eloqui posset, in cervum conversus*
est. Quo prope accedit Hyginus; *Qui ne loqui*
posset, in cervam conversus est. Fort. *Quae ne elo-*
qui &c. MUNCK.

9 PRO FERA] Pro cervo Hyginus.
MUNCK.

Ad F A B. II.

6 FATIGATA EX ASSIDUA VENATIONE] Usita-
tius abesset illud ex. Pariter *πλεοναξικῶς* Flo-
rus Lib. I. 9. *Ex summo studio annixus est*. Sed
non carere veterum exemplo eam phrasin discas
ex Animadv. Herald. in Lib. I. Arnob. Confer
quae infra annoto ad illa fab. 6. *Ex assidua ve-*
natione fatigatus. MUNCK.

7 CERVOS PERSEQUENS] *Feras* Veneta, Mi-
cyll. & Raeneriana. Atque ita quoque Hyginus

Ad F A B. III.

10 HARMONIAE] Ita rescripti, cum *Armoniae*.
haberet MS. Vide Hyg. Mythol. cap. 5. Per-
peram *Hermionae* vel *Hermiones* editi. MUNCK.

11 QUAM QUO SOLITUS SIT] τὸ quo abest à
Veneta, Micyll. & MS. MUNCK.

12 FEMORE INSUIT SUO] Ita & Veneta ac
Micyll. Raenerius *femori*. Naso ipse: *Insuitur*
femori, maternaque tempora complet. Fulgent.
Myth. II. 15. *In femore suo insuit*. Vide ibi
notas nostras. MUNCK.

mensibus, Nymphis, quae Nysam montem Indiae : perfrequentarent, clam tradidit nutriendum.

Fab. IV.

Jupiter cum Junone ² jocosius, omissis omnibus jurgiis, referens in conjunctione majorem capere faeminas, quam viros, voluptatem, Tiresiam judicem adeundum censuit, qui utramque naturam maris ac faeminae fuerat expertus. Nam quodam tempore cum serpentes concubitu haerentes baculo percussisset, in mulierem ³ versus fuerat, ac rursus ⁴ proximo vere eadem usus ratione ⁵ ac tactu, in virum cesserat. Qui cum Jovis sententiam tutatus esset, damnata Juno lusum in iracundiam vertit, ac Tiresiam luminibus orbavit. Pro qua injuria, quod majus esset, Jupiter futurorum ei scientiam tribuit.

Fab. V.

Liriope Nympha ex amne Cephiso procreavit Narcissum, cui Tiresias Eueri filius omnia prospera ⁶ responso pollicitus est, si pulchritudinis suae nullam habuisset notitiam. Hunc igitur Echo cum diligeret, neque ullam viam potiendi inveniret, curâ & sollicitudine juvenis,

¹ PERFREQUENTARENT] Ita cum MS. etiam Veneta ac Micylliana. *Frequentabant* Raenerius, *perfrequentabant* Giselinus. Ita *permittere* pro *mittere* Senec. de Constant. cap. 3. *Eo loco ponere, quo nulla permittitur injuria.* Ad quem locum videndus Lipsius. MUNCK.

Ad F A B. IV.

² JOCOSIUS] *Jocando* Micyllus. MUNCK.

³ VERSUS] *Cum versus* MS. *Lege, conversus.* MUNCK.

⁴ PROXIMO VERE] Ita cum MS. Veneta quoque ac Micylliana. Sed Giselinus *post septem annos.* Quod convenit cum narratione poëtae. MUNCK.

⁵ AC TACTU] *Attactu* Valeriani codices, ut notat Giselinus. MUNCK.

Ad F A B. V.

⁶ RESPONSO POLLICITUS EST] Ita cum MS. Venet. Micyll. & Raener. *Malè τὸ responso omi-*

ferat Giselinus. Infr. VI. 3. *Manto Tiresiae filia responso monuisset Thebanos.* Naso ipse in hac fabula : *Irreprehensa dabat populo responsa petenti. Respondere, responsum* propria in hac re vocabula sunt. Lactant. de Opif. Dei cap. 18. *Responsa vatum nostrorum ex parte somniis constiterunt.* Justin. Lib. 1. cap. 4. *Hoc responso exterritus.* Et cap. 5. *In memoriam somni responisque revocatur.* Schol. Horat. III. Od. 19. *Oraculo responsum fuit.* Nepos Pausan. cap. 5. *Inde posterius dei Delphici responso erutus.* Victor Illustr. cap. 22. *Romani ob pestilentiam responso monente, ad Aesculapium Epidaurum arcessendum &c.* MUNCK.

⁷ OB DEFORMITATEM] Aliam fabulam narrat Ptolemaeus Hephaestionis apud Photium pag. 490. Ἀχιλλεία γενεά φασὶ τὸ κάλλος ἀμήχανον, ἐν ᾗ ἐρίσαντα πρὶ κάλλος νικήσας, ἔπειτα καὶ νικῶν. καὶ ἄλλοι τὸτο Ἀφροδίτην μισήσαντας ἐμβάλλειν Πάρι ἢ Ἡχοῦς ἔρωτα, καὶ μὴν καὶ κατεργάσασθαι καὶ εἰς τὴν ἰδέαν αὐτοῦ, ὅπως ἐν τῇ μορφῇ ἀγχοῦς καὶ ἀνέρας φάνοις, qui ex eodem Ptolemaeo pag. 480. haec profert. φασὶ δὲ Ἡχὼν μὲν τὴν Ἑλένην τὸ κύριον κληθῆναι, ἄλλοι τὸ φανόντων αὐτὴν γενεά.

⁸ POST OBITUM AUD.] Apud Hermionenses teste

venis, quem extremis vocibus persequabatur fugientem, extabuit, ejusque reliquiae corporis in lapidem conversae sunt: quod ei incidit Junonis irā, quia garrulitate suā eam saepe esset morata, ne Jupiter in montibus persequens Nymphas manifesto deprehendi posset. Fertur Echo filia Junonis 7 ob deformitatem montibus recondita, ne quid ejus praeter vocem inspicere posset; quae tamen 8 post obitum auditur.

Fab. VI.

Narcissum autem supradictum ob nimiam crudelitatem, quam in Echo 9 exhibuerat, Nemesis ultrix fastidientium in amorem sui impulit, ut 10 non minore flamma, atque illa, ureretur. Qui cum 11 ex assidua venatione fatigatus 12 secundum fontem in opaco procubisset, & hauriens aquam imaginem sui conspexisset, & diutius ibi remoraretur, novissimè extabuit, ita ut vitā privaretur. Ex cujus reliquiis flos exstitit, quem Najades Nymphae, flentes casum fratris Narcissi, nomine ejus adnotarunt.

Fab.

teste Pausania Lib. II. cap. 35. pag. 196. τὴν δὲ ἡ χθονίας ἐστὶν ἱερὰ τοῦ καὶ τὴν δεξιάν, ἥχοῦς ὑπὸ τῇ ἐπιχωρίων καλυμμένη. Φθελγὰρ δὲ ὁ ἀνδρὶ τὰ ὀλίγιστα ἐς τρεῖς ἀνελθοῦσαι πέφυκεν. Lib. v. cap. 21. pag. 434. Καὶ τὸ μὲν ἐν τῷ Ἠλείῳ ἀνάκειται γυναικίᾳ, τὸ δὲ τῷ Ἀλφειῷ περὶ τῇ Ποικίλῃ τοῦ καλῶς μνήης — Εἰσὶ δὲ οἱ τὴν τοῦ ταύτην καὶ ἥχους ὀνομάζουσι βοήσαντι ὁ ἀνδρὶ ἐπὶ τοῖς ὑπὸ τῷ ἥχῳ ἡ φωνὴ ἐπὶ τὰδε, καὶ ἐπὶ πλείον ἔτι ἀποδίδεται.

Ad F A B. VI.

9 EXHIBUERAT] Exercuerat in margine Gifelinus. Nihil muto. Infr. Lib. IV. fab. 5. Admissi misericordiam exhibent. Exhibere est ostendere & praestare. Tertull. de Patient. cap. 1. Uti pudor non exhibendi, quod aliis suggestum imus, exhibendi fiat magisterium. Senec. de Provid. cap. 3. Magnus es vir: sed unde scio, si tibi fortuna non dat facultatem exhibendae virtutis? Plin. Lib. v. epist. 19. Cui tanto major humanitas exhibenda est. Sed Interpretes Abdiae Babyl. Lib. II. Qui nos suscipiens triduo benigne exhibuit, pro tractavit. MUNCK.

10 NON MINORE FLAMMA, ATQUE ILLA, URERETUR] Gifelino ista lectio debetur. MS. cum Venet. Raen. & Micyll. Non minore flamma ille exureretur. MUNCK.

11 EX ASSIDUA VENATIONE FATIGATUS] Sic & MS. & editi, quos quidem viderim, omnes, non heic tantum, sed & supr. fab. 2. Fatigata ex assidua venatione. Et lib. IV. fab. 18. Fatigato ex assiduo cursu. Quamobrem miror, quem codicem consuluerit Cl. Schefferus, cum in Dissertatione de stylo & aevo Hygini inde adduceret, in assiduo venationis labore defatigata. quanquam non ignore potuisse ita scribere non vitiosè Lactantium. Petronius: Donec in cursu fatigatus, & sudore jam madens, accedo aniculam &c. Adde quae Scioppius congeffit Veris. Lib. I. cap. 4. Sed in Petronii illo loco rectius putem legi & cursu fatigatus, ex Fragin. Tragur. MUNCK. Aliiter rem narrat Conon narrat XXIV. apud Photium. pag. 435.

12 SECUNDUM FONTEM] Vibius Sequester cap. de Fontibus: Lycope, ubi Narcissus se conspexit. Liriope corrigit Simlerus. MUNCK.

Ad

Fab. VII.

Pentheus Echionis & Agaves filius in contemptum trahens ¹ praedicata Tiresiae auguris, ut in adventu Liberi Thebani hederâ redimiti procederent, ac sacra fusciperent, ² prohibet suos parere monitis; quod negaret ex Semele deum proditum. Confestim itaque famulis imperat, ut in conspectum suum Liberum vinctum adtraherent. At ille ut vesanientem eluderet, versus in Acoeten, ducitur vinctus, & custodiâ clauditur.

Fab. VIII. IX. X.

Acoetes supradictus Liberi comes, cuius sub imagine deus latuerat, eludens Penthea, indicat regi, quia ita exigeret, nomen genusque artis suae; & quanta vis adparuerit in Libero, quo tempore petens Naxum in Tyrrhenos ³ inciderat. Ab his enim propter eximiam pulchritudinem captus pro praeda ⁴ inpositus navigio. qui ut vidit in aliam se duci regionem, armamenta navis in feras ac serpentes convertit. Quo prodigio exterriti Tyrrheni in pelagus se praecipitavere, ac in delphinos ⁵ & aves se mutavere. Post haec iterum custodia clauditur: quae cum ⁶ sponte dei patuisset, ac vincla manibus defluxissent, in montem Cithaerona digreditur, ibique Agaven matrem ejus alienatam furore, adjuvantibus sororibus Ino & Autochloe, inpellit, ut sacra proterentem sua interimat manu.

Fabulae Lib. IV.

L Dercetis Nini regis filia in piscem.

Ih

Ad F A B. VII.

¹ PRAEDICATA TIRESIAE] Venet. Micyll. & Raener. Praedicta Tiresiae auguris, cum in &c. MUNCK.

² PROHIBET SUOS] Auctius cum MS. Veneta & Micyll. Prohibet suos Pentheus &c. MUNCK.

Ad F A B. VIII. IX. X.

³ INCIDERAT] Ita cum Giselinio etiam Micyll. Sed MS. & Veneta, incideret. MUNCK.

⁴ IMPOSITUS NAVIGIO. QUI UT &c.] Haec est lectio MS. Veneta & Raeneriana: Impositus navigio est. qui ut &c. Micyll. Impositusque navigio, ut vidit &c. Quod prae caeteris arridet. MUNCK.

⁵ ET AVES] Quis veterum, praeter hunc scriptorem, hoc dixit? Nemo, opinor. Mirum, ni huic commento ansam prae buere illa Nasonis verba: In spatium resilire manus breve vidit; & illas jam non esse manus; jam pinnas posse vocari. Immemor pinnas etiam esse piscibus, alas esse istis pinnas putavit. Gloss. Cyrill. Πτερόν, pinna, pluma, ala. Philox. Pinna, πτερόν, πτερόν. Pinnae, ἐπ' ἀλγεις, πτερόν. Sane pinna semper non penna est apud Donatum. Vide Serv.

- II. Semiramis Dercetis filia in columbam.
 III. Nais in piscem.
 IV. Pyrami & Thisbes cruor in arborem morum.
 V. Leucothoë in virgam thuream.
 VI. Clytie Nympha conjux in herbam heliotropium.
 VII. *Daphnis Idaei filius* in saxum. *
 VIII. Scython ex viro in foeminam.
 IX. Ex imbris procreati Celmus & Adamas.
 X. Crocus & Milax famuli in florem.
 XI. Salmacis & Hermaphroditus in unum corpus.
 XII. Minyeides Thebanæ in vespertiliones.
 XIII. Ino & Melicertes dii maris, Leucothea ac Palaemon.
 XIV. Spuma maris in Venerem.
 XV. Sidoniae comites Inus in saxa & aves.
 XVI. Cadmus & Harmonia in dracones.
 XVII. Guttae Medusæ in serpentes.
 XVIII. Atlas Iapeti filius in montem sui nominis.
 XIX. Virgæ subiectæ Gorgonis capiti in curialium.
 XX. Medusæ crines in serpentes.

* *Daphnis Idaei filius. Immo Mercurii erat filius. Vide Serv. ad Ecl. V. 20. Philargyrius amatum dicit à Nymphâ Lyca. Scribo, Sricula. Nam Diodorus Lib. V. Daphnin facit Siculam. Confer Theocrit. Eid. 1. vers. 66. & ibi Scholia. Nec non Parthen. Erotic. cap. 29.*

Fab. I. II. III.

Thebis cum Tiresias Eueri filius diem festum sacrorum Liberi 7 edixisset, Alcithoë 8 Minei filia ejusdem civitatis in eodem permanfit judi-

Serv. ad AEn. XII. 898. Gloss. Isid. *Pindæ pinnae dictæ sunt à pendendo: sed usus obtinuit, ut pinnae dicantur. Nugæ grammaticorum, ut & ista, quæ leguntur in fragmento veteri, quod Barthius publicavit Advers. Lib. xxxvii. 3. Pinnae murorum, pinnae avium. Immo pinnae sunt πτερόνια Graecorum, quæ tam muris, quam avibus etiam in ipsorum linguâ tribuuntur. Plin. Lib. x. cap. 61. Volucrum animal parit vespertilio tantum, cui & membranaceæ pinnae uni. MUNCK. Pinnae ac pennae saepius confusæ in codd. MSS. huic Grammaticorum explicationi ansam præbuerunt. vid. Jac. Nic. Loensis lib. vii. Epi- phyll. cap. i.*

6 SPONTE DEI] Ita cum MS. Veneta & Mi-

cyll. Al. deo. Lucan. ix. 574. *Nil facinus non sponte dei. Hoc est, voluntate. Sex. Rufus Brev. cap. 20. Sponte propria deductis exercitibus. MUNCK.*

Ad LIB. IV. FAB. I. II. III.

7 EDIXISSET] Ita cum MS. etiam Veneta. *Edidisset* Raen. & Micyllus. Sed perperam, quanquam explicare nititur Barthius Advers. Lib. xxiii. cap. ii. MUNCK. Consule celeb. Burm. h. l.

8 MINEI FILIA] MS. *Minalae*. Veneta *Minae*. Unde *Minyæ* procul dubio faciendum. Vide Kk k k k Heinf.

judicio, quo Pentheus, cum sororibus: quae lanae potius operandae studio, quam sacrorum, adesse volunt. Itaque rogata, ut inter opus lanificii referret fabulas, quibus oblectarent adfuetum laborem, dubitat, an de Babylonia Derceti dicat, quae in piscem conversa sit; an de ejus filia, quae cessit in columbam; an de Naide Nympha, quae similiter cessit in piscem: an etiam de eâ arbore, cujus poma albi coloris in sanguineum cesserunt: de qua, quoniam trita non erat, his incipit.

Fab. IV.

Pyramus & Thisbe urbis Babyloniae, quam Semiramis regina muro cinxerat, & aetate & formâ pares, cum in propinquo habitarent, rimâ parietis & conloquii & amoris initia inter se pignerati sunt. Constituerunt itaque, ut matutino ad monumentum Nini regis sub arborem morum convenirent ad amorem. Et cum celerius sub lucem Thisbe, nocturna occasione, ad destinatum locum venisset, conspectu leaenae exterrita, abjecto amictu, in sylvam refugit. At fera à recenti praeda, cum ad fontem vicinum tumulto sitiens decurreret, relictam vestem cruento ore laceravit. Post cujus discessum Pyramus cum ad eundem locum venisset, & amictum sanguine adpersum invenit-

Heins. ad Ovid. Metam. p. 77. Est haec fabula apud Antoninum quoque cap. 20. & Aelian. *ποικ. ἱστορ.* Lib. III. pag. 42. ubi miror acutissimum Fabrum non vidisse perperam legi, *ἐπὶ τὰς αἰγῆς ἢ ἐκ τῆς Μινυάδας*. Scribendum enim *μινυάδας* h. e. Bacchas. MUNCK.

I LANAE OPERANDAE] Ita operari linum dixit Vet. Interpr. Esai. cap. XIX. vers. 9. operari terram Genes. cap. III. 23. & IV. 12. Siracid. cap. XX. 28. Usitatus est lanam facere. In tumulto antiquo Catal. Pith. Lib. III. Domum servavit. lanam fecit. dixi, abei. Et Naso VI. Met. vers. 30. Tibi fama petatur Inter mortales faciendae maxima lanæ. Caeterum ut operari terram Latini, ita γῆν ἐργάζεσθαι οἱ ὁ apud Mosen. Schol. Hesiod. p. 309. ed. Heins. Macar. Homil. 28. & Anton. Liberal. cap. 15. Nec dissimiliter ἐργάζεσθαι θάλασσαν Artemidor. Lib. II. 42. Sed an etiam Δήμητρα ἐργάζεσθαι Graeci dixere? Hoc mihi negatum affirmare non dubitat Vir Cl. ad Antoninum. Sed attende quomodo hoc probet. Strabo, inquit, Lib. VII. in Excerptis, *ἐπὶ τὰ παλαιὰ οἱ μινυάδες καὶ μινυάδες ἐργάζοντο*. E-

gregia, si diis placet, consequentia. MUNCK.

2 DE BABYLONIA DERCETI] Tò Derceti addidi ex Micyllianâ, quanquam à MS. ut & Venetâ ignoratur. Sed tam itultus scriptor hic non erat, ut Babyloniâ, *κύβητος* esse nomen foeminae putaret. MUNCK.

Ad F A B. IV.

3 INTER SE PIGNERATI SUNT] Sic & Veneta cum MS. Micyll. *pignerati, pacti sunt*. Sed posterius à glossa est. Raenerius, ut solet, sua pro Lactantianis obtrudit lectori, cum scribit, *fundamenta jecerunt*. Naso VIII. Met. *Quod das mihi pignorer omen*. Vide ibi Heinsium. MUNCK.

4 UT MATUTINO] A matutino MS. & Veneta. *Matutino tempore* Micyll. Quod glossam respicit. Sanè matutino pro mane inter adverbia numeratur à Diomede Lib. I. ut quotidiano, *besterno*, *sempiterno* Lib. II. Legas & à mane apud eundem, ut ἀπὸ πρῶτον apud Graecos. MUNCK.

venisset, existimans à ferâ consumptam, ferro se sub arbore interfecit. Deinde Thisbe deposito metu, cum ad eundem fuisset reversa locum, & comperisset, se causam mortis adolescentis exstitisse, ne diutius dolori superesset, eodem ferro se trajecit: quorum cruore morus arbor, quae ⁶ foedissima spectaculi fuerat inspectrix, poma quae gerebat alba ⁷ in conscium vertit colorem.

Fab. V.

Sol praelatam Leucothoën ex Eurynome & Orchamo ⁸ Achaemeniae principe, origine Beli genitam, ⁹ Clymenae ac Rhodo, Circes matri & Clytiae, quarum pulchritudine ¹⁰ ante sollicitum animum egerat, dilexit. Et cupiens, ut in antedictis, ¹¹ cupiditatem sedare, in speciem matris puellae Eurynomes conversus, virginem deceptam dolo vitiavit. Cujus adulterio Clytie incensa, qua nondum satiatus erat Sol, parenti puellae indicavit. Quam ille ¹² cum terrae defodisset, vitiator admissi misericordiam exhibens, diducto solo, cui subiecta fuerat, pro ea virgam tinctam nectare, quae gratissima diis hominibusque esset, extulit: quae thurea adpellatur. Hoc Hesiodus indicat.

Fab.

⁵ NE DIUTIUS] Itaque ne diutius MS. Vide Lib. I. fab. 7. MUNCK.

⁶ FOEDISSIMA SPECTACULI] Ita MS. Sed legendum utique foedissimi. MUNCK.

⁷ IN CONSCIUM VERTIT COLOREM] Sic cum MS. & Veneta. Raen. in sanguineum &c. Mic. in conscium sanguineum &c. Sed posterius procul dubio glossatoris est. Existimo scripsisse Lactantium, in puniceum vertit colorem. Naso vers. 127. in hac fabula: Puniceo tingit pendentia mora cruore. Vide ibi Nob. Heinssii notas. Supr. fab. 3. in sanguineum cesserunt reposui, pro in sanguinem. MUNCK.

Ad F A B. V.

⁸ ACHAEMENIAE PRINCIPE] MS. Achaemenido. Unde levi mutatione fieri posset Achaemenida, vel Achaemenide, ut Veneta exhibet. Sed praeferam vulgatum. MUNCK.

⁹ CLYMENAE AC RHODO] Ita non dubitavi

rescribere, cum Archodo exhiberet MS. Certè rectius est, quam Arcadi, quod Raenerius; vel Archadi, quod Veneta repraesentat. Micyllus dedit, Clymenae Rhodoque, item Circes matri ac Clytiae. MUNCK. Vid. Celeb. P. Burm. ad Ovid. IV. M. 204.

¹⁰ ANTE SOLLICITUM ANIMUM] Sic cum MS. Veneta quoque & Micylliana. Non potuit hoc concoquere Raenerius. Itaque refinxit, ejus sollicitus antea animus fuerat. At homini pudenti suffecisset rō egerat mutare in gesserat. MUNCK. Nil muta. Vide Celeb. P. Burm. ad h. l. & Livium Lib. II. cap. 47. Romanos terror per tota castra trepidos agit.

¹¹ CUPIDITATEM SEDARE] H. e. amorem. Infr. lib. v. fab. 4. Ne cupiditates ejus experirentur. MUNCK.

¹² CUM TERRAE DEFODISSET] Vide not. ad Hyg. Myth. cap. 15. Ruffin. Praefat. ad Chroinat. Protulit panes Apostolicae reconditos perae. MUNCK.

Fab. VI.

Clytie Nympha supradicta, ob injuriam ab amatore deserta, ita tenuata visceribus est, ut in herbam converteretur, quae primum conservans amorem dei, heliotropium diceretur, cursumque servaret ejusdem Dei.

Fab. VII. VIII. IX. X. XI.

Postquam Leuconoë narrare desit, poscitur Alcithoë; quae narrationem incipiens, ¹ ait se non dicturam de Daphnide Idaeo pastore, qui, quod fidem conjugii non praestiterit, in saxum abiit. Nec de Scythone, qui ex viro in foeminam cesserat. Neque etiam casus relaturam ² Celmi aut Adamantis, Curetumque, qui ex imbris sint procreati; ³ vel aut de Croco aut ⁴ Milace, qui in florem versi sunt. ⁵ Refert quoque Salmacidem Cariae fontem, cujus liquore contacti in molliem versi defiguntur. Mercurius cum ex Venere, qui duplici figura Hermaphroditus vocatur, genuisset, eumque Najades Nymphae in Idâ monte educavissent, relictis sedibus, in Cariam venit. Hic conspicato fonte ⁶ opacissimi soli ac perlucis aquae, cursum continuit.

Ad FAB. VII. VIII. &c.

¹ AIT SE NON DICTURAM] Quae ante haec verba habentur, cum à MS. abessent, ex Micyllianâ addidi. Sed pro *Leucothoë* scribendum *Leuconoë*. Vide Heins. ad vers. 168. *Leucippen* appellat Ant. Liberalis cap. 10. MUNCK.

² CELMI] Sic & Venet. & Micyll. cum MS. Ergo rectus ei casus *Celmus* fuit. Vide quae dicta sunt nobis ad Hyg. Mythol. cap. 139. MUNCK.

³ VEL AUT DE CROCO] Ita rescripsi ex Venet. cum *sed aut de* &c. praeferret MS. MUNCK.

⁴ MILACE] Sic in duobus codicibus antiquis, Florentino nempe & Neapolitano, invenit Nob. Heins. Sanè *μίλαξ* pro *σμίλαξ* usitatum etiam Graecis. Anton. Liber. cap. 10. *Ἐνέμονθε κισσὸν καὶ μίλακα*. Ad eundem planè modum *μίλον* vocat arborem tibiam Theophrastus, quae *σμίλῃ* est Nicandro. Et *μαεῖς* dicitur Athenaeo piscis ille marinus, qui aliis *σμαεῖς* vocatur, praemisso Σ, quomodo dicitur *μικρὸς* & *σμικρὸς*, *μαερόσα* & *σμαερόσα*, *μικρογδῶ*, & *σμικρογδῶ*. MUNCK.

⁵ REFERT QUOQUE] Haec est lectio MS. & Venetae. Sed pro *quoque* putes scribendum *denique*. Micyllus dedit, *sed de Salmacide Cariae fonte velle referre* &c. MUNCK.

⁶ OPACISSIMI SOLI] Sic cum MS. & Veneta. Micyll. *solis*. MUNCK.

⁷ SALMACIS NAJADUM] Ita cum MS. etiam Venet. & Micyll. Sic infr. Lib. XIV. fab. 16. *Pomona Hamadryadum*. Graecissimus est elegans, de quo diximus nonnihil ad Hyg. Myth. cap. 255. Non ceperunt elegantiam locutionis, qui supplerunt, *Salmacis una Najadum*. Horat. Lib. III. Od. 3. *Fies nobilium tu quoque fontium*. Intellige *unus*. Aelian. Var. Hist. Lib. VI. 7. *Οὐκ ἔστιν ἡσαν ἢ εἰλαῖαν*. Aristoph. Plut. Act. II. sc. 3. vers. 11. *Εἴ γὰρ φῖλον*. sc. *εἶς*. MUNCK.

⁸ CONSPICATIS VESTIGIIS DILIGERE EUM COEPIIT] Ita Gifel. Sed à MS. Raen. & Venet. abest *τὸ eum*. Micyllus edidit, *conspicatum illico diligere coepit*. Barth. Advers. Lib. XXII. cap. II. emendat, *conspicata in vestigiis*, hoc est, inquit, illo ipso momento. Non accedo. MUNCK.

⁹ CIRCA MONTEM NONACRINUM MORATUS] Hoc vero falsum est. Micyll. *Qui circa fontem* pau.

nuit. Quo diutius eo loco morante, ⁷ Salmacis Najadum dum flores legit, ⁸ conspicatis vestigiis, diligere eum coepit. Qui paullatim ⁹ circa montem Nonacrinum moratus, dum blanditiâ liquoris precibusque tenetur Nymphae, in fonte se merfit, ac confestim ¹⁰ complexu Najadis inhaesit; nec ante ab ea dimissus est, quam à diis inpetraffet, in unam ut ¹¹ cederet speciem. ¹² Data itaque venia, Hermaphroditus, postquam se animadvertit nec virum nec foeminam factum, à parentibus inpetravit, ne infamis solus esset, ut, quicumque ejus fontis aqua contactus esset, perinde, ¹³ ut ipse, mollesceret.

Fab. XII.

¹⁴ Minyeides Thebanæ sorores fuisse produntur, quarum solertissimæ Alcithoe & Leuconoe, ¹⁵ quod Liberi sacra in contemptum devocaverint, Minervæ lanificio addictæ, ex improviso die numinis vocibus tibiæ & tympanorum sono exterritæ sunt, quæ tamen in conspectu non viderent. Et, ut animadvertere telas instrumentaque sua, ¹⁶ in hederam ac vites repente mutata, ¹⁷ & locum adsuætu feris completum, noctemque obfusam timentibus, in volucres conversæ sunt, ¹⁸ quæ vespertiliones vocantur.

Fab.

paululum moratus. ἰσως, circa fontem eum Caricum &c. MUNCK.

¹⁰ COMPLEXU NAJADIS INHAESIT] Sic quidem cum Raenerio etiam Veneta. Praefero tamen Micyllianum, *complexibus Nais inhaesit.* MUNCK.

¹¹ CEDERET] *Cederent* Micyll. Quod magis arridet. MUNCK.

¹² DATA ITAQUE VENIA] Cum impetrasset, quod petierat. Nepos Themist. cap. 10. *Cupiensque talem virum sibi conciliari, veniam dedit.* Pausan. cap. ult. *Si hanc veniam sibi dedisset.* Eumen. cap. 6. *Quam veniam si sibi daret.* Plaut. Rud. II. 2. *Veniam jam dare gestio.* Hyg. Myth. cap. 45. *Pandion ei veniam dedit.* Ad quem locum plura invenies huc pertinentia, in quibus venia *χάρις* est, non *συγγνώμη*. Adde, quæ Pricæus scripsit ad Apul. Apolog. p. 212. MUNCK.

¹³ UT IPSE MOLLESCERET] Vibius Sequester: *Salmacis Cariae, ex quo qui bibit mollescit, idem & obscœnus fit.* MUNCK.

Ad F A B. XII.

¹⁴ MINYEIDES] Ita scribendum esse pridem docuit Nob. Heinsius. Venet. *Minides.* MS. *Minides.* Micyll. & Raen. *Mineides.* Perperam omnes. *Minyadas* appellant Anton. Liberal. cap. 10. & Aelian. Var. Histor. Lib. III. cap. 42. MUNCK.

¹⁵ QUOD LIBERI SACRA] Ita reposui ex Venet. & Micyll. cum propius accedat ad lectionem MS. *quæ, quam quoniam,* quod Giselinus dedit. MUNCK.

¹⁶ IN HEDERAM AC VITES REPENTE MUTATA] Anton. Liberalis: *Καὶ ἐκ τῶν κλειόντων ἑρπύνη νέκταρ αὐτῶν καὶ γάλα.* Quo de loco consulendus Maussacus in Harpocrat. p. 288. Is enim primus, quomodo explicandus esset, ostendit. MUNCK.

¹⁷ ET LOCUM ASSUETUM FERIS REPLETUM] Barth. Adv. Lib. XXIII. cap. II. *locum assuetum netui feris* &c. Ipsum adi, si tanti putes. MUNCK.

¹⁸ QUÆ VESPERTILLIONES VOCANTUR] Antoninus: *Αὐτῶν μὲν ἡ μὲν ἐρπύνη νυκτερίς, ἡ δὲ γλαῦξ, ἡ δὲ βύζα.* Ignotum postremum mihi vocabu-

Fab. XIII.

Juno graviter ferens, quod Ino Liberi altrix, sororibus punitis, cum duobus maneret liberis in vitâ contemptrix numinis sui, per Taenarum ¹ promontorium Peloponnesense inferorum sequens iter, ad Erinnyas ultrices inpiorum descendit, petiitque ab eis, ut Athamanta cum conjuge Ino, adversarios numinis sui, ulciscerentur. Quarum una imperio parens Deae, relicta regia Ditis, ad superos ² egressa est. Ut Athamantis regiam contigit, in sinum ejus ac conjugis angues & virus, quibus sensus eorum alienarentur, injecit. ³ Quam ob insaniam ille Learchum filium in venatione pro fera interfecit. Ino autem Melicerten ex scopulo secum in profundum praecipitavit. Qui Veneris precibus ⁴ pro nepote habitis, à Neptuno pelagi rectore in deorum cessere numerum, ita ut Melicertes ⁵ Palaemon, ipsa Ino Leucothee, inter marinos Deos nuncupentur.

Fab. XIV.

⁶ Refert quoque Venerem petiisse à Neptuno de Ino & Melicerte, ut in numerum Deorum referat. Significat enim Venus, se in undis esse creatam, quo facilius moveret Neptunum.

Fab.

cabulum, ut & βύσσα cap. 15. Βύας inde faciendum esse, quod Vir Cl. vult, non dixerim, cum vox βύας ἀρσενικῆ φύας fit. At foeminae apud illum scriptorem mutantur in aves, quarum vocabula itidem sint foeminini generis. MUNCK.

Ad F A B. XIII.

¹ PROMONTORIUM PELOPONNENSE] Sic scripsi, quod MS. haberet *Pelopenense*. Vide & quae supr. ad Lib. I. fab. 10. annotata sunt. MUNCK.

² EGRESSA EST. UT &c.] Sic quidem cum Raenerio etiam Veneta. Sed concinnius Miccylliana, *egressa*, ut &c. MUNCK.

³ QUAM OB INSANIAM] Pausan. Lib. I. cap. 44. pag. 108. ait. Τὸν γὰρ δὴ πρεσβύτερον αὐτῶν Λίαντον ἀπέκτεινεν ὁ πατήρ. Λέγεται μὲν δὴ καὶ μανέντα δράσαι ταῦτα Ἀθάμαντα. Λέγεται ὅτι καὶ εἰς τὴν Ἰνώ καὶ τὰς ἐξ αὐτῆς παῖδας χρησταὶ ἀκρα-

ταὶ τῷ θυμῷ, τὸ συμβάντα Ὀρχομενίοις λοιμὸν καὶ τὸ δοκῆναι Φοίβε θάνατον αἰδομένοισι, καὶ τὸ θεῖον αἰτίον εἶ γενέσθαι, βελούσαι δὲ ἐπὶ τέτοις πᾶσιν Ἰνώ μνηστῆραν ἔσαν.

⁴ PRO NEPOTE] Ita cum MS. omnes, quos quidem viderim, editi ante Raenerium. Malim tamen *pro nepotibus*. Ait enim Venus, *Sed tu miserere meorum* &c. MUNCK.

⁵ PALAEMON] Qui & *Portunus* vel *Portumnus* Latinis. AEdes ejus est apud Victorem in regione XI. *Matutae*, quo modo Latinis *Leucothee* dicitur, in VIII. Sed vide, quae de his numinibus dicta sunt ad Hyg. Mythol. cap. 2. MUNCK. Adde Pausan. Lib. IV. cap. 34. pag. 364. Κορώνη δὲ ἐστὶ πόλις ἐν δεξιᾷ τῇ Παμίσῳ πρὸς θαλάσσην καὶ ὑπὸ τῷ ὄρει Τημαθία. καὶ ὅτι τὴν ὁδὸν ταύτην εἰσὶν ἐπὶ θαλάσσην χαλεπὸν, καὶ Ἰνὸς εἰσθὲν εἶναι νομίζουσιν. ἐπαυαβῆναι γὰρ ἐν ταῦτα ἐν θαλάσσης φασὶν αὐτὴν θεὸν τε ἤδη νομιζομένην, καὶ Λόκοθιαν καλεσμένην εἶναι Ἰνὸς.

Fab. XV.

Comites Inus, quod desiderio reginae adfectae casum ejus moerentes desleverant, ob eandem iram Junonis cum praecipitare se destinassent, ne pari honore à Neptuno excipi possent, in saxa & aves effecit, ut transfigurerentur.

Fab. XVI.

Cadmus Agenoris filius, postquam inspector fuerat suarum calamitatum ⁷ in exitu neptium, perosus Thebarum sedes, cum ⁸ Harmonia Martis & Veneris filia, conjuge suâ, ⁹ in Illyricos profugit. Ibi petita venia à Deis, in speciem draconis convertitur, qui initio causa malorum suorum fuisset. ¹⁰ Vota ejus expleta sunt: in dracones versi sunt.

Fab. XVII.

Perseus Jovis & Danaes filius, missus à Polydecte ad Medusae caput perferendum, quae adspectu suo ¹¹ obvios in filicem convertere solebat, Minervâ adjutrice, ¹² evicit propositum laborem. Intercepto Phorcydum ¹³ Graearum lumine, quae invicem custodias Gorgonum age-

Ad F A B. XIV.

⁶ REFERT] Ita & MS. & Veneta. Micyll. refert tum. Raenerius non tam omisit hoc argumentum, quam praecedenti inferuit. Ita enim ille: *Qui Veneris precibus, significantis se in undis esse creatam, quo facilius moveret Neptunum pelagi rectorem, in deorum maris cessere* &c. Verum hoc non est emendare Lactantium, sed interpolare. MUNCK.

Ad F A B. XVI.

⁷ IN EXITU NEPTIUM] Ita cum MS. Veneta quoque & Micyll. Fort. *nepotum*; quanquam historia postulat, *filiarum ac nepotum*. MUNCK.

⁸ HARMONIA] Ita reposui ex Venet. & Micyllianâ cum heic, tum in lemmatis fabularum. Perperam *Armione* MS. & *Hermione* Raenerius. Vide Hyg. Mythol. cap. 5. MUNCK.

⁹ IN ILLYRICOS] Ita habuit MS. cum Vene-

ta. Sed rectius Micyllus *Illyrias*. Vide Steph. in *Illyria*. MUNCK.

¹⁰ VOTA EJUS EXPLETA &c.] Aut inducenda haec, aut refingenda praecedentia: *Ibi petita venia à deis, ut in draconis speciem converteretur* &c. *vota ejus expleta sunt, & in dracones versi*. Vidit & Raenerius *de, rō aūrō* dici; quocirca nec heic dubitavit illâ solitâ sibi grassari licentiâ. Mihi fatis fuit repraesentare lectionem MS. quam exhibent Veneta quoque & Micylliana. MUNCK.

Ad F A B. XVII.

¹¹ OBVIOS] Ita reposui ex Micyll. Infr. fab. 20. *Deformitate obvios in fugam verteret*. Perperam MS. & Venet. *oculos*. MUNCK.

¹² EVICIT PROPOSITUM LABOREM] Pro *vicit*. Horat. II. Od. 15. *Platanusque coelebs evincet ulmos*. Non dissimiliter *victor propositi* dicitur eadem Lib. I. epist. 13. qui compos voti factus est. MUNCK.

¹³ GRAEARUM] Nec MS. nec Venet. vel Micyll.

agebant, ¹ adspectum caput Medusae retulit. E sanguine autem, qui Perseo per Africam iter faciente stillaverat, genus est serpentum procreatum. ² Utero autem Medusae hujus equus Pegasus cum pennis exiit.

Fab. XVIII.

Atlas Iapeti & ³ Pleionae filius à Themide, quae initio antistes Deorum erat, responsum adcepit, ne quem hospitio ex progenie Jovis reciperet, si vellet hortum, ⁴ quo poma aurea erant, custoditum habere. Quam ob causam cum Perseo fatigato ex assiduo cursu requiescendi hospitium negavisset, eumque viribus propelleret, ille elatum caput ⁵ Gorgonae ei objecit. Quo viso, in montem pari nomine est versus: cui ultimis Africae locis mundus injectus est.

Fab. XIX.

Perseus per Aethiopiam iter faciens, postquam ⁶ Andromedam propter superbiam matris, quae se ⁷ Nympharum pulchritudini praetulerat, saxo adligatam, ac marinae belluae objectam vidit, captus specie ejus exarsit. Pactusque à Cepheo & Cassiopia parentibus virginis, ut sibi matrimonio eam cederent, si belluam interemisset, ⁸ voti

cyll. illam vocem agnoscunt. Verum interim Graecas fuisse illas Phorcydas. Hesiodum vide *Θεογ.* vers. 270. MUNCK.

¹ ASPECTUM CAPUT] Sic MS. habuit, ut & Veneta. Raener. *abscissum*. Micyll. *objectum*. Sed perperam, ut opinor. MUNCK.

² UTERO] Haec est lectio MS. & Venetae. Micyllus *ab utero*. Sed Nonn. Dionys. Lib. xxxi. pag. 515. Ἰαπεύων ἐλόχουσε γονὴν διδυμῶν καὶ αὐχλῶν. Quae adstruunt conjecturam Barthii *trunco*. Alii aliter de illo equo fabulantur. Vide Fest. in HIPPIUS. Hygin. Myth. cap. 151. Apollodorus Lib. II. Ἀποτμηθείσης ὅ τ' κεφαλῆς, ἐκ τ' Γοργόνος ἐξέθορε Πήγασος πῖνός ἱππός, καὶ Χρυσάωρος ὁ Γηρυόνης πατήρ. Τέττις ὃ ἐχλόνησεν ἐκ Ποσειδῶνος. Quod si menses ei exacti fuere, cum capite truncaretur, forte ergo ex utero tunc exsilierunt. MUNCK.

cyll. *Pleiones*. Quod idem est. Sed hoc legere alibi cum non meminisset Raenerius, pro eo substituit, *Chymenes*, aut, ut quidam volunt, *Asiae Nymphae filius*. MUNCK.

⁴ QUO POMA AUREA ERANT] Micyllus & Raenerius, *in quo* &c. Sed MS. & Veneta praepositionem ignorant cum heic, tum & *infr.* *cui ultimis* &c. Amare istam ellipsin Lactantium hunc diximus ad Lib. I. fab. I. MUNCK.

⁵ GORGONAE] Edd. *Gorgonis*. Sed alterum non dubitavi reponere, cum MS. exhiberet *Gorgone*. E ponere pro AE solenne erratum est librariorum. Gloss. Labb. *Vocē*, βῶκος, ἐχθύς. Scripserim *vocae*. *Boc* piscis is dicitur à Plinio Lib. xxxii. cap. II. Sed veterem codicem habere *Boca* notavit Dalechamp. Ergo *Vocae* scriptum pro *Bocae*. Festus Pauli. *Bocas* genus piscis, à boando, id est, vocem emittendo appellatur. Mallem, *Boca*. Aliud est φάκη, ζῶον θαλάσσιον, *pecus Protei*, ut venustè dicitur Horatio Lib. I. od. 2. MUNCK.

Ad F A B. XVIII.

³ PLEIONAE] Ita habebat MS. Veneta & Mi-

⁸ voti compos factus est. Interfecto igitur monstro, cupiens requiescere, ne caput Gorgonis laederet, virgulas lectas in littore subiecit. ⁹ Et hae subter induruerunt, ita ut adeptis radicibus, sanguinei coloris in mari ut arbusculae nascerentur, quae nomen haberent curallium.

Fab. XX.

Medusa ¹⁰ Gorgo cum propter pulchritudinem à pluribus peteretur, ¹¹ conjugium Neptuni effugere non potuit. Quae quod in templo Minervae cum eo concubuit, propter religionem loci, quam obtriverat, crines ejus in serpentes ab eadem dea sunt mutati, ut quae petita initio à plurimis procis esset, objecta deformitate obvios in fugam verteret. Quos serpentes in aegide portat Pallas, ut hostes terreat.

Fabulae Lib. V.

- I. Phineus & focii ejus in saxum.
- II. Proetus in lapidem.
- III. Polydectes in lapidem.
- IV. Musae in aves.

V.

Ad F A B. XIX.

⁶ ANDROMEDAM] *Andromedam* MS. cum heic, tum & fab. I. Lib. v. MUNCK.

⁷ NYMPHARUM] Sic & Venet. & Micyll. Ad- dit Raen. *Nereidum*. Hyg. Astron. II. 10. *Ut gloriata sit se formâ Nereidas praestare*. MUNCK.

⁸ VOTI COMPOS] Haec à Raenerio est lectio. Micyll. & Venet. *Votique compos*. MS. *voti itaque*. Vide quae dicta sunt ad fab. 7. Lib. I. MUNCK.

⁹ ET HAE SUBTER INDURUERUNT] Sic rectè Micyllus. *Perperam* MS. & Venet. *Et hae superinduruerunt*. Mallem praeterea, *at hae &c.* MUNCK. Haec verò narrat Pausan. Lib. IV. cap. 35. pag. 370. *Ξαυθὸν ὃ ὕδαρ εἶδεν τι ἀποδίδον τὴν χάραν αἰμαῶς, Ἐβραίων ἢ γῆ παρίχεται πρὸς ἰώπη πέλει. θαλάσσης μὲν ἐγγυῖται τὸ ὕδαρ ἐς, λόγον ὃ ἐς τὴν πηγὴν λέγουσιν οἱ ταύτη, Περσία ἀνελόντα τὸ κῆτος, ὃ τὴν πᾶντα περικεῖται ἔκ Κηφέως, εἰταῦθα τὸ αἶμα δαπνίσσεται*. Hunc Pausaniae locum neque Salmaf. Ex. Pl. p. 402. neque Voff. ad P. Me-

lam I. XI. 75. neque Ovidianos Interpretes, ut Heinsf. ad vs. 670. Ciofan. ad vs. 688. Regium & Micyll. ad vs. 737. attigisse miror, dignum tamen, qui ad hanc fabulam inlustrandam advocetur, reor.

Ad F A B. XX.

¹⁰ GORGON] Ita MS. & Venet. non *Gorgon*. Et rectè quidem. Tam enim Γοργὼν Graecis, quam Γοργών dicitur. MUNCK.

¹¹ CONJUGIUM NEPTUNI] H. e. concubitum. Vide quae annotavi ad Hyg. cap. 14. ubi & concubium eodem sensu usurpari observavi. Concubium vocat Juvenal. Schol. ad Sat. III. vers. 17. Et Ennius apud Nonium cap. IV. *Quae tibi in concubio verecundè & modicè morem gerit. Conjunctionem* Schol. Horat. ad Lib. I. od. 23. *Tempestiva virgo.*] *jam matura & viripotens conjunctione apta*. Fulg. Lib. III. cap. 6. *Et ei velut in conjunctione miscetur*. MUNCK.

L I I I I

Ad

- V. Pierides in picas.
- VI. Cyane in fontem.
- VII. Stelles puer in lacertam.
- VIII. Ascalaphus in bubonem.
- IX. Sirenes in aves ex parte.
- X. Arethusa in fontem.
- XI. Lynceus rex in lyncem.

Fab. I.

Andromedam Cephei & Cassiopes filiam, in Aethiopia propositam belluae marinae, Perseus Jovis & Danaes filius, Medusae Gorgonis caput ferens, paciscitur conjugem, si eam periculo liberasset. Causa autem prostituendae exstiterat ob Nereidum iram, quarum pulchritudini mater se praetulerat. Perfecto igitur à Perseo pollicito, cum fides à Cepheo promissa esset praestita, & nuptiarum conjugum epulis regalibus principes interessent, Phineus frater, cui Andromeda ante desponsata fuerat, contumeliam sibi existimans gravissimam² injunctam, quod advenae consanguineus postpositus esset, vespertium animos pugna confudit. Et cum res miserabilis³ dimicantium ageretur in regia, ac multi ex utraque parte armis, quae casus obtulisset, cecidissent, novissimè Perseus, adversariorum multitudinem⁴ pertimens, imperavit, ut è conspectu sui discederent, caputque Gorgonis extulit: quo viso, Phineus cum auxiliantibus dirigit in saxum. Nomina autem eorum sunt Rhoetus, Atys, Lycabas, Phorbas, Amphimedon, Erithus, Polydaemon, Abaris, Lycetus, Elyces, Phlegyas, Clytus, Idas, Clymenus, Protenor, Hypseus, Lyncides, Emathion, Chromis, Broteas, Ammon, Ampycus, Iapetides, Pettalus, Lycormas, Pelates, Corythus, Abas, Menaleus, Dorylas, Halcyo-

Ad LIB. V. FAB. I.

¹ PHINEUS FRATER] Sic MS. Addunt Mic. & Venet. *Cephei*. Stultè & contra historiam Raenerius, *Andromedae frater*. Cephei frater fuit, quem *Agenorem* vocat Hyg. Myth. cap. 64. Sed vide quae ibi annotavi. MUNCK.

² INJUNCTAM] Haec est MS. lectio, quam & Veneta, & Mic. & Venet. repraesentant. Non placuit ista Raenerio; nec fanè mihi placet. Tu vide, lector, utrum *feri*, quod pro eo substituit Raenerius, an *injustam*, quod mihi venit in mentem, tibi magis placeat. MUNCK.

³ DIMICANTIUM] *Vi dimicantium* legit Barth. Advers. Lib. x. cap. 8. MUNCK.

⁴ PERTIMENS] Hoc dedit Mic. & Venet. *Timens* Raenerius. MUNCK.

⁵ ERITHUS] Sic rectè Mic. Stultè *Actorides*, *Eritus* Raenerius, quasi diversorum essent vocabula. Atqui Erithum vocat Actoriden poëta à patre Actore. Vide vers. 79. MUNCK.

Ad F A B. II.

⁶ PERSEUS &c.] Hoc argumentum nec MS. nec

cyoneus, Clytius, Clanis, Celadon, Astreus, Aethion, Thoactes, Agyrtes, Molpeus, Ethemon. In lapides autem versi sunt Theseus, Ampyx, Nileus, Eryx, & Astyages. Aconteus autem Persei miles, dum per imprudentiam dimicans prospicit Gorgonis speciem, proinde in lapidem cessit. Novissimè Phineus cum ducentis aliis sociis dirigit in saxum.

Fab. II.

⁶ Perseus Atlantis pronepos, votorum compos, cum conjuge Andromeda Argos patriam suam adiit, Proetumque, pulso Acrisio fratre, ipsius Persei avo, regnantem, ostenso Medusae capite, in lapidem vertit, avoque licet inmerito (ipsum cum Danae matre arcae inpositum in mare projecerat) regnum restituit.

Fab. III.

Polydectes rex insulae Seriphi, ad quam Perseus cum Danae matre inclusus arca pervenerat, cupiens ablegare ⁷ arbitrum, ut matre illius liberè potiretur, ad Gorgonis Medusae refecandum caput eum misit; quod ille, Minerva volente, ad Polydecten pertulit, ⁸ inficiantique laborem operis ostendit, ac prius ille eo dirigit, quam se ulcisceretur.

Fab. IV.

Musae cum Parnassum montem petissent adversis tempestatibus, invitatae à Pyreneo, qui Daulida Phocidis urbem incolebat, tecta subierunt: qui pulchritudine captus virginum, cum regiam claudi imperasset

nec Veneta vel Micylliana agnoscunt. Nec miror. Est enim ad verbum descriptum ex Regianis commentariis, & pro Lactantiano à Raenerio nobis obtrusum. Sed illud miror à nemine animadversum id haecenus. Barthii vero etiam misereri subit, ut qui verba Regii, tanquam si indubitatè Lactantiana essent, ex Hygino illustrare instituat Advers. Lib. x. cap. 5. MUNCK.

Ad F A B. III.

⁷ ARBITRUM] Non vidit elegantiam locutio-

nis Raenerius, cum pro arbitro nobis *Perseum* iret suppositum. Arbiter est testis & inspector. Horat. Epod. 5. *O rebus meis Non infideles arbitrae*. Schol. *Testes, consciae, aut praesentes, ut Sallust. arbitris procul amotis*. Locus Sallust. habetur Cat. cap. 20. Vulgatior significatio est, quā arbiter ponitur pro iudice. Unde *arbitrium* pro iudicio & sententiā. Sext. Rufus Breviar. cap. 13. *Lyciam supremi regis Apionis arbitrio sumus assequuti*. Lego, *supremo*, Testamentum intelligit, quod supremum arbitrium. MUNCK.

⁸ INFICIANTIQUE &c.] Revocavi & heic genuinam lectionem ex MS. & Venetâ, rejectis commentis Raenerii. MUNCK.

rasset ad vim inferendam, ne cupiditatem ejus experirentur, in volucres conversae sunt: quas ille dum per ardua montium persequitur, prolapsus altitudine scopulorum praecipitatus est, ita ut toto corpore elideretur, vitamque finiret.

Fab. V.

Pieri, qui Macedoniam possedit, & Euippes novem filiae insolentius dum gloriantur, Musas in certamina provocarunt cantusque: quarum una carmen exorsa est, quod gigantes adversos deos contenderint. Ex quibus Typhoeus terrigena deformitate terruisset deos compulso in Aegyptum: ubi Jupiter ob metum in arietem versus est, Apollo in corvum, ² Liber in caprum, Diana in felem, Juno in vaccam, Venus in piscem. Invicem autem Musae, cum Cereris laudem cecinissent, & qualiter Typhoeus Aetnae monti Siciliae subiectus esset; Pierides victae, ³ in picas sunt transfiguratae.

Fab.

Ad F A B. IV.

¹ QUAS ILLE DUM &c.] Haec est lectio MS. quam & Veneta & Micyllus adstruunt, ne quid te moveat audacia Raenerii. MUNCK.

Ad F A B. V.

² IN CAPRUM] Sic Venet. & MS. non *capram*, ut dederat Raenerius. Antoninus Liberalis in hac fabula cap. 28. Τεγύω ὃ εἰπάξεται Διόνυσος: pro quo Ovidius v. Met. vers. 329. Proles Semeleia capro. Certè τεγύω Graecorum à Latinis *caper* modo, modo *hircus* vertitur. Notum est foetorem alarum τεγύων dici à Graecis. At illum ut *hircum* Horat. epod. 12. alii-que appellant, ita *caprum* Catull. carm. 70. & Ovid. III. Art. immo *capram* etiam Horat. Lib. I. epist. 5. vers. 29. Sed nimis arcta premunt olivae convivia caprae. Τεγύω erat, qui vitem rodendo putationem hominibus monstravit, ac *hircus* dicitur à Martial. Lib. III. 24. & ab Hygin. Astron. II. 4. Verum Mythol. cap. 274. *caper*, ut & apud Ovid. Lib. xv. Metam. fab.

². Lactant. ad v. Theb. Stat. vers. 159. Certè *caper* est *hircus* Virgil. Eclog. VII. cum virum cum gregis facit, & Ovidio, cum ait x. Metam. 327. Quasque creavit init pecudes *caper*. Haec expendant, qui causam nullam vident, cur τεγύων transfulerit *caprum* Xylander apud Antoninum: certè hinc discent non solum εἶπον dici *caprum*. Quid autem propriè εἶπον sit, expressit his verbis in libro de cibor. facult. pag. 17. Simeon Sethi. Οἱ γὰρ τὸς ἐξ μῆνας ὑπερβαίνοντες, ἐδὲ κυρίως εἶποι ἀν κληθεῖν, ἀλλ' αἴγες. Putavit forte Vir Cl. ignorasse Xylandrum versiculum illum Martial. Lib. III. ep. 24. Dum jugulas *hircum*, factus es ipse *caper*. MUNCK.

³. IN PICAS SUNT TRANSFIGURATAE] Apud Antoninum dicuntur factae κολυμβάες, ἰνγῆς, κινγχεῖς, κίσα, χλωεῖς, ἀκαλωθεῖς, ἡῶσα, πιπῶ, δρακονίς. De linge dignissimus lectus est locus apud Tzetzen in Lycophr. pag. 59. ed. Steph. apud quem & pag. 83. legas, Πιπῶ ὄρνειόν ἐστι θαλάσσιον ὀπρεπίς, καὶ δειδής. At talis non est ardea stellaris. Verum ergo, quod ad cap. 14. ejusdem libelli dixi, piponem aliam esse ab asteriā. Confer Breulium in Isidor. p. 842. Cap. 7. omnino legendum, ἐδὲ ὁ ἀνθρῶπος πρὸς ἰππῶν. Vide locum Plinii à me laudatum, & Aristotel. Histor. Animal. Lib. IX. cap. I. Ἄνθρωπος ὃ ἰππῶν πο-
ἀνθρῶπος.

Fab. VI.

Venus indignata, quod & Diana & Proserpina Cereris filia numen suum conjugiaque adspernarentur, Ditem, qui territus viribus Typhonis, moventis Aetnam, cui subiectus à diis erat, cum ab inferis emerisset, impulit in amorem, ut Proserpinam, ⁴ circa Percum lacum Hennae flores legentem cum Minerva atque Dianâ, raperet. Qua capta, cum properanter curru fugeret, à Cyane Nympha, quam dilexerat, Anapis amnis, intercedente retardatus est. At ille incensus ira propter moram intercedentis, relicto sceptro inter stagna, discussit undam, praecepsque mari mersus, ⁶ Cyanen currui obsistentem in liquorem sui nominis vertit, cuius lacus contiguus Arethusae videtur.

Fab. VII.

Ceres cum orbem terrarum peragrasset, requirens filiam Proserpinam, aestu torrida ad casam cuiusdam anus ⁷ nomine Mismes venit; petitque ab ea, ut sibi aquam ⁸ ad conluendum jejunium porri-geret. Quae cum ⁹ polentatam ei potionem dedisset, & illa
avi-

λέμεν. ἐξελαύνει ᾧ τ' ἵππον ἐκ τ' νομῆς. πόαν ᾧ ἐπινέμεται ὁ ἀνθρ. MUNCK.

Ad F A B. VII.

Ad F A B. VI.

⁴ CIRCA PERCUM LACUM HENNAE] Vide not. Heins. ad vers. Nafon. 385. Lib. v. MUNCK.

⁵ ANAPIS] Micyll. *Anapus*. recte. Praeterquam quod ab AELIANO II. 32. "Ἀναπὺς vocatur, quod jam vidit Celeb. P. Burm. ad V. Met. 417. etiam Theocrito Idyll. I. 68. ubi Schol. "Ἀναπὺς ποταμὸς ἐν Συρακούσαις τῆς Σικελίας. "Ἀναπὺς ὅ ἐστιν ἡ ποταμὸς, ὡς αὐτὸς πότεως ἦν, καὶ βληχρὸν ἔχων ὕδωρ. ἢ παρὰ τὸ τοῖς ποσὶ μὴ ἀλγῶν εἶναι.

⁶ CYANEN CURRUI OBSISTENTEM] Ita reposui, cum MS. exhiberet, *Cyanenque currui obsistentem*. Nisi mavis cum Venetâ *Cyanen, quae currui obsistit*. Micyll. *Cyanenque, quae currui obsistit*. MUNCK. Pausanias Lib. II. cap. 36. pag. 198. ait ἀναστρέψας δὲ ἐς τὴν Διβεῖαν, τὸν τε Ἐρεσσῖον ἀλγίστην, καὶ ἐπὶ τῷ Κεῖμαρρον ποταμὸν ἀφίξη, πλησίον δὲ αὐτῆς περὶ βολὸς ἐστὶ λίθων. καὶ τὰ Πλάτωνα ἀρπάσαντα, ὡς λέγεται, κόρη τὴν Δήμητριν, καθέσθαι ταύτην φασὶν ἐς τὴν ὑπόγειον νομισμομένην ὁρχήν.

⁷ NOMINE MISMES] *Misme* Raenerius, qui & istud glossema heic infercit, aut, ut alii volunt, *Meganira*. Sed *Metanira* scribendum esset. Vide Heins. ad IV. Fast. vers. 537. *Bauba* est Clementi Paraenest. pag. 13. MUNCK. Vide Interpr. ad vs. 448.

⁸ AD COLLUENDUM JEJUNIUM] Ita & Veneta cum MS. Forte, *ad solvendum jejunium*. Ovid. v. Met. vers. 534. *Quoniam jejunia virgo Solverat*. Raenerius dedit nobis *ad os colluendum*. Hoc habet ex Regianis commentariis. Invenitur & infr. Lib. XIII. fab. 9. *Jejunium polluit*. Sed etiam ibi *solvit* rescripserim. MUNCK. Cum Celeb. Burmanno juxta Colon. lego *colluendum os porr.* desumpta enim verba ex ipso Ovidio sunt.

⁹ POLENTATAM POTIONEM] Cyceona. Arnob. Lib. v. *Perducit totum cyceonis lacta liquorem*. Ἀλφίτων κυκεῶνα appellat Euripidis Scholiastes ad Orest. pag. 209. ed. Steph. ut & Nicandri ad Alexipharm. p. 73. ed. Soter. Hom. Interpres ad Iliad. A. 623. Ἐστὶ δὲ δῖψας ἱάμα ὁ κυκεῶν, ἐκ ἀλφύρων εἰδὼν σκασαζόμενος. Eadem verba legas apud Etymol. magni auctorem

avidius biberet, puer quidam ejusdem casae Stelles eam procacius est prosequutus, praedicans aviditatem ejus in bibendo: cujus dea audacia pueri obfensa, in malis partem potionis in eum effudit; fecitque, ut in stellionem converteretur, qui potionem sparsam polentâ tergo ostenderet.

Fab. VIII.

Cum Arethusa Nympha Siciliae fontis, qui humo pressus ab Elide fluit, indicavisset Cereri à Dite raptam Proserpinam, & illa ab Jove inpetrasset, si fratris nuptiis contenta non esset, eâ lege ab inferis² reduceret eam, si nihil ibi gustasset. Quam ob causam cum judicium fieret, ³ Ascalaphus Orphnes & Acherontis filius ⁴ ad indicium primus descendit, docuitque eam mali punici granum gustasse: quamobrem in avem bubonem ⁵ abominandi ominis conversus est. Jupiter autem ex aequo fratri Cererique tribuit, ut partem anni Proserpina apud virum, partem apud matrem ageret.

Fab. IX.

Sirenes Acheloi & Melpomenes Musae filiae, cum Proserpinam raptam

rem in Κυκλών. Adde Hesych. in Κυκλώ. MUNCK.

I AVIDIUS BIBERET] Nam ἐξέπιε καὶ Νέφθον τὸ ποτὶν ἀθρῶν, ut est apud Antoninum. Quod esset totum Cyceonis liquorem. Mallem tamen ἀθρῶς, hoc est, ἢ ἀγρίῳσιν εἰς μικρὰτα ἢ ἐκπαρμάτων, ut ait Theocriti Scholiastes ad Eid. Z. vers. 69. Schol. Homer. ad Iliad. X. vers. 29. Οἱ ὃ ἀθρῶς ἐμφερσάμενοι &c. Sed ἀθρῶν adverbialiter accipi potest. Gregor. Nazianz. εἰχ. Χάλασσε πρὸς ἡλθε, καὶ μὴ ἐκλείψῃ ἀθρῶς. Sed in excerpt. Vet. cod. quae penes me sunt, ἀθρῶν. Est autem ἀθρῶς πιεῖν, idem quod ἀμυστὶ πιεῖν. Vide Fabrum ad Anacreontem p. 154. Etymol. magni auctorem in 'AMYSTI'. 'Αμυστὶ, ἀπινύσσει πιεῖν. οἱ ὃ, ἀθρῶς. MUNCK.

rontis &c. Sed τὸ ἡσπες cum vitiosum esse facile vidisset Raenerius, satis putavit, si deleto eo scriberet, *Ascalaphus Acherontis filius*. Sed conjecturam illustris viri cum Naso firmat vers. 539. tum & Apollodorus Lib. I. pag. 13. alique. MUNCK.

4 AD INDICIUM] Sic rectè MS. Perperam judicium edd. MUNCK.

5 ABOMINANDI OMNIS] Vide Isidor. Lib. XII. cap. 7. Serv. ad AEn. IV. 462. Senec. Herc. Fur. vers. 687. Ovid. Lib. V. Met. vers. 550. Plin. Lib. X. cap. 12. *Bubo funebris* & maxime abominatur, publicis praecipue auspiciis, deserta incolit, nec tantum desolata, sed diram etiam & inaccessam, noctis monstrum, nec tantum aliquo vocalis, sed gemitu. MUNCK.

Ad F A B. VIII.

2 REDUCERET EAM] MS. cum Venetâ & Micyll. *Duceret eam, si nihil gustasset*. MUNCK.

3 ASCALAPHUS ORPHNES ET ACHERONTIS &c.] Ita reposui ex conjecturâ Nob. Heinsii, quam margini ille libri sui illevertat. Habent alioqui MS. Venet. & Micyll. *Ascalaphus hospes Ache-*

Ad F A B. IX.

6 IMPETRAVERUNT] Veneta *impetravissent*. Sed ita scribendum esset cum Micyll. & à diis novissimè *impetravissent* &c. MUNCK.

7 AD PETRAM MARTIS] Sic MS. non *maris*, ut editi hactenus. Barth. Advers. Lib. X. cap. 8. emen-

ptam requirerent, neque eam ullo modo possent invenire, à diis novissimè ⁶ inpetraverunt, ut versae in volucres non tantum in terrâ, sed etiam in mari requisitam consequi possent. Novissimè devenerunt ⁷ ad petram Martis, quae iminebat proxima pelago. Harum ita fuit fatum, quamdiu earum vox audita non esset mortalibus, manerent incolumes. Forte Ulysses monitu Circes ⁸ obturatis auribus praeter-
vectus est. tum se praecipitaverunt.

Fab. X.

Jupiter ut Cererem placaret, ita divisit annum, ut Proserpina partim ad virum, partim ad matrem moraretur. Ergo Ceres ab Arethusa exigit, ut sibi originem suam exponat. Arethusa Achaidum Nympharum formosissima cum ab Alpheo amne ⁹ diligeretur, cupe-
retque persequentis inpetum effugere, invocavit Dianam, cujus co-
mes & studii aemula fuerat, laboranti ut ferret auxilium. ¹⁰ Obje-
cta itaque ea nube, ne ¹¹ in cupientis conspectum posset venire,
tellure rupta, ¹² in insulam Aetnae misit per obscurum iter, & ¹³ in
fontem cognominis sui Ortygium versam ad superos evocavit. ¹⁴ cu-
jus liquori Alpheus amnis infunditur.

Fab.

emendatum it, novissimè Siculi devenerunt ad pe-
tram maris. Adi ipsum. MUNCK.

8 OBTURATIS AURIBUS] Ita & Hyg. Myth. cap. 125. & 141. Sed nec MS. nec editi ante Raenerium verba ista agnoscunt. MUNCK.

Ad F A B. X.

9 DILIGERETUR] *Persequeretur* Micyll. & Veneta. Sed alterum est in MS. Raenerii nulla heic ratio habenda, ut qui ex ingenio suo longè aliam huic fabulae faciem dederit. MUNCK.

10 OBJECTA ITAQUE EA NUBE] Veneta, *objectaque ea numini*. Micyll. *objectaque ea nube*. MS. *objecta itaque ea numini*. MUNCK.

11 IN CONSPECTUM] Ita & Micyllus. Sed Veneta. & MS. *in conspectu*. Id quod facile aucto-
ritate meliorum tueri se potest. Phaedrus Lib. v. cap. 2. *Quidnam cinaedus ille in conspectu meo Audet venire?* Ad quem locum Rittershusium vide & alios. MUNCK.

12 IN INSULAM AETNAE MISIT] Ita MS. Veneta, *in insulam Aetnam adnifit*. Sed Micyl-
lus, *in insulam Ortygiam*. Scripserim, *in insu-
lam Ortygiae*. Naso : *Advehor Ortygiam : quae*

*me cognomine divae Grata meae superas eduxit pri-
ma sub auras*. MUNCK. Pro Aetnae legendum
Ortygiae. Pausan. Lib. v. cap. vii. p. 390. Λέ-
γεται ὅτι καὶ ἄλλα τοιάδε ἐς τὸ Ἀλφειὸν, ὡς ἀνὴρ
εἶναι θηροπότης, ἐξαδὴναι ὅτι αὐτὸν Ἀρεθούσης. κυνηγετεῖν
ὅτι καὶ ταύτην. καὶ Ἀρεθούσαν μὲν ἐκ ἀρεσκομένην γή-
μινα περὶ αὐτὴν φασιν ἐς νῆσον τὴν κατὰ Συρακού-
σας, καλεσμένην ὅτι ὈΡΤΥΓΙΑΝ, καὶ εἰ ταῦθα ἐξ ἀν-
θρώπου γένεσθαι πηγὴν. Et paullo post in fabulae hu-
jus explicatione profert versus ab Apolline Del-
phico editos:

Ὀρτυγίη τις κεῖται ἐν ἡροειδέϊ πάντα
Θειανκίης καθύπερθε, ἢ Ἀλφειῷ ἅμα βλύζει,
Μισογόμοι πηγαῖς Εὐρυπείης Ἀρεθούσης.

Adde Schol. Pindari O. Nem. i. i. & in pri-
mis ad O. Pyth. 11, 12. Φασὶ γὰρ τινες τὸ Ἀλ-
φειὸν ἐξαδὴναι τὸ Ἀρτέμιδι, καὶ διώξαντα ἄχει τὸ
Ὀρτυγίας παύσασθαι.

13 IN FONTEM COGNOMINIS SUI ORTYGIUM]
Sic MS. & Veneta. Sed perperam proculdu-
bio. Lege cum Micyll. *in fontem cognominem si-
bi Arethusam*. MUNCK.

14 CUJUS LIQUORI ALPHEUS &c.] Marcelli-
nus Lib. xv. *Alpheus oriens in Arcadia, cupidi-*

Fab. XI.

Triptolemus à Cerere fruges dividendas adcepit per terras, cur-
rumque draconibus junctum cum fecisset, novissimè delatus est in
Scythiam, & à Lynco rege exceptus hospitio. Cui cum exposuisset
qualiter à deâ esset honoratus, invidia honoris¹ instinctus, dormien-
tem ut interficeret, adgressus est. Dea nuncii sui memor, ut, quem²
divini honoris dignum habuerat, conservaret, antequam occidere-
tur, hospitem³ in lyncem feram convertit.

Fabulae Lib. VI.

- I. Minerva in anum.
- II. Arachne in araneam.
- III. Niobe in lapidem.
- IV. Agrestes Lyciae in ranas.
- V. Marsyas in flumen.
- VI. Pelopis humerus in eburneum.
- VII. Procne & Philomela in aves.
- VIII. Tereus in volucrem epopem.
- IX. Zetes & Calais ex parte in aves.

Fab.

ne fontis Arethusae captus, scindens Ionium mare,
ut fabulae ferunt, ad usque amatae confinia pro-
greditur. MUNCK.

Ad F A B. XI.

1 INSTINCTUS] *Instinctus ille Micyllus, haud paullo concinnius.* MUNCK.

2 DIVINI HONORIS DIGNUM] Graeca constru-
ctio, quam nonnumquam imitati sunt Latini. Vi-
de Celeb. V. P. Burm. ad Phaedri Lib. IV.
fab. 20. vs. 3. & Wesseling. Lib. I. Obs. cap. 18.

3 IN LYNCEM FERAM] Ὡς Graecis ea fera
est. Schol. Hom. ad Iliad. N. 103. Ὁ δ' αὖς ζῶον
ἄλκιμον καὶ δεινόν. ἔμοι γὰρ παραπλήσιον τῇ ὕμνῳ.
MUNCK.

Ad LIB. VI. FAB. I.

4 HYPÆPIS] Raener. Heins. *Hypæpis urbe parva genita.* Haud male, quia Ovid. vs. 13. hujus libri ait parvis habitabat Hypæpis. De hac urbe praeter scriptores ab aliis citatos agit

Pausanias Lib. V. cap. 27. pag. 448. Ἐστὶ δὲ Λυ-
δίοις ἐπίκλησιν Περσικοῖς ἱερὰ, ἐν τε Ἱερωνισσαρίᾳ κα-
λαμνὴ πόλει, καὶ ἐν Ἰπυάποισι ἐν ἑκατέρῳ τῶν ἱε-
ρῶν, οἰκηματὰ τε καὶ ἐν τῷ οἰκηματὶ ἔστιν ἐπὶ βαμῶ
τέφερα. Χρῆμα δ' ἐκ κατὰ τέφερα ἐστὶν αὐτὴ τὴν ἄλλην.
ἔσελθὼν δ' ἐς τὸ οἰκηματὶ ἀνὴρ μάγος, καὶ ξύλα ἐπι-
φορήσας αὐτὰ ἐπὶ τῷ βαμῶν, πρῶτα μὲν τιάραν ἐπέ-
δεξεν ἐπὶ τῇ κεφαλῇ, δεύτερα δ' ἐπίκλησιν, ὅτε δὲ
θεῶν ἐπάδει βάρεσεν καὶ ἐδαμῶς συνεῖχε. Ἐκρη-
σιν ἐπάδει δ' ἐπιλεγόμενον ἐν βιβλίῳ. ὧν δ' ἡ
πυρρὴ ἀνάγκη πᾶσα ἀφθῆναι τὰ ξύλα, καὶ περὶ αὐτῶν
φλόγα ἐξ αὐτῶν ἐκλάμψαι.

5 FESTIS DIEBUS] Sic & Veneta & MS. Per-
peram Micyll. *istis diebus.* Raenerius utramque
vocem omisit. MUNCK.

6 ELOCUTA EST] Horat. Lib. III. Od. 3.
Gratum elocuta consiliantibus Junone divis. Mi-
nucius Felix Octavio : *Non eloquimur magna, sed vivimus.* Ad eundem modum edicere pro dicere
frequenter usurparunt deterioris aetatis scripto-
res. Vide annotata à nobis ad ista Fulgentii,
unde idolum tractum sit, edicamus : quibus addas
licet & illa. Episcop. Galat. Epistol. ad Leo-
nem : *Episcopi, qui sua dignitate depositi videban-
tur, sic edocuerunt.* Junilius in Praefat. ad Pri-
māsi :

Fab. I.

Arachne Lydia, Idmonis filia, cujus mater genita 4 Hypaepis studio lanificii famam quaesierat, cum materna industria cunctas praeceffisset in opere faciendo, 5 festis diebus insolentius gloriabunda, quam mortalem decuit, 6 elocuta est. Nam Minervam, à qua docta fuerat, in certamen provocavit. Quae in anum versa, in hoc ad eam venerat, ut ejus audaciae inpetum 7 odio futurum compefceret. Quam cum 8 in certaminis proposito vidisset permanentem, reversa in suam speciem, 9 opere proposito, in certamen descendit; & singula, quae sequuntur, inferuerunt telae: prior Minerva, dehinc Arachne.

Quae in Minervae telâ picta.

Minerva incipit. Itaque telae suae intexuit 10 contentionem Athenarum inter se Neptunumque habitam; qui lacu falso in arce edito suam possessionem vindicabat: ipsâ oliva arbore à se inventa. Item Rhodopen Threiciam & AEmum, qui pari infania 11 amore conjugii Jovis ac Junonis abusi erant nominibus, in montes transfiguratos. 12 Item Pygantem casu ab Junone in gruem versam. Item Antigomasi:

Quantum nostra pusillanimitas ediscere potuit. Sex. Rufus Praefat. *Res gestas signabo, non eloquar.* Schol. Horat. Lib. III. Od. 19. *Quod Romanis Graecas historias, nec ad propositum pertinentes, potius eloquatur &c.* MUNCK.

7 ODIÓ FUTURUM] Haec est lectio Micyllianae editionis. Venet. & MS. otio futurum. Legerim, exitio futurum. Raenerius duas istas voces omittit. Sed omittere ille frequenter solet, vel pro lubitu refingere, quicquid non capit, vel ad stomachum ejus non facit. MUNCK.

8 IN CERTAMINIS PROPOSITO] Veneta & Micylliana, in certamine, inductâ voce posteriori. MS. in certamine propositum. MUNCK.

9 OPERE PROPOSITO] Colon. posito quod praefert Celeb. P. Burm.

10 CONTENTIONEM ATHENARUM] Micyllus, contentionem de urbe Athenarum. MUNCK.

11 AMORE CONJUGII] Et amore Veneta & Raenerius. Sed nec Veneta, nec MSS. 2. copulam istam agnoscunt. MUNCK. De monte Haemo varia proferunt. Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 428. Ὁ Αἴμος, ὃς καὶ ἐδεδίεως Αἴμος λέγεται ἀπὸ τοῦ Αἴμος βασιλέως Σκυθῶν. (Quem Aquilonis & Orithyiae filium facit Stephanus Byz.)

Θεράκιόν ἐστιν ὄρος. AEmum sive Haemum Martis filium vocat Philostratus Heroic. cap. II. §. 15. & ejus famam esse celebrem ait. Apollodorus Lib. I. cap. 6. §. 3. de pugna Jovis & Typhonis: ἦκεν εἰς Θεράκην, καὶ μαχόμενον παρὰ τὸν Αἴμον, ὅλα ἔβαλεν ὄρη. Τῶτων δ' ἐπ' αὐτὸν ὑπὸ τῷ κεραυνῷ πάλιν ἀνέμψαν, πολὺ ἐπὶ τῷ ὄρει ἐξέκλυσεν αἶμα. Καὶ φασι ἐν τῷ τῷ ὄρει κληθῆναι Αἴμον. Aliam monti originem dat Jac. Nic. Loensis Lib. xx. Epiphyll. cap. 22. Plutarchum de Fluminibus secutus, quem etiam ad partes vocat Micyllus ad Ovid. VI. M. 87.

12 ITEM PYGANTEM CASU &c.] Sic MSS. 2. Veneta: Pygantes casu ab Junone in gruem versa est. Micyll. Pygmaeae quoque casum addit, quae ab Junone in gruem versa est. Raenerius cum MSS. facit, nisi quod τὸ casu omittit. Scilicet minus id ei quadrare heic esse visum. Forte pari casu scripserat auctor. Etiam pro Pygantem rescripserim Pygmaeam vel Pygmaeam matrem. Certè non Pygas Pygmaea illa mater, sed OEnoë fuit dicta, auctore Anton. Liberal. cap. 16. vel Gerana, ut vult Aelianus in de Animal. Lib. xv. cap. 29. Legas eandem fabulam apud Aethnaeum Lib. IX. cap. II. MUNCK.

M m m m m

I QUAE

tigonen Laomedontis filiam, ¹ quae cum Jove coisset, ² ob admissum Juno eam transfiguravit in ciconiam. Item Cinyrae regis Assyriorum praeterea filias ob insolentiam ab eadem dea in graduum templi sui lapidem mutatas; per quae exempla ³ frangi posset de Minervae numine; ⁴ finemque operis sui explicuit. Is modus est, & facit arbore finem sua.

Quae in Arachnes telâ picta.

Arachne autem, ut videretur per opera respondisse ⁵ contentioni, telae suae intexit Jovem in taurum versum ob Europae amorem. Eundem fecit in aquilam conversum, ut comprimeret Asterien. Eundem in olorem, ut Ledam Thestii filiam comprimeret. Eundem in Satyrum, ut ⁶ Nyctēida Nyctei filiam comprimeret. Eundem in Amphitryona, ut Alcmenam Electryonis filiam comprimeret. Eundem in aurum, ut Danaen Acrisii filiam comprimeret: in ignem, ut Astopidam. Duo sensus isti ⁷ in uno versu continentur. Eundem in pastorem, ut Mnemosynen comprimeret: in serpentem, ut Deoidam. Et hi duo sensus in unum versum veniunt. Neptuni etiam cupiditatem

I. QUAE CUM JOVE COISSET &c.] Haec lectio est e codice Florentino, sed ἀνακόλутον facit orationem, nisi scribas, *quae quum cum Jove*. Neapolitanus codex habuit, *quia cum* &c. Forte, *quam quia cum Jove* &c. Sed rō cum proximē sequens induxerim cum Micyllo. MUNCK.

2. OB ADMISSUM] Latinissimē dictum est. Sext. Rufus Brev. cap. 19. *Ad satisfactionem tam audacis admissi*. Ovid. II. *παράδοξον* vers. 381. *Conjugis admissum violataque jura mariti*. Heroid. Epist. XI. 381. *Admissi memores sed tamen esse mei*. & vers. 110. *Ab miser admissio plectitur ille meo*. Epist. XVI. 45. *Matris in admissio falsa sub imagine lusae*. Metam. XI. vers. 380. *Sed memor admissi Nereida colligit orbam* &c. Rescript. Dioclet. in Collat. Leg. Mos. *Quod ex admissi discrimine sustinet*. Rescript. Divi Pii: *Sciet me admissum severius exsecuturum*. Paullus Recept. Sent. Lib. I. Tit. 5. *Pro qualitate admissi plectuntur*. Raenerio tamen probare se ista Latinitas non potuit, qui inde fecit *admissum scelus*. Oblitus ergo erat etiam Lib. VIII. fab. 6. legi, *ob admissum praecipitavit in pelagus*. & Lib. XI. fab. 9. *Ne ultra persequeretur admissum*. Intelligi crimen debet, quod addit Ovid. Am. II. 7. *Me non admissi criminis esse reum*. Vel facinus. Sal-

vian. de Provid. Lib. I. *Post facinus admissum Dei sermone contentus*. MUNCK. Vide me ad Nepot. Epam. cap. 6. J. Caesar. L. IV. B. G. cap. 25. *Ne tantum dedecus admitteretur*. Fabulam docet etiam Servius a Celeb. P. Burmanno editus ad Virgil. II. Georgic. 320. quem jam adduxit ad vs. 93. hujus Ovidianae Fabulae.

3. FRANGI POSSET DE MINERVAE NUMINE] Ita & Veneta ac Raenerius. Nec aliter MSS. 2. Micyllus dedit, *frangi posset, deque Minervae numine certior fieri*. Quae sapiunt interpolationem. MUNCK.

4. FINEMQUE OPERIS SUI &c.] Haec est lectio MSS. 2. & Venetae. nec placet tamen admodum. Concinnius Micylliana, *finemque operi suo arborem suam olivam imposuit*. Forte scripserat, *finemque operis sui explicuit arbore sud*. Reliqua certē à glossatore aliquo videntur addita esse ex illo Nafoniano versu: *Is modus est: operisque sud facit arbore finem*. MUNCK.

5. CONTENTIONI] Ita reposui ex Micyllianā. MS. & Veneta praeferunt *contentionem*. Raenerius pro istā voce dedit nobis *sequentia*. MUNCK.

6. NYCTEIDA NYCTEI FILIAM] Ita quidem cum MS. etiam & Veneta & Micylliana. Sed pen-

tem ⁸ inferit, ita ut doceret, eum in juvencum esse mutatum, ut AEoli filiam stupraret: in amnem Enipeum, ut ⁹ AEoli uxorem; in arietem, ut Bisaltidam comprimeret. Hi tres sensus in tribus versibus aliter cadere non possunt. Eundem in equum, ut Cererem; ¹⁰ in volucrem, ut Gorgonam Medusam, ex qua equus Pegasus ¹¹ proditur fuisse; in Delphinum, ut Melantho. Hi sensus continentur in tribus versibus. Apollinis praeterea ¹² in eadem contentione amoris furta ¹³ intexuit, indicans eum in accipitrem, interdum in leonem fuisse conversum; alias in pastorem, ut Issen Macarei filiam comprimeret. Liberum patrem quoque in uvam versum, ut Erigonen comprimeret. Saturnum praeterea in equum versum, ut Phillyram Oceani filiam, ex qua Chironem Centaurum dicitur procreasse.

Fab. II.

Postquam Arachne, ordinata tela, contumeliosè à dea ¹⁴ percussa esset, suspendio se adfecit. Sed in ultimo casu, propter studium, quod à deà adceperat, in araneam versa est, ut opere inutili nullum ¹⁵ sui effectum capere posset. Plura vero opera Arachnes poëta retulit

perperam. Antiope fuit dicta Nyctei filia: quam *Nyctei*da appellat Naso, ut ab Antiope Asopi filia distinguat. Vide notas nostras ad Hyg. Mythol. cap. 7. Propert. Lib. I. Eleg. IV. *Tu licet Antiope formam Nycteidis* &c. MUNCK.

7 IN UNO VERSU CONTINENTUR] *In unum versum* MS. & Veneta. Verum quae de sensibus inculantur identidem, qui quot versibus continentur, ea existimo omnia à glossatore aliquo orta. Certè in Micyllianâ non comparent. Confer quae dicemus ad fab. 26. Lib. VII. MUNCK.

8 INSERT] Ita Veneta & Micylliana. MS. infert. MUNCK.

9 AEOLI UXOREM] Ita Micyllus. Sed MS. & Venet. *AEoliam*. Raenerius, *Ipbimedium*, ex qua *nati Aloidæ*. Non amo tam liberales correctores. Sufficisset *Ipbimedium*. Vide Hygin. Myth. cap. 28. MUNCK.

10 IN VOLUCREM] *In equum volucrem* Raenerius. Perperam. Vid. Heins. notas ad Metam. Ovid. pag. 132. Addo ejus observatis Tzetzae locum in Lycophr. p. 30. ubi inter alias causas, cur Erinnys dicatur Ceres, hanc affert, ὅτι 'Εριννὶ ἀμοιβῆσαι μίγνται Ποσειδῶνι, καὶ ἡνίκά τ' Ἀρπίονα ἵππον. MUNCK. De equo Arione Cereris & Neptuni gnato, qui ab Antimacho Terrae fi-

lius vocatur, videndi Pausan. Lib. VIII. cap. 25. p. 650, 651. Laet. ad Statii VI. Theb. 300. & Jac. Nic. Loensis II. Epiphyll. 6.

11 PRODITUR FUISSE] *Proditur natus* Raenerius. Sed alterum cum MS. adstruunt Veneta & Micylliana. MUNCK.

12 IN EADEM CONTENTIONE] Etiam heic cum MS. faciunt Veneta & Micylliana. Sed Raenerius, *in eadem tela*. MUNCK.

13 INTXUIT] *Intexuit reddita* codex Neapolitanus & Veneta. *indicat* pro *indicans* cod. Florentinus. MUNCK.

Ad F A B. II.

14 PERCUSSA ESSET] Codex. Neap. *compulsa esset*, & *postque*, pro *postquam*. Videtur velle, *postque Arachne, ordinata tela, contumeliosè à deâ cum pulsa esset*. Veneta, *cum contumeliosè à deâ pulsa esset*. MUNCK. Pro ordinata Raenerii Heinsius *ordita*, teste celeb. Burmanno.

15 SUI EFFECTUM] Hoc est, *utilitatem*. Marcellin. Lib. XIV. *Abque ullo egressus effectu, deinde tabescebat immobilis*. MUNCK.

M m m m m 2

I Po.

tulit fuisse, quam Minervae; ut hanc scientia artis, quae potior est, illam labore contendisse demonstraret.

Fab. III.

* Niobe Tantali Sipylo Lydiae orta, ³ ob insolentiam Apollinis ac Dianae numen experta est. Nam ex Amphione septem filiis totidemque virginibus editis dum comitata gauderet, & quodam tempore Manto Tiresiae filia ⁴ responso monuisset Thebanos, ut Latonae ⁵ & liberis ejus per preces thura redderent, sola exstitit, quae sacrificio interesse noluerit, praedicans potiolem se numine deae ac liberis ejus esse. ⁶ Itaque oratione instincta Latona, quæta cum filiis, quod suarum injuriarum ultores non existerent. Confestim itaque Apollo & Diana, tecti nubibus, ut praeceperat genitrix, Thebas venerunt,

I POTIOR EST] *Potentior est* Flor. codex. *Potentiore* Neapolitanus. MUNCK.

Ad F A B. III.

2 NIOBE TANTALI] Non dubitavi hoc repone ex MS. & Venetâ. Elegans Graecismus est, quem foedis glossematibus deformarat Raenerius. Etiam infr. Lib. VII. fab. 27. *Cephalus Deionis* & Lib. X. 5. *Hyacinthus Amyclae* restitimus huic scriptori. Servius ad AEn. X. vers. 167. *Clusius Tyrrheni*, sive *Telemachus Ulyxis*. Confer, quae scripsi ad Hyg. Mythol. cap. 14. & 81. Non dissimilis & ille Hellenismus Anacreontis Od. 20. Ἡ Τανταλὸς πότ' ἔσθ'. & Antonini Liberal. cap. 22. Ἡ δαίνα τ' Σπέρχια. Quaedam ex *Sperchii filibus*. Ita enim explicari omnino locus ille debet. MUNCK. Sic Strabo Lib. XVII. pag. 1146. Ὁ φιλοπάτωρ ὁ τ' Ἀγαθοκλείας, scil. ἑρσής. quod rejicere non debuerat Palmerius. Adde quae ad Hygini fab. 81. notavi. Noster ad verbum e Graecis quemdam descripsit. sic enim Pausanias ait Lib. VIII. cap. 36. pag. 601. Οὐτὼ πόθοις ἂν τις καὶ Λυκάονα θηρίον, καὶ τὴν Τανταλὸς Νιόβην θηρία λίθον.

3 OB INSOLENTIAM APOLLINIS &c. J. Cod. Neap. Ob insolentiam par Apollinis &c. Ἰσως, Ob insolentiam parem. Supr. fab. 1. Qui pari insanit &c. MUNCK.

4 RESPONSO MONUISSET] Propriè de vatibus dicitur respondere. Vide supr. fab. 5. Lib. III. Julius Obsequens cap. 87. Vates protenderunt Graeciae fore exitium. Legerim, responderunt. In eodem capite corrupta & ista, Romae in agro

Cortasi lacte pluit. Rescribo, in Graecostasi. Graecostasis locus Romae fuit, cujus idem scriptor facit cap. 83. & 31. mentionem. Quamobrem mendam tam obviam miror non vidisse Cl. Schefferum. Depravata & illa: Terracinae sereno navis velum fulmine exanimatum, in aquas dejectum. Lege, navalem fulmen exanimavit in aquas dejectum. Sic habes cap. 80. Navales plebsque exanimavit. MUNCK.

5 ET LIBERIS] Filiis MS. Denominatio facta ergo à potiori. MUNCK.

6 ITAQUE ORATIONE] Vel quid oratione scribendum, vel legendum cum Micyllo, itaque oratione hac. MUNCK.

7 ISMENUS] Ismenos MSS. 2. & mox Tantalos alter. MUNCK.

8 ALPHENOR] Archenor. Flor. codex. & Veneta. Vide annotata à nobis ad Hygin. Myth. cap. XI. MUNCK.

9 DECESSIT] Dirigit MS. cum Venetâ ac Micyllianâ. Sed quid τὴν vita, quod post affecit exhibet cum MS. Vener. tum faciendum? Omittit illud Micyllus. Forte, Victa novissimè Niobe flens dirigit. MUNCK.

Ad F A B. IV.

10 LATONA COEI FILIA] Vide, quae dixi ad Praefat. Hygin. pag. 10. Quibus adde Pausan. Lib. IV. cap. 33. p. 363.

11 NULLA EAM ERRANTEM R. R.] Omnes regiones, quae Latonam gravidam recipere detrectarunt, gravibus suppliciis ab Apolline postea ac Diana fuisse adfectas ajunt. Vide Pausan. Lib. VIII. cap. 53. pag. 706.

nerunt, ac Niobes filios, cum in campo equis exercebantur, sagittis necaverunt. Quorum nomina haec sunt, 7 Ismenus, Sipylus, Phaedimus, Tantalus, 8 Alphenor, Damasichon, Ilioneus. Pater Amphion post necem filiorum ferro se interfecit. Nec minor violentia desit esse Niobes: quod Diana indignè tulit. Nam virgines pari calamitate adfecit. Vita novissimè Niobe flens 9 decessit, turbineque ventorum in patriam Sipylum delata est, cessitque in filicem voluntate Apollinis & Dianae.

Fab. IV.

10 Latona Coei filia, cum Junonis ira ob adulterium ex Jove conceptos Apollinem & Dianam parere non posset, & 11 nulla eam errantem regio reciperet, novissimè venit 12 in Lyciam, & cum ex ardore

12 IN LYCIAM VENIT] Antoninus Liberalis, qui paullo aliter hanc fabulam narrat, cap. 35. Λητὼ ἐπεὶ ἔτεκεν Ἀπόλλωνα καὶ Ἀρτέμιδιν ἐν Ἀσειῇ τῇ νήσῳ, ἔφικε εἰς Λυκίαν &c. Lyciam tum appellatam vult eam regionem à lupis, qui deae se viae duces praebuissent. Λύκοι γὰρ, inquit, συναλωδῶντες καὶ σήματα ὑφηνήσαντο τὸ ὄδον. Iterum monendum mihi τὸ σαίνειν latius patere, quam quidam rentur. Leonibus etiam illud tribuit Tzetzes ad Lycophr. pag. 131. ed. Steph. Εἶδον ἔκθεον τὸ αὐλῆς τὸ κίρκης λύκος καὶ λέοντας ἡμέρας, σαίνοντες αὐτὰς ταῖς ἔρξιν. Hieronymus in vitâ Paulli Eremitae: Et illi (leones) directo cursu ad cadaver beati senis substituerunt, adulantibusque caudis circa ejus pedes accubuerunt. Nimirum σαίνειν proprie est. cauda adulari: quaecunque ergo animalia facere hoc consuevere, σαίνειν dicuntur. Apollon. 1. Argon. vers. 1144.

Θῆρες δ' εἰλυέστε καὶ ζυλόχαστε λιπόντες, Οὐρήσιν σαίνοντες ἐπήλυθον.

Caeterum quod Lyciam Τερμιλίδα dictam ibidem affirmat Liberalis, id contactum vitio est. Legendum omnino Τρεμιλίδα. Incolas Τρεμιλεῖς & Τρεμίλας appellatos dicit Stephanus. Perperam ergo Τερμίλας vocatos ait Eustathius ad Dionys. pag. 113. ed. Steph. Corrige ex Stephano. MUNCK. Proprie tamen verbum σαίνειν de canibus dicitur. Unde Aristophanes in Equitibus vs. 1028.

Φράζου Ἐρεχθεῖδῃ κύνα Κίρβερος ἀνδροποδίστην,

ὅς κέκαυ σαίνων, ὅπῳ ταν δειπνῆς.

Schol. ait. Τῇ ἔρᾳ σαίνων, οἷον ὑποτρέχων καὶ κολα-

κῶν: ἔπαιξε ὃ παρὰ τὴν παρημίαν.

Σαίνει δάκνυσα, καὶ κύων λαβερύει.

Consule Celeb. Virum J. Alberti ad Gloss. Graec. in S. N. F. L. pag. 147. quamquam de omnibus animalibus cauda adulantibus sumi posse, & a veteribus adhibitum esse per metaphoram a canibus desumptam, haud negem. Sic in tralatitia notione de quacunque re, cujus adspectus nos juvat, usurpatur. ut ab Euripide in Hippol. vs. 862.

Καὶ μὴν τύποι γε σφειδόντες χρυσηλάτα.

Τῆς ἐκ ἐτ' ἔσης τ' ὃ παρὰ τὴν παρημίαν.

Et in Rhese vs. 55.

Σαίνει μὲν ἔνυχον φρυκτωρία.

Licet primo ab hominibus ad res inanimatas transferit, ut apud Pindar. O. Pyth. II. 151.

Σαίων ποτὶ πάντας ἄγα,

Πάγχυ δ' ἀπλίνει.

De Lycia, quae ex Antonino Liberali profert Munckorus, contraria sunt iis, quae de nominis origine docet Herodotus Lib. 1. cap. 173. & Pausanias, qui Herodotum diligentissime, (id quod patet ex Lib. II. c. 30. pag. 181.) perlegit, Lib. 1. cap. 19. pag. 44. 45. & L. VII. c. 3. p. 529. ubi pag. 44. pro Λυκίᾳ ἢ Πανδίων ex Herodoto legendum est Λύκος ἢ Πανδίων. quomodo & ab eodem Pausania vocatur Lib. IV. cap. 2. p. 283. & cap. 20. p. 328. nec non Stephano Byzantino.

M m m m m 3

I STA-

dore aestus ac longitudine viae sitim sedare vellet, ab iis, qui ulvam & juncum secundum lacum legerent, prohibita est propius adcedere. Quamobrem ira incensa, digrediens petiit. à deis, ut numquam adcolae¹ stagno carerent. Auditis itaque precibus ejus, Jupiter agricolas in speciem ranarum transformavit.

Fab. V.

Satyrus nomine Marfyas, dum cum Apolline tibiis contendit (quas Minerva invenisse proditur)² pro audacia, quod deo cedendum non putaret, suspensus³ ac cute nudatus est. Quem Nymphae ac Satyri, caeterique ruris incolae fletu prosecuti sunt, quod ejus cantu carituri essent, ita ut ex lacrymis eorum flumen increverit, quod ejus nomine⁴ in Phrygia Marfyas à⁵ prioribus nostris nuncupari videtur.

Fab. VI.

Tantalus epulis Jovis cum interesset, & cum vellet experiri, an futura prospiceret, invitato⁶ ad epulas, Pelopem⁶ nothum ex filiis interemit, visceraque ejus reliquis dapibus inmiscuit. Quo pro merito punito, misericordia deorum, qui convivii participes fuerant, par-

¹ STAGNO CARERENT] Vide Barth. Adv. Lib. x. cap. 8. MUNCK.

Ad F A B. V.

² PRO AUDACIA] Sic MS. Editi, quos videre mihi contigit, per audaciam. Sed pro audacia idem est, quod propter audaciam. Epiphanius Histor. Tripart. Lib. ix. pag. 522. ed. Rhen. Alios, qui pro pane veniebant, alios, qui illuc pro libidinis turpitudine veniebant. Schol. Horat. ad Lib. iv. Od. 12. Pro stupro sororis ad vindictam. Vet. Interpr. i. Reg. cap. xv. 23. Pro eo ergo, quod abjecisti sermonem domini &c. Eccl. xii. 14. Pro omni errato adducet Deus in judicium. Licinius Rufinus Collat. Leg. Tit. vi. Pro ignorantia juris videntur admissa. Salvian. de Provid. Lib. i. Nec pro praeseptibus supplicamus. Sex. Rufus Brev. cap. 4. In Africam pro defensione Siculorum Romana transmissa &c. Cap. 24. Pro qua admiratione Persae superiores esse Romanos confessi sunt. Immo nec classici scriptores loqui ita dubitarunt. Consule illos, qui de Particulis linguae Latinae scripserunt. MUNCK.

³ AC CUTE NUDATUS EST] MS. Venet. ac Micyll. A cute nudatus est tergore. Lege, à Scythe, vel, ac à Scythe nudatus est tergore. Vide quae annotata sunt nobis ad Hyg. Myth. cap. 165. MUNCK.

⁴ IN PHRYGIA MARSYAS] Vibius Sequester: Marfias Phrygiae urbis Celene. Leg. Celaenarium, & confer quae scripsi ad Hyg. Myth. cap. 165. MUNCK.

⁵ PRIORIBUS NOSTRIS] H. e. majoribus. Consule Barth. Advers. Lib. x. cap. 8. MUNCK.

Ad F A B. VI.

⁶ NOTHUM] Ita rescripti ex Venetâ & Micyllianâ, cum notum praeferret MS. Consule Hyg. Mythol. cap. 83. & quae ibi annotamus. Raenerius flagitiosè haec pervertit. MUNCK. Pelopis parentes varie memorantur ab antiquis. Tantalus & Euryanassa filius vocatur a Plutarcho, quem citavi ad Hygini fab. 82. Pausanias Lib. iv. cap. 13. pag. 408. adpellat Plastenen Pelopis matrem. Serv. ad viii. AEn. 130. Atlas complures habuit filios; sed de Lino PELOPEM genuit:

partes viscerum Pelopis composuerunt, & humerus, qui defuerat, 7 de ebore effectus est.

Fab. VII.

Tereus Martis filius, cum auxilia multis regibus ferret, Pandioni quoque Athenis regnanti, cum à proximis civitatibus obpugnaretur, non defuit. Quamobrem filiam suam Procnen illi 8 in matrimonium dedit. Quae deportata in mariti regnum, cum ex intercapedine sororem Philomelam desideraret, petiit à Tereo, ut proficisceretur Athenas, sororem sibi ad solenne sacrificium ut adduceret. Qui ut Athenas pervenit, foci us hospitio in Philomelae incidit amorem. quam secum digressus mandato conjugis duxit in Thraciam, 9 & stabulis claudit, ut sine cuiusquam suspitione ad eam saepius comeareret. Ac ne eloqui commissa posset, 10 linguam truncavit, & conjugis ementitus est: dixit enim sororem ejus interiisse. At Philomela ea, quae lingua prodere non poterat, 11 vesti intexuit notis literarum, quam uni dedit perferendam sorori. Qua inspecta illa, cum conjugis libidinem, casumque germanae comperisset, 12 constituit sacra celebrare Libero patri, & more bacchantis ad stabula venit, sororemque raptam in regiam duxit. Filium Ityn interemit, ac dapi-
bus

genuit: is Atreum: Atreus Agamemnonem & Menelaum. Ab hoc Pelope nomen habuit is, de quo Pausan. Lib. II. cap. 16. pag. 147. Ἐτερον δὲ ἴσιν Ἀγαμέμνονα. τὸ δὲ Εὐρυμέδοντος ἔστιν ἡ νόκος. καὶ Τηλέδαμος τὸ αὐτὸ καὶ ΠΕΛΟΠΟΣ (τέττος δὲ τεκῆν διδύμους Κασάνδραν φασί. νηπίος δὲ ἔτι ὄντας, ἐπιχατίσφαξε τοῖς γονεῦσιν Ἀλγιδόν.) Scholiastes Pindari Olymp. Od. III. 41. Saturnium vocari dicit ab avia paterna Plutone Saturni filia. Sed qui de ejus matre tacet. Ceterum vox viscera proprie adhibetur a nostro Lactantio pro carne. Serv. ad III. AEn. vs. 622. Viscera proprie carnes sunt. & ad I. AEn. 215. Viscera non tantum intestina dicimus, sed quidquid sub corio est: ut in Albano Latinis visceratio dabatur, id est, caro.

7 DE EBORE EFFECTUS EST] Suffectus est Barth. Advers. Lib. x. cap. 8. MUNCK.

Ad F A B. VII.

8 IN MATRIMONIUM DEDIT] In matrimonio cod. Neap. ut & mox regno, pro regnum. MUNCK.

9 ET STABULIS CLAUSIT] Ita MS. cum Ve-

netà. Micyllus una voce auctius, & corruptam stabulis clausit. Raenerius multo liberalius, ut solet, stabulis autem suis violatam clausit. MUNCK.

10 LINGUAM TRUNCAVIT] Ita cum MS. Veneta quoque ac Micylli. Raenerius, Linguam, ne commissa eloqui posset, ei truncavit. Si quid mutandum sit, legerim, linguam eam truncavit. Verum nihil necesse est. Justin. Lib. XI. cap. 14. Poenam truncatam corporis parte tolerant. MUNCK.

11 VESTI INTEXUIT] Veste MS. ut & fab. 10. Lib. v. Cujus liquore Alpheus amnis infunditur. E & I perquam facile inter se à librariis permutantur. Factum id etiam Catull. carm. 30. Ut ista vestra dissoluta mentula Ducenties comisset aut trecenties? Lege comisset h. e. comederet. Ita flagitant cum antiquitus editi, tum & ratio ipsa Latinitatis. Neque enim commissure, sed comedere trecenties rectè dixeris. Martial. Lib. v. 70. O quanta est gula centies comesse! MUNCK.

12 CONSTITUIT SACRA CELEBRARE] MS. Constituit itaque sacra &c. Vide supr. ad Lib. I. fab. 7. MUNCK.

bus inmiscuit. Quibus expletus Tereus, filium cum desideraret Ityn, caput novissime in ejus sinum abjecerunt Itys, dicentes, Intus habes, quem desideras. Tereus cum intellexisset scelus scelere ultum esse, conjugem & sororem conjugis dum persequitur, deorum voluntate versi sunt in aves; Procne in hirundinem, Philomela in lusciniam, Tereus in epopem, Itys in Phasianum. Pandion dolore natarum ¹ tactus, ² caruit vita, regnumque ejus filius Erechtheus possedit.

Fab. VIII.

Aquilo cum Orithyiam Erechthei filiam diligeret, neque ullis precibus à parentibus puellae inpetrare potuisset, ut se in adfinitatem reciperent, viribus usus suis, Athenas advenit, & puellam raptam in Thraciam pertulit, ibique gravidam fecit: ex qua geminos ³ Zeten & Calain procreavit: quorum humeris alae volucrum increverunt, per quas parentis imaginem referrent.

Fabu-

1 TACTUS] Sic habuit codex Flor. Sed Raen. *aetus*. Micyll. *fractus*. id quod magis arridet. Caeterum fabulam hanc aliter narrant Anton. Liberal. cap. xi. Hom. Schol. ad Odyss. T. 518. & Eustath. p. 710. ed. Bas. Pandarei filiam faciunt Aëdona. Erat autem is Pandareus Mero-
pis filius, *Μιλῆσι* τὸ γένος, ut ad vers. 66. Od. γ. notat interpres. In Antonino corrupta haecenus partim, partim malè intellecta illa: Καὶ Πολυλέχων μὲν ὀλίγον ὥς ἐτι δίφρον ἄρμαλλον ἐκποιή-
σαι, Ἀνδάνι δὲ τ' ἰσὺν ἐξυφῆναι, καὶ συνάθηνται εἰς ἀλ-
λήλας, ὅπως ἂν τάχιον ἀνυδῇ τὸ ἔργον, τέτρα θε-
ράπεινα παρὰ τ' ἐτέρω γόνυ. Δίφρον ἄρμαλλον
sellam curulem transferunt interpretes. Perperam
omnino. Δίφρος ἄρμαλλον est idem, qui δίφρος
absolutè dicitur saepenumero. Is autem simpli-
citer pro curru sive ἄρμαλλον ponitur interdum, in-
terdum ἄρμαλλον opponitur, denotatque *bigam*, ut
ita loquar cum Statio. Doceo ex Scholiaste A-
ristophanis ad Νεφ. Αἶτ. γ. sc. i. pag. 123. Εὐω-
εἰς δὲ τὸ μὴ πλήρες ἄρμα, ἀλλ' ἐκ δυοῖν ἵππων
συνεστὸς, ὃ νῦν δίφρον καλεῖσθαι. Schol. Pind. Hip-
poth. Nem. Ἦν δὲ, inquit, γυμνικός καὶ ἄρμα.
ἔχι δίφρος, ἐδὲ κέλης. Hinc ergo, ut diversa,
ἑστὸν δίφρον καὶ ἄρματι πεισιχάληνα memorantur à
Pindaro Pyth. Od. 2. Charisius apud Schott. Ob-
serv. Lib. i. cap. 14. *Bigae*, δίφρος. Curulis
fella posset verti tamen. Nam proprie δίφρος
fuit, ut docet Aristophanis Scholiales in Nub.

p. 134. τὸ σκεῶς, ἐν ᾧ οἱ ἡνίοχοι ἐφιστῶτες ἐλαύ-
νεσιν. Haec addenda erant illis, quae pridem ad
illum locum observavi. Deinde pro ὅπως legen-
dum esse ὅταν cum τὸ τέτρω, quod sequitur, evin-
cit, tum sententia ipsa postulat: pacti sunt, ut
ei, qui prius suum opus absolvisset, alter fa-
mulam daret. Sed istam conjecturam ut proba-
biliorem redderem, τὸ ἂν sustuli. Falsum hoc.
Nec in mentem fuit, nec verbum eà de re feci.
Et cur tollerem, cum planè venustè heic ponat-
ur? Schol. Hom. ad Iliad. B. 196. Ἡὺς αὖ ποιε,
ὅ, τι ἂν κάλλιστον ἐν τοῖς ποιμνίαις αὐτῆς γῆναι. Ὅλα
pro ὅταν dixit Antoninus. Basil. Seleuc. pag. 10.
ed. Dausq. Οὐκ ἔχει, ὅταν τῶν δίφροσυνῶν ἀνάθη.
Plato Phaedon. cap. 5. Πᾶς ὅταν ἀξίως τέτρω
πράγματι μέτεσι. Aristophan. Plut. Αἶτ. ii. sc.
i. vers. 8. Ὅτε χάριν pro ἔτιν. Sic εἶτω pro
εἶτιν habes cap. 21. Καὶ εἶτω ξένων ἐντύχοιεν. Ita
enim scribendum esse monui antehac. Quod
cum vidisset vir doctus: Quis adeo, inquit, im-
peritus, qui nesciat articulos praepositivos pro inter-
rogativis & infinitis sumi? Quaerere ergo de il-
lo libet, cur ipse tam peritus correctum iverit
εἰ τὸ ξένων. Glossae Maximi in Dionysium Areo-
pagitam, εἶτω, εἶτιν. Maximus Tyrius Dissert.
i. pag. 2. ed. Heins. Καὶ εἶτω ἐκείθεν τὸ φῶς ἀρκα-
ρὸν δοκεῖ. MUNCK. *Tactus* & *fractus* utrumque
valet. *Tactus* commotus dicitur de subitanea
perturbatione. Vide Interpr. ad Phaedri Lib. i.
fab.

Fabulae Lib. VII.

- I. Dentes draconis in homines.
 II. Aeson ex fene in juvenem.
 III. Liberi nutrices in juventam.
 IV. Aries in speciem agni.
 V. Cerambus in avem.
 VI. Draco in faxum.
 VII. Juvencus in cervi figuram.
 VIII. Corythus in speciem monumenti.
 IX. Maera in canis figuram.
 X. Coae matronae in boves.
 XI. Telchines in scopulos.
 XII. Alcidas filia in columbam.
 XIII. Cycnus in olorem.
 XIV. Hyrie in stagnum.
 XV. Combe in avem.

XVI.

ab. 24. & Lipsienses in Actis M. April. A. 1727. pag. 165. Ut aliqua de voce *δίφρος* addam, sciendum est, proprie notare quamcumque sedem sive fellam. Sic Aeliapud Lib. ix. V. H. 3. de regio throno *Ἐν μείσῃ ἢ τῇ σκηνῇ χρυσῶς ἐτίθει δίφρος, καὶ ἐπ' αὐτῇ καθήμενος Ἀλέξανδρος ἐχρημάτιζε.* & ita recte *δίφρος* i. e. thronus Jovi datur a Callimacho H. in Jovem vs. 67. ubi vide Spanh. Callimachus eadem hac voce usus est de sella, in qua ad mensam sedemus in H. Dian. vs. 135. Deinde non tantum de curru, quem bigae, sed etiam quadrigae trahunt, usurpatur, ut de Solis curru, apud Euripid. in Phoeniss. vs. 2.

*Ὡς τὴν ἐν ἄστρεσσιν ἔχοντα τέμνων ὁδὸν,
 Καὶ χρυσοκολλήτουσιν ἐμβεβῶς δίφροισιν
 Ἥλιος, Δοαῖς ἵπποισιν εἰλιόσων φλόγα.*

Unde Sophocles in Ajace vs. 856.

*Σὺ δ' ὦ τ' αἰπὺν ἔχοντα διφρηλατῶν
 Ἥλιος.*

Et vs. 868.

Καὶ τὴν διφροῦσιν ἥλιον παρσενέτω.

De Pelopis curru, quem quadrigae portant, Eurip. in Oreste vs. 993.

Πέλοψ ὁπότε πελάγισι διδίδροσε.

De curribus in genere, quibus utuntur in curuli certamine, Sophocles in Electra vs. 712. *κατέστησαν δίφρους.* Apud Antoninum Liberalem, quominus per fellam curulem *δίφρος* vertatur, quid obitat? Sane addidit ille auctor *ἀρμάτιον*, ut omnem tollat ambiguitatem, quomodo Sophocles in Electra vs. 742. dixit *Κατὰ πρεβάλλων ἱππικῶν ὀχημάτων*, addens *ἱππικῶν*, quia *ὄχημα* de navi etiam usurpatur, unde in Trachin. vs. 667. *Πολύκαπον ὄχημα ναός.*

[2 CARUIT VITA] H. e. mortuus est. In tumulo apud Pithoeum Catal. Lib. 11. *Dulcem nam carui lucem, cum amisi te ego conjux.* In alio apud Gruterum pag. 770. *Quae fuerat felix sat, si non plena doloris: Quae filios duos caruit* &c. MUNCK.

Ad F A B. VIII.

[3 ZETEN ET CALAM.] Qui juxta Hyginum fab. xiv. *ab Hercule telis occisi sunt.* ubi cum Doctissimo Swindio, qui priscum ac genuinum Apollodoro splendorem brevi restituet, pro *Telis* lego *Teni*. Lectionis veritatem satis adstruunt ibi meae notae.

N n n n n

Ad

- XVI. Calaureae rex cum conjuge in volucres.
 XVII. Menephron in feram.
 XVIII. Cephisi nepos in phocam.
 XIX. Eumeli filia in volucrem.
 XX. Ephyre in serpentem.
 XXI. Phineus & Periphas in aves.
 XXII. Polypemonis neptis in volucrem.
 XXIII. Spuma Cerberi in venenum.
 XXIV. Sciron in petram.
 XXV. Arne in avem monedulam.
 XXVI. Formicae in homines.
 XXVII. Cephalus ab aurora inmutatur.
 XXVIII. Canis & vulpes in saxum.
 XXIX. Procris pro fera occisa.

Fab. I.

Iason Aësonis filius, missus à Pelia Neptuni filio cum proceribus Grajorum Colchos ad pellem auream adportandam, adjutricibus Junone ac Minerva, ut Aëetae Solis filii contigit regiam, pulchritudine suâ perculit Medeam adversus parentem, ut sibi potius, quam patri consuleret. Ergo obligatum Iasonem coëgit, ut fidem praestaret conjugii erga se. Nam tauros spirantes ignem, & draconem custodientem templum, & tergus auratum, venenis atque carminibus coëgit

Ad LIB. VII. FAB. I.

[I. PULCRITUDINE SUA PERCULIT MEDEAM]
 Ea de re fabula est non protrita apud Tzetzen in Lycophron. p. 59. Ταύτην ἐν, φασί, τὴν Ἰνῆα πρῶτη Ἀργεῖδι τῇ Ἰάσωνι δόσα ἐδίδαξε ταῦτα, ὅπως Μήδειαν δίλξη, λέγεται ὅτι αὐτὴ ἡ Ἰνῆ γυνὴ τοῦ Περσέως, θυγατρὸς Πειθῆς, ἡ Ἥχης καὶ Πανὸς, φαρμακίδεσσα τῇ Δίᾳ εἰς τὴν Ἰῆς πόλιν, ὅφ' Ἦρας ἀπεργαζόθη. Dixerat in praecedentibus, Ἰνῆ δὲ κυρίως ὄρεται εἶναι αἰετῶν τὴν ἑρῶν, ἀγωγὸν ἐρώτων. Ἀγωγὸν ἐρώτων esse constanter tradunt veteres omnes. Sed qui eam avem movere semper caudam ajunt, contradicunt Aristoteli, Plinio, & Scholiastae Pindari, ut ostendi ad Antoninum Liberalem. Retro tantum cervicem torquet, reliquo corpore quiescente: unde & terticollo ab Italis vulgo appellari ait Victorius

Var. Lect. Lib. xxiv. cap. 3. Ab eadem persuasione ortum, quod Chil. xi. 380. scribit Tzetzes: Ἰνῆ ἡ ὄρεται, ἡ κυκλὶς, ἡ σείει τὸ ἐρῶν, Ἡν περ καὶ σείαπύγιον καλεῖται φερωνύμως. Scrib. σείαπύγιον & κυκλὶς pro κυκλὶς. Verum avis ista, quam innuit, ab aliis κύκλω, κυκλὸς, vel κύκαλω vocatur, non κυκλὶς, quod longè aliud est. Falsum tamen & hoc, κύκλω esse σείαπυγίδα. M U N C K. De Iynge v. Schol. Pindari O. Nem. iv. vs. 56. Schol. Theocriti Idyll. ii. vs. 17. & Olear. ad Philostrati Lib. i. cap. 25. de Apoll. Tyan.

[2 IOLCON ABIIT] Perperam MS. cum Venetâ & Micyll. Corinthum abiit. Ait enim Naso: Victor Iolciasos tetigit cum conjuge portus. Non ignoro tamen quomodo & alterum possit defendi. Consule Micylli commentarium in hanc fabulam. M U N C K.

coëgit parere Iasoni; ut profcisso solo dentes obfereret serpentis, ex quibus seges armatorum procrearet. Inter quos, ut ei praeceptum erat à Medea, jactato filice, coëgit eos inter se dimicare. Qui mutuo bello conciderunt. His gestis, Iason cum Medea² Iolcon abiit.

Fab. II.

Iason postquam Medeam abductam à parentibus in Graeciam duxit, & promisso sibi conjugio copulavit; multis rebus expertus ingenium ejus, ³ petiit, ut parentem suum AEsone⁴ senectute elisum in adolescentiam ⁵ reduceret. At illa nondum amore deposito, quem ex ejus juventute ceperat, nihil denegando ei, ahenum constituit, herbarumque genera, quarum scientiam habebat, variis regionibus quaesita, incoquens, postquam animadvertit stipitem, quo versabat herbas, in arborem oleam ⁶ oneratam baccis esse conversum, quae despumata aheno in terram deciderant, in herbam laetissimam esse conversa, ⁷ maturatum tempus existimans, AEsone⁴ interemptum madentibus herbis inmiscuit: & ut promiserat conjugii, ex senectute in pristinum vigorem videtur perduxisse.

Fab. III.

Liber pater ut animadvertit AEsone⁴ senectutem remediis Medae expulisse, petit, ⁸ ut proinde suis nutricibus ferret auxilium, easque
in

Ad F A B. II.

³ PETIIT UT PAR.] In Edit. Colon. legitur *petiit eam, ut par.* teste Celeb. P. Burmanno ad Ovid. VII. M. 296.

⁴ SENECTUTE ELISUM] H. e. confectum, fractum. Tertull. ad Scap. cap. 4. *Si autem contenditis ad elidendos nos, jam ergo innocentiam expugnatis.* MUNCK.

⁵ REDUCERET] *Perduceret* MS. Micyll. & Veneta, quemadmodum in fine, *perduxisse* videtur. Fab. tamen III. habet, *Easque in adolescentiae vigorem reduceret.* MUNCK.

⁶ ONERATAM BACCIS] Ita malo cum Venet. & Micyll. quam *ornatam*, quod Raenerius dedit. MUNCK.

⁷ MATURATUM TEMPUS] Sic & Veneta cum MS. Sed Mic. & Veneta *maturum*. Forte, *maturum jam* &c. MUNCK.

Ad F A B. III.

⁸ UT PROINDE SUIS &c.] Haec lectio est MS. & Venetae. Non placuit tamen Raenerio, ut qui pro eà rescripserit, *ut suis quoque*. Offendit, puto, eum *proinde*, quod idem heic est, quod *perinde*, quomodo Micyll. habet. Frustra Sallust. Jug. cap. 4. *Proinde quasi praetura & consulatus, atque alia omnia hujuscemodi per se ipsa clara & magnifica sint.* Columell. Lib. II. cap. 5. *Nunc autem proinde ac si temperatae regioni praecepta dabimus.* Adde quae Stewechius habet in de Partic. Ling. Lat. Lib. I. p. 255. Caeterum deceptum heic esse Lactantium depravatà Lectione Ovidiani loci, capit hoc à Colchide munus, luculenter demonstrat Heinsius p. 171. Not. in Met. Ovid. MUNCK.

in adolescentiae vigorem reduceret. Cujus auctoritate illa compulsâ, eisdem, remediis, quibus AEsônem, ¹ in primitias reduxit, Liberoque aeternum beneficium dedit.

Fab. IV.

Peliades Peliae filiae, ² herbis impulsae, postquam viderunt arietem gravatum aetate ³ in agni speciem transfiguratum, ambitiosius à Medea petere coeperunt, ut Peliae parenti earum restitueret, quam temporis processione amisisset, juventutem, cupiens inimicum Iasonis data occasione punire, ⁴ impulit eas parentem interficerent, & lacertum in ahenum fervens dimitterent. Quod ut factum est, currum draconibus junctum conscendit, & per aera elata, ⁵ conspectum inimicorum, profugit.

Fab. V. VI. VII. VIII. & IX.

Medeam fugientem docet ⁶ Othryn montem Thessaliae petiisse, in quem diluvio Deucalionis ⁷ Cerambus Nympharum auxilio pennis delat-

¹ IN PRIMITIAS] H. e. in principium juven-
tutis. Gloss. Philox. *Primitium*, τὸ πρῶτον. Con-
tra *initia* pro *primitiis* poni interdum deprehen-
di. Vetus Interp. 1. Reg. cap. xv. 13. Et Saul
offerebat holocaustum Domino de *initis* praedarum.
Οἱ ὅ. τὰ πρῶτα τῶν σκύλων &c. MUNCK.

*Minoem profugere vellet. Et, profugerent regis
imperium. Confer quae annotavi ad Hyg. Myth.
cap. 277. MUNCK.*

Ad FAB. V. VI. &c.

Ad F A B. IV.

² HERBIS IMPULSA] Sic MS. & Veneta quo-
que cum Micyllo. Vitii nonnihil haec contra-
xisse videntur & Raenerius vidisse, cum omise-
rit. Sic enim solet, cum vel non intelligit ali-
quid, vel quomodo emendandum sit, non vi-
det. Existimo scripsisse auctorem, *verbis*, vel
his rebus impulsae. MUNCK.

³ IN AGNI SPECIEM] Pausanias Lib. viii. cap.
xi. p. 621. Ἐκ τῆς λέβητος τῆς κελὸν ἐφόρμουν αἶνεα
ἐξήγαγε ζῶντα. Qui totam fabulam narrat, & has
Peliadas a Micone pictore vocari *Asteropeam*
& *Antinoen* addit.

⁴ IMPULIT EAS PARENTEM INTERFICERENT] Ita MS. Sed Veneta & Micyll. unâ voculâ au-
ctius, *impulit eas ut parentem* &c. Vide supr. ad
Lib. ii. fab. 12. MUNCK.

⁵ CONSPECTUM INIMICORUM PROFUGIT] Sic
Lib. ix. fab. 9. *Patriam profugit*. Lib. viii. 3.

⁶ O. MONTEM THESS.] Schol. Apoll. Rh. ii.
517. Ὀθρεὺς, ὅρῳ Θεσσαλίας ὑψηλόν. v. Spanh. ad
Callim. H. Cerer. vs. 87. Thessaliam altissimos
montes habere, & inde e diluvio Peloponne-
sum, quae maxime depressa erat, & humilli-
mis adsurgebat montibus, obruente, quosdam in
hac regione fuisse servatos docet Salmasius de
Ling. Hellen. pag. 299.

⁷ CERAMBUS] Existimo hunc esse Cerambum
illum, de quo Anton. Liberal. cap. 22. Nam
conjecturae ejus, qui *Terambum* transformat in
Cerambum, favere mirificè hunc Ovidii locum
alias dixi. Ἐξήκει inquit Antoninus ὑλοφάγῳ
κεράμβου. φαίνεται ὅτι ἐπὶ τῶν ξύλων, καὶ ἐστὶν ἀγκύλῳ
ἐν τῶν ὀδόντων, καὶ συνεχῶς τὰ χυεῖα κινεῖ &c.
Quae verba ita verterim: *Factus est cerambyx,*
quod est insectum frondivorum, conspiciturque in
arboribus, curvis dentibus, maxillas semper mo-
vens &c. Ξύλα sunt arbores. Οἱ ὅ Genes. cap.
iii. Ὅτι καλοὶ τὸ ξύλον εἰς βρώσιν &c. Psalm.
i. vers.

delatus sit, & in montem Parnassum, qui est altissimus. Hinc Pitannen AEoliae urbem relinquentem, vidisse draconem in saxum esse transfiguratum. Deinde Idaeum nemus adisse, ⁹ in quo Liber pater juvenicum transfiguratum in cervi figuram subtraxit. Nec minus, qua Corythi pater parvo conditus est sepulchro: & quae Maera in canis figuram est conversa.

Fab. X. XI. & XII.

Ab his regionibus digressam Eurypyli urbem contigisse, in qua Coae matronae ⁹ in cornutas boves transfiguratae sunt ¹⁰ propter effectum, quod Veneri formam suam anteposuerunt. Dehinc ¹¹ Telchinas Ialysios transgressam, quos Jupiter propter odium conjugis suae Junonis subjecit mari. quorum regione relicta, ad Caeam urbem pervenisse: in qua Alcidamantem scribit ex filia vidisse columbam procreatam esse.

Fab. XIII. & XIV.

Post haec lacum Hyries & Cycni Tempe: in quibus locis cum Phyl-
lius

II vers. 3. Καὶ ἔσαν ὡς τὸ ξύλον πεφύδμενον παρὰ τὰς διεόδους τῶν ὕδατων. Ecclesiast. cap. II. vers. 5. Ἐφύττωσα ἐν αὐτοῖς ξύλον πᾶν καρπῶν. Et sic saepe alibi illi interpretes. Etiam Graecorum more Ambrosius Hexaem. Lib. I. cap. 4. ligna fructifera appellat arbores fructum edentes. Lignum pomiferum est apud Vet. Interpr. Genes. cap. I. vers. II. Ubi Junilius Episcop. Afric. Patet ex his verbis Dei, quia verno tempore mundi perfectus est ornatus. In hoc enim solent herbae virentes apparere in terra, & ligna pomis onustari. Ὑλοφάγον vero frondivororum, ut apud Diodorum Sicul. Lib. III. pag. 159. Οἱ ὕλοφάγοι μὲν τέκνων καὶ γυναικῶν ἐπὶ τὰς νομάς ἐξόντες, ἀναβαίνουσιν ἐπὶ τὰ δένδρα, καὶ τὰς ἀπαλὰς τῶν ἀκρεμόνων περσφύρονται. Pro κινεῖν legendum κινεῖ. Sed hoc jam antehac monui, ut & ἡρία ibi esse ἡρίας: adeo ut frustra apud Apollod. pag. 19. Καθεῖμενοι βαθεῖαν κόμην ἐν κεφαλῇς καὶ ἡρίαν, pro γενεῖαν rescribat Clariss. Tanaq. Faber. Hesiod. Asp. vers. 167. Μελάθησαν ὅς ἡρία, denigrataeque illis erant maxillae. Diaconus: Τὰ ὅς ἡρία τῶν δρακόντων, ἦγεν ὁ πῶρ τὸ σῶμα καὶ τὰς σιαγόνας τόπον μέλας ὡς. MUNCK.

8 IN QUO LIBER PATER JUVENCUM] Ita reposui ex Venetâ, quâ cum & MS. facit, nisi quod perperam Liberi patris exhibet. Raenerium haec ex Regianis Commentariis interpo-

lasse deprehendet, si quis conferre voluerit. MUNCK.

Ad FAB. X. XI. &c.

9 IN CORNUTAS BOVES] Ita & Veneta & Miccyll. MS. non agnoscit τὸ boves. Nec sanè boum disertim meminit poeta. Rursus dicendum etiam huic fabulae assutas esse lacinias ex Regianis à Raenerio: immo talia, quae pugnent planè cum Laetantianis. Illustrare tamen ista instituit Barthius Advers. Lib. VIII. cap. 17. ut si à Laetantio essent profecta. MUNCK.

10 PROPTER EFFECTUM] Sic & MS. cum Venet. Miccyllus, propter affectum. Forte, propterea id factum. MUNCK.

11 TELCHINAS] Qui fascinatores insignes erant. Unde Basilus in Exercit. Grammat. Τελχίν, ὁ βάσκανος. Et Hesych. Τελχίνες, βάσκανοι, γόητες, φθονεροί, ἢ παρὰ τὴν τῆξιν, ἢ παρὰ τὸ δέλγιν. MUNCK. Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 504. de insula Rhodo: εἶτα Τελχίνες, ἀπὸ τῶν ἐν Κρήτης Τελχίνας οἰκιστῶν ἐκείνῃ, ἌΝΔΡΑΣ ΓΟΉΤΑΣ ΚΑΙ ΒΑΣΚΑΝΟΥΣ. Καί τοι τινὲς μάτην δυσφημηθῆναι τέττες φασί. Βασκανοῦναι γάρ, μάλλον ὑπὸ τῶν ἀντιτέχων αὐτὰς αἰεὶ τὰς ὑπάρξαντας ἐργάτας χαλκῶ καὶ σιδήρῳ, οἱ καὶ τὴν ἀρσενίαν τὴν Κρονίαν ἐδημιουργήσαν. Plura de Tel-

lius quidam gravi amore pueri teneretur, & imperio ejus volucres indomitas, ac leonem ¹ manum pati coëgisset, taurumque vicisset, neque ideo labor ² ejus potiendi merces exstitisset, indignatus, cum se ex praecipiti loco odio laboris jaceret, in volucrem olorem conversus est. Hyrie autem mater ejus flendo adlidue casum filii sui in stagnum deorum misericordiâ deliquit, quod sui nominis esset.

Fab. XV. XVI. XVII. XVIII. & XIX.

Ab his locis digressam Pleurona pervenisse, in quâ urbe Combe, cum ³ Phasnei filii occiderentur, deorum misericordiâ effectum est, ut in avem transformaretur. ⁴ Ab his Calaream Latoniam, ubi regem cum conjuge in volucrem versum. Deinde Cyllenen adiisse, ubi ⁵ Menephron, ne cum matre concumberet, à Jove in ferae speciem trans-
figura-

chinibus, qui Magi sive praestigiatores fuerunt habiti, dabit Spanh. ad Callim. H. Del. vs. 31.

Ad F A B. XIII. &c.

¹ MANUM PATI] Id est mansuetum, nec ferum, sed facilem ac commodum esse. Egrege hanc locutionem inlustrat Burmannus ad h. l.

² EJUS POTIENDI MERCES EXSTITISSET] Justin. Lib. i. cap. 7. *Brevi post tempore caedes Candauli nuptiarum pretium fuit.* Ita omnino legendum cum summo viro I. Fred. Gronovio. Non meretur elegans ista loquendi ratio, ut à Raenerio oblitteraretur. Fabulam hanc luculenter narrat Anton. Liberal. cap. 12. MUNCK.

Ad F A B. XV. &c.

³ CUM PHASNEI FILII OCCIDERENTUR] Sic Veneta & Micylliana. MS. *fasnei*. Corruptè omnino. Sed cum fabula ista mihi alibi lecta non sit, quid exsculpi inde debeat, non video. Nisi cui placeat, in quâ urbe Combe Ophias, cum à filiis occideretur &c. Raenerius ex Regianis commentariis, Ne à filiis (centum enim peperisse fertur) occideretur. Hesych. Κόμνη, Κρήτων μήτης. Vide ibi Palmerium. MUNCK.

⁴ AB HIS CALAUREAM LATONIAM &c.] Haec desumsi ex Micylli editione. Veneta, *Ab his Calaream Latboun regem cum conjuge in volucrem.* Nihil melius MS. *Ab his Calaream Letoi regem cum conjuge in volucres.* Raenerius, quemadmo-

dum solet, ad Regianos commentarios etiam heic confugit. MUNCK.

⁵ MENEPHRON] Vide Hyg. Mythol. cap. 253. Non valde dissimilem huic fabulam habes apud Anton. Liberal. cap. 5. ubi *Neophron* vocatur, cujus scelestis artibus accidit, ut Aegyptius cum matre concumberet. MUNCK.

⁶ EUMELI] Admeti regis filii. Apud Antoninum Liberal. cap. 15. Eumelus est Meropis filius, cujus duae filiae Byssa & Meropis, & filius Agron, in aves transformantur. Habebat autem Eumelus ille Κῶν τῶν Μεροπιδῶν ἡσόν, ut ait Antoninus. Verum id non probatur τὰ δέικναι, qui emendatum it, τῶν Μεροπιδῶν ἡσόν. Frustra, ut ostendi in notis meis ad eundem scriptorem; quibus addas licet illud Callimach. Hymn. in Delum vers. 160. Ὠγγύλῳ δ' ἠπαίετο Κῶν Μεροπιδῶν ἡσόν Ἰκεῖο. Schol. Homer. ad Iliad. ε. vers. 255. Κατασυνθεῖς τε εἰς Κῶν τῶν Μεροπιδῶν, ἐκώλυθη ἐπιθεῖναι τὸ ἡσόν. Eustath. in Homer. Iliad. pag. 73. ed. Bas. Εὐρηνται ὅτι καὶ οἱ Κῶοι, τετέστιν οἱ τὸ Κῶς τὸ ἡσόν ἐποίκοι, Μεροπιδῶν ἰδίως καλέμενοι, ἐνόμαζον ἐθνικῶς, καὶ ἡ ἡσόν αὐτῶν Κῶς Μεροπιδῶν. Apud Anonymum modo laudatum invenio etiam ad Iliad. A. vers. 590. Πεσέειχε τῇ Κῶ τὸ Μεροπιδῶν. Posset ergo refingi, Κῶν τῶν Μεροπιδῶν ἡσόν. Sed non placet. MUNCK. Vide de variis Eumelis Heinsf. & Burm. ad Ovid. vii. M. 390.

Ad F A B. XX. &c.

⁷ ALIQUANDO ETIAM EPHYREN CONTIGISSE VERSAM &c.] Ita cum MS. habuit, tum & Veneta

figuratus est. Post eorum casum profectam vidisse Cephisum nepotis sui exitium deflentem, qui ab Apolline in phocam transfiguratus fuerat. Item domum ⁶ Eumeli adisse, lugentis filiam in volucrem cecidisse.

Fab. XX. XXI. & XXII.

⁷ Aliquando etiam Ephyren contigisse versam pennis viperinis, in quâ urbe primum ex fungis edita existimantur corpora. Ibi cum parente Creusam consumptam venenis, nec minus natos ab ipsâ interemtos, Iasone relicto. Inspectis itaque casibus miserorum, venisse etiam Athenas, ubi Phineum & ⁸ Peripham in aves conversos. Item neptem Polypemonis volucrum explese numerum.

Fab.

meta habet. Adstruit praeterea etiam lemma ipsum *Ephyre in serpentem* eam lectionem. Insulsiſſima tamen est, & arguit supinitatem insignem auctoris: immo apertè ostendit non intellexisse eum versum illum Nasonis, *Tandem vipereis Ephyren Pirenida pennis Contigit.* Geminum huic prorsus & germanum, quod Lib. III. fab. 10. narrat, ex Tyrrhenis nonnullos in aves esse mutatos, quod Naso dicat, *In spatium resilire manus breve vidit, & illas Jam non esse manus; jam pinnas posse vocari.* MUNCK.

8 PERIPHAM] *Peripbantem* fuisset scribendum. Fabulam hanc, id quod interpretes fugit, narrat Antoninus Liberalis cap. 6. Ζῶς ὃ ἐλθὼν εἰς τὰ οἰκία τῆς Περιφαιῆς, καὶ καταλατὼν ὁμιλῶν τῇ γυναικί, πῶς αὐτῇ ἀποτέροις ταῖς χερσίν, ἐποίησεν ὄρνιθα ἀγέτον. Τὴν δὲ γυναῖκα αὐτὸς δεηθεῖσαν καὶ αὐτὴν ὄρνιθα ποιῆσαι σπώνομον τῇ Περιφαιῇ, ἐποίησε φῆλυ. hoc est, *offisfragam*; quam & *barbatam* dictam Plinius refert Lib. x. cap. 3. *Offisfrangus* est Isidoro Lib. XII. 7. Orig. Inter accipitres numerat Aelian. Animal. Hist. Lib. XII. cap. 4. Aristoteles περὶ θαυμαστ. Ἀκυσμ. p. 97. ed. Sylb. Ἐκ τῆς ζύγης ὃ τ' αἰσῶν θάτερον τ' ἀγόνων (ἐκγόνων Gesn.) ἀλικιέται γίνεται παραπλάξ, ἔως ἐν σύζυγα γῆνη, ἐκ δὲ τ' ἀλικιέτων φῆνη γίνεται &c. Φῆνις dicitur à Dioscoride Lib. II. cap. 58. Φῆνις τὸ ὄρνιθον, inquit, ὃ Ρώμαϊσι καλεῖσιν ὀσιφραγον. Sed hanc non meam esse, sed Boscharti observationem ait Vir Clarissimus, siquidem in suo Hierozoico ex Dioscoride hunc locum adducit alicubi Boschartus. Fateor bilem movere mihi tam jejunam malignitatem. Nemo, opinor, ferat me ita scribentem: Φῆνιν esse Romanorum *offisfragam* docet ex Dioscoride in

Lexico suo Crispinus; ergo non Boscharti haec, sed Crispini observatio est, & hic ab illo compilatus. Quasi vero τ' ἀδυνάτων ἐν esset, ut duo idem legerint. Atqui ille tam rigidus aliorum censor ipse duorum locorum emendationes in annotationibus prioribus ad Anton. cap. XXXI. sibi confidenter vindicat, quas in secundis curis, nescio quâ motus causâ, simpliciter vero auctori, hoc est, Cluverio acceptas refert. Aut fateatur heic necesse est, idem sibi, quod Cluverio, venisse in mentem, aut eas à se Cluverio sublektas. In Antonini loco modo adducto suspectum mihi esse scripseram nuper τὸ οἰκία, & rectius videri οἰκῆα, quo utitur eodem sensu idem scriptor cap. 5. 10. 12. & 30. Sed omnia illa loca corrupta esse affirmare non dubitat Vir Cl. & in illis οἰκία rescribendum: non pati enim naturam vocis & genium linguae Graecae, ut οἰκῆα dicamus aedes nostras. At quid linguae Graecae genius patiatur, non aliunde nobis, quam ex veterum monumentis discendum, in quibus si οἰκῆα saepiculè pro domo & sede domesticâ poni invenerimus, nemo genio id linguae illius repugnare dixerit. Praeter Theophrast. cujus est illud in de Caus. Plant. Lib. IV. cap. 15. ὅταν σῖτῃ εἰς τὰ οἰκῆα τηθῇ, addo nunc ita loqui etiam Parthenium Erot. cap. 27. Καὶ ἐργασαμένη ἐναυτὸν ὑπερῶν ἐκ τῶν οἰκείων ἐλάσαι, aedibus expulisse. Aelian. Var. Hist. Lib. III. cap. 17. Ἀγαγεῖν τὴν ὀπίσω εἰς τὰ οἰκῆα, domum reducere. Lucian. in Asino: Πρὸς τὴν ἑσπέρην ἤλθομεν εἰς τὰ οἰκῆα, domum venimus. Tzetz. in Lycophron. p. 150. ed. Bas. Αἰαντὸς τῆς Λοκρῆς περὶ τὰς Γυρίας πύλας ναυαγῆσαντ', οἱ Λοκροὶ μόλις σωθέντες ἤλθον εἰς τὰ οἰκῆα, domum ve-

nerunt.

Fab. XXIII.

Ab his novissimè excipitur ab AEgeo, ¹ nec minus jungit foedus. Inter haec Theseus AEgei filius, errore & laboribus plenus, excipitur à patre; cui protinus Medea parat venenum, quod aconiton appellatur. Hercules enim cum ad inferos descendisset, missus ab Eurystheo, ut canem tricipitem ad superos perduceret, postquam eum in regionem Ponticam perduxit, territum animadvertit ex novitate aeris vomitum profudisse. Notato itaque loco, spumam ejus in venenum esse conversam ² repertum est: quod Graeci aconiton narrant, ³ quia nascitur in cautibus.

Fab. XXIV.

Post haec referunt festos dies agentes laudes Thesei, quemadmodum taurum Marathonium interemisset; ut etiam Procrusten, ⁴ Cercionisque necem peregerit, ⁵ qui trabes obponebat hostibus, ita ut victi exanimarentur ab eis: Scironem quoque Neptuni, solitum iter facien-

nerunt. Adhaec quemadmodum apud Latinos domus pro patria; ita & apud Graecos τὰ οἰκία ponuntur interdum. Parthenius Erot. cap. 4. Πόλεμον ἐπάξεται τοῖς οἰκείοις, bellum patriae inferet. Et quid mirum οἰκία pro domo accipi, cum συνόνυμον ejus ἰδία eo sensu accipi nonnunquam deprehendatur? I. Esdr. cap. vi. vers. 32. Ἀφθῆναι ξύλον ἐκ τῆς οἰκίας αὐτῆς, ut sumatur lignum de domo ejus. Sanè in Esdr. Canon. cap. vi. vers. 11. pro ἐκ τῆς οἰκίας habetur ἐκ τῆς οἰκίας. Vulgata transtulit, ut sumatur lignum de suis propriis. Nimirum sua vel propria vocant etiam Latini sedes suas domesticas. Amm. Marcell. Lib. xvi. p. 136. ed. Boxh. Raptâ sarcinarum & jumentorum cum calonibus parte maximâ, redit ad sua. Lib. xvii. p. 158. Ut ponte compacto transgressus in suis requireret barbaros, cum nullum reliquisset in nostris. Et pag. 163. Repedavit ad sua. Interpres Abdiae Babyl. Lib. iii. p. 20. Abiit unusquisque ad propria. Pag. 34. Cum revertissem ad propria. Euagrius in vitâ Antonii, Abibat ad sua. Petron. Fragm. Trag. p. 50. ed. Blav. Osculatique mensam, rogamus nocturnas, ut suis se teneant, dum redimus à coenâ. h. e. ἐκ τοῖς οἰκείοις. Etiam Plin. Lib. i. epist. iv. Si quando in nostra diverteris. Οἰκία non esse usitatum πειροτέροις, vel inde liquet, quod tan-

quam rarum quid in Arriano id annotet Eustathius. At frequenter apud Herodotum occurrit. Non nego; sed inde fieri id ajo, quod scriptor ille Jonicus sit. Nam Ionum est ex masculinis vel faeminis facere neutra. Colligo ex Schol. Apollon. ad Lib. iii. vers. 137. & Schol. Homer. ad Iliad. E. vers. 722. Illius verba sunt: Κύκλα λέγει τὰς πόλεις, κυκλώματα. Ἰωνικῶς ὅτι τὰ κύκλα ἀντὶ τὰς κύκλους, ὡς λύχνα καὶ δίφρα. Confer Etymol. magni auctorem p. 585. Ed. Sylburg. MUNCK.

Ad F A B. XXIII.

¹ NEC MINUS &c.] Ita & Veneta & Micyl. liana. Racnerii nulla heic habenda ratio, cum nova ille cudat, non vetera revocet. MS. nec mora jungit foedus. MUNCK.

² REPERTUM EST] Veneta non agnoscit ista verba. Agnoscit tamen Micyllus. MUNCK.

³ QUIA NASCITUR IN CAUTIBUS] Cotibus. Micyll. MS. Quia à caute nomen accepit. Nafos: Quae quia nascuntur durâ vivacia caute, Agrestes aconita vocant. Nimirum ἀκόναι cautes sive cotes Graecis sunt. Scholiafles Nicandri Alexiphar-

facientibus tendere insidias : qui postquam à Theseo est interfectus, 6 ejus ossa fluctibus agitata scopulis inhaeserunt : unde Scironides petrae adpellatae ab ejus nomine.

Fab. XXV.

Arne cum 7 insulam Sithona, in quâ genita esset, hosti Athenas obpugnanti, capta pulchritudine auri, vendidisset, ne pro meritis subplicita penderet, in volucrem monedulam est transfigurata, quae adhuc amore splendoris ejus tenetur.

Fab. XXVI.

AEacus Jovis & AEginae filius cum 8 Asopidem insulam conjugis nomine incolet, & gravi pestilentia Junonis ira populum amisisset, precibus & misericordia à Jove inpetravit, ut, vastatâ insulâ, quot formicae in eâ adparuissent, tot versae in hominum facies desideratam multitudinem explerent. Neque inmerito, 9 siquidem ex hujusmodi animalibus creverant, Myrmidones sunt adpellati. Formicae enim

pharmacis : Ἰσοριῖται δὲ τὸ Κέρβερον ἐξ αὐτῆς ἀντι-
χθέντα, μὴ δυνάμεναι υπομῆναι τὰς αὐγὰς τοῦ ἡλίου, καὶ
ἐμύσαι, καὶ ἐν τῇ ἐμύσει ταύτην γένεσθαι τὸν βορέην.
ἀγρῶσι δὲ ὅμοιον. Ἀχέρων δὲ ποταμὸς ἐν Ἡερκλείᾳ
τῇ Ποντικῇ. ἐνθα δὲ αὐτὸς κύμα ὁ Ἡερκλῆς ἐξήγαγε. καὶ
ὁ λόφος ἀκόντιον λέγει. MUNCK. Schol. Juve-
nalis MS. ad Satyr. I. vs. 158. Aconitum herba
est venenifera, dicta ab eo, quod in cautibus &
jaxosis locis nascatur. Fertur autem haec herba de
spuma Cerberi nata, quam, cum ab Hercule trabe-
retur, & in lucem hanc insolitam intraret, egressit.
Hunc Scholiastae locum debeo Obs. Misc. Vol.
v. Tom. II. pag. 267. 268. ubi vide, quos lau-
dat vir doctus, item Eust. ad Dionys. Perieg.
vs. 787.

Ad F A B. XXIV.

4 CERCIONIS NECEM PEREGERIT] Tò peregerit
non habet Veneta. At habet Micylliana. Sed
τὸ Procrusten tum mutare malim in Procrustae.
MUNCK.

5 QUI TRARES OPPONEBAT HOSTIBUS] Atqui
hoc non Cercioni, sed Sinidi tribuitur cum ab
aliis, tum à Nasone ipso. Confer Hyg. Myth.
cap. 38. MUNCK.

6 EJUS OSSA] Ita Micyllus. Veneta, ejus flu-
ctibus agitatum scopulis inhaesit. Videtur voluisse
corpus fluctibus &c. MUNCK.

Ad F A B. XXV.

7 INSULAM SITHONA] Ita Raenerius edidit.
Micyll. Sithon. Venet. Scython. Legendum esse
Siphnon vult Nob. Heinsius. Vide quae dixi in
Praefatione ad Lectorem. MUNCK.

Ad F A B. XXVI.

8 ASOPIDEM INSULAM CONJUGIS NOMINE]
Falsum hoc, tametsi & MS. & antiquitus excusi
omnes ita praeferant. Vidit & Raenerius hoc.
Itaque substituit: OEnopiam, quam postea de ma-
tris nomine AEginam appellavit. Illa AEgina erat
Asopis, hoc est, Asopi filia. Hinc AEacus vers.
616. Lib. VII. Met. Jupiter δ, dixi, si te non
falsa loquuntur Isse sub amplexus Asopidos AEgi-
nai. MUNCK.

9 SIQUIDEM EX &c.] Ita & Veneta cum
Micyll. Sed MS. qui ex &c. Quod praefero.
MUNCK.

00000

I NAR-

enim Graecè myrmices adpellantur. Porro autem sensus hos Cephalo sciscitanti ¹ narrat AEacus.

Fab. XXVII.

² Cephalus de donis refert invicem AEaco de Procride conjuge, & cur, aut unde telum gereret. Cum in monte Hymetto Atticae regionis venaretur, ab Aurorâ ³ ob speciem raptus est: quem ut comperit Procridis prioris conjugis amore implicatum à se velle diverti, fecit, ut mutata specie remissus Cephalus Athenas contenderet, & eam pollicitis muneribusque tentaret, an pudicitiam puram posset servare. Pluribus itaque rebus ad usum foeminarum comparatis, quibus capi posset, fallacia mentem elicit. Quod ut illa comperit, à marito se esse deceptam, pudore exterrita, ut conspectum ejus evitare posset, altis se recondidit saltibus. ⁴ *Cephalus autem amoris impatientiâ, cum ejus absentiam ferre non posset, precibus inpetravit, ut ad se rediret: reversaque canem ei dedit velocissimum, & jaculum inevitabile, quod numquam frustra jaceretur.*

Fab. XXVIII.

⁵ *Thebani, Naiadibus, Nymphisque futura praedicentibus, Themidis*

¹ NARRAT AEACUS] Sic Raenerius. Sed Venet. Mic. & MS. edocet AEacus. Quod soloeam reddit orationem. Notat Barthius Advers. Lib. VIII. 17. Sensus esse historias & narrationes. Mihi haec postrema periodus de glossa suspecta est. Confer quae dixi ad Fab. I. Lib. VI. MUNCK.

Raenerius. Certè nec in MS. nec in antiquis excusis comparent. MUNCK.

Ad F A B. XXVIII.

⁵ THEBANI NAIADIBUS] Nec hoc argumentum in MS. vel Vett. Edd. invenitur. Immo καὶ πρόβα à Raenerio descriptum est è Regianis commentariis. MUNCK.

Ad F A B. XXVII.

² CEPHALUS DE DONIS] Haec est lectio MS. ut & Venetae ac Micyllianae. Sed eam cum non intelligeret Raenerius, satius duxit ita describere: *Cephalus refert invicem AEaco de donis à Procride conjuge acceptis.* Lege tu, *Cephalus Deionis.* Scil. filius. Est elegans hellenismus, quem per imperitiam auctori huic ereptam aliquoties restituere necesse habuimus. Vide quae annotavi ad fab. 3. Lib. VI. MUNCK.

³ OB SPECIEM] Pausan. Lib. III. cap. 18. p. 256. Κέφαλος ὃς τὸ κάλλος εἶναι τὸν Ἥμιον, ὡς ὑπεργαυρόν.

⁴ CEPHALUS AUTEM] Haec de suo addidit

Ad F A B. XXIX.

⁶ HIC CUM ASSIDUE] Ita MSS. & Vett. Edd. quae hoc argumentum annectunt fab. XXVI. MUNCK.

⁷ REFRIGERANTIS CEPHALI] Ἰσως, *refrigerari cupientis Cephal.* MUNCK.

⁸ FERTUR AUTEM ID TELUM CUM CANE &c.] Sic malui cum Micyll. quam & *telum* cum Venetâ. Caeterum telum illud ut & canem Laelapem acceperat à Minoe Procris, quod sanasset eum morbo laborantem sanequam monstroso. Nam, ut cap. 41. narrat Antoninus Liberalis,

ἡ Μῆτις

dis deae obscura dantis responsa templum everterunt. Indignata dea feram immisit, quae pecora & agrestes vexabat. Ad quam obprimendam cum reliqua Graeciae juventute convenit Cephalus cum jaculo & Laelape cane à Procride adcepto. Qui cum missus vulpem persequeretur, essetque Cephalus telum conjecturus, utrumque adspexit in saxum commutatum.

Fab. XXIX.

⁶ Hic cum adsiduè Dianae studio feras persequeretur, & ambigua vox ⁷ refrigerantis Cephali ad eam esset perlata, qui ex nimio aestu auram saepius invocaret, non inmemor pristini amoris, dum virgultis se recondit, ut specularetur, an esset aliqua aura nomine, cujus ille cupiditate impulsus à se alienaretur, Cephalus procul speculatus vehementius moveri virgulta, dum latere feram existimat eo loco reconditam, jaculo emisso, conjugem inprudens interfecit. ⁸ Fertur autem id telum cum cane ab eadem conjugē Procride Cephalo tributum, cujus vim ob iram Aurorae, similiter ut ferae ab eo percussae, maximo cum luctu viri experta est.

Fabu-

ὁ Μίνως ὅφεις καὶ σκορπίους καὶ σκολοπένδρας ἔρεσκεν, καὶ ἀπὲς θησκον αἱ γυναῖκες, ὅσαις ἐμίγνυτο. Sic rectè eum locum ordinabat Salmasius. Sed τὸ ἔρεσκεν cum non valde placere mihi, quod nimis Ionicum videretur, nuper scripsissem, regeffit Vir Cl. neminem debere offendi eà voce, cum ipse complura Ionismi vestigia in hoc deprehenderit scriptore. In hunc ei censum venit cap. 32. Πολυδάρεως pro Πολυδάρεος. Sed quis dixit ei Πολυδάρεως esse Ionicum? Ionissat ergo etiam Apollodorus Lib. III. cap. 12. καὶ γίνεται θυγάτηρ αὐτοῦ Πολυδάρεω. Ego Atticum potius dixerim. Etym. magni auctor col. 32. ed. Sylburg. αἰθερὰ τὸ κοινόν. καὶ Ἀττικόν, αἰθερ. Remanserint ista & id genus alia ex Ionismo in Atticā linguā. Una enim Attica olim & Ionica dialectus, ut inter alios notavit & Eustathius ad Dionys. p. 109. ed. Steph. Pro ἔφασε, quod etiam cap. 32. legitur, & Doricum facit Vir Cl. omnino legendum ἔφασκε. Parthen. Erot. cap. 4. Ἡ δὲ συνίεναι μὲν ἔφασκεν εἰς τὸ παρὲν. Aelian. Multifar. Histor. Lib. VI. cap. 4. Οὐ δὲ ἔφασκεν αἰετῶν. Laërtius in Aristotel. pag. 311. ed. Casaub. Τῆς Ἀθηναίως ἔφασκεν Ὀρηκάναι πυρὸς καὶ νόμους. Schol. Hom. in Odys. M. vers. 70. Ὁ δὲ ἔφασκεν χρῆ-

μαι αὐτόν. Adde his, quae adduxi ad Anton. pag. 256. Tamen θεωρεῖς interdum Antoninus. Quomodo hoc probas, vir doctissime? quia ἔφασαν dicit. Nempe hanc ab ἔφασα vis esse tertiam personam pluralem. Ergo ego, quem tum contemptim praetextatorum magistrum appellas, conjugare te magnum doctorem docebo? S. Ἐφῶν, ἔφης, ἔφη. D. Ἐφάτην, ἐφάτην. P. Ἐφάμεν, ἔφατε, ἔφασαν. Sed in Ionismo Liberali asserendo felicius rem geris. Cap. 39. γυνὴν legitur pro γυνῶν. Falsum hoc. Γυνῶν scribere voluisti. Habetur enim ibi, γυνῶν ἐκ ἐπιφαιῶν, parentibus obscuris natum. Jam declinare nescis, ut qui ignores, quod vel praetextati mei norunt, tertiam contractionem in genitivo plurali non pati contractionem. At cap. 41. γυνῆας pro γυνῆς. Falsum; nec vola, nec vestigium comparet. Κεῖν, quod Ionicè pro κεῖν esse dictum vis, utique ibi reperitur, ἐξαλλάξασα τὴν ἐδῆν, καὶ τὴν κεῖν τὴν κεφαλῆς εἰς ἀνδρα, Mutato habitu, & tonsa capillo, ut vir videretur. Sed κεῖν qui Ionicum vult esse, pro κεῖν, ille profecto cor non habet, & explodi aequè dignus, ac ille, quem Var. Lect. Lib. XII. cap. 17. exagitat Muretus, quod Aristophanis istum

Fabulae Lib. VIII.

- I. Scylla Nisi filia in avem cirin, & Nisus pater ejus in avem haliaeetum.
- II. Ariadne in coronam.
- III. Perdix in avem sui nominis.
- IV. Meleagrides in aves.
- V. Nymphae Naiades in insulas.
- VI. Perimele in insulam.
- VII. Jupiter & Mercurius in hominum species.
- VIII. Casa Baucidis & Philemonis in templum.
- IX. Baucis & Philemon in arborum species.
- X. Proteus in varias figuras.
- XI. Mestra in varias species.

Fab.

versiculum, Πάγωνι τίλη κυρέων ὑπ' ὀλέαις, verterit *Barbam velle à puerorum ulnis*. Restant ex Ionismo tuo cap. 17. παῖς κῆρ. & cap. 32. Τιτῆνας. Quod ad posterius attinet, quin pro eo Τιτῆνας sit reponendum nemo ambiget. Dein κῆρ pro κῆρ flagitare ipsum Liberalem sibi restitui ostendi in notis ad eum scriptorem p. 146. Ab Ionicâ & Doricâ dialecto venis tandem ad AEolicam, & eam etiam vindicas Antonino, quia dixit cap. 41. εἴ γε ἰδελήσιν &c. Ergo censendum AEolicè quoque loqui Platonem, Lucianum, Aelianum, Parthenium, aliosque complures, apud quos passim reperire est optativi aoristos primos istâ formâ. Audi non me, sed Etymol. magni auctorem, Τίσειαν, ἀόρις πρῶτον, Ὀκλῆαν Αἰολικὸν τρίτον προσώπων τ' πληθυντικῶν. Ἐκεῖνοι γὰρ τὸ τύψαμι τύψαι λέγουσι. Τὸ δ' αὐτερον, τύψαι. Τὸ τρίτον, τύψει. Καὶ τὸ πρῶτον πρῶτον χρῶνται οἱ Αἰολεῖς. πῶς δ' λοιποῖς προσώποις ἢ κοινῇ συνήθειᾳ καὶ ἀφελείᾳ. Ejusdem farinae est, quod ad cap. 1. notas AEoles dicere θῆρες, pro φῆρες, cum contrarium verum esse liqueat ex Eustath. ad Hom. Iliad. p. 76. & Odyss. 627. ed. Bas. & Hesych. φῆρες, inquit, οἱ Κένταυροι, Αἰολικῶς. φηρία, φηρία Αἰολεῖς. Quod si ego tantum flagitiorum in meis Antoninianis animadversionibus admissem, nemo, opinor, ferre te potuisset, ut qui quacunque occasione, & saepenumero injustissimâ de causa adeo insolenter mihi insultes, ut si prae te non infimi subsellii magistellus, sed omnino puer essem. Certè in omnibus ostendis, quam vehementer tibi placeas tuâ Graeci sermonis notitiâ, imme-

mor prorsus οἴσιν esse τ' ἀποκοπῆς ἐγκοπῆν. Ignosce vera dicenti, Vir Clarissime. Solitus sum non literas tantum, sed & mores docere pueros. Esse adhuc, quae discas, cum haec ostendunt, quae propemodum omnia in unâ pagellâ peccasti, tum & complura alia, quae vel alibi jam dicta sunt, vel porro, ubi occasio se obtulerit, dicuntur. Unum heic aut alterum adhuc subjungam. Legitur cap. 4. Ἡπειρώτης ὑπ' αὐτῆς κρατηθῆναι, ὅτε τὰς Γηρυόνας βῆς συνελθόντες ἀφελείᾳ. Pro συνελθόντες in priori editione restitui jubebas συνέλθον τὸ ἀφελείᾳ. Id quod ridiculum est, & dignissimum, quod exagitaretur. Sed id alienissimum à moribus meis est, nec unquam à me factum. Dissimulato errore illo tuo puerili, dixi legendum videri, συνῆλθον τ' ἀφελείᾳ. Οἱ δ' Zachar. cap. 11. vers. 11. Καὶ τὰ ὅσα ἐδάξωμαι τ' μὴ εἰσακτεῖν. Jobi cap. 1. vers. 16. & aliquot seqq. Σωθεῖς ἐγὼ μόνον ἡλθον τ' ἀπαρτῆλαί σοι. Subauditur ἔνεκα. quod addit Palaephatus in Praefat. τῷ θαυμάζειν ἔνεκα τὸς ἀνθρώπους. Quod etsi tu vidisses, mutato tantum τὸ συνέλθον in συνῆλθον, legi nihilominus voluisti, συνῆλθον τὸ ἀφελείᾳ. Sed quaeso te, quis Graecorum ad eum modum loqueretur? σωέρχεται ὁ λαὸς τὸ ἀκτεῖν. Scuticam, meretures, meretur, ut & illud, quod eod. cap. in ista oratione (ἐλεγεν) αὐτὸς ἐν τῇ πύλῃ παύσαι πλείονας ἐμφύλιον πόλεμον, pro αὐτὸς affirmas sensum flagitare αὐτόν. Vin' tertium proferam? Immo flagitat id festività ejus. Cum legis cap. 13. Ἡ τὸ σῶμα καθαρήσθαι τὸ τ' ἀδελφῆς. Quasi καθαίρω purgo & καθαρῶ depono idem

Fab. I.

Minos Jovis & Europae filius, cum propter filium Androgeum interemptum ab Atheniensibus poenas repeteret, ¹ Megara, in qua urbe regnabat Nisus, ² continuo cum Atheniensibus adcessit. Quam expugnata, animo conceperat, occisis hostium praesidiis, ³ victoriam faciliter consecuturum. Inter quae Scylla Nisi filia murum ⁴ adscendit ⁵ delectandi gratia, propter lapidem vocalem, ⁶ qui Apollinis citharae positus sonitum adjecerat. Ut animadvertit Minoem urbi adfidentem cultu regali, bellicisque rebus interesse, pulchritudine ejus exarsit. Et cum potiendi nullam viam inveniret, ut victorem hostem faceret gloriosorem, crinem purpureum patri dormienti abscidit, quo fata patriae continebantur. Quem cum, reſeratis portis adcepto hoste, ad Minoem pertulisset, ille inpium facinus averſatus,

no-

idem essent, annotandum duxisti ad ista verba, Solebant veteres defunctorum cadavera lavare & à sordibus purgare. Annotasses potius καθαίρειν proprie dici de illis, qui suspensi sunt. Josuae cap. x. vers. 27. Καθεύοντες αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ ξύλου. Et cap. viii. 29. Καθεύοντες τὸ σῶμα αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ξύλου. Luc. cap. xxii. 53. Καθεύοντες αὐτόν, ἐπετύλιξεν αὐτὸ σινδῶνι. Actor. cap. xiii. 29. Καθεύοντες ἀπὸ ξύλου. Ubique verbo Latino depono. Gr. καθαίρειν expressit Vetus Interpres. Ut & Abdiae Babylon. metaphrastes Lib. i. *Propriis manibus de cruce deposuit.* Sed taedet istis quicquillis diutius immorari. Unum hoc addam tantum, locum priorem ex cap. 4. re accuratius pensitata, non tam emendationem, quam explicationem flagitare mihi visum. Dicere enim possumus σωελεῖν positum esse pro σωελεῖν ἦσαν, vel σωῆσαν. Vide Tzetz. ad Hesiod. pag. 20. ed. Heinf. & Schol. Hom. ad Iliad. 9. vers. 307. quorum hic Aeolicum, ille Atticum id schema facit. Sic οἱ εἰ. Neem. cap. vi. vers. 2. Καὶ αὐτοὶ λογιζόμενοι ποιῆσαι μοι ποτήριον. hoc est λογιζόμενοι ἦσαν. Elidr. cap. ix. vers. 4. Καὶ γὰρ καθήκον ἡμετέραν ἴσως τὴν δυσίαν τὴν ἐσθλὴν. h. e. καθήκον ἔστι. 1. Petr. cap. 3. vers. 1. Ὁμοίως αἱ γυναῖκες ὑποτασσέσθαι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν. hoc est, ὑποτασσέσθαι ἦσαν. Possis etiam dicere ὅτι ἀφελῆς dictum esse pro ὅτι ἀφείλοντο, quemadmodum ὅτι ἀλλοδαὶ αὐτοῖς, cum ipse erraret, in Pericle dixit Plutarchus. Quod Atticum esse dixi supra τὸ Πολυδάμης, in eo me confirmant etiam ista verba Schol. Aristoph. in Plut. Act. iii. sc. 2. Ἀλάργη, μόνῃ ἢ σεμίδαλις.

Ἀπὸ τοῦ ξύλου ὁ δὲ ἡ ἀθάνατος, Αἰώλειος ἀθήνας. ἡ δὲ κοινὴ ἀπὸ τοῦ ξύλου ὁ δὲ αἰθάλας. MUNCK.

Ad LIB. VIII. FAB. I.

1 MEGARA] Ita MS. & Veneta. Sed Mic. & Raen. Megaram. Et sanè ita declinavit etiam Livius hoc vocabulum Lib. xxxi. cap. 22. & 25. ubi tamen Megara reponendum censet summus vir I. Fred. Gronovius. Vide ejus notas. MUNCK. Vide Cl. Burm. h. l.

2 CONTINUO CUM ATHENIENSIBUS] Venet. & cod. Neap. continua. Micyll. continue. Sed continuo bene habet: verum pro Atheniensibus historia poscit Cretenſibus. MUNCK.

3 VICTORIAM FACILITER CONSEQUITURUM] Ita MS. Sed edd. τὸ faciliter ignorant, vel se, pro eo exhibent, ut forsitan scripserit auctor, facile se consecuturum, nisi mavis, faciliter consecuturam. MUNCK.

4 ASCENDIT] Ascendens Micylliana. MUNCK.

5 DELECTANDI GRATIA] Παθητικῶς accipe. Justin. Lib. xvii. Athenas quoque erudiendi gratia missus, quanto doctior majoribus, tanto & gratior populo fuit. Nepos Attic. cap. 9. Hostis Antonius judicatus Italia cesserat, spes restituendi nulla erat. Infr. Lib. xii. fab. i. Inter sacrificandum obductis nubibus, à Diana raptà est. MUNCK.

6 QUI APOLLINIS] Lege, cui. Interpres Abdiae Babyl. Lib. i. Qui cum promississem, exegit à me sacramentum perseverantiae. Etiam istic cui

O o o o 3

repon-

novissimè eam navigio recipere noluit. Patre jam ¹ in avem piscatoriam transfigurato, quam Graeci haliaeeton dicunt, ac persequente filiam, illa quoque in volucrem Cirin transfigurata est.

Fab. II.

Minos victor, cum stipendium Atheniensibus inposuisset, & nobilium liberi ² quotannis ad Labyrinthum à Daedalo factum mitterentur, qui Minotauro objicerentur, quem Pasiphae Solis filia, Minois uxor, ejusdem Daedali fabri ope juncta tauro, enixa fuerat: tertio stipendio Theseus Aëgei & Aëthrae filius, in insulam Cretam devectus, Ariadnae Minois & Pasiphaes filiae, quae pulchritudine ejus exarserat, amore periculum capitis effugit. Digrediens itaque Athenas cum virgine abducta, ut Diam insulam contigit, ³ Liberum patrem habuit in malis: desertam enim à Theseo sibi copulavit deus. Utque sui in eam amoris memoria existeret, coronam nomine ejus in coelum transtulit.

Fab. III.

Daedalus Eupalami filius supradictus, cum propter commissa Minos,

reponendum. Sed vide tamen, quae annotavi ad Hyg. Mythol. cap. 220. MUNCK.

¹ IN AVEM PISCATORIAM] Ita reposui ex MS. Aquilam piscarien appellat Serv. ad Eclog. vi. Fort. piscatoriam, ut heic. Sed & haec & plura huc facientia dicta jam à nobis sunt ad Hygini Mythol. cap. 198. ubi hanc fabulam habes. MUNCK.

infercit verbum *quotannis* satis audacter.

³ LIBERUM PATREM &c.] Sic quidem & MS. cum Venetâ. Plenius Micylliana: *Ut Diam insulam contigit, eam deseruit. Quae post multas lacrymas Liberum patrem habuit in malis adiutorem.* MUNCK.

Ad F A B. III.

Ad F A B. II.

² QUOTANNIS] Ita quidem & Hyginus Myth. cap. 41. & alii nonnulli voluere. At Naso vers. 171. vii. Met. nono quoque anno solum vult id tributum ab Atheniensibus. Quam sententiam & Plutarchus amplectitur in Theseo, & à plurimis veterum afferi ait. MUNCK. Virgilii, Diodori, Hygini & Lactantii auctoritate ductus Amasaeus verbis Pausaniae, quae interpretatur Lib. i. cap. 22. p. 67. Μίνως ὃ ναυσιν εἰς Ἀθήνας πλύσας — εἰς ποσσὶν ἐνάκωσεν, εἰς δὲ συνεχωρήθη οἱ παρδένες εἰς Κρήτην ἐπὶ τῇ καΐδας ἴσος ἄγειν τὴν λεγομένην Μινωαύρω, τὴν ἐν Κνωσῷ Λαδύρην οἰκῆσαι.

⁴ ICARIA DICTA EST] *Icaros* est aliis. Vide not. ad Hyg. Myth. cap. 40. MUNCK.

⁵ PERDIX CALAI FILIUS] Ita & MS. & Veneta. *Cali* Micyllus. Rectius omnino. Sed discedit heic ab aliis Lactantius, qui puerum, non patrem, appellatum volunt *Talum* vel *Calum*. Vide not. ad Hyg. Myth. cap. 39. MUNCK. Ita Pausanias Lib. vii. cap. 4. p. 531. ἀπικλείας μὲν ἀδελφῆς πάντα, καὶ ἐπιστάμενος τὰ οἴκῃ νόμιμα, ἐκαστὴς παρὰ Μίνω ἐφυγεν εἰς Κρήτην, καὶ αὐτὸς τε ἀγάλαματ' Μίνω καὶ τῇ Μίνω ταῖς θυγατρῶσιν ἐποίησε. καθότι καὶ Ὀμηρὸς ἐν Ἰλιάδι ἐδήλωσε. καὶ ἀναγνώδεις ὃ ἀδικεῖν ὑπὸ τῇ Μίνω, καὶ εἰς δισμωτήριον ὁμῶς τὰ παῖδ' ἐμβληθεῖς, ἐκδιδράσκει τε ἐκ Κρήτης, καὶ

noem, à quo clausus tenebatur, profugere vellet, pennas sibi & filio Icaro aptavit, quibus, ut volucres, profugerent regis imperium. Quorum Icarus, quia praeceptis parentis obtemperare nequiverat, in insulam maris decidit, quae ab ejus nomine + Icaria dicta est. Daedalus autem in Siciliam ad Cocalum regem, sepulto filio, profugit. Cujus casum + Perdix Calai filius Atheniensis pro gaudio tulit. Nam cum is à matre propter cognationem fratri datus esset in disciplinam, quia primus ferreae inventor fuerat, ob invidiam ingenii à Daedalo praecipitatus est. Cui in malis Minerva decidenti opem tulit. Ante enim, quam terram contingeret, ab eà in volucrem est ver-
sus, quae à nomine ejus perdix vocatur.

Fab. IV.

OENEUS Parthaonis filius, quia in sacrificio ⁶ cogendorum fructuum consulto praeterierat Dianam, ⁷ aper ab eà missus est, qui Calydoniae agros vastaret. Perseverante Oeneo in despectu deae, Meleager jussu parentis convocatis principibus Graeciae, ⁸ aprum venari ingressus est. Cum quibus ⁹ Atalante Schoenei filia ex Arcadià digressa, quae prima aprum vulneravit. Cujus virtutem & speciem miratus Meleager, interempto apro, exuvias ei concessit, quas Plexippus,

καὶ ἐς Ἴνυκον Εἰκὼν πάλιν παρέχε τοῖς Σικελοῖς ἀγ-
τίαν πρὸς τὰς Κρήτας, ὅτι ἐξαγέεντο Μίαν μὴ ἀπο-
αίτο αὐτὸν ὁ Κωκαλός. καὶ ἐς τοσούτῳ ἔτι Κωκά-
λος τῇ θυγατρὶ ἐπαυδάσθη κατὰ τὴν τέχνην, ὡς
καὶ θάνατον τῇ Μίᾳ βυλάσσει τὰς γυναῖκας, ἐς χά-
ριν Δαυδάλε. Adde, quae dixi ad Hygini
fab. 44.

Ad F A B. IV.

⁶ COGENDORUM] Colon. teste Cl. Burmanno colligendorum. Sed quia cogere idem est quod colligere, nihil mutandum. vide Bentley. ad Horat. I. 16. 14. Serv. ad Ecl. VI. 31. ad II. Ecl. 20. & alibi.

⁷ APER AB EA MISSUS EST] Itaque aper &c. MS. Vide not. ad fab. 7. Lib. I. & de apro illo Anton. Liberal. cap. I. ubi inter alia, Ἀρτεμις δὲ, inquit, ἐπεὶ τῇ ἱερῇ σὺν ἔκτειναν, ἔτι μᾶλλον ἰχολώθη. Sacrum aprum appellat. Nam famulus & vindex erat Dianae, ut Naso in hac fabula canit, & Stat. II. Theb. vers. 469. Famuli deorum sacri sunt. Hinc ergo dentes ejus & tergus

in templo Apollinis dedicata à Tegeatis. Vide Lucian. in Dialog. adversus Indoctum. Sed in apro omnia vastante quae sanctitas sit, quaerit Vir Cl. Respondeat aper ille, quem Teuthras interfecit; ἑξέμμεα θεῶς se esse dicit apud Plutarchum in libello de Fluviiis. Cur sacer fuit serpens ille, qui in Thessalia non morsu tantum, sed tactu omnia leto dabat? Aristotelis verba de eo sunt in libro de Mirab. Auscult. p. 119. Ed. Sylb. Ἐν Θεσσαλίᾳ φασὶ τὴν ἱερὴν καλέμενον ὄφιν πάντας ἀποκτείνει, & μόνον εἶναι δάκνῃ, ἀλλὰ καὶ εἶναι δι-
γῆ. Ex raptō vivit accipiter, at sacer ales nihilominus à Virgilio dicitur Lib. XI. vers. 721. MUNCK.

⁸ APRUM VENARI INGRESSUS EST] Ita & Veneta. Aggressus Miccyllus. Sed ingredi pro aggredi etiam alibi usurpavit hic scriptor. Contra aggredi viam pro ingredi inveni apud Just. Lib. V. cap. 10. & Arnob. p. 197. ed. Leid. MUNCK. Vide Cl. Burm. h. I.

⁹ ATALANTE SCHOENEI FILIA] Sic reposui ex MS. & edd. vetustis. Quod etsi pugnat cum Nasonis verbis, suos tamen habet auctores. Vide quae noto ad Hyg. Myth. cap. 173. Canem

pus, Toxeus, Agenor, Thestii filii, virgini ereptas cum interitu rependerunt. At Althaea mater Meleagri, ut fratrum caedem adcepit, stipitem fatalem conditum à Parcis, in quo vita Meleagri continebatur, flamma perussit. Quo consumpto, Meleager exstinctus est: cujus interitu sorores, inter fletum conversae in volucres, è fratris nomine ¹ Meleagrides cognominantur.

Fab. V.

Theseus, apro Calydonio interfecto, cum se reciperet Athenas, & torrentibus aquis inpediretur ab Acheloo amne, qui inbribus intumuerat, invitatus est, ut suis tectis subcederet, dum fluminis unda subsideret. Cujus ille hospitio cum refedisset, inter epulationem procul insulas visas ab hospite adcepit Nymphas fuisse ² Naiades: quae cum deis sacra redderent, ³ ille ab his praeteritus esset, motus offensâ, in insulas ⁴ Echinadas eas convertit.

Fab. VI.

Perimele Hippodamantis filia cum ab Acheloo amne per vim esset ⁵ compressa, pater eam ⁶ ob admissum praecipitavit in pelagus. Stuprator ⁷ expetiit ita, ut beneficio Neptuni mare eam semotam ab Echinadibus efficeret insulam.

Fab.

Canem fuisse Atalantae huic *Auram*, quam aper iste Calydonius dilaceraverit, narrat Pollux Lib. v. cap. 5. MUNCK.

¹ MELEAGRIDES] Plin. Lib. x. cap. 26. Antonin. Liberal. cap. 2. Aelian. Anim. Lib. iv. cap. 42. MUNCK.

ad Dionys. Perieg. vs. 431. Herodot. Lib. ii. cap. 10. Pausan. Lib. viii. cap. 24. pag. 647. Philostrat. cap. xix. §. 16. Heroic. Casaub. ad Strabon. Lib. i. pag. 103. Denique Cl. Arnaldum cap. 13. Observ. in Callim. item Stephanum Byzant. in v. *Ἐχίνα*.

Ad F A B. V.

² NAIADES] MS. *Naiides*. Quod praeferam. *Naias* poëticum est. Probus in Catholicis: *Virgilius poëticè Naias Naiadis posuit*, *AEgle Naiadum pulcherrima*. MUNCK.

³ ILLE AB HIS PRAETERITUS ESSET] Ita MS. MUNCK. Livius Lib. iv. cap. 7. *Principes plebis ea comitia malebant, quibus non haberetur ratio sui, quam quibus ut indigni, praeterirentur*. Frontinus praefat. pag. 6. *Qui praeteritum ali- quod a nobis repererit exemplum*.

⁴ ECHINADAS] Consule de his insulis Eust.

Ad F A B. VI.

⁵ COMPRESSA] Ita reposui ex MS. Editi perperam *oppressa*. MUNCK.

⁶ OB ADMISSUM] Latinissima locutio, quam jam alibi huic scriptori vindicavimus. Plenè loquitur Ammianus Lib. xxii. pag. 406. Ed. Boxh. *Scelus admissum detestabatur*. MUNCK.

⁷ EXPETIT ITA UT &c.] Sic quidem cum MS. tum & Vett. Edd. Non placet tamen. Rænerius dedit, *impetravit beneficio Neptuni, ut mare &c.* MUNCK.

Ad

Fab. VII. VIII. & IX.

Jupiter & Mercurius, in hominum figuras versi, in regione Phrygiae cum animos incolarum experti à nullo exciperentur hospitio, à Philemone & Baucide hospitalissimè sunt excepti, & cum ⁸ maximâ voluptate rebus humilibusque ad victum & necessariis simplicissimos animos pauperum experti sunt. Ergo, ut numen ac vim ostenderent suam, sevocatis senibus in excelsiorem collem, casam eorum in templum converterunt, eosque ipsos optatos antistites sacri loci praestiterunt, ita ut, cum senectute soluti essent, in arbores converterentur; ut cederet ⁹ in fruticem Philemon, Baucis in tiliam. Oppidum autem eorum, quod caeteros cives inhospitales habuerat, aquarum magnitudine obrutum stagnum factum est.

Fab. X.

Achelous inter epulas Theseo, quem receperat hospitio, enarrans hos, qui se in alienam figuram vertissent, ¹⁰ emiranti casus mortali-um, etiam qui ¹¹ in plures figuras abierunt refert, ¹² ut Protea Neptuni filium, solitum modo in juvenem, modo in leonem, interdum in aprum, alias in anguem, & caetera animalia, converti, quibus infidias posset eludere.

Fab. XI.

¹³ Mestra Erifichthonis filia, Autolyçi uxor, cum parentem animad-ver-

Ad FAB. VII. &c.

⁸ MAXIMA VOLUPTATE] *Voluntate* MS. ut & Venet. ac Micylliana. MUNCK.

⁹ IN FRUTICEM] Ita & MS. & Veneta. Sed perperam. Raenerius dedit, *in quercum*. Forte quia apud Ovidium in hac fabulâ legerat: *Tiliae contermina quercus Collibus est Pbrygiis*. Propius ad MS. lectionem accedit Micyll. *in ilicem*. Atque id rectum putem. MUNCK.

Ad F A B. X.

¹⁰ EMIRANTI] Ita MS. & Veneta; non *miranti*, ut Raen. & alii ediderunt. Horat. Lib. 1. Od. 5. *Nigris aequora ventis Emirabitur infolens*. Ita *emori* pro *mori*. Phaedr. Lib. 1. cap. 7. *Cogitque miseris arida sede emori*. Sallust. Cat. 20.

Nonne emori per virtutem praestat? Catull. carm. 53. *Quid est, Catulle, quid moraris emori?* Ergo nihil necesse, ut *mori* in Phaebro pro *emori* rescribatur. MUNCK. Doctissimus Abresch in Obs. Miscell. Vol. VI. Tom. I. pag. 285. *emirari* exponit per *externis signis admirationem summam ostendere*.

¹¹ IN PLURES FIGURAS] Postremam vocem nec MS. nec Veneta agnoscunt. Et sanè salvo sensu abesse potest, nec ineleganter. MUNCK.

¹² UT PROTEA] *Et Protea* MS. cum Venet. & Micyll. MUNCK.

Ad F A B. XI.

¹³ MESTRA] Ita malui, quam *Mestre*, quod Veneta & MS. praeferebant. *Mέστρα* enim appellat Tzetzes in Lycophronem, & Palaephatus

vertisset, quod in Thessalia lucum Cereris devastasset, gravissimam expertum famis poenam, omnibus rebus ab eo consumptis, novissimè se quoque pro ancilla vendidisset, à Neptuno, qui ejus virginitatem ademerat, petiit, ut eis ferret opem. At ille, memor ejus concubitus, cum speciosissima domino tradita esset, ut effugeret ejus servitutem, in piscatorem eam processioris aetatis convertit. Quo eventu in reliquas quoque figuras solita est mutari, ut pretio sui parentem poenas pendentem alere posset. Cujus exitus fuit talis, ut varios in fame cibos novissimè visceribus suis epulari cogeretur.

Fabulae Lib. IX.

- I. Achelous in varias figuras.
- II. Nessi cruor in venenum.
- III. Lichas in scopulum.
- IV. Hercules in deum.
- V. Galanthis in mustelam.
- VI. Dryope in arborem loton.
- VII. Iolaus in adolescentem.
- VIII. Callirhoes filii in juvenes.
- IX. Byblidis lacrymae in fontem.
- X. Iphis ex virgine in puerum.

Fab. I.

Deianira Oenei filia, Aetolarum virgo speciosissima, cum à multis

tus cap. 24. in codicibus nonnullis MSS. *Hypermetram* Anton. Liberalis cap. 17. qui & patrem ejus Aethonem facit. MUNCK.

I GRAVISSIMAM EXPERTUM FAMIS POENAM] Ita MS. Sed Veneta, *gravissimam experiri fame poenam*. MUNCK.

2 PROCESSIONIS AETATIS] Hanc lectionem cum MS. & Veneta repraesentat. Sed mallet *provehioris*, vel *progressioris*. Vulg. Interpr. *Jo- suae* cap. XXII. vers. 2. *Ego senui, & progressioris aetatis sum*. Etiam Graecis *πρῶτος ὁ νεώτερος*. τῶν ὅντων ἢ καὶ νεώτερον καὶ ἄλλων τοῖς νεώτεροις, ut est apud Basilium in de Exercitatione Grammat. Lucas cap. II. vers. 36. *Ἀπὸν νεώτερον καὶ ἐν ἡμέ- ραις πολλαῖς*. MUNCK.

3 UT VARIOS IN FAME CIBOS &c.] Hanc cum MS. & Veneta lectionem exhibet, sed corruptam procul dubio. Vidit id quoque Rae-

nerius: verum quomodo emendanda esset cum non item videret, istam ex Regianis commentariis affuit huic argumento clausulam: *Sed cum saepius pretio emptores &c.* Adi ipsum, & Regium ad illa Nasonis, *Erisichthone nata*. Caeterum epulari cum ablativo construit etiam Firmicus in de E. P. R. p. 13. ed. Leid. *Quis divisit? quis membris ejus epulatus est?* MUNCK. Fabulam Mestrae inlustrat Tzetzes ad Lycophron. vs. 1393. ubi pro *Πείρωα* lege *Τείρωα*. Vide Ce- leb. P. Burm. ad Ovid. VIII. M. 751.

Ad LIB. IX. FAB. I.

4 VINCERETQUE] A Raenerio hae duae voces sunt. Certè nec à MS. nec à Vett. edd. agnoscuntur. MUNCK.

tis peteretur, pater constituit ei conjugio daturum, qui luctandi causa veniret, ⁴ vinceretque. Manentibus itaque è numero petentum duobus, Acheloo flumine & Hercule, quia reliqui ob metum cessarent, in certamen processum est. Cum ergo Achelous naturalibus modis Herculem eluderet, modo in liquorem, modo in speciem draconis, novissimè in tauri figuram conversus, adstitit. Quem Hercules ut amplexus est reluctantem; alterum cornu, quod implicuerat brachiis, ⁵ rapuit extortum. Quo dolore ille ac deformitate adversarii viribus cessit. At Nymphae Najades, fluminis filiae, effecerunt, ut id, quod ereptum capiti erat, omnibus copiis autumnalibus ⁶ replerent, ut apud posteros maximum haberet fructum, & mirationem. Itaque ⁷ Cornucopia effectum est ut diceretur omnibus temporibus.

Fab. II.

Post haec victor Hercules cum Deianiram Nesso Centauro commisisset, ut eam Euenum amnem, qui initio Lycormas erat nominatus, transveheret; & ille specie captus puellae, flexibus errans quaereret locum comprimendi; illà fidem mariti inplorante, ⁸ sagittis eum confixit. Qui cum exspiraret, vestem Deianirae cruentavit; indicavitque remedium fore erga conjugem deserti amoris. qui tamen cruor in veneni cessit partem.

Fab. III.

Eodem tempore Hercules cum ⁹ in insulam Thessaliae regnum Euryti

⁵ RAPUIT EXTORTUM] Malim, *rupit extortum*. MUNCK.

⁶ REPLERENT, UT] Pro his duabus vocibus mallem unam istam *repletum*. MUNCK.

⁷ CORNUCOPIA] Ita & Veneta cum MS. Mycill. *Cornucopiae*. Gloss. Steph. *Cornucopia*, κέρασ Ἀμαλθείας. Lege, *Cornucopia*, κέρασ Ἀμαλθείας. Volui etiam antehac *Cornucopiae*. Sed alterum defendit non hic tantum scriptor, sed & Ammianus Lib. XXII. p. 396. ed. Boxh. *Velut mundanam cornucopiam fortuna gestans propitia, cuncta gloriosa deferebat & prospera*. MUNCK. Hoc cornu in Fortunae manu posuit Bupalus statuarius. Pausan. Lib. IV. cap. 30. p. 355. Σμυρναίοις ἄγαλμα ἐργαζόμενον Τύχης πρῶτον ἐποίησεν, ὡς ἴσμεν, πόλον τε ἔχουσαν ἐπὶ τῇ κεφαλῇ, καὶ τῇ ἐτέρᾳ χειρὶ τὸ καλέμενον Ἀμαλθείας κέρασ ὑπὸ Ἑλλήνων. Apud Aegiratas est in aedícula statua

Fortunae, Amaltheae cornu ferentis. Pausan. Lib. VII. cap. 26. p. 592.

Ad F A B. II.

⁸ SAGITTIS EUM] MS. *tum sagittis*. Venet. *cum sagittis*. Scribe, *cum sagittis*. MUNCK.

Ad F A B. III.

⁹ IN INSULAM THESSALIAE REGNUM &c.] Ita MS. Venet. *Cum in insulam Euboeam Thessaliae regnum &c.* Mycill. *cum in insulam Euboeam per Oechaliae regnum &c.* Nulla ex illis sana lectio est. Oechalia non insula fuit, sed urbs in insula Euboea. Vide Servium ad AEn. VIII. 291. Steph. in Οἰχαλία. Forte scripserat, *cum in insulae Euboeae*

ryti trajecisset, & Iolen filiam ejus dilectam traheret in patriam; prior conjux Deianira, ut audit, animum viri esse à se mutatum, tunicam sacrificaturo Jovi Lichae famulo dedit ei perferendam; quâ ille honoratus vota religionemque piaret. Eam indutus Hercules, cum ad aram adcessisset, profecans exta; flamma vestis incaluit, & Lernaeo veneno contacta haesit visceribus. In maximo itaque cruciatu cum à corpore ejus avelli nequiret; Lichan acerbissimi muneris reum, projectum à se, Euboico mari merfit: quem innoxium culpae Tethys vertit in scopulum conchis muricibusque vestitum.

Fab. IV.

Hercules in OËta Thessaliae monte, praestructo rogo, ac sagittis traditis Philoctetae Paeantis filio, qui ejus pyram struxerat, flammis exustus est: ita ut ¹ immortalium deorum jus à Jove in coelo reciperet, & aliquando placatâ Junone, filiae ejusdem nomine ² Hebae jungeretur. Deianira autem, re audita, ipsa se interfecit.

Fab. V.

Alcmene cum ex Jove conceptum Herculem propter Junonem parere non posset, inplorata ab eâ partibus praesidens Lucina, quam quidam ³ Ilithyiam interpretantur, ad fores reginae venit. Et cum
in

boeae OEcbaliam regnum Euryti &c. OEcbalia Euboeae eleganter per Hellenismum dicitur scriptori huic non insolitum, ut ostendi ad fab. 3. Lib. VI. Talia sunt Damascus Syriae apud Curt. Lib. III. cap. 8. Ecbatana Mediae apud eundem Lib. X. cap. 4. Aegypti Alexandria apud Victor. Caesar. cap. 39. Gergovia Arvernorum apud Flor. Lib. III. cap. 10. Σάρεψα & Σιδών apud Luc. Evang. cap. IV. vers. 26. MUNCK. Sophocles in Trachin. vs. 74. de Hercule.

Εὐβοῖδα χώραν φασὶν Εὐρύτη πόλιν

Ἐπιστρατεύειν αὐτὸν, ἢ μέλειν ἔτι.

Ubi Schol. ἐπὶ οἱ φασὶν τῇ Θεσσαλίᾳ εἶναι Οἰχαλίαν, ἔστι δὲ ἄτοπον συνωνυμεῖν. Vide Schol. Apollonii Rhodii Lib. I. Arg. vs. 87. quare conjici potest, scriptoris licet a veritate aberrantis, ipsissima fuisse verba in OEcbaliam Thessaliae, regnum Euryti. Vide Micyll. ad Ovid. IX. M. 136.

Ad F A B. IV.

¹ IMMORTALIUM DEORUM JUS] Sic edidit

Raenerius. Sed MS. cum Venet. & Micyll. *immortale jus*. Forte, *immortalitatis jus*. MUNCK. Pallas Herculem in coelum invexisse dicitur. Unde in Amyclaei Throno conspicitur Ἀθηναῖα ἄγυσα Ἡρακλῆα συνοικήσαντα ἀπὸ τῆς θεῆς. V. Pausan. Lib. III. cap. 18. p. 255.

² HEBAE JUNGERETUR] Hinc Propertius Lib. I. El. 13. vs. 23.

*Nec sic coelestem flagrans amor Herculis Heben
Sensit ab OËtaeis gaudia prima jugis.*

Ubi vide Broukh. Hoc matrimonium Herculi praedixerat Tiresias Jovis vates apud Pindarum O. Nem. I. vs. 105.

Ἐπεὶ (Τειρεσίας) αὐτὸν μὲν, εὖ εἰρή-
να τὸν ἄπαντα χρόνον χεῖν αἰεὶ
Ἥσυχίαν, καμάρων
Μεγάλαν ποῖαν λαχόντ' ἐξάρεσθαι,
Ὀλβίους ἐν δάμασι δεξάμεναι
Θαλερῶν. Ἡβαν ἀκοῖαν.

καὶ

in terrâ relidens nexis manibus partum retardaret, Galanthis ⁴ praeministra conspexit eam, subspicataque est eo gestu impedimento esse dominae suae, quo minus pareret, & providentia dolum ridens, e-mentita est Alcmenam partu solutam. At illa imprudens resolutis manibus, Alcmenam cruciatu liberavit. Cujus astutiam gravissima poena est profecuta: namque eam in mustelae figuram convertit, ita ut ore, quo mentita est, pareret.

Fab. VI. & VII.

Dryope Euryti filia, foror Ioles, Andraemonis conjux, quam antea dilexerat Apollo, cum ad lacum sacratum Nymphis dona ferens venisset, & ex arbore loto ramum decerpisset, quo parvum filium nomine ⁵ Amphison, quem secum tulerat, oblectaret, in quam Lotos, fugiens Priapum, erat transfigurata; quia sacrae arboris exstiterat violatrix, trunco ejus haesit infixâ. Inter quae dum casum fororis Iole refert Alcmenae, Iolaus ⁶ Herculis & Hebes filius in antiquam pueritiam transfusus videtur. Sic enim Junonis filia roganti conjugii promiserat.

Fab. VIII.

Callirhoe Acheloi amnis filia Alcmaeonis, qui materno sanguine adspers-

καὶ γάμοι δάσαντα παρ' Διὶ Κρονίδα,
Σεμνὸν ἀνίστειν δόμον.

Qui de Hebe Herculis in coeli uxore agit etiam O. Nem. x. vs. 31. & Od. Isthm. iv. vs. 102. Pausan. Lib. i. cap. 19. pag. 44. in Herculis templo Athenis βαῖνοι δὲ εἰσιν Ἡρακλῆς τε καὶ Ἥβη, ἣν Διὸς παῖδα ἔσαν συνικεῖν Ἡρακλεῖ νομίζουσιν. unde Argis in Junonis templo ara est, in qua coelatae sunt Herculis & Hebes nuptiae, v. Lib. ii. cap. 17. pag. 148. Haec fabula notat, famam Herculis numquam esse intermorituram. vide, quid de Hebe notet Heraclides Ponticus in Alleg. Homeric. pag. 449.

Ad F A B. V.

³ ILITHYIAM INTERPRETANTUR] *Elitbyiam* MS. Horat. Carm. Saec. *Lenis Ilithyia*. Schol. *Diana à nobis quidem Lucina Dea, à Graecis autem Ilithyia dicitur: sic & Homerus eam nomina-*

vit, quia parientibus favere putabatur. Anton. Liberal. in hac fabulâ cap. 29. Μοῖραι καὶ Εἰλείθυια πρὸς χάριν τῇ Ἥβῃ κατέχον ἐν ταῖς ἀδύταις τῷ Ἀλκμήνῳ. MUNCK.

⁴ PRAEMINISTRA] Ancilla. Restituimus idem vocabulum huic scriptori Lib. ii. cap. i. ubi vide, quae annotavimus, si tanti putes. MUNCK.

Ad FAB. VI. & VII.

⁵ AMPHISON] Repone *Amphisson* ex Anton. Liberal. cap. 32. Monuit id jam pridem Nob. Heinsius. Aliter fabulam narrat Tzetz. ad Lycophron. pag. 83. ed. Steph. MUNCK.

⁶ HERCULIS ET HEBES FILIUS] Sic cum Vernet. & Micyll. etiam MS. Falsum tamen Iolaum fuisse Herculis filium. Ἀδελφίδης Herculis fuit, fratris nempe ejus Iphicli filius. Vide Palaephagum, Solinum, alios. MUNCK. Vide notas ad fab. 14. Hygin. & fab. 30.

adsperſus in Acarnaniam ſe contulerat, ut expiaretur, conjugium iniit. ¹ Ex duabus Alcmaeon filios edidit: qui cum per fallaciam ² à Phegeo, cujus ante filiam habuerat, eſſet occiſus; ³ petit Callirhoe à Jove liberis ſuis, ut ultores patris eſſent, annos adjiceret. Ergo ut id conſequi poſſent, dei voluntate ex pueritiâ in adoleſcentes factum eſt ut cederent.

Fab. IX.

⁴ Miletus ex infula Cretâ in Aſiam proſectus, ibi ⁵ urbem ſui nominis conſtituit. Huic ex Maeandri filia Byblis & Caunus nati ſunt. Byblis cum fratrem corporali amore potius, quam pio patrioque more diligeret, nec ⁶ veſaniam cupiditatis compeſceret, atque per literas deteſtandum amorem indicaviſſet, furiali veſaniâ ipſe inſtinctus, patriam profugit. Quem illa dum veſtigiis perſequitur, multas per-

menſa

Ad F. A. B. VIII.

¹ EX DUABUS ALCMAEON FILIOS] Haec lectio eſt à Raenerio. MS. & Venet. non agnoſcunt τὸ Alcmaeon. Nec Micyll. quae praefert, ex eoque duos filios edidit. Id quod ſatis commodè dictum eſt. MUNCK. Lectionem probo. Pausan. L. VIII. cap. 24. p. 467. Alcmaeonem ait de Callirhoe ſuſcepſiſſe duos filios Acarnanem & Amphoterum.

² A PHEGEO] A filiis Phegei Temeno & Axione, quorum ſororem Alpheſiboeam repudiarat, occiſum narrat Pausanias in Arcadicis. Aliter haec ab Apollodoro referuntur Lib. III. Confer Hygin. Myth. cap. 245. & Paſſerat. ad illa Propert. Lib. I. el. 15. Alpheſiboea ſuos ulta eſt pro conjuge fratres. Errat tamen vir doctiſſimus, cum ab Hygino ſcribi annotat Alcmeonem à genere Phegeo eſſe interfectum. MUNCK. Vide Burm. ad Ovid. IX. M. 412. apud Hyginum fab. 245. pro Phegeus legendum quoque Phegeus. Sed de patre ejus ac matre nihil certi ſtatui poteſt. De Phegeo Inachi & Nymphae Melies filio, qui urbem Phegas condidit, & filios Spartonem, & Meſſonem ſuſcepit, vide Schol. Eurip. Orell. vs. 1248. quae urbs Phegae a Pauſania Lib. VIII. cap. 24. p. 646. Phegia vocatur; qui cum Stephano Byzantino facit, urbem poſtea Pſophidem eſſe dictam adjiciens.

³ PETIT CALLIRHOE] Poſterior vox nec in Venet. nec in MS. comparet. Micyll. dedit, petit illa &c. MUNCK.

Ad F. A. B. IX.

⁴ MILETUS] Apollinis ex Acacallide filius. Vide Anton. Liberal. cap. 30. & quos Meurſius laudat Cretae cap. VIII. Ariam matrem ejus vocat Etymol. auſtor in Μίλητο. Μίλητο, inquit, πόλις. ὅθεν καὶ Μιλήσιοι, ἀπὸ Μιλήτε ἢ Ἀπόλλωνος καὶ Ἀρείας. Aut hoc falſum, aut errat Schol. Theocriti in Eidyll. VII. vers. 115. Μιλήτε γὰρ φασι καὶ Ἀρείας ἐγγόνες παῖδες Δαῦντος (leg. Καῦντος) καὶ Βυβλὸς &c. Confer Parthen. Eroticōn cap. XI. MUNCK.

⁵ URBEM SUI NOMINIS] Antea Miletus Anactoria dicta Pauſan. Lib. VII. cap. 2. pag. 524. Μιλήσιοι δὲ αὐτοὶ τοιάδε τὰ δοξαζόμενα σφίσι ἐναι λέγουσιν. ἐπὶ γυναικὸς μὲν δὴ ἈΝΑΚΤΟΡΙᾶΝ καλεῖσθαι τὴν γῆν, Ἀνακτὸς τε αὐτόχθονος καὶ Ἀστειῶς βασιλεύοντος. ἢ Ἀνακτὸς. Μιλήτε δὲ κατέρχοντο ἑὸν Κρητῶν, ἥτε γῆ τὸ ὄνομα μετέβαλεν ἀπὸ τῆς Μιλήτε καὶ ἡ πόλις. ἀφίκετο δὲ ἐκ Κρήτης ὁ Μίλητος καὶ ὁ σὺν αὐτῷ στρατός, Μίνα δὲ Εὐρώπης φεύγοντες. unde in Schol. Apoll. Rhod. I. 186. pro ἀνακτορίαν legendum puto Ἀνακτορίαν. Anactorium enim urbs Acarnaniae. De qua Thucyd. I. 29. & interpr. ad Stephanum Byzantinum. Priſcis temporibus non tantum conditores primi urbibus, quas fundabant, nomina imponebant, verum etiam novi coloni urbium aut regionum occupatarum nomina mutabant. Pauſanias Lib. IV. cap. I. p. 280. Ἀθροίσαντες δὲ ἐκ τε Ἀργεὺς δύναμιν καὶ ἐκ Λακεδαιμόνων ἀφίκετο εἰς ταύτην τὴν χώραν. καὶ συμπάσῃ μὲν ἐτίθη τῇ γῇ Μιωσῆν τὸ ὄνομα ἀπὸ τῆς Πολυκάου γυναικὸς. cap. 2. p. 283.

Καὶ

mensa gentes, novissimè in Cariam venit, ibique assiduo moerore, & fletu fatigata cum concidisset, Nympharum Lelegeidum misericordiâ exspirantis lacrymae 7 in fontem conversae sunt, qui dominae nomine est insignis.

Fab. X.

* Phaestos est oppidum in insula Cretâ. Hic Ligdus generosae stirpis, ac praestantis fidei, cum petiisset à Telethusa conjuge, ut, si puellam pareret, necaret; si puerum autem, sobolem patriae servaret; & uterque pro casu futuro lacrimas dedissent, mater nequiens 9 adferre manus filiae, Isidem in malis habuit auxilio: cujus pollicitis illa infantem pro puero, decepto patre filii opinione, nutrit. Namque cum aetas matura nuptiis increvisset, nihil subspicans pater, obstrictus fide conjugis, Ianthen ex Theleste genitam despondit. Qui inter

Καὶ οἱ τ' χάρας τὸ Κερμασίον, τότε ἡ Οἰχαλίαν κληθεῖσαν, ἀπένειμεν ὁ Περίηρης ἐνοικῆσαι. γινέσθαι ἡ ὄνομα Οἰχαλίαν τῇ πόλει φασὶν ἀπὸ τῆς Μελανίως τῆς γυναῖκος. Cap. 34. p. 365. de urbe Coronea. Τὸ μὲν δὲ ὄνομα τὸ δρχαῖον εἶχεν Ἀῖπεια. ἐπεὶ ἡ ὑπὸ Θηβαίων κατήχθησαν ἐς Πελοπόννησον, Ἐπιμελίδην φασιν ἀπεσπάλιντα οἰκιστὴν καλέσαι Κορώνειαν. εἶναι γὰρ αὐτὸν ἐκ Κορωνείας τῆς Βοιωτῶν. Unde tot Orchomeni, tot Thebae, aliaeque ejusdem nominis urbes in diversis regionibus reperiuntur. Sed ad rem. Idem Pausanias pag. 366. Ἀσινῶσι ἡ τὸ μὲν ἐξαρχῆς Λυκαρχίδης ὁμοῦ, πρὶν τὴν Παρνασσὸν ὄρεϊ. ὄνομα ἡ ἦν αὐτοῖς, ὃ δὲ καὶ ἐς Πελοπόννησον διεσώσθη, ἀπὸ τῆς οἰκιστῆς Δρύοπος. Lib. v. cap. 23. p. 437. Κρήνη ἡ ὑστερον Κάσανδρον κατήγαγε μὲν Πολυδάδης ἐπὶ τὰ οἰκῆα, ὄνομα ἡ ἔσ τὸ δρχαῖον τῇ πόλει, ΚΑΣΑΝΔΡΕΙΑ ἡ ἐγένετο ἀπὸ τῆς οἰκιστῆς. Sed fatis exemplorum.

6 VESANIAM CUPIDITATIS] MS. *Vesania cupiditatem*, MUNCK.

7 IN FONTEM CONVERSAE SUNT; QUI DOMINAE NOMINE EST INSIGNIS] Byblis nempe dictus fons ille, & à multis veterum laudatus. Sed urbis Byblidós in Cariâ qui mentionem faciat, non facile invenias praeter unum Antoninum Liberalem, qui id facere videtur cap. 30. Καὶ ἐλθόντες διδυμοὶ παῖδες αὐτῶν Καῦν & Βιβλῆς, ἀφ' ὧν πόλις ἐστὶν ἔτι νῦν ἐν Κασίᾳ, Καῦν & Βιβλίς. Vertit Xylander: *Natque ei sunt gemini liberi, Caunus & Biblis, unde etiamnum sunt Caunus & Biblis Cariae urbes.* Verum hoc si voluisset Liberalis, ita potius scripsisset; ἀφ' ὧν πόλεις εἰσὶν ἔτι νῦν ἐν Κασίᾳ &c. Crede mihi male transposita esse verba Antonini. Ordinem illis suum

restitues, si ita scripseris: Καὶ ἐλθόντες διδυμοὶ παῖδες αὐτῶν, Καῦν & Βιβλῆς, ἀφ' ὧν πόλις ἐστὶν ἔτι νῦν ἐν Κασίᾳ, καὶ Βιβλίς. Sic nullam tibi amplius molestiam exhibebit urbs Biblis, quae nulla est. Byblos notissima & antiquissima Phoeniciae urbs. Stephanus: Βύβλος πόλις Φοινίκης δρχαρχία παλαιῶν, Κρήνης κλίσμα, ἀπὸ Βύβλης τῆς Μιλήτης θυγατρὸς. Nota Byblen dici, quae Byblis est aliis. Etymol. auctor. Βύβλος πόλις Φοινίκαν δρχαρχία &c. Ἡσίοδος, Βύβλον τ' ἀγχίαλον καὶ Σιδῶν ἀνθεμόεσαν. Atqui ille versus 912. est in Dionysio, nisi quod ibi exhibetur Σιδῶνα, quomodo & pag. 21. in commentario suo adducit Eustathius. Puto ergo pro Ἡσίοδος in Etymol. reponendum esse Διονύσιος. MUNCK.

Ad F A B. X.

8 PHAESTOS] De hac urbe v. Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 88. & Philostrat. cap. vi. de Apoll. Tyan. cap. 10. & pluribus J. Meursius in Creta Lib. 1. cap. 13. qui adnotat, eandem sexus mutationem in Galathea accidisse non in Iphide ex Antonino Liberali cap. 17. Metam. Plures vero fuere Iphides. De Iphide Stheneli filio & Eurysthei fratre ab Aëta agit Dionysius Milesius apud Schol. Apoll. Rhod. iv. Arg. 223. & 228. Iphis Alectoris filius Anaxagorae nepos Argis imperavit; & fato functus reliquit regnum Sthenelo filio fratris Capanei; ut docet Pausanias Lib. 11. cap. 18. pag. 150.

9 AFFERRE MANUS] Ita MS. Edd. *inferre*. Petron. *Attulisset mihi damnatus manus*. Nepos Timol.

inter se cum gravi amore premerentur, maximè Iphis (hoc enim pater nomine avi eum vocari voluerat) ¹ trepidante ergo matre, ne Iphis ² puella cum infamiâ reperiretur, eadem dea fuit auxilio. Nam ut totis nuptiis jugari possent, Iphin in puerum transfiguravit.

Fabulae Lib. X.

- I. Anonymus quidam, item Olenus & Lethaea, in lapides.
- II. Attis in pinum.
- III. Cyparissus in cupressum.
- IV. Jupiter in aquilam.
- V. Hyacinthus in florem.
- VI. Cypri incolae in boves.
- VII. Propoetides in lapides.
- VIII. Pygmalionis statua eburnea in virginem.
- IX. Myrrha in arborem sui nominis.
- X. Ex connubio Myrrhae & Cynarae incesto Adonis.
- XI. Hippomenes & Atalanta in leones.
- XII. Adonis cruor in florem purpureum.
- XIII. Menthe Nympha in herbam mentham.

Fab. I.

Orpheus, Eurydice interempta, ad inferos descendit, & à Dite inpetravit, ut eam reduceret ad superos, lege propositâ, si sequentem

Timol. cap. I. *Ipse non modo manus non attulit, sed ne aspicere quidem fratrum sanguinem voluit. Etiam afferre vim pro inferre restitimus huic scriptori Lib. I. 9. & II. 8. MUNCK.*

¹ TREPIDANTE ERGO &c.] Sic reposui ex MS. Edd. exhibent, & trepidante etiam matre. MUNCK.

² PUELLA CUM INFAMIA] Haec à Raenerio sunt. Venet. & Micyll. *Ne Iphis diu adversus virum cum infamia reperiretur.* Et sic etiam MS. nisi quod dum pro diu praefert. MUNCK.

Ad LIB. X. FAB. I.

³ ORPHEUS UT LUCEM &c.] MS. *Orphea & mox, stupuisse dicunt.* Nec mirum si stupuit ille, qui videbat Cerberum. Φοβερός enim fuit.

Plutarch. in libello de Fluv. p. 53. Ed. Mauf. fac. Κέρβερος, ὃν ἔνιοι καλεῖσιν φοβερόν, ὑλάκνησι. MUNCK.

Ad F A B. II.

⁴ MUTATUS EST] Addunt Venet. & Micyll. *Alii ferunt fuisse eum filium, alii pastorem.* Aliam longè de pinu historiam narrat Constantin. Geopon. Lib. XI. cap. II. MUNCK. Cl. Oudendorp. ad J. Obsequent. de Prodig. cap. 104. legit pro *matris Delum, matris Deae.* in Colon. tamen rotundis verbis scribitur *matris Deorum.* Licet praestantissimi viri lectionem non rejiciam.

tem non respexisset: quod ille praestare non potuit. Revocatâ ergo ad inferos, ³ Orpheus ut lucem contigit, sic dementiâ stupuisse dicitur, ut qui canem Cerberum videns prae timore in saxum versus est. Item ut Olenus & Lethaea, qui in Ida monte in lapidem transfigurati sunt. Postea dolore & fletu finito, ne rursus conjugale desiderium experiretur, puerilem venerem instituit.

Fab. II.

Ad cantus Orphei desiderantis consuetudinem conjugis, cum plurima animalia capta vocis dulcedine convenissent, & in his etiam arbores elicitae: inter eas stupens cantibus fuit pinus Cybeles, montis, qui in Phrygia est, in quam Attis matris deûm antistes ⁴ mutatus est.

Fab. III.

⁵ Cyparissus Amyclei filius ex insula Cea. Hunc Apollo dilexit, & propter cervum ⁶ patientem manus, quem per inprudenciam fagitta transfixum interemerat, manus suas adferentem sibi periculo eripuit; & protinus in ⁷ arborem sui nominis vertit.

Fab. IV.

Ganymedes ⁸ Trois filius ⁹ primâ formâ, cum caeteris Iliensibus Phry-

Ad F A B. III.

⁵ CYPARISSUS AMYCLEI FILIUS] Vitiosum hoc putem. Telephi filium facit Servius ad AEn. III. 680. Etiam de cupressu qua narrat Constant. Geopon. Lib. XI. cap. 5. multo remotiora sunt. MUNCK.

⁶ PATIENTEM MANUS] I. e. mansuetum. Vide Celeb. Burm. ad Nostrum Lib. VII. fab. 13. & 14. Est autem Virgiliana locutio ut Lib. VII. AEn. vs. 790. de cervo, ut h. l.

Ille manum patiens, mensaeque adfuetus herili.

⁷ ARBOREM SUI NOMINIS] Frequens ea phrasidis Lactantio, quâ & Servius usus ad AEn. III. 694. In fontem sui nominis versa. Habet tamen

MS. cum Venet. & Micylliana, *genitivi nominis*. Naso alicubi: *Genitivaque nomina Cottae*. MUNCK.

Ad F A B. IV.

⁸ TROIS FILIUS] Licet variae variorum de Ganymedis patre sint sententiae, quas collegi ad Hygini fab. 271. item Davisius ad Ciceron. Lib. I. Tusc. Quaest. cap. 26. pag. 64. 65. plerique tamen Trois filium faciunt, praecunte Homero. Vide Pausan. Lib. V. cap. 24. pag. 440.

⁹ PRIMA FORMA] H. e. principe pulcritudine, ut rectè Barthius. Sed quod ex Euripide laudat, *πρῶτον μὲν εἶδος ἄξιον τρυφῆς*, & *πρῶτον εἶδος* interpretatur *palmarem speciem*; in eo memoria illi imposuit. Stobaeus in Sermone de

Qq q q q

Pul-

Phrygiae praeferretur, & assiduis venationibus interesset, ne infamiam virentis aetatis subiret, Jupiter versus in aquilam ex Idâ monte eum rapuit in coelum, ¹ ministrumque fecit.

Fab. V.

² Hyacinthus Amyclae, dilectus ab Apolline, cum per jocos in certamen disci venisset, altius jactum pondus non prius ³ despicere potuit, quam capiti sensit injectum. Quo eliso, post obitum ejus cruor in florem ejus nomine inscriptum cessit.

Fab. VI.

Amathus oppidum in insulâ Cypro, cujus incolae, obtritâ consuetudine humani generis, soliti in arâ Jovis, quae proxima erat deae, advenas immolare. Quorum crudelitate Venus offensa, ne relinquere sedes suas cogeretur, in boves eos vertit, qui à magnitudine cornuum Ceraestae apud Salaminios sunt nominati.

Fab. VII.

Propoetides ⁴ filiae Amathunteae, adspersatae Venerem, primae in trivio

Pulcritudine, Athenaeus Deipnos. Lib. XIII. ut & Porphyrius, versiculum illum Euripidis ita proferunt: Πρῶτον μὲν, εἶδ' ἄξιόν τινα μὲν, hoc est, *Primo quidem, specie dignus est imperio.* MUNCK. Vide Celeb. P. Burm. ad h. l.

I. MINISTRUMQUE FECIT] Apoll. Rh. III. 115.

Τὸν γὰρ ποτὶ Ζεὺς
Οὐρανῷ ἱγκατένασεν ἐφ' ἑστὶν ἀθανάτοισιν,
Κάλλιόν ἱμερθεῖς.

Pindarus Olymp. Od. I. 70.

Ποτὶ δῶμα Διὸς μετ' ἄστυ,
Ἐνθα δούτιρ' ἦν χρόνῳ.
Ἦλθε καὶ Γανυμήδης
Ζηνὶ ταῦτ' ἐπὶ χεῖρσιν.

Hinc apud Eleos conspiciuntur ὡς ὁ αὐτὸς Διὸς καὶ Γανυμήδης ἀγάλματ' αἰ, ut docet Pausanias Lib. V. cap. 24. p. 440. ejusque imago collocatur etiam inter Proserpinae, Veneris ac Dianae simulacra. ut idem cap. 26. pag. 446.

Ad F A B. V.

² HYACINTHUS AMYCLAE] Ita ex MS. reposui pro *Amyclides*, quod editi repraesentant. Est Graecismus elegans, quem & superius non uno loco huic scriptori restitui. Vide not. ad fab. 3. Lib. VI. MUNCK.

³ DESPICERE POTUIT] Malim, *dispicere*. MUNCK.

Ad F A B. VII.

⁴ FILIAE AMATHUNTEAE] MS. & Venet. *Amathunteae*. Ceteri editi, *Amathunte* vel *Amathuntis*. *Amathuntis* esset scribendum. Sed poeta non dicit Amathuntis fuisse filias. Legerim *feminae Amathunteae*. MUNCK.

⁵ PUDORE INDURUERANT] Ita Venet. & Micill. Raenerius, quia vero ad pudorem &c. MS. quia pudorem duruerant. Fort. quia pudorem exsuerant. MUNCK.

trivio vulgavere corpora. Ob ejusdem deae iram, qui s pudore induruerant, in lapidem novissimè sunt transfiguratae.

Fab. VIII.

Pygmalion offensus inpudentiâ vulgari Propoetidum, statuit coelebs permanere: qui cum signum virginale ex ebore fecisset; captus specie ejus, in vecordem incidit amorem, ⁶ & totâ mente quaelivit à dea, ut ei signo, cujus amore exarsisset, anima infunderetur. Qui ut egressus templo domum pervenit, comperit, ⁷ voto se esse donatum conjugii. Itaque ⁸ laetatus arte suâ, ⁹ Paphum filium genuit, qui in insulâ Cypro oppidum sui nominis constituit.

Fab. IX.

Myrrha Cinyrae & Cenchreidis filia, iracundiâ Veneris, ¹⁰ quod sibi mater ejus praeferretur, patrem inpio amore dilexit: nec viam potiendi inveniens, cogitur suspendium experiri. Cujus nutrix intra cubile gementis excepit vocem; & signis cognitis nefariae mortis, dum diligentius scrutatur, causam poscit. ¹¹ Consolata ergo puellam, ei pollicetur, se effecturam, ut parenti sine ullâ infamiâ jungatur. ¹² Cujus illa orationem in promissum tempus differt. At anus die

Ad F A B. VIII.

ὁ Εὐρυπείδης, καὶ Παφίας νόμῳ. Aut foemina fuit Paphus, aut scribendum, ἡ Πάφω. MUNCK.

6 ET TOTA MENTE] *Et cum tota mente* Vett. edd. cum MS. MUNCK.

7 VOTO SE ESSE DONATUM] *Elegantius foret, damnatum.* Hygin. Astron. Lib. ii. cap. 24. *Quo voto damnatam crinem in Veneris &c.* Nepos Timol. 5. *Dixit nunc demum se voti damnatum esse.* Liv. v. 15. *Haud mirum esse furere civitatem, quae damnata voti, omnium rerum priorem curam, quam religione se exsolvendi, habeat.* Virg. Eclog. v. 80. *Damnabis tu quoque votis.* Confer quae habet Briffon. in de Formul. Lib. i. MUNCK. Livius Lib. xxvii. cap. 45. *Damnarenturque ipsi votorum.* De verbi *damnare* in hac re notione Laëtantius ad Statii iii. Th. 562.

8 LAETATUS ARTE SUA] *Artis suae* MS. Et notus hellenisticus. Ita *laetari malorum* dixit Maro AEn. xi. vers. 280. nec non *laeta malorum* vers. 73. MUNCK.

9 PAPHUM FILIUM GENUIT] *Quid ergo sibi vult* Schol. Pind. ad Pyth. Od. ii. ? Οὐτὸς δὲ (Κινύρας) ὡς Ἀπόλλωνος υἱὸς καὶ Πάφω. Καὶ εἰς

Ad F A B. IX.

10 QUOD SIBI MATER &c.] Ita Raenerius. MS. τὸ sibi non habet. Venet. & Micyll. *Quod mater ejus praeferretur deae.* MUNCK.

11 CONSOLATA ERGO PUELLAM] Haec à Raenerio lectio est. Venet. Micyll. & MS. *Consulta ergo puella.* Forte, *consolata puella.* Notum est praeterita participia deponentium saepissimè passivè sumi. Ne dicam jam etiam *consolo* dixisse veteres. Unde Vetus Interpr. Matth. cap. ii. *Rachel plorans filios suos noluit consolari.* Leo Papa Libr. de Confl. Virt. & Vit. cap. xx. ex Matth. cap. 5. *Beati qui lugent, quoniam ipsi consolabuntur.* MUNCK.

12 Cujus illa ORATIONEM] Ita cum MS. etiam Venet. & Micyll. Puto tamen scribendum, *cujus illa orationem.* MUNCK.

die solenni Cereris, quo mater ejus operata à viro secubabat, alumnâ noctu deducit ad Cinyram, praedicans formâ ejus impulsam sibi se credidisse: qui² datâ cupiditate lumen inferri jussit, ut speciem ejus notam haberet. Cognitusque filiae pater stuprator, coactus est pudore ferro stricto eam insequi. Quae duplici metu territa in sylvam profugit: ibique misericordiâ ejusdem deae in arborem, quae ejus nomen indicaret, mutata est.

Fab. X.

Ex Myrrhae & Cinyrae incesto concubitu ob iram Veneris conceptus est infans.³ Versâ enim Myrrhâ⁴ in arborem sui nominis nascitur, quem Adonem cognominant: quem Venus non minus dilexit, quam puella patrem Cinyram dilexerat, beneficio Cupidinis.

Fab. XI.

Atalante Schoenei filia, cum de conjugio sciscitata esset, & monita, ut nulli jungeretur, quia omnium virginum perniciosissima erat, petentibus procis legem proposuit, ejus conjugem futuram, qui se cursu pedum

I SE CREDIDISSE] Se coneredidisse MS. MUNCK.

2 DATA CUPIDITATE] Notat Barthius dare cupiditatem esse huic scriptori satiare, & phrasin eam esse percussam non triviali monetâ. Immo, me iudice, nec Latinâ. Scripserim sedata cupiditate. Supr. Lib. iv. cap. 5. Cupiens, ut in antedictis, cupiditatem sedare. Festus Avienus Descript. Orbis Terr. Myrrha furor quondam Memyreus. Rescribe Cinyreus. Ad eundem modum Heros Cinyreus, & Juvenis Cinyreus dicitur Adonis à Nasone Lib. x. Met. vers. 712. & 730. Auson. Epitaph. Her. 33. Verum aut Persephonae Cinereus ibit Adonis &c. MUNCK.

Ad F A B. X.

3 VERSA ENIM MYRRHA] Ita vult sanè Naso. Aliter Anton. Liberal. cap. 34. Περσενεχθέντι ἡ χαλκίς ἔπειρος. Καὶ τὸ βρέφος μὲν ἐξέβαλεν ἐκ τῆς γαστέρος. Quae verba ita verterim, subito lumine illato, agnita est, & partum alvo ejecit. Festus: Extraneus quoque dicitur, qui ante tempus natus, vel potius ejectus est. Dictus autem extraneus, quod cum mater exterrita alvo ejecit. Idem in Egeria. Egeriae Nymphae sacrificabant praegnan-

tes, quod eam putabant facile conceptam alvum egerere. MS. Leid. alvo. Lege, conceptum alvo, nisi conceptam alvum vocavit, quae concepit, ut ova concepta, quae pullum conceperunt, sive in pullum coierunt, apud Petronium; quemadmodum contra abortivum ovum dixit Martialis Lib. vi. 93. quod gallinae suppositum non concepit. Certè activè τὸ concepta accipit Scaliger in illis apud Virgil. in Culice: *Femineum concepta decus*. Caeterum ut ἐμβάδεν apud Antoninum, & in Scholiis Callim. in Hymn. Dian. vers. 232. ita & ἐμβάδεν de partu dicitur apud Schol. Homer. ad Iliad. T. 109. ἐμβάδεν ejicere Latino-rum est, ut abjicere ἐμβάδεν. Valer. Max. Lib. iv. cap. 6. ex. 4. Partu, quem utero conceptum habebat, ejicere coacta est. Scheckius Praemess. cap. 4. abigere legit, quod in MS. invenerit abjicere. Sed abjicere idem esse quod abigere interdum dixerim. Marcell. Lib. xvi. p. 131. ed. Boxh. Ut quotiescunque concepisset, immaturum abjiceret partum. At tu abigeret reponendum ibi forte censebis. Scio usitatus esse. Servius ad Georg. iii. 139. Tunc enim diligentius tractandae sunt, ne ahigant. Verum abjicere pro abigere invenias apud Marcellin. etiam Lib. xv. p. 86. Hunc per subscriptionem abjicere sede episcopali. Et apud Hyginum Myth. cap. 120. Abiectis ministeriis, ipsa

pedum antecessisset, victo autem necem statuit. Quam cum Hippomenes Megarei filius ex progenie Neptuni intenso amore diligeret, nec s̄ morem certaminis expavesceret, Venerem in malis habuit auxilio. Nam ⁶ ex Amaseno agro, qui est in insulâ Cypri, ei tria mala aurea donavit, ut in cursu projiceret virgini: futurum enim, ut cupiditate ejus ⁷ tardaretur inpetus, ea dum peteret. Cujus monitis Hippomenes consecutus victoriam, postea ingratus adversus deam cognitus est. Itaque impulsu ejusdem deae, matris deum lucum dum transgrediuntur, quem Echion terrae filius sacraverat, non tenuerunt cupiditatem, quin adversus religionem in sacrato concubuerint solo. Quam ob causam à deâ in leones sunt conversi: unde ⁸ deum matri ex illo leones sunt subjecti.

Fab. XII.

Adonis supradictus, monitus à Venere quam vim ferae haberent, non obtemperavit. Igitur is in venatione ab apro interimitur: cujus cruor ejusdem deae numine in florem purpurei coloris conversus est.

Fab.

ipsa coepit. Nec non Justin. Lib. xi. c. 12. Ex collisione abjecti partus. &c. Etiam projicere de pariente dixit Lib. iiii. Interpres Abdiae Babyl. Crede nunc Jesum Christum filium Dei, & projice puerperium: Veruntamen mortuus (leg. mortuum) egredietur, quod indignè concepisti. Haec ut mulier credidit, mox egredientibus cunctis de cubiculò, projecit partum mortuum &c. Nota & puerperium dici foetum, ut in Vet. epigram. Catal. Pith. Lib. ii. Cauta quidem genitrix, noceant ne vulnera nato, Confirmat Stygio fonte puerperium. Laertius in Aristippo p. 155. ed. Steph. Ἡ δὲ τῇ Ἀθηναίᾳ πόλιν ἐδυναμένη με φέρεν, ὥστε ἡ Σεμέλη τὸ Διόνυσον, ἐξέβαλε. Interpr. Non secus ac Semele Dionysum, expulit. Rectius foret, ejecit. Dein male Dionysium vocat Bacchum pro Dionysio: in quo errore & Fulgentius deprehenditur Lib. ii. Myth. cap. 15. Ubi videndae annotationes nostrae. MUNCK.

4 IN ARBOREM SUI NOMINIS] Tzetzes in Lycophronem: Ὅθεν εἰς δένδρον αὐτῷ μετέβαλον, τὸ ἀπ' αὐτῆς λεγόμενον μύρρον, ἥτοι σμύρναν Αἰολικῶς. Ita legendus ille locus, quem male cum interpolat, tum describit homo meus. MUNCK.

Ad F A B. XI.

5 MOREM CERTAMINIS] H. e. conditionem. Terentianus: Mos certaminis & modus. Barthius. MUNCK.

6 EX AMASENO AGRO] Scribe, Tamaseo cum Heinss. ad Metam. Ovid. p. 278. MUNCK.

7 TARDARETUR IMPETUS, EA DUM] MS. & Vett. edd. Ut cupiditate ejus tardaretur, dum peteret. Scribendum esset, cupiditatem eorum. Catal. Pith. Lib. iv. Haec poterant celeres pretio tardare puellas. Sed alteram lectionem adstruit Hygin. Myth. cap. 185. Puellae inpetum alligavit. MUNCK.

8 DEUM MATRI] MS. Deae matri. Forte, Idaeae matri. Vid. not. ad Myth. Hyg. cap. 291. & idem tibi, quod mihi, videbitur. MUNCK.

Ad F A B. XII.

9 NON OBTEMERAVIT] MS. & Venet. non agnoscunt verba illa. Immo nec Micyllus, cujus editio exhibet, Quam vim ferae haberent, igitur is (dum negligit haec) ab &c. Sed verba inclusa

Fab. XIII.

• Minthe Nympha in herbam mutata mentham, odio Proserpinae Cereris filiae, quod cum patre conjuge suo concubuiſſet.

Fabulae Lib. XI.

- I. Serpens in lapidem.
- II. Thraciae mulieres in arbores.
- III. Contacta à Midà & arena Pactoli in aurum.
- IV. Midae aures in asini aures.
- V. Cannae vocales.
- VI. Neptunus & Apollo in homines.
- VII. Thetis Nympha in varias formas.
- VIII. Daedalion in volucrem.
- IX. Lupus in faxum.
- X. Ceyx & Alcyone in aves sui nominis.
- XI. Aëacus in volucrem mergum.

Fab. I.

Orpheus, ² OEagri fluminis & Calliopes Musae filius, cum habuif-

clufa parentheſi procul dubio ab emendatore aliquo ſunt. MUNCK.

Ad F A B. XIII.

I MINTHE NYMPHA] Cocyti filia. Plinius Lib. XIX. cap. 8 *Menthae nomen ſuavitas odoris apud Graecos mutavit, cum aliqui Mintba vocaretur, unde noſtri nomen declaraverunt. Lige, declinaverunt, ut habent edd. Vett. Nam à μίνθη vel μίνθα Graecorum declinatum Latinum mentha. Dicitur & μίνθη. Schol. Ariſtoph. ad Aët. II. ſc. I. Μίνθη οἱ μὲν τὸ ἡδυόσμον. οἱ δὲ τὴν ἰνύγην &c. Confer Strabon. Lib. VIII. MUNCK.*

Ad LIB. XI. FAB. I.

2 OEAGRI FLUMINIS] Rex Thraciae fuit. Vide Philargyr. ad Virg. Georg. IV. 523. MUNCK.

3 IN ALTERA] In aliâ MS. MUNCK.

4 PUERILEM AMOREM] Vide Hyg. Astron. Lib. II. cap. 7. Sed Conon: "Οτι & μετρίδων αὐταῖς τὸ δούλιον, τάχα μὲν καὶ ἄλλας ἀποφάσεις. In ſacris ſanè Bacchicis dilaceratus & carptus eſt, ut inter alios etiam Lactantius Firm. Lib. I. cap. 22. nobis narrat. Accedit huc, quod ſacrorum initia docuiſſe Graecos Orpheus referatur. Tatianus Aſſyrius Orat. contra Graec. Πόλιν μὲν ᾧ ἀσκήν & ἄδαν Ὀρφῶς ὑνᾶς εἰδῶξεν, ὃ δὲ αὐτὸς & μετρίδων. MUNCK. De Orpheo Myſteriorum doctore vide quae dixi in Obſ. Miſc. Vol. X. Tom. I. p. 102. Orpheus Bacchi πάρεδρος eſt apud Eleos. v. Pauſan. Lib. V. cap. 26. p. 446. & Eurip. Hippol. vs. 953. ait. Ὀρφῆα τὸ ἀνακτὴν ἔχον Βάκχου. Primus enim Myſteriorum doctor & fundator Bacchus, Orpheus emendator fuit. Conſule Diodor. Siculum, Lib. III. p. 199. qui OEagrum Orpei patrem, aequae ac Philargyrus, Thraciae regem vocat, ubi plura ad rem videnda.

5 IN TINCTAE] H. e. furore percitae. Inſtitutus eſt afflatus. MUNCK.

buiſſet conjugem nomine Eurydicen, & eam amiſiſſet, & cum ſine eâ ab inferis rediſſet, lege adcepta à Plutone, ne talem dolorem ³ in alterâ experiretur, ⁴ puerilem amorem primus inſtituit. Quam ob cauſſam Threſſae mulieres ⁵ inſtinctae, in abditis locis ſolitudinem agentem, propter deſiderium conjugis, interfecerunt; ⁶ ſeparatumque caput ejus à reliquo corpore cum lyrâ in amnem Hebrum praecipitaverunt: per quem in mare delatum, & hinc in inſulam Leſbum, cum hic haeliſſet in littore, ſerpensque morſu ſanguinem lamberet, priuſquam ⁷ vultus ejus adpeteret, ab Apolline Jovis & Latonae filio duratus in lapidem eſt.

Fab. II.

⁸ Thraciae matronae, quae caedi interfuerant Orphei, à Libero ulciſcente aemulum ſcientiae ſuae, ⁹ in arbores varias abierunt.

Fab. III.

Liber Thracia digreſſus cum Tmolum ¹⁰ montem Lydiae comitatus Bacchis peteret, Silenus ¹¹ ei aufugit: quem Phryges captum ad Midam regem adduxerunt. Agnitus ab eo, exceptus eſt, & Libero adveniēti redditus. ¹² Quod ob beneficium ¹³ optandi deus veniam ei dedit; ſi quid vellet, à ſe peteret. ¹⁴ Ille ut quaeque contigiffet, aurum

⁶ SEPARATUMQUE EJUS CAPUT] Servium vide ad laudatum modo Maronis locum. Conon. Narrat. 41. & Hygin. Aſtron. 11. 7. Plutarch. libr. de Fluv. in Hebro longè aliter haec narrat. MUNCK.

⁷ VULTUS] Ita MS. non vultum, ut edd. E. mendatio, inquires, unius literae. Ita eſt, ſed ideo non contemnenda. Litera una omiſſa corruptit etiam verſum Ariſtoph. Plut. act. 1. ſc. 1. verſ. 11. Ἰατρὸς ἐν τῇ μάντῃ, ὡς φασι σοφός. Leg. φασι. Notum eſt, addi interdum etiam ſequente conſonâ. Ariſtoph. ipſe act. 11. ſc. 5. Περὶ τῇ ἑκάτης ἔξιν τῇ πύλῃ. MUNCK.

Ad F A B. II.

⁸ THRACIAE MATRONAE] Cae MS. & Venet. MUNCK.

⁹ IN ARBORES VARIAS] In varias ſpecies MS. cum edd. Vett. Hyg. Myth. cap. 138. Ut ſe in aliam ſpeciem commutaret. MUNCK.

Ad F A B. III.

¹⁰ MONTEM LYDIAE] Ita repoſui ex MS. pro Ciliciae, quod perperam edd. repraeſentant. Vibius Sequeſter: Tmolus Lydiae, vino inſignis. Idem cap. de Flum. Hermus Lyciae. Leg. Lydiae. MUNCK.

¹¹ EI AUFUGIT] Tò ei deest Colon. ſed & facile deleri poteſt, niſi ſubſtituas eum. Vide Munck. ad Hygini fab. 258.

¹² QUOD OB BENEFICIUM] MS. cum Vett. edd. Et ob beneficium. Forte, id ob &c. MUNCK.

¹³ OPTANDI DEUS VENIAM ILLI DEDIT] Poſteſtatem vel χάριν. Prudentius Hymn. ad Cereum: Fit ligni venia mel velut Atticum. Infr. Lib. xiv. fab. 4. Optandi veniam tribuit. Hyginus in hac Fabula Mythol. cap. 191. Deoptandi dedit poſteſtatem. Salluſt. Jug. cap. 79. Optionem Carthaginienſium fecerunt. Viſtor Illuſtr. cap. 2. Ei T. Tatiuſ optionem muneris dedit. MUNCK.

¹⁴ ILLE UT QUAEQUE &c.] Sic & Veneta cum

aurum fierent: quod ei inutile fuit. Cui deus petenti, ut restitueretur sibi, fecit. Jussit enim ad flumen Pactolum perveniret, ibique, se lavaret, & sic rediret in pristinum statum: unde aqua aurei coloris esse coepit.

Fab. IV.

Pan cum Tmolus montem Lydiae frequentans fistulâ se oblectaret, elatus gloriâ agrestium Nympharum, Apollinem in certamen devocavit. Judice ergo Tmolo, cujus mons erat, cum victoria Apollini esset adjudicata, Midæ regi³ supradicto adsidenti soli displicuit. Quam ob causam Apollo ob eandem stultitiam, quam & supra gesserat in Liberi patris voluntate, iratus, aures ejus asininae ut essent, sempiterno effecit, cujus judicium⁶ nulli rei facerent. Qui tamen fertur Midas esse matris magnæ filius. Sic enim cum Hesiodo consentit Ovidius.

Fab. V.

⁷ Refert quoque deformitatem illius: quam cum veste celaret, ut famulus vidit, neque eloqui posset, ⁸ quod ejusdem dei mentem in aures haberet. ⁹ Qui rursus obruta arena arundines enatae, agitataeque vento deformitatem Midæ indicârunt.

Fab.

cum MS. Micyllus dedit, *Ille ut quacque contigisset aurum fierent, petiit.* Forte, *Ille petiit, quaecunque contigisset, aurum fierent.* Non ignoro tamen quæque posse accipi pro quaecunque. Aufon. Ludo: Pareto legi, quisque legem sanxeris. MUNCK.

¹ SE LAVARET] Haec lectio est à Raenerio. Venet. & Micyll. cum MS. *se supponeret.* Sed depravatum istud indubiè. Sensus flagitat, *ejusque fonti se supponeret*, vel simile quid. Ita enim est apud Nasonem: *Spumigeroque tuum fonti, qua plurimus exit, Subde caput.* MUNCK.

² ESSE COEPIT] *Esset* MS. cum Venet. Forte, *exstitit.* MUNCK.

Ad F A B. IV.

³ SUPRADICTO] Cujus supra mentio facta. Lactant. Firm. Instit. Lib. vi. cap. 5. *In tertio supradicti operis libro ostendit.* Salvian. de Provid. Lib. i. *Errorem supradictorum statim in ipso opere*

punivit. Euagrius in vitâ Antonii: *Cum in una memoria supradictus frater eum clausisset.* Anton. August. Itiner. Provinciae superscriptae stadia D. Divisim Plin. Histor. Natur. Lib. vii. cap. 25. *Praeter supra dicta.* MUNCK.

⁴ IRATUS] *Deus iratus* MS. & Venet. MUNCK.

⁵ SEMPITERNO] Solinus cap. 48. *Tenacibus foliis sempiterno umbrantur.* Petron. Fragm. Trag. *Sempiterno nominabitur.* Cato apud Charis. Lib. ii. *Ego mihi monumenta sempiterno posui, quæ cepti.* MUNCK.

⁶ NULLI REI FACERENT] Haec est lectio Venet. ac Micyll. quibus & MS. consentit, nisi quod *faceret* praefert. Raenerius, ut solet, etiam heic sua scripsit. MUNCK.

Ad F A B. V.

⁷ REFERT QUOQUE &c.] Repraesentavi hoc argumentum, ut in MS. invenit Nob. Heinsius, una

Fab. VI.

¹⁰ Inter Sigeum Rhoeteumque promontoria, quo loco ara Jovis Panomphaei Phrygibus est consecrata, Laomedon Capys filius cum Ilium poneret, Apollo ac Neptunus in homines versi, operas suas
¹¹ aestimati ad exstruendum murum addixerunt. Quibus perfectis, pactum aurum Laomedon negavit; ita tamen ut Neptunus perfidia regis obfensus in agros ejus mare mitteret, omnesque fructus obrueret. Supra quam poenam coëgit eum Hesionem filiam marinae prostituere belluae. Quâ liberatâ ab Hercule, rursus in fraude cognitus: equos enim, quos ob salutem virginis pactus erat, ei abnegavit: ideoque ille expugnato Ilio, Hesionen abreptam Telamoni, qui focius militiae fuerat, copulavit.

Fab. VII.

¹² Proteus cum Thetidi praedixisset, si vellet jugalis fieri, quod filium parente suo fortiolem procrearet, Jupiter incensus pulchritudine est Nymphae. Qui id sibi ne adcideret, concubitus ejus refugit, & in subcessorem conjugii Pelcum nepotem dedit: quem illa refugiens, modo in volucrem, modo in arborem, interdum in tigrim conversa, cum eluderet, ¹³ Peleus Neptunum oravit, ut opem sibi ferret:
 qui

una cum naevis suis. Raenerius maluit novum cadere. MUNCK.

8 QUOD EJUSDEM DEI] Ita cum Veneta etiam Micylliana. MS. liber pro *dei* exhibet *dt*, superpositâ virgulâ, ut non *dei*, sed *domini* scripserit videatur Lactantius. MUNCK.

9 QUI RURSUS] Cui rursus Micyll. Latet aliquid, quod dies aliquando detegit. MUNCK.

vers. 48. Τεῖα δ' εἰσιν ἀκρωτήρια τ' Ἰδης, Λεκτρὶν, Γάργαρον, Φαλάκην. Lucem haec afferunt verbis Hesychii: Λεκτρὶν, ὡς σερμὸν, ἢ ἀκρωτήριον. MUNCK.

11 AESTIMATI] Ita & Venet. Sed Micyll. *aestimato*. Latet & heic aliquid. Forte *aestuanti*, quod suscepta crevisse labore difficili dicat Naso. MUNCK.

Ad F A B. VI.

TO INTER SIGEUM RHOETEUMQUE] Serv. ad AEN. II. 312. Duo sunt Trojae promontoria, Rhoeteum & Sigeum: quod dictum est propter Herculis taciturnitatem, qui prohibitus hospitio Laomedontis simulavit abscessum, & inde contra Trojam per silentium venit, quod est σιγή. Inter quatuor Idae promontoria numerat Nicandri Scholiastes pag. 67. Ed. Soter. Κορυφαί, inquit, ἡ γοῶν ἰσοχὰς τ' Ἰδης τίσσαιρες, Φαλάκρον, Λεκτρὶν, Γάργαρον, Σίγαιον. Tria tantum facit Scholiast. ad Iliad. Θ.

Ad F A B. VII.

12 PROTEUS CUM &c.] Ita & Venet. cum Micyll. Sed MS. principium hoc paullo aliter exhibet. Proteus cum Thetidi praecetisset, si voluisset jugalis fore, ut filium parente fortiolem procrearet. Putes scripserit, praedixisset, si voluisset jugalis fieri, fore, ut filium parente &c. MUNCK.

13 PELEUS NEPTUNUM] Sic & Venet. cum Micyll. Sed MS. Peleus adorato Neptuno, ut opem in amorem sibi ferret, Proteo mandavit preces ejus, qui se mari emerferat, ac Peleo mandavit &c.

R r r r

Quam

qui cum Proteo preces ejus commendaret, ille emergens è mari Peleo mandavit, ut quiescenti Thetidi meridiano calore insidiaretur, eamque vinculis inligatam adgravaret; & quamvis in mille figuras converteretur, ne dimitteret, donec in pristinam rediisset formam. Sicque illa potitus, Achillesque Graecorum fortissimus procreatus est.

Fab. VIII.

Peleus, fratre Phoco interempto, profugus Trachina² ad Ceyca Luciferi filium in hospitium venit. Hic adcepit Daedalionis filiam Chionen speciosissimam fuisse: hanc à Mercurio per quietem³ obpressam: item ab Apolline in anum converso. Horum altero⁴ Autolycum furacissimum, qui ex albis nigra, & ex nigris alba faciebat, procreatum: ⁵ ex Apolline item Philammona studiosissimum citharae. Hanc etiam gloriantem, quod cum talibus concubisset deis, Dianae pulchritudini se praetulisse. Confestim itaque illam, ut debuit, procacem ejus linguam sagittâ incidisse, atque ex eo vulnere confestim interemptam. Quâ calamitate Daedalion cum se eodem rogo vellet consumi, neque eum proximi paterentur, ut furiis instinctus montem Parnassum petiisset, & se praecipitasset, antequam radicem montis contingeret, ab Apolline in accipitrem esse conversum.

Fab. IX.

Anetor pastor armentorum, ⁶ quae Peleus ad Ceyca perduxerat, indicat

Quam lectionem minus improbabis, si ante inspexeris, quae ad Hyg. Myth. cap. 8. annotavi. MUNCK.

I ILLA POTITUS &c.] Tzetzes in Lycophron. p. 37. Καὶ ὁ Εὐεπίδω ὅτι διακομήνῃ ἡ Θέτις ὑπὸ Πηλείως μετήλλαπεν ἑαυτὴν, ὡς ὁ Πρωτός, εἰς Ἀφόρως εἰδίας. Ἐκεῖ ὁ καλέχεν αὐτὴν ἐν σηπίας μορφῇ, καὶ ἐμίγη αὐτῇ, ὅθεν καὶ σηπίας χροεῖον Μαγνησίας Θετταλικῆς. Caeterum quaeri heic non injuriâ possit, si dea Thetis, cur insidias sibi strui divinare nequiverit. Quid respondere debeas, docebit te Homeri Scholiastes ad Iliad. N. vers. 521. Ἐζήτηται δὲ, πῶς θεὸς ὢν Ἄρης ἐκ εἰδῶν αὐτῆς ὡς ἦν; Ῥητέον δὲ, ὅτι παρὰ τῷ ποιητῇ οἱ θεοὶ, σωματικῶς λαμβανόμενοι, ἀνθρωποειδῶς ἐπίστανται, καὶ ἀθανασία μόνον ἀφ' ἑρμῆντες ἀνθρώπων, τοῖς αὐτοῖς ἐνέχονται πάθειν. MUNCK.

Ad F A B. VIII.

2 AD CEYCA] Antoninus cap. 38. ad Eurytionem Iri filium pervenisse narrat. Facere cum Antonino Lycophronis Scholiasten, quod annotat Vir Cl. frustra quaesivi. Pag. 37. ed. Steph. legas: Ὁ δὲ Πηλεὺς κατὰ Φερικύδω καταδύρεται ὑπὲρ Εὐρύτου δὲ Ἀκτοῦ, ὃς θυγατέρα Ἀντιγόνην λαμβάνει. Ridiculum est, quod ex eodem descripsit idem, Psamathen fuisse μίαν Ἑλληνίδα. Legendum enim utique ἐκ Παμάνης μιᾶς καὶ Νηρείδων. Locus exstat paginâ modo adductâ. Apollonius Lib. I. vers. 71. Antonino consentit; ubi consulendus Scholiastes, ut & ad vers. 224. Schol. Pind. ad Nem. Od. 4. MUNCK.

3 OPPRESSAM] Lego compressam. MUNCK.

4 AUTOLYCUM] De quo Pausanias Lib. VIII. cap. 4. Αὐτόλυκος οἰκῶν μὲν ἐν τῷ ὄρει τῷ Παγνασῶν, λεγόμενος δὲ Ἑρμῆς παῖς εἶναι, Δαρδανίῳ δὲ ὢν τῷ ἀληθεῖ λόγῳ.

indicat à lupo, cui obfisti nequiret, custodes interim. Qui ut intellexit Nereidis irâ id sibi adcidere, quod Phocus eâ aetate AEaco genitus à se interiisset, & id ⁷ precibus potius, quam ultione, esse sedandum, subpliciter ab eâ petit, ne ultra ⁸ persequeretur admissum. Quae aliquando ⁹ Thetidis sororis mota precibus, ne amplius fera armenta petens saeviret, in saxi eam figuram convertit.

Fab. X.

Ceyx Luciferi filius, prodigiis agitated, Miletum ad oraculum Apollinis, quoniam Delphos Phorbas cum Phlegysis infestabat, contendit, conjugique Halcyonae AEoli filiae tardanti profectiorem ob desiderium adfirmat, intra alterum mensem se reversurum: quod ut non posset praestare, naufragio vitam amisit. Cujus adventum cum illa desideraret, non respondentem tempori destinato, & in dies gravissimo luctu adficeretur, misericordiâ Junonis, quam ¹⁰ assiduis precibus fatigabat, per quietem somnus ad indicium faciendum filium ipsius Morpheâ imitatore figurarum mittere jussus, cujus frater à diis Icelus, ab hominibus Phobetor adpellatur, & alter, qui in varias figuras abire solitus est, Phantasus. Ille igitur Trachinem ad Halcyonen missus est, quae ex eo conjugem comperit interiisse. ¹¹ Excusso ergo sopore, lumen inferri jussit. Novissimè ad littus decurrit, ¹² ubi illum dimiserat. Et ut naufragi examine corpus ¹³ fluctuare proximo littore perspexit, in figuram volucris AEolis cessit, quae ab ejus nomine vocatur. In eandem speciem corpus Ceycis est versum. Hae

⁵ EX APOLLINE ITEM] Malim, *autem*.
MUNCK.

quomodo defendi possit, discas ex iis, quae dixi ad Hyg. Myth. cap. 10. MUNCK.

Ad F A B. IX.

⁶ QUAE PELEUS] Ita rectè Raenerius. Perperam quem Peleus Venet. & Micyll. Vide Anton. Liberal. cap. 38. MUNCK.

⁷ PRECIBUS POTIUS] *Precibus magis* Micyll. Sed MS. cum Venet. *Id precibus quam ultione*. Nota est ellipsis Graecissans. Homerus: Βέλομι ἐγὼ λαὸν ὅσον ἱμῶν, ἢ ἀπλῶς. Sed haec talia cum obvia cuivis sunt, tum congesta à plurimis, etiam à nobis non uno loco ad Fulgentium. MUNCK.

⁸ PERSEQUERETUR ADMISSUM] Ita reposui ex MS. Perperam editi *prosequeretur*. Vide not. ad Mythol. cap. 58. MUNCK.

⁹ THETIDIS] MS. & Veneta *Thetis*. Quod

Ad F A B. X.

¹⁰ ASSIDUIS PRECIBUS] Ita reposui ex MS. Perperam *suis* vel *ipsius* Edd. MUNCK.

¹¹ EXCUSO ERGO SOPORE] Leg. *excussa* cum Nob. Heinf. Ovid. Fast. *Excutitur somno stultè pia mater*. O locum F A occupavit etiam apud Isidor. Orig. Lib. xx. cap. 16. *Character est ferum coloratum, quo notae pecudibus inuruntur*. Leg. *caloratum* h. e. calefactum, ignitum. *Calorare dictum est ut vaporare, saporare, soporare & sexcenta alia*. Fulgent. Lib. III. cap. 4. *Caloratae juventutis igniculus*. MUNCK. V. celeb. P. Burm. ad h. l.

¹² UBI ILLUM] *Unde illum* MS. MUNCK.

¹³ FLUCTUARE] *Fluctuari* MS. cum Edd. Vett. MUNCK.

Hae volucres hyberno tempore per septem dies ¹ in mare nidum ponunt, pullosque, qui casus ² suorum majorum deplorent, in littore exponunt.

Fab. XI.

AEsacus natus Priami, ex ³ Alyxothoe ⁴ Cebreni amnis filia sub monte Idâ furtim editus, urbanum adparatum ⁵ cultumque cum sylvis & labori postposuisset, incidit in conspectum Hesperies Nymphae: cujus captus pulchritudine, dum fugientem persequitur, causa interemptus exstitit. Confusa enim timore per ignorantiam serpentem calce pressit, cujus morfu stricta concidit. Ejus desiderio AEsacus, ne diutius dolorem sentiret, è monte in subjectum pelagus se praecipitavit: qui priusquam mergeretur, in avem cessit. ⁶ *Haec aequora amat, nomenque mergi tenet, quia amne mergitur illo.*

Fabulae Lib. XII

- I. Serpens in lapidem.
- II. Iphigenia in cervam.
- III. Cycnus in avem.
- IV. Caenis in virum invulnerabilem.
- V. Periclymenus in varias figuras.
- VI. Apollo in Alexandrum.

Fab.

¹ IN MARE] Ita & Venet. ac Micyll. cum MS. *ἄρχειας*. Catull. carm. 4. *Quum veniret à mare.* Ovid. Ib. *Et summam Libyco de mare carpat aquam.* Horat. Lib. I. epist. 16. vers. 39. *Quum pateris sapiens emendatusque vocari, Responde ne tuo, dic sedes, nomine?* Malè interpretantur versum posteriorem. Sententia est: *Dic sedes, esne revera is, qui diceris? esne par nomini illi, quo pateris te vocari?* Tò nomine dandi casu accipiendum. Propert. Lib. I. el. 8. *Nam me non ullae poterunt corrumpere, de te Quin ego, vita, tuo lumine acerba querar.* Vide ibi Scaligerum. Admonuit me locus Horat. alterius, qui legitur in Collat. Leg. Ruffin. Tit. II. de atroci Injuriâ: *Ut necesse habeat aut unam nomine suam rem destinare &c.* Volebat Pithoeus, nomine suam rem designare. Frustra. Non venit ei in mentem etiam destinare eodem significato interdum usurari. Curt. Lib. IV. cap. 8. *Quum rex urbis futurae muros potentia, ut Macedonum mos est, destinasset.* Vide ibi Freinshemium. MUNCK.

² SUORUM MAJORUM] *Suorum malorum* MS. MUNCK.

Ad F A B. XI.

³ ALYXOTHOE] MS. *Alyxiroe*. Unde *Alexirboe* facit Nob. Hainsius. Ad ejus animadversiones in Ovid. Met. pag. 306. Aliter Apollodorus Lib. III. cap. XI. *Podarces cognomento Priamus regnum tenuit, ac primum conjugem Meropis filiam nomine Arisbam sibi conjugavit, ex qua AEsacum filium creat: cui Asterope Cebrenis filia nupsit, quam cum mortuam nimio luctu defleret, in mergum avem mutatus est.* Corrigendus ergo Servius ad AEn. IX. vers. 262. *Dicta est Arisba à Meropis vel Macarei filia, quam primum Paris in conjugio habuit.* An scribendum *Priamus*? Certè corruptè ad AEn. IV. vers. 254. *Ifacus editum pro AEsacus.* Verum priorem locum Servii sanum esse discas ex Stephano in *Ἀείρων*. *Ἐσῶ*, inquit, *ἰστέον ἐν Ἀείρων ἀπὸ Ἀείρων. ὁ Μακάρων* *Ἰσῶν*

Fab. I. & II.

Agamemnon Atrei & 7 AEropes filius, dux Achivorum, cum in Aulide * Jovi sacra ministraret, conspexit draconem in arbore, quae inpendebat arae, lapsum ad nidum volucris: cujus octo pullis consumptis ab eodem serpente, novissimè etiam circumvolante matre aquilâ, ipse conversus in saxum est. Quorum prodigio Calchas Thestoris filius respondit, per novem annos 9 in Troadem dimicatu-; decimo autem Illo potituros. Fertur autem portus Boeotiae hic esse, ubi mille naves adversis tempestatibus stetissent. Morantibus enim Achivis, 10 respondetur à Calchante, non ante classes posse moveri, quam Iphigeniam pater inmolasset. Quae cum pro re communi ad aram esset adplicata, inter sacrificandum obductis nubibus à Dianâ rapta est, & pro eâ subposita cerva.

Fab. III.

Fama cum per orbem Grajorum adventus ad expugnandum Ilium venisset, & in Troade classes adparuissent, primus in congressu bel-
lantium Protefilaus Iphicli filius ab Hectore est interemptus. Dein novissimè Cycnum Neptuni filium, qui nullo telo interimi poterat, Achilles, cum diu in certamine victoriae contentio esset, & frustra in eum tela eminus jaceret, Menete Lycio prius interempto, stricto
ense

συγκρατὲς. Ἐφορῶν δὲ Μίερωσιν αὐτῶν ἡμερολογεῖ, καὶ πρῶτον Ἀλεξάνδρῳ τῷ Πελάμῳ γαμηθῆναι. Ἡρόδοτος δὲ Ἰάζων Ἀεῖσβην καλεῖ. Vertit interpres, Herodotus & Iazon Arisben vocat. Perperam. Ἰάζων est Ionice loquens. MUNCK. Arisben AESaci matrem etiam vocat Tzetzes ad Lycophron. vs. 224.

4 CEBRENI AMNIS] Ita & Veneta, Cebrenidis Micyll. Scribe, Cebrenis ex Apollodoro, in quo Κεβρῆν. Contrario vitio infectus est Sext. Rufus Brev. cap. 28. Ut hostis sollicitudinem demeret. Leg. hosti. Etiam Nepos, ut videtur in Hannib. cap. 6. In propinquis urbis montibus moratus est. An non propinquis urbi? Sed retrahit nos Sallust. Jug. cap. 48. Praeter fluminis propinqua loca. MUNCK.

5 CULTUMQUE] Ita rectè MS. cum Micyll. Malè Veneta & Raener. consultumque. MUNCK.

6 HAEC AEQUORA &c.] Ita cum Raener. etiam Micyll. ac Veneta. Sed non agnoscit ista MS. Facile alioqui corrigendum quisque videat, Haec

aequor amat, nomenque mergi tenet, quia mergitur illo. Versus ultimus hujus libri undecimi Metam. est: AEquor amat, nomenque manet, quia mergitur illo. Vel, ut Nob. Heinss. editio exhibet, quia mergitur, illi. MUNCK.

Ad LIB. XII. FAB. I. II.

7 AEROPES] Ita rectè Micyll. Malè Europes Venet. & Raener. AEropes MS. Vide not. ad Hyg. Myth. cap. 86. MUNCK.

8 JOVI SACRA] Jovis MS. Vide not. ad Myth. Hyg. cap. 86. ubi habes, Sacra deae Veneris per aliquot annos non fecerat. MUNCK.

9 IN TROADEM] Ita rectè cum MS. Venet. & Micyll. Perperam in Troade Raenerius. Justin. Lib. XLIII. 5. In Hispaniam tunc temporis bellum gerentem. Et Lib. III. cap. 1. Bello in Graeciam infelicitè gesto. MUNCK.

10 RESPONDETUR A CALCH.] Pausanias Lib.

ense persequens, praecipitatum supra saxum eliso gutture pressit. Qui priusquam spoliaretur armis ab eo, Neptunus eum parens in volucrem ejusdem nominis contulit, ne nominis aboleretur perpetuitas.

Fab. IV.

Superato Cycno, inter epulas Achilles caeterique Achivum admirantur corporis duritiam, quod toties hasta à corpore ejus esset repulsa: quae admiratio à Nestore sene doctissimo speciosiore exemplo infirmatur. Retulit enim suâ aetate Caenim Elati filiam fuisse, quae propter pulchritudinem à Neptuno compressa sit, datâ veniâ ob injuriam, ut in virum mutata nullo telo interfici posset. Hic cum Pirithoi Ixionis filii nuptiis interesset, ductâ Hippodamiâ, & Eurytus inter Centauros, vino incitatus, in nuptam novam inpetum fecisset, caeteri profluere Lapithae atque Centauri, nuptias frequentantes; ideoque cum caedes maxima esset exorta, plurimique ex utraque parte ob raptum matronarum concidissent, eo quod inviolabilis iste restaret, ab universis, qui ex caede reliqui fuerunt, novissimè inpetu facto, congestisque in eum arborum truncis, spiritum reddere coactus est. Tamen non inmemor Deus Neptunus, à quo speciosum munus adceperat, supradictum in volucrem sui nominis transfiguravit.

Fab. V.

Periclymenus à Neptuno adceptâ potestate, ut se in varias figuras transverteret, cum adversus Herculem dimicasset, & eum varietate formarum vellet eludere, in aquilam transfiguratus est: quam ille

ix. cap. 19. pag. 748. narrat in Aulidè, (quam urbem a Scholiaste Homérico ac Statiano interprete, quos ad Hygini fab. 98. citavi, dissentiens ab Aulide Ogygi filia nomen esse adeptam adfirmavit) esse templum Dianae, in cujus ara μελλόντων ex μαντείας τὴν Κάλχαντος Ἰφιδέειαν τὴν Ἑλένην δύνει, τὴν δὲ αὐτῆς ἔλαφον τὸ ἱερεῖον ποιῆσαι. Qui addit φανέντος ἢ ἐξαφνης ἀνέμῳ σφίσι δέξαι, δύνει μὲν τῇ Ἀρτέμιδι, ὅτι ἐκάς εἶχε, δὴλέα τε ἱερεῖα καὶ ἄρσενα ὁμοίως. καὶ ἀπὸ ἐκείνης ἀσμεμένηκεν ἐν Αὐλίδι πάντα τὰ ἱερεῖα εἶναι δοκιμα. &c.

Ad F A B. IV.

I HIC CUM PIRITHOI IXIONIS] MS. Huic cum

Pirithous Ixionis filius nuptui &c. MUNCK.

2 COACTUS EST] Coactum MS. MUNCK. Ita Pausanias Lib. v. cap. 10. pag. 400. de templo Jovis Olympii agens: τὰ δὲ ἐν τοῖς αἰτοῖς εἶναι αὐτῷ Λαπίθων ἐν τῷ Πειρίθῳ γάμῳ πρὸς Κενταύρους μάχη. καὶ μὲν δὴ τὸ αἶψα τὸ μύσον, Πειρίθῳ εἶσι. παρὰ δὲ αὐτὸν, τῇ μὲν Εὐρυτίῳ, ἡρακλῆος τὴν γυναῖκα εἶσι τὸ Πειρίθῳ, καὶ ἀμύτων Κανδῶς τῷ Πειρίθῳ. τῇ δὲ Θησέως ἀμυνόμενον πελίκει τὸς Κενταύρους. Κενταύρους δὲ ὁ μὲν παρθένοι, ὁ δὲ πᾶσα ἡρακλῆος εἶναι ὡραῖον.

3 SUPRADICTUM] Forte Cycnum supradictum. Nam de Cycno, non de Caeneo haec dicuntur. Perperam ergo in lemmatis fabularum Micyllus, Caencus in avem; vel Coenis in avem, ut est in Veneta. Supradictum sic satis Latine dici, de

ille advolantem sibi, & in altitudinem se aëris efferentem, novissimè sagittâ trajectam interemit.

Fab. VI.

Neptunus graviter ferens Cycnum filium suum ab Achille occidisse, & Hectorem defensorem operum, quae ipse posuisset; ab Apolline socio laboris petit, quoniam sibi non daretur, ut cominus cum eo congredi posset, ut ultor exsisteret. At ille, auditis precibus ejus, inmistus acie, nullique conspicuus, arcum Alexandri in Achillem convertit, ut sagittas in eum dirigere posset; talumque (quod fuit in corpore ejus mortale) percussit, & interemit.

Fabulae Lib. XIII.

- I. Ajacis cruor in florem purpureum.
- II. Hecuba in canem.
- III. Memnonis cineres in aves.
- IV. Anii filiae in columbas.
- V. Orionis filiae in coronas.
- VI. Ambracius in saxum.
- VII. Molossi filii in aves.
- VIII. Acis in flumen.
- IX. Glaucus in deum marinum.

Fab. I.

Achille ab Alexandro occiso, arma cum peterentur ab Ajace, quia frater

de quo jam facta sit mentio, ostendi ad fab. 4. Lib. XI. At non tam bonae notae praedictus, quo cum barbaris etiam utitur Primasius in Prolog. Comment. in Apocalyps. Ejus consilium sequens utilitatem mox praedictam invenit. Quod apud Vellejum cum aliis locis compluribus, tum & Lib. I. cap. 4. legitur, ut praediximus, id ei obtrusum procul dubio à malâ manu. MUNCK.

Ad F A B. VI.

4 IMMISTUS ACIE.] Pro aciei *δοξαίης*. Salust. apud Probum in Catholicis: *Dubitavit acie pars*. Idem Jugurth. cap. 16. *Uti famae, fide, po-*

stremo omnibus rebus suis commodum regis antefere- ret. Ita legere malim, quam *fama, fide, vel famae, fidei*. ut edd. haecenus praetulerunt. Horat. Lib. I. Sat. 3. 95. *Prodiderit commissa fide*. Plaut. Aulul. IV. 6. *Fide censeham maximam multo fidem esse*. Ovid. III. Metam. fab. 5. *Prima fide vocisque ratae tentamina sumsit*. Et VI. Fast. *Utque fide pignus dextras utriusque poposci-* MUNCK.

5 QUOD FUIT IN CORPORE EJUS MORTALE] Ita rectè Venet. & Micyll. Confirmatque eam lectionem MS. Confer quae scripsi ad Fulg. Mythol. cap. 8. Lib. II. MUNCK.

frater patruelis esset, & Ulyssē, qui se consilio potio-
 rem ac virtute
 1 judicaret: placuit principibus, ut utriusque gesta erga rempublicam
 in bello perpenderentur, & digniori propositum praemium cum caus-
 sa ab universo exercitu tribueretur. Cum itaque in conspectu omnium
 Ajax virtutes suas, quibus Graecos juvisset, retulisset, & Ulysses con-
 filia sua, quibus 2 communem rempublicam juvisset, duces quoque
 3 adduxisset; novissimè signum Minervae fatale, quod ille substulisset,
 ostendit. Quo Graeci moti, cum ante 4 oratione ejusdem perculsi stu-
 perent, ab Ajace arma abjudicata sunt & Ulyssi data. Quā ille con-
 tumeliā adensus, incubuit ensi; ex cujus cruore flos purpureus simi-
 lis hyacinthi natus est.

Fab. II.

Ulysses postquam Philoctetae sagittas, ipso comitante, in castra Gra-
 jorum pertulit, quibus Ilium captum est, praeda dives Hecuba Pri-
 ami conjux Ulyssi 5 sorte cessit; quae novissimè acerbitatibus interi-
 tum Astyanactis & Polyxenae, quae in bustis Achillis fuerat inter-
 emptā, moerens, 6 classe in Thraciam cum esset adpulsa, ex reliquis
 liberis, 7 qui restabant orbae, Polydorum, apud Polymestora, qui
 quondam fuerat educatus, putabat incolumem manere: quae dum spa-
 tiatur

Ad LIB. XIII. FAB. I.

1 JUDICARET] *Indicaret* MS. & Veneta. MUNCK.

2 COMMUNEM REMPUBLICAM] Inanis tautolo-
 gia haec est. Libenter deletum vellem *τὴν pu-
 blicam*. Supr. Lib. XII. fab. 1. *Quae cum pro re
 communi ad aram esset applicata. Commune* appel-
 lat Horat. Lib. II. Od. 15. *Privatus illis census
 erat brevis, Commune magnum*. Cicero Verr. III.
Commune Miliadum. Ubi Asconius, *Mirè, com-
 mune, rempublicam*. Etiam Graeci *τὸ κοινὸν* vo-
 cant, vel *τὰ κοινὰ*. Aristoph. Plut. Aët. II. sc. 5.
Πατήσαντες ἀπὸ τοῦ κοινῶν &c. MUNCK.

3 ADDUXISSET] *Adduxisset* MS. MUNCK.

4 ORATIONEM EJUSDEM] Edd. *oratione*. Sed
 alterum non dubitavi reponere ex MS. Virgil.
 AEn. II. vers. 31. *Pars stupet innuptae domus
 exitiale Minervae*. MUNCK. Consule cl.
 Burm. h. l.

Ad F A B. II.

5 SORTE CESSIT] Ita rectè cum MS. Micyl-

liana. Malè forte Raen. & Veneta. Virgil. AEn.
 I. vers. 142. *Non illi imperium pelagi, saevum-
 que tridentem, Sed mihi sorte datum*. Vellej. Lib.
 II. 18. *Sorte obvenit Sullae Asiae provincia*. Al-
 bricus cap. 2. *Cui coelum & coeli regnum in sortem
 cessit*. Cedere autem eleganter dicitur quod no-
 bis obtingit. Horat. III. Od. 20. *Grande certa-
 men, tibi praeda cedat Major, an illi*. Justin. XIII.
 4. *Summus castrorum tribunatus Seleuco Antiochi
 filio cessit*. Lib. XXXVIII. 3. *Homines & quaecun-
 que auferri possent, Tigrani cederent*. MUNCK.

6 CLASSE IN THRACIAM] *Classe Thraciae* MS.
 cum Venet. & Micyllianā. Et vereor ne frustra
 illam lectionem mutaverit. Primasius in cap. 1.
 Apocal. Joan. *A Domitiano Caesare exilio missus,
 & metallo damnatus*. Adde annotata à nobis ad
 Hygini Mythol. cap. 15. & 108. MUNCK.

7 QUI RESTABANT] *Restabant orbae*. Micyll. &
 Veneta. Optimè proculdubio. MUNCK.

8 IN ARIDAM EJECTUM] Ita reposui ex MS.
 pro *dejectum*. Ter. Andr. I. 3. *Ibi tum hanc eje-
 ctam Chrysidis Patrem recepisse orbam* &c. Curt. IX.
 10. *Belluarum, quas fluctus ejicit, carne vescun-
 tur*. Quod autem arida pro littore vel terrā
 ponitur, id sapit phrasin sacrae scripturae. Ge-
 nes. cap. 1. vers. 9. *Congregentur aquae, quae sunt
 sub*

tiatur in littore, animadvertit eum ex sanguinem è fluctibus ⁸ in aridam ejectum. Polymestor autem propter aurum, quod cum infante Polydoro ei traditum fuerat, avaritiâ ductus, eum interfecit. Et ut indicia quoque facinoris celari possent, eum ⁹ in profundum praecipitavit. Quod cum Hecuba supradicta Cissei filia comperit, per pollicitationem curavit, ut perveniret ad Polymestorem, dicens, se velle adjicere super quod ante dederat, aurum, quo facilius nati celarentur indicia. Et tyrannus verum esse existimans, petenti secretum conloquium dedit. Hecuba nocte locum, lumina ei abstulit: quam Thraeces dum persequuntur faxis, ¹⁰ versa est in canis figuram.

Fab. III.

Memnon, Tithoni & Aurorae filius, Priamo ferens auxilium, ab Achille occiditur. Mater ergo precibus pro adliduo officio inducendae lucis ab Jove inpetrat, ut, ¹¹ in cineres ejus adusto rogo, sorores in volucres convertantur, Memnonides nomine. Quae memores belli, ¹² quotannis ad sepulcrum ejus conveniunt, & inter se dimicantes sanguine suo manibus ejus frequentes parentant. Et ipsa mater ejus matutinis temporibus lacrymas desiderio filii sui Memnonis ¹³ transmutat

sub coelo, in locum unum, & appareat arida. Et vers. 10. *Et vocavit Deus aridam terram.* Exod. cap. iv. vers. 9. *Sume aquam fluminis, & effunde eam super aridam.* Absolutè τὸ ἐνὲν vocant etiam οἱ ὅ. Cacterum periodus sequens in MS. ita concepta erat: *Is autem propter aurum, quod cum infante Polydoro traditum fuerat, itaque avaritiâ ductus eum interfecit Polymestor.* MUNCK. Audacior quispiam hic emendaret in arenam. Sed praefero cum cl. Burmanno *in aridum* ut mox in profundum.

⁹ IN PROFUNDUM] *In profundo* MS. Consule not. ad Fulgent. Lib. I. cap. 2. Hyg. Myth. cap. 92. Astron. II. 40. MUNCK.

¹⁰ VERSA EST IN CANIS FIGURAM] Vide Hyg. Mythol. cap. III. & quae ibi annoto. De Cynossemate porro Polluc. Lib. v. cap. 5. Paullo superius *id tyrannus* aptius fore videtur, quam & tyrannus. MUNCK.

Ad F A B. III.

¹¹ IN CINERES &c.] Ita MS. Sed falsum hoc. Memnonis socios in has aves versos tradit quidem Q. Smyrnaeus Lib. II. Sed qui de

fororibus ejus hoc tradat, frustra quaeras. Veneta & Micyll. heic exhibent, *ut favillae ejus adusto rogo pariterque sorores in volucres* &c. Quae nata sunt ex malè intellectis verbis poëtae: *Mox vera volucris Insonuit pennis, pariter sonuere sorores.* MUNCK.

¹² QUOTANNIS] Ita & Plinius Lib. x. cap. 26. Aelian. v. I. Isidorus autem Lib. XII. 7. quinto quoque anno. Sed ille confundit historias, & ex Aethiopiâ praeterea Aegyptum facit. Vide tu Plinium. MUNCK.

¹³ TRANSMUTAT IN ROREM] Servius ad AEn. I. 493. *Quia Tithonus frater Laomedontis raptus ab Aurora filium suum Memnonem ex ipsâ progenitum, inlectus dono votis aureae, Priamo ad Trojae misit auxilium, qui congressus cum Achille, ab eo est interemptus, cujus mortem mater Aurora hodieque matutino rore flere dicitur.* Pro votis aureae lege vitis aureae. Meminit ejus vitis etiam Scholiastes Juvenalis ad Sat. vi. vers. 652. Hem tibi hominis verba: *Eriphyle uxor Euryphili, filii Telephi: qui Telephus cum venisset ad auxilium Priamo, plagatus est ab Achille, & cum non posset curari sortitus est ab Achille se solo posse curari. Venit supplex: petit se curari, promisso hoc, ut nunquam jam auxilium ferat Trojanis, nec ipse, nec*

mutat in rorem : ' quod tamen monumentum in Phrygiâ constituit patruus ejus, ut Heliodus vult.

Fab. IV.

AENEAS cum patre Anchise & filio Ascanio profugus, Delphos venit. Hic ab Anio sacerdote Apollinis recipitur hospitio, quibus indicat ² quinque se filiorum parentem orbem relictum. Andrum enim filium, à quo Andros insula, reliquisse patriam narrat. Huic ut Apollo dederit augurium, sic Liberum dedisse virginibus, ut contacta manibus earum in segetem, vinum, oleumque verterentur. Eas Agamemnon, ut coelesti munere ³ exercitum aleret, cum vellet abducere, in insulam eandem Andron profugisse. Hinc rursus ne vinculis inligatae raperentur potentia regis Agamemnonis, Liberi numen effecit

de suis aliquis. Curatus est, recessit. Post mortem hujus filius Euryphilus vir fortis fuit. Hunc saepe ad auxilium petit Priamus, ille negavit, monitus scilicet à patre suo. Ergo cum non posset aliter Priamus eum sollicitare, fecit vitem ex auro, & misit ad uxorem ejus Eriphylen. Haec accepto munere tanto, marito persuasit. Venit in Trojam auxilium ferens. Hunc occidit Pyrrhus filius Achillis. Eurypylum (ita enim scribendum) Telephi filium fuisse etiam alii tradidere: sed Eriphylen illam, cujus tam frequens apud poetas & mythographos mentio fit, ejus fuisse conjugem, id vero falsum est. Plagari ab hoc homine pro vulnerari vides usurpari. Mira barbarorum licentia est in verbis istiusmodi fingendis. Ejusdem farinae est humanari, quod apud interpretem Concilii Ephesini inveni nuper & miratus sum. Et humanatus, inquit, est & passus &c. Unde inhumanatio dicitur *ἠσαρκωσις* Episcopis Galatiae in Epist. ad Leonem Augustum. Non minus audax est auguriare pro *οἰανσκοπεῖν*. Auctor Vit. Apollin. Numquid iste est, in quo auguriatis? Caeterum quod sequitur sortitus est, pro sortem accepit, suam habet venerem. Sortem tollere eo sensu dixit Hyginus Mythol. cap. 88. de eo, qui oraculum consulit, aut sortem petit. Usus eadem phrasi Licinius Ruffin. Collat. Leg. Tit. xv. Non inveniatur in te, qui lustret filium tuum aut filiam tuam, nec divinitus apud quem sortes tollat. Vulg. Interp. qui ariolos sciscitetur Deut. xviii. MUNCK.

I QUOD TAMEN] Ita quidem edd. omnes. Legendum tamen putem cui tamen &c. MUNCK.

Ad F A B. IV.

2 QUINQUE SE FILIORUM] Ita rescribere non sum veritus, quanquam *filiarum* habuit MS. ut & Micyll. cum Veneta. Denominatio fit à potiori. Illustravimus abunde eam loquendi rationem ad Hyg. Myth. cap. 159. & Fulg. Lib. i. cap. 2. Raenerius cum eam non caperet, ridiculè interpolavit. Firmat nostram emendationem Nafon ipse vers. 645. *Natorum vidisti quinque parentem.* MUNCK.

3 EXERCITUM ALERET] *Alerent* MS. Rectè. Vide Nafon. vers. 659. in hac fabulâ. Corruptus in eadem Servius ad AEn. iii. vers. 80. *Anius autem rex Deli, Apollinis filius, cum trium filiarum esset parens, ne unius tantum Dei esset totas * auxilio filia numini Liberi patris devovit, qui parentem ei gratiam reddens, effecit, ut quidquid una attigisset verteretur in fruges, altera in vinum, tertia in oleum &c.* Tolle asteriscum & rescribe, *esset tutus auxilio, filias numini &c.* Non parum lucis historiae huic adferunt, quae Tzetzes scribit ad Lycophron. pag. 96. Ed. Steph. Σταφύλες ἔ' ἡ δὲ Διονύσεω θυγάτηρ γίνεται 'Ροῖα, ἢ ἰμῖν Ἀπόλλων. γνῆς δὲ τῷτο ὁ Στάφυλος, βαλὼν εἰς λάγνακα, πρὸς τὴν θάλασσαν ἀφῆκεν. ἢ δὲ πρὸς τελευτάδῃ τῇ Εὐβοίᾳ, καὶ ἐξελθῶσα τὸ λάγνακα παρὰ τι ἄνθρωπον ἡνῖα παῖδα, καὶ Ἀνίον καλεῖ, ἃς τὸ ἀνιθεῖναι δι' αὐτόν. Τῷτον Ἀπόλλων ἠνεγκεν εἰς Δῆλον. ὃς Δωρεῖ πλὴν γῆρας, ἡνῖα τὰς οἰνοποιῶσας, Οἶνω, Σπερμῶ, Ἑλαΐδᾳ, αἷς ὁ Διόνυσος ἐχαρίσατο ὁπότε βέλοιντο, οἶνον, σπέρμακα, καὶ ἔλαιον λαμβάνειν &c. Οἰνοποιῶσι dicuntur illae filiae Hesychio. Meminit & Stephanus earum: Ἀνθρῶ, inquit, ἡσῶ μία τ' κν- κλά-

effecit ob misericordiam & muneris sui causam, ut in columbarum speciem transferrentur.

Fab. V.

Discedentes ab Anio Anchises & AEneas, invicem munera dant & adciipiunt. In quibus crater fuit AEneae datus ab ⁴ Alcone Lydio coelatus. Anius autem à Therse Boeotio adceperat: in quo ⁵ sculptae erant Thebae & Orionis filiae, quae pro populo Thebano passae erant immolari. ⁶ Et harum proci cum cineribus adusti essent, duo adolescentes inde increverunt; qui & ⁷ virginum nomine coronae sunt nominati.

Fab.

κλάδων, ἐκλήθη ἀπὸ Ἀνδρῶν ἔρρυμάχῃ, ἢ ἔρρυμῶν. Vertit interpres: Sic vero vocata fuit ab Andro Eurymachi vel Ananii fratre OEnotroporum patre. Sed Oenotropus cum nusquam inveniret, mutat τὸ Οἰνοτρόπων in Οἰνοτρῶν. Perperam omnino. Lego, ἢ ἔρρυμῶν ἀδελφῆ &c. Verti autem ista ita debent: Sic vero vocata fuit ab Andro fratre Eurymachi vel Anii, patris OEnotroporum. Andron fratrem Anii facit, cum ab Ovidio & Servio filius fuisse dicatur: quibuscum & Conon facit. Narrat xli. Ἀπόλλωνος καὶ Κρείσσης Ἀνίου γίνεται, παρὰ τῆδε Ἀνδρῶν, ὅς μιν οἰκίσας τῆσαν, τὸ ὄνομα λείπει τῇ νήσῳ. Confer Etymol. in Ἀνίῳ. MUNCK. Eust. ad Dionys. Perieg. 525. non definit.

Ad F A B. V.

⁴ ALCONE LYDIO] *Lindio* MS. MUNCK.

⁵ SCULPTAE] *Excultae* MS. Leg. *exsculptae*. MUNCK.

⁶ ET HARUM PROCI] Ita MS. etiam Venet. cum Micyll. nisi quod hae pro cineribus exhibent muneribus. Verum haec nata sunt ex male intellectis verbis poetae: Tum de virginē geminos exire favillā, Ne genus intereat, juvenes &c. MUNCK.

⁷ VIRGINUM NOMINE CORONAE] MS. Coronidae. Nisi Naso haberet, quos fama Coronas nominat, probarem protinus, & dicerem Latinā usum terminatione hunc scriptorem. Antonin. Liberal. cap. 25. Περσαγορεύσει δὲ αὐτὰς ἄχει νῦν Αἰολεῖς Κορωνίδας παρθένας. Atqui in Aoniā natas virgines istas, & ab Aonibus templo ho-

noratas dixit in praecedentibus. An ergo Ἀοιεύς pro Αἰολεῖς reponendum? Ita Viro Cl. visum, qui nuperrime in Antoninum notas suas recoxit. Non accedo. Quae consecratae primitus fuerint ab Aonibus sive Boeotiis, illas etiamnum ab AEolensibus Coronidas appellari, nihil habet absurdi. AEolensium enim nonnulli sedem ceperunt postmodo in Boeotiā. Homer. Schol. ad Iliad. Π. vers. 233. Ἐπεὶ Πελαγοὶ κατὰ κησαν πῶν Δαδάνῳ, ἐκβλήθεντες ἀπὸ Βοιωτίας παρὰ Αἰολέων ἐξ Ἀργῆς τὸ Φθιώτιδον. Ne dicam jam plurimos AEolensium fuisse Boeotios. Etymol. in Αἰολεῖς. Ὁρέσης καὶ χρησμῶν συνήθροισι πολλὰς τὸ ὄνομα ζομένων Αἰολέων, ὡς μὲν τινες, ὅτι πλεῖστοι ἦτοι Βοιωτοὶ ἦσαν, ὡς δὲ Μενεκλῆς, ἄλλοι τὸ ἐκ πολλῶν ἐθνῶν συνήθροισι. Sanè ex variis gentibus conflatos esse AEolenses, & inde nomen sortitos affirmat etiam Tzetzes in Lycophron. pag. 200. Caeterum post τὸ πλεῖστοι interserit Δωρεῖς Sylburgius; quam ejus conjecturam cum alia adstruunt, tum & illud, quod ait Eustath. ad Dionys. vs. 820. Ἡ Δωρεῖς ἡ αὐτὴ τῇ Αἰολίδι ἐστὶ. Ubi autem Doris, & quae ejus urbes fuerint, inter alios breviter refert Aristoph. Schol. ad Plut. Aët. II. sc. 3. cognationem AEolensium & Boeotiorum hoc quoque vel in primis arguit, quod à Varone Lib. III. de L. L. AEoles Boeotii appellantur, & Strabo Lib. VIII. docet non aliam esse Doricam dialectum quam AEolicam antiquam, & non extra Isthmum solum, sed in Isthmo etiam positas gentes AEolicas fuisse, quemadmodum pridem in de Numm. Praest. pag. 62. observavit illustr. Spanhemius. MUNCK.

Fab. VI. & VII.

Petentes insulam Cretam, & hinc Italiam supradicti, ut aliquando errorem positis aedibus finire possent, multis regionibus transitis, Ambraciam adeunt, à diis per certamen petitam: in quam Ambra-
cii imaginem in saxum conspiciunt figuratam. Hinc in Chaoniam, in quâ oraculum Jovis, delati adspiciunt Molossi regis filios: qui ne flammâ consumerentur, immortalium numine factum est, ut in avium figuras transmutarentur.

Fab. VIII.

Acis Fauni & Symaethidis Nymphae filius Galateam Nerei & Doridis filiam cum diligeret, nec minus ipse ab eâ peteretur; Cyclops, quod copia ejusdem Nereidis nulla fieret, quia feritas ejus ei invisa esset, incensus furore, speluncâ² relictâ, palam profiluit, vagatusque

Ad FAB. VI. & VII.

I AMBRACII] Addidit Raenerius *judicis*. Ju-
 dex ille Cragaleus fuit, de quo Anton. Libe-
 ral. cap. 4. ubi hanc fabulam habes. Dictam
 Ambraciam scriptor ille tradit ab Ambracia Me-
 lanei filia. Sed Stephanus, ἀπὸ Ἀμβρακίου ὁ
 παῖς Θεωπρωτῆς ὁ Λακόνου. ἢ ἀπὸ Ἀμβρακίας
 τῆς Αἰνείας θυγατρὸς. Antonini verba sunt: Γενή-
 σαις ὃ παῖδας Εὐρύτην καὶ Ἀμβρακίαν, ἐφ' ἧς ἡ πό-
 λιν Ἀμβρακία καλεῖται: Aquā urbi Ambraciae no-
 men sit factum. Sed ἀφ' ἧς malle me ibi cum
 scripsissem nuper, regeſtum mihi fuit à Viro
 Cl. qui veteres Graecos evolvere solitus ſit,
 eum non mutaturum illud ἐφ' ἧς in ἀφ' ἧς. Er-
 go τὸ ἐπὶ pro ἀπὸ positum docere me intendit
 hiſce exemplis. Dionyſ. Halicarnaff. Lib. 1.
 Ἰαλία δὲ ἀνὰ χρόνον ἀνομαζομένη ἐπ' ἀνδρὸς διωατῆς,
 ὄνομα Ἰαλῆ. Et verſibus paucis interjectis: ὡς
 δὲ περὶ κληθῆναι Ἰαλίαν ἐπὶ ὁ Ἰαλῆ. Sed ego
 reſpondere illi poſſim, ἐπὶ in illis locis notare
 tempus, ut cum apud alios omnes frequenter,
 tum & Stephanum in Πελοπόννηſο. Ἐπὶ μὲν γὰρ
 Ἀπειας ὁ Φορωνεὺς ἐκαλεῖτο Ἀπία. Ἐπὶ δὲ ὁ Πε-
 λαγὺς Πελαγία. Ἐπὶ δὲ Ἀργεὺς ὁμονύμως Ἀργὺς
 ἐκαλεῖτο. Ἐπὶ δὲ τῶν Πελοπιδῶν Πελοπόννηſο.
 Quod ad ſententiam attinet, rectè interpres nu-
 perus: Imperante enim Apeo Phoronei filio, voca-
 batur Ἀπία. Sub Pelasgo vero Pelasgia. Sub Ar-
 go autem &c. Sed pro Αpen ſcribendum Απιδε.
 Apollod. Lib. 11. cap. 1. Ἀπιδε ἐν εἰς τυρρακίδα τῶν

ἐαυτῆς μετέστας δυνάμιν, καὶ βίῃος ἂν τῶρ' αὖτος,·
 ὀνομάσας ἅφ' ἑαυτῆς τὴν Πελοπόννησον Ἀπίαν &c.
 In errore induxisset virum videtur genitivus
 Ἀπειας non ita valde usitatus. Eustath. ad Dio-
 nys. p. 59. Τῆς δὲ Ἀρκάδας ὁ Διονύσιος μὲν Ἀπι-
 δαΐδας καλεῖ, οἱ δὲ νεώτεροι Ἀπιδόνας καλεῖ τ' γεω-
 γράφον, ἀπὸ τινος Ἀπιδος, ἢ ἡ Ἰλλυκὴ καὶ Ἀπειας,
 ὥς ὅφιν ὄφεις, Ἀμασειας Ἀμασειας, Ζάμολξιν Ζα-
 μόλξιν. Et pag. 124. Οὕτω δὲ καὶ τὸ Ἀπιν τὸ κύ-
 ριον ἐν τοῖς ποιεῖ Ἀρκάδων λόγοις οἱ μὲν λέγει ἔστι
 ἑκλιναν, Ἀπιδον, ὥς Πάριδον. οἱ δὲ καλεῖ τὴν ἑ-
 ὄφιν κίνησιν αὐτὸ μετεχειρίσαιτο, κλίνοντες Ἀπειας.
 Etiam Latini in genitivo non *Apidis* tantum, sed
 & *Apis* dicunt. Justin. Lib. i. cap. 9. *Apis cae-*
terorumque deorum aedes dirui iubet. Operae pre-
 tium fecisset, si adduxisset illud ejusdem scripto-
 ris ex Lib. ix. pag. 573. Καὶ ὀνομάσθη τὸ φρε-
 σὶν ἐπὶ τῷ ποταμῷ Κρεμείῳ. Heic certe ἐπὶ de
 tempore explicare nequeo. Et annotat ibi Syl-
 burgius: Ἐπὶ pro ἁπὸ plus tricies habuimus in si-
 milibus loquendi generibus. Hunc locum debeo,
 ne quid dissimulem, indicio doctissimi Perizonii
 nostri, ut & alterum istum ex Appiani Sy-
 riacis, non adeo longe à fine; ex quo insuper
 apparet praepositionem ἐπὶ in hac significatione
 etiam cum dativo conjungi. Loquitur de Se-
 leuco Nicatore Antiochi filio: Πόλεις δὲ ἄριστον
 ἑκατάδεκα μὲν Ἀντοχέας ἐπὶ τῷ πατρὶ, καὶ πέντ'
 ἐπὶ τῇ μητρὶ Λαοδικέας, εἰνίας δὲ ἐπανύμους ἑαυτῶν,
 τέσσαρας δὲ ἐπὶ τῇς γυναϊκῇ, τρεῖς Ἐπαμείας καὶ
 Στρατονίκεαν μίαν. Mox iterum: Τὰς δὲ ἄλλας
 (πόλεις) ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἢ Μακεδονίας ὀνόμαζεν ἢ
 (ἐπὶ)

que per sylvas conspexit Galateam gremio Acidis residentem, ³ avulsumque scopulum Aetnae in eos ⁴ eiecit: cuius vi exterrita Galatea, subiecto mari merfa est. Acis autem, qui effugerē inpetum ejus non potuit, obrutus saxo est. Cujus cruor numine ejusdem Galatae ⁵ in flumen ejusdem nominis sui, quod est in Sicilia, versus est; ⁶ cuius liquori se junxit voluntate.

Fab. IX.

Glaucus Anthedonis filius piscator, cum speciosos pisces cepisset, & eos vellet recentissimos in urbem ferre, in opaco loco proximo mari eos, dum requiesceret, ac retia siccarentur, sub recentissimam herbam exposuit. At illi vigore ejus succoque contacti, recuperato spiritu, quem amiserant, merferunt se in profundum. At Glaucus experrectus, existimans vim quamdam divinitatis esse in herbâ, ipse quoque ⁷ jejunium polluit, alienatusque mente, ex alto se praecipitavit ⁸ in pelagus, sed inter deos marinos receptus: qui ut Scyllam Cra-

ἐπὶ ἔργοις ἑαυτῷ τισὶν. Ergo nihil mutare debueram. Feci id tamen, quia eam phrasin alibi ab Antonino nusquam memineram frequentari. Certè tantâ confidentiâ eam conjecturam non obtrufi lectori, quantâ ipse suam cap. VIII. Ἐκ τῆς ταύτης καὶ Λοκρὸς πόλιν ἐν Ἰταλίᾳ Σύδαρον ἘΚΑΛΗΣΑΝ pro ἑκίσαν. Tota, inquit, antiquorum turba non habet exemplum, quo probes, τὸ κλῆζεν hoc in loco satis sanum & integrum esse. Ne quis dicat nimis hoc φορτικόν esse, credere omnes debent illum legisse Graecos veteres omnes. Sed falsum hoc esse convincam illico. Hesychius in Βασιλεύει. Ἀφ' ἧς πόλιν ἐν Ἰνδοῖς κλῆσαν λέγεται βασιλεύειαν. In ea phrasi subaudiendum esse ὀνομαζομένην, vel simile quid, palam est ex Appiani verbis. Ad eundem planè modum Latine Festus in ROMA. A qua, ut Italia sit potitus, urbem condiderit &c. Plura vide in notis ad Hyg. Myth. cap. 8. MUNCK.

mentorum fuit, arripuit: his in ignem ejectis, flammæ vim transit. MUNCK.

5 IN FLUMEN EJUSDEM NOMINIS] Hoc vero fabulosum est, ut debuit. Eustath. in Dionys. pag. 124. Μῦθος δὲ Τίχριν καλεῖσι τὸ τόξον. Οὐ τὴν δὲ ἡ Ἀκίς ποταμὸς Σικελικὸς παρὰ Θεοκρίτου, δίδωσι, φασίν, ἀκίδι τὸ τάχος & ῥάματα ἐκείνη ἵσκει. De illo Vibius Sequester: Acis ex monte Aetna in mare decurrit: ex cuius ripis Polyphemus saxa in Ulyssem egisse dicitur. Leg. jecisse. MUNCK. Adde Schol. Theocriti Idyll. I. 69.

6 CUIUS LIQUORI] Ita Veneta cum MS. nisi quod in hoc, cuius liquor. Raenerius hæc omisit, quod, ut suspicor, non videret, quid sibi vellent. Proverbium est apud Apostol. Cent. II. 25. Ἀκίς ποταμός. Ἐπὶ τῷ ἄγαν ψυχρῶν. MUNCK.

Ad F A B. IX.

Ad F A B. VIII.

2 RELICTA, PALAM] Relicto patre MS. MUNCK.

3 AVULSUMQUE] Τὸ que nec MS. nec Edd. Vett. agnoscunt. MUNCK.

4 EIECIT] Mallet quis conjecit. Sed probum alterum. Front. Lib. II. Strat. cap. IX. ex. 2. Caput Hasdrubalis in castra Hannibalis eiecit. Nepos Hannib. cap. 10. Quod in praesentiâ vesti-

7 JEJUNIUM POLLUIT] Supr. Lib. v. fab. 7. Ad colluendum jejunium. Sed ibi solvendum rescribi debere ostendi. Atque etiam heic jejunium solvit reposuerim. Nasonis phrasis est Lib. v. vers. 534. Quoniam jejunia virgo Solverat. Hoc est, comederat aliquid. Etiam heic Glaucus mandere coeperat herbas, in quibus pisces illi δολιχόποδοι jacuerant. MUNCK.

8 IN PELAGUS] In pelago MS. Et mox mari merfus est, pro recondita est. Leg. merfa est. MUNCK.

Crataeidis filiam eodem mari versantem conspexit, pulchritudine ejus adensus est: quam ne adloqui posset, mari recondita est.

Fabulae Lib. XIV.

- I. Scylla in feram.
- II. Eadem in faxum.
- III. Cercopes in simias.
- IV. Sibylla in vocem.
- V. Socii Ulyssis in feras.
- VI. Iidem in homines.
- VII. Picus in avem.
- VIII. Socii ejus in feras.
- IX. Canens Pici uxor in auras.
- X. Diomedis focii in aves.
- XI. Appulus pastor in oleastrum.
- XII. Naves Aeneae in Nymphas.
- XIII. Alcinoi naves in faxum.
- XIV. Ardea Turni in avem.
- XV. Aeneas in deum.
- XVI. Vertumnus in anum.
- XVII. Anaxarete in lapidem.
- XVIII. Romulus in Quirinum.
- XIX. Herfilia in Horam.

Fab. I.

Glaucus Anthedonius supradictus Scyllam circa Siciliam conspicatus dum adamasset, & quia nollet sequi adpetentem, venit ad Circen, obse-

Ad LIB. XIV. FAB. I.

1 ET QUIA NOLLET] Deleam τὸ &², tanquam ex ultimâ proximè praecedentis vocis syllabâ ortum. MUNCK.

2 AMOREM INCIDIT] Ita MS. Venet. *Amorem indicit*. Micyll. *Amore indicit*. Rectius foret, *amorem indicat*. Sed MS. lectionem damnare non audeo. Supr. Lib. I. fab. 10. *Ne puella Junonis iram incideret*. Vide ibi notas nostras. Hyg. Astron. II. 16. *Pulchritudine Veneris inductum in amorem incidisse*. Cap. 20. *Pbryxi Athamantis filii corpore indufam in amorem incidisse*. Peccatum

idem admissum à librariis Collat. Leg. Ruffin. Tit. IV. de Adult. *Si maritus uxorem suam in adulterio deprehensam occidit, an in legem de Sicariis indicit, quaero*. Leg. incidit. MUNCK.

Ad F A B. III.

3 NOMINE SUO PITHECUSAS VOCAVIT] Vel *suo* pro eorum posuit, vel *vocaverunt* legendum. Veneta exhibet, *Pithecusa nomine suo Pithecusas vocavit*. Pithecusam eandem esse atque Inarimem, sive Enariam, volunt Servius ad AEn. IX. 715. & Salmas. ad Solin. pag. 97. Diversas faciunt

obsecrans remedia, ut amanti subcurreret: quem illa, ipsius non levi cupiditate capta, nequiens à proposito retardare, ² amorem incidit, dicens quae esset, quae sibi praeferretur. Instructa enim Hecates carminibus venit in locum, in quo Scylla ablui consueverat, venenisque inbuit, quibus tenuis pube canibus est efferata, ut amantibus odio ac timori esset. Quod ob factum illa postea in Ulyssem amatum ab eâ exercuit saevitiam. Quod Glaucus factum hoc à Circe dolenter tulit.

Fab. II.

Docet eandem Scyllam transformatam esse in saxum, ne Aeneae naviganti in Italiam nocere posset.

Fab. III.

Cercopes propter fraudem scelusque, quia boni semper insidiatores fuerunt, perosi ab Jove, ut, qualem animum habuissent, talem & speciem post obitum indicarent, in simias conversi sunt. Itaque Inarimen Prochytenque insulas proximas, quas hi incoluerant, ³ nomine suo Pitheculas vocavit.

Fab. IV.

Apollo Jovis & Latonae filius Sibyllam Glauci filiam cum diligeret, pro concubitu optandi veniam tribuit. At illa in longum victura tempus, spatians in littore, hausto ⁴ pugno arenae, petit tot annorum spatium, quot partes ejus dinumerare posset. Igitur praestata fide ⁵ ad tempus, senectute dilapso corpore, relicta est vox, quae

ciunt cum heic Ovidius, quem non rectè cepit Lactantius, tum & Mela Lib. II. cap. 7. nec non Plin. Lib. III. cap. 6. Perperam Πιθηκίους vocat Apostolius Cent. XI. 24. ubi explicat quid sit κερκωπίζειν. Simile adagium, ἀγορεύει κερκωπίαν, de quo Zenob. Cent. I. 5. & Diog. I. 3. MUNCK.

Ad F A B. IV.

⁴ PUGNO ARENAE] Seneca de Irâ Lib. III. cap. 33. Quid si ne propter fiscum quidem, sed pugnum aeris, aut imputatum à seruo denarium

&c. Inde Pugillus. Vet. Interpr. Ecclesiast. cap. IV. 6. Melior est pugillus cum requie, quam plena utraque manus cum labore &c. MUNCK.

⁵ AD TEMPUS] Forte, Quod ad tempus. Hoc est, quod ad tempus attinet. Addidi ex MS. & vett. edd. duas istas voces perperam à Raenorio omittas. De Sibyllâ jucunda sunt quae narrat Trimalchio in Petron. Fragmento Traguriano: Sibyllam quidem Cumis ego ipse oculis meis vidi in ampolla pendere: & cum illi pueri dicerent, Sibylla τί δίδεις; Respondebat illa, ἀποθαύειν δίδω. Fugit interpretes simile quid de Sibylla narrari ab Ampelio cap. VIII. Argyro est fanum Veneris super mare: ibi est lucerna super candelabrum posita,

quae Sibyllam indicaret. Deus vero voluisset morari eam in eo munere: sed illa neglexit dei voluntatem.

Fab. V. & VI.

AENEAS¹ iter in Italiam tendens ad Laestrigonas venit, ubi Macareus Neritius comes Ulyssis adparuit, ² congressusque eos est comitatus. Itaque cum exposuisset Achaemenides apud Cyclopem quae essent passi focii, similiter & ille, quae à Circe cum comite Eurylocho, qui potionem adceptam in varias figuras commutati sunt; ³ ac novissime Ulysses ⁴ remedio Mercurii ibi venit, & socios recuperavit. Ex eo Circe junxit se ei in matrimonium; monuitque AENEAM, ne litoribus Circes accederet.

Fab. VII.

⁵ Picus ex progenie Saturni, rex Tyrrheniae, quae postea Italia dicta est, cum in agro Laurenti venaretur, visus à Circe, propter eximiam pulchritudinem est adamatus. Sed cum amore conjugis suae devinctus adpetitum deae rejiceret, ab eadem ob contemptum in avem picum mutatus est.

Fab.

^{1a}, lucens ad mare sub divo coelo, quam neque ventus aspergit (leg. dispergit,) nec pluvia extinguit. Sed & Herculis aedes antiqua; ibi columna pendet cavea ferrea rotunda, in qua conclusa Sibylla dicitur. De lucerna illa in fano Veneris quod ait, ejus & Isidorus meminit Orig. Lib. xvi. cap. 4. Denique in templo quodam fuisse Veneris fanum dicunt, ibique candelabrum, & in eo lucernam sub divo sic ardentem &c. Quod sub divo dicat, inde suspicor τὸ coelo in Ampelio, ut glossema, esse cancellandum. Certè Latinitas non patitur, ut divum coelum dicatur. Pro ibi columna reposuerim, ibi in columna, nisi quis satius putet confugere ad ellipfin. MUNCK.

ac non habet. Micyll. Quodque novissimè &c. Sed nobis satius visum est repraesentare lectionem scripti libri, in quo & mox ibi venit offendi, non eo venit, ut Raenerius dedit. Vide not. ad Lib. III. fab. I. MUNCK.

⁴ REMEDIO MERCURII] Illud remedium μᾶλιν vocabatur, de quo vide quae annotavi ad Hyg. Mythol. cap. 125. Homer. Odyss. K. vers. 304. ῥίζη μὲν μέλαν ἔσκε, γάλακτι δ' εἰκελον ἄν-θρ. Μᾶλιν δὲ μιν καλέουσι θεοί. Schol. Βορένης εἶδ' οὐ παρὰ τὸ μωλιύνειν, ὃ ἐστὶν ἀφωρίζειν τὰ φάρμακα. Φασὶ δὲ τὸ ἐλκόμενον τὴν ῥίζην τῷ τέλει θάλασσαν ἐπιφέρειν τῶν ἀπαπάνων. MUNCK.

Ad F A B. V. & VI.

¹ ITER IN ITALIAM TENDENS] Virgil. AEn. VI. 240. Tendere iter pennis. MUNCK.

² CONGRESSUSQUE EOS EST COMITATUS] MS. Congressusque est comitatum. MUNCK.

³ AC NOVISSIME] Ita codex MS. Venet. τὸ

Ad F A B. VII.

⁵ PICUS &c.] Transcripsi ex Micyllianâ editione. Veneta & MS. non habent hoc argumentum. Quod Raenerius dedit, desumptum est ex Regianis commentariis, immo καὶ πόδα descriptum. Nonius capite de Doctorum Indagine: Picumnus & avis est Marti dicata, quam picum

Fab. VIII.

Socii quoque Pici, requirentes ducem, ne viribus in noxiam facerent, contacti venenis, in varias species abiere.

Fab. IX.

Uxor quoque Pici ⁶ canens secundum Tiberim deflens desiderio viri amissi extabuit; ita tamen, ut locus memoriam nominis posteris praeberet. Canens enim nominatus est.

Fab. X.

Nec minus Macareus refert insolentiam sociorum erga Venerem, cum Aeneas adversus Rutulos pro Latino dimicantes ab Euandro auxilium petisset: & quemadmodum Turnus Venulo legato à Diomede item auxilium postulasset, qui sub Dauno Iapygiae rege domicilium posuisset, negante eo, eo quod pro Aeneâ adversus Venerem stetisset, vulneratamque à se inimicam haberet. Et ut comites ejus contemptu deae cupientes proficisci in bellum, in mari ⁷ volucrum figurâ decepti, substituerint. Eorum nomina haec sunt, ⁸ Agmon, Lycus, Idas, Rhetenor, Nycteus; quae volucres albi coloris ut cycni sunt.

Fab.

picum vel picam vocant, & deus, qui sacris Romanis adhibetur. AEmilius Macer in Theogoniae libro primo: Et nunc agrestis inter Picumnus habetur. Scribe Ornithogoniae. Diomedes Lib. I. Macer AEmilius Ornithogonias secundo. Adde Plinii Elenchon auctorum Lib. x. Non ignoro, ita in Nonio legendum esse pridem monuisse Godofredum; verum cum emendationis suae nullam ille reddat rationem, mihi, cui eadem in mentem venerat, faciendum id putavi. MUNCK.

Ad F A B. IX.

⁶ CANENS SECUNDUM &c.] Ita Raenerius edidit. Sed Veneta, *Canens desiderio viri secundum Tiberim deflens casus amissi extabuit.* Etiam Micyll, *Casum amissi deflens &c.* MUNCK.

Ad F A B. X.

⁷ VOLUCRUM FIGURA DECEPTI] Malè haec

narrat Lactantius. Historiam vide apud Plin. Lib. x. 44. Aelian. Lib. I. cap. I. Tzet. in Lycophron. p. 100. Servium ad AEn. XI. vers. 271. August. C. D. Lib. XVIII. cap. 16. Schol. Hom. ad Iliad. E. 412. Anton. Liberal. cap. 37. Aristotel. Admirand. Auscult. pag. 878. Ed. Casaub. Isidor. Orig. XII. 7. Quae autem aves istae sint, dubitatur. Ἐρωδιοὶ AEliaño sunt. Ἐρωδιοὶ ἢ λάρχοι Tzetzae. Isidoro formâ fulicae similes, magnitudine cycnorum. Unde & ὄρνεα ὁμοία κύκνοις appellat Tzetzes p. 101. "Ὅρνεας μεγάλας τοῖς μεγέθεσι dicit Aristoteles, καὶ φύγην ἔχουσας μεγάλα καὶ σκληρά. Videtur sentire Isidorus cum Charisio, cui λάρχοι est fulica Lib. I. MUNCK.

⁸ AGMON] *Acmon* & mox *Rhexenor* MS. codex. Quae, ut magis Graeca, probanda omnino existimo; nec dubito, quin ea nomina in Nasone ipso ita etiam scribenda sint. Notum est C & G quam inter se & facile & crebro permutantur. Πηξίνας est ἀνδρείου, παρὰ τὸ ῥήσεν, ut docet Schol. Homer. ad Iliad. N. vers. 324. Caeterum ut G locum ῥ C, ita B saepe locum

T t t t

V.

Fab. XI.

1 Dauniaie regionis 2 locum arboribus obumbratum 3 Pan Mercurii filius tenuit : quem postea Nymphae 4 coluerunt. Has pastor Appulus cum procacibus maledictis terruisset, 5 ne amplius linguam in propatulo haberet, numine earum in arborem oleastrum extabuit, 6 cuius fructus suo amore linguae pastoris asperitatem refert.

Fab. XII.

Turnus adversus Aeneam pro Laviniâ sponsâ dimicans, eum immittere ignem classibus conaretur, mater deûm, quia ex Idâ monte Phrygiae sacrato essent factae, 7 impetratis precibus ab Jove, in Nympharum speciem illas convertit, 8 utque dearum marinarum numerum augere possent, effecit.

Fab. XIII.

Naves Aeneae docet, in speciem Nympharum versas deorum voluntate, 9 ex recordatione suorum Neritiam navem vidisse laetas per-euntem naufragio. Item Alcinoi navem Pelasgos portantem saxo durescere.

Fab.

¶ V, & vicissim, occupavit. Hinc corruptus Asconius in Argumento Prooemii Aëtionis in Verrem : Quia pedestre iter ex Sicilia & propter fugitivos, & propter Verris insidias dubitabat. Lego, devitabat. Certè non Ἀγμων, sed Ἀκμων nomen Graecum est. Acmonem patrem Coeli quidam fecere ; unde Ἀκμωνίδας ὁ ἑρᾶνός in Alis Simmiae. Ubi Scholia videnda. MUNCK.

Ad F A B. XI.

1 DAUNIAE] Ita non sum veritus rescribere, cum Daunae exhiberet MS. Perperam Laviniæ Edd. quas videre licuit. MUNCK.

2 LOCUM] Forte lucum. Curt. Lib. IX. I. Nemo optatum arboribus. Et, sylvae arboribus umbrosae. MUNCK.

3 PAN MERCURII FILIUS] Ex Penelope puta. Herodotus Euterpe : Pani vero Penelopes : ex hac enim & Mercurio natus Pan esse dicitur à Graecis. Quia Mercurii filius Pan, κλοπωπάτωρ à Theocrito audit in Syringe : sed alii ex Penelope & mnesteribus natum dixere, unde & ἀπάτωρ ἦγεν πολυπάτωρ ibidem vocatur. Pediasimus in illud

poëmatium : Πηνελόπης κ' ἦ μνηστῆρων ὁ Πάν, ἱξ δέων ἦγεν ἀνεμιάων γάρμων καὶ μυθώδη τεργείων παρείς. Sed copiose de genere Panos Natalis Lib. v. cap. 6. ut nihil necesse sit multa à me heic corradi. Corrigam potius Natalem. Ait ille inter alia : Alii Penelopes & Ulyssis filium putarunt : alii ex Aethere sive Nereide natum inquirunt. Aether non est Nereis. Scribendum ex Aethre vel Aethrâ. Aethra autem Oceanitidum in numero censetur. Vide quae annotavi ad Hygin. nostri Astron. Lib. II. cap. 21. MUNCK.

4 COLUERUNT] MS. & Vett. edd. occuluerunt. Sed perperam. MUNCK.

5 NE AMPLIUS] Itaque ne amplius MS. & Veneta. Nec putandum aliter scriptum fuisse à Lactantio. Vide quae dixi ad fab. 7. Lib. I. MUNCK.

6 CUJUS FRUCTUS &c.] Pro his MS. & Vett. edd. Et ita factus est. MUNCK.

Ad F A B. XII.

7 IMPETRATIS PRECIBUS] Haec est Lectio MS. &

Fab. XIV.

Turno ab AENEÂ interempto, Ardea urbs regnum Turni incendio in cinerem redacta: ex quo volucris emersa est, quae patriae nomine vocaretur ¹⁰ à posteris Ardea.

Fab. XV.

Venus ut animadvertit filium AENEAM ¹¹ laboribus exhaustis ad finem venisse aevi, petiit ab Jove patre, ut promissis fidem faceret. Cujus ille precibus auditis, efficit, ut in agro Laurenti flumine Numicio ablueret mortalitatem, ¹² interque indigetes deos referretur: ita ut à posteris, sicut caeteris deis, sacra ei administrarentur.

Fab. XVI.

Tiberinus Albanorum rex Tusco amni Albula merfus interiit, ac nomen fluvio reliquit. Item Aventinus, ¹³ à quo mons, urbis Albae adcepit imperium. ¹⁴ Sub hoc Pomona Hamadryadum Nympharum, hortorum cultrix feliciumque arborum, ¹⁵ cujus nomen pomaria obtinent. Hanc cum Vertumnus diligeret, solitus in varias figuras mutari, & eâ refugiente concubitus, sollicitudine assiduâ ureretur, novif-

& Vett. Edd. nisi quod ¹⁰ illas nec MS. nec Venet. agnoscunt. Raenerius dedit, *impetravit precibus ab Jove, ut in Nympharum speciem conversa, dearum marinarum* &c. MUNCK.

⁸ UTQUE] Ita Micyll. Sed Veneta & MS. non habent ¹⁰ que. MUNCK.

Ad F A B. XIII.

⁹ EX RECORDATIONE SUORUM] Micyll. *eorum*. Raenerius mirificè hoc argumentum interpolavit. Videtur legendum *laborum suorum*. MS. codex certè pro *deorum* in praecedentibus habuit *laborum suorum*. MUNCK.

Ad F A B. XIV.

¹⁰ A POSTERIS ARDEA] Serv. ad VII. AEN. 412. memoria lapsus hanc Ovidianam fabulam male interpretatus est, quod etiam vidit Salmasius Exerc. Plin. p. 41. De Ardeae conditoribus Servius l. l. vs. 372. quem descripsit Lactantius

ad Statii II. Theb. 220. Vide Berkel. ad Stephanum Byzant.

Ad F A B. XV.

¹¹ LABORIBUS EXHAUSTIS] Mallem, *exhaustum*. Virgil. AEN. I. *Omnibus exhaustos jam casibus, omnium egenos*. MUNCK.

¹² INTERQUE INDIGETES DEOS] De illis diis vide quae annotavi ad Fulgent. Lib. III. cap. 5. Virgil. AEN. XII. vers. 794. *Indigetem AENEAM scis ipsa, & scire fateris Deberi coelo*. Vide ibi Servium. MUNCK.

Ad F A B. XVI.

¹³ A QUO MONS] Ita cum MS. Veneta. Addunt *dictus* Raenerius & Micyllus. MUNCK.

¹⁴ SUB HOC POMONA HAMADRYADUM &c.] Intellige *una*. Graeca est syntaxis, ut supr. fab. II. Lib. IV. *Salmacis Najadum*. Vide quae ibi annoto. MUNCK.

¹⁵ CUJUS NOMEN &c.] Sic MS. & Vett. Edd. T t t t 2 Raene-

novissimè in anum versus est, eique multa retulit, quibus faeminae flecti solent, ut sibi jungeretur. Ipsa autem perseverante in proposito, novissimè refert quoque fuisse in Cypro Anaxareten virginem, quae propter superbiam punita fuisset à Venere. Versusque in suam formam. concubuit cum eâ Vertumnus.

Fab. XVII.

In insulâ Cypro Anaxarete fuit ex progenie Teucris Salaminii, quae formâ caeteras gentes ejusdem civitatis supergressa est. Sed ut pulchritudo eminens fuit, ita propter adspersionem virorum abominanda omnibus. Quam cum Iphis ejusdem civitatis amore diligeret, neque aditum ad eam haberet, dolens, quod in tam gravem sortem incidisset; ad extremum ne diutius doleret, noctu clam ante fores puellae suspendio se liberavit. Cui cum funus pro dignitate fortunae per publicum maximâ frequentiâ duceretur, & illa patientissimè ex superiori parte domus prospiceret, ob nimiam crudelitatem animique duritiam in vestigio sui à Venere saxo durata est, ita ut apud Salaminios species ejus Prospicientis Veneris nomen adceperit. Deinde Vertumnus rediens in suam speciem Pomona potitus est.

Fab.

Raenerius, unde nomen è pomis obtinet. Id etsi negari non potest, non tamen ideo verum est ita scripsisse Lactantium. Varro L. L. Lib. VI. Pomona pomorum patrona. MUNCK.

Ad F A B. XVII.

I SUSPENDIO SE LIBERAVIT] Ita cum MS. vett. edd. Raenerius, suspendio ejus amore se liberavit. Antoninus cap. 39. inediâ vitam finisse juvenem narrat. Ἀρκετοφῶν μὲν ἔν καὶ ὑπερβολῶ πάθος, καὶ ὑποψίαν τὴν πρὸς τὸ γάμον ἐκὰν ἀποθήσκη καὶ ἀποφῆς ἐνδοίαν. Pro ὑποψίαν lege ὑπερψίαν. In praecedentibus pro caeteras gentes, multo malle caeteras virgines. MUNCK.

Ad F A B. XVIII.

2 QUO PROXIMAE &c.] Venet. Quae proximè Iano &c. Lege, Quae proximè Ianum erant geminum. Flor. 1. cap. 2. Ianumque geminum fidem pacis ac belli. Proximè dativum casum regere non potest. Julius Obsequens cap. 119. Cui proximè Pompeio in castris sedenti accipiter super ca-

put accefferat. Lege, proximè Pompeium. Eadem mendâ inquinatum puto glossarium Philoxeni, & lego pro *Accepto sibi fecit*, *ἑαυτῷ ἰλογισαῖς*, *acceptum sibi* &c. Catull. carm. 37. *Acceptum facere reddiditque votum*. Frustra est Schefferus subaudiri jubens praepositionem à. Verum ut illic aliena ellipsis illa, ita eadem non observata corripit locum elegantissimum Plinii Histor. Natur. Lib. II. cap. 7. *Quisquis est deus (si modo est alius) & quacunque in parte, totus est sensus, totus visus* &c. Notat Dalechampius MSS. habere *si mundo est alius aliquis*. Unde ipse conjectat, *si à mundo* &c. At nihil opus erat istâ praepositione. Vera & Latinissima lectio est, *si mundo est alius aliquis* &c. Horat. Lib. I. epist. 16. *Neve putes alium sapiente bonoque beatum*. Quod si quis statuere velit *proximè* etiam cum dativo rectè jungi, adducere possit illud Veteris Interpr. Concil. Ephesin. pag. 124. ed. Cont. *Proximè nobis participatum est carne & sanguine Deus existens verbum*. Scio satis barbarum esse illum interpretem. At Latinus egregiè Nepos Hannib. cap. 8. *Propius Tiberi, quam Thermopylis*. Verum ibi ex vett. edd. reposuerim *Tiberim & Thermopylas*. Praeposit. addit Frontin. Strat. Lib. IV. 7. ex. 40. *Cum propè à virgultis sylvaque posita*

Fab. XVIII.

Post Amulii ac Numitoris Albanorum regum interitum Romulus urbis à se conditae cepit imperium. Qui cum adversus Titum Tatium pro raptu virginum dimicaret, hostis adpropinquavit patriae. Quod ut Venus praesensit, portis obsecratis; una patefacta est, Tarpeia Virgine prodente patriam. Venus pro filii incolumitate à Nymphis, quae proximae Iano erant, geminum petiit auxilium. Data ergo venia, secundum portam, quâ Sabini inrupturi erant, recluso fonte, scaturientes aquae, quae antea latuerant, erumpebant: quae cum frigidae hostium introitum non prohiberent, ex frigidis in calidas versaе hostem averterunt. Victoriaque potitus Romulus, rebus urbis compositis, jura reddens populo, sicut petierat mater, raptus in coelum est; ita ut Quirinus novo nomine vocaretur.

Fab. XIX.

Herfilia conjux Romuli, cum fleret amissum conjugem, post datam ei à Junone immortalitatem, Ora Quirini nuncupata est: quorum templa à populo Romano in Colle Quirinali constituta sunt.

Fabu-

ta essent. MUNCK. Consule cl. Fr. Oudendorp. ad J. Caesarem Lib. I. B. G. cap. 54. & ad L. VI. C. 31.

3 QUIRINUS NOVO NOMINE VOCARETUR] Latant. Firm. Lib. I. cap. 21. Solent enim mortuis consecratis nomina immutari; credo ne quis putet eos homines fuisse. Nam & Romulus post mortem Quirinus dictus est; & Leda Nemesis; & Circa Marica; & Ino, postquam se praecipitavit, Leucothea, materque Matuta, & Melicertes filius ejus Palaemon atque Portumnus. Signat eandem rem, non eloquitur Florus Lib. I. cap. I. Quirinum in coelo vocari placitum diis. MUNCK. Scripsit Ptolemaeus Hephaestionis ὅτι τὸ παρ' Ὀμήρου διωνυμίας παρὰ θεοῖς καὶ ἀνθρώποις καὶ ὅτι Ζεὺς μόνος ποταμῶν Διὸς υἱός· περὶ ἄλλων διωνυμῶν. Vide Photii Bibliothecam pag. 482. qui ex eodem pag. 474. notat ὅτι Νεῖλος ὁ Ἑρεκλῆς ἀπὸ γενεῶς φασιν ἐκαλεῖσθαι. ἐπεὶ δ' Ἦραν ἴσασιν, ἐπερχόμενοι αὐτῇ ἀνελὼν τὸν Ἀνώνυμον καὶ Πυρίπνοον γίγαντας, ἐκείθεν ἀπὸ τὸ ἀπαλαλκεῖν τὸν Ἦραν τὸν πόλεμον μετέβαλεν τὴν κλήσιν. Nicanor Cyrenaeus hujus argumenti quoque librum videtur conscripsisse, ut ex Athenaco patet Lib. VII. cap. 12. pag. 296. Νικάνωρ ὁ Κυρηναῖος ἐν Μεθονομασίαις τὴν Μετακλήσιν φησὶ Γλαῦκος μεθονομασθήσθαι. & Harpocra-

tionis Lexico in voce Ἄκη. ἢ Νικάνωρ ὁ μεθονομασιῶν γενοφῶς καὶ Κακίμαχος ἐν τοῖς ὑπομνήμασι, τὴν νῦν Πτολεμαίδα καλεσθῆναι φασὶν εἶναι.

Ad F A B. XIX.

4 POST DATAM EI &C.] MS. Post data ei à Junone immortalitate. Et mox colle Quirini pro Quirinali. Quod non spernendum, cum Naso ipse habeat, Duce me lucum pete, colle Quirini Qui viret. Historici tamen malunt collem Quirinalem dicere. Nepos Attic. cap. 13. Domum habuit in Colle Quirinali. Schol. Horat. in Carm. Saec. Diis quibus septem colles] Id est. Roma. Sic Virgil. Scilicet & rerum facta est pulcherrima Roma, Septemque una sibi muro circumdedit arces. Hi autem colles sunt Aventinus, Palatinus, Esquilinus, Capitolinus, Viminalis, Caelius. Locus Virgillii est Lib. VI. AEn. vers. 781. Sed ibi ita legitur: En hujus, nate, auspiciis illa incluta Roma Imperium terris, animos aequabit Olympo, Septemque una sibi muro circumdedit arces. Ubi Servius: Bene urbem Romam dicit septem inclusisse montes, & medium tenuit. Nam grandis est inde dubitatio: & alii dicunt breves septem colliculos à Romulo inclusos, qui tamen aliis nominibus

Fabulae Lib. XV.

- I. Calculi nigri in candidum colorem.
- II. Animae in varias species.
- III. Euphorbus in Pythagoram.
- IV. Elementa in varias species.
- V. Amnis Lycus in regionem mutatus.
- VI. Erasinus amnis in regionem similiter aliam.
- VII. Caycus fluvius in regionem aliam similiter.
- VIII. Amasenus fluvius in terrae speciem.
- IX. Anigrus flumen dulce in aquae amaritudinem.
- X. Hypanis amnis in aquae amaritudinem similiter.
- XI. Antissa, Pharos, & Tyros insulae in scopulos mutatae.
- XII. Leucades insulae tres in montium species; & Zancle insula in scopulum.
- XIII. Helice & Buris oppida in scopulos similiter.
- XIV. Area in tumulum mutata.
- XV. Fons in Africâ Hammonis in glaciem convertitur.
- XVI. Fons Athamantis lignum adcendit.
- XVII. Flumen Ciconum bibentes in lapidem mutantur.
- XVIII. Crathis & Sybaris amnes capillis aureum colorem dant.
- XIX. Salmacis fontem qui contingit, in mollitiem vertitur.
- XX. Lacum Aethiopiae qui bibit, in insaniam, aut in soporem vertitur.
- XXI. Clitorium fontem qui bibit, odium vini capit.
- XXII. Lyncestium amnem qui bibit, in ebrietatem convertitur.
- XXIII. Aqua lacus Phenei nocte fit noxia.
- XXIV. Symplegades cautes in petras redactae.
- XXV. Aetna mons Siciliae in ignem.
- XXVI. In Pallene urbe Tritoniace paludis adtactu vertuntur homines in volucres.
- XXVII. Scythides faeminae adtactu veneni in aves mutantur.
- XXVIII. Ex vitulis apes nascuntur.

XXIX.

nibus appellabantur. Alii volunt hos ipsos, qui nunc sunt, à Romulo inclusos, id est Palatinum, Quirinale, Aventinum, Coelium, Viminale, AEsquilinum, & Ianicularem. Collis Quirinalis unde dictus sit his verbis in de L. L. Lib. iv. Varro docet: Collis Quirinalis, inquit, ubi Quirini fanum, est à Curetibus, qui cum Tatius Curibus venerunt Romam, quod ibi castra habuerunt. De fa-

- XXIX. Ex equo crabrones.
 XXX. Ex cancro scorpius.
 XXXI. Bombyces in papiliones.
 XXXII. Ranae ex limo.
 XXXIII. Ursa lambendo fingitur ex frusto carnis.
 XXXIV. Apes initio vermes, postea speciem suam adcipiunt.
 XXXV. Aves ex ovi medio.
 XXXVI. Ex medullâ humanâ angues nascuntur.
 XXXVII. Phoenix avis ex fanie suâ renascitur.
 XXXVIII. Hyaena modo mas, modo faemina.
 XXXIX. Chamaeleon in varios colores vertitur.
 XL. Lynces Liberi urinam vertunt in lapidem.
 XLI. Corallium ex molli durum.
 XLII. Gentes variantur in species.
 XLIII. Omnia quae nascuntur, transmutantur in dissimiles species.
 XLIV. Egeria in vallem Aricinam se contulit.
 XLV. Hippolytus in deum Virbium.
 XLVI. Egeria in fontem.
 XLVII. Gleba in pueri figuram mutata.
 XLVIII. Jaculum Romuli in arborem.
 XLIX. Cippus factus cornutus.
 L. AEsculapius in draconem.
 LI. Julius Caesar in cometen.

Fab. I. *

Mycilus Alemonis filius procreatus Argis, cum quieti se dedisset, Hercules visus est, qui eum moneret, ut patriam relinqueret, & secundum AEsarem amnem consideret. Qui cum facere extimesceret, quia lex vetaret deferere patriam, & in aliam civitatem transire, rursus admonitus est. Metuens itaque, penates suos destituit, ideoque in iudicium publicum est devocatus. Et cum omnem populum adversus se haberet, iudicaturis calculi albi, ac nigri dati sunt; ut atri damnarent, candidi absolverent. Mycilus itaque pertimescens periculum

no Quirini etiam Victor Illustr. cap. 2. *AEdes in colle Quirinali Romulo constituta*. Urbi additum à Servio Tullio collein istum idem narrat cap. 7. MUNCK.

* Sequentia harum fabularum argumenta, quae

ex Raeneriana editione descripsit, notis illustrare designatus fuit Munckerus; Celeb. vero Burmannus variantes Lectiones subtexit, ad quas lectorem ablego.

lum capitis, Herculem invocavit, ut laboranti sibi, quia ejus jussis obtemperasset, ferret auxilium: cujus preces non incassum abierunt. Nam cum calculi more patriae in urna effusi deducti essent, omnes adparuerunt in colorem album conversi. Quamobrem ille metu liberatus, per Ionium pelagus navigans, cum in Italiam venisset, & AEsarem amnem adtigisset, sicut praeceptum erat, urbem constituit, eamque à proximo tumulo, cui Tares Neptuni filius subiectus erat, Tarentum nominavit.

Fab. II.

Pythagoras Samius tyrannidem fugiens, cum patriam reliquisset, in Italiam venit, & quae didicerat de rerum natura mundique, aperit, ad modumque seculi aurei docet, ad usus quoque necessarios cuncta praebente terra, nefas esse animalibus vesci: quod essent in eis forte consanguineorum animae mortalium: & quod è corporibus in corpora animae transfunderentur. Postea docet unde occidendorum animalium usus primum inoleverit. Nam paullatim concessum est, ut maleficae ferae dolis interceptae occiderentur; & mansuetarum foetus sues, quod fruges fatas eruerent; item capri, quod vitem maturam praecerpere adsuevissent, nec deinde fructus cresceret.

Fab. III.

Pythagoram eundem inducit referentem cuncta rerum temporibus mutari: siquidem ipse annus vertitur in quatuor species, veris, aestatis, autumnis, & hiemis: & quae nascuntur, quoniam in initio prodita teneras inminutasque species habeant; deinde crescendo robustae aetatis, novissimè senescentis fieri. Se quoque memoria tenere bello Trojano Euphorbum Panthoidem fuisse: & postea quam à Menelao sit occisus in bello, animam ejus in se esse transfusam; clypeumque ejus, dum in aetates ductus sit, quo usus esset in bello, in templo Junonis Argiviae cognovisse.

Fab. IV.

Ipsa quoque initia quatuor, ex quibus generantur omnia, transfigurari motibus suis: resolutam enim tellurem in aquas abire, adtenuatam aquam efficere: & aëra rursus per eundem ordinem retexi: spissatum ignem enim in aëra verti, hunc in aquam, hanc in terram

ram abire : caeteraque rerum perinde variari ; quae tempus , aut natura adceptas ab initio facies cogit amittere. eadem fluminibus etiam, fontibus ac terrenis locis addidere.

Fab. V.

Amnem Lyciae consumptum ostendit alias adparuisse, alias non.

Fab. VI.

Erasinus in Arcadia fluere visus, modo latens, terrae voragine absumptus, postea Argis est redditus voluntate Junonis.

Fab. VII.

Caycum flumen Mysiae aliis nunc ripis, aliis in initio fluxisse fertur.

Fab. VIII.

Amasenum flumen Siciliae intumescere, refluere, interdum ficcari.

Fab. IX.

Anigrum flumen jucundissimam aquam sitientibus praestitisse: posteaquam Centauri ab Herculeis sagittis confecti cruorem in eo abluerint, aspero advenientes fugasse odore.

Fab. X.

Hippanim Scythiae amnem marini factum liquoris ait, cum fuerit in initio dulcissimi, ob fontem regionis ejusdem in eum influentem.

Fab. XI.

Antissa & Pharos, item Tyros in Phoenicia, insulae fuerunt, nunc vero continenti conjunctae.

Fab. XII.

Item Leucades insulae tres in falo sunt nunc, à fluctibus olim relictæ: item Zancle olim conjuncta Italiae, nunc freto discriminatur; propterea id contigit, quod Latonae fedes est ibi negata.

Fab. XIII.

Helice, & Bura Achaiae urbes ponto voratae sunt.

Fab. XIV.

Tumulum secundum Troezenam urbem ex area factum ait eruptione spiritus, qui terrae increverat.

Fab. XV.

Fons in Africa Hammonis solis ortu obituque calescit, postmodum in glaciem vertitur.

Fab. XVI.

Athamanis, Thessalie regionis, fonti lignum tenuata luna admotum adcenditur.

Fab. XVII.

Flumen quoque apud Ciconas est, ex quo qui bibit, in lapidem convertitur.

Fab. XVIII.

Crathis amnis, & ei confinis Sybaris, capillos aurei coloris efficiunt.

Fab. XIX.

Salmacis fons in Caria contactu sui liquoris cogit in mollitiem corporis obsceni verti: quod beneficio Mercurii & Veneris dicitur esse factum.

Fab. XX.

Lacus est in Aethiopia, qui hausto liquore ad sitim sedandam, aut in insaniam, aut in soporem, vertit.

Fab. XXI.

Clitorius fons in Arcadia vinum in odium adducit, quod Melampus

pus Amithaonis filius, Proetidas cum ab infania liberasset, novissimè remedia in eum projecisse fertur.

Fab. XXII.

Lyncestius amnis Thraciae hanc vim obtinet, potestate mutata, ut aquam ejus bibentes ebrii fiant.

Fab. XXIII.

In Arcadia secundum Phenon urbem aquae feruntur, quae potae nocte nocent, luce autem innocuae cognoscuntur.

Fab. XXIV.

Ortygia insula olim mobilis erat. Symplegades quoque cautes in Ponto concurrentes, flatibus solitae moveri, nunc fixae fundamentis tenentur loco.

Fab. XXV.

Aetna mons Siciliae in ignem verti coepit, cum initio riguerit.

Fab. XXVI.

In Pallene, quae sub Aquilone jacet, homines dicuntur in volucres verti, novies cum in Tritoniacam paludem merfi sint.

Fab. XXVII.

Scythides, in Scythia faeminae, venenis sparsae, corpora immutant, se in aves transfigurantes.

Fab. XXVIII.

Ex vitulis apes nascuntur; quas Aristaeus fertur invenisse.

Fab. XXIX.

Ex equo putrefacto crabrones nasci potuisse primum proditur.

Fab. XXX.

Cantrum demptis brachiis si terrae subjicias, scorpius nascitur.

Fab. XXXI.

Bombyces, quae folia filis intexunt, in papiliones vertuntur.

Fab. XXXII.

Ranae nascuntur ex limo sine pedibus: mox natando pedes increscunt.

Fab. XXXIII.

Ursae carnem pariunt, eamque lambendo in figuram sui convertunt.

Fab. XXXIV.

Apes initio truncae, ut vermes, nascuntur: postea corporis partes, ac pennas adcipere produntur.

Fab. XXXV.

Pavones, qui in tutela Junonis habentur: item aquilae Jovis, columbaeque Veneris, & caeterae volucres, ex media parte ovi, qui vitellus vocatur, videntur nasci.

Fab. XXXVI.

Ex medulla humana in sepulcris angues profeminantur.

Fab. XXXVII.

Phoenix in Assyriae finibus nido ex odoribus facto, cum est senectute pressa, supra recumbit, ex cujus sanie alia renascitur: & viribus roborata, nidum in urbem effert Solis: ibique in templo ejus monumentum patris reponit. Fertur enim quinque aetatis saecula replere.

Fab. XXXVIII.

Hyaena fera ex faemina in marem vertitur.

Fab.

Fab. XXXIX.

Chamaeleon ventis & aura nutritus, quodcunque contigerit, coloris ejusdem efficitur.

Fab. XL.

Lynceſ, qui ſunt in Liberi tutela, urinam vertunt in lapidem.

Fab. XLI.

Coralium lapis ſub aqua mollis eſt, extra dureſcit.

Fab. XLII.

Significat gentes variari in ſpecies deorum voluntate.

Fab. XLIII.

Numa Pompilius propter ſcientiam rerum à populo Romano in regnum eſt receptus: cujus praecepta cum ante dictis haec ſunt. Quaecunque naſcuntur, haec crescendo & ſeneſcendo transmutari in diſſimiles ſpecies: & poſt obitum ſic conſumi, ut aut in terram abeant, quae corpora ſunt; aut in aëra, quae ſpiritu contineri videntur. Porro Helenus Priami filius refert ab Aenea urbis conditae poſitionem.

Fab. XLIV.

Egeria poſt mortem mariti Numae in vallem Aricinam ſe contulit lugens.

Fab. XLV.

Hippolytus cum propter novercale odium propulſus eſſet patria, & Troezena proficiſceretur, ex inproviſo mari elatus taurus, ſicut parens optaverat, graviffimum ei objecit timorem: exaſperatis equis tractus interiit. Quem AEsculapius Dianae voluntate, cujus initio comes fuerat, reduxit ad ſuperos. Hinc ab eadem dea evocatus in:

V.v. v v v 3.

nemus

nemus Aricinum, mortalitatem exfuit. A converfo itaque nomine deus Virbius eft adpellatus.

Fab. XLVI.

Egeria Nympha Numae Pompilii conjux, poft viri interitum cum fe in nemus Aricinum contuliffet, ibi queftu adfiduo deflevit cafum viri, fatigans Dianam ejus regionis incolam adfiduo fletu. Noviffimè lacrimae ejus ab eadem dea transmutatae funt in fontem: qui ex ejus nomine nuncupatur Egeria.

Fab. XLVII.

Cum in Tyrrhenia, quae etiam Thufcia eft, quidam arator juftum opus in dies redderet, preffo vomere glebam opinione fua ponderofiore excitavit; cujus dum miratione premeretur, animadvertit eam in figuram pueri effe transmutatam, qui Etrufcorum lingua Tages poftea nomine, futurorum fcientiam invenit.

Fab. XLVIII.

Romulus Martis & Iliae filius, cum venaretur, ex monte Aventino perfequens aprum fugientem, jaculum jecit; quod cum protinus in colle Palatino haeferit, loco ejus montis fcala facta; cujus ima pars adeo depreffa terrae eft, ut fit comprehenfa radicibus; effectum eft noviffimè, ut in arborem cornum converfum fit.

Fab. XLIX.

Cippus Genutius ab hofte victor revertens, priufquam triumphans portam intraret, animadvertit cornua fibi temporibus enata. quo prodigio exterritus, harufpices cum confuluiffet; refponfum eft, eum, fi in urbem intraret, regnaturum: quod ille averfatus, patribus convocatis indicavit, ac cum perffitiffet numquam fe tyrannum futurum, decretum eft ei univerforum confilio tantum agri, quantum uno die aratro poffet circumdare: portaque, qua intraturus fuiffet, in figni gratiam factum, ut aeneis cardinibus aptaretur, in qua ad memoriam pofterorum cornutum caput ejus exfculperetur.

Fab.

Fab. L.

Gravis pestilentia Romanis cum incidisset, & maxima trepidatio urbem teneret, per legatos oraculum Apollinis consultum est. ex quo responsum, ut AEsculapium Epidauro arcessirent: nobilissimique legati cum simulacrum dei petitem ad Epidauros ivissent, stupentibus admiratione deus in draconem versus, per medium Epidaurum lapsus, navem legatorum conscendit: cum quibus vectus, Romam ut delatus est, insulam Tiberis ingressus est, ibique se virgultis obculuit: qui locus Draconis vocatur.

Fab. LI.

Ovidius opere peracto, docet se à Chao principium cepisse, & ad Caesarem deduxisse: quem, gentibus orbis devictis, Venus post suorum insidias in cometen vertit.

ALBRICI PHILOSOPHI

DE

DEORUM IMAGINIBUS

LIBELLUS.

I. Saturno.

Saturnus : primus deorum subponebatur : & pingebatur , ut : ho-
mo senex , canus , proluxa barba , curvus , tristis , ³ & pallidus ,
⁴ tecto

Ad C A P . I.

1 PRIMUS DEORUM] Pausan. Lib. v. cap. 7. pag. 391. Λέγουσιν Ἡλείαν οἱ τὰ δρχαῖότατα μνημονεύοντες, Κρόνον τὴν ἐν ἑσθῇ ἔχειν βασιλείαν πρῶτον, καὶ ἐν Ὀλυμπίᾳ ποιηθῆναι Κρόνον γὰρ ὑπὸ τῷ τότε ἀνθρώπων, οἱ ἀνομάζοντες χρυσῶν γῆρας.

2 HOMO SENEX] Unde Artemidorus Onirocrit. Lib. II. cap. 49. Μετέφκειον σημαίνει τὸ ἑρμῆν, νεανίσκον ὃ τὸ Ἡρακλέα, αἰὲς ὃ τὸ Δία, περισβύτης ὃ τὸ Κρόνον. MUNCK. V. G. Cuper. Harpocrat. p. 102. 103. Serv. ad I. Georgic. 236. Saturnus deus pluviarum est, unde etiam senex fingitur : nam senes semper novimus esse gelidos.

3 ET PALLIDUS] Barthius in Commentariis suis Statianis expallidus emendatum it. Mirabar à primo vocis insolentiam. Sed comperi postea etiam Tertullianum in de Resurrectione Carnis cap. 57. expallidum dicere eum, qui valde sit pallidus. Quod corpus, inquit, inlaesum quum interemptum, quum frigidum, quum expallidum, quum edurum, quum cadaver? Vepallidus dicitur talis Horatio Lib. I. Sat. 2. vers. 129. Vepallida lecto Desiliat mulier. Ubi Schol. Vepallida, una pars est orationis, sicut vesana, & significat valde pallida, sicut apud Persium, Ut ramale vetus vegrandi subere coctum. Sanè vegrandi etiam vett. edd. repraesentant : quamobrem abeat licet in malam rem τὸ praegrandi, quod pro eo suppositum ivere nobis scioli. MUNCK.

4 TECTO CAPITE] Hinc forsan Romani Saturno capite aperto sacrificant, cujus moris causas varias profert Plutarchus Quaest. Rom. Tom. II. p. 266. cur velato capite fingatur Saturnus vidimus in Fulgentio Lib. I. c. 2. De pluribus Diis, qui tecto capite finguntur, egi ad Fulgent. I. 21. Quibus adde ipsius Jovis statuam in templo Junonis apud Eleos, de qua Pausan. Lib. v. cap. 17. p. 418. Τῆς Ἡρας δὲ ἐστὶν ἐν τῷ ναῷ Διὸς ἄγαλμα. τόδε (five τὸ μὲν, ut Kuhnus legit) Ἡρας καθήκον ἐστὶν ἐπὶ θρόνῳ, παρέστηκε ὃ γυνεῖα τε ἔχων, καὶ ἐπικείμενον κοῦν ἐπὶ τῇ κεφαλῇ.

5 SED DEXTRA] Repone, Scil. dextrâ. Cap. 2. Ex alterâ vero, scil. dextrâ &c. Cap. 19. Ipse vero unâ manu tenebat poculum, scil. sinistrâ : alterâ vero scil. dextrâ &c. MUNCK.

6 SERPENTIS PORTABAT IMAGINEM &c.] Videatur Horus Apollo cap. 2. & Pierii Hieroglyph. Lib. XIV. MUNCK. Serv. ad v. AEn. 85. Annus secundum Aegyptios ante inventas literas picto dracone, caudam suam mordente, quia in se recurrit.

7 HABEBAT FILIOS] Vide quae annotavi ad Fulgent. Myth. Lib. II. cap. 1. Lactant. Lib. XIII. fab. 4. Hyg. Myth. cap. 159. Quod virilia abscissa illis addit, miror unde hauserit. Quod si abscissa illis virilia fuere, unde Neptuno ergo numerosa illa soboles? Cur Proserpinam Pluto rapuit? Jupiter non mulierarius tantum, sed & puerarius fuit? Commentum planè hoc novum, ut & illud Fulgentii Lib. II. cap. 4. ex semine Satur-

† tecto capite, colore glauco; qui una manu, † sed dextra, falcem tenebat, & in eadem † serpentis portabat imaginem, qui caudam propriam dentibus commordebat. Altera vero, scilicet sinistra, filium parvulum ad os adplicabat, & eum devorare videbatur. Qui juxta se † habebat filios, Jovem scilicet, Neptunum, Plutonem, & Junonem. † quorum virilia abscissa projiciebat, de quibus Venus puella pulcherrima nascebatur. Juxta autem ipsum Saturnum erat imago Opis uxoris suae, in cujusdam similitudinem matronae depicta: quae aperta manu dextra opem omnibus velle dare praetendebat: panem vero manu sinistra pauperibus porrigebat.

II. De Jove.

Jupiter Saturni filius, cui † coelum & coeli regnum in sortem cessit, pingebatur in throno eburneo, in sua majestatis sede sedens: † sceptrum regium in manu tenens, scilicet sinistra: ex altera vero, scilicet dextra, fulmina ad inferos mittens, & Gigantes repressos ful-

Saturni ortam Venerem. MUNCK.

8 QUORUM VIRILIA] Alii aliter. Pausanias Lib. VII. cap. 23. pag. 582. Ἐφεξής ὃ ἄκρα τε ἐς αὐτὴν ἔχει τὴν θαλάσσαν, καὶ ἐπ' αὐτῇ λέγεται λόγος, ὡς Κρόνος τῇ θαλάσσης ἐνταῦθα ἔρριψε τὸ δρέπανον, ὃ τὸν Πάτερ' Ὀυρανὸν ἐλυμήνατο. Vide notas ad Fulgent. I. 2.

Ad C A P. II.

9 COELUM ET COELI REGNUM] Coelo, terrae, & mari praeesse dicitur a poetis. unde Argis in aede Minervae Jovis simulacrum tribus oculis, e quibus tertius erat in fronte, insigne conspici traditur a Pausania Lib. II. cap. 24. p. 165. 166. & a Spartanis etiam colitur cognomine Πλάσιος. v. Pausan. Lib. III. cap. 19. p. 258. Cur in Creta sine auribus depingatur, docet Plutarchus de Isid. & Osirid. T. II. p. 381. Pluribus de Jove egit Diodor. Siculus Lib. v. p. 339.

10 SCEPTRUM] Illud sceptrum ē cyparisso factum fuisse observat Junius Animadv. Lib. I. cap. 20. Notandum heic interdum etiam aliud à fulmine sceptrum Jovi adscribi, cum alias pro scepstro fulmen ei tribuatur, tanquam apud Phaedrum Lib. IV. cap. 17. *Consedit genitor tum deorum maximus, Quassatque fulmen.* Immo fulmen videtur sceptrum appellari ab Anton. Liberal. cap. 6. καὶ διδοὶ φυλάσσειν τὸ ἱερὸν σκήπτρον. Sed rectè correctum puto à Xylandro τὸ ἱερὸν σκήπτρον, cum nusquam sceptri custos, sed fulminis, nec sceptrigera, sed armigera introducatur

aquila, quemadmodum scripsi antehac in Animadversionibus meis in eum scriptorem. Ad ea cum respondere aliquid deberet Vir Cl. rem vertere in jocum bellissimum maluit, quo humilitati sortis nostrae illuderet: *Per sceptrum*, inquit, *heic non intelligendam esse ferulam ad imperium in pueros pertinentem, sed fulmen, etiam illi norunt, qui nondum aere lavantur.* Sed benè habet, quod magnus ille doctor bonà quadam fortunà tandem aliquando nactus & ipse est istiusmodi sceptrum, diu profecto illud multumque desideratum. Caeterum ad imaginem Jovis depingendam non parum & illud facit, quod apud Arnobium est Lib. VI. pag. 209. Ed. Leid. *Riciniatus Jupiter atque barbatus, dextra fomitem sustinens perdolatum in fulminis morem.* MUNCK. Varie exprimitur Jovis imago a statuariis antiquissimis. Sed primo agamus de Jovis scepstro, quod ab Ovidio eburneum, a Diog. Laertio ac Jamblichio cyparissinum fuisse dicitur, ut docent G. Cuperus in Apotheosi Homerica pag. 22. & Menagius ad Diogenem Laertium Lib. VIII. §. 10. Sola Elis sufficit ad hanc varietatem monstrandam. Antiquissima Jovis statua fuit prope Gelonis currum, sceptrum tenentis, ab Hyblaeis dedicata. Pausan. Lib. V. cap. 23. pag. 438. Phidias in templo, quod Jovi Olympio exstruxerunt Elei, statuam Jovis hoc modo fecit, teste Pausania Lib. V. cap. II. pag. 400, 401. καθεζεται μὲν δὲ ὁ θεὸς ἐν θρόνῳ χρυσοῦ περιποιημένῳ καὶ ἐλίφαντος. & paullo inferius de eodem throno addit

fulmine tenens sub pedibus, & conculcans. Juxta eum vero quaedam aquila, quae volans inter pedes suos quemdam pulcherrimum juvenem, scilicet Ganymedem, raptum portabat, habentem in manu craterem, ut Jovi poculum propinaret.

III.

dit ὁ δὲ θρόνον ποικίλον μὲν χρυσῷ καὶ λίθοις, ποικίλον δὲ καὶ ἐβένῳ τε καὶ ἐλέφαντι. ἐστὶ καὶ ζῶα τε ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα μεμικμένα. &c. Noster Albricus: pingebatur in throno eburneo, in sua majestatis sede sedens. Apud Virgilium Jupiter in auro sedet throno L. x. AEn. 116.

— Solio tum Juppiter aureo
Surgit, coelicolae medium quem ad limina
ducunt.

Apud Patrenses Jovis conspicitur Olympii statua, etiam in throno sedentis, Minerva adstante. v. Pausan. L. vii. cap. 20. pag. 573. Apud Aegiratas est ἱερὸν Διὸς καὶ ἀγάλμα καθήμερον, in quo templo Palladis stantis simulacrum est. cap. 26. p. 592. item apud Arcadas. L. viii. c. 30. p. 664. Caetera de Jovis in throno sedentis imagine lectorem docebit Celeb. P. Burmannus in Differt. de Jove Fulgeratore cap. xiv. pag. 324. & seqq. editionis novissimae. Pergit Pausanias, εἴφαντο δὲ ἐπικείται οἱ τῇ κεφαλῇ μεμικμένοι ἐλάφας κλώνας. In eadem Elide alia Jovis statua, Aristoni, sive Aristonoi, ut vertit Amasaeus, opus, cujus capiti corona inposita est e vernis floribus. v. Pausan. Lib. v. cap. 22. p. 436. Alia iterum Jovis statua cap. 24. p. 439. cujus caput ἐμφανόμενον οἶα δὴ ἀνθισσι. Pergit Pausanias de Jovis Olympii simulacro: ἐν μὲν δὲ τῇ δεξιᾷ φέρει Νίκην ἐξ ἐλέφαντος, καὶ ταύτην καὶ χρυσῷ ταινίαν τε ἔχουσιν καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ εἴφαντο. (Sic apud Atticos in Piraeo aeneum est Jovis simulacrum sceptrum tenentis & Victoriā. Pausan. Lib. i. cap. i. p. 3. nempe quod Victoria Stygis filia Jovi favit contra Gigantas. v. Serv. ad vi. AEn. 134.) τῇ δὲ ἀριστερᾷ δὲ θεῷ χεῖρ ἐστὶ σκῆπτρον μεταλλοῖς τοῖς πᾶσι νηοῖς ἐνόν. ὁ δὲ ὄρνις, ὁ ἐπὶ τῷ σκῆπτρῳ καθήμενος, ἐστὶν ὁ Αἰτοῦς. χρυσῷ δὲ καὶ τὰ ὑποδήματα τῷ θεῷ, καὶ ἱμάτιον ὡσαύτως ἐστὶ τῷ ἱματίῳ ζῶδιά τε καὶ τῷ ἀνθῶν τὰ κρίνα ἐστὶν ἐμπεποιημένα. De aureo amiculo Jovis Olympii, quod ei detraxit inpius Dionysius tyrannus, vide Ciceron. iii. de N. D. c. 34. De aquila Jovis, sceptro infidente, ejusque imagine in regum inde sceptris effingi

solita, pluribus egit G. Cuperus in Apotheosi Homerica pag. 24. Pergit jam Albricus ex altera vero, scilicet dextra, fulmina ad inferos mittens. Sic Ascarus Thebanus in Elide fecit Jovis, dextra manu fulmen tenentis, statuam. v. Pausan. Lib. v. cap. 24. pag. 439. & in nummo Antonini Pii sedet Jupiter dextra fulmen tenens, teste celeb. P. Burmanno in Diff. de Jove Fulger. cap. xiv. pag. 417. Ad aram in Alti apud Eleos est ἀγάλμα Διὸς, μέγεθος μὲν ὅσον ἐξ πήχεις, ΚΕΡΑΥΝΟΝ δὲ ἐν ἑκατέρᾳ τῇ ΧΕΙΡὶ ἔχει. v. Pausan. Lib. v. cap. 22. p. 434. Sic Jupiter Ὀρεῖ ἐν ἑκατέρᾳ τῇ ΧΕΙΡὶ ΚΕΡΑΥΝΟΝ ἔχει ΧΕΙΡὶ. (apud eisdem cap. 24. pag. 441.) qui Lib. viii. cap. 19. pag. 637. notat Κυναῖδαίς, οἱ καὶ ἐν Ὀλυμπίᾳ τὸ ἀγάλμα ἀνέθεσαν τῷ Διὶ Κεραυνὸν ἐν ἑκατέρᾳ ἔχοντα τῇ χειρὶ. Quomodo Jupiter ab Homero Illad. Δ. vs. 184. inducitur ἔχοντα εἰς ἑκάστην χεῖρα. i. e. utraque manu fulgur tenens. Apud eisdem Eleos est alia Jovis statua, de qua Pausanias Lib. v. c. 22. p. 436. haec testatur: Ζεὺς ἐστὶ πρὸς ἀνίσταντα τετραμμένον τῷ ἡλίῳ, Αἰτοῦν ἔχοντα ὄρνιθα, καὶ τῇ ἑτέρᾳ τῶν ΧΕΙΡῶν ΚΕΡΑΥΝΟΝ. & paullo post eadem pag. de alia Jovis statua: Ἰδίᾳ δὲ ἄνδρες Λεοντῖνοι, καὶ ἐκ δὲ τοῦ κοινῆς Διὸς ἀνέθεσαν. μέγεθος μὲν τῷ ἀγάλματι πῆχεις εἰσὶν ἐπ' αὐτῷ. Ἐν δὲ ταῖς ΧΕΙΡῶν Αἰτοῦς τί ἐστὶν αὐτῶν, καὶ τὸ βέλκος τῷ Διὶ, καὶ αὐτὸς τὰς ποιητῶν λόγους. In eadem Elide expressum est parvum Jovis simulacrum τὴν ἑτέραν τῇ χειρὶ ὡς τεῖνον. teste eodem Paus. cap. 24. p. 440. Denique Jupiter exprimitur nunc barbatus, nunc inberbis, ut docebimus ad cap. xix. Nonnumquam etiam, ut infantulus, cum nutricibus, ut in Arcadiae urbe Megalopoli. v. Pausan. Lib. viii. c. 31. p. 664. Πεπονηται δὲ ἐπὶ τῇ ἀπείρῃ καὶ Νύμφῃ. Ναῖς μὲν Διὶ φέρεται ἐστὶ νηπιὸν ΠΑῖΔΑ, Ἀνδροκίᾳ δὲ, νύμφῃ τῇ Ἀρχαδικῇ καὶ αὐτῇ, δαδα ἔχουσα ἐστὶν. Ἀγνὴ δὲ, τῇ μὲν ὑδρίᾳ, ἐν δὲ τῇ ἑτέρᾳ χειρὶ φιάλην. Ἀρχιεὺς δὲ καὶ Μυρτωίως ἐστὶν ὑδρίᾳ τὰ φορήματα, καὶ ὕδαρ' αὐτῶν κάτεισιν. & apud Tegeatas cap. 47. pag. 695. εἰργασμένα δὲ ἐπὶ τῷ βασιλῇ Ρία μὲν καὶ Οἰνὴ νύμφη παῖδα, ἐπὶ ἡπίῳ Δία ἔχουσιν. ἑκατέρωθεν δὲ εἰσὶ τέσσαρες ἀεθμόν. Γλάνκη, καὶ Νίδα, καὶ

III. De Marte.

Mars tertius deorum dictus est: qui & tertius in ordine planetarum, atque stella ejus; taliterque in sua imagine pingebatur. Erat enim ejus figura tamquam ¹ unius hominis furibundi, in curru sedens, ² armatus lorica, & caeteris armis offensivis ³ & defensivis: qui & galeam habebat in capite, & flagellum in manu portans, ad-

cin-

Θησία, καὶ Ἀνθεακία· τῇ δὲ Ἰδῇ καὶ Ἀγνώ, καὶ Ἀλκινόῃ καὶ Φεΐξᾳ. Denique conlocant statuarii supra Jovis caput *Parcas & Horas*. caussam docet Pausanias Lib. i. cap. 40. pag. 97. Ὑπὲρ δὲ τῆς κεφαλῆς τῆς Διὸς, εἰσὶν Ὁραὶ καὶ Μοῖραι· ὅλλα δὲ παῖσι, τὴν πεπραμένην μόνῃ οἱ πεῖθεσθαι. unde illustratur Euripides in Peleo apud Stobaeum Ecl. Phys. cap. ix. (quem locum debeo cl. Arnaldo de Dis Paredris cap. v.) Κλῦτε Μοῖραν Διὸς, αἵ τε παρὰ θρόνον Ἀγχόταται ἡμεῶν. Quod vero Pausanias dicit, *Parcas* soli Jovi parere, idque omnibus esse notum, in eo vehementer errat; sunt enim, qui Jovem ipsum *Parcis* parere statuunt. Vide modo Lactantium, quem citat Munck. ad Fulgent. Lib. i. cap. 7. & Stanley ad AEschyli Prom. Vinct. vs. 49. & 518. Sed pro Pausania tamen stat ipsum Jovis *Parcarum* ducis cognomen, quo in Elide colitur. Audi eundem Pausan. Lib. v. cap. 15. p. 414. Ἰόνῃ δ' ἐπὶ τὴν ἄφειν τῆς ἰσπῶν ἐστὶ βαρὺς ἐπίγραφον· αὐτὰς ΜΟΙΡΑΓΕΤΑ. ὅλλα δὲ εἰσὶν ἐπὶ κλησὶν εἰσὶν Διὸς, ὅς τὰ ἀνθρώπων οἶδεν, ὅσα διδῶσιν αἱ Μοῖραι, καὶ ὅσα μὴ πέπρωται σφίσι. Quo titulo jam in Arcadia cultus fuit juxta eundem Pausan. Lib. viii. cap. 37. p. 675. Καὶ τὰς μὲν εἰσὶν εἰργασμένας Μοῖραι καὶ Ζῆς ἐπὶ κλησὶν Μοιραγέτης. Delphis ἔθηκε δὲ καὶ ἀγάλματ' αὐτῶν δύο· αὐτῶν δὲ τῆς Ζῆς τε Μοιραγέτης, καὶ Ἀπόλλωνος σφίσι παρέθηκε Μοιραγέτης. ut testatur Pausanias Lib. x. cap. 24. p. 858. Pergit Pausanias in Atticis l. i. καὶ τὰς ὥρας τῆς Διὸς τῶν νύκτων εἰς τὸ δέον. De quibus ita Lib. v. cap. xi. p. 402. Ἐπὶ δὲ τοῖς ἀνωτάτω τῷ θρόνῳ πεποιήκειν ὁ Φειδίας ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς τῆς ἀγάλματος, τῶν μὲν Χάριτας, τῶν δὲ Ὁρας, πρὸς ἑκατέρας εἶναι τῶν θυγατέρας Διὸς, καὶ ταύτας, ἐν ἱερίῳ εἶναι εἰρημένα. Ὁμηροῦ δὲ ἐν Ἰλιάδι ἐποιήσε τὰς Ὁρας, καὶ ἐπιτετέαφθαι τὸ ἕρπον, καὶ δάπερ τινὰς φύλακας βασιλείας αὐλῆς. *Horas* Jovis ac Junonis paredros fecit *Emilus Aegineta* in Junonis templo apud Eleos. v. Pausan. L. v. c. 17. p. 418. Nomina earum *Carpo*, *Thallo*, & *Pandrosus*. v. L. ix. c. 35. p. 780. Alii alia iis nomina tribuunt. v. *Graevius* Lect. Hesiod. cap. 25. p. 130. Fecerunt, etiam statuarii ei παρὶθρος in throno, ad dextram Junonem, ad si-

nistram *Minervam*, ut in templo *Phocico*. v. Pausan. L. x. c. 5. p. 808. quamquam *Aristides* *Minervam* ad dextram Jovis conlocat, ut monet *Spanh.* ad *Callim.* H. in *Pallad.* vs. 132.

I Juxta eum] *Plut.* de *Iside & Osir.* T. ii. p. 381.

Ad C A P. III.

2 UNIUS HOMINIS] Ἀνὴρ τῆς Cujusdam. Sic cap. 8. Pingebatur a poetis in similitudinem unius hominis. *Petron.* *Fragm. Tragur.* Unus servus *Agamemnonis* interpellavit trepidantes. Vide ibi *Clar. Scheffer.* Not. & *Sciopp.* *Animad.* li. in *Vossium.* *MUNCK.* Adludit ad Epitheton, quo *Mars* μεγάλῃ vocatur a Graecis; vid. *Heraclid.* *Pontic.* in *Allegor. Homeric.* pag. 451. & *οἰσηθεῖς* a *Sophocle* *Trachin.* vs. 665. Unde *Arimaspi* vocantur ἀρειμανεῖς a *Dionysio* *Perieg.* vs. 31. Hinc etiam *Mars* *Θηρείτας*, cujus simulacrum e *Colchis* *Lacedaemonem* deduxerant *Dioscuri*, vocatur, ut censet *Pausanias* Lib. iii. cap. 19. pag. 259. Δοκεῖν δὲ μοι *Θηρείτας* εἶναι διὰ τὴν τροφὴν ἣν ἐπαυνοῦναι τὴν Ἀρεὴν γέγονεν, ὅτι δὲ ἀνδρὶ χρηὴ πολέμῳ καὶ ἀσάνῳ εἰς μάχην, ἔδεν ἔτι ἔχει ἥπιον κατὰ δὴ καὶ Ὀμήρῳ περὶ Ἀχιλλέως πεποιήσθαι. λέων δ' ὡς ἀγρία οἶδε.

3 ARMATUS LORICA, ET CAETERIS &c.] Supplet ex MS. *Lipfienfi* ad *Stat.* Tom. iii. 641. *Barth.* *Loricā*, igni, facibus, & caeteris &c. *MUNCK.* Apud *Spartanos* *Martis* simulacrum est ἔχοντ' πέδας, ita constitutum, ut vinculis inpeditus numquam aufugoret. v. *Pausan.* Lib. iii. cap. 15. p. 245. Vide ibi *Kuhnii* notas. infra etiam *Venerem* videbimus compedibus vinctam ad cap. 5.

4 ET DEFENSIVIS] *Barth.* ex eodem libro, defensivis, hoc est, tam in corpore, quam in manibus. Habebat & galeam in capite, & flagellum in manu, & accinctum mucronem. *MUNCK.* In *Cypseli* arca depictus est *Mars* ὅπλα ἐνδεδυνκώς, Ἀφροδίτην ἄγον, ἐπίγραφον δὲ Ἐνυάλιος εἶναι αὐτῶν. v. *Pausan.* Lib. v. cap. 18. p. 423.

X x x x x 2

I A B

cinctusque mucrone. Currus vero ejus ¹ ab equis rabidis trahi videbatur. Ante illum vero ² lupus ovem portans pingebatur, quia illud scilicet animal ab antiquis gentilibus ipsi Marti specialiter consecratum erat. Iste enim Mavors est, ³ id est mares vorans, eo quod bellorum deus à gentibus dictus est: & quia Romani fratres geminos, primos urbis fundatores, scilicet Romulum & Remum, Martis filios esse finxerunt, quorum Romulus Remum interfecit: ideo sub ejus curru idem Romulus depictus est, qui fratrem Remum occidebat.

IV. De

1 AB EQUIS RABIDIS] Quorum nomina Dimus & Phobus. Homer. Iliad. Δ. vers. 440. Δεῖμός τ' ἡδὲ Φόβος. Schol. Ἄρεος καὶ Ἀφροδίτης παῖδες. Καὶ δὲ τινες, ἔχ' ἡοὶ, ἀλλ' ἵπποι. Sed Homer. Iliad. N. vers. 299. Τὰ δὲ Φόβος φίλος ἡὸς ἄμα Κρόνου καὶ Ἀφροδίτης Ἑσπερος &c. Terror & Metus sunt Apulejo Lib. x. Met. Praelialis deae, inquit, comites armigeri Terror & Metus. Adde quae notavi ad illa Hygini in Geneal. Ex Venere & Marte, Harmonia & Formido. MUNCK. Equi Marti sunt sacri. Amazones inde equos Marti sacrificabant. v. Apollon. Rhod. II. Arg. 1180. Ἄρεως ἱεπὶς ara est in Elide. Pausan. Lib. v. cap. xv. p. 414. Cur vero in certamine curuli dexter equus victor a Romanis Idibus Decembribus Marti fuerit inmolatus, varias profert causas Plutarchus Quaest. Rom. Tom. II. p. 287.

2 LUPUS OVEM PORTANS] Rapax & saevum animal lupus: inde & in Martis tutelâ, & bellatores cum lupis comparantur. Homer. Iliad. Δ. vers. 274. Λύκοι ὡς Ἀχαιοὶ ἐπὶ ῥεσσαν. Virgil. AEn. II. 355. Lupi ceu Raptores atra in nebula. Horat. Lib. II. ep. 2. vers. 28. Post hoc vehemens lupus, & sibi & hosti Iratus pariter. Etiam mensis Martius pingebatur pelle cinctus lupinâ. Catal. Pith. Lib. IV. Cinctum pelle lupae promptum est cognoscere mensem; Mars olli nomen, Mars dedit exuvias. MUNCK. Lycophron vs. 938. ipsum Martem vocat ὀπλίτην λύκον. Eadem de causa Marti etiam inmolant catulos. Plutarch. Quaest. Graec. Tom. II. pag. 290. Ἐν τῇ Λακεδαιμονίᾳ τῷ Φονικῷ τῷ θεῷ Ἐνναλίῳ σκύλακας ἐκτίμουν. Pausan. Lib. III. cap. 14. pag. 243. de Laconum ephebaeo agens: ἐνταῦθα ἐκατέρω μοῖρᾳ τῷ ἐφύβαν σκύλακα Κυνὸς τῷ Ἐνναλίῳ θύοι, θεῷ τῷ ἀλκιμωτάτῳ κείμεντες ἱερεῖον κατὰ γνάμην

εἶναι τὸ ἀλκιμωτάτον ζῶον τῷ ἡμέραν. κυνὸς δὲ σκύλακας ἐθένας ἄλλας οἶδα Ἑλλήνων νομίζοντας θύειν, ὅτι μὴ Κολοφωνίους. θύοι τῷ καὶ Κολοφώνιοι μέλαιναν τῇ Ἐννοδίᾳ σκύλακα. Sed non tantum Colophonii, sed & alii aliis Diis canem inmolant. Plutarch. l. I. Βοιωτοῖς δὲ δημοσίᾳ καθαυτός ἐστι κυνὸς διχοτομηθέντος τῷ μερῶν διεξελέειν. αὐτοὶ δὲ Ῥωμαῖοι τοῖς Λυκαίοις (ἃ Λεπτεράλια καλεῖσιν) ἐν τῷ καθαυτῷ μηνὶ κύνα θύοι. Qui in Quaest. Rom. pag. 280. haec notat. Ἀλλὰ τί κύνα θύοι οἱ Λεπτεροί? ——— πότερον, ὅτι καθαυτός ἐστι τῷ πόλει, τὰ δρώμενα, καὶ τῷ μηνὶ Φεβρουάριον καλεῖσιν, καὶ ἢ Δία τὴν ἡμέραν ἐκείνην Φεβρουάτην, καὶ Φεβρουάριον τὸ τῷ σκυτῶν ἡδὲ καθικνεῖται, & ῥήματι τὸ καθαίρειν σημαίνοντες; τῷ δὲ κυνὶ πάντες, ὡς ἔστι εἰπεῖν, Ἕλληνες ἐχρῶντο, καὶ χρεῖντά γε μέλει ὡς ἱεῖοι, σφαγίᾳ πρὸς τὰς καθαρμούς. Καὶ τῇ ἑκάτῃ σκυλακία μετὰ τῷ ἄλλων καθαρσίων ἐκφέρουσι, καὶ περὶ αὐτοῖς σκυλακίᾳ τὰς ἀγνισμῶν δεομένης &c. Deinde ΠΑΝΙ' μὲν ἡ θυσία γίνεται, Πανὶ δὲ κύων προσφιλές ἄλλὰ τὰ αἰπώλια. Idem pag. 277. Hecatae Graecos, in genere, (v. Tzetz. ac Potter. ad Lycophron. vs. 77.) Argivos Lucinae, Romanos Manae Genetae, canem inmolasse docet. Plutarchum pag. 290. canem nulli Olympiorum i. e. coelestium, Deorum inmolari docentem ex hoc Martis sacrificio refutare conatur G. Cuperus in Harpocrate pag. 68. 69. Non tamen in divinationibus canum exta consulere Graeci vates, praeter Thrasibulum Eleum. v. Pausan. Lib. VI. cap. 2. p. 455.

3 ID EST MARES VORANS] Ergo Βεργελογοῦς Graecorum. Vocem maris etiam alii allusere. Isidor. Orig. Lib. VIII. cap. II. Martem deum belli esse dicunt, & Martem appellatum, quia per viros pugnatur, ut sit Mars quasi mas. Varro L. L. IV. Mars ab eo, quod maribus in bello praestitit.

IV. *De Apolline, sive Sole.*

Apollo quartus deorum est, quia Sol, qui dicitur Apollo, inter planetas quartum orbem tenet in coelo. Iste pingebatur in specie inpueris juvenis, nunc facie puerili, nunc juvenili, ⁴ semper imberbis, nunc autem in cana diversitate adparentis; licet raro tali facie esset formatus. ⁵ Iste super caput portabat tripodem aureum. ⁶ In dextra vero manu habebat sagittas, arcum & pharetram. ⁷ In sinistra autem citharam tenebat. Sub pedibus ejus depictum erat monstrum terrificum, cujus corpus erat serpentinum, ⁸ triaque habebat capita, scilicet caninum, lupinum, ⁹ & leoninum. Quamquam inter se forent diversa, in unum tamen corpus coibant, unam solam caudam

aut quod à Sabineis acceptus, ibi Mamers. Mallem, ubi Mamers. Sed pro eo etiam Mavors dixere; unde e in o converso, Mavors. At Firmicus in de E. P. R. pag. 22. ed. Leid. Ex bellorum casibus Mavors nomen accepit, quasi magna vertat. MUNCK.

Ad C A P. IV.

⁴ SEMPER IMBERBIS] Unde ridiculè Isidorus Lib. VIII. II. Apollinem dictum puta Phoebum, quasi ephebum, hoc est, adolescentem: inde & Sol puer pingitur, eo quod quotidie oriatur, & nova luce nascatur. Horat. IV. Od. 6. Laevis Agyeu. Schol. imberbis. Confer Fulgent. Lib. I. cap. 17. Hieropolitani tamen Apollinem barbatus colebant, ut narrat Macrobius Saturn. Lib. I. cap. 17. MUNCK. V. Plut. de EI apud Delphos Tom. II. p. 389. & quae dixi ad Fulgent. I. 17.

⁵ ISTE SUPER CAPUT PORTABAT TRIPODEM AUREUM] In Elide κείται κὶ ἀγάλμα πύξνον ἈΠΟΛΛΩΝΟΣ ἘΠΙΧΡΥΣΟΥ ΤΗΝ ΚΕΦΑΛΗΝ. Pausan. Lib. VI. cap. 19. p. 499.

⁶ IN DEXTRA VERO MANU H. SAGITTAS, ARC. ET PHAR.] Apud Spartanos simulacrum est Apollinis Amyclaei, sedentis in throno ab artifice Bathycle elaborato, δρχαῖον κὶ ὁ σὺν τέχνη πεποιημένον, ὅτι ᾧ μὴ πρόσωπον αὐτοῦ κὶ πόδες εἰσὶν ἀκροὶ κὶ χεῖρες. — ἔχει δὲ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ κροῖον, λόγχην δὲ ἐν ταῖς χερσὶ κὶ τόξον. V. Pausan. Lib. III. cap. 19. pag. 257. Haec arma adpingebantur Apollini, quia sagittandi arte excellere fingebatur. Vid. Spanh. ad Call. H. Apoll. v. 42. unde Apollinis filii vocantur, non tantum vates, verum etiam sagittandi scientia praestantes.

Pausan. Lib. IV. cap. 2. p. 282. Μελανδὺς, πρὸς δὲ αὐτῷ ἀνὴρ ἀγαθὸς, κὶ ἀπὸ τῆς Ἀπόλλωνος εἰναι νομιζόμενος.

⁷ IN SIN. AUT. CITHARAM TEN.] Ad Zaraca Apollinis est ἀγάλμα κιθάραν ἔχον. Pausan. Lib. III. cap. 24. p. 271. v. Spanh. ad Call. H. Apoll. 33. In Trallianorum nummo visitur dextra gestans lauream virgam, sinistra citharam. v. ad H. in Del. vs. 94. Megareses soli Apollinem λόγχην ἔχοντα posuerunt, postea aureum plectrum ei dedicarunt. Vid. Plutarch. de Pyth. Orac. Tom. II. pag. 402. ubi vide quid Scythinus de lyra dicat.

⁸ TRIAQUE HABEBAT CAPITA &c.] Quod prudentia non praesentia tantum examinet, verum & lapsa ac futura meditetur, & tanquam è speculâ prospectet, ut censet Pier. Valer. Hierogl. Lib. XVI. Confer Macrobius Saturn. Lib. I. cap. 20. & Ampliff. Cuper. Harpocrat. pag. 22. & seqq. MUNCK.

⁹ ET LEONINUM] Laet. ad Statii I. Theb. 720. Persae in spelaeis Solem colunt. — Est autem ipse Sol Leonis vultu cum Tiara Persico habitu, & utrisque manibus bovis cornua comprimens. Hanc deinde addit explicationem ejus figurae. Sol est ineffabilis, quia principale signum inculcat, & frenat, Leonem scilicet, iccirco & ipse hoc vultu fingitur: vel quod hic Deus caeteros sui numinis & potentiae impetu excellat, ut inter ceteras feras Leo: vel quia sit rapidum animal. Apud Patrenses Apollinis statua ex aere facta hoc modo a statuaria expressa est. Ἀπόλλων χαλκῆς γυμνὸς ἐδῆπτος ὑποδήματα δὲ ὑπὸ τοῖς ποσὶν εἰσὶν αὐτοῦ, καὶ ἑτέρῳ ποδὶ ἑπὶ κρῆνι οὐ βέβηκε βοός. Vide Pausan. Lib. VII. cap. 20. p. 574. cujus rei rationem reddit hanc Pausanias: Βασίς ᾧ χαίρειν μάλιστα Ἀπόλλωνα Ἀλλὰ καὶ τὸ ἐδῆπτος.

dam serpentinam habentia. * Coronam vero capite gestabat Apollo duodecim lapidum pretiosorum. Juxta autem illum erat viridis laurus picta, & corvus niger desuper volitans pingebatur, * avis scilicet ipsi deo consecrata. Sub lauro vero novem Musae choream faciunt: & 3 circa Apollinem cantus melodiam promunt. 4 A longe vero Python serpens maximus erat, quem sagitta una Apollinis per medium 5 transigebat; & erat Apollo inter duo juga montis Parnassi sedens, de quo & fons Castalius scaturiebat.

V. De

ἔδρασαν ἐν ὕμνῳ τὰς ἐς Ἑρμῆν γράψας, ὡς ὁ Ἑρμῆς βῆς ὑφέλοις τῷ Ἀπόλλωνι &c.

I CORONAM CAPITESTABAT DUODECIM LAPIDUM &c.] Nugatur Albricus ex coronâ radiatâ, five radiis distinctâ, ut loquitur Flor. Lib. iv. cap. 2. faciens duodecim lapides pretiosos. Frequentius ferto laureo caput ejus redimiebant. Tibullus de Apolline Lib. iii. el. 4. *Hic juvenis castâ redimitus tempora lauro.* Et de eodem Ovid. Lib. xi. Met. vers. 165. *Ille caput flavum lauro Parmesside vinctus.* MUNCK. Thronus, in quo sedebat Apollo purpurea velatus veste, lucebat claris Zmaragdis juxta Ovid. ii. M. 24. sedens autem in throno exprimitur. v. Pausan. Lib. viii. c. 32. p. 667.

2 AVIS SCIL. IPSI DEO S.] Gallum gallinaeum quidem etiam in Apollinis manu pinxit antiquitas. Plut. de Pythiae Orac. T. ii. pag. 400. Ὡς περ ἐν ὁ τῷ ἀλεκτρούνα ποιήσας ἐπὶ τῷ χειρὶ τῷ Ἀπόλλωνι ἐκδοὺν ἐπεδήλασεν ὥραν, καὶ κατὰ ἐπίστασιν ἀναβλήσας. De corvo Apollini sacro vid. quae dixi ad Fulgent. i. 12. & Cuperi Harpocratem pag. 70. 71. 72. De lauro Apollini sacra Periz. ad Aelian. L. iii. V. H. c. i.

3 CIRCA APOLLINEM CANTUS MELODIAM PROMUNT] De Apollinis simulacro in Delo haec ex Anticle & Istro adnotat Plutarchus de Musica p. 1135. 1136. Καὶ ἡ ἐν Δήλῳ τῷ ἀγάλματι αὐτῷ ἀφιδρυσις ἔχει ἐν μὲν τῇ δεξιᾷ τόξον, ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ Χάριτας, τῷ δὲ Μουσικῆς ὁργάνων ἐκάστην τι ἔχουσαν. ἡ μὲν γὰρ λύραν κρατεῖ, ἡ δὲ αὐλὴς, ἡ δὲ ἐν μέσῳ προκειμένη ἔχει τὰς σόμῃς σύριγγας. His consentit Pausanias Lib. ix. cap. 35. p. 780. ex Sylburgii partim, partim Kuhnii, & mea emendatione καὶ Ἀγγελίων τε καὶ Τεκταίων, καὶ ὅσοι Διποῖν (sc. μαθητὰν) τῷ Ἀπόλλωνι ἐργαζόμενοι Δηλίοις τρεῖς ἐποίησαν ἐπὶ τῇ χειρὶ αὐτῷ χάριτας.

4 A LONGE VERO &c.] Metaphrastes Abdiae Babyl. si diis placet, Lib. i. *Astitit Petrus à longè.* Vet. Interpr. i. Samuel. cap. xxv. vers. 13. *Cum stetiſſet in vertice montis de longè.* Psalm.

xxxvii. 12. *Et qui juxta me erant, steterunt de longè.* Exod. cap. xx. 21. *Stetitque populus de longè.* Hygin. Mythol. cap. 257. *Consequitur carnificem, exclamatque à longè.* Ad quem locum plurâ hujus locutionis exempla congeſſimus. MUNCK.

5 TRANSIGEBAT] Ἀντὶ τῷ transibat. Hygin. Lib. iv. cap. 17. *Duodecim signa annis totidem transigere existimatur.* Consule ibi not. nostras. MUNCK.

Ad C A P. V.

6 PULCHERRIMA PUELLA] Venus vocatur καλλίστη τῶν θεῶν AELIANO Lib. xii. V. H. cap. i. p. 657. Ed. Periz. Hujus Deae ἀμβολογῆρας ἀγάλμα apud Laconas est. Vid. Pausan. Lib. iii. cap. 18. pag. 253. cum Kuhnii nota.

7 IN MARI NATANS] Nempe quia è mari orta est: unde marina dicitur Horatio Lib. iv. Od. ii. & iii. Od. 26. ubi Scholiastes: MARI-NAE. mari ortae. ut, Fas omne est Cytherea meis te fidere regnis, Unde genus ducis. (Verba Neptuni ad Venerem.) Atque ideo Aphrodite dicta est ἀπὸ τῷ ἀφρῶ, id est, spuma. Tolle ista, quae parenthesi inclusi, cum ab antiquis edd. absint. Viderit Cruquius, unde ea irrepsent. Locus, quem adducit commentator, est Virgilii AEn. v. vers. 800. ubi Servius consulendus. MUNCK. Ποντία Κύπρις vocatur ab Eurip. Hippol. 415. & δέσποινά ποντία Κύπρις vs. 522. Hinc ex Apollinis responso Theseus in Cretam navigaturus sibi adſcivit καθηγεμόνα & συνέμπορον Venerem. v. Plutarch. in Theseo pag. m. 8. Cur vero humido praesidere dicatur Venus docet J. N. Loensis Lib. vii. Epiphyll. cap. 16. Statuarii in Taenaro Veneris imaginem stantem posuerunt in templo ad mare exstructo. Vid. Pausan. Lib. iii. cap. 25. p. 276. In templo Jovis Olympici apud Eleos, nempe in basi Jovis throni, ex auro elaboratus est Ἑρως ἐκ θαλάσσης Ἀφροδίτην ἀνίσταν ὑποδεχόμενος. τὴν δὲ Ἀφροδίτην εὐφρανοῖ Πειθῶ. v. Pausan. Lib. v. cap. ii. pag. 403.

V. De Venere.

Venus quintum tenet inter planetas locum : propter quod quinto loco figurabatur. Pingebatur Venus ⁶ pulcherrima puella, nuda, & ⁷ in mari natans : & in manu sua dextra ⁸ concham marinam tenens atque gestans ; ⁹ rosisque candidis & rubris fertum gerebat in capite ornatum, & ¹⁰ columbis circa se volando, comitabatur. Vulcano deo ignis, ¹¹ rustico turpissimo, in conjugium erat consignata, qui stabat ad ejus dextram. Et coram ipsa tres adstabant juven-
culae

8 CONCHAM MARINAM TENENS] Simulacrum Veneris concham portantis ex veteri marmore in de Imaginibus Deorum repraesentat Cartharius. Alii conchâ vestam dicunt, & eâ ad insulam Cyprum appulisse primitus. De illâ Cypriâ Venere Jul. Firmicus in de E. P. R. p. 15. Ed. Leid. *Audire Cinyram Cyprium templum amicae meretrici donasse, ei erat Venus nomen. Initiasse etiam Cypriâ Veneri plurimos &c. Pro ei erat leg. cui erat, vel verba illa, cui erat Venus nomen, includenda parenthesi. Praeterea τὸ meretrici glossam ejus esse suspicor, qui docere nos voluerit amicam denotare meretricem. Paginam certe 35. glossa manifesta infedit, ubi dicitur, De Aegypto recedentem populum dei plebem lignea virga protexit. Tolle τὸ populum. Plebs populum designat Ecclesiasticis scriptoribus. Firmicus ipse pag. 36. Liberaturus deus summus ex Aegyptiorum tyrannide plebem suam, arietem nocte jussit occidi &c. Et pag. 38. Hieremias etiam cum praecepta deo iubente plebi daret. Cyprian. Lib. I. epist. 4. Audiri in precibus possint, quas faciunt pro plebis dominica incolumitate. Concha autem cur Veneri adscribatur, dictum ad Fulgent. Mythol. Lib. II. cap. 4. Ibidem & de rosis annotata nonnulla, quibus addi hoc potest, quod multifariae Historiae Lib. XII. cap. I. Aelianus innuit, morem olim fuisse, ut simulacra Veneris fertis roseis coronarentur: Sed ὅ, inquit, τὸ Ἀφροδίτης τεφάναι τὸ ρόδινον, ὅσοι ἂν ᾤσιν ἤδη αὐτοί, τρέψουσα ἐπίπαυε τὰ φύμαλ. Virgil. AEn. II. 593. Roseoque haec insuper addidit ore. Ubi Servius: Roseo, pulchro. Quidam reprehendunt non convenisse in ruinâ & exitio civitatis Venerem roseo ore loqui cum filio, ignorantes hoc epitheton Veneris esse perpetuum. Verè ergo Maximinianus de rosis: Hunc Venus ante alios sibi vindicat ipsa colorem, Diligit & florem Cypris ubique suum. MUNCK. Apud Sicyonios Veneris simulacrum, ex auro & ebore a Canacho Sicyonio factum, in templo sedentis, & φερέσης ἐπὶ τῇ κεφαλῇ*

ΠΟΛΟΝ, τῶν χειρῶν ὅ ἐχέσης τῇ μὲν ΜΗΚΩΝΑ, τῇ ὅ ἐτέρᾳ ΜΗΛΟΝ. v. Pausan. Lib. II. cap. 10. p. 134. De pomo Veneri sacro Spanh. ad Callim. H. Pall. 44. Apud Lacedaemonios. (Lib. III. cap. 15. Pausaniae pag. 246.) in templo est ἑόανον Ἀφροδίτης ὠπλισμένης (quo titulo etiam culta fuit a Corinthiis. v. Pausan. Lib. II. cap. 4. in fin.) Sed in eodem Laconico templo juxta Pausan. Venus καθήσται ΚΑΛΥΠΤΡΑΝ τε ἔχουσα καὶ ΠΕΔΑΣ ΠΕΡΙ ΤΟῖΣ ΠΟΣΙ. Περιβέναι ὅ οἱ Τυνδαρεῖων τὰς πέδας φασί, ἀφομοιοῦντα τοῖς δεσμοῖς τὸ ἐς τὰς συνοικύντας τῶν γυναικῶν βέβαιον.

9 ROSISQUE] V. Perizon. ad Aelian. XII. V. H. cap. I. p. 656. Ed. Periz. & Schol. Eurip. Med. 840. Schol. Aristoph. Acharn. vs. 991. Ζεῦξίς, ὁ ζωνεράφου ἐν τῷ ναυί τὸ Ἀφροδίτης ἐν ταῖς Ἀθήναις ἔγραψε τὸ Ἑρῶτα ἀραιότατον, ἐσεμμένον ῥέδοις. Pausan. Lib. VI. cap. 24. p. 514. de Elide Ἔστι δὲ καὶ ΧΑΡΙΣΙΝ ἱερὸν, καὶ ἑόανον ἐπὶ χερσὶ τὰ ἐς ἐοδῆτα, πρόσωπα δὲ καὶ χεῖρες καὶ πόδες λίθ. λ. κ. ἔχουσι δὲ ἡ μὲν αὐτῶν ΡΟΛΟΝ, ἈΣΤΡΑΓΑΛΟΝ δὲ ἡ μέση, καὶ ἡ τρίτη ΚΛΩΝΑ ἡ μέγαν ΜΥΡΣΙΝΗΣ. ἔχεν δὲ αὐτὰς ἐπὶ τοῖσδε εἰκάδοι τις ἂν τὰ εἰρημένα. ΡΟΛΟΝ μὲν καὶ ΜΥΡΣΙΝΗΝ Ἀφροδίτης τε ἱερὰ εἶναι καὶ οἰκίαν τῇ ἐς κάλλος λόγῳ. ΧΑΡΙΤΑΣ δὲ Ἀφροδίτη μάστιγα εἶναι διῶν. ἈΣΤΡΑΓΑΛΟΝ τε μερακίων καὶ παρθένων, οἷς ἄχαρι εἶδέν ποῦ πρόσσειν ἐν γήρῳ, ταύταν εἶναι τὸ ἀσπράγαλον παύγιον. Τῶν χαρίτων δὲ ἐν διεξί, ἀγαλμά ἐστι ἙΡΩΤΟΣ. ἔθηκε δὲ ἐπὶ βάλους & αὐτῆ. Qui locus maximè Albricum inlustrat.

10 COLUMBIS CIRCA SE VOLANDO] Aelian. XII. V. H. cap. I. p. 605. ejusd. Edit. de Aspasia: Πρῶτον μὲν ἐν εἰδωλὸν χερσῶν, ἀρχέντας μεγέθους ἔχον, αὐτῇ κατεσκόλασε. ἐνεοῖτο δὲ τὸ ἀγαλμα τὸτο Ἀφροδίτης εἶναι καὶ ΠΕΛΕΙΑΔΑ αὐτῇ παρέστησι ΛΙΘΟΚΟΛΛΗΤΟΝ.

11 RUSTICO TURPISSIMO] Rustici dicuntur, qui imperiti vivendi, inconditisque & impolitis moribus sunt. Ovid. I. Rem. Amor. vers. 350.

culae nudae, quae tres Gratiae dicebantur, ex quibus duarum facies
versus nos adversae erant, ¹ tertia vero dorsum in contrarium ver-
tebat. ² Hinc & ³ Cupido filius suus alatus & caecus adsistebat, qui
sagitta & arcu, quos tenebat, ⁴ Apollinem sagittabat: propter quod
deos ⁵ contra se turbatos timens, ad Martis gremium fugiebat. cui
& illa adulterii crimine ⁶ familiaris reperta est.

VI.

*Et poterit dici petulans, quae rustica non est, Et po-
terit dici rustica, si qua proba.* MUNCK.

I TERTIA VERO &c.] Illa tertia Thalia erat.
Vet. Epigr. Catal. Pith. Lib. iv. Grata Thalia
tamen geminae conversa sorori, Implicat alternè
brachia blanda soror. MUNCK.

2 HINC ET CUPIDO] Corrige, huius & Cupido
&c. MUNCK. In Elide Veneris statua erat, &
παιδίον ἐπὶ χερσὶν κάθηται γυμνὸν ὡς τὸ Ἀφροδίτης.
v. Pausan. L. v. c. 17. p. 419.

3 CUPIDO FILIUS SUUS ALATUS] Pausan. Lib.
vii. cap. 26. pag. 592. Οἶδα καὶ οἰκημα εἰς Λιγύρας
Διασάρκῃ. ἀγαλμα ἦν ἐν τῷ οἰκίῳ Τύχης, τὸ
κέρας φέροντα τὸ Ἀμαλθείας. Παρὰ αὐτὴν ἑρῶς
ΠΙΤΕΡΑ ἔχον ἔστιν. ἐθέλει δὲ σημαίνειν, ὅτι ἀνθρώ-
ποις καὶ τὰ ἐς ἑρῶς τύχη μᾶλλον, ἢ ὑπὸ κάλλος κα-
ταρτίζεται. Serv. ad i. AEn. 667. haec de Cupidi-
ne notat, Quia turpitudinis est stulta cupiditas,
PUER pingitur ut INTER QUAS CURAM
CLYMENE NARRABIT INANEM, idest, amo-
rem. Item quia imperfectus est in amantibus serio,
sicut in puero: ut INCIPIT EFFARI ME-
DIAQUE IN VOCE RESISTIT. Alatus autem
ideo, quia amantibus nec levius aliquid, nec muta-
bilis invenitur &c. Deinde addit sagittas vero
ideo gestare dicitur, vel quia amorem & libidinem
sequitur punctura poenitentiae, & dolor: vel quia,
incertae velocisque sunt. ad iv. AEn. vs. 69. Cupi-
do puer inducitur, quasi instabilis & infans, quia
non potest fari, unde & paullo post: INCIPIT EF-
FARI, MEDIAQUE IN VOCE RESISTIT. De
Cupidinis imagine elegantissime Propert. ii.
ix. i.

Quicumque ille fuit, PUERUM qui pinxit
amorem,

Nonne putas puras hunc habuisse manus.

Hic primum vidit sine sensu vivere amantem,

Et levibus curis magna perire bona.

Idem non frustra VENTOSAS addidit
ALAS

Fecit & humano corde volare Deum.

Deinde addit.

Et merito hamatis manus est armata sagittis,

Et pharetra ex humero Gnosia utroque jacet.

Quas ventosus alas vocat Propertius, Euripides di-
cit in Hippol. vs. 1270. Σὺν δὲ ὁ ποικιλόπτερος
ἀμφιβαλὼν ὈΚΥΤΑΤΩ πτερῶ. illud Euripideum
ποικιλόπτερος inlustrat Philostratus Lib. i. Icon. 6.
πτερὰ δὲ κυανία, καὶ φοινικᾶ, καὶ χρυσᾶ ἐνίοις. Sagittam &
arcum ab Albrico dicitur Cupido tenere. apud
Epidauros vero Cupido exprimitur ΒΕΛΗ μὲν
καὶ ΤΟΞΟΝ ἀφεικῶς, ΑΥΡΑΝ δὲ ἀντὶ αὐτῶν ἀρά-
μῃ φέρεi. v. Pausan. Lib. ii. cap. 27. pag. 173. Ipse
Veneri aureus arcus datur ab Euripide in Medea vs.
365. quomodo Cupidinum φαρμάκῃ χρυσόπαστοι, καὶ
χρυσᾶ καὶ τὰ ἐν αὐταῖς βέλη depinguntur a Philostrato
l. i. Ceterum Cupido hic ab Albrico vocatur
Veneris filius, sed tam de matre quam de patre
Cupidinis Veteres contendunt, Lycius enim O-
len in antiquissimo Lucinae hymno Lucinam Cu-
pidinis matrem fecit. Vide Pausan. Lib. ix. cap.
27. pag. 762. qui deinde addit Ἡσιόδῳ (D. G.
116.) δὲ ἢ τὸ Ἡσιόδῳ Θεογονίᾳ ἐσποίησαντα οἶδα
γὰρ ψαύει, ὡς καὶ πρῶτον, ἐπὶ δὲ αὐτῷ Γῆ τε καὶ
Τάρταρος καὶ Ἑρως γένετο. Post Pausaniam He-
siodi hunc locum ad partes vocavit Scholiastes
Apoll. Rh. iii. 26. Καὶ Ἡσιόδῳ ἐν χάρις λέγει
ἔρωτα. Qui alias aliorum de Cupidinis parenti-
bus opiniones dabit, quas ex hoc Scholiaste a-
liisque scriptoribus hausas cum lectore commu-
nicabunt G. Cuperus ii. Obs. i. & P. Burm.
ad Ovid. iv. M. 288. Ratio hujus confusionis
haec est, quia plures dicuntur esse Cupidines.
Tres praeter a G. Cuperio citatum enumerat
Plut. in Amatorio T. ii. pag. 764. Λιγύπιοι δύο
μὲν Ἑλλήσι παραπλησίως ἑρῶτας: τόν τε ΠΑΝΔΗ-
ΜΟΝ καὶ τὸ ΟΥΡΑΝΙΟΝ ἴσαι, πρίν τινος νομίζεσθαι
ἑρῶτα τὸ ἭΛΙΟΝ. De pluribus Olear. ad
Philostrat. l.

4 APOLLINEM SAGITTABAT] Quinam scripto-
res verbo sagittare usi fuerint, docebunt te
Vossius & Borrichius; ille in de Vitt. Serm.
Lib. iv. cap. 23. hic in defensione Vossii ad-
versus Sciopp. pag. 283. Addo illorum observa-
tis reperiri id etiam apud Curt. Lib. vii. cap. 5.
Etsi, inquit, forsitan sagittandi tam celebri usu

minus

VI. De Mercurio.

Mercurius sextus in ordine planetarum, sicut & alias ab antiquis gentilibus sextus deus esse dicebatur, cujus imaginem in hunc modum pingere voluerunt. Erat ipsius signum ⁷ homo unus, qui in capite & in talis alas habebat: in manu autem sua laeva ⁸ virgam tenebat, quae virtutem habebat soporiferam, & quae erat serpenti-
bus circumsepta. Et gladium curvum, ⁹ quem Harpen homo voca-
bat:

minus admirabilis videri haec ars possit. Et Dict. Cretenf. de Bell. Troj. Lib. I. *Atque ita sagittatis jam praelio hostibus, evadunt.* Quod si sagittari aliquis rectè dici potest, non mirum si sagittare aliquem non refugit Vetus interpres Bibliorum Psalm. x. vers. 2. *Ut sagittent in obscuro rectos corde.* Ita à lancea finxerunt verbum lanceare lutei aevi scriptores; unde lanceatus: de quo Vossius in de Vitt. Sermon. Lib. iv. cap. 12. MUNCK.

5 CONTRA SE TURBATUS] Hoc est, concitatos & iratos. Virgil. AEn. viii. vers. 435. *Aegidaeque horrificam, turbatae Palladis arma.* Vide ibi Servium, & Turneb. Advers. Lib. xxvi. 29. MUNCK.

6 FAMILIARIS REPERTA] In via Argis Mantineam ferente templum est duplici aditu, altero ad ortum, altero ad occasum posito; in aditu ad orientem Veneris, ad occasum Martis simulacrum est constitutum. Pausan. Lib. ii. cap. 25. p. 167. qui addit id Polynicis, & Argivorum, qui Polynici fratrem persequenti adfuerant, esse donum. Apud Laconas ὁπιοθεν ὃ τ' Χαλκιοῖς καὶ εἰς Ἀφροδίτης Ἀρείας. Pausan. Lib. iii. cap. 17. p. 251. Ad Acrocorinthum καὶ εἰς Ἀφροδίτης ἀγάλματα ὃ, αὐτὴ τε ὀπλισμένη, καὶ Ἥλιος, καὶ Ἔρως ἔχον τόξα. Pausan. Lib. ii. cap. 4. in f. Apud Spartanos pervetus quoque templum est, & simulacrum Ἀφροδίτης ὀπλισμένης. Lib. iii. cap. 15. p. 246. nec non in Cytheris Veneris Uraniae vetustissimum est templum, in quo αὐτὴ ἡ θεὸς est ξόανον ὀπλισμένον. cap. 23. pag. 269.

Ad C A P. VI.

7 HOMO UNUS] Homo juvenis correctum erat à Vossio in libro Heiniano; nec sanè improbabili-
ter, cum facie semper juvenili pingatur & fingatur Mercurius. Verum alterum asserit illud cap. 3. *Erat enim ejus figura tanquam unius hominis furibundi.* Ubi annotata à nobis consulenda. Catull. c. 22. *Unus caprimulgus aut fessor.* Loquuntur & Graeci ita. Οἱ ὁ Γένεσι. cap. xxi.

vers. 15. καὶ ἔρριψε τὸ παιδίον ὑποκάτω μιᾶς ἐλάτης. MUNCK.

8 VIRGAM TENEBAT] Caduceum puta. Sed caduceum à virgâ distinguere videtur Apulejus Metam. Lib. x. *Adest luculentus puer nudus, nisi quod ephebicâ chlamyda sinistrum tegebat bumerum: flavis crinibus usquequaque conspicuus: & inter comas ejus aureae pinnulae cognatione simili sociatae prominebant, quem caduceum & virgula Mercurium indicabant.* Heic pausant interpretes, ubi maximè erat exultandum. Virga Mercurii caduceum est aliis, non virga alia à caduceo. Isidor. Orig. Lib. viii. ii. *Virgam tenet, quâ serpentes dividit, id est venena.* Nam bellantes interpretum oratione sedantur: unde & secundum Livium legati pacis caduceatores dicuntur. Nonius Marcellus cap. xii. *Caduceus, pacis signum Varro pronunciat De vitâ Pop. Rom. libro secundo. Verbenarius ferebat verbenam, id erat Caduceus pacis signum.* Nam Mercurii virgam possumus existimare. Unde virgam illam acceperit narrat Schol. Hom. ad Iliad. O. vers. 256. Ἐρμῆς ὁ Διὸς καὶ Μάϊας τ' Ἀτλαντίου δῶρε λύρα. καὶ τὰς Ἀπόλλωνος βῆς κλέφας, δῖρήθη ὑπὸ θεῶν Ἀλφειὶ τ' Ἀπειλῆς καὶ Ἰφιδάμανος, ἔκλεψεν αὐτῶν καὶ τὰ ἐπὶ τῷ ἄρμυι τόξα. Μειδιάσας ὁ θεὸς ἔδωκεν αὐτῷ πῶν μανικῶν ῥάβδον. ἀφ' ἧς ὁ χρυσόρραυτος ὁ Ἐρμῆς περσηγορεύθη. MUNCK. Κηρύκειον ἔχων Ἐρμῆς conspicitur apud Eleos. Pausan. Lib. v. cap. 27. p. 449. Κηρύκειον vero est ξύλον, ἔχον ἐκατέρωθεν δύο ὄφεις περιπελεγμένους, καὶ ἀντιπροσώπως ἀλλήλοις κειμένους, ὅπερ εἰώθασιν φέρειν οἱ κήρυκες μετ' αὐτῶν, καὶ ἐκ ἐξῆν αὐτὰς ἀδικεῖν, παρ' ἧς ἀπήρχοντο. Haec & plura legenda sunt apud Suidam, & Diodorum Siculum Lib. v. pag. 341.

9 QUEM HARPEN HOMO VOCABAT] Corrigit Homerus vocabat Rutgerfius Var. Lect. Lib. iii. 3. Probo protenus: dein pro vocabat reposuerim insuper vocavit. B. & V. notum est, quam crebro inter se commutentur. Sed ubi gladius iste incurvus harpe ab Homero dicitur? Ἀρπης semel tantum mentio apud eum fit, Iliad. videlicet T. vers. 350. verum ibi non gladii, sed avis est vocabulum. Schol. ἈΡΠΗ] εἶδος ὀρνέου.

Y y y y y

Tines

bat: fistulamque ¹ de calamo factam Syringe ad os suum ponebat, dextra sonans. ² galerum quoque seu umbellam capite portabat. Coram ipso autem erat ³ gallus, sibi peculiariter consecratus. Ab altera vero parte erat Argus, cuius caput & facies plena erat oculis, qui coram eo jacebat decollatus. Iste ergo dictus est deus mercatorum, & deus furtorum: & ideo ab alio ejus latere depicti erant mercatores cum aliquibus mercibus: & latro, qui ipsi mercatori ⁴ peram

Τινὲς ἰκτῖνον καλεῖσιν, ἕτεροι δὲ φῆναι. λέγεται δὲ τὸ δρέπανον. MUNCK. Apud Troezenios Mercurii imago est, cui dicavit Hercules clavam ex oleastro, ad paludem Saronida invento, sectam, de qua miranda, sed non credenda, narrant Troezenii. v. Pausan. Lib. II. c. 31. p. 185. 186. De barpe plurima congeffit in Lib. v. cap. xv. de Animal. Sacr. S. O. p. 760. 761. S. Bochartus.

I DE CALAMO FACTAM SYRINGE] Syrinx arundo fistularia est Gazae in de Plant. Lib. IV. cap. 12. Sed aliis Syrinx est fistula ipsa. Pollux Lib. IV. cap. 10. Ἡ δὲ ἐκ καλάμων σύριγξ Κελτοῖς περὶ σήκη. Videtur scripsisse, de calamo factam scil. Syringem, vel de calamo factam Syringae. Calamus Syringae dictum puta, ut arbor fici, flumen Rheni, & infinita alia id genus. Syringa autem recte dici pro Syrinx ostendi cum alibi saepe, tum & ad Laetant. Argum. Lib. I. fab. 12. MUNCK. Fistulae haec fuit Συρίγξ μονοκάλαμος vide quae dixi ad Hygini fab. 274. Syringe pro ipsa arundine videtur fuisse usus Albricus more Graecorum, quibus varius hujus vocis etiam est usus, manans ex hujus significationis fonte, ut Apoll. Rhod. IV. 1647. ὕπαρ δὲ αἱ ἔσκε Τένοντος Σύριγξ αἱματόεσσα. Schol. Σύριγξ δὲ λέγεται ἡ περὶ ῥη. Sophocl. in Ajace. vs. 1429. ἔτι γὰρ διερχομένη Σύριγξ ἄνω φουσῶσι μέλαινα Μένος. ubi & vid. Schol. Aliam vocis significationem dabit Euripides in Iphig. in Aul. vs. 230. καὶ Σύριγγας ἀεματίεας. Confer Sophocl. Electr. 723. & Schol. Aeschyl. in septem ad Thebas 212. quibus adde Suidam.

2 GALERUM QUOQUE SEU UMBELLAM] Petasum nempe, qui latos habebat margines ad umbram faciendam, eoque peregrinantibus in usu erat. Nec alia causa est, cur tribuerint Mercurio deorum nuncio, qui inde petasatus dicitur in veteri inscriptione apud Pith. Catalect. Lib. III. Abite hinc pessimi fures. Quid vestris voltis cum oculis emisistis? Abite hinc vestro cum Mercurio Petasato caduceatoque. Donum hoc Maximus Olibrius Plutoni sacrum facit. Arnobius Lib. VI. pag. 197. Itaque Hammon cum cornibus jam formatur & fingitur arietinis: Saturnus cum obuncâ falce, custos ruris ut aliquis, ramorum luxuriantium tonsor: cum petaso gnatus Maiæ, tanquam vias ag-

gredi praeparet, & solem, pulveremque declinet &c. MUNCK. Apud Eleos est Ἑρμῆς ὁ τὸ ΚΡΙΟΝ φέρων κατὰ τὴν μαχαλῇ, καὶ ἐπικείμενος τῇ κεφαλῇ ΚΥΝΗΝ, καὶ ΧΙΤΩΝΑ' τε καὶ ΧΛΑΜΥΔΑ ἐνδεδυκώς. v. Pausan. Lib. v. cap. 27. pag. 449. Apud Messenios etiam Mercurii statua est arietem portantis. Lib. IV. cap. 33. p. 362. Nec non in Boeotia apud Tanagraeos. Caussam docet Lib. IX. cap. 22. p. 752. ubi κεκοφόρος vocatur. In via Pellenen ferente Ἀγαλμαῖ ἐστιν Ἑρμῆς κατὰ τὴν ὁδὸν. ἐπικλῆσιν μὲν Δόλιον, δὲ χάς δὲ ἀνθρώπων ἔτοιμον τελεῖσαι. χῆμα δὲ αὐτῷ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟΝ, ΓΕΝΕΙΑ ΤΕ ἔχει, καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ πῖλον εἰργασμένον. v. Pausan. Lib. VII. cap. 27. pag. 594. apud Arcadas Lib. VIII. c. 39. pag. 681. Ἐν δὲ τῷ γυμνασίῳ τὸ ἀγαλμα ἔστιν Ἑρμῆς, ἀμπεχομῆρος μὲν ἔοικεν ἸΜΑΤΙΟΝ, κατελήγει δὲ ἐκ ἐς πόδας, ἀλλ' ἐς τὸ τετραγώνον χῆμα.

3 GALLUS] Cur Mercurio ea avis, cur item Apollini sit dicata, invenies apud Lucian. Tom. II. pag. 264. ed. Bened. Pierium Valerian. Hieroglyph. Lib. XXIV. & Cuperi Harpocrat. pag. 21. Sacratam etiam Cybelae eandem avem fuisse refert inter alios, & procul dubio ex aliis quoque Isidor. Orig. Lib. VIII. cap. II. MUNCK. Vide ad Fulgent. Lib. I. cap. 21.

4 PERAM ABSCINDEBAT] H. e. sacculum, follem. Gloss. Labb. Πῆρα, mantica, follis. Etiam ipse Mercurius cum sacculo pingebatur. Schol. Perf. ad Sat. v. vers. 112. Mercurialem] Ideo dixit, quia ipsum deum lucri dicunt. Unde & cum sacello (leg. saccello vel sacculo) pingitur, & a negotiatoribus plurimum colitur. Vulg. interpr. Proverb. cap. VII. vers. 29. Sacculum pecuniae secum tulit. Catull. carm. XIII. Non tui Catulli Plenus sacculus est araneorum. Chrysol. Homil. XXV. Quam cupit pecuniam perdurare, perpetuare sacculos divitiarum. Salvianus ad Eccles. Cathol. Lib. I. Graves metallo aureo saccos. Horat. Lib. II. Sat. 3. Mensam poni jubet, atque Effundi saccos nummorum. Suidas: Σακέδιον, βαλάνιον, μαρσάπιον, ἐξ ἧς καὶ σακεδάριον. Crumina est in Gloss. Labb. Θύλακον, follis, crumina. Θυλάκιον, culliculum, follis, follex. Culliculum est ὑποκοριστικὸν à culleum, quod neutro genere usurparunt antiqui.

ram abscindebat. 5 Eloquentia autem in fistula designatur, 6 qui de viro in foeminam, & de foemina in masculum se mutabat, cum volebat: & ideo pingebatur cum utroque sexu. 7 De albis vero nigra, & de nigris alba faciebat, quod ostenditur per ejus pileum semialbum & feminigrum. Aliqui vero eum 8 capite canino pingebant: 9 ideoque & lanceam pro virili, & colum pro muliebri sexu tribuerunt.

VII.

qui. Culleum ergo dicit esse *θυλάκιον*, quia *δεξιμαλίου σακκίου* est, ut ait Aristophanis Schol. in Plut. Act. III. sc. 2. Plautus Asinar. Act. III. sc. 3. *Quid nunc? quid est? quin tradis buc crumina pressatum verum?* h. e. ad pressatum, sive ut presset. Pers. Act. II. l. 5. *Vomica est, pressate parce.* Frustra in priore loco haerent Plautini interpretes, cum ostensum pridem à doctis sit, H facere interdum positionem. Schol. Horat. Lib. I. epist. 4. *Crumena*] *Sacculo numario.* MUNCK.

5 ELOQUENTIA IN FISTULA DESIGNATUR] *Fistula* puta eā, quā ille canens in soporem collocavit Argum. Eloquentiae nempe habitus deus Mercurius; unde & *facundum* appellat Horatius Lib. I. Od. 10. *Mercuri facunde, nepos Atlantidis, Qui feros cultus hominum recentum Voce formasti catus, & decorae More palaestrae.* Ubi Scholiaſtes: *Notum est Mercurium haberi inventorem sermonis, palaestrae, lyrae & furtorum.* Eloquentia autem quia linguā exercetur, hinc & linguas sacrificatas ei olim nos docuit Aristoph. Scholiaſtes ad Plut. Act. v. sc. I. *Περὶ δὲ, inquit, τὸ λεγόμενον ἐπαιζειν, ἢ γλῶττα τῷ κήρυκι. Ὅτι τὰς γλῶττας τῷ Ἑρμῇ ἔθουον, ὡς & λέγειν ἐφόρων.* MUNCK. Latius haec extendit Scholiaſtes Apoll. Rh. I. 517. *Ὅτι ἔθουον ἦν -- τὰς γλῶσσας τῷ ἱερείῳ ἐπιδύειν τῷ Ἑρμῇ, καὶ ἐπιπνέειν οἶνον. καὶ ἴσως φυσικῶς. ἐπεὶ γὰρ Ἑρμῆς λόγος εἶναι παραδέδοται, ὅργανον δὲ αὐτοῦ ἡ γλῶσσα.* &c. Primi Athenienses posuisse dicuntur ἀκάλας Ἑρμῆς i. e. Mercurii statuas sine manibus pedibusque, ut docet Pausanias Lib. I. cap. 24. pag. 56. nempe ad indicandam orationis omnia peragentis, & nullius ope indigentis vim atque efficaciam, ut e Plutarcho ac Festo docet Elsner. ad Acta Apostol. cap. XIV. vs. 12. Juxta Venerem collocarunt etiam Mercurium statuarii Veteres, quia eloquentia plurimum valet ad amorem, ut docent Schol. Crucquii ad Horatii I. O. 30. vs. 8. & Phurnutus de N. D. quem lectori monstrabit cl. Arnaldus de Diis Paredris cap. XXIII. p. 161. In urbe Pharis Mercurius est ἐν μέσῃ τῇ ἀγορᾷ λίθος πεποιημένος ἀγάλμα, ἔχων καὶ γλῆσσα. ἐσηκῶς δὲ πρὸς αὐτῇ γῆ. παρέχεται μὲν τὸ τετραγώνον σχῆμα. Pausan. L. VII. c. 22. p. 579. Notatu digna sunt,

quae paullo inferius sequuntur *Ἐσηκῶσι δὲ ἐγγύτατα & ἀγάλματι τετραγῶνοι λίθοι τετρακόντα μάλιστ' ἀριθμῶν. τέτταρσι βεβηκὸς οἱ Φαριῆς ἐκάστῳ θεῷ τινος ὄνομα ἐπιλέγοντες. Τὰ δὲ ἐστὶ παλαιότερα καὶ τοῖς πᾶσιν Ἑλλήσι τιμὰς θεῶν ἀντὶ ἀγαλμάτων εἶχον ἀργοὶ λίθοι.*

6 QUI DE VIRO &c.] Heic est hiatus; vel cancellandum τὸ *qui*. MUNCK.

7 DE ALBIS VERO NIGRA &c.] De Autolyco Mercurii filio Ovid. XI. Met. vers. 314. *Qui facere assuerat, patriae non degener artis, Candida de nigris, & de candentibus atra.* Confer Natal. Lib. v. cap. 5. MUNCK.

8 CAPITE CANINO] Constat quidem simulacris Mercurii adjici solitam canis imaginem: sed de capite canino quod ait, id non ita pervulgatum est. Isidor. Orig. Lib. VIII. cap. II. *Cur autem cum capite canino fingunt, haec ratio dicitur, quod inter omnia animalia canis sagacissimum genus & perspicax habeatur.* Tria aliquando ei data capita innuit Lycophron, cum ait pag. III. ed. Steph. de Mercurio, *Νανακεράτης τρικέφαλος Φαιδρὸς θεός.* Etymol. Auctor: *Τρικέφαλος ὁ Ἑρμῆς λέγεται, ὥσπερ διδάσκων τὰς ὁδούς, καὶ ἔχων ὑπογραφῶν, ποῖ μὲν αὐτὴ φέρει ὁδός, ποῖ δὲ αὐτῇ. Ἴσως δὲ πρὸς ἐκάστῳ ὁδῶν κεφαλῶν εἶχεν. ὡς δὲ ὁ ἀνθεὶς τὸ τρικέφαλος Ἑρμῆν Πατροκλείδης.* MUNCK. Plut. de Iside & Osiride Tom. II. p. 355. (*Αἰγυπιοὶ*) εἰ τὸ κύνα κυρίως Ἑρμῆν λέγουσιν, ἀλλὰ & ζῶν τὸ φυλακτικόν, καὶ τὸ ἀγρυπνον, καὶ τὸ φιλόσοφον γνώσει καὶ ἀγνίᾳ τὸ φίλον καὶ τὸ ἐχθρὸν ὁρίζοντο, ἢ φησὶν ὁ Πλάτων, τῷ λογιστάτῳ τῶν θεῶν κυριεύουσιν. De Mercurio *Τρικεφάλῳ* Tzetz. ad Lycophron. vs. 680. & G. Cuper. in Monument. Ant. p. 206.

9 IDEOQUE ET LANCEAM &c.] Hoc membrum videtur collocandum post ista verba, *Et ideo pingebatur cum utroque sexu.* MUNCK. Pelasgi & Athenienses Mercurii statuas fecerunt cum erectis pudendis. v. Herodot. Lib. II. cap. 51. & Kuhn. ad Pausan. Lib. VI. cap. 26. p. 510. Caussam docebunt, quos laudat. Cuper. in Monum. Ant. p. 195.

Diana, quae & Luna, Proserpina, Hecate nuncupatur, ultima inter

Ad C A P. VII.

I QUAE ET LUNA &c.] Vide Fulgent. Mythol. Lib. I. cap. 9. & Lib. II. cap. 19. Quia tam multiplex Dianae numen, hinc *ἡμέρα* Orpheo dicitur, & simulacrum ejus tribus insignis capitibus celebratur, quorum unum equinum, caninum alterum, tertium suis agrestis, vel, ut alii, humanum, sed facie fuerit admodum rusticana. Certè Maro inde *Tergeminamque Hecaten, tria virginis ora Dianae* dixit AEn. IV. vers. 511. Ubi Servius: *Nonnulli eandem Lucinam, Dianam, Hecaten appellant, ideo quia uni deae tres adsignant potestates, nascendi, valendi, moriendi; & quidem nascendi Lucinam deam esse dicunt, valendi Dianam, moriendi Hecaten; ob quam triplicem potestatem triformem eam triplicemque finxerunt, cujus in triviis templa ideo struxerunt.* Idem Grammaticus ad illa Eclog. IV. vers. 10. *Casto fave Lucina. Modo Lucinam Dianam accipimus.* Sic Horatius: *Sive te Lucinam probas vocari, Seu te penitus Junonem. Dele rō Junonem.* Caetera sic lege: *Sive tu Lucina probas vocari, Seu Genitalis.* Ita enim habetur apud Horatium in Carmine Saeculari. Isidor. Orig. Lib. VIII. cap. II. *Dianam quoque sororem ejus similiter Lunam & viarum praesidem ajunt. Unde & virginem volunt, quod via nihil pariat: & ideo ambo sagittas habere finguntur, quod ipsa duo sidera de coelo radios usque ad terras emittunt: Dianam autem vocatam quasi Duanam, quod Luna die ac nocte appareat. Ipsam & Lucinam asseverant, eo quod luceat. Eandem & Triviam, quod tribus fingatur figuris: de qua Virgilius: Tria virginis ora Dianae: quia eadem Luna, eadem Diana, & eadem Proserpina vocatur. Sed cum luna fingitur; Sublustrī splendet amictu. Cum succincta jacit calamos, Latonia virgo est: Cum subnixa sedet folio, Plutonia conjux. Latonia autem Diana, eo quod Latonia (leg. Latonae) fuerit filia: Cererem, id est terram, à creandis frugibus asserunt dictam, appellantes eam nominibus pluribus. Dicunt etiam eam & Opem, quod opere melior fiat terra: Proserpinam, quod ex eā proferant fruges. Vestam, quod herbis vel variis vestita sit rebus, vel à vi sua stando. Versus illos, sublustrī splendet &c. ex Prudentii Lib. I. contra Symmach. esse depromptos, ostendi in dissertatione de Hygino. Quod ait Cererem à creandis frugibus esse dictam, id puto à librariis esse inquinatum. Emendo, à gerendis frugibus. Ju-*

lius Firmicus: *Terram ipsam Cererem nominant, nomen hoc à serendis frugibus mutuatum.* Correxerat in libro Giesiano gerendis Scriverius: quod rectum videtur, cum Ceres dicatur quasi Geres, ut est apud Ciceronem. Sed pro mutuatum reponendum etiam mutuatum puto. Verum haec dum scribo, video ad illa Virgil. I. Georg. vers. 7. *Liber & alma Ceres* &c. annotatum esse à Probo: *Hoc loco vult intelligi Lunam Cererem à creando dictam, quia maturet fruges; ut forsan ex Isidoro Firmicus sit emendandus, & ei restituendum, nomen hoc à creandis frugibus mutuatum.* Videtur sua partim hausisse Isidorus ex Scholiaste Germani, apud quem ista invenio pag. 186. Edit. Micyll. *Lunam gentiles Dianam, germanam Solis, quem Apollinem nuncupabant, fuisse dixerunt, & sicut à sole spiritum, ita se à luna corpus accipere arbitrabantur. Dicebant enim (leg. etiam) eam viarum praesidem & virginem, eo quod in via nihil pariat. Idcirco igitur ambo sagittas habere dicuntur, quod ipsa duo sidera de coelo radios usque ad terram emittant: ideo faces, quia luna illuminat, sol & illuminat & exurit. Ideo bigam luna dicitur habere, sive propter velocitatem, sive pro eo, quod nocte & die appareat. Ideo unum equum album & alium nigrum dicitur habere, eo quod bieme & aestate plus luceat, quam vere & autumno. Diana autem Luna dicta est, quasi Diane (leg. Duana) eo quod die ac nocte apparet. Ipsa & Luna eo quod luceat, & Trivia eo quod tribus fungatur figuris (leg. fingatur figuris) de qua Virgilius ait: Tria Virginis ora Dianae. Nam eadem Luna, eadem Diana, eadem Proserpina vocatur, id est, coelestis, terrestis, & infernalis. De qua quidam: Denique cum luna est sublustrī splendet amictu: Cum succincta jacet calamis &c. Leg. succincta jacit calamos. In praecedentibus repono, quod via nihil parit, ex Isidoro, immo Augustino C. D. Lib. VII. cap. 16. Apollinem, inquit, quamvis divinatorem & medicum velint, tamen ut in aliqua parte mundi statuerent, ipsum etiam solem esse dixerunt: Dianamque germanam ejus similiter lunam & viarum praesidem. Unde virginem volunt, quod via nihil pariat &c. Schol. Theocrit. ad Eidyll. II. vers. 12. *τῇ Δήμητρει μυχθεῖς ὁ Ζεὺς, τικνοῖ ἑκάστην ἀλφειορροῖαν ἐκ τῆς καὶ μεγάλῃς καὶ τῆς γῆν περιφθόνας καὶ πατρὸς ὡς Περσεφόνης ἀναζητήσιν. Καὶ νῦν Ἀγερμεις καλεῖται, & φύλαξ, & δαδῶχος, & φωσφόρος, & χθονία.* In triviis cultam eam ait Schol. Aristoph. ad Plut. Act. II. sc. 5. *Ἀφ' τὸ πῶ αὐτὴν Σιλήνῳ & Ἀγέρμειδᾳ & ἑκάτῳ καλεῖσθαι.* Schol.*

inter planetas est, propter quod ultima ponitur in numero fictorum deorum. Ipsa ergo pingebatur in specie unius dominae, coma dissoluta,

Schol. Horat. Lib. III. Od. 28. LATONAM. *Dianam: est enim trinominis, Luna, Diana, Proserpina.* Sed falsum Latonam esse Dianam. MUNCK. De Hecate *τριμέρῳ & τεμεφάλῳ* videndus praeter Tzetz. ad Lycophron. vs. 1176. & alios J. G. Voss. Lib. II. de Idol. Gent. c. 29. Vir Amplif. G. Cuperus in Monumentis Antiquis pag. 107. censet imaginem Hecates triformis exprimi statua, quae tria capita uni corpori habet inposita, contra virum doctissimum, qui putat veterem quamdam picturam *Hecaten tergemina* repraesentare tribus figuris, quarum media reliquis duabus tertiam fere partem major est, cujus viri sententiae videtur quodammodo favere eidem tres focos dans Statius IV. Theb. 457.

*Tres HECATAE, totidemque satis Acheronte nefasto
Virginibus jubet esse focos.*

Laet. addit: *Quia Triformis est, aut quia eadem creditur Deum mater, Proserpina, vel Terra, vel Vesta.* Hecate a Servio ad VI. AEn. 118. *trium potestatum numen*, & ipsa esse Luna, Diana Proserpina dicitur. Phurnutus N. D. c. 34. *ἢ ἑτέρα ἢ οὐσα αὐτῆς ἢ Ἑκάτη, τριμέρῳ εἰσῆκται, διὰ τὰ τρία χήματα ἡνικώτατα ἀποτελεῖν τὴν Σελήνην, μηνιοῖδῃ ἡνομήνῃ, καὶ παισίλῃνῳ, καὶ τρίτον τι ἄλλην χεῖρ πλάττουσιν ἀναλαμβάνεσθαι, καθὼς πεπληρωται μὲν αὐτῇ ὁ μηνίσκος, ὃ πεπληρωται δ' ὁ κύκλος. εὐτεῖδιν δ' ἤδη καὶ ΤΡΙΟΔΙΤΙΣ ἐπεκλήθη, καὶ τῇ τριῶν ἐποπτεῖς ἐνομήσθη διὰ, τὸ τριχῶς μεταβάλλειν ὁδεύσαν διὰ τῶν ζώων. Τρικλαρίας* cognomine colitur ab Jonibus Aroen, Antheam, & Mesatim incolentibus. Pausan. Lib. VII. cap. 19. p. 570. Pausanias Lib. II. cap. 30. pag. 180. *Θιῶν ἢ Αἰγυπτῶν τιμῶσιν Ἑκάτην μάστιγα. — Ζόων ἢ ἔργον Μύρων, ὁμοίῳς ἔν προΐσσω ποῖν τε καὶ τὸ λοῖπον σῶμα. Ἀλκαμένης δὲ (ἱμοὶ δοκεῖν) πρῶτῳ ἈΓΑΛΜΑΤΑ Ἑκάτης ΤΡΙΑ ἐποίησε ΠΡΟΣΕΧΟΜΕΝΑ Ἀλλήλοισι, ἣν Ἀθηναῖοι καλεῖσιν Ἐπιπυργιδίαν.* Quomodo loquitur idem Pausanias Lib. V. cap. 19. p. 424. de Geryone, qui trimembris esse fingitur, ab Hercule occiso, quae pugna caelata erat in arca Cypseli καὶ Ἡρακλῆος ὁ πρὸς Γερύονην ἀγὼν. πρὸς δὲ ἀνδρες Γερύονες εἰσὶν Ἀλλήλοισι ΠΡΟΣΕΧΟΜΕΝΟΙ. & hujus dicti ac figmenti rationem reddit Servius ad VI. AEn. 289. *Geryones tres reges simillimi fuerunt in Hispania, quibus abstulit Hercules armenta.* Alio modo fabulam explicat

Palaephatus cap. 25. & ex eo Apostolius, ut jam monuit Munckerus ad Hygini praefat. alio iterum modo Schol. Aristoph. Equit. 414. Servii verba spuria, & a Glossatore aliquo ex Justino Lib. XLIV. 4. ejus commentario adlita esse censet Celeb. P. Burmannus. Licet, ut quod res est, fatear, tres istae figurae, quae in isto ectypo conspiciuntur, quidem sint *τρία ἀγάλματῶ*, sed non *ἀλλήλοις προσεχόμενα*. Athenaeo Hecate *τριμήρης*, & *τρίγλη* dicitur, ut Lib. VII. cap. 21. pag. 325. *τῇ δὲ Ἑκάτῃ ἀποδίδοται ἢ τρίγλη, ἀπὸ τὴν τὴν ὀνομασίας κοινότητα. ΤΡΙΟΔΙΤΗΣ, ΤΡΙΓΛΗΝΟΣ, καὶ ταῖς ΤΡΙΑΚΑΪ Δὲ αὐτῇ τὰ ΔΕΪΠΝΑ φέρουσι* (de his coenis agunt Plut. Quaest. Graec. Tom. II. p. 290. Schol. & Spanhem. ad Aristophan. in Pluto. vs. 594. Confer Hemsterhus. ad Luciani Dialog. Mort. pag. 42. & Voss. l. I.) Haec vero dicitur esse Hecate, non Persei sive Persae, & Alteriae, sed Jovis & Pheraeae ex Aeolo natae filia, ut docet Tzetzes ad Lycophron. vs. 1178. *Ἑκάτῃ ἑτέρα Φεραιάς, τὴν Αἰόλου θυγατρός, καὶ τῷ Διὶ τεχθεῖσα, ἔν ΤΡΙΟΔΟΙΣ ἑρρίφη. Βακχοὶ δὲ Φέρῃ ὀρόντες αὐτὴν, ἀνέθρεψαν, ὅθεν ἔν ΤΑΪΣ ΤΡΙΟΔΟΙΣ αὐτῇ τὰς θυσίας ἐποίει.* Verum errat Tzetzes. in triviis enim Hecatae sacrificant, quia eadem est, & Hecate, & Diana, & Luna. Vid. Voss. l. I. p. 228. Eandem Hecaten, & Lunam esse docet Sophocles ἐν Ριζοτόμοις apud Schol. Apoll. Rhod. III. 1213. *Ἥλιε δέσποτα καὶ πῦρ ἱερὸν τὸ Εἰνοδίῃας Ἑκάτης, ἔγχετο τὸ δὲ Ὀλύμπου πολλὸν φέρι, καὶ γῆς κύβητος ἱερὰς ΤΡΙΟΔΟΥΣ σεφανωσαμένη δρυσι καὶ πλείοσι ὤμων περὶ ἡμάς.* Sed de Hecates parentibus lis est. Vide ipsum Tzetzen ad vs. 1175. Jac. Nic. Loensem Lib. VII. Epiphyll. cap. 4. in f. Schol. Apoll. Rhod. III. 1034. Micyll. & Ciofan. ad Ovid. VII. M. 74. ubi & plura de *tergemina Hecate*. ut & J. L. de la Cerda ad Virg. IV. AEn. 511. Hecaten, & Proserpinam esse, praeter Tzetzen ad Lycophron. vs. 1176. docet etiam Plut. de Iside & Osiride Tom. II. pag. 368. *ταύτην ἔχει δοκεῖ παρ' Αἰγυπτίοις τὴν δύναμιν ὁ Ἀνεβίς, οἷον ἢ Ἑκάτῃ παρ' Ἑλλήσι ΧΘΟΝΙΟΣ ὡς ὁμῶς καὶ Ὀλύμπιος.* Ubi per Hecaten *Ὀλύμπιον* Luna, per *Χθόνιον* Proserpina intelligenda est, quam & *Δήμητρα* *Χθόνιαν* vocant Lacones & Hermionenenses. v. Pausan. Lib. III. cap. 14. pag. 241. Quid sit *Χθονία* Hecate, docui in Obs. Misc. Vol. X. Tom. II. pag. 309. Imo ut solem ad omnes Deos, ita Dianam ad omnes Deas retulerunt veteres. V. Amplif. G. Cuperi Harpocrates pag. 108. Hinc La-

luta, quae ¹ arcum tenebat & sagittam. ² Cervos quoque cornutos in venatione insequi videbatur, circa quam, sive ad ejus latera, erant chori Dryadum, Hamadryadum, Naiadum, & Nereidum: ³ & chori nympharum, sylvarum, montium, fontium & marium, cum choris

cones Amyclaeo Apollini apud Pausan. Lib. iv. cap. 14. p. 313. ἀνέθεσαν δὲ τὴν λαφύραν τρεῖς ποδὶ χαλκῆς. Ἀφροδίτης ἀγαλμαῖς ἐστὶν ἐπηκός ὑπὸ τοῦ τρίτου τοῦ πρώτου, Ἀρτέμιδος ὅτι ὑπὸ τοῦ δευτέρου, Κόρης ὅτι Δήμητρος ὑπὸ τοῦ τρίτου. ita lego h. l. confer Lib. iii. cap. 18. p. 254. 255. Quia Diana eadem, quae Luna est, colitur a Messeniis φασφόρος dicta. v. Pausan. Lib. iv. cap. 31. p. 358. qui eam & παρδοτόφον adpellarunt. cap. 34. p. 365. ut alii κερροτόφον. v. Diodor. Siculum L. v. p. 340. qui caussam docet. In Aulide Dianae simulacra sunt, alterum exprimit Dianam faces gestantem, alterum sagittas jaculantem. Pausan. Lib. ix. c. 19. p. 748. & L. x. c. 37. p. 892. Hinc ab Arcadibus primum exstructum est templum Ἀρτέμιδος, ἩΓΕΜΟΝΗΣ, καὶ χαλκῆν ἀγαλμαῖς ἔχον ΔΑΔΑΣ. v. Pausan. Lib. viii. c. 36. p. 675. De qua dea, quae nunc una, nunc duabus inde facibus armata in nummis cernitur, egit Spanh. ad Call. H. Dian. vs. 11. 116. & unde Lucina eadem, quae Diana apud Aegientes ἐς ἄκρας ἐν κεφαλῇ τὰς πόδας ὑφ' ἄσματος κεκάλυπται λεωπὶς — καὶ ταῖς χερσὶ τῇ μὲν ἐς εὐθὺς ἐκτίταται, τῇ δὲ ἀνέχει δᾶδα. sed cujus imaginis aliam reddit rationem Pausanias L. vii. cap. 23. p. 582. Εἰλεθυῖα ὅτι εἰκάσαι τις ἂν εἶναι δᾶδας, ὅτι γυναιξὶν ἐν ἴσῳ καὶ πῦρ εἰσὶν αἱ ὠδῖνες. Ἐχοιεν δὲ ἂν λόγον καὶ ἐπὶ τοιαύτῃ αἱ δᾶδες. ὅτι Εἰλεθυῖα ἐστὶν, ἢ ἐς φῶς ἄγεται τὰς παῖδας. Tres Dianae enumerat diversis e parentibus natus Cicero III. de N. D. 23.

I ARCUM TEN. ET S.] Apud Aegientes est, ἐν τῇ ἀγορᾷ ἱερὸν Ἀρτέμιδος, τοξόουσα ὅτι εἰκάσαι. Pausan. Lib. vii. cap. 25. p. 584. in oppidulo Phelloe, Diana ex aere est βέλῳ ἐν φάρεσσιν λαμβάνουσα. cap. 26. p. 593. prope Anticyram posita est Diana a Praxitele δᾶδα ἔχουσα ἐν τῇ δεξιᾷ, καὶ ὑπὲρ τῶν ὤμων φερέσσαν. παρὰ δὲ αὐτὴν κύων ἐν ἀετῆρᾷ v. Pausan. L. x. c. 37. p. 892. & Spanh. ad Callim. H. Dian. 8. 9. Videtur etiam fuisse habita militaris Dea, unde ἡγεμόαχη vocatur a Spartanis. v. Pausan. Lib. iii. cap. 14. p. 242. Apud Messenios γὰρ τὴν Ἀρτέμιδος ἀγαλμα ὃν χαλκῆν καὶ αὐτὸ καὶ τὰ ὄπλα, παρῆκε τὴν ἀσπίδα juxta Eundem Lib. iv. cap. 13. pag. 311.

2 CERVOS QUOQUE CORN. IN VEN. INS. VID.] Hinc ἐλαφνόλος dicitur. v. Spanh. ad Call. H. Dian. 17. & ἐλαφιαία ab Eleis inprimis, de quo epitheto Pausan. Lib. vi. c. 22. pag. 511. hinc sacerdos virgo Laphriae Dianae ad sacra vehi

solet curru, quem bigae cervorum trahunt. Pausan. Lib. vii. c. 18. p. 570. Verum non tantum cervos, sed & alias feras venari dicitur, unde & θηροκτόνος nuncupatur. vide Eumd. Spanh. ad vs. 12. p. 138. & Ἀγροτέρη. v. Pausan. Lib. i. cap. 41. pag. 98. & hinc Ambraciotae Dianae ἀγροτέρη (de qua Schol. Aristoph. Equit. vs. 657. Perizon. ad Aelianum V. H. 11. 25.) adposuerunt κάλκον θῆρα. Caussam docet Antoninus Liberalis cap. 4. Metam. per quam feram leo ibi intelligitur; alioqui in nummis canis adsiduus Dianae comes, ut docet G. Cuperus in Monum. Antiqu. p. 198. & Spanh. ad Call. H. D. 228. In Cypseli arca exprimitur Diana, τῇ μὲν δεξιᾷ κατέχευα παράδαλιν, τῇ δὲ ἐτέρᾳ τὴν χειρὶν λείονα. v. Pausan. Lib. v. c. 19. p. 425. θηροόουσα expressa est Diana Laphria in urbe Calydone a Menaechmo & Soida, teste Pausania Lib. vii. cap. 18. p. 569. Caussam hujus imaginis docent animalia viva huic Dianae Laphriae, praeter oblatos pomiferarum arborum fructus, inmolata, quae recensentur pag. 570. Apud Arcadas exprimitur Diana teste eodem Lib. viii. cap. 37. p. 676. Cereris throno adstans ἀμωχεομένη δέσμα ἐλάφῃ, καὶ ἐπὶ τῶν ὤμων φερέσσαν ἔχουσα. ἐν δὲ ταῖς χερσὶ, τῇ μὲν λαμπάδα ἔχει, τῇ δὲ δρεκόντα δύο, παρὰ δὲ τὴν Ἀρτέμιν κατέκειται κύων, οἷα θηροόου εἶναι ἐπιτήδειοι.

3 ET CHORI NYMPHARUM] Nisi scripsit, id est chori &c. Deleri ista debent, ut glossemata, quibus explicare sciulus aliquis voluerit, quae essent Dryades, Hamadryades &c. Sed pro Dryades reponendum forsan Oreades, quia Nympharum montium meminit glossator ille; quae Oreades sunt: nisi dicendum est ex imperitiâ scriptoris ortum, ut Dryades dicantur Nymphae montium. Isidorus certè errat, cum scribit Orig. Lib. viii. cap. 11. Nympharum apud Gentiles varia sunt vocabula. Nymphas quippe montium Oreades dicunt: sylvarum, Dryades: fontium, Hamadryades: camporum, Naiades: maris, Nereides. Rectius Servius ad Eclog. Virg. x. vers. 62. Jam neque Hamadryades] Nymphae, quae cum arboribus & nascuntur & pereunt, δὲ τὸ ἔργον καὶ τὸ θνῆσθαι, qualis fuit illa, quam Eriichton occidit: qui cum arborem incideret, & vox inde erupit & sanguis, sicut docet Ovidius. Dryades vero sunt, quae inter arbores habitant: Oreades, quae in montibus. Sanè ab ovibus Nymphae Peribelides (leg. perimelides;) à fluminibus Naiades;

choris & Satyrorum cornutorum, qui dii dicebantur agrorum. 4 Et navicula post cervos cum homine navigante & velificante in mari erat figurata.

VIII.

des; à pratis Limoniades; ab alimonid infantium Curotrofae nominantur. Caeterum, ut à δρυς Nymphae dictae sunt Dryades & Hamadryades, ita à μυηίς pomus, Epimelidas & Hamamelidas dictas voluere nonnulli. Verum Scholiastes Homeri à μῆλον οὐίς cum Servio dictas eas censet, cum ait ad Iliad. γ. vers. 8. Αἱ τὰ ἄλση καθεῖκται Νύμφαι ἀλσηϊτίδες καλῶν. αἱ δὲ ἐπὶ τῷ δένδρων ἀμαδρυάδες. αἱ δὲ τὰ ὑμέκτα τῷ ὑδάταν, καί-δεις καὶ ὑδριάδες. Καὶ τῆταν αἱ μὲν κρηνίδες, αἱ δὲ ἐπιποταμίδες. αἱ δὲ ἐπὶ τῶν βοσκημάτων, ἐπιμηλίδες. αἱ δὲ ἐπὶ τῷ ὄρει, ὀρεϊάδες, καὶ ὅσαι ταύταις ὁμοίαι. ὁμοίαι δὲ ἐπὶ τῷ ἔλῳ, ἐλιονόμοι. Leg. ἐλιονόμοι. Advertit me, quod fluentorum Nymphas Hydriades vocat; atque adeo suspicor in loco Isidori modo laudato pro fontium, Hamadryades, reponendum esse, fontium, Hydriades. Certè aptius, immo verius foret. De Epimelidibus locus est conspectus apud Antonin. Liberal. cap. 31. Ὡς κῆροι τὸ νῆκον ἤρασαν πρὸς Ἐπιμηλίδας Νύμφας, ἐκῶν δ' ἄφρονες, ὑπάρκοντες δάσιντι δίκλιν. Καὶ οἱ παῖδες ἱναπύρ ἐσῆκεσαν παρὰ τὸ ἱερὸν τῶν νυμφῶν, ἐλθόντες δένδρα. Καὶ ἐτι νῦν ἀκείται φωνὴ νυκτὸς ἐκ τῷ ὕλῃς, οἷα θρηνημάτων. ὁ δὲ τόπος ὀνομαζέται νυμφῶν τε καὶ παίδων. Defecta esse postrema verba, & excidisse particulam ἀπὸ vel ἐπὶ censet Vir Cl. legitque, ὀνομαζέται ἀπὸ νυμφῶν τε &c. At nihil opus esse istā praepositione ut scripsi antehac, ita adhuc pertendo. Sensus est, ὁ δὲ τόπος ὀνομαζέται νυμφῶν τε καὶ παίδων τόπος. planè ut paullo ante, τὸ σύμπαν ἔθνος ὀνόμασαν Ἰαπύγων sc. ἔθνος. Geminus in Phaenom. pag. 45. Οἱ δὲ ἐν ἄκρῃ τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ τῷ Περσέως κείροντες ἄστρες Γοργώνων καλῶν. Scil. ἄστρες. Schol. Theocrit. Eidyll. A. vers. 123. Λυκαίᾳ ὑπὸ τῷ Λυκαίῳ φησὶ χωρίῳ, καλεμένῳ Καλλιστῆς, εἰς δ' ἐλθόντων τῶν Λυκαίων θυγατέρων Καλλιστῶ, ἄρκτον ἔσαν, ὑπὸ Ἑρμοῦ παφῆται &c. Loquuntur ita & Latini interdum. Nepos Agefil. cap. 8. Cum venisset in portum, qui Menelai vocatur. Auctor vitae Apollinaris pag. 134. Ed. Laz. Ad urbem quae vocatur Ravennatum. Curt. Lib. III. Equus eximiae magnitudinis, quem Solis appellabant. Lactant. ad Stat. pag. 121. Ed. Tiliobr. Fontem efficit, qui Hippocrenes dicitur. Sed ibi Hippocrene repofuerim. Lactant. Argum. Ovid. Met. fab. 50. Insulam Tiberis ingressus est, ibique se occultuit: qui locus draconis vocatur. Vet. Interpr. Cant. Salom. Oculi tui columbarum. sc. oculi. Victor. Il-

lustr. cap. 7. Unde illae fossae Quiritium sunt dictae. MUNCK. Apud Epidaurios καὶ ὁ ἐν τῇ πόλει καὶ Διονύσου, καὶ Ἀρτέμιδος ἐστὶν ἄλσος. εἰκάσαις αὖ ΘΕΡΟΥΣΗ τὴν Ἀρτεμιῶν. Pausan. Lib. II. cap. 29. p. 177. Apud Phliasios ἀδείβοις ἐστὶν ἱερός Δημητῆος. ἐν δὲ αὐτῇ ναὸς τε καὶ ἀγάλμα Δημητῆος καὶ τῷ πατρὸς. τὸ δὲ τῷ Ἀρτέμιδος (ἐστὶ γὰρ καὶ Ἀρτέμιδος ἐν ταῦτα χαλκῶν ἀγάλμα) ἐφάνει δρχαῖον εἰς αὐτοῖς. Ab Aegyptiis Diana dicitur esse Bacchi & Isis, i. e. Cereris, filia, non vero Latonae, quam Dianae nutricem esse ajunt. Herodot. II. 156. qui ideo Cereris filiam Dianam ab Aeschilo vocari putat. Quae loca indicant Dianam & Cererem pro iisdem Deabus olim fuisse habitas. Vide G. Cupe-ri Harpocratem pag. 108. De Nymphis Pausan. Lib. VIII. cap. 4. pag. 604. Δρυάδας γὰρ δὴ καὶ Ἐπιμηλίδας τὰς ἑαυτῶν ἐκάλον Ναΐδας. καὶ Οὐμήρας ἐν πῶς ἔπεισι Ναΐδων νυμφῶν μάλιστα ἐστὶ μνημον. Vide ibi Kuhnium.

4 ET NAVICULA P. C. C. H. N. E. V. IN MARI] Schol. Eurip. Hippol. vs. 228. De Diana τῇ δὲ θαλάσσης φησὶν αὐτὴν δεσπόζειν, ὡς καὶ Ἡσίοδος, ΜΟΪΡΑΝ ἔχει γαίης τε καὶ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης. Hinc Schol. Soph. Trachin. vs. 646. ΜΗΛΙΔΑ ΠΑΡΑ ΛΙΜΝΑΝ, τὴν Μαγνησίαν, ἵνα τὸ τῷ Ἀρτέμιδος παραθαλάσσιον ἱερὸν, πλησίον Τραχυν. Dianam pro maris, fluviorum, paludum & fontium Dea fuisse cultam, patet ex Apoll. Rh. I. 571.

— Νηόστοον, εὐπατέρειαν
Ἀρτεμιῶν, ἢ κείας σκοπιᾶς ἀλὸς ἀμφίπετον,
Ῥυομένη καὶ γαίαν Ἰωλκίδα.

Schol. Pindari O. Pyth. II. 12. & O. Nem. I. 1. & 3. & ex Artemidoro, quo teste a piscatoribus Diana Λιμναίης colitur. v. Heins. ad Ovid. v. Met. 48. quod derivetur a λίμνη, quae vox tamen non tantum pro palude, sed etiam pro mari ponitur. v. Schol. Soph. Trachin. vs. 640. & Eurip. Herc. Fur. 410. Ἔσα δὲ εὐζήτην οἶδμα λίμνης, pro δὲ οἶδμα ποταμοῦ εὐζήτην. uti & ποταμός de mari fumitur, & unde decipi potuit Hyginus, qui in Geneal. pag. 7. Axenum i. e. pontum Euxinum inter flumina ponit. Vide ibi Munckeri notam. sed ad rem. In hac sententia videtur esse Schol. Eurip. I. I. qui Δεσποτικὸν λίμνης ab Euripide ideo vocari putat, quia etiam in mari regnare creditur, quamquam eum non fugiat, quod sit ΛΙΜΝΗ γυμνάσιον ἐν Τραχυν. (Dia-

VIII. De Minerva.

Minerva dea sapientiae ex cerebro Jovis nata: quae alio nomine Pallas dicta est. Haec enim pingebatur à poëtis in similitudinem
unius

(Diana maxime colitur a Troezeniis hymno, qui ἐπιγγύη dicitur. v. Schol. Apoll. Rh. i. 972.) de quo latius ad vs. 1133. scribit Λίμνη τόπος Τροεζίνων Ἀττικὸς, ἐνθα λίμνη τις Ἀρτεμις καλεῖται. (ubi pro Λίμνη τις una voce lege Λιμνῆτις.) Pausan. vero Lib. III. cap. 2. p. 208. Τὸ δὲ Ἀρτέμιδος ἐρεθὺν τῷ ἐν μεθορίῳ τῷ τε Λακωνικῆς καὶ τῇ Μεσσηνίας ἐπεποιήθη ἐν χωρίῳ καλεσμένῳ Λιμναίῳ. cap. 7. p. 220. Καὶ τὰ Μεσσηνίων ἐς Τηλεκλον τῷ τῷ ἐτέρῳ βασιλείᾳ οἰκίας, ἐν τῇ ἐρεθὺ τῇ Λιμναίῳ. Sed Heinf. ad Ovid. l. l. legit Λιμναίτιδος. cap. 14. p. 240. ὁπίσω πρὸς τὴν λέγην, εἰς Ἀρτέμιδος Ἰσάρας ἱερὸν. ἐπονομάζουσι δὲ αὐτὴν καὶ Λιμναίαν, εἶσαν δὲ Ἀρτεμιν, Βελθμαρτιν δὲ τὴν Κρητῶν. Quidquid sit, ad omnes Deas referri potest Diana. V. G. Cuper. in Harpocrate pag. 108. praesertim ad Isidem, quae etiam maris Dea, ut docet Epigramma in Isidem apud Suidam in voce Κεμάς.

Εἰ δ' ὡς ἐν πελάγῳ ἐρρύσαο Δᾶμιν, Ἀνασσα, Κ' ἢ πενίης, δύσει χρυσόκεραν ΚΕΜΑΔΑ.

(De voce Κεμάς vide Schol. Apoll. Rh. iv. Arg. 12.) Idque patet ex homine navigante & velificante. Velificia enim prima invenit Isis juxta Hygini fab. ultimam. Sed vide G. Cuper. Harpocrate pag. 14. Cetera de Diana Marina & portuum inspectrice, item fluviali docebit Spanh. ad Callim. H. D. 13. 15. 39. ubi & de hisce Nymphis Dianae comitibus agitur. Arcades crediderunt Eurynomen, cujus imago representabat mulierem usque ad summa femora, & inferiori corporis parte piscem, Dianam fuisse, quamquam Pausanias Lib. VIII. c. 41. p. 684. in alia omnia discedat.

Ad C A P. VIII.

I UNIUS DOMINAE] In genere omnes dii domini, & deae vocabantur dominae Eurip. Hippol. 88.

Ἀναξ. Οὐδὲ γὰρ διαπότης καλεῖν χρεῖν.

Schol. ἈΝΑΞ κυρίως σωτήρ. τὰς δὲ θεὰς ἀνακτας καὶ σωτήρας καλεῖται. καθ' ἑκαστὴν δὲ καὶ τὰς διαπότη-

τας ἀνακτας καλεῖται, ὡς δούτερος σωτήρας. &c. vs. 459. Ἐπὶ διαπότης θεοῖς. Herodot. Lib. i. cap. 212. Ἡλίου ἐπὶ μνημὶ τοῦ τῇ Μανσαγετίων διαπότην. Lucian. Dialog. x. Mort. Ὡς διαπότης, καὶ βασιλεὺς, καὶ ἡμέτερος ζεῦ. Venus vocatur διαπότης in Eurip. Hippol. 522. & simpliciter διαπότης in Med. 633. Item Theocrit. Idyll. xv. vs. 100. Διαπότης Ἀρτεμιν vocat. Sophocl. Elect. 628. & Arcades colebant Deam, Διαπότην dictam, cujus nomen non indicatur, cui & ara in Elide exstructa est. V. Pausan. Lib. v. cap. 15. pag. 414. & Lib. VIII. cap. 37. pag. 676. 677. Ceterum Graecos imitati sunt Latini. v. Broukh. ad Propert. II. iv. 17. Inprimis vero Minerva hoc cognomine etiam fuit ab Atticis insignita. Aristoph. Equit. 760. Τῇ μὲν διαποίνῃ Ἀθηναίῃ, τῇ τῷ πόλεως μεδέσῃ Εὐχόμενῃ. Eurip. Cyclop. 349. Ὡς Παλλάς, ὡς διαπότης διογενὲς θεά. Huic reginae Minervae a statuariis datur thronus, in quo sedet. Sic apud Erythraeos juxta Pausan. Lib. VII. cap. 5. pag. 534. est Ἀθηναῖς Πολιάδος, καὶ ἀγαλμα ξύλου μετέθεικε μέγα, ΚΑΘΗΜΕΝΟΝ ΤΕ ἘΠΙ ΘΡΟΝΟΥ, καὶ ἩΛΑΚΑΤΗΝ ἐν ἑκατέρῃ τῇ χειρὶ ἔχει, καὶ ἐπὶ τῷ κεφαλῇ πόλον. Jovi vero adposita stans exprimitur Pausan. Lib. VII. cap. 20. p. 573. Ἐστὶ δὲ ἐν τῇ ἀγορᾷ Διὸς καὶ Ὀλυμπίᾳ, αὐτὸς τε ἐπὶ θρόνῳ, καὶ ἐστὶ Ἀθηναῖα παρὰ τῷ θρόνῳ.

2 GLADIO ADCINCTAE] Eurip. Helena vs. 1332. vocat Minervam ἔγχει πάλιν πάλιν. ubi ἔγχει per gladium verti potest, quia non tantum juniores, sed inprimis Tragici, ἔγχει pro gladio ponere solent. v. Schol. Sophocl. Ajac. vs. 667. 919. & ad Antigone. vs. 1250. Verum Schol. Pindari Olymp. Od. VII. 79. vocantis Palladem ἔγχειρομον, per hasta frementem explicat, & sane βρόμος convenit melius hastae quam gladio. Attamen posteriores scriptores de Palladis hasta locuti δόρυ dixerunt. ut Pausanias Lib. I. cap. 1. p. 3. ἔχει δὲ ὁ μὲν σκῆπτρον, καὶ νίκην, ἡ δὲ Ἀθηναῖα δόρυ. & cap. 24. p. 58. Ἐν δὲ τῇ χειρὶ δόρυ ἔχει, καὶ οἱ πρὸς ταῖς ποσσὶν ἀσπίς τε καὶ κνέμις, καὶ πλησίον δὲ δόρυ Διὸς ἐστίν.

3 CUJUS CAPUT VI DECINCTUM ERAT] Barthio, postquam varias tentavit emendationes, maxime tandem haec verisimilis videtur ad Stat. Tom. II. pag. 403. Cujus caput Gryphis ἔσφριγγε cinctum erat. Quam firmari conjecturam à Pausaniā in Atticis (Cap. 24. p. 57.) censet, cum

1 unius dominae armatae lorica, & 2 gladio adcinctae; 3 cuius caput viri decinctum circum erat, ipsamque callis cum crista desuper detegebat. ipsa autem 4 lanceam tenebat in dextra: in sinistra vero 5 scutum crystallinum habebat, quod caput Gorgonis à cervice serpen-

tum ait: In galeae cono eminet Spbinx; utramque galeae partem gryphes tenent. Ego *ἰπέχω*. Sed tegebat omnino legendum pro *detegebat*. MUNCCK. Galea Minervae caput tectum erat, ut notum. Hinc in templo Junonis apud Eleos vidit Pausan. Lib. v. cap. 17. pag. 419. *Ἀθηνῶν ΚΡΑΝΟΣ ἐπικειμένη, καὶ δόρυ, καὶ ἀσπίδα ἔχουσα.* & in Olympia prope majora Sinicythi dona, *Ἀθηνῶς ἀγάλμα ἔσται ΚΡΑΝΟΣ ἐπικειμένη, καὶ Αἰγίδα ἐνδεδουκία.* v. Pausan. L. v. c. 26. p. 447. De hoc vero loco nihil certi statui potest sine ope codicum. nam in Elidis arce Minervae fanum est, inque eo Minervae simulacrum a Phidias factum, ubi galeae, qua Minervae caput tectum erat, insidebat gallus gallinaceus. v. Pausan. Lib. vi. cap. 26. pag. 518. Porro galea datur Palladi, utpote Deae militari, unde prope Elateam Minervae *ἐπικλήσιον Κορινθίας ἐσθ* positum est, quam Deam Elatae incolis adversus Taxilli copias opem tulisse perhibent. v. Pausan. L. x. c. 34. p. 886. qui ibidem ejusdem Deae simulacrum *ὡς ἐσκαδασμένον ἐς μάχην* esse addit p. 887. Quam armipotentem vocat Virgilius II. AEn. 425. a quo XI. 483. adpellatur *Armipotens praeses belli*. ubi Serv. Haec autem omnis oratio ad verbum de Homero translata est: *Πότι Ἀθηνῶν ἐρυσίπῳλι δία θεῶν. Praeses autem belli: id est, qui praeest omnibus bellis, cujus nutu semper bella tractantur.* *Ἐγχεῖ-βρομ* a Pindaro Olymp. Od. VII. 79. i. e. *παρὰ τῷ πολέμῳ βρέμωσα.* v. Schol. *Ἀγέλη*, i. e. bellicosa, ab Hesiodo. v. Graev. L. H. c. 29. Homerus primus *ὡς Ἰλιάδι ἐποίησεν Ἀθηνῶν ῥῆ καὶ Ἐννὰ πολεμῶντων ἡγεμονίαν ἔχειν.* v. Pausan. Lib. IV. cap. 30. pag. 354. quem ceteri poëtae secuti sunt. Omitto Eurip. in Heraclid. vs. 353. & Aristophan. in Equit. vs. 578. & alios. Sed in primis *νίκη* Athenis vocatur. De quo titulo Minervae Schol. Sophocl. Philoctet. vs. 133. Tzetz. ad Lycophron. vs. 355. Cuper. III. Obf. cap. 13. pag. 316. 317. & in Apotheosi Homeri p. 172. 173. Cui templum a Megarensibus exstructum est. v. Pausan. L. I. cap. 42. pag. 101. Apud Thebanos Minervae simulacrum *ἐπικλήσιον Σωτηρίας* est. Caussam docet idem L. IX. cap. 17. p. 743. Hinc denique *Ἀρείας* Minervae templum apud Plataenses. Vide eumd. Lib. cap. 4. p. 718. qui L. x. cap. 18. p. 840. haec refert: *Ἀχαροὶ ἔκτισαν Ἀθηνῶς ἀγάλμα πόλιν τῇ ἐν Αἰτωλίας πα-*

ρασησάμεν πολιορκίᾳ.

4 LANCEAM TENEBAT IN DEXTRA] *Mirror*, clavem Minervae non adpingi, quippe quae sola claves Deorum aedium habere dicitur, haud aliter ac *Ἔρας*, qui *Ἀφροδίτης φιλέει τὴν θαλάμῳ κληδῆχ* vocatur ab Euripide in Hippol. vs. 541. ubi videnda Scholia. De Minerva *κληδῆχ* egere Spanhemius ad Callim. H. Apoll. 7. & P. Westfeling. I. Obf. 3.

5 SCUTUM CRYSTALLINUM] Atqui aegis erat, hoc est, scutum confectum è pelle caprae Amaltheae, ut est apud Schol. Homer. ad Iliad. O. vers. 318. Id gestatum prius à Jove in bello adversus Titanes; deinde ab eo Minervae donatum, si fabulis credimus. Verum aegis lorica potius, quam scutum fuit. Servius ad illa Virgil. AEn. VIII. 435. *AEgidaeque horrificam*] *AEgis* proprie munimentum pectoris aereum, habens in medio Gorgonis caput: quod munimentum si in pectore numinis fuerit, aegis vocatur: Si in pectore hominis, sicut in antiquis imperatorum statuis videmus, lorica dicitur. Isidor. Orig. Lib. VIII. II. Eam (Minervam) *artem & rationem* interpretantur, quia sine ratione nihil potest contineri. Quae ratio quia ex solo animo nascitur, *animumque* putant esse in capite & cerebro; ideo eam dicunt de capite Jovis esse natam, quia sensus sapientis, qui invenit omnia, in capite est. In cujus pectore ideo caput Gorgonis fingitur, quod illic est omnis prudentia, quae confundit alios & imperitos ac saxeos comprobatur: quod & in antiquis imperatorum statuis cernimus in medio pectore loricae, (fort. loricae) propter infundendam sapientiam & virtutem. Crystallinum scutum infra cap. 20. etiam Perseo tribuit: sed id Minerva Perseo commodaverat. Videtur Albricus in Minervae imagine formandam secutus Capellam Praefat. Lib. VI. Hinc nam tergeminæ rutilant de vertice cristae, Quod dux sanguineus praefulque corusca duello: Vel tibi quod fulget rapturque triangulus ignis. Hinc tibi dant clypeum, sapientia quod regat orbem: Vel rationis opem, quod spumea praelia poscant. Hasta etiam vibrans penetrabile monstrat acumen: Lymphaseum magis est, & scutum circulus ambit. Hinc jam vernicomae frondent tibi munera olivae: Artes cura vigil per te quod discat olivo. Glaucam dant volucrum, quod lumine concolor igni es. Tuque ignis flos es, cuius & γλαυκῶπις Ἀθήνη. An magis noctividae tibi

pentibus monstrose continebat. Haec igitur oculos habebat ³ splendidos: triplici colore pallium induebat, distinctum aureo, purpureo & coelesti. Juxta se habebat olivam viridem pictam: ² desuper avem, quae dicitur noctua, volitantem.

IX. De Pane.

³ Pan ab antiquis diebus fuit deus naturae, & in similitudinem naturae universalis fuit ab eis taliter figuratus. Pingebatur homo cornutus cum facie rubicunda: in cujus pectore stellarum plurium erat forma. Pellis ejus in parte pingebatur stellata: femora autem habebat

traditur alitis usus: Quod vigil insomnes ducat solertia curas? Pectore saxificam dicunt horrere Medusam, Quod pavidum stupidet sapiens solertia vulgus. Vides etiam in hac descriptione scutum ab aegide distingui. MUNCK. Variant Mythographi. Consule quae dixi ad Hygini Lib. II. Astron. Poët. cap. 12. quibus adde Schol. Pindari O. Nem. x. vs. 7. (Perseus) ἀποτέμνει τὴν Μεδέης τὴν κεφαλὴν, καὶ δίδωσι τῇ Ἀθηνᾷ, ἣ δὲ ἐξαμύνῃ ἐνέθηκε τῷ ἑαυτῆς στήθει. Hinc teste Pausania Lib. I. cap. 24. p. 58. apud Atticos ἀγάλμα τὴν Ἀθηνᾶς ὁρῶν ἐστὶ ἐν χιτῶνι ποδῆρει, καὶ οἱ κατὰ τὸ στήθον ἢ κεφαλὴν Μεδέης ἐλέφαντός ἐστιν ἐμπεποιημένη. & teste eodem Pausania Lib. v. cap. 12. p. 405. (Ἀντίοχος) ὑπὲρ τῆς θειᾶς τῆς Ἀθήνης ἢ Αἰγύπτου ἢ χρυσῇ καὶ ἐπ' αὐτῆς ἢ Γοργῶν ἢ ἐς τὰ ἀναθήματα. Ad imprimis Broukh. ad ProPERT. II. II. 60.

I SPLENDIDOS TRIPLICI COLORE] Mutanda est distinctio: oculos habebat splendidos. Triplici colore &c. Vidit & Barthius id Comment. in Stat. pag. 654. Tom. II. Caeterum cum quinque apud Veteres celebrentur Minervae, quae-nam ex illis bellatrix ista fuerit, non convenit inter eos. Saturno editam fuisse ait Firmicus in de E. P. R. pag. 20. Ed. Leid. At Jovis filiam facit Ampelius cap. 9. ubi non unā mendā inquinatus est. Tertia (Minerva) inquit, Jovis filia, quae scilicet rebus se exercuit. Leg. bellicis rebus. Quarta, Solis filia, quadrigas junxit. Repone, quae quadrigas. Quinta Pallantis & Titanidos filia. Firmicus habet: Quinta Pallante patre & Tritonide matre orta est. Ita edidit Wouwerius; sed antiquitus cusi Titanide; quod haut scio an rectè ille mutaverit. Schol. Stat. p. 22. ed. Tiliobr. Sic à Titan Titanis dicitur; quemadmodum Phoebus & Phoebe. MUNCK. Minervam etiam ab oculis commendant poëtae; unde non tantum γλαυκῶπις Ἀθήνη, quod epitheton hic respi-

cere credo Albricum, cum splendidos Minervae dat oculos, de quo epitheto v. Schol. Apoll. Rh. I. 1281. verum δῶπις i. e. pulchris oculis ornata dicitur. v. Spanh. ad Callim. H. Pall. vs. 17. Diomedes dicavit Argis templum Ἀθηνᾶς ὀξυδερκῆς καλεσμένης, ὅτι οἱ μαχομένη ποτὲ ἐν Ἰλίῳ τὴν ἀχλὺν ἀφείλεν ἢ θεὸς ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν. teste Pausania Lib. II. cap. 24. p. 165. Quae Dea oculis sanandis ac servandis etiam praeesse dicitur. v. Spanh. ad vs. 98. unde ὀφθαλμίτις Minervae templum est apud Spartanos (Pausan. Lib. III. cap. 18. pag. 253.) a Lycurgo ob causam ibi memoratam dicatum. Caeterum Pausan. Lib. I. cap. XIV. p. 36. adnotans Athenis in Vulcani templo Minervae esse statuam, addit τὸ δὲ ἀγάλμα ὁρῶν τὴν Ἀθηνᾶς γλαυκῆς ἔχον τὰς ὀφθαλμῆς, Λιβύων δὲ μῦθον ὄντα δούλοισιν. τοῦτοισι γὰρ ἐστὶν εἰρημῶν, Ποσειδῶν καὶ λίμνης Τριτωνίδος θυγατέρα εἶναι. (v. Eust. ad Dionys. Perieg. 267. quem cum aliis citavi ad Hygini Fabulas pag. 12.) καὶ διὰ τῆτο γλαυκῆς εἶναι, ὥσπερ καὶ τῷ Ποσειδῶνι, ὀφθαλμῆς. Γλαυκὸν vero Epitheton est aquarum. Pausan. Lib. IV. cap. 35. p. 369. Γλαυκότερον μὲν οἶδα ὕδωρ διασάμην τὸ ἐν Θερμοπύλαις.

2 DESUPER AVEM] Apud Messenios vero in urbe Coronea χαλκῆν ἐν ἀκροπόλει τὴν Ἀθηνᾶς τὸ ἀγάλμα ἐστὶ ἐν ὑπαίθρῳ, κορώνην ἐν τῇ χειρὶ ἔχουσα. Vid. Pausan. Lib. IV. cap. 3. p. 364.

Ad C A P. IX.

3 PAN AB ANTIQUIS DIEBUS &c.] Fort. Pan ab antiquis gentibus fuit &c. Sequitur enim ab eis &c. MUNCK.

4 DENUDATA CUM HERBIS &c.] Emaculari jubet Barthius ad Stat. Tom. I. p. 220. Denudata

emac.

bat 4 denudata cum herbis & arboribus prodeuntibus ex ea : & in ore ejus 5 fistulam septem calamorum tenebat, quam digitis pullare videbatur. Pedes quoque & crura caprina habebat. Cum Amore vero pingebatur luctam habuisse, qui ab ipso Pane victus erat; ideoque idem Amor juxta eum, quasi ad terram prostratus, jacebat.

X. De Plutone.

6 Pluto Saturni filius, dictus est ab antiquis 7 deus inferorum & regnorum, terrarum, & animarum juste decedentium. Credebant enim antiqui, 8 omnes animas ad inferos descendere, ibique cum Plutone

ante, herbis & arboribus pro ed enatis. Extra & in ore fistulam septem calamorum &c. Existimem haec de Pane ex Servio hausisse Albricum: certe gemina his prorsus sunt, quae ille scribit in Eclog. II. Virgil. vers. 31. Pan deus est rusticus, in naturae similitudinem formatus. Unde & Pan dictus est, id est omne: habet enim cornua in radiorum solis & cornuum Lunae similitudinem: rubet ejus facies, ad aetheris imitationem: in pectore nebridem habet stellatam, ad stellarum imaginem. Pars ejus inferior hispida est propter arbores, virgulta, feras. Caprinos pedes habet, ut ostendat terrae soliditatem. Fistulam septem calamorum habet, propter harmoniam coeli, in qua septem soni sunt, ut diximus in Aeneide, septem discrimina vocum. Καλαύεργα habet, id est pedum, hoc est baculum recurvum, propter annum, qui in se recurrit, quia hic totius naturae deus est. Poëtis fingitur cum Amore luctatus, & ab eo victus; quia, ut legimus, Omnia vincit amor. Idem ad AEn. VI. vers. 775. Castrum Inui, id est Panos, qui illic colitur. Inus (leg. Inuus) autem Latine appellatur, Graecè Pan. Item ἐπιάλτης Graecè, Latine incubo. Idem Faunus, idem Fatuus, Fatuellus. Dicitur Inus ab ineundo passim cum omnibus animalibus: unde & incubo dicitur. Servium exscripsit Isidor. Orig. Lib. VIII. cap. II. Pan dicunt Graeci, Latini Sylvanum, deum rusticorum, quem in naturae similitudinem formaverunt; unde Pan dictus est, id est omne &c. quae apud ipsum videtis. Corruptus est idem Isidorus cum sub finem capitis ejusdem ait: Pilo- si, qui Graecè panitae, Latine incubi appellantur, sive inivi ab ineundo passim cum animalibus: unde & incubi appellantur ab incumbendo, hoc est stuprando. Pro inivi repono Inui, pro Panitae autem Panisci. Πανίσκος diminutivum est à Πάν. Gloss. Labb. Πάν, ὁ δαίμων, Incubus, Sylvanus, Silbanus. Πάν, θεὸς ὑλαίων, Sylvanus, Faunus,

Incubus. Leg. Incubus. MUNCK.

5 FISTULAM] Pausan. de urbe Megalopoli Lib. VIII. cap. 31. pag. 664. agens, in qua scribit Panis & Apollinis, utpote primorum Arcadiae Deorum statuas esse positas, haec adnotat ἐπιεργασμένοι τε ἐπ' αὐτῇ δύο τε εἰσὶν ὧραι, ἔχον Πάν ὑρίγγα, καὶ Ἀπόλλων κιθάρησαν.

Ad C A P. X.

6 PLUTO SATURNI F.] Cur a Poëtis Cereris filius dicatur Pluto sive Plutus, docet e Themistio cl. Arnaldus cap. XIX. de Dis Paredris. Adde Diod. Siculum Lib. V. pag. 323. Cereris filium vocat etiam Athenaeus Lib. XV. cap. 14. p. 694.

7 DEUS INFERORUM ET REGNORUM] Cur regnorum? an quia superior terrae pars, in qua regna, subjecta Plutoni? Sceptrum quoque in manu gestat, quod regna solis competant terris, ait Fulgent. Myth. Lib. I. cap. 4. Vide quae ibi annoto. Verum satius est forsan, ut τὸ & deleamus. MUNCK.

8 OMNES ANIMAS AD INFEROS DESCENDERE] Hinc ἔρχονται εἰς αἶδου dicuntur, qui moriuntur. Pallad. Anthol. Lib. II. Sect. XLVII. 30. Γεννηθεὶς δ' ὁ τάλας ἔρχεται εἰς αἶδου. Βασάζεσθαι εἰς αἶδου δόμους apud Eurip. Alcest. vers. 25. Διὶ δὲ δόμον αἶδου εἶσα apud Homer. Iliad. Γ. vers. 323. Κατέρχεται εἰς αἶδου in Symbolo Apostolico, ut anima Christi delata innuatur in sinum Abrahae. Nam beatorum alius, alius damnatorum αἶδου. Tartarus hic, ille Paradisus. Sed hac de re cum alii complures multa, tum inter illos nonnulla etiam dignissima lectu congestit Colomesius κειμήλι. Literar. cap. 28. quae transcribere nihil attinet. MUNCK. Plut. Tom. II. p. 171. de superst. τὸ αἶδου, ὅν ὁ Πλάτων

tone in caligine perpetua remanere. Quapropter ipsi Plutoni, id est, inferno, vel ipsi virtuti divinae inferna gubernanti talem imaginem depinxerunt, quem & tenebrarum principem esse voluerunt. Erat enim imago ejus homo terribilis in folio sulphureo sedens, ² sceptrum regni in manu tenens dextra: sinistra animam constringens. cui tricipitem Cerberum sub pedibus conlocabant, & juxta se tres Harpyias habebat. De throno autem ejus sulphureo quatuor flumina manabant, quae scilicet ³ Lethen, Cocytum, Phlegetontem, & Acherontem adpellabant, & Stygem paludem juxta flumina adsignabant. ⁴ Juxta Plutonem inferorum regina Proserpina sedebat cum facie

φησὶ φιλόφρων ὄντα καὶ σοφὸν καὶ πλάσιον, πενδοῖ καὶ λόγῳ κατέχοντα ψυχὰς, ἄδην ὠνομάσθαι. De Iside & Osiride pag. 362. Πλάτων τ' ἄδην, ὡς αἰδῆς ὑπὸ τοῖς παρ' αὐτῇ θηομοῖς καὶ πρὸς τὴν θείαν ὠνομάσθαι φησὶν. καὶ παρ' Αἰγυπτίοις ἄλλα τε πολλά τ' ὀνομάτων λόγοι εἰσὶ, καὶ τ' ὑποχρόνιον τόπον, εἰς ὃν οἰόνται τὰς ψυχὰς ἀπερχεσθαι μετὰ τὴν τελευτήν, Ἀμέντην καλεῖσι, σημαίνοντες τ' ὀνόματι τ' λαμβάνοντες, καὶ δίδοντες. Quid multis ἄδης a Graecis sedes sive sepulcrum mortuorum inde vocatur. Vide Soph. Ajac. 645. in Trachin. 286. ἄδης πάντες εἰς οἰκήτορες. In Antig. vs. 591. ὅταν πύλας ἡδὴ τ' ἄδην εἰσπορεύσιν τ' βίβ. Euripides in Medea vs. 1234. vocat ἄδης δόμους. Item Soph. in Trach. 4. quibus aedibus dat portam Euripid. in Hippolyto vs. 57. Οὐ γὰρ οἷα' ἀνεωγμένας πύλας ἄδης. Schol. ἐκ ἐπίσταται, ὅτι ἐτοιμασθαι αὐτῇ ὁ θάνατος. Unde ipse Αἰδης νεκροδύμων vocatur. v. Spanh. ad Callim. H. Pallad. vs. 130. Plura addere superfedeo. De beatorum, ἐν μακάρων νήσοις, & de inpiorum sede, in Tartaro, quem vocant τὸ τ' δίκης τε καὶ τίσεως δεισιματῆριον, praeter alios videndus Plutarchus Tom. II. pag. 120. 121. de Consolat. ad Apoll.

I IN CALIGINE PERPETUA] Josephus in libro adversus Graecos: Ὁ ἄδης τόπος ἐν τῇ κλισίᾳ ἀκατασκόπως, χωρεῖον ὑπόγειον, ἐν ᾧ φῶς κόσμος ἐκ ἐπιλάμπει. MUNCK. Eurip. Hecub. vers. I.

Ἦκω, μικρὰν κούρην καὶ σκότος πύλας·
Λιπὼν, ἢ ἄδης. χωρὶς ἄκισται θεῶν.

In Alceſtidē vs. 436. vocat οἶκον ἀνάλιον. Hinc Plutoni nigrum pecus inmolatur. v. Serv. ad II. Georgic. 380. & Euripides l. I. Plutonem vocat μελαγχχαίταν, & vs. 266. ejusdem dramatis vs. 260. Ὑπὸ ὀφρύσι· κυανουργεῖ· βλέπων πτερωτὸς ἄδης.

2 SCEPTRUM REGNI] Sceptum Erebi Barth. ad Stat. Tom. I. pag. 309. Sceptum trabale ei tribuit Claudian. R. P. Lib. II. vers. 172. Non tulit ille moras, indignatusque trabali Saxa ferit. Sceptro. Sceptra inmania Lib. I. vers. 79. Ipse rudi fultus folio, nigraque verendus Majestate sedet: squalent inmania foedo Sceptra situ. Vulgata scripturam defendit, quod sequitur cap. 9. Sceptum regium tenens in dextra ejus. Cap. 16. Tridentem pro sceptro regio manu tenens. MUNCK. Clavem tenere harum Tartari aedium, pro potestatis insigni, dicitur Pluto. In mensa, super qua coronae victoribus in ludis Olympicis ponebantur, expressi erant inter alios Pluto, Bacchus, Proserpina, & Nymphae, quarum altera sphaeram, altera CLAVEM tenebat. v. Pausan. Lib. V. cap. 20. pag. 427. qui addit ἔχει γὰρ δὴ ὁ Πλάτων ΚΛΕΪΝ, καὶ λέγουσιν ἐπ' αὐτῇ τ' καλέμερον ἄδην κεκλεισθαι τε ὑπὸ τ' Πλάτωνος, καὶ ὡς ἐπ' αὐτοῖς εἰδὲς αὐτοῖς ἐξ αὐτῶ. Per Nymphas vero istas apud Pausaniam intelligi Parcas patet ex illa, quae clavem tenet. Parcae enim κληδῆχοι vocantur, quia finguntur hominibus vitam & claudere & referare. Id quod e Plutarcho docet celeb. P. Wesseling. Lib. I. Obs. cap. 3. qui & de Plutone aliisque diis ac Deabus κληδῆχοις agit. Praeterea Nymphae vocantur Parcae, ἐπεὶ τ' ΝΥΜΦΩΝ αἱ μὲν αἰσιν ἐρέσθαι, αἱ δ' ἐπίγειοι, αἱ δ' ποτάμιοι αἱ δ' λιμένας, αἱ δ' θαλάσσιοι, καὶ καθόλου δ' τὸ τ' νεμεφῶν γένος εἰς πολλὰ διήρηται. ὡς φησι Μνησίμαχος ὁ Φασιλήτης ἐν Διαικόμοις. V. Schol. Apol. Rh. IV. 1412. Confer Orphei Hymnum in Nymphas, qui de Parcis in alio hymno ca. II.

— Αἱ τ' ἐπὶ λίμνης·
Οὐρανίας (ἵνα λούκον ὑδαρ νυχίας ὑπὸ θέρμης·
Ῥήγνυται ἐν σπινθὲρ λιπαρὰ μυχαῖ, σὺλίσαι
ἀντρω)
Ναῖεσαι &c.

Pau.

cie fusca & terribili, quae Plutoni conjugi à sinistris adsidebat. E-
rant autem Furiae tres horribiles, venenatis serpentibus crinitae. quae
homines furere faciebant, quae Alecto, Tisiphone, & Megaera dice-
bantur. 6 Parcae seu fata, sic dictae 7 per antiphrasin, eo quod ne-
mini parcant, tres erant 8 domicilae sorores: quarum una tenebat
colum, & nebat, altera filum volvebat, tertia illud rumpebat: &
istae, Clotho, Lachesis, & Atropos vocabantur. Harpyiae vero
aves erant rapacissimae, cum facie virginea: quae Aëlo, Ocypete,
& Celaeno vocabantur.

XI.

Pausanias Lib. vi. cap. 25. p. 516. Plutonem
inprimis ab Eleis coli dicit, cui templum posue-
runt, quod semel modo quotannis aperiebatur,
quia ἀνθρώποις ἀπαξ ἢ καθόδοι ἢ ἐς τὸ ἄδης γί-
νεται.

3 LETHEN, COCYTUM, PH. ET ACH.] De
hisce videndi Pausan. Lib. i. cap. 17. pag. 40.
Tzetz. ad Lycophron. vs. 699. 700. 705. Serv.
ad vi. AEn. 132. Cerda ad vs. 295. Aristophan.
Ran. 470. & seqq. & speciatim de Acheronte
Schol. Apoll. Rhod. ii. Arg. vs. 354. 355. 731.
736. Tzetzes ad Lycophron. vs. 90. 411. ubi
pro Σαωνάυτης facile legas Σαωνάυτης e Schol.
Apoll. Rh. ii. 745. & ipso Apollonio 748. Ce-
leb. denique P. Burm. ad Ovid. vii. M. 410. Ut
autem ἔρχεσθαι εἰς ἄδην dicuntur, qui moriuntur,
ita ἀγειν, πορεύειν Ἀχέροντι ἀπὸν παρ' εὐσκιον
pro occidere, letho dare, & sepelire usurpant.
Veteres. vid. Pind. O. Pyth. xi. 32. Sophocl.
Antig. vs. 827. Περὶν Ἀχέροντα πολύτρονον pro mo-
ri Theocrit. Idyll. xvii. 37. pro eo Idyll. xvi.
40. dicit ἐκπνέειν θυμὸν εἰς Ὀρέταν χερδαὶν συγνῆ
Ἀχέροντι. & ab Acheronte redimere pro in pristi-
num salutis statum restituere. v. Gebh. ad Ne-
pot. Dion. cap. 10. Pausanias vero, ut saepius
alibi ostendi, a putidis veterum commentis alie-
nus, hoc Plutonis regnum subterraneum existere
nequaquam credit Lib. iii. cap. 25. pag. 275.
Ἐποίησαν δ' Ἑλλήνων τινὲς, ὡς Ἡρακλῆς ἀναγὰγοι
ταύτην τὴν ἄδην τὴν κύαν, οὐτε ὑπὸ γῆν ὁδὸν ἀπὸ
ποηλαίης φέρεσθαι. οὐτε ἱστοίμοι δὲ πεισθῆναι θείων
ὑπόγατοι εἶναι τινα οἴκησιν, ἐς ἣν ἀθροίζεσθαι τὰς
ψυχὰς. Styx palus, quae hic sequitur, unde
dicta sit, docet Serv. ad vi. AEn. 134. 154. Pt.
Hephaestionis Lib. iii. apud Photium p. 476.
Plura de Styge Jac. Nic. Loensis Lib. iii. Epi-
phyll. c. 10.

4 JUXTA PLUTONEM &c.] Non tantum inferi-
dii ordine sedebant in Tartaro, sed etiam de-
functorum animae. Magno in pretio habebant
ethnici apud inferos ἀσπιδίαν honorari. Schol.

Aristoph. Ran. vs. 773. Νόμος ἦν ἐν τῷ ἄδῃ, τὸ
βελήμονα ἄνδρα τὸ ἑαυτὸ συντίχων, ἐγγυὺς δὲ Πλε-
ταντὸν καθίζεσθαι. Vid. cl. Hemsterhus. ad Luciani
Dialog. Mortuor. pag. 44. 45.

5 ERANT AUTEM] Barth. ad Stat. Tom. xii.
p. 1302. emendat, erant ante eum h. e. servie-
bant, apparebant illi. Fulgent. Lib. i. cap. 6.
Plutoni etiam Furias deservire dicunt. Sed prae-
ter hoc firmat & illud conjecturam ejus, quod
supr. cap. 5. dixit Albricus: Et coram ipsa asta-
bant juvenculae nudaes &c. Isidorus Orig. Lib.
viii. cap. ii. Ajunt & tres furias faeminas cri-
nitas serpentibus, propter tres effectus (leg. affe-
ctus) qui in animis hominum multas perturbationes
gignunt, & interdum ita cogunt delinquere, ut
nec famae nec periculi sui respectum habere permit-
tant: Ira, quae vindictam cupit: cupiditas
quae desiderat opes: libido, quae appetit volupta-
tes. MUNCK.

6 PARCAE SEU FATA] Easdem esse Parcas &
fata ostendimus ad Fulgent. Lib. i. cap. 7. Lo-
cis ibi adductis addi & ille Apulei debet Lib. xi.
Metam. Quin depulsis vita procellis salutarem por-
rigas dextram, quod Fatorum etiam inextricabiliter
retractas licia. MUNCK.

7 PER ANTIPHRASIN] Ita multi veterum do-
cuere. Isidorus: Parcas dicunt κατ' ἀντίφρασιν
appellatas, quod minime parcant: quas tres esse vo-
luerunt; unam, quae vitam hominis ordiatur,
alteram, quae contexit, tertiam, quae rumpat.
MUNCK.

8 DOMICILAE SORORES] Domnicellae emendat
alicubi Barthius. Scio à domna non malè posse
formari domnicella. Sed heic tamen malim domi-
cellae, de quo Vossius in de Vitt. Serm. Lib. iii.
cap. 10. quanquam corruptum τὸ domnicella existi-
mo ex domnicella. Nempe à domna, domnula, &
inde domnicula ac domnicella, sed corruptè domi-
cella. Salvian. in Epist. pag. 294. Edit. Pith. Ad-
volvior vestris, o parentes carissimi, pedibus ego
vestra Palladia, vestra gracula, vestra domnula.

XI. De Junone.

Junó posita est in similitudinem aëris. Antiqui enim ipsam Jovis, id est, ignis uxorem & sororem dixerunt. Iridem ¹ & Nymphas eidem adtribuerunt. cujus imago taliter pingebatur. Erat enim foemina in throno sedens, sceptrum regium tenens ² in dextra. ejus caput nubes tenebant opertum supra diadema, quod capite gestabat, cui & Iris sociata erat, quae ipsam per circuitum cingebat: nunciamque Junonis Iridem ³ populi adpellabant. Ideo juxta ipsam Iridem ancillam paratam ad obsequium dominae figurabant. Pavones autem ante pedes ejus ⁴ lambebant: ⁵ qui à dextris & à sinistris dominae stabant, avesque Junonis specialiter vocabantur. Mulier erat filiam pariens,

Quinam scriptores voce *domnus*, unde *domna*, usi sint, docebit te Barthius Adversar. Lib. xxix. cap. 19. Addere nos locis ab eo observatis non pauca alia possemus, si operae esset pretium. Nunc tantum moneo pro voce illà *domnus*, quam vett. edd. & excerpta Vet. cod. quae penes me sunt, agnoscunt, in epistolis Athalarici, quae apud Cassiodor. Lib. viii. Var. nona & decima sunt, suppositum perperam *dominus* à Brosseio. Etiam *domnus* dignitatis vocabulum, & *domna* interdum *ὄνομα κύριον*; de quibus Spanhem. in de Numm. Praestant. pag. 627. MUNCK.

Ad C A P. XI.

[I ET NYMPHAS EI ADT.] Pausan. Lib. ii. cap. 17. p. 148. in templo Junonis prope Mycenae ejus statuam describens ait, "Ἐπειτα δὲ οἱ τέφραι Χάριτας ἔχων καὶ Ὀρας ἐπιεργασμένας, a quibus Horis Juno nutrita est juxta Olenem poetam in carmine de Junone, ut testatur Pausanias Lib. ii. cap. 13. p. 140. sed Pausanias ipse cap. 17. ejusdem libri pag. 147. Argivos dixisse scribit, Junonem fuisse nutritam ab Asterionis fluvii filiabus tribus, Euboea, Prosymna, & Acraea. & Plut. Lib. iii. Symposiac. Quaest. 9. Tom. ii. p. 657. unam Euboeam Junonis fuisse nutricem priscos tradidisse memorat. Quidquid sit per Horas hacce intelligendae Eunomia, Dice, Irene, pulchritudinis praesides, de quibus Graev. Lect. Hesiod. cap. 25. p. 130. Juno haec ab Argivis quotannis virgo fieri dicitur, sese in fonte Canatho lavans. v. Pausan. Lib. ii. cap. 38. p. 201. cur forsan & Gratias ei adponunt, quae saepius cum Horis junguntur, ut de throno

Amyclaei adnotat Pausanias Lib. iii. cap. 18. p. 255. Ἀνέχουσιν ἐμπροσθεν αὐτὸν, καθίσταται ἡ καὶ ὁπίσω, Χάριτες τε δύο, καὶ Ὀρας δύο. Junonis autem imaginem e multis esse compositam docet Lucianus de Dea Syra, quem citat cl. Arnaldus de Dis Paredris cap. 13. Junonis statuam in templo apud Eleos ita describit Pausanias Lib. v. cap. 17. p. 418. Τῆς Ἡρας δὲ εἶναι ἐν τῷ ναῷ Διὸς ἄγαλμα. τὸ δὲ Ἡρας καθήκον ἐστὶν ἐπὶ θρόνῳ. παρέστηκε ἡ γυνὴ αὐτῆς ἔχων, καὶ ἐπικείμενη κυνὴ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ. -- Τὰς δὲ ἐφεξῆς τέτων καθήκονας ἐπὶ θρόνων Ὀρας ἐποίησεν Αἰγυπύτης Ἐμιλῶ, παρὰ δὲ αὐτὰς Θέμιδῶ, αἵ τε μητρὸς τῶ Ὀρῶν, ἄγαλμα ἔστηκε Δορυκλείδης τέχνη, γυνὴ μὲν Λακεδαιμονίῃ, μαθητὴ δὲ Διπολίῃ καὶ Σκύριδῶ. Apud Mantineenses Lib. viii. cap. 9. p. 616. Καὶ Ἡρας πρὸς τῷ δεξιῷ ἰσθμῷ ἰδυσάμενη Πραξιτέλης δὲ τὰ ἄγαλματα, αὐτὴν τε καθήκον ἐν θρόνῳ, καὶ παρετάσας ἐποίησεν Ἀθηναῖν καὶ Ἡβὴν παῖδας Ἡρας. Apud Plataeenses Junonis imago eodem templo a Praxitele stans, a Callimacho sedens, expressa est. Pausan. Lib. ix. cap. 2. pag. 715.

2 IN DEXTRA EJUS: CAPUT &c.] Scio ejus pro sua satis dici Latine, quamquam Latinitas ab hoc scriptore exigere non debet: puto tamen heic incisum ante τὸ ejus collocandum. Etiam in versu illo Horat. Lib. i. Od. 10. Mercuri facunde, nepos Atlantis, rectius videtur comma collocari ante τὸ facunde, ut ad τὸ nepos referatur. Consulat quisque aures suas. Verum infr. quoque cap. xiv. In manu ejus dextra habebat clavem. pro in sua. MUNCK. Pausan. Lib. ii. cap. 17. p. 148. de eadem Junone τὸ δὲ ἄγαλμα τῆς Ἡρας ἐπὶ θρόνῳ καθίσταται. deinde καὶ τῶ χειρῶν τῇ μὲν κατωτέρῃ φέρει ποικίλιν (v. Olear. ad Philostrati

pariens, quia ipsa Juno partubus praeesse dicebatur. quae & ⁶ Mercurium dicitur lactasse.

XII. De Cybele.

Cybele mater deorum, fuit dicta terra: quam & deos genuisse dixerunt veteres, & gigantes. cui antiqui philosophi talem imaginem depinxerunt. Erat enim virgo foemina in curru sedens: lapidibus pretiosis, & metallorum diversorum varietate vestita. ⁷ Itaque mater deorum exstitit, & gigantum. Irata enim Terra contra deos, Titanas dicitur parturisse. ⁸ Erantque gigantes pedibus serpentinis: de quibus fuit unus ⁹ Titan, qui etiam Sol dicitur. Sed quia iste contra deos nihil fecit, sicut alii fratres, ideo aliis detrufis, hic solus

iv. Apoll. Tyan. 28.) τη ὁ σκῆπτρον. quia regnis Juno praeesse dicitur. v. Munck. ad Hygin. fab. 92. pergit deinde ΚΟΚΚΥΓΑ ὅ ἐπὶ τῷ σκῆπτρῳ καθῆσθαι φασί, λέγοντες τὸ Δία, ὅτε ἦρα παρθένος τὴν Ἥραν, ἐς τῷτον τὸ ὄρεθα ἀλλαγήναι, τὴν ὅ αὖτε πάλιν ὁδηγεῖται. (De qua fabula Schol. Theocriti Idyll. xv. 64.) Pausan. Lib. ii. cap. 36. p. 196. docet in Theocriti Scholiaste pro Θέρεα esse legendum Θόρεα. Juno autem fingitur Jovem sprevisse. v. Ptol. Hephaest. Lib. vi. apud Photium pag. 487.

3 POPULI APPELLABANT] Ita rescripti pro populis; nisi tu populus mavis. Vetus interpres Siracidae cap. li. vers. 19. Omnis populus properaverunt. Luc. cap. xxviii. vers. 1. Et surgens omnis multitudo eorum duxerunt illum ad Pilatum. MUNCK.

4 LAMBEBANT] Pavones lambere non possunt. Credo scripsisse Albricum ambulabant. MUNCK. Pausan. Lib. ii. cap. 17. p. 148. χρυσὴ δὲ καὶ λίθων λαμπρόντων Ἀδριανὸς βασιλὸς ΤΑΩΝ ἀνέθηκεν ἀέθης δὲ, ὅτι τὴν ὄρεθα ἱερὰν τὴν Ἥρας νομίζουσι καίται δὲ καὶ εἶφαν χρυσοῦς καὶ πέπλον πορφύρας, Νέριον ταῦτα ἀναθήματα.

5 QUI A DEXTRIS] Ita reposui pro quia a dextris; quod turbat sententiam. Perperam litteram A geminaverat librarius. Contra apud Justin. Lib. ii. cap. 6. quod A sequeretur, male eandem litteram a fine vocis esse rejectam suspicor: Frumenti satio apud Eleusin a Triptolemo reperta est. Puto scriptum fuisse Eleusina, Ἐλεουσῖνα. Sanè Lib. v. cap. 10. habes, Emigrare Eleusina. Et, Eleusina migrare. MUNCK.

6 MERCURIUM DICITUR LACTASSE] Vide Hygin. Astron. Lib. ii. cap. 43. & quae ibi annotavi: nec non Amplif. Cuper. in Harpocrate suo pag. 8. MUNCK.

Ad C A P. XII.

7 ITAQUE MATER DEORUM] Ἰσως eaque mater deorum. Si mater deorum, cur virgo dicitur? Causam dicat Isidorus: Eandem Vestam & ignem esse perhibent, quia terram ignem habere non dubium est, ut ex Aetna Vulcanoque (leg. Vesuvioque) datur intelligi. Et ideo virginem putant, quia ignis inviolabile sit elementum, nihilque nasci possit ex eo; quippe qui omnia, quae arripuerit, absumat. Ovidius in Fastis: Nec tu aliud Vestam, quam vivam intellige flammam; Nataque de flammâ corpora nuda (leg. nulla) vides. MUNCK. Plut. de Oracul. def. pag. 429. Tom. ii. Καὶ τὴν Ῥέαν Αἰγύπτιοι μυθολογεῖσι πέντε θεῶς τεκεῖν, ἀντιπρόμνοι τὴν ὅ μίαν ὕλην τὴν πέντε κόσμων ἡύσιν, ἐν ὅ τῷ παντὶ πέντε μὲν ζῶναις ὁ περι γῆν τόπον, πέντε δὲ κύκλοις ὁ ἔρανός διώρεται, δυσὶν ἀρχήκοις καὶ δυσὶν ἀρεπικοῖς, καὶ μέσῳ τῷ ἰσημεριῶν. &c.

8 ERANTQUE GIGANTES] Non distinguit à Gigantibus Titanas: quod tamen alii faciunt. Servius ad AEn. vi. vers. 580. Titanas contra Saturnum (Terra) genuit; Gigantes postea contra Jovem. Et ferunt fabulae Titanes ab irata contra deos Terrâ ad ejus ultionem creatos; unde & Titanes dicti sunt ἀπὸ τὸ τίσις, id est, ab ultione. De his autem solus Sol abstinuisset narratur ab injuriâ numinum; unde & coelum meruit. Adde his, quae dixi ad Hyg. Mythol. pag. 3. MUNCK. De Titanibus ante Jovem natis vide Theon. ad Aratum pag. 3. Videtur & confundere Diod. Siculus L. v. p. 327.

9 TITAN, QUI ETIAM SOL DICITUR] Schol. Statii i. Theb. 717. Dicit Apollinem a diversis gentibus variis appellari nominibus: apud Achemenios enim TITAN, apud Aegyptios OSTRIS, apud Persas, ubi in antro colitur, MITRA vocatur.

lus in sua deitate permanfit. Currus autem Cybeles ¹ à leonibus trahitur, coronamque turritam in capite gestare dicitur. Pingitur juxta eam in curru ² Atys puer nudus, quem illa amasse dicitur, & ³ nimio zelo castrasse: & sic illi virilia pingitur amputare.

XIII. De AEolo.

AEolus autem in deorum numero computatus, & qui ventorum deus dictus est. cujus talis erat imago depicta. Stabat enim in antro, linea veste indutus & praecinctus, tenens sub pedibus ⁴ flabra, instrumenta fabrilia. In manu autem utraque tenebat cornua: quae ori

[¹ A LEONIBUS TRAHITUR] In quos Atalanta & Hippomanes transformati dicuntur. Vide Hygin. Myth. cap. 185. Servius ad AEn. III. vers. 113. Ideo autem mater delum curru vehi dicitur, quia ipsa est terra, quae pendet in aëre. Ideo sustinetur rotis, quia mundus rotatur & volubilis est. Ideo ei subjugantur leones, ut ostendatur maternam pietatem totum posse superare. Ideo Corybantes ejus ministri cum strictis gladiis esse finguntur, ut significetur omnes pro terrâ suâ debere pugnare. Quod autem turritam gestat coronam, ostendit superpositas terrae esse civitates, quas insignitas turribus constat. Hanc eandem Eram appellari, hoc est dominam, tradunt. Scrib. Heram. Catull. carm. 64. Dea, magna dea, Cybele, Dindymi dea, domina, Procul à meâ tuus sit furor omnis, hera, domo. Isidorus, exscriptor aliorum perpetuus, etiam heic Servium compilavit Lib. VIII. Orig. cap. 11. Eandem Tellurem & magnam matrem fingunt, turritam cum tympano & Gallo & strepitu cymbalorum. Matrem vocant, quod plurima pariat; magnam, quod cibum gignat: aliam, quia universa animalia fructibus suis alit. Est enim alimentorum nutritrix terra. Quod simulacrum ejus cum clavi fingitur, quia tellus hieme clauditur, vere aperitur, ut fruges nascantur. Quod tympanum habet, significari volunt orbem terrae. Quod curru vehitur, dicitur quia ipsa est terra, quae pendet in aere. Quod sustinetur rotis, quia mundus rotatur & volubilis est. Quod leones illi subjiciunt mansuetos, ut ostendant nullum genus esse terrae tam ferum, quod non subigi possit aut superari ab eâ. Quod in capite turritam gestat coronam, ostendit superpositas terrae civitates, quasi insignitas turribus constare &c. quae ibi legere potes. Hausta ista fabulae illius explicatio ex Lucretii Lib. II. quem conferre erit operae pretium. MUNCK. A duobus leonibus, unde Eurip. Helen. 1326. Θηρῶν ὅτε ζυγίης Ζεύς. ἔασα δὲα σάτιαν Τῶν ἀεπιδείσαν κυκλίαν χορῶν

ἔξω παρθένων. Philostrat. Lib. IV. Apoll. Tyan. cap. 34. Μῦθόν τε ἐπὶ τῇ ἀκρωτηρίᾳ ἔδυσεν, ὡς αἰὼν εἰς ἔσθ' ἡλίου τ' ὑποζυγίων ποτὲ τῇ Πίᾳ. v. Broukh. ad Tibull. I. IV. 62.

[² ATYS PUER NUDUS] Braccatus exhibetur apud Laurentium Pignorium in magnae matris initiis, nec non cum pileo Phrygio, ut & in nummo apud Illustr. Spanhem. in de Numm. Praest. pag. 625. MUNCK.

[³ NIMIO ZELO CASTRASSE] Augustin. C. D. Lib. VI. cap. 7. Atys pulcher adolescens ab eâ dilectus & muliebri zelo abscissus. Fulgent. Lib. III. cap. 5. Tantum enim zeli succensa anus invidiosa flagravit, quae nec suis utilitatibus furiosa pepercit, ut unde fructum sperabat libidinis, illud veterana succideret meretrix. Ad quem locum plura huc pertinentia à me dicta invenies. MUNCK.

Ad C A P. XIII.

[⁴ FLABRA, INSTRUMENTA FABRILIA] Duae postremae voces videntur à glossa esse ejus, qui per flabra heic flabella esse intelligenda innuere voluerit. Gloss. Labb. Flabrum, φύσημα, θρίναξ. Flabellum, ῥιπίσηλον, θεινακίδιον, ῥιπίσηξ. Sed qui castigatius loquuntur flabra pro ventis ponunt. Virgil. Georg. II. 293. Ergo non hiemes illam, non flabra, neque imbres &c. MUNCK.

[⁵ SUFFLABAT] Rectius foret, inflabat. Virgil. Ecl. V. vers. 2. Tu calamos inflare leves &c. Vel afflabat. Aufon. Parent. XI. Spiritus afflatis quod fugit è calamis; nisi & ibi inflatis legendum est. MUNCK.

[⁶ JUNO EI REGNUM DEDISSE FINGEBATUR] Unde ipse ad Junonem AEneid. I. vers. 82. Tu mihi, quodcunque hoc regni, tu sceptrâ Jovemque Concilias. Ubi Servius: Redit ad Pbyficam rationem.

ori admovens, ea⁵ subflare, & ab unoquoque cornuum sex ventos emittere videbatur. Et quia⁶ Juno ei regnum dedisse finge- batur, à dextris ei Juno stans septa nube, ejus capiti coronam inponebat. A sinistra vero ejus⁷ Nympha feminuda in aqua, quam ei conjugem eadem Juno dicitur dedisse.

XIV. De Iano.

Ianus vero in deorum numerum adceptus est: ⁸ cui omnis rei initium & finem tribuebant. Hic autem taliter figurabatur. Erat ⁹ rex homo, sedens in throno fulgenti radiis circumquaque, ¹⁰ qui duas fa-
cies

nem. Nam motus acris, id est Junonis, ventos creat, quibus AEolus praeest. MUNCK.

7 NYMPHA] Deiopeia forte, de qua Virgil. AEn. I. vers. 76. ad quem Servius: Non sine ratione dicitur Juno Nymphas sua potestate retinere. Ipsa est enim aer, de quo nubes creantur; ut est: Atque in nubem cogitur aer. Ex quibus aquae, quas Nymphas esse non est dubium. Ideo autem Nympham AEolo pollicetur, quia ventorum rex est, qui aquae motu creantur. MUNCK. Unde AEoli fabula & imago ficta sit, docebit Diodorus Siculus Lib. V. pag. 291. Cui adde Casaub. ad Strabonem Lib. I. pag. 42. & quae dixi ad Hygini fab. 125. ubi verba haec hunc AEolum propter vinolentiam e. c. c. A. v. a. i. A. a. a. Athen. Lib. XII. cap. 13. pag. 552. in spongiam ut abeant jubeo.

Ad C A P. XIV.

8 CUI OMNIS REI INITIUM ET FINEM TRIBUEBANT] Atqui initia rerum ad Ianum, fines vero ad Terminum pertinere dixerunt. Vide Augustin. C. D. Lib. III. cap. 7. MUNCK.

9 ERAT REX HOMO] Vel τὸ rex delendum, vel post homo collocandum, ut sit dictum, quem admodum Ἰνδρωπὸς βασιλεύς apud Graecos. MUNCK.

10 QUI DUAS FACIES HABEBAT] Augustin. C. D. Lib. VII. cap. 4. de Iano loquens: Sed isti in cultu deorum omnis dedecoris appetitores, cujus vitam minus turpem invenerunt, cum simulacri monstruosa deformitate turpaverunt, nunc eum bifrontem, nunc etiam quadrifrontem tanquam geminum facientes. Cur autem bifrons & quadrifrons fingatur idem docet ejusdem libri cap. 8. ubi inter alia habes: Cum vero eum faciunt quadrifrontem, & Ianum geminum appellant, ad quatuor

mundi partes hoc interpretantur. Sed Florus Lib. I. cap. 2. & Victor Illustr. cap. 3. Ianum geminum simpliciter pro bifronte posuisse videntur; neque enim quatuor frontes Numae Ianus habuit, sed duas tantum. Doceo ex Servio ad AEn. illa VII. vers. 607. Sunt geminae belli portae. Sacrarium hoc, inquit, Numa Pompilius fecerat circa imum Argiletum juxta theatrum Marcelli; quod fuit in duobus brevissimis templis: duobus autem propter Ianum bifrontem. Postea autem captis Phaleris, civitate Tusciae, inventum est simulacrum Iani cum frontibus quatuor: propter quod in foro transitorio constitutum est illis (leg. illi) sacrarium aliud, quod novimus hodieque quatuor portas habere. Ianum sane apud aliquos quadrifrontem esse non mirum est. Nam alii eum diei dominum volunt, in quo ortus est & occasus. Horatius, Matutine pater, seu Iane libentius audis. Alii anni totius, quem in quatuor tempora constat esse divisum. Idem ad AEn. XII. 198. Postquam Romulus & Titus Tatius in foedera convenerunt, Iano simulacrum duplicis frontis effectum est, quasi ad imaginem duorum populorum. Legimus etiam Ianum quadrifrontem fuisse. Unde Martialis ait, Et lingua pariter locutus omni. Augustinum exscripsit Isidorus Orig. Lib. VIII. cap. II. Ianum dicunt quasi mundi vel coeli mensum januam: duas Iani facies faciunt propter orientem & occidentem. Cum vero faciunt eum quadrifrontem, & Ianum geminum appellant, ad quatuor mundi partes hoc referunt. MUNCK. De hoc Iano vide G. Cuperum in Monum. Antiqu. p. 204. 205. 208. Plutarch. in Numa Tom. I. pag. 72. rem ita explicat: ὁ δὲ πρῶτος Ἰαννᾶς, ἀπὸ δὲ Ἰαννῆ. Δοκῶ δὲ μοι τὸ Μάρτιον ὁ Νεμῆς ἐπ' ἀνυμνοῖν ἵστασθαι Ἄρεα ἐκ τῆς ἀσθερίας μεταστῆσαι, βελόμενον ἐν πατρὶ τῆς πολεμικῆς δυνάμεως ἀστυκῶς τὴν πολιτικὴν. ὁ δὲ Ἰανὸς ἐν τοῖς παλακοῖς πάνν, εἴτε δαί-

A a a a a

μων,

cies habebat : quarum una ante se , altera post se respiciebat. Juxta illum quoque erat templum , & in manu ejus dextra ¹ habebat clavem , qua templum ipsum aperire se monstrabat. In sinistra vero habebat baculum , quo saxum percutere , & ex illo aquam producere videbatur.

XV. De Vulcano.

Vulcanus deus ignium , ² pingebatur similitudine fabri deformis , & claudi , ³ malleum in manu tenentis , & ⁴ deorum impulsu de coelo in terram decidentis. Juxta eum plures dii eum inridentes pinguntur , qui eum de coelo expellere figurantur. Ipse quoque sic expulsus , ⁵ fulmina in terris Jovi parare dicebatur , quae ad coelum Jovis ipsius aquila deferebat. Ideoque juxta ipsum Vulcanum depicta erat officina , & aquila parata ad fulmina deferenda.

XVI.

μων, ἔτε βασιλεὺς ἡρώμενος, πολιτικὸς καὶ κοινωνικός, ὡς ὁ Θηριώδης καὶ ἀγροὶς λέγεται μεταβαλεῖν τὴν δαίταν, καὶ διὰ τῆτο πλάττειν αὐτὸν ἸΑΜΦΙΠΡΟΣΩΠΟΝ, ὡς ἐτέρω ἐξ ἐτέρως τῶ βίῳ πεποιθήσαντα τὴν μορφήν καὶ διάθεσιν. ἔστι ὃ αὐτὸ καὶ πᾶς ἐν Ῥώμῃ δίδυμος, ὃν πολέμῳ πύλην καλεῖσι. & in Quaest. Rom. Tom. II. p. 269. Διὰ τί τὸ Ἰανὸν ΔΙΠΡΟΣΩΠΟΝ οἰονταὶ γεγονέναι, καὶ γράφουσιν ἕτως καὶ πλάττειν. πρότερον, ἔτι τῶ μὲν ἡγεῖτο Ἑλλήνων ἐκ Περραιβίας ἦν, (ὡς ἰσορῶσιν) Διὸς βίῳ ὃ εἰς Ἰταλίαν, καὶ συνοικήσας τοῖς αὐτοῖσι βαρβάροις μετέβαλε καὶ γλώττιαν, καὶ δαίταν· ἢ μάλλον, ὅτι τὰς ποιεῖ τὴν Ἰταλίαν αὐτὸς ἀγροῖς καὶ ἀνόμοις χρωμάτων ἔθουσιν εἰς ἕτερον βίῳ σχῆμα, πείσας γινωγέιν καὶ πολιτεύεσθαι, μετέβαλε καὶ μετεκόσμησε.

I HABEBAT CLAVEM] Arnob. Lib. VI. pag. 209. Ed. Leid. Fronte Ianus ancipiti, aut dentata illa, quā insignitus est, clave. MUNCK. Ovidius Janum sinistra manu clavem tenere dicit I. Fast. 99. vide celeb. P. Wesseling. Lib. I. Obs. cap. 3. Macrobi locum, quem vir idem praestantissimus ibi citat, adde locum Servii ad VII. AEn. 610. de Jano, Alii CLUSIUM dicunt, alii PATULEIUM, quod patendarum portarum habeat potestatem. Idem Junonius : inde pulchre Juno portas aperire inducitur. Qui plura de Jano.

Ad C A P. XV.

2 PINGEBATUR SIMILITUDINE] Mallem, in similitudine, vel in similitudinem. Cap. 7. Pingebatur

in specie unius dominae. Cap. 8. Pingebatur à poëtis in similitudinem unius dominae armatae lorica. Cap. 17. Depicta erat ipsa Vesta in formam virginis. MUNCK. In arca Cypseli Vulcani imago ita expressa, ὅ τὰ ὅπλα διδῶς, ἔτε τὰς πόδας ἐστὶν ἱρρωμένον, καὶ ἐπὶ δὲ οἰκίτης ἐπιστάται οἱ πυράγους ἔχων. V. Pausan. Lib. V. c. 19. p. 426.

3 MALLEUM IN MANU TENENTIS] Arnob. Lib. VI. pag. 197. Cum pileo Vulcanus ὁ malleo, manu liber sed dextera, ὁ fabrilis expeditione succinctus. Nimirum ut medicina Aesculapio, ita fabrica sua Vulcano, divinitatem peperit. MUNCK. Schol. Sophocl. Oedip. Colon. vs. 56. Πεποιήται ὃ, ὡς καὶ Λυσιστραχίδης φησὶν, ὁ μὲν ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ, πρῶτον καὶ πρῆστον ἔχων ἔΝ ΔΕΞΙΑ ΣΚΗΠΤΡΟΝ ἔχων· ὃ δὲ ἩΦΑΙΣΤΟΣ, νέον καὶ δαυτέρον. Dii nunc sinistra sceptrum tenentes pinguntur, e. g. Jupiter. Noster Albricus cap. 2. nunc vero dextra manu. ut Pluto cap. 10. ut & Juno cap. 11. Vulcanus in L. Caesii nummo spectatur cum forcipe teste G. J. Vossio II. Idol. 66. In aliis nummis Vulcanus pileatus sedet candentem massam supra incudem malleo percutiens. v. Spanh. ad Callim. H. Dian. 49.

4 DEORUM IMPULSU] A Jove de coelo praecipitatus fingitur. Unde ipse apud Homerum Iliad. A. Ἀργαλέον ὃ Ὀλύμπῳ ἀντιφέρει. Ἦδη γάρ με εἰ ἀλλοῖ ἀλεξέμεναι μεμνημένος Ῥίψε ποδὸς τεύχων δ' ἀπὸ βηλῆς διαπεσίοιο. Ex illo casu claudus evasit. Firmicus : Ardet apud Oetam Hercules, ὁ Aesculapius alibi fulminatur ; Vulcanus à patre praecipitatus pedem frangit. Isidor. Orig. Lib. VIII. cap. 11. Unde etiam Homerus dicit eum praecipitatum de aere in terras, quod omne fulmen de

XVI. *De Neptuno.*

Neptunus deus aquarum, & praecipue maris, depingebatur ad modum cujusdam numinis mare gubernantis. Erat enim ejus imago, homo nudus ⁶ in mari natans, ab umbilico ⁷ supra aquas eminens, & ⁸ tridentem pro sceptro regio manu tenens: quo saxum quoddam percutiens, aequor quoddam acerrimum producebat. De mari vero plurima flumina manare videbantur. Greges item illi Tritonum circa se è mari natantes prodibant, & regem aequoris honorabant. Sunt autem Tritones pisces, qui tubas ore portant, quibus intonare se ostendunt: ideo aliqui gentilium ipsos marina quaedam monstra dicebant.

XVII.

de aëre cadit. Idcirco autem Vulcanus de femore Junonis fingitur natus, quod fulmina de imo aëre nascuntur. Claudus autem dicitur Vulcanus, quia per naturam nunquam est rectus ignis, sed quasi claudus ejusmodi speciem motumque habet. Ideo autem in fabrorum fornace eundem Vulcanum auctorem dicunt, quod sine igne nullum metalli genus fundi extendique potest. MUNCK.

5 FULMINA IN T. J.] Sceptrum fabricasse Jovi dicitur ab Homero, quod a Jove Mercurio, a Mercurio Pelopi, a Pelope Atreo, ab Atreo Thyesti traditum fuit, unde pervenit ad Agamemnonem. v. Pausan. Lib. ix. cap. 40. p. 795. De quo sceptro idem testatur cap. 41. Ὅποσα ὃ εἶναί τ' Ἡφάστου ποιηταὶ τὴν ἀδύσιν καὶ τὴν ἀνθρώπων ἡκολάθησεν ἢ φήμη, τάτων ὅτι μὴ τὸ Ἀγαμέμνονος σκήπτρον, ἄλλο γε εἶδεν ἀξιοχρεῶν εἶναι ἐς πίσιν. ubi & de aliis Vulcani operibus.

Ad C A P. XVI.

6 IN MARI NATANS] Equis vehi aliter dicitur a Poëtis in mari Neptunus, ut ab Euripide in Andromache vs. 1010. — Καὶ πόντιε Κυανίαις ἵπποις διφροῦν Ἄλιον πέλαγόν. Homerum imitatus Iliad. N. vs. 23. Ἐνδ' ἐλθὼν (nempe Λιγυῆς) ὑπ' ὀχέσφι τιτύσκει χαλκόποδ' ἵππων Ὀκυπέτα, χρυσεόσιν ἰθείρησιν κομόωντες. In sequentibus addit εἴδ' ἐπεβήσεθ' δίφρου. Ut autem Homerus Neptuni equis aeneos dat pedes, ita ab Aristophane Equit. 549. dicitur Neptuno placere χαλκοπόδων ἵππων κλύπον. Quod epitheton ibi explicat Vet. Schol. Ἀελοπόδας, i. e. ταχέεις, teste

Scholiasste, hos equos vocat Apoll. Rhod. i. 1158. Quod epitheton respondet τῷ Homérico Ὀκυπέτῳ. Philostratus Lib. i. Iconum cap. 8. Homerum perstringens ait ἐκεῖ μὲν ἐν ὑπαιρωτῶν οἴμασι τ' ἵππων αἰδάνη χαλκοπόδας τε καὶ αὐτὰς ἀξιοεῖναι, καὶ Ὀκυπέτας, καὶ μάστιγι πλήττειν. Ἐνταῦθα δ' ἱπποκάμποι τὸ ἄρμα, ἐφύδροι τὰς ὀπλάς, καὶ νούσικοι καὶ γλαυκοὶ, καὶ νῆ Δία ὅσα ΔΕΛΦΙΝΕΣ. De his egi ad Hygini ii. Astr. P. 17. Uni equo insidens depingitur aliquando Neptunus, Pausan. Lib. i. cap. 2. pag. 6. Ποσειδῶν ἐστὶν ἐφ' ἵππῳ. Verum inscriptio hunc esse Neptunum negat, teste Pausania ipso. Neptuni statuæ etiam stantes conspiciuntur. v. Pausan. Lib. iii. cap. 23. p. 269. In Elide fertur Neptuni statua, καὶ ἔχοντος παλῆσια, τόν τε ἑταρον τ' ποδῶν ἐπιπλέκοντι ἐτέρῳ, καὶ ταῖς χερσὶν ἀμφοτέραις ἐπὶ δόρυ τι ἡρμισμῆς. v. Pausan. Lib. vi. c. 25. p. 517. Stantem Neptuni imaginem poëtae & artifices repræsentarunt. Vide Celeb. P. Burm. ad Ovid. vi. M. 75. ubi pro emendatione Heinssii pro stare legentis nare noster hic pugnat Albricus. In urbe Anticyra simulacrum Neptuni ὁρὸν χαλκῷ πεποιημένον, βέβηκε ὃ ἐπὶ δελφίνι τῷ ἐτέρῳ τ' ποδῶν καὶ τὸ τοῦ ἵππου καὶ τὴν χεῖρα ἐπὶ τῷ μνηρῷ. ἐν ὃ τῇ ἐτέρᾳ χεὶρὶ πρῶτά ἐστιν αὐτῶν. v. Pausan. L. x. cap. 36. p. 892.

7 SUPRA AQUAS IMMINENS] Correxī eminens, sensu id flagitante. MUNCK.

8 TRIDENTEM] Priap. carm. xix. Fulmina sub Jove sunt: Neptuni fuscina telum: Ense potens Mars est: hasta, Minerva, tua est. Cur autem tridentem Vulcano tribuatur, dictum ad Fulgent. Lib. i. cap. 3. MUNCK. Hinc in nummis tridentem notat Neptunum, populi, a quo cusi sunt, præfili-

XVII. *De Vesta.*

Vesta ¹ dea ignis, scilicet divini, in conlegio deorum adnumera-
batur. Hanc ² Jovis fuisse nutricem, & eum suo gremio sustentasse,
antiqui dicebant: quam etiam taliter figurat pictura. ³ Erat enim
templum latum & spatiosum, cum ara in medio. circa quam ex u-
troque latere erat ignis adensus, ⁴ qui perpetuo servabatur, quem ex-
tingui nullatenus fas erat. Et ideo ad hujuscemodi mysterium erant
multae Vestales virgines deputatae, quae & ipsae ibidem depictae ab
utroque parte ignem fovere videbantur. ⁵ Supra pinnaculum autem
templi depicta erat ipsa Vesta, ⁶ in formam virginis, infantem ipsum
Jovem suo sinu fovens.

XVIII. *De Orpheo.*

⁷ Orpheus vir fuit magnus ingenio, & eloquio perfulgens, erudi-
tissi-

praesidem, ac Deum tutelarem, ut de Troezeniis notat Plutarch. in Theseo pag. m. 3. Ποσει-
δῶνα ᾧ Τροζήνιοι σέβασσι ἀμφιθέμεντας. καὶ θεὸς
ἐκτός ἐστιν αὐτοῖς πολιεύχων. — καὶ ΤΡΙΑΙΝΑΝ
ἐπίσημον ἔχουσι ὁ νόμισματῶν. Pausanias ait Lib.
II. cap. 30. pag. 182. antiquissimam Troezeniorum
monetam Tridante & Palladis facie fuisse signatam:
καὶ δὴ καὶ νόμισμα αὐτοῖς τὸ ὄρχαον ἔχει ΤΡΙΑΙ-
ΝΑΝ, καὶ ἈΘΗΝΑΣ ΠΡΟΣΩΠΟΝ. quia Neptu-
num & Minervam colebant Troezenii, caussam-
que addit idem Pausanias. & Neptunus inde ὀρ-
σοπέλαινα dicitur. v. Spanh. ad Callim. H.
Del. 31.

Ad C A P. XVII.

¹ DEA IGNIS, SCIL. DIVINI] Servius ad illa
Virgil. AEn. II. vers. 295. Vestamque poten-
tem, Aeternumque adytis effert penetralibus
ignem. Deam, inquit, ignis, quae, ut supra
dictum est, Terra est: quae in medio mundi libra-
ta, nisi astat & ignem intra se habeat. Alii de
igne divino hoc volunt dictum &c. Pro nisi astat
legerim firma stet. Firmicus vero in de E. P.
R. pag. 19. Vesta autem quid sit, discite, ne pute-
tis antiquum aliquid, aut cum summo terrore inven-
tum. Ignis est domesticus, qui in focis quotidianis
usibus servit. MUNCK.

² JOVIS FUISSE NUTRICEM] Ennius apud La-
ctant. Lib. I. cap. 14. Jovem clam abscondunt,
dantque eum Vestae educandum. Infr. pro ad hujusce-

modi mysterium leg. ministerium. MUNCK.
Vestae Elei πρώτη θύρα, δεύτερῃ δὲ τῇ Ὀλυμπίᾳ
Διὶ, ὄντες ἐπὶ τῷ βασιλῶν τῷ εὐτοῦς ὁ ναῦ. V. Pau-
san. Lib. v. cap. 14. p. 411. Arcades vero di-
cunt, Jovis nutrices fuisse Nymphas, Thisoam,
Nedam & Hagno. Vide Pausan. Lib. VII. cap.
38. p. 678.

³ ERAT ENIM TEMP. LAT. ET SPAT.] Apud
Hermionenses juxta Pausan. Lib. II. cap. 35. p.
194. erat templum τῇ Ἑρίας, in quo ἀγάλμα μὲν
ἐστὶν ἐδὲν, βασιλῶς δὲ, καὶ ἐπὶ αὐτῇ θύρασιν Ἑρία. Plu-
tarch. in Numa pag. 66. ἔνιοι μὲν οὖν οὐδὲν ὑπὸ τῇ
ιερῶν παρθένων, ἀλλ' ἢ τὸ ἀσβεστον ἐκείνο φερεῖσθαι πῦρ
νομίζουσιν. p. 67. Νεμῶς δὲ λέγεται καὶ τὸ τῇ Ἑρίας
ιερὸν ἐγκύκλιον ἀεὶ ἀσβεστοῦ τῷ ἀσβεστοῦ ἀεὶ φερεῖσθαι.
In urbe Pharis in medio foro ante Mercurii sta-
tuam Vestae statua posita est ex marmore, de qua
Pausan. Lib. VII. cap. 22. pag. 579. haec scribit:
μολίβδῳ δὲ πρὸς τὴν εἰς τὴν ἀσβεστοῦ ἈΥΧΝΟΙ ΧΑΛ-
ΚΟΙ. Ἀφικόμενοι δὲ ἐν περὶ ἰσπίαν ὁ τῷ θεῷ χρώ-
μενοι, λιβανωτὸν τε ἐπὶ τῆς εἰσίας θυμῶν, καὶ ἐμ-
πλήσας τὰς λύχνους ἐλαίᾳ καὶ ἐξάψας, τίθησιν ἐπὶ
τῷ βασιλῶν τῷ ἀγάλματῳ ἐν δεξιᾷ νόμισμα ἐπιχώριον.
&c. v. Pausan. L. VII. cap. 22. p. 579.

⁴ QUI PERPETUO SERVAB. Q. E. NULL. F. E.]
Eodem modo in templo Cereris ac Proserpinae
apud Mantineenses πῦρ δὲ ἐνταῦθα καίεται, ποιού-
μενοι φρογνίδα, μὴ λάβῃ σφίσι δάσος βεδέν. Pausan.
Lib. VIII. cap. 9. p. 616. Apud Arcadas in ho-
norem Panis πῦρ οὐποτε δάσος βεννύμενον καίεται. v.
Pausan. L. VIII. cap. 37. p. 677. ut & apud E-
leos. v. Lib. v. cap. 15. pag. 415. Nec non in
Jovis.

tissimus philosophiae, & artium disciplinae: qui homines inrationabiliter viventes, ex feris & inmanibus fecit mites & mansuetos, & moribus composuit. Unde & bestias quasque, volucres, fluvios, saxa & arbores, citharae sono dicitur movisse, qui & Eurydicen nympham eodem mulcens sono, in conjugem habuit: quam à serpente percussam & occisam, descendens ad inferos, citharae sono dulcissimo Plutone placato, dicitur redemisse: ea lege, ne eam averfus respiceret, donec ultimum limen inferni excederet. Quam legem ut praeteriit, uxorem retentam amisit. Iste igitur ⁸ in numerum deorum consecratus, taliter pingebatur. Erat homo ⁹ habitu philosophico, citharam manu pulsans. Ante eum erant diversa animalia ferocia, quae pedes ejus lingebant, scilicet lupi, leones, ursi, serpentes, aves diversae circa eum volitantes, montes & arbores deflectentes vertices suos: qui & uxorem se sequentem conversus adspicere videbatur, sed eam inferi retinebant.

XIX.

Jovis Ammonis templo. Consule Cerdam ad Virgil. IV. AEn. 200.

5 SUPRA PINNACULUM] Πτερόγιον ἔ' ἱεροῦ Matth. cap. IV. vers. 5. Pinnaculum templi transtulit etiam vetus interpret. Ambros. in Luc. cap. IV. Supra pinnam templi. MUNCK.

6 IN FORMAM VIRGINIS] Anus formam ei tribuit Artemidorus Lib. II. cap. 49. Παρθένος σημαίνει Ἑλπίδα, ἢ Ἀρεμιν, ἢ Ἀθηνᾶν. Ἑλπίδα μὲν γενῶσα, Ἀρεμιν ὃ σπυνοῦσα ποῦσα, Ἀθηνᾶν ὃ γοργὸν ἐμβλῆπτα. Γυνὴ ὃ νέα τύχῃ πρεσβύτης Ἑστία. Ita Aldus edidit. Sed legendum, γυνὴ ὃ νέα τύχῃ. πρεσβύτης ὃ &c. Nec dubito, quin ita correxerit jam Rigaltius. Sed ejus editionem non possideo. Et rectè vetula fingitur Vesta. Servius ad illa Virgilii AEn. IX. vers. 259. Canae Vestae. Venerabilis, antiquissima. Ipsa enim antiquissima dea est, è terra. Lego, ἔ' terra. Virgo autem dici potuit, quia ex igne nihil generatur. Augustin. C. D. Lib. IV. cap. 10. Ideo illi virgines solere servire, quod sicut ex virgine, ita nihil ex igne nascatur. Lactant. Lib. I. cap. 12. Idcirco virginem putant Vestam, quia ignis inviolabile sit elementum, nihilque nasci potuit ex eo. Confer Ovid. Fast. Lib. VI. vers. 293. & quae supra ex Isidoro ad cap. XII. adduxi. MUNCK.

Ad C A P. XVIII.

7 ORPHEUS] Palladius in Allegoriâ Orphei.

Catal. Pith. Lib. IV. Scilicet haud potuit, quae sunt sine permovere sensu: (Finxere docti fabulam poëtae). Sed placidis hominum dictis fera corda mitigavit, Doctaque vitam voce temperavit. Justitiam docuit, coetu quoque congregavit uno, Morestque agrestes expolivit Orpheus. MUNCK. Pausan. Lib. VI. cap. 20. p. 505. viram quemdam Aegyptium dixisse refert Αἰγυπτίως εἶναι μὲν Ἀμφίονα, εἶναι δὲ καὶ τὸ Ὀρφεα Ὀρφέα μαγεύσαντα δαίμονα. καὶ αὐτοῖς ἐπαίδεσσι. Ἰθαί τε ἀφικνεῖται τὰς Ὀρφεῖ, καὶ Ἀμφίονι ἐς τὰς ἑτέρας οἰκοδομίας τὰς πέρας. De Orphei fabula & statua latissime disputantem consule eundem Pausaniam Lib. IX. cap. 30. pag. 768. 769. Hic sua eruditione ac mysteriorum scientia adeo elatus erat, ut in certamen musicum in Ludo Pythico descendere detrectaverit. L. X. c. 7. p. 813. Orgia & Mysteria, quae primus in Graeciam invexit, quidam dicunt a Baccho profecta esse, Thraciâ expugnata, & per avi Tharopis & patris OEagri manus Orpheo fuisse tradita; alii adfirmant a Daëtyli's Idaeis Orpheum in insula Samothrace didicisse. Confer Diodor. Sicul. L. III. p. 199. cum Libro V. p. 333.

8 IN NUMERUM DEORUM CONSECRATUS] Augustin. C. D. Lib. XVIII. cap. 14. Ex quorum numero fuisse perhibentur Orpheus, Musaeus, Linus. Verum isti theologi deos coluerunt, non pro diis culti sunt: quanquam Orpheum nescio quomodo infernis sacris vel potius sacrilegiis praeficere soleat civitas impiorum. MUNCK.

9 HABITU PHILOSOPHICO] Habitum ejus descri-

XIX. De Baccho.

Bacchus filius Jovis inter deos connumeratus est, quem vinum, & vini deum esse dixerunt. Adtendentisque vini virtutem & proprietatem, illum uti deum in natura coluerunt, & eidem hujusmodi imaginem esse depinxerunt. Erat enim imago sua ' facie muliebri, ' pectore

describit Virgil. AEn. vi. Nec non Threicius longâ cum veste sacerdos. Ubi Servius: Longam autem vestem aut citharoedi habitum dicit, aut longam barbam. Nam à contrario (leg. è contr.) imberbes in vestes vocamus. Sacerdos autem quia & theologus fuit, & orgia primus instituit. Ipse etiam homines de feris & duris composuit. Unde dicitur arbores & saxa movisse, ut deus. MUNCK. A Polygnoto depicta Delphis Orphei imago teste Pausania L. x. cap. 30. pag. 873. hoc modo: ἐπὶ λόφῳ τινὸς Ὀρφῶς καθέζομεν, ἰφάπτεται δὲ καὶ τῇ ἀριστερᾷ κινάρεσσι, τῇ δὲ ἐτίρᾳ χειρὶ ἰτιάσιν ψάψει. κλῶνις εἰσὶν, ὧν ψάψει, τὸ δὲ ἄλλοτε εἰσὶν εἶναι τὸ Περσεφόνης, ἐνθα αἰγυροὶ καὶ ἰτιάσιν δόξῃ τὸ Ὀμήρου πεφύκασι. Ἑλληνικὸν δὲ τὸ σχῆμά ἐστιν τῷ Ὀρφῆϊ, καὶ ἔτι ἡ ἑσθῆς, ἔτι ἐπιθήματά ἐστιν ἐπὶ τῇ κεφαλῇ Θράκιον.

Ad C A P. XIX.

I FACIE MULIEBRI] Priap. carm. xxxvi. Phœbus comosus; Hercules lacertosus: Trahitque Bacchus virginis tener formam. Ovid. de Baccho Lib. III. vers. 607. Virgineâ puerum ducit per littora formâ. MUNCK. Varie depingitur Bacchi facies. Tzetz. ad Lycophron. vs. 212. Ὅλ' ὁ εἶναι οὐκ ἐντείνει τὰ μύρια, ὅθεν τὸ Διόνυσον καὶ ΝΕΨΟΝ, καὶ ΓΕΨΟΝΤΑ γράφουσιν, πρὸς τὴν πόσιν τὸ οἶνον, τὴν μετρίαν, καὶ ἀμετρον. &c. Consule Spanh. ad Aristoph. Ran. 397. Causas varias docet Cuperus in Harpocrate pag. 77. 78. Audi etiam Plut. de EI apud Delphos pag. 389. hæc de Baccho & Apolline notantem. Τῷ δὲ (Phœbo) παῖναι τεταγμένην, καὶ σάφειν μῦθον, ἈΓΗΡΩ ΤΕ ΤΟΥΤΟΝ ἈΕΙ ΚΑΙ ΝΕΨΟΝ, ἐκείνον δὲ (Bacchum) πολυειδῆ καὶ πολύμορφον εἰναι γράφουσιν καὶ πλάσμασι δημιουργῶσι. Philostratum adde Lib. I. cap. 15. Icon. Arabes depingunt Bacchum tonsum. Herodot. Lib. III. cap. 8. Διόνυσον δὲ θεὸν μῦθον καὶ τὴν οὐρανίην ἡγέοντα εἶναι, καὶ τὸ τριχῶν τὴν κεφαλὴν κείρεσθαι φασί, κατὰ πρὸς αὐτὸν τὸ Διόνυσον κειράσθαι. Plura dabit celeb. P. Burm. ad Ovid. III. M. 421. Hoc modo Bacchi imago de-

pingitur in arca Cypseli. Διόνυσος δὲ ἐν ἄντρῳ κατακείμενος ΓΕΨΟΝΤΑ ἔχων καὶ ΕΚΠΩΜΑ ΧΡΥΣΟΨΟΝ, ἐνδεδικώς ἐστὶ ποδῶν χιτῶνα δένδρα δὲ ἀμπελοὶ αὐτὸν, καὶ μνηστῆρες τε εἰσὶ καὶ ῥόα. V. Pausan. Lib. v. cap. 19. p. 426. Ceterum ut Bacchus, nunc barbatus, nunc inberbis, ita etiam Jupiter, Mars, AEsculapius, Hercules, qui vulgo barbati, aliquando inberbes depinguntur, ut apud AEGienenses colitur Ζῶς τε ἡλικίαν παῖς, καὶ Ἡρακλῆς ἐν δὲ ἑστῷ ἔχων πᾶν γένος. V. Pausan. Lib. VII. cap. 24. p. 584. V. Spanh. ad Callim. H. Dian. vs. 26. 27. sic in Elide Jupiter, ἡλικίαν παῖς ἐστὶ exprimitur. V. Pausan. Lib. v. cap. 22. p. 435. In eadem Elide duae aliae statuae Jovis sunt ἐκ ἔχοντες γένος, de quibus idem Pausan. Lib. v. cap. 24. p. 440. unde illustratur Juvenalis locus Satyr. VI. vs. 15. Sub Jove, sed Jove nondum barbato, quem locum debeo Neapoli ad Ovid. III. Fast. 448. & de Jove puero, crescente, ac iuvene consulendus celeb. P. Burm. ad Ovidii l. I. vs. 437. Apud Tegeatas ara Jovis τελεία exstructa est. V. Pausan. L. VIII. c. 48. pag. 698: Sed ut ad Bacchum revertar. Vetustissimum Bacchum sive Indum καταπάγων dici, quia Indi usque ad extremum vitae halitum barbam alunt, docet Diodorus Siculus Lib. III. p. 197. qui alias rationes περὶ Διόνυσου διμύρεται profert Lib. IV. p. 213.

2 PECTORE NUDO] Quia secreta pectoris nudant ebrii. Basiliius in Catal. Pithoei Lib. I. Arcanum demens detegit ebrietas. Horat. ad Amphoram Lib. III. Od. 21. Arcanum jocosum consilium retegis Lyæo. Et Lib. I. epist. 5. Quid non ebrietas designat? operata recludit. Zenob. Cent. IV. 5. Ἐν οἶνῳ ἀλήθεια. Unde Tzetz. non invenustè ad Lycophr. p. 44. Οἶνον ἀνθρώποις δίοπτρον. Facit huc vel in primis, quod Fulgentius dicit Lib. II. Ideo nudus (Bacchus) seu quod omnis ebriosus intervertendo nudus remaneat, aut mentis suae secreta ebriosus nudet. MUNCK. Apud AEGinetas juxta Pausan. Lib. II. cap. 30. p. 180. Ἀπόλλωνι μὲν δὲ ξόανον γυμνὸν ἐστὶ, τέχνης δὲ ἐπιχωρεῖ. τῇ δὲ Ἀστέρμιδι ἐστὶν ἙΣΘΗΣ, κατὰ ταυτὸν δὲ καὶ ΤΩ ΔΙΟΝΥΣΩ. καὶ ΓΕΨΟΝΤΑ ΔΙΟΝΥΣΟΣ ἔχων πεποίηται.

3 CAPITE CORNUTO] Horat. Lib. II. Od. 19.

Te

ctore nudo, ³ capite cornuto, ⁴ vitibusque coronato, qui ⁵ super tigride equitabat. Juxta ipsum autem erant imagines trium animalium, scilicet simiae, porci, & leonis, quae pedem unius vitis circumire videbantur. Ob cujus umbram Bacchus equitabat, vitisque racemis erat plena. Ipse vero ⁶ una manu tenebat poculum, scilicet sinistra: altera vero, scilicet dextra, in eo uvae ⁷ racemum extricabat.

XX.

Te vidit infons Cerberus aureo Cornu decorum. Vide ibi Torrent. & Spanheim. in de Num. Praest. pag. 357. nec non Pier. Valer. Hieroglyph. Lib. lvi. pag. 410. ed. Bas. Isidor. Orig. Lib. viii. cap. 11. *Quod idem Liber muliebri & delicato corpore pingitur: dicunt enim mulieres ei attributas & vinum, propter excitandam libidinem: unde & frons ejus pampino cingitur. Sed ideo coronam viteam & cornu habet, quia cum gratè & moderate vinum bibitur, laetitiam praestat: cum ultra modum, excitat lites, id est quasi cornua dat.* MUNCK. Antonin. Liberalis cap. x. Metam. Διόνυσος εἰκαδείς ΚΟΡΗ παρήνευσεν αὐταῖς —. Καλεπῆνας ὁ Διόνυσος, ἀνὴρ κόρης ἐχόμενος ΤΑΥΡΟΣ, καὶ ΛΕΩΝ, καὶ ΠΑΡΔΑΛΙΣ. Aelian. iii. V. H. cap. 42. explicat hanc phrasin in historia eadem ὁ δὲ ὀργίζεται. Qui deinde irati Bacchi vindictam explicans addit, ἀφ' οὗ δὲ ΚΙΤΤΟΙ τε καὶ ἈΜΠΕΛΟΙ τὰς ἰσθμὸς περικύβητον, καὶ τοῖς ταλάροις ἐνεφάλαδον ΔΡΑΚΟΝΤΕΣ. Hisce tribus coronatus Bacchus. Eurip. in Bacchis vs. 101. Ἔτεκεν δ' ἄνικα Μοῖραν Τέλεσαν Ταυρόκερον Διόν, Στεφάνωνσιν τε δρακόντων Στεφάνοις. De Baccho cornuto vide Tzetzen ac Meurs. Lycophron. vs. 209. 212. 1238. & Olear. ad Philostrati Lib. i. Iconum cap. 15. Diodorus Siculus L. iv. p. 212. λέγουσι δὲ αὐτὸν ἀγκυνοῖα διενεγκέν, καὶ πρῶτον ἐπιχειρήσαν βαρὺς ζυγνύειν, καὶ ἀπὸ τῶν τε πόρρον τε καὶ πῶν ἐπιτελεῖν, ἀφ' οὗ δὲ κεράλια αὐτὸν παρεσώγισι. de Antiquissimo Baccho agens.

⁴ VITIBUS CORONATO] Gloss. Labb. Haec vitis, κλήμα ἀμπέλου, κλήμα. Item, κλήμα, palmes, pampinus, colis. Alii hederam eum coronant. Tertull. de Coron. Milit. cap. 7. Liberum Harpocraton industria hederatum argumentatur, quod hederæ natura sit cerebrum ab helusco defensare. MUNCK. Hederam Bacchum coronavit antiquitas sed varias ob causas. Aliam hujus coronae rationem reddit Scholiastes Euripidis in Phoenissæ vs. 652. Aliam Ovidius iii. Fast. vs. 767. Aliam rursus Theon ad Aratum pag. m. ii. Naturalem causam discas e Plutarcho Quaest. Rom. Tom. ii. pag. 291. & pag. 647. Ipse Bacchus ΚΙΣΣΟΣ vocatur. (Pausan. Lib. i. cap. 31.) & colitur in Atticae vico Acharnis, quia hederam ibi primum adparuisse dicunt. Non tamen erravit

Albricus; in pompis enim Baccho inponeretur umbella ex vitis & hederæ fronde contexta, quod ex Eustathio Homeri interprete docet G. Cuperus in Harpocrate pag. 96. qui pluribus de hederacea corona agit. In oppidulo Phelloe τῷ Διονύσῳ ὑπὸ κινναδάρεως τὸ ἀγαλμὰ ἐστὶν ἐπὶ τῷ Δισμύρον. Pausan. Lib. vii. cap. 26. pag. 593. Innuitur vero Bacchus, qui Indiam debellavit, & primus Euphratem ponte junxisse ac fune, vitigineis ac hederaceis sarmentis contorto religasse dicitur. V. Pausan. Lib. x. cap. 29. p. 869.

⁵ SUPER TIGRIDE EQUITABAT] In Argolide in diversis templis Bacchi statua sedentis conspicitur. v. Pausan. Lib. ii. cap. 37. p. 198.

⁶ UNA MANU TENEBAT POC.] Athenis depingitur Satyrus puer dans Baccho poculum. v. Pausan. Lib. i. cap. 20. pag. 46. Apud Pelleneos est templum Διονύσου ΛΑΜΠΗΤΗΡΟΣ. — τῶν καὶ ΛΑΜΠΗΤΗΡΙΑΝ ἐορτὴν ἄγουσι, καὶ ΔΑΔΑΨ τε ἐς τὸ ἱερὸν κομίζουσιν ἐν νυκτὶ, καὶ ὈΙΝΟΥ ΚΡΗΤΗΡΑΣ ἱστῶσιν ἀνα τῇ πόλιν πᾶσαν. v. Pausan. Lib. vii. cap. 27. p. 595. Athenis conspicitur Bacchus δαδὰ ἔχων. Lib. i. cap. 2. pag. 6. quomodo depingitur ab Euripide in Bacchis vs. 146. Ὁ Βακχὸς δὲ ἔχων Πυρσάδῃ φλόγα πόδας. Soph. Oed. Tyr. 222. Τῆς δὲ ἐπ' ἀνυμνοῖ γὰρ οἶνοπα Βάκχον ἑὸν μαγνὰδαν ὁμόστολον ΠΕΛΑΣΘΗΝΑΙ ΦΛΕΓΟΝΤ' ἈΓΓΛΑΩΠΙ ΠΕΥΚΑ. Hinc a Tragicis & Comicis inducitur χορδῶν ἐν πόδι καὶ σι Πάριανσον καταπηδᾶν. v. Spanh. ad Aristophan. Ran. 1243. & inde ἐν πῖς Ἀθηναίοις ἀγῶσι τῷ Διονύσῳ ὁ δαδὲχθαι κατέχων λαμπάδα, λέγει, Καλεῖτε Διόν. καὶ οἱ ὑπακούοντες βοῶσι, Σεμελίη. Ἰακχε πλουτέδω. v. Schol. ad vs. 482. De Bacchi poculo fabulam vide apud Tzetzen ac Meurs. ad Lycophron. vs. 273. In Arcadiae urbe Megalopoli Polycletus Argivus Jovis statuat ad Bacchi imaginem hoc modo expresse rat, teste Pausania Lib. viii. c. 31. p. 665. Κόθορονί τε γὰρ τὰ ὑποδήματα ἐστὶν αὐτῷ, καὶ ἔχει τῇ χειρὶ ἑκάστω, τῇ δὲ ἐτέρᾳ δύεσσιν. Κάθηται δὲ αἰτὸς ἐπὶ τῷ δύεσσιν.

⁷ RACEMUM EXTRICABAT] Suspecta mihi posterior vox. Mallet, exprimebat. MUNCK. Praeterea Baccho datur hasta armata cuspide & hederam obvoluta, quam Thyrsus vocant. Vi-

XX. De AEsculapio.

AEsculapius dictus est filius Apollinis, ¹ qui deus medicinae & medicorum putabatur. Ejus imago erat homo quidam ² cum barba valde proluxa; indutus ³ habitu medici; ⁴ sedens; in cujus sinu erant pyxides unguentorum, & alia instrumenta ad medicum pertinentia. cujus manus dextra barbam tenebat, sinistra vero ⁵ baculum cum serpente gestabat intorto.

XXI.

de G. Cuperi Harpocratem p. 122. Broukh. ad Propert. II. XXIII. 34. Unde Euripides in Bacch. v. 305. Bacchum depingit — ἐπὶ Διελφίᾳ πύλαις Πηδῶντα σὺν πόκαισι δικόρυφον (male citat Spanh. ad Aristoph. Ran. vs. 1243. δορυφόρον) πλάκα Βιόλοντα, καὶ ΣΕΪΟΝΤΑ ΒΑΚΧΙΟΝ ΚΑΛΑΔΟΝ, i. e. quatientem Baccho propriam hastam cuspide, hedera quam tegit, armatam, quam κλάδον vocat Euripides, quia οἱ θύεσσι sunt κλάδοι, ὅς ἐν ταῖς ὁ Διόνυσος τελεταῖς φέρουσιν. V. Eust. ad Dionys. Perieg. 310. Imo praeter Minervam, ut vidimus cap. VIII. & Bacchum, hastis armati depinguntur etiam Dioscuri. hinc enim Gonippum & Panormum juvenes Andanienfes ἐν ταῖς χερσὶ δόρατα ἔχοντας Lacones credebant esse Dioscuros. v. Pausan. Lib. IV. cap. 27. p. 344.

Ad C A P. XX.

¹ QUI DEUS MEDICINAE] Lege quia deus Medicinae. aut potius qui hic idem valet, quod quia, quem pronomini usum jam ostenderunt Munckerus ad Hygini fab. 73. & Elegantissimus Wopkensius Lib. I. Lect. Tull. cap. 4. p. 19. & 20. Albricum inlustrant Pausaniae verba Lib. VII. cap. 23. p. 583. Ἐν τούτῳ ὁ Ἀσκληπιὸς τὰ ἱερὰ ἐς ἀνγκολογίαν ἀφίκετο ἀνὴρ μοι Σιδόνι, ὃς ἐγνακίται τὰ ἐς τὸ θεῖον ἔφασκε Φοῖνικας καὶ τὰ τε ἄλλα Ἑλλήνων βέλλον, καὶ δὴ καὶ Ἀσκληπιὸς πατέρω μὲν σφᾶς Ἀπόλλωνος ἐπιφημίζειν, θνητὴν δὲ γυναῖκα ἑδεμῖαν μητέρω. ἈΣΚΛΗΠΙΟΝ μὲν γὰρ ἸΑΕΡΑ γῆραι τε ἀνθρώπων εἶναι καὶ πᾶσιν ὁμοίως ζώοις ἐπιτήδειον πρὸς ὑγίαν. ΑΠΟΛΛΩΝΑ δὲ ἭΛΙΟΝ, καὶ αὐτὸν ὁρδοτάτα ἈΣΚΛΗΠΙΩ ΠΑΤΕΡΑ ἐπωνομάζεσθαι, ὃς ἐς τὸ ἀρμόζον ταῖς ὥραις ποιέμεν ὁ ἥλιος καὶ δρόμοι μεταδίδασσι τὰ ἀεὶ ὑγίαι. Ἐν δὲ ἡποδὲχας μὲν τὰ εἰρημνά, ἔστιν δὲ τι Φοι-

νίκων μάλλον, ἢ καὶ Ἑλλήνων εἶναι καὶ λόγον ἔφη. ἔπειτα καὶ ἐν Τίτῳ τῆς Σικωνίων τὸ αὐτὸ ἀγαλλμα Ὑγίαις τε ὀνομάζεσθαι. καὶ παιδὶ εἶναι δῆλα, ὡς τὸν ἡλιακὸν δρόμον ἐπὶ γῆς ὑγίαν ποιῶντα ἀνθρώποις.

² CUM BARBA VALDE PROLIXA] Priap. carm. 36. *Intonsa semper AEsculapio barba est.* Apud Sicyonios tamen simulacrum ejus imberbe ex auro & ebore confectum fuisse Pausanias tradit. Exhibet quoque caput ejus imberbe nummus Nicomedensium apud Spanhem. p. 181. MUNCK. A Tithorensibus AEsculapius Ἀρχαγέτας dictus, colitur γῆραι ἔχων, κλῆν ἐν δεξιᾷ καὶ τῇ ἄλλῃ. Pausan. L. x. c. 32. pag. 879. In urbe Elatea Barbatus AEsculapius colitur. Lib. eod. cap. 34. pag. 886. De AEsculapio puero, inberbi, G. Cuperus in Harpocrate pag. 78. 79. 80. Hinc AEsculapio (puero) dantur πλοκάμων ἑλικες, χέρισιν ῥεόμενοι, οἱ μὲν ἐς νῶτα τετηλότες ἀφίκει κέχυνται, οἱ δὲ ὑπὲρ μετώπου πρὸς τὰς ὀφθαλμοὺς ἐπιμένοντες τοῖς ὀφθαλμοῖς εἰλῶνται. v. Callistrati statuum x. Apud Phliasios conspicitur etiam AEsculapii statua, ἐκ ἔχοντός τε γῆραι. v. Pausan. Lib. II. cap. 13. pag. 141. qui Lib. VIII. cap. 25. p. 651. narrat in Thelapio agro Ἀσκληπιὸς παιδὸς εἶναι ἱερὸν ad sepulcrum Trygonis, quo AEsculapium expositum, & ab Autolao sublatum nutrierat. Apud Arcadas in vico Gortyne AEsculapius conspicitur ἐκ ἔχων τε γῆραι, καὶ Ὑγίαις ἀγαλλμα, ut legendum. cap. 28. p. 658. Apud Epidaurios cum barba aurea conspiciebatur, quam demit Dionysius Tyrannus, quia Apollo in omnibus fanis imberbis erat. Vide Ciceron. III. N. D. 34. ³ HABITU MEDICI] Pausan. Lib. II. cap. 26. p. 172. Τὸ δὲ ἐν Βαλανάργαις ταῖς Κυρηναίων ἐστὶν Ἀσκληπιὸς καλέμενος ἸΑΤΡΟΣ, quo titulo & ejus pater Apollo decoratur. v. Spanh. ad Callim. H. Apoll. 46. & in Del. 214.

XXI. *De Perseo.*

Perseus etiam filius Jovis inter deos adnumeratus est: qui rex Asiae dives & praepotens, qui & navibus multas regiones transivit, & Aphricam debellavit. qui & tres sorores illud regnum tenentes sua sapientia occidit, quae Gorgones dictae sunt: quae unum solum oculum habentes, homines se adspicientes vertebant in saxa. ⁶ Hic enim tali imagine figurabatur. Erat homo ⁷ juvenis alatus & volans, quasi navis discurrens, & alarum utens volatu. cui adfistebat Minerva, sapientiae dea. Hic vero armatus, ⁸ crystallinum scutum ante oculos

4 SEDENS] Deorum statuæ & imagines saepe sedentes exprimebantur. Sic Athenis Minerva sedens ab Endoeo Daedali discipulo expressa est. Pausan. Lib. I. cap. 26. p. 62. Prope Mycenae templum est, in quo ἀγάλμα τῆς Ἥρας ἐπὶ θρόνῳ καθήται, μεγέθει μέγα, χρυσὸν μὲν καὶ ἐλέφαντος, Πολυκλείτης ὁ ἔργον. Lib. II. cap. 17. pag. 148. Alia exempla dabit cl. Arnaldus cap. 12. de Dīs paredris. Inprimis vero Aesculapius, ut recte notat Albricus, depingebatur sedens. Pausan. Lib. II. cap. 23. pag. 163. Τὸ ὃ ἐπιφανέστατον Ἀργείοις τῶν Ἀσκληπείων ἀγάλμα ἐφ' ἡμῶν ἔχει ΚΑΘΗΜΕΝΟΝ ἈΣΚΛΗΠΙΟΝ, λίθον λευκόν, καὶ παρ' αὐτὸν Ὑγίαν. Aesculapii thronum apud Epidaurios describit Pausan. Lib. II. cap. 27. p. 173. Apud Aeginetas sedens conspicitur. vid. cap. 30. pag. 180. stantis tamen Aesculapii simulacrum est apud Epidaurios, quod describit Pausanias Lib. III. cap. 23. pag. 271. Item in Arcadiae urbe Megalopoli. v. Pausan. L. VIII. c. 32. p. 667. Sed sciendum est, Deorum simulacra, nunc stantia, nunc sedentia, a statuariis, fictoribus, & pictoribus, aut lasciviens Poëtarum ingenium secutis, aut ex propria libidine, esse expressa. Consule Celeb. P. Burm. in Diff. de Jove Fulgurat. cap. 13. Sic apud Aegiratas plura Aesculapii stantis simulacra reperiuntur. V. Pausan. Lib. VII. cap. 26. pag. 592. Solis pictoribus ac statuariis etiam inputandum esse, quod Gratiae antea cum vestibus, postea nudae depictae fuerint, statuit idem L. IX. c. 35. pag. 781. 782.

5 BACULUM CUM SERPENTE INTORTO] Schof. Aristoph. in Plut. vs. 733. Κοινῶς μὲν πᾶσι τοῖς ἥρωσι δράκοντες παρελθόντο· ἑκατέρως ὃ τῶν Ἀσκληπιῶν. δράκοντες δὲ λέγονται ἀπὸ τῆς δέρκω, ὃ ἐστὶ βλέπω. ὁξυδερκὲς γὰρ τὸ ζῶον. ἀνιέρνεται δὲ τῶν Ἀσκληπιῶν, ἐπειδὴ τὸ γῆρας ἀποβάλλει. Καὶ ἡ ἱατρικὴ δὲ φυλάττει φύσιν τὰ νέον, ἐξαρθέει τὰ νοσή-

μαζα. Ibidem tradit ad vs. 685. & hoc idem interpres, fuisse τῶν Ἀσκληπιῶν αἰετὶς σεφανοφορέντα, ὡς ὑγίαιας αἰτίον. Confer Spanhem. in de Numm. praest. p. 175. MUNCK. Pausan. Lib. II. cap. 10. pag. 134. apud Sicyonios ὁ θεὸς ἔστιν ἐκ ἔχων ὕψιστος, χρυσὸν καὶ ἐλέφαντος Καλάμιδος ἔργον. ἔχει δὲ καὶ σκήπτρον, καὶ ἐπὶ τῆς ἐτέρας χειρὸς ΠΙΤΥΟΣ καρπὸν τῆς ἡμέρας, φασὶ δὲ σφισιν ἔξ ἘΠΙΔΑΥΤΡΟΥ κομισθῆναι τὸν θεὸν ἐπὶ ζούγας ἡμιόνων, ΔΡΑΚΟΝΤΙ εἰκασμένον. cap. 27. pag. 172. 173. de Aesculapio apud Epidaurios, καθήται ὃ ἐπὶ θρόνῳ βακτηρίαν κρατῶν, τὴν δὲ ἐτέραν τῶν χειρῶν ὑπὲρ κεφαλῆς ἔχει τῶν ΔΡΑΚΟΝΤΟΣ, καὶ οἱ κύων παρακατακείμενος πιπώσεται. Adde cap. 28. p. 175. De Aesculapio autem Epidaurio & angue confer Plutarch. Quaest. Rom. Tom. II. p. 286. cum Pausania Lib. III. cap. 23. pag. 270. De angue, Aesculapio qui sacer dicitur, consule etiam G. Cuper. in Harpocrate pag. 57. Vide de sceptris Aesculapii & Hygiae, quae draconibus cincta semper exprimuntur, Pausan. Lib. IX. c. 39. p. 789.

Ad C A P. XXI.

6 HIC ENIM TALI &c.] Malim, hic autem &c. Sed & infr. cap. 22. Centauri enim pro autem invenies. MUNCK.

7 JUVENIS ALATUS ET VOLANS] In Arca Cypseli ἀδελφῶν Μεδέσης ἔχουσαι πτερὰ, ΠΕΤΟΜΕΝΟΝ ΠΕΡΣΕΑ διώκοντα εἰσὶ. Pausan. Lib. V. cap. 18. p. 423.

8 CRYSTALLINUM SCUTUM] Aeneum scutum fuisse vult cum Apollod. Lib. II. tum & Zenob. Cent. I. 41. Πρὸς ταῦτ' αὖ, inquit, ὁ Περσεὺς ἀπετραμμένον, καὶ βλέπων εἰς ἀσπίδα χαλκῇ, δι' ἧς τὴν εἰκόνα τῆς Γοργόνος ἔβλεπε, τὴν χεῖρα ἔτεινε. Et Ovid. IV. Met. vers. 782. Sed tamen horrendae

Bb bb bb

clypei,

los deferens, 'telo falcato' tres foeminas virgines, scilicet ipsas Gorgones, decollabat, Sthenonem, Euryalem & Medusam: & hae post habebant homines semiconversos in lapides. Hic caput Medusae ablatum in hasta deferre videbatur. ³ De sanguine vero Gorgonum equus alatus, nomine Pegasus, nasci videbatur: qui ungula terram fodiens, fontem erumpere faciebat, qui Castalius dictus, Musis ad potum productus est.

XXII.

clypei, quod laeva gerebat, AERE reperiussis, formam aspexisse Medusae. Cum Albrico loquitur Schol. German. *Quidam Perseum à Minervâ missum dicunt, & ab ea clypeum vitreum accepisse, per quem videre, nec videri ab Gorgonibus, posset.* MUNCK.

I TELO FALCATO] *Harpe*, & quidem adamantinâ, ut est apud Apollodorum. *Falx* est Hygino Astron. Lib. III. cap. II. Nimirum *ἀρπην δρέπανον* interpretatur Hesychius. Schol. Hom. ad Iliad. T. vers. 350. *Ἀρπη*] *Εἶδος ὀρνέας*. *Τινὲς ἰκτῖνον καλέσιν, ἑτέρω δὲ Φήνω. λέγεται δὲ καὶ δρέπανον.* Hesychius: *Ἀρπη, ἀνεμὸν, δρέπανον, ἢ ὀρνέας ἧν καὶ λαίνες.* Lego, καὶ τινὰς ἰκτῖνας. Lucianus in Dialogo Tritonis & Nereidum. *Ἡ Ἀθηνᾶ δὲ ἐπὶ τῆς ἀσπίδος ὑποσπινθήκης, ὥσπερ ἐπὶ κατόπτρου, παρέσχετο αὐτῇ ἰδεῖν τὴν εἰκόνα τῆς Μιδέας.* Εἶτα λαβόμενος τῇ λαίᾳ τῆς κόμης, εἰορᾶν δὲ τὴν εἰκόνα, τῇ δεξιᾷ τὴν ἄρπην ἔχων, ἀπέτεμε τὴν κεφαλὴν αὐτῆς. MUNCK. Falcatum ensen vocat Ovidius Lib. IV. M. 726. ubi vid. celeb. P. Burm.

2 TRES FOEMINAS VIRGINES DECOLLABAT] *Pugnat hoc cum omnium veterum mythologiâ.* Ut sola mortalis erat Medusa, ita sola etiam capite truncata. Apollodorus: *Μόνη δὲ τῷ θνητῇ Μιδέσῃ. Ἀφ' ἧς τὸ ἐπὶ ταύτης κεφαλῇ Περσέως ἐπέμφοθι.* MUNCK.

3 DE SANGUINE GORGONUM] Immo solius Medusae. Vide quae annotavi ad Lactant. Argum. Lib. IV. fab. 16. MUNCK.

Ad C A P. XXII.

4 IN DEORUM COLLEGIO ANT. ADC.] A Miner-va quae Herculi fuit σύμμαχος. v. Pausan. Lib. VI. c. 19. p. 500. & Lib. VIII. cap. 18. p. 635. dicitur in coelum deductus esse, propter monstra virtute domita. v. Lact. ad Statii VIII. Theb. 514. Hinc apud Laconas conspicitur *Ἀθηνᾶ ἄγυσα Ἡρακλέα συνεικόνισα διὰ τὸ τῆς θεῆς.* v. Pausan. Lib. III. cap. 18. pag. 255. Quomodo Bacchus a Mercurio (confer Lib. V. cap. 17. pag.

419. cum Pausaniae loco laudato.) Hyacinthus a Parcis, Horis, Venere, Minerva ac Diana. Pausan. Lib. III. cap. 19. p. 257. qui pag. 258. de nostro Hercule notat, *πεποιήται δὲ ἐπὶ τῷ βαμῶν καὶ Ἡρακλῆς ὑπὸ Ἀθηνᾶς καὶ θεῶν τῶν ἄλλων καὶ οὐτὸν ἀγόμενον εἰς οὐρανόν.* Berenice a Venere Theocrit. Idyll. XV. 107.

5 INNUMERAS PROBITATES] *Τὰς ἀρετὰς* puta. *Virtutes* melius dixisset, cum fortitudo intelligi debeat, sive fortia facinora. Justin. Lib. VI. cap. 3. Porro Pisandrus pro conjunctione *Agefilai* etiam virtutum ejus aemulator erat. Et cap. 8. *Nec postea virtutibus, sed cladibus insignes fuere.* *Ἀθλῆς* Graeci vocant, vel etiam *ἄθλα*, unde & *athla* Hyginus dixit cap. 30. vel antiquarius aliquis, cum lemmata capitum ab alio quam Hygino concepta videantur. *AERUMNAE* sunt Ausonio Eidyll. XIX. labores Senec. in Apolocynthosi. Quia autem laboriosa Herculis vita fuit, & ipse fortitudinis exemplar, inde *labor Herculeus* apud Horat. Lib. I. Od. 3. *virtus Herculeae* apud Fulgent. Lib. II. cap. 5. pro Hercule ipso, idque more Graecorum. Homer. Iliad. N. vers. 248. *Τὸν δὲ προσέφη θεὸς Ἰδομενεύς.* Non cepit elegantiam interpres, cum vertit: *Hunc autem allocuta est potentia Idomenei.* MUNCK. Recte Herculis imaginem depicturus Albricus, ejus labores nobis proponit; Herculis enim imago faepe exprimebatur variis ejus adpictis laboribus, cui imagini ne Herculis quidem adscribebatur nomen, quia ex laboribus ejusque habitu satis cognosci poterat. Audi Pausan. Lib. V. cap. 17. pag. 421. 422. de Herculis imagine Cypseli arcae insculpta: *Τὴν ὕδραν δὲ, τὸ ἐν τῷ ποταμῷ τῇ Ἀρμυρῇ θηρίον, Ἡρακλεὶ τοξόοντι Ἀθηνᾶ παρέστηκεν. ἄτε δὲ ὁ Ἡρακλῆς ὄντος ἐκ ἀγνώσεως τῆς ἄθλης χάριν, καὶ ἐπὶ τῷ χήματι, τὸ ὄνομα ἐκ ἑστῆς αὐτοῦ γυγχαμμένην.* Hinc Pausanias Lib. V. cap. 19. p. 426. *Τοξόοντα δὲ ἄνδρα Κενταύρους, τῆς δὲ καὶ ἀπεικονίσθη ἐξ αὐτῶν, ὅληα Ἡρακλεῖα τε τὸν τοξόοντα, καὶ Ἡρακλῆς εἶναι τὸ ἔργον.* Confundit vero Herculeorum laborum ordinem Albricus, & athlis ejus parerga miscet, ut patet ex Hygini fabula xxx. & xxxi. Sed deceptus est ab artificibus, qui non omnes Herculis labores si-

mul,

XXII. *De Hercule.*

Hercules Jovis filius dictus est, quem ⁴ in deorum conlegio antiqui adceperunt, propter ejus quasi ⁵ innumeras probitates, quae inferius per singulas depictae sunt. Hercules enim ⁶ herocleos, quod est virorum gloria fortium. Prima igitur ejus victoria notabilis fuit, quando in nuptiis Centauros ibidem existentes & inebriatos, qui ⁷ dominas invitatas volebant violenter obprimere, ⁸ clava pro majori parte macta-

mul, sed quaedam ex athlis, quaedam etiam aliquando ex ejus parergis exprimebant, quod Hercules parerga perfecit, dum in duodecim laboribus occupatus erat. V. Diodorum Siculum Lib. iv. pag. 220. & seqq. Apud Thebanos de Praxitele haec narrat Pausanias Lib. ix. cap. ii. pag. 732. 733. *Θηβαίοις ὃ τὰ ἐν τοῖς αἰτοῖς Πραξιτέλης ἐποίησε τὰ πολλὰ τῶν δώδεκα καλεσμένων ἄθλων· καὶ σφίσι τὰ ἐς τὰς ὀρνίθας εὐδαί τὰς ἐπὶ Στυμφάλῳ, καὶ ὡς ἐκάθηρεν Ἡρακλῆς τὴν Ἥλειαν χώραν ἀντὶ τούτων ὃ ἦ πρὸς Ἀνταῖον πάλιν πεποίηται.* Varii Herculis labores apud Laconas in Minervae templo, in quo *ἐπιείργεσθαι τῷ χαλκῷ πολλὰ μὲν τῶν ἄθλων Ἡρακλῆς, πολλὰ δὲ καὶ οἱ ἐθελοντὲς κατώρυσαν.* V. Pausan. Lib. iii. cap. 17. p. 250. Varii Apollinis Amyclaei throno erant insculpti, quos recenset Pausan. cap. 18. p. 255. 256. Ut & in templo Jovi Olympio ab Eleis exstructo. v. Pausan. Lib. v. cap. 10. pag. 400. In Olympia donaria sunt ab Hera- cleotis dicata, nempe *Ἡρακλῆς τῶν ἔργων τὸ ἐς τὸν λείονα τὸ ἐν Νεμείᾳ, καὶ ὑδραν τε καὶ εἰς τὸν κύνα τὸ Ἀδύ, καὶ τὸ ἐπὶ Ἐρυμάνθῳ ποταμῷ κάπρον.* v. Pau- san. Lib. v. cap. 26. p. 447.

6 HEROCLEOS] Lego, *ἡρώων κλέος*. Fulgent. Mythol. Lib. ii. cap. 5. *Hercules enim ἡρακλῆς Graecè dicitur, id est ἡρώων κλέος, quod nos Latine virorum fortium famam dicimus.* MUNCK. Phurnutus de N. D. cap. 31. *Ὠνόμασθαι ὃ τάχα ἀπὸ τῆς ἀρετῆς εἰς τὰς ἡρώας, ὡς αὐτὸν ὄντος τῆς κληΐδος τὰς ἡρώας ποιεῖν.* &c. Propter dra- cones, quas Juno ei infanti inmisit, manibus necatos Argivi *Ἡρακλῆα προσηγόρευσαν, ὅτι δι' Ἡραν ἔχει κλέος Ἀλκαῖον πρῶτον καλεσμένον* (v. Serv. & Burm. ad vi. AEn. 392.) *Τοῖς μὲν ἐν ἄλλοις οἱ γονεῖς τοῦνομα πεποιθῆσιν. Τέτρω δὲ μόνον ἡ ἀρετὴ τὴν προσηγόρειαν ἔχει.* Vid. Diod. Siculus L. iv. p. 218. sed tamen hunc honorem cum pluri- bus communem habuit Hercules, ut alibi do- cuimus.

7 DOMINAS INVITATAS] Uxores Lapitharum ad nuptias invitatas Pirithoi. Vide Hyg. Myth. cap. 33. MUNCK.

8 CLAVA PRO MAJ. P. M.] Centauros sagittis ab Hercule interfectos esse docere videtur ejus

imago in Cypseli arca expressa apud Pausan. Lib. v. cap. 19. pag. 426. Verum tam clava, quam sagittae & arcus, perpetua Herculis arma erant, unde facile Centauros alii clava, alii sagittis Herculeis percussos esse credere potuerint. Sic Albricus clava etiam leonem ab Hercule occi- sum docet, quomodo in Heracleensium nummo Hercules leonem adprehensum clava conficiens exprimitur. v. celeb. Drakenburg. ad Siliii Ita- lici Lib. iii. vs. 33. In Elide tamen *Ἡρακλῆς δύο εἰσὶν ἀνδριάντες, γυμνοὶ, παῖδες ἡλικίαν τὴν ἐν Νεμείᾳ ΤΟΞΕΥΟΝΤΙ ὅμοιος λείονα.* teste Pau- sania Lib. v. cap. 25. p. 444. Cum alii alio mo- do hunc leonem ab Hercule necatum esse sta- tuant, ut docui ad Hygini fab. 30. Haec arma simul gestabat Hercules, unde Sophocles in Trachin. vs. 521. de Hercule ait *Ἦλθε παλίνθη- να Θήβας τόξα καὶ λόγχας ῥοπαλὸν τε τινάσαν Παιῆς Διός.* & Apoll. Rhod. i. Arg. vs. 1194.

Ῥίμφα δ' οἰσοδόκην μὲν ἐπὶ χθονὶ θῆκε Φαρέτρην Αὐτοῖσιν τόξοισιν, ἔδωκε δ' ἀπὸ δέσμα λείοντος. Τὴν δ' ὄγε χαλκοβαρεῖ ῥοπάλα δαπνίδιο τι- νάξας.

Ubi Schol. de clava ex Pisandro notat, *Πεί- σανδρος δὲ φησὶν ὀλόχαλκον εἶναι τὸ ῥοπαλὸν ἡρα- κλῆς.* Hinc jam in Elide Herculis simulacrum a Thasiis positum *ῬΟΠΑΛΟΝ ἐν τῇ δεξιᾷ, τῇδε ἀριστερᾷ χειρὶ ἔχει τόξον.* (Cur arcu, sagittis, ac clava armatus fingatur Hercules, physicam docebitur Lector causam a G. Cupero in Har- pocrate pag. 56.) Unde, quod apud Laconas exstat, Herculis simulacrum *ὠπλισμένον*, hisce armis ornatum fuisse, certum est. v. Pausan. Lib. iii. cap. 15. pag. 244. Quamquam aliis, praeter- quam his armis fuit insignis Hercules. Diod. Si- culus Lib. iv. p. 222. *Ἐτίμησαν αὐτὸν δωρεαῖς οἱ κείαις ἑκάστου τῶν θεῶν, Ἀθηναῖ μὲν πύργον, Ἡφαιστος δὲ ῥοπαλὸν καὶ θώρακα καὶ περὶ ἀγκύλης ἐφιλοτιμήθησαν οἱ περὶεργημένοι θεοὶ καὶ τὰς τέχνας. - Τῶν δὲ ἄλ- λων Ποσειδῶν μὲν ἵππους ἐδωρήσατο, Ἑρμῆς δὲ ξίφος, Ἀπόλλων δὲ τόξον τε ἔδωκε, καὶ τοξόον ἐδίδαξε.* Ex- primitur Herculis simulacrum apud Tegeatas cum cicatrice in femore ex vulnere, quod accepit in pugna cum Hippocoontis liberis, Pausan. Lib. viii. cap. 53. pag. 708.

maestavit; unde reliqui timore perculsi fugerunt. ¹ Centauri enim, qui dicuntur esse semihomines & semiequi, denotantur homines carnali concupiscentia facti, ut bestiae, qui virtute animi superantur. Secunda victoria Herculis notabilis fuit, ² quia ipse pugnasse ³ cum leone, ipsumque clava maestasse, & interempto pellem abstulisse dicitur. quo deinde spolio incessit semper indutus, in signum victoriae perceptae. In quo etiam ostentatur animi fortitudo, contra quam nulla vis corporea praevalet, quae semper spoliū leonis, id est, vim virtutis defert. Tertia Herculis fortitudo est, de qua sic scribitur: Admetus Pheraeorum rex Alcestim habuit conjugem: & dum ⁴ infirmaretur ad mortem, Apollinis miserationem invocavit; ⁵ cui sic respondit, nil in hoc ei posse praestare; nisi aliquis de propinquis ejus se pro illo morti voluntarie obferret. quod uxor ejus libenti animo fecit, & se ipsam interemit. Quod Hercules prospiciens, & mulieris ⁶ tantae fidei compassus, ad inferos descendit, & ⁷ Cerberum tricipitem sibi ad ostium inferni resistentem, triplici vinctum catena, videlicet singula faucibus intorta, ab ostio abstraxit, & Alcestim ex inferno reduxit. In quo denotatur, quia ratio & virtus animi omnes cupiditates & vitia terrena devincit, & maxime vitium gulae, quod habet tria capita: eo quod gulositas tria exigit, scilicet abundantia quantitate, assidua tempore, grata faucibus voluptate: quae omnia virtus superat. Et si quid ex infirmitate animi devictum fuerit, etiam ab inferis abstrahit. Quarta fortitudo Herculis scribitur, qua dicitur Hesperides spoliasse, quae fuerant Atlantis regis Africae filiae.

¹ CENTAURI ENIM] Emenda, *Centauris*. MUNCK.

² QUIA IPSE PUGNASSE] Lego, quod ipse pugnasse. Sic mox habes: Quarta fortitudo Herculis scribitur, quod dicitur Hesperides spoliasse. MUNCK.

³ CUM LEONE] Leo deinde Herculi videtur fuisse victoriae seu virtutis suae signum. Sic devictis Orchomeniis leonem e lapide factum dicavit Dianae Eucleae apud Thebanos. Pausan. Lib. IX. c. 17. p. 743.

⁴ INFIRMARETUR] H. e. aegrotaret. Saepē ita cum alii ecclesiastici scriptores, tum & vetus Bibliorum interpres. Joh. cap. VI. vers. 2. Videbant signa, quae faciebat super his qui infirmabantur. Cap. XI. 2. Cujus frater Lazarus infirmabatur. Ergo infirmari est ἀρρωστῆν. MUNCK.

⁵ CUI SIC RESPONDIT] Illis verbis nempe, quae sequuntur. Illustravimus eam lectionem ad Hyg. Mythol. cap. 2. Caeterum pro cui repo-

fuerim qui vel qui ei. Fulgentius in hac fabulā Lib. I. cap. 27. Apollinem deprecatus est. Ille vero dixit se ei aliquid non posse praestare, nisi quis de ejus propinquis ad mortem pro eo voluntarie se obtulisset. MUNCK.

⁶ TANTAE FIDEI COMPASSUS] Συμπάθων. Compatior, condoleo, congaudeo verba sunt aliquoties à Cypriano usurpata. Vetus Interpres Heb. cap. x. vers. 34. Vinctis compassi estis. MUNCK.

⁷ CERBERUM TRICIP.] Serv. ad VI. AEn. 395. Hercules a prudentioribus, mente magis, quam corpore fortis inducitur: adeo ut duodecim ejus labores referri possint ad aliquid: nam cum plura fecerit, duodecim tantum ei assignantur, propter agnita duodecim signa. Quod autem dicitur traxisse ab inferis Cerberum, haec ratio est: quia omnes cupiditates & cuncta vitia terrena contemnit, & domuit: nam Cerberus terra est, quae est consumatrix omnium corporum: unde & Cerberus dictus est, quasi κρεοβόρος, id est, carnem vorans: unde legitur:

liae. Hae hortum habebant, in quo erant mala aurea Veneri consecrata, ad quorum custodiam draco numquam dormiens positus erat. Quae poma Hercules abstulit, occiso dracone. Nam virtus animi non potest fructum capere virtutum, nisi malitia prius interimatur, quae jugiter vigilat in custodiam vitiorum. Quinta Herculis fortitudo est, qua hydram serpentem occidisse legitur. Fuit autem hydra, juxta fabulam, in Lerna palude: cui uno caeso capite, duo excrescebant. quam dum Hercules gladio vincere non posse se cerneret, occasione jam dicta capitum excrescentium, igne circa eam adposito illam exussit. In quo intelligitur, quod ⁸ lacus fuit AEmoniae, cujus aquae vicinas civitates vastabant: Hercules vero multa vicina loca in circuitu ⁹ exussit, & sic aquae clausit meatus. Nam & ¹⁰ Hydra ab hydor, quod est aqua, dicta est. Sexta victoria ejus est, quam obtinuit de Acheloo: de quo fabulose dicitur, quod hic Achelous filius fuit Thetidis deae aquarum: cui mater concesserat, ut cum adversario pugnans, quamcunque formam vellet, sumeret. qui contra Herculem secum pugnaturum formam ¹¹ tauri sylvestris induit: cum quo diu Hercules pugnando, ei tandem cornu dextrum evulsit, quod & ¹² Copiae deae divitiarum dedicavit. Sed cum Achelous ad fluvium bibiturus adcessisset, videns in aquis sibi ablatum cornu, se ipsum in flumine prae dolore subfocavit. In quo intelligitur, quod Hercules fluminis, qui dicitur Achelous, & cujus eruptiones non modice agros obruebant, dum ¹³ alterum ejus alveum exsiccasset, sua industria fertilem reddidit regionem, & sic fructuum copiam praestitit:

tur: OSSA SUPER RECUBANS: nam ossa citius terra consumit.

8 LACUS AEMONIAE] Forte Laconicae scripsit Albricus. Strabo Lib. VIII. Argivorum & Mycenaeorum lacum facit. MUNCK.

9 EXUSSIT] Vide, quid ex Hesiodi Scholiaste notet G. Cuperus in Harpocrate pag. 56.

10 HYDRA AB HYDOR] V. Serv. ad VI. AEn. 287. Alio modo explicat fabulam Palaephatus de Incredilib. cap. 39.

11 TAURI SYLVESTRIS] I. e. feri. Firmicus in de E. P. R. pag. 14. ed. Leid. In porci sylvestris speciem formamque mutatus. Ovis sylvatica & sylvestris est apud Apitium Lib. VIII. cap. 4. De condimentis ovis sylvaticae. Ius in oviferum, hoc est, carnem ovis sylvestris &c. Gloss. Labb. ὕλη, sylvester, sylvaticus. Ita & porcus sylvaticus dicitur à Petronio Fragm. Trag. pag. 36. ed. Blav. Etiam vide quam porcus ille sylvaticus totam comederit glandem. Lego, lotam comederit

h. e. lautam, delicatam. Praecessit enim, secutum est bos repositorium, in quo positus erat primae magnitudinis aper, & quidam pileatus, e cujus dentibus sportellae dependebant duae, palmulis textae, altera caryotis, altera thebaicis plena &c. Atque haec lota illa glans erat, quam comederat aper. Lotus pro lautus archaice dicitur, ut coda pro cauda p. 39. Quotidie pejus colonia hac retroversus crescit tanquam coda vituli. Copo pro caupo p. 49. Tanquam copo compilatus. Codex pro caudex p. 57. Codex, non mulier. Etiam O & Au promiscue in nummis invenit illustr. Spanheimius, ut Fostulus pro Faustulus, & alia; de quibus ipsum consule in de Numm. Praest. p. 80. MUNCK.

12 COPIAE DEAE DIVITIARUM] Vide quae notavi ad Hyg. Myth. cap. 31. MUNCK.

13 ALTERUM EJUS ALVEUM] Tò ejus delendum, ut sana sit oratio. MUNCK. Consule Strabonem, qui fabulam explicat Lib. x. p. 703. 704.

Bb bb bb 3

&

tit: Septima Herculis fortitudo est, de qua sic scribitur. Erat in Italia quidam latro, nomine Cacus, qui dum Hercules ad Italiam devenisset, & ab Euandro rege officiose receptus esset, ¹ bobus ad-
 vectis ² ex Hispania, Geryone perempto, dum Hercules boves in
 pascuis custodiret, & somno obpressus dormiret, Cacus eo dormiente
 securus exiens de spelunca, in qua latebat, plures ex bobus rapuit:
 quos per caudam averfos capite traxit: ne ex rectis eorum vestigiis
 humo pressis, quo ducti essent, deprehendi posset: quin potius illos
 abiisse videretur. Verum excitatus Hercules, & furto comperto, ve-
 stigia versa decernens, eaque infecutus, ad antrum pervenit, & Ca-
 cum suis cum bobus latitantem reperit: quem fumum & nebulam
 eructantem clava peremit, bovesque redemit. Moraliter autem ³ Ca-
 cus malus interpretatur: qui latet in spelunca, quia numquam mali-
 tia liberae frontis est. Hercules autem, id est virtus, malos interfici-
 cit, & sua vendicat: sed Cacus fumum & nebulam emittit, quia vi-
 sui nocent: quia malitia semper occultas deceptiones molitur. Octa-
 va Herculis victoria scribitur, qua ⁴ alium malum nomine Diomedem
 mactavit: qui hospites advenas benigne recipiebat: & illis hilariter
 ministrabat, vinoque condito inebriabat: dumque gravi somno essent
 obpressi, illos occidebat: & equabus suis in pastum praebebat. Quo
 comperto, illuc Hercules adcessit, ⁵ & illum clava peremit, ipsum-
 que in pastum eisdem suis equabus adposuit. In quo notatur, quali-
 ter

& Diod. Siculum Lib. iv. pag. 241.

I BOBUS ADVECTIS] Forte *avectis*. Ut ad-
 ducere pro abducere, ita *advebi* pro *avebi* saepe
 dederunt nobis librarii. Hyg. Myth. cap. 8. *Is*
mulierem advectam domo matrimonio suo copulavit.
 Puto rectius fore *avectam*; quanquam alterum
 explicare utcunque conatus sum in notis meis
 ad eum scriptorem. Justin. Lib. xviii. cap. 7.
Itaque adversis tanto scelere numinibus. Malim
 & ibi *aversis*. Virg. AEn. ii. *Fractae vires, a-*
versa deae mens. Cic. ad Brut. epist. 16. *Deos*
aversos esse à salute Pop. Rom. Flor. Lib. ii. cap.
 6. *Aversi à Carthagine dii.* Tib. Lib. iii. el. 3.
Audiat aversa non meus aure deus. Si quis tamen
 vulgatam lectionem asserere velit, adducere pos-
 sit illud Propert. Lib. i. el. i. *Cum tamen adver-*
fos cogor habere deos. MUNCK.

2 EX HISPANIA] Pausanias, Lib.
 iv. cap. 36. p. 372. *Ἐσπεδάκεσαν ἡ ἄρα οἱ*
τότε πλεόν τινα συλλέγεσθαι τοῖς ἐν ἰσπανίᾳ καὶ
βοῶν ἀγέλας. --- Καὶ Ἡρακλεῖ κατὰ δόξαν τῶν Ἐν-
 Ἰβηρίᾳ βοῶν προστάζειν Εὐρυπύδῳ ἐλάσαι τὴν Γη-
 ρυῶνα βοῶν τὴν ἀγέλην. Φαίνεται δὲ καὶ Ἐρμῆ τό-
 τε ἐν Σικελίᾳ δυναστεύων, δειμὸν οὕτως ἔχειν ἐς

τάς βῆς ἐξ Ἐρυθρίας ἔρωτα, ὥστε καὶ ἐπαλάττει
 πρὸς τὸν Ἡρακλῆα, ἁθλὰ ἐπὶ τῇ πάλῃ καταθέ-
 μιν. τὰς τι βῆς ταύτας καὶ ἀρχὴν τὴν αὐτῆς.
 Diodorus vero Siculus Lib. v. pag. 298. Ba-
 learium incolas describens refert haec *ἀργυρῶν* ἢ
 καὶ χρυσῶν νομίσματα τὸ παρῶπαν εἰς χεῖρας, καὶ κα-
 θολὰ ταῦτα εἰσάγειν εἰς τὴν νῆσον καλύπτειν αἰτίαν
 ἢ τὴν τὴν ἐπιφέρειν, ὅτι τὸ παλαιὸν Ἡρακλῆς ἐσφύ-
 τασεν ἐπὶ Γηρυῶνιν, ὃν καὶ ΧΡΥΣΑΟΡΟΣ ΜΕΝ ὕιον,
 ΠΛΕΪΣΤΟΝ ΔΕ ΚΕΚΤΗΜΕΝΟΝ Ἀργυρῶν τε
 καὶ χρυσῶν. Qui secum ipse diffidet Lib. iv.
 p. 224. *Χρυσάων ὁ λαβὼν ἀπὸ τοῦ πλεῖστον τὴν πρὸς τὴν*
γορίαν. ubi plura, ut & p. 225. profert. Priori
 Diodori sententiae adstipulatur Pausanias Lib. i.
 cap. 35. p. 87. Diodorus Siculus p. 231. narrat,
 quod Hercules in Sicilia πύργον καθιέρωσεν ἥρῳι
 Γυρῶνι, ὁ μὲν τετὼν τιμᾶται παρὰ τοῖς ἐγχωρίοις.

3 CACUS MALUS INTERPRETATUR] Ἑρμηνεύς.
 Loquitur cum antiquo Bibliorum Interprete. Ju-
 dic. cap. xii. vers. 6. *Dic Schibboleth,* quod in-
 terpretatur *spica.* Joh. cap. ix. 7. *Vade, lava in*
natatorιά Siloe, quod interpretatur *missus.* Caete-
 rum dubium non est, quin respexerit Fulgen-
 tium Albricus, cujus illud est cap. 6. Lib. ii.

Κακὸς

ter virtus ⁶ omnium maculam superat, & eadem poena punit vitium, in quo delinquit. Nona Herculis hujusmodi scribitur victoria: Antaeus erat gigas, filius Terrae: cui mater concesserat, ut, quotiens terrae prostratus ⁷ obcumberet, viribus duplicatis exsurgeret. Cum hoc Hercules pugnat in lucta, eumque bis prosternens, comperit illum exsurgere fortio- rem. unde illum brachiis adprehendens, elevatum à terra constrinxit ad pectus: & tam diu tenuit subsensum, donec deficiens exspiraret. Ponitur autem ⁸ Antaeus sub forma libidinis. nam ἀντίον Graece, Latine contrarium sonat. Et nascitur libido de terra, quia de carne concepta. Et tactu terrae fortior redditur: quia libido tactu validior excitatur. Sed à gloriosa superatur virtute; quia denegato tactu ad altiora virtutum mens elevata, libidinis concupiscentiam exstinguit. Decima victoria eidem Herculi adscribitur de apro. Erat enim aper terribilis in ⁹ regione Calydoniae, qui non solum fegetes devastabat, sed obcurrentes homines dentibus lacerabat. Contra hunc procedens Hercules, & diu cum eo pugnans, illum tandem clava mactavit: & quem plaustrum jugatis bobus trahere nequivit prae magnitudine, subjectis humeris, ipsum in civitatem omnibus mirantibus detulit. In quo similiter notatur animi virtus, quae omnia superat & vincit. Undecima victoria est, ¹⁰ qua de Geryone rege Hispaniae triumphavit. De quo scribitur, quod ipse Geryon habebat canem bicipitem, quo omnes superabat. Hunc Hercules (ut fingitur) ¹¹ ol-

la

κακὸν enim Graecè malum dicimus. MUNCK.

4 ALIUM MALUM] Tollius ad Palaeph. p. 165. ex MS. Voss. *alium centaurum*; & mox laute, pro bilariter. MUNCK.

5 ET ILLUM CLAVA] Et centaurum clavâ idem ex eodem MS. MUNCK.

6 OMNIUM MACULAM] Etiam hunc locum ex MS. Vossiano emendatum it Tollius: *Omnem malitiam superat, & eadem poenâ punit iniquum, in quo delinquit.* Mihi praeterea in quo legendum videtur in qua. MUNCK.

7 OCCUMBERET] Malim succumberet. MUNCK.

8 ANTAEUS SUB FORMA LIBIDINIS] Etiam ista habet ex Fulgent. Myth. Lib. II. cap. 7. quem vide, si tanti putes. MUNCK.

9 REGIONE CALYDONIAE] Immo Arcadiae. Vide quae annotavi ad Hygin. Myth. cap. 30. Alius fuit aper Calydonius, de quo idem Hyginus pag. 739. Anton. Liberal. cap. 2. & Ovid. Met. Lib. VIII. MUNCK. Hinc certe a Pausan. Lib. IV. cap. 15. p. 317. Hercules dicitur ὄρεον ἐπὶ τομίῳ καπρὸς πῆς Νηλίας πασι δέναι καὶ λαβεῖν παρὰ κείνων. quem jurandi morem imitati sunt in Elide athletae, & gy-

mnasii magistri. v. Pausan. L. v. c. 24. p. 441. Pro quibus Tyndareus equi extis utebatur apud eundem Lib. III. cap. 20. p. 262. Τυνδάρεως ὃς θύσας ἀνταῦθα ἵππον, τὴς Ἑλένης ἐξάρκας μνηστῆρας ἰσὰς ἐπὶ τῷ ἵππῳ τῷ τομίῳ. Fabulam vero ita explicat Heraclides P. Alleg. Hom. p. 453. Ὅλκ (Ἡρακλῆς) κάπρον μὲν εἶλε, τὴν μὲν ἐπιτολάσσειαν ἀνθρώποις ἀκολασίαν. ubi plura. Dicitur etiam haud procul ab hoc loco Hercules latronibus infestum saurum nomine interfecisse a Pausania Lib. VI. c. 21. p. 506.

10 QUA DE GERYONE] Prius de tollendum. MUNCK.

11 OLLA AEREA PUGNANS] Servius de Geryone ad AEn. VII. vers. 662. *Fingitur bicipitem canem habuisse, quia & terrestri & navali certamine plurimum potuit. Hinc Hercules vicit: qui ideo ad eum fingitur olla aerea transvectus, quod habuit navem fortem & aere munitam.* Χρύσειον δέπας appellat Apollodorus Lib. II. p. 100. Ed. Comm. MUNCK. De Geryonis fabula egi ad Hygin. fab. 30. & ad Albricum cap. 7. Χαλκίῳ λέβητι, ab Alexandro Ephesio, & ab Euphorione χαλκίῳ ἀιάτῳ Hercules profectus dicitur ad insulam

la aerea pugnans devicit. ¹ cui adhibito canē cum etiam diu pug-
nasset, canem occidit, & regnum Geryonis obtinuit. In quo no-
tatur allegorice, quod dictus Geryon duorum capitum canem ha-
buit, quia terrestri & navali praelio plurimum potuit. At eum Her-
cules olla aerea vectus adcessit, quia navem habuit fortem, qua
navigavit, armis aereis munitam. cuius canem occidit, quia po-
tentiam ejus comminuit terra & mari, ejusque obtinuit regnum.
Duodecima & ultima Herculis fortitudo legitur talis: Fuit quidam
² gigas Atlas nomine, in Mauritania, in monte altissimo coelum
ipsum contingente: qui coelum, ne caderet, humeris sustinebat:
& sidera, si quae cadebant, malleo fixa, coelo reponebat. Quem
cum adcessisset Hercules, ille, qui audierat de fortissimis illius viri-
bus, rogavit eum, ut, quia fessus erat coelum sustinendo, ipsum
aliquanto juvaret, donec quiesceret. quod Hercules libenter adnuit,
& humero subposito, coelum sustinuit. In quo intelligitur, quia ipse
Atlas ³ astrologus peritus fuit: & ideo coelum dicitur sustentasse, &
sidera cadentia coelo reposuisse. Hercules etiam fuit astrorum artis mul-

lam *Erytheam*, sive *Erythiam*, boum pulcherrima-
rum feracissimam. v. Eust. ad Dionys. Perieg.
vs. 558. qui *ollam* istam *aeneam* etiam per genus
navigii quoddam explicat. De insula *Erythia* He-
rodot. Lib. iv. cap. 8. & quando Hercules ex
Erythia has boves abegerit, docet Conon.
narr. 3. apud Photium p. 425. Sed ad rem.
Lebetem hunc aeneum, dictum ab aliis pocu-
lum sive scyphum, navigii fuisse genus do-
cebunt Athenaeus Lib. xi. Deipnosoph. cap.
5. p. 469. H. Junius Lib. ii. Animadv. cap.
3. pag. 82. 83. & Cl. Kuhnus ad Pausaniae
Lib. iii. cap. 16. p. 248. Apud Erythraeos,
Joniae gentem, Herculis Tyrrii statua colitur
stantis in rate lignea, de qua pluribus agit
Pausan. Lib. vii. cap. 5. pag. 534. Consule
etiam Diod. Siculum Lib. iv. p. 224.

I CUI ADHIBITO CANE] Lego *qui*. Q & C
confudisse haut raro librarios, discas ex iis,
quae scripsi ad Hyg. Myth. cap. 220. Caete-
rum canis hic *Orthrus* dictus fuit. Apollodo-
rus: Εἶχε δὲ φοίνικας βόας, ὧν ὡς βεκόλῃ Εὐρυ-
πίων, φύλαξ Ὁρθρὸς ὁ κύων δικέφαλος, ἐξ ἐχιδνῆς
καὶ τυφῶν γενημένον. *Gargittium* vocatum
ait Pollux Onomast. Lib. v. cap. 5. Ὁ δὲ Γη-
ρύωνος κύων, ὁ τὰς βόας φυλάττων, ἀδελφὸς ὡς ἔχει
Κερβερα, ἀνιέρθη δὲ ὑπὸ Ἡρακλέους. Τὸ δὲ ὄνομα αὐτοῦ
Γαργίτιον. Καὶ ἔχει μνημα ἐν Ἰθνηίᾳ. Caeterum
ut Q. & C, ita & Qu & K Graecorum inter se
commutantur, cum eadem illorum apud anti-

quos Latinos, ut hodie quoque apud Gallos,
fuerit pronunciatio. Hilarius sanè *Anquiram* di-
cit in Fragmentis pro *Ancyram*. Et in concilio
Galliae Feliciensi *Niquinta* legi pro *Niceta*. Nec
alià de causà *Quiricus* pro *Cyricus*, & *Quiri-
nus* dicitur pro *Cyrinus*. Hinc ergo *Quillenius*
pro *Cyllenius* etiam apud Ampelium cap. ix.
invenitur scriptum, nec tentari forsan à me
debuit. MUNCK. Hic canis *Orthus* ab Hesiodo
& aliis Hesiodum sequentibus nuncupatur. v.
Schol. Apoll. Rh. iv. Arg. vs. 1399. & Schol.
Pindari O. Isthm. prima vs. 15.

2 GIGAS ATLAS NOMINE] De hoc Atlante
Servius ad AEn. i. vers. 745. *Hic Atlas Iapeti
filius in Africā natus dicitur*. At idem de eo-
dem ad AEn. iv. vers. 247. *AETHERIS & diei fi-
lius*, cui poenae gratiā coelum impositum dicitur,
quod, ut quidam volunt, cum Titanibus steterit.
Confundit Atlantes. Etiam in Hygini Genealo-
giā duo Atlantes sunt, quorum alter Iapeti &
Clymenes filius dicitur, alter AETHERIS & Ter-
rae. MUNCK. Apud Eleos in Jovis templo in-
ter Panaeni picturas est ἑρμῶν καὶ γῆν Ἀτλας ἀνέ-
χων. παρέστη δὲ καὶ Ἡρακλῆς ἐκδέχων τὸ ἄχθος
ἐθέλων ἔ' Ἀτλαντῶ. v. Pausan. Lib. v. cap. ii.
pag. 402. Sic Atlas ἑρμῶν καὶ γῆν ἀνέχων & τὰ
ἑσπερίδων μῆλα φέρων caelatus est in arca Cypse-
li. Cui adpositus est ἀνὴρ ἔχων τὸ ἔ' φθος, & ἐπὶ
τῷ Ἀτλαντῶ ἐρχόμενος. i. e. Hercules. vid. Pau-
san. L. v. c. 18. p. 423. Apud eosdem Eleos,
ut

multum edoctus, qui scientiae comprehendendae ⁴ plenus gratia ad ultimos terrae fines adcessit: & cum eodem Atlante de scientia conferens, illum in aliquibus iuvit, opemque inpendisse fertur ad coelum sustentandum.

XXIII. *De Cerere.*

Ceres dea inter omnes deos deasque veterum ⁵ ultimo in ordine posita est: eo quod ejus subfragium omni humanae vitae ⁶ potissime veterum esse videbatur. Dicitur enim ⁷ dea frumenti & segetum, ac generaliter omnium feminum ac frugum, quae terra producit, sine qua specialiter natura deficeret: ideoque taliter pingebatur. Erat enim in figura matronae praecinctae, & pannis & calceis admodum rusticanae: ⁸ sedens super bovem, qui est animal culturae deputatum: quae manu dextra habebat ligonem, ad terram vertendam; & ⁹ brachio habebat adpensum calathum cum feminibus. Ab ipso quoque latere dextro habebat duos agricultores, quorum unus ligone terram ver-

ut Pausan. Lib. vi. cap. 19. p. 499. Ὁ δὲ περὶ τῆς θησαυρῶν καὶ ὁ τέταρτος ἀνάθημά ἐστιν Ἐπιδαμνίων. ἔχει μὲν πόλον ἀνεχώρητον ὑπὸ Ἀτλαντος· ἔχει δὲ Ἡρακλεία καὶ δένδριον τι παρὰ Ἐσπερίῳ, τὴν μηλιάν, καὶ περικλιγμένον τῇ μηλίᾳ τὸ δράκοντα.

3 ASTROLOGUS PERITUS FUIT] Servius ad illa Virgil. AEn. iv. 745. Docuit quae maximus Atlas. Hic (Atlas) quod annum in tempora dividerit, & primus stellarum cursus vel circulatorum, vel siderum transitum naturasque descripserit, coelum dictus est sustinere, quia nepotem suum Mercurium & Herculem docuisse dicitur; unde & Hercules coelum ab Atlante susceptum sustinuisse narratur, propter coeli scientiam traditam. MUNCK. Confule Diodor. Siculum Lib. iv. pag. 233. 234. Pausan. Lib. ix. cap. 26. p. 749. Inter primos philosophos recensetur à Diogene Laertio in prooem. §. i. Hujus Atlantis imaginem expressam proponit Philostratus II. Icon. 20.

4 PLENUS GRATIA] Lego, plenioris gratiae. MUNCK. Plut. de Iside & Osir. Tom. II. p. 367. Διὸς τὴν τυφῶνα Σήθ' αἰεὶ Αἰγύπτιοι καλεῖσιν, ὅτι ἐστὶ καὶ ἀδυναστεύον ἢ καταβιαζόμενον, καὶ τὸ μὲν ἡλίῳ τὴν Ἡρακλεία μυθολογεῖσιν ἐνδορυμένον συμπεριπολεῖν.

Ad C A P. XXIII.

5 ULTIMO IN ORDINE] Leg. Ultima in ordine. MUNCK.

6 POTISSIME VETERUM] Haec corrupta procul dubio. Fort. Potissimum veteribus. MUNCK.

7 DEA FRUMENTI ET SEG.] Hinc apud Athenaeum Lib. III. cap. 26. pag. 109. legimus ὁ τῆς ἀνὴρ τῆς Ἀρτεὶς ὁ νῦν καλεῖται δὲ, ἈΛΛΑ τὴν ἀρρημένον ὑπὸ τῶν ΣΙΤΟΥΣ καλεσμένης ΔΗΜΗΤΡΟΣ, καὶ ΣΙΜΑΛΙΔΟΣ. ὅπως γὰρ ἡ θεὰ παρὰ Συρακούσιν τιμᾶται, ὡς αὐτὸς Πολέμων ἱστορεῖ ἐν τῇ περὶ τῶν Μωρύχων. Ἐν δὲ τῷ πρώτῳ τῶν πρὸς Γέφυρας ἐν Σκώλῳ φησὶ τῷ Βοιωτικῷ ΜΕΓΑΛΑΡΤΟΥ καὶ ΜΕΓΑΛΟΜΑΖΟΥ ἀγάλματ' ἰδρύσθαι. Apud Tegeatas templum est Cereris ac Proserpinae, quas deas ibi vocant Κερειοφόρας. Pausan. Lib. viii. cap. 53. pag. 707. Vide Diodor. Siculum Lib. v. pag. 288. 289. 336. 337.

8 SEDENS] Sedens depingitur Ceres. Sic in Argolide est, Δήμητ' Προσύμνης καθήμεναι ἀγάλματ' ἐμείγα. Pausan. Lib. II. cap. 37. p. 198. Libro vero VII. cap. 21. pag. 577. de luco in urbe Patris: Τῷ δὲ ἄλλως ἱερῷ ἔχεται Δήμητ' ἉΥΤΗ ΜΕΝ ΚΑΙ Ἡ ΠΑῖΣ ἔστασι. τὸ δὲ ἀγάλματ' γῆς ἐστὶ καθήμενον. Lib. viii. cap. 37. pag. 675. conspicitur apud Arcadas una cum Διαιωνίᾳ Arcadibus propria Dea. Διαιωνία καὶ ἡ Δημήτης τε καὶ ὁ Δρόν, ἐν ᾧ καθέζονται, καὶ τὸ ὑπόθημα τὸ ὑπὸ τοῖς ποσὶ ἐστὶν ἐνός ὁμοίως λίθου.

9 BRACHIO HABEBAT ADPENS. CALATH. CUM SEM.] Athenaeus Lib. XIV. cap. 3. pag. 618. Σῆμ' ὅς ἐστι Δήλιος ἐν τῷ περὶ Παμάνων φησὶ, τὰ δῶρα καὶ τὰ χεῖρ' αὐτῆς καὶ αὐτὴν περικλιγμένην, ὅπως

C c c c c

ἔμει

vertebat, & alius semina spargebat. In manu vero sinistra Ceres tenebat falcem messoriam, & baculum ad terendum frumentum: à quo etiam latere erant duo alii agricolae, quorum unus metebat, & alius frumenta baculo triturbabat. Erat ergo Ceres inter duas arbores pomis onustas. Latere vero dextro desuper erat Juno dea nubium, imbrem spargens per fata. A sinistro vero erat Apollo, id est sol, suis radiis segetes exsiccans metendas.

αἰμάλας· συναθροισθέντα ὃ καὶ ἐκ πολλῶν ἐς μίαν γηρό-
μῃρα δέσμιον, ἔλκε καὶ ἰσχύς, καὶ τὴν Δήμητρα ὅτι
μῦρ ΧΑΟΉΝ, ὅτι ὃ ἸΟΥΛΩ. ὑπὸ τῷ ἐν τῷ Δήμη-
τρα Ὀρημάτων τὰς τε καρπῶν, καὶ τὰς ὕμνων τὰς
εἰς τὴν θεὸν ἔλους καλεῖται καὶ ἰσχύς. &c.

I ERAT ERGO &c.] Simulacra Cereris varia
fuere. Cereris in Oncio cultae, quae ab Arca-
dibus Ἐρινύς dicitur, statua ita exprimitur juxta
Pausaniam Lib. viii. cap. 25. p. 649. Τὸ μῦρ
δὴ τῷ Ἐρινύς, τὴν τε κίσην καλεῖται ἔχει, καὶ ἐν
τῇ δεξιᾷ δᾶδα. Apud eosdem Arcadas Lib. viii. cap.
37. pag. 675. 676. Ἡ μῦρ ἐν Δήμητρὶ δᾶδα ἐν
δεξιᾷ φέρει, τὴν ὃ ἑτέραν χεῖρα ἐπιβέβληκεν ἐπὶ
τὴν Δέσμιον. Ἡ δὲ Δέσμιον σκῆπτρόν τι καὶ κα-
λεῖται κίσην ἐπὶ πῶς γόισιν ἔχει τῇ ὃ ἔχειται τῇ
δεξιᾷ κίσης. Praecipue apud Phigalenses cap.

42. p. 686. ajunt καθεζομένη μὲν ἐπὶ πέτρα, γυ-
ναικί ὃ εἰκόναι τὰ ἄλλα πλὴν κεφαλῆν· κεφαλὴν ὃ
καὶ κόμην εἶχεν ἴσχυς, καὶ δρακόνταν τι καὶ ἄλλαν θη-
ρίων εἰκόνες περισσεύουσάν τῇ κεφαλῇ. Χιτὸν ὃ
εἰσεδεδυῖτο καὶ ἄκρας τὰς πόδας. δελφίς ὃ ἐπὶ τῷ χει-
ρὸς ἦν αὐτῇ, περιτεταμένη ὃ ὅρως ἐπὶ τῇ ἑτέρᾳ —
Μελαινὰν ὃ ἐπωνομάσκει φασὶν αὐτὴν, ὅτι ἡ θεὸς
μέλαιναν ἰδῆται εἶχε. Cereris Θεσμοφόρος statua
Thebis est, ὅσον ἐς στήνᾳ ἐστὶν ἐν τῷ φανε-
ρῷ. v. Pausan. Lib. ix. cap. 16. p. 742. Cur fa-
ces Cereri in manus dentur, non est quod quae-
ras. Inspice modo praeter caeteros Diodorum
Siculum Lib. v. pag. 288. quibus etiam in ur-
be Phocidis Stiride colitur. Pausan. L. x. c. 35.
pag. 889. Δήμητρα ὃ ἐπὶ κλησὶν Στιρίτιδι ἰερόν
ἐστὶν ἐν Στιρίδι. --- δᾶδας ἡ θεὸς ἔχεσθαι.

F I N I S.

AUGUSTINI VAN STAVEREN

I N

MYTHOGRAPHOS
LATINOS EXCURSUS VARII,*Quibus etiam Typothetarum Sphalmata emendata continentur.*

Pag. 2. Lin. 31. A. Adde: Homerus vocavit somnum mortis fratrem Iliad. Z. 231. quem Homeri locum ad partes vocat Pausanias lib. iii. cap. 18. pag. 253. Τῶν δ' ἀνδριάντων δ' Πανσανίης πλησίον ἐστὶν Ἀμβολογήρας Ἀφροδίτης ἀγαλμα ἰδρυμένον κατὰ μαντείαν, ἄλλα δ' ὕπνῳ καὶ θανάτῳ καὶ σφᾶς ἀδελφὲς εἶναι κατὰ τὰ ἔπη τὰ ἐν Ἰλιάδι ἡγηται. Qui lib. v. cap. 18. pag. 422. de Cypseli arca, in cuius latere expressa est γυνὴ παῖδα λούκον καθύδουτα ἀνέχουσα τῇ δεξιᾷ χειρὶ, τῇ δ' ἐτέρᾳ μέλανα ἔχει παῖδα καθύδουτ' ἰοικότα, ἀμφοτέρως διεσφραμμένους τὰς πόδας. Δημοῖ μὲν δὲ καὶ τὰ ἐπιγράμματα, συνίται δ' καὶ ἀνδρὶ τ' ἐπιγραμμάτων ἐστὶ, Θανάτον τε εἶναι σφᾶς καὶ Ὑπνον, καὶ ἀμφοτέροις Νύκτα αὐτοῖς προσφόν.

Pag. 3. lin. 29. B. De hoc Atlante consule Diod. Siculum lib. iii. p. 193. 194.

Pag. 4. lin. 36. A. Diod. Siculus lib. v. p. 334. de Titanibus: ὑπάρξαι δ' τ' ἀειθμόν ἐξ μὲν ἀνδρας, πέντε δ' γυναῖκας, ὡς μὲν τινες μυθολογοῦσιν, Οὐρανὸς καὶ Γῆς ὄντας, ὡς δὲ τινες φασίν, ἐκ τινος τ' Κερήτων καὶ μητρὸς Τιταίας, ἀφ' ἧς αὐτὰς ταύτης τελευτήσαν τ' ἀποσηγορίας ἀρσενας μὲν εἰν ἡμέας τὸν τε Κρόνον, καὶ Ὑπερίωνα, καὶ Κοῖον, ἔτι δ' Ἰαπετόν, καὶ Κερόν, καὶ τελευταῖον Ὀκεανόν. ἀδελφὰς δ' τέτταρ' αὐτῶν τὴν τε Ῥέαν καὶ Θέμιν, καὶ ΜΝΗΜΟΣΥΝΗΝ, ἔτι δ' Φοῖβην, καὶ Τηθύν. De qua Mnemosyne pag. 335. notat τ' δ' Τιτανίδων φασὶ Μνημοσύνην λογισμὸς εὐρεῖν, καὶ τὰς τ' ὀνομάταν θείας ἐκάστω τ' ἔντων τάξαι, δι' ὧν καὶ ἐηλέμεν ἑκάστα, καὶ πρὸς ἀλλήλους ὁμιλεῖμεν.

Consule de Titanibus eundem lib. iii. pag. 193.

Pag. 5. lin. 1. B. Post consule adde Diod. Siculum lib. iv. pag. 229.

Lin. 26. Post Pausan. Lib. VIII. cap. 14. adde, item lib. x. cap. 38. p. 896.

Pag. 6. lin. penult. A. in Munckeri nota pro Phoenice lege Phaeno. & lin. 3. B. adde; Pausanias lib. iv. cap. 30. pag. 354. Πρῶτος δ', ὡς οἶδα, ἐποιήσατο ἐν τοῖς ἔπεσιν Ὀμηρῶς Τύχης μνήμην. ἐποιήσατο δ' ἐν ὕμνῳ πρὸς τὴν Δήμητρα, ἄλλας τε τ' Ὀκεανὸς θυγατέρας καταριθμούμενος, ὡς ὁ μὲν Κόρη τῇ Δήμητρει παίζουσα, καὶ Τύχην ὡς Ὀκεανὸς καὶ Ταύτην παῖδα εἶναι, καὶ οὕτως ἔχει τὰ ἔπη.

Ἡμεῖς μὲν μάλα πᾶσαι ἀν' ἡμετέρον λειμῶνα
ΛΕΥΚΙΠΠΗ, ΦΑΙΝΩ' τε καὶ ἩΛΕΚΤΡΗ καὶ
ἸΑΝΘΗ
ΜΗΛΟΒΟΣΙ'Σ τε, ΤΥΧΗ τε καὶ ὈΚΥΡΟ'Η
καλυκῶπις.

Pag. 8. lin. 28. A. post v. 164. adde: Melite recte pro Melie in Apollodoro emendat Luc. Holstenius in notis ad Stephanum Byzantinum pag. 335. De Nereidum numero consulendus Doctiss. Valckenarius Animadv. ad Ammonium lib. iii. cap. 1.

Pag. 10. lin. 16. A. post 150. adde, Consule & Diod. Siculum lib. v. pag. 335.

Lin. 23. pro 7. lege 26.

Cc cc cc 2

Lin.

Lin. 30. B. Adde: ab Atlantiis Sol & Luna ex Hyperione & Basilea Urani & Titaeae, five Telluris liberis progeniti esse dicuntur. V. Diod. Siculus lib. III. p. 190. 191. ubi plura de Sole ac Luna eorumque parentibus.

Pag. 11. lin. 19. A. post *ibi Schol.* adde, Eadem, quae Hyginus, refert Diod. Siculus lib. v. p. 336. Κρόνος ὃ καὶ ῥέας λέγεται γένεσθαι τὴν τε Ἑστίαν καὶ Δήμητρα καὶ Ἥραν, ἔτι ὃ Δία καὶ Ποσειδῶνα, καὶ Αἰδῶν.

Lin. 11. B. post MUNCK. adde: Epimenides Cretensis dicit, Stygem Oceani filiam non Pallanti, sed Piranti nupsisse, & ex eo procreasse Echidnen, five Hydram. V. Pausan. Lib. VIII. cap. 18. p. 635.

Pag. 12. lin. 11. A. post vs. 119. adde: De Tritone plura dabit Pausanias lib. ix. cap. 20. pag. 749. & de Tritonum forma cap. 21. pag. 750.

Lin. 3. B. Adde: De Arcadibus, qui Jovem & Minervam sibi vindicant, haec refert Pausanias lib. VIII. cap. 26. p. 652. 653. In urbe Alipheira Διὸς τε ἰδρύσαντο Λεχεάτε βαμὸν, ὅτε ἐνταῦθα τὴν Ἀθηνᾶν τεκόντων, καὶ κρήνην καλεῖσι Τεττανίδα ἢ ἐπὶ τῷ ποταμῷ Τεττανί οἰκειέμενοι λόγον. Vide omnino lib. ix. cap. 33. pag. 777. in fine. Cretenses apud Diod. Siculum lib. v. pag. 339. Μυθολογοῦσι ὃ καὶ τὴν Ἀθηνᾶν καὶ τὴν Κρήτην ἐκ Διὸς ἐν ταῖς πηγαῖς τῆς Τεττανί ποταμῷ γέννησθαι, διὸ καὶ ΤΡΙΤΟΓΕΝΕΙΑΝ ἐπωνομασθῆναι &c.

P. 13. lin. 31. A. post v. adde, Pausan. Lib. ix. cap. 35. pag. 780. 781. ubi de earum quoque nominibus ac parentibus.

Lin. 27. B. Adde: Mimnermus dicit antiquiores Musas Coeli, juniores Jovis esse filias. v. Pausan. lib. ix. cap. 29. pag. 766. Aleman Musas e Coelo & Terra progenitas esse docet. vid. Diod. Siculus lib. iv. pag. 215.

Pag. 14. lin. 25. A. post *Leucosiam* adde: Acheloi filias facit etiam Pausanias lib. ix. cap. 34. pag. 778.

Pag. 15. lin. 10. A. pro hisce, lege Harpyiis.

Lin. 33. B. post 1353. adde: Epimenides Cretensis Echidnam Stygis & Pirantis filiam facit. v. Pausan. lib. VIII. c. 18. p. 635.

Pag. 16. lin. 4. A. adde. Spuriam Laji filiam fuisse tradunt alii. v. Pausan. lib. ix. cap. 26. pag. 760.

Lin. 18. post. 20. adde. Item Diod. Siculum lib. iv. p. 233.

Pag. 17. lin. 7. A. post cap. 18. Adde v. & Pausan. lib. ix. c. 36. p. 783.

Lin. 11. post *Casaubon.* adde; sed consule Pausan. lib. ix. c. 37. p. 784. cum Diod. Siculo lib. iv. p. 218. & Apollod. lib. II. cap. 4. §. 11.

Lin. 18. post 1093. adde, & Pausan. lib. ix. c. 36. p. 783 & deinceps lege ἔϕ plura de hac urbe Orchomeno.

Lin. 23. post 130. adde, sed Pausanias l. I. appellatam fuisse ab Orchomeno Minyae filio refert.

Lin. 11. B. adde: De urbe Arne Boeotiae ac Thessaliae vide Pausan. lib. ix. cap. 40. pag. 793.

Pag. 18. lin. 26. A. post *creditur*, adde: Vid. Pausan. lib. ix. c. 34. p. 779.

Pag. 20. lin. 47. post p. 492. adde: Plures interea Leucotheas fuisse finxit fabulosa antiquitas. Sic Halia Telchinum soror, & Neptuni uxor, quae sese in mare praecipitavit, Leucotheae nomine ab indigenis fuit culta. v. Diod. Siculus lib. v. p. 327. qui titulus tribui videtur inlustribus feminis, quae vitam in mari exstinxerunt.

Pag. 21. lin. 6. A. pro *variarant lege* *variarunt*.

P. 23. lin. 19. A. post v. 498. adde, Kuhnus ad Pausaniam lib. I. cap. 24. pag. 56. Laphystium Jovem eundem esse cum Jove *Φυξία* docet.

Lin. 48. post 200. adde: Varias variorum sententias ante alios profert Diod. Siculus lib. iv. p. 250. 251.

Pag. 25. lin. 31. A. pro *quartus* lege *quintus*.

Pag. 27. Lin. 34. B. post 423. adde: De Liguribus Diod. Siculus lib. v. p. 315. de Curetibus p. 334. de Sardiniae incolis lib. iv. pag. 236.

Lin. 37. post *fecerunt* adde, V. Kuhn. ad Pausan. lib. x. c. 38. p. 898.

Pag. 28. lin. 4. B. post 834. adde, Diod. Siculus lib. v. pag. 322. 323. dicit, Harmoniam Jovis & Electrae ex Atlante progenitae, non vero Martis filiam, Cadmo fuisse nuptam.

Pag. 33. lin. 31. A. post *Consulendi* adde, Pluribus de hac fabula agit Pausanias lib. VIII. cap. 2. p. 601.

Lin. 35. post *indicat* adde, item Pausanias lib. VIII. cap. 53. p. 707. etiam viros Dianae telis interfectos memorat, sed noster sequitur Diod. Siculum lib. iv. p. 275.

Fab. IX. in textu ejusdem paginae lin. 1. ad praeter *Chloridem* haec observa. Duae filiae Chloris & Amycle Latonae beneficio ab aliis dicuntur servatae: Sed Pausanias, Homerum imitatus, nullam e Niobes domo superstitem mansisse censet lib. II. cap. 21. p. 160. qui lib. v. c. 16. p. 417. haec adnotat, Μνημονόουσι ὃ καὶ (Elei) ὅτι Χλωρίς νικήσειν Ἀμφίονος θυγάτηρ μόνη λειφθεῖσα τῶ οἴκῳ σὺν ὃ αὐτῇ καὶ ἑνα παῖδιν ἐδάμ φασι τῷ ἁρσένῳ. Ἄδε ἐς τὰς Νιόβης παῖδας παρὶς αὐτῶ μοι γιγνώσκων, ἐν πῶς ἔχουσιν ἐς Ἀργεῖας ἰδὲ λῶσα.

Pag. 34. lin. 14. A. post *Mopsus* adde, Amphionem hunc etiam alium fuisse ab Amphione Thebano docet Thomas Gale ad Apollodor. lib. I. cap. 9. §. 9.

Lin.

Lin. 29. Τοῖς Lib. IX. praeponere: lib. iv. cap. 2. pag. 283. (Ἀφάρους) Νηλεὺς τὸ Κρητίδης ὃ Αἰόλῳ, Ποσειδῶνι ὃ ἐπικλῆσιν ἀνελπίδων ὄντα αὐτῷ φεύγοντα ἐξ Ἰωλκῆ Περίαν ἐδέξατο οἶκῳ καὶ τῆς γῆς οἱ ἴδωκε τὰ ἐπὶ θαλάσῃ, ἐν οἷς ἄλλαι τι ἦσαν πόλεις, καὶ ἡ Πύλος. ἔνθα καὶ ᾤκησε καὶ τὸ βασιλείον κατεστήσατο ὁ Νηλεὺς. Confule & Diod. Siculum lib. iv. p. 270. 271. & adde, Idem Pausanias.

Lin. 27. B. lege ἐπὶ ῥῆν. & lin. 28. adde post Μέλισσα, Qui tamen ab Hercule in hac pugna interfectus esse dicitur. Audi Schol. Apoll. Rhod. i. 156. Ἀναίρει ὃ αὐτὸν Ἡρακλῆς εἰς μῦθον μεταβληθέντα ἐν τῷ πρὸς Πυλίας πολέμῳ, κατὰ συμβεβηλὴν Ἀθηναίῳ, τῷ ῥοπάλῳ πλήξας ἐμπαγέοντα, ὥσπερ μέλισσαν τῷ κέντρῳ.

Pag. 37. lin. ult. B. adde, Diod. Siculus lib. iv. qui pag. 253. Amphinomen Jasonis matrem vocat, ejusdem nominis feminam inter Peliae filias enumerat p. 255.

Pag. 38. lin. 4. A. adde, De Jasonis virtute Diod. Siculus lib. iv. p. 244. qui pag. 245. scribit quatuor & quinquaginta heroas fuisse in navi.

Pag. 39. lin. 26. A. post familiare est adde, v. Mureti lib. i. Var. Lect. cap. 3.

Pag. 42. lin. 22. A. Adde: Vidimus saepe antiquissimorum heroum confundi aetatem, adeo ut posteri nihil certi de ea statuere queant. Herculem expeditioni huic interfuisse omnes affirmant, & quidem, ut nonnulli volunt, quum jam aliquos labores ab Eurytheo sibi inpositos obliisset, saltim ut Valerius Flaccus, post confectum leonem Nemeum. Confule celeb. P. Burm. ad Val. Flacc. i. 34. Si jam animum advertamus ad id, quod narrant Troezenii, Argonautis adesse non potuit Theseus; nam ajunt, ut testatur Pausanias lib. i. cap. 27. pag. 66. Herculem hujus leonis pelle jam indutum Troezenen venisse ad regem Pittheum, Theseo vix septem annos nato. Diversa plane videtur docere Ptolemaeus Hephaestionis apud Photium pag. 485. narrans, ὡς Μενέδημος Ἡλείῳ, Βανεία υἱὸς ἐπέδειξεν Ἡρακλεῖ πρὸς τῆς καθάρσεως ὃ Αὐγαίῳ κόπρῳ, ὥςτις ἀπὸ γένεσιν τὸ ποταμόν. Ὅν καὶ συμμαχῆσαι Ἡρακλεῖ ἐν τῷ πρὸς Αἰγαίαν πολέμῳ φασί, καὶ ἀναμειβόμενα ταφῆναι ἐν Λιπείῳ παρὰ λυκῇ δένδρῳ. ἀγῶνα ὃ θεὸς ἐπ' αὐτῷ Ἡρακλῆς ἐπάλλαισι ΘΗΣΕΪ. ἰσοπαλεῖς ὃ ὃ ἀγῶνι γλυκοῦνται, ἐρρίβη παρὰ τὸ διατῶν πρὸς ΘΗΣΕΩΣ, ἄλλῳ ἔτῳ Ἡρακλῆς. Qui labor praecessit victoriae de Amazonibus reportatae, Argonautica hac expeditione priori, in cujus gloriae societatem imprimis sese obtulit Theseus. vide quae notamus ad nostri Hygini fab. 30. quibus adde Pausaniam lib. v. cap. 11. pag. 401. de Jovis throno a Phidra elaborato agentem ἐπὶ ὃ τὸ κανόνιον τοῖς λοι-

ποῖς ὁ λόγος ἐστίν, ὁ σὺν Ἡρακλεῖ μαχόμενος πρὸς Ἀμαζόνες. ἀριθμὸς μὲν δὲ σὺν ἀμφοτέρων ἐς ἑνὴν ἐστὶ καὶ εἴκοσι, τέτακται ὃ καὶ Θησέας ἐν τοῖς συμμαχοῖς τῷ Ἡρακλεῖ. Utinam & nobis Menedemus ille Buneae filius hic adesset, qui nos hujus Augeae stabuli purgandi rationem doceret.

Pag. 43. lin. 4. B. pro filiam lege filium Telamonem &

Lin. 5. post pag. 312. adde, Pausan. lib. ii. c. 29. p. 179. 180.

Lin. 13. post ubi plura. adde, Pausan. lib. ii. cap. 29. pag. 179. narrat, Peleum ac Telamonem, ut matri suae, Phoci e Thetidis sorore progeneri novercae, placerent, fratris sui de medio tollendi consilium iniisse, ideoque eum ad quinquertium provocasse, aspero lapide pro disco usos, & Peleum, cum mittendi partes ei darentur, lapidem ita direxisse, ut fratrem Phocum uno ictu percussisset. Confer & pag. 180. & lib. x. cap. 30. pag. 872. Sed quoniam tam Telamon, quam Peleus, huic caedi adfinis erat, uterque in fugam se dederunt, & Peleus Phthiam, Telamon vero Salamina petiit, ut praeter Pausaniam, & Hyginum testatur Diodorus Siculus lib. iv. pag. 274.

Lin. 25. post B. adde; Litem dirimet Pausanias lib. ii. cap. 29. p. 177. 178.

Pag. 48. lin. 20. A. pro 23. lege 22. & adde: Hunc vero Neleum Codri filium cum Neleo Hippocoontis filio Pylio confundunt, quia juxta Pausan. lib. vii. cap. 2. pag. 524. Codri filii erant Μεισσηνοὶ μὲν τῶν ἀπὸ Πύλου τὰ πρὸς Κόδρῳ καὶ Μελάνθῳ (forte Κόδρῳ ὃ Μελάνθῳ) Ἀθηναῖοι ὃ ὄντες τὰ πρὸς μητρὸς.

Pag. 49. lin. 30. A. dele tamen, & lin. 31. post vs. 628. adde: Confer de Borea Hismario dicto Eust. ad Dionys. Perieg. vs. 29. qui ad vs. 423. fabulam de Orythiae raptu explicat. hinc ipsi Thraces vocantur Aquilonis filii. Diod. Siculus lib. v. pag. 323. de insula Naxo scribens ait, ᾤκησαν ὃ αὐτὴν πρῶτοι Θραῖκες, ἀπὸ τινος τοιαύτας αἰτίας μυθολογῶνται Βορέας χυλῶν παῖδες Βρέτης καὶ Λυκῆργος, οὐχ' ὁμομήτριοι.

Pag. 51. lin. 18. B. adde post seqq. Pausan. lib. ii. cap. 29. p. 178. ait οἱ Μινυαὶ τέ εἰσιν Ὀρχομενοῖς ὁμοῖοι, καὶ ἐπὶ Σκαρφείῳ τῇ Λοκρῶν καθήκοντι. Vide & lib. ix. c. 36. p. 783. & de Minyarum nobilitate p. 784.

Pag. 52. lin. 29. B. post MUNCCK. adde: Diod. Siculus lib. iv. p. 248. ὁμοίως ὃ καὶ τὸ Ἡρακλεῖα τινὲς παραδιδάσκουσι πρὸς ὑδρείαν ἐξεληθόντα κατὰ τὴν Ἀσίαν ὑπὸ τῶν Ἀργοναυτῶν ἐπὶ τῆς χάριτος ἀπολειφθῆναι.

Pag. lin. 37. post MUNCCK. adde. Illa in Propontide a mala manu profecta esse cum doctissimo Swindio statuo, ex fab. 18. quippe tex-

tui adfuta, ubi Hyginus dicit *Lycus rex insulae Propontidis*. Si & haec Hygini sunt verba. De Mariandynis Schol. Apoll. Rhodii II. 140. 181. & Eust. ad Dionys. Perieg. 787. & 791. & confer Cellarium lib. III. cap. 8. §. 3.

Pag. 54. Lin. 37. B. lege *qui*, ut Hyginus paullo ante *fab.* 18.

Pag. 55. l. 43. A. post *ausim* adde: De Hercule vero haec adnotat Diod. Siculus lib. IV. p. 245. Τὸς ὃ δὲ ἀριστοὶς συνελθόντας ἐλέαξ σφῶν αὐτῶν στρατηγὸν Ἡρακλῆα, ἀποκρίναντας κατ' ἀνδρείαν.

Pag. 56. lin. 34. A. Post vs. 687. Adde, Diod. Siculus lib. IV. p. 245. de hac navi confulendus.

Lin. 19. B. Post pag. 69. adde, Tzetz. ad Lycophron. vs. 175. p. 24. & Diod. Siculum lib. IV. p. 256.

Pag. 59. Lin. 20. A. lege *ἐραυόν*.

Pag. 61. lin. 34. A. post v. 250. adde, Pausan. lib. VIII. cap. 40. p. 682.

Pag. 62. lin. 36. A. Post *Ancaeus alter*. *Tiphys* scribendum esse aperte docet Pausanias lib. IX. cap. 32. p. 774.

Lin. 16. B. post 255. adde: Arcadiae regem a quibusdam dici docet etiam Servius ad III. AEn. 209.

Pag. 63. lin. 19. A. adde: Rem latius exponit Diod. Siculus lib. IV. p. 247. 248. ubi refutat eos scriptores, qui filios a patre excaecatos, & ipsum Phineum a Borea, ut is refert, non a Jove eadem calamitate adfectum esse finxerunt.

Lin. 17. B. Adde: Hos ἀδελφοὺς Κλειοπάτρεα vocat Diod. Siculus lib. IV. p. 247.

Pag. 67. lin. ult. B. adde, Diod. Siculum lib. IV. pag. 250. ἀπειθαρχεῖν ὃ καὶ τῷ τεμένει τεῖχος καὶ φύλακας πολλὰς ἀεισῆσιν τῶν ἐκ τῆς Ταυρεῖας, ἀφ' ὧν καὶ τερατώδεις ὄντα τοῖς Ἑλλήσι παραδῆναι μύθος. Ἀλκιβιοδῶς γὰρ, ὅτε περὶ πᾶνοι ταῦροι πρὸς τὸ τέμενος ἐπαύχεον, δρᾶσκον δ' αὐτοῖς ἐτήρει τὸ δέρας· ἀπὸ μὲν τῶν ταύρων μετανεχθείσης τῆς ὀμανυμίας ἐπὶ τὴν ἑβραῶν ἰχθύν, ἀπὸ δὲ τῆς κατὰ τὴν ξινοκτονίαν ἀμότητος, πῦρ πνεῖν μυθολογείν.

Pag. 68. lin. 5. B. Pausanias tamen lib. VIII. cap. 18. p. 636. vocat ἀδάμαντα λίθον ὅντα ἰχυροτάτην. Unde quidquid domari sive frangi nequit, ἀδαμάντινον dici videmus.

Pag. 69. lin. 30. A. adde, Diod. Siculum lib. IV. p. 251.

Pag. 72. lin. 40. A. De hac historia Diod. Siculus lib. IV. p. 249. 250. 253. 254. 255. 256.

Lin. 24. B. adde, Diod. Siculus lib. IV. p. 248. matrem vocat Hecaten Persae filiam. vide & pag. 249.

Pag. 73. lin. 9. A. post MUNCK. adde, Pausan. lib. II. cap. 3. pag. 118. 119.

Lin. 34. B. post pag. 560. Adde, Pausan. lib. II. cap. 3. p. 118. & lin. ult. post *Apollinis uxor* adde, Vid. Pausan. lib. I. cap. 28. pag. 68.

Pag. 74. lin. 1. A. pro *Θ*. lege *Ο*.

Lin. 8. B. Pro *Euripedem* lege *Euripidem*. &

Lin. 25. B. Post *consule*, adde Diod. Siculum lib. IV. pag. 257. & 258. pluribus rem narrantem. Item

Pag. 75. lin. 19. A. Adde: Hinc a Pausania lib. I. cap. 5. p. 13. forsan pingitur cum Oeneo Pandionis filio notho, quamquam postea ab eodem natu maxime filiorum Pandionis ab eodem vocatur. De Aegaeo Oioleici filio vide Pausan. lib. III. cap. 15. p. 245.

Lin. 2. B. Adde: Confer Diod. Siculum lib. IV. pag. 251. ubi plura de ejus reditu, de quo diffentiunt veteres.

Pag. 77. in Textu lin. 6. ad illa Hygini verba fab. 27. REGNUMQUE AVITUM POSSEDDIT haec adnota: Historiam confundit Hyginus, in Atheniensium gratiam a nonnullis confictam, tradentibus, Aetam esse in regnum restitutum a Medo nepote Persen trucidante, qui Multis Asiae, quae supra Pontum est, locis peragratis Mediam a se denominatam occupavit, ut narrat Diod. Siculus lib. IV. pag. 258. 259.

Pag. 78. lin. 15. A. adde: De Gigantibus consule Diod. Siculum lib. III. p. 203. & lib. V. p. 338. 339.

Lin. 15. B. adde: Viri eruditionis fama illustres, Johannes Arntzenius & Thomas Wopkensius, in literis ad me datis magno verborum honore pro utriusque humanitate hanc meam laudant ac probant emendationem, in eo tamen consentientes, ut τὸ *Naxi* substituatur τῷ *Naxo*. Fateor de eadem emendandi ratione illud *Naxi* proscripsero mihi in mentem venisse. Habebam enim in comperto, Nepotem dixisse *plurimum* Cyprum vixit, & J. Caesarem *Pompejum* Cyprum *visum*: aliosque ita locutos esse haud me fugiebat, quod ante cl. Davis. & Oudendorp. ad J. Caesarem lib. VIII. de B. G. in prol. ad Balbum Vossius jam in Grammatices institutionibus observarat. Sed quia, quem tractabam, erat Hyginus, qui fab. 247. bis dixerat *Delo* pro in insula *Delo*, & hunc casum amare videbatur, *Naxi* reponere non sustinui; credebam enim, si *Naxi* typis expressum fuisset, criticos in τὸ *Naxo* fuisse mutatueros. Sed ut, quod res est, fatear, nondum mihi displicet illud *Naxi*, quare jam perpensis Artis criticae praeceptis, quae dictant, ut, quantum fieri possit, emendans literarum ductus sequatur, pedibus in horum virorum sententiam ire non dubito. Ceterum Diod. Siculus lib. V. pag. 324. 325. meam emendationem firmat. nam illa insula, de qua agit, prius Strongyle, postea ab his Aloeidis *Dia* adpellata. Deinde *Naxus* dicta fuit. Vide Not. ad fab. 47. sed Diod. Siculus nullam cervae ab

Apol-

Apolline aut Diana inmissae facit mentionem.

Pag. 79. lin. 39. B. adde: Alius poeta dicit Alcmenam ex Amphiarao & Eriphyle esse progenitam. v. Pausan. lib. v. p. 17. p. 420. Sed quanta in veterum fabulis confusio! Lyfidice enim Pelopis filia, quae Electryonis uxor, & Alcmenes mater dicitur, Eurymeda vocatur a Diod. Siculo lib. iv. pag. 217. ubi in margine scribitur, *Εὐρυδίκη*, in versione *Lyfidice*, hujus versionis auctore alios scriptores secuto. Denique in alia omnia abit Pausanias, qui lib. viii. cap. 14. pag. 627. Lyfidicen Pelopis filiam facit, non Alcmenes, sed Amphitryonis Alcmenes mariti matrem, de Arcadum fabulis haec adnotans *Γενέσθ' ὃν Ἀμφιτρύωνα καὶ Λαονόμοις Ἀλκαίῃ τῆς Γένειο γυναικὸς Φενεάδῃ, καὶ ἐκ ἐκ τῆς Πέλοπ' Ἀρσιδίκης.*

Pag. 80. lin. 28. A. *τῷ Servius* praeponere *Diod. Siculus Lib. IV. p. 217.*

Lin. 32. B. post. 147. adde: Confule Pausan. lib. ix. cap. xi. pag. 732.

Pag. 81. lin. 6. A. adde, Diodorus Siculus lib. i. p. 21. & lib. v. p. 342. duos Hercules confundi, prioris matrem ignorari, sed Alcmenae filium, qui multa secula post Herculem priorem floruit, antiquissimi herois vestigia aequis passibus pressisse & sibi quoque viam ad superos muniisse, docet. Adde: De Iphicle plura sunt memoranda, quibus & alia Herculis facinora ab Hygino omissa, inlustrantur. Hic Iphicles, fertur periisse cum τῇ κατὰ Λακεδαιμόνα μάχῃ a Plutarcho de Frat. Am. Tom. ii. pag. 492. quam pugnam latius describit Quaeft. Rom. pag. 285. τῇ ΔΙΚΥΜΝΙΟΥ παιδὸς ΟΪΩΝΟΥ καὶ κύνα φονδθέντ' ὑπὸ τῷ Ἰωποκοωνίδῃ, (Hercules) ἀναγκαθεὶς μάχην συνάψαι, τῇ τε ἄλλων φίλων πολλὰς ἀπέβαλε, καὶ τῇ ἀδελφῶν Ἰφικλῆα. Huic consentit Apollodorus, qui lib. ii. cap. 7. §. 3. pag. 131. de hac eadem pugna agens ait κατὰ τὴν μάχην, αὐτὸς τε (Κηφάδης) καὶ οἱ παῖδες αὐτῶν τελευτῶσι. καὶ πρὸς τέτοις Ἰφικλῇ οὗ τῷ Ἡρακλέους ἀδελφῷ. Lege Ἰφικλῆς. Ita eum vocat Schol. Pindari O. Nem. i. vs. 54. ipse Theocritus Idyll. xxiv. 2. Pausanias lib. iii. cap. 15. pag. 244. qui Herculis pugnam cum Hippocoontis filiis propter OEonum occisum adcurate describit, nullam Iphiclis in hac pugna caesi facit mentionem, imo in alia omnia discedit lib. viii. cap. 14. pag. 629. Ἰφικλῆς ὃς Ἰολάος πατὴρ ἦν ἵκα ἐμαχέσατο Ἡρακλῆς πρὸς Ἡλείας τε καὶ Αὐγείαν τὴν περὶ τὴν μάχην τότε ὑπὸ τῷ παῖδων ἐπρώτῃ τῷ Ἀκτορῷ - - - κάμνοντα κομίζουσιν οἱ περὶ σήκοις εἰς Φινεὶν ἐνταῦθα ἀνὴρ Φινεάτης αὐτὸν Βυφάγῳ καὶ ἡ τῷ Βυφάγῳ γυνὴ Πράμνῃ - - - ἀπεθανόντα ἐκ τῷ τραύματι ἔβαψαν. Sed e Palmerio in Opt. Auct. Gr. pag. 418. Diodorum Siculum Apollodori ac Plutarchi verba firmare discimus. Hic OEonius Licymnii filius vocatur ἀνεψιὸς Ἡρακλέῃ a

Pausania, quia, ut testatur, Licymnius erat Alcmenae frater: sed frater Alcmenae nothus vocatur a Pindaro Olymp. Od. vii. 50. ubi Schol. πῶς ὃ νόθος ἀδελφὸς Ἀλκμήνης; Ἀλκμήνη μὲν ἐξ Ἡλεκτρύωνος καὶ Ἀρσιδίκης τῆς Πέλοπος θυγατρὸς, γνησίας γυναικὸς Δικύμνῳ ὃς ἐξ Ἡλεκτρύωνος καὶ Μιδέας γυναικὸς, Φρυγίας τὸ γένος. Vide de eo P. Leopard. iv. Emendat. 9. Jam de OEono Licymnii filio a caeteris diffentiens haec praedicat Pindarus Olymp. Od. x. 76.

Στάδιον μὲν ἀείσδουσιν εὐδύδρομον,
Προσὶ τρέχων παῖς ὁ Δικυμνίς
Οἰωνὸς ἦκεν ὃ Μιδέαθεν
Στρατὸν ἐλαύνων.

Hoc diffidium vidit Scholiastes τὸν ὃ Οἰωνὸν Πίνδαρος, ὡς ἤδη ἠνδραμῶν, νικῆσά μ' φησι στάδιον πρὸς τὴν πρώτῃν θέσιν τῷ Ὀλυμπίῳ. ἐνιοὶ ὃ παῖδα ὄντα αὐτὸν, ὑπὸ τῷ Ἰωποκοωνίδῃ διεύργει. Inter eos est Pausanias l. i. Οἰωνὸς ἡλικίαν μὲν μετράκειον - - ἀφίκετο εἰς Σπάρτην ἅμα Ἡρακλεῖ. περὶ δὲ καὶ θεωρῶν τὴν πόλιν, ὡς ἐγένετο κατὰ τῷ Ἰωποκωνίδῃ τὴν οἰκίαν, ἐνταῦθα οἱ κύων ἐπιφέρει οἰκὸς ὁ δὲ τυγχάνει τε ἀφίει λίθον ὁ Οἰωνὸς, καὶ καταβάλλει τὴν κύνα. ἐπεκθῆσιν ἐν τῷ Ἰωποκωνίδῃ οἱ παῖδες, καὶ ΡΟΠΑΛΟΙΣ τύποντες κατεργάζονται τὸ Οἰωνόν. Apollodorus lib. ii. cap. vii. §. 3. p. 130. Τὸν Δικυμνίς παῖδα ἀπέκλειναν. θεωρῶν τῷ αὐτῷ τὰ Ἰωποκωνίδῃ βασιλεία, ἐκδραμὼν κύων τῶν Μολοτικῶν ἐπ' αὐτὸν ἐφέρει, ὃς βαλὼν λίθον ἐπέτυχε τῷ κυνός. ἐκτεροχάσαντες ὃ οἱ Ἰωποκοωνίδαι, καὶ τύποντες αὐτὸν τοῖς ΣΚΥΤΑΛΟΙΣ ἀπέκλειναν. Recte σκυτάλοις utitur Apollodorus ῥοπαλοῖς, quia caedes haec fiebat a Laconibus, quibus σκυτάλον & σκυτάλιον vocabatur ῥοπακλον, sive βακτηρία ἀκροπαγής. Confule Suidam & Schol. Aristophan. in Avib. vs. 1283. Ligneis autem clavis pro armis usi fuere antiquissimi homines. Vide de Herculis ῥοπαλῳ Diod. Siculum lib. i. p. 21. De Periphetae & deinde Thesei κορύνη Plut. in Theseo pag. 4. Unde Horatius lib. i. Satyr. iii. vs. 101. Unguibus & pugnis, dein fustibus atque ita porro Pugnant armis, quae post fabricaverat usus. Ceterum de Hippocoontidis nihil addam, nisi quod unus ex Hippocoontis filiis a Plutarcho in Theseo pag. m. 14. vocatur Ἐνέροφορος, cum a Pausania l. i. p. 243. adpelleretur Ἐναραφόρος. Quomodo pro Ἐμάρσορος legendum est in Apollodoro lib. iii. cap. 10. §. 5. Doctiss. Th. Gale legit Ἐναραφόρος.

Lin. 2. B. post vs. 32. adde: Quae recte parerga vocantur, quippe ab Hercule in duodecim laboribus absolvendis occupato confecta. Sic Antacum Busirim & Emathionem interfecit, ex Hesperidum hortis mala aurea petiturus. vid. Diod. Sicul. lib. iv. p. 233.

Lin.

Lin. 13. post *Consule* pone Diod. Siculum lib. iv. p. 217. 219.

Lin. 25. Pro *Eurysthaeo* lege *Eurystheo*.

Lin. 45. Adde Diod. Siculum, qui lib. iv. p. 260. omnes Eurysthei filios ab Heraclidis interfectos esse narrat, & quae notavi in Obs. Misc. Vol. x. Tom. III. p. 383. 384.

Pag. 82. lin. 12. A. adde. A Diodoro Siculo lib. iv. pag. 218. Juno inmisisse dicitur, ut a nostro Hygino.

Lin. 14. B. post *Heliconum*, adde: Qui Leo Parnasius vocatur a Pausania lib. i. cap. 27. p. 66.

Pag. 83. e textu lin. 4. *Exque ejus felle sagittas tinxit.* v. Pausan. lib. ii. cap. 37. p. 199. (qui unum huic hydrae fuisse caput, sed Pisandrum Camirenses, ut miraculum augeret, plura ei dedisse, censet.) & Diod. Sicul. lib. iv. p. 220.

Lin. 29. A. in notis, adde: Forte legendum *ad Treton*. Diod. Siculus lib. iv. p. 219. *διέτριβε ὁ μάλιστα μεταξύ Μυκητῶν καὶ Νεμεάας πρὸς τὸ καλὸν δὲ συμβεβηκότες ΤΡΗΤΟΝ.*

P. 84. lin. 32. A. adde: Herculem vivum hunc aprum in Eurysthei conspectum adduxisse dicit Diod. Siculus lib. iv. p. 220.

Lin. 20. B. adde: Diod. Siculus lib. iv. p. 221. *τὴν χρυσοκέρων ἔσαν ἔλαφον* vocat, ubi plura de hoc opere.

Lin. ult. post *statuunt*, adde: in quibus est Pisander Camirensis. vide Pausan. lib. viii. cap. 22. pag. 640. qui pluribus de his avibus agit, ut & pag. 641. Item Diod. Siculus lib. iv. p. 221.

Pag. 85. lin. ult. A. post 178. adde, quae ad hunc locum inlustrandum notavi in Obs. Misc. Vol. x. Tom. II. p. 297. 298. Doctissimus Wopkensius mecum per literas communicavit locum Lactantii i. 9. 2. qui eodem modo *egeri stabulum* dixit, de quo finis egeritur.

Lin. 9. B. post 486. adde & Diod. Siculum lib. iv. p. 238. Verum Augeam non ab Hercule interfectum, sed senio confectum e vita excessisse, docet Pausanias lib. v. cap. 3. pag. 379. 380. ubi caetera de bello ab Hercule Eleis inlato, in quo etiam juxta quosdam Dameon Phliuntis filius, qui Herculi opem ferebat, cecidit. v. lib. vi. cap. 20. p. 504.

Lin. 42. adde: Plures habuisse adjutores atque operum socios putat Diod. Siculus lib. iv. p. 256. qui pag. 221. dicens Augiae stabulum, nemine adjuvante, purgasse, monstrat, se narrare fabulas de Hercule a poetis fictas, quibus ipse nullam fidem habet. Ceterum Jolaum equitandi peritissimum Herculis currum rexisse praeter citatos a me scriptores docet etiam Pausanias lib. v. cap. 8. p. 393. Confer cap. 17. p. 421. De Jolai ara juxta Alcmenes aram apud Atti-

cos Pausan. lib. i. cap. 19. p. 44. De templo, quod Hercules Jolao exstruendum curavit, & divinis honoribus in Sicilia eidem habitis, Diod. Sicul. lib. iv. p. 231. De populo in Sardinia ab hoc heroë Jolaeo dicto, pag. 235. 296. quocum confer Pausan. lib. vii. cap. 2. pag. 524.

Pag. 86. lin. 38. A. adde: Consule Pausan. lib. i. cap. 27. p. 66. 67. & Diodorum Siculum. Lib. iv. pag. 222.

Lin. 5. B. post *videndi* adde, Diod. Sicul. lib. iv. p. 223.

Lin. 43. lege ab Hercule ac Thefeo.

Lin. penult. adde: Diod. Sicul. lib. III. p. 188. & lib. iv. p. 224. 234.

Pag. 87. lin. 31. B. post *adnotavit* adde: Sed vide Diod. Siculum lib. iv. p. 224. 225. qui Herculem Geryoni templum posuisse narrat p. 231.

Lin. 44. De Geryonae cadavere figmentum a Pausania detectum vide lib. i. cap. 35. pag. 87.

Pag. 88. l. 3. A. scribe p. 232. 233.

Lin. 10. Hinc eidem templum *Κυνόσαργες* videtur Athenis dicatum. Pausan. lib. i. c. 19. p. 44. De hoc labore Diod. Siculus lib. iv. p. 232. qui alio ordine hos labores enumerat.

Lin. 18. post *egere* pone, Diod. Siculus lib. iv. p. 225.

Pag. 89. lin. 8. A. post *vs. 994.* adde: Diod. Siculum lib. iv. p. 242.

Pag. 90. lin. 7. B. Aetolis donasse scribit Diod. Siculus lib. iv. p. 241.

Pag. 91. lin. 5. A. Amaltheae etymon explicat Diodorus Siculus lib. iv. p. 241. qui latius de Amaltheae cornu agit lib. III. p. 201. 202.

Pag. 92. lin. penult. A. adde: Octo liberis Herculem vitam eripuisse dicit Tzetzes ad Lycophron. vs. 662. Pausanias refert, Thebanos, qui Megarae liberorum sepulcrum ostentant, addere, Herculem etiam Amphitryonem de medio fuisse sublaturum, nisi lapide a Minerva misso ictus in somnum incidisset. lib. ix. cap. xi. p. 731. qui lib. x. cap. 29. p. 870. negat Megaram ab Hercule interfectam, sed dimissam esse post factam liberorum caedem ait, & Diodorus Siculus adjicit Megaram deinde Jolao in matrimonium ab Hercule datam esse, eumque deinceps Joles Euryti filiae nuptias ambiisse. v. lib. iv. pag. 219. 236.

Lin. 4. B. post 474. adde: A Medea Thebis fanatum esse Herculem docet Diod. Siculus lib. iv. p. 258.

P. 93. lin. 4. A. adde: Alia itidem Diod. Siculus lib. iv. p. 236. 237. Pausan. lib. III. cap. 21. p. 265. & lib. x. cap. 13. p. 830. Hinc ab Arcadibus, ut idem lib. viii. cap. 37. pag. 675. docet colitur Hercules *ἡρώποδα Ἀπόλλωνα ἀφαιρούμεν*.

Lin. 28. adde: Secundum Palaephatum cap.

42. Laomedon, secundum Diod. Siculum lib. iv. p. 237. Lamum.

Lin. 9. B. post 263. adde, Diod. Siculus lib. iv. p. 272. Hippodamiam & Βούρα vocat filiam.

Lin. 16. post *docent*, adde, Diod. Sicul. l. iv. p. 271.

Lin. 18. adde: De alia Lapitharum pugna vid. Diod. Siculus lib. iv. p. 242. qui p. 272. de hac pugna egit.

Pag. 94. lin. 32. A. adde, Pausan. lib. x. c. 33. p. 895.

Pag. 95. lin. 40. adde: Confer Diod. Siculum lib. iv. p. 241. 242.

Lin. antepenult. B. adde: Filii, de quibus Scholiastes Sophoclis agit, sunt Toxeus, Molion, & Pytius. v. Diod. Sicul. lib. iv. pag. 243.

Lin. 96. A. Alio modo rem refert Diod. Siculus lib. iv. p. 236. 237. 243.

Lin. 25. B. adde: Lichan occidisse simpliciter narrat Diod. Siculus l. i.

Pag. 97. lin. 24. A. post *Philoctete* adde, Diod. Siculum lib. iv. p. 243.

Pag. 98. lin. 16. A. Herculis immortalitatem Argonautis praedixerat Glaucus. v. Diod. Sicul. lib. iv. p. 251. Ad illustranda vero cl. Munckeri, hunc Herculis cum Servatoris nostri in coelos adscensu comparantis, verba in primis facit illa fabula, quam profert Diod. Siculus, qui postquam lib. iv. p. 243. de pyra a Philoctete accensa, adnotaverat, quod εὐθὺς δὲ καὶ κεραυνῶν ἐκ τῆς ἀφείχοντο πισόντων ἢ πυρὸς πᾶσα κατεφλέχθη, p. 144. haec adjicit μετὰ τὴν ἀποθέωσιν αὐτοῦ, Ζεὺς Ἦραν μὲν ἔπεισεν ὑποποιεῖσθαι τὴν Ἡρακλεία, καὶ τὸ λοιπὸν εἰς τὸ ἅπαντα χρόνον μητρὸς εὐνοίαν παρέχεσθαι. Denique haec ridenda superius dictis adfuit: τὴν δὲ τίκωνσιν αὐτῇ γυνεὶ φασὶ τοιαύτην τὴν Ἦραν ἀναβᾶσαν ἐπὶ τὴν κλίνην, καὶ τὴν Ἡρακλεία προσλαβόμενὴν πρὸς τὸ σῶμα, διὰ τῶν ἐνδυμάτων ἀφείναι πρὸς τὴν γῆν, μιμνήμενὴ τὴν ἀληθινὴν γυνεῖσιν ἔπειρ μέλει τῇ ἴνῃ ποιεῖν τὰς βαρβάρους, ὅταν θεῶν ὑδὸν ποιεῖσθαι βέλονται. Ceterum quae de Hercule in coelos sublato fabulati sunt, eadem de aliis finxerunt Ethnici utriusque sexus heroibus, ut de Basilea Solis ac Lunae filia, Diod. Siculus lib. III. pag. 191. πάντων δὲ τὸ πρὸς αὐτὴν πάλαι ἐλέγντο, καὶ τινῶν ἀνιχομένων τῷ σώματι ἐπιγυνεῖσθαι πλῆθος ὁμβρεῖ καὶ συνεχῆς κεραυνῶν πλώσεις. εἰταῦθα δὲ τὴν μὲν Βασίλειαν ἀφανῆ γυνεῖσθαι. &c. Modestius de Aristaee in coelum evecto loquuntur, ut lib. iv. p. 282. περὶ δὲ τὸ ὅριον τὸ καλέμενον Αἴμον οἰκήσαντιά τινα χρόνον ἀφαντοὺς γυνεῖσθαι καὶ τυχὴν ἀθανάτων τιμῶν &c. Verum de Romulo in deos relato eadem fuisse commentos Romanos quis ignorat? v. Plut. in Romulo p. 34. qui pag. 35. plura hujus mirae in coelum trans-

migrationis exempla e Graecorum fontibus hausta profert. quae fabulae manarunt, ut opinor, ex historia vera Henochi & Eliae, quae purioribus sacris initiatos non fugit, in primis vero ex Eliae in coelos introitu, de quo lib. II. Reg. c. 2. vs. 11. agitur.

Lin. 34. adde: De Deianirae sepulcro v. Pausan. lib. II. cap. 23. p. 164.

Lin. 5. B. Alio modo Aethrae & Neptuni concubitum referunt Troezenii, qui eam inde Minervam Apaturiam dici coepisse addunt. v. Pausan. II. 33. p. 189.

Pag. 99. lin. 30. A. post *ἀπέκτειναι* adde: Κορυήτην nomen esse appellativum sive cognomen ab armis, quibus utebatur, desumptum praeterquam ex Plutarcho patet etiam e Diodoro Siculo lib. iv. p. 262. quo cognomine eandem ob causam insignitus fuit Areithous, de quo Pausan. lib. VIII. cap. II. p. 621.

Lin. ult. adde: Hunc Epidaurium fuisse, aeque ac Plutarchus, docet Pausanias lib. II. cap. I. p. 112.

Lin. 11. B. adde: De loco, quo is habitavit v. Diod. Sicul. lib. iv. p. 262. & Pausan. lib. II. cap. I. p. 111. 112. ubi plura.

Pag. 100. lin. 31. B. Eadem, quae Hyginus, narrat de Procruste Diod. Siculus lib. iv. p. 262. ubi de Sinnidis propinqui caede purgatus sit Theseus, docet Pausanias lib. I. c. 37. p. 90.

Pag. 101. lin. 1. B. adde, Pausan. lib. I. cap. 27. p. 66. καὶ ὅς περ τε Καλυδῶνα καὶ Ἐρύμανθον, καὶ τὴν Κορινθίαν ἐν Κερκυραῖσι. Sed in eodem Pausania lib. II. cap. I. p. 111. scribitur τῆς δὲ Κορινθίας ἐστὶ γῆς καὶ ὁ καλέμενος Κερκυραῖς, ἀπὸ τῆς Κέρως τῆς Ποσειδῶνος. ubi Sylburgius Κερκυραῖς & Κέρως legit, ut & Micyllus ad Ovidii locum. Hic aper multos etiam homines confecerat. v. Diod. Sicul. lib. iv. p. 262.

Lin. 8. B. adde: vivum taurum a Theseo Athenas perductum, & ab Aegaeo Apollini immolatum esse, docet Diod. Siculus lib. II. pag. 262.

Pag. 102. lin. 29. A. Plura a Talo inventa enumerat Diod. Siculus lib. iv. p. 277. adde: A Neptuno hunc taurum Minoi inmissum esse tradunt Cretenses, quod Minos mari, Graeciam adluenti, longe lateque imperans Neptunum non, ut decebat, colebat. v. Pausan. lib. I. c. 27. p. 66. qui lib. III. cap. 18. p. 255. ita scribit τὸν δὲ Μίνω καλέμενον Ταῦρον, οὐκ οἶδα, ἀντ' ὅτι πιπτοῖς Βαθυκλῆς διδιδόμενον τε καὶ ἀγόμενον ὑπὸ Θησέως ζῶντα. Diod. Siculus lib. iv. p. 277. in eo differt ab Hygino, quod narrat. μυθολογῶν γὰρ πρὸς τῶν τῶν χρόνων Μίνω κατ' ἐνιαυτὸν συνήθως καθιερεῖν τὴν κάλλιπον τῇ γινομένην ταύρων πρὸς Ποσειδῶνα, καὶ θύειν τῶν πρὸς τῷ θεῷ, γυναικὸς δὲ τότε ταύρου κάλλι ἀφαιρέσθαι, ἑτέρον τῇ ἡπιδῶν ταύρων θύσαι. Τὸν δὲ Ποσειδῶνα μηνίσαντα τῷ Μίνῳ

καὶ ποιῆσαι τὴν γυναῖκα αὐτῆς Πασιφάνην ἐρασθῆναι
τὸ ταύρου.

Pag. 103. lin. 33. B. adde, Pausan. lib. i. cap.
24. p. 56.

Pag. 104. lin. 7. A. lege *corpus*. & lin. 8. lege
incredibilis. lin. 12. post. 19. adde: nec non
Diod. Sicul. lib. iv. p. 277. item Pausan. lib. ix.
cap. 11. p. 732. De Daedali aetate lib. x. c. 17.
p. 837.

Lin. 1. B. adde: Hic vero Minos confundi-
tur cum alio Minoe. fuit enim secundus Minos
Lycasti & Idae Corybantis filiae filius, Minois
primi nepos, qui ex Pasiphae solis filia suscepit
Androgeum. Diod. Sicul. lib. iv. p. 263. lin. 12.
lege *combustum*. lin. 13. post *dicebatur* adde,
Pausanias lib. i. cap. 27. p. 67. Androgeum a
Tauro hoc occisum tradit, sed dolo Athenien-
sium. lin. 20. adde: Quod pluribus verbis inlu-
strat Diod. Siculus lib. iv. p. 263.

Pag. 105. lin. 15. A. adde, Diod. Siculus lib.
iv. p. 263. hoc modo narrat *προσέταξεν αὐτοῖς ὁ
Μίνως δίδοναι κέρως ἰσθμῶν, καὶ τὰς ἰσθμῶν κέρως,
δι' ἐστὶν ἰσθμῶν βορῶν τῶν Μινωταύρων, εἰς ὅσον ἂν
χερσὶν ζῇ τὸ τίρας*. ubi plura, ut & p. 264.

Pag. 107. lin. 16. A. De Insula Naxo, & hu-
jus Ariadnes fabula, consulendus Diod. Siculus
lib. iv. p. 264. & lib. v. p. 323. Ex hac fabula
Athenis picti sunt Ariadne dormiens, Theseus
in patriam rediens, & Bacchus ad Ariadnem ra-
piendam descendens. v. Pausan. lib. i. c. 20. p.
47. quinam vero Bacchus fuerit, qui Ariadnen
rapuit, docet lib. x. c. 29. p. 869.

Pag. 108. lin. 2. A. post MUNCK. adde,
Pausanias lib. i. c. 22. p. 52. simpliciter rem
ita narrat *ἐντεῦθεν ἡ θάλασσα ἐστὶ σὺν αὐτῇ καὶ ταύτη
ρίψας Αἰγύδιον ἐαυτὴν ὡς λέγουσιν ἐτελεύτησεν*. qui la-
tius rem refert.

Lin. 22. post *consule*, adde Diod. Siculum
lib. v. p. 345. lin. ult. adde: Alio modo rem
narrat Diod. Siculus lib. iv. p. 279.

P. 110. lin. 28. B. Vide vero Pausan. lib. x.
c. 4. p. 807.

P. 111. lin. 31. A. adde: Sic Termes Cycni fi-
lius novercae amore ardenti indulgere nolens
falso crimine ab ea accusatus, patris iram sensit
eodem fere modo, quo Hippolytus. Pausan. lib.
x. c. 14. p. 831. & Diod. Sicul. l. v. p. 348.
Semper novercae acerbissimo odio privignos
fuere persecutae, eorumque vitae infidiatæ.
De Croesi noverca vide Plutarch. de Pyth. O-
rac. Tom. II. p. 401. De Phoci noverca Pau-
san. lib. 11. c. 29. p. 179. De pessima Tyrus no-
verca Diod. Siculus lib. iv. p. 270. plura exem-
pla dat Cerda ad Virg. III. Ecl. 33. De mulie-
ribus libidinosi eos, a quibus spretæ erant,
calumniatis alia exempla profert M. A. Muretus
lib. i. Var. Lect. cap. 12.

Lin. 36. B. post Heroic. adde: Hoc modo

narrat Diod. Siculus lib. iv. p. 265. *Ἰππόλυτος
ᾧ ἀρματοληγῶν, ὡς ἤκουσε τὰ περὶ τῆς Ἀφροδίτης
συνεχούσῃ τὴν ψυχὴν, καὶ Ἀφρὶ τῆς ἰσθμῶν τα-
ραχθέντων, καὶ ἐπισπασαμένην αὐτὴν ταῖς ἡνίκαις,
συνέβη τὸ μὲν δίδρον συντελεσθῆναι, τὸ δὲ μετὰ
ἐμπαλὸν τοῖς ἰσθμῶν ἐκλυθῆναι καὶ τελευτῆσαι.
Ἰππόλυτος μὲν ἐν Ἀφρὶ σωφροσύνην τὸ βίον κατε-
στρέψας, παρὰ τοῖς Τροζηνίοις ἔτυχεν ἰσθμῶν τι-
μῶν. Θεσπεύς δὲ μετὰ ταῦτα καταστασιασθεὶς καὶ
φυγὼν ἐκ τῆς πατρίδος ἐπὶ τῆς ξείνης ἐτελεύτη-
σεν*.

Pag. 112. lin. 5. adde: Alio modo etiam re-
fert Diod. Siculus lib. iv. p. 265.

Pag. 113. lin. 17. A. post 384. adde, rem
ita narrat Diod. Siculus lib. iv. pag. 273.
*Μυθολογοῦσι τοῖνυν Ἀσκληπιδὸν Ἀπόλλωνος υἱὸν
ὑπάρχον καὶ Κορανίδος. φύσει δὲ καὶ ἀνχινοῖα
διενέγκαντα ζηλώσας τὴν ἰατρικὴν ἐπιστήμην, καὶ
πολλὰ τὸ συντείνοντων πρὸς ὑγίαν ἀνθρώπων ἐξου-
ρεῖν· ἐπὶ τοσούτο δὲ παρῆναι τῇ δόξῃ, ὥστε πολλὰς
τὸ ἀπειγνωσμένων ἀρρώστων παραδόξως θεραπεύειν, καὶ
Ἀφρὶ τῆς πολλὰς δοκιμῆς τὴν τελευτῆσάντων ποιῆ-
σάντων ζῶντας. διὸ καὶ τὸ μὲν Αἰδὼν μυθολογεῖται ἐγ-
καλέντα τῷ Ἀσκληπιδί, κατηγορεῖν αὐτὴν ποιή-
σασθαι πρὸς τὴν Δία, ὡς τὴν ἐπαρχίαν αὐτῆς ταπεινω-
μένης. ἐλάττωσεν γὰρ αὐτὴν γένεσθαι τὰς τελευτῆσάντων,
θεραπεύοντάς τας τῷ Ἀσκληπιδί· καὶ τὸ μὲν Δία
παροξυνθέντα καὶ κεραυνώσαντα τὸν Ἀσκληπιδὸν Ἀφρὶ
φθεῖραν· τὸν δὲ Ἀπόλλωνα διὰ τὴν ἀναιρίσιν αὐτῆς
παροξυνθέντα, φονεῦσθαι τὰς τὸν κεραυνὸν τῷ Διὶ
κατασκοιλάζοντάς Κύνκλαπας*

Lin. 33. B. post *Κυνκλάπας* adde: Varias va-
riorum sententias profert Schol. Euripidis in
Alcest. vs. 2.

Pag. 115. lin. 17. A. Diod. Siculus lib. iv. p.
255. narrat Jasonem, postquam Pelias Medee
dolo interfectus erat, Alcestem elocasse Admeto
Theffalo Pheretis filio.

Pag. 116. lin. 29. A. post MUNCK. adde,
Pausanias unus instar omnium firmat Micylli e-
mendationem lib. II. cap. 29. p. 177. qui plu-
ribus de Aegina & Aeaco agit.

Pag. 118. lin. 32. B. post *Πηλείας* adde: Hinc
in arca Cypseli *πεποιήται δὲ καὶ Θέτις παρῆναι,
λαμβάνεται δὲ αὐτῆς Πηλὸς, καὶ ἀπὸ τῆς χειρὸς τῆς
Θέτιδος ὄφρις ἐπὶ τῇ Πηλείᾳ ἐστὶν ὄρεων*. v. Pausan.
lib. v. c. 18. p. 423.

Pag. 119. lin. 2. in textu: *Quemadmodum &
ipse Saturno fecerat*. Nonnulli hoc negant. Con-
sule Diod. Siculum l. v. p. 337.

Lin. 11. A. in notis adde: In Jovis templo a-
pud Eleos inter Panaeni picturas est *Περμηθεὺς
ἔτι ἐχόμενος μὲν ὑπὸ τῶν δεσμῶν, Ἡρακλῆς δὲ αὐτὸν
ὀρᾶν*. v. Pausan. lib. v. c. 11. p. 402. qui pergit
*λέγεται γὰρ δὴ καὶ τότε εἰς τὴν Ἡρακλείαν, ὡς ἀποκτείναι
μὲν τὸν αἰτὸν, ὅς ἐν τῇ Κανκῶσσι τὴν Περμηθεῖα ἐλύ-
πει*,

πει, ἐξέλοιτο δὲ καὶ αὐτὸν Προμηθεῖα ἐν τῷ δεσμῶν. Pausaniae phrasis ἐς αὐτὸν ὅρων continet expressam misericordiae, qua erga Prometheum adfectus fuit Hercules, imaginem, quam facile ex picturae lineamentis cernere potuit Pausanias, & verbis expressit Schol. Apoll. Rh. iv. 1396. ἐπελθὼν δὲ παρὰ Προμηθεῖα, καὶ ὀφθεῖς ὑπὸ αὐτῇ οἰκτείρει αὐτὸν ἐκτείνοντα. Fabulam explicare conatur Fulgentius lib. ii. cap. 9. Sed quid Aegyptii referant, docet Diod. Siculus lib. i. pag. 16. Τάτων ὅντων παρὰ ταύτῃ τὴν Νεῖλον φασὶ κατὰ τὴν Σειρήν ἄστυ ἐπιτελῆναι (ἐν ᾧ καιρῷ μάλιστα εἰώθετο πληρῆσθαι) ῥαγέντα καὶ κλύσαι ποτὴν τῆς Αἰγύπτου καὶ μάλιστα τῆτο τὸ μέρθ' ἐπελθεῖν, ἃ Προμηθεὺς εἶχε τὴν ἐπιμέλειαν, ἀφ' ὧν ἔμελλον ἀπάταν τῶν κατὰ ταύτην χώραν τὸν Προμηθεῖα διὰ τὴν λύπην κινδυνεύειν ἐκλιπεῖν τὸν βίον ἐκυσίας. διὰ δὲ τὴν ὀξύτητα καὶ τὴν βίαν Σ' κατενεχθέντα ῥύματα τὸν μὲρ ποταμὸν ἈΕΤΟΝ ὀνομασθῆναι τὸν δὲ Ἡρακλῆα μεγαλειώβολον εἶναι, καὶ τὴν ἀνδρείαν ἐξηλακότα, τότε γλυόμενον ἐκρηγμα ταχέως ἐμφράζει, καὶ τὸν ποταμὸν ἐπὶ τὴν προὔπρεξασαν ῥύσιν ἀποστέψαι. διὸ καὶ τῶν παρ' Ἑλλήσι ποιητῶν τινὰς εἰς μῦθον ἀγαγεῖν τὸ πραχθέν, ὡς Ἡρακλῆες τὸν αἰτὸν ἀνιρηκότα, τὸν Προμηθεὺς ἦπαρ ἐσθίουσα. Hinc forte orta fabula est, qua fingitur, ὅτι ΝΕΪΛΟΣ ὁ Ἡρακλῆς διὰ γλυόμενος ἐκαλεῖτο ἐπεὶ οὐδ' ἦραν ἔσωσεν, ἐπερχόμενον αὐτῇ ἀνελὼν τὸν Ἀνάγκυον καὶ πυρίπνοον γίγαντα, ἐκείθεν διὰ τὸ ἀπαλακτεῖν τῆς Ἡρας τὸν πόλεμον, μετέβαλε τὴν κλῆσιν. Vide Ptolemaeum Hephaestionis apud Photium pag. 474. 475. quamquam alii dicant Herculem prius Alcaeum fuisse nominatum. Vide, quae notavi ad Fulgentii ii. 5.

Lin. 4. B. De Tityi magnitudine v. Pausan. lib. x. c. 4. p. 806.

Pag. 121. lin. 30. A. ante sed scribe Plut. in Numa p. 77. Ὡς γὰρ παρ' ἡμῶν οἱ ἰσοεῖκοι γράφουσιν τὰς πρώτας, ἢ φόνον ἐμφύλιον ἐργασαμένους, ἢ πολεμήσαντας ἀδελφοῖς, ἢ πατρὸς αὐτόχειρας, ἢ μητρὸς γλυόμενους.

Pag. 126. lin. 11. B. adde, Diod. vero Siculus, lib. iv. p. 270. Salmoneum fuisse Hellenis filium, Aëoli nepotem, & Deucalionis pronepotem, qui cum Aëolibus peregre profectus in Elidem Alpheum adjacentem commigravit, & ibi urbem a se dictam Salmoniam condidit, qui locus inlustrat Stephanum Byzantinum de urbe Σαλμωνίῃ.

Pag. 127. lin. ult. B. De re vide Diod. Siculum lib. iv. p. 270.

Pag. 128. lin. 36. A. adde, In Scholiis Apollonii Rhodii pro Αἰτῶνος legendum puto Ἀντίωνος. vide Diod. Siculum lib. iv. p. 272. ubi de Ixionis matre plura, & de ipso Ixione Scholiastae verba inlustrantia.

Pag. 129. lin. 3. A. post vs. 115. adde, Diod.

Siculum lib. iv. p. 272. qui de eorum ortu etiam agit.

Lin. 28. Adde: Quamquam Diod. Siculus l. iv. p. 272. aeternam ejus fuisse poenam adfirmat.

Lin. 2. in textu in muro lapideo inclusit, ἐν χαλκῷ θαλάμῳ Acrisium in antro subterraneo habitantem clausisse filiam docet Pausanias lib. ii. c. 23. p. 164. Sequitur deinde lin. 4. Inclusam in arca cum Perseo in mare dejecit. Observa, Lector, poenam, qua patres antiquissimis temporibus filias, quae pudicitiam prostraverant, & filios in pudicitiae legem peccantes adiciebant. Diod. Siculus lib. v. p. 331. 332. de Rhoeone Staphyli & Chrysothemidis filia ab Apolline stuprata haec adnotat: καὶ τῇ μὲν Ροίῳ τὴν Ἀπόλλωνια μίχυντα, ἔγκυον ποιῆσαι τὸν δὲ πατέρα αὐτῆς, ὡς ὑπ' ἀνθρώπων τῆς φθορᾶς γλυόμενης, ὀργισθῆναι. καὶ διὰ τῆτο τὴν θυγατέρα εἰς λάρακα συγκλείεται βαλεῖν εἰς τὴν θάλασσαν. ubi pag. 331. paullo ante hanc historiam, ubi de Triopae genere agitur, pro οἱ δὲ Λαπίδες Σ' Ἀπόλλων καὶ ΣΤΙΒΗΣ τὴν Πηνειῶν legendum est ΣΤΙΛΒΗΣ τὴν Πηνειῶν. Audi Diod. Siculum lib. iv. p. 271. de Peneo, ἔτ' ὅς μιν εἰς ὑμῶν τῇ περὶ σαυροδωρῆν Κρεῖσση παῖδας ἐβλήσεν Ὑψέα καὶ Στίλβην. adde Celeb. P. Burm. ad Ovid. viii. Met. vs. 751. De Stilbe Cetei uxore Callistus matre, vide Schol. Euripid. in Oreste vs. 1648. p. 264. sed ut ad rem revertamur. Idem Diod. Siculus lib. iv. p. 239. de Hercule agens, διὰ δὲ ταύτης τὴν εὐφροσύνην ἐπανιών εἰς τὴν Ἀρκαδίαν, καὶ κατέλυσε παρὰ Ἀλεῶν τὴν βασιλείαν, τῇ θυγατρὶ τῆτος λάθεο μινεῖς Αὐγῇ, καὶ ταύτην ποιήσας ἔγκυον, εἰς Στύμφαλον ἐπανήλθεν. Ἀλεως δὲ ἀγνοῶν τὸ πεπερηγμένον, ὡς ὁ τὸ γαστρός ἔγκ' ἐμήνυσε τὴν φθορᾶν, ἐζήτει τὴν φθείροντα τῆς δὲ Αὐγῆς ἀποφανομένης, ὅτι βιάσασθαι αὐτὴν Ἡρακλῆς, ἀπεισῆσας πῶς ὑπὸ ταύτης λειτουργοῖς, ταύτην μὲν παρέδωκε Ναυπλίῳ φίλῳ καθεστῶτι, καὶ περὶ ἑαυτὴν καταπονέσας. Plutarch. Parall. Tom. ii. pag. 312. Τελαμων ὁ Αἰάκας καὶ Ἐνδιδὼν ἐλθὼν εἰς Εὐβοίαν καὶ νυκτὸς ἔφυγεν (ubi in editione, qua utor, omissa sunt, ἐφθαιρε Περίβοιαν) ὁ δὲ πατὴρ ἀγασσάμενος καὶ τὴν πολιτῶν τινα υποπτύσας ἔδωκε τὴν κόρην καταπονέσασθαι τινὶ τῷ δορυφόρῳ. Ibidem aliud ejusdem poenae exemplum Λέκιον Τράσκιον θυγατέρα εἶχε Φλαρεντίαν διὰ τὴν πατρὶδ' αὐτὴν ἐφθαιρε Καλπύρην τὴν Ραμναῖον ὁ δὲ παρέδωκε τὴν κόρην καταπονέσασθαι. Eodem modo Cycnus filium Tennen falso intentati stupri crimine a noverca accusatum cum sorore in arcam inclusit, & in mare abjecit. Vide Diod. Siculum lib. v. p. 348. & Pausan. lib. x. cap. 14. p. 831. Diod. Siculus lib. iv. p. 240. etiam refert, Ἰππόκην ἐν Ὠλέῳ παρὰ τὴν θυγατέρα Περίβοιαν, φάσκεσσαν, αὐτὴν ἐξ Ἀρεῶν ὑπάρχειν ἔγκυον, διενεχθέντα πέμψαι ταύτην εἰς Αἰταλίαν πρὸς Οἰνέα, καὶ παρακελεύσασθαι ταύτην ἀφαιρῆσαι τὴν ταχίστην. & pag. 270. Τῆτος δὲ (Αἰόλας) Ἄρη

"Αργη θυγάτηρ γρυόρην Βοιωτὸν ἐκ Ποσειδῶντος ἐχλύ-
νησεν. Αἰὼλῶ δ' ἀπῆλθον, εἰ τῷ Ποσειδῶνι ἐμίγη,
καὶ τῇ φθορᾷ μεμφομένη, παρέδωκε τὴν Ἀργὴν Με-
ταποντίῳ ξένῳ, καὶ τὴν παρὰ πηδῆναι, πρὸς
τάχας ἀπαγαγεῖν εἰς Μεσσηνίαν.

Pag. 130. lin. 28. A. post 242. adde, Pausanias lib. II. cap. 18. p. 149. refert Athenis esse aram in Persei delubro Διόνῳ καὶ Κλυμένης σπηταῖον καὶ Κλυμένης Περσείας.

Lin. 31. B. adde, Historiam latius exsequitur Pausanias lib. II. cap. 16. p. 146.

Pag. 132. lin. 26. A. De Acrisio & Proeto. v. Pausan. lib. II. cap. 25. p. 168.

Lin. 34. B. post vs. 879. adde: De Hespero consule & Diod. Siculum lib. III. pag. 193. 194.

Pag. 134. in textu lin. 3. jussit exponi. Locum, quo expositus est, designare nequeunt. v. Pausan. lib. IX. cap. 2. p. 714.

Pag. 135. lin. ult. A. Quidquid sit, Polybus iste Chthonophyles & Mercurii filius Sicyonum rex, de quo Pausanias lib. II. cap. 6. p. 125. alius est ab hoc Polybo.

Lin. 21. B. adde Pausan. lib. X. cap. 5. p. 808.

Pag. 136. lin. 6. B. Locum, ubi haec evenierint, docet Pausanias lib. IX. cap. 2. pag. 714. 715.

Lib. X. cap. 5. p. 808. Plura de hac historia, item Sphinge, dabunt Diod. Siculus lib. IV. p. 266. 267. & Pausanias lib. IX. cap. 26. p. 760.

Pag. 137. lin. penult. A. adde: Noster sequitur Diod. Siculum lib. IV. p. 267.

Pag. 138. lin. 21. A. Plura etiam de OEdipode narrat Pausanias lib. X. cap. 5. p. 808. Alio modo rem narrat Diod. Siculus lib. IV. pag. 267.

Pag. 139. lin. 23. A. adde, Pausan. lib. II. cap. 6. p. 125.

Lin. 10. B. Δηϊπύλην vocat Diod. Siculus lib. IV. p. 267.

Pag. 141. lin. 28. A. post historiam adde: Sed vide Pausaniam lib. II. cap. 6. p. 125.

Pag. 142. lin. 3. A. Hanc expeditionem descripsit Antimachus. v. Pausan. lib. VIII. c. 25. p. 649. 650. qui lib. X. cap. 10. p. 821. 822. Catalogum horum regum exhibet. adde Diod. Siculum lib. IV. p. 267. rem latius persequentem.

Lin. 19. p. Pro Pylius lege cum doctissimo meo Swindio filius. Sic cap. 73. filiae filius.

Pag. 143. lin. 3. A. Celat nomen Pausanias lib. X. cap. 10. p. 821.

Lin. 19. post MUNCK. adde: de equo Adraști, Arione dicto, Schol. Statii VI. Theb. 300. Pausan. lib. VIII. cap. 25. p. 650. 651. & Jac. Nic. Loensis lib. II. Epiphyll. cap. 6.

Lin. 23. post 9. adde: Qui Pausan. lib. II. cap. 20. p. 156. Aeschylum, & Argivos AE-

schylum imitatos septem modo duces numerasse, sed plures Argivos, Messenios & Arcadas huic expeditioni adfuisse notat.

Lin. 3. B. adde: De Epigonis Pausan. lib. IX. c. 9. p. 729. Diod. Sicul. lib. IV. p. 268. 269.

Lin. 23. B. Plura de Aegialeo Pausan. lib. I. cap. 44. p. 107.

Pag. 144. lin. 10. A. Undecim epigonos enumerat Pausanias lib. II. cap. 20. p. 156. Aegialeum Adraști Promachum Parthenopaei filium, Talai nepotem: Polydorum Hippomedontis, Thersandrum, Alcmaeonem & Amphilochem Amphiarai filios. Diomedem & Sthenelum. Euryalum Mecistei. Adraustum & Timean Polynicis filios. Septem tamen modo fuisse statuerunt Argivi, ut ex horum imaginibus, quas Argivi posuerunt, liquet. De quibus Pausan. lib. X. cap. 10. p. 822. qui de pluribus epigonorum fociis consulendus lib. IX. cap. 9. pag. 729.

Pag. 146. in textu lin. 3. CONJUGEM PRODIDIT. Hinc apud Eleos Amphiarai imago conspicitur hoc modo teste Pausania lib. V. cap. 17. p. 420. Ἀμφιαράῳ ὃ ὁ μὲν ἔ' ποδῶν ἐπιβέβηκεν ἡδὲ ἔ' ἄρματι, τὸ ξίφος ὃ ἔχει γυμνόν, καὶ ἐς τὴν Ἐρεχθίδην ἐστὶν ἐπιστραμμένον, ἐξαγόμῳς τε καὶ ἔ' θυμῷ, ἐκείνης ἀν' ἀποχέει.

In Notis lin. 26. A. post docet adde: Cum Latantio a Vulcano hoc monile fabricatum esse narrante confer Pausaniam lib. IX. cap. 40. p. 795. & cap. 41. p. 796. qui inter alia profert, quae explicant locutionem monile aureum ex gemmis. Ἐν Ἀμαθύνῃ μὲν γὰρ ἐστὶ λίθων χλωρῶν συνδύοντο χρυσῷ σφῆς ὄρεται. Sed qui hoc ab Eriphyles monili distinguit, quia Eriphyles monile, teste Homero, aureum duntaxat fuit. Quomodo Eriphyle cum isto monili depingatur, vide eundem lib. X. cap. 29. p. 870. Monile illud primum Harmoniae a Minerva Cadmi nuptias celebrante donatum fuisse docet Diod. Siculus lib. IV. p. 267. (ubi & p. 268. totam hanc Amphiarai historiam discimus.) & lib. V. p. 323. Alia de eodem monili dabit Pausanias lib. VIII. cap. 24. p. 647.

Lin. 16. B. De Amphiarao plura quoque dabit Pausanias lib. I. cap. 34. p. 83. 84. De loco, ubi terrae hiatus Amphiarao absorpsit lib. IX. cap. 8. p. 727. & cap. 19. p. 747. Aurigae nomen fuit Baton. v. Pausan. lib. II. cap. 23. p. 163. qui totam rem in aperta luce posuit. & de Batone etiam agit lib. V. cap. 17. p. 420. & lib. X. cap. 20. p. 822. De Alcmaeonis interitu lib. VIII. cap. 24. p. 646. 647.

Pag. 149. lin. 31. B. De Tiresiae morte ac sepulcro Pausan. lib. IX. cap. 18. p. 745. cap. 33. pag. 776. De Daphne Tiresiae filia Diod. Siculus lib. IV. p. 269.

Pag. 150. lin. 20. A. De ipso Dioscurorum genere materno non convenit inter antiquos. Pherecydes lib. II. in Schol. Apoll. Rhodii I.

146. ait Ledam Thestii filiam fuisse ex Laophontē Pleuronis filia. Apollodorus lib. i. cap. 7. §. 7. dicit Thestium Ledae patrem esse filium Martis & Demonices ex Agenore Pleuronis filio & Epicaste Calydonis filia progenitae. Pausanias ex Asio poeta Epico lib. iii. cap. 13. pag. 239. Thestium adfirmat Agenoris e Pleurone nati fuisse filium. Thestium fuisse Aetolum constat, & inde facile perspicitur causa, cur Martis dicatur filius; nempe, quia Pleuron Aetoliae civitas Marti sacra erat. v. Laet. ad Statii. ii. Theb. 727. hinc Helena etiam Pleuronia vocatur. vid. Tzetz. ad Lycophron. vs. 143.

Pag. 151. lin. 21. A. post *docet* adde: Sed item dirimet Diod. Siculus lib. iv. p. 251. scribens, Glaucum Deum marinum Argonautis praedixisse Tyndaridas post mortem Dioscuros adpellatum & divinis honoribus cultum iri.

Lin. 14. post *docet* adde: Omnes Graeci statuunt, Jovem, non vero Tyndareum, Helenae fuisse patrem. v. Pausan. lib. i. cap. 33. p. 82.

Pag. 153. lin. 9. A. adde Diod. Siculum lib. iv. p. 265. qui hic quaedam omissa esse docet. Helenam Theseo nupsisse, & inde apud Troezenios a Theseo templum Veneris *νυμφης* exstructum esse, docet Pausanias lib. ii. cap. 32. p. 188.

Lin. 7. B. lege lib. iv. p. 266.

Lin. 23. adde: Noster Hyginus sequitur Diod. Siculum lib. iv. p. 232. qui, Herculem utroque ab inferis excitasse docet.

Lin. ult. Vide Diod. Siculum lib. iv. p. 266. & quae scripsi in Obs. Misc. Vol. x. Tom. iii. pag. 381.

Pag. 154. lin. i. in textu ΑΕΤΗΡΑΜ ΤΗΣΕΙ ΜΑΤΕΡΗ. Hinc in Cypseli arca conspiciuntur Διόσκυροι, ὁ ἑτεροῦ ἐκ ἔχων παγύρεα, μέση δὲ αὐτῶν Ἑλένη, Αἰθρα δὲ ἡ Πιθίως ὑπὸ τῇ Ἑλένης τοῖς ποσὶν εἰς ἑδαφὸν καλαβεβλημένη, μέλαιναν ἔχουσα εἶναι ἰδῆται· ἐπίχεαμμα δὲ ἐπ' αὐτοῖς ἔσθ' τὸ ἐξάμετρον καὶ ὀνόμαός ἐστιν, ἐνὸς ἐπὶ τῷ ἐξάμετρῳ προσθήκη Τυνδαρίδα Ἑλένην φέρεται, Αἰθραν δ' Ἀθήνασιν ἔλκεται. ubi Ἀθήνασιν legitur, quia Aphidnae vicus erat Atticae. Vide Pausan. lib. v. cap. 19. p. 424. 425.

Lin. 18. B. lege *Hilairam*. vide Sylburg. ad Pausan. lib. ii. cap. 22. p. 161.

Pag. 157. lin. 34. B. adde: Ostenditur sepulcrum hujus Tantali in Siplylo. v. lib. ii. cap. 22. pag. 161. qui lib. v. cap. 13. pag. 408. de Tantalō, & Pelope haec scribit Πέλοπ' ὃς καὶ Ταντάλ' ἔ' παρ' ἡμῖν ἐνοικήσας, σημεῖα ἔ' καὶ ἐς τὸδε λείπεται. Ταντάλ' μὲν λιμὴν τι ἀπ' αὐτῷ καλέμεν, καὶ ἐκ ἀφανὸς τάφ' ὃς. Πέλοπ' ὃς ἐν Σιπύλῳ μὲν θρόν' ἐν κορυφῇ δ' ὄρεος ἐστὶν ὑπὲρ τῆς Πλατῆνης μητρὸς τὸ ἱερόν.

Pag. 158. lin. 24. A. Plutūs filius vocatur forte Tantalus propter divitias. vide Diod. Siculum lib. iv. p. 275.

Lin. 5. B. Lege, cum Nostro faciunt Diod. Siculus lib. iv. p. 275. Lactant. &c.

Lin. 9. De furto ac perjurio Tantali Pausan. lib. x. cap. 30. p. 872.

Pag. 159. lin. 37. A. adde: Item Pausan. lib. x. cap. 31. p. 876.

Pag. 160. lin. 10. A. Alia de Pelopis offibus videnda in Pausania lib. v. cap. 13. p. 407. 408. lin. 31. B. post *matre* adde, Pausan. lib. v. cap. 22. pag. 436. lin. 33. lege *pag. 347*. lin. 34. post *filiae filius*. adde: Et ita legendum docet Pausanias lib. v. cap. 10. pag. 399. Lin. 35. adde: item a Nostro fab. 159. Verum Pausanias lib. v. cap. i. pag. 376. Oenomaum revera fuisse Alxionis filium, Martis vero a poetis & fabularum auctoribus dici statuit, & addit Pelopem Mercurio primum in Peloponneso templo exstructo sacrificasse, ut iratum propter Myrtili caedem placaret numen.

Pag. 161. lin. penult. B. Quatuor Oenomaο fuisse equos patet e Pausania lib. v. cap. 10. p. 399. Bigis tamen vectos Pelopem & Oenomaum expriment artifices. vid. cap. 17. p. 420.

P. 162. lin. 4. in textu REGNUMQUE EI DIMIDIUM FOLLICETUR. Alio modo hoc pactum refert Pausanias lib. viii. cap. 14. p. 629. nempe Ἰπποδαμείας δὲ ἦρα μὲν καὶ αὐτὸς ὁ Μυρτίλ' ὃς ἦ τ' ἀγῶνα ἀτόλμως ἔχων ὑπέειπε, καὶ ἠνιόχει τῷ Οἰνόμαϊ· τέλ' ὃ καὶ ἀναφανήσας δ' Οἰνόμαϊς προσότρην φασὶν αὐτὸν, ὑπαχθῆναι ὄρεσις, ὡς οἱ νύκτα ὁ Πέλοψ μίαν Ἰπποδαμείαν συχθέντα παρήσει ἀναμνησκοντα ἐν τῷ ὄρεϊ ὁ Πέλοψ ἐξέβαλεν ἀπὸ τῆς νεώς.

Lin. 4. B. in Notis adde: De Gallis memorat Diod. Siculus lib. v. p. 306. Τῶν δὲ πισόντων πολέμιον τὰς κεφαλὰς, ἀφαιρῶντες περιάπτεσι τὰς αὐχένας τῇ ἵππων, καὶ τὰ ἀκροθίνια ταῦτα ταῖς οἰκίαις προσηλθόν, ὥστε ἐν κυνηγίαις τισὶ χειρωμένα θηρία. Pausanias de hac historia tantum memorat lib. vi. cap. 21. p. 507. Προσλήν' ὃς ἐπὶ γῆς χαῖμα ἐστὶν ὑψηλόν, τῷ μνηστῆρι τῷ Ἰπποδαμείας τάφ' ὃς. Οἰνόμαϊον μὲν ἐν ἐγγύς ἀλλήλων κρύπτειν γῆ φασὶν ἐκ ἐπιφανῶς αὐτῶν.

Lin. 29. post *memoratur* adde: Troezenii dicunt, Sphaerum fuisse Pelopis aurigam. v. Pausan. lib. ii. cap. 33. p. 189. ut & lib. v. cap. 10. p. 399. qui addit, ὁ δὲ ἐξηγητὴς ἔφασκεν ὁ ἐν Ὀλυμπίᾳ Κίχων εἶναι.

Lin. 31. adde, Pausan. lib. viii. cap. 14. p. 629.

Lin. ult. Diod. Siculus paullo aliter rem referens dicit, Oenomaum a Pelope victum, & oraculi memorem, violentas sibi manus intulisse.

Pag. 163. lin. 17. adde: Pelops Myrtilo interfecto postea sacrificavit ut Heroi, nomine Taraxippo. v. Pausan. lib. vi. cap. 20. p. 504. de quo Taraxippo egit Ptolemaeus Hephaestionis teste Photio in Biblioth. p. 482. Myrtilum postea in littora eiecit, ac terrae mandatum esse docet Pausan. lib. viii. cap. 14. p. 629. 630.

Pag. 168. lin. 32. B. Historiam latius narrat Diod. Siculus lib. iv. p. 246. 247.

Pag. 169. lin. 29. A. Sex naves fuisse Homerus ait, alii octo numerant. v. Diod. Siculum lib. iv. p. 237. qui rem alio modo refert pag. 252.

Lin. 6. B. adde, Diod. Siculum lib. iv. pag. 238.

Lin. penult. Quaedam Priamidarum nomina vide apud Pausan. lib. x. c. 25. 26. & 27.

Pag. 171. lin. penult. A. Ejus imaginem a Polygnoto expressam vide apud Pausan. lib. x. cap. 31. p. 875.

Pag. 173. lin. 18. A. Hujus Jovis Hercei statuem postea Sthenelus Capanei filius, excisa Troja, inter divisa spolia abstulit. v. Pausan. lib. viii. c. 46. p. 694.

Lin. 24. Primi celebrarunt Dii Cadmi & Harmoniae nuptias. vide Diod. Siculum lib. v. pag. 323. Pausan. lib. iii. cap. 18. p. 256. & quos laudat M. A. Muretus lib. iv. Var. Lect. cap. 4.

Pag. 174. lin. 35. B. Deas in judicium ad Paridem a Mercurio deductas esse, docet Pausanias lib. iii. cap. 18. p. 256. lib. v. cap. 19. p. 425.

Pag. 176. lin. 7. A. post MUNCK. adde, Diod. Siculus lib. iv. p. 276. etiam Caphys filium vocat.

Pag. 179. lin. 1. in textu MENELAUS F. E. MYCENIS NAVIBUS LX. Errat Hyginus. Lacedaemone adduxit naves Menelaus Laconum rex. Vide J. Meursii Regnum Laconicum cap. 5. Hinc Pausanias lib. iii. cap. 12. p. 236. de Hellenio vico Laconico ὃ ὅ ἐτερος τῶν λόγων τὰς Μενελάου χάριτι στρατεύσαντας ἐπὶ Ἴλιον βελεύσασθαι φασιν ἐνταῦθα, ὅπως ἀναπλεύσονταί ἐς Τροίαν, καὶ δίκας δυνήσονται παρὰ Ἀλεξάνδρῳ λαβεῖν τῇ Ἑλένης ἀρπαγῆς.

Lin. 35. A. in notis lege 312. & adde: Alio modo rem narrat Diod. Siculus lib. iv. p. 274. qui eam Eriboeam vocat. qui de Periboea Hipponoi filia Oeneo nupta & Tydei matre pag. 240. agit.

Pag. 180. lin. 15. B. Cum nostro facit & Diod. Siculus lib. v. p. 345. qui & de honoribus defuncto habitis agit, ut & pag. 346.

Lin. 16. post de eo adde, Diod. Sicul. lib. v. p. 345. qui & Sarpedonem Euandri & Deidamiae filium cum Agamemnone, Trojam esse profectum ait.

Pag. 181. lin. 5. in textu SCHEDIUS J. ET H. F. Pausanias lib. x. cap. 30. p. 873. Σχεδὸν δὲ Φοκεύου ἡγήσασθαι ἐς Τροίαν. qui de ejus morte cap. 36. p. 892. agit.

Lin. 9. B. in notis. vide Pausan. lib. ix. cap. 37. p. 786.

Lin. ult. Pausaniae locus, quem adducit Schef-ferus, adscribi meretur. Exstat lib. ii. cap. 25. pag. 168. ἐκαλῶντο δὲ ἀπὸ Ὀρενίας δὲ Ἐρεχθίδας δὲ Ὀρενίας ἢ τὰς Πετεάς, δὲ δὲ Μενελάου, ὃς Ἀγαμέμνονι μετὰ Ἀθηναίων τὴν Πελοπόννησον συγκατέειλεν ἀρχὴν. Cui adde Diod. Siculum lib. i. pag. 25. de Aegyptiis τὸν γὰρ Πέτην τὸ πατέρα Μενελάου στρατεύσαντα εἰς Τροίαν, φανερώς Αἰγυπτιῶν ὑπάρχοντα, τυχεῖν ὕστερον Ἀθηνῶσι πολιτείας τε καὶ βασιλείας. ΔΙΦΥΟΨ δὲ αὐτὸν γενεῶντος τὰς μὲν Ἀθηναίους μὴ δύνασθαι κατὰ τὴν ἰδίαν ὑπόστασιν ἀποδεῖναι περὶ τὴ φύσεως ταύτης τὰς ἀληθεῖς αἰτίας. ἐν μέσῳ κεῖμεν πᾶσιν, ὅτι δυνὲν πολιτείαν μεταχῶν, ἑλληνικὴς καὶ βαρβάρη ΔΙΦΥΗΣ ἀνομάσθη, τὸ μὲν ἔχων μέρος θηρίου, τὸ δὲ ἀνθρώπου. Ad quae Diodori verba illustranda inprimis faciunt, quae profert Eustathius ad Dionys. Periegeten 391. καὶ εἰς ἐν ἀνακαλῶνται αὐτὰς εἰς ὅφεις, ὡς ἐπὶ εἰπεῖν, τὸ εἰς θηριώδην μεταμειφθῆναι. τὸ μὲντοι Κέκροπα φασιν οἱ μύθοι τῶν αὐτῶν ἀπὸ ὅφως εἰς ἀνθρώπου ἐλθεῖν, ἐπειδὴ αὐτοὶ ἐλθὼν εἰς Ἑλλάδα, καὶ τὸ βαρβάρῳ Αἰγυπτιῶσιν ἀφίς χρηστὸς ἀνελάβετο τρέψας πολιτικῶς. nec non Tzetzes ad Lycophron. vs. 111. Cecropem δῖμορφοι γηγενὴ vocantem, qui postquam aliorum de hujus cognominis origine sententias enumerasset, tandem non inepte ratiocinatur. ἐγὼ δὲ ἔτως ἀλλήγορῶ, ὅτι ἀγαθὸς βασιλεὺς γεγενῶς, πᾶσαι θηριώδεις ἐθνῶν ἔτως ὑπέταξεν, ὡς μίαν σύμπνοιαν πάντας ἔχεν αὐτὸν, καὶ ἀγαθὸν ἡγεμόνα, καὶ αὐτοκράτορα. ἢ ὡς εὖροι ἐν Ἰωνίῃ Ἀντιοχῆς, ὅτι πρῶτερον αἱ καθ' Ἑλλάδα γυναικες θηριώδεις, ὥσπερ τὰ ἄλογα, καὶ ἐκ κατὰ συζυγίαν ἐμίγνυντο. οἱ παῖδες τότε μονοφυεῖς ἦσαν, μητέρα γὰρ μόνη, πατέρα δ' ἐκ ἐπιγίνωσκον, βασιλεύσας δ' ὁ Κέκροψ τῆς Ἀττικῆς κατέπαυσε τὸ θηριώδες τῆς φύσεως, καὶ ἀνδράσι νομίμως ἐποίησε τὰς γυναῖκας συνάπτειν. &c.

Pag. 182. lin. 7. A. Pausanias lib. viii. cap. 5. p. 607. patrem ejus Ancaem, avum Lycurgum vocat, sed matrem celat.

Lin. 36. A. Quomodo rem narret Pausanias, vide lib. v. cap. 3. p. 380.

Lin. 40. De eo & Pausan. lib. x. cap. 25. pag. 860.

Lin. 10. B. De hoc Thoante vide Pausan. lib. v. cap. 3. pag. 381.

Pag. 184. lin. 4. A. adde: Plures fuisse Pyrrhos vidimus in Obs. Misc. Vol. x. Tom. 111. pag. 391. Quibus adde, Pyrrhum unum e Corybantibus. vide Grotium ad Imagines pag. 40. Pyrrhum Erythraeum sive Lesbium, poetam Epicum,

picum, de quo Schol. Theocriti Idyll. iv. 31. Pyrrhum Alcinoi ex Elide oriundum, de quo Pausan. lib. vi. cap. i. pag. 453. Pyrrhum Pantaleontis filium cap. 22. pag. 509. De Pyrrho paflore apud Clazomenios lib. vii. cap. 5. p. 535. De Pyandro, cujus mentionem feci in iisdem Obf. Misc. p. 392. 393. Haec adjicio, me in eadem permanere sententia, licet enim cogitemus de illo antiquissimo Pyandro, de quo Plutarchus Parall. Tom. ii. pag. 313. haec narrat Ἀθηναίων πόλεμον ἔχοντων πρὸς Εὐμολπον, καὶ τὴν ἰθνηίαν πόλιν ἐπαρκεύσης, Πύρανδρον ταμίαν τῆς δημοσίας ὑπεπαύσαντο τὸ μέγιστον, φειδωλῶς χρῶμεντο, οἱ δὲ ἐγχώριοι, ὡς περὶ τὴν ὑποπτευσάντες λιθόλευστον ἐποίησαν, ὡς Καλλισθένης ἐν τρίτῳ Θρακικῶν, unde Sycophanta iste Pyander posterior sine dubio nomen adeptus est, nondum tamen adduci possum, ut credam, Pythagoram eo infaniae redactum fuisse, ut primum se proditorem fuisse finxisset. Ut vero ad nostrum Neoptolemum revertar, Plutarch. in vita Pyrrhi Epirotarum regis pag. 383. Χρόνῳ δὲ ὑπερὸν Νεοπτόλεμον ὁ Ἀχιλλεύς λαὸν ἀγαγὼν, αὐτὸς τὴν χώραν κατέχευε, καὶ ἀφ' αὐτοῦ βασιλείαν, ἀφ' αὐτοῦ κατέλιπε Πυρρίδαν ἐπικαλεσάμενος (καὶ γὰρ αὐτὸς Πύρρον ἦν παιδικὸν ἑπωνύμιον.) καὶ τῶν γνησίων παιδῶν ἐκ Λανάως τὴν Κλεοδένει ὕμῳ γηνομένῳ ἑνα, Πύρρον ἀνόμασεν. Pausan. lib. x. cap. 26. pag. 863. Τῷ δὲ Ἀχιλλεύς τὴν πατρὶος Ὀμηροῦ μὲν Νεοπτόλεμον ὄνομα ἐν ἀπάσῃ οἱ τίθεται τῇ ποιήσει. Τὰ δὲ Κύπρια ἔφη φησὶν, ὑπὸ Λυκομήδους μὲν Πύρρον, Νεοπτόλεμον δὲ ὄνομα ὑπὸ Φοίνικος αὐτὰ τεθῆναι, ὅτι Ἀχιλλεύς ἡλικία ἔτι νέος πολεμῶν ἤρξατο. Ab hoc Pyrrho urbs Pyrrichus nomen habere creditur. Pausan. lib. iii. cap. 25. p. 274. Τῷ ποταμῷ δὲ σαδὶς τεσσαράκοντα ἀπέχει, Πύρριχον δὲ μεσογαγὰ τὸ δὲ ὄνομα τῇ πόλει γηνομένη φασιν ἀπὸ Πύρρου τῷ Ἀχιλλεύς οἱ δὲ, εἶναι θεὸν ΠΥΡΡΙΧΟΝ τῶν καλεσμένων Κυρήτων.

Lin. 14. B. In Aulide, quam urbem alii ab Aulide Ogygi filia dictam volunt, juxta Pausan. lib. ix. cap. 19. pag. 747. 748. (id quod jam alibi me monuisse credo) propter tempestatem fuisse retentos Graecos docet Pausanias lib. viii. cap. 28. p. 659. Ὡς δὲ τοῖς Ἑλλήσιν ἐκ ἐχθρῶν ἐπιφορά ἐξ Αὐλίδος πτόμαθα, ἀλλὰ ἄνεμος σφῶς βίαιος ἐπὶ χρόνῳ εἶχεν ἐγκλείσας. Qui inter duces interea in hac urbe commoratos lites fuisse de principatu coortas, nempe inter Agamemnonem & Teuthin, sive, ut alii volunt, Ornytum, etiam adjicit; in hanc urbem Agesilaus postea Artaxerxi bellum inlaturus profectus est, ut Dianae sacrificaret, quia hac Dea placata Agamemnon olim victoriam de Ilio reportaverat. Pausan. lib. iii. cap. 9. pag. 226. De Agamemnonis prudentia haec adnotant Graeci, teste eodem lib. viii. cap. 24. pag. 584. In Αἰγίοιο Ὀμαγύριος δὲ ἐγένετο πρὸς Διὶ ἐπίκλησις, ὅτι Ἀγαμέμνων ἠθροισεν ἐς τὰς τὸ χροῖον τὰς λόγους μάλιστα ἐν τῇ Ἑλλάδι ἀξίως

μεθίζοντας ἐν κοινῷ βελῆς, καὶ ὅτινα χρὴ πρόπον ἐπὶ ἀρχὴν τὴν Πελάμω στρατεύεσθαι. Ἀγαμέμνωνι δὲ καὶ ἀλλὰ εἰσιν ἐς ἔπαμνον, καὶ ὅτι τοῖς ἐξ ἀρχῆς ἀκολυθήσασιν, καὶ ὑδεμὶς ἐπιβλήτης ὑπερὸν στρατίῳ, τὴν τε Ἴλιον ἐπὶ ῥήσσει, καὶ ὅσαι περὶ οἱκοὶ πόλεις ἦσαν. Quo animo Argivi Agamemnoni nomina dederint, patet ex iis, quae narrat lib. ii. cap. 22. pag. 161. Λυκίῳ δὲ ἐν ἐποίησε Μηχανεύς τὸ ἀγάλμα εἶναι Διὸς, καὶ Ἀργείων ἔφη τὸς ἐπὶ Ἴλιον στρατεύσαντας, ἐνταῦθα ὁμόσαι παραρῆναι πολεμῶντας, ἐς τὸ ἂν ἢ τὸ Ἴλιον ἔλωσιν, ἢ μαχομένους τελευτῇ σφῶς ἐπιλάβῃ.

Pag. 185. lin. ii. A. adde: Diana vero habebatur Dea, quae praesenti subplico in se peccantes adficiebat. Vide Diodorum Siculum lib. iv. pag. 229. alia exempla omitto.

Lin. ult. Euphorion Chalcidensis, Alexander Pleuronius, Stefichorus Himeraeus & Argivi Helenam & Theseum Iphigeniae parentes fuisse tradunt. v. Pausan. lib. ii. cap. 22. p. 162.

Pag. 186. lin. 31. A. adde, Alio modo etiam Abrahami historiam in Lycaonis fabulam vertisse videntur Graeci. Vide Pausan. lib. viii. cap. 2. p. 600.

Pag. 187. lin. i. Hanc historiam debet Diodoro Siculo lib. iv. p. 239.

Pag. 191. lin. 30. A. adde, Pausan. lib. viii. cap. 33. p. 668. Λήμνους γὰρ πλεὺν ἀπαῖχεν ἐπὶ πολὺ Χρυσῇ ἡστος, ἐν ἣ καὶ τὰ Φιλοκτήτη γηνομένη συμφορὰν ἐκ τῆς Ἰδρῆς.

Pag. 192. lin. 3. A. adde, Pausan. lib. v. cap. 13. p. 407. 408. ubi Tzetzae de Pelopis offibus verba inlustrantur.

Pag. 195. lin. 9. A. E Cypriis carminibus Palamedem, quum piscatum exiret, a Diomede & Ulyssse interfectum esse docet Pausanias lib. x. cap. 31. pag. 874.

Lin. 14. B. post *Ofir.* adde, Diod. Siculum lib. i. pag. 25.

Pag. 200. lin. i. B. post 55. adde Pausan. lib. x. cap. 26. pag. 861.

Pag. 201. lin. 30. A. adde, Pausan. lib. x. cap. 14. p. 831. & Diod. Siculum lib. v. pag. 348.

Pag. 203. lin. 4. A. post p. 52. adde, Pausan. lib. x. cap. 25. p. 862.

Pag. 204. lin. 14. B. adde, Pausan. lib. x. cap. 30. pag. 871. 872. & Plut. de Pyth. Or. Tom. ii. pag. 405.

Pag. 205. lin. 32. A. post *Sest.* ii. adde: Cicerone i. Tuscul. Quaeft. cap. 16. animos esse aeternos a Pherecyde Syrio didicisse Pythagoram, & postea Platonem in Italiam venientem Pythagorae sententiam fuisse amplexum, docet.

Lin. 12. B. De Penthefilea vide Pausan. lib. x. cap. 31. pag. 875. 876.

Lin. 15. post parentibus adde, Diod. Siculum lib. iv. pag. 276.

Lin.

Lin. 28. adde, Pausan. lib. x. cap. 31. pag. 875.

Lin. 9. B. in notis post *Plura de eo* adde Diod. Siculum lib. v. p. 330.

Pag. 208. lin. 13. B. adde Pausan. lib. II. cap. 23. pag. 164. Cassandrae ad Palladium sedentis imaginem vide lib. x. cap. 26. pag. 863. Propter nefarium hoc scelus Ajacem a Graecis lapidibus fuisse obruendum censuit Ulysses cap. 31. p. 874.

Lin. 25. adde Pausan. lib. IV. cap. 36. pag. 372. 373.

Pag. 209. lin. 6. B. post WOPKENS. adde: Quomodo Argivi e naufragio servati domum redierint incolumes, docet Pausanias lib. II. cap. 23. pag. 163.

Pag. 210. lin. 31. A. Pausanias lib. II. cap. 16. pag. 147. ait, Aegisthum Cassandrae, ejusque geminis, Teledamo ac Pelopi, adhuc infantibus vitam eripuisse. De caede ab Aegistho perpetrata consule eundem cap. 18. pag. 149.

Pag. 211. lin. 23. A. Octavo post Trojae excidium anno Menelaum in patriam rediisse docet etiam Pausanias lib. III. cap. 22. pag. 266. ubi plura.

Pag. 212. lin. 31. A. Dele & lib. II. cap. 31. qui de iudicibus parum differt ab Hellanico. & substitue & Edw. Simsonium Chronic. A. M. 2831. Idem Pausanias lib. II. cap. 31. narrat lapidem esse ante aedem Dianae Lyceae in urbe Troezenae, in quo novem viri de hac caede Orestem purgarunt, qui eodem capite nempe pag. 184. & 185. pluribus de hac Orestis purgatione agit. & lin. 37. post 509. adde, Pausan. lib. III. cap. 22. pag. 265. docet, prope Gytheum esse lapidem, λίθον ὄργον dictum, in quo sedens Orestes insania liberatus esse dicitur. Quid Arcades de Oreste referant, consule eundem lib. VIII. cap. 34. pag. 669. 670.

Pag. 213. lin. 12. A. Apud Hermionenenses Diana colitur cognomine *Iphigenia*. Pausan. lib. II. cap. 35. pag. 194. De instituti hujus ratione consulendus Diod. Siculus lib. IV. pag. 248. 249. 250.

Pag. 214. lin. 10. B. adde, sed confer Pausan. lib. III. cap. 16. pag. 249.

Pag. 215. lin. 16. A. pro *improbat* repone *re-jicit*.

Pag. 216. lin. 3. B. pro *Hermione* lege *Hermione* & adde Pausan. lib. II. cap. 18. p. 151. lib. III. cap. 1. pag. 205.

Lin. 6. adde: Juxta Hellanicum e Pylade & Electra nati sunt Medon & Strophius. vide Pausan. lib. II. cap. 16. pag. 147.

Pag. 217. lin. 2. B. post 33. adde, Pausan. lib. x. cap. 24. p. 858. ubi & de ejus sepulcro ut & p. 859.

Lin. 8. pro *quod jam viderat* lege *quod* & *vidit*.

Lin. 10. adde, Celeb. Burm. in Var. Lect. Servii ad VI. AEn. 840. e Neoptolemi caede natum est proverbium, de quo Pausanias lib. IV. cap. 17. pag. 321. haec notat Ἡ ΝΕΟΠΤΟΛΕΜΕΙΟΣ ΚΑΛΟΥΜΕΝΗ ΤΙΣΙΣ. Νεοπτόλεμος γὰρ πατὴρ Ἀχιλλέως ἀποκτείνεται Πριάμῳ ἐπὶ τῇ ἰχάρῃ. Ἐρκεῖς συνέτισε καὶ αὐτὸν ἐν Διελφοῖς, ὡς πατὴρ βασιλῆος Ἀπόλλωνος ἀποφαιγῆναι. καὶ ἀπὸ τούτου τὸ παθεῖν, ὁποῖόν τις καὶ ἔδρασε ΝΕΟΠΤΟΛΕΜΕΙΟΝ ΤΙΣΙΝ ὀνομάζει. Quamquam Lescheus negat in suis carminibus, Priamum ad Hercei Jovis aram fuisse occisum, sed ab ara abtractum & ante regiae fores a Neoptolemo interfectum docet. Vide Pausan. lib. x. cap. 27. pag. 865.

Pag. 218. lin. 8. A. De aliis Argivorum regibus consule Pausaniam lib. II. cap. 16. pag. 145. 150. cap. 19. p. 152. & seqq. cap. 18. & 38. Diod. Siculum lib. IV. pag. 261. 271.

Pag. 219. lin. 24. A. post 57. adde: Ab hoc Marone urbs Maronea dicta est. v. Diod. Siculum lib. I. pag. 17.

Pag. 220. lin. 9. A. Hunc Aëolum propter violentiam & corporis crassitiem Ἀσκὸν vocari ab Indigenis Antiphanes ait apud Athenaeum lib. XII. cap. 13. p. 552. in spongiam incumbere jubeo.

Pag. 222. lin. 32. A. arborem mali legit Dositheus Valckenarius lib. II. Animadvers. in Ammonium cap. 8.

Pag. 223. lin. 4. B. lege *freto Aëaeae*.

Pag. 224. lin. 5. in textu ALCINOUS. Diod. Siculus lib. IV. p. 274. Φάικον δ' ἐγένετο Ἀλκίνοος, ὁ τὸ Ὀδυσσεύα καταγαγὼν εἰς Ἰθάκην.

Lin. 19. B. post 917. adde: Cum hoc loco confer Diod. Siculum lib. v. pag. 323.

Pag. 226. lin. 23. A. Quomodo Icarus Penelopen Ulyssi elocaverit, docet Pausanias lib. III. cap. 12. p. 235.

Pag. 231. lin. 29. B. Fuit & Manto Melampodis & Iphianirae Megapenthus filiae filia. vid. Diod. Sicul. lib. IV. p. 271.

Pag. 232. lin. 32. B. Omnes olim fatidicae mulieres Graecae Sibyllae sunt dictae, quia τὸ ἐνδεάζειν κατὰ γλώσσαν ὑπάρχει σιβυλλάζειν. & ideo Daphne Tiresiae filia fatidica etiam Sibylla dicta fuit. vide Diod. Siculum lib. IV. pag. 269. De mulieribus fatidicis, quae Sibyllae fuere cognominatae, integro capite 12. agit Pausanias libri decimi pag. 825. 826. 827. 828.

Pag. 233. lin. 1. B. post 14. adde: De Onopione v. Did. Siculus lib. v. p. 345.

Pag. 236. lin. 7. in textu, QUAE TRIETERICA DICUNTUR. De his Diod. Siculus lib. IV. pag. 211.

Lin. 15. A. Vide Diod. Siculum lib. I. p. 17. lib. IV. p. 210. 212.

Lin. 12. B. Alio modo historiam de Lycurgo & Baccho narrat Diod. Siculus lib. I. p. 17. & lib. III. pag. 199.

Pag. 237. lin. 11. B. adde, Eust. ad Dionys. vs. 211. Οἱ δὲ φασὶ τὸ ἐκεί ΔΙΑ "ΑΜΜΩΝΑ κληθῆναι ἀπὸ τινος ἰμανύμε ποιμήν, ὡς κατὰ ἔξωτον τὸ ἱερὸν ἰδρύσεως. Pausan. lib. iv. cap. 23. in fine Μάντικλόν ὃ καὶ τὸ ἱερὸν Μιαιονίους ἔφη Ἡρακλῆς ἐποίησε. καὶ ἔστιν ἐκτὸς τείχεος ὁ θεὸς ἰδρυμένη. Ἡρακλῆς καλέμενος Μάντικλόν κατὰ πρὸ καὶ "ΑΜΜΩΝ ἐν Λιβύῃ, καὶ ὁ ἐν Βαβυλωνί Βήλόν ὁ μὲν ἀπὸ ἀνδρὸς Αἰγυπτίῳ Βήλῳ ἔφη Λιβύης ὄνομα ἔχει. "ΑΜΜΩΝ δὲ ἀπὸ τῆς ἰδρυσαμένου ποιμήν. Alio modo de Ammone Diod. Siculus lib. iii. pag. 206.

Pag. 244. lin. 11. Aliam fabulam περὶ Οὐρανὸς τὸ πάλαμον βασιλεύοντος τὸ οἰκουμενὸς narrat Diod. Siculus lib. v. pag. 319.

Pag. 245. lin. 4. A. Antea pro Neptuno Rhea Saturno agnum edendum adposuerat juxta Arcadas. Vide Pausan. lib. viii. cap. 8. pag. 613. sed alio modo Tzetzes ad Lycophron. vs. 644. e Thefeo lib. iii. Corinthiac. Ἀρην πόλιν Βοιωτίας ἀπὸ Ἀρῆς τῆς Ποσειδῶντος προφῆ, ὅτε Κρόνῳ ζητήντων Ποσειδῶνα, ἀπηνήσατο μὴ ἔχειν αὐτόν, ὅθεν ἡ πόλις ἐκλήθη, ὡς ἄλλοι Σινώσας λεγομένη. Quid vero Arcades de Rhea Saturno pro Jove lapidem adponente fingant, vide Pausan. lib. viii. cap. 36. pag. 673. Ab hac fabula Plataeenses in Junonis templi ingressu expresse runt Rheam τὴν πέτρην κατεκλημένην παργαῖοις, οἷα δὲ τὴν πέτρην, ὃν ἔτεκε Κρόνῳ κομίζεσθαι. Pausan. lib. ix. cap. 2. pag. 715. de quo lapide & lib. x. cap. 24. p. 859.

Lin. 23. Hinc manavit Panchaeorum sacerdotum figmentum, de quo Diod. Siculus lib. v. pag. 321. Sed consule de hac fabula in primis pag. 337. Duo fuere Joves, de quibus Diod. Siculus lib. i. pag. 14. lib. iii. pag. 194. 195. 206. 207. ubi in primis de Jove Cretensi plura, quae hic describi nequeunt, videnda sunt. De tribus Jovibus Cicero lib. iii. de N. D. cap. 21. cum Davissii nota. Sed antiqui omnes reges vocabant Joves, ut docet Tzetzes ad Lycophron. vs. 87. unde sine dubio inter Cretenses, Arcadas & alios orta est ista de Jovis solo natali contentio.

Pag. 246. lin. 5. A. post 40. adde: Non enim, ut e Servii loco emendato patet, fuisse dicuntur Jasionis filii, sed Corybas Jasionis filius τὸς ἐπὶ τοῖς τῆς μητρὸς ἱεροῖς ἐκδοσιόσοντας ἄφ' ἑαυτῶ Κορύβαντας ὡς σαγορεύσας. Vide Diod. Siculus lib. v. pag. 323. Atlantii, qui duos Joves statuunt, dicunt Curetas fuisse numero decem, e Jove non Saturni filio, sed Coeli fratre, Cretensium rege progenitos, teste eodem Diod. Siculo lib. iii. pag. 194. ab horum Curetum filia insula Creta nomen adepta pag. 204. Cretenses novem fuisse dicunt. de quibus lib. v. p. 334. quorum posterii etiam Curetes dicti fuerunt. pag. 331. Ce-

terum Curetas & Corybantas non pro iisdem habere videtur Pausanias lib. viii. cap. 37. pag. 676.

Lin. 22. B. adde Pausan. lib. x. cap. 6. pag. 812.

Pag. 247. lin. 31. A. adde: Hoc debet Scholiastes ille Diod. Siculo lib. v. pag. 335. Θέμιν δὲ μυθολογεῖν μαντείας καὶ θυσίας καὶ θεομάντις τὸς περὶ τῶν θεῶν πρώτην εἰσηγήσασθαι, καὶ τὰ περὶ τὴν ἀνομιάν καὶ εἰρήνην καταδείξαι. διὸ καὶ θεομοφύλακας καὶ θεομοθίας ὀνομάζεσθαι τὸς τὰ περὶ τὸς θεῶν ἔσση, καὶ τὸς τῶν ἀνθρώπων νόμους ἀφελύσσοντας καὶ τὴν ἀπόλλαντα, κατὰ δὲ καὶ χρόνον τὸς χρησμούς διδόναι μέλλει, θεμιστεύειν λέγομεν, ἀπὸ τῆς τὴν Θέμιν εὐρεσίαν γιγνόμεναι τῶν χρησμών.

Lin. ult. Pausanias lib. v. cap. 14. pag. 413. de templo Jovis Olympici in Elide agens scribit: Ἐπὶ δὲ τῇ Γαίᾳ καλεμένην βαρὺς ἔστιν ἐπὶ αὐτῇ Γῆς, τίφους καὶ ἔτος. τὰ δ' ἐν ἀρχαιότατοις καὶ μαντεῖον τῆς Γῆς αὐτῇ εἶναι λέγουσιν. Lib. x. cap. 5. pag. 809. Φασὶ γὰρ δὴ τὰ ἀρχαιότατα Γῆς εἶναι τὸ χρηστήριον, καὶ δάφνην ἐπὶ αὐτῇ τετάχθαι ὡς μαντινὴν ἐπὶ τῆς Γῆς. εἶναι δὲ αὐτὴν τῶν περὶ τὸ ὄρος νυμφῶν. ἔστι δὲ ἐν Ἑλλήσι ποίησις, ὄνομα μὲν τοῖς ἑπεσὶν ἐστὶν Εὐμολπία, Μισαία δὲ τῇ Ἀντιοφῆμει προσποιεῖται τὰ ἔπη. πεποιημένον οὖν ἐστὶν ἐν τοῖς τοῖς, Ποσειδῶντος ἐν κοινῇ καὶ Γῆς εἶναι τὸ μαντεῖον. καὶ τὴν μὲν χρᾶν αὐτὴν, Ποσειδῶντος δὲ ὑπερέτην ἐς τὰ μαντεύματα εἶναι Πύρρον. καὶ ἔτις ἔχει τὰ ἔπη.

Αὐτίκα δὲ χθονὶς σφῶν δὲ ταυτὸν φάτε μύθον, Σὺν δὲ τε Πύρρον ὁμφίπολον κλύτε Ἑννοσιγυαί.

Χρόνος δὲ ὕστερον ὅσον ὀλίγη μετ' ἡν δοθῆναι Θέμιν ἐπὶ αὐτῆς λέγουσιν, ἀπόλλαντα δὲ παρὰ Θέμιν λαβεῖν ὄρεάν. Ποσειδῶντος δὲ ἀντὶ τῆς μαντείας Καλαύρειαν ἀντιδιδόναι φασὶν αὐτὸν τὴν περὶ Τροίην. Plura ibi notata omitto cap. 24. pag. 858. Ἐν δὲ τῇ νῆσῳ πεποιήται μὲν Ποσειδῶντος βαρὺς, ὅτε τὸ μαντεῖον τὸ ἀρχαιότατον κτῆμα ἦν καὶ Ποσειδῶντος.

Lin. 40. B. post 5. adde: Inprimis Cretenses vid. Diod. Siculus lib. v. p. 344.

Pag. 248. lin. 1. in textu ET DIANAM. Dianam Aegyptii dicunt Cereris esse filiam juxta Aeschylum. Vide Pausaniam lib. viii. cap. 37. pag. 676. unde hanc hauserit sententiam Aeschylus, docet Herodotus lib. ii. cap. 156. 157. 158.

Pag. 249. lin. 7. A. post. 8. adde: Nam apud Pausan. lib. ii. cap. 29. p. 178. pro Κεῖοντος scribendum Κεῖοντος.

Lin. 21. Troezenii dicunt, Diomedem Troja reversum primum Pythia Apollini instituisse.

E e e e e

se.

fe. Vid. Pausan. lib. II. cap. 32. pag. 186.

Lin. 12. B. De Sirenum insula Pausan. lib. x. cap. 6. pag. 812.

Pag. 250. lin. 30. A. Alia fuit Pandora Coeli ac Telluris filia, Rheae foror. Diod. Siculus lib. III. pag. 190.

Pag. 252. lin. 32. B. Eadem jam de Niobe & Alcmena testatur Diod. Siculus lib. IV. pag. 223. lin. 34. Argum facit filium Jovis & Niobes Phoronei filiae Pausanias lib. II. cap. 22. p. 161. vide inprimis cap. 34. p. 191.

Pag. 255. lin. 10. B. adde Diod. Siculum lib. I. pag. 10. II. 21. & seqq.

Lin. 18. adde: Summis honoribus culta fuit a Tithoreensibus. v. Pausan. lib. x. cap. 32. pag. 880. 881.

Lin. 36. adde: Sed Pamphus dicit, Proserpinam, dum raperetur, *ἐκ τοῖς ἀπατηθεῖσαν, ἀλλὰ νερκίᾳσις*. Vide Pausaniam lib. IX. cap. 31. pag. 773.

Pag. 256. lin. 2. in textu VENERE ET DIANA. Diod. Siculus lib. v. pag. 287. Venerem excludit, scribens juxta Siculos Dianam & Minervam virginitati servandae cum Proserpina deditas flores legisse: quae consentiunt fabulae, quam narrat Lactantius lib. v. Explicat. Fab. 6.

Lin. 36. A. in notis post v. adde Diod. Siculum lib. v. pag. 286. 287. 288.

Lin. 41. post ταύτη adde: Prope Syracusas, ubi postea fons Cyane adparuit. Diod. I. 1.

Pag. 257. lin. 41. A. adde: Diodorus Siculus lib. v. p. 313. *Δήμητραν μὲν Ἰασίωνος ἐξαδέρσσαν ἢ καὶ πρὸν τῇ σιτῇ δαρήσασθαι*, nempe in nuptiis Cadmi & Harmoniae qui pag. 336. 337. dicit, magnam inter antiquos esse litem de loco, cui Ceres prima hoc beneficium dederit. Quid Crentenses dicant, vide pag. 344.

Pag. 259. lin. 5. A. post 365. adde: Qui Triptolemo terrae Atticae conferendae provinciam inposuisse ab Aegyptiis dicitur. v. Diod. Sicul. I. 1. p. 17.

Pag. 261. lin. penult. B. Alia de Titanum ex-cidio memorant alii, quae videnda in Diod. Siculo lib. III. a pag. 204. ad finem usque libri.

Pag. 263. lin. 33. A. Alii dicunt Typhonem vocari Priapum Bacchi & Veneris filium. v. Diod. Siculus lib. IV. p. 214. Ab Iside sorore interfectum tradunt Aegyptii. v. Diod. Siculus lib. I. p. 18. qui de ejus parentibus p. 13. egerat.

Lin. 29. B. post *dabunt* adde: Diod. Siculus lib. v. p. 338. 339.

Lin. 36. post 376. adde Diod. Siculum lib. IV. p. 228. 229.

Pag. 264. lin. 13. A. De hominibus e diluvio servatis vide Doctissimi Viri dissertationem de prisca Graecorum & Latinorum sermonibus §. 12. quae legitur post Montefalconii Palaeogra-

phiam. Quid vero Aegyptii, Rhodii, ac Samothracae de suo diluvio memorent, docebit Diod. Siculus lib. I. pag. 16. 17. lib. v. pag. 322. 327.

Pag. 367. lin. 19. A. post *Scholias* adde: Hunc Euripidis locum jam occupatum postea deprehendi a Maussaco, Dissert. Critic. post Harpocration. pag. 402. quem ejusdem fuisse sententiae laetor.

Lin. 4. B. adde, Pausan. lib. v. cap. 12. p. 406. De templo Jovis Olympii apud Eleos ait *Τὸ δὲ ἤλεκτρον τῷ, ἔτι δ' αὐγέῃ πεποιήνται τὴν εἰκόνα, ὅτοι μὲν αὐτόματον ἐν Ἡελανῇ ταῖς ψάμμοις εὐρίσκειται, σπανίζεται τὰ μάλιστα καὶ ἀνθρώπων τίμιοι πολλὰν εἰς ἑνὶ τὸ ἄλλο ἤλεκτρον, ἀναμειγμένον εἰς ἀργύρου χυσεῖς*. De Electri fabula ac vera historia Diod. Siculus, quem hic citat Munckerus, est consulendus pag. 302. ubi plura de ipsa Phaethontis fabula.

Lin. penult. Diodorus vero Siculus lib. v. p. 342. hoc inventum tribuit Baccho Jovis ac Proserpinae filio in insula Creta nato: sed aequae ac Hercules confunduntur. Vide Eudem lib. IV. pag. 211. 212. 213.

Pag. 268. lin. 39. A. lege *Amphion ab aliis M. f. d.*

Lin. penult. ante *videmus*. De duobus Sarpedonibus, quos antiqui saepius confuderunt, vide Diod. Siculum lib. v. p. 344. 345. Quorum alter Jovis & Europae, alter Euandri & Deidamiae Bellerophontis filiae filius.

Pag. 270. lin. 35. A. post *Diodoro* adde pag. 269. 270.

Lin. ult. adde: Quocum confer Pausan. lib. IX. cap. 12. p. 733. & cap. 19. pag. 747.

Lin. 36. B. Pro *Rbias* lege *Anthas* vel *Anthès*. & mox pro *Ephoeus* restitue *Hyperes*. Hi erant fratres e Neptuno & Alcyone Atlantis filia nati, a quibus *Anthia* & *Hyperia* dictae. Vide Pausaniam lib. II. cap. 30. pag. 182. quas Plutarchus Quaest. Graec. Tom. II. p. 295. *Antbedoniam* & *Hyperiam* vocat, apud quem alia de his fratribus ex Mnasegithone videbis notata. Hunc Anthen cum Troezeniis facit Halicarnassi conditorem Strabo lib. XIV. pag. 970. Verum Pausanias I. 1. tradit Aëtii Anthae filii posteros coloniam in hanc Cariae urbem deduxisse. Fuit & alius Hyperes, quem Melas Phrixi filius ex Euryclyia suscepit, a quo fons Hyperia in oppido Pheris, vel juxta alios in Laconica, nomen habet. vid. Schol. Pindari O. Pyth. IV. vs. 222.

Pag. 275. in textu LINUS EX URANIA MUSA Pausanias lib. IX. cap. 29. p. 766. *λέγεται ὅτι ὁ Λίνος ἔπος παῖς μὲν Οὐρανίας εἴη, καὶ Ἀμφιμάρεος Ποσειδῶνος*. quem ab Apolline occisum addit. de cujus Lini parentibus pluribusque Linis vide, quae notavi in Obs. Misc. Vol. x. Tom.

III. pag. 388. & Doctiff. vir in Diff. de Priscis Graec. ac Lat. literis §. 19. & seqq. De Lino Cliūs unius ē novem Musis & Magnetis filio Tzetz. ad Lycophron. vs. 831.

Lin. 35. in notis. Vide, quae dixi Obs. Misc. Vol. x. Tom. III. pag. 388. adde Diod. Siculum lib. IV. pag. 280. e quo Justinus a me emendatus illustratur. Τὸν δ' ἐν Ἀπόλλωνι καὶ ταύτην τὴν χώραν ἐν Κυρήνης γυνήσασθα τὸν Ἀργεῖον, τῆτον μὲν νήπιον ὄντα ἀφ' ὧθεναι ταῖς νύμφαις τρέφειν, ταύτας δ' τῷ παιδί τρεῖς ὀνομασίας προσάψαι, καλεῖν γὰρ αὐτὸν, Νόμιον, Δεῖσαϊον, Ἀργεῖον. quamquam Schol. Apollonii Rhodii, quem ibi citavi, Aristaeum alia de causa nomina sua adcepiisse tradat.

Lin. 2. B. Praeter Hyllum e Deianira suscepit Guneum, & Hoditem, teste Diod. Siculo lib. IV. pag. 242. ubi legendum Γλυνεῖα καὶ Ὀνίτην. Vide quae iisdem in Obs. notavi pag. 390. 391.

Lin. 9. Tlepoleum suscepit Hercules ex filia Phylei regis Thesprotorum juxta Diod. Siculum lib. IV. p. 241.

Pag. 278. lin. 7. B. Minerva nihilo minus tibiam invenit. Vide Diod. Siculum lib. V. p. 323.

Pag. 280. lin. 34. B. Diod. Siculus lib. III. p. 193. addit Apollinem ταχὺ δ' μεταμειβεμένη καὶ βαρέως ἐπὶ πῖσι ὑπὸ αὐτῷ παραχθῆσιν ἐνέγκασθα τ' ἐκιδάρας ἐκρήξαι τὰς χορδὰς, καὶ τὴν σύρμηδ' ἀρμονίαν ἀφανίσαι.

Pag. 281. lin. 2. A. post 2. Fuit & alius Olympus, qui duxit uxorem Cybelen, Jovis e Saturno ac Rhea progeniti praeceptor. Vide Diod. Siculum lib. III. pag. 206. & lib. V. p. 323.

Lin. 7. De Sacada hoc vide Plutarch. de Musica p. 1134. 1135.

Lin. 24. post 866. adde Pausan. lib. X. cap. 30. pag. 873.

Pag. 282. lin. 5. in textu LIBER JOVIS &c. Fabulam explicat Diod. Siculus lib. III. pag. 196.

Pag. 283. lin. 17. A. adde Diod. Siculum lib. IV. pag. 211.

Lin. 23. B. post docet. adde, quocum confer Diod. Siculum lib. V. pag. 329. ubi & de tempore fugae.

Pag. 284. lin. 12. B. adde Pausan. lib. X. cap. 10. pag. 822.

Pag. 285. lin. 21. B. adde Spanh. ad Callim. H. Pall. 47.

Pag. 286. lin. 13. A. Recte Apollodorus inter Danaidas numerat Scaeam & Automaten, quae postea nupserunt Architeli & Archandro Achaei filiis, teste Pausania lib. VII. cap. 1. pag. 522.

Lin. 17. pro cap. 155. lege pag. m. 150.

Pag. 287. lin. 1. B. pro duabus his lineis re-

pone: Danaos Argivos esse dictos docet Spanhemius ad Callim. H. Pall. 142. Notandus vero hic est error sive diffidium Scholiastae Euripidis in Hecuba vs. 886. pag. 78. cum aliis scriptoribus, narrantis Lynceum Danai filias cum ipso Danao occidisse, diram hanc suorum fratrum caedem ultum, & ita una cum Hypermnestira Argorum imperio fuisse potitum. Pausanias lib. II. cap. 16. pag. 145. Lynceum Argivorum facit regem, sed qui patri Danao, non occiso, sed naturae debitum reddenti in regnum successit. Iino Apollodorus lib. II. cap. 1. §. 5. refert, Danaum ipsum Lynceo filiam Hypermnestiram elocasse & cap. 2. §. 1. Lynceum Danaum e vita decedentem excepisse, nulla Danai caedis mentione facta. ex quibus Apollodori ac Pausaniae locis, ut & e cap. 18. & 19. ejusdem Pausaniae libri & Schol. Eurip. Orest. vs. 933. p. m. 205. patet Argivorum regum catalogum ab Hygino fab. 124. numquam fuisse profectum. Praeterea incognitos scriptores hic sequitur Hyginus, nam referens Danaidas post patris Danai mortem viris Argivis nupsisse: (Nota interea phrasin Hygini ducere viros Argivos pro nubere) dissentit ab Apollodoro lib. II. cap. 1. §. 5. qui haec de Danao notat: τὰς δ' λοιπὰς θυγατέρας εἰς γυμνικὸν ἀγῶνα πῖσι νικῶσιν ἔδωκεν. quocum facit Pausanias lib. III. cap. 12. p. 235. Δαναὸν γὰρ τῶν ἐπὶ ταῖς θυγατράσιν ἀρέθην, καὶ ὡς γυναικας ἔδειξεν ἤδελεν ἐξ αὐτῶν διὰ τὴν μίαν ἀγαγέσθαι, διέπεμψε δὲ ὁ Δαναὸς ἑδῶν ἀνὰ δάσειν, ἣ ἀν' ἑκάστῳ καὶ κάλλῳ ἀρέσκηται, ἀφικομένους δὲ ἀνδράσιν εἰ πολλοῖς ἀγῶνα κατείστησε. &c. Praeterea filias Scaeam & Automaten Danaus post hunc casum Architeli & Archandro Achaei filiis in matrimonium dedit teste Pausania lib. VII. cap. 1. pag. 522. qui pag. 523. addit, Architele & Archandro Argis & Lacedaemonie rerum potitis, Achaeos communi nomine ab eorum patre Achaco coepisse appellari tam Lacedaemonios, quam Argivos, sed Argivos solos a focero Danao Danaos. Archandrum Danai generum vocat etiam Herodotus lib. II. cap. 98. sed filium Pthii eum facit, Achaei nepotem, sed plures Archandros fuisse idem censet.

Pag. 289. lin. 8. B. Pausanias lib. VIII. cap. 45. p. 693. Καὶ Θείας πῦδες, ἀδελφοὶ δ' Ἀλφειῶς, Περσέας καὶ Κομήτης.

Lin. 16. Pausan. I. I. Ἰσπόδας ὁ Κερκύρας δ' Ἀγαμέμνης δ' Στυμφίλης. Hic vero notandus Pausaniae error pergentis καὶ ὃς τὰ ἑτεῖα Ἀγκῶν ἔχοντα ἤδη τράυματα, καὶ ἀφέντα τὸ πέλκυν ἀνέχων ἐστὶν Ἐποχος. At quomodo Epochus huic venationi interfuisse potuit, qui ante eam fato functus fuit, ut ipse testatur Pausanias cap. 4. pag. 606. Γενομένων δὲ αὐτῶν (Λυκέρῳ τῷ Ἀλεῖ) Ἀγκῶς τε καὶ Ἐπόχου, τὸν μὲν νοσήσασθα ἐπιλαμβάνει τὸ χεῖρον. Ἀγκαῖον δ' ἰάσασθαι τε δ' πλεῖς με-

τίθεν ἐς Κόλχας, καὶ ὕστερον οὐκ Μελεάγρου τὸ ἐν Καλυδῶνι κατεργαζόμενον θηρίον, ἀπέθανεν ὑπὸ τοῦ ὕδατος.

Pag. 290. lin. 19. B. Pausanias lib. viii. cap. 45. p. 693. ita τὸν γὰρ ἐν Καλυδῶνι ἐν Ἀγκῶνι ὑπὸ ὕδατι ὁ Λυκάργος πρῶτος, καὶ Ἀταλάντη τοξεύει τὸν ὄν, καὶ ἔτυχε πρώτη θηρίον.

Pag. 291. lin. 15. B. De Meleagri morte imprimis Pausanias lib. x. cap. 31. pag. 874. 875. & Diodorus Siculus lib. iv. pag. 240.

Pag. 292. in textu QUAE MELEAGRIDES V. Has aves pauperes Tithoreenses immolant deae Ifidi. Pausan. lib. x. cap. 31. p. 880.

Pag. 294. B. lin. 6. B. Pausanias lib. viii. cap. 3. pag. 602. dicit oppidum conditum ac dictum esse a Trapezeo Lycaonis filio.

Lin. 16. adde Pausan. lib. viii. cap. 3. pag. 603. 604.

Pag. 297. lin. 28. A. lege cap. 5. & 10.

Lin. 23. B. Vide Diod. Siculum lib. i. pag. 20. & lib. iv. p. 210. 211.

Pag. 298. lin. 4. B. De Bacchi parentibus consule Diod. Siculum lib. iii. p. 195. 196. ubicur Jovis & Cereris, Semeles ac Thyones filius dicatur, docemur. Eam, quam Romani *Bonam Deam* vocant, Graeci ajunt unam e Bacchi matribus esse, quam nominare nefas. Vide Plut. in Caesare pag. 711. In insula Naxo Bacchum Jovis ac Semeles filium natum refert Diod. Siculus lib. v. p. 325. ubi de tota fabula, qui de Thebano, variisque Bacchis egerat lib. iv. p. 210. 211. 212. 213. & lib. iii. pag. 207. & lib. i. pag. 23.

Pag. 299. lin. 6. A. Duas rationes irae Dianae adferri docet Diod. Siculus lib. iv. p. 281.

Lin. 33. De hac fabula consule tamen Pausaniam lib. ix. cap. 2. p. 714.

Pag. 301. lin. 4. A. lege: consule Diod. Siculum lib. v. p. 338. & post eum inl. Spanh.

Lin. 15. adde: Arcades, qui Jovem in Creta natum & educatum negant, dicunt Jovem esse nutritum in agro Cretea, qui in monte Lycaeo est, a Nymphis Thifoa, Neda & Hagno. Pausan. lib. viii. cap. 38. pag. 678. & cap. 47. pag. 695.

Lin. 32. B. Nysam Arabicam vocat Diod. Siculum lib. iii. p. 199. & lib. i. p. 14. & 17.

Pag. 304. lin. 27. A. post cap. 18. adde: Sed locum in Cithaerone, ubi hoc fit actum, exprimere nequeunt. vid. Pausan. lib. ix. cap. 2. p. 714.

Pag. 312. lin. 12. B. Ipse Pausanias lib. x. cap. 29. p. 870. vocat Κεφάλον τὸ Διόνιον.

Pag. 314. lin. 53. A. adde Pausan. lib. x. cap. 29. p. 870.

Pag. 316. lin. 16. B. Interfere: Nisi statuentum sit, Hyginum Phrygum fabulam esse secutam, qua, teste Plutarcho in Caesare p. 711.

eam Deam, quam Romani Bonam vocant, Graeci γυναικείαν, Phryges suam vindicantes, Midae matrem esse dicunt.

Pag. 317. lin. 16. B. post 179. adde: De Silenis vide etiam Pausan. lib. vi. cap. 24. p. 515. cum Kubnii nota: nec non Diod. Siculum lib. iii. pag. 205.

Lin. 17. pro *Manidas* lege *Panidas*.

Lin. antepenult. post pag. 115. adde, de Sileno Diod. Siculum lib. iv. pag. 212.

Pag. 320. lin. 40. B. Plures fuere Amazones. v. Diod. Sicul. lib. iii. p. 185. plures Joves p. 194. 195. Plures Hercules p. 207. 208. & lib. v. p. 342.

Pag. 324. lin. 20. A. post 748. adde: Item Bacchi ac Lycurgi. vide Diod. Siculum lib. iii. p. 199.

Pag. 326. lin. 18. De eo plura & alia habet Diod. Siculus lib. iv. pag. 284.

Pag. 330. lin. 36. A. lege qui refert lib. ii.

Pag. 334. lin. 9. B. De AEsculapio consulendus Diod. Siculus lib. v. p. 341.

Pag. 339. lin. 1. B. post p. 284. adde Pausan. lib. x. cap. 24. p. 857.

Lin. 2. De Epimenide Cretenfi Plut. in Solone pag. 84.

Pag. 340. lin. 31. A. Septem hae sententiae ante fores templi Delphici erant scriptae; Pausan. lib. x. cap. 24. jam saepius citato.

Lin. 31. B. post 3. adde: Alia de Musarum numero refert Pausanias lib. ix. cap. 29. pag. 765. 766.

Lin. 34. Adde Diod. Siculum lib. iv. pag. 215.

Lin. 43. Inter Graeciae miracula etiam Minyae aerarium recensetur. v. Pausan. lib. ix. cap. 38. p. 786.

Pag. 342. lin. 2. A. post V. pone Pausan. lib. iv. cap. 31. pag. 357.

Lin. 36. pro *λυθον* lege *λίδον*.

Lin. 40. De hoc sepulcro vide Pausan. lib. viii. cap. 16. p. 633.

Pag. 344. lin. 2. in textu HERCULES. De honoribus divinis deinceps Herculi habitis Diod. Sicul. lib. iv. p. 244.

Pag. 346. lin. 13. A. Non tantum apud librarios, sed prisci aevi Latinos O & U fuere confusa. Vide virum doctiss. Dissert. de priscis Gr. & Lat. literis §. 37. ad B. Montfaucon.

Lin. 25. B. Pausanias lib. x. cap. 28. pag. 867. Syracusis Olympium Jovem etiam templo cultum fuisse docet. Hinc multi Ciceronem erroris convincere student, qui lib. iii. de N. D. cap. 34. adnotat de Dionysio, *Qui cum ad Peloponnesum classem adpulisset, & in fanum venisset Jovis Olympii, aureum ei detraxit amiculum grandi pondere, quo Jovem ornatat ex manubiis Karthaginensium tyrannus Gelo: atque in eo etiam cavil-*

cavillatus est, aestate grave esse aurum amiculum, bieme frigidum, eique lanceum pallium injectit. cum id esse ad omne anni tempus diceret. Quasi Dionysius hanc injuriam fecisset Jovi Olympio in Sicilia culto. Sed quid hi homines facient de Iaco Pausaniae, qui scribit id, quod ipse oculis adspexit. lib. viii. cap. 42. pag. 687. Καὶ ὅτ' τὴν ἑξέξ' διάβασιν ἐς τὴν Εὐρώπην, Συρακοσῶν τε ἰτυράναι καὶ Σικελίας τῆς ἄλλης Γέλων ὁ Δεινομένης. ἐπεὶ ὅτ' ἐτελεύτησε Γέλων, ἐς Ἱέρωνα ἀδελφὸν Γέλωνος ἀφ' ἡλθεν ἡ δρχή. Ἱέρωνος ὅτ' ἀποθανόντος πρότερον πρὶν ἢ τῷ Ὀλυμπίῳ Διὶ ἀναθεῖναι τὰ ἀνὰ θήματα, ἃ ἤνυξτο ἐπὶ τῷ ἱερῷ ταῖς νίκαις, οὕτω Δεινομένης Ἱέρωνος ἀπέδωκεν ὑπὲρ τῷ πατρὸς. Οἰατὰ καὶ ταῦτα ποιήματα. καὶ ἐπιγράμμα ἐν Ὀλυμπίᾳ τὸ μὲν ὑπὲρ τῷ ἀναθήματι ἔστιν αὐτῶν.

Σὸν πόλι νικήσας, Ζεῦ Ὀλύμπιε, σεμνὸν ἀγῶνα
Τεθρίπῳ μὲν ἅπαξ, μουνοκλήῃ δὲ δις,
Δῶρ Ἱέρων τάδε σοι ἐχαρίσατο, παῖς δ' ἀνέ-
στης

Δεινομένης πατρὸς μῆμα Συρακοσίῃς.

Adde Pausan. lib. vi. cap. 19. p. 499. Σικελιά-
τας ὅτ' Σελινυτίαις ἀνέστησαν μὲν Καρχηδόνιοι πολέ-
μα· πρὶν ὅτ' ἡ τὴν συμφορὰν θύεσθαι σφισι, θησαυ-
ρον τῷ ἐν Ὀλυμπίᾳ Διὶ ἐποίησαν. Siciliotae igitur,
& inprimis Syracusani Jovem Olympium, cujus templum in Peloponneso erat, coluerunt: & eadem de Olympii Jovis cultu, quae de divinis honoribus olim Hemitheae habitis adnotat Diod. Siculus lib. iv. pag. 332. statui possunt. En ipsum Diodori locum. ἐν ὅτ' τοῖς ὑστερον χρόνοις ἐπὶ ποσὶν ἔλαβε τὸ ἱερὸν αὐξήσιν τῆς Ἡμιθείας, ὥστε μὴ μόνον παρὰ τοῖς ἐγχωρίοις καὶ τοῖς πελοποννησίοις τιμᾶσθαι ἀφαιρόμενος, ἀλλὰ καὶ τὰς μακρὰν οἰκόντας εἰς αὐτὸ φιλοτίμως φοιτᾶν, καὶ θυσίαις τε μεγαλοπρεπέσι καὶ ἀναθήμασιν ἀξιολόγοις τιμᾶν τὰ ὅτ' ἐμὲ γιγον Πέρσας ἡγεμένους τῆς Ἀσίας, καὶ πάντα τὰ τῷ Ἑλλήνων ἱερῷ συλῶντας, μόνον τῷ τῆς Ἡμιθείας τεμένους ἀπαρτίζοντες. &c. Quamquam non inficias eo Syracusis templum Jovis Olympii existisse. Vide Pausan. lib. x. cap. 28. p. 867. juxta morem antiquis populis usitatum, qui Deos ex istis locis, quorum praecipuam curam agere videbantur, quasi evocabant, & ut ad se descenderent, orabant: qui Dii invitati etiam suas sedes relinquere, & ut aliis extraneis quoque opem ferant, aliquando peregre proficisci finguntur. Hinc legimus apud Ciceronem lib. ii. de N. D. cap. 27. Timaeum in historia dixisse Qua nocte natus Alexander esset, eadem Dianae Ephesiae templum deflagrasset: & adjunxisse, minime id esse mirandum, quod Diana, cum in partu Olympiadis adesset voluisset, abfuisse domo. Nil mirum igitur, si hisce Diis etiam templa, in quae velut suas

domos recipi possent, in peregrinis ac longe diffitis urbibus exstructa, statuaeque positae fuerunt. Sic Diana Ephesia culta fuit a Corinthiis, de qua Pausanias lib. ii. cap. 3. pag. 115. Ἔστιν ἐν ἐπὶ τῷ ἀγορῆς (ἐνταῦθα ὅτ' πλεῖστά ἐστι τῶν ἱερῶν) Ἀρτεμίδος τε ἐπικλήσιν Ἐφεσία. Cujus Deae templum est etiam in Arcadiae urbe Alca. Vide Pausan. lib. viii. cap. 23. pag. 642. qui de Megalopolitanis adnotat cap. 30. pag. 662. Μεγαλοπολίταις ὅτ' αὐτοῖς ἀποδομημένα ἐστὶ τὰ ἀρχαῖα, ἀριθμὸν οἰκήματα ἔχον, ἐν ἧν δὲ ἐστὶν αὐτῶν Ἐφεσίας ἀγάλμα Ἀρτεμίδος. Sic in templo, quod exstructum est in via ab Oetylo ad Thalamas ferente, Venus Paphia colebatur teste eodem lib. iii. cap. 26. pag. 276. qui lib. viii. cap. 53. pag. 707. de templo in urbe Tegea a Laodice Veneri Paphiae posito agit. Eodem modo Cereris Eleusinae templum reperitur prope montem Taygetum. lib. iii. cap. 20. pag. 261. & apud Boeotios exstat Δήμητρος ἐπικλήσιν Ἐλευσινίας ἱερὸν ἐν Πλαταιαῖς. lib. ix. cap. 4. p. 718. quae templa saepe etiam aedificata sunt ab iis, qui patria expulsi in ea loca, in quibus rerum ac fortunarum suarum sedem collocabant, sacra sua ac Deos penates transferre volebant. Sic Telchines Minervae Telchiniae aedem in Teumessio statuiffe creduntur. Vide Pausan. lib. ix. cap. 19. p. 747. Iisdem sine dubio de causis Jovis Ammonis cultus e Libyae desertis in Graeciam fuit translatus. Pausanias lib. iii. cap. 18. pag. 523. narrat Προελθὼν δὲ ἐν ταῖς ἱερῇ ἐστὶν Ἀμμωνίου. φάσιναι ὅτ' ἀπαρχῆς Λακεδαιμόνιοι μάλιστα Ἑλλήνων χρώμενοι τῷ ἐν Λιβύῃ μακρίᾳ, λέγεται ὅτ' καὶ Λυσάνδρου πολιορκεῖν Ἀφύτιν τῷ ἐν τῇ Παλῇ, νύκτωρ ἐπιφανέντῃ Ἀμμωνία παρὰγορεύειν, ὥς ἄμεινον ἐκείνῳ τε ἔσοιτο καὶ τῇ Λακεδαιμόνι, πολέμῳ παρὰ Ἀφύτας παυσανδρῶν. καὶ οὕτω τὴν πολιορκίαν διέλυσεν ὁ Λυσάνδρος. καὶ Λακεδαιμόνιοις τῷ θεῷ σέβειν παρήγαγεν ἐς πλεον. Ἀφύταις ὅτ' τιμᾶσιν Ἀμμωνία, ἃ δὲν ἦσαν, ἢ οἱ Ἀμμωνίοι Λιβύῃ. Non agam nunc de Ammonis statua ante Alexandri domum a Megalopolitanis publice exstructam, cum arietinis cornibus posita, de qua Pausanias lib. viii. cap. 32. pag. 666. Scimus enim in Alexandri gratiam, (qui ex Ammone solum se esse credi volebat, & Macedonibus persuaserat. vide Pausan. lib. iv. cap. 14. pag. 314. quem fastum derisit Lucianus Dialogo xix. Mortuor.) simulacrum illud fuisse dicatum. Sed Thebis Boeotiis ejusdem Ammonis exstat templum teste Pausania lib. ix. cap. 16. p. 741. quem locum adscribam, quippe e quo apparet, Graecos sua dona misisse etiam ad ista loca, e quibus ejus Dei, cui in sua urbe jam templum dicaverant, cultum petierant. Οὐ πόρρω δὲ ἐστὶ ναὸς Ἀμμωνίου. καὶ τὸ ἀγάλμα ἀνέθηκε μὴ Πίνδαρος, Καλάμειδος δὲ ἐστὶν ἔργον. ἀπέπεμψε ὅτ' ὁ Πίνδαρος καὶ Λιβύῃς ἐπὶ Ἀμμωνίας

τῷ Ἀθηνῶν ὕμνῳ. Imo Athenis cultum fuisse docet G. Cuperus II. Obs. 17. Haec subficient credo ad Ciceronis locum defendendum. Ut itaque ad Jovem Olympium revertar. Hic a nonnullis dicitur a praecceptore Olympo cognomen hoc adeptus esse. vide Diod. Siculum lib. III. p. 206. de quo praecceptore egit Ptolemaeus Hephaestionis apud Photium pag. 476.

Pag. 347. lin. 16. A. post *Eleutheris* adde, quae urbs a Baccho condita esse dicitur. vide Diod. Siculum lib. IV. pag. 211.

Lin. 21. post *dictus* adde, Eleutherii Bacchum apud se natum esse etiam iactitant. vide Diod. Sicul. lib. III. p. 199.

Pag. 354. lin. 32. A. adde: Persei & Andromedae filium vocat Diod. Siculus lib. IV. pag. 217.

Pag. 355. lin. 18. A. post 885. adde: Maternum genus recenset Diod. Siculus lib. IV. p. 216.

Pag. 356. lin. 2. B. post cap. 3. adde: Hinc corrigo in Lactantio Explicat. Fab. XIII. 4. pro *Delphos venit, Delon venit*. Consule de hujus Anii parentibus ac fati Diod. Siculum lib. V. pag. 331. 332. Idem quoque Anio vocatur. p. 345.

Pag. 359. lin. 7. B. adde: Hic etiam Taraxippus dictus est. Pausan. lib. VI. cap. 20. pag. 505.

Pag. 363. lin. ult. B. adde: Audi & Palae-phatum de Incredilib. cap. 51. de hac historia ὃ ὃ πρὸς τῆς ἐορτῆς ἀμαξία βοῶν τὸ κρεῖμα λουκῶν. ἀπὸ δὲ τῆς ἀμαξίας εἶναι δὲ ἱέρειαν.

Pag. 364. lin. 6. post *ait* adde: Ait idem Plutarchus in Solone pag. 93. 94. secum ipse diffidens dicit: Πάλιν δὲ ὁ Σόλωνος εἰπόντος εἰδέναι Κλέβιν καὶ Βίωνα φιλαδέλφους καὶ φιλομήτορας ἀφφερόντως ἀνδρας, οἱ τὴν μητέρα, ΤΩΝ ΒΟΩΝ βραδυόντων, ὑποδόντες αὐτοὶ τῷ ζυγῷ τὴν ἀμαξίαν ἐκόμεσαν πρὸς τὸ τῆς ἱερῆς εὐδαιμονιζομένην ἀπὸ τῆς πολιτῶν καὶ χαίρεισαν· εἴτα θύσαντες καὶ πίνοντες ἐκ ἑλμεθ' ἡμέραν ἀνέστησαν, ἀλλὰ τεθνηκότες ἀναλγῇ καὶ ἄλυσον ἐπὶ δόξῃ τοσαύτῃ χόντες θάνατον ὥφθησαν.

Pag. 365. lin. 19. B. post 76. adde: De his latius egit Pausanias lib. X. cap. 29. pag. 870. 871.

Pag. 369. lin. 19. B. post 23. adde: Strabo lib. I. pag. 43. Ἀτρεΐα δὲ ὁ Ἑλλῆς τὸ ὑπερανῆον τῷ ἔργῳ δρόμον (παρὰδείξαντα) ubi vide Casaub.

Pag. 370. lin. 23. B. adde: Diod. Siculus lib. IV. p. 230. ἀρεκαλέσας αὐτὸν Ἐρυξ εἰς πάλιν υἱὸς μὲν ὦν Ἀφροδίτης καὶ Βατᾶ, ὅτε βασιλεύοντος τῶ τόπων (Historiam refert etiam Pausanias lib. IV. cap. 36. p. 372.) Idem Diod. Siculus pag. 282. Ἐρυκα φασὶν υἱὸν μὲν γυνεὶ Ἀφροδίτης καὶ Βατᾶ βασιλέως τινὸς ἐγγχεῖν.

Lin. 31. adde: De templo Veneris Erycinae

latissime agit Diod. Siculus lib. IV. p. 282. 283.

Pag. 371. lin. 17. A. adde: Consule Pausan. lib. VIII. cap. 12. in fine pag. 625.

Pag. 372. lin. 43. B. post *Britomarti* adde: Diod. Siculus lib. V. pag. 342. 343. & post eum.

Pag. 373. lin. 44. a. adde: *Facelitis* legit etiam Kuhnius ad Pausan. lib. III. cap. 16. pag. 250. Καλῶσιν δὲ ἐκ Ὀροΐαν μόνον, ἀλλὰ καὶ ΛΥΓΟΔΕΣΜΑΝ τὴν αὐτὴν, ὅτι ἐν θάμνῳ λύγων ἐνρέθη, ἀφειληθεῖσα δὲ ἡ λύγος ἐποίησε τὸ ἀγαλμα ἑρδόν. Derivatur a φάκελος, de qua voce Doctiss. Valckenaer lib. III. Animadv. in Ammonium cap. 16. De Diana Orthia Potter. ad Lycophron. vs. 1331.

Pag. 374. lin. 8. adde: ante alios Pausanias lib. III. cap. 16. pag. 249. 250. lib. VIII. cap. 23. pag. 642.

Lin. 23. Hoc institutum fuit Lycurgi teste Pausania l. 1.

Lin. 34. adde: Praeterea Pausanias lib. III. cap. 16. pag. 249. 250. de Dianae Tauricae simulacro ab Oreste Ariciam delato nullam mentionem facit, licet plures alios enumeret populos, qui hoc simulacrum sibi vindicarunt. De Diana Aricina haud dissimili ritu culta agit, sed huic Dianae templum ab Hippolyto positum esse ipsos Aricinos iactare addit.

Pag. 375. lin. penult. A. Diodori locus est lib. IV. p. 276.

Lin. antepenult. B. post 19. adde, Davis. ad Ciceronem I. Tusc. Quaest. 38.

Pag. 376. lin. 34. A. post 1232. adde: Item Diod. Siculus lib. IV. p. 276.

Lin. 5. B. adde Pausan. lib. V. cap. 24. p. 440.

Pag. 377. lin. 22. A. post 342. adde: De fabula Narcissi consule omnino Pausaniam lib. IX. cap. 31. p. 772, 773.

Lin. antepenult. lege Ovid. IV. Met.

Pag. 379. lin. 28. B. Herculem jam pancratio vicisse ferunt. vid. Pausan. lib. V. cap. 8. pag. 393.

Pag. 380. lin. 23. A. adde Pausan. lib. V. cap. 8. pag. 393. de ludis Olympicis, eorumque victoribus agens narrat, ὅπως δὲ ἐξεφάρισεν (Ἡρακλῆς) νικῶντας, εἰς ἰόλα ταῖς Ἡρακλῆς ἀφδραμῶν ἵπποις — αὐτὸς δὲ ἄρματι, καὶ ἰάσιος ἀνὴρ Ἀρκὰς κέλητι ἐνίκησεν ἵππους δρόμου. Τυνδάρεω δὲ οἱ παῖδες, ὁ μὲν δρόμου, Πολυδεύκης δὲ πυκτεύων. λέγεται δὲ καὶ ἐς αὐτὸν Ἡρακλῆα, ὡς πάλης τε ἀνέλοιτο, καὶ παγκράτιος νίκας.

Pag. 383. lin. 22. B. Vide Celeb. P. Burm. Var. Lect. in Serv. ad V. AEn. 602.

Lin. 33. Cum Plinio facit Diod. Siculus lib. V. pag. 332.

Pag. 385. lin. penult. B. post p. 119. adde: de quo titulo consulendi Diod. Siculus lib. V. pag.

pag. 337. & Pausanias lib. vii. cap. 21. pag. 577.

Pag. 386. lin. 19. B. post cap. 5. adde: Ignis usum, & ferri, aerisque naturam hi invenisse dicuntur ad montem Berecynthum. vid. Diod. Siculus lib. v. p. 333.

Lin. 24. ante σιδῆρας pone: De Theodoro ac Rhoeco consule eundem Pausaniam lib. ix. cap. 41. pag. 796.

Pag. 387. lin. 38. A. post. 104. adde Diod. Siculum lib. v. p. 343. 344.

Lin. 41. adde: AEthiopes dicunt, se primos Diis sacra fecisse. Diod. Siculus lib. iii. pag. 143. 144. Φασὶ δὲ παρ' αὐτοῖς πρώτοις καθαιρεθῆναι διὰς πρῶτον, καὶ θυσίας ἐπιτελεῖν καὶ πομπὰς καὶ πανηγύρεις, καὶ τ' ἄλλα δι' ἃν ἄνθρωποι τὸ θεῖον πρῶτον, διὰ καὶ τὴν παρ' αὐτοῖς οὐσίβειαν ἀφ' ἧς βροτῶν παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις, καὶ δοκεῖν τὰς παρ' Αἰθίοψι θυσίας μάλιστα εἶναι τῶν δαμονίων κεκαρσιμώτας. μάρτυρα ὃ τέτων παρέχονται τὸ πρῶτον γὰρ καὶ μάλιστα τὸ ποιῆσθαι θυμαζόμενον παρ' Ἑλλήσι. τῆτον γὰρ κατὰ τὴν Ἰλιάδα (Λ. 423.) παρεισάγειν τὸν τε Δία καὶ τὰς ἄλλας μετ' αὐτῶν θεὸς ἀπὸ μῦθου εἰς Αἰθιοπίαν, πρὸς τε τὰς θυσίας τὰς ἀπονομιμὰς αὐτοῖς καὶ ἔτι, καὶ ὡχίαν κοινὴν παρ' αὐτοῖς Αἰθίοψι.

Ὡς γὰρ εἰς Ὀκεανὸν μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπίας
Χθίζος ἔβη μετὰ δαίτῃ, θεοὶ δ' ἅμα πάντες
ἔποντο.

Pag. 388. lin. 22. A. lege. de AEsculapio Diod. Siculus lib. v. pag. 341. deque eodem & ceteris.

Lin. 32. Orpheus in Thracia primus morbos sanasse dicitur. Vide Pausan. lib. ix. cap. 30. pag. 768.

Pag. 389. lin. 23. A. Imo a Rhodiis in Aegyptum haec ars prima delata dicitur. Vide Diod. Siculum lib. v. pag. 328.

Lin. 17. B. Vestes e lana contexere Arcadas primus docuit Arcas Callistū filius ab Adrasta doctus (sed Adrastae nomen ibi in mendo cubat) vide Pausan. lib. viii. cap. 4. pag. 604. qui cap. i. pag. 599. memorat, Pelasgum primum Arcadas nudos tunicas e corio fuillo libi conficere docuisse. Pellibus olim primos homines corpora texisse certum est. Vide Diod. Siculum de Hercule lib. i. pag. 21. De Ozolis Pausan. lib. x. cap. 38. pag. 895. & quae notavit Munckerus ad fab. 14.

Pag. 390. lin. 27. A. Σύγγα πολυκάλαμος ab ipsa Dea Phrygia Cybebe inventam alii tradunt. vide Diod. Siculus lib. iii. pag. 191. qui p. 192. de Marsyae tibia. qui μνηστῶν ἀύλημα invenisse dicitur a Pausania lib. x. cap. 30. pag. 873.

Pag. 391. lin. 30. A. post in fin. adde: De Tyrrhenis tubae bellicae inventoribus vide Diod. Siculum. Lib. v. pag. 316. qui inter alia addit ὅτι

ταῖς οἰκίαις τὰ παρὶς τοῦ πρὸς τὰς τῆς θεοῦ πόλιν
ὄχλων ταρῶν ἐξέυρον ἀρχαῖαν.

Lin. ult. B. Diod. Siculus lib. v. p. 334. dicit, Curetas invenisse gladios & armatas saltationes.

Pag. 392. lin. 7. B. post traditur adde: Hanc urbem Aegyptii Osyrim a matris cognomine Theben adpellasse adfirmant. vide Diod. Siculum lib. i. pag. 14. qui pag. 42. 43. latissime de portis ceterisque urbis ornamentis agens dicit, Busirim ejus nominis secundum condidisse Διὸς πόλιν μεγάλην five Jovis urbem magnam, a Graecis Theben adpellatam.

Lin. 45. post 179. Plures feminae etiam Thebae dictae fuere. De Thebe Cilicis filia Corybanti Cybebes & Jasonis filio nupta. Diod. Siculus lib. v. pag. 323.

Pag. 393. lin. 6. A. adde Maussaci Dissertat. Critic. ad Harpocration. pag. 392.

Lin. 2. in textu APOLLO JOVIS FILIUS ARNAS Hic quaedam deesse opinor. Arne enim Boeotiae civitas ab Arne AEoli filia, five Neptuni nutrice dicta, a qua & Thessaliae urbs Arne nomen mutuata est. vid. Pausan. lib. ix. cap. 40. pag. 793. & Tzet. ad Lycophron. vs. 644. postea Chaeronea adpellata à Chaerone Apollinis filio. Pausan. l. l. & Stephanus Byzantinus in h. v. Hic interea notanda est differentia inter veteres. Schol. enim Thucydidis lib. i. cap. 12. §. 54. dicit Arnen Boeotiae nomen adcepisse a Thessalis coloniam in Boeotiam deducuntibus. Vide quae notavi ad fab. i.

Lin. 20. B. ante Hujus pone: Cum Eustathio confer Diod. Siculum lib. v. pag. 322.

Lin. 27. v. Diod. Siculus lib. v. pag. 323. de tempore, quo Cadmus Thebas condidit.

Pag. 396. lin. 4. B. De Corsica Pausan. lib. x. cap. 17. pag. 838. 839. de qua urbe alia testatur Diod. Siculus lib. v. pag. 295.

Lin. 38. pro Tenedos lego etiam Tenos. Pro Gyarus forte Cythnus. Audi Pausan. lib. v. cap. 23. pag. 437. Ἐκ δὲ Αἰγίᾳ καὶ τῇ Κυκλάδων, ὃ Τήνιοι μόνον, ἀλλὰ καὶ Νάξιοι καὶ Κύνιοι. De Cythno vide cl. Arnaldum cap. 30. Obs. ad Herodotum.

Pag. 397. lin. 3. B. post §. 14. adde: In qua sententia est Fl. Josephus lib. i. §. 2. contra Apionem, qui ne Homeri quidem aevo literas existisse statuit. Sed ea dudum explosa est a viris doctis. vide Dissertat. de priscis Graecorum ac Latinorum literis §. 7. quae legitur post Montefalconii palaeographiam.

Lin. 6. post ναὸν adde, & lib. x. cap. 31. pag. 874.

Pag. 398. lin. penult. in textu BOVES DOMARE. Hoc alii Curetibus adscribunt. v. Diod. Siculus lib. v. pag. 334.

Lin. 6. in notis A. adde: Sed vide eandem Dissert. de prisc. Gr. & Lat. lit. §. 46.

Lin.

Lin. 16. post 34. adde: Videatur interea Vir doctus in illa dissertatione §. 45.

Lin. 22. Vide de Mercurio hoc Diod. Siculum lib. 1. p. 14. 15.

Lin. 34. post. 445. sed omnino consulendus Diod. Siculus lib. 111. pag. 200. 201. & lib. v. pag. 328. 329. & 340. & conferendus Perizonius ad AEliani lib. 11. V. H. c. 32. §. 6.

Lin. penult. Vide dissertationem saepius laudatam §. 11. 12. 13. 14. 15. 16.

Lin. 34. B. Vide Eandem Dissertat. §. 32. 36.

Pag. 408. lin. penult. SPHAERA EST SPECIES QUAE DAM. Atlas Sphaeram invenisse dicitur a Diod. Siculo lib. 111. pag. 193. 194. & lib. 1v. pag. 233. 234. Cujus nomen divina coelestium cognitio ad errorem fabulae traduxit. Id quod testatur praeter Diodorum Siculum l. 1. etiam Cicero lib. v. Tuscul. Disput. cap. 3. Turpiter se dedit Isaäcus Newtonus in priscis Sphaerae inventoribus enucleandis, vide Obf. Miscell. Vol. 111. Tom. 111. pag. 346. & Actis Lipsiens. M. Nov. 1739. pag. 638. Ubi Sphaeram hanc cum pila lusoria confudisse eum videmus, male intellecto Suidae loco adnotantis, ὅτι τὴν τ' σφαῖραν εὗρεσιν Ἀναγὰς ἢ Κερκυραία γεωμετρική, Ναυσικάα τῇ Ἀλκινόε θυγατρὶ ἀνακίδῃσι. De hac Nausicaa haec refert Tzetzes ad Lycophron. vs. 819. pag. 90. 91. Τῆς δὲ Ἀλκινόε θυγατρὸς Ναυσικάας μὲν τ' εὐρωπαῖδαν αὐτῆς ἐλθέσης πλῦναι, καὶ τερεθῆναι παιγνίοις, καὶ σφαριζέσθαι πρὸς ἀκτὴν βοῆς χρομένης, ἐγείρειτο Ὀδυσσεύς καὶ ἰκετεύει αὐτήν. ubi Tzetzes tamen hujus pilae lusoriae inventionem Nausicaae non tribuit, quam adscribit Lydis Herodotus lib. 1. cap. 94.

P. 413. lin. 13. in textu LACTEUS. unde circulus lacteus nomen habeat non convenit inter antiquos. Vide Diod. Siculum lib. v. p. 302. & Ciofanum ad Ovidii l. M. 168.

Pag. 422. lin. 10. B. post pag. 10. adde Diod. Siculum lib. 1v. pag. 280.

Pag. 426. lin. 21. B. post docebunt adde: Diod. Siculus lib. v. p. 327.

Lin. 26. post §. 4. adde: Ubi colatur, docet Schol. Sophoclis in OEd. Tyr. 929.

Pag. 429. lin. 24. A. post cap. 13. pone nec non Plutarch. in Solone pag. 91.

Lin. ult. post αὐχμός. adde Serv. ad VII. AEn. 286.

Pag. 430. lin. 34. B. De Etefiis consulendus Diodorus Siculus lib. 1. p. 36. & lib. 1v. pag. 281.

Pag. 431. lin. 13. B. post 422. adde: Nil nisi Jovis legendum. Nam Diod. Siculus lib. v. pag. 323. de Iasione Jovis & Electrae filio (v. p. 322.) haec narrat, τ' δὲ γάμον τῶν (nempe Cadmi & Harmoniae) πρῶτον δαΐσαι θεῶς, καὶ Δήμητρα μὲν ἰασιάνῃ ἱραδείσαν τ' κερπὸν τ' σίτη δαρήταλ.

Lin. 37. post cap. xi. adde, & omnino Diod. Siculum lib. v. 323. 343.

Pag. 432. lin. 22. B. adde: In arca Cypseli conspicitur Θεσεύς ἔχων λύραν, καὶ παρ' αὐτὸν Ἀειάδην κατέχουσά ἐσι σέφανον. Pausan. lib. v. cap. 19. pag. 424. vide Diod. Siculum lib. 1v. pag. 264.

Pag. 437. lin. 8. B. adde: Hujus imaginem depinxit Polygnotus vid. Pausan. lib. x. cap. 30. p. 873.

Pag. 439. lin. 8. in textu IN CYLLENE MONTE ARCADIAE. Vide Pausan. lib. viii. cap. 17. pag. 634. cap. 23. pag. 644. Lyram dedit Mercurius in nuptiis Cadmi & Harmoniae, quae lyra Lyrnessum translata, postea ab ejus expugnatore Achille ablata est. Diod. Siculus lib. v. pag. 323.

Lin. 4. B. in notis adde: Post ἡρπῶς adde, vide Pausan. lib. 11. cap. 19. pag. 153. cui adde Diodorum Siculum lib. v. pag. 342. de Mercurio εἰσηγητὴν δὲ αὐτὸν καὶ παλαιστράς θυέδας, καὶ τὴν Ἀπόλλωνος ἀπὸ τ' χελώνης λύραν ἐπινοήσαν. qua primus dextra usus dicitur Apollo. Diod. Sic. 111. p. 192.

Lin. 8. adde: Tres vero tonos in lyra invenisse dicitur Mercurius acutum, gravem & medium a tribus anni tempestatibus. v. Diod. Siculum lib. 1. pag. 15.

Pag. 444. lin. 18. B. post. 20. adde Munck. ad Fulgent. 1. 26.

Pag. 445. post refert adde: Confer Schol. Pind. O. Pyth. xii. 25.

Pag. 452. lin. 9. A. post consulendus adde: De Triopae parentibus lis est inter antiquos. vide Diod. Siculum lib. v. pag. 331. qui pag. 329. Phorbantem non Triopae, sed Lapithae filium vocat, rem paullo aliter narrans.

Pag. 468. lin. 12. A. adde: Cur vero Ammon arietinis cornibus pingatur, docet Diod. Siculus lib. 111. pag. 206.

Pag. 469. lin. 25. B. post cap. 12. Adde: Quae Thyone ab aliis Bacchi mater vocatur. vide Diod. Siculum lib. 111. pag. 196. & Lactantium ad Statii v. Theb. 264. caussam hujus adpellationis docentes: sed Diod. Siculus lib. 1v. pag. 232. hoc nomen matri Bacchum inposuisse, postquam Acheronte redemptam immortalitate donaverat.

Pag. 472. lin. 20. B. post salutaria. adde: Consule omnino Diod. Siculum lib. 1v. pag. 247.

Pag. 480. lin. 30. A. post Panico adde Pausan. lib. x. cap. 23. pag. 855.

Pag. 488. lin. 14. B. Quid in columna ab Iside notata sit, vid. Diod. Siculum lib. 1. pag. 24.

Lin. 27. Consule ante alios Diod. Siculum lib. 1. pag. 11. ubi τ' δὲ παρ' Ἑλλήσι παλαιῶν μυθολογία.

Θολόγων τινες τ' Ὅσιον Διόνυσον ἐπονομάζουσι, καὶ
ΣΕΪΡΙΟΝ παρωνύμως, ὃν Εὐμόλοπος μὲν ἐν τοῖς
Βακχικοῖς ἔπεισι φησὶν.

Ἀστροφαῖ Διόνυσον ἐν ἀκλίνισι πυρωπὸν.

Pag. 489. lin. 8. B. adde: Sed duas hujus ad-
pellationis causas profert Diod. Siculus lib. IV.
pag. 245.

Pag. 490. lin. 30. A. Vid. Diod. Siculus lib.
IV. pag. 245.

Pag. 491. lin. ult. A. Nec mirum, si hi con-
funduntur, quia uterque Herculis sagitta casu
quodam in pedem prolapsa periit. v. Diod. Si-
culus lib. IV. pag. 221.

Pag. 539. lin. 8. A. post MUNCK. adde
Pausan. lib. V. cap. 5. pag. 387. Ἐκλίνων ὃ οἱ
μὲν χείρῳ, οἱ δ' ἄλλον Κένταυρον Πολύνορον τοξό-
δοντα ὑπὸ Ἡρακλέους καὶ Φυγίᾳ περικυκλῶν φασὶν
ἐν τῷ ὕδατι ἀπολῦσαι τὴν τὸ ἔλκερ καὶ δὲ τ'
Ἰδρας δ' ἰὲ θύεσθαι θυχερῇ τῷ Ἀνίγῳ τὴν ὁσμήν.

Pag. 600. lin. 5. A. lege *navi jactatae tem-
pestatibus* pro *navi jactam e tempestatibus*.

Pag. 617. lin. 12. B. adde: Ante Saturnum
ac Rheam Vulcanus imperasse dicitur ab AEgy-
ptiis. Vide Diod. Siculum lib. I. pag. 13.

Pag. 629. lin. 5. B. Quid AEgyptii dicant de
Jove docet Diod. Siculus lib. I. pag. 11.

Pag. 631. lin. 2. A. adde: Qui Neptunus a
nando primis paullum inmutatis literis dicitur
juxta Ciceron. II. N. D. 26. & ibi Davis.

Lin. 16. B. Quia vero divitiarum deus est,
hinc ejus imago exprimitur, quasi a fortuna,
utpote matre vel nutrice manu gestetur infans.
Vid. Pausan. lib. IX. cap. 16. pag. 741. Χρυσήϊος
ἄδης vocatur a Pindaro jam satis functo. vide cap.
23. pag. 755. sed ibi aliam epitheti reddit ratio-
nem. Hunc tamen etiam Ἀθηναῖ Ἐργάνη παρεση-
κόσα fecerunt. Vide cap. 26. pag. 761.

Pag. 633. lin. 25. A. post Θεογονία adde: De-
rivatur ab ἐεινύειν, quod Arcadibus est θυμῷ
χεῖν, ut notat Pausanias lib. VIII. cap. 25.
pag. 649.

Pag. 635. lin. 11. A. post *Deorum* pone cap.
20.

Lin. 25. Per Cererem Terram intelligi docet
Diod. Siculus lib. III. pag. 196.

Pag. 640. lin. 10. B. adde: De causa, cur
Iaurus Apollini sit sacra, consule etiam Diod.
Siculum lib. I. pag. 15.

Pag. 642. lin. 10. A. post pag. 203. Adde:
Vide & Pausan. lib. IX. cap. 35. pag. 780.

Pag. 643. lin. 6. B. adde: Quibus omnino
addas Diod. Siculum lib. IV. pag. 215. 216.

Pag. 656. lin. 26. B. adde: Sed de Gorgoni-
bus ac Perseo Diod. Siculus lib. III. pag. 185.
188.

Pag. 661. lin. 1. B. lege *ἰχθῆν*.

Pag. 666. lin. 13. B. Quid referant AEgyptii
de Minerva e Jovis c. pite nata, & Tritogenia
cur dicatur, audiamus e Diod. Siculo lib. I.
pag. 12. Τὸν δ' αἰεὶ παρσαγορεύουσαν φασὶν Ἀθη-
ναῖν, μετεμνησσομένης τ' λέξεως, καὶ Διὸς θυγατέ-
ρα νομίσαι ταύτην, καὶ παρθένον ὑποστήσαι. διὰ
τε τὸ ἀφθαεῖν εἶναι φύσει τ' αἶρα, καὶ τ' ἀκρότα-
τον ἐπέχειν τόπον δ' σύμπαντος κόσμου. διόπερ ἐκ
τ' κορυφῆς δ' Διὸς μυθολογηθῆναι συνέβη ταύτην
γενέσθαι ὠνομάσθαι δ' αὐτὴν Τριτογένειαν διὰ δ'
οὗς μεταβάλλειν αὐτῆς τὴν φύσιν κατ' εἰαυτὸν,
ἔατο, καὶ θέραι, καὶ χειμῶν.

Pag. 669. lin. 2. B. post MUNCK. adde: De
voce ἀφρός vide Athenaeum lib. VII. cap. 21.
pag. 325.

Pag. 670. lin. 15. A. De hac Terentii senten-
tia Davis. ad Ciceron. II. N. D. 23.

Pag. 671. lin. 2. B. Apud antiquissimos Grae-
cos Gratiae cum vestitu depictae sunt. Vide
Pausan. lib. IX. cap. 35. pag. 781. 782.

Pag. 673. lin. 7. A. lege *facere jussu narr.*

Lin. 14. A. Locus Diodori Siculi est lib. IV.
pag. 236. qui Cleolaum eodem tempore e serva
ab Hercule esse susceptum addit.

Lin. 23. Confer, quae dixi in Addendis ad
Hygini fab. 30. quibus adde Diod. Siculum lib.
I. pag. 21. Τὸν δ' ἐξ Ἀλκμήνης γυναικὸς ὕστερον
πλείστον ἔτεσιν ἢ μυρίοις Ἀλκείων ἐκ γυναικὸς κα-
λέμενον, ὕστερον Ἡρακλῆα μετονομασθῆναι, οὐχ' ὅτι
δὲ ἦσαν ἔχει κλέος, ὡς φησὶν ὁ Μάττις, ἀλλ' ὅτι
τὴν αὐτὴν ἐξηλεκκὼς παρσαγορεύαν ἐκληρονόμησε,
συμφανῆν δ' τοῖς ὑπ' αὐτῶν λεγομένοις, καὶ τὴν
παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἐκ πολλῶν χρόνων παραδεδωμέ-
νην φήμην, ὅτι καθαρεῖν τὴν γῆν δ' θηρίων ἐπέπαισεν
Ἡρακλῆς.

Pag. 676. lin. 6. B. adde: Sic Cenchreus Sa-
laminis rex anguem stupendae magnitudinis in
incolas horrendum in modum saevientem occi-
dit. vid. Diod. Siculum lib. IV. pag. 274. Quid
tamen de belluis ab Hercule occisis sentiat idem
Diod. Siculus vide lib. I. pag. 21.

Pag. 681. lin. 41. B. Alio modo fabulam ex-
plicat Diod. Siculus lib. V. pag. 335.

Pag. 685. lin. 17. B. Adde omnino Pausan.
lib. IX. cap. 22. pag. 754.

Pag. 687. lin. 14. A. post *probemus*. adde:
Pausanias lib. IX. cap. 22. pag. 753. dicit ur-
bem nomen suum adeptam esse ab Anthedone
nympha, vel ab Anthane Neptuni & Alcyones
Atlantis filiae filia.

Pag. 692. lin. 1. B. Diod. Siculus lib. III.
pag. 196. Semelen hanc deam dictam docet ἀπὸ
δ' σεμνὴν εἶναι τ' εἶς ταύτης τὴν ἐπωνυμίαν, καὶ
τιμήν.

Pag. 693. lin. 7. A. post 1153. adde: De
hoc Baccho consule Diod. Siculum lib. III. p.
197. de tribus Bacchis agentem.

Ff ff ff

Pag.

Pag. 694. lin. 20. A. post *Λύσιον* adde (qua de causa *Λύσιος* Bacchus a Thebanis colatur, docet Pausanias lib. ix. cap. 16. pag. 742.)

Lin. ult. B. De nomine ipso Baccho, ejusque epithetis Lenaeo, Bromio, Diod. Sicul. lib. III. pag. 197. & lib. iv. pag. 213.

Lin. 22. A. adde: De Atticis metallis haec refert Diod. Siculus lib. v. pag. 313. *Ἐκείναι μὲν γὰρ οἱ μείζωνες, καὶ πρὸς ταῖς ἐργασίαις μεγάλας ποιεῖμεν δαπάνας, αὐτὰ μὲν ἤλπισαν εὐρίοτε λαβεῖν, ἐκ ἔλαβον, αὐτὰ δὲ εἶχον, ἀπέβαλον, ὥστε δοκεῖν αὐτὰς, ὥπερ αἰνίγματι πρόσωπον τυχεῖν.*

Pag. 741. lin. 28. B. Confule omnino Davis. ad Ciceron. lib. i. Tuscul. Quaest. cap. 10.

Pag. 745. lin. 4. A. post *δογματῶν*, interfere (Non tamen Numa fuit auditor Pythagorae, qui demum floruit in Italia, Republica Romana regio dominatu a L. Bruto liberata, sed plures tam historici, quam poëtae hunc errorem errarunt, licet a Cicerone diu detectum. Vide Ciceron. lib. iv. Tusc. Disp. cap. i. pag. 264. 265. & ibi Davis. qui ad lib. i. cap. 26. pag. 65. 66. multa adduxit loca ad hunc Fulgentii inlustrandum.)

Pag. 838. post *dabit* adde: Diod. Siculus lib. v. p. 326. 317.

Pag. 875. lin. 15. A. adde: Rhoeüs Staphyli & Chrysothemidis filiae & Apollinis filium facit Diod. Siculus lib. v. pag. 331. 332. qui mihi persuadet hic pro *Delphos* legendum esse *Deion*.

Pag. 896. lin. 4. B. post p. 266. adde de Saturno ac Hercule, quorum statuæ capita habent velata, Serv. ad III. AEn. 407.

Pag. 898. lin. 19. A. ante *Pergit* interfere. Semiramis vero in templo Beli posuerat Jovis simulacrum *χρυσαν, σφυρήλατον, ὃ ἐσηκὸς ἦν, καὶ ἀγένηκός*, vide Diod. Siculum lib. II. p. 98.

Pag. 900. lin. 30. A. post *Λύκον* adde: Anubis & Macedo cum Osiride militatum abierunt, quorum alter pelle canina, alter lupi corio tectus erat, unde lupi & canes ab Aegyptiis magno honore fuerunt culti. v. Diod. Siculus lib. i. pag. 15. 16.

Pag. 909. lin. ult. A. post *armenta* adde: Quorum confer Diod. Siculum lib. iv. pag. 224. 226.

Pag. 913. lin. i. B. adde Diod. Siculum lib. III. pag. 203. 204. ubi Amazonibus, quae cum Baccho, Saturno ac Titanibus bellum intulerunt, adfuisse Minervam videmus.

Pag. 914. lin. 18. adde: Historiam de Aegide omnino vide apud Diod. Siculum lib. III. pag. 203.

Lin. 25. B. adde: Diod. Siculus lib. i. pag. 12. Aegyptios statuere ait, *λέγεσθαι δὲ αὐτὴν καὶ γλαυκῶπαι, ἔχουσα ὥστε ἔνιοι τῶν Ἑλλήνων ὑπέλαβον, ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἔχειν γλαυκὸν (τὸ μὲν γὰρ ὄφθαλμος ὑπάρχει) ἀλλὰ ἀπὸ τῆς ἀέρος τὴν πρὸς ὀφθαλμῷ ἔχειν ἀγλαυκόν.*

Pag. 919. lin. 11. A. adde, Semiramis in Beli templo posuit Junoni simulacrum, *ὃ ἐσηκὸς ἦν ἀγαλμα, καὶ τῇ μὲν δεξιᾷ χειρὶ κατεῖχε τὴν κεφαλὴν ὄφιν, τῇ δὲ ἀριστερᾷ σκῆπτρον λιθοκόμητον.*

Pag. 920. lin. 9. B. De Atty puero, & de leonibus ac pardalibus Cybeles imagini a Phrygiis adpictis Diod. Siculus lib. III. p. 193.

Pag. 927. lin. 30. A. adde: De cornibus Baccho Jovis & Proserpinae filio adpictis Diod. Siculus lib. III. pag. 197. *Παράσημον δὲ αὐτῷ ποιεῖται κέρατα τὰς κατασκευάζοντας τὰς γραφὰς ἢ τὰς ἀνδριάντας, ἅμα μὲν δηλῶντας ἐτέρῃ Διόνυσον φύσιν, ἅμα δὲ ἀπὸ τῆς πρὸς τὸ ἀροιστὸν ἀρέσεως ἐμφαίνοντας τὸ μέγεθος τῆς ἐπινοηθείσης τοῖς γεωργοῖς ἀχρησίας. De Ammone pag. 206. παραδεδοσθαι δὲ τὴν Ἀμμωνα χεῖρα κεφαλὴν τετυπωμένην, παράσημον ἐχούσαν αὐτῷ τὸ κράνος καὶ τὰς στρατίας. εἰσὶ δὲ οἱ μυθολογῶντες αὐτῷ πρὸς ἀλήθειαν γυνεῶν φυσικῶς καθ' ἑκάτερον μέρος τῶν προτάφων κεράλια. Ἀπὸ τῶν δὲ Διόνυσον, υἱὸν αὐτῷ γεγονότα τὴν ὁμοίαν ἔχειν πρόσσωπον, καὶ τοῖς ἐπιγινωσκουσιν τὸ ἀνθρώπων παραδεδοσθαι τὸ θεὸν τῷ γενομένῳ κερατίαν. De Ifidis cornibus lib. i. pag. 11. Κέρατα δὲ αὐτῇ πεθεράσιν, ἀπὸ τε τῆς ὄψεως, ἣν ἔχουσα φαίνεται, καθ' ὃν ἂν χρόνον ὑπάρχει μενοειδὴς, καὶ ἀπὸ τῆς καθισρωμένης αὐτῇ βοῆς παρ' Αἰγυπτίοις.*

Lin. ult. post *dicunt* adde: Vide Diod. Siculum lib. i. pag. 15.

Pag. 937. lin. 15. A. lege: Confule Diod. Siculum lib. III. pag. 193. 194. & lib. iv. &c.

INDEX RERUM

ET

VERBORUM.

A.

A cur prima sit litera 397.

A longe 367.

A mari pro maritimus 314.

A pro ex 101.

Ab aliquo condere urbem pro ex alicujus nomine 26.

Abantes plures 241, 286.

Abantes 270, 271.

Abderus 86.

Abducere & adducere confusa 30, 131, 163.

Abjicere partum pro abigere 860.

Abjurgare quid 198.

Ablativus pro genitivo vel per ellipsin praepositionis in 356.

Abscidere quid 713.

Abconditus melius quam abscondus 650.

Abfyrus 69.

Abfyrus 70.

Academicus Rhetor Cicero 599.

Acamas 200.

Acastus 51, 380.

Accusativus primae delinationis Graecorum nominum in *Em* pro in *en* 242.

Accusativus pro Dativo 609.

Accipere furiam 199.

Acer quidam proprie 46, 48.

Achelous fl. 384.

Acheron 756.

Achilles a quo nutritus 491.

- - - - Thetidis & Pelei fil. 177.

- - - - Pyrrhus dictus 177.

Achillis flavi capilli 178.

- - - - hasta, Achilleum vulnus 190.

- - - - arma 197, 199.

- - - - mors & sepulchrum 198.

Acœtes 239.

Aconitum herba, unde nata 841.

Acrisius 130.

Acropodium 166.

Astaeon Aristaei f. 298, 299.

Astaeones duo 298.

Actor 271.

Ad pro apud 221.

Ad eum pro contra eum 109, 172.

Adactus in cuneum 40.

Adamantina pro Chalybea 68.

*Adamanthion quid 942.

Adcurare i. e. diligenter curare 769.

*Adaxnis quid 697.

*Adns a Graecis vocatur sedes sive sepulchrum mortuorum 916.

Adfectare 596.

Adferre vim 466.

Adjectiva in *bilis* desinentia active saepe sumuntur 679.

- - - - tempus significantia apud Graecos pro adverbis ponuntur 717.

Adjectivum pro substantivo genitivi casus 316.

Adiudere cum Accusativo vi praepositionis, quae est in verbo 803.

Admeto 6.

Admetus 40.

Administrare vitem pro colere, putare 427.

Admissum pro peccato 493.

Admittere & Admissum 826.

Admodum cum superlativis 655.

Adonis 125, 357.

Adplodere terrae 228.

Adponere in epulis 294.

Adponere epulando 368.

Adpositio ut, ventus aquilo &c. 247.

Adrastraeae variae 300, 301.

Adrastrus 139, 143.

Adrastrus 351.

Adspirationes omittuntur a librariis, ubi desiderantur, & adduntur contra, ubi nullus illis locus est 646.

Adverbia locorum pro relativis pronominebus ponuntur etiam ab optimis scriptoribus 21.

Ae pro aë 89.

Aea & Aeaea 230.

Aeacus 116, 268.

Aeacides 217.

Aeaea 223.

Aeetae mater 15.

- - - - pater 67.

Aegeas 337.

Aegeon 3.

Aegesthus 382.

Aegeus 75, 112.

Aegialeus 70.

Aegina 115.

Aegipan 269.

Ff ff ff 2

Ae.

I N D E X R E R U M

- Aegis quid 913.
 Aegisthus 165, 210, 354, 361.
 Aellopus 49.
 Aëna absolute sunt Graece *χάλκη* 72.
 Aenaria insula 220.
 Aeneas Anchisae f. 361.
 Aeneum genus hominum 478.
 Aeolus ventorum dominus 190, 219, 220.
 Aeoli fabula & imago unde ficta 921.
 Aeolia 309.
 Aepoli pro caprariis 419.
 Aere pro ferro olim sunt usi 386.
 Aerope 164.
 Aefacus 172.
 Aesculapius 180, 334.
 ----- a quo nutritus 491.
 ----- e quibus natus 493.
 ----- Medicinae Deus 928.
 ----- filius Apollinis dicitur: ei facer est
 anguis 929.
 Aesculapii mors 113.
 Aestimare saepe pro existimare 703.
 Aeta pro Aeeta 67.
 Aetas antiquissimorum heroum saepe confundi-
 tur 941.
 Aethalides 40.
 Aethalion 238.
 Aether vocatur Jupiter 629.
 Aethiopes nigri 417.
 Aethiopes dicunt, se primos Diis sacra fecisse
 959.
 Aethlius 269.
 Aethon 303.
 Aethra 10, 98, 154.
 Agamemnon 178, 210.
Ἀγαμέμνων 666.
 Agave 304.
 Agenor 205, 270.
 Aggredi pro ingredi 847.
 Aglaurus 282.
 Aglosthenes 421.
 Agnodice 388.
 Aheneus pro firmissimo 68.
 Ajax Telamonis 179, 204, 209.
 Ajacis mors 199.
 Ajax Oilei 179, 208.
Ἀΐδης & *αἰσθάνομαι* quid 745.
 Alabaster 106.
 Alae pro velis 122.
 Albutia, quae 616.
 Alceſtis 115.
 Alceſtidis nomen unde 661.
 Alcimede Iſonis mater 37, 51, 52.
 Alcinous rex Phaeacum 225.
 Alcinous 69.
 Alcmaeon 146.
 Alcmene mater 79.
 Almena ex quibus progenita 943.
 Alcon 43.
 Alcyoma 133.
 Alcyonae plures 292.
 Alcyone 133.
 Alemone 5.
 Aletides sacrificium 429, 430.
 Aleus 46.
 Alexander Macedo ab Hercule genus trahens
 337.
 Aliquanti id est aliquot 681.
 Alis ornantur Dii multi & Deae a poetis 649.
 Alius alium interfecerunt 69.
 Allidere 100.
 Alluere & Abluere confusa 532.
 Alope urbs 40.
 Alope 309.
 Alopecu 341.
 Alterna mors 155.
 Alterutrum 602.
 Althaea 288.
 Alucinari quid 782.
 Amalthea 300.
 Amaltheae etymon 944.
 Amatheia 8.
 Amazones 86, 87.
 Amazones plures fuerunt 956.
 Ambegna ovis 771.
 Ambracia 217.
 Ambulare cum accus. 99.
Ammonis statua ante Alexandri domum a Mega-
 lopolitanis publice exstructa 957.
 ejusdem templum extat Thebis Boeotiis
 ibid. & etiam Athenis 958.
 Amoris puerorum nefandi quis auctor 440.
 Amphialus 216.
 Amphiarus 50, 145, 146, 231, 359.
 Amphion 47.
 Amphitrite 12.
 Amphitryon 79.
 Amplius sex 470.
 Ampycus 53.
Ἀμύκλος 224.
 Amyclaei pro Laconibus 377.
 Amycus 60, 61, 231.
 Amymone 284, 285.
 Anacoluthon 366.
 Anastoria urbs 854.
 Anastrophe 607.
 Anaurus 37.
 Anaxabie 115.
 Ancaeus Neptuni f. 47.
 Ancaeus 271, 289.
 Anchises Asſaraci f. 176.
 Anchisae mors 176.
 Anchisis stemma 239.
 Androgeus 104.
 Andromeda 444.
 Andromeda 131.

E T V E R B O R U M.

- Angeronia Dea 601.
 Angina est morbus omnium pecorum 60.
 - - - hominum ibid.
 Anguicea quid 75.
 Anii parentes ac fata 958.
 Animae immortalitas 681.
 Anius 356.
 Antaeus 88.
 Ἀνταῖος quid 676.
 Anthedon unde nomen illud 686.
 Anthi unde dicti 687.
 Antia cujus uxor fuerit 704.
 Anticlea & Anticlia 352.
 Anticlia 123, 222.
 Antigone 145, 353.
 Antigonus 229.
 Antilochus 156, 206.
 Antioche 43.
 Antiochus 286.
 Antiope 28, 29, 43, 87.
 Antiopa 350.
 Antiphates 220.
 Antiphus 183.
 Antiphus 207.
 Antipodae qui 598.
 Antiptosis 95, 385.
 Antistare 777.
 Antra olim domicilia hominum & Deorum tem-
 pla 27, 28.
 Ἀνδρογῆς multa loca dicta 429.
 Aper Calydonius 288.
 Aphareus 45.
 Aphidnae 152, 153.
 Aphirape 10.
 Ἀφλαστον 64.
 Ἀφροδίτη unde 669.
 Aphrodite unde dicta 902.
 Apidanus fl. 43.
 Apis 252.
 Aplustra 64.
 Ἀποβάλλειν v. ἐκβάλλειν.
 Apollinis palla 32.
 Apollinis crines semper intonsi 647.
 Apollini sacra est laurus 640.
 - - - sacri sunt gryphes 646.
 Apollo Actius 489, 490.
 - - - crinitus 32.
 Cyzicenus 59.
 Apollo νόμιος 114.
 - - - pestilentiae auctor 215.
 - - - & Diana ubi nati 247.
 - - - unde dicatur 636, & 637.
 - - - sol vocatur ibid.
 - - - ei facer est corvus 902.
 - - - & cynus 638.
 - - - cur Pythius dicatur 792.
 - - - imberbis pingitur 901.
 - - - excellebat arte sagittandi ibid.
- Ἀπολλῶν five Ἀπόλλυμι quid 697.
 Appositiones Hygino familiares 63.
 Aprineus 140.
 Aquila Promethei 99.
 Aquilae volatus 458, 459.
 - - - prosper volatus 654.
 Aratra in fumo suspendebant &c. 603.
 Aratri inventores 258, 259.
 Arbiter & Arbitrium quid 819.
 Arbor malus 222.
 Arcades 387.
 Arcades dicunt Jovem esse nutritum in agro
 Cretea 956.
 Arcas 269, 344.
 Arcas primus docuit vestes e lana contexere
 959.
 Arcesius 314.
 Arcessire 167.
 Archaismus 868, & 871.
 Archelaus 336.
 Archemorus 146.
 Archenor 36.
 Arctos non occidit 420.
 Arcturus 345.
 Ardeae conditores 883.
 Arene 45, 46.
 Arestor 44.
 Aretias 25, 64.
 Argivi variae urbes ita dictae 252.
 Argiope 27.
 Argivorum reges 217.
 Argo post reditum Neptuno dicata 56.
 - - - a Minerva aedificata 56.
 - - - prima navis bellica 56.
 - - - navis voce humana locuta 490.
 - - - ubi aedificata 490.
 Argonautae juventutis principes 51.
 Argus 44, 252, 254.
 Ariadnes corona 344, 432.
 Aricina virgo, unde 613.
 Arida pro littore vel terra ponitur 872.
 Aries Phrixi 22, 23.
 in Arietem versus est Neptunus 612.
 Ariethus 420.
 Arion 322, 324.
 Aristogiton 367, 368.
 Aristonicus 485.
 Ἀρμα 146.
 Arma a quibus inventa 391.
 Armarium & Armamentarium quid 782.
 Armipotens & Armizona Minerva 666.
 Armodius 367, 368.
 Arne 270.
 Arne Boeotiae civitas unde nomen habeat 959.
 Artemon quis 610.
 Articulare quid 732.
 Articulus praepositivus sumitur interdum pro in-
 terrogativis & infinitis 832.

I N D E X R E R U M

Arvalis Deus Saturnus 628.
 Asia 8.
 Asini fidus 473.
 Asininis auribus pingitur Midas 731.
 Asinum caput imponebatur homini imperito 731.
 Asopus 115.
 Aspis in Argo 285, 286.
 Asteriae plures 10, 45.
 Asterie 117.
 Asterius 39, 103.
 Asteropaeus 205.
 Astrapa 11.
 Astrapaeus 11.
 Astricatia 35.
 Astrologi primi 389.
 Astyanax 202.
 Astyochea 210.
 Astyochoe variae 190.
 Astypalaea 272.
 Atalantae duae 186.
 Atalanta Schoenei 290, 306.
 Athamantis opp. 17.
 Athamas AEoli f. 16.
 Athamas Minyae & Phanosyrae 16.
 Athenae 393.
 - - - - foli ficitate laborant, sed puteis sca-
 tent 429.
 Athenaeus pro Atheniensis 608.
 Ἀθλῶν quid significet 667.
 Athla quid 81.
 Ἀθροῦς πῖν i. e. ἀμυρὶ πῖν 822.
 Atlas ex quibus natus 2, 10.
 - - - quis 936.
 - - - coelum dictus est sustinere 937.
 - - - dicitur invenisse sphaeram 960.
 Atramentum Afri conficiebant e sepiae succo,
 non e fuligine ut alii 612.
 Atreus Pelopis filius 163, 165, 166.
 Atrotos 78, 83.
 Attica falsura 597.
 Atticae mulieres dicuntur, non Atheneae 608.
 Auge 186.
 Augeas 73, 74, 85.
 Aulis 184.
 Auri inventor 386.
 Ἀυτάρεια 706.
 Authentia quid 761.
 Autolycus 333.
 Automa quid 783.
 Autonoe 298.
 Autonomus 206.
 ὁ Ἀὐτὸς apud Graecos, ut apud Latinos ipse pro
 idem 700.
 Avaritia comparatur cum hydrope 664.
 Aversus i. e. facie averfa 658.
 Aves sacrae olim pascebantur in templis 799.
 Avitus 130.

Avocare & Advocare confund. 748.
 Axenus Euxinus dictus 7.
 - - - Achelous dictus 575.
 Axis 409, 410.
 Axius fl. 6, 7.

B.

B & P. confund. 781.
 B & V. confund. 881.
 Babylonis murus 343.
 Babylon a quo condita 395.
 Bacchi varii 267.
 - - - - nutrices 302, 469.
 - - - - parentes 956.
 Bacchus in Indiam profectus 236.
 - - - - 298.
 - - - - μαινόμενος vocatur 693.
 comparatur cum leone, tauro & par-
 dali ibid.
 λύσιος & ἰλασθέρσιος vocatur 694.
 ei sacri fuerunt tripodes ibid.
 ejus oraculum ibid.
 Bacchus fuit primus mysteriorum doctor & emen-
 dator 862.
 - - - - varie depingitur 926.
 quare nudo pectore pingitur ibid.
 cornuto capite & vitibus coronato
 927.
 ejus poculum ibid.
 Bacis quis 770.
 βαίνειν cum compositis active sumitur 741.
 Balteus Ulyssis 224.
 Barathrum quid 625.
 Berenicae duae 476.
 Beli varii 270.
 Bellatores comparantur cum lupis 900.
 Bellerophon 270, 462.
 Bellerophontes 704.
 Bellica Dea Juno 608.
 Belligerari 62.
 Belligerare 104.
 Bellum 391.
 Beroe 8.
 Bias 171.
 Bibere in cornu 384.
 Biblis 353.
 Bimembris 16.
 Bisaltus 311.
 Biton 363, 364.
 Bocas piscis unde dicatur 816.
 Boeotia 270, 297.
 Boeotus 270, 361.
 Bonitas formae 29, 30.
 Bovile pro bubile 85.
 Bonus i. e. peritus 666.
 Bootes 501.
 Bosporus 255.

Bra.

E T V E R B O R U M.

Bracteare, bracteamentum 740.
 Breviare pro imminuere 774.
 Brevis pro parvo 491, 774.
 Briareus 3.
 Briseis 195.
 Bullae quae 618.
 Bullatus aether i. e. stellis, tanquam bullis, distinctus 618.
 Busiris 120.
 Butes 53.
 Byblos urbs 855.

C.

Cum g quod confuderint librarii, in causa fuit pronuntiatio 3, 109.

C & G permutantur 609.
 Cacus unde dictus 674.
 Cadere de sideribus 533.
 Cadmi genus 27.
 Cadmus Phoenix 398.
 - - - condidit Thebas 959.
 Caduceus pacis signum est 905.
 Caeneus 40, 41, 50, 51.
 Caerula pro pelago 617.
 Caerula nox i. e. nigra 617.
 Caerulei Dii qui 617.
 Caestus 60, 61.
 Cajeta unde dicta 762.
 Calais & Zetes 49.
 Calceare caligas 575.
 Calciatus, calciamentum deterioris aevi 36, 355.
 Calciopoe 24.
 Caligare quid 761.
 Callere carminibus satis Latine dicitur 226.
 Callianassa 8.
 Callirrhoeae plures 253.
 Callisto ob iram Junonis in ursam versa est 668.
 Callisto 269, 293, 294, 344.
 Calypso 11, 223.
 a Canibus consumi poena a Diana immissa 299.
 Camirus urbs 394.
 Canache 348.
 Cancer sidus 473.
 Canes Scyllaei 331.
 Canes pro adulatoribus 709.
 cum Canibus impudentes comparantur ibid.
 Canopus 483.
 Canthus 42, 53.
 Capaneus, 38.
 Capharea saxa 203.
 Capita occisorum postibus adfigere 162.
 Caprini generis libido 706.
 Capys Anchisae pater 239.
 Carere effectu 595.
 Carere vita i. e. mori 833.

Carmenta 398.
 Cassandra 175, 176, 210.
 Cassare, quid 611.
 Cassiepia 443.
 Castor & Pollux 151, 153, 155.
 Catejae i. e. hastae 762.
 Cathedra pestilentiae, pro cathedra pestifera, est Hebraica phrasis 664.
 Catillare quid 776.
 Catus id est doctus 611.
 Caucasus mons 251.
 Caunus 353.
 Cebriones 170.
 Cecrops 112.
 Cedere eleganter dicitur, quod nobis obtingit 872.
 Cedria quid & unde dicta 243.
 Celeuma 55.
 Celeus 259.
 Cellas 152, 447.
 Cenchreis 124.
 Centauri 94.
 Centauri unde nati 128.
 Centaurus 539.
 Centauri unde dicti 698.
 Centuplicatus fructus 636.
 Cephalus 112, 312, 314, 350.
 Cepheus 46, 131, 442.
 Cephissus 377.
 Cerambus quis 836.
 Cerberus 88, 262.
 - - - unde dictus 932.
 Cercyon 101, 309.
 Ceres 10, 11.
 Ceres 88, 635.
 - - - unde dicta 908.
 Cereris agon in Eleusine 259.
 Ceres est Dea frumenti & segetum 937.
 ejus templum est apud Tegeatas ibid.
 sedens depingitur ibid.
 ei faces in manus dantur 938.
 Ceres cum Proserpina confund. 635.
 sine Cerere & Libero friget Venus 669.
 Certari 61.
 Cerva pro Cervus 84.
 Cervus fuit symbolum timiditatis 709.
 Cessantes procellae Metaph. 600.
 Ceyx 132.
 Chalcodonius mons 40.
 Chalcidicum 305.
 Chaos 1.
~~Χαριστήριος~~ vocatur Bacchus 670.
 Charybdis 222.
~~Χάρμα ὀδύρας~~ 726.
 Chelae 524.
 Chias 35.
 Chimacra 121, 122, 262, 263.

I N D E X R E R U M

- Chiron 490, 491.
 Chironis hasta 189.
Χλαῖνα h. e. *χλαμύς* 801.
 Chloris 33, 34.
 Chloris unde dicta 661.
 Choragium unde dicatur 716, 779.
     gloriae i. e. apparatus ibid.
 Chori Nympharum 910.
Χρῶμα quid sit in re Musica 625.
 Chrysaor 263.
 Chryses 196, 214, 215.
 Chrysippus 164, 377.
 Chrysorrhoas 318, 350.
 Chthonia 111, 348.
 Cichyrus 339, 549.
 Cicones 218.
 Cinctus viri cultu 32.
 Cinctus homo i. e. strenuus 721.
 Cinyras 351, 395.
 Cios 5.
 Circa pro circum 197.
 Circae duae 269.
 Circe 15, 221.
 Circumdatus pro circumlitus 619.
 Circus pro circulo 599.
 Citheron pro Cithaeron 30, 31.
 Citius pro cito 596.
 Citius i. e. ocyus 610.
 Cleio, Beroë, Oceanitides 18.
 Cleobis 363.
 Cleodoxa 36.
 Cleonaeus leo 82.
 Cleopatra 62.
 Clitus 208.
 Clonius 181.
 - - - - inter Priamidas 206.
 Clymene 39.
 Clymeni varii 345.
 Clymenus OEneï 348.
 Clypeus & Clypeum 378.
 Clytaemnestra 210, 349.
 Clytius 43, 157.
 Cocalus 108.
 Coepit velle pro voluit 26.
 Coeranus 241, 361.
 Coeus 4, 10.
 Cogere h. e. colligere 847.
 Cognomina saepe dantur ab artibus & moribus, quae aliquando in propria nomina sunt mutata 641.
 - - - - dare adolescentibus propter quamdam corporis proprietatem aut animi dotes, inprimis erat proprium Alexandrinis 660.
 Cognomines heroes 320.
 Collectivae voces cum pl. n. 68.
 Collidere femur 615.
 Colossus 342.
 Columba sacra Veneri 671.
 Columbas Syri adorant 328.
 Columba Argonautarum dux 63, 64.
 Colyphemus 6.
 Commeatus 366.
 Cometa luctum portendit 321.
 Cometes stella 471.
 Commendatus ad sororem 25.
 Committere sacra 627.
 Communis res pro republica 872.
 Comparativus pro superlativo 71.
 - - - - pro positivo 669.
 Compastor 310.
 Composita verba pro simplicibus 621, & 756.
 Compunctio generis humani 625.
 Concha adscribitur Veneri 903.
 Conciliabulum i. e. conventus & schola 609.
 Concurfus i. e. impetus 732.
 Concutere i. e. turbare 696.
 Condere urbem ab aliquo pro ex alicujus nomine 26.
 Condictum 601.
 Configere pro vulnerare 65.
 Conflagrare olim etiam activae significationis 297.
 Conferri & confici confusa 545.
 Congraus i. e. conveniens 679.
 Conjugium pro concubitu 41.
 - - - - i. e. concubitus 817.
 Conjunctio pro conjugio 719.
 Conjungens & contingens confusa 516.
 Conlactaneus 345.
 Consistere ac confidere active fumitur 741.
 Constituire i. e. condere 803.
 Continentia pro eo, quod continetur 737.
 Continuus 160.
 Cōs insula 459.
 Cornucopia 90, 91, 851.
 Coronus 40, 334.
 Coronis quae fuerit 798.
 Corona Sidus 503.
Coronae Austrinae sidus ante sagittarii pedes 559.
 Corsica 396.
 Corvus Apollini sacer 638. & 639, 902.
 Corybantes 245, 246.
 Corynetes 99.
 Crambis 62.
 Creare de muliere pariente 124.
 Crementa Lunae 700.
 Crenare & Crena 724.
 Creon Menoecei f. 73.
 Creon 150.
 Crepare 69.
 Crepusculum pro diluculo 601.
 Crescente luna vermiculos paturiunt laetamina 701.
 Cresphontes 242.
 Cretenses 387.
 Creteus Minois f. 36.

E T V E R B O R U M.

Cretheus 36.
 Creusae variae 73, 74.
 Criasus 252.
 Crimen pro criminatione 63.
 Crimifus fl. 382.
 Crissa 249.
 Crissus 249.
 Crocalus 162.
 Crommyone 101.
 Cromyusa 311.
 Crotones Varii 356.
 Crucifigere apud meliores scriptores non invenitur 324.
 Cruor olearum i. e. oleum 705.
 Ctimene 42.
 Culpabilis, i. e. qui culpam admiserat 624.
 in Cuneum adactus 40.
 Cupidines plures dicuntur esse 904.
 Cupidinis imago 904.
 Cupiditas i. e. amor 811.
 Cura Dea 337, 338.
 Curare prop. de funeribus 769.
 Curetes invenerunt gladios & armatas saltationes 959.
 - - - qui fuerint 245, 246.
 Currus & cursus confusa 451.
 Cyaneae petrae 66.
 Cybele mater Deorum 920.
 - - - ejus currus a leonibus trahitur 921.
 Cyclades 396.
 Cycleus 322.
 Cyclopes Jovis fulminum fabri 113.
 Cyclopum triplex genus 219.
 Cycni duo 88, 89.
 Cycnus 271.
 - - - Apollini facer 638.
 - - - cur Apollini facer 441.
 Cydippe 8.
 Cylindrus 53.
 Cymothoe 7.
 Cyneum mare 204.
 Cyniras 124.
 Cynosura 421, 424.
 Cyparissus quis 857.
 Cypsele unde illud nomen 660.
 Cyrrha urbs 248.
 Cytiforus 25.
 Cyzicus 59, 60.

D.

 asphotes pro Diis 712.
 Damascithon 35.
 Damnare voti 859.
 Danaes itemma 129.
 cum Danae rem habuit Jupiter in aureum imbrem conversus 129.
 Danaides 284.

Danaus 283, 284.
 Daphne 334, 335.
 Dardania 393.
 Dardanus 268, 320.
 Dare cupiditatem h. e. satiare 860.
 - - - & dedere confusa 19.
 - - - pro ablegare 723.
 - - - sepulturae 60.
 Dascylus 54.
 Dasypodes 535.
 Dativus pro accusativo 53, 58, 59, 206.
 Datum est sequente infinit. 488.
 De praepositio interdum abundat 653.
 De praepos. significat motum de superiori in inferiorem locum 768.
 Decachordon psalterium 640.
 Decidere pro cadere 53.
 Decompositum ponitur apud Graecos pro composito 621.
 Deferri tempestate 58.
 Deficere cum dat. 437.
 Deficit animus 460.
 Defluere quid 126.
 Deformatio 406.
 Defraudare pro minuere 169.
 Deidamia 94, 216.
 Deimachus 169.
 Deianira 90, 91, 95, 96, 98.
 Deion 112.
 Deiopea 8.
 Deiphobus 349.
 - - - unde 757.
 Deipyle 292.
 Deipylus 59.
 Delibare 235.
 Delicatus i. e. mollis 672.
 Delphi urbs 460.
 Delphines hominum servatores 323, 324.
 Delphinus cur in sidera relatus 460.
 - - - hominum amantissimus 462.
 Deltoton 464.
 Delus 118, 247.
 Delusa fabula i. e. descripta 597.
 Demandare, mandare quomodo interdum sumantur 144.
 Demophoon 112.
 Denique ita i. e. ad summum 610.
 Dentes & tergus apri sunt dedicata in templo Apollinis a Tegeatis 847.
 Depalare quid 683.
 Deponentia passive usurpantur, etiam ab optimis scriptoribus 188.
 Deputare id est adscribere, assignare 640.
 Dercetis 343.
 Descendere pro in certamen descendere 378.
 - - - pro in publicum prodire 768.
 Despicere & despectio 759.
 Destinare omnia pretio 688.

Gg gg gg

De.

Defub & desuper 720.
 Defudare succum 725.
 Defultores 156.
 Detexere pro texendo absolvere 126.
 Deucalion ubi foteria solverit 23.
 - - - - - Argonauta 50, 265.
 Deucaliones plures 288.
 Deus unde 625.
 Devirginare 70.
 Dexamenus 91.
 Δημήτηρ Graecis dicitur Ceres 635.
 Δήμητρα pro Δήμητες 257.
 Dia Insula primitus Strongyle vocata 64, 107, 269.
 Δια ut Za pronuntiatur 751.
 Diana viri cultu cineta 32.
 - - - - Aricina 360.
 - - - - dicitur τρικέφαλος 908.
 - - - - quare Luna sit dicta. ibid.
 - - - - habita fuit militaris Dea 910.
 - - - - vocatur Δηρόκτονος ibid.
 - - - - dicitur ab Aegyptiis Bacchi & Isidis filia 911.
 - - - - pro maris, fluviorum, paludum & fontium Dea fuit culta. ibid.
 - - - - Ephesia culta fuit a Corinthiis 957.
 - - - - ejus Deae templum est etiam in urbe Arcadiae Alea. ibid.
 Dianae comes est canis 910.
 Dico quod 104.
 Dictys piscator 129, 130.
 Dies solis fil. 1.
 Diespiter idem qui Ditis pater 106.
 Diffundere i. e. inundare 606.
 Dignitas virorum, Venustas mulierum 164.
 - - - - etiam formae muliebri tribuitur 196.
 Dignus cum genitiv. 433.
 - - - - - Graecorum more 824,
 Dii & Deae ornantur a poetis alis 649.
 Dii tecto capite pinguntur 650 & 896.
 Diipyle 139.
 Diluvium 264, 265.
 Dino 9.
 Dinoscere 597.
 Diognetus Erythraeus 482.
 Diomedis equae 86.
 Diomedes in bello Trojano 204, 292.
 Dione Niobes mater 32.
 Dionysus Bacchus 283.
 - - - - unde 690.
 Diophantus, quis 622.
 Dioscorias urbs 394.
 Dioscuri 344.
 Dioscurorum fraternus amor 472.
 - - - - & mors 472, 473.
 Διφες notat prop. quamcumque sedem five sellam 833.
 Dirce 29.

Dirce unde dicta 684.
 Discere lyra 437.
 Disinctus homo id est inbellis 721.
 Discordiarum Dea Juno 668.
 Discus 378, 379.
 Dithyrambus 282.
 Ditis pro Dis 106.
 Diverſae palmae, quae in diversas partes tenduntur 436.
 Divinitas id est ars vaticinandi 677.
 Divinus i. e. μανικός 14.
 - - - - i. e. futurorum praescius 210.
 Doctus augurio 41.
 Dolichodromus 380.
 Doliones 59.
 Dolor 207.
 Dominus est honoris & blanditiarum vocabulum 596.
 Donificare, votificare 204.
 Doryclus 170.
 Dracones unde dicti 27.
 - - - - - aerarii custodes. ibid.
 Draco Hesperidum 16, 27, 425.
 - - - - Castalii fontis 27.
 - - - - custos aurei velleris unde natus 15, 16.
 - - - - sacer fuit Minervae 689.
 Drimo 8.
 Driops 45, 170.
 Δρόμων quid 778.
 Ducere viros pro nubere, est nota Hygini phraſis 955.
 Dryantes varii 290.
 Dynamene 8.

E.

E latinum ut i pronuntiatum in versu 341.
 E & I permutantur 831.
 E pro AE solemne erratum librariorum 816.
 Ἐκβάλλειν & Ἀποβάλλειν dicuntur de partu 860.
 E contra id est e regione, ex advorsum 641.
 Echepolis 290.
 Echidna 15.
 - - - - Stygis & Pirantis filia 940.
 Echion 40, 297.
 Edicere i. e. proloqui, indicare 622.
 Edulium unde 779.
 Eetion 216.
 Effectus i. e. utilitas 827.
 Efferre propr. in funeribus 768.
 Effluere active 575.
 Egerius unde dictus 660.
 Ejectus naufragio 66.
 Ejicere pro luxare 123.
 Eionius 269.
 Εἰλείθυια 13.

E T V E R B O R U M.

Ἑρμῆς, Mercurius dicitur 649.

Ἐλαύνειν de curru & navi 23.

Electra Oceani filia 49.

Electra 216.

Electrum 264, 267.

Elephenor 157, 181.

Eleusia 493.

Eleusinus 256.

Eleutheres varii 346.

Eleuthereus Bacchus 347.

Eleutherius Jupiter 347.

Ἐλευθέριος Bacchus 694.

Elidere 123.

- - - i. e. deicere 758.

Elisus senectute i. e. confectus, fractus 835.

Ellipsis copulativae particulae 25.

- - - accusativi reciproci etiam politissimis usitata 69.

- - - adverbii ibi, illic. 116.

- - - nominativi 31, 63.

- - - pronominis reciproci post verbum finitum 188.

- - - adverbiorum, tamen 595, tam 613, magis 658, 677.

- - - verb. parare 614.

Ellopius ensis 436.

Elogium, quid 623.

Elpenor 221.

Emirari 849.

Emittere spiritum 126.

Ἐμβαίνειν εἰς θάλασσαν 66.

Ἐμφύλιον αἷμα 121.

Emolumentum i. e. profectus vel lucrum 595.

Emphitus 5.

Emplastrum entaticum 723.

Ἐν pro *εἰς* solemne est sacris scriptoribus 664.

Ἐν Graecis pro *εἰς* 115.

Enallage modi 260.

Enicaste 137.

Enim succedit *ita. ista* 77.

Enipeus 37.

Enneados 125.

Enormis substantia 623.

Ἐνταφιασῆς i. e. pollinctor 769.

Ἐντελέχεια quid 741.

Enthecare, unde 611.

Εο ire vias 99, iter 100.

Epaphus 255, 261.

Epeus 183.

Ephesiae Dianae templum 342.

Ephyra 339.

Ephyre 395.

Ἐπὶ pro *ἐπὶ* 876.

Epicharmus 398.

Epicurei qui 665.

Epigonum 143, 144.

Epimetheus 250.

Epimfalium quid 674.

Eropeus 29, 239.

Epulari cum ablativo 850.

Epulum. ad deorum epulum admitti 158.

- - - pro convivio 294.

Equi Marti sunt sacri 900.

- - - quare dexter equus victor inmolaretur Marti ibid.

- - - cum ventis comparati 161.

Equos quis primus domuerit 385, 386.

Erebus 1.

Erechtheus 49, 110.

Ἐργάζεσθαι 810.

Erginus 48.

Erichthonius 112.

Erichthonius Minervae paredros 282.

Eridanus 267.

Erigone 353.

Eripere pro abripere 291.

Eriphyle 146.

Eris 173.

Erymanthius aper 84.

Esse pro edere 244.

- - - pro vivere. ibid.

Et pro at 33.

Eteocles 137, 138.

Etesiae venti 430.

Euadnae variae 271, 352.

Euagoras 170.

Euagoreis 5.

Euandrus 398.

Εὐδαίμονες qui 744.

Euemerus 449.

Euenus 350.

Euhenus 37, 94.

Eumaeus 226.

Eumelus 115.

- - - quis 838.

Eumolpus 111, 272.

Eupalamus 101.

Euphemus 47.

Eupynetus 35.

Euneus 159.

Euribates 42.

Euriclia 18.

Euripides 357.

Europa Tityi filia 47, 295, 296.

Euryale 9.

Euryalus 182.

Eurydamas 41.

Eurydice 8.

Eurygane 137.

Eurypylus 179, 180, 205, 206, 207, 271, 459.

Eurystheus 81.

Eurytion 41.

Eurytus 5, 40, 91, 95, 96.

Euxinus per excellentiam dicitur Pontus & mater Ponti 7.

Ἐκάτη vocatur Proserpina 636.

G g g g g 2

Ex-

I N D E X R E R U M

Ἐκείθεν 66.
Ἐξυρνιδί 738.
Exercitus & Exercitatus 405.
Ex gemmis aureum monile 146, 281.
Exhibere h. e. ostendere & praestare 807.
Exire pro ire 52.
 - - - - - **existere, evadere** 161.
 - - - - - **exsilire** 236.
Exsequi pro ulcisci 211.
Extendere id est provehere 612.
Exul cum gen. & Abl. casu 74, 75.
Exulare active sumtum 718.
Exulari pro in exilium mitti 75.
Exutus & exustus confusa 191.
Eyrynomae variae 270.
Ἑρμ, quae 629.

F.

Faces sceleratae 358.
 Facere sacra Veneris 102.
Facere pro exercere 238.
Facio esse 255.
Facunditas 407.
Falcatus ensis 930.
Falcem fert Saturnus 628.
Falsidica signa 618.
Famosus & formosus confusa 73.
Fasum vetustissimi dixerunt 227.
Fastigare unde 619.
Fatigamentum tempestatum 602.
Fata 634.
Fatalis pro causa exitii 249.
Fatum aliquando idem quod vaticinium 673.
Femen & femur confusa 504.
Ferae bestiae 221.
Feratae aurium sedes i. e. vacivae aures 597.
Feriatu animus i. e. liber 752.
Ferire frontem est inpotenter indignantium 615.
Ferre funus i. e. efferre 715.
Ferrum quis invenerit 386.
Ferula & scutica 608.
Fides a Romanis pro Dea culta est 649.
Filius omissum 156.
Filii Jovis, Apollinis, Martis &c. quinquam dicti 14.
Fistulae inventor Pan 389, 390.
Flabra pro ventis 920.
Flabrare pro flare 717.
ex Flamma praedam petero 467.
Florulenta purpura 605.
Fluctus v. procellae.
Fluere active 33.
Flumen Eridani & flumen Eridanum 533.
Forma prima i. e. pulchritudo princeps 857.
Formido ex Marte & Venere genita 13.
Fortuitu pro fortuito 467.
Fortunae statua est apud Aegiratas 851.

Fragmen capitis 1739.
Frater patruelis 198.
Frater mortis somnus 939.
Fructificare quid 656.
Frustro 188.
Fuga praesidium parare 467.
Fugere pro celeriter navigare 64.
Fulmen tribuitur Jovi pro sceptro 897.
Fulmen Jovis 458.
Fulminum Dea Juno 668.
Funus pro cadavere 769.
Furare pro furari 604.
Furia i. e. furor 625, 765.
 - - - - - **accepta** 199.
Furiae pinguntur indutae nigris vestibus 633.
 - - - - - **variis nominibus fuerunt insignitae a Graecis** 633.
Furiarum numerus 4.
 - - - - - **arma & sacra** 633.
Furatrinus Deus quis 648.
Furo pro furor 674.
Furo active sumtum 188.

G.

G & C confus. v. C.
Gabaeorum nomina 5.
 - - - - - **ubi perierunt** 78, 263.
Galerum est tegmen capitis 650.
Gallus pro homine, qui voce praecellit ibid.
 - - - **consecratur Mercurio & aliis Diis** ibid.
 - - - **sacer Mercurio & Apollini** 906.
Ganymedes 345.
Ganymedis raptus 653.
Ganymedes cujus filius 857.
Gargaphia 299.
Garrulare 613.
Gemmare 687.
Genitivus subintellecto substantivo 368.
Genitivi in is & idis 35.
Gentilis pro nobili & honorato ponitur 601.
Genus neutrum de eo, quod est in utero matris 98.
Generis duplicis substantiva 22.
Georgica 738.
Gerere bonum 665.
Germinare cum accusandi casu 639.
Geryon trimembris 16.
 - - - - - **ab Hercule occisus** 87.
 - - - - - **ejus canis Orthus** ibid.
Getae 430.
Gigantes alii a Titanibus 14.
Gigantum pedes serpentes 79.
Gladios & armatas saltationes invenerunt Curetes 959.
Gladius a quibus inventus 391.
Glauce Jasonis uxor 73.
Glauci varii 331.

Glauc.

E T V E R B O R U M.

Glaucoma quid 687.
 Glaucus 204.
 - - - Sisyphi fil. 359, 112.
 - - - Minois f. 240.
 - - - quis 686.
 Gnostice 732.
 Gorgon unde 656.
 Gorgones 9.
 Gorgythion 170.
 Gradi iter 99.
 Graeae 445.
 Graecia mendax 614.
 Graeci producunt syllabam brevem ob sequen-
 tem duplicem consonantem 616.
 Graecismus 614, 812, 828, 858.
 Gratiae 13.
 - - - nudae 671.
 - - - earum numerus. ibid.
 Grossus 492.
 Gryphes Apollini sacri 646.
 Gubernacula duo naves veterum habebant 57.
 Guneus 157, 180.
 Guttae i. e. lacrymae 645.
 Gyges 3.
 Gyrales petrae 209.

H.

Habentia pro divitiis 664.
 Habere in conjugium 108.
 Haemon 145.
 Halia 7.
 Haliaeetus 329.
 Hamadryades Nymphae unde 911.
 Hammon 237.
 - - - urbs 394.
 Harmonia ex Marte & Venere genita 28, 260.
 Harpalicae duae 321.
 Harpalice 362.
 Harpe quid 905.
 Harpinna 160.
 Harpyiae 15, 49, 63.
 Hauttus pro aqua, quae hauritur 605.
 Hebe 852.
 Hecatombē 211.
 Hector 169, 197, 205.
 Hecuba 171, 203.
 Helena 151, 152, 168.
 Helenae fidus 472.
 Helenus 231.
 Helice 418.
 Helleborum i. e. veratrum 620.
 Hellenismus 842, 852, 859.
 Helleponti appellatio unde 22.
 Hellepontum substantive sumtum & neutraliter
 prolatum 22.
 Heniochus ibid.

Henna 256.
 Herceus Jupiter 173.
 Herculea virtus 672.
 Hercules unde Τρῑάκων dictus 80.
 - - - pro sole 88.
 - - - furēns 92.
 - - - Thebanus 140.
 - - - iter faciens per Ligurum fines 437.
 - - - unde illud nomen 661.
 - - - quis 673.
 - - - pro fortissimo viro 673.
 - - - dictus παλαίμων 673.
 - - - unde dicatur 931.
 Herculis parentes 80.
 - - - athla 81.
 - - - ars sagittandi 87.
 - - - sagittae 191.
 - - - arma erant, clava, sagittae, arcus. ibid.
 - - - signum victoriae seu virtutis fuit leo
 932.
 - - - obitus 351.
 - - - descensus ad inferos 360.
 - - - pyra 97.
 - - - immortalitas 97, 98.
 Hermes unde dicatur 650, 727.
 Hermione 216.
 Hermippus 431.
 Heroida pro Herois 598.
 Herse 282.
 Hesionē 89.
 Hesperia cur Hispania dicta 133.
 Hesperidae 2, 3.
 Hesperides quot fuerint 755.
 Hesperidum mala 88, 307.
 Hesperus & Lucifer idem 132, 133.
 Hestyaē 5.
 Hiera 190.
 H in hanc Graecorum literam exeuntia nomina
 vertuntur a Latinis in e & ia 7.
 Hippalcimus 50.
 Hippasus 289.
 Hippodamus 162.
 Hippodamas 206.
 Hippodamia 93, 160, 362.
 Hippolyte 86, 87.
 Hippolytus 111, 112, 359.
 Hippomedon 142.
 Hippomenes 307.
 Hippothoon 311.
 Hippothous 311, 361.
 Hirundo & lusciniā veris indices 109, 110.
 Histria 70.
 Hoedi inter sidera 448.
 Homo unde dictus 339.
 - - - mulieri aliquando obponitur 249.
 Horarum nomina 303.
 Horoscopus liber 639.
 Ὑπερβον 305.

I N D E X R E R U M

Hyacinthus flos unde 713.
 Hyades 302, 318, 319, 469, 470, 522.
 Hyalina sphaera i. e. vitrea 619.
 Hygini error 124.
 Hyginus vocum Graecarum interpres 225.
 Hylas 45, 52, 377.
 Hymenaeus 377, 378.
 Hyperion 10.
 Hypermetra 50, 142.
 Hypermetra 284, 378.
 Hypsipyle 58.
 Hyricus 270, 324, 325, 486.

I.

I pro E sequioris aevi scriptores utuntur 89,
 341, 352.
 Jalmenus 181.
 Jam pro tam 603.
 Janus geminus 921.
 - - - sinistra manu clavem tenet 922.
 Jason 36, 37, 38, 73, 74.
 Jason 359, 431.
 Jafus 253.
 Ibycus 340.
 Icarus 233, 234.
 Icarii canis 488.
 Icaros insula 234.
 Icarus. Icarium mare 104.
 Id est 351.
 Id quod 420.
 Idaea Deorum mater 316.
 Idas 46.
 Ideus 289.
 "Ida pro domo v. *idēā*.
 Idmon 45, 51, 53, 357.
 Idomeneus 180.
 Idyia 15.
 Jecur libidinis sedes 120.
 Jemos Argus 5.
 Ignarus pro ignotus 187, 381.
 Igne obruebant matres recens natos infantes 258.
 Ignem quis invenerit 387.
 Ignivomus quadrupes 616.
 Ignoscere peccatis 76.
 Iliona 352.
 Ilus 358.
 Imber aureus, in quem Jupiter mutatus cum Danaë rem habuit 129.
 Inerbis quare Apollo dicatur 647.
 Imperfectum subjunctivi pro plusquam perfecto 601 & 611.
 - - - - - Indicat. quartae Conjugationis a Poëtis sine e scribitur 604.
 Impossibilis, & Impossibilitas 675.
 In Atticam pro in Attica 105.
 In conjugio avehere 114, 115.
 - - hoc pro propter hoc 103.

In Ida pro in Idam 174.
 - - initio 422.
 Incedere quid 620.
 Incessabiliter i. e. indefinenter 599.
 Incessans i. e. continuus 599.
 Incidere cum Accusat. sine praepos. 793.
 Incinere quid 727.
 Indicare de Medea 67.
 Indigestio i. e. cruditas 756.
 Indigetes Dii qui 713.
 Inefficax studium i. e. inutile 595.
 Infestare quid 61, 62.
 Infinitivus modus pro subjunctivo 76.
 - - - - - pro alio modo 258.
 Inflamina buccarum 726.
 Informare pro formare 132.
 Infrendens quid 770.
 Infundere 607.
 Inire quid 679.
 Initia pro primitiis 836.
 Ino 18, 19, 20.
 - - gen. Inus 19.
 Inpudentes comparantur cum canibus 709.
 Inrationabilis id est expers rationis 675.
 Infatigatus habendi i. e. Infatigabilis 664.
 Infscientia 703.
 Insignia ingenuitatis 311.
 Insistere pro adistere 596.
 Instans tempus pro tempore praesenti 494.
 Instinctus h. e. adflatus 862.
 Insula pro peninsula 58.
 Intercapedo 603.
 Internecio 603.
 Intrare mare 66.
 Invidere fortunas 714.
 Jo 254.
 Jo ut zo pronuntiatur 751.
 Jobates 121, 352.
 Jocasta 134, 136.
 Jolaus 50, 85, 192.
 - - - equitandi peritissimus 44.
 - - - ejus ara, templum ibid.
 Jole 96.
 Jones faciunt ex masculinis vel foemininis neutra 840.
 Jonium mare 255.
 Jovem nutritum esse in agro Cretea dicunt Arcades 956.
 Jovis pro Jupiter 338.
 - - - nutrices 245.
 - - - - - in urfas mutatae 422.
 - - - - - quatenam fuerint 924.
 - - - imago varie pingitur 897 & 898.
 - - - Olympii templum etiam Syracusis fuit cultum 956.
 - - - unde illud cognomen 958.
 - - - Olympici templum apud Eleos 953, 954.
 Iphianassa 185.

Iphi-

E T V E R B O R U M.

Iphicles & Iphiclus 192.
 Iphiclus 39.
 - - - alter 48.
 Iphides plures fuerunt 855.
 Iphigenia 184, 185, 186, 212, 213, 214.
 Iphis 185.
 Iphitus 49, 93.
 Ἰφίτης 84.
 Ἰφιδάσια 85.
 Ipse pro idem 700.
 Iris 15.
 Ischys 334.
 Isis 255, 495.
 - - velificia prima invenit 912.
 Ismarus mons & urbs 6.
 Ismene 137.
 Ismenii Apollinis templum & oraculum 6.
 Ismenus Asopi & Metopae filius 6.
 - - - Apollinis & Meliae f. ibid.
 - - - fluvius. ibid.
 Isthmia 147, 380.
 Ita pro iis verbis 186.
 Italia unde dicta 231.
 Iubere quomodo construatur 326, 327, 457.
 Judaeorum ritus & origo falsa 468.
 Jungi dicuntur, qui matrimonio copulantur 719.
 Juno 10, 11.
 - - - bellica dicitur 669.
 - - - Dea partus adpellata 667.
 - - - discordiarum 668.
 - - - fulminum. ibid.
 - - - regnis praeest 174.
 Junoni arma sacra 387.
 - - - quis primus sacraverit ibid.
 Junonis sacra bubus vecta 363.
 Jupiter ubi natus & educatus 245.
 - - - in cycnum mutatus 442.
 - - - λαφύσι 21, 23.
 - - - φύξις 226, 23.
 - - - ἱταίριος 38.
 Justitia dea 477.
 Ixion cum Nube coit 113. unde Centauri geniti 128.
 Ixionis poena 129.
 Jynx avis 834.

K.

K & Q permut. 936.
 καθαίρειν prop. dicitur de illis, qui suspen-
 si sunt 845.
 Κάθημαι proprie quid 730.
 - - - regium verbum est. ibid.
 Καρποφορεῖν quid 656.
 Κρήδεμνον 224, 775.
 Κίσις 444, 656.
 Κλείειν, quid 641.

Κλείειν quid ibid.
 Κληδεχοί vocantur Parcae 916.
 Κονίειν & κονίσταλ pro festinare 512.
 Κρυμαθποιός quis 625.
 Κρίνειν est verbum augurum 598.
 Κῆζειν quid 803 & 804.
 Κυανόπεπλος, quid 617.

L.

L abdacus 134.
 Lacedaemon 268.
 Lacte ferino nutriti 361, 362.
 Lacrimae humor arboris 124.
 Lacus gen. laci 61.
 Laestrygones 220.
 Laetamina vermiculos parturiunt crescente luna 701.
 Laetamen & laetare unde 700.
 Lais 320, 321.
 Lajus 134.
 Lampadarum dies Cereri dedicatus 636.
 Lana vestes contexere primus docuit Arcas 959.
 Lanam facere 810.
 Lanifici quinam primi 389.
 Lanii contemptim chirurgi dicuntur 610.
 Laocoon 239.
 Laodamia 193.
 Laodicae variae 190.
 Laomedon 168, 171, 358.
 Laos 266.
 Lapithae 93.
 Lapidem pro Jove Saturnus devoravit 244.
 Latona Coei filia 10.
 Lares iidem qui Genii, & Genii qui indigetes 246.
 Latiaris & Latialis permut. 761.
 Latinus 230.
 Laudatorius tactus 612.
 Laurus adhibetur in lustrationibus 640.
 - - - credebatur habere quamdam praefensio-
 nem futuri ibid.
 - - - sacra Apollini ibid. & 754.
 Lea pro leaena 307.
 Learchus 18.
 Lebes pro navi 123.
 Lectus 181, 207.
 Leda 150, 151.
 - - - unde dicta 695.
 Lemnae 57.
 Lentismophius 4.
 Leo sidus 475.
 - - - videtur Herculi fuisse signum victoriae seu
 virtutis 931.
 Leporis foecunditas 484.
 Leporum venatio Dianae sacra ibid.
 Lepus dicatus Veneri 671.

Ler.

I N D E X R E R U M

Lernaea hydra 83.
 Lernaëus fons 285.
 Lerus insula 484.
 Leucothea 19, 346. unde dicta 20.
 Leucotheae plures fuerunt 940.
 Levitae i. e. diaconi 737.
 Liber pro filio apud veteres 32.
 - - - pater 282, 283.
 - - - - - unde dicatur 692.
 Liberato flumine i. e. superato 367.
 Libere pro liberaliter 220.
 Liberi patris descensus ad inferos 360.
 Libya 261.
 Licet cum acc. 455.
 - - - cum Indicativo 616.
 Lichas famulus 96.
 Liciu[m] revolvere 106.
 Ligneis clavis pro armis utebantur antiquissimi
 homines 943.
 Λίχνης 21.
 Λίχνης ibid.
 Λίχνης quid 911.
 Linus 381.
 Literae a quibus inventae 397, 398.
 Livius Poëta quis 655.
 Loquacitas pro loquela 620.
 Lotos, Lotophagus 218.
 Lucrari peccata 494.
 Ludere dicuntur poëtae, cum scribunt carmina
 597.
 Luna a sole lumen adcipit 565.
 - - - terrae proxima 566.
 - - - minor sole 569.
 Lunae curriculum 565.
 Lupus est in tutela Martis 900.
 Luscinia & hirundo veris indices 109, 110.
 Luscioli qui 773.
 Λύσιος & Ελάδηςπιος Bacchus 694.
 Luteum quid 782.
 Lyaeus Bacchus unde 693.
 Lycaon 253, 293, 294, 347, 426.
 Lycaeus Juppiter 426.
 Lychnites lapis 342.
 Lycopus 293.
 Lycorias 8.
 Lycotherfes 349, 350.
 Lycurgus 236.
 Lycius Apollo & Diana 426.
 Lycas 59, 61, 272.
 Lydii lanifici 389.
 Lynceus 45, 46, 54.
 - - - - - alter 284, 289, 378.
 Lyra 439.
 Lyrici septem 340.
 Lyriscitia 6.
 Lyrianassa 8.

M.

Madidus metaph. 606.
 Maeandrus 7.
 Maera 8, 234.
 Magis in Comparativis saepe abundat 655.
 Magistranus timor 760.
 Maja 11.
 Major meritis vocabatur ab inferiore 744. v. mi-
 nor.
 Male desideratus 688.
 Malum unde 674.
 Maliloquium 708.
 Manare active 33.
 Manare v. stillare.
 Mandare pro amandare 25.
 Manto 231.
 Manum pati i. e. mansuetum, facilem & com-
 modum esse 838.
 Mariandyni 52.
 Marmorare quid 687.
 Maro 209.
 Maroneum vinum 219.
 Marrucinus i. e. insubidus, indoctus 621.
 Mars 12.
 - - - est Deus belli 900.
 - - - ei inmolantur catuli. ibid.
 - - - in vincula conjectus ab Oto & Ephialte
 495.
 Marfyas 3, 7.
 - - - - - fluv. 281.
 Marti dicavit vellus aureum Phrixus 23.
 Martis simulacrum apud Spartianos 899.
 Martius mensis pingebatur cinctus pelle lupina
 900.
 Mastusius 494.
 Mater Dea 316.
 Materia pro ligno 515.
 Matutinus pro mane 810.
 Medea 69.
 Medeae nuptiae 70.
 - - - - mater 15, 72.
 - - - - patria 72.
 - - - - scelera 74.
 - - - - veneficia 75.
 Medeor cum dativo 732.
 Mederi cum Acc. 430.
 Media urbs & regio 394.
 Media terra 76.
 Medici & quales primi 388.
 Medicina ars pro ars Medica 189, 388.
 Medicinae Deus Aesculapius 928.
 Medicor cum accusativo 732.
 Medito activum & Meditor deponens ut dif-
 ferant 188.
 Medusa 9, 657.
 Medusae caput ubi Minerva locaverit 446.

Me-

Megara 92, 349, 350.
 Megareus 271.
 Meges 182.
 Melanippe pro Menalippe 87.
 Melanippe 308.
 Meleager 48, 291.
 Meleagri mors 956.
 Meliae quaenam 16, 608.
 Melicerte & ejus fabula 18, 19, 20.
 Melicertes 323.
 Melite 8.
 Melos dicitur etiam de prosa oratione 605.
 Μέλπειν quid 642.
 Μελοποιή quae 642.
 Melus 733.
 Memnon 205.
 Memor praecepti 96.
 Memphis 261, 393.
 Menalippe 463.
 Menelaus 152, 199, 205, 211, 757.
 Menephron 362, 363.
 Menestheus 181.
 Menetus 40.
 Menoeceus 134, 137, 139.
 Menoetius 42.
 Mens Dea dicitur 744.
 Menstrua quid 742.
 Mentiri Juvenem 187.
 Mercurii talaria 131.
 Mercurius Graece Ἑρμῆς dicitur 251.
 - - - - - Ἀργειφόντης 254.
 - - - - - fur 333.
 - - - - - χθόνι, ψυχοκομπός 361.
 - - - - - unde dictus 648.
 - - - - - dicitur εἰρηνικός 649. ejus stella Stil-
 bon vocatur 651.
 - - - - - dicitur habere pennas 649.
 - - - - - facundiae Deus dictus 752.
 - - - - - virgam tenet 905.
 - - - - - cum sarculo pingitur 906.
 - - - - - dicitur Deus lucri ibid.
 - - - - - ei sacer est gallus ibid.
 - - - - - eloquentiae Deus habetur 907.
 - - - - - Τερψιφάλλος dicitur ibid.
 - - - - - dicitur invenisse tres tonos in lyra 960.
 Merere & meritum quid 672.
 Mermerus 72.
 Meriones 180.
 Merope 15, 242, 304.
 Merops, Meropes 459.
 Meropae plures 320.
 Merulentus unde 606.
 Messenia 46.
 Metabus 362.
 Metio active 572.
 Metire pro metiri 604.
 Meton 407.
 Μῆλα malae interdum 88.

Micos 396.
 Midas 316, 317, 318.
 Midas unde dicatur 688.
 - - - - ejus opulentia & avaritia ibid.
 Midas asininis auribus dicitur 731.
 Migrare pro transferre 741.
 Μίλαξ pro σμίλαξ 812.
 Miletus Apollinis filius urbi nomen dedit 47, 48.
 - - - - - quis 854.
 Minerva 10, 11, 12.
 - - - - - Colocasia 166.
 - - - - - Fulminum Dea 208.
 - - - - - in Vulcani templo 282.
 - - - - - unde dicta 657, 666.
 - - - - - Dea fingitur praesse bellantibus 666.
 - - - - - victrix vocatur ibid.
 Minervae est sacra noctua 667.
 Minerva Sancta 690.
 - - - - - μισονομφος vocatur ibid.
 - - - - - pingitur a poetis in similitudinem unius
 dominae 912.
 Minervae caput tectum erat galea 913.
 Minerva dicitur Ὠπίς h. e. pulchris oculis or-
 nata 914.
 Ministeria pro Ministris 213.
 Minoi tributum ab Atheniensibus solutum 105.
 Minos 104, 108.
 Minyae 51.
 - - - - aerarium recensetur inter Graeciae mira-
 cula 956.
 Mirabilia opera septem 340.
 Miserari aliquem & alicujus 185.
 Misereri cum dat. 124.
 Mittere pro inmittere 82.
 Mnaseas 701.
 Moderatio versusum 405.
 Modorum variatio 20, 21, 31, 406, 407.
 - - - - - enallage 576.
 Modus Infinitivus pro subj. p. 76.
 Modus Indicativus pro subjunctivo 545.
 Modus i. e. similitudo, imago 756.
 Mola falsa 399.
 Molorchus 82.
 Molossia pars Epiri 216.
 Moneta Graecis Mnemosyne 4.
 Monile aureum ex geminis 146.
 Monocrepis quid 36.
 Μῶλυ quid 880.
 Mopsus 41, 53, 231, 289.
 Morari pro habitare 116.
 Morbos primus in Thracia sanavit Orpheus 959.
 Mordicus quid 380.
 Μορμολύκεια 9.
 Mortalitas 97.
 Mortalis pro vulnerabilis 198.
 Morus a Latinis rubus dicta 241.
 Mos i. e. conditio 861.
 Mulier oppon. virgini 69.
 Hh hh bh

Mul-

I N D E X R E R U M

Multimodus 637.
 Mundus pro coelo 408.
 - - - - - pro parte mundi 696.
 Muricati gressus Metaph. i. e. formidolosi 602.
 Musae novem Apollini adsignantur 640.
 Musaeus 470.
 Musaeus quis 760.
 - - - - - de ejusdem morte ac sepulcro ibid.
 Musaeus dicitur habuisse filiam Helenam 760.
 - - - - - ejus parentes ibid.
 Musaei duo 449.
 Musarum parentes 13.
 Musarum numerus 340.
 Mutare pro adsciscere 227.
 Mutilus bos dicitur, qui cornua non habet 333.
 Mycenae 178, 395.
 Mycon 363.
 Myrina 322.
 Myrmidones 117.
 Myrrha 124.
 Myrtilus 162, 163, 346, 450.
 Myrtoum pelagus 163.
 Mysia Asiatica & Europaea 52, 450.
 Mysiae & Moesiae vocabula posterioris aetatis
 Scriptores confuderunt 187.

N.

Nactus passive 18.
 Narcissi fabula 958.
 Narcissus 377.
 Nastes est nomen Graecum unde 701.
 Natura pro pudendis 475.
 Nausicaa 225.
 Nautilus 221.
 Navis quaenam prima 56, 489.
 - - - biprora 284.
 Navigium pro navigatione 478.
 Naufragum Judicium quid 663.
 Naxus insula 78, 107.
 - - - - - quomodo prius dicta fuerit 942.
 Neaera 35.
 Nebula 17.
 Nebulosum syrma 607.
 Necessarii 408.
 Nefrens quid 970.
 Negativa duo fortius aliquando negant more Graecorum 567.
 Neleus Pylius 34.
 - - - - - Codri f. 48.
 - - - - - Hippocoontis f. 50, 91, 272.
 - - - - - Codri filius cum Neleo Hippocoontis filio confunditur 941.
 Nemea sylva 82.
 Nemaus leo 82.
 Nemio (ludi) 147.
 Neoptolemus 217.
 Neptunus equorum domitor 386.

- - - - - Delphino insidens 461.
 - - - - - versus est in arietem 612.
 - - - - - praestantissimus Deorum 630.
 - - - - - tridentem tenet 923.
 - - - - - ejus statua ibid.
 Nefaea 7.
 Nescio quis prov. 167.
 Nesimachus 142.
 Nessus 94.
 Nestor 34, 35, 381.
 Neutra verba pro activis 741.
 Nicostrati varii 422.
 Nicostratus 216.
 Nihil agere 487.
 Nimertis 8.
 Ninguis & nix promiscue dicebant veteres 620.
 Ninus 349.
 Niobae parentes 32.
 Niobe in saxum versa ibid.
 Niobidae 35.
 Nisus Martis fil. 328.
 Niti & uti confund. v. uti.
 Noctua Minervae sacra 335, 667.
 Nominativi Graeci in *oi*. a Latinis in *oe*. 421.
 Nominativus pro accusativo post verbum finitum 479.
 Nomine pro a vel ex nomine indere nomen 196.
 Nota pro signo 333.
 Notare quid 688.
 Nox 1.
 Nubere obscene 41.
 Nugae soporis 598.
 Numen sine numine dictum 379.
 Numeri Enallage, Cadmus cum Harmonia sunt
 conversi 28.
 Nycteus 272, 362.
 Nyctimene 335.
 Nyssa 301.
 Nysus 236.

O.

O pro A ponitur 867.
 O & Au promiscue inveniuntur in nummis 933.
 O & U confusa 956.
 O in Abl. pro U *ὀρχαίνας* 103.
 Objicere caliginem 19.
 - - - - - insaniam 20.
 Oblucere pro officere 615.
 Obpositus austro 410, 412.
 Obruere 224.
 - - - - - igne 288.
 Observatio insidiosa 313, 496.
 Obforbere 222.
 Obstetricatio a quibus olim exercita 388.
 Oceani filiae 301.
 Ocypete unde 634.

Odo.

E T V E R B O R U M

Odoramenta, quae 624.
 ὀδῶν quid 624.
 OE pro e 120.
 OEagrus Orphei pater 38.
 OEax 209.
 OEaxis 248.
 OEbalidae Castor & Pollux 45, 46, 151.
 OEbalus 45, 46.
 OEchalia 79, 95.
 OEcleus 142.
 OEedipus 135, 138.
 OEnei varii 288.
 OEneus 233, 293.
 Enoea insula 58.
 ENomachus 160, 161, 272.
 ENone insula 116.
 ENopia insula ibid.
 ENopion 233.
 Estrus 254.
 Eta 97.
 Ogygia 36, 223.
 οἰκία & ἰδία pro domo 840.
 Oileus 42, 156.
 Oleam tenuit Latona pariens 248.
 Olenus urbs & heros 448.
 Olympius Jupiter multis locis cultus 346.
 Olympus quid 758.
 Omnino pro tantum 474.
 Omphale 93.
 Ὀμφαλὸν quid 638.
 Ὀνειροκρίτης i. e. somniorum interpret 597.
 Oneirus 217.
 Ὀδῶν quid 642.
 Ὀδῆς quid 624.
 Opheltes 146, 147.
 Ophion 4.
 - - - regnavit ante Saturnum 789.
 Ophiuchus 450.
 Ophiusa 452.
 Opis pro Ops 243.
 Ὀπιδοφανῶς 658.
 Ὀπλοθήκη quid 782.
 Opons 42.
 Oppidum Gnosfi 101.
 Opponere & apponere confusa 26, 27.
 Ops 10, 11.
 Ops unde 627.
 Optatum dare 41.
 Opus esse cum accusativo 648.
 Oracula quis primus Delphis ediderit 247.
 Oraculum pro loco, in quo oracula eduntur 474.
 - - - plures simul consultum mittebant 493.
 - - - i. e. templum 804.
 Orchomeni varii 17.
 Orci galea 445.
 Orcus i. e. Pluto 241.
 Orestes 211, 212.
 Orion 324, 325, 326, 535.

Orionis ensis 535.
 Orythus 62.
 Orithyia 8.
 Orithyiae raptus 49.
 Orphei mors 438.
 - - - sepulcrum 440.
 - - - fabula & statua 924.
 Orpheus 38, 55.
 - - - in Thracia primus morbos sanasse dici-
 tur 959.
 Ortygia 117, 118.
 Ὀς, ἡ, ἄν pro ejus 22.
 Os & οὐ Graeca pro us & um 506.
 Oscillum, Oscilla quid 235.
 Ossa mons Thessaliae 78.
 Otrera 87.
 Otus 5, 75, 496.
 Οὐσία, quid 622.
 Oviparus foetus 639.
 Ὀξύμωρον 687.

P.

P & B permut. V. B.
 Paeones duo 465.
 Pagani unde dicti 651.
 - - - unde 681.
 Pagasae 490.
 Πάγας 958.
 Palamedes 194, 196, 396.
 Palaemon 346.
 Palaemonius 50.
 Παλαίμων dictus Hercules 673.
 Palladium 208.
 Pallantes multi 354.
 Pallas, Emphytus, Hippolytus, Gigantum no-
 mina 4, 5.
 Pan Mercurii & Penelopes fil. 345.
 - - fistulae inventor 389, 390.
 - - piscatorum Deus 481.
 - - Deus est rusticorum 915.
 Panathenaea 447.
 Pancratiun 379.
 Pandarus 204.
 Pandion 112.
 Pandrosos 282.
 Pangaeus mons 438.
 Panicus terror 480.
 Panidas 317.
 Panope 8.
 Panyasis 435.
 Papyrus Niliacus 612.
 Par pro conjuge item compar 242.
 Παράσημον quid 654.
 Parcae V. Fata. & 287.
 - - - vocantur κληδεῖραι 916.
 - - - tres 917.
 Parcarum numerus 2.
 Hh hh hh 2

Par-

I N D E X R E R U M

- Parcas & Furias eodem ritu colunt Sicyonii 634.
 Paridis Judicium 173, 174.
 Parion urbs 432.
 Paris 171, 205.
 Παροργασία 625.
 Παρὰ ποταμὸν unde dicta 754.
 - - - - - quid significet ibid.
 Parthaon 48.
 Παρθένος quales pueri 187.
 Parthenius fl. 47.
 Parthenopaeus 143, 187.
 Participium cum verbo substantivo pro modo finito 79.
 Partile pro divisibile 707.
 Pascens Admeti pecus 113.
 Pasiphae 102, 270.
 Passiva pro activis 62, 381.
 Pastores olim reges 135.
 Pater Epitheton fluviorum 267.
 Patrimonium pro praemiis in militia quaesitis 323.
 Patroclus 179, 197, 365.
 Patronymica in is & as 15.
 - - - - - dantur etiam nepotibus 192.
 Pausare, 933.
 Pauxillus i. e. parvulus 758.
 Pavus facer Junoni 668.
 Pecus nigrum inmolatur Plutoni 916.
 Pegasus 122, 123, 435, 453, 705.
 Περθεῖν pro Dea colebatur 646.
 Peleus 43, 118, 289.
 - - - - & Pelias confusa 352.
 Pelethronius 385.
 Pellea gens i. e. Alexandrina 609.
 Pellere 39.
 Pellerere, unde 615.
 Pellis gestamen heroum, pastorum & venatorum 44, 45.
 Pelias 51, 272.
 Pelion Ossa 78.
 Peloponnesi varia nomina 163.
 Pelops 159, 160.
 Peneleus 180, 207.
 Penelopes proci 226.
 Penelope 364.
 Penitus abdicare h. e. repudiare 610.
 Pennatos pedes & capita habebant Zetes & Calais 49.
 Penthesilea 205.
 Pentheus 304.
 Pephnus insula 472.
 Pephredo 9.
 Per vinum i. e. ebrietate 176.
 Percutere quid 672.
 Perdix ferae inventor 101, 355.
 Periander 323.
 Periboea 135, 139, 179, 434.
 Periclymenus 34, 48.
 Periclymene 40.
 Perimele 115.
 Periphetes 99.
 Periphrasis οἱ ὡς Νικάνεγος pro ipso Nicanore 422.
 Perire ab aliquo 93.
 Περίστολογία quid 749.
 Perissologia 337.
 Permaturesco 241.
 Permittere h. e. concedere, committere 792.
 Perpetuale i. e. perpetuum 623.
 Perpetuus 160.
 Perrhoebia 180.
 Persequi injurias 125.
 Perseis 6.
 Perseus pro Perseus 354, 355.
 Perseus 130, 131, 132, 444, 445.
 Perso 9.
 Persona tertia pl. n. indefinita 69.
 Persuadere alicui, ut 192.
 Petax potentiae 668.
 Petere cum duobus accusativis 659.
 - - - - - ut 835.
 Phaedra 353.
 - - - - - unde dicatur 684.
 Phaenon 571.
 Phaestos urbs 855.
 Phaeton 264, 266, 267.
 Phaetontides 15.
 Phalaris 367.
 Phanocles 797.
 Φαρμακεία 72.
 Phegeus 354.
 - - - - - pro Phlegaeus 854.
 Pheomis 5.
 Pheres 36, 72.
 Phidias 342.
 Philammon 50, 272, 332.
 Philiscus 474.
 Philistus ibid.
 Philochorus quis 640.
 Philoctetes 50, 96, 190, 191, 192, 205.
 Philomela 109, 110.
 Philonis 332.
 Philtrum 95.
 Philyra, Philyres 242, 243.
 Phineus 62, 63, 132.
 Phintias 363.
 Phebotomare quid 729.
 Phliufa 45.
 Phocus 43, 183.
 Phoebas 452.
 Phocaea & Phoea 43.
 Phocis 43.
 Phoenix 290.
 - - - - - unde Phoenices 196.
 Phorcus Ponti & Terrae filius 5, 7, 9.
 Phoroneus 250, 387.

E T V E R B O R U M.

Phrivi & Helles mater 17.
 Phrixus & Jason *Αἰολίδης* nec tamen AEoli filii 24.
 Phrontides 53.
 Phylacus 39, 192.
 Phylleum 39.
 Phyllodoce 8.
 Picus 6.
 Pielus 217.
 Pigmentarius & Pigmentum 725.
 Pila monumentum 154.
 Pingue & crassum i. e. Invenustum & insubidum 743.
 Pinnae ac pennae confund. 809.
 Pirata 314, 315.
 Pisandrus 475.
 Pisces cur Aegyptii, Syri &c. non esitarunt 328.
 Pistrix 382.
 Pitulus 55.
 Pitheus 98, 352.
 Pityocampes 99.
 Placitus & placidus confund. 600.
 Planetae 496.
 Plasma quid 618.
 Plastrae qui 618.
 Plato unde dictus 660.
 Plebs populum designat Ecclesiasticis Scriptori-
 bus 903.
 Pleiades 319, 320, 321.
 Pleione 357.
 Pleonasmus 286, 791, 805.
 Pleuron 291.
 Plexippus 289, 292.
 Plotae 63.
 Plusquam perfect. subjunctivi pro Imperfecto 600,
 688, & 737.
 Pluto f. 9, 157, 158.
 - - - terrarum praesul 631.
 - - - divitiarum Deus ibid.
 Πλούτων̃ quis 631.
 Pluto Cereris filius a Poëtis dicitur 915.
 - - - est Deus Inferorum & regnorum ibid.
 - - - ei nigrum pecus inmolatur 916.
 - - - colitur ab Eleis, & posuerunt ei templum,
 quod semel modo quotannis aperiebatur 917.
 Plutus Cereris f. 431.
 Podarcus 169.
 Podarge 15.
 Podargus 86.
 Poenitere pro poenitudine duci 162.
 Pola 71.
 Polimina quae 69.
 Polites 170.
 Polus pro coelo 410.
 Polliceo antiqui pro polliceor dixere 88.
 Pollinctores qui dicantur 769.
 Pollucibilis coena i. e. lauta 627.
 Pollux unde dicatur 697.
 Πολυμήνη quae 643.

Polyaena 169.
 Polybotes 5.
 Polybus 135.
 Polydectes 130, 132.
 Polydorus 169, 202.
 Polyhymnus 433.
 Polyidus 241.
 Polymnestor 201.
 Polymnices 137, 138, 144.
 Polyphemus 219.
 Polyphetes 183.
 Polyphontes 242.
 Polyxena 203.
 Polyxenus 182.
 Polyzelus 452.
 Polyxo 59, 319.
 Pomum Veneri Sacrum 903.
 Populositas id est multitudo 651.
 Populus pro multitudine, Graecorum more 652.
 Ponere i. e. facere 748.
 - - - pro dedicare 23.
 - - - praemium 172.
 - - - in templo pro dedicare 312.
 Pontoporia Nereis 18.
 Porcae quibus diis inmolantur 399.
 Portae de una 141.
 Portunus 20.
 Posse arte, non artem 189.
 Possibilitas id est potentia 675.
 Potiri aliquando accusativum regit 229.
 Praelio pro praelior non dicitur 188.
 Praeministra i. e. ancilla 853.
 Praenavigare, praelabi, in quibus prae idem valet
 quod praeter 331, 332.
 Praepositionis pleonasmus 65.
 Praerogare & prorogare i. e. distribuere 626.
 Praestare praeter caeteros 174.
 Praesul terrarum, Pluto 631.
 Praesumens i. e. occupans 604.
 Praesumptio & praesumere 660.
 Praeterita participia deponentium saepe passive
 sumuntur 859.
 Presbon 25.
 Priamus 169.
 Primi homines texerunt corpora pellibus 959.
 Primitiae h. e. principium Juventutis 836.
 Primores pedes 523.
 Priolaus 54.
 Priores i. e. majores 830.
 Pro sacerdote 315.
 Προ & ὑπὸ in compositione saepe abundant 621.
 Pro i. e. propter 723, 830.
 Problema quid 774.
 Procellae, tempestates & fluctus metaph. 600.
 Procne 109, 110.
 Procris 312, 313, 314.
 Procrustes 100.
 Proetus 121, 463.

Hh hh h̃h 3

Pro

I N D E X R E R U M

Prodere pro perdere 358.
 Projicere in mari 626.
 Proinde i. e. perinde 835.
 Proles generis 28.
 Prometheus 10, 119, 251, 252, 455, 457.
 - - - - - unde dictus 680.
 Propositus belluae 442.
 Propria v. sua.
 Propter pro prope 540.
 Proruerere 601.
 Proserpinae raptus 255, 256.
 - - - - - quae 635. unde nomen habeat ibid.
 - - - - - cum Cerere confund. 635.
 - - - - - aequae ac Ceres numinibus agricolarum recensetur 636.
 - - - - - *Ἐκέρη* vocatur ibid.
 Protelare obitum i. e. memoriam per posteros extendere 609, & 633.
 Protelare quid 765.
 Protefilaus 192, 193.
 Proteus 210.
 Prothoenor 181.
 Proto 8.
 Protogenia 268.
 Provector vel Progreffior aetas 850.
 Proxime cum dativo casu 884.
 Ptolemaei varii 476.
 Puerperium i. e. foetus 861.
 Pullulare foetus 639.
 Pullus color 26.
 Punire peccatum 76.
Πυρράδα quid 136, 647.
 Putatio a quo inventa 285.
 Putei inventi Argis a Danaï filiabus 258.
 - - - Atticis peculiaribus Epithetis adpellabantur 429.
 Pylades Strophii fil. 212, 365.
 Pylos a Neleo condita 34.
 Pyroeis 497.
 Pyramides mensuram umbrarum egressae nullam habent umbram 343.
 Pyrrha 268.
 Pyrrhicha 183, 184.
 Pyrrhus Achilles dictus 177, 183.
 - - - - - poeta Lesbius 340.
 Pythagoras 205.
 Pythaeus 380.
 Pythia ludi 248.
 Pythius Apollo ibid.
 Python terrae filius 14, 246. urbs 246.

Q.

Q u & K permut. 369.
 Quadriga 127, 359, 360.
 Quadrigarum inventor 386.
 Quaeque i. e. quaecunque 864.
 Quam plures 420.

Quatenus id est quoniam 683, 742.
 Qui pro si quis 100.
 - - - pro quia 145.
 - - - pro quis 435.
 - - - post relativum pr. qui repetitur saepe praecedens substantivum 465.
 Quid pro quid mali 202.
 Quiescere pro quietum reddere 741.
 Quirinalis collis unde dictus 886.
 Quo pro ut 597, & 601.
 Quod pro ob quod 21, 60.
 - - - saepe *παρέλκει* 608.
 Quos & eos 26, 96.

R.

R adere nomen i. e. eradere 715.
 Ramus unde dictus 475.
 Rancor quid sit 757.
 Rarus id est egregius, insignis 677.
 - - - pro praecipuo ac summo ibid.
 Re in compositione saepe producitur 605.
 Redire pro venire 756.
 Reges antiquitus multi etiam sacerdotes 195.
 - - - vocabantur ab antiquis Joves 953.
 Regredi pro reverti 795.
 Reluctare pro reluctari 604.
 Repensus auro 197.
 Reponere i. e. gratiam referre 710.
 Reprobare pro probare 756.
 Residere i. e. federe 730.
 - - - pro praesidere ibid.
 Resopire i. e. sopire, soporare 756.
 Respondere & responsum quid 806, & 828.
 Reventus pro reditus 366.
 Rhagades i. e. fissurae 724.
 Rhenones quid 44.
 Rigor 609.
ῥίπτεν pro *ἀπορίπτεν* 726.
 Romulus dictus est Quirinus post mortem 885.
 Romulidae i. e. Romuli filii, vocantur Romani 685.
 Rorare V. stillare
 Ros tepidus pro lacrymis 705.
 Rugosa fabula 597.
 Rustici dicuntur, qui sunt inperitivi vivendi, & inconditis moribus 903.

S.

S acra prima fecisse dicuntur Aethiopes 959.
 Sacrarium 491.
 Sagittandi scientia praestantes vocantur Apollinis filii 901.
 Sagittare 904.
Σαλύν quid 829.
 Salinacida, Salacia unde dicatur 11.
 Sandapila quid 768.

San-

Sangarius 451.
 Sanguis uvarum i. e. vinum 705.
 Saporare 597.
 Saturantius i. e. abundantius 747.
 Saturnus primus Deorum 896.
 - - - - Deus pluviarum ibid.
 - - - - quare senex fingatur ibid.
 - - - - velato capite pingitur ibid. & 628.
 - - - - ex ejus femine orta est Venus ibid.
 - - - - idem qui sol habetur 627.
 - - - - unde dictus ibid.
 - - - - & Ops in eodem templo coluntur ibid.
 - - - - falcem fert ibid.
 - - - - dicitur Arvalis Deus 628.
 - - - - regnans 789.
 Satis pro valde 635.
 Στάζειν active 645.
 Sceptum fert Cybele 714.
 Scholaris id est Scholasticus 608.
 Scironis Petrae 100, 101.
 Scius artificii 175.
 Sciasis quid 722.
 Sciscitari 136.
 Sculponea 776.
 Scylla unde dicta 686.
 Σχιστὴς Graecis lapis est 776.
 Sedere equum, cathedram, formula loquendi 127.
 Semimasculus i. e. femivir 711.
 Sempiternus 864.
 Senior Deus, quis 614.
 Sensatus vir id est prudens & sapiens 628.
 Sensus i. e. historiae & narrationes 842.
 Sensus & sentire 628.
 Sententiae septem ante fores templi Delphici erant scriptae 956.
 Sentosus i. e. spinosus 603.
 Sepioticon unde 612.
 Serpentibus cincta erant trium sororum capita 656.
 Sicyonii colunt Parcas & Furias eodem ritu 634.
 Sideribus quinam inposuerunt nomina 419.
 Silicernium quis 772.
 Simium facere i. e. includere 780.
 Simultas 67.
 Siliquastrum 443, 444.
 Silvius unde 660.
 Simplicia verba ponuntur pro Compositis 607, & 715.
 Simulator unde 781.
 Sirenitis regionis, Sirenides Insularum nomen 249.
 Sirius stella 488.
 Σισύφης μηχαναί 126, 127.
 Σίπυλον mons 133.
 Σκύδαμος quid 686.
 Sol Jupiter a Platone dictus 571.
 - - unde dicatur 637.
 Somniorum vocabula 2.
 Somnus Lethi frater 2.

- - - - mortis frater vocatur 939.
 Sopire 610.
 Sparti quid 137.
 Spectare & expectare confusa 413.
 Sperata pro uxore sperata 93.
 Sphaerae inventor Atlas est 960.
 Spargere 607.
 Sphincius 18.
 Sphingis parentes 16.
 Sphinx 136.
 Σφῆδρα & λίαν apud Graecos in superlativis saepe abundant 655.
 Spira & sphaera confusa 500.
 Spiritualis meatus 641.
 Sponte h. e. voluntate 809.
 Stare pro commorari 30.
 Stellatum peplum, quid 617.
 Sterope 160.
 Sternere pro prosternere 153.
 Sthenelus 293.
 Stheno 9.
 Sthenoboea 120.
 Stillare, rorare, manare cum quarto & sextu casu construuntur 605.
 in Stramentis cubabant veteres 53.
 Strophades prius Plotae dictae 63.
 Στίλβων vocatur stella Mercurii 651.
 Stymphali aves 64, 85.
 Styx palus unde dicta 917.
 Sua vel Propria vocantur sedes domesticae 840.
 Suavitas de vino 385.
 Subare quid 781.
 Substantia i. e. res familiaris 622.
 Substantivum Genitivi casus pro Adjectivo ponitur a Graecis 614.
 Subtilis, a suo, unde sutela 775.
 Sudare quid 645.
 Σύμβολα i. e. omina, portenta 4.
 Συμβάλλειν 598.
 Summoto incedere 799.
 Συναπτεῖν 628.
 Suppeditare pro suppetere 679.
 Suspectio 703.
 - - - - pro reverentia & observantia 763.
 Sustine pro expecta 367.
 Suus pro ejus 215.
 Synesis 805.
 Syri cur piscibus abstinuerint 482.
 Syria Dea 327, 328.
 Syrix quid 906.
 Syrius pro Assyrius 395.
 Syrma quid 603. unde derivetur ibid.

T.

Tάφρον i. e. rancidum 740.
 Tactus dolore i. e. commotus 832.
 Taenarus 153.

I N D E X R E R U M

- Tages 769.
 Talus 102, 355.
 Tam additur superlativis 655.
 Tantalus 157, 158, 159.
 - - - - Pelopis f. 355.
 Tanti pro tot 682.
 Tanto & Quanto in his saepe subauditur magis 658.
 Tantum & quantum cum Comparativo 651.
 - - - - pro tantopere 411.
 Tauri acripedes 67.
 Taurica insula 58.
 - - - - Diana 212.
 Taurus Cretensis 86.
 - - - - homo 102.
 Taygete & mons Taygetus 268.
 Tegea 291.
 Tegimen, tegimen & tegumentum a tego 739.
 Telchines qui sunt 837.
 Τελιοποιεῖν de muliere pariente 24.
 Telamon 43, 168.
 Telegonus 221.
 Telemachus 225.
 Telemus 232.
 Telephus 187, 189, 361.
 Telis Dianae & Apollinis interfici 33.
 Temenus 336.
 Tempestas v. procellae.
 Tempia Graecorum vetustissima 346.
 Temporum variatio 31.
 Tempus praesens infinitivi pro futuro 105.
 Tenedus insula unde nomen acceperit 201.
 Tenedos insula 396.
 Tenerus 232.
 Τερπικόρη quae 643.
 Terram & terras confusa 415.
 Tescchinoeno 6.
 Tethis interdum cum Tithye confund. 795.
 Τετεμνῆς quid 753.
 Teucer 169.
 Teuthras 187, 188.
 Thales Milesius 424.
 Thalia 13, 596.
 Θάλεια 643.
 θαλερόν δάκρυ 88.
 Thamyras 437, 440.
 Thasus & Thasius 356.
 Thaumas 7.
 Thearius Apollo 346.
 Theano 308.
 Thebae a quibus muro cinctae 140, 141.
 Thebarum portae 141.
 - - - - fata 143.
 Thebae quot fuerint, & unde dictae 392, 393.
 Thebas condidit Cadmus 959.
 Thebae fuerunt dictae plures feminae 959.
 Themisto 17.
 - - - - Hypseis filia 25.
 Thenerus 232.
 Theoclymenus 231.
 Theocritus historiographus quis 655.
 Theodamas 45.
 Θεοῖν quis dicatur 692.
 Theonoae duae 314.
 Thera 35.
 Therimachus 90, 91.
 Θηρωτής 708.
 Theseus 42, 111, 153, 289.
 - - - - Aegei f. 288, 289, 377.
 - - - - an Neptuni filius 434, 435.
 Thessander 143, 199.
 Thetis 118, 119, 177.
 Thia 10.
 Thisadie 154.
 Thoantes varii 213.
 Thracia & Thessalia confusa 243.
 Thraces vocantur Aquilonis filii 941.
 Thrasymedes 179.
 Thressae Mulieres 58.
 Θυμολίοντας adpellant poetae feroces 661.
 Thyestes 166.
 Tinguere pro tingere 722.
 Tiphys 43, 54, 62.
 Tiresias Eueris f. 139, 148, 149.
 Titanes unde dicti 919.
 Titanomachia 161.
 Titanus, quis 653.
 Τίθημι pro creo de magistratu 748.
 Τίθημι i. e. struo, aedifico 749.
 - - - - pro infero, adificio ibid.
 Titulus pro ipso cippo 155.
 Tityus 119, 120.
 Tlepolemus 180, 207.
 Tmolus 317.
 Tonitruum 434.
 εἰς τοσῶτον 711.
 Toto dativ. pro toti 27.
 Totus in aliqua re 204.
 Toxeus 289.
 Toxicare, quid 659.
 Tractare & Tractator 722.
 Tractus obponitur instantiae 740.
 Trafugere, Tralucere pro transfugere, translu-
 cere 64.
 Τράγω quid 820.
 Transiectus pro perforatus 135.
 Transfigere & Transire confusa 550, 571.
 Transire hiemem 414.
 Trapezos 294, 393.
 Trepidi poetae, 680.
 Tricca 180.
 Tricerberus canis 632.
 Tridens notat in nummis Neptunum 923.
 Triopas 452.
 Tripodes quare Apollini consecrati 92,
 - - - - sacri Libero patri 694.

E T V E R B O R U M.

Triptolemi parentes 257.
 Tripus 646.
 Trismegistus Hermes 127.
 Triton 12.
 In Troadem dimicare 869.
 Troades adpellantur Trojani contumeliose 602.
 Trochilus 386.
 Troja a Neptuno & Apolline muro cincta 168.
 - - - lusus 383.
 Trojae promontoria sunt duo 865.
 Trojana expeditio Graecorum quot annos duraverit 199.
 Trojani equi inventor 200.
 - - - - male feriat 201.
 in Trojano equo quot fuerint 200.
 Tuba a quo inventa 390, 391.
 Tubicinare quid 728.
 Tubicines 178.
 Tunicam levare, tollere 313.
 Turbatus h. e. concitatus & iratus 905.
 Tusci 238.
 Tutasset pro tutatus esset 188.
 Tutulus quid 744.
 Tydeus 139.
 Tyndareus Oebali f. 45, 151.
 Typhon 246, 263, 264, 327.
 Tyrrhenus 390.
 Tyrrhenum mare 238.
 - - - - melos 390.
 Tyrrheni 238.

U.

U Itronietas 719.
 Ululare aliquem 234.
 Ulysses 684.
 - - - - unde natus, 333, 334.
 Ulyssis pileum 176.
 - - - - simulata stultitia 176.
 Ulyssis errores 225.
 - - - - mors 229.
 Umbilicum (ad) ducere i. e. absolvere 638.
 Umbilicus diei 638.
 Unde pro a quo 204.
 Unguere pro ungere 722.
 in Unum convenire 488.
 Unus i. e. quidam 899.
 Urbicarius i. e. urbanus vel urbicus 698.
 Urna. in urna peregre mortuorum ossa in patriam ferebantur 211.
 Urfa major 419.
 Ut qui pro quoniam 145.
 - - pro simulac 292.
 - - pro Inf. 425.
 Uti an recte construatur cum acc. 427.
 - - & Niti confund. 675.

V.

V & B permut. v. B.
 Vacare pro concedi, licitum esse 596.
 Vacare alicui 609.
 Vacet commoditas i. e. Inutilis sit 747.
 Valgire & Valgiare quid 780.
 Vanescere 674.
 Vaporans 677.
 Varius, qui varium habet colorem 342, 343.
 Vates vocantur Apollinis filii 901.
 Vel pro et 700.
 Vestigal fieri 104.
 Vegetare 679.
 Velato capite fingitur Saturnus 618.
 Velle uxorem 457.
 Vellus aureum 23.
 Venenis utebantur sagae in arte magica 71.
 Venerans pro coeans a Venere deducto verbo 148.
 Veneris cum Marte concubitus 260, 261.
 - - - - simulacra fertis roseis coronabantur 903.
 - - - - Erycinae templum 958.
 Venia i. e. potestas vel *χρεα* 863.
 Veniam dare pro concedere 108, 813.
 Venire pro redire 366.
 - - - - i. e. evenire 715.
 Ventilans Metaph. est a prolusionibus athletarum 596.
 Ventorum parentes 11.
 Venus Dea Syria 327, 328.
 - - - - pingitur Concha 671.
 - - - - nova dicitur formosissima mulier 673.
 - - - - terrestris 715.
 - - - - orta ex femine Saturni 897.
 Verba i. e. fabulae 605.
 Verbalia in io construuntur, ut verba, unde derivantur 210, 218, 219.
 Vernare dicitur de avibus 604.
 Vernilitas & vernilis 596.
 Versus, ad cervicem versus 516, 517.
 Vervex quid 621.
 Vespillones 761.
 Vesta 10, 11.
 - - - Dea ignis 924.
 - - - ejus statua ibid.
 - - - - tanquam vetula pingitur 925.
 - - - - quare virgo dici possit ibid.
 Veternus 606.
 Vicaria vita 143, 352.
 Victimae humanae 212, 213.
 Victoria 11.
 Vincere certamina 172.
 Vindicare 173, 174.
 - - - - se 576.
 - - - - in aliquem 716.
 Vini inventio 233.
 - - - inventores 233, 234.

[INDEX RERUM ET VERBORUM.]

Vinus etiam pro Vinum dixerunt Latini 233.
V interdum additur apud Graecos sequente con-
sona 863.

Vir apud Latinos pro virilitate ponitur, ita & a-
pud Graecos ἀνὴρ 225.

Vir est vocabulum honoris 746.

Virbius 360, 361.

Virga nexa serpentibus 642.

Virgam tenet Mercurius 935.

Virgo cum spicis 526.

Virtus pro robore corporis 672, 743.

Viscera pro carne 831.

Vitalis succus 678.

Vocabulum quid 717.

Volare pro equitare & navigare 122.

Volo, quid velit esse 548.

Vulcanus unde dictus 689.

• • • • pro igne ibid.

• • • • pater ignis vocatur ibid.

• • • • quomodo pingatur 922.

• • • • unde claudus dicatur 923.

• • • • fingitur natus de femore Junonis ibid.

K.

Xantho 8.

Xiphium 321.

Ξένος ὅλων quis dicitur. 684.

Ξύλα i. e. arbores 837.

Z.

Z pro S ponitur 196.

Zelari ut deponens usurpatur 685.

Zelus 331.

Zephyritis Venus 477.

Zetes 49.

Zethus 29.

Ζεύς cur vocatur Jupiter 629.

Ζηλοῦν τινα pro Invidere 685.

Zmintheus Apollo 196.

Zmyrna 361.

F I N I S.

